



*Tibetan Buddhist Resource Center*

**Text Scan Input Form - Title Page**

<b>Work:</b>	W1KG25222	<b>ImageGroup:</b>	I1KG25224
<b>LCCN:</b>	n/a	<b>ISBN:</b>	n/a

<b>Title:</b>	གུབ་མཐའ་ཆེན་མོའི་མཆན་འགྲེལ་དཀའ་གནད་མདུད་གྲོལ་སློབ་གསལ་གཅེས་ནོར། grub mtha' chen mo'i mchan 'grel dka' gnad mdud grol blo gsal gces nor/
<b>Author:</b>	to-be-supplied to-be-supplied
<b>Descriptor:</b>	n/a
<b>Original Publication:</b>	n/a
<b>Place:</b>	n/a
<b>Publisher:</b>	n/a
<b>Date:</b>	n/a
<b>Volume:</b>	1
<b>Total Volumes:</b>	1
<b>TBRC Pages:</b>	2
<b>Introductory Pages:</b>	n/a
<b>Text Pages:</b>	n/a
<b>Scanning Information:</b>	Scanned at Tibetan Buddhist Resource Center, 1430 Massachusetts Avenue, Cambridge, MA 02138, USA.





༡། བྱུང་མཐའ་ཆེན་མོའི་མཆན་འགྲེལ་དཀར་གནད་

མདུད་གྲོལ་སློ་གསལ་གཅེས་ནོར་

ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ།།



མཛད་པ་པོ། ཆོས་རྒྱུ་རྒྱུ་དབང་དཔལ་ལྷན།

མེད་གཙུག་ནང་བསྟན་དཔེ་རྒྱུ་འཕྲོ་བཞུགས་ལྷན་གྲོལ་ཞེས་པ་ལྷན།



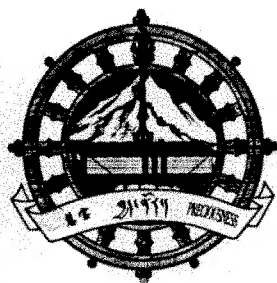
ཕྱི ཐབས་མཁས་ཐུགས་རྩེས་ཤྱུའི་རིགས་འབྲུངས་ཤིང་། །གཞན་གྱིས་མི་ཐུབ་བདུད་ཀྱི་དཔུང་  
འཛུམས་པ། །གསེར་གྱི་ལྷན་པོ་ལྷ་བུར་བཞིན་པའི་སྒྲ། །ཤྱུའི་རྒྱལ་པོ་དེལ་ལྷག་འཆའ་ལོ། །



༡། གྲུབ་མཐའ་ཆེན་མོའི་མཆན་འགྲེལ་དཀར་གནད་

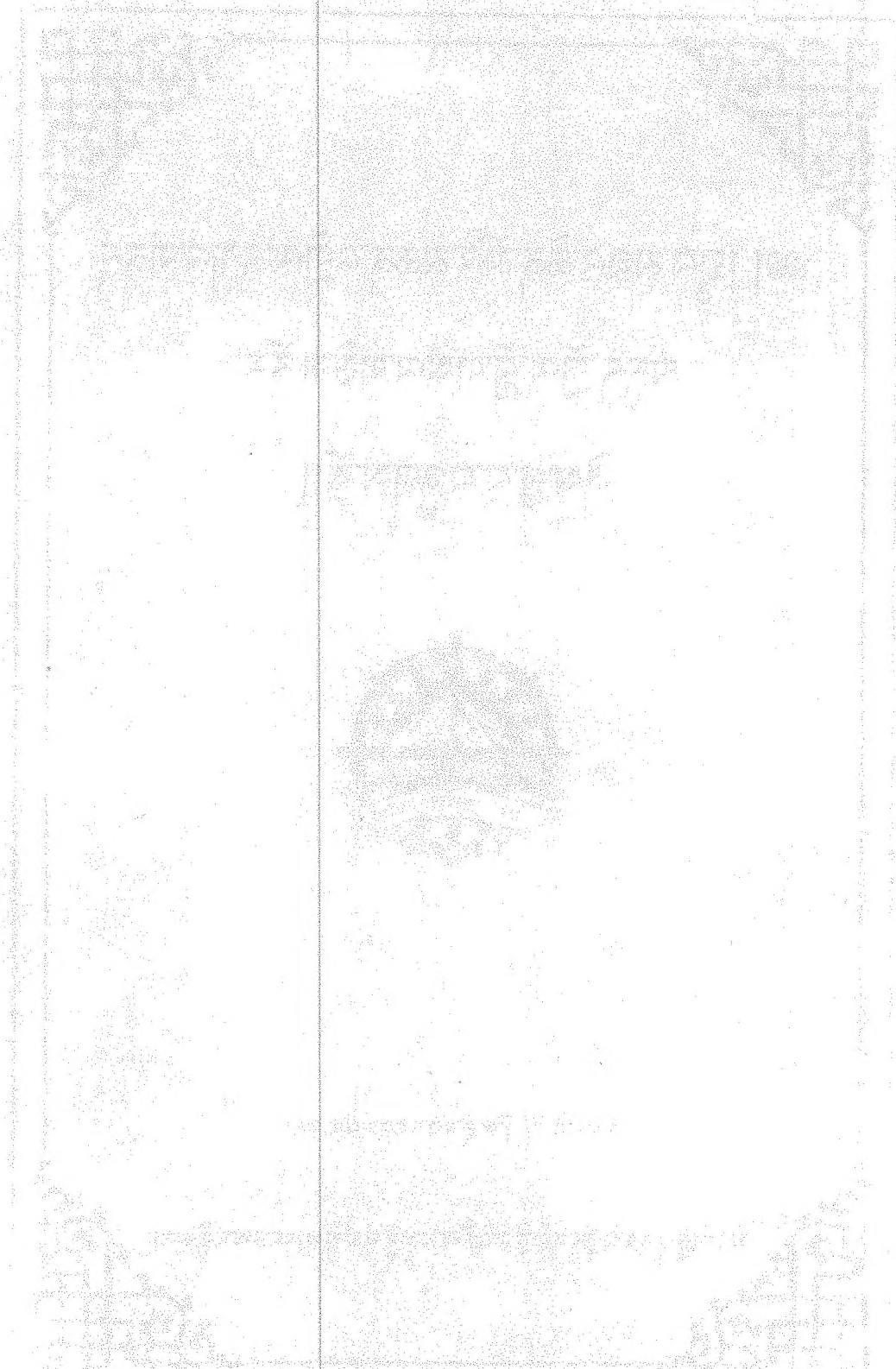
མདུད་གྲོལ་སློ་གསལ་གཅེས་ནོར་

ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ།།



མཛད་པ་པོ། ཆོས་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་

མཛད་པ་པོ་ནང་བསྟན་དཔེ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་





༡༡། །མཆོད་འགྲེལ་དཀའ་གནད་མདུད་གྲོལ་གྱི་ནང་གསལ་དཀའ་ཆག

ཡང་།	ཤོག་གྲངས།
༡༽	མཆོད་བརྗོད། . . . . . ༡
༡༽	ལེའུ་དང་པོ་གྲུབ་མཐའི་སྤྱི་བཤད། . . . . . ༡
༡༽	ལེའུ་གཉིས་པ་རྒྱུ་པ་ན་པའི་སྐབས། . . . . . ༥༠
༩༽	ལེའུ་གསུམ་པ་གྲངས་ཅན་པའི་སྐབས། . . . . . ༩༢
༥༽	ལེའུ་བཞི་པ་ཆངས་སྤྲོས་བཞིའི་སྐབས། . . . . . ༡༡༩
༦༽	ལེའུ་ལྔ་པ་བྲུབ་འདུག་པ་དང་དཔྱད་པ་བ་གཉིས་ཀྱི་སྐབས། . . . . . ༡༩༦
༨༽	ལེའུ་དྲུག་པ་དབང་ལྷུག་པ་དང་བྱེ་རིག་གི་སྐབས། . . . . . ༡༩༦
༩༽	ལེའུ་བདུན་པ་གཅེར་བྱ་བའི་སྐབས། . . . . . ༣༣༣
༩༽	ལེའུ་བརྒྱུད་པ་བྱེ་བྲག་སྤྲོ་བའི་སྐབས། . . . . . ༣༣༩
༡༠༽	ལེའུ་དགུ་པ་མདོ་སྤྲོ་བའི་སྐབས། . . . . . ༣༠༢
༡༡༽	ལེའུ་བརྒྱུ་པ་མེས་ཅམ་པའི་སྐབས། . . . . . ༣༩༩
༡༣༽	ལེའུ་བརྒྱུ་གཅིག་པ་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པའི་སྐབས། . . . . . ༩༦༩
༡༣༽	ལེའུ་བརྒྱུ་གཉིས་པ་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་སྐབས། . . . . . ༥༩༣
༡༤༽	ལེའུ་བརྒྱུ་གསུམ་པ་གསང་ལམ་མཆོག་དུ་སྤྱོད་པའི་སྐབས། . . . . . ༢༣༩
༡༥༽	མདུག་དོན་སྤྲོས་ཀྱི་གཞུང་དོན་བཤད་པ། . . . . . ༢༩༣
༡༦༽	མདུག་རྩོམ། . . . . . ༢༩༩







འཁོར་ལོ་དུར་སྒྲིག་གར་གྱིས་ནམ་རྒྱལ་ཞིང་། །ཐ་མལ་སྤང་རོར་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་ལ་རིམ་གྱིས་  
 བརྩོན་པའི་སྒྲོབས་ཀྱིས་ས་ལམ་མཐོན་པོར་མངོན་གསལ་གསུམ་། །ཆེ་ཞིང་གསལ་ལ་ཟབ་ཅིང་སྤྱར་  
 བའི་མཁྱེན་རབ་བཟང་པོས་ཐུབ་བསྟན་བསྐྱེད་བཅད་བཅར་བའི་གསེར་བཞིན་དུ། །དག་ཐེར་མཛད་  
 པའི་བཀའ་དྲིན་འཁོར་མེད་ཀྱན་མཁྱེན་ཙོང་ཁ་བ་དེས་ཆོར་བས་ཀྱན་དུ་བཤེས་མཛོད་ཅིག །མགོན་  
 དེའི་ལེགས་བཤད་དབྱར་སྐྱེས་སྟན་པའི་གླུ། །ལུང་རྟོགས་ཡོན་ཏན་མངལ་གྱི་ཁུར་འཛིན་པ། །ཉ་  
 སེར་སྒྲོལ་འཛིན་མཁས་མང་མདོངས་མཐའ་ཅན། །བཤད་སྤྱོད་སྒྲོམ་གར་བསྐྱར་བཅི་ཡང་མཛེས། །  
 ལུན་རིང་གོམས་པའི་ལྷག་བསམ་ཐུགས་བསྐྱེད་ཏེ་ལྷང་བདུན་གྱིས་ཉེར་དངས་ཤིང་། །ལེགས་བཤད་  
 གསར་བའི་ཀྱན་སྤང་འབར་བས་བདག་སྒྲོའི་མུན་པ་སེལ་མཛད་པའི། །བཤེས་གཉེན་སྤང་བའི་  
 སྤྱུ་ཁུད་དེ་ནམས་རྒྱལ་ཀྱན་ཐུགས་རྗེའི་ཆངས་ཆེན་གྱིས། །མི་མཛད་སྟིང་པོའི་རིང་ལུགས་སྒྲིན་  
 ལམ་མཛེས་བྱེད་བྱེད་བཀོད་པར་དེས། །དགེ་ལུན་ལུགས་བཟང་སྤྱ་ལའི་སྤྱན་རྫོངས་དབུས། །  
 ལེགས་བཤད་དེ་བསུང་ཕྱོགས་བརྩུར་འགྲེད་པའི་དཔལ། །གྲུབ་མཐའ་ཙུང་འགྲེལ་ཙན་གོ་ཤིང་། །  
 སྒྲོབས་བརྩུ་མངའ་བའི་མཛད་འཕྲིན་བཟོ་བོས་བསྐྱབ། །སྐྱེས་སྤངས་སྒྲོ་གྲོས་ལག་པའི་ཤུགས་རྒྱང་  
 ཡང་། །པ་མེས་གཞུང་བཟང་གནམ་རུ་སྒྲོབས་ཆེན་དང་། །ཟུར་མཆན་ཉག་ཕན་སྤྱར་ནས་ཕྱི་  
 རང་གི། །གཞུང་ལུགས་དཀའ་གནད་གོ་ཆ་འཕྲིག་པར་བྱ། །གསར་བཤད་བདུད་ཅིའི་ཐིགས་པ་  
 མི་འཛག་པས། །སྒྲོགས་ལ་མགྱ་བའི་ཀྱན་མ་བཞད་ཀྱང་། །འགྲན་སེམས་སོ་གའི་སྒྲ་ཟེར་མི་འཕྲོ་  
 བས། །ཕྱོགས་སྤྱང་ཆ་བས་མི་གདུང་བ་དེར་གནས་མཛོད། །

### ལེའུ་དང་པོ་གྲུབ་མཐའི་ཐུ་བཤད།

འདིར་མཁས་གྲུབ་ཆེན་པོ་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་དོ་རྗེས་མཛད་པའི་གྲུབ་མཐའི་འགྲེལ་བ་  
 ཆེན་མོར་ཟུར་མཆན་འགོད་པ་ལ།

༼༡༽ འཕགས་པ་སྤྱུ་སྤྱོད་ཀྱིས་མཛའ་བོ་རྒྱལ་བོ་བདེ་སྦྱོད་ལ་བསྐྱར་བའི་བཤེས་སྤྱིངས་སུ་མདོ་  
 ལས་གཉའ་ཤིང་རུས་སྤལ་ཕྱོད་པའི་དཔེས་མིར་སྐྱེད་ཀའ་བར་གསུངས་པ་བཀོད་ལ། འདིར་ངན་

འགྲོ་ཞེས་པ་དཔེ་མ་དག་སྟེ། དེའི་གཞུང་དུ་དུང་འགྲོ་ཞེས་བྱུང་ཞིང་། འགྲེལ་བར་དུང་འགྲོ་ཆེས་  
སྒྲུབ་པས་དེ་ལས་མིར་སྦྱོང་ཀླུ་འབར་བཤད་པའི་ཕྱིར།

། ཁྱོད་སྒྲུབ་པ་འཕྱར་བ་ཞེས་སོགས་ནི། ཞིང་ལས་པ་ན་མས་ཀྱིས་འབྱུང་སྒྲུབ་པ་རྒྱུད་གིས་འཕྱར་  
ན་བཟང་ཞིང་མ་ཕྱར་ན་ངན་པར་ཅིས་པ་ལྟར་ཆེ་འདི་སྒོས་ཐོངས་ན་བཟང་ཞིང་མ་ཐོངས་ན་དགེ་  
བ་གང་ཕྱེད་ཀྱང་ཆེ་འདིའི་སྒྲུང་གས་དང་འབྲེས་ནས་ཁ་ཟས་དུག་ཅན་ལྟར་འགྱུར་བས་ཆེ་འདི་སྒོས་  
ཐོངས་ནས་ཆོས་ཀྱི་སྟིང་བོ་ལེན་པ་ལ་འབད་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །

། གཤམ་ཤེས་རབ་ཉན་པ་དང་ཤེས་རབ་སྤྱོད་བོ་དང་སྦྱོབ་གསོ་ཐིག་སོགས་འཛིག་རྟེན་ལུགས་ཀྱི་  
བརྟན་བཅོས་ཏེ། འཕགས་པ་ལྷ་སྦྱབ་ཀྱིས་མཛད་པའོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྟགས་པ་རྒྱས་པར་ལམ་  
རིམ་ཆེན་མོ་ལས་ཤེས་དགོས་སོ། །

། རྩེ་བྱུང་པར་འཕགས་བརྟན་སྒོ་བ་དཔོན་མཐོ་བཅུན་གྲུབ་རྗེས་མཛད་པ། ལྟ་ལས་ལུལ་བྱུང་  
གི་བརྟན་པ་སྒོ་བ་དཔོན་བདེ་ཕྱེད་བདག་པོས་མཛད་པའོ། །སྒོ་བ་དཔོན་དེ་གཉིས་དབང་ཕུག་ཆེན་  
པོ་ལ་མཆོག་ཏུ་དད་པའི་བྲམ་ཟེའི་རིགས་སུ་སྦྱོས་པའི་སྒྲུབ་གཉིས་ཀྱིས་ཕྱི་ནང་གི་བརྟན་བཅོས་ཐམས་  
ཅད་ལ་མཁས་པར་གྱུར་ནས། འདི་སྒྲུབ་དུ་སེམས་ཏེ། བདག་ཅག་གི་ཁྱིམ་ན་དབང་ཕུག་ཆེན་  
པོ་མཆོད་ལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་རབ་ནི་ལུལ་དུ་བྱུང་བར་སྒྲུང་ན་དེ་གཉིས་གང་བྱུང་པར་དུ་  
འཕགས་པ་བརྟག་པར་བྱའོ་སྒྲུབ་ནས་རི་བོ་ཏེ་སེར་སོང་བའི་ཆེད་དབང་ཕུག་ཆེན་པོ་ལྟ་ལ་མཆོད་པ་དང་  
དང་བཅས་པས་མ་དྲོས་མཆོ་ནས་རྩེ་འཕུལ་གྱིས་ཕེབས་པའི་དབྱ་བཅོམ་པ་ལྟ་བུ་ལ་མཆོད་པ་དང་  
བརྟན་བཀྱར་ཆད་མེད་པ་བྱས་ནས་ཆོས་ཉན་པ་མཐོང་བ་དང་། དབང་ཕུག་ཆེན་པོས་ཀྱང་དེ་གཉིས་  
ལ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྟན་འདས་ནི་འཛིག་རྟེན་གསུམ་གྱི་སྒྲ་མ་དམ་པ་ཡིན་པས། དེ་དང་དེའི་གསུང་  
རབ་ལ་མཆོད་པར་བྱའོ། །ཞེས་སྒྲས་པ་ཐོས་ནས་སྒྲར་རང་ལུལ་དུ་འོང་སྟེ། ནང་བའི་བརྟན་  
པར་ཞུགས་ཏེ་རབ་དུ་བྱུང་ནས་བརྟན་པ་དེ་གཉིས་བྱས་པར་སྒོ་བ་དཔོན་ཤེས་རབ་གོ་ཆས་བཤད་  
དོ། །བརྟན་པ་དེ་གཉིས་སུ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྟན་འདས་ནི་དུ་འཛིག་རྟེན་པའི་ལྟ་ལས་བྱུང་པར་  
དུ་འཕགས་པ་དང་ལུལ་དུ་བྱུང་བར་བཤད་པ་ནི་ངོ་མཆར་མད་དུ་བྱུང་བ་མཁས་པའི་ཡིད་རང་དབང་

མེད་པར་འཕྲོག་ནུས་པ་གཤམ་ཏུ་སྒྲུང་བས་སྒྲོ་ལྟན་ནམས་ཀྱིས་བཏྲ་བར་བྱའོ། །

༼ཅེ་དྲི་ཟེའི་བུ་མོ་མངོན་བསྟོད་ཅེས་སོགས་ནི་བྲམ་ཟེ་ཕུར་བྱས་མངོད་པའི་དབྱངས་ཅན་མའི་  
བསྟོད་ཆོག་ཡིན་ལ། བསྟོད་པ་དེར། སྟོག་གི་འོད་ཟེར་སྒྲུ་ཡི་ཁྱོན་ཅམ་ཕྱ་བའི་ཆ་གས་ཀྱིས། ཚུལ་  
བའི་སྒྲོ་ནས་ཕྱུར་བར་ལྟ་མོའི་ཐུགས་ལ་རེག་གུར་པས། །འཁོར་ལོ་གཉིས་པ་བསྐྱར་བས་ནམ་པ་  
བདུན་པའི་མཆོད་སྒྲིན་ཅན། །འཇུག་པའི་རྒྱུད་ཞོན་རང་སེམས་ལེ་ཤེས་ཀྱས་མངོད་དེ་ལ་འདུད། །  
ཅེས་པའི་དོན། བདག་གི་སྒྲ་མ་མཁན་ཆེན་ངག་དབང་མཁས་གྲུབ་ཀྱིས། སྟོག་གི་ངོ་བོ་སྒྲུ་ཡི་ཁྱོན་  
ཅམ་ཀྱིས། ཚུལ་བའི་སྒྲོ་ནས་ཁྱོད་ཐུགས་ལ་རེག་པས། །འཁོར་ལོ་གཉིས་པ་བསྐྱར་བས་བདུན་  
པ་ཅན། །འཇུག་པའི་རྒྱུད་ཞོན་རང་སེམས་ཀྱས་པར་མངོད། །ཅེས་བསྟུས་ཤིང་། དེའི་དོན་ནི་  
རང་གི་སྟོག་གི་ངོ་བོ་སྒྲོ་བོན་གྱི་ཡི་གེ་ལས་འོད་ཟེར་སྒྲུ་ཡི་ཁྱོན་ཅམ་སྒྲུག་གཡས་ནས་ཕྱིར་ཐོན་ཏེ།  
དབྱངས་ཅན་མའི་གངས་བྱག་ནས་ཞུགས། ཐུགས་ཀའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལ་རེག་པས། དེ་  
ལས་འཁོར་ལོ་གཉིས་པ་གཡས་བསྐྱར་དུ་འཁོར་བའི་ནམ་པ་ཅན་ཆད་ནས་མདུན་དུ་དགྲག་པ་ལ།  
མེ་ཏོག་ལ་སོགས་པའི་མཆོད་སྒྲིན་ཕུལ་ནས། ནང་དུ་འཇུག་པའི་རྒྱུད་ལ་ཞོན་ནས་རང་གི་སྒྲུ་བྱག་  
གཡོན་ནས་ཞུགས་ཏེ་སྔོན་པོན་ལ་ཐིམ་པར་སྒྲོམ་པས་རང་གི་ཤེས་རབ་ཀྱས་པར་བྱེད་པའི་དོན་ཡིན་  
པས་ན། འཁོར་ལོ་གཉིས་པ་བསྐྱར་བའི་ནམ་པ་ཅན་མདུན་དུ་དགྲག་ནས་མཆོད། །ཅེས་པ་ལྟ་བུ་  
ཞིག་ཡིན་པ་ལ་འགྱུར་རམ་ཡི་གེ་འོར་བ་ཡིན་ནམ་སྒྲམ་སྟེ། བྲམ་ཟེ་ཕུར་བྱས་མངོད་པའི་སྒྲུབ་ཐབས་  
ལས། རང་གི་སྟོང་གའི་སྟོག་གི་འོད་ཟེར་གྱིས། །དབྱངས་ཅན་མ་ཡི་འཁོར་ལོ་མདུན་དུ་དགྲག།  
མེ་ཏོག་བདུག་པ་མར་མེ་བྱག་པས་མཆོད། །འཇུག་པའི་རྒྱུད་གིས་སྟོང་གི་སྟོག་ཅར་གཞུག །ཅེས་  
གསལ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

༼ཆེ་སྟན་དངགས་ཀྱལ་བོ་འཁོར་ལོའི་དབྱངས་ཅན་མ་ལོ་ཕྱེད་བརྟན་ནས་འཕེལ་བ་ཡིན། དེ་  
ལ་བརྟན་པར་བྱེད་པ་ནམས་ལ་སྒྲོབ་དཔོན་ཏེ་དབྱངས་ཀྱིས། སྟན་དངགས་ཅོམ་ལ་སྐལ་ཆེན་པོ། །  
ཁྱོད་ལ་བརྟན་ནས་བདག་གི་སྒྲོ། །དབྱར་གྱི་དུས་ཀྱི་ཁྱུ་བོ་ལྟར། །རྒྱུད་དབང་ཤིན་ཏུ་འཕེལ་བར་  
འགྱུར། །ཞེས་པ་དང་མཚུངས་པར་ཕྱུར་དུ་དངོས་གྲུབ་སྟེར་བར་བྱེད་ཅེས་པའོ། །

༼༩༽སྐྱབ་ཐབས་དེ་ལས། དག་སྒོང་ཡིད་ཀྱི་ཤིང་ན་བསྐྱོད་པས་འདི་བཅུ་མས་སོ། །ཞེས་བྱུང་བ་ཚུ་མ་པ་པོའི་མིང་ཡིན་མིན་དཔྱད།

༼༡༩༽དབྱངས་ཅན་མའི་མཆན་གྱི་རྣམ་གྲངས་ནི། མངོན་བཟློང་ལས། ཆངས་པའི་སྤྲུལ་མོ་དབྱངས་ལྡན་མ། །སྒྲ་དབྱངས་ལྡོ་མོ་སྒྲ་ལྡོ་མོ། །ངག་དབང་ལྡོ་མོ་སྒྲ་ཡི་གཏེར། །དོ་ཤིང་དབྱངས་ཀྱི་ལྡོ་མོ་དང་། །ཆངས་མ་ཏམ་བྱ་རའི་ཆུང་མ། །དྲི་ཟའི་བྱ་མོ་ཤེར་ལྡོ་མོ། །ཀྱ་མཚོ་ལྡོ་མོ་མཚོ་ལྡན་མ། །རྒྱ་བའི་སྤང་མོ་མཚོ་བྱུང་མ། །དབང་མོ་དང་བའི་རྒྱས་གྲུང་མ། །སྤྲ་ར་སྤྲ་ཉི་དབྱངས་ཅན་མ། །ཞེས་བཅུ་དགུ་བཤད་དོ། །གསེར་འོད་དབྱངས་ཅན་མའི་ལུ་ཤེར། །སྒྲ་བ་དཔོན་ལུང་སྒྲ་པ་བྲམ་ཟེ་ཀོ་དེ་རྒྱས། །གཤེན་ཤིང་སྤང་མོར་ལུས་སྒྲ་ཅིང་། །ཏག་ཏུ་དར་གོས་སྒྲ་པོ་བསྐྱམས། །མངོས་དང་མི་མངོས་ལུས་སྒྲ་ཅིང་། །སྤྲ་མིག་སྤྲུལ་མཐོང་དང་བ་བསྐྱེད། །སྤྱོད་པ་ཆད་མེད་འཇིག་རྟེན་འདས། །སྐྱབས་སྤྲ་སྤྲ་འོངས་ཤེས་སྤྲ་འཛིན། །བར་འགའ་རི་དང་བྲག་ལ་གནས། །བར་འགའ་སྤྲག་དང་ཆུ་པོའི་འགྲམ། །ཡང་ན་སྒྲ་སྒྲ་སྒྲ་ཞགས་རྣམས་སྤྲ། །གནས་དེ་དག་ནི་ལྡོ་མོའི་རྟེན། །དི་ལྡར་རི་བྲག་མི་རྣམས་ཀྱིས། །མ་བྱའི་མདྲོངས་ལ་གདུགས་བྲས་ཤིང་། །ཏག་ཏུ་ལྡོ་མོ་དེ་མཚོད་ན། །ཐམས་ཅད་དུས་སྤྲ་འཇིག་རྟེན་སྤྱོད་། །ཞེས་པ་ནས། སེམས་ཅན་གང་དག་ཅི་འདོད་པ། །དེ་ཀྱན་བསམ་པ་སྤྲ་དུ་སྤྱོད་ས། །ཐོས་སྤྲ་ཐོས་པ་འཛིན་པ་ཡང་། །ས་ཆེན་འདི་གནས་ཀྱན་གྱི་མཚོག །ཅེས་པ་ནས། འཇིག་རྟེན་མཐུན་པར་གཟུགས་སྤྲ་ཅིང་། །འདོད་ཁམས་བར་གྱི་ལྡོ་གནས་སྤྲ། །སྤྱོད་ནི་ལྡོ་མོའི་གཙོ་ཡིན་པས། །དེ་ལས་མཚོག་པའི་སེམས་ཅན་མེད། །ཅེས་སོགས་རྒྱ་ཆེར་བསྐྱོད་དོ། །ལྡོ་མོ་སྤྲ་དབྱངས་པའི་ཆོག་ལས་ཀྱང་། །ཕྱག་འཆལ་བཅོམ་ལྡན་དབྱངས་ཅན་མཚོག །བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་དབྱངས་ཅན་མཚོག །འཕགས་པ་རང་རྒྱལ་དབྱངས་ཅན་མཚོག །ཟུང་བཞི་ཡ་བརྒྱད་དབྱངས་ཅན་མཚོག །བདེན་པ་བཞི་གསུང་དབྱངས་ཅན་མཚོག །ཡང་དག་གཟེགས་དང་དབྱངས་ཅན་མཚོག །དང་སྤྱང་ཆངས་འཁོར་དབྱངས་ཅན་མཚོག །ལྡོ་མོ་དབྱུ་མ་དབྱངས་ཅན་མཚོག །སྤྲུལ་བྱུད་ལྡོ་ཡང་དབྱངས་ཅན་མཚོག །གཟི་ཅན་ལྷ་ཡང་དབྱངས་ཅན་མཚོག །མཚན་མོ་ལྡོ་མོ་དབྱངས་ཅན་མཚོག །རྒྱལ་ཆེན་བཞི་བོ་དབྱངས་

ཅན་མཆོག་། བདེ་གནས་ལྟ་སྤྲུངས་ཅན་མཆོག་། རྟོ་རྟེན་གསང་བ་དག་དབྱངས་ཅན་མཆོག་། རྒྱལ་འདུག་ལྟ་ཡང་དབྱངས་ཅན་མཆོག་། ལྟ་མོ་པོ་མོ་དབྱངས་ཅན་མཆོག་། ཆོག་ས་བདག་ལྟ་ཡང་དབྱངས་ཅན་མཆོག་། དཔལ་གྱི་ལྟ་མོ་དབྱངས་ཅན་མཆོག་། དཔལ་གྱི་སྒྲོ་གྲོས་དབྱངས་ཅན་མཆོག་། རྟོ་རྟེན་ཆོག་འཆང་དབྱངས་ཅན་མཆོག་། མ་མོ་ཀུན་མཆོག་དབྱངས་ཅན་མཆོག་། འཕྲོག་མ་མོ་ཡང་དབྱངས་ཅན་མཆོག་། གནོད་སྤྱིན་ཀུན་ཀྱང་དབྱངས་ཅན་མཆོག་། ཅེས་སོགས་གསུངས་ཤིང་། དམ་ཟེ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ལྟ་མོ་སྤྲོ་བས་པ་ཆེན་པོ་ལ་བསྟོད་པ་དང་། དམ་ཟེ་མཆོག་སྤྲོད་ཀྱིས་ལྟ་མོ་ནག་པོ་ལ་བསྟོད་པ་ལས་ཀྱང་སྤར་བཤད་པ་དང་དོན་འདྲ་བར་གསུངས་སོ། །

༼ཉེ་མ་བཞེད་ན་ཡང་འདོད་པས་ཁྱབ། བདག་གི་དོན་བཞིན་བསྐྱབ་བྱར་འདོད། ཅེས་པ་ནི། རྣམ་འགྲེལ་ཁྲིཀ་ཆེན་ལས། གཞན་དོན་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་ན་ངག་ཏུ་དངོས་སུ་སྤྲོས་པ་ཞིག་དགོས་ཀྱི། ངག་ཏུ་དངོས་སུ་མ་སྤྲོས་ཀྱང་ཆོལ་བའི་ཞེ་འདོད་ཀྱིས་བསྐྱབ་བྱར་ཁས་བླངས་པ་དེ་འདྲ་མེད་དོན་ཞེ་ན། དེའི་ཆེ་ངག་ཏུ་དངོས་སུ་མ་བཞེད་ན་ཡང་སྤར་བཤད་ཀྱི་ཞེ་བའི་འདོད་པས་ཁྱབ་པའི་སྤོ་ནས་དོན་ཀྱིས་བསྐྱབ་བྱར་འདོད་ཅིང་ཁས་བླངས་པ་ཡོད་དེ། དཔེར་ན། གངས་ཅན་གྱིས། མིག་སོགས་ཆོས་ཅན། གཞན་དོན་བྱེད་དེ། འདུས་ཤིང་བསགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མལ་ཆ་དང་སྟན་བཞིན་ཞེས་བཀོད་པ་ན། བདག་གི་དོན་བྱེད་པ་ངག་ཏུ་མ་སྤྲོས་ཀྱང་ཞེ་འདོད་ཀྱིས་བསྐྱབ་བྱར་ཁས་བླངས་པ་བཞིན་ནོ། ཞེས་པ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ཅ་ཤེའི་ཁྲིཀ་ཆེན་ལས། ཐལ་བ་དེ་གཉིས་ཀྱིས་མི་འདོད་པ་སྐྱབ་པ་ན་འཕེན་མཁན་གྱིས་བསྐྱོག་དོན་ངེས་པར་ཁས་བླང་མི་དགོས་ཏེ་སྤྲོས་དོན་སྟོན་པ་ནི་སྤྲོ་བ་བོའི་བཞེད་འདོད་ཀྱི་རྟེན་སུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་ཐལ་བ་འཕེན་པ་བོས་ཀྱང་སྤར་ཡང་སྤྱོད་བཞེད་བཅས་དང་ཐུག་བཅས་དགག་པ་ཅམ་ཞིག་འདོད་ནས་འཕངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་གངས་ཅན་གྱིས་སྤར་ཡོད་ཀྱིན་གྱིས་གསལ་བར་བྱས་པ་ཅམ་ཞིག་སྤྱོད་པའི་དོན་ཏུ་བསྟན་པར་འདོད་ནས་མུ་གུ་སྤྱོད་ཞེས་བཞེད་པའི་ཕྱིར་མུ་གུ་སྤྱོད་ཞེས་པའི་དོན་ཡང་དེ་ཅམ་ཏུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། རྣམ་པ་ཡོད་ན་ཞེས་གསུངས་ཏེ་སྤར་མ་དེ་སྟོན་པའི་རྣམ་པ་ཡོད་པ་དང་བཞེད་འདོད་གཉིས་ཆོག་ས་པ་དགོས་པས་སྤྱོན་མེད་དོ། ཞེས་ཆོག་གསལ་ལས། རྣམ་པ་ཡོད་ན་སྤྲོ་བ་བོའི་བཞེད་པར་འདོད་པའི་རྟེན་

སུ་བྱེད་པ་ཡིན་ནི་ཞེས་པའི་དོན་བཤད་དོ། །

༼༡༽དངོས་པོ་ངེས་བཞག་ནི། བཅའ་སྤྱོད་ཀྱི་ཁྱེད་ཀྱི་དོན་བསྐྱེད་ནས་ཐོག་མར་བཞོད་པ་  
སྟེ། རྒྱུ་རྒྱ་མར། སངས་རྒྱུས་ཆོས་ཆོག་ལས་ཁམས་དང་བྱུང་ཆུབ་དང་། ཡོན་ཏན་སངས་རྒྱུས་  
འབྲིན་ལས་ཐ་མ་སྟེ། བཞག་བཅོས་ཀྱི་ལུས་ནི་མདོར་བསྐྱེད་ན། རྟོ་རྩེ་ཡི་ནི་གནས་བདུན་  
འདི་དག་གོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

༼ཐ༽སྤྱིར་ནས་དད་དམ་ཞེས་པ་ནི་དད་པ་ཡོད་ཀྱང་སྦྱོར་བ་མེད་པ་དང་། རི་ལྟར་དགའ་བ་  
ཞེས་པ་ནི་དད་པའི་རྒྱ་མེད་པར་ཕྱག་སྟགས་བྱེད་པ་དང་། ཐེ་ཆོམ་གྱིས་སམ་ཞེས་པ་ནི་བསོད་ནམས་  
ཡོད་མེད་ལ་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བའི་སྒོ་ནས་ཕྱག་སྟགས་བྱེད་པ་དང་། གཞན་གྱི་ངོར་ཡང་རུང་ཞེས་པ་ནི་  
ཕྱག་སྟགས་མེ་བྱེད་ན་ཆད་པ་དང་བྱེད་ན་བྱེད་ཀྱི་འཕྲོ་བ་སྒྲིམ་པས་ཕྱག་སྟགས་བྱེད་པའོ། རྟེན་  
གཞུང་དུ་རྒྱུ་རྒྱ་མ་གཉིས་ནི། གང་ཞིག་ཐུབ་དབང་ལྷ་བའི་རྒྱུ་བྱེད། རྟེན་ནི་ལྟ་ཡི་བའི་  
བ་ལུན་ཆོག་ལས་འཕྲོ་བ། རྟེན་བྱུང་ཞིང་། འགྲེལ་བར་ཡང་ལྷ་བའི་བཤད་པ་ཡོད་དོ། །

༼༡༽སྟོན་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པར་སངས་རྒྱུས་པའི་ཆེ་ལྟ་རྒྱུས་ཀྱིས་མཆོད་ལ། ཕྱགས་  
བཅུད་སངས་རྒྱུས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་དགའ་བ་བསྐྱེད་ཞིང་བསྐྱེད་པ་མངོན་པའི་ཆོ། སྟོན་པ་རང་ཉིད་  
ཀྱིས་ཀྱང་། བསོད་ནམས་རྣམས་སྟོན་བའི་སྟེར་སྟེན་བསྐྱེད་པས་ཐམས་ཅད་སེལ། བསོད་ནམས་ལྟན་  
པའི་མི་ཡི་བསམ་པ་རྣམས་ཀྱང་འགྲུབ། བདུད་བཅོམ་ནས་ནི་བྱུང་ཆུབ་སྦྱར་དུ་རྟེན་པར་འགྱུར།  
སྦྱང་ན་ལས་འདས་ཞི་བ་བསེལ་བའི་དངོས་པོ་ཐོབ། རྟེན་ཆེད་དུ་བཞེད་པ་མངོན་དོ། སྟོན་སངས་  
རྒྱུས་སྟགས་ལ་བསྟེན་བཀྱར་བྱས་པས་སྟོན་ལས་ལྟར་གྲུབ་པའི་ལོ་རྒྱུས་འདུལ་བ་ལུང་སྟགས་སུ་མང་  
བོ་སྦྱང་མོད་ཀྱང་འདིར་མངས་དོགས་ནས་མ་བྱེས་སོ། སྟོན་རྒྱ་གར་ན་སྟེན་ལས་ལྟར་ཞུགས་  
བཏབ་ཆད་དེའི་གམ་དུ་འགྲོ་བ་གཅིག་ཡོད་པ་དེས་བྱེས་པའི་མཁས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་ཞུགས་པ་བཏབ་  
པས། དེས་སྦྱབས་འགྲོ་བྱས་པས་ཞུགས་པ་མ་ཐེབས་དེ་ཡང་ཡང་ཆད་པ་ལ། སྟེན་ལས་པ་དེས་  
བྱེས་པ་ཁྱོད་འདང་ཅི་བྱས་དེས་པས་སྦྱབས་འགྲོ་བྱས་ཟེར། དེ་ལ་སྟེན་ལས་པ་དེ་མཆོད་པའི་རྒྱལ་  
བོ་ཞིག་ཡོད་པ་དེས་ནང་བའི་སྦྱབས་འགྲོ་ལ་ཡང་མཐུ་དེ་ཅམ་ཡོད་སྟེ་ནས་ནང་བར་གྱུར། བྱེས་

མུ་སྟེགས་པ་དེ་ཡང་ནང་བར་གྱུར་གསུང་སྟེ། དེ་དང་ཆོས་གོས་ཀྱི་ཆལ་བུ་བཟུང་བའི་ལོ་རྒྱུས་  
མི་གཅིག་པར་སྤང་བས་སྐབས་འདིའི་དཔེ་དག་མ་དག་དཔུང་པར་བྱའོ། །

༼ན༽མདོ་འདིར་ཐན་དུང་འགྲོ་གཞི་དེ་སེམས་མངོན་དུ་གྱུར་ནས་སེམས་འཁྲུག་བཞིན་པའི་སྐབས་  
སུ་ཡང་རུང་སངས་རྒྱུས་ཞེས་པའི་སྒྲ་ཐོས་ན། དེའི་དགོ་བས་ན་བའི་དབང་བོ་རྣམ་པར་དག་པ་འགྱུར་  
གསུངས་པ་དེ་ཞིང་གི་མཐུས་ཐར་པའི་དགོ་ཅ་བསགས་པའི་དོན་ཡིན་ནམ་དཔུང། ཡང་དེར་དེ་  
བཞིན་གསེགས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་གྲངས་ཇི་སྟེད་པ་དེ་སྟེད་ཀྱི་བསྐལ་བར་ངན་སོང་དུ་སྒྲེབའི་རྒྱུ་  
ཆད་པར་གསུངས་ཏེ། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ལན་གསུམ་ཡིད་ལ་བྱེད་ན་བསྐལ་བ་གསུམ་དུ་ངན་  
སོང་དུ་མི་སྒྲེབ་དང་། ལན་བདུན་ཡིད་ལ་བྱེད་ན་བསྐལ་བ་བདུན་དུ་ངན་སོང་དུ་མི་སྒྲེབ་ལྟ་བུ་ཡིན་  
ནམ་སྟེ།

༼པ༽མདོ་དེར་སངས་རྒྱུས་བརྒྱ་གསུངས་ཏེ། རྒྱ་མཐུན་པའི་སངས་རྒྱུས་དང་རྣམ་སྒྲིན་ལས་  
བྱུང་བའི་དེ་དང་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་དེ་དང་སྟོན་ལམ་གྱི་དེ་དང་སེམས་ཀྱི་དེ་དང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་དེ་དང་  
ལོངས་སྟོང་རྟོགས་པའི་དེ་དང་སྐལ་བའི་དེ་དང་བཏགས་པའི་དེ་དང་མདུན་དུ་བཞག་པའི་སངས་  
རྒྱུས་དང་བརྒྱའོ། །དང་བོ་གཉིས་ནི་ཡ་རོལ་ཕྱིན་པའི་རྒྱ་མཐུན་རྣམ་སྒྲིན་དང་སྐར་ཞིང་། ཉིང་  
ངེ་འཛིན་གྱི་དེ་ནི་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་ནས་སངས་རྒྱུས་ཉན་  
སྟོང་འབྱུང་བ་ལྟ་བུ་དང་། སྟོན་ལམ་གྱི་སངས་རྒྱུས་ནི་འདིར་བྲངས་པ་ལྟར་དང་། སེམས་ཀྱི་  
སངས་རྒྱུས་ནི་སེམས་ལ་དབང་ཐོབ་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱིས་སངས་རྒྱུས་ཀྱིས་འདུལ་དགོས་པའི་སེམས་  
ཅན་མཐོང་ནས་བདག་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་གཟུགས་སུ་གྱུར་ཅིག་ཅེས་མོས་པ་ལས་བྱུང་བའོ། །བཏགས་  
པའི་སངས་རྒྱུས་ནི། མཁན་སྟོབ་སོགས་དང་། མདུན་དུ་བཞག་པའི་སངས་རྒྱུས་ནི། སྐྱ་གཟུགས་  
སོགས་ཏེ། གཞན་རྣམས་གོ་སྟའོ། །

༼ཕ༽དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་རིང་བསྐལ་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུར་གྱུར་པ་དེ་ལྟེན་མཆོག་ཏུ་བཤད།  
མཁའ་མྱེད་གིས་སྐལ་བ་ལས་དུག་གིས་ལུས་བསྐྱེགས་ཏེ། དེའི་སྟིང་ལྟེན་གྱུར་པར་ཡང་བཤད་  
དོ། །ཡན་རྫིལ་ནི་ནོར་བུ་སྟོན་པའི་མིང་སྟེ། དེ་དང་ཡིན་ནི་ལ་དང་དབང་སྟོན་སོགས་མིང་གི་

ནམ་གངས་སོ། །

། བཤེས་པ་འདིར་བྱང་མེས་ས་གྱི་ནམ་པར་འཕྲུལ་བ་བཅུ་བཤད་པའི་བརྒྱུད་པ་ནི། བཟན་པ་  
སྤྲོད་གྱི་ནམ་པར་འཕྲུལ་བ་འདི་ཡིན་ལ། འཕྲུལ་བ་བཅུ་ནི། འཁོར་བ་སྦྱར་དང་བརྒྱ་ཕྱིན་དང་  
ཆངས་པ་དང་ཉན་ཐོས་དང་རང་རྒྱལ་དང་བྱང་མེས་ས་དང་སངས་རྒྱས་དང་། སངས་རྒྱས་གྱི་ཁྱིང་  
དང་། བྱང་རྒྱལ་གྱི་ཤིང་དང་། འཁོར་བ་རྒྱུ་ཆེན་པོ་ནམ་པར་འཕྲུལ་བ་སྟེ་བཅུ་གསུངས་ཤིང་། དེའི་  
དྲུག་པ་ནི་བྱང་མེས་ས་རང་གི་ནམ་པར་གནས་པ་ལ་བཤད་དོ། །

། མཇུག་ལ་ཐུབ་ནམས་སྤྲིག་པ་ཆུ་ཡིས་མི་འབྲུལ་ཞིང་། ཞེས་སྟགས་བདེན་བཞི་དང་སྦྱར་རོ། ། སྟོང་  
བཞི་བཞེས་སྟགས་ནམ་ཐར་སྟོགས་སུ་མ་དང་སྦྱར་བ་ནི་གྲགས་ཆེ་ཞིང་། གཞན་ནམས་འོག་ཏུ་འཆད་དོ། །

། ཚེ་ཁ་ཆེ་བས་ཆོས་ཡུང་བརྒྱུད་ཁྱིར་འདོད་པ་ནི་བག་ཆགས་མི་འདོད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཡིན་  
ཟེར་བ་ལ་ཤེས་བྱེད་མ་མཐོང་བར་མཁས་པ་དག་གིས་བཤད་དོ། ། བེག་ཆེན་གྱི་ལུགས་ལ། ཉན་  
མོངས་གྱི་སྦྱོད་པ་དང་ཆོས་གྱི་སྦྱོད་པར་ཕྱིན་དང་ཉིང་རེ་འཛིན་དང་གཟུངས་གྱི་སྦྱོར་རེ་ལ་བརྒྱུད་  
ཁྱི་བཞི་སྟོང་ཡོད་པར་བཤད་ལ། དེ་དག་ཀྱང་མདོར་བསྡུས་པ་ཡིན་གྱི། ཞིབ་ཏུ་ཕྱིན་དཔག་ཏུ་  
མེད་པར་བཤད་པ་འདྲ་ཡོད་དོ། ། མདོ་སྟེ་བསྐྱལ་བ་བཟང་ལས། ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བར་བྱེད་པའི་ཕ་  
རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་ནས་རིང་བསྐྱལ་ནམ་པར་དབྱེ་བའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་གི་བར་ཕར་ཕྱིན་དྲུག་  
ཆན་སུམ་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་བཤད་པ་དེ་སོ་སོར་ཕྱིན་ཉིས་སྟོང་ཆེག་བརྒྱ་ཡོད་པ་འདོད་ཆགས་ལ་སྦྱོད་  
པ་དང་། ཞེ་སྤང་ལ་སྦྱོད་པ་དང་། གཏི་མུག་ལ་སྦྱོད་པ་དང་། ཆ་མཉམ་ལ་སྦྱོད་པའི་གཉེན་པོར་  
ཕྱེ་བས་བརྒྱུད་སྟོང་བཞི་བརྒྱའོ། ། དེ་དག་བརྒྱུད་ཁྱི་བཞི་སྟོང་དུ་འགྱུར་ཆུ་ལ་ནི། རྒྱ་ནག་འགྲེལ་  
ཆེན་ལས། འདི་རི་ལྷར་བསྐྱལ་བ་བཟང་བོའི་མདོ་ལས། སྦྱོ་སུམ་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་རེ་ལ་ཡང་ཕ་  
རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་ཡོད་པ་དེས་ན་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཉིས་སྟོང་ཆེག་བརྒྱ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ། གཉེན་  
པོ་དེ་དག་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་བཞི་དང་ཞེ་སྤང་དྲུག་གི་ནང་རབ་ཏུ་སྦྱོར་བས་ཉི་བཞི་ཆེག་སྟོང་ཉིད་དུ་འགྱུར་  
ལ་དེ་བཞིན་དུ་འདོད་ཆགས་ལ་སྟགས་པའི་ནད་ནམ་པར་བཞིའི་གཉེན་པོའི་ཕྱིར་བརྒྱུད་ཁྱི་བཞི་སྟོང་  
ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། ། ཞེས་སོ། ། དེས་ཉིང་རེ་འཛིན་དང་གཟུངས་གྱི་



སྒྲིལ་ངེས་སྒྲུལ། མདོ་སྤྱོད་བསྐྱལ་བ་ཟུང་དུ་པར་བྱིན་ཉིས་སྟོང་ཆིག་བརྒྱ་གསལ་བར་བཤད་འདུག་  
པས་དེ་དག་གི་མི་མཐུན་སྒྲིགས་དང་སྤྱར་ནས་ཉོན་མོངས་པ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་ཡང་ངོས་འཛིན་  
ཏུ་ཡོད་པ་ལྟ་བུར་སྤང་ངོ་། །

༼ཆོ་རྟེན་འབྲུང་རང་དབང་དུ་བཤད་པའི་སེམས་ཅན་མེད་པར་འདིར་བཤད་ཅིང་འོག་ཏུ་ཡང་  
འཆད་པས་དཔལ་བར་འགྲོ་བའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཐོབ་བྱིན་ཆད་གསུང་རབ་ཀྱི་དགོངས་པ་རང་དབང་  
དུ་བཤད་ཐུབ་ཅེས་པ་ནི་མཁས་པ་འདི་ཉིད་ཀྱི་དགོངས་པ་མིན་པར་སྤང་ལ། དེའི་ཕྱིར་དཔལ་བར་  
འགྲོ་བའི་ཉིང་དེ་འཛིན་མ་ཐོབ་པར་དེ་མི་ཐུབ་ཅེས་པ་ནི། བར་ནས་ཡིག་ཆད་དམ་སྒྲུལ་ཞིང་། གང་  
ལྟར་ཡང་དཔལ་བར་འགྲོ་བའི་ཉིང་དེ་འཛིན་མ་ཐོབ་པར་ཏུ་ལ་སྤྱད་ཀྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་  
སྟོང་ལ་སྒྲིམས་པར་འཇུག་མི་ཐུབ་པས་སེམས་ཅན་གྱི་སྟོད་པ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་རིམ་བཞིན་མི་  
ཤེས་པ་ཡིན་ལ། དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་གི་གཉེན་པོར་ཆོས་ཀྱི་སྒྲོ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་རང་དབང་དུ་བཤད་  
མི་ཐུབ་པ་ནི་ལྟ་ཅི་སྒྲོས། ཏུ་མཆན་དེའི་ཕྱིར་གསུང་རབ་ཀྱི་དགོངས་པ་རང་དབང་དུ་བཤད་པ་  
ལ་པ་རོ་ལ་ཏུ་བྱིན་པ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་དང་། ཉིང་དེ་འཛིན་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་སྟགས་མཐར་  
བྱིན་པ་ཞིག་དགོས་ཤིང་། ཉན་རང་བྱང་སེམས་ནམས་ཀྱིས་རྟེན་འབྲུང་རང་དབང་དུ་བཤད་མི་  
ཉུས་པར་རིགས་པ་དུག་ཏུ་བའི་འགྲེལ་བར་ཡང་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སོ་སོར་འཆད་དགོས་སོ། །

༼ཇོ་དེའི་པད་མ་དཀར་བོ་ཞེས་པ་རིན་པོ་ཆེ་སྒྲ་ཆོགས་ལས་གྲུབ་ཅིང་། དཔག་ཆད་ཕྱེད་ལ་  
སྟགས་པའི་ཆད་དང་ལྡན་པའི་པདྨའི་མིང་ཡིན་པར་གསུངས་སོ། །

༼ལྷོ་ཤོ་ལོ་ཀ་དང་པོའི་ཆིག་འབྲེལ་ནི། གདུལ་བྱ་མཆོག་དམན་བར་མ་མཐའ་དག་གི་ཁམས་  
དང་བསམ་པ་བག་ལ་ཉལ་དང་མཐུན་པར་སྒྲིག་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་གསང་བ་གསུམ་གྱི་མཛད་པ་མཐའ་  
ལས་པ་དང་བརྟན་པ་སྟོད་དང་གཡོ་བ་བརྒྱད་སྒྲ་ཆོགས་པའི་གར་གྱི་ནམ་པར་རབ་ཏུ་བསྐྱར་བ་མཐའ་  
ལས་པས་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲོ་མང་དུ་ཕྱེ་ཞིང་། བྱད་པར་རྟེན་འབྲུང་ཟབ་མོའི་གདམ་  
གྲིས་ཀྱན་མཐུན་དུ་བསྟོད་པའི་ལམ་གསལ་རབ་ཏུ་སྟོན་པར་མཛད་པའི་ཤུག་སེང་གི་གདུང་རབས་  
བདུན་ལ་སྟགས་པའི་བླ་མ་བརྒྱད་པ་དང་བཅས་པ་ལ་ཐུག་འཆལ་ལོ་ཞེས་པའོ། །

༼ཞ༽བཤྲོད་ཀྱི་དངོས་པོ་དེའི་ཡིན་ཏན་དང་བྱ་བ་རྣམས་ལྟན་ཅིག་ཏུ་བཤྲོད་པའི་རྒྱུ་གི་སྒོ་  
 རྣམས་འཇམ་དབྱངས་གཉིས་ལ་བསྟོད་པ་ནི། འགྲན་ཆེ་དང་བྲལ་བའི་མཁུན་རབ་ཀྱི་རལ་གི་སྒོང་  
 བཞིད་ཀྱི་རྣམ་མཁར་གདེངས་པ་དང་ལྟན་ཅིག་སྟེ་གཅིག་ཆར་གདུལ་བུའི་མི་ཤེས་དག་སྟེ་མ་རིག་  
 པ་སེལ་བར་མཛད་པ་དང་། འགྲོ་བ་རྣམས་ལ་ཐུགས་རྗེའི་སྤྱན་གྱིས་གཟིགས་པ་དང་ལྟན་ཅིག་འདྲུམ་  
 ཞིང་བཞད་པའི་མཆུ་སྒྲོལ་གྱིས་ལེགས་པར་བཤད་པའི་ཆོས་ཀྱི་དགའ་སྟོན་སྟོལ་ཞིང་། ཆོས་མཛོད་  
 དེ་ཆོས་ཀྱི་སྒྲིགས་བམ་བསྐྱམས་པ་དང་ལྟན་ཅིག་རྣལ་འབྱོར་བྲན་པ་སྟེ་རང་ཉིད་ལྟག་པའི་ལྟར་བཞུག་  
 པའི་གདུལ་བྱ་ལ་སྒྲིགས་བམ་གང་དེའི་ཆོག་དོན་མི་བཤྲོད་པར་འཛིན་ཅིང་གཞན་ལ་ཐོགས་མེད་ཏུ་  
 འཆད་རྒྱས་པའི་གཟུངས་དང་སྟོབས་པ་སྟོལ་བར་མཛད་པའི་འཇམ་དབྱངས་དཀར་སེར་གཉིས་ལ་  
 གྱུ་ཞེས་འབོད་ནས་ཁྱོད་ཀྱིས་བདག་གི་རྒྱུད་ལ་སྟོང་དང་ངག་གི་དངོས་གྲུབ་མཆོག་ལྟན་ཅིག་ཏུ་རྣམ་  
 བཟུ་སྟེ་གསལ་བར་མཛོད་ཅེས་པ་སྟེ། ལྷན་ངག་མེ་ལོང་ལས། ཡིན་ཏན་ལས་རྣམས་ལྟན་ཅིག་  
 གི། རྟོག་པོ་བཤྲོད་པ་ལྟན་ཅིག་བཤྲོད། ཅེས་པ་ལྟར་རོ། །དབྱངས་ཅན་མ་ལ་བསྟོད་པ་ནི།  
 འོ་མའི་མཆོ་ལས་འོངས་པ་སྟེ་ཡར་ཐོན་པའི་ཤེལ་དཀར་པོའི་ལྷན་པོས་དབང་སྟོན་ཏེ་ཡིན་ཏེ་ཡི་  
 ཟུར་ཕུད་ངོམས་པ་སྟེ་བཅིངས་པ་ནི་སྤྱི་མིན་གྱི་དཔེ་ཡིན་ཀྱང་ལྷན་ངག་འདི་ནི་དཔེའི་རྒྱུ་མ་ཡིན་  
 ཏེ། དཔེ་དོན་ཐ་དད་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཆོས་མཐུན་སྤྱར་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་  
 རྒྱས་པའི་ཞལ་རས་ལ་དཀྱུས་རིང་ཟུར་གྱིས་ལྟ་བའི་འདྲེན་བྱེད་དེ་སྤྱན་གྱི་ཡུལ་སྟོན་པའི་མདའ་  
 འཕངས་པ་ནི་རྣམ་འགྱུར་གྱི་དཔེ་ཡིན་ཀྱང་དཔེའི་རྒྱུ་མིན་པ་ནི་སྤྱར་ལྟར་ཡིན་ཏེ། ལྷན་ངག་མེ་  
 ལོང་ལས། ལུས་ཕྱ་ཁྱོད་ཀྱི་བཞིན་རས་ནི། ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལས་བཏོན་བཞིན། །པརྟའི་  
 རང་རྣམ་ཕུང་བ་བཞིན། ཞེས་པ་འདི་ནི་རྣམ་འགྱུར་དཔེ། ཞེས་པ་ལྟར་དཔེ་དོན་སོ་སོར་བྱེ་བ་  
 འདི་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར། སེམས་ཀྱི་སྒྲོངས་པའི་སྤུབས་གྲོལ་ནས་རྣམ་པར་དཔྱད་པའི་སྟོ་གོས་ཆེས་  
 ཆེར་རྣམ་པར་བཟུ་བའི་པརྟ་འབྱུང་ཕྱག་དག་ཅེས་པ་ནི་གཟུགས་ཅན་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་ཞིང་། དེ་དག་  
 ཁྱོད་ཀྱི་ཐུགས་རྗེས་རྗེས་སུ་ཆགས་པའི་མཆུ་དང་ལྟན་ཅིག་བཞད་པར་མཛོད་ཅིག་ཆངས་སྤྲས་མ།  
 ཞེས་པ་ནི་ལྟན་ཅིག་བཤྲོད་པའི་རྒྱུ་དུ་ཡང་གྱུར་ལ། དེ་དག་ནི་ཆོག་སྟོར་གཅིག་ལ་རྒྱུ་ཐ་དད་

པ་མང་བོ་བསྐྱེས་པའི་རབ་སྒྲེལ་གྱི་རྒྱན་ཡིན་ནོ། །དེར་མ་ཟད་སྤྱན་རླུང་གྱིས་ལྟ་བུའི་རྣམས་འགྱུར་གསལ་བར་བཅོད་ཀྱང་གཞན་གྱི་ཡིད་རང་དབང་མེད་པར་འཕྲོག་པའི་བྱེད་ལས་སྤྲོས་ནས་རྣམས་པ་གཞན་དུ་རྟོག་ཅིང་སྤང་བར་བྱེད་པའི་རབ་བཏགས་ཀྱི་གཤམ་ཆོག་ཏུ་ཡང་འགྱུར་རོ། །

༼ཟེའི་འབྲེད་ཅེས་པ་འདོར་བའི་དོན་དུ་འདིར་གསལ་བར་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །

༼འདི་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་སྟོན་ཀྱལ་བ་དབང་བོའི་དོན་གཤམ་སྤྱན་རླུང་ཐུགས་བསྐྱེད་ཅིང་སྟོན་ལམ་བཏབ་ཚུལ་ནི། རྣམ་དག་གངས་རི་མ་དང་དེའི་འགྲེལ་བ་རྗེ་གྲུང་ཐང་བས་མཛད་པ་སོགས་སུ་གསལ་ཞིང་། སྟོན་པ་ཞལ་བཞུགས་པའི་དུས་སུ་རྒྱ་གར་བྲམ་ཟེའི་བྱེད་ཆོག་ཏུ་འཁྲུངས་པའི་ཆོ་སྟོན་པའི་ཞབས་དྲུང་དུ་ཤེལ་དཀར་ཕྱེད་བ་ཐུམ་ནས་ཐུགས་བསྐྱེད་ཅིང་སྟོན་ལམ་བཏབ་ཚུལ་དང་བྱེད་ཆོག་ཉིད་རབ་ཏུ་བྱུང་ཞིང་བསྟོན་པར་རྗེ་གསལ་པའི་མཆན་དགེ་སྦྱང་པ་སྤྱི་ལོ་དང་ལྟན་ལ་སྟོན་པས་ངའི་བསྟན་པ་རྒྱས་པར་བྱེད་པར་ལུང་བསྟན་ཚུལ་དང་། ཆོས་དྲུང་གཏེར་དུ་སྤྲོས་ཚུལ་སོགས་ཁྲུངས་དང་བཅས་པ་འཛིགས་བྱེད་ཆོས་འབྱུང་སོགས་སུ་གསལ་བས་དེ་དག་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །འཇམ་དོར་གྱིས་བུམ་ཚུ་སྟེར་བ་སོགས་ཟིན་བྱིས་བདེ་ཆོག་མའི་དོན་གསང་བའི་རྣམས་ཐར་དུ་གསལ་བར་བཤད་ཅིང་། ཅ་རི་ནས་གཉལ་ལ་བྱོན་པའི་ལམ་དུ་མོ་ལའི་ལ་རྩར་ཞག་བཞུགས་མཛད་པའི་རྒྱལ་རྗེ་བཙུན་བུམས་མགོན་གྱིས་སྤྱར་ཡང་སངས་རྒྱས་འཛིག་རྟེན་དུ་བྱོན་པ་འདྲ་བ་ཞིག་འོང་བར་ལུང་བསྟན་མཛད་པ་དང་། གཉལ་སྤྱད་སང་གེ་རྫོང་ན་བཞུགས་དུས་བཙམ་ལྟན་འདས་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོས་དུས་འཁོར་གྱི་ཆོས་འདི་ལ་རྒྱལ་བོ་རྒྱ་བཟང་བྱོན་པ་འདྲ་བ་ཞིག་འོང་བར་ལུང་བསྟན་པ་སོགས་ནི། གསང་བའི་རྣམས་ཐར་རིན་པོ་ཆེའི་སྟེ་མ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །རྒྱལ་བ་སྤྲམ་སྤྲམ་བཅས་ནི་རྗེ་ཡབ་སྤྲམ་དང་། རྒྱལ་བ་ཕྱི་མ་སྤྲམ་བཅས་ནི་པཎ་ཆེན་དགེ་འདུན་གྲུབ་པ་སོགས་སྤྱི་ཕྱེད་བདུན་སྤྲམ་དང་བཅས་པ་ལ་བྱེད་དོ། །དེའི་འགྲེལ་བར་རྒྱལ་བ་སྤྲམ་ཕྱི་མ་སྤྲམ་བཅས་ཞེས་བཏོན་པས་ཞེས་བྱུང་བ་དཔེ་མ་དག་སྟེ། དེ་ནི་རྩ་ཆོག་སོར་བཞག་ཡིན་གྱི་འདོན་བསྐྱར་དུ་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱལ་བ་ཕྱི་མ་སྤྲམ་བཅས་ཞེས་འདོན་པ་བསྐྱར་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྒྱལ་བ་བདུན་གྱིས་གངས་ཅན་སྦྱང་བར་བཤད་པ་ནི། བཀའ་གདམས་སྒྲེགས་བམ་ལས། ང་བྲིམས་ལྟན་མཁན་པོར་སྤྱར་སྟོན་

ཀྱང་། །ང་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོར་སྤྲུལ་ཤིང་། །ཞེས་དགེ་འདུན་གྲུབ་པ་དང་། །ང་གནས་ལྷ་མཁྱེན་  
 པའི་པཎྜི་ཏ། །རྒྱུད་གང་ལ་གང་ཕན་སྟོན་གྱུར་ཀྱང་། །མི་མཁས་པར་སྒྲུབ་ལ་ཅི་ཆ་ཡོད། །ཅེས་  
 དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོ་དང་། །མི་ང་ཡི་སྤྱུལ་བ་སྤྱོད་པ་ཤིས་མེད། །ཆོས་ལམ་དུ་འགྲོན་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན། །  
 །ཞེས་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོ་དང་། །མི་ང་ཡི་བསྟན་པ་བཞིག་པ་ནམས། །ཆོ་འདི་ལའང་ཆོ་སྤྲུག་  
 ཐུང་ན་ཡང་། །མི་ང་ཡི་ལ་ཡོགས་ཤིང་མི་འགྱུར། །ཞེས་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ་དང་། །ཐོད་ཁ་བ་  
 ཅན་གྱི་གདུལ་བྱ་ནམས། །བྱ་སྤྱིང་མེད་པ་ལ་གཤེ་བ་བཞིན། །ང་ཕན་བདེ་འབྱུང་གནས་རིན་ཆེན་  
 ལ་། །སེམས་རྟོག་པ་ཆེ་ཞེས་སྟོད་པར་བྱེད། །ཅེས་རྒྱལ་བ་ལྷ་བ་སྟོ་བཟང་རྒྱ་མཚོ་དང་། །ཀྱེ་  
 བྱང་ཆེན་མཁའ་ལ་ཞིང་བ་ལ། །བྱ་མཚལ་བུས་བྱིས་ནས་འཕྱ་བ་བཞིན། །ང་ཡེ་ཤེས་དབྱིངས་  
 སུ་ཞིང་བ་ལ། །སེམས་ཁོང་སྒྲན་ཅན་དེས་འཕྱ་བར་བྱེད། །ཅེས་ཆངས་དབྱངས་རྒྱ་མཚོ་དང་། །  
 ལམ་བསྐལ་བ་བྱེ་བ་བསམ་ཡས་སུ། །ལྷ་དཀོན་མཆོག་སྤྱི་བོར་མཚོད་པ་ལ། །བདག་ང་རྒྱལ་སྒྲུབ་  
 པར་གལ་བྱེད། །ཅེས་བསྐལ་བཟང་རྒྱ་མཚོ་ལུང་བསྟན་པར་མཁས་པ་ནམས་ཀྱིས་བཤད་དོ། །ཤོ་  
 རོ་ཀ་འདིའི་ཆོག་འགྲེལ་ནི། །གངས་ཅན་གྱི་ཡུལ་འདི་ན་མདོ་སྤགས་བྱང་འབྲེལ་དང་། །ཟབ་རྒྱས་  
 བྱང་འབྲེལ་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་མེད་པར་དེ་དག་ཉིན་མཚན་ལྟར་རེས་མོས་ཀྱིས་སྟོད་པའི་ཆོ། །མདོ་  
 སྤགས་བྱང་འབྲེལ་དང་ཐབས་ཤིང་བྱང་འབྲེལ་དང་བཤད་སྐབ་བྱང་འབྲེལ་དང་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་  
 སྤགས་དུས་གཅིག་ཏུ་སྟོད་པའི་སྒྲོན་པ་ཐུབ་བསྟན་མ་ལུས་པ་སྟན་གཅིག་ཏུ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་རྣམ་  
 སུ་དེ་ལྟའི་འོད་འཆར་རྒྱལ་རེས་མོས་མི་བྱེད་པ་ལྷ་བྱའི་སྤྱལ་བཟང་འབྲེན་པ་བོ་སྟོ་བཟང་རྒྱལ་བ་  
 ལྷ་མ་ཙོང་ཁ་བ་ཆེན་པོ་སྤྲུལ་དང་བཅས་པ་དང་། །རྒྱལ་བ་ཕྱི་མ་སྤྲུལ་དང་བཅས་པ་ལ་སྤགས་པ་  
 ཐུབ་དབང་ཞལ་སྤྱོན་ནམས་ལ་མི་གསུམ་པའི་དཔྱོད་ལྡན་སྤྱི་ཞིག་ཡོད་ཅེས་པའོ། །ཆོགས་བཅད་ལྷ་  
 པའི་དོན་ནི། །རིགས་ལམ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་གྲ་ཆེན་བརྟན་པར་ཞུགས་ནས་རང་གཞན་གྱི་གཞུང་  
 ལུགས་རྒྱ་མཚོའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ལེགས་པར་བྱིན་པའི་བཤེས་གཉེན་མཁས་པ་དེད་དཔོན་བཟང་བོར་བརྟེན་  
 རས་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་ལ་ངལ་བ་བརྒྱ་ཕྱག་དུ་མ་བྱས་པའི་སྒྲོན་པ་ཕྱི་ནང་གི་གྲུབ་མཐའ་རྒྱ་མཚོའི་  
 ཕ་རོལ་ཏུ་སོན་ཏེ་སྟོན་ཆད་གྲུབ་མཐའ་མཁན་པོ་སྤྲུལ་ཀྱང་གསལ་བར་ཐོན་པ་མེད་པའི་ལེགས་བཤད་

རིན་པོ་ཆེ་བདག་གིས་རྟེན་པ་འདི་སྒོ་གསལ་དཔྱད་ལྡན་རྣམས་དགའ་བཞིན་སྒོ་བཞིན་དུ་ཀྱན་མཁེེན་  
ལམ་གསལ་རིན་ཆེན་སྒོན་མེ་འདི་ཉིད་སྒོ་ལ་བྱངས་ཤིག་ཅེས་པའོ། །

༼ལ༽བདེན་གཉིས་ལས། མི་ཡང་ཤིན་ཏུ་ཐོབ་པར་དགའ། ༼སྒོ་སྒྱུངས་ཉམ་ཚུང་རབ་ཏུ་ཚུང་༼  
འཁོར་བའི་དགོན་པ་བཞུད་པར་དགའ། ༼སྒོ་ག་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་གཡོ་བ་ཡིན། ༼བཤེས་གཉེན་བཟང་  
བོ་རྟེན་དགའ་ན། ༼རབ་ཏུ་སྤང་བ་གང་དུ་དགོས། ༼མོས་པ་མེད་དུ་བྱིན་ན་ཡང་༼ ༼དེ་ནི་འགའ་  
ལ་བསོད་ནམས་ཀྱིས། ༼གོ་མས་པར་བྱས་ལ་རིམ་གྱིས་ནི། ༼འདི་ནི་རེ་ཞིག་གཅིག་ན་འགྱུར། ༼ཞེས་  
བྱུང་ངོ་༼ ༼རྒྱད་ཐུང་མར། ༼གང་ཕྱིར་རྒྱལ་ལས་ཆེས་མཁས་འགའ་ཡང་འཛིག་རྟེན་འདི་ན་ཡོད་  
མིན་ཏེ། ༼མ་ལུས་དེ་ཉིད་མཆོག་ནི་རྒྱལ་བཞིན་ཀྱན་མཁེེན་གྱིས་མཁེེན་གཞན་མིན་པ། ༼དེ་ཕྱིར་  
དང་སྤང་རང་ཉིད་ཀྱིས་བཞག་མདོ་སྤྲེལ་ཡིན་དེ་མི་དགྲ་ག ༼ཐུབ་ཚུལ་བཤིག་ཕྱིར་དེ་ཡང་དམ་  
ཆོས་ལ་ནི་གཞོད་པ་བྱེད་པར་གྱུར། ༼ཞེས་རྟེན་བ་དང་བོ་གསུམ་གྱིས་རྒྱ་མཆོན་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་  
ཆོས་ལ་དབང་བཟུང་མི་རིགས་པར་བརྟན་ཅིང་༼ ༼རྟེན་བ་ཐ་མས་དབང་བཟུང་བའི་ཉེས་དམིགས་བརྟན་  
ཏོ༼ ༼ཉོན་མོངས་སྤོངས་དག་རྣམས་ཀྱིས་འཕགས་ལ་སྐྱུར་བ་དང་༼ ༼དེས་གསུངས་ཆོས་ལ་བརྟན་  
གང་དེ་ཀྱན་ཞེན་ལྟས་བྱས། ༼དེས་ན་ཞེན་ལྟའི་དྲི་ཅན་དེ་ལ་སྒོ་མི་སྒྱུར། ༼གོས་གཙང་ཆོན་གྱིས་  
རྣམ་འགྱུར་རྣམས་ཀྱིས་གོས་པ་མིན། ༼ཞེས་རྟེན་བ་དང་བོ་གསུམ་གྱིས་ཕྱོགས་སུ་སྤྱང་བའི་ཉེས་དམིགས་  
རྒྱ་དང་བཅས་པ་བཤད་པའི་སྒོ་ནས་གྲུབ་མཐའ་ངན་པ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་ལྟ་བུ་མ་ཅན་དེ་  
ལ་སྒྱུར་མི་རུང་བར་བརྟན་ཅིང་༼ ༼རྟེན་བ་ཐ་མས་ལྟ་ངན་དེ་འདྲར་དགོས་པའི་རྒྱ་མཆོན་བརྟན་  
ཏོ༼ ༼སྒོ་དམན་ཕྱིར་དང་དགའ་མོས་བྱལ་ཕྱིར་ལོག་པའི་ང་རྒྱལ་ལ་བརྟེན་ཕྱིར། ༼དམ་ཆོས་ཤོངས་  
པས་སྒྲིབ་པའི་བདག་ཕྱིར་དང་དོན་དེ་ཉིད་དེས་འཛིན་ཕྱིར། ༼རྟེན་ལ་བརྟེན་ཕྱིར་ལྟ་བའི་དབང་  
ཕྱིར་ཆོས་སུན་འབྱེན་པ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར། ༼ཆོས་འཛིན་བསྐྱངས་ཕྱིར་མོས་པ་དམན་ཕྱིར་དགྲ་བཅོམ་  
རྣམས་ཀྱི་ཆོས་སྤང་བྱེད། ༼ཅེས་དམ་ཆོས་སྤང་བའི་རྒྱར་གྱུར་པའི་ཆོས་བརྒྱ་སྤང་བར་བྱ་བར་བརྟན་  
ཏེ༼ ༼འདི་འོག་པའི་ང་རྒྱལ་ནི། ༼མ་རྟོགས་པ་རྟོགས་སྟམ་པ་སོགས་ཀྱི་མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་ལ་  
བཤད་ཅིང་༼ ༼ཆེ་རབས་སྤྲ་མར་ཆོས་ཀྱིས་ཤོངས་པའི་ལས་སྒྲིབ་བསགས་པ་དང་༼ ༼དང་དོན་ལ་

ངེས་དོན་དུ་འཛིན་པ་དང་། ཆོས་སུན་འབྱེན་ལ་བརྟེན་པ་ནི་བཤེས་གཉེན་དུ་མིང་བཏགས་པའི་ཤིག་  
 གྲོགས་ལ་བརྟེན་པ་དང་། ཆོས་འཛིན་བསྐངས་པ་ནི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་རིང་དུ་བསྐངས་  
 པ་ཡིན་ལ། གཞན་ནམས་གོ་སྟོང་། ཇི་ལྟར་ཟབ་མོའི་ཆོས་ནམས་དེ་བཞིན་མཁས་པ་ནམས་ཀྱིས་  
 མེད་ངན་ནི། མི་བཟད་སྐྱུ་ལ་གདུག་གཤེད་མ་དང་ནི་ཐོག་ལའང་ཤིན་དུ་འཛིགས་མི་བྱ། མི་སྐྱུ་  
 དག་དང་དོ་རྩེ་མེ་ནི་སྒྲིག་དང་བྲལ་བ་ཅམ་བྱེད་དེ། རྟེ་ལས་མནར་མེད་ནམས་ཀྱི་འགྲོ་བ་ཤིན་དུ་  
 འཛིགས་པར་འགྲོ་མི་འགྱུར། གང་ཞིག་ཡང་ཡང་ཤིག་གྲོགས་བརྟེན་པས་སངས་རྒྱས་ངན་སེམས་  
 ལྡན་གྱུར་དང་། ལ་མ་དག་བཅོམ་གསད་པར་བྱ་བ་མིན་བྱེད་མཆོག་ཆོགས་འབྱེད་པའི་མི། རྟེ་  
 ཡང་ཆོས་ཉིད་ངེས་པར་བསམ་ན་སྐྱུར་དུ་དེ་ལས་ཐར་འགྱུར་གྱིས། གང་ཞིག་ཡིད་ནི་ཆོས་ལ་  
 ལྡང་བ་དེ་ལ་ཐར་པ་ག་ལ་ཡོད། ཅེས་ཆོགས་བཅད་དང་བོས་ཆོས་སྤྲོང་བས་ཆེ་འདིར་ཡང་ཉེས་  
 དམིགས་དུ་མ་འབྱུང་ཞིང་ཕྱི་མ་མནར་མེད་སོགས་སུ་སྒྲེ་བར་བཤད་ཅིང་། ཆོགས་བཅད་ཐ་མས་  
 འཁོར་བ་ལས་མི་ཐར་པར་བརྟན་པའི་སྒོ་ནས་དམ་ཆོས་མི་སྤྲོང་བའི་ཐབས་ལ་འབད་དགོས་པར་  
 གདམས་པ་ཡིན་ནོ། །

༼ར་༽སྤེལ་མར་བརྟོད་པ་ལས། བྱོད་ནི་ཆགས་དང་ཁྲོ་མི་མངའ། ཞེས་པའི་འཕྲོར། ཡུན་  
 རིང་བོར་ནི་མངོན་འདོད་པའི། ཡིད་ལ་རེ་བ་སྒྲོང་བ་དང་། མི་རིགས་པ་ནི་ཅོད་པ་ཡིས། ཆོས་  
 ཉིད་ལ་ནི་གེགས་བྱེད་ལ། ཞེས་ཕྱོགས་སྒྲུང་གིས་གསུངས་པར། དཔའ་བོས། དག་བཅོམ་པ་  
 དང་མུ་སྟེགས་ལ། རྗེས་སུ་ཆགས་དང་ཁོང་ཁྲོ་བར། བྱོད་ཀྱི་ཐུགས་ནི་མི་འགྱུར་ན། བྱོད་ལ་  
 བརྟོད་དུ་ཅི་ཞིག་མཆིས། ཞེས་གསུངས་སོ། རྟེ་ཡང་འཇུག་ལྷོག་གི་གནས་རྩལ་བཞིན་དུ་ཤེས་  
 པ་ལ་བཟང་ངན་གྱི་བྱེད་པར་མི་ཤེས་པའི་སྒོ་རྒྱངས་པས་གེགས་བྱེད་པར། བཏང་སྒོ་མས་གནས་  
 ལ་ཞེས་སོགས་ཆོགས་བཅད་གཉིས་ཀྱིས་བརྟན་ལ། ཡང་དེ་ལ་ཕྱོགས་སྒྲུང་གིས་མི་རིགས་པའི་  
 ཅོད་པ་བྱས་པ་གེགས་བྱེད་པར། ཡུན་རིང་བོར་ནི་ཞེས་སོགས་ཆོགས་བཅད་གཉིས་ཀྱིས་བརྟན་  
 ཏོ། ། ཕྱི་མ་འདི་འཇུག་པར། རང་གི་ལྟ་ལ་ཆགས་དང་དེ་བཞིན་དུ། ཞེས་སོགས་དང་། དབུ་  
 མ་སྟིང་བོར། ཕྱོགས་སུ་སྒྲུང་བས་སེམས་གདུང་བས། ཞི་བ་ནམ་ཡང་རྟོགས་མི་འགྱུར། ཞེས་

ཐུར་དངས་པ་དང་དགོངས་པ་གཅིག་གོ། མདོ་འདིར་གཞན་བཟོད་པའི་དོན་ཏེ་བཤད་པའི་དོན་  
ཡང་དག་པའམ་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་གཤམ་པ་ལ་ཕྱོགས་ལྷུང་ཆགས་སྤང་གིས་གཤམ་བྱེད་པར་བརྟན་  
པ་ནི། རྣམ་འགྲེལ་ལས། སྤྱེད་པས་སྦྱོན་རྣམས་སྦྱིབ་པར་བྱེད། །ཡོན་ཏན་མཐོང་བས་ཡོངས་  
སྤྱེད་པ། །ཞེས་པ་ལྟར་ཆགས་པའི་དབང་གིས་ཡོད་པའི་སྦྱོན་མཐོང་བ་ལ་སྦྱིབ་པར་བྱེད་ཅིང་མེད་  
པའི་ཡོན་ཏན་སྦྱོབ་ཆགས་ནས་མཐོང་བར་བྱེད་པ་དང་། །ཞེ་སྤང་གིས་ཡོན་ཏན་སྦྱིབ་ཅིང་སྦྱོན་སྦྱོ་  
བཏགས་པའི་དབང་གིས་བཟང་ངན་འབྱེད་མི་བྱས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཡིན་ནོ། །

༼ལ༽སྦྱོད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་འདི་ལ་འགྲེལ་བས་ཁ་བསྐངས་ནས་ལྡུངས་དྲུག་ཏུ་བཤད་ཚུལ་ལས་  
རིམ་དུ་གསལ་ཞིང་། མཚན་ཉིད་དེ་དག་ཆང་ན་གཞན་གྱི་ཡོན་ཏན་ཡོན་ཏན་དུ་སྤང་བར་མ་ཟད་  
རང་གི་ཡོན་ཏན་ཀྱང་གཞན་ལ་ཡོན་ཏན་དུ་སྤང་བར། སྦྱོབ་ཡོན་ཏན་རྣམས་གཞན་དུ། །མི་འགྱུར་  
ཉན་པ་པོ་ལའང་མིན། །ཞེས་པས་བཤད་དོ། །

༼ཤ༽རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས། རིགས་ལམ་ཕྱོགས་སྤྱེད་པའི་རྣམ་དཔྱད་དང་། །གཞུང་ལུགས་  
གདམས་པར་ཤར་བའི་ཉམས་ལེན་དང་། །ཆོག་སྦྱར་ཚུལ་ལ་མཁས་པའི་ངག་གི་དཔལ། །ས་  
སྤེང་འདི་ན་རིན་ཆེན་གསུམ་དུ་སྤང་། །ཞེས་དང་། དེ་ལྟར་རིན་ཆེན་རྣམ་པ་གསུམ་གའི་ཡང་།  
ཅ་བ་དམ་པ་ཐེག་མཆོག་དགེ་བའི་བཤེས། །ཞེས་རིན་ཆེན་གསུམ་ཅ་བ་དང་བཅས་པ་བཤད་དོ། །

༼ས༽མཐའ་དོན་ཟད་པ་ལ་བྱས་ན་རང་གི་སྦྱོའི་ངོར་གྲུབ་པའི་དོན་དེ་ལས་གཞན་དུ་ཟད་པ་སྟེ་  
མེད་པས་ན་གྲུབ་མཐའ་ཞེས་པ་སྟེ། འདི་ལས་གཞན་ན་ཆོས་འདི་ནི། །རི་ལྟར་མེད་པ་དེ་བཞིན་  
དུ། །ཞེས་སོགས་ལྟར་རོ། །ཕྱོགས་ལ་བྱས་ན་བདག་གི་འདི་ཡིན་གྱི་གཞན་གྱི་མིན་ནོ་ཞེས་ཕྱོགས་  
རིས་སུ་བཅད་པ་ལ་བཤད་པ་དང་། མཇུག་ལ་བྱས་ན། ལོག་པའི་ལམ་ལ་ལྷ་མེད་ཕྱིར། །ཞེས་  
པ་ལྟར་རང་རང་གི་སྦྱོའི་ངོར་གྲུབ་ཚུལ་མཐའ་ཡས་པས་ཟད་པ་མེད་པ་ལ་བྱེད་པ་དང་། ལྷག་མེད་  
ཆོ་བམ་རིག་རྒྱན་ཆད་པ་ནི་ཉན་ཐོས་སྟེ་བའི་གྲུབ་མཐའ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་རང་གི་སྦྱོའི་ངོར་གྲུབ་པའི་ཆ་  
ཤས་ཡིན་པས་ན་མཐའ་དོན་ཆ་ལ་བྱེད་པ་དང་། ཐལ་འགྱུར་བའི་གྲུབ་མཐའ་ལྟ་བུ་དབུ་མའི་དོན་  
དང་ཉེ་བར་གྱུར་པས་ན་མཐའ་ཞེས་པ་དང་། རྒྱུང་འཕེན་པའི་གྲུབ་མཐའ་ལྟ་བུ་རང་གི་སྦྱོའི་ངོར་

གྲུབ་པས་ནང་ནས་ཐ་ཆད་ཡིན་པས་ན་སྤྲད་པ་ལ་བཤད་དུ་རུང་བར་སྤང་ཡང་། དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཁྲུངས་ཡོད་མེད་བཅའ་བར་བྱའོ། མིང་གཅིག་དོན་དུ་མར་འཇུག་པ་སོགས་ནི་འཆི་མེད་མངོན་དང་སྤྱི་ལོ་སྤེལ་སོགས་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

༼༡༽ ཕྱི་ནང་ལ་སྟོན་པ་བརྟན་པ་ལྟ་བུ་གསུམ་དང་། ལྟ་སྟོན་སྤྱད་འབྲས་བཞིའི་ཁྱད་པར་དེ་ལྟར་ཡོད་ཅེས་པ་ཡིན་གྱི་ནང་བ་བ་ཡིན་ན་ཁྱད་པར་དེ་དག་དང་ལྟན་པས་ཁྱབ་པར་བཤད་པ་མིན་ཏེ། ཕྱི་ནང་གི་ཁྱད་པར་སྐྱབས་འགྲོས་འབྱེད་པར་ངོ་བོ་དང་ཤིན་པས་བཞེད་པར་གྲགས་པ་ལྟར་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་ཀྱང་གསལ་བར་བཤད་པས་སོ། །དེས་ན་ནང་བ་བར་གྱུར་པ་དང་ལུང་རྟོགས་གྱི་བརྟན་པར་ཞུགས་པ་དང་སྐྱབས་འགྲོ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པ་སོགས་དུས་མཉམ་ཡིན་ཏེ། ཕྱི་ནང་གི་ཁྱད་པར་སྐྱབས་འགྲོས་འབྱེད་པ་དང་། བརྟན་པ་ལ་འཇུག་པའི་སྟོ་སྐྱབས་འགྲོ་ཡིན་པར་ལམ་རིམ་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

༼༢༽ ལྟ་ལས་ཕུལ་བྱུང་གི་བརྟོན་པར། བཅོམ་ལྟན་དེ་ནི་བདག་གི་གཉེན་མིན་གཞན་དག་དགྲ་མ་ཡིན། །དེ་དག་གི་སྤྱད་གཞན་ཡང་མངོན་སུམ་གྱུར་པ་མ་མཐོང་སྟེ། ཆོག་དང་སྤྱད་པ་དག་གིས་སོ་སོའི་ཁྱད་པར་ཐོས་པ་ལས། །བཅོམ་ལྟན་ཡོན་ཏན་ཕུལ་དུ་ཕྱིན་ལ་དང་ཕྱིར་བདག་ཉེན་ལགས། །བདེ་བར་གཤེགས་པ་བདག་གི་པ་མིན་སུ་སྟེགས་གཞན་དག་དགྲ་མ་ཡིན། །དེ་བཞིན་གཤེགས་དེས་བདག་ཉེར་མ་སྐུལ་གཟེགས་ཟན་སོགས་ཀྱིས་ཅང་མ་འཕྲོག་ །འོན་ཀྱང་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྟན་དེ་ནི་གཅིག་དུ་འགྲོ་ལ་སྤྲོན་མངོན་གསུང་། །དེ་མེད་དེ་མ་ཐམས་ཅད་སེལ་བ་གང་ཡིན་དེ་ལ་བདག་དང་ལགས། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཕྱི་ནང་གི་སྟོན་པ་སྤྱོད་བཅས་སྤྱོད་མེད་དུ་སྐྱབ་པ་ནི་ཕྱོགས་ལྗང་མེད་པར་རིགས་པས་སྐྱབ་དགོས་པར་བཤད་ཅིང་། ཕྱོགས་ལྗང་མེད་ཀྱང་གང་ཞིག་རིགས་པ་དང་ལྟན་ཁིང་ཆད་མས་གཞལ་བར་བཟོད་པའི་ཆོག་གསུངས་པའི་སངས་རྒྱས་དེ་ཉིད་བདེ་བྱེད་བདག་པོ་བདག་གིས་སྟོན་པར་བཟུང་ཞེས་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ལ། བདག་ནི་སངས་རྒྱས་ཕྱོགས་མི་འཛིན། །ཞེས་སོགས་བཤད་དོ། །

༼༣༽ རང་ཉིད་སྟོན་པ་གཞན་སྤངས་ནས་སངས་རྒྱས་སྟོན་པར་འཛིན་པའི་རྒྱ་མཆན་སྟོན་པར།



བདག་ནི་སྟོན་པ་གཞན་སྤངས་ནས། ཞེས་སོགས་དང་། གཞན་ལ་ལ་དབང་ཕུག་སོགས་སྟོན་  
 པར་འཛིན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཞེ་ན་དེ་ཉིད་སྟོན་པར། གང་ཕྱིར་འཛིན་ནི་སྟོན་ལ་དགའ། ཡོན་  
 ཏན་འཛིན་ལ་ཞན་པས་ན། སྟོན་ཡང་ཡོན་ཏན་ལྟར་མཐོང་ནས། གཞན་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིས་  
 པར་གྱུར། ཞེས་གསུངས། སྟོན་པ་སྟོན་བཅས་སྟོན་མེད་ནི་བཟུན་པ་སྟོན་བཅས་སྟོན་མེད་ལ་  
 རག་ལས་པས་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་མདོར་བཟུན་པ་ནི། ཁྱབ་འཕྲུག་དབང་ཕུག་ལ་སོགས་པ། དེ་  
 ལ་སྐྱེ་བོ་དགའ་དད་པས། དེ་ལ་ཡོན་ཏན་གང་བསྐྱགས་པ། ཁྱོད་ཀྱི་བཟུན་ལ་དེ་དག་སྟོན། ཞེས་  
 གསུངས་ཤིང་། རོན་དེ་ཉིད་སྟོན་གྱི་གཏམ་རྒྱུད་དཔེར་བྱས་ཏེ་རྒྱས་པར་འཆད་པ་ལ། ལྷ་ཆེན་  
 ཁྱོས་པའི་མདའ་གཅིག་གིས། ཁྱོང་ཁྱིམ་སུམ་ཅེགས་བསྐྱེད་ཞེས་གྲགས། ཁྱོད་ནི་ཡེ་ཤེས་  
 མདའ་ཆེན་གྱིས། ཁྱོ་བོའི་སེམས་ཉིད་དེས་པར་བསྐྱེད། ཞེས་ལྷ་མིན་གྱོང་ཁྱིམ་གསུམ་དང་  
 བཅས་པ་ནམ་མཁའ་ལ་རྒྱ་བ་དབང་ཕུག་འབར་བའི་མདའ་འཕང་བས་བསྐྱེད་ཞེས་གྲགས་པ་དང་  
 ལྷ་རྒྱུད་ཀྱི་ལྷ་ཆེན་གྱིས་ནི་འདོད་པ་དག བསྐྱེད་ཞེས་པས་ན་ཕྱིར་ཡང་དངས། ཁྱོད་ཀྱི་ཡེ་  
 ཤེས་ཞུགས་ཀྱིས་ནི། འདོད་པ་རྩ་བ་བཅས་བསྐྱེད་ཞེས་བདོན། ཞེས་དབང་ཕུག་མིག་གསུམ་  
 པས་འདོད་ལྷ་བསྐྱེད་ཀྱང་བསྐྱེད་ཞེས་པ་སྟེ་རྩ་བ་ནས་མ་ཕྱང་བས་སྦྲར་ཡང་འདོད་ལྷས་དབང་  
 ཕུག་དངས་པ་སྟེ་དབང་དུ་བྱས་པར་གྲགས་པ་དང་སྦྲར་ལ། ལྷ་ཆེན་ཐིག་ལེ་མཆོག་མ་ལ། ཆགས་  
 པ་སྐྱེས་པས་གདོང་བཞི་ཕྱང་། བདུད་ཀྱི་བུ་མོ་སྐྱག་པ་ཡིས། ཁྱོད་ཀྱི་བ་སྤྱི་ཅེ་མོ་གཡོས། ཞེས་  
 དང་། ཆངས་སོགས་འཛིན་ནི་འབྱེན་པ་པོ། བདག་ཅག་ཡིན་པར་སྦྱ་ཞེས་གྲགས། དེ་ཉིད་  
 གཟིགས་ཁྱོད་འཛིན་ནི་དང་། དེ་ཡང་ལས་ལས་སྐྱེས་པར་བཟུན། ཞེས་དང་། མཆོད་སྦྱིན་  
 ལ་ནི་ཕུག་འགུམ་པར། དང་སྤྱོད་ནམས་ནི་སྦྱ་ཞེས་གྲགས། སྤྱིག་མང་ཁྱོད་ཀྱིས་གྲོག་མ་ལའང་།  
 གནོད་པ་བཀྱིད་པར་རྗེས་མ་གནང་། གཞན་དག་རང་དོན་མཆོད་སྦྱིན་ལ། གཞན་གྱི་སྟོག་གིས་  
 སྦྱིན་སྟོག་བྱེད། གཞན་གྱི་དོན་དུ་ཁྱོད་གཅིག་པུ། རང་གི་སྟོག་གིས་སྦྱིན་སྟོག་མཛད། དང་  
 སྤྱོད་དམོད་མེ་མེ་ཟད་པས། སྐྱེ་བོ་མང་བོ་བསྐྱེད་པར་གྱུར། ཁྱོད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་མེ་ཡིས་ནི། སྐྱེ་  
 བོ་ནམས་ཀྱི་སྐྱེ་རྒྱ་བསྐྱེད། དང་སྤྱོད་དམོད་པ་གྲུབ་པ་ལས། དཀའ་ཐུབ་གྲུབ་པར་རྗེས་སུ་དཔག།

མགོན་ཁྱིམ་གྱི་ཐུགས་རྗེ་གྲུབ་པ་ལས། འདྲེན་ཐུགས་ཐུགས་པར་རྗེས་སུ་དཔག་ཅེས་དང་། བྲམ་ཐེ་  
ནམས་ནི་དགེ་སྤྱད་དག་ཀྱིན་པ་ལེན་ཞིང་འཕྲོ་བར་སྤྱ། ཁྱིམ་གྱིས་བྱས་ཐུག་མི་ཟ་དང་། མ་  
བྱས་པ་དང་ཕྱད་མེད་གསུངས། ཞེས་དང་། ཆོས་འདོད་པ་དག་དམངས་རིགས་ལ། ཁྱོ་གྲོས་  
ཀྱིན་པར་བྱ་མིན་ཟེར། ཁྱིམ་གྱི་ཉིད་གདོལ་བ་ནམས་ལ་ཡང་། ཐུགས་རྗེས་དམ་ཆོས་སྟོན་པར་  
མཛད། ཅེས་དང་། བསོད་ནམས་བྱས་པའི་ཆོགས་དག་ནི། སེམས་ཅན་ནམས་ལ་ཡོངས་  
བསྟོན་པར། བཅོམ་ཡན་ཁྱིམ་གྱིས་གང་གསུངས་པ། དེ་གཞན་བསྟན་བཅོས་ལས་མ་བཤད། ཅེས་  
དང་། སྤྱ་སྟོགས་ཅན་གྱི་གཞུང་ལུགས་ལ། རི་ལྷ་རི་ལྷར་ནམ་བསམ་པ། དེ་ལྷ་དེ་ལྷར་མགོན་  
ཁྱིམ་ལ། བདག་གི་སེམས་ནི་དད་པར་འགྱུར། ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཆེར་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །

༼ཁ༽ཐོན་གྱི་གྲུབ་མཐའ་བྱུང་ཚུལ་ནི། ཐོན་གཞུང་ལས། ཆོ་ལོ་དཔག་མེད་ནས་བརྩུ་བའི་  
བར་དུ་སྟོན་པ་གཙོ་མཆོག་ཀྱང་བཟང་ནས་ཐང་མ་མེ་སྟོན་གྱི་བར་བཅོ་བརྩུང་འབྱུང་ཟེར། དེའི་  
ནང་ཆན་ཆོ་ལོ་བརྩུ་བའི་དུས་སུ་འབྱུང་བར་བཤད་པའི་སྟོན་པ་གཤེན་རབ་ནི་ད་ལྟོ་ཐོན་གྱི་སྟོན་  
པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཁང་ཁུང་གི་ཡུལ་གྱི་འོ་མ་མོ་ལུང་རིང་དུ་གཤེན་རབ་མི་ཐོ་ཆེ་བྱ་བ་བྱུང་། དེ་  
འགའ་ཞིག་གིས་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་སྤྱལ་བར་ཡང་བཤད། མངོན་ཤེས་རྩ་འཕྱལ་སོགས་དང་ཡན་པ་  
ཞིག་གོ། དེས་ཐོད་ཀྱི་གནས་དུ་མར་འོངས་ནས་སྤྱིད་པའི་ལྷ་གཉན་མང་པོ་བརྟལ་བར་གྲགས། གཡུང་  
དུང་གི་ཆོས་ཡུང་སྟོ་བཞི་མཛོད་ལྟ་སོགས་བཤད། རྒྱ་དཀར་ནག་ཐོད་སོགས་སུ་རྗེས་འཇུག་མང་  
དུ་བྱུང་བས་ཐོན་ཆོས་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་དུ་དར་བར་བྱས་སོ། ཐོད་དུ་དར་བའི་ཐོན་ལ་བརྟོལ་  
ཐོན་འཁྱར་ཐོན་བསྐྱར་ཐོན་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ཐོད་ཀྱི་རྒྱལ་རབས་དུག་པའི་དུས་སུ་ཐོད་  
ཡུལ་གྱི་བྱིས་པ་ལོ་བརྩུ་གསུམ་ལོན་པ་ཞིག་འདྲེས་ཁྱིམ་ནས་ལོ་བརྩུ་གསུམ་གྱི་བར་དུ་འཁྱུམས་པ་  
ལས་ལོ་ཉར་དུག་ལོན་པ་ན་མིའི་ནང་དུ་ཐུག་པ་དེ་ལས་བྱུང་། འཁྱར་ཐོན་ནི་ཁ་ཆེ་འབྱུག་ཁང་  
ཁུང་གསུམ་ནས་ཐོན་པོ་གསུམ་འོངས་པ་ལས་བྱུང་། བསྐྱར་ཐོན་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་མཁ་  
ཐབས་སྟོན་པོ་ཅན་ལས་བྱུང་། གཉིས་པ་བྱི་སྤྱང་ལྟེ་བཅན་གྱིས་ཐོན་པོ་ཆོས་ལ་མི་འཇུག་པ་ལ་ཆད་  
པ་བྱས་པས་དེ་ཁྱོས་ཉེ་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་བཀའ་ཐོན་དུ་བསྐྱར། དེ་རྒྱལ་བོས་གསན་ནས་བཀའ་ཐོན་

དུ་བསྐྱར་བ་མང་པོའི་སྐྱེ་བཅད་པས་ཐོན་ནམས་སྒྲག་ནས་བསྐྱར་འཕྲོག་ཏེ་དུ་སྐས་པ་ནམས་ཕྱིས་  
 བཏོན་པ་ལ་ཐོན་གཏེར་མ་ཟེར། གསུམ་པ་ནི་གྲང་དར་གྱི་རྩེས་སུ་གཤིན་ཀྱང་སྒྲ་དགའ་བྱ་བས་  
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་མང་པོ་ཐོན་དུ་བསྐྱར་ཏེ། ཡུམ་རྒྱས་པ་ལ་ཁམ་ཆེན། ཉི་ཁྲི་ལ་ཁམ་ཆུང་།  
 གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ་ཐོན་མདོ། གཟུངས་སྡེ་ལ་ལྷ་འབྲུམ་དཀར་ནག་ཅེས་བཏགས་པ་སོགས་  
 ཐོན་ཆོས་ལ་བཀའ་འགྱུར་བྱིང་གི་ཆབ་ཡོད་ཅིང་། ལྷ་བ་ནི་དབང་ཕྱག་པའི་གྲུབ་མཐའ་འབྱུང་བ་  
 ཐོན་དང་འདྲེས་པ་ཡིན་ཞེས་འབྲི་གུང་འཛིན་ཏེ་མགོན་པོས་གསུངས་ཤིང་། ཐོན་གཞུང་ནམས་  
 སུ་མི་རྟག་པ་ལས་འབྲས། བུམས་སྟེང་རྩེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས། ཕྱིན་དུག་ལམ་ལྷ་ས་བརྩ་སྐྱ་གསུམ་  
 སོགས་ཀྱི་ནམ་བཞག་ཀྱང་བྱས། བཤད་ཚུལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་རབ་དང་དབྱིབས་མཐུན་མི་  
 མཐུན་ཅི་རིགས་ཡོད། ལྷ་སྟོན་གྱི་བཤད་ཚུལ་འགའ་ཞིག་བཀའ་བསྟན་བཅོས་ནས་བཤད་པ་དང་  
 དོན་འདྲ་བར་སྤང་ཞེས་སྤྱན་སྟོན་གྲོས་རྒྱལ་མཆན་གྱིས་གསུངས། ཀུན་མཁྱེན་ཤེར་འོད་དང་ལྷག་  
 ཆང་ལོ་རྩ་བས་ཐོན་གྱི་ཐེག་པ་རིམ་པ་དགུ་བརྟེན་མའི་རྩོགས་ཆེན་དང་མཐུན་པར་བཤད། མཁས་  
 གྲུབ་མཐའ་ཅད་མཁྱེན་པས་ཀྱང་། ཅིར་ཡང་མི་རྟོག་གང་དུ་མི་འཛིན་པར། །མ་བཅོས་གསལ་  
 ལ་མི་རྟོག་ངོས་བཟུང་མེད། །ཐོན་དང་རྩོགས་ཆེན་དུ་ཤང་ཏིང་འཛིན་ལ། །མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ་  
 ལྷག་མཐོང་གཟུགས་བརྟན་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ཐུབ་བཀའ་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མས། འདི་  
 དག་ནི་ཕྱིས་ཀྱི་རྩོགས་ཆེན་པས་ཟེར་ལུགས་དང་དབྱིབས་མཆུངས་འདུག་པས་ཐོན་རྩོགས་གཉིས་  
 ཐུགས་ནང་གཤིན་པོ་ཡོད་འདྲོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། རྩེ་གུང་ཐང་བས། ཀུན་གཟིགས་ལྷ་བ་  
 ཆེན་པོས་འབྲུལ་བྲལ་མཁས་པའི་ཡང་ཅེར་བཤགས་པ་ལྷག་ཆང་ལོ་རྩ་བའི་གྲུབ་མཐའ་ཀུན་ཤེས་  
 སུ། གཤེན་རབས་མི་བོ་ཞེས་གྲགས་པའི་རྩེས་འབྲང་ཐོན་ཐེག་པ་རིམ་དགུ་སྟེ། རྩེ་ཐོན་བཞི།  
 འབྲས་བུའི་ཐོན་བཞི། ཐེག་པ་སྒྲ་ན་མེད་པའི་ཐོན་ནོ། །ཞེས་པ་ནས། ཐ་མ་ནི་རྩོགས་རིམ་པ་  
 རྩོགས་ཆེན་པ་དང་མཐུན་པ་སྟེ། དང་པོ་བཞི་བོད་ཀྱི་ལྷ་འདྲེས་བརྟན། བར་བ་བཞི་འདུལ་མཛོད་  
 བར་ཕྱིན་འདྲ་མིན་དུ་བསྐྱར། ཐ་མ་ནི་རྩེ་ནག་དུ་ཤང་གི་ལུགས་ཀྱི་ལྷག་མ་ལུས་པ་སྟེ། འདིའི་  
 ལྷ་འདྲེས་པ་ནི་ལྷ་བ་མཐོ་མཐོ་མོར་བྱས་ནས་སྤྱོད་པ་ཁྱད་དུ་གསོད་པ་གཞན་ཡང་མང་ངོ་། །ཞེས་

གསུངས་སྒྲུང་བས། འདིའང་འབྲུལ་མེད་ཡིན་ཆེ་བོན་རྫོགས་གཉིས་ཐུགས་ནང་ཉེ་བོ་ཡོད་འདྲ་ལ།  
 ཞེས་གསུངས་སོ། །ཐེག་པ་རིམ་པ་དགུ་ནི་འདིར་གཅེར་བུ་བའི་གྲུབ་མཐའི་སྐབས་སུ་བཤད་དོ། །  
 འོན་ཀྱང་ད་ལྟ་ཆོས་བོན་དང་འདྲེས་པ་མང་བོ་ཡོད་པར་མཁས་པ་ནམས་ཀྱིས་བཤད་པས་ཆོས་བོན་  
 གྱི་ཁྱད་པར་ལེགས་པར་ངོ་མ་ཤེས་པར་དུ་བསྟོད་སྟོད་ལ་རིངས་པར་མི་བྱ་སྟེ། གྲུབ་དབང་ཆོས་  
 ཀྱི་ཉི་མས། ཆོས་དང་བོན་ཞེས་འགལ་བའི་ཆད་བྱེད་ཀྱང་། ཆོས་ལ་བོན་འདྲེས་བོན་ལ་ཆོས་  
 འདྲེས་པས། ཆོས་མིག་རྩལ་བྲལ་མི་ལྡན་བདག་ལྟ་བུ། ཆོས་བོན་ནམ་དཔེ་འབྱེད་ལ་སྦྱིད་ལུག་  
 གུར། བོན་ཞེས་སྟོད་ཀྱང་གལ་ལ་ཐུག་པའི་དུས། བོན་པོ་དུ་ཐིག་ཅན་ལ་སྒྲུང་དོར་འདི། བོན་  
 ལྟར་གྱུར་ལ་དགའ་ཞིང་གཏོ་ཐབས་སོགས། བོན་གྱི་བཅོས་ཀས་ཕན་པར་ཀུན་གྱིས་རེ། མཚོ་  
 བསམ་བཏང་ཆེ་ཆེ་རབས་འདི་ཉིད་དུ། འདྲེས་སྦྱོར་འདི་འདི་ལྟར་བྱེད་ཅི་ཁོམ། ཁོམ་དུས་  
 ངལ་ན་ལན་ཅིག་ཐོབ་དུས་སུ། འཕྲིན་ལ་བསམ་གཏན་གཏན་དུ་སྦྱོར་མི་བྱེད། བྱེད་ཀྱང་མ་མང་  
 བྱེད་ན་དམ་ཆོས་ཀྱིས། སྦྱོར་བ་མ་མང་སྦྱོར་ན་ཆོས་གཏམ་སྦྱོར། བསམ་ཀྱང་མ་མང་བསམ་ན་ལས་  
 འབྲས་སོམས། འགྲོ་འདུག་མ་མང་འགྲོ་ན་དཔེན་པར་སོང་། ཞེས་གདམས་པ་ལྟར་རོ། །

༼ག༽ རྗེ་སྟོད་གསུམ་པོ་དེ་ནི་ཐོས་པས་ཐར་པའི་བག་ཆགས་བཞག་པ་དང་། བསམ་པས་དོན་  
 རྫོགས་པ་དང་། བསྟོམ་པས་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་པ་ཞི་བ་དང་ཆོས་ཉིད་རབ་དུ་རྫོགས་པས་འཁོར་  
 བ་ལས་ནམ་པར་གྲོལ་བར་བྱེད་གསུངས། དམ་ཆོས་ཐོག་ཐ་བར་གསུམ་དུ་དགེ་བར་གསུངས་པ་  
 ཡང་བཤད་མ་ཐག་པའི་ཐོས་བསམ་སྦྱོར་གསུམ་དང་སྦྱར་བ་ཡོད་ལ། གཙོ་ཆེར་བསྐབ་པ་གསུམ་  
 དང་སྦྱར་ནས་བཤད་དོ། །དམ་པའི་ཆོས་ནི་ཐོག་ཐ་བར་གསུམ་དུ་དགེ་བ་ཡིན་པས་འདུག་ཚུལ་  
 ཡང་དེ་དང་མཐུན་པ་ཞིག་དགོས་པར་རྗེ་གྲུང་ཐང་བས་གསུངས་སོ། །

༼ང༽ འོད་ལྡན་གྱི་ལུང་འདིས་རྒྱལ་བའི་ལུང་གི་བཟན་པ་ཁྱད་པར་དགུ་ལྡན་དུ་བཤད་ཅིང་།  
 རྫོགས་སྒྲུང་གིས་ཀྱང་། ཐབས་སོགས་སྦྱབ་ལ་མཁས་པ་ཡིས། ཤེས་རབ་གསུམ་པོ་ནམ་འཕེལ་  
 ཐུར། ཀའ་ཆེ་སེམས་ནི་ངེས་སྦྱར་དང་། བཞག་དང་སྒྲུང་བ་ཞེས་བྱ་འདིས། ཞེས་གསུངས་  
 པར། དཔའ་བོས། ལུང་གི་དོན་ནི་བསམ་པ་དང་། བསྟོམས་དང་གསུམ་པར་ཉན་པ་ཡི། འདྲེས་



བ་སུམ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ་ཙུ་གསུམ་ཟེར་བའང་ལྟ་བ་སུམ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ་ཙུ་གསུམ་ལ་བྱེད་པར་རྟོག་གི་འབར་  
 བར་བཤད་ཅིང་། དེའི་དབྱེ་བ་ནི་རྟོག་གི་འབར་བར་དཔྱད་པ་བའི་སྐབས་སུ་བཤད་དོ། །འདིར་  
 དངས་པའི་གཞུང་འདི་ཡང་རྟོག་གི་འབར་བ་དང་བསྐྱར་ན་ཆོག་ཟུར་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་བྱུང་སྟེ། རྟོན་  
 གཙང་མ་ཞེས་པ་ལ་གནས་གཙང་མ་ཞེས་པ་དང་། རལ་ཀའི་ནང་དུ་ཞེས་པ་ལ་རལ་གྱི་འི་ནང་དུ་  
 ཞེས་པ་དང་། ལུས་ལ་གནོད་པ་མེད་པ་དང་ཀུན་ཏུ་གནོད་པ་མེད་པ་ཞེས་པ་གཉིས་ཀ་ལ་གནོད་  
 པ་བྱེད་པ་ཞེས་པ་དང་། ཉི་མ་ཤར་བ་བ་ཞེས་པ་ཆད་པ་དང་། ནམ་མཁའ་ལ་སེམས་ཡོད་པར་  
 ལྟ་བ་ལ་སོགས་པ་ཞེས་པའི་སོགས་སྒྲ་ཆད་པ་སོགས་མང་བོ་ཡོད་ཀྱང་གང་དག་པ་དང་མ་དག་པའི་  
 བྱེད་པར་དབྱེད་ཀྱང་ཁོང་དགོས་པའང་ཆེ་བར་མི་སྤང་བས་ཞིབ་དུ་མ་བྱིས་ཏེ། རྩོལ་ན་རྣམས་ཀྱིས་  
 དཔྱད་པར་བྱའོ། །མདོ་སྡེ་ཆངས་པའི་དྲ་བ་ལས། །སྤྱོད་མཐར་རྟོག་པ་བཙུང་དང་། །ཕྱི་  
 མཐར་རྟོག་པ་ཞེ་བཞི་སྟེ། །ལྟ་བ་རེ་གཉིས་གསུངས་པ་ནི། །རྟག་དང་འགའ་ཞིག་རྒྱ་མེད་དང་། །  
 མཐའ་ལྡན་མི་ལྡན་ལྟ་མི་སྟོང་། །དེ་ལས་རྒྱ་མེད་རྣམ་གཉིས་དང་། །གཞན་རྣམས་བཞི་བཞི་བཙུང་  
 བརྒྱད་དོ། །འདུ་ཤེས་ཡོད་སྟེ་བརྒྱ་དྲུག་དང་། །མེད་དང་གཉིས་མེན་བརྒྱད་བརྒྱད་དང་། །ཆད་  
 སྟེ་བརྒྱད་དང་ཆེ་འདི་ལ། །གྲོ་ལ་སྟེ་ལྟ་སྟེ་ཞེ་བཞི་འོ། །དེ་ལ་དང་བོ་བཞི་ནི། །ཀུན་བདུས་དར་  
 རྒྱུ་ལས། དེ་ལ་རྟག་པར་སྟེ་བ་རྣམས་ཀྱི་བཞི་ནི། །ཕྱི་རོལ་པའི་བསམ་གཏན་པ་འགའ་ཞིག་གིས་  
 རྩོན་གྱི་གནས་རྗེས་སུ་དྲན་པའི་མངོན་ཤེས་ཀྱིས་བར་གྱི་བསྐལ་བ་ཉི་ཤུ་དང་། །བཞི་བརྒྱ་དང་། །བརྒྱད་  
 ཅུ་དྲན་པ་དང་། །ལྟའི་མིག་གི་མངོན་ཤེས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ཁ་དོག་བཟང་བོ་དང་ངན་པ་ཤི་བ་རྣམས་  
 དེ་དང་དེ་ཉིད་དུ་སྟེ་བར་མཐོང་ནས་བདག་དང་འཇིག་རྟེན་མཐོང་བ་ལྟར་རྟག་གི་ཞེས་སྟེ་བའོ། །ཞེས་  
 གསུངས་ཤིང་། །ཕྱི་རོལ་པའི་དགེ་སྟོང་དང་བྲམ་ཟེ་འཇིག་རྟེན་པའི་ཡང་དག་པའི་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་  
 ལ་བྱེད་པ་གོམས་པར་བྱས་པ་སྟོན་མན་པ་འགའ་ཞིག་གིས་འཇིག་བསྐལ་དང་ཆགས་བསྐལ་སུམ་  
 ཅུ་རྗེས་སུ་དྲན་པ་དང་། །སྟོན་འབྲེང་བོ་འགའ་ཞིག་གིས་དྲུག་ཅུ་དྲན་པ་དང་། །སྟོན་ན་པོ་འགའ་ཞིག་  
 གིས་དགུ་བརྒྱ་དྲན་པ་ཡོད། །ཡང་གཞན་དག་ལྟའི་མིག་གིས་སེམས་ཅན་འཆི་འཕྲོས་པ་དང་སྟེ་བ་  
 མཐོང་བ་ཡང་ཡོད་དེ། དེ་རྣམས་རྒྱ་བཞི་བོ་འདིས་སེམས་ཅན་འདི་དག་ཁོ་ན་འཁོར་བར་རྒྱག་ཅིང་།

འཁོར་བ་ཡིན་གྱི། སེམས་ཅན་གཞན་མེད་པས་རྒྱུ་བ་ཡང་མ་ཡིན་མང་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེས་  
ན་བདག་དང་འཇིག་རྟེན་རྟག་གོ་ཞེས་སྒྲ་བར་རྟོག་གེ་འབར་བར་བཤད་དོ། །འགའ་ཞིག་རྟག་པར་  
སྒྲ་བ་བཞི་ནི། ལྟ་གཞན་མི་རྟག་ལ་ཆངས་ཆེན་རྟག་པར་ལྟ་བ་དང་། འབྲུང་བ་ཆེན་པོ་མི་རྟག་  
ལ་སེམས་རྟག་པར་ལྟ་བ་དང་། ཅུང་མོས་བསྐྱུས་པའི་ལྟ་ནི་མི་རྟག་ལ་ལྟ་གཞན་རྟག་པར་ལྟ་བ་དང་།  
ཡིད་འབྲུགས་པའི་ལྟ་ནི་མི་རྟག་ལ་ལྟ་གཞན་རྟག་པར་ལྟ་བ་དང་བཞི་ཡིད་དེ། དར་རྒྱུ་ལས། ཁ་  
ཅིག་རྟག་པར་སྒྲ་བ་ནམས་ཀྱི་བཞི་ནི། ཆངས་ཆེན་གྱི་འཁོར་འགའ་ཞིག་གི་ནས་མིར་སྐྱེས་ནས་  
དཔེན་པར་བསམ་གཏན་བསྐྱབས་ནས་མངོན་ཤེས་བསྐྱེད་དེ་བལྟས་པས་ཆངས་པ་ཆེན་པོ་མ་གྱི་བར་  
མཐོང་ནས་ཆངས་པ་ཆེན་པོ་རྟག་ལ་ལྟ་གཞན་ནམས་མི་རྟག་ཅེས་པ་དང་། ཆངས་པ་ཆེན་པོས་  
འབྲུང་བ་ཆེན་པོ་ནམས་མི་རྟག་ཅིང་སེམས་མི་འགག་པར་མཐོང་ནས་འབྲུང་བ་ནམས་མི་རྟག་ལ་  
སེམས་རྟག་ཅེས་པ་དང་། འདོད་ལྟ་ཅེ་བས་རབ་ཏུ་བསྐྱུས་པ་ཞིག་ཅུང་མོས་བྱེད་ཤེས་བཞིན་ཉམས་  
ཏེ་གི་བ་ན་མིར་སྐྱེས་དེ་མངོན་ཤེས་སྐྱེས་ཏེ་བལྟས་པས་རང་གི་སྤར་གྱི་རྒྱ་བོ་ནམས་མ་གྱི་བར་མཐོང་  
ནས་ལྟ་ཅེ་བས་བསྐྱུས་པ་ནམས་མི་རྟག་ལ་གཞན་རྟག་ཅེས་པ་དང་། ལྟ་གྲགས་ལ་ཡིད་འབྲུགས་  
པ་ཁ་ཅིག་དེའི་སྒྲོ་བས་ཀྱིས་གི་སྤེ་མིར་སྐྱེས་ནས་སྤར་མ་ལྟར་མངོན་ཤེས་བསྐྱེད་དེ་བལྟས་པས་གཞན་  
ནམས་མ་གྱི་བར་མཐོང་ནས་ལྟ་ཡིད་འབྲུགས་པ་དག་ནི་མི་རྟག་ལ་གཞན་ནམས་རྟག་གོ་ཞེས་ལྟ་བཤོ།  
ཞེས་སོ། །རྒྱ་མེད་པར་ལྟ་བ་གཉིས་ནི། བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་ནས་ལུས་སེམས་རྒྱ་མེད་པར་ལྟ་  
བ་དང་། རྟོག་གེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆར་རྒྱུང་སོགས་རྒྱ་མེད་པར་ལྟ་བ་དང་གཉིས་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས།  
རྒྱ་མེད་སྒྲ་བ་ལ་གཉིས་ཀྱི་བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱ་མེད་པར་སྒྲ་བ་ནི། གཟུགས་མེད་ནས་  
གི་འཕྲོས་པའི་སེམས་ཅན་འགའ་ཞིག་འདོད་གཟུགས་སུ་སྐྱེས་པ་ན་མངོན་ཤེས་དང་ལྟན་པའི་བྱང་  
སྤོང་འགའ་ཞིག་གིས་དེའི་རྒྱ་སྤར་གང་ཡིན་བལྟས་པས་མ་མཐོང་ནས་ལུས་དང་སེམས་སོགས་སྒྲོ་  
བྱར་དུ་འབྲུང་བར་ལྟ་བ་དང་། རྟོག་གེ་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱ་མེད་པར་སྒྲ་བ་ནི་ཆར་བ་དང་རྒྱུང་སོགས་  
སྒྲོ་བྱར་དུ་འབྲུང་ཞིང་གིང་ནམས་ལ་ཡང་རེས་འགའ་མེ་རྟོག་དང་འབྲས་བུ་སྒྲོ་བྱར་དུ་འབྲུང་ཞིང་  
རེས་འགའ་མི་འབྲུང་བར་མཐོང་ནས་བདག་དང་འཇིག་རྟེན་རྒྱ་མེད་པར་སྒྲོ་བོ། །ཞེས་གསུངས་

སོ། །འདྲུ་ཤེས་མེད་པ་ནས་མིར་སྐྱེས་པ་ཞིག་ཐོན་གནས་རྗེས་སུ་བྱན་པ་ན་བདག་གྱུ་མེད་པར་  
 ལྟ་བུ་འབྱུང་བར་རྟོག་གེ་འབར་བར་བཤད་དོ། །མཐའ་ལྡན་མི་ལྡན་དུ་ལྟ་བ་བཞི་ནི། ཁ་ཅིག་ཐོན་  
 གནས་རྗེས་བྱིས་གང་ཡན་ཆད་མི་ཤེས་པ་ན་བདག་དང་འཇིག་རྟེན་མཐའ་ལྡན་དུ་ལྟ་བ་དང་།  
 ཁ་ཅིག་ལྟའི་མིག་གིས་སྤྲོང་འོག་ཐད་ཀར་མཐའ་མ་མཐོང་བ་ན་བདག་དང་འཇིག་རྟེན་མཐའ་དང་  
 མི་ལྡན་པར་ལྟ་བ་དང་། ཁ་ཅིག་མིའི་འཇིག་རྟེན་མཐའ་ལྡན་ཡིན་ལ། ཆངས་པའི་འཇིག་རྟེན་  
 མཐའ་ལྡན་མིན་པས་དེ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པར་ལྟ་བ་དང་། ཁ་ཅིག་རྟོག་གེ་ལ་བརྟེན་ནས་འཇིག་རྟེན་  
 འདྲིའི་ཆད་གཞལ་མི་རྒྱས་པས་མཐའ་ལྡན་ཟེར་བ་ཡང་མི་བདེན་ལ། མཐའ་དང་མི་ལྡན་ཟེར་བ་  
 ཡང་མི་བདེན་པས་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པར་ལྟ་བ་དང་བཞིར་རྟོག་གེ་འབར་བར་བཤད་ལ། དར་རྒྱུ་ཀ་  
 ལས། མཐའ་དང་ལྡན་མི་ལྡན་དུ་སྐྱབ་བ་ནམས་ཀྱི་བཞི་ནི། ཕྱི་རོལ་པའི་བྱང་སྤྱང་མངོན་པར་ཤེས་  
 པ་དང་ལྡན་པ་འགའ་ཞིག་འཇིག་རྟེན་གྱི་མཐའ་མ་ཆད་པར་གྱུར་ཏམ་འོན་ཏེ་ཆད་པར་གྱུར་སྐྱམ་  
 དུ་ཡང་དག་པར་ཆོལ་བར་འདོད་པ་ན་གང་གི་ཆེ་འཇིག་པའི་བསྐྱལ་བ་བྱན་པ་དེའི་ཆེན་མཐའ་ཡོད་  
 པའི་འདྲུ་ཤེས་འབྱུང་ངོ། །གང་གི་ཆེ་ཆགས་པའི་བསྐྱལ་བ་བྱན་པའི་ཆེ་མཐའ་མེད་པའི་འདྲུ་ཤེས་  
 འབྱུང་ངོ། །ཡང་དེ་དག་ཡུལ་གྱི་ཆེ་བའི་མཐའ་ཡང་དག་པར་ཆོལ་བར་འདོད་པ་ན་གང་གི་ཆེ་  
 འོག་ཏུ་མནར་མེད་པ་ཡན་ཆད་ལས་མ་མཐོང་ཞིང་སྤྲོང་དུ་བསམ་གཏན་བཞི་བ་མན་ཆད་ལས་མ་  
 མཐོང་ལ། ཐད་ཀར་ཐམས་ཅད་ཡོ་རོལ་ཟད་པའི་མཐའ་མ་མཐོང་བ་དེའི་ཆེ་འོག་དང་སྤྲོང་དུ་མཐའ་  
 ཡོད་པའི་འདྲུ་ཤེས་འབྱུང་ཐད་ཀར་ནི་མཐའ་མེད་པའི་འདྲུ་ཤེས་འབྱུང་ངོ། །དེ་ལ་སྤྱུ་མ་ནི་ཐོན་  
 གྱི་གནས་རྗེས་སུ་བྱན་པའི་མངོན་ཤེས་ལ་བརྟེན་ནས་དུས་ཀྱི་མཐའ་ལ་རྟོག་པ་ཡིན་ནོ། །ཕྱི་མ་ནི་  
 ལྟའི་མིག་གིས་མངོན་ཤེས་ལ་བརྟེན་ནས་ཡུལ་གྱི་མཐའ་ལ་རྟོག་པ་ཡིན་ནོ། །ཕྱི་མ་དེ་དང་མི་མཐུན་  
 པའི་ཕྱོགས་ཀྱང་ཡིགའི་ཁྱད་པར་ལ་མངོན་པར་ཞེན་ལ་དོན་གྱི་ཁྱད་པར་ལ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། མཐའ་  
 ཡོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་འདྲུ་ཤེས་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ལྟ་  
 མི་སྤྱང་བར་སྐྱབ་བ་བཞི་ནི། དེ་བ་ན་ལ་གཞོན་པ་གསུམ་དང་ཕྱི་རོལ་དང་མཐུན་པའི་ཆོག་གིས་སྤྱང་  
 བར་བྱེད་པ་གཅིག་སྟེ། དེ་ནི་དེ་ལས། ལྟ་མི་སྤྱང་བར་སྐྱབ་བ་ནམས་ཀྱི་བཞི་ནི། སྤྱོད་མ་བྱུང་བ་དང་།



རྟོག་པ་མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་ཅན་དང་། རྫོ་བྱང་བ་རྣམ་པར་མ་དེས་པ་དང་། རྟེན་པ་ཞན་ཅིང་  
 ཀུན་རྒྱ་རྫོངས་པ་བཞི་ལས་མངོན་པར་མཐོ་བའི་ལམ་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་དང་དེས་པར་ལེགས་  
 པའི་ལམ་སྤྱུག་བསྐྱེད་དང་ཀུན་འབྱུང་དང་འགོག་པ་དང་ལམ་རྣམས་ལས་བཅུ་མས་ཏེ་དྲི་བ་དྲིས་  
 པ་ན། བདག་ནི་ལྷ་མི་སྤྱིང་བ་ཡིན་ནོ་སྟེ་མ་དུ་དམ་བཅས་ནས་གང་དུ་འཆི་བ་མེད་པར་རྣམ་པར་  
 དག་པའི་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་གོ་འཕང་ཐོབ་པའི་རྒྱ་ལས་བཅུ་མས་ཏེ་དྲི་བ་དྲིས་པ་སྤྱང་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་  
 པ་དེར་དྲི་བ་དྲིས་པ་རྣམས་ལ་ཆོག་གཞན་དང་གཞན་དུ་རྒྱུང་ལ་སྦྱར་བ་དང་ཕྱིར་ཕྱོད་བ་དང་མཐུན་  
 པའི་ཚུལ་གྱིས་སྤྱིང་བར་བྱེད་དོ། །དེ་ལ་ཕྱོད་བ་དང་བོན་རྩུན་སྦྱ་བ་དང་མི་ཤེས་པ་ཡོད་པས་འཇིགས་  
 ཤིང་འཇོམ་པའི་ཕྱིར་མི་ཤེས་སོ་ཞེས་གསལ་ལོར་ལན་འདེབས་པར་མི་བྱེད་དོ། །གཉིས་པ་ནི་རང་  
 གི་རྟོག་པ་ལ་འཇིགས་པ་ཡོད་དེ། ཀལ་ཁིང་བརྟག་པས་འཇིགས་པ་དང་རྩུན་དུ་སྦྱ་བ་དང་ལོག་པར་  
 ལྷ་བས་ཀྱང་འཇིགས་ཤིང་འཇོམ་པའི་ཕྱིར་བདག་ནི་རྟོག་པ་མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་ཅན་ནོ་ཞེས་ལན་  
 འདེབས་པར་མི་བྱེད་དོ། །གསུམ་པ་ནི། ཀལ་ཁིང་བརྟག་པ་དང་རྩུན་དུ་སྦྱ་བ་དང་ལོག་པར་ལྷ་  
 བས་འཇིགས་ཤིང་འཇོམ་པའི་ཕྱིར་བདག་ནི་དེས་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསལ་ལོར་ལན་འདེབས་པར་  
 མི་བྱེད་དོ། །དེ་དག་གིས་ནི་ཆོག་གཞན་དང་གཞན་དུ་རྒྱུང་ལ་སྦྱར་བས་སྤྱིང་བར་བྱེད་དོ། །བཞི་  
 པ་ནི། ཀལ་ཁིང་བརྟག་པས་འཇིགས་ཤིང་འཇོམ་པ་ཁོ་ནས་ཏེ། མངོན་མཐོ་དང་དེས་ལེགས་ཀྱི་  
 ལམ་གྱི་ཡིག་ཅམ་ཡང་མི་ཤེས་པའི་ཕྱིར་བདག་ནི་ཤིན་རྒྱ་རྫོངས་པའོ་ཞེས་གསལ་ལོར་ལན་འདེབས་  
 པར་མི་བྱེད་པར་གཞན་ཁོ་ན་ལ་ཀུན་དྲིས་ནས་དེ་དང་མཐུན་པར་བྱེད་པས་ཆོག་གིས་སྤྱིང་བར་བྱེད་  
 པ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་ནི་འདི་སྟེ་མ་དུ་ཕྱིར་ཕྱོད་བ་རྣམས་འོངས་ན། དེར་གཡོས་བསྐྱབ་པར་བྱའོ་  
 སྟེ་མ་དུ་སེམས་པ་འདི་ནི་འདིར་ལྷ་བར་གྱུར་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །རྟོག་གི་འབར་  
 བར་ངག་གི་རྣམ་པར་གཡེང་བ་ཅན་བཞི་ཞེས་ཐ་སྟངས་མངོན་ཅིང་། འགའ་ཞིག་ལ་དགེ་མི་དགེའི་  
 འབྲས་བྱ་ཡོད་མེད་དྲིས་པ་ན་ཡོད་ཟེར་ན་བདག་གི་མངོན་སུམ་དུ་མ་གྱུར་ལ། མེད་ཟེར་ན་ལྟའི་  
 མིག་རྩུན་གྱིས་བདག་རྟགས་པ་བྱས་ན་མི་རུང་སྟེ་མ་ནས་ཆོག་གིས་རྣམ་པར་གཡེང་བར་བྱེད་པ་དང་།  
 ཡང་འགའ་ཞིག་ལ་འཇིགས་རྟེན་པ་ལོ་ཡོད་མེད་དྲིས་པ་ན་སྤར་ལྷར་དང་། ཡང་འགའ་ཞིག་ལ་

དགེ་བའི་ལྷ་བུ་ཞེས་ངེས་པ་ན་ཤེས་ཤིང་མཐོང་ཡང་དགེ་བ་འདི་ལྷ་བུའི་ཞེས་ལུང་བསྟན་ན་བདག་  
 དེ་ལ་ཡན་འདོགས་པར་འགྱུར་ལ། ལུང་མ་བསྟན་ན་བདག་དེས་ཆར་གཙོད་པར་འགྱུར་སྟེ་མ་ནས་  
 ཆོག་གིས་གཡེང་བར་བྱེད་པ་དང་། ཡང་ཤིན་དུ་མོངས་པ་འགའ་ཞིག་ལ་དེ་ལྷར་ངེས་པ་ན་ལན་  
 འདེབས་མི་རྒྱས་པས་ཆོག་གིས་གཡེང་བར་བྱེད་པ་དང་བཞིར་བཤད་དོ། །བྱི་མཐར་རྟོག་པ་ཞེ་  
 བཞི་ཡང་དར་རྟེན་ལས། བྱི་མའི་མཐའ་ལ་རྟོག་པའི་ལྷ་བའི་བཞི་བར་བཞི་སྟེ། འདི་ལྷར་འདུ་  
 ཤེས་ཡོད་པར་སྣ་བ་རྣམས་ཀྱི་བརྒྱུད་དང་། མེད་པར་སྣ་བ་རྣམས་ཀྱི་བརྒྱུད་དང་། གཉིས་མིན་  
 དུ་སྣ་བ་རྣམས་ཀྱི་བརྒྱུད་དང་། ཆད་པར་སྣ་བ་རྣམས་ཀྱི་བརྒྱུད་དང་། ཆེ་འདི་ཉིད་ལ་གྲོལ་བར་  
 སྣ་བ་རྣམས་ཀྱི་ལྷ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་འདུ་ཤེས་ཡོད་པར་སྣ་བ་རྣམས་ཀྱི་ལྷ་བ་བརྒྱུད་དུ་གནི། བདག་  
 གཟུགས་དང་ལྷན་འདུ་ཤེས་ཅན། མི་ལྷན་འདུ་ཤེས། གཉིས་ཀ་ཡིན་མིན་འདུ་ཤེས་ཅན་བཞི་དང་།  
 བདག་མཐའ་དང་ལྷན་པ་དང་། མི་ལྷན་པ་དང་། གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་དང་། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་  
 འདུ་ཤེས་ཅན་བཞི་དང་། བདག་བདེ་བ་ཡིན་པ་དང་། རྒྱག་བསྐལ་བ་ཡིན་པ་དང་། གཉིས་ཀ་  
 ཡིན་པ་དང་། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའི་འདུ་ཤེས་ཅན་བཞི་དང་། བདག་གཅིག་ཕུ་ཡིན་པ་དང་། ཐ་  
 དད་པ་དང་། རྒྱུད་ཡིན་པ་དང་། ཆད་མེད་པ་ཡིན་པའི་འདུ་ཤེས་ཅན་དུ་ལྷ་བ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །  
 འདུ་ཤེས་མེད་པར་སྣ་བ་རྣམས་ཀྱི་ལྷ་བ་བརྒྱུད་ནི། བདག་གཟུགས་ཅན་ཡིན་འདུ་ཤེས་མེད་ཅེས་  
 པ་ནས། བདག་མཐའ་དང་ལྷན་མི་ལྷན་གཉིས་ཀ་མིན་འདུ་ཤེས་མེད་ཅེས་པའི་བར་བརྒྱུད་རྣམས་  
 ཡིན་ནོ། །གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པར་སྣ་བ་རྣམས་ཀྱི་བརྒྱུད་ནི། ལྷ་མ་བརྒྱུད་པའི་ཉིད་ལ་འདུ་ཤེས་  
 ཡོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཞེས་སྒྱུར་བ་བརྒྱུད་རྣམས་ཡིན་ནོ། །ཆད་པར་སྣ་བ་རྣམས་  
 ཀྱི་བརྒྱུད་ནི། འདོད་པའི་མི་དང་ལྷ་དང་གཟུགས་ཁམས་པ་གཟུགས་མེད་སྟེ་མཆོད་རིགས་བཞི་  
 རྟེན་བརྒྱུན་རྣམས་མ་ཤི་བར་དུ་ནད་དང་བཅས་འབྲས་དང་བཅས་བྱུག་དུ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ལ་ཤི་  
 རས་ཡེ་མེད་དུ་སྒྲོལ། །ཆེ་འདི་ཉིད་ལ་གྲོལ་བར་སྣ་བ་རྣམས་ཀྱི་ལྷ་ནི། འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་  
 འཛེམ་མེད་དུ་སྒྲོད་པས་གྲོལ་བ་དང་། བསམ་གཏན་བཞི་ཐོབ་པས་གྲོལ་བར་ལྷ་བ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །  
 ཞེས་དང་། འདི་དག་འབྱུང་ཚུལ་དང་བསྐྱུས་ཚུལ་ནི་དེ་ཉིད་ལས། ལྷ་བ་དུག་ཕུ་ཅ་གཉིས་པོ་འདི་

དག་དོན་དུག་གིས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ལྷ་དང་། སྤྲོན་དུ་འགྲོ་བ་དང་། རྟེན་དང་། དུས་དང་། ལྷ་  
 བ་ལ་རྟེན་པ་དང་། སྦྱེ་བའི་གནས་སོ། །ལྷ་ནི་འཛིག་ཆོག་གས་ལ་ལྷ་བ་ལས་སྦྱེས་པ་དང་དམ་པ་མ་  
 ཡིན་པའི་ཆོས་ལོག་ཐོས་པ་སྤྲོན་དུ་སོང་བ་དང་། བསམ་གཏན་ནམ་རྟོག་གེ་ལ་རྟེན་པ་དང་། འདས་  
 པ་དང་ད་ལྟར་གྱི་དུས་ལ་དམིགས་ནས་སྤྲོན་གྱི་མཐར་རྟོག་པ་དང་། མ་འོངས་པའི་དུས་ལ་དམིགས་  
 ནས་བྱི་མའི་མཐར་རྟོག་པའོ། །ལྷ་བ་ལ་རྟེན་པ་ནི། རྟེན་ཆད་གྱི་ལྷ་བ་དང་ལྷ་དན་ལས་འདས་  
 པ་ལ་རྟེན་པའི་ལྷ་བའོ། །གཞི་བསྟན་པ་ལས། རྟེན་ལ་བ་རྟེན་ནས་ཆེ་འདི་ལ་བདག་གཟུགས་ཅན་  
 དུ་རྟོག་ལ་བྱི་མ་ཡན་ཆད་གཟུགས་ཅན་དང་། འདུ་ཤེས་ཡོད་མེད་དང་། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པར་  
 རྟོག་གོ། ཆད་ལྷ་ལ་བ་རྟེན་ནས་ཆེ་འདི་བྱི་གཉིས་ཀར་གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པར་རྟོག་པ་དང་། ལྷ་  
 བ་གསུམ་པ་ལ་བ་རྟེན་ནས་གྲོལ་བའི་བདག་གཟུགས་ཅན་དང་གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པར་ལྷ་བ་སོགས་  
 སོ། །སྦྱེ་བའི་གནས་ནི། བསམ་གཏན་སོགས་ལ་བ་རྟེན་ནས་སྦྱེ་བར་བཤད་དོ། །ལྷ་དན་དུག་ཅུ་  
 ཅ་གཉིས་སྟར་བཤད་པའི་ལྷ་བ་ལྟ་བུར་མ་འདུས་པའི་སྦྲོན་མེད་པར་ཐལ། རོ་བོ་དབང་བཅན་པར་  
 དུས་ན་མཐར་འཛིན་གྱི་ལྷ་བ་དང་ལོག་ལྷ་གཉིས་སམ། རོ་བོ་རྒྱ་འབྲས་མ་ལུས་པའི་དབང་དུ་བྱས་  
 ན་ཐམས་ཅད་ལས་ཏེ། ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་དུ་ཅི་རིགས་སུ་འདུས་པའི་བྱིར། གཉིས་སུ་འདུ་ཚུལ་  
 རི། སྤྲོན་གྱི་མཐར་རྟོག་པའི་ནང་ནས་བཅུ་དང་བྱི་མའི་མཐར་རྟོག་པའི་ནང་ནས་ལྷ་སྦྱེ་བཅོ་ལྷ་  
 རི་ལོག་ལྷས་བསྟན་པ། ལྷག་མ་ཐམས་ཅད་མཐར་འཛིན་གྱི་ལྷ་བས་བསྟན་ཏེ། ཆད་ལྷ་བདུན་  
 དང་ལྷག་མ་ནམས་རྟེན་ལྷའོ། །འཁོར་དང་བཅས་པ་ནི། ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱ་འབྲས་སོགས་ཅི་རིགས་  
 སུ་འདུས་སོ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །དམ་པ་མིན་པའི་ལྷ་བ་ཉེར་བརྒྱད་ནི། ལྷ་སྟེགས་པའི་ལྷ་བ་མ་  
 ཡིན་ཏེ། རིན་ཏུ་རྒྱས་པའི་སྤྲོ་སྤྲོད་ཡུམ་རྒྱས་འབྲིང་བསྟན་གསུམ་ལ་མོས་ཀྱང་སྦྱེ་བཞིན་པར་  
 ཞེན་ན་དམ་པ་མིན་པའི་ལྷ་བ་ཉེར་བརྒྱད་འབྲུང་བར་གསུངས་པའི་བྱིར་དང་། རིན་ཏུ་རྒྱས་པའི་  
 སྤྲོ་སྤྲོད་ལ་མོས་པ་དང་དེ་སྦྱེ་བཞིན་པར་འཛིན་པའི་བྱི་རོལ་པ་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །དེས་ན་ལྷ་  
 བ་དེ་དག་གས་ཆེར་ཐལ་འགྱུར་བའི་རྒྱད་ཀྱིས་བསྟན་ཤིང་། རང་རྒྱུད་པ་ལ་འང་ཡོད་དམ་སྟུམ།  
 མིང་འདོགས་ལུགས་དང་ལྷ་དན་ཡིན་ཚུལ་ནི་སེམས་ཅམ་པའི་བསམ་ཆོད་ལྟར་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་

ལྷ་བ་རང་གི་ངོ་པོའི་སྒྲིན་ས་བརྟེན་པ་བརྩུ་བ་དུ་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་སྟོང་དུ་ལྷ་བ་ནི་མཆན་  
 མར་ལྷ་བ་དང་། མཆན་ཉིད་གསུམ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་ལྷ་བ་ནི་རིམ་བཞིན་བཏགས་པ་  
 དང་ཀུན་རྟོག་དང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་པའི་ལྷ་བ་གསུམ་དང་། གཞན་དབང་ཡོངས་  
 གྲུབ་བདེན་པར་མེད་པའི་སྐབས་ཕྱེད་ཡང་དག་ཡོད་པར་ལྷ་བ་དང་། གཞན་དབང་ཡོངས་གྲུབ་བདེན་  
 གྲུབ་དུ་སྟོན་པའི་མདོ་སྐྱེ་བཞིན་པ་མ་ཡིན་པར་ལྷ་བ་ནི་རིམ་བཞིན་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་དང་སྐྱར་  
 བའི་ལྷ་བ་གཉིས་དང་། རང་བཞིན་མེད་པར་འཛིན་པའི་སྒྲིན་མེད་པར་ལྷ་བ་དང་དེ་བསྒྲིམས་  
 པས་ཐར་པ་ཐོབ་པར་ལྷ་བ་ནི་རིམ་བཞིན་ཁ་ན་མ་ཐོབ་མེད་པར་ལྷ་བ་དང་ངེས་པར་འབྱུང་བར་ལྷ་  
 བ་གཉིས་དང་། གཞན་དབང་བདེན་གྲུབ་དུ་སྟོན་པའི་ཐེག་དམན་གྱི་སྒྲིན་སྐྱེ་བཞིན་པ་མ་ཡིན་  
 པར་ལྷ་བ་དང་། དེ་ལ་མོས་པ་ནམས་ལ་ཞེ་སྤང་བས་མི་རིགས་པར་ལྷ་བ་ནི་རིམ་བཞིན་དབང་ཟབ་  
 དང་རབ་དུ་འབྱུག་པའི་ལྷ་བ་གཉིས་དང་། ནམ་ཐར་སྒྲིན་གསུམ་འདི་སྟོན་མེད་པར་ལྷ་བ་དང་དེ་ལ་  
 འཇུག་པ་བསྟོད་ནམས་འཕེལ་བར་ལྷ་བ་ནི་རིམ་བཞིན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དུ་ལྷ་བ་དང་འཕེལ་བའི་ལྷ་བ་  
 གཉིས་དང་། གཞན་དང་འབེལ་གཏམ་ཕྱེད་པ་ན་ཁས་ལེན་མེད་པའི་ལྷ་བ་དང་ངན་གཡོ་ཕྱེད་པའི་  
 ལྷ་བ་ནི་རིམ་བཞིན་ཁས་ལེན་པའི་ལྷ་བ་དང་ངན་གཡོའི་ལྷ་བ་གཉིས་ཏེ། དེ་གཉིས་ནི་ཐལ་འགྱུར་  
 བས་རང་ལ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་དམ་བཅའ་མེད་པར་ལྷ་བ་དང་། རྒྱ་མཆན་དེས་པ་རོལ་པོའི་འདོད་པ་  
 འགོག་པའི་གནོད་པ་ཚུར་རང་ལ་མི་འཇུག་པར་ལྷ་བ་ལ་ཕྱེད་དམ་སྒྲམ། རང་བཞིན་མེད་པར་ལྷ་  
 བ་འཛིན་པ་དེ་སྟོན་པ་ལ་བཀྱར་སྟེ་ཕྱེད་པར་ལྷ་བ་ནི་བཀྱར་སྟེ་ལྷ་བ་དང་། རང་བཞིན་མེད་པར་  
 ལྷ་བ་འདི་ཉིད་བདེན་གྱི་གཞན་ནི་གཏི་མུག་གོ་ཞེས་ལྷ་བ་ནི་ཚོངས་པ་བཞུན་པའི་ལྷ་བ་དང་། ལྷ་  
 ངན་དེ་དག་བསྐྱེད་པའི་རྩ་བར་གྱུར་པའི་ལྷ་བ་ནི་རྩ་བའི་ལྷ་བ་དང་བརྩུ་བ་དུ་ནི། །ལྷ་བ་དེ་ལ་སྟོན་  
 བརྟེན་པའི་སྒྲིན་ས་བཤད་པ་བརྩུ་ནི། མཆན་མར་ལྷ་བ་ནི་བདེན་སྟོང་མ་ཡིན་བཞིན་དུ་བདེན་སྟོང་  
 དུ་ལྷ་བས་ལྷ་བ་ནལ་བ་ལ་ལྷ་བ་མ་ཡིན་པར་ལྷ་བ་དང་། མཆན་ཉིད་གསུམ་ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་པའི་  
 ལྷ་བ་ནི་འབད་པ་འབྲས་བུ་མེད་པའི་འདུ་ཤེས་ཅན་དུ་འགྱུར་བས་སྐྱར་བ་སེལ་བའི་ལྷ་བ་དང་། དེའི་  
 འོག་མ་གཉིས་ནི་དེ་བཟུང་བ་དེ་སྤྱིད་དུ་ཐར་པ་ཐོབ་མི་སྤྱིད་པས་ངེས་པར་འབྱེན་པ་མ་ཡིན་པར་ལྷ་

བདང་། དེའི་འོག་མ་གཉིས་ནི་སྒྲིབ་པ་གསེག་པའི་ལྟ་བུ་དང་། དེའི་འོག་མ་གཉིས་ནི་བསོད་ནམས་  
 མ་ཡིན་པ་འཕེལ་བའི་ལྟ་བུ་དང་། དེའི་འོག་མ་གཉིས་ནི་དེའི་དབང་གིས་གོང་མའི་ཁྱད་པར་མི་  
 ཐོབ་པས་འབྲས་བུ་མེད་པའི་ལྟ་བུ་དང་། དེའི་འོག་མ་གཉིས་ནི་ཆར་གཅོད་པར་འོས་པས་ཆད་པས་  
 བཅད་པའི་ལྟ་བུ་དང་། དེ་ནས་གཅིག་ནི་སྟོན་པ་ལ་སྒྱུར་བ་འདེབས་པའི་ལྟ་བུ་དང་། ཅ་བའི་ལྟ་  
 བཞི་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཕྱི་མ་ལ་ལྟ་ངན་ཐམས་ཅད་རྒྱས་པར་འགྱུར་བས་ལྟ་བཆེན་པོ་དང་བརྟེན།  
 ཀྱན་གྱི་དོན་བསྐྱུ་བ་གཅིག་ནི། ལྟ་ངན་ཉེར་བདུན་པོ་དག་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གིས་ཀྱན་ནས་བསྐྱེད་སྟེ་  
 དེས་སེམས་ཁེངས་པས་མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་གྱི་ལྟ་བུ་ལོ། །དེ་ལྟར་ནི་ཕྱི་མ་བརྟེན་གཅིག་ནི་ཐུ་བཤད་པ་  
 བདུན་དྲུ་རང་ཡིན་པའི་ཚུལ་གྱིས་བསྐྱེད་པས་དེ་ལས་ལོགས་སུ་མེད་དོ། །འཛིག་ལྟ་ཉི་ཤུ་ནི། གཟུགས་  
 བདག་ཏུ་ལྟ་བུ་ནས་རྣམ་ཤེས་བདག་ཏུ་ལྟ་བའི་བར་ཁྱད་དང་། བདག་གཟུགས་དང་ལྟན་པར་ལྟ་བུ་  
 རྣམ་བདག་རྣམ་ཤེས་དང་ལྟན་པར་ལྟ་བའི་བར་ཁྱད་དང་། གཟུགས་བདག་གི་ཡིན་པར་ལྟ་བུ་ནས་  
 རྣམ་ཤེས་བདག་གི་ཡིན་པར་ལྟ་བའི་བར་ཁྱད་དང་། གཟུགས་ལ་བདག་གནས་པར་ལྟ་བུ་ནས་རྣམ་  
 ཤེས་ལ་བདག་གནས་པར་ལྟ་བའི་བར་ཁྱད་ལྟེ་ཉི་ཤུ་ལོ། །དང་པོ་ལྟ་ནི་བདག་ཏུ་ལྟ་བུ་དང་ལྟག་མ་བཅོ་  
 ལྟ་ནི་བདག་གི་བར་ལྟ་བུ་ཡིན་པར་ཀྱན་བདུས་སུ་བཤད་དོ། །བདག་ཕུང་པོ་ལྟ་དང་ལྟན་པར་ལྟ་  
 བཞི། ཕུང་པོ་ལྟ་བདག་དེའི་བྱེད་པའམ་ལས་སུ་བྱ་བར་ལྟ་བུ་སྟེ། ཕུང་པོ་དེ་དག་བདག་དང་འབྲེལ་  
 བར་ལྟ་བས་བདག་གིར་ལྟ་བུ་ལོ། །ཕུང་པོ་ལྟ་བདག་གི་ཡིན་པར་ལྟ་བཞི། ཕུང་པོ་འདོར་བ་དང་  
 ལེན་པ་ལ་བདག་དེས་དབང་བསྐྱུར་བར་ལྟ་བུ་སྟེ། ཕུང་པོ་ལྟ་བདག་གི་དབང་བསྐྱུར་བྱར་ལྟ་བས་  
 བདག་གིར་ལྟ་བུ་ལོ། །ཕུང་པོ་ལྟ་ལ་བདག་གནས་པར་ལྟ་བཞི། བདག་དེ་ཕུང་པོ་ལ་རྗེས་སུ་ཞུགས་  
 རྣམས་གོ་ས་ཐ་དད་དུ་མི་འཇུག་པར་ལྟ་བུ་སྟེ། ཕུང་པོ་བདག་དང་ཐ་དད་དུ་མི་འཇུག་པར་ལྟ་བས་  
 བདག་གིར་ལྟ་བུ་ལོ། །བདག་གཟུགས་དང་ངོ་བོ་ཐ་དད་དུ་ལྟ་བུ་ནས་བདག་རྣམ་ཤེས་དང་ངོ་བོ་ཐ་  
 དད་དུ་ལྟ་བའི་བར་ཁྱད་བསྐྱེད་ནས་ཉེར་ཁྱུར་འགྱུར་དགོས་པ་ལ། མདོ་ལས་འཛིག་ལྟ་ཉི་ཤུར་གསུངས་  
 པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། སྟོན་དུ་ཕུང་པོ་མ་བཟུང་བར་འཛིག་ལྟས་བདག་ཏུ་མངོན་པར་ཞེན་མི་རུས་པས།  
 རྣམ་པ་བཞི་བཞིའི་སྟོན་སྐུ་ཕུང་པོ་རྣམས་ལ་དམིགས་གིང་བདག་ལ་འཇུག་གོ། །དེ་ཕྱིར་ཕུང་པོ་རྣམས་

མགོད་གསལ་པར་གཞན་དུ་བདག་ཏུ་ཞེན་པའི་གཞི་ལྟ་བུ་སྟེགས་པ་མགོད་གསལ་པ་ལ་མི་འབྲུང་བས་  
མདོ་ལས་ཆ་ལྟ་བུ་མགས་ལུངས་པར་འདུག་པའི་རྒྱ་ཆེན་དུ་བཤད་དོ། །བཤད་ཚུལ་འདི་ནི་ཐལ་  
འགྲུར་བཞི་ནའི་འདོད་པ་ཡིན་ནམ་རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་ཀྱང་འདོད་པ་ཡིན་དཔུང་པར་བྱའོ།  
ཡ་རོལ་སྤྱོད་བཅུ་དྲུག་ནི། རྒྱལ་འབྲས་བུ་ཞེས་པ་རྒྱའི་དུས་ན་མངོན་པར་མི་གསལ་བར་ཡོད་པ་  
ལས་སྤྱོད་བར་ལྟ་བུ་དང་། མངོན་གསལ་ཞེས་པ་རྒྱའི་དུས་ན་མི་གསལ་བར་ཡོད་པ་ལས་མངོན་པར་  
གསལ་བར་ལྟ་བུ་སྟེ། དཔེར་ན་སྤྱ་རྟག་པར་སྤྱ་བ་ཁ་ཅིག་གིས་སྤྱ་ནི་རི་སྐད་འདོགས་པ་བཞིན་དུ་  
མི་གསལ་བར་གནས་པ་ལས་ཡང་དང་ཡང་དུ་བརྗོད་པའི་ཚུལ་གྱིས་མངོན་པར་གསལ་བར་སྤྱ་བ་  
བཞིན་ནོ། །འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པར་ལྟ་བུ་ནི། ཆོས་འདི་བ་ཁ་ཅིག་ཀྱང་འདོད་  
པར་བཤད་པས་བྱེ་སྤྱོད་ལྟར་འདས་རྒྱའི་དངོས་པོ་ཁོ་རང་འདས་པ་དང་མ་འོངས་རྒྱའི་དངོས་པོ་ཁོ་  
རང་མ་འོངས་པ་ཡིན་པར་ལྟ་བའོ། །བདག་ཏུ་ལྟ་བུ་ནི་བདག་ལྷུང་བོ་ལ་འདོགས་པ་མིན་པར་རྣམས་  
སུ་ཡོད་པར་ལྟ་བའོ། །རྟག་པར་ལྟ་བུ་ནི་བདག་དང་འཇིག་རྟེན་རྟག་པར་ལྟ་བུ་སྟེ། ལྟ་བུ་རེ་གཉིས་  
ཀྱི་ནང་ནས་ཚུན་མཐར་ཉིག་པ་རྟག་པར་སྤྱ་བ་དང་ཁ་ཅིག་རྟག་པར་སྤྱ་བ་ནམས་དང་། བྱི་མཐར་  
རྟག་པ་འདུ་ཤེས་ཅན་དུ་སྤྱ་བ་དང་འདུ་ཤེས་ཅན་མ་ཡིན་པར་སྤྱ་བ་དང་། འདུ་ཤེས་ཡོད་མེད་གཉིས་  
ཀ་མ་ཡིན་པར་སྤྱ་བ་ནམས་དང་། གཞན་ཡང་རྒྱལ་ལྟ་བུ་རྟག་པར་ལྟ་བུ་ནམས་སོ། །ཚུན་བྱས་  
པའི་ལས་རྒྱུར་ལྟ་བུ་ནི། ཚུན་བྱས་པའི་མི་དགེ་བའི་ལས་འཁོར་ཅར་ལྟ་བུ་སྟེ། ཚུན་བྱས་པའི་  
མི་དགེ་བ་དག་ཀྱང་ཐུབ་ཀྱིས་ཟད་ནས་མི་དགེ་བ་གསར་བ་མི་བྱ་བར་རྒྱ་ལོན་གྱིས་འགོག་པར་བྱེད་ན་  
རྒྱག་བཟུལ་མཐར་བྱེད་པར་གཅེར་བྱ་བའི་འདོད་པ་ལྟ་བུ་འོ། །དབང་ལྷུག་ལ་སོགས་པ་བྱེད་པ་ལོར་  
ལྟ་བུ་ནི། བདེ་རྒྱག་ཐམས་ཅད་དབང་ལྷུག་སོགས་ལས་འབྲུང་བར་ལྟ་བུ་འོ། །ནམ་པར་འཆོབ་  
ཆོས་སུ་ལྟ་བུ་ནི། གསང་རྣམས་ཀྱི་ཆོག་ག་ཚུན་དུ་འགྲོ་བས་སྟོག་ཆགས་བསད་ནས་མཆོད་སྦྱིན་བྱས་  
པ་སྟེ། མཆོད་སྦྱིན་བྱེད་པ་དང་། མཆོད་སྦྱིན་དུ་བྱ་བ་དང་དེའི་གྲོགས་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་མཐོ་  
རིས་སུ་འགྲོ་བའི་རྒྱུར་ལྟ་བུ་འོ། །མཐའ་དང་མཐའ་མེད་དུ་ལྟ་བུ་ནི། ལྟ་བུ་རེ་གཉིས་ཀྱི་མཐའ་  
ལྟ་བུ་མི་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ནམས་ཏེ། ཚུན་གནས་རྣམས་དཔྱད་གྱིས་འཇིག་བསྐྱལ་དཔྱད་ཆེ་མཐའ་ཡོད་པ་དང་།

ཆགས་བསྐྱལ་བྱམ་ཆེ་མཐའ་མེད་པ་དང་། ལྷོ་མིག་གི་མངོན་ཤེས་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱི་ལོ་ག་ཏུ་མཐའ་  
 ཡོད་ལ་ཐད་ཀར་མཐའ་མེད་པས་མཐའ་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་དང་། ཡི་གེའི་ཁྱད་པར་ཅམ་ལ་མངོན་  
 པར་ཞེན་ནས་མཐའ་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པར་ལྟ་བུ་དང་བཞི་པོ་དག་གོ། །འཛིག་བསྐྱལ་བྱམ་  
 ནས་མཐའ་ཡོད་པ་དང་ཆགས་བསྐྱལ་བྱམ་ནས་མཐའ་མེད་པར་ལྟ་བུ་གཉིས་ནི་ཐུ་མཐའ་རྟོག་པ་  
 ཡིན་ནམ་སྒྲུལ་པའི་དོགས་པ་ཡོད་ཀྱང་སྤྱི་ལོ་མཐའ་རྟོག་པ་ཡིན་ཏེ། སྤྱི་ལོ་གཉིས་ཀྱིས་བྱམ་བྱེད་ནས་  
 པར་བཤད་པ་དང་། སའི་དངོས་གཞི་ལས། ཅི་འཛིག་པའི་བསྐྱལ་བ་དེའི་ཚུ་རོལ་ན་འཛིག་རྟེན་  
 འབྱུང་བ་ཡོད་པར་འདོད་དམ། འོན་ཏེ་མི་འདོད། གལ་ཏེ་ཡོད་ན་ནི་འཛིག་རྟེན་མཐའ་ཡོད་ཅེས་  
 བྱར་མི་རུང་ངོ་། །གལ་ཏེ་མེད་ན་ནི་འཛིག་རྟེན་ན་གནས་ལ། འཛིག་རྟེན་མཐའ་ལྡན་ནི་ཞེས་  
 བྱར་མི་རུང་ངོ་། །ཞེས་འགོག་ཚུལ་གྱིས་ཤེས་པའི་ཕྱིར། ལྟ་མི་སྤྱི་ལོ་བར་སྒྲུབ་པ་ནི་བཞི་དང་། ལྟ་  
 མེད་པར་སྒྲུབ་པ་ནི་གཉིས་དང་། ཆད་པར་སྒྲུབ་པ་ནི་བདུན་ཏེ། འདི་དག་ལྟ་བུ་དེ་གཉིས་ཀྱི་སྐབས་  
 བཞིན་དུ་བཤད་དོ། །མེད་པར་ལྟ་བུ་ནི། ཁ་ཅིག་མངོན་ཤེས་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱི་ལོ་བྱེད་པ་འགའ་  
 ཞིག་དབུལ་པོ་དང་དམ་སྤང་དང་ཉེས་པར་སྤྱད་པ་འགའ་ཞིག་མཐོ་རིས་སུ་སྒྱེས་པ་མཐོང་ནས་དགེ་  
 མེད་གེའི་ལས་དང་འབྲས་བུ་མེད་པར་ལྟ་བུ་དང་། རྒྱལ་རིགས་ནས་བྲམ་ཟེ་སོགས་སུ་སྒྱེས་པ་མཐོང་  
 ནས་སྒྲུལ་མ་ནས་འདི་དང་འདི་ནས་ཐུ་མར་རྒྱལ་རིགས་སོགས་སུ་འགྱུར་བ་མེད་དོ་ཞེས་ལྟ་བུ་དང་།  
 མ་ལས་བྱམ་དང་བྱམ་ལས་མར་སྒྱེས་པ་དང་པ་ལས་བྱེད་དང་བྱེད་ལས་མར་སྒྱེས་པ་མཐོང་ནས། པ་  
 མ་དེས་པ་མེད་པས་པ་མ་མེད་པར་ལྟ་བུ་དང་། དག་བཙུང་པ་དང་འདྲུ་ཤེས་མེད་པ་དང་གཟུགས་  
 མེད་དུ་སྒྱེ་དེས་ནམས་ཀྱི་སྒྱེ་བ་ཕྱི་མ་མཐོང་བས་སེམས་ཅན་སྒྱེ་བ་མེད་པར་ལྟ་བུ་དང་། དེ་བཞིན་  
 གཤེགས་པས་གསུངས་པའི་མདོ་སྡེ་ཟབ་མོའི་དོན་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་མི་ཤེས་པར་ཆོས་  
 ཐམས་ཅད་ནི་མཚན་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མེད་དོ་ཞེས་ལྟ་བུ་ནམས་སོ། །མཚན་ག་ཏུ་སྒྲུབ་པ་ནི། བྲམ་  
 ཟེ་ནམས་ནི་རིགས་ཀྱི་མཚན་གྱི་ལྟ་བུ་དང་། གཞན་ནི་མ་ཡིན་ནི་ཞེས་པ་དང་། བྲམ་ཟེ་ནམས་ནི་དག་  
 པར་འགྱུར་གྱི། གཞན་ནི་མ་ཡིན་ནི་ཞེས་ལྟ་བུ་དོ། །དག་པར་ལྟ་བུ་ནི། ཆོ་འདི་ཉིད་ལ་གྲོལ་བར་  
 ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་དང་། འགའ་ཞིག་ཚུ་སྤྱང་མཛེས་ལྡན་དང་ལག་སྤྱིན་དང་ག་ཡ་དང་ཆོག་ལྡན་དང་གང་

གྲུ་ནམས་སུ་བྱས་ཐེད་པས་དག་པར་ལྟ་བུ་དང་། ཁྱིའི་བརྟུལ་ཁྱགས་དང་བ་ལང་གི་བརྟུལ་ཁྱགས་  
སྟགས་ཀྱིས་དག་པར་ལྟ་བུ་ནམས་སོ། །དགེ་མཚན་དང་བཀྲ་ཤིས་སུ་སྦྲུ་བཞི། བདེ་སྤྱད་ལ་སྟགས་  
པའི་ཁྱ་གཟུང་སྐར་ཆོས་གྲངས་སྟགས་ཀྱིས་བྱས་པར་ལྟ་བུ་ལོ། །པ་རོལ་སྦྲུ་བ་བཙུ་བྱག་གིས་ལྟ་  
བུ་དུག་ཙུ་ཙ་གཉིས་ཐམས་ཅད་བསྟུས་པར་སྒྲུང་ངོ། །

ཙ་ཤེར་གསུངས་པའི་ལྟ་བུ་དུག་ཞི། བདག་འདས་པའི་དུས་ན་བྱུང་མ་བྱུང་གཉིས་ཀ་  
གཉིས་མིན་དུ་ལྟ་བུ་བཞི་དང་། འཛིག་རྟེན་རྟག་མི་རྟག་གཉིས་ཀ་གཉིས་མིན་དུ་ལྟ་བུ་བཞི་སྟེ་སྟོན་  
མཐར་བརྟན་པ་བརྟུད་དང་། བདག་མའོངས་པའི་དུས་གཞན་ན་འབྱུང་མ་འབྱུང་གཉིས་ཀ་གཉིས་  
མིན་དུ་ལྟ་བུ་བཞི་དང་། འཛིག་རྟེན་མཐའ་དང་ལྡན་མི་ལྡན་གཉིས་ཀ་གཉིས་མིན་དུ་ལྟ་བུ་བཞི་སྟེ་  
ཐུ་མཐར་བརྟན་པ་བརྟུད་དང་བཙུ་བྱག་གོ། །དེ་དག་ནི་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ལྟ་བུ་བཙུ་བཞིའི་རྟག་སྟགས་  
བཞི་དང་མཐའ་ལྡན་སྟགས་བཞི་རེ་རེ་ལ་དམིགས་ཡུལ་གྱི་སྟོན་སྟགས་སུ་ཐུ་བས་བཙུ་བྱག་ཏུ་  
འགྱུར་རམ་སྟུམ། ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ལྟ་བུ་བཙུ་བཞི་ནི། སྟོན་གྱི་མཐའ་ལ་བརྟན་པ་བདག་དང་  
འཛིག་རྟེན་རྟག་སྟགས་བཞི་དང་། ཐུ་མའི་མཐའ་ལ་བརྟན་པ་བདག་དང་འཛིག་རྟེན་མཐའ་ལྡན་  
སྟགས་བཞི་དང་། བྱུང་འདས་ལ་བརྟན་པ་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་གྲོངས་པ་ཆད་འབྱུང་སྟགས་  
བཞི་དང་། ལུས་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་སྟོན་ཏུ་ལྟ་བུ་དང་། ལུས་ཀྱང་གཞན་ལ་སྟོན་ཀྱང་གཞན་དུ་  
ལྟ་བུ་གཉིས་དང་བཙུ་བཞིའོ། །རྟག་སྟགས་བཞི་ནི་སྟོན་གྱི་མཐའ་ལ་བརྟན་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ང་ལྟའི་  
བདག་དང་འཛིག་རྟེན་ལ་སྟོས་ནས་འདས་པའི་དེ་གཉིས་ལ་སྟོན་གྱི་ཞེས་བྱ་ཞིང་མཐའ་ནི་སྟེ་བགཅིག་  
ནས་གཅིག་ཏུ་བརྟུད་པའི་ཆ་སྟུང་དང་དེ་ལ་བརྟན་པ་ནི་དེ་ལ་དམིགས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །དེ་གཉིས་  
ལ་དམིགས་ནས་རྟག་པར་ལྟ་ཚུལ་ནི། ངང་བོ་ནས་མི་འགྱུར་བར་ཡོད་པར་ལྟ་བུ་དང་། མི་རྟག་  
པར་ལྟ་ཚུལ་ནི། ཐུས་སྟོ་བྱར་དུ་འབྱུང་བར་ལྟ་བུ་ལ་བྱེད་པར་གསེར་འབྲེང་ལས་གསུངས་པས་  
དེ་དག་གང་ཟག་བདག་འཛིན་དུ་བཤད་པ་ནི་འཐད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ངང་བོ་བཙུ་གཉིས་པོ་གང་རུང་  
ལ་འཛིག་ལྟ་མ་ཡིན་པས་བྱུང་བའི་ཐུར། མཐའ་ལྡན་སྟགས་བཞི་ནི་ཐུ་མའི་མཐའ་ལ་བརྟན་པ་ཞེས་  
བྱ་སྟེ། ང་ལྟའི་དེ་གཉིས་ལ་སྟོས་ནས་མའོངས་པའི་བདག་དང་འཛིག་རྟེན་ལ་ཐུ་མ་ཞེས་བྱ་ཞིང་



མཐའ་ནི་སྐྱེ་བ་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱད་པའི་ཆ་ཕྱི་མ་དང་དེ་ལ་དམིགས་པ་ནི་དེ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་  
 པར་ཅ་མེད་ཀྱི་ཆེན་དུ་བཤད་དོ། །བདག་དང་འཇིག་རྟེན་མཐའ་དང་ལྡན་པར་ལྟ་ཚུལ་ནི། ཕྱིས་  
 གྱི་ཆེ་རྒྱན་ཆད་པར་ལྟ་བ་དང་། མཐའ་དང་མི་ལྡན་པར་ལྟ་ཚུལ་ནི། ཕྱིས་གྱི་ཆེ་ཡང་རང་བཞིན་  
 གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བར་མངོན་པར་མི་གསལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་ཡོད་པར་ལྟ་བ་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི། སྐྱེ་  
 བ་ཕྱི་མའི་དུས་སུ་རྒྱན་མ་ཆད་པར་ལྟ་བ་ཅམ་མིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན་ལྟ་བ་དུ་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།  
 བྱེ་སྐྱས་བྱང་སེམས་ཀྱི་དུས་སུ་མ་འོངས་པའི་སངས་འཕགས་དང་སངས་འཕགས་ཀྱི་དུས་སུ་འདས་  
 པའི་བྱང་སེམས་ཡོད་པར་འདོད་པ་སོགས་ནི་ལྟ་བ་དེ་དག་དང་མི་འདྲ་བའི་ཞིབ་ཆ་ཡོད་མེད་  
 རྣམས། རྣམ་བཞི་དངོས་དང་མཚན་ཉིད་དང་། ཞེས་སོགས་སུ་བཅའ་བར་བྱའོ། །གསེར་འབྲེང་  
 ལས་མཐའ་དང་ལྡན་མི་ལྡན་གྱི་དོན་སྤར་བཤད་པ་ལས་གོ་བོ་སྒྲིག་ནས་བཤད་པ་ནི་མཐའི་དོན་སྐྱེ་  
 བ་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱད་པའི་ཆ་ཕྱི་མ་ལ་བྱས་པའི་བཤད་ཚུལ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཡང་ཉི་ལྔ་དང་  
 དག་སྟེང་སོགས་རྒྱན་འགྲེལ་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པ་ལྟར་བཤད་པ་ཡིན་གྱི། ཐུགས་རྟོག་མ་རྟོགས་  
 པའི་དབང་གིས་དེ་ལྟར་བཤད་པ་མིན་ཏེ། མཐའ་ལྡན་སྐྱབ་པའི་རྣམ་ཅན་དང་མཐའ་དང་མི་ལྡན་  
 པ་དགག་པའི་རྣམ་ཅན་དུ་བཤད་པའི་རྒྱན་འགྲེལ་ལ་བརྟེན་པའི་བཤད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མཐའི་  
 དོན་ཟད་པ་ལ་བྱས་ནས་མཐའ་ལྡན་རྒྱན་ཆད་པ་དང་མི་ལྡན་རྒྱན་མི་ཆད་པ་ལ་སྤར་བཞི། ཅ་འདུག་  
 གི་རྣམ་བཤད་ཆེན་མོ་གཉིས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡིན་ཞིང་། རྟོག་གི་འབར་བ་སོགས་དང་མཐུན་པར་  
 སྤར་དོ། །དྲག་སོགས་བཞི་རིམ་བཞིན་གྲངས་ཅན་པ་སོགས་གང་ཟག་བཞི་དང་སྤར་བ་ཡོད་ཀྱང་།  
 དེ་ལྟར་མ་སྤར་བར་བཤད་པའང་ཡོད་དེ། ཅ་མེད་ཀྱི་ཆེན་ལས། དེ་ལ་བདག་དང་འཇིག་རྟེན་  
 ལ་སྟོན་འདས་པའི་དུས་སུ་སྐྱེ་བ་མཐོང་བ་དང་མ་མཐོང་བ་དང་ཆ་འགའ་ཞིག་མཐོང་ཞིང་ཆ་འགའ་  
 ཞིག་མ་མཐོང་བ་དང་དེ་གཉིས་ཀ་བཀག་པས་ནི་དྲག་པ་ལ་སོགས་པར་རྟོག་པ་སྐྱེའོ། །ཞེས་དང་།  
 དེ་ལ་བདག་དང་འཇིག་རྟེན་ལ་མ་འོངས་པའི་སྐྱེ་བ་མ་མཐོང་བ་ན་མཐའ་དང་ལྡན་པ་དང་སྐྱེ་བ་མཐོང་བ་  
 ན་མཐའ་དང་མི་ལྡན་པ་དང་། འགའ་ཞིག་ལ་མཐོང་ཞིང་འགའ་ཞིག་ལ་མ་མཐོང་བ་ན་གཉིས་  
 ཀ་དང་གཉིས་ཀ་བཀག་པས་ནི་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པར་རྟོག་པ་སྐྱེའོ། །ཞེས་དང་། བྱང་མ་བྱང་

གཉིས་ཀར་དང་རྟག་མེ་རྟག་གཉིས་ཀར་ལྟ་བུ་གཅེར་བུ་བས་ཆེ་སྤྱི་ཕྱི་སྤྱི་གཉིས་ཀར་ཕྱང་  
 བོ་ཞི་སོ་སོར་འདྲོད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ། གཉིས་ཀ་མེན་པ་ནི་སྤྱི་མ་དེ་ཉིད་ནམ་གངས་ལས་གཉིས་ཀ་  
 མེན་པའི་ཕྱོགས་སུ་བཤད་པ་བཞིན་དང་། མང་པོས་བཀྱར་བས་གང་ཟག་རྟག་མེ་རྟག་གང་དུ་ཡང་  
 བཞིན་དུ་མེད་པར་འདྲོད་པ་ལྟ་བུ་དང་རྟག་པའི་མཐའ་བཟུང་ནས་བཀག་པ་ཡང་ཡོད་དེ། དེ་དག་  
 གིས་ཕྱི་མའི་མཐའ་ལ་བརྟེན་པ་ནམས་ཀྱི་སྤྱི་གཉིས་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།  
 གཞུང་ཕྱི་མ་འདི་ལྟ་བུ་བརྟེན་པ་ལྟ་བུ་གི་སྤྱི་བས་སྤྱི་གསུངས་མོད་ཀྱང་། འདིར་ཡང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར།  
 དེས་ན་གཅེར་བུ་བས་སྤྱི་གཉིས་ཀའི་ཆེ་སྤྱི་མའི་དུས་སུ་ཡོད་པས་རྟག་པ་དང་། ཕྱང་བོ་ཞི་ཆེ་སྤྱི་མའི་དུས་  
 སུ་མེད་པས་མེ་རྟག་པ་སྟེ་གཉིས་ཀར་ལྟ་བུ་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱང་བོ་ཞི་ཆེ་སྤྱི་མའི་དུས་སུ་  
 མེད་པས་རྟག་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། སྤྱི་གཉིས་ཀའི་ཆེ་སྤྱི་མའི་དུས་སུ་ཡོད་པས་མེ་རྟག་པ་མ་ཡིན་པ་སྟེ་གཉིས་  
 ཀ་མ་ཡིན་པར་ལྟ་བུར་ཡང་གསུངས་པས། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པར་ལྟ་བུ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་མང་  
 བོ་བཀྱར་བ་དང་སྤྱིར་མི་དགོས་སོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གྲོངས་པ་མ་ཆད་འབྱུང་སོགས་བཞི་ནི་  
 མཐའ་ལྟར་སོགས་བཞིའི་བྱེ་བྱག་ཡིན་པར་སྤྱང་ཡང་། འདི་བོ་ཞི་གྲོངས་པ་མ་ཆད་འབྱུང་ཟེར་  
 ན་ཐ་མལ་བ་དང་འབྱུང་བར་ལས་ཉོན་གྱི་གཞན་དབང་ཅན་དུ་འགྱུར་བ་དང་། མི་འབྱུང་ཟེར་ན་བསྐལ་  
 བ་དུ་མར་ཆོགས་བསག་ཅིང་སྟོན་ལམ་བཏབ་པ་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་ཞེས་ནང་འགལ་སྟོན་འདྲོད་ཀྱི་  
 བསམ་པས་ལོགས་སུ་དྲིས་པ་ཡིན་ནམ་སྟེ་རྟག་གི་འབར་བ་ལས། གལ་ཏེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་  
 པ་ནོངས་པ་པམ་ཆད་འབྱུང་ངོ་ཞེས་བཞིན་ན་ནི་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་  
 སོ་སོ་སྟེ་བོ་དང་འབྱུང་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་མི་འབྱུང་ངོ་ཞེས་བཞིན་ན་ནི་མར་མེ་གི་བར་  
 གྱུར་པ་བཞིན་དུ་རྒྱན་ཆད་པ་ཉིད་ཡིན་པས་སྟོན་ལམ་བཏབ་པ་འབྲས་བུ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་  
 ཡུང་མ་བསྟན་གྱི་རྒྱ་མཚན་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། རྗེ་བརྟན་རེད་མཇུག་བས་ཀྱང་། དེ་བཞིན་  
 གཤེགས་པ་གྲོངས་པ་མ་ཆད་འབྱུང་མ་འབྱུང་ཞེས་སོགས་གྲོལ་བའི་བདག་ལ་བརྩམས་ནས་འདི་བོ་  
 རྟེན་དེ་ཡང་ཕྱི་མའི་མཐའ་ལ་དཔྱད་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་སྟོན་གྱི་མཐའ་ལ་མི་དཔྱད་པ་ནི། འཁོར་  
 བའི་བདག་གི་སྟོན་གྱི་མཐའ་ལ་དཔྱད་པ་གཉིས་ཀྱིས་གྲོལ་བའི་བདག་གི་སྟོན་གྱི་མཐའ་དེ་ཡང་དཔྱད་

པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་དེའི་ཕྱི་མའི་མཐའ་ཡང་དབྱུང་པ་དོན་མེད་དེ། ལྷ་མ་ལ་དབྱུང་  
 པས་ཆོག་པའི་ཕྱིར་ཞེན་མ་ཡིན་ཏེ། གང་དག་འཁོར་བའི་ཆོ་བདག་ཕྱི་མའི་མཐའ་འཇུག་ཀྱང་།  
 གང་གི་ཆོ་གྲོལ་བ་ཐོབ་པ་དེའི་ཆོ། ཕྱི་མའི་མཐའ་འཇུག་པར་མི་འདོད་པ་ཡོད་ཀྱང་། གཞན་དག་  
 གྲོལ་བ་ཐོབ་ནས་ཀྱང་། ཕྱི་མའི་མཐའ་འཇུག་པར་འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། དེའི་ཕྱི་མའི་མཐའ་ལ་  
 དཔྱད་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འོན་ཀྱང་གསེར་འབྲེང་ལས། བདག་གི་ངོ་བོ་སེམས་  
 ཅན་ལ་བྱའི་གྲོལ་བའི་བདག་ལ་བྱས་ན་རྒྱུང་ཕན་ལ་མི་འགྲིག་གོ། ཞེས་གསུངས་པས། རྒྱུང་ཕན་  
 དང་སྦྱར་ཆོ་བདག་གི་རང་བཞིན་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་བྱ་སྟེ། རྒྱུང་ཕན་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་  
 པའི་སྦྱ་བཤད་ལྟར་ཁས་མི་ལེན་ཀྱང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཐ་སྙད་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞན་  
 ཏུ་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཐ་སྙད་ཁས་ལེན་པའི་མུ་སྟེགས་པ་མེད་པར་འགྱུར་བས་དེ་བཞིན་གཤེགས་  
 པ་གྲོངས་ཕན་ཆད་འབྱུང་མ་འབྱུང་སོགས་འདྲི་བ་བོ་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །

༼༤༽ ཕྱི་ནང་གི་བྱུང་པར་བཤད་པའི་ཆོག་རྒྱུང་ལཱའི་དོན་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། བརྟན་པ་སེམས་  
 ཅན་ལ་གནོད་འཆོ་སྤྲོང་མི་སྤྲོང་དང་། སྟོན་པ་སྟོན་ཀྱན་ཟད་ཡོན་ཏན་ཀྱན་རྫོགས་ཡིན་མིན་དང་  
 ལྷ་བ་བདག་མེད་དང་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་བྱུང་པར་གྱིས་ཕྱི་ནང་དུ་འཛིན་ལུགས་ཡོད་ལ། གཞན་  
 ཡང་། བཀར་བརྟགས་ཕྱག་རྒྱ་བཞིར་ལྷ་བ་དང་། སྤྲིད་ཅེ་སོགས་སྤྲིད་པ་མཐའ་དག་ཅ་བ་ནས་  
 འབྱེན་པའི་བསྒྲུལ་པ་དང་འདོད་པ་བསོད་ཉམས་དང་ངལ་ཁིང་དུ་བ་པའི་མཐའ་གཉིས་སྤངས་པའི་  
 སྤྲོད་པ་དང་། བདག་མེད་པར་སེ་སེར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་བྲལ་འབྲས་བརྟག་འགོག་སྦྱར་མི་ལྟོག་  
 པའི་འབྲས་བུ་བཞིས་ནང་བ་སངས་རྒྱས་པའི་བརྟན་པ་ནམ་དག་དང་། སྟོན་པ་སྟོན་ཀྱན་ཟད་དུ་  
 གྲུབ་ཅིང་། ལྷ་བ་སྒྲུལ་སྤྲོད་འབྲས་སྦྱར་བཤད་པའི་བསྒྲུལ་ཆུ་བཞིས་གཞན་གྱི་བརྟན་པ་ནམ་པར་  
 མ་དག་པ་དང་སྟོན་པ་སྟོན་བཅས་སུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་ནང་གི་བྱུང་པར་སྦྱབས་འགྲོས་འབྱེད་པ་  
 མིན་ཟེར་བ་དང་ཕྱི་ནང་གི་སྟོན་པ་གཅིག་ཏུ་འདོད་པ་དག་འབྲལ་བར་ཤེས་པར་བྱོལ། ཞེས་པའོ། །  
 གང་ཟག་ཡུང་བོ་ལས་རྣམས་ལོགས་སུ་ཡོད་པའི་མཐའ་དང་ཡུང་བོ་ལ་བརྟགས་པའི་གང་ཟག་མེད་  
 པའི་མཐའ་དང་བྲལ་བ་ནི་ལྷ་བ་མཐའ་བྲལ་དང་། ཏ་ཅང་གི་མས་དྲགས་པ་དང་ཏ་ཅང་སྟོད་དྲགས་

པའི་མཐའ་དང་བྲལ་བ་ནི་བསྒྲིམ་པ་མཐའ་བྲལ་དང་། འདྲི་དཔེ་བསྐྱོད་ཉམས་དང་ངལ་ཞིང་དུ་བ་  
པའི་མཐའ་དང་བྲལ་བ་ནི་སྤྱོད་པ་མཐའ་བྲལ་དང་། སྤྱི་ཞིའི་མཐའ་དང་བྲལ་བ་ནི་འབྲས་བུ་མཐའ་  
བྲལ་ཞེས་སྤྱོད་ཡང་ཁྲུངས་དང་མ་འབྲེལ་བ་མིན་ནོ། །ཡ་མཆོད་ཅེས་པ་ནི་གྲོང་ཆོག་པའི་མིང་ཡིན་ནོ། །

༼ཉ༽ རྒྱལ་མདོར་བཞུག་པའི་ཆོག་ས་བཅད་གཉིས་ཀྱི་དོན་ནི། ཉག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་  
བདག་ཉེ་ཞེན་ཡུལ་འཐད་པར་སྐྱབ་པ་དང་དེ་འགོག་པའི་སྒྲིམ་སྤྱོད་ནང་གི་གྲུབ་མཐའ་སྐྱབ་པ་གཉིས་  
ཡོད་པའི་དང་པོ་ཕྱི་རྒྱུ་རྒྱུ་ལ་མཛོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་ཙམ་ཁས་ལེན་པ་དང་སྒྲིག་གྲུར་ཡང་འདྲི་དཔེ་  
ཁྲུང་པར་གྱིས་ཆད་སྐྱོད་དང་ཉག་སྐྱོད་གཉིས་བྱུང་ངོ། །ནང་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྐྱབ་པ་ལ་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་  
དངོས་པོ་འདྲི་དཔེ་དང་དེ་འགོག་པའི་སྒྲིམ་སྤྱོད་དངོས་སྐྱབ་པ་དང་ངོ་པོ་ཉིད་མེད་པར་སྐྱབ་པ་གཉིས་ཡོད་  
པའི་དང་པོ་དངོས་སྐྱབ་པ་ལ་ཕྱི་དོན་བདེན་གྲུབ་ཏུ་ཡོད་པར་འདྲི་དཔེ་དང་ཕྱི་དོན་མེད་ཅིང་ནང་གི་  
མེམས་བདེན་གྲུབ་ཏུ་ཞེན་པའི་ཁྲུང་པར་གྱིས་དོན་སྐྱོད་དང་མེམས་ཙམ་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་ངོ། །ནང་  
པའི་གྲུབ་མཐའ་སྐྱབ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྒྲིམ་པ་སངས་རྒྱུས་དང་སྐྱེས་སྐྱེས་སྐྱེས་སྐྱེས་སྐྱེས་སྐྱེས་སྐྱེས་སྐྱེས་  
དབྱུངས་སྐྱེས་སྐྱེས་དང་མཆོག་ཟུང་གཏད་རབས་བདུན་ལ་སྐྱེས་སྐྱེས་པ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེས་སྐྱེས་ཀྱི་ཆད་མའི་སྐྱེས་  
བུ་ཕལ་ཆེར་རང་སྤྱིར་འདྲེན་པ་སྤྱིར་རང་རང་གི་གྲུབ་མཐའ་སྐྱབ་པ་ཡིན་པར་འདྲི་དཔེ་ཅིང་། ལྷ་སྐྱབ་  
ཐོག་སྤྱིར་སྐྱེས་སྐྱེས་ལ་དད་ཅིང་གྲུས་པའི་དོན་སྐྱོད་རབས་པ་ཡང་མང་པོ་ཡོད་ངོ། །གྲུབ་མཐའ་  
སྐྱབ་པ་དེ་དག་རང་རང་གི་ལུགས་ཉག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་དབྱུངས་ལུགས་སུ་འདྲི་  
པ་དང་། འོག་མ་འོག་མའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྒྲིམ་སྤྱོད་ཀྱིས་ནམས་གྲུབ་མཐའ་གོང་མ་གོང་མས་  
རིམ་བཞིན་འགོག་པ་དང་། གྲུབ་མཐའ་འོག་མ་འོག་མའི་ལྷ་བ་ཤེས་པ་འང་གོང་མ་གོང་མའི་ལྷ་  
བ་གོ་བའི་སྐྱེས་སྐྱེས་ཐམས་སུ་འགྱུར་མོད་ཀྱང་། རང་གཞན་གྱི་གྲུབ་མཐའ་སྐྱབ་པ་གཞན་ནམས་  
ཉག་ཆད་ཕྱ་རགས་གང་ཡང་རུང་བའི་མཐའ་ལྟར་བ་གཞན་ཡིན་ལ། མཐའ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་  
བ་ནི་སྒྲོབ་དཔོན་ལྷ་སྐྱབ་ཞབས་ཀྱི་ལུགས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའོ། །དེ་ལ་ལྷ་སྐྱེས་སྐྱེས་པས་ལུང་དང་  
རིགས་པ་ལྟར་སྤྱང་གིས་གང་ཟག་གི་བདག་ཡོད་པར་འདྲི་དཔེ་། ལུང་ནི་གང་ཟག་གི་བདག་ཡོད་  
པར་བཤད་པ་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱུད་པ་ནམས་དང་། རིགས་པ་ནི། བདག་ཡོད་དེ། ལྷ་

ཐོན་དུ་མ་བཏང་བར་དངོས་པོ་ལ་སོགས་པ་མཐོང་བ་ན་སེམས་ཅན་གྱི་སྒོ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། སྒོ་  
 ཐོན་དུ་བཏང་ནས་སྤྱད་པ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ལྷ་མའི་དོན་ནི་བདག་མེད་ན་སྒྲུབ་པའི་བྱང་གཟུགས་  
 སོགས་ཀྱི་དབྱིབས་མཐོང་བ་ན་དབྱིབས་ཁོ་ནའི་སྒོ་སྒྲུབ་པར་འགྱུར་གྱི། སེམས་ཅན་གྱི་སྒོ་སྒྲུབ་པར་  
 མི་རིགས་པ་ལ་སེམས་ཅན་གྱི་སྒོ་སྒྲུབ་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར། སྤང་བོ་ཙམ་ལས་མ་གཏོགས་པའི་བདག་  
 གམ་སེམས་ཅན་ཡོད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཆོར་བ་བདེ་སྤྱག་མཐོང་བ་ན་ཆོར་བ་ཁོ་ནའི་སྒོ་སྒྲུབ་པར་རིགས་  
 ཀྱི་དེ་ལས་མ་གཏོགས་པའི་ཆོར་བ་བདེ་བ་ཤས་ཆེར་སྤྱད་པ་ལ་སེམས་ཅན་མཐོན་པོའི་སྒོ་དང་། སྤྱག་  
 བསྐྱལ་ཤས་ཆེར་སྤྱད་པ་ལ་སེམས་ཅན་དམའ་བའི་སྒོ་མི་སྒྲུབ་པར་ཐལ་བ་དང་། ལྷས་བྱེན་སོགས་  
 མིང་གི་ཐ་སྙད་འདྲིམས་པ་ན་འདྲུ་ཤེས་ཁོ་ནའི་སྒོ་སྒྲུབ་པའི་དེ་ལས་མ་གཏོགས་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་སྒོ་  
 མི་སྒྲུབ་པར་ཐལ་བ་དང་། ཆགས་སོགས་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་དང་དད་སོགས་འདྲུ་བྱེད་པ་ན་འདྲུ་  
 བྱེད་ཁོ་ནའི་སྒོ་སྒྲུབ་པའི་དེ་ལས་མ་གཏོགས་པའི་མཁས་པ་དང་བྱིས་པའི་སྒོ་མི་སྒྲུབ་པར་ཐལ་བ་དང་། མིག་  
 སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ནམ་ཤེས་ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་ན་ནམ་ཤེས་ཀྱིས་མཐོང་སྟམ་པའི་སྒོ་སྒྲུབ་པའི་བདག་གིས་  
 མཐོང་སྟམ་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་སྒོ་མི་སྒྲུབ་པར་ཐལ་བ་ལས་སེམས་ཅན་གྱི་སྒོ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་ནམ་ཤེས་  
 ལས་མ་གཏོགས་པའི་སེམས་ཅན་ཡོད་ལ། གཞན་ཡང་སྤང་བོ་ཙམ་ལས་མ་གཏོགས་པའི་བདག་  
 མེད་ན་བདག་གིས་གཟུགས་མཐོང་བར་གྱུར་དོ། །མཐོང་བར་བྱའོ་སྟམ་པ་ན་བདག་གི་སྒོ་སྒྲུབ་  
 དུ་མ་བཏང་བར་སྤང་བོ་ཙམ་གྱི་སྒོ་སྒྲུབ་དུ་བཏང་རིགས་པ་ལས་སྒོ་སྒྲུབ་དུ་བཏང་ནས་འཇུག་པ་ན་  
 བདག་གི་སྒོ་ངེས་པར་བཏང་དགོས་པའི་ཕྱིར་སྤང་བོ་ཙམ་ལས་མ་གཏོགས་པའི་བདག་ཡོད་དོ། །མདོར་  
 ན་སེམས་ཅན་ནི་སྟམ་པའི་སྒོ་ཆོས་ཅན། དོན་ཇི་ལྟ་བཞིན་དུ་འཇུག་པ་ཡིན་ཏེ། སྒོ་སྒྲུབ་དུ་མ་བཏང་  
 བར་དངོས་པོ་མཐོང་བ་ན་འཇུག་པའི་སྒོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་སྒོན་འཛིན་བཞིན་ནོ། །ཞེས་  
 ཟེར་རོ། །ནང་བ་སངས་རྒྱུས་པས་གང་ཟག་གི་བདག་འགོག་བྱེད་ཀྱི་ལུང་མཐའ་ཡས་པ་ཡོད་ལ།  
 རིགས་པ་ཤིན་ཏུ་མང་བོ་ཡོད་པ་ལས། རེ་ཞིག་ནལ་འབྱོར་སྤྱད་པའི་སར་བཤད་པ་ནི་དོན་ཆ་ན་  
 བཅུའི་སྒོ་ནས་ཤེས་པར་བྱ་ཞེ། དེ་ལ་གྲོལ་བ་དོན་དུ་གཉེར་བ་ནམས་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་ཞེན་ཡུལ་  
 མ་ལུས་པར་ཞེགས་ཤིང་གང་ཟག་ཙམ་ངེས་པར་ཁས་སྲུང་དགོས་ན། རིགས་པས་ཀྱང་འགྲུབ་པའི་

དགག་སྒྲུབ་གྱི་ཚུལ་ལ་མཁས་པར་བྱ་ཡི། གཞན་དུ་ན་ཚུམ་པ་ཐམས་ཅད་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་བས་  
 སོ། ། དེ་ཡང་གང་ཟག་ཙམ་དགག་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ན་ཁྲད་པར་གང་དང་བཅས་པ་ཡིན་སྟེ་  
 ན། མདོ་སྡེ་མང་བོར་གང་ཟག་བདེན་པ་བ་འགོག་ཅེས་པ་དང་། གཞི་བསྐྱུ་བར་དོན་དམ་པ་དང་།  
 མདོ་སྡེ་ཀུན་དང་བསྐྱུ་བ་དང་མཛོད་འགྲེལ་རྣམས་སུ་ཐུག་ཡོད་འགོག་ཅེས་པ་ཀུན་དོན་གཅིག་པས།  
 དེ་ལ་ཐུག་པ་ཉག་གི་དོན་ནི། ཚེས་གང་ཞིག་སློང་ཡུལ་དུ་འཆར་བ་ན་རང་དང་མཚན་ཉིད་མི་  
 མཐུན་པའི་གཞི་གཞན་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བ་ལ་ངེས་པར་བཏྲོས་པ་ནི་བཏགས་ཡོད་དང་། དེ་ལྟ་བུ་  
 ལ་མ་བཏྲོས་པར་རང་དབང་དུ་འཆར་བ་ནི་ཐུག་ཡོད་ཅེས་བྱའོ། ། དང་བོ་སློང་སྡེ་དུ་མ་བཏང་བར་  
 དངོས་པོ་ལ་སོགས་པ་མཐོང་བ་ན་སེམས་ཅན་གྱི་སྒྲིབ་བར་མཐོང་བས་སེམས་ཅན་ཐུག་ཡོད་དུ་འདོད་  
 པ་དགག་པ་ནི། སྤྱི་དངོས་པོ་ལ་སོགས་པ་མཐོང་ནས་དེ་ཉིད་ལ་སེམས་ཅན་གྱི་སྒྲིབ་བ་ཡིན་ནམ།  
 དེ་ལས་གཞན་མཐོང་ནས་གཞན་དེ་ལ་སྤྱེ་བ་ཡིན། དང་བོ་ལྟར་ན་སློང་ལོག་ཤེས་སུ་ཐུལ། སློ་  
 དེས་དེ་ཉིད་ལ་སེམས་ཅན་དུ་ཞེན་ཅིང་། སེམས་ཅན་ནི་དེ་ལས་གཞན་དུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་  
 པ་ལྟར་ན་དངོས་པོ་ལ་སོགས་པ་དེ་ཉིད་ཁོ་ན་མཐོང་ནས་སློང་སྤྱེ་བ་ཉམས་སོ། ། ཡང་གང་ཞིག་  
 མཐོང་བས་སེམས་ཅན་གྱི་སྒྲིབ་བའི་གཞི་དེ་སེམས་ཅན་གྱི་རང་བཞིན་ཡིན་ནམ། དེ་ལས་གཞན་  
 ཡིན། དང་བོ་ལྟར་ན་རང་སློང་ལོག་ཤེས་སུ་ཐུལ། སློང་དང་མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་པའི་རང་རྒྱ་  
 བར་ཤར་བའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་ལྟར་ན་བུམ་པའང་སྟུང་བའི་སྒྲིབ་བའི་རྒྱར་ཁས་སྤང་དགོས་སོ། ། ཡང་  
 སེམས་ཅན་མ་ཡིན་པ་ལ་སེམས་ཅན་གྱི་སྒྲིབ་བར་འདོད་དམ་མི་འདོད། མི་འདོད་ན་མངོན་སུམ་  
 གྱིས་བསལ་ཏེ། ཐོ་ཡོར་ལ་མིའི་སྒྲིབ་བར་སྤྱོད་བས་སོ། ། འདོད་ན་སེམས་ཅན་གྱི་སྒྲིབ་དོན་ངེ་ལྟ་  
 བ་བཞིན་འཇུག་པར་སྒྲུབ་པའི་སྤར་གྱི་རྟགས་དེ་མ་ངེས་སོ། ། དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་ལ་སེམས་  
 ཅན་མ་ཡིན་པའི་སྒྲིབ་བར་འདོད་མི་འདོད་དང་། སེམས་ཅན་གཞན་ལ་སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་སྒྲིབ་  
 སྒྲིབ་བར་འདོད་མི་འདོད་བཏགས་ནས་དགག་པར་བྱ་སྟེ། སྤར་མ་ཉིད་གྱིས་རྟགས་པར་བྱའོ། ། ཡང་  
 སྤང་བོ་མཐོང་ཆེ་སེམས་ཅན་གྱི་སྒྲིབ་བའི་གཞི་དེ་མངོན་གྱུར་ཡིན་ནམ་སྟོག་གྱུར་ཡིན། དང་བོ་  
 ལྟར་ན་སྤང་བོ་དེ་ཉིད་སེམས་ཅན་དུ་ཐུལ། དེ་མ་གཏོགས་པའི་གཞི་གཞན་མངོན་སུམ་གྱིས་མ་མཐོང་

བའི་ཕྱིར། ཐུ་མ་ལྟར་ན་ཕྱིས་པ་ཁུང་དུ་མ་བཞག་མ་དཔུང་པར་འཇུག་པ་ན་སེམས་ཅན་གྱི་སྒྲིལ་  
 སྒྱུ་བར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་བདག་གིས་སྟོག་གཅོད་པར་བྱའོ་ཞེས་པ་དང་སྟོག་གཅོད་སྟོང་བར་  
 བྱའོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་སྒྲིལ་དུ་བཏང་ནས་དེ་ལྟར་སྟོང་པ་དམིགས་པས་བདག་ཇས་ཡོད་འདོད་པ་འགོག་  
 པ་ནི། སྟོང་པ་དེ་སྒྲིལ་ཀྱི་ལས་བྱུང་རམ་བདག་གི་ཀྱི་ལས་བྱུང་། དང་པོ་ལྟར་ན། ཇས་ཡོད་ཀྱི་  
 བདག་གི་སྟོང་པ་ཡིན་པ་ཉམས་སོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན། སྒྲིལ་དུ་བཏང་བའི་སྟོང་པར་འགལ་  
 ཡོད། །སྟོང་པའི་ཀྱི་རྟག་གམ་མི་རྟག་རྟག་ན་སྟོང་ཅེས་པ་ཉམས་སོ། །མི་རྟག་ན་བདག་རྟག་གི་  
 སྟོང་པར་མི་རིགས་སོ། །སྟོང་པ་བོ་སེམས་ཅན་དེ་རྩོལ་བའི་བདག་ཉིད་ཡིན་ནམ་མི་རྩོལ་བའི་བདག་  
 ཉིད་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་བདག་རྟག་པ་ཡིན་པ་ཉམས་སོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན་མི་རྩོལ་བ་རྩོལ་ཞེས་  
 པ་འགལ་ཡོ། །སེམས་ཅན་གྱི་སྟོང་པ་དེ་ལ་ཀྱི་ཡོད་དམ་མེད། མེད་ན་དུས་རྟག་དུ་སྟོང་པར་འགྱུར་  
 ལ། ཡོད་ན་དེ་ལ་ཡང་ཀྱི་གཞན་ཞིག་སྟོང་དུ་བཏང་དགོས་པས་བདག་གིས་རང་དབང་དུ་སྟོང་པ་  
 ཉམས་སོ། །སྟོང་པ་དེ་རང་དབང་དུ་སྟོང་པ་ཡིན་ནམ་གཞན་དབང་གིས་སྟོང་པ་ཡིན། དང་པོ་  
 ལྟར་ན། སྒྱེ་ན་ན་འཆི་སྟགས་སྟུག་བསྐྱེད་གཏན་མི་སྟོང་བར་འགྱུར་རྟེ། གང་སྟོང་རང་དབང་  
 ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན། བདག་གིས་སྟོང་པར་མི་རུང་སྟེ། བདག་རང་དབང་ཅན་དུ་  
 ཁས་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བདག་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱི་རིགས་པ་དགག་གོ། །གསུམ་པ་ཡུང་བོ་ལ་འདོགས་  
 པ་ནི། གང་ཟག་ཅེས་པ་ཡུང་བོ་ལ་བཏགས་པ་ཡིན་ནམ། མཐུལ་གྱི་ཆོམ་བྱ་བཞིན་དུ་ཡུང་བོ་ལ་  
 གནས་པ་ཡིན་ནམ། སྤར་མ་གཤེབས་པ་བཞིན་དུ་ཡུང་བོ་ལས་གཞན་ཡིན་ནམ། ཡུང་བོ་གཏན་  
 མེད་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་ཡུང་བོ་ལས་དོན་གཞན་རང་རྒྱ་བར་གྲུབ་པ་ཉམས་སོ། །གཉིས་པ་ལྟར་  
 ན་གང་ཟག་དེ་རྟག་གམ་མི་རྟག་རྟག་ན་དེ་བདེ་སྟུག་གིས་ཕན་གནོད་མི་རྣམས་པས་དགེ་མི་དགེའི་  
 ལས་གསོག་པར་མི་འགྱུར་ལ། ལས་མི་གསོག་ན་ལུས་མི་ལེན་པས་གང་ཟག་ཁས་སྐྱེད་པའི་དགོས་  
 པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །མི་རྟག་ན་ཡུང་བོ་ལས་དོན་གཞན་པའི་སྒྱེ་འཇིག་ཀྱི་དཔེ་པ་དམིགས་དགོས་  
 པ་ལ་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་མི་འཐད་དོ། །གསུམ་པ་ལྟར་ན། གང་ཟག་འདུས་མ་བྱས་སུ་འགྱུར་  
 བས་དེ་ཁས་སྐྱེད་པ་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་རོ། །བཞི་བ་ལྟར་ན། འབད་མེད་དུ་གྲོལ་བར་འགྱུར་

ཏེ། འཆིང་བྱེད་སྤྱད་ཡང་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། བཞི་བ་མཆན་ཉིད་རྣམ་པར་བཞག་པ་  
 རྟེན་ཕྱང་བོ་ཅམ་ལས་མ་གཏོགས་པའི་གང་ཟག་ཡོད་ན། དེ་གཟུགས་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པའི་རང་  
 བཞིན་ཅན་ཡིན་ནམ་མིན། དང་བོ་ལྟར་ན་གཟུགས་ལྟ་བུ་པོའི་མིག་ཤེས་སོགས་ལ་བཏགས་པ་ཡིན་  
 ནམ། དེ་དག་ལས་དོན་གཞན་ཡིན། དང་བོ་ལྟར་ན་རང་གི་ཁས་སྒྲངས་པ་ཉམས་སོ། །གཉིས་  
 པ་ལྟར་ན་ལྟ་བུའི་ལས་སམ་བྱེད་པ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་ཏེ། དོན་གཞན་གྱི་འབྲེལ་བ་ཁས་སྒྲངས་པའི་  
 ཕྱིར། ལས་ཡིན་ན་བྱེད་པ་འཇུག་པའི་གཞིར་འགྱུར་དགོས་པས། ས་བོན་བཞིན་དུ་རིགས་འདྲ་  
 གསར་དུ་བསྐྱེད་པའི་སྒྲོན་ས་སམ། རྩ་མཁན་ནམ་རྩ་འབྲུལ་ཅན་གྱི་མི་བཞིན་དུ་བསྐྱར་བའི་སྒྲོན་ས་  
 སམ། ས་བཞིན་དུ་རྟེན་པའི་སྒྲོན་ས་སམ། རྣམ་མཁའ་བཞིན་དུ་གོ་འབྲེད་པའི་སྒྲོན་ས་ཡིན། དང་  
 བོ་ལྟར་ན་ལྟ་བུ་པོའི་རྟག་པར་འགྱུར་བས་རྟག་པར་འདོད་པ་ཉམས་སོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན་མི་རྟག་  
 པ་དང་ཀླན་རྩིབ་པར་འགྱུར་བས་རང་གི་འདོད་པ་ཉམས་སོ། །རྩ་འབྲུལ་ཅན་གྱིས་སྤྲུལ་ཆ་འགའ་  
 རང་དབང་དུ་སྤྲུལ་བ་བཞིན་དུ་དེའང་རང་དབང་ཅན་ཡིན་ན། ལྟ་བུ་པོའི་འགར་ཡང་རྟུག་བསྐྱེད་  
 ཅན་དུ་མི་འགྱུར་རོ། །གསུམ་པ་ལྟར་ན། ས་རྒྱ་བ་དང་མི་རྒྱ་བའི་རྟེན་བྱེད་ཅིང་འཛིག་པར་དམིགས་  
 པ་བཞིན་དུ་འདིས་ཀྱང་བྱེད་པར་དམིགས་དགོས་ན་མ་དམིགས་སོ། །བཞི་བ་ལྟར་ན་ནམ་མཁའ་  
 ལ་བརྒྱང་བསྐྱེད་སོགས་བྱེད་ཀྱས་ཤིང་གོ་མི་འགོག་པ་བཞིན་དུ་ལྟ་བུ་པོའི་ལའང་དམིགས་དགོས་ན་  
 མ་དམིགས་སོ། །གཞན་ཡང་ནམ་མཁའ་དགག་བྱ་རྣམ་པར་བཅད་ཅམ་ལ་འཛིག་པ་བཞིན་དུ་ལྟ་  
 བུ་པོའི་ལའང་འཛིག་ན་རང་དབང་དུ་སྒྲོ་ལ་འཆར་བ་ཉམས་སོ། །དེ་བྱེད་པ་ཡིན་ན། ཟེར་བ་བཞིན་  
 དུ་ལས་ལ་འཇུག་པ་བྱེད་པ་བོ་ལ་ངེས་པར་རག་ལས་པ་ཡིན་ནམ། མེ་བཞིན་དུ་རེས་འགའ་བྱེད་  
 པ་བོ་མེད་པར་ལས་ལ་རང་དབང་དུ་འཇུག་པ་ཡིན། དང་བོ་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ལ་ལས་ལ་འཇུག་  
 བྱེད་དང་ལས་ལ་འཇུག་བྱ་སོས་པར་དམིགས་པ་བཞིན་དུ་ལྟ་བུ་པོའི་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་  
 པ་ལྟར་ན། བྱེད་པ་བོ་ཆད་དོགས་ནས་གང་ཟག་ཁས་སྒྲངས་པ་དགོས་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །གང་  
 ཟག་དེ་ལྟ་བུ་པོའི་སོགས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་མ་ཡིན་ན། ཆད་མ་ཐམས་ཅད་ལོག་ནས་མེད་པའི་  
 གང་ཟག་ཁས་སྒྲངས་པ་དགོས་པ་མེད་དོ། །ལྟ་བ་ཀྱན་བྱང་རྣམ་པར་བཞག་པ་ནི། བདག་ཀྱན་



བྱང་གི་མཆན་ནི་དང་ལྡན་ནམ། དེ་ལས་དོན་གཞན་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། བྱང་པོ་ལས་དོན་  
 གཞན་པའི་གང་ཟག་ཁས་སྒྲུངས་པ་མི་རིགས་པར་འགྱུར་རྟེ། ཟས་གོས་སོགས་ཀྱིས་ཕན་པ་དང་།  
 འབྲུང་བ་འབྲུག་པ་སོགས་ཀྱིས་གནོད་ཅིང་ཉོན་མོངས་པ་ནི་ཡུང་པོ་ཁོ་ན་ལ་མཐོང་གི་གཞན་ལ་མ་  
 མཐོང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན་བདག་ཀྱང་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བ་ཞེས་བྱ་  
 བ་ཉམས་སོ། །དུག་པ་འདུག་ལྡན་ལྟར་པར་བཞག་པ་ནི། །གང་ཟག་འདུག་ལྡན་གི་མཆན་ནི་དང་  
 དང་ལྡན་པ་ཞིག་འདུག་ལྡན་ཕྱིད་དམ་དེ་དང་མི་ལྡན་པ་ཞིག་དེ་ལྟར་ཕྱིད། དང་པོ་ལྟར་ན་ཡུང་  
 པོ་ལས་མ་གཏོགས་པའི་གང་ཟག་མེད་པར་འགྱུར་རྟེ། ཡུང་པོའི་ཆོས་ཅམ་ཁོ་ན་ལ་འདུག་པའི་བྱ་  
 བ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། འདི་ལྟར་སྐྱེ་དང་ལྡན་པའི་སྣོན་ནས་འདུག་པ་བྲུ་བྲུག་སོགས་ལས་རང་གི་  
 ལུས་ལྟ་བུ་དང་། སྐྱེ་བའི་དད་ཅན་གྱིས་འདུག་པ་སྐྱེ་བུ་ལྟ་བུ་དང་། འཇིག་པའི་ངང་ཅན་གྱི་འདུག་  
 པ་རྒྱ་ལྡང་རིམ་པས་འཛད་པ་ལྟ་བུ་དང་། གཞན་དང་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་འདུག་པ་མར་མེ་རིགས་  
 འདྲ་ལུས་གཞན་དུ་འདུག་པ་ལྟ་བུ་དང་། འགྱུར་བའི་འདུག་པ་བྱ་བ་མི་འདྲ་བ་གཞན་བྱས་ནས་  
 ཡང་གཞན་ལ་འདུག་པ་དང་། བཞོན་པ་བཞོན་ནས་འགྱུར་བ་ལྟ་བུ་ལོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན་བདག་  
 འདུག་པ་ནི་དུ་མི་འགྱུར་རྟེ། འདུག་པའི་མཆན་ནི་དང་མི་ལྡན་པའི་ཕྱིར། ལྡན་པ་ནི་འདུག་  
 པ་ཉམས་པ་ནི་དམིགས་ལ། ལྡན་པ་འདྲ་བ་ལྡན་དུ་འགྲོ་བ་ལ་ངེས་པར་བསྟོན་པའི་ལྡན་པ་འདྲ་  
 ཞར་ལ་དཔུང་པ་ཡིན་ནོ། །བདུན་པ་ཟ་བ་པོ་དང་། ཕྱིད་པ་པོ་དང་། སྐྱལ་བ་པོ་རྣམ་པར་བཞག་  
 པ་ནི། ལུས་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་བདེ་སྐྱེ་གིས་འགྱུར་བ་ཞིག་ཟ་བ་པོར་འདོད་དམ་མི་འགྱུར་བ་ཞིག་  
 འདོད། ཕྱི་མ་ལྟར་ན་ཟ་བ་པོར་མི་རིགས་རྟེ། ཟ་བྱ་ལོངས་སྤྱད་ནས་ཕན་གནོད་ཕྱིད་པ་ཞིག་ཟ་  
 བ་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ལྟར་ན། བདག་ཇས་ཡོད་དོན་མེད་དེ། འདྲ་ཕྱིད་ཆོས་ཅམ་ཁོ་ན་  
 ལ་འགྱུར་བ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། འགྱུར་བའི་ཉེས་པ་འདི་འོག་མ་གཉིས་ལ་འང་ཤེས་པར་བྱལོ། །སེམས་  
 ཀྱིས་འགྱུར་བ་ཞིག་ཕྱིད་པ་པོར་འདོད་དམ་མི་འགྱུར་བ་ཞིག་འདོད། མི་འགྱུར་ན་ཕྱིད་པ་པོ་ཉམས་  
 རྟེ། སེམས་ཀྱིས་འགྱུར་བ་ཞིག་ཕྱིད་པ་པོ་གང་ཟག་ཏུ་རིགས་པའི་ཕྱིར། ཉོན་མོངས་པ་དང་ནི་  
 བའི་ཉོན་མོངས་པས་འགྱུར་བ་ཞིག་སྐྱལ་བ་པོར་འདོད་དམ་མི་འགྱུར་བ་ཞིག་འདོད། མི་འགྱུར་

ན་སྒར་བཅིངས་པར་མ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་ཕྱིས་གྲོལ་བར་ག་ལ་རིགས། བརྒྱད་པ་བྱེད་པར་སྒྲིག་པ་  
 རྟེན་ཕྱེད་པ་པོ་བདག་ཁོ་ན་ལ་འཛིག་གམ་གཞན་ལའང་རུང་། དང་པོ་ལྟར་ན། མེ་སྒྲིག་གི་འོད་  
 གྱིས་སྒྲུང་བར་བྱེད་དེ་ཞེས་སོགས་མི་རིགས་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན། ལྟ་བུ་དང་ཉན་  
 པ་སོགས་ལ་བྱེད་པ་པོར་བཏགས་པས་ཆོག་གི བདག་རྣམས་ཡོད་ཁས་སྒྲུངས་པ་དོན་མེད་དོ། །དགྲ་  
 བ་བརྗོད་པར་འདོགས་པ་ནི། གང་ཟག་གི་ཐ་སྙད་བདག་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་གམ་གཞན་ལའང་འཇུག  
 དང་པོ་ལྟར་ན། སྐྱེས་བུའི་ལུས་ལ་དམིགས་ནས་སངས་རྒྱུས་ཕྱིན་ཡོན་ཏན་བཤེས་གཉེན་སོགས་  
 གྱི་ཐ་སྙད་འཇུག་པ་མི་རིགས་པར་འགྱུར་རོ། །ཕྱི་མ་ལྟར་ན། ལྟ་བུ་པོ་སོགས་ལའང་འཇུག་པས་  
 དེ་ཅམ་གྱིས་ཆོག་གི བདག་ཁས་སྒྲུངས་པ་དོན་མེད་དོ། །བརྒྱ་བ་བདག་ལྟར་འདོགས་པ་ནི། བདག་  
 ལྟ་དེ་དགེ་བ་ཡིན་ནམ་མི་དགེ་བ་ཡིན། དགེ་བར་མི་རིགས་ཏེ། མྱོངས་པ་རྣམས་ལ་ལྷག་པར་ཡང་  
 སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་དང་། འབད་པའི་སྦྱོར་བ་མེད་པར་ཡང་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཐར་པ་ལ་སྐྱག་པ་བསྐྱེད་  
 པའི་ཕྱིར་དང་། ཉེས་པ་ཆགས་སོགས་གསེ་བར་བྱེད་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། མི་དགེ་བ་ཡིན་ན་ཕྱིན་  
 ཅི་ལོག་ཞེན་ཡུལ་ལ་འབྲལ་བ་ཡིན་པས། དེའི་སྦོ་ནས་བདག་ཡོད་པར་སྐྱབ་མི་རུས་སོ། །བདག་  
 མེད་པར་ལྟ་བུའང་མི་དགེ་བ་ཡིན་པ་མི་རིགས་ཏེ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་མཆོག་ཏུ་གསུངས་པའི་  
 ཕྱིར་དང་། འབད་པ་ཆེན་པོས་སྐྱབ་དགོས་པ་དང་། ཐར་པ་ལ་སྐྱག་པ་མི་བསྐྱེད་པ་དང་། དཀར་  
 པོའི་འབྲས་བུ་འཕྲལ་དུ་ཐོབ་པ་དང་། ཉེས་པའི་གཉེན་པོ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། བདག་  
 དེ་ཡུལ་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་གནས་པས། དེའི་དབང་གིས་བདག་ལྟ་བུ་ཕྱིན་པ་ཡིན་ནམ་བདག་མེད་  
 བཞིན་དུ་ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་གོམས་པའི་དབང་གིས་བདག་ཡོད་པར་སྦྱོ་བཏགས་པ་ཡིན། དང་  
 པོ་ལྟར་ན། སངས་རྒྱུས་པ་རྣམས་ལ་བདག་མེད་གྱི་ངེས་པ་མི་བསྐྱེད་པར་ཐལ་ཏེ། བདག་ལྟ་དངོས་  
 པོའི་སྦོ་བས་གྱིས་སྐྱེས་པ་དེས་གོགས་བྱས་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་ལྟར་ན། དེའི་སྦོ་ནས་བདག་ཡོད་པར་  
 སྐྱབ་མི་རུས་པར་འགྱུར་རོ། །མདོར་ན་ཆོགས་རྒྱན་གང་ལ་ཡང་བཏགས་པ་མ་ཡིན་པའི་གང་ཟག་  
 ཆོས་ཅན། རང་བཞིན་མེད་དེ། ཡུང་བོ་དང་རང་བཞིན་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་དུ་ཡང་མ་གྲུབ་  
 པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ནི་མདོར་བསྟུས་པའོ། །བདག་ཡོད་པར་དོགས་པ་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་

སྒྲིམ་ལ་ཇི་ལྟར་སྒྲུབ་པ་ལྟར་ཆད་མར་བྱས་པ་ཡིན་ལ། ལྟན་སྒྲིམ་ལ་འདྲ་པོ་ལས་དོན་གཞན་པའི་བདག་ཁོ་ན་སྒྲུབ་སྟེ། སྤང་བོ་འདི་དོར་ནས་འདི་ལས་བཟང་བ་གཞན་དོན་དུ་གཉེར་གྱི་བདག་དོར་བར་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར། གང་ཟག་གཅིག་ཇུས་སུ་ཡོད་པ་བཀག་པ་ན་ཤུགས་ཀྱིས་གང་ཟག་དེ་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་ཡོད་པར་གོ་བར་འགྱུར་རྟེ། ཡོངས་གཙོ་དུ་གང་ཟག་ཙམ་ནི་སྤྱད་ཀྱང་ཁས་སྒྲུབ་བར་བྱ་དགོས་ལ། བཏགས་པ་ཙམ་ཇུས་ཡོད་བཀག་པའི་སྟོབས་ཤུགས་ཀྱིས་དྲིགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་ནི་ཇི་ཇི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་གསུང་ལྟར་བཀོད་པའོ། །གཞན་ཡང་། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། བདག་ཏུ་ལྟ་བུ་བདག་ཉིད་བདག་མཚན་མིན། །ངན་པར་གནས་མིན་མཚན་ཉིད་མི་འདྲ་ཕྱིར། །གཉིས་ལས་གཞན་མེད་དེ་ནི་ནོར་བ་སྒྲིམ། །དེ་ཕྱིར་ཐར་པ་ནོར་ཙམ་ཟད་པ་ཡིན། །ཞེས་པ་རྩ་འགྲེལ་དང་། ཀྱན་བརྒྱས་བསྟུ་བ་མཛོད་འགྲེལ་གནས་དག་བསོགས་ལས་བདག་འགོག་པའི་རིགས་པ་བཤད་པ་ན་མས་འདིར་ཆོག་མངས་སུ་དོགས་ནས་མ་བྲིས་པས་གཞུང་དེ་དག་ལས་ཤེས་པར་གྱིས།

༼༩༽འཕགས་པ་ལྷ་སྒྲུབ་ཀྱི་གཞུང་གི་དགོངས་པ་ལེན་པའི་ཉན་ཐོས་སྡེ་བ་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་ན་གཞུང་དེར་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པར་མེད་པར་བཤད་པའི་དགོངས་པ་ནི། ལེགས་བཤད་སྟིང་པོར། ཡང་ན་མ་འགྲེལ་ལས། སྤང་བོ་ལ་སོགས་བྱེ་བྲག་གིས། །མཚན་ཉིད་ཐམས་ཅད་བྱེད་པ་ཡི། །ཁྱད་པར་ཅན་དེ་འདྲ་དེ་ཉིད་མིན། །དེས་ཀྱང་དེ་དག་མཚན་ཉིད་བྲལ། །ཞེས་གཟུགས་སྤང་ལ་སོགས་པ་མཚོན་བྱ་དང་། གཟུགས་སུ་རུང་བ་ལ་སོགས་པ་མཚོན་བྱེད་དུ་གསུངས་པ་ནི་ཐམས་ཅད་བྱེད་ཀྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ལ། དེ་དག་གི་གཞི་ཇུས་སུ་ཡོད་ཀྱང་བྱེད་ཀྱི་ཆ་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་མ་གྲུབ་པ་ལ་དགོངས་ནས་ཀྱང་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་ངོ་ཞེས་གསུངས་པར་བཤད་དེ་འདི་ནི་ཉན་ཐོས་སྡེ་བ་དང་ཡང་ཐུན་མོང་བའོ། །ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་མོད་ཀྱང་། ཉན་ཐོས་སྡེ་བ་ཐེག་ཆེན་སྡེ་སྟོད་དུ་ས་བརྩ་སྒྲུག་སུམ་དང་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་གཟུངས་ཀྱི་སྟོན་དང་། སངས་རྒྱུ་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་སོགས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཁྱད་པར་མཐའ་ལས་པ་བཤད་པའི་དགོངས་པ་དེ་ལྟར་ལེན་ཞེས་གསལ་བར་གསུངས་པའི་ཁྱེད་མི་སྤྲང་བས་དཔྱད་

གཞི་ཆེན། །སློབ་དཔོན་ཆོས་སྒྲིབ་གིས་འཕགས་པ་ལྷ་སྒྲུབ་ཀྱི་དགོངས་པ་སེམས་ཙམ་དུ་བཀྲལ་  
 བའི་ཁྱད་ས་ནི་འདུག་པའི་རྒྱ་ཆེན་ལས། འདིར་སློབ་དཔོན་གྱིས་ཁ་ཅིག་འཕགས་པའི་ཞལ་ལྷ་  
 ནས། བདག་ལས་མ་ཡིན་གཞན་ལས་མིན། །ཞེས་སོགས་གཞུང་གིས་སྒྲེ་བ་སོགས་བཀག་པ་ནི།  
 གཟུང་འཛིན་ལྷ་ས་ཐ་དད་པའི་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་སྒྲེ་བ་སོགས་བཀག་པ་ཡིན་གྱི། གཞན་དབང་བདེན་  
 པ་བཀག་པ་མིན་པར་འདོད་པ་འདི་ཡང་། དེ་ལྟར་འགྲེལ་བའི་གཏན་ཆོགས་མེད་པར་མི་འགྲུབ་  
 པས། དེ་སྐད་དུ་སྒྲེ་བ་ལ་ནི་བཀལ་ཞིང་བཏག་པར་བྱ་བ་ཁོ་ནས། །ཞེས་བཤད་པའི་ཤྱོགས་ལྷ་སྒྲེ་  
 བ་ནི། ལྷ་རབས་པ་ཁ་ཅིག་སློབ་དཔོན་སློབ་ཏན་ལ་སོགས་པ་ཡིན་པར་སྒྲེ་མོད་ཀྱང་། དེའི་གཞུང་  
 ན་དེ་ལྟར་བཤད་པ་མི་སྤང་ངོ་། །བཞི་བརྒྱ་བའི་འགྲེལ་བར་སློབ་དཔོན་ཆོས་སྒྲིབ་གིས་བཞི་བརྒྱ་  
 བའི་ལྷ་བ་སེམས་ཙམ་དུ་བཀྲལ་བར་བཤད་པས་དེ་ལ་སྒྱུར་ན་འགྲེག་གོ། །ཞེས་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། ལྷ་སྒྲེ་  
 པས་འཕགས་པའི་དགོངས་པ་སེམས་ཙམ་དུ་བཀྲལ་བའི་ཁྱད་ས་ནི། སེམས་ཙམ་རྒྱན་དང་གསང་  
 འདུས་ཀྱི་བཤད་སྒྱུར་སྒྲིམ་པའི་མེད་ཏོག་ལས་ལྷ་སྒྲུབ་ཐོགས་མེད་གཉིས་ཀ་དགོངས་པ་གཅིག་དུ་བཤད་  
 ཅིང་། དབུ་མ་རྒྱན་དུ། ཐུན་མེད་པའི་ཤེས་ཕྱེད་དུ་དྲངས་པ། འདི་ལ་སྒྲེ་བ་ཅི་ཡང་མེད། །འགག་  
 པར་འགྱུར་བའང་ཅི་ཡང་མེད། །སྒྲེ་བ་དང་ནི་འགག་པ་དག །ཤེས་པ་འབའ་ཞིག་ཁོ་ནས། །འབྱུང་  
 བ་ཆ་ལ་སོགས་བཤད་པ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡང་དག་འདྲ། །དེ་ཤེས་པས་ནི་འབྲེལ་འགྱུར་ན།  
 ལོག་པར་རྣམ་བཏགས་མ་ཡིན་ནམ། །ཞེས་པའི་ཆོགས་བཅད་དང་པོ་ལང་གཤེགས་དང་གཉིས་  
 པ་རིགས་པ་དུག་ཅུ་བའི་གཞུང་ཡིན་པ་ལ་ལྷ་སྒྲེ་པས་གཉིས་ཀ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཡིན་པར་བྱས་ནས་འདིས་  
 སེམས་ཙམ་དུ་བཏགས་པ་ལ་དབུ་སེམས་འདྲ་བར་བཞེད་པ་དང་། ཉི་མའི་བྱམས་ཁུས་ཀྱི་ལེའུ་དགོངས་  
 འགྲེལ་བཞིན་དུ་མཆོན་ཉིད་གསུམ་ལ་བདེན་པར་ཡོད་མེད་ཕྱེ་བར་བཞེད་པར་ལེགས་བཤད་སྟོང་  
 བོར་གསུངས་པ་རྣམས་སོ། །འདིར་དྲངས་པའི་ལེགས་ལྡན་གྱི་གཞུང་འདི་དབུ་མ་སྟོང་པོར། རང་  
 གི་ལུགས་ཀྱི་ང་རྒྱལ་གྱིས། །མཁས་པར་རྫོམ་གཞན་དེ་སྐད་སྒྲ། །ཞེས་པའི་འགྲེལ་བར། ཐེག་  
 པ་ཆེན་པོ་བཞི་དུ་སློབ་དཔོན་ཐོགས་མེད་དང་དབྱིག་གཉིན་ལ་སོགས་པ་གཞན་དག་ནི། དེ་བཞིན་  
 གཤེགས་པས་ལུང་བཏགས་ཅིང་ས་རབ་དུ་བརྟེན་པའི་འཕགས་པ་ལྷ་སྒྲུབ་ཀྱིས་ཡང་དག་པར་རྟོགས་

པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་དོན་གྱི་ལྷགས་གཞན་དུ་བདེན་པར་བྱེད་ཅིང་ངོ་ཆ་དང་ཁྲེལ་མེད་པ་དོན་ནམ་  
 བར་མི་ཤེས་པ་དེ་བཞིན་དུ་ནམ་པར་ཤེས་ཤིང་མཁས་པར་ང་རྒྱལ་བྱེད་པ་དག་འདི་སྐད་སྒྲ་སྒྲེ། ཞེས་  
 པ་འདི་ཡིན་ན། ལུང་བསྟན་ཅིང་ཞེས་པ་འདི་ནི་སྒྲ་སྒྲུབ་ལུང་བསྟན་པའི་དོན་ཡིན་པས་སྐབས་འདིར་  
 ངངས་པའི་འབྲེལ་བ་ཇི་ལྟར་ཡིན་དུ་དགོས་སོ། ། རྟོག་གེ་འབར་བར། འཕགས་པ་དེ་ཇི་ཇི་སྒྲེས་  
 བྱེད་ཀྱུགས་ཀྱི་སྒྲ་འོག་མིན་གྱི་སྒྲིད་ལུལ་ཅན་ཆོས་ཀྱི་སྒྲིའི་གཞི་ལ་བརྟེན་པ་ནི་ནམ་པར་སྒྲིན་པའི་  
 སྒྲ་ཞེས་བཤད་དོ། ། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་ནི་ལོངས་སྒྲིད་ཇོགས་པའི་སྒྲ་ཞེས་བསྟན་ལ་ཞེས་  
 ཐོགས་མེད་ཀྱི་བཞེད་པ་བཀོད་དོ། །

༼ཏེ་སང་གའི་མངའ་ནི་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་མ་འབྲུང་བར་ཕྱོགས་གཡས་གཡོན་གཉིས་ཀར་བསྐྱེལ་  
 བ་ལྟར་ཐ་སྟད་དུ་བྱེད་དོན་གྱིས་སྟོང་པའི་སེམས་ཅམ་གྱི་ཚུལ་དང་དོན་དམ་པར་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་  
 བཞིན་མེད་པའི་ཚུལ་གཉིས་ཀྱི་ཤིང་རྟ་ལ་བཞོན་ནས། རྩར་བཤད་པའི་དབུ་སེམས་ཀྱི་རིགས་པའི་  
 སྒྲུབ་སྒྲོགས་འདུ་བར་བྱེད་པ་དེ་དག་དབུ་སེམས་ཀྱི་རིགས་པའི་མངའ་བསྐྱེལ་བ་དེ་ཕྱིར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་  
 ཀྱི་དོན་ཅན་གྱི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་འཐོབ་པར་འགྱུར་རེ་ཞེས་བསྟན་པ་ནི། ཚུལ་གཉིས་ཤིང་རྟ་གཞོན་  
 བས་སུ། རིགས་པའི་སྒྲུབ་སྒྲོགས་འདུ་བྱེད་པ། ། དེ་དག་དེ་ཕྱིར་ཇི་བཞིན་དོན། ། ཐེག་པ་ཆེན་  
 པོ་བཞིད་འཐོབ། ། ཅེས་སོ། ཕྱོགས་སྒྲུང་གི་གཞུང་འདིས་ཤེར་བྱེན་གཙོ་ལམ་ལམ་དངོས་བརྟགས་  
 ཀྱི་ཁྱད་པར་བཤད་པ་ལ་གསེར་འཕྲེང་ནམ་བཤད་བཀྲལ་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་བྱུང་བ་ནམས་གྲགས་ཆེ་  
 བས་འདིར་མ་བྲིས། ཇི་ཏྲ་རིས་ནམ་འགྲེལ་དབུ་མར་འགྲེལ་ཚུལ་དང་ནམ་བདེན་རྩན་གྱི་ཁྱད་པར་  
 རྩ་འགོག་ཚུལ་འོག་ཏུ་འཆད་དོ། །

༼ཐུ་བཤའ་གཅིག་ལའང་གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་གྱི་འདོད་ཚུལ་སོ་སོའི་དབང་དུ་བྱས་  
 པའི་མཐའ་གཉིས་སྟོང་ཚུལ་དུ་མ་ཡོད་ཀྱང་། ཕྱོགས་ཅམ་དཔེར་མཆོཅན་རྒྱུང་འཕེན་པས་སྒྲོག་  
 གྱུར་མི་འདོད་པས་རྟག་མཐའ་སྟོང་། མངོན་གྱུར་འདོད་པས་ཆད་མཐའ་སྟོང་བ་དང་། གྲངས་  
 ཅན་པས་ནམ་པ་གཞན་དུ་འགྱུར་བས་རྟག་མཐའ་སྟོང་། རང་བཞིན་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བས་ཆད་  
 མཐའ་སྟོང་བར་འདོད་པ་སོགས་དང་། བྱེ་བྲག་སྒྲུབ་པས་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པར་འདོད་

པས་རྟག་མཐའ་སྤྱིར་། འདས་མ་འོངས་ལྡན་སྤྱི་འདོད་པས་ཆད་མཐའ་སྤྱིར་བ་དང་། མདོ་སྡེ་  
 བས་འདུས་མ་བྱས་ལྡན་སྤྱི་འདོད་པས་རྟག་མཐའ་སྤྱིར་། གཟུགས་སྟགས་བདེ་འདོགས་པའི་  
 གནས་དང་རྟག་པའི་ཞེན་གཞི་ཡིན་པ་དེ་རང་གི་གནས་ཆོད་ཀྱི་དབང་གིས་གྲུབ་པར་འདོད་པས་ཆད་  
 མཐའ་སྤྱིར་བར་འདོད་པ་དང་། སེམས་ཅམ་པས་རྟག་པའི་ཞེན་གཞི་དང་བདེ་འདོགས་པའི་གནས་  
 སྤྱི་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པར་འདོད་པས་རྟག་མཐའ་སྤྱིར་། གཞན་དབང་ཡོངས་གྲུབ་  
 བདེན་གྲུབ་ཏུ་འདོད་པས་ཆད་མཐའ་སྤྱིར་བར་འདོད་ལ། དབུ་མ་རང་རྒྱད་པས། ཆོས་ཐམས་  
 ཅད་སྒྲིག་ཤིང་མེད་ལ་སྤྱིར་བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མ་ཡིན་པར་དོན་གྱི་སྤྱོད་ལུགས་ཀྱི་ངོས་ནས་  
 མ་གྲུབ་པར་འདོད་པས་རྟག་མཐའ་སྤྱིར་། རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པར་འདོད་པས་ཆད་མཐའ་སྤྱིར་  
 བར་འདོད་པ་དང་། ཐལ་འགྱུར་བས་རང་ངོས་ནས་མ་གྲུབ་པས་རྟག་མཐའ་སྤྱིར་། མིང་རྒྱུ་  
 བཏགས་ཡོད་ཅམ་དུ་ཡོད་པས་ཆད་མཐའ་སྤྱིར་བར་བཞེད་དོ། །འོག་མའི་སྒྲིག་བཏགས་གོང་མས་  
 འགོག་ཚུལ་ཡང་སྤྱིགས་ཅམ་དཔེར་མཆོན་ན་འཛིག་རྟེན་ཡལ་བས་འབྲས་བྱས་པས་གཙང་བར་འདོད་  
 པ་ལ་གཞན་སྡེའི་ནལ་འབྱུར་བས་འདོད་པ་རགས་པར་ལྟ་བས་གཞིད་ལ། གཞན་སྡེ་བས་མི་གཙང་  
 བ་འཛིག་པ་དང་དེ་རགས་པར་ལྟ་བ་པོའི་གང་ཟག་རང་དབང་ཅན་ཁས་ལེན་པ་ལ། བྱེ་སྐྱེས་བཅོམ་  
 པ་དང་སྒྲོས་ཆ་གས་སོ་སོར་བསལ་བས་རང་འཛིན་གྱི་སྒྲིག་འདོར་བའི་བཏགས་ཡོད་དུ་ལྟ་བས་གཞིད་  
 པ་དང་། བྱེ་སྐྱེས་ཐམས་ཅད་ལྡན་གྲུབ་ཏུ་ཁས་ལེན་པ་ལ་མདོ་སྡེ་བས་གཞན་གྱི་ཆ་ལ་བཏགས་པ་  
 མ་གཏོགས་རང་དབང་བའི་ལྡན་ལོགས་སྤྱི་མེད་པའི་བཏགས་ཡོད་ཁས་ལེན་པས་གཞིད་ཅིང་། མདོ་  
 སྡེ་བས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྟག་པའི་ཞེན་གཞི་དང་བདེ་འདོགས་པའི་གནས་སྤྱི་རང་གི་གནས་ཆོད་ཀྱི་  
 དབང་གིས་གྲུབ་པར་འདོད་པ་ལ། སེམས་ཅམ་པས་ཀྱན་བཏགས་བདེན་མེད་དུ་སྐྱབ་པའི་རིགས་  
 པས་གཞིད་ལ། སེམས་ཅམ་པས་གཞན་དབང་ཡོངས་གྲུབ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་ཁས་ལེན་པ་ལ། རང་  
 རྒྱུད་པས་ནང་གི་སྒྲིའི་དབང་གིས་མ་བཞག་པའི་སྤྱོད་ལུགས་མེད་པར་སྐྱབ་པས་གཞིད་པ་དང་། རང་  
 རྒྱུད་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པར་འདོད་པ་ལ། ཐལ་འགྱུར་བས་བཏགས་དོན་  
 བཅའ་ནས་རྟེན་རྒྱུ་མེད་པར་སྐྱབ་པའི་རིགས་པས་གཞིད་པ་སྟགས་སོ། །འོག་མའི་ལྟ་བ་གསལ་པ་

གོང་མའི་ལྟ་བུ་ཤེས་པའི་ཐབས་སུ་འགྱུར་ཚུལ་ཡང་། བྱེ་སྤྲུལ་གང་ཟག་མི་ཉག་པ་དང་ཆ་ཤས་  
སོ་སོར་བྱེ་བའི་བཏགས་ཡོད་དུ་འཛོག་ཤེས་པ་དེ། མདོ་སྡེ་བས་གང་ཟག་རྩལ་ལོགས་སུ་གཟུང་  
དུ་མེད་པའི་བཏགས་ཡོད་དུ་འཛོག་ཤེས་པའི་ཐབས་དང་། མདོ་སྡེ་བས་དེ་ལྟར་འཛོག་ཤེས་པ་དེ།  
སེམས་ཅམ་པས་གང་ཟག་མིང་གི་ཐ་སྙད་འདོགས་པའི་གནས་སུ་རང་གི་སྡོད་ལུགས་ཀྱི་དབང་གིས་  
མ་གྲུབ་པ་འཛོག་ཤེས་པའི་ཐབས་དང་། སེམས་ཅམ་པས་དེ་ལྟར་འཛོག་ཤེས་པ་དེ། རང་རྒྱུད་  
པས་སྒོ་ལ་སྤང་བའི་དབང་གིས་མ་བཞག་པའི་སྡོད་ལུགས་མེད་པ་འཛོག་ཤེས་པའི་ཐབས་དང་། རང་  
རྒྱུད་པས་དེ་ལྟར་འཛོག་ཤེས་པ་དེ་ཐལ་འགྱུར་བས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་སྡོད་ལུགས་སུ་མ་གྲུབ་  
པ་འཛོག་ཤེས་པའི་ཐབས་སུ་འགྱུར་བ་ལྟ་བུའོ། །

༼དེ་དཔེ་བའི་ལྟ་བུ་འདི་འདྲི་དོན་སྒྲུབ་ནི། གང་ཆ་མེད་ཡིན་ན་མི་གཙང་བ་འཛོག་པ་མ་  
ཡིན་པས་ཁྲུབ་སྟེ། དཔེར་ན། སྒོ་བཞིན། གསུམ་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་ཀྱང་ཆ་མེད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་  
པ་ནི་ཁྲུབ་བྱེད་མ་དམིགས་པ་སྟེ། བྱེ་སྤྲུལ་ལུགས་སོ། སེམས་ཅམ་པས། གང་སྤྲོགས་ཀྱི་ཆ་དང་  
བཅས་ན་ཆ་མེད་མ་ཡིན་པས་ཁྲུབ་སྟེ། དཔེར་ན། དུམ་པ་བཞིན། རྩལ་ཕྱ་རབ་ཀྱང་སྤྲོགས་ཀྱི་  
ཆ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་ནི་ཁྲུབ་བྱེད་འགལ་དམིགས་སོ། །དབུ་མ་བས་གང་ཡོད་པ་  
ཡིན་ན་དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་པས་ཁྲུབ་སྟེ། དཔེར་ན་སྒྲུ་མ་བཞིན། གཉིས་སྟོང་གི་ཤེས་པ་ཡང་  
ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་ནི་རང་བཞིན་འགལ་དམིགས་ཡིན་ནོ། །

༼ནེ་བདག་ཏུ་འཛོན་པ་བརྒྱུག་དོན་དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱང་བ་གཉིས་ཀྱིས་གང་ཟག་རྩལ་ལོད་  
བཀག་ནས་ཕུང་སོགས་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་གྲུབ་པར་གསུངས་ཚུལ་དང་། དེ་ནས་གཉིས་ཀྱིས་ཕྱི་དོན་  
བཀག་ནས་སེམས་ཅམ་ཞིག་བདེན་པར་གྲུབ་པར་གསུངས་ཚུལ་དང་། འདིར་སེམས་འགྲེལ་ལས།  
ནམ་པར་ཤེས་པ་སྤྲུབ་ལ། །སྤྱོད་ཀྱིས་འདི་ནི་སེམས་སུ་འགྲུབ། །ནམ་ཤེས་རང་བཞིན་གང་ཞེ་  
ན། །དེ་ནི་འདི་ཉིད་བཤད་བྱ་སྟེ། ཞེས་བྱུང་། འདི་དག་ཐམས་ཅད་སེམས་ཅམ་ཞེས་སོགས་  
ཀྱིས་ཕྱི་རོལ་བཀག་ནས་སེམས་ཅམ་ཞིག་ལ་རང་བཞིན་སྤྲུབ་པ་སྤྲུང་བཞིན་པ་མིན་པར་གསུངས་  
པར་ལེགས་བཤད་སྟིང་བོར་བཤད་དོ། །

༼པ༽བད་སྤྱད་པ་དག་ཅེས་སོགས་ནི། དར་ཁྲིག་ལས། ཐེག་པ་གསུམ་གསུངས་པའི་དགོས་  
པ་ནི། གདུལ་བྱ་བཀྲི་བའི་རིམ་པ་ཡིན་ཏེ། བད་སྤྱད་པ་དག་ཇི་ལྟར་དང་པོར་ཡི་གེའི་ཕྱོ་མོ་  
སྒྲིག་ཏུ་འདུག་པ་ལྟར་དེ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱལ་མཆོད་པ་གདུལ་བྱ་ལ་ཐོག་མ་ཉིད་ནས་རྟོགས་པར་དགའ་  
བའི་ཆོས་མི་སྟོན་གྱི་སྒྲ་ཡུལ་དུ་ཇི་ཅམ་བཟོད་པའི་ཆོས་སྟོན་ཏེ། དེའི་རིམ་པ་ནི་འདི་ལྟར་ཡིན་ཏེ།  
ཁ་ཅིག་ལ་ནི་སྒྲིག་གཅོད་སོགས་སྒྲིག་པ་ལས་རྣམ་པར་བརྒྱུག་པའི་ཕྱིར་ཆོས་སྟོན་ཏེ་དེ་ཡང་གདུལ་  
བྱ་སྒྲིམ་བྱ་ཆུང་དུ་འཕྲོ་བསམ་པ་ཅན་ཁ་ཅིག་བསོད་ནམས་འབྲས་བྱ་ལྟ་མིའི་གོ་འཕང་འབྲུབ་པར་བྱ་  
བའི་ཕྱིར་རོ། །གདུལ་བྱ་སྒྲིམ་བྱ་འབྲིང་གི་བསམ་པ་ཅན་ཁ་ཅིག་ལ་ནི་འཁོར་བ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་  
སྤང་བྱ་དང་མུང་འདས་སྤང་བྱ་དང་གཟུང་འཛིན་ཇུས་ཐ་དད་པ་གཉིས་ལ་བརྟེན་པ་སྟོན་ལ། གདུལ་  
བྱ་ཁ་ཅིག་ལ་ནི་གཟུང་འཛིན་ཇུས་ཐ་དད་ཀྱིས་སྤོང་བའི་ཤེས་པ་དོན་དམ་དུ་གྲུབ་པ་སྟོན་པས་ཁ་ཅིག་  
ལ་ནི་གཉིས་མི་བརྟེན་པ་འོ། །གནས་ལུགས་ཟབ་མོ་དངོས་པོ་ལ་བདེན་པར་ཞེན་པའི་ཁྱེད་ཀྱི་ཅན་  
འཇིགས་པ་སྦྱོད་པ་སྤོང་བ་ཉིད་དང་སྤོང་ཇི་ཉིད་པོ་ཅན་ནི་སྒྲ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་བསྐྱུབ་པ་དབང་  
པོར་བ་དུ་གྱུར་པ་ཁ་ཅིག་ལ་སྟོན་ཏོ། ། ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །

༼པ༽གང་དག་གིས་ནི་མ་བརྟེན་པར་ཞེས་སོགས་ནི་དེའི་དར་ཁྲིག་ལས། གངས་ཅན་སོགས་  
གང་དག་གིས་རྒྱ་རྒྱུན་ལ་མ་བརྟེན་པར་བདག་གམ་རྟག་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་འཇིག་རྟེན་  
ཡུང་པོར་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་མངོན་པར་ཞེན་པ་དེ་དག་ལ་ནི་མི་འགྱུར་ན་རྟག་པར་སྦྱ་བ་དང་  
འགྱུར་ན་ཆད་པར་སྦྱ་བར་འགྱུར་བས་རྗེས་སུ་བརྟེན་བས་ན་གྱི་མ་རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པ་དང་རྟག་མི་  
རྟག་གཉིས་ཡིན་པ་དང་མ་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པའི་ལྟ་བུས་སྒྲིགས་ནས་དེའི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་པ་  
ཡིན་ནོ། ། ཞེས་དང་། གང་དག་བརྟེན་ནས་དངོས་པོ་རྣམས་། །དེ་ཉིད་དུ་ནི་འབྱུང་འདོད་ལ། །དེ་  
དག་ལ་ཡང་རྟག་སོགས་སྟོན། །དེ་དག་ཇི་ལྟར་འབྱུང་མི་འགྱུར། ། ཞེས་པ་ནི་དར་ཁྲིག་ལས། གང་  
དག་དངོས་པོ་རྣམས་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བར་ཁས་ལེན་བཞིན་དུ་ཡང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་གྲུབ་པར་འདོད་  
པ་དེ་དག་ལ་ཡང་རྟག་པར་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་གྱིས་སྟོན་དེ་དག་ཇི་ལྟར་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། རང་  
བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་དངོས་པོ་ཁས་སྤངས་པར་འགྱུར་ན་ཆད་པ་དང་། མི་འགྱུར་ན་རྟག་པར་ལྟ་



བར་འགྱུར་རོ། ཞེས་དང་། གང་དག་བཞེན་ནས་དངོས་པོ་རྒྱལ་ས། ཁུ་ཡི་ཟླ་བ་ཞེས་སོགས་  
ནི། རྟེན་རྒྱུ་ལས། དབུ་མ་བ་གང་དག་བཞེན་ནས་བྱུང་བའི་དངོས་པོ་རྒྱལ་ས་ཁུ་ཡི་ནང་གི་  
ཟླ་བའི་གཟུགས་བརྒྱན་ལྟ་བུར་ནི་ཡང་དག་པ་བཞེན་པར་གྲུབ་པ་ཡང་མ་ཡིན་ལ། ལོག་པ་གཏན་  
མེད་ཀྱང་མ་ཡིན་པར་སྒྲུང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པར་འདོད་པ་དེ་དག་ཏྲག་ཆད་ཀྱི་ལྟ་བུ་མི་འཕྲོག་  
སྟེ། དངོས་པོ་ལ་རང་བཞིན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་ཁས་མ་སྒྲུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །གྲུབ་  
མཐའ་སྤྱིའི་སྐབས་སོ། །

### ལེབ་གཉིས་པ་ཐུང་པན་པའི་སྐབས།

༼བཤེགས་སྤྱི་ལོ་དེ་ཉིད་རིག་པས་ནི། གཙོ་ལས་འགྲོ་བ་སྦྱེ་བར་བཤད། རྟོན་གྱིས་འགྲོ་བའི་  
སྦྱེ་བའི། རྟོན་མོངས་ལས་ལས་བྱུང་བར་བསྒྲགས། ཞེས་པའི་འགྲེལ་བར། བསྐྱལ་བ་དང་  
པོའི་སྦྱེ་དག་རྒྱལ་ས་ཀྱི་ཆེ་ལོ་ཆད་མེད་པ་ན་ཞེས་སོགས་བྱུང་བས། འདིར་དཔག་མེད་ཅེས་འབྱུང་  
ཡང་། ཆད་མེད་ལ་བྱེད་དགོས་ཏེ། ཆད་མེད་དང་དཔག་མེད་ནི་གངས་ཀྱི་གནས་སོ་སོར་བཤད་  
པས་སོ། །

༼མཛོད་ཀྱི་གཞི་འབར་བ་ལས། མཆོད་སྦྱིན་ཤིང་ཤུན་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་སྤུ་ལ་ཡང་རིག་བྱེད་སྦྱ་  
བར་བྱེད་པའི་བྲམ་ཟེ་མོ་དང་ཅོད་པ་ལས་དེ་ལྟལ་བར་གྱུར་ཏོ། རེ་ནས་དེས་དེ་དང་འབྲིག་པ་སྦྱད་  
པ་ལས། ཡ་ཤད་ཐའི་འབྲས་བུ་བ་སྦྱེས་ཏེ། དེ་རིག་བྱེད་ཀྱི་སྦྱོབ་དཔོན་ཡིན་ཞེས་གྲགས་ཏེ། རེ་  
བཞིན་དུ་ཡ་སྤྱོད་ཀྱི་སྦྱོབ་དཔོན་ཡིན་ཞེས་བྱུང་བར་དུ་སྤྱང་པར་ཤེས་པ་འབྲིམས་ཉམས་ནས་ཉ་བའི་བུ་མོ་  
སྦྱོབས་ཀྱིས་སྒྲུངས་ནས་འདོད་པ་སྦྱད་པ་ལས་དྲང་སྤྱང་འབྲས་སྦྱེས་སོ། དེ་རིམ་གྱིས་ཀྱི་ཤི་ཀ་ཞེས་  
བྱ་བའི་ཆོགས་ཅན་མ་དང་འདོད་པ་སྦྱད་པ་ལས་དྲང་སྤྱང་ནི་ཅོ་ཞེས་བྱ་བར་སྦྱེས་སོ། རེའི་རྒྱང་  
བའི་རྟིང་བས་དེའི་མགོ་ལ་བརྒྱབ་པ་དང་། དེས་སྦྱས་པ། མཛོད་ཀྱི་དྲག་དོག་གིས་བསྐྱེད་  
ནས། རྟོན་སྦྱོང་ལྟར་རྒྱང་བ་ཡིས། བདག་གི་མགོ་བོར་བརྒྱབ་པ་ནི། ཞེས་པའི་བདག་ནི་  
རྟོན་སྦྱོང་ལྟར་། གང་དག་འདོད་པས་སྦྱོམ་གྱུར་ནས། རྟོན་མཛོད་མདངས་ལྡན་མ་ཁྱོད་ལ།



བདེན་པར་སྒྲུབ་པའི་གཞན་དུ་ན་ངན་འགྲོར་འགྲོ་བར་གྱུར་ཏེ། ཆོས་ཕྱོགས་པམ་ཆོས་མིན་  
 ཕྱོགས་ཀྱིས་བའི་བརྒྱན་ཆོག་སྒྲིལ་པས་ས་གས་པའི་ནང་དུ་སྤང་བས་སོ། །དེས་ན་བརྒྱན་གྱི་དབང་  
 བོ་བྱས་པའི་བྲམ་ཟེ་ལ་པན་གདགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། མཆོད་སྦྱིན་བྱེད་པ་ཀུན་གྱིས་མཆོད་སྦྱིན་  
 གྱི་དུས་སུ་ས་ལ་ཚུ་ཚུན་སྦྱང་བར་བྱེད་དགོས་ཞེས་གྲོས་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །དཔེ་ཁ་ཅིག་དུ་ཨེ་རྩ་དང་  
 ལ་ལར་ཨེ་ལུ་ཞེས་འབྱུང་ཡང་། ཨེ་རྩ་ཞེས་པ་དག་པར་མཛོན། རྟོག་གེ་འབར་བར། བྲམ་ཟེ་  
 སྦྱིད་བྱེད་གྱི་ཡལ་ག་ལས་སྒྲིལ་པ། སྦྱོན་དུས་གཉིས་ལྟན་འཛིག་རྟེན་འདི། །ཐམས་ཅད་འཆེ་བ་  
 མེད་པར་གནས། །དེ་ནས་དོན་ལ་བསྐྱུས་གྱུར་ནས། །ཕྱོལ་སྤང་དག་ནི་བསད་པ་ཉིད། །ཆོས་  
 ལྟན་ཨེ་རྩ་བསད་བྱས་ཤིང་། །སྦྱོན་གྱི་རིག་བྱེད་པོར་ནས་ནི། །ཟུམ་གྱི་དོན་དུ་རིག་བྱེད་ཀྱང་། །  
 རིགས་ལས་གཞན་དུ་སྒྱུབ་པར་བྱེད། །འཛིག་རྟེན་འཛིག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། །མ་ཁྲབ་རིགས་པ་  
 མི་ལྟན་པ། །ཁྱིམ་པའི་དངོས་པོ་ལ་དགའ་བས། །ཆགས་དང་འདོད་པའི་དབང་དུ་གྱུར། །བསམ་  
 གཏན་བྱེད་པ་མི་རྣམས་ཕྱིར། །དགོན་པར་གནས་པའི་ཆོག་སྤངས། །དེ་ལས་འགའ་ཞིག་དཀའ་  
 ཐུབ་སྟེ། །དེ་བཞིན་འགའ་ཞིག་མེ་ལ་བརྟེན། །གཞན་པ་དག་ནི་མཆོད་སྦྱིན་ཅོམ། །བདག་ཀྱང་  
 མཆོད་ཅིང་གཞན་ལ་བསྐྱུལ། །ཞིག་ཅན་མྱོངས་པ་འབྲས་བུ་འདོད། །ཐོས་མང་དག་ལ་སྦྱོང་བྱེད་  
 ཅིང་། །ཆགས་པས་སྦྱོངས་པ་དག་ལ་བརྟེན། །ལས་ངན་ཆོས་སུ་འདུ་ཤེས་ཤིང་། །དེ་དག་རྣམས་  
 གྱི་བྱ་བ་ཅོམ། །རྒྱལ་བོ་དེ་ནི་བདག་མི་འདོད། །ཆངས་པ་ནས་བརྩམས་དཔུལ་བའི་བར། །སྟོག་  
 ཆགས་ཀུན་ལ་སྟོག་འཕངས་ནས། །གཞན་གྱི་དེ་ནི་བཅད་བྱས་པས། །ཇི་ལྟ་བུར་ནི་བདེ་བར་གྱུར། །  
 འབྱུང་བོ་རྣམས་ནི་བདེ་འདོད་ལ། །འཛིག་རྟེན་ཀུན་ནི་སྦྱག་བསྐྱུལ་ལྟན། །གང་ལ་མང་དུ་གཞོད་  
 བྱས་ནས། །དེ་བདེའི་སྦྱོང་དུ་ཇི་ལྟར་འགྱུར། །ཞེས་སྒྲིལ་པ་འབྱུང་བ་དང་། །ཞེས་པ་ལྟར་སྦྱོན་  
 དུས་གྱི་རིག་བྱེད་གཞན་དུ་འགྱུར་བར་བྱས་སོ། །

༼ཙ༽འཕྲུག་པའི་རྣམ་བཤད་ལས། །འགྲེལ་བར་བདག་གི་ཁྱད་པར་རུང་ཟད་རུང་ཟད་ལ་བརྟེན་  
 རས་སུ་སྟེགས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་པན་ཚུན་ཐ་དད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པས་གཞུང་  
 འདིའི་ལུགས་ཀྱིས་གངས་ཅན་དེའི་དབྱེ་བ་ལ་བརྟེན་ནས། །སྟེགས་ཀྱི་ལུགས་སོ་སོར་གྲེས་པར་

འཆད་པ་ནི་དོན་མ་གོ་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ལྟ་སྟེགས་པའི་ཡུགས་ཐམས་ཅད་གྲངས་ཅན་  
 ལས་གྲུས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་ཅ་ཤེད་ཀྱི་ལས། རྒྱ་མེད་ལས་སྟེ་པར་སྦྱ་བ་ནི་གྲངས་ཅན་  
 ལ་གྲུས་པ་ཉེར་ལྡོད་པའི་གཅིག་ལ་བརྟེན་ནས་དྲང་སྤྱང་འཛིག་རྟེན་མིག་ཅེས་བྱ་བས་རྒྱུ་པན་  
 གྱི་གྲུབ་མཐའ་འབྲུམ་བྱས་པ་དེ་དང་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའོ། །ཞེས་གྲངས་ཅན་ལས་གྲུས་པའི་  
 ལྟ་སྟེགས་པ་ཉེར་ལྡོད་པར་གསུངས་པ་ལྟར་སྤྱང་ཐུན་ཆེན་མོ་སོགས་ལས་ཀྱང་བཤད་དོ། །འདིར་  
 ལང་ག་ཤེགས་ལས་ལྟ་སྟེགས་པ་ཉེར་ལྡོད་གསུངས་ཏེ། མདོ་དེར་ཁ་ཅིག་ཅེས་པ་ཉེར་གཏིས་ལས་  
 མ་བྱུང་ཡང་དེའི་དང་བོ་ལ་གསུམ་བྱས་པས་ཉེར་ལྡོད་མངོན་ནས་བརྟགས་གསུངས་ལ། རྒྱུ་པན་  
 གྱུབ་མཐའ་དང་བོ་ལ་གསུམ་བྱ་བྱེ་ཡང་ཉེར་ལྡོད་མ་ཆང་བས་འགྲིག་དཀའ་བར་བཤད་དོ། །ལང་  
 ག་ཤེགས་ཀྱི་གཞུང་འདིའི་སྐབས་ནས་བརྟན་པའི་ལྟ་སྟེགས་པ་ཡིན་ན་ལྟ་སྟེགས་པ་དངོས་ཡིན་པས་  
 མ་ཁྲུབ་སྟེ། ལང་ག་ཤེགས་ཀྱི་འགྲེལ་བ་རྒྱུ་པན་པོ་རྒྱ་ན་བརྗེས་མཛད་པ་ལས། ལྟ་སྟེགས་བྱེད་  
 བྱེ་སྟེར་བརྟན་པ་ལྟར་གྲུབ་པའི་མཐའ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཁས་ལེན་པ་ཐམས་ཅད་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་ན་  
 ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་ཡུང་བོ་ལ་སོགས་པ་སྟུག་བསྟུལ་  
 གྱི་བདེན་པ་འགོག་པ་དང་ཡུལ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་སྟེ་རྒྱ་ཀྱན་འབྱུང་གི་བདེན་པ་སྤངས་  
 པ་དང་། དེ་དག་སྤོང་རྒྱ་རྟག་པ་དང་ཆོས་མི་མཐུན་པ་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་ཆོས་བརྟུ་བྱུག་གི་  
 རྣམ་པ་མཐོང་བས་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་སེམས་དང་སེམས་ལས་འབྱུང་  
 བ་མང་བོ་མི་འབྱུང་བ་སྟེ། དུས་གསུམ་གྱི་ཡུལ་ལས་དྲན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མི་འབྱུང་བའོ། །དེ་  
 ཡང་མར་མེ་གི་བར་གྱུར་པ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ་རྒྱ་ཟད་པས་མི་འབྱུང་བ་ཡིན་གྱི། བརྟག་བྱའི་  
 ཡུལ་སྤོང་བཞིན་དུ་རྟོགས་པས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་སྟེར་བདེན་པའི་དངོས་པོར་ཡོད་པའི་སྟུག་  
 བསྟུལ་དང་ཀྱན་འབྱུང་སྒྲོ་བྱུར་དུ་ཟད་པ་དང་མི་སྟེ་བའོ་ཞེས་ཟད་པ་དང་མི་སྟེ་བ་ཤེས་པའི་ཡེ་ཤེས་  
 གྱི་དངོས་པོ་འཛིག་པར་ལྟ་བས། ཕྱིན་ཅི་ལོག་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་ལྟ་པ་ལས་འདས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །  
 གཞན་ཡང་། ལམ་གྱི་དུས་ན་ཡང་དེ་དག་འཛིག་པར་ལྟ་བས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་ལྟ་པ་  
 ལས་མི་འདའ་བའོ། །ཞེས་འདོད་ཚུལ་དང་བོ་རིག་པ་རྒྱན་ཆད་པར་འདོད་མཁན་གྱི་ཉན་ཐོས་སྟེ་

པའི་ལུགས་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མུ་སྟེགས་བྱེད་གཉིས་པ་མདའི་གྲུགས་ཟད་པ་བཞིན་དུ་ཡུལ་  
གཞན་དུ་སྔོང་བས་ཐར་པར་འདོད་མཁན་ནི། གཅེར་བུ་བས་གདུགས་དཀར་པོ་ཁ་གྱེན་དུ་བསྐང་  
བ་ལྟ་བུའི་གནས་དཔག་ཚད་འབུམ་ཕྱག་ཞེ་ལྟ་ཡོད་པ་དེར་འགྲོ་བས་ཐར་པར་འདོད་པ་དང་། བྱད་  
པར་འཕགས་བསྟོད་ལས། རྟེན་ཅོས་ཉི་མ་བརྟོན་ནས་ནི། ཐར་པར་མཆོས་པར་བཤད་ཅེས་གྲགས།  
ཁྱོད་ནི་མུ་ངན་འདས་བརྟེན་ལ། ཀྱང་དུ་ཡང་ནི་གཤེགས་མ་མཆོས། ཞེས་དང་སྔོང་རྒྱས་པའི་  
བུ་རྟེན་ཅོས་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་དབུས་རྩ་འཕུལ་གྱིས་བརྟོན་ནས་ཐར་པའི་གྲོང་ཁྱེར་དུ་ཞུགས་  
པར་གྲགས་པ་ལྟ་བུའོ། །མུ་སྟེགས་བྱེད་གསུམ་པ་ནི་འགྲེལ་བ་དེ་ཉིད་ལས། སྟོང་དང་རིག་པར་བྱ་  
བ་ནི་གཟུང་འཛིན་སྣ་ཆོགས་པ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུར་སྒྲུང་བ་མེད་པས་བདག་རྟག་པ་ཐར་པར་འདོད་པ་  
སྟེ། ཞི་བ་བ་རྣམས་ཀྱིས་འདོད་པའོ། །སྒྲུང་བ་སྟན་པའི་མཆན་མ་སྣ་ཆོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་མེད་  
པས་མུ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཞེས་གསུངས་པ་དང་ཡང་སྒྱུར་བར་བྱའོ། །ཞེས་ཞི་བ་བ་སྟེ་དབང་  
ཕུག་པས་དབང་ཕུག་གི་རང་བཞིན་བདག་ཤེས་རིག་གཉིས་མེད་དང་། འདིར་རིག་བྱེད་གསང་  
བ་བའི་སྐབས་སུ་བཤད་པའི་བདག་གི་རང་བཞིན་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཆངས་པ་ཐར་པར་འདོད་པ་ལྟ་བུ་  
དང་། མུ་སྟེགས་བྱེད་བཞི་བ་ནི་དེ་ཉིད་ལས། རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པར་མཐོང་བས་ནི་བདག་ལ་  
སོགས་པ་འགའ་ཞིག་ནི་རྟག་ལ། གཞན་གྱི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་མི་རྟག་པར་མཐོང་བའོ། །གཞན་  
ཡང་འཕགས་པ་ཆངས་པའི་དྲ་བས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། ཁ་ཅིག་རྟག་པར་རྟོག་པའི་ལྟ་བ་རྣམ་པ་  
བཞི་གསུངས་པ་དང་ཡང་སྒྱུར་བར་བྱའོ། །ཞེས་བདག་རྟག་ལ་སྒྲུང་བོ་མི་རྟག་པ་དང་སྒྲུང་བཤད་  
པའི་ལྟ་ངན་རེ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཆན་ཁ་ཅིག་རྟག་པར་ལྟ་བ་བཞི་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲུང་འདས་འཕྲོལ་པར་  
འདོད་མཁན་དང་། མུ་སྟེགས་བྱེད་ལྟ་བ་ནི་དེ་ཉིད་ལས། མཆན་མ་མཐོང་བས་བདེ་བ་འདོད་།  
ཅེས་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་མཆན་མ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་སྒྲན་དང་ཟུག་རྩ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུར་མཐོང་  
བས་དེས་འཛིགས་པས་དེ་རྣམས་སྤངས་པའི་བདག་རྟག་པ་ནི་མཆོག་ཏུ་དགའ་བའི་གནས་ཀྱིས་མུ་  
ངན་ལས་འདས་པར་རིག་བྱེད་ཀྱི་མཐའ་གསང་བར་སྒྲུབ་བ་རྣམས་རྟོག་གོ། །འདོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་  
པ་ནི་འདོད་པའི་ཡུལ་དེ་འདྲ་བ་ལ་མུ་ངན་ལས་འདས་པའི་སྟོང་འགྱུར་བའོ། །ཞེས་པ་རིག་བྱེད་མཐར་

སྤྲུལ་སྤྲུལ་ན་ཁྱད་པར་བརྒྱད་ལྟར་གྱི་སྤྲུལ་བྱ་དང་། རིག་བྱེད་གསང་བ་བ་དང་སྤྲུལ་ན་ལྷར་བཤད་  
 པའི་ནམ་ཤེས་ཀྱི་ཆངས་པ་ཐར་པར་འདོད་མཁན་ཡིན་ནོ། །དུག་པ་ནི་དེ་ཉིད་ལས། ཡང་ཁ་ཅིག་  
 རྟེན་པ་བ་དང་གཏོགས་འདོད་པ་དང་། ཆངས་པ་ལ་སོགས་པར་སྤྲུལ་ན་མས་ཀྱིས་དུས་གསུམ་  
 ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་བདག་གི་དངོས་པོ་མི་འཇིག་སྟེ་ཡོད་པ་ཡིན་ལ། དེ་འབྲ་བ་སྤྲུལ་དག་གིས་རིག་པ་  
 རི་སྤྲུང་ན་ལས་འདས་པ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་ཤིང་། ཡང་ན་རང་སྟེ་བ་དང་སྤྲུལ་དུ་རུང་སྟེ། དེ་  
 ཉིད་ལས། གཞན་ཡང་རང་གི་སྟེ་བ་བྱེ་བྲག་དུ་སྤྲུལ་ན་མས་ཀྱང་ཕྱི་ནང་གི་ཆོས་ནམས་ཀྱི་རང་དང་  
 སྤྲུལ་མཆན་ཉིད་ཁོང་དུ་ཁྱུད་ཅིང་། དེ་དག་ཀྱང་དུས་གསུམ་གྱིས་བསྐྱུས་ལ། དུས་གསུམ་ཡང་  
 རྫས་སྤྲུལ་བ་སྟེ། འདས་པ་ནི་འདས་པའི་ས་ན་ཡོད་ཅིང་། མ་འོངས་པ་ཡང་མ་འོངས་པའི་ས་  
 ན་ཡོད་པས་དེ་དག་འཇིག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འོན་ཀྱང་བྱེད་པ་ཞིག་པ་དང་མ་སྤྲུལ་པའི་སྤྲུལ་ནས་འདས་  
 པ་དང་མ་འོངས་པ་ཉིད་དུ་འཇོག་ཅིང་། བྱེད་པ་ད་ལྟར་བ་ནི་ད་ལྟར་བ་ཉིད་དེ་དེ་འབྲ་བར་སྤྲུལ་  
 ཏོགས་པ་ནི་སྤྲུང་ན་ལས་འདས་པ་ཉིད་དུ་ཏོག་གོ། ཞེས་སོ། །བདུན་པ་ནི་དེ་ཉིད་ལས། ཆོས་  
 ཐམས་ཅད་མི་འཇིག་ཅེས་པ་ནི་ཐམས་ཅད་བདག་རྟག་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་མི་འཇིག་པའོ། །དེ་  
 ལྟར་སྤྲུལ་སྤྲུལ་ཏོགས་ཤིང་རིག་པ་ནི། སྤྲུང་ན་ལས་འདས་པའི་ཞེས་ཏོག་པའོ། ཞེས་སྤྲུལ་སྤྲུལ་པ་  
 ཁ་ཅིག་དང་། བརྒྱད་པ་ནི། ཡང་གངས་ཅན་གཙོ་བོ་དབང་ཕུག་དང་བཅས་པར་སྤྲུལ་ན་མས་  
 རི། རང་བཞིན་ནི་ཤུ་ཅ་བཞི་དང་། སྤྲུལ་བྱའི་བྱེ་བྲག་མཐོང་བ་དང་། ཡོན་ཏན་གསུམ་ཆ་མཉམ་  
 པ་གཙོ་བོའི་རང་བཞིན་དང་། དབང་ཕུག་རྟག་པ་ནམ་འགྱུར་སྤྲུལ་ཏོགས་ཀྱི་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་ལ། དེ་  
 ལྟར་རིག་ཅིང་དབང་ཕུག་མཉམ་པར་བྱས་པ་ནི། སྤྲུང་ན་ལས་འདས་པར་ཏོག་པའོ། ཞེས་གངས་  
 ཅན་ལྟར་བཅས་དང་། དགུ་བ་ནི། ཡང་ཁ་ཅིག་ནི་བདག་རྟུ་དམིགས་པ་དང་བཅས་པའི་ནལ་འབྱོར་  
 བསྐྱེད་པའི་དེ་ལས་གཞན་རིག་ལྡན་དང་མཆོད་སྦྱིན་དང་། གདོལ་བྱ་དང་སྟེ་ག་ཅན་དང་  
 བྲམ་ཟེ་ལ་སོགས་པ་དེ་ནི་ད་ལྟར་བདེན་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཏོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས། བསོད་ནམས་  
 དང་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པའི་ལས་སྤྲུལ་དམིགས་པའི་མཆན་མ་འོངས་སྤྲུལ་སྤྲུལ་ཤིང་ཟད་པར་  
 ལྟར་པ་སྟེ། ཇི་ལྟར་གཙུབ་ཤིང་དང་གཙུབ་གཏན་ལ་མེ་བྱུང་ཞིང་། མེ་དེ་དག་ཉིད་ཀྱིས་དེ་དག་

བསྐྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཟད་པས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པར་རྟོག་པའོ། །ཞེས་དང་། བརྩ་  
 བ་ནི། ཁ་ཅིག་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དེ་ཁོ་ན་ནི་དེ་ལྟར་བ་བཞིན་རྟོགས་པ་མེད་པར་སྲིད་པའི་ཅེ་མོའི་  
 བར་དུ་སེམས་ཐོབ་པས། ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་བར་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ན། ཁོ་  
 པོ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པའོ་ཞེས་ཤེས་པས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པར་རྟོག་སྟེ། ཕྱི་རོལ་  
 གྱི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ན་མས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སོ། །དེ་ནི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཇི་  
 སྐད་དུ། སྲིད་པ་ཆགས་མེད་བསམ་གཏན་པ། སྲིད་པའི་ཅེ་མོར་ཕྱིན་པ་ཡང་། །ང་རྒྱལ་ལུགས་  
 ཀྱས་དངས་ནས་སུ། སེམས་ཅན་དཔྱལ་བར་ཡང་ལྟོང་ངོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་  
 འཇིག་རྟེན་པའི་ཆགས་བྲལ་གྱིས་ཐར་པ་ཐོབ་པར་འདོད་པ་དང་། བརྩ་གཅིག་པ་ནི། ཁ་ཅིག་ནི་  
 ཐམས་ཅད་དབང་ཕྱུག་གིས་བྱས་པར་མཐོང་ནས་དེ་མཉེས་པར་བྱས་པས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པར་  
 རྟོག་གོ། ཞེས་དབང་ཕྱུག་གི་དམ་པ་ཕྱིན་པའི་མཐུས་ཐར་པ་ཐོབ་པར་འདོད་པ་དང་། བརྩ་གཉིས་  
 པ་ནི། ཁ་ཅིག་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་འབྱུང་བ་འདི་ནི་གཅིག་གིས་གཅིག་ཞུགས་པ་སྟེ། བདག་ལས་  
 དེའི་ཡོན་ཏན་སྤང་བ་དང་འདོད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་ཡིས་ལས་བསགས་  
 པ་ལས་ཆེ་ལོན་པར་འགྱུར་བའོ། །དེ་ལས་གཞན་དབང་ཕྱུག་ལ་སོགས་པའི་རྒྱ་ལས་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་  
 དེ་འདྲ་བའི་རྒྱ་ལ་མངོན་པར་ཆགས་བཞིན་དུ་གཏི་མུག་ལས། འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་  
 འདས་པའི་རྒྱ་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟར་བ་བཞིན་ཁོང་དུ་མི་ཁྱད་དེ། དེ་ཁོང་དུ་མ་ཁྱད་པས་མྱ་ངན་ལས་  
 འདས་པར་རྟོག་པ་སྟེ། དེ་འདྲ་བའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པའོ། །ཅི་ཞིག་ལས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པར་རྟོག་  
 ཅེ་ན། བདག་སྤང་བ་དང་འདོད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་བྲལ་བའོ། །དེ་འདྲ་བ་ནི་མཆན་  
 མས་གནོད་པས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པའོ། །ནམ་པ་གཅིག་ཏུ་ན་འདི་ན་མས་ཀྱི་དོན་ནི་དེ་ལྟར་རྒྱ་གཞན་  
 ལས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་ཞེས་རྒྱ་གཞན་མེད་བཞིན་དུ། དེ་འདྲ་བའི་རྒྱ་ལ་མངོན་པར་ཆགས་པའི་རྒྱ་ལ་  
 གྱིས་གཏི་མུག་པས་དེ་ཁོ་ན་ནི་དེ་ལྟར་བ་བཞིན་ཁོང་དུ་མི་ཁྱད་དེ། དེའི་ཕྱིར་མྱ་ངན་ལས་འདས་  
 པ་མི་འཐོབ་ལ་ཡང་སྤར་གྱི་རྒྱལ་ཇི་ལྟར་བ་བཞིན་ཁོང་དུ་ཁྱད་པས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པར་རྟོགས་  
 པའོ། །ཞེས་དང་། བརྩ་གསུམ་པ་ནི། ཡང་ཁ་ཅིག་ནི་བདེན་པ་དང་ལམ་ཁོང་དུ་ཁྱད་པས་མྱ་



ངན་ལས་འདས་པར་རྟོག་པ་སྟེ་བདེན་པ་བཞི་དང་དེ་དག་རྟོགས་པའི་ལམ་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པ་སྟེ། བདེན་པ་ནི་རྒྱ་གཞན་དང་འབྲེལ་བའི་ཚུལ་དུ་ཡང་རྟོགས་ལ། ལམ་ནི་རང་རིག་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པ་ལོ། །ཡང་འདིར་བདེན་པའི་ལམ་ཞེས་གཞུང་འདོན་པར་བྱེད་དེ། རིགས་པ་ཅན་རྣམས་གྱིས་ཆོག་གི་དོན་བརྒྱ་དུག་རྟོགས་པས་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པར་འདོད་པ་ལྟ་བུ་ལོ། །ཞེས་དང་། བརྒྱ་བཞི་བཞི། ཁ་ཅིག་ནི་ཡོན་ཏན་ནི་ཤུ་རྩ་བཞིར་ཡོན་ཏན་ཅན་རྣམས་དགའི་བདག་ནིང་ལ་སོགས་པ་ཁོང་དུ་རྒྱུད་ཅིང་སྤྱིའི་སྒོ་ནས་གཅིག་པ་དང་། བྱེ་བྲག་གི་སྒོ་ནས་ཐ་དད་པ་དང་། དེ་གཉིས་གྱིས་གཉིས་ཀ་དང་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པར་ཡང་འགྱུར་རྟེ། དེ་ལྟར་མཐོང་བའམ་གཞན་ཡང་བྱེད་པར་དུ་བདག་གི་ཡོན་ཏན་དགུ་རྩ་བ་ནས་བཅད་ན། ཡོན་ཏན་ཅན་གྱི་བདག་ཐར་པའི་ཞེས་བྱེ་བྲག་པས་རྟོག་པ་ལྟ་བུ་ལོ། །ཞེས་བྱེ་བྲག་པ་དང་། བཅོ་ལྷ་བཞི། ཁ་ཅིག་ནི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རྒྱ་མེད་པ་རང་བཞིན་ལས་བྱུང་བར་མཐོང་བས་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པར་རྟོག་གོ། །ཞེས་གསུངས། འདི་རྒྱུད་འཕེན་པའི་ལུགས་ཡིན་པར་སྟོབ་དཔོན་ཡེ་ཤེས་དཔལ་གྱིས་བཤད་པ་དཔྱད་དགོས་སོ། །བརྒྱ་དུག་པ་ནི། གངས་ཅན་དབང་ཕྱག་ཁས་མི་ལེན་པ་རྣམས་ནི། དེ་ཁོ་ན་ནིང་ནི་ཤུ་རྩ་ལྔ་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པས་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པར་འདོད་དེ། དེ་ཅམ་ནི་ཤུ་ལྔ་ཤེས་ན། །གནས་ནི་གང་དག་འགར་གནས་ཤིང་། །རལ་བའམ་སྤྱི་འབྱུར་གནས་ཀྱང་རུང་། །གྲོལ་བ་དེར་ནི་གདོན་མི་ཟ། །ཞེས་བཞུན་པ་ལོ། །ཞེས་གངས་ཅན་ལྟར་མེད་དང་། བརྒྱ་བདུན་པ་ནི། ཁ་ཅིག་ནི་སྤྱོད་དགུ་སྤྱོད་པ་སྟེ། བུམས་པ་དང་སྤྱིང་རྗེས་གཞན་གྱི་དོན་གཅོད་པར་བསྐྱབ་པ་དང་། ཡོན་ཏན་དུག་བཞུན་པ་འཛིན་པ་སྟེ། སྤྱིང་རྗེས་མ་རུངས་པ་ཆར་གཅོད་པ་ན་དེ་དག་དང་རང་གི་ཚུགས་ཀྱི་སྤྱེ་གཉིས་སུ་གཅོད་ཅིང་འཛིན་པ་དང་། དེ་ནས་དེ་དག་ཆར་གཅོད་པའི་དོན་དུ་གཡུལ་ངོར་ཆས་པ་དང་འཐབ་པ་དང་། དུས་ལ་མ་བབ་པ་ན་རང་བཞིན་དུ་འཁོད་པ་དང་། འཁོར་དང་རྫོང་ལ་ཞེན་པ་ན་དེ་དག་གཞོམ་པའི་ཐབས་ཤེས་པ་དང་། ལེགས་པར་ཐེབས་པ་ན་འཇལ་སྤུམས་བྱེད་པ་སྟེ། རྒྱལ་པོ་སྤྱིང་རྗེ་ཅན་ལ་སོགས་པའི་སྤྱོད་པ་དེ་འདྲ་བས་རང་གི་བཞུན་པ་འཛིན་པས་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པར་རྟོག་པ་ལོ། །ཞེས་པ་སྟེ། ཡོན་ཏན་དུག་ནི། ཚུགས་རིས་སུ་གཅོད་པ་དང་། གཡུལ་ངོར་ཆས་པ་དང་། གཞན་ཚུགས་

དང་འཐབ་པ་དང་། རང་བཞིན་དུ་འཁོད་པ་དང་། རྫོང་གཞིག་པའི་ཐབས་ཤེས་པ་དང་། ལེགས་  
 པར་ལེབས་པ་ན་རྩམས་བྱེད་པའོ། །བཙུག་པ་ནི། ཁ་ཅིག་གིས་ནི་དུས་ཀྱིས་འབྱུང་བ་རྣམས་  
 འཇིག་ཅིང་། དུས་ཀྱིས་གཉིད་ལོག་པ་སད་པར་བྱེད། ཅེས་བསྟན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་  
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱེད་པ་བོ་དུས་ཡིན་པར་མཐོང་བས་མུ་ངན་ལས་འདས་པར་རྟོག་པའོ། །ཞེས་དང་།  
 བརྩ་དགྲ་བཞི། ཁ་ཅིག་ནི་སྲིད་པ་སྟེ། རི་སྐད་དུ་འཕགས་པ་ཆངས་པའི་བྱ་བས་ཁུས་པ་ལས། ལ་  
 ལ་དག་འདོད་པའི་ཁམས་ཀྱི་རྟེན་འདི་ཉིད་ལ་བསམ་གཏན་ལ་སོགས་པ་མ་བསྒྲུམས་པར། ཅེདག་འ་  
 སྤྱད་པ་ཅམ་གྱིས་མཐོང་བའི་ཆོས་ལ་མུ་ངན་ལས་འདས་པར་རྟོག་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་རྟེན་དེ་  
 ཉིད་ལ་བསམ་གཏན་དང་བོ་དང་། གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་དང་། བཞི་བ་བསྐྱབས་ཏེ་མཐོང་བའི་  
 ཆོས་ལ་མུ་ངན་ལས་འདས་པར་འདོད་པ་སྟེ། ལམ་དེ་འདྲ་བཞི་སྲིད་པ་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་ལས་  
 མ་འདས་པའོ། །ཞེས་ལྟ་ངན་རེ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཆན་མཐོང་ཆོས་ལ་གྲོལ་བར་སྒྲུབ་པ་ལྟ་དང་སྒྲུབ་པ་  
 དང་། ཉི་གུ་བཞི། ཁ་ཅིག་ནི་གང་ཟག་གམ་ཆོས་ཀྱི་བདག་ཏུ་སྒྲོ་འདོགས་པ་ནི་མ་སྤངས་པ་སྲིད་  
 པ་མེད་པས་མུ་ངན་ལས་འདས་པར་འདོད་པའོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལ་བྱེད་པ་བོ་དུས་ཡིན་པར་མཐོང་  
 བས་གྲོལ་བཞི་རྒྱུད་གི་རྣལ་འབྱོར་བ་བསྒྲུམས་པས་གྲོལ་བ་དང་། སྲིད་པ་ཡོད་མེད་ནི་ཡང་སྲིད་  
 ཡོད་མེད་ལ་བྱེད། དཔེར་ན་རྟེན་མཆོད་སྒྲིན་གྱིས་མཐོ་རིས་སུ་འགྲོ་བ་དང་། གོས་སྒྲིན་པས་ཉི་  
 མ་དང་ལྟན་ཅིག་འགྲོག་པ་དང་། གསེར་དངུལ་སྒྲིན་པས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་བདུད་རྩི་ཟེང་ཆོ་ཆད་  
 མཐའ་མེད་པར་འགྱུར་བ་སོགས་ཐར་པར་འདོད་པ་ནི་ཡང་སྲིད་ཡོད་པར་འདོད་པ་དང་། གང་  
 གྲ་དང་བྲ་ཡག་འདུས་པའམ། དེ་དག་དང་ཁྱ་མཆོ་འདུས་པའི་མཆོམས་སུ་སྒྲིག་འདོར་ན་ཡང་སྲིད་  
 མེད་པས་ཐར་པར་འདོད་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། རོན་དེ་ལྟར་ཡེ་ཤེས་དཔལ་གྱིས་བཤད་དོ། །ཉིར་གཅིག་  
 པ་ནི། སྲིད་པ་དང་སྲིད་པ་མེད་པ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ནི་དེ་དག་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལྟ་ཆེན་པོ་སྟེ། དེའི་  
 རང་བཞིན་ཤེས་པས་མུ་ངན་ལས་འདས་པར་རྟོགས་པའོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་། ལྟ་ཆེན་པོས་སྒྲུས་  
 པར། འཇིག་རྟེན་རྒྱ་དང་མི་རྒྱ་བ། །ཆང་འཐུང་ལ་སོགས་སྒྲིན་རྣམས་ཀྱིས། །མི་རིག་པར་ནི་  
 བྱས་ན་ཡང་། །ཡང་དག་རིག་ཉིད་མི་དགོས་སོ། །ཆངས་སྤྱོད་སོགས་པས་ལུས་ལ་ནི། །གདུང་

བར་ཅི་ཕྱིར་བྱ་ཞིག་གྱ། །ཡོངས་ཤེས་པས་ནི་དེ་དག་གྲོལ། །ཞེས་པའོ། །ཞེས་དང་། ཉེར་གཉིས་པ་ནི། སྤྱད་པ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་བྱེ་བྲག་མེད་པར་མཐོང་བས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པར་རྟོག་པ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་འདི་ཉིད་ཀྱི་ལུགས་ཏེ། སློབ་དཔོན་ཁྱ་སྦྱབ་ཀྱིས་ཀྱང་། མྱ་ངན་འདས་པའི་མཐའ་གང་ཡིན། །འཁོར་བའི་མཐའ་ཡང་གང་ཡིན་པ། །དེ་གཉིས་བར་ན་རུང་བཤད་ཀྱང་། །ཤིན་ཏུ་ཕྱ་བ་ཡོད་པ་མིན། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ས་བརྩའི་མགོན་པོ་ཆེན་པོས་ཀྱང་། སྤྱད་དང་ཞི་བ་མཉམ་ཉིད་དང་། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། བྱད་པར་དུ་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་བརྩད་པ་ལ། །འཁོར་བ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་རོ་གཅིག་ཏུ་རྟོགས་ཤིང་། རིམ་གྱིས་ཆོགས་གཉིས་རྫོགས་པར་བྱས་པས་མི་གནས་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་དང་པོ་དང་དྲུག་པ་དང་། ཉེར་གཉིས་པ་ལ་རང་སྡེ་བ་ཡོད་པར་བཤད་པ་དང་། དེ་དག་ལ་ཆངས་པ་བ་དང་དབང་ཕྱག་པ་དང་བྱེ་བྲག་པ་དང་རིག་པ་ཅན་སོགས་ཡོད་པར་བཤད་པས་གངས་ཅན་ལས་བྱེས་པའི་མུ་སྟེགས་པ་ཉེར་ལྗེའི་ཤེས་བྱེད་དུ་འགྲིག་མ་འགྲིག་དཔུང་པར་བྱའོ། །

།ཆོད་འདི་ནི་ཁྱ་ལྟོ་འཇམ་སོག་པོ་སྟག་གཟིག་པ་ཞེས་བཤད་དོ། །

།རྩྭ་ཡེ་ཤེས་སྤོང་བོ་ཀྱན་ལས་བརྒྱས་ལས། དབང་ཕྱག་ལ་སོགས་ཡོན་ཏན་འདོད། །གངས་ཅན་སྦྱ་རྒྱམས་ཡོན་ཏན་མེད། །ཆངས་པ་འདོད་པ་བྲམ་ཟེ་རྒྱམས། །འདི་རྒྱམས་དེ་ཉིད་རྒྱམ་གསུམ་གནས། །ཤེར་སྦྱ་རྒྱམས་ནི་སྤོང་བའི་ཚུལ། །དབང་བོ་བྱབ་རྒྱམས་ནམ་མཁའི་ཚུལ། །ཟད་བྱེད་རྒྱལ་བའི་གཟུགས་བརྒྱན་རྒྱམས། །དད་པས་འབད་དེ་གཞོལ་བའོ། །དབང་བོ་ལྡ་དང་ཉེར་ལྡན་པའི། །བདག་ཡོད་བྲམ་ཟེ་མཆོག་རྒྱམས་སོ། །ལས་མེད་ཐར་པ་མེད་ཀྱང་རུང་། །གཞུང་ངན་རྒྱུང་འཕེན་པ་ཡི་གཞུང་། །དབང་ཕྱག་པ་ཡི་བརྟན་པ་ལ། །ལྟོ་བྱང་རྩབ་དུ་གནས་པ་སྟེ། །དེ་ཡང་རྩས་ཀྱང་མཉམ་སྦྱོར་བར། །བྱེད་ཅིང་མིག་ནི་འདུམས་ལྟ་བའོ། །ཆེ་བའི་གྲུབ་མཐའ་བ་དག་ཏུ། །འཕྲོག་པ་ལ་ནི་གྲུས་གཞོལ་བ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཞི་བའམ་དབང་ཕྱག་རྒྱར་སྦྱ་བ་རྒྱམས་དབང་ཕྱག་གི་ཡོན་ཏན་བརྩད་འདོད་པ་དང་། དངོས་པོ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་གངས་ངེས་པར་སྦྱ་བས་

ན་གངས་ཅན་ཏེ་དབང་ཕྱག་གི་ཡོན་ཏན་མི་འདོད་པ་དང་། བསྐལ་བ་དང་བོའི་ཆེ་ཕྱི་རོལ་ཏུ་དགའ་  
 བ་ཐོབ་པའམ། ཆངས་པའི་བྱར་ཁས་ལེན་པའི་བྲམ་ཟེ་སྟེ་བྲམ་ན་བྱར་ཆག་པ་དང་། ཆངས་པའི་  
 འཛིག་རྟེན་འབྲིན་པ་བོར་འདོད་པའི་བྱེ་བྲག་པ་ནི་ཆངས་པ་བར་འདུས་སོ། །དེ་ཉིད་རྣམ་གསུམ་  
 ཞེས་པ་ནི། ཆངས་པ་ཉིད་ན་འཛིག་རྟེན་འབྲིན། སྟེ་དགྲ་སྤྱད་པ་དག་པོ་སྟེ། སྟེས་བུ་ཉིད་ན་  
 བཏང་སྟོམས་སོ། །རང་འབྱུང་གནས་སྐབས་གསུམ་དུ་གནས། ཞེས་པ་ལྟར་རང་འབྱུང་གི་གནས་  
 སྐབས་གསུམ་ལ་བྱེད་པ་ནི་འགྲེལ་བའི་དགོངས་པ་ཡིན་ལ། རང་འབྱུང་གི་གནས་སྐབས་གསུམ་  
 ནི་འཛིག་རྟེན་འབྲིན་པ་བོའི་ཆངས་པ་དང་། སྟེ་དགྲ་ལ་དབང་གྱུར་པའི་དག་པོ་སྟེ་དབང་ཕྱག་དང་།  
 རྒྱ་འབྲས་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའི་སྟེས་བུ་གསུམ་ལ་བྱེད་དམ་སྟུམ་ཡང་། འདིར་བརྟུང་སྟོང་པའི་གྲུབ་  
 མཐར་རང་འབྱུང་གི་གནས་སྐབས་གསུམ་ཁས་ལེན་པར་བཤད་པས་དེ་གསུམ་རང་བཞིན་གཅིག་  
 ལ་གནས་སྐབས་ཐ་དད་དུ་འདོད་མཁན་ཞིག་ཡོད་དམ་དཔྱད་དོ། །ཁ་ཅིག་དང་བོ་དབང་ཕྱག་གི་  
 ཡོན་ཏན་བརྒྱད་དང་། གཉིས་པ་གཙོ་བོའི་ཡོན་ཏན་གསུམ་དང་། གསུམ་པ་རང་འབྱུང་གི་གནས་  
 སྐབས་གསུམ་ནི་དེ་ཉིད་རྣམ་གསུམ་ཡིན་ཟེར། གཞན་དག་དབང་ཕྱག་པ་སོགས་ཡོན་ཏན་ཅན་  
 པ་དང་གངས་ཅན་པ་དང་ཆངས་པ་བ་གསུམ་དུ་བྱི་རོལ་པ་ཐམས་ཅད་བསྟུས་པ་ནི། འདི་རྣམས་  
 དེ་ཉིད་རྣམ་གསུམ་གནས། ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ཞེས་པའི་འདོད་ཚུལ་གཉིས་འགྲེལ་བར་བཀོད་  
 དོ། །སྟོང་ཉིད་བྱེད་པ་བོར་འདོད་པའི་སེར་སྒྱ་བ་དང་། ཡུལ་གྱིས་འཛིགས་པས་དབང་བོའི་སྟོ་  
 སྟོམས་པས་ན་དབང་བོ་བྱུང་པ་སྟེ་སྒྱ་སོགས་དང་དབང་བོ་ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་དུ་འདོད་  
 པའི་བྱེ་བྲག་པ་ཁ་ཅིག་ཅེས་བཤད་པས། མིག་སོགས་དབང་བོ་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་དུ་འདོད་པའི་  
 བྱེ་བྲག་པ་ཡོད་དམ་དཔྱད་པར་བྱའོ། །རང་གི་སྒྱ་ཉིན་རེ་བཞིན་དུ་ཟད་ཟད་བར་དུ་བྱིས་པས་ཐར་  
 པར་འདོད་པའི་ཟད་བྱེད་པ་སྟེ་གཅེར་བུ་བ་རྒྱལ་བ་སྟེ་ལྷ་ཆེན་དབང་ཕྱག་གི་གཟུགས་བརྙན་ལ་དད་  
 པས་ཕྱག་མཆོད་བྱས་ཏེ་མཉམས་པར་བྱས་ན་ཐར་པ་སྦྱིན་པར་འདོད་པ་དང་། དབང་བོ་ལྔ་དང་ལྔ་ན་  
 པའི་བདག་སྟེ་སྟེས་བུ་སྟོང་བརྒྱད་སྟེ་འཛིག་བྱེད་པ་བོར་འདོད་པའི་བྲམ་ཟེ་མཆོག་སྟེ་རིག་བྱེད་མཐར་  
 སྦྱ་དང་། དེ་ལ་བདག་ཆེ་རྒྱུད་དང་ལུས་མེད་དུ་འདོད་མཁན་རྣམས་བསྟུ་བར་འགྲེལ་བར་བཤད་

དེ། རོག་ཏུ་འཆད་དོ། །ལས་སམ་མར་པ་མེད་པར་འདོད་པའི་ཁྱེད་པན་པ་དང་། དབང་ཕྱག་  
པའི་བརྟན་པ་ལ། ཞེས་སོགས་གོ་ལོ་ཀ་གཅིག་གིས་དབང་བོ་གཉིས་སྟུར་གྱི་བདེ་བ་ལམ་དུ་བྱེད་  
ཚུལ་དང་དེའི་དུས་ཀྱི་བརྟུལ་ཞུགས་དང་མིག་གི་བརྟ་སྒངས་ནམས་བརྟན་པས་ན་སྤར་བཤད་པའི་  
དབང་ཕྱག་པ་དང་ལུགས་ཐ་དད་པ་ཡིན་མིན་དཔྱད་དགོས་སོ། །སྒྲ་མ་ཟླ་བའི་གྲུབ་མཐའ་འཛིན་  
པའི་ཁྱབ་འདུག་པས་འབྲོག་པ་སྟེ་ཁྱབ་འདུག་གསལ་པས་མཆོད་པ་ལ་སོགས་པའི་ལས་ལ་གཞིལ་བས་  
ཐར་པར་འདོད་པ་ནམས་བཤད་ཅིང་། ཁ་ཅིག་འབྲོག་པའི་དོན་དབང་ཕྱག་ལ་སྟུར་བའང་ཡོད་  
པར་འགྲེལ་བར་བཤད་དོ། །

།སྒྲ་ཆངས་པ་བ་དང་དབང་ཕྱག་པ་དང་གངས་ཅན་པ་གསུམ་སུན་འབྱེན་པ་པའི་ཁྱེད་པན་  
པ་དང་གཅེར་བུ་བ་གཉིས་ཆངས་སོགས་གསུམ་དུ་བརྟུན་འགལ་ཞེས་པའོ། །གཟེགས་ཟན་པ་སྟེ་  
བྱེ་རིག་གཉིས་དང་། རྒྱལ་བ་བ་སྟེ་གཅེར་བུ་བ་དང་། རྒྱལ་དཔོག་པ་སྟེ་དཔྱོད་པ་བ་དང་། ལྷའི་  
ཟླ་མ་བ་སྟེ་ཁྱེད་པན་པ་སོགས་དེ། བྱེ་རིག་སོ་སོར་བྱས་ན་བརྩེ་། །

།ཞེ་དཔྱོད་པ་བར་མ་འདུས་པའི་དུས་འཁོར་ནས་གསུངས་པའི་ཁྱབ་འདུག་པ་ཡོད་དེ། དཔྱོད་  
པ་བ་འཁོར་བ་མཐའ་ཅན་དུ་མི་འདོད་ལ། དུས་འཁོར་ནས་བཤད་པའི་ཁྱབ་འདུག་པས་འཁོར་  
བ་མཐའ་ཅན་དུ་འདོད་པའི་ཕྱིར།

།ཟླ་ཡེ་ཤེས་སྟེང་བོ་ཀུན་བརྟུས་ཅ་འགྲེལ་དང་ཆད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ནིད་བརྟུས་པའི་བཤད་ཚུལ་  
སྤྲོམ་ན་མུ་སྟེགས་པའི་ལུགས་བརྟུ་གཉིས་སམ་བརྟུ་གསུམ་བྱང་སྟེ། སྤར་མར་མ་བཤད་པའི་དཔྱོད་  
པ་བ་དང་གསང་པ་བ་སོགས་བྱི་མར་བཤད་ཅིང་། བྱི་མར་མ་བཤད་པའི་ཆངས་པ་བ་དང་ཁྱབ་  
འདུག་པ་གཉིས་སྤར་མར་བཤད་པས་སྤྲོམ་ན་དེ་ལྟར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གངས་སེར་གཉིས་དང་བྱེ་  
རིག་གཉིས་དང་ཁྱེད་པན་པ་ལ་རྒྱ་འབྲས་འདོད་མི་འདོད་གཉིས་སུ་བྱེ་ན་བརྟུ་བཞིར་ཡང་འགྱུར་  
རོ། །ཆོ་ལོ་དཔག་མེད་ཅེས་སོགས་ཆོགས་བཅད་བྱེད་དང་གསུམ་གྱི་ཆོག་དོན་བཤད་དུ་ཡོད་དེ།  
ཁྱེད་པར་འཕགས་བསྟོད་ཀྱི་འགྲེལ་བར་བཤད་པ་ལྟར་བསྐལ་བ་དང་བོར་འང་མ་བྱ་གྱིང་གི་མིའི་ཆོ་  
ཆད་ལོ་ཆད་མེད་པ་བྱུབ་པའི་དུས་སུ་བྱམ་ཟེ་སེར་སྐྱ་ཞེས་བྱ་བཞིག་བྱུང་བདེས་པ་སྟེ་གནས་སུ་འདུག་

ནས་དཀར་ཐུབ་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལས་ཐར་པ་འབའ་ཞིག་པ་ཐོབ་སྟེ། གཞན་དག་ལ་ལམ་ལེགས་པར་  
 བཏུན་པའི་ཕྱིར་དེ་ཉིད་ཉེར་ལྷ་གཙོ་བོར་བཏུན་པའི་གངས་ཅན་གྱི་གཞུང་བཅམས་པ་ལ། དེར་  
 བཤད་པའི་བདག་གི་ནམ་དཔེ་སྟེ་ཁྱད་པར་ཅུང་ཟད་ཅུང་ཟད་མི་འདྲ་བར་སྒྲོ་བཏགས་པ་མང་བོ་བྱུང་  
 བ་ལ་བཏེན་ནས་མུ་སྟེགས་པའི་ལྷགས་མང་བོ་གྲུས་པར་བཤད་པ་དང་། འགའ་ཞིག་རྟོག་གི་འབར་  
 བའི་དགོངས་པར་བསམ་ནས་མུ་སྟེགས་པ་ཐམས་ཅད་གངས་ཅན་གྱི་གཞུང་ལ་བཏེན་པ་མིན་པར་  
 གདོད་ནས་ཉེ་དང་བོ་ནས་རང་རང་གི་རྟོག་གཞི་སྟོན་པ་དང་གཞུང་སྟགས་ཐ་དད་དེ་སོ་སོར་བྱུང་  
 བར་བཤད་པ་དང་། གཅེར་བུ་བའི་གཞུང་ལ་ལ་ལྟར་ན་མུ་སྟེགས་པ་ཀུན་གྱི་ཅ་བའི་སྟོན་པ་དང་  
 སྒྲོང་མཆོད་འོས་ཡིན་ཏེ། མཆོད་འོས་ཀྱིས་རང་གི་འཁོར་འདུས་ཤིང་ཆོགས་པ་ན་གངས་ཅན་ལ་  
 སྟགས་པའི་མུ་སྟེགས་པ་ནམས་ལ་རང་གི་སྒྲོས་བཏགས་པའི་གྲུབ་མཐའ་ཐམས་ཅད་སོ་སོར་བྱིན་  
 ཟེན་པའི་རྗེས་སུ། དེར་ཆངས་པ་ཕྱིན་པ་ན། མཆོད་འོས་ཀྱིས་སྦྱས་པ། ཆངས་པ་ཆེན་པོ་བདེ་  
 བར་བྱིན་ཏམ། བེན་ཏུ་འཕྱེ་བར་འོངས་སོ། །བཏུན་བཙོས་ཐམས་ཅད་བྱིན་ཟེན་པས། ཁྱོད་  
 ཀྱིས་རིག་བྱེད་འདི་ལོངས་ཤིག་ཅེས་སྦྱིན་པར་རྟོག་གི་འབར་བར་བཤད་པ་ལྟར་འདོད་པ་དང་། དང་  
 བོ་རིག་བྱེད་ནས་བཤད་པའི་དག་པའི་མཆོད་སྦྱིན་དར་བྱས་སུ་ཡོད་པ་ལ་གསུམ་ལྟར་གྱི་དུས་སུ་སྒྲ་  
 ཆོགས་བཟང་ཞེས་བྱ་བའི་མཆོད་སྦྱིན་ལ་དང་སྒྲོང་ནམས་ཕུག་གསོད་མཆོད་སྦྱིན་རུང་མི་རུང་ཞེས་  
 བཅད་ནས་ག་ཟ་བར་འདོད་པ་ནམས་ཀྱིས་མ་དག་པའི་མཆོད་སྦྱིན་བུས་ནས་རིག་བྱེད་ཀྱང་འདོན་  
 པ་གཞན་དུ་བསྐྱར་བར་རྟོག་གི་འབར་བར་བཤད་པ་ལྟར་མཆོད་སྦྱིན་གཉིས་རིམ་བཞིན་བྱུང་ཞིང་།  
 འདུག་པ་ཅ་འགྲེལ་དུ་བཤད་པ་ལྟར་མུ་སྟེགས་པ་གཞན་ལས་གངས་ཅན་གྱི་ལྷགས་སྟར་བྱུང་བར་  
 ཁས་ལེན་པར་བྱ་ཞིང་། ནམ་གངས་ནི་རང་སྟེ་བ་ལས་གཞན་གྱི་སྟེ་ཡིན་པས་གཞན་སྟེ་བ་དང་དེའི་  
 ལྷགས་ལས་སྟེ་རོལ་ཏུ་གྱུར་པས་ན་སྟེ་རོལ་པ་དང་ཐར་པ་དང་མཐོ་རིས་ཀྱི་ལམ་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་  
 བཏུན་བཙོས་ལ་མུ་སྟེགས་ཞེས་བྱ་ལ། དེ་བྱེད་པས་ན་མུ་སྟེགས་བྱེད་ཅེས་ཁྱད་པར་འཕགས་བསྟོད་  
 ཀྱི་འགྲེལ་བར་བཤད་པ་ལྟར་མུ་སྟེགས་བྱེད་སྟགས་དང་། དཔེ་བཞི་ཤེས་རབ་སྒྲོན་མེའི་འགྲེལ་  
 བཤད་དང་། ཅ་ཤེའི་རྒྱ་ཆེན་དང་སྟོང་ཐུན་ཆེན་མོ་སྟགས་སུ་གངས་ཅན་ལས་གྲུས་པའི་མུ་སྟེགས་

པ་ཉེར་ལྔ་ཡོད་པར་བཤད་ཀྱང་། འདིར་གཞུང་ཆེན་མོ་ནམས་སུ་འདོད་ཚུལ་གསལ་བར་བཤད་  
 པའི་མུ་སྟེགས་པའི་ལུགས་མི་འདྲ་བ་བྱིས་སྟེ་བཙུག་ཉིས་ཡོད་པས་དེ་དག་འཆད་དོ། །ཁ་ཅིག་ཆུང་  
 བན་པ། གྲངས་ཅན་པ། བྱ་བ་འདུག་པ། དབང་ཕྱུག་པ། གཅེར་བུ་བ་ལྔར་མུ་སྟེགས་པ་ཐམས་  
 ཅད་འདུས་པར་འདོད་པ་འབྱུལ་བ་ཡིན་ཏེ། རང་སྟེ་བ་ལ་འདོད་ཚུལ་མི་མཐུན་པ་མང་བོ་ཡོད་ཀྱང་  
 གྲུབ་མཐའ་བཞིར་བསྟུས་པ་དང་མི་མཚུངས་པར་གཞན་སྟེ་བ་ལ་གྲངས་མང་བོ་ཡོད་པ་མ་བཞག་  
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆད་སྟོང་ཆུང་པན་པ་གཅིག་དང་། ཉག་སྟོང་གྲངས་མེར་དང་། ཆངས་སོགས་བཞི་  
 དང་། བྱ་བ་དཔྱད་གཉིས་དང་། དབང་ཕྱུག་ཕྱེ་རིག་གསུམ་དང་། གཅེར་བུ་བ་སྟེ་བཙུག་ཅིག་  
 ཡོད་པར་གྲགས་ཤིང་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་འོ། །འདིར་སྟོང་སྟོང་པ་མ་གཉིས་དང་ཤེར་སྟོན་འགྲེལ་  
 བཤད་དང་ལུང་གཞིའི་འགྲེལ་བ་དྲངས་ནས་འདུག་འགས་སུ་བྱས་དང་སྟེགས་བུ་བྱས་ཏེ། དེར་  
 ཞུགས་པ་ནི་ཐར་པ་སྟེ་མཐོ་རིས་ཀྱི་ཆུར་སྟོང་བར་བྱེད་པས་ན་མུ་སྟེགས་བྱེད་ཅེས་བཤད་ལ། ལུང་  
 སྟེའི་གྲུབ་མཐའ་བྱེད་པར་འཕགས་བསྟོད་ཀྱི་འགྲེལ་བར་བཤད་པ་ལྟར་འཐད་པར་གསུངས་སོ། །  
 བསྐལ་བ་དང་བོར་རྒྱལ་བོས་ཉེས་པ་ཅན་ལ་ཆད་པ་བྱས་པ་མཐོང་བ་འགའ་ཞིག་སྟོང་བ་སྟེས་ཏེ་གནས་  
 དབེན་པར་སོང་ནས་བསྟན་པས་བྲམ་ཟེ་བྱུང་། དེ་ལས་འགའ་ཞིག་གིས་གནས་དབེན་པར་འདོད་  
 ཆུང་ཆོག་ཤེས་བདེན་པས་མངོན་ཤེས་རྩ་འཕུལ་སོགས་ཐོབ་པ་ལ་དྲང་སྟོང་ཞེས་བཏགས། དེ་དག་  
 ལས་སྟོམས་འདུག་དང་རྟོག་གེ་ལ་བདེན་ནས་ཐར་པ་དང་མཐོ་རིས་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ལམ་སྟོན་པར་བྱེད་  
 པ་ནམས་ལ་མུ་སྟེགས་བྱེད་ཅེས་བཏགས་པར་མངོན་ནོ། །

༼འདྲ་སྟོན་པ་བཙུག་བྱེད་ནི། འོད་སྤངས་རྫོགས་བྱེད་དང་ཀུན་ཏུ་རྒྱ་གནག་སྟོང་གི་བྱ་དང་།  
 སྟོང་འདོད་ཀྱི་བྱ་མོའི་བྱ་ཡང་དག་རྒྱལ་བ་ཅན་དང་། མི་ཙམ་སྟེའི་ལུ་བ་ཅན་དང་། ཀླུ་འུམ་བྱ་མོག་  
 ཅན་དང་། གཅེར་བུ་བ་གཉིས་ཀྱི་བྱ་སྟེ། རྟོག་གེ་བ་དུག་དང་། བྲམ་ཟེ་རྒྱུས་རྒྱལ་དང་། བྲམ་ཟེ་  
 ནས་བདེག་དང་། བྲམ་ཟེ་བཟང་ལྡན་དང་བྲམ་ཟེ་ཆངས་པའི་ཆོད་དང་། བྲམ་ཟེ་པདྨའི་སྟིང་བོ་  
 དང་། བྲམ་ཟེ་དམར་བོ་སྟེ་རྩེས་སུ་སྟོན་གསུམ་པ་དུག་དང་། རིངས་བྱེད་ཀྱི་བྱ་ལྟག་སྟོང་དང་། སྟོང་  
 ཅུལ་ཤེས་ཀྱི་བྱ་རིང་འཕུར་དང་། ཀུན་ཏུ་རྒྱ་རབ་བཟང་དང་། བྲམ་ཟེའི་བྱེད་ཀུན་རྒྱལ་དང་།



དང་སྤྱི་ཚུན་མེད་མེད་དང་། རྩེད་རྒྱུ་འོད་སྤྱང་རལ་བ་ཅན་ཏེ་སྒྲིམས་འདུག་པ་དུག་སྟེ། དུག་གསུམ་སྒྲིན་པ་བཅོ་བརྒྱད་དོ། །ཀྱུང་པན་པའི་སྒྲོབ་མ་གླུའི་ཆ་བྱད་འཛིན་པ་ཞིག་གིས་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་གནས་སུ་སོང་ནས་བརྒྱ་བྱིན་ལ་བདག་ཁྱོད་དང་ཆོས་སྒྲུབ་པར་བྱ་སྟེ། གལ་ཏེ་ཁྱོད་ཡམ་ན་ཁྱོད་གྱི་ཤིང་རྩའི་འཁོར་ལོ་ཅི་བས་སྒྲོང་ལྡན་གཞིག་པར་བྱ། བདག་ཡམ་ན་བདག་གི་མགོ་གདེངས་ཀ་ཅན་གཅོད་པར་བྱའོ་ཞེས་དམ་བཅས་ནས་ཅོད་པས་བརྒྱ་བྱིན་ཡམ་པར་བྱས་ཏེ། ཤིང་རྩའི་འཁོར་ལོ་བཞག་ནས་སྒྲར་མའི་འཛིག་རྟེན་འདིར་འོངས་སོ། །དེ་ལྟར་ཀྱུང་པན་པ་བྱོལ་སོང་དུ་གྱུར་པས་ཀྱུ་དང་དཔེ་སྒྲ་ཆོག་པ་གོད་པས་ལྟ་ལྟ་མིན་ནམས་མོངས་པར་བྱེད་ཅིང་། སྒྲེ་བ་དང་འཛིག་པའི་ལྟ་བུ་ལ་འགོད་པར་བྱེད་ན་མི་ནམས་ལྟ་ཅི་སྒྲིམ་ཞེས་ལང་གཞེགས་ལས་བཤད་དོ། །

༼ལ༽ལང་གཞེགས་འགྲེལ་བར། འཛིག་རྟེན་ཀྱུང་པན་པ་ནི། འབུམ་ཞེས་པ་ཉེ་བར་མཆོན་པ་སྟེ་གངས་མང་བཞི་དྲུག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་ནས། ངན་པའི་རྟོག་གེ་བ་ནམས་ཀྱིས་འབྱུང་བ་འཕྲོད་པ་འདྲུ་བའི་རྒྱར་ལྟ་བུ་བ་བརྟན་པས་སྒྲ་མ་ལྟ་བུའི་ལུས་བསྐྱས་པར་གྱུར་པ་ལ། དེ་ཉིད་ཤི་བའི་དུས་སུ་གྲེས་ཤིང་དེངས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་རང་གི་སྒྲོབ་མ་ནམས་ལ་སྒྲིན་ཅིང་། ཞེས་དང་། རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་ན་རྒྱར་ལྟ་བུ་བ་བརྟན་པས་ཉན་པ་པོའི་འཁོར་བསྐྱས་ཤིང་གྲེས་པར་གྱུར་ཞེས་པ་སྟེ། དེ་བཞིན་གཞེགས་པས་ཆོས་བརྟན་པ་ན་ལྟ་ལོ་སྐྱེས་པའི་འཁོར་བསྐྱས་ཤིང་སྒྲར་ཡང་རང་རང་གི་གནས་སུ་གྲེས་པར་འགྱུར་བ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

༼ར༽སྒྲེ་བ་ལེན་པ་ན་ཤེས་པའི་རིགས་འདྲ་སྒྲ་མ་མེད་པར་ལུས་ཀྱི་འབྱུང་བ་བཞིའི་ཁྱད་པར་ཉིད་ལས་ནི་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་སྒྲེ་བར་འགྱུར་བར་རིགས་སོ་ཞེས་ལྟ་བུ་ཅན་དང་རྟ་མཆོག་ཟེར་རོ། །

༼ལ༽རང་བཞིན་སྒྲེ་བ་ཀྱུང་པན་པ་ནམས་ཀྱི་སྒྲེ་བ་འདི་བདག་དང་གཞན་སྐྱོགས་ཀྱི་ཀྱུན་ལ་ནི་སྒྲིམ་པ་མེད་པར་སྒྲུའོ། །འོ་ན་རང་བཞིན་རྒྱར་སྒྲེ་བ་དང་ཁྱད་པར་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། རང་བཞིན་རྒྱར་སྒྲེ་བ་གངས་ཅན་པ་ནི་དངོས་པོ་ནམས་ཀྱི་རང་བཞིན་རྒྱར་འདོད་ལ། རང་བཞིན་སྒྲེ་བ་ཀྱུང་པན་པ་དེ་དག་རང་བཞིན་དེ་ཡང་རྒྱར་མི་སྒྲེ་བ་ནི་ཁྱད་པར་རོ། །

༼ཤ༽རྟོག་གེ་འབར་བར་བཤད་པའི་ཆད་སྒྲེ་བདུན་འདི་ནི་རྟ་མཆོག་གི་ནང་ཆན་གྱི་ཆད་

སྤྱི་བདུན་ཡིན་ཞིང་། ཀྱན་བདུས་དར་རྒྱུ་ལས། འདོད་པའི་མི་དང་ལྟ་དང་གཟུགས་ཁམས་པ་  
 དང་། གཟུགས་མེད་སྤྱི་མཆོད་རིགས་བཞི་སྟེ་བདུན་ནམས་མ་གྱི་བར་དུ་ནད་དང་བཅས་འབྲས་  
 དང་བཅས་ཟུག་དུ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ལ། བེན་ས་ཡེ་མེད་དུ་སྤྱོད། ཞེས་པ་དང་དགོངས་པ་གཅིག་  
 པས་སྤྱི་བ་ལྟ་བུ་འདོད་པའི་ཤེས་བྱེད་མིན་ལ། ས་སྟེ་ནས་བཤད་པའི་རྒྱ་མེད་པར་སྤྱི་བ་གཉིས་ནི་  
 ལྟར་བཤད་པའི་ལྟ་ངན་རེ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཆོན་གྱི་རྒྱ་མེད་པར་སྤྱི་བ་གཉིས་ཡིན་པས་འདིས་རྒྱ་འབྲས་  
 ཁས་ལེན་པར་སྤྱི་བ་པ་མིན་ནོ། །

༼ས་༽ལུང་གཞིའི་འགྲེལ་བར་བྱེ་བྲག་དུ་སྤྱི་བའི་གཞུང་དངས་པ་ལས། ལུ་སྟེགས་ཅན་ཆོས་  
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱས་པ་འགོག་པར་བྱེད་པ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་རྟོག་གི་བ་དུག་གི་གཉིས་པ་གནག་ལྟས་  
 ཀྱི་བྱ་ཀྱན་དུ་རྒྱུའི་ལྟ་བ་བཤད་པ་ཡིན་ལ། ལྟོབས་མེད་པ་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི་གཞི་འགྲེལ་ལས། ལྟོབས་  
 ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལུས་ཀྱི་རྒྱས་པ་ཡོད། བཙོན་འགྲུས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡིད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཡོད། རྟེ་གཉིས་ཀ་བསྐྱས་  
 པ་ནི་ལྟོབས་དང་བཙོན་འགྲུས་སོ། །སྤྱིས་བྱའི་རྩལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྤྱིས་བྱའི་ཞོ་ག་སྟེ་རང་གི་རྒྱས་  
 པ་ཡོད། ལ་རོལ་གཞོན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐབས་ཀྱི་རྒྱས་པ་ཡོད། རྟེ་གཉིས་ཀ་བསྐྱས་པ་ནི་སྤྱིས་བྱའི་  
 རྩལ་དང་ལ་རོལ་གཞོན་པ་ཡོད། བདག་གི་རྩལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བདག་ཉིད་ཀྱི་རྒྱས་པ་ཡོད། གཞན་གྱི་  
 རྩལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལ་རོལ་གྱི་རྒྱས་པ་ཡོད། རྟེ་གཉིས་ཀ་བསྐྱས་པ་ནི་བདག་གི་རྩལ་དང་གཞན་གྱི་རྩལ་  
 ལོ། །ཞེས་དང་། སེམས་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལྟ་དང་མི་སྟེ། སྤྱིང་ལྟོབས་དང་ལྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །  
 སྤྱི་ཆགས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དུད་འགྲོའི་སྤྱི་གནས་སུ་སྤྱིས་པའི་སྤྱི་ཆགས་ཏེ། སྤྱི་ཅམ་འཛིན་པའི་  
 ཕྱིར་རོ། །འབྲུང་བོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡི་དགས་ལ་སོགས་པ་མི་སྤྱང་བའི་སྤྱི་ཆགས་ཏེ། ཡང་དག་  
 པའི་དོན་སྟོན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མཐུ་མེད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་ཡིད་ཀྱི་ལྟོབས་དང་བྲལ་བ་ཡོད། ལྟོབས་མེད་  
 ཅེས་བྱ་བ་ནི་ལུས་ཀྱི་ལྟོབས་དང་བྲལ་བ་ཡོད། རྟེ་བའི་མེད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་འདོད་པའི་ལྟོབས་དང་  
 བྲལ་བ་ཡོད། བཙོན་འགྲུས་མེད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་སྤྱོད་པ་དང་བྲལ་བ་ཡོད། ལ་རོལ་གཞོན་པ་མེད་ཅེས་  
 བྱ་བ་ནི་ཐབས་ཀྱི་ལྟོབས་དང་བྲལ་བ་ཡོད། འགྲོ་བ་མཆོམས་སྤྱོད་པའི་སྤྱིད་པ་དག་ངེས་པར་གྱུར་  
 ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། འགྲོ་བ་མཆོམས་སྤྱོད་པའི་སྤྱིད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འགྲོ་བ་དུག་པོ་དག་འཁོར་བར་

མཚམས་སྦྱར་པའི་སྤྱད་པའོ། །དེས་པར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བདུན་པ་སྟེ། ལྷ་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་དག་  
 གྲུང་ལྷ་ཉིད་དུ་མཚམས་སྦྱར་ལ། མི་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་དག་གྲུང་མི་ཉིད་དུ་མཚམས་སྦྱར་བ་ལ་  
 སེམས་པས་འགྲོ་བ་ནང་འབྱུང་བ་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སྦྱེ་བ་སྤྱི་ཁས་ལེན་པའི་ཤེས་བྱེད་  
 ཡིན་ཞིང་། ལྷ་སྟོགས་འགྲོ་བ་དུག་ཁས་ལེན་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ་ཡང་འགྲེག་གོ། །འོན་ཀྱང་གཞི་འགྲེལ་  
 ལས། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྦྱ་བའི་གཞུང་ལས་ནི་རིགས་བཅུན་པ་དུག་པོ་དག་ཅེས་འཕྱུང་སྟེ། དེ་ལ་རིགས་  
 བཅུན་པ་དུག་པོ་ནི་ནག་པོའི་རིགས་བཅུན་པ་ནི་ཤན་པ་ལ་སྟོགས་པའོ། །སྦྱོན་པོའི་རིགས་བཅུན་  
 པ་ནི་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་གཅེར་བྱ་བ་དག་གོ། །མེར་བོའི་རིགས་བཅུན་པ་ནི་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཀུན་ཏུ་འཆོ་  
 ཞེས་བྱ་བ་དག་གོ། །དམར་བོའི་རིགས་བཅུན་པ་ནི་ཤུག་ཏུ་སྦྱས་ཀྱི་དགེ་སྦྱོང་དག་གོ། །དཀར་བོའི་  
 རིགས་བཅུན་པ་ནི་ཀུན་ཏུ་འཆོ་བའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བྱིམ་པ་དག་གོ། །མཆོག་ཏུ་དཀར་བའི་རིགས་བཅུན་  
 པ་ནི་ནུ་དང་། བཟ་དང་། གྱི་གྱི་དང་། སུའྱི་དང་། གནག་ལྷས་ཀྱི་བྱ་ཀུན་ཏུ་རྒྱ་ཞེས་བྱ་བ་  
 དག་གོ། །དེ་ལྟར་ན་སེམས་ཅན་དེ་དག་ནི་རིགས་བཅུན་པ་དུག་པོ་དེ་དག་ཏུ་བདེ་བ་དང་སྤྱག་བསྐྱེལ་  
 སོ་སོར་མྱོང་བར་འགྱུར་རེ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐུགས་གོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་འགྲོ་བ་དུག་ཅེས་མི་འདོན་  
 པར་རིགས་བཅུན་པ་དུག་ཅེས་འདོན་པ་ཡང་ཡོད་དོ། །འདིར་སེམས་ཀྱི་སྟོབས་དང་ལྷན་པས་ན་  
 སེམས་ཅན་དང་། སེམས་ཀྱི་སྟོབས་མེད་པར་སྟོག་ཙམ་ཆགས་པས་སྟོག་ཆགས་དང་། ཡང་དག་  
 པའི་དོན་སྟོན་པས་ན་འབྱུང་བོ་ཞེས་པའོ། །འདིའི་ཐ་མ་ནི་མིའི་ཁོག་ཏུ་བརྒྱུམས་པ་སྟོགས་ཀྱིས་  
 མ་འོངས་འབྱུང་འགྱུར་གྱི་དོན་ལུང་སྟོན་པ་ལ་བྱེད་དམ་སྟུང་མོ། །

༼༥༽འདིར་རྒྱ་འབྲས་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཁྱུང་པན་པས་གྲུང་སེམས་འབྱུང་བའི་ལས་སྦྱེས་པར་  
 འདོད་ན། འདུག་པ་ལས། རང་གི་སྟོབས་བཞིན་འཛིག་དེ་རྒྱ་ལས་ཡིན་པར་ཤེས་པར་གྱིས། ཞེས་  
 པའི་དོན་དུ་བཤད་པ་ལྟ་བུར་སྒྲུང་ཡང་། ལུང་འདིའི་དོན་ནི་རང་འགྲེལ་ལས། བྱོད་ཀྱི་ལྷར་ན་  
 ནི་སྦྱོན་པོའི་ནམ་པ་ཅན་གྱི་སྟོ་ཡུལ་སྦྱོན་པོ་བསལ་ནས་ཉེ་བར་སྦྱེ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། སྦྱོན་པོའི་ནམ་པ་  
 ཅན་གྱི་སྟོ་ནི་སྦྱོན་པོ་ཁོ་ན་ལས་ཡིན་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ལས་མ་ཡིན་པས་ངོ་བོ་ཉིད་སྦྱོ་བ་ནི་མི་རིགས་སོ། །  
 ཞེས་དང་། འདུག་ཀྱི་ཆེན་མོར། རང་གི་སྟོབས་སྦྱོན་པོའི་ནམ་པ་ཅན་ནི་སྦྱོན་པོ་ལས་སྦྱེ་བ་དེ་བཞིན་

དུ་འཇིག་རྟེན་མཐའ་དག་རང་གི་རྒྱ་ཁོན་ལས་སྦྱེ་བ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག ཅེས་རང་གི་  
ཡུལ་ལས་སྦྱེ་བ་ལ་བཤད་པ་ཡིན་གྱི་འབྲུང་བཞི་ལས་སྦྱེ་བ་ལ་བཤད་པ་མེད་དོ། །

༼མ༽སེམས་སོགས་འབྲུང་འགྱུར་དུ་འདོད་པ་དག་ནི། རྒྱ་མངོན་སུམ་དུ་དམིགས་བཞིན་པ་  
ལ་བསྟོན་མི་རུས་ཏེ། མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བ་དང་འགལ་བ་དང་། རིགས་པ་དང་འགལ་བའི་  
ཕྱིར། རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་དངོས་པོ་འཇིག་རྟེན་གྲགས་པ་འདི་ནི་ཡོད་དོ། །དེ་ནི་དེ་ནི་བཞི་ཁོན་སྟེ།  
འགྲོ་བ་སྣ་ཚོགས་པའི་རྒྱར་གྱུར་པ་ས་རྒྱ་མེ་རྒྱང་རྣམས་སོ། །འབྲུང་བ་བཞི་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པའི་  
ཁྱད་པར་ལས་པ་རྒྱ་དང་བལ་བོ་སེའུ་ལ་སོགས་པ་དང་། མ་བྱ་དང་བྱ་གག་ལ་སོགས་པའི་སྣ་ཚོགས་  
པ་དག་འཐད་པར་མ་ཟད་ཀྱི། དངོས་པོ་སྣ་ཚོགས་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་སྒྲོ་ཡང་འབྲུང་བཞི་ཁོན་  
ལས་སྦྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །དཔེར་ན་ཆང་ལ་འབྲུང་བའི་བྱེ་བྲག་འཕྲོད་པ་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བའི་ཁྱད་པར་  
ལས་སྦྱེ་བ་འགྱུར་གྱི་རུས་པ་སྦྱེ་བ་བཞིན་དུ། རྒྱར་རྒྱར་བོ་ལ་སོགས་པའི་འབྲུང་བ་ཆེན་པོ་ཁྱད་པར་  
ཅན་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པ་ལས་སྒྲོ་སྦྱིང་། སྦྱིངས་དངོས་པོའི་དེ་ཁོན་ནི་ད་སྣ་ཚོགས་རྟོགས་པར་འགྱུར་  
རོ། །དེའི་ཕྱིར་ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་རྣམས་འཇིག་རྟེན་འདིའི་རྒྱ་ལས་འབྲུང་བ་ཁོན་ཡིན་གྱི། སྒྲིན་  
བྱས་པའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྒྲིན་འདིར་རམ། འདིར་བྱས་པའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྒྲིན་གཞན་དུ་འབྲུང་བ་སྦྱེ་  
བ་ལྟ་བུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་སྟེ་མ་དུ་སེམས་སོ། །མངོས་མ་ལེགས་པར་སྦྱོད་ཅིང་བཟའ་བར་གྱིས།  
ལུས་མཚོག་འདས་གང་དེ་ཁྱོད་ལ་མི་འབྲུང་། །ལུས་འདི་ཚོགས་པར་གྱུར་པ་ཅམ་ཞིག་སྟེ། །འཇིགས་  
མ་སོང་བ་ལྟོག་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དང་སྤྱང་འཇིག་རྟེན་མིག་གིས་བུ་མོ་ལ་བཞུད་པར་འདོད་  
ཅིང་བུ་མོའི་འཇིག་རྟེན་ཡ་རོལ་མེད་པར་རྟོགས་པར་འདོད་ནས་སྦྱས་པ་ཡིན་ནོ། །ནག་ཚོས། འདས་  
པའི་འཇིགས་པ་འབྲུང་བར་འགྱུར་མ་ཡིན། །ཞེས་བསྟུར་རོ། །འདི་ནི་ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་རྣམས་  
འབྲུང་བཞི་ལས་སྦྱེས་པར་འདོད་ཀྱང་ལས་འབྲས་དང་སྦྱེ་བ་ལྟ་བུ་མི་འདོད་དོ། །ཤེར་སྒྲོན་སོགས་  
ལས་བཤད་པའི་འཇུག་སྟོབས་ཅན་ནི་མེར་མེར་བོ་དང་རྩ་གུ་སོགས་ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་ཕལ་ཆེར་  
རྒྱ་མེད་པར་སྦྱིང་། བུམ་པ་ལ་སོགས་པའི་ཚྭ་ལ་འབྲུང་རྣམས་རྒྱ་ལས་སྦྱེ་བར་འདོད་དོ། །གཞུང་  
འདི་ལ་ཤེར་སྒྲོན་འགྲེལ་བཤད་དུ་ཆོག་འགྲེལ་བྱས་པ་ནི་འདི་དང་འགྱུར་མི་འདྲ་ཡང་དོན་འདྲ་བས་

དེ་ལས་བཤད་པ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། མཛེས་མ་ལེགས་པར་སྟོན་ཅིང་བོ། །ཞེས་  
བྱ་བ་ཡང་། དང་སྟོང་དེས་རང་གི་ཁྱད་མ་ལ་གྱེ་མཛེས་མ་ཞེས་བོས་ནས། དེ་ལྟར་མང་དུ་བོས་  
པ་དག་སྒྲིབ་དེ་དག་སྤྱད་ཀྱི་འཛིན་པ་དང་འབྲས་ཁྱོད་དག་སྟོང་དང་བྲམ་ཟེ་དག་ལ་ཡང་སྒྲིབ་པ་མི་  
བྱེད་པར་རང་ཉིད་ལེགས་པར་སྟོན་ཅིང་བོ་ཞིག་ཅེས་ཟེར་བའོ། །ལུས་མཆོག་ཁྱོད་འདས་གང་དེ་  
མེད། །ཅེས་བྱ་བ་ཡང་། དང་སྟོང་དེས་ཁྱད་མ་ལ་གྱེ་ལུས་མཆོག་ཅེས་བོས་ནས། ཁྱོད་ཀྱིས་  
འདས་པའི་དུས་སུ་གང་བྲམ་པ་དེ་ལ་ཕྱིས་འབྲས་བྱ་མེད་དོ་ཞེས་བསྟོན་བའོ། །འཛིགས་རུང་སྤང་  
བ་ཕྱིར་མི་ཞོག །ཅེས་བྱ་བ་ཡང་། དང་སྟོང་དེས་ཁྱད་མ་ལ་གྱེ་འཛིགས་སུ་རུང་བ་ཞེས་བོས་ནས།  
འཛིག་རྟེན་འདི་ནས་ཡོང་ལ་རྟེན་པ་ལ་ཕྱིར་ཞོག་ཅིང་ཡང་དང་ཡང་དུ་སྒྲེབ་མེད་དོ་ཞེས་གདམས་  
པའོ། །ལུས་འདི་འདུས་པ་ཙམ་དུ་ཟད། །ཅེས་བྱ་བ་ནི། དེ་ལྟར་གསོན་ཆེ་གཅིག་གི་ལུས་འདི་  
ནི་འདུས་པ་ཙམ་ཞིག་ཡོད་ཀྱི་དེ་ལ་སྤྱི་ཕྱི་མེད་དོ་ཞེས་བསྟན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

༼༡༽ནམ་རྟོག་ལ་སྟོན་པ་ཐམས་ཅད་བསྐྱས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་རྒྱུ་ཕན་པ་ནི། སྟོང་ཉིད་  
མ་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་དང་། འཛིག་རྟེན་པའི་གསང་ཆོག་གི་དབང་དུ་བྱས་པའི་རྒྱུ་ཕན་པ་ནི།  
བཀའ་བརྟགས་ལྷག་ཀྱང་བཞི་བོ་གང་རུང་དང་མ་འབྲེལ་བའི་བྱན་མོང་བའི་རིག་གནས་སོགས་གཙོ་  
བོར་བྱེད་པའི་གང་ཟག་དང་། ཆད་པར་ལྟ་བའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་རྒྱུ་ཕན་པ་ནི། ལས་འབྲས་  
དང་སྒྲེབ་པ་སྤྱི་སོགས་ཅི་རིགས་མེད་པར་ལྟ་བའི་རྒྱུ་ཕན་པ་མཆོན་ཉིད་པ་ལ་བྱེད་དོ། །སྟོབ་དཔོན་  
བྱང་ཆུབ་བཟང་བོས། འདིར་རྒྱུ་ཕན་པ་ནི་ནམ་པ་གསུམ་སྟེ། ཞེས་པ་ནས། དེའི་བསྐྱགས་པ་  
སྒྲིབ་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་གསུངས་པ་སྟེ། གཞུང་གང་དག་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་མི་འགྱུར། ཡིད་  
འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་ཞིང་། ནམ་ཡང་དངོས་པོར་འཛིན་པ་ལས་མི་འབྲལ་བ་གཅིག་པུའི་གསང་  
ཆོག་ནམས་ཏེ། སྤྱི་རིའི་བྱ་དག་སྟོང་གང་དག་འཛིག་རྟེན་རྒྱུ་ཕན་པའི་གང་མ་ལྟར་ལེན་པ་སངས་  
རྒྱལ་གྱི་གསུང་སྤངས་ནས་གཞན་སྤྱི་སྟེགས་ཅན་གྱི་གསུང་ཆོག་སྒྲིབ་དེ་དག་ནི་འཁོར་གྱི་ནང་དུ་  
དོང་ནས་དེ་དག་ཆོས་ཀྱི་སྒྲུབ་འཁོར་དག་འབར་བྱེད་དེ། སྒྲིབ་བྱ་དེ་དག་དམ་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་ལྟ་  
བྱེད་དག་ནི་དག་སྟོང་རུལ་བ་ཞེས་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པས་བཀག་པས་སོ། །ཆད་པར་ལྟ་བའི་དབང་

དུ་བྱས་ཏེ་འདིར་བརྗོད་པ་འདི་ཉིད་དོ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །

།ཁ།ཞེས་པ་ཅད་བྱས་ཞེས་པ་ནི་དབང་ཕྱག་སྟགས་ལས་འབྱུང་བར་ལྟ་བུ་དང་། རམས་ཅད་  
མ་བྱས་ཞེས་པ་ནི་རྒྱ་མེད་ལས་འབྱུང་བར་ལྟ་བུ་དང་། རམས་ཅད་མི་རྟག་ཅེས་པ་ནི་རྒྱ་མེད་པར་  
སྒྲིབ་དུ་འབྱུང་བའམ་ཕྱིས་ཀྱི་ཆེ་རྒྱན་ཆད་པར་ལྟ་བུ་དང་། རམས་ཅད་རྟག་པ་ཞེས་པ་ནི་སྤྱི་  
གཉིས་ཀར་རང་བཞིན་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བར་ལྟ་བུ་སྟགས་སུ་སྦྱར་དགོས་སམ་སྟུམ། དེ་བཞིན་  
དུ་རམས་ཅད་སྦྱེ་མ་སྦྱེ། རམས་ཅད་གཅིག་ཐ་དད་གཉིས་ཀ་གཉིས་མིན། རམས་ཅད་རྒྱ་ལ་རག་  
ལས་པ་སྟེ་གངས་ཀྱི་ཆོག་དངོས་སུ་གསུངས་པ་བཅུ་གཅིག་དང་། དེ་དག་གི་སྟངས་དུ་རམས་ཅད་  
ལུང་དུ་བཞུན་མ་བཞུན། བདག་ཡོད་མེད། འཇིག་རྟེན་འདི་ཡོད་མེད། འཇིག་རྟེན་ཡོད་པ་ཡོད་  
མེད། ཐར་པ་ཡོད་མེད། རམས་ཅད་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་མིན། རྣམ་མཁའ་དང་བརྟགས་མིན་གྱི་  
འགོག་པ་དང་མུང་འདས་གསུམ་བྱས་མ་བྱས། བར་སྟོད་ཡོད་མེད། སྟོད་པ་གསུམ་མ་རིག་པ་  
དང་སྟོད་སྟགས་ཀྱི་རྒྱ་ལས་བྱུང་ངམ། རྒྱ་མེད་པའམ། དེ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའམ། དངོས་པོ་རམས་  
ཅད་རང་དང་སྦྱིད་མཆན་ཉིད་དུ་གཏོགས་པའམ་ཞེས་དྲིས་པ་ལ་དེ་རམས་ཅད་འཇིག་རྟེན་རྒྱུ་ཡན་  
པོའི་ཞེས་ལུང་བཞུན་པ་དང་། དེ་དག་གི་དོན་བསྟུས་ནས། རི་སྟོད་སེམས་ནི་འཇུག་པའི་བར།  
དེ་སྟོད་འཇིག་རྟེན་རྒྱུ་ཡན་ཡིན། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་མི་འཇུག་ན། །དེས་ནི་རང་གི་སེམས་མཐོང་  
དོ། །ཞེས་སྟགས་གསུངས་སོ། །དེ་དག་སོ་སོར་བགྲངས་སུ་མ་ཕྱག་ཡོད་པས་འདིར་བཅུ་གསུམ་  
སྟགས་ཞེས་པ་ཡི་གེ་ཚོར་རམ་སྟུམ་སོ། །

།ཀ།ཞེས་པ་འདོད་བསྟོང་གི་བུ་རྟོགས་བྱེད་ཀྱི་ལྟ་བུ་བཤད་པའི་སྐབས་ཀྱི་གཞི་འགྲེལ་དུ་བྱེད་བྱག་པའི་  
གཞུང་ལས། རྟོག་གི་བ་དང་། སྟོམས་པར་འཇུག་པ་བཀའ་ལྟར་ལྟ་བུའི་རྣམ་པ་ཞེས་སྟགས་བྱུང་  
ལ། འདིར་བྱེ་སྦྱོའི་ལུགས་ཞེས་གསུངས། སྦྱོར་པ་ཞེས་སྟགས་ཆོག་ལྟའི་དོན་ནི་གཞི་འགྲེལ་ལས།  
དེ་ལ་བྱིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཞན་ལ་ཡན་གདགས་པའི་བྱིར་བྱིན་པའོ། །མཆོད་སྦྱིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་  
མཆོད་པའི་བྱིར་བྱིན་པའོ། །སྦྱིན་སྟེག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་མེར་སྟེགས་པའོ། །ཡང་ན་བྱིན་པ་ཞེས་བྱ་  
བ་ནི་སྦྱིན་པར་བྱ་བའི་དངོས་པོའོ། །མཆོད་སྦྱིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལེན་པའོ། །སྦྱིན་སྟེག་ཅེས་བྱ་བ་

ནི་སྒྲིན་པར་བྱེད་པའོ། ཡང་ན་བྱིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡིད་ཀྱིས་གཏང་བ་གང་ཡིན་པའོ། །མཆོད་  
 སྒྲིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལུས་ཀྱིས་གཏང་བ་གང་ཡིན་པའོ། །སྒྲིན་སྟེག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་ལེན་པ་པོས་ཐོས་  
 པ་གང་ཡིན་པའོ། །ལེགས་པར་སྦྱད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྟོག་གཅོད་པ་ལ་སོགས་པ་སྤྱད་པའོ། །ཉེས་  
 པར་སྦྱད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྟོག་གཅོད་པ་ལ་སོགས་པའོ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །སྒྲོབ་དཔོན་ཐོགས་  
 མེད་ཀྱི་གཞུང་འདི་ནི་པ་རོལ་སྒྲུབ་བ་བཅུ་དྲུག་གི་ནང་ཆོན་གྱི་མེད་པར་ལྟ་བ་བཤད་པའི་སའི་དངོས་  
 གཞིའི་གཞུང་ཡིན་པས་དོན་ནི་སྤར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །འབྲུལ་བ་བརྒྱུག་པའི་རིགས་པ་འཕགས་པ་  
 ལྟས་མཛད་པ་ལས། མ་ཤི་བར་དུ་བདེ་བར་འཛོ། །ཤི་ནས་དེ་ཡི་སྦྱོད་ལུལ་མེད། །ལུས་ཀྱང་  
 ཐལ་བ་བཞིན་སོང་ནས། །སྤར་འཛོ་བར་ལྟ་བ་ལ་འགྱུར། །དེ་ཕྱིར་སྤྲུལ་ཡོད་མ་ཡིན། །ཆོ་  
 འདི་ཉིད་ལ་བདེ་བའི་ཕྱིར། །ལྟ་མཆོད་འདྲེ་སྒྲིན་མནན་བྱས་ན། །བཅན་ཕུག་མཐུ་སྟོབས་འགྱུབ་  
 པར་འགྱུར། །ཞེས་སྒྲུབ་སྤྲུལ་མེད་པའི་འདོད་པ་བཀོད་ནས་དེ་འགོག་ཚུལ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། ཉི་  
 མ་ཉི་མ་ཉི་མའི་གྲངས། །ས་པོན་སྒྱུ་གྱུ་འབྲས་དེ། །གོ་མས་པའི་དབང་གིས་བྱ་ཞོའོ། །གཅིག་  
 འགལ་སྒྲུབ་བ་དཔག་དུ་མེད། །དཔལ་དང་གཟི་བྱིན་ལོངས་སྤྱོད་ཕྱིར། །ལྟ་སྒྲུབ་གནོད་སྒྲིན་སྒྲིན་པོ་  
 བགེགས། །དེ་དག་མཆོད་མནན་པན་ན་ལ། །རང་ཉིད་འདོད་བཞིན་གྲུབ་པར་རིགས། །ཞེས་  
 དང་། ཕྱི་ནང་སྒྲུབ་མཆོད་ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ནི། །དོ་བོ་ཉིད་ལས་གྲུབ་པ་གཞན་ལས་མིན། །  
 སྒྲིན་སྒྲུབ་སྒྲུབ་ཆེར་གཟེངས་རིང་ལྟོ་བ་དང་། །མ་བུའི་མཇུག་མ་མགིན་པའི་ཆོགས་བཀྲ་དང་། ཉི་  
 བར་ཁུ་རྣམས་ཐུར་དུ་འབབ་པ་རྣམས། །དོ་བོ་ཉིད་ལས་གྲུབ་སྟེ་རྒྱུ་ཡོད་མིན། །ཞེས་རྒྱུ་འབྲས་  
 མེད་པའི་འདོད་པ་བཀོད་ནས་དེ་འགོག་པ་ལ། གལ་ཏེ་ནམ་མཁའ་ཉེན་མེད་ལ། །སྒྲིན་དང་ཆེར་  
 སོགས་ཡོད་ན་ནི། །རྒྱུ་མེད་དོ་བོ་ཉིད་མཐོང་ན། །དེ་དག་ས་སོགས་བཞེན་ནས་སྒྲུ། །རྒྱུ་ཡང་  
 གྲེན་དུ་ཐུར་འབབ་ཅིང་། ཉི་མ་ཕྱོགས་བཞིར་འདྲར་ཤར་ན། །རྒྱུ་མེད་དོ་བོ་ཉིད་བདེན་ན། །རྒྱ་  
 ནི་ས་ཡི་ཤུགས་ཀྱིས་འབབ། །རི་རབ་ཇི་བཞིན་ཉི་མ་འཁོར། །ཞེས་འགོག་པར་མཛད་དོ། །

༼དེ་པར་འོ་གེ་སར་དང་སོགས་སྒྲུས་སྟེ་བ་དང་འདབ་མ་དང་ཟེ་འབྲུ་སོགས་ཀྱི་ཁ་དོག་དང་  
 དབྱེབས་དང་འཇམ་རྩུབ་ལ་སོགས་པའི་བྱེ་བྲག་སྤྲེལ་ཆོགས་པ་གང་གིས་བྱས་ཏེ་དབང་ཕུག་ལ་སོགས་

པ་སྤྱི་ཀྱང་མ་བྱས་ཤིང་། མ་བྱའི་མདོངས་དང་སྒྲིགས་སྤྱི་ཕྱི་མ་ལེབ་ཀྱི་གཤོག་པ་ལ་སྒྲིགས་  
པའི་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་སྒྲུ་ཆོགས་པ་ནི་གང་གིས་སྤྱུལ་ཏེ་སྤྱི་ཀྱང་མ་སྤྱུལ་བས་ན་དེ་  
དག་རྒྱ་མེད་པར་ངོ་བོ་ཉིད་ལས་འབྱུང་ངོ་ཞེས་ཟེར།

༼ཅེ་ཇི་ཅམ་དབང་པོའི་སྤྱོད་ཡུལ་བ། ༽སྤྱི་ལྟར་དེ་ཅམ་ཁོ་ནར་ཟད། ༼བཟང་མོ་མང་  
ཐོས་གང་སྤྱོད་བ། ༽དེ་དག་སྤྱང་གིའི་རྗེས་དང་འདྲ། ༼ཞེས་ཆད་མ་ནི་མངོན་སུམ་གཅིག་པུ་དང་།  
ལུས་སེམས་དབང་པོའི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་ཅམ་གང་ཟག་ཏུ་འདོད་ཀྱང་། ཆད་སྤྱོད་ཁ་ཅིག་ཉགས་  
སྤྱོར་བཀོད་པའང་མང་བོ་ཡོད་དེ། ཆད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྤྱི་པ་ལས། དཔེར་ན་ཆེར་མ་ལ་  
སྒྲིགས་པའི། ༼རྩ་སྒྲིགས་རྒྱ་མེད་ཅན་ཉིད་དེ། ༽རེས་འགའ་འབྱུང་ཕྱིར་དེ་བཞིན་དུ། ༼སྤྱི་ལྟར་  
ལ་སྒྲིགས་རྒྱ་མེད་ཉིད། ༽ཅེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་བར། གང་ཞིག་རེས་འགའ་བ་དེ་ནི་རྒྱ་མེད་  
པར་ངེས་ཏེ། དཔེར་ན་ཆེར་མ་ནི་བ་ལ་སྒྲིགས་པ་ལྟ་བུའོ། ༼སྤྱི་ལྟར་ལ་སྒྲིགས་པ་ཡང་རེས་  
འགའ་བ་ཡིན་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཆོགས་ཞེས་དང་། གང་ཞིག་ཡོད་པར་མེད་མེགས་  
པ་དེ་ནི་རྩོག་པ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱིས་མེད་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཡུལ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་རི་བོང་གི་རྩ་  
བཞིན་ནོ། ༼དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱ་ཡང་ཡོད་པར་མེད་མེགས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་བཞིན་གཏན་  
ཆོགས་མེད་མེགས་པའོ། ༼ཞེས་གཏན་ཆོགས་བཀོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། རྩོད་པའི་གཞིར་  
གྱུར་སེམས་དག་ནི། ༼ཐ་དད་ལུས་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར། ༽རྒྱ་འབྱས་ཉིད་ནི་ཡོད་པ་མིན། ༼བ་  
ལང་རྩ་ཡི་ཤེས་པ་བཞིན། ༽བརྗོད་པར་འདོད་པའི་ཤེས་པ་ཡིས། ༼སྤྱོད་རྣམས་སྤྱོད་པར་འདོད་པ་  
མིན། ༽ཤེས་པ་ཉིད་ཕྱིར་རྒྱུད་གཞན་དང་། ༼འགྲེལ་བའི་སྤྱོད་རྣམས་ལྟ་བུའོ། ༽ཆགས་པ་དང་བཅས་  
འཆི་ཁའི་སེམས། ༼སེམས་གཞན་དང་ནི་འགྲེལ་བྱེད་མིན། ༽འཆི་བའི་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོའི་ཕྱིར། ༼  
ཉོན་མོངས་བྲལ་བ་དེ་ཇི་བཞིན། ༽ཞེས་སྒྲིགས་གཏན་ཆོགས་བཀོད་པ་ཤིན་ཏུ་མང་བོ་ཡོད་པས་ན་  
རྗེས་དཔག་ཆད་མར་འདོད་པའི་རྒྱུང་པན་པ་མེད་ཟེར་བ་དཔུང་དགོས་སོ། ༼དེ་དག་སྤྱང་གིའི་རྗེས་  
དང་འདྲ། ༽ཞེས་བྱུང་བའི་མཐའ་ནི་ཤེས་རབ་སྤྱོད་མེད་འགྲེལ་བཤད་ལས། རྩོན་གྱི་འཆོ་བ་མེད་  
པ་གཡོན་ཅན་ཞིག་གྲོང་ཁྱེར་འབྱོར་བ་རྒྱས་པ་ལྷག་པོ་ལོ་ལྷགས་པ་སྤྱོད་པ་མི་མང་བོས་གང་བ་



ཞིག་ཏུ་སྤང་སྟེ། དེར་ཕྱིན་ནས་བདག་ཉིད་ཀྱིས་རིག་བྱེད་དང་བརྟུན་པ་ལ་སོགས་པའི་བསྟན་  
 བཅོས་ཅི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་གྲོང་ཁྱེར་པའི་མི་རྒྱུས་ལ་བཤད་དེ་ཐམས་ཅད་ཡིད་ཆེས་པར་བྱས་  
 ནས། གང་གི་ཆེ་དེའི་ཆོག་གིས་གྲོང་ཁྱེར་པ་ཐམས་ཅད་རྒྱ་སྐར་དང་། གཟུང་དང་། ཆོས་གྲངས་  
 དང་། སྐར་མའི་དུས་དང་སྐར་ཏེ་སོ་སོའི་ཞིང་ལས་དང་ཉོ་ཆོང་ལ་སོགས་པ་སོ་ནམ་གྱི་བྱ་བ་དག་  
 ལ་སོང་བ་དེའི་ཆོན་གཡོན་ཅན་དེས་ཤིང་ལས་སྤྱད་ཀྱི་ཀྱང་བ་འདྲ་བ་མང་པོ་དག་བྱས་ནས་མཆན་  
 མོ་གྲོང་ཁྱེར་པའི་མི་ཐམས་ཅད་གཉིད་ལོག་པའི་ཆོ་སྤང་དང་ལམ་པོ་ཆེ་དང་སྤུམ་མདོ་དང་བཞི་མདོ་  
 དག་ཏུ་སྤྱད་ཀྱི་ཀྱང་བ་འདྲ་བ་དེ་དག་གིས་སྐར་ཏེ་ཀྱང་རྗེས་ཆེན་པོ་ཡལ་མོ་ཆེས་བཀའ་ངོ་། །དེ་  
 ནས་ནངས་པར་ནམ་ལངས་པ་དང་གྲོང་ཁྱེར་པའི་མི་རྒྱུས་ཀྱིས་སྤྱད་རྗེས་ཆེན་པོ་ཡལ་པོ་ཆེ་དག་  
 མཐོང་ནས་ལ་མཆན་སྟེས་ཤིང་སྐྱག་སྟེ་མི་གཡོན་ཅན་དེ་ལ་བྱིས་པ། མཁན་པོ་འཕགས་པ་སྤྱད་  
 རྗེས་ཆེན་པོ་ཡལ་མོ་ཆེ་འདི་དག་སྤྱི་ལགས། གཡོན་ཅན་དེས་སྦྱས་པ། གྱེ་ཏུད་འོ་བྱ་ཅག་ལ་འདི་  
 ལྟར་ལྟས་ངན་འདི་ལྟ་བུ་བྱུང་བས་འོ་བྱ་ཅག་ཐམས་ཅད་མ་རུང་བར་འགྱུར་ཏེ། སྤྱན་པོ་ཆེན་པོ་  
 སྤྱད་ཀྱི་ཞེས་བྱ་བ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ། དེ་ནས་ཞག་བདུན་ན་འདིར་འོང་ཞིང་དེས་གྲོང་ཁྱེར་པ་འདི་  
 དག་ཐམས་ཅད་ཟ་བར་འགྱུར་རོ། །གྲོང་ཁྱེར་པའི་མི་རྒྱུས་ཀྱིས་སྦྱས་པ། འོ་ན་བདག་ཅག་གང་  
 ལས་བསྐྱུང་བའི་ཐབས་འགའ་སྟེ་མཆོས་སམ། གཡོན་ཅན་དེས་སྦྱས་པ། ཐབས་གཅིག་ཁོན་ཞིག་  
 ཡོད་དེ། གལ་ཏེ་གྲོང་ཁྱེར་པའི་མི་ཁྱེད་ཀྱིས་དོ་མེད་ཁྱེད་ཐམས་ཅད་བཟའ་བ་དང་བཅའ་བ་མང་  
 པོའི་གཏོར་མ་ལུལ་ལ། སོ་སོའི་ཁྱིམ་ན་གསེར་དང་དདུལ་དང་ནོར་བུ་དང་ལུ་ཏིག་ལ་སོགས་པ་  
 ནོར་རྗེས་ཀྱི་རྒྱམ་པ་ཅི་བདོག་པ་ཐམས་ཅད་དེར་བསྐྱུར་ཏེ་བོར་ལ་ཕྱིར་མི་ལྟ་བར་ཐལ་བྱུང་བྱོས་  
 ཏེ་གྲོང་ཁྱེར་དུ་ཞུགས་ལ་སྒོ་བཅད་དེ་ཞག་བདུན་གྱི་བར་དུ་གཤམ་ན་ཐབས་དེས་ཁྱེད་ཐམས་ཅད་སྤྱན་  
 པོའི་ཁ་ལས་ཐར་རོ། །དེ་ནས་གྲོང་ཁྱེར་པའི་མི་དེ་དག་སྐྱག་པའི་དབང་གིས་དེའི་ཆོག་མཉན་ཏེ་  
 དེ་ལྟར་བྱས་པ་དང་། མི་གཡོན་ཅན་དེས་དེའི་མཆན་མོ་མི་རྒྱུས་ཉལ་པའི་ཆོ་ཁ་ཟས་དང་ནོར་  
 ཐམས་ཅད་བསྐྱུས་ཏེ་ཁྱེར་ཞེས་གྲགས་ཏེ། རྗེ་ལྟར་མི་གཡོན་ཅན་འཆོ་བ་མེད་པ་དེས་སྤྱད་རྗེས་  
 བསྟན་པས་རང་གི་དོན་བྱས་པ་དང་འདྲ་བས། འདི་ན་དགེ་སྤྱོད་དང་བྱམ་ཟེ་མང་དུ་ཐོས་པ་དག་

ཀྱང་འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་ཡོད་པར་སྟོན་པས་རང་གི་དོན་བྱེད་པས། འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་ཡོད་ཀྱི་དགེ་  
སྦྱང་དང་བྲམ་ཟེ་དག་ལ་ཡོན་ཏུ་ཕྱུ་ཅིག་ཅེས་ཟེར་བ་ཡང་དེ་དང་འབྲེལ་ཞེས་ཟེར་རོ། ། ཞེས་བཤད་དོ། །

༼ཆ༽གལ་ཏེ་དངོས་པོའི་རྗེས་འགྲོ་བ། །འདིར་ནི་རྒྱུ་ཟད་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་སྐྱེས་པ་བྱས་  
པའི་དགེ་མེད་གའི་དངོས་པོའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་བདེ་སྤྱད་ཆེ་འདིར་རྒྱུ་ཟད་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་  
ནོ། ། ཞེས་ཟེར།

༼ཇ༽སྤྱིན་པ་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆོག་ལས་རྒྱུའི་དངོས་པོ་འགོག་གོ། །

༼ཉ༽གཞི་འགྲེལ་ལས། འབྲས་བུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བདག་པོའི་འབྲས་བུའོ། །རྣམ་པར་སྤྱིན་པ་  
ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་པར་སྤྱིན་པའི་འབྲས་བུའོ། ། ཞེས་སོ། །

༼ཏ༽གང་རེས་འགའ་འབྲུང་ན་ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱ་མེད་པས་བྱུ་བ། དཔེར་ན་ཆེར་མའི་ནོ་བ་བཞིན།  
སྤྱད་བསྐྱེད་པ་སོགས་པ་ཡང་རེས་འགའ་འབྲུང་བ་ཡིན་ནི་ཞེས་པ་ནི་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཆོག་ས་  
སོ། ། ཞེས་འདོད་དོ། །སྤྱིན་པ་མེད་པ་ནི་རྒྱ་མེད་དང་ཞིག་ནས་མེད་པ་ནི་འབྲས་བུ་མེད་པའོ། །  
གཞི་འགྲེལ་ལས། འཇིག་རྟེན་འདི་མེད་དོ། །འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་མེད་དོ། །མ་མེད་དོ། །པ་མེད་  
དོ། །སེམས་ཅན་རྩས་ཏེ་སྤྱིན་པ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོག་ལས་ནི། རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་དངོས་  
པོ་གཉིས་ཀ་འགོག་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ལ་འཇིག་རྟེན་འདི་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འཇིག་རྟེན་འདི་ཆེ་  
ཕྱི་མའི་རྒྱ་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་བའོ། །འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆེ་ཕྱི་མ་ཆེ་འདིའི་འབྲས་  
བུ་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་བའོ། །དེ་ལྟར་ན་རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་དངོས་པོས་འཇིག་རྟེན་འདི་དང་འཇིག་  
རྟེན་པ་རོལ་གཉིས་ཀ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཆོག་གོ། །ཡང་ན་འཇིག་རྟེན་འདི་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་  
ནི་ཆེ་འདི་ལ་མྱོང་བར་འགྱུར་བའི་ལས་ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་སོ། །འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་མེད་དོ་ཞེས་  
བྱ་བ་ནི་སྤྱིན་ནས་མྱོང་བར་འགྱུར་བ་དང་། ལན་གངས་གཞན་ལ་མྱོང་བར་འགྱུར་བའི་ལས་ལ་  
སྐྱར་བ་འདེབས་པའོ། །ཞེས་དང་། པ་མེད་དོ། །མ་མེད་དོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྱ་ཡོད་པར་འགྱུར་  
བའི་ལས་ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་སོ། །ཡང་ན་པ་མ་ལ་ལན་དུ་པན་འདོགས་པའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་  
ནམས་ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་པ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་དང་། དེར་གཞུང་བྲངས་པ་ལས། པ་མ་གཉིས་

ཀྱིས་སྤྱོད་པ་ལས་བྱུང་བ་བྱེད་འདོད་པའི་བསམ་པས་ཐུད་པར་གྱུར་པ་ན་མི་འདོད་བཞིན་དུ་དེ་ལས་  
བྱུང་བར་ཟད་དོ། །དཔེར་ན། ཟླ་བ་དང་། མི་གཙང་བ་དང་། རྒྱན་ཞིན་དང་། འདམ་རྩལ་  
དང་། རྩ་དང་ཁུ་དང་རྩ་སྒྲིན་པོ་ལ་སོགས་པ་དག་ཏུ་སྤྱོད་ཆགས་དག་སྦྱེས་ལ་དེ་དག་ལ་ཕ་ཡང་  
མེད། མ་ཡང་མེད་པ་བཞིན་ནོ་སྒྲིམ་སྟེ། ད་ལྟར་ཡང་། དབང་བོ་རྣམས་ནི་གཡོ་བ་དང་། །བྱད་  
མེད་རྣམས་ནི་དགའ་འདོད་པས། །ཟླ་མཆན་དུས་སུ་བདག་སྦྱེས་ཏེ། །དེ་ལ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཅི་ཞིག་  
བྱས། །ཞེས་ཇི་སྐད་ཟེར་བ་ལྟ་བུའོ། །མེས་ཅན་རྩལ་ཏེ་སྦྱེ་བ་མེད་དེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བར་མ་དོའི་  
སྤྱོད་པ་འགོག་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །

།ཐུག་པའི་དཔར་ན་མཐོང་ན་མེད་པས་ཁྱབ། དཔེར་ན་རི་བོང་གི་རྩ་བཞིན། དངོས་པོ་  
རྣམས་ཀྱི་རྩ་ཡང་ཡོད་པར་མ་མཐོང་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་ནི་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་གཏན་  
ཆོག་སོ། །ཞེས་ཟེར།

།དེ་ཀྱུང་ཕན་པས་སྤྱོད་ནི་འདི་ཉིད་ལ་འཆོ་ཞིང་དེ་ཕྱིས་ཆད་པར་འགྱུར། ཞིག་པར་འགྱུར།  
ཕྱིས་མི་འབྱུང་ངོ་ཞེས་སྒྲིམ་པའི་དོན་ནི། སྤྱོད་ནི་ཆེ་འདི་ཅམ་དུ་འཆོ་བར་འདུག་ཅིང་། སྤྱོད་དེ་  
ཕྱིས་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་ཆད། གཟུགས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་ཞིག་ དེ་གཉིས་ཀའི་བདག་ཉིད་  
ཀྱིས་སྒྲར་མི་འབྱུང་ཞེས་པའོ། །ཡང་ན། བྱ་བས་ཆད། ལུས་ཀྱིས་ཞིག་ ཤེ་བའི་འོག་ཏུ་སྦྱེ་བ་  
མི་ལེན་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པར་གཞི་འགྲེལ་དུ་བཤད་དོ། །

།ནེ་ཀྱུང་ཕན་པས་བདག་ཤེས་རིག་ཏུ་འདོད་པ་ནི་ཆད་མའི་ལུགས་འགའ་ཞིག་དང་མཐུན་པ་  
ལྟར་སྤང་ཞེས་པ་ནི། རྣམ་འགྲེལ་ལས། སྒྲོ་ནི་ལུས་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར། །གོ་མས་པས་གྲུབ་པ་  
མེད་ཅེ་ན། །ཞེས་པ་ལྟར་ཀྱུང་ཕན་པས་སྒྲོ་ལུས་ལ་བརྟེན་པར་འདོད་ལ། དེ་ལ་རྒྱན་མཁན་པོ་  
ལྟར་ན་སྒྲོ་ནི་ལུས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་སྒྲོ་ནས་བརྟེན་པ་དང་། ལུས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པའི་སྒྲོ་ནས་  
བརྟེན་པ་དང་། ལུས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་སྒྲོ་ནས་བརྟེན་པར་འདོད་པ་གསུམ་སོ་སོར་དགག་  
ཀྱང་། ལྟ་དབང་སྒྲོ་ལྟར་ན་སྒྲོ་ལུས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་སྒྲོ་ནས་བརྟེན་པར་འདོད་པ་གཅིག་པུ་  
རིགས་པ་མི་འདྲ་བ་གསུམ་ཀྱིས་དགག་པར་བཤད་པས། ཕྱི་མ་ལྟ་དབང་སྒྲོའི་ལུགས་དང་མཐུན་

པ་ལྟར་སྤང་ཞེས་པ་ཡིན་ནམ་སྟེ། འོན་ཀྱང་བདག་ཤེས་རིག་ཡིན་ན་ལུས་སེམས་དབང་པོའི་སྤྱད་  
ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་ཙམ་བདག་ཏུ་འདོད་པ་དང་། གཟུགས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་ཞིག་ཅིང་ཚུད་ཟོས་པར་  
འགྱུར་ཞེས་པ་དང་འགལ་ལམ་དཔུང་ཞེས་པའོ། །

༼པ་སྤྱེས་བུའི་ལུས་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་བཞི་ལས་འདུས་བྱས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་འཆི་བའི་དུས་  
ན་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་བཞི་པོའི་བག་ལ་ཞ་བར་འགྱུར་རོ། །མིག་ལ་སོགས་པ་དབང་པོ་རྣམས་ནི་ནམ་  
མཁའི་བག་ལ་ཞ་བར་འགྱུར་ཏེ། དབང་པོ་སྤང་བའི་རང་བཞིན་རྣམས་རྟེན་གྱི་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་  
དང་བྲལ་བ་ན་ནམ་མཁའི་ཁམས་གསལ་བའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་སྟེ་དཔེར་ན་ཤིང་ལྗོན་  
པ་དེབ་པ་ན་བྱ་དག་ནམ་མཁའ་ལ་འགྲོ་བ་བཞིན་ནོ། །རྟེན་རྟོག་པའི་བྲིད་དེ་འདེགས་པའི་  
མི་བཞི་དང་ལྗེའི་མི་དག་གིས་ཁྱེར་ཏེ་དུར་ཁྲོད་དུ་མེར་བསྟེགས་ཕན་ཆད་མི་མཛོན་པར་འགྱུར་རོ། །  
ཁྱག་དང་ག་ལ་སོགས་པ་བསྟེགས་བྱ་དག་ནི་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །བསྟེགས་པའི་ལྷག་ན་སོ་ལ་སོགས་  
པའི་རུས་པ་སྦྱུང་བག་ཅན་དག་ནི་ཐི་བའི་མདོག་འདྲ་བར་གནས་ལ། སྦྱུང་བག་མེད་པ་དག་ནི་དུང་  
གི་མདོག་འདྲ་བར་གནས་ཏེ། སྦྱེས་བུའི་འགྲོ་བ་ནི་དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུས་ན་བྱེད་པ་བོད་དང་།  
ཟ་བོ་དང་། ཤེས་པ་པོའི་ལུས་ནི་འདི་ཉིད་དུ་ཞིག་སྟེ། འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་དུ་མི་འགྲོ་བས། དེའི་  
ཕྱིར་འབྲས་བུ་ཟ་བོ་མེད་པས། ཕྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་མེད་དོ། །ཞེས་པའོ། །བྱ་ཐི་བ་ནི་ནམ་  
འབྱེད་འགྲེལ་བར་སྟེག་པ་ཡིན་པར་གསུངས་པ་དང་། འགའ་ཞིག་ཤུག་རོན་ཡིན་ཟེར་རོ། །

༼པ་ཐ་མལ་བ་སྦྱེ་བ་ཡོངས་སུ་ལེན་པ་ན་སྦྱེས་མ་ཐག་གི་དབུགས་འབྱུང་རྒྱུ་དང་དབང་པོ་དང་  
ཡིད་སྟོང་དག་ནི། རང་རང་གི་རིགས་འདྲ་སྤྲུལ་མ་ཉེར་ལེན་དུ་ཡོད་པ་ལ་སྟོས་པ་མེད་པར་འབྱུང་བ་  
བཞིའི་རང་བཞིན་གྱི་ལུས་ཉིད་འབའ་ཞིག་ལས་སྦྱེ་བ་ཡིན་ཟེར། རྒྱུའི་དངོས་པོའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་  
ཅུང་ཟད་མེད་པ་དེའི་ཆེ་འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་བ་སྟེ་སྦྱེ་བ་སྤྲུལ་མ་མེད་པའི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་ཏེ་  
སྦྱེ་བ་ཕྱི་མ་མེད་དོ། །ལུས་དང་སྟོང་དང་དབང་པོ་སོགས་འཆི་ཆེ་སོ་སོར་སྤྱད་ཅིག་འཇིག་པ་སྟེ་རྒྱུན་  
ཆད་པའི་ཕྱིར་ན་འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་ཡོད་པར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཟེར་བ་དང་། དབུ་མ་སྟོང་བོ་ལས།  
མིག་ནི་ཀྱན་རྩིབ་ཉིད་དུ་ཡང་། །སྟོང་བར་སྦྱེ་བར་མི་འདོད་དེ། །སྦྱིད་དང་བྱུང་པར་ལྡན་པའི་ཕྱིར། །

དེ་ནི་དཔེར་ན་བུམ་པ་བཞིན། །ཞེས་མིག་སྟགས་ཆོས་ཅན། །ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་རྒྱ་མེད་པར་སྒོ་བུར་  
 དུ་སྒྲེ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། །མི་རྟག་པ་ལ་སྟགས་པ་སྤྱིའི་མཆན་ཉིད་དང་། །འབྲུང་འགྱུར་གྱི་གཟུགས་དང་  
 །ཡན་པ་སྟགས་ཁྱད་པར་གྱི་མཆན་ཉིད་དང་ཡན་པའི་ཕྱིར། །དཔེར་ན་བུམ་པ་བཞིན། །ཞེས་འགོག་  
 པའི་ཆོ། ཀྱང་པན་པ་ན་རེ། །འཛིམ་གོང་དང་སྐྱེའབས་པ་དང་བསྐྱོར་བ་ལ་སྟགས་པ་ཁྱེད་རང་ལ་  
 བུམ་པའི་རྒྱར་གྲགས་པ་ནམས་དེ་དག་གི་རང་བཞིན་ཉིད་དུ་དགག་པས་སྤར་ཡང་འཛིམ་གོང་ལ་  
 སྟགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་སྒྲེ་བ་མེད་པས་བུམ་པ་ལ་སྟགས་པ་ནི་རྒྱ་མེད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པས། །དེའི་ཕྱིར་  
 ཁྱེད་ཀྱི་དཔེ་དེ་མི་འཐད་དོ། །ཡང་ན་འཛིམ་གོང་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཙྏ་ཏུ་འམ་མི་ཏུ་ཞིག་ཡིན་ན་ཡང་  
 ཆེ་རབས་གཞན་དུ་འགགས་པས་ཡང་སྒྲེ་བ་མེད་དེ། །ཞིག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ན་འབྲས་བུ་ཡིན་  
 པའི་ཕྱིར། བུམ་པ་བཞིན། །ཞེས་པའི་འདོད་པ་སྟོན་པར། །གལ་ཏེ་འཛིམ་གོང་ཆེ་གཞན་ལ། །འགགས་  
 པ་མི་སྒྲེ་ཞིག་པའི་ཕྱིར། །འབྲས་བུ་ཡིན་ཕྱིར་དཔེར་ན་ནི། །བུམ་པ་བཞིན་དུ་འདོད་ཅེན། །ཞེས་སོ། །

།ཐ་མཐའ་ལ་བ་འཆི་ཁ་མའི་སེམས་ཆོས་ཅན། །སེམས་ཕྱི་མ་དང་མཆོམས་སྒྱུར་བ་མེད་དེ།  
 །འཆི་སེམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །དཔེར་ན། །ཁྱེད་རང་ལ་དག་བཅོམ་པར་གྲགས་པའི་འཆི་སེམས་  
 བཞིན། །ཟེར་རོ། །

།མ་དང་ཅག་གཉིས་ཀྱི་ཚིད་པའི་གཞིར་གྱུར་པ་ལྟའི་སེམས་དང་མའི་སེམས་གཉིས་ཆོས་ཅན།  
 །རྒྱན་གཅིག་མ་ཡིན་ཏེ། །ལུས་ཐ་དད་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར། །དཔེར་ན་རྒྱུད་ཐ་དད་པའི་རྟ་དང་བ་  
 ལང་གི་སེམས་བཞིན། །སྒྲེས་སེམས་ཆོས་ཅན། །བརྗོད་པར་འདོད་པའི་འཆི་སེམས་ཐ་མ་ལས་  
 །སྒྲེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །དཔེར་ན་རྒྱུད་གཞན་དང་འབྲེལ་བའི་ཤེས་པ་བཞིན།  
 །ཞེས་ཟེར། །སྒྲེས་མ་ཐག་པའི་སེམས་ཆོས་ཅན། །སེམས་མེད་འབྲུང་བཞི་ལས་སྒྲེ་བ་ཡིན་ཏེ། །སྒྲེ་  
 བ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །དཔེར་ན། །ཆང་ལས་སྒྲོམ་མཐུ་དང་མེ་ཤེལ་ལས་མེ་སྒྲེས་པ་བཞིན་ནོ། །  
 །ཞེས་ཟེར་རོ། །

།ཚེ་ལུས་སེམས་ཟད་པ་མུང་འདས་སུ་འདོད་ན་མུང་འདས་ཁས་ལེན་མི་ལེན་དཔུང་གཞི་རུང་  
 །ཟད་ཡོད་དོ། །

༼ཆ༽ཡང་དག་པར་རྟོགས་པ་ནི་མུང་འདས། ཡང་དག་པར་སྐྱབ་པ་ན་མངོན་ཤེས་མུར་བུལ་  
དཀའ་སྒྲིའི་ལམ་བཞི། སྐྱེ་བ་ཟད་པ་སོགས་བཞི་ནི་རིམ་བཞིན་རྒྱལ་བ་དེན་དོང་ལམ་བཞིན་དང་  
འགོག་བཞིན་དང་ཀུན་འབྱུང་བཞིན་པ་བཞི་དང་སྦྱར་བར་ལུང་གཞིའི་འགྲེལ་བར་བཤད་དོ། །

༼ཇ༽དངོས་པོ་ནམས་རྟག་བརྟན་གཡུང་བྱང་སོགས་ཡིན་པས་ན་རྒྱ་ཁྱེན་གྱི་སྒྲོབས་ཀྱིས་བཟང་  
ངན་དུ་མི་འགྱུར་བས་དག་བཅོམ་པ་སོགས་མེད་དོ་ཞེས་རྒྱུང་མན་པ་རྟོག་གེ་བ་དག་འདོད་དོ། །

༼མ༽ལྷས་བྱེན་གྱི་བུའི་རྟགས་ལས་ཁ་པར་བལྟས་ཀྱི་སྐྱེས་བུ་སྒྲོ་བསངས་སུ་དཔག་པ་ལྟ་བུ་ཡིད་  
ཤེས་འགའ་ཞིག་བསྐྱབ་དང་། སྒྲོན་འཛིན་དབང་མངོན་ལྟ་བུ་དབང་ཤེས་འགའ་ཞིག་མི་བསྐྱབ་བར་  
མཐོང་ནས་ཆད་མ་ནི་མངོན་སུམ་གཅིག་བུ་དང་། རེས་དཔག་ཆད་མ་མ་ཡིན་པར་འདོད་དོ། །

༼ཁ༽སྐྱེས་མ་ཐག་པའི་རིག་པ་ཆོས་ཅན། རང་གི་ཉེར་ལེན་རིག་པ་སྤྲུལ་སྒྲོན་དུ་སྤངསྟེ། རིག་  
པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ད་ལྟའི་རིག་པ་བཞིན། ཐ་མལ་བའི་འཆི་སེམས་ཆོས་ཅན། རང་གི་  
ཉེར་འབྲས་ནམ་ཤེས་བསྐྱེད་རྣམས་ཏེ། ཆགས་པ་དང་བཅས་པའི་སེམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་  
ན་དེའི་ཉེར་ལེན་དུ་གྱུར་པའི་སེམས་བཞིན། ཞེས་འགོག་པར་མཛད་ཅིང་། གཞན་ཡང་། སྐྱེ་བ་  
ཡོངས་སུ་ལེན་པ་ན། །འབྱུང་རྒྱུ་དབང་བོ་སྒྲོ་དག་ནི། །རང་གི་རིགས་ལ་ལྟོས་མེད་ཅན། །ལུས་  
ཉིད་འབའ་ཞིག་ལས་སྐྱེ་མིན། །ཏ་ཅང་ཐལ་ཕྱིར་མཆོམས་སྦྱར་བར། །རྣམ་ལྡན་མཐོང་བ་གང་  
དེ་ལ། །ཅི་ཞིག་ཡོད་འགྱུར་གང་མེད་པ། །གང་གིས་ཕྱི་ནས་མཆོམས་སྦྱར་མེད། །ཅེས་ཏ་ཅང་  
ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་རིགས་པས་སྐྱེ་བ་སྤྲུལ་ཡོད་པར་གྲུབ་པ་ན། སྐྱེ་བ་སྤྲུལ་ནས་འདིར་མཆོམས་  
སྦྱར་བའི་རྣམ་པ་དང་ལྡན་པ་མཐོང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་རྒྱ་ལྡན་པའི་ཅི་ཞིག་ཡོད་པར་གྱུར་ཅིང་། འདི་  
ནས་ཕྱི་མར་མཆོམས་སྦྱར་བ་ལ་རྒྱ་གང་ཞིག་མེད་པའི་རྒྱ་མཆོན་གང་གིས་ཕྱི་ནས་རིགས་འདྲ་ཕྱི་  
མ་མཆོམས་སྦྱར་བ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་ཆོགས་ཆང་མ་ཆང་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་ཐ་མལ་བའི་  
འཆི་སེམས་ཐ་མས་ཀྱང་རིག་པ་ཕྱི་མ་དང་མཆོམས་སྦྱར་བ་ཡོད་པར་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཡིད་ཤེས་  
དེ་འབྱུང་བཞི་ཁོ་ན་ལས་སྐྱེ་ན་ཏ་ཅང་ཐལ་བའི་སྒྲོན་རི་ལྟ་བུ་ཡོད་ཅེན། དེ་ལྟ་ན་གང་དུ་བྱོད་གཤེར་  
ལ་སོགས་པ་སྐྱེ་བོ་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་བའི་ས་སོགས་ཆ་དེ་འགའ་ཡང་མེད་པར་འབྱུང་བ་ཡོད་ཅམ་

གྲིས་ཤེས་པ་སྦྱོང་གོས་པ་དེའི་ཕྱིར་ས་སོགས་འབྱུང་བ་ཐམས་ཅད་སེམས་ཀྱི་ས་བོན་གྱི་བདག་ཉིད་  
 དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། ། ཞེས་འཆད་པར། གང་དུ་དོད་གཤེར་ལ་སོགས་པ། སྦྱོང་བ་མི་  
 འགྱུར་བའི། །ས་སོགས་ཆ་དེ་འགའ་ཡང་མེད། །དེ་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་ས་བོན་བདག་ ཅེས་སོ། །  
 དེའི་ཕྱིར་དབང་བོ་དང་སྒོ་ལ་སོགས་པ་རང་རང་གི་རིགས་འདྲ་ལྡན་པ་མེད་པར་འབྱུང་  
 བཞི་ཁོན་ལས་འབྱུང་བ་ཡིན་ན། ཇི་ལྟར་ས་སོགས་ཀྱི་ཆ་གཅིག་ནི་འབྲུ་མཆུ་རྣོན་དུ་ཡོངས་སུ་གྱུར་  
 པ་བཞིན་དུ་ཆ་ཀྱན་འབྲུ་མཆུ་རྣོན་དུ་འགྱུར་དགོས་ཏེ། ལྷ་མཆན་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་  
 རྟོན་པ་ནི། དེ་ཕྱིར་དབང་སོགས་རང་རིགས་ལ། རྟོས་པ་མེད་པར་འབྱུང་ཡིན་ན། ཇི་ལྟར་  
 གཅིག་ནི་ཡོངས་སུ་གྱུར་བཞིན། ཀྱན་འགྱུར་ཁྱད་པར་མེད་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་སོ། །

༼ཟེའི་དབུ་མ་སྤོང་བོ་ལས། མངལ་གནས་སྟོན་རྩལ་སྟོ་ལ་ནི། །བདུན་རྩལ་ཁོན་ར་འགག་  
 སྟོ་ཡོང་། །ཤེས་བྱ་གཞན་གྱི་དེ་གཞན་ཕྱིར། །ཡང་ན་སྟོ་ཕྱིར་དེ་འོག་བཞིན། ཞེས་བྲངས་པ་  
 ལ་འདིར་རྟེན་བ་གསུམ་པ་ཆད་ཅིང་། དེའི་དོན་ནི་རང་འགྲེལ་ལས། སྟོ་དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་ལྡན་པ་  
 གཞན་གྱི་ཤེས་བྱ་ཐ་དད་པ་གཞན་ལ་དམིགས་པས་སྟོ་ཐ་དད་པ་གཞན་ཞེས་ཐ་སྟོད་གདགས་པར་  
 རིགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །འདི་ལ་རྒྱང་ཕན་པས། རྩར་རྩར་བོ་སོགས་ཤེས་ཡོད་ལ། །  
 རིགས་པ་མེད་པར་སྦྱ་བ་ཡིན། །དབང་བོ་དག་ནི་མ་སྦྱས་ཕྱིར། །དེ་ལ་རྟོགས་བྱའི་དོན་ནི་མེད། །  
 དོན་རྟོགས་པ་ལས་གཞན་ཉིད་དུ། །ངོ་ཐོའི་ཤེས་པ་རིགས་པ་མིན། ཞེས་རྩར་རྩར་བོ་སོགས་ལ་  
 ཤེས་པ་ཡོད་པར་སྦྱབ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་མེད་དེ། དེ་ལ་མིག་སོགས་དབང་བོ་མ་སྦྱས་པའི་ཕྱིར་དང་།  
 ཤེས་བྱའི་ཡུལ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ཡུལ་མེད་པར་ཤེས་པ་སྦྱོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་  
 བ་ལ། མངལ་གནས་ཀྱི་སྐབས་སུ་སྟོའི་ཡུལ་ཡོད་ཅིང་། ཡིད་ཤེས་ནི་དབང་བོ་གཟུགས་ཅན་ལ་  
 མི་རྟོས་པའི་རང་དབང་ཅན་ཡིན་པས་ན། མིག་སོགས་དབང་བོ་གཟུགས་ཅན་མེད་པའི་རྒྱ་མཆན་  
 གྲིས་ཤེས་པ་མེད་པར་སྦྱབ་མི་རུས་ཞེས་རྟོན་པར། སྟོ་ནི་ཤེས་བྱ་རྟོགས་པ་ཡིན་པར་གསུངས། ཞེས་  
 སོགས་བྱུང་ངོ་། །

༼འདི་ཉིད་མཆོམས་སྦྱོར་བའི་སེམས་ཆོས་ཅན། མིག་སོགས་ལ་མི་རྟོས་པའི་རང་དབང་ཅན་

གྱི་ཡིད་གྱི་སྒྲོ་ཡིན་ཏེ། མིག་སྟགས་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པར་རང་གི་ཉེར་ལེན་གྱི་སྟོབས་ཙམ་ལས་ཕྱང་  
བའི་སྒྲོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་མི་ལམ་གྱི་རྣམ་ཤེས་བཞིན། འདི་ལྟར་ན་རྣམ་ཏོག་ནི་དབང་བོ་  
དང་དོན་ཕྱད་པ་ལ་ལྟོས་པ་མིན་ནོ། རྒྱུར་རྒྱུར་བོ་སྟགས་ལ་རྣམ་ཤེས་ཡོད་ཅེས་པ་གཟུ་ལུས་མིན་  
ཏེ། མིག་སྟགས་དབང་བོ་མ་སྐྱེས་པ་ལ། གནས་སྐབས་དེར་ནི་ཤེས་པ་ཅི་ཕྱིར་མེད་དེ་ཡོད་པའི་  
ཕྱིར། རྣམ་ཤེས་ཐམས་ཅད་དབང་བོ་གཟུགས་ཅན་དང་དོན་གྱི་སྟོབས་ལས་ཕྱང་ཞེས་པ་དེ་ནི་མི་  
རིགས་ཏེ། དབང་བོ་གཟུགས་ཅན་དང་དོན་ཕྱད་པ་ལས་གཞན་དུ་མི་ལམ་ལ་སྟགས་པའི་གནས་  
སྐབས་སུ་འང་སྟོན་པོ་ལ་སྟགས་པའི་ཡིད་ཤེས་ཡང་དག་པར་རིག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སྟོན་  
པར། རྒྱུར་རྒྱུར་སྟགས་ལ་རྣམ་ཤེས་ནི། ཡོད་ཅེས་བྱ་བ་གཟུ་ལུས་མིན། །དབང་བོ་མ་སྐྱེས་པ་  
ཉིད་ལ། །དེར་ནི་ཤེས་པ་ཅི་ཕྱིར་མེད། །རྣམ་ཤེས་ཀུན་ནི་དབང་བོ་དང་། །དོན་གྱིས་སྟོབས་  
ལས་ཕྱང་ཞེས་པ། །དེ་ནི་མི་རིགས་གང་ཕྱིར་དེ། །གཞན་དུ་མི་ལམ་སྟགས་སུ་རིག་ །ཅེས་སོ།  
འདིར་བྲངས་པ་ལ་རྒྱང་བ་གསུམ་པ་འཆད་དོ། །

༼ཡེ་གང་འགྱུར་བས་གང་དངོས་སུ་ངེས་པར་མི་འགྱུར་བ་དེ་ནི་དེ་ལ་བརྟེན། མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་  
ན་ན་འགྱུར་བས་བ་ཡང་མི་འགྱུར་བ་བཞིན། པགས་ནད་ལ་སྟགས་པའི་གནས་སྐབས་སུ་ལུས་འགྱུར་  
བས་ཡིད་གྱི་སྒྲོ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་ནི་ཁྲབ་བྱེད་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཆོགས་སུ་སྟོན་པར།  
པགས་ནད་ལ་སྟགས་གནས་སྐབས་སུ། །ལུས་ནི་རྣམ་པར་འགྱུར་ན་ཡང་། །ཡིད་གྱི་སྒྲོ་ནི་མི་འགྱུར་  
ཏེ། །དེ་ཕྱིར་དེ་ལ་འདི་བརྟེན་མིན། །ཞེས་སོ། །རབ་རིབ་ལ་སྟགས་པའི་སྟོན་ཕྱ་མོས་མིག་ལ་  
སྟགས་པ་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་ན། མིག་ལ་སྟགས་པ་ལ་བརྟེན་པའི་སྒྲོ་དབང་ཤེས་རྣམ་པར་འགྱུར་  
བ་ཉིད་དུ་སྐྱེས་པ་ཡིན་ནོ། །བརྟེན་མ་བརྟེན་གྱི་དོན་དེ་ལྟར་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་ལུས་འཇིག་ན་ཡང་  
ཡིད་གྱི་སྒྲོ་ནི་ལུས་ལ་བརྟེན་པ་མིན་པར་རང་གི་ཉེར་ལེན་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་ལ་  
འགལ་བ་མེད་པ་ཅན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྟོན་པར། །རབ་རིབ་ལ་སྟགས་ཕྱ་མོ་ཡིས། །མིག་ནི་རྣམ་  
པར་འགྱུར་བ་ན། །མིག་ལ་སྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་སྒྲོ། །རྣམ་པར་འགྱུར་བ་ཉིད་དུ་སྐྱེས། །དེ་  
ཕྱིར་ལུས་ནི་འཇིག་ན་ཡང་། །ཡིད་གྱི་སྒྲོ་ནི་འདིར་བརྟེན་མིན། །རང་གི་ཉེ་བར་ལེན་སྟོབས་ཀྱིས།



འབྱུང་འགྱུར་འགལ་བ་མེད་པ་ཅན། ཞེས་སོ། རྒྱུར་རྒྱུར་བོ་སོགས་ཤེས་ཡོད་ལ། ཞེས་སོགས་  
 རྒྱུར་བྱངས་པའི་ཆོགས་བཅད་ཕྱེད་དང་གཉིས་ཀྱིས་རྒྱུར་རྒྱུར་སོགས་ལ་ཤེས་པ་དངོས་ཡོད་པ་འགོག་  
 པ་དང་། དེ་ཆེ་རྒྱས་པའི་ངོ་བོ་ཡིས། སྤྲོ་ཞེས་བྱ་བའང་ཡོད་པ་མིན། རྒྱས་པ་ནམས་ནི་རྟོན་  
 མེད་པར། གནས་པར་འཐད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་པའི་རྟོན་གྱི་བདག་ཉིད་ནི། ཡོད་ན་ལུས་  
 ཉིད་དེ་ཡི་རྟོན། མཐར་ནི་ལུས་ནི་ཚྭ་པ་ན། ཤེས་པའི་འཇུག་པ་ཅི་ལ་བརྟེན། ཞེས་རྒྱུར་  
 རྒྱུར་བོ་སོགས་ལ་རྒྱས་པའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ཤེས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱས་པ་རྟོན་མེད་པར་མི་  
 གནས་ཤིང་རྟོན་ཡོད་ན་ལུས་ལས་གཞན་དུ་མེད་པས་ན་ལུས་ལ་བརྟེན་དགོས་ལ། མཐར་ལུས་ཚྭ་  
 པ་ན་རྒྱུ་ཆད་དགོས་ཞེས་རྒྱུང་པན་པས་འདོད་པ་རིགས་པ་འགོག་པ་ནི། རྒྱུར་རྒྱུར་སོགས་ལ་རྣམ་  
 ཤེས་ནི། ཡོད་ཅེས་བྱ་བ་གཟུ་ལུས་མིན། ཞེས་སོགས་དང་། མིག་ལ་སོགས་ལ་སྟོས་མེད་ཕྱིར།  
 ཞེས་སོགས་དང་། པགས་ནད་ལ་སོགས་གནས་སྐབས་སུ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བཤད་དོ། འདི་  
 དེ་མ་ཐག་བྱུང་བའི། གལ་ཏེ་ལུས་གཞན་ལ་བརྟེན་ན། ལུས་གཞན་མཐོང་བ་མེད་པས་ནི། འདི་  
 ནི་ཡོད་པར་ཇི་ལྟར་ཤེས། སྤང་བོ་རྟོ་སོགས་སེམས་བཞིན་དུ། ཐ་དད་ལུས་ལ་འཇུག་པས་ན།  
 ཤེས་པ་དེ་ནི་རྒྱུན་གཅིག་ལ། འབྲེལ་བ་རུ་ནི་ངེ་ལྟར་འགྱུར། ཞེས་རྣམ་ཤེས་དེ་ཤི་འཕྲོས་མ་  
 ཐག་དུ་བྱུང་བའི་ལུས་གཞན་ལ་བརྟེན་ཟེར་ན་ལུས་གཞན་མཐོང་བ་མེད་པ་དང་། ཐ་དད་ལུས་ལ་  
 བརྟེན་པས་ན་རྒྱུན་གཅིག་དུ་མི་རུང་ཞེས་པའི་འདོད་པ་འགོག་པ་ལ། གང་ཕྱིར་ཡིད་སྟོ་འབའ་ཞིག་  
 ཀྱང་། འགལ་བ་མེད་པ་དེ་ལྟར་ཡིན། འདི་ཕྱིར་ལུས་གཞན་ཡོད་གྲུབ་ཕྱིར། ཁོ་བོ་ཅག་གི་འབད་  
 མི་དགོས། ཞེས་བཤད་དེ། འགྲེལ་བ་ལས། འདིར་འཇིག་རྟོན་པ་རོལ་བ་སྐྱབ་པར་འདོད་ལ།  
 དེ་ངེ་ལྟར་གྲུབ་ཅི་ན་གལ་ཏེ་སྟོ་ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་མེད་པ་གྲུབ་པར་གྱུར་ན་དེ་འགྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་  
 ཉིད་གྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་བྱད་པར་ལ་འཇིག་རྟོན་པ་རོལ་དུ་གདགས་པའི་ཕྱིར་རོ། ལུས་ནི་མ་ཡིན་  
 ཏེ་གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་ན་ལུས་མེད་ན་ཡང་འཇིག་རྟོན་པ་རོལ་དུ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་རོ། གལ་  
 ཏེ་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་མེད་པ་ཉིད་གྲུབ་ན་འཇིག་རྟོན་པ་རོལ་ཞེས་བྱ་བ་གྲུབ་པ་ཡིན་  
 ཏེ། ལུས་གཞན་གྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་འབད་པ་མི་དགོས་སོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

།རྒྱུ་པ་མཐའི་མཆན། །ཤེས་པ་ཡོད་པ་ཉིད་སྟེ། །སྟེ་ཅན་ཡིན་ཕྱིར་  
 མྱོས་མཐུ་དང་། །མེ་ཤེལ་ལས་ནི་མེ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་པ་མི་འཐད་དེ། མྱོས་མཐུ་སོགས་ལ་ཤེས་  
 པ་མེད་པས་འབྱུང་བཞི་ཅམ་ལས་སེམས་སྟེ་བའི་དཔེ་མི་རུང་བར་སྟོན་པ་ལ། མྱོས་མཐུ་ཤེས་ཡོད་  
 མ་ཡིན་པས། །ཁྱོད་ཀྱི་དཔེ་ནི་མེད་པ་ཉིད། །ཅེས་གསུངས། རྒྱུ་པ་ན་པའི་སྐབས་མཐུན་ཡིན་པའི་  
 ཕྱིར། །གཏན་ཆོགས་ཀྱང་ནི་འགལ་བ་ཉིད། །ཅེས་པའི་དོན་ནི། རྟོག་གེ་འབར་བ་ལས། རྒྱུ་དེ་  
 དག་ཐམས་ཅད་ནི་རིགས་མཐུན་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེའི་རྒྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །གལ་ཏེ་རྒྱས་པས་  
 སྟོང་བའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལས་ཀྱང་འབྲས་བུ་མི་མཐུན་པ་འབྱུང་བར་གྱུར་ན་ནི། མེ་ཤེལ་  
 ལས་ཀྱང་རྒྱུ་པ་མཐའི་མཆན། རྒྱུ་པ་མཐའི་མཆན་ཀྱང་མེ་འབྱུང་བར་འགྱུར་བའི་རིགས་སོ། །འདི་ལྟར་  
 ཆང་གི་འབྲས་བུ་མྱོས་པ་ནི་སོ་སོར་ངེས་པ་ཡིན་པས་དེ་ལས་དེ་ཉིད་འབྱུང་གི་གཞན་མི་འབྱུང་བས་  
 རིགས་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་ལས་རིགས་མི་མཐུན་པའི་འབྲས་བུ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་  
 ཁྱོད་ཀྱི་གཏན་ཆོགས་སྟེ་བ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བྱ་བ་དེའི་དོན་རིགས་མི་མཐུན་པ་ལས་  
 མི་འབྱུང་བས་འགལ་བ་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས། འདིར་ཁྱོད་ཀྱི་རྟོག་གེ་བརྟགས་འགལ་ཞེས་  
 པ་ནི། འབྱུང་བཞི་ལས་སྟེ་སྟེ། རྒྱུ་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་པའི་རྟགས་སྟེར་དེ་ནི་འབྲས་བུ་  
 དེ་བསྟེན་པའི་རྒྱས་པས་སྟོང་བའི་དངོས་པོ་ལས་མི་སྟེ་བ་དང་འགལ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པས་ན་འདིའི་  
 ཡིག་ལ་ཆད་ལྷག་ཡོད་པར་མངོན་ནོ། །ནང་གི་འབྱུང་བ་རྒྱུ་པ་མཐའི་མཆན། །ཤེས་པ་ཡོད་པ་མ་  
 ཡིན་ཏེ། །ས་ལ་སོགས་པའི་དངོས་ཕྱིར་དང་། །འབྱུང་བ་ཡིན་ཕྱིར་དེ་གཞན་བཞིན། །དེ་ཕྱིར་  
 མངལ་ནས་སྟོན་རོལ་སེམས། །སེམས་གཞན་སྟོན་དུ་སོང་ཡིན་པར། །མཁས་པ་རྒྱུ་པ་མཐའི་མཆན་  
 བྱ་སྟེ། །འདྲིན་པ་ཡིན་ཕྱིར་དེ་འོག་བཞིན། །ཤེས་པ་ཡོད་པ་མ་སྟེ་ཆད་གོམས་བྱས་པས། །བྱུང་མ་  
 ཐག་དུ་ཟས་འཆོལ་བྱེད། །ཟས་ཀྱི་དོན་དུ་བསྟོད་པའི་ཕྱིར། །དཔེར་ན་དབང་བོ་སྟོན་པ་བཞིན། །  
 ཁབ་ལེན་གྱིས་ནི་དོ་བསྟོད་པས། །གཏན་ཆོགས་མ་ངེས་ཉིད་མ་ཡིན། །དེ་ནི་ཟས་ཟ་མཐོང་བའི་  
 ཕྱིར། །མ་གྲུབ་ཉིད་ཀྱང་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཕྱི་ནང་འབྱུང་བ་ལ་སེམས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་ཡོད་མེད་མཆོངས་  
 པ་དང་། བསྟོད་པ་ཅམ་གྱིས་སྟོག་མས་པ་སྟོན་དུ་སོང་བར་སྐབས་ན་ཁབ་ལེན་གྱིས་དོ་བསྟོད་པ་སོགས་

ཀྱིས་མ་ངེས་པར་འགྱུར་བས་དེ་ལྟར་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་གྱི། ཁ་ཟས་ཀྱི་དོན་དུ་བསྐྱོད་པའི་གཏན་ཆོག་གས་  
ཁྱུང་པར་ཅན་བྱས་པས་ན་ཁྱུང་པ་མ་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་པར་བཤད་ཅིང་། ཆོག་དོན་གཞན་ནི་གོ་སྒྲུའོ།

༼ལ་༽གལ་ཏེ་མེད་སྒྲིབ་པ་ཡིས། ༼འཆི་འཕྲོའི་སེམས་ལ་མཆོམས་སྦྱར་མེད། ༼འཆི་ཕྲོའི་  
སེམས་ཕྱིར་དག་བཅོམ་གྱི། ༼ཐ་མའི་སེམས་བཞིན་སྒྲུབ་བྱེད་ན། ༼གཏན་ཆོག་ས་མ་ངེས་ཉིད་འགྱུར་  
ཏེ། ༼འདས་པའི་འཆི་འཕྲོའི་སེམས་ཀྱིས་སོ། ༼ཆེ་རབས་དྲན་ལ་སོགས་ཡོད་དང་། ༼ཚུལ་སྒྲིབ་  
ཕྱིར་ན་དེ་ཡང་ཡོད། ༼ཅེས་འཆི་སེམས་ཀྱི་དྲགས་ཀྱིས་སེམས་གཞན་དང་མཆོམས་སྦྱར་མེད་པར་  
སྒྲུབ་པའི་ཁྱུང་པ་མ་ངེས་ཏེ། ༼འདས་པའི་འཆི་སེམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ༼འཇིག་རྟེན་འདི་ན་ཆེ་  
རབས་དྲན་པ་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། ༼ཁ་ཅིག་པ་མའི་སྦྱོད་ཚུལ་དང་ཚུལ་བྲིམས་ལ་སོགས་པས་  
མི་འདྲ་བ་མཐའ་ཡས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ༼བྱབ་སྟེ། ༼སྦྱོད་པ་མི་འདྲ་བ་དེ་དག་སྟོན་གོམས་པ་མི་  
འདྲ་བ་ལས་གྱུར་པའི་ཕྱིར། ༼ཞེས་བསྟན་ཏོ། ༼འདིར་གོས་ཀྱིས་མ་ངེས་ཉིད་འགྱུར་ཏེ། ༼ཞེས་  
དངས་པ་ཡི་གེ་མོར་ཏེ། ༼གཞུང་དུ་གཏན་ཆོག་ས་མ་ངེས་ཞེས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། ༼སྒྲུབ་བྱེད་གཞན་  
ནི། ༼མངལ་གནས་སྟོན་རྩལ་སྒྲོ་ལ་ནི། ༼སོགས་སོ། །

༼ག༽འདོད་འཇིགས་ཐུང་ན་གྱིས་བརྒྱམས་དང་། ༼ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཆོག་དོན་ནི། ༼ཀྱི་ཆེན་  
ལས། ༼འདོད་ཆགས་དང་སྟག་ལ་སོགས་པས་འཇིགས་པ་དང་། ༼བྱ་སྟུག་པ་གི་བའི་ཐུང་ན་གྱིས་  
ཡོད་བརྒྱམས་པ་དང་། ༼ཀྱན་པ་མི་བ་སོགས་ཀྱིས་ཡོད་བསྐྱེད་པས་ཆགས་ཡུལ་གྱི་བྱུང་མེད་ལ་སོགས་  
པ་ཡང་དག་པའམ། ༼དེའི་ཆེ་ཉེ་བར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་རྣམས་མདུན་ན་གནས་པ་བཞིན་དུ་ནི་གསལ་  
བར་མཐོང་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། ༼ཞེས་སོ། ༼གལ་ཏེ་དེ་འདྲའི་བསྒྲོམས་བྱུང་གི་ཤེས་པ་དེ་  
ཡུལ་གསལ་བར་སྒྲུང་ཡང་རྟོག་པའི་དྲ་བ་བསལ་བའི་དབང་གིས་ཡིན་པ་མ་ངེས་ཏེ། ༼མི་ལམ་གྱི་  
ཤེས་པ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་བཅས་ཀྱང་ཡུལ་གསལ་བར་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། ༼གཉིད་ལོག་  
པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཤེས་པ་ལའང་རྟོག་བཅས་རྟོག་མེད་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། ༼རྣམ་པར་རྟོག་པ་  
དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་ནི་དོན་གསལ་བར་སྒྲུང་བ་ཅན་མ་ཡིན་ཏེ། ༼མི་ལམ་ན་ཡང་རྟོག་བཅས་ཀྱི་  
ཤེས་པ་སྒྲེས་པ་རྣམས་གཉིད་སད་པའི་ཆེ་དྲན་པ་ན་ཤེས་པ་དེ་ཡུལ་གསལ་བར་སྒྲུང་བ་དེ་འདྲའི་དོན་

ཅན་མིན་པར་མི་གསལ་བའི་ནམ་པ་ཅན་དུ་བྱེད་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སྟོན་པར། ནམ་པར་རྟོག་  
 དང་རྗེས་འབྲེལ་ནི། འོན་གསལ་སྒྲུང་བ་ཅན་མ་ཡིན། མི་ལམ་ན་ཡང་བྱེད་པ་དེ། འདྲི་  
 རྟོག་ཅན་མིན་པར་བྱེད། ཞེས་བྱུང་། ནི་ཞེས་པའི་དགར་ཆོག་གིས་མི་ལམ་གྱི་ཤེས་པ་ལ་རྟོག་  
 མེད་གྱི་ཤེས་པ་ཡོད་པར་བསྟན་ཏེ། རྒྱུ་ཆེན་ལས། འདི་དག་གིས་ཤུགས་ལ་འཕངས་པ་ནི་གཉིད་  
 ལོག་པའི་གནས་སྐབས་ན་ཡང་མི་ལམ་གྱི་ཤེས་པ་སྦྱེས་པ་འགའ་ཞིག་སང་པའི་ཆོ་ཡུལ་གསལ་བར་  
 སྒྲུང་བའི་ནམ་པ་ཅན་དུ་བྱེད་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། རྟོག་མེད་ཡིན་ཞེས་པའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་  
 ཕྱིར། འོ་ན་བསྟོམས་སྟོབས་ཀྱིས་ཡུལ་གསལ་བར་སྒྲུང་ན་རྟོག་མེད་ཡིན་པས་ཁྱབ་ན། བསྟོམས་  
 སྟོབས་ཀྱིས་ཡུལ་གསལ་བར་སྒྲུང་བའི་ནམ་པ་འབྱོར་བའི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ནམ་པ་འབྱོར་མངོན་སུམ་  
 ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། རུས་གོང་ལ་སོགས་པ་མི་གཙང་བ་དང་། ཟད་པར་ས་དང་ཁུ་ལ་སོགས་པ་ཡང་  
 དག་པ་མ་ཡིན་པའི་དོན་ཡང་དང་ཡང་དུ་བསྟོམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྤུལ་ཞིང་བསྐྱེད་པ་ན་བསྟོམ་  
 བའི་དོན་ལ་རྟོག་པ་མེད་པ་དང་གསལ་བར་སྒྲུང་བ་ཅན་དུ་མཐོང་བ་དེའི་ཕྱིར། བདེན་པའི་ནམ་  
 པ་ལ་སོགས་པ་ཡང་དག་པ་དང་། ཟད་པར་ས་ལ་སོགས་པ་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་དོན་གང་དང་  
 གང་གིན་ཏུ་བསྟོམས་པར་གྱུར་པ་བསྟོམ་པ་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པ་ན། བསྟོམ་པ་དེ་གསལ་ལ་མི་རྟོག་  
 པའི་སྟོའི་འབྲས་བུ་ཅན་ཡིན་ཞིང་། དེའི་ཆོ་བསྟོམ་བུ་གསལ་བར་སྒྲུང་བའི་མི་རྟོག་པའི་སྟོན་བསྟོམས་  
 པའི་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་ནམ་པ་འབྱོར་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་སྟོན་པར། མི་གཙང་ཟད་པར་  
 ས་ལ་སོགས། ཡང་དག་མིན་པའང་བསྟོམས་པ་ཡི། རྟོབས་ཀྱིས་སྤུལ་བ་རྟོག་མེད་དང་། གསལ་  
 བར་སྒྲུང་བ་ཅན་དུ་མཐོང་། འདྲི་ཕྱིར་ཡང་དག་ཡང་དག་མིན། གང་གང་གིན་ཏུ་བསྟོམས་གྱུར་  
 པ། རྟོམ་པ་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པ་ན། འདྲི་གསལ་མི་རྟོག་སྟོ་འབྲས་ཅན། ཞེས་གསུངས་སོ།  
 ཤེས་རབ་དང་བརྟེན་པ་ལ་སོགས་པ་འདི་དག་རྟོན་བརྟོན་པ་ལ་སོགས་པ་སྤར་ཇི་སྟངས་བཤད་པའི་ཆོས་  
 དང་ཅན་པས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་འགྲིབ་པ་དང་གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་འཕེལ་བ་དེ་དག་རབ་གྱི་མཐར་ཕྱིན་  
 པ་ན་སྟོ་བུར་གྱི་སྦྱིབ་པ་དང་བུལ་བའི་འོད་གསལ་བ་དང་ཆོས་ཀྱན་གཅིག་ཆར་མཁྱེན་པའི་མཐར་  
 ཐུག་གི་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །སྤར་ཡང་དག་པའམ་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་དོན་སྟོམ་

པར་བྱེད་པ་ནི་བསྐྱོམ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ན་གསལ་སྒྲུང་འབྲུང་བར་གྱུ་བཟེན་པ་དེས་ན་ནམ་ཤེས་  
གཅིག་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་གཅིག་ཆར་གསལ་བར་སྒྲུང་བ་སྟེན་པས་དེ་ལྟ་བུ་ཡོད་པར་རྫོགས་  
པར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་པའོ། །འདིར་དེ་ལྟ་བུ་དག་རྟགས་སྦྱར་གྱིས། །ཞེས་བྲངས་པ་དཔེ་མ་དག་  
ལྟར་ གཞུང་དུ། དེ་ལྟ་བུ་ནི་རྫོགས་པར་གྱིས། །ཞེས་བྲུང་བ་དོན་དང་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར།

༼ས༽རང་གི་ས་བོན་ལས་ཆེར་མ་ལ་སོགས་པ་སྟེ་བཡིན་ཞིང་། ཆེར་མའི་རྣམ་པ་ལ་སོགས་པ་  
ཡང་ས་བོན་དེ་ནི་ད་ལས་སྟེ་བཡིན་པས། ཆེར་མའི་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུ་བསྐྱེད་པར་སྟེ་བའི་དཔེར་  
མ་གྱུ་བཅིང་། ཆེར་མ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་རེས་འགའ་ཡུལ་དུས་ཁ་ཅིག་ཏུ་འབྲུང་བར་ཡོངས་སུ་  
ངས་པ་ནི་རང་གི་རྣམ་པ་ལ་སྟེ་བའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཡིན་ལ། རྣམ་པ་དེ་དག་ཆེར་མ་ལ་སོགས་  
པའི་རྒྱ་ཡིན་པར་འདོད་དོ། རྒྱ་ནི་རང་གི་འབྲས་བུ་ལ་ཕན་བཏགས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཕན་  
བཏགས་པ་མེད་པ་ནི་འབྲས་བུ་གང་ལ་རྣམ་པ་སྟེ་བའི་རྣམ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ། །

༼ད༽མངོན་སུམ་གྱིས་མ་མཐོང་བ་ནི་སྟེ་བ་ལྟ་བུ་སོགས་མེད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་མ་ཡིན་ཏེ། སྟེས་  
བུ་ཀུན་གྱིས་མ་མཐོང་བ་ནི་ཐེ་ཆོམ་ཅན་དང་། རང་གིས་མ་མཐོང་བ་ནི་བྲབ་པ་འབྲུལ་བའི་ཕྱིར།  
རྟགས་ཕྱི་མ་གྱུ་བ་ལྟེ། འཕགས་བྱེད་གྱི་རིའི་ཕུག་ཏུ་དུར་བ་དང་དོའི་དུམ་བུ་སོགས་རང་གིས་མ་  
མཐོང་ཡང་ཡོད་པ་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

༼ལ༽གལ་ཏེ་རྒྱ་མེད་ཅན་ནི་དུ། །བསྐྱེད་ཕྱིར་གཏན་ཆོགས་མི་སྦྱར་ན། །ཆད་མ་མེད་པར་  
མི་འགྲུབ་ལྟེ། །དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་ཕྱོགས་མི་འགྲུབ། །གལ་ཏེ་དེ་གྲུབ་ཕྱིར་གཏན་ཆོགས། །རབ་ཏུ་  
སྦྱར་བ་དེ་ལྟ་ནའང་། །གྲུབ་པ་དེ་རྒྱས་བསྐྱེད་ནི་དེ་ཕྱིར། །ཁྱེད་གྱི་ཕྱོགས་གྱི་འགྲུབ་མི་འགྲུར། །ཞེས་  
དངོས་པོ་ནམས་རྒྱ་མེད་དུ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་གཏན་ཆོགས་འགའ་ཞིག་མི་སྦྱར་ན་ཆད་མ་མེད་པར་  
དམ་བཅའི་དོན་གྲུབ་པ་མི་སྟེན་པའི་ཕྱིར་ཁྱེད་གྱི་ཕྱོགས་མི་འགྲུབ་ལ། །གལ་ཏེ་དེ་འགྲུབ་པར་བྱ་  
བའི་ཕྱིར་གཏན་ཆོགས་རབ་ཏུ་སྦྱར་ན་དམ་བཅའི་དོན་རྫོགས་པའི་སྟོང་རྟགས་སྦྱར་གྱི་རྒྱས་བསྐྱེད་  
པའི་ཕྱིར་ཁྱེད་གྱི་རྒྱ་མེད་ཅེས་པའི་ཕྱོགས་འགྲུབ་པར་མི་འགྲུར་རོ་ཞེས་བསྟན་ཏོ། །རྟགས་སྦྱར་  
གྱི་རྒྱ་དང་བཅས་པར་སྦྱ་བ་དང་རྒྱ་མེད་ཅེས་དམ་བཅའ་བཞི་རང་ཆོག་འགལ་བས་རང་གི་ཕྱོགས་

རང་ཉིད་ཀྱིས་གནོད་པ་མ་ཡིན་ནམ་སྟེ་ཡིན་ནོ། ། ཅི་སྟེ་གཏན་ཆོག་སྱིས་སྐྱབ་པ་ལ་སྟོམས་ལས་  
ན་རྒྱ་མེད་ཅེས་པའི་དམ་བཅའ་གཅིག་ལུས་འདི་ལ་ཅི་ཞིག་འགྱུར་ཏེ་དོན་ངེས་པར་མི་འགྱུར་ཞེས་པའོ། །

༼ཀ༽དངོས་རྣམས་རྒྱ་མེད་ལྟ་ཞིག་ཞེས་སོགས་དངས་པ་འདི་འགྱུར་མི་འདྲ་བ་མ་གཏོགས། གལ་  
ཏེ་རྒྱ་མེད་ཁོ་ནར་སྐྱེ་བར་ལྟ་ཞིག་འགྱུར་ན་ནི། །ཞེས་པ་ཡིན་ནམ་སྟེ་ཡང་། འགྱུར་དེ་ལྟར་  
དངས་པའི་དགོས་པ་ལྟག་པོ་མི་སྤང་བས་དཔེ་དག་མ་དག་དཔུང་དགོས་ཤིང་། གང་ལྟར་ཡང་རྒྱ་  
མེད་ལས་སྐྱེ་ན་རྒྱ་ཡིན་མེན་ཐམས་ཅད་ལས་སྐྱེ་བ་དང་། དུས་དྲག་ཏུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བས་རིགས་  
པ་དང་འགལ་བ་དང་། སྟོན་ཐོག་ལ་སོགས་པའི་འབྲས་བུ་འབྲུང་བའི་ཆེད་དུ་དཀའ་བ་བརྒྱ་ཕྱག་  
སྤྱད་པ་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་བས་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བ་དང་འགལ་བར་འགྱུར་ཞེས་པའོ། །མེ་  
ཡི་འབྲས་བུ་དུ་བ་སྟེ། །འབྲས་བུས་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་འཇུག་ཕྱིར། །དེ་མེད་པར་ནི་དེ་ཡོད་ན། །རྒྱ་  
དང་ལྟན་པ་ལས་འདས་འགྱུར། །རྒྱ་མེད་གཞན་ལ་མི་སྟོས་ཕྱིར། །དྲག་ཏུ་ཡོད་པ་འམ་མེད་པར་  
འབྲུང་། །དངོས་པོ་རྣམས་ནི་རེས་འགའ་ཞིག །འབྲུང་བ་སྟོས་པ་ལས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་དོན་  
ནི། དུ་བ་ནི་མེའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ཏེ། མེའི་འབྲས་བུའི་མཚན་ཉིད་ཁྱོད་ལ་རྗེས་སུ་འཇུག་ཅིང་ཆང་  
བའི་ཕྱིར། མེ་མེད་པར་དུ་བ་སྐྱེ་བ་ཡོད་ན། དུ་བ་རྒྱ་དང་ལྟན་པ་ལས་འདས་པར་འགྱུར་ལ། དུ་  
བ་རྒྱ་མེད་པར་སྐྱེ་ན་དེ་རྒྱ་རྒྱེན་གཞན་ལ་མི་སྟོས་པའི་ཕྱིར། ལུས་དུས་དྲག་ཏུ་ཡོད་པ་འམ་ནམ་ཡང་  
མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། དངོས་པོ་རྣམས་རེས་འགའ་འབྲུང་བ་ནི་རྒྱ་རྒྱེན་གཞན་ལ་སྟོས་པའི་རྒྱ་མཚན་  
གྱིས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པའོ། །འཇུག་པའི་རྒྱུ་ཆེན་ལས། གལ་ཏེ་འགྲོ་བ་རྒྱ་ཡིས་སྟོང་  
བ་སྟེ་རྒྱ་མེད་པར་འབྲུང་བར་འགྱུར་ན་འགྲོ་བ་འདི་དག་ནམ་མཁའ་ཡི་ཡུལ་ལ་ཡི་དྲི་དང་མདོག་ཇི་  
བཞིན་དུ་གཟུང་དུ་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ན་ཤིན་ཏུ་ཆེས་བཀྲ་བའི་འཇིག་རྟེན་འཇིན་པ་འང་  
ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་རང་གི་སྟོང་སྟོན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ནི་སྟོན་པོ་ལས་སྐྱེ་བ་དེ་བཞིན་དུ་འཇིག་རྟེན་མཐའ་  
དག་རང་གི་རྒྱ་ཁོན་ལས་སྐྱེ་བ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག ཅེས་གསུངས་སོ། །

༼ཁ༽ཡུར་བུ་འཇིག་རྟེན་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཆོག་དོན་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། རེས་གཟུང་བདུན་གྱི་ནང་  
གི་ཡུར་བུ་འམ་ལྟེ་སྐྱེ་མ་དང་རྒྱུ་པན་གྱི་གཞུང་འབུམ་ཚུམ་པ་པོའི་དང་སྤྱང་འཇིག་རྟེན་མིག་དང་

དེའི་སྒྲོབ་མ་དང་སྒྲོང་འཇུག་སྒྲོབ་ས་ཅན་ནི་ཀྱུང་པན་པའི་སྒྲོན་པ་ཡིན་ལ། ཚུ་རོལ་ཏེ་ཆེ་འདི་ལ་  
གང་མཛེས་པ་ཅམ་གྱིས་ཆོག་པར་སྒྲུབ་ས་ཚུ་རོལ་མཛེས་པ་དང་། ཤེ་བའི་ཆེ་བདག་རྒྱན་ཆད་པར་  
སྒྲུབ་ས་ཆད་པར་སྒྲུབ་དང་། རྒྱེ་བ་ལྷ་ཕྱི་དང་ལས་རྒྱ་འབྲས་སོགས་ཅི་རིགས་མེད་པར་སྒྲུབ་ས་  
མེད་པར་སྒྲུབ་དང་། ལྷ་ཡུར་བུ་སྒྲོན་པར་འཛིན་པས་ཡུར་བུ་བ་དང་། ཡང་དག་པའི་ལྷ་བ་ལས་  
གུད་དུ་སྤང་བས་ཀྱུང་པན་པ་དང་། སོགས་སྒྲུས་ལྷའི་བླ་མ་བ་དང་འཇུག་སྒྲོབ་ས་ཅན་པ་དང་རོ་  
བོ་ཉིད་སྒྲུབ་དང་རང་བཞིན་སྒྲུབ་སོགས་ནམ་གངས་སོ། །རང་བཞིན་རྒྱར་སྒྲུབ་ནི་གངས་ཅན་  
པའི་མིང་ཡིན་པས་འདིར་ཡུར་བའི་འབྲུལ་བར་ཤེས་པར་གྱིས། རྒྱ་འབྲས་དང་ལྷ་སོགས་དང་རྒྱེ་  
བ་ལྷ་ཕྱི་མེད་པར་འདོད་པ་དང་། ལྷ་ངན་རེ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཆོན་ཆད་སྒྲུབ་དུན་གྱི་སྐབས་སུ་བཤད་  
པ་ལྷར་ལྷ་སོགས་འདོད་པ་དང་། ལུང་གཞིར་ཡ་མཆོན་ཅན་དགུ་བརྒྱ་ཅ་དུག་གི་སྐབས་སུ་འགྲོ་  
བ་རིགས་དུག་དང་ལྷ་ལྷར་རྒྱེ་བ་སོགས་ཀྱི་རྒྱེ་བ་ལྷ་ཕྱི་འདོད་པ་ཡོད་པར་བཤད་པ་དང་། འཇུག་  
པ་ཅ་འགྲེལ་སོགས་སུ་སེམས་འབྱུང་བཞི་ལས་རྒྱེ་བར་འདོད་ཚུལ་དང་། ཤེས་རབ་སྒྲོན་མེ་དང་  
དེའི་འགྲེལ་བཤད་སོགས་སུ་བུམ་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོ་བྱད་ནམས་རྒྱན་ལས་རྒྱེ་བར་འདོད་ཚུལ་བཤད་  
པའི་ཕྱིར་ན་ཀྱུང་པན་པ་ལ་རྒྱེ་བ་ལྷ་ཕྱི་དང་རྒྱ་འབྲས་གཏན་མེད་པ་དང་མི་དང་དུད་འགྲོ་དང་མི་  
གསལ་བའི་འགྲོ་བ་གསུམ་ཅམ་འདོད་པས་ཁྱབ་ཟེར་བ་འབྲུལ་བར་རིག་པར་བྱའོ། །ལུང་གཞིའི་  
འགྲེལ་བར་བཤད་པ་ལྷར་སེར་སྒྲ་ཅན་ཁ་ཅིག་འཕྱོར་བ་དང་། རྒྱན་པ་གཏོང་བ་ཁ་ཅིག་དབུལ་  
བར་མཐོང་ནས་རྒྱན་པ་ལ་སོགས་པ་མེད་དོ་ཞེས་པ་ལྷ་བུ་རྟོག་གེ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། ཆོ་ལྷ་མར་སྒྲོག་  
གཙོད་པ་ཁ་ཅིག་ཆེ་རིང་བ་དང་། སྒྲོག་མི་གཙོད་པ་ཁ་ཅིག་ཆེ་ཐུང་དུར་རྒྱེ་བ་མངོན་ཤེས་ཀྱིས་  
མཐོང་ནས་དགེ་བ་མེད་དོ། །མི་དགེ་བ་མེད་དོ་ཞེས་པ་ལྷ་བུ་སྒྲོམས་འཇུག་ལ་བརྟེན་པ་དང་། དང་  
སྒྲོང་འཛིག་རྟེན་མིག་གིས་རང་གི་བུ་མོ་ལ་བསྟོད་པར་འདོད་ནས་འཛིག་རྟེན་པ་རོལ་མེད་པར་བཤད་  
པ་ལྷ་བུ་འདོད་པས་གདུང་བ་དང་། ཡུར་བུས་བཤད་པ་ལྷ་བུ་པན་པར་སྒྲོམ་པ་ཅི་རིགས་ཀྱི་དབང་  
གིས་བྱེད་པ་བོ་མ་མཐོང་བས་རྒྱ་འབྲས་མེད། ལྷ་མ་ནས་འདིར་འོངས་པ་དང་འདི་ནས་ཕྱི་མར་  
འགྲོ་བ་མ་མཐོང་བས་རྒྱེ་བ་ལྷ་ཕྱི་མེད། སེར་སྒྲ་ཅན་འཕྱོར་བ་ལྷ་བུ་འབྲས་བུ་རྒྱའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་

བ་མེད་པས་རྒྱ་འབྲས་མེད། ལུས་སེམས་དབང་པོའི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་ཅམ་བདག་ཡིན་པས་གི་  
 བའི་ཆེ་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་ཆད་ཅིང་ཟད་ལ། གཟུགས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་ཞིག་ཅིང་ཆུད་  
 རྩོས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱི་མེད། ལྡིའི་སེམས་དང་མིའི་སེམས་གཉིས་ལུས་ཐ་དད་ལ་  
 བརྟེན་པའི་ཕྱིར་རྒྱུད་གཅིག་མ་ཡིན་ཞིང་། ཆང་ལས་ཚྭས་མཐུ་དང་མེ་ཤེལ་ལས་མེ་སྐྱེ་བ་ལྟར་སེམས་  
 མེད་འབྱུང་བཞི་ལས་སེམས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ལ། མཐར་འཁེབས་པའི་ཆེ་ནང་གི་འབྱུང་བ་བཞི་ནི་ཕྱིའི་འབྱུང་  
 བཞིའི་བག་ལ་ཞ་བར་འགྱུར། མིག་སྟོགས་དབང་པོ་རྣམས་ནམ་མཁའི་བག་ལ་ཞ་བར་འགྱུར་བས་  
 ལུས་སེམས་ཟད་པ་དེ་ཉིད་མྱང་འདས་ཡིན་པས་ན། མྱང་འདས་དངོས་པོར་མེད་པ་དང་། དབང་  
 པོའི་མངོན་སུམ་མི་བསྐྱེད་པར་མཐོང་བས་ན་མངོན་སུམ་ཆད་མ་ཡིན་ལ། རྗེས་དཔག་ཆད་མ་མ་  
 ཡིན་ཏེ། ལྷ་སྐྱེན་གྱི་བྱ་ལས་སྔ་བསངས་དཔོག་པ་ལྟར་འབྲུལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་འདོད་དོ། །དེ་  
 ཉིད་འགོག་པ་ནི། སེམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་སྐྱེས་མ་ཐག་པའི་སེམས་ལ་སེམས་སྔ་མ་སྔོན་དུ་སྤོང་  
 བར་གྲུབ་པ་དང་། ཟས་ཀྱི་དོན་དུ་གཡོ་བ་དང་། ཆེ་རབས་དྲན་པ་དང་སྤྱོད་པ་ཐ་དད་པ་སྟོགས་  
 ཀྱིས་ཀྱང་སྐྱེ་བ་སྔ་མ་ཡོད་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། སྤོང་བ་ཅེ་བཞོམས་པས་གསལ་སྤང་རབ་ཀྱི་མཐར་  
 ཕྱིན་འབྱུང་རུང་སྐྱབ་པའི་དྲགས་སྦྱོར་དང་། འབྲས་བུ་སྐྱེ་མ་སྐྱེ་རྒྱ་རྒྱེན་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགོ་  
 སྔོག་མ་འབྲུལ་བར་སྐྱབ་པའི་དྲགས་སྦྱོར་གཉིས་ཀྱིས་རིམ་བཞིན་ཀུན་མཁྱེན་དང་རྒྱ་འབྲས་གྲུབ་  
 ཅིང་། སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱི་དང་ཀུན་མཁྱེན་དང་རྒྱ་འབྲས་སྟོགས་མེད་པ་དེ་རྒྱང་ཕན་པའི་མངོན་སུམ་གྱི་  
 སྤྱོད་ཡུལ་མ་ཡིན་ལ། རྗེས་དཔག་ཆད་མ་ཡིན་པ་རྒྱང་ཕན་པ་རང་ཉིད་ཀྱིས་བཀག་པའི་རྒྱ་མཆན་  
 ཀྱིས་ཀྱང་དེ་དག་མེད་པར་འདོད་པ་འབྲུལ་བར་གྲུབ་ཅེས་པའོ། །རྒྱང་ཕན་པའི་གྲུབ་མཐའ་ཆད་  
 བསལ་གྱི་སྐབས་སོ། །

ལེའུ་གསུམ་པ་གྲངས་ཅན་པའི་སྐབས།

༼ག༽གྲངས་ཅན་པ་ལ་མཆོད་འོས་པར་མ་གྲགས་པས་གཅེར་བུ་བ་མ་གཏོགས་པ་ཕྱི་རོལ་བ་  
 སྐྱེས་དང་སྤོང་མཆོད་འོས་སྟོན་པར་མི་འདོད་དམ་སྙམ་མོད་ཀྱང་། འདི་དག་གཞུང་གི་བཤད་ཆོད་



ཅམ་ལས་གནས་ཆོད་ལ་མུ་སྟེགས་པའི་འདོད་པ་གང་ལ་ཡང་ཡིད་ནིན་དུ་རུང་བ་དཀའ་བར་བསྟན་  
པའི་ཆོད་དུ་གཅེར་བུ་བའི་གཞུང་གི་བཤད་ཚུལ་འདིར་བཀོད་པ་ཡིན་པས་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་པའོ།

༼ང་༽རྒྱས་པ་མ་ལུས་དང་ཟུན་པའི། གཙུབ་ཆོད་ནི་འབའ་ཞིག་ལས། འབྲས་བུ་ཁྱད་པར་  
རབ་སྟེ་སྟེ། རྟེན་དངོས་ཅན་ཉིད་ཡང་དག་པར། ཞེས་པ་ནི། འབྲས་བུ་མཐའ་དག་སྟེད་པའི་  
རྒྱས་པ་མ་ལུས་པ་དང་ཟུན་པའི་གཙུབ་ཆོད་འབའ་ཞིག་ལས་ཆེན་པོ་ལ་སྟོགས་པའི་འབྲས་བུའི་ཁྱད་  
པར་རབ་དུ་སྟེ་སྟེ། འབྲས་བུའི་ཁྱད་པར་དེ་གཙུབ་ཆོད་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་དོ། ཞེས་པའོ། རྟེན་  
བུ་སྟོགས་ལས་སྟེ་བ་འགོག་ཆོད་དུ་གཙུབ་ཆོད་ཅེས་ངེས་པར་བཟུང་བ་དང་། དབང་ཕྱག་སྟོགས་  
ལས་སྟེ་བ་འགོག་ཆོད་དུ་འབའ་ཞིག་ཅེས་སྟོས་ཤིང་། རབ་སྟེ་ཞེས་པ་ནི་དངོས་སམ་ཉམ་ཉམ་པས་  
སྟེད་པའི་དོན་ཡིན་པར་དཀའ་འགྲེལ་དུ་བཤད་དོ། རྟེན་བ་ལས་ཟུར་འབྲས་བུ་ཇི་ལྟར་ཡོད་ཅེ་ན།  
མེད་པ་མི་བྱེད་པ་དང་། རྒྱ་ལེན་པ་དང་། ཐམས་ཅད་མི་སྟེ་བ་དང་། རྒྱས་པ་ནི་རྒྱས་པ་བྱེད་པ་  
དང་། རྒྱ་ཡོད་པའི་གཏན་ཆོག་སྟེ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་ལྟར་འབྲས་བུ་ཡོད་པར་གྲུབ་ཅིང་། གཏན་ཆོག་སྟེ་  
དང་པོ་བསྐྱབ་པའི་ཆོད་དུ། གལ་ཏེ་རྒྱ་ཡི་བདག་ཉིད་ལ། རྒྱས་པ་འབྲས་བུ་ཡོད་མིན་ན། རྟེན་  
བུ་བར་མི་རྒྱས་ཏེ། རྟེན་མེད་ཕྱིར་མཁའ་པད་བཞིན། ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི། གལ་ཏེ་  
རྒྱུ་བདག་ཉིད་ལ་རྒྱས་པའི་རྟེན་མེད་འབྲས་བུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན་དེ་ན་རྒྱ་གང་གིས་ཀྱང་བར་མི་  
རྒྱས་ཏེ། རྟེན་མེད་པའི་ཕྱིར་ནམ་མཁའི་པད་མོ་བཞིན་ཞེས་པའོ། རྒྱས་པའི་རྟེན་མེད་པའི་  
མི་གསལ་བར་ཡོད་པའི་དོན་ནོ། གཏན་ཆོག་སྟེ་གཉིས་པ་བསྐྱབ་པའི་ཆོད་དུ། མེད་པར་མཚུངས་  
ན་ཅི་ཡི་ཕྱིར། ལྷ་ལུའི་ས་བོན་ལ་སྟོགས་པའི། རྟེན་བུ་ཕྱིར་ན་ངེས་པ་ཡི། རྟེན་ལེན་ལེན་  
བྱེད་གཞན་མ་ཡིན། ཞེས་སོ། རྟེན་དོན་ནི། ལྷ་ལུའི་འབྲས་བུ་མེད་པར་མཚུངས་ན་ཅིའི་ཕྱིར་  
ལྷ་ལུའི་འབྲས་བུ་དོན་དུ་གཉེར་བ་ནམས་ལྷ་ལུའི་ས་བོན་ཁོ་ན་ལེན་པར་བྱེད་ཀྱི། གཞན་གོ་བྱ་པའི་  
ས་བོན་ལེན་པར་མི་བྱེད་དེ། གོ་བྱ་པའི་ས་བོན་ལྷ་ལུའི་འབྲས་བུས་སྟོང་བ་བཞིན་དུ་ལྷ་ལུའི་ས་བོན་  
ཡང་ལྷ་ལུའི་འབྲས་བུས་སྟོང་ན་བྱེད་གཞན་གང་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་སོ་སོར་ངེས་པའི་ས་བོན་ལེན་  
པར་བྱེད་དེ་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟེན་དོན་དུ་གཉེར་བ་ནམས་འོ་མ་ལེན་གྱི་རྒྱ་མི་ལེན་པ་ནི་འོ་

མ་ལ་ཞོ་ཡོད་ལ། རྩ་ལ་ཞོ་མེད་པའི་རྩ་མཆན་གྱིས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའོ། །གཏན་ཆོག་གསུམ་  
 པ་བསྐྱབ་པའི་དོན་དུ། སྦྱོང་བའི་ཆོས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། །དངོས་པོ་ཀྱན་ལས་སྦྱོང་འགྱུར་རྟེ། །འདི་  
 ཀྱན་ལ་ནི་དེ་བདག་ཉིད། །བྲལ་བར་བྱད་པར་མེད་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པའི་དོན་ནི། སྦྱོང་བའི་ཆོས་  
 ཅན་གྱི་འབྲས་བུ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དངོས་པོ་ཀྱན་ལས་སྦྱོང་བར་འགྱུར་རྟེ། །དངོས་པོ་འདི་ཀྱན་ལ་འབྲས་  
 བུའི་བདག་ཉིད་དང་བྲལ་བར་བྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་པའོ། །སྤར་བཤད་པའི་གཏན་ཆོག་གསུམ་  
 གསུམ་ལ་སྦྱོན་སྦྱོང་བའི་ཚོལ་གྱིས་གཏན་ཆོག་གསུམ་བཞི་བ་བསྐྱབ་པའི་ཆེད་དུ། །འདི་ཡི་རྣམ་པ་ངེས་  
 པའི་ཕྱིར། །དེ་ལྟ་མིན་ཞེས་ལན་མི་རུང་། །གང་ཕྱིར་རྣམ་པའི་རྩ་དག་གིས། །རྣམ་པར་འོས་  
 པའི་འབྲས་ཉིད་བྱེད། །བྱད་པར་བྱར་མེད་གང་ཡིན་པ། །དངོས་པོ་མེད་དང་འགྱུར་བ་མེད། །འགྱུར་  
 ན་བདག་ཉིད་ཉམས་འགྱུར་ཕྱིར། །དེ་དག་གིས་དེ་ཇི་ལྟར་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་རྟེ། །དེའི་དོན་  
 ནི། སངས་རྒྱལ་པས་རྩའི་རྣམ་པ་སོ་སོར་ངེས་པའི་ཕྱིར་སྤར་མེད་ཀྱང་སྦྱོང་བ་དང་། །རྣམ་པའི་  
 རྩ་ལེན་པ་དང་། ཐམས་ཅད་ལས་ཐམས་ཅད་མི་སྦྱོང་བས་སྤར་བཤད་པའི་སྦྱོན་དུ་མི་འགྱུར་ཞེས་  
 པ་ལ། གྲངས་ཅན་པས་དེ་ནི་ལན་དུ་མི་རུང་སྟེ། །རྣམ་པའི་རྩ་དག་གིས་རྣམ་པའི་འབྲས་བུ་ཁོ་ན་  
 བྱེད་པའི་ཕྱིར། །བྲལ་སྟེ། །སྤར་མེད་པ་བྱེད་ན་མི་རྣམ་པ་ཁོ་ན་བྱེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རྟེ། །མེད་  
 པ་ནི་རི་བོང་གི་རྩ་བཞིན་དུ་བྱད་པར་བྱར་མེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། །མེད་པ་ནི་ངོ་བོ་མེད་པ་དང་  
 འགྱུར་བ་མེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། །འགྱུར་ན་ནི་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཉམས་པར་འགྱུར་བའི་  
 ཕྱིར། །རྩ་དེ་དག་གིས་འབྲས་བུ་སྤར་མེད་པ་ཇི་ལྟར་བྱེད་དེ་མི་བྱེད་ཅེས་པའོ། །གཏན་ཆོག་གསུམ་  
 རྩ་བ་བསྐྱབ་པའི་དོན་དུ། །དེ་ལྟར་འབྲས་ཉིད་མི་རུང་ཕྱིར། །ཅི་ཞིག་བྱེད་པས་རྩ་རྩ་འགྱུར། །དེ་  
 ཕྱིར་ས་བོན་ལ་སོགས་པ། །རྩ་ཡི་དངོས་པོར་ཡང་མི་འགྱུར། །ཞེས་སོགས་བྱུང་སྟེ། །དོན་ནི།  
 །དེ་ལྟར་སྤར་བཤད་པའི་གཏན་ཆོག་གསུམ་བཞིས་འབྲས་བུ་སྤར་མེད་པ་བྱེད་མི་རུང་བར་གྲུབ་ཟིན་པའི་  
 ཕྱིར། །འབྲས་བུ་མི་བྱེད་ན་ཅི་ཞིག་བྱེད་པས་ས་བོན་ལ་སོགས་པ་རྩ་རྩ་འགྱུར་རྟེ། །དེའི་ཕྱིར་ས་  
 བོན་ལ་སོགས་པ་ནི་རྩ་མ་ཡིན་རྟེ། །འབྲས་བུ་མེད་པའི་ཕྱིར། །ནམ་མཁའི་པད་མ་བཞིན་ཞེས་པའི་  
 རིགས་པས་འགོག་རྣམ་པས་ན་འབྲས་བུ་ནི་སྤར་ཡོད་པ་སྦྱོང་ཞེས་པའོ། །

༼ཅ༽དེ་ལྟར་རང་བཞིན་དབང་ཕྱག་དག །མེ་མོར་རྒྱ་ཉིད་བཀག་པའི་ཕྱིར། །གཉིས་ཀ་ལྟན་  
 ཅིག་པ་འདི་ཡང་། །སྒྲེ་བ་ཅན་གྱི་བྱེད་པོ་མིན། །ཞེས་ཅ་བའི་རང་བཞིན་དང་དབང་ཕྱག་གཉིས་  
 །མེ་མོར་རྒྱ་ཡིན་པ་སྤར་བཀག་པའི་ཕྱིར་ན་དེ་གཉིས་ཀ་ལྟན་ཅིག་པ་ཡང་སྒྲེ་བ་ཅན་ཏེ་འབྲས་བུའི་  
 །བྱེད་པ་པོ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གངས་ཅན་ལྟར་བཅས་ཀྱི་ལྷགས་བཀག་པ་མདོར་བཅུན་ནས། དེ་  
 །དག་ལྟན་ཅིག་བྱེད་ཉིད་དུ། །བརྟགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་། །ཁྱད་པར་སྒྲེད་པར་བྱེད་ཕྱིར་  
 །རམ། །དོན་གཅིག་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཡིན་གང་། །རྟོག་པ་དང་པོ་མི་རིགས་ཏེ། །དེ་དག་འགྱུར་བ་  
 །མེད་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པའང་མ་ཡིན་འབྲས་བུ་རྣམས། །གཅིག་ཅར་ཐལ་བར་འགྱུར་ཕྱིར་རོ། །  
 །ཞེས་གཙོ་བོ་དང་དབང་ཕྱག་རེ་རེ་ཁོ་ནས་སྟོད་བཅུད་མི་སྒྲེད་ཀྱང་། དེ་གཉིས་ལྟན་ཅིག་པས་སྒྲེད་  
 །དེ། །དཔེར་ན་ཡུལ་དང་དབང་པོ་རེ་རེ་ཁོ་ནས་དབང་ཤེས་མི་སྒྲེད་ཀྱང་དེ་གཉིས་ལྟན་ཅིག་པས་  
 །སྒྲེད་པ་བཞིན་ནི་ཟེར་བ་ལ། །འོ་ན་གཙོ་བོ་དང་དབང་ཕྱག་ལྟན་ཅིག་ཏུ་ཆོགས་པས་པན་ཚུན་རྩས་  
 །པའི་ཁྱད་པར་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་སྒྲེད་པས་བྱེད་དམ། །ཁྱད་པར་མི་འདྲ་བ་མི་སྒྲེད་པར་དོན་གཅིག་  
 །ཁོ་ནས་འབྲས་བུ་དུ་མ་སྒྲེད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་གང་། དེ་ལ་དང་པོ་མི་འཐད་དེ། །གཙོ་བོ་དང་དབང་  
 །ཕྱག་གཉིས་ཉག་པ་ཡིན་པས་འགྱུར་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། །གཉིས་པའང་མི་འཐད་དེ། །འབྲས་བུ་དུ་  
 །མ་གཅིག་ཆར་སྒྲེ་བར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། །རྒྱུའི་རྩས་པ་ཐོགས་པ་མེད་ཅིང་མ་ཆང་བ་  
 །མེད་པའི་གཙོ་བོ་དང་དབང་ཕྱག་དུས་ཉག་ཏུ་ཉེ་བར་གནས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་འགོག་པར་བྱེད་དོ། །

༼ཆ༽འཇམ་དཔལ་ཞལ་ལུང་ལས། །དུས་ལས་བྱུང་དང་འདོད་ཀྱལ་དང་། །གནམ་གྱིས་བསྐྱོས་  
 །དང་གྱི་ན་དང་། །འཛིན་པ་བོས་ནི་སྒྲུལ་བ་དང་། །ཁམས་ཀྱན་ལ་ནི་ངེས་འབྱུང་དང་། །དབང་  
 །ཕྱག་དང་ནི་འབྲིན་པ་བོ། །དུས་དང་གཙོ་བོ་འབྲེད་པ་དང་། །བྱེད་པ་བོ་ནི་མ་ཡིན་དང་། །རྣལ་  
 །འབྱོར་དང་ནི་ཆད་མ་དང་། །དག་པ་དང་ནི་མ་དག་པ། །ནང་གནས་བཟོད་དུ་མེད་པའི་བདག།  
 །སྒྲེས་བུ་དང་ནི་བྱབ་བདག་དང་། །སློག་དང་གང་ཟག་རྣམ་ཤེས་དང་། །ཀྱན་གཞི་དང་ནི་ཤེས་  
 །པ་བོ། །མཐོང་བ་བོ་དང་གཟུང་འཛིན་དང་། །ཤེས་པ་དང་ནི་ཤེས་བུ་དང་། །ཤེད་ལས་སྒྲེས་  
 །དང་ཤེད་བུ་དང་། །སློག་དང་གསོ་བ་ལ་སོགས་པ། །མུ་སྟེགས་རྣམས་ཀྱིས་རྣམ་པར་རྟོག་ །ཞེས་

མུ་སྟེགས་པའི་བདག་གི་ནམ་གངས་སུ་མ་རྩ་རྩ་གསུམ་སྟོགས་བཤད་པ་དང་། འགྲེལ་བར་། ཏུས་  
ལས་བྱུང་བ་ཞེས་པ་ལ་སྟོགས་པ་བཞི་ནི་གྲངས་ཅན་པས་བཏགས་པ་ལོ། །འཛིན་པ་བོས་སྒྲུབ་པ་  
ལ་སྟོགས་པ་བརྒྱད་ནི་བྱེ་བྲག་པས་བཏགས་པ་ལོ། །ནལ་འཕྱོར་ལ་སྟོགས་པ་བཞི་ནི་སེར་སྒྲུབ་ས་  
བཏགས་པ་ལོ། །ནང་གནས་ལ་སྟོགས་པ་ལྔ་ནི་ནམ་མཁའི་གོས་ཅན་པས་བཏགས་པ་ལོ། །ནམ་  
ཤེས་ལ་སྟོགས་པ་གསུམ་ནི་རིག་བྱེད་ཀྱི་མཐའ་གསང་བར་སྒྲུབ་ས་བཏགས་པ་ལོ། །མཐོང་བ་ལ་  
སྟོགས་པ་ལྔ་ནི་ཅ་ར་ཀ་བས་བཏགས་པ་ལོ། །ཤེད་ལས་སྒྲེས་པ་དང་། ཤེད་བྱ་ནི་རྩལ་བོ་ལ་སྟོགས་  
པས་བཏགས་པ་ལོ། །སྟོག་དང་གསོ་བ་ལ་སྟོགས་པ་ནི་སྟོས་དམར་བས་བཏགས་པ་ལོ། །ཞེས་བྱུང་ངོ་། །

༼༤༽འདིར་དང་སྤང་སེར་སྒྲུབ་རྒྱུ་འབྲང་བའི་སྟོན་གྱི་གྲངས་ཅན་ལ་གྲངས་ཅན་ལྟ་མེད་  
པ་དང་། ལྟ་ཆེན་དབང་ཕུག་གིས་རྒྱུ་འབྲང་བའི་དབང་ཕུག་ནག་པོའི་རྒྱུ་སྟོགས་ཅོམ་པའི་  
སྟོན་པ་རྩལ་ལྟ་རྒྱུ་འབྲང་དང་བཅས་པའི་གྲངས་ཅན་གྱི་རབས་པ་ལ་གྲངས་ཅན་ལྟར་བཅས་སྒྲུབ་  
བཤད་ངོ་། །འོན་ཀྱང་སྟོན་པ་རྩལ་ལྟ་རྒྱུ་འབྲང་དང་བཅས་པ་ནམས་སེར་སྒྲུབ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཤེས་  
བྱེད་གསལ་བོ་མེད་ཅིང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱན་བརྟམས་སྒྲུབ་གྲངས་ཅན་དང་སེར་སྒྲུབ་གཉིས་སོ་སོར་སྒྲོས་  
ཀྱང་དེའི་གྲངས་ཅན་གྱིས་དབང་ཕུག་གི་ཡོན་ཏན་མི་འདོད་པར་འགལ་བར་བཤད་ཅིང་། སྟོན་  
ཞབས་ཀྱིས་དེ་གཉིས་སོ་སོར་བཤད་ཀྱང་བྱེ་བྲག་པའི་བདག་གི་ནམ་གངས་ཀྱིས་བར་དུ་ཆོད་པས་  
དེ་ལྟར་བཤད་དམ་འདོད་ཚུལ་མི་འདྲ་བས་ཡིན་སྟམ་དུ་ཐེ་ཆོམ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། སྟོན་  
པ་རྩལ་ལྟ་སྟོགས་གྲངས་ཅན་ལྟར་བཅས་ཀྱི་འདོད་ཚུལ་ཡལ་ཆེར་སེར་སྒྲུབ་རྒྱུ་འབྲང་ག་སྟེགས་ཡིན་  
པའི་ཕྱིར་ན་སེར་སྒྲུབ་དང་གྲངས་ཅན་གཉིས་དོན་གཅིག་ཡིན་ནམ་སྟམ་པས་དཔྱད་པར་བྱའོ། །

༼༥༽གྲངས་ཅན་ལྟར་བཅས་ཆོས་ཅན། དབང་ཕུག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཙོ་བོ་བདེན་ཞེན་གྱིས་  
འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁུབ་ཅེས་པ་ལོ། །

༼༦༽ན་བ་ལ་སྟོགས་པའི་དབང་བོ་ལྟ་ནམས་ཡིད་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ནས་སྒྲུབ་ལ་སྟོགས་པ་  
འཛིན་པ་ལ་འཇུག་བཞིན་པ་ནི་མངོན་སུམ་ཆད་མར་འདོད་དེ། འདི་ནི་ནང་བ་སངས་རྒྱས་པ་ལྟར་  
ན་དབང་བོའི་མངོན་སུམ་གྱི་ཆད་མའི་དུས་མཉམ་པའི་བདག་རྒྱེན་དུ་གྱུར་པའི་དབང་བོ་གཟུགས་

ཅན་པ་ཞིག་ཡིན་ནམ་སྙམ། ན་པ་ལ་སོགས་པའི་དབང་བོ་ལྔ་རེ་རེ་ལ་ཆད་མ་ཡིན་མིན་གཉིས་ཡོད་  
 དེ། སྐུ་ལ་སོགས་པ་འཛིན་པ་ལ་འཇུག་བཞིན་པའི་དབང་བོ་ལྔ་ཆད་མར་འདོད་ཀྱི། དེ་ལྟར་འཇུག་  
 བཞིན་པ་མ་ཡིན་པའི་དབང་བོ་ལྔ་ཆད་མར་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་ཀྱི་དབང་པར་འབྱེད་པའི་  
 ཆད་དུ་འཇུག་པ་ཞེས་སྒྲོས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེར་མ་ཟད་ཡུལ་ལ་འཇུག་བཞིན་པ་ཡིན་ཀྱང་སྤང་  
 ལ་མ་ངེས་པ་དང་ཉོག་མེད་ལོག་ཤེས་ཀྱི་དུས་མཉམ་པའི་བདག་རྒྱུན་ལྟ་བུ་ཞིག་ཆད་མ་ཡིན་པ་སེལ་  
 བའི་ཆད་དུ་ཡིད་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པ་ཞེས་སྒྲོས་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་གངས་ཅན་གྱིས་དབང་  
 བོ་ལྔ་དབང་ཤེས་ཀྱི་བདག་རྒྱུན་དང་དབང་བོ་སོ་སོ་ལ་བརྟེན་ནས་གཟུགས་སོགས་སོ་སོར་མཐོང་  
 བའི་མིག་ཤེས་སོགས་ཤེས་པ་ཐ་དད་པ་ཁས་མི་ལེན་ཏེ། ཤེས་པ་ཡིན་ན་གང་ཟག་ཡིན་པས་ཀྱང་  
 པ་དང་། ལྟ་སྒྲིན་ལྟ་བུ་གཅིག་གི་རྒྱུད་ལ་གང་ཟག་ཐ་དད་པ་ཡོད་པ་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར་དང་། བདག་  
 ཤེས་རིག་གི་སྒྲེས་བྱས་མིག་དབང་གི་སྒྲོ་ནས་གཟུགས་མཐོང་བ་ཡིན་ཀྱང་། མིག་དབང་རང་ཉིད་  
 ཀྱིས་གཟུགས་མཐོང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ལེགས་བཤད་སྤྲིང་བོ་ལས། འདི་ལ་ཕྱི་རོལ་པས་མིག་ལ་སོགས་  
 པའི་ཆོས་གང་ཟག་ཏུ་འཛིན་ཏུ་མི་རུང་བར་མཐོང་ནས་དེ་དག་ལས་ཇས་གཞན་གྱི་མཐོང་བ་བོ་ལ་  
 སོགས་པའི་གང་ཟག་ཁས་བླངས་ཤིང་། ཞེས་དང་། ན་མ་འབྲེལ་ཁྲི་ཀ་ཆེན་ལས། སྒྲེས་བྱ་ཡུལ་  
 ལ་ལྟ་བའི་ཚུལ་ནི། སྒྲེས་བྱ་ཉིད་ལ་ཡུལ་གྱི་ན་མ་པ་འཆར་བ་ཡང་མིན་ལ། མིག་ལ་སོགས་པའི་  
 ཤེས་པ་ཐ་དད་པ་དག་གིས་རང་རང་གི་དབང་བོ་ལ་བརྟེན་ཏེ་ཡུལ་ལ་སོ་སོར་ལོངས་སྤྱོད་པ་ཡང་  
 མ་ཡིན་གྱི། ཇི་ལྟར་རྒྱལ་བོ་པོ་བྱང་གི་ལན་ཀན་ཐ་དད་པ་དག་ནས་སྤྱོད་མོས་ཆལ་ཐ་དད་པ་དག་  
 གི་དཔལ་ལ་ལྟ་བར་བྱེད་པ་བཞིན་དུ། སྒྲེས་བྱ་གཅིག་ཉིད་མིག་གི་དབང་བོའི་སྒྲོ་ནས་གཟུགས་ལ་  
 ལྟ་བར་བྱེད་ཅིང་། ན་བའི་སྒྲོ་ནས་སྤྱོད་ཏེ་ལྟ་བར་བྱེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་གྱིས་  
 ཡུལ་ལ་ལྟ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ཅིང་། དེ་ཡང་སྤོང་མེ་ལོང་ཆེན་པོ་ལ་ཡུལ་གྱི་གཟུགས་བརྟན་འཕྲོས་  
 ཤིང་། དེ་ཉིད་སྒྲེས་བྱ་ལ་སྤང་བའི་སྒྲོ་ནས་སྒྲེས་བྱ་ཡུལ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་ཡིན་ཅིང་། གང་ཡུལ་  
 གྱི་ན་མ་པ་ཤར་བ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཡུལ་མཐོང་བ་མ་ཡིན་ཅིང་། ཡུལ་མཐོང་བ་བོད་ཉིད་ལ་ཡུལ་གྱི་  
 ན་མ་པ་ཤར་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདིར་ཡིད་ཀྱི་འཇུག་པ་ནི་

རང་བཞིན་དང་རྣམ་འགྲུར་ཐ་དད་མེད་པར་འདོགས་ཕྱེད་དོ། །ཞེས་པ་ནི། ཚད་མའི་མདོའི་འགྲེལ་  
བཤད་དུ་གསུངས་པའི་དོན་དར་རྒྱུ་ཏུ་བཤད་པ་ལྟར་འདིར་ཡང་བཀོད་པ་ཡིན་ལ། འགྲེལ་བཤད་  
དེ་ལས་ནི། ཡིད་ཀྱིས་ཞེས་པ་ཡིད་ཀྱི་འཇུག་པ་སྟེ། རང་བཞིན་དང་རྣམ་འགྲུར་དག་ཐ་དད་མེད་  
པར་ཉེ་བར་བཏགས་པ་ལས་དེ་སྐད་དུ་བཤད་དོ། །ཞེས་བྱུང་ངོ་། །དོན་ནི། རྣ་བ་ལ་སོགས་པའི་  
དབང་པོ་ལྔས་རང་བཞིན་དང་སྒྲ་ལ་སོགས་པའི་དེ་ཙམ་ལྔ་བསྡེས་ནས་ཡུལ་དུ་བྱེད་ཀྱང་དེ་དང་  
དེའི་སྒྲུལ་དུ་ཐ་སྐད་འདོགས་པར་མི་བྱེད་ལ། ཡིད་ཀྱི་འཇུག་པས་རང་བཞིན་དང་རྣམ་འགྲུར་བསྡེས་  
ནས་སྒྲའི་སྒྲུལ་པ་དང་གཟུགས་སོ་སྒྲུལ་དུ་ཞེན་པ་ནི་ཡིད་ཀྱི་དབང་པོས་ཡུལ་ལ་འཇུག་ཚུལ་དུ་བཤད་  
དམ་སྒྲུལ་ཡང་དཔུང་དགོས་སོ། །ཡིད་ཀྱིས་བྱེན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་དོན་ལ་འདོད་ཚུལ་གཉིས་ལས།  
དང་བོན་ཡིད་དང་དབང་པོ་ལྔ་ནི་ཅིག་སྒྲ་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་གཅིག་ལ་འཇུག་པའི་དོན་ཡིན་ལ། གཉིས་  
པ་ནི་དར་རྒྱུ་ལས། ཡིད་ཀྱིས་རིག་པའི་དོན་དེ། དབང་པོས་དོན་གཟུང་བའི་རྗེས་སུ་ཡིད་ཀྱིས་  
རིག་པར་བྱེད་པ་དང་། དེའི་རྗེས་སུ་སྒྲུལ་ཞེན་པར་འདོད་དོ། །ཞེས་སོ། དེའི་དོན་ནི་དང་བོར་  
ཡིད་ཀྱིས་རིག་པའི་དོན་དེ་དབང་པོས་གཟུང་བའི་རྗེས་སུ་སྒྲུར་ཡང་ཡིད་ཀྱིས་རིག་པར་བྱེད་ཅེས་  
པ་ཡིན་གྱི། ཡིད་ཀྱིས་རིག་པ་སྟེ་བྱེན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་དོན་ནི། དང་བོར་དབང་པོས་གཟུང་བའི་  
རྗེས་སུ་དབང་པོའི་འཇུག་པ་དེ་ཡིད་ཀྱིས་རིག་པར་བྱེད་ཅེས་པའི་དོན་ནི། །ཡིད་ཀྱིས་རིག་པར་  
བྱ་བའི་ཡུལ་ཡང་དབང་པོའི་འཇུག་པ་ཡིན་གྱི། གཟུགས་སྒྲ་སོགས་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་མིན་ཏེ། འགྲེལ་  
བཤད་དུ་གཞུང་བྱངས་པ་ལས། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་རྣམས་ལ་དབང་པོ་ཞེན་པར་བྱེད་ན་དབང་པོའི་  
ཞེན་པ་དེ་ལ་ཡིད་རྗེས་སུ་ཞེན་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་དང་། འགྲེལ་བཤད་ལས། གཞུང་འདི་ནི་  
དབང་པོའི་འཇུག་པ་ཁོ་ན་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་ནི། ཡིད་ཀྱི་འཇུག་པས་ཡང་དག་པར་  
རིག་པར་བྱ་བ་སྟེ། དབང་པོའི་འཇུག་པ་དང་ལྟན་ཅིག་པས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཏྟགས་  
པར་བྱའོ། །དེའི་ཕྱིར་གང་རྣ་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་འཇུག་པ་ཡིད་ཀྱིས་འཇུག་པས་གཟུང་བར་  
བྱ་བ་དེ་ནི་དེས་བྱེན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་ཞེས་བཤྲོད་དེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱེན་གྱིས་བརྒྱབས་  
པའི་དོན་དེ་གཉིས་ནི་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ཡུལ་འདི་ནི་སྒྲའི་ཞེས་པ་དང་དབང་པོ་འདི་ནི་སྒྲ་ལ་འཇུག་

པའི་ཞེས་ཡིད་གྱིས་ཞེན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནམ་སྙམ་མོ། །འདིར་དབང་པོའི་འཇུག་པ་ནི་ཞེས་སོགས་  
 བློ་ཆད་མའི་མདོའི་དར་སྒྲིག་ལས། དབང་པོ་རྣམས་ཀྱི་འཇུག་པ་ནི། རང་གི་ཡུལ་ཉེ་བར། ཡུལ་  
 དེའི་རྣམ་པར་འགྱུར་བའོ། །དེ་ཡང་རྒྱུན་དང་བཅས་པ་དང་རྒྱུན་མེད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལྷགས་  
 བསྐྱེད་པ་ན། མེ་ལྷགས་རྩལ་གཅིག་མ་ཡིན་ཡང་། རྩལ་གཅིག་པ་ལྟ་བུར་འབྱུང་བ་བཞིན་དུ།  
 སེམས་པ་ཅན་གྱིས་ཡུལ་སྤྱོད་བར། ཡུལ་དང་འདྲེས་པས་ཡུལ་རྣམས་སྤྱོད་བའི་ངོ་བོ་མིན་ཡང་།  
 སྤྱོད་བའི་ངོ་བོ་ལྟ་བུར་སྤྲང་བའི་སྐབས་སོ། །དེ་ལ་རྒྱུན་མེད་པ་ནི། སེམས་པ་ཅན་སྦྱོན་མའི་འོད་  
 ལྟ་བུར་ཡུལ་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི། ཡུལ་དང་འདྲེས་པ་ལྟ་བུར་སྤྲང་བ་མ་ཡིན་པའི་སྐབས་  
 ཉེ། ཞེས་པའི་དོན་བཞུགས་པ་ཡིན་ལ། འོན་ཀྱང་བཤད་ཚུལ་འདི་འགྲེལ་བཤད་དང་མི་མཐུན་པར་  
 སྤྲང་བས་དབྱེད་དགོས་ཉེ། འདིར་རྒྱུན་བཅས་རྒྱུན་མེད་གྱི་དོན་ནི་སེམས་པ་ཅན་ཉེ་བདག་ཤེས་  
 རིག་གི་སྦྱོས་བྱ་སྒྲུབ་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་དང་འདྲེས་པས་སྒྲུབ་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་རྣམས་སེམས་པ་ཅན་  
 དང་ངོ་བོ་གཅིག་པ་ལྟ་བུར་སྤྲང་བ་ཡིན་མིན་ལ་བྱེད་པར་བཤད་པ་དང་། འགྲེལ་བཤད་ལྟར་ན་  
 དབང་པོའི་འཇུག་པ་ནི་སེམས་པ་ཅན་དང་འདྲེས་པས་དེའི་ངོ་བོ་ལྟ་བུར་སྤྲང་བ་ཡིན་མིན་ལ་བྱེད་  
 པའི་ཕྱིར་ཉེ། འགྲེལ་བཤད་ལས། དབང་པོ་རྣམས་ཀྱི་འཇུག་པ་ནི། རང་གི་ཡུལ་ཉེ་བར་གྱུར་པ་  
 ན། དེའི་རྣམ་པར་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་སྤྱིར་ཡང་རྣམ་པ་གཉིས་ཉེ། རྒྱུན་  
 དང་བཅས་པ་དང་རྒྱུན་མེད་པའོ། །རྒྱུན་ནི་སྦྱོས་བྱ་ལས་བྱུང་བའི་དོན་གསལ་པར་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ།  
 སེམས་པ་ཅན་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡུལ་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བའི་རང་བཞིན་ནོ། །འདི་ཡང་བདག་གི་ངོ་བོ་ཡིན་  
 གྱི་གཞན་འགའ་ཞིག་གི་མ་ཡིན་ཉེ། སེམས་པ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །སྦྱོས་བྱ་ལས་བྱུང་བའི་  
 རྒྱུན་དེ་དང་ལྷན་ཅིག་འདུས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དང་ངོ་བོ་གཅིག་པ་ལྟ་བུར་སྦྱོན་པ་དེ་ནི་རྒྱུན་དང་བཅས་  
 པ་སྟེ། དཔེར་ན་བསྐྱེད་པའི་གནས་སྐབས་ན་ལྷགས་ཀྱི་གོང་བུ་མེ་དང་འདྲེས་པ་ལས་དེའི་རང་  
 བཞིན་མ་ཡིན་ཡང་མའི་རང་བཞིན་ཉིད་ལྟ་བུར་འབྱུང་བ་དེ་བཞིན་དུ་འཇུག་པ་ནི་ཉམས་སུ་སྤྱོད་  
 བའི་ངོ་བོ་མ་ཡིན་ཡང་སེམས་པ་ཅན་དང་འདྲེས་པ་ལས་སེམས་པ་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་ལྟ་བུར་འབྱུང་ངོ་། །  
 གང་ཡང་འཇུག་པ་སྦྱོན་མའི་འོད་ལྟ་བུ་ཡུལ་གསལ་བར་བྱེད་པ་འབའ་ཞིག་ཡིན་གྱི་སེམས་པ་ཅན་

དང་འདྲེས་པ་ལས་དེའི་ངོ་བོ་ལྟ་བུར་བྱུང་བ་ནི་མ་ཡིན་པ་དེ་རྒྱུན་མེད་པ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་  
 པའི་ཕྱིར། བྱལ་སྤྱོད། འདིའི་རྒྱུན་ཞེས་པ་ཡུལ་ཉམས་སུ་སྤྱོད་པའི་སྐྱེས་བུ་དང་། དེ་དང་འདྲེས་  
 པ་ཐོ་ནི་ཡུལ་ལ་འདུག་བཞིན་པའི་དབང་པོ་དང་། འདྲེས་པའི་དོན་ནི་དབང་པོ་དེ་ཡུལ་ཉམས་སུ་  
 སྤྱོད་པའི་སྐྱེས་བུའི་ངོ་བོ་དང་དབྱེར་མེད་པ་ལྟ་བུར་འབྱུང་བ་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྤྱོན་མེད་  
 འོད་ལྟ་བུར་ཡུལ་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཡང་དབང་པོ་ཡིན་གྱི། སྐྱེས་བུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ནང་བ་  
 སངས་རྒྱུས་པ་ལྟར་ན་གཟུགས་མཐོང་བའི་མིག་དབང་དང་གཟུགས་མཐོང་བ་པོའི་སྐྱེས་བུ་ནི་ངོ་བོ་  
 གཅིག་ཡིན་པས་སྒོ་ལྟན་སྐྱེས་ལ་དེ་གཉིས་འོ་ཆུ་འདྲེས་པ་ལྟར་དབྱེར་མེད་པར་གར་བ་ཡིན་ཀྱང་།  
 གྲངས་ཅན་པས་དེ་གཉིས་ངོ་བོ་ཐ་དད་དུ་ཁས་སྤངས་པས་ངོ་བོ་གཅིག་པ་ལྟ་བུར་བྱུང་ཡང་ངོ་བོ་གཅིག་  
 པ་མིན་ཞེས་བྱུང་པར་བྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་གྲངས་ཅན་སྤྱིས་ན་བ་དང་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་  
 ནི། འདུག་པའི་རྒྱུ་ཆེན་ལས། ན་བ་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་ལྟ་བུ་ཀྱིས་བྱེད་གྱིས་བསྐྱབས་  
 པས་ཡོངས་སུ་གཟུང་བའི་ཡུལ་སྤྱོད་ལ་སོགས་པ་དག་ལ་སྒོས་ཞེན་པར་བྱེད་ལ། དེ་ནས་སྒོས་ཞེན་  
 པར་བྱས་པའི་དོན་ལ་སྐྱེས་བུས་སེམས་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །སེམས་ཀྱི་འདུག་  
 པ་ལྟ་བུ་མཆོག་གི་འདུག་པ་ཞེས་པ་ནི་བསྐྱེས་རྒྱུད་ལས། ལམ་དུག་ནམས་དང་ཞེས་པའི་འགྲེལ་  
 བར། འདིར་ལུས་ལ་ལམ་དུག་ནམས་ཞེས་པ་ནི་ཡུལ་དུག་པོ་ནམས་ལ་འདུག་པར་བྱེད་པའོ། །ཞེས་  
 པ་ལྟར་མིག་གཟུགས་ལ་འདུག་པ་ནས་ཡིད་ཆོས་ལ་འདུག་པའི་བར་ལམ་དུག་བཤད་པའི་དང་པོ་  
 ལྟ་བུ་བྱེད་དམ་གཞན་ཞིག་ཡིན་དུ་དགོས་སོ། །སེར་སྐྱ་བ་སྐྱ་མ་ནམས་ནི། དེ་ཙམ་ལྟའི་བདེ་  
 སོགས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཆ་མེད་གཅིག་ཏུ་འདོད་པ་ལ། ནང་བ་སངས་རྒྱུས་པས། འོ་ན་ན་བའི་དབང་  
 པོས་སྤྱིའི་རང་བཞིན་འཛིན་ན་དེས་དེ་ཙམ་ལྟའི་རང་བཞིན་འཛིན་པར་འགྱུར་བས་དབང་པོ་ལྟའི་  
 ཡུལ་མི་འགལ་བར་འགྱུར་བ་དང་། འོན་པས་ཀྱང་སྤྱོད་པ་དང་། ཡོང་བས་ཀྱང་གཟུགས་མཐོང་  
 བར་འགྱུར་ཞིང་། ན་དབང་གིས་སྤྱིའི་རང་བཞིན་ཡུལ་དུ་མི་བྱེད་ན་རང་བཞིན་དང་ནམ་འགྱུར་  
 གཉིས་རང་བཞིན་གཅིག་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཞེས་འགོག་པའི་ཆོ། སེར་སྐྱ་བ་སྐྱ་མ་ནམས་ན་རེ།  
 ན་བའི་འདུག་པས་སྤྱིའི་རང་བཞིན་བདེ་སོགས་དང་སྤྱིའི་དེ་ཙམ་གཉིས་ཀ་བསྐྱེས་ནས་ཡུལ་དུ་བྱེད་



ཅིང་། སྤྱི་ལ་སོགས་པའི་དེ་ཙམ་ལྟ་ཡོན་ཏན་གསུམ་གྱི་བཀོད་པའི་དབྱིབས་ཡིན་ལ། སྤྱི་གསལ་  
 བ་ནམས་ལ་སྤྱི་རིགས་གཅིག་པའི་དབྱིབས་ཡོད་ཀྱང་། དེ་ནི་རེག་བྱ་སོགས་དེ་ཙམ་གཞན་ལ་  
 མེད་པས་དབང་པོ་ལྟའི་ཡུལ་མི་འགལ་བར་མི་འགྱུར་རྟེ། མདོར་ན་དེ་ཙམ་ལྟའི་རང་བཞིན་ཆ་  
 མེད་གཅིག་ཡིན་ཀྱང་། ཡོན་ཏན་གསུམ་གྱི་བཀོད་པའི་དབྱིབས་ཐ་དད་ཡིན་པས་དབང་པོ་ལྟའི་  
 ཡུལ་སོ་སོར་རྟེ་འགལ་བར་འདོད་ཅེས་པའོ། །དེ་ལ་ཕྱི་མ་གྲངས་ཅན་ཡུང་བར་བྱེད་པའི་སྤྲུལ་  
 ན་རེ། དེ་ཙམ་ལྟའི་རང་བཞིན་ཡོན་ཏན་གསུམ་ལ་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། སྤྱི་དེ་ཙམ་  
 དེ་རང་གི་རང་བཞིན་ཡོན་ཏན་གསུམ་དང་རྣམས་གཅིག་ཡིན་ཀྱང་། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་རང་  
 བཞིན་ཡོན་ཏན་གསུམ་དང་རྣམས་ཐ་དད་ཡིན་པས་དབང་པོ་ལྟའི་ཡུལ་འགལ་བ་ཡིན་ཞེས་ཟེར་རྟེ།  
 ཆད་མའི་མདོའི་དར་རྟེན་ལས། གྲངས་ཅན་ཕྱི་མ་འདིས་སྤྱི་བྱེད་བྱག་སོ་སོ་ལ་ཡང་། ཡོན་ཏན་  
 གྱི་རྩལ་ཕྱན་རྣམས་ཐ་དད་པར་ཡོད་ལ། རེ་རེའི་ཡོན་ཏན་གསུམ་ཡང་རྩལ་ཕྱན་ཐ་དད་ཅིང་། སྤྱི་  
 རང་བཞིན་དུ་ནམ་པར་མི་འགྱུར་བའི་ཆོག་ཅོད་ཞེས་བྱ་ལ། འདུས་ནས་ན་བའི་གཟུང་བྱར་གྱུར་  
 པའི་ཆོ་སྒྲ་དང་ནམ་འགྱུར་ཞེས་བྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དང་། མིག་གི་དབང་  
 པོ་སོགས་ལ་ཡང་ཁས་སྤངས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་ལ་འགྲེལ་བཤད་དུ་སྤྲུལ་  
 ཞེས་བྱུང་ཞིང་། གཞུང་ཁ་ཅིག་ཏུ་མཛུ་པ་ཞེས་པ་དང་། ལ་ལར་མཇུན་པ་ཞེས་ཀྱང་བྱུང་ངོ་། སྤྱི་  
 གྱི་སེར་སྒྱུ་བའི་རང་བཞིན་འདོད་ཚུལ་ལས་གཞན་དུ་འདོད་པས་གྲངས་ཅན་འཕྲང་བར་བྱེད་པ་ཞེས་  
 བརྟགས་པར་འགྲེལ་བཤད་དུ་གསུངས་སོ། །

༼ཐ༽ སྤྱི་རྩལ་འབྲེལ་བ་གང་རུང་གཅིག་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པ་ལས། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷག་  
 པའི་དོན་མངོན་གྱུར་མིན་པ་གཞན་གྲུབ་པ་ནི་རྣམས་སུ་དཔག་པ་སྟེ། སྤྱི་མེད་འབྲེལ་བ་མངོན་  
 སུམ་གྱིས་མཐོང་ནས་ཕྱིས་དུ་བ་མཐོང་ཙམ་གྱིས་ལྷག་པའི་དོན་མངོན་དུ་མ་གྱུར་པའི་མེད་པོག་པ་  
 ལྟ་བུའོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །

༼ད༽ བེང་རྟ་དང་དེའི་ཡན་ལག་གམ་སྟིང་སྟོབས་སོགས་གསུམ་དང་དེ་ཙམ་ལྟ་ལྟ་བུ་འབྲས་བུ་  
 དང་རྩལ་འབྲེལ་བ་ཞེས་སྒྱུར་དགོས་ཤིང་། རྩལ་དང་རྩལ་ཅན་ཞེས་པ་ཡི་གེ་ནོར་བ་ཡིན་པས་རྩལ་

མཚན་དང་རྒྱ་མཚན་ཅན་ཞེས་སྦྱར་རོ། །དུལ་མུན་སྤྱིང་སྦྱོབས་གསུམ་ལས་གང་ཤས་ཆེར་གྱུར་  
པ་དེས་གཅིག་ཤོས་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པས་གཞོད་བྱ་གཞོད་བྱེད་དང་། དེ་གསུམ་ཆ་མཉམ་དུ་གནས་  
པའི་ཆེ་ལྡན་ཅིག་སྦྱོད་པའི་འབྲེལ་བ་ཅན་དུ་འདོད་དོ། །

།ན།།ཁྱད་པར་མཐོང་བའི་རྗེས་དཔག་ནི། མེད་འཕྲེལ་བ་མཐོང་ནས་དུ་བ་དེ་ཁོ་ནས་མེ་  
དེ་ཁོ་ན་ཡང་དང་ཡང་དུ་གོ་བར་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་ལ་བཤད་པས། རང་བ་སངས་རྒྱས་པ་ལྟར་ན་དེ་ནི་  
དམ་ཤེས་སུ་འདོད་དོ། །སྤྱི་མཐོང་བའི་རྗེས་དཔག་ནི། སྤར་མེ་དུའི་འབྲེལ་བ་མཐོང་ནས་ཕྱིས་  
དུ་བ་མཐོང་ཅམ་གྱིས་མེད་པོག་པ་ལྟ་བུ་ལ་བྱེད་ཅིང་། དེ་ལ་དབྱེ་ན་རྒྱ་ལས་འབྲས་བུ་འབྱུང་བར་  
རྟོགས་པ་ལྟ་མ་དང་ལྟན་པ་དང་། གྲུབ་ཟིན་གྱི་འབྲས་བུ་མཐོང་ནས་རྒྱ་བྱུང་ཟིན་པར་རྟོགས་པ་  
ལྟག་མ་དང་ལྟན་པ་གཉིས་ཡོད་པར་འདོད་དོ། །རང་བ་སངས་རྒྱས་པ་ལྟར་ན་རྒྱ་ལས་འབྲས་བུ་  
འབྱུང་བར་སྐབ་པའི་གཏན་ཆོགས་ལྟག་ལྟན་དང་གཏན་ཆོགས་ལྟར་སྤང་དུ་འདོད་དེ། རྣམ་འབྲེལ་  
ལས། རྒྱ་མ་ཆོགས་པས་འབྲས་བུ་ནི། རྗེས་སུ་དཔོག་པ་གང་ཡིན་དེ། ལྟག་མ་དང་ལྟན་ལྟས་  
མེད་ཕྱིར། ལུས་ལས་འདོད་ཆགས་རྗེས་དཔོག་བཞིན། ཞེས་དཔྱད་པ་བས་ལུས་རྒྱས། དབང་  
བོད་ངས། སྒོ་གསལ་བ་ཅམ་ལས་འདོད་ཆགས་རྗེས་སུ་དཔོག་པ་དང་འབྲ་བར་བཤད་དོ། །གཞན་  
དོན་རྗེས་དཔག་ནི། གཙུ་བོ་ཡོད་པར་སྐབ་པའི་གཏན་ཆོགས་ལྟ་བུ་རང་ཕྱོགས་བསྐབ་པ་གཙུ་  
གྱུར་པ་རྣམ་པར་ལྟན་པ་དང་། གཞན་ཕྱོགས་བཀག་ནས་དེ་ཁོ་ན་འོངས་པ་བསལ་ཏེ་འོངས་པ་གཉིས་  
སོ། །སྤྱི་མའི་དོན་ནི་གཞན་བཀག་པ་ཅམ་གྱིས་རང་ཕྱོགས་གྲུབ་པར་འདོད་པའོ། །འབྲེལ་བ་  
བདུན་དང་རྗེས་དཔག་རྣམ་པ་གཉིས་འགོག་ཚུལ་སོགས་ཤེས་པར་འདོད་ན་ཆད་མ་ཀླན་ལས་བདུས་  
པ་ཅ་འབྲེལ་དང་དེའི་དར་རྒྱུ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

།པ།།འདིར་སྦྱེས་བུའི་ཁྱད་པར་ལ་ཙོམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་མི་སྦྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་ཞེས་ལན་གཉིས་  
སྒོས་པ་ཡི་གེ་ནོར་བ་ལྟ་བུར་སྤང་བས། ལྟ་མ་རྒྱ་ལས་མ་སྦྱེས་པ་དང་ཕྱི་མ་ནི་ཙོམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་  
འབྲས་བུ་མི་བསྦྱེད་པའི་ཆོས་ཅན་ཞེས་སྦྱར་དགོས་ཤིང་། རྟོག་གོ་འབར་བའི་ལུང་དྲངས་པ་ལ་ཡང་  
གསུམ་པོའི་ཞེས་པ་དཔེ་མ་དག་སྟེ། སྤར་ཐང་པར་མར་བཟུང་བའི་ཞེས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་། མི་

སྐྱེ་པའི་ཆོས་ཅན་ནོ། །སྐྱོན་རྟོག་པས་ན་ཤེས་པ་ཡོད་པ་ཞེས་བྲངས་པ་ཡང་། སྒྲར་ཐང་པར་མར།  
 མི་བསྐྱེད་པའི་ཆོས་ཅན་རྒྱུན་ཉེ་བར་རྟོག་ནས་ཤེས་པ་བསྐྱེད་པ་ཞེས་བྲུང་ཞིང་། འོན་ཀྱི། དབང་  
 བོད་པ་ཡིད་དང་སྒྲོའི་རྒྱུན་ཉེ་བར་གནས་པ་ན་ཡུལ་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དོན་ཡིན་པས་ཕྱི་མ་དག་གསུམ་  
 སྐྱམ་མོ། །རྣམ་འགྱུར་རྣམས་ཀྱི་བྱེད་པ་པོ་མ་ཡིན་པས་བྱེད་པ་མེད་པ་དང་། བྱེད་པས་ན་བྱ་བ་  
 མེད་པ་དང་། རང་བཞིན་དང་རྣམ་འགྱུར་གཉིས་ལས་གཞན་ཡིན་པས་རྟགས་མེད་པ་སྟེ། དེའི་  
 རྟགས་ནི་རངས་དང་མགུ་དང་ཀུན་དགའ་དང་། ཞེས་སོགས་ཡོན་ཏན་གསུམ་གྱི་རྟགས་ལ་བྱེད་  
 འོ། །རྟོག་གེ་འབར་བར་གཙོ་བོ་ཞེས་པའི་བྱེད་པར་བཤད་པའི་དོན་ནི། ཆད་ཆེན་ལས། གཙོ་  
 བོས་བསྐྱབས་པའི་འབྲས་བུ་ལ། །དེ་ནི་ལོངས་སྟོང་འབའ་ཞིག་བྱེད། །དེ་ལ་བྱེད་པ་ཉིད་ཡོད་མིན། །  
 ཞེས་པ་ལྟར་གཙོ་བོས་བསྐྱབས་པའི་དགེ་མེད་ཀྱི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཟ་བ་པོ་འབའ་ཞིག་ཡིན་གྱི། ལས་  
 རྣམས་ཀྱི་བྱེད་པ་པོ་མིན་པར་བཤད་པ་འདི་ཡིན་རྣམ་དོན་གཞན་ཞིག་ཡོད་དུ་བྱེད་པར་བྱའོ། །གཞན་  
 ཡང་། ཆད་མ་ཀུན་བདུས་ཀྱི་དར་ཁྲིལ་ལས། གཙུག་ཕུད་ཅན་གྱི་དོན་བཙུན། ཡོད་པ་ཉིད་དང་།  
 གཅིག་ཉིད་དང་། དོན་དང་ལྡན་པ་ཉིད་དང་། གཞན་གྱི་དོན་ཉིད་དང་། གཞན་ཉིད་དང་། བྱེད་  
 པ་པོའི་དངོས་པོ་མིན་པ་དང་། སྒྲུར་བ་དང་། འབྲལ་བ་དང་། མང་བོའི་སྐྱེས་བུ་རྣམས་དང་།  
 གནས་པ་སྟེ། སྐྱེས་བུའི་ཆོས་བཙུན། ཞེས་བཤད་ལ། དོན་ནི་རིམ་བཞིན་ཤེས་པ་ཡོད་པ་ཉིད་  
 དང་། ཆ་ཤས་མེད་པའི་གཅིག་ཉིད་དང་། དོན་ཉེ་ཡུལ་དང་ལྡན་པ་ཉིད་དང་། གཙོ་བོ་ལས་  
 གཞན་ཡང་ཡིན་དོན་ཉེ་ཤེས་བྱ་ཡང་ཡིན་པས་གཞན་གྱི་དོན་ཉིད་དང་། དབང་སོགས་བདག་གི་  
 བ་ལས་གཞན་ཉིད་དང་། ལས་རྣམས་ཀྱི་བྱེད་པ་པོ་མ་ཡིན་པ་དང་། རྩ་བའི་རང་བཞིན་དང་སྒྲུར་  
 བའི་སྒྲོ་ནས་ཡུལ་ལ་ལོངས་སྟོང་པས་སྒྲུར་བ་དང་། བྱ་བ་དང་འབྲལ་བ་དང་། འགྲོ་བ་ཐམས་  
 ཅད་ལ་བྱེད་པ་དང་། མཐའ་མེད་པས་རྟག་ཏུ་གནས་པ་ལ་བྱེད་དམ་སྐྱམ་ཡང་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་  
 བྲངས་མ་རྟོག་པས་དུ་དགོས་སོ། །སྐྱེས་བུས་རང་བཞིན་དང་སྒྲུར་བའི་སྒྲོ་ནས་ཡུལ་ལོངས་  
 སྟོང་པ་ནི་རྣམ་བཤད་དགོངས་པ་རབ་གསལ་ལས། དེ་ལ་འབྲས་བུ་རབ་ཏུ་བྱེད་པས་ན་རང་བཞིན་  
 ནོ། །སྐབས་གང་དུ་བྱེད་ཅེན། སྐྱེས་བུའི་འདོད་པ་མཐོང་བའི་དུས་སུའོ། །གང་གི་ཆེ་སྒྲུབ་

སྐགས་པའི་ཡུལ་ཉེ་བར་ཡོངས་སྤྱོད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་འདོད་པ་སྐྱེས་པ་དེའི་ཆོ་སྐྱེས་བུའི་འདོད་པ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པའི་རང་བཞིན་དང་སྐྱེས་བུ་སྦྱར་ཞིང་། དེ་ནས་གཙོ་བོས་སྐྱེས་པ་སྐགས་པ་འབྲིན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

ཁྱེད་མེད་སྐགས་ཤེས་བུ་ཉེར་བཞི་བོ་དེ་ལས་གཞན་བདག་ཡིན་པར་བསམ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པས། གཞན་པ་དག་ཅེས་པ་ནི་ཡིག་ཅོར་རོ། ། དེ་ལ་ཤེས་རིག་གི་སྐྱེས་བུ་བདག་ཏུ་སྐྱབ་པའི་རིགས་པ་དང་། མེད་སྐགས་ཤེས་བུ་ཉེར་བཞི་བདག་གི་བར་སྐྱབ་པའི་རིགས་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། སྐྱེས་བུ་ཆོས་ཅན། བདག་ཡིན་ཏེ། བཅོང་ཐར་གྱི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལ་སྐགས་པའོ། ། གཉིས་པ་ལ། གྲངས་ཅན་གྱི་སྐྱེས་ཆོད་དང་ཞེ་འདོད་གཉིས་ལས། སྐྱེས་ཆོད་ནི། མེད་སྐགས་ཆོས་ཅན། གཞན་དོན་བྱེད་དེ། འདུས་ཤིང་བསགས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། མལ་ཆ་དང་རྩན་བཞིན། ཞེས་སྐྱབ་པར་བྱེད་ལ། དེའི་ཞེ་འདོད་ནི། མེད་སྐགས་ཆོས་ཅན། བདག་དོན་བྱེད་དེ། འདུས་ཤིང་བསགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ཡིན་ནོ། ། འོ་ན། དང་པོ་ཉིད་ནས་བདག་དོན་བྱེད་དེ། ཞེས་མི་འགོད་པ་ཅི་ཞེ་ན། སངས་རྒྱལ་པས། དཔེ་བསྐྱབ་བུའི་ཆོས་ཀྱིས་སྦྱོང་བའི་ཉེས་པ་བརྟོན་ནས། ཉགས་ཆོས་གཉིས་ལྡན་གྱི་དཔེ་མ་གྲུབ་པར་འགྱུར་དུ་དོགས་ཏེ། དངོས་སུ་སྐྱེས་ཆོད་ལ་དཔེ་ལ་ཆོས་རྗེས་འགྲོ་བྱེད་པར་སྐྱེས་པ་གཉིས་ཀས་གྲུབ་ཅིང་། ཞེ་འདོད་ལ་དབང་སྐགས་བདག་གི་བར་གྲུབ་པ་ཅིག་འདོད་ནས། ཟླ་སྦྱར་དེ་ལྟར་སྐྱེས་པ་ཡིན་ནོ། ། དེ་ཡང་གྲངས་ཅན་གྱིས། མེད་སྐགས་ཆོས་ཅན། གཞན་དོན་བྱེད་དེ། འདུས་ཤིང་བསགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་རྩ་བའི་སྦྱོར་བ་དེ་ཉིད་འགོད་ཚུལ་གྱི་སྦྱོར་ནས་གཉིས་སུ་འགྱུར་ཏེ། མེད་སྐགས་འདུས་པ་མ་ཡིན་པའི་དོན་ཆོས་ཅན། གཞན་དོན་བྱེད་དེ། འདུས་ཤིང་བསགས་པའི་ཕྱིར། ཅེས་པ་དང་། མེད་སྐགས་ཆོས་ཅན། འདུས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཡུལ་ཅན་གཞན་གྱི་དོན་བྱེད་དེ། འདུས་ཤིང་བསགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའོ། ། དེ་ལ་མེད་སྐགས་ཞེས་པ་ནི། གྲངས་ཅན་པས་ཤེས་བུ་ཉེར་བཞི་བོ་ཐམས་ཅད་བདག་དོན་བྱེད་པར་སྐྱབ་དགོས་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་མེད་སྐགས་དབང་བོ་དང་། གཟུགས་སྐགས་ཡུལ་རྣམས་བདག་གི་བར་གྲུབ་ན། གཞན་དག་ཀྱང་འབད་མེད་དུ་གྲུབ་པར་འགྱུར་ཞིང་། དང་པོ་ཉིད་ནས་

ཉེར་བཞི་པོ་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཅན་དུ་བྱས་ན། ཆོས་ཅན་ཕྱི་ཚོལ་ལ་མཐུན་སྒྲུབ་དུ་མི་འགྲུབ་པས།  
 དེའི་ཕྱིར་ཚོལ་བ་གཉིས་ཀ་ལ་མཐུན་སྒྲུབ་པའི་མིག་སྟགས་དབང་པོ་དང་། གཟུགས་སྟགས་  
 ཡུལ་ནམས་བདག་གི་བར་སྐྱབ་འདོད་ནས། མིག་སྟགས་ཆོས་ཅན། ཞེས་སྒྲིམ་པ་ཡིན་པས། ཆོས་  
 ཅན་གྱི་དོན་དེ་ལྟར་དུ་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག དེ་ཡང་གངས་ཅན་པས། ཤེས་རིག་གི་སྐྱེས་བུ་ཤེས་  
 པོ་མིན་གྱི། གཞན་ཐམས་ཅད་ཤེས་པར་འདོད་པས། ཤེས་རིག་གི་སྐྱེས་བུ་ལ་ནི་འདུས་པ་མ་ཡིན་  
 པ་ཞེས་ཟེར་ལ། གཞན་ནམས་ལ་འདུས་བསགས་ཞེས་ཟེར་དོ། །དེ་བས་ན། འདུས་བསགས་ཀྱི་  
 དོན་ཀྱང་། རིམ་དང་ཅིག་ཅར་དུ་འདུས་པའི་སྒྲིམ་ནས། རྩལ་དུ་མ་བསགས་པ་ལ་བརྟེན་ལ། དེ་  
 ལས་བརྒྱུག་པ་ནི། འདུས་པ་མ་ཡིན་པར་འདོད་དེ། འདུས་བསགས་ནི་ཤེས་པའི་དོན་ལྟོགས་ཀྱི་ཤེས་  
 རིག་གི་སྐྱེས་བུ་ཁོ་ན་ཤེས་བུ་ཉེར་བཞི་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ལ། ཤེས་བུ་ཉེར་བཞི་ནི་ཤེས་རིག་གི་  
 སྐྱེས་བུའི་ཡུལ་ཡིན་པར་འདོད་དོ། །དེས་ན། མིག་སྟགས་ནི། འདུས་པ་མ་ཡིན་པའི་བདག་དེའི་  
 ཡུལ་ཡིན་པས། འདུས་པ་མ་ཡིན་པའི་དོན་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན། མིག་སྟགས་འདུས་པ་མ་  
 ཡིན་པའི་དོན་ཆོས་ཅན། ཞེས་པ་ནི། མིག་སྟགས་བདག་གི་ཡུལ་ཆོས་ཅན་ཞེས་པའོ། །བདག་  
 ནི་འདུས་པ་མ་ཡིན་པ་ཡང་ཡིན་ལ། ཤེས་བུ་ཉེར་བཞི་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ཡང་ཡིན་པས།  
 འདུས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཡུལ་ཅན་ཞེས་བྱ་སྟེ། འདུས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཞེས་པ་ནི་གཞི་མཐུན་གྱི་སྐྱེས་  
 ཀྱི་དུག་སྐྱེས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་ན། འདུས་པ་མིན་པའི་ཡུལ་ཅན་གཞན་དོན་བྱེད་དེ་ཞེས་པ་ནི།  
 ཤེས་པོ་མིན་ཞིང་། ཡུལ་ཅན་ཡིན་པ། རང་ལས་གཞན་པའི་བདག་དེའི་དོན་བྱེད་དེ། ཞེས་པ་  
 ཡིན་ནོ། །དོན་བྱེད་དེ། ཞེས་པ་ནི། འདིར་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པ་ལྟ་བུ་ལ་བསམས་པ་མ་ཡིན་དེ།  
 མལ་ཆས་སྐྱེས་བུའི་གང་བ་སྐྱོབ་པ་སྟགས་ཀྱི་དགོས་པ་སྐྱབ་པ་ལྟར། བདག་དེ་ཉིད་དབང་པོ་ལྡེའི་  
 སྒྲིམ་ནས་ཡུལ་ལྡེའི་ལོངས་སྐྱོད་པ་ལ་སྟགས་པའི་སྒྲིམ་ནས། དབང་སྟགས་ནམས་བདག་གི་དགོས་  
 པ་སྐྱབ་བྱེད་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་བདག་གི་དོན་བྱེད་པའི་དོན་དུ་འདོད་དོ། །དེ་ལྟར་ན། བདག་གི་  
 དོན་བྱེད་དེ། ཞེས་པ་ནི་བདག་གི་དགོས་པ་སྐྱབ་སྟེ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ཅིང་། བདག་གི་དགོས་  
 པ་སྐྱབ་པ་དེ་ཉིད་བདག་གི་པའི་དོན་ལྟོགས་ཡིན་པས་དེར་བསྐྱབས་པས་དབང་སྟགས་བདག་གི་བར་

བསྐྱབ་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་ཨེ་བདུན་གྱི་ཀུན་དུ་བཤད་དོ། །

༼བ༽རང་བཞིན་གང་ཞིག་རྟོགས་མེད་པ། ཡོན་ཏན་གསུམ་དང་བསྐྱེད་བདག་ཉིད། ། དེ་  
ལས་བཞོག་པས་སྐྱེས་བུ་ཉིད། ། འདི་དག་ཏན་ཏུ་གོམས་པར་བྱ། ། ཞེས་ཅ་བའི་རང་བཞིན་ནི་སེམས་  
དང་མི་ལྡན་པས་ཡུལ་རྟོགས་པ་མེད་པ། ཡོན་ཏན་གསུམ་དང་ལྡན་པ། འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པའི་བདག་  
ཉིད་ཡིན་ལ། སྐྱེས་བུ་ནི་དེ་ལས་བཞོག་པར་བཤད་དོ། ། གཞན་ཡང་། ཅ་བའི་རང་བཞིན་གྱི་  
ཁྱད་པར་དུ་མ་ཡོད་དེ། རྒྱ་ལས་མ་སྐྱེས་པ། གང་དུ་ཡང་ཐིམ་པ་མེད་པས་ཏན་པ། ལས་རྣམས་  
ཀྱི་བྱེད་པ་པོ། ཁོངས་སྤྱད་པར་བྱ་བའི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་ན་ཡུལ། སྐྱེས་བུ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་  
ཐུན་མོང་དུ་ཁོངས་སྤྱད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་སྤྱི། ཆ་ཤས་མེད་པས་གཅིག་བྱ། ལྟ་ཡུལ་ས་སྤྱོད་  
བར་སྤང་ཐམས་ཅད་དུ་བྱལ་པ། ཡོན་ཏན་གསུམ་ཤས་ཆེ་ཆུང་མེད་པར་ཆ་མཉམ་པ། ལྟ་མི་ལ་  
སྟགས་པ་གང་གི་ཡང་མངོན་སུམ་དུ་མ་གྱུར་པ་སྟགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དང་ལྡན་པར་འདོད་དོ། །

༼མ༽དེ་ཉིད་ལ་ནི་རྟོག་གི་འབར་བ་དང་། སྐབས་འདིའི་འགྲེལ་བཤད་ནི་ཤེས་རབ་སྒྲིན་མེད་  
འགྲེལ་བཤད་དོ། ། ཅ་བའི་རང་བཞིན་ནི་སྟོ་ལ་སྟགས་པའི་རང་བཞིན་གཞན་བདུན་དང་མི་འདྲ་  
སྟེ། ཅ་བའི་རང་བཞིན་ནི་ཡོན་ཏན་གསུམ་ཆ་མཉམ་པ་ཡིན་ལ། སྟོ་ལ་སྟགས་པ་གཞན་བདུན་  
ནི་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

༼ཙ༽ཁྱད་པར་ཆད་ཕྱིར་རྗེས་འགྲོའི་ཕྱིར། ། རྒྱས་པའི་སྟོ་ནས་འདུག་པའི་ཕྱིར། ། རྒྱ་དང་  
འབྲས་བུ་དབྱེར་ཡོད་ཕྱིར། ། རང་བཞིན་སྒྲ་ཆོགས་དབྱེར་མེད་ཕྱིར། ། མི་གསལ་བའི་རྒྱ་ཡོད་  
དོ། ། ཞེས་པ་ལ། ཁྱད་པར་ཞེས་པ་ནི་ཆོས་ཅན་གྱི་དོན་ནོ། ། མི་གསལ་བའི་རྒྱ་ཡོད་དོ་ཞེས་པ་  
ནི་བསྐྱབ་བུའི་ཆོས་སོ། ། ཆད་ཕྱིར་ཞེས་སྟགས་ནི་ཏན་ཏུ་ལྡོ། ། ཞེས་རྣམ་འགྲེལ་ཀློག་ཆེན་དུ་  
བཤད་དོ། ། དེ་ལ་རྟགས་པ་དང་པོའི་དོན་འཆད་པར། ཀློག་ཆེན་ལས། གཙོ་བོ་ནི་ཡོད་པ་ཡིན་  
ཏེ། ཁྱད་པར་རྣམས་ལ་ཆད་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། འདི་ག་དེ་ན་འདི་ན་གང་ལ་བྱེད་པ་པོ་ཡོད་པ་  
དེ་ལ་ཆད་ཡོད་པར་མཐོང་སྟེ། དཔེར་ན་རྩ་མཐུན་དག་འདི་མ་གོང་ལས་བྱེད་ཆུང་བཅུ་ཤོད་བ་ལ་  
སྟགས་པའི་ཆད་དང་ལྡན་པའི་བུམ་པ་བྱེད་པ་བཞིན་ནོ། ། ཆེན་པོ་ལ་སྟགས་པའི་གསལ་བ་འདི་དག་

ཀྱང་སྒྲོ་གཅིག་དང་། ང་རྒྱལ་གཅིག་དང་། དེ་ཙམ་ལྔ་དང་། དབང་པོ་བརྒྱ་གཅིག་དང་། འབྲུང་  
 བ་ལྔ་ཞེས་བྱ་བའི་ཆད་དང་ལྔ་ན་པར་མཐོང་རོ། །དེའི་ཕྱིར་གང་ལས་ཆད་དང་ལྔ་ན་པའི་གསལ་  
 བ་སྦྱེ་བར་བྱེད་པའི་གཙོ་བོ་ཡོད་པར་ཇེས་སུ་དཔག་པ་ལས་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། དེ་  
 ཡང་ཁྱད་པར་ཆད་ཕྱིར་ཞེས་པ་ནི། དོན་བསྐྱུས་ན་འབྲུང་བ་ལྔ་དང་། དབང་པོ་ལྔ་ལ་སོགས་པའི་  
 རིགས་མཐུན་ཤིང་ཆོད་ཤིང་ཆོད་ལ། རིགས་གཅིག་པའི་སྒྲོ་འདུག་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་འདུག་པའི་  
 རྒྱ་མི་གསལ་བའི་གཙོ་བོ་ཡོད་དོ་ཞེས་པ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །རིགས་པ་གཉིས་པའི་  
 དོན་ནི། དེ་ཉིད་ལས། རིགས་པ་འདི་ལས་ཀྱང་གཙོ་བོ་ཡོད་དེ། ཁྱད་པར་ནམས་ཇེས་སུ་འགྲོ་  
 བ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གང་རིགས་དང་ལྔ་ན་པར་དམིགས་པ་ཡང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེའི་བདག་ཉིད་  
 གྱི་རྒྱལ་སྤྱད་བ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་བུམ་པ་དང་ཁམ་པོར་ལ་སོགས་པའི་ཁྱད་པར་འཛིན་པའི་  
 རིགས་དང་ལྔ་ན་པ་དེ་དག་ནི་འཛིན་པའི་བདག་ཉིད་གྱི་རྒྱལ་སྤྱད་བ་བཞིན་ནོ། །གསལ་བའི་ཁྱད་  
 པར་འདི་ཡང་བདེ་བ་དང་། ལྷག་བཟུལ་དང་། རྒྱུ་ལས་པ་ལ་སོགས་པའི་རིགས་དང་ལྔ་ན་པར་  
 དམིགས་སོ། །གང་ལས་ཞེ་ན། རབ་རྟུ་དང་བ་དང་། གདུང་བ་དང་། ལུམ་པ་ལ་སོགས་པའི་  
 འབྲས་བྱ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་སྤྱིང་སྤྱོད་བས་གྱི་འབྲས་བྱ་ནི། རབ་རྟུ་དང་བ་དང་།  
 ཡང་བ་དང་། ཞེན་པ་དང་། འཕེལ་བ་དང་། དགའ་བ་ནམས་ཡིན་ནོ། །རྩལ་གྱི་འབྲས་བྱ་ནི།  
 གདུང་བ་དང་། རྒྱུ་ལས་པ་དང་། ཐ་དད་པ་དང་། རེངས་པ་དང་། སྒྲོ་བ་ནམས་ཡིན་ནོ། །མུན་  
 པའི་འབྲས་བྱ་ནི། ལུམ་པ་དང་། སྦྱིབ་པ་དང་། སྒྲོམ་པ་དང་། རྒྱུ་ལས་པར་འཆོ་བ་དང་། ལྷོ་བ་  
 རྒྱུ་ལས་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཆོད་པོ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་གྱི་འབྲས་བྱ་ནི། རབ་རྟུ་དང་བ་  
 དང་། ཡང་བ་ལ་སོགས་པ་དམིགས་པ་དེ་ལྟ་བུས་ན། འདི་ནི། བདེ་བ་དང་། ལྷག་བཟུལ་དང་།  
 རྒྱུ་ལས་པ་རྒྱུ་ལས་པ་གསུམ་པོ་རྒྱུ་ལས་པ་གསུམ་གྱི་ཁྱད་པར་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ངས་པར་བྱའོ། །དེས་  
 ན་འདི་དག་ནི་རབ་རྟུ་དང་བ་ལ་སོགས་པའི་འབྲས་བྱ་ལས་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་ལྔ་ན་པ་ཉིད་  
 གྲུབ་ཅིང་། དེའི་ཇེས་སུ་འགྲོ་བ་ལས་ཀྱང་བདེ་སོགས་དེའི་བདག་ཉིད་གྱི་རང་བཞིན་ལས་བྱུང་བ་  
 ཉིད་ཀྱི་གྲུབ་པོ། །དེ་གྲུབ་པ་ན་ཡང་ཤུགས་གྱིས་རང་བཞིན་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་གཙོ་བོ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་

བྱ་བར་གྲུབ་པོ། ཞེས་དང་། ས་དང་ཚུ་དང་དབང་པོ་ལ་སོགས་པ་གསལ་བའི་བྱ་བར་རྣམས་  
 ཆོས་ཅན། ཡོན་ཏན་གསུམ་ཆ་མཉམ་པའི་གཙོ་བོ་རྣམ་པའི་ངོ་བོར་གྱུར་པ་ཡོད་དེ། ཡོན་ཏན་  
 གསུམ་གྱི་རིགས་ཆ་མི་མཉམ་པ་རྗེས་སུ་འགོ་བར་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ཉིད་  
 གྲངས་ཅན་གྱི་སྦྱོར་བའི་དོན་ཡིན་ནོ། ཞེས་པ་ལྟར་རོ། རིགས་པ་གསུམ་པ་ཡང་དེ་ཉིད་ལས།  
 གཞན་ཡང་རྣམ་པའི་སྒྲོན་ས་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ལས་ཀྱང་གཙོ་བོ་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། འཇིག་  
 རྟེན་འདི་ཉིད་ན། གང་ཞིག་དོན་གང་ལ་འཇུག་པ་དེ་ནི། དེ་ལ་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ཐ་ག་  
 བ་སྐམ་བྱ་བྱེད་པ་ལ་འཇུག་པ་བཞིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་གང་གིས་གསལ་བ་སྦྱེད་པར་བྱེད་པའི་གཙོ་  
 བོའི་རྣམ་པ་ཡོད་དེ། ཞེས་པ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། ཞེས་དང་། དངོས་པོ་རྣམས་ལ་རྗེས་སུ་འགོ་  
 བའི་སྦྱི་གཞན་མེད་ན་གཅིག་ས་བོན་གྱི་འབྲས་བྱ་དེ་ས་ལ་སོགས་པ་གཞན་གྱི་འབྲས་བྱར་འགྱུར་བ་  
 མིན་པར་ཐལ། ས་བོན་གྱིས་སྦྱ་གུ་བསྦྱེད་པའི་རང་བཞིན་དེ་ས་སོགས་ལ་མེད་ས་སོགས་གྱིས་སྦྱ་  
 གུ་བསྦྱེད་པའི་རང་བཞིན་དེ་ས་བོན་ལ་མེད་པས་རང་བཞིན་མིན་ཏུ་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར། བྱ་བ་སྟེ། རྣམ་  
 པ་རྣམས་རང་བཞིན་ཐ་དད་ན། རྣམ་པ་དེ་དག་གང་ལ་འཇུག་པའི་གཞི་རྣམས་ཀྱང་རང་བཞིན་  
 ཐ་དད་དགོས་པས་གཞི་གཅིག་ལ་རྒྱ་དུ་མས་རྣམ་པ་གཅིག་ཐུན་མོང་དུ་འཇུག་པ་མི་སྟོན་པར་འགྱུར་  
 རོ། །ཞེས་དང་། ཁོ་བོ་ལྟར་ན་ས་ཚུ་ལུད་ས་བོན་སོགས་སྦྱི་གཙོ་བོའི་ངང་དུ་བདག་ཉིད་གཅིག་  
 པ་ཡིས་ས་བོན་གྱིས་སྦྱ་གུ་སྦྱེད་པའི་རང་བཞིན་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་སས་སྦྱ་གུ་སྦྱེད་པའི་རང་བཞིན་  
 ཡང་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲོན་ས་རྒྱ་དུ་མ་གནས་སྐབས་ཐ་དད་ཀྱང་རང་བཞིན་གཅིག་ཡིན་པས་  
 འབྲས་བྱ་གཅིག་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། རིགས་པ་བཞི་བའི་དོན་ཡང་  
 དེ་ཉིད་ལས། འདི་ལས་ཀྱང་གཙོ་བོ་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་དང་འབྲས་བྱ་རྣམ་པར་དབྱེར་ཡོད་པའི་  
 ཕྱིར་རོ། །འཇིག་རྟེན་འདི་ན་རྒྱ་དང་འབྲས་བྱ་དག་གི་རྣམ་པར་དབྱེར་བ་མཐོང་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ།  
 དཔེར་ན། འཇིག་པའི་གོང་བུ་ནི་རྒྱ་ཡིན་ལ། བུམ་པ་ནི་འབྲས་བྱ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ཡང་  
 འཇིག་པའི་གོང་བུ་ལས་ཐ་དད་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་བུམ་པས་སྤང་ཅི་དང་། རྒྱ་དང་འོ་  
 མ་འཇིན་པར་རྣམ་གྱི་འཇིག་པའི་གོང་བུས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པའི་འབྲས་



བྱ་འདི་དག་མཐོང་ནས། གང་ལས་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་འདི་དག་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་གཙོ་བོ་ཡོད་  
 ཏེ་ཞེས་སྒྲུབ་པོ། ཞེས་དང་། རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་དཔྱེར་ཡོད་ཕྱིར། ཞེས་པ་ནི། རྒྱ་ལུང་སོགས་  
 གཙོ་བོའི་ངང་དུ་རང་བཞིན་འདྲེས་པ་མ་ཡིན་ན། རྒྱ་ཆོགས་འགའ་ཞིག་ལས་འབྲས་བུ་ནས་ཀྱི་སྒྲུ་  
 གྱུ་འབྱུང་ལ། འགའ་ཞིག་ལས་མི་འབྱུང་བའི་རྣམ་དཔྱེ་མི་འཐད་པས་མི་གསལ་བའི་གཙོ་བོ་རྒྱར་  
 ཡོད་དགོས་ཞེས་པ་སྟེ། ཞེས་བཤད་དོ། རིགས་པ་ལྔ་བའི་དོན་བཤད་པ་ཡང་དེ་ཉིད་ལས། རིགས་  
 པ་འདི་ལས་ཀྱང་གཙོ་བོ་ཡོད་དེ། རང་བཞིན་སྒྲ་ཆོགས་དཔྱེར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། རང་བཞིན་  
 སྒྲ་ཆོགས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འཛིག་རྟེན་གསུམ་ལ་བཟོད་དེ། འདི་དག་ནི་འཛིག་པའི་དུས་ན་འགའ་ཞིག་  
 ཏུ་དཔྱེར་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། འདི་ལྟར་འབྱུང་བ་ལྟ་ནི། དེ་ཙམ་ལྔ་ལ་དཔྱེར་མེད་པར་འགྱུར་  
 རོ། དེ་ཙམ་དང་དབང་བོ་དག་ནི་ང་རྒྱལ་ལ། ང་རྒྱལ་ནི་སྒྲོ་ལ། སྒྲོ་ནི་གཙོ་བོ་ལ་དཔྱེར་མེད་  
 པར་འགྱུར་རོ། དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ན། འཛིག་པའི་དུས་སུ་འཛིག་རྟེན་གསུམ་གང་དུ་དཔྱེར་མེད་  
 པར་འགྱུར་བ་དང་། ཐུག་པར་འགྱུར་བའི་གནས་ཞིག་མེད་ན་ནི། འདི་དག་འཛིག་པ་མི་སྤྲོད་  
 པར་འགྱུར་བས་དེ་ལྟ་བུའི་གནས་ཞིག་ཡོད་ལ། དེ་ཡང་གཙོ་བོ་ལས་གཞན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཙོ་  
 བོ་ཡོད་པར་གྲུབ་པོ་ཞེས་ཟེར་རོ། ཞེས་གསུངས་སོ། དེ་དག་འགོག་ཚུལ་ཆད་ཆེན་དཀའ་འགྲེལ་  
 དང་རྣམ་འགྲེལ་ཀྱི་ཀ་ཆེན་སོགས་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། རྟོག་གེ་འབར་བར་གཙོ་བོ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་  
 པའི་རིགས་པ་ལྔ་གསུངས་པ་ནི་འདི་དང་ཅུང་ཟད་མི་འདྲ་སྟེ། ཅ་བར། གཙོ་བོ་ཡོད་དེ་སྒྲ་ཆོགས་  
 ཀྱི། རྟོག་སྒྲུ་འགྲོ་ཕྱིར་ཡོངས་གྱུར་ཕྱིར། རྒྱ་དང་བྱེད་པའི་ངོ་བོའི་ཕྱིར། རྒྱས་ཕྱིར་སྒྲ་ཆོགས་  
 ངོ་བོའི་ཕྱིར། རི་སྐད་སྒྲས་པ་དེ་བཞིན་ཏེ། རྟོད་ཆག་པ་ཡི་དུམ་སོགས་ལྟར། དེ་བཞིན་དཔྱེ་  
 བ་དེ་དང་ལྟར། དེས་ན་དཔྱེ་བ་རྒྱ་དང་བཅས། ཞེས་དང་། འགྲེལ་བར། སྤྱིང་སྟོབས་དང་  
 རྒྱལ་དང་མུན་པ་རྣམས་ཆ་མཉམ་པ་མི་གསལ་བ་ནི་གཙོ་བོ་སྟེ་ཆོས་ཅན་ནོ། དེ་ཡོད་པ་ཞེས་བྱ་  
 བ་ནི་དེའི་ཆོས་ཏེ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའོ། ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་བསྟུམས་པ་ནི་ཕྱོགས་སོ། རྒྱ་ཆོགས་  
 ཀྱི་རྟོག་སྒྲུ་འགྲོ་བ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་ནི་གཏན་ཆོགས་ཏེ། ཞེས་དང་། གང་དང་གང་རྟོག་སྒྲུ་འགྲོ་བ་  
 དང་། ཡོངས་སུ་འགྱུར་བ་དང་། བྱ་བ་དང་བྱེད་པའི་ངོ་བོ་དང་། རྒྱས་པ་དང་། རྒྱ་ཆོགས་ཀྱི་

ངོ་པོ་ཡོད་པ་དེ་དང་དེ་ནི་རྒྱ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་སྤྲོད་ཆག་པའི་དུམ་བུ་བཞིན་ནོ། །བུམ་  
 པ་ཆག་པའི་དུམ་བུ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆེས་སུ་ས་ཉིད་འགྲོ་བ་ཡོད་ལ། ཅན་དན་གྱི་དུམ་བུ་ལ་འང་དི་  
 ཉིད་ཆེས་སུ་འགྲོ་བ་ལྟ་བུ་ནི་ཆེས་སུ་འགྲོ་བ་ངེས་པ་འོ། །ཡོངས་སུ་འགྱུར་བ་ནི་བུམ་པ་གྲོ་དུམ་གྱི་  
 བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་ཉིད་དང་། ཅན་དན་དུམ་བུར་གྱུར་པ་ལྟ་བུ་འོ། །བྱ་བ་དང་བྱེད་པའི་ངོ་པོ་  
 ནི་བུམ་པ་ནི་གྲོ་དུམ་གྱི་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་ལ་ཅན་དན་ཡང་དུམ་བུའི་ཡིན་ནོ། །རྒྱས་པ་ཡང་བུམ་པས་  
 གྲོ་དུམ་སྐྱེད་པ་དང་། ཅན་དན་གྱིས་དུམ་བུ་མངོན་པར་སྐྱབ་པར་རྒྱས་པ་འོ། །ཡང་སྒྲ་ཆོགས་ཀྱི་  
 ངོ་པོ་ནི་བུམ་པ་འཇམ། ཅན་དན་གྱི་སྤྲོད་པོ་གཅིག་ལས་དུ་མ་དང་དུ་མའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་གྲོ་དུམ་དང་།  
 ཅན་དན་གྱི་དུམ་བུ་ལ་སོགས་པར་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་ཞེས་བྱ་བ་བཞིན་དུ་བསྐྱབ་བྱ་ཆེས་སུ་འགྲོ་  
 བ་ངེས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དཔྱེ་བ་དེ་དང་ཡན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཆེས་སུ་འགྲོ་བ་ལ་སོགས་  
 ཏེ། འདི་ནི་ཉེ་བར་སྦྱར་བའི་ཆོག་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུས་ན་དཔྱེ་བ་ནི་རྒྱ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་  
 ནི་མཇུག་བསྐྱབ་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟ་བུའི་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་ཆོག་གི་ཆ་ལྟ་བུ་འདི་ནི་གྲངས་ཅན་གྱིས་  
 ཉེ་བར་བཀོད་པ་ཡིན་ལ། ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པའི་གསལ་བ་རྣམས་རང་  
 རང་གི་བྱེ་བྲག་གམ་དཔྱེ་བ་དུ་མ་ལ་ཆེས་སུ་འགྲོ་བའི་རྟགས་ཀྱིས་གསལ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་ཆེས་སུ་  
 འགྲོ་བའི་སྒྲི་གཅི་བོ་ཡོད་པར་སྐྱབ་པ་དང་། རྩ་བུམ་གྲོ་དུམ་དུ་འགྱུར་བ་ལ་གྲོ་དུམ་དུ་མ་གྱུར་པའི་  
 གནས་སྐབས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཞིག་སྤྲོད་པའི་དགོས་པ་ལྟར་གསལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཡོངས་འགྱུར་  
 རམ་རྣམ་འགྱུར་ཡིན་པས་དེ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོངས་སུ་མ་གྱུར་པའི་རང་བཞིན་ཡོད་དགོས་པ་དང་།  
 རྩ་བུམ་ནི་བྱེད་པ་པོ་དང་གྲོ་དུམ་ནི་བྱ་བ་ཡིན་པ་ལྟར་རྣམ་འགྱུར་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བྱ་བ་ཡིན་པས་  
 དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆ་བའི་བྱེད་པ་པོ་གཅིག་ཡོད་དགོས་པ་དང་། གསལ་བ་བྱེ་བྲག་པ་གཅིག་ལ་རང་  
 འབྲས་བསྐྱེད་པའི་རྒྱས་པ་ཡོད་པ་ལྟར་གསལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འབྲས་བུ་ཡིན་པས་དེ་ཐམས་ཅད་  
 བསྐྱེད་པའི་རྒྱས་པ་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་གཅིག་ཡོད་དགོས་པ་དང་། ཅན་དན་གྱི་སྤྲོད་པོ་གཅིག་དུམ་  
 བུ་སྒྲ་ཆོགས་སུ་འགྱུར་བ་ལྟར་དངོས་པོ་གཅིག་སྒྲ་ཆོགས་ཀྱི་ངོ་པོར་འགྱུར་བ་ལ་སྒྲ་ཆོགས་པའི་ངོ་  
 པོར་མ་གྱུར་པའི་གནས་སྐབས་སྤྲོད་པའི་དགོས་པ་བཞིན་དུ། ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པའི་གསལ་བ་

ནམས་ཀྱང་སྒྲ་ཆོགས་པ་ཡིན་པས་དེ་ཐམས་ཅད་ལ་སྒྲ་ཆོགས་པའི་ངོ་བོར་མ་གྱུར་པའི་རང་བཞིན་གཅིག་ཡོད་དགོས་ཞེས་སྒྲུབ་པའོ། །དེ་ཡང་ཅན་དན་གྱི་སྤྱང་བོ་ཉིད་དུ་མ་བྱུར་གྱུར་པ་ན་སྤྱང་ཡོད་པའི་ཅན་དན་གྱི་སྤྱང་བོ་དགག་ནས་སྤྱང་མེད་པའི་ཅན་དན་གྱི་དུ་མ་བྱུགས་རྟུ་སྤྱེས་པ་མ་ཡིན་གྱི་སྤྱང་བོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཁྱད་པར་མི་མཛོན་པར་གྱུར་ནས་དུ་མ་བྱུ་ཞེས་བྱ་བའི་ཁྱད་པར་མཛོན་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། ཅན་དན་གྱི་དུ་མ་བྱུ་ལ་སྤྱང་བོའི་ཁྱད་པར་མི་གསལ་བར་ཡོད་ལ། སྤྱང་བོ་ལ་དུ་མ་བྱུའི་ཁྱད་པར་མི་གསལ་བར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཅན་དན་གྱི་སྤྱང་བོ་དུ་མ་བྱུ་དུ་མ་བྱུར་གྱུར་པའི་དུ་མ་སྤྱུ་ཡང་ཅན་དན་གྱི་སྤྱང་བྱུ་ཡོད་དེ། སྤྱང་བོ་དེའི་སྒྲ་བས་དང་གཟུགས་དང་སྤང་ཆད་ཉེ་བར་གནས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་དུ་མ་བྱུར་མ་བྱས་པའི་སྤྱང་བོ་བཞིན་ནོ། དེའི་ཆེ་སྒྲ་བས་ཉེ་བར་གནས་ཏེ། རྟན་མེལ་པའི་དྲི་རོའི་རྒྱས་པ་ནི་སྤྱུ་མ་དང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་ཉེ་བར་གནས་ཏེ། དཀར་བོ་ལ་སོགས་པའི་ཁ་དོག་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། སྤང་ཆད་ཉེ་བར་གནས་ཏེ། སྤྱང་བོ་ཆེ་ཆུང་གིས་དུ་མ་བྱུ་མང་ཉུང་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་ཏེ། དབུ་མ་སྤྱིང་བོ་ལས། ཅན་དན་དུ་མ་བྱུར་གྱུར་པ་ལ། ཉམས་པ་མིན་པར་རྟོགས་བྱ་སྟེ། སྒྲ་བས་དང་གཟུགས་དང་ཆད་ལ་སོགས། ཉེ་བར་གནས་ཏེ་བདག་ཉིད་བཞིན། ཞེས་སོ། །

༼ཆ༽གངས་ཅན་གྱི་གཞུང་ལས། མེད་མི་བྱེད་ཕྱིར་རྒྱ་ལེན་ཕྱིར། ཐམས་ཅད་འབྱུང་བ་མེད་ཕྱིར་དང་། རྒྱས་པས་རྒྱས་ཅན་བྱེད་ཕྱིར་དང་། རྒྱ་ཡོད་ཕྱིར་ནི་འབྲས་བུ་ཡོད། ཁེས་པའི་གཏན་ཆོགས་ལས་རྒྱུའི་དུ་མ་ན་འབྲས་བུ་ཡོད་པར་སྤྱང་བཤད་པ་ལྟར་གྲུབ་པ་ལ། ཅ་ཤེར། གལ་ཏེ་རྒྱ་དང་རྒྱུན་ནམས་གྱི། ཆོགས་ལ་འབྲས་བུ་ཡོད་ན་ནི། ཆོགས་ལ་གཟུང་དུ་ཡོད་རིགས་ན། ཆོགས་པ་ཉིད་ལ་གཟུང་དུ་མེད། ཁེས་གསུངས་པ་ལྟར། ས་བོན་ལ་སོགས་པའི་རྒྱ་རྒྱུན་ཆོགས་པ་ལ་སྤྱུ་གུ་ལ་སོགས་པའི་འབྲས་བུ་མེད་དེ། དེ་ལ་དེ་ཡོད་ན་ནི་གཟུང་དུ་ཡོད་པར་རིགས་པ་ལ་གཟུང་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་བུ་མ་པ་ལ་སྤྱུ་བྱ་བཞིན་ནོ། ཞེས་འགོག་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ལ་གངས་ཅན་གྱིས། ཏ་ཅང་རིང་ཕྱིར་ཉེ་ཕྱིར་དང་། དབང་བོ་ཉམས་ཕྱིར་ཡིད་མེད་ཕྱིར། ཆ་ཕ་ཕྱིར་དང་སྒྲིབ་ཕྱིར་དང་། ཟིལ་གནོན་ཕྱིར་དང་འདྲེས་ཕྱིར་རོ། ཞེས་ཡོད་ན་གཟུང་དུ་ཡོད་

པས་མ་ཁྱབ་སྟེ། ཡོད་ཀྱང་མི་དམིགས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནམ་པ་བརྒྱད་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་བ་  
 ཡིན་ཏེ། སློབ་དཔོན་སྤྱན་རས་གཟིགས་བརྩལ་ཞུགས་ཀྱིས། དེ་ལ་ད་ཅང་རིང་བའི་ཕྱིར་དམིགས་  
 པར་མི་འགྱུར་བ་ནི་དཔེར་ན་བྱ་ཞིག་གོང་འདི་ནས་གོང་ག་ཞན་དུ་འཕུར་བ་མི་དམིགས་ཀྱང་དེ་མེད་  
 པ་མ་ཡིན་གྱི་ད་ཅང་ཐག་རིང་བའི་ཕྱིར་མི་དམིགས་པ་ལྟ་བུའོ། །གང་ད་ཅང་ཐག་རིང་བ་མ་ཡིན་  
 པ་དེ་ཅིའི་ཕྱིར་མི་དམིགས་ཤེ་ན། ཉེ་ཕྱིར་དང་ཞེས་བྱ་བ་སྤྱུས་ཏེ། དཔེར་ན་རྩལ་བྱིན་གྱི་མིག་  
 ལ་མིག་སྤྱན་གནས་པ་མི་དམིགས་ཀྱང་དེ་མེད་པ་མ་ཡིན་གྱི། ད་ཅང་ཐག་ཉེ་བའི་ཕྱིར་མི་དམིགས་  
 པ་ལྟ་བུའོ། །གང་ད་ཅང་ཐག་ཉེ་བ་མ་ཡིན་པ་དེ་ཅིའི་ཕྱིར་མི་དམིགས་ཤེ་ན། དབང་བོ་ཉམས་  
 ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་སྤྱུས་ཏེ། དཔེར་ན་སློབ་པས་ཐོངས་ཞེས་སྤྱུས་པའི་སྤྱོད་ན་པས་མི་ཐོས་ཀྱང་དེ་མེད་  
 པ་མ་ཡིན་གྱི། དབང་བོ་ཉམས་པའི་ཕྱིར་མི་དམིགས་པ་ལྟ་བུའོ། །གང་དབང་བོ་མ་ཉམས་པས་  
 དེ་ཅིའི་ཕྱིར་མི་དམིགས་ཤེ་ན། ཡིད་མེད་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་སྤྱུས་ཏེ། དཔེར་ན་མདའ་མཁན་གྱི་ཉིན་  
 ཀོར་ནས་རྒྱལ་བོའི་པོ་བྱང་དུ་བསྐྱོད་པ་ན་མདའ་མཁན་མདའི་ལས་ལ་སེམས་གཡེངས་པས་མི་  
 དམིགས་ཀྱང་དེ་མེད་པ་མ་ཡིན་གྱི། ཡིད་ངེས་པར་མི་གནས་པའི་ཕྱིར་མི་དམིགས་པ་ལྟ་བུའོ། །གང་  
 ཡིད་ངེས་པར་གནས་པ་དེས་ཅིའི་ཕྱིར་མི་དམིགས་ཤེ་ན། ཆ་སྤྱིར་ཞེས་བྱ་བ་སྤྱུས་ཏེ། དཔེར་  
 ན་དུ་བ་དང་རྩལ་དང་ཁྱག་ན་ལ་སོགས་པ་ནམ་མཁའ་ལ་ཡོད་པ་དག་མི་དམིགས་ཀྱང་དེ་མེད་པ་མ་  
 ཡིན་གྱི་ཆ་སྤྱིར་ཕྱིར་མི་དམིགས་པ་ལྟ་བུའོ། །གང་ཆ་སྤྱིར་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་ཅིའི་ཕྱིར་མི་དམིགས་  
 ཤེ་ན། བསྐྱབས་ཕྱིར་དང་ཞེས་བྱ་བ་སྤྱུས་ཏེ། དཔེར་ན་སཐ་མ་དང་ཅིག་པ་ལ་སོགས་པས་བསྐྱབས་  
 པའི་བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་དག་མི་དམིགས་ཀྱང་དེ་མེད་པ་མ་ཡིན་གྱི། བསྐྱབས་པའི་ཕྱིར་མི་དམིགས་  
 པ་ལྟ་བུའོ། །གང་མ་བསྐྱབས་པ་དེ་ཅིའི་ཕྱིར་མི་དམིགས་ཤེ་ན། ཟེལ་གཞོན་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་སྤྱུས་  
 ཏེ། དཔེར་ན་ཉི་མའི་འོད་ཀྱིས་གཟའ་དང་རྒྱ་སྐར་དང་སྐར་མའི་འོད་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པ་དག་མི་  
 དམིགས་ཀྱང་དེ་མེད་པ་མ་ཡིན་གྱི། ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པའི་ཕྱིར་མི་དམིགས་པ་ལྟ་བུའོ། །གང་ཟེལ་  
 གྱིས་མི་གཞོན་པ་དེ་ཅིའི་ཕྱིར་མི་དམིགས་ཤེ་ན། འདྲེས་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་སྤྱུས་ཏེ། དཔེར་ན་  
 སྤྱག་རོན་དང་སྤན་རྒྱུང་ལ་སོགས་པ་འདྲ་བ་མང་བོ་འདྲེས་པ་དག་མི་དམིགས་ཀྱང་དེ་མེད་པ་མ་ཡིན་

གྱི རྟེན་པ་འདྲེས་པའི་ཕྱིར་མེད་མེགས་པ་ལྟ་བུའོ། ། དེ་ལྟར་འདི་ན་དངོས་པོ་ཡོད་ཀྱང་མེད་མེགས་  
པའི་རྒྱ་རྒྱུ་པ་བརྒྱུད་གྱིས་གཟུང་དུ་མེད་པ་དག་མཐོང་བས་དེས་རེ་ཞིག་གཟུང་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་  
དཔེར་ན་བྱམ་པ་ལ་སྒྲུབ་བྱ་བཞིན་དུ་ས་པོན་ལ་སོགས་པ་ཆོགས་པ་ཉིད་ལ་འབྲས་བུ་ལྟ་བུ་ཞེས་བྱ་  
བ་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་གཟུང་བར་བྱའོ། ། འོན་ཏེ་གཟུང་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་དཔེར་ན་  
ད་ཅང་རིང་བ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ་ས་པོན་ལ་སོགས་པ་ཆོགས་པ་ཉིད་ལ་འབྲས་བུ་ལྟ་བུ་ཞེས་བྱ་  
བ་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་གཟུང་བར་བྱ་བ་མ་དེས་པའི་ཕྱིར་དབྱུང་བའི་གཏན་ཆོགས་དེ་ལ་མ་  
དེས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲིན་ཡོད་དོ་ཞེས་ཟེར་རོ། ། ཞེས་གསུངས་སོ། །

། རྟེན་པ་འགྱུར་ཉེར་གསུམ་གྱི་སྒྲེ་རིམ་འདི་ནི་བརྟུན་སྒྲེས་མ་གཏོགས་པའི་སྒྲེ་གནས་གཞན་  
གསུམ་གང་རུང་གི་རྟེན་ཅན་གྱི་གང་ཟག་འཆི་བའི་ཆོ་གང་ཟག་དེའི་རྒྱམ་འགྱུར་ཉེར་གསུམ་སྒྲེ་པའི་  
རིམ་པ་ལས་བརྒྱུག་སྒྲེ་ཐིམ་ནས་གཙོ་བོ་དང་སྒྲེས་བྱ་འབའ་ཞིག་ལུས་པ་ན་གང་ཟག་དེ་གི་འཕྲོས་པར་  
འཛོག་པ་ཡིན་ལ། དེ་ནས་སྐར་ཡང་མའི་མངལ་ལྟ་བུ་སྒྲེ་གནས་གཞན་གསུམ་གང་རུང་དུ་སྒྲེ་པའི་  
ཆོ་གཙོ་བོ་ལས་ཆེན་པོ་སྒྲེ་དེ་དང་དེའོ་སྒྲུབ་པའི་སྒྲེ་སྒྲིབ་ཤིང་། དེ་ལས་ངའོ་སྒྲུབ་པའི་ང་རྒྱལ་སྒྲེ་བ་  
དང་། ང་རྒྱལ་དེ་ལ་གསུམ་ཡོད་པའི་དང་བོ་རྒྱམ་པར་འགྱུར་བ་ལས་གྱུར་པའི་ང་རྒྱལ་སྒྲིབ་སྒྲོབས་  
གས་ཆེ་བ་ལས་དབང་བོ་བརྒྱ་གཅིག་སྒྲེ་ཞིང་། འབྲུང་བ་ལས་གྱུར་པའི་ང་རྒྱལ་མུན་པ་གས་ཆེ་བ་  
ལས་སྒྲུ་ལ་སོགས་པའི་དེ་ཅམ་ལྟ་སྒྲེ་བ་དང་། རྒྱལ་ལས་གྱུར་པའི་ང་རྒྱལ་གཡོ་བ་གས་ཆེ་བ་ནི་ང་  
རྒྱལ་ལྟ་མ་གཉིས་ཀའི་གྲོགས་བྱེད་ཅིང་། དེ་ཅམ་ལྟ་ལས་འབྲུང་བ་ལྟ་སྒྲེ་བར་འདོད་དོ། ། འོ་ན་  
མེར་མེར་བོའི་དུས་སུ་འང་ས་སོགས་ཁམས་ལྟ་དང་གཟུགས་སོགས་དོན་ལྟ་དང་ལུས་དབང་སོགས་  
ཡོད་པ་ཡིན་པ་ལ། གྲངས་ཅན་གྱིས་རྒྱམ་འགྱུར་ཉེར་གསུམ་གྱི་སྒྲེ་རིམ་འདོད་ཚུལ་འདི་གང་ལ་  
བསམ་པ་ཡིན་ཞེ་ན། རྟེན་སྒྲེ་མེད་ཀྱི་ལུགས་ལ། མེར་མེར་བོ་ལ་ས་སོགས་འབྲུང་བ་བཞི་ཡོད་  
ཀྱང་། ཐོབ་མཆེད་སྐར་གསུམ་དང་རྒྱུང་མེ་རྒྱ་ས་སོགས་རིམ་བཞིན་སྒྲེ་བར་བཤད་པ་ནི། རྒྱམ་  
ཤེས་ཀྱི་རྟེན་བྱེད་པའི་རྒྱས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་རྒྱུང་མེ་རྒྱ་སའི་སྒྲེ་རིམ་ཡིན་པར་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་  
པོས་གསུངས་པས། དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲེ་རིམ་ལ་འབྲུལ་གཞི་བྱས་ནས་དེ་ལྟར་སྒྲོ་བཏགས་པ་ཡིན་ནམ་

དཔྱད་པར་བྱོ། །ཁ་ཅིག་དུས་འཁོར་ནས་བཤད་པའི་གྲངས་ཅན་གྱི་འདོད་ཚུལ་ནི་གྲངས་ཅན་  
 གྱི་དང་མི་འདྲ་སྟེ། དེའི་གྲངས་ཅན་གྱིས་ས་སོགས་བཞི་རང་བཞིན་རྣམས་འགྱུར་གཉིས་ཀ་དང་།  
 དེ་ཅམ་ལྟ་རྣམས་འགྱུར་ཁོ་ནར་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། འགྲེལ་ཆེན་དྲི་མེད་འོད་ལས།  
 འདིར་མུ་སྟེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི་ཤུ་རྩ་བཞིའི་བདག་ཉིད་དང་སྟེས་བུ་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔ་པོ། །དེ་  
 ལ་རྩ་བའི་རང་བཞིན་ནི་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་བཞི་བའི་གནས་སྐབས་  
 གྱི་དང་པར་བྱེད་པ་རྣམས་མཁའི་ཁམས་སོ། །ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་བདུན་ནི་རང་བཞིན་དང་རྣམ་པར་  
 འགྱུར་བ་སྟེ། ས་དང་རྩ་དང་མེ་དང་རྩུང་དང་ཡིད་དང་སྒོ་དང་ང་རྒྱལ་ལོ། །རྣམ་པ་བརྒྱ་དྲུག་  
 ནི་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་སྟེ། དབང་བོ་ལྔ་དང་། ཡུལ་ལྔ་དང་། ལས་ཀྱི་དབང་བོ་ལྔ་དང་། མཆོག་  
 གི་དབང་བོ་སྟེ། རང་བཞིན་དང་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་ཉི་ཤུ་རྩ་བཞིའོ། །འདིར་སྟེས་བུ་འདི་བྱུང་  
 བྱེད་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་བཞིན་ཡང་མ་ཡིན་པ་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་  
 གསུངས་པ་ནི། མུ་སྟེགས་པ་རྣམས་འདུག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་བཞི་བའི་གནས་  
 སྐབས་བསྟེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་སོགས་ལ་རྩ་བའི་རང་བཞིན་ལ་སོགས་པའི་མིང་གིས་བདགས་  
 རས་བརྟན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་ལ་ཕྱི་ནང་གཞན་གསུམ་སྟེར་ཚུལ་སོགས་ཤེས་དགོས་ཤིང་།  
 གལ་ཆེ་བའི་བཤད་པ་མང་བོ་ཡོད་ཀྱང་སྐབས་མིན་པས་མ་སྟོས་སོ། །

༼ལྔ་ཆད་ཆེན་དཀའ་འགྲེལ་ལས། སྟོ་ཡང་འདི་བུམ་པོ། །སྒྲུམ་བུའི་ཞེས་ཡུལ་ངེས་པའི་  
 མཆན་ཉིད་ཅན་ནོ། །ང་རྒྱལ་ནི། བདག་ནི་སྐལ་བ་དང་ཡན་པོ། །བདག་ནི་ལྟ་ན་ལྟུག་པོ།  
 ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་མཛོན་པའི་ང་རྒྱལ་གྱི་མཆན་ཉིད་ཅན་ནོ། །ཡིད་ནི་ཀུན་རྟོག་པའི་མཆན་  
 ཉིད་ཅན་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་བྱིས་པ་འགའ་ཞིག་གིས་གྲོང་གཞན་ན་སྟོན་མོ་ཡོད་དོ་ཞེས་  
 ཐོས་ཏེ། དེར་བདག་འགྲོ་བར་བྱ་ན་ཅི་དེ་ན་བྱ་རམ་དང་ཞོ་ཡོད་དམ། འོན་ཏེ་ཞོ་གཅིག་པུ་ཡོད་  
 ཅས་དེའི་ཀུན་རྟོག་པར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟ་བུའི་རྟོག་པ་འདུག་པ་ནི་ཡིད་ཅས་བྱོ། །དེ་ལྟ་བུས་ན་  
 སྟོ་དང་། ང་རྒྱལ་དང་། ཡིན་རྣམས་ཀྱི་ཕན་ཚུན་གྱི་བྱེད་པར་ནི་དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱོ། །  
 ཞེས་སོ། །

༼ཞ༽ཉིང་སྒྲོབས་ནི་གསལ་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཡིན་པས་ཡིད་ལ་ཉིང་སྒྲོབས་གསལ་ཆེ་བར་འདུག་  
 པ་ན་ཡིད་ཀྱིས་དོན་རྟོགས་ལ། དེའི་གཟུགས་བརྒྱན་སྒྲེས་བྱ་ལ་འབྲུང་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སྒྲོའི་  
 མེ་ལོང་ལ་ཡུལ་གྱི་གཟུགས་བརྒྱན་འཕྲོས་པ་དེ་མེ་ལོང་གཉིས་པ་ལྟ་བུའི་སྒྲེས་བྱ་ལ་འཕྲོས་ཀྱང་སྒྲེས་  
 བྱ་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་རྟེ། དཔེར་ན་ཆུ་མི་གཡོ་བའི་ནང་དུ་ཟླ་བའི་གཟུགས་བརྒྱན་འཕྲོས་ཀྱང་ཆུ་  
 དེ་ཉིད་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བ་བཞིན་ཟེར་བ་དང་། མེ་ལོང་ངོས་གཉིས་པ་ལྟ་བུའི་སྒྲོལ་ཕྱི་ནས་ཡུལ་  
 གྱི་གཟུགས་བརྒྱན་དང་། ནང་ནས་སྒྲེས་བྱའི་གཟུགས་བརྒྱན་འཕྲོས་ཀྱང་སྒྲེས་བྱ་ལ་འགྱུར་བ་མེད་  
 དེ། དཔེར་ན་མེ་ལོང་ལ་བྱད་བཞིན་གཟུགས་བརྒྱན་འབྲུང་ཡང་བྱད་བཞིན་མི་འགྱུར་བ་བཞིན་  
 རོ། །ཞེས་ཟེར་རྟེ། འདོད་ཚུལ་དང་པོ་འཆད་པར། རྟོག་གེ་འབར་བ་ལས། ཉིང་སྒྲོབས་ནི་  
 གསལ་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་དུ་བརྟན་པའོ། །སྒྲེས་པ་ནི་ལྷག་པར་འདུག་པ་སྟེ། གང་ལ་ཉིང་སྒྲོབས་  
 དེ་སྒྲེས་པ་ཡོད་པ་དེ་ནི་ཡིད་ལས་ཉིང་སྒྲོབས་སྒྲེས་པ་ཅན་ནོ། །ཡིད་ཀྱི་དོན་རྟོགས་པར་འདུག་པ་  
 ན་རྟོགས་པའི་གཟུགས་བརྒྱན་སྒྲེས་བྱ་ལ་འབྲུང་བར་འགྱུར་བ་ནི་རི་ལྷོ་ཆུ་མི་གཡོ་བ་ལ་ཟླ་བའི་  
 གཟུགས་བརྒྱན་མཐོང་བར་གྱུར་ཀྱང་། འགྱུར་བ་ནི་ནམ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་  
 སྒྲེས་བྱ་ལས་འགྱུར་བ་མེད་ཀྱང་སྒྲོས་ཡོངས་སུ་ཤེས་པའི་དོན་གྱི་གཟུགས་བརྒྱན་ཡང་འབྲུང་བར་  
 འགྱུར་ལ། གྱུར་པ་ནམ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་འཆད་པར། ཡང་ན་  
 སྒྲོས་དོན་རྟོགས་པའི་རྗེས་སུ་ཡང་བྱེད་མས་མེ་ལོང་གི་གཟུགས་བརྒྱན་བཞིན་དུ་ཡོངས་སུ་འགྱུར་  
 བ་ཡིན་གྱི་འགྱུར་བ་ནི་མ་ཡིན། ཞེས་སོ། །

༼ཟ༽རྗེའི་སྤྱི་ལྷན་གྱི་སྤྱོད་གཉིས་ཀྱི་གཞུང་དུ་ཡོན་ཏན་གསུམ་གྱི་ནམ་གངས་ལ་བདེ་སྤྱག་བཏང་  
 རྟོམས་གསུམ་ཞེས་བྱུང་ཡང་། བཏང་རྟོམས་ནི་བདེ་སྤྱག་གཉིས་ཀྱི་ཤུགས་བརྒྱན་བྱེད་ན་མ་གཏོགས་  
 རྒྱ་གཞུང་གང་ནའང་མི་སྤང་སྟེ། རྒྱ་གཞུང་ནམས་སུ་བདེ་སྤྱག་གཏོ་སྤྱག་གསུམ་ཞེས་པ་མ་གཏོགས་  
 བཏང་རྟོམས་ཞེས་མི་འབྲུང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པའོ། །

༼འ༽ནམ་འགྲེལ་ལས། འགའ་ཞིག་བདེ་སྤྱགས་ཕྱི་རོལ་ན། །གནས་ཉིད་དང་ནི་སེམས་མེད་  
 དང་། །གཟུང་བར་སྤྲོསྟེ། ཞེས་གངས་ཅན་གྱིས་བདེ་སྤྱག་སྤྱི་རོལ་ན་གནས་པ་དང་། སེམས་

མེད་པའི་ཤེས་པ་དང་། དབང་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་དོན་ཡིན་པར་འདོད་པར་གསུངས་ལ། འདི་ནི་བདེ་  
 སྐྱེས་ལ་ཕྱི་རོལ་ན་གནས་པ་དང་། དབང་བོའི་ཡུལ་ཡོད་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། བདེ་སྐྱེས་གཏི་མུག་  
 གསུམ་གང་རུང་ལ་ཕྱིའི་ཡུལ་དང་དབང་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་དོན་ཡིན་པས་ཁྲབ་པའི་དོན་མིན་ཏེ། རྒྱུ་  
 འགྱུར་ཉེར་གསུམ་གང་རུང་ཡིན་ན་ཡོན་ཏན་གསུམ་དང་ལྡན་པ་དང་། ཡོན་ཏན་གསུམ་གྱི་རྒྱ་  
 ཅན་ཡིན་པས་ཁྲབ་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་གངས་ཅན་གྱིས་བདེ་སྐྱེས་ཕྱིའི་ཤེས་པར་འདོད་  
 ཅེས་པ་ནི་བདེ་སྐྱེས་ནི་མྱོང་བ་པོ་ལ་མེད་པར་མྱང་བྱའི་ཡུལ་ལ་འཛོག་པའི་དོན་ཡིན་པས། རྒྱུ་  
 གི་བདེ་སྐྱེས་ཡོད་པར་འདོད་དོ། །གངས་ཅན་གྱིས། མིག་སྐྱེས་ནང་གི་སྤྱོད་མཆོད་རྣམས་ཆོས་  
 ཅན། བདེ་སྐྱེས་གཏི་མུག་གསུམ་གྱི་རྒྱ་ཅན་ཡིན་ཏེ། བདེ་སྐྱེས་གཏི་མུག་གསུམ་དང་ལྡན་པའི་  
 ཕྱིར། དཔེར་ན་གསེར་གྱི་རྒྱན་ནི་གསེར་དང་ལྡན་པས་གསེར་གྱི་རྒྱ་ཅན་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་  
 ཟེར་རོ། །འོན་ཀྱང་རྩ་བའི་རང་བཞིན་ནི་ཡོན་ཏན་གསུམ་དང་ལྡན་ཀྱང་ཡོན་ཏན་གསུམ་གྱི་རྒྱ་  
 ཅན་མིན་པས་ཁྲབ་པ་མ་དེས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། བདེ་སྐྱེས་གཏི་མུག་གསུམ་ལྡན་གྱི་འབྲས་བུ་  
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་འགོད་དགོས་སམ་དཔྱད་པར་བྱའོ། །རྟགས་སྐྱབ་ཚུལ་ནི། དེ་དག་ཆོས་ཅན།  
 བདེ་སྐྱེས་གཏི་མུག་གསུམ་དང་ལྡན་ཏེ། བདེ་བ་དང་ལྡན་པ་གང་ཞིག་སྐྱེས་བཞུགས་དང་ལྡན། གཏི་  
 མུག་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཁྱོད་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་རངས་པ་དང་མགུ་བ་  
 དང་ཀུན་དགའ་བ་དང་བདེ་བ་མྱོང་བ་དང་ཞི་བའི་སེམས་འགའ་ཞིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རངས་  
 དང་མགུ་དང་ཀུན་དགའ་དང་། །བདེ་དང་ཞི་བའི་སེམས་ཉིད་དག །ལན་འགའ་ཡང་ནི་སྒྲུང་  
 གྱུར་པ། །དེ་དག་སྤྱིང་སྟོབས་ཡོན་ཏན་ནོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ཁྱོད་ཡུལ་དུ་བྱེད་  
 པའི་མི་དགའ་བ་དང་ཡོངས་སུ་གདུང་བ་དང་སྤྱང་ན་དང་འབྲལ་འདོད་དང་མི་བཟོད་པའི་སེམས་  
 འགའ་ཞིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མི་དགའ་བ་དང་ཡོངས་སུ་གདུང་དང་། །སྤྱང་ན་འདོད་དང་མི་བཟོད་  
 དག །གང་དུ་སྒྲུང་བའི་གཏན་ཆོགས་ཀྱིས། །དེ་དག་རྩལ་གྱི་རྟགས་སུ་འདོད། །ཅེས་སོ། །གསུམ་  
 པ་གྲུབ་སྟེ། ཁྱོད་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཆོངས་པ་དང་གཏི་མུག་པ་དང་བག་མེད་པ་དང་གཉིད་སྤྱོད་བ་དང་  
 གཡེལ་བའི་སེམས་འགའ་ཞིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོངས་དང་དེ་བཞིན་གཏི་མུག་དང་། །བག་



མེད་གཉིད་དང་གཡེལ་བ་དག །ལན་འགའ་ཡང་ནི་སྤང་གྱུར་པ། །དེ་དག་སྤྲོད་པའི་ཡོན་ཏན་  
ནོ། །ཞེས་སོ། །

།ཡེ་འདིར་འགྲེལ་བས་བཤད་དོ་ཞེས་པ་ནི་ཤེར་སྤྲོད་འགྲེལ་བཤད་ལས་བཤད་ཅེས་པ་སྟེ།  
འགྲེལ་བཤད་དེ་ལས། དཔེར་ན་བྲམ་ཟེ་འགའ་ཞིག་ལ་ཚུང་མ་བྲམ་ཟེ་མོ་ཞིག་དང་དམངས་མོ་  
ཞིག་གཉིས་ཡོད་ལ། བྲམ་ཟེ་མོ་ལ་ནི་བྱ་བ་ཅུ་གཅིག་བཅས་ལ། དམངས་མོ་ལ་ནི་བྱ་ལྔ་བཅས་པ་  
ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་ལ་བྲམ་ཟེ་ལྟ་བུ་ནི་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་ལས་གྱུར་པའི་ང་རྒྱལ་ཡིན་ལ། བྱ་བ་ཅུ་གཅིག་  
ལྟ་བུ་ནི་དབང་པོ་བཅུ་གཅིག་པོ་དག་ཡིན་ནོ། །དམངས་མོ་ལྟ་བུ་ནི་འབྱུང་བ་ལས་གྱུར་པའི་ང་རྒྱལ་  
ཡིན་ལ། བྱ་ལྔ་ལྟ་བུ་ནི་དེ་ཅམ་ལྟ་བོ་དག་ཡིན་ནོ། །བྲམ་ཟེ་ལྟ་བུ་ནི་རྒྱལ་ལས་གྱུར་པའི་ང་རྒྱལ་  
ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱུང་པའི་ཕྱིར།

།རྩེ་ཡོན་ཏན་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་མཆོག་སྟེ་རྩ་བའི་རང་བཞིན་ནི་མངོན་སྲུང་གྱིས་མཐོང་  
བའི་ཡུལ་དུ་མི་འགྱུར་ལ། མངོན་སྲུང་གི་ཡུལ་དུ་གང་གྱུར་པ་དེ་ཉིད་སྤྱི་མ་ལྟ་བུར་གྱིན་ཏུ་གསོག་  
སྟེ་བརྒྱན་པ་ཡིན་ཞེས་པ་ལོ། །འོ་ན་ལྟས་བྱིན་ལྟ་བུ་དེ་མངོན་སྲུང་གི་ཡུལ་དུ་གྱུར་ན་ཤེས་རིག་གི་  
སྒྲིམ་བྱ་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བ་དང་འགལ་ཞིང་། མངོན་སྲུང་གི་ཡུལ་དུ་མ་གྱུར་ན། དང་སྤོང་  
མེར་སྒྲིམ་ཆངས་པ་སྟེ་བཞི་མཐོང་གི་དེའི་གཙོ་བོ་དེ་ནི་མི་མཐོང་ངོ་ཞེས་སྒྲིམ་པ་དང་འགལ་བར་  
འགྱུར་བས་དབྱུད་པར་བྱའོ། །རྒྱ་ལྡན་མི་རྟག་མ་བྱུང་པ། བྱེད་བཅས་དུ་མ་བརྟན་པ་འགྲོ། །ཆ་  
གས་དང་བཅས་གཞན་དབང་གསལ། །ཚྭ་པ་དག་ནི་མི་གསལ་བའོ། །ཞེས་པའི་དོན་ནི། རྣམ་  
འགྲེལ་ཁྲི་གཞུག་ལས། དེ་ལ་དོན་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། གསལ་བ་ཉིད་ནི་རྒྱ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ། གཙོ་  
བོས་རྒྱ་དང་ལྡན་པ་ནི་སྟོང་། །ཞེས་བྱ་བ་ནས། དེ་ཅམ་གྱིས་རྒྱ་དང་ལྡན་པ་ནི་འབྱུང་བའོ་ཞེས་  
བྱ་བའི་བར་རོ། །མི་གསལ་བ་ནི་དེ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་གང་ལས་ཀྱང་མ་སྒྲིམ་པའི་ཕྱིར་རོ། །  
དེ་བཞིན་དུ་གསལ་བ་ནི་མི་རྟག་པ་ཡིན་ཏེ། སྟེ་བའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་མི་གསལ་  
བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་སྟེ་བ་དང་མི་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཇི་ལྟར་གཙོ་བོ་དང་། སྒྲིམ་བྱ་དེ་དག་ནི་  
ལྟ་བུ་དང་། ས་སྟངས་དང་བར་སྤང་ཐམས་ཅད་དུ་བྱུང་བ་ཉིད་ཀྱིས་འདུག་པ་དེ་བཞིན་དུ་གསལ་

བནི་མི་འདུག་པ་སྟེ། དེ་དག་ནི་མ་ཁྱབ་པ་ཡིན་ནོ། ཇི་ལྟར་འཁོར་བའི་ཆོ། སློང་དང་། ང་རྒྱལ་  
 དང་། དབང་བོའི་མཆན་ཉིད་ཅན་གྱི་དུང་པ་རྣམས་པ་བཅུ་གསུམ་དང་ལྔ་ན་པ། ལྷ་བའི་ལུས་ལ་བརྟེན་  
 པའི་གསལ་ལ་བ་འཁོར་བ་དེ་བཞིན་དུ། མི་གསལ་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་ཁྱབ་པ་ཉིད་ཀྱིས་བྱ་བ་དང་  
 བཅས་པ་ཉིད་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། སློང་དང་ང་རྒྱལ་ལ་སོགས་པའི་བྱེ་བྲག་གི་གསལ་བ་རྣམས་  
 པ་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་དམིགས་ལ། མི་གསལ་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་རང་བཞིན་གཅིག་ཏུ་ཡོད་པ་  
 ན་འཇིག་རྟེན་གསུམ་གྱི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། གསལ་བ་ནི་དེ་ལ་བརྟེན་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ། གང་  
 ཞིག་གང་ལས་སྦྱེ་བ་དེ་ནི་དེ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། མི་གསལ་བ་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་  
 ནི་འབྲས་བུ་མ་ཡིན་པས་གང་ལ་འང་མི་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་རོ། གསལ་བ་རྣམས་ནི་འགྲོ་བ་ཡིན་ཏེ།  
 འཇིག་པའི་ཆོ་གཙོ་བོའི་ངང་དུ་ཐིམ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། འདི་ལྟར་འཇིག་པའི་ཆོ། འབྲུང་  
 བ་རྣམས་ནི་དེ་ཅམ་ལ་ཐིམ་མོ། རྟེན་ཅམ་ནི་དབང་བོ་ལ་ཐིམ་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲོན་སྦྱེ་བའི་རིམ་  
 པ་བཞིན་ཐིམ་ནས་མཐར་གཙོ་བོའི་ངང་དུ་ཐིམ་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟར་ན། དེ་ཉིད་ནི་ཤུ་ཅ་ལྔ་  
 ལས། རྣམས་འགྱུར་དག་འདུག་པ་དང་ལྷོག་པའི་ཚུལ་ནི་འདི་ལྟར་ཡིན་ན། གཙོ་བོ་ནི་གང་ལ་ཡང་  
 ཐིམ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་རྒྱ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། གསལ་བ་ནི་ཆ་ཤས་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། སྒྲ་  
 དང་། རེག་དང་། རྩ་དང་། གཟུགས་དང་། ཇིའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་ཆ་ཤས་རྣམས་དང་ལྔ་ན་པའི་  
 ཕྱིར་རོ། གཙོ་བོ་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཏེ། ཉག་པ་གཅིག་པུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། གཞན་ཡང་དཔེར་  
 ན་པ་གསོད་པ་ན། བྱ་ལ་རང་དབང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ། གསལ་བ་ནི་རྒྱུའི་རྣམས་པ་ཐམས་  
 ཅད་ལ་རག་ལས་པའི་ཕྱིར་གཞན་དབང་ཡིན་ནོ། མི་གསལ་བ་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་ཉག་ཏུ་  
 རྒྱལ་རག་མ་ལས་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །

༼ལ་ཞོ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལོ་མ། ལོ་མ་གང་ཡིན་དེ་ཞོ་ཞེས། འདྲ་པོ་ལེན་གྱིས་བཞུན་པ་སྟེ།  
 དེ་བཞིན་འཕེགས་བྱེད་གནས་པ་འང་བཤད། ཅེས་སོ། འདྲ་པོ་ལེན་ནི་ལྷའི་མིང་གིས་བཏགས་  
 པ་དང་། འཕེགས་བྱེད་གནས་པ་ནི་ཡུལ་གྱི་མིང་གིས་བཏགས་སམ་སྟུང་མོ། ཁོད་ཆེན་དགའ་  
 འགྲེལ་ལས། ཡང་རྒྱ་དང་ལྔ་ན་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་དང་ལྔ་ན་པ་ནི་གསལ་བ་ཡིན་ལ། བཞོག་

པ་ནི་མི་གསལ་བ་ཡིན་ནི་ཞེས་གང་ཡིན་བཟོད་པ་དེ་ཡང་བྱིས་པའི་ཆོག་ཉིད་ཡིན་ཏེ། གང་ཞིག་  
 གང་ལས་རང་བཞིན་ཐ་མི་དད་པ་དེ་ནི་དེ་ལས་བསྒྲིག་པར་མི་རིགས་ཏེ། བསྒྲིག་པའི་མཆན་ཉིད་  
 ནི་ངོ་བོ་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་ཐ་དད་པའི་ཐ་སྟངས་ཆད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ།  
 དེའི་ཕྱིར་རྩལ་དང་། ལུན་པ་དང་། སྤང་སྟོབས་ནམས་དང་། སེམས་ཅན་ནམས་ཡན་ཚུན་ཐ་  
 དད་པར་ཁས་བླངས་པ་རྒྱ་མཆན་མེད་པ་ཁོ་ནར་འགྱུར་བ་དང་། ལྷ་ཆོགས་པ་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་  
 གཅིག་དུ་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ལྷན་ཅིག་སྟེ་བ་དང་འཇིག་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཐ་མི་དད་  
 པར་ནམ་པར་གཞན་པའི་མཆན་ཉིད་ནི་གྲུབ་པ་དང་བདེ་བ་གཅིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་  
 བས་ན་གསལ་བའི་ངོ་བོ་དང་ཐ་མི་དད་པའི་ཕྱིར་མི་གསལ་བ་ཡང་གསལ་བའི་ངོ་བོ་བཞིན་དུ་རྒྱ་  
 དང་ལྷན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་དང་ལྷན་པར་འགྱུར་བ་དང་། གསལ་བ་ཡང་མི་གསལ་བའི་ངོ་  
 བོ་དང་ཐ་མི་དད་པའི་ཕྱིར་རྒྱ་དང་མི་ལྷན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་དང་ལྷན་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ནི་  
 རང་གི་ངོ་བོ་བཞིན་དུ་ངེས་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན་ཏེ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་  
 འཇིག་རྟེན་ན་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་དང་ལྷོག་པ་ངེས་པ་རྟོགས་ན་རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་དངོས་པོར་འགྲུབ་ཀྱི།  
 གང་གིས་གཙོ་བོ་ལས་ཆེན་པོ་དང་། ཆེན་པོ་ལས་ང་རྒྱལ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་  
 བ་གཙོ་བོ་ལ་སོགས་པ་ལས་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་སྟེ་བར་ངེས་པ་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་དང་ལྷོག་པ་རྟོགས་  
 པ་འགའ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་གཙོ་བོ་ལ་སོགས་པ་ལས་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་སྟེ་པའི་  
 ཐ་སྟངས་འདི་ནི་རྒྱ་མཆན་མེད་པ་ཁོ་ནའོ། །གང་གིས་གཙོ་བོ་ལས་འབྲས་བུའི་བྱད་པར་སྟེད་པ་ཉིད་  
 དུ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་བ་རྟག་པ་ལ་ནི་རྒྱའི་དངོས་པོ་ཡོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། རྟག་པ་ནི་རིམ་དང་  
 རིམ་མ་ཡིན་པ་དག་གིས་དོན་བྱེད་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པས་རྒྱ་དང་ལྷན་པ་ལ་སོགས་པའི་  
 བྱད་པར་དང་གཙོ་བོ་ལ་སོགས་པ་རྒྱ་ཡིན་པ་བཀག་པ་དང་། འདི་སྟམ་དུ་གང་གིས་ངོ་བོ་ཐ་དད་  
 པ་མེད་པ་ན་དེ་འགལ་བར་འགྱུར་བ་ཁོ་བོ་ཅག་ནི་སྤྲོད་མེད་པའི་རང་བཞིན་སྟེ་བས་རྒྱ་དང་འབྲས་  
 བུའི་དངོས་པོ་མི་འདོད་དེ། གང་གི་ཕྱིར་གཙོ་བོ་སྐྱལ་འབྱུང་བ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ་ཆེན་པོ་ལ་  
 སོགས་པའི་ངོ་བོར་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བར་འགྲོ་བས་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་གི་རྒྱ་ཡིན་ནི་ཞེས་



གཡོ་བ་མེད་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་རང་གི་ངོ་བོའི་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བ་ནི་མ་ཡིན་  
 ཏེ། ཉ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་སྐྱེས་བུ་ཡང་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བར་འགྱུར་  
 རོ། །ཞེས་པས་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བའི་ཆོས་ནི་ཆོས་ཅན་རང་བཞིན་ལས་དོན་གཞན་ཡིན་མིན་བརྟགས་  
 ཅས་བཀག་པ་དང་། གལ་ཏེ་དེ་དང་འབྲེལ་བའི་ཆོས་གཉིས་སྟེ་བདང་འཇིག་པས་དེ་ཡོངས་སུ་འགྱུར་  
 བར་བཞག་གི་གཞན་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཞེས་པས་གངས་ཅན་གྱི་ལན་དང་། མ་ཡིན་ཏེ། ཡོད་  
 པ་དང་མེད་པ་དག་ལ་འབྲེལ་བ་མེད་ན་དེ་དང་འབྲེལ་བ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་འབྲེལ་  
 བར་འགྱུར་ན་ཡོད་པ་ལའང། མེད་པ་ལ་ཡིན་གང་། རེ་ཞིག་ཡོད་པ་ལ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་  
 རང་བཞིན་ཡུན་སྐུམ་ཆོགས་པ་མ་ལུས་པ་ཐོབ་པས་སྟོས་པ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་འགའ་ལ་ཡང་རག་ལས་  
 པར་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མེད་པ་ལ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་ཉེ་བར་བརྗོད་པའི་མཆན་ཉིད་ཐམས་  
 ཅད་དང་བྲལ་བ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་འགའ་ལ་ཡང་བརྟན་པ་ཉིད་དུ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་  
 གི་ཕྱིར་རེ་བོད་གི་རྩ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ནི་འགའ་ལ་ཡང་བརྟན་པར་མི་རིགས་སོ། །ཆོས་གཞན་  
 ཐད་དང་པ་སྟེ་བདང་འཇིག་པ་ན་ཁྱེད་ཅག་གིས་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བར་རྣམ་པར་འཇོག་པ་ཡང་མ་ཡིན་  
 ནོ། །འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། གང་ལ་གནས་སྐབས་ཐ་དད་ཀྱང་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་རང་བཞིན་གཅིག་  
 ཇེས་སུ་འཇུག་པ་ན་དེ་ལ་ཁྱེད་ཅག་གིས་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བར་རྣམ་པར་གཞག་ལ། ཆོས་ཅན་ལས་  
 ཆོས་དག་ཐ་དད་པ་ན་རང་བཞིན་གཅིག་ཇེས་སུ་འཇུག་པ་ཡོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་གི་གཅིག་  
 གི་བདག་ཉིད་ནི་ཆོས་ཅན་ཉིད་ཡིན་ལ། ཆོས་ལས་དེ་ཡང་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར། རང་བཞིན་གཅིག་  
 གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་ཇེས་སུ་འཇུག་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འཇུག་པ་དང་ལྟོག་པའི་ཆོས་གཉིས་ལས་  
 ཐ་དད་པའི་ཆོས་ཅན་དམིགས་པའི་མཆན་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་མཐོང་བའི་ལམ་དུ་འཇུག་པ་ནི་འགའ་ཡང་  
 མེད་པའི་ཕྱིར་དེ་འདྲ་བ་ནི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་མེད་པའི་ཐ་སྟད་ཀྱི་ཡུལ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཅི་སྟེ་དོན་  
 གཞན་དུ་མ་གྱུར་པའི་ཕྱོགས་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་ཡང་ཆོས་ཅན་གྱི་རང་གི་ངོ་བོ་གཅིག་ལས་ཐ་མི་དད་  
 པའི་ཕྱིར་སྟེ་བདང་འཇིག་པ་དང་ལྟན་པའི་ཆོས་གཉིས་ཀྱང་ཆོས་ཅན་གྱི་རང་གི་ངོ་བོ་བཞིན་དུ་གཅིག་  
 ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གང་ཞིག་ལ་བརྟན་ནས་ཆོས་ཅན་ནམ་ཆོས་སུ་འགྱུར་བ་ཡིན། ཆོས་གཉིས་ཆོས་

ཅན་གྱི་གནས་སྐབས་ཅན་ཐ་མི་དད་པའི་ཕྱིར་གནས་སྐབས་ཅན་གྱི་རང་གི་ངོ་བོ་བཞིན་དུ་རྟོག་པ་  
 ཡང་མེད། རྟེན་པ་ཡང་མེད་དོ། །ཆོས་གཉིས་པས་ཆོས་ཅན་གཞན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཀྱི་རང་  
 གི་ངོ་བོ་བཞིན་དུ་སྤྲོད་མེད་པ་སྟེ་ཞིང་སྤྲོད་མ་འཛིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གཅིག་འགའ་ཡང་ཡོངས་སུ་  
 འགྱུར་བར་མི་འགྱུར་བོ། །དེའི་ཕྱིར་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བའི་དབང་གིས་ཀྱང་བྱེད་ཅག་གི་རྒྱ་དང་  
 འབྲས་བུའི་ཐ་སྙད་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པས་ཡོད་མེད་གང་ལ་འབྲེལ་བརྟགས་ནས་བཀག་  
 པ་ཡིན་ནོ། །

།ཤེས་པ་མི་སྟེད་པ་ལ་སོགས་པའི་གཏན་ཆོག་སྤྲོད་དུས་སུ་འབྲས་བུ་ཡོད་པར་སྟེན་  
 པས། འདིར་གཏན་ཆོག་སྤྲོད་པ་སྟེན་པ་ལ་ཐུག་པའི་ཐ་དཔེ་མ་དག་གོ། །

།སྤྱི་ཅི་སྟེ་གཙོ་བོའི་ངོ་བོ་ནི། །ཚུལ་གསུམ་ཉིད་དུ་རྒྱུ་པར་གནས། །དེ་ལ་དབང་ཕྱག་འདི་  
 རུལ་དང་། །ལྡན་ན་འབྱེན་པའི་རྒྱ་ཡིན་ནོ། །སྤྱིར་སྟོབས་ཤིང་ཆེར་འདྲུག་པ་ལ། །གང་ཆེ་རྟེན་  
 པར་བྱེད་པ་ན། །དེ་ཆེ་འཛིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །གནས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཉིད་དུ་འགྱུར། །གང་  
 ཆེ་མུན་པའི་རྒྱས་པ་ནི། །ཤིང་ཆེན་པོ་དང་སྦྱར་བ་ན། །དེ་ཆེ་འདི་ནི་འགྲོ་བ་ཀུན། །འཛིག་པར་  
 བྱེད་པ་ཡིན་ཞེས་གྲགས། །དེ་ལྟར་རུལ་དང་སྤྱིར་སྟོབས་སོགས། །དངོས་རྒྱུ་འདི་ཡི་ལྡན་ཅིག་  
 བྱེད། །རིམ་པ་ཁོ་ནར་འབྱུང་འགྱུར་ཏེ། །དེ་ཕྱིར་འབྲས་བུ་རིམ་མེད་ཡིན། །ཞེས་སོ། །

།དེ་རང་སྟེན་པ་མེད་ཅིང་འབྱེན་གནས་འཛིག་པའི་རྒྱ་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པའི་རུལ་  
 མུན་སྤྱིར་སྟོབས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ལ་ཕྱག་འཆལ་ཞེས་པ་ལོ། །

།ཡོད་ཆེན་དཀའ་འབྲེལ་ལས། རི་ལྟར་ལོང་བ་མིག་དང་ལྡན་པའི་སྟེན་བུ་དང་འབྲེལ་  
 བ་ལས་དོན་ལ་འདྲུག་པར་འགྱུར་བ་དེ་བཞིན་དུ་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་ཐིམ་པར་འགྱུར་བ་སེམས་པ་  
 ཅན་གྱི་སྟེན་བུ་དང་སྤྲད་པ་ལས་སེམས་པ་ཅན་བཞིན་དུ་ཆོས་ལ་སོགས་པའི་འབྲས་བུ་ལ་ངེས་པར་  
 བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སྟོན་མེད་དོ། །དེ་སྤྱིར་དུ་ཡང་། སྟེན་བུ་མཐོང་བའི་དོན་དུ་དང་། །  
 ནས། འཁོར་བར་བྱས། །ཞེས་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །

།ཀྱི་སྟེན་བུ་འཆིང་བ་གསུམ་ལས་གྲོལ་བའི་ཐར་པ་ནི། རྟོག་གི་འབར་བ་ལས། འཁོར་བ་

ན་ཡུལ་ལ་སྟེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེས་བྱ་དང་རང་བཞིན་ལ་གཅིག་པ་ཉིད་དུ་མྱོངས་པ་ཡོད་ལ། ཤེས་  
 པ་ལྷག་པར་སྐྱེས་པར་གྱུར་པ་ན་དོན་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོངས་སུ་ངོམས་པར་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རང་བཞིན་  
 ཡང་གཞན་ལ་བདག་ཀྱང་གཞན་ནི་ཞེས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་བ་ན་ས་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བ་དང་། མིག་  
 ལ་སོགས་པའི་བྱེད་པ་ན་མས་ལྷག་པར་འགྱུར་བས་རང་བཞིན་ལ་སོགས་པའི་འཆིང་བ་ལས་ཐར་  
 པ་ཡིན་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གངས་ཅན་པ་ཁ་ཅིག་གི་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་སོ། ། སྐྱེས་བྱ་ལས་རང་བཞིན་  
 གྲོལ་བའི་ཐར་པ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། འདི་ལས་དང་པོ་སྟེད་པ་ན། རང་བཞིན་གཅིག་ལས་སྐྱེས་  
 བྱས་སྐྱེད་པར་བྱ་བའི་དོན་ནམ་པ་སྒྲ་ཆོགས་པ་གཞན་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་འབྱུག་པར་འགྱུར་རོ། ། གྲོལ་  
 བའི་དུས་ན་ནི་བདག་ཀྱང་སྐྱེས་བྱ་འདིའི་མ་ཡིན་ལ། སྐྱེས་བྱ་འདི་ཡང་བདག་གི་མ་ཡིན་ནི་ཞེས་  
 འདིའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་བ་སྐྱེས་པ་ན་ཡུལ་གྱི་ཡོངས་སྟོན་རི་སྟོན་སྐྱེས་བྱ་ལ་སྐྱེན་པར་བྱ་བ་དེ་བདག་  
 གིས་བྱེན་པས་དེས་ན་བདག་གི་དོན་བྱས་པ་ཡིན་ཞིང་། སྐྱེས་བྱ་ལ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རྗེས་སུ་བཟུང་  
 བའི་ཕྱིར་སྐྱེས་བྱ་ལས་རང་བཞིན་གྲོལ་བ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་སོ། །

༼ཁ་ཤིན་མའི་གཤམ་ཁྲི་གཞུང་ལས། གངས་ཅན་པ་དག་རང་བཞིན་འགྱུར་བ་ལས་བྱུང་བའི་མཆན་  
 ཉིད་ནི་ཁྱ་བཙུའོ་ཞེས་སྒྲ་ཞེ། འདི་ལྟར་མགུ་བ་ནི་དགའོ། ། གྲུབ་པ་ནི་བརྟུང་དེ། ལུས་པ་ནི་ཉི་ཤ་  
 ཅ་བརྟུང་དོ། ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་ནི་ཁྱ་ཞེ། དེ་ལྟར་ན་ཁྱ་བཙུའོ། ། དེ་ལ་ཁུ་དང་། ཁུ་རྩུན་དང་།  
 ཁུ་པོ་དང་། ཆར་འབབ་པ་དང་། ལེགས་པར་བཀལ་བ་དང་། གཞན་མ་ཡིན་པ་དང་། མིག་  
 བཟང་བ་དང་། འོད་ཅན་དང་། ལུས་མཆོག་ཅེས་བྱ་བ་ནི། མགུ་བ་དགུ་ཡིན་ཏེ། ཡོངས་སུ་  
 མཉེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལས། ཆོམ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཆོག་གོ། དེ་ཡང་རང་བཞིན་ལས་འབྲས་བྱེད་བ་  
 པ་ཡིན་གྱི། སྐྱེས་བྱས་བྱས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་དེ་ལྟར་གང་གིས་མཐོང་བ་དེ་ནི། ཡོངས་སུ་  
 དགའ་བ་ཐར་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་ནི་ཁུ་ཞེས་བྱའོ། ། ཉི་བར་ལེན་པ་ལས་  
 འབྲས་བྱ་འཕྲོ་བ་གྱི། སྐྱེས་བྱས་བྱས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཤེས་ནས་ཐར་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་ལ་  
 ཡོངས་སུ་དགའ་བ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་ནི་ཁུ་རྩུན་ཞེས་བྱའོ། ། དུས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་འཕྲོ་བ་གྱི་སྐྱེས་བྱས་  
 བྱས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཤེས་པ་སོགས་ནི་ཁུ་པོའོ། ། སྐལ་བས་འབྲས་བྱ་འཕྲོ་བ་གྱི་སྐྱེས་བྱས་བྱས་

པ་མ་ཡིན་ནི་ཞེས་ཤེས་པ་སོགས་ནི་ཆར་འབབ་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཡུལ་ལ་སོགས་པ་ནི་བར་སྐྱབ་པའི་  
 སྒྲིན་མཐོང་ནས་གང་ཐར་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡོངས་སུ་དགའ་བ་དེ་ནི་ལེགས་པར་བཞུག་པ་ཞེས་བྱའོ། །  
 ཀུན་ཏུ་བསྐྱང་བའི་སྒྲིན་མཐོང་ནས་ཐར་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡོངས་སུ་དགའ་བ་དེ་ནི། གཞན་མ་  
 ཡིན་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཐར་པ་སོགས་ལ་ཡོངས་སུ་དགའ་བས་ཏིང་ངེ་འཛིན་བསྐྱེད་དེ་ཐར་  
 པ་མཐོང་བ་ནི་མིག་བཟང་བ་ཞེས་བྱའོ། །དབང་པོ་ལས་འདས་པ་མཐོང་བ་ནི་འོད་ཅན་ཞེས་བྱའོ། །  
 རྣམ་པར་འཆེ་བའམ་སྒྲིན་མཐོང་ནས་ཐར་པ་སོགས་ལ་ཡོངས་སུ་དགའ་བ་དེ་ནི། ལུས་མཆོག་ཅེས་  
 བྱ་སྟེ། དེ་དག་ནི་མགུ་བ་རྣམ་པ་དགུ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཡེ་ཤེས་ལས་སྐྱེ་བའི་གྲུབ་པ་ནི་བརྒྱད་  
 དེ། འདི་རྩ་སྟེ་སྒྲིལ་བ་བོ་དང་། ལེགས་པར་སྒྲིལ་བ་བོ་དང་། སྒྲིལ་བའི་མཐར་ཕྱིན་པ་དང་།  
 དགའ་བ་དང་། རབ་ཏུ་དགའ་བ་དང་། མགུ་བར་གྱུར་པ་དང་། ཉམས་དགའ་བ་དང་། མཆོག་  
 ཏུ་དགའ་བ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། ཡེ་ཤེས་ལ་བརྟེན་ནས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། རང་གཞན་ལ་ཕན་པ་སྐྱབ་  
 པའི་ཕྱིར་ན་གྲུབ་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་ཤེས་པ་གང་དཔུང་པ་བྱས་ནས་སྐྱེ་བ་ནི། སྒྲིལ་བ་བོ་ཞེས་  
 བྱའོ། །ཐོས་པ་ལ་སོགས་པ་དག་གི་ཤེས་པ་ནི། ལེགས་པར་སྒྲིལ་བ་བོ་ཞེས་བྱའོ། །བརྗོད་བྱ་  
 དང་རྗོད་བྱེད་ཐོན་དུ་སོང་བའི་སྐྱེ་མས་བརྟན་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཤེས་པ་དེ་ནི་སྒྲིལ་བའི་མཐར་ཕྱིན་  
 པ་ཞེས་བྱའོ། །གྲང་བ་དང་ཆ་བ་ལྟོག་པའི་ཐབས་ཤེས་པ་ནི་དགའ་བ་ཞེས་བྱའོ། །ནང་གི་བདག་  
 ཉིད་ཀྱི་རྒྱང་དང་མཐིས་པ་དང་བད་ཀན་ལ་སོགས་པའི་ནད་གང་བདག་ཉིད་དམ་སྐྱེ་མ་ལས་སྐྱེས་  
 པའི་ལྟོག་པའི་ཐབས་ཤེས་པ་གྲུབ་པ་དེ་ནི་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་གང་དང་བོ་འབྱུང་  
 བ་ལས་གྱུར་པའི་མི་དང་། སྤྱལ་སོང་དང་། རི་དྲགས་དང་། སྐྱལ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱ་མཆན་ལས་  
 བྱུང་བའི་སྐྱེས་པས་འཛིགས་པ་དང་། འཐབ་ཅོད་དང་། དེག་པ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱག་བསྐྱལ་  
 རྣམས་བཅོས་པའི་ཐབས་ཤེས་པ་གྲུབ་པ་དེ་ནི་མགུ་བར་གྱུར་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྐལ་བ་  
 དང་ལྡན་པའི་རྒྱ་ཅན་གྱི་བདེ་བ་ལ་དམིགས་པ་ལ་སོགས་པས་ཆངས་པར་སྒྱེད་པའི་ཤེས་པ་དེ་ནི་ཉམས་  
 དགའ་བ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་གང་ལྡང་བ་དང་། ལྷག་འཆལ་བ་དང་། སྒྲ་དང་ཁ་སྤྱུ་བྲེགས་  
 པ་ལ་སོགས་པ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་དེ་ནི། ཉག་ཏུ་དགའ་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། འདི་དག་ནི་གྲུབ་



བ་བརྒྱད་ཡིན་ནོ། །ཡང་འོན་པ་དང་། མཛེན་དང་། དམུས་ལོང་གི་ངོ་བོ་དང་། བེམ་པོ་ཉིད་  
 དང་། དི་མི་ཁྱིམ་པ་ཉིད་དང་། བྱམ་པོ་ཉིད་དང་། རྟག་སྐམ་ཅན་དང་། མ་ཉིང་དང་། ལག་པ་  
 ཉམས་པ་དང་། རྒྱགས་པ་དང་། ཤེས་པ་ཉམས་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་དག་གིས་གངས་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་  
 ཏུ། རྒྱགས་པ་དང་། མིག་དང་། རྩེ་དང་། ལྷ་ལ་སོགས་པ་དང་། ངག་དང་། ལག་པ་དང་།  
 ཀྱང་བ་དང་། བཤང་ལམ་དང་། འདོམས་ཞེས་བྱ་བའི་དབང་བོ་ལ་གནོད་པ་འདི་དག་ནི་རྒྱས་པ་  
 བཅུ་གཅིག་གོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཁྱུ་མ་ཡིན་པ་དང་། ཁྱུ་ཁྱུ་མ་ཡིན་པ་དང་། ཁྱུ་བོ་མ་ཡིན་པ་དང་།  
 ཆར་འབབ་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། ལེགས་པར་བཀལ་བ་མ་ཡིན་པ་དང་། གཞན་མ་ཡིན་པ་མ་ཡིན་  
 དང་། བཟང་བོ་མ་ཡིན་པ་དང་། འོད་ཅན་མ་ཡིན་པ་དང་། ལུས་མཆོག་མ་ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་  
 རྟེན་ དེ་ཡང་རང་བཞིན་རྟག་ཏུ་ཡོད་དུ་ཟིན་ཀྱང་ངོ་མ་ཤེས་པས་ཐར་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་དགའ་བ་  
 མི་སྦྲེ་བཞི། ཁྱུ་མ་ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནས། རྣམ་པར་འཆོ་བ་མཐོང་ཡང་ཐར་པ་ལ་  
 སོགས་པ་ལ་དགའ་བ་མི་སྦྲེ་བཞི། ལུས་མཆོག་མ་ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་འོ། །དེ་བཞིན་དུ་  
 སྦྲོལ་བ་བོ་མ་ཡིན་པ་དང་། ལེགས་པར་སྦྲོལ་བ་མ་ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གྲུབ་པ་བརྒྱད་  
 ལ་གནོད་པ་སྟེ། དེ་ཡང་ཤེས་པ་གང་དཔུང་པ་བྱས་ནས་སྦྲེ་བ་མ་ཡིན་པ་དེ་ནི་སྦྲོལ་བ་བོ་མ་ཡིན་  
 པ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་ངེ་སྤྲེག་གཡོ་སྦྲུ་དང་མེར་སྐྱ་སོགས་ལ་རིགས་པའི་དོན་མི་དམིགས་པ་ནི་རྟག་ཏུ་  
 དགའ་བ་མ་ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་འོ། །ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་སྟེ་དེ་ལྟར་ན་འདི་དག་ནི་རྒྱས་པ་ཉི་ཤུ་བརྒྱད་  
 ཅེས་བྱ་འོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྒྱས་པ་བཅུ་གཅིག་དབང་བོ་བཅུ་གཅིག་དང་གངས་བཞིན་དུ་སྦྲུང་  
 བར་གསུངས་པས་ན། རྣ་བ་དང་རྒྱགས་པ་དང་མིག་དང་རྩེ་དང་སྐྱ་དང་། ཀྱང་བ་དང་བཤང་  
 ལམ་དང་འདོམས་དང་ལག་པ་དང་ངག་དང་། ཡིད་ཅེས་བྱ་བའི་དབང་བོ་ལ་གནོད་པ་འདི་དག་  
 ནི་རྒྱས་པ་བཅུ་གཅིག་གོ། །ཞེས་འདོན་ན་འགྲིག་པར་འགྱུར་རོ། །ཡང་དེ་ཉིད་ལས། ཕྱིན་ཅི་  
 ལོག་རྣམ་པ་ལྟ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། ལུན་པ་དང་། ལྷོངས་པ་དང་། ལྷོངས་པ་ཆེན་པོ་དང་། བེན་ཏུ་  
 ལུན་པར་གྱུར་པ་དང་། བེན་ཏུ་སྐྱག་ཏུ་གྱུར་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཅེས་བྱ་སྟེ། ཕྱིན་ཅི་  
 ལོག་གི་དོན་སྟོན་པར་བྱེད་པ་འདི་ལྟ་སྟེ། གཞན་མ་ཡིན་པ་ལ་གཞན་གྱི་སྟོང་དང་། ལེགས་པ་མ་

ཡིན་པ་ལ་ལེགས་པར་ཡང་དག་པར་སྒྲུབ་པ་དང་། བདེ་བ་མ་ཡིན་པ་ལ་བདེ་བར་མངོན་པར་ང་  
 རྒྱལ་བ་དང་། མི་རྣམས་པ་ལ་རྣམས་པར་མངོན་པར་ང་རྒྱལ་བ་དང་། མི་བཟོད་པ་ལ་བཟོད་པར་  
 ཡིད་ཆེས་པ་ཞེས་བྱའོ། །འདི་དག་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་རྣམས་པ་ལྟ་ཡིན་པར་གྲངས་ཅན་རང་ཉིད་ཀྱི་གཞུང་  
 མཆན་ཉིད་ལྟ་བུ་བ་ལས་བསྐྱེད་པར་བཤད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འཆིང་བ་རྣམས་པ་གསུམ་  
 དང་ཐར་པ་རྣམས་པ་གསུམ་ཡང་དེ་ཉིད་ལས། དེ་ཡང་སྐྱེས་བུ་བཅིང་བ་གསུམ་གྱིས་བཅིངས་པ་ལས་  
 འཁོར་བར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་ཉིད་ལས་ཀྱོལ་བས་ཐར་པ་རྣམས་པ་གསུམ་འབྱུང་བ་ནི་ཐར་པ་ཞེས་  
 བྱའོ། །དེ་ལ་འཆིང་བ་རྣམས་པ་གསུམ་ནི། རང་བཞིན་གྱི་འཆིང་བ་དང་། འགྱུར་བའི་འཆིང་བ་  
 དང་། རྟོར་གྱི་འཆིང་བའོ། །དེ་ཡང་རེ་ཞིག་རྟོར་གྱི་འཆིང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། བྱིས་པ་འམ་ཆངས་  
 པར་སྤྱོད་པ་འམ། རྒྱལ་ས་ན་གནས་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ནི་རྟོར་རྟེན་པས་འཆིང་བ་ཡིན་ཏེ། ཇི་  
 ཅམ་རྟེན་པ་དེ་ཅམ་དུ་སྤྱེད་པ་འཕེལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །འགྱུར་བའི་འཆིང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། རབ་  
 ཏུ་བྱུང་བ་རྣམས་དེ་དང་དེ་ལ་ལྟ་བ་སོགས་སུ་འདོད་པས་སྒྲ་དང་རེག་བྱ་དང་རོ་དང་གཟུགས་དང་  
 རི་རྣམས་ཀྱི་དབང་པོ་འགྱུར་བར་བྱེད་ཅིང་། དབང་པོ་ཡུལ་གྱི་རྗེས་སུ་འབྱང་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར།  
 རང་དུ་ཡང་དག་པར་གནས་པར་མི་འགྱུར་བས་འཆིང་བ་ཞེས་བྱའོ། །རང་བཞིན་གྱི་འཆིང་བ་  
 ཞེས་བྱ་བ་ནི། ལྟ་དང་ལྟ་མ་ཡིན་དང་མི་དང་དུད་འགྲོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ལུས་གང་དག་གཞན་  
 དང་གཞན་རྣམས་པ་སྒྲ་ཆོགས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་འགྱུར་བའི་བདག་ཉིད་དུ་འབྱུང་བ་སྟེ། བདེ་བ་དང་།  
 རྒྱལ་བ་ལྟ་བུ་དང་། མྱོངས་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དང་། བདག་ཉིད་དེ་ཉིད་ངར་འཛིན་པ་དང་།  
 དེ་ཅམ་དང་། དབང་པོའི་ཁྱད་པར་གྱི་མཆན་ཉིད་སྒྲ་ཆོགས་པ་འགྱུར་བ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་པའི་  
 ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་འཁོར་བར་འཁོར་བ་ན་ཡུལ་ལ་སྤྱེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེས་བུ་དང་རང་བཞིན་ལ་གཅིག་  
 པ་ཉིད་དུ་མྱོངས་པ་ཡོད་ལ། དེའི་ཕྱིར་རང་བཞིན་ཉིད་ཡུལ་ཐམས་ཅད་ལ་རྗེས་སུ་འབྲེལ་ཞིང་།  
 དེ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་འགྱུར་སྒྲ་ཆོགས་པ་འདི་སྤུལ་བར་མ་ཤེས་པར་བདག་ཉིད་ཀྱིས་ལས་བྱས་པ་དང་།  
 བདག་ཉིད་ཀྱིས་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པ་དང་། བདག་ཉིད་དེ་དག་ལོངས་སྤྱོད་པ་སོགས་སུ་བརྟུང་བས།  
 བདག་ཉིད་ཡུལ་རྣམས་ལ་སྤྱེད་པའི་གཞན་དབང་དུ་འགྱུར་ཏེ། འཁོར་བར་འཁོར་བ་ཡིན་ལ། གང་

གི་ཆེ་སྒྲ་མས་ཉེ་བར་བསྟན་པ་དང་། ཐོས་པ་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་འབྲས་བུ་དག་  
 གྲུལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི། སྤྱི་བུ་ཉི་ལྟེད་པ་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོགས་སུ་ངེས་པའི་ཤེས་  
 པ་ལྷག་པ་སྤྱི་བུ་ལྟར་པ་ན། འབྲས་བུ་དག་འབྱེད་པར་བྱེད་པ་དང་། ཡུལ་སྒྲ་ཆོགས་པ་འདི་  
 དག་གྲུལ་བར་བྱེད་པའི་རང་བཞིན་ཡང་གཞན་ལ་བདག་ཀྱང་གཞན་ནི་ཞེས་ཉོགས་ནས། བདག་  
 ཉིད་དོན་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོངས་སུ་ངོམས་པར་འགྱུར་བའི་བྱིར། ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་བས་ཀྱིས་སྒྲའི་  
 མིག་བསྐྱེད་དེ། རང་བཞིན་ལ་ལྟ་བར་བྱེད་པ་ན། བདག་དང་རང་བཞིན་གཅིག་ཏུ་འབྲལ་བའི་  
 རིམ་བུ་ལ་ནས་ནམ་འགྱུར་སྒྲ་ཆོགས་པ་འདི་དག་གི་གནས་ལུགས་སུ་གྱུར་པའི་དོན་དམ་པ་རང་བཞིན་  
 གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཛོད་སུ་མ་དུ་མཛོད་ནས་རང་བཞིན་ཡང་སྤྱར་སྤྱོད་པའི་ཚུལ་གྱིས་རང་བཞིན་  
 ལས་སྒྲོ་དང་། དེ་ལས་ང་རྒྱལ་དང་། དེ་ལས་དེ་ཙམ་ལྟ་དང་། དབང་བོ་བརྒྱ་གཅིག་དང་། དེ་  
 ཙམ་ལྟ་ལས་འབྱུང་བ་ལྟ་ཉེ་བར་གྲུལ་བར་བྱེད་པའི་འཇུག་པ་ཉེ་བར་བསྟན་ཏེ། རང་བཞིན་ཡན་  
 གར་བར་གནས་ཤིང་། དེའི་ཆེ་ནལ་འཕྱོར་བའི་སྒྲོ་ངོར་ཀྱན་ཇོ་བ་ནམ་འགྱུར་གྱི་ཆོགས་ཐམས་ཅད་  
 གྱི་སྤྱང་བ་ལོག་སྟེ། ས་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བ་དང་། མིག་ལ་སོགས་པའི་བྱེད་པ་ནམས་ལྟོག་པར་  
 འགྱུར་བས་ཇི་སྟངས་བཤད་པའི་འཆིང་བ་གསུམ་ལས་གྲོལ་ཏེ། སྤྱི་བུ་ཡུལ་ལ་ཡོངས་སྤྱོད་པ་མེད་  
 ཅིང་། བྱེད་པ་མེད་པར་གནས་པ་དེའི་ཆེ་ཐར་པ་ཐོབ་པ་ཡིན་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི། གངས་ཅན་པ་དག་  
 གིས་བཅིངས་པ་དང་། ཐར་པའི་ཚུལ་ནམ་པར་བཞག་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

༼ག༽དེ་ཉིད་ཉི་ལྟེ་བུ་ལྟ་ཤེས་ན། ༼རལ༽བའམ་མགོ་རྒྱུ་ཅོད་པ་ན་ཅན། ༼གནས་ནི་གང་དང་  
 གར་གནས་ཀྱང་། ༼གྲོལ་འགྱུར་འདི་ལ་ཐེ་ཆོམ་མེད། ༼ཅས་སོ། །

༼ང༽འཇུག་ཏུ་ཀ་ཆེན་མོར། སྤྱི་བུ་ཐེན་པའི་ས་བོན་སྤྱར་ཡང་བཏབ་ནས་སྤྱོད་པར་ཡོངས་སུ་  
 ཉོག་པར་འགྱུར་བ་སྟེ་འདོད་ན་ནི། ལྷ་མཆན་གང་གིས་ས་བོན་བཏབ་ནས་སྤྱོད་པ་བཀག་ནས་སྤྱོད་པ་  
 སྤྱོད་པར་འདོད་པ་སྤྱར་ཡང་ས་བོན་དེ་སྤྱོད་པ་ལ་གཤམ་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་མེད་པས། སྤྱོད་དང་ལ་སོགས་  
 པས་སྤོང་བུ་དང་སྤྱབས་འཆའ་བ་སོགས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་འཛིག་ཉེན་འདིར་གཏན་ཆེད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །  
 སྤྱོན་གཞན་ཡང་ས་བོན་དེ་ཉིད་པར་མ་ཆད་པར་སྤྱོད་པའི་མཐར་ཐུག་པར་རབ་ཏུ་སྤྱོད་པ་ཉིད་ཏུ་འགྱུར་

ཏེ། སྐྱེས་ཟིན་པ་དེ་ཉིད་སྤྱི་ཡོད་སྐྱེ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནི་འབྲས་བུའི་རིགས་འདྲ་རྣམས་  
མི་སྐྱེ་བ་དང་། རྒྱུའི་རིགས་འདྲ་རྣམས་བར་མ་ཆད་དུ་སྐྱེ་བའི་སྐྱོན་གཉིས་བསྟན་ནས་རིགས་པ་  
དང་འགལ་བ་བཅོད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

༼ཅེ་ཆུ་གྲོ་རྒྱའི་ས་བོན་ཡུངས་འབྲུ་ཅམ་གྱི་ནང་ན་རྒྱང་གྲགས་ཁེབས་པའི་གིང་རྫོན་པ་ཡོད་པ་  
དང་། སྐྱེས་པ་བྱུང་མེད་གཉིས་ཀྱི་ནང་ན་བྱ་གཅིག་ཡོད་པའམ། བྱ་གཅིག་གི་ལུས་ཀྱི་ཆ་གཅིག་  
སྐྱེས་པ་དང་ཆ་གཅིག་བྱུང་མེད་ལ་ཡོད་པར་འགྱུར་བ་དང་། རི་ཡི་ནང་ན་སྤྲ་ཆེན་པོ་ཡོད་ཀྱང་མ་  
ཐོས་པ་དང་། རྒྱགས་ཆལ་ལ་མེ་ཆེན་འབར་བ་ཡོད་ཀྱང་མ་མཐོང་བ་སོགས་སོ། །གཞན་ཡང་།  
རྣམ་འགྲེལ་ལས། རྩ་སོགས་ཅེ་ན་སྤང་ཆེན་བརྒྱ། །སྤྲ་ཆེ་མ་མཐོང་ཡོད་དོ་ཞེས། དེ་སྤྱི་  
གྲངས་ཅན་ཕྱགས་ལས་གཞན། །ངོ་མཚར་བཅས་པ་སུ་བཅོད་ཅོལ། །རྒྱ་ནི་ལན་བརྒྱར་རྣམ་བྱེ་  
ཡང་། །ངོ་བོ་གང་ཞིག་སྤང་གྱུར་བའི། །ངོ་བོ་དེ་ནི་སྤར་མི་སྤང་། །ངེ་ལྟར་དེ་ནི་ཡོད་པར་འགྱུར། །  
ཞེས་དང་། སྤྱི་འཇུག་ལས་ཀྱང་། གལ་ཏེ་རྒྱ་ལ་འབྲས་གནས་ན། །ཟན་བཟེ་གཙང་བར་  
འགྱུར། །རས་ཀྱི་རིན་གྱིས་རས་བལ་གྱི། །ས་བོན་ཉོས་ལ་བགོ་བར་གྱིས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

༼ཆེ་དོག་གེ་འབར་བ་ལས། འདི་ཡི་ལྷོག་པའང་རིགས་མིན་ཏེ། །མང་བོ་དག་དང་ཐུན་མོང་  
ཕྱིར། །ངེ་ལྟར་རྩེ་གཅིག་གི་གྱུར་ཀྱང་། །ཆོགས་པ་དག་གི་བྲན་བཞིན་འདོད། །ལོངས་སྤྱིད་པ་  
ཉིད་ཡིན་ནི་ཞེས་ཟེར་བའི་རང་བཞིན་ནི་དང་བོ་སྤྱད་པའི་ཚུ་རོལ་དུ་སྐྱེས་བུས་ཉེ་བར་སྤྱད་པས་བདག་  
གིས་དོན་བུས་ཟིན་ཏོ། །ཞེས་ལྷོག་པར་འགྱུར་བ་ན་རང་བཞིན་ནི་གཅིག་ཅིག་ཡིན་ལ། སྐྱེས་བུ་  
ནི་མང་བོ་ཡིན་པས་དེས་ན་འདིར་སྐྱེས་བུ་གཅིག་ལས་གྲོལ་དུ་ཟིན་ཀྱང་ཐམས་ཅད་དུ་གྲོལ་བ་མ་  
ཡིན་ཏེ། སྐྱེས་བུ་མང་བོས་ཐུན་མོང་དུ་བཅེངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྐྱེས་བུ་གཅིག་གི་བས་དེ་  
ལ་བཅེ་བ་དང་བྲལ་དུ་ཟིན་ཀྱང་དེ་ལས་གཞན་པ་འཆོ་བའི་སྐྱེས་བུ་དག་ལས་གྲོལ་བ་མེད་དོ། །ཞེས་སོ། །

༼ཇེ་དེ་ལྟར་ན་ཡང་སྤྱོད་གྱུར་ནས། །རང་གི་ལུགས་ཀྱིས་སྐྱོན་སྤྱེད་ཀྱང་། །སྐྱེས་པའི་སྐྱོན་  
རྣམས་མེད་མིན་ཏེ། །ཤུན་དུ་སྤྱོད་འགྲོང་བུམ་འདྲ་བཞིན། །འདི་ལྟར་གྲགས་ཏེ་དབང་བོས་ཀན་  
ལ་དག་པོ་གསོད་པར་བྱེད་པའི་མཆོན་ཆ་འཕང་མདུང་བྱིན་པ་དང་། །དེས་དེ་སྤྱིད་སྐྱབ་གསོད་པའི་

ཕྱིར་སྐས་ནས་བཟུང་ངོ། །ཡང་ཀུན་ས་འཛིགས་ཕྱིད་མེད་པུན་གསུམ་གྱི་སྤོན་མོ་ལས་སྦྱེས་པ་སྦྱ་གྱེན་  
 ཏུ་འགྲེང་བ་བུམ་པ་ལྟ་བུ་ཞེས་བྱ་བ་དང་ལན་གསུམ་གྱི་བར་ཏུ་འཐབས་པ་ན་རི་སྤྱོད་ཏུ་དེས་ཀུན་པམ་  
 པར་བུས་པ་ལས། ཀུན་ས་འཕང་མདུང་དེ་སྦྱ་གྱེན་ཏུ་འགྲེང་བ་བུམ་པ་ལྟ་བུ་དེ་གསལ་པའི་ཕྱིར་འཕངས་  
 པ་དང་། སྦྱ་གྱེན་ཏུ་འགྲེང་བ་བུམ་པ་ལྟ་བུ་སྦྱལ་གྱི་གཟུགས་སུ་བསྐྱུར་ནས་གནས་པ་ན་འཕང་མདུང་  
 དེ་ཡང་ནམ་མཁའ་ལྗང་གི་གཟུགས་སུ་བསྐྱུར་ནས་གནས་སོ། །ཡང་སྦྱ་གྱེན་ཏུ་འགྲེང་བ་བུམ་པ་  
 ལྟ་བུ་བྱི་ལའི་གཟུགས་སུ་བསྐྱུར་ནས་གནས་པ་ན་འཕང་མདུང་དེ་འུག་པའི་གཟུགས་སུ་གྱུར་ནས་  
 ཉེ་བར་གནས་སོ། །སྦྱ་གྱེན་ཏུ་འགྲེང་བ་བུམ་པ་ལྟ་བུ་མེར་བསྐྱུར་ན་འཕང་མདུང་ཡང་ཆུའི་བདག་  
 ཉིད་ཏུ་གྱུར་ནས་རྗེས་སུ་འབྲང་སྟེ། དེ་བཞིན་ཏུ་དེས་གང་དང་གང་གི་གཟུགས་སུ་བསྐྱུར་ནས་ཉེ་  
 བར་གནས་པ་ན། འཕང་མདུང་དེ་ཡང་དེའི་གཤེད་པོ་གང་ཡིན་པ་དེ་དང་དེའི་གཟུགས་སུ་བསྐྱུར་  
 ནས་རྗེས་སུ་འབྲེལ་རྟེ། ཆུང་མའི་གཟུགས་སུ་གྱུར་ནས་དེས་སྦྱ་གྱེན་ཏུ་འགྲེང་བ་བུམ་པ་ལྟ་བུ་བསལ་  
 པར་གྱུར་པའི་བར་ཏུ་འབྱུང་བ་བཞིན་ཏུ་དེ་བཞིན་ཏུ་ཁྱོད་ཀྱང་རྣམ་གངས་གཞན་ཉེ་བར་བཟུང་ནས་  
 ཉེ་བར་གནས་པ་ན་དེ་དག་ལ་ཡང་། སྐར་སྐྱས་པའི་སྦྱོན་དག་བསྒྲིག་པར་དཀའ་བ་ཡིན་གྱི་མེད་  
 པ་མ་ཡིན་རྟེ། འདི་ལྟར་ན་སྦྱ་གྱེན་ཏུ་འགྲེང་བ་བུམ་པ་ལྟ་བུ་ལ་འཕང་མདུང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བར་  
 འབྱུང་བ་བཞིན་ཏུ། རི་སྤྱོད་ཁྱེད་གཞན་རྣམ་པར་མཉན་པའི་ཕྱིར་སྦྱོབ་ཡོད་པ་དེ་སྤྱོད་ཏུ། ཡང་  
 སྦྱོན་དེ་དང་བཅས་པ་ཡིན་རྟེ། སྦྱོན་ཅི་ཞིག་ཅི་ན། གལ་ཏེ་རྩུས་པའི་ངོ་ཐོར་དེ་ཡོད་པ་ཉིད་ཡིན་  
 ན་ནི་དཔེ་མེད་པ་ཡིན་ལ། གསལ་བའི་ངོ་ཐོར་ཡོད་པ་ཉིད་ཡིན་ན་ནི་གྲུབ་པའི་མཐའ་དང་འགལ་  
 ལོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡོད་དོ། །ཞེས་རྟོག་གི་འབར་བ་ལས་གསུངས་སོ། །

༼ཉ༽དེ་ནི་ཅ་ཆོག་གི་ཆོག་དོན་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། སྐར་བཤད་པའི་དྲང་སྤྱོད་མེར་སྦྱོང་དང་། དྲང་  
 སྤྱོད་མཆོད་འོས་དང་། ལྟ་ཆེན་དབང་ལྷག་དང་། སྦྱོན་པ་ཆུ་གྲུང་རྣམས་གངས་ཅན་པའི་སྦྱོན་  
 པ་ཡིན་ལ། སྦྱོབ་དཔོན་བྱང་ཆུབ་བཟང་པོས་བཤད་པ་ལྟར་དངོས་པོ་འབྱུང་པའི་ཆུ་གངས་ངེས་  
 པར་སྦྱོབས་སམ། རྟོག་གི་འབར་བ་ལྟར་དེ་ཉིད་ཉེར་ལྗེད་གངས་ཀྱི་འཇུག་པའམ། གངས་ཡོངས་  
 སུ་ཤེས་པས་གྲོལ་བར་འདོད་པས་གངས་ཅན་དང་། སྦྱོང་ལྟ་ཐམས་ཅད་རང་གི་རང་བཞིན་ལས་

སྐྱེ་བར་སྐྱེ་བས་རང་བཞིན་རྒྱུ་སྐྱེ་བ་དང་། དང་སྤྱི་ལོ་སྐྱེ་མེས་སུ་འབྱུང་བས་སེར་སྐྱེ་བ་དང་།  
 སོགས་སྐྱས་གཙོ་བོ་མི་གསལ་བ་རྒྱུ་འདོད་པས་གཙོ་བོ་སོགས་ནམ་གངས་སོ། །དབྱེ་རྩོམ་སེར་  
 སྐྱེ་ཅམ་གྱི་རྩོམ་སུ་འབྱུང་ཞིང་དབང་ཕྱུག་ལྟར་མི་འཛིན་པས་ན་སྐྱེ་ལྟར་ཐམས་ཅད་རྒྱུ་དུས་ན་ཡོད་  
 པ་རྒྱུ་གྱིས་མཛོན་པར་གསལ་བར་འདོད་པའི་གྲངས་ཅན་ལྟ་མེད་པ་དང་། དབང་ཕྱུག་སྟོན་པར་  
 འཛིན་པའི་གྲངས་ཅན་ལྟར་བཅས་རྒྱུ་འབྱས་མཐའ་དག་རང་བཞིན་གཅིག་ཡིན་ཀྱང་ནམ་འགྱུར་  
 ཐ་དད་དུ་འགྲོ་བཞི་དབང་ཕྱུག་གི་བྱིན་རྒྱལ་ལ་སྟོན་པར་འདོད་པ་གཉིས་ཏེ། བྱི་མ་ནི་སྟོན་པ་  
 རྒྱུ་ལྟར་རྩོམ་འབྱུང་དང་བཅས་པའི་ལུགས་ཡིན་ནོ། །མཛོན་སུམ་ཆད་མ་ནི་ན་བ་ལ་སོགས་པའི་  
 དབང་བོ་ལྟ་ནམས་ཡིད་གྱིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ནས་སྐྱེ་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་འཛིན་པ་ལ་འདུག་བཞིན་  
 པ་ལ་འདོད་ཅིང་། ཡིད་གྱིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་དོན་ནི། ཡིད་དང་དབང་བོ་ལྟ་ན་ཅིག་བྱི་  
 རོལ་གྱི་ཡུལ་ལ་འདུག་པའོ། །དབང་བོའི་འདུག་པ་ཡིད་གྱིས་རིག་པར་བྱེད་པ་ལ་འདོད་དོ། །དབང་  
 བོ་འདུག་པ་ལ་རྒྱུ་བཅས་རྒྱུ་མེད་ཀྱི་འདོད་རྒྱུ་གཉིས་ལས། དང་བོ་རྒྱུ་བཅས་ནི་ལྷགས་བསྐྱེགས་  
 པ་ན་མེ་ལྷགས་རྩས་གཅིག་མིན་ཀྱང་རྩས་གཅིག་པ་ལྟར་འབྱུང་བ་བཞིན་དུ། སྐྱེས་བྱས་བྱི་རོལ་  
 གྱི་ཡུལ་མྱོང་བ་ན་སྤོའི་མེ་ལོང་ལ་བྱི་ནས་ཡུལ་གྱི་གཟུགས་བརྒྱན་དང་ནང་ནས་སྐྱེས་བྱའི་གཟུགས་  
 བརྒྱན་ཤར་བས་ཡུལ་དང་སྐྱེས་བྱ་གཉིས་འདྲེས་པ་མིན་ཀྱང་འདྲེས་པ་ལྟ་བུར་སྒྲུང་བ་དང་། རྒྱུ་  
 མེད་ནི། སྐྱེས་བྱ་ནི་སྟོན་མེད་འོད་ལྟ་བུར་ཡུལ་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི་ཡུལ་དང་འདྲེས་པ་ལྟ་  
 བུར་སྒྲུང་བ་མ་ཡིན་པར་འདོད་པའོ། །ཆད་མའི་མདོའི་འབྲེལ་བ་ཤད་ལྟར་ན་དབང་བོའི་འདུག་  
 པ་དང་སྐྱེས་བྱ་གཉིས་འདྲེས་པ་ལྟ་བུར་སྒྲུང་མི་སྒྲུང་ལ་བྱེད་ཅིང་། སྟོན་མེད་འོད་གྱིས་མཆོན་པའི་  
 དོན་ཡང་དབང་བོའི་འདུག་པ་ལ་བྱེད་པར་སྒྲུང་ངོ་། །རང་དོན་རྩོམ་དཔག་ནི། འབྲེལ་བ་བདུན་  
 གྱི་འབྲེལ་གཞིའི་དངོས་པོ་གཅིག་མཐོང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་གཅིག་ཤིས་དཔག་པའི་སྟོན་ལ་བྱེད་ལ། འབྲེལ་  
 བ་བདུན་ནི། བྱན་དང་རྒྱལ་བོ་འཇག་གཙོ་བོ་དང་སྐྱེས་བྱ་ལྟ་བུ་ནོར་དང་ནོར་བདག་གི་འབྲེལ་བ་དང་།  
 འོ་མ་དང་ཞོ་འཇག་གཙོ་བོ་དང་སྟོན་ལྟ་བུ་རང་བཞིན་དང་ནམ་འགྱུར་གྱི་འབྲེལ་བ་དང་། བྱིང་ན་དང་  
 དེའི་ཡན་ལག་གམ་དེ་ཅམ་ལྟ་དང་ཡོན་ཏན་གསུམ་ལྟ་བུ་འབྱས་བྱ་དང་རྒྱུ་རྩོམ་འོད་འབྲེལ་བ་དང་།

རྩ་མཁན་དང་བུམ་པའམ་སྦྱེས་བུ་དང་གཙོ་བོ་ལྟ་བུ་མཆན་དང་རྩ་མཆན་ཅན་གྱི་འབྲེལ་བ་དང་།  
 ཡལ་ག་དང་ཤིང་ངམ་དེ་ཅུ་ལྟ་བུ་དང་འབྲུང་བ་བཞི་ལྟ་བུ་ཡན་ལག་དང་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་འབྲེལ་  
 བ་དང་། ཏུར་བ་དང་ཏུར་མའམ་རྩལ་དང་སྤྲོད་སྤྲོད་ལྟ་བུ་ལྟན་ཅིག་སྤྲོད་པའི་དངོས་པོའི་འབྲེལ་  
 བ་དང་། སྦྱལ་དང་སྦྱེ་མོང་ངམ་ཤས་ཆེ་རྒྱུ་དུ་གྱུར་པའི་ཡོན་ཏན་གསུམ་ལྟ་བུ་གནོད་བྱ་གནོད་  
 བྱེད་གྱི་འབྲེལ་བ་སྟེ་བདུན་ནོ། །དཔེ་གཉིས་གཉིས་ཀྱི་དང་བོ་རྣམས་འཛིག་རྟེན་དང་། གཉིས་པ་  
 རྣམས་བཞུན་བཅོས་ལ་གྲགས་པའི་དཔེར་བཤད་དོ། །གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་ལ་སྦྱབ་ངག་ཡན་  
 ལག་ལྟ་ལྟན་ལྟ་བུ་རང་ཕྱོགས་བསྐྱབ་པ་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་རྣམ་པར་ལྟན་པ་དང་འགལ་བ་བཟོད་པའི་  
 ཐལ་འགྱུར་ལྟ་བུ་གཞན་ཕྱོགས་བཀག་པ་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་བསལ་ཏེ་འོངས་པ་གཉིས་ཡོད་ལ། དབང་  
 ལྷག་ནག་པོའི་རྒྱུད་དང་གཞུང་ལུགས་སུ་མ་རུ་བ་དང་མཆན་ཉིད་ལྟ་བུ་བསྟགས་ལུང་ཆད་མར་  
 འདོད་དོ། །རྩལ་ལྟན་སྤྲོད་སྤྲོད་ལྟ་བུ་ཡོན་ཏན་མེད་པ་དང་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱབ་པས་ན་བྱ་  
 བ་མེད་པ་དང་དགེ་མི་དགེའི་བྱེད་པ་བོ་མ་ཡིན་པ་དང་། མི་འགྱུར་བས་རྟག་པའི་དངོས་པོ་དང་  
 འདུས་བསགས་མིན་པས་ཤེས་རིག་དང་། བདེ་སྤྱད་ལ་སྤྲོད་པས་ཟ་བ་བོ་སྟེ་བྱེད་པར་དུ་མ་དང་  
 ལྟན་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་ཡོད་ཟེར། དེ་ལ་འཆིང་བ་ལས་མ་གྲོལ་བར་དུ་སྦྱིའི་སྦྱོར་གནས་པ་  
 དང་། དེ་ལས་གྲོལ་ཆེ་སྦྱིའི་སྦྱོར་མི་གནས་པའི་བདག་གཉིས་ཡོད་ལ། མིང་གི་རྣམ་གངས་ནི། ཤེས་  
 པ་དང་རིག་པ་དང་སྦྱེས་བུ་དང་བདག་དང་། སྟགས་སྦྱས་ཞིང་ཤེས་པ་དང་སེམས་པ་ཅན་སྟགས་  
 སོ། །གཙོ་བོ་སྟགས་ཉེར་བཞི་འདུས་བསགས་ཡིན་པས་བཅའ་པོ་ཡིན་ལ། རྩ་བའི་རང་བཞིན་ནི་  
 དགེ་མི་དགེ་སྟགས་ཀྱི་བྱེད་པ་བོ་དང་མི་འཛིག་པས་རྟག་པ་དང་ཆ་ཤས་མེད་པས་གཅིག་བྱ་དང་།  
 སྦྱེས་བུའི་འོངས་སྤྲད་བྱ་ཡིན་པས་ཡུལ་དང་རྣམ་འགྱུར་ཐམས་ཅད་ལ་བྱབ་པ་དང་རྟག་ཏུ་མི་གསལ་  
 བ་དང་། རྩལ་ལྟན་སྤྲོད་སྤྲོད་ལྟ་བུ་ཡོན་ཏན་གསུམ་ཆ་མཉམ་པའི་ཤེས་བྱར་འདོད་དོ། །མིང་གི་  
 རྣམ་གངས་ནི། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་དང་དོན་དམ་པ་དང་རང་བཞིན་རྣམས་གཙོ་བོའི་  
 རྣམ་གངས་སུ་རྣམ་ངེས་དར་རྟེན་ལས་བཤད་དོ། །འོན་ཀྱང་སྦྱེས་བུ་ཡང་དོན་དམ་པ་ཡིན་པར་  
 བཤད་པ་དང་། ཆེན་པོ་སྟགས་བདུན་རང་བཞིན་ཡིན་པས་རྣམ་གངས་ཡིན་ཀྱང་དོན་གཅིག་མིན་

ནོ། །རྩ་བའི་རང་བཞིན་ལས་ཆེན་པོ་སྤྱི་ཞིང་། སྤྱི་དེ་ནི་ཤེལ་གྱི་མེ་ལོང་ངོས་གཉིས་པ་དང་  
 འདྲ་ཞིང་། དེ་ལ་ཕྱི་ནས་ཡུལ་དང་ནང་ནས་སྐྱེས་པའི་གཟུགས་བརྒྱན་པ་དང་པའམ་འདྲེས་པ་ནི་སྐྱེས་  
 བུས་ཡུལ་འདྲེས་བའམ་ཉོགས་ཚུལ་ཡིན་པར་འདོད་དོ། །ཡོན་ཏན་གསུམ་གྱི་མིང་གི་ནམ་གྲངས་  
 རྟོག་སྤྱོད་སྤྱུལ་མུན་གསུམ་དང་། ཆགས་སྤང་མེད་སྤྱུལ་དང་། བདེ་སྤྱུག་གཏི་མུག་  
 གསུམ་སོགས་སོ། །སྤྱོད་ལས་ང་རྒྱལ་གསུམ་སྤྱི་ཞིང་། དང་པོ་ནམ་པར་འགྱུར་བ་ཅན་གྱི་ང་རྒྱལ་  
 ལས་དྲེ་རོ་གཟུགས་རེག་སྤྱི་དེ་ཅམ་ལྟ་སྤྱི་ཞིང་། དེ་ལས་རིམ་བཞིན་ས་ཆུ་མེ་རྒྱུད་ནམ་མཁའ་  
 རྟེ་འབྱུང་བ་ལྟ་སྤྱི་ཞིང་། གཉིས་པ་སྤྱི་ཞིང་སྤྱོད་ལས་ཅན་གྱི་ང་རྒྱལ་ལས་ངག་དང་ལག་པ་དང་རྒྱུད་པ་  
 དང་རྒྱུ་དང་འདོམས་ཀྱི་དབང་པོ་སྤྱི་ལས་ཀྱི་དབང་པོ་ལྟ་དང་། མིག་དང་རྩ་བ་དང་སྤྱུ་དང་སྤྱེ་  
 དང་པགས་པའམ་ལུས་ཀྱི་དབང་པོ་སྤྱི་སྤྱོད་དབང་པོ་ལྟ་དང་། གཉིས་ཀའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་ཡིད་  
 ཀྱི་དབང་པོ་སྤྱི་དབང་པོ་བརྒྱ་གཅིག་སྤྱི་ཞིང་། གསུམ་པ་མུན་པ་ཅན་གྱི་ང་རྒྱལ་ནི་སྤྱི་མ་དེ་གཉིས་  
 ཀའི་འཇུག་ཕྱེད་ཡིན་པར་འཇུག་པའི་རྒྱུ་ཆེན་དང་ནམ་ངེས་དར་རྒྱུ་གཉིས་ཀར་བཤད་དོ། །མུན་  
 རས་གཟིགས་བརྒྱལ་ཞུགས་ཀྱི་གཞུང་ལྟར་དངས་པ་ལྟར་མུན་པ་ཤས་ཆེ་བའི་ང་རྒྱལ་ལས་དེ་ཅམ་  
 ལྟ་སྤྱི་ཞིང་། རྒྱལ་ལས་གྱུར་པའི་གཡོ་བ་ཤས་ཆེ་བའི་ང་རྒྱལ་ནི་དེའི་འཇུག་ཕྱེད་ཡིན་པར་བཤད་  
 པ་ནི་འཇུག་པའི་རྒྱུ་ཆེན་དང་འགལ་མི་འགལ་དཔུང་པར་བྱའོ། །གཙོ་བོ་ནི་རང་བཞིན་ཁོན་དང་།  
 ཆེན་པོ་སོགས་བདུན་ནི་རང་བཞིན་ནམ་འགྱུར་གཉིས་ཀ་དང་། དབང་པོ་བརྒྱ་གཅིག་དང་འབྱུང་  
 བ་ལྟ་སྤྱི་ཞིང་དུག་ནི་ནམ་འགྱུར་ཁོན་དང་། སྐྱེས་པའི་རང་བཞིན་དང་ནམ་འགྱུར་གང་ཡང་མ་  
 ཡིན་པ་སྤྱི་ཞིང་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་ན་ཁ་ཅིག་ཤེས་པུ་ཉེར་ལྟ་གཙོ་བོ་དང་བདག་ཤེས་རིག་གི་སྐྱེས་  
 པུ་གཉིས་སུ་སྤྱུང་པར་བཤད་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་འབྲུལ་བར་ཤེས་པར་གྱིས། མི་གསལ་བའི་ཤེས་པུ་ཡིན་  
 པས་ན་སྤྱི་གཙོ་བོ་དང་ཤེས་རིག་གི་བདག་གཉིས་བདེན་གྱུ་བྱེད་དོས་པོ་དང་། གསལ་བས་ན་གཞན་  
 ཉེར་གསུམ་བརྒྱན་པ་སྤྱི་ཞིང་ཉོན་པོ་དང་དོས་པོར་འདོད་དོ། །སྤྱི་བའི་ཚུལ་ནི་རྒྱུ་དུས་ན་ཡོད་པ་  
 རྒྱུན་གྱིས་མངོན་པར་གསལ་བར་འགྱུར་བ་དང་། འཇིག་པའི་ཚུལ་ནི་འབྲས་བུ་ནམས་རང་རང་  
 གི་རང་བཞིན་ལ་ཐིམ་པའམ་དེའི་ངང་དུ་ཞི་བར་གྱུར་པ་ལ་བྱེད་དོ། །གྲངས་ཅན་ལྟར་བཅས་ཀྱི་



ལུགས་ནི། སྟོད་བཅུད་སྒྲུ་ཆོགས་འདི་གཙོ་བོ་ཅམ་ལས་འབྱུང་བ་མེན་ཏེ། གཙོ་བོ་ལ་སེམས་མེད་  
 པའི་ཕྱིར། བྱལ་སྟེ། སེམས་མེད་ན་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབ་པ་བོར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། བྱལ་པ་ཡོད་དེ།  
 བྱིན་གྱིས་སྒྲོབ་པ་བོ་མེད་པར་འབྲས་བུ་ཚོམ་པར་བྱེད་པ་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། སྐྱེས་བུ་ནི་བྱིན་གྱིས་  
 སྒྲོབ་པ་བོར་མི་རུང་སྟེ། དེའི་ཆོ་མེ་གེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་ཆོ་སྒྲོ་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྐྱེས་  
 རེས་པ་མེད་པར་སྐྱེས་བུས་དོན་རྟོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ལྷ་ཆེན་དབང་ཕྱུག་དང་གཙོ་  
 བོ་གཉིས་པན་ཚུན་སྐྱེས་ནས་འབྲས་བུ་སྒྲུ་ཆོགས་སྟེད་པར་བྱེད་དོ། །ཙུ་བའི་རང་བཞིན་གྱི་ངོ་བོར་  
 གནས་པའི་ཡོན་ཏན་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་རྩལ་ཤུགས་ཆེར་འཕེལ་བའི་ཆོད་དབང་ཕྱུག་གིས་སྟེད་གྲུ་འབྱེན་  
 པའི་རྒྱ་དང་། སྟིང་སྟོབས་ཤུགས་ཆེར་འཕེལ་བའི་ཆོད་གནས་པའི་རྒྱ་དང་། ལུན་པ་ཤུགས་ཆེར་འཕེལ་  
 བའི་ཆོད་འཛིག་པའི་རྒྱ་བྱེད་ཅིང་། སྟོད་བཅུད་མཐའ་དག་སྟེད་པའི་རྒྱ་དབང་ཕྱུག་དང་གཙོ་བོ་གཉིས་  
 རུས་རྟག་རྒྱ་ཡོད་ནའང་རྩལ་ལུན་སྟིང་སྟོབས་གསུམ་ཤུགས་ཆེ་རྒྱུ་དུ་འགྱུར་བའི་རིམ་པ་ཡོད་པའི་  
 ཕྱིར་འབྲས་བུ་སྐྱེ་གནས་འཛིག་གསུམ་རིམ་གྱིས་བྱེད་པ་ནི་འཐད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར། སྐྱེས་  
 བུས་ཡུལ་ལ་ལོངས་སྟོད་པར་འདོད་པ་ན་གཙོ་བོས་ནམ་འགྱུར་སྒྲུ་ཆོགས་སྐྱུ་ལ་ནས་སྟོབས་པར་བྱས་  
 པ་ལས་གང་གི་ཆོ་ཆགས་པ་རྒྱུང་བ་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེས་བུས་ཡུལ་ལ་ཉེས་དམིགས་སུ་བཞུགས་པས་ཆགས་  
 པ་དང་བྲལ་བར་གྱུར་པ་ན་རིམ་གྱིས་བསམ་གཟུགས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བསྒྲོམ་ཞིང་། བསམ་གཏན་  
 ལ་བདེན་ནས་ལྟའི་མིག་ཐོབ་སྟེ། མིག་དེས་གཙོ་བོ་ལ་བཞུགས་པ་ན་གཙོ་བོ་དེ་གཞན་གྱི་བྱུང་མེད་  
 ལྟར་ངོ་ཆ་བར་གྱུར་པས། བདག་ལ་མི་འགྲོ་ཞིང་འབྲལ་བར་འགྱུར་ལ། དེའི་ཆོ་རྒྱམ་འགྱུར་ཐམས་  
 ཅད་སྟེ་བའི་རིམ་པ་ལས་བསྒྲོག་པའི་སྟོན་ནས་གཙོ་བོ་ལ་ཐིམ་ནས་མི་གསལ་བར་གྱུར་པའི་ཆོད་བདག་  
 འབའ་ཞིག་ལུས་པ་ན་ཐར་པ་ཐོབ་པར་འདོད་དོ། །ལམ་སོགས་ཞེས་པའི་སོགས་སྐྱས་དེ་ཉིད་ཉེར་  
 རྩ་སྟེད་ཀྱང་ཁྱད་པར་དུ་གཙོ་བོ་དག་གཅིག་གཅིག་གིས་སྟོང་བར་བསྒྲོམ་པའི་ལམ་སོགས་སྟེད་པ་ཡིན་  
 ཞིང་། བདག་འབའ་ཞིག་ལུས་པའི་ཐར་པ་དང་རང་བཞིན་བདག་ནས་གྲོལ་བའི་ཐར་པ་གཉིས་སྟར་  
 བཤད་པ་ལྟར་དང་། དེའི་ཕྱི་མ་ནི་ཙུ་བའི་རང་བཞིན་ཉིད་བདག་ལས་ཐར་པའི་དོན་ཡིན་པས། བདག་  
 གནས་ཞེས་གས་འབྲལ་བྱུང་བ་ཡི་གེ་མ་དག་གོ། །སྟར་བཤད་པའི་མཆན་ཉིད་རྩ་བཅུ་དང་འཆིང་

བ་དང་ཐར་པ་གསུམ་གསུམ་དང་། སོགས་སྤྱུང་དེ་ཉིད་ཉེར་ཁྲ་ཤེས་ན་གནས་གང་དུ་ཆ་ལུགས་  
གང་གིས་གནས་ཀྱང་ཐར་པར་འདོད་པ་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནམས་སྤྱད་དོ། །དེ་དག་དགག་ཚུལ་  
ནི། ལྷའི་དུས་ན་ཡོད་ཀྱང་སྒར་སྒྲེ་ན་སྒྲེ་བ་དོན་མེད་དང་ཐུག་མེད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་དང་།  
སྒྲེད་ཕྱེད་དག་པ་དང་དེ་མ་ཉམས་པར་ཡོད་བཞིན་དུ་འབྲས་བུ་ཉེར་གསུམ་ལྷོག་པ་འགལ་འདུ་དང་།  
སྒྲེ་ནི་ཤེས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བདེ་སྤྱག་མི་སྦྱང་བར་འགྱུར་བ་དང་། གཙོ་བོ་དང་བདག་ནི་ཀུན་ལ་  
ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ན་ཆ་གསེད་པ་འགལ་བ་དང་། སྒྲེས་བུ་ནི་དག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་ཤེས་པ་མ་  
ཡིན་པར་འགྱུར་ཞིང་། སྒྲེས་བུ་དག་པ་ཡིན་པ་ལ་འཆིང་བ་དང་གྲོལ་བ་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་མི་སྤྱིད་པར་  
འགྱུར་རོ། །ཞེས་པའོ། །གྲངས་ཅན་དང་སེར་སྒྲུབ་འཁྱུག་མཐའ་ཆད་བསལ་གྱི་སྐབས་སོ། །

### ལེའུ་བཞི་བ་ཆངས་སོགས་བཞིའི་སྐབས།

། ཉེ་ཆངས་པ་བ་ལ་བྲམ་ཟེ་ཞེས་པ་ནི་ལྷ་ཆངས་པའི་སྐད་དོད་བྲམ་ན་ཟུར་ཆག་པའི་བྲམ་ཟེ་  
ཡིན་གྱི། དེ་མིན་པའི་ཆངས་པར་སྦྱོད་པས་ན་བྲམ་ཟེ་ཞེས་པ་ལྷ་བུ་བྲམ་ན་ཟུར་ཆག་པའི་བྲམ་ཟེ་  
ཐམས་ཅད་འདིར་བྲས་ན་ཉ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་འདིའི་བྲམ་ཟེ་ནི་ཆངས་པའི་ཁ་  
ལས་བྲམ་ཟེ་སྒྲེ་བར་བཤད་པ་ལྟར་རང་ཉིད་ཆངས་པའི་བྱར་ཁས་ལེན་པའི་བྲམ་ཟེ་ལ་ཕྱེད་དེ། ཞེས་  
པའི་དོན་ཡིན་ནམ་སྒྲམ་མོ། །དེ་ལྷ་ན་ཡི་གེ་ཆད་པར་མངོན་ནོ། །

། ཐུ་བསྐལ་བ་དང་བོར་གྲོང་ལས་ཕྱི་རོལ་གནས་དཔེན་པར་ཆངས་པར་སྦྱོད་ཅིང་འདོད་ཚུང་  
ཆོག་ཤེས་བསྟེན་ནས་བསམ་གཏན་གྱི་དགའ་བདེ་ཐོབ་པ་ལ། བྲམ་ཟེ་ཞེས་པའམ། ཆངས་པའི་  
བྱར་ཁས་ལེན་པས་ན་བྲམ་ཟེ་ཞེས་པ་གཉིས་ཡོད་ཅེས་པའི་དོན་ནོ། །

། དེ་ཆངས་པ་བ་ལ་རིག་ཕྱེད་པ་དང་ཕྱེ་བྲག་པ་གཉིས་ཡོད་པར་བྱང་ཁྱབ་བཟང་བོས་བཤད་  
ཅེས་པ་ཡིན་གྱི། རིག་ཕྱེད་པ་མང་བོ་ཡོད་ཅིང་ཕྱེ་བྲག་པ་ནི་གཉིས་ཅམ་ཡོད་ཅེས་པ་ལྷ་བྱར་གོ་  
བར་མི་བྱའོ། །

། རྣེ་འཇིག་རྟེན་སྣང་བའི་ཆོ་འབྱུང་བཞིའི་རྣལ་ཤར་བ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆ་མེད་ནམས་དག་པ་ཡིན་



ནས། རིག་བྱེད་ལས་སོག་གཅིད་ཆོས་སུ་སྦྲེལ་བའི་ཚུལ་འཆད་པར། འགྲེལ་བ་ལས། མིག་ལ་  
 སོགས་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་བརྟུལ་ཞུགས་ཅན། པར་སིག་ལ་སོགས་པ་སྒྲ་སྒྲིའི་གནས་ན་གནས་པ་  
 དེ་དག་གི་གྲུབ་པའི་མཐའ་ནི་འདི་ལྟར་གྲག་སྟེ། ས་ལ་གནོད་པ་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གྲོག་མ་ལ་  
 སོགས་པ་བསད་པ་ནི་ཆོས་མ་ཡིན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །བ་ལང་བསད་ན་རྟ་བཙེགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་  
 མཐོ་རིས་སུ་འགྲོ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྤྱུགས་ཀྱི་སྤྱིང་བསྟེགས་པས་བདུགས་ན་གནས་  
 མཐོན་པོ་གོང་མའི་ནམ་མཁར་སྦྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་བྱུང་མེད་  
 ཐམས་ཅད་ནི་གཏུན་དང་མེ་ཏོག་དང་འབྲས་བྱུང་དག་ཡོས་ཟེན་པའི་ཟས་དང་། ལྷས་བྱ་བའི་འབབ་  
 རྟེན་ས་དང་། ལམ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་འབྲེལ་བ་ཡིན་པས་མ་དང་སྤྱིང་མོད་དང་བུ་མོ་ལ་སོགས་  
 པ་ལ་བགྲོད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་ལེགས་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྦྲེལ་བར་བྱེད་པའི་མ་གཤི་  
 གྲུབ་པའི་མཐའ་དེ་དང་རིག་བྱེད་ལ་ཁྱད་པར་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ། གང་གི་ཕྱིར་རིག་བྱེད་པས་སྦྲས་  
 པར། རིག་བྱེད་འཆོ་བ་གང་བཞུགས་པ། །བཞུགས་བཅོས་གཞན་དུ་སྦྲད་གྱུར་གྱུང་། །དེས་ནི་རྟོག་  
 བྱས་མི་འགྱུར་བར། །གཞན་དུ་སྦྱེ་བདག་གིས་བཞུགས་ཏེ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། སྤྱིང་  
 ཅིས་བསྟར་བར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། བ་ལང་ཡང་གསད་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་  
 མེ་ལ་སྦྱེས་བྱུང་། ཉ་དང་། བ་ལང་དང་། ར་རྣམས་བསྟེན་ཅིང་གསད་པར་བྱའོ། །ཞེས་  
 སོགས་འདིར་དངས་པ་ལྟར་རོ། །འཕྲིག་པ་ཆོས་སུ་སྦྲེལ་བའི་ཚུལ་ནི། བགྲོད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་  
 པ་ལ་བགྲོད་པར་བྱ་བ་ཡང་རྗེས་སུ་གནང་རོ། །ཞེས་བ་ལང་གི་བརྟུལ་ཞུགས་ཅན་གྱི་མཆོད་ལྗན་  
 ལས་བཞུགས་ཏེ། བྱམ་ཟེས་བ་ལང་གི་མཆོད་ལྗན་བྱས་ནས་ལོ་གཅིག་གི་བར་དུ་བ་ལང་གི་བརྟུལ་  
 ཞུགས་ལ་གནས་པར་བྱ་སྟེ། བ་ལང་བཞིན་དུ་ཚུ་བརྟུང་ཞིང་རྩ་ཡང་བཅད་པར་བྱ་ལ། མ་ལ་  
 ཡང་བཞོན་པར་བྱ། མའི་སྤྱན་རླབ་ལ་ཡང་བཞོན་པར་བྱ། རང་གི་རིགས་ལ་ཡང་བཞོན་པར་བྱ་  
 སྟེ། གང་དང་གང་དུ་ཞུགས་ཤིང་འདུག་པ་དང་རྟེན་པ་དེ་དང་དེ་ལ་སྦྱུང་ཅིང་བ་ལང་བཞིན་དུ་  
 སྦྱོང་ན་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ལས་རྒྱལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་རྟོགས་  
 པ་ལ་ཕན་པའི་ཡལ་ག་ལས་ཀྱང་བ་ལང་གི་ཆོས་བཞིན་དུ་རྒྱང་ལག་བཞི་བརྟུགས་ཤིང་གདོང་ཐུར་

དུ་བཟུར་བཅུག་ལ། དེའི་མོ་མཆན་ལ་བསྐྱམས་ལ། དུམ་ཟེའི་གདོང་གིས་ནམ་མཁའ་ལ་བཟུ་  
 བར་བྱའོ། ཅིའི་ཕྱིར་འདི་སྐད་དུ་བཟུན་ཅེ་ན། ལམ་ཡངས་པ་འདི་ནི་ལྟར་འགྲོ་བའི་ལམ་སྟེ།  
 གང་བྱ་དང་ལྡན་པ་དེ་འདི་ནས་སྤང་ནས་སྤང་ནས་ཐུང་མེད་པར་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་རོ། འབྲུལ་སྤང་ནི་ལོ་ཤིང་ན་  
 གཞོན་མེ་བཟུའོ། འདི་བཞིན་དུ་ངས་ཀྱང་མ་ལ་ཡང་འབྲིག་པ་སྤྱད་པར་བྱའོ་ཞེས་བཟུན་པས་འདོད་  
 པ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་ལ་ནི་བདེན་པའི་ཆོག་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལ། རོ་ཆ་དང་ཡང་གིན་  
 ཏུ་བྲལ་བར་གྱུར་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། འདི་ལ་ཡང་མཆོད་སྦྱིན་བྱེད་པས་འབྲིག་པ་མངོན་པར་འདོད་  
 ན་གཞོན་ནུ་མ་དང་བསྐྱབ་པར་བྱ་སྟེ། སྤྱར་དུ་བྱགས་ཀྱིས་སྤྱད་ཅིང་མཉམ་དུ་བསྐྱབས་ལ་དེ་ཉིད་  
 དུ་བཞག་གོ། འདྲེན་ཏུ་བྱ་མཆོག་བཞིན་དུ་བྱའོ། གང་བྱ་དང་མེད་ནན་པོ་ལ་སྤྱད་ན་ནི་དེ་ནས་གཞོན་  
 ནུ་མ་ལ་མཆོད་སྦྱིན་བྱེད་པས་འབྲིག་པར་བྱ་སྟེ། རི་ལྟར་ས་ཀྱི་ནི་ལ་གནོད་པ་བྱས་ན་ཀྱ་ཙེ་འདོན་  
 ཅིང་ཆོལ་བར་བྱེད་པ་ལྟར་དེ་ཡང་ཀྱ་ཙེ་འདོན་པར་བྱེད་དེག་པར་བྱེད་ཀྱང་དེ་ཉིད་ཀྱི་ནང་དུ་སྤར་  
 རི་ལྟར་བཟུན་པ་ལྟར་ས་བོན་གྲག་པར་བྱའོ། འདི་ལ་བདག་པོས་ཀྱང་སྦྱས་པ། གང་ལས་སྦྱེས་  
 བུའི་ས་བོན་འབྱུང་བ་འདི་ལ་ཁྱོད་དགའ་བར་གྱིས་ཤིག་འདི་ནི་ཁྱོད་ཀྱི་ཡིན་ནོ། གང་བཟུ་གཉིས་  
 ཀྱི་བར་ན་གནས་པའི་ཁྱོད་ཀྱི་ཉེར་གནས་ཞེས་བྱ་བ་འདིའི་ནང་དུ་ངའི་པོ་མཆན་འདིས་བདེག་པར་  
 བྱའོ། ཞེས་བྱ་བ་བཟུན་པ་དང་། ཞེས་དང་། ཆང་འཐུང་བ་ཆོས་སུ་སྦྱ་བའི་ཚུལ་ནི། ཆང་  
 བཏུང་བར་ཡང་བཟུན་ཏེ། མོར་བྱ་སྤྱད་པ་ལ་བསྐྱམས་པའི་མཆོད་སྦྱིན་པར་ཏ་ཀའི་དུམ་བྱ་ལས། ཆང་  
 འདི་འཐུང་ཡང་ཉམས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། འདི་ནི་སྦྱེད་གྱའི་བདག་པོས་སྟོབས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ནོ།  
 ཞེས་འདི་ལྟ་བུར་རིག་ནས་ཆང་འཐུང་བ་ནི་སྦྱེད་གྱའི་བདག་པོས་སྟོབས་བསྐྱེད་པར་བྱས་པ་ཉིད་ཡིན་  
 ནོ། ཞེས་བཟུན་པ་དང་། ཞེས་དང་། ཀྱ་བ་ཆོས་སུ་སྦྱ་བའི་ཚུལ་ནི། བཀྱ་བར་ཡང་འབྱུང་སྟེ།  
 དན་པར་བྱེད་པའི་བཟུབ་པའི་འཁོར་ལོ་ལས། ཉི་མ་བདུན་དུ་སྟོགས་ན་དམངས་རིགས་ཀྱི། ཉི་  
 མ་བཅུ་གཉིས་པ་ལ་རྩེ་འུ་རིགས་ཀྱི། ཆེ་བྱེད་ཡིན་ན་ཀྱལ་རིགས་དག་གིའོ། སྟོག་ལ་ཐུག་ན་ལན་  
 གཉིས་སྦྱེས་པའོ། གང་དག་སྟོག་ནི་གཟུང་བའི་ཕྱིར། སྤྲིག་པའི་ལས་དག་བྱེད་པ་དེ། འདི་ནི་  
 ཆོས་འདོད་མིན་ཞེས་བྱ། ཀྱ་དུས་ཆོས་འདི་ཤེས་པར་བྱ། ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་འདི་

དག་ཐམས་ཅད་ནི་ཚངས་པས་བྲམ་ཟེའི་དོན་དུ་བསྐྱེད་པ་ཡིན་པར་འདོད་ལ། བྲམ་ཟེའི་སྐབས་  
 དང་བྲལ་བར་གྱུར་པས་དམངས་རིགས་ཀྱིས་ཀྱང་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུས་ན་བྲམ་  
 ཟེ་རང་གི་རྒྱུ་རང་གིས་སྤྱོད་ཅིང་འཛིན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། ཞེས་དང་།  
 བརྟན་སྒྲ་ཆོས་སུ་སྒྲ་བ་ནི། བརྟན་དུ་སྒྲ་བ་ཡང་འདི་ལྟར་འབྱུང་སྟེ། ཁྱོད་ཀྱི་མས་ཀྱང་རྗེས་སུ་  
 གནང་། བས་ཀྱང་རྗེས་སུ་གནང་། སྤྱན་རྒྱས་ཀྱང་རྗེས་སུ་གནང་། མངལ་གཅིག་པས་ཀྱང་  
 རྗེས་སུ་གནང་། རིགས་གཅིག་པས་ཀྱང་རྗེས་སུ་གནང་ཞིང་། དེ་དག་གིས་འདི་ལྟར་འདོད་པ་  
 ཡིན་པས་ཁྱོད་ནི་མཐོ་རིས་སུ་འགྲོ་བར་འགྱུར་རེ་ཞེས་སྒྲ་བར་བྱེད་ཀྱང་། ཁྱོད་མོང་ན་མས་ནི་སེམས་  
 ཀྱན་དུ་མོངས་པ་ཡིན་པས་གནང་བ་སྟེར་བ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ལ། རང་གི་དགེ་བའི་ལས་བྱས་  
 པ་མེད་པར་མཐོ་རིས་སུ་འགྲོ་བ་ཡང་མེད་དོ། །མཆོད་སྤྱན་དེ་ནི་དུ་ཁྱོད་མོང་ལ་འདི་སྐད་ཀྱང་  
 རྗོད་པར་བྱེད་དེ། ཁྱོད་ནི་སྤྱི་གནི་རྒྱུ་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན། བྲག་ཆུར་ཡིན། རུས་པ་ནི་སར་ཡིན།  
 ཡིད་ནི་ཟླ་བར་ཡིན། མིག་ནི་ཉི་མར་ཡིན། ལྷ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ནམ་མཁའ་ཡིན་ནོ། །ནམ་  
 མཁའ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྒྲ་བར་བྱེད་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སྤྱི་ག་མཁའ་པོས་ཏྲ་གསོད་པར་བྱེད་པ་  
 ན་འདི་ལྟ་བུའི་སྤྱི་གས་བརྗོད་ཅིང་སྒྲ་བར་བྱེད་དོ། །ཁྱོད་འདིར་གསོད་ཅིང་འཆིང་བ་མ་ཡིན་གྱི།  
 འདི་ལྟ་བུའི་སྤྱོད་པ་དང་བྲལ་བ་ལྟེན་གནས་སུ་སྤྱོད་བྱས་པའི་ལས་བཟང་པོས་སྤྱིང་དུ་སྤྱིག་པ་དང་  
 སྤྱི་གས་ནམས་དང་ལྷན་ཅིག་དུ་མཆོད་སྤྱན་ལ་སོགས་པའི་གནས་ཉི་མས་སྤྱན་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་  
 ནམ་པར་འཆོ་བར་བྱེད་བཞིན་དུ་ཡང་ཁྱོད་འཆི་བར་མི་འགྱུར་རེ་ཞེས་བརྟན་དུ་སྒྲ་བར་བྱེད་དོ། །ཁྱོད་  
 མོང་ནི་མོངས་དེས་དེའི་དོན་ཡང་གོ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་མཆོད་སྤྱན་གྱི་ཆོ་ག་ལས་  
 འདི་སྐད་སྒྲས་ཏེ། འདིར་བདག་གིས་མེ་ལ་མཆོད་སྤྱན་བྱས་སོ། །སྤྱི་ག་གི་མཐར་ཐུག་པ་ནམས་  
 འདོད་འཛོའི་བའམ་ལྟེན་བུ་མོར་འགྱུར་རོ། །བཅིངས་པ་མཐར་ཐུག་པ་ནམས་གཅིག་གམ། བརྟུལ་མ།  
 བརྟུལ་མ། རྟོང་ངམ། བྲིལ་མ། འབུམ་མམ། བྱེ་བའམ། དུང་ལུར་རམ། ས་འདིལ་མ། མཐོ་  
 རིས་ལ་དབང་བར་འགྱུར་རེ་ཞེས་སྒྲ་ཡང་སྤྱི་ག་སྤྱན་བྱས་པའི་སྤྱི་ག་མཐར་ཐུག་པ་དེ་ནམས་འདོད་  
 འཛོའི་བར་འགྱུར་བའམ་ལྟེན་བུ་མོར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ཏེ། སེམས་པ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་

དེ་ལས་འབྲི་ཤིང་ཉི་མའི་སྐབས་བྱུང་བའི་རིག་བྱེད་བཞགས་ན་དེ་ཉན་པར་བྱེད་དོན་ཞེས་སྒྲ་  
 བར་བྱེད་ལ། རྟོ་ལ་ནི་རྩ་བའི་དབང་བོ་ཡིད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྤང་ཅི་སྤྱང་བར་བྱེད་  
 པ་དང་། བག་སྒྲ་བྱེད་པ་དང་། མངལ་ཉེ་བར་ལེན་པ་དང་། བུ་བཅས་པ་དང་། མཆོད་སྦྱིན་གྱི་  
 དུས་སུ་བཞོད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་རྟོ་ལ་བཞིན་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིད་པ་མ་ཡིན་གྱི། དེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་  
 པ་ཐམས་ཅད་ནི་རྩན་དུ་སྦྱས་པ་ཡིན་ནོ། །རིག་བྱེད་ལས་སྦྱས་པ་ཡལ་ཆེར་ནི་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་  
 དག་བཀྲལ་བ་མང་དུ་བཞོད་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་ལྟ་ཆངས་པས་ནི་ཁྱོད་བསྦྱང་དོ། །ཐ་སྐར་  
 གྱི་བུ་ནི་དཔུང་བ་ཡིན་ནོ། །རྒྱལ་ནི་ལག་པ་དག་གོ། །མེ་ལྷ་མཆོད་པའི་ཁས་ནི་ཁྱོད་སྒྲངས་སོ། །ཞེས་  
 བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། འདི་ལྟ་བུའི་སྦྱིན་བདག་བསྐྱེད་པ་འབའ་ཞིག་གི་ཕྱིར་བཅོས་མ་བྱས་པ་ཡིན་  
 ཏེ། ལྟ་ཆངས་པས་ཅི་ལྟར་དེའི་ཕྱིར་གསོལ་བ་འདེབས་པའི་བྱ་བ་བྱེད་ཅིང་། ཅི་ལྟར་དེ་དང་ཉེ་  
 བར་འོང་བར་འགྱུར། དེ་བཞིན་དུ་བདག་དང་གཞན་གཉིས་ཀྱིས་མཉམ་དུ་སྒྱུར་ལེན་པར་བྱེད་དེ།  
 འདི་ལྟར་ཆངས་པ་དེ་ནི་རྒྱ་ཆེར་གཙང་བར་བྱེད། ཅས་སོགས་འདིར་དངས་པ་ལྟར་ལ། ལེགས་  
 ལྷན་གྱིས་ཞེས་སོགས་དོན་མེད་པའི་ཆོག་ཉི་ཆོ་འབྱུང་ཞེས་པའི་ལེགས་ལྷན་གྱིས་ཞེས་པ་ནི་ཡི་གེ་  
 ལྷག་གོ། །དྲོག་གེ་འབར་བ་ལས། འདི་ལྟར་གྲགས་ཏེ། སྦྱོང་གྲུའི་བདག་པོ་བསལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་  
 ཆངས་པའི་ཁ་ནས་སྦྱེས་སོ། །དེས་མཆོད་སྦྱིན་གཅིག་བྱེད་པའི་དུས་སུ་ཆངས་པ་སྦྱོན་དངས་པ་  
 དང་དེ་མ་འོངས་སོ། །དེ་ནས་སྦྱོང་གྲུའི་བདག་པོས་རང་གི་བུ་མོ་གཞོན་ནུ་རྣམས་པོ་ཉར་བཏང་  
 འོ། །དེ་རྣམས་ཀྱི་ལ་ལས་ནི་ལག་པ་ནས་དངས། ལ་ལས་ནི་ཅི་ཏོ་ནས་དངས་ཏེ་ཆངས་པ་མཆོད་  
 སྦྱིན་གྱི་གནས་སུ་བྱེད་རོ། །དེ་གཞོན་ནུ་མ་རྣམས་ཀྱི་ལུས་དང་རེག་པར་གྱུར་པ་ན་འདོད་པས་སེམས་  
 མྱོས་པར་གྱུར་ནས་ཁྲ་བ་འབྱུང་འོ། །དེ་མཆོད་སྦྱིན་བྱེད་པའི་སྟེག་གཟར་གྱིས་སྒྲངས་ནས་བསྟེག་  
 བྱ་བཞིན་དུ་མེའི་ནང་དུ་སྒྱགས་སོ། །དེ་ནས་འབར་བའི་ཕྱིང་བས་ཀུན་ནས་འཁོར་བཞིན་དུ་བུ་བ་  
 པ་ངན་སྤོང་དང་། ཡང་གིར་ས་སྦྱེས་པར་གྱུར་ཏེ། དེའི་ལྷག་མ་དུ་བའི་ནང་དུ་ལུས་པ་ལས་ཨ་  
 ཏི་བྱུང་དོན་ཞེས་ཟེར་ཏེ། དེས་ན་འདིར་ཡང་སྦྱོང་གྲུའི་བདག་པོ་ལས་སྦྱེས་པ་རང་གི་ཆོས་ལ་འདོད་  
 པའི་སེམས་སྦྱེས་ནས་བྱུང་བའི་ཁྲ་བ་ལྟ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཁ་ཡིན་པར་འདོད་པའི་མེའི་ནང་དུ་ལྷག་པར་

ཕྱེད་པས་སྒྲིན་པའི་སྒྲིད་པ་དང་འབྲ་བ་ཚངས་པ་ལ་ཡང་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །

༼མ༽ཤེས་སྒྲིན་འགྲེལ་བཤད་ལས། ལུང་ལས་ངེས་བཟོད་ནི་རིམ་ངེས་པ་ཞེས་བྱ་བར་བྱས་ལ། སྒྲིན་ཆོག་དག་ནི་རིམ་སྒྲིན་པ་ཞེས་བྱ་བར་བྱས་ལ། སྒྲིད་སྒྲིང་ཉི་མའི་རྒྱུད་ནི་རིམ་སྒྲིལ་ཆུན་ལུག་རོན་ཅན་དུ་བྱས་སོ། ། ཞེས་བཤད་ཅིང་། རིག་ཕྱེད་ཕྱེད་པ་བོ་ནི་འདིར་བཤད་པ་དང་། དཔྱོད་པ་བའི་སྐབས་ཀྱི་རྟོག་གོ་འབར་བར་བཤད་པ་དང་། རྣམ་འགྲེལ་ཁྱིམ་ཆེན་དུ་སངས་རྒྱུ་བ་དང་གཟེགས་ཟན་པའི་ལུགས་ལ་རིག་ཕྱེད་ཕྱེད་པ་བ་མི་འབྲ་བར་བཤད་པ་སོགས་མང་བོ་ཡོད་ཀྱང་དགོས་པ་ཆུང་བས་མ་སྒྲིས་སོ། །

༼ཙ༽ཁྱད་པར་འཕགས་བསྟོད་ཀྱི་འགྲེལ་བར། འདི་ལྟར་རྗེས་སུ་ཐོས་ཏེ། སྒྲིན་དང་། ལུ་པ་སྒྲིན་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་མ་ཡིན་སྒྲིན་གཉིས་ཤིག་བྱུང་བ་དང་། དེ་གཉིས་ཀྱིས་ཚངས་པ་བསྐྱབས་ཏེ། འཇིག་རྟེན་གསུམ་གྱིས་མི་གསོད་པར་གྱུར་པ་དང་། བདག་ཅག་ལུས་ཅམ་ཐ་དད་ཀྱི། སེམས་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པར་ཐ་དད་པ་མེད་པར་མཛོད་ཅིག་ཅེས་བྱ་བ་དང་། ཚངས་པས་ཀྱང་མཆོག་བྱིན་ནོ། ། དེ་ནས་དེ་གཉིས་ཀྱིས་ཁམས་གསུམ་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་བྱ་བ་ལ་ཁྱེད་པར་གྱུར་ནོ། ། ལྟ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་གཉིས་བསད་པའི་ཐབས་ལ་དཔྱོད་པར་གྱུར་པ་དང་། ཚངས་པས་སྒྲིས་པ། དེ་དག་གཅིག་ལ་གཅིག་གསོད་པའི་ཐབས་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། ། ཞེས་སྒྲིས་པ་དང་ལྟ་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་ལུས་ལ་ཏིལ་འབྱུ་ཏིལ་འབྱུ་ཅམ་བྱིན་ནས། དེ་ལས་ཐིག་ལེའི་མཆོག་མ་ཞེས་བྱ་བའི་ལྟའི་བྱ་མོ་ཞིག་བསྐྱེད་ནས། དེ་ལ་ཡང་ཚངས་པ་ལ་བསྒྲོར་བ་བྱེད་དུ་བརྒྱག་པ་དང་། དེ་དེའི་གཟུགས་ལ་ཡིད་རྣམ་པར་གཡེངས་པས་ལྟ་བ་ན། རོ་ཆ་བར་གྱུར་པས་གདོང་བཞི་སྒྲུལ་བར་གྱུར་ནོ། ། དེ་བཞིན་དུ་ལྟ་ཆེན་པོ་ཡང་དེ་དང་འབྲ་བར་འདོད་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་གདོང་བཞི་སྒྲུལ་བར་གྱུར་ནོ། ། དེ་བས་ན་ལྟ་ཆེན་ཐིག་ལེའི་མཆོག་མ་ལ། རབ་ཏུ་ཆགས་པས་གདོང་བཞི་བྱུང་ཞེས་སྒྲིས་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་སོ། །

༼ཐ༽ཤེས་རྒྱལ་ལ་སོགས་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆ་དང་བྲལ་བས་ཆ་མེད་དང་། སྒྲེ་འཇིག་མེད་པས་རྟག་པ་དང་། སྒྲིའི་རང་བཞིན་ཏེ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་། ཚངས་པ་སྒྲེ་སྒྲིད་བརྒྱུད་ཕྱེད་པ་བོ་དང་། མཆོག་



སྒྲིག་གི་བདག་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ནི་གཟུགས་ལ་སྒྲིག་པའི་དངོས་པོའི་ཆོག་སྒྲིག་པའི་ཡིན་ནི་ཞེས་རབ་རྒྱ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

༼ཇ༽འདས་པ་ལ་སྒྲིག་པའི་དུས་ཀྱི་ཆ་དང་བྲལ་བས་ཐོག་མར་སྒྲིག་པ་དང་ཐ་མར་འཛིག་པ་མེད་པའི་ཆངས་པ་དེ་ནི་སྒྲིའི་དེ་ཉིད་དེ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་ངོ་བོ་དང་ཨ་ཨ་མ་གསུམ་འདུས་པས་ཡིག་གང་ཡིན་པ་དེ། གང་ལ་རྗེད་པར་བྱེད་པའི་ངོ་བོ་ཐ་སྙད་དང་བརྗེད་པར་བྱ་བའི་དོན་གྱི་དངོས་པོར་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །

༼ཁ༽ཆངས་པ་དང་ནོར་ལྟ་སྒྲིག་པའི་འཇུག་གིས་སྒྲུར་བྲངས་པ་སྒྲིག་དབྱངས་ཀྱིས་ཁ་འདོན་བྱེད་པའི་གསང་བའི་སྒྲིག་པའི་ཞེས་བྱ་བ། ཆངས་པའི་ཡིག་དེ་ཉིད་ནི། ཡོད་པ་སྒྲིག་ཤེས་བྱ་ཀྱན་ལ་བྱུང་བ་ཡིན་ཞིང་། ཡིག་དེ་ནི་ཆངས་གསུམ་སྒྲིག་ཨ་ཨ་མ་གསུམ་འདུས་པའམ་རྩལ་མུན་སྒྲིག་སྒྲིག་པས་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་དང་། གསལ་བ་དང་ཤིན་ཏུ་སྤྲོ་བར་གྱུར་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་བྱེད་པར་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་པའོ། རྟོག་གི་འབར་བར། ཡོད་དེ་ཀྱན་ལ་བྱུང་བ་ཡིན། ཞེས་བྱུང་བས། འདིར་ཡེ་ཤེས་ཞེས་པ་དཔེ་དག་མ་དག་དབྱེད་དགོས་སོ། །

༼ཁ༽ནང་བ་སངས་རྒྱུས་པ་ལྟར་བརྗེད་འདོད་ཀྱི་ཀྱན་སྒྲིག་གི་དབང་གིས་བྱི་ལ་མེད་གེ་ཞེས་པའི་སྒྲིག་པའི་འཇུག་པ་ལྟ་བུ་མིན་པར་དངོས་དབང་གིས་འཇུག་པར་འདོད་དོ། །

༼ཁ༽དེ་ལ་སངས་རྒྱུས་པས་སྒྲིའི་ཆངས་པ་དེ་སྒྲིག་པའི་སྒྲིག་པའི་ཡོངས་སུ་གྱུར་པའི་ཆོ་སྒྲིའི་རང་བཞིན་བཏང་ནས་འགྱུར་རམ་མི་གཏང་བར་འགྱུར། དང་པོ་ལྟར་ན། ཡིག་ཉིད་དང་བྲལ་འགྱུར་ཏེ། །སྤར་ཡོད་དག་ནི་འཛིག་ཕྱིར་རོ། ཞེས་སྒྲིའི་རང་བཞིན་དང་བྲལ་བ་དང་སྤར་ཡོད་པ་འཛིག་པའི་ཕྱིར་འགྱུར་བ་མེད་པ་དང་སྒྲིག་པའི་མེད་པའི་དམ་བཅའ་ཉམས་པར་འགྱུར་ལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན། འོན་པ་ལ་ཡང་གསལ་བོར་ནི། སྒྲིག་པའི་བདག་ཉིད་སྒྲིང་བར་འགྱུར། ཞེས་འོན་པས་ཀྱང་སྒྲིག་པས་མཐོང་བའི་ཆོ་སྒྲིག་པས་པར་ཐོས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་སྒྲིག་པའི་རིགས་པས་འགོག་པ་ན། སྒྲིའི་ཆངས་པ་སྒྲིག་པ་དག་ན་རེ། ཇི་ལྟར་དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་དག་པ་ལ་རབ་རིབ་ཀྱིས་མིག་བསྐྱེད་པའི་སྒྲིག་པས་རབ་རིབ་སྒྲིག་པས་དང་ལྡན་པ་བཞིན་དུ་མངོན་པར་སྒྲིག་པ་སྒྲིག་པ་ལྟར་

བདུན་ཅི་སྟེ་འདིག་པ་མེད་ཅིང་འགྱུར་བ་མེད་པའི་སྤྱི་ཆངས་པ་འདི་ནི་མ་རིག་པའི་རབ་རིབ་ཀྱིས་  
སྤོའི་མིག་བསྐྱད་པའི་སྟེ་བོས་རྟོག་པ་བཞིན་དུ་འགྱུར་པར་སྒྲུང་ནས་སྤྱི་སེར་སྟགས་ཐ་དད་པའི་དངོས་  
པོར་རྣམ་པར་འགྱུར་བར་སྒྲོམ་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར།

༼འདྲེས་ཆངས་པ་སྤྱབ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་ནི། ཆད་ཆེན་དཀའ་འགྲེལ་ལས། གང་ཞིག་གང་  
གི་རྣམ་པ་དང་ལྡན་པ་དེ་དག་ནི་དེའི་རང་བཞིན་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་བྱུམ་པ་དང་ཁམ་པོར་དང་སྒྲུག་  
མ་ལ་སྟགས་པ་འདྲི་བའི་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་འདྲི་བའི་རྣམ་པའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པ་དང་། འདྲི་བའི་  
རང་བཞིན་ནི་དུ་གྲགས་པ་ལྟ་བུའོ། །དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྤྱི་རྣམ་པ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ནོ་  
ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཆོགས་སོ། །གཏན་ཆོགས་མ་གྲུབ་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། གང་  
གི་ཕྱིར་དོན་ཐམས་ཅད་སྤྱི་རྗེས་སུ་བྱེད་པར་མངོན་སུམ་ནི་དཀྱིས་གྲུབ་སྟེ། འདི་ལྟར་ཤེས་པ་  
ཐམས་ཅད་དོན་ལ་སྟེ་བ་ན་སྤྱི་རྣམ་པ་དང་ལྡན་པ་ཁོ་ནར་སྟེ་སྟེ། ཇི་སྐད་དུ། སྤྱི་རྗེས་འདུག་  
མ་གཏོགས་གང་། ཤེས་དེ་འདིག་རྟོན་ན་ཡོད་མིན། ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་སྤྱི་དང་ནི། ལྡན་པ་  
བཞིན་དུ་གནས་པ་ཡིན། ཞེས་བཤད་པ་ལྟ་བུའོ། །དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་གདགས་  
པའི་རྩ་མཚན་ཡང་ཤེས་པའི་རྣམ་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་འདི་དག་སྤྱི་རྣམ་པ་དང་ལྡན་པ་ནི་ད་  
དུ་གྲུབ་པོ། དེ་གྲུབ་པ་ན་དེའི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་ནི་དུ་གྲུབ་པ་ཁོ་ན་སྟེ། དེའི་རང་བཞིན་ནི་ད་  
ནི་དེ་ཙམ་གྱི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །

༼ཡ་དཔང་ཕྱག་པ་འདོད་ཆགས་སྤྱོད་པ་དང་། རྩབ་འདུག་པ་ཞེ་སྤང་སྤྱོད་པ་དང་། ཆངས་  
པ་བ་གཏི་མུག་སྤྱོད་པར་བཤད་པ་ཡོད་དོ། །

༼ར་དཔང་བོས་ཤིན་ཏུ་མི་རིག་པའི། ཞེས་སྟགས་ཀྱི་གཞུང་འདི། སྤྱོད་པོན་བྱང་ལྷུ་བ་  
བཟང་བོས་ཆངས་པ་བའི་སྐབས་སུ་སྤྱོད་བཅུད་ཐམས་ཅད་ཆངས་པས་སྤྱུལ་བར་འདོད་པའི་ཤེས་  
བྱེད་དུ་བྱངས་པར་སྒྲུང་ངོ་། །ཀྱང་བ་དང་བོ་གསུམ་གྱིས་འབྲིག་པའི་བདེ་བ་ལམ་དུ་བྱེད་ཚུལ་གང་  
ནས་བཤད་པའི་བྱངས་དང་བཅས་པ་དང་། དེ་ནས་ལྡས་བདེ་བ་དེ་ལམ་དུ་བྱེད་པ་བོས་འབྲིག་པའི་  
བདེ་བ་ཚོགས་པར་བསྐྱེད་ནས་པའི་བྱད་མེད་དང་འདུས་ནས་དབང་བོ་གཉིས་རབ་ཏུ་བསྐྱོད་པའི་སྤྱོར་

བརྒྱས་པ་ཅན་བྱས་པ་ལས་འབྱུང་བའི་ཐ་མ་སྟེ་ཁམས་འཛིག་པའི་དུས་ཀྱི་བདེ་བ་དེ་དེ་ལོན་ཉིད་དང་།  
 ཚངས་པའི་ངོ་བོར་བཤད་པ་དང་། དེ་ནས་གཉིས་ཀྱིས་སྒྲིམ་སྟོབས་ཀྱིས་བདེ་བ་དེ་ལྷན་མི་འཆད་  
 པར་འབྱུང་ཚུལ་ལྟ་མཆན་དང་བཅས་པ་དང་། དེ་ནས་གཉིས་ཀྱིས་བདེ་བ་དེ་ཐར་ལམ་དང་ཐར་  
 པར་བཤད་པ་དང་། དེ་ནས་གཉིས་ཀྱིས་གང་སྒྲུང་ཐམས་ཅད་ཚངས་པའི་སྐུལ་བར་ལྟ་བུའམ་བདེ་  
 བ་དེའི་ནམ་འགྱུར་དུ་ལྟ་ཚུལ་དང་། དེ་ནས་གཉིས་ཀྱིས་བདེ་བ་དེ་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བ་དང་། དེ་  
 ནས་བཞིས་ལམ་དེའི་ཆེ་བ་དང་། ཐ་མ་གསུམ་གྱིས་དེའི་དུས་སུ་ནམ་རྟོག་དགག་ཚུལ་བཤད་དམ་  
 ཉམ་མོ། །

།ལ། ཅིར་ཡང་མ་གྲུབ་པ་དེ་སྟོང་ཉིད་དང་། ཅི་ཡང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་དེ་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བར་  
 འདོད་པ་ནམས་ཀྱི་བདེ་སྟོང་སྒྲུབ་ཚུལ་ནི་ཚངས་པ་བའི་གྲུབ་མཐའ་ཁོད་གཟུང་བ་ལོན་པོ། །ཞེས་པ་ལོ།

།ཤ། ཁྱབ་ཕྱ་ཞེས་པས་དབྱེ་བའང་འཆད་ཅེས་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་གཉིས་ཞེས་པ་དཔེ་མ་དག་གོ།  
 སྐྱ་ཅེ་གསུམ་གྱི་ཆད་ཅམ་ཞེས་པའང་དཔེ་ལ་ལར་སྐྱ་ཅེ་འབུམ་གྱི་ཆ་ཅམ་ཞེས་བྱུང་ངོ་། །གཞུང་  
 འདིར་བདག་ལུས་མེད་དུ་འདོད་མཁན་གྱི་བཤད་པས་ན། བྱམ་ཟེ་མཆོག་སྐྱ་ལ་བདག་ཆེ་ཆུང་  
 ལུས་མེད་འདོད་པ་གསུམ་ཡོད་དམ་དཔྱད།

།ས། དཔུ་མ་སྟོང་བོ་ལས། རིག་བྱེད་མཐར་སྐྱས་སྐྱས་པ་ནི། །འདུས་བྱས་སྟོང་བར་སྐྱ་བ་  
 ཡི། །ཕྱི་རོལ་བ་ལ་བདག་རིག་དགོན། །བདག་སྤང་ཐར་པ་ག་ལ་ཡོད། །ཅེས་འདུས་བྱས་སྟོང་  
 བ་སྟེ་སྐད་ཅིག་སྐད་ཅིག་ལ་འཛིག་པར་སྐྱ་ཞིང་། རིག་བྱེད་ཀྱི་མཐར་ལྟ་བུ་ལས་ཕྱི་རོལ་དུ་གྱུར་  
 པའི་སངས་རྒྱས་པ་ལ་རིག་བྱེད་ནས་བཤད་པའི་བདག་རིག་པ་ཤིན་དུ་དགོན་ཞིང་། འཆིང་གྲོལ་  
 གྱི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་བདག་རྟག་པ་ལ་སྤར་བས་སངས་རྒྱས་པ་ནམས་ལ་ཐར་པ་ག་ལ་ཡོད་དེ་མེད་  
 ནོ། །ཞེས་ཟེར་ཞིང་། བདག་རྟག་པ་འཆད་པར། མུན་པ་ལས་གཞན་སྐྱེས་བུ་ནི། །ཆེན་པོར་  
 གྱུར་པ་ནི་མའི་འོད། །དབང་ཕྱག་ཆེན་པོ་བདག་དེ་ཉིད། །མཁས་པས་ཤེས་ན་འཆི་མེད་འགྱུར། །  
 ཞེས་སོ། །ཁམས་གསུམ་ལ་མུན་པ་ཞེས་བྱ་ཞིང་། དེ་ལས་འདས་པས་ན་མུན་པ་ལས་གཞན་ཞེས་  
 ཟེར་རྟེ། རྟོག་གོ་འབར་བ་ལས། མི་བདེ་བར་གྱུར་ཅིང་མི་བདེ་བར་བྱེད་པས་ན་མུན་པ་སྟེ། ལྷ་

དང་འབྲས་བུའི་ཆ་བསགས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཁམས་གསུམ་དུ་སྤྱིད་པའོ། །ཁམས་གསུམ་ཞེས་བྱ་བར་  
 གྲགས་པའི་མུན་པ་དེ་ལས་གཞན་པ་ནི་ཁམས་གསུམ་ལས་འདས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚོགས་ལོ། །སའི་  
 དཀྱིལ་འཁོར་ལས་ཤིན་ཏུ་འདས་པ་ན་མུན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་རོ། །མུན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལས་  
 ཤིན་ཏུ་འདས་པ་ན། རླུས་བྱ་གནས་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །འདིར་རླུས་བུའི་སྤྱི་  
 རོན་ལ། འཇིག་པའི་སྤྱི་རོལ་ནས་ཡོད་པ་ནི། སྤར་ནས་མི་འཇིག་པར་འོང་བ་དང་། གཉིད་  
 ལོག་པ་ལས་གཞན་པ་ནི། འཇིག་རྟེན་འཇིག་པའི་དུས་སུ་མི་འཇིག་པ་དང་། འདས་མ་འོངས་ད་  
 རྩར་བའི་དུས་སུ་འབྱུང་བ་ཐམས་ཅད་རླུས་བྱས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ནས་གནས་པར་བྱེད་པས་ན་སྤྱིར་  
 བར་བྱེད་པ་དང་། ཁམས་གསུམ་ཐམས་ཅད་ལ་རླུས་བྱས་ཁྲབ་པར་བྱེད་པས་ན་འགོངས་པར་བྱེད་  
 པ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་ནུས་པ་དང་ལྡན་པས་རླུས་བྱ་ཞེས་བྱའོ། །ཐམས་ཅད་ལས་ལྷག་པ་ཡིན་པས་  
 ར་ཆེན་པོར་གྱུར་པ་དང་། ཁ་དོག་སྣ་ཚོགས་ཅན་ཡིན་པས་ཉི་མའི་འོད་དམ། འབྱུང་བ་སྟེ་སྟོད་  
 བཅུད་ཐམས་ཅད་རྟག་ཏུ་རླུས་བྱ་འདིར་འགོ་བ་སྟེ་ཐིམ་ས་དང་སྟོད་བཅུད་ཐམས་ཅད་ལ་རྟག་ཏུ་  
 རླུས་བྱ་འདིས་འགོ་བ་སྟེ་འབྱུང་ས་ཡིན་པས་བདག་ཅེས་བྱ་ཞིང་། དེ་ཉིད་ཀྱན་ལ་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར་  
 ཆེན་པོ་དང་། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པས་དབང་ཕྱག་ཅེས་བཤད་དོ། །དེ་ལྟ་བུའི་རླུས་བུ་དེ་མཁས་  
 པ་ནམས་ལྟའི་མིག་གིས་མཐོང་ན་འཆི་མེད་དེ་ཐར་པ་འཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །རླུས་བུ་དེ་ཁ་དོག་  
 སྣ་ཚོགས་ཅན་ཡིན་ཡང་དེ་གསེར་མདོག་ཏུ་མཐོང་བ་ནི་གྲོལ་བའི་རྟགས་སུ་འདོད་དོ། །དེ་དག་  
 ལས་ཁ་དོག་སྣ་ཚོགས་པའི་དོན་འཆད་པར། རྟག་གེ་འབར་བ་ལས། ཉི་མ་ནི་འོད་སྣ་ཚོགས་པ་  
 ཅན་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་དཀར་བོ་དང་སྤྱི་རོལ་དང་ཞེས་སོགས་དང་། སྟོད་བཅུད་ཀྱན་ལ་ཁྲབ་  
 པའི་ཚུལ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། འདི་འཇིག་རྟེན་གསུམ་ལས་ཤིན་ཏུ་འདས་པ་ཡིན་ན་བྱེད་པ་བོ་ཇི་  
 རྩར་ཡིན། རིང་ན་གནས་པ་ཡིན་ན་གང་གི་དབང་ཕྱག་ཡིན་ཞེ་ན་ས་རིང་ན་གནས་སུ་བྱིན་ཀྱང་  
 ཀྱན་ལ་ཁྲབ་པ་ཉིད་དུ་སྤྱོད་པ། འབྱུང་འགྱུར་བྱུང་དང་བྱུང་བ་དག །ཐམས་ཅད་རླུས་བྱ་ཡིན་  
 འདོད་དེ། །དེ་ནི་ཕྱི་ནང་རིང་བ་དང་། །དེ་ནི་ཉི་དང་དེ་ལས་བྱེད། །གང་མི་ལ་སོགས་པ་འདས་  
 པར་གྱུར་པ་དང་། །དེ་ལྟར་བྱུང་བ་མཐོང་བར་གྱུར་པའི་གཟུགས་དང་། །གང་ཕྱིས་འབྱུང་བར་

འགྱུར་བ་དེ་ཐམས་ཅད་སྐྱེས་བྱས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ནས་གནས་པ་འདུ། །ཐམས་གསུམ་ཐམས་  
 ཅད་ལ་འདིས་བྱུང་པ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་སྤང་གི་ཕྱོགས་ནི་འདིའི་མགོ་བོའོ། །ཞེས་པ་ནས།  
 ཀྱང་བ་གཉིས་ནི་བྱུང་འདྲུག་གོ། །ཁ་དོག་རྣམས་ནི་ཁྲག་གོ། །དེ་ནི་ཕྱི་དང་ནང་དང་རིང་བ་དང་  
 ཉེ་བ་ན་གནས་པ་ཡིན་པས་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་བ་དང་། འོང་བ་དང་སློན་པར་བྱ་བ་ལ་མོགས་  
 པ་རྣམས་ལ་འདྲུག་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་གཅིག་ཉིད་ཡིན་ན་བྱ་བ་དུ་མ་རྣམས་ལ་འདྲུག་པ་དང་།  
 མི་ཟད་པར་འགྱུར་བ་ཉིད་ཇི་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞེ་ན། དཔེའི་སློན་ནས་སྐྱབ་པར་བྱེད་དེ། སྤྱད་པ་སྒྲ་ཆོགས་  
 དེ་ལས་སྐྱེས། །དར་གྱི་སྤྱན་བུའི་སྐྱད་པ་བཞིན། །ཇི་ལྟར་སྤྱན་བལ་བྱེད་པའི་སྤྱན་བུ་སྤྱན་བལ་  
 གྱི་སྒྲ་ལ་མ་མང་བོ་སྐྱེད་པར་བྱེད་ཀྱང་འགྱུར་བ་ཡང་མེད་ལ་ཟད་པ་ཡང་མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་སྐྱེས་  
 བྱས་ཐམས་གསུམ་དུ་སྐྱེད་པར་བྱེད་དུ་བྱིན་ཀྱང་འགྱུར་བ་ཡང་མེད་ལ་ཟད་པ་ཡང་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །  
 འདི་ནི་སྤྱད་པ་འབབ་ཞིག་གི་རྒྱར་མ་ཟད་ཀྱིས། སྤྱད་པ་དང་བྲལ་བའི་ཡང་བྱེད་པ་བོ་ཡིན་ནོ་ཞེས་  
 སྐྱས་པ། མཐུས་པ་དེ་ཡི་ཆར་བེམ་པ། །ཡང་སྤྱད་ལེན་པར་མི་འགྱུར་རོ། །གང་གི་ཆེ་མཐུས་པ་  
 བསམ་གཏན་ལ་ནལ་འཕྱོར་བས་སྒོ་གྲོས་གྱི་མིག་གིས་དེ་མཐོང་བར་གྱུར་པ་ན་དེ་ཉིད་དུ་བེམ་པར་  
 འགྱུར་གྱི། དེ་ནི་རྒྱལ་པ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པ་ཡིན་པས་ཡང་སྤྱད་གྱི་འགྲོ་བར་སྐྱེས་ཤིང་སྐྱག་བསྐྱལ་  
 གྱི་སྒྲ་དུ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། གཞན་ཡང་། འཆི་བཅས་རྣམས་ལ་བདུད་རྩི་མེད། །  
 མེ་ལ་གང་བ་ཇི་བཞིན་ནོ། །དེས་ནི་བདུད་རྩི་སྐྱེས་བྱེད། །མ་རྟོགས་བདུད་རྩི་ཡོད་མི་རིགས། །  
 ཞེས་སྐྱེས་བྱ་མ་མཐོང་ན་ཐར་པ་མེད་པ་དང་། གང་ལས་མཆོག་གྱུར་གཞན་མེད་ཕྱིར། གང་  
 ལས་དམ་པ་གཞན་མེད་ལ། །འདི་ལས་སྤྱ་གྱུར་གཞན་མེད་པས། །སྒྲ་ཆོགས་དེ་དག་རྒྱ་གཅིག་  
 ཉིད། །ཞེས་སྐྱེས་བྱ་དེའི་མཐུ་ཆེ་བའི་བསྐྱགས་པ་དང་། དེ་ནི་སྤྱ་དང་རགས་དང་ལྡན། །ཡང་  
 ལྡན་གཙོ་བོ་དབང་སྐྱར་བ། །རབ་བྱེ་འདོད་པའི་མཐར་ཐུག་གང་། །རྣལ་འཕྱོར་ཇི་ལྟར་འདོད་  
 པར་འགྲོ། །ཞེས་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་དང་། དེར་ནི་འབྱུང་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། །བདག་ཉིད་དུ་ནི་  
 འདུས་པར་མཐོང་། །བྱིས་དང་མཐུས་དང་གདོལ་བ་དང་། །བྲམ་ཟེ་མོགས་རྣམས་མཉམ་པ་ཉིད། །  
 ཅས་སྒྲིད་བརྒྱད་རྣམས་བདག་དེར་འདུས་པ་དང་། བདག་དེ་མཐོང་ན་བྱིས་པ་དང་མཐུས་པ། གདོལ་

བ་དང་བུམ་ཟེ། རྒྱལ་པ་དང་བསོད་ནམས་མཉམ་པར་བཤད་པ་དང་། བུམ་པ་འབྱུང་ཞིང་འཛིག་  
 པ་ལྟར། །ནམ་མཁའ་དེ་ཡི་བདག་ཉིད་མིན། །ལུས་ཅན་འབྱུང་ཞིང་འཛིག་པ་ལྟར། །དེ་བདག་  
 ཡིན་པས་བདག་མི་འདོད། །ཅེས་བུམ་པ་སྟེ་འཛིག་བྱེད་ཀྱང་བུམ་པའི་ནམ་མཁའ་སྟེ་འཛིག་མི་  
 བྱེད་པ་ལྟར་ལུས་ཅན་སྟེ་འཛིག་བྱེད་ཀྱང་བདག་སྟེ་འཛིག་མི་བྱེད་པར་བརྟན་པ་དང་། བུམ་པ་  
 ཆེ་ཆུང་སོགས་ཐ་དད་ཀྱང་དེ་དག་གི་ནམ་མཁའ་ཐ་དད་མིན་པ་ལྟར་ལུས་ཐ་དད་ཀྱང་བདག་ཐ་དད་  
 མིན་པར་བཤད་པ་ནི། བུམ་པའི་ནམ་མཁའ་བཞིན་དུ་གཅིག་ །དུ་མའོ་ཞིན་བུམ་པ་དག་ །ཆག་  
 ན་དཔྱར་མེད་གཅིག་ཉིད་དུ། །ཐམས་ཅད་མཉམ་པར་འགྱུར་བར་འདོད། །ཞེས་སོ། །གཞུང་  
 འདིས་བུམ་པ་གཅིག་ཆག་པའི་ནམ་མཁའ་དང་། བུམ་པ་གཞན་ཆག་པའི་ནམ་མཁའ་གཉིས་ལ་  
 བྱད་པར་མེད་པ་ལྟར་བུམ་པ་ཆེ་ཆུང་ལ་སོགས་པ་ཐ་དད་ཀྱང་དེ་དག་གི་ནམ་མཁའ་ལ་བྱད་པར་  
 མེད་པར་བཤད་དོ། །དེས་ན་འདིར་བཅིང་གོ་ལ་གྱི་བདག་བུམ་པ་ལ་ཆགས་ན་མ་ཆགས་པའི་ནམ་  
 མཁའ་ལྟ་བུ་དང་ཞེས་པ་མ་དག་སྟེ། བུམ་པ་ཆག་ཀྱང་ནམ་མཁའ་མ་ཆག་པ་ལྟ་བུ་ཞེས་སྟུར་ན་  
 འགྲིག་པའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར་བུམ་སོགས་ཐ་དད་ཀྱང་། །ས་ལ་ཐ་དད་འགའ་ཡང་མེད། །དེ་བཞིན་  
 ལུས་ནི་ཐ་དད་ཀྱང་། །བདག་ལ་ཐ་དད་འགའ་ཡང་མེད། །ཅེས་བདག་གཅིག་ཕྱ་སྟུབ་པ་དང་།  
 ཇི་ལྟར་བུམ་པའི་ནམ་མཁའ་གཅིག་ །དུ་ལ་དང་དུ་བས་བསྐྱབས་པ་ན། །ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་མ་  
 ཡིན་ལྟར། །བདེ་སོགས་དེ་བཞིན་བདག་ལ་མིན། །ཞེས་ལུས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་ཆ་མེད་  
 གཅིག་ཡིན་ཀྱང་བདེ་སྟུག་སོ་སོར་མྱོང་རྒྱལ་དང་། བདག་མ་ཤེས་ཤིང་མ་རྟོགས་པས། །མི་ལམ་  
 མོངས་སྟོད་ང་རྒྱལ་བཞིན། །ལས་རྒྱམས་བསོགས་ཤིང་དགེ་བ་དང་། །མི་དགེའི་འབྲས་བུ་སྟོད་  
 པ་ཡིན། །ཞེས་ཇི་སྟོད་དུ་བདག་མ་ཤེས་པ་དེ་སྟོད་དུ་དགེ་མི་དགེའི་ལས་བསགས་པ་དང་། བདེ་  
 སྟུག་མྱོང་བར་བཤད་པ་དང་། ལུས་ལ་གནས་ཀྱང་མ་ཆགས་དང་། །སྟོད་པར་བྱེད་ཅིང་མི་གོས་  
 ཏེ། །འདོད་བཞིན་སྟོད་ཀྱང་རྒྱལ་བོ་བཞིན། །རྒྱལ་པས་གནོད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་ལུས་  
 གནས་ཀྱང་མ་ཆགས་པ་དང་། ཡུལ་ལ་སྟོད་ཀྱང་མ་གོས་པ་དང་། རྒྱལ་པ་བྱེད་ཀྱང་མི་གནོད་  
 པར་བཤད་དོ། །གཅིག་ཕུ་ཀུན་བྱུང་རྟག་པ་སྟེ། །ཚངས་མཆོག་འཆི་བ་མེད་པའི་གནས། །རྣལ་

འཕྱར་བ་ཡིས་གོམས་བྱས་ན། །དེ་ནི་ཡང་སྤྱད་ལེན་མི་འགྱུར། །ཞེས་བྱད་པར་བདུན་ལྟ་བུ་  
 བདག་སྒྲིམ་ན་ཐར་པ་ཐོབ་པར་བཤད་པ་དང་། །དེ་ནི་དྲག་པར་རྟོག་མེད་པ། །ངག་གི་སྤྱད་ཡུལ་  
 གང་མ་གྱུར། །སྒྲིམ་དཔེ་བས་སྤྲུགས་ན་མས་ཀྱིས། །དེ་ལ་ཆོག་དུ་སྦྱར་བར་བྱེད། །ཅེས་སྒྲོ་དང་  
 ཆོག་གི་སྤྱད་ཡུལ་མིན་ཀྱང་ཚངས་པ་དང་བདག་དང་དབང་ཕུག་སོགས་སུ་ཐ་སྟད་འདྲེགས་ཚུལ་  
 བཤད་དོ། །འདོད་ཚུལ་དེ་དག་རིག་བྱེད་ཀྱི་ཡུང་གིས་སྦྱབ་པ་ནི། །རྟོག་གི་འབར་བ་ལས། །རིག་  
 བྱེད་ལས། །རང་བྱུང་བྱེད་པ་མེད་པ་བོང་ཆོད་མེད་པ་སྟེ། །མུན་པ་ལས་གཞན་པའི་སྦྱེས་བྱ་ནི། །སྦྱེས་  
 བྱ་དང་སྦྱང་ཆེན་པོ་ཉི་མའི་མདོག་ །མུན་པ་ལས་གཞན་གྱུར་པ་དེ་རིགས་ན། །འཆི་བ་མེད་པར་  
 འགྱུར་ཏེ་བདག་གིས་རྟོགས། །སྦྱེ་མེད་གནས་འགྲོ་བ་ལ་ལམ་གཞན་མེད། །ཅེས་བྱ་བ་དང་དེ་  
 བཞིན་དུ། །དེ་ནི་སྤྱ་གྱུར་སྦྱེ་གནས་ན་མས་ན་གཅིག་ཕུ་གནས། །དེ་ནི་རྒྱས་པ་འདི་དག་ཡང་དག་  
 བསགས་པ་ཡིན། །དེ་ནི་གཙོ་བོ་མཆོག་དང་ལྷ་དང་བསྟོན་བྱ་སྟེ། །བདག་ངེས་བཟུང་ནས་ཤིན་  
 དུ་ཞི་བར་འགྲོ་བར་འགྱུར། །གང་ལས་མཆོག་དུ་གྱུར་པ་གཞན་པ་འགའ་ཡང་མེད། །གང་ལས་  
 སྤྱ་དང་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་གཞན་པ་འགའ་ཡང་མེད། །མ་བཀག་བསྐྱབས་པ་མེད་པར་ལྷ་དེ་གཅིག་  
 ཕུ་གནས། །སྦྱེས་བྱ་དེ་ཡང་ཀྱན་ལ་བྱབ་ཅིང་རྒྱས། །སྤྱ་བ་ལས་ཀྱང་སྤྲིང་ཆེ་བས་ཆེ། །འགྲོ་  
 རྒྱུ་བས་བདག་གི་ཡོན་ཏན་བྱབ་ནས་གནས། །སྤྱ་དན་བྲལ་བས་མཆོད་སྦྱིན་མེད་པར་མཐོང་། །ཁམས་  
 རྒྱུ་བས་དང་བ་གཙོ་བོའི་ཆེ་བ་ཉིད། །དེ་བཞིན་དུ། །ལུས་མེད་པ་ཡི་ལུས་ལ་ནི། །ཀྱན་དུ་གནས་  
 མེད་གནས་པ་ནི། །ཆེན་པོ་གཙོ་བོའི་བདག་ཉིད་དེ། །ཤེས་ནས་མཁས་པ་བྱ་དན་མེད། །དེ་བཞིན་  
 དུ། །གཡོ་བ་དེ་ཡིན་མི་གཡོ་དེ། །རིང་བ་དེ་ཡིན་ཉི་བ་དེ། །ནང་ཡང་དེ་ཡིན་ཐམས་ཅད་ཀྱི།  
 །གཉི་ག་དེ་ཡིན་ཕྱི་རོལ་ཉིད། །དེ་བཞིན་དུ། །དར་གྱི་སྤྱན་བུའི་སྒྲལ་མ་བཞིན། །ཁུ་ཤེལ་ནོར་  
 བུའི་ཁུ་བཞིན་དུ། །རྒྱ་ཁྱོ་ཡན་ལག་ཟུག་རྒྱ་བཞིན། །དེ་ནི་ལུས་ཅན་ཀྱན་གྱི་རྒྱ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་  
 སོགས་པ་རིག་བྱེད་ཀྱི་ཡུང་ལས་མཐོང་བའི་ཆད་མས་སྦྱེས་བྱ་མཐོང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་  
 ཡིན་ཏེ། །གཞན་གྱིས་ཉམས་པར་བྱ་བར་མི་རྒྱས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རིག་བྱེད་ཀྱི་མཐའ་སྦྱ་བ་རྒྱུ་ས་  
 ཀྱིས་བཀོད་པའི་སྤྲུགས་སྤྲ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

༼ད༽པའི་བ་ཐག་ནམས་ཀྱི་བཞིན། ཁེས་པ་ལ། ཚད་ཆེན་ལས། བ་རྩ་བ་ལང་རང་བཞིན་  
གྱིས། །སྤལ་མའི་རྩ་རྩ་མི་འདོད་དེ། །གང་ཕྱིར་སློག་ཆགས་ཟ་འདོད་པས། །ཁ་རྩ་ཡིས་ནི་ང་  
བཟེད། །ཅེས་བཤད་ལ། སྤྱན་རས་གཟིགས་བརྒྱལ་ཁྱགས་ཀྱིས། བ་ཁེས་བྱ་བའི་སློག་ཆགས་  
ཀྱིས་རང་གི་ཉེ་བ་ནས་འབྱུང་བའི་བ་སྤྱན་རྩ་བའི་ཅིང་དེར་འགྲོ་བ་ཞིག་ལ་བཤད་དོ། །

། སྐུ་མེ་ལ་སྟགས་པ། ཁྱེད་སྟགས་ཀྱི་གཞུང་འདི་ཆད་ཆེན་ལེའུ་བཅུ་གཅིག་པའི་  
གཞུང་ཡིན་ལ། དོན་ནི། སྐུ་མེ་ལ་སྟགས་པ་ཤེས་པ་རྟག་པའི་འདུག་ཡུལ་དུ་འགྱུར་བ་འདི་རྣམས་  
ཤེས་པ་དེའི་བདག་ཉིད་དང་ཤེས་པ་དེ་རྟག་པ་དང་གཅིག་པའི་བདག་ཡིན་ཞེས་གཞན་གསང་བ་བ་  
དག་ཀྱང་སྒྲུབ་པར་བྱེད་ཅེས་པའོ། སྟགས་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་སྟོན་པར།  
གཞུང་བའི་མཆན་ཉིད་དང་ཡན་པའི། ཁྱེད་སྟགས་ཀྱང་། དེའི་དོན་ནི། དཀའ་འགྲེལ་ལས།  
འདིའི་ཆད་མ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། གཞུང་བའི་མཆན་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སྟགས་པ་སྟོས་ཏེ། གང་གིས་  
དེ་དག་སྒྲུབ་པར་འགྱུར་བ་སྟགས་པ་ཤེས་པ་ལས་མ་གཏོགས་པའི་གཞུང་བའི་མཆན་ཉིད་དུ་  
གྱུར་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡན་ལག་ཅན་དང་རྩལ་སྤྱོད་པ་རྣམས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། རེ་ལྟ་བུས་  
ན་གཤམ་གྱིས་སྟགས་པ་འདི་དག་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་སྒྲུབ་པའི་ངོ་བོ་ཁོ་ན་ཡིན་ཞེ་ཞེས་ངེས་  
པར་བྱེད་དེ། འདི་དག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་སྟགས་པའོ། ཁྱེད་གསུངས་ཏེ། ཡན་ལག་ཅན་གྱི་  
རྣམ་ཤོན་གཞན་དང་རྩལ་ཆ་མེད་མི་སྲིད་པས་ན་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་སྒྲུབ་ཅེས་པའོ། གཞུང་  
བ་དོན་གཞན་མེད་པས་རྣམ་རིག་ཅུ་ལྟེ་བདག་ནི། ལུས་ལ་གནས་ཀྱང་མ་ཆགས་དང་། སྦྱོང་  
པར་བྱེད་ཀྱང་མ་གོས་ཏེ། ཁྱེད་སྟགས་ལྟར་ངི་མས་མ་བསྐྱད་པ་དང་སྟོན་གྱིས་མ་གོས་པས་རྟག་  
དུ་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། མ་རིག་པའི་གཉིད་ལས་རྟག་དུ་གྲོལ་བའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་དང་། བདག་  
མཐོང་ན་སྒྲུངས་པ་དང་འདོར་བ་མེད་པར་འགྱུར་བས་ན་བདག་གི་རང་བཞིན་ཆངས་པ་མུ་ངན་མེད་  
པ་སྟེ་འདས་པ་ལ་རྟག་དུ་གནས་པར་བྱོས་ཤིག་ཅེས་པའོ། །

ཀློག་པ་ཏེ་སྤྲིན་འདི་ཆེ་མིན། ཆེན་པོ་ཡིན་ན་སྤྲིན་པ་མིན། ཁྲིས་སྟགས་སངས་ཀྱས་  
པས་བཀག་པ་ན། ས་རྒྱ་པོས་ལན་བཏབ་རྒྱལ་ནི་རྟོག་གོ་འབར་བ་ལས། འདིར་ས་རྒྱ་པོས་



སྒྲུང་བོ་ཆེ་དཔེར་ཉེ་བར་འགོད་པར་བྱེད་དེ། དམུས་ལོང་མང་བོ་ཞིག་སྒྲུང་བོ་ཆེ་རང་གི་ངོ་བོ་ཤེས་པར་འདོད་ནས་འདུས་པ་ལས་གང་སྣ་ལ་རེག་པ་དེ་དག་གིས་ནི་སྒྲུང་བོ་ཆེ་ནི་གསོལ་མདའ་འདྲ་བ་ཞིག་གོ་ཞེས་བྱ་བར་ཤེས་སོ། །གང་རྒྱུད་པ་ལ་རེག་པ་དེ་དག་གིས་ནི་གཏུན་ཤིང་འདྲ་བ་ཞིག་ཏུ་ལོ། །གང་རྒྱུད་པ་ལ་རེག་པ་དེ་དག་གིས་ནི་ཞིབ་མ་དང་འདྲ་བར་རོ། །གང་དང་གང་གིས་ཤྱོགས་གང་ལ་རེག་པར་གྱུར་པ་དེས་དེ་ལྟ་བུའི་རྣམ་པ་ཞིག་ཏུ་སྒྲུང་བོ་ཆེ་རྟོགས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་བདག་ལ་ཡང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མ་མཐོང་བ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པ་དུ་མ་ཞིག་ཏུ་ལྟ་བར་བྱེད་དོ། །ཁ་ཅིག་གིས་ནི་ཀུན་ལ་ཁྱབ་པར་རོ། །གཞན་དག་གིས་ནི་ལུས་ཀྱི་ཆད་ཅམ་དུ་ལོ། །ཡང་གཞན་དག་གིས་སྒྲུབ་པ་ཀྱི་ངོ་བོ་ཅམ་ཡིན་ནི་སྣམ་དུ་སེམས་དེ། །སྒྲུང་བོའི་རང་གི་ངོ་བོ་བཞིན་དུ་གཅིག་ཉིད་ཀྱང་ཡིན་ལ་ཡན་ལག་དང་ཉིང་ལག་བཞིན་དུ་དུ་མ་ཉིད་ཀྱང་ཡིན་ནི་ཞིན། །ཞེས་སོ། །ལན་དེ་འགོག་ཚུལ་ནི། །གཅིག་ཉིད་དུ་མའི་ངོ་བོ་རུ། །སྒྲུང་བོའི་དཔེ་འདི་མི་རིགས་དེ། །སྣ་ནི་སྒྲུང་དུ་མི་འདོད་ཕྱིར། །སྣ་ཆོགས་རྣམས་ཀྱང་གཅིག་ཉིད་མིན། །ཞེས་སོགས་སོ། །རྒྱལ་པར་དབུ་མ་སྟིང་བོ་རྩ་འགྲེལ་དང་། ཆད་ཆེན་རྩ་འགྲེལ་ལས་ཤེས་དགོས་སོ། །

༼ཁ༽ཚངས་སོགས་སྟོན་དང་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཆོག་དོན་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། ལྟ་ཚངས་པ་དང་སོགས་སྒྲུས་སྒྲེ་དགའི་བདག་པོ་སོགས་ཚངས་པ་བའི་སྟོན་པ་ཡིན་ལ། ཚངས་པ་བ་དང་བྲམ་ཟེ་དང་རིག་བྱེད་པ་སོགས་རྣམ་གྲངས་དང་། འཛིག་རྟེན་ཆགས་པའི་ཆེ་ཚངས་པ་དེ་ལྟ་ཆེན་དབང་ཕུག་གིས་སྒྲུལ་བའི་པད་མའི་སྒོ་ང་བརྟོན་པ་ལས་སྒྲེས་ཤིང་། དེའི་མིང་ནི་བསྐྱལ་བ་གཞན་ལ་སྐྱལ་ལྟར་ཞེས་བྱ་ལ། བསྐྱལ་བ་འདིའི་དུས་བདུན་ལ་རིམ་བཞིན་རང་བྱུང་དང་ཚངས་པ་དང་སྒྲེ་དགའི་བདག་པོ་དང་པརྟའི་སྒྲེ་གནས་དང་གདོང་བཞི་བ་དང་མེས་པོ་དང་གསེར་གྱི་སྟིང་བོ་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་དང་། སྒྲེ་དགའི་བདག་པོ་བྱུང་ནས་འཛིག་རྟེན་གྱི་མ་བརྒྱད་བསྒྲེད་ཅིང་། ཞལ་བཞི་ལས་རིག་བྱེད་བཞི་བྱུང་ཞིང་། ཁ་ལས་བྲམ་ཟེ་དང་། དཔུང་བ་ལས་རྒྱལ་རིགས་དང་། བརྒྱ་དག་ལས་རྟེན་རིགས་དང་། རྒྱུ་མཐིལ་དག་ལས་དམངས་རིགས་དེ་ལུས་ཀྱི་ཆ་བཞི་ལས་མི་རིགས་བཞི་སྒྲེས་ཤིང་། དེ་བཞིན་དུ་སྟོན་བརྒྱུད་སྒྲུལ་བས་འཛིག་རྟེན་བྱེད་པ་བོར་གྱུར་དོ། །རིག་བྱེད་ནི་སྐུས་ཀྱང་མ་བྱས་

པས་རང་བྱུང་དང་། དེར་བཤད་པའི་ཨ་ཤ་མེ་རྩ་སྟེ་རྟའི་མཆོད་སྦྱིན་ནི་ཆངས་པ་སྦྱབ་པའི་ཐབས་  
 མཆོག་ཏུ་འདོད་དོ། །འདི་དག་ནི་ཆངས་པ་བ་སྦྱིའི་འདོད་ཚུལ་ལོ། །དེ་ལ་ནང་གསེས་གྱིས་ཐུ་  
 ན་བད་སྟོད་པ་སོགས་གསུམ་ལས། བད་སྟོད་པ་ནི། ཆངས་པ་རྟག་ཁི་བ་སྟོན་པ་ཡིན་ལ། འདིའི་  
 ཅུབར་སོགས་སྦྱ་མེད་པས་ན་འགྲེལ་བར་སོགས་སྦྱས་དབང་བོ་སོགས་སྟོན་པ་ཞེས་པ་ཡིག་ཅོར་རོ། །  
 བད་སྟོད་པ་དང་། སྦྱ་ཐུད་པ་དང་སྦྱའི་ཆངས་པ་སྦྱ་བ་སོགས་མེད་གི་ནམ་གངས་སོ། །སྟོད་བཅུད་  
 སྦྱ་ཆོགས་སྦྱེ་བའི་གཞི་ཐུད་པའི་སྦྱའི་ཆངས་པ་སྦྱ་ཁིང་། འདི་ནི་ཨ་ཨུ་མ་གསུམ་འདུས་པའི་ཨོ་  
 ཡིག་དང་། གཞུང་ལ་ལར་ཨོ་རིང་བོའང་བྱུང་བ། དངོས་པོ་ཀུན་གྱི་རང་བཞིན་དང་། ཆ་གས་  
 མེད་པ་དང་རྟག་པ་དང་ཡུལ་ལ་དངོས་དབང་གིས་བདེན་པར་འཇུག་པ་ཞིག་གོ། །ཐྱི་ནང་གི་དངོས་  
 པོ་ཐམས་ཅད་སྦྱའི་ཆངས་པ་གཅིག་པུའི་རང་བཞིན་ཡིན་ཀྱང་མི་རིག་པའི་རབ་རིབ་གྱིས་སྦྱོའི་མིག་  
 བསྐྱད་པ་ནམས་ལ་སྟེ་སེར་དཀར་དམར་སོགས་གཟུང་འཛིན་སྦྱ་ཆོགས་སུ་སྒྲུང་རོ། །མེ་ལ་ཕུགས་  
 སྟེག་པ་སོགས་ཐུ་དང་། བུད་མེད་གྱི་རྩ་གའི་ཐབ་ཏུ་ཁམས་འཛག་པའི་ནང་གི་སྦྱིན་སྟེག་གཉིས་  
 ལམ་དུ་ཐུད་ཅིང་། ཁམས་འཛག་པའི་དུས་ཀྱི་ནམ་རྟོག་རགས་པ་ལོག་པའི་བདེ་སྟོང་ཐར་པར་འདོད་  
 དོ། །ཆོད་མ་རིག་ཐུད་ཁོ་ནར་འདོད་པ་དང་མངོན་རྗེས་ཆད་མར་འདོད་པ་གཉིས་ཡོད་དོ། །རིག་  
 ཐུད་མཐར་སྦྱ་ནི། ཆངས་པ་སོགས་སྟོན་པ་ཡིན་ལ། རིག་ཐུད་བཞིའི་མཐར་སོན་པར་སྦྱ་བས་  
 རིག་ཐུད་མཐར་སྦྱ་དང་། བུམ་ཟེ་ནམས་ཀྱི་ནང་ནས་ཁོ་བོ་མཆོག་ཅེས་སྦྱ་བས་བུམ་ཟེ་མཆོག་སྦྱ་  
 དང་། རིག་ཐུད་ནས་བཤད་པའི་སྦྱེས་བུ་གཅིག་པུ་སྟོད་བཅུད་སྦྱ་ཆོགས་ཀྱི་རྒྱར་སྦྱ་བས་སྦྱེས་བུ་  
 རྒྱར་སྦྱ་བ་སོགས་ནམ་གངས་སོ། །རི་རབ་ལྟར་བཞུན་པར་མི་རྒྱས་ཤིང་སྟོད་བཅུད་ཐམས་ཅད་  
 ལ་བྱབ་པ་དང་སྦྱ་ཅེ་འབུམ་གྱི་ཆ་ཅམ་དུ་བྱ་བ་དང་ཤེས་པའི་ངོ་བོ་དང་། མི་འཛིག་པའི་རྟག་པ་  
 དང་། འཛིག་པ་འམ་ཐིམ་པར་མི་འགྱུར་བའི་རྒྱས་པ་ཅན་ཡིན་པས་སྦྱེས་བུ་དང་། ཁ་དོག་སྦྱ་ཆོགས་  
 ཅན་ཡིན་པས་ཉི་མའི་མདོག་ཅན་དང་། ལུན་པ་སྟེ་ཁམས་གསུམ་ལས་འདས་པའི་བདག་ཁོ་ནས་  
 སྟོད་བཅུད་སྦྱེ་གནས་འཛིག་གསུམ་དང་འགོ་བ་འཆིང་གྲོལ་དང་བདེ་རྒྱལ་དང་མཐོ་དམན་སྦྱ་ཆོགས་  
 ཐུད་ཅིང་། གང་གི་ཆོ་ནལ་འབྱོར་བས་བདག་དེ་སྟོམ་ནས་ལྟའི་མིག་གིས་བདག་དེ་གསེར་གྱི་མདོག་

ཅན་དུ་མཐོང་བའི་ཆོ་ནལ་འཕྲོར་བ་དེ་བདག་དེ་ཉིད་དུ་ཐིམ་པར་འགྱུར་ལ་དེ་ཉིད་གྲོལ་བ་ཡིན་ནོ།  
གསང་བ་བཞི། ཆངས་པ་ལ་སྟགས་པ་ནི་སྟོན་པ་ཡིན་ལ། རིག་བྱེད་གསང་བ་བ་དང་གཉིས་མེད་  
ལྟ་བ་བ་དང་། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཆངས་པ་སྒྲུབ་སྟགས་རྣམ་གངས་སོ། །བདུད་ཅི་ཐིག་པ་ལ་སྟགས་  
པའི་རིག་བྱེད་ནི་ལུང་ཆད་མ་དང་། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཆངས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཤེས་པ་དང་རིག་པ་དང་རྟག་  
པའི་བདག་ཆ་ཤས་མེད་པ་དང་། དེ་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་ཤེས་བྱ་མེད་པས་ངོ་བོ་གཉིས་མེད་དང་།  
བདེན་གྲུབ་ཀྱི་དངོས་པོ་ཞིག་ཏུ་འདོད་དོ། །རྩ་བར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཅེས་པ་ཡི་གེ་ནོར་རམ་སྒྲུལ་ཡང་  
དབྱུང་དགོས་སོ། །དེ་དག་དགག་པ་ནི། མི་ཐམས་ཅད་ཆངས་པ་ལས་སྒྲེས་པའི་ཕྱིར་རིགས་བཞི་  
མེད་པར་འགྱུར་བ་དང་། མི་པོ་མོ་ཐམས་ཅད་པ་གཅིག་ལས་སྒྲེས་པའི་མིང་སྤྲིང་ཡིན་པས་ན་དེ་  
དག་འབྲིག་པ་སྟོན་ཆོ་མིང་སྤྲིང་ཀྱན་སྤྱད་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་སྒྲུབ་ཀྱི་ཆོས་ལ་འདུག་པས་བྱམ་  
ཐེའི་ཆོས་ལུགས་ཐམས་ཅད་འགྱུར་བ་དང་། ལུགས་གསོད་པ་སྟགས་འཛེབ་ཆོས་ཡིན་ན་དཔྱལ་  
བར་སྒྲེབ་པའི་རྒྱ་གང་ཡིན་ཏེ་མེད་པར་འགྱུར་བ་དང་། སྟགས་སྒྲུས་སྒྲུབ་ཆངས་པ་དང་སྒྲེས་བུ་ཉི་  
མདོག་དང་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཆངས་པ་སྟགས་འགོག་ཚུལ་སྤྱད་པ་ཡིན་ནོ། །ཆངས་སྟགས་བཞིའི་གྲུབ་  
མཐའ་ཆད་བསལ་གྱི་སྐབས་སོ། །

### ལེའུ་ལྔ་བ་བྲུབ་འདུག་པ་དང་དཔྱེད་པ་བ་གཉིས་ཀྱི་སྐབས།

༼ག༽ནོར་ལྟ་དང་སྤྲོད་མེད་ཀྱི་བྱ་དང་ཐ་གཉིས་ཆོ་ཅན་དང་འདུག་པ་བརྒྱ་བ་དང་པད་དཀར་མིག་  
སྟགས་བྲུབ་འདུག་གི་མིང་དུག་ཅུ་ཡོད་པར་མངོན་བཞེད་ལས་བཤད་ཅིང་། བྲུབ་འདུག་ཅེས་བྱ་  
བ་ནི་རྣམ་པར་གནོན་པ་སྒྲུབ་ཆོག་པས་བྲུབ་པའི་ཕྱིར་བྲུབ་འདུག་སྟེ། འདིས་ས་གསུམ་པོ་གནོན་  
པའི་ཕྱིར་དེ་སྐད་ཅེས་བྱ་ལ་ཞེས་སྟོབ་དཔོན་ཤེས་རབ་གོ་ཆས་བཤད་དོ། །

༼ང༽བྲུད་པར་འཕགས་བསྟོད་ཀྱི་འགྲེལ་བར། འདི་སྐད་ཐོས་ཏེ། བྲུབ་འདུག་གི་གཉེན་གྱི་  
ཆོག་སྒྲུལ་སྤྱོད་ལུགས་འགྲེལ་ཞིག་ཏུ་ཆང་འཐུང་ཞིང་འདུག་ན། ཇི་ཅམ་ན་དང་སྤྲོད་གནས་ངན་  
དེར་ཉེ་བར་སོང་བ་དང་། མ་འགགས་པས་བསམ་པ་ཁོ་བོས་དང་སྤྲོད་འདི་ལ་ཅོ་འདྲི་བར་བྱའོ་

སྒྲུབ་ནས། བྱད་མེད་ཀྱི་གཟུགས་སུ་བྱས་ནས་དེའི་ཐད་དུ་སྤང་སྟེ། དེ་ལ་གྲུས་པ་དང་བཅས་པས་  
 རྗེ་ས་བྱས་ནས་ལྟོ་བར་གཞིང་བ་སྒྲན་ནས་གཡོགས་ཏེ་བཅིངས་པ་བསྒྲན་ནས། ཁོ་མོའི་དཀྱུ་འདི་  
 ན་ཅི་ཞིག་ཡོད། འདི་ལས་ཅི་ཞིག་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཞེས་སྒྲུས་པ་དང་། དྲང་སྤང་དེས་བསམ་  
 གཏན་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་བསྒྲས་པ་ལས་དེ་ལ་ཤིན་དུ་ཁྱོ་བ་དྲག་པོ་སྒྲུས་པར་གྱུར་ནས་ཁྱེད་ཀྱི་ཁོང་ནས་  
 ལྷགས་ཀྱི་གཏུན་གང་གིས་ཁྱབ་འདུག་གི་རིགས་མ་ལུས་པ་བསྒྲག་པར་བྱེད་པ་འབྱུང་བར་གྱུར་ཅིག་  
 ཅས་དེ་ཐམས་ཅད་ལ་དམོད་པ་བཏབ་པོ། །དེ་ནས་ཅི་ཙམ་ན་ལྷགས་ཀྱི་གཏུན་བྱུང་བར་གྱུར་པ་  
 དང་། བེལ་འཛིན་རིགས་ཐམས་ཅད་འོངས་ཏེ་ལྷགས་ཀྱི་གཏུན་དེ་ཚུ་དང་དོ་ལ་བཅར་ཏེ། དེ་འདམ་  
 དང་བྱེ་མ་འདམ་བུའི་རྗེང་གི་ནང་དུ་བོར་རོ། །དེ་ཡང་འདམ་བུའི་ཆལ་དུ་གྱུར་ཏོ། །ཡང་ལྷགས་  
 ཀྱི་གཏུན་དེ་ལས་མདེའུ་ཙམ་ཞིག་ལུས་པར་གྱུར་པ་དང་། འདིས་ཅི་ཞིག་རྒྱས་པར་འགྱུར་སྒྲུབ་  
 ནས་རྒྱར་བོར་རོ། །བོར་བའི་འོག་དུ་ཉ་མ་མེད་ནས་དེ་ཡང་རྒྱའི་ནང་དུ་རྒྱུད་དེ། ཉ་བས་ཁྱེར་  
 ནས་རྗོན་པ་ཆན་པོ་ཞིག་ལ་བཅོངས་སོ། །དེས་ཀྱང་ཉ་དེ་བཤས་པ་དང་། ལྷགས་ཀྱི་མདེའུ་བྱུང་  
 ནས་དེ་མདའི་མདེའུར་བཏགས་སོ། །རྗེ་ཙམ་ན་དམོད་པས་ཉེ་བར་བཅོམ་པའི་འཛིག་པས་དུས་  
 འགའ་ཞིག་གི་ཆོ། རྗེང་གི་ངོགས་དེར་ཁྱབ་འདུག་གི་རིགས་རྣམས་ཆང་འཐུངས་པས་ར་རོ་བ་དང་།  
 དམོད་པས་རྣམ་པར་འཕྱལ་བས་ཚོད་པ་ཆེན་པོ་བྱུང་བར་གྱུར་ནས་འདམ་བུའི་དབྱུག་པས་ཕན་ཚུན་  
 ཉེ་བར་སྒྱུན་པར་བྱེད་ན། དེ་ན་མེད་པས་ཁྱབ་འདུག་མ་གཏོགས་པ་དེའི་རིགས་རྣམས་རྣམ་པར་  
 འཛིག་པར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ནས་ཁྱབ་འདུག་གི་བསམས་པ། ངའི་རྒྱུང་མའི་ཆོགས་ཁྱི་དུག་སྟོང་གྲོང་  
 ཁྱེར་སྟོ་ལྷན་ན་གནས་ཀྱི། དེ་དག་གལ་ཏེ་དམོད་པ་འདིས་ཕན་ཚུན་གཅིག་ལ་གཅིག་གཞིད་པ་བྱེད་  
 པའམ། གཞན་དག་གིས་སྟོགས་པར་གྱུར་པ་སྤིང་སྟེ་སྒྲུབ་ནས། དེར་སྤིང་སྟེ་བྱུང་བཏང་ངོ་། །དེས་  
 ཀྱང་དེ་རྣམས་སྒྲངས་ལ་ཁྱབ་འདུག་གི་ཐད་དུ་ཁྱེར་ཏེ་འོང་ངོ་ཞེས་ཏེ་ཆས་སོ། །རི་བྱག་པ་རྣམས་  
 ཀྱིས་ཀྱང་གཏམ་དེ་ཐོས་ནས་མཆོན་ཆ་སྒྲུ་ཆོགས་པ་ཐོགས་ཏེ། སྤིང་སྟེ་བྱུང་གི་ཐད་དུ་འཐབ་པའི་  
 ཕྱིར་ལྷགས་པ་དང་། དེ་རྣམས་ཀྱིས་སྤིང་སྟེ་བྱུང་གི་མཆོན་ཆ་མ་ལུས་པ་ཟད་པར་བྱས་ནས་དེ་ཐམས་  
 ཅད་སྟོགས་སོ། །ཁྱབ་འདུག་གིས་དེ་ཐོས་པ་དང་། ཡིད་ཀྱི་གདུང་བ་བསྒྲོག་པར་མི་རྒྱས་པས་སེམས་

གདུང་བཞིན་དུ་མུ་ངན་དེ་བསལ་བའི་ཕྱིར་དགོན་པར་སོང་ངོ་། །དེར་ཆང་ཆིང་ཞིན་དུ་སྒྱུག་པོ་  
 ཞིག་དུ་མུ་ངན་གྱི་དབང་གིས་ལུས་ཐམས་ཅད་ནས་འདུག་ཏེ། ཀང་བ་བརྒྱུང་བའི་མཐེ་བོང་བསྐྱོད་  
 པ་དང་། ཇི་ཅམ་ན་འོན་པ་གན་པོ་དེ་རི་དྲགས་གཤོར་བའི་ཕྱིར་ནགས་ཆལ་དུ་ཞུགས་ཏེ། རི་དྲགས་  
 བཟུང་བའི་ཕྱིར་སེམས་བསྐྱོད་ཅིང་གནས་པ་དང་། མཐེ་བོ་བསྐྱོད་པ་དེ་རི་དྲགས་ཀྱི་ན་བ་འགྲལ་བ་  
 ཡིན་ནོ་སྐྱམ་ནས་མདའ་བསྐྱུན་པ་དང་དེ་སྒྲིག་དང་བྲལ་བར་བྱས་སོ། །ཞེས་བྱུང་ངོ་། །གཞན་  
 ཡང་། ཁྱུང་པར་འཕགས་བསྐྱོད་ལས། ཀན་པོས་སྦྱར་བའི་འཇིགས་ཤེས་ནས། །ཁྱུང་འཇུག་  
 གིས་ནི་བཅོམ་བརྒྱག་བཏང་། ཞེས་པའི་འགྲེལ་བར། འདི་ལྟར་རྗེས་སུ་བོས་ཏེ། ཀན་པོས་སྦྱར་  
 བ་ཞེས་བྱ་བའི་ལྟ་མ་ཡིན་ཞིག་ཡོད་པ་དང་། དེ་ཁྱུང་པར་གྱི་དཀའ་ཐུབ་ལ་སྦྱད་པས་ཆངས་པ་ཆེན་  
 པོ་ལས་འཇིག་རྟེན་གསུམ་གྱི་བདག་པོར་གྱུར་པའི་མཆོག་སྒྲངས་ནས་དེས་བསམས་པ། ཁྱུང་འཇུག་  
 ནི་ཀྱན་ལས་རྒྱལ་བར་འདོད་ཅེས་བོས་ཀྱི་དེ་བས་ནི་དེ་དང་པོར་བརྒྱག་པར་བྱ་ཏེ། དེ་བརྒྱགས་  
 ནས་གོགས་མེད་པར་ས་གསུམ་ནམ་པར་གནན་པར་བྱའོ། །སྐྱམ་ནས་ཁྱུང་འཇུག་བསད་པའི་ཕྱིར་  
 བཅོམ་པར་བྱེད་པ་དང་ཁྱུང་འཇུག་ནི་བཅོམ་བརྒྱག་ནང་འདུག་གོ་ ཞེས་བོས་ནས་རིང་བོ་ཉིད་ནས་  
 དབྱུག་པ་ཆེན་པོ་གཅིག་འཕངས་ཏེ། དེའི་རྗེས་ལ་བདག་ཉིད་ཆས་སོ། །དེ་ནས་དབྱུག་པ་འཕངས་  
 པའི་སྦྱ་བོས་པས་དེ་འོང་བར་ཁྱུང་འཇུག་གིས་ཤེས་ནས། འཆི་བའི་འཇིག་པས་བཅོམ་བརྒྱག་བཏང་  
 ཏེ། རྒྱ་མཆོའི་ནང་དུ་སྦྱོར་ལྟར་གྱི་གྲོང་ཁྱེར་ཡོད་པ་དེར་སོང་བར་གྱུར་ཏོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

༼ཅེ་ལྟར་ནང་དུ་བརྒྱུད་ཏེ། །དབང་བོའི་ནང་ན་ཡིད་ཡིན་ལ། །འབྱུང་བའི་ནང་ན་སེམས་  
 ཡིན་ཞིང་། །ང་ནི་བདེ་བྱེད་དག་པོ་འང་ཡིན། །སྤྱིན་པོ་གཞོད་སྦྱིན་ནང་ནོར་བདག་ །ནོར་ལྟའི་  
 ནང་ན་མེ་ལྟ་ང་། །རི་བོའི་ནང་ན་ང་རི་རབ། །ཞེས་བྱུང་ངོ་། །

༼ཆེ་ཉོག་གེ་འབར་བ་ལས། ཁྱུང་འཇུག་པ་དག་ནི་འདི་སྐད་དུ་རྫོང་པར་བྱེད་དེ། སྐལ་ལྷན་  
 ནོར་ལྟ་འདི་ནི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཐམས་ཅད་གཟིགས་པ། འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱེད་པ་བོ་ཐར་  
 པ་སྦྱིན་པར་བྱེད་པ་འདོད་པའི་ལྟ་དང་། ཡང་དག་པ་འདྲེན་པར་བྱེད་པ་དང་། མི་འགག་པ་དང་།  
 ནོར་གྱི་ལྟ་དང་སྟོབས་བཟང་དང་། འཆི་མེད་ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོར་ནི་གཙོར་གནས་པར་བྱེད་ལ།



མིའི་གཟུགས་ལ། ལུས་ཀྱི་ཕྱེད་ནི་སེང་གའི་གཟུགས་སུ་རྒྱལ་བོའི་སྒོན་འདུག་གོ་ཞེས་ཐོས་པ་དང་།  
 དེ་འཁོར་དང་བཅས་པ་ངོ་མཆར་སྒྲིམ་པར་གྱུར་ནས་སོང་སྟེ་འཐབ་པའི་ཕྱིར་སྒྲུན་དོ། །དེ་ནས་  
 འཐབ་པ་ན་ཉིན་མཆན་གྱི་མཆན་སུ་སྒྲིའི་གཏན་པ་ལ་སྒྲངས་དེ། དབུས་མོ་ལ་བཞག་ནས་འགྲོ་  
 སྐྱོང་གསེར་ཅན་གྱི་བྱང་སྡེར་མོས་དྲལ་དེ་བསད་པར་གྱུར་དོ། །ཞེས་སོ། །མིའུ་ཐུང་དུ་སྐྱལ་ནས་  
 ལྷ་མིན་གྱི་རྒྱལ་བོ་སྟོབས་ལྡན་བསྐྱས་པ་ནི། ཁྱད་པར་འཕགས་བསྟོད་ལས། ཁྱབ་འདུག་མིའུ་  
 ཐུང་གཟུགས་བསྐྱར་ནས། །གཡོ་ཐབས་ཀྱིས་ནི་སྟོབས་ལྡན་བསྐྱས། །ཁྱོད་ནི་གཡོ་ཡང་མཁྱེན་  
 གྱུར་ལ། །གཞན་དག་ལ་ཡང་བསྐྱེམ་མཛད། །ཅེས་པའི་འགྲེལ་བར། འདི་ལྟར་ཐོས་དེ། སྟོབས་  
 ལྡན་ཞེས་བྱ་བའི་ལྷ་མ་ཡིན་ཞིག་བྱུང་བ་དང་། དེས་རང་གི་ཕ་རོལ་གནོན་པས་ཁམས་གསུམ་མ་  
 ལུས་པ་རྣམ་པར་མནན་པ་ན་ཁྱབ་འདུག་གིས་བསམས་པ། ངས་འདི་དང་ལྷན་ཅིག་གཡལ་སྟོད་  
 པར་མི་རུས་དེ། བེན་དུ་སྒྲིམ་བུའི་རྩྭ་ལ་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་  
 ན་ངེས་པར་སྐྱུ་ཐབས་ཀྱིས་བསྐྱུ་བར་བྱའོ། །སྐྱམ་དུ་རྣམ་པར་བསམས་ནས། བདག་ཉིད་བྱམ་  
 ཟེ་མིའུ་ཐུང་ཞིག་གི་གཟུགས་སུ་སྐྱལ་ནས་སྐྱོང་མོའི་བདག་ཉིད་ཅན་དུ་བྱས་དེ་སོང་ནས། རྒྱལ་  
 བོ་སྟོབས་ལྡན་དེའི་མཆོད་སྦྱིན་བྱེད་པའི་བརྒྱལ་ཞུགས་ལ་གནས་པའི་ཆེ་སུ་ཞིག་གང་ཞིག་ཅི་ཞིག་  
 འདོད་གང་ལ་ཅི་ཞིག་སྦྱིན་པར་བྱ། ཞེས་ཟེར་བ་ལ་བརྩོན་པ་དེའི་ཐད་དུ་བྱོན་ནས། ཕ་དང་མའི་  
 ཕྱིར་མེ་ལ་མཆོད་སྦྱིན་བྱེད་པས་དེའི་དོན་དུ་ས་ཕྱོགས་གོམ་པ་གཉིས་ཀྱི་ཆད་སྒྲོང་ངོ་། །ཞེས་སྒྲུས་  
 པ་དང་། དེས་སྒྲུས་པ། འདི་ཅམ་ཞིག་གིས་ཁྱོད་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཞིག་ཇོགས་པར་འགྱུར་རོ། །གཞན་  
 དུ་ན་སྒྲུང་བོ་དང་རྟ་དང་མིང་རྟ་དང་གསེར་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་སྒྲོངས་ཤིག་དང་། དེ་ངས་  
 དགག་པ་མེད་པ་དང་། ཁྱད་པར་དང་བཅས་པ་སྦྱིན་པར་བྱའོ་ཞེས་སྒྲུས་ཀྱང་འདོད་པར་མ་གྱུར་  
 དོ། །དེ་ནས་དེས་སྒྲུས་པ། གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་འདོད་ན་རེ་ཞིག་གོམ་པ་གསུམ་ཡང་ཁྱེར་ཅིག་ཅེས་  
 སྒྲུས་པ་དང་། ཁྱབ་འདུག་གི་གོམ་པ་གཉིས་ཀྱིས་འཛིག་རྟེན་གསུམ་གྱི་བར་དུ་རྒྱང་བ་གཅིག་བརྒྱངས་  
 ནས་གོམ་པ་གསུམ་པའི་གནས་མ་རྟེན་པ་དང་། དམ་བཅས་པ་ལས་ཉམས་པར་བྱས་པའི་དོར་ཐབས་  
 ཁས་སྒྲངས་པས་ཡིད་ཁུམ་པར་གྱུར་པ་དང་། འཛིགས་པ་ཆེན་པོས་བདག་ཉིད་ཀྱི་དངོས་པོ་ཐམས་

ཅད་བཅོམ་པར་གྱུར་པས་སྟོབས་ལྡན་བཟུང་སྟེ་ས་འོག་དུ་བཅེངས་པར་གྱུར་དོ། །ཞེས་སོ། །ཀྱལ་  
 བོ་ཤིང་རྟ་བརྩུ་བའི་བྱ་ར་མ་ཆ་འམ་དགའ་བྱེད་དུ་སྐྱལ་ནས་རང་གི་ཁུང་མ་སྟེན་པོ་ལང་ཀ་མགྱིན་  
 བརྩུས་འཕྲིག་པ་ལ་སྤྱེད་ཏུ་མཆོལ་གྲོགས་བཅོལ་དེ་ལྟ་མགྱིན་བརྩུ་ལ་སོགས་པའི་སྟེན་པོ་མང་  
 བོ་བསད་པ་དང་། ཇ་མྲུང་ཨ་ཁྱིའི་བྱ་དགའ་བྱེད་དག་སྟེ་ཅན་དུ་སྐྱལ་ནས་ཀྱལ་རིགས་བཅད་པ་  
 རྟེ། ཁྱད་པར་འཕགས་བསྟོད་ལས། དགའ་བྱེད་སྟོག་གཅོད་བྱེད་པའི་མདས། །འཛིག་རྟེན་  
 ཀྱལ་རིགས་མེད་བྱས་ནས། །གྲགས་པ་ཐོབ་པ་གང་ཡིན་དེ། །ཁྱོད་ཀྱི་བསྟན་ལ་གྲགས་པ་མིན། །  
 ཞེས་པའི་འགྲེལ་བར། འདི་ལྟར་རྗེས་སུ་ཐོས་དེ། ཏུང་སྟོང་ཇ་མྲུན་དག་ནི་ཞེས་བྱ་བ་དེའི་ཁུང་  
 མ་རྩལ་ཅན་མ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། དེའི་བྱ་ནི་དགའ་བྱེད་ཅེས་བྱ་བ་ཤིན་དུ་དཔའ་བཞིག་ཡོད་ལ། ཡང་  
 དེའི་ཆེ་སྟོད་སྐྱབ་བྱེད་ཅོམ་ཞེས་བྱ་བའི་ཀྱལ་བོ་ཞིག་བྱུང་སྟེ། དེ་བ་ལང་གི་ཆོགས་ཀྱི་གནས་སུ་  
 སོང་བ་དང་། ཏུང་སྟོང་མིས་བྱིན་ཞེས་བྱ་བ་འཐབ་མོ་ལ་མངོན་པར་དགའ་བཞིག་ཡོད་པ་དེའི་  
 ཏུང་དུ་སོང་སྟེ། སེར་བའི་སྐས་ཇ་མྲུད་ག་ནི་འདོད་པ་ཞེས་ཀྱི་བཞིག་ཡོད་པ་སྐྱག་པ་དང་། ཀྱལ་  
 བོ་སྟོད་སྐྱབ་ཀྱིས་བྱིས་པ་ན། མིས་བྱིན་གྱིས་སྐྱས་པ། ཇ་མྲུན་འི་བྱ་འཕོང་སྟོབ་པའི་གཞུ་ཁྱུད་བདེ་བས་  
 པས་འདི་སྐྱག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། ངན་སྟོང་གི་རིགས་ལས་བྱུང་བའི་དགའ་བྱེད་ཀྱི་ཕ་རོལ་  
 གནོན་པ་དང་། ཡོན་ཏན་གྱི་བསྐྱགས་པ་སྐྱས་པ་དང་དེ་ཁྱོས་ནས་ཅི་ནས་ཀྱང་དགའ་བྱེད་དང་ལྟན་  
 ཅིག་འཐབ་པར་བྱ་བའི་ང་ཀྱལ་སྟེས་ནས་བཞི་གནས་སུ་སོང་སྟེ། བེའུ་སྟོགས་པ་དང་དགའ་བྱེད་  
 བསམ་གཏན་ལ་གནས་པའི་ལུས་ཀྱི་སྟེང་དུ་སྐྱལ་གི་བ་བསྐྱར་རོ། །རྩལ་ཅན་མ་ནི་ངང་ཚུལ་བཟང་  
 བོ་ཅན་ཡིན་པས་དེ་མེ་དོག་འཐུར་སོང་བ་ན་ཤིང་ནམས་རང་ཉིད་འདུད་པར་བྱེད་དོ། །དེས་ཀྱལ་  
 བོ་མཐོང་ནས་ཡིད་ཆགས་པར་གྱུར་པ་དང་། དེ་ནས་བརྩམས་དེ་ཤིང་ནམས་འདུད་པར་མི་བྱེད་  
 དོ། །དེ་ཇ་མྲུན་དག་ནི་བསམ་གཏན་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཤེས་པ་དང་། ཁུང་མ་ལ་ཁྱོས་པས་དགའ་  
 བྱེད་ལ་མའི་མགོ་བོ་ཆོད་ཅིག་ཅེས་སྐྱས་པ་དང་། དེས་ཀྱང་ཕས་ཆོག་དུ་བསྟོས་མ་ཐག་མགོ་བཅད་  
 པར་གྱུར་དོ། །དེ་ནས་ཕ་མགུ་སྟེ་བྱ་མཆོག་སྟོངས་ཤིག་ཅེས་བྱས་པ་དང་། དེས་ཀྱང་བདག་གི་  
 མ་སྐར་འཆོ་བར་མངོད་ཅིག་ཅེས་པའི་མཆོག་སྤངས་ནས་དེ་འཆོ་བར་གྱུར་དོ། །དེ་ནས་བརྩམས་



ཉེ་དེ་ཁྱོས་པས་དགའ་བྱེད་ཀྱི་བདག་གིས་འཇིག་རྟེན་དུ་རྒྱལ་འགོ་བཙུག་ཀྱང་མེད་པར་བྱའོ་ཞེས་  
 དམ་བཅས་སོ། །དེའི་འོག་དུ་དག་ལྟ་སྟོན་གསུང་ཉེ་ཆས་ནས་རྒྱལ་པོ་སྤྱིད་སྐྱབ་དང་ལྟན་ཅིག་གཡུལ་  
 སྤྱད་ནས་ཇི་ཅམ་ན་དེ་ལ་ལག་པ་སྟོང་ཡོད་པ་དག་ལྟས་ཐམས་ཅད་བཅད་དེ་ས་ལ་ལྟག་པར་བྱས་  
 སོ། །དེ་ནས་མགོ་བཙུགས་ནས་རྒྱལ་འགོ་རྣམས་ཅད་ནས་བརྒྱལ་པའི་ཕྱིར་ཞུགས་ཤིང་འཇིག་  
 རྟེན་དུ་རྒྱལ་འགོ་རྣམས་མེད་པར་བྱས་སོ། །ཞེས་སོ། །ནག་པོའི་མིང་ཅན་ནི། ལྟ་ལས་ལུལ་  
 བྱུང་གི་བསྟོད་འགྲེལ་དུ། ར་མ་ཆ་ནི་སྟོབས་ལྡན་སྤྱང་ན་གྱི་ཕྱོགས་སུ་གནས་ནས་གསོལ་གྱིས་ས་  
 དུད་དེ་མཐོང་མན་དུ་བྱས་པ་དང་ཚུ་མིག་དང་ཁྱོན་པ་ལ་སོགས་པ་བྱུང་བར་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་  
 དང་། ཐ་མ་གཉིས་ནི། དེ་ནི་ད་ལ་ལ། ར་མ་ཆ་སྤྱིན་པོ་བྱེད་བདག་དུ་མེད་པ་བསད་པས་ཤིག་  
 པ་དེ་སྤྱང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ཅོད་པའི་དུས་སུ་འཇིག་རྟེན་འདིར་ཁྱབ་འཇུག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་  
 སུ་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་འཇིག་རྟེན་པ་དག་སྟོན་སོ། །ཀའི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདི་ལྟར་ཐོས་ཏེ།  
 བྲམ་ཟེ་གུགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་བྱ་ཀའི་ཞེས་བྱ་བ་ཐ་མར་འབྱུང་བར་འགྱུར་ལ་དེ་ནས་ནི་དུས་ལྟོག་  
 པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འདིར་དང་བོ་གསུམ་ནི་གཏམ་རྒྱུད་རྟིང་བ་  
 ལ་བརྟེན་ལ། གཞན་རྣམས་དང་སྤྱང་གདུག་པས་བྱས་པར་བཤད་ཀྱང་། རང་ལེའི་འགྲེལ་ཆེན་  
 དུ། འདིར་ཕྱི་རོལ་དུ་ཉ་ལ་སོགས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཆངས་པའི་དང་སྤྱང་གདུག་པ་རྣམས་ཀྱིས་བྱིས་  
 པ་རྣམས་སྐྱབ་པའི་སྤྱད་དུ་བཀོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དཔུལ་བཟོབ་པའི་རྒྱ་སྟེ། ཞེས་འཇུག་པ་བཙུ་  
 ག་ཆངས་པའི་དང་སྤྱང་གདུག་པ་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་བྱས་པར་གསུངས་ཤིང་། སངས་རྒྱས་ཤུག་ཐུབ་  
 པ་ནི་འཇུག་པ་དག་བདུང་འགོ་བཙུགས་ལྡན་ནི་འཇུག་པ་བཙུ་བར་བཤད་པ་ནི། སྟོན་པ་བྱོན་རྗེས་ཀྱི་ཁྱབ་  
 འཇུག་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྤར་གྱི་རིག་བྱེད་ལ་ཡོད་པ་ལྟར་བཅོས་ནས་རྟེན་གྱི་གྲུབ་མཐའ་སྤར་བ་ཡིན་  
 གྱི། སྟོན་གྱི་རིག་བྱེད་རྣམས་ལ་མེད་པར་ལེ་ཤེས་ཀྱི་ལེའུར་བཤད་དོ། །འདུས་པའི་བཤད་རྒྱུད་  
 དེ་རྗེ་སྤྱང་བར་ཉ་ནས་མིའུ་བྱུང་གི་བར་ཁྱ་དང་མཐུན་པར་མངལ་གྱི་གནས་སྐབས་ལྟ་ལ་སྤར་ནས་  
 ལྟག་མ་མ་སྤར་ལ། དུས་འཁོར་ལས་ནི་འཇུག་པ་བཙུ་ག་དང་སྤར་བར་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་  
 གསུངས་སོ། །དང་པོའི་སྤྱོད་རྒྱུ་ནི། མངལ་དུ་ཉིང་མཆམས་སྤར་ནས་འཕྲོ་བའི་རྒྱ་བ་དང་པོ་

ལ་ཁྱུ་ཁྱག་གི་འབྲུང་བ་བཞི་རིམ་གྱིས་སྒྲིན་པས་དབྱེ་བས་ཉིད་ནམ་པ་ལྟ་བུར་འགྱུར་ལ། དེའི་ཆོ་  
སྒྲིག་འཛིན་གྱི་རྒྱུང་ཆོགས་སོ། །འཕྲོ་བ་གཉིས་པ་ལ་སྒྲིག་རྒྱུང་ཉིང་གའི་སྤྲོད་འོག་དུ་བྱེ་བའི་འོག་  
མ་ལས་ཐུར་སེལ་སྒྲེས་གིང་། མའི་རང་བྱུང་གི་ཁྱག་དང་ཐུར་སེལ་འདྲེས་ཏེ་སྒྲིན་པ་ལས་ཉིད་ནམ་  
པ་དོར་ནས་རུས་སྒྲེས་གྱི་ནམ་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ཁྱུ་ཁྱག་གི་གཟུགས་ཅན་དེ་རིམ་གྱིས་འཕེལ་  
བས་འཕྲོ་བ་གསུམ་པ་ལ་ཐུར་སེལ་གྱིས་རུས་སྒྲེས་གྱི་སྐབས་དེ་བསྐྱམས་པར་བྱས་ནས་མཉམ་གནས་  
ཀྱི་རྒྱུང་བསྐྱེད་དེ་སྤྲོད་དུ་ཁ་བཞུས་པའི་ཕག་མོད་ཀྱི་ལུས་འདྲ་བར་འགྱུར་བ་དང་། དེ་ནས་ཁྱུ་ཁྱག་  
གིས་བསྐྱོས་པའི་ཡུང་བོ་མཉམ་གནས་ཀྱི་རྒྱུང་གི་སྒྲིན་པར་བྱས་ནས་འཕྲོ་བ་བཞི་བ་ལ་གདོང་སྤྲོད་  
དུ་བཞུས་པ་དོར་ནས་འོག་དུ་ཁ་བཞུས་ནས་མའི་སང་གའི་ནམ་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་རོ། །མཉམ་གནས་  
གྱིས་སྒྲིན་པར་བྱས་པ་ལས་ནི་གུན་རྒྱུང་རྒྱུང་བསྐྱེད་ནས་ཁྱུ་ཁྱག་གི་འབྲུང་བ་ནམས་འཕེལ་ཁིང་གུན་  
རྒྱུང་རྒྱུང་གིས་དབང་དུ་བྱས་པས་འཕྲོ་བ་ལྔ་བ་ལ་ཡུང་བོ་ལྔ་ནམས་རིམ་གྱིས་བྱས་ཏེ་འགྲོ་བ་དང་  
མིའུ་ཐུང་གི་ནམ་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་ཁིང་། གུན་རྒྱུས་ཁྱབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུང་བསྐྱེད་དེ། དེས་ལུས་གཡོ་  
འགལ་བྱེད་པར་བཤད་དོ། །རྒྱུད་འདིར་མིའུ་ཐུང་མངལ་གྱི་གནས་སྐབས་དང་སྒྱུར་ལ། དུས་  
འཁོར་ནས་བྱིས་པའི་གནས་སྐབས་དང་སྒྱུར་རོ། །དེའི་ཚུལ་ནི། མངལ་དུ་ཉིང་མཆོམས་སྒྱུར་  
བའི་ཁྱུ་ལྔ་ནམ་ཤེས་གསུམ་གྱི་ཆོགས་པ་ལ་ཁྱབ་འདུག་ཅེས་ཐ་སྙད་བྱས་པ་དེ་ཉིད་ནི་ཆུ་བ་དང་  
བོ་གཉིས་ལ་ཉ་རོ་དེ་ཏ་ལྟར་དམར་བས་ཉིད་ནམ་པ་དང་། དེ་ནས་ཆུ་བ་གཉིས་ལ་ཡན་ལག་ལྔ་འབྲུར་  
དུ་དོད་པ་རུས་སྒྲེས་གྱི་ནམ་པ་དང་། དེ་ནས་ཆུ་བ་གཉིས་ལ་ལུས་སྒྱུར་བོ་ཕག་གི་ནམ་པ་དང་། ཆུ་  
བ་བདུན་པ་ནས་བཙའ་བའི་ཉིན་ཞག་གི་བར་མའི་སང་གའི་དང་ཆོས་མཐུན་སྒྱུར་ཏེ། མའི་སང་གའི་  
དེ་སེན་མོས་འགྲོ་སྒྱུར་གི་ལྟོ་དལ་བ་དང་འདྲ་བར་བཙའ་བའི་ཆོ་ལག་པས་མའི་སྒྲེ་གནས་ནམ་པར་  
འབྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཙའ་བ་ནས་སོ་སྒྲེ་བའི་བར་མིའུ་ཐུང་དང་། སོ་སྒྲེས་ནས་སོ་རྒྱུང་བའི་  
བར་དག་ལྟ་རྒྱ་མ་དང་། སོ་རྒྱུང་བ་ནས་ལོ་བཅུ་དུག་གི་བར་རྒྱལ་བོ་རྒྱ་མ་ཆ་དང་། ལོ་བཅུ་དུག་  
ནས་སྒྱ་དཀར་སྒྲེ་བའི་བར་ནག་པོ་དང་། སྒྱ་དཀར་སྒྲེས་པ་ནས་འཆི་བའི་ཉིན་ཞག་གི་བར་སངས་  
རྒྱས་དང་། འཆི་བའི་ཉིན་ཞག་གི་འབྲུང་བ་ཐིམ་པའི་གནས་སྐབས་ནི་རིགས་ལྔ་ན་དང་སྒྱུར་བར་

འགྲེལ་ཆེན་དེ་མེད་འོད་དྲུག་གསུངས་སོ། །

༼ཏེ་ཕྱེད་པ་ཐོན་ས་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་བར་དོན་བརྒྱུད་བཤད་པ་འདི་ནི་འགྲེལ་ཆེན་དེ་མེད་འོད་དྲུག་གསུངས་པ་ལྟར་བཀོད་པ་ཡིན་ལ། སྤྱིར་བྱུང་འཇུག་པ་ལ་སྤྱན་རས་གཟིགས་བརྒྱལ་ཞུགས་ཀྱིས་བཤད་པ་ལྟར་བྱུང་འཇུག་སྟོན་བརྒྱུད་ཕྱེད་པ་ཐོར་འདོད་པ་དང་། འགྲེལ་ཆེན་དེ་མེད་འོད་དྲུག་བཤད་པ་ལྟར་རྒྱལ་ཆ་མེད་སྟོན་བརྒྱུད་ཕྱེད་པ་ཐོར་འདོད་པ་གཉིས་ཡོད་པར་འདིར་བཤད་ཅིང་། དུས་འཁོར་རྒྱུ་ཆེན་ལས། འདིར་དེའི་ནང་དྲུག་པ་སྤྱི་ཆོས་སྤྱོད་པ་ལྟར་བྱུང་འཇུག་གི་རྒྱུ་ལྟར་བྱུང་འཇུག་པའི་ཕྱེ་བྲག་པ་དང་རིག་པ་ཅན་པ་དག་གི་འདོད་པ་འདི་ལྟ་སྟེ། ཕྱེད་པ་ཐོ་ཡོད་པ་དང་ཞེས་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ཚྭ་པ་ཐོའི་ཕྱེད་པ་ཐོ་རྒྱལ་སྤྱན་རྟག་པ་ཆ་མེད་ཡོད་པ་ལ་བཤད་དགོས་ཀྱི་ཐམས་ཅད་ཕྱེད་པ་ཐོ་ཆངས་པ་འཇུག་པ་ལྟར་བྱུང་འཇུག་ཡོད་པ་དང་ཟེར་བ་དོན་མ་ཡིན་ཏེ། འོག་ཏུ་འདི་དག་འགོག་པའི་སྐབས་སུ་རྒྱལ་སྤྱན་ཆ་མེད་ཕྱེད་པ་ཐོ་ཡིན་པ་ལ་དགག་པ་གསུངས་ཀྱི་བྱུང་འཇུག་ཕྱེད་པ་ཐོ་ཡིན་པ་ལ་དགག་པ་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་སྤྱི་ཆོས་སྤྱོད་པའི་འདོད་པ་དེ་བྱུང་འཇུག་གི་རྒྱུ་ལྟར་བྱུང་འཇུག་པའི་ཕྱེ་རིག་གཉིས་ཀྱི་འདོད་པར་བཤད་པ་དང་། དེའི་ཕྱེད་པ་ཐོ་ཡང་རྒྱལ་ཆ་མེད་ལ་ཕྱེད་པ་ཡིན་གྱི། བྱུང་འཇུག་ལ་མི་ཕྱེད་པར་གསུངས་སོ། །

༼ཐ་དེ་དབུ་མ་སྟོང་ཐོ་ལས། དབང་ཐོ་དག་དང་དབང་དོན་དག་ཅེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི། མིག་ལ་སོགས་པའི་དབང་ཐོ་རྣམས་དབང་ཐོའི་དོན་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་རུས་སྤྱོད་ཀྱི་ཡན་ལག་རྣམས་སྟོན་པར་ཕྱེད་པ་ལྟར་རབ་ཏུ་བསྒྲིག་ཅིང་བསྐྱུས་ནས་རི་ལྟར་བསྐྱུས་པའི་ཡི་གེ་ཨོ་ཆད་གསུམ་དང་ལྟན་པ་ཡིད་ལ་བསམ་ན་བྱུང་འཇུག་ལ་གྱུས་པ་དེ་གྲོལ་བར་འགྱུར་རོ། ། ཞེས་འགྲེལ་བར་བཤད་དོ། །

༼ད་དེ་དབུ་མ་སྟོང་ཐོར། འཕྲོ་དང་བསམ་པ་ཏན་ཏན་དྲུང་འབྱུང་འཇུག་ཀྱུང་བར་བྱ་དང་བརྟག་པ་དང་། ཏིང་འཛིན་ཞེས་བྱ་ནས་འབྱོར་གྱི། ཡན་ལག་དྲུག་ཏུ་བཞེད་པ་ཡིན། ཞེས་བྱུང་བས་འདིར་རང་བཞིན་གྱིས་བྱ་ཞེས་པ་མ་དག་གོ། འཕྲོ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཡན་ལག་དྲུག་ལྟན་གྱི་སྤྱང་གི་ནས་འབྱོར་ཞིག་འདོད་མོད་ཀྱང་། མཛོད་ལས། འདོད་རྟེན་ཕྱི་བའི་མ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་པ་ལྟར་ཕྱི་རོལ་པ་ལ་བགྲང་བ་ལ་སོགས་པའི་བསྒྲིམ་ཚུལ་དྲུག་ཅུ་ཡང་མེད་ན་སོར་སྤྱད་ལ་སོགས་

པའི་ཡན་ལག་དྲུག་ག་ལ་ཡོད། དེའི་ཕྱིར་སློབ་དཔོན་གྱི་ཁྱུ་བ་བཟང་བོས། འདི་དག་ལ་ནི་དགག་  
པ་ཙམ་ལས་ཡན་ལག་དྲུག་པའི་རྒྱུ་གི་ཉིང་རེ་འཛིན་ནི་མེད་དོ། །ཞེས་དབྱགས་འབྱུང་རྒྱུ་དྲུག་དགག་  
པ་ཙམ་མ་གཏོགས་པ་ཡན་ལག་དྲུག་ཅན་གྱི་རྒྱུ་གི་ནལ་འབྱོར་མེད་པར་གསུངས་སོ། །

༼ནི་རྒྱུ་ཙན་ལྟར་ལུས་སེམས་དབྱེར་མེད་པ་མ་ཡིན་པར་ལུས་ལས་ཡན་གར་བའི་རྣམས་ཡོད་  
ཅས་གསུངས་པས་ན། རྒྱུ་ཙན་པས་ལུས་ལས་ཡན་གར་བའི་རྣམས་ཡོད་བདག་ཁས་མི་ལེན་པར་  
མངོན་ཞིང་། དེའི་ཤེས་བྱེད་ཀྱང་དུ་མ་ཡོད་པས་རྒྱུ་ཙན་གྱིས་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྣམས་ཡོད་ཀྱི་བདག་  
ཁས་ལེན་ཚུལ་ལ་དབྱེད་གཞི་རྒྱུ་ཟད་ཡོད་དོ། །རིག་པ་ཙན་གྱིས་བདག་ཏུ་ཤེས་པ་དེ་བདེ་སྤྱད་ཉམས་  
མྱོང་དང་འབྲེལ་བ་ནི་བདག་ཟ་བ་བོ་ཡིན་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། བདག་རང་གི་ངོ་བོས་བདེ་སྤྱད་མྱོང་  
བ་མ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན་བདག་རྗེས་སུ་འགྲོ་ཞིག་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་དང་། བདག་མི་ཏུ་ཤེས་པར་  
ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་བདག་རང་གིས་ཡུལ་མི་ཤེས་ཀྱང་ཤེས་པ་དང་འབྲེལ་བས་ཤེས་  
པ་བོ་དང་མཐོང་པ་བོ་སོགས་སུ་འཛོག་གོ །ཞེས་ཟེར་ཏེ། གཞེགས་ཟན་གྱིས་ནི་ཤེས་ལས་བདག་  
གཞན་དང་ཁྱད་པར་ཡོངས་སུ་བཤེས། །ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་ནི་ཤེས་མེད་ན། །ཤིང་དང་འབྲེལ་བར་ཐལ་  
འགྱུར་གསུང་། །ཞེས་སློབ་དཔོན་མཐོ་བཙུན་གྱུ་བ་རྗེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དབྱེད་པ་བས་དེ་  
ལྟར་མི་འདོད་དེ། བདག་བདེ་བ་ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོ་ནི་ཞིག་པ་དང་ཡོད་པ་ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོ་  
ནི་མི་ཞིག་པར་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་སེམས་པ་ཙན་གྱི་ངོ་བོར་འདོད་ཅིང་། སེམས་པ་ཙན་དེ་ཡང་གྲངས་  
ཙན་ལྟར་སློ་ལས་གཞན་མིན་པར་སློབ་མཆན་ཉིད་ཙན་ཡིན་ནོ། །གཞན་དག་བདག་ནི་ཞིག་པ་དང་།  
རྗེས་འགྲོ་བདག་ཉིད་ཙན་གྱི་ནི། །སེམས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་འདོད། སེམས་པའི་སློ་ལི་མཆན་ཉིད་  
ཙན། །ཞེས་སོ། །སྐབས་འདིའི་ཞིག་པ་ནི་སྤར་ཡོད་ཞིག་པ་དང་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་ནི་དུས་ཐམས་  
ཅད་དུ་ཡོད་པའི་དོན་ཡིན་པས་ན་བདག་གཅིག་པུ་ལ་ཞིག་པ་དང་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་གནིས་གཅིག་ཆར་  
དུ་རྗེས་ལོད་ཅེ་ན། གཞི་གཅིག་ལ་དེ་གནིས་ཡོད་པ་མི་འགལ་ཏེ། དཔེར་ན་སྤྱལ་གཅིག་ཉིད་  
འབྲེལ་བའི་གནས་སྐབས་ལོག་ནས་དྲང་བོའི་གནས་སྐབས་འབྱུང་བའི་སྐབས་གནིས་ཀར་སྤྱལ་གྱི་  
ངོ་བོ་ལོག་པར་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་ལྟར་བདག་ནི་དུས་ཏུ་སེམས་པ་ཙན་གྱི་རང་བཞིན་ཏུ་གཅིག་

ཕྱིན་ན་ཡང་བདག་གི་ངོ་བོ་མ་ལུས་པ་ལྟོག་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལ། རིག་པ་ཅན་ལ་སོགས་པ་ལྟར་  
 བདག་གི་ངོ་བོ་མ་ལུས་པ་དུས་ཀྱན་དུ་རྩེས་སུ་འཇུག་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། བདག་  
 གི་བདེ་སྤྱག་ལ་སོགས་པའི་གནས་སྐབས་ལྟོག་པ་ཡོད་ལ། སེམས་པ་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་དུས་ཐམས་ཅད་  
 དུ་རྩེས་སུ་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འཆད་པར། དཔེར་ན་སྦྱལ་འབྲིལ་གནས་སྐབས་ན། །ལྟོག་ཅིང་  
 དེ་མ་ཐག་དུ་ནི། །དང་པོའི་གནས་སྐབས་བྱུང་ན་ཡང་། །སྦྱལ་ཉིད་དུ་ནི་རྩེས་འཇུག་འགྱུར། །དེ་  
 བཞིན་བདག་ནི་དྲག་དུ་ནི། །སེམས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་ཡང་། །ངོ་བོ་མ་ལུས་ལྟོག་པ་དང་།  
 ཀྱན་གྱི་རྩེས་སུ་འཇུག་པ་འང་མིན། །འོ་ན་ཀྱང་འདི་ཡི་བདེ་སྤྱག་སོགས། །མཚན་ཉིད་གནས་སྐབས་  
 ལྟོག་འགྱུར་ཞིང་། །དེ་དག་ལྟོག་ཅིང་སྦྱེ་འགྱུར་ཡང་། །སེམས་ཉིད་རྩེས་སུ་འཇུག་པར་འགྱུར།  
 ཞེས་སོ། །གཏན་དུ་འཇིག་ན་བྱས་ཆུད་ཟོས། །མ་བྱས་ཤད་པ་དག་དུ་འགྱུར། །དངོས་གཅིག་  
 ཅན་ལ་འང་སྤྱག་བསྐལ་དང་། །བདེ་སོགས་ལོངས་སྤྱོད་མེད་པར་འགྱུར། །ཞེས་སངས་བྱས་པ་  
 ལྟར་མཐའ་གཅིག་དུ་ལྟོག་པར་ཁས་ལེན་ན་ལས་བྱས་པ་ཆུད་ཟོས་པ་དང་མ་བྱས་པ་དང་ཤད་པར་  
 འགྱུར་ལ། རིག་པ་ཅན་ལ་སོགས་པ་ལྟར་མཐའ་གཅིག་དུ་རྩེས་སུ་འགྲོ་བར་ཁས་ལེན་ན་བདག་  
 བདེ་སྤྱག་མྱོང་བ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དེ་གཉིས་ཀ་དོར་ནས་ལྟོག་པ་དང་རྩེས་འཇུག་གཉིས་  
 ཀའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་སྦྱེས་བྱ་ཞིག་ཁས་ལྷང་བར་བྱ་སྟེ། །འབྲིལ་བ་དང་དང་པོ་གཉིས་ཀའི་བདག་  
 ཉིད་ཅན་གྱི་སྦྱལ་བཞིན་ནོ་ཞེས་གཞོན་ནུ་མ་ལེན་གྱིས་བཤད་དེ། དེ་ཕྱིར་གཉིས་ཀ་དོར་ནས་ནི།  
 ལྟོག་དང་རྩེས་འཇུག་བདག་ཉིད་ཅན། །སྦྱེས་བྱ་ཞིག་ནི་ཁས་ལྷང་བྱ། །འབྲིལ་བ་སོགས་ལ་སྦྱལ་  
 བཞིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །འོ་ན་བྱེད་པ་པོའི་གནས་སྐབས་ནི་ཟ་བ་པོ་མ་ཡིན་ལ། ཟ་བ་པོའི་གནས་  
 སྐབས་ནི་བྱེད་པ་པོ་མ་ཡིན་པས་བྱས་པ་ཆུད་ཟོས་པ་ལ་སོགས་པའི་སྦྱོན་ཁྱོད་ལ་ཡང་ཡོད་དོ་ཞེ་ན།  
 བྱེད་པ་པོ་དང་ཟ་བ་པོ་ནི་གནས་སྐབས་ལ་བརྟེན་པ་མ་ཡིན་གྱི། །སྦྱེས་བྱ་ཉིད་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་པས་  
 སྦྱོན་དེ་འདྲ་མི་འཇུག་ཅེས་འཆད་པར། བྱེད་པོ་ཉིད་དང་ཟ་བོ་དག །སྦྱེས་བྱའི་གནས་ལ་དེ་མི་  
 བརྟེན། །དེ་ཕྱིར་སྦྱལ་ལྟན་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། །བྱེད་པོ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་འབྲས་ཐོབ། །ཅེས་སོ། །ངས་  
 སྦྱོན་པོ་འདི་སྤར་ཤེས་སོ། །ངས་སྦྱོན་པོ་འདི་ད་ལྟ་ཡང་རིག་གོ་ཞེས་བྱེད་པ་པོ་གཅིག་ཁོ་ནས་ཡུལ་

ཅན་ཤེས་པ་བོད་ང་རིག་པ་བོད་ཤེས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་བདག་ཡོད་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཞིང་།  
 རིགས་པ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་སངས་རྒྱུས་པས་བདག་མེད་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་གཞིན་པར་འགྱུར་རོ། ། ཞེས་  
 བཤད་པ་ནི། རྣམ་པ་དེ་ལྟའི་སྒྲུབ་བྱ་འདི། རྟོགས་པ་ནི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟོགས་པར་འགྱུར་ཏེ་  
 འདི་ཉིད་ཀྱིས། །བདག་མེད་པ་ལ་རབ་དུ་གཞིན། །ཅེས་སོ། རྟོགས་པའི་རྟོགས་ཀྱིས་བདག་  
 རྟོག་པར་སྒྲུབ་པ་ཡང་དེ་ལྟར་ཡིན་པར་ཤེས་པར་གྱིས། བདག་གིས་རིག་གོ་ཞེས་ཤེས་པ་བོད་རྟོགས་  
 པར་བྱེད་པ་ནི་ཞོལ་བ་གཉིས་ཀ་ལ་མཐུན་སྒྲུབ་བ་ཡིན་ལ། ངས་རིག་གོ་སྒྲུབ་པའི་སྒྲོལ་ཡུལ་དུ་གྱུར་  
 པའི་ཤེས་པ་བོད་པ་བདག་འཛོག་གམ་སངས་རྒྱུས་པས་ཀྱན་བརྟགས་པའི་འཛིག་པའི་ངང་ཅན་གྱི་  
 ཤེས་པ་འཛོག་ དང་བོ་ལྟར་ན་ཐམས་ཅད་འཆོམ་པ་སྟེ་འགྲིག་པར་འགྱུར་ལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན་  
 ཐམས་ཅད་ཤིན་ཏུ་འབྲེལ་དཀའ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་སྟོན་པར། བདག་རིག་བྱེད་དོ་ཞེས་བདག་  
 སྟོས། ཤེས་པ་བོད་རྟོགས་བྱེད་ན། །གལ་ཏེ་དེ་ནི་འགའ་ཡིན་ནམ། །གཅིག་ཏུ་འཛིག་པའི་ཤེས་  
 པ་ཡིན། །གཅིག་ཏུ་མི་རྟག་ཉིད་དུ་འགྱུར། །གལ་ཏེ་དེ་ཡུལ་བདག་ཡིན་ན། །དེ་ཆོམ་ལུས་འཆོམ་  
 པར་འགྱུར། །སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་ཤེས་ཚུགས་ལ། །ཐམས་ཅད་ཤིན་ཏུ་འབྲེལ་བར་དཀའ། །ཞེས་  
 སྟགས་གསུངས་སོ། །

༼པ་དད་བྱ་མ་སྟོང་བོར། ཆགས་སྟགས་སྟོན་གྱིས་ཉམས་པའི་ཕྱིར། །སྒྲུབ་བྱའི་ཆོག་ནི་རྩན་  
 ཉིད་ཡིན། །རིག་བྱེད་སྒྲུབ་བྱས་མ་བྱས་ཕྱིར། །དེས་ན་ཆད་མར་གཟུང་བར་བྱ། །བྱེད་པོ་མི་  
 ཏན་པར་འདོད་ཕྱིར། །རིག་བྱེད་སྒྲུབ་བྱས་མ་བྱས་ལོ། །བརྒྱད་ནས་འོངས་པ་མ་ཆད་ཕྱིར། །དེས་  
 ན་ལུང་ཡིན་དེ་མེད་ན། །སྒྲུབ་ཏུ་དབང་སྒྱིས་གསལ་བར་བྱེད། །དོན་དང་འབྲེལ་བ་རྟོག་པ་ཉིད། །  
 དོན་ལ་རྟོག་པ་དང་ཟུན་ལ། །རྟོགས་པར་རབ་དུ་སྒྲུབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་བྱུང་བས་ན། །འདིར་  
 ལུང་ཞེས་བྱ་བར་བརྟན་པ་ཡིན། །ཞེས་བྱངས་པ་ནི་འགྲེལ་ཆོག་ཡིན་གྱི་རྩ་ཆོག་མིན་ནོ། །ཆོག་  
 རྣམས་དོན་ལོག་པ་སྟོན་པ་ཉིད་ཀྱི་རྩ་མི་ཤེས་པ་དང་བཅེ་བ་མེད་པ་ལ་སྟགས་པའི་ཉེས་པ་རྣམས་སྒྲུབ་  
 བྱ་ལ་བརྟན་པའི་ཕྱིར། །སྒྲུབ་བྱས་མ་བྱས་པའི་ཆོག་ཡིན་ན་བདེན་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་པས་ཁྲབ་པ་  
 ཡིན་ནོ་ཞེས་དཔྱད་པ་བསམ་རྗེད་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་སྟོན་པར། རྣམ་འགྲེལ་ལས། ཆོག་རྣམས་ལོག་

པ་ཉིད་ཀྱི་ཀྱུ། ཉེས་ནམས་སྒྲིམ་བྱ་ལ་བདེན་ཕྱིར། སྒྲིམ་བྱས་མ་བྱས་བདེན་དོན་ཅན། ཞེས་  
 བེ་ལ་ལ་ཇིང་པར་བྱེད། ཅེས་གསུངས། ཆོག་ནམས་དོན་བདེན་པ་སྟོན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཀྱུ་ཤེས་རབ་  
 དང་བཅུ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ནམས་སྒྲིམ་བྱ་ལ་བདེན་པའི་ཕྱིར། སྒྲིམ་བྱས་མ་བྱས་པའི་ཆོག་  
 ཡིན་ན་ལོག་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་པས་ཁྱེད་པ་ཡིན་ནི་ཞེས་སངས་ཀྱས་པས་མགོ་མཚུངས་ཀྱི་རིགས་  
 པས་འགོག་ཚུལ་འཆད་པ་ནི། ཆོག་ནམས་བདེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཀྱུ། ཡོན་ཏན་སྒྲིམ་བྱ་ལ་བདེན་ཕྱིར།  
 སྒྲིམ་བྱས་མ་བྱས་ལོག་པའི་དོན། ཅེས་མིན་ཞེས་ནི་གཞན་དག་བཅོམ་དུ། ཅེས་གསུངས་སོ། ཆོས་  
 བེ་མཐོ་རིས་དང་ཐར་པའི་ཀྱུ་དང་། དོན་ནི་དབུལ་ཤོངས་སེལ་བའི་ནོར་དང་། འདོད་པ་ནི་འདོད་  
 ཡོན་ལྡེའི་ལོངས་སྟོན་དང་། ཐར་པ་ནི་ངན་སོང་ལས་གྲོལ་བའི་ཆངས་པ་སོགས་ཏེ་སྟེ་བཞི་འབྱུང་  
 བའི་ཁྱེད་སྒྲིམ་བྱ་ལྟར་པའི་རིག་བྱེད་ནི་ཆོས་ཅན། སྒྲིམ་བྱས་མ་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། བྱེད་པ་ཐོ་མི་བྱེད་  
 པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་སངས་ཀྱས་པས་བྱེད་པ་ཐོ་མི་བྱེད་པའི་རྟགས་མ་གྲུབ་སྟེ། རིག་བྱེད་ཀྱི་  
 སྒྲིམ་བྱས་ནམས་དང་སྟོང་བརྒྱད་པ་དང་མིའུ་མུང་དང་མིའུ་ལྟ་དང་སྟོང་ཆོགས་བཤེས་གཉེན་ནམས་ཀྱིས་  
 བྱས་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཞེད་པ་ལ། དཔྱད་པ་བ་ན་རེ། སྟོན་ཀྱི་དང་སྟོང་ནམས་ཀྱིས་  
 སྟར་ནས་ཡོད་པའི་རིག་བྱེད་རྗེས་སུ་འདོན་པ་ཡིན་ཀྱི་གསུང་དུ་བྱས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་  
 ད་ལྟ་རིག་བྱེད་འདོན་པའི་སྒྲིམ་བྱ་འདི་སྟོབ་དཔོན་གཞན་ལས་མ་ཐོས་པར་རིག་བྱེད་ཀྱི་ཡིག་དང་  
 ཆོག་དང་ཆོག་གི་བཀོད་པ་བཅོམ་པའི་རྟུས་པ་མེད་ལ། དེ་ལྟར་སྟོབ་དཔོན་གཞན་དག་ཀྱང་གཞན་  
 ལ་མ་སྟོས་པར་དེ་བཅོམ་པའི་རྟུས་པ་མེད་པས་ན། ད་ལྟ་རིག་བྱེད་འདོན་པ་ཐོ་ཆོས་ཅན། འདོན་  
 པ་ཐོ་གཞན་སྟོན་དུ་སོང་སྟེ། འདོན་པ་ཐོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་རིགས་པས་རིག་བྱེད་འདོན་  
 པའི་སྒྲིམ་བྱའི་ཐོག་མ་མེད་པར་གྲུབ་ལ། ཐོག་མ་མེད་པའི་རྟགས་ལས་སྒྲིམ་བྱས་མ་བྱས་པར་འགྲུབ་  
 ཅིང་། སྒྲིམ་བྱས་མ་བྱས་པའི་ངག་ཡིན་པའི་རྟགས་ལས་བདེན་པའི་དོན་ཅན་དུ་འགྲུབ་པོ། ཞེས་  
 ཟེར་རོ། དེ་མེད་ན། སྒྲིམ་བྱ་དབུངས་ཀྱིས་གསལ་བར་བྱེད། ཅེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི། རྟག་  
 གེ་འབར་བ་ལས། དེ་འདས་ཤིང་མེད་པར་གྱུར་པ་ནི་མེད་པ་སྟེ། རིག་བྱེད་ཅེས་བྱ་བའི་ལུང་དེ་  
 སྟོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་ན་ཡང་མཐོ་རིས་ནི་ཡོད་དོ། ཐར་པ་ནི་ཡོད་དོ་ཞེས་ལུང་ལས་ནམ་པར་ཤེས་

སོ། ། རྩོན་མེད་པའི་ཆོས་ཀྱང་རྟགས་དང་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། དབང་བོའི་ཡུལ་ལས་  
 འདས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མཐོང་བར་གྱུར་པ་མ་ཡིན་ན་ཡང་། རིག་བྱེད་ཀྱི་ལུང་ནིད་ཀྱིས་ཆོས་ནི་  
 ཡོད་དོ་ཞེས་རྣམ་པར་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི། རིག་བྱེད་ལས་གཞན་དུ་ནི་དམིགས་པར་མི་འགྱུར་  
 རོ། ། དེའི་ཕྱིར་རིག་བྱེད་ཁོ་ན་ཆད་མ་ཡིན་ནོ། ། གང་སངས་རྒྱས་པ་དང་བྱེ་བྲག་པ་ལ་སོགས་  
 པ་རྣམས་ཀྱིས་སྐྱ་ནི་མི་རྟག་པ་ནིད་དོ་ཞེས་བསྟན་པ་དེ་ནི་ཡོངས་སུ་མི་ཤེས་པ་ནིད་ཡིན་ཏེ། གང་  
 གི་ཕྱིར། སྐྱ་རྟག་དབྱངས་ཀྱིས་གསལ་བར་བྱེད། འོན་དང་འབྲེལ་བ་རྟག་པ་ནིད། འོན་ལ་  
 རྟགས་པ་དང་ལྡན་ལ། རྟོགས་པ་རབ་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར། སྐྱ་ནི་རབ་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར། སྐྱ་ནི་  
 རྟག་དུ་གནས་ཡིན་ལ། རེ་ཡང་གནས་དང་བྱེད་པ་དང་འབད་པ་ལས་ཡང་དག་པར་འབྱུང་བའི་  
 དབྱངས་ཀྱིས་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི་བྱས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཇི་ལྟར་སྐྱ་ནི་བརྗོད་མ་ཐག་དུ་ཉམས་  
 པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ན་ཡང་། དེ་ལྟར་ཡང་གང་དོན་དང་ནི་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་མངོན་པར་འབྱོར་  
 བ་ཡིན་པས་དེ་རྟག་པ་ནིད་ཡིན་ཏེ། ཇི་ལྟར་བ་ལང་ཞེས་བྱ་བའི་སྐྱ་ནི་ལོག་དང་སྐྱོག་ཤལ་ལ་སོགས་  
 པ་དང་ལྡན་པའི་དོན་དང་རྟག་དུ་འབྲེལ་བ་ཡིན་ཏེ། གང་ལ་དོན་དུ་ངེས་པར་གཟུང་བར་བྱ་བ་དེ་  
 ནི་སྐྱ་ནིད་ལས་དོན་དུ་ངེས་པར་འཛིན་པ་འབྱུང་བར་འགྱུར་གྱི་སྐྱ་མེད་པར་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། དེའི་  
 ཕྱིར་ན་སྐྱ་ནི་རྟག་པ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་པ་ལྟར་རོ། ། གཞན་ཡང་། ལན་གཅིག་འདུག་ཕྱིར་གོམས་  
 པའི་ཕྱིར། བྱིས་ཀྱང་ཤེས་ཕྱིར་དེ་བཞིན་དུ། མཉན་བྱ་ཡིན་ཕྱིར་སྐྱ་ནིད་བཞིན། སྐྱ་ནི་རྟག་  
 པར་ཤེས་པར་བྱ། ཞེས་དང་། འགྲེལ་བར། སྐྱོག་ཤལ་དང་རྩ་མ་དང་ལོག་དང་མིག་པ་དང་རྩ་  
 དང་ལྡན་པའི་རིལ་བོ་ལ་ལན་ཅིག་བ་ལང་ཞེས་བརྗོད་པ་ནི་ཡིད་ཆེས་པ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་གྱི་  
 བརྗོད་པ་གཉིས་པ་ལ་བརྟོས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། གང་གི་ཕྱིར་རིག་བྱེད་ལ་སོགས་པ་ཡང་  
 དང་ཡང་དུ་གོམས་པར་བྱས་ཤིང་འདྲིས་པར་བྱས་པ་ལས་བརྗོད་པ་མེད་པ་འབྱོར་བས་དོན་དང་  
 བཅས་པར་རྟག་དུ་སེམས་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྩོན་མེད་དང་འབྲེལ་བར་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་  
 དེ་ཡང་ཕྱད་ཅིང་མཐོང་བར་གྱུར་པ་ན། ལྟས་བྱིན་དེ་ནིད་འདི་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཤེས་པ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་  
 དང་། རྟག་དུ་ན་བའི་དབང་བོས་གཟུང་བར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི། དབང་བོ་གཞན་གྱིས་གཟུང་བར་བྱ་



བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལ་སྒྲིལ་ནི་ཆོས་ཅན་ནོ། །རྟག་པ་ཉིད་ནི་དེའི་ཆོས་སོ། །ཆོས་དང་ཆོས་  
 ཅན་བསྐྱེམས་པ་ནི་ཕྱོགས་སོ། །ལན་ཅིག་གིས་འདུག་པ་དང་གོམས་པ་དང་ཡང་ཤེས་པ་འབྱུང་  
 བ་དང་མཉམ་པར་བྱ་བ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་བཞི་ནི་གཏན་ཆོག་སོ། །སྒྲིལ་བ་ཞིན་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་  
 དཔེ་སྟེ། ཇི་ལྟར་ཐ་དད་དུ་ཆད་ཅིང་གནས་པའི་བ་ཡང་སྔོན་པོ་དང་སོ་སོར་ལ་སོགས་དཔྱེ་བ་ཡོད་  
 ཀྱང་བ་ཡང་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་རྣམས་ཐམས་ཅད་ལ་ཐུན་མོང་དུ་ཞུགས་པར་གྱུར་པ་ཡིན་ལ། བ་ཡང་  
 གི་རྣམས་ནི་ཐ་དད་དུ་ཡོད་པ་དེ་བཞིན་དུ་སྒྲིལ་བྱ་བ་ཡང་རྟག་པ་ཉིད་ཡིན་ལ། རྟག་ཏུ་སྒྲིལ་དང་  
 འབྲེལ་བ་ཡིན་པས་དེ་བཞིན་དུ་སྒྲིལ་ཡང་རྟག་པ་ཡིན་ནི་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱའོ། །ཞེས་ཀྱང་བཤད་  
 རོ། །རྣམས་འགྲེལ་ཤིང་ཆེན་ལས་ཀྱང་། རིག་བྱེད་པ་དག་གིས་ཡིག་རྟག་པར་འདོད་པའི་རྒྱ་དག་  
 རི་། ཡི་གེའི་སྐད་དོད་ཨ་ཁུར་ཞེས་པ་འགྱུར་མེད་ལ་འདུག་པས། དེའི་དོན་ངོ་བོ་མི་འགྱུར་བ་ལ་  
 བསམས་ནས་ཡི་གེ་མི་འགྱུར་བའི་རྟག་པར་འདོད་པ་ཡིན་ལ། རང་ལུགས་ལ་ཡི་གེའི་གདངས་ཀྱི་  
 རྣམ་པ་རིགས་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། མེད་རང་བཞིན་ཆ་བ་ལས་མི་འགྱུར་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་  
 བུའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དབྱུ་མ་སྟོང་པོར། གཏན་ཆོག་སྒྲིལ་པས་གཏན་ཆོག་སྒྲིལ་གྱིས། །ལམ་  
 གསུམ་པོ་ནི་སུན་འབྱེན་ཏེ། །རྣམས་སྤྲུང་པ་གཙོར་གྱུར་ཕྱིར། །རང་གི་ལུགས་ནི་གསལ་བྱེད་  
 གང་། །ཡོང་བ་རྒྱུད་པའི་ཆོད་དཔག་སྒྲིལ། །ཉམ་ངའི་ལམ་དུ་རྒྱག་པ་ལྟར། །རྣམས་སྤྲུང་པ་ག་  
 པ་གཙོར་འཛིན་རྣམས། །ལྷུང་བར་དཀའ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་འགྲེལ་བར་ལམ་གསུམ་པོ་  
 སུན་འབྱེན་པར་མི་རུང་བའི་ཤེས་བྱེད་དུ། རྟོང་དང་ཤེས་པ་ཅན་གྱི་ཆོས། ཞེས་སོགས་ཆོག་ས་  
 བཅད་འདི་དངས་པ་ཡིན་ལ། དེའི་དོན་ནི། ཁྱབ་འདུག་གི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ཆོས་དང་། རྒྱུས་པའི་  
 གཞུང་ཤེད་བྱའི་ཆོས་དང་། ཆངས་པའི་ཆོས་རིག་བྱེད་ཡན་ལག་དང་བཅས་པ་དང་། གསོ་བ་  
 རིག་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཆངས་པ་དང་ཁྱབ་འདུག་གི་བཀའ་ཡིས་གྲུབ་པ་འཕམ་ལུང་གིས་གྲུབ་པ་བཞི་པོ་  
 དེ་ནི་རིགས་པའི་གཏན་ཆོག་ས་རྣམས་ཀྱིས་དབྱེད་ནས་གཞོམ་པར་མི་བྱ་སྟེ། ཤེད་བྱའི་ཆོས་དང་  
 སྔོང་རྒྱུས་པའི་དང་། བ་ཤིལ་འཛིན་ནི་རིག་བྱེད་ཡན་ལག་དང་བཅས་པ་ལ་དོན་བདེན་པར་སྒྲུབ་  
 བྱེད་གྱི་ཆད་མ་མེད་པས་རྒྱན་པར་སྒྲུབ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཆངས་པ་གསོད་བྱེད་དུ་འགྱུར། ཞེས་

དུས་འཁོར་འགྲེལ་བཤད་ཅེ་སྒྲོ་བྱས་ཆོས་སྒྲིང་གིས་མཛད་པ་ལས་བྱུང་བ་ལྟར་ཡིན་ནམ་སྐུ་མོ།  
 རྒྱུ་དང་ཞེས་སོགས་དང་ཡོང་བ་རྒྱུ་དང་ཞེས་སོགས་ཆོགས་བཅད་གཉིས་འདིར་དཀྱུས་གཅིག་  
 ཏུ་བྱུངས་ཀྱང་ཆོགས་བཅད་དང་བོན་མུ་སྒྲེགས་པའི་གཞུང་དང་གཉིས་པའི་དབུ་མ་རྒྱུ་དང་བོ་ལས་བྱུང་ངོ་།

༼ཕ་༽ཆངས་པའི་གོ་འཕང་འཕྲོ་ན་གཟི་བུ་ཅི་ཆེ་བར་འགྱུར་ལ། ལྷ་ཆེན་དབང་ཕུག་ཐོབ་  
 ན་མཐུ་སྒྲོ་བས་ཆེ་བར་འགྱུར་བ་དང་། བརྒྱ་ཕྱིན་དང་ཁུ་འཕྲུག་ཏུ་འགྱུར་ན་དེ་བཞིན་ཏེ་མཐུ་སྒྲོ་བས་  
 ཆེ་བར་འགྱུར་ཞིང་། ལྷ་དང་གནོད་སྦྱིན་དུ་འགྱུར་ན་སྐྱེ་ན་མས་བདེ་བ་སྒྲེ་ཡོངས་སྒྲིད་ཆེ་བར་  
 འགྱུར་བ་སོགས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་ཡོད་པ་དེའི་ཕྱིར་ལྷ་དེ་དག་ཐོབ་པའི་ཐབས་གང་དག་སྒྲུ་ཆོགས་ཡོད་  
 པ་ན་མས་བྱ་སྒྲུ་བ་དག་ལྷ་ཅི་སྒྲོ་སྟེ། བྱ་དཀའ་བ་དག་ཀྱང་བྱ་བར་འོས་པ་སྒྲེ་དགོས་པ་ཡིན་ནོ།  
 དེ་དག་སྒྲུ་བ་པའི་ཐབས་ཀྱང་མེ་ལྷ་བསྒྲེན་པས་ཆངས་པ་དང་། དབུག་གུ་ཅི་གསུམ་ལ་མཆོང་བས་  
 དབང་ཕུག་ཆེན་པོ་དང་། བྱ་བའི་དཀའ་ཐུབ་ཀྱིས་གཏོགས་འདོད་དེ་ཁུ་འཕྲུག་དང་། ཁྱིའི་བརྟུ་ལ་  
 ཞུགས་ཀྱིས་སྦྱིན་དུག་ཏུ་འཁོར་བ་སྒྲེ་འགྱུར་བར་འདོད་དོ། ཀྱང་ཕན་ལྷ་བྱ་རེ་གཉིས་མ་གཏོགས་  
 པ་མུ་སྒྲེགས་བྱེད་པལ་ཆེར་གྱིས་རིག་བྱེད་ནས་ལྷ་དེ་དག་སྒྲུ་བ་པའི་ཐབས་སྒྲུ་ཆོགས་བཤད་པ་ན་མས་  
 ལས་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་འདོད་དོ། ཞེས་པའོ།

༼བ་༽འདི་ན་འགའ་ཡང་ཀུན་མཁྱེན་མེད། ཀྱང་ཕྱིར་འདི་ནི་མ་མཐོང་ཕྱིར། ཐམས་ཅད་  
 མཁྱེན་པར་སངས་རྒྱས་ལ། བརྟགས་པ་འཛིན་ཏེ་ན་གུས་བྱའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་གསུང་ཡང་  
 ཆད་མ་མིན། བྱས་པའི་ཕྱིར་ན་གཞན་བཞིན་ནོ། རྒྱུགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀུན་མཁྱེན་མིན། རྒྱུས་  
 བུ་ཡིན་ཕྱིར་གཞན་བཞིན་ནོ། སངས་རྒྱས་གསུང་ནི་ཆད་མ་མིན། ལྷ་བ་གསུམ་པོ་སུན་འབྱེན་  
 ཕྱིར། རི་ལྷར་གང་སྒྲེ་དེ་དེ་ལྷར། ཀའ་ཅེར་བྱར་རྒྱ་བའི་ལྷ་བ་བཞིན། ཞེས་པ་པལ་ཆེར་གོ་སྒྲུ་  
 ཞིང་། ལྷ་བ་གསུམ་ཞེས་པའི་འགྲེལ་བར་གསུམ་ལ་ལྷ་བའི་ལྷ་བ་གསུམ་སྒྲེ་གྲུབ་པའི་མཐའ་གསུམ་  
 མོ་ཞེས་པ་ཅམ་ལས་མ་གསུངས་ལ། དང་སྤྱིང་ལྷས་བསྒྲེན་དམ་པས་འདོད། ལམ་རྒྱུང་བཟང་  
 བོ་རིག་དོན་འདི། ཕྱི་རྒྱུ་དམངས་རིགས་བྱད་མེད་གཟུགས། འཛིན་པས་རིགས་ལྡན་གསུམ་  
 འདི་སྤངས། ཞེས་པའི་འགྲེལ་བར། ལྷ་ཆངས་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། ཀན་དང་། བ་ཤི་སྒྲེ་ལ་

སོགས་པ་ཐུབ་པ་ན་མས་ཀྱིས་བརྟེན་པ་དང་། དམ་པ་སྟེ་མཁས་པ་ན་མས་ཀྱིས་འདོད་པར་འགྱུར་  
 བ་འདིན། དུས་རིང་བོ་ནས་འདུག་པ་ཡིན་པས་རྟེན་བའོ། །བཟློད་པར་བྱ་བས་ན་ལམ་མོ། །དགའ་  
 བ་བསྐྱེད་པས་ན་བཟང་བོའོ། །རིགས་པས་འཐད་པས་ན་རིགས་པ་དང་ལྡན་པའི་རིག་བྱེད་ཀྱི་དོན་  
 བྱེད་པ་ལྟ་བུར་པ་བྱུང་མེད་ཀྱི་གཟུགས་འཛིན་པ་དམངས་རིགས་སངས་རྒྱལ་པ་ཞེས་བྱ་བས་ལམ་  
 གསུམ་པོ་དེ་སྤོང་བར་བྱེད་དོ། །སྟན་དངགས་དང་། མཆོད་སྦྱིན་དང་། སྤྱིང་སྤྱང་ཞེས་བྱ་བ་  
 གསུམ་པོ་དེ་ཉིད་གསུམ་ཡིན་ལ། དེ་ན་མས་ཀྱིས་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཡང་བསྐྱུས་ཤིང་གྲུབ་པའི་  
 མཐའ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡང་ཅ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་ལྟར་སྟན་དངགས་དང་མཆོད་སྦྱིན་དང་སྤྱིང་  
 སྤྱང་གི་རིག་བྱེད་གསུམ་ལས་བཤད་པའི་ལྟ་བ་གསུམ་ལ་བྱེད་དམ། ལམ་གསུམ་པོ་ནི་སྟོན་བྱེད་  
 པར་ །ཆངས་པ་ཁྱུ་དཔྱད་བའི་བྱེད་ན་མས། ཉོན་མོངས་བདག་ཉིད་སྦྱོང་མཐོང་བས། །གང་  
 བྱེད་གསུམ་འདི་སྤང་བའི་རིགས། །ཞེས་པ་ལྟར་ལྟ་གསུམ་གྱིས་བཤད་པའི་ལྟ་བ་གསུམ་ལ་བྱེད་  
 པ་གང་ཡིན་དཔྱད་པར་བྱོའོ། །

༼མ༽བྱས་པའི་ཤུགས་བཞི་བརྩ་ཅ་བརྩུད་ནི། རྟོག་གེ་འབར་བ་ལས། དེ་ལ་དང་བོ་མངལ་  
 ཉེ་བར་སྤངས་པའི་དུས་སྤྱི་མངལ་གྱི་ཟླ་བ་དང་བོ་ལ་ལོ་ཁྱུ་དཔྱད་མངལ་ཡིན་ནོ། །དུ་སྟེས་གཟུགས་  
 སྤངས་སོ། །ཆངས་པས་ས་གཅོད་པར་བྱེད་དོ། །སྦྱོང་གཉིད་བདག་པོས་ནི་མངལ་སྦྱེད་པར་བྱེད་  
 དོ། །དེ་ན་མས་ཀྱིས་མངལ་དུ་འགོད་པར་བྱེད་ཅིང་། །དེ་ན་མས་ཉིད་ཀྱིས་སྦྱོང་ཞིང་འཆོ་  
 བར་བྱེད་དོ། །དེ་ན་མས་དང་ལྟ་ཐ་སྐར་གྱིས་མངལ་རྫོགས་པར་སྟེར་བར་བྱེད་དོ། །ཟླ་བ་གཉིས་  
 པ་དང་གསུམ་པ་ལ་ནི་སྦྱོས་བྱའི་ཆ་བྱེད་དུ་བྱས་པས་སོ། །ཟླ་བ་དུག་པ་ལ་ནི་གཙུག་ཏྱར་དཔེ་བ་  
 བྱས་སོ། །སྦྱོང་བའི་དུས་ན་ཆོག་བཞིན་དུ་བསྐྱུངས་པ་དང་། སྦྱོས་མ་ཐག་ཏྱར་མར་དང་སྤང་ཅི་སྤངས་  
 བ་དང་། ཉེ་མ་བརྩ་བ་ལ་མིང་བཏགས་པ་དང་། ཟླ་བ་བཞི་བ་ལ་ཉེ་མ་བསྟན་པ་དང་། དུག་པ་  
 ལ་ཟས་བྱིན་པ་དང་། ལོ་གཅིག་གམ་ཟླ་བ་གསུམ་ནས་གཙུག་ཕུད་བཅིངས་པ་དང་། མངལ་དུ་  
 ཞུགས་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། ལོ་བརྩུད་ན་སྟོན་དུ་གནས་ཤིང་བརྟུལ་ཞུགས་ལྟ་དང་ཉེ་བའི་བརྟུལ་  
 ཞུགས་ལྟ་སྤངས་པ་དང་། དེ་ལས་གཞན་པའི་བརྟུལ་ཞུགས་ལྟ་མཉམ་པ་དང་། ལ་པོ་དེ་སྤྱི་དང་།

མི་ལ་བྱ་བ་ནམས་དང་། བཟའ་བ་ནམས་དང་། སྒྲ་མ་ནམས་ལ་བསྟེན་བཀྱར་བྱས་པ་དང་། ཉུས་གསུམ་དུ་འཐོར་འཐུང་བྱ་བ་དང་། བཟུངས་པ་དང་། མཆོད་སྦྱིན་དང་། ཉེར་རིག་དང་། རླུང་འབྱུང་བ་དང་། གཞུག་པ་དང་། རིག་ཕྱེད་རྫོགས་པར་བཟུགས་པ་དང་། བག་མ་སྒྲངས་པ་དང་། བཞི་བ་བྱས་པ་དང་། སྦྱིན་སྟེག་དང་། མེ་བསྐྱུངས་པ་དང་། མེ་ལ་སྦྱིན་སྟེག་ཕྱེད་པ་བསྟན་པ་དང་། ཟླ་བ་གཅིག་ལོན་ནས་མཆོད་སྦྱིན་བྱས་པ་དང་། སྤྱོད་སྤོང་བཅིངས་པ་དང་། ཟླ་བ་བཞི་བའི་ཉི་མ་ལྟོག་པའི་དང་པོ་ལ་ཉེར་གནས་ཀྱི་ལས་དང་། བརྒྱད་པ་གསུམ་པ་བྱས་པ་སྟེ། ལོ་མ་དང་། འོ་མ་དང་། མ་དང་། འཁྲར་བས་མཆོད་སྦྱིན་བྱས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུ་བྱམ་ཟེའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཤུགས་བཞི་བརྒྱ་ཅ་བརྒྱད་པོ་འདི་དག་དང་། བསྟན་བཅོས་ལས་འབྱུང་བ་བཞིན་དུ་འབྱུང་། སྤྱོད་སྤོང་དང་། མར་དང་། རླུང་མ་དང་འབྲེལ་བའི་ལས་ནམས་བྱས་པའི་ལོན་ཏན་གྱི་ལམ་ལས་གཞན་གྱིས་གྲོལ་བ་འཐོབ་པར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནི་ཞེས་ལུང་ལས་བྱུང་ངོ་། ཞེས་སོ། །

༼ཙ༽ ཟླ་བ་བཞི་བཞི་ཞིང་ཟླ་བ་བཞི་བཞེས་བྱ་བའི་མཆོད་སྦྱིན་དང་། ཟླ་བ་དུག་དུག་ཅིང་ཤུགས་འདོགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་མཆོད་སྦྱིན་ཕྱེད་པ་དང་། གསོ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་མཆོད་སྦྱིན་གྱི་ཆོམ་དང་བྱ་སྤངས་སོགས་འདོད་ལོག་སྦྱོད་པར་བཤད་པ་དང་། འདིར་སེའུ་བྱ་མིན་ཞེས་བྱུང་ལ་དཔེ་ལ་ལར་སྟོ་ཏ་མ་ནི་ཞེས་ཀྱང་བྱུང་བའི་མཆོད་སྦྱིན་གྱི་ཆོ་ཆང་བག་མེད་པར་འཐུང་བ་ལ་སོགས་པས་མཐོ་རིས་སུ་འགྲོ་བར་བཤད་པས་ན་རིག་ཕྱེད་ནི་ཕྱེད་པ་པོས་བྱས་པར་མ་ཟད། ཕྱེད་པ་པོ་ཚུ་ལ་བྲིམས་འཆལ་བའི་སྤྲིག་ཅན་ཞིག་གིས་བྱས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ་ཞེས་སྦྱན་རས་གཟེགས་བརྒྱལ་ཞུགས་ཀྱིས་གསུངས་སོ། ། ཤུགས་ཁ་འདོགས་པ་ནི་ཁ་སྒྲིའི་སྒྲོ་བསུབས་ནས་གསོད་པ་དང་། སྤྱོད་སྤོང་བཅིངས་པ་ནི་ཡན་ལག་ལྔ་གཡོ་མེད་དུ་བཅིངས་ནས་གསོད་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ། གང་ཕྱིར་སྒྲོ་ཀྱན་བསུབས་ནས་ནི། ། བཟུང་ནས་རྩས་མེད་སྤྱོད་སྤོང་དག ། མཆོན་ཆ་རྣོན་པོས་གསོད་པ་ལ། ། དེ་ལ་སྤྲགས་ཀྱིས་ཅི་ཞིག་བྱ། ། ཞེས་བཀའ་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཏྲ་ཡིས་གསང་བའི་ཆོག་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་པ་ནི་དཔེ་འགའ་ཞིག་ཏུ་ཏྲ་ཡིས་གཙང་མའི་ཆོག་ཡིན་ནི་ཞེས་བྱུང་ངོ་། ། མཆོད་སྤྱོད་གཟུགས་པོ་ནི་མཆོད་སྦྱིན་ཕྱེད་པའི་གནས་སུ་ཤིང་སྤྱོད་རིང་པོ་བརྒྱགས་པ་དང་། བྱམ་ཟེ་ལ་ནི་བྱམ་ཟེ་བསད་ཅེས་སོགས་

ནི་མི་གསོད་པའི་མཆོད་སྤྱོད་ཚུལ་ལོ། །

། ཆོ་མངལ་སྒོར་ལྷུས་བཟླས་པའི་དོན་ཡིན་པས། འདིར་ལྷུས་ལྷུག་ཅེས་པ་ཡི་གེ་ནོར་རམ་  
སྒྲུལ། འབྲིག་པ་ལྷུག་པར་སྤྱོད་པ་ནི་ཆགས་ཐོགས་མེད་པར་སྤྱོད་པ་དང་། བ་སྒྲུང་ནི་ལོ་གན་གཞོན་  
དང་མ་དང་སྤྱང་མོ་ཡིན་མིན་ཁྱད་པར་མེད་པར་འདོད་པ་སྤྱོད་པ་ལྟར་བྱུང་མེད་གན་གཞོན་དང་  
མ་དང་སྤྱང་མོ་ཡིན་མིན་ཁྱད་པར་མེད་པར་སྤྱོད་པའི་དོན་ནོ། །གོ་ཏམ་མེ་ནི་བྱུང་མེད་དེ། །ཞེས་  
པ་དཔེ་མ་དག་སྟེ། བྱུང་མེད་ནི་མེ་ཡིན་ཞེས་བཤད་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞུང་དག་པར་གོ་  
ཏམ་བྱུང་མེད་མེ་ཉིད་ཡིན་ཞེས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། བྱུང་མེད་དེའི་ཉེར་གནས་ཏེ་མོ་མཆན་ནི་ཐབ་ཁྱད་  
དང་། དེར་སྐྱེས་ཏེ་མོ་མཆན་གྱི་ཉེ་འཁོར་དུ་སྐྱེས་པའི་སྤྱི་ནི་དུ་བ་ཡིན་ཞེས་པ་ཡིན་པས། དེར་  
སྐྱེས་བུ་ནི་དུ་བ་ཡིན་ཞེས་པ་དཔེ་མ་དག་སྟེ། རྟོག་གེ་འབར་བར། དེར་སྐྱེས་སྤྱི་ཞེས་བྱུང་བའི་  
ཕྱིར། །དེའི་ནང་ཁྱེད་གསུང་པ་སོལ་བའོ། །ཞེས་པའི་ཁྱེད་གསུང་པ་ནི་མེའི་མིང་ཡིན་པས་ཟག་བྱེད་ཀྱི་  
ནང་གི་དོ་བའི་རིག་བྱ་ལ་བྱེད་དམ་སྒྲུལ། ལྷའི་ས་པོན་ཞེས་པ་ནི་པོའི་ས་པོན་ཁྱུ་བ་སོགས་སུ་སྤྱར་  
བར་བྱའོ། །རྟོག་གེ་འབར་བ་ལས། བཟ་ཤིས་བྱེད་པའི་དུས་སུ། ཁྱོས་རྒྱུང་མ་ལ་འདི་སྐད་སྒྲུ་  
བར་བྱ་སྟེ། ཁྱོད་ཀྱི་ཉེར་གནས་སྤྱང་ཅིས་བྱུག་པར་བྱ། །འདི་ནི་སྐྱེ་དགྱའི་བདག་པོའི་ཁ་གཉིས་  
པ། །གང་ཕྱིར་སྐྱེས་བུ་རྣམས་ནི་འབྱུང་འབྱུར་ཕྱིར། །ཀྱུན་གྱིས་མཐོང་བུ་མིན་ནོ་ལྟ་མོ་ཁྱོད་  
སུ་དྲ། དེ་བཞིན་དུ་བུ་མོའི་ཉེར་གནས་སྤྱང་ཅིས་བྱུགས་ནས། དེ་ནི་སྤྱེ་ཡིས་སྤྱང་བར་བྱ་སྟེ། སྐྱེ་  
དགྱའི་བདག་པོའི་ཁ་གཉིས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རང་གི་སོ་མཆན་དབང་ལྷུག་ཆེན་པོས་དེའི་  
ནང་དུ་བསྐྱབས་པ་ལས་བདུད་ཅི་འབྱུང་བར་བྱ་སྟེ། དེ་ནི་མཐོ་རིས་ཀྱི་ལམ་ཡིན་པས་སྐྱེ་དགྱའི་  
བདག་པོའི་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །གང་གི་ཕྱིར་འདི་ནི་བདུད་ཅིའི་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟ་བུ་ལས་སྐྱེས་པ་  
དེ་བྲམ་ཟེ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། གང་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པར་སྐྱེས་པ་དེ་ནི་དམངས་རིགས་སོ། །ཞེས་  
བྱུང་བས་ན། བྲམ་ཟེ་ནི་ནང་གི་སྤྱོད་བསྟེན་བྱས་པ་ལས་སྐྱེས་ཤིང་། བྲམ་པའི་ཤུགས་ཁེ་བརྒྱད་  
ཀྱིས་སྤྱོད་ཞིང་འཆོ་བར་བྱེད་པ་ཞིག་ལ་བྱེད་དོ། །ནང་གི་མཆོད་སྤྱོད་བྲམ་པའི་སྒོ་ནས་བྱ་བསྐྱེད་  
པ་ནི་མཐོ་རིས་སུ་འགྲོ་བའི་ཐབས་ཡིན་པར་རིག་བྱེད་ལས་བཤད་པས་ན་བྱ་མེད་པ་ལ་མཐོ་རིས་སུ་

འགྲོ་བ་མེད་ཅེས་ཟེར་རོ། །

༼དེ་རྒྱ་དང་པོ་སྟན་དངགས་ཀྱི་རིག་བྱེད་ལ་ཞུགས་ཆད་ནི། མཆོད་སྦྱིན་བྱེད་པའི་ཐོག་མར་  
 སྟན་དངགས་མང་བོས་མེ་ལ་བསྟོད་པ་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་སྟན་པའི་གཞུང་ནི། ལྷ་འི་ནང་ན་མཆོག་  
 ཏུ་གྱུར་པ་ཞེས་སོགས་ཏེ། གཞུང་འདི་བྱེད་པ་བོ་ནི་ལོ་མ་ཅན་དང་གིང་ཤུན་སོགས་སྟོན་ཀྱི་དང་  
 སྤང་ནམས་སོ། །རྩ་གཉིས་པ་མཆོད་སྦྱིན་ཀྱི་རིག་བྱེད་ལ་ཞུགས་ཆད་ནི། དངོས་སུ་མཆོད་སྦྱིན་  
 ཀྱི་ལས་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་སྟན་པའི་གཞུང་ནི། མཆོད་སྦྱིན་ལ་བྱོད་འདོད་དོ་ཞེས་སོགས་ཏེ། གཞུང་  
 འདི་བྱེད་པ་བོ་ནི། ཇི་ལྟ་ལ་དང་ཀ་ན་སོགས་སྟོན་ཀྱི་དང་སྤང་ནམས་སོ། །རྩ་གསུམ་པ་སྤྱིད་སྤང་  
 གི་རིག་བྱེད་ལ་ཞུགས་ཆད་ནི། ལྷེ་བ་སྦྱར་སྦྱར་ལེན་པ་སྟེ། དེ་སྟན་པའི་གཞུང་ནི། མེ་ཆུར་སྦྱིན་  
 གྲུག་ཇས་ནམས་ཞེས་སོགས་ཏེ། གཞུང་འདི་བྱེད་པ་བོ་ནི། སྤྱ་ལ་དང་སད་རྩུ་མི་སོགས་སྟོན་ཀྱི་  
 དང་སྤང་ནམས་སོ། །རྩ་བཞི་བ་དེས་བརྗོད་ཀྱི་རིག་བྱེད་ལ་ཞུགས་ཆད་ནི། ལས་བསྐྱུབ་པར་བྱ་  
 བའི་ཕྱིར་གསོལ་འདེབས་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་སྟན་པའི་གཞུང་ནི། ལྷ་མོ་མཛེས་མ་བདག་ལ་མངོན་  
 པར་བརྟེ་བར་གྱིས། ཞེས་སོགས་ཏེ། གཞུང་འདི་བྱེད་པ་བོ་ནི་རྟོག་གེ་འབར་བར་མ་བཤད་དོ། །  
 དེ་བཞི་ནི་རིམ་པ་ལྟར་སྦྱིན་སྟེག་གི་ཐོག་མར་མེ་ལ་བསྟོད་པ་དང་། སྦྱིན་སྟེག་གི་ཇས་འདུས་བྱས་  
 པ་དང་། ལྷེ་བ་སྦྱར་ཅན་ཀྱི་སྟེགས་དབྱངས་ཀྱིས་ཁ་འདོན་བྱེད་པའི་སྟོན་སྟེག་ཇས་འབྱུལ་བ་དང་།  
 ལས་བསྐྱུབ་པའི་ཆེད་དུ་འཕྲིན་ལས་བཅོལ་བ་བཞི་ལ་བྱེད་དམ་སྟུམ་སྟེ་དབྱུད་པར་བྱའོ། །ཁོར་  
 ལྷ་ནི་བརྟུད་དེ་ཇས་སུ་བསྟེགས་པའི་ལྷེ་བ་སྦྱར་ཡི་གེ་བརྟུད་པ་སྦྱར་ལེན་པའི་དབྱངས་ཀྱིས་ཀྱང་བ་  
 དང་པོ་སྟེ་ཐོ་རངས་ཀྱི་དུས་སུ་ཐོད་པ་བརྟུད་དུ་ཁྲར་བ་བརྟུད་བཞག་ནས་མཆོད་པ་དང་། དྲག་  
 པོ་ནི་བརྟུ་གཅིག་སྟེ་གསུམ་སྟེགས་ཀྱི་ལྷེ་བ་སྦྱར་ཡི་གེ་བརྟུ་གཅིག་པ་སྦྱར་ལེན་པའི་དབྱངས་ཀྱིས་ཀྱང་བ་  
 བ་གཉིས་པ་སྟེ་ཉིན་བྱེད་ཀྱི་དུས་སུ་ཐོད་པ་བརྟུ་གཅིག་དུ་འཁྲར་བ་བརྟུ་གཅིག་བཞག་ནས་མཆོད་  
 པ་དང་། ཉི་མ་ནི་བརྟུ་གཉིས་ཏེ་ཇ་ག་ཏིའི་ལྷེ་བ་སྦྱར་ཡི་གེ་བརྟུ་གཉིས་པ་སྦྱར་ལེན་པའི་དབྱངས་  
 ཀྱིས་ཀྱང་བ་གསུམ་པ་སྟེ་བྱུན་གསུམ་པའི་དུས་སུ་ཐོད་པ་བརྟུ་གཉིས་སུ་འཁྲར་བ་བརྟུ་གཉིས་བཞག་  
 ནས་མཆོད་པ་བྱེད་ཅེས་པའོ། །ཡང་ན་ཀྱང་བ་གསུམ་ནི་མེ་གསུམ་ལ་སྦྱར་བའི་ཐ་མ་ལྷོ་ཕྱོགས་

ཀྱི་མེན་ཉི་ཤེས་ཀྱི་མེ་ཡིན་ནམ་སྟེ། མགོ་གཉིས་ནི་མཆོད་སྦྱིན་བྱེད་པ་པོ་དང་དེའི་ཁྱེད་མཐོ། །  
ལག་པ་བདུན་ནི་ལྷེ་བ་སྦྱར་བདུན་ཏེ། དེ་ལ་ག་ཡའི་ལྷེ་བ་སྦྱར་ཡི་གེ་དུག་པ་ནི་དུས་དུག་གོ། །ཨ་  
ཤི་ན་གཉིས་ལྷེ་བ་སྦྱར་ཡི་གེ་བདུན་པ་ནི་དང་སྤྱང་བདུན་ཏེ། །ཨ་རུ་ཤུ་པའི་ལྷེ་བ་སྦྱར་ཡི་གེ་བརྒྱད་  
པ་ནི་མོར་ལྷ་བརྒྱད་ཏེ། །བྱི་དྲ་ཏིའི་ལྷེ་བ་སྦྱར་ཡི་གེ་དགུ་བ་ནི་གཟའ་དགུའོ། །མད་ཀྱི་ཏིའི་ལྷེ་བ་  
སྦྱར་ཡི་གེ་བརྒྱ་བ་ནི་ཕྱགས་བརྒྱའོ། །ཏི་ཐུ་པའི་ལྷེ་བ་སྦྱར་ཡི་གེ་བརྒྱ་གཅིག་པ་ནི་དག་པོ་བརྒྱ་གཅིག་  
གོ། །རྩ་གཉིས་ལྷེ་བ་སྦྱར་ཡི་གེ་བརྒྱ་གཉིས་པ་ནི་ཉི་མ་བརྒྱ་གཉིས་སོ། །འདི་དག་ནི་རིག་བྱེད་ཀྱི་  
ལག་པའོ། །

༼ལྷ་༽པེལ་བ་ལ་སྟགས་པའི་ཡམ་ཤིང་བདུན་ནི་ཟས་བདུན། ག་ཡའི་ལ་སྟགས་པའི་ལྷེ་བ་སྦྱར་  
བདུན་ནི་ཕྱེ་བདུན། དང་སྤྱང་བདུན་ནི། ལགས་ལྷན་ཁྱེད་པའི་དབུ་མ་རིན་ཆེན་སྦྱོན་མེར་དངོས་  
སུ་དངས་པའི་མུ་ཞེགས་པའི་སྟོན་པ་སུམ་རུ་ཅ་གཅིག་གི་ནང་ནས། དབང་པོ་ནས་ས་ལ་དགའ་  
པའི་བར་ལ་བྱེད་པ་དང་། འབྲེ་ཀྱན་དང་ཡང་གི་ར་བ་སྟགས་ལ་བྱེད་པའི་བཤད་ཚུལ་གཉིས་ཏྲིག་  
གེ་འབར་བ་ལས་བྱུང་བའི་དང་པོ་ལ་དབང་པོ་ལ་སྟགས་པའི་མིང་ཅན་བརྒྱད་གསུངས་པས་དཔྱད་  
པར་བྱའོ། །ཟས་བདུན་ནི་སྟག་ཇས་དང་ཕྱེ་བདུན་ནི་ཇས་འབུལ་བའི་སྟགས་དང་དང་སྤྱང་བདུན་  
ནི་ཇས་འབུལ་ཡུལ་གྱི་ལྷའི་དང་སྤྱང་ཞིག་ཡིན་ནམ་སྟེ། བྱིམ་བདུན་འདྲན་ཚུལ་ཏྲིག་གེ་འབར་  
བར་མ་བྱུང་བས་འདིར་ཡང་མ་བཤད་ཏེ། ཉིན་ཞག་བདུན་ནི། ཡང་རྒྱ་རྩ་དང་སྦྱིན་སྟག་དང་  
མེ་བསྟན་པ་དང་ཞེས་སྟགས་ཏྲིག་གེ་འབར་བ་ལས་གསུངས་པ་འདིར་སྦྱིན་དང་མེ་དང་ཞེས་བྱུང་  
བ་དཔེ་མ་དག་གོ། །ཡང་རྒྱ་རྩ་ལ་སྟགས་པ་བདུན་ནི་ཉིན་ཞག་གི་མིང་དང་རྩ་རྩེ་ལ་སྟགས་པ་བདུན་  
ནི་ཉིན་མཆན་གྱི་ཆའི་མིང་ཡིན་མེན་ནི་དཔྱད་པའི་གཞི་ཡིན་ལ། ས་ལ་སྟགས་པའི་སྦྱེ་གནས་བདུན་  
ནི་བསང་གཏོར་གྱི་ཚུ་སྦྱོད་ཡིན་ནམ་སྟེ། །

༼ལྷ་༽དབང་ཤེས་ནི་དབང་དོན་ཕྱད་པ་ལས་སྦྱེས་དགོས་ན་ཐག་རིང་པོའི་གཟུགས་མཐོང་བའི་  
མིག་དབང་དེ་གཟུགས་དེ་དང་ཕྱད་པའི་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། ཏྲིག་གེ་འབར་བ་ལས། བྱངས་  
ཅན་དག་ཡིད་མ་གཏོགས་པའི་དབང་པོ་ལྷ་པོ་དག་ནི་ཡུལ་དང་ཕྱད་ནས་འདྲན་པར་འདོད་དེ། འདི་

ལྷ་རྒྱུ་ལ་སོགས་པའི་འདུག་པ་ནི་གནས་ནས་ཕྱི་རོལ་དུ་འཕྲོས་ནས་ཡུལ་འཛིན་པར་བྱེད་དོ་ཟེར་  
 བ་དགག་པའི་ཕྱིར། མིག་ནི་ཡུལ་དང་ཕྱད་མ་ཡིན། །དབང་བོ་ཡིན་ཕྱིར་ཡིད་བཞིན་དང་། །རྒྱན་  
 ཕྱིར་རྒྱ་དང་ལྷན་པའི་ཕྱིར། །ཡང་ན་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་བཞིན། །ཞེས་བྱ་བར་སྒྲུབ་སོ། །ཞེས་  
 པ་ལྷ་རྒྱུ་དཔྱད་པ་བས་ཀྱང་དབང་བོ་གནས་ནས་ཕྱི་རོལ་དུ་འཕྲོས་པར་འདོད་དམ་སྒྲུབ་སོ། །འོན་  
 ཀྱང་། རྟོག་གེ་འབར་བ་ལས། །ཁ་ཅིག་མིག་གི་འོད་ཟེར་ཡུལ་གྱི་ཕྱོགས་སུ་སོང་ནས་འཛིན་པར་  
 བྱེད་དོ་སྒྲུབ་དུ་སེམས་པ་དེ་དགག་པའི་ཕྱིར་བཤད་པ། མིག་ནི་འོད་ཟེར་ལྷན་མི་རིགས། །དབང་  
 བོ་ཡིན་ཕྱིར་དབང་གཞན་བཞིན། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་མིག་ནི་འོད་ཟེར་དང་ལྷན་པར་མི་རིགས་ཏེ། དབང་  
 བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དབང་བོ་གཞན་བཞིན་ཏེ། རི་ལྷ་རྒྱུ་བས་ཀྱང་སྒྲུབ་ཐག་རིང་བོར་འདུག་པ་ཐོས་  
 ལ། །ཡིད་ཀྱིས་ཀྱང་ཡུལ་དཔག་ཆད་སྟོང་གིས་བསྐྱེད་བ་དག་ཀྱང་ཤེས་མོད་ཀྱི། དེ་དག་འོད་  
 ཟེར་དང་ལྷན་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་མིག་ཀྱང་དེ་དང་འདྲ་བས་དེ་འོད་ཟེར་དང་ལྷན་པར་མི་རིགས་  
 སོ། །ཤེས་ཏེ་དེ་ལྷ་རྒྱུ་གི་དབང་བོ་འོད་ཟེར་དང་ལྷན་པ་མ་ཡིན་ན། འོན་ཏེ་ལྷ་རྒྱུ་ལ་དང་  
 རུག་པ་དག་སྒྲུབ་ཐོད་ན་མིག་དག་ལས་སྒྲོན་མེ་ལྷ་རྒྱུ་འབར་བ་འབྱུང་བར་སྒྲུབ་ཞེ་ན། དེའི་ཕྱིར་  
 བཤད་པ། མཆན་མོ་རྒྱ་བའི་མིག་འབྲས་སྒྲུབ་། །དབང་བོ་སྒྲུབ་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་  
 སྒྲུབ་ཐོད་ན་མཆན་མོ་རྒྱ་བ་ན་མས་ཀྱི་མིག་གི་འབྲས་བྱ་སྒྲུབ་བར་ཟད་ཀྱི་དབང་བོ་ནི་མི་སྒྲུབ་སྟེ། དེ་  
 ནི་བཞུན་དུ་མེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ནམ་པར་རྟོག་པ་དེ་ཡང་བཟང་བོ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་  
 སོ། །སྒྲུབ་བྱས་མེ་ལོང་གི་ངོས་ལ་བཞུས་པའི་ཆེ་མིག་གི་འོད་ཟེར་མེ་ལོང་ལ་ཕྱོག་པ་དེས་ཚུར་  
 རང་གི་བྱད་གཟུགས་མཐོང་བར་འདོད་མཁན་དེ་རྒྱལ་དཔོག་པ་ཡིན་པར་དབུ་མ་རྒྱན་འགྲེལ་བཤད་  
 དུ་བཤད་ལ། དེ་ལྷ་རྒྱུ་ཡུལ་གྱི་ཕྱོགས་སུ་སོང་བའི་མིག་གི་འོད་ཟེར་དེ་མིག་དབང་ཡིན་ན་ཚུར་བྱད་  
 གཟུགས་མཐོང་བའི་ཆེ་དབང་དོན་མ་ཕྱད་པར་འགྱུར་ཞིང་། འོད་ཟེར་དེ་མིག་དབང་མིན་ན་མིག་  
 དབང་ཡུལ་གྱི་ཕྱོགས་སུ་མ་སོང་བས་དབང་དོན་ཕྱད་པའི་ཚུལ་རི་ལྷ་རྒྱུ་ཡིན་དཔྱད་དགོས་སོ། །

། རྩོམ་ཆད་མའི་མདོའི་དར་རྒྱུ་ལས། དཔྱད་པ་བ་ན་རེ། རིས་དཔག་དང་། སྒྲུབ་དང་།  
 ཉེར་འཇལ་དང་། དོན་གྱིས་གོ་བའི་ཆད་མ་ལ་སོགས་པ་རྒྱས་པར་མདོར་མ་མཆོན་ཏེ། མདོན་





དེ། མེས་སྤྲེལ་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པས་མེ་ལ་སྤྲེལ་པའི་རྒྱས་པ་ཡོད་པར་དོན་གྱིས་གོ་བ་ལྟ་བུ་  
 མངོན་སུམ་སྤྲོན་དུ་འགྲོ་བ་ཅན་གྱིས་དོན་གྱིས་གོ་བ་ཡིན་ཏེ། ཆད་ཆེན་ལས། དེ་ལ་སྤྲེལ་པ་མངོན་  
 སུམ་རིག །མེ་ལ་སྤྲེལ་པའི་རྒྱས་ཡོད་དང་། །ཞེས་སོ། །རྗེས་དཔག་སྤྲོན་དུ་འགྲོ་བ་ཅན་གྱི་དེ་  
 ཡོད་དེ། ཡུལ་གཞན་དུ་ཕྱིན་པའི་རྟགས་ཀྱིས་ཉི་མ་འགྲོ་བར་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལས་ཉི་མ་ལ་འགྲོ་  
 བའི་རྒྱས་པ་ཡོད་པར་དོན་གྱིས་གོ་བ་ལྟ་བུ་དེ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། ཉི་མ་འགྲོ་བར་རྗེས་  
 དཔག་ལས། །དེ་ཡི་རྒྱས་པ་ལ་སྦྱར་བས། །ཞེས་སོ། །ལྟ་སྦྱོར་ཆོན་པོ་ཉིན་པར་ནི། །མི་ཟེལ་སྤྲེལ་  
 སོགས་ཆོག་ཐོས་པ། །མཆན་མོ་ཟ་བར་ཤེས་པ་ནི། །ཐོས་ལས་དོན་གྱིས་གོ་བར་བཤད། །ཅེས་  
 བཅུད་ལེན་མ་འགྲུབ་པའི་ལྟ་སྦྱོར་ཆོན་པོ་ཉིན་པར་ཟན་མི་ཟེལ་སྤྲེལ་པའི་ཆོག་ཐོས་པ་ལས་མཆན་མོ་  
 ཟན་ཟ་བར་གོ་བ་ལྟ་བུ་ནི་སྦྱར་སྤྲོན་དུ་འགྲོ་བ་ཅན་གྱི་དོན་གྱིས་གོ་བར་བཤད་དོ། །བ་ལང་བ་  
 མིན་དང་འདྲ་བར་རྟོགས་པས་བ་མེན་ལ་བ་ལང་མཆོན་པའི་རྒྱས་པ་ཡོད་པར་རྟོགས་པ་ལྟ་བུ་ནི་ཉིར་  
 འཇལ་སྤྲོན་དུ་འགྲོ་བ་ཅན་གྱི་དེ་ཡིན་པར་བཞུན་པ་ནི། བ་མེན་གྱིས་མཆོན་པ་ལང་གང་། །ཤེས་  
 པས་བཟུང་བ་རྒྱས་པ་ཉིད། །ཉི་བར་འཇལ་སྤྲོབས་ལས་བྱུང་བའི། །རྒྱས་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྟོགས་པར་  
 བྱེད། །ཅེས་སོ། །དོན་གོ་སྤྲོན་དུ་འགྲོ་བ་ཅན་གྱི་དོན་གྱིས་གོ་བ་ནི། སྤར་དངུལ་གྱི་ལྟ་ལྡིར་བ་ལ་  
 བུམ་བད་སྤར་ནས་ཕྱིས་གསེར་གྱི་ལྟ་ལྡིར་བ་མཐོང་ཆེ་བུམ་པའི་སྒྲིམ་པ་ན་སྤར་གྱི་བད་  
 སྤར་བའི་ཆོག་ལ་སྦྱོར་བ་བྱེད་པའི་རྒྱས་པ་ཡོད་པར་དོན་གྱིས་གོ་བ་ལས། སྤར་ཡང་བད་དུས་ཀྱི་  
 ཆོག་དེ་མི་རྟག་ཡིན་ན་ཐ་སྙད་ཀྱི་དུས་སུ་མི་འགྲོ་བས་བད་སྦྱོར་བའི་ཆོག་དེ་རྟག་པ་ཡིན་པར་དོན་  
 གྱིས་གོ་བ་ལྟ་བུ་སྟེ། བརྗོད་པ་སྦྱོར་བའི་རྒྱས་པ་ལས། །གཞན་དུ་འགྲུབ་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། །དོན་  
 གྱིས་གོ་བར་རྟོགས་པར་འགྱུར། །དེ་ལས་གཞན་པ་འགྲོ་བ་མིན། །སྤར་ཡང་དོན་གྱིས་གོ་བ་གཞན།  
 ཉིད་ཀྱིས་སྦྱོར་ནི་རྟག་ཉིད་དེས། །གང་ཕྱིར་རྟག་པ་མིན་ན་བད། །ཐ་སྙད་ལ་ནི་རྗེས་འཇུག་མིན། །  
 །ཞེས་སོ། །ཆད་མས་ངས་པའི་དངོས་མེད་པས། །ནག་པ་བྲིམ་ན་མེད་པ་ཡི། །བྱེ་བྲག་ལས་ནི་  
 ཕྱི་རོལ་ན། །ཡོད་པར་འགྲུབ་ཅེས་གང་སྦྱས་པ། །དངོས་མེད་དེ་ལས་བྱུང་བ་གཞན། །དོན་  
 གྱིས་གོ་བ་ཞེས་བཤད་དོ། །ཞེས་ནག་པ་མ་གཤིབ་བྲིམ་ན་མེད་པས་ཕྱི་རོལ་ན་ཡོད་པར་རྟོགས་པ་

ལྟ་བུ་ནི་དངོས་མེད་སྟོན་དུ་འགྲོ་བ་ཅན་གྱི་དོན་གྱིས་གོ་བར་བཤད་དོ། །དཔྱད་པ་བས་དངོས་པོ་  
ལ་ཡོད་པའི་ངོ་བོ་དང་མེད་པའི་ངོ་བོ་གཉིས་འདྲོད་ལ། དེའི་མེད་པའི་ངོ་བོ་ལ་ནི་མངོན་སུམ་ལ་  
སོགས་པའི་ཆད་མ་གཞན་ལྟ་བོ་འཐལ་བྱེད་དུ་མི་སྦྱེ་སྟེ། མངོན་སུམ་ལ་སོགས་པའི་ཆད་མ་ལྟ་བོ་  
ནི་དངོས་པོའི་ཡོད་པའི་ངོ་བོ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དངོས་པོའི་མེད་པའི་ངོ་བོ་དེ་ལ་ཆད་མར་  
སོང་བའི་སྒྲིལ་ནི་དངོས་པོ་མེད་པའི་ཆད་མ་ཡིན་ནི་ཞེས་པ་ནི། དངོས་པོ་གང་ཞིག་ངོ་བོ་ལ། །ཞེས་  
སོགས་སོ། །ཨྲ་ན་མེད་པ་སོགས་བཞི་བོ་གོ་སྟེ་ཞིང་། དེ་བཞི་ག་དངོས་པོར་འདྲོད་དོ། །གཅིག་  
ལ་གཅིག་མེད་པར་བརྟེན་དེ། །ཞེས་པའི་འཕྲོར། དེ་ལས་གཞན་དངོས་མེད་ཅིང་དེའི། །བདག་  
ཉིད་གཞན་ལ་མེད་པས་སོ། །ཞེས་རྟེན་དང་བ་ལང་པ་ཚུན་མེད་པར་བཤད་པ་སོགས་ཡོད་པས་  
ན། །འདིར་བྲངས་པ་ལ་ནས་ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་སྤྱད་ཆོག་ཡོད་ན་བཟང་ངོ་། །

༼ལ་དུག་གི་བྲང་སྤྱང་བའི་ལོ་རྒྱུས་དང་ཆངས་པའི་དབུལ་བ་སྟེན་པ་སོགས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་  
ཡོད་ཀྱང་དེ་དག་མ་བཤད་པར་བཏང་སྟོམས་སུ་བྱས་ནས། ཐུབ་པ་ཙྏ་ར་ཀ་བའམ་སྟེན་དབུད་པའི་  
ཆད་མ་འདྲོད་ཚུལ་བཤད་པར་བྱ། །ཞེས་པའོ། །དེའི་འདྲོད་ཚུལ་ནི། རྣམ་འགྲེལ་ཁྲིཀ་ཆེན་ལས།  
ཙྏ་ར་ཀ་བའམ་སྟེན་དབུད་པ་ན་རེ། རིགས་པ་དང་། མི་དམིགས་པ་དང་། །ཞེས་གྲགས་པ་དང་།  
སྤྱད་པ་དང་། རྣམ་སེམས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཆད་མ་གཞན་དག་ཀྱང་ཡོད་དོ། །ཞེས་འདྲོད་དོ། །དེ་  
ཡང་དེ་ཡོད་ན་ཡོད་པས་དེའི་འབྲས་བུ་རྟོགས་པ་ནི་རིགས་པའི་ཆད་མ་སྟེ། འདི་རྟོག་བཅས་ཡིན་  
པས་མངོན་སུམ་མིན་ལ། དེའི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་རྟོགས་ལ་དཔེ་མེད་པས་རྗེས་དཔག་ཀྱང་མ་ཡིན་  
ནོ། །དཔེ་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་དེ་ཡོད་ན་ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱི་ནང་ཆན་མ་ཡིན་པའི་དཔེ་བཞུན་རྒྱ་མེད་  
ལ། རང་ཆན་དེ་ཉིད་དེའི་དཔེར་བཞུན་ན། དེ་ལ་འང་དེའི་ནང་ཆན་གཞན་ཞིག་དཔེར་བཞུན་  
དགོས་པས་ཐུག་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་འདྲོད་དོ། །དེ་དམིགས་པ་མེད་པས་དེ་མེད་པར་  
རྟོགས་པ་ནི། མ་དམིགས་པའི་ཆད་མ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་རྗེས་དཔག་མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཨྲ་  
མ་ལྟར་སྟེ། །སྟེ་བོ་སྟེ་མ་དག་གིས་བཞུན་པའི་གྲགས་པ་བརྒྱད་པ་ནི་ཞེས་གྲགས་ཀྱི་ཆད་མ་  
སྟེ། དཔེར་ན་ཤིང་ལྗོན་པ་འདི་ལ་གནོད་སྤྱན་གནས་སོ་ཞེས་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །ཆོགས་

པ་ཡོད་པར་རྟོགས་པ་ན། ཚོགས་པ་ཅན་ཡོད་པར་རྟོགས་པ་ནི་སྲིད་པའི་ཆད་མ་སྟེ། སྡོང་ཡོད་པར་ཤེས་པ་ན་བརྒྱ་ཡོད་པར་ཤེས་པ་བཞིན་ནི་ཞེས་ཟེར་རོ། ། ཁྱུ་མཚན་གང་ཡང་མེད་པར་འདི་ལྟ་བུ་འབྱུང་ངོ་རྣམས་ཀྱི་སྐབས་པ་ལས་དེ་ལྟར་བྱུང་བ་ནི་རྣམས་སེམས་པའི་ཆད་མ་སྟེ། དཔེར་ན་གཞིན་རྒྱུ་མཛད་གཤེད་འདུག་གི་མིང་བོ་འོང་ངམ་རྣམས་པ་ན་འོངས་པ་ལྟ་བུ་འཁྲུག་ཟེར་རོ། ། ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །

༼ར༽ཁྱད་པར་འཕགས་པའི་བསྟོན་འགྲེལ་ལས། འཇིག་རྟེན་འདིར་རྣམས་ཡིན་ནག་ཁྲ་བོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། ཀྱན་གཏོང་ཞེས་བྱ་བ་པ་རོལ་གཞོན་པ་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པ་གཉིས་ཤིག་བྱུང་བ་དང་། དེ་དག་ཕན་ཚུན་དེགས་པའི་དབང་གིས་མི་མཐུན་པར་གྱུར་ལ། དེས་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་གསུམ་ལས་རྒྱལ་བའི་ཕྱིར་རོ། ། རྩོད་པ་ནི་ཁྱབ་འཇུག་གིས་དེའི་རྩོད་པ་མི་བཟོད་པས་གསོག་པའི་ཐབས་ལ་བཙོན་པར་བྱེད་དོ། ། རི་ཅམ་དུ་དུས་གཞན་ཞིག་གི་ཆེ་ཁྱབ་འཇུག་འཁོར་ལོ་ཐོགས་ཏེ། ནག་ཁྲ་བོའི་གན་དུ་སོང་ནས་དེ་དང་ལྷན་ཅིག་འཐབ་པ་ལ་ཞུགས་པ་དང་། དེ་ནས་དེའི་དབྱུག་པས་བསྐྱུན་ཏེ། ལུས་སྒྲུང་པར་གྱུར་པས་ཁྱབ་འཇུག་འདར་ཞིང་ཞུམ་པ་དང་འབྲོ་བར་རྩོམ་པ་དང་། གནས་གཞན་མ་རྟེན་པས་ཀྱན་གཏོང་ཉལ་བའི་ཁྲིའི་འོག་དུ་ཞུགས་པར་གྱུར་དོ། ། དེ་ཡང་མཐུགས་པར་འོང་ནས་གར་སོང་སྐར་བྱུང་ཞིག་ཅེས་སྐྱས་པ་དང་། ཀྱན་གཏོང་གཉིད་སད་པར་གྱུར་དོ། ། སད་ནས་ཀྱང་དེ་འོངས་པ་མཐོང་ཞིང་ཁྲིའི་འོག་ནས་སྐྱོབས་ཤིག་ཅེས་ཉམ་ཐག་པའི་སྐྱོ་ཐོས་ཏེ་བསམ་པ། འདི་ནི་ངེས་པར་ཁོ་བོ་བསད་པའི་ཕྱིར་འོངས་ལ་ངའི་བསྟེན་བཀྱར་བ་ནི་སྐྱག་ནས་ཁྲི་འདིའི་འོག་དུ་ཞུགས་པ་ཡིན་ནི་རྣམས་དུ་བསམས་ནས། གཞན་གྱིས་བརྣམས་པ་ཆེན་པོ་འདི་ལྟ་བུ་སུ་ཞིག་གིས་བཟོད་པར་རྒྱས་ཞེས་སྐྱོ་ཞིང་མཚོན་ཆ་སྤངས་ཏེ་ལངས་ནས་དེ་དག་ཕན་ཚུན་འཐབ་པར་གྱུར་པ་དང་གཉིས་ཀ་ཤི་བར་གྱུར་དོ། ། ཞེས་སོ། །

༼ལ༽ལྟའི་རྗེ་བོ་རྣམས་ཆ་ལ་ལྷས་མཚན་སྟེར་བ་དང་ཆོག་མང་འཕྲེ་བ་དེན་ཆོག་གྲུབ་པ་ནི་བདེན་ན་མཚོན་ཆ་འཛིན་པའི་དགོས་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད་ཅེས་པའོ། ། གཞན་ཡང་། དབང་ཕྱུག་གི་ནི་བཀའ་དྲིན་གྱིས། ། རྣམས་ཆ་ལ་བྱེ་བ་ཕྱག་ ། བྱེད་དང་བཅས་པའི་གསུམ་གྱི་ལོར། ། དེ་འདིར་ཆེ་བྱིན་བརྟུན་མིན་ཅི། ། འབུམ་ཕྱག་བཞི་བརྒྱ་ཅ་གསུམ་དང་། ། ཁྲི་ཕྱག་གཉིས་ཀྱི་ལོ་རྣམས་ནི། ། རྟོགས་

ལྷན་ལ་སྐོས་དུས་བཞི་ཡི། །ལོ་ལོ་གྲངས་སུ་རབ་དུ་བསྐྱགས། །ཞེས་སྐོས་དང་། གསུམ་  
 ལྷན་རྩ་མ་ཆ་སྦྱོར་གྱིང་། །གསུམ་ལྷན་རྩ་མ་ཆ་བསད་པའང་། །ཞེས་དབང་ལྷན་གསུམ་རྩ་མ་ཆ་  
 ལ་ལོ་བྱེ་བ་ལྷན་གསུམ་དང་ས་ཡ་ལྷན་ལྷའི་ཆོ་བྱེན་པ་དང་། །ས་ཡ་ལྷན་བཞི་དང་འབྲུམ་ལྷན་གསུམ་  
 དང་ཁྱི་ལྷན་གཉིས་ཀྱི་ལོ་ནི་རྩོགས་ལྷན་ལ་སྐོས་པའི་དུས་བཞིའི་ཆད་དུ་བསྐྱགས་པ་དང་། །རྩ་  
 མ་ཆ་གསུམ་ལྷན་དུ་སྦྱོར་ནས་གསུམ་ལྷན་གྱི་དུས་སུ་ཤི་བ་འགལ་བ་སྐོས་དང་། །མེད་ལུས་ཆད་  
 གཞུགས་ལྷན་བརྒྱུད་བཞད་པ་དང་། །སྤང་ཆེན་འབྲུམ་ལྷན་བརྒྱུད་ཅུ་ཅ་བཞི་དང་། །རྒྱུད་གི་ཤུགས་  
 ཅན་གྱི་རྩ་བྱེ་བ་ལྷན་བཅོ་བརྒྱད་ལ་སྐོས་པའི་དཔུང་ཆོགས་ཡན་ལག་བཞི་དང་། །ན་རྒྱུད་ཉུག་  
 རུམ་བརྒྱུད་མོ་རྣམས་སྤོང་ལྷན་དགྲུ་བརྒྱུད་ཅུ་ཅ་དུག་དང་། །སྦྱོང་དགྲུ་རྣམས་ཀྱི་བརྒྱུད་གཡོག་ལ་སྐོས་  
 པ་བཅོད་དུ་མེད་པ་དང་བཅས་པའི་འཁོར་ལོ་བསྐྱར་བའི་རྒྱལ་བོ་སྟོབས་པོ་ཆེན། །རྒྱུད་པག་ཆད་  
 བརྒྱུད་གཉིས་དང་ཞེད་དུ་དཔག་ཆད་དགའི་ཆད་ལྷན་གྱི་གྲོང་ཁྱེར་ཨ་ཡོ་རྒྱའི་ནང་དུ་ཤིང་བཞི་གྲོག་  
 སྤུར་གྱི་ཆད་དུ་སྤང་ཆེན་གྱི་ཁྱེད་རྣམས་ཤིང་བར་སྦྱོར་བ་བཞིན་དུ་རྩན་སྦྱོར་ཡིན་ཞེས་པའོ། །ལྷ་མ་ཡིན་  
 གྱི་རྒྱལ་བོ་སྟོབས་ལྷན་རྒྱལ་མེད་བྱེད་པའི་དུས་སུ་ལྷ་དང་ལྷ་མེན་གྱིས་རི་བོ་མཚན་རས་སྤྱབ་ཤིང་བྱས་  
 རས་འོ་མའི་རྒྱ་མཚོ་བསྐབ་པ་ལས་རྩ་མཐོང་བོས་དང་། །སྤང་བོ་ཆེ་ས་བསྐངས་དང་། །ནོར་བུ་ཀོ་  
 རྩ་ལྷ་དང་། །ཤིང་ཡོངས་འདུ་ས་བརྟོན་དང་། །ལྷ་མོ་ཨ་པ་ས་ར་རྒྱས་བྱུང་དང་། །ཁུང་འཇུག་གི་  
 རྒྱུད་མ་ལྷ་མོ་དཔལ་མོ་དང་། །ནམ་མཁའི་རྒྱ་བ་དང་། །ལྷའི་བདུད་ཅི་དང་། །ནག་པོ་བཅེགས་  
 པའི་དུག་རྣམས་བྱུང་བར་གྱུར་ཏི་ཞེས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ཆོག་རྣམས་མི་བདེན་ཏེ། །དེའི་སྟོན་ནས་  
 ཁུང་འཇུག་རྒྱུད་མ་དཔལ་མོ་དང་ལྷན་ལ། །ནམ་མཁའ་ལ་རྒྱ་བ་རྩག་དུ་གནས་པས་ན་སྟོབས་ལྷན་  
 གྱི་སྦྱིད་ལ་བསྐབ་པ་དང་། །མཚན་རས་བསྐབ་ཤིང་བྱས་པ་གང་སྟེ་མི་འཐད་ཅིང་། །གལ་ཏེ་མཚན་རས་  
 རྒྱ་མཚོ་བསྐབ་ན་མཚན་རས་ལ་གནས་པའི་གནོད་སྦྱོན་ལ་སྐོས་པའི་བྱིས་གང་སྟེ་བཞིག་ཅིང་རྒྱུད་བོས་  
 པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ། །རྒྱུད་གྲགས་ཕྱིད་པའི་ས་ཆ་ལ་གྲོང་འབྲུམ་ལྷན་གཅིག་དང་ཁྱི་  
 ལྷན་གཉིས་དང་སྤོང་ལྷན་ལྷན་པར་འགྱུར་བ་སྐོས་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ཆོག་པལ་ཆེར་མི་བདེན་པས་  
 རྩ་རྩ་དང་རྩ་མའི་སྟོན་དག་སྦྱོར་པས་བྱས་པ་རྣམས་ཆོག་སྦྱེ་ཕན་ཚུན་འགལ་བར་མཁས་



ཏེ་དེ་ལྟར་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཀྱུ་ལ་པོ་སྟོབས་ལྡན་གྱི་དུས་སུ་ས་བསྐྱུངས་དང་མཐོང་ཐོས་  
དང་དཔལ་མོ་དང་རྟོག་ལྟ་དང་བདུད་ཅི་རྣམས་བྱུང་བ་དེ་ནི་བདེན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ན།  
ཡན་རྟ་ཀའི་གཡུལ་ལ་འདུག་པའི་ཆེ་ལྡན་ཐམས་ཅད་རང་རང་གི་མཆོན་ཆ་འཛིན་པ་དང་རང་རང་  
གི་བཞོན་པ་ལ་གནས་པ་ཞེས་པ་ལས་དབང་བོའི་བཞོན་པ་ས་བསྐྱུངས་ཀྱང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་  
པ་ལ། དང་སྤྱིར་གདུག་པ་རྣམས་ཀྱིས་འགལ་སྤྱིར་སྦྱས་པ་ལྟར་ཡན་རྟའི་དུས་སུ་ཐམས་ཅད་ཡོད་  
པ་བདེན་མོད་ཀྱི་བར་སྐབས་སུ་དང་སྤྱིར་དུར་བུ་ས་གནས་ངན་ལེན་གྱིས་དམོད་པ་བཏབ་པས་ལྟའི་  
དབང་བོའི་འཕྱོར་བ་ས་བསྐྱུངས་སོགས་ཀྱི་མཆོར་ཞུགས་སོ་ཞེ་ན། དེ་ཉིད་ནི་བདེན་པ་མ་ཡིན་ཏེ།  
དབང་བོའི་དམོད་པས་ལྟ་གཞན་ཁྱབ་འདུག་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་འཕྱོར་བ་ཉམས་པར་མི་འགྱུར་  
བའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་། འོག་དུ་ཞུགས་ནས་ས་ཆེན་བཏགས་པར་རུས་པ་ཡིན་ན་དང་སྤྱིར་  
གི་དམོད་པས་རང་གི་བཙུན་མོད་པལ་མོ་དང་ནོར་བུ་རྟོག་ལྟ་སོགས་ས་འོག་དུ་འགྲོ་བ་ལ་འཛིན་པར་  
མི་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་རི་ལྟ་བུ་སྟེ་རྒྱ་མཚན་མེད་པས་མི་འཐད་ཅེས་པ་དང་། ཁྱབ་འདུག་ལ་གུས་  
པ་རྣམས་ཉམས་པར་མི་འགྱུར་ན་ཁྱབ་འདུག་ལ་གུས་པའི་ཆུང་མའི་ལན་བུ་ནས་བཟུང་སྟེ་དགས་  
ཁྱེར་བ་འགལ་བ་དང་། དེ་ལ་གུས་པའི་བཤེས་དང་གཉེན་དང་བུ་རྣམས་ཉམས་པར་གྱུར་ཏེ་རིགས་  
རྒྱུད་ཆད་པ་འགལ་ཞེས་པའོ། །

༼དེ་རྣམ་འགྲེལ་ལས། ཁ་ཅིག་སྦྱ་སོགས་ཕྱིར་ན་སྟོན། །ཟད་མེན་ཞེས་སོགས་དེ་ལྟོག་ལ།  
ཐེ་ཆོམ་ཟ་བ་དེ་ཕྱིར་འབྲུལ། ཞེས་པ་ལྟར་ངག་སྦྱ་བའི་རྟགས་ཀྱིས་སྦྱ་བ་བོའི་སྦྱེས་བུ་པ་རོལ་པོ་  
ཉེས་ཟད་ཀྱི་སྦྱེས་བུ་མ་ཡིན་པར་སྦྱབ་པ་ནི་ལྟོག་ཁྱབ་སྦྱབ་པ་ལ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་པར་ངེས་  
མི་དགོས་པ་དང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པར་མ་མཐོང་བ་ཅམ་གྱིས་ལྟོག་ཁྱབ་སྦྱབ་པར་འདོད་  
པ་སྟེ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་བ། །ཅམ་གྱིས་འབྲས་སྦྱི་མཐོང་བ་ལས། །གཏན་ཆོགས་  
ཤེས་པ་ཆད་ལྟར་སྤང་། །ཆོག་ལས་ཆགས་ཅན་ལ་སོགས་བཞིན། ཞེས་འབྲས་བུའི་སྦྱི་ཆོས་ཅན་  
ལ་མཐོང་ཞིང་རྟགས་དེ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་བ་ཅམ་གྱིས་གཏན་ཆོགས་དེ་རྒྱུའི་ཁྱད་པར་  
དཔོག་པའི་རྟགས་ཡང་དག་དུ་འདོད་པ་ནི་གཏན་ཆོགས་ལྟར་སྤང་དང་ལྟག་ལྟན་ཡིན་པར་སྦྱབ་པའི་

མཐུན་དཔེར་ཆོག་ལས་ཆགས་ཅན་དུ་སྐྱབ་པ་བཀོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཇི་བས་རྟགས་མི་མཐུན་  
 ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་ཇི་ཇི་བྱབ་སྐྱབ་པར་འདོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། གལ་ཏེ་རྟགས་ཀྱི་  
 ཇི་ཇི་བྱབ་དེས་པ་ལ་རྟགས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་མཐའ་དག་ལ་མེད་པར་དེས་དགོས་ན། རྟགས་  
 དེ་སྐྱབ་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་མཐའ་དག་ལ་ཡོད་ན་སྒྲུང་དུ་རུང་བ་ལ། མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་  
 རྟགས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་མཐའ་དག་ལ་མེད་པར་དེས་པར་བྱེད་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་ན་སྐབས་  
 ཀྱི་ཕྱི་ཆོལ་གྱིས་རྟགས་ཀྱི་ཇི་ཇི་བྱབ་དེས་པ་ལ་སྐབས་ཀྱི་ཕྱི་ཆོལ་གྱིས་རྟགས་དེ་ཉིད་གང་ལས་ཇི་ཇི་  
 པའི་གཞི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་མཐའ་དག་དེས་དགོས་པར་འགྱུར་རོ་སྟམ་པའོ། །དག་སྐྱབ་པ་ལས་ཆགས་  
 ཅན་དུ་སྐྱབ་པ་ནི་འདོད་པ་དང་འདོད་ཆགས་དོན་གཅིག་ཏུ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དག་སྐྱབ་པ་  
 ལས་སྐྱབ་འདོད་ཡོད་པར་དཔོག་པས་ན་འདོད་ཆགས་ཀྱང་ཡོད་པར་སྐྱབ་སྟེ། འདོད་པ་དང་འདོད་  
 ཆགས་ཀྱང་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ། །ནང་བ་སངས་རྒྱས་པའི་ལུགས་ལ་ཇི་ཇི་བྱབ་དེས་པ་  
 ལ་ཇི་ཇི་གཞི་མཐའ་དག་དེས་མི་དགོས་ཏེ། དེ་ཕྱིར་ཆོས་མི་མཐུན་དཔེ་ལ། །དེས་པར་འདི་ལ་  
 གཞི་མི་འདོད། །དེ་དག་མེད་ནའང་དེ་མེད་ཅེས། །བཤྲོད་པ་ལས་ཀྱང་དེ་རྟགས་ཕྱིར། །ཞེས་  
 རྟགས་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་བའི་དབང་གིས་རྟེན་སུ་འགྲོ་ཇི་ཇི་བྱབ་པ་དེས་པའི་ཕྱིར། །འབྲས་རང་གཉིས་  
 པོ་འདི་ལ་ཇི་ཇི་བྱབ་འགྱུར་པ་ལ། རྟགས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཆོས་མི་མཐུན་དཔེ་མཐའ་དག་ལ་མེད་པར་  
 དེས་དགོས་ཀྱང་། དེས་པར་རྟགས་ཀྱི་ཇི་ཇི་གཞི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་མཐའ་དག་དེས་པ་ལ་ལྟོས་དགོས་  
 པར་མི་འདོད་དེ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་མཐའ་དག་མ་དེས་ཀྱང་། བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་དེ་དག་མེད་ནའང་  
 རྟགས་དེ་མེད་ཅེས་པའི་འབྲེལ་བ་དཔེ་ལ་བརྟན་ཅིང་། སྐྱབ་དག་གིས་བཤྲོད་པ་ལས་ཀྱང་རྟགས་  
 ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་དེ་དེས་པའི་སྐབས་ཀྱིས་རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་མཐའ་དག་ལ་མེད་དེས་ཀྱི་ཇི་ཇི་  
 བྱབ་དེ་རྟགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཤད་པས་སོ། །སྐྱ་སྟགས་ཞེས་པའི་སྟགས་སྐྱས་སྐྱེས་བྱའི་རྟགས་  
 ཀྱིས་སྐྱོན་ཟད་མིན་པར་སྐྱབ་པ་སྟགས་སྤྱད་ཅིང་། རྟགས་དེ་དག་བྱབ་པ་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། ཇི་ཇི་  
 པ་ལ་ཐེ་ཆོས་ཙམ་འདྲེན་པའི་རྟགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཐུན་མོང་དུ་བཀག་པ་ཡིན་ནོ། །དམ་བཅའ་  
 ལ་མཐའ་བཅད་ནས་འགོག་པ་ནི། རྟག་ཉིད་ཕྱིར་རམ་ཐབས་མེད་ཕྱིར། །ཡང་ན་ཐབས་ནི་མི་



ཤེས་ཕྱིར། སྦྱོན་ནམས་མི་ཟད་པ་ཉིད་ཅེས། །བྱ་བར་ཡོངས་སུ་རྟོག་གང་ན། །རྒྱ་ཡོད་ཕྱིར་  
 དང་རྒྱ་ཡིན། །གཉེན་པོ་གོམས་པས་ཟད་ཕྱིར་དང་། །རྒྱ་ཡི་རང་བཞིན་ཤེས་པ་ཡིས། །དེ་ཤེས་  
 པ་ཡང་གྲུབ་པ་ཡིན། །ཞེས་དངོས་སུ་གསུངས་པའི་བཏག་པ་གསུམ་དང་དོན་ཐོབ་ཀྱི་བཏག་པ་གཉིས་  
 ཏེ་བཏག་པ་ལྷས་འགོག་པ་སྟེ། གཞུང་གི་ཆོག་དོན་ནི། །ཉེ་ཆེན་ལས། ཉེས་པ་ཟད་པ་མི་སྲིད་  
 པའི་རྒྱ་མཆན་སྦྱོན་ཆགས་སོགས་ནམས་ཏག་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རམ་མི་ཏག་ཀྱང་དེ་སྤྱོད་པའི་ཐབས་  
 མེད་པའི་ཕྱིར་རམ་ཡང་ན་ཐབས་ནི་ཡོད་ཀྱང་སུས་ཀྱང་མི་ཤེས་པའི་ཕྱིར་རམ་བསྐྱབས་ན་ཤེས་པར་  
 རུས་པ་ཡིན་ཀྱང་དོན་དུ་གཉེར་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རམ་དོན་དུ་གཉེར་བ་ཡོད་ཀྱང་སྦྱོན་པར་བྱེད་པ་  
 མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། སྦྱོན་ནམས་མི་ཟད་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བར་ཡོངས་སུ་རྟོག་གང་ན་དེ་དག་ཏག་པ་  
 མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྤྱོད་པའི་ཐབས་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་ཡི་ནི་གཉེན་པོ་གོམས་  
 པས་མ་ལུས་པར་འཇོག་པའི་ཕྱིར་དང་། ཐབས་ཡོད་ཀྱང་མི་ཤེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱའི་རང་བཞིན་  
 ཤེས་པ་ཡིས་དེའི་གཉེན་པོ་དེ་ཤེས་པའང་གྲུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དོན་དུ་གཉེར་བ་མེད་པ་མ་ཡིན་  
 ཏེ། བཙེ་ལྟ་སྤྱད་པ་ལྷུ་ལ་གཞིམ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་དོན་དུ་གཉེར་བ་ཡོད་པར་བསྐྱབས་  
 ཟེན་པའི་ཕྱིར། ཐབས་སྦྱོན་པ་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྦྱོབ་པ་ཉིད་གཟིགས་ལམ་གསུང་བ། །ཞེས་  
 སོགས་ཀྱིས་སྦྱོབ་པར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་བཏགས་པ་བྱེ་མ་འདི་གཉིས་དོན་ལ་ཐོབ་ཀྱང་  
 བསྐྱབས་ཟེན་མ་ཐག་པ་དང་། སྦྱོབ་པར་འགྱུར་མ་ཐག་པ་ཡིན་པས་འདིར་དངོས་སུ་མ་བཞོད་པའོ།  
 །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །འདིར་དངས་པ་ལ། ཡང་ན་ཐབས་ནི་མི་ཤེས་ཕྱིར། །ཞེས་པའི་རྟེན་བ་མ་  
 བྱང་བ་ནི་ཡིག་ཏེར་རོ། །སྤྱིར་ན་གྲུབ་འགྲེལ་ཆེན་མོ་འདིར་ཡིག་ཏེར་ཤིན་ཏུ་མང་བོ་ཡོད་པ་ནམས་  
 གྲིས་མ་ལངས་པས་ཡལ་ཆེར་བཏང་སྦྱོམས་སུ་བྱས་སོ། །

།ཨ་ཆད་ཆེན་ལས། སྒྲིབ་ཀྱི་མ་སྤངས་པ་ཅན། །སེམས་ཅམ་རང་རིག་པའི་ངོ་བོ། །ཞེས་  
 བྱང་ངོ་། །གཞུང་འདི་ནི། གང་དག་གཉེན་པོ་ཉེར་གནས་ན། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་ལས་ཕྱིས་  
 བྱང་བས་ན། འདིར་ཞེས་དང་ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་གཅོད་ཆོག་ཆད་དོ། །གང་གཉེན་པོའི་ཚུགས་ཉེ་  
 བར་གནས་པ་ན་འགྲེལ་པའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་ན་གཉེན་པོའི་ཚུགས་ཤིན་ཏུ་འཕེལ་བ་ན་ཤིན་ཏུ་འགྲེལ་

སྤྲེད་པས་ཁྱབ་སྟེ། དཔེར་ན་གསེར་གྱི་དྲི་མ་ལ་སོགས་པ་བཞིན། ཅོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་  
སྤྲེད་པ་ཡང་གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་ཉེ་བར་གནས་པ་ན་འགྲིབ་པའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་པའོ། །

༼ཀ༽གནས་སྐབས་གང་ལ་ཆགས་ཅན་འདོད། །དེ་འདྲ་ཞེ་སྤང་ཅན་མི་འགྱུར། །ཞེས་པ་  
དེ་ཆགས་སྤང་གནིས་ཀ་གཅིག་ཆར་མངོན་དུ་མི་འགྱུར་བའི་ཤེས་བྱེད་ཡིན་ཞིང་། དྲི་མ་སེམས་  
ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་མ་ཞུགས་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ་ཡང་དོན་གྱིས་འབྲེལ་མོད་ཀྱང་། དངོས་ཀྱི་དོན་ནི་  
རྟེན་གཅོད་ལས། གནས་སྐབས་གང་ལ་བད་ཀན་ལྷག་པར་འཕེལ་བཞིན་པའི་གང་ཟག་དེ་འདྲ་ཆོས་  
ཅན། དེའི་ཆོ་ཞེ་སྤང་ཅན་དུ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། དེའི་རྒྱ་མེད་ཅིང་ཆགས་པ་དྲག་པོ་ཅན་ཁོ་ནར་  
འདོད་རིགས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། ཆགས་སྤང་དེ་གནིས་འཛིན་སྤངས་ཀྱི་དོ་བོ་མི་མཚུངས་  
པར་འགལ་བའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། འདི་ལ་ཞེ་སྤང་མི་འབྱུང་བ་ཉིད་དུ་ངེས་པར་མཐོང་  
བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རེས་འགའ་ཞེ་སྤང་སྟེ་བར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་རྒྱུང་མཁྱིམ་བད་ཀན་  
གྱི་ནད་གསུམ་དང་དུག་གསུམ་རྒྱུ་འབྲས་སུ་གྱུབ་ན་ཏེ་ཅང་ཐལ་བ་འཕེན་པའི་སྐབས་ཡིན་ནོ། །

༼ཁ༽རྟེན་མ་འབྲེལ་ལས། གོ་མས་ལས་ཁྱད་པར་འགྱུར་ན་ཡང་། །མཚོངས་དང་རྒྱུ་ཡི་རྫོད་  
པཞིན་དུ། །རང་བཞིན་ལས་འདས་མིན་ཞེ་ན། །ཞེས་པའི་དོན་ནི། བརྟེ་བ་དང་ཤེས་རབ་ལ་  
སོགས་པ་གོ་མས་པར་བྱས་པ་ལས་རུང་ཟད་ཁྱད་པར་དུ་འགྱུར་ན་ཡང་ཆད་ཅན་གྱི་རང་བཞིན་ལས་  
འདས་ནས་མཐའ་མེད་དུ་འཕེལ་བར་འགྱུར་བ་མིན་ཏེ། དཔེར་ན་མཚོངས་པ་གོ་མས་པས་རུང་  
ཟད་ཁྱད་པར་དུ་འགྱུར་ཡང་མཐའ་མེད་དུ་མི་འཕེལ་བ་དང་། རྒྱུ་ཡི་རྫོད་རུང་ཟད་ཁྱད་པར་དུ་འགྱུར་  
ཡང་མཐའ་དམར་འབར་བར་འགྱུར་བ་མིན་པ་བཞིན་དུ་འོ་ཞེ་ན། ཞེས་ཕྱོགས་སྤེའི་རྩོད་པ་བཞུན་  
ལ། མཚོངས་པ་དང་རྒྱུ་ཡི་རྫོད་ལ་དྲགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དེན་བརྟན་པ་དང་འབད་རྩོད་སྒྱུར་མ་འབའ་  
ཞིག་ལ་མི་ལྟོས་པར་གོ་མས་པས་རིགས་འདྲ་སྤྲེལ་སྤྲེལ་ལས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་ཁྱད་པར་དུ་འགྱུར་བ་གནིས་  
མཚང་བས་མཐའ་མེད་དུ་འཕེལ་བ་མིན་ལ། བརྟེ་བ་དང་ཤེས་རབ་སོགས་སྟོམ་པ་ལ་དེ་ཆང་བས་  
མི་མཚུངས་པར་སྟོན་པ་ལ། བྱས་ཏེ་གལ་ཏེ་སྒྲར་ཡང་ནི། །འབད་རྩོད་ལ་ནི་ལྟོས་འགྱུར་རམ། །  
དེན་མི་བརྟན་པ་ཉིད་འགྱུར་ན། །ཁྱད་པར་དག་ནི་མི་འཕེལ་ན། །རང་བཞིན་དེ་འདྲ་མ་ཡིན་ཏེ། །

ཞེས་སོགས་གསུངས་ཏེ། རྒྱལ་པོ་ལེའུ་གཉིས་པ་ཙ་འགྲེལ་ལས་ཤེས་དགོས་སོ། །གོ་མས་པའི་  
སྟོབས་ཀྱིས་མཆོངས་པ་མཐའ་མེད་དུ་འཕྲེལ་བ་མེད་ན། ཆད་ཆེན་ལས། ཡང་ན་མཆོངས་པ་  
ལ་ཡང་ནི། །རང་རྒྱུད་ཏིང་འཛིན་ལས་བྱུང་བའི། །ཁྱད་པར་གྱིས་ནི་རབ་ཀྱི་མཐར། །ཕྱིན་པ་  
ཉིད་དུ་འདོད་པ་ཡིན། །ཡིད་མགྱོགས་རྩ་འཕྲུལ་ཞེས་བྱ་བ། །མཆོག་གྱུར་དེ་ལྟར་གྲགས་པ་ཡིན། །  
གང་ཞིག་དགོས་པ་ཙམ་གྱིས་ནི། །གཙུག་རིང་དུ་གཤེགས་པར་མཛད། །ཅེས་སྟོན་པ་སངས་  
རྒྱལ་གྱི་ཡིད་མགྱོགས་འགྲོ་བ་ཞེས་གྲགས་པའི་རྩ་འཕྲུལ་དེ་གོ་མས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་མཐའ་མེད་དུ་  
འཕྲེལ་བར་གསུངས་པ་དང་འགལ་ཞེ་ན། དེ་དང་མི་འགལ་ཏེ། མཆོངས་པ་ནི་མཆོངས་པ་གོ་མས་  
པའི་སྟོབས་ཀྱིས་མཐའ་མེད་དུ་འཕྲེལ་བ་མེད་ཀྱང་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གོ་མས་པའི་སྟོབས་  
ཀྱིས་མཐའ་མེད་དུ་འཕྲེལ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

༼ག༽གང་གཉིན་པོའི་ཕྱོགས་ནི་བ་ན་འགྲེལ་པའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་ན་ཙ་བ་ནས་འབྱེན་རྒྱས་པའི་  
གཉིན་པོ་ཡོད་པས་ཁྱབ་སྟེ། དཔེར་ན་གསེར་གྱི་དྲི་མ་ལ་སོགས་པ་བཞིན། ཉོན་ལྷིབ་ཤེས་ལྷིབ་  
སོགས་ཀྱང་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་ཆོས་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ནོ། །གང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་བ་ལ་གོགས་  
བྱེད་པ་ཡིན་ན་ཁྱོད་ཤིན་ཏུ་འགྲེལ་པ་ཡོད་པས་ཁྱབ་སྟེ། དཔེར་ན་ཕྱི་རོལ་གྱི་མཆན་མོའི་མུན་པ་  
བཞིན། ནང་གི་མུན་པ་ཡང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་བ་ལ་གོགས་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའོ། །འདིར་  
མུན་པ་བཞིན་ཞེས་བྱུང་བ་དཔེ་མ་དག་གོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཆར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་  
ལ་གོགས་བྱེད་ཀྱི་ནང་གི་མུན་པ་འབྲུལ་རུང་དུ་གྲུབ་པས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་ཆགས་ཐོགས་མེད་  
པར་རང་དབང་གིས་འདུག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོ་སྟེ་ཀུན་མཁྱེན་ཡོད་པར་གྲུབ་པ་དང་། ཡང་ན་  
རྟོན་བརྟན་པ་སོགས་རྣམས་འབྱོར་མངོན་སུམ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པས་ཀྱང་གྲུབ་ཅེས་པའོ། །ཤེས་  
རབ་དེ་ནི་འཕྲེལ་བར་འགྱུར་བ་ཡོད་པས་ན་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་དང་། དབང་བོ་ལས་འདས་པའི་དོན་  
གཞན་ཡང་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཞིང་། ཡིད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་དེ་དག་གོ་མས་པ་ཕུལ་  
དུ་བྱུང་བ་ན་རབ་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པར་འགྱུར་བ་ཡོད་ལ། ཡུལ་རྟོགས་པའི་མཆན་ཉིད་ཅན་གྱི་ཤེས་  
རབ་ནི་དོན་མ་ལུས་པ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་མེད་ན་རབ་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པར་མི་འཇོག་པའི་ཕྱིར། དེས་

ན་རབ་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པ་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཆར་མངོན་སུམ་དུ་  
རྟོགས་པ་ཡོད་པར་གྲུབ་ཅེས་པ་འོ། །

༼ང་༽ཆད་མའི་མདོའི་དར་སྤྲེལ་ལས། དཔྱད་པ་བ་ནམས་ནི་དོན་ལ་ཡོད་པ་དང་། ཡིད་ཀྱི་  
དབང་བོ་དང་། མིག་གི་དབང་བོ་ལ་སོགས་པ་ཡང་དག་པར་ཕྱད་ནས་སྦྱེས་པའི་སྦྱེས་བྱའི་མིག་ལ་  
སོགས་པའི་དབང་བོ་ནམས་ཀྱི་སྒོ་དེ་དང་། མངོན་སུམ་མི་ཞེས་ཟེར་དོ། །སྦྱོ་སྦྱེས་པ་འཕམ་སྦྱོ་སྦྱེ་  
བ་ཞེས་ལས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྦྱེ་བས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་སྦྱོ་མངོན་སུམ་ཡིན་ཏེ། སྦྱེ་བ་མེད་  
པ་ནི་མངོན་སུམ་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ན་སྦྱོས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་སྦྱེ་བ་མངོན་སུམ་  
མི་ཞེས་པ་འོ། །ཕྱད་པ་ནི་དབང་བོའི་དོན་འདུས་པ་འོ། །དབང་བོ་ཞེས་པས་ཡིད་ཀྱང་བསྐྱུས་ཏེ།  
བདག་དང་ཡིད་ཕྱད་པ་ལས་བདག་གི་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྦྱོ་མངོན་སུམ་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་ཕྱོགས་  
སྤུའི་འདོད་པ་བཞུན་ཏོ། །དེ་ལ་ཡོད་པ་ཞེས་སྦྱོས་པ་ལ་ནམ་བཅད་མེད་པར་བཞུན་པ་ནི། དེ་ཉིད་  
ལས། མངོན་སུམ་ཆད་མའི་མཆན་ཉིད་བཤད་པ་དེ་ལ་མཆན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་དུ་ཡོད་པ་དང་ཞེས་སྦྱོས་  
པ་དོན་མེད་པར་ཐལ། ཡོད་པའི་བསལ་བྱ་མེད་པ་སྟེ། དོན་དེ་ཡོད་པར་རྟོགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་དོན་  
དེ་མེད་པ་སེལ་བར་བྱེད་ལ་ཕྱད་ཅེས་པ་ཕྱད་པར་རྟོགས་པ་ལས། དོན་དེ་ཡོད་པར་རིག་པར་བྱ་  
བ་སྟེ། ཡོད་པར་རྟོགས་ཤིང་མེད་པ་སེལ་རུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། དབང་དོན་ཕྱད་པ་  
སྦྱོས་པ་ཁྱབ་ཆུང་བར་བཞུན་པ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། མངོན་སུམ་གྱི་རྒྱར་རྒྱར་པའི་དབང་བོ་དུས་  
ཀྱན་ཏུ་དོན་དང་ཕྱད་ནས་མངོན་སུམ་གྱི་སྦྱོ་སྦྱེད་དང་ན། མཆན་ཉིད་མཆན་གཞི་ལ་མ་ཁྱབ་པར་  
འགྱུར་ཏེ། དབང་བོས་དོན་བར་དུ་མ་ཆོད་པ་ཕྱད་ནས་འཛིན་པས་ཁྱད་པར་འདོད་པ་ལ་རིགས་  
པས་གཞོད་པར་ཐལ། མིག་དང་ན་བའི་དབང་བོས་གཟུགས་སྒྲ་བར་དུ་ཆོད་པ་དང་། རང་ལས་  
བོངས་ཆོད་ཆེན་པོ་འང་འཛིན་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར། ཕྱད་ནས་འཛིན་ན་རི་བོ་ལ་སོགས་པའི་ཆེན་  
པོ་འཛིན་པར་མངོན་སུམ་གྱི་མཐོང་བ་དང་འགལ་ལོ། །ཞེས་དང་། སྦྱོའི་སྦྱེས་པ་ཞེས་སྦྱོས་པ་  
ལ་ནམ་བཅད་མེད་པར་བཞུན་པ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། དབང་དོན་ཕྱད་པ་ལས་སྦྱེས་པའི་སྦྱོ་མངོན་  
སུམ་དང་། ཡོད་པ་དང་ཕྱད་པ་སོགས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་གྱི་སྦྱོའི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་གསུངས་པ་རྒྱ་བཞེད་

པ་པོར་ནས་སློབ་ཆད་མའི་འབྲས་བྱ་དང་། ལྷ་གང་ལས་སློབ་པའི་དོན་དང་ཕྱད་པའི་དབང་བོ་དེ་ཆད་  
མར་འདོད་པའོ། ཅི་སྟེ་དེ་ལྟར་ན་དོན་ཁོ་ན་ཁྱོད་འདོད་པའི་མངོན་སུམ་དེའི་རྒྱ་ཡིན་པ་འཇམ་ཡིན་  
པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན་སློབ་སྟེ་བ་ཞེས་སམ། དབང་དོན་ཕྱད་པ་ལས་སྟེ་པའི་སློབ་ཆེས་ཅི་  
བསྟན་ཏེ་སློབ་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །ཞེས་སོ། །སློབ་སྟེ་བ་ཞེས་སློབ་པ་དོན་མེད་  
ཅེས་འགོག་ཡུལ་གྱི་ཕྱོགས་སུ་ནི་དཔྱད་པ་བའི་གཞུང་གི་འགྲེལ་བྱེད་ཁ་ཅིག་ཡིན་ལ། དེའི་མངོན་  
སུམ་གྱི་ཆད་མ་འདོད་ཚུལ་ནི། དབང་དོན་ཕྱད་པ་མངོན་སུམ་གྱི་ཆད་མའི་རྒྱར་བརྟེན་པ་པོར་ནས་  
དོན་དང་ཕྱད་པའི་དབང་བོ་ནི་མངོན་སུམ་གྱི་ཆད་མ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྟེ་པའི་སློབ་ཆད་  
མའི་འབྲས་བྱ་ཡིན་པས་ན་ཆད་འབྲས་ཇེས་ཐ་དད་དུ་འདོད་པ་ཡིན་ལ། དེའི་ཕྱིར་དེ་ལ་དཔྱད་པ་  
བའི་གཞུང་ལས་མངོན་སུམ་གྱི་ཆད་མའི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་བྱར་དུ་སློབ་སྟེ་བ་དོན་མེད་པར་ཐལ། མངོན་  
སུམ་གྱི་ཆད་མ་སློབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཀག་པ་ཡིན་ནོ། །

༼ཅེ་སྟེ་སྐུང་ལ་སོགས་པའི་ཆད་མ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཅིའི་ཕྱིར་ཆད་མ་ལ་མངོན་ཇེས་གཉིས་  
སུ་གངས་ངེས་ཟེར་བ་ལ། ལན་སྟེ་པའི་མངོན་ཇེས་གཉིས་ལས་གཞན་པའི་ཆད་མ་ཕུང་སུམ་པ་  
འཐད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱིས་འདོད་པའི་སྐུང་ལ་སོགས་པ་ནི་ཆད་མའི་མཆན་ཉིད་དང་མི་  
ཟུན་པ་འཇམ། གལ་ཏེ་ཆད་མའི་མཆན་ཉིད་དང་ཟུན་ཡང་མངོན་ཇེས་གཉིས་པོ་འདིའི་ཁོངས་སུ་  
གཏོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པའོ། །འདི་ནི་སྟོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡི། ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཆོགས་བཅད་  
འདི། མཐོ་རིས་འདོད་པས་མཆོད་སྦྱིན་བྱའོ། །ཞེས་པའི་ཆོག་ལ་བརྟེན་ནས་མཆོད་སྦྱིན་ལས་  
མཐོ་རིས་བྱུང་བར་རྟོགས་པའི་སློབ་འདི་ནི་ཆོས་ཅན། མངོན་ཇེས་གང་རུང་མ་ཡིན་ཏེ། སྟོག་གྱུར་  
གྱི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པས་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་ལ། ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟོགས་ལ་མ་བརྟེན་པས་ཇེས་དཔག་  
གི་མཆན་ཉིད་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་མངོན་ཇེས་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་སྐུང་ཆད་མ་ཁས་  
སྲངས་པའི་ཕྱོགས་སུའི་འདོད་ཚུལ་བསྟན་པའི་གཞུང་ཡིན་པར་སྟངས་ན། འདིར་སྐུང་ཆད་  
མ་འགོག་པའི་གཞུང་དུ་དངས་པ་དཔྱད་དགོས་སོ། །སྐུང་ཆད་མ་འགོག་ཅེས་པ་ཡང་མུ་སྟེགས་  
པས་སློབ་ཏུགས་པའི་མངོན་ཇེས་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་སྐུང་ཆད་མ་འགོག་པ་ཡིན་གྱི། ཕྱིར་

སྐྱུ་བྱང་ཆད་མ་འགོག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱལ་པས་སྐྱུ་བྱང་ཆད་མ་རྗེས་དཔག་ཏུ་བཞེད་པའི་  
 ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། ཆད་མ་བསྐྱེད་ཅན་གྱིས་པ། འོན་ཀྱང་རྣམ་པར་གནས་པ་ནི།  
 མི་བསྐྱེད་སྐྱེ་ལས་བྱུང་བ་ཡང་། མངོན་པར་འདོད་པ་སྟོན་ཕྱིར་རོ། སྐྱེ་བ་པོ་ཡི་བྱེད་པའི་ཡུལ།  
 འོན་གང་སྟོ་ལ་རབ་གསལ་བ། རེ་ལ་སྐྱེ་ནི་ཆད་མ་ཉིད། འོན་གྱི་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཅན་མིན། ཞེས་  
 གསུངས་པའི་ཕྱིར།

།ཆད་པ་ལང་མཐོང་ནས་ཕྱིས་འབྲོག་ན་གནས་པའི་བ་མེན་མཐོང་བ་ན་མགྱིན་པ་རྒྱུམ་པའི་རྣམ་  
 པ་ལས་གཞན་ཡན་ལག་པལ་ཆེར་བ་ལང་དང་འདྲ་བར་སྒྲུང་ངོ། རེ་འི་ཆེ་བ་མེན་མཐོང་བའི་མིག་  
 གཤམ་ནི་དེ་འི་གཟུགས་ཅམ་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པའི་མངོན་སུམ་ཡིན་ལ། རེ་འི་ཆེ་ཕྱགས་འདི་བ་ལང་དང་  
 འདྲ་བ་ནི་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་ཅིང་། བ་ལང་ཕྱགས་འདི་དང་འདྲ་བ་ནི་དཔེ་ཉེར་འཇལ་གྱི་ཆད་  
 མས་རྟོགས་པར་བཤད་དེ། རེ་འི་རྒྱ་མཚན་བ་མེན་ཉེ་བར་གནས་པའི་ཕྱིར་དེ་འི་བ་ལང་དང་འདྲ་  
 བ་ནི་དབང་བོའི་སྟོང་ཡུལ་དུ་གྱུར་ལ། བ་ལང་ཉེ་བར་མི་གནས་པའི་ཕྱིར་དེ་འི་བ་མེན་དང་འདྲ་  
 བ་ནི་ཉེ་བར་འཇལ་བའི་ཆད་མས་གཞལ་བར་དཔྱད་པ་བས་འདོད་དོ། གཞུང་དུ། མགྱིན་པ་  
 རྒྱུམ་པའི་རྣམ་པ་ལ། ཞེས་བྱུང་ཞིང་། དཀའ་འགྲེལ་དུ་ཡང་མགྱིན་པ་རྒྱུམ་པ་ནི་རྟོག་ཤལ་ལ་  
 སྟོགས་པ་དང་བྲལ་བའོ། ཞེས་བཤད་པས། འདིར་མི་དྲན་རྒྱུམ་པའི་རྣམ་པ་ལ། ཞེས་བྱངས་  
 པ་ནི་དཔེ་མ་དག་པར་ཁས་ལེན་དགོས་སོ། དཔྱད་པ་བའི་ལུགས་ཀྱི་ཉེར་འཇལ་གྱི་ཆད་མ་སྟོན་  
 པར། གནས་སྐབས་དེ་ཉིད་ཆེན་ཡང་། རེས་ན་དེ་ཡི་ཕྱགས་ཉིད་དུ། མཚུངས་པའི་རྣམ་གྱིས་  
 གང་སྟེས་པ། རེ་ཡི་དཔེ་ནི་བ་ལང་གཟུགས། ཞེས་དང་། རེ་འི་གཞལ་བྱ་སྟོན་པར། རེ་ཕྱིར་  
 བྱེ་བྲག་ཅན་ཉིད་དུ། འདྲ་བས་གང་ཞིག་དྲན་པ་དེ། འདྲ་བ་ཉིད་ལ་དེ་བརྟེན་ནས། ཉེ་བར་  
 འཇལ་བས་གཞལ་བྱར་འགྱུར། ཞེས་བ་མེན་དང་འདྲ་བས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བྱས་པའི་བ་ལང་གི་གོང་  
 བུའམ། ཡང་ན་བ་ལང་ལ་བརྟེན་པའི་འདྲ་བ་ནི་ཉེར་འཇལ་གྱི་ཆད་མའི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པར་བཤད་  
 དོ། །འདིར་བྱངས་པ་ལ་རྒྱང་བ་དང་བོ་ཆད་པ་དང་། གཞུང་དོན་བཤད་པ་ཡང་དཔྱད་གཞི་ཆེ་  
 བར་སྒྲུང་ངོ། རྣང་བ་སངས་རྒྱལ་པའི་རང་ལུགས་ལ་དཔེ་ཉེར་འཇལ་གྱི་ཆད་མ་རྗེས་དཔག་ཡིན་

པར་སྟོན་པ་ལ། དེ་ནི་དེ་རྒྱུ་ལྟ་བུ་ཡིན་དུ། ཟིན་ཀྱང་ཉེར་འཇལ་རྗེས་དཔག་ཉིད། རྒྱུ་  
གསུམ་པོ་ཡི་རྟགས་ཉིད་ལས། ཟླུས་པ་འདི་ལྟར་ཤེས་ཀྱི་སྟེ། གང་ཞིག་བ་ལང་འདྲ་བར་ནི། ཟླུས་  
པའི་ཡུལ་གྱི་བ་མེན་ཏེ། བད་འཛིན་པ་ཡི་གནས་སྐབས་ཀྱི། བ་མེན་སྟོང་གནས་ལྟ་བུའོ། ཞེས་  
སྟགས་ཀྱིས་སྟེན་ཏེ་དག་གི་སྟོང་ཡུལ་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཡིན་དུ་ཟིན་ཀྱང་ཉེར་འཇལ་ནི་རྗེས་དཔག་  
གི་ཡོངས་སུ་འདྲུས་ཏེ། རྒྱུ་གསུམ་པའི་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བསྟན་ཏོ། ཉེ་ལོ་སྟོར་  
བཞི་དཔེར་མཆོན་ན། བ་མེན་ནི་བ་ལང་འདྲའོ་ཞེས་ཐོས་པའི་གང་ཟག་གིས་ཕྱིས་བ་མེན་མཐོང་  
བའི་ཆོན་ན། མཐོང་བཞིན་པའི་གོང་ལྟ་འདི་ཆོས་ཅན། བ་མེན་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྟེང་སྟོང་ཡུལ་ཡིན་  
ཏེ། བ་ལང་དང་དབྱིབས་གཟུགས་ལལ་ཆེར་འདྲ་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་བད་དུས་ཀྱི་སྟོང་ལ་ཤར་  
བའི་བ་མེན་བཞིན། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། རྟོན་དེ་ལྟར་ཆད་ཆེན་དཀའ་འགྲེལ་ལས་བཤད་དོ། ཉེ་  
ལྟར་དེ་བཞིན་ཡིན་ན་ནི། ཆད་མ་བཞི་བོ་འང་ཁྱེད་ཀྱིས་བསལ། ཞེས་པ་ནི། གནས་མ་བྱ་བས།  
མངོན་སུམ་ནི་རྗེས་དཔག་ལས་གཞན་ཆད་མ་གཉིས་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། ཆད་མ་ཡིན་པའི་  
ཕྱིར། དཔེར་ན་རྗེས་དཔག་བཞིན། ཞེས་ཆད་མ་ལ་མངོན་རྗེས་སུ་གངས་ངེས་པ་འགོག་པའི་རིགས་  
པ་བཀོད་པ་ལ། འོ་ན་ཁྱེད་ཀྱིས་ཆད་མ་ལ་བཞིར་གངས་ངེས་པ་འང་བསལ་བ་ཡིན་ནོ། ཅིའི་ཕྱིར་  
ཞེ་ན། མངོན་སུམ་ནི་རྗེས་དཔག་དང་ཉེར་འཇལ་དང་སྟེང་ལས་གཞན་ཆད་མ་གཉིས་པ་དང་  
བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། ཆད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྗེས་དཔག་བཞིན། ཞེས་བརྗོད་ཀྱས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་  
མགོ་མཚུངས་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། རྟོན་གཞན་ལ་ནི་འཇུག་ཕྱིར་ཡང་། གཉིས་པ་དོན་ལ་རྟོགས་  
པ་མིན། ཞེས་པའི་དཀའ་འགྲེལ་ལས། མཆན་མོ་ཟན་ཟེའོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་མོ་ལ་སྟགས་པའི་  
ངག་གི་དོན་གཞན་གཉིས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་འདོད་ན། ཉིན་མོ་ལ་སྟགས་པས་ཟ་བ་བཀག་པ་  
ཉིད་ན་ཉེ་བར་ཟད་པའི་ཕྱིར་གཞན་མཆན་མོ་ཟ་བ་དེ་ཉིད་བསྟན་པར་བྱ་བར་མི་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་དོན་  
གཉིས་པ་རྟོག་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་སྟགས་དང་། དེ་འདིར་རྟག་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱིས། ཞེས་  
སྟགས་ཀྱི་དཀའ་འགྲེལ་ལས། གང་གི་ཕྱིར་རྟག་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བ་བསལ་  
ཟེན་པ་དེའི་ཕྱིར་མ་ཡིན་པར་འཇུག་པས་དེ་ལས་ཐོག་པའི་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་བརྟེན་པར་

གཡ་འགྱུར། ཞེས་སོགས་དང་། ཙྴ་ར་ཀ་བས་འདོད་པའི་ཆད་མ་ལྔ་དང་འདི་དང་འབྲ་བའི་འབྲུལ་བ་དང་བཅས་པ་དུ་མ་དག་ཆད་མར་མི་སྦྱར་རྟེ། དེ་དག་ཆད་མ་ཡིན་ན་ཏུ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཞེས་སྟོན་པར། འདི་འདྲའི་འབྲུལ་བཅས་དུ་མ་དག་ཆད་མར་མི་སྦྱར་ཐལ་འགྱུར་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་སོ། །

༼༤༽བྱམ་ཟེ་ལ་གཉིས་སྒྲེས་ཞེས་པ་ནི་བྱམ་ཟེའི་པོ་མོ་གཉིས་ལས་སྒྲེས་པས་དེ་ལྟར་བརྟེན་པ་མ་ཡིན་རྟེ། རྒྱས་པ་དང་སྒྲ་ཆོགས་བཤེས་གཉིན་སོགས་བྱམ་ཟེའི་མོ་ལས་མ་སྒྲེས་པའི་ཕྱིར་རྟེ། རྟོག་གེ་འབར་བར་བྲངས་པ་ལས། རྩལ་དང་རྩལ་གྱི་སྡེ་དག་དང་། ཞེས་པ་ནས། གཞུང་ནི་ཚོ་མ་པར་བྱེད་པ་ཡི། ཀླུ་བྱམ་ཟེའི་བྲང་སྤྲོད་ཡང་། རྒྱབ་པ་ཆེན་པོ་ཀླུ་ཡིས། གཏོ་ལ་བམོ་དང་ཉལ་ལས་སྒྲེས། ཉལ་བ་ཡི་ནི་བྱ་མོ་ལ། ཤ་ནི་མཆོག་འགྲེ་ཞེས་བྱ་བས། ཉལ་ལས་བྲང་སྤྲོད་མེད་ལས་སྒྲེས། དེ་ཡང་བྱམ་ཟེ་ཞེས་བརྟེན་དོ། ཞེས་སོགས་མང་ཡང་མ་སྦྱོས་སོ། རྟོན་དམ་བསྟན་པ་ལས། གཉིས་སྒྲེས་རིགས་ཀྱི་ང་རྒྱལ་དབང་གིས་ཡང་དག་བསྟན། དང་བོ་ཡས་ནི་རབ་ཏུ་སྒྲེ་བར་བྱེད་པ་དང་། བྱི་ནས་མས་ནི་མང་ལ་གྱི་དབང་གིས་གྲགས་པར་འགྱུར། དེ་ལྟར་མང་ལ་ནས་སྒྲེས་པའི་ངེས་པས་གཉིས་སྒྲེས་འགྱུར། གཞན་དུ་ན་ནི་དམངས་རིགས་དབང་གིས་མི་མ་ཡིན། མང་ལ་ནས་སྒྲེས་པས་བྱིས་པ་དང་ནི་ལྟན་ཅིག་ཏུ། མང་ལ་གྱི་ནང་ནས་ཆངས་པའི་སྦྱད་པ་བྱུང་བ་མིན། དེ་རྒྱམས་ལ་ནི་ཆོ་ག་འདི་ཉིད་བྱས་ནས་སུ། གཉིས་སྒྲེས་མིང་གི་རྒྱ་རུ་མགྲིན་པར་རབ་ཏུ་མིན། གཉིས་སྒྲེས་ཉིན་གཅིག་ལྟན་ཅིག་སྒྲེས་པའི་རང་བཞིན་ཅན། ཆོ་ག་བྱས་པའི་སྦྱད་པས་གཞན་མར་གྱུར་པ་ནི། གཉིས་སྒྲེས་མ་ལུས་རྒྱམས་ལ་ཅོ་འདྲིའི་དོན་དུ་སྟེ། ཁྲིངས་པའི་བསམ་པ་སྒྲ་ཆོགས་ཨེ་མ་ངོ་མཆར་ཆེ། ཞེས་གསུངས་སོ། །

༼༥༽ནོར་ལྷ་རྒྱ་བ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཆོག་དོན་ནི། ནོར་ལྷ་སྟེ་ཁྱབ་འདུག་དང་རྒྱ་མ་རྒྱ་བ་དང་གཞོན་རྒྱ་མ་ལེན་སོགས་ཁྱབ་འདུག་པའི་སྟོན་པ་དང་། ཁྱབ་འདུག་པ་དང་རྒྱ་བ་བ་དང་སྒྲུའི་ཆོས་སྒྲུབ་སོགས་ཁྱབ་འདུག་པའི་རྒྱམ་གྲངས་དང་། རྟོག་པ་ལ་ཡན་པའི་ཡལ་ག་དང་མཆན་མོ་ལྔ་བ་སོགས་ལུང་ཆད་མའོ། ལྷ་ཁྱབ་འདུག་ནི་བྱུང་མེད་མང་བོ་སྟེ་ཁྱི་དུག་སྟོང་གིས་བསྐྱར་ཞིང་རྒྱ་མཆོའི་ནང་།



དུ་སྒྲོར་ལྡན་གྱི་གྲོང་ཁྱེར་ན་གནས་པར་འདོད་དོ། ཉི་མ་དང་སྐོག་སྐྱུས་ཟླ་བ་དང་རྒྱུ་འདྲེ་ཟེར་  
 དང་ལྡན་པ་དང་རིག་བྱེད་སྒྲིམ་ཆོག་དང་ལྟ་དབང་བརྒྱ་བྱིན་སྐོག་སྐྱུས་སྒྲོང་བཅུད་ཀྱི་མཆོག་གང་ཡིན་  
 པ་ཐམས་ཅད་ཁྱབ་འཇུག་ང་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྐྱུས་པ་དང་། ང་བྲམ་ཟེའི་ལུས་ཀྱིས་སྐྱིན་སྤྲེག་བྱེད་པ་  
 བོ་དང་བཟ་བོ་ཡང་ཡིན་ནོ། ཞེས་ཟེར་རོ། ཉི་སྐོག་སྐྱུས་མཆོག་ང་ཞེས་འདོན་དགོས་པས་མཆོག་  
 དེ་ཞེས་པ་དཔེ་མ་དག་གོ། ཁྱབ་འཇུག་པའི་ངོ་བོ་ལ་གཉིས་ལས། ཞི་བ་ལྟ་ལྟ་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡོད་མེད་  
 སྐོག་སྐྱུས་མཐའ་བཞི་དང་བྲལ་བ་བསྐྱེད་ན་ཐར་པ་ཐོབ་པར་འདོད་དོ། མཁའ་བས་སྤྲེང་གི་ངོ་བོ་ལ་  
 ཉ་དང་རུས་སྐལ་དང་པག་མོ་དང་མིའི་སེང་གེ་དང་མེའུ་ཐུང་དང་གིང་རྟ་བཅུ་བའི་བྱ་དགའ་བྱེད་  
 དང་རྩ་མུང་ཡུལ་འདྲི་བྱ་དགའ་བྱེད་དྲང་ནག་པོའི་མིང་ཅན་དང་སངས་རྒྱུས་གྲུ་ཐུབ་པ་དང་རིགས་  
 ལྡན་ཀའི་ཅེ་ཞེས་བྱ་བར་སྐལ་བའི་འཇུག་པ་བཅུས་རིམ་པ་བཞིན་དུ། རིག་བྱེད་བཞི་བྱ་མཆོར་  
 རུབ་པ་བཏོན་པ་དང་། འཛིག་རྟེན་བྱ་མཆོར་བྱིང་བ་བཏོགས་པ་དང་། ཆངས་པའི་འཛིག་རྟེན་  
 མན་ཆད་མནན་པ་དང་། ལྟ་མིན་གྱི་རྒྱལ་བོ་འགྲོ་སྒྲོང་གསེར་ཅན་བསད་པ་དང་། ལྟ་མིན་གྱི་  
 རྒྱལ་བོ་སྟོབས་ལྡན་ལ་གོ་མ་པ་གཉིས་ཀྱི་སྐྱོང་ཞེས་བསྐྱུས་པ་དང་། སྤྲོན་པོ་ལང་ཀ་མཁའ་བཅུ་  
 བསད་པ་དང་། རྒྱལ་བོ་སྤྲིད་སྐུབ་བསད་ནས་རྒྱལ་རིགས་བཅད་པ་དང་། རྒྱལ་བོ་སྤྲིད་སྐུགས་ཀྱང་  
 ཏུ་བྲངས་པ་སྐོག་སྐྱུས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱས་པ་དང་། སྤྲོན་པོ་མང་བོ་བསད་པའི་སྤྲིག་པ་སྐྱུངས་  
 པ་དང་། སེམས་ཅན་མང་བོ་བརྟལ་བར་བྱེད་པར་འདོད་དོ། འཛིག་རྟེན་རྩོམ་པའི་བྱེད་པ་བོ་  
 རྟལ་སྤྲོན་རྟེན་པ་ཆ་མེད་ཡོད་པ་དང་། བདག་རྟེན་པ་ཡོད་པ་དང་། དེས་བྱས་པའི་དགེ་མི་དགའི་  
 ལས་ཡོད་པ་དང་། དུས་རྟེན་དངོས་ཡོད་པ་དང་། ས་ལ་སྐོག་སྐྱུས་པའི་རང་བཞིན་ནམ་ལྟོ་ཡོད་  
 པ་དང་། སྤྲོང་སྟོབས་ལ་སྐོག་སྐྱུས་པའི་རྣམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཡོད་པ་དང་། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རྩ་བར་  
 ཐེམ་པའི་སྒྲིན་ནས་ཉམས་པའམ་ཞིག་པའི་སྤྲོང་བཞིན་ཡོད་པ་དང་། བྱེད་པ་བོ་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་  
 བས་བྱས་པའི་འབྲས་བུ་བདེ་སྐྱབས་སྤེར་བའི་རྒྱལ་ཡོད་པར་འདོད་དོ། འཕོ་བ་སྐོག་སྐྱུས་ཡན་ལག་དུག་  
 ལྡན་གྱི་རྒྱུང་གི་རྣལ་འབྱོར་དང་། ལོ་ལྷན་ཆད་གསུམ་ལྡན་བསྐྱེད་ན་ཁྱབ་འཇུག་གིས་གྲོལ་བའི་  
 དངོས་གྲུབ་སྤེར་བར་འདོད་ཅིང་། འཕོ་བ་ཉམས་པའམ་སྤྲོང་སྟོབས་པའི་ཐར་པ་ཡོད་པར་འདོད་པས་

ན། འཁོར་བ་རེ་ཞིག་པའི་མཐའ་ཅན་དུ་འདོད་དོ། །ཀྱུ་དཔོག་པ་ནི་དབྱེད་པ་པའི་སྟོན་པ་ཡིན་  
ལ། སྟོན་པ་བ་དང་ཀྱུ་དཔོག་པ་ནི་རྣམ་གྲངས་སོ། །བདག་ནི་གྲངས་ཅན་ལྟར་སྟོང་ལས་དོན་གཞན་  
མ་ཡིན་པར་སྟོའི་ངོ་བོ་དང་། དབང་ཕྱག་པ་ལྟར་ཤེས་པོ་མ་ཡིན་པར་ཤེས་རིག་གི་རང་བཞིན་དང་།  
སངས་རྒྱུ་པ་ལྟར་མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་པར་རྟག་པའི་ངོ་བོ་དང་། རྒྱུ་པ་ལྟར་ལུས་སེམས་དབྱེར་  
མེད་མ་ཡིན་པར་ལུས་ལས་ཡན་གར་པའི་རྣམ་ཡིད་དང་། རིག་པ་ཅན་པ་ལྟར་མཐའ་གཅིག་དུ་  
རྣམས་སུ་འགྲོ་བ་མ་ཡིན་པར་བདེ་སྐྱེས་སྟོང་པའི་ངོ་བོ་ནི་ལྟོག་པ་ཡིད་ལ་སེམས་པ་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་ནི་  
དུས་ཐམས་ཅད་དུ་མི་ལྟོག་པར་རྣམས་སུ་འགྲོ་བར་འདོད་དོ། །དྲི་མ་ཤེས་རིག་གི་སྟེས་པའི་རང་བཞིན་  
ལ་ཞུགས་པས་སྟོན་ཟད་པའི་ཀྱན་མཁྱེན་མེད་ལ། མཐོ་རིས་ཀྱི་ཆངས་པ་ལྟ་བུ་ངན་སོང་ལས་གྲོལ་  
བས་ཐར་པར་འདོད་ན་ཡང་སྒྲར་མི་ལྟོག་པའི་ཐར་པ་མི་འདོད་དོ། །རྟོག་གི་འབར་བ་སྤར་བྲངས་  
པ་ལྟར་བྱས་པའི་ཤུགས་བཞི་བརྒྱ་ཅ་བརྒྱད་ནི་བྲམ་ཟེར་འགྱུར་པའི་རྒྱ་ཡིན་ཞིང་། རུ་བཞི་ནི་རིག་  
བྱེད་པཞི། ཀྱང་བ་གསུམ་ནི་ཐོ་རངས་ལ་སྐྱེས་པའི་དུས་གསུམ་མམ་སྟེན་སྟེག་གི་མེ་ལ་སྐྱེས་  
པ་གསུམ། མགོ་བོ་གཉིས་ནི་མཆོད་སྟེན་བྱེད་པ་བོ་དང་དེའི་རྒྱུ་མའམ་ཡི་གེ་ཡོ་དང་དབྱངས་  
ཀྱི་སྟེབ་སྟོར་གཉིས། ལག་པ་བདུན་ནི་སྟེབ་སྟོར་བདུན། གསུམ་ནས་བཅེངས་པ་ནི་སྟེང་ཁ་དང་  
མཁྱེན་པ་དང་མགོ་བོ་ནས་དང་། བྱ་མཆོག་ནི་ཡི་གེ་ཡོ་དང་། ང་རོ་ནི་ནང་དུ་སྟེབ་བྱེད་པའི་དོན་  
ཏེ། དེ་ལྟ་བུ་རིག་བྱེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་མང་བོ་དང་། གཞན་ཡང་། ཤེས་བརྗོད་དང་བསྟོད་པ་དང་  
ཆོག་གསུམ་མམ། ཟས་བདུན་ནི་བསྟེག་རྣམས་བདུན། ལྟེ་བདུན་ནི་སྟེབ་སྟོར་བདུན། དང་སྟོང་  
བདུན། བྱིས་བདུན། ཉིན་ཞག་བདུན་དུ་ལན་བདུན་དུ་མཆོད་པ་དང་། སྟེ་གནས་བདུན་དུ་མར་  
གྱིས་ཆོམ་པར་བྱེད་པ་སྟེ་བདུན་ཆན་བདུན་གྱིས་མཆོད་སྟེན་བྱེད་པར་འདོད་དོ། །མངོན་སུམ་དང་  
རྣམ་དཔག་དང་དཔེ་ཉེར་འཇལ་དང་སྒྲ་བྱུང་དང་དོན་གྱིས་གོ་བ་དང་དངོས་མེད་ཀྱི་ཆོད་མ་སྟེ་སྤར་  
བཤད་པ་ལྟར་གྱི་ཆོད་མ་རྟག་དང་། ཁ་ཅིག་སྟེ་ཐུབ་པ་རྩ་ར་ཀ་བས་རིགས་པ་དང་སྟེད་པ་ཅན་དང་  
མ་དམིགས་པ་དང་གྲགས་པ་དང་སྟེ་སེམས་པའི་ཆོད་མ་སྐྱེས་པའི་འདོད་དོ། །དེ་དག་དགག་པ་ནི།  
ཁྱབ་འཇུག་ནི་སྟོན་བརྒྱད་ཀྱན་ལ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ན་དེ་བྱོས་པ་འགལ་ཞིང་འཇུག་པ་བརྒྱ་རྩ་ལྟར་པར་

གྲུབ་པ་དང་། སྤངས་ཏྲོགས་མཐར་ཐུག་པར་འགྲོ་བ་ཡོད་པའི་དྲགས་ཀྱིས་རིམ་བཞིན་ཉེས་པ་ཟད་  
པ་དང་ཀུན་མཁྱེན་ཡོད་པར་གྱུ་བ་ཅེས་པ་ལོ། །ཁྱབ་འདུག་པ་དང་དཔྱོད་པ་བའི་གྲུབ་མཐའ་ཆད་  
བསལ་གྱི་སྐབས་སོ། །

### ལེའུ་དྲུག་པ་དབང་ཕྱག་པ་དང་བྱེ་རིག་གི་སྐབས།

༼༡༽ ལྷ་ཆེན་གྱི་བཙུན་མོ་ལ་དབུ་མ་ཞེས་པ་ཡིག་ནོར་ཡིན་ནམ་སྙམ་སྟེ། གཞུང་དུ་མར་ཡུ་  
མ་ཞེས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ལྷ་ཆེན་གྱི་དཀའ་ཐུབ་ལ་མ་རངས་པའི་ཆོག་ཡུ་ཞེས་བཞེད་པས་ཡུ་མ་  
ཞེས་པར་གྲགས་པའི་ཕྱིར།

༼ཐ༽ འཆི་མེད་མེད་ལོ་ཙཱ་བ་གྲགས་པ་ཀུལ་མཚན་གྱིས་བསྟུར་བ་དང་དཔལ་འཛིན་རྟེན་མཛད་  
པའི་མངོན་བཞེད་ཞལ་ལུ་ལོ་ཙཱ་བ་ཆོས་སྒྲིང་བཟང་པོས་བསྟུར་ལ། དེ་གཉིས་ཀྱིས་བི་རུ་བླ་ལྷ་ཆོགས་  
མིག་དུ་བསྟུར་ཞིང་། གཞན་པ་ལ་ཆེར་གྱིས་མིག་མི་བཟང་དུ་བསྟུར་ལ། སྤྱིར་ན་མིག་ངན་པ་ལ་མ་  
མིག་མི་བཟང་དང་ནམ་གཞོད་མིག་གམ་མིག་དུག་མ་དང་མི་མཐུན་མིག་སོགས་སུ་བསྟུར་དུ་རུང་  
བར་བཤད་ཅེས་པ་ལོ། །དེ་དག་ལས་མིག་མི་བཟང་དུ་བསྟུར་ན་གོ་བྱ་ཆེ་སྟེ། ཐུབ་ཀྱན་ཆོས་  
ཀྱི་ཉི་མས། ཡུལ་འཁོར་སྤང་ལ་ཆོར་དུག་ཡོད་པས་དེས་གཞན་ལ་གཞོད་དོགས་ནས་སྙན་གྱི་བུ་  
གར་མེ་ཏྲོག་གི་རྒྱུན་པོས་བཀག་སྟེ། རང་གིས་བི་ཤང་སྤྱང་བ་ལ་བཙོན་ཞིང་། ཡུམ་གྱི་སྤྱིང་བུས་  
སྤྲུལ་ཀྱང་གཞན་གྱི་སྒྲ་ཆོར་མི་གཞུག་པ་ཡིན་པ་དང་། འཕགས་སྤྱེས་པོར་རེག་དུག་ཡོད་པས་གཞན་  
གྱི་རེག་པ་བསྐྱང་ཕྱིར་རལ་གྱི་སྤངས་ཐབས་སུ་འཛིན་པ་དང་། མིག་མི་བཟང་ལ་མིག་དུ་མཐོང་  
དུག་ཡོད་པས་ཕྱག་གི་མཆོད་རྟེན་ལ་ལྟ་བ་དང་། རྣམ་ཐོས་སྤྲུལ་ལ་ཁ་རྒྱངས་ཀྱི་དུག་ཡོད་པས་ཞལ་  
རང་བབས་སུ་བཙུམ་པ་ལོ། །ཁྱོད་རྣམས་སྒོ་མ་རུང་བས་བསྟན་པ་དང་དགེ་འདུན་ལ་གཞོད་ན་དེ་  
ལ་གདུག་པ་འདི་བཞིན་ཡོད་ཅེས་མཆོན་ཕྱེད་དུ་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུ་འབྲི་དགོས་ཞེས་དམ་པ་འགའ་ཞིག་  
གིས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་ཁ་ཅིག་མིག་མི་བཟང་ཞེས་པ་མ་དག་པ་ཡིན་ཅིང་། མིག་མི་བཟང་ཅེས་  
དག་ཤུལ་གྱི་དོན་ཡིན་ཟེར་མོད་ཀྱང་། མིག་དུག་ཡོད་ཕྱིར་མིག་མི་བཟང་ཞེས་སྤྲུལ་ཀྱང་སྒྲིན་མེད་

པར་མ་ཟད། རྒྱ་སྐད་ལ་བེ་རུ་བསྐྱེལ་མིག་ངན་ཟེར་རྒྱུར་འདུག་པས། མིག་མི་བཟང་ལེགས་  
པར་མ་ངོན་ནོ། །ཞེས་པ་དང་མཚུངས་པའི་བྱིར།

༼དེ༽བྱེ་རིག་གཉིས་ལ་ཆངས་པ་བ་དང་། རྒྱབ་འདུག་པ་དང་། དབང་ཕྱག་པ་གསུམ་ག་ཡོད་  
པར་ཁས་ལེན་དགོས་ཏེ། དེ་གཉིས་ལ་ཆངས་པ་བ་ཡོད་པར་སློབ་དཔོན་བྱང་ཆུབ་བཟང་བོས་བཤད་  
པ་དང་། དེ་གཉིས་ལ་རྒྱབ་འདུག་པ་ཡོད་པར་དུས་འཁོར་རྒྱུ་ཆེན་ལས་བཤད་པ་དང་། དེ་གཉིས་  
ལ་དབང་ཕྱག་པ་ཡོད་པར་བོད་སྐ་བྱི་མང་བོ་དང་ཞི་བ་འཚོ་ཡབ་སྐུས་ཀྱིས་ཀྱང་བཤད་པའི་བྱིར།  
དེར་མ་ཟད་ཆངས་པ་བ་དང་རྒྱབ་འདུག་པ་དང་དབང་ཕྱག་པ་གསུམ་ཡང་ནང་ཕན་ཚུན་མི་འགལ་  
ཏེ། དུས་འཁོར་ནས་བཤད་པའི་ཆངས་སོགས་གསུམ་སྐ་མ་སྐ་མ་བྱི་དང་བྱི་མ་བྱི་མ་བྱེ་བྲག་ཡིན་  
པ་ལྟ་བུར་འགྲེལ་ཆེན་རྩི་མེད་འོད་ལས་བཤད་པའི་བྱིར་ཏེ། ཆངས་པ་བའི་ནང་དུ་སྒྲུའི་ཆོས་སྒྲུ་  
བ་འདུས་པར་བཤད་པ་དང་། དབང་ཕྱག་པས་རྒྱབ་འདུག་པའི་འདོད་པ་ཡང་ཁས་ལེན་པ་དང་།  
ལྷ་གསུམ་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་ཁས་ལེན་པར་བཤད་པའི་བྱིར་ཏེ། རྒྱུ་ཆེན་ལས་ཀྱང་། རྒྱབ་འདུག་  
པའི་འདོད་པ་དང་ལྷན་ཅིག་ཅེས་སློབ་པ་ཅིའི་བྱིར་ཞེ་ན། འདིར་གཟུགས་ཞེས་པ་རང་བཞིན་དུ་  
བསྐྱར་དགོས་ཤིང་། ལྷ་གསུམ་པོ་རང་བཞིན་གཅིག་སྟེ། སྒྲུ་ཆངས་པ། ཐུགས་རྒྱབ་འདུག་གསུང་  
དབང་ཕྱག་ཆེ་ཞེས་སྒྲུས་པའི་ཆོག་ལས་སོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

༼ན༽ གང་ཞིག་སྤྱི་ཁྱུར་གཅིག་པུ་སྟེ་གནས་འདུག་ །དེ་ཡིས་འདི་ཀྱན་སྟེ་ཞིང་འཇིག་པར་  
བྱེད། །དེ་ནི་དབང་བདག་མཆོག་སྟེན་ལྷ་མཆོད་བྱ། །ཡོན་ཏན་བྱེད་པ་ཤིན་ཏུ་ཞི་བ་ཐོབ། །སྟེ་  
བ་བོ་འདི་ཤེས་པ་ཡོད་མིན་ཏེ། །བདག་གི་བདེ་སྤྱག་བདག་ལ་རང་དབང་མེད། །དབང་ཕྱག་གིས་  
བཏང་ཡང་ན་གཡང་ས་འཇ། །མཐོ་རིས་དག་ཏུ་འགོ་བ་ཁོ་ནར་འགྱུར། །ཞེས་བྱུང་ངོ་། །དེའི་  
ཆོགས་བཅད་དང་བོས་སྤྱ་བ་དང་ཡང་བ་དང་བདག་པོར་གྱུར་པ་དང་དབང་དུ་གྱུར་པ་དང་གར་ཡང་  
ཕྱིན་པ་དང་མཆོད་པར་བྱ་བ་དང་འདོད་དགུར་ལྷན་པ་དང་དགའ་མགུར་གནས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དབང་  
ཕྱག་གི་ཡོན་ཏན་བཞུགས་ཏེ། གང་ཞིག་སྟེ་ལྷ་ཆེན་དབང་ཕྱག་ཆ་སྤྱི་ཁྱུར་པ་གཅིག་པུ་སྟེ་སྤྲོང་ས་  
གོགས་གཞན་མེད་པའི་རང་དབང་ཅན་སྟེ་གནས་སུ་འདུག་པ་སྟེ་སེམས་ཅན་སྟེ་བའི་གནས་མངལ་

ལྷ་བྱ་དེ་ཡིས་འདི་ཀྱན་ཏེ་འཛིག་རྟེན་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་ཁྱིལ་འཛིག་པར་བྱེད་ཅིང་། ལྷ་ཆེན་  
 དེ་ནི་འཛིག་རྟེན་གསུམ་ལ་དབང་གྱུར་པའི་བདག་པོ་དང་མཆོག་སྟེ་དམ་པ་སྦྱིན་པར་བྱེད་པ་དང་  
 འོད་དང་གཟེ་བེད་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་ཟིལ་གྱིས་མནན་ཅིང་གསལ་བས་ལྷ་ཡིན་པ་དང་། འབྲུང་  
 བོ་ཀྱན་གྱིས་མཆོད་པར་བྱ་བ་དང་རྩལ་མུན་སྟེང་སྟོབས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གསུམ་ལ་འདོད་དགུར་དབང་  
 བྱེད་པ་དང་ཤིན་ཏུ་ཞི་བའི་ཐར་པ་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཐོབ་ཅིང་གཞན་ལ་སྟེར་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ།  
 དེ་ཡང་རྐང་བ་དང་བོས་སྤྲ་བ་དང་། གཉིས་པས་ཡང་བ་དང་། དབང་བདག་ཅེས་པས་བདག་པོར་  
 གྱུར་པ་དང་། མཆོག་སྦྱིན་ཞེས་པས་དབང་དུ་གྱུར་པ་དང་། ལྷ་ཞེས་པས་གར་ཡང་ཕྱིན་པ་དང་།  
 མཆོད་བྱ་ཞེས་པས་མཆོད་པར་བྱ་བ་དང་། ཡོན་ཏན་བྱེད་པ་ཞེས་པས་འདོད་དགུར་ལྷན་པ་དང་།  
 ཤིན་ཏུ་ཞི་བ་ཐོབ་ཅེས་པས་དགའ་མགུར་གནས་པའི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པར་སྦྱན་རས་གཟེགས་བརྒྱལ་  
 ཞུགས་ཀྱིས་བཤད་དོ། །རྐང་ལག་གཏོང་སྟགས་ལུས་ཀྱི་ཆ་སྤྲོ་མེ་རུང་ཟད་གཡོ་བ་ཅམ་གྱིས་བརྒྱད་  
 ཀྱི་འཛིག་རྟེན་མང་བོ་སྐྱེ་འཛིག་བྱེད་པ་ལ་དབང་བཞི་དེའི་སྤྲ་བའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་ཏེ། ལག་པ་དག་  
 དང་རྐང་བ་དང་། ཞེས་སྟགས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། ཕྱིའི་ས་ཆུ་མེ་རླང་སྟགས་སྟོད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་  
 སྐྱེ་གནས་འཛིག་གསུམ་བྱེད་པ་ལ་དབང་བཞི་དེའི་ཡང་བའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་ཏེ། མཁའ་དང་རླང་  
 དང་ས་དང་ནི། ཞེས་སྟགས་བཤད་པའི་ཕྱིར། སེམས་ཅན་དང་སྟོད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་གཉིས་ཀ་  
 སྐྱེ་གནས་འཛིག་སྟགས་ལ་དབང་བཞི་དེའི་བདག་པོར་གྱུར་པའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་ཏེ། འབྲུང་བོ་ཀྱན་  
 ལ་དབང་བྱེད་ཅིང་། ཞེས་སྟགས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། འབྲུང་བོ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡན་གནོད་བྱེད་པ་  
 ལ་དབང་བཞི་དེའི་དབང་དུ་གྱུར་པའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་ཏེ། བདག་ལ་རག་ལུས་རང་དབང་ཅན། ཞེས་  
 སྟགས་ལྟར་རོ། །ཡུལ་དང་བཟའ་བཅའ་སྟགས་ཡིད་ཀྱིས་གང་བསམ་པར་ཕྱིན་པ་ནི་དེའི་གར་  
 ཡང་ཕྱིན་པའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་དང་བཟའ་བ་བཅའ་བ་དང་། ཞེས་སྟགས་སོ། །འདིར་  
 རྐང་བ་གསུམ་པར། མི་འདོད་པས་ཞེས་པ་དཔེ་མ་དག་སྟེ། ཡིད་ཀྱིས་རྗེས་འགྲོ་མི་སྟོད་པས། ཞེས་  
 འདོན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཡིད་གང་དུ་འགྲོ་བར་ལུས་ཀྱང་མི་སྟོད་པར་དེར་འགྲོ་བའི་དོན་ཡིན་པའི་  
 ཕྱིར་རོ། །དེས་ལྷ་རྣམས་ཡིད་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་འགྲུབ། རྩལ་བོ་རྣམས་ཆོག་གིས་ཐམས་ཅད་འགྲུབ།

ནལ་འབྱེར་བ་ནམས་སེམས་བསྐྱེད་པས་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པའི་ཚུལ་བཞུགས་པར་ཤེར་སྒྲོན་འགྲེལ་  
བཤད་དུ་བཤད་དོ། །འཇིག་རྟེན་གསུམ་གྱི་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པས་ན་འབྱུང་བོ་ཀུན་གྱིས་མཆོད་ཅིང་  
བསྟོན་བཀུར་བྱེད་པར་འོས་པ་ནི་དེའི་མཆོད་པར་བྱ་བའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་ཏེ། འཇིག་རྟེན་གསུམ་  
ན་མཆོག་གྱུར་ཅིང་། །ཞེས་སོགས་སྒྲུབ་པ་ལྟར་རོ། །དུལ་མུན་སྤྱིང་སྟོབས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གསུམ་  
ལ་འདོད་དགུར་དབང་བསྐྱུར་བ་ནི་དེའི་འདོད་དགུར་ལྡན་པའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་ཏེ། སྤྱིང་སྟོབས་དུལ་  
དང་མུན་པ་གསུམ། །ཞེས་སོགས་སྒྲུབ་པ་བཞིན་ནོ། །རང་ཉིད་ཞི་བ་ཐོབ་ཅིང་གཞན་ལ་མཐོ་  
རིས་དང་ཐར་པ་གང་འདོད་སྟེར་བ་ནི་དེའི་དགའ་མགུར་གནས་པའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་ཏེ། ཐར་པ་འཕམ་  
ཡང་ན་ལྟའི་ལུས། །ཞེས་སོགས་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །སྐྱེ་བ་པོ་འདི་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི། ལུས་  
དང་དབང་སོགས་མ་སྐྱེས་པའི་སྐབས་སུ་ཤེས་པ་མེད་པས་སྐྱེས་བྱས་བྱིན་གྱིས་སྟོབས་མི་རུང་བས་  
ན་བདག་གི་བདེ་སྤྱད་བསྐྱེད་སེལ་གང་ཟག་གི་བདག་ལ་རང་དབང་མེད་ལ། དབང་ཕུག་གི་འདོད་  
པས་གཡང་ས་ངན་སོང་ངམ་མཐོ་རིས་སུ་འགྲོ་བར་འགྱུར་ཞེས་པའོ། །

༼པ་༽དཀའ་བ་ཆོག་མ་ནི་བཙུན་མོ་ཡུ་མ་སྟེ། རོ་སྒྲོད་ཀྱི་འཇོ་སྟེག་གིས་དབང་ཕུག་ཡང་དང་  
ཡང་དུ་དཀའ་ཐུབ་ལས་ཉམས་པར་བྱས་པས་དེ་ལྟར་བཟོད་དོ། །དབང་ཕུག་གི་བྱ་ཆེ་བ་ཆོགས་  
བདག་དང་། རྒྱུང་བ་གཞིན་ཏུ་གདོང་དུ་གཉིས་ལས། དང་བོའི་ལོ་རྒྱུས་ནི། དབང་ཕུག་གི་  
རྒྱུང་མ་ཡུ་མ་དང་གང་གྲ་གཉིས་ལས་གང་གྲ་ལ་བྱ་གཅིག་སྐྱེས་པ་ཡུ་མས་ལྟར་བྱིན་པས་གང་གྲས་  
བྱལ་མགོ་མེད་ཟེར་ནས་མ་བཞུགས་པ་ལ་ཡུ་མ་ཁྲིམ་ཏེ་དེ་བཞིན་དུ་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སྒྲུབ་པས་མགོ་མེད་  
པར་གྱུར། སྐར་ཡུ་མ་ལ་ཁྲིམ་པས་མགོ་བྱང་དུ་བཞུགས་པའི་རོ་གང་རྟེན་ཀྱི་མགོ་སྐར་ཅིག་བྱས་  
པས་རྒྱང་བོ་ཆེའི་རོ་ཞིག་ལས་མ་རྟེན་ནས་དེའི་མགོ་སྐར་བས་རྒྱང་བོ་ཆེའི་མགོ་ཅན་དུ་གྱུར་པར་  
གྲགས་སོ། །གཉིས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ནི། ལྟ་ཆེན་ཡུ་མ་དང་དགའ་མགུར་སྟོད་པའི་ཆེ་མེ་ལྟ་དེར་བྱིན་  
པ་ན་དེ་མཐོང་ནས་ལྟ་ཆེན་ཁྲིམ་ཏེ། རང་གི་ཁྲ་བ་མེ་ལྟ་ལ་སྐྱག་པ་དང་། དེ་མེའི་ཁྲ་བ་ཡིན་པས་  
མེ་ལྟ་ཆོག་པར་གྱུར་ནས་རྒྱ་མཆོ་འདོད་ཅིང་འདམ་བུའི་ཆལ་དུ་གནས་པ་དང་། སྒྲིན་དུག་ཀྱང་  
རྒྱ་མཆོར་ཁྲས་བྱས་ནས་གང་བར་གྱུར་པས། མེ་འབར་བ་དེ་མཐོང་ནས་གན་དུ་སོང་བ་དང་། རོ་

པའི་རིག་པས་བྱ་ཆགས་པ་ལས་དུམ་བུ་དུག་ཏུ་སྒྲེས་པ་སྟོང་གཅིག་ཏུ་བཅུག་པ་ལས་གཞིན་ནུ་སྒྲེས་  
བྱེད་དུ་གྱུར་པ་ལ། སྒྲིན་དུག་རེ་རེ་ནས་ངའི་བྱ་ཡིན་ནོ། །ངའི་བྱ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྒྲུ་ཞིང་ནུ་མ་སྟོབ་  
པའི་ཆོ། དེས་མ་ནམས་མགུ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་གདོང་དུག་བཞུན་པར་གྲགས་པ་ཡིན་ནོ། །རི་བོ་  
ཏེ་སེན་དབང་ཕུག་ཆེན་པོ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་འདི་ཁྱད་པར་འཕགས་བསྟོད་ཀྱི་འགྲེལ་བར་བྱུང་  
ཞིང་། ལྷ་ལས་ཕུལ་བྱུང་གི་བསྟོད་འགྲེལ་དུ་ཆོག་འདི་ནི་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མ་བྱུང་བས། འདིར་བསྟོད་  
འགྲེལ་གཉིས་ལས་ཞེས་པ་དཔེ་མ་དག་གོ། །

༼ཐཱ་ཤེ་ཆད་ཆེན་ལས། ཤེས་པ་མེད་པའི་བདག་ཉིད་ནི། །རང་གི་འབྲས་བུ་ཚྭ་མི་བྱེད། །ཅེས་  
གསུངས་ཏེ། རོན་ནི། གང་སེམས་པ་མེད་པ་ཡིན་ན་བྱིན་གྱིས་རྫོབ་པ་བོ་མེད་པར་རང་གི་འབྲས་  
བུ་མི་ཚྭ་པས་བྱུང་སྟེ། དཔེར་ན་རྩ་མཁན་དང་བྲལ་བའི་འཇིག་པའི་གོང་བས་བུས་པ་མི་ཚྭ་  
པ་བཞིན། ཆོས་དང་ཆོས་མིན་དང་རྩལ་སྤྲ་རབ་ལ་སོགས་པ་ཡང་སེམས་པ་མེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་  
པའོ། །གཞན་ཡང་། རྩ་བ་མ་ཕུག་པ་དང་གསལ་བྱེད་པ་དང་འོད་བྱེད་པ་སོགས་ཀྱིས་དབང་ཕུག་  
སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་བཀོད་པ་རྣམས་ཆད་ཆེན་ཅ་འགྲེལ་ལས་བཤད་ཀྱང་མངས་དོགས་ནས་མ་བྱིས་  
སོ། །དབུ་མ་སྟོང་བོར། འཇིན་པ་ཅན་གང་ནོར་ལྡན་དང་། ཞེས་སོགས་བྱུང་སྟེ། རོན་ནི།  
འཇིན་པ་སྟེ་སེར་སྤྲ་ཅན་གང་ཡིན་པ་ནོར་དང་ལྡན་པ་མཐོང་བ་དང་། དགེ་བ་ཅན་ཡང་གཞན་  
ཀྱི་འཆོ་བཅས་ཏེ་སྟོང་མོས་འཆོ་བ་མཐོང་ལ། ཆོས་མིན་ཅན་འགའ་ཞིག་གོ་འཕང་མཐོན་པོ་ལ་  
གནས་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་དབང་ཕུག་གིས་བུས་པར་གསལ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་དང་། ཡོན་ཏན་གྱི་  
ནོར་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཆེ་བྱུང་བ་དང་། ངན་པའི་སྟོད་པ་ཅན་རྣམས་ཆེ་རིང་བ་དང་། གདོང་  
བའི་བསམ་པ་ཅན་རྣམས་དབུལ་བོར་གྱུར་པ་མཐོང་བས་ན། དབང་ཕུག་གིས་བུས་པར་གསལ་  
བ་ཡིན་ཏེ། དགེ་མི་དགའི་ལས་ཅམ་གྱིས་བསྟེད་པ་ཡིན་ན་དེ་དག་འཆོལ་བར་མཐོང་མི་རུང་བའི་  
ཕྱིར་ཞེས་པའོ། །

༼ཐཱ་ལམ་དུག་རྣམས་དང་དེ་ཉིད་ལྟ་དང་མཆོག་གི་གོ་འཕང་མ་ལུས་པ་ཡང་གཞན་ནི་སྤྲགས་  
ཀྱི་ལུས། །རིག་པ་བདག་ཉིད་དམ་པའི་ཞི་བ་ཉིད་དང་རྣམ་གསུམ་གནས་ན་གནས་ཕྱིར་སྟོར་དང་

གཏོང་པའི་དངོས། བྱིན་ལེའི་དབྱེ་བ་ཞི་བ་ཉིད་དང་མཐའ་དག་ལུས་ལ་གནས་པ་བར་ཅུ་གཉིས་མདུད་  
 པའི་དབྱེ་བ་སྟེ། །འདི་དག་ཐམས་ཅད་གང་དུ་རབ་ཏུ་གྱུར་པ་དེ་ནི་རེས་པར་ཞི་བ་བའི་བསྟན་པ་ལོ། །  
 ཞེས་དུས་འཁོར་གྱི་བརྒྱུས་རྒྱུད་ལས་དབང་ཕུག་པའི་འདོད་པ་གསུངས་སོ། །འདི་ལ་ལམ་དུ་གྲུག་མས་  
 ཞེས་པ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལུལ་དུ་གྲུག་པོ་རྣམས་ལ་འདུག་པར་བྱེད་པའི་ལམ་མིག་ལ་སོགས་པ་ལོ། །  
 དེ་ཉིད་ལྟ་དང་ཞེས་པ་ནི་རྣམ་མཁའ་ལ་སོགས་པའི་ཁམས་ཀྱི་ཆོགས་ཏེ་རྣམ་མཁའ་རྒྱུད་མེ་ཁུ་ས་  
 ལྟོ། །མཆོག་གི་གོ་འཕང་ཞེས་པ་ནི་དུག་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་ཏེ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་སོ། །མ་  
 ལུས་པ་ཞེས་པ་ནི་ཁམས་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པར་གྱུར་པ་ལོ། །ཡང་གཞན་ནི་ཞེས་པ་ནི་  
 འོག་མ་འདྲེན་པའི་ཆོག་ཡིན་རྣམ་དཔུང་དོ། །སྟགས་ཀྱི་ལུས་ཞེས་པ་ནི་ཡུ་ལི་ཀྱུ་ལེའི་བདག་ཉིད་  
 ཅན་ཏེ་སྟགས་ཀྱི་དེ་ཉིད་དོ། །རིག་ཅེས་པ་ནི་དགའ་བ་སྦྱོད་པའི་སྦྱུ་རྩལ་དུ་གྲུ་རྩ་བ་ཞི་ལ་སོགས་  
 པའི་འདོད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དོ། །བདག་ཅེས་པ་ནི་བདག་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོག་པ་ལོ། །དམ་པའི་  
 ཞི་བ་ཉིད་ཅེས་པ་ནི་ཞི་བའི་དེ་ཉིད་དེ་ཞི་བ་དབང་ཕུག་དེ་ཉིད་བརྟན་གཡོ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་པ་ལོ། །  
 དབང་ཕུག་གཟུགས་སྤངས་པ་དེའི་རྣམ་གསུམ་གནས་ན་གནས་པ་ནི་ལུས་ངག་སེམས་གསུམ་ལ་  
 གནས་པའི་བྱིར་སྟེ་བའི་དུས་སུ་ལམ་དུ་གྲུག་ལ་སོགས་པ་སྦྱོར་བ་སྟེ་འདུས་པ་དང་འཆི་བའི་དུས་སུ་  
 གཏོང་པའི་དངོས་ཏེ་འབྲལ་བར་བྱེད་དོ། །བྱིན་ལེའི་དབྱེ་བ་ཞི་བ་ཉིད་དང་ཞེས་པ་ནི་འཇག་བཤེའི་  
 གནས་སྐབས་ཀྱི་བྱིན་ལེ་ཁུ་བའི་མཆན་ཉིད་དེ་ཉིད་ཞི་བ་དབང་ཕུག་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡིན་ནོ། །མཐའ་  
 དག་ལུས་ལ་གནས་པ་ཞེས་པ་ནི་དབང་ཕུག་ཉིད་རྒྱ་བ་དང་མི་རྒྱ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་པ་ལོ། །བར་  
 གཉིས་མདུད་པའི་དབྱེ་བ་སྟེ་ཞེས་པ་ནི་སྟོན་ཆགས་རྣམས་ཀྱི་ལུས་ལ་གནས་པའི་བྲིམ་བར་ཅུ་གཉིས་  
 ཏེ་ནང་གི་འཕྲོ་ཆེན་བར་ཅུ་གཉིས་རྣམས་མདུད་པའི་སྦྱས་གསུངས་ཏེ། བྲིམ་བར་ཅུ་གཉིས་པོ་འདི་རྣམས་  
 ཀྱི་དབྱེ་བ་ནི་ལོ་དང་རྩ་བྱེད་པ་གཉིས་དང་དགུན་དཔྱིད་དཔྱར་དུས་གསུམ་དང་། དགུན་  
 དཔྱིད་དཔྱར་རྩོན་ཏེ་དུས་བཞི་དང་། དགུན་དགུན་སྦྱད་སོགས་དུས་དུག་དང་རྒྱ་བ་དང་ཡར་དང་  
 མར་གྱི་ཚུགས་དང་ཉིན་ཞག་དང་རྒྱ་ཆོད་དང་རྒྱ་སྤང་དང་དབུགས་ཏེ། ཅེས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་འདི་  
 དག་ཐམས་ཅད་སྟེ་སྟགས་ཀྱི་གྲུབ་པའི་མཐའ་གང་དུ་རབ་ཏུ་བཤད་པར་གྱུར་པ་དེ་ནི་རེས་པར་ཞི་



བ་བ་ཡིས་བསྟན་པ་སྟེ་དབང་ཕྱག་པའི་འདོད་པའོ། །ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །གྲུབ་མཐའ་ཙ་བར།  
 ཁམས་དང་སྒྲགས། །འདོད་པ་བདག་དང་ཞི་བའི་དེ་ཉིད་ལ། །ཞེས་དང་། འགྲེལ་བར། དེ་ཉིད་  
 ལྟ་སྟེ་ནམ་མཁའ་སྟོན་པ་ཁམས་ལྟ་དུག་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་སུ་འདྲེས་པ། ཁམས་ཀྱི་དེ་ཉིད་དང་།  
 ཡ་ཐོང་ཀ་ཐོང་གི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་སྒྲགས་ཀྱི་དེ་ཉིད་དང་། དགའ་བ་སྦྱོད་པའི་སྦྱ་ཙ་ལྟ་དུག་ཙ་  
 ཙ་བཞིན་ཉི་འདོད་པའི་དེ་ཉིད་དང་། བདག་རྟག་པ་བདག་གི་དེ་ཉིད་དང་། ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་བའི་  
 ཞི་བའི་དེ་ཉིད་དེ་ལྟ་བུ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་ནི་དབྱུང་གཞི་ཆེ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལྟ་སྟེ་ནམ་  
 མཁའ་རྒྱང་མེ་ཆུ་སའི་ཁམས་ལྟ་ལ་བྱེད་པར་འགྲེལ་ཆེན་ལས་གསལ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེ་  
 ཉིད་ལྟ་དང་ཞེས་པ་ནི་ནམ་མཁའ་ལ་སྟོན་པའི་ཁམས་ཀྱི་ཆོག་གས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་  
 དང་། གཞན་དུ་ན་བསྐྱེད་ཀྱིས་ལས། དེ་ཉིད་ལྟ་དང་མཆོག་གི་གོ་འཕང་མ་ལུས་པ་ཡང་གཞན་  
 ཉི་སྒྲགས་ཀྱི་ལུས། ཞེས་སྟོན་པའི་སྐབས་སུ་དེ་ཉིད་ལྟ་ཞེས་མིང་ཙམ་གསུངས་ཀྱང་། སྒྲགས་  
 དང་བདག་དང་འདོད་པ་དང་ཞི་བའི་དེ་ཉིད་བཞི་དངོས་སུ་གསུངས་ནས་ཁམས་ཀྱི་དེ་ཉིད་དངོས་  
 སུ་མ་གསུངས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ཉིད་ལྟ་དང་ཞེས་པ་མདོར་བསྟན་པ་དང་མཆོག་གི་  
 གོ་འཕང་ཞེས་སྟོན་པའི་སྐབས་སུ་དེ་ཉིད་ལྟའི་གངས་འདྲེན་གསུངས་པ་ཡིན་ན་དེ་ཉིད་ལྟ་དང་ཞེས་པའི་དང་  
 སྦྱ་མ་འགྲེལ་བར་གྱུར་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡང་གྲུབ་འགྲེལ་ཆེན་མོ་འདིར། ཁམས་སྟོན་པའི་དང་  
 དེ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་སུ་འདྲེས་པ་སྟོན་པའི་ཁམས་ཀྱི་ཆོས་དེ་དང་དེར་རྟོགས་པ་ནི་དེའི་དེ་ཉིད་རྟོགས་  
 པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དཔེར་ན་ཁམས་ཀྱི་ཆོག་གས་རྣམས་མཆོག་གི་གོ་འཕང་དུག་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་  
 ཁམས་ཀྱི་ཆེ་འདྲེས་པར་རྟོགས་པ་ནི། ཁམས་ཀྱི་དེ་ཉིད་རྟོགས་པ་དང་། སྒྲགས་སྟོན་པའི་རྣམས་  
 ཀྱང་དབྱུངས་གསལ་གྱི་བདག་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་ནི་སྒྲགས་ཀྱི་དེ་ཉིད་རྟོགས་པའི་དོན་ཡིན་པ་བཞིན་  
 ནོ། །ཞེས་ཁམས་སྟོན་པའི་ཁམས་ཀྱི་ཆེ་དང་དེ་དག་གི་ཁམས་ཀྱི་ཆོས་ཞིག་དེ་དང་དེའི་དེ་ཉིད་དུ་  
 བཤད་ནས། སྒྲགས་ལས་ཁམས་དང་དེ་ཉིད་གཞི་མཐུན་དུ་བཤད་པ་དགག་པ་ཡང་དབྱུང་དགོས་རྟེ།  
 རྒྱུ་ཆེན་དེ་ཉིད་སྤང་བར་དེ་ལྟར་མ་བཤད་ལ། འགྲེལ་ཆེན་ཏི་མེད་འོད་དུ་ཡང་མི་གསལ་བའི་  
 ཕྱིར། ནང་བ་སངས་རྒྱས་པས་བུམ་པ་དང་བུམ་པའི་སྟོང་ཉིད་འགལ་བར་འདོད་པའི་རིགས་པ་

འདི་ལ་སྦྱར་མི་དགོས་སམ་སྒྲུབ་མོ། །འོན་ཀྱང་མཐའ་གཅིག་ཏུ་བཤད་ཚུལ་དེ་དག་མི་འཐད་ཟེར་  
བ་མིན་གྱི། རང་གི་གོ་ཆ་དང་མི་མཐུན་ཀྱང་གཞན་དང་མཐུན་ཆེད་དུ་སྦྱ་སོར་བཞག་བྱིས་པ་  
ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར་གཟུ་བོའི་ཆོས་སུ་གནས་ཁུལ་བྱས་པ་ཡིན་པས། འདི་དང་གོང་འོག་ན་མས་སུ་  
འདི་འདྲ་བྱུང་ཆེད་ལ་མཁས་པ་ན་མས་ཀྱིས་བྱགས་ཁྲེལ་མ་གནང་བར་སྦྱགས་སུ་མ་ལྟར་བའི་བྱགས་  
དགོངས་ན་མ་པར་དག་པས་ཆར་གཅོད་རྗེས་འཛིན་མཛོད་ཅིག

༼མ་དུས་བཞིའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཞེས་པ་བཞི་ལས། ཞེས་པ་ནི་ཡིག་ནོར་བྱུང་སྟེ། དུས་བཞིའི་  
ཡེ་ཤེས་ཏེ་ཤེས་པ་བཞི་ལས་ཞེས་བཤད་དགོས་པའི་ཕྱིར། དབང་ཕུག་ནུས་ཅན་མཉམ་སྦྱར་བས།  
ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཇག་བདེ་ལམ་དུ་བྱེད་པ་བོད་བདེ་ཆེན་འདེན་ནུས་པའི་བྱད་མེད་དང་སྦྱར་བས་  
ཁམས་འཇག་པའི་བདེ་བ་གཉིས་མེད་དེ་འགྲན་ཆུ་མེད་པ་སྦྱོས་པ་དེ་ཉིད་བསྒྲུབ་སྒྲུབ་ཀྱིས་ནང་  
དུ་བཞན་པར་གནས་པ་ལ་བཞེན་ནས་ན་མ་རྟོག་དགག་པའི་འབྲིག་བདེའི་ཡེ་ཤེས་སྦྱོས་པ་ལ་ཐར་པར་  
བཤད་དོ། །དང་བོར་སེམས་ནི་མཉམ་བཞག་པས། ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི། རྟོག་གི་འབར་བ་  
ལས། འདི་ལ་ནུས་འཕྱོར་བས་དང་བོར་མཉམ་པར་བཞག་པའི་སེམས་སུ་བྱས་ལ། སྒྲིའི་སྒྲོད་བང་  
བོ་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་སྟེ། བྱ་བ་རྟག་པ་ཆ་ཤས་མེད་པ་ཞི་བ་ལ་དམིགས་པར་བྱ་སྟེ། ཆོད་གསུམ་  
དང་ལྡན་པའི་ཡི་གེ་ལོ་བཅོད་ཅིང་། ས་ལ་སོགས་པ་བཞུན་བཅོས་ལས་བཞན་པ་བཞིན་དུ་གཟུང་  
བར་བྱ་ཞིང་སེམས་ལ་གཟུང་ན། བསམ་གཏན་གྱི་མིག་གིས་དབང་ཕུག་ཆེན་པོ་མཐོང་བར་འགྱུར་  
ཞིང་གྲོལ་བ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །

༼ཅོད་དབང་ཕུག་གི་མཆན་མ་ལྟར་བཟུང་ནས་མཆོད་པ་བྱེད་པའི་སྒྲོལ་དང་བོར་བྱུང་ཚུལ་ནི་  
ཁྱད་པར་འཕགས་བསྟོད་ཀྱི་འགྲེལ་བར་བཤད་ཡོད་དོ། །དབང་ཕུག་པ་ཡི་བཞུན་པ་ལ། ཞེས་  
སོགས་ཀྱིས་འཇག་བདེ་ལམ་དུ་བྱེད་པའི་དུས་སུ་སྦྱགས་གསུམ་དུ་ཁ་བཏྲ་བའི་བརྟུལ་ཁྱགས་དང་  
མིག་གི་ལྟ་སྒྲུང་སྟེ་ཁྱད་པར་ཡོད་ཚུལ་བཤད་དོ། །ལྟ་མི་རིན་ཆེན་གནས་འདི་ནི། ཞེས་སོགས་  
ཀྱིས། འཇག་བདེ་འདེན་ཚུལ་དང་དེ་བསྒྲུབ་སྒྲུབ་ཀྱིས་བཞན་པར་གནས་ཆད་དང་བདེ་བ་དེ་ཉིད་  
བརྟོག་གི་སྦྱོད་ཡུལ་མིན་པ་དང་བཞུན་པར་གནས་པ་ལ་བཞེན་ནས་བདེ་བ་རྗེ་འཕེལ་དུ་འགྲོ་ཚུལ་

དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྷ་བ་སྦྱེས་ནས་སྟོ་འདྲིགས་ཐམས་ཅད་འཛིན་པ་ཏེ་གྲོལ་བ་  
ཐོབ་ཚུལ་སོགས་བཤད་དམ་སྟུང་ཡང་ཆོག་འབྲུའི་བརྟག་ཉེར་པའི་འབྲེལ་བ་མི་འདུག་པས་མ་སྦྱོས་སོ། །

༼ཆོ་ནམ་རྟོག་རྒྱ་མཚན་བཅས་པའི་ཕྱིར། །རྣམས་སོགས་མཐོང་བས་གྲོལ་བར་ནི། །རི་ལྷར་  
འུག་པ་མི་འདོད་པ། །དེ་བཞིན་འུག་པ་བ་མི་འདོད། །ཅེས་པ་ནི། །ཁྱོད་ཀྱིས་བྱད་ཤིང་ཟད་པའི་  
མི་བཞིན་དུ་རྣམ་རྟོག་ཐམས་ཅད་ཟད་པ་ཐར་པར་འདོད་ན་རྣམ་རྟོག་མེད་པ་ནི་རྣམས་ལ་སོགས་པའི་  
ཆོག་གི་དོན་འཛིན་པ་མི་སྲིད་པས། ཐམས་ཅད་མཐོང་བར་འདོད་པའི་ཐུབ་པ་འུག་པ་ཡང་གྲོལ་  
བར་གྱུར་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །རྣམས་ལ་སོགས་པ་མཐོང་བས་རྣམ་རྟོག་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར། །དེའི་གཞུང་  
གི་རྣམས་སུ་འབྲང་བའི་འུག་པ་བ་རྣམས་ཀྱང་རྣམས་ལ་སོགས་པའི་ཆོག་གི་དོན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་གོམས་  
པས་ཐར་པ་ཐོབ་པ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པའོ། །ཡུལ་ནི་རྟོ་ཞེས་པ་ནི་རིགས་གཉེར་གྱི་མིང་  
ཡིན་པས་དེའི་དར་རྒྱུ་ཡོད་དམ་སྟུང་མོ། །འོན་ཀྱང་རྣམ་འབྲེལ་རྒྱུ་ཆེན་ལས། འུག་པའི་བརྟེན་  
ཞུགས་བྱངས་པའི་ཕྱིར་འུག་ཕྱག་པ་སྟེ་ཕྱེ་བྲག་པ་ཡིན་ལ། ཞེས་གསུངས་པས། ལྷག་ཆང་པའི་  
བཤད་ཚུལ་མཐའ་གཅིག་དུ་མི་འཐད་པར་གསུངས་པ་དཔྱད་དགོས་སོ། །

༼རྟོ་ཕྱེ་བྲག་པ་རྣམས་ནི་བདག་དང་མིག་ལ་སོགས་པའི་དབང་བོ་དང་ཡིད་དང་གཟུགས་ལ་  
སོགས་པའི་དོན་དུ་ཕྱད་པ་ནི་འབྲེལ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་དངོས་འབྲེལ་གཉིས་དང་བརྟེན་འབྲེལ་  
བཞི་སྟེ་དུག་གོ། །དེ་ལ་ཁ་ཅིག་ཐུན་མོང་མིན་པའི་རྒྱ་ཡིན་པས་དབང་བོ་དང་དོན་དུ་ཕྱད་པ་ཆད་  
མར་ཁས་ལེན་ལ། གཞན་དག་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་བདག་དང་ཡིད་དུ་ཕྱད་པ་ཆད་མའོ་ཞེས་ཟེར་རྟོ། །  
ཆད་མ་དེ་ལས་གང་གྲུབ་པ་ཡོད་པ་ཉིད་དང་བུམ་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་སྦྱི་མཐོང་བའི་སྟོ་ནས་བུམ་  
པའོ་སྟུང་པ་དང་གཟུགས་སོ་སྟུང་པ་ལ་སོགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་རྣམས་དཔག་ལས་ཆད་མ་གཞན་མཛོན་  
སུམ་དང་ཆད་མའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའོ། །ཡོད་པ་ཉིད་ཅེས་པའི་སྦྱི་ཆེན་པོ་དང་བུམ་པ་ཉིད་  
ལ་སོགས་པའི་སྦྱི་ཉི་ཆོ་བའི་བྱད་པར་གཟུང་བ་ལ་སྟོས་ནས་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་གསལ་བ་འཛིན་  
པ་དང་། །རྣམས་བུམ་པ་སོགས་དང་ཡོན་ཏན་སྟོན་པོ་སོགས་དང་ལས་འགྲོ་བ་སོགས་ལ་སྟོས་ནས་  
འདིའོ་སྟུང་དུ་འཛིན་པ་ནི་མཛོན་སུམ་ཞེས་སྐར་བར་མི་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་དབང་བོའི་མཛོན་སུམ་

ཆོས་ཅན། བུམ་པ་དཀར་པོའི་ཞེས་སོགས་ཁྱད་གཞི་ཁྱད་ཆོས་སྦྱར་ནས་འཛིན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ།  
 དེས་པའི་བདག་ཉིད་མ་ཡིན་པས་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་ལ་བཏུ་བའི་དོན་ཅན་ཅམ་ཡིན་པའི་  
 བྱེར་ཏེ། ཁྱད་གཞི་ཁྱད་ཆོས་སྦྱར་ནས་འཛིན་པ་ནི་ཡིད་ཀྱི་སྒྲོ་ཡིན་གྱི་དབང་ཤེས་མ་ཡིན་པའི་བྱེར།  
 ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཆད་མའི་མདོའི་དར་རྒྱུ་ལས་བཤད་དོ། །ཆད་མའི་མདོའི་གཞུང་ལྷ་མ་ན་  
 རྟོགས་སྤེའི་འདོད་པ་བཤད་ལ། གཞུང་བྱེ་མ་ན་དེ་དགག་པོ། །འབྲེལ་བ་ལ་སྦྱར་འབྲེལ་དང་  
 འདུ་འབྲེལ་གཉིས་ཡོད་ལ། དེ་ལ་ཡང་སྦྱར་འབྲེལ་བཞི་དང་འདུ་འབྲེལ་གཉིས་ཏེ་དུག་གོ། །དེ་  
 དག་གི་མཆན་གཞི་ནི། མིག་གི་དབང་པོ་དང་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་བུམ་པ་ལྟ་བུ་སྦྱར་བའི་འབྲེལ་བ་  
 དང་། མིག་དབང་དང་བུམ་པ་ལ་འདུ་བའི་གཟུགས་དྲི་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུ་སྦྱར་བ་ལ་འདུ་བའི་འབྲེལ་བ་  
 བ་དང་། མིག་དབང་དང་བུམ་པའི་གཟུགས་སོགས་ལ་འདུ་བའི་གཟུགས་ཀྱི་སྦྱི་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུ་  
 སྦྱར་བར་འདུས་པ་ལ་འདུ་བའི་འབྲེལ་བ་དང་། མིག་དབང་དང་ས་རྟོགས་བུམ་སྟོང་ལྟ་བུ་སྦྱར་  
 བའི་ཁྱད་པར་དང་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་འབྲེལ་བ་སྟེ་སྦྱར་འབྲེལ་བཞིའོ། །སྦྱར་འབྲེལ་གཉིས་པ་ནི་  
 འདུ་བའི་འབྲེལ་བ་དང་། སྦྱར་འབྲེལ་གསུམ་པ་ནི་འདུས་པ་ལ་འདུ་བའི་འབྲེལ་བ་སྟེ་འདུ་འབྲེལ་  
 གཉིས་སོ། །

༼ཕྱི་དབང་དོན་མཉམ་པ་སྦྱོས་པས་ཆུ་བ་གཉིས་སྤང་གི་ཤེས་པ་མངོན་སུམ་ཡིན་པ་བསལ་ཞིང་།  
 ཤེས་པ་སྦྱོས་པས་བཅའ་པོས་བསྐྱས་པའི་བདེ་སོགས་མངོན་སུམ་ཡིན་པ་བསལ་ལ། ཉགས་ཀྱི་སྒྲོ་  
 ཅས་དང་རང་གི་ངོ་པོའི་སྒྲོ་ནས་བརྟན་པར་མེན་ས་པས་ཐ་སྙད་དུ་བྱ་བ་མིན་པ་ཞེས་སྦྱོས་ཤིང་། འབྲེལ་  
 བ་མེད་པ་ཞེས་པས་སྒྲིག་རྒྱ་རྒྱར་འཛིན་སོགས་མངོན་སུམ་ཡིན་པ་བསལ་བར་འདོད་དོ། །

༼ཁྱད་ཆད་མའི་མདོའི་དར་རྒྱུ་ལས། ཉགས་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་རང་མཆན་འཛིན་པའི་མངོན་  
 སུམ་དེ་སྟོན་དུ་སོང་བ་ཅན་གྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ནི་གསུམ་སྟེ་རྒྱ་ལྷ་མ་ཡིན་ལ་འབྲས་བུ་ལྟག་མ་ཡིན་  
 པས་རྒྱ་ལས་འབྲས་བུ་དཔག་པའི་རྗེས་དཔག་ནི་ལྷ་མ་དང་ལྷན་པ་དང་འབྲས་བུ་ལས་རྒྱ་དཔག་པའི་  
 རྗེས་དཔག་ནི་ལྟག་མ་དང་ལྷན་པ་དང་ཆུ་བ་རི་ལ་རྩལ་པ་མཐོང་བ་ལས་ཉི་མ་ཡང་དེ་ལྟར་འགྱུར་  
 བར་དཔག་པ་ལྟར་ཆོས་གཅིག་མཐོང་བ་ལས་གཞན་ཤིན་ཏུ་སྒྲིག་གྱུར་ཤེས་པ་ལྟ་བུ་སྦྱར་མཐོང་བ་

ཅན་ནོ། །དོན་ནི། མངོན་སུམ་གྱིས་རྟགས་ཆོས་དང་དེའི་འབྲེལ་བ་གཟུང་བའི་དེ་མ་ཐག་རྟགས་  
 ཅམ་མཐོང་བས་རྟགས་ཅན་རྟགས་པའི་རྗེས་དཔག་སྔ་མ་མངོན་སུམ་དང་མཚུངས་པས་སྔ་མ་དང་  
 འདྲ་བ་དང་སྔ་མ་ཅན་ཞེས་བྱ་ལ། ཤིང་ཕུང་གཅིག་ལས་སྐྱེས་པ་དང་གཟུགས་མཚུངས་པ་ལས་  
 ཤིང་རྟོག་གཅིག་རོ་སྐྱར་བར་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བ་ན། འབྲས་བུ་ལྷག་མ་ནམས་ཀྱང་དེ་དང་  
 མཚུངས་པར་དཔྱག་པ་ནི། ལྷག་མ་དང་འདྲ་བ་ཞེས་བྱའོ། །ལྷག་མ་ནི་འབྲས་བུ་སྟེ། ཤིང་ཕུང་  
 གཅིག་ལས་སྐྱེས་པ་སོགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་རོ་སྐྱར་བ་འདི་ལ་ཡང་ཡོད་དོ་ཞེས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་  
 སོ། །རྟགས་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཞེས་པའང་སྒོས་བདགས་པ་མ་ཡིན་པར་འབྲེལ་གཞི་ཆོས་གཉིས་  
 ལས་རྗེས་ལོགས་སུ་བཟུང་དུ་ཡོད་པའི་དངོས་པོར་འདོད་དོ། །

༼ཟེད་ར་རྟོག་དེ་ཉིད་ལས། སྔ་མ་དང་ལྷན་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ལ་སྔ་མ་དང་མཚུངས་པ་སྔ་  
 མ་ལྟ་བུའི་སྐྱེ་འགྱུར་བས་སམ་འདི་ལ་སྔ་མའི་ཆོས་ཡོད་པ་སྔ་མ་དང་ལྷན་པའི་ཞེས་ལྷན་པའི་སྐྱར་  
 འགྱུར། དང་པོ་ལྟར་ན། རྗེས་དཔག་གཅིག་ཁོ་ན་ལ་སྔ་མ་ལྟ་བུའི་ཞེས་པ་ལྟར་གྱི་མིང་སྐྱར་བ་  
 འཐད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྗེས་དཔག་ཐམས་ཅད་སྔ་མ་ལྟ་བུར་སྟོན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྗེས་དཔག་  
 ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བ་ཅན་དུ་ཁས་སྒྲངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན། འདི་ལ་  
 རྒྱ་ཡང་ཡོད་པས། དེ་ལས་འབྲས་བུ་དཔྱག་པའི་ཤེས་པ་སྔ་མ་དང་ལྷན་པ་ཞེས་ལྷན་པའི་སྐྱར་སྐྱར་  
 བ་འཐད་པ་མིན་པར་ཐལ། རྒྱ་ལས་འབྲས་བུ་དཔྱག་པ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དངོས་  
 རྒྱས་དངོས་འབྲས་དཔྱག་ན་ཕྱོགས་ཆོས་མ་གྲུབ། བརྒྱད་རྒྱས་དཔྱག་ན་བྲུབ་པ་འབྲུལ་བའི་ཕྱིར།  
 ཞེས་དང་། ལྷག་མ་དང་ལྷན་པའི་རྗེས་དཔག་མི་འཐད་པར་ཐལ། ལྷག་ལྷན་ལ་ཡང་མངོན་སུམ་  
 གྱི་ལྷག་མ་ལྟ་བུར་རམ། ལྷག་མ་དང་ལྷན་པས་ལྷག་ལྷན་ཞེས་ལྷན་པའི་སྐྱར་སྐྱར་བ་གཉིས་ཀ་ལ་ཡང་  
 བཤད་པའི་སྟོན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཤིང་ཕུང་གཅིག་ལས་སྐྱེས་པའི་འབྲས་བུ་རོ་སྐྱར་བར་མཐོང་  
 བ་ལས་མངོན་སུམ་ཕྱི་མ་ནམས་ཀྱང་དེ་དང་ཡུལ་མཚུངས་པས་ལྷག་མ་དང་ལྷན་པར་འགྱུར་བ་མི་  
 འཐད་པར་ཐལ། གཟུགས་མཚུངས་པ་ཅམ་གྱིས་རོ་མཚུངས་པའི་ངེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱ་  
 ལྷག་མ་དང་ལྷན་པས་ལྷག་མ་དང་ལྷན་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ཡང་ལྷན་པ་དང་འདྲ་བའི་འབྲེལ་བ་ལས་

རྟོགས་པར་འགྱུར་རེ་ཞེན། དེ་ལྟར་དེའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཤེས་པ་ཡང་ལྷག་མ་དང་ལྷན་པར་འགྱུར་  
ན་དེ་མི་རིགས་ཏེ། ལྷག་མ་དང་ལྷན་པ་ལས་ལྷག་ལྷན་དུ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ལྷག་  
མ་དང་ལྷན་པས་ལྷག་མ་དང་ལྷན་པའི་གཏན་ཆོགས། ལྷན་འདུ་ལ་སོགས་པའི་འབྲེལ་བ་གཞན་  
ལས་ཀྱང་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། འབྲེལ་བ་གཉིས་ལས་རྟགས་དེ་མི་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་  
རོ། ། འབྲེལ་བ་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་པའི་སྒོ་ནས་རྟགས་དང་རྟགས་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་སྐྱེ་བ་རུ་མཐོང་  
བའི་སྒོ་ནས་ཀྱང་། འབྲས་བུའམ་རྗེས་དཔག་སྐྱེ་བར་ཐལ་ལོ། ། ཞེས་བཀག་པས། དེའི་ཕྱོགས་  
སྤྱི་མཐའ་གཅིག་ཏུ་མེ་རྟགས་སུ་བཀོད་ནས་དུ་བ་དང་། དུ་བ་རྟགས་སུ་བཀོད་ནས་མེ་སྐྱབ་པ་  
སོགས་མིན་ནོ་ཞེས་པའོ། ། འདི་དག་གི་ལྷག་ལྷན་དང་ནམ་འགྲེལ་གྱི་ལྷག་ལྷན་གྱི་ཁྱད་པར་ནི་ནམ་  
འགྲེལ་ལས། གང་ཞིག་མ་མཐོང་བ་ཅམ་གྱིས། རྫོག་པ་རབ་ཏུ་སྟོན་བྱེད་པ། ། དེ་ནི་ཐེ་ཆོམ་རྒྱ་  
ཡིན་ཕྱིར། ། དེ་ལ་ལྷག་མ་ལྷན་ཞེས་བཅོམ་དུ། ། ཅེས་པའི་རྒྱུ་ཆེན་ལས། ལྷག་ལྷན་གྱི་རྟགས་གྱི་  
དོན་ཅི་ཞེན། རིགས་པ་ཅན་པ་གང་དག་རྒྱ་ལས་འབྲས་བུ་དཔྱག་པ་སྤྱི་མཐའ་ལྷན་པ་དང་། འབྲས་  
བུ་ལས་རྒྱ་དཔྱག་པ་ལྷག་མ་དང་ལྷན་པའོ། ། ཞེས་ལྷག་ལྷན་གྱི་དོན་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་བསལ་ནས་  
རང་ལུགས་ཀྱི་ལྷག་ལྷན་གྱི་མཆན་ཉིད་བཟུང་པ་ནི། གཞན་དག་གིས་རྟགས་གང་ཞིག་མི་མཐུན་  
ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་བ་ཅམ་གྱིས་རྫོག་ཁྱབ་བྱུང་བའི་ཞེས་རབ་ཏུ་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་རྟགས་དག་སྤྱི་  
བདེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་དེ་སྐྱབ་གྱི་ལྷག་མ་དང་ལྷན་པའི་རྟགས་ཞེས་བཅོམ་དེ་རིགས་ཏེ། ཁྱོད་དེ་  
སྐྱབ་གྱི་ཕྱོགས་ཆོས་གང་ཞིག་ ཁྱོད་དེ་སྐྱབ་གྱི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མཐོང་ཡང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་  
རྫོག་པ་ལ་ཐེ་ཆོམ་གྱི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །

༼འདྲེ་ཆར་བཅད་པའི་གནས་ནམས་གདོན་མི་ཟ་བར་ཁས་སྒྲངས་པར་བྱས་ནས། ཞེས་འདིར་  
དངས་པའི་འཕྲུར། ཞེས་གསུངས་སོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་ཆོག་ཆད་དོ། ། ཞིབ་མོ་ནམ་འཐག་གི་འགྲེལ་  
བར། གཞན་དག་འདིར་སྟོན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཆད་མ་དང་། ཞེས་པ་ནས། གདོན་མི་ཟ་བར་  
ཁས་སྒྲངས་ནས་གཏམ་དུ་བྱེད་གྱི། ལྟོང་བ་ཉིད་དུ་སྐྱབ་ནམས་ཀྱིས་ནི་ཞེན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཆད་  
མ་ལ་སོགས་པའི་དོན་ཁས་ལེན་པར་མི་བྱེད་དོ་ཞེས་ཟེར་རོ། ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི། གཞན་

དག་སྟེ་རིགས་པ་ཅན་དག་ན་རེ། འདིར་ཀོ་ལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཆད་མ་སོགས་ཆོག་དོན་བརྒྱ་  
 དྲུག་ཁས་བླངས་ནས་ཡན་ཚུན་འབེལ་གཏམ་བྱེད་དགོས་པ་ལ། རོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྐྱབ་ནམས་  
 ཀྱིས་ཆད་མ་ལ་སོགས་པའི་དོན་ཁས་མི་ལེན་པས་ཀོ་ལ་བའི་འོས་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའོ། །ཆོག་  
 དོན་བརྒྱ་དྲུག་པོ་དེ་དག་གིས་ཆོས་ནམས་བདེན་པར་ཡོད་པར་སྐྱབ་པ་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་  
 པར་མ་གྲུབ་ཅེས་པ་མི་འཐད་དེ། ཆད་མ་དང་གཞལ་བྱ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཆོས་ནམས་བདེན་  
 པར་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་ཆོས་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་ཡོད་མེད་དང་ཡིན་མིན་ལ་ཐེ་ཆོས་ཟེ་བཡོད་པའི་  
 ཕྱིར་དང་། ཐེ་ཆོས་བདེན་པར་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དགོས་པ་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་སྐྱབ་པའི་ཆེད་  
 ཏུ་འཇུག་པའི་ཆེད་དོན་དེ་གྲུབ་མ་གྲུབ་ལ་ཐེ་ཆོས་ཟེ་བཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། དགོས་པ་དེ་ཉིད་བདེན་  
 པར་ཡོད་དེ། དོན་གང་གི་ཆེད་ཏུ་རྒྱ་སྐྱབ་པ་ལ་འབད་པས་འཇུག་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ། རི་  
 ལྟར་བུམ་པའི་དོན་ཏུ་རྩ་མཁན་འཇིག་པ་ལ་འཇུག་པའི་དཔེ་དེ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེ་དེ་ཡང་  
 བདེན་པར་མེད་པར་ཁས་ལེན་པ་མི་རུང་སྟེ། དོན་གང་ཞིག་དེ་དང་ཆོས་མཐུན་པ་ནི་དེའི་དཔེ་ཡིན་  
 པའི་ཕྱིར། རོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྐྱབ་པ་ཁྱོད་ལྟར་ཅིག་གཏམ་སྐྱབ་པར་བྱ་བའི་ཀོ་ལ་བ་མཚན་ཉིད་པ་  
 མ་ཡིན་ཏེ། ཀོ་ལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་འཐད་མི་འཐད་སོ་སོར་བྱེ་བའི་གྲུབ་མཐའ་དང་། དམ་བཅའི་  
 དོན་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་ཡན་ལག་ཆང་བའི་སྐྱབ་ངག་ཁས་ལེན་དགོས་པ་ལ། ཁྱོད་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་  
 མ་གྲུབ་ཅེས་མ་འབྲེལ་བའི་ཆོག་འགའ་ཞིག་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར། ཡན་ལག་ལྔ་ལྔ་ཀྱི་སྐྱབ་ངག་བདེན་  
 པར་ཡོད་པར་ཁྱོད་ཀྱིས་ཀྱང་ཁས་ལེན་དགོས་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱིས་ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་མེད་དོ་ཞེས་  
 དམ་བཅའ་བའི་ཕྱིར་དམ་བཅའ་ཁས་བླངས་པར་མངོན་ལ། དེ་ལྟར་དམ་བཅའི་དོན་སྐྱབ་བྱེད་  
 ཀྱི་ཡན་ལག་ལྔ་ལྔ་མ་ནམས་ཀྱང་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཁྱོད་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་མ་གྲུབ་  
 ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཤེས་པའི་དོན་ཏུ་དཔྱོད་པར་བྱེད་པའི་ནོག་གོ་དང་། དཔྱོད་པའི་  
 དོན་ཁོང་ཏུ་རྒྱུད་པའི་གཏན་ལ་ཐབ་པ་གཉིས་ཀྱང་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཁྱོད་ཀྱིས་ཐམས་  
 ཅད་མ་གྲུབ་ཅེས་པ་མི་འཐད་དེ་ཐམས་ཅད་མ་གྲུབ་ཟེར་བའི་ཚུད་པ་འདི་ཕྱོགས་དང་མི་མཐུན་པའི་  
 ཚུད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱོད་ཀྱིས་བརྗོད་བྱ་རྗོད་བྱེད་མེད་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དོན་ལ་བད་སྐྱར་

བའི་བཅོད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཁྱོད་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་སྙན་ཕྱད་བ་མི་འཐད་དེ། དེ་  
ནི་སྙན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཚོལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཁྱོད་ཀྱིས་བདེན་མེད་སྒྲུབ་ཕྱིར་དུ་བཀོད་པའི་  
གཏན་ཆོག་ས་ནམས་ལྟར་སྤང་འབའ་ཞིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཁྱོད་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་མ་གྲུབ་ཅེས་  
སྒྲུབ་ནི་ཆོག་དོར་ཏེ་བསྟོན་འདིང་བའི་ཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཁྱོད་ཀྱིས་བདེན་གྲུབ་འགོག་ཕྱིར་  
དུ་བཀོད་པའི་ཐལ་འགྱུར་ནམས་ལྟག་ཆོད་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྒྲུབ་  
ཁྱོད་ཚོལ་བ་ཆར་གཅོད་པའི་གནས་སུ་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་ཟེར་རོ། །

༼ཡ་ཆད་མའི་མདོའི་ནམ་བཤད་མཐར་འཛིན་གདུང་འཛོམས་ལས། བྱེ་བྲག་པ་ནམས་ན་  
རེ། འདི་ནི་བ་ལང་ཁོ་ནའོ། ། ཏྲ་ཁོ་ནའོ་སྙམ་དུ་འཛིན་པ་མངོན་སུམ་ཡིན་ལ། མངོན་སུམ་གྱིས་  
མཐོང་བའི་དོན་ལས་བལྟ་བར་བྱ་བའི་དོན་གཞན་རྗེས་སུ་རྟོགས་པའི་སྒྲིབ་དག་ནི་རྟོགས་ལས་བྱུང་  
བ་རྗེས་སུ་དཔག་པའོ་ཞེས་ཟེར་རོ། ། དེ་ཡང་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཉིན་མོར་བྱེད་པ་ཤར་བ་མཐོང་  
བ་ལས། དོན་གཞན་བུམ་པ་གསལ་བ་བཞིན་དུ་བསྐྱེད་བྱའི་འབྲས་བྱ་དང་། གསལ་བར་བྱ་བ་  
འདི་ནི་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་དང་། གསལ་བྱེད་འདིས་དཔོག་པར་བྱེད་པའོ་ཞེས་རྒྱ་ལས་འབྲས་བྱ་དཔོག་  
པ་དང་། འབྲེལ་བ་བཟུང་བ་ལས་འབྲེལ་བ་ཅན་དཔོག་པ་དང་། འབྲེལ་བ་ནི་གཉིས་ཏེ། མེ་དུ་  
ལྟ་བུ་ལྟན་པའི་འབྲེལ་བ་དང་། བ་ལང་དང་རྩ་ལྟ་བུ་འདུ་བའི་འབྲེལ་བའོ། ། དོན་གཅིག་ལ་འདུ་  
བ་ལས་འདུ་བ་ཅན་དཔོག་པ་དང་། འདུ་བ་ཡང་གཉིས་ཏེ། གཟུགས་དང་རེག་བྱ་ལྟ་བུ་འབྲས་  
བྱ་དང་འབྲས་བྱ་གཞན་འདུ་བ་དང་། ཀྱང་ལག་ལྟ་བུ་རྒྱ་དང་རྒྱ་གཞན་འདུ་བའོ། ། འགལ་ཁྲིམ་  
འགལ་ཁྲིམ་གཞན་དཔོག་པ་འགལ་བ་ཅན་ཞེས་བྱའོ། ། དེ་ཡང་དཔེ་མ་བྱུང་བ་བྱུང་བའི་འགལ་ཁྲིམ་  
དཔོག་པ་རྒྱུད་དང་སྤྱིན་སྦྱོར་བ་ལས། ད་ལྟ་མེད་པའི་ཆར་བའི་ལས་དཔོག་པར་འདོད་པ་དང་མ་  
བྱུང་བས་བྱུང་བ་དཔོག་པ་ཆར་བའི་ལས་ཡོད་བཞིན་པ། རྒྱུད་དང་ཆར་བ་སྦྱོར་བ་ལས་དང་། བྱུང་  
བས་བྱུང་བ་དཔོག་པ་ནི། གཤེར་བ་རྩ་ལོན་འཆིང་བ་སྟེ། གཤེར་བའི་འབྲས་བྱ་རྒྱན་པ་དང་འགལ་  
བས་གཤེར་བ་དང་འགལ་བར་གོ་བ་ལྟ་བུའོ། ། ཁྲ་བྱུང་བ་མ་བྱུང་བས་དཔོག་པ་ནི། ལྷང་ཁྲའི་  
བུམ་པ་ཆོས་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་ངོ་བོར་བྱུང་བ་ལ། གྲུབ་ཟེན་གྱི་བུམ་པ་མེད་དང་སྦྱོར་བ་ལྟ་བུའོ། ། ཞེས་



གསུངས་སོ། །འདིས་གྲུབ་འགྲེལ་གྱི་ཆོག་ལ་ཡིག་ནོར་བྱང་བའང་ཤེས་པར་གྱིས།

༼ར༽དེ་ཉིད་ལས། རིག་པ་ཅན་པ་ན་རེ། དཔེར་བཅོམ་པ་དེ་དང་ཆོས་མཐུན་པ་དེ་ལས་བསྐྱལ་  
བྱ་སྐྱལ་པར་བྱེད་པའི་ཆོས་ནི་གཏན་ཆོག་སེའོ་ཞེས་པ་གཏན་ཆོག་སེའོ་དག་གི་མཆན་ཉིད་དང་  
བསྐྱལ་བྱ་དང་ཆོས་མཐུན་པ་ཉིད་ལས་བསྐྱལ་བྱའི་ཆོས་ཡོད་པ་དཔེ་ཡང་དག་གི་མཆན་ཉིད་དེ། དཔེར་  
ན། སྒྲ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། སྒྲེ་ལྟ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དུམ་པ་བཞིན། དེ་བཞིན་དུ་སྒྲ་ཡང་སྒྲེ་  
ལྟ་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་སྒྲེ་མི་རྟག་ཅེས་པ་ལྟ་བུའི་ཞེས་ཟེར་རོ། །ཞེས་དང་། ཕྱེ་བྲག་པ་རྣམས་ནི།  
སྐྱལ་བྱེད་འདི་ལ་ཡོད་པས་དེ་དང་ལྟན་པའི་ཆོས་བཅོམ་པ་སྐྱལ་བྲག་དང་། སྐྱལ་བྱེད་དང་ལྟན་པའི་  
ཆོས་གཏན་ཆོག་སེའོ་ཞེས་ཅོད་པར་བྱེད་དོ། །བྱ་དང་ལྟན་པ་ཞེས་བཅོམ་ན། ཡུ་ཁོ་ན་དེ་དང་ལྟན་  
པར་གོ་བ་ལྟར་བསྐྱལ་བྱ་དང་ལྟན་པའི་ཆོས་ཞེས་པས་གཏན་ཆོག་སེའོ་བར་བྱེད་དོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །ཞེས་  
སོ། །དེ་དག་འགོག་ཚུལ་རྣམས་བཤད་དེ་ཉིད་ལས་རྒྱས་པར་བཤད་ཡོད་དོ། །

༼ལ༽གཟེགས་ཟན་གྱི་མིང་གཞན་དང་སྤྱང་ཕྱག་པས་ཞེས་རྣམས་གྲངས་སུ་གསུངས་པ་དཔྱད་  
དགོས་དེ། ལེགས་ལྟན་ཕྱེ་མའི་གཞུང་གྲུབ་འགྲེལ་དུ་དངས་པ་ལས། གཟེགས་ཟན་དང་ཕྱག་པ་  
དང་ཞེས་སེའོ་ར་བགྲངས་པའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་རྣམས་གྲངས་ཡིན་ཀྱང་སེའོ་ར་བགྲངས་པ་མི་འགལ་  
ན་ལྟར་སྟག་ཆང་བ་དགག་པ་དང་འགལ་དོགས་སོ། །

༼ཤ༽རྣམས་དགུ་ཆོས་ཅན། རྣམས་ཞེས་བྱ་སྟེ། རང་ཉིད་ཆོས་གཞན་ལ་བརྟེན་པ་མ་ཡིན་པར་  
རང་རྩ་བུ་ཕྱི་ལོན་ཏན་ལ་སོགས་པ་ཆོས་གཞན་གྱི་རྟེན་བྱེད་པའི་ཕྱིར། རྣམས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་  
ནི། བྱ་བ་དང་ལྟན་པ། ཡོན་ཏན་དང་ལྟན་པ། འདུ་བའི་རྩུར་རྩུར་པ་ཞེས་གཞུང་དུ་མར་བཤད་  
དོ། །འདི་ལ་བདག་ཕྱོགས་མཁའ་དུས་བཞི་བྱ་བ་མེད་པར་རྟོག་གི་འབར་བར་གསུངས་པ་དང་།  
ཡིད་ཀྱི་རྣམས་ལ་བརྟེན་པའི་ཡོན་ཏན་མ་བཤད་ཅེས་རྣམས་དེས་དར་རྟེན་ཏུ་བཤད་པའི་དོན་གང་ཡིན་  
དཔྱད་གཞི་རྩུང་ཟད་ཡོད་དམ་སྟུམ་སོ། །རང་གི་སྟེང་དུ་ཡོན་ཏན་ཐ་དད་པ་དག་ལྟན་ཅིག་ཏུ་འདུ་  
བའི་རྩུར་རྩུར་པ་ནི། འདུ་བའི་རྩུར་རྩུར་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །འདིར་ས་རྩུ་མེ་རྩུང་དང་ཡིད་དང་  
ལྟན་པ་ཞེས་པ་དང་། བདག་ཕྱོགས་མཁའ་དུས་བཞི་ནི་བྱ་བ་མེད་པར་རྟོག་གི་རྣམས་དེས་

དར་ཁྲིག་དང་རྟོག་གི་འབར་བའི་དགོངས་པར་སྒྲུང་ལ། འོན་ཀྱང་རྣམ་འགྲེལ་ཁྲིག་ཆེན་ལས། རྣམ་  
མཐའ་སོགས་ལྡན་ཅི་ཐམས་ཅད་དུ་སོང་བའི་རྣམ་ཞེས་བྱའོ། །ས་ལ་སོགས་བཞི་ནི་ཐམས་ཅད་དུ་  
སོང་བ་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དཔུང་དོ། །ས་སོགས་བཞི་ནི་རིམ་བཞིན་  
ཡོན་ཏན་བཞི་ལྡན་གསུམ་ལྡན་གཉིས་ལྡན་གཅིག་ལྡན་དུ་བཤད་པས་ན། རེག་གཟུགས་རོ་རྩེ་བཞི་  
ནི་རིམ་བཞིན་ས་སོགས་བཞི་དང་ས་ཁྱེ་མེ་གསུམ་དང་ས་ཁྱེ་གཉིས་དང་ས་ཁོ་ནའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་  
མོ། །དེས་ན་རྟོག་གི་འབར་བའི་ལུང་འདི་ཡང་རེག་བྱ་དང་གཟུགས་དང་རོ་དང་རྩེ་དང་མཆུངས་  
པར་ལྡན་ནི་ཞེས་འདོན་ན་དག་པར་མངོན་ཏེ། གཞན་དུ་ན་གངས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཞེས་པ་དང་།  
ལྡན་པ་ནི་ཞེས་པ་དང་མ་འགྲེག་པའི་ཕྱིར། འདིར་ཆོག་དོན་དུག་གི་ལས་ནི་མི་རྟག་པ་ཁོ་ན་དང་  
ཡོན་ཏན་ལ་རྟག་མི་རྟག་གི་ཆ་གཉིས་ཡོད་པ་དང་ཆོག་དོན་གཞན་བཞི་རྟག་པར་བཤད་པ་ནི་ཁས་  
ལེན་དུ་མི་རུང་བས་ཡིག་མོར་རམ་ཇི་ལྟར་ཡིན་དཔུང་དགོས་ཏེ། རྣམ་ལ་རྟག་མི་རྟག་གི་ཆ་གཉིས་  
ཡོད་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ས་སོགས་བཞི་ལ་རྟག་མི་རྟག་གི་ཆ་གཉིས་ཡོད་པར་ཁྲིག་  
ཆེན་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཕྱེ་རིག་གཉིས་ཀྱིས་རགས་པ་མི་རྟག་པར་ཁས་སྒྲུངས་པར་གཞུང་  
ཀུན་མཐུན་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

༼ས༽དེ་དག་གི་དོན་ཁྲིག་ཆེན་ལས། བདག་ནི་ལུས་དབང་སྒོ་གསུམ་ལས་དོན་གཞན་དུ་གྱུར་  
པའི་རྣམས། སྒོ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དེ་རྣམས་ཀྱི་རྟོན་དུ་གྱུར་ཅིང་། ཡོན་ཏན་དེ་རྣམས་རང་  
ལ་འདུ་བའི་རྒྱ་བྱེད་པ། སེམས་མ་ཡིན་པའི་ངོ་བོ། མི་འཇིག་པ། ཐམས་ཅད་དུ་བྱབ་པར་འདོད་  
ལ། སྦྱེས་བྱ་དང་གང་ཟག་ཀྱང་དེའི་རྣམ་གངས་སོ། །བདག་དེ་ཉིད་སྦྱབ་པའི་རིགས་པ་ནི། གལ་  
ཏེ་བདག་དེ་ལྟ་བུ་མེད་པར་གྱུར་ན། དེའི་ཆོ་མི་ནས་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་དེ་སྤྲི་ཡིན།  
གཞན་གྱིས་བྱས་པ་གཞན་གྱིས་ལོངས་སྤྱོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་ལས་བྱས་པ་རྒྱུད་ཆོས་  
ཤིང་མ་བྱས་པ་དང་ཕྱད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་བས་ན་ལས་བྱེད་པ་ཐོ་དང་འབྲས་བུ་ཟ་བ་ཐོར་གྱུར་  
པའི་བདག་ངས་པར་བརྟག་པར་བྱའོ། །གལ་དེ་བདག་རྟག་པ་ཡིན་ན་ལས་བྱེད་པ་དང་འབྲས་བུ་  
སྤྱོད་བར་ཇི་ལྟར་འཐད། དེར་མ་ཟད་བདག་རྟག་པ་སྦྱེ་བ་དང་འཆི་བར་ཡང་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཞེ་

ན། བདག་རང་གི་ངོ་བོས་ལས་བྱེད་ཅིང་འབྲས་བུ་ཡོངས་སྟོན་པ་མ་ཡིན་གྱི། ཤེས་པ་དང་འབད་  
 པ་དང་བྱེད་པར་འདོད་པ་ལ་སོགས་པ་བདག་ལ་འདུ་བའི་ཡིན་ཏན་དེ་དག་གིས་ཆོས་དང་ཆོས་མ་  
 ཡིན་པའི་ལས་བྱེད་པ་ལ་བདག་གིས་ལས་བྱེད་པར་བཅོལ་ཅིང་། བདག་ལ་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་  
 ཉམས་སུ་སྦྱང་བ་འདུ་བཞིན་བདག་འབྲས་བུ་ལ་ཡོངས་སྟོན་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་བདག་  
 ལ་འདུ་བའི་མིག་ཤེས་ཀྱིས་གཟུགས་མཐོང་བཞིན་བདག་གིས་གཟུགས་མཐོང་བའི་དོན་ཡིན་པ་ལྟ་  
 བུ་སྟེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་ལྟ་སྟེན་ནམ་ཡང་གཟུགས་ལ་ལྟ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །ལྟ་དང་མི་ལ་སོགས་  
 པའི་རིས་མཐུན་བྱེད་པར་ཅན་དང་། ལུས་དང་དབང་བོ་དང་སྟོ་དང་ཆོར་བ་སྟེན་མེད་པ་དག་དང་  
 འབྲེལ་བ་བདག་ལ་གསར་དུ་འདུས་པ་ནི་བདག་དེའི་སྟེ་བ་ཡིན་པར་བཅོལ་དོ། །དེ་ཡང་ལུས་དང་  
 དབང་བོ་དག་ཕྱད་པ་ནི་ལྡན་པ་ཡིན་ལ། ལྡན་པ་དེ་ཡང་བདག་ལ་ལྡན་ཞིང་། སྟོ་ལ་ཆོར་བ་བདེ་  
 སྟུག་དག་འདུ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་བདག་ལ་འདུ་བའི་མཆན་ཉིད་དོ། །ལྡན་པ་དང་ལྡན་པ་མ་ཡིན་  
 པ་ཡང་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། ཡོད་དེ། མ་མཐོང་བའི་ལས་ཀྱིས་མངོན་པར་འདུས་བུས་པའི་ན་བའི་  
 བུ་གཞི་བདག་དང་ལྡན་ལ། དེ་དང་ཡང་ནམ་མཁའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་ན་བ་ལྡན་པ་ལྟ་བུའོ། །སྟོན་  
 ཉེ་བར་སྒངས་པའི་ལུས་དང་དབང་བོ་དང་སྟོ་དང་ཆོར་བ་ནམས་དང་བུལ་བཞི་བདག་འདིའི་འཆི་  
 བར་བཅོལ་དོ། །བདག་དེའི་གསོན་པ་ནི། ལུས་དང་བཅས་པ། ཆོས་དང་ཆོས་མ་ཡིན་པའི་ལས་  
 གསོག་པ་ལ་ལྟོས་པའི་ཡིད་དང་ལྡན་པ་གང་ཡིན་པའོ། །འཆི་བཞི། བདག་ལ་འདུས་པའི་མིག་  
 དང་ལུས་ལ་སོགས་པ་ལ་གཞོད་པའི་ཕྱིར་བདག་འདི་ལ་འཆི་བར་རྟོག་ཅིང་བཅོལ་ལ། དེ་བཞིན་  
 དུ་འབྲས་བུའི་རྟེན་དང་། འབྲས་བུ་བྱེད་པ་བོ་བདག་ལ་འདུས་པ་དག་ལ་གཞོད་པ་ནི། བདག་ལ་  
 གཞོད་ཅིང་འཆི་བའི་དོན་ཏོ། །གལ་ཏེ་བདག་རྟག་པ་ཡིན་པས་བདག་ལ་ལུས་དང་དབང་བོ་གསར་  
 དུ་འདུ་བ་དང་སྟེར་ཡོད་འབྲེལ་བ་སོགས་མི་རུང་ན། ནམ་མཁའི་ཁམས་ལ་ཡང་གཟུགས་ཅན་གྱི་  
 ཆོས་འདུ་འགོད་བྱེད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །

༼ཏྲི་ཀྱན་རྒྱ་སྟོང་བའི་བདག་འདོད་མཁན་ནི། གཟུགས་ཟན་གྱིས་ནི་ཤེས་ལས་བདག་ །གཞན་  
 དང་བྱེད་པར་ཡོངས་སུ་བཅོལ། ཞེས་པ་ལྟར་བྱེ་བྲག་པ་དང་། སྟེས་བུའི་ལུས་ཅམ་གྱི་བདག་

འདྲོད་མཁན་ནི། གཅེར་བུས་ལུས་ཀྱི་ཆད་བཞིན་དུ། །སློག་ནི་ཁྱམ་དང་རྒྱས་པར་སྤྱ། །ཞེས་པ་  
ལྟར་གཅེར་བུ་བ་དང་། རྩལ་ཙམ་གྱི་བདག་འདྲོད་མཁན་ནི། ལུས་ལས་ལུས་གཞན་དག་ཏུ་ནི།  
སྤྱ་པའི་སློག་ནི་འཕྲོ་ཞེས་གྲགས། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་འདྲོད་མཁན་ནི་རིག་བྱེད་པ་ཁ་ཅིག་སྟེ།  
ཁྱབ་སྤྱ་ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །ཁྱམ་པ་དང་རྒྱས་པའི་དོན་ནི། ལུས་ཆེ་བ་ལེན་པ་ན་  
བདག་རྟག་པ་ཆེ་བར་འགྱུར་བ་དང་། ལུས་ཆུང་དུ་ལེན་པ་ན་བདག་རྟག་པ་ཆུང་དུ་འགྱུར་བ་ལོ། །

༼ལ༽བྱེད་བྱག་པའི་ལུགས་ཀྱི་ནང་གི་བདག་ནི་ལུས་ཀྱི་ཁོང་ན་གནས་ཤིང་། མིག་སྟགས་ལ་  
དབང་བསྐྱུར་བ་བོ་དང་། ངོ་སྒྲིམ་པའི་རྟོག་པའི་སྤང་ཡུལ་དང་ང་ཞེས་པའི་སྤྱ་འཇུག་པའི་རྒྱར་  
ལྟར་པ། དགེ་མི་དགའི་འབྲས་བུ་བདེ་ལྷག་ཟ་བ་བོ་དང་། རྣམ་རྟོག་བཟང་ངན་དུ་མ་རང་སྟེང་  
དུ་འདྲུབ་པའི་རྒྱ་བྱེད་པ་ཞིག་གོ། །ཕྱི་ལོ་བདག་ནི་ལུས་དང་དབང་བོ་དང་སྤྱད་པ་འཕམ་འབྲེལ་བ་སྟེ་ལུས་  
ལེན་པའི་སྤྱོད་ནས་ནང་གི་བདག་ལ་ཕན་འདོགས་པ་ལོ། །རིག་པ་ཅན་པའི་ལུགས་ལ། སློག་ཆགས་  
ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་པའི་བདག་ནི་ནམ་མཁའ་ལྟར་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པ་ཡིན་ཀྱང་། ཡིད་ཙམ་  
ལ་ཁྱབ་པའི་བདག་ནི་རྩལ་སྤྱ་རབ་ཙམ་དུ་འདྲོད་པ་མ་གཏོགས་བདག་སྤྱི་ནང་གི་དབྱེ་བ་མི་འདྲོད་  
དམ་སྒྲིམ་མོ། །

༼ཀ༽ན་བ་མ་ཕྱག་པ་ན་རེ། ལྟར་བཤད་པའི་ཆོག་དོན་དུག་པའི་ཡུལ་ཅན་བདག་གི་མངོན་  
སུམ། རྗེས་དཔག་ཉེར་འཇུག་སྤྱ། དན་པ། ངོ་ཤེས་པ། ཁྱབ་པས་མཐོང་བ། གཙུག་ལག་ཐེ་  
ཆོམ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་མ་ངེས་པ། མི་ལམ། མི་ལམ་གྱི་མཐའི་ཤེས་རབ་སྟགས་ཆོས་ཅན། ལུས་  
དང་དབང་བོ་དང་སྤྱོད་ལས་ཐ་དད་པའི་རིག་པར་བྱེད་པས་རིག་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། རང་རྒྱལ་རག་  
ལས། སྤྱི་བ་དང་ལྟན། སྤྱི་དང་། ཁྱད་པར་དང་ལྟན། རྟོགས་པའི་བདག་ཉིད་དང་། བེན་ཏུ་  
སྤྱར་བ་དང་། འཇིག་པ་དང་། འདུ་བྲས་བསྐྱེད། ཤེས་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། སྤྱིས་བྲག་ཞན་གྱི་  
སེམས་བཞིན་ནོ། །ཞེས་པས་བདག་སྤྱབ་པར་བྱེད་དེ། ཆད་ཆེན་ལས། ང་ཤེས་བྱ་བའི་རྣམ་པ་  
དང་། །ལུས་ལ་སྟགས་ནི་ཐ་དད་པའི། །རིག་པར་བྱེད་པས་རིག་ཡིན་ཏེ། །ཤེས་ཕྱིར་དེ་ལས་  
གཞན་པ་བཞིན། །ཞེས་སོ། །དེ་ལ་གྲུབ་པས་མཐོང་བ་ནི་སྐར་མ་ཤེས་པའི་བརྟན་བཅོས་སྟགས་

སྟོན་པ་དང་། གཙུག་ལག་ནི་སྟོབས་པའི་ཤེས་པ་དང་། མ་ངས་པ་ནི་ཡུལ་མ་ངས་པ་དང་། མི་  
 ལམ་ནི་མི་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་དང་པོར་བྱང་བའི་ཤེས་པ་དང་། མི་ལམ་གྱི་མཐའི་ཤེས་པ་ནི་མི་ལམ་  
 ན་ཡང་ཤེས་པ་གཞན་བྱང་བ་དེ་ཡིན་པར་དཀའ་འགྲེལ་དུ་བཤད་དོ། །བདེ་བྱེད་བདག་པོ་ནི། འདོད་  
 པ་དང་སྤང་བ་སོགས་ཆོས་ཅན། འགའ་ཞིག་ལ་བརྟེན་ཏེ། དངོས་པོ་ཡོད་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་  
 ཕྱིར། གཟུགས་སོགས་བཞིན་ནོ། །ཞེས་པའི་དྭགས་ཀྱིས་འདོད་སྤང་སོགས་ལ་རྟེན་ཡོད་པར་བསྐྱབ་  
 ནས་རྟེན་དེ་རྩལ་གཞན་བརྟེན་པོ་ཡིན་པར་བཀག་པ་ན། འདོད་སྤང་སོགས་ལ་རྩལ་གཞན་བརྟེན་  
 པོ་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་རྟེན་ཡོད་པར་འགྲུབ་པས་བདག་ཡོད་པར་འགྲུབ་པོ་ཞེས་ཟེར་ཏེ། དེ་ཉིད་  
 ལས། འདོད་པ་ལ་སོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། །དེ་དག་འགའ་ཞིག་ལ་བརྟེན་ཉིད། །དངོས་ཉིད་  
 ཡིན་པས་འབྲས་ཉིད་ཕྱིར། གཟུགས་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་སྒྲེས་བུ་དེ། །ཞེས་སོགས་སོ། །གསལ་བྱེད་  
 པ་ན་རེ། ལྟ་སྒྲིན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་སོགས་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་གཅིག་དང་དུ་མ་ཆོས་ཅན། ལྟ་  
 གཅིག་ཡོད་དེ། བདག་གིས་ཞེས་པའི་ཤེས་པས་མཆམས་སྦྱར་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། གར་མཁན་  
 གྱིས་སྒྲིན་མ་བསྐྱོད་པ་ན་འདིར་འདུས་པའི་མི་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གོས་འཕང་བར་བྱའོ་ཞེས་བད་ཆད་  
 བྱས་པ་ན། སྒྲེས་བུ་ནམས་ཀྱི་གོས་འཕང་བར་བྱའོ་སྒྲུམ་པའི་ཤེས་པ་དུ་མའི་རྒྱ་གར་མཁན་གྱིས་  
 སྒྲིན་མ་བསྐྱོད་པ་གཅིག་བུ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །དྭགས་འདིས་གཟུགས་སོགས་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་  
 ནམས་ལ་ཐུན་མོང་གི་རྒྱ་གཅིག་ཡོད་པར་གྲུབ་པ་ན། རྒྱ་གཅིག་པོ་དེ་ཡང་བདག་ལས་གཞན་དུ་  
 མི་འཐད་པས་བདག་ཡོད་པར་གྲུབ་པོ། །ཞེས་ཟེར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། གཟུགས་སོགས་ཤེས་པ་  
 ཐམས་ཅད་ཀྱང་། །གཅིག་དང་དུ་མའི་མཆན་ཉིད་ཀྱང་། །ང་ཞེས་བྱ་བའི་ཤེས་པ་དང་། །དེ་  
 དག་མཆམས་ནི་སྦྱར་ཉིད་ཕྱིར། །གར་མཁན་སྒྲིན་འཁྲུག་གཡོ་བ་ལ། །མང་བོ་དག་གི་ཤེས་པ་  
 བཞིན། །ཞེས་སོ། །གཞན་ཡང་། རིགས་པ་འདི་ལྟ་བུས་བདག་སྐྱབ་པར་བྱེད་དེ། བདག་ཅེས་  
 པའི་ཆོག་ཆོས་ཅན། ལུས་དབང་ཡིད་སྦྱོར་བའི་ཆོགས་ལས་མ་གཏོགས་པ་གཅིག་བཟོད་དེ། གཅིག་  
 ཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བུམ་པའི་སྒྲ་བཞིན་ནོ་ཞེས་ཏེ། འདིས་ནི་བདག་ཕུང་བོ་དང་མཆན་ཉིད་མི་  
 མཐུན་པའི་རང་རྒྱ་བར་སྐྱབ་པར་བྱེད་དོ། །ཡང་གསོན་ལུས་ཆོས་ཅན། བདག་དང་བཅས་ཏེ།

སྐྱག་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་ཏེ། རྒྱལ་པར་རྣམ་འབྲེལ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

༼ཁ་ཤིག་ཆེན་ལས། ཡིད་ཀྱི་ལྡན་ནི་ངེ་ལྟ་བུ། རྟགས་གང་གིས་དཔག་པར་བྱ་ཞེ་ན། དབང་  
 བོ་ལྟ་དང་ཡུལ་ལྟ་སྤྲད་པ་ཅིག་ཅར་ཉི་ཡང་། ཤེས་པ་ལྟ་ཅིག་ཅར་མི་སྐྱེ་བའི་རྟགས་ལས། དབང་  
 བོ་དང་དོན་ལས་མ་གཏོགས་པའི་ཤེས་པའི་རྒྱ་ཡོད་པར་གྲུབ་ལ། དེ་ལ་ཡིད་ཅེས་བརྟེན་དོན་ཞེས་  
 སྐུས་ཏེ། ཀྱང་མིག་གི་མདོ་ལས། ཤེས་པ་ཅིག་ཅར་མི་སྐྱེ་བའི་ཡིད་ཀྱི་རྟགས་སོ་ཞེས་འབྲུང་ངོ་། །  
 དེ་ཡང་ཤེས་པ་མ་ཡིན་པའི་ལུས་ཅན་གྱི་ལྡན་རྟག་པར་འདོད་ལ། རྒྱ་བའི་སྒྲོར་ཞུགས་དུས་མིག་  
 གི་སྒྲོར་མ་ཞུགས་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲོ་ནས་བྱུང་པ་མ་ཡིན་པའི་ཉི་ཆེ་བར་འདོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་  
 སོ། །ལུང་འདིས་ཡིད་མ་བྱུང་པའི་ལྡན་སུ་བཤད་དོ། །དེ་དག་གི་སྐབས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་ཆེན་མོར་  
 ཡིག་ཤིན་ཏུ་མོར་བ་བྱུང་བ་རྣམས་ཤིག་ཆེན་དང་བསྐྱར་ནས་ཞུས་དག་མ་བྱས་ཕྱིན་མགོ་བསྐྱར་  
 བ་ལས་གོ་བ་སྟེར་རྒྱ་ཅི་ཡང་མི་སྒྲུང་ངོ་། །རྣམ་མཁའི་ལྡན་ནི་དེ་ཉིད་ལས། སྐྱ་ནི་མཉན་པར་  
 བྱ་བ་སྟེ། དེ་ཡང་རྣམ་མཁའ་ཁོ་ནའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་གྱི་ལྡན་གཞན་ལ་ནི་མི་བརྟེན་ནོ། །འདི་ཅེས་  
 མདོན་ཞེ་ན། གང་སྐྱེ་འདིག་དང་ལྡན་པ་དེ་འགའ་ཞིག་ལ་བརྟེན་པས་བྱུང་། དཔེར་ན་མར་མེ་ལ་  
 སོགས་པ་བཞིན། སྐྱ་ཡང་སྐྱེ་འདིག་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པས་སྐྱ་ལྡན་ཞིག་ལ་བརྟེན་པར་གྲུབ་  
 ལ། རྣམ་མཁའ་ལས་གཞན་པའི་ལྡན་ལ་བརྟེན་པ་ཞིགས་པ་ན། རྣམ་མཁའ་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་པར་  
 གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ལ་བརྟེན་པ་ངེ་ལྟར་ཞིགས་ཤིང་། ས་ཁུ་མེ་རླང་བཞི་ལ་བརྟེན་པ་མ་ཡིན་  
 ཏེ། བརྟེན་ན་ས་སོགས་གང་ཡོད་དུ་སྐྱ་ཡོད་དགོས་པ་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ས་སོགས་བཞི་  
 ལས་ལོགས་སུ་ཆད་པར་སྐྱ་ཐོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བདག་གི་ཡོན་ཏན་མ་ཡིན་ཏེ། ཕྱི་རོལ་ཏུ་དབང་  
 ཤེས་ཀྱིས་དམིགས་པའི་ཕྱིར་དང་། བདག་གཞན་དུ་མས་ཐུན་མོང་དུ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཕྱོགས་  
 དུས་ཡིད་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་བས་གཟུང་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོ། །དུས་  
 ཀྱི་ལྡན་ནི་དེ་ཉིད་ལས། དུས་ཀྱི་ལྡན་ལ་ཡོན་ཏན་གང་ཞེ་ན། ཀྱང་མིག་གི་མདོ་ལས་འབྱེ་བ་དང་།  
 ལྟ་བ་དང་། ཅིག་ཅར་བ་དང་ཅིག་ཅར་བ་མ་ཡིན་པ་དང་། ཡུན་རིང་བ་དང་ལྷུང་དུ་ཞེས་བྱ་བ་  
 ལ་སོགས་པ་ནི་དུས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ནོ་ཞེས་འབྲུང་བ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་ཡང་ལོ་དང་ཟླ་བ་དང་།

ཉི་མ་ལ་སོགས་པས་རྒྱས་ཐ་དད་ཅིང་། ཡུན་རིང་བའི་མུར་བའི་སྐྱམ་པ་སོགས་སུ་འཛིན་པའི་ཤེས་  
 པའི་སྒྲུང་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་ནི་ཡུན་རིང་བ་དང་མུར་བ་སོགས་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་གང་ལ་བརྟེན་པའི་  
 རྟེན་དེ་ལ་དུས་ཁེས་བྱའོ། །ཁེས་ཡུན་རིང་བྱང་མུར་བུལ་སྤྱི་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་རྟགས་  
 ལས་དུས་ཀྱི་རྒྱས་ཡོད་པར་རྟགས་པར་བྱའོ། །ཁེས་གསུངས་ཤིང་། རྟོགས་ཀྱི་རྒྱས་ཀྱང་དེ་ཉིད་  
 ལས། རྟོགས་ཀྱི་རྒྱས་རིམ་ལྟར་། དེ་ལ་ཡོན་ཏན་གང་བརྟེན་ཁེ་ན། འདི་ཤར་རོ་སྐྱམ་པ་ནས་འདི་  
 རྟེན་རོ་འོག་གོ་སྐྱམ་པ་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་པ་བརྩེ་སྒྲུང་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་དངོས་པོ་ནི་ཤར་ལ་སོགས་  
 པར་བརྟེན་ལ། དེ་དག་ལས་ཅན་གྱི་རྒྱས་གང་ལ་བརྟེན་པའི་རྟེན་དེ་ལ་རྟོགས་ཁེས་བརྟེན་དོ། །ཤར་  
 ལ་སོགས་པ་རྟོགས་གཞན་དུ་དོན་གང་གིས་སྒྲུབ་ཅེ་ན། ཤེས་པ་རྒྱས་ཐ་དད་པའི་གཟུང་བྱ་ཡིན་  
 པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་དག་སྟོན་པར་ཆད་ཆེན་ལས། འཛིག་པ་ལ་སོགས་  
 གཏན་ཆོགས་ཀྱིས། སྒྲ་རྒྱམས་འགའ་ཞིག་ལ་བརྟེན་ཡིན། དེ་ནི་ནམ་མཁའ་འགྱུར་བ་ཡིན། ཁེས་  
 པ་ནས། སྒྲ་དཀར་གཉེར་མ་ལས་རྒྱབ་སོགས། ཀྱུར་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་ཕྱིར་འདིར། གང་  
 ལས་མཆན་ཉིད་མི་འདྲ་བྱ། དེ་ནི་དུས་ཁེས་བྱ་བར་འདོད། ཤར་དང་གཞན་སོགས་སྒྲོ་རྒྱམས་  
 ལས། རྟོགས་ཉིད་རྒྱས་སུ་དཔོག་པ་ཉིད། ཤེས་པ་རིམ་གྱིས་སྒྲེ་བ་ལས། ཡིད་ཀྱང་རྒྱས་སུ་  
 དཔག་པར་འདོད། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་པ་ནི། རིམ་གྱིས་སྒྲེ་ཕྱིར་གཟུགས་སོགས་ལས།  
 གཞན་པའི་རྒྱ་ལ་སྒྲོས་པ་སྟེ། འདེམ་ན་ཤིང་རྟ་སོགས་བཞིན་ནོ། །ཁེས་གསུངས་ཏེ། ཆོག་དོན་  
 རི་གོ་བར་ཟད་དོ། །གྲུབ་མཐའ་ཙ་འགྲེལ་གཉིས་ཀར་ཡིད་ཀྱི་རྒྱས་དེ་སྒྲོ་ཡིན་པར་བཤད་པ་ནི་ཁས་  
 ལེན་དུ་མི་རུང་བས་ཡིག་མོ་རྩ་རམ་དཔུང་དགོས་ཏེ། ཡིད་ཀྱི་རྒྱས་ནི་ཤེས་པོ་དང་སྒྲོ་ནི་ཤེས་པ་ཡིན་  
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་ཁྱེད་ཀྱི་ཆེན་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

༼ག༽ཡོན་ཏན་གྱི་བྱང་པར་བཞིན་ནང་གི་འདུ་བ་དང་འབྲལ་བ་ན་ཡང་དེའི་རྒྱ་མེད་པ་ཁེས་པ་  
 རི། སྒྲར་མ་སྤང་པ་འདུ་བ་དང་སྒྲར་སྤང་པ་སྤྱི་བའི་རྒྱ་གང་ཡང་མི་བྱེད་པའི་དོན་ནོ། །སྒྲོས་པ་  
 མེད་པ་ཁེས་པ་ནི། ཁྱེད་ཀྱི་ཆེན་ལས། སྒྲོས་པ་མེད་པ་ནི་རྟགས་ལ་མི་སྒྲོས་པའོ། །དེ་ཡང་ཡོན་  
 ཏན་ནི་རྒྱས་ཀྱི་རྟགས་ཡིན་ལ། རྒྱས་ནི་རྟགས་ཅན་ཡིན་ཏེ། ཡོན་ཏན་འདི་ལྟ་བུ་དང་ལྟན་པའི་

ཕྱིར་ཞེས་པའི་དྲགས་ལས་རྒྱུ་སྐྱབ་དགོས་པའི་ཕྱིར་དྲེ། ཡོན་ཏན་གྱི་དེན་བྱེད་པས་རྒྱུ་  
 བཞག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡོན་ཏན་ལ་ནི་ཡོན་ཏན་གཉིས་པ་མི་བདེན་པས་ཡོན་ཏན་ནི་དྲགས་ཁོ་ན་ལོ།  
 ཞེས་པ་ལྟར་ཡིན་པས། འདིར་དྲགས་མཆན་ལ་མི་སྟོས་པ་ཡིན་གྱི། སྐྱབ་བྱེད་གྱི་དྲགས་ལ་མི་  
 སྟོས་པའི་དོན་མིན་པར་བཤད་པའང་དཔྱད་དགོས་སོ། །ཡོན་ཏན་གྱི་གངས་འདྲེན་ཚུལ་གཉིས་  
 ཡོད་དེ། སློ་ལྷ་གཅིག་ཏུ་སྟོས་ཞིང་། དང་སྐྱས་བསྐྱས་པའི་ཕྱི་གཤེར་ལ་སོགས་པ་བདུན་བགངས་  
 ནས་ཉེར་བཞིར་གྱུར་པ་ནི་ཆད་ཆེན་དཀའ་འགྲེལ་གྱི་བཤད་ཚུལ་ཡིན་ལ། སློ་ལྷ་སོ་སོར་བགངས་  
 ནས་ཕྱི་སོགས་བདུན་མ་བགངས་པར་ཉེར་ལྟར་གྱུར་པ་ནི་རྟོག་གི་འབར་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཤེས་  
 པ་ཆོལ་བའི་ལེའུ་དང་ཤེར་སྟོན་འགྲེལ་བཤད་དང་ནམ་ངེས་དར་རྒྱུ་གསུམ་གྱི་བཤད་ཚུལ་ཡིན་  
 པའི་ཕྱིར། གཞན་ནམས་འགྱུར་ཁྱད་དམ་ཡིག་ནོར་བུ་དང་བ་མ་གཏོགས་སྟར་གྱི་འདྲེན་ཚུལ་གཉིས་  
 ལས་ཟུར་བ་མ་བྱུང་བར་སྒྲུང་རོ། །གཟུགས་ཀྱི་རོ་རིག་གངས་ཆད་དང་། ཞེས་སོགས་དངས་  
 པ་ནི་སྒྲ་དང་ལྡན་པ་གཉིས་མ་བགངས་པར་དྲོ་བ་བགང་བ་དང་། ཉེར་གསུམ་བགངས་ནས་ཉེར་  
 བཞིར་ཞེས་བཤད་པས་ཡིག་མ་དག་གམ་དཔྱད་དགོས་ཤིང་། རྟོག་གི་འབར་བའི་ཕྱེ་བྲག་པའི་དེ་  
 ཁོ་ན་ཉིད་ལ་འཇུག་པའི་ལེའུ་དངས་པ་ལས་སོ་སོ་བ་མ་བྱུང་བ་དང་། འདིར་ཕྱེ་བྲག་པའི་མདོ་དངས་  
 པ་ལས་གངས་དང་ཆད་དང་འདོད་པ་གསུམ་མ་བྱུང་བ་ནི་ཡིག་ནོར་བུ་ཡིན་གྱི་བཤད་ཚུལ་མི་མཐུན་  
 པ་མ་ཡིན་དེ། རྟོག་གི་འབར་བར་སོ་སོ་བ་བགང་ལ། ཆད་ཆེན་དཀའ་འགྲེལ་དུ་ཕྱེ་བྲག་པའི་མདོ་  
 དངས་པ་ལས་གངས་ཆད་འདོད་པ་གསུམ་བྱུང་བའི་ཕྱིར། དེ་དག་ནི་སློ་ལྷ་སྟོས་ནས་ཕྱི་སོགས་  
 བདུན་བགང་བའི་བཤད་ཚུལ་ལོ། །འདིར་མཐའ་བཞི་དག་ག་པའི་སྐབས་སུ་རྟོག་གི་འབར་བ་ལས་  
 ཡོན་ཏན་ནི་ཤུ་ཅུ་བཞི་སྟེ་ཞེས་པ་དཔེ་མ་དག་སྟེ། རྟོག་གི་འབར་བ་རང་ཉིད་ལས། ཡོན་ཏན་ནི་  
 ཤུ་ཅུ་ཞེས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། འདི་དང་སྟུན་རས་གཟིགས་བརྒྱལ་ཞུགས་དང་ནམ་ངེས་དར་རྒྱུ་  
 གསུམ་ལས་སློ་ལྷ་སོ་སོར་བགང་ནས་ཕྱི་སོགས་བདུན་མ་བགངས་པར་ནི་ཤུ་ཅུ་ལྟར་བཤད་དོ། །ནམ་  
 འགྲེལ་རྒྱུ་ཆེན་དུ་ཕྱེ་བྲག་པའི་མདོ་ནས་བཤད་པའི་གཟུགས་ནས་འབད་པའི་བར་བརྩུ་བདུན་དང་།  
 དང་སྐྱས་བསྐྱས་པ་ནི་ཕྱི་སོགས་བདུན་ལས་གཤེར་བ་མ་གཏོགས་པ་དུག་སྟེ་ཉེར་གསུམ་བགངས་



ནས། སྐབས་གཞན་དུ་ངོ་བོ་དང་གཤེར་བ་ཡང་ཡོན་ཏན་དུ་བཤད་པས་དེ་གཉིས་དང་ཉི་ཤུ་ཙམ་བཞིར་  
བཤད་པ་ནི་ཡི་གེ་མ་དག་གམ་ཇི་ལྟར་ཡོན་དཔུང་གཞི་ཤིན་ཏུ་ཆེ་སྟེ། ཉེར་ཁྲ་བགྲངས་ནས་ཉེར་  
བཞིར་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། གཤེར་བ་ནི་དང་སྐྱས་བསྐྱས་པར་ཆད་ཆེན་དཀའ་འབྲེལ་ལས་གསལ་  
བར་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡོན་ཏན་ཉེར་བཞི་ལས་ཉེར་ཁྲའི་གྲངས་ལ་ངོ་བོ་བགྲངས་བའང་དཔུང་  
པའི་གཞི་ཡོན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

༼དེ་གཟུགས་སྒྲིབ་པའི་རིག་བྱེ་རིམ་བཞིན་མིག་སྟགས་དབང་པོ་ཁྲའི་གཟུང་བྱ་དང་། རིམ་  
བཞིན་ས་ཁུ་མེ་གསུམ་དང་། རྒྱ་མཐའ་དང་། ས་ཁོན་དང་། ས་ཁུ་གཉིས་དང་། ས་སྟགས་  
བཞི་གའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་ནོ། །གྲངས་ནི་གཅིག་ལ་སྟགས་པའི་ཐ་སྟངས་འདྲུག་གྱུར་གྱུར་པའི་དངོས་  
པོ་སྟེ། དེ་ཡང་དཔེར་ན་བུམ་པ་གཅིག་ནི་བུམ་པ་ཡང་མ་ཡིན། བུམ་པ་བརྗོད་པའི་སྐྱ་ཡང་མ་  
ཡིན། བུམ་པ་ལས་རྩལ་ཐ་དད་ཅིང་རྒྱ་མེད་པའི་བུམ་པ་ལ་བུམ་པ་གཅིག་ཅེས་པའི་སྐྱ་འདྲུག་པའི་  
གྱུར་གྱུར་པ། སྐྱ་དེའི་དངོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་དང་། བུམ་པ་གཅིག་གོ་སྟུང་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པའི་  
སྟངས་ལུ་ལུ་གྱུར་པའི་ཞེས་འདོད་ཅིང་གཉིས་དང་གསུམ་ལ་སྟགས་པ་ཡང་དེས་རིགས་བསྐྱེའོ། །  
བོངས་ཆད་ནི། རྩལ་གང་ལ་ཆེན་པོ་ལ་སྟགས་པའི་ཐ་སྟངས་འདྲུག་པའི་གྱུར་གྱུར་པ་སྟེ། དེ་ལ་  
དབྱེ་ན། ཆེན་པོ་དང་། རྒྱུ་དང་། རིང་བོ་དང་། ཐུང་དུའོ། །ཆེན་པོ་ནི་གཉིས་ཏེ། རྟག་པ་  
དང་མི་རྟག་པའོ། །རྟག་པའི་ཆེན་པོ་ནི། རྒྱ་མཐའ་། དུས། རྟོགས། བདག་རྒྱུས་ཀྱི་ཡོན་  
ཏན་དུ་གྱུར་པའི་ཆེན་པོའོ། །མི་རྟག་པའི་ཆེན་པོ་ནི། རྟལ་ཕྱན་གསུམ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་བརྩམས་  
པའི་རགས་པ་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྩལ་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ནོ། །རྒྱུ་དང་ཡང་གཉིས་ཏེ། རྟག་པ་དང་མི་  
རྟག་པའོ། །རྟག་པའི་རྒྱུ་དང་། རྟལ་ཕྱན་ཡིད་ལ་རྒྱུམ་པའི་མཆན་ཉིད་ཅན་གྱི་ཡོན་ཏན་ནོ། །མི་  
རྟག་པའི་རྒྱུ་དང་། རྟལ་ཕྱན་གཉིས་ཀྱིས་བརྩམས་པའི་ཡན་ལག་ཅན་དང་བོའི་ཡོན་ཏན་ནོ། །རྟལ་  
ཕྱར་བ་གསུམ་ཡན་ཆད་འབྱར་བའི་རྩལ་ལ་རིང་བོའི་ཡོན་ཏན་ལྟར་ལ། རྟལ་ཕྱན་གཉིས་འབྱར་  
པའི་རྩལ་ལ་ཐུང་དུའི་ཡོན་ཏན་མི་རྟག་པ་བརྟེན་ཅིང་། རྟལ་ཕྱར་བ་རེ་རེ་བ་ལ་རྟག་པའི་ཐུང་དུ་  
བརྟེན་པར་འདོད་ལ། རྒྱ་མཐའ་སྟགས་ལ་རིང་ཐུང་གི་ཡོན་ཏན་བརྟེན་པར་མ་བཤད་དོ། །ཆེ་

རྒྱུ་མཉམས་ཆད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ནི་བུམ་པ་ལ་མཆོན་ན། བུམ་པའི་ཆེན་པོ་བུམ་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། བུམ་  
 པ་ལས་ཇས་ཐ་དད་པ། བུམ་པ་ལ་ཆེན་པོ་ཞེས་པའི་སྤྱ་འདུག་པའི་རྒྱུ་རྒྱུར་པ། བུམ་པ་ཆེན་པོ་  
 ཞེས་བཞེད་པའི་སྤྱི་དངོས་ཀྱི་བཞེད་བྱ་དང་། དེ་ལྟར་འཛིན་པའི་རྟོག་པའི་སྤང་ཡུལ་དུ་རྒྱུར་པའི་  
 དངོས་པོ་ལ་འདོད་དོ། །བུམ་པ་ལ་ཆེན་པོའི་ཡོན་ཏན་མེད་ན་ཆེན་པོའི་སྤྱ་འདུག་པ་རྒྱུ་མེད་དུ་འགྱུར་  
 བས་ཡོད་པར་གྱུབ་ལ། དེ་ཡང་བུམ་པ་ལས་ཇས་གཞན་ཡིན་པར་བུམ་འཛིན་རྟོག་པ་དང་། བུམ་  
 པ་ཆེན་པོར་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་གཟུང་བྱ་ཐ་དད་པའི་རྟོགས་ཀྱིས་འགྲུབ་བོ་ཞེས་སྤྱི་ཞིང་། དེས་གཞན་  
 དག་ཀྱང་མཆོན་པར་བྱའོ། །འདིར་རྒྱུ་དུ་ནི་རྩལ་ཕྱར་བ་གཅིག་པ་དང་ཞེས་སྟགས་ལ་ཡིག་ནོར་  
 ཡོད་དམ་སྟུམ་མོ། །སོ་སོ་བཞི་བུམ་པ་སྟུམ་བུ་ལྟ་བུ་ལ་མཆོན་ན། བུམ་པ་དང་སྟུམ་བུའི་ཆོས་  
 སུ་རྒྱུར་པ་བུམ་སྟུམ་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་ཞིང་། གཉིས་ཀ་ལས་ཇས་ཐ་དད་པ། བུམ་སྟུམ་གཉིས་  
 ཀ་ལ་ཇུན་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཞིང་། བུམ་སྟུམ་གཉིས་པན་ཚུན་སོ་སོ་བར་འབྲེད་པའི་སྤྱ་སྤྱི་དངོས་  
 ཀྱི་བཞེད་བྱ་དང་། སྤང་ཡུལ་དུ་རྒྱུར་པ་སྟེ། འདི་མེད་ན་བུམ་སྟུམ་སྟགས་སོ་སོ་བར་ཤེས་པར་  
 མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །ཇུན་པ་ནི། གང་ཕྱད་པའི་ཇས་ནམས་ཕྱད་པའམ་བར་མེད་པར་འཛིན་  
 པའི་ཤེས་པའི་སྤང་ཡུལ་དུ་རྒྱུར་ཅིང་། ཕྱད་པའི་ཇས་དེ་དང་དེ་བར་མེད་པར་བཞེད་པའི་སྤྱི་དངོས་  
 ཡུལ་དུ་རྒྱུར་པའོ། །དཔེར་ན་སྟུམ་བུ་ལ་ཡོད་པའི་སྟུམ་མ་པན་ཚུན་འདབ་འབྱར་དུ་གནས་ཤིང་  
 ཕྱད་པ་དག་ལ་བར་མེད་པར་འཛིན་པའི་སྤྱ་སྤྱི་བའི་རྒྱ་ནི། སྟུམ་མ་དེ་དག་པན་ཚུན་ཕྱད་པའི་ཇུན་  
 པ། སྟུམ་མ་དེ་དག་ལས་དོན་གཞན་དུ་རྒྱུར་པ་ཡོད་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །སྟུམ་མ་ནམས་ཕྱད་པ་  
 ཉིད་སྟུམ་མ་ལས་གཞན་དོན་ཡིན་ཏེ། སྟུམ་མ་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་དང་། སྟུམ་མ་ནམས་ཕྱད་པའོ་  
 སྟུམ་དུ་འཛིན་པའི་ཤེས་པའི་གཟུང་བྱ་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །ནམ་དཔེ་ནི། ཇས་  
 གང་ལྟར་མ་ཕྱེ་བ་ལས་ཕྱིས་ཕྱེ་བར་རྒྱུར་པ་ནམས་ལ་ཕྱད་པ་ཞིག་པའམ། པན་ཚུན་ཕྱེ་བར་འཛིན་  
 པའི་ཤེས་པའི་སྤང་ཡུལ་དུ་རྒྱུར་པ་སྟེ་ཕྱེ་བྱའི་ཆོས་དེ་དག་ལས་མ་གཏོགས་ཤིང་། དེ་དག་གི་ཆོས་  
 ཀྱང་ཡིན་པ་ཞིག་ཏུ་འདོད་ལ། འདི་མེད་ན་ལྟར་བར་མེད་པའི་ཇས་གཉིས་ཕྱིས་ཕྱེ་བ་ན་བར་དང་  
 བཅས་པར་འཛིན་པའི་སྤྱ་སྤྱི་བའི་རྒྱ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །སོ་སོ་བ་དང་ཁྱད་པར་ཅི་ཡོད་ཅི་ན།

ནམ་དཔྱེན་ནི་རྣམས་པན་ཚུན་སྤར་ཕྱད་པ་ལས་ཕྱིས་གྲེ་བ་ཞིག་དགོས་ལ། སོ་སོ་བཞི་དང་བོན་ས་རྣམས་  
 སོ་སོར་ཡོད་ཅིང་མ་ཕྱད་པ་ཞིག་གི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །གཞན་དང་གཞན་མ་ཡིན་པ་ཞེས་པ་ལ།  
 གཞན་ནི་ཀ་བུམ་ལྟ་བུ་ལ་མཆོན་ན། གང་གི་ཆེ་ཀ་བུམ་ལྟ་བུ་ཅིག་གནས་པ་ན་བུམ་པ་དེ་ཉིད་ལ་ཀ་  
 བ་ལ་ལྟོས་ཏེ་གཞན་ནོ་སྐམ་དུ་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་སྦྱེ་བའི་རྒྱ་དང་། དེ་ལྟར་འཛིན་པའི་ཤེས་པའི་  
 སྤང་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་བུམ་པའི་ཆོས་བུམ་པ་ལས་རྣམས་གཞན་དུ་གྱུར་པའོ། །གཞན་མིན་པ་ནི་དེ་འདྲིའི་  
 ཆོ་བུམ་པ་དེ་ཉིད་ལ་བུམ་པ་ལ་ལྟོས་ཏེ་གཞན་མིན་པར་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་སྦྱེ་བའི་རྒྱ་དང་ཤེས་པ་  
 དེ་ལྟ་བུའི་སྤང་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་སྦྱེ་བུམ་པའི་ཆོས་བུམ་པ་ལས་རྣམས་གཞན་དུ་གྱུར་པའོ། །གངས་  
 ནས་གཞན་མ་ཡིན་པའི་བར་བདུན་ནི་གཟུགས་ཅན་ཁོ་ནའི་ཆོས་ཡིན་པས་མངོན་སུམ་ལ་སྤང་དུ་  
 རུང་བར་རྐང་མིག་གི་མདོ་ལས་བཤད་དོ། །སྒྲི་ནི་ཤེས་པ་དང་བདེ་བ་ནི་སེམས་པ་དང་སྤྱུག་བསྐྱེལ་  
 ནི་ཡོངས་སུ་གདུང་བ་དང་འདོད་པ་ནི་ཆགས་པ་དང་སྤང་བ་ནི་ཞེ་སྤང་དང་། འབད་པ་ནི་རྩོལ་  
 བ་སྟེ། བདེ་བ་མན་ཆད་ལྟ་བུ་ནི་ཤེས་པ་མ་ཡིན་པ་བཅའ་པོར་འདོད་པ་ཡིན་ལ། དེའི་རྒྱ་མཆན་  
 ནི། ཤེས་པ་ཡིན་ན་མིག་གིས་གཟུགས་ཡིད་དུ་འོང་བ་མཐོང་བའི་ཆེ་ཕྱིའི་གཟུགས་མཐོང་བའི་མིག་  
 ཤེས་དང་ནང་དུ་སེམས་པའི་རང་བཞིན་གྱི་ཤེས་པ་གཉིས་ཅིག་ཅར་སྦྱེ་བར་འགྱུར་ནའང་། རྒྱུད་གཅིག་  
 ལ་ཤེས་པ་གཉིས་ཅིག་ཅར་སྦྱེ་མི་སྤྲད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཟེར་རོ། རྩི་བཞི་ཡན་ལག་ཅན་ཆོས་གསུམ་  
 ལྟར་རགས་པའི་རྣམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གང་གི་མཐུས་སྤར་དུ་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་འདྲེན་པའོ། །གཤེར་བ་  
 ནི་ཆུན་པའི་ངོ་བོ་རྒྱུའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་ཞིང་། རྩ་བ་ནི་མེད་ཡོན་ཏན་དང་། སྐུམ་པ་ནི་མར་ལ་སོགས་  
 པ་ས་དང་རྒྱ་ཕྱད་པའི་རྣམས་འགའ་ཞིག་གི་ཡོན་ཏན་ཡིན་ལ། ཡོན་ཏན་དེ་དག་ཀྱང་ཡོན་ཏན་ཅན་  
 དག་ལས་དོན་གཞན་ཡིན་ཏེ། ཤེས་པ་ཐ་དད་པའི་གཟུང་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །འདུས་  
 བུས་པ་ནི་གསུམ་སྟེ། རྒྱགས་དང་། བག་ཆགས་དང་། གནས་པ་འཛིག་པའོ། །རྒྱགས་ནི་ས་རྒྱ་  
 མེ་རྒྱུང་ཡིད་དེ་ལུས་ཅན་གྱི་རྣམས་ལྟ་བུ་ལ་འབད་པས་རྩོམ་པའི་བྱུད་པར་ལ་ལྟོས་པ་ལས་སྦྱེས་པ་སྟེ།  
 དཔེར་ན་མདའ་འཕངས་པའི་ཆེ་འབད་པའི་བྱུད་པར་གྱིས་བསྦྱེད་པའི་མདའ་བར་དུ་མི་རྒྱུང་བར་  
 བྱེད་པའི་རྒྱར་གྱུར་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་ཡང་མདའ་དང་མདའ་འཕེན་པའི་འབད་རྩོལ་སོགས་ལས་རྣམས་

གཞན་དུ་གྱུར་པའོ། །བག་ཆགས་ནི་རང་གི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་ཤེས་པ་ལས་སྦྲེས་ཤིང་། འབྲས་བུ་  
 ཤེས་པ་སྦྱེད་པར་ནུས་པའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའོ། །དེ་ཡང་སྤར་མཐོང་བ་དང་ཐོས་པ་དང་ཉམས་སུ་  
 མྱོང་བ་དག་ལ་ཕྱིས་དྲན་པ་སྦྱེ་བའི་དྲགས་ལས་ཡོད་པར་གྲུབ་སྟེ། མཐོང་ཐོས་སོགས་ཀྱིས་བག་  
 ཆགས་མ་བཞག་ན་ཕྱིས་དྲན་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །གནས་པ་འཇིག་པ་ནི། ལུས་  
 ཅན་གྱི་རྒྱུ་ལྡན་གྱི་ཡོན་ཏན་གང་ཞིག་འབད་པས་གཞན་དུ་གནས་པར་བྱེད་ཀྱང་འབད་པ་བཏང་བ་  
 ན་དེ་ཞིག་ནས་སྤར་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་གནས་པར་བྱེད་པ་སྟེ། དཔེར་ན་ཏ་ལའི་ལོ་མ་སོགས་ཡུན་  
 རིང་བོར་བཞུགས་པ་འབད་པས་བརྒྱུད་ཡང་། འབད་པ་བཏང་བ་ན་སྤར་བཞུགས་པ་དང་མཐུན་པར་  
 གནས་པར་འགྱུར་བའི་བྱེད་པ་བོ་ལྟ་བུའོ། །ཆོས་ནི། བྱས་དང་། དབང་བསྐྱར་བ་དང་། སྦྱང་  
 བར་གནས་པ་དང་། སྒྲ་མའི་བྱིམ་དུ་གནས་པས་ཚངས་པར་སྦྱོད་པ་དང་། ཉགས་སུ་གནས་པ་  
 དང་། མཚོད་སྦྱིན་དང་། སྦྱིན་སྟེག་དང་། སྦྱིན་པ་སོགས་ལས་མ་མཐོང་བའི་འབྲས་བུ་བདེ་བ་  
 རྟེན་པར་བྱེད་པའི་ལས་སོ། །གང་ཆོས་སུ་བཤད་པའི་ལས་ནམས་ལས་ཐོག་པ་མ་མཐོང་བའི་འབྲས་  
 བུ་ཕྱག་བསྐྱེད་ལྟེན་པར་བྱེད་པའི་ལས་ནི་ཆོས་མ་ཡིན་པའོ། །དེ་ལྟར་རྟེན་གཞི་ལས་བཤད་དེ།  
 ངོ་བོ་བཏང་བའི་ཕྱིར་ཡོན་ཏན་ཉེར་ལྟེ། དེ་དག་ལས་གཟུགས་སོགས་བཞིན་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་  
 ས་སོགས་བཞི་བོ་གང་རུང་གི་ཡོན་ཏན་དང་། སྒྲ་ནི་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་དང་། གངས་ནས་གཞན་  
 མ་ཡིན་པའི་བར་བདུན་ནི་ཡིད་དང་ཕྱོགས་དང་དུས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་། སྒོ་དང་། བདེ་སྤྱད་དང་།  
 འདོད་སྤང་དང་། ཆོས་དང་ཆོས་མིན་དང་། འབད་པ་དང་། འདུ་བྱས་ཏེ་དགུ་ནི་བདག་གི་ཡོན་  
 ཏན་དུ་བཤད་དོ། །སྒོ་ལྟར་ཕྱེ་ན་བདག་གི་ཡོན་ཏན་བཅུ་གསུམ་དང་། འདུས་བྱས་ལ་གསུམ་དུ་  
 ཕྱེ་ན་བདག་གི་ཡོན་ཏན་བཅུ་ལྔ་འགྱུར་རོ། །ཕྱི་གཤེར་ངོ་སྤྱོད་བཞི་ནི་སྤར་བཤད་ཟིན་དོ། །འོ་  
 ན་གངས་སོགས་བདུན་ནི་ཡིད་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དུ་བཤད་པ་མི་འཐད་དེ། དེ་བདུན་གཟུགས་  
 ཅན་ཁོ་ནའི་ཆོས་སུ་གཤད་པ་གང་ཞིག་ཡིད་ཕྱོགས་དུས་གསུམ་དྲག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུ་  
 རྟེན། ཡིད་ཕྱོགས་དུས་གསུམ་དེ་གཟུགས་དང་དྲག་པ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

༼ཅེ་འདེགས་པ་ནི། རྟེན་ཕྱོགས་ཀྱི་ལྟན་པ་དང་། འོག་ཕྱོགས་ཀྱི་ནམ་དབྱེ་ལས་སྦྲེས་ཤིང་།

འོག་ནས་སྤྱོད་དུ་འཕྲེན་པའི་བྱ་བ། གདེག་བྱ་དང་། འདེགས་བྱེད་གཉིས་ཀ་ལས་ཇས་གཞན་དུ་  
གྱུར་པའོ། །སྤྱོད་གི་ནམ་དཔྱེད་དང་འོག་གི་ལྷན་པ་ལས་སྐྱེས་ཤིང་གཞན་བྱ་དང་། འཛིག་བྱེད་  
གཉིས་ཀ་ལས་ཇས་ཐ་དད་པ་སྤྱོད་ནས་འོག་དུ་འབབ་པའི་བྱ་བའི་ངོ་བོ། །སྐྱེས་བུའི་རྩོལ་བ་ལས་  
སྐྱེས་པ་ནི་འཛིག་པའོ། །བསྐྱེད་པ་ནི། དཔུང་བ་ལ་སོགས་པའི་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་ཇས་དང་བོ་འཁྱོག་  
བོ་ཉིད་དུ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་གྱུར་གྱུར་པ་སྟེ། བསྐྱེད་བྱ་དང་སྐྱེས་བྱེད་གཉིས་ཀ་ལས་མ་གཏོགས་  
པའི་ལས་སོ། །བརྒྱུད་པ་ནི། གང་གི་མཐུས་རྒྱུད་བ་ལ་སོགས་པའི་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་ཇས་འཁྱོག་པོར་  
གནས་པ་དང་བོ་ཉིད་དུ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་སྟེ། བརྒྱུད་བྱ་དང་རྒྱུད་བྱེད་གཉིས་ཀ་ལས་མ་གཏོགས་  
པའི་བྱ་བའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའོ། །འགྲོ་བ་ནི། འགྲོ་བྱ་དང་འགྲོ་བ་བོ་གང་ལས་ཀྱང་མ་གཏོགས་  
པའི་ལས་ལུལ་དང་ཚྭ་གས་ལ་སོགས་པ་གཞན་དང་གཞན་དུ་སྤྱིན་པར་བྱེད་པའི་གྱུར་གྱུར་པའོ། །དེ་  
ཡང་། ལས་དང་བོ་བཞི་ནི། ལུལ་དང་ཚྭ་གས་ངེས་པ་ཅན་གྱི་ནམ་མཁའ་སོགས་དང་ལྷན་པ་དང་།  
ནམ་དཔྱེད་ཀྱི་ཡིན་ལ། འགྲོ་བ་ནི་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར། ལུལ་དུས་ཚྭ་གས་ཐམས་ཅད་པའི་ལྷན་པ་  
དང་ནམ་དཔྱེད་ཀྱི་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ཤར་དུ་འགྲོ་བའི་ཆོ། དེ་དུས་ཀྱི་འགྲོ་བ་ནི། ལུབ་ཀྱི་ཚྭ་གས་  
ལས་དཔྱེད་པའི་ནམ་དཔྱེད་ཀྱི་ཡིན་ལ། ཤར་ཚྭ་གས་དང་ཕྱད་པའི་ལྷན་པའི་གྱུ་ཡིན་པ་ལྟ་བུའོ། །

༼ཆ༽སྤྱི་ནི་གང་ལ་རང་ཉིད་ཇེས་སུ་འགྲོ་བའི་ཆོས་དེ་ལ་ཐུན་མོང་གི་སྒྲ་སྒྲོ་འདུག་པའི་གྱུར་གྱུར་  
པ་སྟེ། དེ་ལ་དཔྱེན། ཁྱབ་པའི་སྤྱི་དང་། ཉི་ཆོ་བའི་སྤྱི་གཉིས། དང་བོ་ནི། ཡོད་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་  
བ་སྟེ། དེ་ཡང་ཇས་དང་ཡོན་ཏན་དང་ལས་གསུམ་པོ་མཐའ་དག་ལ་འདུག་ཅིང་། གསུམ་པོ་ལས་  
གཞན་ལ་མི་འདུག་ལ། གསུམ་པོ་དེ་དག་ལ་ཡོད་པའི་སྐྱེས་དུ་འཛིན་པའི་ཤེས་པའི་སྒྲུང་ལུལ་དང་།  
དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་སྒྲ་དོན་དུ་གྱུར་པ་སྒྲ་སྒྲོ་དེ་དག་གི་གྱུར་གྱུར་པ་སྟེ། འདི་ནི་སྤྱི་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི་བྱེ་  
བྱག་མ་ཡིན་ནོ། །ཉི་ཆོ་བའི་སྤྱི་ནི། ཇས་ཉིད་དང་། ཡོན་ཏན་ཉིད་དང་། ལས་ཉིད་དང་། བ་  
ལང་ཉིད་དང་། ཤིང་ཉིད་ལ་སོགས་པ་སྟེ་དེ་ཡང་ཇས་ཉིད་ནི་ཇས་ཁོ་ནའི་སྤྱི་ཡིན་ལ། ཡོན་ཏན་  
ཉིད་ནི་ཡོན་ཏན་ཁོ་ནའི་སྤྱི་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཕྱིར་ཉི་ཆོ་བའི་སྤྱི་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་བ་ལང་ཉིད་  
ནི་བ་ལང་མ་ཡིན་ཞིང་། བ་ལང་ལས་ཇས་གཞན་དུ་གྱུར་པ་བ་ལང་ངོ་སྐྱེས་པའི་སྤྱི་འཛིན་ཤེས་

པའི་རྒྱ་དང་སྒྲ་ཡུལ་དུ་གྱུར་ཅིང་། དེ་འདྲའི་སྤྱི་སྒྲ་ལ་འདུག་པའི་རྒྱ་དང་སྒྲ་དོན་དུ་གྱུར་ཏེ། ཁ་  
ལང་གི་གསལ་ལ་ནམས་ལ་བྱལ་བྱེད་དུ་གྱུར་པའི་སྒྲ་ནས་རྗེས་སུ་འགོ་བཤོ། འདི་ནི་ཕྱེ་བྲག་ཀྱང་  
ཡིན་ཏེ། རང་གི་གསལ་ལ་ནམས་ལ་ལང་མ་ཡིན་པ་ལས་ཕྱེ་བྲག་དུ་འབྱེད་པའི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་  
རོ། འདི་སྤྱི་ཆོ་བའི་སྤྱི་གཞན་དག་ཀྱང་མཆོན་ཏེ་ཤེས་པར་བྱོ། འདི་ལ་དཀར་ཟལ་ལ་སོགས་  
པ་མཐོང་བའི་ཆོ་བ་ལང་ངོ་སྒྲ་པའི་ཤེས་པ་སྤྱི་བཞི་དབང་པོའི་བྱ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དབང་ཤེས་ཡིན་  
ལ། མིག་གིས་བ་ལང་མཐོང་བའི་ཆོ་བ་ལང་ངོ་སྒྲ་དུ་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་ལས་ཐ་དད་པའི་དབང་  
ཤེས་ཡོད་ན་ཤེས་གཉིས་ཅིག་ཅར་སྤྱི་བར་འགྱུར་དགོས་ན་འང་། དེ་ལྟར་འཐད་པ་འང་མ་ཡིན་ནོ།  
དེ་བས་ན་བ་ལང་ནིང་ཅེས་པའི་བ་ལང་གི་སྤྱི་དེ་ནི་བ་ལང་གི་སྤྱི་འཛིན་དབང་ཤེས་ཀྱི་སྒྲ་ཡུལ་ཡང་  
ཡིན་ནོ་ཞེས་འདོད་དོ། འདི་འདྲའི་སྤྱི་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཆན་ནི། གལ་ཏེ་བ་ལང་གི་གསལ་ལ་ནམས་  
ལ་བ་ལང་ངོ་སྒྲ་པའི་ཤེས་པ་སྤྱི་བའི་རྒྱ་ཐུན་མོང་བ་གཅིག་མེད་ན། རི་ལྟར་དཀར་ཟལ་དང་ནག་  
སྒྲར་ལ་རིགས་གཅིག་དུ་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་སྤྱི་བ་ལྟར། དཀར་ཟལ་དང་ཅན་དན་ལ་འང་རིགས་  
གཅིག་དུ་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་སྤྱི་བར་འགྱུར་དགོས་ཏེ། དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རིགས་གཅིག་དུ་  
འཛིན་པའི་ཤེས་པ་སྤྱི་བའི་རྒྱ་ཐུན་མོང་བ་མེད་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། འདི་སྤྱི་ཐུན་མོང་གི་  
སྤྱི་སྒྲ་འདུག་པའི་རྟགས་ཀྱིས་དེའི་རྒྱར་གྱུར་པའི་སྤྱི་ཡོད་པར་གྱལ་ལ། དེ་ཡང་གསལ་ལ་ནམས་  
ལས་རྗེས་ཐ་དད་པར་ཤེས་པ་རྗེས་གཞན་གྱི་གཟུང་བྱར་གྱུར་པའི་རྟགས་ཀྱིས་འབྱལ་བོ། འདི་ལྟ་  
ན་གསལ་ལ་ནམས་ལས་རྗེས་གཞན་དུ་གྱུར་པའི་སྤྱི་དངོས་པོ་བ་ཡོད་པར་གྱལ་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་  
ཟེར་རོ། འདི་ཡང་སྤྱི་མི་རྟག་པ་ཡིན་ན་སྤྱི་ཞིག་རྗེས་ཀྱི་གསལ་ལ་ནམས་སྤྱི་མེད་དུ་འགྱུར་བས་རྟག་  
པར་འདོད་དོ། །

༼ཇ༽ཐེ་ཐར་གྱི་ལུགས་དགག་པ་ནི། རྣམ་འགྲེལ་ལས། མི་འགྲོ་དེ་ན་ཡོད་པ་མིན། བྱིས་  
ཡོད་ཆ་དང་ལྡན་པ་འང་མིན། ཞེས་སོགས་གསར་བྱུང་གི་གསལ་ལ་བ་ལ་སྤྱི་མེད་པར་ཐལ་བའི་རིགས་  
པས་དགག་པ་དང་། ཐེ་ལུ་ཀའི་ལུགས་དགག་པ་ནི། དེ་ནི་ད་ལས། གལ་ཏེ་ཀུན་ལ་རིགས་ཡོད་  
ན། འགཅིག་དུ་གསལ་ལ་བས་དེ་གསལ་ཡིན། ཅེས་སོགས་བ་ལང་གི་སྤྱི་ཡུལ་གཅིག་དུ་གསལ་ལ་བས་

ཡུལ་ཐམས་ཅད་དུ་གསལ་བར་ཐལ་བའི་རིགས་པས་དགག་པ་ནམས་ཀྱི་ཁྱེན་སྒྲིག་ལས་ཤེས་  
པར་བྱའོ། །

༼ཉ༽ཤེས་བྱ་གཞི་རྒྱལ་ཕྱ་རབ་དང་བདག་ཕྱོགས་དུས་ནམ་མཁའ་སྒྲིག་པ་ལྟར་ལྟར་ལྟར་  
འདུག་པ་འཁོར་བའི་མཐར་ཁྱར་པའི་གྲོལ་བའི་བདག་ལ་ཡོད་པའི་མཐའ་ལྟ་བུ་ལ་འདོད་དེ། མདོར་  
ན་ཆོས་གང་གིས་རང་གི་རྟེན་དེ་གཞན་ལས་ཁྱད་པར་དུ་གོ་བར་བྱེད་པའི་རྒྱ་བྱེད་པ་ནི་ཤེས་བྱ་  
གསལ་བྱེད་པར་དུ་འདོད་དེ། འདི་མེད་ན་ཆོས་གང་ཡང་གཞན་ནས་ཁྱད་པར་དུ་གོ་བར་མི་འགྱུར་  
རྟེན་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེས་ན། རྟེན་མཁའ་ལས་རྣམས་གཞན་དུ་གྱུར་ཅིང་། རྟེན་མཁའི་ཆོས་ནམ་  
མཁའ་དེ་རྣམས་གཞན་ས་རྒྱ་སྒྲིག་པ་ཐམས་ཅད་ལས་ཁྱད་པར་དུ་གོ་བར་བྱེད་པའི་རྒྱར་གྱུར་པ་ཞིག་  
ཡོད་པ་དེ་རྟེན་མཁའི་ཤེས་བྱ་གཞི་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུ་འོ། །འདྲུབ་པ་ནི། ཡུལ་སྐྱོད་མ་ཡིན་པར་གྲུབ་  
པའི་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་ཆོས་ནམས་ལ་དམིགས་ནས། འདི་ལ་འདི་ཡོད་པའི་སྒྲིམ་དུ་འཛིན་པའི་  
ཤེས་པའི་གཟུང་ཡུལ་དུ་གྱུར་ཅིང་། རྟེན་རྣམས་སྒྲིག་པ་དང་བརྟེན་པ་ཡོན་ཏན་གཉིས་སྤྱད་ཅིང་འབྲེལ་  
བའི་ཆར་གྱུར་པའི་ཆོས་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་དེ་གཉིས་ཀ་ལས་རྣམས་ཐ་དད་དུ་གྱུར་པའོ། །དཔེར་ན་  
བུམ་པ་ལ་གཟུགས་ཡོད་དོ་སྒྲིམ་དུ་འཛིན་པའི་ཤེས་པའི་གཟུང་དོན་དུ་གྱུར་པ། བུམ་པ་དང་གཟུགས་  
སྤྱད་ཅིང་འབྲེལ་བའི་ཆ་ལྟ་བུ་སྟེ། འདི་མེད་ན་བུམ་པ་དང་གཟུགས་སྤྱད་པ་ན་འང་བུམ་པ་ལ་གཟུགས་  
ཡོད་དོ་སྒྲིམ་པའི་ཤེས་པ་མི་སྟེ་བའམ་ཡང་ན་མ་སྤྱད་པ་ན་ཡང་སྟེ་བར་འགྱུར་རོ། །བུམ་པ་དང་  
གཟུགས་གཉིས་ཀ་ལས་རྣམས་གཞན་ཡིན་ཏེ། བུམ་པ་འཛིན་པ་དང་བུམ་པའི་གཟུགས་འཛིན་པའི་  
ཤེས་པ་གཉིས་ཀ་ལས་རྣམས་ཐ་དད་པའི་ཤེས་པའི་གཟུང་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལྟན་པ་དང་འདྲུ་  
བ་གཉིས་ལ་ཁྱད་ཅི་ཡོད་ཅི་ན། ལྟན་པ་ནི་ཆོས་སྤྱད་པ་གཉིས་བར་མེད་པར་འཛིན་པའི་ཤེས་པའི་  
རྒྱ་ཡིན་ལ། འདྲུ་བ་ནི་རྟེན་ལ་བརྟེན་པ་ཡོད་པར་འཛིན་པའི་སྟོན་རྒྱ་ཡིན་ཏེ་ཁྱད་པར་ནི་དེ་ལྟ་བུ་  
ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཀྱི་ཁྱེན་ལས་བཤད་དོ། །འདིར་རྣམས་ལྟ་ལས་གཞན་ཞེས་པ་ནི་རྣམས་སྒྲིག་ཆོག་  
དོན་ལྟ་ལས་གཞན་པའི་དོན་ཏོ། །ཀྱི་ཁྱེན་དུ་སྤྱད་པ་ནི་འབྲེལ་བ་ཡིན་པར་བཤད་ལ། འདིར་  
འབྲེལ་བ་ནི་འདྲུ་བ་ཡིན་པར་བཤད་པས། འབྲེལ་བ་ནི་ཆོག་དོན་དུ་གཞི་ནང་ཆོན་གྱི་འདྲུ་བ་དང་།

ཡོན་ཏན་ཉེར་བཞིའི་ནང་ཆན་གྱི་ལྡན་པ་གང་ཡིན་དཔྱད་པར་བྱའོ། །

༼ཏྲེ་རགས་པ་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྣམ་ཚྭ་པའི་ཚུལ་ནི་ཐོག་མ་ཉིད་དུ་འབྱུང་བ་བཞིའི་རྣལ་ཕྱ་  
 རབ་རིགས་མི་མཐུན་པ་ནམས་ཡན་ཚུན་ཕྱད་པས་ལྡན་པ་ཙམ་སྟེད་ཀྱི་རྣམ་མི་སྟེད་དེ། རིགས་  
 མི་མཐུན་ནམས་ཚྭ་མེད་ཕྱིར། །ཞེས་པ་གྲུབ་པའི་མཐའ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་བུམ་པ་ལྟ་བུའི་  
 ཡན་ལག་ཅན་གཅིག་ལའང་། སའི་རྣམ་དང་ཚུའི་རྣམ་ལ་སོགས་པ་རགས་པའི་རྣམ་བཞི་ཡོད་ལ།  
 དེའི་སའི་རྣམ་ནི་སའི་རྣལ་ཕྱ་རབ་ཀྱིས་བརྩམས་ཞེས་སོགས་སུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་སའི་རྣལ་  
 ཕྱ་རབ་ལྟ་བུའི་རྣལ་ཕྱན་རིགས་མཐུན་རྣམ་ཐ་དད་པ་དག་ཡུལ་འདབ་འབྱར་དུ་ཕྱད་པ་ན། ཐོག་  
 མར་རྣལ་ཕྱན་ནམས་ཡན་ཚུན་ཕྱད་པའམ་ལྡན་པ་ཞེས་པའི་ཡོན་ཏན་རྣལ་ཕྱན་དེ་ནམས་ལས་དོན་  
 གཞན་དུ་གྱུར་པ་སྟེད་དེ། གཞན་དུ་ན་རྣལ་ཕྱན་ནམས་ཡན་ཚུན་ཕྱད་ཅེས་པའི་ཐ་སྟངས་ཀྱི་མེད་དུ་  
 འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་འོག་དུ་ཡན་ལག་ནམས་ལས་དོན་གཞན་དུ་གྱུར་པའི་ཡན་ལག་ཅན་  
 གྱི་རྣམ་སྟེ་བར་འགྱུར་རོ། །བུམ་པ་ལྟ་བུའི་ཡན་ལག་དག་ཚོགས་པ་ན་དེ་དག་ལས་དོན་གཞན་དུ་  
 གྱུར་པའི་ཡན་ལག་ཅན་མི་སྟེ་ན། ཇི་ལྟར་བུམ་པའི་ཡན་ལག་གི་རྣམ་ལ་སོགས་པ་རེ་རེ་བ་དག་  
 ལ་བུམ་པའི་ཐ་སྟངས་མི་བྱེད་པ་ལྟར་ཡན་ལག་དག་ཚོགས་པ་ན་ཡང་། བུམ་པའི་ཐ་སྟངས་མི་འདུག་  
 པར་འགྱུར་རོ། །རྣལ་ཕྱན་གཉིས་ཕྱད་པ་ལས་ནི་ཡན་ལག་ཅན་དང་པོ་རྣལ་ཕྱན་གཉིས་པའི་མིང་  
 ཅན་སྟེའོ། །དེ་ནི་མངོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་དེ་ལ་ནི་རྣལ་ཕྱན་ཞེས་ཀྱང་ཐ་སྟངས་  
 དུ་བྱའོ། །རྣལ་ཕྱན་དུ་མ་ཕྱད་པས་བསྟེད་པའམ། ཡན་ལག་ཅན་དང་པོ་ལྟ་བུ་ཡན་ལག་ཅན་གཞན་  
 གྱིས་བསྟེད་པའི་ཡན་ལག་ཅན་ནི་མངོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་ཡིན་པས་དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་ལ་ནི་རགས་པ་ཞེས་  
 ཐ་སྟངས་བྱའོ། །དེས་ན་འབྱུང་བ་བཞིའི་རྣམ་ཁོ་ནས་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྣམ་ཚྭ་པར་རྟུས་ཀྱི་རྣམ་  
 གཞན་གྱི་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྣམ་ཚྭ་པར་མི་རྟུས་ལ། ཡན་ལག་ནི་གསུམ་ཡོད་དེ། རྣལ་ཕྱ་རབ་  
 རེ་རེ་བ་དང་། རྣལ་ཕྱན་གཉིས་ཕྱད་པས་བརྩམས་པའི་ཡན་ལག་ཅན་དང་པོ་དང་། རྣལ་ཕྱན་  
 གསུམ་ལ་སོགས་པ་ཕྱད་པས་བརྩམས་པའི་ཡན་ལག་ཅན་རགས་པའོ། །དེ་དག་ལས་དང་པོ་ནི་  
 ཡན་ལག་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། ཕྱི་མ་གཉིས་ཡན་ལག་དང་ཡན་ལག་ཅན་གཉིས་ཀའོ། །དེ་དག་གིས་



བརྩམས་པའི་ཡན་ལག་ཅན་ཡང་གསུམ་སྟེ། རྩལ་ཕྱན་རེ་རེ་བས་བརྩམས་པ་དང་། ཡན་ལག་  
ཅན་དང་བོས་བརྩམས་པ་དང་། ཡན་ལག་ཅན་རགས་པས་བརྩམས་པའི་ཡན་ལག་ཅན་ནི། རྩལ་  
ཕྱན་རེ་རེ་བཞི་ཡན་ལག་ཅན་དང་རགས་པ་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་ལ། ཡན་ལག་ཅན་དང་བཞི་གཟུགས་  
ཅན་ཡིན་ཀྱང་མངོན་སུམ་ལ་མི་སྣང་བས་རྩལ་ཕྱན་ཞེས་བྱའི་རགས་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། ཡན་ལག་  
ཅན་རགས་པ་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མངོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་ཡིན་པས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། རྩལ་ཕྱན་  
མ་ཡིན་ནི་ཞེས་ཟེར་རོ། །ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །

༼ཐ༽རྟོག་གི་འབར་བ་ལས། ལྷ་སྐར་དང་དུས་ངེས་པ་ལ་མཐོང་བར་སྦྱོད་པར་བྱེད་པའི་མི་  
མཐོང་བཞི་ཆོས་ཞེས་བརྗོད་ལ། དེའི་དོན་དུ་སྟེན་པར་བྱེད་པ་ལ་ཡང་ཆོས་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་  
འདིར་བྲངས་པ་དང་ཆོག་ཅུང་ཟད་མི་འདྲ་བ་ཡོད་དོ། །གང་ལྟར་ཡང་དོན་ནི་ཕ་རོལ་སྤྱོད་བ་བརྩ་  
དུག་གི་ནང་ཆེན་གྱི་བདེ་སྤྱད་གཟུལ་སྐར་གྱིས་བྱེད་པར་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་གཟུལ་སྐར་བཟང་བོ་མཆོད་  
སྟེན་བྱེད་པ་ལྟ་བུམ་མཐོང་བའི་འབྲས་བུ་བདེ་བ་རྟེན་པར་བྱེད་པ་ལ་ཆོས་སུ་བཤད་དམད་བྱེད་པར་བྱའོ། །

༼ད༽དབང་ཕུག་གིས་ཆངས་པའི་མགོ་བཅད་པའི་ལོ་རྒྱུས་ནི། སྟེ་དགའི་བདག་པོ་གསལ་བ་  
མཆོད་སྟེན་བྱེད་པའི་དུས་སུ་ལྷ་ཐམས་ཅད་ཆོགས་པ་ན། ལྷ་ཆེན་ཐོད་པའི་སྤྱོད་བས་མགོ་ཉན་ན་  
ཅིང་། ཐལ་བས་ལུས་བསྐྱས། ཐོད་པ་ཐོགས་ཏེ་སྦྱོན་པའི་བརྩལ་ཞུགས་ཀྱིས་ཤིན་དུ་འཕྱི་བར་  
འོངས་པ་མཐོང་ནས། ཉི་རྒྱལ་གྱིས་གད་མོ་ཤོར། ཉི་སྐལ་གྱིས་མིག་བརྩམ་པས། ལྷ་ཆེན་ཁྱོས་  
ཏེ་ཉི་རྒྱལ་གྱི་སོ་ལྷང་། ཉི་སྐལ་གྱི་མིག་ལྷང་བར་བྱས་པས། ལྷ་ཐམས་ཅད་ཁྱོས་ནས་རང་བཞིན་  
ངན་པ་འདི་གང་ནས་སྟེས་པ་ཡིན་ཞེས་སྒྲུབ་པ་ན། ཆངས་པས་གདོང་གཅིག་སྒྲུལ་ནས་འདིའི་སྟེ་  
བ་ངས་བརྗོད་ཅེས་སྒྲུབ་པ་དང་། ལྷ་ཆེན་ཁྱོས་ཏེ་ཆངས་པའི་མགོ་དེ་སེན་མོས་བཅད་པར་གྲགས་  
སོ། །དེ་ལྟར་རྟོག་གི་འབར་བར་བཤད་དོ། །དེ་ཉིད་ལས། དེ་དག་གཅིག་སྟེན་མེད་ཅེ་ན། ཆངས་  
པས་ཆངས་བསད་ཇི་ལྟ་བུ། གཅིག་ཉིད་རབ་དུ་བཀག་པའི་ཕྱིར། གཅིག་ཉིད་ཡིན་པར་མི་རིགས་  
སོ། །དབང་ལ་དབྱེ་བ་མི་རིགས་པས། གསུམ་ཉིད་དུ་ཡང་ཇི་ལྟར་འགྱུར། ཞེས་བྱུང་བས།  
འདིར་བྲངས་པའི་རྣང་བ་དང་བོ་ལ་ཡིག་ཅོར་བྱུང་ཞིང་། བར་གྱི་རྣང་བ་གཉིས་ཀྱང་ཆད་དོ། །གཞན་

ཡང་། དེ་ཉིད་ལས། ལས་བྱེད་དབང་ཕྱག་ཡིན་ཞེ་ན། །དེ་ཡང་དཔུལ་བ་དག་ཏུ་འཆོད། །དེ་  
མིན་གཞན་དག་འཆོད་ན་ནི། །བྱས་ཉམས་མ་བྱས་འཕྲད་པར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། སན་ཚུན་  
ཟ་བས་འཛིགས་པ་ཡིས། །བདེ་བ་རྟེན་དགའི་དུད་འགྲོ་དང་། །ཤེན་ཏུ་ཐག་ཅིང་གཙོད་འཕེགས་  
པའི། །སྤྱག་བསྐལ་གྱིས་གཟེར་དཔུལ་བ་དང་། །མི་རྒྱུས་སྤྱེ་ག་ནད་དག་དང་། །སྤྱག་བསྐལ་  
ཟུག་ཏུ་མ་བོད་ནས། །དགའ་འགྱུར་གང་ཡིན་དུག་པོ་ཞེས། །མིང་དོན་ལྡན་པ་དེ་ཕྱག་འཆོལ། །  
ཞེས་དང་། །སྤྱག་བསྐལ་རྒྱ་ནི་དབང་ཕྱག་ན། །དེ་ནི་རྟག་ཕྱིར་བཅོས་སུ་མེད། །དེས་ན་སྤྱག་  
བསྐལ་ཐར་འགྲོ་བར། །དབང་ཕྱག་ནམ་ཡང་འགྱུར་མ་ཡིན། །འདིས་ནི་ལྷག་མའང་དགག་བྱས་  
ཕྱིར། །ཆངས་པ་བྲབ་འཇུག་བདག་སྤྲུལ། །མི་རིགས་ཕྱིར་ན་དབང་ཕྱག་སོགས། །བཏགས་ལ་  
སྒྲིལ་དགའ་མི་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །

།རྟེན་ཞི་བ་དང་སྤྲོད་ཞེས་སོགས་རྩ་བའི་ཆོག་དོན་ནི། །ཞི་བ་ཐོབ་པས་ན་ཞི་བ་སྤྱེ་དབང་ཕྱག་  
དང་ལྟ་ཆེན་གྱི་བཙུན་མོ་བསྐྱུང་བའི་དང་སྤྲོད་ཀྱང་མིག་ལ་སོགས་པ་ནི་དབང་ཕྱག་པའི་སྒྲིལ་པ་དང་།  
དབང་ཕྱག་པ་དང་གདོད་ནས་སྤྱིད་པ་འབྱེན་པས་ཡེ་སྤྱིད་དེ་ལྟ་ཆེན་གྱི་རྗེས་སུ་འབྱང་བའི་ཕྱིར་ཡེ་  
སྤྱིད་པ་དང་ཞི་བ་བ་སོགས་དབང་ཕྱག་པའི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་དབྱེ་ན་གངས་ཅན་ལྟར་  
བཅས་དང་གསལ་བྱེད་པ་དང་རྣ་བ་མ་ཕྱག་པ་གསུམ་ཡོད་ལ། །དབང་ཕྱག་སྤྱེ་བ་སྤྱགས་ཀྱི་རྒྱུད་  
དང་ཆེ་བཅེགས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་སོགས་པ་ནི་ལུང་ཆད་མའོ། །ལྟ་ཆེན་དབང་ཕྱག་ནི་སྤྱེ་བ་དང་ཡང་བ་  
དང་བདག་པོར་གྱུར་པ་དང་དབང་དུ་གྱུར་པ་དང་གང་ཡང་ཕྱིན་པ་དང་མཆོད་པར་བྱ་བ་དང་འདོད་  
དགུར་ལྡན་པ་དང་དགའ་མགུར་གནས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་དང་ལྡན་ཞིང་། །གངས་  
རི་ཆེན་པོ་དེ་སེ་ལ་གནས་པར་བཤད་དོ། །སྤྱེ་བ་ཞིན་སྤྱོད་ཅིང་ལས་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་དང་། །བུམ་  
སོགས་བཞིན་དབྱེ་བས་བྱུང་པར་བ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་དང་། །དག་སྤྱེ་བ་ཞིན་དོན་བྱེད་རྣམས་པའི་ཕྱིར་  
དང་། །རྟེན་ཅན་ཆེ་རིང་བ་དང་། །དག་བ་ཅན་ཆེ་ཐུང་བ་སོགས་དང་། །སེར་སྤྱེ་ཅན་ཕྱག་པ་དང་།  
གཏོང་སེམས་ཅན་དབུལ་བ་སོགས་འཆོལ་བར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ན་དག་མི་དགའི་ལས་ལས་གཞན་  
པའི་སྒྲིལ་བརྒྱུད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་སྤྱེ་འཛིག་བྱེད་པ་བོ་ཡོད་པར་གྲུབ་ཅིང་། །དེ་ཡང་དབང་ཕྱག་ཡིན་

པར་གྲུབ་པོ། །སྟོད་བཙུད་བྱེད་པ་པོ་དང་། བདག་རྟག་པ་དང་ལས་དང་དུས་དང་རང་བཞིན་  
 དང་ཡོན་ཏན་དང་ཞིག་པའི་སྟོང་བ་སོགས་སྟེ་བྱེད་པའི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་རྣམས་དང་།  
 རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡུལ་རྣམས་ལ་འདུག་པར་བྱེད་པའི་ལམ་མིག་ལ་སོགས་པ་དུག་དང་། རྣམ་མཁའ་  
 རྒྱང་མེ་ཁུ་སའི་ཁམས་ལ་སྟེ་ཁམས་ཀྱི་དེ་ཉིད་དང་། དབྱངས་གསལ་གྱི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་སྟགས་  
 ཀྱི་དེ་ཉིད་དང་། དགའ་བ་སྟོད་པའི་སྒྱུ་ཅལ་དུག་ཅུ་ཅུ་བཞི་སྟེ་འདོད་པའི་དེ་ཉིད་དང་། བདག་  
 རྟག་པ་སྟེ་བདག་གི་དེ་ཉིད་དང་། ཐམས་ཅད་ལ་བྱེད་པའི་དབང་ཕྱག་ཞི་བའི་དེ་ཉིད་དེ་དེ་ཉིད་ལྟ་  
 དང་། ཞི་བ་དབང་ཕྱག་དེ་ནི་བཙུད་ཀྱི་འགོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་ངག་སེམས་གསུམ་ལ་གནས་  
 པས་སྟེ་བའི་ཆེ་ལམ་དུག་སོགས་སྟོར་བ་སྟེ་འདུ་བའི་རྒྱ་དང་། འཆི་བའི་དུས་སུ་གཏོང་བ་སྟེ་འབྲལ་  
 བའི་རྒྱ་བྱེད་པ་དང་། ལུས་ལ་གནས་པའི་བྱིས་བཙུག་ཉིས་ཏེ་ནང་གི་འཕོ་ཆེན་བཙུག་ཉིས་ལ་མདུད་  
 པའི་སྐྱས་བསྟན་པ་དང་། སད་པ་དང་གཉིད་འཐུག་དང་མི་ལམ་དང་འབྲིག་དུས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཏེ་ཤེས་  
 པ་བཞི་ལས། བཞི་བ་འབྲིག་པའི་བདེ་བ་གྲུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐར་པའི་གོ་འཕང་ཡིན་པར་སྟེ་བ་དང་།  
 བྱེད་པའི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་རྒྱང་གི་ནལ་འབྱོར་དང་དུག་པོ་སྟེ་དབང་ཕྱག་གི་ལིང་  
 གའི་ཅེ་ནས་དབང་བསྐྱར་བར་བྱེད་པ་དང་། བྱུང་མེད་རྣམས་ལྟན་དང་སྐྱར་ནས་ཁམས་འཇག་པའི་  
 བདེ་བ་སོགས་ཐར་པ་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ལམ་དུ་འདོད་དོ། །ཁྱེད་དབང་ཕྱག་པ་ལ་བྱེ་རིག་གཉིས་དང་  
 གངས་ཅན་དང་ཆངས་པ་བ་དང་བྱེད་པའི་སྐབས་སུ་མང་བོ་ཡོད་ཀྱང་དུས་འཁོར་ནས་བཤད་པའི་  
 དབང་ཕྱག་པ་ནི་བྱེད་པ་པོ་དང་བདག་སོགས་བདུན་འདོད་པ་དང་། ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་བྱེ་རིག་གཉིས་  
 ཀྱིས་ཆོག་དོན་དུག་དང་ཡོན་ཏན་ཉེར་བཞི་སོགས་འདོད་པའི་ཐ་སྟོན་འགལ་བ་དང་དོན་ཀྱང་མི་མཐུན་  
 པས། དེ་འདྲ་བའི་དབང་ཕྱག་པ་དེ་ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་པ་དང་རིག་པ་ཅན་སོགས་མ་ཡིན་  
 རོ། །བྱེ་བྲག་པའི་སྟོན་པ་ནི་དང་སྟོང་ལུག་པ་དང་དང་སྟོང་གཟེགས་ཟན་དང་། རིག་པ་ཅན་  
 པའི་སྟོན་པ་ནི་དང་སྟོང་རྐང་མིག་སོགས་དང་། རྣམ་གངས་ནི་གཟེགས་ཟན་པ་དང་རྐང་མིག་པ་  
 དང་ལུག་པ་བ་དང་ལུག་ཕྱག་པ་དང་ལུང་ཅམ་པ་སོགས་ཅི་རིགས་སྟོར་རོ། །དེ་བཞི་གཟེགས་  
 ཟན་གྱིས་བྱས་པའི་བྱེ་བྲག་གསལ་བའི་མདོའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་བྱེ་བྲག་པ་དང་། རྐང་མིག་གིས་

བྱས་པའི་རིག་པའི་ལྷ་བཞེས་བྱ་བའི་བསྟན་བཅས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་རིག་པ་ཅན་གཉིས་དང་  
ལུང་ཅམ་པ་དང་གསུམ་ཞེས་བཤད་པའང་ཡོད་དོ། །ཆོག་གི་དོན་དུག་པོ་དེ་མངོན་རྗེས་ཉེར་འཇལ་  
སྒྲ་བྱང་ཆད་མ་བཞི་བོ་ཅི་རིགས་ཀྱིས་འཇལ་བར་འདོད་པ་ལས། མངོན་སུམ་ཆད་མ་ནི། བདག་  
དང་དབང་བོ་དང་ཡིད་དང་དོན་ལྡན་པ་དེ་ཡིན་ལ། དེ་ན་དུག་ཡོད་ཅིང་། ལྡན་པ་དེའི་ངོ་བོ་  
ནི་དབང་དོན་སྟོགས་ལས་དོན་གཞན་པའི་བཅའ་པོར་འདོད་པ་ནི་བྱེ་བྲག་པའི་ལུགས་དང་དབང་བོ་  
དང་དོན་ལྡན་པ་ལས་སྦྱེས་པའི་ཤེས་པ་བྱད་པར་ཏེ་ཐ་སྙད་དུ་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་འཛིན་རྟོག་སྟེ་མ་འབྲལ་  
བའི་ཞེན་རིག་མངོན་སུམ་ཆད་མར་འདོད་པ་ནི་རིག་པ་ཅན་པའི་ལུགས་སོ། །རིག་པ་ཅན་པའི་  
ལུགས་ལ། ཉགས་ཆོས་དང་ཉགས་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་རང་མཚན་པ་འཛིན་པའི་མངོན་སུམ་དེ་སྟོན་  
དུ་སྤང་བ་ཅན་གྱི་རྗེས་དཔག་ལ་རྒྱལ་ས་འབྲས་བུ་དཔོག་པ་ལྷ་མ་ཅན་དང་། འབྲས་བུ་ལས་རྒྱ་དཔོག་  
པ་ལྷག་ལྷན་དང་། ཆོས་གཅིག་མཐོང་བ་ལས་གཞན་ཤིན་ཏུ་སྒྲིག་གུར་དཔོག་པ་སྦྱིར་མཐོང་བ་  
ཅན་ཏེ་རང་དོན་རྗེས་དཔག་གསུམ་དང་། བྱེ་བྲག་པའི་ལུགས་ལ། འདི་ནི་བ་ལང་ཁོ་ནའོ། །འདི་  
ནི་རྟ་ཁོ་ནའོ་སྟེ་མ་པ་ནི་མངོན་སུམ་ཡིན་ལ། མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བའི་དོན་ལས་བལྟ་བར་བྱ་  
བའི་དོན་གཞན་རྗེས་སུ་རྟོགས་པའི་སྟོན་རྗེས་དཔག་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་རྒྱལ་ས་འབྲས་བུ་དཔོག་པ་  
དང་། འབྲེལ་བ་བཟུང་བ་ལས་འབྲེལ་བ་ཅན་དཔོག་པ་དང་། དོན་གཅིག་ལ་འདུ་བ་ལས་འདུ་བ་  
ཅན་དཔོག་པ་དང་། འགལ་ཁྲམ་འགལ་ཁྲ་གཞན་དཔོག་པ་སྟེ་རང་དོན་རྗེས་དཔག་བཞིར་བཤད་  
དོ། །འོན་ཀྱང་འདིར་གསུམ་གསུམ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་བར་བ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་བསྟུང་དམ་སྟེ་  
མོ། །རྒྱལ་ས་འབྲས་བུ་དཔོག་པའི་ལྷག་ལྷན་གྱི་གཏན་ཆོགས་དེ་ཉགས་ཡང་དག་ཏུ་འདོད་པ་དང་།  
སྟོགས་སྦྱས་བསྟུང་པ་རྟོག་གའི་ཆོག་དོན་བཅུ་དྲུག་དང་། ཡན་ལག་ལྷ་ལྷན་གྱི་སྒྲུབ་ངག་ལྷ་བྱག་ཞན་  
དོན་རྗེས་དཔག་ཏུ་འདོད་ལ། ཉེར་འཇལ་གྱི་ཆད་མ་ནི་བ་ལང་དང་འདུ་བས་བཞིན་ཡིན་པར་སྒྲུབ་  
པ་ལྷ་བུའོ། །སྒྲ་བྱང་ཆད་མ་ལ་ཤེས་པ་དང་ལུང་གཉིས་ལས། ལུང་ནི་ཞི་བ་སྟེ་དབང་ཕྱག་གིས་  
བྱས་པའི་རྒྱ་དེ་ཞི་བའི་མངོན་སུམ་སྟོན་སྟོགས་དང་། དང་སྤང་འུག་པས་བྱས་པའི་བྱེ་བྲག་གསལ་  
བའི་མདོ་མེད་གཞན་འཛིན་ཉེན་མིག་མདོར་གྲགས་པ་དང་། ཀྱང་མིག་གིས་བྱས་པའི་རིག་པའི་

ལྟ་བུའི་བྱེ་རིག་གི་སྐབས་སོ། ། རྒྱུ་དང་ཡོན་ཏན་དང་ལས་དང་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་དང་  
 འདུ་བ་སྟེ་ཆོག་གི་དོན་དུག་པོ་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་དངོས་པོ་ལས་གཞི་ཡིན་ལ། དེའི་དང་པོ་རྒྱུ་ལ་ས་  
 རྒྱུ་མེ་རྒྱུ་དེ་འབྱུང་བའི་དང་ཡིད་དང་ནམ་མཁའ་དང་ཕྱོགས་དང་བདག་དང་དུས་དེ་རྒྱུ་དག་  
 ལས། ས་རྒྱུ་མེ་རྒྱུ་ཡིད་དེ་ལྡན་ཞི་ཡོངས་སུ་ཆད་པའི་ཕྱིར་མ་ཁྲུབ་པའི་རྒྱུ་དང་། བདག་ཕྱོགས་  
 མཁའ་དུས་བཞི་ཞི་ཡོངས་སུ་མ་ཆད་པའི་ཕྱིར་ཁྲུབ་པའི་རྒྱུ་སོ། ། གཟུགས་རྩི་རོ་རིག་སྟེ་ཡོན་ཏན་  
 བཞི་ལྟན་དང་། གཟུགས་རོ་རིག་སྟེ་ཡོན་ཏན་གསུམ་ལྟན་དང་། གཟུགས་རིག་སྟེ་ཡོན་ཏན་གཉིས་  
 ལྟན་དང་། རིག་བྱ་ཙམ་སྟེ་ཡོན་ཏན་གཅིག་ལྟན་གྱི་རྒྱུ་ཞི་རིམ་བཞིན་ས་དང་རྒྱུ་དང་མེ་དང་རྒྱུ་  
 སྟེ་འབྱུང་བ་བཞི་འོ། ། ཆོག་དོན་གཞན་ནི་རྟག་པ་དང་ཡོན་ཏན་ལ་རྟག་མི་རྟག་གི་ཆ་གཉིས་དང་  
 ལས་ནི་མི་རྟག་པ་ཁོན་ར་བཤད་ཀྱང་རྒྱུ་ལ་རྟག་མི་རྟག་གི་ཆ་གཉིས་ཡོད་པར་ཆད་ཆེན་དཀའ་འགྲེལ་  
 དང་ནམ་འགྲེལ་ཁྲིཀ་ཆེན་སོགས་ལས་བཤད་དོ། ། འབྲས་བུ་བདེ་སྤྱད་ཟ་བ་པོ་དང་རྒྱ་དགེ་མི་དགེ་  
 བྱེད་པ་པོ་དང་འདུས་མ་བྱས་དང་མི་འཇིག་པའི་རྟག་པ་དང་ཤེས་པ་མིན་པའི་ཐམས་པོ་དང་ཐམས་  
 ཅད་ལ་ཁྲུབ་པ་དང་བྱེ་བ་མེད་པའི་བདག་རྒྱུ་ཡོད་འདོད་ལ། བདག་ཀྱན་ལ་ཁྲུབ་པ་དང་དུལ་ཕྱ་  
 རབ་ཀྱི་ཆད་ཙམ་དུ་འདོད་པ་ནི་རིམ་བཞིན་བྱེ་བྲག་པ་དང་རིག་པ་ཅན་པའི་ལུགས་སུ་ཁ་ཅིག་འདོད་  
 ལ། རང་ལུགས་ནི་བྱེ་བྲག་པས་བདག་ཀྱན་ལ་ཁྲུབ་པར་འདོད་པ་དང་རིག་པ་ཅན་པས་སྤྱིར་བདག་  
 ནི་ཀྱན་ལ་ཁྲུབ་ཀྱང་། ཡིད་ཙམ་དང་འཕྲོད་འདུ་འབྲེལ་བའི་བདག་ནི་དུལ་ཕྱ་རབ་ཀྱི་པོངས་ཆད་  
 ཙམ་དུ་འདོད་པའི་བྱེད་པར་ཡོད་དོ། ། རྩ་བའི་དཔེ་ལ་བྱེད་ཅེས་པ་ཡིག་ཚེ་ཡིན་པས་བྱེད་  
 ཅེས་འདོན་པར་གྱིས། ཡིད་ཀྱི་རྒྱུ་ཞི་རིམ་པའི་དངོས་པོ་དང་རྟོག་བཅས་དང་ཡུལ་ཅན་དང་སྟོ་  
 ཡིན་པར་བཤད་ཀྱང་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་དཔུང་གཞི་ཡོད་དམ་སྟུམ་སྟེ། ཡིད་ནི་རྒྱུ་དང་སྟོ་ནི་  
 ཡོན་ཏན་ཡིན་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡིད་ནི་ཐམས་པོ་དང་སྟོ་ཤེས་པ་ཡིན་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་  
 རོ། ། རྒྱུ་ཞི་བྱེ་བ་དང་ལྟན་པ་དང་ཡོན་ཏན་དང་ལྟན་པ་དང་འདུ་བའི་རྒྱུ་རྒྱུར་པ་སྟེ་བྱེད་པར་  
 གསུམ་ལྟན་ཡིན་ལ། རྒྱུ་ལ་བརྟེན་པ་དང་ཡོན་ཏན་གཞན་དང་མི་ལྟན་པ་དང་འདུ་འབྲེལ་གྱི་རྒྱ་  
 མི་བྱེད་པ་དང་རྟོགས་ལ་སྟོས་པ་མེད་པ་སྟེ་བྱེད་པར་བཞི་ལྟན་གྱི་དོན་ནི་ཡོན་ཏན་ཡིན་ཞིང་། དེ་

ལ་དཔྱེན་ཉེར་བཞི་ཡོད་པར་ཀ་ཤིས་བཤད་ལ། ཉེར་ལྔར་བཤད་པ་ཡང་ཡོད་དོ། །གཟུགས་སྟོན་གས་  
 ལྔ་དང་ལྔ་གཤེར་དོ་སྒྲུབ་བཞི། །གངས་ཚད་སོར་དཔྱེ་ལྔ་གཞན་གཞན་མིན་བདུན། །སྒོ་དང་  
 བདེ་སྒྱུག་འདོད་སྒྲུབ་འདུས་བྱས་འབད། །ཆོས་དང་ཆོས་མིན་དགུ་སྟེ་ཉེར་ལྔར་བཟུང་། །ལས་  
 རི་འདེགས་པ་དང་འཛིན་པ་དང་བསྐྱུམ་པ་དང་བརྒྱུངས་པ་དང་འགྲོ་བ་སྟེ་ལྔའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཆ་  
 དང་ཆ་ཅན་དང་། ཡོན་ཏན་དང་ཡོན་ཏན་ཅན་དང་། བྱ་བྱེད་དང་། མཚན་མཚན་སྟོན་གས་ཐམས་  
 ཅད་ཡན་ཚུན་དོན་གཞན་པའི་རྣམས་ཡོད་དུ་འདོད་དོ། །རྣམས་དང་ཡོན་ཏན་དང་ལས་གསུམ་ལ་རྣམས་  
 སུ་འགྲོ་ཞིང་གསུམ་པོ་དེ་དག་ལས་དོན་གཞན་པའི་ཤེས་བྱ་ནི་སྦྱི་ཡིན་ལ། སྦྱི་བྱེ་བྱག་འདུ་བ་གསུམ་  
 རི་མ་སྦྱེས་པ་དང་བྱབ་པ་དང་རྟག་པ་དང་ཆ་མེད་དང་བྱ་བ་མེད་པ་དང་རྣམས་ལ་བརྟེན་པ་དང་ཡོན་  
 ཏན་ལ་བརྟེན་པ་དང་ལས་ལ་བརྟེན་པ་སྟེ་བྱུང་པར་བརྒྱད་ལྔ་དུ་བཤད་ཀྱང་། དེ་གསུམ་གང་རུང་  
 ལ་བྱུང་པར་བརྒྱད་ཆང་བས་མ་བྱབ་སྟེ། ཡོན་ཏན་ལ་བརྟེན་པའི་ཉེ་ཆོ་བའི་སྦྱི་དང་དེའི་བྱེ་བྱག་  
 ལྟ་བུ་དེ་རྣམས་ལ་བརྟེན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་གི་རྟེན་དེ་གཞན་ལས་བྱུང་ཞུགས་པ་སྟེ་མི་འདྲ་  
 བའི་བྱུང་པར་ཡོད་པར་འཛིན་པའི་ཤེས་པའི་གཟུང་ཡུལ་ནི་བྱེ་བྱག་དང་། རྟེན་ལ་བརྟེན་པ་ཡོད་  
 པར་འཛིན་པའི་ཤེས་པའི་གཟུང་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་དོན་ནི་འདུ་བ་སྟེ། དེ་ལ་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་གོ་  
 ས་ཐ་དད་པའི་ལྔ་འབྲེལ་དང་གོ་ས་ཐ་མི་དད་པའི་འདུ་འབྲེལ་གཉིས་ཡོད་པར་རྣམས་དཔེར་རྟེན་  
 ཏུ་བཤད་ཀྱང་། རྟེན་ཆེན་དང་མཐུན་མི་མཐུན་ལ་དཔྱད་གཞི་ཡོད་པར་ལྔར་བཤད་ཟིན། རྟོན་  
 བརྒྱད་ཀྱི་འཛིན་རྟེན་དང་པོར་ཆགས་པའི་ཆོ་ནམ་མཁར་འབྱུང་བཞིའི་རྣམས་ལ་རབ་རྟག་ཅིང་ཆ་ཤས་  
 མེད་པ་རྣམས་སོ་སོར་གནས་པ་དེ་ཉིད། དབང་ཕྱག་གིས་འཛིན་རྟེན་སྦྱུལ་བར་འདོད་པ་དང་སེམས་  
 ཅན་གྱི་ཆོས་དང་ཆོས་མིན་གྱི་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་དང་པོར་རྒྱུད་རྣམས་ལ་རབ་གཉིས་འབྱུར་བ་སྟོན་གས་  
 ཀྱི་རིམ་པས་ཆགས་ཚུལ་ལྔར་བཞིན་དང་། བྱས་དང་སྟོན་གས་སྦྱས་དབང་བསྐྱར་དང་བསྐྱུང་གནས་  
 དང་སྒྲ་མའི་བྱིམ་དུ་གནས་ནས་ཆངས་པར་སྦྱོད་པ་སྟོན་གས་ཆོས་སུ་འདོད་དོ། །འཁོར་བར་འཁོར་  
 བཞི་རི་སྦྱིད་དུ་སྒོ་ལ་སྟོན་གས་པའི་ཡོན་ཏན་དགུ་བོ་དེ་བདག་དང་འདུ་འབྲེལ་ཡོད་པ་དེ་སྦྱིད་དུ་ཡིན་  
 ལ། ཐར་པ་ནི་བརྟོད་དུ་མེད་པར་བཤད་ཅིང་། ལམ་སྦྱོམ་སྦྱོབས་ཀྱིས་སྒོ་ལ་སྟོན་གས་པའི་ཡོན་

ཏན་དགུ་བདག་དང་འདྲ་བའི་འབྲེལ་བ་བཅད་ཅིང་བུལ་ཏེ་བདག་ཡན་གར་བར་གནས་པ་དེའི་ཆེ་  
 ཐར་པ་ཐོབ་པ་ཡིན་ནི་ཞེས་འདོད་དོ། །དེ་ནི་དེ་ཉིད་ཀྱི་ལྷན་པས་ཁ་ཅིག་དེ་ཐར་  
 པར་འདོད་པ་ནི་འབྲེལ་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་དག་གི་པ་ནི། དབང་ཕྱག་རང་ལ་དད་པའི་གང་  
 ཟག་ལ་དགའ་བ་སྟེར་བ་དང་། རང་ལ་མ་དད་པ་ནམས་ལ་སྟུག་པ་སྟེར་བའི་ཕྱི་ལྷན་པར་ཁྱོད་ཀྱིས་  
 ཁས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་ན་དེ་སྟོན་བཅུད་ཐམས་ཅད་བྱེད་པ་ལོ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། དབང་ཕྱག་  
 ལ་མ་གུས་པའི་སངས་རྒྱུས་པ་ནམས་ལ་བདེ་སྦྱོར་བྱུང་བ་དང་། དབང་ཕྱག་ལ་གུས་པ་ནམས་ལ་  
 སྟུག་བསྟུལ་བྱུང་བ་མཐོང་ལ། དེ་དག་བྱེད་པ་ལོ་དབང་ཕྱག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དབང་ཕྱག་དེ་  
 མི་དགེ་བའི་ལས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱེད་པ་ལོ་ཡིན་ན་སྟུག་པ་ཤིན་ཏུ་སྟོབས་ལྡན་སྟོན་པའི་ཕྱིར་དེ་མ་  
 ཐག་ཏུ་དཔྱལ་བར་འཆོད་པར་འགྱུར་རོ། །དབང་ཕྱག་གིས་སྟོན་བཅུད་བསྟེན་པ་ནི་སྟོན་བཅུད་  
 བསྟེན་པར་འདོད་པའི་སྟོ་ལ་སྟོས་པ་ཡིན་ན་དབང་ཕྱག་འདོད་པ་དེའི་གཞན་དབང་དུ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་  
 རང་དབང་དུ་སྟོན་བཅུད་བསྟེན་པའི་རྣམས་པ་མེད་པར་འགྱུར་ལ། འདོད་པ་ལ་སྟོས་པ་མིན་ན་དབང་  
 ཕྱག་གི་འདོད་པ་ལས་འབྱུང་བར་ཁས་སྐྱེས་པ་དང་འགལ་ལོ། །དབང་ཕྱག་བརྟན་གཡོ་ཀུན་ལ་  
 ཁྱབ་པ་ཡིན་ན་ཆ་ཤས་མེད་པར་ལུས་སྐྱེས་པ་འགལ་ཞིང་། དབང་ཕྱག་དྲག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་  
 སྟོན་བཅུད་མཐའ་དག་དྲག་ཏུ་སྟེ་བའམ་གཏན་ནས་མི་སྟེ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པའོ། །དབང་  
 ཕྱག་བྱེ་རིག་གསུམ་གྱི་གྲུབ་མཐའ་ཆད་བསལ་གྱི་སྐབས་སོ། །

### ལེའུ་བདུན་པ་གཅེར་བུ་བའི་སྐབས།

༼པ་༽འདིར་རྒྱལ་བ་དམ་པ་ལྷ་ཆེན་ལ་བྱེད་པར་གསུངས་པ་དབྱུང་བྱ་སྟེ། རྣམ་འབྲེལ་རྒྱུ་  
 ཆེན་ལས། དང་སྟོང་རྒྱལ་བ་དམ་པ་སྟོན་པར་འཛིན་པས་རྒྱལ་བ་བཞེས་བྱ་བ་དང་། ཞེས་པས་སོ། །

༼པ་༽རྒྱལ་བ་དཔག་པ་སྟེ་དབྱུང་པ་བས་བདག་བདེ་བསྟོང་བའི་ངོ་བོ་སྤར་ཡོད་པ་ལྟོག་ན་ཡང་སེམས་  
 པ་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་ནམ་ཡང་མི་ལྟོག་པར་དུས་ཀུན་ཏུ་རྗེས་སུ་འགོ་བར་འདོད་པ་བཞིན་དུ། རྒྱལ་བ་  
 བ་སྟེ་གཅེར་བུ་བ་ཡང་བདག་གི་གནས་སྐབས་སམ་རྣམ་གངས་ནི་ལྟོག་ན་ཡང་རྗེས་སམ་རང་བཞིན་

ནི་ནམ་ཡང་ལྷོག་པ་མེད་པར་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་སྒྲེས་བུ་དང་  
 རེས་པའི་མཆན་ཉིད་ཅན་དུ་སྒྲུའོ། ། ཞེས་པ་སྟེ། དེའི་དཀའ་འགྲེལ་ལས། དེ་ཡང་རྗེས་ཀྱི་ངོ་  
 བོས་ནི་གནས་སྐབས་ཐ་དད་ལ་གནས་སྐབས་ཅན་ཐ་མེད་དད་པའི་ཕྱིར་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་བདག་ཉིད་  
 ཡིན་ལ། རྣམ་གྲངས་ཀྱི་ངོ་བོས་ནི་གནས་སྐབས་རེ་རེ་ལ་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་ལོག་པའི་བདག་ཉིད་  
 ཡིན་པར་སྒྲུའོ། ། ཞེས་གསུངས་སོ། ། འདིས་གྲུབ་འགྲེལ་དུ་བྱངས་པའི་ལུང་ཡིག་ནོར་བའང་དག་  
 པར་གྱིས། རོན་ནི། ལྟ་དང་མེར་སྒྲེས་པའི་གནས་སྐབས་ཐ་དད་ཡིན་ལ། གནས་སྐབས་ཅན་  
 བདག་ནི་རྗེས་ཀྱི་ངོ་བོས་གཅིག་ཡིན་ལ། རྣམ་གྲངས་ཀྱི་ངོ་བོས་ཐ་དད་ཡིན་པར་འདོད་ཅེས་པའོ། །  
 འགྲེལ་ཆེན་དྲི་མེད་འོད་ལས། ལྷོག་ནི་ལུས་ཀྱི་ཆད་དེ། དཔག་ཏུ་མེད་པའི་སྤྱིད་པ་དག་གི་རྟག་  
 པའི་སྤྱོད་ཀྱི་ཐར་བའོ། ། ཞེས་གསུངས་ཤིང་། རྟེན་ཆེན་ལས། དཔག་ཏུ་མེད་པའི་ཞེས་སྟགས་  
 ཀྱི་རོན་ནི། ལྷོག་རྟག་པ་ཉིད་འཁོར་བ་བོའི་བདག་དང་ཐར་པ་ཐོབ་པ་བོའི་བདག་ཏུ་སྒྲུ་བའོ། ། ཞེས་  
 གསུངས་ཏེ། བདག་དེ་གཉིས་གནས་སྐབས་ཐ་དད་ཀྱང་རྗེས་ཀྱི་ངོ་བོས་གཅིག་ཡིན་པའི་རོན་ནོ། །  
 འདིར་བྱངས་པའི་དྲི་མེད་འོད་ཀྱི་ལུང་འདི་འགྱུར་མི་འདྲ་བ་ཡིན་ནམ་སྟམ་སོ། །

༼ཐ་མཐའ་ལྷོག་སྐབས་ཀྱི་ལུས་བུམ་པ་ལྟ་བུ་གཅིག་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་དང་ཡོད་པ་ཅམ་དུ་འདྲ་བའི་  
 ངོ་བོ་ནི་སྤྱི་དང་། ལྟ་བུ་ལ་སྟགས་པའི་ཆོས་གཞན་དང་མི་འདྲ་བའི་ངོ་བོ་ནི་གསལ་བ་ཡིན་ཞིང་།  
 བུམ་པ་ལྟ་བུ་ལུས་གཅིག་ཡིན་ཀྱང་རང་མ་གཏོགས་པའི་ཆོས་གཞན་ལས་ལྷོག་པ་འཇམ། དེ་དག་དང་  
 མི་འདྲ་བའི་ངོ་བོ་དུ་མ་ཡོད་པས་ན། ཆོས་ཐམས་ཅད་ནོར་བུ་གཟི་འབར་རམ་ཁྲ་བོའི་ཁ་དོག་བཞིན་  
 དུ་བའི་ངོ་བོ་ཅན་དུ་འདོད་ལ། དེ་ཡང་བུམ་པ་ལྟ་བུ་དེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་དང་ཡོད་པ་ཅམ་དུ་མཚུངས་  
 པའི་ངོ་བོ་ནི་རྗེས་སུ་འཇུག་པའི་སྒྲིའི་གཟུང་ལུས་དང་། ལྟ་བུ་ལ་སྟགས་པའི་ཆོས་གཞན་དང་  
 མི་འདྲ་བའི་ངོ་བོ་ནི་ལྷོག་པའི་སྒྲིའི་གཟུང་ལུས་ཡིན་ཅིང་། བུམ་པའི་ངོ་བོ་དུ་མ་དེ་རྟོགས་པ་བོའི་  
 རྩེ་བྲག་གམ་ངེ་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་དུ་བུམ་འཛོམ་མཛོམ་སྐབས་ཀྱིས་གཅིག་ཆར་རམ་རིམ་གྱིས་རྟོགས་  
 པར་འདོད་དོ། །

༼མཁྱེད་དེ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ལ་སྟར་ཙྰ་ར་ཀ་པའི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་ལྟར་མཐུན་



དཔེ་མེད་པས་རྗེས་སུ་འགྲོ་ཕྱག་གི་ཁྱབ་པ་མེད་ཅིང་། གཞན་དུ་མི་འཐད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་ཅན་གྱི་ཚུལ་གཅིག་ཅུ་མ་འདོད་དོ། །

༼ཚེ༽དཔེར་ན། ལྷ་སྤྱིན་གྱི་བདག་གི་རྗེས་དང་བདག་གི་རྣམ་གྲངས་གཉིས་ཡུལ་དང་དུས་དང་རང་བཞིན་གྱི་སྒྲོ་ནས་ཐ་མི་དད་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་ཡུལ་གཅིག་ལ་དུས་གཅིག་དུ་གནས་ཤིང་རང་བཞིན་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་གྲངས་དང་མིང་དང་མཆན་ཉིད་དང་འབྲས་བུའི་སྒྲོ་ནས་ཐ་དད་ཡིན་ཏེ། བདག་གི་རྗེས་ནི་གྲངས་གཅིག་དང་རྣམ་གྲངས་ནི་བདེ་བ་དང་རྒྱལ་བསྐལ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲོ་ནས་གྲངས་དུ་མ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། མིང་ཐ་དད་པ་ནི་གོ་སྤྱི་ཞིང་། རྗེས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ནི་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་དང་རྣམ་གྲངས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ནི་ཕྱག་པའི་ཕྱིར་དང་། བདག་གི་རྗེས་སེམས་པ་ཅན་གྱིས་དོན་ཉམས་སུ་མྱོང་བར་བྱེད་ལ། རྣམ་གྲངས་ནི་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་མྱོང་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འདོད་ཅིང་། དེ་དག་ནི་དཔེར་བུམ་པ་དང་གཟུགས་སོགས་བཞིན། ཞེས་བཀོད་ནས། བུམ་པ་དང་གཟུགས་སོགས་འབྲས་བུ་ཐ་དད་པར་བཤད་པའི་སྐབས་སུ། དཀའ་འགྲེལ་ལས། བུམ་པས་ཆུ་ལེན་པའི་བྱ་བ་བྱེད་ལ། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ནི་གོས་དམར་པོ་ལ་སོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འབྲས་བུ་ཐ་དད་པའོ། ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ཡི་གེ་དག་མ་དག་དང་དོན་གང་ཡིན་བཅས་བར་བྱའོ། །

༼ཚེ༽སྒྲིག་དང་དུས་དང་རྣམ་མཁའ་ནི་རྟག་པའོ། ཞེས་པ་ལ་འདིར་མི་རྟག་པའི་ཞེས་བྲངས་པ་སོགས་ཡིག་ཚོར་མང་ཡང་བྲིས་མ་ལངས་པས་བཞག་གོ། རྗེས་དུག་གི་ནང་ནས་སྒྲིག་དུས་རྣམ་མཁའ་གསུམ་རྟག་པ་དང་། གང་ཟག་བསོད་སྤྲིག་གསུམ་མི་རྟག་པར་འགྲེལ་ཆེན་འགྱུར་མངས་སུ་གསུངས་པ་ལྟར་ན། བདག་དང་སྒྲིག་ལ་སོགས་པ་ཕལ་ཆེར་རང་བཞིན་རྟག་ལ་གནས་སྐབས་མི་རྟག་པ་ཡིན་མིན་དང་། ཁྱད་པར་དུ་བདག་རྟག་ལ་གང་ཟག་མི་རྟག་པ་ཡིན་ན་བདག་དང་གང་ཟག་རྣམ་གྲངས་སུ་བཤད་པ་ཇི་ལྟར་ཡིན་དཔྱད་དགོས་སོ། །

༼རྗེ༽སྒྲིག་ནི་དུག་གི་ལུས་ལ་ཆ་ཤས་སོ་ཞེས་པ་ནི་ས་སོགས་དུག་གི་ལུས་ལ་སྒྲིག་ཡོད་པའི་དོན་ཚོ། རྟེན་འབྲས་བུའི་ལུས་ཞེས་བྲངས་པ་ནི་དཔེ་མ་དག་སྟེ། འགྲེལ་ཆེན་དུ་འབྱུང་བའི་ལུས་ཞེས་

དུང་བའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ཉིད་སྒྲུང་བ་ལས་ཀྱང་། འབྱུང་ལུས་ཞེས་པ་ལ་ཁ་ཅིག་འབྲས་བུའི་ལུས་  
 ཞེས་པའི་བཤད་པ་བྱེད་དེ། ཡི་གེ་མ་དག་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་འདྲའོ། ། ཞེས་དེ་འདྲའི་ཡིག་ཅོར་  
 སྟེང་ཅམ་དུ་བཤད་པ་ཡིན་གྱི། ད་ལྟའི་འགྲེལ་ཆེན་གྱི་ཡི་གེ་ཅོར་བར་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར། འགྲེལ་  
 ཆེན་དུ་སྟོག་ཅན་གྱི་སྡེ་དུག་དང་རྟོག་གི་འབར་བ་སོགས་སུ་སྟོག་ཅན་གྱི་སྡེ་དགུར་བཤད་པ་ནི་ཡོངས་  
 ལ་སེམས་མེད་དུ་གྲགས་པ་ནམས་སེམས་ལྡན་དུ་སྒྲུབ་ཆེད་དང་དབང་བོ་གཅིག་ལྡན་དང་གཉིས་དང་  
 སོགས་ཀྱི་མཆན་གཞི་ངོས་འཛིན་པའི་ཆེད་དུ་དེ་ལྟར་བཤད་པ་ཡིན་གྱི། སྟོག་ཅན་ལ་དུག་གམ་  
 དགུར་ངེས་པ་མ་ཡིན་པར་གསུངས་པ་ནི་ལེགས་པར་སྒྲུང་སྟེ། འགྲེལ་ཆེན་ལས་ཀྱང་དཔྱལ་བ་  
 སོགས་འགྲོ་བ་ལྟ་བུ་བཤད་ཅིང་། དུང་དང་ཉ་ཕྱིས་དང་སྟོན་གྱི་མེ་དང་ཀང་བཞི་བ་དང་བྱ་ལ་སོགས་  
 པ་མང་བོ་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ས་ཁུ་མེ་རྒྱུང་པན་ཁུན་རེག་པའི་རྒྱུན་གྱིས་འཕེལ་འགྲེབ་སྒྲ་ཆོགས་  
 སུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རེག་པའི་དབང་བོ་འཕ་ལུས་དབང་དང་ལྡན་པར་འགྲུབ་བམ་སྟུམ། མིག་དང་  
 རྩ་བ་དང་སྒྲ་དང་ལྗེའི་དབང་བོ་དང་ལྡན་པའི་ཤིང་སོགས་ཡོད་པར་འདོད་པས་དབང་བོ་གཉིས་དང་  
 ལྡན་པའི་ལྗོན་ཤིང་ཡང་ཡོད་དོ། །

༼ལྟོ་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གཅིག་ལས་ལྷག་མེད་པས། དེ་ཞིག་ན་སྟོག་ཆགས་ཐམས་ཅད་  
 གང་ལ་གནས། དེས་ན་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དེ་རྟག་པ་ཡིན་ཟེར་བ་སོགས་སོ། །

༼ལྟོ་དངོས་པོ་བརྩ་བཞི་ལུང་མ་བཞུན་པ་དང་། འཁོར་བའི་ཐོག་མ་མི་མངོན་ཞེས་རང་ཉིད་  
 མི་ཤེས་པར་ཁས་སྐྱངས་པ་དང་། དུམ་ཟེ་ནམས་ཀྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་སྐྱར་བ་གདབ་པའི་ཕྱིར་  
 རྒྱུའི་བུ་མོ་ཤིན་ཏུ་མཛེས་མ་བསད་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་འཆག་སར་བོར་བ་དེ་ལྟར་མ་སྒྲན་  
 པ་དང་། དུམ་ཟེའི་བུ་མོ་མཛེས་མས་ཤིང་གི་གཞིང་བུ་ལྟོ་བར་སྒྲན་ཏེ་གཡོགས་ནས་སྒྲེ་བོ་པལ་བོ་  
 ཆེའི་མདུན་དུ། དགེ་སྤྱོད་གློ་ཏ་མས་བདག་སྒྲུམ་པར་བྱས་སོ་ཞེས་སྐྱར་བ་བཏབ་པ་མ་བཞོག་པ་  
 དང་། སྤྱོད་ཁྱེར་བ་ཏ་ལ་སུ་ཏ་མེའམ་རྒྱས་འཛིག་པར་གསུངས་པས་གང་གིས་འཛིག་པ་མ་ཤེས་  
 པ་དང་། དུམ་ཟེ་ནམས་ཀྱིས་མགྲོན་དུ་བོས་ཏེ་དབྱར་ཁས་སྐྱངས་པའི་རྗེས་སུ་དེ་དག་གིས་བསྟེན་  
 བཀྱར་མི་བྱེད་པར་ཟླ་བ་གསུམ་དུ་རྟོགས་ནས་རུལ་ཐོས་པའི་ཕྱིར་དེ་མ་ཤེས་པ་དང་། ལྟོན་པ་འཁོར་

དང་བཅས་པ་སྤྱི་ལོ་གྲོང་དུ་བསོད་སྟོམས་ཀྱི་ཕྱིར་ཞུགས་པ་ན་བདུད་ཀྱི་བར་ཆད་ཀྱིས་བསོད་སྟོམས་  
 མ་རྟེན་པར་ལྷུང་བཟེད་འབྱུང་བཞིན་དུ་ཕྱིར་ལོག་པའི་ཕྱིར་དེ་མ་ཤེས་པ་དང་། རྟོལ་འབྱུང་འཁོར་  
 འཕངས་པ་མ་ཤེས་པ་དང་། རྒྱང་བོ་ཆེ་ནོར་སྦྱང་དུང་དུ་འོངས་པ་མ་ཤེས་པ་དང་། དགེ་འདུན་  
 དཔེན་པོར་པར་འགྱུར་བའི་ལྷ་སྦྱིན་རབ་དུ་འབྱིན་པར་བྱེད་པ་དང་། ལྷ་མ་མཁན་བཟང་བོས་བཅོམ་  
 ལྷན་འདས་ལ་མཐོ་འཆམ་པའི་ཕྱིར་འཁོར་གྱི་འབྱུངས་དང་མཆོད་པའི་ལོ་བྱད་སོགས་སྤྱི་མ་སྤྱི་ལ་  
 ནས་བརྟེན་བཀྱར་བྱེད་པ་ལ་མ་ཤེས་པར་བཏང་སྟོམས་སུ་འཛོག་པ་དང་། ལྷག་སྦྱོང་དང་རིང་འཕམ་  
 ཤེ་བ་མ་ཤེས་པར་དེ་གཉིས་ད་ལྟ་གང་ན་ཡོད་སྟུང་པ་ལ་ལྷ་ནམས་ཀྱིས་དེ་གཉིས་ཤི་ནས་ཞག་བདུན་  
 དང་ཞག་གསུམ་ལོན་ཞེས་སྒྲན་པ་དང་། ལྷ་སྦྱོང་ད་ལྟ་གང་ན་ཡོད་ཅེས་མེད་པ་དང་། ཤིང་གི་ལུང་  
 བོ་ལྷ་བུའི་མདོ་སྦྱོང་པར་བྱེད་པ་དང་། ཞབས་ལ་སེང་སྦྱང་གི་ཆལ་བ་བྱུག་པའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྟླན་  
 སྦྱང་བ་དང་། མ་འོངས་པ་ན་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་སུན་འབྱིན་པའི་མུ་སྟེགས་པ་དཔྱད་པ་བ་དང་  
 གཅེར་བུ་བདེ་དང་དེ་ལྟ་བུ་འབྱུང་ཞེས་ལུང་མ་བཟུན་པའི་ཕྱིར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་ཐམས་ཅད་  
 མཐུན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་ཞིང་། དཔྱད་པ་བའི་འདོད་ཚུལ་བཤད་པའི་ཤེར་སྦྱོན་འབྲེལ་  
 བཤད་ལས། ཤེས་བྱ་མཐའ་ཡས་ཀྱན་ཤེས་མིན། ཤེས་བྱེད་གཞན་ཡོད་ཐུག་པ་མེད། གཅིག་  
 གིས་རྒྱ་དང་མི་རྒྱ་བ། ཐམས་ཅད་ཤེས་པར་བྱར་མི་ནུས། སྦྱོར་བ་དམིགས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར།  
 བཟུན་བཅོས་ཀྱན་ཤེས་ག་ལ་ཡིན། རིག་བྱེད་དག་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱི། སྟོན་པ་གང་དག་མི་སྟོན་  
 ཕྱིར། འཛིག་རྟེན་དག་ན་མི་རྣམས་དང་། མུ་སྟེགས་བྱེད་ལའང་ཀྱན་མཐུན་མེད། འདོད་  
 ཆགས་ཞེ་སྤང་སྦྱེ་བའམ། གལ་ཏེ་མི་ཤེས་ཀྱན་རིག་མིན། མ་འོངས་པ་དག་མི་ཤེས་ཕྱིར། ཀྱན་  
 རིག་མེད་པ་ཁོ་ནར་སེམས། གང་ཕྱིར་ཀྱན་མཐུན་སུན་འབྱིན་པ། ཁོ་བོ་ཉིད་ཀྱང་ཤེས་མ་གྱུར།  
 རྟོགས་འཕེན་པར་བྱེད་པ་ཡི། ལྷས་བྱིན་བསྟུས་པར་གྱུར་ཕྱིར་དང་། རྒྱང་བོའི་དཔང་བོ་  
 འོང་བ་ཡི། མ་འོངས་པ་དག་ཤེས་མ་གྱུར། སྦྱར་འདེབས་མཛེས་ལྷན་གསོད་པ་དང་། ཅིའི་  
 ཕྱིར་ན་བཟུན་མ་གྱུར། གང་ཕྱིར་དང་བོ་ཉིད་ནས་ནི། དགེ་སྦྱོང་བསྐྱེད་བ་མ་བྱས་ཕྱིར། བདུད་  
 ཀྱི་ལས་ནི་མི་ཤེས་པས། སྤྱི་ལོ་གྲོང་དུ་ཞུགས་པ་དང་། བྲམ་ཟེ་བརྟེན་པར་གྱུར་ནས་ནི། ནས་

རུལ་བྱིན་པ་ཐོས་པར་གྱུར། །བསྐྱབ་གཞི་འཆའ་བའི་སྡོན་རོལ་དུ། །ལྷུང་བ་རྣམས་པར་བཞག་པ་  
 དག་ཅིའི་ཕྱིར་ན་བྱས་མ་གྱུར། །དེ་ཕྱིར་མ་འོངས་ཤེས་པ་མིན། །ནཱ་ཆོད་དང་ནི་རིགས་དང་  
 རུས། །ཚུལ་ཁྲིམས་ཡིན་ཏན་ལྡན་པ་དང་། །ཐོས་དང་ཤེས་དང་འབྲས་བུ་ཡིས། །ལྷུག་པའི་  
 ཀླུ་ལ་ལྷུག་བྱར་རིགས། །གང་ལ་ཡིད་གཉིས་སྟེ་བཡི། །ཆོས་དེ་སུ་ཞིག་སྟེ་བར་འདོད། །མེམས་  
 ཅན་སྐལ་ལྡན་མི་ཤེས་ཤིང་། །ད་ལྟར་བྱུང་བའང་མི་ཤེས་ཕྱིར། །ལྟ་བུ་དང་ནི་བཟང་སྤེའི་ཆོགས།  
 ད་ལྟ་ག་ལ་འཁོད་ཅེས་འདི། །ལྟ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་སྤྲོན་པའི་ཕྱིར། །ད་ལྟར་བྱུང་བ་ཤེས་མ་གྱུར།  
 གང་ཕྱིར་རེངས་བྱེད་སྟུ་ཅུལ་ཤེས། །ཤི་བ་དག་ཀྱང་ལྟས་བཞུན་པ། །དེ་ཕྱིར་འདས་པ་མི་ཤེས་  
 པས། །དེས་ན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་མིན། །ཤྲོང་བྱེད་འཇིག་པར་འགྱུར་བ་ནི། །མེའམ་ཚུས་ནི་  
 མ་ངེས་པས། །ཐེ་ཆོམ་ཅན་གྱི་ཆོག་ཅན་ནི། །ཀྱན་མཁྱེན་མིན་པར་གསལ་བར་ངེས། །ཐམས་  
 ཅད་མཁྱེན་པ་ཡིན་གྱུར་ན། །གཞན་ལ་འདི་བམི་རིགས་གང་། །དེས་ནི་དགེ་སྟོང་ཆོགས་རྣམས་  
 ལ། །ད་ལྟ་ཅི་སྟེ་འཁོད་ཅེས་དེ། །སྟེ་སྟེ་གསལ་འདི་དག་ངོ་ཆ་མེད། །ང་ནི་ལུས་ཅན་མཆོག་ཡིན་  
 ཞེས། །བདག་བསྟོད་གཞན་ལ་སྟོད་བྱེད་པ། །དི་ལྟར་ཀྱན་མཁྱེན་ཡིན་པར་འདོད། །ངས་ནི་  
 སྡོན་བྱུང་མ་ཡིན་པའི། །འཕགས་ལམ་རྒྱུ་ལོ་ཐོབ་གྱུར་ཅེས། །ལྟ་ཕྱི་འགལ་བའི་ཆོག་སྟེ་བ། །དི་  
 ལྟར་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་རིགས། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །

།ཟེ་འདུག་པའི་འགྲེལ་བཤད་གྱི་འགྱུར་ལས། དགེ་སྟོང་སྟེ་བམིང་ལ་སོགས་པ་ཞེས་འབྱུང་  
 ལ། །དེའི་དོན་གཅེར་བུ་བའི་དགེ་སྟོང་རྣམས་ལ་འཆད་དོ། །སྟོང་བ་བཞི་བསམ་གཏན་པའི་མིང་  
 ཡིན་པས་བསམ་གཏན་པ་དཀར་བོ་ཞེས་པའི་རང་སྤེལ་ལོ་ཐོབ་པའི་དུང་པ་བོར་སྟེ་བཞིག་གོ། །ཞེས་  
 འདུག་ཀྱི་ཆེན་མོར་གསུངས་སོ། །

།འདི་ལྟར་ནག་ན་ལྟ་སྟེན་ལུགས་ཀྱི་དུ་ཤང་འགའ་རེ་ཡོད་པར་གྲགས་ཤིང་། ལྟ་གར་ངལ་ར་  
 ནའི་ལུ་དུ་ཤེས་ཟ་བ་དང་འོ་མ་མི་འཕུང་བ་སོགས་ལྟ་སྟེན་ལུགས་ཀྱི་དགེ་འདུན་གྱི་དགོན་སྤེ་གསུམ་  
 ཡོད་པར་བཤད་པའང་ཡོད་དོ། །བཞུན་པ་སྤྱད་ར་ཕྱི་དར་དང་། ཕྱི་དར་ལ་ཡང་སྟོད་དང་སྟོད་  
 རས་གསོས་ཚུལ་སོགས་མངས་པས་འཇིགས་ནས་མ་བྱིས་པས་ཆོས་འབྱུང་སོགས་ལས་ཤེས་པར་

བྱའོ། །འདིར་ཡེ་ཤེས་སྤྱིར་བོད་ལོགས་ལྡན་ཡབ་སྲས་ལས་ལོགས་སུ་བཤད་པ་དང་། འཕགས་  
མེད་ཡབ་སྲས་ཞེས་པའི་ཐ་སྟངས་བཤད་པ་དག་དཔུང་དགོས་ཏེ། ཡོངས་གྲགས་ལ་དེ་ལྟར་མ་བྱུང་  
ཞིང་འཕགས་མེད་གཉིས་སྒྲིབ་བསྟན་ཚུལ་སོགས་ལ་ཚུད་པས་ཡབ་སྲས་ཀྱི་ཐ་སྟངས་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་  
སྟུང་མོ། །འོན་ཀྱི་ཐེག་པ་དགུ་ལ་འདིར་བཤད་པ་དང་མི་འདྲ་བའི་བཤད་ཚུལ་ཡོད་ཀྱང་དོན་རྒྱུང་  
བས་མ་སྒྲིབ་མོ། །

༼ལ༽བདག་གི་རྒྱུ་མེད་ཀྱི་འདུག་ཀྱང་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བར་འདོད་པ་ལ། འོན་  
བདག་གི་རྒྱུ་མེད་བདག་གི་རྣམ་གྲངས་ཕྱི་མ་དང་འབྲེལ་བ་ན་སྤར་གྱི་འོ་བོ་དོར་རམ་མ་དོར། གལ་  
ཏེ་དོར་ན་བདག་གི་རྒྱུ་མེད་པར་ཁས་སྒྲུངས་པ་ཉམས་པར་འགྱུར་ལ། སྤར་གྱི་འོ་བོ་མ་དོར་ན་  
བདག་གི་རྒྱུ་མེད་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བར་ཁས་སྒྲུངས་པ་ཉམས་པར་འགྱུར་ཏེ། སྤྱི་ཕྱི་གཉིས་ཀར་ཁྱད་  
པར་མེད་ན་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་འགོག་པའི་ཆོ། ཕྱོགས་སྤར་མ་ན་རེ།  
རྣམ་གྲངས་སྤྱི་ཕྱི་དང་འབྲེལ་བའི་རྒྱུ་མེད་ཕྱི་གཉིས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཁྱད་པར་མེད་པ་མ་ཡིན་གྱི།  
རྣམ་གྲངས་སྤྱི་ཕྱི་ཐ་དད་པས་ཁྱད་པར་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་མེད་རྣམ་གྲངས་གཉིས་རང་བཞིན་  
གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། འོན་རྒྱུ་མེད་རྣམ་གྲངས་གཉིས་འདིག་མི་འདིག་དང་རྒྱུ་མེད་སྤྱོད་  
བ་དང་རྫོག་པའི་མཚན་ཉིད་ཐ་དད་པའི་ཁྱད་པར་མེད་པར་ཐལ། རང་བཞིན་དཔྱེར་མེད་པའི་ཆ་  
མེད་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ། །

༼ར༽ལྟ་བུ་བཅུ་བཞི་ཡུང་མ་བསྟན་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། བདག་དང་འདིག་ཉེན་ཉག་པ་ཡིན་པར་  
གསུངས་ན་གྲངས་ཅན་བཞིན་དུ་སྒྲིབ་སྤར་མ་ནས་རང་བཞིན་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བར་འོང་བ་ཡིན་  
སྟུང་དུ་གོ་བར་འགྱུར་ལ། དེ་གཉིས་མི་ཉག་པ་ཡིན་པར་གསུངས་ན་རྒྱུང་ཕན་བཞིན་དུ་སྒྲིབ་སྤར་  
མ་མེད་པར་དེ་གཉིས་སྒྲིབ་དུ་འབྱུང་བ་ཡིན་སྟུང་དུ་གོ་བར་འགྱུར་ཞིང་། ཉག་མི་ཉག་གཉིས་  
ཀ་ཡིན་པར་གསུངས་ན་གཅེར་བྱ་བ་ལྟར་རྒྱུ་མེད་ཉེན་ཉག་པ་དང་རྣམ་གྲངས་ནི་མི་ཉག་པ་ཡིན་སྟུང་  
གོ་བར་འགྱུར་བ་དང་། དེ་གཉིས་གང་ཡང་མ་ཡིན་པར་གསུངས་ན་གནས་མའི་བྱ་བ་ཞིན་དུ་ཉག་  
མི་ཉག་གང་དུ་ཡང་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་བདག་ཡོད་དོ་སྟུང་དུ་གོ་བར་འགྱུར་གྱི། དེའི་དྲིས་པ་ལྟས་

པ་ཐོན་རང་རྒྱ་པའི་བདག་དང་དེའི་ལོངས་སྤྱད་བྱའི་འཇིག་རྟེན་གཉིས་མེད་པ་ཡིན་པས་ནག་མི་ནག་  
 གང་ཡང་མ་ཡིན་ནོ་སྟེ་མ་དུ་གོ་བའི་སྤྱད་རུང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ལན་ལུང་མ་བརྟན་པ་ཡིན་  
 ནོ། །དེས་མཐའ་ལྡན་སོགས་ལ་རིགས་སྒྲིལ་བྱས་ནས་ཤེས་པར་གྱིས། དེས་ན་དེ་ནི་ཀུན་མཁྱེན་  
 ཡིན་པའི་སྐབ་བྱེད་དུ་འགྱུར་གྱི་མ་ཡིན་པའི་སྐབ་བྱེད་དུ་མི་འགྱུར་རོ། །འཁོར་བའི་ཐོག་མ་མི་  
 མངོན་གསུངས་པའང་དེ་ཡིད་ཀྱང་མི་སྤང་བ་མིན་གྱི་མེད་པས་མི་སྤང་བ་ཡིན་ཏེ། ཉམས་མཁའི་  
 དྲི་རོ་མི་སྤང་བ་བཞིན་ནོ། །འཁོར་བའི་ཐོག་མ་མེད་དེ། ལམ་གསུམ་ཐོག་མཐའ་དབུས་མེད་པ།  
 ཞེས་པ་ལྟར་ཀུན་ཉོན་གསུམ་ལ་སྤྱི་ཕྱི་རིམ་པ་མེད་པར་འཁོར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་བྱ་དང་  
 སྤྱོད་དང་ནས་དང་ནས་སྤྱུག་སོགས་སྤྱི་ཕྱི་རིམ་པ་མེད་པར་འཇིག་རྟེན་ན་གྲགས་པ་ལྟར་ཡིན་པའི་  
 ཕྱིར། བེན་ཏུ་མངོས་མ་བསད་པ་མ་གསུངས་ཤིང་སྐབས་མ་མངོན་པ་ནི། གལ་ཏེ་བྱུང་བའི་མཐུས་  
 ལྟས་ན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་མྱ་ངན་འདའ། ཞེས་པ་ལྟར་སེམས་ཅན་དེའི་ལས་ཀྱི་མཐུ་  
 བརྗོད་ཏུ་མེད་པས་ཡིན་གྱི། མི་མཁྱེན་པ་མིན་ཏེ། འཇུག་པ་མངོན་པའི་རྒྱ་དྲིས་པ་ན་ནི་མ་བདུན་  
 པ་ལ་བརྗོད་པར་བྱའི་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །བྲམ་ཟེའི་བུ་མོ་སྐར་བ་བཏབ་པ་མ་བརྗོད་པ་ནི། ཇི་  
 ལྟར་ཐག་པ་ཆད་ཀྱུར་ནས། ཤིང་གཞིང་ས་ལ་ལྷུང་བ་ནི། རྒྱལ་བཅས་སྒྲེ་བོའི་འཁོར་མཐོང་  
 ནས། །དེ་དག་ངོ་མཚར་ཆེ་བར་གྱུར། ཞེས་སོགས་ལྟར་རྒྱལ་བ་དང་བཅས་པའི་སྒྲེ་བོ་མང་བོའི་  
 མདུན་དུ་ཐག་པ་ཆད་ནས་ཤིང་གི་གཞིང་བུ་ས་ལ་ལྷུང་ནས་བརྟན་ཡིན་པ་མངོན་སུམ་དུ་སྟོན་པར་  
 འགྱུར་བས་མ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །བསོད་སྟོམས་ཆད་པ་ནི། ཆོགས་རྒྱ་ཆེར་བསགས་པའི་  
 སངས་རྒྱལ་ལ་ཡང་བསོད་སྟོམས་ཆད་པ་བྱུང་ན་བདག་ལྟ་བུ་དག་ཅི་ཤིན་ཏུ་ཁུང་བ་ལྟ་ཅི་སྟོས་སྟམ་  
 དུ་རྗེས་འཇུག་ནམས་སེམས་པ་དང་། བདུད་དང་བདུད་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་ལྟ་དང་ལྟའི་བྱ་གཞན་དག་  
 གིས། སྟོན་པ་ནན་ཐོས་དང་བཅས་པའི་སེམས་ལ་བལྟས་པ་ན་ཆོས་འབའ་ཞིག་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་མ་  
 གཏོགས། སེམས་ཞུམ་པའང་ཡིད་མི་བདེ་བར་གྱུར་པ་རུང་ཟད་ཅམ་ཡང་མེད་པས། ལྟའི་བྱ་  
 སྟོང་ཕྱག་བདུན་ཅུ་སེམས་རབ་དུ་དང་བས་ཆོས་ཐོས་ནས་ཆོས་ཀྱི་མིག་དག་པར་འགྱུར་བས་དགོས་  
 པ་དེ་དག་གི་ཆེད་དུ་ཡིན་གྱི། སངས་རྒྱལ་ནི་བདུད་ལས་རྒྱལ་བའི་པས་བདུད་ཀྱིས་བར་ཆད་བྱ་

བར་མི་ནུས་སོ། །དབྱར་རྒྱ་གསུམ་དུ་ནས་རུལ་གསེལ་བ་ནི། བཅ་ཟེ་ནམས་ཀྱིས་མགྲོན་དུ་བོས་  
 ནས་ཕྱིས་བསྟེན་བཀྱར་མི་བྱེད་པ་མཁྱེན་ཀྱང་། བྱང་སེམས་ལྟ་བུ་སྤྱི་གྲོགས་ཀྱི་དབང་གིས་  
 སྤྱི་གྲོགས་པའི་ལས་བྱས་ནས་དུད་འགྱོར་སྟེས་པའི་རྟ་ལྟ་བུ་སྟེན་པར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་དེར་གཤེགས་པ་  
 ཡིན་ཏེ། རྟ་ལྟ་བུ་བོད་དག་གི་དོན་དུ་བྱང་སེམས་ནི་མའི་སྤྱིང་བོ་སྟོན་ལམ་གྱི་དབང་གིས་བསམ་  
 བཞིན་དུ་རྟ་ཅང་གིས་སུ་སྟུལ་ནས་སྟོན་པ་དགེ་འདུན་དང་བཅས་པ་ལ་རྒྱ་བ་གསུམ་དུ་རྟ་ཆས་ནས་  
 རུལ་འབུལ་དུ་བརྟུག་པའི་དགེ་བའི་ཅ་བས་དེ་དག་སྟོན་གྱི་སྟེ་བ་རྩེ་ལ་སུ་བྱུང་ན་ཞིང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་  
 མཛོད་དུ་གྱུར་ནས་རིམ་གྱིས་འཆི་འཕོས་ཏེ་དག་འཇུན་གྱི་ལྟར་སྟེས་ཏེ། སྤྱིར་དེ་བཞིན་གཤེགས་  
 པ་ལ་མཆོད་པ་བྱས་ཤིང་ཆོས་ཐོས་ནས་སྒྲ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ངེས་པར་གྱུར་པ་དང་། དེ་དག་གི་  
 རྟ་རྩེ་ཡང་རང་སངས་རྒྱས་སུ་འགྱུར་བར་ལུང་བཟུན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལྟས་བྱིན་གྱིས་འབྲུལ་འཁོར་  
 གྱི་དོ་འཕེན་པ་མི་མཁྱེན་པ་མིན་ཏེ། མཁྱེན་ཀྱང་འགྲོ་བ་ལ་ཕན་པའི་དགོས་པ་གཟིགས་ནས་བཏང་  
 སྟོམས་སུ་བཞག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྟོགས་དོ་འཕངས་པ་དེ་གཞོད་སྟེན་ལག་ན་དོ་རྩེས་བར་སྤང་ལ་ཕྱེ་  
 མར་བྱས་པ་དེ་གཞོད་སྟེན་ཀྱམ་པའི་རང་གི་ལུས་ལ་བཟེད་པས་དེ་གི་འཕོས་ནས་ལྟར་སྟེས་ཏེ་ཞག་  
 མ་ལོན་པར་བཅོམ་ལྟན་འདས་ཀྱི་བྱང་དུ་འོང་ནས་ཕྱག་འཆལ་ཞིང་ཆོས་ཐོས་པས་བདེན་པ་མཛོད་  
 བ་དང་། སྟོགས་དོ་རྩེ་དུམ་བུས་བཅོམ་ལྟན་འདས་ཀྱི་ཞབས་ལ་མ་བྱང་བ་གདངས་པར་གྱུར་པའི་  
 སྟེན་གྱི་དོན་དུ་ཆོང་དཔོན་ཞིག་གིས་ཅན་དན་ས་མཆོག་ལུལ་བ་དེ་རང་སངས་རྒྱས་ཅན་དན་ཞེས་  
 བྱ་བར་འགྱུར་བར་ལུང་བཟུན་པ་དང་། ཡང་སྟེན་དེ་གདངས་པར་འགྱུར་བའི་དོན་དུ་བྱང་མེད་  
 གཅིག་གིས་རང་གི་འོ་མ་བཞོས་ཏེ་ལུལ་བ་དེ་རང་སངས་རྒྱས་འོ་མ་སྟེན་པ་ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་བར་  
 ལུང་བཟུན་པ་དང་། གཞན་ཡང་། ལྟ་དང་ལྟ་མིན་ནམས་དང་ནི། །སྤྱིང་ཕྱག་དག་ནི་ནན་སྟེད་  
 ཀྱིས། །དད་པའི་དབང་བོ་སོགས་ཐོབ་ནས། །ཁྱིད་པ་ལས་ནི་གྲོལ་བར་གྱུར། །ཞེས་པ་ལྟར་འགྲོ་  
 དོན་མཐའ་ལས་པ་མཛོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྤྱིང་བོ་ཆེ་ནོར་སྤྱིང་འོངས་པ་མི་མཁྱེན་པ་མིན་ཏེ། རྒྱལ་  
 བོད་ཁབ་ཏུ་བྱིས་བདག་ཅིག་གིས་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་འཁོར་དང་བཅས་པ་གདུགས་ཆོད་ལ་སྟུན་  
 བྱངས་པའི་ཆོ། ལྟས་བྱིན་གྱིས་རྒྱལ་བོ་མ་སྟེས་དགའི་སྤྱིང་ཆེན་གདུམ་པོ་ནོར་སྤྱིང་ཞེས་བྱ་བ་ཞིག་

ཡོད་པ་དེ་ནད་པས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཕྱག་གཡས་པའི་མཐའ་ནས་སེང་གེ་རལ་བ་ཅན་ལྟ་  
 གྱུ་ལ་ཞིང་། ལྟོན་པའི་ཞབས་ཀྱི་དྲུང་མ་གཏོགས་པ་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་མེ་ལྷེ་འབར་བས་བྱབ་པར་  
 གྱུ་ལ་བས། གླང་ཆེན་དེ་འབྲོས་པར་བཅམས་ཀྱང་འབྲོས་པའི་ཕྱོགས་མ་རྟོད་པར་འདུལ་ཞིང་ལྷུ་  
 པའི་ལྷུ་ལ་གྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཞབས་ཀྱི་དྲུང་དུ་སེང་བ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་འཁོར་ལོའི་  
 མཆན་གྱིས་བརྒྱན་པའི་ཕྱག་མཐའ་ལ་གྱིས་དེའི་མགོ་ལ་བྱུགས་ནས་ཆོས་གསུངས་པས། གླང་ཆེན་  
 དེ་སངས་རྒྱས་ལ་སེམས་རབ་རྟུ་དད་པས་རིམ་གྱིས་དུད་འགྲོའི་སྒྲེ་གནས་ལས་ཐར་ནས་ལྡར་སྒྲེས་  
 ཤིང་། ཞག་མ་ལོན་པར་ལྟོན་པའི་དྲུང་དུ་འོང་ནས་ཆོས་ཐོས་པས་བདེན་པ་མཐོང་བར་འགྱུར་བ་  
 སོགས་ཀྱི་ཆེད་དུ་མཁྱེན་བཞིན་དུ་གསེགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷུ་ཕྱིན་གྱིས་སྒྲིགས་ནི་འཕང་པ་  
 པ་དང་ནོར་སྒྲིང་ནད་པ་སོགས་རྒྱས་པར་འདུལ་བ་ལུང་གཞི་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ལྷ་སྒྲིན་དག་  
 འདུན་འཁོར་ལོའི་དབྱེན་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་མ་མཁྱེན་པར་རབ་རྟུ་འབྱེན་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ།  
 ལྷ་སྒྲིན་བྲིམ་ན་གནས་ན་སྟོབས་ཀྱི་འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བའི་རྒྱལ་བོར་གྱུར་ནས་བཞུན་པ་ཉམས་པར་  
 བྱེད་པ་དང་། རབ་རྟུ་བྱུང་ན་སྟོན་པ་དང་བཞུན་པ་ལ་གནོད་པ་གང་ཡང་བྱེད་མི་རྒྱས་པར་གཞིགས་  
 རས་རབ་རྟུ་བྱུང་བ་མ་བཞོག་པའི་ཕྱིར། ལྷ་མ་མཁན་བཟང་པོས་སྐུ་མའི་བསྟན་བཀའ་བྱེད་པ་མི་  
 མཁྱེན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མཁྱེན་ཀྱང་སྐུ་མ་མཁན་བཟང་པོས་སྟོན་པའི་ཆོ་འཕྱུལ་མཐོང་ཞིང་ཆོས་  
 ཐོས་པས་བསོད་ནམས་སོགས་པར་གཞིགས་ནས་བཞོག་པར་མ་མཛད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེའི་སྐུ་  
 མའི་བཟའ་བཅའ་དེ་དངོས་གནས་པར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ནས་སྟོན་པ་འཁོར་བཅས་གསོལ་བར་  
 གནང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་རྒྱས་པར་སྐུ་མ་མཁན་བཟང་པོ་ལུང་བཞུན་པའི་མདོ་ལས་ཤེས་དགོས་  
 སོ། །ལྷག་སྒྲིད་དང་རིང་འཕུར་གྱི་བ་མི་མཁྱེན་པ་མིན་ཏེ། དེ་གཉིས་སྟོན་པ་ཡིན་པར་འཇིག་  
 རྟེན་ན་གཤམས་ཀྱང་ཡང་དག་པའི་སྟོན་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། བདག་ཉིད་སྒྲ་ན་མེད་པའི་སྟོན་པ་ཡིན་པར་  
 བཞུན་པའི་ཕྱིར་དང་། རང་ཉིད་ཀྱི་ཉམས་སུ་སྒྲིང་བའི་ཆོས་ཀྱི་བདུད་ཅི་ནི་མཁས་པ་ཤེས་པ་དང་  
 ལྡན་པས་རིག་པར་བྱ་བ་ཡིན་པར་བཞུན་པའི་ཕྱིར་དང་། བདག་ཉིད་ཀྱི་སྟོན་གྱི་སྟོབ་དཔོན་ཡིན་  
 པས་རི་ལྡར་རྟོད་པའི་ཆོས་ཀྱི་བགོ་བཤའ་མཛད་ཅིང་བྱས་པ་མཁྱེན་པ་ཡིན་ནི་ཞེས་དེར་འདུས་ཤིང་།



ཚོགས་པའི་ལྷ་ཀླུ་སོགས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་ཐོག་མར་རིང་འཕུར་དང་ལྷག་སྟོང་ལ་ཚོས་  
 བཤད་པར་བྱའོ་སྐུ་མ་པ་དང་། ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་བཙམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་སྐབས་གནང་བའི་བྱགས་  
 ལ་བལྟས་ནས་རིང་འཕུར་གི་ནས་ཞག་བདུན་ལོན་པ་དང་། ལྷག་སྟོང་གི་ནས་ཞག་གསུམ་ལོན་ནོ་  
 ཞེས་གསལ་བ་ན། ཨེ་མའོ་དེ་གཉིས་གི་བ་དེ་གི་ན་ཏུ་ཏེ་པོར་མ་སྟེས་ཏེ། ཚོས་འདུལ་བ་འདི་མ་  
 ཐོས་སོ་སྐུ་མ་དུ་དགོངས་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། བྱེ་བྱག་སྐྱ་བ་ལྷར་ན་བཙམ་ལྷན་འདས་ནི་ཐམས་  
 ཅད་མཁྱེན་པ་ཡིན་ཀྱང་དགོངས་པ་ལ་མ་ཞུགས་པའི་སྐབས་སུ་མི་མཁྱེན་པར་མཛོད་འགྲེལ་དུ་བཤད་  
 པས། རིང་འཕུར་སོགས་ལ་ཚོས་བཤད་པར་བྱའོ་སྐུ་མ་པ་དང་། ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་སྐབས་གནང་  
 བའི་བྱགས་ལ་བལྟས་ནས་དེ་གཉིས་གི་འཕྲོས་སོ་ཞེས་གསལ་བ་སོགས་འཐད་པ་ཡིན་ཀྱང་། གྲུབ་  
 མཐའ་གོང་མ་ལྷར་ན་བཙམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་དེ་ལྷར་དགོངས་སོ་ཞེས་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་སེམས་པར་  
 གྱུར་པར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་མ་གཏོགས། ལྷན་པས་ཐོག་མར་རིང་འཕུར་དང་ལྷག་སྟོང་ལ་ཚོས་  
 བཤད་པར་བྱའོ་ཞེས་དགོངས་པ་འང་མ་ཡིན་ཞིང་། སེམས་ཅན་གྱི་མངོན་སུམ་གྱི་སྟོང་ཡུལ་དུ་  
 གྱུར་པའི་རྣམ་མཁྱེན་ཡོད་པ་འང་མ་ཡིན་ཞེས་འདོད་དམ་ཞིབ་ཆ་གཞན་ཞིག་ཡོད་དུ་དཔྱད་པར་བྱའོ།  
 ལྷ་སྟོང་ལྷ་གང་ན་ཡོད་ཅེས་མེད་པར་མཛོད་པ་འང་དེ་དག་ལས་གཞན་རྣམས་རེ་ཞིག་ཚོས་ཀྱི་སྟོང་  
 མ་ཡིན་པ་དང་ཚོས་ཀྱི་སྟོང་དཀོན་པར་བརྟན་པའི་ཆེད་ཡིན་གྱི་མི་མཁྱེན་པ་མིན་ནོ། །ཤིང་གི་ཡུང་  
 པོ་ལྷ་བུའི་མདོ་སྟེ་བརྟན་པ་ཡང་བསམ་པ་ངན་པ་ཅན་གྱི་དགེ་སྟོང་དུ་ག་ཅུ་དང་། ཚེ་བཟད་པའི་དགེ་  
 སྟོང་དུ་ག་ཅུ་དང་། འདོད་ཆགས་གིན་ཏུ་དུག་པའི་དགེ་སྟོང་དུ་ག་ཅུ་ངན་སོང་དུ་སྟེ་བར་གཟེགས་  
 ནས། བཙམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཚོས་བརྟན་པར་མཛོད་དེ། དེ་རྣམས་ཀྱིས་ཚོས་བརྟན་པ་ཐོས་ནས་  
 གི་འཕྲོས་ནས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་འགྲོ་བར་སྟེས་པར་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དྲི་གཤེད་འབར་བ་ལས་  
 བཤད་དེ། འདི་འདྲོན་དུང་བཙལ་བར་བྱའོ། །སེང་ལྷེང་གི་ཆལ་བ་བྱུག་པ་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྟིན་  
 དུ་བརྟན་པ་ཡང་འགྲོ་བ་འདུལ་བའི་ཐབས་ལ་མཁས་པས་དེ་ལྷར་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི་སྐྱེ་ཇི་བཞིན་  
 པ་མ་ཡིན་ཏེ། མཉན་ཡོད་དུ་སྟོང་པ་ཐ་མའི་གང་བཟག་གི་ཤུ་ཡོད་པ། དེའི་དགྲར་གྱུར་པའི་གང་  
 ཟག་གི་ཤུས་གསོད་པར་འདོད་པ་ལས། གང་བཟག་བཞི་བཅུ་བོ་དེ་དག་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་མཐུས་བཙམ་

ཐུན་འདས་ཀྱི་སྤྱན་ལྷན་ལྷགས་པའི་ཆོ། བཅོམ་ཐུན་འདས་ཀྱིས་སེང་ལྡེང་གི་ཆལ་བ་ཞིག་བཞུན་  
ནས་འདི་ནི་ངའི་ཞབས་ལ་འདུག་པར་འགྱུར་རེ་ཞེས་བཀའ་སྤྲུལ་བ་དང་། མོསྒྲལ་གྱི་བུ་བདག་གིས་  
འདིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གཞན་དུ་བསྐྱུར་བར་བཞུགས་ཞེས་སེང་ལྡེང་གི་ཆལ་བ་ལ་འདུག་པས། སྟོང་  
གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འདིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་རབ་དུ་གཡོས་པར་གྱུར་ཀྱང་། སེང་ལྡེང་གི་ཆལ་  
བ་དེའི་སྒྲའི་ཅེ་མོ་ཉན་ར་བཤགས་ཅམ་ཡང་བསྐྱོད་པར་མི་རུས་སོ། །དེའི་ཆོ་དེ་བཞིན་གཤེགས་  
པ་ཕྱག་གཡས་པས་ཞབས་བཟུང་ནས་སེང་ལྡེང་གི་ཆལ་བ་དེའི་སྟོང་དུ་བཞག་པ་དང་། དེས་དེ་རྗེའི་  
སྟོང་པོ་ལྷན་ཕྱག་པར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ཐུན་འདས་ཀྱིས་ངས་ཐོན་ཀྱི་མཆོའི་ནང་དུ་ཆོང་  
བཞིག་མདུང་གིས་བརྒྱབ་ནས་བསད་པའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྤྲིན་ལྷག་མ་འདི་ཡིན་ནི་ཞེས་གསུངས་པས།  
གསོད་འདོད་ཀྱི་གང་ཟག་ཉི་ཤུས་ཆོས་ཀྱི་རྗེ་ཉིད་ལ་ཡང་ལས་རྣམས་སྤྲིན་པར་འགྱུར་ན་བདག་ཅག་  
ལ་ལྟ་ཅི་སྟོས་སྤྲིན་ལས་སྟོན་པའི་མདུན་དུ་ཉེས་པ་བཤགས་ཤིང་། ཆོས་ཐོས་པས་གང་ཟག་བཞི་  
བརྒྱུས་ལེ་ཤེས་མངོན་པར་རྟོགས་པར་གྱུར་ཅིང་། སྤྱག་ཆགས་སྟོང་ཕྱག་སུམ་རུ་རྩ་གཉིས་ཆོས་  
ཀྱི་མིག་རྣམ་པར་དག་པ་ཐོབ་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་སུན་འབྱེན་པའི་གང་  
ཟག་གི་མིང་རིགས་སོགས་མ་བཞུན་ཀྱང་ལུང་བཞུན་པར་མཇུག་དེ། བསམ་པ་ངན་པ་སེམས་པ།  
སྤྱོད་པ་ངན་པ་སྤྱོད་པ། བུ་བ་ངན་པ་བྱེད་པའི་བྱིས་པ་ནི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་སུན་ཕྱུང་བ་ཡིན་ཞེས་  
བཞུན་པའི་ཕྱིར། ཁྱོད་ཀྱི་གང་གིས་འདིག་པ་མི་མཁྱེན་པར་མེའམ་ཁུས་འདིག་ཅེས་ཐེ་ཆོམ་ཅན་  
ཀྱི་ཆོག་གསུངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཆ་འགའ་ཞིག་ནི་མེས་འདིག་པ་དང་། ཆ་འགའ་ཞིག་ནི་ཁུས་  
འདིག་པས་མཐའ་གཅིག་དུ་མ་གསུངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་  
ཡང་སྤྱིད་ཕྱི་མ་ལེན་ངེས་ཡིན་ནམ་ཞེས་པ་ལ་ཕྱེ་ནས་ལུང་བཞུན་པ་མ་གཏོགས་མཐའ་གཅིག་དུ་  
ལུང་བཞུན་པར་མི་རུང་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐོན་མ་བྱུང་བའི་འཕགས་ལམ་རྟིང་བ་ཐོབ་གསུངས་  
པའང་ནང་འགལ་མེད་དེ། འཕགས་ལམ་ནི་སོ་སོ་སྒྲེ་བོའི་རྒྱུད་ལ་ཐོན་མ་བྱུང་བ་དང་ཐོན་གྱི་དེ་  
བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་གཤེགས་ཀྱིས་ཡིན་པས་དེ་ལྷན་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་དག་ནི་  
འདུལ་བ་ལུང་བཞི་དང་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་མདོ་དང་རྟོག་གི་འབར་བ་དང་ཤེས་རབ་སྒྲོན་མེའི་འགྲེལ་

བཤད་སྟོགས་ལས་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །

༼ལ༽ཀྱལ་བ་དམ་པ་ཞེས་སྟོགས་ཀྱི་ཆོག་དོན་ནི། དང་སྤྱིར་ཀྱལ་བ་དམ་པ་དང་། ལྷ་མཚོག་དང་། ལྷ་རིས་དང་། ལྷ་ཀྱི་སྤྱོད་དང་། འཕེལ་བྱེད་ལ་སྟོགས་པ་གཅེར་བུ་བའི་སྟོན་པ་ཉི་ཤུ་ཅ་ལྔ་ཡོད་པར་སྟོབ་དཔོན་གེས་རབ་གོ་ཆས་བཤད་དོ། མིང་གི་ནམ་གངས་ནི། རང་གི་སྤྱི་ཉིན་རེ་བཞིན་དུ་ཟད་པར་བྱེད་པས་ཐར་པར་འདོད་པས་ཟད་བྱེད་པ་དང་། ལྟར་བཤད་པ་ལྟར་དང་སྤྱིར་མཆོད་འོས་སྟོན་པར་འཛིན་པས་མཆོད་འོས་པ་དང་། གོས་མེད་པས་གཅེར་བུ་བ་དང་། ནམ་མཁའི་གོས་ཅན་དང་། བཟའ་བཅའ་སྟོགས་གསོག་འཛིན་མི་བྱེད་པར་ལྷོ་མ་བྱེད་པས་ཀྱན་དུ་བྱེད་དང་། འཆོ་བ་ནི་སྟོག་ཡིན་ལ་སྟོག་དེ་བདག་དུ་སྟོབ་པས་སམ། ལུས་འཆོ་བ་ཅམ་ལས་ལྷག་པའི་ཡོ་བྱད་བདག་གིར་མི་འཛིན་པས་འཆོ་བ་བ་དང་། གཅེར་བུ་ལ་ངོ་མི་ཆ་བས་འཛིན་མེད་པ་དང་ཐལ་བ་བ་སྟོགས་སོ། །སྟོག་སྟེ་བདག་ནི་རང་རང་གི་ལུས་དང་བོངས་ཆད་མཉམ་པ། རྩས་ཉག་པ་ཡིན་ལ་ནམ་གངས་མི་ཉག་པ་ཡིན་ཞིང་། བདག་དང་སྟོག་དང་འཆོ་བ་དང་སྟེས་བྱེད་དང་གང་ཟག་དང་འགྲོ་བ་སྟོགས་མིང་གི་ནམ་གངས་སུ་འདོད་དོ། །མཛོན་སུམ་གྱི་ཆད་མ་ལ་བྱི་འཇལ་བའི་རྟོག་བྱལ་དང་གསལ་བ་འཇལ་བའི་རྟོག་བཅས་གཉིས་ཡོད་པར་འདིར་བཤད་ཀྱང་ཁྱེད་ཀྱི་འཆོལ་དགོས་སམ་སྟམ་པ་དང་། གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་སྟོར་ན་ཡང་བྱི་འཇལ་བའི་རྟོག་བཅས་དང་གསལ་བ་འཇལ་བའི་རྟོག་བྱལ་ཞེས་བཤད་ན་འགྲིག་གམ་སྟམ་པས་དཔྱད་པར་བྱའོ། །རྩས་སུ་འགྲོ་ལྷོག་གི་ལྷོ་པ་ཡོད་མི་དགོས་ཤིང་། །སྟོགས་ཆོས་ཀྱང་གཞན་དུ་མི་འཐད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་ཅན་གྱི་ཚུལ་གཅིག་པར་འདུས་པས་ཚུལ་གསུམ་ཡིན་པ་ཉག་ས་ཡང་དག་གི་མཆན་ཉིད་དུ་མི་འཐད་ལ། རྩས་དཔག་ཆད་མ་ནི་ཚུལ་གཅིག་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ཞིང་། ཀྱས་བྱེད་སྐར་མའི་བརྟན་བཅོས་ལ་སྟོགས་པ་ལྷང་ཆད་མར་འདོད་དོ། །དུས་འཁོར་གྱི་སྐར་ནས་བཤད་པའི་ཆོག་གི་དོན་དག་ནི། སྟོག་ཅན་གང་ཟག་དང་། སྟོག་ཅན་མ་ཡིན་པ་ནི་གང་ཟག་མ་ཡིན་པ་དང་། ཟག་པ་ལས་དང་། འོག་ནས་འཆད་པའི་ལྷོ་མ་པ་ལྟ་དང་། མི་དགེ་བ་སྤངས་པ་དང་། ཉེས་པར་སྟོབ་སུམ་ཉན་དུག་ཅུ་ཅུ་གསུམ་པོ་དག་གིས་བརྟགས་པའི་ལྟ་ངན་ནམས་ནི་བཅིངས་པ་དང་། འོག་ནས་འཆད་པ་ལྟ་བུའི་ཐར་པ་

དང་། འདི་ནས་འཛིག་རྟེན་པ་རྣམས་ཏུ་འགྲོ་བ་དང་། འཛིག་རྟེན་སྤྱི་མ་ནས་འདིར་འོང་བ་སྟེ་དགུས་  
 རེས་བྱ་ཐམས་ཅད་འདུས་པར་འདོད་པ་ནི་ཤམ་གྱི་ལའི་གཅེར་བུ་བའི་ལུགས་ཡིན་པར་གྲུབ་མཐའ་  
 ཆེན་མོར་བཤད་དོ། རྟོག་གི་འབར་བ་དང་ཆད་ཆེན་ཅ་འགྲེལ་ལས་བཤད་པའི་ཆོག་གི་དོན་དགུ་  
 རྟེན་སྟེ་སྤྱི་མ་རྣམས་པའི་བདག་དང་། ཟག་པ་ནི་དགེ་མེད་གའི་ལས་ནམས་ཏེ། འདིས་ཟག་  
 པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། དེ་ཡང་ལས་དགེ་མེད་གའི་གིས་ཀྱང་འཁོར་བར་བྱེད་པས་དེའི་ཕྱིར་  
 དེ་གཉིས་ཀྱི་འཁར་ཟག་པའོ། རྟོག་པ་ནི། ཟག་པ་འགོག་པ་ཉིད་དེ། ལས་གསར་བ་གང་ཡང་མི་  
 སྟོག་པའོ། དེས་པར་ཆ་བཞི། རྟོག་པ་དེ་ཉིད་དང་། ཟས་མི་ཟ་བ་དང་། སྟོག་མི་བདུང་བ་  
 དང་། བསམ་གཏན་དང་། སྦྱར་བ་དང་། ལུས་གདུང་བ་དང་། སྦྱ་འབལ་བ་ལ་སྟོགས་པ་དཀའ་  
 ཐབ་དང་བཅས་པས་སྟོན་ཏེ་བར་བསགས་པའི་ལུས་ནས་པར་བྱེད་པ་སྟེ་ཟད་པའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་།  
 འཆིང་བ་ནི་དེས་པར་སྦྱ་བ་སུམ་བུ་དང་དུག་ཅུ་ཅ་གསུམ་པོ་དག་གིས་བཏགས་པའི་ལོག་པར་ལྟ་  
 བའོ། ལས་ནི་ནམ་པ་བཞི་སྟེ། ཕྱིས་སྦྱང་བར་འགྱུར་བ་དང་། མིང་དང་། རུས་དང་། ཆེ་ཞེས་  
 བྱ་བ་དག་གོ། རྟོག་པ་ནི། ཆོས་མ་ཡིན་པ་དག་གོ། བསྟོན་ནམས་ནི་ཆོས་སོ། ཐར་པ་ནི། དཀའ་  
 ཐབ་ལ་སྟོགས་པས་སྤར་བྱས་ཀྱི་ལས་ཐམས་ཅད་ཟད་པར་བྱས་ཤིང་། ལས་གསར་བ་མ་བསགས་  
 པས་འཛིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟེང་ན་འདུག་པའི་གནས་འཛིག་རྟེན་འདུས་པ་ཞེས་བྱ་བ། རྟོག་པ་  
 ཀྱི་སྤྱད་ལྟར་དཀར་བ། སྟོག་ཡོད་པས་དངོས་པོ་ཡིན་ཅིང་། འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བས་དངོས་པོ་  
 མེད་པའང་ཡིན་པ། གདུགས་དཀར་པོ་གྱེན་ལ་བསྐངས་པ་ལྟ་བུ་གཅིག་ཡོད་པ་དེར་འགྲོ་བ་སྟེ་དགུས་  
 རེས་བྱ་ཐམས་ཅད་འདུས་པར་འདོད་པ་ནི་འཕགས་ཡུལ་གྱི་གཅེར་བུ་བའི་ལུགས་སུ་འདིར་བཤད་  
 དོ། རྟོག་གི་དོན་ཀྱང་ཀྱང་རྣམས་ནི་རྟག་པ་དང་ནམ་གང་སུ་ནི་མི་རྟག་པ་ཡིན་ནོ། འདས་པ་དང་  
 ད་ལྟར་བ་དང་མ་འོངས་པའི་དུས་ཏེ་རྣམས་ཡོད་གསུམ་དང་། སྟོག་དང་གང་ཟག་དང་དུས་ནམ་མཁའ་  
 དང་བསྟོན་ནམས་དང་རྟོག་པ་སྟེ་རྣམས་དུག་ཅེས་དུས་འཁོར་འགྲེལ་ཆེན་པོ་མེད་འོད་དུ་བཤད་དོ།  
 ས་དང་རྒྱ་དང་མེ་དང་རྒྱང་དང་ནགས་ཀྱི་བདག་པོ་སྟེ་སྟོན་ཤིང་དང་ནས་འབྲས་ལ་སྟོགས་པའི་འབྲ་  
 ནམས་ཏེ་དུས་འཁོར་གྱི་སྟོར་ནས་བཤད་པའི་སྟོག་ཅན་གྱི་སྟེ་དུག་གམ། ས་རྒྱ་མེ་རྒྱང་སྟོན་ཤིང་

ལྷ་དང་། སྤྱིན་བུ་དང་གྲོག་མ་དང་བུང་བ་དང་མི་ཞེས་བུ་བ་བཞི་སྟེ་དྲོག་གེ་འབར་བ་སོགས་ལས་  
 བཤད་པའི་སྤྱིན་ཅན་གྱི་སྟེ་དགའོ། །དེ་དག་ལས་ས་ལ་སོགས་པ་ལྷ་ནི་དབང་བོ་གཅིག་པ་སྟེ། རེག་  
 པའི་དབང་བོ་དང་ལྷན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྤྱིན་བུ་དང་། དུང་དང་། ཉ་ཕྱིས་དང་། སྤྱིན་བུ་པད་པ་  
 ལ་སོགས་པ་ནི་དབང་བོ་གཉིས་པ་སྟེ། རེག་པ་དང་། རྩའི་དབང་བོ་དང་ལྷན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གྲོག་  
 མ་དང་སྤྱིན་གྱི་མེ་ལ་སོགས་པ་ནི་དབང་བོ་གསུམ་པ་སྟེ། རེག་པ་དང་། རྩ་དང་། རྩའི་དབང་བོ་  
 དང་ལྷན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བུང་བ་དང་། སྤང་བུ་དང་། སྤང་བུ་མཆུ་རིང་ལ་སོགས་པ་ནི་དབང་བོ་  
 བཞི་བ་སྟེ། རེག་པ་དང་། རྩ་དང་། རྩ་དང་། མིག་གི་དབང་བོ་དང་ལྷན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མི་དང་  
 ཀླང་བཞི་བ་དང་བུ་ལ་སོགས་པ་ནི་དབང་བོ་ལྷ་བ་སྟེ། རེག་པ་དང་། རྩ་དང་། རྩ་དང་། མིག་  
 དང་། རྩ་བའི་དབང་བོ་དང་ལྷན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །སྤྱི་མ་པ་ནི་ལྷ་སྟེ། གཅེར་བུ་ལ་  
 སོགས་པ་བྱེད་པ་སྤྱོད་ལམ་གྱི་སྤྱི་མ་པ་དང་། མི་སྤྱོད་ཡིད་དམ་འཆའ་བ་སོགས་སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱི་མ་  
 པ་དང་། གཞན་ལ་སྤྱོད་མི་སྤྱོད་པ་འབའ་ཞིག་གིས་འཆོ་བ་ཡོངས་སུ་ཆོལ་བའི་སྤྱི་མ་པ་དང་། བསོད་  
 སྤྱི་མས་བསྐྱངས་པ་ཆུད་ཟོས་སུ་མི་འདོར་བའི་སྤྱི་མ་པ་དང་། སྤང་གཡུབ་དང་རིལ་བ་ལ་སོགས་  
 པ་འཛིན་པ་ཉེ་བར་རབ་དྲུག་ནས་པའི་སྤྱི་མ་པའོ། །ཁ་ཅིག་ཁས་སྐྱངས་པ་མི་འདོར་བ་ཟེར་ལ། ཅ་  
 མི་འགྱུར་དང་འགྱུར་མངས་སུ་བསྐྱངས་པ་མི་འདོར་བའི་དོད་ལ་ལེན་པ་སྤྱི་མ་པ་ཞེས་འབྱུང་སྟེ། དེ་  
 ལྟར་ན་འཆོ་ཅམ་ལས་ལྷག་པ་ལེན་པ་སྤྱི་མ་པའོ། །ཉེ་བར་རབ་དྲུག་ནས་པའི་དོད་ལ་འགྱུར་མངས་  
 སུ་འདོམས་སྟོང་བར་འཛིན་པའི་སྤྱི་མ་པའོ་ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་ན་འདོམས་དཀྱིས་ཀྱང་སྐྱངས་པའི་  
 གཅེར་བུའི་དོན་དོ། །བརྟུ་ལ་ཞུགས་ལྷ་ནི། དང་བོ་གཞན་ལ་འཆོ་བ་མེད་པ་དང་། གཉིས་པ་རྩན་  
 སྐྱངས་པས་བདེན་པར་སྦྱོར་བ་དང་། གསུམ་པ་རྟུ་བ་སོགས་སྐྱངས་པས་བྱིན་པ་ལེན་པ་དང་། བཞི་  
 བ་མི་ཆངས་སྤྱོད་སྐྱངས་པས་ཆངས་པར་སྤྱོད་པ་དང་། ལྷ་བ་གོས་ཅམ་ཡང་མི་འཛིན་པས་ཡོངས་  
 སུ་གཟུང་བ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་གཏོང་བའོ། །ཡེ་ཤེས་ལྷ་ནི། སྤྱི་མ་ཐོབ་ཀྱི་སྤྱོད་ཀྱིས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་  
 དང་། ཐོས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཡེ་ཤེས་དང་། མཆོམས་དང་བཅས་པ་ལ། ཁ་ཅིག་འཆོ་བའི་དུས་  
 ཀྱི་མཆོམས་ཞེས་འཆད་ལ། གཞན་དག་ཐུན་བཞིའི་མཆོམས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སམ། ཡང་ན་འགྱུར་

མངས་སུ་མཐའ་ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་ཐར་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སོ་ཞེས་འཆད་དོ། །ཡིད་  
 ཀྱི་རྟོག་དཔྱད་ཀྱིས་ཤེས་བྱ་ཡོངས་སུ་ཆོལ་བའི་ཡེ་ཤེས་དང་། མོ་དང་ཅིས་ལ་སོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་  
 སོ། །རྟོག་པའི་དབྱེ་བ་ནི་བརྩ་གསུམ་སྟེ། བརྩ་ལ་ཞུགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ལྟར་བཤད་པ་ལྟ་དང་། རྟོག་  
 པའི་དབྱེ་བ་ལྟར་བཤད་པ་ལྟ་དང་། ལུས་ཀྱི་གསང་བ་མེ་ལྟ་བུ་སྟེན་པ་དང་གླིང་གླུ་གུ་ལ་སོགས་  
 དང་། རག་གིས་གསང་བ་ལྟགས་བཟུང་བ་སོགས་དང་། སེམས་ཀྱིས་གསང་བ་རང་གི་ལུགས་ཀྱི་  
 ཐར་པའི་ལམ་སྒྲོམ་པའོ། །འདི་དག་ཐར་པ་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ལམ་དུ་འདོད་དོ། །ཐར་པ་ནི་གོང་དུ་  
 བཤད་པའི་འཛིག་རྟེན་འདུས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་གཟུགས་ཡིན་ལ། འགྲོ་བ་ལྟ་ནི། དཔུལ་བ་དང་དུད་  
 འགྲོ་དང་མི་དང་ལྟ་དང་ཐར་པའི་འགྲོ་བའོ། །ལུས་ལྟ་ཞེས་པ་ནི། མི་ལ་སོགས་པ་ཁམས་ཀྱི་ཁ་  
 ཟས་ཅན་གྱི་ལུས་དང་། ལྟ་རྒྱུ་མས་ཀྱི་འོད་ཀྱི་ལུས་དང་། སྟོག་གི་རང་བཞིན་ཅན་ནགས་ཀྱི་བདག་  
 པོ་ལ་སོགས་པ་དུག་པོ་རྒྱུ་མས་ཀྱི་ལུས་དང་། རྩལ་སྟེས་ནི་ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་རྩལ་སྟེས་ཉིད་དེ་  
 དེ་དག་གི་ལུས་དང་། མཐའ་གནས་སྐབས་ཐར་པ་ཐོབ་པའི་ལུས་སོ། །འགྲོ་བ་འདི་དག་ཀྱང་དབང་  
 པོ་གཅིག་ལྟ་སོགས་ལྟར་བཤད་པའི་སྟོག་ཅན་གྱི་སྟེར་འདུས་སོ། །འཆིང་བ་ནི་ལྟ་དན་སུམ་ཉན་  
 དུག་ཅུ་ཅ་གསུམ་དང་། ལས་ནི་ཆེ་དང་སོགས་སྐྱས་རུས་དང་མིང་དང་ཕྱིས་སྦྱོང་འགྱུར་ཏེ་བཞིའོ། །  
 གུབ་འགྲེལ་ལས་ཆེ་སོགས་ཞེས་པས་ལས་ལྟག་མ་ལུས་སོགས་འདོན་པའི་ཞེས་པ་དཔེ་མ་དག་སྟེ།  
 རུས་སོགས་འདོན་པའི་ཞེས་བཤད་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཅེར་བུ་བ་ལྟར་ན་སྐར་མའི་བརྟན་བཅོས་  
 མ་བཅུམས་པ་དང་། དཔྱད་པ་བ་ལྟར་ན་མཆོད་སྦྱིན་སྦྱང་སོགས་རིག་བྱེད་ཀྱི་བརྟན་བཅོས་  
 མ་བཅུམས་པ་དང་། གཅེར་དཔྱད་གཉིས་ཀས་ཐུན་མིང་དུ་ལུང་མ་བརྟན་པའི་དངོས་པོ་བརྩ་བཞི་  
 ལུང་མ་བརྟན་པ་དང་། འཁོར་བའི་ཐོག་མ་མི་མངོན་པར་གསུངས་པ་སོགས་ཀྱིས་ཀྱན་མཁྱེན་མེད་  
 པ་དང་། དགུན་དུས་སུ་ཉལ་བ་སྟེ་གཉིད་ལོག་པ་དང་། དབྱར་དུས་སུ་སྦྱོ་བ་སོགས་ཀྱིས་ལྡན་ཤིང་  
 དང་སོགས་སྐྱས་ས་ཆུ་མེ་རྒྱང་སོགས་སེམས་ལྡན་དུ་སྒྱུབ་པོ། །འཕགས་ལུལ་དུ་བྱུང་བའི་ལུ་སྟོགས་  
 པའི་གུབ་མཐའ་ཉེར་ལྟ་སོགས་དང་། བོད་དུ་བྱུང་བའི་བོན་གྱི་གུབ་མཐའ་ལ་སོགས་པ་ལྟར་སྒྲུང་  
 མང་བོ་ཡོད་ཀྱང་། དེ་དག་ཤེས་པའི་གནད་དེ་དགོས་པ་ཆུང་བས་ན་ཅ་བ་འདིར་མི་སྟོ་སྟེ་མ་བཤད་

དོ། །དེ་དགག་པ་ནི། རྣམ་དང་རྣམ་གྲངས་ནི་ཕན་ཚུན་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་པ་འཕྲོ་བོ་གཅིག་ཏུ་  
མེད་ཅེས་དབྱུང་ན་རྣམ་དང་རྣམ་གྲངས་ཀྱི་ཁྱད་པར་འཇིག་འགྲོ་བ་དང་། ཐར་པ་རྒྱལ་ཕྱ་རབ་  
བསགས་པའི་གཟུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལས་ཟད་ཀྱང་གྲོལ་བའི་དོན་མེད་པ་དང་། བདག་ནི་ལུས་  
བཞིན་དུ་ཆེ་ཆུང་དུ་འགྱུར་ན་མི་རྟག་པར་འགྱུར་བས་རྟག་པར་ཁས་ལེན་པ་ཉམས་པ་དང་། ཚུལ་  
གཅིག་པའི་རྟགས་སྟུར་ལ་བསྐྱབ་བྱ་རྟོགས་པའི་རྣམ་དཔག་བསྟེན་པའི་རྣམ་པ་མེད་པས་ཚུལ་གཅིག་  
པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཁས་ལེན་པ་འགལ་བ་སྟེ་མི་འཐད་དོ། །ཞེས་པའོ། །གཅེར་བུ་བའི་གྲུབ་མཐའ་  
ཆད་བསལ་གྱི་སྐབས་སོ། །

འདིར་སྐྱས་པ། བུ་རམ་གིང་པའི་གསུང་གི་འོད་ཟེར་གྱིས། །མཆོག་དམན་སྟེ་འགྲོའི་ཞག་  
ལྡན་ཡོངས་ཁྲབ་ཆོ། །ཆོངས་པའི་ཁོལ་བོ་རྒྱ་ཀྱི་གཞུང་། །མུན་པའི་ཁྲུང་བུར་ཡིབ་ལས་གཞན་  
དུ་ཅི། །མུ་སྟེགས་གཞུང་ལུགས་བོང་བུའི་འོ་མ་ནི། །ཡིད་གཞུངས་མཁས་པའི་རིགས་པས་བསྐྱབ་  
པའི་ཆོ། །དོན་མེད་ནོར་འབྲུལ་བཤང་བྱི་བྱ་བ་ལས། །དོན་ལྡན་མར་གྱི་ཉིང་ཁྲས་རིང་དུ་དཔེན།  
རང་གི་དོན་དུ་གཞན་ལ་འཆོ་བ་དང་། །གཞན་གྱི་དོན་དུ་རང་སྟོག་འདོར་དགོས་པའི། །ཕྱི་ནང་  
སྟོན་པའི་ཁྱད་པར་འདི་མཐོང་ན། །མཆོག་དམན་འབྲེད་ཆོས་གཞན་གྱིས་ཅི་ཞིག་བྱ། །ཞེས་གྲུབ་  
མཐའ་ཆེན་མོའི་མཆན་འགྲེལ་དཀར་གནད་མདུད་གྲོལ་སྟོགས་ལ་གཅེས་ནོར་ཞེས་བུ་བ་ལས་ལེའུ་  
དང་བོ་བདུན་གྱི་སྐབས་བྱས་ཟེན་ཏོ། །དགེའོ།



༄༅། །གྲུབ་མཐའ་ཆེན་མོའི་མཆན་འགྲེལ་དཀའ་གནད་མདུད་གྲོལ་སྒོ་  
གསལ་གཅེས་ནོར་ཞེས་བྱ་བ་ལས་དངོས་  
སྒྲུབ་པའི་སྐབས་བཞུགས་སོ། །

༄༅། །ཐུག་མ་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་འཕགས་པའི་འཁོར་ཆོགས་དང་བཅས་པ་ལ་ཕྱག་འཆམ་  
སོ། །འདིར་བྱེ་སྤྱི་གྲུབ་མཐའི་བྱུར་མཆན་དགོད་པ་ལ།

། ཀུན་རྒྱུ་ལྡན་འཇམ་དཔལ་གྲགས་པས་རང་གི་ལྟ་བའི་འདོད་པ་མདོར་བསྟན་པ་ལས། བྱེ་  
བྱག་སྒྲུབ་དང་ཞེས་སོགས་དང་། ལྷན་རས་གཟིགས་ཀྱི་སྤྱལ་བ་རིགས་ལྡན་པ་སྒྲུབ་དཀའ་བའི་འགྲེལ་  
ཆེན་ཅི་མེད་འོད་དང་། ཕྱག་ན་དོ་རྩིས་བདེ་མཆོག་ཙ་ཏུ་དུས་འཁོར་གྱི་ལྷགས་སུ་བཀྲལ་བ་ཕྱག་  
དོར་བསྟོད་འགྲེལ་དང་། བྱང་སེམས་དོ་རྩིས་ཐོས་ཀྱི་དོར་གྱི་བསྐྱུས་ཏུ་དུས་འཁོར་གྱི་ལྷགས་  
སུ་བཀྲལ་བ་དོ་རྩིས་འགྲེལ་ཏེ་གསུམ་ག་དུས་འཁོར་གྱི་ལྷགས་སུ་བཀྲལ་བ་དང་། མཛད་པ་བོ་  
བྱང་ལྷན་སེམས་དཔལ་ཡིན་པས་སེམས་འགྲེལ་སྒྲོར་གསུམ་དུ་གྲགས་པའི་ནང་ཆན་དོ་རྩིས་འགྲེལ་  
ལས། དེ་ནས་བྱེ་བྱག་སྒྲུབ་པའི་གཞུང་། །ཞེས་སོགས་དང་། འཕགས་པ་ལྟའི་ཡེ་ཤེས་སྒྲིང་བོ་ཀྱན་  
ལས་བདུས་པ་ལས། སངས་རྒྱུ་ཆོས་ནི་ཞེས་སོགས་དང་། དེའི་འགྲེལ་བ་སྒྲོབ་དཔོན་བྱང་ལྷན་  
བཟང་བོས་མཛད་པ་ལས། ཡང་དག་པར་བསྐྱུས་ན་ཞེས་སོགས་ཏེ། ལུ་སྟེགས་པ་ལྟར་ལུས་ངག་  
གིས་གྲོལ་བ་མ་ཡིན་པར་འཆིང་གྲོལ་ནི་ཡིད་ཀྱི་དབང་གིས་ཡིན་པར་འདོད་པས་ན་སངས་རྒྱུ་པ་  
ལ་ཡིད་འདོད་ཅེས་པར་འགྲེལ་བ་དེར་བཤད་དོ། །

། ཁྱེད་ཁོ་ན་ནིད་བརྩུ་བའི་འགྲེལ་བ་སྒྲོབ་དཔོན་ལྟན་ཅིག་སྟེས་པའི་དོ་རྩིས་མཛད་པ་ལས། མདོ་  
སྟེ་བྱེ་བྱག་ཅེས་སོགས་དང་། མངའ་བདག་མི་ཏི་བའམ་གཉིས་མེད་དོ་རྩིས་མ་ཕྱུ་ཏི་བ་ཞེས་  
བྱ་བས་མཛད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ནིད་རིན་པོ་ཆེའི་ཐེང་བ་ལས། ཐེག་པ་ནི་གསུམ་སྟེ་ཞེས་སོགས་བྱང་  
འདི་གཉིས་ནི་ཨ་མ་ན་སེའི་ཆོས་སྒྲོར་ནི་ཤུ་ཙ་ཏུ་གཅེས་གྲགས་པའི་ནང་ཆན་ཡིན་ནོ། །

། ཀུན་རྒྱུ་ཆོས་པད་དཀར་དང་བདེན་པ་བོའི་ལུ་སྟེ་སོགས་མདོ་བརྒྱུད་བྱང་ས་ནས་མཐར་ཐུག་



གི་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་པའི་འབྲས། དེ་ལྟ་མེད་ཀྱི་ཞེས་པ་ནས་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་མ་ཟད་དེ། སྤང་  
བོ་བཀོད་པའི་རྣམ་པར་ཐར་བ་ལས། རྣམ་པར་སྤང་བྱེད་དཔལ་གྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ན་དེ་བཞིན་  
གཤེགས་པ་ཀྱན་ནས་ཡེ་ཤེས་རིན་ཆེན་འོད་འབྲོད་པལ་ཡིན་ཏན་གྱི་ཏོག་གི་རྒྱལ་བོ་མངོན་པར་རྫོགས་  
པར་སངས་རྒྱས་མ་ཐག་ཏུ་སེམས་ཅན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དག་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས་ལ་བཀོད། སེམས་  
ཅན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དག་ནི་རང་བྱུང་རྒྱལ་ལ་བཀོད། སེམས་ཅན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དག་ནི་ཤུགས་  
དང་ལྡན་པའི་སྤོབས་པས་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་བྱུང་རྒྱལ་ལ་བཀོད། ཅེས་སོགས་ཀྱིས་ཐེག་པ་བརྩ་  
གསུམ་སོགས་བཤད་དོ། །

། རྩ་འདི་དང་པར་ཐུན་གྱི་ཡིག་ཆར་ནང་བ་སངས་རྒྱས་པ་ཡིན་ན་གྲུབ་མཐའ་སྤྲོ་བ་ཡིན་པས་  
ཁྱབ་པར་གསུངས་པ་ལྟ་བུར་སྤང་ལ། འོན་ཀྱང་ཐུན་ནང་གི་ཁྱད་པར་སྤྲོབས་འགྲོས་འབྱེད་པ་དང་།  
ཐུན་ནང་གི་གྲུབ་མཐའ་སྤྲོ་བའི་ཁྱད་པར་ལྟ་བུར་བཀའ་བརྟགས་ལྟག་རྒྱ་བཞི་ཁས་ལེན་མི་ལེན་གྱིས་འཇོག་  
པར་དེང་སང་གྲགས་ཆེ་བ་དང་། ལྷང་སྤྱི་གྲུབ་མཐའ་སོགས་སུ་ནང་བ་སངས་རྒྱས་པ་ལ་ནང་  
བའི་གྲུབ་མཐའ་སྤྲོ་བ་ཡིན་མི་དགོས་པར་བཤད་དོ། །

། རྩ་མདོ་ལྷེ་སོགས་སུ་མ་བརྩུས་དང་། །ལམ་གཞན་ཉི་ལྟ་སྟོན་ཕྱིར་ཡང་། ཐེག་ཆེན་  
སངས་རྒྱས་གསུང་མིན་ཏེ། རིག་བྱེད་མཐའ་ཡི་ལྟ་བ་བཞིན། ཞེས་པ་ལྟར། ཐེག་ཆེན་གྱི་ལྷེ་  
སྟོན་ཆོས་ཅན། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ལྷེ་སྟོན་གསུམ་དུ་མ་བརྩུས་པའི་ཕྱིར་  
དང་། ཁྱས་དང་སྤྲུང་གནས་དང་སྤྲུང་གསུམ་པས་འདག་གྲོལ་ཐོབ་པ་སོགས་ལམ་གཞན་བརྟན་  
པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་རིག་བྱེད་མཐའ་བས་སྤྲོ་བ་བཞིན། ཞེས་ཟེར་བ་དང་། ཆད་པར་ལྟ་བུ་  
བཞིན་དུ། རྒྱ་དང་འབྲས་བུར་སྤྲུང་འདེབས་པས། ཞེས་པ་ལྟར། དེ་ཆོས་ཅན། སངས་རྒྱས་  
ཀྱིས་གསུངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ལས་འབྲས་དང་བདེན་བཞི་དང་དཀོན་མཆོག་གསུམ་སོགས་ཐམས་  
ཅད་བདེན་པར་མེད་ཅེས་སྤྲུང་བ་འདེབས་པའི་ཕྱིར། རྒྱང་པར་པས་སྤྲོ་བ་བཞིན། ཞེས་ཟེར་བ་  
དང་། ལྷེ་བ་བཙུག་བརྒྱུད་ཁྲིམས་སུ་ཡང་། །གཏོགས་པ་མེད་པས་མ་ཡིན་ངེས། ཞེས་པ་ལྟར།  
དེ་ཆོས་ཅན། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ལྷེ་བ་བཙུག་བརྒྱུད་ཀྱི་གཞུང་དུ་མ་བརྩུས་

པའི་ཕྱིར། རིག་བྱེད་མཐའ་བས་སྒྲ་བ་བཞིན། དེ་ཆོས་ཅན། བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་  
 པ་མ་ཡིན་ཏེ། བཀའ་བསྟུ་བ་དང་པོའི་སྐབས་སུ་མ་བསྟུས་པའི་ཕྱིར་དང་། བྱིས་བྱེ་བར་གྱུར་པ་  
 ན་ཡང་བཀའ་བསྟུ་གཉིས་པ་བྱེད་པ་པོ་སོགས་ཀྱིས་མ་བསྟུས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་  
 པ་རྟག་པ་ཡིན་པར་སྟོན་པས་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པ་ཞེས་པ་དང་འགལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་  
 པའི་སྤྱིང་བོས་བྱབ་པ་དང་། ལེན་པའི་རྣམ་ཤེས་སྟོན་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་ཅེས་བྱ་བ་  
 དང་འགལ། སངས་རྒྱས་མྱ་ངན་ཡོངས་མི་འདའ། ཞེས་སྟོན་པས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཞི་བ་  
 ཞེས་བཤད་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཉན་ཐོས་ཆེན་པོ་རྣམས་ལུང་བསྟན་པ་དང་། དག་བཅོམ་  
 པ་རྣམས་ལ་ཤིན་ཏུ་སྦྱད་པ་དང་། བྱིས་པ་ལ་ཕྱག་བྱ་བར་སྟོན་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་  
 ལས་བྱང་རྒྱུ་ཕྱེས་སེམས་དཔའ་ལ་ལྷག་པར་བསྟགས་པ་བྱེད་པ་དང་། རྣམ་མཁའི་མཛོད་ལ་སོགས་  
 པའི་བྱང་རྒྱུ་ཕྱེས་སེམས་པའི་སྟོན་ལམ་རྣམས་ཀྱང་ཆོག་ཅམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། སྤྱུ་བྱབ་པ་སྤྱུ་  
 བ་ཡིན་པར་སྒྲ་བས་བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ལོག་པ་ཡིན་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། རྟག་ཏུ་  
 མཉམ་གཞག་པ་ཡིན་ཞེས་པ་ཡང་མ་རིགས་པའི་ཕྱིར་དང་། མདོ་སྡེ་མང་པོ་ལས་འབྲས་བུ་མེད་  
 པའི་བསྟགས་པ་སྟོན་པའི་ཕྱིར་དང་། རིག་པ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ཡང་རྩ་བ་ནས་འབྱེན་པར་སྒྲ་བས་ལས་  
 ལ་འབྲས་བུ་མེད་པར་སྟོན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་ཡང་གཞན་ཉིད་སྟོན་པའི་ཕྱིར་དང་།  
 ཀྱི་ཀྱིའི་མི་ལམ་གྱི་དབྱེ་བར་ཡང་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་འདི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་  
 པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེས་པར་བདུད་ཀྱིས་སྒྱེ་བོ་སྒྲོ་གྲོས་ངན་པ་དང་མོངས་པ་རྣམས་བསྒྲུ་བའི་ཕྱིར་སྒྲ་  
 ཆོགས་མང་པོ་བརྩམས་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་ཟེར་རོ། །འདི་དག་ལ་གྲུབ་མཐའ་ཆེན་མོར་བྱང་སེམས་  
 བདེ་བར་འགྲོ་བར་བཤད་པས་ཟག་བཅས་ཐམས་ཅད་སྟུག་བསྟུལ་བ་དང་འགལ་ཞེས་པ་ནི་རྟོག་གེ་  
 འབར་བར་མ་བྱུང་བས་ཁྲུངས་འཆོལ་དགོས་ཏེ། རྟོག་གེ་འབར་བ་ལས། ཆོས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་གསུམ་  
 དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པ་སངས་རྒྱས་པར་  
 ལུང་བསྟན་པ་དེ་མྱང་འདས་ཞི་བ་དང་འགལ་བའི་ཤེས་བྱེད་དུ་གསུངས་པ་ཡང་རྟོག་གེ་འབར་བ་  
 ལས་དངོས་སུ་མ་བྱུང་ངོ་། །ལས་འབྲས་མེད་པའི་བསྟགས་པ་སྟོན་པ་དང་ཞེས་པ་ནི་ཡི་གེ་ནོར་

བར་མངོན་ཞིང་། རིན་ཏུ་རྒྱས་པའི་མདོར་ཡང་ཆད་ལྟ་སྟོན་པ་དང་ཞེས་པ་ཡང་ཡིག་ཚོར་ཡིན་  
ནམ་དཔུང་དགོས་ཏེ། རྟོག་གེ་འབར་བར། རིན་ཏུ་རྒྱས་པ་ཡང་གཞན་ཉིད་སྟོན་པ་དང་། ཞེས་  
བྱུང་ཞིང་། ལན་གྱི་སྐབས་སུ་ཡང་། རིན་ཏུ་རྒྱས་པ་ཡང་གཞན་ཉིད་སྟོན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་  
བ་ཡང་དོན་གྱི་རྗེས་སུ་ཞུགས་པའི་མིང་གིས་རིན་ཏུ་རྒྱས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་རིན་ཏུ་རྒྱས་པ་ཞེས་བྱ་  
བ་ཡིན་པས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལྷག་པར་རིན་ཏུ་རྒྱས་པ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་ནི་  
ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ཁྱོད་རིན་ཏུ་རྒྱས་པ་གཞན་ཞིག་འདོད་ན་ནི་མིང་ཙམ་འདོད་ལ་རག་  
གོ། །བདག་ཅག་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གསུང་རབ་མ་ལུས་པ་རྣམས་ནི་གཞུང་དང་དོན་རིན་ཏུ་རྒྱས་  
པའི་ཕྱིར་རིན་ཏུ་རྒྱས་པ་ཞེས་བྱ་བར་འདོད་དེ། ཞེས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྡེ་སྡོད་ལ་རིན་ཏུ་རྒྱས་པའི་སྡེ་  
མེད་པར་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྡེ་སྡོད་འབའ་ཞིག་རིན་ཏུ་རྒྱས་པའི་སྡེ་ཡིན་པར་གསུངས་པ་ལ་ཅོད་པར་སྤང་  
བའི་ཕྱིར། གྱི་གྱིའི་མི་ལམ་གྱི་དབྱེ་བ་ཡང་མ་བསྟན་ཞེས་པ་ལ། དཔེ་འགའ་ཞིག་དུ་དབྱེ་བར་ཡང་  
མ་བསྟན་ཞེས་བྱུང་བ་ནི་དག་སྟེ། གྱི་གྱིའི་མི་ལུས་ལུང་བསྟན་པའི་ཆེ་ཤུག་ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་ལ་  
སྡེ་བ་བཅོ་བརྒྱད་དུ་བྱེས་པར་འགྱུར་རེ་ཞེས་བསྟན་པའི་དབྱེ་བར་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སྟོན་དགོས་པ་ལ་  
མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ། །སྤང་གཉིས་སྡེ་དུ་གཉིས་ཙན་དན་ཕྱེ། །ལྷུ་མ་ར་ཁྲིམ་པ་འཐབ་མོ་  
རས། །ཞེས་པ་ལྟར་གྱི་གྱིའི་མི་ལུས་བཅུ་ཡོད་པ་གཞན་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཟུགས་ལ་སོགས་  
ལ་དམིགས་པའི་སྟོ། །རང་རིག་ཉིད་དུ་ཡོད་པས་ཀྱང་། །མངོན་སུམ་གནོད་པ་གང་ཡིན་དེས། །  
སྦྱེ་མེད་སྦྱ་བ་དེ་ལ་གནོད། །ཅེས་པ་ལྟར། རང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་སོགས་ལ་དམིགས་པའི་དབང་  
པོའི་མངོན་སུམ་དང་འཇིག་རྟེན་ན་ཡང་དག་པར་གྲགས་པས་ཀྱང་བདེན་པའི་སྦྱེ་བ་མེད་པར་སྦྱ་བ་  
ལ་གནོད་པ་དང་། སྤོང་པ་རྣམས་ནི་དེ་ཉིད་དུ། །སྦྱེ་མེད་ཅེས་བྱའི་བྱུང་པར་གྱིས། །མངོན་སུམ་  
དང་ནི་གྲགས་པ་དག་གཞོད་པ་འདི་ལ་མེད་ཅེན། །ཞེས་པ་ལྟར། དེ་ཉིད་དུ་འཕྲོད་དམ་དོན་དམ་པར་  
སྦྱེ་བ་མེད་ཅེས་དོན་དམ་པའི་བྱུང་པར་སྦྱར་བས་གནོད་པ་མེད་ཅེས་ཟེར་ན། བཤོད་མིན་ལ་ཡང་  
ཡང་དག་དུ། །བཤོད་པར་བྱ་སྟེ་བྱུང་མེད་ཕྱིར། །བྱུང་མེད་གཞན་བཞིན་ཟེར་བ་ཡི། །སྦྱོན་བཅས་  
ཆོག་ཀྱང་སྦྱོན་མེད་འགྱུར། །ཞེས་པས། བཤོད་བྱ་མིན་པའི་བྱུང་མེད་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་པར་

བཟོད་བྱ་ཡིན་ཏེ། བྱད་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་རང་གི་ཁྱུང་མ་བཞིན། ཞེས་པའི་འཛིག་  
 རྟེན་ན་གྲགས་པའི་སྒྲིན་བཅས་ཀྱི་ཆོག་ཀྱང་སྒྲིན་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། དོན་དམ་པའི་བྱད་པར་སྐྱར་  
 བའི་ཕྱིར་ཞེས་བཞད་གད་བྱས་སོ། །གཞན་ཡང་། བདེན་པ་མཐོང་བ་དེ་ཉིད་མིན། །དེ་ཉིད་  
 མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར། །ནམ་མཁའི་ལྷ་ཡིས་བསྟན་པ་ལྟར། །དེ་ཉིད་ཡིན་པར་མི་འདོད་དོ། །  
 ཞེས་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྡེ་སྡོད་དུ་སྤྱག་བསྐལ་ལ་སོགས་པའི་བདེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་དང་མཐོང་  
 རྟེན་སྒྲིམ་པས་ཀྱང་བྱང་འདས་ཐོབ་པར་མི་འགྱུར་ཞེས་པའི་ཆོག་ཡོད་པར་གྲགས་ཏེ། ཐལ་འགྱུར་  
 བས་མངོན་པ་ནས་བཤད་པའི་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་ཙམ་སྒྲིམ་པས་བྱང་ཁྱབ་མ་ཐོབ་པར་བཤད་  
 པ་དེ་ཡིན་ནམ་སྟུམ་སོ། །བདེན་པ་མཐོང་བ་དེ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་བ་མིན་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་  
 བ་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། ཐེག་ཆེན་སྡེ་སྡོད་ནས་བསྟན་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཞན་  
 ཞིག་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་ལས་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།  
 ནམ་མཁའི་ལྷས་བསྟན་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བཞིན་ཏེ། ནམ་མཁའི་ལྷས་གསེར་གྱི་སྡོད་དུ་གསེར་གྱི་  
 ཁབ་ཀྱིས་གྲོག་མ་ལུག་ནས་གསོད་ན་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བ་དང་། གསོད་པ་བོ་ཡང་ཐར་པའི་ས་  
 བོན་བསགས་པ་དང་། བ་ལང་ལ་སོགས་པ་བསད་པ་དང་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་མ་ལ་ཉལ་བོ་བྱས་  
 པ་ནི་མཐོ་རིས་ལ་སོགས་པའི་རྒྱ་ཡིན་པར་བསྟན་ཞེས་གྲགས་པ་དང་འདྲོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །

༼ཆ༽བདག་བསྐྱུང་བའི་ཐབས་སྟོན་པར། གང་ཕྱིར་རྒྱལ་ལས་ཆེས་མཁས་གང་ཡིན་འཛིག་  
 རྟེན་འདི་ན་ཡོད་མིན་ཏེ། །མ་ལུས་དེ་ཉིད་མཆོག་ནི་རྒྱལ་བཞིན་ཀུན་མཁྱེན་གྱིས་མཁྱེན་གཞན་  
 མིན་པ། །དེ་ཕྱིར་དང་སྤྱང་རང་ཉིད་ཀྱི་བཞག་མདོ་སྡེ་གང་ཡིན་དེ་མི་དགྲུག་ །ཐུབ་རྒྱལ་བཞིག་  
 ཕྱིར་དེ་ཡང་དམ་ཆོས་ལ་ནི་གཞོད་པ་བྱེད་པར་འགྱུར། །ཉོན་མོངས་སྤོངས་དག་ནམས་ཀྱིས་འཕགས་  
 ལ་སྐྱར་བ་དང་། །དེས་གསུངས་ཆོས་ལ་བརྟེན་གང་དེ་ཀུན་ཞེན་ལྟས་བྱས། །དེས་ན་ཞེན་ལྟའི་  
 རི་ཅན་དེ་ལ་སྒྲོ་མི་སྤྱར། །ཁོས་གཙང་ཆོན་གྱིས་ནམ་འགྱུར་སྐྱུམ་གྱིས་གོས་པ་མིན། །ཞེས་དང་།  
 ཉམས་པའི་རྒྱ་སྟོན་པར། སྒྲོད་མན་ཕྱིར་དང་དཀར་མོས་བྲལ་ཕྱིར་ལོག་པའི་ང་རྒྱལ་ལ་བརྟེན་ཕྱིར།  
 དམ་ཆོས་ཤོངས་པས་སྐྱབ་པའི་བདག་ཕྱིར་དང་དོན་དེ་ཉིད་ངེས་འཛིན་ཕྱིར། །རྟེན་ལ་བརྟེན་ཕྱིར་

ལྟ་པའི་དབང་ཕྱིར་ཆོས་སྤྱན་འབྱེན་པ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར། ཆོས་འཛིན་བསྐྱངས་ཕྱིར་མོས་པ་དམན་  
 ཕྱིར་དག་བཅོམ་ནམས་ཀྱི་ཆོས་སྤྱོད་ཕྱེད། ཅེས་དང་། ཉམས་པའི་འབྲས་བུ་སྟོན་པར། ཇི་  
 ལྟར་ཟབ་མོའི་ཆོས་ནམས་དེ་བཞིན་མཁས་པ་ནམས་ཀྱིས་མེད་དང་ནི། མི་བཟད་སྤྱུལ་གདུག་གཤེད་  
 མ་དང་ནི་ཐོག་ལའང་ཤིན་ཏུ་འཛིགས་མི་བྱ། མི་སྤྱུལ་དག་དང་དེ་ཇིའི་མེན་སྤྱོད་དང་བྲལ་བ་ཅམ་  
 ཕྱེད་དེ། རྟེན་ལས་མནར་མེད་ནམས་ཀྱི་འགྲོ་བ་ཤིན་ཏུ་འཛིགས་པར་འགྲོ་མི་འགྱུར། ཀྱང་ཞིག་  
 ཡང་ཡང་ཞིག་གྲོགས་བརྟེན་པས་སངས་རྒྱས་ངན་སེམས་ལྡན་གྱར་དང་། ལ་མ་དག་བཅོམ་གསོད་  
 པར་བྱ་བ་མིན་ཕྱེད་མཆོག་ཆོགས་འབྱེད་པའི་མི། རྟེན་ཡང་ཆོས་ཉིད་ངེས་པར་བསམ་ན་སྦྱར་བྱ་  
 དེ་ལས་ཐར་འགྱུར་གྱིས། ཀྱང་ཞིག་ཡིད་ནི་ཆོས་ལ་སྤང་བ་དེ་ལ་ཐར་པ་ག་ལ་ཡོད། ཅེས་གསུངས་  
 ཏེ། ཆོག་དོན་ནི་གོ་སྒྲོལ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། སྤར་ལུང་མ་བཞུན་ལྡན་ཅིག་བྱང་། སྦྱོང་ཡུལ་  
 མ་ཡིན་གྲུབ་པ་དང་། ཡོད་དང་མེད་ན་ཡོད་མེད་དང་། གཉིན་པོ་དང་ནི་སྤྱོད་གཞན་ཕྱིར། ཞེས་  
 པའི་དོན་ནི། ཐེག་ཆེན་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་མིན་པར་ཕྱིས་འགའ་ཞིག་  
 གིས་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་བར་ཆད་བྱས་པ་ཡིན་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སྤར་ལུང་སྟོན་དགོས་པ་ལ་མ་བཞུན་  
 པའི་ཕྱིར་དང་། ཐེག་ཆེན་དང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལྡན་ཅིག་བྱང་བ་ཡིན་གྱི། ཕྱིས་འགའ་ཞིག་  
 གིས་གསར་བྱ་བྱས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཆོས་ནི་རྟོག་གེ་བའི་སྦྱོང་ཡུལ་  
 མ་ཡིན་པས། ཕྱིས་རྟོག་གེ་བ་འགའ་ཞིག་གིས་གསར་བྱ་བཤད་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་དང་། གལ་ཏེ་  
 ཕྱིས་གཞན་ཞིག་གིས་སངས་རྒྱས་ནས་བཤད་པ་ཡིན་ན་དེས་འདི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ཡིན་པར་  
 གྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། གལ་ཏེ་ཐེག་ཆེན་ཡོད་ན་ཐེག་ཆེན་སྡེ་སྦྱོང་འདི་བཀའ་ཡིན་པར་གྲུབ་སྟེ། འདི་  
 ལས་གཞན་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། འོན་ཏེ་ཐེག་ཆེན་མེད་ན་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་  
 པ་ཡང་མེད་པས་ཐེག་ཆེན་དང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྡེ་སྦྱོང་ལ་བཀའ་ཡིན་མིན་གྱི་ཁྱད་པར་འབྱེད་མི་རུང་  
 བའི་ཕྱིར་དང་། ཐེག་ཆེན་འདི་བསྐྱམས་ན་ནམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གནས་སྤྱུག་པ་ཉིད་  
 ཀྱིས་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཉིན་པོར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། འདི་སྤྱི་ཇི་བཞིན་པ་མ་ཡིན་  
 པས་སྤྱི་ཇི་བཞིན་པར་བཟུང་ནས་བཀའ་མ་ཡིན་ཞེས་བེར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པའོ། །རིན་

ཆེན་ཕྱེད་བ་ལས་ཀྱང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཐེག་ཆེན་ལས། ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཆོགས་  
 བཞུན་ན། ། དེ་ལ་ཀྱན་དུ་སྦྲངས་པ་ནམས། ། རབ་དུ་སྤང་བས་སྦྲེད་པར་བྱེད། ། ཡོན་ཏན་སྦྱོན་  
 དག་མི་ཤེས་པའམ། ། ཡོན་ཏན་སྦྱོན་དུ་འདུ་ཤེས་པའམ། ། ཡང་ན་ཡོན་ཏན་སྤང་བཞིག་ཐེག་  
 པ་ཆེ་ལ་སྦྲེད་བྱེད་གྱང་། ། གཞན་ལ་གཞོད་པ་སྦྱོན་དང་ནི། ། གཞན་ལ་ཕན་པ་ཡོན་ཏན་དུ། ། ཤེས་  
 ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ། ། སྦྲེད་བྱེད་ཡོན་ཏན་སྤང་ཞེས་བཞོད། ། ཅེས་སོགས་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་  
 པོ་གང་ཞིག་ལས། ། རྟིང་རྩེ་སྦྱོན་བཏང་སྦྱོད་པ་དང་། ། ཡེ་ཤེས་ཕྱི་མ་མེད་བཤད་པ། ། སེམས་  
 ཡོད་སུ་ཞིག་དེ་ལ་སྦྲེད། ། བིན་དུ་བྱ་ཆེར་རབ་ཟབ་ལ། ། སྦྱིད་ལུག་བདག་ཉིད་མ་སྤངས་པ། ། བདག་  
 གཞན་དག་ནམས་སྦྲངས་པ་ཡིས། ། འདི་ན་ཐེག་པ་ཆེ་ལ་སྦྲེད། ། སྦྱོན་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་བཟོད་བཙོན་  
 འགུས། ། བསམ་གཏན་ཤེས་རབ་རྟིང་རྩེ་བདག་ཐེག་ཆེན་ཡིན་ན་དེ་ཡི་ཕྱིར། ། འདི་ལ་ཉེས་  
 བཤད་ཅི་ཞིག་ཡོད། ། ཅེས་སོགས་དང་། ཐེག་པ་ཆེ་ལས་སྦྱེ་མེད་བཞུན། ། གཞན་གྱི་ཟད་པ་སྦྲེད་  
 བཞིད། ། ཟད་དང་མི་སྦྱོར་དོན་དུ་ནི། ། གཅིག་པས་དེ་ཕྱིར་བཟོད་པར་གྱིས། ། ཞེས་པ་ནས། ཉན་  
 ཐོས་ཐེག་པ་དེ་ལས་ནི། ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྦྱོན་ལམ་དང་། ། སྦྱོད་པ་ཡོངས་བསྡུ་མ་བཤད་  
 དེས། ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔར་ག་ལ་འགྱུར། ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་བྱང་ཆུབ་ཕྱིར། ། རྟེན་  
 ནམས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་མ་བཤད། ། རོན་འདི་ལ་ནི་བྱལ་བ་ལས། ། རྣལ་པའི་ཆད་མ་གཞན་སུ་  
 ཡོད། ། རྟེན་དང་འཕགས་པའི་བདེན་དོན་དང་། ། བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་མཐུན་ལྡན་པ་ཡི། ། ལམ་ནི་  
 ཉན་ཐོས་ཐུན་མོང་ལས། ། སངས་རྒྱས་འབྲས་བུ་གང་གིས་རྣལ་ ། བྱང་ཆུབ་སྦྱོད་ལ་གནས་པའི་  
 དོན། ། མདོ་སྡེ་ལས་ནི་བཀའ་མ་སྦྱལ། ། ཐེག་པ་ཆེ་ལས་བཀའ་སྦྱལ་བ། ། དེ་ཕྱིར་མཁས་པ་ནམས་  
 ཀྱིས་གཟུང་། ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཐེག་ཆེན་བཀའ་སྦྱབ་པ་དང་། ། སྦྱོད་འཇུག་ལས་ཀྱང་། ། བདེན་  
 པ་མཐོང་བས་གྲོལ་འགྱུར་གྱི། ། རྟོང་ཉིད་མཐོང་བས་ཅི་ཞིག་བྱ། ། གང་ཕྱིར་ལུང་ལས་ལམ་འདི་  
 ནི། ། མེད་པར་བྱང་ཆུབ་མེད་པར་གསུངས། ། གལ་ཏེ་ཐེག་ཆེན་མ་གྲུབ་ན། ། རྟོད་ཀྱི་ལུང་ནི་  
 རི་རྩུབ་གྲུབ། ། གང་ཕྱིར་གཉིས་ཀ་ལ་འདི་གྲུབ། ། དང་པོ་རྟོད་ལ་འདི་མ་གྲུབ། ། རྟེན་གང་གིས་  
 ནི་དེར་ཡིད་ཆེས། ། དེ་ནི་ཐེག་ཆེན་ལ་ཡང་མཚུངས། ། གཞན་གཉིས་འདོད་པས་བདེན་ན་ནི། ། རིག་

བྱེད་སྒྲུབ་ཀྱི་དུས་ལ་འགྱུར། རྟེན་ཆེན་ཅོད་བཅས་ཕྱིར་ཞེ་ན། །ལུང་ལ་ལྷ་སྟེགས་པ་  
 རྣམས་དང་། །ལུང་གཞན་ལ་ཡང་རང་གཞན་དག་ཅོད་བཅས་ཕྱིར་ནོར་བུར་འགྱུར། །ཞེས་  
 སྒྲུབ་དང་། དག་གང་མདོ་ལྟེ་ལ་འདུག་དེ། །གལ་ཏེ་སངས་རྒྱུ་གསུངས་འདོད་ན། རྟེན་  
 ཆེན་པོ་ལ་ཆེར་བྱེད་ཅག་གི། །མདོ་དང་མཆོངས་འདོད་མེད་ན་མ་ཅི། །གལ་ཏེ་མ་གཏོགས་གཅིག་  
 གིས་ནི། །ཐམས་ཅད་སྟོན་དང་བཅས་འགྱུར་ན། །མདོ་མཆོངས་གཅིག་གིས་ཐམས་ཅད་ནི། །རྒྱལ་  
 བས་གསུངས་པ་ཅིས་མ་ཡིན། །དག་གང་འདྲ་སྤང་ཆེན་པོ་ལ། །སྒྲུབ་པས་གཏིང་དཔགས་མ་  
 གྱུར་པ། །དེ་ནི་ཁྱོད་ཀྱིས་མ་རྟོགས་པས། །གཟུང་བྱ་མེད་པར་སྤྲིལ་བྱེད། །ཅེས་སྒྲུབ་ཀྱིས་  
 རྟེན་ཆེན་བཀར་སྤྲུབ་སྟེ། ཆོག་དོན་ནི་པོ་ལ་ཆེར་གོ་སྒྲུབ་དང་མང་དོགས་ནས་མ་བྱིས། དབུ་མ་  
 སྟོང་པོར། རྟེན་ཆེན་སངས་རྒྱུ་གསུང་ཡིན་ཏེ། བདག་མེད་ལ་སྒྲུབ་སྟོན་པ་དང་། །དཀོན་  
 མཆོག་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཆེ། །སྟོན་ཕྱིར་སྟོབ་མའི་ཐེག་པ་བཞིན། །ཞེས་པ་ནི། རྟེན་ཆེན་སྟེ་  
 སྟོང་ཆོས་ཅན། །སངས་རྒྱུ་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། བདག་མེད་ལ་སྒྲུབ་སྟོན་པའི་ཕྱིར་  
 དང་། དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་ཆེ་མའི་བདག་ཉིད་སྟོན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་སྟོབ་མའི་ཐེག་པ་སྟེ་  
 ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྟེ་སྟོང་བཞིན། །ཞེས་པའི་དོན་ཅན་ནོ། །འདིར་ཐེག་པ་ཞེས་པ་ནི་བརྗོད་བྱའི་དོན་  
 དང་རྗོད་བྱེད་ཆོག་གི་ཐེག་པ་གཉིས་ཀ་ལ་བྱ་སྟེ། རྟོག་གེ་འབར་བ་ལས། །འབྲས་བུ་དང་བཅས་  
 པའི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་དུག་ཅེས་བྱ་བའི་ལམ་དང་དེ་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་གཙུག་ལག་གྱི་ཐེག་པ་ཆེན་  
 པོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །ཕྱིར་གྲོལ་ཆད་མས་གཞོད་པའི་ཕྱིར། །དེ་ཡིས་གཏན་ཆོགས་  
 མ་གྲུབ་ཉིད། །ཅེས་སྟེ་སྟོང་གསུམ་དུ་མ་བསྐྱུས་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་པའི་གཏན་ཆོགས་མ་གྲུབ་སྟེ།  
 རྟེན་ཆེན་སྟེ་སྟོང་དེ་སྟེ་སྟོང་གསུམ་དུ་བསྐྱུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟེན་ཆེན་སྟེ་སྟོང་དུ་བསྐྱུས་པའི་བདེན་  
 པ་བཞི་དང་བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་དང་། །སྟོབས་བརྒྱ། མི་འཇིགས་པ་བཞི། །སྤྲིལ་བཞི། །སངས་  
 རྒྱུ་གསུངས་ཆོས་མ་འདྲེས་སྒྲུབ་འདུལ་བ་ལ་སྒྲུབ་པའི་ནང་དུ་བསྐྱུས་པའི་ཕྱིར་དང་། །དེ་རྣམས་  
 བསྟོམས་པས་ཉོན་མོངས་པ་སྟོང་བར་མཆོངས་ཤིང་། །བྱེད་པར་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་དེ་རྣམས་མི་  
 དམིགས་པར་བསྟོམས་པས་ཤེས་སྤྱི་བ་སྟོང་བ་དེ་ཅུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟེན་ཆེན་སངས་རྒྱུ་གསུངས་

གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་དང་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར་དང་། འཕགས་པའི་བདེན་པའི་  
མདོ་སྡེ་ལ་ཡང་འཇུག་ཅིན་མོངས་པ་འདུལ་བ་ལ་ཡང་སྒྲུང་། ཅེན་འབྲུང་གི་ཆོས་ཉིད་དང་ཡང་  
མི་འགལ་བའི་ཕྱིར། ཡང་ན་སྡེ་བ་བཙུག་སོ་སོའི་ཡུང་རྒྱུ་མས་རང་རང་གི་མདོ་སྡེ་ལ་འཇུག་  
པ་དང་འདུལ་བ་ལ་སྒྲུང་བ་སོགས་ཡིན་ཀྱང་། སན་ཚུན་འགལ་བ་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་ལྟར། ཐེག་ཆེན་  
ཐུན་མོང་མིན་པ་འགའ་ཞིག་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མདོ་སྡེ་ལ་མི་འཇུག་པ་དང་། འདུལ་བ་ལ་མི་སྒྲུང་བ་  
སོགས་ཡིན་ཀྱང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་སྡེ་ལ་འཇུག་ བྱང་སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པའི་གནས་བདུན་  
བརྒྱུ་ལ་སྒྲུང་། ལྟོང་བ་ཉིད་དུ་བརྟན་པའི་ཆོས་ཉིད་དང་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས།  
རང་གི་མདོ་ལ་འཇུག་པ་དང་། །རང་གི་འདུལ་ལ་སྒྲུང་ཕྱིར་དང་། །ཟབ་པའི་ཕྱིར་དང་རྒྱ་ཆེའི་  
ཕྱིར། །ཆོས་ཉིད་དང་ནི་འགལ་བ་མེད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །སྤྱད་པ་པོ་རྒྱུ་མས་ཀྱིས་མ་བརྩུས་  
པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་གཏན་ཆོགས་ཀྱང་མ་གྲུབ་སྟེ། ཐེག་ཆེན་སྡེ་སྟོད་ནི་ཀུན་བཟང་དང་འཇམ་དཔལ་  
དང་གསང་བདག་དང་བྱམས་པ་ལ་སོགས་པ་རྒྱུ་མས་ཀྱིས་བརྩུས་པའི་ཕྱིར། ཐེག་ཆེན་སྡེ་སྟོད་སྤྱད་  
པ་པོ་ནི་ཉན་ཐོས་མ་ཡིན་ཏེ། ཐེག་ཆེན་ཐུན་མོང་མིན་པའི་དོན་རྒྱུ་མས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྤྱད་ཡུལ་མ་  
ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཤིང་གི་བའི་ཆལ་གྱི་མདོ་ལས། ཀུན་དགའ་བོ། ཤིང་གི་བའི་ཆལ་འདི་ལ་  
འདབ་མ་ཇི་སྟེད་ཡོད་པ་བས་ལྷག་པར་མང་བའི་ཆོས་ངས་རྟོགས་པར་གྱུར་ན་ཡང་བྱེད་ལ་ནི་ངས་  
མ་བརྟན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཀུན་དགའ་བོ་ཐེག་དམན་གྱི་མདོ་སྡེ་འགའ་ཞིག་  
བརྩུས་པ་ཡིན་གྱི། མདོ་སྡེ་ཀུན་གྱི་སྤྱད་པ་པོར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། སྤྱ་མ་ཀུན་དགའ་  
བ་ཏེ་ཡི། །སྤྱག་བསྐུལ་ཡུང་བོས་བ་དང་། །འཆར་བྱེད་སྟོང་བ་འཆར་བ་དང་། །གང་བོ་སྤངས་  
པ་རམ་པ་དང་། ལྷ་ངན་འདས་དང་ཡུལ་འཁོར་སྟོང་། །ཞེས་བྱ་གཞན་ཡང་འགྲོ་བའི་མདོ། །ཅ་  
བའི་སྤྱད་པར་མ་ཆང་བས། །རྒྱས་པར་མིན་པར་རྟོགས་པར་བྱ། །ཞེས་པ་ལྟར། སྤྱ་མའི་མདོ་  
ལས། ལྟོན་པའི་ཉན་ཐོས་འཇམ་བུའི་གླིང་ན་གནས་པ་རྒྱུ་མས་ལས་ཆོས་ཀྱི་རྒྱམ་གྲངས་འདི་འཇིན་  
པར་བྱེད་པ་ནི་བཙུན་པ་སྤྱ་མ་མ་གཏོགས་པ་དག་སྟོང་གཅིག་ཀྱང་མེད་པར་གསུངས་པ་དང་། ཀུན་  
དགའ་བོའི་མདོ་ལས་ཀུན་དགའ་བོས་ཆོས་ཡུང་སྟོང་ཕྱག་བརྒྱ་དུ་ཅུ་ལྷག་ནི་བཙུན་འདས་ལས་





གཏན་བཞི་བ་ལ་སྒྲིམས་པར་ཞུགས་ཤིང་གཡོ་བ་མེད་པའི་ནི་བརྟོགས་ནས་ཞེས་སོགས་ཀྱི་མདོ་ཀྱན་  
 དགའ་བོས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཐད་ནས་མདོན་སུམ་དུ་ཐོས་པར་བཤད་པ་དང་། ཡུལ་འཁོར་  
 སྐྱོང་གིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་སྐྱོ་བར་འགྱུར་བའི་ལམ་བཞི་པོ་བཞུགས་པར་བཤད་པ་དང་། འགྲོ་  
 བའི་མདོ་ལས་བྱིམ་བདག་མགོན་མེད་ཟས་སྤྱན་གྱིས་ཀྱན་དགའ་ར་བ་བྱས་པའི་ཕན་ཡོན་བཞུགས་པའི་  
 མདོ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཐད་ནས་མདོན་སུམ་དུ་ཐོས་པར་བཤད་པའི་མདོ་དེ་དག་དེང་སང་མི་སྣང་  
 བའི་ཕྱིར་དང་། དེ་བཞིན་དུ་མི་སྣ་བའི་མདོ་ལས་སྤར་རྒྱུ་གཡུ་གྱི་བྱ་ལ་འཕགས་པའི་མི་སྣ་བ་བཞུགས་  
 པར་གསུངས་པ་དང་། གནས་པར་བྱ་བའི་མདོ་ལས་འཕགས་པའི་གནས་པ་བཞུགས་པའི་མདོ་གཞན་  
 ཞིག་ཡོད་པར་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱང་དེང་སང་མི་མཐོང་བའི་ཕྱིར་དང་། ཡོངས་སུ་བྱ་ངན་ལས་  
 འདས་པ་ཆེན་པོ་ལྟ་བུ་མདོ་གཅིག་ཕྱི་ཡང་འདོན་པ་ཐ་དད་པ་མང་བོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་ད་ལྟ་ཉན་ཐོས་  
 རྒྱུ་བ་ལ་ཡོད་པའི་མདོ་རྣམས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་རབ་རྒྱས་པ་མིན་པ་སྟེ་མ་ཆང་བ་ཡིན་པར་  
 ཤེས་པར་བྱའོ། །ཅ་བའི་སྤྱད་པ་བོ་འོད་སྤང་ལ་སོགས་པས་བྱས་པ་ནི་འདི་ལྟར་ཉམས་ཏེ། རྒྱུ་  
 བ་སོ་སོའི་མདོ་རྣམས་འདོན་པ་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་དང་། ལུང་གི་ཆོག་དེ་དག་གི་དོན་བསྐྱུས་རྣམས་  
 ཀྱང་འདོན་པ་ཐ་དད་པ་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་མ་གཏོགས་ཤིང་མི་འགལ་བ་མངལ་དུ་  
 འདུག་པ་དང་དགའ་བ་ཅན་དང་ཆོའི་མཐར་ཐུག་པ་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་ཅན་རྣམས་ཉེ་བར་མཐོང་སྟེ།  
 དེ་ལྟར་ན་སྤྱད་པར་བྱེད་པ་ཡང་འཆོལ་བར་འགྱུར་བས་ད་ལྟ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ཆང་བར་བཞུགས་  
 པར་ཇི་ལྟར་ཡོད་ཆེས་པར་རྟུན། ཐོས་པ་རྒྱུད་པ་ལས་གཅིག་ལས་འཕྲོས་པ་ཡང་བརྒྱའི་བར་དུ་  
 ཡོད་དོ་ཞེས་ཐོས་སོ། །གཞན་ཡང་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཡང་གསུང་རབ་གཞན་ཡིན་ན་ཐེག་དམན་གྱི་  
 སྤྱད་པར་བྱེད་པས་གཡུ་སྤྱད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཕན་ཚུན་འགལ་བས་ན་སྤྱད་པར་བྱེད་པ་ཐ་དད་པའི་  
 ཕྱིར་རོ། །བདག་མེད་བཞུགས་པའི་མདོ་ནི་མང་བཀྱར་བས་ཁས་མི་ལེན། བར་སྤྱད་དང་སྤྱིད་པ་  
 བདུན་བཞུགས་པའི་མདོ་ནི་ས་སྟོན་སྟེ་བས་མི་འདོད། དེ་བཞིན་དུ་འདུལ་བ་ལས་ཀྱང་དུས་མིན་པར་  
 བྱ་རམ་བཟའ་བ་ནི་གནས་མའི་བྱ་ལྟར་ན་བཀག་པ་དང་ཡོད་སྟེ་ལྟར་ན་གནང་ངོ། །གཞན་ཡང་།  
 ཁ་ཅིག་ནི་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་དུ་འདོད། ལ་ལ་ནི་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་སུ་

འདོད། གཞན་དག་ནི་ས་འདི་བསྐལ་པའི་བར་དུ་གནས་པར་འདོད། ཁ་ཅིག་ནི་མུང་འདས་ཇུས་  
 ཡོད་དུ་འདོད། ལ་ལ་ནི་བཏགས་ཡོད་དུ་འདོད། ཁ་ཅིག་ནི་བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་སྐད་ཅིག་མ་  
 གཅིག་ཏུ་འདོད། ལ་ལ་ནི་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་ཏུ་འདོད་པ་སྐོས་སྡེ་བ་སྐོས་མེད་གསུང་རབ་རྣམས་  
 ཀྱང་སྒྲུལ་སྤྱོད་སྤྱོད་པ་ལྟར། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྡེ་སྡོད་ཀྱང་ཉན་ཐོས་གྱི་སྡེ་སྡོད་དང་ཆོག་ཟེན་འགལ་  
 བ་མང་བོ་ཡོད་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ཡིན་པ་མི་འགལ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཞེད་དོ། །རྣམ་  
 བཤད་རིགས་པ་ལས། རྒྱ་མ་གུན་དག་འཁོར་ཟེར་དང་། །སྤྱག་བསྐལ་མུང་སྟོན་ས་སྟོན་དང་། །  
 འཆར་ཀ་སྟོང་ཉིད་ཚུ་ལས་སྟེས། །གང་པོ་ས་མཆོ་ཚུ་ཤིང་དང་། །མུང་ན་འདས་དང་ཡུལ་འཁོར་  
 སྟོང་། །འགྲོ་བའི་མདོ་དང་དེ་བཞིན་གཞན། །ཡང་དག་བསྐྱས་པའི་གཞི་ཉམས་ཕྱིར། །མཐའ་  
 དག་མིན་པར་རྟོགས་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་བཞི་སྟེར་བཤད་པ་དང་དོན་འདྲའོ། །གཞན་ཡང་།  
 དེ་བཞིན་གསེགས་པ་དེ་རྒྱུ་མ་ཆད་པས་རྟག་པ་ཞེས་བསྟན་གྱི་མི་འགྱུར་པའི་རྟག་པར་མ་བཤད་  
 ལ། རྒྱུ་རྩལ་གྱི་དངོས་པོ་ལ་ཡང་རྟག་པའི་སྤྱོད་འདུག་སྟེ། དཔེར་ན་ཚུ་མུང་ནི་རྒྱུ་ཏུ་འབབ།  
 མེན་རྟག་ཏུ་འབར་ཞེས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ནི་བྱུང་པའི་ཞེས་པ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་  
 ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་པས་ཡིན་གྱི། བྱུང་འདུག་ལྟར་ཐམས་ཅད་དུ་གནས་པ་ནི་མ་ཡིན་ལ།  
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་སྟོང་པོ་ཅན་དུ་བཤད་པ་ནི། སྟོང་ཉིད་མཆོན་མེད་  
 སྟོན་མེད་སྐོས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཡིན་གྱི། ནང་གི་བྱེད་པའི་སྟེས་བྱ་རྟག་  
 པ་ཐམས་ཅད་དུ་བྱུང་པ་ལྟ་བུ་ནི་མ་ཡིན་ཞིང་། ལེན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡང་འཁོར་བར་འདུག་  
 རྟོག་གི་རྒྱར་གྱུར་པ། ཚུ་མུང་ཆེན་པོའི་རྒྱུ་ལྟར་རྟག་ཏུ་འདུག་ཀྱང་། སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་པས་  
 རྒྱུ་གྱིས་འདུག་པ་ཡིན་གྱི། བདག་རྟག་པ་དང་འདྲ་བར་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །སངས་རྒྱས་མུང་ན་ཡོངས་  
 མི་འདུལ། །ཞེས་པ་ཡང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་མཐར་ཐུག་གི་ས་ལ་བཀོད་པར་སྟོན་ལམ་  
 བཏབ་པའི་ཕྱིར་ཉན་ཐོས་སྡེ་བས་འདོད་པ་ལྟར་གཏན་དུ་མུང་ན་ལས་འདས་པ་ནི་མ་ཡིན་གྱི། བྱད་  
 ཤིང་ཡོད་མེད་ཀྱི་བྱད་པར་གྱིས་མེ་འབར་བ་དང་ཤི་བ་ལྟར་གདུལ་བྱ་ཡོད་མེད་ཀྱི་བྱད་པར་གྱིས་  
 སྤྱོད་བཞུགས་པ་དང་མུང་ན་ལས་འདས་པའི་མཛད་པ་མི་སྟོན་པ་ཡང་མ་ཡིན་ལ། མྱིད་པ་དང་ནི་

བ་ལ་མི་གནས་པའི་མྱང་འདས་མངོན་དུ་མ་མངོན་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །ཉན་ཐོས་ཆེན་པོ་རྣམས་  
 ཡུང་བསྟན་པ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་ལ་དགོངས་ནས་ཡུང་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། དག་བཅོམ་པ་  
 རྣམས་ལས་དང་ཉོན་མོངས་སྤངས་ན་ཡང་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་སྒྲེབ་དུ་མར་བརྒྱད་ནས་བྱང་  
 རྒྱུ་ཆེན་པོའི་རྒྱ་ཆོགས་གཉིས་བསགས་ནས་འཛང་བྱ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། ཡང་ན་བདག་  
 ཉིད་ཉན་ཐོས་སུ་སྒྲུབ་པ་ཡུང་བསྟན་པ་ལམ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཆ་བྱད་འཛིན་པ་ཤུ་རིའི་བུ་ལ་སོགས་  
 པའི་མིང་གིས་བརྗོད་པའི་བྱང་རྒྱུ་མེས་ས་དཔའ་ཡུང་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། རི་སྐད་དུ། གཅིག་ནི་  
 དེས་པར་ཞུགས་པ་དང་། །གཞན་དག་རྗེས་སུ་གཟུང་བའི་ཕྱིར། །རྗོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་  
 ཀྱིས་ནི། །མ་དེས་རྣམས་ལ་ཐེག་གཅིག་བསྟན། །ཞེས་བྱང་བ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་རྟོག་གེ་འབར་  
 བ་ལས་བཤད་དེ། གཞུང་འདི་ནི་འགྱུར་བྱུང་མ་གཏོགས་པ་མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། །ཁ་ཅིག་དག་ནི་  
 དངས་ཕྱིར་དང་། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་དེ་ཡིན་ནམ་སྟུང་ཞིང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཆ་བྱད་འཛིན་  
 པའི་ཤུ་རིའི་བུའི་མིང་ཅན་གྱི་བྱང་མེས་ས་ཞེས་པའི་དབུ་མའི་མཐའ་དཔྱད་ལྟར་ན་མཆོག་ཟུང་ནང་  
 གི་ཤུ་རིའི་བུ་ཡིན་མིན་ལ་དཔྱད་རྒྱུ་ཡོད། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྡེ་སྡོད་ལས་དག་བཅོམ་པ་ལ་སྦྱད་པ་མེད་  
 དེ། མདོ་ལས་ཡུངས་དཀར་དང་རི་རབ། མེ་བྱེར་དང་ཉི་མ། སྤ་དང་སེང་ག། ཡེ་རལ་དང་  
 རྩ་ནག་བཞིན་དུ་ཉན་ཐོས་དང་བྱང་རྒྱུ་མེས་ས་དཔའི་བྱུང་པར་བསྟན་པ་ནི་རང་བཞིན་བརྗོད་པ་ཡིན་  
 གྱི། སྦྱད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བ་ལང་གི་མིག་རྗེས་ཀྱི་རྒྱ་དང་རྒྱ་མཆོ་ཆེན་པོ། ཡུངས་དཀར་གྱི་ནང་  
 སྤྱོན་བུས་ཐོས་པའི་བུ་ག་དང་ནམ་མཁའ་ཚད་མཉམ་པར་སྦྲེན་བཞད་གད་དུ་འགྱུར་བ་བཞིན་དུ་ཉན་  
 ཐོས་དང་བྱང་མེས་ས་ཡོན་ཏན་མཉམ་པར་སྦྲེན་བ་ཡང་དེ་དང་འདྲ་བའི་ཕྱིར། བྱང་མེས་ས་ལ་ཕུག་  
 བྱ་བར་བཤད་པ་ཡང་མི་རིགས་པ་མེད་དེ། འཛིག་རྟེན་དབང་ཕུག་ལ་སོགས་པའི་བྱང་མེས་ས་རྣམས་  
 བྱིམ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཆགས་པ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པ་དང་། སོ་ཐར་གྱི་སྡོམ་པ་བྲངས་པ་དང་། བྱང་  
 སྡོམ་གྱིས་བྱང་རྒྱུ་ཆེན་པོའི་བར་དུ་བསྐྱམས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་དག་བྱིམ་པ་ལ་སོགས་པའི་གཟུགས་  
 འཛིན་པ་ནི་སྒྲུབ་པ་སྟོན་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་རྒྱལ་པོ་ཀ་པི་ན་འདུལ་བའི་ཕྱིར་དུ་ཐུབ་དབང་གིས་  
 འཁོར་བསྐྱར་དུ་སྒྲུབ་པ་དང་། ཉན་ཐོས་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱང་སྟོན་པའི་གཟུགས་འཛིན་ཅིང་རྒྱན་

སྒྲིལ་སྒྲིལ་པ་དང་། མཉན་ཡོད་དུ་བྱམ་ཟེ་རྒྱ་ཅན་འདུལ་ཕྱིར་དུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཆངས་  
 པ་གདོང་བཞི་བ་རལ་བ་ཅན་དུ་སྦྱལ་བ་དང་། འབའ་ཤི་ཏའི་རིགས་ཀྱི་བྱམ་ཟེ་མོ་འདུལ་ཕྱིར་དུ་  
 བྱམ་ཟེ་འགྲུགས་སུ་སྦྱལ་ནས་བྱད་མེད་ཤི་བའི་རོ་བཟུང་སྟེ། འདི་ནི་བདག་གི་ཁྱུང་མའི་ཞེས་གསུངས་  
 པ་དང་། ཀོ་ས་ལར་མགར་མཁན་འདུལ་ཕྱིར་དུ་མགར་མཁན་དུ་སྦྱལ་ནས་རྩ་རྩ་བཟུང་བ་དང་།  
 ཅེ་ལའི་རྩི་བུ་འདུལ་བའི་དོན་དུ་རྩི་བུ་འགྲུགས་སུ་སྦྱལ་ནས་པི་མང་སྦངས་ཤིང་བཟུང་བ་དང་། དེ་  
 བཞིན་དུ་རྩ་མཁན་དང་། ལྷགས་མགར་དང་། སྟོབས་འགྱུད་པའི་གྲུགས་དང་། རོན་པ་མི་  
 ལྷག་པ་སྟགས་ཀྱི་གྲུགས་དང་། སྦྱོད་པ་དང་། སྦྱ་བ་ལྡར་མཇོད་ན་ཡང་སྟོན་པ་ཉན་ཐོས་དང་  
 བཅས་པ་ཕྱག་བྱ་བའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པར་མི་འགྱུར་བ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རི་སྐད་དུ། རྒྱ་  
 གྲིས་བརྒྱན་པར་གྱུར་ཀྱང་ཆོས་སྦྱོད་ཅིང་། ཞེས་སྟགས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །གལ་ཏེ་བྱང་སེམས་  
 བྲིམ་པ་ལ་བྲིམ་པ་ཁོ་ནས་ཕྱག་བྱ་བ་ཡིན་གྱི། རབ་བྱུང་གིས་མ་ཡིན་ནི་ཞེ་ན། ཡོན་ཏན་གཙོ་བོར་  
 གྱུར་པ་ལ་ཕྱག་བྱའི་རྟགས་ལ་ནི་མ་ཡིན་པས་ཡོན་ཏན་བྱུང་པར་ཅན་དང་ལྡན་པའི་བྲིམ་པ་ལ་ཡོན་  
 ཏན་གྲིས་དབུལ་བའི་རབ་བྱུང་དག་གིས་ཕྱག་བྱ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། ཡོན་ཏན་མེད་པའི་རྟགས་འཛིན་  
 ནི་ཆར་བ་མེད་པའི་སྤྱན་དང་ཁུ་མེད་པའི་ཁྲོན་པ་དང་ལྷ་གྱ་མི་འབྱུང་བའི་ས་བོན་བཞིན་དུ་སྦྱང་པའི་  
 གནས་སུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྩི་བ་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་གཞུང་ལས་ཀྱང་རབ་བྱུང་གིས་བྱང་སེམས་  
 ལ་ཕྱག་བྱ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སལ་ཆེན་སྡེ་བའི་ནང་ཆན་དོན་གྲུབ་པ་ནམས་རིག་འཛིན་  
 གྱི་སྡེ་སྦྱོད་འདོན་པ་ལས། བྱམས་པ་ལ་ཕྱག་མཆོད་བྱེད་ན་ང་ལ་ཕྱག་མཆོད་བྱས་པར་འགྱུར་བ་  
 དང་། ང་སྟོན་པར་འཛིན་པ་དག་གིས་བྱང་སེམས་བྱམས་པ་ལ་ཕྱག་མཆོད་བྱ་དགོས་པར་བཅོམ་  
 ལྡན་འདས་ཀྱིས་གསུངས་པ་ཐོས་ནས་དག་བཅོམ་པ་སྦྱོང་ཉིས་བརྒྱ་ལྟ་བུ་སྦྱོང་བུས་གཅིག་དང་དབྱངས་  
 གཅིག་གིས་རྒྱལ་ཆབ་བྱམས་པ་ལ་བསྟོད་ཕྱག་བྱས་པར་གསུངས་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་རོ་  
 བོ་ཉིད་ཀྱིས་མཉམ་པར་རྒྱས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐོབ་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་  
 གྱི་སྦྱོད་པ་བརྒྱད་བྲི་བཞི་སྟོང་ཡང་དག་པར་ཤེས་ཤིང་། དེ་དང་མཐུན་པར་ཆོས་སྟོན་པ་དང་། ཉན་  
 རང་གི་སྦྱོད་ཡུལ་དུ་མ་གྱུར་པ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པར་གསུངས་པ་ཐོས་ནས། འཕགས་པ་རབ་འབྱོར་

གྱིས་བྱང་སེམས་ནམས་ལ་བསྟོད་ཕྱག་བྱས་པར་ཕལ་ཆེན་སྡེ་བའི་གར་རི་ལ་གནས་པ་ནམས་གྱི་  
 བྱང་སེམས་གྱི་སྡེ་སྟོད་ནས་བྱང་བ་དང་། བྱང་སེམས་བྱ་བ་ཅན་གྱི་བསྐྱགས་པ་མཛད་པ་ཐོས་ནས།  
 འོད་སྤང་ཆེན་པོས་བྱང་སེམས་ནམས་ལ་ཕྱག་བྱས་པར་ཕལ་ཆེན་སྡེ་བའི་རྒྱབ་རི་ལ་གནས་པ་ནམས་  
 གྱི་བྱང་སེམས་གྱི་སྡེ་སྟོད་ལས་བྱང་བ་དང་། སྟོབས་དང་མངོན་ཤེས་དབང་ཐོབ་པ། ཞེས་སོགས་  
 དང་། སངས་རྒྱལ་སྟོབ་པ་གང་ནམས་གྱི། ཞེས་སོགས་གྱིས་མི་འདྲ་གལ་གྱི་བྱ་ཆེན་པོ་བྱང་སེམས་  
 ནམས་ལ་ཕྱག་བྱས་པར་ཕལ་ཆེན་སྡེ་བའི་ནང་ཆོན་དང་པོའི་ལམ་པ་ཐོབ་དཔལ་ཡོན་ཅན་ན་གནས་  
 པ་ནམས་གྱི་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པའི་སྡེ་སྟོད་ལས་བྱང་བ་དང་། ལྷན་རས་གཟིགས་གྱི་བསྐྱགས་པ་མཛད་  
 པ་ཐོས་ནས་ཀུན་དགའ་པོས་དེ་ལ་ཕྱག་བྱས་པར་ཕལ་ཆེན་སྡེ་བ་གངས་རི་བ་ནམས་གྱི་སྐྱེས་རབས་  
 གྱི་སྡེ་སྟོད་ལས་བྱང་བ་དང་། འོད་སྤང་ཆེན་པོས་བྱབ་པའི་སྐྱེས་རབས་ལ་བསྟོད་ཕྱག་བྱས་པར་  
 ཕལ་ཆེན་སྡེ་བའི་མདོ་སྡེ་སྟོད་ལས་བྱང་བ་དང་། སངས་རྒྱལ་སྟོབ་པོ་བྱང་ཆུབ་སེམས། །འཛིག་  
 རྟེན་ཀུན་གྱིས་ཕྱག་བསྐྱོལ། ཞེས་སོགས་དང་། གོ་ཆ་ཆེན་པོའི་གོ་བཤོས་ནས། །བསམ་གྱིས་  
 མི་བྱབ་དབང་ཐོབ་ཅིང་། ཞེས་པ་ནས། སངས་རྒྱལ་ཀུན་མཁྱེན་མ་གཏོགས་པའི། །ལྟ་དང་  
 བཅས་པའི་འཛིག་རྟེན་ནི། །འགས་ཀྱང་ཕྱག་མི་བྱ་བ་མིན། ཞེས་བྱང་སེམས་ལ་སངས་རྒྱལ་  
 མ་གཏོགས་པ་ཐམས་ཅད་གྱིས་ཕྱག་བྱ་བར་གནས་བརྟན་པ་འཛིགས་མེད་རི་ལ་གནས་པ་ནམས་  
 གྱི་སངས་རྒྱལ་གྱི་རིགས་ཁྱིའི་སྟོང་ལས་བྱང་བ་དང་། མཉན་ཡོད་དུ་ཆོ་འཕུལ་ཆེན་པོ་བཞུན་  
 པ་མཐོང་ནས་ཤུ་རིའི་བྱས་བྱབ་པའི་སྐྱེས་རབས་ལ་ཕྱག་བྱས་པར་བཏགས་པར་སྤྱི་བའི་མང་དུ་ཐོས་  
 པ་བ་ནམས་གྱི་ཆོ་འཕུལ་གྱི་མདོ་དང་། དེའི་ཆོ་གང་པོས་དེ་ལ་ཕྱག་བྱས་པར་མཆོད་རྟེན་པའི་ཆོ་  
 འཕུལ་གྱི་མདོ་དང་། དེའི་ཆོ་འོད་སྤང་གཞིན་རྒྱ་དང་འོད་སྤང་ཆེན་པོས་དེ་ལ་ཕྱག་བྱས་པར་བ་  
 ལང་གནས་ཆེན་པོ་མཆོད་རྟེན་པ་ནམས་གྱི་ཆོ་འཕུལ་གྱི་མདོ་ལས་བྱང་བ་དང་། ཤུ་རིའི་བྱས་བྱབ་  
 པའི་སྐྱེས་རབས་ལ་ཕྱག་བྱས་པར་འོད་སྤང་པའི་ཕར་ཕྱིན་གྱི་ལམ་ལས་བྱང་བ་དང་། ཆོ་དང་ལྷན་  
 པ་རི་བ་ཏས་དེ་ལ་ཕྱག་བྱས་པར་གོས་དམར་བའི་གསུང་རབ་ལས་དང་། ཀུན་དགའ་པོས་དེ་ལ་  
 ཕྱག་བྱས་པར་མང་པོས་བཀུར་བ་ཀུ་རུ་ཀུ་ལེར་གནས་པ་ནམས་གྱི་གཞུང་ལས་དང་། རབ་འབྱོར་

གྲིས་དེ་ལ་ཕྱག་ཕྱས་པར་ས་སྟོན་པའི་ཆོས་ས་བརྒྱད་པ་ལས་དང་། ཉག་པོ་འཆར་ཀམ་དེ་ལ་ཕྱག་  
 ཕྱས་པར་ནམ་པར་ཕྱེ་སྒྲིལ་པའི་གསུང་རབ་ལས་དང་། མར་མེ་མཛད་ཀྱིས་ལུང་བསྟན་པའི་ཆོ་  
 སྟོན་པ་དང་རྒྱུད་གཅིག་པའི་བྱང་སེམས་དེ་ལ་ལྟ་དང་བཅས་པའི་འཛིག་རྟེན་གྱིས་ཕྱག་བགྱིས་པར་  
 ཆོས་སྤྲུལ་པ་ནམས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་པ་ལས་དང་། ཀུན་དགའ་བོས་སྟོན་པ་དང་རྒྱུད་གཅིག་པའི་  
 བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་ལ་ཕྱག་བགྱིས་པར་ཡོད་སྒྲིལ་ཆོས་མད་དུ་བྱུང་བ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ།  
 བྱང་རྒྱལ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཅམ་གྱི་བྱིམ་པ་ཀུན་ལ་རབ་བྱུང་གིས་ཕྱག་བྱ་བ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན་མ་ཡིན་  
 ཏེ། གང་དག་ས་ལ་ཞུགས་པ་དང་ལུང་བསྟན་ཐོབ་པ་ཡིན་ན་རི་བོང་དང་ངང་བའི་རྒྱལ་བོ་ལ་སོགས་  
 པའི་དུད་འགྲོར་གྱུར་པ་ལ་ཡང་ཕྱག་བྱ་བ་ཡིན་ན་མི་ལ་སོགས་པར་གྱུར་པ་ལ་ལྟ་ཅི་སྟོས་ཞེས་བཤད་  
 རོ། །སེམས་བསྐྱེད་པ་ཅམ་གྱི་བྱིམ་པ་ཀུན་ལ་རབ་བྱུང་གིས་ཕྱག་བྱ་བ་མ་ཡིན་པར་བཤད་པ་ནི་  
 སེམས་བསྐྱེད་དངོས་མ་སྐྱེས་པ་ལ་ཕྱེད་དམ་དཔུང་དགོས་ཏེ། དེ་ཁོ་ན་ནི་དོགས་པ་མེད་དུ་ཟིན་  
 གྲང་དེའི་རྟེན་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་བརྟན་པར་སོང་ན་ཕྱག་བྱ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་རྟོག་གེ་འབར་  
 བ་ལས་གསུངས་པ་དང་། སྤྱད་འབྲུག་ལས་ཀྱང་། བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་སྐྱེས་པ་ཅམ་གྱིས་འཛིག་  
 རྟེན་ལྟ་མེར་བཅས་པ་ཀུན་གྱིས་ཕྱག་བྱ་བའི་ཡུལ་དུ་འགྱུར་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

༼ཇ༽དགེ་འདུན་པ་ལ་ཆེན་མེས་ཀྱི་ཞེ་སྟོན་ནི། ཞེས་པ་ནས། ས་བརྒྱ་བའི་མདོ་ལ་སོགས་པ་པལ་ཆེར་  
 འབྱུང་སྟེ། ཞེས་པའི་བར་ཤར་སྟོན་འགྲེལ་བཤད་ལས་བྱུང་ཞིང་། དགེ་འདུན་པ་ལ་ཆེན་མེས་སྟོན་  
 དག་གི་འཛིག་རྟེན་སྐྱེ་བའི་སྟོན་ཀྱི་གཞི་ཆེན་པོ་ཞེས་པ་ནི་ཡི་གེ་མ་དག་སྟེ། དགེ་འདུན་པ་ལ་ཆེན་  
 མེས་པ་དག་གི་འཛིག་རྟེན་འདས་སྐྱེ་བའི་སྟོན་ཀྱི་གཞི་ཆེན་པོ་ལས་ཞེས་གཞུང་དུ་བྱུང་བའི་ཕྱིར།  
 སྟོབས་དང་མདོན་ཤེས་དབང་ཐོབ་པ། ཞེས་སོགས་དང་། གོ་ཆ་ཆེན་པོའི་གོ་བོས་ནས། ཞེས་  
 སོགས་ཀྱི་གཞུང་ཆོན་གཉིས་ནི་རྟོག་གེ་འབར་བར་བྱངས་པ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་པས། འདིར་དཀྱུས་  
 གཅིག་དུ་བྱངས་པ་ལ་བསམ་ནས་འགྲེལ་བཤད་དུ་བྱངས་པའི་གཞུང་དུ་གོ་བར་མི་བྱའོ། །

༼ཉ༽སངས་རྒྱས་ལས་བྱང་སེམས་ལ་ལྟག་པར་བསྐྱགས་པ་མཛད་པའི་དགོས་པ་ནི། སངས་  
 རྒྱས་ཀྱི་རྒྱ་མིན་དུ་གཅེས་པ་དང་། རྒྱ་བྱང་སེམས་ལ་མཛོད་པས་ཀྱང་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ལ་

མཆོད་པར་དོན་གྱིས་འགྲོ་བ་དང་། སྒྲིན་གྱི་ལྗོན་ཤིང་ལྟར་རྒྱུ་དུའི་དུས་སུ་ལྷག་པར་གཅེས་སྤྲུལ་  
 སུ་བྱས་ཏེ་སྦྱོང་དགོས་པ་དང་། འཁོར་དུ་ཉེ་བའི་གདུལ་བྱ་རིགས་ཅན་གསུམ་ཐེག་ཆེན་ལ་སྦྱར་  
 བའི་དགོས་པ་བཞི་ཡོད་པར་འདུག་པའི་རྟེན་གཅིག་དུ་བཤད་དོ། །ནམ་མཁའ་མཛོད་ཀྱི་སྦྱོན་ལམ་  
 སོགས་ཀྱང་ཆོག་ཅམ་མ་ཡིན་ཏེ། འབྲས་བུ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། ད་ལྟ་མི་མཐོང་བཞི་དགེ་བའི་ཙ  
 བ་དབུལ་བ་ནམས་ལ་ཉམས་པར་འགྱུར་བའམ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དུ་མཐོང་སྟེ། ཡི་དུགས་ནམས་ལ་ཁྱ  
 བོ་གཏུ་བསྐྱམ་པའམ་ནག་གམ་མེ་མ་སྤར་དུ་མཐོང་བ་བཞིན་དུ། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྦྱོན་ལམ་ལས་  
 རྟོར་གྱི་ཆར་ཕབ་ཀྱང་དགེ་ཙམ་བསགས་པ་ནམས་ལ་ནམ་མཁའ་ལ་མེད་པར་འགྱུར་བའམ། ཐོག་  
 ལ་སོགས་པར་གྱུར་ནས་འབབ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། འོ་ན་སེམས་ཅན་རང་གི་ལས་ཁོ་ནས་འབྱོར་  
 བ་དང་ཀུན་པར་གྱུར་ན་བྱང་སེམས་ལ་གཞན་ལ་ཕན་པའི་རྒྱས་པ་མེད་དམ་ཞེ་ན་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་  
 ཏེ། དཔེར་ན་ས་ཁྱུ་མེ་རྒྱང་ནམ་མཁའ་ཆོགས་པ་ལས་སྤུ་གུ་འབྱུང་གི་དེ་དག་མ་ཆང་ན་མི་འབྱུང་  
 བ་ལྟར། གཏོང་བ་དང་། སེར་སྒྲ་སྤངས་པ་དང་། འདོད་པ་མེད་པ་མང་དུ་གོམས་པ་དང་། མཉམ་  
 པའི་སེམས་དང་། འདོད་པ་ལ་སྦྱིན་པ་ཚོགས་པར་བྱེད་པ་དང་། ལན་ལ་རེ་བ་མེད་པ་དང་། འབྲས་  
 བུ་ལ་འདོད་པ་མེད་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དང་ཐུན་མོང་དུ་བྱས་པའི་སྦྱིན་པ་ལས་ནི་  
 གཞན་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྦྱོན་ལམ་ལས་རྟོར་གྱི་ཆར་འབབ་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་གྱི། དེ་དག་མ་ཆང་  
 ན་མི་འཐོབ་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་ཐུབ་པ་ཡང་སྤུལ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། འོག་མིན་ན་བཞུགས་པའི་ལོངས་  
 སྤྱོད་ནམ་པར་སྤང་མཛད་ཀྱི་སྤུལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱལ་བུ་གཞིན་ནུ་དོན་གྱུ་བ་དེ་སྤུལ་བ་མིན་པར་  
 སོ་སྦྱོར་མཆན་ཉིད་པ་ཡིན་ན་འཇམ་གླིང་བྱེ་བ་ཕྱག་བརྒྱར་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་སྦྱོན་པར་མི་རུང་བའི་  
 ཕྱིར་དང་། བྱང་སེམས་སྤྱིད་པ་ཐ་མ་བས་འདོད་པ་ལ་དགའ་བའི་དབང་གིས་སྤྲུལ་ཀྱང་བསྐྱུན་པར་  
 མཛད་ན་ཚུལ་བྱིམས་འཆལ་བར་འགྱུར་ཞིང་། ཚུལ་བྱིམས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་མེད་ན་ཕྱིན་དུག་མེད་  
 པས་སངས་རྒྱས་ཀྱང་མེད་པར་འགྱུར་བ་དང་། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དང་ཉེ་བར་གྱུར་ཅིང་མཐུ་  
 ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་སྤུ་བཞུམས་པའི་ཆོ་འཛིན་དེན་ཐམས་ཅད་དུ་སྤང་བ་ཆེན་པོས་གསལ་བར་གྱུར་  
 ན་ཡང་ཐོས་པ་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་སྦྱོམས་འདུག་ལ་དབང་མཐོབ་པ་དང་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་



པ་མ་སྤངས་པ་ནི་འགལ་བ་དང་། སྐྱ་བཏུངས་མ་ཐག་ཏུ་གོ་མ་པ་བདུན་དུ་གསལ་བ་དང་བདག་  
 གི་སྐྱེ་བ་ཐ་མ་འདི་ཡིན་ནི་ཞེས་གསུངས་ན་ཡང་སྐྱ་རྒྱས་ཤིང་དབང་པོ་སྤྱིན་པ་ན་འདྲོད་པའི་དགའ་  
 བ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་ཅིང་བག་མེད་པར་གྱུར་པ་ནི་འགལ་བ་དང་། རང་གཞན་གྱི་སྐྱེ་བ་དུ་མ་རྗེས་སུ་  
 དྲན་པས་སངས་རྒྱས་འོད་སྤང་ལས་ཆངས་པར་སྤྱོད་པ་སྤྱད་ཅིང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ལམ་གོམས་པར་  
 བྱས་ནས་དགའ་ལྡན་དུ་ལྟོད་རིགས་དུག་ལ་པོས་ནས་འདིར་བྱོན་པ་དང་། རང་གཞན་གྱི་ན་ན་འཆི་  
 བའི་ཆོས་ཉིད་མི་མཁྱེན་པ་དང་། ལྷ་སྟེགས་ཅན་ལས་ཐར་ལམ་བཅའ་བ་དང་། དཀའ་ཐུབ་ཀྱིས་  
 གཏུང་བ་ལམ་དུ་འདྲུ་ཤེས་པ་ནི་འགལ་བ་སོགས་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འོན་དཀའ་བ་སྤྱད་པ་ཡང་  
 ཆུལ་བཟུང་ཡིན་ན། ང་སྟོན་བམ་ཟེ་སྒྲ་མར་གྱུར་པའི་ཆོ་སངས་རྒྱས་འོད་སྤང་ལ་དགེ་སྦྱོང་མགོ་  
 དགའ་བྱང་ཆུབ་ག་ལ་ཡོད། བྱང་ཆུབ་ནི་ཤིན་ཏུ་དཀའ་བས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནི་ཞེས་བརྗོད་  
 པའི་ལས་ཀྱིས་ལོ་དུག་ཏུ་དཀའ་བ་སྤྱད་པར་གསུངས་པ་དེ་ཅི་ཞེ་ན། དེ་ནི་དགོངས་པ་ཅན་ཡིན་  
 ཏེ། གང་ཁྱིམ་བདག་མགོན་མེད་ཟེས་སྤྱིན་གྱིས་སངས་རྒྱས་ཞེས་པའི་སྤྱོད་ཐོས་ནས་བ་སྤྱུ་ལངས་  
 ཤིང་མཆོག་ཏུ་དགའ་བ་དང་བདེ་བ་སྤྱིས་ཏེ། ཤིན་ཏུ་མཐོང་བར་འདྲོད་པར་གྱུར་ཏེ་ཞེས་གསུངས་  
 པ་དང་། བམ་ཟེ་སྒྲ་མས་སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱུར་བ་བཏབ་པ་ཡང་སྐྱེ་བ་གསུམ་པ་ལ་སངས་རྒྱས་པར་  
 གྱུར་ཏེ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། བདུད་བཞི་ལས་རྒྱལ་ཞིང་འཆི་བདག་ཀྱང་ཕམ་པར་བྱས་ན་ཡང་  
 མཐར་ཐུང་པའི་དགའ་བོའི་གཞོན་པ་དང་འབྲེལ་ཏེ་མི་རྣམས་ཀྱི་ཆོ་ཆད་ཅམ་དུ་ཡང་མ་གྱུར་པ་དང་།  
 བསྐྱལ་བ་མཐའ་ཡས་པར་སྟོག་གཅོད་སྤངས་ཏེ་ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་མཐའ་ཡས་པ་གཞན་ལ་བཏང་  
 བར་མཇོད་ན་ཡང་། ལྟ་དང་མི་སྟོང་ཕྱག་དུ་མ་སྐྱེ་སྟགས་སྐྱ་ཆོགས་འདོན་བཞིན་དུ་ཤིན་ཏུ་གཡོ་  
 བའི་མར་མེའི་ཅེ་མོ་ལ་རྒྱུང་གི་ཤུགས་ཀྱིས་བརྒྱབ་པ་ལྟར་མི་རྟག་པའི་རྒྱུང་ཤུགས་དུག་པོས་བརྒྱབ་  
 ནས་ཆེའི་མཐའ་མི་རྟག་པའི་ཆུ་སྤྱོན་གྱི་ལྟར་ཞུགས་པ་དང་། རྗེ་རྟེན་མི་ཐུང་པའི་སྐྱ་མི་དགེ་བའི་  
 ཆོས་ཐམས་ཅད་སྤངས་པ་ལ་སྐྱུན་མངའ་ནས་འཆོ་བྱེད་ལ་སྐྱུན་འདྲི་བ་སོགས་ཀྱང་འགལ་བའི་ཕྱིར་  
 དང་། གནས་བདུན་བ་ཀྱུ་ལ་ལོ་བརྒྱད་ཅུ་ལྟག་ལོན་ཀྱང་མགོན་བ་ཅམ་ཡང་མ་བྱུང་བ་ནི་ནད་པ་  
 ལ་ཡ་རུ་ར་གཅིག་སྤྱིན་པའི་འབྲས་བུར་གསུངས་ན་བཅོམ་ལྡན་འདས་སྤྱིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་རྗེས་

པ་ལ་སྒྱུན་མི་མངའ་བ་ནི་ལྟ་སྒྲིལ་ཀྱང་ཅི་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྩེ་བ་ཐ་དད་ཀྱི་གཞུང་ལས་ཀྱང་། སངས་  
 རྒྱུ་ཀྱི་སྤྱལ་བ་སྟོན་པ་ཡོད་དེ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཞེན་པའི་རྩོན་པ་འདུལ་ཕྱིར་དུ་རྩོན་པའི་གཟུགས་  
 སུ་སྤྱལ་བ་དང་། མི་དབང་པ་སྒྲིལ་འདུལ་ཕྱིར་དུ་གན་པོའི་གཟུགས་སུ་སྤྱལ་བ་དང་། ལྷའི་མིག་  
 གིས་ཅི་མཐོང་ཞེས་ངེས་པ་ན་མ་འགགས་པས། དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་སྤྱལ་བ་དང་སྤྱིད་པ་བར་  
 མའི་སེམས་ཅན་གངས་མེད་པ་མཐོང་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་དྲག་ཏུ་མཉམ་  
 བཞག་པ་ཡིན་ཀྱང་སྟོན་གྱི་སྟོན་ལམ་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་མངོན་པ་ལྟོན་གྱིས་གྲུབ་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ལ།  
 ཉིན་མཆན་དུས་དྲག་ཏུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་གཟིགས་པར་གསུངས་པ་ནི་འཛིག་ཉེན་གྱི་རྩེ་  
 སུ་མཐུན་པར་ཞུགས་པ་ཡིན་ནོ། ཐེག་ཆེན་གྱི་རྩེ་སྟོན་ལས་མཐོང་ཆོས་ལ་ཕན་ཡོན་མང་དུ་འབྱུང་  
 བར་གསུངས་པ་དེ་གང་ཟག་འགའ་ཞིག་ལ་མ་བྱུང་བ་ནི་ཉི་མ་ཤར་བའི་ཆེ་སྐར་མ་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་  
 ཡོད་ཀྱང་མཐོང་བར་མི་འགྱུར་བ་ལྟར། དད་པ་དང་ལྷག་བསམ་ཉམས་ཤིང་མི་དགེ་བ་ཤིན་ཏུ་སྟོབས་  
 དང་ལྷན་པས་དགེ་ཙཱ་བའི་གྱིས་གཞོན་ཏེ་རེ་ཞིག་འབྲས་བུ་མི་འབྱུང་བ་ཡིན་ལ། རྩེག་པ་ཤིན་ཏུ་  
 རྒྱུང་དུ་ལ་ཡང་འཛིགས་པར་ལྟ་ཞིང་དགེ་ཙཱ་སྟོབས་དང་ལྷན་པས་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྩེ་སྟོན་གྱི་བ་དང་  
 འཛིན་པ་སོགས་ལ་ངེས་སྟན་བཤད་པའི་ཕན་ཡོན་རྣམས་གདོན་མི་ཟ་བར་འབྱུང་སྟེ། རྩེ་སྟོན་གསུམ་  
 ལ་བཞེན་ནས་གོམས་པར་བྱས་པ་ལས་སྦྱེ་གན་འཆི་དང་བྲལ་བའི་བདུད་རྩིའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་  
 དེས་པ་བཞིན་ནོ། འོ་ན་དེ་ནི་དཔེ་དོན་མི་མཆུངས་ཏེ། རྩེ་སྟོན་གསུམ་དུ་བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་  
 བཞུན་པས་དེ་གོམས་པར་བྱ་བས་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་ཅིང་ཉོན་མོངས་ཟད་པ་ཡང་དཀའ་བ་མ་ཡིན་ལ།  
 ཐེག་ཆེན་གྱི་རྩེ་སྟོན་དུ་ཡིག་དང་དོན་ཤེས་པར་མི་རུང་བའི་གཟུངས་སྤྲགས་ལ་སོགས་པ་ཕན་ཡོན་  
 མང་པོ་ཅན་གྱིས་པ་སྤྱོད་པར་བྱེད་པ་བཞུན་པ་ནི་རིག་བྱེད་དང་འདྲའོ། །མ་བསྟོམས་པར་སྦྱོན་ཟད་  
 པ་མེད་དེ། དེའི་རྩ་བ་དང་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར། འཆོ་བ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །གསང་སྤྲགས་  
 ཀྱིས་ཀྱང་རྩེག་པ་ཟད་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྟན་གཞན་གྱིས་བརྟོན་པའི་ཕྱིར། གློ་ལ་སོགས་  
 པའི་སྟན་བཞིན་ནོ་ཞེས། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གཟུངས་སྤྲགས་ལ་སོགས་པ་ཡིག་སྤྱར་བ་ཙམ་དུ་འདོད་  
 པ་མི་འཐད་དེ། གཟུངས་སྤྲགས་ནི་བསྟོམ་པའི་རྣམ་པ་ཉིད་ཡིན་པར་སྟོ་མཐའ་ཡས་པའི་གཟུངས་

དང་། ལྷ་ཀྱལ་ཀྱུ་མཆོད་ལུས་པའི་མདོ་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ཤིག་པའི་བར་བྱེད་ལུས་  
 ཏེ། བསྐྱོམ་པའི་ནམ་པ་ཡོད་པས་དེའི་ཅ་བ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར། མི་སྤྱལ་པ་ལ་སོགས་པ་བསྐྱོམ་  
 པ་བཞིན་ནོ། །གསང་ལྷགས་ཀྱང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གསང་བ་སྟོན་པའི་སྤྱུང་པའི་  
 ཡིག་སྦྱར་བ་དོ་བས་བསྐྱོམ་པ་ལ་རབ་ཏུ་འདུག་པ་རྒྱུ་ལ་གནས་པས་ཇི་ལྟར་འདོད་པའི་དོན་གྲུབ་  
 ལུས་ཏེ། མཐུ་ཆེན་པོའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་བཞིན། རིག་ལྷགས་  
 ཀྱང་ཕྱིན་དུག་དང་བདེན་པ་བཞི་དང་བྱང་སྤྱུགས་སོ་བདུན་སོགས་སྟོན་པའི་ཡིག་དང་དོན་གྱིས་ཉོན་  
 མོངས་ཟད་པ་དང་མདོན་ཉོན་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། མ་རིག་པ་དང་བྲལ་བར་བྱེད་པ་དང་  
 རིག་པ་ཡེ་ཤེས་བསྐྱེད་པའི་ལུས་པ་དང་ལྷན་པའི་ཕྱིར། བྱམས་པ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །རིག་  
 པས་ཆོག་གང་དག་གི་དོན་ཉོན་གསལ་པར་མ་གྱུར་པ་ནི་དེ་དག་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སྐད་ཀྱིས་  
 བཟུང་པ་དང་། ལྷ་སྤྱུ་གཞི་དེ་སྤྱིན་ལ་སོགས་པའི་སྐད་ཀྱིས་བཟུང་པའི་ཕྱིར་ཡིན་ལ། ཆོས་ཉིད་  
 སྟོན་པར་མི་བྱེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་པས་དམ་ཆོག་རིག་པ་དང་གཟུངས་ཐོབ་པ་ནམས་ཀྱི་སྦྱོད་ཡུལ་ཡིན་  
 ཏེ། གསང་བ་སྐྱོ་གྲོས་ཀྱི་མདོ་ལས། གང་འདི་ན་སྤྱལ་བ་སྤུལ་དང་། ཀྱང་འབྱུང་བ་དང་། འཁོག་  
 པ་དང་། ལམ་ཞེས་བྱ་བ་ནམས་ལ་རྒྱལ་ཆེན་བཞིའི་རིས་ཀྱི་ལྷ་ནམས་ཀྱིས་ནི། ཡེ་ནེ་དང་། མེ་  
 ནེ་དང་། དམ་པོ་དང་། དེ་དམ་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པར་བཞི་དོ། །ཞེས་བྱུང་བ་བཞིན་ནོ། །  
 དེས་ན་གཟུངས་ལྷགས་སོགས་ཀྱང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མན་ངག་བཞིན་དུ་ངག་ཏུ་བཞིན་པ་དང་།  
 བསམ་པ་དང་། བསྐྱོམ་པས་ཤིག་པ་རྒྱུ་དང་བཅས་བཞི་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། ལམ་དང་ཇེས་སུ་  
 མཐུན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མདོ་སྤེལ་སོགས་པའི་གསུང་རབ་བཞིན་ནོ། །ཤིག་པ་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་  
 ཡང་ཅ་བ་ནས་འབྱེན་པ་ཡོད་དེ། ལས་ནམས་བསྐྱལ་བ་བརྒྱུར་ཡང་ནི། །རྒྱུད་མི་ཟ་བའང་། ཞེས་  
 བསྐྱལ་བ་བརྒྱུར་ཡང་དང་། འང་སྤྱུས་ཉམས་པ་ཡོད་པར་སྟོན་ཏེ། སྟོབས་བཞི་དང་ལྷན་ན་ཤིག་  
 པ་བྱས་ཤིང་བསགས་པ་ཡང་བྱེད་ཀྱིས་གཞོན་པར་མདོ་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཆོགས་དང་  
 དུས་ནི་རྟེན་གྱུར་ན། ཞེས་པ་ནི། དཔེར་ན་ས་བོན་མ་ཉམས་པ་དང་། ས་རྒྱལ་སོགས་པའི་རྒྱུན་  
 ཆོགས་པ་ལས་དུས་ཇི་ལྟར་བཞིན་དུ་སྤྱུ་གུ་འབྱུང་བ་ཡིན་གྱི། ས་བོན་ཉམས་པའམ་རྒྱུན་མ་ཆང་

ན་མི་འབྱུང་བ་ལྟར། དགེ་མི་དགའི་ལས་མཐུ་མ་ཉམས་པ་དང་པན་གནོད་ཀྱི་སེམས་ཅན་དང་ལུ་  
 དང་ལུས་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུ་ཆོགས་པ་ལས་མཐོང་ཆོས་ལ་སོགས་པ་དུས་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་བདེ་སྤྱད་  
 ལ་སོགས་པའི་འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་ཡིན་གྱི། དགེ་བ་ནི་ལོག་ལྟ་དང་ཁོང་ཁྱོས་ཉམས་པ་དང་མི་དགེ་  
 བ་ནི་སྒྲོབས་བཞིས་ཉམས་པ་འཇ་རྒྱུ་མ་ཆང་ན་བདེ་སྤྱད་ལ་སོགས་པའི་འབྲས་བུ་མི་འབྱུང་བའི་  
 ཕྱིར་དང་། གང་ཡང་ངན་འགྱུར་འགྱོ་བའི་ལས་ནམས་དེ། །འདིར་ནི་མགོ་བོ་ཆ་བ་ཅམ་དུ་འགྱུར།  
 ཞེས་པ་ལྟར། དམ་ཆོས་འཛིན་པའི་སྒྲོབས་ཀྱིས་དཔྱལ་བར་སྤྱོད་ངེས་ཀྱི་ལས་ཀྱང་ཆེ་འདིར་མགོ་  
 བོ་ཆ་བ་ཅམ་དུ་འགྱུར་བ་ལྟ་བུ་སྤྱད་བཟུལ་ཡང་ཤིན་ཏུ་རྒྱུང་དུར་འགྱུར་ཞིང་། དུས་ཀྱང་གཞན་  
 དུ་འགྱུར་ན་ཅ་བ་ནས་འབྱེན་པར་ཡང་ལེགས་པར་གྲུབ་སྟེ། ལྷིག་པའི་འབྲས་བུ་དཔྱལ་བའི་སྤྱད་  
 བཟུལ་སྤྱོད་དགོས་པ་ལས་དེ་གཏན་མ་སྤྱོད་བར་གྱུར་པས་ཤིན་ཏུ་ཅ་བ་ནས་ཕྱུང་བ་ཡང་ཡིན་ལ།  
 མགོ་བོ་ཆ་བ་ལ་སོགས་པ་ཆེ་འདི་ལ་འབྱུང་བས་འབྲས་བུ་གཏན་མེད་པར་འགྱུར་བ་ཡང་མ་ཡིན་  
 པའི་ཕྱིར། འོ་ན་གཉེན་པོས་སྤྱོད་ངེས་ཀྱི་ལྷིག་པ་ཡང་ཟད་པར་འགྱུར་ན། སྒྲོན་གྱི་ལས་ཀྱི་རྣམ་  
 པར་སྒྲིན་པ་ནི་མ་གཏོགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཅི་ཞེན། དཔྱུས་ལོང་དང་མིག་གཅིག་པ་ལ་  
 སོགས་པ་ལྟ་བུ་རྣམ་སྒྲིན་གྲུབ་པའི་གནས་སྐབས་ན་ད་ལྟར་གྱི་གཉེན་པོས་སྤྱོད་དཀའ་ལ། འབྲས་  
 བུ་མ་གྲུབ་པའི་རྒྱུའི་སྐབས་ན་བརྒྱུག་སྒྲ་བ་ལ་དགོངས་པར་བཤད་དེ། མདོར་ན་གཉེན་པོས་འདག་  
 པར་འགྱུར་མ་འགྱུར་གཉིས་གསུངས་པ་ནི་ཕྱེ་སྒྲིལ་ལྟར་མ་ངེས་པ་དང་ངེས་པའི་ལས་ཀྱི་ཁྱད་པར་  
 མ་ཡིན་གྱི། ལྷ་དང་འབྲས་བུའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ། འབྲས་བུ་གྲུབ་པའི་  
 ཆེན་མ་ངེས་པའི་ལས་ཀྱང་བརྒྱུག་དཀའ་ལ། འབྲས་བུ་མ་གྲུབ་པའི་རྒྱུའི་སྐབས་ན་ངེས་པའི་ལས་  
 ཀྱང་བརྒྱུག་སྒྲ་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་སོར་ཕྱེང་དང་མ་སྐྱེས་དག་དང་བདེ་བྱེད་ལ་སོགས་པ་བཞིན་  
 རོ། །འོ་ན་མ་སྐྱེས་དག་དང་བདེ་བྱེད་ལ་གཉེན་པོ་སྐྱེས་ཀྱང་ལྷིག་པ་མ་ཟད་པར་མནར་མེད་དུ་  
 སྐྱེས་པ་ཅི་ཞེན། དེ་ནི་ལས་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་པ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་དུ་དེར་སྐྱེ་བར་བརྟན་པ་ཡིན་  
 གྱི། ལས་རྣམས་ལྟག་མ་མ་ལུས་པར་མ་ཟད་པ་ནི་མ་ཡིན་དེ། དར་གྱི་པོ་ལོང་བདེ་བས་པ་ལས་  
 འཕར་བ་བཞིན་དུ་དེར་སྐྱེས་ཤིང་ཐར་པ་ཡིན་ལ། དཔྱལ་བའི་མེ་ལ་སོགས་པས་ཀྱང་རེག་པ་མ་

ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་སྤྲིག་པ་ཅ་བ་ནས་འབྲིན་པ་དང་། ལྷག་མ་མ་ལུས་པར་ཟད་པ་དང་། མ་  
 ལུས་པར་དག་པ་སོགས་ཡིན་ཀྱང་འབྲས་བུ་གཏན་མེད་པར་འགྱུར་མི་དགོས་ཏེ། ལམ་རིམ་ལས།  
 མ་ལུས་པར་དག་པའི་དོན་ནི་འབྲས་བུ་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་འབྲིན་པ་མ་ལུས་པར་དག་པ་ཡིན་གྱི། ལམ་  
 གྱི་རྟོགས་པ་སྦྱོར་བ་སོགས་ནི་ཆེས་རིང་དུ་འགྲོ་བ་ཡིན་པས་དང་བོ་ནས་མགོས་པ་ལ་འབད་པར་བྱའོ།  
 ཞེས་དང་། མི་དགེ་བ་འདག་པ་ལ་འང་དེའི་བྱེད་པ་གང་ཡིན་ཐམས་ཅད་འདག་མི་དགོས་པ་དང་  
 འདྲ་བར་དགེ་བ་བཅོམ་པ་ལ་འང་དེའི་བྱེད་པ་གང་ཡིན་ཐམས་ཅད་འཛོམས་མི་དགོས་སམ་སྙམ་  
 མོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་རྟོག་གི་འབར་བ་ལས་མགོ་བོ་ཆ་བ་ཅམ་གྱིས་འབྲས་  
 བུ་ཡིད་ཀྱང་ཅ་བ་ནས་ཕྱུང་བ་མི་འགལ་བ་དང་། མ་སྦྱོས་དགའི་མཆོམས་མེད་གྱི་ལས་ཀྱང་མ་  
 ལུས་པར་ཟད་པར་གསུངས་པ་དང་། རྗེ་གྲང་ཐང་བས་མ་སྦྱོས་དགའ་མཆོམས་མེད་གྱི་ལས་ཀྱི་ནམ་  
 སྒྲིན་དཔྱལ་བའི་རྒྱག་བསྐྱལ་མི་མྱོང་ཡང་འབྲས་བུ་ཅམ་མ་ལུས་པར་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཞིབ་ཆ་  
 དགོས་པར་གསུངས་པ་སོགས་ལ་དཔྱད་རྒྱུ་ཡིད་ཀྱང་མ་སྦྱོས། ཐབས་ལ་མཁས་པ་ནམས་ལ་སྤྲིག་  
 པ་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་ཡང་ཟད་པར་འགྱུར་ལ། ཐབས་ལ་མི་མཁས་པ་ནམས་ལ་སྤྲིག་པ་ཤིན་ཏུ་ཆུང་  
 ི་ཡང་ནམ་སྒྲིན་འབྲིན་པར་བྱེད་དེ། རྒྱ་ཆེན་པོའི་ནང་དུ་ཚུ་སྤང་གཅིག་སྒྲུགས་པ་ཤེས་པར་མི་  
 འགྱུར་ལ། ཁྱིམ་གང་ཆུ་ལ་ཚུ་སྤང་གཅིག་སྒྲུགས་པ་བདུང་དུ་མི་རུང་བ་དང་འདྲའོ། །རི་རྒྱུད་  
 དུ། རིང་ཆེན་ནང་དུ་ཚུ་ནི་སྤང་གཅིག་སྒྲུགས། རི་ལྷར་ཆུ་དེ་བདུང་དུ་མི་འདོད་མིན། ཁྱིམ་  
 གང་ཆུ་ལ་ཚུ་ནི་སྤང་གཅིག་སྒྲུགས། ཁྱིམ་གང་ཆུ་དེ་བདུང་དུ་འདོད་མི་འགྱུར། །དེ་བཞིན་གང་  
 གིས་བསོད་ནམས་རྒྱ་ཆེན་བསགས། མི་དེ་སྤྲིག་པའི་དུག་ནི་ཆུང་གྱུར་པས། གང་ཕྱིར་ངན་  
 འགྲོ་དག་ཏུ་འབྱིད་མི་རུས། སྦྱོང་ནས་ནི་འབྲས་བུ་གང་ཞིག་ཡིན། གང་དག་བསོད་ནམས་ཆུང་  
 ི་མ་བསགས་ཤིང་། མི་དགེ་མང་དུ་ཡང་ཡང་བསགས་པའི་མི། ཐེ་ཆོམ་མེད་པར་ཤིན་ཏུ་ཆུང་  
 བས་ཀྱང་། ཁོ་མོངས་དེ་ནི་འོག་ཏུ་འབྱིད་པར་བྱེད། ཅེས་གསུངས་སོ། །འོ་ན་སེམས་དང་  
 བོ་བསྐྱེད་པས་ཀྱང་སྤྲིག་པ་ཐམས་ཅད་ཟད་པར་བྱེད་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་སེང་ལྡང་གི་ཆལ་  
 བ་བྱུག་པ་ལ་སོགས་པའི་ལས་ཀྱི་ནམ་སྒྲིན་བསྐྱེད་པ་ཅི་ཞེ་ན། དེ་ནི་ཐབས་ལ་མཁས་པས་སེམས་

ཅན་འདུལ་བར་མཛད་པའི་ཕྱིར་བཞུགས་པ་ཡིན་གྱི། བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་མི་དགེ་བའི་ནམ་མཁུན་  
 ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་མང་འཕྱེ། སྒྲིབ་ཅེ་མོས་གཟུགས་པའི་ཆད་ཀྱིས་བཞུགས་པ་ཅམ་གྱིས་མི་དགེ་བའི་  
 ཅ་བ་དང་ལྷན་པའི་བྱང་མེས་སྐུ་ཡང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཤིང་བྱང་དུ་འདུག་པ་ནི་གནས་མ་ཡིན་ན་སྒྲིབ་མཐའ་  
 དག་ཟད་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་ལྷ་ཅི་སྒྲོས་པར་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་མདོ་ལས་གསུངས་པའི་  
 ཕྱིར། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྡེ་སྡོད་ལས་གཞན་དོན་དུ་སྒྲིག་གཅོད་སྒྲིགས་གནང་བ་ཡང་རིག་བྱེད་ལས་  
 འཆོ་བ་ཆོས་སུ་སྒྲུབ་དང་མི་འདྲ་སྟེ། གཞན་མཆོམས་མེད་ལ་སྒྲིགས་པ་བྱེད་པ་ལ་མཛོན་པར་བྱོགས་  
 པ་མཛོན་ནས། བདག་དཔུལ་བར་སྒྲེབ་ནི་སྒྲིབ། འདི་སྤྱུག་བཟུལ་བར་མ་གཏུར་ཅིག་སྒྲུམ་པའི་  
 དགེ་མེས་ཀྱིས་ཀྱན་ནས་བསྐྱང་བའི་ཕྱིར་དགེ་བ་ཡིན་ནོ། །རིན་ཆེན་ཏིག་དང་རྒྱ་བ་སྒྲིན་མ་ལ་  
 སྒྲིགས་པ་ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་མང་པོར་སྤྱིག་པ་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་ཡང་ཅ་བ་ནས་འབྲིན་པར་བཞུགས་ལ།  
 སྡེ་བ་གཞན་དག་གི་མདོ་ལས་ཀྱང་སྒྲུབ་ལྡམས་པའི་མཆོད་རྟེན་སྒྲིགས་ལ་ཕྱག་སྒྲིགས་བྱེད་ན་བདེ་  
 འགྲོ་མཐོ་རིས་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་སྒྲེབ་པར་འགྱུར་བ་ལ་སྤྱིད་པ་ཐ་མ་བ་མ་གཏོགས་  
 པ་གཞན་མཆོམས་མེད་བྱས་པ་ལ་འང་སྒྲེབ་མི་རུང་ཞེས་དམིགས་ཀྱིས་བསལ་ཞིང་པོར་བ་མེད་པར་  
 གསུངས་པ་དང་། འདུལ་བ་ལས་ཀྱང་ལྷང་བ་ཡེ་མི་འབྲིན་པ་དང་། ལྷང་བ་བྱུང་ཡང་ཆོས་བཞིན་  
 དུ་ཕྱིར་བཅོས་པའི་གང་ཟག་གཉིས་ནི་ལྷང་བ་མེད་པར་ཆེད་དུས་བྱས་པར་གསུངས་པས་སོ། །གང་  
 གཉེན་པོའི་བྱོགས་ཉེ་བ་ན་འགྲིབ་པའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་པ་དེ་ནི་གཉེན་པོ་སྒྲོབས་ལྷན་དང་འབྲད་ན་གཏན་  
 ཟད་པ་ཡང་སྤྱིད་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་གསེར་གྱི་གཡའ་ལ་སྒྲིགས་པ་བཞིན། དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་  
 སྒྲིབ་པ་ལ་སྒྲིགས་པ་ཡང་གཉེན་པོའི་བྱོགས་ཉེ་བ་ན་འགྲིབ་པའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་ནོ། །ལས་རྣམས་  
 བསྐལ་བ་བརྒྱུར་ཡང་ནི། ཞེས་སྒྲིགས་གསུངས་པ་ནི་གཉེན་པོའི་བྱོགས་བསྒྲོམ་པ་མེད་ན་དེ་ལྟར་  
 ཡིན་ལ། མྱོང་ངེས་ཀྱི་ལས་ཞེས་པ་ཡང་གཉེན་པོའི་བྱོགས་བསྒྲོམ་པ་མེད་ན་མྱོང་བར་ངེས་པའི་  
 དོན་ཡིན་ཞིང་། མ་ངེས་པའི་ལས་སུ་གསུངས་པ་ནི་གཉེན་པོ་མ་བསྒྲོམས་ཀྱང་རྣམ་སྒྲིན་མྱོང་བར་  
 མ་ངེས་པའི་དོན་ཡིན་པར་རྒྱན་སྒྲུབ་དུ་བཤད་དོ། །ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་གཞན་བཞུགས་ཀྱང་སྒྲིན་མེད་  
 དེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྡེ་སྡོད་ནི་གཞུང་དང་དོན་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་ཞེས་བཤད་པའི་

ཕྱིར་དང་། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཀྱང་འདི་ནི་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་ཡིན་འདི་ནི་མ་ཡིན་ཞེས་དབྱེ་བ་  
མ་མཛད་པས་ཁོ་བོ་ཅག་གི་ཕྱོགས་ལ་ལུང་རིགས་ཀྱི་གནོད་པ་གང་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། ཀྱི་ཀྱིའི་  
མི་ལྟས་བཞུན་པ་ན། སྤྱུ་ཐུབ་པའི་བཞུན་པ་ལ་སྡེ་བ་བཅོ་བརྒྱད་དུ་བྱེས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བཞུན་  
གྱི། ཐེག་དམན་དང་ཐེག་ཆེན་གཉིས་སུ་བྱེས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་མ་བཞུན་པ་ནི་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་  
བ་ལ་མོས་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་བསམ་པ་དང་ལྷག་པའི་བསམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྡེ་བ་བཅོ་བརྒྱད་  
དང་ཐུན་མོང་དུ་བཞུན་པའོ། ཡང་ན་ཐེག་པའི་དབྱེ་བ་ནི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་པའི་  
ཕྱིར་སྤྱུ་ཐུབ་པའི་བཞུན་པ་ལ་ཐེག་པ་ཐ་དད་དུ་བྱེས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་སྟོན་མི་དགོས་པས་ན་མ་  
བཞུན་ལ། བཞུན་པ་ཐ་དད་ཀྱི་དབྱེ་བ་ནི་སྤྱུ་ཐུབ་པ་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དེའི་བཞུན་པ་ལ་སྡེ་  
བ་བཅོ་བརྒྱད་དུ་བྱེས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བཞུན་པས་སྟོན་མེད་དོ། །ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་དང་བྱང་  
སེམས་ཀྱི་སྡེ་སྟོད་དང་སྟོ་གྲོས་མི་ཟད་པ་སོགས་ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་སྡེ་མང་པོར་ཡང་དག་པའི་ལྷ་བ་  
ལ་སོགས་པའི་འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པོ་འདི་དག་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པའི་རྒྱར་བཞུན་པ་  
ཡིན་གྱི་ལམ་གཞན་བཞུན་པ་མེད་ལ། གང་ག་སོགས་ཚུ་བོ་བཞི་ལ་བྱས་བྱས་པ་དང་། འཐུང་བ་  
དང་། ཞུགས་ནས་གནས་པས་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་རྒྱར་འགྱུར་བ་ནི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་ལྷ་རྒྱལ་མ་  
དྲིས་པའི་སྟོན་ལམ་གྱི་མཐུས་ཡིན་གྱི། བྱས་བྱས་པས་འདག་གྲོལ་ཐོབ་པར་འདོད་པ་མ་ཡིན་ཞིང་།  
སྤྱུང་གནས་ལ་སོགས་ལ་ཡང་ལུས་ལ་སོགས་པ་སྤྱངས་ནས་རིག་སྤྲུགས་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་གསུངས་  
ཀྱི། སྤྲུ་སྤྲུགས་གཅེར་བུ་བ་ལྟར་དཀའ་ཐུབ་ཅམ་གྱིས་གྲོལ་བར་འདོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

༼༡༽དབྱུ་མ་རྒྱན་རང་འགྲེལ་ལས། རང་གི་སྡེ་བ་གང་དག་ཆོས་ཐམས་ཅད་དངོས་པོ་མེད་  
པ་ལ་སོགས་པའི་མདོའི་ཆོག་འཆད་པ་ན་སྤྲད་པ་དང་རྩུང་བའི་དོན་ལ་སོགས་པ་འཆད་དེ། དངོས་  
པོ་རྣམས་ངན་པ་ཡིན་པས་དངོས་པོ་མེད་པ་སྟེ། དབྱས་དང་ད་ལྟར་གྱི་གནས་སྐབས་ན་མི་བདུན་  
པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ན་དངོས་པོ་དག་ནི་དངོས་པོ་མེད་པ་མང་བས་དངོས་པོ་མེད་པ་སྟེ། སྟོན་  
དང་ཕྱི་མའི་མཐར་མ་སྟེས་པ་དང་འདས་པར་རང་བཞིན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཤད་པ་འདི་ཡང་  
གལ་ཏེ་སྤར་དབྱུད་པར་བྱས་པའི་སྤངས་པས་གཞན་གྱི་དབང་ཡང་དག་པར་ཡོད་པར་གྲུབ་ན་ནི་

ཁོ་པོའི་སེམས་རངས་པར་འགྱུར་རོ། །གཞན་དུ་ནི་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྒྲིལ་བ་དང་གནས་མ་བུའི་ཚུལ་གྱི་རྗེས་  
 སུ་འབྲངས་ནས། འདི་ནི་ལྟར་གངས་ཅན་ལ་སོགས་པའི་ལུགས་ཀྱི་དངོས་པོ་དགག་པ་ཡིན་ནི་ཞེས་  
 འདི་བཤད་མི་རྒྱས་པ་ཅི་ཡོད། ཡང་ན་བཤད་པ་འདི་ནི་འདུལ་བའི་སྐྱེ་བོ་སྒྲོ་མི་ཞིབ་པའི་སྒྲག་པ་  
 བསལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དག་ཏུ་ཟད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མི་སེམས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི།  
 རང་གི་སྤྱི་བ་བཙུན་པ་དག་སྤངས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་སྤྱི་བ་དག་ན་རེ། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོར་ཆོས་ཐམས་  
 ཅད་དངོས་པོ་མེད་པ་སོགས་སུ་གསུངས་པའི་དགག་སྒྲུ་ནི། ཡོད་པ་དག་ནི་འགོག་པ་དང་། ཞེས་  
 སོགས་དགག་སྒྲུ་བདུན་ལས་སྟངས་པའི་དགག་སྒྲུ་ལ་བྱེད་དེ། བྱ་ངན་པ་ལ་བྱ་མེད་ཅེས་པ་བཞིན་དུ་  
 འདུས་བྱས་ནམས་དངོས་པོ་ངན་པ་ཡིན་པས་དངོས་པོ་མེད་ཅེས་བཤད་དེ། དེ་འདས་མ་འོངས་  
 ཀྱི་དབུས་དང་ད་ལྟར་གྱི་གནས་སྐབས་ན་མི་བདུན་པ་སྟེ་མི་དྲག་པ་ཡིན་པས་ངན་པའི་དོན་བཤད་  
 དུ་རུང་བའི་ཕྱིར། གཞུང་དུ་མི་བདེན་ཞེས་བྱུང་ཡང་དཔེ་མ་དག་གམ་སྟུང་སོ། །ཡང་ན་དེ་ཉིད་  
 བའི་དགག་སྒྲུ་ལ་བྱེད་དེ། དངོས་པོ་ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་དུས་གཉིས་ལས་མེད་པའི་དུས་མང་བ་  
 དང་ཡོད་པའི་དུས་ཉིད་བས་དངོས་པོ་མེད་ཅེས་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྤར་མ་སྒྲེས་པ་དང་ཕྱིས་  
 དེ་མ་ཐག་ཏུ་འདས་པ་སྟེ་དགག་པས་དངོས་པོ་ཡོད་པའི་དུས་ཉིད་བས་ན་དེ་ལ་ཉིད་པའི་དོན་བཤད་  
 དུ་རུང་བའི་ཕྱིར། མོར་ཉིད་བ་ལ་མོར་མེད་ཅེས་པ་བཞིན་ནོ། །གཞུང་དུ་འདས་པར་ཞེས་བྱུང་  
 ཡང་འདས་པས་ཞེས་བཤད་ན་དཔེ་དག་པར་འགྱུར་རམ་དཔུད་པར་བྱའོ། །བཤད་ཚུལ་འདི་ཡང་  
 སྤར་དབུམ་བས་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པར་མ་གྲུབ་ཅེས་རིགས་པས་དཔུད་པར་བྱས་པའི་དོན་སྤངས་  
 པ་སྟེ་བཀག་ནས་གཞན་དབང་གི་དངོས་པོ་ནམས་བདེན་པར་ཡོད་པར་རིགས་པས་ལེགས་པར་གྲུབ་  
 ན་ནི་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོའི་དགོངས་པ་ལེན་ཚུལ་འདི་ལ་ཞིབ་འཛོལ་ཁོ་པོའི་སེམས་རངས་པ་སྟེ་དགའ་  
 བར་འགྱུར་གྱི། གཞན་དུ་ན་སྟེ་དེ་ལྟར་སྒྲུབ་མི་བྱུང་གང་དངོས་སྒྲུབ་པའི་གྲུབ་མཐའ་ལ་ཞེན་པའི་  
 དབང་གིས་དེ་ལྟར་བཤད་ན་བྱེ་སྒྲིལ་དང་གནས་མ་བུ་ལྟར་དངོས་པོ་མེད་ཅེས་པ་ནི་གངས་ཅན་ལ་སོགས་  
 པའི་མུ་སྟེགས་པས་སྒྲོ་བཏགས་པའི་དྲག་པའི་དངོས་པོ་དགག་པ་ཡིན་ཞེས་བཤད་མི་རྒྱས་པའི་རྒྱ་  
 མཆན་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་ཅི་ཡང་མེད་པས་བཤད་ཚུལ་གཞན་ཞིག་བྱས་པའི་དགོས་པ་མེད་དོ། །ཡང་



ན་བཤད་ཚུལ་འདི་ནི་གདུལ་བྱ་སྒོ་དམན་པའི་སྐྱག་པ་བསལ་ཏེ་གཟུགས་མེད་སྐྱ་མེད་ཅེས་སོགས་  
 གྱི་མདོ་མི་དྲག་པའི་གདམས་ངག་ཏུ་བྱེད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་འདི་ལྟར་བཤད་དུ་རུང་བ་ཡིན་གྱི།  
 མདོའི་དགོངས་དོན་ནི་བཤད་ཚུལ་དེ་དག་ཏུ་ཟད་དོ་ཞེས་མི་སེམས་སོ། །ཞེས་པའོ། །

༼ཐེ་ཐེག་ཆེན་པཀར་ཁས་ལེན་པའི་བྱེ་སྐྱ་ཡོད་པར་ངོ་པོའི་གདམས་ཀྱིས་ཤེས་ཚུལ་ནི། བྱོད་  
 མི་སྡེ་བ་བཅོ་བརྒྱད་གྱི། །ཀྱན་གྱི་སྐྱེ་ལ་བཞུགས་པས་ན། །ཐམས་ཅད་གྱིས་ནི་ལུང་ཡང་ལེན། །ཞེས་  
 པ་ལྟར་སྡེ་བ་ཐམས་ཅད་གྱིས་ཤྱོགས་རིས་མེད་པར་གཙུག་གི་རྒྱན་དུ་འཛིན་པར་གསུངས་པས་ཤེས་  
 པར་བྱ་སྟེ། དེ་དག་ཐེག་ཆེན་ལ་སྣང་བ་ཞིག་ཡིན་ན་སྐྱེར་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་དང་ཁྱད་པར་དུ་དོ་ཐེག་  
 པ་ལ་ཡུན་རིང་དུ་སྐྱུངས་པའི་ཚོད་མེད་གྱི་ཐེག་ཆེན་པོ་ངོ་ཐེག་ལྟ་བུ་གཙུག་གི་རྒྱན་དུ་འཛིན་པར་  
 མི་རུང་བའི་ཕྱིར།

༼དེ་ཀྱང་སྒྲ་མར། ཆོས་ལ་ཁོང་སྤྱོད་བདག་ལྟ་དང་། ཞེས་སོགས་གྱི་འགྲེལ་བར། མདོར་  
 བརྒྱུས་ན་སེམས་ཅན་གྱི་ཆོགས་ན་སེམས་ཅན་གྱི་རྣམ་པ་འདི་གསུམ་ཡོད་དེ། སྤྱིད་པ་འདོད་པ་དང་།  
 སྤྱིད་པ་དང་འབྲལ་བར་འདོད་པ་དང་། དེ་གཉིས་ཀ་མཛོན་པར་མི་འདོད་པའོ། །དེ་ལ་སྤྱིད་པ་  
 འདོད་པ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་རིག་པར་བྱ་སྟེ། ཐར་པའི་ལམ་དང་ཞེ་འགྲས་པ་ཡོངས་སུ་སྐྱ་ངན་  
 ལས་མི་འདའ་བའི་རིགས་ཅན་གྱི་སེམས་ཅན་འཁོར་བ་ཉིད་འདོད་གྱི། སྐྱ་ངན་འདས་པ་ཉིད་མ་  
 ཡིན་པ་གང་དག་ཡིན་པ་དང་། དེར་ངེས་པར་སྐྱུང་བ་ཆོས་འདི་བ་ཉིད་དེ་དག་ལས་ཁ་ཅིག་ཐེག་  
 པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ལ་སྣང་བ་སྟེ། གང་གི་དབང་དུ་མཛད་ནས། བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱིས་ང་ནི་དེ་  
 དག་གི་སྟོན་པ་མ་ཡིན་ལ། དེ་དག་ཀྱང་ངའི་ཉན་ཐོས་མ་ཡིན་ནོ། །འུ་རིའི་བྱ་དེ་དག་ནི་མུན་པ་  
 བས་ཀྱང་ཆེས་མུན་པ་ཆེན་པོར་འགྲོ་བ་མུན་པ་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པོའི་ཞེས་ང་སྤྱོད། །ཞེས་གསུངས་  
 པའོ། །དེ་ལ་སྤྱིད་པ་དང་བྲལ་བར་འདོད་པ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། ཐབས་མ་ཡིན་པ་ལ་ཞུགས་པ་  
 དང་། ཐབས་ལ་ཞུགས་པའོ། །དེ་ལ་ཐབས་མ་ཡིན་པ་ལ་ཞུགས་པ་ཡང་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། འདི་  
 ལས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་གྱུར་པ་ཅ་ར་ཀ་དང་། ཀྱན་ཏུ་རྒྱུད་དང་། གཅེར་བུ་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པ་དུ་མའི་  
 སྐྱ་སྟེགས་པ་མང་བོ་དང་། དེ་དང་མཐུན་པར་སྤྱོད་པ་ཆོས་འདི་བ་ཉིད་དད་པ་ཡོད་ཀྱང་། ངེས་

པར་གཟུང་དགའ་བའི་ལྷ་བ་འཛིན་པ་སྟེ། དེ་དག་ཀྱང་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྷ་སྟེ། རྟོན་དམ་པ་ལ་  
 མི་མོས་པ་གང་ཟག་ཏུ་ལྷ་བ་སྟེ། གང་ལ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་སྟོང་བཞིན་ལ་མོས་པ་མེད་པ་ནི་  
 ལྷ་སྟེགས་པ་དག་དང་བྱད་པར་མེད་པ་ཡིན་ནི་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་ཅན་  
 སྟོང་བཞིན་དུ་ལྷ་བ་གང་དག་དེའི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒྲིལ་ཡང་སྟོང་བཞིན་དུ་ལྷ་བར་འགྱུར་བ་གང་  
 གི་དབང་དུ་མཛད་ནས། འོད་སྤང་གང་ཟག་ཏུ་ལྷ་བ་རི་རབ་ཅམ་ནི་སྤྱི། མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་  
 ཅན་སྟོང་བཞིན་དུ་ལྷ་བ་ནི་དེ་ལྷ་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། རྟེ་ལ་ཐབས་ལ་ཞུགས་  
 པ་ལ་ཡང་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་དང་མཐུན་པ་ཡང་དག་པར་ངེས་པ་ཞིན་དུ་ཞུགས་  
 པ་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ་དང་མཐུན་པའོ། རྟེ་གཉིས་ཀ་མངོན་པར་མི་འདོད་པ་ནི།  
 ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཡང་དག་པར་གནས་པ་མཆོག་ཏུ་དབང་བོ་རྟོན་པའི་སེམས་ཅན་ཏེ། གང་དག་  
 འདོད་ཆེན་པོ་བཞིན་དུ་འཁོར་བ་ཡང་མི་འདོད་ཅིང་། ལྷ་སྟེགས་པ་ལ་སྟེགས་པ་ལྟར་ཐབས་མ་  
 ཡིན་པ་ལ་ཞུགས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ལ། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ལྟར་ཐབས་དང་ལྡན་པར་  
 རྟོགས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། འོན་ཀྱང་འཁོར་བ་དང་ལྷ་ངན་ལས་འདས་པ་མཉམ་པ་ཞིན་ཐོབ་པའི་  
 ལམ་དུ་ཞུགས་པ་སྟེ། དེ་དག་མི་གནས་པའི་ལྷ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་བརྟེན་པའི་བསམ་པ་ཅན་ནི་  
 བར་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའི་འཁོར་བ་ལ་བརྟེན་པའི་སྦྱོར་བ་ཅན་སྟིང་རྗེ་དང་ལྷག་པའི་བསམ་པ་བརྟན་  
 པ་རབ་ཏུ་གནས་པ་རྩ་བ་ཡོངས་སུ་དག་པར་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། རྟེ་ལ་སེམས་ཅན་གང་དག་སྟོན་པ་  
 འདོད་པའི་འདོད་ཆེན་པོ་དང་། དེར་ངེས་པར་ལྷུང་བའི་ཆོས་འདི་བཞིན་དེ། དེ་གཉིས་ནི་ལོག་  
 པ་ཞིན་དུ་ངེས་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་ཡུང་བོ་ཞེས་བྱའོ། གང་དག་སྟོན་པ་དང་བྲལ་བར་འདོད་ཀྱང་  
 ཐབས་མ་ཡིན་པ་ལ་ཞུགས་པ་དེ་དག་ནི་མ་ངེས་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་ཡུང་བོ་ཞེས་བྱའོ། གང་དག་  
 སྟོན་པ་དང་བྲལ་བར་འདོད་པ་ཐབས་ལ་ཞུགས་པ་དང་། དེ་གཉིས་ཀ་མངོན་པར་མི་འདོད་པ་མཉམ་  
 པ་ཞིན་ཐོབ་པའི་ལམ་དུ་ཞུགས་པ་དེ་དག་ནི་ཡང་དག་པ་ཞིན་དུ་ངེས་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་ཡུང་བོ་ཞེས་  
 བྱའོ་ཞེས་བྱུང་ངོ་། འདིར་བྲངས་པ་ལས། ཉེས་པར་བཟུང་བ་འཛིན་པ་སྟེ། ཞེས་པ་ནི་ཡིག་  
 རྟོན་ཏེ། གཞུང་དུ་ངེས་པར་གཟུང་དགའ་བའི་ལྷ་བ་འཛིན་པ་སྟེ། ཞེས་བྱུང་ཞིང་། དེ་ནི་ལྷ་བ་

ལོག་པར་ཁྱགས་པས་རྗེས་སུ་གཟུང་དཀའ་བའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཟུང་འདིར་སེམས་ཅན་ལ་  
 ཅ་བའི་དབྱེ་བ་གསུམ་དང་། ཡན་ལག་གི་དབྱེ་བ་བརྒྱད་ཡོད་པར་གསུངས་ཤིང་། དེ་དག་ཀྱང་  
 སེམས་ཅན་གྱི་ཡུང་བོ་གསུམ་དུ་བསྐྱས་པར་གསུངས་སོ། །འདིར་བཤད་པའི་ཡུང་བོ་གསུམ་ནི།  
 མཛོད་ལས། འཕགས་དང་མཆམས་མེད་བྱེད་པ་དག །ཡང་དག་ལོག་པ་ཉིད་དུ་ངེས། །ཞེས་པ་  
 དང་མི་འདྲ་ལ། བདེ་བ་ཅན་དུ་ཡང་དག་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་སྐྱེ་བར་ཁྱེད་བཀོད་  
 གྱི་མདོ་སྐགས་ལས་གསུངས་པ་ཡང་འདིར་བཤད་པའི་ཡང་དག་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པའི་སེམས་ཅན་ལ་  
 བྱེད་དེ། མཛོད་ནས་བཤད་པའི་དེ་ལ་བྱེད་ན་རང་རེའི་ཡིག་ཆར་བདེ་བ་ཅན་དུ་སྐྱེས་པའི་སྐྱོ་  
 སྐྱོ་བོ་ཡོད་པར་གསུངས་པ་འགྲིག་དཀའ་བར་འགྱུར་བས་སྐྱོ་སྐྱོ་སྐྱོ། འོན་ཀྱང་གཟུང་མང་བསྐྱར་  
 ནས་དབྱེད་དགོས་པ་ཞིག་ཏུ་སྒྲུང་རོ། །

༼ན༽སྒྲིབ་དཔོན་བྱང་ཆུབ་བཟང་བོས། འདི་ནི་སྒྲིབ་དུག་པ་དང་། འཕགས་པ་བཟང་བོ་སྒྲིབ་  
 པ་ལ་སྐགས་པའི་མདོ་སྐྱེ་ནམས་སྐྱེ་ཁྱེ་ལྟ་བུར་ཁས་ལེན་ཅིང་མདོ་སྐྱེ་དེ་དག་གི་རྗེས་སུ་འདུག་པས་  
 ན་མདོ་སྐྱེ་བ་སྐྱེ། ཞེས་དང་། འདི་ལྟར་དག་པ་ཡང་དག་པར་རྒྱུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྒྲིབ་དང་  
 སྒྲིབ་ལམ་གྱི་མུ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཉན་ཐོས་ཡིན་པས་ལོ་བརྒྱད་ཁྱིམ་སྒྲར་ཡུང་བའི་ཕྱིར་མཁས་  
 པོ། །བྱེ་བྲག་ཏུ་སྐྱེ་བ་དག་ནི་ཞི་བའི་དབྱིངས་དེར་བསྐྱལ་བ་གངས་མེད་པ་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་བརྒྱ་  
 བྲག་དུ་མར་འདའ་བར་བྱེད་དེ། ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ལུས་ཐོབ་ནས། །བསྐྱལ་བའི་བར་དུ་དེ་མི་སྟངས།  
 ཅེས་གསུངས་པས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་འདི་དག་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བཞེས་ཀྱང་བཛོད་དེ། ལུང་དང་  
 ཉིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དག་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བཤད་པ་ནི་དབྱེད་གཞི་ཆེ་སྟེ། མདོ་སྐྱེ་བ་ནི་  
 བྱེ་སྐྱེས་མཛོད་པ་སྐྱེ་བདུན་བཀར་ཁས་སྒྲུངས་ནས་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར་མདོ་དངོས་  
 གནས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་ཉན་ཐོས་སྐྱེ་བ་ཡིན་པས་མདོ་སྐྱེ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་གྱི། སྒྲིབ་དུག་པ་  
 དང་བཟང་བོ་སྒྲིབ་པ་སྐགས་ཐེག་ཆེན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྐྱེ་སྐྱེད་ནམས་སྐྱེ་ཁྱེ་བཞེན་པར་ཁས་  
 ལེན་པའི་ཉན་ཐོས་སྐྱེ་བ་འཛིན་དཀའ་བའི་ཕྱིར་དང་། བྱེ་མདོ་གཉིས་ཀ་ལྟག་མེད་དབྱིངས་སུ་ཁྱགས་  
 པའི་དགྲ་བཅོམ་པར་བཤད་པ་ནི་དགོངས་པ་འཆོལ་དགོས་པ་ཡིན་གྱི་སྐྱེ་ཁྱེ་བཞེན་པར་ཁས་ལེན་

དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། གྲུབ་མཐའ་གོང་མས་དེ་གཉིས་ལ་དག་བཅོམ་པ་ལྟ་ཞིག་འཕགས་པའང་  
མེད་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བཤད་ཚུལ་འདི་དང་། རྗེ་བཙུན་མི་ཏི་བས་ཤེས་པ་ཉན་ཐོས་  
དང་མདོ་སྡེ་བཞེག་ཆེན་པར་བཤད་པ་གཉིས་ལ་བོད་སྟོན་སྡེ་ཕྱི་མང་བོད་དང་བྱུང་པར་སྒྲག་ལོས་དགག་  
པ་བྱས་པ་ལ་མདོ་སྡེ་བའི་གྲུབ་མཐའ་ཟུར་བུ་མཛད་པའང་དབྱེད་དགོས་སོ། །

༼པ་༽ཡུང་བོ་ལ་སོགས་ཤེ་བྲག་གིས། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཆོག་དོན་ནི་སྤར་བཤད་ཟེན་ལ། དོན་  
དེ་ཉིད་ཤེར་མདོའི་དགོངས་གཞིར་མདོ་སེམས་ཐུན་མོང་དུ་འདོད་མི་འདོད་སོགས་ལ་བཤད་ཚུལ་  
མང་བོ་ཡོད་པ་ན་མས་སེམས་ཅམ་པའི་སྒྲུབ་སྤྱུ་འཆད་དོ། །

༼པ་༽ཡེ་ཤེས་སྤྱིང་བོའི་ཀུན་ལས་བརྟུས་པའི་འགྲེལ་བ་ལས། དུས་གསུམ་རྗེས་ཀྱི་ཤེ་བྲག་ཏུ་  
ཡོད་པར་སྒྲུབ་པའམ། ཞེས་སོགས་བྱུང་། དེའི་དོན་ནི། དུས་གསུམ་ནི་རང་ཉིད་གཞི་གང་ལ་འཛིག་  
པའི་རྗེས་གྲུབ་ཀྱི་དངོས་པོ་དེའི་ཤེ་བྲག་ཡིན་པར་འདོད་པའི་དོན་ཏེ། དཔེར་ན་ཐུག་ལ་དབྱེན་རང་  
ཡིན་པར་གྱུར་པའི་དུས་གསུམ་ཡོད་ཅིང་། ཐུག་ནི་སྤྱི་དང་དེར་གྱུར་པའི་དུས་གསུམ་ནི་དེའི་ཤེ་  
བྲག་ཡིན་པ་ལྟ་བུའོ། །ཀྱུ་གཞུང་འགའ་ཞིག་གི་བཤད་ཚུལ་ལྟར་ན། ཆོས་གང་ཡིན་ཡང་རང་  
གི་ངོ་བོ་ཟུར་དུ་གཟུང་དུ་ཡོད་པ་ཞིག་དགོས་ཀྱི། ཆོས་གཞན་གྱི་ཆ་ལ་བརྟགས་ཅམ་གྱི་དོན་འཛིག་  
མི་ཤེས་པས་ཆོས་ན་མས་ཡོད་པར་འཛིག་ལུགས་ནི་སྤྱེས་ཤེས་ཤེ་བྲག་པའི་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྗེས་  
དང་མཐུན་ཤས་ཆེ་བས་ཤེ་བྲག་ཏུ་སྒྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་བར་བཤད་ཀྱང་རུང་བ་ལྟ་བུར་སྤྱང་ངོ་། །

༼པ་༽ཤེ་བྲག་བཤད་མཆོ་ཞེས་པ་ནི་དོན་དཔེའི་གཟུགས་སྤྱུ་བཀོད་པའི་སྟན་ངག་གི་གཟུགས་ཅན་  
གྱི་ཀྱན་ཡིན་གྱི། ཀྱུ་མཆོ་ཞེས་པ་མིང་གི་ཟུར་གཅིག་མ་ཡིན་པར་མཁས་པ་ཁ་ཅིག་བཤད་དོ། །

༼པ་༽ཤར་དང་རྒྱབ་དང་གངས་རིར་གནས། །འཛིག་རྟེན་འདས་པར་སྒྲུབ་པའི་སྤེ། །བརྟགས་  
པར་སྒྲུབ་པའི་སྤེ་བ་དང་། །ལྗེ་ཆན་དགེ་འདུན་པ་ལ་ཆེན་པ། །གཞི་ཀུན་པ་དང་འོད་སྤང་སྤེ། །ས་  
སྟོན་སྤེ་དང་ཆོས་སྤང་སྤེ། །མང་ཐོས་གོས་དམར་སྟོབ་མ་དང་། །ནམ་པར་ཤེ་སྤེ་བའི་སྤེ། །ཐམས་  
ཅད་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པ་ཡིན། །ཀྱུ་ཤེད་ཆལ་གནས་འཛིགས་མེད་གནས། །གཙུག་ལག་ཁང་ཆེན་  
གནས་བརྟན་པ། །ས་སྟོགས་རིས་དང་སྤང་བ་བ། །གནས་མ་བྱ་ཡི་སྤེ་ན་མས་ནི། །ཀུན་གྱིས་

བཀྲར་བ་ནམ་པ་གསུམ། །ཡུལ་དོན་སྒྲོབ་དཔོན་ཕྱེ་བྲག་གིས། །ཐ་དད་ནམ་པ་བཙུག་བཟུངས། །  
 ཞེས་དུལ་ལྷས་མཛད་པའི་སྡེ་བ་ཐ་དད་པ་བསྐྱས་པ་ལས་བྱུང་ཞིང་། འདི་ནི་བཙུན་པ་དབྱིག་བཤེས་  
 གྱིས་མཛད་པའི་གཞུང་ལུགས་ཐ་དད་པ་རིམ་པར་བཏགས་པའི་འཁོར་ལོ་ཞེས་བྱ་བ་ལས་བསྐྱས་པ་  
 ཡིན་པས་ཁྲུངས་བཟང་བར་བཤད་དོ། །ལོ་ངོ་མཁན་པོའི་ལུགས་ནི། འོད་སྤང་ས་སྤང་ཆོས་སྤང་  
 དང་། །གཞི་ཀུན་པ་སྡེ་ཡོད་སྡེ་བཞི། །ཤར་རྒྱབ་གངས་རི་ནམ་ཕྱེ་སྡེ། །བཏགས་སྡེ་འདས་སྡེ་  
 སལ་ཆེན་དུག །གོས་དམར་སྤང་བ་གནས་མའི་བྱ། །མང་ཐོས་ཀྱར་ཀྱལ་མང་བཀྲར་ལ། །རྒྱལ་  
 ཕྱེད་ཆལ་དང་འཛིགས་མེད་རི། །གཙུག་ལག་ཁང་གནས་གནས་བཞུན་གསུམ། །ཞེས་གཟུང་  
 རོ། །དུལ་ལྷ་དང་ལོ་ངོ་མཁན་པོའི་ལུགས་གཉིས་ནི་རྩ་བའི་སྡེ་བ་བཞི་ལས་བཙུག་དུ་གྲེས་ཚུལ་  
 ཡིན་ལ། རྩ་བའི་སྡེ་བ་གཅིག་ལས་བཙུག་དུ་གྲེས་ཚུལ་ནི་སྡེ་བའི་སྡེ་བ་གཅིག་ཕྱེད་པ་ལས་  
 དུས་ཕྱིས་སྐད་འདོན་ཚུལ་མི་འདྲ་བའི་དབང་གིས་གཞན་ནམས་གྲེས་པར་སྒྲོབ་དཔོན་གྲུ་འོད་གྱིས་  
 བཤད་དོ། །རྩ་བའི་སྡེ་བ་གཉིས་ལས་བཙུག་དུ་གྲེས་ཚུལ་ལ་བཤད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་གཉིས་ལས་  
 དང་བོ་གྲེས་པའི་དུས་ནི་དཔེ་འགའ་ཞིག་ལས་རྒྱལ་བ་འདས་ནས་ལོ་དུག་བཟུང་དང་། ལ་ལར་ལོ་  
 བཟུང་དང་དུག་རུ་དང་། །ཁ་ཅིག་ལས་ལོ་བཟུང་དང་བཟུང་དུག་ན་གྲེས་པར་གསུངས་པའི་ཐ་མ་དག་  
 པར་བཤད་དོ། །སལ་ཆེན་ཐ་སྐད་གཅིག་པ་དང་། །འདས་སྡེ་མང་ཐོས་བཏགས་སྡེ་དང་། །མཆོད་  
 རྟེན་ཤར་རི་རྒྱབ་རི་བ། བཟུང་པོ་སལ་ཆེན་སྡེ་བ་ཡིན། །གངས་རི་ཡོད་སྡེ་གནས་མའི་བྱ། །ཆོས་  
 མཆོག་མང་སྟོན་བཟང་པོའི་ལམ། །ཆོས་སྤྱོད་འོད་སྤང་ཀུན་གྱིས་བཀྲར། །སྒྲ་མ་བ་སྡེ་གནས་  
 བཞུན་བཟུ། །ཞེས་གཟུང་རོ། །བཤད་ཚུལ་གཉིས་པའི་སྐབས་སུ་གཞི་ལྷས་དགེ་འདུན་གྱི་དབྱེན་  
 བསྐྱེད་པར་གསུངས་པའི་གཞི་ལྷ་ནི། རྟོག་གེ་འབར་བ་ལས། གཞན་ལ་ལན་གདབ་པ་དང་། མི་  
 ཤེས་པ་དང་། ཡིད་གཉིས་དང་། ཡོངས་སུ་བཞུག་པ་དང་། བདག་ཉིད་གསོ་བར་ཕྱེད་པ་ནི་ལམ་  
 ཡིན་ཏེ། འདི་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ཡིན་ཞེས་ཟེར་རོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། གཞུང་ལུགས་  
 ཀྱི་ཕྱེ་བྲག་བཀོད་པའི་འཁོར་ལོ་ལས། གཞན་གྱིས་ཉེ་བར་བསྐྱབ་པ་དང་། མི་ཤེས་པ་དང་། སྤྲོ་  
 ཉི་དང་། གཞན་གྱིས་ནམ་པར་དཔྱེད་པ་དང་། ལམ་སྐྱེ་འབྱེན་པ་དང་བཅས་པ་འདི་ནི་སངས་

ཀྲུམ་གྱི་བཟླ་ན་པ་ཡིན་ནི་ཞེས་གནས་པ་རྗེས་སུ་བཤེད་ཅིང་། ཞེས་བྱུང་ངོ་། །ཕལ་ཆེན་ཐ་སྙད་  
བལང་གནས། །མང་ཐོས་བཏགས་སྒྲུབ་མཆོད་རྟེན་པ། །དུག་ནི་ཕལ་ཆེན་སྡེ་བར་བཤད། །གངས་  
རི་ཡོད་སྒྲུབ་རྣམ་ཕྱེ་སྒྲུབ། །མང་སྟོན་ཆོས་སྒྲུབ་གོས་དམར་བ། །འོད་སྒྲུང་འཕོ་བ་གནས་མའི་བྱ།  
ཆོས་མཆོག་ལམ་བཟང་མང་བཀྲར་བ། །བརྒྱ་གཉིས་གནས་བཟླ་སྡེ་བར་གསུངས། །ཞེས་གཟུང་  
ངོ་། །རྩ་བའི་སྡེ་བ་གསུམ་ལས་བཙོ་བརྒྱད་དུ་ཕྱེ་བའི་དུས་སོགས་ནི་གཉིས་ལས་བཙོ་བརྒྱད་དུ་ཕྱེ་  
བའི་བཤད་ཚུལ་དང་པོ་དང་འབྲེལ་བ། གངས་འབྲེལ་ཚུལ་ནི། ཐམས་ཅད་ཡོད་སྒྲུབ་མའི་སྡེ་བ།  
མང་བཀྲར་ཆོས་མཆོག་བཟང་པོའི་ལམ། །ཁྲོད་ཁྲོད་དུག་པ་ཞེས་བྱ་བ། །གནས་བཟླ་སྡེ་བ་  
རྣམ་པ་དུག །ཕལ་ཆེན་ཤར་རི་རྒྱབ་རི་བ། རྒྱལ་རི་གངས་རི་མཆོད་རྟེན་པ། །དོན་གྲུབ་པ་དང་  
བལང་གནས། །བརྒྱད་པོ་ཕལ་ཆེན་སྡེ་བ་ཡིན། །ས་སྟོན་འོད་སྒྲུང་ཆོས་སྒྲུབ་པ། །གོས་དམར་  
བ་སྡེ་རྣམ་པ་བཞི། །རྣམ་ཕྱེ་སྒྲུབ་པའི་སྡེ་བ་སྡེ། །གསུམ་ལས་བཙོ་བརྒྱད་ཀྱིས་པའི་ལུགས། །ཞེས་  
གཟུང་ངོ་། །

།རྩ་བའི་རྟོག་གེ་འབར་བར་རབ་བྱུང་གིས་བྱུང་སེམས་ལ་ཕྱག་བྱ་བའི་ཤེས་བྱེད་དུ་ཕལ་ཆེན་སྡེ་  
བའི་ནང་ཆོན་དོན་གྲུབ་པ་དང་། ཤར་རི་བ་དང་། རྒྱབ་རི་བ་དང་། བཟང་པོའི་ལམ་པ་དང་།  
གངས་རི་བ་སོགས་ཀྱི་ལུང་གིས་གྲུབ་པའི་རྗེས་སུ་དེའི་དོན་བསྟར། འཛིག་རྟེན་འདས་པ་ཞི་བ་དང་།  
ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པར་སྒྲུབ་བ་དང་། དོན་གྲུབ་པ་དང་། ཤར་རི་བ་དང་།  
རྒྱབ་རི་བ་དང་། བཟང་པོའི་ལམ་པ་དང་། གངས་རི་བ་སྡེ་ཕལ་ཆེན་པ་དུག་དུ་བཤད་པ་ནི་དུལ་  
ལྟ་དང་རྟོག་གེ་འབར་བའི་བཤད་ཚུལ་གསུམ་གང་དང་ཡང་མི་མཐུན་པས་བཤད་ཚུལ་གཞན་མེད་  
ཟེར་མི་རུང་བར་གསུངས་ཤིང་། གཞུང་ལུགས་ཀྱི་ཕྱེ་བྲག་བཀོད་པའི་འཁོར་ལོ་ལས་ཀྱང་དེ་དག་  
གང་དང་ཡང་མི་མཐུན་པའི་བཤད་ཚུལ་གཞན་ཞིག་བྱུང་ཡང་མང་དོགས་ནས་མ་བྲིས་ལ། གཞུང་  
འདི་བཟླ་ན་འགྱུར་གྱི་དཀར་ཆག་དུ་མར་བཅུན་པ་དབྱིག་གི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་མཛད་པར་གསུངས་  
ལ། དུལ་ལྟའི་སྡེ་བ་ཐ་དད་པ་བསྟུས་པའང་བཅུན་པ་དབྱིག་བཤེས་ཀྱིས་མཛད་པའི་གཞུང་ཐ་དད་  
པ་རིམ་པར་བཞག་པའི་འཁོར་ལོ་ཞེས་བྱ་བ་ལས་བསྟུས་པར་ཁོ་རང་ལས་གསུངས་ཀྱང་གཞུང་འདི་

དང་མི་མཐུན་པས་དབྱིག་བཤེས་ཀྱི་བཤད་ཚུལ་ལ་ཡང་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་ཡོད་དམ་དཔུང་པར་བྱའོ།  
 མཁས་པ་ཁ་ཅིག་ རྟོག་གེ་འབར་བར་སྡེ་བ་སོ་སོའི་མིང་གི་ནམ་གངས་བཤད་པ་ནམས་དོན་གཅིག་  
 མིང་གི་ནམ་གངས་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་གཞི་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྒྲ་བ་དང་ནམ་པར་བྱེ་སྡེ་སྒྲ་  
 བ་དང་རྒྱར་སྒྲ་བ་དང་མུ་རུན་ཏ་ཀ་བ་བཞི་ནམ་གངས་སུ་བཤད་ཀྱང་དོན་གཅིག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་  
 ཏེ། དང་པོ་གསུམ་དོན་གཅིག་ཡིན་ཀྱང་། ཐ་མ་ནི་ཡོད་སྒྲིལ་བྱེ་བྲག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟོག་གེ་  
 འབར་བ་ལས། ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྒྲ་བ་ཉིད་ལ་ནམ་པར་བྱེ་སྡེ་སྒྲ་བ་དང་རྒྱར་སྒྲ་བ་དང་ཁ་ཅིག་  
 མུ་རུན་ཏ་ཀ་བ་ཞེས་ཀྱང་བེར་བ་དང་། ཞེས་དང་པོ་གསུམ་དོན་གཅིག་ཡིན་པས་ཁ་ཅིག་ཅེས་མ་  
 སྒྲོས་ལ་ཐ་མ་ནི་དེའི་བྱེ་བྲག་ཡིན་པས་ཁ་ཅིག་ཅེས་སྒྲོས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྒྲ་བཤད་ཀྱི་སྐབས་སུ་འང་  
 དེ་ཉིད་ལས། དེ་ནམས་ཉིད་ལས་ཁ་ཅིག་མུ་རུན་ཏའི་རི་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར་དུ་མུ་རུན་ཏ་ཀ་བ་ཞེས་  
 བྱའོ། ཞེས་ཐ་མ་ལ་ཁ་ཅིག་དང་དགར་ཆོག་གི་སྒྲ་གཉིས་ཀ་བྱུང་ལ་དང་པོ་གསུམ་ལ་མ་བྱུང་བའི་  
 ཕྱིར། ཞེས་བཤད་པ་ནི་བདེན་པ་ལྟར་སྤང་ཡང་འདིར་ཁ་ཅིག་ཅེས་པ་ནི་ཡོད་སྒྲིལ་བྱེ་བྲག་ཁ་ཅིག་  
 ལ་མིང་མུ་རུན་ཏ་ཀ་བ་བེར་ཞེས་མིང་འདོགས་ལུལ་ལ་སྒྱར་བ་མ་ཡིན་པར་ཁ་ཅིག་གིས་ཡོད་སྒྲ་ལ་  
 མུ་རུན་ཏ་ཀ་བ་བེར་ཞེས་མིང་འདོགས་མཁན་ལ་སྒྱར་ན་ལེགས་པར་སེམས་སོ། ཞེས་པའོ། ཁོན་  
 ཀྱང་ནམ་གངས་སུ་བཤད་པ་ཐམས་ཅད་དོན་གཅིག་ཏུ་བྱེད་མི་རུང་སྟེ། དཔེར་ན་ཐམས་ཅད་ཡོད་  
 སྒྲ་དང་ནམ་པར་བྱེ་སྡེ་སྒྲ་བ་ནམ་གངས་སུ་བཤད་ཀྱང་དོན་གཅིག་མ་ཡིན་པར་སྒྲ་བཤད་ཀྱིས་ཤེས་  
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། དུས་གསུམ་ཐམས་ཅད་རྩལ་ཡོད་དུ་འདོད་པས་ཐམས་ཅད་ཡོད་སྒྲ་དང་འབྲས་བུ་  
 མ་ཡུང་བའི་འདས་པ་དང་ད་ལྟར་བཞི་རྩལ་ཡོད་དང་འབྲས་བུ་ཡུང་བའི་འདས་པ་དང་མ་འོངས་  
 པ་ནི་བཏགས་ཡོད་ཅེས་ནམ་པར་བྱེ་སྡེ་སྒྲ་བས་ནམ་པར་བྱེ་སྡེ་སྒྲ་བར་ལེགས་ལྡན་གྱིས་བཤད་པའི་  
 ཕྱིར་དང་། ཕྱི་མ་ཕྱ་མའི་བྱེ་བྲག་ཡིན་པར་དུ་ལ་ལྟ་སོགས་ཀྱིས་བཤད་པའི་ཕྱིར།

༼ཆོད་ལེགས་ལྡན་ལྟར་རྩ་བའི་སྡེ་བ་གཉིས་སུ་འདོད་མཁན་ལ་ལུགས་གཉིས་ལས་དང་པོས་ལ་ལ་  
 ཆེན་པར་བརྒྱད་དང་། རྩ་བའི་སྡེ་བ་གསུམ་དུ་འདོད་མཁན་གྱིས་དེ་དང་མི་འདྲ་བ་བརྒྱད་དང་།  
 རྩ་བའི་སྡེ་བ་གཉིས་སུ་འདོད་མཁན་གྱི་ལུགས་གཉིས་པས་དུག་ཏུ་བྱས་པ་བཞིན་ཞེས་གསུངས་པ་

ཡིན་པས། འདིར་སློབ་དཔོན་གཉིས་སུ་འདོད་མཁན་ཞེས་པ་ཡི་གེ་མ་དག་གོ། རྟོག་གེ་འབར་བར་  
 རྩེ་བ་བཙུང་བར་གྱི་སྒྲ་བཤད་གསུངས་པ་ནི་རྩ་བའི་རྩེ་བ་གཉིས་སུ་འདོད་མཁན་དང་པོའི་ལུགས་  
 ཡིན་ལ། དེར་རྩེ་བ་སོ་སོའི་འདོད་ཚུལ་བཤད་པ་ནི་རྩ་བའི་རྩེ་བ་གཉིས་སུ་འདོད་མཁན་གཉིས་པའི་  
 ལུགས་ཡིན་པས་ཕན་ཚུན་བསྐྱེ་མི་རུང་བ་དང་། བཞི་དང་གསུམ་དུ་འདོད་མཁན་སོགས་ལུགས་  
 གཞན་ལ་སྒྱུར་དུ་མི་རུང་བར་བཤད་དོ། །

༼ཐཱ་༽དེར་འདུས་ཚུལ་ཡང་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྩེ་སྟོན་དུ་རྒྱས་པར་བཤད་པའི་བདེན་པ་བཞི་དང་བྱང་  
 རྟོགས་སོ་བདུན་དང་སྟོབས་བརྩུ་དང་མི་འཇིགས་པ་བཞི་སོགས་རྩེ་བ་བཙུང་བར་གྱི་གཞུང་དུ་འང་  
 མདོར་བཅུན་པའི་ཚུལ་གྱིས་བཅུན་པའི་དོན་ཡིན་གྱི་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྩེ་སྟོན་དེ་རྩེ་བ་བཙུང་བར་གྱི་གཞུང་  
 དུ་རང་ཡིན་པའི་ཚུལ་གྱིས་བསྐྱེས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །

༼ཐཱ་༽མང་བཀྱར་རྩེ་ལྡས་བཞེད་དུ་མེད་པའི་བདག་ཁས་ལེན་ཞེས་དེང་སང་རྒྱང་ལྟར་གྲགས་  
 ཀྱང་དཔྱད་གཞི་ཤིན་ཏུ་ཆེ་སྟེ། རྩལ་ལྟ་དང་ལེགས་ལྟ་གྱི་བཤད་ཚུལ་གསུམ་གང་དང་ཡང་མི་  
 མཐུན་ཞིང་། ལོ་ངོ་མཁན་པོས་མང་བཀྱར་རྩེ་ལྡེ་ཐ་སྟོན་གསུངས་ཀྱང་དེང་སང་ཡོངས་སུ་གྲགས་  
 པའི་མང་བཀྱར་རྩེ་ལྡེ་དང་འདྲེན་ཚུལ་མི་འདྲ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ལོ་ངོ་མཁན་པོས། གོས་དམར་བ་  
 དང་སྤྱང་བ་བ་དང་ཀྱ་རུ་ཀྱལྱེ་བ་དང་མང་ཐོས་པ་དང་གནས་མའི་བུ་ལྡ་ལ་མང་བཀྱར་རྩེ་ལྡེ་ཞེས་  
 བཤད་ཀྱང་དེ་ལྡས་བཞེད་དུ་མེད་པའི་བདག་ཁས་ལེན་པར་མ་བཤད་ལ། རྩ་བའི་རྩེ་བ་གཉིས་སུ་  
 འདོད་མཁན་དང་པོའི་སྐབས་སུ་རྟོག་གེ་འབར་བ་ལས་གནས་བཅུན་པའི་རྩེ་བ་བརྩུ་ལས་གནས་མའི་  
 བྱད་བཟང་པོའི་ལམ་པ་དང་ཀྱན་གྱིས་བཀྱར་བ་དང་ཆོས་སྤྱས་པ་དང་སྒྲ་མ་པ་ལྡས་བཞེད་དུ་མེད་  
 པའི་བདག་ཁས་ལེན་པར་བཤད་ཀྱང་དེ་ལྡ་ལ་མང་བཀྱར་རྩེ་ལྡེ་ཐ་སྟོན་མ་སྒྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །

༼ཐཱ་༽མུ་སྟེགས་པས་བདག་རྟག་པར་སློབ་དཔོན་པ་ལྟར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་གང་ཟག་  
 སྤང་བོ་ལས་གཞན་མ་ཡིན་ལ། གང་ཟག་དུ་མར་ཐལ་བ་དང་སོགས་སྤྱས་གང་ཟག་མི་རྟག་པར་  
 ཐལ་བ་དང་སྤང་བོ་བཞིན་དུ་འཆི་ཆེ་རྒྱན་ཆད་པར་ཐལ་བ་དང་ལས་བྱས་པ་རྒྱུད་ཆོས་པར་ཐལ་བར་  
 འགྱུར་བའི་ཕྱིར་གང་ཟག་སྤང་བོ་དེ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་གང་ཟག་སྤང་བོ་ལས་དེ་ཉིད་དང་



གཞན་ཉིད་དུ་བཟོད་དུ་མེད་པར་ཁས་ལེན་པ་ནི་ལེགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་འདི་ནི་རིགས་པས་  
སྤྱབ་པ་འོ། །ལུང་གིས་སྤྱབ་པ་ནི། ལུས་སྟོག་རྣམས་གཅིག་གམ་ཐ་དད་ཡིན་ཞེས་ཞུས་པ་ལ་བཙམ་  
ཅན་འདས་ཀྱིས་ལན་ལུང་མ་བརྟན་པ་དང་། རྩལ་ཏེ་བྱུང་བའི་སེམས་ཅན་ཡོད་པར་གསུངས་པ་  
དང་། འདི་ཤེས་བྱེད་དུ་འགྲོ་ལུགས་ནི་མདོ་སྡེ་མའི་སྐབས་སུ་བྱུང་གཞི་མེད་པའི་དྲི་བ་ཡིན་པས་  
ལུང་མ་བརྟན་པ་ཡིན་ཟེར་ན་མདོ་སྡེ་མ་དང་འགལ་ཞེས་པ་འོ། །དེ་ལྟ་ན་སྡེ་བ་འདི་དག་གིས་རྣམས་  
ཡོད་ཀྱི་བདག་ཁས་སྐངས་པ་ཡིན་ནམ་སྟུམ་མོ། །ཁྱར་ནི་ཡུང་བོ་ལྔ་དང་ཁྱར་བྱེར་བ་ནི་གང་ཟག་  
དུ་གསུངས་པ་དང་། འདི་ཤེས་བྱེད་དུ་འགྲོ་ལུགས་ནི་གང་ཟག་ཡུང་བོ་དེ་ཉིད་ཡིན་ན་ཁྱར་ནི་ཁྱར་  
བྱེར་བར་འགྱུར་བ་འོ། །དེ་ལ་གསལ་བྱེད་པས་སྦྱས་པ། བདག་མེད་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་  
གཟུགས་བདག་མ་ཡིན། ཚོར་བ་བདག་མ་ཡིན་ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ཏེ། གཟུགས་  
བདག་མ་ཡིན་ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ན་དེ་དག་མ་ཡིན་པའི་བདག་ཡོད་པར་གོ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་  
ན་མིག་གཡོན་པས་མི་མཐོང་ཞེས་བཟོད་པ་ན་གཡས་པས་མཐོང་བ་གོ་བ་བཞིན་ནོ། །བདག་མེད་  
ན་བདག་མེད་དོ་ཞེས་སྒྱུར་འགོག་དགོས་ཀྱི། གཟུགས་བདག་མ་ཡིན་ཞེས་བྱུང་པར་སྒྱུར་ནས་དགག་  
པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་མིག་གིས་མ་མཐོང་ན་མིག་གཡོན་པས་མ་མཐོང་ཞེས་  
གཡོན་པའི་བྱུང་པར་སྒྱུར་བ་དགོས་པ་མེད་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་བཟོད་དུ་མེད་པའམ་གཞན་ཡིན་  
པ་གང་ཡིན་ཀྱང་རུང་། བདག་ནི་ངེས་པར་ཡོད་དོ་ཞེས་ཟེར།

༼ཟླ་ཆད་ཆེན་དཀའ་འགྲེལ་ལས། འདི་ལྟར་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བའི་ལས་ཐ་དད་པ་ནམས་  
ཀྱི་བྱེད་པ་བོ་དང་། རང་གིས་བྱས་པའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བྱུང་འདོད་པ་དང་མི་འདོད་པའི་བྱ་བ་བོ་དང་།  
གང་ཡང་ཡུང་བོ་སྡེ་མ་ཡོངས་སུ་དོར་ནས་ཡུང་བོ་གཞན་ལེན་པས་འཁོར་བ་བོ་དང་གྲོལ་བ་བོ་གང་  
ཡིན་པ་དེ་བདག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་འདི་ནི་བདག་གི་མཆན་ཉིད་དོ། །འདི་ཐམས་ཅད་ཀྱང་གང་  
ཟག་ལ་འདོད་པའི་ཕྱིར་མིང་ལ་རྩོད་པ་འབའ་ཞིག་དུ་ཟད་དོ། །ཞེས་བྱུང་ཞིང་། གནས་མ་བྱུ་ལ་  
སོགས་པ་དག་གིས་ནི་ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་ཡང་ཆད་ཆེན་དཀའ་འགྲེལ་ལས་བྱུང་ངོ་། །

༼འདྲེག་ལ་ཏེ་གང་ཟག་ཡུང་བོ་ལས་གཞན་དུ་བཟོད་དུ་མེད་ན་འདས་སོགས་གསུམ་དང་འདུས་

མ་ཕྱས་དང་བཅོམ་བྱ་མ་ཡིན་པ་སྟེ་ཤེས་བྱ་ལྟར་བཤད་པ་མི་རིགས་པར་འགྱུར་ཏེ། བཅོམ་བྱ་མ་  
ཡིན་པ་ནི་འདས་སོགས་ལས་གཞན་དུ་བཅོམ་དུ་མེད་པས་ཤེས་བྱ་ལྟར་བར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར།

ཁྱེད་ཀྱི་བདག་སྤྱི་ལོགས་ལྟན་སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་མ་བཤད་ཅེས་གསུངས་ཀྱང་གང་ཟག་དུ་སྤྱི་བ་ཞེས་  
པས་བདག་སྤྱི་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ལྟར་གསུངས་པ་དང་ཤེས་སྟོན་འགྲེལ་བཤད་དང་རྒྱུད་ཐ་  
དར་རྟེན་ལས་གང་ཟག་གི་བདག་ཁས་ལེན་པར་གསུངས་པ་རྣམས་ཤེས་བྱེད་དུ་བྱངས་སོ། །

ཁྱེད་ཀྱི་གང་ཟག་རྣམས་ཤེས་བྱེད་གི་ཤེས་བྱར་འདོད་ཚུལ་ནི་མཛོམས་འགྲེལ་ལས། གང་ཟག་རྣམས་  
པར་ཤེས་པ་གང་གིས་རྣམས་པར་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན། དུག་ཅར་གྱིས་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནི་  
ཞེས་བྱའོ། ཇི་ལྟར་བྱས་པས་ཤེ་ན། གལ་ཏེ་མིག་གི་རྣམས་པར་ཤེས་པར་བྱ་བའི་གཟུགས་རྣམས་  
ལ་བརྟེན་རྣམས་གང་ཟག་དམིགས་པར་བྱེད་ན་ནི། གང་ཟག་མིག་གིས་རྣམས་པར་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་  
ནི་ཞེས་བཅོམ་པར་བྱ་ལ། ཞེས་པ་ནས། དེ་བཞིན་དུ་ཡིད་ཀྱི་རྣམས་པར་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཆོས་རྣམས་  
ཀྱི་བར་ལ་བརྟེན་རྣམས་གང་ཟག་དམིགས་པར་བྱེད་ན་ནི་གང་ཟག་ཡིད་ཀྱིས་རྣམས་པར་ཤེས་པར་བྱ་  
བ་ཡིན་ནི་ཞེས་བཅོམ་པར་བྱ་ལ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །མང་བཀྱར་སོགས་སྟེ་བ་ལྟས་གང་  
ཟག་གི་བདག་དང་གང་ཟག་རྣམས་ཡོད་དུ་ཁས་ལེན་མི་ལེན་ལ་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་བཤད་ཚུལ་མང་  
སྟེ། མཁས་གྲུབ་ཆེན་པོ་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་དོ་རྟེན། དེ་དག་ནི་བཅོམ་དུ་མེད་པའི་བདག་  
ཅམ་འདོད་ཀྱི་གང་ཟག་གི་བདག་མི་འདོད་དེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་  
དང་། གང་ཟག་ཀྱང་རྣམས་བཏགས་གང་དུ་འང་ཁས་མ་བླངས་པའི་ཕྱིར། ཏགས་ཟུར་དང་པོ་ནི་  
དེ་དག་གིས་གང་ཟག་ཡུང་བོ་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་དུ་བཅོམ་ན། བཅོམ་ལྟན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་ཐམས་  
ཅད་བདག་མེད་པར་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལ། ཡུང་བོ་དང་གཅིག་དུ་བཅོམ་ན་བདག་དུ་མར་འགྱུར་  
བའི་གཞོན་པས་ན། བདག་བཅོམ་དུ་མེད་པ་བསྟན་པ་མཛེས་ཞེས་སྤྱི་བར་ཆད་མའི་དེ་ནི་ཅ་འགྲེལ་  
ལས་བཤད་པས་གྲུབ་ལ། ཏགས་ཟུར་ཕྱི་མ་ནི། མཛོམས་འགྲེལ་ལས། གང་གནས་མའི་བྱ་རྣམས་  
གང་ཟག་ཡོད་པར་འདོད་པ་རྟེན་ལྟ། འདི་ནི་རེ་ཞིག་དབྱུང་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། ཅི་དེ་དག་རྣམས་  
སྤྱི་འདོད་དམ། འོན་ཏེ་བཏགས་པར་འདོད། ཅེས་པ་ནས། དེ་ནི་རྣམས་སྤྱི་ཡོད་པ་ཁོ་ན་འང་མིན་

ལ། བཏགས་པར་ཡོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པས་གྲུབ་པོ། །དེས་ན་མང་བཀྱར་  
 རྩེ་ལྡས་ལས་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་གང་ཟག་ནི་བཅོམ་དུ་མེད་པར་ཁས་ལེན་གྱི་གང་ཟག་གི་བདག་ཁས་མི་  
 ལེན་ལ། རྟོག་གི་འབར་བ་སོགས་ལས་ཀྱང་གང་ཟག་དུ་སྒྲུབ་བཞེས་གསུངས་ཀྱི། གང་ཟག་གི་བདག་  
 དུ་སྒྲུབ་བཞེས་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་འདུག་པ་ལས། ཁ་ཅིག་དེ་ཉིད་གཞན་ཉིད་རྟག་  
 མི་རྟག །ལ་སོགས་བཅོམ་མེད་གང་ཟག་རྣམས་ཡོད་འདོད། །ཅེས་གསུངས་པ་ནི། ཐལ་འགྱུར་བ་  
 ལྟར་ན་རྣམས་ཡོད་ཁས་སྒྲུངས་པར་སོང་བའི་དོན་ཡིན་གསུང་རོ། །འཇམ་མགོན་ས་པཌ་དང་རྩེ་  
 བཙུན་རེད་མདའ་བ་དང་རྩེ་མཁས་གྲུབ་རིན་པོ་ཆེ་དང་ལྷང་སྒྲུ་རོལ་བའི་དོན་རྩེ་སོགས་ཀྱིས་རྩེ་བ་དེ་  
 དག་གིས་གང་ཟག་གི་བདག་དང་གང་ཟག་རང་སྒྲུབ་པའི་རྣམས་ཡོད་དུ་འདོད་ཅིང་། ལྟ་བ་བཀྱར་  
 བཏགས་ཕྱག་རྒྱ་བཞི་ཁས་མི་ལེན་པས་ལྟ་བའི་སྒྲོ་ནས་ནང་བ་སངས་རྒྱས་པར་མི་འཛོག་ཀྱང་སྒྲུབས་  
 གནས་དང་ཚུལ་བྱིམས་སོགས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་སངས་རྒྱས་པར་འཛོག་པར་བཤད་པ་དང་། བྱད་པར་  
 དུ་ལྷང་སྒྲུའི་གྲུབ་མཐའ། རྩེ་ལྡས་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པར་གསུངས་པའི་ལུང་གིས་ཡུང་  
 བོ་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་གང་ཟག་ཁས་མི་ལེན་པར་བསྒྲུབས་པས་ནི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པར་  
 འདོད་པར་བསྒྲུབ་མི་རུས་ཏེ། དེས་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པར་གསུངས་པའི་དོན་ལུ་སྟེགས་  
 པས་བཏགས་པ་ལྟར་གྱི་ཡུང་བོ་ལས་དོན་གཞན་དུ་གྱུར་པའི་བདག་མེད་པའི་དོན་དུ་བཀྱལ་བའི་ཤུགས་  
 ཀྱིས་ལུང་དེས་སྒྱུར་གང་ཟག་གི་བདག་ཡོད་པ་ཅམ་དུ་འདོད་པ་ལ་མི་གནོད་པར་འདོད་པར་སྒྲུང་  
 བས། ཅི་ནས་གང་ཟག་གི་བདག་ཡོད་པར་འདོད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དབུ་མ་  
 རྒྱན་ལས་ཀྱང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པར་གསུངས་པའི་དོན་གངས་ཅན་ལ་སོགས་པའི་  
 ལུགས་ཀྱི་དངོས་པོ་དགག་པའི་དོན་དུ་གནས་མ་བུ་བས་འདོད་པར་བཤད་དོ། །མཛོད་འགྲེལ་ལས།  
 དེ་ནི་རྣམས་སུ་ཡོད་པ་ཁོ་ན་འང་མིན་ལ། བཏགས་པར་ཡོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གནས་མ་  
 བུ་བའི་འདོད་པ་བཅོམ་སྐབས་གསུངས་པས་ཀྱང་ལུགས་དེས་གང་ཟག་རྣམས་བཏགས་གང་དུ་འང་ཁས་  
 མ་སྒྲུངས་པར་བསྒྲུབ་མི་རུས་ཏེ། དེ་ནི་དེའི་གོང་དུ་བྱོང་གིས་རྣམས་སུ་ཡོད་པར་འདོད་དམ། བཏགས་  
 པར་ཡོད་པར་འདོད། ཅེས་ངེས་ནས་ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་ལ་སྒྲིན་བཅོམ་པ་ན་དེས་རྣམས་བཏགས་གང་

ཡང་མ་ཡིན་པར་སྒྲུབ་ན་ཡང་འགོག་ཚུལ་འདི་ལྟར་ཕྱེད་ཅེས་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི། གནས་མ་བུ་བའི་  
 རྩ་བའི་ཁས་ལེན་ལ་གང་ཟག་རྣམས་བཏགས་གང་དུ་འང་ཁས་མི་ལེན་པར་བརྟན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་  
 དང་། ཆོག་དེ་ཀའི་རྣམས་སྤྱོད་པ་ལ་ཁོ་ནའི་སྒྲུབ་ལ། བཏགས་པར་ཡོད་པ་ལ་ཁོ་ནའི་སྒྲུབ་  
 སྒྲུབ་བ་ལ་འང་རྣམས་པ་འདོན་ལུགས་ཤིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་དུ་ན། མཛོད་འགྲེལ་ལས་  
 ལུང་དེ་ཀའི་འོག་ཏུ། གང་ཟག་རྣམས་སྤྱོད་པ་འགོག་པའི་ལུང་དང་རིགས་པ་དུ་མ་ཞིག་གསུངས་  
 པ་རྣམས་ཕྱོགས་སྒྲུབ་ལ་གནོད་པ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །དེར་མ་ཟད། མཛོད་འགྲེལ་དུ་གང་  
 ཟག་བཏགས་ཡོད་དུ་སྟོན་པའི་གཟུགས་ཅན་སྟོང་བའི་མདོ་ལ་སོགས་པའི་ལུང་མང་དུ་བྱངས་པའི་  
 རྣམས་སུ། དེ་དག་ནི་གཞུང་འདི་ཆད་མར་མི་ཕྱེད་པ་ཉིད་དོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན་འདི་ཁོ་བོ་ཅག་གི་  
 རྩེ་བ་མི་འདོན་ཏོ། །ཞེས་ཟེར་རོ་ཞེས་གསུངས་པས་ཀྱང་དེ་དག་གིས་གང་ཟག་རྣམས་ཡོད་དུ་འདོད་  
 པར་འགྲུབ་ལ། འདུག་པ་རྩ་འགྲེལ་གྱི་ལུང་དོན། ཐལ་འགྱུར་བའི་རིགས་པས་སྤུལ་ནས་གང་ཟག་  
 རྣམས་ཡོད་ཁས་སྒྲུངས་པར་སོང་བའི་དོན་དུ་ཕྱེད་པ་འང་འཐད་པར་མི་སེམས་ཏེ། ཚུལ་དེ་ནི་མང་  
 བཀྲར་སྡེ་ལྟར་མ་ཟད་ཕྱེ་སྒྲུབ་ཀྱང་ལའང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཕྱེ་བྲག་སྒྲུབ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གང་  
 ཟག་བདེན་པར་འདོད་པས། བདེན་པའི་དོན་ཚུགས་ཐུབ་དང་། དེ་ཡང་གཞན་ལ་རག་མ་ལས་  
 པའི་རྣམས་ཡོད་དུ་དབྱུང་ཐལ་འགྱུར་བའི་རིགས་པས་འཕྲུལ་རྣམས་པས། མང་བཀྲར་སྡེ་ལྟར་ཁོ་ན་ཞིགས་  
 ཀྱིས་བཀྲར་བ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེར་མ་ཟད། འདིས་གང་ཟག་རྣམས་ཡོད་འདོད་  
 པར་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་གསལ་བར་བཤད་དེ། འདུག་པའི་རྣམས་བཤད་ཆེན་མོ་ལས།

འདི་དག་གི་འདོད་པ་བཟོད་པའི་སྐབས་སུ་གང་ཟག་དེ་རྣམས་སྤྱོད་པར་ཡང་འདོད་དེ། ལས་  
 གཉིས་ཀྱི་ཕྱེད་པ་བོ་དང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་འབྲས་བུ་བདེ་སྤྱུག་གི་ཟ་བ་བོ་ཉིད་དུ་བཟོད་པའི་ཕྱིར་དང་།  
 འཁོར་བར་བཅིངས་པ་དང་མུང་འདས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཐར་པ་བོ་འཇགས་པ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་  
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། དབྱུང་མ་འདུག་པ་ལས་ཀྱང་། གང་ཟག་རྣམས་ཡོད་འདོད། ཅིས་དང་། རང་  
 འགྲེལ་ལས་ཀྱང་། རྣམས་སྤྱོད་པར་སྒྲུབ་བ་བསལ་བའི་ཕྱིར་བཤད་པ་ཞེས་གསུངས་ཀྱི་རྣམས་ཡོད་  
 དུ་ཐལ་ལོ་ཞེས་དང་། རྣམས་ཡོད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ཡང་ཕྱོགས་

སྤྱི་མར་བཞེད་པའི་གཞུང་ཉིད་དུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་། ཕྱོགས་གཞན་འགོག་པའི་རིགས་པའི་སྐབས་  
 སུ་ཁོང་ན་གནས་པའི་དོགས་པ་སྒྲོང་བ་དང་། མཐའ་གཞན་འགོག་པ་སོགས་ཕྱེད་ཀྱི་ཕྱོགས་སྤེལ་  
 གཞུང་འགོད་པའི་ཆོ་ཁོ་རང་གི་འདོད་ཚུལ་ཁོ་ན་དྲང་བོར་སྒྲུབ་ནི་ཀྱང་གར་མཁས་པའི་ལུགས་སྒྲིལ་  
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐལ་འགྱུར་བའི་རིགས་པས་འཕུལ་མཆོམས་ཅོམ་མིན་པར་གིན་དུ་གསལ་ལོ། །  
 གཞན་ཡང་གནས་མ་བྱ་བའི་ལུགས་ལ། གང་ཟག་དེ་ཡུང་བོ་སོགས་ཀྱི་ལེན་པ་བོ་དང་འདོར་བ་བོའི་  
 རྗེས་སུ་འདོད་པས་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པར་འདོད་ལ། ཡུང་བོ་ནམས་རྒྱུར་བྱས་ནས་གང་ཟག་འཛིག་  
 ཀྱང་དེས་གང་ཟག་བཏགས་ཡོད་དུ་མི་འགྱུར་བར་འདོད་པ་ལ་ཀུན་མཁྱེན་དབྱིག་གཉིས་ཀྱིས་ནང་  
 འགལ་བསྟན་ནས་གང་ཟག་བཏགས་ཡོད་དུ་བསྒྲུབས་པ་མཛོད་འགྲེལ་གྱི་གནས་དགུ་བ་ན་གསལ་  
 བར་ཡོད་པས་ཀྱང་། ལུགས་འདིས་གང་ཟག་རང་སྐྱུ་ཐུབ་པའི་རྗེས་ཡོད་དུ་འདོད་པ་གསལ་བར་  
 འགྲུབ་ལོ། །ཡང་བཅོམ་ཡན་འདས་ཀྱིས་གང་ཟག་གི་བདག་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ནི་གདུལ་བྱ་ཡུན་  
 རིང་བོར་མུ་སྟེགས་ཀྱི་ལྷ་བ་ལ་གོམས་པས་བདག་མེད་པའི་ཆོས་བསྟན་པ་ལ་སྒྲག་ནས་ཡང་དག་  
 པའི་ལམ་ལ་མི་འཇུག་པ་ནམས་ལ་རེ་ཞིག་གང་ཟག་གི་བདག་ཡོད་པར་བསྟན་པས་དེ་དག་གི་དོན་  
 དུ་འགྱུར་བར་དགོངས་ཏེ་གསུངས་པར་སྒྲུབ་ཡབ་སྒྲུབ་དང་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་བཤད་པས་  
 གང་ཟག་གི་བདག་ཁས་ལེན་པའི་ནང་བ་ཡོད་པར་གྲུབ་ཅིང་། དེ་ཡང་གང་ཟག་རང་སྐྱུ་ཐུབ་པའི་  
 རྗེས་ཡོད་ཀྱི་བདག་ཡོད་པ་ལ་ཕྱེད་དགོས་པ་ནི་འཇུག་པའི་ནམ་བཤད་ཆེན་མོ་ལས། རི་སྐད་དུ།  
 དགེ་སློང་དག་ཡུང་བོ་ལྷ་ནི་ཁྱེད་རོ། །ཁྱེད་འཁྱུར་བ་བོ་ནི་གང་ཟག་གོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །  
 འདི་ནི་གང་ཟག་རང་སྐྱུ་ཐུབ་པའི་རྗེས་ཡོད་དུ་འཛིན་པ་ནམས་ཀྱིས་ཞུས་པའི་ངོར་དེ་མེད་པར་མ་  
 བསྟན་པར། ཁྱེད་འཁྱུར་བའི་གང་ཟག་ཡོད་པར་གསུངས་པས། ཆོག་ལ་དངོས་སུ་མེད་ཀྱང་དོན་  
 ནི་རྗེས་ཡོད་དོ། །ཞེས་གསལ་བར་གསུངས་ཤིང་། གནས་མ་བྱ་བས་གང་ཟག་གི་བདག་ཁས་ལེན་  
 པ་ཡང་དྲངས་མ་ཐག་པའི་ལུང་དེ་ལ་བརྟེན་པར་མཛོད་འགྲེལ་གྱིས་ཤེས་སོ། །ཞེས་པ་ནས། རྗེ་  
 བ་འདི་དག་རང་རྗེ་ཅོམ་དང་ནང་བ་ཅོམ་ཡིན་ཀྱང་ནང་བའི་གྲུབ་མཐའ་སྒྲུབ་དངོས་མིན་ནི་ཞེས་  
 སྒྲུབ་ལ། དངོས་སུ་དབྱུག་པ་སོགས་ཀྱི་གནོད་ཕྱིད་མ་བྱུང་ཕྱིན་རིགས་པས་གནོད་པ་འབབ་དགའ་

བར་འདུག་གོ། ཞེས་བཤད་དོ། རེ་ལྟར་གཉིས་ལས་ེ་ཞིག་ལུགས་སྒྲ་མ་ལ་དཔུང་བྱ་ཡོད་དེ།  
 མང་བཀྲར་སོགས་སྡེ་ལྟས་ལྟ་བ་བཀར་བཏགས་ལྷག་བྱ་བཞི་ཁས་ལེན་དགོས་ན་འདུས་བྱས་ཐམས་  
 ཅད་མི་རྟག་པར་འདོད་དགོས་ལ། རེ་ལྟ་ན་འདུག་པར། ཁ་ཅིག་དེ་ཉིད་གཞན་ཉིད་རྟག་མི་རྟག་  
 ལ་སོགས་བརྗོད་མེད་གང་ཟག་རྣམས་ཡོད་འདོད། ཁ་ཅིག་གང་ཟག་རྟག་མི་རྟག་གང་དུ་ཡང་བརྗོད་  
 དུ་མེད་པར་གསུངས་པ་དང་འགལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། གལ་ཏེ་དེ་དག་གིས་གང་ཟག་འདུས་  
 བྱས་མ་བྱས་གང་དུ་ཡང་མི་འདོད་ཟེར་ན། ཆད་ཆེན་དཀའ་འགྲེལ་ལས། ཇི་སྐད་དུ་འཇིག་རྟེན་  
 གྱེ་བ་གང་ཟག་གཅིག་གྱེ་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་བཤད་པ་ལྟ་  
 བུའོ། ཞེས་སྟེ་བ་དེ་དག་གི་ལུགས་ལ་གང་ཟག་གྱེ་བར་བཤད་པ་དང་འགལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་  
 ཞེས་ཁ་ཅིག་ཟེར། ཁ་ཅིག་གིས། སྟེ་བ་དེ་དག་གང་ཟག་འདུས་བྱས་སུ་མི་འདོད་དེ། མཛོད་  
 འགྲེལ་ལས། གང་ཟག་འདུས་བྱས་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། གྱེ་བ་དང་ལྟན་པ་ཉིད་དུ་ཁས་  
 གུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་མི་འདོད་པའི་ཐལ་བ་འཕངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར། ལུགས་ཕྱི་མས་  
 སྟེ་བ་དེ་དག་སངས་རྒྱས་པའི་ལྟ་བུ་ཁས་མི་ལེན་པས་ནང་བའི་གྲུབ་མཐའ་སྒྲ་བ་མ་ཡིན་པར་བཤད་  
 པའང་དཔུང་དགོས་ཏེ། དེ་དག་གིས་གང་ཟག་མི་རྟག་པར་མི་འདོད་པ་དང་། འདུས་བྱས་ལ་སྐད་  
 ཅིག་མ་དང་སྐད་ཅིག་མ་མ་ཡིན་པའི་དབྱེ་བ་འདོད་ཀྱང་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པར་མི་འདོད་  
 པར་བཤད་པ་མེད་ལ། བརྗོད་དུ་མེད་པའི་བདག་ཁས་ལེན་ཀྱང་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་དུ་  
 འདོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདག་ལུང་ངོ་བོ་ཐ་དད་དུ་འདོད་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་དུ་གསུངས་  
 པ་དང་འགལ་བར་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རེ་ལྟར་ཆད་ཆེན་དཀའ་འགྲེལ་ལས་གསལ་བར་བཤད་  
 པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་ེ། དེ་དག་གིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་དུ་འདོད་ཀྱང་གང་  
 ཟག་ཆོས་སུ་མི་འདོད་པས་དེ་བདག་མེད་དུ་འདོད་མི་དགོས་ཏེ། མཛོད་འགྲེལ་ལས། དེ་དག་ལ་  
 ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་བདག་མེད་པའི་ཞེས་བྱ་བའི་མདོ་འདི་ཡང་མེད་དམ། གང་ཟག་ནི་ཆོས་ཞེས་  
 ཀྱང་མི་བྱ་ལ་ཆོས་ལས་གཞན་ཞེས་ཀྱང་མི་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བར་འདོད་པར་གྱུར་ན། རེ་ལྟ་ན་ནི་ཡིད་  
 ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པར་བྱ་བར་མི་འགྲུབ་སྟེ། གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྟེའོ། ཞེས་

ངེས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པའི་ལུང་གིས་གང་ཟག་ཆོས་སུ་མི་འདོད་ན་རྣམ་ཤེས་ཏུ་ག་  
གི་ཤེས་ཏུར་འདོད་པ་དང་ནང་འགལ་ཡིན་ཏེ། ཡིད་དང་ཆོས་ལ་བརྟེན་ནས་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་སྒྲེ་  
བར་མདོ་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། རྣམ་ཤེས་ཏུ་ག་གི་ཤེས་ཏུར་འདོད་  
པའི་སྐབས་སུ་འང་གང་ཟག་ཆོས་མ་ཡིན་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར། གཞན་ཡང་། རྗེ་བ་  
དེ་དག་གིས་གང་ཟག་རྣམས་ཡོད་ཏུ་འདོད་པར་འཇུག་པ་རྩ་འགྲེལ་དང་འཇུག་ཀྱི་ཆེན་མོ་སོགས་  
ལས་བཤད་མོད། འོན་ཀྱང་དེ་དག་གིས་གང་ཟག་བཅོམ་པ་འཕམ་སྒྲོས་ཆ་ཤས་སོ་སོར་བསལ་བ་ན་  
རང་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་མི་འདོར་བའི་རྣམས་ཡོད་ཏུ་འདོད་དམ། རང་སྒྲོ་ཡུལ་ཏུ་འཆར་བ་རང་དང་མཆན་  
ཉིད་མི་མཐུན་པའི་གཞི་གཞན་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བ་ལ་མི་བརྟོས་པར་རང་དབང་ཏུ་འཆར་བའི་རྣམ་  
ཡོད་ཏུ་འདོད་པ་གང་ཡིན་དཔུང་པར་བྱ་སྟེ། དང་པོ་ལྟར་ན་གང་ཟག་ཆ་མེད་ཀྱང་འདོད་དགོས་  
པར་འགྱུར་ལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན་སྒྲར་མཛོད་འགྲེལ་བྱངས་པ་ལྟར་གང་ཟག་རྣམ་ཤེས་ཏུ་ག་གི་ཤེས་  
ཏུར་འདོད་ཚུལ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་ཁ་ཅིག་ཟེར་རོ། །

༼ལ༽རྣམ་རིག་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་ནི། གཡེང་དང་སེམས་མེད་པ་ཡི་ཡང་། །དགེ་དང་  
མི་དགེ་རྣམས་འབྲེལ་གང་། །འབྱུང་བ་ཆེ་རྣམས་རྒྱར་བྱས་པ། །དེ་ནི་རྣམ་རིག་གྱེད་མིན་བཟོད། །  
ཅེས་པ་ལྟར། གནས་སྐབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི་སེམས་གཡེང་མ་གཡེང་དང་སེམས་ཡོད་མེད་དེ་གནས་  
སྐབས་བཞིར་ཡོད་པ་དང་། ངོ་པོའི་ཁྱད་པར་ནི་དགེ་མི་དགེ་གང་རུང་ཡིན་པ་དང་། རྒྱན་གྱི་ཁྱད་  
པར་ནི་རྣམས་འབྲེལ་ཏེ་རྒྱན་ཆགས་པ་དང་། རྒྱུའི་ཁྱད་པར་ནི་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་བཞི་རྒྱར་བྱས་པ་  
སྟེ་ཁྱད་པར་བཞི་ལྟར་གྱི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲེ་མཆེད་པའི་གཟུགས་དང་ལས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་ཡིན་པའོ། །སྒྲ་  
བཤད་ཀྱི་ཁྱད་པར་རང་ཀྱན་ནས་སྒྲོང་བའི་སེམས་གང་ཟག་གཞན་ལ་རྣམ་པར་རིག་པར་མི་གྱེད་  
པ་ཞེས་བརྟན་ནས་ཁྱད་པར་ལྡ་ལྟར་བཤད་པའང་ཡོད་དོ། །འདི་ལ་མཛོད་ཀྱི་འགྲེལ་བ་འགྲེལ་  
བཤད་ཀྱི་བརྟན་ཚུལ་གོ་དཀའ་བ་དང་ཁ་ཆེའི་འདུས་བཟང་གིས་དགག་བཞག་བྱས་ཚུལ་དང་དེ་ལ་  
དགག་ལན་བྱས་ཚུལ་སོགས་སྒྲོ་བྱ་མང་པོ་ཡོད་ཀྱང་མངས་པས་འཛིགས་ནས་མ་བྲིས་སོ། །

༼ཤ༽དངོས་པོ་ཏུ་མ་གཅིག་ཏུ་སྤངས་པ་འཕམ་འདུས་པས་སྤང་བོ་ཞེས་བཟོད་དེ། གཟུགས་འདས་

སྐྱེ་གས་གསུམ་དང་། བྱེ་ནང་དང་། རགས་ཕྱ་དང་། ངན་པ་གྲོ་ཞོ་དང་། ཐག་ཉེ་རིང་ན་ཡོད་  
 པ་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་བསྐྱུས་ཏེ་གཟུགས་ཕུང་གི་གྲངས་སུ་འགྲོ་བར་མདོ་ལས་གསུངས་པའི་བྱེ་ར།  
 དེ་འདྲ་པའི་གཟུགས་བརྒྱ་གཅིག་གི་ངོས་འཛིན་ལ་བཤད་ཚུལ་མང་ཞིང་། ཕུང་བོའི་དོན་ལ་བྱེ་མདོ་  
 སེམས་ཅམ་པའི་ཚོད་ཚུལ་མང་ལ། བྱེ་སྤྱིའི་གཟུགས་དང་གཟུགས་ཕུང་ཡིན་ཁྲབ་མཉམ་དང་། ཕུང་  
 བོ་རྒྱས་ཡོད་དུ་འདོད་པ་དང་། མདོ་སྤེལ་བས་གཟུགས་དང་གཟུགས་ཕུང་ཡིན་ཁྲབ་མཉམ་མ་ཡིན་  
 ཞིང་། ཕུང་བོ་བདགས་ཡོད་དུ་འདོད་པ་སྐྱེ་གས་དང་། ཡན་ཚུན་ཚོད་ལན་བྱས་ཚུལ་སྐྱེ་གས་མང་  
 བོ་ཡོད་པ་རྣམས་མཛོད་རང་འགྲེལ་འགྲེལ་བཤད་གཉིས་དང་བཅས་པ་ཞིབ་ཏུ་བསྐྱེས་ནས་ཤེས་དགོས་  
 སོ། ། གཟུགས་སྐྱེ་གས་ཡུལ་དུ་གཞི་དམིགས་ཀྱི་ནང་མིག་སྐྱེ་གས་དབང་བོ་དུ་གཞི་བདག་ཀྱི་ནང་  
 བྱེད་པའི་སྤྱོད་ནས་རང་རང་གི་རྣམ་ཤེས་སྤར་མེད་སྤྱེ་ཞིང་མཆེད་པ་རྒྱས་པ་སྤྱོད་ཀྱི་ནས་པར་བྱེད་  
 པའི་སྤྱོད་གྲུར་པས་ན་སྤྱོད་མཆེད་ཅེས་བཛོད་ཅིང་། ལུགས་འདིར་ཡུལ་གྱི་རྒྱལ་ཕྱ་རབ་རེ་རེ་ནས་  
 དབང་བོའི་ཡུལ་དང་། དབང་བོའི་རྒྱལ་ཕྱ་རབ་རེ་རེ་ནས་དབང་ཤེས་ཀྱི་དེ་ན་དུ་བཤད་དོ། ། ཆོས་  
 དེ་དང་དེའི་རིགས་ཡིན་པས་ན་ཁམས་ཞེས་བྱ་ལ། རིགས་ཞེས་པ་འབྲས་བུ་འབྲུང་བའི་རྒྱུ་ལམ་ས་  
 བོན་གྱི་དོན་དུ་མཛོད་ཀྱི་མཐའ་དཔྱད་དུ་བཤད་ཀྱང་ཁས་ལེན་པར་རུང་མི་རུང་དཔྱད་དགོས་ཏེ།  
 ལུགས་འདིར་མིག་དང་མིག་ཁམས་དོན་གཅིག་ཡིན་པས་ན་དབང་བཅོམ་ཐ་མའི་མིག་ཀྱང་མིག་ཁམས་  
 སུ་འདོད་དགོས་ཀྱི། དེ་གཉིས་ལ་སུ་བཞི་ཡོད་པར་ཀུན་བདུས་སུ་བཤད་པ་ལྟར་མི་འདོད་པའི་བྱེ་ར།  
 སེམས་བྱུང་ལ་ཕུང་བོ་གསུམ་དུ་བྱེ་བས་ན་སེམས་བྱུང་གཅིག་གམ་རིལ་འཛིན་གྱི་མྱོངས་པ་བསྐྱོག་  
 པ་དང་དད་སྐྱེ་གས་དབང་བོ་ལྔ་ཚོན་པོ་རྣམས་རྒྱུ་འཛིན་པ་དང་ཆོག་གི་སྤྱོད་པ་བསྐྱེས་པ་ལ་འདོད་  
 པ་སྤྱོད་དགའ་བ་རྣམས་རྒྱུ་འཛིན་པ་སྤྱོད་དགོས་པ་གསུམ་གྱི་ཆེད་དུ་ཕུང་བོ་ལྔ་དང་། གཟུགས་  
 ལ་སྤྱོད་མཆེད་བརྒྱར་བྱེ་བས་ན་གཟུགས་གཅིག་གམ་རིལ་འཛིན་གྱི་མྱོངས་པ་བསྐྱོག་པ་དང་དད་སྐྱེ་གས་  
 དབང་བོ་ལྔ་འབྲང་བོ་རྣམས་རྒྱུ་འཛིན་པ་དང་ཆོག་གི་སྤྱོད་པ་འབྲང་བོ་ལ་འདོད་པ་སྤྱོད་དགའ་  
 བ་རྣམས་རྒྱུ་འཛིན་པ་སྤྱོད་དགོས་པ་གསུམ་གྱི་ཆེད་དུ་སྤྱོད་མཆེད་བརྒྱ་གཉིས་དང་། སེམས་ལ་  
 ཁམས་བདུན་དུ་བྱེ་བས་ན་སེམས་གཅིག་གམ་རིལ་འཛིན་གྱི་མྱོངས་པ་བསྐྱོག་པ་དང་དད་སྐྱེ་གས་དབང་



བོ་ལྷ་རྩལ་པོ་ན་མས་ཤེས་སུ་འཛིན་པ་དང་ཆོག་གི་སྒྲིམ་པ་རྒྱས་པ་ལ་འདོད་པ་སྟེ་དགའ་བ་ན་མས་ཤེས་  
 སུ་འཛིན་པ་སྟེ་དགོས་པ་གསུམ་གྱི་ཆེད་དུ་ཁམས་བཙུག་ཅེས་མདོ་ལས་བསྟན་དོ། ། ཁོ་དཔུལ་  
 བརྒྱད་དང་ཡི་དྲགས་དུད་འགྲོ་གཉིས་དང་སྒྲིང་བཞིའི་མི་དང་འདོད་ལྷ་རིགས་དུག་སྟེ་འདོད་པ་ཉི་  
 ཤུར་མཛོད་ལས་བཤད་ཅིང་། དེའི་སྟེང་དུ་གངས་དཔུལ་བརྒྱད་དང་སྒྲིང་ཕྱན་བརྒྱད་བསྟན་ནས་  
 འདོད་པ་སོ་དུག་ཅེས་མངོན་པ་གོང་མར་བཤད་ལ། མངོན་པ་གོང་འོག་གཉིས་ཀར་གཟུགས་ཁམས་  
 གནས་རིགས་བརྒྱ་བདུན་དང་ས་སྟེར་བཙུག་དུ་བཤད་དོ། ། ལྷ་མ་ཡིན་འགྲོ་བ་གཉིས་སམ་གསུམ་  
 དུ་བསྟུས་པར་བཤད་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་ལ། མི་དང་དུད་འགྲོ་ལ་སྟེ་གནས་བཞི་དང་། ལྷ་དང་དཔུལ་  
 བ་དང་བར་སྟེང་པ་ནི་རྩས་སྟེས་ཁོ་ན་དང་། ཡི་དྲགས་ལ་མངལ་སྟེས་རྩས་སྟེས་གཉིས་ཡོད་ཅིང་།  
 ཁམས་ཀྱི་ཟས་ནི་འདོད་པ་ཁོ་ན་དང་ཟས་གཞན་གསུམ་ནི་ཁམས་གསུམ་ན་ཡོད་པར་བཤད་དོ། ། ལམ་  
 བདེན་དུ་མ་གཏོགས་པའི་འདུས་བྱས་དང་ཟག་བཙས་དོན་གཅིག་ཡིན་ལ། ཟག་མེད་ཀྱི་འདུས་བྱས་  
 དང་ལམ་བདེན་དོན་གཅིག་ཡིན་ཞིང་། ལམ་བདེན་ལ་སྤང་བོ་ལྷ་ཡོད་པར་འདོད་དོ། །

རྒྱ་མཚོ་འདིར་འཁོག་བདེན་ཡང་ཟག་མེད་དུ་འདོད་པ་འང་ཡོད། ཅེས་པའི་ཆོག་གི་རྣམ་པས་  
 འཁོག་བདེན་ཟག་བཅས་སུ་འདོད་པའི་རང་སྡེ་བ་ཡོད་པ་ལྟ་བུར་གྱུར་པས་དཔེ་དག་མངགས་དཔུང་  
 དགོས་ཏེ། འཁོག་བདེན་ཟག་བཅས་སུ་འདོན་པ་ནི་ལོག་འདོན་བརྒྱུག་གང་རུང་ཡིན་པས་ན་དེ་  
 ལྟར་འདོད་པའི་རང་སྡེ་བ་གཏན་མི་སྤྱིད་པའི་སྤྱིར། གཟུགས་ཅན་གཞན་ལ་ཕར་མི་སྤྱིབ་པར་མ་  
 ཟད་གཟུགས་གཞན་གྱིས་ཚུར་མི་སྤྱིབ་པའི་རྟག་ཇུས་ནི་སྤྱི་མཐུན་མཁའ་ཡིན་གྱི་ཐོགས་རེག་རྣམ་པར་  
 བཅད་ཅམ་ནི་མ་ཡིན་ལ། མོང་འོག་ནི་རགས་སམ་བདེན་བཞི་ལ་སྤྱི་མཐུན་བརྟགས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་  
 རང་གི་ངོས་སྒྲུབ་གྱི་སྤང་བུ་འཁོག་པའི་རྟག་ཇུས་ནི་སྤྱི་མཐུན་བརྟགས་འཁོག་དང་། མེས་རབ་ཀྱིས་  
 སྤྱི་མཐུན་བརྟགས་པ་མ་ཡིན་པར་ཉེན་མ་ཆང་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་མ་འོངས་པ་སྤྱེ་བ་ལ་གཏན་དུ་བཞགས་  
 བྱེད་པའི་རྟག་ཇུས་ནི་སྤྱི་མཐུན་བརྟགས་མིན་གྱི་འཁོག་པ་ཡིན་ནོ། །

༼ཉེན་མ་མཁའ་དང་ན་མ་མཁའི་ཁམས་དོན་གཅིག་ཡིན་ལ། དེ་གཉིས་ཀ་འདུས་མ་བྱས་ཡིན་  
གྱང་། ཁམས་བྱུག་ཕྱ་ཅ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་བྱུག་ཚན་དང་པོའི་ན་མ་མཁའི་ཁམས་དེ་སྣང་མུན་གང་།

རུང་གི་བདག་ནི་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་ཀྱི་སྒྲེ་མཆོད་དུ་བྱེ་སྤྱོད་འདོད་ལ་སྒྲོབ་དཔོན་གྱིས་དེ་ལྟར་  
མི་བཞེད་པའི་དོན་ཡིན་གྱི་བྱེ་སྤྱོད་ནམ་མཁའ་དང་ནམ་མཁའི་ཁམས་དོན་མི་གཅིག་པར་འདོད་པ་  
མ་ཡིན་ནོ། །

༼མེ་ཆོད་མ་ཀྱན་བདུས་ལས་ཚོད་སྒྲུབ་སྒྲོབ་དཔོན་གྱི་མ་ཡིན་པར་བཤད་པ་ནི་ཚོད་སྒྲུབ་དབྱིག་  
གཉིས་ཀྱིས་མཛོད་པ་མ་ཡིན་ཞེས་པ་མིན་གྱི། དེར་བཤད་པའི་དོན་ནམས་བྱེ་སྤྱོད་ལྟར་བས་པའི་ལྷགས་  
ཡིན་པས་ན་སྒྲོབ་དཔོན་གྱི་རང་ལྷགས་མ་ཡིན་ཞེས་པ་ཡིན་ཞིང་། ཚོད་སྒྲུབ་ལྷགས་ལྟར་བས་ནས་  
དགག་པའང་མཛོད་དོ། །

༼ཀྱེད་གྲུབ་བཅོམ་པའི་རྒྱུ་གྱི་ཟད་པ་ཤེས་པ་དང་མི་སྒྲེ་བ་ཤེས་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཡིན་ལ། དེ་  
ཐོབ་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཆོས་སོ་བདུན་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ལྷགས་མཐུན་དུ་བཤད་དོ། །

༼ཁོང་གོང་ལོག་གི་དད་པ་ཞེས་པ་ཡིག་ཆ་དང་པ་ཡིན་ཏེ། གོང་ལོག་གི་ཐད་དད་པ་ནམས་རྗེས་རིགས་  
སོ་སོ་བ་མིན་པས་ན་རྗེས་བརྩུར་འདུས་པར་བཤད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྗེས་བརྩུན་ནི། དད་དང་  
བཅོན་འགྲུས་བྲན་པ་དང་། །ཤེས་རབ་ཏིང་འཛིན་བཏང་སྒྲོམས་དགལ། །དོག་དང་ཚུལ་བྲིམས་  
ཤིན་ཏུ་སྤངས། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །རྗེས་གང་དུ་ཆོས་གང་འདུས་ཚུལ་སོགས་ནི་མཛོད་ཀྱི་འགྲེལ་  
བ་འགྲེལ་བཤད་ནམས་དང་སྐབས་བཞི་པའི་མཐའ་དཔྱད་སོགས་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །བྱང་ལྷགས་  
སྤྲེལ་ཆན་བདུན་ནི་གོ་རིམ་བཞིན་ཏེ་བྲན་པ་ཉེར་བཞག་བཞི་ནི་ཆོགས་ལམ་དང་། ཡང་དག་པར་སྤྲོད་  
བ་བཞི་ནི་སྦྱོར་ལམ་དོད་དང་། རྩ་འཕུལ་ཀྱང་བ་བཞི་ནི་སྦྱོར་ལམ་ཅེ་མོ་དང་། དབང་པོ་ལྟ་ནི་  
བཅོད་པ་དང་། སྒྲོབས་ལྟ་ནི་ཆོས་མཆོག་དང་། བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་བདུན་ནི་སྒྲོམ་ལམ་དང་།  
འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་ནི་མཐོང་ལམ་ནས་ཐོབ་པར་བཤད་པ་ཡིན་པས་ན། མཐོང་དང་  
སྒྲོམ་ལ་རབ་ཏུ་བྱེ། །ཞེས་བྲངས་པ་ནི་ཡིག་ཅོར་ཞིང་། གཉིས་ཀྱིས་མི་སྒྲོབ་ཡོངས་སུ་རྫོགས། །  
ཞེས་གཞུང་ལྟར་དང་དཀྱུས་གཅིག་ཏུ་བྲངས་པའང་དཔེ་མ་དག་པ་ཡིན་པར་མ་ཟད་འབྲེལ་བ་མེད་  
པ་ལྟ་བུར་ཡང་སྤང་བས་དཔྱད་དགོས་ཏེ། སྒྲོམས་འདུག་དབང་པོ་འབྲས་ནམས་ཀྱིས། །སྒྲོབ་པ་  
ཡོངས་རྫོགས་ཞེས་བྱའོ། །གཉིས་ཀྱིས་མི་སྒྲོབ་ཡོངས་སུ་རྫོགས། །ཞེས་པ་ནི། རྗེ་ཆན་བདུན་ནི་

གོ་རིམ་བཞིན། །ཞེས་སྟགས་ཀྱི་གཞུང་གི་སྤར་བྱང་ཞིང་། སྒྲོབ་པ་ཚྲོགས་ཕྱེད་ཀྱི་ཆོས་གསུམ་  
དང་མི་སྒྲོབ་པ་ཚྲོགས་ཕྱེད་ཀྱི་ཆོས་གཉིས་བཤད་པའི་གཞུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་སྒྲོབ་པ་ལྟ་དང་  
མི་སྒྲོབ་པ་གསུམ་དུ་དབྱེ་བ་སྟགས་ནི་མཛོད་རྩ་འགྲེལ་ལས་ཤེས་དགོས་ཀྱི་འདིར་བྲིས་མ་ལངས་སོ།  
སྐབས་འདིར་མཛོད་ལུང་དངས་ཀྱང་བྱང་བྱུགས་སྡེ་ཆན་བདུན་ལམ་དང་སྒྱུར་ཆེ་དང་བོ་གསུམ་  
ཆོགས་ལམ་ཁྱང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་དང་། དབང་བོ་ལྟ་བུ་ཆེ་དང་། སྒྲོབས་ལྟ་བུ་ཆེ་དང་།  
ཐ་མ་གཉིས་རིམ་བཞིན་མཐོང་སྒྲོམ་དང་སྤར་བཞི་དབུས་མཐའི་བཤད་ཚུལ་དང་གྲུབ་མཐའ་གོང་  
མའི་ལུགས་ཡིན་ཀྱི་སྐབས་འདིར་མི་རུང་བས་ན་འདི་ནི་ཡིག་ཚེར་བ་ཡིན་ནམ་དུས་ཕྱིས་མཛོད་ལུགས་  
མི་ཤེས་ཤིང་གྲུབ་མཐའ་གོང་མའི་རྒྱས་ཡོད་པ་ཞིག་གིས་ཆོག་བཅོས་པ་གང་རུང་དུ་ངེས་ཀྱི་མཁས་  
གྲུབ་ཆེན་པོ་འདམ་དབྱངས་བཞད་པའི་དོན་ཆོད་ན་རགས་པ་འདི་ལྟ་བུ་ལ་འབྲུལ་བ་གལ་སྲིད་སྒྲུལ་སོ། །

། གཞུང་བཤད་པ་མཐོང་བར་འདོད་པས་དང་བོར་ཚུལ་བྲིམས་སྤང་བར་ཕྱེད། དེའི་འོག་དུ་དེ་  
དང་ཚེས་སུ་མཐུན་པའི་ཐོས་པ་དང་། ཐོས་པའི་དོན་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསམ་པ་དང་། བསམ་པའི་  
དོན་ཡང་དང་ཡང་དུ་བསྒྲོམ་པ་ལ་རབ་དུ་སྒྱུར་བར་ཕྱེད་དོ། །ཐོས་སྟགས་ཀྱི་སྒྲིལ་རིམ་བཞིན་མིང་  
ཁོ་ན་དང་མིང་དོན་གཉིས་ཀ་དང་། དོན་འབའ་ཞིག་ཡུལ་དུ་ཕྱེད་དེ། དཔེར་ན་སྟོང་རྒྱལ་ལེགས་  
པར་མ་ལོབས་པའི་ཆེ་ཆུའི་ནང་དུ་འདྲུ་བར་བྱ་བ་མི་གཏོང་བ་ཁོ་ན་དང་། ཅུང་ཟད་ལོབས་པའི་  
ཆེ་རེས་འགའ་གཏོང་ཞིང་རེས་འགའ་འདྲུ་བར་ཕྱེད་པ་དང་། ལེགས་པར་ལོབས་པའི་ཆེ་འདྲུ་བར་  
བྱ་བ་ལ་མི་སྟོས་པར་ཀལ་བ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

། རྩ་ཉན་ཐོས་སྤར་བཞི་ས་བོན་འདེབས་པ་དང་། འབྲུ་སྒྲེ་བ་དང་། འབྲས་བུ་ཆགས་པ་བཞིན་  
དུ་ཆེ་དང་བོར་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་དང་། གཉིས་པར་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་དང་། གསུམ་པར་འཕགས་  
ལམ་བསྐྱེད་དེ། ཆོས་ཉིད་འདི་ལ་རྒྱུད་རིམ་གྱིས་འདུག་པ་དང་། ཡོངས་སུ་སྒྲིལ་པ་དང་། རྣམ་  
པར་གྲོལ་བར་འགྱུར་རོ། །འདི་ལ་འང་ཀུན་དགའ་བོའི་ཆ་བོ་དཔེར་བྱས་ནས་དོགས་པ་གཅོད་དགོས་  
པ་ཡོད་དོ། །

། རྩ་ཉན་གེ་འབར་བ་ལས། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་དགའི། །རྣམ་པ་ལྟ་སྟེ་རིགས་དང་ལམ།

གཞན་ཡང་ཀུན་ནས་འབྱུང་བ་དང་། གནས་དང་དེ་བཞིན་བརྗོད་པའོ། ། ཞེས་པ་ལྟར་རང་ཁྱེད་ལ་རིགས་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལྡེ་ཡོད་པའི་དོན་ཡིན་གྱི་རང་ཁྱེད་ལ་དབྱེ་བ་ལྡེ་ཡོད་ཅེས་པ་མིན་ནོ། །

། ཆེ་བཤད་ཚུལ་འདི་ནི་བསྐྱལ་བ་འདིའི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱི་བསྐྱལ་བ་གཞན་ན་ཆེ་ལོ་བཙུ་བའི་དུས་སུ་འང་སངས་རྒྱུས་བྱོན་པ་ཡོད་པར་བུ་སྟོན་ཆོས་འབྱུང་དུ་མདོ་དང་ས་ནས་བཤད་དོ། །

། ཇེ་སྟོན་པ་དང་རྒྱུད་གཅིག་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་མགོ་དང་རྐང་ལག་ལ་སོགས་པ་ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལན་ལ་རེ་བ་མེད་པར་སྤྱིང་རྗེས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་སྦྱོན་པར་བྱེད་པས་སྦྱོན་པའི་ཡར་ཕྱིན་རྫོགས་པ་དང་། འདོད་ཆགས་དང་མ་བྱལ་བ་བཞིན་དུ་གཞན་གྱིས་ཡན་ལག་བཅད་ཀྱང་ཅུང་ཟད་ཀྱང་སེམས་མི་འཁྲུགས་པས་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བཟོད་པའི་ཡར་ཕྱིན་རྫོགས་པ་དང་། སངས་རྒྱུས་སྐར་རྒྱལ་ལ་ཞག་བདུན་དུ་རྐང་བ་གཅིག་གིས་འགྲོང་སྟེ། སྦྱོས་བུ་ཁྲུ་མཆོག་ཁྱོད་འདྲའི་དགེ་སྤྱོད་ཆེན་པོ་གཞན་དག་ལྟ་ལྟ་ས་ལ་མེད། ཅེས་སོགས་ཆོགས་བཅད་ཀྱིས་བསྟོད་པས་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་ཡར་ཕྱིན་རྫོགས་ཤིང་བསྐྱལ་བ་དགའི་ཆོགས་ཀྱང་འདུམ་པ་དང་། དེ་མ་ཐག་པ་དེ་རྗེས་ལྟེན་ཏིང་འཛིན་གྱི་ཆེ་བས་མ་གཏན་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཡར་ཕྱིན་རྫོགས་པར་འདོད་དོ། །

། ཉེ་བདེན་བཞི་ལ་ལན་གསུམ་དུ་བཞས་ཤིང་རྣམ་པ་བཙུག་ཏེ་ས་སྐྱོར་ཚུལ་ནི། འདི་ནི་སྤྱུག་བསྐྱལ་འཕགས་པའི་བདེན་པའོ། ། དེ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱའོ། ། དེ་ཡོངས་སུ་ཤེས་སོ། ། ཞེས་པ་ནི་བཞས་པ་གསུམ་དང་། བཞས་པ་དེ་རེ་རེ་ལ་མིག་སྦྱོས་སོ། ། ཤེས་པ་སྦྱོས་སོ། ། རིག་པ་སྦྱོས་སོ། ། རྫོགས་སྦྱོས་སོ། ། ཞེས་པ་ནི་རྣམ་པ་བཙུག་ཏེ་། བདེན་པ་གཞན་རྣམས་ལ་ཡང་འདྲའོ། ། སོ་སོར་བྱེན་བཞས་པ་བཙུག་ཏེ་ས་རྣམ་པ་ཞེ་བརྒྱུད་བྱུང་ཡང་གསུམ་ཆེན་དང་བཙུག་ཏེ་ས་སྐྱོར་ཆོས་མཐུན་པའི་ཕྱིར། བཞས་པ་གསུམ་དང་། རྣམ་པ་བཙུག་ཏེ་ས་སྐྱོར་བཤད་དེ། གཉིས་དང་གནས་བདུན་ལ་མཁས་པའི་དགེ་སྤྱོད་བཞིན་ནོ། ། བཞས་པ་གསུམ་གྱིས་ནི་རིམ་པ་བཞིན་དུ་མཐོང་ལམ་དང་སྒྲོམ་ལམ་དང་། མི་སྒྲོབ་ལམ་བཟུན་ནོ། ། ཞེས་པ་རྣམས་ལུགས་འདིའི་ཆོས་འཁོར་གྱི་འདོད་ཚུལ་ཏེ། མཛོད་རང་འགྲེལ་དུ་བཤད་པ་ལྟར་རོ། ། གྲུབ་མཐའ་གོང་མ་དང་མི་འདྲ་བའི་

ཁྱད་པར་ཡང་འདིས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། གྲུབ་མཐའ་གོང་མས་བཟུང་པ་གསུམ་རེ་རེ་ལ་བདེན་བཞིན་སྒྲོ་ནས་བཞི་བཞི་སྟེ་བརྒྱ་གཉིས་སུ་གྱུར་པ་དེ་ཉིད་ནམ་གངས་སུ་འདོད་ཀྱི། ཕྱེ་སྤྱི་ལྟར་མིག་སྒྲིམ་སྤྲོས་སྤྲོས་ལ་ནམ་གངས་སུ་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར་དང་། བཟུང་པ་བརྒྱ་གཉིས་དང་ནམ་གངས་ཞི་བརྒྱད་མི་འདོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

༼༡༽སྒྲོན་པ་ཐུབ་པའི་དབང་བོ་དེ་ལོ་རིལ་བོ་བརྒྱད་ཅུ་དང་ལོ་ངོ་བརྒྱད་ཅུ་ཅ་གཅིག་གི་བར་དུ་གང་དུ་བཞུགས་པའི་གནས་ནི། ཕྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ཆེན་པོ་ལས། ཆོས་འཁོར་གནས་དང་ཡངས་པ་ཅན། །ས་དཀར་ཅན་དང་ལྗེ་ཡི་གནས། །བྱིས་པ་གསོད་དང་རྒྱ་ལྗོངས། །འབྲུག་གནས་མཆོད་རྟེན་རི་དང་ནི། །འོད་མའི་ཆལ་དང་དགར་བཅས་དང་། །མེར་སྐྱེ་ཡི་ནི་གྲོང་ཁྱེར་དེ། །འདི་ནམས་སུ་ནི་ཐུབ་པ་ཡི། །སྒྲིམ་མཆོག་ལོ་རེ་ལོ་རེ་བཞུགས། །འབར་བའི་ཕུག་གི་གནས་སུ་གཉིས། །སྒྲོན་གྱི་གནས་སུ་ལོ་བཞི་སྟེ། །རྒྱལ་བོའི་ཁབ་ཀྱི་གྲོང་དུ་ལ། །དཀར་བ་སྤྱད་པ་ལོ་དྲུག་སྟེ། །ཉི་ཤུ་ཅ་གསུམ་མཉན་ཡོད་དུ། །ཉི་ཤུ་ཅ་དགུ་ཁབ་གནས་སུ། །རྒྱལ་བ་དེ་ལྟར་བརྒྱད་ཅུ་ལ། །ཐུབ་མཆོག་དམ་པ་མྱ་ངན་འདས། །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་བཞུགས་པ་ཡི། །བསོད་ནམས་གནས་ནི་དེ་དག་ལ། །རྟག་ཏུ་ལུས་དང་ངག་དང་ཡིད། །གུས་པས་འདུད་དེ་ཕུག་འཆལ་ལོ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །

༼མ༽མེམས་ཅམ་པས་འགོག་བདེན་རྫས་ཡོད་དུ་འདོད་པར་ཤེས་རབ་སྒྲོན་མའི་འགྲེལ་བཤད་དུ་བཤད་པ་ལ་དོགས་པ་གཅོད་ཚུལ་རྗེ་གུང་ཐང་བས་མཛད་པའི་བདེན་བཞིན་ནམ་བཞག་ལས་ཤེས་པར་གྱིས།

༼ད༽ལྟག་མེད་ཀྱི་ཆེ་རིག་པ་འདོད་མཁན་གྱི་ཉན་ཐོས་སྟེ་བ་ཡོད་པར་འདི་དང་ཡར་ཕྱིན་གྱི་མཐའ་དཔྱད་གཉིས་ཀར་བཤད་ཀྱང་ཤེས་བྱེད་གསལ་ལོ་མི་སྤང་ལ། ཕྱེ་སྤྱི་རྒྱན་གྱི་མི་རྟག་པ་འདོད་ཚུལ་དང་ཡང་འགྲེག་དཀར་བར་སྤང་བས་དཔྱད་གཞི་ཤིན་ཏུ་ཆེ་ཡང་མང་དོགས་ནས་མ་སྤྱོས།

༼ན༽ཤེས་པ་ཞི་ཐོགས་བཅས་དང་རྩན་མིན་འདུ་བྱེད་ལ་ཐོགས་མེད་ཀྱི་ཁམས་ཡིན་དགོས་པས་ན་དེ་གཉིས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་འཛིག་དཀའོ། །

༼པ༽སྐག་མོས་རང་གི་ཕུག་གུ་གནས་གཞན་དུ་འབྱེར་བའི་ཆེ་སོ་རྒྱུ་བྲགས་ན་མཆེ་བས་ཕུག་གུ་འི་ལུས་མས་པར་འགྱུར་ལ། སོ་རྒྱུ་བཞན་པར་གྱུར་ན་ཕུག་གུ་ས་ལ་ལྟུང་བར་འགྱུར་བས་ན་བྲག་ཞན་རན་པས་འབྱེར་བ་ལྟར་ལུས་སྲོག་རྩས་གཞན་ཞེས་བཞན་ན་བདག་ལྟ་བུ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ཏག་པར་ལྟ་བའི་མཆེ་བས་ཐར་ལམ་གྱི་ལུས་མས་པར་འགྱུར་ལ། ལུས་སྲོག་རྩས་གཅིག་ཅེས་བཞན་ན་འཆི་ཆེ་སྲོག་རྒྱན་ཆད་པར་བཟུང་ནས་ལས་དགེ་མེད་གེའི་སྒྲུང་འདོར་གྱི་ཕུག་གུ་འཛིག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གདུལ་བྱའི་བསམ་པ་ལ་ལྟོས་ནས་རྒྱལ་བས་བཤད་ཚུལ་རན་པས་ཆོས་སྟོན་པར་མཛད་དེ། མཛོད་འགྲེལ་ལས། ལྟ་བའི་མཆེ་བས་མས་པ་དང་། ལས་ན་མས་འཛིགས་པ་ལ་ལྟོས་ནས། སྐག་མོས་ཕུག་གུ་འབྱེར་བ་ལྟར། རྒྱལ་བས་ཆོས་ནི་སྟོན་པར་མཛད། བདག་ཡོད་ཉིད་དུ་ཁས་སྒྲུངས་ནས། ལྟ་བའི་མཆེ་བས་མས་པར་གྱུར། ཀྱུན་ལྡོག་ཏོགས་པར་མ་གྱུར་ནས། དགེ་བ་ཕུག་གུ་ཉམས་བྱེད་འགྱུར། ཞེས་དང་། མེད་ཕྱིར་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་སྲོག་ དེ་ཉིད་གཞན་དུ་མ་གསུངས་སོ། བཏགས་པའང་མེད་དུ་འགྱུར་འོང་བས། མེད་དོ་ཞེས་ཀྱང་མ་གསུངས་སོ། ཡུང་བོའི་རྒྱན་ནི་གང་ལ་དགེ་མེད་གེའི་འབྲས་བུ་ཡོད་པ་ཉིད། དེ་ལ་སྲོག་ཅེས་བྱ་སྟེ་དེ། སྲོག་མེད་བཞན་པས་མེད་པར་འགྱུར། སྲོག་ཅེས་བྱ་བ་ཡུང་བོ་ལ། བཏགས་ཅོམ་ཞེས་ཀྱང་མ་གསུངས་ཏེ། དེ་ཆེའི་སྟེ་བོ་དེ་འདྲ་སྟེ། སྟོང་ཉིད་ཏོགས་པའི་སྐལ་ལྷན་མིན། འདི་ལྟར་གནས་པས་བདག་ཡོད་དམ། མེད་ཅེས་ངི་བ་འདི་བ་ཡི། བསམ་པ་ལ་ལྟོས་མ་གསུངས་ཏེ། ཡོད་ན་ཅི་ཕྱིར་ཡོད་མི་གསུངས། ཞེས་གསུངས་སོ། །

༼པ༽རྩེ་བདུན་རྒྱན་དུ་བྱེ་སྒྲིབ་བ་ལྟར་ན་མིག་དབང་གིས་གཟུགས་མཐོང་ལ་མིག་ཤེས་ཀྱིས་གཟུགས་མ་མཐོང་བ་དང་། མདོ་རྩེ་བ་ལྟར་ན་མིག་དབང་གིས་དེ་མ་མཐོང་ལ་མིག་ཤེས་ཀྱིས་དེ་མཐོང་བར་བཤད་ཀྱང་། འདི་དང་མཛོད་ཀྱི་མཐའ་དཔྱད་གཉིས་ཀར་མིག་དབང་གིས་ཀྱང་དེ་མཐོང་བས་མིག་ཤེས་ཁོ་ནས་མཐོང་བ་མིན་ཞེས་ཁོ་ནའི་སྒྲུབ་བས་ན་མིག་དང་མིག་ཤེས་གཉིས་ཀས་གཟུགས་མཐོང་བར་བཤད་པ་ལྟ་བུར་སྒྲུང་ལ། དབུ་པར་གྱི་མཐའ་དཔྱད་དག་ལས་ཀྱང་རྟོག་གི་འབར་བ་དང་བརྒྱ་བའི་འགྲེལ་བ་དངས་ནས་མིག་གིས་གཟུགས་མཐོང་བར་གསལ་བར་བཤད་དོ། འོན་

ཀྱང་མིག་གིས་གཟུགས་མཐོང་བར་བྱེ་མདོ་གཉིས་ཀས་འདོད་པ་མཐུན་ན་སྒྲིབ་དཔོན་གྱིས་ལོ་ཞེས་  
མ་རངས་པའི་ཆོག་བཀོད་པ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་བས་ན་མི་འདྲ་བའི་བྱད་པར་ཞིག་འཛོག་དགོས་  
སོ། རྟེན་ལ་ཅོད་ཚུལ་མང་ཡང་མདོ་སྒྲིབ་པའི་སྐབས་སུ་འཆད་དོ། །འདིར་མིག་གཡས་གཡོན་ལ་  
ནམ་ཤེས་སོ་སོ་བ་གཉིས་འདོད་པར་བཤད་ཀྱང་། མཛོད་ཀྱི་མཐའ་དཔྱད་དུ་མིག་གཡས་གཡོན་  
ལ་ནམ་ཤེས་སོ་སོ་བ་གཉིས་བརྟན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྟན་དབང་བོ་སོ་སོར་ཆད་ཀྱང་བརྟན་པ་ནམ་ཤེས་  
ནི་ཡུལ་ན་མི་གནས་པའི་ཕྱིར་སོ་སོར་ཆད་མི་དགོས་པར་གསུངས་པ་ནི་མཛོད་འགྲེལ་དང་མཐུན་  
པས་ལེགས་པར་སྒྲུང་དོ། །

།བཀྲེན་མཐོང་ཆེན་མོར། རང་སྡེ་འགའ་ཞིག་ཡན་ལག་དང་ཆ་ཤས་འདུས་པ་ཅམ་ཡོད་  
ཀྱི། དེ་དག་ལས་ཐ་དད་པར་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཡན་ལག་ཅན་དང་ཆ་ཤས་ཅན་མེད་པར་སྒྲིབ་  
བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ལས་འབའ་ཞིག་ཡོད་ཀྱི་བྱེད་པ་བོ་མེད་པ་དང་། རྟེན་བར་ལེན་པ་ལས་ཐ་  
དད་པར་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རྟེན་བར་ལེན་པ་ཡོད་ཀྱི་རྟེན་བར་ལེན་པ་བོ་མེད་དོ། །ཞེས་སྒྲིབ་དེ་དག་  
ནི་འཛིག་རྟེན་པའི་ཀྱན་རྫོབ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དུ་སྒྲིབ་བ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱོགས་ཁྱ་སྒྲིབ་  
ནི་སྐབས་འདིའི་བྱེ་སྒྲིབ་དེ་ཡིན་ལ། དེ་དག་གིས་རྩལ་སྤྲ་རབ་དུ་མ་བསགས་པའི་ཆེ་རགས་པ་ཞེས་  
བཏགས་ཅམ་གྱི་དོན་འཛོག་མི་ཤེས་ལ། བྱེ་བྲག་པ་ལྟར་རགས་པ་ཞེས་པའི་རྣམ་དོན་གཞན་སྒྲིབ་  
བར་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར་བུམ་འཛིན་དབང་མངོན་གྱིས་བུམ་པའི་ཆོགས་པ་ན་ཡོད་པའི་རྩལ་སྤྲ་རབ་  
དུ་མ་སྒྲུང་བར་འདོད་དགོས་ཏེ། གཞན་དུ་ན་རྩལ་དུ་མ་བསགས་པའི་ཆེ་ཡན་ལག་ཅན་མེད་པའི་  
ཕྱིར་དབང་མངོན་འདིའི་ཡུལ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །མདོ་སྒྲིབ་བས་སྒྲིབ་རྩལ་སྤྲ་རབ་བསགས་པ་དེས་  
སྒྲིབ་འཛིན་དབང་མངོན་ལ་རང་འདྲའི་ནམ་པ་གཏད་ནས་འགགས་པས་དབང་མངོན་དེས་རང་དུས་  
ན་འགགས་ནས་མེད་པའི་སྒྲིབ་པོ་དེ་བརྒྱད་ནས་རིག་ཅིང་དངོས་སུ་སྒྲིབ་པོའི་འདྲ་ནམ་དེ་རིག་པར་  
འདོད་པ་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཞིང་། འདྲ་ནམ་གྱིས་བར་མ་ཆོད་པར་དངོས་སུ་རྟོག་ཆེར་ཏེ་གཅེར་བུར་  
རིག་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ། རོ་ཏྲ་རིས། ནམ་པ་མེད་པའི་དབང་སྒྲིབ་སྒྲིབ། རྩལ་སྤྲན་བསགས་པ་དངོས་  
སུ་རིག་ཅིས་པའི་རང་འགྲེལ་ལས། དབང་བོ་སྒྲིབ་དབང་བྱེད་པ་ནམས་ལས་སྒྲིབ་པའི་སྒྲིབ་མངོན་

སུམ་ཞེས་བྱ་བའི་སྒོ་གྲོས་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་མེད་པས། དེ་དག་གི་བཞིན་དུ་རྣམ་པས་བར་དུ་ཆོད་པ་  
བཏགས་པ་ལྟར་མ་ཡིན་པར་དངོས་སུ་རྟུལ་ཕྱར་ཏེ་རྟུལ་ཕྱར་བ་བསགས་པ་ཕུང་བོའི་རིགས་ཏེ་ཤེས་  
པ་ཡིན་གྱི། གཞན་གྱི་བཞིན་དུ་ཡན་ལག་ཅན་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། རྟུལ་ཕྱར་བ་རྣམས་ནི་དབང་བོ་ལས་  
འདས་པ་ཡིན་ན་ངེ་ལྟར་དེ་དག་སྒྲུང་དུ་རུང་ཞེ་ན། དེ་དག་ཅེ་ཅེ་བཞི་དབང་བོ་ལས་འདས་པ་ཡིན་  
ལ། ཞེས་སྟགས་འདིར་བྲངས་པ་ལྟར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་ལ་རྣམ་འགྲེལ་ལས། ཉེ་རིང་  
ལ་སྟགས་ཁྱད་པར་གྱིས། །གསལ་དང་མི་གསལ་མི་རུང་ངོ་། །ཞེས་སྟགས་མདོ་སྤྲེལ་བས་འགོག་  
ཚུལ་དང་། དེ་ལ་བྱེ་སྤྱིས་སྒྲུང་བའི་ཁྱད་པར་གྱིས་སྒྲིན་སྤྱོད་བྱེད་པ་དང་། ཉེ་རིང་གི་ཁྱད་པར་  
གྱིས་སྒྲིན་སྤྱོད་བྱེད་པ་དང་། སྒྲུང་བ་གསལ་མི་གསལ་གྱི་ཁྱད་པར་གྱིས་སྒྲིན་སྤྱོད་བྱེད་པ་དང་།  
སྤྱི་བ་རྟུལ་གྱི་ཁྱད་པར་གྱིས་སྒྲིན་སྤྱོད་བྱེད་པ་དང་། ལས་གཟུགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གྱིས་སྒྲིན་སྤྱོད་བྱེད་  
པ་དང་། མཐོང་མེད་ལས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གྱིས་སྒྲིན་སྤྱོད་བྱེད་པའི་ཚུལ་དང་དེ་དག་སྟོན་སྟོན་འགོག་ཚུལ་  
རྣམས་རྣམ་འགྲེལ་ལེའུ་གསུམ་པར་བཤད་པའི་དོན་དབུ་མའི་མཐའ་དཔྱད་དུ་འང་མདོར་བསྡུས་ཅམ་  
བཤད་ཀྱང་གོ་དཀའ་འབར་སྒྲུང་བས་ཤེས་དགོས་པ་ཞིག་ཡིན་ན་ཡང་སྐབས་འདིར་མ་སྒྲིས་སོ། །

༼མ༽ཐལ་འགྱུར་བ་མ་གཏོགས་པ་ནང་བའི་གྲུབ་མཐའ་སྤྱི་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གཞི་གང་ལ་དེ་  
དང་དེའི་ཞེས་མིང་གིས་བཏགས་པའི་དོན་བཅའ་ནས་རྟེན་རྒྱ་ཞིག་ཡོད་ན་ཡོད་པར་འཇོག་པ་ཡིན་  
གྱི་བཏགས་དོན་བཅའ་ནས་རྟེན་རྒྱ་མེད་ན་ཡོད་པར་འཇོག་མི་རུས་པ་ནི་འདྲ་ཡང་མདོ་སྤྲེལ་བ་ལ་སྟགས་  
པ་གཞན་རྣམས་ཀྱིས་རང་དབང་བའི་རྣམ་ལྟགས་སུ་མ་གྲུབ་པར་གཞན་གྱི་ཆ་ལ་བཏགས་པའི་ཡོད་  
པ་འཇོག་རུས་ལ། བྱེ་སྤྱི་ཏུ་ཅང་བཏགས་དོན་འཆོལ་ཆེ་བ་ཡིན་པས་དེ་འདྲ་བའི་ཡོད་པ་འཇོག་མི་  
རུས་པར་ཐམས་ཅད་རྣམས་གྲུབ་དུ་འདོད་ཅིང་། ཡན་ལག་འདུས་པ་ཅམ་ལས་མ་གཏོགས་པའི་ཡན་  
ལག་ཅན་དང་ཆ་ཤས་ཅན་དང་དགག་བྱ་རྣམ་པར་བཅད་ཅམ་གྱི་མེད་དགག་མི་འདོད་པ་སྟགས་  
ཀྱང་འདི་ལ་ཐུག་གོ། །

༼ཅ༽མཛོད་ནས་བཤད་པའི་སེམས་ཕུང་ནི་ཞེ་དུག་སྟེ། རེས་པའི་སེམས་ཕུང་སྟེ་ཆན་ལྔ་དང་།  
མ་རེས་པའི་སེམས་ཕུང་བརྒྱད་ཡོད་པས་སོ། །སྟེ་ཆན་ལྔའི་དང་བོ་སེམས་ཀྱི་ས་མང་ནི། ཆོར་



དང་སེམས་པ་འདུ་ཤེས་དང་། །འདུན་དང་རེག་དང་སྒོ་གྲོས་དྲན། །ཡིད་ལ་བྱེད་དང་མོས་པ་  
 དང་། ཁྲིང་རེ་འཛིན་སེམས་ཐམས་ཅད་ལ། །ཞེས་པ་ལྟར་དང་། གཉིས་པ་དགེ་བའི་ས་མང་  
 རི། དང་དང་བག་ཡོད་ཤིན་ཏུ་སྤྱངས། །བཏང་སྒྲིམས་ངོ་ཆ་ཤེས་ཁྲེལ་ཡོད། །ཅ་བ་གཉིས་ནམ་  
 མི་འཆོ་དང་། །བརྩོན་འགྲུས་ཉག་ཏུ་དགེ་ལ་འབྱུང་། །ཞེས་པ་དང་། གསུམ་པ་ཉོན་མོངས་པའི་  
 ས་མང་ནི། མོངས་དང་བག་མེད་ལེ་ཡོད་དང་། །མ་དད་པ་དང་སྤྲུགས་དང་ཆོད། །ཉོན་མོངས་  
 ཅན་ལ་ཉག་ཏུ་འབྱུང་། །ཞེས་པ་དང་། མི་དགེ་བའི་ས་མང་ནི། མི་དགེ་ལ་ནི་ཁྲེལ་མེད་དང་། །  
 ངོ་ཆ་མེད་པའོ། །ཞེས་པ་དང་། ཉོན་མོངས་རྒྱུད་དུ་འཁྲུག་ས་བཞི། ཁྲོ་བ་དང་། །འཁོན་དུ་འཛིན་  
 དང་གཡོ་དང་ནི། །ཤུག་དོག་འཆིག་འཆབ་སེར་སྒྲ་དང་། །སྤྱུ་དང་རྒྱགས་དང་ནམ་འཆོ་ནི། ཉོན་  
 མོངས་རྒྱུད་དུ་འཁྲུག་ས་བཞི་མས། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །ས་ཞེས་པ་ནི་གོ་སྐབས་ཀྱི་ཡུལ་ཏེ། སེམས་  
 བྱུང་གང་ཞིག་སེམས་གང་གི་གོ་སྐབས་ཀྱི་ཡུལ་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེའི་ས་བ་ཞེས་བྱའོ། །སྡེ་ཆན་དང་  
 བོ་བཞི་ལ་ས་མང་ཞེས་མང་བའི་སྒྲ་སྤྱར་ལ། ཉོན་མོངས་རྒྱུད་དུ་འཁྲུག་ས་བ་ལ་མང་བའི་སྒྲ་མ་སྤྱར་  
 བཞི། དང་བོ་བཞི་འཁོར་དུ་ལྷན་པའི་སེམས་ངོས་འཛིན་པའི་ཆེ་རིམ་པ་བཞིན་སེམས་ཐམས་ཅད་  
 དང་། དགེ་སེམས་ཐམས་ཅད་དང་། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་སེམས་ཐམས་ཅད་དང་། མི་དགེ་བའི་  
 སེམས་ཐམས་ཅད་ཅེས་པ་ལྟ་བུ་མང་བའི་སྒྲ་སྤྱར་དགོས་ལ། ཉོན་མོངས་རྒྱུད་དུ་འཁྲུག་ས་བ་ལ་དེ་ལྟར་  
 བཤད་རྒྱ་མེད་པའི་རྒྱ་མཆན་གྱིས་ཡིན་གྱི། སེམས་བྱུང་ཁོ་རང་གངས་མང་ཉུང་གི་རྒྱ་མཆན་གྱིས་  
 དེ་ལྟར་བཤད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །སྤྱོད་ཀྱིས་བཅུ་ནི་ཅ་ཉོན་དུག་གི་ནང་ནས་མ་རིག་པ་ཅམ་དང་མཆོངས་  
 ལྷན་ཡིན་པས་གྲོགས་རྒྱུད་བ་དང་། སྒྲིམ་སྤང་ཁོ་ན་ཡིན་པས་སྤང་བྱ་རྒྱུད་བ་དང་། ཡིད་ཤེས་  
 ཁོ་ན་ཡིན་པས་ཉེན་རྒྱུད་བའི་ཕྱིར་རྒྱུད་དུ་ཞེས་བྱ་ལ། ཉོན་མོངས་ཆེན་པོའི་ས་མང་དུག་ནི་དེ་ལས་  
 བརྒྱན་པའི་ཕྱིར་ཆེན་པོ་ཞེས་བཤད་དོ། །སྡེ་ཆན་ལྷན་ལྷན་ཅིག་ཏུ་བཤད་རྒྱུའི་ཁྱད་པར་ཐུན་མོང་  
 བཞིག་ཡོད་པས་ན་ངེས་པའི་སྡེ་ཆན་དུ་བྱས་ལ། འདོད་ཆགས་ཁོང་སྤྱོད་རྒྱལ་ཐེ་ཆོམ་ཉོག་པ་དཔྱུད་  
 པ་གཉིད་འགྱུར་པ་སྟེ་བརྒྱད་ནི་གཞན་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་བཤད་རྒྱུའི་ཁྱད་པར་ཐུན་མོང་བམེད་པས་  
 ན་སྡེ་ཆན་དུ་མ་ངེས་པར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །མཛོད་ནས་བཤད་པའི་སེམས་བྱུང་ཞེ་དུག་གི་སྟེང་

དུ་བརྟེན་དེས་དང་ཤེས་བཞིན་མ་ཡིན་པ་དང་ནམ་གཡེང་དང་ལྟ་བུ་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་གཏི་མུག་  
མེད་པ་སྟེ་ལྟ་བུ་སྟེན་ན་ས་སྟེ་དང་ཕུང་བོ་ལྡེའི་རབ་བྱེད་དང་ཀྱན་བརྟུས་སོགས་ལས་བཤད་པའི་སེམས་  
བྱུང་ལྟ་བུ་ཅ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་ཞིང་། མཛོད་ལུགས་ལ་བརྟེན་དེས་ལ་སོགས་པ་ལྟ་ནི་དུན་པ་དང་  
ཉིང་དེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་ནམས་སུ་རང་ཡིན་པའི་ཚུལ་གྱིས་བསྟུས་པས་ལོགས་སུ་མ་བཤད་དོ།  
འདིར་སེམས་བྱུང་ང་གཅིག་ཅེས་བཤད་ཀྱང་། ཉོན་མོངས་ཆེན་པོའི་ས་མང་དུག་གི་སྐྱགས་པ་མ་  
གཏོགས་ལྟ་དང་བརྟེན་དེས་དང་ཤེས་བཞིན་མ་ཡིན་པ་དང་ནམ་གཡེང་དང་ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་དང་།  
ལོག་པར་མོས་པ་སྟེ་ཉོན་མོངས་པའི་ས་མང་བརྩམ་ཆོས་མངོན་པ་ལས་བཤད་ཅེས་མཛོད་འགྲེལ་  
དུ་བྱུང་ཞིང་། སེམས་ཀྱི་ས་མང་དང་ཉོན་མོངས་པའི་ས་མང་ཡིན་མིན་ལ་ཕྱ་བཞི་བརྟེན་ནས། སྐྱགས་  
པ་སྦྱོད་པ་ནི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཤིན་ཏུ་སྦྱར་དུ་སྦྱོད་པར་འགྱུར་གྱི་མོད་པ་སྦྱོད་པ་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པས་  
སྐྱགས་པ་མ་དངས་པར་གྲགས་ཞེས་བཤད་པ་མ་གཏོགས། ལྟ་བུ་ཅ་གཅིག་ཏུ་བཤད་པ་མེད་ལ།  
ཉོན་མོངས་ཚུང་དུའི་ས་བ་བརྩམ་གཅིག་ཅེས་འདིར་བྱུང་ཡང་ཁྱོ་སོགས་བརྩམ་སྟེ་དེ་དུ་གང་བསྟུན་  
པ་ཡང་མི་གསལ་ཞིང་། དེར་མ་ཟད་བརྟེན་དེས་སོགས་སེམས་ཀྱི་ས་མང་ཡིན་པས། ལོགས་སུ་  
དངས་མེད་གོས་པར་མཛོད་འགྲེལ་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར་འདིར་སེམས་བྱུང་ལྟ་བུ་ཅ་གཅིག་ཏུ་བཤད་  
པ་ནི་མཛོད་རང་ལུགས་མ་ཡིན་ཞིང་། གང་ནས་བཤད་པའི་ཁྱུངས་ནི་འཛོལ་དགོས་པ་ལྟ་བུར་སྒྲུང་དོ།

༼ཆོ་ཐོབ་པ་དང་། མ་ཐོབ་པ་དང་། སྐལ་མཉམ་དང་། འདུ་ཤེས་མེད་པ་བཞེས་བྱ་བའི་  
རྣམས་དང་། འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྟོམས་འདུག་དང་། འགོག་པའི་སྟོམས་འདུག་དང་། སྟོག་དབང་  
དང་། སྦྱེ་བ་དང་། ཉ་བ་དང་། གནས་པ་དང་། འཛིག་པ་དང་། མིང་གི་ཆོགས་དང་། ཆོག་གི་  
ཆོགས་དང་། ཡིག་འོ་ཆོགས་ཏེ་ལྟ་མིན་འདུ་བྱེད་བརྩམ་བཞི་བཤད་པས་འདིར་ལྟ་མིན་འདུ་བྱེད་  
བདུན་ཞེས་པ་དཔེ་མ་དག་པ་ཡིན་ནམ། ཡང་ན་སེམས་མེད་གསུམ་གཅིག་དང་། འདུས་བྱས་  
ཀྱི་མཆན་ཉིད་བཞི་གཅིག་དང་། ཆོགས་གསུམ་གཅིག་ཏུ་བགྱང་བ་ཡིན་ནམ་སྟེ། མངོན་པ་  
གོང་མར་ལྟར་གྱི་བརྩམ་བཞིའི་སྟེང་དུ་འདུག་པ་དང་། མོ་མོར་དེས་པ་དང་། འཕྱོར་འབྲེལ་དང་།  
འགྲུག་པ་དང་། གོ་རིམ་དང་། དུས་དང་། ཡུལ་དང་། གངས་དང་། ཆོགས་པ་སྟེ་དགུ་བསྟུན་

ནས་ལྡན་མིན་འདྲ་བྱེད་ཉེར་གསུམ་དུ་བཤད་ཅིང་། མཐོབ་པ་སོ་སྒྲིལ་དང་། སྐལ་མཉམ་རིས་མཐུན་  
 གྱི་མིང་གིས་བསྟན་ལ། དེ་དག་ཀྱང་ཆོས་གཞན་གྱི་ཆ་ལ་བཏགས་ཅམ་དུ་གསུངས་སོ། ། ལུགས་  
 འདིར་དེ་དག་ཆོས་གཞན་གྱི་ཆ་ལ་བཏགས་པ་ཅམ་མ་ཡིན་པར་རང་གི་ངོ་བོ་བྱུར་དུ་གཟུང་དུ་ཡོད་  
 པར་འདོད་དེ། དཔེར་ན་ཐོབ་པ་ཞེས་པ་ཐོབ་བྱེད་ཆོས་ལས་ལོགས་སུ་རང་གི་ངོ་བོ་གཟུང་དུ་ཡོད་  
 པ་ཐོབ་བྱེད་ཆོས་དེ་ལྡན་བྱེད་གྱི་རྣམས་ལ་འདོད་པ་དང་། སྐལ་མཉམ་ཞེས་པ་ཕན་ཚུན་ཐ་དད་པའི་  
 སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བྱེ་བྲག་མེད་པར་སེམས་ཅན་ཞེས་བྱ་བའི་སྒོ་འདུག་པ་དང་སེམས་ཅན་ཞེས་  
 ཐ་སྙད་འདོགས་པའི་གཞིར་གྱུར་པའི་རྣམས་སེམས་ཅན་དེ་དག་ལས་ལོགས་སུ་བཟུང་དུ་ཡོད་པ་ཞིག་  
 ལ་འདོད་པ་ལྟ་བུའོ། ། ཡུང་སོགས་ཆོས་ཀྱི་སྐལ་མཉམ་ཀྱང་འདིས་རིགས་འགྲེས་ཤིང་། འདོད་  
 ཚུལ་དེ་དག་ཤེས་ན་བྱེ་བྲག་དུ་སྒྲིལ་བའི་སྒྲིལ་བཤད་ལ་གོ་བ་སྟེར་རོ། ། འོན་ཀྱང་བྱེ་བྲག་པའི་ཆོག་གི་  
 རྟོན་དུ་གཞི་ནང་ཆེན་གྱི་སྒྲིལ་གཅིག་ཡིན་ལ། འདིའི་སྐལ་མཉམ་ནི་སེམས་ཅན་སོ་སོ་ལ་རེ་རེ་ཡོད་  
 པས་མི་འདྲ་འོ་ཞེས་འདོད་དོ། ། མཆན་ཉིད་བཞི་ནི། སྒྲེ་བས་མཆན་གཞི་འདུས་བྱས་དེ་སྒྲེད་པར་  
 བྱེད་པ་དང་། གནས་པས་དེ་གནས་པར་བྱེད་པ་དང་། ཀ་བས་དེ་རྩིང་བར་བྱེད་པ་དང་། མི་  
 ཏག་པས་དེ་འཛིག་པར་བྱེད་པའི་རྣམས་འདུས་བྱས་དེ་དང་དུས་མཉམ་དུ་སྒྲེའིང་རང་གི་ངོ་བོ་འདུས་  
 བྱས་དེ་ལས་ལོགས་སུ་གཟུང་དུ་ཡོད་པའི་རྣམས་གྲུབ་དུ་འདོད་དོ། ། འོ་ན་མདོ་ལས། འདུས་བྱས་  
 སྒྲེ་བར་ཡང་མདོན་ནོ། ། འཛིག་པར་ཡང་མདོན་ནོ། ། གནས་པ་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་ཉིད་དུ་ཡང་  
 མདོན་ནོ། ། ཞེས་མཆན་ཉིད་གསུམ་དུ་གསུངས་པ་ཅི་ཞེ་ན། དེ་ནི་གནས་པ་དང་ཀ་བ་བསྐྱས་ཏེ་  
 མཆན་ཉིད་གཅིག་དུ་གསུངས་སོ། ། དེའི་དགོས་པ་ནི། གནས་པ་ནི་ཆགས་པའི་གཞི་ཡིན་པས་དེ་  
 ལ་མ་ཆགས་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་དཔལ་དང་འདྲ་བའི་གནས་པ་དང་སྒྲ་ནག་མ་དང་འདྲ་བའི་ཀ་བ་  
 གཉིས་ལྡན་ཅིག་དུ་བསྟན་པར་འདོད་དོ། ། ཁ་ཅིག་གནས་པ་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་ནི་ཀ་བའི་རྣམ་གྲངས་  
 ཡིན་པས་འདུས་བྱས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ནི་གསུམ་ཁོ་ན་སྟེ། གནས་པ་ནི་གཞི་དེ་འདུས་བྱས་སུ་མཆོན་  
 པའི་མཆན་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདུས་མ་བྱས་ཀྱང་རང་གི་མཆན་ཉིད་ལ་གནས་པ་ཡོད་པའི་  
 ཕྱིར། མདོ་ལས་ཡིད་འབྱུང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཆོས་གང་དག་འདུས་བྱས་རྣམས་ཀྱི་དུས་འཕྲོ་བར་



དེ་ཡང་འཇིག་འགྲུར་དེ་ཡི་ཕྱིར། །དེ་ཡི་དེར་རྟོག་དོན་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འདུས་  
 བྱས་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་སྐྱེ་སྒྲིག་ས་བཞི་རྣམས་གཞན་སྐྱེས་པར་མི་འདོད་ཀྱང་འདུས་བྱས་སྐད་ཅིག་  
 མ་གཅིག་གི་སྐྱེ་སྒྲིག་ས་བཞི་བཞག་རྒྱ་ཡོད་དེ། སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་སྤར་མེད་པ་བྱུང་བཞི་སྐྱེ་བ་དང་།  
 དུས་གཉིས་པར་མི་སྤྲོད་པ་ནི་འཇིག་པ་དང་། སྤུ་མའི་རིགས་འདྲ་གནས་པ་ནི་གནས་པ་དང་། སྐད་  
 ཅིག་སྤུ་མ་ལས་ཕྱི་མ་མཆོན་ཉིད་མི་འདྲ་བཞི་ན་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་སྐད་ཅིག་སྤུ་ཕྱི་འདྲ་བར་  
 སྐྱེ་བའང་ཡོད་པས་ཐམས་ཅད་ལ་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་ཡོད་པས་མ་ཁྲུབ་བོ་ཞེ་ན། སྤུ་ཕྱི་འདྲ་ཡང་  
 ཁྲུད་པར་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་དོ་རྩེ་མ་ལ་ལྟ་བུ་འཕངས་པ་དང་མ་འཕངས་པ་དང་། འཕངས་  
 པ་ལ་འང་སྟོབས་ཆེ་ཆུང་གིས་སྤྱར་བ་དང་ཆེས་སྤྱར་བ་དང་བུལ་བ་དང་ཆེས་བུལ་བའི་དུས་ཀྱི་བྱེ་  
 བྲག་གིས་དེའི་འབྱུང་བ་ན་མས་གཞན་དུ་འགྱུར་བའི་བྱེ་བྲག་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་འདོད་དོ། །མདོ་  
 རྩེ་བའི་ལུགས་ལ་སྐྱེ་སྒྲིག་ས་བཞི་འཇོག་ལུགས་གཉིས་བྱུང་བཞི། སྤུ་མ་ནི་རྒྱུན་ལ་འཇོག་པ་དང་།  
 ཕྱི་མ་ནི་སྐད་ཅིག་ལ་འཇོག་པའི་དབང་དུ་བྱས་སོ། །བྱེ་སྐྱེས་མཆོན་ཉིད་བཞི་ནི་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་  
 དང་གནས་པར་བྱེད་པ་ཞེས་སྒྲིགས་བྱེད་པ་ཐོ་ལ་འདོད་པས་ན་དེ་དག་གིས་གཟུགས་སྒྲིགས་འདུས་  
 བྱས་སུ་མཆོན་པ་ན་སྐྱེ་བ་སྒྲིགས་ཡིན་པས་མི་མཆོན་གྱི། རང་སྐྱེད་བྱེད་སྒྲིགས་དོན་གཞན་ཡོད་  
 པས་འདུས་བྱས་སུ་མཆོན་ལ། མདོ་རྩེ་བས་མཆོན་ཉིད་བཞི་འདུས་བྱས་ཀྱི་ཆོས་ན་མས་ཀྱི་སྐྱེ་བའི་  
 བྱ་བ་དང་འཇིག་པའི་བྱ་བ་སྒྲིགས་ལ་འདོད་པས་ན་དེ་དག་གིས་གཞི་འགའ་ཞིག་འདུས་བྱས་སུ་མཆོན་  
 པ་ན་རང་སྐྱེད་བྱེད་སྒྲིགས་དོན་གཞན་ཡོད་པས་མི་མཆོན་པར་རང་སྐྱེ་བ་སྒྲིགས་ཡིན་པས་མཆོན་  
 ཏེ། མདོ་རྩེ་བས་གཟུགས་སྒྲིགས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་བཞི་གཟུགས་སྒྲིགས་ལས་རྣམས་གཞན་ཡིན་པ་དག་ག་  
 པ་ན་བྱེ་སྐྱེས་མཆོན་གཞིའི་ཆོས་དེ་ཉིད་དེའི་མཆོན་ཉིད་དུ་ཇི་ལྟར་རུང་ཞེས་བརྟན་པའི་ལན་དུ། མདོ་  
 རྩེ་བས་ཞོག་སྒྲིགས་འདུས་པ་དང་སྤུ་མ་ནི་བ་ལང་དང་སའི་ཁམས་ལས་རྣམས་གཞན་མིན་ཀྱང་མཆོན་  
 ཉིད་ཡིན་པ་ལྟར་སྐྱེ་བ་ལ་སྒྲིགས་པ་ཡང་དེ་དང་འདྲ་བར་མཛོད་འགྲེལ་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཅ  
 བའི་མཆོན་ཉིད་བཞི་དང་རྣམས་མཐུན་གྱི་མཆོན་ཉིད་བཞི་སྐྱེ་བརྒྱུད་འདོད་པ་ནི་ཁ་ཆེ་བྱེ་སྐྱེའི་ལུགས་  
 ཡིན་ལ། སྐྱེ་བ་དང་རྣམས་པ་དང་གནས་པ་དང་ན་བ་དང་མི་རྟག་པ་དང་ལོག་པའི་རྣམས་གྲོལ་ཡང་

དག་པའི་ནམ་གྲོལ་གང་རུང་དང་ངེས་འབྱུང་ངེས་འབྱུང་མ་ཡིན་པ་གང་རུང་སྟེ་ཅ་པའི་མཆན་ཉིད་  
 བདུན་དང་། རྒྱུ་པའི་རྒྱུ་པ་སྟགས་མཐུན་པའི་མཆན་ཉིད་བདུན་སྟེ་བཅུ་བཞི་འདྲིང་པ་ནི་མང་པོས་  
 བཀྱར་བ་པའི་ལུགས་ཡིན་པར་ཤེས་རབ་སྒྲོན་མེད་དང་ཅ་ཤེད་ཀྱི་ཆེན་ལས་བཤད་དོ། །ཅ་པའི་  
 རྒྱུ་པས་མཆན་གཞི་འདུས་བྱས་དང་རང་མ་གཏོགས་པའི་ཅ་པའི་མཆན་ཉིད་དུག་དང་མཐུན་པའི་  
 མཆན་ཉིད་བདུན་ཏེ་ཆོས་བཅུ་བཞི་སྟེད་པར་བྱེད་ལ། རྒྱུ་པའི་རྒྱུ་པས་ཅ་པའི་རྒྱུ་པ་གཅིག་པུ་སྟེད་  
 པར་བྱེད་པ་སྟགས་ཁ་ཆེ་པའི་ལུགས་ཀྱིས་རིགས་འགྲེས་བྱས་ནས་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཟུགས་སྟགས་  
 རང་གི་ངོ་བོ་བཟུང་ཡང་ཇི་སྟོན་དུ་སྤར་མེད་པའི་རྒྱུ་པ་དང་ཕྱིས་མེད་པའི་འཇིག་པ་ལ་སྟགས་པ་  
 མི་ཤེས་པ་དེ་སྟོན་དུ་གཞི་དེ་འདུས་བྱས་སུ་མི་ཤེས་པའི་ཕྱིར་རྒྱུ་སྟགས་མཆན་ཉིད་བཞིས་གཟུགས་  
 སྟགས་འདུས་བྱས་སུ་མཆོན་པ་ཡིན་གྱི། གཟུགས་སྟགས་རང་གི་ངོ་བོ་མཆོན་པ་ཡང་མ་ཡིན་ལ།  
 གཟུགས་སྟགས་དང་དེ་དག་གི་རྒྱུ་སྟགས་ནམས་ཇས་གཞན་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་བྱེ་སྒྲིའི་  
 འདྲིང་པ་ལྟར་ཁས་ལེན་ན་ཆོས་གཅིག་པུ་དུས་གཅིག་པུ་སྟེས་པ་དང་གནས་པ་དང་ནས་པ་དང་འཇིག་  
 པར་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། ཆོས་དེའི་སྟེད་པར་བྱེད་པ་པོ་སྟགས་བཞི་དུས་མཉམ་དུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར།  
 ཞེས་ཟེར་བ་ལ། བྱེ་སྒྲིའི་ན་རེ། བྱེད་པ་པོ་བཞི་གཅིག་ཆར་གྲུབ་ཀྱང་བྱ་བ་བྱེད་པའི་དུས་ཐ་དང་  
 པའི་ཕྱིར་སྒྲོན་མེད་དེ། དང་པོར་རྒྱུ་པས་སྟེད་པར་བྱེད། དེའི་རྗེས་སུ་གནས་པས་གནས་པར་  
 བྱེད། དེའི་རྗེས་སུ་ཀ་བས་ཀ་བར་བྱེད། དེའི་རྗེས་སུ་མི་རྟག་པས་འཇིག་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།  
 རྒྱུ་པ་ནི་མ་འོངས་པས་བྱ་བ་བྱེད་ལ། གནས་པ་ལ་སྟགས་པ་གསུམ་ནི་ད་ལྟར་བས་བྱ་བ་བྱེད་པའི་  
 ཕྱིར། ཞེས་ཟེར། དེ་ལ་མདོ་སྟེ་བས། རྒྱུ་པ་མ་འོངས་པས་བྱ་བ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མ་འོངས་  
 པ་རྗེས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་རྗེས་སུ་ཡོད་ན་ཡང་རྒྱུ་པ་མ་འོངས་པས་བྱ་བ་བྱེད་ན་རང་གི་  
 གུབ་མཐའ་དང་འགལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། འདུས་བྱས་གང་ཞིག་བྱ་བ་མི་བྱེད་པ་ནི་མ་འོངས་  
 པ་དང་། བྱ་བ་བྱེད་བཞིན་པ་ནི་ད་ལྟར་བ་དང་། བྱ་བ་ཞིག་པ་ནི་འདས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཁྱེད་རང་  
 གི་གུབ་མཐའ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། གསུམ་པ་བཟང་སྟེ་བྱ་བ་ཡིས། །དུས་ནམས་ནམ་བཞག།  
 ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། རྒྱུ་པ་དེ་མ་འོངས་པའི་གནས་སྐབས་ན་བྱ་བ་བྱེད་ན་ད་

ལྟར་པའི་གནས་སྐབས་ན་བྱ་བ་ཞིག་པར་འགྱུར་བས་ན་ད་ལྟར་པའི་མཆན་ཉིད་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་  
 དང་། སྒྲེ་སྐོག་ས་བཞི་དུས་མཉམ་དུ་རང་རང་གི་བྱ་བ་ལ་འདུག་ན་ནི་འདུས་བྱས་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་  
 དུ་དེ་དུས་གཅིག་དུ་གནས་པ་དང་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་དང་འཇིག་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་།  
 དེ་བཞི་རིམ་གྱིས་བྱ་བ་ལ་འདུག་ན་ནི་མཆན་གཞི་འདུས་བྱས་དེ་སྐད་ཅིག་མ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་  
 བའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་བ་ལ། ཕྱེ་སྒྲིལ་ན་རེ། ཁོ་པོ་ཅག་གི་སྐད་ཅིག་མ་ནི་སྒྲེ་བ་ལ་སྐོག་ས་པས་བསྐྱེད་  
 པར་བྱ་བ་ལ་སྐོག་ས་པའི་བྱ་བ་བཞི་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་གྲུབ་ཟིན་པའི་སྐད་ཅིག་དེ་ལས་ལྷག་དུ་མི་  
 སྟོད་པའི་དོན་ཡིན་གྱི་སྒྲེས་མ་ཐག་དུ་འཇིག་པའི་དོན་མིན་པས་ཁྱེད་ཀྱིས་བཟོད་པའི་སྒྲོན་མི་འདུག་  
 ཅས་ཟེར་ན། མདོ་རྩེ་བས་སྒྲེ་སྐོག་ས་ཁྱེད་པ་པོ་བཞི་དུས་མཉམ་དུ་གྲུབ་ཀྱང་བྱ་བ་བཞི་རིམ་གྱིས་  
 ཁྱེད་པའི་རྒྱ་མཆན་གང་ཡིན་ཞེས་དྲིས་པ་ལ། ཕྱེ་སྒྲིལ་སྐོབ་ས་ཆེ་ཆུང་གི་དབང་གིས་རིམ་གྱིས་ཁྱེད་  
 དེ། དང་པོར་སྒྲེ་བ་སྐོབ་ས་ལྟན་དང་དེའི་རྩེ་གནས་པ་སྐོབ་ས་ལྟན་སྐོག་ས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར།  
 དེ་ལ་མདོ་རྩེ་བས་དེ་ལྟར་གནས་པ་སྐོབ་ས་ལྟན་ཡིན་པ་ལས་ཕྱིས་སྐོབ་ས་དང་མི་ལྟན་པར་འགྱུར་ནས་  
 མཆན་གཞི་འདུས་བྱས་དང་ལྟན་ཅིག་དུ་མི་རྟག་པས་འཛོམས་པར་འགྱུར་བའི་རྒྱ་མཆན་གང་ཡིན་  
 ཞེས་དྲིས་པ་དང་། དེ་ལ་ཕྱེ་སྒྲིལ་ན་རེ། གནས་པས་རང་གི་བྱ་བ་བྱས་ཟིན་པའི་ཆོ་རུས་པ་ཟད་ནས་  
 གཏན་དུ་གནས་པར་མི་ཁྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་སྒྲེ་བས་རང་གི་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་བསྐྱེད་ཟིན་ན་  
 རུས་པ་ཟད་པས་སྒྲར་ཡང་སྐྱེད་པར་མི་ཁྱེད་པ་བཞིན་ནོ། ཞེས་ཟེར་བ་ལ། མདོ་རྩེ་བ་ན་རེ། དེ་  
 གཉིས་མི་མཆུངས་ཏེ། སྒྲེས་ཟིན་སྒྲར་ཡང་སྐྱེ་བ་མེད་པས་ན་སྒྲེ་བས་རང་གི་བསྐྱེད་བྱ་སྒྲར་མི་བསྐྱེད་  
 ཀྱང་། གནས་པས་མཆན་གཞི་འདུས་བྱས་དེ་གཏན་དུ་གནས་པར་བྱ་བ་ལ་སྒྲོན་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།  
 གནས་པ་ནི་འཇིག་པའི་བགེགས་ཁྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། གནས་པ་ལ་བགེགས་ཁྱེད་གཞན་མེད་  
 པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར། དེ་ལ་ཕྱེ་སྒྲིལ་གནས་པ་ལ་བགེགས་ཁྱེད་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གནས་པ་ལ་ཀ་  
 བ་དང་མི་རྟག་པས་བགེགས་ཁྱེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་བ་ལ། མདོ་རྩེ་བས་དེ་ལྟར་ཀ་བ་དང་མི་རྟག་  
 པ་སྐོབ་ས་ལྟན་ཡིན་ན་སྟོན་དུ་གནས་པས་བྱ་བ་ཁྱེད་དུ་མི་སྟོར་བ་ཞིག་དགོས་ཀྱི། གནས་པའི་བྱ་  
 བ་ལོག་པའི་ཆོ་ཀ་བ་དང་མི་རྟག་པ་ཡང་མི་གནས་ལ་མཆན་གཞི་འདུས་བྱས་ཀྱང་མི་གནས་ན་སུ་

གང་ལ་བྱ་བ་ཇི་ལྟར་བྱེད་པར་འགྱུར། ཡང་ན་ན་བ་དང་མི་རྟག་པ་ས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ། གནས་པས་  
 ཡོངས་སུ་བཟུང་བའི་ཆོ་འདུས་བྱས་དེ་གནས་ལ་ཡལ་བར་བཏང་བའི་ཆོ་མི་གནས་པ་ཡིན་པས་ན་  
 མི་གནས་པ་འདི་ཉིད་དེའི་འཇིག་པ་ཡིན་གྱི་འཇིག་པར་བྱེད་པ་བོ་ལོགས་སུ་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཞན་  
 ཡང་། ཆོས་སྐྱེས་པ་གཅིག་ལ་མི་འཇིག་པ་ནི་གནས་པ་དང་འཇིག་པ་ནི་མི་རྟག་པ་ཡིན་ལ། གཅིག་  
 ལ་ན་བ་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མི་སྤྱིད་དེ། ན་བ་ཞེས་པ་ནི་ཆོས་དེ་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་ལ་འཇོག་  
 དགོས་ལ། གཞན་དུ་འགྱུར་བ་ནི་ཆོས་དེ་ཉིད་ཡིན་པ་འགལ་ཞིང་ཆོས་དེ་ཉིད་ཡིན་པ་ནི་གཞན་དུ་  
 འགྱུར་བ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། མཛོད་འགྲེལ་ལས། དེ་བཞིན་ན་ནི་ན་མི་འགྱུར། །གཞན་  
 དུ་འགྱུར་ན་དེ་གཞན་ཉིད། །དེ་ལྟ་བུས་ན་དངོས་གཅིག་ལ། །ན་ཞེས་བྱ་བ་མི་འཐད་དོ། །ཞེས་  
 གསུངས་སོ། །མང་བཀྱར་སྡེ་བ་ན་རེ། གཟུགས་ནི་འཇིག་པའི་རྒྱ་དང་ཕྱད་ནས་མི་རྟག་པ་ཉིད་  
 གྱིས་འཇིག་པར་བྱེད་དེ། བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཐོ་བ་ལ་སོགས་པས་འཇིག་པར་བྱེད་པ་ལྟ་བུའོ། །  
 དེས་ན་གཟུགས་ནི་དུས་གཞན་གྱི་བར་དུ་གནས་ལ། སེམས་སེམས་བྱང་ནི་སྐད་ཅིག་མ་ཉིད་ཡིན་  
 རོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ལ་མདོ་སྡེ་བ་ན་རེ། བུམ་པ་ལ་སོགས་པའི་འཇིག་པ་ནི་ཐོ་བ་ལ་སོགས་  
 པའི་འཇིག་རྒྱ་གཞན་གྱིས་བྱེད་དགོས་ན་དེའི་མཆན་ཉིད་མི་རྟག་པ་བརྟགས་པའི་དགོས་པ་མེད་པར་  
 འགྱུར་ཞིང་། སེམས་སེམས་བྱང་རྣམས་སྐད་ཅིག་སྐད་ཅིག་གིས་འཇིག་ན་གནས་པ་དང་འཇིག་  
 པ་གཅིག་ཆར་བྱེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་མི་འཐད་དོ། །དེས་ན་འདུས་བྱས་ཀྱི་མཆན་  
 ཉིད་འདི་དག་རྒྱུན་ལ་འཇོག་པ་ནི་འཐད་པ་ཡིན་ཞིང་མདོའི་དོན་ལོགས་པར་བྱངས་པ་ཡིན་ནོ། །གཞན་  
 ཡང་། སྐྱེ་བ་མ་འོངས་པས་མ་འོངས་པ་བསྐྱེད་ན་མ་འོངས་པ་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཆར་བསྐྱེད་པར་  
 འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། བྱེ་སྤྱིས། རྒྱ་དང་རྒྱུན་དག་མེད་པར་ནི། །སྐྱེ་བས་བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་མིན། །  
 ཞེས་རྒྱ་རྒྱུན་ཆོགས་པ་མེད་པར་སྐྱེ་བ་ཁོ་ནས་མ་འོངས་པ་མི་བསྐྱེད་ཟེར། དེ་ལ་མདོ་སྡེ་བས་རྒྱ་  
 རྒྱུན་ཆོགས་པ་ཡོད་ན་འབྱུང་ལ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རྒྱ་རྒྱུན་ཁོ་ནའི་མཐུ་ཡིན་གྱི་སྐྱེ་བས་བསྐྱེད་  
 པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར། དེ་ལ་བརྩན་པ་གོ་ཆ་མཐའ་ཡས་ན་རེ། མིག་ནི་གཟུགས་སོགས་མེད་  
 པར་མིག་ཤེས་མི་བསྐྱེད་ཀྱང་མིག་ཤེས་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་པ་ལྟར་སྐྱེ་བ་ནི་རྒྱ་རྒྱུན་མེད་པར་ཆོས་མི་བསྐྱེད་



ཀྱང་ཆོས་དེའི་རྒྱ་ཡིན་ནི་ཞེས་ཟེར་བ་ལ། མདོ་སྡེ་བ་ན་རེ། དེ་གཉིས་མི་མཚུངས་ཏེ། གཟུགས་  
 སྟགས་ཡོད་ཀྱང་ཡོང་བ་དང་ཡོང་བ་མ་ཡིན་པ་ལ་མིག་ཤེས་སྐྱེ་མ་སྐྱེའི་བྱུང་པར་གྱིས་མིག་དབང་  
 གི་རྒྱས་པ་དཔག་རྒྱས་ཀྱང་སྐྱེ་བ་ཇས་གྲུབ་ནི་དེ་ལྟར་དཔག་ཏུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ནི་གཟུགས་  
 གྲུ་ལྟ་བུ་མངོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་མ་ཡིན་ཞིང་། མིག་ན་ལྟ་བུ་དངོས་པོའི་སྟོབས་གྲགས་ཀྱི་རིགས་པའི་  
 སྟོད་ཡུལ་མ་ཡིན་ལ། ཆོས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལྷ་མོ་འགའ་ཞིག་ལྟ་བུ་ལུང་གིས་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་པའི་  
 ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཟེར། དེ་ལ་ཕྱེ་སྒྲིལ་ན་རེ། སྐྱེ་བ་ཇས་གྲུབ་རིགས་པའི་སྟོད་ཡུལ་མ་ཡིན་པར་འདོད་  
 པ་མི་འཐད་དེ། སྐྱེ་བའི་ཇས་དོན་གཞན་དུ་གྱུར་པ་ཞིག་མེད་ན་སྐྱེ་བའོ་སྟུང་པའི་སྟོད་མཐུན་མེད་  
 པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། གཟུགས་ལ་གཟུགས་སོ་སྟུང་པའི་སྟོ་སྐྱེ་བ་ནི་རང་གི་མཆན་ཉིད་ལ་ལྟོས་  
 པ་ཡིན་གྱི། གཟུགས་ལ་སྐྱེ་བའོ་སྟུང་པའི་སྟོ་སྐྱེ་བ་ནི་རང་གི་མཆན་ཉིད་ལ་ལྟོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཆོར་  
 བ་ལ་སྟགས་པ་ལ་ཡང་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྐྱེ་བའོ་སྟུང་པའི་སྟོ་ནི་ངེས་པར་སྐྱེ་བའི་ཇས་དོན་  
 གཞན་དུ་གྱུར་པ་ལ་ལྟོས་པ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་། སྐྱེ་བ་ཇས་གཞན་མ་ཡིན་ན་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་  
 བ་ཞེས་དུག་སྐྱས་སྟོན་པར་ཡང་མི་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན་གཟུགས་ཀྱི་གཟུགས་ཞེས་མི་བརྗོད་པ་བཞིན་  
 ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་གནས་པ་དང་ག་བ་དང་མི་དྭག་པ་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་སྒྱུར་བར་བྱའོ། །ཞེས་ཟེར་  
 བ་ལ། མདོ་སྡེ་བས། འོ་ན་དེ་ལྟ་ན་བདག་མེད་པའོ་སྟུང་པའི་སྟོ་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་བདག་མེད་པ་  
 ཉིད་ཅེས་བྱ་བའི་ཇས་དོན་གཞན་གཅིག་ཀྱང་འདོད་དགོས་པར་འགྱུར་ལ། གཅིག་ལ་སྟགས་པའི་  
 གངས་དང་། ཆེན་པོ་ལ་སྟགས་པའི་བོངས་ཆད་དང་། ཐ་དད་པ་དང་། ལྡན་པ་དང་། རྣམ་  
 དཔྱེ་དང་། གཞན་དང་། གཞན་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དང་། གཟུགས་ཡོད་པ་ལ་སྟགས་པ་ལྟ་སྟེགས་  
 ཕྱེ་བྲག་པས་ཀྱང་བྲགས་པ་ལྟར་ཁས་སྒྲངས་དགོས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་དག་གི་སྟོ་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་  
 དང་། དེ་དག་གཟུགས་ཀྱི་གངས་དང་གཟུགས་ཀྱི་བོངས་ཆད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སྟགས་པ་དུག་སྐྱས་  
 སྟོན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། གཟུགས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཞེས་དུག་སྐྱས་སྟོན་མི་རུང་བར་  
 འགྱུར་ཏེ། གཟུགས་ཀྱི་རང་བཞིན་དེ་གཟུགས་ལས་ཇས་གཞན་ཡིན་པར་བྱེ་སྒྲིལ་བྱེད་ཀྱིས་ཀྱང་མི་  
 འདོད་པའི་ཕྱིར། དེ་བས་ན་མ་བྱུང་བ་ལས་བྱུང་བ་ཁོ་ན་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྐྱེ་བ་ཞེས་བྲགས་

པ་ཅམ་ཡིན་གྱི་ཇས་གཞན་མ་ཡིན་ལ། ཚོར་བ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱེ་བ་ལས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བྱ་བའི་ཕྱིར་  
གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་ཞེས་དྲག་སྐྱ་སྒྲིམ་ཏེ། དཔེར་ན་ཅན་དན་གྱི་བྱི་དང་མཆི་གྱུའི་ལུས་ཞེས་པ་བཞིན་  
ནོ། །གནས་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡང་ཅི་རིགས་པར་སྐྱར་བར་བྱའོ། །གལ་ཏེ་བྱེ་སྤྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་  
པར་སྐྱེ་ན་འདུས་མ་བྱས་ཀྱང་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེན། མདོ་སྤྱི་བ་ན་རེ། སྐྱེ་བ་ནི་མ་བྱུང་བ་ལས་  
བྱུང་བ་ཡིན་ན་འདུས་མ་བྱས་ནི་ཏག་ཏུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་མི་སྐྱེའོ། །ཡང་ན་ཁྱོད་རང་གི་ལུགས་ལའང་  
འདུས་བྱས་ཁོན་སྐྱེ་བ་དང་ཇན་གྱི་འདུས་མ་བྱས་དེ་དང་མི་ཇན་པ་ནི་ཆོས་ཉིད་མ་གཏོགས་པ་གཏན་  
ཆོགས་གཞན་མེད་པ་ལྟར། སྐྱེ་བ་ཇས་གཞན་མེད་ཀྱང་འདུས་བྱས་ཁོན་སྐྱེ་བར་འགྱུར་གྱི་འདུས་  
མ་བྱས་མི་སྐྱེ་བ་ནི་དེ་དང་འབྲེལ། །ཡང་ཁྱོད་རང་གི་ལུགས་ལའང་སྐྱེ་བ་དང་ཇན་པར་མཚུངས་  
ཀྱང་གཞན་གྱི་རྩ་རྩེན་གྱིས་གཞན་བསྐྱེད་པར་མི་རྒྱས་པ་ལྟར། སྐྱེ་བ་མེད་པར་མཚུངས་ཀྱང་རྩེན་  
ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་འདུས་མ་བྱས་བསྐྱེད་པར་མི་རྒྱས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ལ་བྱེ་སྤྱི་ན་  
རེ། སྐྱེ་སོགས་ཇས་སུ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། རི་དྲགས་དག་ཡོད་ཅེས་ཏེ་ནས་མི་ཚོ་བ་མ་ཡིན་པ་དང་།  
སྤང་བྱ་དག་ཡོད་ཅེས་ཏེ་ལ་དུ་མི་བཟའ་བ་མ་ཡིན་པ་ལྟར་སུན་འབྲིན་པ་དག་ཡོད་ཅེས་ཏེ་ལུང་དོར་  
དུ་མི་རུང་བས་ན། སྐྱོན་བཟོད་པ་ན་མས་ལ་ལན་གདབ་པར་བྱ་ལ། གྲུབ་མཐའི་རྗེས་སུ་འབྲང་  
བར་ཡང་བྱ་དགོས་སེ་ཞེས་ཟེར།

༼ཇ་ཆོག་གམ་མིང་ཡིན་དེ་དག་ནི། །གཟུགས་དང་འདུ་བྱེད་དག་ཏུ་འདུས། །ཞེས་པའི་གང་  
སྤྱི་ལ་དུ་མིང་ཆོག་ཀྱང་མཚོན་པ་ཅམ་སྟེ། གནིས་ཀས་ཀྱང་མིང་ཆོག་ཡི་གེའི་ཆོགས་གསུམ་ག་བཀའི་  
རང་བཞིན་དུ་འདོད་པ་དང་། དེ་གནིས་ཀྱང་རིམ་པ་ལྟར་ཇན་མིན་མེད་པ་དང་ཡོད་པར་འདོད་  
པའི་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་དོ། །དེའི་དོན་ནི་ཆོགས་གསུམ་བཀའི་རང་བཞིན་དུ་འདོད་པ་གནིས་ཀ་  
མཐུན་ཀྱང་གཅིག་ནི་ཆོགས་གསུམ་སྐྱ་སྤྱིའི་ཕྱང་བར་འདོད་པས་ཇན་མིན་དང་། གཅིག་ནི་དེ་གསུམ་  
ངག་གི་རིག་བྱེད་ཀྱི་སྐྱ་རང་མཚན་ལ་འདོད་པས་གཟུགས་ཀྱིས་བསྐྱས་པའོ། །དེས་ན་མིང་ཡིན་  
ན་འདུ་བྱེད་དང་། ཆོག་ཡིན་ན་གཟུགས་སུ་འདུས་ཞེས་ངེས་པར་མི་བྱའོ། །རྒྱལ་བོ་སྤྱིས་སུ་ཡང་  
གང་སྤྱི་དང་མཐུན་པ་ལས་ཁྱུད་པར་དུ་ཆོས་མངོན་པ་བ་ན་མས་བཀའི་ངོ་བོ་གཟུགས་དང་འདུ་བྱེད་



དེ་དག་གི་མིང་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་འགྲེལ་བཤད་ཡིན་པས་ན་ཕྱོགས་སྒྲུབ་འདོད་ཚུལ་བཞོད་  
 པ་ཡིན་ནམ་སྒྲུབ་པས་སོ། །ཕྱེ་སྒྲུབ་མིང་ཆོག་ཡི་གེ་གསུམ་ནི་ལྷན་མིན་རྣམས་གྲུབ་ཡིན་ཞིང་། དེ་  
 དག་གི་ཆོགས་གསུམ་ཡང་ལྷན་མིན་རྣམས་གྲུབ་ཏུ་འདོད་པ་ལ། མདོ་སྡེ་བས་མིང་ཆོག་ཡི་གེ་གསུམ་  
 ནི་ལྷེ་ཀན་སོགས་ལྷད་པ་ལས་བྱུང་བའི་དག་སྒྲུབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གཟུགས་མ་ཡིན་ནམ་ཅིའི་ཕྱིར་ལྷན་  
 མིན་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། ཕྱེ་སྒྲུབ་དེ་གསུམ་དག་སྒྲུབ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་གསུམ་དག་སྒྲུབ་ཅམ་ཡིན་ན་བཞིན་  
 བྱའི་དོན་གོ་བྱེད་དུ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ་བའི་ཕྱིར། འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། དག་སྒྲུབ་ནི་མིང་ལ་འཇུག་པ་  
 རྟེན་མིང་ཆོག་ཡི་གེ་གསུམ་གསལ་བར་བྱེད་པའམ་སྒྱེད་པར་བྱེད་ལ། མིང་སོགས་ཀྱིས་དོན་བཞིན་  
 པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་ཟེར། མདོ་སྡེ་བ་ན་རེ། ཁོ་ལོ་ཅག་ཀྱང་དག་སྒྲུབ་ཅམ་ཁོ་ན་དོན་གོ་བྱེད་དུ་མི་  
 འདོད་ཀྱི་ཀ་ལ་སོགས་པའི་ཡི་གེའི་བདག་ཉིད་སྒྲུབ་གང་གིས་དོན་གོ་བར་འགྱུར་བའི་དག་སྒྲུབ་དེ་ཉིད་  
 དོན་གོ་བྱེད་ཀྱི་དག་ཡིན་པར་འདོད་དེ། དཔེར་ན་སྒྲུབ་བོས་གོ་ཞེས་པ་དོན་དགུ་ལ་མཆོམས་བཅད་  
 པས་ན་གོ་ཞེས་པའི་དག་སྒྲུབ་དོན་དགུའི་གོ་བྱེད་དུ་འགྱུར་བ་ལྟ་བུ་ལ་འདོད་པའི་ཕྱིར། མིང་ཆོག་  
 ཡི་གེ་གསུམ་ནི་དོན་གོ་བར་བྱེད་པའི་སྒྲུབ་ཅམ་ཁོ་ནའི་ཁྱད་པར་ཡིན་གྱི་སྒྲུབ་ལས་ཟུར་དུ་གཟུང་དུ་ཡོད་  
 པའི་རྣམས་སུ་འདོད་པའི་དགོས་པ་མེད་དོ། །གཞན་ཡང་། དག་ནི་མིང་ལ་འཇུག་ཅེས་པའི་དོན་  
 གང་ཡིན། དག་སྒྲུབ་དོན་གོ་བྱེད་ཀྱི་མིང་སྒྱེད་པར་བྱེད་དམ་གསལ་བར་བྱེད། གལ་ཏེ་སྒྱེད་པར་  
 བྱེད་ན་ཁྱུ་མཆོག་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡོད་པའི་དག་སྒྲུབ་ཀྱང་མིང་བསྒྱེད་པར་འགྱུར་ལ། འོ་ན་ཏེ་དག་  
 སྒྲུབ་ཅམ་གྱིས་མིང་མི་བསྒྱེད་ཀྱི་དག་སྒྲུབ་ཁྱད་པར་ཅན་ཡི་གེའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་སྒྲུབ་བོས་བདར་  
 བཏགས་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་དེས་མིང་བསྒྱེད་དོ་ཞེ་ན། འོ་ན་ཡི་གེའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་  
 དག་སྒྲུབ་ཁྱད་པར་ཅན་དེ་ཉིད་དོན་རྫོང་བྱེད་དུ་འཛོག་དགོས་ཀྱི་དེ་ལས་དོན་གཞན་པའི་ལྷན་མིན་གྱི་  
 རྣམས་འཆོལ་བའི་དགོས་པ་མེད་ལ། གལ་ཏེ་གསལ་བར་བྱེད་དོ་ཞེ་ན། སྒྱིར་དག་སྒྲུབ་ཅམ་གྱིས་  
 རྫོང་བྱེད་ཀྱི་མིང་གསལ་བར་བྱེད་ན་ནི་ཁྱུ་མཆོག་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡོད་པའི་དེས་ཀྱང་དེ་གསལ་བར་  
 བྱེད་པར་འགྱུར་ལ། ཕྱེ་བྲག་ཏུ་དག་སྒྲུབ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱིས་དེ་གསལ་བར་བྱེད་ན་ནི་དག་སྒྲུབ་དེ་ཉིད་  
 དོན་རྫོང་བྱེད་དུ་འགྱུར་གྱི་རྣམས་གཞན་པ་བཏགས་པའི་དགོས་པ་མེད་དོ། །ཞེས་ཟེར། གཞན་ཡང་

ལྷན་མིན་འདུ་བྱེད་བཅུ་བཞིའི་སྐོར་ལ་སྤྱོད་པ་མང་བོ་ཡོད་ཀྱང་མང་དོགས་ནས་མ་བྱས་ཏེ། སྒོ་གྲོས་  
 གྱི་མིག་ཡོད་ན་མཛོད་ཀྱི་འགྲེལ་བ་འགྲེལ་བ་གད་ན་མས་ཞིབ་དུ་སྒྲོམ་ཤིག་དང་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ།

༼ཁ༽ཡུལ་དབུས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་དུ་སྒྲིབ་བ་དག་ནི་འདུས་མ་བྱས་བཞིར་འདོད་པས། གལ་ཏེ་དེ་ལྟ་  
 ཡིན་ན་ཉན་ཐོས་བྱེ་བྲག་དུ་སྒྲིབ་བ་ཁོ་བོ་ཅག་གི་ཕྱོགས་ལ་ཡང་སྒྲིབ་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱེད་པར་  
 དང་ལྷན་པའི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་འདུས་མ་བྱས་ཉིད་ཡོད་པར་གྲུབ་སྟེ། འདི་ལྟར་འདུས་  
 མ་བྱས་བཞི་བོ་དག་ནི། ཞེས་སོགས་འདིར་དངས་པ་ལྟར་བྱུང་བའི་འཕྲོར། འདི་དག་གི་དེ་བཞིན་  
 ཉིད་ནི་ཇི་ལྟ་བུ་ཡིན་མོད་ཀྱི་སྙིང་རྗེ་དང་བྲལ་བར་ཟད་དོ། ཞེས་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་བཙལ་  
 དགོས་སམ་སྙམ་མོ། །

༼ཟ༽ཕར་ཕྱིན་མཐའ་དཔྱད་ལས། གཟུགས་ཀྱི་སྒྱུ་ནི་སངས་རྒྱས་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་དངས་པ་  
 ནི་དཔེ་མ་དག་སྟེ། གཞུང་དུ་འདིར་དངས་པ་ལྟར་བྱུང་བའི་བྱིར་རོ། འདིའི་སྐབས་ཀྱི་གཟུགས་  
 སྒྱུ་ནི་གཟུགས་ལུས་ལ་བྱེད་དམ་གང་ཟག་ལ་བྱེད། སྐབས་འདིའི་བྱེ་སྒྲིབ་བ་དག་ཅག་གི་སྟོན་པ་  
 རྒྱུ་ཐུབ་པ་སངས་རྒྱས་སུ་འདོད་མི་འདོད་གང་ཡིན་ཞེ་ན། འདིའི་གཟུགས་སྒྱུ་ནི་ཁྲིག་ཆེན་དངས་  
 པ་ལྟར་གཟུགས་ལུས་ལ་བྱེད་ཀྱི་གང་ཟག་ལ་མི་བྱེད་དེ། སྟོན་པ་རྒྱུ་ཐུབ་པ་སངས་རྒྱས་སུ་མི་  
 འདོད་པའི་ནང་བའི་གྲུབ་མཐའ་སྒྲིབ་མེད་པའི་བྱིར་དང་། རང་གི་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་སུ་མི་འདོད་  
 ན་རང་ཉིད་སངས་རྒྱས་པར་འདོད་མི་རིགས་པར་འགྱུར་བའི་བྱིར་དང་། འདུལ་བ་ལུང་སོགས་  
 ལས་སྟོན་པ་རྒྱུ་ཐུབ་པ་སངས་རྒྱས་སུ་བཤད་པ་ཤིན་ཏུ་མང་བོ་ཡོད་པ་མཐོང་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་  
 མ་ཡིན་ཞེས་འདོད་མི་རུང་བའི་བྱིར་དང་། དང་སྤྱོད་ན་མས་ཀྱིས་སྒྲིབ་པ་ལྟམས་པའི་དུས་སུ་བྱིམ་  
 ན་གནས་ན་འཁོར་བསྐྱར་དང་བྱིམ་ནས་བྱིམ་མེད་པར་རབ་དུ་བྱུང་ན། སངས་རྒྱས་སུ་འགྱུར་བར་  
 ལུང་བསྟན་པ་དེ་བྱེ་སྒྲིབ་ལྟོག་ འཛིག་རྟེན་པལ་བ་དང་བྱིན་དང་ཀུན་ལ་རྒྱུད་ལྟར་གྲགས་པའི་བྱིར་  
 དང་། སྟོན་པ་རྒྱུ་ཐུབ་པ་སངས་རྒྱས་མ་ཡིན་ན་མཛོད་འགྲེལ་ལས། འཛིག་རྟེན་པའི་སེམས་  
 ལ་གནས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱང་མ་ཡིན་པར་འགྱུར། དག་བཙེམ་པ་ཡང་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ལ། དག་  
 སྤྱོད་དུ་བྱེད་པའི་ཚུལ་བྱིམས་ཁོ་ན་ཡང་དག་སྤྱོད་དུ་འགྱུར་རོ། ཞེས་སྐབས་འདིའི་བྱེ་སྒྲིབ་ལ་མི་

འདྲོད་པའི་ཐལ་བ་འཕངས་པ་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྐབས་འདིའི་  
 སངས་རྒྱུ་ཡིན་མིན་ཚུད་པའི་གཞི་གཟུགས་ལུས་ཁོ་ནར་འདྲོད་པ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལ་ཡུང་བོ་ལྔ་  
 ཡོད་པར་འགྲེལ་བཤད་རྒྱལ་སྐུས་མར་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། གསེར་ཕྱེང་ལས་ཀྱང་། སངས་  
 རྒྱུ་དང་དགེ་འདུན་གཉིས་ཀའི་རྟེན་ལུས་ནི་སྤྱག་བདེན་ཡིན་པས་སངས་རྒྱུ་དང་དགེ་འདུན་མིན་  
 ལཱ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྤྱོད་ལྟ་བུ་བདེན་ཡིན་ན་སངས་རྒྱུ་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་  
 བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེས་ན་སྟོན་པ་ཤུག་ཐུབ་པ་ཡང་སྤྱག་བདེན་ཡིན་པས་སངས་རྒྱུ་མ་ཡིན་  
 པར་འདྲོད་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་ན། སྐབས་འདིའི་སངས་རྒྱུ་ཡིན་མིན་ཚུད་པའི་གཞི་ལ་  
 ཡུང་བོ་ལྔ་ཡོད་ཀྱང་། མཛོད་འགྲེལ་ལས། གཟུགས་ཀྱི་སྤྱི་ཉི་ལྔ་མ་དང་ཕྱི་མར་ཡང་བྱེ་བྲག་མེད་  
 པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་གཟུགས་སྤྱི་ཉི་ལྔ་མ་དང་ཕྱི་མར་ཡང་བྱེ་བྲག་མེད་  
 གི་དགོངས་པ་ནི་ལས་ཉོན་གྱི་འཕངས་འབྲས་ཡིན་ན་གྲུབ་མཐའ་གོང་འོག་ཚུད་མེད་དུ་སྤྱག་བདེན་  
 དུ་འདྲོད་དགོས་པས་དེའི་དབང་དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྟོན་མེད་དོ། །

༼འདྲུར་མི་འདྲ་བ་མང་བོ་ཡོད་ཀྱང་རྒྱུ་ལ་དོན་བཤད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་ཆེར་  
 མེད་དེ། འདུས་མ་བྱས་གསུམ་ཉག་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལས་གཞན་པའི་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་  
 སྐད་ཅིག་མ་དང་མི་ཉག་པ་ཡིན་ལ། དེ་དག་གང་ཟག་གི་བདག་གིས་སྟོང་ཞིང་ལས་ལས་གཞན་  
 པའི་བྱེད་པ་བོད་བང་ལྷག་ལ་སོགས་པ་མེད་པ་དང་། དབང་བོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་ཡུལ་གྱི་འདྲ་  
 རྣམ་མ་ཤར་བར་རྟལ་སྤྱོད་པ་བསགས་པའི་དོན་དངོས་སུ་རྟོག་ཆེར་དུ་རིག་ཅེས་བཤད་པ་ཡིན་པའི་  
 ཕྱིར། རྒྱུ་ལ་ཐ་མ་གཉིས་ལ་འགྱུར་མི་འདྲ་བ་མང་བོ་ཡོད་པ་ལྟར་དོན་བཤད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་འང་  
 མང་བོ་ཡོད་དེ། ཁ་ཆེའི་གཞུང་གི་ཁྱེད་ཀྱི་ཉེ་ལྟེ་གི། །བྱེ་བྲག་སྤྱོད་པའི་གཞུང་འདྲོད་འགྱུར། །ཞེས་  
 པ་འདི་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱན་ལས་བདུས་པ་ལོ་རྩ་བ་ཆོས་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བསྐྱར་བ་ལས། སྟོན་ལྟར་  
 ཞེས་བྱ་ཁ་ཆེ་ཡི། །བྱེ་བྲག་སྤྱོད་པའི་གཞུང་དུ་བཤད། །ཅེས་དང་འགྲེལ་བར། འདི་ལྟ་བུ་ནི་ཕྱི་  
 རོལ་པ་ལ་སྟོན་ཏེ་སྟོང་དང་ལྟན་པ་ཞེས་བྱ་བར་བགྱང་བ། ཞེས་སྟོན་ལྟར་ཞེས་པ་བྱེ་བྲག་ཁོ་རང་ལ་སྤྱར་  
 རོ། །འདིར་ཆོས་བཤེས་འགྱུར་ལས་ཞེས་པ་དང་། སྟོན་ལྟར་ཞེས་བྱ་མཁས་པ་ཡིས། ཞེས་སོགས་

དཔེ་མ་དག་གོ། བདེར་གཤེགས་གཞུང་ཙ་བའི་འགྱུར་ལས། ཁ་ཆེ་བྱེ་བྲག་སྤྱོད་པ་ཡི། གཞུང་  
འདི་ཡིན་པར་མཁས་ཀླུ་མས་བཞེད། ཅེས་དང་། འགྲེལ་བར་ཙ་ཆེག་དངས་པ་ལས། ཁ་ཆེ་བྱེ་  
བྲག་སྤྱོད་པ་གཞུང་། རྟེན་ལྗོངས་ལྟན་ཀླུ་མས་བཞེད། ཅེས་དང་། འགྲེལ་བ་རང་ལས་ཀྱང་།  
ཁ་ཆེ་བ་ཀླུ་མས་ཀྱི་གཞུང་སྟེ་མངོན་པར་དེ་ལྟ་དེ་ལྟ་ཕྱི་ངོ་བོར་སྟོང་དང་ལྟན་པ་མཁས་པ་ཀླུ་མས་བཞེད་  
དེ་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་ཁ་ཆེ་བྱེ་སྤྱི་གཞུང་ནི་དེ་ལྟར་ཡིན་པར་སྟོང་ལྟན་མཁས་པ་ཀླུ་མས་བཞེད་  
ཅེས་སྟོང་ལྟན་མཁས་པ་ཞེས་པ་གཞུང་དོན་འཆད་མཁན་ལ་སྤྱར་གྱི་བྱེ་སྤྱོད་ཁོར་དང་མ་སྤྱར་  
བའི་ཕྱིར་དང་། སྤྱར་ལྟར་ཐུག་ཏེར་ཡོད་མེད་ཀྱི་བཤད་པ་གཉིས་ཀྱང་བྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྐབས་  
འདིར་རྟེན་ལྟར་སྤྱོད་ཅིག་མའི་དོན་མངོན་པ་ལྟར་བཤད་པའི་དགོངས་པ་གང་ཡིན་བཅའ་དགོས་སོ། །

།ཡེ་སྟེ་བ་སོ་སོའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་འདོད་ཚུལ་ནི་རྟོག་གི་འབར་བ་ལས། དེ་ལ་ཐ་སྟོང་  
གཅིག་པ་ཀླུ་མས་ཀྱི་དམ་ཆེག་གི་ཙ་བཞི། སངས་རྒྱུ་མ་བཅོམ་ལྟན་འདས་ཀླུ་མས་ནི་འཛིག་རྟེན་ལས་  
འདས་པ་སྟེ། ཞེས་པ་ནས། སྤྱར་བྱས་པའི་བསྟོམ་པས་སྤང་བར་བྱ་བའི་ལས་ཐམས་ཅད་ནི་ལས་  
ཀྱི་ཀླུ་མ་པར་སྤྱོད་པར་འགྱུར་རེ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དེ། ཞེས་གསུངས་པ་དང་། གཞུང་ལུགས་ཀྱི་  
བྱེ་བྲག་བཀོད་པའི་འཁོར་ལོ་ལས། དེ་དག་གི་གཞིའི་གཞུང་ལུགས་དང་། བར་གྱི་གཞུང་ལུགས་  
ཀླུ་མས་ཀླུ་མ་པར་བཤད་པར་བྱའོ། རྟེན་ལ་དགོ་འདུན་པ་ལ་ཆེན་པོའི་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ཐ་སྟོང་གཅིག་  
པའི་སྟེ་དང་། འཛིག་རྟེན་འདས་སྤྱི་སྟེ་དང་། བྲག་ག་རིས་ཀྱི་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ཀླུ་མས་ཀྱི་གཞིའི་  
གཞུང་ལུགས་དག་ཡོད་དེ། ཞེས་པ་ནས། ལྟན་མ་ཀླུ་མས་ནི་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྤྱོད་པའི་སྟེ་  
ལུགས་དག་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པ་དང་། རྟེན་ལ་སྟེ་སྟེ་བ་ཐ་སྟོང་དང་པ་བསྟུས་པ་ལས། དེ་ལ་  
འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པར་སྤྱོད་པའི་སྟེ་བ་ཀླུ་མས་ནི་འདི་སྟེ་ཟེར་དེ། ཐུབ་པ་ནི་འཛིག་རྟེན་ལས་  
འདས་པ། ཞེས་པ་ནས། ཤེས་པར་བྱ་བ་ནི་བཞི་དུ་ཡོད་པ་དང་། བཞི་དུ་མེད་པའི་ཞེས་ཟེར་  
དེ། ཞེས་གསུངས་སོ། རྟེན་གསུམ་ནང་པན་ཚུན་བཤད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་མང་བོ་ཡོད་པ་ཀླུ་མས་ཤེས་  
པར་འདོད་ན་གཞུང་དེ་དག་ཏུ་བཞུ་བར་བྱ་ཞིང་། རྟེན་གསུམ་འདོད་ཚུལ་གྱི་སྟོན་ནས་ཡོད་སྟེ་ལ་  
བཞིར་བྱེ་བ་དང་། གཞན་ཡང་། རྟེན་འདོད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་དང་། བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་འདོད་

ཚུལ་མི་འདྲ་བ་སྟགས་ནང་གསེས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཕྱ་མོ་རྟོག་གོ་འབར་བར་བྱུང་བ་ནམས་དང་། འདིར་  
 དངས་པའི་རྟོག་གོ་འབར་བའི་གཞུང་ལའང་ཡིག་ཆད་པ་དང་ཡིག་ཅོར་བ་འགའ་བྱུང་བ་ནམས་  
 རྟོག་གོ་འབར་བ་དང་སྡེ་བ་ཐ་དད་པར་བྱེད་པ་གཉིས་དང་བསྟར་ནས་ཞུས་དག་བྱ་དགོས་ལ། མོང་  
 སྟོས་ཀྱི་གཞུང་གསུམ་ལའང་གཅིག་ལ་མེད་ཀྱང་གཅིག་ཤོས་ལ་ཡོད་པ་དང་གཅིག་ལ་མི་གསལ་  
 ཡང་གཅིག་ཤོས་ལ་གསལ་བ་ནམས་གཞུང་དེ་ནམས་ལས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། འདིར་ཡིག་འབྲུ་  
 ཏ་ཅང་ཆེ་བར་འགྱུར་ཞིང་དགོས་པའང་དེ་ཅུ་མི་ཆེ་བས་མ་བྲིས་སོ། །

དེ་ནི་རང་སྡེ་ཕྱེ་སྒྲིའི་སྐབས་དབུ་མ་བ། ཞེས་སྟགས་ཀྱི་ཆིག་དོན་འཆད་དེ་སངས་རྒྱུ་  
 པ་རང་གི་སྡེ་བ་ལ་བྱེ་སྒྲི་དང་མདོ་སྡེ་བ་དང་། སེམས་ཅམ་པ་དང་དབུ་མ་བཞིར་གྲངས་ངེས་པ་  
 ཡིན་ཏེ། སྤྱུ་ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་ལ་གྲུབ་མཐའ་ལྔ་བ་དང་། ཐེག་པ་བཞི་བ་མེད་པར་མདོ་རྒྱུད་  
 དུ་མ་དང་མཁས་གྲུབ་དུ་མས་གསུངས་པས་སོ། །དེ་བཞི་བ་ཤད་མ་ཐག་པའི་འདི་བཞི་དང་བསྟར་  
 བཞི་བྱེ་མདོ་གཉིས་ཐེག་དམན་དང་དབུ་སེམས་གཉིས་ཐེག་ཆེན་གྲུབ་མཐའ་སྒྲི་བར་བསྟར་བ་སྟེ་  
 དེ་བསྟར་ཚུལ་གཉིས་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་གྱི། བོད་ཁ་ཅིག་བྱེ་མདོ་གཉིས་ཉན་ཐོས་དང་སེམས་  
 ཅམ་པ་རང་རྒྱལ་དང་དབུ་མ་བ་ཐེག་ཆེན་པ་སྟེ་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་བསྟར་བ་དང་། གྲུབ་མཐའ་ཀྱན་  
 ཤེས་མཁན་པོས། མདོ་སྡེ་བ་བྱེ་སྒྲིའི་ནང་དུ་བསྟར་ནས་གྲུབ་མཐའ་གསུམ་དུ་འདོད་པ་དང་། ཁ་  
 ཅིག་གནས་མ་བྱེ་སྒྲི་ལས་གཞན་དུ་བྱས་ཏེ་གྲུབ་མཐའ་ལྔར་དེ་བཞི་བ་ནམས་འབྲུལ་བར་ཤེས་པར་  
 བྱོལ། ཉན་ཐོས་སྡེ་བ་གཉིས་ཀས་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྡེ་སྟོན་ནས་བཤད་པའི་ཀྱན་གཞི་ཉན་ཡིད་དང་  
 བདེན་མེད་དང་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་དང་། བྱང་སེམས་ས་བརྩ་  
 དང་ཐེག་ཆེན་ནས་བཤད་པའི་ཆོས་ལོངས་སྤྱུལ་བའི་སྤྱུ་གསུམ་དང་དེ་དག་གི་ཡོན་ཏན་མང་བོ་དང་།  
 སྟགས་སྒྲིམ་དེ་ཉིད་ནས་བཤད་པའི་གཟུངས་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྒྲིམ་ཐའ་ཡས་པ་སྟགས་མི་འདོད་  
 པ་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་ནམས་སྟོན་དུས་ཀྱི་ཉན་ཐོས་སྡེ་བས་བཀར་མི་འདོད་ལ་ཉན་ཐོས་སྡེ་  
 བ་ཕྱི་རབས་པ་ནམས་ཀྱིས་བཀར་འདོད་པར་གྲགས་པ་ལྟར་ཡིན་ནོ། །གཞུང་བྱེ་བྲག་བཤད་མཆོ་  
 གཙོ་བོར་རྗེས་སུ་འབྲང་ནས་གྲུབ་མཐའ་སྒྲི་བའི་ཕྱིར་དང་། དུས་གསུམ་རྗེས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ཡིན་པར་



སྒྲུབ་པའམ། ལུ་སྒྲིལ་སྐབས་ཕྱི་སྒྲིལ་སྐབས་ཀྱི་ཆོས་མང་དུ་སྒྲུབ་པས་ན་ཕྱི་སྒྲིལ་དུ་སྒྲུབ་པར་བཏགས་  
 པ་དེ་ལ་སྒྲུབ་པ་བཅོམ་བཅུད་གྲུས་ཚུལ་ནི། ཅ་བའི་སྒྲུབ་པ་བཞི་ལས་བཅོམ་བཅུད་གྲུས་ཚུལ་དང་གཉིས་  
 ལས་བཅོམ་བཅུད་གྲུས་ཚུལ་གཉིས་དང་། སྐོག་སྒྲུས་ཅ་བའི་སྒྲུབ་པ་གཅིག་དང་གསུམ་ལས་གྲུས་  
 ཚུལ་ཡོད་པར་བཤད་དོ། ཅ་བའི་སྒྲུབ་པ་བཞི་ལས་བཅོམ་བཅུད་གྲུས་ཚུལ་ལའང་དུལ་ལྟ་དང་ལོ་བྱི་  
 མཐའ་ན་པོའི་ལུགས་གཉིས་ལས། དུལ་ལྟའི་བཤད་ཚུལ་ནི། གཞི་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པ་དང་།  
 ཕལ་ཆེན་པ་དང་། གནས་བརྟན་པ་དང་། མང་པོས་བཀྱར་བ་སྒྲུབ་པ་ཅ་བའི་སྒྲུབ་པ་བཞི་ལ་རིམ་པ་བཞིན་  
 དུ་སྒྲུབ་པ་བདུན་དང་ལྔ་དང་གསུམ་དང་གསུམ་དུ་གྲུས་པར་སྒྲུབ་པ་ཐ་དད་པ་བསྐྱུས་པ་ལས་གསུངས་  
 ཤིང་། ཡང་ན་ཅ་བའི་སྒྲུབ་པ་གཉིས་ལས་གྲུས་ཚུལ་ལའང་བཤད་ཚུལ་གཉིས་ལས་དང་པོ་ནི་དགེ་  
 འདུན་ཕལ་ཆེན་པ་ལ་བཅུད་དང་གནས་བརྟན་པ་ལ་བཅུར་གྲུས་པ་ནི་སྒྲིལ་ལོགས་སུ་གསལ་བ་ལྟར་  
 ཡིན་ནོ། །སྒྲིལ་ལོས་སྒྲུབ་པ་བཅོམ་བཅུད་པོ་དེ་ཀྱན་ཕྱི་སྒྲིལ་སྐབས་ཅ་བའི་སྒྲུབ་པར་ཁས་ཁྲུངས་པ་དང་། ས་  
 རྟོན་པ་དང་དཔེ་རྟོན་པ་སྐོག་སྒྲུས་མདོ་སྒྲུབ་པར་ཁས་ཁྲུངས་ནས་སྒྲུབ་པ་བཅོམ་བཅུད་དུ་ཉན་ཐོས་སྒྲུབ་པ་གཉིས་  
 ཀྱི་འདུས་པར་འདོད་པ་ནི་འགལ་བ་དང་། མདོ་སྒྲུབ་པ་ཕྱི་སྒྲིལ་ནང་དུ་བསྐྱུས་ཚུལ་ནི། མདོ་སྒྲུབ་པར་  
 གྱུར་པའི་དགེ་ཚུལ་དགེ་སྦྱོང་རྣམས་ཅ་བའི་སྒྲུབ་པ་བཞི་པོ་གང་རུང་གི་དགེ་ཚུལ་དགེ་སྦྱོང་དུ་འདུས་  
 པ་ཅམ་ལ་ཕྱེད་ན་བསྐྱུ་བྱ་ཅད་ཀྱི་ཆུང་བའི་སྒྲིལ་འབྱུང་སྟེ། དབུ་མ་བ་དང་སེམས་ཅམ་པར་གྱུར་  
 པའི་དགེ་ཚུལ་དགེ་སྦྱོང་རྣམས་ཀྱང་ཅ་བའི་སྒྲུབ་པ་བཞི་པོ་གང་རུང་གི་དགེ་ཚུལ་དགེ་སྦྱོང་དུ་བསྐྱུས་  
 པའི་ཕྱིར་དང་། དེར་མ་ཟད་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲུབ་པ་ཀྱང་སྒྲུབ་པ་བཅོམ་བཅུད་ཀྱི་གཞུང་དུ་འདུས་པར་  
 ལེགས་ལྡན་འབྱེད་དང་སྒྲུན་རས་གཟིགས་རྩལ་ཞུགས་ཀྱིས་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཡང་བསྐྱུ་བྱ་ཀྱི་ཆུང་  
 བའི་སྒྲིལ་འབྱུང་ངོ་། །རྟོག་གི་འབར་བར་ཅ་བའི་སྒྲུབ་པ་གཉིས་ལས་བཅོམ་བཅུད་དུ་གྲུས་ཚུལ་དང་  
 པོའི་སྐབས་སུ་བཤད་པའི་གནས་བརྟན་པ་བཅུའི་ནང་ཆན་གྱི་མང་པོས་བཀྱར་བ་ལ་སྐོག་སྐོག་པོའི་སྒྲུབ་  
 པ་ལྟས་རྩལ་བཏགས་དང་རྟག་མི་རྟག་དང་ལུང་པོ་ལས་ངོ་པོ་གཅིག་དང་ཐ་དད་སྐོག་སྐོག་གང་དུ་ཡང་  
 བརྟེན་དུ་མེད་པའི་བདག་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པ་ཡང་། མི་འཛིག་པའི་རྟག་པ་དང་ཆ་ཤས་མེད་པའི་གཅིག་  
 དུ་དང་གཞན་ལ་མི་སྒྲིལ་པའི་རང་དབང་ཅན་ཏེ་བྱུང་ཆོས་གསུམ་ལྡན་གྱི་བདག་མེད་པར་འདོད་ཅིང་།

གྲུབ་པའི་ཡུང་རྟོགས་ཀྱི་བརྟན་པ་གཅེས་པར་འཛིན་པ་ནི་རང་ལྗོངས་གྲུབ་མཐའ་སྒྲུབ་ཀྱི་དང་མཚུངས་  
 པས་གཞན་སྡེ་བ་གཏན་མིན་ལ་ནམ་མཁའ་སོགས་འདུས་མ་བྱས་ནམས་རྒྱས་དང་དངོས་པོར་འདོད་  
 པའི་རང་སྡེ་བ་ཡིན་པས་ཕྱེ་སྒྲིའི་སྐབས་གྲུབ་མཐའ་གཞན་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །གཞི་ཡུལ་གྱི་ནམ་བཞག་  
 རི། ཀྱང་རྫོབ་དང་དོན་དམ་བདེན་པ་གཉིས་དང་། གཟུགས་དང་ཚོར་བ་དང་། འདུ་ཤེས་དང་།  
 འདུ་བྱེད་དང་། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཕུང་བོ་སྟེ་ཁྱེད་དང་། མིག་དང་། རྩ་བ་དང་། ལྗང་དང་། རྩེ་དང་།  
 ལུས་དང་། ཡིད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དང་། གཟུགས་དང་། སྒྲ་དང་། ཇི་དང་། རོ་དང་། རེག་བྱ་  
 དང་། ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དེ་བརྟུག་གཉིས་དང་། མིག་ནས་ཡིད་ཀྱི་བར་རྟེན་དང་། གཟུགས་ནས་  
 ཆོས་ཀྱི་བར་ཡུལ་དང་། མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནས་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་ཀྱི་བར་  
 བརྟེན་པ་སྟེ་བཙུག་དང་། དཔྱལ་བ་དང་། ཡི་དགས་དང་། ཏུད་འགྲོ་དང་། མི་དང་། ལྗ་  
 སྟེ་འགྲོ་བ་ཁྱེད་དང་། ཁམས་དང་། རེག་པ་དང་། སེམས་པ་དང་། སེམས་ཀྱི་བས་ཏེ་བཞི་དང་།  
 དམིགས་མཚུངས་གང་རུང་གི་སྒྲོ་ནས་བྲག་པ་བྱས་སུ་རུང་མི་རུང་གི་བྲག་བཙས་བྲག་མེད་གཉིས་  
 དང་། འདུས་བྱས་གཟུགས་སོགས་ཕུང་བོ་ཁྱེད་དང་། འདུས་མ་བྱས་ནམ་མཁའ་དང་སོ་སོར་བརྟག་  
 འགོག་དང་སོ་སོར་བརྟག་མིན་གྱི་འགོག་པ་སྟེ་གསུམ་དང་། ཁམས་རེ་གཉིས་ཀྱི་ནང་གི་དུག་ཚན་  
 དང་བོའི་ནམ་མཁའི་ཁམས་ནི་སྒྲུང་མུན་གང་རུང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་  
 དང་། རྒྱས་དུལ་ཕྱར་བ་ནི་ཆ་བཙས་མིན་ཁིང་ཡན་ཚུན་རེག་པ་མིན་པར་འདོད་དོ། །ཡུལ་ཅན་  
 མངོན་སུམ་དང་རྒྱས་དཔག་ཆད་མ་དང་། ལམ་ནི་ཆོགས་སྒྲུར་མཐོང་སྒྲོམ་མི་སྒྲོབ་ལམ་ཁྱེད་དང་།  
 སྦྱིན་པ་དང་། ཚུལ་བྲིམས་དང་། བཟོད་པ་དང་། བཙོན་འགྲུས་དང་། བསམ་གཏན་དང་།  
 ཤེས་རབ་ཀྱི་ཡར་ཕྱིན་ཏེ་དུག་དང་། འབྲས་བུའི་རྣམ་བཞག་ནི། འཕགས་པ་བརྟུད་པ་དང་། ཆགས་  
 བྲལ་སྟོན་སོང་གི་ཞུགས་པ་དབང་བོ་རྟུལ་རྩོད་གཉིས་དང་། དེའི་འབྲས་གནས་གཉིས་དང་། ལྗ་  
 དང་མིའི་རིགས་ནས་རིགས་སྐྱེ་གཉིས་དང་། ཆོ་གཅིག་བར་ཆད་གཅིག་པ་དང་། ཕྱིར་མི་འོང་  
 བར་འདའ་བ་དང་། སྐྱེས་ཅོམ་ཉིད་ནས་འདའ་བ་དང་། འདུ་བྱེད་དང་བཙས་ཏེ་འདའ་བ་དང་།  
 འདུ་བྱེད་མེད་པར་འདའ་བ་དང་། འཕར་བ་གསུམ་དང་། སྤྱིད་ཅེའི་མཐར་ཐུག་འགྲོ་དང་། གཟུགས་

མེད་ཉེར་འགྲོ་དང་། མཐོང་ཆོས་ཞི་དང་། ལུས་མངོན་བྱེད་དང་། བསེ་རུ་ལྟ་བུ་སྟེ་དགོ་འདུན་  
 ཉི་ཤུ་དང་། ལྷན་ཞུགས་ཞུགས་འབྲས་གཉིས་དང་། ཕྱིར་འོང་ཞུགས་འབྲས་གཉིས་དང་། ཕྱིར་  
 མི་འོང་ཞུགས་འབྲས་གཉིས་དང་། དག་བཅོམ་ཞུགས་འབྲས་གཉིས་ཏེ་བརྒྱད་དང་། དག་འཇུན་  
 གྱི་གནས་ན་བཞུགས་པ་ལ་སོགས་པའི་མཛད་པ་བརྒྱ་གཉིས་ལ་བྱིས་པ་དང་རབ་བྱུང་གི་མཛད་པ་  
 དང་། སོ་སྤྱོད་དང་འཕགས་པའི་མཛད་པ་དང་། བྱང་སེམས་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པའི་ཆ་  
 གཉིས་གཉིས་ཕྱེ་བ་ནམས་རྫོགས་པ་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱད་དོས་ཀྱི་མཛད་པ་ནམས་ཆར་ཕྱིན་པ་ཡིན་  
 ལ། ཉན་ཐོས་དང་རང་རྒྱལ་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་ཕུང་པོའི་ལྷག་མ་མེད་པའི་ཕུང་  
 འདས་མངོན་དུ་མཛད་པ་གསུམ་གར་པེམ་རིག་གི་རྒྱུ་ཆད་དེ་ཞི་བའི་དབྱིངས་འབའ་ཞིག་ལུས་  
 པར་འདོད་པ་ནི་འབྲས་བུའི་ནམ་བཞག་ཡིན་ནོ། །དངོས་སུ་བཅོམ་པ་འཇག་གཞིག་པ་སྟེ་སྒྲོས་ཆ་གས་  
 སོ་སོར་བསལ་བ་ན་རང་འཛིན་པའི་སྒྲོ་འདོར་བ་དང་མི་འདོར་བའི་ཆོས་ནི་རིམ་བཞིན་ཀྱན་རྫོབ་  
 དང་དོན་དམ་བཅུན་པའི་དོན་ཡིན་ལ། མངོན་པ་སྟེ་བདུན་བཀའ་མ་ཡིན་ན་མངོན་པའི་སྟེ་སྟོང་  
 མེད་པར་འགྱུར་བ་ལས། དགོ་སྒྲོང་སྟེ་སྟོང་གསུམ་པ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་སྟེ་བདུན་བཀའ་ཡིན་  
 པ་དང་། ལུང་དང་བཞུན་བཅོས་ནམས་མིང་ཆོག་ཡིག་གསུམ་ཆོགས་པའི་སྤྱི་བྱི་ཡིན་པས་ན་ལྷན་  
 མིན་འདུ་བྱེད་ཡིན་ཞིང་། མངོན་སུམ་གྱི་ཆད་མ་ལ་དབང་མངོན་ཡིད་མངོན་ན་ལ་འབྱོར་མངོན་  
 སུམ་གསུམ་ཡོད་པ་ཡིན་ནའང་རང་རིག་མངོན་སུམ་མེད་པ་དང་། མཚུངས་ལྡན་དང་ལྡན་ཅིག་  
 འབྱུང་བའི་རྒྱ་འབྲས་སོགས་དུས་མཉམ་པའི་རྒྱ་འབྲས་མཆན་ཉིད་པ་དུ་མ་ཡོད་ཅིང་། ནམ་པར་  
 རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་ནི་གཟུགས་མཆན་ཉིད་པ་ཡིན་ལ། དབང་གེས་ནམས་འདྲ་ནམ་  
 མེད་པར་ཡུལ་ལ་དངོས་སུ་རིག་པ་ཡིན་ནོ། །སྤང་བ་གཟུགས་ཀྱི་གཞི་དང་། གཙོ་བོ་སེམས་ཀྱི་  
 གཞི་དང་། འཁོར་སེམས་བྱུང་གི་གཞི་དང་། གནས་སྐབས་ལྡན་པ་མ་ཡིན་པའི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་གཞི་  
 དང་། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་གཞི་སྟེ་ལྷ་ག་དངོས་པོ་དང་རྣམས་སུ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཞིང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་  
 གཟུགས་ཕུང་དེ་སངས་རྒྱས་མ་ཡིན་པ་དང་། གང་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་སངས་  
 རྒྱས་ནི་མི་སྒྲོབ་པའི་ཆོས་ཁོ་ནར་འདོད་དོ། །སྟེ་བ་སོ་སོའི་ཕུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་འདོད་ཚུལ་ནི་སྒྲོབ་

དཔོན་ལེགས་ལྷན་འབྲེད་ཀྱི་གཞུང་དབུ་མ་སྤྱིང་བོ་རྩ་འགྲེལ་དང་སོགས་སྐྱུ་ཤར་སྤྱོན་འགྲེལ་བཤད་  
 དང་གཞུང་ལུགས་ཀྱི་བྲེ་བྲག་བཀོད་པའི་འཁོར་ལོ་དང་སྡེ་བ་ཐ་དད་པ་བསྐྱུས་པ་ནམས་སྤྱོད་ཤིག་  
 དང་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པའོ། །འདིར་སྐྱུ་ཤར་པ། ཁ་ཆེ་བྲེ་སྤྱི་ཤི་གཞུང་ལུགས་རྒྱུ་ཆེན་པོ།  
 ཁ་ཆུང་གཏིང་ཟབ་འཛིགས་སུ་རུང་བ་དེར། ཁ་ཅིག་སྐྱག་ནས་དཀྱིལ་དུ་མི་འདུག་པར། ཁ་  
 རས་གང་ཐོན་ཆབ་ཀྱི་ཆོག་ཤེས་བྱས། རེ་ཕྱིར་ནམ་དཔྱོད་ལུས་རྩ་ལ་མི་དམན་ཞིང་། ཀྱས་དང་  
 རྟག་སྤྱོར་བཙོན་པ་མི་སྤྱོད་པའི། ཤོགས་དག་ཐོས་བསམ་ན་ལ་ལེགས་བསྐྱོན་ནས། ཆོས་མངོན་  
 སྤྱོད་མོས་ཆལ་དུ་ཕྱིན་པར་གྱིས། མཁའ་ཤུའི་གནས་དུག་གཙོ་བྱས་ཆོས་ནམས་ལ། མཁའ་  
 པར་འདོད་ན་གྱི་ནར་མི་སྤྱོད་པར། མཁའ་མཆོག་དབྱིག་གཉེན་གཞུང་དེ་ཉོན་ཅིག་ཅེས། མཁའ་  
 དབང་དུ་མ་མགིན་དབྱངས་གཅིག་གིས་འདོམས། ཞེས་གྲུབ་མཐའ་ཆེན་མོའི་མཆན་འགྲེལ་དཀའ་  
 གནད་མདུད་གྲོ་ལ་སྒྲོ་གསལ་གཅེས་ནོར་ཞེས་བྱ་བ་ལས་བྲེ་བྲག་དུ་སྐྱུ་ཤར་སྐབས་བྱས་ཟིན་ཏོ། །

ལེའུ་དགུ་བ་མདོ་ཨྲེ་བའི་སྐབས།

༥ སྤྱོན་པ་ཐུབ་པའི་དབང་བོ་བསྟན་པའི་གཏད་རབས་བདུན་ཕྱོགས་རྒྱང་ཆོས་གྲགས་སོགས་  
 ར་བརྒྱད་ཀྱི་སྒྲ་མ་དམ་པ་ནམས་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །དུས་དང་གནས་སྐབས་ཀྱན་དུ་རྗེས་སུ་གཟུང་  
 དུ་གསོལ། འདིར་མདོ་ཨྲེ་བའི་གྲུབ་མཐའི་ཟུར་མཆན་དགོད་པ་ལ།

། ཀྱེ་སྤྱོད་ཀྱི་དབང་འཕགས་པ་བཟང་བོ་སྤྱོད་པ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་འདི་ལ་བརྟག་དཔྱད་  
 བྲེ་སྤྱི་སྐབས་སུ་བྱས་ཟིན།

། ཁ་དཔེ་སྤྱོན་སྡེ་བ་ན་རེ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཞེས་པ་ནི་ཡིག་ནོར་ཡིན་པར་མངོན་ནོ། །  
 ཀྱེ་མདོ་ཨྲེ་བ་ལ་སྤྱོད་ཕྱིད་ཆལ་བ་ཡོད་ཟེར་བ་མི་འཐད་པར་འདིར་བཤད་པ་ལྟར་ལྟར་སྤྱི་  
 གྲུབ་མཐའ་ཡང་བཤད་མོད་ཀྱང་། རྗེའི་གསུང་བཞིན་ཀྱལ་ཆབ་ཆོས་རྗེས་མཛད་པར་གྲགས་པའི་  
 དབུ་མ་རྩན་གྱི་བརྗེད་བྱང་ལས། མདོ་ཨྲེ་བ་ལ་སྤྱོད་ཕྱིད་ཆལ་བ་སོགས་གསུམ་ཡོད་པར་བཤད་  
 པ་དང་། ལྷད་པར་དུ་དབུ་མ་རྩན་ལས། དཀའ་བོ་དག་ལ་སོགས་པ་ལ། ཤེས་པ་དེ་ནི་རིམ་

འབྲུང་སྟེ། །མགྲོགས་པར་འབྲུང་བྱིན་ཐོ་དག །གཅིག་ཆར་སྒྲུབ་དུ་ཤེས་པ་ཡིན། །ཞེས་  
པས་དེར་གྱུར་པའི་སྒྲོང་བྱེད་ཆལ་པའི་འདོད་པ་བཀོད་པ་དང་། ལྷག་མའི་སྒྲུབ་པ་སྒྲོགས་པའི་སྒྲོ།  
ཞེས་སྒྲོགས་ཆོག་པ་བཅད་དུག་གིས་དེའི་འདོད་པ་དགག་པར་བཤད་པས་དཔུང་དགོས་སོ། །དེ་  
དག་ལ་སྒྲོ་བྱ་མང་ཡང་འོག་ཏུ་རིམ་གྱིས་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །

༼ང་༽རིམ་རྒྱུང་བ་སྟེ་རས་ཁྲ་བོ་བཀྲམ་པ་མཐོང་བའི་ཆོ་ཁྲ་བོ་དེ་ལ་ཡོད་པའི་ཁ་དོག་གི་གྲངས་  
དེ་བཞིན་དུ་རིགས་མཐུན་པའི་སེམས་མང་བོ། རིམ་གྱི་གཅིག་ཆའི་ཆུལ་གྱིས་སྒྲུབ་པ་ལ་ཉེ་གཅིག་  
ཆར་འབྲུང་བར་འགྱུར་བར་འདོད་ན་ཞེས་པའོ། །ཐོགས་སྒྲུབ་འདི་ནི་མདོ་མེ་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ནི་  
ཐུན་དང་ཤེས་པ་ནམ་བཅས་སྒྲུབ་འདོད་མཁན་ཞིག་ཡིན་པར་འགྲེལ་བཤད་ལས་བཤད་པས་བྱེ་སྒྲུབ་  
དང་སེམས་ཅམ་པ་མ་ཡིན་ལ། རོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྒྲུབ་ནི་ཀྱན་ཅ་འགྲེལ་ལས་མ་བཀག་པའི་ཐུར་  
དང་། གཞན་སྟེ་འཕྱགས་ནི་གཞུང་འདིའི་རྗེས་སུ། ཐུར་གཞུང་ནམས་ལའང་ནམ་ཤེས་ནི། །ཞེས་  
སྒྲོགས་གྱིས་བཀག་པའི་ཐུར་རོ། །འདིར་གཞན་དེའི་འཕྱགས་ནི་ཞེས་པ་ཡི་གེ་ནོར་བར་ཤེས་པར་  
བྱོལ། །

༼ཅ༽བདེར་གཤེགས་གཞུང་གི་རང་འགྲེལ་དུ། རིམ་རྒྱུང་བ་མཐོང་བའི་ཆོ། །ཞེས་སྒྲོགས་  
གྱི་ལུང་དངས་པ་མི་སྒྲུང་བས་ན། རོ་བོ་རིས་ལུང་འདི་དག་སེམས་ཅམ་པ་ལ་ཡང་སྒྱུར་བར་འདིར་  
བཤད་པའི་དགོངས་པ་འཆོལ་དགོས་སོ། །

༼ཆ༽འཇུག་འགྲེལ་གྱི་གཞུང་འདིའི་སྐབས་སུ་འཕྱགས་གསུམ་བྱུང་བར་འདིར་བཤད་པ་ལྟར་  
དབུ་མའི་མཐའ་དཔྱད་དུ་འང་བཤད་མོད་ཀྱང་། མྱོང་བ་ཐུག་མེད་དུ་ཐལ་བ་དང་ཡུལ་གཞན་མི་  
གཅོད་པར་ཐལ་བ་སྒྲོགས་མཐའ་གཞན་འགོག་པའི་རིགས་པས་མྱོང་བ་དོན་གཞན་བཀག་པ་མ་  
གཏོགས་འཕྱགས་གསུམ་བཤད་པ་ནི་འཇུག་པ་རང་འགྲེལ་དང་འཇུག་ཏུ་ཆེན་མོ་གཉིས་ཀར་མིགས་ལ་  
བས་དཔུང་གཞི་ཤིན་ཏུ་ཆེལ། །

༼ཇ༽རས་ཁྲ་བོའི་སྟེང་གི་དཀར་བོ་ལ་སྒྲོགས་པ་འདོན་པའི་མིག་གི་ནམ་ཤེས་དུ་མ་རིམ་གྱིས་  
འབྲུང་ཡང་མགྲོགས་པར་འབྲུང་བའི་ཐུར་སྟེ་སྒྲུབ་པོ་དག་གཅིག་ཆར་འབྲུང་རོ་སྒྲུབ་དུ་སེམས་

པ་ཡིན་ཞེས་པ་འོ། །ལུགས་འདི་ནི་རྣམ་འགྲེལ་ལས་ཕྱོགས་སྤར་བྱས་ནས་བཀག་པ་ཡིན་ཏེ། རིམ་  
བཞིན་འབབ་པ་དེ་ཉིད་ལ། །ཇི་ལྟར་རིམ་མིན་འཛིན་མི་འགྱུར། །ཞེས་སྟགས་ཀྱིས་རྣམ་ཤེས་  
རིགས་མཐུན་དུ་མ་རིམ་གྱིས་སྟེ་ཡང་འདུག་པ་ལྟར་བས་གཅིག་ཅར་སྟེ་བར་སྤང་ཞེས་པའི་འདོད་  
པ་བཀག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་འདུག་པ་ལྟར་བ་གཅིག་ཆར་དུ་འབྲལ་བའི་རྒྱ་ཡིན་པ་རྣམ་  
འགྲེལ་དུ་བཀག་ཅེས་འདུག་ཀྱི་ཆེན་མོར་གསུངས་པ་འང་ཆད་མའི་མདོའི་དར་རྒྱུ་ཏུ་བཤད་པ་  
ལྟར། རིམ་བཞིན་འབབ་པ་དེ་ཉིད་ལ། །ཞེས་སྟགས་ཀྱི་གཞུང་དེ་ལ་བྱེད་དགོས་ཀྱི། རྟོག་བཅས་  
རྟོག་པ་མེད་པའི་ཡིད། །གཅིག་ཅར་དུ་ནི་འདུག་ཕྱིར་རམ། །ཞེས་སྟགས་དང་། མགལ་མེ་ལ་  
སྟགས་ལྟར་འདུག་པའི། །རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་གཞོན་པ་ཅན། །ཞེས་སྟགས་ཀྱི་གཞུང་ལ་མི་བྱེད་  
པའི་ཕྱིར་ཏེ། །གཞུང་ཕྱི་མ་དེས་འདུག་པ་ལྟར་བ་གཅིག་ཅར་དུ་འབྲལ་བའི་རྒྱར་བཤད་པ་ཡིན་  
ཀྱི་བཀག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །རྒྱུ་ཆེན་དང་རྣམ་བཤད་སྟགས་སུ་བཞུས་ན་གསལ་ལོ། །འདི་  
དག་ཞིབ་ཆ་དང་བཅས་པ་ཁོ་ཁོས་གཞན་དུ་བཤད་ཟིན་པས་འདིར་མ་སྟོས་སོ། །

༼༡༽ རྟོག་པའི་ཁྱད་པར་དོན་བྱེད་རྣམས་པ་དང་། སྤང་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་པར་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་  
སྤང་བ་དང་། ཡུལ་ཅན་གྱི་ཁྱད་པར་སྟོག་གི་སྤང་ཡུལ་ལས་འདས་པ་དང་། བྱེད་ལས་ཀྱི་ཁྱད་  
པར་རང་འཛིན་ཤེས་པ་བསྐྱེད་པ་སྟེ་བཞི་ནི་རང་མཆན་གྱི་ཁྱད་ཆོས་དང་། དེ་ལས་ཐོག་པ་བཞི་  
ནི་སྟེ་མཆན་གྱི་ཁྱད་ཆོས་ཡིན་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། གཞལ་བྱ་གཉིས་ཕྱིར་ཆད་མ་གཉིས། །དོན་  
བྱེད་རྣམས་དང་མི་རྣམས་ཕྱིར། །ཞེས་དང་། འད་དང་མི་འད་ཉིད་ཕྱིར་དང་། །སྟེ་ཡི་ཡུལ་དང་  
ཡུལ་མིན་ཕྱིར། །རྒྱ་མཆན་གཞན་ནི་ཡོད་པ་ན། །སྟོན་ཡོད་དང་མེད་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་  
པའི་ཕྱིར། རྣམ་པར་རྒྱུ་ཆེན་སྟགས་ལས་ཤེས་དགོས་ཤིང་། །ཁོ་ཁོས་ཀྱང་གཞན་དུ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

༼༢༽ ཐ་དད་དངོས་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས། །དོན་གཅིག་ཏུ་ནི་སྤང་བའི་སྟོ། །གང་གི་རང་གི་  
རྟོག་ཡིས། །གཞན་གྱི་རྟོག་སྟེ་བྱེད་པ། །སྟེ་བྱེད་དེས་བདག་ཐ་དད་ཀྱང་། །ཐ་དད་པ་ཉིད་  
སྟེ་བ་པ་ཡིས། །དངོས་རྣམས་རྟོག་འགྲེལ་གྱིས། །ཐ་དད་མིན་པ་ལྟ་བུར་སྤང་། །ཞེས་ཤིང་  
མ་ཡིན་པ་ལས་ཐ་དད་པའི་ཤིང་གསལ་གྱི་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་ཤིང་གསལ་གྱི་དོན་རྣམས་

རིགས་གཅིག་ཏུ་སྒྲུབ་པའི་སྒྲོ་ཤིང་གི་སྤྱི་འཛིན་དེ། གང་གི་རང་གི་ངོ་བོ་ཤིང་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་  
 པར་སྒྲུབ་པའི་སྒྲོ་དོན་སྒྲུབ་ཡུལ་དུ་བྱས་པ་དེ་ཡིས། གཞན་ཤིང་གསལ་རྣམས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་  
 པའི་ངོ་བོ་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་མཐོང་བ་ལ་སྦྱིབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་སྒྲོ་ཀྱན་རྫོབ་པ་ཡིན་ཞིང་།  
 དེས་ཤིང་གསལ་རྣམས་བདག་ཉིད་ཐ་དད་ཡིན་ཀྱང་ཐ་དད་པ་ཉིད་བསྦྱིབས་པས་ན་ཤིང་གསལ་གྱི་  
 དངོས་པོ་རྣམས་ཤིང་མ་ཡིན་པ་ལས་ལྡོག་པའི་ངོ་བོ་འགའ་ཞིག་གིས་རང་བཞིན་ཐ་དད་མིན་པ་ལྟ་  
 བྱ་སྟེ་རང་བཞིན་འདྲེས་པར་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ནི་ཞེས་བཤད་དོ། །

༼ཐ༽གལ་ཏེ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྦྱ་བས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་དོན་དམ་པར་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་  
 པའི་རྒྱས་པ་མེད་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་དེ། ས་བོན་ལ་སོགས་པ་ནི་མྱ་གུ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཕན་འདོགས་  
 རྒྱས་པར་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དེ་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་འདོད་དོ་ཞེ་ན། ཀྱན་རྫོབ་  
 ཡིན་ན་ཅི་སྟེ་མངོན་སུམ་གྱིས་དངོས་སུ་དམིགས་པ་དེ་ལྟར་འགྱུར་ཏེ། ཡུལ་རྩན་པ་ནི་སྒྲོ་མ་འབྲུལ་  
 བ་ལ་མི་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་འཆད་པར། གལ་ཏེ་ཐམས་ཅད་རྒྱས་མེད་ན། ཞེས་སོགས་བྱུང་།  
 གལ་ཏེ་སྤྱི་མཆན་གྱིས་ཀྱང་རང་འཛིན་ཤེས་པ་བསྐྱེད་པས་ན་རང་སྤྱི་ཀྱན་ལ་དོན་བྱེད་པའི་རྒྱས་པ་  
 དེ་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། སྤྱི་ཡི་མཆན་ཉིད་ལ་རང་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་མི་འབྲུལ་བའི་སྒྲོ་ནས་  
 རང་འཛིན་སྒྲོ་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་རྒྱས་པ་ཆད་མས་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ན་རང་འཛིན་ཤེས་པ་བསྐྱེད་  
 པ་མིན་ནོ། སྤྱི་འཛིན་ཤེས་པ་སྤྱི་ལས་སྦྱེན་སྤྱི་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་མི་འབྲུལ་བ་ཞིག་དགོས་ཏེ། དཔེར་  
 ན་གཟུགས་འཛིན་མིག་སྒྲོ་དེ་མིག་དང་གཟུགས་སོགས་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་མི་འབྲུལ་བ་བཞིན་ནོ། །  
 ཞེས་འཆད་པར། གལ་ཏེ་ཀྱན་ལ་དེ་ཡོད་ན། ཞེས་སོགས་བྱུང་། རིགས་པ་དེས་འཆད་འགྱུར་  
 གྱི་སྒྲོ་དེ་དག་བད་བྱས་པ་དང་ཀྱན་སྦྱང་གི་ཚུལ་བ་སོགས་ནང་གི་ཡན་ལག་ཅམ་གྱི་རྗེས་སུ་འཇུག་  
 གི་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྗེས་དོན་གཞན་སོགས་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་བྱེད་པ་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་བུམ་  
 པའི་སྒྲོ་མ་པའི་སྒྲོ་ནི་བུམ་པའི་ཡན་ལག་རྣམས་ལས་རྗེས་ཐ་དད་པའི་ཡན་ལག་ཅན་ལས་སྦྱས་པ་དང་།  
 འདེགས་འཛོག་སོགས་བྱ་བ་ལ་རྟོག་པའི་སྒྲོ་ནི་བུམ་པ་སོགས་ལས་རྗེས་ཐ་དད་པའི་བྱ་བ་དོན་གཞན་  
 ལས་སྦྱས་པ་དང་། བ་སྒྲུང་ངོ་སྒྲུབ་དུ་རྟོག་པའི་སྤྱི་སྒྲོ་ནི་བ་སྒྲུང་གི་གསལ་བ་རྣམས་ལས་རྗེས་ཐ་

དད་པའི་བ་སྤྱི་ལས་སྤྱིས་པ་དང་། བརྒྱ་སྟོང་སྟོགས་སུ་རྟོག་པའི་སྒྲིལ་བྱེད་བ་སྟོགས་ལས་ཇས་ཐ་  
 དད་པའི་གངས་སྟོགས་ཀྱི་ཡིན་ཏན་ལས་སྤྱིས་པར་འདོད་པ་དག་མི་འཐད་པར་བཤད་པ་ཡིན་ནི་ཞེས་  
 སྟོན་པར། དེས་ནི་བདེ་དང་ཚོལ་བ་སྟོགས། །ཞེས་སྟོགས་བྱུང་ངོ་། །འདིའི་ཕྱོགས་སུ་སྤྱི་བའི་  
 བསམ་ཆོད་ལྟགས་པར་ཤེས་པ་ནི་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་དགག་བྱ་ངོས་འཛིན་པ་ལ་གལ་ཆེ་བར་སྒྲུང་བས་  
 བྱེ་བྲག་པའི་གྲུབ་མཐའི་སྐབས་སུ་ཀུས་པར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

༼དེ༽གངས་ཅན་གྱི་ལྷགས་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པའི་དོན་ནི། རྟེན་གྱིས་མངོན་  
 པར་གསལ་བའི་ཤེས་བྱ་དེ་མཐར་འཇུག་ཆོན་རི་མོ་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་སུ་ཡལ་བ་ལྟར་སྤྱི་གཙོ་  
 བོའི་ངང་དུ་ཐིམ་པའམ་ཞི་བར་འགྱུར་དུ་རུང་བས་ན་ཀུན་རྫོབ་དང་། ཏྲག་ཏུ་མི་གསལ་བའི་ངོ་  
 བོར་གནས་པའི་ཤེས་བྱ་དེ་ནམ་པ་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་མེད་པས་ན་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་ཞིང་།  
 བྱེ་སྤྱིའི་ལྷགས་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པའི་དོན་ནི། བཙུག་པའམ་སྒྲོས་ཆ་ཤས་སྟོན་  
 བསལ་བ་ན་རང་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་འདོར་དུ་རུང་བའི་ཆོས་དེ། ཐག་རིང་བོ་ནས་ཐོ་ཡོར་ལ་མིར་འཛིན་  
 པའི་སྒྲོ་ཐག་ཉེ་བར་འགྱུར་བ་ན་འདོར་བ་ལྟར་དེ་ཡིན་ནི་སྟོན་ཏུ་ཡིད་བཟན་དུ་མི་རུང་བས་ན་ཀུན་  
 རྫོབ་དང་། བཙུག་པའམ་བསལ་བ་ན་རང་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་འདོར་དུ་མི་རུང་བའི་ཆོས་དེ་དེ་ལས་ཐོག་  
 པས་ན་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་ལ། མདོ་སྡེ་བའི་ལྷགས་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པར་གྲུབ་  
 པའི་དོན་ནི། རང་ལས་གཞན་པའི་ཡིད་བྱེད་སྟོགས་སྤྱི་དང་རྟོག་པས་བཞག་ཅམ་དུ་གྲུབ་པ་དེ་ཀུན་  
 རྫོབ་དང་། སྤྱི་དང་རྟོག་པས་བཞགས་པ་ལ་མ་ལྟོས་པར་རང་གི་སྟོན་ལྷགས་ཀྱི་ངོས་ནས་རིགས་  
 པས་དཔུང་བཟོད་དུ་གྲུབ་པ་དེ་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་འོ། །དེས་ན་འོག་མས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་གྲུབ་  
 ཟེར་མེད་ཀྱང་། ཁོང་མས་གཞལ་བ་ན་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པའི་དོན་དུ་སྤང་བ་དང་། དོན་དམ་  
 པར་གྲུབ་པ་འགོག་ཡུལ་གྱི་ཕྱོགས་སུ་སྤྱི་བར་འགྱུར་བས་ན་ཁོང་འོག་ལྟ་བུ་མཐོ་དམན་འཆོལ་བའི་  
 སྒྲིལ་མེད་པ་ནི་ཐོག་ཉིད་ཆེན་པོའི་དགོངས་པར་སྒྲུང་ངོ་། །

༼ནེ༽གཞན་སྟོང་སྟོགས་མི་འདོད་ཅེས་པ་ཡི་གེ་ཆད་པའམ། ཡང་ན་གཟུང་འཛིན་ཇས་གཞན་  
 ཀྱིས་སྟོང་བ་ལ་བཤད་དགོས་སོ། །



༼པ༽ཀྱན་བཏུས་སུ་བྱང་སེམས་སྲིད་པ་ཐ་མ་བའི་ས་བརྩ་བ་བར་བཤད་པ་མ་གཏོགས་སོ་སྐྱེ་བཤད་པ་མི་སྤང་བས་ན་འདིར་སྲིད་པ་ཐ་མ་བའི་བྱང་སེམས་སོ་སྐྱེ་བཤད་གསུངས་པ་དང་། ཉན་ཐོས་དང་བྱང་སེམས་ཀྱི་མངོན་རྟོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་བརྩ་བཤད་པའི་སྐབས་སུ་ལོངས་སྤྱིའི་འཁོར་དུ་སྐྱེ་བ་དང་མི་སྐྱེ་བའི་ཁྱད་པར་བཤད་པས་ན་ལོངས་སྤྱི་མ་བཤད་ཅེས་པའང་དབྱེད་པར་བྱའོ། །

༼པ༽གསུང་རབ་ཡན་ལག་བརྩ་གཉིས་མེ་སྤོང་གསུམ་དུ་བསྐྱུས་ཚུལ་ལ་བཤད་པ་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་བྱུང་བ་ནི་རྟོག་གཞི་མདོའི་དབང་གིས་ཡིན་པར་ཡར་ཐུན་མཐའ་དཔྱད་དུ་གསུངས་པ་དང་འདིར་ཡང་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་དོན་ཡར་ཐུན་གྱི་མཆན་འགྲེལ་དག་ལས་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་མཇུག་པའི་ཐུན་མོང་གི་མདོའི་དགོངས་པ་གཙོ་བོར་འགྲེལ་བའི་བཟུན་བཅོས་ཡོད་པར་འཇམ་དཔལ་ཙ་རྩུང་ལས། བཟུན་པ་ཡུན་རིང་གནས་བྱའི་ཕྱིར། །མདོ་ཡི་དེ་ཉིད་དོན་རྟུང་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་པས་ཀྱང་ཤེས་སོ། །

༼པ༽ཤིང་གི་སྐྱེ་འཛིན་གྱི་སྒྲིབ་ཡིས་ངེ་ལྟར་ཀྱན་བཏུགས་པ་ཤིང་མ་ཡིན་པ་ལས་ལྷོག་པར་སྤང་བ་དེ་ནི། དམ་པའི་དོན་དུ་མེད་དེ། དོན་དམ་པར་ཡོད་ན་དེ་འཛིན་གྱི་སྐྱེ་སྒྲིབ་སྤང་ཡུལ་ལ་མ་འབྱུལ་བར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ཤིང་གི་སྐྱེ་སྒྲིབ་ལ་ཤིང་གསལ་རྣམས་རང་བཞིན་འདྲེས་པར་སྤང་བས་ཤིང་གསལ་རྣམས་རང་བཞིན་འདྲེས་དགོས་ནའང་། ཤིང་གསལ་རྣམས་ནི་ཕན་ཚུན་གཅིག་ལ་གཅིག་རྗེས་སུ་མི་འགྲོ་ཞིང་རང་བཞིན་མ་འདྲེས་པར་གནས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་འཆད་པར། དེ་ཡིས་ངེ་ལྟར་ཀྱན་བཏུགས་པ། །ཞེས་སོགས་དང་། མེ་རྟོག་འདི་ཡུན་ལ་སྤྱོད་པོའི་ཞེས་བཞེད་པ་དེའི་ཆེ་མེ་རྟོག་དེའི་ཁྱད་ཆོས་ཡུན་ལ་དང་སྤྱོད་པོ་གཉིས་རྗེས་ཀྱི་ཆ་སོ་སོར་མེད་ཀྱང་རྟོག་པ་ལ་ཡུན་ལ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་དང་སྤྱོད་པོ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་གཉིས་ཐ་དད་པར་སྤང་བའི་སྤོན་ས་མེ་རྟོག་དེ་ཡུན་ལ་དང་སྤྱོད་པོའི་གཞི་མཐུན་དུ་གཞག་རྩལ་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་གྱི། མཉན་བྱ་དང་རྟོག་པ་ལྟ་བུ་ངོ་བོ་ཐ་དད་པ་བྱས་པ་དང་བྱས་པ་ལྟ་བུ་རྟོག་པ་ལ་འང་སོ་སོར་མི་སྤང་བའི་ལྷོག་པ་གཅིག་ལ་གཞི་མཐུན་དུ་བཞག་མི་རྩལ་པར་སྤོན་པ་ལ། དེ་ཆེ་སྤོན་ཡི་ངོར་བྱས་ནས། །གཞི་མཐུན་པ་ནི་ཉིད་དུ་འགྱུར། །ཞེས་སོགས་དང་། སྤྱི་རྣམས་ཀྱིས་ནི་རང་གང་ལ་བད་བཏུགས་པའི་དོན་དེ་སྤོན་

ལ། བད་དེ་ནི་ཐ་སྟོང་གི་དུས་སུ་དོན་གོ་བའི་ཆེད་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དཀར་ཟལ་ལ་བ་ལང་གི་བད་སྟུར་བའི་ཆེ་ཆོག་སོགས་འདུས་པའི་གོང་བུ་མ་ཡིན་པ་རྣམ་པར་བཅད་པའི་གཞན་སེལ་ལ་བད་མ་བྱས་པར་དཀར་ཟལ་གྱི་རྩལ་གཅིག་པུ་དེ་ལ་བ་ལང་གི་བད་སྟུར་བ་ཡིན་ན་བད་དུས་ཀྱི་དཀར་ཟལ་གྱི་རྩལ་གཅིག་པུ་དེ་ཉིད་ཕྱིས་ཐ་སྟོང་གི་དུས་སུ་འང་འོང་དགོས་པ་ལ། ཐ་སྟོང་གི་དུས་དེའི་ཆེ་སྟར་བད་བྱེད་པའི་དུས་ཀྱི་དཀར་ཟལ་རང་གི་མཆན་ཉིད་དེ་འགགས་ནས་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་གཞན་སེལ་བདའི་ཡུལ་དུ་མེད་པར་གསལ་བ་ཁོ་ན་ལ་བད་སྟུར་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འཆད་པར། ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་བདར་བཏགས་སྟོན། །ཞེས་སོགས་དང་། སྤྱི་དང་གཞི་མཐུན་སོགས་དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་ལ་མ་གྲུབ་ཀྱང་རྟོག་པ་ལ་ཇི་ལྟར་གྲགས་པ་ལྟར་ཀྱན་རྩལ་ཏུ་རྣམ་བཞག་བྱས་པའི་དགོས་པ་ནི། ལྷ་བྱས་མི་རྟག་སོགས་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་སོ་སོར་བྱེ་བའི་རྣམ་བཞག་དང་ཐ་དད་ཅི་འདྲ་བ་གཞི་མཐུན་དང་ཐ་དད་མིན་པ་ཅི་འདྲ་བ་སྤྱིའི་རྣམ་བཞག་དེ་དག་དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་སམ་དངོས་པོའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་ནི་མ་བཏགས་པར་འཇིག་རྟེན་རྟོག་པ་ལ་ཇི་ལྟར་གྲགས་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བཞག་པ་ཡིན་ཞིང་། རྟོག་པ་ལ་སྒྲུབ་བ་དེ་བཞིན་ཁོ་ནར་བརྟེན་ནས་ནི་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་པ་ཀྱན་རྣམ་པར་བཞག་པ་དེ་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་དམ་པའི་དོན་ལ་འཇུག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འཆད་པར། ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་རྣམ་བཞག་དང་། །ཞེས་སོགས་གསུངས་སོ། །

༼མེ་སྐྱབ་བྱེད་ཐུགས་རྩེ་གོ་མས་ལས་དེ། །ཞེས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ལ་འགྲོ་བ་མཐའ་དག་སྐྱག་བསྐྱལ་ལས་གྲོལ་བར་འདོད་པའི་ཐུགས་རྩེ་ཆེན་པོ་དང་ཐོར་སྤོང་དུ་འགྲོ་དགོས་ཤིང་། ཐུགས་རྩེ་ཆེན་པོ་དེ་ཡང་རྒྱ་མེད་དང་མི་མཐུན་པའི་རྒྱ་ལས་འབྱུང་བ་མིན་པར་འགྲོ་བ་མཐའ་དག་སྐྱག་བསྐྱལ་བ་ལ་མི་བཟོད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སྤྱིང་རྩེ་སྤྱིང་བ་དུ་མར་གོ་མས་པར་བྱས་པ་ལས་འགྲུབ་ལ། ཐུགས་རྩེ་ཆེན་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱང་སྤྱིང་བ་དཔག་ཏུ་མེད་པར་གོ་མས་པར་བྱས་པ་ལས་མཐའ་མེད་དུ་འཕེལ་ཏེ། ཀྱན་མཁྱེན་ཐོབ་པ་ན་འང་འགྲོ་བ་མཐའ་དག་རྟུན་པ་ཐམས་ཅད་ལས་སྐྱབ་པ་ལ་དུས་རྣམ་ཡང་ཡོལ་བ་མི་མངའ་བའི་ཐུགས་རྩེ་ཆེན་པོ་མཐར་ཕྱིན་པ་འགྲུབ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་

དོ། །ཐོས་བསམ་གྱིས་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་བདག་མེད་པའི་དོན་དེ་ཉིད་ལན་གྲངས་ཀྱི་རྣམ་པ་དུ་  
 མར་སྟེང་རྗེ་དང་སྦྱོན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཐབས་མང་པོ་དང་འབྲེལ་བར་བྱས་ནས་བསྐྱེད་པ་གྲངས་  
 མེད་གསུམ་ལ་སོགས་པ་ཡུན་རིང་པོའི་དུས་སུ་གོམས་པར་བྱས་པ་ལས་གང་ཟག་དེ་ལ་སྦྱོན་དང་  
 ཡོན་ཏན་དག་རབ་དུ་གསལ་བར་མཁྱེན་པའི་མཐར་ཐུག་པའི་ཡེ་ཤེས་མངོན་དུ་འགྱུར་རོ། །དེས་  
 ན་ཤེས་བྱ་མཐའ་དག་ལ་ཐུགས་ཀྱང་གསལ་བ་མཐར་ཐུག་པའི་ཕྱིར་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ཉོན་མོངས་  
 སྤངས་པར་མ་ཟད། ཉོན་མོངས་ཀྱི་རྒྱའི་བག་ཆགས་ཤེས་སྦྱིབ་དང་བཅས་པ་སྤངས་པ་ཡིན་ཞིང་།  
 གཞན་དོན་ལ་འཇུག་པ་ཅན་གྱི་ཐུབ་པ་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱས་དང་བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་རང་སངས་རྒྱས་སོགས་  
 ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི་ཤེས་སྦྱིབ་སྤངས་མ་སྤངས་འདི་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་འཆད་པར། རྣམ་  
 པ་དུ་མར་ཐབས་མང་པོ། །ཡུན་རིང་དུས་སུ་གོམས་པ་ལས། །དེ་ལ་སྦྱོན་དང་ཡོན་ཏན་དག །རབ་  
 དུ་གསལ་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར། །དེས་ན་ཐུགས་ཀྱང་གསལ་བའི་ཕྱིར། །རྒྱུ་ཡི་བག་ཆགས་སྤངས་  
 པ་ཡིན། །ཐུབ་ཆེན་གཞན་དོན་འཇུག་ཅན་གྱི། །བསེ་རུ་ལ་སོགས་ཁྱད་འདི་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་  
 མོ། །ཐེག་ཆེན་གཞན་དོན་འཇུག་ཅན་གྱི། །ཞེས་འདིར་དངས་པ་ནི་དཔེ་མ་དག་གོ། །སྟོང་ཉིད་  
 ལྟ་བས་གྲོལ་འགྱུར་གྱི། །སྟོམ་པ་ལྟག་མ་དེ་དོན་ཡིན། །ཞེས་བདག་དང་བདག་གི་བས་སྟོང་པའི་  
 སྟོང་ཉིད་ཉོགས་པའི་ལྟ་བ་བསྟོམ་པས་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བར་འགྱུར་གྱི། །སྟོམ་པ་ལྟག་མ་མི་ཉག་  
 པ་དང་སྤྲུག་བསྐྱེད་པ་བསྟོམ་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་གྲོལ་བྱེད་ཀྱི་ལམ་དེ་བསྟེན་པའི་དོན་དུ་ངས་པར་བསྟོམ་  
 དགོས་པའི་སྦྱོན་བྱེད་ཀྱི་ལམ་ཡིན་ཅོ་ཞེས་བཤད་དོ། །བདེན་པ་མཐོང་བས་གྲོལ་འགྱུར་གྱི། །སྟོང་  
 ཉིད་མཐོང་བས་ཅི་ཞིག་བྱ། །ཞེས་བདེན་པ་བཞི་དང་དེའི་ཁྱད་ཆོས་མི་ཉག་སོགས་བརྩུ་དུག་མངོན་  
 སུམ་དུ་མཐོང་བ་དང་མཐོང་ཟིན་གོམས་པར་བྱས་པས་ཉོན་མོངས་ཟད་ནས་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་  
 བར་འགྱུར་གྱི། །དེ་དག་དུ་མ་བསྐྱེད་པའི་རང་བཞིན་མེད་པའི་སྟོང་ཉིད་མཐོང་ཞིང་གོམས་པས་  
 ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ་དགོས་པ་མེད་ཅེས་ཉན་ཐོས་སྟེ་བས་འདོད་པར་བཤད་དོ། །གནས་པ་བསྐྱེད་པའི་  
 གཞུང་གི་དོན་འོག་དུ་འཆད་དོ། །

།ཅོ་སྟོབ་དཔོན་བྱང་བཟང་གིས་བྱེ་སྦྱོར་ཉན་ཐོས་དང་མདོ་ལྷེ་བ་ཉན་ཐོས་དང་ཐེག་ཆེན་པ་གཉིས་

ཀར་བཤད་ཅིང་། རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་བ་ཐེག་པ་གང་དང་སྦྱར་བ་མི་གསལ་ལ། དབུ་མ་བ་ཐེག་  
 ཆེན་པར་བཤད་དོ། །ཨ་ཤ་རྩུ་ཏི་བའམ་མི་ཏི་བས་ཉན་ཐོས་ལ་མཆོག་འབྲིང་ཐ་གསུམ་ཡོད་པའི་  
 ཐ་མ་ནི་བཤོད་དུ་མེད་པའི་བདག་འདོད་མཁན་དང་། འབྲིང་ནི་ལྟ་བ་སྤར་དང་འདྲ་ཞིང་གཞན་  
 འོན་ཅུང་ཟད་ཕྱེད་པར་འདོད་པ་དང་། མཆོག་ནི་ཁ་ཆེ་ཕྱེ་སྤྱོད་ཡིན་ཞིང་། ཐ་མ་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་  
 བྱང་ཆུབ་ཉིད་དུ་འགྱུར། འབྲིང་ནི་རང་སངས་རྒྱས་ཉིད་དུ་འགྱུར། མཆོག་ནི་སངས་རྒྱས་ཉིད་  
 དུ་འགྱུར་བར་བཤད་ཅིང་། རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ལྟ་བ་ནི་ཉན་ཐོས་མཆོག་རྣམས་དང་འདྲ་  
 ཞིང་བསྐལ་བ་གྲངས་མེད་བཞི་འདས་པས་སངས་རྒྱས་པར་བཤད་ལ། སར་ཐུན་ཐེག་པའི་རྣལ་  
 འབྱོར་བ་ལ་གསུམ་ལས་ཆུང་དུ་ནི་མདོ་ཨྲི་བ། འབྲིང་ནི་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་བ་སྟེ། དེ་ལ་རྣམ་  
 བཅས་རྣམ་མེད་གཉིས་ཡོད། ཆེན་པོ་ནི་དབུ་མ་བ་སྟེ། དེ་ལ་སྦྱུ་མ་ལྟ་བུ་གཉིས་སུ་མེད་པར་སྦྱ་  
 བ་དང་། རབ་ཏུ་མི་གནས་པར་ཡོད་པ་གཉིས་བཤད་དོ། །དེ་ལྟར་བཤད་པ་རྣམས་ལ་སྟག་ལོ་  
 སྟགས་བོད་སྟོན་མང་བོས་གྲུབ་མཐའ་དང་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་ཚོར་ཞེས་དགག་པ་བྱས་ཤིང་། མཁས་  
 གྲུབ་ཆེན་པོ་འཇམ་དབྱངས་བཞད་ཨོར་གྱིས་འཕགས་ཡུལ་གྱི་གྲུབ་ཐོབ་མཆོག་རྣམས་དགག་པར་  
 མཛད་པའི་ཐུགས་སྟོབས་མི་བསྐྱེད་ཅིང་། གཞུང་དེ་དག་སྦྱ་ཇི་བཞིན་པར་བཤད་དུ་མི་རུང་བ་དང་།  
 དགོངས་པ་གཞན་དུ་བཀྲལ་ཐབས་ཀྱང་མ་རྟོད་པར་མ་འོངས་པ་ན་གྲུབ་ཆེན་དེ་དག་གི་དགོངས་པ་  
 ཇི་ལྟར་བཞིན་ཏོགས་པའི་མཆོག་སྤོང་བའི་དོན་དུ། ཡབ་གཅིག་མཁྱེན་གཏེར་གཉིས་དང་དབྱངས་  
 ཅན་ཞབས། ཞེས་སྟགས་ཆོགས་བཅད་གཅིག་གིས་ལྟག་པའི་ལྟ་ལ་གསོལ་བ་ཏུ་བ་མཛད་པར་སྤྲོད་དོ། །

༼ཆོ༽མདོ་ཨྲི་རྒྱན་ལས། མ་ཆང་བ་དང་འགལ་བ་དང་། ཐབས་མིན་དེ་ལྟར་མ་བསྟན་ཕྱིར།  
 ཉན་ཐོས་ཀྱི་ནི་ཐེག་པ་འདི། ཐེག་ཆེན་ཆོས་ཞེས་བྱ་བ་མིན། ཞེས་བྱུང་བས་ན་འདིར་དངས་  
 པའི་གཞུང་གི་ཡི་གེ་ཚོར་བའི་འགྱུར་མི་འདྲ་བ་ཡིན་ནོ། །གཞུང་འདི་འདི་དོན་ནི་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་  
 གཏན་ཆོགས་བརྒྱད་ཀྱིས་ཐེག་ཆེན་བཀར་སྦྱབ་པ་ན། ཉན་ཐོས་སྟེ་བ་ན་རེ། ཐེག་ཆེན་བཀའ་མ་  
 ཡིན་ཀྱང་སངས་རྒྱས་མེད་པའི་སྦྱོན་མེད་དེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་འདི་དབང་རྩོན་གྱིས་བསྟོམས་  
 ན་སངས་རྒྱས་དང་། དབང་འབྲིང་གིས་བསྟོམས་ན་རང་རྒྱལ་དང་། དབང་རྩལ་གྱིས་བསྟོམས་

ན་ཉན་ཐོས་སུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་འདི་  
 ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལས་བདག་ཉིད་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དང་རྣམ་པར་གྲོལ་  
 བར་འགྱུར་བའི་ཐབས་ཅམ་བསྟན་གྱི། གཞན་དོན་གྱི་བྱ་བ་མ་ཆང་བའི་ཕྱིར་གསུངས་པ་ལ། ཉན་  
 ཐོས་སྡེ་བ་ན་རེ། བདག་ཉིད་གྲོལ་བར་འགྱུར་བའི་ལམ་དེ་ཉིད་གཞན་ལ་བཤད་ན་གཞན་དག་ཀྱང་  
 གྲོལ་བར་འགྱུར་བས་གཞན་དོན་གྱི་བྱ་བ་མ་ཆང་བ་མེད་ཅེས་ཟེར་ན། གང་ཉན་པའི་གང་ཟག་དེ་  
 དག་ཀྱང་བདག་ཉིད་གྲོལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྦྱོར་གྱི། གཞན་དོན་དུ་སངས་རྒྱུ་ཐོབ་པ་མི་སྤྲོད་པས་  
 འདི་ལ་གཞན་དོན་ཆང་བ་འགལ་གསུངས་པ་དང་། དེ་ལ་ཉན་ཐོས་སྡེ་བས། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་  
 པ་འདི་ལ་འཆང་བྱ་བའི་ཐབས་ཆང་བར་ཡོད་དེ། འདི་ཉིད་བསྐྱལ་བ་གངས་མེད་གསུམ་དུ་བསྒྲིམས་  
 ན་སངས་རྒྱུ་དང་། བསྐྱལ་བ་བརྒྱར་བསྒྲིམས་ན་རང་སངས་རྒྱུ་དང་། ཆོ་གསུམ་དུ་བསྒྲིམས་  
 ན་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བྱང་ཚུབ་འཕྲོལ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་ན། འདི་སྤྲོད་བྱང་ཚུབ་འཕྲོལ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་  
 ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཐབས་ཤེས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ཉམས་ལེན་འདི་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར་  
 དང་། ཐབས་མ་ཡིན་པ་ཡུན་རིང་པོར་བསྐྱབས་ནའང་འདོད་པའི་འབྲས་བུ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་  
 ཏེ། དཔེར་ན་རྩ་ལ་ཡུན་རིང་པོ་བཞོས་ན་ཡང་འོ་མ་མི་འབྱུང་བ་དང་། བྱེ་མ་ལ་ཡུན་རིང་པོར་  
 བརྩིས་ན་ཡང་མར་མི་འབྱུང་བ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གསུངས། དེ་ལ་ཉན་ཐོས་སྡེ་བ་ན་རེ། ཉན་  
 ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལས་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྦྱོད་པ་དངོས་སུ་གསལ་བར་མ་བཤད་ཀྱང་ཡི་གེ་དང་ཆོག་གཞན་  
 གྱིས་རྣམ་པ་གཞན་དུ་བཤད་པས་ན་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་འདི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཐེག་  
 པ་ཆེན་པོ་ལས་ས་དང་པོ་ལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སྦྱོད་པ་ཇི་ལྟར་བཤད་  
 པ་དེ་ལྟར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལས་ཚུང་ཟད་ཀྱང་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་འདི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་གཏན་  
 མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའོ། །དབྱིག་གཉན་ལེགས་ལྡན་སོགས་ཀྱིས་དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲོ་ནས་ཐེག་  
 ཆེན་བཀའ་སྐྱབ་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་གྲགས་ཆེ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་པས་ན་ཆགས་ཆེ་ཞེས་པ་ཡི་གེ་ནོར་  
 རོ། །ཉན་ཐོས་ཐེག་པ་དེ་ལས་ནི། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཆོག་དོན་གོ་སྟོན་། །

༼ཇ༽རང་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་ལ་སངས་རྒྱུ་ཐོབ་འདོད་ཡོད་པར་འདིར་བཤད་པ་

ལྷན་གཞུང་གཞན་ནས་ཀྱང་བཤད་པ་ཡོད་མོད། འོན་ཀྱང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་རང་གི་ལམ་དེ་  
ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་དུ་ནོར་བ་དང་རང་ཉིད་ཐེག་ཆེན་གང་ཟག་དུ་ནོར་བ་སོགས་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན་ཞིབ་  
ཆ་ཇི་ལྟར་ཡིན་དུ་དཔྱད་དགོས་སོ། །

༼ཐེག་སང་བ་གྲུབ་པ་ལ་སོགས་པ་གྲུབ་པ་ལྟེ་བདུན་དང་། རྟོན་མཛོད་ལ་སོགས་པ་སྟོང་པོའི་  
སྟོར་དུ་ག་དང་། ལྷ་བ་ངན་སེལ་ལ་སོགས་པ་ཨ་མ་ན་སེལ་ཆོས་སྟོར་ཉེར་དུ་ག་སྟེ་བོད་ན་གྲུབ་སྟོང་  
ཨ་མ་ན་སེལ་ཆོས་སྟོར་ཞེས་གྲགས་པ་ལས། སྟོང་པོའི་སྟོར་དུ་ག་གི་ནང་ཆོན་གནས་པ་བསྟུས་པ་  
ཞེས་བྱ་བ་སྟོབ་དཔོན་ལྷན་ཅིག་སྟེས་པའི་རྟོན་མཛོད་པ་ལས། འཕགས་པ་བདེན་པ་བཞི་པོ་ཡང་།  
འདི་ལ་སྟོང་དང་ལྷན་པས་བསྟོམ། །ཡང་དག་ཤོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས། །ཆོགས་མ་ཤོགས་ན་  
ཡོད་མ་ཡིན། མདོན་དུ་བྱེད་པ་མི་བྱ་སྟེ། །བྱས་ན་ཐེག་པ་དམན་པར་འགྱུར། །ཞེས་མདོ་ལྟེ་  
བའི་ལུགས་ལ་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་མི་འདྲ་བ་མེད་པས་ན་བདེན་བཞི་དང་  
དེའི་ཁྱད་ཆོས་མི་རྟག་སོགས་བརྩེ་དུ་ག་པོ་སྟོན་ལྷན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཀྱང་བསྟོམ་དགོས་མོད།  
འོན་ཀྱང་གངས་མེད་གསུམ་གྱི་ཆོགས་མ་ཤོགས་པར་བླ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པ་མི་སྟོན་པས། ཆོགས་  
བསགས་པ་གཙོ་བོར་མ་བྱས་པར་མི་རྟག་སོགས་བརྩེ་དུ་ག་གཙོ་བོར་བསྟོམ་ནས་བར་སྐབས་སུ་ཉོན་  
མོངས་སྤངས་པའི་མྱང་འདས་མདོན་དུ་མི་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་བྱས་ན་ཐེག་པ་དམན་པར་ལྱུང་བར་  
འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཞེས་བཤད་པ་དང་། ཟབ་མོའི་རིམ་ལ་གོམས་པ་ཡིས། །བྱང་ཆུབ་ཅ་བ་སྟོང་  
རྩེ་ཡིན། །སྟོང་རྩེ་ཅ་བ་རབ་སྦྱར་བས། །བྱེ་བྲག་སྒྲ་བའང་དེ་བཞིན་ཏེ། །ཐེག་ཆེན་རིམ་པས་  
གོམས་པ་ཡིས། །ཤོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཅིས་མི་འགྱུར། །གཞན་དུ་མདོ་ལྟེ་བས་རྟོགས་པའི། །སྟོ་  
དེ་ཇི་ལྟར་ཐེག་ཆེན་ཡིན། །གང་ཕྱིར་དཔུ་མ་དང་བྲལ་བས། །དེ་ལའང་སངས་རྒྱས་ཡོད་མ་ཡིན།  
ཞེས་ཟབ་མོའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་གོམས་པས་བླ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པ་ནི་ཅ་བ་སྟོང་རྩེ་ཆེན་པོ་ལ་ཉོན་  
དགོས་ཤིང་། བྱམས་སྟོང་རྩེ་ཅ་བ་ཅན་གྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་ཀྱན་སྟོང་བྱས་ནས་སྦྱིན་པ་  
ལ་སོགས་པའི་སྦྱོད་པས་བསྟུས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་དེ་རིམ་པས་གོམས་ན་བྱེ་བྲག་སྒྲ་བ་ཡང་ཤོགས་  
བྱང་འཕྲོག་པར་ཅིས་མི་འགྱུར་ཏེ་འཕྲོག་པར་འགྱུར་ཞིང་། གཞན་དུ་སྟེ་དེ་ལྟ་བུའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་

ལམ་མགོམས་ན་མདོ་ལྷ་པོའི་ལྷ་བ་ཅམ་བསྐྱམ་པས་ཇི་ལྟར་ཐེག་ཆེན་དུ་ཞུགས་ནས་སངས་རྒྱུ་འཕྱར་པར་འགྱུར་ཏེ་དབུ་མའི་ལྷ་བ་མ་རྟེན་པར་སངས་རྒྱུ་ཐོབ་པ་མི་སྤྲོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཤད་  
 དེ། དེ་མི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རིན་པོ་ཆེའི་ཕྱིང་བར་བཤད་པ་ལྟར་ཉན་ཐོས་ཕྱེ་བྲག་དུ་སྐྱབ་པ་ལ་རབ་འབྲིང་  
 ཐ་གསུམ་དུ་ཕྱེ་བའི་ཐ་མ་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བྱང་ཚུབ་དང་། འབྲིང་ནི་རང་རྒྱལ་གྱི་བྱང་ཚུབ་འཕྱོད་  
 པར་འགྱུར་གྱི། སངས་རྒྱུ་སྤུ་འགྱུར་བ་མེད་ལ། ཉན་ཐོས་ཕྱེ་སྐྱབ་རབ་དང་རང་རྒྱལ་ཕྱེ་སྐྱབ་དང་  
 ཐེག་ཆེན་ཐ་མ་མདོ་ལྷ་བ་དང་འབྲིང་ནལ་འབྱོར་སྤྲོད་པ་དང་རབ་དབུ་མ་བ་ནམས་སངས་རྒྱུ་སྤུ་  
 འགྱུར་ཞེས་པའི་འདོད་ཚུལ་ལ་དགག་པ་མཛད་པ་ལྟར་སྤྲོད་ཡང་། སྐྱོབ་དཔོན་ལྟན་ལྟེན་དོན་ཇི་  
 དེ་མི་ཏི་པའི་སྐྱོབ་མ་ཡིན་པར་འདིར་བཤད་ཅིང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བརྩུ་བའི་འགྲེལ་བ་མཛད་མཁན་  
 ཀྱང་དེ་ཉིད་ཡིན་པ་ཇི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་དགོངས་པ་ཡིན་པས་ན་སྐྱོབ་དཔོན་དེས་ཇི་བརྩུན་མི་ཏི་  
 པའི་དེ་ཉིད་རིན་ཕྱིང་ལ་དགག་པ་བཏང་བ་ཡིན་མིན་དཔྱད་དགོས་ཤིང་། གང་ལྟར་ཡང་གྲུབ་མཐའི་  
 དབང་གིས་ཐེག་པ་སོ་སོར་ཕྱེ་བ་ལ་དགག་པ་མཛད་པ་ནི་གདོན་མི་ཟེའོ། །གནས་པ་ཅམ་གྱི་ཕྱེ་བྲག་  
 གིས། ཐེག་པ་ངེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཤེས་རབ་འབའ་ཞིག་དགྲ་བཅོམ་དང་། དབུ་མ་བས་  
 ཀྱང་མཐོང་བའོ། ཐེག་ཆེན་སྤྲོད་ཇི་སྤྲོད་པ་ལས། སྤྲོན་སོགས་ལམ་ནི་ལྟག་པར་འགྱུར། ལྟག་  
 བསྐྱལ་ལ་སོགས་བདེན་པ་ནམས། གནས་པའི་དབྱེ་བས་གཞན་དུ་འགྱུར། ཞེས་གནས་པ་སྤྱི་  
 གྲུབ་མཐའི་དབང་གིས་ཐེག་པ་སོ་སོར་ཕྱེ་བ་མ་ཡིན་པ་དང་། ཤེས་རབ་འབའ་ཞིག་བསྐྱམ་ན་དབུ་  
 མ་བས་ཀྱང་དགྲ་བཅོམ་པར་འགྱུར་བ་མ་གཏོགས་སངས་རྒྱུ་པར་མི་འགྱུར་བ་དང་། ཐེག་ཆེན་  
 གྱི་ལམ་དེ་ལམ་གཞན་ལས་བྱུང་པར་འཕགས་ཆོས་དང་། གྲུབ་མཐའ་སོ་སོས་བདེན་བཞི་འདོད་  
 ཚུལ་མི་འདྲ་བ་ནམས་བཤད་དོ། །འདིར་བྲངས་པ་ལ་དེའི་རྟེན་བ་བཞི་བ་ཆད་པ་དང་། མོང་འོག་  
 དུ་བྲངས་པའི་གཞུང་དེ་དག་ལ་ཡིག་ཞོར་བྱུང་བ་ནམས་བྲངས་མ་ཐག་པའི་གཞུང་དེ་དག་དང་བསྟར་  
 ནས་དག་པར་བྱའོ། །

༼ཞ༽རྒྱུང་ཕན་གྱི་མུང་འདས་ཞེས་པ་ནི་གང་ཟག་གིནས་རིག་པ་རྒྱུན་ཆད་པ་ལ་འདོད་ཀྱི། དེས་  
 ཐར་པ་ཁས་བྲལ་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། རྒྱུང་ཕན་པས་མུང་འདས་ཇེས་སྤྱི་མེད་པར་འདོད་པར་སྤྲོན་

རས་གཟེགས་བརྒྱལ་ཞུགས་ཀྱིས་བཤད་པ་ནི་གཏན་མེད་པོའི་དབང་དུ་བྱས་པར་རྗེ་གྲུང་ཐང་བས་  
གསུངས་ཀྱང་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་ལེགས་ཏེ། མྱང་འདས་ལུས་སེམས་ཟད་ཅམ་གྱི་དངོས་མེད་ཡིན་  
པར་འདྲིར་རྒྱུ་པན་པོའི་གྲུབ་མཐའི་སྐབས་སུ་གསུངས་པའི་བྱིར།

༼ཟླ་གཞུང་ཆོན་ལྷ་པོ་དེ་ནི་འགྱུར་བ་ཟང་ངན་སྒྲ་ཆོག་གི་དབང་གིས་ཆོག་མི་འདྲ་བ་སྒྲ་ཆོག་ས་  
སུ་གྱུར་པ་མ་གཏོགས་དོན་འདྲ་བ་དང་རྒྱ་དཔེ་ཡང་ཡལ་ཆེར་ཆོག་འདྲ་བ་ཡིན་ནམ་སྒྲ་མ་ཁིང་། དེ་  
དག་གི་དོན་འོག་ཏུ་རྒྱས་པར་འཆད་པར་འགྱུར་བས། འདྲིར་མདོར་བསྡུས་ཅམ་ཕྱོགས་གཅིག་  
ཏུ་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། མདོ་ལས་མིག་དང་གཟུགས་ལ་བརྟེན་ནས་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྟེ་བར་  
གསུངས་པ་ལྟར་གཟུགས་དང་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་གཉིས་རྒྱ་འབྲས་ཡིན་པས་ན་དེ་གཉིས་  
དུས་མཉམ་དུ་མེད་ཀྱང་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་གྱིས་གཟུགས་དེས་བཞག་པའི་འདྲ་རྣམ་མངོན་  
སུམ་དུ་སྒྲུང་བའི་སྒྲོན་ས་གཟུགས་མངོན་སུམ་དུ་སྒྲུང་བར་འཛིག་རྟེན་ན་ཐ་སྟངས་འདྲགས་ཤིང་གདགས་  
པ་ལྟར་དུ་ཁས་ལེན་དགོས་པ་ཡིན་གྱི། རྩེ་བྲག་སྐྱ་བ་ལྟར་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་གྱིས་གཟུགས་  
དེ་རྣམ་མེད་རྗེ་ཆར་མངོན་སུམ་དུ་སྒྲུང་བ་མ་ཡིན་ནི་ཞེས་འཆད་པར། ཤེས་པ་རྣམ་བཅས་སྟེད་  
བྱེད་ནི། །དབང་པོའི་སྦྱོད་ཡུལ་སྒྲུང་བ་མིན། །ཞེས་རང་འཛིན་དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འདྲ་  
རྣམ་དང་བཅས་པ་སྟེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་དབང་པོའི་སྦྱོད་ཡུལ་གཟུགས་སྟགས་ལྷ་པོ་རྣམས་དབང་པོའི་མངོན་  
སུམ་ལ་རྣམ་མེད་རྗེ་ཆར་སྒྲུང་བ་མིན་པར་བཤད་པའི་བྱིར། གཞུང་ཆོན་ཕྱི་མ་བཞིའི་རྒྱུ་བ་  
དང་པོ་དང་གཉིས་པ་རྣམས་ཀྱང་འདི་དང་དོན་དང་འདྲ་བར་མངོན་ནོ། །འོན་ཀྱང་འཇམ་དཔལ་  
ཞལ་ལུང་གི་འགྲེལ་བ་སྟན་ཞབས་ཀྱིས་མཛད་པར། རང་གི་རིག་པ་སྟེད་བྱེད་པ། །བརྟ་བུ་སྦྱོད་  
ཡུལ་རྣམ་པར་ནི། །ཞེས་པའི་དོན་སྤར་བཤད་པ་དང་མི་འདྲ་བར་བཤད་ཅིང་། ཅུ་ཆོག་ལ་ཡང་  
དགག་སྒྲ་མ་བྱུང་བས་དབྱེད་པར་བྱ་དགོས་ལ། གྲུབ་མཐའ་ཆེན་མོ་འདྲིར་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་  
པ་ཆད་མ་མ་ཡིན་པར། མཐོང་བ་དབང་པོའི་ཡུལ་མིན་ཏེ། །ཞེས་པ་ཅུ་འགྲེལ་གྱིས་སྒྲུབ་པ་རྣམས་  
འོག་ཏུ་དབྱེད་པར་བྱའོ། །འདུས་མ་བྱས་གསུམ་མོ་གཤམ་བྱ་དང་འདྲ་བར་རྣམས་མེད་པར་སྟོན་  
པ་ནི། མོ་གཤམ་བྱ་དང་ནམ་མཁའ་མཚུངས། །འགོག་པ་འང་ནམ་མཁའ་མཚུངས་པའོ། །ཞེས་



གསུངས་ཤིང་། གཞུང་ཕྱི་མ་བཞིའི་རྒྱུ་ལ་གསུམ་པ་དང་བཞི་བ་རྣམས་ཀྱང་འདི་དང་དོན་འདྲའོ།  
 སེམས་དང་མི་ལྡན་པའི་འདུ་བྱེད་ནི་ཤེས་པ་ལྟེ་རྣམས་སུ་མེད་ཅེས་སྟོན་པར། འདུ་བྱེད་ཤེས་པ་ཡོད་  
 མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཞུང་ཕྱི་མ་བཞིའི་རྒྱུ་ལ་ལྔ་བ་རྣམས་ཀྱང་འདི་དང་དོན་འདྲ་  
 པར་བཤད་དགོས་ཏེ། རྟོ་རྒྱ་རིས། རིགས་མིན་འདུ་བྱེད་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་པའི་འགྲེལ་བར།  
 རིགས་མིན་ཏེ་ཤེས་པ་མ་ཡིན་པའི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཡུང་པོ་རྣམས་སུ་ཡོད་པ་མིན་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར།  
 ཅུ་བའི་དཔེ་འགྲེལ་ཞིག་ཏུ། སེམས་དང་མི་ལྡན་འདུ་བྱེད་མེད། །ཅེས་ཀྱང་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ལྡན་  
 མིན་འདུ་བྱེད་རྣམས་སུ་མེད་པ་ནི་གཞུང་དེ་དག་གི་རྒྱུ་ལ་ལྔ་བའི་དོན་ཡིན་པར་མངོན་ནོ། །འོན་  
 ཀྱང་ཁྱིམ་ཆེན་དེ་ཉིད་སྤང་བར་འདུ་བྱེད་ཤེས་པ་ཡོད་མ་ཡིན་ཞེས་པས་མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་ལ་ལྡན་  
 མིན་འདུ་བྱེད་དང་ཤེས་པའི་གཞི་མཐུན་མེད་པར་བསྟན་པ་དང་། ལུགས་ལ་བྱེ་སྤྱེའི་ལུགས་ལ་དེ་  
 གཉིས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་བསྟན་ཞེས་གསུངས་མོད་ཀྱང་། མདོ་དུང་ཅུ་འགྲེལ་སྟོན་གསུང་དང་རྟོ་  
 རྒྱ་རི་དང་བྱུང་བཟང་དང་སྟན་ཞབས་སྟོན་གསུང་རང་རང་གི་ཅུ་ཆོག་གི་དོན་བཀྲལ་བའི་ཆེད་འདྲ་  
 བའི་བཤད་པ་ཟུར་ཅུ་ཡང་མ་བྱུང་བས་དཔྱད་གཞི་ཆེད། །དངོས་པོ་གཞན་ཞིག་སྤྱི་ཅིན་སྤྱར་  
 དགག་པ་ནི་འདས་པ་དང་། དངོས་པོ་གཞན་ཞིག་སྤྱི་བའི་རྒྱ་ཡོད་ཀྱང་ཁྱེན་མ་ཆང་བའི་དབང་གིས་  
 ཡུལ་དུས་འགྲེལ་ཞིག་ཏུ་རེ་ཞིག་མ་སྤྱིས་པའི་ཆ་ནི་མ་འོངས་པ་དང་། སྤྱིས་ལ་མ་འགགས་པ་ནི་  
 ད་ལྟར་བ་ཞེས་འཇོག་དགོས་ཀྱི། བྱེ་སྤྱེ་ལྟར་མ་འོངས་པ་ནས་ད་ལྟར་བ་དང་ད་ལྟར་བ་ནས་འདས་  
 པར་འཕོ་བ་མེད་ཅེས་སྟོན་པར། དུས་གསུམ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའང་མེད། །ཅེས་གསུངས་ཤིང་། གཞུང་  
 ཕྱི་མ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་དུག་པའི་དོན་ནི་འདི་དང་འདྲའོ། །རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་  
 བའི་བསྟན་མེད་ཐོགས་མེད་ཀྱི་གཟུགས་ལ་གཟུགས་མཆོན་ཉིད་པ་ཡོད་པ་མིན་ཞེས་སྟོན་པར། ཐོགས་  
 པ་མེད་པའི་གཟུགས་ཡོད་མིན། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། གཞུང་ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་བདུན་  
 པའི་དོན་ཡང་འདི་དང་འདྲའོ། །དམན་མིན་ཐོགས་མེད་གཟུགས་སུ་ནི། །ཞེས་པའི་འགྲེལ་བར།  
 དམན་མིན་ནི་རྩལ་ཕྱ་རབ་དང་དེ་ཉིད་ཐོགས་པ་དང་བྲལ་ཡང་སེམས་ཅན་གྱི་ལས་ཀྱིས་འདུས་པའི་  
 གཟུགས་སུ་མདོ་སྡེ་པས་འདོད་པར་བཤད་ཀྱང་། ཅུ་འགྲེལ་འདི་གཉིས་ཀྱི་འགྱུར་ནོར་རམ་སྟུམ་

སྒྲེལ་འདིར་ཀྱུ་དཔེ་ལ་དགག་ཆོག་གཉིས་ཡོད་པར་མངོན་ལ། དགག་ཆོག་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཡོད་ས་  
 རྣམས་དེ་ལྟར་གྱུར་པའི་ཕྱིར་དང་། རྩལ་ཐོགས་མེད་པའི་གཟུགས་ཡོད་མིན། ཞེས་པ་ལྟ་བུར་  
 འགྱུར་ན་ལེགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བསགས་པའི་གཟུགས་མེད་མིན་ཞེས་པ། ཞེས་པའི་འགྱུར་ཡང་  
 དགག་ཆོག་ཡོད་ས་རྣམས་ཏེ། བསགས་པ་མིན་པའི་གཟུགས་ཡོད་མིན། ཞེས་པ་ལྟ་བུར་འགྱུར་  
 ན་སྤར་བཤད་པ་དང་དོན་འདྲ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་སྒྲུལ་ཡང་། སྒྲོབ་དཔོན་བྱང་བཟང་གིས་གཞན་  
 ཏུ་བཤད་དེ། དེའི་འགྲེལ་བར། ཤེས་པ་རྣམས་པ་དང་བཅས་པར་སྒྲེན་དེའི་ཆོ་རྒྱལ་འགྱུར་སྒྱུད་པ་  
 བདག་དང་ཁྱད་པར་ཅི་ཞིག་ཡོད་ཅི་ན། དེའི་ཁྱད་པར་ཡང་བསགས་པའི་གཟུགས་མེད་མིན་ཞེས་  
 སྒྲོས་ཏེ། རྣམས་པར་ཤེས་པ་ལས་གཏད་ན་རྩལ་ཕྱ་རབ་བསགས་པ་གོང་བུའི་གཟུགས་མེད་པ་ནི་མིན་  
 རོ་ཞེས་འདོད་པ་སྒྲེ། ཞེས་ཤེས་པ་རྣམས་བཅས་སུ་འདོད་ཀྱང་རྩལ་བསགས་པའི་ཕྱི་དོན་ཁས་ལེན་  
 པས་ན་སེམས་ཅམ་པ་དང་མི་འདྲ་ཞེས་པ་གཞུང་དེའི་དོན་ཡིན་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་  
 སྒྲོབ་དཔོན་དེའི་བཤད་པ་ཐམས་ཅད་ཆོག་ཟིན་ལྟར་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་ངེས་པ་མེད་དེ། འདུས་  
 བྱས་པེམ་པོ་ཡོད་མིན་ལ། ཞེས་པའི་འགྲེལ་བར། དངོས་པོ་རྣམས་ཤེས་པ་དང་པེམ་པོ་འདྲེས་  
 པར་སྒྲུང་གི་རེ་རེ་ཞིག་སྒྲུང་བར་མི་རྒྱས་པས་ན། འདུས་བྱས་པེམ་པོ་ཡོད་མིན་ལ། །དུས་གསུམ་  
 དག་ཀྱང་ཁས་ལེན་ལེན། ཞེས་སྒྲུས་སོ། །པེམ་པོ་ནི་འདུས་ནས་བྱས་པར་མི་འཐད་དེ། དེ་དག་  
 ལ་འདུ་བའི་རྣམས་པར་རྟོག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་རྩལ་དང་རྩལ་ལྟ་བུའི་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་རྟོ།  
 ཞེས་བཤད་པ་དང་། སྒོ་རྒྱག་པ་དང་བཟང་པོ་སྒྱུད་པ་སོགས་སྒྲུ་ཇི་བཞིན་པར་འདོད་པས་ན་མདོ་  
 ལྷེ་བར་བཤད་པ་དང་། མདོ་ལྷེ་བ་ཞི་བའི་དབྱིངས་ལས་ལོ་བརྒྱད་ཁྲིས་སྒྲུར་ལྡང་བ་དང་བྱེ་སྒྲུས་  
 དེར་བསྐྱལ་བ་གྲངས་མེད་པ་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་བརྒྱ་ཕྱག་དུ་མ་འདའ་བར་བྱེད་པར་བཤད་པ་ལྟ་བུ་ཆོག་  
 ཟིན་ལྟར་ཁས་ལེན་མི་རུང་བའི་བཤད་པ་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་པེམ་ལྟོག་  
 དང་། ཞེས་པ་ལའང་རྩ་བའི་དཔེ་འགྲེལ་ཏུ། པེམ་རིག་དང་ཞེས་བྱུང་བ་དང་། འགྲེལ་  
 བར། འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་ནི་པེམ་པོ་དང་ལྟོག་པའི་ངོ་པོ་བདགས་པ་མ་ཡིན་པས་ན་དུས་གསུམ་  
 ཀྱུ་བ་མ་ཡིན་པ་དང་། ཞེས་བཤད་པ་སོགས་སྒྲུ་ཆོགས་ཡོད་ཀྱང་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་གཞུང་སྤྱི་བྱེ་

དེ་དག་དགོངས་པ་གཅིག་ཡིན་ནམ་སྐྱམ་ཏེ་སྒོ་ལྷན་ནམས་ཀྱིས་དབྱུང་པར་བྱའོ། །བདེ་གཤེགས་  
གཞུང་གི་རབ་བྱེད་ཙ་པའི་འགྱུར་ལས། རང་གི་ནམ་པར་ཤེས་པའི་རིགས། །དབང་བོ་ནམས་  
ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་མིན། །ཞེས་སོགས་འདིར་དྲངས་པ་ལྟར་ཡང་ཡོད་མོད། །འོན་ཀྱང་ཅི་ནེའི་པར་མའི་  
ཙ་པ་ལས། རང་གི་ནམ་པར་ཤེས་པས་རིག་ །དབང་གིས་ཡུལ་དུ་སྒྲུང་བ་མིན། །ནམ་མཁའ་མོ་  
གཤམ་བྱ་དང་མཚུངས། །འགོག་པ་གཉིས་ཀྱང་ནམ་མཁའ་བཞིན། །སེམས་དང་མི་ལྷན་འདུ་  
བྱེད་མེད། །དུས་གསུམ་དུ་ནི་རྗེས་འདུག་མེད། །ཐོགས་བཅས་གཟུགས་མིན་ཡོད་མ་ཡིན། །མདོ་  
ལྷོ་པ་ཡི་མཁས་ཞེས་བྱ། །ཞེས་བྱུང་ཞིང་། ཀླང་བ་བདུན་པའི་དགག་ཆོག་དང་པོའི་ཡོད་ས་ནོར་  
བས། ཐོགས་བཅས་མིན་པའི་གཟུགས་ཡོད་མིན། །ཞེས་འདོད་དགོས་པ་མ་གཏོགས་འགྱུར་ཡང་  
བཟང་སྒྲུང་ངོ་། །

༼འདི་དག་རྗེ་རྒྱུ་རིའི་བཤད་ཚུལ་བཀོད་པར་སྒྲུང་ཡང་ཀྱུ་གཞུང་དེ་ལས་ཀྱང་གོ་དཀའ་བར་  
སྒྲུང་བས་འདི་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ཀྱུ་ཀྱེན་ཆོགས་ཤིང་འདུས་ནས་བྱས་པའི་དངོས་པོ་འདི་དག་  
ནི། རྒྱུ་ཅིག་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱེས་པའི་རྒྱུ་ཅིག་ཁོ་ནར་གནས་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་སོགས་འདུས་  
བྱས་ནམས་འཇིག་པའི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པར་མཐོང་ལ། དེ་དག་ངོ་བོ་གང་གི་སྒོ་ནས་མཐར་འཇིག་  
པར་འགྱུར་བའི་ངོ་བོ་དེ་ནི་འདུས་བྱས་དེ་རྒྱེས་ཅམ་ཉིད་ནས་ཡོད་པས་ན་རྒྱེས་པའི་དེ་མ་ཐག་ཁོ་ནར་  
འཇིག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དེ་དག་རྒྱུ་ཅིག་མར་གསལ་ལོ། །རྒྱེ་བའི་ངོ་བོ་ཡང་གཞན་ཡིན་ལ་  
མཐར་འཇིག་པའི་ངོ་བོ་ཡང་གཞན་ཡིན་ནི་ཞེས་ཀྱང་བཤྲོད་པར་མི་རུས་ཏེ། ངོ་བོ་དེ་གཉིས་དངོས་  
པོ་ལས་ཐ་མི་དད་ཡིན་ན་ཐ་མི་དད་པར་ཐལ་བ་དང་། དངོས་པོ་དེ་ངོ་བོ་དེ་གཉིས་ལས་ཐ་མི་དད་  
ཡིན་ན་ཐ་དད་པར་ཐལ་བའི་སྒྲིན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་བོ་ལྟར་ན་རང་གི་ཁས་བླངས་དང་འགལ་  
ཞིང་། གཉིས་པ་ལྟར་ན་དེ་རྒྱུ་ཅིག་མ་མིན་པ་ནི་ཉམས་སོ། །གལ་ཏེ་རིམ་སོགས་པ་རེ་ཞིག་  
གནས་པ་ནམས་རེ་ཞིག་གནས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་རང་གི་རྒྱུས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ནི་ཞེས། དེ་རྒྱེས་  
དུས་སུ་རང་བཞིན་རྗེ་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་དེ་ཁོ་ན་ལྟར་མཐར་ཡང་དེ་ལྟར་ཡིན་པས་ན་ནམ་ཡང་མི་གནས་  
པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་རྒྱུ་ཅིག་གཉིས་སུ་གནས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་རྒྱེས་པ་ཡིན་ན་

དེ་སྐད་ཅིག་དང་པོའི་ཆེ་སྐད་ཅིག་གཉིས་སུ་གནས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་པ་ལྟར་སྐད་ཅིག་གཉིས་  
 པའི་ཆེ་ཡང་སྐད་ཅིག་གཉིས་སུ་གནས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་དགོས་པས་ན་ནམ་ཡང་འཇིག་པར་  
 མི་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་རི་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་བཟན་པའི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་རང་གི་རྒྱུས་བསྐྱེད་  
 པས་མཐར་ཡང་ངོ་མོ་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་མོད། འོད་ཀྱང་འགོག་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་གཞན་གྱིས་འཇིག་  
 པར་བྱེད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་མི་འཇིག་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་ན་འགོག་  
 བྱེད་ཉེ་བར་གནས་ཀྱང་འཇིག་པར་མི་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་དང་། འཇིག་པའི་ངང་ཅན་མ་ཡིན་ཡང་  
 དེས་འཇིག་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་པ་ནི་ལྟས་བྱིན་མི་འཆི་བའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་ཡང་འཆི་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་  
 པ་ལྟར་རང་ཆོག་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་དང་པོར་འཇིག་པའི་ངང་ཅན་མ་ཡིན་ཡང་འགོག་  
 བྱེད་ཉེ་བར་འཇིག་པའི་ངང་ཅན་གྱི་ངོ་པོར་བསྐྱེད་དོ་ཞེ་ན། འོ་ན་སྤར་གྱི་མི་འཇིག་པའི་རང་བཞིན་  
 དེ་འགོག་བྱེད་ཉེ་བ་དེའི་ཆེ་རྒྱུ་འགོ་འམ་མི་འགོ། གལ་ཏེ་འགོ་ན་མི་འཇིག་པ་ཡང་ཡིན་ལ་འཇིག་  
 པ་ཡང་ཡིན་ཞེས་འགལ་བ་འདུ་བར་འགྱུར་ལ། རྒྱུ་སྤར་མི་འགོ་ན་རང་བཞིན་དང་རང་བཞིན་ཅན་  
 གཉིས་སྐྱེ་འགག་ཐ་མི་དད་པས་ན་སྤར་གྱི་དངོས་པོ་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་གང་ལ་འཇིག་  
 པའི་ངང་ཅན་བསྐྱེད་པར་བྱེད་དེ། འཇིག་པའི་ངང་ཅན་དུ་བསྐྱེད་པའི་གཞི་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མ་  
 མཁའི་མེ་ཏོག་འཇིག་པའི་ངང་ཅན་དུ་བསྐྱེད་མི་རུང་བ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་འཇིག་པའི་ངང་ཅན་  
 མ་ཡིན་ན་འཇིག་པར་མི་རུང་བ་དང་གཟུགས་སོགས་འདུས་བྱས་ན་མས་འཇིག་པ་ཡང་མཐོང་བའི་  
 ཕྱིར་ན། དེ་དག་རང་གི་རྒྱུ་ལས་འཇིག་པའི་ངང་ཅན་ཁོ་ནར་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་སྐྱེས་པའི་དེ་མ་ཐག་ཁོ་  
 ནར་འཇིག་དགོས་ཤིང་། དེའི་ཕྱིར་སྐད་ཅིག་མར་འགྱུབ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའོ། །དེས་ན་འདིར་  
 རི་སོགས་རེ་ཞིག་གནས་པ་དག་རྒྱུ་འབྲས་དེ་ལྟར་བསྐྱེད་ཟེར་ན། འོ་ན་སྐྱེ་བ་གནས་པ་མི་འཐད་  
 པར་ཐལ། རྒྱུ་འབྲས་བསྐྱེད་པ་ཙམ་དེ་ཁོ་ན་མཐར་ཡང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ནི་ཡིག་གི་ཤིན་ཏུ་ནོར་  
 བ་ཡིན་ཏེ། རི་སོགས་རེ་ཞིག་གནས་པ་དག་རྒྱུས་དེ་ལྟར་བསྐྱེད་ཟེར་ན། འོ་ན་དེ་ནམ་ཡང་མི་  
 གནས་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། རྒྱུ་འབྲས་བསྐྱེད་པ་དེ་ཁོ་ན་ལྟར་མཐར་ཡང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་  
 ཞེས་པ་ལྟར་འདོན་ན་ཡིག་དག་པར་འགྱུར་རོ། །

༼ལ༽ཤྱེགས་ནས་སྒར་སྒྲེས་པའི་སྒྲ་མེན་ལ་སྒར་གྱི་དེ་ཉིད་འདིའོ་སྒྲ་པའི་སྒྲ།

༼ར༽འདིར་དངས་པ་ལ། ཡེ་ཤེས་ལ་འཇུག་ཀྱང་ཉིད་བྱ། །ཞེས་པའི་ཀང་བ་ཆད་དོ། །དེ་དག་  
ཙམ་པ་པོ་འཕགས་པ་མིན་པར་མདོ་སྒྲ་བ་པལ་ཆེར་གྱིས་འདོད་པར་བྱབ་བཞུག་བྱེད་པ་ལས་བཤད་  
མོད་ཀྱང་། ཀང་ནས་བཤད་པའི་བྱངས་འཆོལ་དགོས་མི་དགོས་དཔུང་པར་བྱའོ། །

༼ལ༽ཤེར་མདོའི་དགོངས་པ་བཤད་ཚུལ་འདི་ནི་སྒར་བྱེ་སྒྲའི་སྐབས་སུ་རྒྱས་པར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

༼ག༽པོད་སྒར་བས་པའི་ལུགས་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་འཆོལ་ཚུལ་སྒྲ་ཆོགས་ཡོད་པ་རྣམས་  
དྲི་བ་ལྷག་བསམ་རབ་དཀར་དང་མཁས་གྲུབ་རྗེའི་དབུ་མའི་ལྷ་ཁྱིད་དང་ཕྱག་ཆེན་གྱི་ཁྱིད་སྟགས་  
སུ་བཞུགས་ནས་རྗེ་བཙུན་ཙོང་ཁ་བ་ཆེན་པོའི་བཀའ་དྲིན་རྗེས་སུ་དྲན་པར་བྱའོ། །ཉོན་མོངས་ཀྱི་མཆན་  
ཉིད་ཤེས་པ་ལ་ཆོས་མདོན་པ་མཉན། མ་མཐའ་ཡང་ཡུང་བོ་ལྗེའི་རབ་བྱེད་མཉན་ཞེས་དགོན་པ་  
བས་གསུངས་པ་དེ་ལམ་རིམ་ཆེན་མོར་དངས་སོ། །

༼མ༽ལྷ་སྟེགས་བྱེ་བྲག་པས། རགས་པའི་རྗེས་ཙོམ་བྱེད་གྱི་རྩལ་ཕྱ་རབ་རྣམས་ཕན་ཚུན་ཕྱད་  
དེ་ཆོགས་ནས་བུམ་པ་ལ་སྟགས་པའི་རགས་པ་ཙོམ་པར་འདོད་ལ། སྒྲ་བ་དཔོན་དགེ་བསུངས་ལ་  
སྟགས་པའི་མདོ་སྒྲ་བ་ཁ་ཅིག་གིས། བུམ་པ་ལ་སྟགས་པའི་ཆོགས་པ་ན་ཡོད་པའི་རྩལ་ཕྱ་རབ་རྣམས་  
ཁབ་ལེན་གྱིས་མ་རེག་ཀྱང་ལུགས་གཡོ་བར་བྱེད་པ་ལྟར། ཕན་ཚུན་རྗེས་ཀྱི་མཐུས་འཛིན་གྱི་འབྱར་  
བ་མ་ཡིན་པས་ན་བར་ཡོད་ཅིང་བསྐྱར་ནས་གནས་པ་ཙོམ་དུ་འདོད་དེ། ཐ་དད་ཕྱོགས་ནས་མང་  
བོད་ག །ཞེས་སྟགས་གསུངས་པས་སོ། །དེའི་ཆོག་དོན་ནི། ལུགས་གོང་ལྷ་བུ་ནི་ཐ་དད་ཕྱོགས་  
ཏེ་ཕྱོགས་སོ་སོ་ནས་རྩལ་མང་བོད་ག་དབུས་རྩལ་འགའ་ཞིག་ལ་ཀྱན་ནས་བསྐྱར་བ་ཙོམ་དུ་གནས་  
པར་ཟད་གྱི། རྩལ་ཕྱ་རབ་དེ་ནི་ཆ་གས་དང་བཅས་པའི་བདག་ཉིད་ནི་མིན་ནོ་ཞེས་པའོ། །འདིར་  
བར་ཡོད་ཅིང་མ་འབྱར་ལ་ཕན་ཚུན་གྱིས་བསྐྱར་ཏེ་གནས་པར་འདོད་ཅེས་པ་ནི་ཡིག་གོང་འོག་ནོར་  
རམ་སྒྲམ་ཏེ། ཕན་ཚུན་མ་འབྱར་ལ་བསྐྱར་ཏེ་གནས་པར་འདོད་ཅེས་འདོན་ན་གོ་བདེ་བའི་ཕྱིར།  
བཙུན་པའི་མིང་ཅན་ལ་སྟགས་པའི་མདོ་སྒྲ་བ་ཁ་ཅིག་གིས། བུམ་པ་ལ་སྟགས་པའི་ཆོགས་པ་ན་  
ཡོད་པའི་རྩལ་ཕྱ་རབ་རྣམས་ཕན་ཚུན་མ་རེག་ཀྱང་བར་མེད་པས་རེག་པར་འདུ་ཤེས་སོ་ཞེས་འདོད་

དེ། དབྱ་མ་རྒྱུ་རང་འགྲེལ་ལས། ཡང་ན་མང་པོ་དག་པར་མེད་དེ། རི་ལྟར་རྩལ་སྤྲ་རབ་རྣམས་  
མི་རིག་ཀྱང་བར་མེད་པས་རིག་པར་འདྲ་ཤེས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུ། ཞེས་དང་། འགྲེལ་བཤད་  
ལས་ཀྱང་། བཅུན་པ་ན་རེ། རྩལ་རྣམས་ནི་མི་རིག་ཀྱང་བར་མེད་པས་རིག་པར་འདྲ་ཤེས་སོ་  
ཞེས་ཟེར་བ་ལྟ་བུའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་འདིར་བྲངས་པའི་གཞུང་གི་ཡིག་ཚེར་  
དག་པར་བྱ་ཞིང་། འབྱར་བ་དང་ནི་བསྐྱར་བའོ། །བར་མེད་རྣམ་པར་གནས་ཀྱང་རུང་། ཞེས་  
པ་ནི་སྤར་གྱི་ལུགས་གསུམ་དང་རིམ་བཞིན་སྤར་བར་གསུངས་སོ། །

༼༡༽དམིགས་བརྟག་ཙ་འགྲེལ་ལས་འདི་ལྟར་བཤད་པ་མི་སྤང་ཞིང་། རྩལ་ལྟའི་འགྲེལ་བཤད་  
ལས། རྩལ་སྤྲ་རབ་རྣམས་ནི་ཡང་དག་པའི་དོན་དུ་ན་རྣམས་སྤྲོ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཆ་ཤས་དང་  
བཅས་པ་ཉིད་དུ་རྟོག་ན་ནི་ཀུན་རྫོབ་དུ་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་ལ། ཆ་ཤས་མེད་པ་ཉིད་དུ་  
རྟོག་ན་ཡང་གྲིབ་མ་དང་སྒྲིབ་པ་ལ་སོགས་པ་མེད་པ་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་འདི་  
དག་རྒྱ་ཉིད་ལྟ་ག་ལ་ཡིན། ཞེས་པ་ཙམ་ལས་མི་གསལ་ཞིང་། འདི་ནི་རིགས་པས་མཐའ་གཞན་  
བཀག་པའོམ་རྩལ་སྤྲ་རབ་ཆ་ཤས་སྤྲོ་ཡོད་པའི་མདོ་ཨྲེ་བའི་ལུགས་བཀག་པ་གང་ཡིན་དཔྱད་རྒྱ་  
ཡོད་དམ་སྙམ་སོ། །

༼༢༽རྩལ་སྤྲ་རབ་ཀྱི་ཚོགས་པ་ན་རྩལ་སྤྲ་རབ་བདུན། ལྷགས་རྩལ་གྱི་ཚོགས་པ་ན་དེ་ཞེ་དག། རྩལ་  
རྩལ་གྱི་ཚོགས་པ་ན་དེ་སྤྲོ་བ་ལྟ་ཞེ་གསུམ། རི་བོང་གི་རྩལ་གྱི་ཚོགས་པ་ན་དེ་ཉིས་སྟོང་བཞི་བརྒྱ་  
དང་ཉག་མ་གཅིག་ ལྷག་རྩལ་གྱི་ཚོགས་པ་ན་དེ་བྲི་དུག་སྟོང་བརྒྱད་བརྒྱ་ཙ་བདུན། རྒྱང་རྩལ་གྱི་  
ཚོགས་པ་ན་དེ་འབུམ་ཕྲག་གཅིག་བྲི་ཕྲག་གཅིག་སྟོང་ཕྲག་བདུན་བརྒྱ་ཕྲག་དང་བཞི་བརྒྱ་ཙ་  
དག། ཉི་ཟེར་རྩལ་གྱི་ཚོགས་པ་ན་དེ་འབུམ་ཕྲག་བརྒྱད་དང་ཉི་བྲི་སྤྲོ་སྟོང་ལྔ་བརྒྱ་བཞི་བརྒྱ་ཙ་  
གསུམ་ཡོད་པ་སོགས་སྤྲོ་རོ། །

༼༣༽ཐལ་མེ་སྤྲོ་བ་ལྟ་བུ་ལུས་ཀྱི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ནི་མིག་ཤེས་ལ་བརྟན་དུ་ཡོད་པའི་དབང་  
གིས་རང་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་པའི་སེམས་དེ་གང་ཟག་གཞན་ལ་རིག་པར་བྱེད་པ་དང་། དག་གི་རྣམ་  
པར་རིག་བྱེད་ནི་བརྟན་དུ་མེད་ཀྱང་ཐོགས་བཅས་ཀྱི་གཟུགས་རྣ་བའི་རྣམ་ཤེས་ལ་མཉན་དུ་ཡོད་

པའི་སྒོ་ནས་རང་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་པའི་སེམས་དེ་གཞན་ལ་རིག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། རྣམ་རིག་  
མིན་པའི་གཟུགས་ནི་དེ་གཉིས་གང་ཡང་མིན་པས་ན་རང་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་པའི་སེམས་དེ་གཞན་  
ལ་རྣམ་པར་རིག་པར་མི་བྱེད་པའི་བྱིར་རྣམ་རིག་མ་ཡིན་པ་ཞེས་འདྲ་བ་སྟོན་པའི་དགག་ཆོག་གིས་  
བརྟན་ཏོ། །

༼ཁ༽ རྩམ་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་བདུན་ནི་སྐྱལ་བྱེད་གྱི་མདོ་ལས། ཀུན་དགའ་ར་བ་གཙུག་  
ལག་ཁང་། །མལ་སྟན་འཛོལ་ནར་མ་དང་། །སྒོ་བྱར་ནད་པ་ནད་གཡོག་དང་། །ཡུལ་ངན་བྱུང་  
ཆོ་སྦྱན་པ་ནི། །རྩམ་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་བདུན། །ཞེས་དགེ་འདུན་ལ་ཀུན་དགའ་ར་བ་  
དང་། གཙུག་ལག་ཁང་དང་། མལ་སྟན་དང་། རར་མའི་འཛོལ་ཕུལ་བ་དང་། །སྒོ་བྱར་གྱི་  
མགོན་པོ་ལ་བསྟེན་བཀུར་བྱས་པ་དང་། རྟན་པ་ལ་རྟན་གཡོག་བྱས་པ་དང་། ཡུལ་ངན་པ་ཕྱ་གེ་  
ལ་སོགས་པ་བྱུང་བའི་ཡུལ་དེའི་སྒོར་བ་པོ་ལ་སྦྱན་པ་བཏང་བ་སྟེ་བདུན་གསུངས་སོ། །རྩམ་ལས་  
བྱུང་བ་མ་ཡིན་པའི་བསོད་ནམས་བདུན་ནི་མདོ་དེ་ཉིད་ལས། བཞུགས་དང་གཤེགས་ཚུམ་ལམ་  
ཞུགས་དང་། བྱིན་པ་ཐོས་དང་མཐོང་བ་དང་། ཆོས་ཐོས་བསྐྱབ་པའི་གཞི་འཛིན་ལ། །དགའ་  
དང་དད་པ་བསྐྱེད་པ་ནི། །རྩམ་ལས་མ་བྱུང་བསོད་ནམས་བདུན། །ཞེས་སངས་རྒྱས་བྱུང་སེམས་  
སོགས་ཡོན་ཏན་གྱི་ཞིང་ཁྱད་པར་ཅན་དེ་གནས་ཆེ་གེ་མོ་དེར་བཞུགས་ཡོད་ཅེས་པའི་གཏམ་ཐོས་  
ནས་དགའ་བ་དང་དད་པ་བསྐྱེད་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སྦྱར་ཏེ་ཡོན་ཏན་གྱི་ཞིང་ཁྱད་པར་ཅན་དེ་  
ཉིད་གནས་དེ་ལས་གནས་གཞན་དུ་གཤེགས་པར་ཚུམ་པའི་གཏམ་དང་། གཤེགས་ལམ་དུ་ཞུགས་  
པའི་གཏམ་དང་། གཤེགས་ནས་གནས་གཞན་དུ་བྱིན་པའི་གཏམ་ཐོས་ནས་དགའ་བ་དང་དད་པ་  
བསྐྱེད་པ་དང་། ཡོན་ཏན་གྱི་ཞིང་ཁྱད་པར་ཅན་དེ་ཉིད་རང་གིས་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་ནས་དགའ་  
བ་དང་དད་པ་བསྐྱེད་པ་དང་། ཆོས་མང་དུ་ཐོས་པའི་གང་ཟག་ལ་དགའ་བ་དང་དད་པ་བསྐྱེད་པ་  
དང་། བསྐྱབ་པའི་གཞི་འཛིན་པ་སྟེ་བསྐྱེད་པའི་གང་ཟག་ལ་དགའ་བ་དང་དད་པ་བསྐྱེད་པ་སྟེ་བདུན་  
གསུངས་སོ། །

༼ག༽ རིགས་པ་ལྔ་པའི་དོན་ནི། མདོ་ལས་གཟུགས་ཅན་གྱི་སྟེ་མཆོད་བཙུ་ལ་གཟུགས་ཅན་

གྱི་ཁྱད་པར་སྤྱར་ཁིང་། ཡིད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ལ་གཟུགས་ཅན་མིན་པའི་ཁྱད་པར་སྤྱར་ལ། ཆོས་  
 ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ལ་གཟུགས་ཅན་མིན་པའི་ཁྱད་པར་མ་སྤྱར་བཞི་དེ་ལ་གཟུགས་མཆན་ཉིད་པ་ཡོད་པའི་  
 རྒྱ་མཆན་གྱིས་ཡིན་པ་མ་གཏོགས་གཞན་རྒྱ་མཆན་འགོད་རྒྱ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ། །

༼དེ་རིགས་པ་བརྒྱད་ཀྱི་དང་པོ་བཞི་ནི་ཅ་བའི་ཆོག་ཟིན་ལ་ཐོན་ཁིང་ཕྱི་མ་བཞི་ནི་སོགས་སྤྱས་  
 བསྟུས་པའི་དོན་འགྲེལ་བས་གསལ་བར་བཤད་དོ། །

༼ཅ་རྒྱད་གཞན་ཟ་བ་པོ་ནམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་ཕན་བདགས་པའི་ཁྱད་པར་གྱིས་ཡིད་གཞན་  
 དང་ལྡན་པའི་སྐྱེན་པ་པོའི་རྒྱད་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བའི་ཁྱད་པར་ཇི་ལྟར་འཐོབ་ཅེས་བྱེ་སྤྱས་ཚུད་པའི་  
 ལན་དུ་མདོ་ལྷ་བ་སོགས་ཀྱིས་རྒྱད་གཞན་གྱི་ཁྱད་པར་གྱིས་རྒྱད་གཞན་ལ་ཆོས་གཞན་ནམ་རིག་མིན་  
 པ་ཇི་ལྟར་སྐྱེ་ཞེས་མགོ་མཚུངས་བྱས་སོ། །ལྷ་བའང་ལྷ་མ་དང་འདྲ་ལ་ཞེས་པ་ནི། རིགས་པ་ལྷ་  
 བའི་ལན་དུ་ཕྱོགས་ལྷ་མ་དང་འདྲ་བར་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ལ་བརྟན་མེད་ཐོགས་མེད་ཀྱི་གཟུགས་ཡོད་  
 པས་ན་དེ་ལ་གཟུགས་ཅན་མིན་པའི་ཁྱད་པར་མ་སྤྱར་ཞེས་འདོད་མོད་ཀྱང་། དེ་གཟུགས་མཆན་  
 ཉིད་པ་ཡིན་མིན་ལ་ཁས་ལེན་མི་མཐུན་ནི་ཞེས་པའོ། །

༼ཆ་ཐོགས་པ་སྤྱི་རང་གི་ཡུལ་དུ་གཞན་འབྱུང་བའི་བཀའ་གསུང་ཕྱེད་པ་གང་ལ་མེད་པ་ནམ་པར་  
 རིག་ཕྱེད་མ་ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་གཟུགས་དེ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་མེད་པ་ཡིན་ལ། ཞེས་འགྱུར་  
 བཅོས་ན་གོ་བདེའོ། །

༼ཇ་གཟུགས་སོགས་དབང་པོའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་ཤེས་ཕྱེད་དུ། མཐོང་བ་དབང་པོའི་ཡུལ་  
 མིན་ཏེ། ཞེས་པའི་གཞུང་འགྲེལ་བ་དང་བཅས་པ་དྲངས་པ་ནི་དཔུང་རྒྱ་ཆེ་བར་སྤྱང་སྟེ། གཞུང་  
 དེ་དག་གི་དོན་ནི་སྤྱར་བཤད་པ་ལྟར་ཤེས་པ་ཡུལ་གྱི་འདྲ་ནམ་དང་བཅས་པར་སྐྱེ་བའི་རྟགས་ཀྱིས་  
 གཟུགས་སོགས་དབང་མངོན་གྱིས་ནམ་མེད་རྗེ་ཆེར་དུ་སྤྱང་བ་མིན་པར་སྐྱབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་  
 དང་། གཟུགས་སོགས་དབང་པོའི་ཡུལ་མིན་པར་སྐྱབ་པ་ཡིན་ན་ཤེས་པ་ནམ་པ་དང་བཅས་པར་  
 སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་སྐྱབ་ཕྱེད་དེ་འགྲེལ་མེད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། །ཤེས་པ་སྤྱང་དུ་མི་རུང་  
 ཕྱིར། ཞེས་པ་ཡང་། མིག་སོགས་དབང་པོ་ལྷ་ཤེས་པ་ཡིན་པས་ཡུལ་སྤྱང་མི་རུང་ཞེས་པ་མིན་



གྱི། གཟུགས་སྒྲིགས་ལྟ་ཤིང་པོ་ཡིན་པས་རང་ཉིད་གསལ་བའི་ངོ་བོ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དབང་མངོན་གྱིས་རྣམ་པ་མེད་པར་ཁོ་རང་གསལ་བར་སྒྲུང་མི་རུང་བའི་ཤེས་བྱེད་དུ། དེམ་པོ་སྒྲུང་དུ་མི་རུང་ཕྱིར། །ཤེས་པ་རྣམ་པ་བཅས་པ་སྟེ། །ཞེས་འགྲེལ་བ་དེར་དྲངས་པའི་གཞུང་ཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། འགྲེལ་བར་ལུང་དེ་དྲངས་མ་ཐག་དུ། དེ་ལྟར་ན་མདོ་མེ་པ་འདི་དག་ནི་ཤེས་དག་པ་དང་དྲུང་གི་ཆོན་གྱི་ཁ་དོག་དུ་བསྐྱར་བ་ལ་སྟེས་བྱས་ལྟ་བུའི་ཆོ་ཞེས་སྒྲིགས་འོག་དུ་འཆད་པར་འགྱུར་བ་ལྟར་ཤེས་དང་ཆོན་གཉིས་དཔེར་བྱས་ནས་དབང་མངོན་གྱིས་འདྲ་རྣམ་དངོས་སུ་སྟེ་བར་ཆད་མེད་པར་སྒྲུང་བ་དང་གཟུགས་སྒྲིགས་ལྡུག་རྣམས་གཟུགས་བརྒྱན་གྱི་ཚུལ་དུ་སྒྲུང་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞུང་ཕྱི་མ་འདི་སྤར་གཞན་ལུགས་བཀག་པའི་གྲུབ་དོན་མིན་ན་དེ་ལྟ་ན་ཞེས་པའི་ཆོག་འགྲེལ་མེད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་སྟུང་མོ། །འོན་ཀྱང་འདི་ནི་སྟོང་གསལ་རྣམས་ཀྱིས་དབྱུང་པ་འཇུག་ཆེད་དུ་དོགས་པ་བཀོད་པ་ཡིན་གྱི། འདི་ཁོ་ན་ལྟར་འཐད་དོ་སྟུང་དུ་མོངས་ཞེན་བྱས་པ་མིན་པས་གཟུར་གནས་མཁས་པས་བྱགས་ཁྲེལ་མ་གནང་བར་ལེགས་པར་རྟོག་དཔྱད་གནང་སྟེ་ཆར་གཙོད་རྗེས་འཛིན་གང་འོས་པའང་གནང་རོགས་མཛོད།

། ༡༩ །འདིར་མཛོད་ལས་ཞེས་པ་ཡིག་ནོར་ཡིན་ཏེ། དེའི་སྐབས་ཀྱི་མཛོད་འགྲེལ་ལས། འོ་ན་གང་མདོ་ལས། གང་མིག་གིས་གཟུགས་རྣམས་མཐོང་ནས་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེར་ནི་དགོངས་པ་ནི་དེ་ལ་རྟེན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ཡིད་ཀྱིས་ཆོས་རྣམས་རྣམ་པར་ཤེས་པར་བྱས་ནས་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཡིད་ནི་འདས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཆོས་རྣམས་རྣམ་པར་མི་ཤེས་སོ། །ཞེས་མདོ་དྲངས་ནས་དགོངས་པ་ལེན་པ་ལྟར་ཡིན་གྱི། སྟོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉིན་རང་ཉིད་ཀྱི་དགོངས་པ་ལེན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། བྱེ་སྐྱས་ཀྱང་མིག་གིས་གཟུགས་མི་མཐོང་ན་མདོ་དང་འགལ་ཞེས་ཚུད་གྱི། མཛོད་དང་འགལ་ཞེས་ཚུད་མི་རུང་བའི་ཕྱིར།

། ༢༠ །ཁ་ཆེ་བྱེ་སྐྱས། མིག་གིས་གཟུགས་མཐོང་ཞིང་གཟུགས་ལ་ལྟ་བ་ཡིན་ལ། རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་གཟུགས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡིན་པས་མཐོང་བ་དང་ཤེས་པ་གཉིས་ལ་ཁྱད་པར་ཡོད་དོ་ཞེས་ཟེར་བ་དང་། མདོ་མེ་པས། མཐོང་བ་དང་ཤེས་པ་གཉིས་ལ་ཁྱད་པར་མེད་དེ། གང་གིས་གཟུགས་

ནམ་པར་ཤེས་པ་དེ་ནི་ད་ཀྱིས་གཟུགས་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་སོགས་མཐོང་བ་དང་ཤེས་པ་གཉིས་  
བྱུང་པར་ཡོད་མེད་ལ་མདོ་སྡེ་པ་དང་ཁ་ཆེ་བྱེ་སྐྱེས་ཅོད་པའི་དོན་ནམས་མཛོད་ཀྱི་འགྲེལ་བཤད་ནམས་  
ལས་རྒྱས་པར་བཤད་ཡོད་པ་དེ་དག་ཏུ་ལྟོས་ཤིག་དང་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། །

༼ཐལ་ཡོང་བ་ལ་རྒྱ་རྒྱུན་གཞན་ཡོད་ཀྱང་གཟུགས་མི་མཐོང་བས་ན་གཟུགས་མཐོང་ལ་ལྷག་པར་  
དབང་བྱེད་པའི་མིག་དབང་ཡོད་པར་བྱེད་ལས་ཀྱི་སྒྲོན་ས་རྣམས་སུ་དཔྱག་སྟེ། རང་གི་དོན་དང་ཐམས་  
ཅད་ལ། །དམིགས་པར་དབང་བྱེད་ཕྱིར་དབང་བྱུག། ཅེས་པའི་དོན་ནོ། །

༼དེ་འགོག་བདེན་སོགས་འདུས་མ་བྱས་ནམས་རྣམས་སུ་ཡོད་མེད་སོགས་ལ་ཅོད་ཚུལ་མང་པོ་  
བྱུང་བ་ནམས་ནི། འདུས་བྱས་འབྲལ་བཅས་འབྲས་བྱུང་། །འདུས་མ་བྱས་ལ་དེ་དག་མེད། །ཅེས་  
པའི་འགྲེལ་བ་འགྲེལ་བཤད་དང་བཅས་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། འདིར་ཆོག་གི་ཁྱར་ཆེ་བས་འཛིགས་  
ནས་མ་བྱས་སོ། །

༼ནེ་འཛིག་རྟེན་བརྟག་པའི་གཞུང་འདིའི་དོན་ནི། བདག་མེད་ལྟ་བུ་མེད་དགག་དངོས་ཡུལ་  
དུ་བྱེད་པའི་སྒྲོན་འདི་ནི་དགག་བྱའི་བདག་ཡོད་པ་འགོག་པ་ཅམ་ཡིན་གྱི་དེ་ལས་གཞན་པའི་བདག་  
མེད་ཡོད་པ་དེ་དངོས་ཤུགས་གང་དུ་ཡང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་མིན་ཏེ། དཔེར་ན་དུང་གི་ཁ་དོག་ནག་  
པོ་མིན་ཞེས་བཤོད་པའི་སྐྱེས་ནག་པོ་འགོག་པ་ཅམ་ཡིན་གྱི་དཀར་པོ་ཡིན་ཞེས་མ་བཤོད་པ་བཞིན་  
ནི་ཞེས་པ་ལོ། །དེས་ན་ལེགས་བཤད་སྙིང་པོའི་དཔེ་འགའ་ཞིག་དང་གྲུབ་མཐའ་ཆེན་མོ་འདིར། དཀར་  
པོ་མིན་ཞེས་མ་བཤོད་བཞིན། །ཞེས་བྱུང་བ་ཡི་གེ་ནོར་ཞིང་། བདེན་པར་མེད་བྱས་པའི་ཆེ་བདེན་  
གྲུབ་བཀག་ཅམ་ལས་སྦྱིར་མེད་པར་མི་སྦྱབ་ཀྱང་བདེན་མེད་དུ་སྦྱབ་པ་མི་འགལ་ལོ། །ཞེས་པ་ཡང་  
བྱེ་སྐྱེ་མེད་དགག་མེད་པར་ཁས་ལེན་པ་འགོག་ཆེད་དུ་དེ་ལྟར་གསུངས་ཀྱི་གཞུང་ལ་སྦྱར་ཆེ་བདེན་  
མེད་ཡོད་པར་མི་འགྲུབ་ཀྱང་བདེན་མེད་དུ་སྦྱབ་པ་མི་འགལ་ལོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུར་བཤད་དགོས་ཏེ། ཅ་  
ཤེད་རྒྱུ་ཆེན་ལས། འདི་ནག་པོ་མིན་ཞེས་བཤོད་པ་ན་ནག་པོ་བཀག་པ་ཅམ་ཡིན་གྱི་དེ་ལས་གཞན་  
པའི་དཀར་པོར་མ་བཤོད་ཅེས་གསུངས་པས་དཀར་པོར་བཤོད་པ་བཀག་གི་ནག་པོ་བཀག་པ་ཅམ་  
དེ་མ་བཤོད་ཅེས་འགོག་པ་གལ་ཡིན། དེ་བཞིན་དུ་རང་བཞིན་མེད་ཅེས་པ་འདི་ནི་ཡོད་པ་འགག་

པ་ཅམ་ཡིན་གྱི་དེ་ལས་གཞན་པའི་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡོད་ཅེས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་མིན་ནི་ཞེས་བཤད་  
 དགོས་པས། རང་བཞིན་ཡོད་པ་བཀག་ཅམ་དེ་ཆོག་དེས་མ་བཟོད་པ་དང་སྒྲོ་དེས་ཡུལ་དུ་མི་བྱེད་  
 པ་དང་རྟགས་ཀྱིས་མི་སྒྲུབ་ཅེས་སྟོན་པ་མིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྒྲོ་བ་དཔོན་ལེགས་  
 ལུན་འབྱེད་ཀྱིས། འདི་ནི་ཡོད་ཅིང་འགོག་པ་སྟེ། ཞེས་སོགས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་གཞུང་དུ་བཤད་པ་  
 ལྟར་ལེགས་བཤད་སྟིང་ཐོར་ཡང་གསུངས་ཤིང་། ཅ་ཤེ་ཁྲི་ཆེན་དུ་འཛིན་ཅེན་བརྟག་པ་ལས་ཞེས་  
 བྱངས་པ་དང་། ལེགས་བཤད་སྟིང་ཐོར། ལུང་འདི་འཛིན་ཅེན་བརྟག་པ་ན་ཡོད་ཅེས་སྟུན་རས་  
 གཟིགས་བརྟུལ་ཞུགས་གསུངས་སོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འཛིན་ཅེན་བརྟག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དང་  
 སང་བཞུན་འགྱུར་ན་མི་སྒྲུང་ཞིང་ཐོད་དུ་འགྱུར་མ་འགྱུར་མི་ཤེས་སོ། །གཞན་སེལ་གྱི་རྣམ་བཞག་  
 རི་ཅ་འདྲུག་གི་རྣམ་བཤད་ཆེན་མོ་དང་ལེགས་བཤད་སྟིང་ཐོར་གསལ་བར་གསུངས་འདུག་པས་དེ་  
 དག་དུ་སྟོས་ཤིག

༼པ་འབྲུམ་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་ནི་སྒྲོས་དངོས་སུ་དགག་བྱ་གཞན་བུམ་པ་མ་ཡིན་པ་སེལ་  
 བའི་གཞི་འཕམ་དགག་གཞི་ཡིན་པས་གཞན་སེལ་ལམ་དགག་པ་ཞེས་བྱ་ལ། རྟོག་པ་ལ་བུམ་པ་མ་  
 ཡིན་པ་ལས་ལོག་པར་སྒྲུང་བ་ནི་དགག་བྱ་གཞན་བུམ་པ་མ་ཡིན་པ་སེལ་བྱེད་དམ་འགོག་བྱེད་ཡིན་  
 པས་གཞན་སེལ་དང་དགག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ཞིང་། ཆད་མའི་བཞུན་བཅོས་མཛད་པ་ཐོས་བུམ་  
 པ་ཞེས་བཟོད་པའི་སྒྲུབ་དངོས་ཀྱི་བཟོད་བྱ་ཡིན་པར་བཞེད་པ་འདི་ཡིན་ནོ། །བུམ་པ་མ་ཡིན་པ་  
 རྣམ་པར་བཅད་ཅམ་དེ་ནི་དགག་བྱ་གཞན་བུམ་པ་མ་ཡིན་པ་སེལ་བའི་ཆའམ་བཀག་ཆ་ཡིན་པས་  
 གཞན་སེལ་དང་འགག་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། སྒྲོན་གྱི་སྒྲོ་བ་དཔོན་དག་གིས་མེད་དགག་ཐམས་ཅད་དགག་  
 བྱ་རྣམ་པར་བཅད་ཅམ་དུ་བྱུང་པར་མེད་པར་རྣམ་པར་བཞག་གོ། ཞེས་པ་ནི་འདིར་བྱངས་པའི་  
 རྒྱུ་སྒྲོའི་གཞུང་གི་དོན་ཡིན་ལ། དེར་བཤད་པའི་གཞན་སེལ་གསུམ་ལ་དགག་བྱ་མི་འདྲ་བའི་བྱུང་  
 པར་མེད་ཀྱང་རིམ་བཞིན་དགག་གཞི་དང་འགོག་བྱེད་དང་བཀག་ཆ་ཡིན་པས་ན་གཞན་སེལ་མི་  
 འདྲ་བ་གསུམ་དུ་བྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །ཁྱེད་དགག་པ་ནི་སྒྲོས་དགག་བྱ་དངོས་སུ་བཅད་ནས་རྟོགས་པར་  
 བྱ་བ་ཡིན་པས་རང་མ་ཡིན་པ་བཅད་པ་ལྟ་བུ་དངོས་པོ་ལ་དགག་བྱ་བཅད་པ་ཅམ་དགག་པ་མིན་ལ།

ཆོས་ཉིད་དང་དོན་དམ་བདེན་པ་ལྟ་བུ་སྤྲུལ་དགག་བྱ་དངོས་སུ་མ་བཅད་ཀྱང་དེའི་དོན་སྒྲོ་ལ་འཆར་  
བན་སྤྲུལ་པ་བཅད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་འཆར་བ་རྣམས་དགག་པ་ཡིན་ནི་ཞེས་ཇི་བདག་ཉིད་ཆེན་  
པོས་བཞེད་དོ། །འོན་ཀྱང་འདི་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྤྲུ་བའི་གཞུང་ཡིན་པས་སྐབས་འདིར་དོན་  
དམ་བདེན་པ་དགག་པ་མ་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པ་སོགས་ཀྱང་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག

༼མ༽དེ་དག་གསལ་བ་ཡིན་ན་སྤྲོན་པོ་སོགས་བཞིན་དུ་ཤེས་པ་ལ་མ་སྤྲོས་པར་ཡང་གསལ་བར་  
འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་འདི་ངོ་བོ་རྒྱ་རིའི་གཞུང་ལྟར་བཀོད་པ་ཡིན་ལ། དེའི་དོན་ནི། དཔེར་ན་  
ཡུལ་སྤྲོན་པོ་དེ་སྤྲོན་པོ་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་ནི་རང་འཛིན་ཤེས་པ་ལ་མ་སྤྲོས་པ་ལྟར་གཟུགས་སོགས་  
གསལ་བའི་བདག་ཉིད་ཡིན་ན་དེ་དག་རང་འཛིན་ཤེས་པ་ལ་མ་སྤྲོས་པར་གསལ་བར་འགྱུར་ཞེས་པའོ།

༼མ༽དེ་དུ་རི་དང་རྒྱུ་ཆེན་དེ་ཉིད་སྤྲོང་བ་སོགས་ཀྱང་དེ་དང་འདྲ་ཞེས་པ་ནི་ཤེས་པ་རྣམ་བཅས་  
སུ་སྤྲུབ་ཚུལ་སོགས་འདྲ་ཞེས་པ་ཡིན་གྱི། འདུ་བྱེད་པེམ་པོ་ཡོད་མ་ཡིན། ཞེས་སོགས་རྟེན་བ་  
གསུམ་གྱི་དོན་བཤད་ཚུལ་སྤྲོབ་དཔོན་བྱང་བཟང་དང་མི་འདྲ་བར་སྤྲུ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །ཤེས་པ་  
རྣམ་བཅས་སུ་འདོད་པའི་ཉན་ཐོས་ཨེ་བའི་ལུགས་ལ་སྤྲོན་པོ་དང་སྤྲོན་འཛིན་དབང་མངོན་གཉིས་  
རིས་ཐ་དད་ཡིན་ཀྱང་སྤྲོན་པོ་དང་སྤྲོན་པོ་དེས་བཞག་པའི་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་  
བརྒྱན་ཏེ་སྤྲོན་པོའི་རྣམ་པ་གཉིས་འདྲ་བ་སྤྲེ་བྱུ་འབྲས་ཡིན་པས་ན་འབྲས་བྱ་འདྲ་རྣམ་གསལ་བར་  
སྤྲོང་བ་ལ་བྱུ་སྤྲོན་པོ་གསལ་བར་སྤྲོང་བར་འཛིག་ཏེན་ན་ཐ་སྤྲུ་གདགས་པ་ཅམ་གྱིས་དོན་ཆོར་བ་  
སྤྲེ་མྱོང་བར་གདགས་སུ་རུང་ཞེས་སྤྲོན་པར། ཤེས་པ་རྣམ་བཅས་ཕྱོགས་ལ་ནི། ཞེས་སོགས་  
གསུངས། ཕྱི་རོལ་དོན་གྱི་རྣམ་པར་སྤྲོས་པའི་རྣམ་ཤེས་གྲུབ་མཐའ་སྤྲུ་བ་སུ་ཞིག་མི་འདོད་པ་དེའི་  
ལུགས་ལ་གང་གསལ་བར་སྤྲོང་བས་ཕྱི་དོན་གསལ་བར་སྤྲོང་བར་ཐ་སྤྲུ་གདགས་སུ་རུང་བའི་འདྲ་  
རྣམ་འདི་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས་ན་ཕྱི་དོན་རིག་པར་འཛིག་ལུགས་མེད་ཅེས་སྤྲོན་པར། དོན་གྱི་  
རྣམ་པས་བསྐྱུར་ལྡན་པའོ། །ཞེས་སོགས་འབྱུང་ངོ་། །

༼མ༽དོན་རིག་གང་ཡིན་སོ་སོར་རིག། མངོན་སུམ་གང་ཡིན་དེ་ཉིད་དོ། །དེ་ནི་གང་གིས་  
དོན་རིག་ཡིན། །དེ་འདྲ་ལས་ཡིན་ཞེས་པ་ལྟར་མདོ་ཨེ་བས་སྤྲོན་འཛིན་དབང་མངོན་དེ་སྤྲོན་པོ་

དང་ནམ་པ་འདྲ་བར་སྐྱེས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་སྟོན་པོ་དེ་སྟོན་འཛིན་དབང་མངོན་གྱི་རྒྱ་ཡིན་པར་  
 གྲུབ་ཅིང་དེས་ཕྱི་དོན་ཡོད་པར་གྲུབ་སྟེ། སྟོན་པོ་དང་སྟོན་འཛིན་དབང་མངོན་གཉིས་རྒྱ་འབྲས་  
 ཡིན་པས་ཇས་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལ། སེམས་ཅམ་པས། དེ་ལྟ་ན་ཁྲ་འཛིན་མིག་ཤེས་  
 དེ་ཁྲ་བོའི་ཁ་དོག་དང་ནམ་པ་འདྲ་བར་སྐྱེ་དགོས་པས་ཁྲ་བོའི་སྟངས་གི་སྤྱི་སེར་དཀར་དམར་སོགས་  
 གྱི་གངས་དང་མཉམ་པའི་འདྲ་ནམ་གདོན་མི་བར་འབྱུང་དགོས་པ་ལ། དེ་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་  
 ཏེ། ཁྲ་འཛིན་མིག་ཤེས་ལ་ཤར་བའི་འདྲ་ནམ་དེ་ཁྲ་བོ་འཛིན་པའི་ནམ་པར་ཤེས་པ་གཅིག་དང་  
 ཇས་ཐ་དད་མ་ཡིན་པ་སྟེ་དེའི་ནམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་དེ་ལ་ནམ་པ་མི་འདྲ་བ་མང་བོ་ཡོད་པ་ནི་རིགས་  
 པར་མི་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་ནམ་པ་དེ་ཡི་མཐུ་སྟེ་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཕྱི་དོན་ཡོད་པར་ཤེས་པར་འགྱུར་  
 ཞེས་ནམ་པར་གཞག་པ་མེད་དེ་མི་འཐད་དོ། ཞེས་འཆད་པར། ཤེས་གཅིག་ཐ་དད་མ་ཡིན་ཕྱིར།  
 ཞེས་སོགས་བྱུང་།

༼ཙ༽ཁྲ་བོ་ལ་ལྟ་བའི་ཆེ་ནམ་ཤེས་རིགས་མཐུན་དུ་མ་གཅིག་ཅར་སྐྱེ་བ་དེ་ལྟ་ཡིན་ན་དཀར་བོ་  
 ལ་སོགས་པ་ཁ་དོག་སྒྲ་གཅིག་ཤེས་པ་ལའང་ཐོག་མ་སྟེ་ཚུ་རོལ་དང་དབུས་དང་པ་རོལ་གྱི་མཐའ་  
 ཐ་དད་པས་ན་དམིགས་པ་སྒྲ་ཆོགས་སྒྲ་བའི་ནམ་ཤེས་རིགས་མཐུན་དུ་མ་གཅིག་ཅར་སྐྱེ་བར་ཐལ་  
 བར་འགྱུར་ཞེས་སྟོན་པར། དེ་ལ་ཡིན་ན་དཀར་ལ་སོགས། ཞེས་སོགས་བྱུང་།

༼ཙ༽སྒྲ་ཆོགས་གཉིས་མེད་པ་ལ་སྤང་ན་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི། སྒྲ་ཆོགས་གཉིས་མེད་ལྟར་  
 མི་འདོད་ན་གནས་སྐབས་གང་དུ་ཡང་ནམ་ཤེས་རིགས་མཐུན་གཅིག་ཕུ་སྐྱེ་བ་མེད་པར་འགྱུར་ཞེས་པའོ།

༼ཙ༽ཡུལ་འཛི་འདབ་མ་འཕེགས་པའི་དཔེ་འགོད་མཁན་དང་མགལ་མེའི་འཁོར་ལོའི་དཔེ་འགོད་  
 མཁན་གཉིས་ལུགས་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཏེ། ཟེར་ཞེས་ལན་གཉིས་སུ་སོ་སོར་སྒྲོས་ཤིང་དཔེ་དོན་སྦྱར་  
 ཚུལ་སོ་སོར་བཀག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་དབུ་མའི་མཐའ་དཔྱད་དུ་བཤད་དོ། འོན་ཀྱང་བཤད་ཚུལ་དེ་  
 ནི་དཔྱད་གཞི་ཆེ་སྟེ། དབུ་མ་རྒྱན་རང་འགྲེལ་དུ་ཟེར་ཞེས་ལན་གཉིས་སུ་སྒྲོས་ཀྱང་སྤྲུལ་ལ་ལྟག་  
 བཅས་དང་ཕྱི་མ་ལ་རྟོགས་ཆོག་སྦྱར་བས་ཆོག་སྤྲུལ་མས་དཔེ་ཕྱི་མ་འདྲེན་པར་སྤང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་  
 ཉིད་ལས། ཡུལ་འཛི་འདབ་མ་བརྒྱ་འཕེགས་པ་བཞིན་དུ་ཤིན་དུ་སྦྱར་བའི་ཕྱིར་རིམ་གྱིས་དངོས་

སྐུ་ལ་ཡང་གཅིག་ཅེར་རོ་སྐུ་ཏུ་ཤེས་སོ་ཞེས་འཛེར་ཏེ། དཔེར་ན་མགལ་མེད་འཁོར་ལོ་མཐོང་  
 བ་བཞིན་ཏེ། མཐོང་བ་དེ་ནི་སྐུར་དུ་བསྐྱར་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །ཞེས་བུང་བའི་ཕྱིར་དང་།  
 སྐུ་མ་ནི་ཤིན་ཏུ་སྐུར་བའི་དཔེ་དང་ཕྱི་མ་ནི་གཅིག་ཅེར་དུ་འབྱུང་བའི་དཔེར་བཞིན་པ་ལོན་པས་སོ་  
 སོར་བཀག་པ་ཡིན་གྱི་ལུགས་ཐ་དད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ནི་སྐུར་བཞིན་  
 རྒྱ་གསར་ན་མས་ལ་ཉོག་དཔྱད་སྒྲེ་བའི་ཆེད་དུ་དོགས་པ་བཞིན་པའོ། །དབུ་མ་རྒྱན་གྱི་བཞེད་བྱང་  
 དུ་བཤད་པ་ལྟར་འདོད་ཚུལ་འདི་སྣོང་ཕྱེད་ཆལ་བའི་འདོད་པར་ཁས་ལེན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན།  
 འདི་ལ་སྣོང་ཕྱེད་ཆལ་བ་ཞེས་བཞེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། སྒྲ་ཚོགས་གཉིས་མེད་པའི་ཁས་ལེན་གྱི་  
 ཕྱོགས་གཅིག་ན་མ་ཤེས་རིགས་མཐུན་དུ་མ་གཅིག་ཆར་མི་སྒྲེ་བར་འདོད་པ་དང་། གཟུང་འཛིན་  
 བྱངས་མཉམ་པའི་ཁས་ལེན་གྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ཁྱ་འཛིན་མིག་ཤེས་ཀྱིས་ཁྱ་བོ་ལ་ལྟ་བའི་ཆེ་ཁྱ་བོའི་  
 ཚོགས་པ་ན་ཡོད་པའི་དཀར་དམར་སོགས་ཀྱི་བྱངས་དང་མཉམ་པའི་ན་མ་ཤེས་རིགས་མཐུན་དུ་མ་  
 སྒྲེ་བར་འདོད་པས་ན་སྣོང་ཕྱེད་ཆལ་ལམ་ཕྱེད་གཤགས་ཀྱི་ཐ་སྣྟ་འདོགས་པར་ཁས་ལེན་དགོས་སོ། །

འཕྲིན་ལོག་གིས་རྒྱམ་ཤེས་གཙོ་བོར་དུ་མ་ཞེས་པ་ཡིག་ནོར་ཡིན་པས་མིག་ཤེས་གཙོ་འཁོར་དུ་  
མ་ཞེས་འདོན་པར་བྱཏོ། །

[illegible]

༼ཟླ་འབྲས་བུ་བར་བ་གཉིས་ལས་ཉམས་པ་ཡོད་ཀྱང་ཐོག་མཐའ་གཉིས་ལས་ཉམས་པ་མེད་པར་འདོད་དོ། །སྤངས་པ་སྤར་མེ་རྒྱལ་པའི་རྒྱ་མཚན་རྒྱས་པར་ཆད་མ་གྲུབ་པའི་ལེའུ་ལས། བཤད་ཟེན་ལམ་དེ་གོམས་པ་ལས། །གནས་གྲུར་གལ་ཏེ་གནས་གྲུར་ཀྱང་། །ལམ་བཞིན་སྦྱོན་ནི་འབྲུང་ཞེན། །མ་ཡིན་རྒྱས་པ་མེད་ཕྱིར་དོ། །ཞེས་སོགས་དང་། འཆོ་བ་མེད་དང་ཡང་དག་དོན། །དོ་བོ་ཉིད་ལ་ཕྱིན་ལོག་གིས། །འབད་དུ་འཛིན་ཀྱང་མི་བཞོགས་ཏེ། །སློ་ནི་དེ་ཕྱོགས་འཛིན་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོགས་དང་། ཉེས་པ་རྣམ་པར་འགག་པ་ནི། །སྤྲིང་སྤར་ཡང་སྦྱེ་མེད་དེ། །དེ་བདག་ཉིད་ཀྱིས་འབྲལ་མེད་དང་། །ཐལ་བ་བཞིན་དུ་མ་ངས་ཕྱིར། །ཞེས་སོགས་རྩ་འགྲེལ་ལས་ཤེས་པར་བྱོལ། །

༼འཕྲེལ་སམ་གཏན་དང་པོ་གསུམ་གའི་ཡན་ལག་གི་བདེ་བ་ནི་ལུས་ཚོར་ཡིན་ཏེ། མདོ་ལས། བདེ་བ་ལུས་ཀྱིས་སྤྱོད་ལ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། བཞི་བ་ན་ཤིན་སྤངས་ཀྱི་བདེ་བ་མང་ཞིང་འཕེལ་ཆེ་བ་ཡོད་ཀྱང་བདེ་བ་ཡན་ལག་ཏུ་མ་བཞག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ལ་ཚོར་བ་བདེ་བ་དང་མཐུན་པའི་ཤིན་སྤངས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཤིན་སྤངས་ཀྱི་བདེ་བ་ཡན་ལག་ཏུ་མ་བཞག་གོ་ཞིན། བསམ་གཏན་གསུམ་པ་ན་དེ་འདྲ་བའི་ཤིན་སྤངས་ཡོད་པས་དེའི་ཡན་ལག་གི་བདེ་བ་ཤིན་སྤངས་སུ་འགྱུར་བས་ན་ཕྱེ་སྦྱེའི་རང་གི་ཁས་བླངས་དང་འགལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། བཏང་སྟོམས་ཀྱིས་བཅོམ་པས་དེ་ཡན་ལག་ཏུ་མ་བཞག་གོ་ཞིན། བཏང་སྟོམས་ཀྱིས་བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་ཤིན་སྤངས་ཀྱི་བདེ་བ་འཕེལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་མི་འཐད་དོ། །དེས་ན་ལུས་ཚོར་ཁོ་ནར་གྲུབ་པོ། །དེའི་ཕྱིར་ལུགས་འདིར་གོང་མའི་ལུས་ཤེས་དེ་འོག་མའི་ལུས་དབང་ལ་བརྟེན་པ་དང་འོག་མའི་ལུས་དབང་གིས་གོང་མའི་གཟུགས་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་དང་། བསམ་གཏན་དང་པོ་གསུམ་གའི་སས་བརྒྱས་ཀྱི་དབང་ཤེས་ཡོད་པ་དང་། ལུས་ཤེས་དང་རེག་བྱ་ལ་ཟག་བཅས་ཀྱིས་མ་བྱུང་བ་དང་། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཡན་ལག་ལྷ་གཅིག་ཅར་མི་འབྲུང་བ་སོགས་མཛོད་ཀྱི་བཤད་ཚུལ་དང་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་ཡོད་པ་རྣམས་ཤེས་དགོས་པ་ཡིན་ཀྱང་། ཆོག་མངས་སུ་དོགས་ནས་རྒྱས་པར་མ་བྱེས་པས་མཛོད་འགྲེལ་དང་འགྲེལ་བཤད་རྣམས་སུ་བརྟུ་བར་བྱོལ། །

༼ལྷ་སྟོན་པ་སོགས་བྱེད་ལ་ཞེས་པ་ནི། རྒྱལ་སྤྱོད་མར། འདི་ནི་དཔེས་སྟོན་པ་རྣམས་

ཀྱི་ཕྱགས་ཡིན་ནོ་ཞེས་གྲགས་ཏེ། ཞེས་པ་ལྟར་དཔེས་སྟོན་པ་སྟགས་ཞེས་བཤད་དགོས་པ་ལ་ཡིག་  
ནོར་བྱང་བ་ཡིན་ནམ་ས་སྟོན་པ་སྟགས་ཀྱང་དེ་ལྟར་འདོད་པ་ཡིན་དཔུང་དགོས་སོ། །

༼ར༽འདི་ལ་མདོ་སེམས་ལྟར་ན་ཆོར་བ་གཅིག་དགོས་ལ་ཞེས་པ་ནི། ཆོག་གོང་འོག་གི་འབྲེལ་  
བ་ལ་བཟླག་ན་བསམ་གཏན་གྱི་ཡན་ལག་གི་དགའ་བ་ལ་བཤད་པ་ལྟར་སྒྲུང་ཡང་བྱེ་སྒྲུབ་དེ་ཤིན་སྒྲུངས་  
སུ་མི་འདོད་པས་མི་འགྲིག་པའི་ཕྱིར། བདེ་བ་ཟེར་རྒྱུ་ལ་འདི་ལ་ཞེས་ཡིག་ནོར་བར་ཤེས་པར་གྱིས།  
དགའ་བ་དང་དད་པ་གཉིས་ལ་སྤྱི་བཞི་འཛོག་ཚུལ་མཛོད་འབྲེལ་དུ་བཤད་པ་ལྟར་བསམ་གཟུགས་  
ཆེན་མོར་ཡང་བཤད་ཡོད་དོ། །

༼ལ༽སྒྲུང་ཡུལ་རང་སྤྱི་གཉིས་སུ་ངེས་པས་ཆད་མ་གཉིས་སུ་ངེས་པར་སྒྲུབ་པ་དང་། འདུག་  
ཡུལ་མངོན་སྟོག་གཉིས་སུ་ངེས་པས་ཆད་མ་གཉིས་སུ་ངེས་པར་སྒྲུབ་པ་གཉིས་ལས། དང་བོ་ནི།  
ཆད་མའི་སྒྲུང་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་གཞལ་བྱ་ཐམས་ཅད་རང་སྤྱི་གཉིས་སུ་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཆད་མ་ཐམས་  
ཅད་མངོན་རྗེས་སུ་གྲངས་ངེས་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་སྟོན་པར། གཞལ་བྱ་གཉིས་ཕྱིར་ཆད་མ་གཉིས།  
ཞེས་བྱང་། གཉིས་པ་སྟོན་པར། གང་ལ་དོན་གྱི་རྣམས་པ་ལས། རྗེས་འགྲོ་ཚྭ་པ་ཅན་གྱི་སྟོ།  
ཞེས་པ་ནས། མངོན་སུམ་སྟོག་དུ་གྱུར་པ་ལས། གཞལ་བྱ་གཞན་ནི་ཡོད་མ་ཡིན། དེ་ཕྱིར་  
གཞལ་བྱ་གཉིས་ཉིད་གྱིས། ཆད་མ་གཉིས་སུ་བཞེད་པ་དང་། ཞེས་བྱང་ངོ་། །

༼ཤ༽མིང་དང་ཞེས་པས་མིང་སྟོར་རྟོག་པ་དང་། རིགས་སྟགས་ཞེས་པས་དོན་སྟོར་རྟོག་པ་  
ངོས་བཟུང་ཞིང་། ཡང་སྤྲ་མ་རང་ལུགས་ཀྱི་རྟོག་པའི་མཆན་ཉིད་དང་། ཕྱི་མ་གཞན་གྱིས་བཏགས་  
པ་ངོས་བཟུང་ནས་དེ་དང་འདྲ་བར་སྟོན་པའོ། གཞན་གྱིས་བཏགས་པའི་རྟོག་པའི་བདག་རྟེན་རིགས་  
ཀྱི་སྒྲ་བ་ལང་དང་། ཡོན་ཏན་གྱི་སྒྲ་དཀར་བོ་དང་། བྱ་བའི་སྒྲ་འཆོད་པ་དང་། རྗེས་ཀྱི་སྒྲ་འཕྱར་  
འབྲེལ་དང་འདྲུ་འབྲེལ་གཉིས་ཀྱིས་དབྱེ་བས་དབྱུག་པ་ཅན་དང་རྩ་ཅན་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། གཞན་  
དག་གིས་རིགས་དང་ཡོན་ཏན་སྟགས་དོན་གཞན་གྱིས་བྱད་པར་དུ་བྱས་ནས་སྒྲས་བཙོན་ཅིང་དབང་  
ཤེས་གྱིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་འཛིན་པས་དབང་ཤེས་རྟོག་པར་འདོད་དོ། །རང་ལུགས་ལ་སྒྲ་དེ་དག་གི་  
བདག་རྟེན་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོག་པས་བཏགས་པའི་བྱད་གཞི་བྱད་ཆོས་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱེད་ཅིང་། དེ་



ཡང་མིང་དང་བསྐྱེས་ནས་འཛིན་པས་མིང་སྦྱར་རྟོག་པའོ། །བད་ལ་བྱང་པའི་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བར་  
 མ་ཟད་བད་ལ་མ་བྱང་བ་ནམས་ཀྱི་བཞེད་བྱ་དང་ཞེད་བྱེད་འབྱེར་རུང་བ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་དང་  
 བྲལ་བ་ཡང་བཞུན་ཏེ། །ཅ་ཆོག་འདི་ལྟར་ན། སྔོན་འཛིན་དབང་ཤེས་ལྟ་བུ་རྟོག་བྲལ་དུ་བསྐྱབས་  
 ནས་དེ་དང་མ་འཁྲལ་བ་ཆོགས་པས་མངོན་སུམ་དུ་མཆོན་པའི་མཆན་ཉིད་རྗེས་བཞེད་ཀྱི་སྒྲ་དང་  
 མཆོན་བྱ་སྐྱབ་པའི་སྐྱས་བཞུན་པ་ཡིན་ནོ། །ནམ་ངེས་ལས། མངོན་སུམ་རྟོག་བྲལ་མ་འཁྲལ་བ།  
 ཞེས་པ་ལྟར་ན། མཆན་གཞི་གྲུབ་ཟིན་རྗེས་སུ་བཞེད་ནས་མཆན་ཉིད་མ་འཁྲལ་བ་སྐྱབ་པར་བྱེད་  
 པ་སྐྱབ་པའི་སྐྱས་བཞུན་པ་ཡིན་ནོ། །དབང་ཤེས་རྟོག་པར་འདོད་པའི་ལུགས་ནམ་འབྲེལ་ལེའུ་གསུམ་  
 པར་རྒྱས་པར་བཀག་པ་ནམས་མངས་པས་འཛིགས་ནས་མ་བྲིས་སོ། །

༼ས༽དུ་པའི་རྟོགས་ལས་མེ་ཡོད་པར་རྟོགས་ཟིན་མ་བཞེད་པར་ཡང་ཡང་ཤེས་པའང་ཆད་མ་  
 ཡུང་གསུམ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཆད་མར་འགྱུར་བས་ཆད་མའི་གྲངས་  
 ཐུག་པ་མེད་པར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། དུན་པ་དང་འདོད་པ་དང་ཞེ་སྤང་སོགས་ཆད་མ་  
 ཡུང་གསུམ་པ་མིན་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་པའོ། །

༼ཏ༽གྲུབ་པ་དང་བདེ་བ་ཐ་མི་དད་པའི་དོན་ནི་སྒྲ་རིག་གི་མཆན་འགའ་ཞིག་ཏུ་དེ་དག་གི་འབྲས་  
 བྱ་ངེས་ཤེས་སམ་དུན་ཤེས་འབྱེན་ཚུལ་ཐ་མི་དད་པའི་དོན་དུ་བཤད་པ་ལྟར་ཡང་རུང་མོད། འོན་  
 །ཀྱང་ཤུག་སྒྲོས། གྲུབ་པ་ནི་ཆོས་མ་ཐོབ་པ་ལས་འབྲེལ་བའོ། །བདེ་བ་ནི་ཐོབ་པ་རྗེས་སུ་འཇུག་  
 པའོ། །ཞེས་གྲུབ་པ་ནི་སྤར་མེད་པ་སྐྱེ་བ་དང་བདེ་བ་ནི་རྒྱན་གནས་པའི་དོན་དུ་བཤད་པ་ལྟར། ཆད་  
 མ་དང་དེའི་རྒྱན་ཕྱི་མར་གྱུར་པའི་དབྱེད་ཤེས་གཉིས་ནི་རྒྱ་དང་པོའི་སྐྱེ་བ་དང་རྒྱན་རྗེས་སུ་འཇུག་  
 པའི་གནས་པ་དང་རྒྱན་ཆད་པའི་འཛིག་པ་ནམས་དོན་སོ་སོ་བ་མེད་པས་དེའི་དབང་དུ་བྱས་ན་གྲུབ་  
 པ་དང་བདེ་བ་ཐ་མི་དད་པར་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་ལ་སྐྱད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་སྤར་མེད་པའི་སྐྱེ་  
 བ་དང་སྤར་མའི་རྒྱན་གནས་པ་དང་རང་དུས་གཉིས་པར་མི་སྡོད་པའི་འཛིག་པ་ནམས་སོ་སོར་འཛིག་  
 ལུགས་ཡོད་ཀྱང་། རྒྱན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་སྐྱེ་གནས་འཛིག་གསུམ་སོ་སོར་འཛིག་རྒྱ་མེད་པའི་  
 ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་ལུས་རྟེན་གཅིག་པའི་གང་ཟག་སྤྱི་གཉིས་ཀྱི་སྐྱེ་གནས་སུ་ཉིང་མཆོམས་སྦྱར་

པའི་སྐྱེ་བ་དང་སྒྲིག་དབང་གི་རིས་མཐུན་མ་དགག་པའི་གནས་པ་དང་རིས་མཐུན་འདྲར་བའི་འཆི་  
བ་གསུམ་སོ་སོར་འཛིན་གྱི་མེད་པ་བཞིན་ནོ། །ཤེས་པ་གང་ཡུལ་གང་ལ་སྒྲོམ་དེ་སྒྲུ་དོན་འཛིན་པ་  
དེ་ནི་སྤང་ཡུལ་དེ་ལ་རྟོག་པ་ཡིན་པའི་འཛིན་བྱེད་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྒྲོན་པར། ཤེས་གང་གང་ལ་སྒྲུ་དོན་  
འཛིན། །དེ་ནི་དེ་ལ་རྟོག་པ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །

༼མ༽སྒྲུ་དོན་འདྲེས་པར་སྤང་བ་དང་འདྲར་རུ་སྤང་བའི་བྱེད་པར་བཤད་པ་འདི་ནི་ནམ་  
ངེས་དར་ཁྲིཀ་ལས། བཛྲོད་བྱུང་བྱེད་འདྲེས་པའི་དོན་དང་འདྲར་རུ་བའི་དོན་གང་ཡིན། རུང་  
བ་སྒྲོམ་པ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། བད་ལ་མ་བྱང་བའི་གང་ཟག་གི་རྟོག་པ་གཅིག་གི་གཟུང་ཡུལ་  
དུ་སྒྲུ་སྐྱེ་དང་དོན་སྐྱེ་གཉིས་ཀ་དུས་གཅིག་ཏུ་ཆོག་པ་ལྟེ། བུམ་པ་ཞེས་བཛྲོད་པ་ནི་སྒྲུ་རང་མཆན་  
པ་དེའི་རྗེས་སུ་འགགས་ཀྱང་གྲག་པའི་ནམ་པ་ཅན་ཤར་བ་དེ་ནི་དུ་སྒྲུ་དང་སྒྲུ་སྐྱེ་གཟུང་ཡུལ་དུ་  
བྱེད་པའི་རྟོག་པ་དེ་ནི་དུ་ལ་སྒྲོམ་ཞེས་ཞབས་ཞུམ་པའི་དོན་སྐྱེ་ཤར་བ་དང་། ཡང་ཐོག་མར་དོན་སྐྱེ་  
ཤར་ནས་རྟོག་པ་དེ་ལ་སྒྲུ་སྐྱེ་ཤར་བ་སྒྲོམ་ཞེས་གཅིག་གི་སྒྲུ་སྐྱེ་དང་དོན་སྐྱེ་གཉིས་རྟོག་པ་གཅིག་གི་གཟུང་  
ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་ནི་བཛྲོད་བྱུང་བྱེད་འདྲེས་པའི་དོན་ཡིན་ལ། དེ་གཉིས་གང་རུང་རེ་རེ་ཤར་བ་  
བད་ལ་མ་བྱང་བ་དང་བྱིས་པའི་རྟོག་པ་སོགས་ནི་འདྲར་རུ་བ་ཡིན་ལ་དེ་དག་སྤྱད་པའི་དོན་དུ་རུང་  
བ་སྒྲོམ་སོ། །བད་ལ་བྱང་བའི་རྟོག་པ་གང་ཡིན་ཐམས་ཅད་ལ་སྒྲུ་དོན་གྱི་སྐྱེ་གཉིས་ཀ་གཟུང་ཡུལ་  
དུ་འཆོག་པ་པའི་ངེས་པ་མེད་དེ། མི་རྟག་པ་དང་བདག་མེད་ལ་སོགས་པའི་དོན་ལེགས་པར་གོམས་  
པ་འགའ་ཞིག་ལ་སྒྲུ་སྐྱེ་ལ་བསྒྲོམ་པ་མེད་པར་དོན་སྐྱེ་ལེགས་པར་འཆར་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་  
པའི་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ། །བཤད་ཚུལ་འདི་ལ་སྒྲེ་བདུན་ཅུན་དུ་བཀག་པ་མཛད་པ་ལྟར་སྤང་སྐྱེ་  
གྲུབ་མཐའ་ཡང་། སྒྲུ་དོན་ཞེས་པ་གང་ལ་བྱ་སྒྲུ་ན། བུམ་འཛིན་རྟོག་པའི་མདུན་ན་འདུག་པ་  
ལྟ་བུར་སྤང་བའི་གསེར་བུམ་བུམ་པར་སྤང་བ་དེ་དང་སྤང་བ་དེ་ནི་དུ་བུམ་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་  
པར་སྤང་བ་གཉིས་ཀ་འོ། །ཞེས་དང་། སྒྲུ་དོན་ཞེས་པ་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་གྱི་སྒྲུ་སྐྱེ་དང་དོན་  
སྐྱེ་ཞེས་སོ་སོར་ཕལ་ནས་འཆད་གྱི་མིན་པར་རྗེ་ཡབ་སྤྲུལ་ནམས་ཀྱིས་ལན་དུ་མར་བཤད་ལ། བྱིས་  
དུས་ཀྱི་རང་རེའི་མཁས་པ་ཕལ་མོ་ཆེས་སྒྲུ་དོན་འཛིན་པའི་ཞེན་རིག་རྟོག་པའི་མཆན་ནི་དུ་སྒྲུ་སྐྱེ་

པ་ལ་བད་ལ་མ་བྱང་བའི་བྱིས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྟོག་པས་མ་ངེས་པའི་སྒྲིན་སྤྲུལ་ནས་རང་ལུགས་འཛོག་  
 སྐབས་སྒྲོན་འདྲེས་རུང་དུ་འཛོན་པའི་ཞེན་རིག་རྟོག་པའི་མཆན་ཉིད་དུ་འཛོག་པའི་ཞིབ་ཆ་མཛད་  
 པ་ནི་དོན་རྒྱུད་པར་སེམས་ཏེ། གཞུང་ཆེན་མོ་རྣམས་ལས་མཆན་ཉིད་དང་མཆན་གཞི་སོགས་ཀྱི་  
 རྣམ་བཤག་གསུངས་པ་རྣམས་ནི་དོན་གྱི་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་སོགས་ཀྱི་དོན་ཚྭ་གཤམ་པའི་ཕྱིར་དུ་  
 གསུངས་པ་ཡིན་གྱི་གང་ཟག་གི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་དག་གི་འཛོན་ཚུལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་  
 མཐའ་དག་མཆན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་ལ་ཆང་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་དུ་ན་བྱེད་རང་རྣམས་ཀྱིས་  
 བུམ་པའི་སྒྲོན་འདྲེས་རུང་དུ་འཛོན་པའི་ཞེན་རིག་བུམ་འཛོན་རྟོག་པའི་མཆན་ཉིད་དུ་སྤྲུལ་པའང་  
 མི་འཐད་པར་འགྱུར་ཏེ། རྩོམ་པ་ལ་བུམ་པའི་ཐ་སྙད་མ་གྲགས་ཤིང་ཐ་སྙད་གཞན་གྱིས་བཙོང་  
 པའི་ཡུལ་དུས་ཀྱི་དབང་དུ་བུས་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་རྟོག་པས་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་  
 ཡང་བད་ལ་མ་བྱང་བའི་བྱིས་པ་ལ་བུམ་པ་རང་གི་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་དུ་སྒྲོ་འདོགས་པའི་ཐ་སྙད་  
 ཀྱི་གཞིར་སྤང་བ་དང་། དེ་འདྲའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་གཞིར་ཞེན་པའི་འཛོན་ཚུལ་ཡོད་པར་ནི་གདོན་མི་  
 ཟ་བར་ཁས་ལེན་དགོས་ཏེ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་བུམ་པ་དེ་འདྲའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་གཞིར་རང་གི་མཆན་ཉིད་  
 ཀྱིས་སྤང་བའི་སྤང་ཚུལ་དེ་དོན་སྒྲིག་ན་འཐད་ལུན་དང་། རྣམ་རིག་པ་ལྟར་ན་འབྲུལ་བ་ཡིན་  
 པར་དང་ངེས་རྣམ་འབྱེད་དང་དེའི་མཐའ་དཔྱད་རྣམས་ཀྱིས་ལན་གཅིག་མ་ཡིན་པར་བཤད་པའི་  
 ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་ནས། གསུང་རབ་དེ་དག་ཀྱང་རྫོང་མེ་ཆོག་ལྟ་བུར་གྱུར་ཏོ། །ཞེས་པའི་བར་  
 ཀྱིས་བཀག་པ་རྒྱས་པར་མཛད་དོ། །འོ་ན་བཤད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་དེ་གཉིས་ཀྱི་གང་འཐད་པ་ཡིན་  
 ཞེན། སྤྲུལ་མཆོག་རྣམས་ཀྱི་བཞེད་པ་ཡིན་ཀྱང་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་གསུང་ཟིན་དང་ཆོག་ཟིན་  
 མཐུན་མི་མཐུན་གྱི་བརྟག་དཔྱད་བྱས་ནས་མི་མཐུན་པ་འདོར་བ་ལ་མི་རིགས་པ་མེད་པར་སེམས་  
 མོད། འོན་ཀྱང་དོན་འདི་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་གསལ་བར་གསུང་བ་མི་སྤང་བས། རང་སྟོབས་  
 ཀྱིས་ཐུགས་སྤྲོས་དམ་པ་གཉིས་ཀྱི་བཞེད་པ་ལ་འཐད་མི་འཐད་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་བྱེད་པ་ནི་བདག་ལྟ་བུ་  
 ལ་འོས་པ་མིན་ཞིང་། ལྷག་དུ་བཤད་ཚུལ་དེ་གཉིས་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་ལྷགས་བཤད་གནང་  
 བ་ལ་མ་བརྟེན་པའི་ངེས་པ་མེད་དམ་སྤྲུལ་པས་རེ་ཞིག་བཤག་གོ། །གཞུང་ཆེན་མོ་རྣམས་སུ་སྒྲོན་

ཞེས་བྱུང་བའི་དོན་སྐྱེ་དང་དོན་སྐྱེ་ཞེས་སོ་སོར་ཕྱལ་ནས་འཆད་མི་འཆད་གང་ཡིན་ཀྱང་རུང་།  
 རྟོག་པའི་སྒྲུབ་ཡུལ་ལ་སྐྱེ་དང་དོན་སྐྱེ་ཞེས་སོ་སོར་འཛིན་ཏུ་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ལེགས་བཤད་  
 རྒྱུ་པོ་ལས། རྟོག་པ་ལ་ཚེད་ཕྱེད་སྐྱེ་དང་བཅེད་ཕྱེད་དོན་སྐྱེ་སྒྲུབ་བཞི་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་མིག་ཅས་  
 དང་། དངོས་ཀྱི་བཅེད་ཕྱེད་དང་ཚེད་ཕྱེད་དོན་སྐྱེ་དང་སྐྱེ་དངོས་མེད་དུ་དོན་སྐྱེ་ནམས་ལ་གྲུབ་  
 ཟེན་པས། ཞེས་སོགས་རྟོག་པ་ལ་ཚེད་ཕྱེད་ཀྱི་སྒྲུབ་སྒྲུབ་བ་སྐྱེ་དང་བཅེད་ཕྱེད་ཕྱི་དོན་དུ་སྒྲུབ་བ་  
 དོན་སྐྱེ་ལ་ན་གཅིག་མ་ཡིན་པར་བཀའ་སྐུལ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཨེ་བདུན་ལ་འཇུག་སྒྲོ་ལས་ཀྱང་།  
 སྐྱེ་ཕྱི་མཆན་ཉིད། རྟོག་པ་ལ་མིང་དུ་སྒྲུབ་བ་གང་ཞིག་དངོས་པོ་མ་ཡིན་པ། དཔེར་ན་རྟོག་པ་  
 ལ་བུམ་པ་ཞེས་པའི་སྒྲུབ་སྒྲུབ་བ་ལྟ་བུའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། རིགས་དང་མིང་སོགས་  
 བཅེད་པའི་སྐྱེ་དོན་ཀྱི་འཇུག་ཚུལ་ཞེས་སོགས་བྱུང་བ་འདི་ཡིག་ཅོར་བ་ཡིན་མིན་གཟུར་གནས་ནམས་  
 ཀྱིས་དབྱེད་དགོས་ཏེ། འདིའི་སོགས་སྐྱེ་ཡོད་ས་ཅོར་བར་སྒྲུབ་ཞིང་། མིང་སོགས་བཅེད་པའི་སྐྱེ་  
 དོན་ཞེས་པ་དང་སྐྱེ་དོན་ཀྱི་འཇུག་ཚུལ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱང་གཞུང་ལུགས་ཆེན་མོ་ནམས་སུ་མ་གྲགས་  
 པ་དང་། སྐྱེ་བྱུང་ཆད་མ་འགོག་པ་ཞེས་པ་ལེན་དེའི་མིང་མ་ཡིན་པ་དང་། མཐར་འཛིན་གདུང་  
 སེལ་ཞེས་པ་འང་དར་རྒྱུ་དེའི་མིང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། མིང་དང་རིགས་སོགས་སྒྱུར་བའི་སྐྱེ་  
 རྟོག་གི་འཇུག་ཚུལ་ཀུས་པར་ཆད་མ་མདོའི་གཞན་སེལ་བཏགས་པའི་དར་རྒྱུ་མཐར་འཛིན་གདུང་  
 འཛམས་སུ་ལྟ་བར་བྱའོ། ཞེས་པ་ལྟ་བུར་འདོན་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟོག་པ་ལ་སྒྱུར་ཚུལ་ཀྱི་སྒྲོ་  
 ནས་དབྱེ་ན། སྐྱེ་སྒྱུར་རྟོག་པ་དང་དོན་སྐྱེ་རྟོག་པ་གཉིས། དང་པོའི་མཆན་ཉིད་བདུས་ཀྱི་མིང་  
 དང་ཐ་སྙད་ཀྱི་དོན་གཉིས་སྒྱུར་ནས་འཛིན་པའི་ཤེས་པ། དཔེར་ན་ཡལ་འདབ་ཅན་ནི་ཤིང་ངོ་སྒྲུམ་  
 པའི་སྒྲོ་ལྟ་བུའོ། གཉིས་པའི་མཆན་ཉིད། བྱད་གཞི་བྱད་ཆོས་སྒྱུར་ནས་འཛིན་པའི་ཤེས་པ། དཔེར་  
 ན་སྐྱེས་བུ་དབྱུག་པ་ཅན་ནི་སྒྲུམ་དུ་འཛིན་པའི་སྒྲོ་ལྟ་བུའོ། རྟོག་པ་ལ་སྒྲུབ་ཡུལ་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་  
 ན། སྐྱེ་ཀྱང་བ་སྒྲུབ་བ་དང་། དོན་སྐྱེ་ཀྱང་བ་སྒྲུབ་བ་དང་། གཉིས་ཀ་སྒྲུབ་བའི་རྟོག་པ་གསུམ།  
 དཔེ་རིམ་བཞིན་བདེ་ལ་མ་བྱུང་བའི་རྒྱུ་ཀྱི་བུམ་པའི་སྐྱེ་སྒྲུབ་བའི་སྒྲོ་ལྟ་བུ་དང་། བདེ་ལ་མ་བྱུང་  
 བའི་སྐྱེས་བུའི་རྒྱུ་ཀྱི་བུམ་པའི་དོན་སྐྱེ་སྒྲུབ་བའི་སྒྲོ་ལྟ་བུ་དང་། བདེ་ལ་བྱུང་བའི་སྐྱེས་བུའི་རྒྱུ་

ཀྱི་བུམ་འཛིན་ཏོག་པ་ལྟ་བུའོ། ། ཞེས་མེ་བདུན་ལ་འདུག་སྒོ་ལས་བཤད་དོ། །

༼ཀ༽རང་གི་དམིགས་ཀྱིན་གཟུགས་དང་དེ་མ་ཐག་ཀྱིན་དབང་མངོན་གཉིས་ཀ་འདས་མ་ཐག་  
དུ་སྐྱེ་བའི་དོན་ནོ། །

༼ཁ༽དབང་མངོན་ཡིད་མངོན་གཉིས་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་སྤེལ་མར་སྐྱེ་བར་འདོད་པ་དང་། དབང་  
མངོན་སྐད་གཅིག་གཉིས་པ་ཕྱིན་ཆད་ཡིད་མངོན་དུ་འདོད་པ་དང་། དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་གཉིས་  
པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་ཡིད་མངོན་སྐྱེ་བས་དེ་ཕྱིན་ཆད་དབང་ཡིད་རང་རིག་མངོན་སུམ་སྤྲེ་འགྲོས་  
གསུམ་པར་འདོད་པ་དང་། དབང་མངོན་གྱི་རྒྱན་མཐར་ཡིད་མངོན་དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མའི་  
ཡུན་ཆད་ཅན་སྐྱེ་བར་འདོད་པ་སྤྲེ་ཆད་མ་མེ་བདུན་རྗེས་འབྲང་གི་རྒྱ་བོད་ཀྱི་མཁས་པའི་བཤད་ཚུལ་  
བཞི་ལས། རྗེ་རྒྱལ་ཆབ་ཀྱིས་བཤད་ཚུལ་བཞི་བ་འཐད་པར་བཞེད་ཅིང་དེང་སང་ཕལ་ཆེར་དེའི་  
རྗེས་སུ་འབྲང་དོ། ། རྗེ་མཁས་གྲུབ་ཀྱིས་བཤད་ཚུལ་གསུམ་པ་འཐད་པར་བཞེད་ཅིང་། མངོན་  
སུམ་ལེའུ་ལས། བྱ་བ་བསྐྱབས་ཅན་ལས་ལ་ནི། །འབྲུད་པར་ཅུང་ཟད་མི་བྱེད་ལ། །དབང་བོ་ཅན་  
ནམ་གཞན་དག་ནི། །སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ཇི་ལྟར་འདོད། ། ཞེས་པས་འགྲོས་གསུམ་པ་གསལ་བར་  
བསྟན་ཞེས་རྣམ་འགྲེལ་ཁྲིཀ་ཆེན་དུ་བཤད་དོ། ། འགྲོས་གསུམ་འདོད་མི་འདོད་ཀྱི་དབང་གིས་གཞུང་  
འདིའི་ཆོག་དོན་མི་འདྲ་བར་བཤད་ཚུལ་མངས་དོགས་ནས་མ་བྱིས་སོ། ། །ལུང་གི་རྗེས་འབྲང་གི་  
སེམས་ཅམ་པས་དབང་མངོན་ཡིད་མངོན་གཅིག་ཆར་སྐྱེ་བར་འདོད་པ་དང་། ཐལ་འགྱུར་བས་  
དབང་མངོན་གྱིས་དངས་པའི་ངེས་ཤེས་ཡིད་མངོན་དུ་འདོད་པ་སོགས་འདིར་བསྟན་ཡིད་མངོན་  
འདོད་ཚུལ་མང་དོ། །

༼ག༽ཡུལ་དུ་སྒྲུང་ལས་གཞན་གྱུར་པའི། ཞེས་སོགས་འདི་དབུ་མ་སྤྱིང་བོའི་གཞུང་ཡིན་པས།  
འདིར་ཡེ་ཤེས་སྤྱིང་བོས་ཞེས་པ་དང་འགྲེལ་བཤད་དང་བཅས་པ་ཞེས་པ་ཡི་གེ་མོར་རམ་སྟུང་སོ། །

༼ང༽རྣམ་ངེས་ལས་ཞེས་པ་ཡི་གེ་མ་དག་སྟེ། འདི་ཆད་མ་ཀུན་བདུས་ཀྱི་གཞུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར།  
དེའི་དོན་ནི་ཡུལ་ཤེས་ཏོགས་པའི་རྣམ་པའི་བྱེ་བྲག་ལས་ཚུལ་གཉིས་པ་ཅན་དུ་སྐྱབ་པར་མ་ཟད་སྔ་  
སེར་སོགས་འཛིན་པའི་དབང་ཤེས་དུ་མ་དེ་དུས་ཕྱིས་མི་འདྲ་བར་དྲན་པ་ལས་ཀྱང་དངོས་སུ་སྒོ་གཟུང་

ནམ་དང་འཛིན་ནམ་གྱི་ཚུལ་གཉིས་པ་ཅན་དུ་གྲུབ་པ་དང་ལྷགས་ལ་རང་རིག་ཀྱང་གྲུབ་སྟེ། གཟུང་  
པའི་ནམ་པ་འཛིན་ནམ་གྱིས་མ་ཐུངས་པར་ཡུལ་ཅན་དྲན་པ་འདི་སྟེ་བཅེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་པའོ། །

༼ཅ༽ནལ་འབྱོར་ནམས་ཀྱི་བླ་མ་སངས་རྒྱལ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བསྟན་པའི་འཕགས་པའི་  
བདེན་པ་བཞི་བསྟོམ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་ནས་སྟེ་སྟེ་དང་དོན་སྟེ་གང་དང་ཡང་མ་འདྲེས་པའི་དོན་  
ཅམ་གསལ་བར་མཐོང་བའི་ཤེས་པ་ནི། ནལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཡིན་ཏེ། ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་  
གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བརྟེན་ནས་ཡང་དག་པའི་དོན་རྟོགས་པའི་རྟོག་བྲལ་མ་འབྲལ་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་  
པའི་ཕྱིར། ཞེས་སྟོན་པར། ནལ་འབྱོར་ནམས་ཞེས་སོགས་བྱུང་། འདིར་ནལ་འབྱོར་མངོན་  
སུམ་སྟེ། ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་ལ་བརྟེན་པའི་རྟོག་བྲལ་མ་འབྲལ་བའི་སྟོང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ནི་  
ཡིག་ཆ་དང་པ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན་ཕྱི་རོལ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་མངོན་ཤེས་དང་པོ་ལྷ་ཡང་ནལ་འབྱོར་མངོན་  
སུམ་དུ་ཐལ་བའི་སྟོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། འདི་ནི་ཆད་མ་མདོའི་དར་རྒྱུ་ལས་བཤད་པ་ལྟར་  
བོད་པར་སྒྲུང་ལ། དེར་ཡང་དག་པའི་དོན་ཞེས་པའི་ཁྱད་པར་སྟུར་བའི་ཕྱིར། འདིར་ནལ་འབྱོར་  
མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པའི་མཐོང་ལམ་ཆད་མ་ཁོ་ནར་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་བཅའ་བར་བྱ་ཞིང་།  
དེ་ལ་སྒྲུང་བཅས་སྒྲུང་མེད་ག་ལ་རུང་ཞེས་པ་ནི་ལྷགས་འདིར་ནལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་དེར་རང་མཆན་  
སྒྲུང་དགོས་པས་དེ་ལ་གཉིས་སྒྲུང་རྒྱབ་པ་ཡང་མི་སྲིད་ན་སྒྲུང་བཅེད་པ་ག་ལ་རུང་སྟེ། མཉམ་བཞག་  
སྒྲུང་མེད་དུ་འདོད་པ་ནི་ཐལ་འགྱུར་བར་ཁས་འཆེ་བའི་བོད་སྒྲུང་བས་པའི་ལྷགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ། །

༼ཆ༽གཉིས་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཡོངས་གྲུབ་དུ་འདོད་པའི་སེམས་ཅམ་པ་ཁ་ཅིག་གིས་མངོན་སུམ་  
གྱི་སྒྲུང་ཡུལ་དངོས་པོར་འདོད་དེ་ནམ་འགྲེལ་རྒྱུ་ཆེན་ལས་ཀྱང་ལྷགས་དེ་རང་ལྷགས་སུ་མཛད་  
དོ། །རྒྱལ་པར་རྒྱུ་ཆེན་དེ་ཉིད་དང་རྗེ་གུང་ཐང་བའི་བདེན་བཞིའི་ནམ་བཞག་ལས་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག་

༼ཇ༽བུམ་པའི་རུལ་རྩས་བརྒྱུད་ཀྱི་ཆོགས་པ་ལ་བདེན་ལ་བརྟེན་ནས་བུམ་པའི་སྟེ་འདོགས་  
པའི་རྟོག་པ་འཇུག་པས། བདེན་ཏེན་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ཀུན་རྫོབ་དུ་ཡོད་པ་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་དང་།  
ཞེས་ཆད་མ་ཀུན་བདུས་ཀྱི་དར་རྒྱུ་ལས་བཤད་དོ། །

༼ཉ༽ཕྱོགས་ཆོས་དང་ཕྱོགས་ཀྱི་མིང་ཅན་གྱི་ཆོས་ཅན་དེའི་ཆ་སྟེ་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱིས་རྟགས་

ལ་ཁྱབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཆང་བཞི་གཏན་ཆོག་ས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །གཏན་ཆོག་ས་  
ཡང་དག་དེ་ནི་འབྲས་རང་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཆོག་ས་ནམ་པ་གསུམ་དུ་གྲངས་ངེས་ཏེ། ཉག་ས་  
ཆོས་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་ནི་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་གྱི་གཏན་ཆོག་ས་གསུམ་པོ་དེ་ཁོ་ན་ལ་ངེས་  
པའི་ཕྱིར། འབྲས་རང་མ་དམིགས་པ་གསུམ་ལས་གཞན་པའི་གཏན་ཆོག་ས་ནི་གཏན་ཆོག་ས་ལྟར་  
སྒྲུང་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྟོན་པར། ཕྱོགས་ཆོས་དེ་ཆས་ཁྱབ་པ་ཡི། ཞེས་སོགས་ཆོག་ས་བཅད་གཅིག་  
བྱུང་ངོ། །འདྲིར་འགལ་མ་ངེས་མ་གྲུབ་པའི་ཉག་ས་གསུམ་ཞེས་པ་ལ་བཞི་ཞེས་ཡིག་ཅོར་བ་བྱུང་ངོ། །

༼ཏྲེ་ཆང་མ་ཀྱན་བདུས་ལས། སྒྲ་ཉག་བྱས་པའི་ཕྱིར་ལུས་ཅན། ཕྱིར་དང་གཞལ་བྱ་མིན་  
ཕྱིར་རོ། །ལུས་ཅན་མིན་ཕྱིར་མཉན་བྱ་ཕྱིར། མིག་གིས་གཟུང་བྱ་ཕྱིར་མི་ཉག་ ཁེས་པ་ལྟར་  
དུག་ལས། དང་བོ་ནི་ཕྱོགས་ཆོས་གཅིག་པུ་ཅན་ཡིན་པར་གོ་སྟོལ། གཉིས་པ་ནི། བྱེ་བྲག་པའི་  
འདྲིད་པ་ལ་ལྟོས་ནས་ཕྱོགས་ཆོས་མ་གྲུབ་ཅིང་། ལྟོག་ཁྱབ་དོན་ལ་ཡང་མ་གྲུབ་པས་ཚུལ་གཉིས་  
མེད་པ་དང་། ཐམས་ཅད་དུ་སོང་བ་མིན་པའི་རྗེས་ཀྱི་ཆད་ལ། དངོས་མིང་དང་། རུལ་ཕྱ་རབ་  
ཉག་པ་ལ་ཡང་ཡོད་པར་འདྲིད་པས་རྗེས་འགོ་གཅིག་པུ་ཅན་ནོ། །ཞེས་དར་རྒྱུག་ལས་བཤད་དོ། །  
གསུམ་པ་ནི་ཚུལ་གཞན་གཉིས་མ་གྲུབ་ལ། ལྟོག་པ་གཅིག་པུ་ཅན་ནོ། །ཚུལ་གཉིས་གཉིས་པའི་  
དང་བོ་ནི། བྱེ་བྲག་པའི་འདྲིད་པ་ལ་ལྟོས་ནས་ཕྱོགས་ཆོས་དང་རྗེས་འགོ་ཅམ་གཉིས་གང་ལ་ཐུན་  
མོང་གྲུབ་ཅིང་། ལྟོག་པ་མ་གྲུབ་པའི་ཞེས་དར་རྒྱུག་ལས་བཤད་དོ། །གཉིས་པ་ནི་ཕྱོགས་ཆོས་  
དང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་བ་ཅམ་གྱི་ལྟོག་པ་ཅན་དང་། ཐ་མ་ནི་ཚུལ་གཞན་གཉིས་གྲུབ་  
ཅིང་ཕྱོགས་ཆོས་མ་གྲུབ་པར་གོ་སྟོལ། ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་གྱི་གཏན་ཆོག་ས་དགའི་འཁོར་ལོ་གཞན་  
ལས་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་། རིགས་གཏེར་རྩ་འགྲེལ་ནས་བཤད་པའི་ཚུལ་བཞི་དང་ལྗེས་གཏན་ཆོག་ས་  
འདྲིད་ཚུལ་དེ་རྩ་གཞུང་གང་ནས་བཤད་པའི་ཁྱད་ས་འཆོལ་དགོས་སམ་སྟུམ། གཞན་ནམས་སྤར་  
བཤད་ཟིན་ཏོ། །

༼ཐྱེ་ཉན་ས་ལས། དེ་ལ་གང་དག་ཆེ་འདི་ལ་འཛིག་རྟེན་པའི་ལམ་ཁོ་ནས་འགོ་བར་འགྱུར་  
ཞིང་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གྱིས་མ་ཡིན་པའི་གང་ཟག་དུ་ཡོད་ཅེ་ན། སྤྲོས་པ་བཞི་སྟེ།

འདི་ལྟ་སྟེ། འདི་ལས་ཕྱི་རོལ་པ་ཐམས་ཅད་དང་། ཆོས་འདི་བ་ཡིན་ཀྱང་སྟོན་ཞི་གནས་སྟོང་  
 སྟོང་པ་དབང་བོ་རྩལ་བོ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་དབང་བོ་ནི་ཡང་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཡོངས་སུ་མ་སྟེན་པ་  
 དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཕྱི་མ་ལ་བྱང་ཆུབ་འཕྲོལ་པར་འདོད་ཅིང་ཆོ་འདི་ལ་མ་ཡིན་པ་སྟེ།  
 ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ལམ་རིམ་ཆེན་མོའི་ཞི་གནས་ཀྱི་སྐབས་སུ་གསལ་བར་བཀའ་སྩལ་འདུག་  
 པས་དེར་བལྟ་བར་བྱའོ། །

།ད།སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་བཙུག་ལ་འདོད་ཚུལ་གཉིས་ཏེ། ཐེག་ཆེན་པ་རྣམས་  
 སྟོང་པ་མ་འདྲེས་པ་དུག་དང་རྟོགས་པ་མ་འདྲེས་པ་དུག་དང་ཡེ་ཤེས་མ་འདྲེས་པ་གསུམ་དང་འཕྲིན་  
 ལས་མ་འདྲེས་པ་གསུམ་སྟེ་བཙུག་ལ་འདོད་པ་དང་། ཉན་ཐོས་སྡེ་བས་སྟོབས་བརྩམ་མེ་འཛིགས་  
 པ་བཞི་དྲན་པ་ཉེར་བཞག་གསུམ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་སྟེ་བཙུག་ལ་འདོད་པ་འོ། །སྟོབས་བརྩམ་  
 གནས་དང་གནས་མིན་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་དང་། ལས་དང་རྣམ་སྟེན་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་དང་། བསམ་  
 གཏན་རྣམ་ཐར་སོགས་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་དང་། དབང་བོ་མཆོག་དམན་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་དང་།  
 མོས་པ་སྒྲ་ཆོགས་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་དང་། ཁམས་སྒྲ་ཆོགས་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་དང་། ཀྱན་འགྲོའི་  
 ལམ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་དང་། སྟོན་གྱི་གནས་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་དང་། འཆི་འཕོ་སྟེ་བ་མཁྱེན་  
 པའི་སྟོབས་དང་། ཟག་ཟད་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་ཏེ་བརྩའོ། །དེ་དག་གི་ངོ་བོ་དང་སའི་ཁྱད་པར་  
 རྣམས་ནི། མཛོད་ལས། གནས་དང་གནས་མིན་ཤེས་པ་བརྩུ། ཞེས་སོགས་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །  
 རང་ཉིད་རྟོགས་པ་ཡུན་ཆོགས་སུ་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་དང་། རང་ཉིད་སྤངས་པ་ཡུན་ཆོགས་སུ་ཞལ་  
 གྱིས་བཞེས་པ་དང་། བར་དུ་གཙོད་པའི་ཆོས་གསུངས་པ་དང་། དེས་པར་འབྲིན་པའི་ལམ་གསུངས་  
 པ་ལ་མི་འཛིགས་པ་སྟེ་བཞི་བོ་དེ་དག་གི་ཁྱད་པར་ཡང་། མཛོད་ལས། ཇི་ལྟར་སྟོབས་ནི་དང་  
 བོ་དང་། །བརྩུ་བ་གཉིས་པ་བདུན་པ་བཞིན། ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །སྟོབ་མ་གྲུས་པར་ཉན་པ་ལ་མི་  
 ཆགས་པ་དང་། གྲུས་པར་མི་ཉན་པ་ལ་མི་སྤང་བ་དང་། གྲུས་མ་གྲུས་འདྲེས་པར་འབྱུང་བ་ལ་  
 ཆགས་སྤང་འདྲེས་པར་མི་འབྱུང་བའི་དྲན་པ་ཉེར་བཞག་གསུམ་དང་། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཀྱན་རྫོབ་  
 རྒྱ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དང་ཡན་པའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ནི་ཁྱད་པར་བརྩུག་གི་སྟོན་སྟེང་རྗེ་ཆེན་



པོ་དང་དོན་ཐ་དད་པར་ཕྱེད། །སངས་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་ཆོགས་དང་ནི། །ཆོས་སྐུ་འགྲོ་བའི་དོན་  
 སྤྱད་པས། །མཉམ་པ་ཉིད་དེ་སྐྱེ་ཆེ་དང་། །རིགས་དང་སྐྱེ་བོངས་ཆོད་ཀྱིས་མིན། །ཞེས་པའི་རྒྱ་  
 ཡུན་ཆོགས་ཁྱད་པར་བཞི་དང་ལྔ་ན་ཏེ། །ཆོགས་གཉིས་མཐའ་དག་ཡང་དང་ཡང་དུ་གོམས་པ་དང་།  
 །ཡུན་རིང་བོར་གོམས་པ་དང་། །བར་ཆད་མེད་པར་གོམས་པ་དང་། །གུས་པ་ཤུགས་དྲག་པོས་གོམས་  
 པ་སྟེ་བཞི་དང་ལྔ་ན་པའི་ཕྱིར། །དེའི་འབྲས་བུ་ཡུན་ཆོགས་ཁྱད་པར་བཞི་དང་ལྔ་ན་ཏེ། །ཡེ་ཤེས་  
 ཡུན་ཆོགས་དང་། །སྤངས་པ་ཡུན་ཆོགས་དང་། །མཐུ་ཡུན་ཆོགས་དང་། །གཟུགས་སྐུ་ཡུན་ཆོགས་  
 ཏེ་བཞི་དང་ལྔ་ན་པའི་ཕྱིར། །དེའི་ཕན་འདོགས་པ་ཡུན་ཆོགས་ཁྱད་པར་བཞི་དང་ལྔ་ན་ཏེ། །རན་  
 སོང་གསུམ་དང་འཁོར་བའི་སྤྱག་བསྐྱེལ་ལས་འགྲོ་བ་རྣམས་གཏན་དུ་ཐར་པར་མཛད་པ་བཞི་འཇམ།  
 །ཡང་ན་འགྲོ་བ་རྣམས་ཐེག་པ་གསུམ་དང་བདེ་འགྲོ་ལ་འགོད་པར་མཛད་པ་བཞི་དང་ལྔ་ན་པའི་ཕྱིར།  
 །དེ་ལྟར་མཛོད་འགྲེལ་དང་འགྲེལ་བཤད་དག་ལས་གསལ་བར་བཤད་པ་བཞི་ན་དུ་མཛོད་ཀྱི་མཐའ་  
 དཔྱད་ལས་ཀྱང་བཤད་པས་ན། །འདིར་དེ་གསུམ་རེ་རེ་འང་གསུམ་གསུམ་ཞེས་པ་ཡི་གེ་ཚོར་བར་  
 མངོན་ནོ། །ཡེ་ཤེས་ཡུན་ཆོགས་ཁྱད་པར་བཞི་དང་ལྔ་ན་ཏེ། །མ་བསྟན་པར་མཁྱེན་པ་དང་། །མ་  
 ལུས་པར་མཁྱེན་པ་དང་། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དང་། །མ་འབད་པར་མཁྱེན་པ་སྟེ་བཞི་  
 དང་ལྔ་ན་པའི་ཕྱིར། །སྤངས་པ་ཡུན་ཆོགས་ཁྱད་པར་བཞི་དང་ལྔ་ན་ཏེ། །ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་  
 །སྤངས་པ་དང་། །གཏན་དུ་སྤངས་པ་དང་། །བག་ཆགས་དང་བཅས་ཏེ་སྤངས་པ་དང་། །སྟོམས་  
 འཇུག་གི་སྦྱིབ་པ་དང་བཅས་ཏེ་སྤངས་པ་སྟེ་བཞི་དང་ལྔ་ན་པའི་ཕྱིར། །མཐུ་ཡུན་ཆོགས་ཁྱད་པར་  
 བཞི་དང་ལྔ་ན་ཏེ། །མེད་པ་སྐྱལ་བ་དང་། །ཡོད་པ་བསྐྱུར་བ་དང་། །ཡུན་རིང་དུ་གནས་པར་བྱིན་  
 ཀྱིས་ཚོབ་པ་དང་། །སྐྱེ་གཏོང་འདོག་ལ་མངའ་བ་རྣམས་པ་སྟེ་བཞི་འཇམ། །ཡང་ན་བསྐྱིབས་པ་ལ་  
 གཤེགས་པ་དང་། །རྣམ་མཁའ་ལ་གཤེགས་པ་དང་། །ཤིན་ཏུ་རིང་བ་ལ་སྐྱུར་དུ་གཤེགས་པ་དང་།  
 །རྒྱུ་དུར་མང་བོ་འཇུག་པར་མཛད་པ་སྟེ་བཞི་དང་ལྔ་ན་པའི་ཕྱིར། །གཟུགས་སྐུ་ཡུན་ཆོགས་ཁྱད་  
 པར་བཞི་དང་ལྔ་ན་ཏེ། །མཆན་སོ་གཉིས་དང་། །དཔེ་བྱད་བརྒྱད་ཅུ་དང་། །སྟོན་མེད་ཀྱི་བུའི་སྟོབས་  
 དང་། །སྐུ་གདུང་དོ་ཨེ་ལྟར་སྐུ་བ་སྟེ་བཞི་དང་ལྔ་ན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སངས་རྒྱལ་གྱི་ཡོན་ཏན་མཐའ་

ཡས་པ་ཡིན་ཀྱང་སྤར་བཤད་པའི་ཡུན་ཚོགས་གསུམ་དུ་བསྐྱུས་ནས་ཡིད་ལ་བྱེད་ཅིང་དད་པ་དང་གསུམ་པར་བྱེད་ན། འབྲས་བུ་འབྱིན་པར་ངེས་པ་དང་། འབྲས་བུ་ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་། འབྲས་བུ་མཆོག་དུ་མང་བ་དང་། འབྲས་བུ་མཆོག་དུ་སྤར་བ་སྟེ་མཐོང་ཆོས་ལ་སོགས་པར་སྤྱོད་བ་དང་། འབྲས་བུ་མཐའ་བཟང་བ་སྟེ་སྤང་འདས་འཐོབ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་བཙུགས་པའི་ཡུན་ལ་དཔེ་བཞུགས་ཀྱི་ཞིང་སྤྱོད་པ་ཡིན་ཞེས་བཤད་དོ། །

ད་ནི་མདོ་ལྷེ་ཆད་མར་སྤྱོད་པས་མདོ་ལྷེ་བ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཆོག་དོན་འཆད་དེ། གཙོ་བོར་མདོ་ལྷེ་ཆད་མར་བྱས་ནས་གྲུབ་མཐའ་སྤྱོད་པའི་ཉན་ཐོས་ལྷེ་བ་ཡིན་པས་ན་མདོ་ལྷེ་བ་ཞེས་ཐ་སྟོད་འདོགས་པ་དེ་ལ། དབྱེ་དོན་མཛོད་རྩ་འགྲེལ་སོགས་སུ་བཤད་པའི་ཡུང་གི་རྗེས་འབྲང་དང་མདོ་དང་ལྷེ་བ་དུན་སོགས་སུ་བཤད་པའི་རིགས་པའི་རྗེས་འབྲང་གཉིས་དང་། གཟུང་འཛིན་གྲངས་མཉམ་གཅིག་ཅར་བ་དང་། རིམ་འབྲུང་བ་དང་། ལྷ་ཚོགས་གཉིས་མེད་པ་སྟེ་ནམ་པ་འདོད་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་གསུམ་ཡོད་དོ། །གཞིའི་འདོད་ཚུལ་ནི། རོན་དམ་པ་དང་ཀྱན་རྩྭ་བའི་བཞུགས་པ་གཉིས་ནི་རིམ་བཞིན་རོན་དམ་པར་རོན་བྱེད་ཀྱས་པ་དང་དེ་ལྟར་མི་ཀྱས་པའི་ཆོས་སོ། །ཡུང་བོ་ལྷ་དང་ཁམས་བཙུགས་དང་སྤྱོད་མཆོད་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་འདོད་ཚུལ་ཕལ་ཆེར་བྱེ་སྤྱོད་པ་མཐུན་ཀྱང་། ཡུང་བོ་བཏགས་ཡོད་དུ་འདོད་པས་གཟུགས་དང་གཟུགས་ཡུང་ཡིན་ཁྱབ་མཉམ་མ་ཡིན་པ་དང་། མིག་དང་མིག་ཁམས་གཉིས་ལ་ལྷ་བཞི་ཡང་འདོད་དམ་སྟུང་སོ། །འདུས་བྱས་ཡུང་བོ་ལྷ་དང་འདུས་མ་བྱས་གསུམ་མཐ་བཞིའི་ཐ་སྟོད་ཀྱང་ཡོད་མོད་ཀྱི། དེ་དག་དུ་གྲངས་ངེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྤྱི་སྤྱོད་ནི་སྤྱི་དང་སྤྱི་དང་གཞི་མཐུན་དང་། གཅིག་དང་ཐ་དད་དང་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་སོགས་འདུས་མ་བྱས་མང་བོ་ཡོད་པས་སོ། །ཞེས་པ་ནི་གཞིའི་ནམ་བཞག་གོ། །ཡུས་དང་ཆོར་བ་དང་སེམས་དང་ཆོས་དམ་པ་ཉེར་བཞག་བཞི་དང་། ཀྱན་ཉོན་སྦྱོས་པ་སྤྱོད་བ་དང་། མ་སྦྱོས་པ་མི་སྦྱོད་པ་དང་། ནམ་བྱང་སྦྱོས་པ་འཕེལ་བར་བྱེད་པ་དང་། མ་སྦྱོས་པ་སྦྱོད་པར་བྱེད་པའི་ཡང་དག་པར་སྤྱོད་བ་བཞི་དང་། འདུན་པ་དང་བཙོན་འགྲུས་དང་སེམས་དང་དཔྱོད་པའི་རྩ་འཕྱུལ་གྱི་རྒྱུ་བ་བཞི་དང་། དད་པ་དང་བཙོན་འགྲུས་དང་དམ་པ་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་དབང་བོ་ལྷ་དང་། དད་པ་

ནས་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྒྲིབས་ལྟ་དང་། དེ་ནས་པ་དང་ཆོས་རབ་ཏུ་ནམ་འབྲེད་དང་བཅོན་འགྲུས་དང་དགའ་  
 བ་དང་མིན་སྦྱངས་དང་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་བཏང་སྒྲིམས་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་བདུན་དང་།  
 ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་དང་རྟོག་པ་དང་རག་དང་ལས་མཐའ་དང་འཛོལ་དང་ཚུལ་བ་དང་དེ་ནས་པ་དང་  
 ཉིང་དེ་འཛིན་ཡང་དག་འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་དེ་བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་དང་། གཟུགས་  
 ཅན་གཟུགས་ལ་བརྟེན་བ་དང་གཟུགས་མེད་གཟུགས་ལ་བརྟེན་བ་དང་གཟུགས་སྤྱུག་པ་དང་ནམ་མཁའ་  
 མཐའ་ལས་དང་ནམ་ཤེས་མཐའ་ལས་དང་ཅི་ཡང་མེད་དང་སྤྲིད་ཅེ་དང་འགོག་པའི་ནམ་ཐར་ཉེ་  
 བརྒྱད་དང་། བསམ་གཏན་དང་པོའི་སྒྲིམས་འདུག་ནས་འགོག་པའི་སྒྲིམས་འདུག་གི་བར་མཐར་  
 གནས་སྒྲིམས་འདུག་དགྲུ་དང་། རྟོགས་རིགས་མི་འདྲ་བ་མེད་ཀྱང་བཙུ་བ་སྤྲིང་རྩེ་ཆེན་པོ་སོགས་  
 དང་ས་དང་ཡར་ཕྱིན་སོགས་ཀྱིས་ཐེག་ཆེན་མཆོག་ཏུ་བྱེད་པ་ནི་ལམ་གྱི་ནམ་བཞག་སྟེ། སལ་ཆེར་  
 མཛོད་དང་མཐུན་ནོ། །ཉན་རང་གཉིས་ལ་ཞུགས་གནས་བརྒྱད་དང་ཉན་ཐོས་ལ་དག་འདུན་ཉི་  
 བུད་དང་རང་རྒྱལ་ལ་ཆོགས་ན་སྤྲོད་པ་དང་བསེ་རུ་ལྟ་བུ་གཉིས་དང་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱང་མཛོད་  
 ལྟར་འདོད་པ་ནི་འབྲས་བུའི་ནམ་བཞག་ཡིན་ནོ། །རྒྱ་རྒྱེན་ཆོགས་ཤིང་འདུས་བྲས་པའི་དངོས་པོ་  
 ནམས་སྐད་ཅིག་མ་དང་། མདོན་པ་སྟེ་བདུན་བཀའ་མ་ཡིན་པར་བྲས་ཤིང་། མདོན་པའི་སྟེ་སྟོང་  
 དུ་གྱུར་པའི་བཀའ་ནི་མདོན་སྟེ་དང་འདུལ་བའི་སྟེ་སྟོང་གི་ནང་དུ་གནས་པའི་ཆོས་ནམས་ཀྱི་རང་དང་  
 སྤྲིའི་མཆོན་ཉིད་ཐོར་བུ་ཐོར་བུར་འཆད་པའི་མདོན་ནམས་ཡིན་ལ། བཀའ་བརྟན་ལ་སོགས་པའི་  
 ལུང་ནི་ཆོག་གི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་གཟུགས་སུ་འདུས་སོ། །ཕྱ་རབ་རྒྱལ་ལ་ཕྱོགས་ཆ་ཡོད་པར་  
 འདོད་པ་དང་མེད་པར་འདོད་པ་གཉིས་དང་། ནམ་རིག་མིན་པའི་གཟུགས་རྣམས་སུ་མེད་ཅིང་མིག་  
 དབང་གཟུགས་ཅན་ཆད་མ་མིན་པ་དང་། འདུས་མ་བྲས་ཀྱི་ཆོས་ནམས་དངོས་པོར་མེད་ཅིང་ལྡན་  
 མིན་འདུ་བྱེད་པེམ་པོ་སྟེ་རྣམས་སུ་མེད་པའི་བཏགས་ཡོད་དང་། དབང་པོའི་ཤེས་པ་ནི་ཡུལ་གྱི་འདྲ་  
 ནམ་དང་ལྡན་ཞིང་། དེ་ལ་ལུགས་གསུམ་སྟེ། བྲོ་པོ་ལ་བརྟེན་པའི་ཆེ་སྤྲོ་སེར་དཀར་དམར་སོགས་  
 གཟུང་བའི་ནམ་པ་དང་གྲངས་མཉམ་པའི་མིག་གི་ནམ་ཤེས་རིགས་མཐུན་དུ་མ་གཅིག་ཅར་སྐྱེ་བར་  
 འདོད་པ་དང་། དེའི་ཆེ་དེ་དང་གྲངས་མཉམ་པའི་ནམ་ཤེས་རིགས་མཐུན་དུ་མ་རིམ་གྱིས་སྐྱེ་བར་

འདོད་པ་དང་། དེའི་ཆོ་ཁྲ་པོའི་སྤྱོད་གི་ཁ་དོག་སྤྱོད་ཆོག་པ་རྣམས་ཤེས་གཅིག་ལ་འཆར་བ་མི་འགལ་  
 བས་ན་ཁྲ་པོའི་རྣམ་ཅན་གྱི་རྣམས་ཤེས་གཅིག་པུ་སྤྱོད་བར་འདོད་པ་དང་གསུམ་མོ། །དེ་དག་ལས་དང་  
 བོ་ལ་ལུང་རིགས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་གཉིས་ཀ་ཡོད་ལ། བར་བཞི་ལུང་གི་རྗེས་འབྲང་གི་མདོ་སྡེ་བཞོ་  
 རྒྱའི་ལུགས་སུ་བཤད་དེ། སྤྱོད་བྱེད་གསལ་བར་མ་བཤད་པས་ན་བཟླ་དགོས་སོ། །རྒྱ་འབྲས་  
 མཚན་ཉིད་པ་ལ་དུས་མི་མཉམ་པ་ཞིག་དགོས་ལ། དག་བཅོམ་པ་ཡིན་ན་སྤངས་རྟོགས་ལས་མི་  
 ཉམས་པས་བྱུང་བྱེད་པ་བསམ་གཏན་དང་བོ་གསུམ་གྱི་ཡན་ལག་གི་བདེ་བ་ནི་ལུས་ཤེས་སུ་གྱུར་  
 པའི་ཆོར་བ་ཡིན་པས་ན་སྤྱོད་སྤྱོད་ལྟེན་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་ལུས་ཤེས་ནི་བསམ་གཏན་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་རུང་  
 ངོ། །མདོན་སུམ་ལ་དབང་མདོན་ཡིད་མདོན་རྣལ་འབྱོར་མདོན་སུམ་རང་རིག་མདོན་སུམ་བཞི་  
 དང་། སེམས་ཅན་གྱི་མདོན་སུམ་གྱི་སྤང་ཡུལ་ལ་མི་རྟག་པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། བདག་མེད་  
 རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་མདོན་སུམ་གྱིས་བདག་གིས་དཔེན་པའི་འདུ་བྱེད་དངོས་སུ་དང་བདག་མེད་  
 རྟོགས་ལ་རྟོགས་སོ། །བྱང་འཕགས་ལ་མཉམ་བཞག་པ་ཡིན་དགོས་པ་ནི་མདོན་ལུགས་དང་མཐུན་  
 གྱུར་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་སྤྱོད་དང་གཟུགས་སྤང་གཉིས་ཀ་སངས་རྒྱས་སུ་འདོད་པ་ནི་མི་འདྲ་བའི་  
 བྱེད་པར་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའོ། །འདིར་སྤྱོད་པ། མདོ་སྡེ་ཆད་མཁའ་བའི་རི་སུལ་དུ། མདོ་དང་  
 སྡེ་བདུན་རིགས་པའི་སྤྱོད་ཀྱི་ཏས། མདོ་དོན་སྤྱོད་མཁའ་མང་འཕྲོག་བྱེད་རྣམས། མདོ་ཅམ་  
 མིན་པར་ལན་བརྒྱར་བསྐྱགས་པར་འོས། །དེ་སྤྱོད་སེམས་ཀྱིས་དབུལ་འཕྲངས་སེལ་བྱེད་དངོས།  
 འཁོར་ལོ་དང་པོའི་དགོངས་དོན་ཡིད་བཞིན་ནོར། འཆོལ་ཕྱིར་རྣམ་དཔྱད་བཙོན་པའི་གྱུར་ཞུགས་  
 ཏེ། །རིགས་གཞུང་འོ་མཆོའི་པ་མཐར་འགྲོ་བར་གྱིས། །བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་རྣམ་འགྲེལ་གསར་  
 གཟིགས་ཆོ། །དད་པ་ལུགས་དག་འབྲུངས་ཤིང་སྤྱོད་ཆབ་གྱུར། །རྒྱན་མི་འཆད་པར་རྟག་ཏུ་འོང་  
 ཞེས་པའོ། །མདོ་བྱང་རྣམ་ཐར་མཆོག་དེ་དཔྱད་པར་རིགས། །ཞེས་གྲུབ་མཐའ་ཆེན་མོའི་མཆན་  
 འགྲེལ་དཀའ་གནད་མདུད་གྲོལ་སྤྱོད་ལས་གཅིས་ནོར་ཞེས་བྱ་བ་ལས་མདོ་སྡེ་པའི་སྐབས་བྱས་ཟིན་ཏོ། །

ལེའུ་བརྒྱ་བ་སེམས་ཅམ་པའི་སྐབས།

༩ ལྷོན་པ་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་རྒྱལ་ཆབ་མི་པམ་མགོན་པོ་སྒྲོབ་དཔོན་ཐོགས་མེད་སྒྱུ་མཆེད་  
སོགས་ཅ་བརྒྱད་ཀྱི་སྒྲ་མ་དམ་པ་ནམས་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །ཆེ་རབས་ཀྱན་ཏུ་རྗེས་སུ་གཟུང་དུ་  
གསོལ། འདིར་སེམས་ཅམ་པའི་གྲུབ་མཐའི་ཟུར་མཆན་དགོད་པ་ལ།

༼༡༽གྲུབ་མཐའ་བཞི་ཐུབ་པའི་དགོངས་པ་ཡིན་ཀྱང་དེ་དག་གིས་སྒྲོ་བཏགས་པའི་ཕྱོགས་ནམས་  
ཐུབ་པའི་དགོངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མདོ་གང་ཡང་རུང་བཞིག་གི་དོན་ཡིན་ན་ལྷོན་པའི་དགོངས་དོན་  
ཡན་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། མདོ་གང་ཡང་རུང་བཞིག་གི་དངོས་ཟིན་གྱི་དོན་ལ་ཆད་མའི་གཞི་ད་  
པ་འདུག་པ་ཡོད་ཀྱང་། ལྷོན་པའི་དགོངས་པ་ཡིན་ན་ཁྱོད་ལ་ཆད་མའི་གཞི་ད་པ་མི་འདུག་པས་ཐུབ་  
པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་གང་ཟག་གི་བདག་ཡོད་པ་དེ་མདོ་གང་ཡང་རུང་བཞིག་གི་དོན་ཡིན་ཀྱང་ལྷོན་  
པའི་དགོངས་པ་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་མི་རིགས་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་བཤད་  
སྟིང་པོ་ལས། གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་ཡང་ཡིན་ལ་གསུང་བ་པོའི་དགོངས་པ་ཡང་ཡིན་པ་དང་། གསུང་  
བ་པོའི་དགོངས་པ་མིན་ཀྱང་གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་དུ་བཞག་དགོས་པ་གཉིས་ཡོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་  
པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་། མདོ་གང་ཡང་རུང་བཞིག་གི་དོན་ཡིན་ན་ཐུབ་པའི་དགོངས་པ་ཡིན་  
པས་མ་ཐུབ་སྟེ། མདོ་ལྷོ་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་དོན་ཡིན་ཀྱང་ལྷོན་པའི་དགོངས་པ་ཡིན་མི་དགོས་པར་  
ཐལ་འགྱུར་བའི་སྐབས་ཀྱི་ལེགས་བཤད་སྟིང་པོར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ནི་ད་ལས། རང་གི་  
མཆན་ནི་ད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པར་མཐོང་ན་མཆན་ནི་ད་གསུམ་ག་ལ་སྐྱར་འདེབས་ཀྱི་ལྟ་བ་སྒྱུ་བར་དགོངས་  
འགྲེལ་ལས་གསུངས་པ་ནི། དེ་ལྟར་གང་མཐོང་ཐམས་ཅད་ལ་མིན་གྱི་སྒོ་མཆོག་དང་མི་ལྟན་པའི་  
གདུལ་བྱ་ལ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་གདུལ་བྱའི་བསམ་པའི་དབང་གིས་དེ་ལྟར་གསུངས་ཀྱི་ལྷོན་པའི་  
བཞེད་པ་མིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ལ། རང་གི་མཆན་  
ནི་ད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པར་མཐོང་ན་མཆན་ནི་ད་གསུམ་ག་ལ་སྐྱར་འདེབས་སུ་འགྱུར་བ་ནི་མདོ་ལྷོ་དགོངས་  
འགྲེལ་གྱི་དོན་ཡིན་ཀྱང་ལྷོན་པའི་བཞེད་པ་མིན་ལ། གདུལ་བྱ་སེམས་ཅམ་པ་ལ་ལྟོས་ཏེ་རང་གི་

མཆན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པར་མཐོང་ན་མཆན་ཉིད་གསུམ་ག་ལ་སྐྱར་འདེབས་སུ་འགྱུར་བ་ནི་མདོའི་  
 རྟོན་དང་སྟོན་པའི་བཞེད་པ་གཉིས་ཀ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་རྟོན་ལ་སྟོན་ཏེ་སྟོན་གཅོད་གནང་བ་མེད་  
 པ་དེ་ཐེག་དམན་གྱི་སྡེ་སྟོན་གྱི་རྟོན་ཡིན་ཀྱང་སྟོན་པའི་དགོངས་པ་མིན་ལ། གདུལ་བྱ་ཐེག་དམན་  
 ལ་སྟོན་ཏེ་སྟོན་གཅོད་ནམ་ཡང་གནང་བ་མེད་པ་ནི་མདོའི་རྟོན་དང་སྟོན་པའི་དགོངས་པ་གཉིས་ཀ་  
 ཡིན་པ་བཞིན་དུ་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་བྱེད་ཏེ། ལེགས་བཤད་སྟེང་བོ་ལས། གལ་ཏེ་ནམ་རིག་  
 པས་བཀྲལ་བ་དེ་མདོའི་རྟོན་ཡིན་ན་དེ་དང་མི་མཐུན་པར་དབྱུང་བས་བཀྲལ་བ་ཡང་མདོའི་རྟོན་ཡིན་  
 པས། གསུང་བ་བོ་ལ་ནང་འགལ་ཡོད་པར་འགྱུར་ཁོང་མདོའི་རྟོན་བཀག་པར་ཡང་འགྱུར་རོ་སྟམ་  
 ན། འོ་ན་རྟོན་ལ་སྟོན་ཏེ་སྟོན་གཅོད་ལ་གནང་བ་མེད་པ་དེ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྡེ་སྟོན་གྱི་རྟོན་ཡིན་ནམ་  
 མིན། མིན་ན་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་སྡེ་སྟོན་ལ་སྟོན་གཅོད་ལ་གནང་བཀག་གི་ཁྱད་པར་མེད་པར་འགྱུར་  
 རོ། ། རྟོན་ན་དགོས་པ་འགལ་ཞིག་ལ་སྟོན་ནས་སྟོན་གཅོད་ལ་གནང་བ་ཡོད་པ་ཡང་ཐེག་ཆེན་  
 གྱི་སྡེ་སྟོན་གྱི་རྟོན་ཡིན་པས་གསུང་བ་བོ་ལ་ནང་འགལ་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་སྟམ་ན་ལན་ཅི་ཡོད།  
 གདུལ་བྱ་ཐེག་དམན་ལ་སྟོན་ཏེ་སྟོན་གཅོད་ལ་ནམ་ཡང་གནང་བ་མེད་ལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཁྱད་པར་  
 འགལ་ཞིག་ལ་སྟོན་ཏེ་གནང་བ་ཡོད་པ་གསུང་བ་བོའི་དགོངས་པ་ཡིན་པས་མི་འགལ་ལེ་ཞིན། ཐེག་  
 པ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཅན་རེ་ཞིག་ཟབ་མོའི་རྟོན་རྫོགས་པར་བཤད་པའི་སྟོན་དུ་མི་རུང་བའི་གདུལ་བྱའི་  
 སྟོན་ལ་སྟོན་ཏེ་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཡོད་ལ། ཟབ་མོའི་རྟོན་རྫོགས་པར་གོ་བའི་སྟོན་རུང་  
 གི་གདུལ་བྱ་ལ་སྟོན་ཏེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པ་ལ་ཅི་ཞིག་འགལ།  
 ཞེས་གསུངས་པའི་བྱེད་རོ། །

༼ཁ་ཤིང་ལྟར་ནད་པ་ན་བ་ལ། །སྟོན་པ་སྟོན་ནམས་གཏོང་བ་ལྟར། །སངས་རྒྱས་དེ་བཞིན་  
 སེམས་ཅན་ལ། །སེམས་ཅམ་དུ་ཡང་རབ་དུ་གསུངས། །ཞེས་ནད་པ་སོ་སོ་ལ་སྟོན་སྟེར་བ་ནི་  
 སྟོན་པའི་རང་དབང་གིས་མ་ཡིན་གྱི། ནད་པའི་ནད་ཀྱི་ཚུལ་དང་བསྟན་དགོས་པ་བཞིན་དུ་སངས་  
 རྒྱས་ཀྱིས་སེམས་ཅམ་དུ་གསུངས་པ་ཡང་སྟོན་པའི་རང་ལུགས་ཀྱི་དབང་གིས་མིན་གྱི། གདུལ་  
 བྱའི་བསམ་པའི་དབང་གིས་ཡིན་པར་གསུངས་ཏེ། འདི་ལ་དོགས་གཅོད་ཐལ་འགྱུར་བའི་སྐབས་

སུ་འཆད་དོ། །བད་སྔོན་པ་དག་ཇི་ལྟ་བུར། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཆོག་དོན་སྤྲུལ་བཤད་ཟིན། དེ་ཁོ་ན་  
 ཉིད་འཆོལ་ཞིང་དོན་དུ་གཉེར་བའི་གང་ཟག་ལ་ཐོག་མ་ཁོ་ནར་ཡུང་ཁམས་སྒྲུ་མཆེད་སོགས་ཐམས་  
 ཅད་ཡོད་ཅེས་བཟྍ་དཔར་བྱ་ཞིང་། དུས་ཕྱིས་ནི་དོན་འདུས་བྱས་ནམས་སྒྲུ་འཇིག་བྱེད་པར་རྟོགས་  
 བེད་འཁོར་བ་ལ་ཆགས་པ་མེད་པར་འགྱུར་བ་ལ་ཡུང་ཁམས་སྒྲུ་མཆེད་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་  
 དཔེན་པའི་སྟོང་ཉིད་བསྟན་པར་བྱའོ་ཞེས་འཆད་པར། དེགས་པ་དུག་ཅུ་བ་ལས། དེ་ཉིད་འཆོལ་  
 ལ་ཐོག་མར་ནི། །ཐམས་ཅད་ཡོད་ཅེས་བཟྍ་དཔར་བྱ། །དོན་ནམས་རྟོགས་བེད་ཆགས་མེད་ལ།  
 ཕྱིས་ནི་ཐམས་ཅད་དཔེན་པའོ། །ཞེས་བྱང་རོ། །འདིས་འདིར་དངས་པའི་གཞུང་གི་ཡིག་ཞོར་  
 དག་པར་གྱིས། བཞི་བརྒྱ་བ་ལས། བསོད་ནམས་འདོད་པས་སྟོང་བཞིད། །ཀྱན་ཆེ་བཟྍ་དཔར་  
 བྱ་མིན་ཏེ། །གནས་མིན་གནས་ལ་སྤྲུལ་བའི་སྟུན། །དུག་ཏུ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནམ། །ཞེས་དང་།  
 ཡོད་དང་མེད་དང་ཡོད་མེད་དང་། །གཉིས་ཀ་མིན་ཞེས་ཀྱང་བསྟན་ཏེ། །ནད་ཀྱི་དབང་གིས་ཐམས་  
 ཅད་ཀྱང་། །སྟན་ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་མིན་ནམ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཆོག་དོན་ནི་གོ་སྟོལ། །

།ག།འཇམ་དཔལ་ཙ་རྩུད་ཀྱི་ཡུང་འདིས་འཕགས་པ་སྒྲུབ་འབྱུང་དུས་དང་མཆན་དང་ཆོས་  
 སྒྲ་དང་པོ་སྒྲིག་པ་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་པ་ལ་ཕན་འདོགས་པ་དང་། བེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་རྒྱག་པའི་སྟོབས་  
 ཀྱིས་ས་དང་པོའི་རྟོགས་པ་བརྟེན་ཚུལ་དང་སྒྲ་ཆེ་ཆད་དང་རིག་སྤགས་གྲུབ་པའི་མཐུས་འགྲོ་དོན་  
 བྱེད་ཚུལ་དང་གཏམ་ཆོགས་དང་བསྟོད་ཆོགས་དང་སྟན་དབྱེད་དང་ལུགས་ཀྱི་བསྟན་བཅས་སོགས་  
 རྣ་ཆོགས་དང་ཁྱད་པར་དུ་རིགས་ཆོགས་ཀྱི་སྟོན་ས་ཟབ་མོ་སྟོང་བཞིད་ཀྱི་དོན་གསལ་བར་མཛད་  
 ཚུལ་དང་། བྱ་ངན་ལས་འདས་ནས་བདེ་བ་ཅན་དུ་འབྱོན་པ་དང་མ་འོངས་པ་ན་སྤུལ་བའི་སྤྱི་  
 འདོད་ཁམས་སུ་འཆང་བྱ་ཚུལ་ནམས་ཡུང་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱས་པར་ནི་ནམ་ཐར་དང་ཆོས་འབྱུང་  
 སོགས་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ལང་ག་ཤེགས་ལས། སོ་སོ་རང་རིག་ཐེག་པ་ནི། །རྟོག་གེ་བ་ཡི་  
 སྔོན་ཡུལ་མིན། །མགོན་པོ་འདས་པའི་འོག་ཏུ་ནི། །འཛིན་པར་སུ་འགྱུར་བཤད་དུ་གསོལ། །ཞེས་  
 མཉམ་བཞག་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ། སྒྲ་རྟོག་གི་སྒྲོས་པ་ཞི་བའི་ཐེག་པ། རྟོན་  
 པ་བྱ་ངན་ལས་འདས་ནས་སུ་ཞིག་གིས་འཛིན་ཞུས་པའི་ལན་དུ། བདེ་ག་ཤེགས་བྱ་ངན་འདས་པའི་

འོག །ཚུལ་ནམས་འཛིན་པར་འགྱུར་བ་དེ། །དུས་དག་འདས་ནས་འབྱུང་བ་ནི། །སྒྲོ་གྲོས་ཆེན་  
 པོ་བྱིད་ཤེས་བྱུས། །ཞེས་བདེ་གཤེགས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་འོག་དུ་བཞུགས་པའི་སྒྲིང་པོ་ཟབ་མོ་  
 སྒྲིང་བཞིན་གྱི་ཚུལ་ནམས་འཛིན་པར་འགྱུར་བའི་གང་ཟག་ལོ་བཞི་བརྒྱའི་དུས་དག་འདས་ནས་འབྱུང་  
 བ་དེ་ནི། མཆན་གཞན་སྒྲོ་གྲོས་ཆེན་པོ་ཞེས་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་འཇམ་དཔལ་བྱིད་གྱིས་ཤེས་  
 པར་བྱོས་ཤིག་དང་བདག་གིས་བཤད་པར་བྱའོ་གསུངས། རྩོམ་གསལ་ལེ་ཏའི་ཡུལ་དུ་ནི། །དགེ་  
 སྒྲིང་དཔལ་ལྷན་ཆེར་གྲགས་པ། །དེ་མིང་ལྷ་ཞེས་འཛོད་པ་སྟེ། །ཡོད་དང་མེད་པའི་ཚུགས་འཛིག་  
 པར་ །དང་ཡི་ཐེག་པ་འཛིག་རྟེན་དུ། །སྒྲ་མེད་ཐེག་ཆེན་རབ་བཤད་ནས། །རབ་དུ་དགའ་བའི་ས་  
 བསྐྱབས་ཏེ། །བདེ་བ་ཅན་དུ་དེ་འགྲོའོ། །ཞེས་ཀྱང་གར་རྩོམ་གསལ་ལེ་དར་རྩ་སྟེ་འཇག་མ་སྟེ་བའི་  
 ཡུལ་དུ་ནི་སྟེས་ནས་རབ་དུ་བྱུང་ཞིང་དགེ་སྒྲིང་དུ་གྱུར་པའི་མིང་དཔལ་ལྷན་ཞེས་གྲགས་པ། དེའི་  
 མིང་གཞན་འཛིག་རྟེན་ན་ལྷ་ཞེས་འཛོད་པ་སྟེ་ཞེས་པ་འཇམ། སྒྲོན་གསལ་ཆག་འགྱུར་ལས། དེའི་  
 མིང་ཡང་ན་ལྷ་སྐྱབ་སྟེ། །ཞེས་པ་ལྟར་གྱིས། །གང་དུ་བཟུང་ན་ཡུང་བར་འགྱུར་བའི་ཡོད་པ་དང་  
 མེད་པའི་ཚུགས་ཏེ་མཐའ་གཉིས་འཛིག་པ་སྟེ་སྤངས་པའི་ང་ཡི་ཐེག་པ་ནམས་ཀྱི་ནང་ནས་སྒྲ་སྟོང་  
 ན་མེད་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་མཐར་ཐུག་འཛིག་རྟེན་འདིར་རབ་སྟེ་གསལ་བར་བཤད་ནས་རབ་དུ་  
 དགའ་བའི་ས་དང་པོ་བསྐྱབས་ཏེ་བདེ་བ་ཅན་གྱི་ཞིང་དུ་འགྲོ་བར་འགྱུར་བར་གསུངས་སོ། །ལང་  
 གཤེགས་ཀྱི་ཡུང་སྒྲོན་གསལ་དུ་བྱངས་པ་ནི་འདི་དང་འགྱུར་བྱང་ཟད་མི་འདྲ་ཞིང་། དོན་བཤད་  
 ཚུལ་ཡང་མཆན་འགྲེལ་ལས། ཆོག་རྐང་གོང་མ་གཉིས་ཀྱིས་དྲི་བ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་མཐར་  
 ཐུག་པའི་ལྷ་བ་དང་སྤར་བཤད་པའི་བྱང་འཇུག་གཉིས་ཀ་ལ་བསམ་ནས་དྲིས་སོ། །ཞེས་དང་། སྒྲ་  
 མེད་ཐེག་ཆེན་རབ་བཤད་ནས། །ཞེས་པ་ནི་མདོ་སྟེ་དང་རྒྱུད་སྟེ་འཛིག་གསལ་གཉིས་ཀ་ལ་དགོངས་  
 ནས་གསུངས་པའོ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །སྒྲོ་བ་དཔོན་བྱང་བཟང་གི་གཞུང་བྱངས་པ་འདིར་ལོ་བཞི་  
 ཉན་ལོན་པ་ན་ཞེས་པ་ཡིག་ཞོར་ཡིན་ཏེ། །གཞུང་རང་ལས་ལོ་བརྒྱད་ཅུ་ལོན་པ་ན་ཞེས་བྱང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

། རྒྱ་ཡུང་འདིའི་ཆོགས་བཅད་དང་པོས་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་འབྱུང་དུས་དང་མཆན་དང་  
 ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྟེ་སྒྲོད་ལ་མཁས་པར་བཞུགས་ལ། དེ་ནས་གཅིག་གིས་མདོ་ལ་བྱང་ངེས་འབྱེད་



པ་དང་ཀྱུ་ཆེ་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་བསྟན་བཅོས་རྒྱས་པ་ས་སྡེ་ལྟ་སྟགས་ཅོམ་  
 པར་བསྟན་ཞིང་། དེ་ནས་གཅིག་གིས་ལྟག་པའི་ལྟའི་རིག་སྟགས་ཀྱི་མཐུས་སྒྲོ་གྲོས་རྒྱས་པར་བསྟན་  
 པ་དང་། དེ་ནས་གཅིག་གིས་བསྟན་པ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པ་ལ་སྟགས་པའི་དོན་དུ་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་  
 གི་སྡེ་སྟོད་ཀྱི་དོན་བསྟན་པའི་བསྟན་བཅོས་སྡོམ་ནམ་པ་གཉིས་ཅོམ་པ་དང་སྒྲུ་ཆེ་ཆོད་དང་ཕྱི་མར་  
 ཡུལ་གང་དུ་འབྱུངས་ཆུལ་བསྟན་ནས། ཆོགས་བཅད་ཐ་མས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་སྒྲོ་བས་ཀྱིས་  
 འཁོར་བར་གནས་ཀྱང་འཁོར་བའི་སྒྲོན་གྱིས་མ་གོས་པར་དུས་ཡུན་རིང་བོར་བདེ་བ་མཐའ་ལས་  
 པ་མྱོང་སྟེ་མཐར་ཐུ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་བསྟན་ཏོ། །ངན་སྦྱང་ན་འདས་འགྲུ། །ལེ་ནི་དགྲ་  
 བརྒྱ་ལོན་པ་ན། །ཞེས་པའི་རྒྱུ་བ་འདི་གཉིས་གཞུང་རང་ལས་མ་བྱུང་ཞིང་། རྗེ་ཡབ་སྐུས་ཀྱི་  
 གཞུང་དུ་བྱངས་པ་མི་སྟངས་ལ། དཀོངས་འགྲེལ་འགྲེལ་ཆེན་དུ་གཞུང་འདི་བྱངས་ནས་སྒྲོ་བ་དཔོན་  
 ཐོགས་མེད་ལོ་དགྲ་བརྒྱ་ལོན་པའི་ཆེ་བྱོན་པའི་བཤད་པ་བྱས་ཀྱང་འགྲེལ་ཆེན་དེའི་བཤད་པ་ཐམས་  
 ཅད་ཆོག་ཟིན་ལྟར་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་ངེས་པ་མེད་དེ། དཔེར་ན་དེར་འཕགས་པ་སྐུ་སྐུ་སྒྲོན་  
 པ་འདས་ནས་ལོ་ཉིས་བརྒྱ་ལོན་པ་ན་བྱོན་པར་བཤད་པ་དང་། རྣལ་འབྱོར་སྒྲོད་པའི་ས་རྗེ་བཙུན་  
 བྱམས་པས་མཛད་པར་བཤད་པ་ལྟ་བུ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་སྒྲོ་བ་དཔོན་ཐོགས་མེད་དེ་སྒྲོན་  
 པ་འདས་ནས་ལོ་དགྲ་བརྒྱ་ལོན་པའི་དུས་སུ་བྱོན་པར་ཁས་ལེན་ན། སྒྲོན་པ་འདས་ནས་ལོ་བདུན་  
 བརྒྱ་ལོན་ནས་བརྒྱད་བརྒྱར་མ་ལོན་པའི་དུས་སུ་བཙུམས་པའི་འགྲེལ་ཆེན་དེ་མེད་འོད་དུ། ངོ་བོ་  
 ཉིད་ལོངས་རྒྱུགས་བཅས་དང་། །ཞེས་སྟགས་མཛོན་ཉྟགས་རྒྱན་གྱི་ལུང་བྱངས་པ་དང་མི་འགྲིགས་  
 པའི་ཕྱིར་དང་། ཕྱི་སྟོད་ཀྱི་ནམ་བཞག་ལ་མཛོད་དང་མི་འདྲ་བའི་སྒྲོན་སྟོང་མཛད་པ་དང་ཡང་  
 འགྲིག་དཀའ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་ཁ་ཅིག་འདོད་པ་བདེན་པ་ལྟར་སྟངས་ལ། གྲུབ་མཐའ་ཙུ་འགྲེལ་འདིར་  
 དཀོངས་འགྲེལ་འགྲེལ་ཆེན་ལྟར་བཤད་ཅིང་། ཀུན་གཞི་དཀའ་འགྲེལ་དུ་འང་འགྲེལ་ཆེན་དེའི་བཤད་  
 པ་བཀོད་ནས་དགག་པ་མ་མཛད་པའི་ཕྱིར་དཔུང་གཞི་ཆེའོ། །

༼ཅུ༽བྱང་ངེས་འདི་ལྟར་མཛད་པ་མདོ་སྡེ་དང་ཞེས་པ་ཡི་གེ་མ་དག་སྟེ། མདོ་འདི་དང་ཞེས་  
 ཉེ་ཆོག་སྒྲོས་ཏེ་བཤད་མ་ཐག་པའི་སྒྲོ་གྲོས་མི་ཟད་པའི་མདོ་སྟོན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

༼ཆེ་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ད་ལྟ་བུ་ལྟར་འགྱུར་གྱི་ནང་ན་ཡོད་པའི་ཡུམ་གསུམ་གཞུང་  
 འགྲེལ་གཞིན་འཛོམས་དེ་དབྱིག་གཉེན་གྱི་གཞུང་འགྲེལ་ཡིན་ཏེ། དབྱིག་གཉེན་གྱི་གཞུང་འགྲེལ་  
 ལས་ཞེས་མན་ངག་རྗེས་འབྲང་དུ་ལུང་དངས་པ་རྣམས་ཡུམ་གསུམ་གཞུང་འགྲེལ་དེར་སྒྲུང་བའི་  
 ཕྱིར་ཏེ། མན་ངག་རྗེས་འབྲང་དུ། སྒྲ་མའི་མན་ངག་ལས། གཞུང་འགྲེལ་གཞིན་འཛོམས་གསལ་  
 བར་བྱ་བར་འདོད། །ཅེས་དངས་པ་དང་། ཡུམ་གསུམ་གཞུང་འགྲེལ་ལས། སྒྲ་མའི་ལུང་གིས་  
 བདག་ལ་ཡན་པའི་ཕྱིར། །འདི་ཡི་གཞུང་འགྲེལ་གཞིན་འཛོམས་བྱ་བར་འདོད། །ཅེས་པ་གཉིས་  
 འགྱུར་མི་འདྲ་བ་མ་གཏོགས་པ་གཞུང་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་བཞེད་དོ། །མན་ངག་རྗེས་  
 འབྲང་མཁན་པོ་ཞི་བ་འབྲུང་གནས་ཀྱིས་ཀྱང་དབྱིག་གཉེན་གྱི་དགོངས་པ་དབུ་མར་བཀྲལ་བ་དང་།  
 ཡུམ་གསུམ་གཞུང་འགྲེལ་དེ་དབྱིག་གཉེན་གྱི་གཞུང་འགྲེལ་དུ་བཤད་དེ། དོན་དེ་ལྟར་གསེར་ཕྱིང་  
 ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། མན་ངག་རྗེས་འབྲང་དུ་ནི། ཉི་ཤི་གཞུང་འགྲེལ་དུ་སྒྲ་  
 སྒྲུབ་ཀྱི་ལུང་ཤེས་བྱེད་དུ་དངས་ནས་འཆད་པས་དེའི་ལུགས་དང་འགལ་བ་སྒྲ་མི་རྣམས་ལ། རྣམ་  
 རིག་ཙམ་ལ་མ་ཞེན་པར་སྒྲོང་ཉིད་ཀྱི་རྒྱ་མཚོ་འཛིན་མི་རྣམས་པས། སངས་རྒྱལ་གྱིས་སེམས་ཙམ་  
 དུ་བཟུང་བ་བཞིན་དུ་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཚུལ་བཤད་པ་ཡང་དང་དོན་ཡིན་  
 རོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་བཤད་ནས། རང་གི་ཤེས་བྱ་ལ་བརྟེན་ནས། །དབྱིག་གཉེན་གྱིས་ནི་རྣམ་  
 པར་བཀྲོལ། །ཞེས་བྱ་བ་སུན་ཕུང་བཅོ། །ཞེས་སོགས་དབྱིག་གཉེན་གྱི་དགོངས་པ་དབུ་མར་བཀྲལ་  
 པའི་བཤད་ཚུལ་བཀོད་པའི་རྗེས་སུ། དེས་ན་སྒྲོབ་དཔོན་སྒྲུ་མཆེད་དང་ཕྱོགས་སྒྲུང་ལྟ་བུ་ལྟ་ཞོག  
 གང་ཟག་ཤལ་བར་གྲགས་པ་རྣམས་ལ་ཡང་འདིས་འདི་རྟོགས་འདིས་འདི་ལས་མ་རྟོགས་ཞེས་རང་  
 དབང་དུ་རྒྱུད་ཆོད་གཟུང་བར་ག་ལ་རུས། དེ་ལྟ་ན་ཡང་དེ་དག་གིས་གཞུང་ལུགས་ནས་བཤད་ཆོ་  
 ད་ནི་རྣམ་རིག་ཙམ་དུ་བཀྲལ་ནས་དེ་ཉིད་དབུ་མའི་དོན་དུ་འཆད་པར་རྒྱ་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་ཤལ་མོ་  
 ཆེ་ལ་གྲགས་ཤིང་གྲགས་པ་ལྟར་ཡང་སྒྲུང་སྟེ། ཞེས་ཟུར་ཟ་མཛད་པའི་ཕྱོགས་སྒྲུ་ནི་ཞི་བ་འབྲུང་  
 གནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེས་ཉི་ཤི་གཞུང་འགྲེལ་དུ་སྒྲ་སྒྲུབ་ཀྱི་ལུང་དངས་པར་བཤད་པ་ཡང་།  
 ཡུམ་གསུམ་གཞིན་འཛོམས་སུ། བདག་ལས་མ་ཡིན་གཞན་ལས་མིན། །ཞེས་སོགས་དང་། དངོས་

པོ་ཀུན་གྱི་སྒྲེ་བ་དག །མི་འཐད་པ་ནི་གང་ཡིན་པ། །ཞེས་སོགས་གཞུང་ཆོན་པ་གཉིས་དངས་པ་  
 དེ་ལ་བསམ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དབྱིག་གཉེན་གྱི་གཞུང་འགྲེལ་དེ་མོད་དུ་འགྱུར་བ་མི་སྤང་བས་དེའི་  
 ནང་དུ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཡུང་ཤེས་བྱེད་དུ་མ་དངས་པ་ནི་བདག་ལྟ་བུའི་མངོན་སུམ་གྱི་སྦྱོད་ཡུལ་མ་ཡིན་  
 མོད་ཀྱང་རིགས་པས་སྒྲུབ་ཏུ་ཡོད་དེ། དབྱིག་གཉེན་གྱི་གཞུང་འགྲེལ་དུ་བྱ་ཆེ་བའི་ལམ་ལྟ་བུ་དབྱ་  
 མེམས་ཐུན་མོང་དུ་ཁས་ལེན་པའི་དོན་འགའ་ཞིག་ལ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཡུང་ཤེས་བྱེད་དུ་དངས་པ་ལ་འགལ་  
 བ་མེད་མོད་ཀྱང་། དེ་དངས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་སྒྲུབ་དང་ལྟ་བུའི་འགངས་མཐུན་པའི་ཤེས་བྱེད་  
 དུ་འགྲོ་ངེས་ཀྱི་ཡུང་དེར་དངས་པར་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དབྱིག་གཉེན་གྱི་གཞུང་འགྲེལ་གྱིས་  
 ཡུམ་གྱི་མདོའི་དོན་མེམས་ཙམ་དུ་བཀྲལ་བར་ཆོག་གསལ་དང་རྟོགས་དཀའི་སྤང་བ་དང་ཤེར་འབྱུང་  
 དང་བུད་རྩ་སྤྱིས་བཤད་པ་ལྟར་མེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་ཀྱང་རང་ལུགས་སུ་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པའི་  
 ཕྱིར། འདི་ལ་ཁུབ་པ་ཡོད་དེ། སྒྲུབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་ནི་འགྲན་ཆེ་དང་བྲལ་བའི་མཁས་པ་ཆེན་  
 པོ་ཡིན་པས། མེ་འབར་བའི་འཕྲིག་འབྱེན་དུ་ཚུ་སྒྱག་པ་ལྟར་རང་ཉིད་མདོའི་དོན་མེམས་ཙམ་དུ་  
 བཀྲལ་བའི་ཤེས་བྱེད་དུ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཡུང་དེ་འདྲ་དངས་པར་མི་མངོན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་མན་ངག་  
 རྗེས་འབྲང་དུ་ཡུམ་གསུམ་གཞོད་འཛམས་དེ་དབྱིག་གཉེན་གྱི་གཞུང་འགྲེལ་ཡིན་པར་བཤད་པ་ཡིན་  
 ན། གསེར་ཕྱང་ལས། མན་ངག་རྗེས་འབྲང་དུ་ཡང་ནི་ཁྲིའི་གཞུང་འགྲེལ་ཞེས་གྲགས་ཀྱི་ཡུམ་  
 གསུམ་གཞུང་འགྲེལ་ཞེས་པ་མི་སྤང་བ་དང་། ཞེས་གསུངས་པ་ཅི་ཞེ་ན། དེའི་དོན་ནི། མན་  
 ངག་རྗེས་འབྲང་དུ་དབྱིག་གཉེན་གྱི་གཞུང་འགྲེལ་དུ་བཤད་པ་དེ་ནི་ཁྲིའི་གཞུང་འགྲེལ་ཡིན་གྱི་ཡུམ་  
 གསུམ་གཞུང་འགྲེལ་མིན་ཞེས་པ་མ་ཡིན་གྱི། དབྱིག་གཉེན་གྱི་གཞུང་འགྲེལ་ནི་ནི་ཁྲིའི་གཞུང་འགྲེལ་  
 ཞེས་གྲགས་ཀྱི་ཡུམ་གསུམ་གཞུང་འགྲེལ་ཞེས་འཕགས་ཡུལ་བ་སུ་ལ་ཡང་མ་གྲགས་པའི་ཤེས་བྱེད་  
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། མན་ངག་རྗེས་འབྲང་དུ་ཡང་ཞེས་པའི་ཡང་སྒྲིའི་དོན་བཤད་ཚུལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

༼༤༽བརྒྱད་ལྗོངས་དོན་བསྐྱེད་ཀྱི་སྐབས་སུ་ལྗོངས་ཉིད་བརྒྱ་དུག་བཤད་ཚུལ་ནི་དབུས་མཐའི་རྗེས་  
 སུ་འབྲང་བ་དང་། རྣམ་གཡེང་གི་རྟོག་པ་བརྒྱའི་གཉེན་པོར་སྒྲུབ་པ་ལ་གདམས་པའི་མདོའི་འགྲེལ་  
 ཚུལ་དང་རོ་བོ་ཉིད་གསུམ་གྱིས་མདོའི་འགྲེལ་ཚུལ་རྣམས་ཐེག་བསྐྱེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་ནི་གསེར་

ཐེང་གི་དོན་ཡིན་པས་ན། སྟོང་ཉིད་བརྩུ་བ་ལྟ་བུ་ལོང་གི་རྟོག་པ་བརྩུ་བ་ལོང་གི་ཉིན་པོར་སྐྱབ་པ་ལ་གདམས་པའི་མདོའི་འགྲེལ་ཚུལ་དབུས་མཐའི་རྗེས་སུ་འབྲང་ཞེས་སྒྱུར་བ་གཏན་མིན་ནོ། །དོན་དེ་དག་གསལ་བར་བཤད་དགོས་ཀྱང་ཡི་གེ་མངས་པས་འཛིགས་ནས་མ་བྲིས་ཏེ། རྒྱས་པར་གཞུང་དེ་རྒྱམས་སུ་བཏུ་བར་བྱའོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་ཡར་ཕྱིན་མཐའ་དཔྱད་དུ་བཤད་པ་ལྟར་ཁས་ལེན་མེ་རུང་བས་ན་མཐའ་དཔྱད་ཀྱི་ཆོག་ནོར་བ་ཡིན་ནམ་དཔྱད་པར་གྱིས་ཤིག

༼༡༽ཨ་བརྒྱ་ཐ་མ་ཞེས་པ་གནོད་འཛོམས་མཁན་པོས་དྲགས་ཙམ་འཛིན་པའི་དུས་དང་། ཞི་བ་འཛོམས་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ལེའུ་མན་ཆད་ཀྱི་ཨ་བརྒྱ་ཡག་ཕྱི་མ་ཨ་ལ་འདོད་པ་ནི་གསེར་ཐེང་གི་དོན་ཡིན་པར་མ་ཟད། གནོད་འཛོམས་རང་ལས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བཤད་ཡོད་པས་ན། ཡར་ཕྱིན་སྐབས་དང་པོའི་མཆན་དུ་བཤད་ཚུལ་འདི་ལ་བཀག་པ་མཛད་པའི་དགོངས་པ་བཙལ་བར་བྱའོ། །

༼༢༽འདིའི་གཞན་སྟོང་གི་ཚུལ་གྲངས་ཙན་ལྟར་ཡིན་ཞེས་པའང་དཔྱད་དགོས་ཏེ། ལེགས་བཤད་སྟེང་པོར། གནོད་འཛོམས་ཀྱིས་བཤད་པ་ནི་རྟོག་པ་ལ་ཚོད་བྱེད་སྒྱི་སྒྱི་དང་བཙོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྱི་དང་བཙོད་ཀྱི་ཀྱན་བརྟགས་ཀྱི་མིག་དང་། གཟུང་བ་གཟུགས་ཀྱི་སྒྱི་མཆེད་ལ་དེ་འཛིན་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་མིག་ཏུ་སྒྱིང་བཙོད་ཀྱི་རྒྱུ་བརྟགས་ཀྱི་མིག་དང་། སྒྱོད་ཀྱི་སྒྱིར་གྱུར་པའི་བཙོད་པར་བྱ་བྱེད་དང་བྲལ་བས་བཙོད་དུ་མེད་ཅིང་། མིག་གི་གཟུང་འཛིན་དུ་སྒྱི་སྒྱིར་སྒྱིང་བར་གྱུར་པ་དང་བྲལ་ཏེ་མཉམ་གཞན་སྒྱི་སྒྱིར་རིག་གིས་རིག་པའི་ཡོངས་གྲུབ་ནི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་མིག་ཏུ་འདོད་པས། མིག་གི་ཆོས་ཉིད་དེ་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞན་གིས་རིག་པའི་དོན་བཙོད་བྱེད་དང་གཟུང་འཛིན་ཏུ་སྒྱིང་བའི་གཉིས་སྒྱིང་དང་བྲལ་བ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་གཞན་གཉིས་ཀྱིས་མཉམ་གཞན་གི་ཡུལ་དེ་སྟོང་ཞེས་བྱ་སྟེ་གཉིས་སྒྱིང་ཨ་བཙོད་ཀྱི་ཀྱན་བརྟགས་དང་ཕྱི་མ་ནི་རྒྱུ་བརྟགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་ནས། འཕགས་པའི་མཉམ་གཞན་གི་ངོ་ན་གཉིས་སྒྱིང་མེད་པ་ལ་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། གཟུགས་ནས་རྒྱུ་བརྟགས་ཀྱི་སྟོང་བཙོད་ཀྱི་ཡོངས་གྲུབ་ཏུ་བཤད་པས་རྒྱུ་བརྟགས་ཀྱི་མིག་ཀྱན་བརྟགས་ཀྱི་མིག་གིས་སྟོང་བཙོད་ཀྱི་དཔྱད་དགོས་པའི་ཕྱིར། མཉམ་གཞན་

གཏོང་ན་སྤྲུལ་གཉིས་ཀྱིས་ཕྱི་མ་སྤྲོད་པ་མདོའི་དོན་དུ་འཆད་པ་ཡང་ལེགས་པར་མི་སྤྲོད་ངོ་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། གལ་ཏེ་གངས་ཅན་གྱི་གཞན་སྤྲོད་ལྟར་བཤད་པ་ཡིན་ན་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་ཕྱོགས་སྤོངས་མ་ཟིན་པ་དང་བཀག་པ་མཛད་པ་ཡང་འབྲེལ་མེད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ།

༼ཐ༽ ལུས་ཀྱི་རྣམ་རིག་ནི་མིག་སྟགས་ཁམས་ལ། ལུས་ཅན་གྱི་རྣམ་རིག་ནི་ཉོན་ཡིད། ཟ་བ་བོའི་རྣམ་རིག་ནི་ཡིད་ཁམས། དེས་ཉེ་བར་སྤྱད་པར་བྱ་བའི་རྣམ་རིག་ནི་གཟུགས་སྟགས་ཡུལ་གྱི་ཁམས་དུག་དང་། དེ་ལ་ཉེ་བར་སྤྱོད་པའི་རྣམ་རིག་ནི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་དུག་དང་། དུས་ཀྱི་རྣམ་རིག་ནི་འཁོར་བའི་རྒྱུན་བར་མཆད་པར་འདུག་པ། གངས་ཀྱི་རྣམ་རིག་ནི་བགང་བ། ཡུལ་གྱི་རྣམ་རིག་ནི་སྤྲོད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན། ཐ་སྙད་ཀྱི་རྣམ་རིག་ནི་མཐོང་བ་ལ་སྟགས་པའི་ཐ་སྙད་བཞི། བདག་གི་རྣམ་རིག་ནི་བདག་དང་བདག་གི་བ་དང་། གཞན་གྱི་རྣམ་རིག་ནི་གཞན་དང་གཞན་གྱིར་འཛིན་པའི་ཡུལ། བདེ་འགྲོའི་རྣམ་རིག་ནི་ལྟ་དང་མི། ངན་འགྲོའི་རྣམ་རིག་ནི་ངན་སོང་གསུམ། འཆི་འཕོ་བའི་རྣམ་རིག་ནི་འཆི་བའི་རྟེན་འབྲེལ་དང་། སྐྱེ་བའི་རྣམ་རིག་ནི་སྐྱེ་བའི་རྟེན་འབྲེལ་ཏེ་རྣམ་རིག་བཅོ་ལྔའོ། །དེ་དག་གི་ངོས་འཛིན་བཤད་སྤྱད་ལས་འདི་དང་ཅུང་ཟད་མི་འདྲ་བར་བཤད་ཀྱང་། བཤད་མ་ཐག་པ་འདི་ནི་དབྱིག་འབྲེལ་གྱི་དགོངས་པ་སྟེ་ཐེག་བསྐྱུས་དང་མཐུན་ནོ། །རྣམ་རིག་བཅོ་ལྔ་ལས་དང་པོ་དགུ་ནི་མདོན་བཟོད་ཀྱི་བག་ཆགས་དང་། དེ་ལས་གཉིས་ནི་བདག་ལྟའི་བག་ཆགས་དང་། ཐ་མ་བཞི་ནི་སྤྱད་པ་ཡན་ལག་གི་བག་ཆགས་ཀྱི་རྒྱ་ལས་བྱུང་ཞིང་། རྣམ་རིག་བཅོ་ལྔས་ཁམས་གསུམ་དང་འགྲོ་བ་ལྔ་དང་སྐྱེ་གནས་བཞི་ཐམས་ཅད་བསྐྱུས་པ་གཞན་དབང་གི་བདག་ཉིད་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པ་ཀུན་དུ་རྟོག་པ་བསྟན་པ་དང་། རྣམ་རིག་བཅོ་ལྔའི་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་ཉིད་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པ་ཀུན་དུ་རྟོག་པས་བསྐྱུས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། རྟོར་བའི་དོན་སྤྲོད་པའི་གནས་གང་ཡིན་པ་འདི་ནི་གཞན་གྱི་དབང་གི་མཆོན་ཉིད་དུ་ཐེག་བསྐྱུས་ལས་བཤད་དོ། །སེམས་ཙམ་པའི་གཞུང་དུ་གཞན་དབང་ངོས་འཛིན་པའི་སྐབས་དུ་མར། ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཀུན་རྟོག་ཅེས་པ་གཞན་དབང་སྤྱིའི་མིང་ལྟ་བུར་བཤད་པ་ནི། མ་དག་པའི་གཞན་དབང་རྣམས་གཉིས་སྤྲོད་འབྲེལ་རྟོག་གི་སྤྲོད་ཆ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་བཤད་དམ། དག་མ་དག་གི་གཞན་དབང་ཐམས་ཅད་

གཉིས་སྒྲུབ་འབྲུལ་ཉོག་གིས་གཟུང་འཛིན་གྱི་དངོས་པོར་འཛོག་པས་དེ་ལྟར་བཤད་པ་གང་ཡིན་དུ་བྱད་  
 པར་བྱའོ། །ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དང་ནོར་བའི་དོན་སྒྲུབ་པའི་གནས་ཁེས་པ་ནི་ཕྱི་དོན་མེད་ཀྱང་ཡོད་  
 པར་འབྲུལ་པའི་གཞི་ཡིན་པའི་དོན་ཏོ། །རྣམ་རིག་དང་པོ་གསུམ་ནི་ནང་གི་ཁམས་དུག་དང་། དེས་  
 ཉེས་པར་སྤྱད་བྱའི་རྣམ་རིག་ནི་ཕྱིའི་ཁམས་དུག་དང་། དེ་ལ་ཉེ་བར་སྤྱད་པའི་རྣམ་རིག་ནི་རྣམ་  
 ཤེས་ཀྱི་ཁམས་དུག་དང་། རྣམ་རིག་ལྷག་མ་བཅུ་ནི་དང་པོ་ལྔའི་རབ་དུ་དབྱེ་བ་ཡིན་པར་ཐེག་བསྟུས་  
 ལས་བཤད་དོ། །དེས་ན་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་རྣམ་རིག་བཅོ་ལྔར་བསྟུས་ཤིང་། བྱད་པར་དུ་རྣམ་  
 རིག་དང་པོ་ལྔར་བསྟུས་པ་ཡིན་པས། འདིར་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་རྣམ་རིག་དགྱེད་བདག་ཉིད་དུ་འདོད་ཅེས་  
 པ་ནི་དཔེ་ཞིག་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་གྱི་ནང་སེམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་བྱུང་ཅེས་པ་དང་མི་འདྲའོ། །

༼དེ༽བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དབང་ཐོབ་དང་། །ཞེས་སོགས་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་  
 བསམ་གཏན་པ་སེམས་ལ་དབང་ཐོབ་པ་རྣམས་ལ་ཇི་ལྟར་མོས་པའི་དབང་གིས་ས་གསེར་དུ་སྒྲུབ་  
 བ་ལ་སོགས་པ་དང་། ཞི་ལྷག་གི་རྣལ་འབྱོར་བ་རྣམས་ལ་དོན་གཅིག་ཕུ་ཡང་ཇི་ལྟར་ཡིད་ལ་བྱས་  
 པ་དེ་ལྟར་སྒྲུབ་བ་དང་། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་གནས་པ་རྣམས་ལ་དོན་ཐམས་ཅད་མི་  
 སྒྲུབ་བར་མདོ་ལས་གསུངས་པ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་ཤེས་པ་རྣམ་པ་གསུམ་གྱི་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་དང་། ཡི་  
 དུགས་དུད་འགྲོ་མི་རྣམས་དང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཏན་ཆོགས་དང་། འདས་སོགས་དེ་བཞིན་  
 མི་ལམ་དང་། །ཞེས་སོགས་ལྟར་ཕྱི་རོལ་གྱི་དམིགས་པ་མེད་པའི་ཤེས་པ་ཡོད་པ་དང་། དོན་ནི་  
 དོན་དུ་འགྲུབ་གྱུར་ན། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་རིགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དོན་མེད་པར་གྲུབ་པ་ཡིན་མོ་ཞེས་  
 འཆད་པར། ཡི་དུགས་དུད་འགྲོ་མི་རྣམས་དང་། །ལྟ་རྣམས་ཇི་ལྟར་རིགས་རིགས་སུ། །དངོས་  
 གཅིག་ཡིད་ནི་ཐ་དད་ཕྱིར། །དོན་མ་གྲུབ་པར་འདོད་པ་ཡིན། །འདས་སོགས་དེ་བཞིན་མི་ལམ་  
 དང་། །གཟུགས་བརྒྱན་རྣམ་པ་གཉིས་པོ་ཡང་། །དམིགས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས། །དེ་ལ་དམིགས་  
 པར་རུང་ཕྱིར་རོ། །དོན་ནི་དོན་དུ་གྲུབ་གྱུར་ན། །ཤེས་པ་རྟོག་པ་མེད་མི་འགྱུར། །དེ་མེད་པས་  
 རྣ་སངས་རྒྱས་ཉིད། །འཐོབ་པར་འཐད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དབང་ཐོབ་དང་། །  
 རྣལ་འབྱོར་བ་ལ་འདི་ལྟར་ཡང་། །མོས་པའི་དབང་གིས་ས་ལ་སོགས། །དངོས་པོ་དེ་ལྟར་དམིགས་

པར་འགྱུར། །འདི་ལ་སུ་ཞིག་སྒྲོ་ལྟ་བུ་ཞིང་། །ཞི་བ་གྲུབ་པ་ཐོབ་པ་ཡི། །ཆོས་ཀྱི་ཉི་མའི་ལ་བྱེད་  
པ་ལ། །དེ་ལྟར་དོན་རྒྱུ་མཉམས་སྒྲུབ་ཕྱིར་དང་། །མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་རྒྱ་པ་ལ། །དོན་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་མེད་  
ཕྱིར་ཡང་། །དོན་མེད་ཁོང་དུ་ཁྱུང་པར་བྱ། །དེ་མེད་པས་ན་རྒྱུ་མཉམས་ཤིག་མེད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །  
གཟུགས་པར་རྒྱན་རྒྱུ་པ་གཉིས་ནི། །མེ་ལོང་ནང་གི་བྱེད་པ་ཞིན་གཟུགས་པར་རྒྱན་དང་མི་རྟོག་པའི་ཉིང་  
རེ་འཛིན་གྱི་སྤྱོད་ལུ་གྱི་གཟུགས་པར་རྒྱན་གཉིས་སོ། །ཤེས་པ་རྟོག་པ་མེད་མི་འགྱུར། །ཞེས་པ་  
ལ། །འགྲུབ་ཞིག་དུ། །མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་མེད་པར་འགྱུར། །ཞེས་འགྱུར་བ་བཟང་ངོ་། །སྒྲོ་ལྟ་  
ཞེས་པ་བྱང་མེམས་དང་ཞི་བ་ནི་ཞི་གནས་དང་གྲུབ་པ་ནི་ལྟ་མཐོང་དང་། །ཆོས་ཀྱི་ནི་གསུང་  
རབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་དང་། །དེ་མེད་པས་ན་རྒྱུ་མཉམས་ཤིག་མེད། །ཅེས་པ་ནི། །ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་  
མེད་པས་ན་རྒྱུ་མཉམས་པར་ཤིག་པ་ཙམ་ལ་དོན་དུ་བྱས་པ་ཡང་མེད་ཅེས་པ་སྟེ། །གཞན་རྒྱུ་མཉམས་གོ་སྟོན།

།ནི་སྒྲོབ་དཔོན་བྱང་བཟང་གི་བཤད་ཚུལ་དང་བོ་ལྟར་ན་རྒྱ་མཆོ་ནི་ཤེས་བྱ་མཐའ་ཡས་པའི་  
དཔེ་དང་། །བཤད་ཚུལ་གཉིས་པ་ལྟར་ན་ཕྱི་རོལ་པ་ནས་མདོ་སྟེ་བའི་བར་གྱི་སྒྲོ་འབྲུལ་བ་འཛིགས་  
སུ་རུང་བའི་དཔེ་དང་། །རྟོ་རྟོ་བཤད་ཚུལ་ལྟར་ན་མེམས་ཙམ་པའི་གཞུང་ཟབ་ཅིང་གཏིང་དཔག་  
དཀའ་བའི་དཔེ་ཡིན་ནོ། །

།པ་རྒྱུ་ཤེས་ཀྱི་ཆངས་པ་སྒྲུབ་ཤིག་བྱེད་གསང་བ་བས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་རྒྱུ་ཤེས་ཀྱི་ཆངས་  
པའི་བདག་ཉིད་དུ་འདོད་པ་དེ་མེམས་ཙམ་པ་ཡིན་པ་འགོག་པའི་ཆེད་དུ་རང་སྟེ་ཞེས་སྒྲོས་པ་ཡིན་ཞེས་པ་ལོ།

།པ་རྒྱུ་པ་དང་བཅས་པ་ནི་སྒྲོབ་དཔོན་ཕྱོགས་ཀྱི་སྒྲུབ་བོ་ལ་སོགས་པ་རྒྱུ་ཤེས་ཀྱི་འདོད་པ་སྟེ།  
རྒྱུ་པ་གཞན་གྱི་དབང་དུ་སྒྲོན་པས་རི་སྐད་དུ། །ནང་གི་ཤེས་བྱའི་ངོ་བོ་ནི། །ཕྱི་རོལ་ལྟར་སྒྲུབ་  
གང་ཡིན་ཏེ། །དོན་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། །རྒྱུ་ཤེས་ཆོགས་དུག་དུ་སྒྲུབ་པོ། །རྒྱུ་པ་  
དེ་མེད་པ་ནི་སྒྲོབ་དཔོན་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ལ་སོགས་པ་སྟེ། །དེ་དག་རྒྱུ་པ་ཀྱན་དུ་བཏགས་  
པ་རབ་ཤིབ་ཅན་གྱིས་སྒྲུབ་པ་ལ་སོགས་པ་ལྟར་སྒྲུབ་ས། །དོན་ནི་དོན་དུ་འགྲུབ་འགྱུར་ན། །མི་  
རྟོག་ཡེ་ཤེས་མེད་པར་འགྱུར། །དེ་མེད་པས་ན་སངས་རྒྱས་ཉིད། །ཐོབ་པར་འཐད་པ་མ་ཡིན་  
ནོ། །དེ་དེ་བཞིན་དུ། །མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་རྒྱ་པ་ལ། །དོན་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་མེད་ཕྱིར་ཡང་། །དོན་མེད་

ཁོང་དུ་ཁྱུང་པར་བྱ། །དེ་མེད་པས་ན་ནམ་རིག་མེད། །ཅེས་བཅོམ་ཅིང་ནམ་པར་ཤེས་པའི་ཚོགས་  
བརྒྱད་དང་། །ཁ་ཅིག་གཅིག་ཕུར་སྒྲུབ་བ་སྟེ། །གཅིག་ཕུན་ཉིད་ནི་ནམ་པ་དང་བཅས་པ་དག་ལ་ཡང་  
ཁ་ཅིག་གོ་ཞེས་བྱུང་བས། །འདིར་དངས་པ་ནི་གཞུང་ཆོག་གམ་སྤྱད་ཆོག་ཆད་དོ། །

།ཁ་ཅིག་འདིར་འཁོར་ལོ་གསུམ་ག་ལ་ཁྱུང་པར་དུག་དུག་སྒྱུར་བར་བཤད་ཀྱང་འཁོར་ལོ་དང་པོའི་  
སྟོན་ཚུལ་གྱི་ཁྱུང་པར་གསལ་བར་བཤད་པ་མི་སྤྲོད་དོ། །གལ་ཏེ་སྟོན་ཚུལ་གྱི་ཁྱུང་པར་སྒྱུར་དགོས་  
ན་བདེན་པར་ཡོད་མེད་མ་བྱེ་བར་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྟོན་པ་ཞེས་སྒྱུར་དོ། །རྗེ་གྲུང་ཐང་བའི་  
དང་ངེས་དཀའ་འགྲེལ་དུ་སྟོན་ཚུལ་གྱི་ཁྱུང་པར་མ་བཟངས་པར་སྒྲོར་བ་བོད་དང་ངོ་བོ་དང་ཆེ་བའི་  
ཁྱུང་པར་བཟང་སྟེ་ཁྱུང་པར་བརྒྱད་ལྟན་དུ་བཤད་དེ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཞེས་སྒྲོར་བ་བོ། །དང་  
བོར་ཞེས་དུས། །ཡུལ་སྐྱུར་རྒྱ་སེར་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་གནས། །ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་ཞེས་སོགས་  
ཀྱིས་གདུལ་བྱ། །བདེན་པ་བཞི་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བཅོམ་དུ། །ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཞེས་ངོ་བོ། །ངོ་  
མཆར་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཆེ་བ། །སྒྲ་ན་མཆོས་པ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་དང་ངེས་ཏེ་འཁོར་ལོ་དང་བོ་  
ཁྱུང་པར་བརྒྱད་ལྟན་དང་། །ཕྱི་མ་གཉིས་ལ་གནས་དང་དུས་དངོས་སུ་མ་གསུངས་ཀྱང་སྒྲ་མའི་  
ཤུགས་ཀྱིས་སྒྱུར་དགོས་པར་བཤད་དོ། །ལེགས་བཤད་སྟིང་བོར་དུས་དང་སྒྲོར་བ་བོའི་ཁྱུང་པར་  
དངོས་སུ་མ་བཟངས་པར་ཁྱུང་པར་གཞན་དུག་སྒྱུར་ཞིང་། །འཕགས་པའི་ཞེས་པ་ནས་བསྒྲོར་ཏེ་  
ཞེས་པའི་བར་གྱིས་འཁོར་ལོའི་ངོ་བོ་བསྟན་པར་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་སྐྱུར་རྒྱ་སེར་ཞེས་པའི་སྒྲ་དོན་  
བཤད་ཚུལ་གསུམ། །དང་སྤྱིང་སྤྱིང་བ་ཞེས་པ་ལ་བཤད་ཚུལ་གཉིས། །དང་སྤྱིང་སྒྲུབ་བ་ཞེས་པ་ལ་  
བཤད་ཚུལ་གཉིས། །རི་དྲགས་ཀྱི་ནགས་ཞེས་པ་ལ་བཤད་ཚུལ་གསུམ་ཡོད་པ་ནམས་རྗེ་གྲུང་ཐང་  
བའི་དཀའ་འགྲེལ་དུ་གསལ་ལོ། །འཁོར་ལོ་བར་བ་ནི་བྱ་ཆོད་ཡུང་བོའི་རི་ལ་སོགས་པ་གནས་བཞིར་  
འདུས་པ་བརྒྱ་དུག་དུ་གསུངས་པས་དགོངས་འགྲེལ་ལས་གནས་གཅིག་ཏུ་ངོས་མ་བཟུང་དོ། །དེ་  
ལ་ཀྱུལ་བོའི་ཁབ་ཅེས་པ་ནི་གྲོང་ཁྱེར་དེ་དང་བོར་བཅིག་པའི་ཆེ་མི་མ་ཡིན་པ་ནམས་ཀྱུལ་བོའི་ཁབ་  
མ་གཏོགས་པ་གཞན་ཐམས་ཅད་འཛིག་པར་བྱེད་པས། །ཀྱུལ་བོ་ཀྱུལ་བའི་ཤིང་རྟེན་བྱིས་ཐམས་  
ཅད་ལྷགས་རི་གཅིག་གིས་བསྒྲོར་ནས་འདི་དག་ཐམས་ཅད་བདག་གི་བྱིས་ཞེས་སྒྲུས་སོ། །དེ་ཕྱིན་



ཆད་མ་བཞག་པས་མིང་མ་འཕྲོས་པར་གྱོང་བྱེད་སྤྱི་མིང་རྒྱལ་བོའི་ཁབ་ཅེས་གྲགས་པར་མན་ངག་  
 རྗེས་འབྲང་དུ་བཤད་དོ། །ཡང་ལོ་རྒྱུས་འགའ་ཞིག་ཏུ་སྤྱོན་གྱོང་བྱེད་དེ་ལ་མེའི་འཛིགས་པ་མང་  
 བོ་བྱང་བས་གྱོང་བྱེད་དེའི་རྒྱལ་བོས་བྲིམ་གང་ནས་མེའི་འཛིགས་པ་འབྲུང་བའི་བྲིམ་དེ་དུར་ཁྲོད་  
 གྱི་གནས་སུ་འཇུགས་དགོས་པའི་བྲིམས་བྱས་པ་ན། རིང་བོ་མ་ལོན་པར་རྒྱལ་བོ་རང་གི་ཁང་བ་  
 ནས་མེའི་འཛིགས་པ་བྱང་བས་སྤར་གྱི་བྲིམས་མ་བཞག་པར་རྒྱལ་བོའི་ཁང་བ་བྱ་ཆོད་ཕུང་བོའི་རི་  
 ཞེས་བྱ་བའི་དུར་ཁྲོད་གྱི་གནས་སུ་བཅུགས་སོ། །དེའི་ཆེ་དེ་ལ་རྒྱལ་བོའི་ཁབ་ཅེས་གྲགས་པ་ཕྱིས་  
 རིམ་གྱིས་གྱོང་བྱེད་དུ་གྱུར་ཀྱང་སྤར་གྱིས་མིང་མ་འཕྲོས་པ་ཡིན་ཞེས་བཤད་དོ། །བྱ་ཆོད་ཕུང་  
 བོའི་རི་ཞེས་པ་ལ་བཤད་ཚུལ་གསུམ་ཡོད་པ་གུང་ཐང་དཀའ་འགྲེལ་ལས་བྱང་བ་ལྟར་རོ། །བྲིམ་  
 པ་དང་རབ་བྱུང་གི་ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་བསྐྱུས་པའི་ཕྱིར་དང་གཟུགས་སྤྱད་ཆོས་སྐྱུས་པན་འདོགས་  
 པར་བཞུན་པའི་ཕྱིར་གནས་གཉིས་སྒྲོས་པར་རྒྱ་འགྲེལ་ནམས་སུ་བཤད་ཅིང་། བྱང་སེམས་ནམས་  
 སྤྱི་ཞི་ལ་མི་གནས་པར་བཞུན་པའི་ཕྱིར་གནས་གཉིས་སྒྲོས་པར་བཤད་པ་ཡང་ཐོས་སོ། །འཁོར་  
 ལོ་ཐ་མ་ནི་ཡངས་པ་ཅན་ལ་སོགས་པའི་གནས་བདུན་དུ་འདུས་པ་བརྒྱད་ལ་གསུངས་པས་གནས་  
 གཅིག་ཁོ་ནར་མ་ངེས་པར་བཤད་དོ། །འོན་ཀྱང་དགོངས་འགྲེལ་ལས་འཁོར་ལོ་དང་བོ་ལ་གནས་  
 གྱི་མིང་གསུངས་ལ་ཕྱི་མ་གཉིས་ལ་མ་གསུངས་པ་ནི་གནས་གཅིག་ཏུ་གསུངས་པ་དང་མ་གསུངས་  
 པའི་རྒྱ་མཆན་གྱིས་མིན་ནམ་སྒྲུལ་སྤྱོད་ཀྱིས་མཐའ་དཔྱད་ལས་བདེན་བཞིའི་ཆོས་  
 འཁོར་ལྟ་བུ་ཡང་སངས་རྒྱུས་ཚུལ་བཞུན་པ་ནས་ཕྱང་ན་ལས་འདའ་ཚུལ་གྱི་བར་དུ་གསུངས་པར་  
 ལུང་སྤྱོད་བཞིས་གྲུབ་པར་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱལ་བོ་ཆེན་པོ་གཟུགས་  
 ལ་སྤྱོད་བཡང་ཡོད། འཛིག་པ་ཡང་ཡོད་ཅེས་སོགས་ཀྱི་མདོ་དེ་མ་གཏུའི་མཆོད་རྟེན་རབ་བཞུན་  
 གྱི་སྐྱུག་མའི་ཆལ་དུ་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་མང་བོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་། ཕྱི་མ་གཉིས་ལ་  
 དུས་ཀྱི་བྱུང་པར་དངོས་སུ་མ་གསུངས་པའང་མིན་ནམ་སྒྲུལ་སྤྱོད་ཀྱིས་མཐའ་དཔྱད་ལས་བདེན་བཞིའི་ཆོས་  
 ཀྱི་འཁོར་ལོ་གཉིས་པ་བསྒྲེར་རྟེ། ཞེས་དང་། གསུམ་པ་བསྒྲེར་རྟེ། ཞེས་པས་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱི་  
 དུས་ཀྱི་བྱུང་པར་དངོས་སུ་བཞུན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེའི་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་ཞེས་པ་དུས་ལ་མ་

སྐྱར་ན་དུས་ཀྱི་རིམ་པའི་སྒོ་ནས་འཁོར་ལོ་གསུམ་བཞག་པ་དང་འགལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ།  
 ལེགས་བཤད་སྤྱིང་པོར། དགོངས་འགྲེལ་ལས་འཁོར་ལོ་རིམ་པ་གསུམ་གསུངས་པ་ནི་འཁོར་གྱི་  
 འདུ་ཐེབས་དང་སྒོན་པའི་སྒྲ་ཆེན་ཆོག་གསལ་པས་འཛོག་པ་མིན་གྱི་བརྗོད་བྱའི་ངོས་ནས་ཡིན་  
 རོ། རྟེན་ཡང་བདག་མེད་པའི་དོན་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་སྟེ། ཞེས་པ་ལ་བརྟེན་  
 ནས་ཕྱང་སྒྲ་གྲུབ་མཐའར། དུས་ཀྱི་རིམ་པའི་སྒོ་ནས་འཁོར་ལོ་གསུམ་བཞག་པ་བཀག་ནས་རང་ལུགས་  
 རྒྱུད་སྡེ་སྡེ་ནམ་ལྟར་བརྗོད་བྱ་ཕྱོགས་མཐུན་གྱི་སྒོ་ནས་འཁོར་ལོ་གསུམ་བཞག་པ་ཡང་མཁས་པའི་  
 བཤད་པའི་ནམ་གངས་ཙམ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན་དགོངས་འགྲེལ་ལས་དུས་དང་པོར་ཞེས་པ་དང་།  
 འཁོར་ལོ་གཉིས་པ་བསྐྱར་ཞེས་པ་དང་། གསུམ་པ་བསྐྱར་ཏེ་ཞེས་པ་ནམས་ཀྱི་དོན་བཤད་དུ་མི་  
 རུང་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དག་གི་དོན་འཁོར་ལོ་གསུམ་བསྐྱར་བའི་དུས་ལ་མ་སྐྱར་ན་གཟུངས་  
 རྒྱལ་གྱིས་ཞུས་པ་ནས་གསུངས་པ་ལྟར་གང་ཟག་གཅིག་བྲིད་པའི་རིམ་པ་ལ་ཡང་སྦྱར་མི་རུང་བས་  
 དོན་བཤད་ཚུལ་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ལེགས་བཤད་སྤྱིང་པོ་ལས། འདི་ནི་གང་ཟག་གཅིག་  
 དང་པོར་ཐེག་དམན་དུ་བྲིད་དེ། དེ་ནས་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཡུལ་ཐེག་ཆེན་ལ་བཙུད་ནས་མཐར་སངས་  
 རྒྱས་འཕྲོལ་པར་བྱེད་པའི་རིམ་པ་ཡིན་ལ། ཆོས་འཁོར་གསུམ་ནི་ཐེག་པ་ཆེ་རྒྱུད་གི་གདུལ་བྱ་རྒྱུད་  
 ཐ་དད་ཀྱི་དབང་དུ་མཛད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་གོང་གི་ཡུང་དོན་ནི་འཁོར་  
 ལོ་གསུམ་གྱི་དང་པོས་ཀྱི་བྲུད་པར་ནམས་དུས་ཀྱི་རིམ་པས་འཛོག་པ་མིན་གྱི་བརྗོད་བྱའི་སྒོ་ནས་  
 ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གོང་དུ་དངས་པའི་ཡུང་དེའི་འཕྲོར། དང་པོར་ལྟ་རྒྱུ་  
 མེར་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་གསུངས་ཤིང་ཕུང་བོ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཉིང་གས་ཅིག་མ་གཏོགས་  
 པ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་མ་བཀག་ཅིང་བདེན་པར་ཡོད་པ་མང་དུ་གསུངས་པའི་སྐྱོར་གཅིག་གོ །དེ་  
 ནས་ནམ་དུམ་མཛད་པར་ཕུང་སོགས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པར་གྲུབ་པ་བཀག་པའི་སྐྱོར་གཅིག་  
 གོ །དེ་ནས་དེ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་དང་པོར་ང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་ཅིང་གཞན་གཉིས་རང་གི་མཆན་  
 ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཚུལ་སོ་སོར་བྱེ་བའི་སྐྱོར་གཅིག་ཕུང་བས་དེའི་དབང་དུ་མཛད་པ་སྟེ། སྒོན་ཚུལ་  
 དེ་དག་ལས་གཞན་དུ་སྒོན་པའི་མདོ་སྡེ་གཞན་ནམས་འདིའི་དང་པོས་དཔྱད་པའི་གཞིར་འོང་དོན་

མེད་དོ། །ཞེས་གསལ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཁ་ཅིག་གིས་མདོ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་དུས་  
གསུམ་པར་གསུངས་པའི་མདོ་ཐམས་ཅད་ངེས་དོན་དུ་བསྐྱབས་ནས་གཞན་སྤེའི་རིགས་ཅན་བདག་  
ཏུ་སྒྲིབ་པ་ལ་ཞེན་པ་རྣམས་དང་བའི་ཕྱིར་དུ་གསུངས་པ་འགའ་ཞིག་སྒྲིབ་པ་བཞིན་པར་འདོད་ཅིང་། ཞེས་  
དང་། དེ་ལ་གཞན་དག་གིས་ནི་མདོ་འདིས་དང་ངེས་ཕྱེ་བ་ལྟར་ཡིན་ན་ཕྱོགས་སྔ་མས་སྒྲིབ་ལྟར་  
འགྱུར་རོ་སྒྲིབ་ནས་དང་ངེས་ཀྱི་ཚུལ་དེ་སྒྲིབ་པ་བཞིན་པ་མིན་ནི་ཞེས་འགོག་གོ། དེ་གཉིས་ཀས་ཀྱང་  
མདོ་འདིར་མདོ་སྔ་ལ་འགལ་སྤོང་གི་དྲི་བ་བྱུང་ལུགས་དང་དེ་ལ་སྟོན་པས་ལན་བཏབ་ལུགས་དང་  
དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དང་ངེས་སུ་བཞག་ལུགས་རྣམས་ལ་ཞིབ་ཏུ་མ་བཟླགས་པར་དང་ངེས་ཀྱི་རྣམ་དཔྱེ་  
བྱས་པའི་སྐབས་ཙམ་ཞིག་ལ་ཚུད་པར་སྒྲུང་རོ། །ཞེས་གཞན་ལུགས་བཀག་པས་ཀྱང་ཤེས་པའི་  
ཕྱིར་རོ། །ལུང་སྔ་མའི་ཡུང་བོ་ལ་སྟོན་པའི་ཆོས་ཉུང་ཤས་ཤིག་མ་གཏོགས་པ་བདེན་པར་གྲུབ་  
པ་མ་བཀག་ཅིང་བདེན་པར་ཡོད་པ་མང་དུ་གསུངས་པའི་སྒྲོར་གཅིག་གོ། ཞེས་པའི་དོན་ལ། པཎ་  
ཆེན་བསོད་གྲགས་ཀྱིས་གྲུབ་མཐའ་གོང་མའི་ཤར་ཤོར་བར་བཤད་པ་ནི་མཉན་པར་མེད་པའི་གཏམ་  
ཡིན་ལ། དང་ངེས་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་མཐའ་དཔྱད་དུ་འཇུག་སྟེ་སྟོན་པའི་ཆོས་ཉུང་ཤས་ཤིག་སྟེ་འགྲེལ་  
ཀྱང་བདུན་བརྒྱམས་གཞིར་བྱས་ནས་བདེན་པར་གྲུབ་པ་མ་བཀག་པར་བདེན་པར་ཡོད་པར་གསུངས་  
པའི་དོན་དུ་བཤད་པ་ཡང་སྔ་མའི་བཤད་རྒྱུན་བཀོད་པ་ཡིན་ནམ་དཔྱད་དགོས་ཏེ། ཡུང་སྟོན་པ་  
ཀྱི་ཆོས་ཉུང་ཤས་གཅིག་མ་གཏོགས་པ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་མ་བཀག་ཅེས་པའི་དོན་དེ་ཡུང་སྟོན་པ་  
ཀྱི་ཆོས་ཉུང་ཤས་ཤིག་བདེན་པར་གྲུབ་པ་མ་བཀག་པའི་དོན་དུ་བཤད་ན་མ་གཏོགས་ཞེས་པའི་ཆོག་  
སྒྲུར་བའི་དགོས་པ་གཏན་མེད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། ཡུང་དེའི་དོན་ནི་ཡུང་སྟོན་པ་ཀྱི་ཆོས་ཉུང་  
ཤས་ཤིག་ལ་བདེན་གྲུབ་བཀག་པ་མ་གཏོགས་གཞན་ཕལ་ཆེར་བདེན་པར་ཡོད་པར་གསུངས་ཞེས་  
པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡུང་སྟོན་པ་ཀྱི་ཆོས་ཉུང་ཤས་ཤིག་གི་སྤྱིང་དུ་འགོག་རྒྱ་བདེན་གྲུབ་  
ནི་གང་ཟག་གི་བདག་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་གནང་བའི་ལྷ་བྱིད་བསྐྱུས་པ་ལས། མདོ་  
སྔ་མང་བོར་གང་ཟག་བདེན་པ་བ་འགོག་ཅེས་པ་དང་། གཞི་བསྐྱུ་བར་དོན་དམ་པ་དང་། རྣམ་  
པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྐྱུ་བ་དང་། མདོ་རྒྱན་དང་མཛོད་འགྲེལ་རྣམས་སུ་རྩལ་ཡོད་འགོག་ཅེས་

པ་ཀུན་དོན་གཅིག་པས། ཞེས་དང་། ལེགས་བཤད་སྟིང་པོ་ལས་ཀྱང་། ཇི་སྟེན་དུ་གང་བདེན་པ་  
 མེད་པར་བརྟན་པ་དེ་ལ་བཅིངས་གྲོལ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་བཞག་པས་མི་ཆོག་པ་དེ་  
 སྟེན་དུ་ཁ་ཅིག་མི་བདེན་ལ་ཁ་ཅིག་བདེན་པའི་རྣམ་དཔྱེ་མཛད་དགོས་ཏེ། བདག་མེད་པའི་ཕྱོགས་  
 རེ་བརྟན་ནས་རིམ་གྱིས་འཕྲིད་དགོས་ལ་རྒྱ་འབྲས་འཛིག་པའི་གཞི་མེད་ན་ཉི་ཆེ་བའི་སྟངས་བདེ་ཡང་  
 གཞག་ཏུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་གང་ཟག་ལ་རང་བཞིན་བཀག་ནས་ཕུང་པོ་ལ་ཕལ་ཆེར་  
 མ་བཀག་པ་དང་། གཟུང་འཛིན་ཇེས་གཞན་བཀག་ནས་གཉིས་སྟངས་ལ་རང་བཞིན་མི་འགོག་པའི་  
 རྒྱལ་གསུངས་སོ། །ཞེས་གསལ་བར་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་། བདེན་  
 བཞིའི་ཆོས་འཁོར་དངོས་སམ་དེ་དང་བཛྲེད་བྱ་སྟོན་རྒྱལ་ཕྱོགས་མཐུན་པའི་ཐེག་དམན་གྱི་མདོ་དེ་  
 འཁོར་ལོ་དང་བོའི་འཛིག་བྱེད་དུ་བཤད་པ་ཡང་ཁས་ལེན་པར་མི་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་བདེན་བཞིའི་ཆོས་  
 འཁོར་དེ་འཁོར་ལོ་དང་བོར་འཛིག་བྱེད་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་བདེན་བཞིའི་ཆོས་  
 འཁོར་དངོས་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཆན་གྱིས་འཁོར་ལོ་དང་བོར་སྐྱབ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཅོད་གཞི་སྐྱབ་  
 བྱེད་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་། འཁོར་ལོ་གསུམ་དུས་ཀྱི་རིམ་པའི་སྒྲོན་ནས་འཛིག་  
 པ་ནི་ཇི་ཇེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་དགོངས་པ་ཡིན་ཏེ། ལེགས་བཤད་སྟིང་པོ་ལས། རྒྱགས་ལ་གནས་  
 པའི་དོན་དེ་ཉིད་དུས་ཀྱི་རིམ་པའི་སྒྲོན་ནས་འཁོར་ལོ་གསུམ་དང་སྐྱར་བའི་བྱང་ཅེས་སུ་འགྱུར་རྒྱལ།  
 ཞེས་དང་། དུས་སྔ་ཕྱིར་གསུངས་པའི་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་བྱང་ཅེས་ཞུས་པ། ཞེས་སོགས་ལན་  
 གཅིག་མ་ཡིན་པར་བཀའ་སྐྱལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་སྐབས་བྱེད་བྱས་པར་དཀའ་འགྲེལ་ཚུལ་འབྲོ་  
 ལས་ཤེས་པར་བྱོལ། །

རྒྱགས་ལ་གནས་པའི་དོན་ཞེས་པ་ལ། ཇི་གྱང་ཐང་བའི་ཕར་ཕྱིན་དང་ལེགས་བཤད་སྟིང་  
 པོའི་མཆན་འགྲེལ་གཉིས་ཀར་འཁོར་ལོ་གསུམ་ཞེས་པའི་ཐ་སྟོན་དེ་བྱིས་ལན་གྱི་མདོའི་རྒྱགས་བརྟན་  
 གྱི་དོན་ཡིན་ཞེས་པ་དང་། དཀའ་འགྲེལ་ཚུལ་འབྲོ་ལས། འཁོར་ལོ་གསུམ་ཞེས་པའི་ཐ་སྟོན་དང་  
 མདོ་ཆན་གསུམ་མེད་དོན་སྒྲུར་དགོས་པ་ནི་སྔར་གྱི་མདོའི་རྒྱགས་བརྟན་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་དུ་བཤད་  
 དོ། །དེ་ནི་ཕར་ཕྱིན་མཐའ་དཔྱད་དུ་བཀའ་ཐམས་ཅད་འཁོར་ལོ་གསུམ་དུ་གངས་ཅེས་པ་དང་།

འཁོར་ལོ་དང་བོ་གཉིས་ལ་བྱེ་བ་དངོས་སུ་བསྟན་ནས་ཐ་མ་ཤུགས་ལ་བསྟན་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ་ཤུགས་  
 ལ་གནས་པའི་དོན་ཞེས་སོགས་དངས་པའི་འབྲེལ་བ་སྒྲུབ་པའི་ཆེད་དུ་དེ་ལྟར་བཤད་པ་ཡིན་གྱི། རྗེ་  
 གྲུང་ཐང་བ་རང་གི་བཞེད་པ་མ་ཡིན་ནམ་སྟམ་སྟེ། ཤུགས་བསྟན་གྱི་དོན་དེ་འཁོར་ལོ་གསུམ་དང་  
 སྒྱར་བའི་དང་ངེས་སུ་འགྱུར་ཚུལ་སྟོན་པ་ལ་ཞུས་པའི་ཆོག་ནི་གྲུབ་དོན་གྱི་མདོ་དེ་ཡིན་པར་ལེགས་  
 བཤད་སྟིང་བོར་གསུངས་པ་ལ་སྤུས་ཀྱང་བསྟོན་མི་རུས་ལ། དེས་ན་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་ཐ་སྟངས་  
 དེ་འཁོར་ལོ་གསུམ་དང་སྒྱར་ཞེས་པ་དང་། འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་ཐ་སྟངས་དང་མདོ་ཆན་གསུམ་མེད་  
 དོན་སྒྱུར་དགོས་པ་དེ་ཉིད་འཁོར་ལོ་གསུམ་དང་སྒྱར་བའི་དང་ངེས་སུ་འགྱུར་ཚུལ་ཞེས་བཤད་དགོས་  
 པར་འགྱུར་བ་ལ་དེ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པར་ཡོད་པར་སྟོན་པ་དང་  
 བདེན་པར་མེད་པར་སྟོན་པའི་མདོ་སྡེ་གཉིས་དང་དོན་དང་། ཆོས་ནམས་ལ་བདེན་པར་ཡོད་མེད་  
 ལེགས་པར་བྱེ་བའི་མདོ་སྡེ་གཅིག་ངེས་དོན་ཡིན་པ་ནི་སྒྱར་གྱི་ངུས་ལན་གྱི་མདོའི་ཤུགས་བསྟན་ཡིན་  
 ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལེགས་བཤད་སྟིང་བོ་ལས། མདོ་སྡེ་གཉིས་དང་དོན་དང་གཅིག་  
 ངེས་དོན་དུ་སྒྱར་བཤད་པ་ནམས་གྱི་ཤུགས་ཀྱིས་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། །ཤུགས་ལ་གནས་པའི་དོན་  
 དེ་ཉིད། ཅེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །མདོ་སྡེ་གཉིས་དང་དོན་དང་གཅིག་ངེས་དོན་ཡིན་  
 པར་དངོས་སུ་བཤད་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་དོན་གཞན་ཞིག་ཤེས་རྒྱུ་ཡོད་པར་བཤད་ཅེས་པ་ཡང་ལེགས་  
 པར་མི་སྣང་སྟེ། ཤུགས་ཀྱིས་ཤེས་རྒྱུའི་དོན་མ་སྟོས་པར་ཤུགས་ཀྱིས་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བཤད་  
 ན་གཞི་མེད་གྱི་བཤད་པར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ལྟ་ཞིག་བདག་ལྟ་བུས་ཀྱང་དེ་ལྟའི་  
 བཤད་པ་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། མདོ་སྡེ་གཉིས་དང་དོན་དང་གཅིག་ངེས་དོན་ཡིན་པར་དེ་ཡན་  
 ཆད་དུ་དངོས་སུ་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཡན་ཆད་དུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་  
 མ་སྟེས་པ་སོགས་སུ་གསུངས་པའི་མདོའི་དགོངས་གཞི་དང་དངོས་ལ་གཞོད་བྱེད་གཉིས་དངོས་སུ་  
 གསུངས་ཀྱང་དང་དོན་ཞེས་པའི་ཐ་སྟངས་དངོས་སུ་སྒྱར་བ་མེད་ལ། གཞན་གཉིས་ལ་དང་ངེས་ཀྱི་  
 བྱེད་པར་དངོས་སུ་བཤད་དམ་སྟམ་པའི་དོགས་གནས་ཅམ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞན་དུ་ན་  
 ངོ་བོ་ཉིད་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་མདོ་ལ་ངུས་ལན་དངོས་སུ་མཛད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་

དང་། ལེགས་ཕྱེ་ངེས་དོན་དུ་དངོས་སུ་བཤད་ན་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཆ་ཕྱེ་ནས་སྟོན་པའི་ངེས་དོན་གཅིག་  
ཡོད་པར་དོན་གྱིས་འགྲུབ་པར་བཤད་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་དང་། དེས་ལན་གྱི་མདོའི་སྐབས་  
སུ་བདེན་པར་ཡོད་མེད་ལེགས་པར་མ་ཕྱེ་བའི་མདོ་སྤྲོད་གཉིས་དང་དོན་དང་བདེན་པར་ཡོད་མེད་ལེགས་  
པར་ཕྱེ་བའི་མདོ་སྤྲོད་གཅིག་ངེས་དོན་དུ་དོན་གྱིས་བཤད་པ་དེ་ཉིད་གྲུབ་དོན་གྱི་སྐབས་སུ་མདོ་སྤྲོད་གསུམ་  
ལ་རིམ་བཞིན་དུས་ཀྱི་རིམ་པའི་སྟོན་སྒྲུབ་བཞག་པའི་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་ཐ་སྟངས་སྤྱར་ནས་འཁོར་ལོ་  
དང་བོ་གཉིས་དང་དོན་དང་ཐ་མ་ངེས་དོན་དུ་དངོས་སུ་གསུངས་པ་ནི་ལེགས་བཤད་སྟེང་བོའི་དགོངས་  
པ་ཡིན་པར་ཆེས་ཤིན་ཏུ་གསལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་པར་ཕྱིན་མཐའ་དཔྱོད་དུ་ལྷགས་ལ་གནས་  
པའི་དོན་ཞེས་སོགས་དངས་པ་ཡང་བཀའ་ཐམས་ཅད་འཁོར་ལོ་གསུམ་དུ་གངས་ངེས་པ་ནི་མདོ་  
སྤྲོད་གསུམ་འབྲེལ་གྱི་གྲུབ་དོན་གྱི་གཞུང་གི་ལྷགས་བཞུག་ཡིན་པར་སྟོན་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་།  
འོན་པར་ཐམས་ཅད་འཁོར་ལོ་གསུམ་དུ་གངས་ངེས་པར་དགོངས་འབྲེལ་དེས་ཞུས་ཀྱིས་ལྷགས་  
ལ་བཞུག་པར་བཤད་པའི་དགོངས་པ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། དེའི་དགོངས་པ་འདི་ལྟར་གསུངས་པར་བྱ་སྟེ།  
དེས་ལན་གྱི་མདོའི་སྐབས་སུ་དང་དོན་གྱི་མདོ་གཉིས་དང་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་གཅིག་སྟེ་མདོ་ཆོན་གསུམ་  
ལྷགས་ལ་བཞུག་པ་དེ་ལ་གྲུབ་དོན་གྱི་སྐབས་སུ་དུས་ཀྱི་རིམ་པའི་སྟོན་སྒྲུབ་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་ཐ་སྟངས་  
དངོས་སུ་སྤྱར་བས་ན། དུས་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་གསུངས་པའི་མདོ་གཞན་རྣམས་ལ་ཡང་  
འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་ཐ་སྟངས་སྤྱར་བ་དོན་གྱིས་བཞུག་པ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར་། བདེན་བཞིའི་ཆོས་  
འཁོར་དང་མཆོན་ཉིད་མེད་པའི་ཆོས་འཁོར་དང་ལེགས་ཕྱེའི་ཆོས་འཁོར་དུ་བརྗོད་བྱ་སྟོན་ཚུལ་གྱི་  
སྟོན་སྒྲུབ་འཛིན་དགོས་ཀྱང་། དེ་གསུམ་ལ་འཁོར་ལོ་དང་བོ་བར་ཐའི་ཐ་སྟངས་སྤྱར་བ་ནི་དུས་ཀྱི་རིམ་  
པ་ཁོ་ནས་འཛིན་དགོས་ཀྱི། བརྗོད་བྱའི་སྟོན་སྒྲུབ་འཛིན་ན་དང་བོ་ཞེས་པ་འཁོར་ལོ་དང་བོའི་བརྗོད་  
བྱ་ལ་བྱེད་པ་སོགས་འབྲེལ་མེད་ཀྱི་གཏམ་སྤྲོད་གོས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །

༼མ་༽རིགས་མེད་ལ་མངོན་མཐོའི་འཁོར་ལོ་བྱུང་དུ་བསྐྱར་བ་མིན་ཀྱང་དེ་ལ་མངོན་མཐོ་ཐོབ་  
པའི་ཐབས་མ་གསུངས་པ་མིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན་རིགས་ཆད་རྣམས་མངོན་མཐོ་ཐོབ་པ་མེད་པར་  
འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་ན་ལོག་སྟེང་ཅན་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཆོས་གསུངས་པ་ཡིན་ཀྱང་ཆོས་

འཁོར་བསྐྱར་བཞིན་པ་དང་། འོན་ཀྱང་དེ་ལ་གསུངས་པའི་བཀའ་ཞུས་སྐབས་འདིར་ཆོས་འཁོར་  
 དུ་འདོད་དགོས་པ་སོགས་ཀྱི་ཞིབ་ཆ་ཡོད་དམ་སྙམ་མོ། །རང་སངས་རྒྱལ་གྱི་འཁོར་ལོ་ཟུར་དུ་བསྐྱར་  
 བཞིན་ཏེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྡེ་སྡོད་ལས་ཟུར་དུ་རང་རྒྱལ་གྱི་སྡེ་སྡོད་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་རྒྱལ་  
 གྱིས་ཀྱང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྡེ་སྡོད་ལ་དམིགས་ནས་ལམ་སྟེན་པར་ཀུན་བདུས་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

།ཆོ་དུས་དང་ཐོར་མདོ་སྡེ་སྡོད་པ་གསུངས་ཀྱང་དེ་ནི་ཐུན་མོང་གི་སྒྲུང་བ་གཙོ་ཆེ་པའི་དབང་  
 དུ་བྱས་ནས་དུས་ཐ་མར་གསུངས་པའི་མདོར་འཛིན་དགོས་ལ། དེ་བཞིན་དུ་མདོ་གཞན་ཞུས་  
 ལ་ཡང་རིགས་འགྲེས།

།ཆོ་ཕྱོགས་མཐུན་དོར་གཙོ་དེ་ཅས་གསུངས་པ་དཔྱད་དགོས་ཏེ། རྗེ་གཙོ་དཔ་ཤེར་ཕྱིན་  
 གྱི་མདོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཞེས་ཟེར་མཁན་ཀྱང་ཡོད་དོ། །

།རྗེ་གཞན་ན་ཞེས་པ་ཡིག་ཚོར་ཡིན་ཏེ། དབུ་མ་བས་གཞལ་ན་ལང་ག་ཤེགས་ཞེས་སོགས་  
 འདོན་དགོས་སོ། །

།ལྷ་གང་ཟག་ལ་མི་རྟོན་ཞེས་པའི་གང་ཟག་ལ་མཆོག་དམན་སྒྲ་ཆོགས་ཡོད་ཀྱང་། གཙོ་ཆེར་  
 ཚུལ་འཆོས་ཅན་ངན་པ་བཟང་ལྟར་བརྟུན་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་མི་རིགས་པ་དང་། རྒྱང་པན་ལ་སྒྲས་  
 བརྟེན་རིགས་ཀྱི་སྒྲ་ནས་གསུམ་དུ་སྒྲེ་བའི་ནང་ཆུན་འཛིན་རྟོན་པའི་གསང་ཆོག་གི་དབང་དུ་བྱས་  
 པའི་རྒྱང་པན་ལ་སྒྲེགས་པའི་གསང་ཆོག་འདོན་པ་ཁོ་ན་ལྟར་ལེན་པ་ལྟར་ཆོག་ཁོ་ན་ལྟར་ལེན་པར་  
 མི་རིགས་པ་དང་། གལ་ཏེ་འཛིན་རྟོན་ཆད་མ་ཡིན་ན་ནི། །འཛིན་རྟོན་དེ་ཉིད་མཐོང་བས་འཕགས་  
 གཞན་གྱིས། །ཅི་དགོས་འཕགས་པའི་ལམ་གྱིས་ཅི་ཞིག་བྱ། །ཐུན་པོ་ཆད་མར་རིགས་པ་མ་ཡིན་  
 རོ། །ཞེས་པ་ལྟར། རང་ལྟ་མཆོག་འཛིན་ཏེ་རང་གི་དབང་མཛོན་ལ་རྗེ་ལྟར་བ་ལྟར་དུ་གནས་  
 ལུགས་མཐར་ཐུག་དུ་འཛིན་པར་མི་རིགས་པ་དང་། ཐོས་པ་ལྟར་ལེན་པའི་གང་ཟག་ལྟར་ཐོས་  
 བྱུང་གི་ཤེས་རབ་ཅམ་གྱིས་ཆོག་པར་འཛིན་པ་མི་རིགས་པར་བཤད་དོ། །

།ལྷ་ཆོས་ཀུན་རྒྱལ་པར་བྱེད་པ་སྟེ་ཐོས་པ་བྱེད་པའི་དུས་སུ་གང་བཤད་པ་ཐམས་ཅད་བདེན་  
 པར་བཟུང་ནས་ཆོག་དོན་ལ་བརྟག་དཔྱད་མ་བྱས་ན་ཡང་དག་ལྟར་སྒྲུང་གི་ནམ་དུ་མི་ཤེས་པས་

ན། དེར་དུས་སུ་ཆུད་མི་ཟ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་རྟོན་པ་དང་པོ་དང་། དེ་མི་བརྟེན་པར་འཛིན་པའི་  
 དུས་སུ་ཆོག་འབའ་ཞིག་ལྟར་ལེན་ན་དོན་མི་བརྟེན་པར་འཛིན་པ་ལས་ཉམས་པར་གྱུར་པས་ན། དེར་  
 དུས་སུ་ཆུད་མི་ཟ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རྟོན་པ་གཉིས་པ་དང་། དོན་ལ་ཉེ་བར་རྟོག་པ་སྟེ་ཚུལ་བཞིན་  
 ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་བསམ་བློ་དུང་གི་ཆེ་ཀླན་རྫོབ་ཙམ་ཡིད་ལ་བྱེད་ན་དོན་དམ་ལ་བསམ་བློ་དུང་གི་ངེས་  
 པ་མི་རྟོན་པས་ན། དེར་དུས་སུ་ཆུད་མི་ཟ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རྟོན་པ་གསུམ་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་རྟེན་  
 སུ་མཐུན་པའི་ཆོས་ཏེ་ཐར་ལམ་བསྐྱབ་པའི་སྐབས་སུ་ཐོས་བསམ་དང་བསྒྲུབ་བྱེད་གི་རྟོག་པ་ཙམ་  
 གྱིས་ཆོག་པར་འཛིན་ན་ཡང་དག་པའི་དོན་ལ་གསལ་སྒྲུབ་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་རྟོན་  
 པར་མི་འགྱུར་བས་ན། དེར་དུས་སུ་ཆུད་མི་ཟ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རྟོན་པ་བཞི་བ་རྣམས་པར་བཞག་  
 པ་ཡིན་ནོ། །

༼ཟེ༽རིགས་པ་ཆད་མ་ནི་ཆོས་ལ་རྟོན་པ་དང་། དོན་ཆད་མ་ནི་དོན་ལ་རྟོན་པ་དང་། རྟོན་  
 པ་ཆད་མ་ནི་ངེས་དོན་ལ་རྟོན་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཆད་མ་ནི་ཡེ་ཤེས་ལ་རྟོན་པ་དང་གོ་དོན་གཅིག་  
 ཡིན་ཏེ། ཆད་མ་ཞེས་པ་ནི་མི་བསྐྱབ་པའི་དོན་ཡིན་པས་སོ། །མི་བསྐྱབ་ཞེས་པ་ཡང་སྐབས་སྟོབས་  
 གྱིས་སོ་སོར་ཤེས་དགོས་ཀྱི། སྒྲུབ་ཚུལ་དང་གནས་ཚུལ་མཐུན་པ་ཁོ་ན་ལ་མི་བྱའོ། །

༼འེ༽སྒྲུབ་ཐང་དཔར་མ་ལས། འདི་ནི་རྟོན་པ་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བཤད་དེ། དེས་ཆད་  
 མ་དང་ཐན་པའི་དོན་ནི་རྟོན་པ་ཆད་མར་མཛད་པས་ངེས་པར་བྱས་ཤིང་རྣམས་པར་སྟེ་བ་གང་ཡིན་  
 པའོ། །ཞེས་འདིར་བྲངས་པ་དང་ཅུང་མི་འདྲ་བར་བྱུང་ངོ། །

༼ཡེ༽གང་ལ་རྟོན་པ་བཞི་ནི། གཙུག་ལག་སྟེ་གསུང་རབ་དང་། སྐུས་ཟིན་གྱི་དོན་མིན་པའི་  
 དགོངས་དོན་དང་། ལྷག་པར་ཤེས་པ་མ་ཡིན་པར་ཡང་དག་པར་ངེས་པའི་དོན་དང་། དེ་རྟོགས་  
 པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཏེ་བཞི་དང་། གང་ལ་མི་རྟོན་པ་བཞི་ནི། གཙུག་ལག་གི་ཆོས་སྟོང་པའི་  
 གང་ཟག་དང་། སྐུ་ཇི་བཞིན་པའི་དོན་དང་། ལྷག་པར་བསམས་པས་དོན་ཕྱིན་ཅི་ལྷག་ཏུ་བྲངས་  
 པ་དང་། སོ་སོ་རང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་མ་གཏོགས་པའི་ཤེས་པ་བཞི་ལ་མདོ་སྟེ་རྟོན་པས་བཤད་དོ། །

༼རེ༽དོན་ལ་རྟོན་ཞེས་པའི་དོན་གྱི་དབྱེ་བའང་རིགས་པ་བཞི་པོ་དེར་འདུས་སོ། །



༼ལ༽ཉིད་དང་ཞེས་པ་ཡི་གེ་ནོར་བ་ཡིན་པས། འདི་པའི་སྐབས་སྐྱེ་ཇི་བཞིན་པ་ནམས་ངེས་  
དོན་དང་ཞེས་འདོན་དགོས་སོ།།

༼ཤ༽ སེ་སྤྱི་སྤྱི་པའི་དགེ་པའི་གང་ཟག་ཅེས་པ་ནི་བྱང་མེམས་སེ་སྤྱི་ལ་བྱེད་དམ་སྙམ་སྟེ། སྤྱི་  
རབས་སོགས་སུ་བྱང་མེམས་ལ་དགེ་པའི་སྤྱི་བཤད་པ་མང་པའི་ཕྱིར་རོ། །

༼ས༽ ཤེས་པའི་གང་ཟག་ནི་འདུལ་བ་ནས་བཤད་པའི་གང་ཟག་ཁྱད་པར་ཅན་ལྡེའི་ནང་ཆོན་ཀྱན་  
གྱིས་ཤེས་པའི་གང་ཟག་ལ་བྱེད་དམ་སྙམ་སོ། །

༼ད༽ ལས་ཞེས་པ་ཡི་གེ་ནོར་བ་ཡིན་པས། ཏ་ཅང་དེ་ཙམ་ལ་མཆོག་ཏུ་མི་འཛིན་ཞེས་འདོན་དགོས་སོ།།

༼ཨ༽ དང་ངེས་ནམ་འབྱེད་གྱི་མཐའ་དཔྱད་དུ་སྒྲོ་བྱས་མི་ཟད་པའི་མདོ་དངས་པ་ལས། ཡི་  
གེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གང་ཐོག་མར་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་བྱང་ཆུབ་གྱི་སྟིང་པོ་ལ་ཐུག་གི་བར་  
གྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆོགས་བསྟན་པའོ། །དོན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གང་སེམས་གྱི་སྒྲིབ་  
ཅིག་མ་གཅིག་དང་ལྡན་པའི་ཤེས་རབ་གྱིས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་མངོན་པར་རྫོགས་པར་  
འཆང་བྱ་བ་སྟེ། མདོར་ན་གང་ཆོས་གྱི་ཡུང་པོ། ཞེས་པ་ནས། བརྗོད་དུ་མེད་པའི་དོན་དེ་ནི་  
དོན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆོགས་བསྟན་པའི་གསུང་  
རབ་ལ་ཡི་གེ་དང་། མཐར་ཐུག་སངས་རྒྱས་གྱི་སའི་ཡོན་ཏན་ལ་དོན་དུ་བྱས་པའམ། གདུལ་བྱའི་  
ཁམས་བསམ་པ་བག་ལ་ཉལ་དང་མཐུན་པར་གསུངས་པའི་བཀའ་ལ་ཡི་གེ་དང་། རྣམ་མཁྱེན་གྱིས་  
གཟེགས་པ་ཇི་ལྟར་བཞིན་དུ་མིང་ཆོག་ཡིགས་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་ཆོས་ལ་དོན་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ནམ་སྙམ་སོ།།

༼ག༽ ཆོག་ལ་མི་རྟོན་པ་དང་དང་དོན་ལ་མི་རྟོན་པ་གཉིས་མི་རྫོས་ཚུལ་ནི། སྐབས་འདིར་ཆོག་  
ལ་མི་རྟོན་ཞེས་པ་གཙོ་ཆེར་ཆོག་འདོན་པ་ཙམ་གྱིས་ཆོག་པར་མི་འཛིན་པ་ལ་བྱེད་ལ། དང་དོན་  
ལ་མི་རྟོན་ཞེས་པ་སྐྱེ་ཇི་བཞིན་པའི་དོན་ཙམ་གྱིས་ཆོག་པར་མི་འཛིན་པ་ལ་བྱེད་པ་དང་། ལྷ་མ་  
ནི་མི་བརྗོད་པར་འཛིན་པའི་གནས་སྐབས་དང་། ཕྱི་མ་ནི་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་གནས་སྐབས་  
ཡིན་པས་མི་རྫོས་ཞེས་བཤད་དགོས་སོ། །དོན་གྲང་སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་ལ། གཞི་གྲུབ་ན་ངེས་  
དོན་གྱིས་ཁྱབ། དང་དོན་མེད་ཟེར་བ་ཤས་ཆེ་བས་དེའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི། བྱ་ཆང་གཞན་

གྱི་ཡིག་ཆ་འགའ་ཞིག་ལས། སེམས་ཅམ་པའི་སྐབས་སུ་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྒྲུབ་ལྟར་བྱང་  
དོན་ཀྱན་ཚྗོང་དང་ངེས་དོན་དོན་དམ་དུ་བཤད་པ་ལྟར་ན་དོགས་པ་མེད་དོ། །

༼ཁ༽འདི་ནི་འཕེན་བྱེད་བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས་དང་འཕེན་བྱེད་མིག་ཡོ་བའི་ལས་དང་ཆར་གཅིག་  
པའི་རྒྱ་དུས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ལ་བྱེད་དེ། འབྲས་དུས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ནི་ལུང་མ་བརྟན་ཡིན་པས་དེ་ལ་སྒྲོམ་  
བྱུང་མེད་པའི་ཕྱིར་སྒྲུལ་མོ། །

༼ག༽པན་ཡོན་ནི། ལུང་གི་ཆོས་ལ་མོས་པ་དང་། ཐུབ་པའི་དགོངས་དོན་དཔྱད་པ་དང་། གཞན་  
ལས་དོན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པར་ཐོས་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཏེ་བཞི་ལས་བརྟན་  
པ་རྟེ་བྱང་སེམས་རྣམས་ཉམས་པར་མི་འགྱུར་བར་བཤད་དོ། །སྦྱོད་པ་ཞེས་པ་ཡི་གེ་ནི་ར་བས།  
དགོངས་པ་ཟབ་མོ་དཔྱད་པ་ལས་མི་ཉམས་པ་དང་། ཞེས་དང་། མོས་དང་རྣམ་པར་དཔྱད་པ་  
དང་། ཞེས་འདོན་དགོས་སོ། །

༼ང༽རིགས་པ་དངོས་ནི་ལུལ་ཅན་ཆད་མ་ལ་བྱེད་པར་ཀྱན་བདུས་དར་རྒྱུག་ལས་བཤད་ཀྱང་།  
ལམ་རིམ་ལས། ལྟོས་པའི་རིགས་པ་ནི་འབྲས་བུ་རྣམས་འབྱུང་བ་རྒྱ་དང་རྒྱུན་ལ་ལྟོས་པའོ། །འདི་  
ཡང་ཀྱན་ཚྗོང་དང་དོན་དམ་དང་དེ་དག་གི་གཞི་རྣམས་སོ་སོའི་སྒྲོ་ནས་ཆོལ་བའོ། །བྱ་བ་བྱེད་པའི་  
རིགས་པ་ནི་མེས་སྒྲུག་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་སོགས་ཆོས་རྣམས་ཀྱིས་རང་རང་གི་བྱ་བ་བྱེད་པའོ། །འདི་  
ཡང་འདི་ནི་ཆོས་སོ། །འདི་ནི་བྱེད་པའོ། །ཆོས་འདིས་ནི་བྱ་བ་འདི་བྱེད་དོ་ཞེས་ཆོལ་བའོ། །འཐད་  
པས་སྐབ་པའི་རིགས་པ་ནི་ཆད་མ་དང་མི་འགལ་བར་དོན་སྒྲུབ་པའོ། །འདི་ཡང་ཅི་འདི་ལ་མངོན་  
སུམ་དང་རྗེས་དཔག་དང་ཡིད་ཆེས་པའི་ལུང་གི་ཆད་མ་གསུམ་པོ་ཡོད་དམ་མེད་སྒྲུལ་དུ་ཆོལ་བའོ། །  
ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རིགས་པ་ནི་མེ་ཆ་བ་དང་རྒྱ་རྒྱན་པ་སོགས་ལ་དེ་དག་གི་ཆོས་ཉིད་དུ་འཇིག་རྟེན་ན་གྲགས་  
པའི་ཆོས་ཉིད་དང་། བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པའི་ཆོས་ཉིད་དང་། གནས་པའི་ཆོས་ཉིད་ལ་མོས་པར་  
བྱེད་ཅིང་དེ་ལྟར་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གཞན་སེམས་པར་མི་བྱེད་དེ། དེ་ལྟར་ཆོལ་བའོ། །ཞེས་  
གསུངས་སོ། །

༼ཅ༽གསེར་ཕྱེང་ལས། སངས་རྒྱས་ལ་བརྟན་པའི་གཉེན་པོར་ནི་དགོངས་པ་དང་བོ་བཤད་

པ་དང་། ལུང་གི་ཆོས་ལ་བརྟམས་པའི་གཉེན་པོར་ནི་གཞུང་གི་བྱེ་མ་སྟེན་དང་མཉམ་པའི་སངས་  
 རྒྱལ་ལ་བསྟེན་བཀུར་བྱས་ན་གཞོན་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྟོགས་པ་སྐྱེའོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །འདི་  
 ཐེག་བསྐྱེས་སུ་དོན་གཞན་ལ་དགོངས་པ་ལ་བཤད་ལ། དེའི་དོན་བཤད་སྒྱུར་དུ་ལུང་ལས་དོན་གཞན་  
 ཐེག་ཆེན་གྱི་རྟོགས་པའི་ཆོས་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་པར་བཤད་དོ། །ལེ་ལོའི་སྐྱབ་པའི་གཉེན་  
 པོར་ནི། དུས་གཞན་ལ་དགོངས་པར་བཤད་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྒྱ་འོད་ཀྱི་མེད་གྱི་  
 མཆན་སྟོས་པ་ཙམ་གྱིས་སྒྲ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་དུ་ངེས་པ་ཡིན་ནི་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །རུང་ཟད་ཙམ་  
 གྱིས་ཆོག་པར་འཛིན་པའི་གཉེན་པོར་ནི། ལ་ལར་ཕྱིན་སོགས་སྟེན་ལ་གཞན་དུ་བསྐྱགས་པ་ལྟ་བུའོ། །  
 འདོད་ཆགས་ལ་སྟོད་པའི་གཉེན་པོར་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་གི་འབྲུར་བ་བསྐྱགས་པ་ལྟ་བུའོ། །ང་  
 རྒྱལ་ལ་སྟོད་པའི་གཉེན་པོར་སངས་རྒྱལ་ལ་ལའི་ཡུན་ཆོགས་བསྐྱགས་པ་ལྟ་བུའོ། །འགྲོད་པའི་གཉེན་  
 པོར་གང་དག་སངས་རྒྱལ་བྱང་མེམས་ལ་གཞོན་པ་བྱེད་པ་དེ་དག་མཐོ་རིས་སུ་འགྲོའོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །  
 མ་ངེས་པ་ལྟོག་པའི་སྐྱབ་པའི་གཉེན་པོར་ནི་ཐོས་རྣམས་ལུང་བཞུན་པ་དང་། ཐེག་པ་གཅིག་དུ་  
 བཤད་པ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

༼ཆ༽མེམས་རྣམ་པར་གཡེང་བ་མེད་པར་ཅི་གཅིག་དུ་གནས་པ་ལ་མཆོག་དང་དམ་པ་དང་གཙོ་  
 པོ་ཡིན་ནི་སྟམ་དུ་རྟོགས་པ་ནི་སྟེང་པོ་མེད་པ་ལ་སྟེང་པོར་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། འདིས་ཐེག་ཆེན་གྱི་  
 སྟོར་ལས་དོད་སོགས་བཞི་བཞུན་དོ། །གཙང་བདེ་རྟག་བདག་དུ་འཛིན་པ་ལས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་མི་  
 རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ལས་མི་ཉམས་པ་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་ལ་རབ་དུ་གནས་  
 པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། འདིས་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལས་བཞུན་དོ། །སྟོམ་པས་སྤང་བར་བྱ་བ་རྣམས་སྤང་  
 བའི་ཕྱིར་དུ་དཀའ་སྟོད་དུ་མས་བདག་ཉིད་ཤ་ཐང་བར་བྱས་པ་ནི་ཉོན་མོངས་པས་རབ་དུ་ཉོན་མོངས་  
 པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། འདིས་ས་གཉིས་པ་ནས་བརྩུ་བའི་བར་གྱི་སྟོམ་ལས་བཞུན་དོ། །ཀླང་བ་ཐ་མས་  
 དེ་ལྟར་བྱས་ན་བྱང་ཆུབ་དམ་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བར་གསུངས་ཏེ། དོན་འདི་ལྟར་སྟོན་ལྟོགས་འགྲེལ་  
 བཤད་དུ་བཤད་དོ། །

༼ཇ༽འདི་ལ་དགོངས་ཏེ་གསུངས་སོ་ཞེས་དགོངས་གཞི་སྟོན་པའི་ཆ་ནས་དགོངས་པ་དང་། འདིའི་

ཆེད་དུ་གསུངས་སོ་ཞེས་དགོས་པ་སྟོན་པའི་ཆ་ནས་ལྡེམ་དགོངས་ཞེས་སྒྲ་ཇི་བཞིན་མིན་པའི་མདོ་  
གཅིག་ལ་འཛིན་ཚུལ་ཐ་དད་པས་བཞག་པ་ཡིན་པས་དགོངས་ལྡེམ་དགོངས་དོན་གཅིག་དུ་ཁས་ལེན་  
དགོས་སོ། །དགོངས་གཞི་ནི་སྟོན་པས་ཐུགས་ལ་བཞག་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི་གདུལ་བྱ་པ་རོལ་བོ་ལ་མི་  
སྟོས་ཤིང་། དགོས་པ་ནི་གཞན་རྗེས་སུ་གཟུང་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པས་གདུལ་བྱ་པ་རོལ་བོ་ལ་ངེས་  
པར་སྟོས་དགོས་པ་ཡིན་ཞེས་པའོ། །

༼ཉ༽སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་མིན་པའི་མདོ་ཡིན་ན་བསྐྱར་བ་ལྡེམ་དགོངས་དང་དོན་གཞན་དགོངས་པ་  
གཉིས་ཀྱི་ཡིན་པས་ཁྱབ་སྟེ། གསེར་སྤེང་ལས། འོ་ན་ཐམས་ཅད་བསྐྱར་བ་ལྡེམ་དགོངས་སུ་འགྱུར་  
ཞེ་ན། འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་ཇི་ལྟར་བྱེ་ཞེ་ན་ལྟོག་པ་ཙམ་གྱིས་ཡིན་ཏེ་དེ་ལྟར་མིན་ན་དགོངས་  
ལྡེམ་དགོངས་ཀྱང་འགལ་བར་འགྱུར་ལ། དགོངས་པ་དང་བོ་ཡང་དོན་གཞན་ལ་དགོངས་པ་མ་  
ཡིན་པར་འགྱུར་ན་དེ་ཡང་མིན་ཏེ། ལྷན་འགྲེལ་ལས། སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་མིན་པར་བཤད་པ་ན་མས་  
དེའི་དཔེར་མཛད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །མ་ངེས་པ་ལྟོག་པའི་གཉེན་པོ་ལྡེམ་དགོངས་  
དང་དོན་གཞན་ལ་དགོངས་པ་དང་མཚན་ཉིད་ལྡེམ་དགོངས་གསུམ་སེམས་ཙམ་པ་ཁོ་ནའི་འདོད་  
པར་གསེར་སྤེང་ལས་གསུངས་པ་ནི། དང་བོའི་མཚན་གཞིར་ཐེག་པ་གཅིག་དུ་བསྟན་པ་དང་། ཕྱི་  
མ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་གཞིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་བསྟན་པ་བཞག་པ་དེ་སེམས་ཙམ་  
པ་ཁོ་ནའི་འདོད་པ་ཡིན་ཞེས་པའོ། །

༼ཉ༽གཟུགས་སྒྲུང་བྱེད་གྱི་ས་བོན་དང་གཟུགས་སུ་སྒྲུང་བ་ཡོད་པ་ལ་དགོངས་ཏེ་ཕྱི་རོལ་དོན་  
དུ་གྲུབ་པའི་མིག་དང་གཟུགས་ཀྱི་སྒྲེ་མཆེད་ཡོད་པར་གསུངས་ཏེ། གཟུགས་དང་དེ་འཛིན་མིག་  
ཤེས་ཀྱི་འབྲས་སུ་གསུངས་པས་གཟུང་འཛིན་རྣམས་ཐ་དད་དུ་གསུངས་པར་འགྱུར་ཏེ། རྒྱ་འབྲས་  
མཚན་ཉིད་པ་ལ་རྣམས་ཐ་དད་ཀྱིས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཡུང་བོ་ཁྱུང་དང་གང་ཟག་ཁྱུང་མཁན་  
དུ་གསུངས་པས་གང་ཟག་དང་ཡུང་བོ་ངོ་བོ་ཐ་དད་དུ་གསུངས་པར་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ། །དགོས་  
པ་ནི། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྟོན་པའི་སྟོན་དུ་མི་རུང་བའི་ཉན་ཐོས་ན་མས་བསྟན་པ་ལ་གཞུག་པའི་  
དོན་དུ་སྒྲག་པ་སྤང་བའི་ཕྱིར་གཟུགས་སོགས་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་གྲུབ་པར་གསུངས་པ་སྟེ། དཔེར་ན་

ཆད་ལྟ་ཅན་ནམས་ལ་ལས་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་ཡོད་པར་སྟོན་པའི་དོན་དུ་པར་  
 མྱོད་ཀྱི་མེས་ཅན་ལ་དགོངས་ཏེ་བརྒྱུས་ཏེ་སྦྱོར་པའི་མེས་ཅན་ཇས་སུ་ཡོད་པར་གསུངས་པ་བཞིན་  
 རོ། ། མིག་དང་གཟུགས་ལ་བརྟེན་ནས་གཟུགས་མཐོང་བའི་མིག་ཤེས་འབྱུང་བར་བརྟེན་པས། མིག་  
 ཤེས་ཀྱིས་གཟུགས་མཐོང་བ་ལ་གང་ཟག་གིས་གཟུགས་མཐོང་བར་བདགས་པ་ཅམ་ཡིན་གྱི། མིག་  
 ཤེས་ལས་ཇས་ལོགས་སུ་གཟུང་དུ་ཡོད་པའི་གཟུགས་མཐོང་བ་པོའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པར་  
 རྟོགས་པའི་དགོས་པ་འདྲ་ཡོད་པར་བཤད་དོ། །

༼ཐ༽ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པ་ལ་སྒྲག་ནས་འདི་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་  
 ཆོས་སྤྲོད་གི་ལས་སྒྲིབ་གསོག་པར་གསུངས་པ་འདི་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དུ་གྲུབ་པའི་གཟུགས་སོགས་མེད་  
 པར་གསུངས་པ་ལ་ཡང་སྦྱར་དུ་རུང་བས་དགོངས་འབྲེལ་གྱི་ལུང་འདི་བྲངས་སོ། །

༼ད༽གང་ལ་དགོངས་ནས་ཕྱི་དོན་གྱི་སྦྱོ་མཆེད་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་དགོངས་པའི་དོན་ནི་  
 ཐེག་དམན་གྱི་མདོ་དེ་དག་གི་བརྗོད་བྱའི་དོན་དུ་མི་རུང་ལ། ཕྱི་དོན་གྱི་སྦྱོ་མཆེད་ཡོད་པ་ཐེག་དམན་  
 གྱི་མདོའི་དོན་ཡིན་པར་ལེགས་བཤད་སྤྲོད་པར་གསུངས་འདུག་པས། འདི་དགོངས་གཞི་དང་དགོངས་  
 པ་མི་གཅིག་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ་མི་འགྲགས་པའི་ཕྱིར། སྐབས་འདིའི་དཔེ་དག་མ་དག་དཔུད་པར་བྱའོ།

༼ན༽ཀླན་བརྟགས་ནི་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པས་མཆན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་བཤད་  
 དེ་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པའི་དོན་ཡང་མིང་དང་བདེ་ལ་སྟོས་མེད་དུ་མ་གྲུབ་པ་ལ་བྱེད་  
 པ་ཡིན་གྱི། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྒྲ་བ་ལྟར་རང་ངོས་ནས་མ་གྲུབ་པ་ལ་མི་བྱེད་དོ། །གཞན་དབང་  
 ནི་རང་དབང་གིས་མི་སྦྱོ་བས་སྦྱོ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་བཤད་དེ། རང་དབང་གིས་མི་སྦྱོ་བའི་དོན་  
 ཡང་རྒྱ་རྒྱུན་མེད་པར་མི་སྦྱོ་བ་ལ་བྱེད་དོ། །ཡོངས་གྲུབ་ནི་དོན་དམ་པ་ཡང་ཡིན་ལ་དགག་བྱའི་  
 བདག་གི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པས་རབ་དུ་བྱེ་བ་ཅམ་ཡིན་པས་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་བཤད་དོ།

༼པ༽ཐུག་མ་འོངས་པ་རང་དབང་གིས་མི་སྦྱོ་བ་དང་། ཐུག་འདས་པ་བསྐྱར་ནས་ཐུག་འདི་  
 བདག་ཉིད་དུ་མི་སྦྱོ་བ་དང་། ཐུག་དུ་ལྟར་བ་རང་གྲུབ་པའི་དུས་གཉིས་པར་མི་སྦྱོད་པ་དང་། བྱིས་  
 པས་གཙང་བདེ་རྟག་བདག་དུ་ཞེན་པ་ལྟར་མེད་པ་དང་། གཟུང་འཛིན་ཇས་ཐ་དད་དུ་ཞེན་པ་ལྟར་

མེད་པ་སྟེ་བརྒྱད་ལ་དགོངས་པར་མདོ་སྟེ་རྒྱན་ལས་གསུངས་ཤིང་། དེ་དག་དང་འོ་བོ་ཉིད་མེད་  
པ་གསུམ་སྟེ་བརྒྱ་གཅིག་ལ་དགོངས་པར་ཀུན་བདུས་ལས་གསུངས་སོ། །

༼ཕྱི་གཞན་དབང་ཡོངས་གྲུབ་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་ན་གཞན་དབང་ཡོངས་གྲུབ་གཉིས་  
མེད་པར་འགྱུར་ལ། དེ་གཉིས་མེད་ན་ཀུན་བདུགས་ཀྱང་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཀུན་བདུགས་འདོགས་  
པའི་གཞི་དང་འདོགས་པ་པོའི་ཐ་སྟངས་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མེད་པར་ལྟ་བུ་ཞེས་པ་མདོར་བསྟན་  
པ་སྟེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་སྟོང་དུ་ལྟ་བུ་ལ་བྱེད་ཅིང་། མཆན་ཉིད་མེད་པར་ལྟ་བུ་ཞེས་པ་  
རྒྱས་བཤད་དེ་བདུགས་པ་དང་ཀུན་རྟོག་དང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་པའི་ལྟ་བུ་གསུམ་ལ་  
བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

༼བཤེད་ཀྱི་མདོའི་སྐབས་སུ་སྟེ་བའོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དེ་མ་སྟེས་པ་སོགས་སུ་གསུངས་པའི་དགོངས་  
གཞིར་དངོས་སུ་མ་གསུངས་ཏེ། དེའི་རྒྱ་མཆན་ཡང་ལེགས་བཤད་སྟེ་བོ་ལས། གཞན་དབང་  
ལ་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་སྟེ་བ་དང་འགག་པ་ཡོད་པས་སྟེ་འགག་མེད་པར་གསུངས་པ་གཞན་དབང་  
ལ་དགོངས་པ་མིན་ལ། གཞན་དབང་པོ་ཆེར་ཀུན་ཉོན་གྱིས་བརྩམས་པས་ཆོག་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱི་གཞིར་  
མ་མཛད་པ་ནི་མདོ་འདིའི་དགོངས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ནོ། །འདི་ལ་དྲང་ངེས་ན་མ་  
འབྱེད་ཀྱི་མཐའ་དཔྱད་དུ་སྟེ་བའོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་གཞན་དབང་གཉིས་ལ་མ་སྟེས་པ་སོགས་སུ་  
གསུངས་པའི་དགོངས་གཞིར་དངོས་སུ་བསྟན་མ་བསྟན་གྱི་བྱད་བྱེ་བ་དང་། སྟེ་བའོ་བོ་ཉིད་མེད་  
པ་དེ་མ་སྟེས་པ་སོགས་སུ་གསུངས་པའི་དགོངས་གཞིར་ལན་གྱི་མདོའི་སྐབས་སུ་དངོས་སུ་མ་བསྟན་  
ཀྱང་དགོངས་འགྲེལ་ལས་དངོས་སུ་མ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་འོ་བོ་ཉིད་མེད་  
པ་ན་མ་པ་གསུམ་པོ་འདི་དག་ཉིད་ལ་དགོངས་ནས་ཞེས་སོགས་དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་ཀྱི་ལེའུ་  
ལས་བྱང་བའི་གཞུང་འདིས་འོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གསུམ་ག་མ་སྟེས་པ་སོགས་སུ་གསུངས་པའི་དགོངས་  
གཞིར་དངོས་སུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་འོ་ན་དང་བ་ལ་སྟོན་བསྟན་པ་དག་གིས་ཀྱང་  
གནོད་པར་གསུངས་པའི་དོན་དཀའ་འགྲེལ་ཚུམ་འཕྲོ་ལས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། འདིར་མངས་སུ་དོགས་  
ནས་མ་བྲིས་སོ། །

༼མ༽འདུས་བྱས་མ་འོངས་པ་རང་དབང་གིས་སྐྱེ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད། འདུས་བྱས་ད་ལྟར་  
བ་རང་དབང་གིས་མ་སྐྱེས་པ། འདུས་བྱས་འདས་པ་རང་དབང་གིས་སྐྱེས་ནས་མ་འགགས་པ། རང་  
དབང་གིས་སྐྱེས་པའི་ངི་མ་གཏོད་མ་ནས་མེད་པས་གཞོད་མ་ནས་ཞི་བ། རང་དབང་གིས་སྐྱེས་པའི་  
ངི་མ་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པས་རང་བཞིན་གྱིས་མཉམ་འདས་ཞེས་སྒྱུར་བར་བྱའོ། །འདིར་བྱངས་  
པའི་རྒྱན་གྱི་ལུང་ལ། ངོ་བོ་ཉིད་ནི་མེད་པ་ཡིས། །ཞེས་པའི་རྟེན་བ་ཆད་དོ། །

༼ཙ༽སྐྱེ་མེད་བརྒྱད་ནི། འཁོར་བ་ལ་ཐོག་མའི་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་པོ་དང་། དེ་ཉིད་ནི་སྒྲ་མ་  
སྐྱེ་སྒྲ་སྐྱེས་ཟིན་པ་སྒྲར་དེའི་ངོ་བོར་སྐྱེ་བ་མེད་པ་གཉིས་པ་དང་། གཞན་ནི་འཁོར་བ་ན་སྒྲ་མེད་  
པའི་མེམས་ཙམ་མི་སྐྱེ་བ་དང་སྒྲར་འགགས་པ་དང་རིགས་མཐུན་པ་སྐྱེ་བས་ཆོས་སྒྲ་མེད་པ་མི་སྐྱེ་  
བ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་བྱས་ནས་གསུམ་པ་ཞེས་བགྲང་རྒྱུ་ཡིན་པ་ལ། འདིར་གཉིས་པ་དེ་ཆད་པ་དང་།  
གསུམ་པ་དེ་གཉིས་སུ་སྐྱེ་ནས་སོ་སོར་བགྲངས་པ་དང་། སྐྱེ་བ་མེད་པ་ཟེར་རྒྱུ་ལ་འགག་པ་མེད་ཅེས་  
པ་ནམས་དཔེ་མ་དག་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། མཁས་པའི་དབང་པོ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ཙམ་ལ་འབྲུལ་  
བ་མི་སྟོན་པའི་ཕྱིར་དང་། བྱང་ངེས་ནམ་འབྱེད་ཀྱི་མཐའ་དཔྱིད་དུ་ཡང་དེ་ལྟར་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར་  
རོ། །ལས་དང་པོ་བས་སྐྱེ་མེད་བརྒྱད་ལ་འཇིགས་སྒྲག་སྐྱེ་ཚུལ་མེད་པས་དེ་དག་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་  
ཚུལ་ངེ་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། ཆོས་ལ་ངེས་མེམས་ལ་མོས་པའི་བཟོད་པ་སྒྲིམ་ཚུལ་ནི། དད་པའི་ཡུལ་  
དཀོན་མཆོག་གསུམ་དང་། མངོན་དུ་བྱ་ཡུལ་བདག་མེད་གཉིས་དང་། འདོད་པའི་ཡུལ་སངས་  
རྒྱས་བྱང་མེམས་ཀྱི་མཐུ་ཆེན་པོ་དང་། སྒྲ་དོར་གྱི་ཡུལ་ལེགས་སྤྱད་ཉེས་སྤྱད་ཀྱི་རྒྱ་དང་། དེ་  
དག་གི་འབྲས་བྱ་དང་། བསྒྲིམ་པའི་ཡུལ་ཐོབ་བྱའི་དོན་བྱང་རྒྱུ་དང་། དེ་འཐོབ་པའི་ཐབས་བྱང་  
མེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པའི་ལམ་དང་། ཐོས་བསམ་གྱི་ཡུལ་གསུང་རབ་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་སོགས་  
ཀྱི་དམ་ཆོས་ཏེ། དེ་ནམས་ལ་ཕྱོགས་རིས་མེད་པར་མོས་པ་སྟོན་པའོ། །ཞེས་ལམ་རིམ་ལས་གསུངས་  
པ་ལྟར་མི་མོས་པ་དང་ཡིད་མི་ཆེས་པ་བསལ་བ་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པར་གསུངས་པའང་ཡོད་པས། ངེས་  
པར་སྒྲར་འཇིགས་སྒྲག་ཡོད་པ་སེལ་བ་ཞིག་མི་དགོས་ཀྱང་། སྐྱེ་མེད་བརྒྱད་ལ་འཇིགས་སྒྲག་ཀྱང་  
སྐྱེ་བྱང་སྟེ། སྐྱེ་མེད་དང་པོ་དང་གསུམ་པ་ལ་ཐོག་མ་མེད་ཚུལ་སྒྲོར་མ་གོང་པའི་དབང་གིས་དང་།

གཉིས་པ་ལ་ལྷ་ཕྱི་གཅིག་འཛིན་དང་རྟག་འཛིན་ལྟན་སྒྲིལ་གྱི་དབང་གིས་དང་། བཞི་བ་དང་དྲུག་པ་ལ་ཆོས་གྱི་བདག་ཏུ་ཞེན་པའི་དབང་གིས་དང་། ལྷ་བ་ལ་ལས་འབྲས་ལ་ཆོངས་པའི་དབང་གིས་དང་། བདུན་པ་ལ་བདག་ཆད་པར་འདུ་ཤེས་པའི་དབང་གིས་དང་། བརྒྱད་པ་ལ་སངས་རྒྱུས་གྱི་གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་པའི་ཡོན་ཏན་ཆོར་མི་ཤོང་བའི་དབང་གིས་འཛིགས་སྒྲིལ་གྱི་བཞི་དཔེ་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་ན་ལྷ་ར་བཤད་པའི་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་དགོངས་གཞི་བརྒྱད་དམ་བཅུ་གཅིག་དང་སྒྲིལ་བརྒྱད་པའི་དག་ལས་འབྲས་དང་མི་རྟག་སྐྱེགས་བཅུ་དྲུག་དང་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སྟོང་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་བསྐྱས་པས་དེ་དག་སྟོན་པའི་གདམས་ངག་ཏུ་འབྱེད་དགོས་ཀྱི། འཁོར་ལོ་བར་མཐའ་གཉིས་ལ་འགལ་བ་སྟོང་བའི་ལན་ཁོ་ན་ར་གོ་བར་མི་བྱའོ། །

༼ཆོ༽གང་ཟག་གསུམ་གྱི་ཆོས་དབྱིངས་མཚུངས་པ་དང་། གང་ཟག་གསུམ་བདག་མེད་པར་མཚུངས་པ་དང་། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་འབྲས་བྱ་ནམ་གྲོལ་མཚུངས་པ་དང་། རིགས་ཐ་དད་པ་གཉིས་ཀྱང་ལམ་གཅིག་ཏུ་ཞུགས་པ་དང་། བསམ་པ་གཉིས་ཐོབ་པ་དང་། སངས་རྒྱུས་གྱི་སྤྱལ་བ་ཉན་ཐོས་གྱི་ཐེག་པས་ལན་དུ་མར་སྤྱང་ན་ལས་འདའ་ཚུལ་བཞུན་པ་དང་། ཐེག་ཆེན་དེ་ལས་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པའི་ཐེག་པ་གཞན་མེད་པ་སྟེ་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་གསུངས་པའི་དགོངས་གཞི་བདུན་ནོ། །འདིར་དགུར་གསུངས་པ་དཔེ་མ་དག་གམ་སྟུང་སྟེ། བསམ་པ་གཉིས་ཐོབ་པ་སོ་སོར་བགྱངས་ཀྱང་དགུར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། འགྲེལ་བཤད་དང་གསེར་སྤྱང་གཉིས་ཀར་བསམ་པ་གཉིས་ཐོབ་པ་གཅིག་ཏུ་བྱས་ནས་བདུན་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་དོན་ནི་གསེར་སྤྱང་ལས། བསམ་པ་གཉིས་ཐོབ་པ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ས་དང་བོ་ནས་བདག་དང་སེམས་ཅན་གྱི་རང་བཞིན་ལ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་དགོངས་པ་བརྟེན་པ་དང་ཉན་ཐོས་སུ་རིགས་ངེས་པ་ཁ་ཅིག་རེ་ཞིག་བྱང་སེམས་གྱི་སྤྱད་པ་སྤྱོད་པ་ན་དེ་བཏང་ནས་ཉན་ཐོས་གྱི་ཐེག་པར་ཞུགས་ཏེ་དེའི་བྱང་འདས་ཐོབ་པ་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་སྟོན་བདག་གིས་བྱང་སེམས་གྱི་སྤྱོད་པ་སྤྱད་པས་སངས་རྒྱུས་སོ། །ཞེས་དགོངས་པ་བཞིན་དུ་དེ་ལ་ཡང་སངས་རྒྱུས་གྱི་མཐུས་བདག་སྟོན་བྱང་སེམས་གྱི་སྤྱོད་པ་སྤྱད་པས་འཆང་བྱ་བར་འགྱུར་རོ་སྟུང་པའི་བསམ་པ་མཚུངས་པ་ཐང་ཅིག་ཅམ་རྟེན་པ་དང་། ཞེས་



གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

༼ཇ༽ནི་ན་ཐོས་རིགས་མ་ངེས་པ་ཁ་ཅིག་ཁ་བྱངས་པ་དང་བྱང་མེམས་རིགས་མ་ངེས་པ་གཞན་  
དག་ཇེས་སུ་གཟུང་བའི་ཆེད་ཅེས་འདོན་དགོས་པས། ཁ་བྱང་བའི་ཞེས་པ་ཡི་གེ་ནོར་རོ། །

༼མ༽མེད་པའི་ནམ་གངས་ཀྱིས་ཀྱན་བཏགས་དང་། སྒྱུ་མ་ལ་སོགས་པའི་དཔེ་བརྒྱུད་ཀྱིས་གཞན་  
དབང་དང་། ནམ་བྱང་བཞིས་ཡོངས་གྲུབ་བཏགས་པར་ཐེག་བརྒྱས་ལས་བཤད་པའི་དོན་ནི། ཤེར་  
ཕྱིན་གྱི་མདོར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་སོགས་ལྷས་ཀྱན་བཏགས་བཏགས་པ་ནི་སྒྲུབ་ཟིན་ལ་མེད་རྒྱུད་ཀྱི་  
བཏགས་བཏགས་པ་དང་དགོངས་དོན་ལ་རང་རང་གི་དགག་བྱ་ཀྱན་བཏགས་འགོག་པ་གཉིས་ཀའི་  
དབང་དུ་བྱས་སོ། །དཔེ་བརྒྱུད་ཀྱིས་གཞན་དབང་བཏགས་ཚུལ་ནི། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་ན་ཡུལ་  
དུ་ངེ་ལྟར་དམིགས་སྒྲུབ་པ་བརྒྱུད་པའི་ཕྱིར་སྒྱུ་མ་དང་། དོན་མེད་ན་མེམས་དང་མེམས་བྱང་ངེ་  
ལྟར་སྒྱུ་མ་པ་བརྒྱུད་པའི་ཕྱིར་སྒྲིག་རྒྱུ་དང་། དོན་མེད་ན་ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་ལ་ངེ་ལྟར་སྒྱུ་  
མ་པ་བརྒྱུད་པའི་ཕྱིར་མི་ལམ་དང་། དོན་མེད་ན་དགེ་མི་དགེའི་འབྲས་བུ་འདོད་པ་དང་མི་འདོད་  
པ་ངེ་ལྟར་འབྲུབ་སྒྲུབ་པ་བརྒྱུད་པའི་ཕྱིར་གཟུགས་བཏགས་དང་། དོན་མེད་ན་ནམ་ཤེས་སྒྲ་ཆོགས་  
ངེ་ལྟར་འབྲུང་སྒྲུབ་པ་བརྒྱུད་པའི་ཕྱིར་མིག་ཡོར་དང་། དོན་མེད་ན་ཐ་སྙད་སྒྲ་ཆོགས་ངེ་ལྟར་བརྒྱུད་  
སྒྲུབ་པ་བརྒྱུད་པའི་ཕྱིར་བྲག་ཆ་དང་། དོན་མེད་ན་ཡང་དག་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་སྒྱུད་ཡུལ་ངེ་ལྟར་  
འབྲུང་སྒྲུབ་པ་བརྒྱུད་པའི་ཕྱིར་རྒྱ་རྒྱ་དང་། དོན་མེད་ན་བྱང་མེམས་ནམས་བསམ་བཞིན་དུ་སྤྱིད་  
པར་ངེ་ལྟར་སྒྱུ་མ་དུ་སོམ་ནི་ཟ་བ་བརྒྱུད་པའི་ཕྱིར་སྒྲུབ་བ་ལྟ་བུར་བཏགས་ཏོ། །ནམ་བྱང་བཞི་  
ནི། རང་བཞིན་གྱི་ནམ་བྱང་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། དེ་མ་མེད་པའི་ནམ་བྱང་མུང་འདས་དང་། དེ་  
ཐོབ་པའི་ལམ་ནམ་བྱང་ལམ་བདེན་དང་། དེ་བརྒྱུད་པའི་དམིགས་པ་ནམ་བྱང་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྤྲེ་སྤྲེད་  
དོ། །དང་བོ་གཉིས་ནི་ཡོངས་གྲུབ་དངོས་ཡིན་ལ། ཕྱི་མ་གཉིས་ནི་དེ་རྟོགས་པའི་ཡུལ་ཅན་དང་  
རྒྱུ་ཡིན་པས་དེར་བཏགས་སོ། །བཙམ་ལྟར་འདས་ཀྱིས་ཅི་ལ་དགོངས་ཏེ་འཁོར་འདས་མི་དམིགས་  
པར་གསུངས་ཤིང་། འཁོར་འདས་གཉིས་ཕྱེ་བྲག་མེད་པ་ལ་དགོངས་ནས་བཏགས་ཏེ། གཞན་དབང་  
གེ་ངོ་བོ་ཉིད་དེ་ཉིད་ཀྱན་དུ་བཏགས་པའི་ཆོས་ནི་འཁོར་བའོ། །ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་ཆོས་ནི་མུང་

འདས་སོ། །ཆོས་མངོན་པའི་མདོ་ལས་ཆོས་ནི་གསུམ་སྟེ། ཀྱན་ཉོན་དང་རྣམ་བྱང་དང་དེ་གཉིས་  
 ཀའི་ཆར་གཏོགས་པའོ། །ཞེས་གང་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་ཤེ། གཞན་དབང་ལ་ཀྱན་བརྟགས་  
 པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡོད་པ་ནི་ཀྱན་ཉོན་གྱི་ཆར་གཏོགས། ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡོད་པ་ནི་རྣམ་  
 བྱང་གི་ཆར་གཏོགས། གཞན་དབང་ནི་གཉིས་ཀའི་ཆར་གཏོགས་པ་སྟེ། འདི་ལ་དགོངས་ནས་  
 གསུངས་ཏེ། དཔེར་ན་ས་ཁོང་ན་གསེར་ཡོད་པའི་ཆོས་འཁམས་ལ་མེད་པའི་ས་དམིགས་ལ། ཡོད་  
 པའི་གསེར་མི་དམིགས་ཏེ། དེ་ལ་མེས་རེག་ན་གསེར་ནི་སྤང་ལ་ས་ནི་མི་སྤང་ངོ་། །སའི་ཁམས་  
 སར་སྤང་བ་ནི་ལོག་པ་དང་གསེར་དུ་སྤང་བ་ནི་ཡང་དག་པའོ། །དེ་བས་ན་སའི་ཁམས་ནི་གཉིས་  
 ཀའི་ཆར་གཏོགས་པ་དེ་བཞིན་དུ། རྣམ་པར་རིག་པ་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མེས་མ་རེག་པའི་ཆོད་ཡང་དག་  
 པ་མ་ཡིན་པ་ཀྱན་ཏུ་བརྟགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་སྤང་གི་ཡང་དག་པ་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་  
 དུ་མི་སྤང་ལ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མེས་རེག་པ་ན་དེ་ཡང་དག་  
 པ་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་སྤང་གི་ལོག་པར་ཀྱན་བརྟགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་མི་སྤང་ངོ་། །དེ་  
 ལྟ་བུས་ན་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པ་ཀྱན་ཏུ་རྟོག་པའི་རྣམ་པར་རིག་པ་གཞན་དབང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་དེ་ནི་  
 གཉིས་ཀའི་ཆར་གཏོགས་པ་ཡིན་ནོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ལ་ལར་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྟག་གོ་  
 ཞེས་བསྟན། ལ་ལར་མི་རྟག་གོ་ཞེས་བསྟན། ལ་ལར་རྟག་མི་རྟག་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་  
 པ་དེ་གང་ལ་དགོངས་ཤེ། གཞན་དབང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་ཆོས་རྟག་པའོ། །ཀྱན་  
 བརྟགས་པའི་ཆོས་མི་རྟག་པའོ། །གཉིས་ཀའི་ཆོས་རྟག་མི་རྟག་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་སྟེ། འདི་ལ་  
 དགོངས་ནས་བསྟན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་བདེ་བ་དང་སྦྱག་བསྐལ་དང་གཉིས་སུ་མེད་པ་དང་། དག་  
 བ་དང་མི་དག་བ་དང་གཉིས་སུ་མེད་པ་དང་། ལྟོང་བ་དང་མི་ལྟོང་བ་དང་གཉིས་སུ་མེད་པ་དང་།  
 བདག་དང་བདག་མེད་པ་དང་གཉིས་སུ་མེད་པ་དང་། ཞི་བ་དང་མ་ཞི་བ་དང་གཉིས་སུ་མེད་པ་དང་།  
 ངོ་བོ་ཉིད་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་དང་གཉིས་སུ་མེད་པ་དང་། རླུས་པ་དང་མ་རླུས་པ་དང་གཉིས་སུ་  
 མེད་པ་དང་། འགགས་པ་དང་མ་འགགས་པ་དང་གཉིས་སུ་མེད་པ་དང་། གཞོད་མ་ནས་ཞི་བ་  
 དང་མ་ཞི་བ་དང་གཉིས་སུ་མེད་པ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་བྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དང་མ་འདས་

པ་དང་གཉིས་སུ་མེད་པ་དང་། འཁོར་བ་དང་མུང་འདས་དང་གཉིས་སུ་མེད་པ་སོགས་ཐམས་ཅད་  
རྟག་སོགས་གསུམ་ལ་བརྟན་པ་བཞིན་དུ་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་དུ་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱའོ། །འདི་ནི་ཐེག་  
བསྐུས་ཀྱི་ཆོག་བསྐུས་ནས་བཀོད་པའོ། །འདི་དག་ལ་ཞིབ་ཆ་ཡང་དགོས་སོ། །

༼ཁ༽།གདུལ་བྱ་འགའ་ཞིག་གི་བསམ་ངོར་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྟོན་པ་རེ་ཞིག་  
བཏང་སྟོམས་སུ་མཛད་པ་ཅན་ཕྱི་དོན་མེད་པར་མཁྱེན་ཀྱང་མ་མཁྱེན་པ་ལྟར་གྲང་ཆེན་གཟིགས་  
སྤངས་ཉིད་མཛད་ནས་འཇིག་རྟེན་ལ་བྱུགས་ནི་བཅེ་བ་འབའ་ཞིག་གིས་ཕྱི་རིལ་དཔྱད་ལ་འཇུག་པར་  
མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་ནི་ཁྲིཀ་ཆེན་གྱི་བཤད་པའོ། །ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས་ཉན་ཐོས་  
ཀྱི་རིགས་ཅན་ལ་སོགས་པའི་འཇིག་རྟེན་པ་རིལ་པོར་འཇིན་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་འཇིན་ལྷོག་པའི་  
བྱུགས་དགོངས་འབའ་ཞིག་གིས་ཞེས་བཤད་དོ། །

༼ཟ༽།དངོས་པོ་རྣམས་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པར་ཐ་དད་དུ་འབྱེད་པ་ནི་རང་རིག་པ་ཙམ་གྱིས་མིན་  
གྱི་གཉིས་སུ་སྤང་བའི་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་འབྱེད་དོ། །གཉིས་སྤང་ཡང་སྟོད་པ་སྟེ་བརྟན་པ་ཡིན་པས་  
དེས་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཡང་བརྟན་པར་འགྱུར་ལ། གཟུང་འཇིན་གྱི་རྣམ་པ་ལས་དོན་གཞན་པའི་  
མཆན་ཉིད་ཀྱང་མེད་ཅིང་། གཉིས་སུ་སྤང་བའི་མཆན་ཉིད་ཀྱང་ངི་ལྟར་སྤང་བ་བཞིན་དུ་མེད་པས་  
རང་བཞིན་མེད་དེ་ཞེས་བཤད་དེ་ཞེས་ལེགས་བཤད་སྟིང་པོར་གསུངས་ཤིང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་  
རྒྱ་འབྱས་མཆན་མཆོན་བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་སོགས་སུ་གཉིས་ཆོས་སེམས་ཕྱེ་བའི་སྟོན་ནས་དངོས་རྣམས་  
ཐ་དད་གནས་པ་འདི་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་གྱི་སྟོན་ནས་འོངས་པ་མ་ཡིན་གྱི། དེ་ལྟ་བུའི་ཐ་དད་  
དུ་སྤང་བའི་རྟོག་པ་ལ་བརྟན་པ་སྟེ། རྟོག་པ་དེས་བཞག་པ་ཡིན་ལ། རྟོག་པ་དེ་ནི་བསྐྱེད་པའམ་  
འབྱུལ་བ་ཉིད་ཡིན་པས་ན་ཆོས་དེ་དག་གི་ཐ་དད་པའི་རྣམ་བཞག་རྣམས་ཀྱང་བསྐྱེད་པའམ་སྟོ་བཏགས་  
སུ་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་གཟུང་དང་འཇིན་པའི་རྣམ་པ་ལས་མཆན་ཉིད་གཞན་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་  
པ་སྟེ། གཟུང་འཇིན་གཉིས་སུ་སྤང་བའི་རྟོག་པས་བཞག་པའི་གཉིས་ཆོས་ཀྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་  
ལ་བྱབ་ཅིང་རྟོག་པས་བཞག་པའི་གཉིས་མོས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་ཐམས་ཅད་སྟོ་བཏགས་ཡིན་པ་དེས་ན་  
ཆོས་ཐམས་ཅད་གཉིས་ཆོས་སེམས་ཕྱེ་བའི་མཆན་ཉིད་དམ་རྣམ་བཞག་དེ་ལྟར་དུ་བདེན་པས་སྟོང་

པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་རབ་དྲུབ་ཤད་དོན་ཞེས་ནམ་འགྲེལ་ཁྲི་གཞི་དུ་བཤད་  
ལ། དངོས་པོ་ནམས་ཀྱི་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་རྣམས་ཐ་དད་དྲུག་ནས་པའི་སྤང་ཞེན་ནི་གཟུང་འཛིན་དེ་  
རྣམས་ཐ་དད་དྲུག་ཞིང་ཞེན་པ་ལ་བརྟེན་པ་སྟེ་དེ་ཙམ་དུ་ཟད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཟུང་འཛིན་རྣམས་  
ཐ་དད་དྲུག་ཞིང་ཞེན་པ་དེ་ནི་མ་རིག་པས་བསྐྱད་པ་ཉིད་ཡིན་ན་གཟུགས་སོགས་རང་སྤང་མཁུན་  
གྱི་ཤེས་པ་ལས་རྣམས་ཐ་དད་དང་། ནམ་ཤེས་རང་ཡུལ་གཟུགས་སོགས་ལས་རྣམས་ཐ་དད་དྲུག་ཞིང་  
ཞེན་པ་དེ་དག་ཀྱང་མ་རིག་པས་བསྐྱད་པ་ཙམ་དུ་འགྱུར་དགོས་སོ། །མཆན་ཉིད་ཀྱིས་མཆོན་  
བྱ་མཆོན་པའི་ཆོ་མཆོན་བྱ་གཟུགས་སོགས་གཟུང་བྱའི་ཕྱོགས་སུ་ཕར་ཆད་པ་དང་། མཆན་ཉིད་  
གཟུགས་རུང་སོགས་འཛིན་བྱེད་གྱི་སྒྲོའི་ཕྱོགས་སུ་ཆུར་ཆད་པ་ལྟ་བུར་སྤང་བའི་གཟུང་བ་དང་འཛིན་  
པའི་ནམ་པར་སྤང་བ་ལས་མ་གཏོགས་པའི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་མཆོན་བྱ་མཆོན་པའི་ཚུལ་གཞན་ཡོད་  
པ་མ་ཡིན་ལ། དེས་ན་གཟུང་འཛིན་རྣམས་ཐ་དད་དང་མཆན་ཉིད་བདེན་གྲུབ་ཀྱིས་སྤང་བའི་ཕྱིར་  
ཤར་མདོ་ལས་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་རང་བཞིན་མེད་པར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་  
ནི་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་གྱི་ཆོག་བསྟུས་ནས་བཀོད་པ་འོ། །

༼འ༽ནམ་འགྲེལ་འདིའི་ལུགས་ལའང་འཁོར་ལོ་ཐ་མ་སྒྲུ་ཇི་བཞིན་པའི་ངེས་དོན་ཡིན་ཞེས་པ་འོ། །

༼ཡ༽ཡུང་བོ་ལ་སོགས་བྱེ་བྲག་གིས། ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཆོག་དོན་སྤར་ལེའུ་དང་བོའི་སྐབས་  
སུ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

༼ར༽དངོས་པོས་ཐམས་ཅད་ཅེས་པ་ཡི་གེ་ནོར་ཏེ། ལྷན་མཁུན་པོས། དངོས་ནམས་ཐ་དད་  
ཅེས་སོགས་ཀྱི་ཤོ་ལོ་ཀ་གསུམ་དེ་དབུ་སེམས་མདོ་སྡེ་བ་གསུམ་དང་སྒྱུར་བའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་  
རོ། །དེའི་དབུ་མ་བཞི་སེམས་ཙམ་པ་ནམ་རྩུན་པ་ལ་དབུ་མ་བར་བྱས་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་པར་ཐར་  
ལམ་གསལ་བྱེད་ལས་བཤད་དོ། །འདིར་བཤད་པ་དང་མི་མཐུན་པར་ལྷང་སྒྱུ་གྲུབ་མཐར་བཤད་  
པ་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་བཀར་ཁས་ལེན་པའི་ཉན་ཐོས་སྡེ་བ་ཡོད་པར་རྒྱུད་ཐུང་རྒྱུ་དང་ཁྲི་གཞི་དང་སྒྱུད་  
འཇུག་དང་ཁྲི་གཞི་སོགས་སུ་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་། ཡུང་བོ་ལ་སོགས་བྱེ་བྲག་གིས། ཞེས་  
སོགས་མདོ་སྡེ་བས་ཤར་མདོའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་ཚུལ་དུ་འཆད་པ་ནི་འཐད་པར་མ་མཐོང་སྟེ། གཞུང་

འདི་དོན་སྤྱད་ཐུན་མོང་པར་གསུངས་པ་ནི་ཆོག་པ་བཅད་འདིས་བཟུན་པའི་དོན་ཙམ་མདོ་སྤྱོད་བས་  
 ཀྱང་ཁས་ལེན་པ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་པར་ཇེ་ཡལ་སྤྱད་ཀྱིས་གསུངས་ཤིང་། ལ་མ་རིས་ཐེག་པ་ཐ་  
 བལ་བའི་འདོད་ཚུལ་དུ་བཤད་པ་མཁས་གྲུབ་ཇེས་བཀག་པའི་ཕྱིར་དང་། དེས་ཀྱང་ཞེས་པས་སེམས་  
 ཙམ་པས་བཤད་པའི་ནམ་གངས་གཉིས་པ་ཞིག་ཡིན་པར་བཟུན་ཞེས་ཀྱལ་ཆབ་མཁས་གྲུབ་གཉིས་  
 ཀམ་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། བྱད་པར་དུ་ཇེ་འུ་གསུང་བཞིན་ཀྱལ་ཆབ་ཇེས་བཀོད་པའི་ཆད་མའི་  
 བཅེད་བྱང་ཆེན་མོར་གཞུང་འདི་མདོ་སྤྱོད་བལ་སྦྱར་བ་མི་འཐད་པར་གསལ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར།  
 ཞེས་པ་ནི་སྤྱད་སྤྱོད་གྲུབ་མཐའི་ཆོག་བསྐྱུས་ནས་བཀོད་པའོ། །

། ལ་འུ་རིགས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་བྱད་པར་བཞི་གསུངས་པའི་དང་བོ་ནི། ལུས་ལས་བྱད་པར་  
 དུ་གྱུར་པ་སྟེ། དེའི་དོན་གསལ་བར་བཤད་པ་མི་སྤྱང་བས་ཆོལ་བར་གྱིས་ཤིག་གཉིས་པ་སྤྱོད་མཆེད་  
 དུག་གིས་ཟིན་པ་ནི་གདགས་གཞི་དང་། གསུམ་པ་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་འཛོལ་བ་ནི་ཐོབ་ཚུལ་དང་། བཞི་  
 བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཉན་དེ་འོངས་པ་ནི་རྒྱན་ནམ་དུས་ཀྱི་བྱད་པར་ཏེ་གོ་སྟོན་པའོ། །

། ཤུལ་དེ་ལྟར་གསུངས་ཀྱང་ཐེག་བསྐྱུས་དང་ཉན་ས་གཉིས་ཀྱན་གཞི་བཤད་མ་བཤད་ཀྱི་དབང་  
 གིས་གདགས་གཞི་ལ་བྱད་པར་ཡོད་པ་ནི་ཇེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་དགོངས་པར་སྤང་ངོ་། ། རིགས་  
 ཀྱི་ནམ་བཞག་ལ་བྱད་པར་གསུམ་ལས། ཐུ་བ་དང་རགས་པ་གཉིས་ནི་འདིར་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་  
 ལ། རྒྱུད་གཅིག་དུ་གཏོགས་པ་ནི་གདགས་གཞི་ལས་ཇེས་ལོགས་སུ་གཟུང་དུ་མེད་པའི་དོན་ཡིན་  
 ནམ་སྟམ་མོ། རིགས་ཡོད་ཀྱང་སྤྱང་འདས་མ་ཐོབ་པའི་རྒྱ་བཞི་སྟེ། མི་ཁོམ་པར་སྤྱོད་པ་དང་།  
 བག་མེད་པ་དང་། ལོག་པར་ཞུགས་པ་དང་། སྤྱོད་པའི་ཉེས་པའོ། ། དེའི་ཐ་མ་ལ་ནམ་སྤྱོད་དང་  
 ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་སྤྱོད་པ་གསུམ་ཡོད་དོ། ། སྤྱང་འདས་ཐོབ་པའི་རྒྱན་གཉིས་ཏེ། གཙོ་བོ་  
 དང་། དམན་པའོ། ། དང་བོ་ལ་གཉིས་ཏེ། གཞན་གྱི་སྤྱད་དང་། ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པའོ། །  
 རྒྱན་དམན་པ་ནི་མང་བོ་ཡོད་དེ། རང་འབྱོར་ལྔ་དང་། གཞན་འབྱོར་ལྔ་དང་། དགེ་བའི་ཆོས་  
 ལ་འདུན་པ་དང་། རབ་དུ་བྱུང་བ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་དང་། དབང་བོ་སྤྱོད་པ་དང་།  
 ཟས་ཀྱི་ཆོད་རིག་པ་དང་། ནམ་གྱི་ཆ་སྟོད་སྟོད་ལ་མི་ཉལ་བར་བརྩོན་པ་དང་། ཤེས་བཞིན་དུ་

སྒྲིད་པ་དང་། དཔེན་པར་གནས་པ་དང་། སྒྲིབ་པ་ཁྲ་མ་པར་དག་པ་དང་། ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་  
ཡང་དག་པར་གནས་པའོ། །རིགས་ལ་གནས་པའི་རྟགས་དྲུག་ནི་འདིར་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །གང་  
ཟག་ཉེར་གསུམ་ལས། མ་ཞུགས་པ་ནི་སྒྲིབ་པ་དམ་པ་ལ་བརྟེན་པ་དང་དམ་པའི་ཆོས་ཉན་པ་སོགས་  
མ་བྱས་པ་དང་། ཞུགས་པ་ལ་ངེས་པར་བྱུང་མ་བྱུང་ནི་འཕགས་ལམ་སོགས་ཐོབ་མ་ཐོབ་དང་། དབང་  
པོ་རྟུལ་འབྲིང་རྣམས་ལ་སྒྲིབ་པ་ལྟར་དང་། འདོད་ཆགས་སྒྲིད་པ་སོགས་གསུམ་ནི་དེ་གསུམ་གས་  
ཆེ་བ་དང་། མི་ཁོམ་པར་སྒྲིབ་པ་སོགས་བརྒྱད་ནི་སྒྲུར་བཤད་པའི་མི་ཁོམ་པར་སྒྲིབ་པ་སོགས་བཞི་  
དང་དེའི་བརྒྱུག་ཕྱོགས་བཞི་སྟེ་བརྒྱད་དང་། ཐག་ཉེ་རིང་ནི་མྱང་འདས་ཐོབ་པ་ལ་ཉེ་རིང་དང་།  
ཡོངས་སུ་སྒྲིན་མ་སྒྲིན་ནི་ཆེ་འདིར་འཕགས་ལམ་ཐོབ་པར་རྟུས་མི་རྟུས་དང་། མ་པར་དག་མ་  
དག་ནི་མྱང་འདས་མངོན་དུ་བྱས་མ་བྱས་གཉིས་སོ། །

༼ས༽འདིར་རང་རྒྱལ་གྱི་བྱད་པར་བརྩུར་བཤད་ལ། གསེར་ཕྱེང་ལས་དབང་བོ་དང་ཞུགས་  
གནས་དང་སྤེ་སྤྲོད་གྱི་བྱད་པར་མ་བཟངས་པར་བདུན་དུ་གསུངས་ཏེ། དབང་བོ་ནི་རིགས་གྱི་བྱད་  
པར་དུ་བརྩུས་ཤིང་། ཞུགས་གནས་དང་སྤེ་སྤྲོད་ནི་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པའི་ནང་དུ་བརྩུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

༼ཏ༽སའི་དངོས་གཞིར་བཟོད་པ་འདི་ལ་གསལ་ཁ་མེད་ཀྱང་སྒྲ་མ་རྣམས་བཟོད་འབྲིང་མན་  
ཆད་བསྒྲིད་པ་ལ་བཞེད་དེ། དེ་ཡང་བཟོད་ཆེན་ནས་ཆོས་མཆོག་དང་མཐོང་ལམ་བར་མ་ཆད་དུ་  
སྒྲིལ། འདིས་ཆེ་དེ་ལ་མཐོང་ལམ་སྒྲིད་མི་རྟུས་པས་སོ་སྟུམ་པའོ། །ཞེས་གསེར་ཕྱེང་ལས་གསུངས་སོ། །

༼ཨ༽འདི་དང་དབྱ་མའི་མཐའ་དཔྱད་སོགས་སུ་སངས་རྒྱུ་ལས་ཆོས་ཐོས་པའི་ཆེ་དེ་ལ་ཕྱིར་  
མི་འོང་ཐོབ་པ་ཡོད་པར་བཤད་དེ། རྒྱ་མཚན་ནི་འབྲས་བུ་ཐོབ་ལ་དག་བཅོམ་མ་ཐོབ་ཅེས་དག་  
བཅོམ་གཅིག་པུ་དམིགས་གྱིས་བསལ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་བཞེད་དོ། །གསེར་ཕྱེང་ལས། འབྲས་བུ་  
ནི་དང་བོ་གཉིས་གང་རུང་ཡིན་གྱི་ཕྱིར་མི་འོང་མིན་ཏེ། མངོན་པའི་སྒྲི་སྐད་ལ་ཕྱིར་མི་འོང་ཐོབ་  
ནས་འདོད་པར་ཉན་མོངས་གྱི་དབང་གིས་སྒྲི་མི་སྤྲོད་ལ། འདི་སྤང་བུ་ལྟག་མའི་དབང་གིས་འདོད་  
པར་སྒྲི་དགོས་པས་སོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

༼ཀ༽རང་བཞིན་གྱིས་དབང་བོ་རྣམས་འབྲིང་བརྟུལ་གསུམ་ལ་རིགས་ངེས་ཞེས་སྒྲུར་བའི་དགོས་

པ་མེད་པས། སྐབས་འདིའི་དཔེ་དག་མ་དག་དཔུང་དགོས་སོ། །

༼ཁ༽འདིར་ཚོགས་སྡེ་དུ་ལ་བསྐྱལ་ཆེན་བརྒྱའི་ཚོགས་བསགས་མ་བསགས་གཉིས་ཡོད་པར་  
བཤད་ལ། གསེར་ཕྱེང་ལས། ཚོགས་སྡེ་དུ་གཉིས་ཀྱང་བསྐྱལ་ཆེན་བརྒྱའི་ཚོགས་གསོག་དགོས་  
པར་བཤད་དམ་སྙམ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། དེ་གསུམ་གྱིས་ཚོགས་གསོག་པའི་དུས་ནི་མཛོད་ལས།  
བསེ་རུ་བསྐྱལ་བ་བརྒྱ་ཡི་རྒྱས། ཞེས་དང་། ས་ལས་ཀྱང་དེ་ལ་བསྐྱལ་བ་བརྒྱར་ཚོགས་གསོག་  
པར་གསུངས་ནས་གཞན་གཉིས་ལ་བཤད་པ་མེད་དོ། །སྤྱི་མ་རྣམས་ན་རེ། ཕྱི་མ་གཉིས་ལ་བརྒྱ་  
ཡི་སྤུམ་གཉིས་དང་སྤུམ་ཆ་ཞེས་ཟེར་ལ། ཁ་ཅིག་ནི་ཉིས་བརྒྱ་དང་སྤུམ་བརྒྱའི་ཞེས་ཟེར་ཏེ། ཞེས་  
པ་ནས། སྤྱི་བུ་མེད་པས་དོར་བར་བྱའོ། །འོ་ན་གང་ཞེ་ན། ས་ལས་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་ཕྱ་  
མོ་རྣམས་ཀྱང་བསྐྱེད་ལ་ཚོགས་གསོག་པའི་དུས་བསེ་རུ་ལྟ་བུ་ལ་བཤད་ནས་གཞན་གཉིས་ལ་མི་འདྲ་  
བ་མ་བཤད་པ་དང་། དྲིན་ལན་བསབ་པ་ལས། རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་བསྐྱལ་བ་ཆེན་པོ་བརྒྱའི་  
ཆར་ཕྱིན་པར་འགྱུར་རེ་ཞེས་སྤྱིར་གསུངས་པས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དུས་མཚུངས་གསུང་བ་ལྟར་འཐད་  
དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

༼ག༽དེ་ག་ཏུ་ཁྱིམ་ནས་ཁྱིམ་མེད་པར་རབ་དུ་བྱུང་བའི་ངང་ཚུལ་ཅན་དུ་བཤད་པས་འདོད་པའི་  
དེ་ཅན་ཅན་ཡིན་པར་གྲུབ་ལ། དེའི་ཕྱིར་དེ་ལ་དགེ་འདུན་ནི་ཤུའི་དབྱེ་བ་མི་རུང་ཞེས་པ་སྟེ། ཀྱན་  
བདུས་ལས་ཀྱང་ཉན་ཐོས་ཁམས་གསུམ་ག་དང་། བྱང་སེམས་འདོད་གཟུགས་གཉིས་དང་། རང་  
རྒྱལ་དང་སངས་རྒྱས་གཉིས་འདོད་དེ་ཅན་ཅན་དུ་བཤད་པས་སོ། །གསེར་ཕྱེང་ལས་གཟུགས་མེད་  
ཀྱི་དེ་ཅན་ཅན་གྱི་བྱང་སེམས་ཡོད་པར་བཤད་པའི་རིགས་པ་དེ་རང་རྒྱལ་ལ་སྦྱོར་དགོས་མི་དགོས་དཔུང་  
པར་བྱའོ། །

༼ང༽སྤྱི་བཤད་ནི་མཆོད་ཉིད་ཀྱི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པས་ལོགས་སུ་མ་བགྱངས་པར། གསེར་  
གྱི་རིགས་ཀྱི་དཔེ་དང་རིན་པོ་ཆའི་རིགས་ཀྱི་དཔེ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་ནས་དགྲར་བྱས་ཤིང་། དེ་རེ་རེ་ལ་  
བཞིར་ཕྱེ་ནས་བཞི་ཆོད་དགྲ་ཚོགས་བཅད་རེ་རེས་བསྐྱེད་པར་འགྲེལ་བར་བཤད་དོ། །རྒྱ་ཁམས་  
ཐ་དད་པ་དང་། རྒྱུ་མོས་པ་ཐ་དད་པ་དང་། དེས་པར་སྤྱི་བཤད་པ་དང་། འབྲས་བུ་

བྱང་ཆུབ་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་རིགས་ཐ་དད་པར་བསྐྱབས་པ་ཡིན་པས་ན། འདིར་  
རིགས་ཐ་དད་པས་འབྲས་བྱ་ཐ་དད་པར་བསྐྱབས་པ་ལྟ་བུར་བཤད་པ་དཔྱད་དགོས་སོ། །

༼ཅ༽བཞི་ཆན་གསུམ་པ་ནི། རང་བཞིན་དང་རྒྱས་རིགས་དང་། རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་ངོ་བོ་  
དང་། རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་དངོས་པོར་ཡོད་མེད་དང་། ཡོན་ཏན་སྒྲིལ་ཞིང་འབྲུང་བས་ན་རིགས་ཞེས་  
པའི་སྒྲ་བཤད་དེ་བཞི་ཡིན་ནམ་སྟམ་སྟེ། རང་བཞིན་དང་ནི་རྒྱས་པ་དང་། །དེ་ནི་རྟེན་དང་བརྟེན་  
པ་དང་། །ཡོད་མེད་ཉིད་དང་ཡོན་ཏན་ནི། །སྒྲིལ་བའི་དོན་དུ་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་སོ། །

༼ཆ༽བཞི་བ་ནི། སྒྲིལ་བའི་སྒྲིལ་རྣམས་སེམས་ཅན་ལ་སྤྱིང་རྗེ་བ་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་  
ལ་མོས་པ་དང་། དཀའ་སྤྱད་ལ་བཟོད་པ་དང་། སྦྱོན་སོགས་ཀྱི་དགེ་བ་ལ་སྦྱོད་པ་སྟེ་བཞི་ཡིན་  
ནོ། །འདིར་ཐེག་ཆེན་ལ་མོས་པར་ཞེས་པ་ཡིག་ཅོར་རོ། །གཞན་རྣམས་གོ་སྒྲིབ་དང་། ཉེས་དམིགས་  
བསྟན་པའི་གཞུང་ནི། ཉོན་མོངས་གོ་མས་དང་གྲོགས་ངན་དང་། །འཕྲོངས་དང་གཞན་གྱི་དབང་  
ཉིད་དང་། །མདོར་ན་རིགས་ཀྱི་ཉེས་དམིགས་ནི། །རྣམ་པ་བཞི་རུ་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་སོ། །

༼ཇ༽གནས་སྐབས་རིགས་ཆད་བཞི་ནི། གཅིག་ཏུ་ཉེས་པར་སྦྱོད་པ་དང་། །དགེ་ཅུ་གར་ཏུ་  
ཆད་པ་དང་། །ཐར་པ་ཆ་མཐུན་གྱི་དགེ་ཅུ་མེད་པ་དང་། །དགེ་ཅུ་དམན་པ་ཡོངས་སུ་མཛོགས་པ་ལོ། །

༼ཉ༽ཁ་ཅིག་སྒྲིལ་སོགས་ཕྱིར་ན་སྦྱོན། །ཞེས་སོགས་དང་། རྟེན་ཉིད་ཕྱིར་རམ་ཐབས་མེད་  
ཕྱིར། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཆོག་དོན་ནི་བྱབ་དཔྱད་དགག་པའི་སྐབས་སུ་བཤད་ཟིན་གོ། །

༼ཉ༽གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་དེ་དང་དེའི་ཞེས་མིང་དང་བད་  
བྱས་པ་དང་དེ་དང་དེའི་ཞེས་རྟོག་པས་བཏགས་པ་རྣམས་ཆོས་དེ་དང་དེའི་སྡོད་ལུགས་སུ་མ་སོང་  
བ་ཡིན་པས་ན། ཆོས་དེ་དག་མིང་དང་བད་བྱས་པ་དང་རྟོག་པས་བཏགས་པའི་ངོ་བོར་རང་གི་སྡོད་  
ལུགས་སུ་མ་གྲུབ་པ་ནི། ཆོས་དེ་དག་སྒྲིལ་གི་འཇུག་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པའི་  
དོན་ཡིན་ལ། དེའི་ཕྱིར་སྒྲིལ་གི་འཇུག་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ནི་སྒྲིལ་འདོགས་  
ཀྱི་མཐའ་དང་། དེར་འཛིན་པའི་སྒྲིལ་གི་སྒྲིལ་འདོགས་ཀྱི་མཐའ་འཛིན་ཡིན་ནོ། །

༼ཐ༽འདོགས་པའི་ཆོག་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཅེས་པ་ནི་ཆོག་གིས་བཏགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་བྱའི། འདོགས་



བྱེད་ཀྱི་ཆོག་ལ་མི་བྱ་བར་ལེགས་བཤད་སྟེང་བོར་གསུངས་སོ། །

༼དེ་ལཱ་ལྷན་ཡང་ཞེས་པ་དཔེ་མ་དག་པས། ལཱ་ལྷན་དབང་ཡོངས་གྲུབ་ཅེས་འདོན་དགོས་སོ།།

༼ནེ་དེ་ལྷར་བཅོད་པའི་སྒྲིལ་སྒྲུབ་འདེབས་ཀྱི་ཆོག་དང་དེ་ལྷར་གཟུང་བའི་རྟོག་པའི་སྒྲུབ་འདེབས་དངོས་ཡིན་པའི་ཞིབ་ཆ་དགོས་སོ། །

༼པ་འདུགས་པའི་ཆོག་གི་མཆན་མའི་གཞི་ནི་བཏགས་པའི་ཆོག་གི་མཆན་མའི་རྟོན་ཞེས་པས་བཤད་དེ་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་གདགས་གཞིའི་ཞེས་ལེགས་བཤད་སྟེང་བོར་གསུངས་ཤིང་། དེར་བཅོད་དུ་མེད་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་ཡང་དག་པའི་དངོས་པོ་ལ་ཞེས་བྱངས་པས། འདིར་ཡོད་པ་ཞེས་པའི་ཆོག་ཆད་དོ། །

༼པ་ཤེས་བྱ་བཞིན་དུ་ཞེས་པ་ནི་ཕྱི་དོན་བཞིན་དུ་ཞེས་པ་སྟེ། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་བདེན་པར་མེད་པ་བཞིན་དུ་རྣམ་ཤེས་ཀྱང་བདེན་པར་མེད་ཅེས་པ་ནི་ཐལ་འགྱུར་བ་སོགས་དང་། རྣམ་ཤེས་བདེན་པར་ཡོད་པ་བཞིན་དུ་ཕྱི་དོན་ཡང་བདེན་པར་ཡོད་ཅེས་པ་ནི་ཉན་ཐོས་སྟེ་བའི་འདོད་པའོ། །

༼བུ་སྟོ་སྒྲུབ་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་པོ་གང་རུང་ལ་མེད་པས་བྱབ་པ་དང་། རིགས་པ་ཡང་དག་ནི་འཐད་པ་དང་རིག་པ་ཡང་དག་ནི་སྟོ་ཡིན་པས་དོན་མི་འདྲ་ཞེས་པའོ། །

༼མེ་ལཱ་ལྷན་དབང་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་དང་། ཀུན་བཏགས་དོན་དམ་པར་མེད་པ་དང་། ཡོངས་གྲུབ་དོན་དམ་པར་ཡོད་པས་ན། དེ་དག་གི་བསྟོན་སྟེགས་ཀྱི་མཐའ་དང་བྲལ་བའི་ལམ་དེ་ནི་དབྱ་མའི་ལམ་ཡིན་ནི་ཞེས་པ་ཡིན་པས། འདིར་ཡོད་པས་མེད་པས་ཡོད་པས་མིན་ཞེས་པ་ཡི་གེ་ནོར་བ་ཡིན་ནོ། །ཆོས་རྣམས་མཐའ་གཉིས་སྤངས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཡོད་ཚུལ་ངེ་ལྷར་ཡིན་ཞེ་ན། ཀུན་བཏགས་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་དེར་ཡོད་པར་སྟོ་བཏགས་ནས་དགག་བྱའི་མཆམས་ལེགས་པར་མ་བྱེན་པ་སྤངས་པ་དང་། ལཱ་ལྷན་དབང་ཡོངས་གྲུབ་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་ཡིན་པ་ལ་དེར་མེད་ཅེས་སྒྲུབ་བ་བཏབ་ནས་དགག་བྱའི་མཆམས་ལེགས་པར་མ་བྱེན་པ་སྤངས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཡོད་པ་ནི་མཐའ་གཉིས་སྤངས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཡོད་ཚུལ་ཡིན་ནོ། །དངོས་པོ་སྤྲུལ་མི་སྟོ་འདོགས་ཀྱི་མཐའ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་ནི་སྒྲུབ་འདེབས་ཀྱི་མཐའ་ཡིན་ལ། དེ་ལྷ་བྱའི་ཡོད་མཐའ་དང་མེད་

མཐའ་ལས་ཀྱོལ་བ་ནི་གཉིས་སུ་མེད་པའི་རབ་དྲུ་བྱེ་བ་ཡང་ཡིན་ཞིང་། འདི་འདྲ་བའི་སྣང་ཉིད་  
ནི་དོན་དམ་པའི་མཐར་ཐུག་ཡིན་ཞེས་པ་ཡིན་གྱི། དངོས་པོ་སྤྲུལ་མ་དེ་ཡོད་པ་དང་དངོས་པོ་མེད་  
པ་དེ་མེད་པ་ལས་ཀྱོལ་ཞེས་པ་གཏན་མིན་པ་ཤེས་དགོས་སོ། །

༼ཚེ༽ཤེས་པར་དཀའ་བའི་ཤེར་མདོའི་ཆོག་ཐོས་ནས་དགོངས་གཞི་ཅན་དུ་མི་ཤེས་པར་སྐྱེ་  
བ་ཞིན་པར་བརྒྱུད་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཙམ་མ་གཏོགས་རང་བཞིན་གྱིས་  
མེད་ལ། རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་འདི་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིན་པས། རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་ལྟ་  
བ་ནི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་ནི། གདགས་གཞི་མེད་ན་འདོགས་པ་ཡང་མེད་པས་ཆོས་  
ཐམས་ཅད་བཏགས་པ་ཙམ་ཡིན་པ་དང་དེ་ཉིད་དེ་ཁོ་ན་འདི་དོན་དུ་བྱེད་པ་གཉིས་ཀ་མི་སྤྲོད་པས་ཆད་  
ལྟའི་གཙོ་བོར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པ་འོ། །

༼ཆོ༽རྟོག་བྱ་མཐའ་ཉེར་དུག་དང་བྲལ་བའི་དབུ་མའི་ལམ་བརྒྱ་གསུམ་ཞེས་དེང་སང་རྒྱུད་ལྟར་  
གྲགས་པ་འདི་ནི། རྟོགས་དུས་ཀྱི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་དོ་རྟེན་སྐབས་  
འདིར་དབུ་མའི་ལམ་བརྒྱ་གསུམ་གྱི་གངས་ཙམ་གསུངས་པ་དང་འོག་ནས་ལམ་བརྒྱ་གསུམ་རེ་རེ་  
ལ་དབུས་མཐའ་ནས་བཤད་པའི་མཐར་འཛིན་གཉིས་གཉིས་སྦྱར་དགོས་པར་གསུངས་པའི་རྟེན་གྱིས།  
བདག་ལྟ་བུའི་སྣང་སྤྱུལ་གྱིས་ཀྱང་རྒྱ་གར་ཁ་སྤྱོད་ཅན་གྱི་གཞུང་ལུགས་ཟབ་ཅིང་གཏིང་དཔག་དཀའ་  
བའི་མཆོ་ཆེན་པོར་རྣམ་དཔྱད་བྱ་རྒྱུ་དགོས་པ་ལྟ་བུ་ཞིན་པར་འཇུག་པའི་སྐལ་ལྷན་དུ་གྱུར་པས་  
བཀའ་བྲིན་གཞལ་བར་དཀའ་བ་ཡིན་མོད། འོན་ཀྱང་དབུས་མཐའ་ཙམ་འགྲེལ་དང་འགྲེལ་བཤད་  
དང་འོད་སྤྲུང་གི་ལེའུའི་རྣམ་བཤད་དང་བསྐྱར་ནས་གཟུ་བོར་གནས་པའི་སྒྲོས་རུང་ཟད་དཔྱད་པ་  
ལ། དབུས་མཐའ་ལས། ཐ་དད་པ་དང་གཅིག་མཐའ་དང་། །སྤྱི་རྟོགས་ཉན་ཐོས་གཉིས་ཀ་  
དང་། །གང་ཟག་ཆོས་ལ་སྦྱོར་འདོགས་དང་། །སྤྱར་འདེབས་མཐའ་རྣམ་གཉིས་གཉིས་དང་། །མི་  
མཐུན་ལྷོགས་དང་གཉེན་པོའི་མཐའ། །དྲག་དང་ཆད་པར་འདུ་ཤེས་དང་། །གཟུང་དང་འཛིན་  
དང་ཀུན་ཉོན་མོངས། །རྣམ་པར་བྱང་ལ་གཉིས་དང་གསུམ། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་ཀྱི་མཐའ།  
དེ་ནི་རྣམ་པ་བདུན་དུ་འདོད། །དངོས་ཡོད་དངོས་མེད་ཞི་བྱ་དང་། །ཞི་བྱེད་སྐྱག་བྱེད་དེ་ལ་འཇིགས།

གཟུང་དང་འཛིན་དང་ཡང་དག་ཉིད། །ལོག་པ་ཉིད་དང་བྱེད་དང་མིན། །སྟེ་བ་མེད་དང་མཉམ་  
 པའི་དུས། །དེ་ནི་རྣམ་རྟོག་གཉིས་ཀྱི་མཐའ། །ཞེས་བདག་ཡུང་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་མཐའ་དང་བདག་  
 ཡུང་ལྡན་པ་གཅིག་པའི་མཐའ་གཉིས་དང་། གང་ཟག་གི་བདག་རྟག་གོ་ཞེས་པ་ལྟ་སྟེགས་ཅན་གྱི་  
 མཐའ་དང་གང་ཟག་གི་བདག་མི་རྟག་གོ་ཞེས་པ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་དང་། བདག་ཇས་སུ་  
 ཡོད་ཅེས་པ་གང་ཟག་ལ་སྟོང་འདོགས་པའི་མཐའ་དང་བདགས་པའི་གང་ཟག་མེད་ཅེས་པ་གང་ཟག་  
 ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་པའི་མཐའ་གཉིས་དང་། སེམས་ཇི་ལྟར་སྒྲུང་བ་དང་བཟྍ་དཔ་ལྟར་ཡང་དག་  
 པའི་ཞེས་པ་ཆོས་ལ་སྟོང་འདོགས་པའི་མཐའ་དང་སེམས་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་ནི་ཞེས་པ་ཆོས་ལ་སྐྱར་  
 བ་འདེབས་པའི་མཐའ་གཉིས་དང་། མི་དགེ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཇི་ལྟར་སྒྲུང་བ་དང་བཟྍ་  
 པ་ལྟར་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའོ། །ཞེས་པ་མི་མཐུན་སྟུགས་ཀྱི་མཐའ་དང་དགེ་བ་ལ་སོགས་པའི་  
 ཆོས་རྣམས་ཇི་ལྟར་སྒྲུང་བ་དང་བཟྍ་དཔ་ལྟར་རྣམ་པར་བྱང་བའི་ཞེས་པ་གཉིན་པའི་མཐའ་གཉིས་  
 དང་། གང་ཟག་དང་ཆོས་གཉིས་ཤེས་བྱ་དང་བཟྍ་དཔའི་ངོ་བོར་དོན་དམ་པར་ཡོད་དོ་ཞེས་པ་རྟག་  
 པའི་མཐའ་དང་དེ་གཉིས་ཤེས་བྱ་དང་བཟྍ་དཔའི་ངོ་བོར་གཏན་ནས་མེད་དོ་ཞེས་པ་ཆད་པའི་མཐའ་  
 གཉིས་དང་། ཀུན་བྱང་གི་རྟོན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་པོ་འེ་འེ་ལ་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའོ་  
 ཞེས་པའི་མཐའ་གཉིས་དང་། ཆོས་དབྱིངས་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་ལ་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ཁྲི་མ་ཞུགས་  
 པའི་ཀུན་ཉོན་གྱི་མཐའ་དང་གདོད་མ་ནས་སྟོང་བའི་ཁྲི་མས་ཀྱང་མ་བསྐྱད་པའི་རྣམ་བྱང་གི་མཐའ་  
 གཉིས་ཏེ་མཐའ་གཉིས་རྣམ་པ་བརྒྱད་དོ། །རྣམ་པར་རྟོག་པའི་མཐའ་གཉིས་རྣམ་པ་བདུན་ནི། བདག་  
 གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོར་ཡོད་དོ་ཞེས་པ་དངོས་པོར་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་མཐའ་དང་བདག་མེད་གཉིས་ཀྱི་ངོ་  
 བོར་མེད་དོ་ཞེས་པ་དངོས་པོར་མེད་པར་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་མཐའ་གཉིས་དང་། ཀུན་ཉོན་གསུམ་  
 ཇི་ལྟར་སྒྲུང་བ་དང་བཟྍ་དཔ་ལྟར་སྒྲུང་བར་བྱ་བའི་ཞེས་པ་ཞི་བར་བྱ་བར་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་མཐའ་  
 དང་སྟོང་བ་ཉིད་ཇི་ལྟར་སྒྲུང་བ་དང་བཟྍ་དཔ་ལྟར་སྒྲུང་བར་བྱེད་པའི་ཞེས་པ་ཞི་བར་བྱེད་པར་རྣམ་  
 པར་རྟོག་པའི་མཐའ་གཉིས་དང་། སྟོང་བ་ཉིད་སྒྲུག་པའི་གནས་སོ་ཞེས་པ་སྒྲུག་བྱེད་དུ་རྣམ་པར་  
 རྟོག་པའི་མཐའ་དང་སྟོང་བ་ཉིད་ལ་འཛིགས་པར་འོས་སོ་ཞེས་པ་དེ་ལ་འཛིགས་པར་རྣམ་པར་རྟོག་

པའི་མཐའ་གཉིས་དང་། གཟུགས་སྒྲིག་སྤྱོད་ཀྱི་གཟུང་བའི་ཞེས་གཟུང་བར་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་  
 མཐའ་དང་མིག་ཤེས་སྒྲིག་སྤྱོད་ཀྱི་རིག་པའི་ཞེས་པ་འཛིན་པར་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་མཐའ་གཉིས་  
 དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་ལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཡང་དག་པ་ཉིད་  
 ཏུ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་མཐའ་དང་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ལོག་པ་ཉིད་ཏུ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་མཐའ་གཉིས་  
 དང་། ཡེ་ཤེས་ནི་མི་ཤེས་པ་སྤྱོད་ཅོད་སྒྲིམ་པའི་སྒྲོ་སྒྲོན་དུ་བཏང་ནས་འདུག་གི་ཞེས་པ་བྱེད་པར་རྣམ་  
 པར་རྟོག་པའི་མཐའ་དང་ཡེ་ཤེས་ནི་སྒྲོ་སྒྲོན་དུ་མ་བཏང་བར་འདུག་པས་མི་ཤེས་པ་སྤྱོད་པའི་མཐུ་  
 མེད་དོ་ཞེས་པ་མི་བྱེད་པར་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་མཐའ་གཉིས་དང་། མི་ཤེས་པ་ནི་ཡུན་རིང་པོར་  
 གནས་པས་གཉེན་པོ་ཡེ་ཤེས་སྒྲུབ་པའི་མཐུ་མེད་དོ་ཞེས་པ་སྒྲུབ་པ་མེད་པར་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་མཐའ་  
 དང་གལ་ཏེ་སྒྲུབ་ཀྱང་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པའི་མི་ཤེས་པ་དེས་བསལ་མི་རྒྱས་པས་ཡེ་ཤེས་དང་མི་  
 ཤེས་པ་གཉིས་དུས་མཉམ་དུ་གནས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པ་དུས་མཉམ་པ་ཉིད་ཏུ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་  
 མཐའ་གཉིས་ཏེ་བདུན་ནོ། །དེ་ལྟ་ན་སྤྱར་བཤད་པའི་མཐའ་གཉིས་རྣམ་པ་བརྒྱད་དང་རྣམ་པར་  
 རྟོག་པའི་མཐའ་གཉིས་རྣམ་པ་བདུན་ཏེ་མཐའ་གཉིས་བཅོ་ལྔ་བརྟན་ཏེ། འགྲེལ་བཤད་ལས། བཅོ་  
 ལྔ་པོ་འདི་དག་ནི་མཐའ་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་བ་སྟེ། འདི་དག་སྤངས་པས་དེ་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་  
 པའི་ཕྱིར། མཐའ་གཉིས་སོ་སོར་བྱེ་ན་སུམ་ཅུ་དང་། དེ་དག་སྤངས་པའི་དབུ་མའི་ལམ་ནི་བཅོ་  
 ལྔ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་བདག་སྤང་ཅོད་པོ་གཅིག་དང་ལྗོག་པ་ཐ་དད་དུ་རྟོགས་པའི་དབུ་མའི་ལམ་དང་  
 དེ་བཞིན་དུ་གང་ཟག་གི་བདག་རྟག་མི་རྟག་གང་ཡང་མིན་པར་རྟོགས་པ་དང་། གང་ཟག་རྗེས་སུ་  
 མེད་པའི་བཏགས་ཡོད་དང་། མེམས་ཡང་དག་པ་ཡིན་ཀྱང་ཇི་ལྟར་སྤང་བ་དང་བརྟོན་པ་ལྟར་ཡང་  
 དག་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། ཀྱན་བྱང་ཇི་ལྟར་སྤང་བ་དང་བརྟོན་པ་ལྟར་གཉིས་སུ་མེད་པ་དང་། གང་  
 ཟག་དང་ཆོས་ཤེས་བྱ་དང་བརྟོན་བྱའི་ཅོད་པོར་དོན་དམ་པར་མེད་ཀྱང་ཐ་སྟོན་དུ་ཡོད་པ་དང་། ཀྱན་  
 བྱང་གི་རྟོན་འབྲེལ་གཟུང་འཛིན་རྗེས་གཞན་དུ་མེད་པ་དང་། ཆོས་དབྱིངས་ལ་སྒྲིགས་པའི་དོན་  
 སྒྲོ་བུར་བའི་དྲི་མས་སྒྲིབ་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་དྲི་མས་དཔེན་པར་རྟོགས་པའི་དབུ་མའི་ལམ་སྟེ་བརྒྱད་  
 དང་། ཆོས་རྣམས་བདག་གཉིས་ཀྱི་ཅོད་པོར་མེད་ཀྱང་བདག་མེད་གཉིས་ཀྱི་ཅོད་པོར་ཡོད་པར་རྟོགས་

པའི་དབུ་མའི་ལམ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཀུན་ཉིན་དང་སྟོང་བཞི་དང་ལྷན་སྐྱེད་པ་དང་བཞིན་པ་ལྷན་  
 ཞི་བྱ་དང་ཞི་བྱེད་དུ་གཉིས་སུ་མེད་པ་དང་། སྟོང་ཉིད་སྒྲག་པའི་གནས་མ་ཡིན་ཞིང་དེ་ལ་འཇིགས་  
 པར་མི་འོས་པ་དང་། གཟུགས་སྒྲགས་དང་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་སྒྲགས་རྣམས་ཐ་དད་དུ་མེད་  
 པ་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པའི་རིགས་ཤེས་རྟོག་བཅས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཡང་དག་པ་  
 དང་ལོག་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་ནི་སྒྲོ་སྒྲན་དུ་མ་བཏང་ཡང་མི་ཤེས་པ་སྟོང་བའི་མཐུ་ཡོད་  
 པ་དང་། མི་ཤེས་པ་ནི་ཡུན་རིང་བོར་གནས་ཀྱང་རྒྱབ་རྟེན་ཆད་མ་མེད་པས་གཉིན་པོ་ཡེ་ཤེས་སྟེ་  
 རུང་ཞིང་ཡེ་ཤེས་དེས་སེལ་རྒྱས་པར་རྟོགས་པའི་དབུ་མའི་ལམ་ནམ་པ་བདུན་ཏེ་བཙུ་ཡོད་པའི་  
 ཐུར་རོ། །དེ་ལྷན་དབུ་མའི་ལམ་བཙུ་ཡོད་པ་མཐར་འཛིན་སུམ་ཐུ་བཤད་པ་མ་གཏོགས་དབུ་མའི་  
 ལམ་བཙུ་ཡོད་པ་བཙུ་ཡོད་པ་དང་མཐར་འཛིན་སུམ་ཐུ་དེ་ཉེར་དུ་གཏུ་བཙུས་པར་དབུས་  
 མཐའ་ཙུ་འགྲེལ་སྒྲགས་ལས་མ་བཤད་པར་སྒྲུང་ངོ་། །འོད་སྤང་གི་ལེའུའི་འགྲེལ་བར། འདི་ལྷན་  
 དབུ་མའི་ལམ་ནི་ནམ་པ་བཙུ་ཡོད་པ་སྟོན་ཏེ། གང་ཟག་སྟོང་བཞི་དང་སྟོན་པ་དང་། གང་ཟག་  
 ལ་བདག་མེད་པ་དང་། ཆོས་སྟོང་བཞི་དང་། ཆོས་ལ་བདག་མེད་པ་དང་། སྒྲོ་འདོགས་པའི་  
 མཐའ་དང་། སྐར་བ་འདེབས་པའི་མཐའ་དང་། ཆོས་མངོན་པར་རྟོགས་པ་དང་། དེ་ཡང་བྱང་  
 རྒྱུ་ཆེན་པོར་ཡོངས་སུ་བསྟོན་པ་དང་། དེ་ལྷན་ཞུགས་པ་ཉོན་མོངས་པ་དང་སྐྱེལ་བཟུལ་གཉིས་ཀྱིས་  
 མེམས་མ་བྱེད་པ་དང་། བདག་མེད་གཉིས་ཀ་ལ་མོས་པའི་ཁྱད་པར་དང་། བདག་མེད་པ་ལྟ་མ་  
 དེ་བདག་མེད་པ་ཐུ་མའི་རྒྱར་གྱུར་པ་དང་། སྟོང་བཞི་དང་གི་མཐར་ཐུག་པ་དང་། དེ་ཉིད་གི་མཐུ་  
 སྟོན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། འདིར་ཡང་། གཞི་ལམ་དང་བྱ་བྱེད་ཅི་རིགས་ཀྱི་མཐའ་  
 གཉིས་ལས་བསྒྲག་པའི་དབུ་མའི་ལམ་བཙུ་ཡོད་པ་ཞེས་དང་། འོད་སྤང་གི་ལེའུས་སྐར་ལྷན་  
 དབུ་མའི་ལམ་བཙུས་ན་བཙུ་ཡོད་པ་ཤེས་པའི་དོན་འདིར་ཡང་བཤད་པའི་དབུ་མའི་ལམ་རེ་རེའི་  
 རྟོག་བྱ་མཐའ་འཛིན་གཉིས་གཉིས་ཏེ་ཉེར་དུ་གཏུ་དང་། ཞེས་གསུངས་ཀྱང་། འདི་ནི་དབུ་མའི་ལམ་  
 གི་ཁྱད་པར་བཙུ་ཡོད་པ་ལྟར་པ་ལ་དགོངས་སམ་འཛིན་སྤངས་མི་འདྲ་བའི་དབུ་མའི་ལམ་བཙུ་  
 ཡོད་པ་ལྟར་པ་ཡིན་ཞེས་ཤིན་ཏུ་དཔྱད་དགོས་པའི་གནས་ཡིན་ཏེ། གང་ལྷན་ཡང་དབུས་མཐའ་

ནས་བཤད་པའི་མཐའ་གཉིས་གཉིས་དང་རིམ་བཞིན་སྦྱར་ཚུལ་མེད་དེ། དབུས་མཐའ་ནས་བཤད་  
 པའི་གཅིག་ཐ་དད་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་ནི་འདིར་བཤད་པའི་གང་ཟག་སྟོང་བཞི་དུ་སྟོན་པ་དང་སྦྱར་  
 བ་དང་། དེར་བཤད་པའི་མུ་སྟེགས་དང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་དང་། གང་ཟག་དང་ཆོས་  
 ལ་སྦྱོར་སྦྱར་ཀྱི་མཐའ་བཞི་དང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་གཉེན་པོའི་མཐའ་གཉིས་ཏེ་བརྒྱད་ནི། འདིར་  
 བཤད་པའི་བྱེ་བྲག་དུ་སྦྱོར་འདོགས་པའི་མཐའ་བརྒྱད་ཡིན་ལ། དབུས་མཐའ་ལས། ཉག་དང་ཆད་  
 པར་འདུ་ཤེས་དང་། ཞེས་པའི་ཉག་མཐའ་ནི། འདིར་བཤད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་སྦྱོར་འདོགས་པའི་  
 མཐའ་ཡིན་པས། དབུས་མཐའ་ནས་བཤད་པའི་མཐའ་དགུ་བོ་དེ་འདིར་སྦྱོར་འདོགས་ཀྱི་མཐའ་སྟོན་  
 པ་དང་སྦྱར་ཞིང་། དེར་བཤད་པའི་ཆད་མཐའ་ནི་འདིར་སྦྱར་འདེབས་ཀྱི་མཐའ་སྟོན་པ་དང་སྦྱར་  
 བའི་ཕྱིར་རོ། གང་ཟག་སྟོང་བཞི་དུ་སྟོན་པའི་དབུ་མའི་ལམ་ཡོད་དེ། དུང་ཁམས་སྦྱེ་མཆེད་  
 རྣམས་མུ་སྟེགས་པས་སྦྱོར་བཏགས་པའི་རང་སྦྱོར་བའི་བདག་གིས་སྟོང་བར་རྟོགས་པའི་ལམ་དེ་ཡིན་  
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདག་མེད་པར་སོ་སོར་རྟོག་པ་དང་། མེམས་ཅན་དང་། སྟོག་དང་། གསོ་བ་  
 དང་། སྦྱེས་བུ་དང་། གང་ཟག་དང་། ཤེད་ལས་སྦྱེས་དང་། ཤེད་བུ་མེད་པར་སོ་སོར་རྟོག་པ་  
 འདི་ནི་དབུ་མའི་ལམ་ཡིན་པར་བརྟན་པའི་ཕྱིར། གང་ཟག་ལ་བདག་མེད་པར་སྟོན་པའི་དབུ་མའི་  
 ལམ་ཡོད་དེ། རང་སྦྱོར་བའི་བདག་གིས་སྟོང་བའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཡོད་པར་རྟོགས་པའི་ལམ་དེ་ཡིན་  
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། འགྲེལ་བ་ལས། ཇི་ལྟར་གང་ཟག་ལ་བདག་མེད་པར་སྟོན་ཅེན། རྣམ་པ་གཅིག་  
 གིས་དམིགས་པར་ཡོངས་སུ་སྟོན་ཏེ། ཞེས་ཆད་མཐའ་བཀག་པར་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར། ཆོས་སྟོང་བ་  
 ཉིད་དུ་སྟོན་པའི་དབུ་མའི་ལམ་ཡོད་དེ། དུང་སོགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་བྱིས་པས་དེ་དང་དེའི་ཞེས་སྦྱོ་  
 བཏགས་པ་ལྟར་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ལམ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ལ་བདག་མེད་  
 པར་སྟོན་པའི་དབུ་མའི་ལམ་ཡོད་དེ། ཆོས་ཀྱི་བདག་གིས་དཔེན་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་རྣམ་པར་  
 མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་གཟིགས་ཚུལ་ལྟར་དུ་གྲུབ་པར་རྟོགས་པའི་ལམ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འགྲེལ་  
 བ་ལས། དེ་ནི་རྣམ་པ་དུག་གིས་བྱིས་པས་ཡོངས་སུ་བཏགས་པའི་ཐ་སྟོན་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དག་དང་  
 མི་འདྲ་བར་དམིགས་ཏེ། ཞེས་དཔྱད་དུ་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆོག་དུག་གིས་དེ་བརྟན་པར་བཤད་

པའི་ཕྱིར། ཚིག་དྲུག་གི་དོན་ཡོད་དེ། རང་གི་རྟོག་པས་ངེ་ལྟ་བུ་བཞིན་བཞག་ཏུ་མེད་པས་དཔུང་  
 དུ་མེད་པ་དང་། གཞན་ལ་ངེ་ལྟ་བུ་བཞིན་བཞད་དུ་མེད་པས་བསྟན་དུ་མེད་པ་དང་། དབང་གེས་  
 གྱི་སྦྱོད་ཡུལ་མ་ཡིན་པས་རྟོན་མ་ཡིན་པ་དང་། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དུ་གཟུང་དུ་མེད་པས་སྤང་བ་མེད་  
 པ་དང་། རྣམ་པར་རིག་པ་ཅམ་དུ་གཟུང་དུ་མེད་པས་རྣམ་པར་རིག་པ་མེད་པ་དང་། རྟོན་མོངས་  
 པའི་གནས་སུ་མི་འགྱུར་བས་གནས་མེད་པར་བཤད་དོ། །འགྲེལ་བར། སྦྱོར་འདྲགས་པའི་མཐའ་  
 དང་། ཞེས་པས་དབུ་མའི་ལམ་ལྔ་བ་དང་། སྐར་བ་འདེབས་པའི་མཐའ་དང་། ཞེས་པས་དབུ་  
 མའི་ལམ་དྲུག་པ་བསྟན་པ་ཡིན་མིན་དཔུང་དགོས་ཏེ། དང་པོ་ལ་རྟོག་མི་རྟོག་བདག་ཡོད་མེད།  
 མེམས་ཡང་དག་པ་ཡིན་མིན། ཀྱན་ཉོན་རྣམ་བུ་དེ་ཡོད་མཐའ་ལྟེ་མཐའ་རྣམ་པ་དགུ་སྐར་བ་  
 དེ་ལ་སྐར་འདེབས་ཀྱི་མཐའ་མང་པོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། ལྷན་པར་དུ་དེའི་མཐའ་རྣམ་པ་དགུའི་  
 ཐ་མ་ཡོད་མཐའ་དང་། སྐར་འདེབས་ཀྱི་མཐའ་སྟོན་པ་དང་སྐར་བའི་མེད་མཐའ་གཉིས་དབུ་མའི་  
 ལམ་གཅིག་དང་སྦྱོར་དགོས་ཀྱི། འཛིན་སྤངས་མི་འདྲ་བའི་དབུ་མའི་ལམ་སོ་སོར་དང་སྦྱོར་མི་  
 རུང་བར་སྤང་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་དེ་གཉིས་སྦྱོར་སྐར་བ་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་དབུ་མའི་ལམ་  
 ཞེས་གཅིག་ཏུ་བྲས་ནས། དེའི་མཆོན་གཞིར་དབུས་མཐའ་ནས་བཤད་པའི་དབུ་མའི་ལམ་གཉིས་  
 པ་ནས་དྲུག་པའི་བར་ལྔ་བཞག་ཅིང་། འོག་ནས་འཆད་པའི་བདག་མེད་ལྔ་མ་དེ་བདག་མེད་ཕྱི་མའི་  
 རྒྱར་གྱུར་པའི་དབུ་མའི་ལམ་དེ་ལ་སྦྱོར་མ་ཁམས་ཟླ་པའི་དཔེས་བསྟན་པའི་དབུ་མའི་ལམ་དང་། གཞུ་བ་  
 རྒྱུ་ཆེག་པའི་དཔེས་བསྟན་པའི་དབུ་མའི་ལམ་གཉིས་སུ་བྱེ་ནས་བཙུགས་པ་དུ་བྱེད་ན་དབུས་མཐའ་  
 ཅ་འགྲེལ་སོགས་དང་ཡང་མཐུན་པས་ཤིན་ཏུ་ལེགས་པར་སྤང་ངོ། །འོན་ཀྱང་ཁོ་བོའི་མོངས་གཏམ་  
 གྱིས་ཆོམ་མི་ལྔ་བར་སྦྱོར་ལྟར་རྣམས་ཀྱིས་ཞིབ་ཏུ་དཔྱད་ཅིག་ འདིར་མེམས་ཅན་ཞེས་པ་ཡིག་ནོར་  
 ཡིན་པས། མེམས་ཡང་དག་པ་ཞེས་སོགས་འདོན་དགོས་སོ། །མཐའ་དེ་དག་མངོན་པར་ཞེན་  
 པའི་ཚུལ་གྱིས་ཁས་མི་ལེན། གཞན་འཛིན་དུ་འདུག་པའི་ཚུལ་གྱིས་མི་བརྟོད། གཞན་ལ་ཀྱན་ཏུ་  
 བསྟན་པའི་ཚུལ་གྱིས་མི་སྦྱོར་ཞེས་འགྲེལ་བར་བཤད་དོ། ཆོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་དབུ་མའི་ལམ་  
 ཡོད་དེ། ཀྱན་བྱང་གི་རྟོན་འགྲེལ་ཡན་ལག་བཙུགས་ཕྱིས་པས་གཟུང་འཛིན་དུ་སྦྱོར་བཞགས་པ་

ལྟར་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ལམ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་ནི་དབུས་མཐའ་ནས་བཤད་པའི་ལམ་བདུན་  
 པ་དང་དོན་གཅིག་ཡིན་ནོ། །མི་མཐུན་ཚྭ་གས་དང་འདུས་བྱས་དང་གཉིན་པོ་དང་འདུས་མ་བྱས་  
 སུ་ཞེས་འདོན་དགོས་ཏེ། རྣམ་བྱང་གི་རྟེན་འབྲེལ་བཅུ་གཉིས་ལ་འདུས་མ་བྱས་ཞེས་བཤད་པ་ཡིན་  
 པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོས་མངོན་རྟོགས་ཞེས་པ་ཆོག་གས་ལམ་གྱི་མིང་ཡིན་ཀྱང་རང་རྒྱལ་གྱི་ཁྱད་པར་  
 བཤད་པའི་སྐབས་ཀྱི་ཆོས་མངོན་རྟོགས་ཞེས་པ་མཐོང་ལམ་ལ་བྱེད་མཁན་ཡོད་པ་ལྟར། འདིའི་  
 ཆོས་མངོན་རྟོགས་ཀྱང་འཕགས་ལམ་ལ་བྱེད་དམ་སྐྱུ་སྟེ། འབྲེལ་བར་སོ་སོ་རང་རིག་པར་བཤད་  
 པ་དང་། འདིར་ཡང་གོམས་པ་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཤེས་པར་བཤད་པས་སོ། །བྱང་ཆུབ་  
 ཆེན་པོར་ཡོངས་སུ་བསྟོར་བའི་དབུ་མའི་ལམ་ཡོད་དེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྲེད་ཞིའི་མཐའ་གཉིས་  
 དང་མ་འབྲེལ་བའི་དབུ་མའི་ལམ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་ནི་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཆོས་རྣམས་སྟོང་བར་  
 མི་བྱེད་དེ། ཆོས་རྣམས་ཉིད་སྟོང་བ་ཉིད་དང་། དེ་བཞིན་དུ་མཚན་མ་མེད་པ་དང་། སྟོན་པ་  
 མེད་པ་དང་། མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པ་དང་། སྟེ་བ་མེད་པ་དང་། འབྱུང་བ་མེད་པ་དང་།  
 ཇོ་བོ་ཉིད་མེད་པས་ཆོས་རྣམས་ཇོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་མི་བྱེད་དེ། ཆོས་རྣམས་ཉིད་ཇོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་  
 ཞེས་པའི་ཆོག་བདུན་གྱིས་བཟུང་ནས། སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཆོས་རྣམས་སྟོང་བར་མི་བྱེད་ཅེས་བྱ་བས་  
 སྟོང་རྗེས་འཁོར་བ་ལས་མི་གྲོལ་བར་བཟུང་། ཆོས་རྣམས་ཉིད་སྟོང་བ་ཉིད་ཅེས་པས་ཤེས་རབ་ཀྱིས་  
 སྤྲེད་པར་མ་བཅིངས་པར་བཟུང་ན་རྣམ་སྟུང་མོ། །དེ་ལྟར་ཁྱེད་ཀྱིས་པ་ཉོན་མོངས་པ་དང་སྤྱུག་བསྐྱེལ་  
 གཉིས་ཀྱིས་སེམས་མ་བློན་པའི་དབུ་མའི་ལམ་ཡོད་དེ། ཤེས་བྱ་སྟོང་བ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་  
 རྣམས་སྟོང་བར་བའི་བྱི་མས་སྐྱབ་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་བྱི་མས་དཔེན་པར་རྟོགས་པའི་ལམ་དེ་ཡིན་  
 པའི་ཕྱིར། འདི་ནི་དབུས་མཐའ་ནས་བཤད་པའི་ལམ་བཅུད་པ་དང་གནད་གཅིག་གོ། །བདག་མེད་  
 གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་སྟོན་པའི་དབུ་མའི་ལམ་ཡོད་དེ། ཆོས་རྣམས་བདག་གཉིས་ཀྱི་ཇོ་བོར་མེད་ཀྱང་  
 བདག་མེད་གཉིས་ཀྱི་ཇོ་བོར་ཡོད་པར་རྟོགས་པའི་ལམ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་ནི་དབུས་མཐའ་  
 རྣམ་བཤད་པའི་ལམ་དགུ་བ་དང་དོན་གཅིག་གོ། །མདོ་ལས་ཁྱད་པར་བཞིས་འདི་བཟུང་ནས། བདག་  
 གཉིས་ཀྱི་ཇོ་བོར་མེད་ཀྱང་བདག་མེད་གཉིས་ཀྱི་ཇོ་བོར་ཡོད་པར་རྟོགས་པ་མཐོང་བའི་ཁྱད་པར་



དང་། བདག་མེད་ཅེས་པའི་དོན་གཏན་མེད་པའི་དོན་དུ་བཟུང་ན་བདག་ཏུ་སྒྲུབས་ཀྱང་དམན་པའི་  
 བྱད་པར་དང་། འདིར་བདག་ཏུ་སྒྲུབས་ཀྱང་དམ་བཅའི་བྱད་པར་ཞེས་བྱུང་བ་དཔེ་མ་དག་གོ། ཞམ་  
 མཁའ་ལ་འཛིགས་སྒྲག་པའི་དཔེས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ལ་འཛིགས་  
 བེད་སྒྲག་པ་ནི། སྟོང་བ་ནམ་པར་འབྱུང་བའི་བྱད་པར་དང་། རི་མོ་མཁན་གྱིས་གནོད་སྤྱོད་གྱི་  
 གཟུགས་འཛིགས་སུ་རུང་བ་བྱིས་ནས་དེ་ལ་འཛིགས་སྒྲག་སྒྲེས་པའི་དཔེས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་  
 རྟོགས་ཀྱང་རང་གི་ནམ་རྟོག་ལས་བྱུང་བའི་ཡུལ་ནམས་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་ཏུ་འདུ་ཤེས་པ་ནི་མེམས་  
 ནམ་པར་འབྱུང་བའི་བྱད་པར་ཏེ་བཞིས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བདག་མེད་པ་སྤྱི་མ་དེ་བདག་མེད་  
 ཕྱི་མའི་རྒྱར་རྒྱར་པའི་དབུ་མའི་ལམ་ལ་གཉིས་ལས། དང་བོ་སྒྲུ་མ་མཁན་གྱིས་སྒྲུལ་བས་སྒྲུ་མ་  
 མཁན་ཟོས་པའི་དཔེས་བསྟན་པའི་དེ་ཡོད་དེ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲེས་  
 པའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངེས་ངོར་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དུ་སྟང་བ་མེད་པར་  
 རྟོགས་པའི་ལམ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་དབུས་མཐའ་ནས་བཤད་པའི་ལམ་བཅུ་གཉིས་པ་དང་གནད་  
 གཅིག་ཡིན་མོད་ཀྱང་དོན་གཅིག་མ་ཡིན་ཏེ། དབུས་མཐའ་རྩ་འགྲེལ་ལས་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་ལ་སྟོས་  
 པའི་གཟུང་འཛིན་རྣམས་གཞན་མེད་པར་རྟོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ནང་ཤེས་པ་ལ་སྟོས་པའི་གཟུང་འཛིན་  
 རྣམས་གཞན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་བ་ལ་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་གཙུབ་གཏན་  
 དང་གཙུབ་ཤིང་གཉིས་ལས་བྱུང་བའི་མེས་ཤིང་གཉིས་ཆོག་པའི་དཔེས་བསྟན་པའི་དེ་ཡོད་དེ། སྟོང་  
 ཉིད་དོན་སྤྱིའི་ཚུལ་དུ་རྟོགས་པའི་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲེས་པའི་ནམ་པར་མི་རྟོག་པའི་  
 ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོར་དོན་སྤྱིའི་སྟང་བ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ལམ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་ནི་དབུས་མཐའ་  
 ནས་བཤད་པའི་ལམ་བཅུ་གསུམ་པ་དང་གནད་གཅིག་གོ། སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པའི་དབུ་  
 མའི་ལམ་ཡོད་དེ། དབུས་མཐའ་ནས་བཤད་པའི་ལམ་བཅུ་བཞི་བ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྟོང་བ་ཉིད་  
 ཀྱི་མཐུ་སྟོན་པའི་དབུ་མའི་ལམ་ཡོད་དེ། དབུས་མཐའ་ནས་བཤད་པའི་ལམ་བཅོ་ལྔ་བ་དེ་ཡིན་པའི་  
 ཕྱིར་རོ། །འདི་ནི་བྱད་པར་བཅུ་གསུམ་གྱིས་དབུ་མའི་ལམ་མི་འདྲ་བ་བཅུ་གསུམ་བསྟན་པའི་དབང་  
 དུ་བྱས་པའི་བཤད་ཚུལ་ཡིན་ལ། དེས་དབུ་མའི་ལམ་མི་འདྲ་བ་བཅུ་གསུམ་མ་བསྟན་པར་དབུ་མའི་

ལམ་གྱི་ཁྱད་པར་བརྒྱ་གསུམ་བརྒྱན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཡང་བཤད་དུ་རུང་སྟེ། དཔེར་ན། བདག་གཉིས་ཀྱིས་སྟོང་བར་རྟོགས་པའི་ལམ་ལ་ཁྱད་པར་ཐ་མ་བཞི་ཆང་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ལམ་གཉིས་ལ་སྤྲོ་མ་ལ་བརྟེན་ནས་ཕྱི་མ་བྱུང་བ་དང་། ཕྱི་མའི་ངོར་སྤྲོ་མའི་སྤང་བ་རྒྱབ་པ་དང་། དེ་གཉིས་ལ་སྟོ་སྟོན་དུ་མ་བཏང་ཡང་མི་ཤེས་པ་འཇོམས་པའི་རྒྱས་པ་ཡོད་པ་དང་། ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་བསགས་པའི་མི་ཤེས་པའི་མུན་པ་ཡི་ཤེས་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་གིས་སེལ་བའི་མཐུ་རྒྱམས་ཆང་བར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

༼རྩ་ལྷུ་ཕྱ་རབ་ནི་ཆར་ཕྱེ་བའི་རིགས་པས་དབྱུང་བཅོད་དུ་གྲུབ་པས་དོན་དམ་པར་ཡོད་ལ། དུམ་པ་ལྟ་བུ་ཆ་གསུམ་དུ་མ་འདུས་པ་རྒྱམས་ཆར་ཕྱེ་བའི་རིགས་པས་དབྱུང་མི་བཅོད་པས་ན་དོན་དམ་པར་མེད་པར་ཕྱེ་སྐྱས་འདོད་དོ། ཕྱེ་སྐྱའི་ལུགས་ལ། གཞི་གྲུབ་ན་བདེན་པར་གྲུབ་པས་ཁྱབ་ཀྱང་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པས་མ་ཁྱབ་ཅེས་ཞིབ་ཆ་འབྱེད་མཁན་ཀྱང་ཡོད་དོ། །འདུས་བྱས་ཡིན་ན་དོན་དམ་བདེན་པ་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་དང་། མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་ཡོངས་གྲུབ་གཅིག་ཕུདོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་ཞེས་པའོ། །མདོ་ལྷེ་རྒྱན་ལས། ཡོད་མིན་མེད་མིན་དེ་བཞིན་མིན་གཞན་མིན། སྟེ་དང་འཇིག་མེད་བྱི་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། །འཕེལ་བ་མེད་ཅིང་རྒྱམ་པར་དག་པའང་མེད། །རྒྱམ་པར་དག་འགྱུར་དེ་ནི་དོན་དམ་མཚན། །ཞེས་ཡོད་མེད་ཀྱི་མཐའ་དང་བྲལ་བ་དང་། གཅིག་ཐ་དད་ཀྱི་མཐའ་དང་བྲལ་བ་དང་། སྟེ་འཇིག་མེད་པ་དང་། བྱི་འཕེལ་མེད་པ་དང་། དེ་མས་དག་མ་དག་སྟེ་དོན་དམ་བདེན་པ་ཁྱད་པར་ལྟ་བུ་གསུངས་སོ། །བསྐྱུ་བ་ལས་རྒྱ་མཚན་དང་རྒྱམ་རྟོག་འཇོག་ཚུལ་གཉིས་པའི་ཀུན་རྫོབ་དུ་ཡོད་པར་བཤད་པ་དང་། མདོ་ལས་ལས་དང་རྒྱམ་སྟོན་རྣམས་སུ་ཡོད་ལ་བྱེད་པ་པོ་གང་ཟག་རྣམས་སུ་མེད་པར་གསུངས་ཤིང་། རྒྱམ་བཤད་རིགས་པར་གང་ཟག་འཇོག་ཚུལ་གཉིས་པའི་ཀུན་རྫོབ་དུ་ཡོད་ཅིང་རྣམས་སུ་མེད་པར་བཤད་དོ། །

༼ཕྱ་སེམས་ཙམ་པས་ཀུན་རྫོབ་ཅེས་པའི་དོན་གང་ཡིན་པ་བཅོད་དགོས་སོ། །གལ་ཏེ་བདེན་པར་མེད་པ་ནི་དེའི་དོན་ཡིན་ཟེར་ན། དེ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་ཁྱོད་ཀྱིས་ཀུན་རྫོབ་དུ་སྟོའོ་ཞེས་པ་མི་འཐད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀུན་རྫོབ་དང་སྟེ་བ་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀུན་རྫོབ་ནི་དོན་

བྱེད་མི་རུས་ཤིང་། སྐྱེ་བ་ནི་དོན་བྱེད་རུས་པའི་བྱིར་དང་། མེད་པའི་སྒྲོ་ནས་ཡོད་པ་འགྲུབ་པར་  
 མི་རུང་བའི་བྱིར། ཞེས་བཀག་པའི་ཕྱོགས་སྔ་སྔ་བ་ནི་ཐལ་འགྱུར་བས་སྒྲོང་བས་མེད་མཐའ་ཐལ་  
 བར་འདོད་པ་དེ་ཡིན་ནམ་སྒྲམ་མོ། །གལ་ཏེ་དངོས་པོའི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་ནི་ཞེ་ན། རང་  
 ཅག་གཉིས་ལ་ཚུད་པ་མེད་དེ། ཁྱོད་ཀྱིས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་དམ་བཅའ་བ་ཉམས་པར་འགྱུར་ཞིང་  
 ཀུན་རྫོབ་ཏུ་སྐྱེའོ་ཞེས་པ་སྐྱེ་བ་སྐྱེའོ་ཞེས་པར་གྱུར་པ་དང་། དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་མེད་དོ་ཞེས་པ་སྐྱེ་  
 བ་མེད་པ་སྐྱེ་བ་མེད་དོ་ཞེས་པར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་ལྟ་ན་བཟོད་པ་འབྲེལ་མེད་ཏུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་བཀག་  
 པའི་ཕྱོགས་སྔ་དངོས་སུ་འདོད་མཁན་ཡོད་ན་དེ་རང་རྒྱུད་པ་ཞིག་ཡིན་ནམ་དཔུང་དགོས་སོ། །འོན་  
 ཏེ་མ་བདག་པའི་དོན་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་དོན་ཡིན་ནི་ཞེ་ན། མ་བདག་པ་ཞེས་པ་རྟོག་པ་གཏན་མེད་ལ་བྱེད་  
 ན་དེའི་སྒྲོ་ནས་ཇི་ལྟར་འགྲོ་བ་ལ་གྲགས་པར་འགྱུར། རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པས་རྟོགས་པ་ལ་བྱེད་ན་  
 ཇི་ལྟར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཡིན། ཞེས་བཀག་པའི་ཕྱོགས་སྔ་ནི་ཐལ་འགྱུར་བས་ཐ་སྐྱད་ཏུ་ཡོད་པ་  
 ནི་བདགས་དོན་བཅའ་ནས་མི་འཛིག་པར་འདོད་པ་དེ་ཡིན་ནམ་སྒྲམ་མོ། ཅི་སྟེ་འཛིག་རྟོན་ན་གྲགས་  
 པ་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་ནི་ཞེ་ན། འཛིག་རྟོན་ཞེས་པ་བསྟན་བཅོས་ཚུམ་མཁན་ལ་བྱེད་ན་ཕན་ཚུན་འགལ་  
 བའི་དོན་ཁས་ལེན་པར་འགྱུར་ལ། སྐྱེ་བོ་ཐལ་བ་ལ་བྱེད་ན་བདག་མེད་དང་ལས་འབྲས་སྟགས་ཁས་  
 མ་སྒྲངས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བཀག་པའི་ཕྱོགས་སྔ་ནི་ཐལ་འགྱུར་བས་ཐ་སྐྱད་པའི་རྣམ་གཞག་ནི་  
 འཛིག་རྟོན་ན་ཇི་ལྟར་གྲགས་པ་ལྟར་ཁས་ལེན་དགོས་པར་འདོད་པ་དེ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཏེ་སྐྱེ་མའི་  
 དོན་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་དོན་ཡིན་ནི་ཞེ་ན། སྐྱེ་མ་ཞེས་པ་བདེན་སྒྲོང་སྐྱེ་མ་ལྟ་བུ་ལ་བྱེད་ན་སྔར་བཤད་པའི་  
 ཉེས་པར་འགྱུར་ལ། གཉིས་སྒྲོང་སྐྱེ་མ་ལྟ་བུ་ལ་བྱེད་ན་མེམས་ཙམ་པ་དང་ཁྱོད་མེད་ཏུ་འགྱུར་རོ་  
 ཞེས་བཀག་པའོ། ཅི་སྟེ་ཀུན་རྫོབ་ནི་སྒྲ་ཙམ་ཡིན་ཟེར་ན། ལེགས་བཤད་ཉེས་བཤད་ཀྱི་ཁྱོད་པར་  
 མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། བསྟན་བྱའི་དོན་མེད་ན་སྒྲ་ཙམ་ལ་ཁྱོད་པར་མེད་པའི་བྱིར་ཞེས་བཀག་པ་ནི།  
 ཆོས་ཐམས་ཅད་མིང་ཙམ་མེ་ཞེས་པའི་ཆོག་ཙམ་ལ་ཚུད་པར་སྒྲུང་ངོ་། ཅི་སྟེ་ཀུན་རྫོབ་ཞེས་པ་  
 སྐྱེའི་དོན་ཡིན་ནི་ཞེ་ན། ཅི་ཡང་ཁྱོད་པར་མེད་པར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཞེས་བཀག་པ་ནི་འདིར་སྐྱེ་  
 ལ་བཤད་པ་ལྟར་ན། ཀུན་རྫོབ་ནི་སྐྱེ་དོན་ཀྱི་སྐྱེ་ཡིན་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཁྱོད་པར་མེད་པར་ཀུན་

རྫོག་ཏུ་ཡོད་ཅེས་ཇི་ལྟར་རུང་སྟེ། གཞན་དབང་ཡོངས་གུབ་གཉིས་སྒྲོན་ནི་གྱི་སྒྲིམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་  
 ཞེས་བཀག་པ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཏེ་སྒྲིམ་བ་དང་ནམ་པར་བརྟག་པར་བྱ་བའི་དོན་དེ་དག་གཅིག་ཏུ་བྱས་  
 ནས་སྒྲིའི་ནམ་པ་བཟུང་སྟེ། དེ་སྐད་དུ་བརྫོང་དོ་ཞེས་བྱ་བར་འདོད་ན་ནི། དེའི་ཆེ་དོན་དམ་པ་  
 ལ་ཡང་ཐལ་བར་འགྱུར་རྟེ། ཞེས་སྒྲིམ་བརྟག་གཅིག་ཏུ་བྱས་ནས་གཉིས་ཀ་ཀུན་རྫོག་ཡིན་ཟེར་ན་  
 ནི། དོན་དམ་བདེན་པ་ཡང་ཀུན་རྫོག་ཏུ་ཐལ་བར་འགྱུར་རྟེ། དེ་སྒྲིལ་གྱི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་  
 ཞེས་པའོ། །འོན་ཏེ་གཟུགས་དང་ཆོར་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཀུན་རྫོག་གྱི་བདེན་པ་ཞེས་མིང་དུ་འདོགས་  
 ན་ནི་འདོད་དགུར་ཐོགས་ཤིག་དང་། དེས་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་ལ་མི་གཞི་དཔེ་པས་ཚུད་པ་མེད་དོ། །  
 ཞེས་པ་དང་། ཅི་སྟེ་མི་བརྟན་པའི་དོན་ནི་ཀུན་རྫོག་གྱི་དོན་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། གུབ་ཟེན་སྐབས་པ་ཡིན་  
 ཏེ། ཁོ་ཁོ་ཅག་གྲང་དངོས་པོ་ནམས་སྐད་ཅིག་མ་དང་དོན་དམ་བདེན་པ་རྟག་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་  
 ཞེས་པ་དང་། འོན་ཏེ་མི་བདེན་པའི་དོན་ཀུན་རྫོག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ཀུན་རྫོག་གྱི་བདེན་པར་ཇི་  
 ལྟར་འགྱུར་རྟེ། གཞི་གཅིག་ལ་བདེན་མི་བདེན་གཉིས་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་དང་། ཀུན་རྫོག་  
 ཆད་མའམ་ཆད་མ་མེན་པ་ཞིག་ཡིན། ཆད་མ་ཡིན་ན་ནི་ཇི་ལྟར་ཀུན་རྫོག་པ་ཡིན། ཆད་མ་མེན་ན་  
 ནི་འདི་ལས་ཇི་ལྟར་བདག་མེད་པ་འགྱུབ་པར་འགྱུར་ཞེས་པ་ནི། ཀུན་རྫོག་བདེན་པ་ཞེས་པའི་ཆོག་  
 ཟུར་གྱི་ཀུན་རྫོག་དེ་མ་རིག་པར་འདོད་པ་ལ་བརྟན་པ་ཡིན་ནམ་དཔུང་དགོས་སོ། །དེ་ལྟར་ཀུན་  
 རྫོག་པའི་དོན་ལ་ཚུད་ཚུལ་བཅུ་གཉིས་བཤད་པའི་ཐུག་དང་དགུ་བཞི་གུབ་མཐའ་ཆེན་མོར་མ་བྱུང་  
 ཞིང་། དོན་དམ་ལ་ཚུད་ཚུལ་གཅིག་བཀྲངས་ནས་བཅུ་གཅིག་ཏུ་བཤད་ཀྱང་དབུ་མ་སྒྲིམ་བ་རང་  
 ལས་ཀུན་རྫོག་ལ་བཅུ་གཉིས་བཤད་དམ་སྟུང་སོ། །དོན་དམ་ལ་ཚུད་ཚུལ་ནི། དོན་དམ་པ་གྱི་ན་  
 རྟེ་ངན་པ་ཞིག་ཡིན་ན་ནི། གང་གི་དོན་དུ་དེ་སྐབས་པར་བྱེད་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་མྱང་འདས་ནི་དོན་  
 དམ་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་། དོན་དམ་པ་དེ་ཡེ་ཤེས་དམ་པའི་གཞལ་བྱ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ལ། དོན་  
 དམ་པར་མེད་ཅེས་པ་ངན་པ་བཀག་པ་ཡིན་པས་དངོས་པོ་ནམས་དོན་དམ་པར་ཡོད་པར་ཁས་སྤངས་  
 པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བཀག་པ་ནི། ཇི་ཅི་ཉིད་མེད་པར་སྒྲིམ་པའི་དགག་བྱ་དོན་དམ་དང་དོན་དམ་  
 བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་མ་བྱེད་པར་བཀག་པ་ཡིན་ནམ་སྟུང་སོ། །

༼ཁྱེན་མ་བཤད་རིགས་པར་ལས་དང་ནམ་མཁུ་བདེན་པ་གཉིས་ཀར་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་  
དོན་དམ་པར་ཡོད་ཚུལ་ནི་འཛོག་ཚུལ་སྔ་མ་དང་ཀྱན་ཚྭ་ཏུ་ཡོད་ཚུལ་ནི་ཕྱི་མའི་དབང་དུ་བྱས་  
པར་ལེགས་བཤད་སྟིང་བོར་གསུངས་སོ། །

༼ཟླ་ནམ་དག་ལམ་གྱི་དམིགས་པ་མཐར་ཐུག་ལ་དོན་དམ་དང་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་སྦྱང་  
དུ་རུང་བའི་དམིགས་པ་ལ་ཀྱན་ཚྭ་ཏུ་ཡོད་པར་བཤད་པ་ནི་ཀྱན་བཏུས་དང་མཐུན་པར་ལེགས་བཤད་  
སྟིང་བོར་གསུངས་ཤིང་། འབྲུལ་བའི་ཤེས་པ་ཡུལ་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་ནམ་གངས་པའི་ཀྱན་  
ཚྭ་ཏུ་ཡོད་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་ཡོད་པའི་རང་བཞིན་ལས་གཞན་མ་ཡིན་པས་  
ནམ་གངས་པའི་དོན་དམ་པར་ཡོད་པར་དར་རྒྱུ་ལས་བཤད་དོ། །

༼འདྲེག་ཞན་དབང་ནི་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུང་བ་མེད་པར་རང་གི་བག་ཆགས་ཁོན་ལས་འབྱུང་བ་དང་།  
དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་དང་། འདི་བའི་ལུགས་ཀྱི་དོན་དམ་པར་སྤྱོད་ག་གི་སྒྲིས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་  
ཡུལ་མིན་པའི་རང་བཞིན་དུ་ཡོད་དོ། །

༼ལ་ཡོད་དེ་ཞེས་པ་དཔེ་མ་དག་པས་རྒྱ་མཚན་དེར་ཡོད་པར་བཤད་པ་ལྟ་བུ་ཞེས་འདོན་དགོས་སོ། །

༼ར་ཀྱན་ཚྭ་ཏུ་ཡོད་པར་འཛོག་ཚུལ་གསུམ་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། མིང་བདས་བཞག་ཙམ་དུ་  
ཡོད་པ་དང་། ཀྱན་ཉོན་སྦྱང་དུ་རུང་བའི་དམིགས་པ་དང་། མིང་དང་བདའི་ཐ་སྟད་ཀྱིས་བཏགས་  
པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་ཐ་སྟད་འདོགས་པའི་མཚན་མའི་གཞིར་གྱུར་པ་དང་གསུམ་སོ། །བསྐྱབ་ལས་  
དེ་བཞིན་ཉིད་ཉོགས་པའི་མཉམ་གཞག་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་དོན་དམ་པར་ཡོད་པར་གསུངས་  
ཏེ། ཀྱན་ཚྭ་ཏུ་ཡོད་པར་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚན་སྔ་མ་གཉིས་མེད་པ་ལ་དགོངས་སོ། །ཞེས་ལེགས་  
བཤད་སྟིང་བོར་གསུངས་སོ། །

༼ལ་ཙམ་སྒྲིས་ཞེས་པ་ཡིག་ནོར་ཡིན་པས། དོན་དམ་པར་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ཙམ་ཡིན་  
གྱི་ནམ་དག་ལམ་གྱི་དམིགས་པའི་དོན་དམ་དངོས་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་འདོན་དགོས་སོ། །ཁོན་གྱང་  
མདོ་སྔ་བའི་རིགས་པ་ལ་བརྟེན་པའི་སེམས་ཙམ་པ་ཁ་ཅིག་གིས་ནལ་འབྱོར་མདོན་སུམ་གྱི་དངོས་  
གཞལ་དངོས་པོར་འདོད་པ་ཡོད་ཅེས་པའོ། །

༼ཤ༽འདི་ལ་བཤད་སྒྲུབ་མི་འདྲ་བ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། རེ་ཞིག་ཡིག་ཆའི་བཤད་ཚུལ་ནི།  
 འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པར་བྱ་བ་དོན་དམ་པའི་དངོས་པོ་ནི་གདོན་མི་བ་བར་  
 ཡོད་དོ་ཞེས་སོགས་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱི་དངོས་ཡུལ་དངོས་པོར་བཤད་པའི་སེམས་ཅམ་པའི་  
 གཞུང་མང་བོ་ཡོད་པ་ལ་འབྲུལ་ནས། ཁ་ཅིག་ན་རེ། སེམས་ཅམ་པའི་ལུགས་འདིས་འཕགས་  
 པའི་མཉམ་གཞག་རྣམ་པར་མི་ཉོག་པའི་ཡེ་ཤེས་རང་ཉིད་ཉོག་པས་ན་སོ་སོ་རང་རིག་པར་བཞེད་  
 པས་ཡེ་ཤེས་རང་ཉིད་ཀྱང་ཡེ་ཤེས་དམ་པའི་དོན་རྣམས་ཡུལ་ཡིན་པས་འཛོག་ཚུལ་གཉིས་པའི་དོན་  
 དམ་པར་འགྱུར་རོ་སྟུམ་ན། ཡུལ་གང་ལ་ལྟོས་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཉོག་པའི་ཡུལ་དེ་བཞིན་  
 ཉིད་དེ་ལ་དགོངས་ནས་སོ་སོར་རང་རིག་པར་བཤད་པ་ཡིན་པས་ཡེ་ཤེས་དེ་འཛོག་ཚུལ་གཉིས་པའི་  
 དོན་དམ་དུ་འགྱུར་བའི་སྒྲིན་མེད་ཅེས་པའི་དོན་དུ་བཤད་དོ། །ཕྱང་སྒྲུབ་མཐའི་བཤད་ཚུལ་ལྟར་  
 ན། དོགས་པ་སྒྲེ་བའི་གཞི་ནི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱི་དངོས་ཡུལ་དངོས་པོར་བཤད་པའི་གཞུང་  
 མང་བོ་དང་། སྒྲོབ་དཔོན་གྲུ་སྒྲོས་བྱང་སེམས་ཆོས་བདག་མེད་དུ་མཐུན་པས་གཉིས་ཀྱིས་སྟོང་  
 བའི་རང་རིག་པ་ཁོ་ན་མཐུན་ནི་ཞེས་གསུངས་པ་སོགས་སོ། །དོགས་པ་སྒྲེ་ལུགས་ནི། ཁ་ཅིག་  
 གིས། སེམས་ཅམ་པའི་ལུགས་འདིས་རྣམ་པར་མི་ཉོག་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་འཇལ་བའི་རང་རིག་ཟག་  
 མེད་ཀྱི་ཤེས་པར་བཞེད་པས། ཡེ་ཤེས་ཀྱང་ཟག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པའི་དངོས་ཀྱི་ཡུལ་ཡིན་པས་འཛོག་  
 ཚུལ་གཉིས་པའི་དོན་དམ་དུ་འགྱུར་རོ་སྟུམ་ན། ཡེ་ཤེས་དམ་པའི་དོན་རྣམས་ཡུལ་ཡིན་པས་དོན་  
 དམ་པོ་ཞེས་པ་ནི་ཟག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པའི་ཡུལ་ཡིན་པ་ཅམ་གྱིས་མི་འཛོག་གི་ ཟག་མེད་ཀྱི་ཤེས་  
 པ་དེ་ཡུལ་གང་ལ་ལྟོས་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཉོག་པའི་ཡུལ་དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་ལ་དགོངས་ནས་  
 ཡེ་ཤེས་དམ་པའི་དོན་རྣམས་གཞལ་བྱར་བཞེད་པ་ཡིན་པས་ཡེ་ཤེས་དེ་འཛོག་ཚུལ་གཉིས་པའི་དོན་  
 དམ་དུ་འགྱུར་བའི་སྒྲིན་མེད་ཅེས་པའི་དོན་དུ་བཤད་དོ། །

༼ས༽བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་མི་ཉོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཏེ་ཤེས་རབ་ཀྱི་གནས་ཏེ་རྟོན་ནི་ཕྱི་  
 རོལ་གྱི་དོན་ལ་མི་སེམས་པའི་སེམས་ཁོ་ན་སྟེ། འདི་ནི་དོན་ལ་མི་སེམས་ཤིང་སེམས་ཀྱི་རྒྱ་ལས་  
 བྱང་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཤེས། །རྣམ་པར་ཉོག་པ་མེད་པའི་གནས།

མེམས་མིན་མེམས་ནི་ཁོ་ན་སྟེ། འོན་ལ་མི་མེམས་རྒྱས་བྱུང་བྱིར། ཞེས་གསུངས་སོ། །མི་  
ཞིག་མིག་བཙུམ་པ་ལྟར་ན་མ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་གཟུགས་སོགས་མི་སྣང་བ་དང་། མི་  
ཞིག་མིག་ཕྱེ་བ་ལྟར་ཐེས་ཐོབ་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་གཟུགས་སོགས་སྣང་བར་བཤད་དོ། །

༼དེ་ཅུ་འགྲེལ་གཏིས་ཀར་མཐོང་ལམ་གྱིས་དེ་བཞིན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་བཤད་དོ། །

༼ཨ་ཡོད་མེད་ཀྱི་མཐའ་དང་བྲལ་བའི་བདག་མེད་གསུངས་ཀྱང་དགག་བྱ་ན་མ་པར་བཅད་  
ཅམ་གྱི་མེད་དགག་མངོན་སུམ་གྱི་དངོས་ཡུལ་དུ་འགྱུར་ཚུལ་སྒྲོར་མ་ཤོང་བའི་དབང་གིས་མངོན་  
སུམ་གྱི་སྣང་ཡུལ་དངོས་པོ་ཁོ་ནར་མངོན་པར་ཞེན་པ་ན་མས་ཀྱི་སྒྲག་པ་སྤངས་པའི་ཆེད་དུ་འཕགས་  
པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དངོས་ཡུལ་དངོས་པོར་བསྟན་ཏོ། ཞེས་པའོ། །

༼ཀ་ཆོས་གང་ཞིག་སྒྲོའི་ཡུལ་དུ་འཆར་བ་ན་རང་དང་མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་པའི་གཞི་གཞན་  
གྱི་ན་མ་པ་ཤར་བ་ལ་མི་སྟོས་པར་རང་དབང་དུ་འཆར་བ་ནི་ཐུགས་ཡིད་ཀྱི་དོན་ནོ། །

༼ཁ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པས་ན་མ་གངས་པའི་ཐུགས་ཡིད་པའོ། །

༼ག་ཆོས་གང་ཞིག་སྒྲོའི་ཡུལ་དུ་འཆར་བ་ན་རང་དང་མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་པའི་གཞི་གཞན་  
གྱི་ན་མ་པ་ཤར་བ་ལ་ངེས་པར་བསྟོས་པ་ནི་བཏགས་ཡོད་ཀྱི་དོན་ནོ། །

༼ང་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མིང་དང་ཐ་སྙད་འདོགས་སུ་ཡོད་པས་ན་མ་གངས་པའི་བཏགས་ཡོད་དོ། །

༼ཅ་སྟོས་སྟོས་སྒྲུབ་པ་འཕགས་དབྱེ་བས། མེམས་ཅན་ཐུགས་དང་བཏགས་ཡོད་པར། ཞེས་པ་  
ནི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་མ་རྟོགས་པ་དང་རྟོགས་པའི་བྱུང་པར་ཡིན་ན་མ་སྟུང་མོ། །རིགས་  
པས་གྲུབ་པའི་ཐུགས་ཡིད་ནི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་དང་། བརྟན་པ་མི་འགྱུར་བའི་ཐུགས་ཡིད་ནི་འདུས་  
མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་དང་། དོན་བྱེད་རྒྱས་པའི་ཐུགས་ཡིད་ནི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་དང་། ཚུགས་སྐབ་  
ཀྱི་ཐུགས་ཡིད་ནི་ཐུགས་ཡིད་མཚན་ཉིད་པ་ན་མས་སོ། །དེ་ལས་བསྒྲིག་པའི་བཏགས་ཡོད་བཞིན་གོ་སྟོན་པོ། །

༼ཆ་ཀྱན་ཏུ་རྟོག་པས་ངེ་ལྟར་ཀྱན་ཏུ་རྟོག་ཅེས་པ་ནི་མདོར་བསྟན་དང་། དམིགས་པ་གང་  
དང་། ཞེས་པ་ནས། སྟོ་འདོགས་པ་གང་གིས་ཀྱན་ཏུ་རྟོག་ཅེ་ན་ཞེས་པ་ནི་རྒྱས་བཤད་དེ་དྲིས་པའོ། །  
མིང་གིས་དམིགས་པ་དང་། གཞན་གྱི་དབང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་དེར་མཚན་མར་འཛིན་པ་དང་། ལྟ་

བས་དེ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་དང་། རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྣམས་ཀྱིས་ངག་ཀྱན་ནས་སྦྲོང་བ་དང་། མཐོང་བ་ལ་སོགས་པ་ཐ་སྟད་བཞི་བོ་དག་གིས་ཐ་སྟད་འདྲགས་པ་དང་། མེད་པའི་དོན་ལ་ཡོད་དོ་ཞེས་སྦྲོ་འདྲགས་པས་ཀྱན་ཏུ་རྟོག་གོ། །ཞེས་པ་ནི་དྲིས་པ་དུག་གི་ལན་ཏེ་གོ་རིམ་བཞིན་ནོ། །དེ་ཡང་མིང་མ་ཐོས་པར་དོན་ལ་དེ་འོ་ཞེས་ཀྱན་ཏུ་རྟོག་པར་བྱེད་མི་རྒྱས་པས་སྐྱུ་ལ་ལ་སོགས་པའི་མིང་གིས་དམིགས་པ་དང་། གཞི་ཐག་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་སྐྱུ་ལ་ལ་སོགས་པར་མཆན་མར་འཛིན་པའི་འདུ་ཤེས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དང་། དེས་པར་དེ་ཡིན་ནོ་ཞེས་མངོན་པར་ཞེན་པའི་ལྟ་བ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དང་། དེ་གཞན་ལ་སྟོན་འདོད་པ་ན་རྟོག་དཔྱད་ཀྱིས་ངག་ཀྱན་ནས་སྦྲོང་བ་དང་། སྐྱུ་ལ་མཐོང་ངོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པར་ཐ་སྟད་འདྲགས་པ་དང་། སྐྱུ་ལ་ལ་སོགས་པ་མེད་པའི་དོན་ལ་ཡོད་དོ་ཞེས་སྦྲོང་ལུགས་རིམ་ལྟ་བ་བཞིན་མ་ཡིན་པར་ཀྱན་ཏུ་རྟོག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའོ། །

༼ཇ༽མིང་དང་བད་ལ་སྟོས་ནས་བཞག་པ་ནི་མིང་བདས་བཞག་ཙམ་གྱིས་དོན་དང་། མིང་དང་བད་ལ་མ་སྟོས་པར་འགྲུབ་པ་ནི་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའམ་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། རོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྐྱབས་མིང་བདས་པར་བཏགས་ཙམ་མ་གཏོགས་བཏགས་དོན་བཙལ་ནས་རྟེན་རྒྱ་མེད་པ་ནི་མིང་བདས་བཞག་ཙམ་གྱི་དོན་དུ་འདོད་པ་ལྟར་ཁས་མི་ལེན་ནོ། །

༼ཉ༽དེ་གསུམ་ནི་རིམ་བཞིན་བདག་འཛིན་གཉིས་ཀྱི་དམིགས་ཡུལ་དང་བདག་གཉིས་སུ་ཀྱན་བཏགས་པའི་གཞི་དང་གཞན་དང་མི་འདྲ་བར་འཛིན་བྱེད་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མཆན་མ་ལ་བྱེད་དོ། །

༼ཏ༽གནས་དབང་རྟེན་དང་དོན་གཟུགས་སོགས་དང་ལུས་དབང་བོ་གཟུགས་ཙན་པ་རྣམས་སོ། །

༼ཐ༽ཐེག་བསྐྱུས་ལས། དགེ་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མཆོག་གི་དོན་གྱི་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་པ་ནི་མྱང་འདས་ལ་དགོངས་སམ་དཔུང་དགོས་སོ། །

༼ད༽དོན་དོན་དམ་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད། ཐོབ་པ་དོན་དམ་ནི་མྱང་འདས། སྐྱུ་ལ་དོན་དམ་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ལམ་སོ། །

༼ན༽རབ་རིབ་མེད་པའི་མིག་ཤེས་ཀྱིས་ནམ་མཁའི་སྐྱ་ཤད་བཙལ་ཡང་མ་རྟེན་པ་ལྟར་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་བདག་གཉིས་བཙལ་ཡང་མ་རྟེན་པ་ནི་བདག་མེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་དོན་ནོ། །



༼ཕ་༽མངོན་པ་གོང་ལོག་གཉིས་ཀར་རྒྱུ་པ་བཙུག་དེ་གནས་བསྐལ་ཉི་  
ཤུ་དང་། སའི་དངོས་གཞི་ལས་རྒྱུ་པ་མེད་པར་ཁྲག་པ་ཉི་ཤུར་བཤད་དོ། །

༼ཕ་༽ཁྱའི་འབྲུང་ཚུལ་འདྲ་མི་འདྲ་དཔུང་དགོས་སོ། །མཛོད་ལུང་དངས་པ་ལ། མེ་ཡིས་  
བདུན་ནོ་དེ་ནས་ནི། ཞེས་པའི་རྒྱུ་པ་གསུམ་པ་ཆད་དོ། །མཛོད་ལས་མེ་ཁྱུས་འཛིག་པ་རེ་གསུམ་  
གྱེ་རྗེས་སུ་རྒྱུང་གིས་འཛིག་པར་བཤད་པ་དང་། སའི་དངོས་གཞི་ལས་མེ་ཁྱུས་འཛིག་པ་ང་བདུན་  
གྱེ་རྗེས་སུ་རྒྱུང་གིས་འཛིག་པར་བཤད་དོ། །འོན་ཀྱང་འདི་ལ་དཔུང་གཞི་ཡོད་དེ། བཤད་ཚུལ་  
ཕྱེ་མ་ལྟར་ན་དགེ་རྒྱས་ཀྱི་ཆེ་ཆད་བསྐལ་ཆེན་ལྷ་བཙུ་ཙ་བཙུད་དུ་འགྱུར་དགོས་པ་ལ། མཛོད་དང་  
སའི་དངོས་གཞི་གཉིས་ཀ་མཐུན་པར་དགེ་རྒྱས་ཀྱི་ཆེ་ཆད་བསྐལ་ཆེན་དུ་གུ་ཙ་བཙུར་བཤད་པའི་  
ཕྱིར་ཏེ། མཛོད་ལས་དེ་ལྟར་བཤད་པ་ནི་གྲགས་ཆེ་ཞིང་། སའི་དངོས་གཞི་ལས་ཀྱང་། ཆངས་  
རིས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཆེ་ཆད་ནི་བར་གྱི་བསྐལ་བ་ཉི་ཤུ་ལ་བསྐལ་བ་གཅིག་ཏུ་བགྱང་བའི་  
བསྐལ་བ་གཅིག་གོ། ཞེས་པ་ནས། འོད་རྒྱུང་བ་རྣམས་ཀྱི་ཆེ་ཆད་ནི་བར་གྱི་བསྐལ་བ་བཙུད་  
ཙ་ལ་བསྐལ་བར་བགྱང་བའི་བསྐལ་བ་གཉིས་སོ། དེ་ཡན་ཆད་དེ་ལས་གཞན་པའི་གཟུགས་ན་སྤྱོད་  
པའི་ལྟའི་རིས་རྣམས་ཀྱི་ཆེ་ཆད་ནི་བར་གྱི་བསྐལ་བ་བཙུད་ཙ་བོ་དེའི་ཉིས་འགྱུར་ཉིས་འགྱུར་རོ། །  
སྤྱིན་མེད་པ་ནི་མ་གཏོགས་ཏེ། དེ་ལ་བསྐལ་བ་གསུམ་དབྱེ་བར་བྱོལ། ཞེས་མཛོད་ཇི་ལྟར་བཞུགས་  
དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་དེ་ཉིད་ལས། ཁྱུས་འཛིག་པ་ལན་བདུན་འདས་པར་གྱུར་པ་  
དེའི་འོག་ཏུ་ཡང་མེས་འཛིག་པ་ལན་གཅིག་འབྲུང་ངོ། །ཞེས་བྱུང་བའི་དཔེ་དག་མདག་དཔུང་དགོས་སོ། །  
༼ཕ་༽བར་བསྐལ་བ་ཙུ་དུག་ཏུ་ཆར་བབས་པའི་ཤེས་ཤེད་དུ་བར་བསྐལ་ཉི་ཤུར་ཆར་འབབ་པར་  
གསུངས་པའི་མདོ་དངས་པ་འདིའི་དགོངས་པ་བཙུག་པར་བྱོལ།

༼མ་༽པ་ལང་སྤྱོད་པའི་མེ་རྣམས་ཀྱིས་མིག་གི་སྒྲོན་སྒྲོལ་མིང་འདོན་ལ། ཞེས་བྱུང་ངོ། །

༼ཙ་༽གསེར་གྱི་རི་བོའི་དཔངས་དཔག་ཆད་ཁྱི་ཕྱག་ཏུ་བཤད་ཅེས་བྱུང་ངོ། །

༼ཙ་༽སྤྱིང་བཞི་བའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དང་། སྤྱོད་གསུམ་གྱི་སྤྱོད་ཆེན་པོའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་  
ཁམས་དང་། གཞི་དང་སྤྱོད་བོ་དང་མེ་ཏོག་གིས་བརྒྱན་པའི་རབ་འབྱམས་ཀྱི་མཆོའི་མཆོམས་སྤྱོར་

གཅིག་དང་། དེས་བརྒྱན་པའི་རབ་འབྱམས་ཀྱི་མཆོད་རྒྱུད་གཅིག་དང་། དེའི་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུད་བར་  
མ་དང་། དེའི་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུད་གསུམ་པ་སྟེ་དུག་ནི་གོང་ནས་གོང་དུ་ཐེར་འབྱམས་དུ་འགྱུར་བ་ཐམས་ཅད་  
སངས་རྒྱུས་གཅིག་གི་ཁོང་དུ་བཤད་པ་ནི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་ལུགས་སོ། །

༼དྲུག་འཁོར་གྱི་ལུགས་ཀྱི་འཛིན་ཏེན་ཆགས་ཚུལ་ནི། འགྲེལ་ཆེན་ལས། འཛིན་ཏེན་  
ཆགས་པ་ནི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ལས་ལས་འཛིན་ཏེན་འབྱུང་བའི་དུས་ཀྱི་དབང་གིས་སྟོང་བ་རྣམས་  
ལས་འབྱུང་ངོ་ཞེས་པ་ལ། སྟོང་བ་རྣམས་ཞེས་པའི་དོན་ནི། གྲུབ་མཐའ་ལ་ཞུགས་པ་དང་མ་ཞུགས་  
པ་སུ་ཡང་རུང་སྟེ། གྲུབ་མཐའི་རྣམ་གཞག་གྱེད་པ་ལ་ཞུགས་པའི་སྐབས་མ་ཡིན་པར་འཛིན་ཏེན་  
པའི་སྟོ་ལྟན་སྟེས་མ་བརྟགས་པར་ཐ་སྟད་ལ་འདུག་པའི་ཐ་སྟད་ཀྱིས་བར་སྒྲུང་སྟོང་བའི་ཞེས་ཐ་སྟད་  
གྱེད་ཀྱི་ཕྱོགས་དེ་ན་ཐ་མལ་བའི་མིག་ལ་སྟགས་པའི་དབང་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྟོད་ཡུལ་མ་ཡིན་པ། སན་  
ཚུན་འདབ་འབྱར་དུ་ཆོགས་པའི་བསགས་རྩལ་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་མ་གྱུར་པ་རྩལ་ཕྱར་བ་སེལ་བའི་  
ངོ་པོས་རྣམ་པར་གནས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་ས་དང་། རྩ་དང་། མེ་དང་རླུང་དང་རོ་སྟེ་རྣམ་མཁའི་  
རྣམ་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་དྲི་རོ་གཟུགས་རེག་སྒྲིའི་ཡོན་ཏན་ལྔ་བ་ཅན་དང་། དྲི་མ་གཏོགས་པའི་ཡོན་  
ཏན་བཞི་བ་ཅན་དང་། གཟུགས་རེག་སྒྲིའི་ཡོན་ཏན་གསུམ་པ་ཅན་དང་། རེག་པ་དང་སྒྲིའི་ཡོན་  
ཏན་གཉིས་པ་ཅན་དང་། སྒྲིའི་ཡོན་ཏན་གཅིག་གི་རང་བཞིན་ཅན་རྣམས་དང་། ཞེས་པ་ལ། འདིར་  
དཔྱད་པར་བྱ་བ་འདི་ཡོད་དེ། རྣམ་མཁའི་རྣམ་ཞེས་པའི་རྣམ་མཁའ་ནི་གང་ཡིན། རྣམ་མཁའ་  
དེས་འབྱུང་བ་བཞི་ག་ལ་ཁྱབ་པར་བཤད་པ་དང་། རྣམ་མཁའི་རྩལ་ཕྱན་ཞེས་བཤད་པ་དང་། ལེན་  
ལྔ་བར་འཛིན་ཏེན་འབྱུང་བའི་དང་པོའི་ཁམས་ལྔའི་ཡ་གྲུལ་གྱི་རྣམ་མཁའ་དེའི་ཉིད་འབྱུང་བ་ཐམས་  
ཅད་མཉམ་པར་བཤད་པ་སྟགས་ཀྱི་དོན་ཡང་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེན། འདི་ལྟར་བཤད་པའི་རྣམ་མཁའ་  
ནི་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་རྣམ་མཁའ་ལ་བྱར་མི་རུང་སྟེ། རོའི་རྣམ་ཞེས་དངོས་པོ་ཡིན་པར་དངོས་སུ་  
གསུངས་ཤིང་། འདུས་མ་བྱས་རྣམ་མཁའི་རྩལ་ཕྱན་ཁས་སྒྲུང་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞན་  
དུ་ན་ཏྲག་རྣམས་སུ་གྱུར་པའི་རྩལ་ཕྱན་དབང་པོའི་སྟོད་ཡུལ་ལས་འདས་པའི་འཛིན་ཏེན་ཙོམ་པར་ཁས་  
ལེན་པར་འགྱུར་བས་མུ་སྟེགས་གྱེ་བྲག་པའི་ལུགས་དང་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཐལ་བ་ཀྱན་མཁྱེན་གྱིས་

ཀྱང་བཞོག་ཏུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་འབྱུང་བ་བཞི་རང་རང་གི་རྩལ་སྤུ་མས་ཕྱི་མ་ཆེ་བོ་དང་  
 བཅས་པར་བཅུམས་ནས་རིམ་གྱིས་གོ་ས་རྒྱས་པར་བྱེད་པའི་རྩལ་པའི་ཆ་ལྟ་བུ་ལ་ཡང་བྱར་མི་རུང་  
 རྟེ། དེ་ནི་འབྱུང་བཞིའི་རྩལ་དེ་དང་དེའི་གྲུབ་བདེ་དབྱེར་མེད་གྱི་ཆོས་སུ་གནས་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་  
 པས། སའི་རྩལ་ལ་བྱུང་བའི་ནམ་མཁའི་ཁམས་དེ་སའི་རྩལ་དེའི་ཡོན་ཏན་ལྔ་དང་ཡང་གྲུབ་བདེ་  
 དབྱེར་མེད་དུ་གནས་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་ན་སའི་རྩལ་ལ་སོགས་པ་འཇིག་རྟེན་ཚོམ་བྱེད་གྱི་རྩལ་བཞི་  
 ལ་བྱུང་བའི་ནམ་མཁའ་འབྱུང་བཞིའི་རྩལ་དེ་དང་དེའི་ཡོན་ཏན་ལྔ་དང་བཞི་ལ་སོགས་པ་དེ་དང་  
 དེ་དག་དང་བྲལ་བར་ཡེ་ཤེས་ལེའུར་འབྱེལ་བ་ཉིད་ལས། རང་རང་གི་ཡོན་ཏན་དང་བྲལ་བའོ།  
 ཞེས་པས་གསལ་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དེ་དང་འགལ་ལ། འཇིག་རྟེན་འཇིག་པའི་ཆོ་མངོན་པ་ནས་  
 བཤད་པ་སོགས་དང་མི་འདྲ་བར་ས་རྒྱ་མེ་རྒྱང་ནམ་མཁའི་སྤྱད་རིམ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་བྱས་ནས།  
 དང་བོར་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་སྟོད་གྱི་སའི་རྩལ་ཡན་རྒྱུན་ཡང་དག་པར་དབྱར་ནས་འདབ་ཆགས་  
 སུ་གནས་པ་རྣམས་སོ་སོར་བྱེ་ནས་རྒྱ་ལ་འདུག་པ་དང་། རྒྱའི་རྩལ་རྣམས་དེ་ལྟར་བྱེ་ནས་མེ་ལ་  
 འདུག་པ་དང་། མའི་རྩལ་རྣམས་དེ་ལྟར་བྱེ་ནས་རྒྱང་ལ་འདུག་པ་དང་། རྒྱང་གི་རྩལ་རྣམས་དེ་  
 ལྟར་སོ་སོར་བྱེ་ནས་སྤར་འཇིག་རྟེན་ཚོམ་པའི་སྤར་ལ་གྱི་རྩལ་ལྟར་དབང་བོའི་ཡུལ་ལས་འདས་པའི་  
 རྩལ་ཕྱན་སེལ་བྱར་གནས་ནས་ནམ་མཁའ་ལ་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པར་ཡེ་ཤེས་ལེའུར་གསུངས་པའི་ནམ་  
 མཁའ་དེ་སྤར་འཇིག་རྒྱའི་རྩལ་བཞི་བོ་རྣམས་གྱི་གྲུབ་བདེ་དབྱེར་མེད་གྱི་དངོས་པོར་མི་འཐད་པའི་  
 ཕྱིར་རྟེ། སྤར་ནམ་མཁའ་ལས་ཆགས་པར་བཤད་པ་དང་། ཕྱིས་ཞིག་ནས་ནམ་མཁའ་ཀུན་ཏུ་  
 སྤྱོད་པར་བཤད་པའི་ནམ་མཁའ་འདྲ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་འདི་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་པའི་གཟུགས་  
 རྣམ་པ་ལྗེའི་ནང་ནས་མངོན་པར་སྐབས་ཡོད་པ་ཞེས་བྱ་བར་གསུངས་པ། རྒྱག་བྱེད་གྱི་རེག་བྱ་  
 དང་བྲལ་བའི་ཕྱོགས་ཡིད་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཁོ་ན་ལ་བར་སྤྱང་སྐྱེ་བོ་སང་སང་བོར་སྤྱང་བ་གང་  
 ཡིན་པ་དེ་ལ་བྱ་སྟེ། དེ་ཉིད་གྱི་དངོས་པོ་ཡིན་པས་རོའི་རྣམ་ཞེས་གསུངས་ལ། རོའི་རྩལ་སྤར་བ་  
 ཅེས་པ་ནི་དེ་འདྲ་བདེ་ཉིད་སྟོན་ཇི་ཅམ་དབྱེ་བར་རྩལ་གྱི་བར་དུ་མཐར་རྣམ་པར་བྱེ་བའི་རྒྱང་མཐར་  
 ཡིད་ངོར་སྤྱང་བ་ལ་རྩལ་སྤར་བ་ཅེས་པའི་ཐ་སྟན་བཀགས་པ་ཅམ་མོ། །དེ་ལྟར་བཤད་པ་ནི་གཞུང་

ཆེན་མོ་གཞན་དག་ལས་ཀྱང་མང་དུ་འབྱུང་ངོ་། །དེ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་ས་ཚུ་མེ་རྒྱུད་གི་རྩལ་གོ་ས་གང་  
 ན་གནས་པའི་གོ་ས་ཐམས་ཅད་དུ་ཡང་བྱུང་པའི་ཕྱིར་རེའི་རྩལ་ཕྱ་རབ་ནམས་ནི་ཐམས་ཅད་དུ་ཡང་  
 བྱུང་པར་བྱེད་པ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡེ་ཤེས་ལེན་པར། རོ་ལ་ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་སྟེ་རང་  
 རང་གི་ཡོན་ཏན་དང་བྲལ་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པས་ནི་དེའི་གོང་དུ་དེ་བཞིན་དུ་དེ་དག་ནམས་ཕན་  
 ཚུན་སྦྱར་བར་འགྱུར་ཏེ། གཙོ་བོའི་དངོས་པོ་ལ་རྒྱུད་དུ་འདྲེད་དངོས་པོའོ། །དེས་ན་སྤྱི་བའི་ཆོས་ལ་  
 སའི་རྩལ་ཕྱ་རབ་གཙོ་བོ་སྟེ་ལྷག་མ་ནམས་ནི་ཕལ་བའོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྒྱུ་ལ་རྒྱུའོ། །མེ་ལ་མེའོ། །  
 གཡོ་བཞིན་ལ་རྒྱུད་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་པས་འདྲི་ག་རྟེན་ཆགས་པའི་ཆོ་སྤྱི་བའི་ཆོས་ལ་སའི་རྩལ་  
 གཙོ་བོར་ཕན་ཚུན་སྦྱར་ཞིང་རྒྱུ་རྩལ་སྟོན་གསུམ་ཕལ་བའི་རྒྱུ་དུ་སྦྱར་ནས་རགས་པ་གོང་ནས་  
 གོང་དུ་རྩྭ་མ་ལ། དེ་བཞིན་དུ་གཞན་གསུམ་ལ་འང་རིགས་འགྲེ་ཞིང་རོའ་མ་ནམ་མཁའི་ཁམས་སྤར་  
 ནས་འབྱུང་བ་བཞིའི་ཡོན་ཏན་དང་བྲལ་བར་གནས་པ་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་བར་སྒྲིང་གི་གོ་ས་དེར་ས་  
 རྩལ་གཙོ་བོར་སྦྱར་ཞིང་གཞན་གསུམ་ཕལ་བར་སྦྱར་བ་སྟོན་གསུམ་གྱི་བྱུང་པར་མེད་པར་འབྱུང་བ་བཞི་  
 གའི་རྩལ་མཉམ་པར་སྦྱར་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། འབྱུང་བ་བཞིའི་རྩལ་ཆ་མཉམ་པ་ནམ་མཁའི་  
 ཁམས་ཡིན་ཞེས་པ་ལྟ་བུར་སྟོན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་སྤྱི་སྟེན་གསུམ་གྱི་བྲལ་པས་དག་པའི་རྩལ་  
 ཕན་གྱིས་རགས་པ་རྩྭ་མ་པར་འདོད་པ་དང་རི་སྒྲིང་བཤད་པའི་ཕྱོགས་འདི་ལ་མཚུངས་པའི་གོ་སྐབས་  
 རུང་ཟད་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །རྩལ་ཕྱ་རབ་ཀྱང་རྒྱུར་མཐོང་གི་དབང་ཤེས་ཀྱིས་མཐོང་བའི་  
 ཡུལ་མ་ཡིན་པ་ཙམ་ལ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི་ཆ་མེད་པའི་དོན་མ་ཡིན་ནོ། །ཡོན་ཏན་དུག་པ་ཆོས་ཀྱི་  
 དབྱིངས་ཐམས་ཅད་དུ་བྱུང་པར་བྱེད་པ་ཞེས་པ་ནི། ཁམས་དུག་གི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་ནང་ལ་སྦྱར་  
 བའི་རྩ་དང་རྒྱུད་དང་ལུས་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་ལུས་ཀྱི་མཛོད་དུག་ལ་སྟོན་པ་ཁམས་དུག་དང་སྦྱར་  
 བའི་དབང་གིས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་སུ་འཛོལ་རྒྱུ་ལ་ཡང་དུ་མ་ཞིག་ཡོད་མོད་ཀྱང་གཙོ་བོ་ནི་བདེ་བ་  
 ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་ཞེས་པ་ཐབས་མཁས་ཀྱིས་ཟེན་ན་ལྟན་ཅིག་སྟེས་པའི་ཡེ་ཤེས་སུ་གནས་འགྱུར་  
 རུང་ཉིད་ལ་འཛོལ་པ་ལྟར་ཕྱི་ལ་སྦྱར་བ་ནའང་ཡོད་པ་རྒྱ་བ་དང་བྱིམ་དང་དུས་སྦྱར་དང་རི་དང་  
 རྒྱུད་དང་སྟེན་པ་དང་ཕྱོགས་དང་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་དང་རིན་པོ་ཆེ་དང་རོ་ལ་སྟོན་པ་མཐའ་

ཡས་པ་ཞིག་ལ་ཁམས་དྲག་སོ་སོར་ཕྱེ་བའི་དབང་གིས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་འཛིན་ཚུལ་དུ་མ་ཞིག་  
 ཡོད་ཀྱང་། གཙོ་བོ་ནི་ལྷན་ཅིག་སྒྲིམ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་གང་ལ་དམིགས་པས་སྒྲིབ་པ་ནམ་པར་  
 དག་པར་བྱ་བའི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་བའི་སྟོང་བ་ཉིད་ལ་འདིར་གསུངས་  
 པ་སྟེ། དེ་ཉིད་འཛིན་ཉེན་ཆགས་པའི་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་དུ་བྱུང་བར་གསུངས་པ་འདི་ནི་སྟོང་ཉིད་  
 དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་ངོ་བོར་གནས་པའི་ཚུལ་གྱིས་བྱུང་བ་ཡིན་ལ། འདིར་འདི་  
 ལྷན་གསུངས་པ་ནི་འབྱུང་བ་ལྡེང་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་  
 དུ་གནས་ན་འཛིན་ཉེན་གྱི་ཁམས་འབྱུང་བ་དང་འཛིན་པའི་བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་རུང་ལ། རྒྱལ་དེ་  
 དག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་མི་སྟོང་ན་དེ་དག་གང་ཡང་མི་རུང་བར་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་  
 ཡང་ཡིན་ནོ། །མདོར་ན་སྤར་བཤད་པ་འཛིན་ཉེན་ཙམ་པའི་ཐོག་མའི་ས་ཁུ་མེ་རྒྱང་ནམ་མཁའི་  
 རྒྱལ་དེ་དག་ནི་འདིར་སྟོང་བ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཆོག་གི་དོན་ནམས་སོ། །སྟོང་བའི་མིང་ཅན་རྒྱང་  
 གྲ་རབ་དེ་ནམས་ལས་འཛིན་ཉེན་འབྱུང་བའི་དུས་ཀྱི་ལས་ཀྱི་དབང་གིས། རྒྱང་ཞེས་པ་ནི་རྒྱལ་གྲ་  
 རབ་དེ་ནམས་ཀྱི་ནང་ནས་དང་བོར་ཤེས་ཀྱི་རྒྱང་གི་རྒྱལ་གྲ་རབ་ནམས་པན་ཚུན་འབྱར་བར་འགྱུར་  
 རོ། །འབྱར་བ་དེ་ལས་སྤར་མ་འབྱར་གོང་རང་ཉིད་ཡང་ཁྱིང་གཡོ་བའི་ངོ་བོར་ཡོད་ཀྱང་གཡོས་  
 ནས་གོ་ས་གཞན་དུ་བགྱོད་པའི་རྒྱས་པ་མེད་ལ། འབྱར་ནས་ཡང་ཁྱིང་གཡོ་བ་ཉིད་དུ་གོ་ས་གཞན་  
 དུ་བགྱོད་པ་ནི་འཛིན་ཉེན་ཙམ་པའི་རྒྱང་ཞེས་བཅོམ་དོ། །དེ་ཉིད་འཛིན་ཉེན་ཆགས་པའི་འོག་གཞི་  
 རྒྱང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཐོག་མའི་རྒྱ་ཡིན་གྱི། འོག་གཞི་རྒྱང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་དངོས་མ་ཡིན་ནོ། །  
 དེ་བཞིན་དུ་དེའི་རྗེས་སུ་མེད་རྒྱལ་གྲ་རབ་སེལ་བྱར་གནས་པ་ནམས་རིམ་གྱིས་ཀྱན་དུ་འབྱར་བར་  
 གྱུར་པ་རྒྱང་དང་ལྷན་པའི་སྒྲིག་གི་མེད་ནམ་པ་ལྷ་བྱ་ནི་མེད་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཐོག་མ་ཙམ་པའི་མེ་  
 ཞེས་བཅོམ་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་དེའི་རྗེས་སུ་ཚུའི་རྒྱལ་གྲ་རབ་དེ་ནམས་འདུས་པ་ཀྱན་དུ་འབྱར་བར་  
 གྱུར་པ་རྒྱང་དང་མེ་དང་ལྷན་པའི་ཆར་གྱི་ནམ་པ་ལྷ་བྱ་ནི་ཚུའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཙམ་པའི་ཐོག་མའི་རྒྱ་  
 ཞེས་བཅོམ་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་དེའི་རྗེས་སུ་སའི་རྒྱལ་གྲ་རབ་དེ་ནམས་རིམ་གྱིས་ཀྱན་དུ་འབྱར་བ་ནམ་  
 མཁའ་ལ་དབང་བོའི་གཞུང་ནམ་པ་ལྷ་བྱར་སྤང་བ་ནི་འཛིན་མ་སའི་དཀྱིལ་འཁོར་རི་སྒྲིང་དང་བཅས་

པ་ཚྭ་མ་པའི་ཐོག་མའི་ས་ཞེས་བཅོལ་དོ། །དེ་ཡང་ཐོག་མར་ཤིན་ཏུ་དྲངས་པའི་ས་འང་འཛོན་ལྟ་  
བུ་དེ་ལས་རིམ་གྱིས་རྒྱས་སུ་སོང་བས་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བའི་སའི་ཁམས་རིན་པོ་ཆེའི་རིགས་མཆོག་རྣམས་  
ལས་དབུས་ཀྱི་ལྷན་པོ་ལ་སོགས་པ་དང་། ཁམས་འབྲེང་དང་དམན་པ་རྣམས་ལས་རིམ་གྱི་གཞན་  
རྣམས་རིམ་གྱིས་འགྲུབ་པར་འགྱུར་ཞིང་། རོལ་རྩལ་ཕྱ་རབ་རྣམས་ནི་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གོ་ས་དག་  
ཏུ་བྱུང་བར་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་སྟོང་བའི་མིང་ཅན་འཛིག་རྟེན་དང་བོར་ཚྭ་བྱེད་ཀྱི་ཁམས་ལྟ་  
རྣམས་ལས་རིམ་གྱིས་འཕེལ་ནས་འོག་གཞི་རྒྱུད་དང་འབར་བྱེད་མེད་དང་རྒྱུད་དཀྱིལ་འཁོར་དང་སྟེང་  
གི་འཛིན་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྣམས་སུ་འགྱུར་རོ། །ཚུལ་རིམ་ལྟར་འགྱུར་ཞེ་ན། ཚུལ་སོགས་པའི་  
རྩལ་ཕྱ་རབ་རྣམས་ཡང་དག་པར་འཛིན་པའི་རྒྱུད་དང་བཟུང་བ་དེ་དག་ལན་ལྟ་བུ་བཞིན་ཏུ་སྤྲིང་འབྱར་  
བར་བྱེད་པའི་སྐབས་པའི་རྒྱུད་དང་། སྤྲ་བར་གྱུར་ནས་འཛིག་རྟེན་མཐའ་དག་རྣམ་པར་འགོད་པའི་  
དབྱེབས་ཀྱི་རྒྱུད་གི་མཐུ་ལས། རྒྱུད་དང་རིམ་པོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་འགྲུབ་སྟེ། མངོན་པ་ནས་བཤད་  
པ་ལྟར་འོག་གཞི་གསེར་གྱི་ས་ཞེས་པ་འདིར་མེ་འདོད་དོ། །ཞེས་ཀྱི་ཆེན་དེ་ཉིད་སྤང་བར་བཤད་དོ། །

༼ཐཱ་ལོག་གཞི་རྒྱུད་དང་རྒྱུད་དང་གསེར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་བཅེགས་པ་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་རྒྱུང་བཞི་  
བའི་འཛིག་རྟེན་བྱེ་བ་ཕྱག་བརྒྱ་གནས་པ་ས་སྟེའི་ལྷགས་ཡིན་ལ། མཛོད་པའི་ལྷགས་ཀྱིས་རྒྱུང་བཞི་  
བའི་འཛིག་རྟེན་རེ་རེ་ལ་དཀྱིལ་འཁོར་དེ་དག་བཅེགས་པ་རེ་རེ་ཡོད་པར་འདོད་པ་དང་། མཛོད་  
དུ། འདི་འོག་སྟོང་ཕྱག་ཉི་ཤུ་ན། །མནར་མེད་པའི་དེ་ཙམ་མོ། །ཞེས་བཤད་ལ། སའི་དངོས་  
གཞིར། འདི་ནས་འོག་ཏུ་དཔག་ཆད་ཁྱི་ཕྱག་དྲུག་ཕྱིན་པ་ན་མནར་མེད་ཀྱི་གནས་ཡོད་པར་བཤད་  
ཅིང་། མཛོད་པའི་ལྷགས་ཀྱིས་ཆ་དཔྱལ་ཆེན་པོ་བརྒྱད་གྲང་དཔྱལ་བརྒྱད་ཀྱི་གནས་ཐད་སོ་ཐད་  
སོར་གནས་པར་འདོད་ལ། སའི་དངོས་གཞིར་ཆ་དཔྱལ་དང་བོ་དང་གྲང་དཔྱལ་དང་བོ་མཐོ་དམའ་  
ཐད་མཉམ་ཞིང་། དེ་ནས་ཆ་དཔྱལ་རྣམས་འོག་ཏུ་དཔག་ཆད་བཞི་སྟོང་བཞི་སྟོང་གིས་ཆོད་པ་ན་  
རིམ་པ་བཞིན་གནས་ལ། གྲང་དཔྱལ་རྣམས་དཔག་ཆད་ཉིས་སྟོང་ཉིས་སྟོང་གིས་ཆོད་པ་ན་གནས་  
པར་བཤད་པ་དང་ཞེས་དེ་ཉིད་སྤང་བ་ལས་བཤད་ཀྱང་། མཛོད་ལྷགས་ལ་རྒྱུད་དཀྱིལ་གཅིག་དང་  
རྒྱུད་དང་གསེར་དཀྱིལ་ཐ་དད་པར་འདོད་དགོས་སམ་སྙམ་ཞིང་། ཁ་ཅིག་གིས་དེ་གཉིས་ཀྱི་མནར་

མེད་ཀྱི་གནས་ཚད་མཐུན་པར་བཤད་པ་ཡང་མཐོང་ངོ་། །

༼ཁ༽དུས་འཁོར་ནས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་ཚད་དང་དབྱེ་བས་སོགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གསུངས་པ་དགོངས་པ་ཅན་དུ་བཤད་པ་དང་། སྤྱི་ལོ་བཞི་པར་བཤད་པའི་སྤྱོད་གཉིས་ལས། བྱེ་མ་ནི་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་དགོངས་པ་ཡིན་ཀྱང་། གལ་ཏེ་དགོངས་པ་ཅན་དུ་འཆད་ན་ཇི་ལྟར་བཤད་ཅེ་ན། དེའི་ཚུལ་ནི་རྒྱུ་ཆེན་དེ་ཉིད་སྣང་བ་ལས། དེ་ཡང་སྤྱི་ལོ་བཞི་པར་བཤད་པས་ནི་འདི་ལྟར་གསུངས་པའི་དགོངས་གཞི་དང་དགོས་པ་དང་དངོས་ལ་གཞིན་བྱེད་གསུམ་བཞེད་པར་བྱ་དགོས་སོ། །དེ་ལ་དགོངས་གཞི་ནི་འདི་ལྟར། ནང་སྤྱོད་པའི་ལུས་ལ་བྱུ་བཞི་ཡོད་པ་ལ་དགོངས་ནས་བྱེ་རོལ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ལ་ཡང་དཔག་ཆད་འབུམ་ཕྱག་བཞི་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་བྱེ་རོལ་དུ་ཆུ་བའི་དཀར་ཆ་འཕེལ་བ་བཙོ་ལྷ་ལས་ལོགས་པའི་དཀར་པོའི་ཆ་བཙུ་བྱུག་པ་དང་། ལུན་པ་ཞུགས་པའི་ཆ་བཙོ་ལྷ་ལས་ལོགས་པའི་ནག་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆ་བཙུ་བྱུག་པ་གཉིས་དངོས་པོ་ལ་ཡོད་ན་ཆུ་བ་རེ་ལ་ཆོས་ཞག་སོ་གཉིས་རེ་ངོས་ཅན་དུ་ཡོད་པར་འགྱུར་བས་དེ་འདྲ་བའི་ཆ་བཙུ་བྱུག་པ་གཉིས་དངོས་པོ་ལ་ཟུར་བ་མེད་ཀྱང་། ནང་དུ་སྤྱོད་བྱུ་ཁམས་དུག་ལྡན་མང་ལ་སྤྱོད་ཀྱི་མིའི་ལུས་ལ་དཀར་ཆ་འཕེལ་བའི་ཆ་བཙུ་བྱུག་དང་ཉམས་པའི་ཆ་བཙུ་བྱུག་དངོས་གནས་ལ་ཡོད་པ་ལ་དགོངས་ནས་དེ་དང་བྱེ་ནང་ཆོས་མཐུན་སྒྱུར་བའི་ཆེད་དུ་ཐོག་པ་ཐ་དད་ཅུམ་ལ་བཏགས་ནས་བྱེ་རོལ་དུ་འང་ཆ་བཙུ་བྱུག་པ་གཉིས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །འདིས་མཚོན་ནས་མི་མཐུན་པར་བཟུན་པའི་ཆ་གཞན་དེ་དག་ཕལ་ཆེ་བའི་ཡང་དགོངས་གཞི་ནི་ནང་གི་ཆོས་སོ་སོའོ། །དགོས་པ་ནི། འདིར་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་ཚད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཇི་ལྟར་བྱེ་རོལ་དེ་བཞིན་ལུས་ཞེས་གསུངས་པའི་བྱེར། ཞེས་སོགས་དང་། འདིར་བསྟེན་བཅད་ཅེས་པ་ལ་སོགས་པས་བཙོ་ལྷ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དམ་བཅས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་སོགས་གཞུང་ལྷ་བྱེ་དེ་དག་གིས་སྟོན་ཏོ། །འདིར་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གསུངས་པ་ནི་བསྟེན་བཅད་བདེར་བའི་གསེར་བཞིན་དུ་ཆད་མས་ལོགས་པར་བཏགས་པ་ན་འདིར་ཇི་སྟངས་བཤད་པ་ལྟར་དངོས་གནས་ལ་ཡང་ཡོད་པར་ཆད་མས་གྲུབ་ནས་བཙོ་ལྷ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དམ་བཅས་པ་ནི་མ་ཡིན་གྱི། འོན་ཀྱང་འདི་ལྟར་དམ་བཅས་པ་ནི་བྱེ་ནང་སྒྱུར་

པའི་སྒྲོན་ས་ནང་ཇི་ལྟར་གནས་པ་ལེགས་པར་རྟོགས་ཏེ། དེ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་བསྟན་ནམས་  
 གྱི་ཆོག་ས་བསྐྱེད་རིམ་བསྒྲུབ་པ་དང་། དེ་ལ་གནད་དུ་བསྐྱུན་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་ཆོག་ས་རྟོགས་རིམ་  
 བསྒྲུབ་པའི་ཡུལ་ལ་གདུལ་བྱ་འབྲུག་པའི་ཕྱིར་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་ནི་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། འཇིག་རྟེན་  
 གྱི་ཁམས་དགྱེལ་འཁོར་གྱི་དོན་དང་ཞེས་སྟགས་གྱི་དོན་ཡང་དེ་ལྟར་རོ། །ནམ་པ་གནད་དུ་ན་ཇི་  
 ལྟར་ཕྱི་རོལ་དེ་བཞིན་ལུས་སུ་མི་འགྱུར་ཏེ། མི་མཉམ་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པ་ནི་མངོན་པ་ནས་བཤད་  
 པའི་ནམ་གཞག་དེ་མི་འཐད་པའི་རྒྱ་མཚན་སྟོན་པ་མ་ཡིན་གྱི། དེ་དང་མཐུན་པར་འདིར་མ་བཞུན་  
 པའི་རྒྱ་མཚན་འཆད་པ་ཡིན་ཏེ། མངོན་པ་ནས་བཤད་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཆད་དེ་ལྟར་བཤད་ན་  
 ནང་གི་ལུས་ཆད་དང་སྒྲིག་ཚུལ་འདི་ལྟར་བྱར་མེད་པས་དགྱེལ་འཁོར་གྱི་ཆད་ལ་སྟགས་པ་དང་ཆོས་  
 མཐུན་སྒྲིག་ཚུལ་ཡང་འདིར་བཤད་པ་ལྟར་བྱར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་མངོན་པ་ནས་བཤད་པ་ལྟར་མ་  
 བཞུན་ནི་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ། །དགོས་པ་གནད་ཡང་རིག་བྱེད་གྱི་གཞུང་ལས་ཆངས་པའི་ཡུལ་  
 ས་གཅིག་ནི་དཔག་ཆད་བྱེད་པའི་བྱོན་ནི་ཞེས་བཤད་པའི་རྒྱ་དུ་སྒྲུབ་པའི་ཆོག་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་  
 དང་སྤང་ཉི་མའི་ཤིང་རྟ་ལ་སྟགས་པའི་མངོན་ཞེན་དེ་བསྒྲིག་པའི་ཆེད་དུ་གཟུང་དང་ཅིས་དང་བྱིས་  
 གྱི་འཁོར་ལོ་དང་ལྡན་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཆད་འདི་གསུངས་སོ། །ཞེས་དང་། སངས་རྒྱུས་པའི་  
 མངོན་དང་འགལ་བས་སངས་རྒྱུས་རྒྱན་གསུང་བ་ཡིན་ནམ་སྟམ་པའི་དོགས་པའི་ལན་དུ། སེམས་  
 ཅན་གྱི་བསམ་པའི་དབང་གིས་སོ། །ཞེས་པ་ནི་གདུལ་བྱའི་སེམས་ཅན་ཉི་མའི་ཤིང་རྟ་ལ་སྟགས་  
 པའི་སྒྲུབ་སྟེགས་གྱི་ལུགས་ལ་ཞེན་པའི་བསམ་པ་ལྟོག་པའི་དགོས་པའི་དབང་གིས་སོ། །ཞེས་བྱ་བར་  
 བཤད་ནས། དགོས་པ་བྱུང་པར་ཅན་གྱི་དབང་གིས་དངོས་གནས་ལ་མ་གྲུབ་པ་གྲུབ་པ་ལྟར་བཅོས་  
 ནས་མི་བདེན་པ་གསུང་ཡང་སྟོན་མེད་པའི་ཁྲངས་སུ། སེམས་ཅན་ཁམས་ལས་མི་བདེན་པ། །བསྟན་  
 ནམས་ཆོག་ས་གྱི་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་སྟགས་དངས་པར་བྱ་དགོས་སོ། །འོ་ན་དངོས་གནས་ལ་མ་  
 གྲུབ་པར་མཛུངས་པ་ལ་རིག་བྱེད་པ་འདོད་པའི་ཆངས་པའི་གནས་ལ་སྟགས་པ་འགོག་ཅིང་འབུམ་  
 གྲུག་བཞི་བའི་འཇིག་རྟེན་འཆད་པ་ཅི་ཞེན། འབུམ་གྲུག་བཞི་བའི་འཇིག་རྟེན་བཤད་པ་ལྟར་དངོས་  
 གནས་ལ་མ་གྲུབ་ཀྱང་དེ་ལྟར་འཆད་པའི་དགོངས་གཞི་དང་དགོས་པ་བཤད་མ་ཐག་པ་ལྟར་བྱུང་།



པར་ཅན་ཡོད་ལ། རིག་བྱེད་གྱི་ལུགས་དེ་ལ་དེ་འདྲ་གང་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཚུལ་དེ་ལྟ་བུ་  
 རྟེན་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པའི་མདོ་ནའང་མང་སྟེ། བ་སྟན་དུ་འང་མེད་པར་མཚུངས་ཀྱང་མདོ་འགའ་ཞིག་  
 ལས་ཤེས་པ་བདེན་གྲུབ་བསྟན་ལ། ཉག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་གང་ཟག་ལན་གཅིག་ཀྱང་མ་  
 བསྟན་པར་བཀག་པ་ལྟ་བུའོ། །དངོས་ལ་གནོད་བྱེད་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་ཆད་  
 དུས་འཁོར་ནས་གསུངས་པའི་སྐྱེ་བཞིན་པ་ལྟར་དངོས་པོ་ལ་ངེས་ན་ལེའུ་འདིར་འཛིག་རྟེན་གྱི་  
 ཆད་དཔག་ཆད་འབུམ་ཕྱག་བཞིར་བཤད་ཀྱང་། ལེ་ཤེས་ལེའུར་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཆད་འབུམ་ཕྱག་  
 ལྟར་བཤད་པས་དེ་གཉིས་ཀ་འཛིག་རྟེན་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་ཁས་སྒྲུང་བར་བྱའམ་ཇི་ལྟར་འདོད་གང་།  
 འབུམ་ཕྱག་ལྟ་ནི་ལུས་དངོས་ལ་བྱ་བཞི་དང་རལ་བ་གྱེན་དུ་འགྲེང་བའི་ཆད་ལ་བྱ་གང་སྟེ་ལྟ་ཡོད་  
 པ་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་ཅན་ནི་ཞེ་ན་དེ་ལྟར་སྒྲུས་པ་ཉིད་ཀྱིས་འབུམ་ཕྱག་བཞིར་  
 བཤད་པའང་ལུས་ལ་བྱ་བཞི་ཡོད་པ་ལ་དགོངས་པའི་དགོངས་པ་ཅན་ཡིན་ནི་ཞེས་གསལ་བར་གྲུབ་  
 བོ། །འདིར་ཕྱག་བྱ་ལྟ་བུ་ཆད་གང་དུ་ཞེས་སོགས་གོང་དུ་བསྟན་པའི་དཔེའང་ཕྱག་དེ་ན་དངོས་  
 གནས་ལ་འཁོར་ལོ་བསྐྱར་བའི་རྒྱལ་བོ་སྟེ་དང་བཅས་དོག་པ་མེད་པར་གོང་བའི་གོ་ས་མེད་ཀྱང་།  
 གདུལ་བྱ་གདུལ་བའི་དགོས་པའི་དབང་གིས་གདུལ་བྱ་དག་གི་བསམ་པའི་སྒྲུང་ངོར་འདོད་ཆགས་  
 དང་བྲལ་བའམ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་མཐུ་ཐོབ་པས་བསྟན་པ་ཡིན་པས། དོན་དམ་པར་སྟེ་དངོས་  
 པོའི་གནས་ཆོད་ལ་འདིར་བསྟན་པའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཆད་ཀྱང་དེ་ལྟར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་སྐུར་  
 རོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྦྱང་བཅུ་གཉིས་ལ་གྲགས་འདུག་པ་དང་། དེ་ཉིད་རིགས་ལྟན་འཁོར་ལོ་ཅན་  
 སྦྱང་བཅུ་གཉིས་སུ་རིམ་གྱིས་བྱོན་པས་འཛོམས་པ་ལ་སོགས་པ་གང་གསུངས་པ་ཡང་དགོངས་པ་  
 ཅན་ཏེ། དགོངས་གཞི་ནི་ནང་ལེའུ་མདོར་བསྐྱས་གསུམ་པའི་ཐོག་མར་འཁོར་ལོ་ཅན་ནི་དེ་ཇི་ཅན་  
 ཏེ་ལྟ་མཆོག་བདག་རྣམས་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་འཁོག་ །ཅེས་སོགས་ཀྱིས་རྒྱས་པར་བསྟན་པ་ལྟར།  
 བུམས་པ་ལ་སོགས་པ་ཆད་མེད་པ་བཞི་ལ་དགོངས་ནས་སྒྲུང་བོ་ལ་སོགས་པའི་དམག་གི་དཔུང་ཆོགས་  
 ཡན་ལག་བཞིར་གསུངས་སོ་ཞེས་སོགས་སུ་སྐུར་བའི་རྒྱལ་གྱིས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་དགོངས་པ་ཅན་  
 དུ་འཆད་པའི་ཚུགས་ལ་ནི་རྒྱལ་དེ་ལྟར་བཤད་དགོས་པར་སྒྲུང་མོད། ཅེས་པ་ལྟར་རོ། །

༼ཟླ་འདིར་ཉི་གྲིབ་ཡིན་པ་ཉན་ཐོས་མངོན་པ་པའི་ལུགས་དང་རང་གྲིབ་ཡིན་པ་རང་ལུགས་  
 ལུ་བཤད་དོ། །ཇེ་མཁས་གྲུབ་རིན་པོ་ཆེས། ཉི་གྲིབ་ཡིན་པ་ནི་གདགས་པ་དང་མངོན་གྱི་འགྲེལ་  
 བ་འགྲེལ་བཤད་དང་བཅས་པའི་ལུགས་ཡིན་པར་བཤད་ནས། རང་གྲིབ་ཡིན་པར་སྒྲུབ་བཀའ་  
 པར་མངོན་དེ། རྒྱུ་ཆེན་ལས། མངོན་གྱི་ལུགས་ལ་ཉི་མ་སྟེང་ཆུ་བོ་ལྟ་གནས་པའི་མངོན་མའི་  
 བྱུང་ཡོད་པ་དང་། གནམ་གང་ལྟ་བུའི་ཆོ་རྒྱུ་ཉི་སྟེང་ལོག་ཐད་ཀར་འབབ་པ་ན། ཉི་མའི་ལོད་ཆུ་  
 བའི་མཐིལ་ཐམས་ཅད་ལ་འཕྲོག་ཅིང་། ཅུང་ཟད་ཅུང་ཟད་ཤར་རྒྱུ་ལ་བསྐྱོལ་བ་ཙམ་གྱིས་ལོག་  
 གཞི་ལ་ཉི་མ་ཕྲོག་པ་རྗེ་ཆུང་དང་། རང་གི་ལོགས་ཀྱི་གྲིབ་མ་འབབ་པ་རྗེ་ཆེར་གྱུར་པའི་ཉི་མའི་  
 ལོད་ཕྲོག་པ་ནམས་ལོད་དེས་ཟེལ་གྱིས་མནན་པས་མི་མཐོང་ལ་གྲིབ་མ་ཕྲོག་པ་ནམས་ཀྱི་ཆུ་བའི་རང་  
 མདོག་གསལ་བར་མཐོང་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྒྲུབ་དག་ནི་ལུགས་དེ་ལ་ཡང་བྱུང་བྱུང་སྒྲུབ་སྟེ་རང་  
 གི་གྲིབ་མས་འགྲེལ་པར་བཤད་པའི་གཞུང་གི་དོན་ཉི་མའི་ལོད་གྱིས་འགྲེལ་པར་སྒྲུབ་བཤད་དང་། རང་  
 གི་གྲིབ་མས་གསལ་བར་སྒྲུབ་བཤད་པ་ལ་བཤད་ནས་བརྒྱུག་སྟེ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། གང་སྟེལ་ལས་དེ་ནས་  
 ས་རོལ་གྱི་ངོས་སུ་རང་གི་གཞུང་མེད་ཁང་གི་ལོད་ལ་གནོད་པ་བྱེད་པའི་གྲིབ་མས་མཐོང་བལ་བསྐྱེབ་  
 པར་བྱས་པ་ན། ཆུ་བོ་དཀྱིལ་འཁོར་མ་རངས་པར་སྒྲུབ་དོ། །དེས་ན་དེའི་ས་རོལ་གྱི་ངོས་སུ་  
 གྲིབ་མ་འབབ་པས་དཀྱིལ་འཁོར་མ་རངས་པར་སྒྲུབ་སྟེ། གྲིབ་མ་བབས་པ་ནི་མི་སྒྲུབ་ལ། མ་བབས་  
 པ་ནི་སྒྲུབ་དོ། །ཞེས་བཤད་པ་སོགས་ལ་བལྟ་བའི་བྱ་བ་ཙམ་ཡང་མ་བྱས་པར་རང་དགར་སྒྲུབ་  
 ལ་ཞུགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོ། །སའི་དངོས་གཞིའི་གཞུང་དོན་ཡང་དེ་ཉིད་ལས། ཆུ་བའི་  
 དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་མཐའ་སྒྲོར་རྒྱུ་ལ་མཐུན་ལྟར་ཡོད་པ་དེ་ཉིད་གནམ་གང་གི་ཆོ་མི་ནམས་ཀྱི་ཕྱོགས་  
 ལ་མཐུན་གྱི་མཐའ་ཟུར་ལྟ་བུ་དེ་ཉིད་ཐུར་དུ་བསྐྱེད་པའི་ཆུ་དུ་གནས་པ་ཡར་ངོའི་ཆོས་གཅིག་ནས།  
 ཡིད་ཙམ་སྟེ་བག་ཙམ་སྟེང་དུ་བཞག་པ་ན་ཆུ་ཁམ་ཕྱོལ་སྒྲུབ་བཤད་དང་། དེ་ནས་རིམ་གྱིས་རིམ་གྱིས་  
 རྟེན་དུ་བཞག་པས་མཐིལ་རྫོགས་པར་མཐོང་བ་ནི་གདགས་པར་སྒྲུབ་བཤད་དང་། ཆུར་ཡང་མར་ངོལ་ཟུར་དེ་  
 ཅུང་ཟད་ཅུང་ཟད་ཐུར་དུ་འཇུར་ཞིང་ངོས་སྟེང་དུ་ཕྱོགས་པས་བྱིབས་སྒྲུབ་པའི་དོན་ནོ། །ཞེས་སོ། །

༼ལྟེ་གཞུང་དུ་རྫོན་དང་ཕྱོགས་ལས་པའི་གསུང་ལྟར་དོགས་པ་བཞོད་ནས་ལན་མ་མངོན་པར་

མ་ཟད། ཉི་གྲིབ་ཏུ་འདོད་པ་ལ་ཕྱོགས་ལས་པས་བཀོད་པའི་སྒྲིན་འཇུག་པར་དགོངས་ནས་རང་  
ལུགས་ལ་སྒྲུབ་པའི་འཕེལ་འགྲིབ་ནི་ལས་ཚུལ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པས་སྒྲུབ་པའི་རྟེན་འབྲུང་གི་ཆོས་  
ཉིད་ཡིན་གྱི་རྒྱ་མཚན་གཞན་མེད་པར་གསུངས་སོ། །

༼ལ༽འདོད་པ་ཉི་ཤུ་དང་སོ་དྲུག་ནི་འདིར་གསལ་ཞིང་། དཔྱུལ་བ་བཙོ་བརྒྱད་དང་། ཡི་དྲགས་  
དང་དུད་འགྲོ་ལ་གནས་ན་གནས་པ་དང་ཁ་འཐོར་བ་གཉིས་གཉིས་སུ་བྱེ་བས་བཞི་དང་། མི་ལ་  
བརྒྱ་གཉིས་དང་། ལྷ་མིན་ལ་སྒྲུབ་གཅན་དང་མགྲུལ་ཕྱེང་དང་རབ་གཞོན་དང་ཐག་བཟང་རིས་ཏེ་  
བཞི་དང་། འདོད་ལྷ་དྲུག་སྟེ་བཞི་བརྒྱ་ཙུ་བཞིར་བཤད་པ་ཡང་ཡོད་དོ། །བསོད་ནམས་མ་ཡིན་  
པའི་ལས་ཀྱིས་འབྲིང་པའམ། དགའ་བར་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དཔྱུལ་བ་སྟེ་ན་ར་ཀའི་དོན་ནོ། །དཔྱུལ་  
བ་བཙོ་བརྒྱད་པོ་སོ་སོའི་སྒྲོ་དོན་ནི་ཤེས་པར་སྒྲུའོ། །ཟས་སྒྲོམ་ཡིད་ལ་བཏགས་པའམ། དེར་སོང་  
བ་ནམས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པས་སམ། སྒྲོམ་པ་དང་ལྡན་པས་ཡི་དྲགས་ཏེ་བྱེ་ཏའི་དོན་ནོ། །དུད་ཅིང་  
འགྲོ་བས་ན་དུད་འགྲོ་སྟེ་ཏི་ཙུ་ཀའི་དོན་ནོ། །ཡིད་ཤས་ཆེ་བས་ན་མི་སྟེ་མ་རུ་ཤའི་དོན་ནོ། །ཤིང་  
འཇམ་བུས་མཚོན་པའི་སྒྲིང་ཡིན་པས་འཇམ་སྒྲིང་དང་། སྒྲིང་གཞན་ལས་ཤིང་ཏ་ལ་བདུན་སྲིད་  
ཀྱིས་འཕགས་པའམ། དེའི་མི་ནམས་འཇམ་སྒྲིང་བ་ལས་ཉིས་འགྲུར་ཀྱིས་ལུས་ཆེ་བས་ལུས་འཕགས་  
དང་། སྒྲིང་དེ་ན་གཙོ་བོར་བ་ལང་དང་རིན་པོ་ཆེ་ལ་ཡོངས་སྒྲིད་པས་བ་ལང་སྒྲིད་དང་། དེའི་མི་  
ནམས་འཆི་བའི་ཐག་བདུན་གྱི་གོང་དུ་བྱོད་འཆོའི་ཁེས་པའི་སྒྲུ་མི་སྟན་པ་ནམ་མཁའ་ལས་ཐོས་པའི་  
ཕྱིར་རམ། བེ་ཤ་ཅི་སྟེ་འདྲའི་སྐད་དུ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་སྒྲུ་མི་སྟན་དང་། ཁ་ཅིག་ལྷ་ངན་པ་དང་ཁ་ཅིག་  
ལྷ་དང་འབྲུ་བས་ན་ལྷ་མ་ཡིན་དང་། འཇིག་རྟེན་སྒྲིང་བ་བཞི་ཡོད་པས་ན་རྒྱལ་ཆེན་རིས་བཞི་དང་།  
ནོར་ལྷ་བརྒྱད་དང་། དྲག་པོ་བརྒྱ་གཅིག་དང་། ཉི་མ་བརྒྱ་གཉིས་དང་། ཐ་སྐར་གྱི་བུ་གཉིས་ཏེ་  
ལྷ་སོ་གསུམ་གནས་པས་སམ། རྣམ་པར་མཉམ་འཕྲུལ་ལ་སོགས་པའི་གནས་སོ་གསུམ་ཡོད་པའི་  
ཕྱིར་སུམ་རུ་ཙུ་གསུམ་དང་། ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་འཐབ་མོ་དང་བྲལ་བས་འཐབ་བྲལ་ལམ་ལྷའི་བུ་དང་  
བུ་མོ་གཉིས་གཉིས་ལྷ་མོ་རེ་རེའི་བང་དུ་བརྟུས་ཏེ་སྒྲེ་བའི་ཕྱིར་མཆོ་མ་དང་། ཆོས་ཀྱི་དགའ་བ་དང་  
ལྡན་པས་དགའ་ལྡན་དང་། རང་གིས་སྒྲུབ་པའི་འདོད་ཡོན་གྱིས་དགའ་བའི་ཕྱིར་འཕྲུལ་དགའ་དང་།

གཞན་གྱིས་སྤྱུལ་བའི་འདྲོད་ཡོན་ལ་ཡང་དབང་བྱེད་པས་གཞན་འཕྱུལ་དབང་བྱེད་དེ། དེ་དག་ནི་  
 འབྲིག་པའི་འདྲོད་ཆགས་དང་བཅས་ཤིང་འདྲོད་ཡོན་ལྡན་རབ་ཏུ་བྱེད་པའི་ཁམས་ཡིན་པས་འདྲོད་  
 ཁམས་ཞེས་བྱའོ། །གྲུས་སྦྱོར་དྲག་སྦྱོར་གྱི་བཙོན་འགྲུས་གཉིས་ཀ་སྟོབས་ཁུང་བ་དང་། དེ་གཉིས་  
 གང་ཡང་རུང་བ་གཅིག་སྟོབས་ཆེ་བ་དང་། དེ་གཉིས་ཀ་སྟོབས་ཆེ་བའི་རྒྱ་སྟོམས་འདུག་ཁུང་འབྲིང་  
 ཆེ་གསུམ་གྱི་དབང་གིས་བསམ་གཏན་དང་པོ་དང་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་དང་བཞི་བའི་སྤྱི་ལོ་གནས་  
 གསུམ་གསུམ་སྟེ། ཆངས་པའི་སྡེར་གཏོགས་པས་ཆངས་རིས་དང་། ཆངས་པའི་མདུན་ན་རིག་  
 བྱེད་འདྲོད་པ་ལྟར་གནས་པས་ཆངས་མདུན་དང་། ཆངས་པའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་ཆངས་ཆེན་དང་།  
 ཁོང་མ་ལས་འོད་ཁུང་བས་འོད་ཁུང་དང་། འོད་ཆད་མེད་པས་ཆད་མེད་འོད་དང་། འོད་ཤིན་  
 ཏུ་གསལ་བས་འོད་གསལ་དང་། ཁོང་མ་ལས་སེམས་ཀྱི་བདེ་བ་ཁུང་བས་བདེ་ཁུང་དང་། བདེ་  
 བ་ཆད་མེད་པས་ཆད་མེད་བདེ་དང་། བདེ་བ་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པས་བདེ་རྒྱས་ཞེས་སྦྱོར་དགོས་པ་ལ།  
 ཀྱུ་ཤ་ལ་ཞེས་པ་བདེ་བ་དང་དགེ་བ་གཉིས་ཀ་ལ་འདུག་པས་ལོ་རྩ་བ་ན་མས་ཀྱིས་དགེ་ཁུང་སྟོགས་  
 སུ་བསྦྱར་རོ། །འོག་གཞི་འདབ་ཆགས་པར་མི་གནས་པས་སྤྱིན་མེད་དང་། མི་གཡོ་བའི་བསོད་  
 ན་མས་ལས་སྦྱེས་བས་བསོད་ན་མས་སྦྱེས་དང་། བསམ་གཏན་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་དགེ་བའི་འབྲས་བུ་  
 ཆེ་ཤོས་ཡིན་པས་འབྲས་བུ་ཆེ་བ་དང་། ཁོང་མ་ལས་དམན་པས་མི་ཆེ་བ་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་  
 གདུང་བ་མེད་པས་མི་གདུང་བ་དང་། ཆོས་མཐོང་བ་བཟང་བས་གྱོ་མ་སྒྲང་བ་དང་། ལྟ་བ་བཟང་  
 བས་ཤིན་ཏུ་མཐོང་བ་དང་། དེའི་ཁོང་ན་འཁོར་བའི་གནས་གཞན་མེད་པས་འོག་མིན་ཏེ། དེ་དག་  
 ནི་གཟུགས་ལ་འདྲོད་ཆགས་དང་བཅས་པའི་ཁམས་ཁོང་མ་ཡིན་པས་གཟུགས་ཁམས་པ་ཞེས་བྱའོ། །  
 ཐེག་ཆེན་གྱི་ལུགས་ལ། འོག་མིན་གྱི་སྟེང་ན་ལོངས་སྤྱིའི་ཞིང་ཁམས་དབང་ཕྱག་ཆེན་པོའི་གནས་  
 ཞེས་བྱ་བའི་འོག་མིན་ཆེན་པོ་ཡོད་དེ། དབང་ཕྱག་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོས་ཀྱི་སྤྱིན་ལ་ཆོས་ཀྱི་  
 དབང་ཕྱག་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སྟོན་འགྲེལ་ལས་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །མདོ་ལས། ཆངས་རིས་དང་།  
 ཆངས་ལྟ་ཉེ་པན་དང་། ཆངས་པ་ཀྱན་འཁོར་དང་། ཆངས་ཆེན་ཞེས་སྟོགས་ས་རེ་རེ་ལ་གནས་  
 བཞི་བཞིར་གསུངས་པའི་དང་པོ་ན་མས་སྤྱིའི་མིང་དང་ཕྱི་མ་གསུམ་གསུམ་ནི་སྡེར་བཤད་པ་དང་

མིང་གི་ནམ་གངས་སུ་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་སྦྱོར་དགོས་པར་མཁས་པ་ཁ་ཅིག་གིས་བཤད་པ་ལྟར་རོ།

༼ར་༽སྦྱོར་བའི་ཆེ་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སེཞིས་དང་། ནམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་སེཞིས་དང་། གཟུང་བྱ་ཅི་ཡང་མེད་དེ་ཞིས་བྱ་བར་སྦྱོར་བ་དང་། འདུ་ཤེས་རགས་པ་མེད་པ་དང་འདུ་ཤེས་ཕ་མོམེད་པ་མ་ཡིན་པས་ན་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སེཞིས་སུ་བརྟུང་དཔེ་གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་བཞིའོ།

༼ལ་༽གཞི་དྲུག་ནི་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་མེམས་ཅན་ནམས་ཐུར་དུ་མི་ལྟར་བའི་རྒྱ་དང་། གཞོད་བྱེད་ཀྱིས་མི་གཞོད་པའི་རྒྱ་དང་། ཁམ་ཟས་ཀྱི་རྒྱ་དང་། མཆོན་ཆ་སོགས་ཀྱིས་མ་རུང་བར་མི་འགྱུར་བའི་རྒྱ་དང་། གཟུགས་སྒྲུང་བའི་རྒྱ་དང་། ལུས་གནས་པ་དང་རྟོན་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གཞི་ཞིས་བྱ་བར་གསུངས་སོ། དེའི་ཕྱིར་གཞི་བཞི་བཞི་བདེ་བ་ཅན་ལ་མི་བྱེད་ཀྱི། འཇིག་རྟེན་བདེ་ཞིང་ལོ་ལོགས་དང་། ཞིས་པ་ལྟ་བུ་དམག་འབྲུག་སོགས་ཀྱི་གཞོད་པ་མེད་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་བདེ་ཞིས་ཐ་སྟངས་པ་དེ་ཡིན་ནམ་སྒྲུལ་སོ། དུས་ཆོགས་དང་། ལོ་དང་། ཟླ་བ་དང་། ཟླ་བྱེད་དང་། ཉིན་མོ་དང་། མཆན་མོ་དང་། སྐད་ཅིག་དང་། དེའི་སྐད་ཅིག་དང་། ཐང་ཅིག་དང་། ལུད་ཅན་སྟེ་དུས་ནམ་པ་བརྒྱའོ། ཡོངས་སུ་བཟུང་བའི་དངོས་པོ་བདུན་ནི། བ་མ་སོགས་དང་། ཞིང་དང་། བྱིམ་དང་། རྩེང་དགམ་པ་དང་། བསོད་ནམས་བྱ་བ་དང་། ལས་ཀྱི་མཐའ་ལ་སྦྱོར་བ་དང་། གོར་སོགས་པའི་དངོས་པོ་དང་བདུན་ནི། ལུས་ཀྱི་ལོ་བྱེད་བརྒྱའི། ཟས་དང་། སྒོམ་དང་། བཞོན་པ་དང་། གོས་དང་། རྒྱན་དང་། བཞད་གད་དང་སྒྲུ་བྱོད་དང་རོལ་མོའི་སྒྲུ་དང་། སྒྲིམ་དང་མེ་འོག་གྲེང་བ་དང་བྲུག་པ་དང་། སྒྲོད་སྒྲུད་དང་། སྒྲུང་བ་དང་། སྒྲིས་པ་དང་བྱེད་མེད་དགའ་མགུར་སྦྱོད་པ་ནམས་སོ། འདོད་པ་ལ་སྦྱོད་པ་བརྒྱའི་སའི་དངོས་གཞིར་དངོས་སུ་མ་བགྱངས་ཤིང་། ལུང་བར་མ་ལས་འབྱུང་བར་གསུངས་སོ། རྒྱན་མི་འཆད་པར་རྗེས་སུ་སྦྱུང་པ་ནམ་པ་བརྒྱའི། པ་ཆར་གྱིས་དཀྱིལ་བ་དང་། ལུས་ཀྱིས་བསྟེན་བཀྱར་བྱ་བ་དང་། སྦྱོད་ལམ་གཞན་ལ་ཡོངས་སུ་བརྟག་པ་དང་། ཁ་ཟས་བཟའ་བ་དང་། གཉིད་ལོག་པ་དང་། འཕྱིག་པ་དང་། དེ་དང་ལྡན་པའི་བརྒྱལ་བ་དང་། དེ་དང་ལྡན་པའི་གཏམ་ནམས་སོ། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཆོས་བརྒྱུད་ནི་གྲགས་ཆེ་བས་གོ་བར་སྒྲོའོ། རྟོགས་གསུམ་ནི། མཛའ་མི་མཛའ་ཐ་མལ་བའི་

སྤྱིགས་གསུམ་མོ། །འཛིག་རྟེན་གྱི་སྤྱོད་པ་གསུམ་ནི། སྤྱོད་པ་དང་། གཏམ་བྱེད་པ་དང་། སོ་སོར་  
 མགྲུབ་པ་བྱེད་པ་དང་། བག་མ་གཏོང་བ་དང་། དེ་ལེན་པ་དང་། འཁོད་པ་དང་། གཡར་འདྲེན་  
 པ་དང་། ལྷག་པར་བླ་བ་དང་། འདུས་ཤིང་བླ་བ་དང་། རྩོད་པ་འབྱུང་བ་རྣམས་ལ་གཅིག་གིས་  
 གཅིག་གི་གྲོགས་བྱ་བ་རྣམས་སོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། གསུམ་དུ་སྤྱད་ལུགས་གང་ཡིན་དཔྱད་དོ། །  
 གཏམ་རྣམ་པ་གསུམ་ནི། ཆོས་དང་ལྡན་མི་ལྡན་དེ་ལས་གཞན་པའི་གཏམ་གསུམ་མོ། །ཉེས་ཅོམ་  
 ཉེར་གཉིས་ནི། གཞལ་ལྷག་ལ་སྦྱུ་བྱེད་པ་དང་། སྤང་ལ་སྦྱུ་བྱེད་པ་དང་། གཞལ་བ་ལ་སྦྱུ་བྱེད་  
 པ་དང་། ལོག་པའི་ལས་ལ་སྦྱོར་བ་དང་། འཐབ་པ་དང་། འཆང་འབྱུ་བ་དང་། རྩོད་པ་དང་།  
 འབྱེད་པ་དང་། གཤེ་བ་དང་། ཁྱོ་བ་དང་། དམ་འཆའ་བ་དང་། བཞིགས་པ་དང་། དེག་པ་  
 དང་། གསོད་པ་དང་། འཆིང་བ་དང་། གོ་རར་འདུག་པ་དང་། གཅོད་པ་དང་། ལྷག་པ་དང་།  
 གཡོ་བྱེད་པ་དང་། འདྲིད་པ་དང་། དག་ཤལ་དང་། རྩན་ཟེར་བ་རྣམས་སོ། །སེམས་ཅན་གྱི་  
 རིས་དུག་ཅུ་ཅ་བཞི་ནི། འགྲོ་བ་ལྔ་དང་། རིགས་བཞི་དང་། སྦྱེས་པ་བྱུང་མེད་མ་ནིང་གསུམ་  
 དང་། བཟང་ངན་འབྲིང་གསུམ་དང་། བྱིས་པ་རབ་བྱུང་གཉིས་དང་། དཀའ་ཐུབ་དག་པོ་ཅན་  
 ཡིན་མིན་གཉིས་དང་། སྡོམ་པ་དང་བར་མ་ལ་གནས་པ་གཉིས་དང་། ཆགས་བཅས་ཆགས་བྲལ་  
 གཉིས་དང་། སྤང་བོ་གསུམ་དང་། སོ་ཐར་ལ་གནས་པ་བདུན་དང་། སྤོང་བ་དང་ཁ་འདྲོན་པ་  
 གཉིས་དང་། ཞལ་ཏ་བྱེད་པ་དང་། གནས་བཏན་དང་། བར་མ་དང་། གསར་བྱ་དང་། མཁན་  
 སྦྱོབ་གཉིས་དང་། ལྷན་ཅིག་གནས་པ་དང་། ཉེ་གནས་དང་། སྦྱོར་བྱེད་ལྷག་པ་དང་། དགེ་  
 འདུན་གྱི་ལས་བྱེད་པ་དང་། རྟེན་བཀྱར་འདོད་པ་གཉིས་དང་། ཡོ་བྱེད་བསྐྱུངས་པ་དང་། མང་  
 དུ་ཐོས་པ་དང་། མཁས་ཤིང་བསོད་ནམས་དང་ལྡན་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཆོས་  
 ལ་ཞུགས་པ་དང་། རྗེ་སྤྱོད་འཛིན་པ་གསུམ་དང་། སྦྱེ་འཕགས་གཉིས་དང་། སྦྱོབ་མི་སྦྱོབ་གཉིས་  
 དང་། ཉན་རང་བྱུང་སེམས་སངས་བྱུས་བཞི་དང་། འཁོར་བསྐྱར་རྣམས་སོ། །ཞེས་བཤད་དོ། །  
 འདི་རྣམས་རེ་བཞིར་གཅིག་གིས་མ་ལོངས་པས། སྡོམ་མིན་ཅན་དང་། ལྷ་མ་ཡིན་དང་། བསྟེན་  
 གནས་ལ་གནས་པ་དང་། གཏུག་མར་གནས་པ་རྣམས་ལས་གང་ཡང་རུང་བ་གཅིག་འདྲེན་ནམ་

གཞན་ཞིག་འདྲན་དཔྱད་པར་བྱའོ། །དུས་བརྒྱད་ནི། མངལ་ན་གནས་པའི་དུས་དང་། བཙས་  
 པ་དང་། བྱིས་པ་དང་། གཞོན་ནུ་དང་། ལང་ཚོ་དང་། དར་ལ་བབ་པ་དང་། ཀས་པ་དང་།  
 འཁོགས་པའི་དུས་སོ། །མངལ་དུ་འདུག་པ་བཞི་ནི་མཛོད་ལྗར་རོ། །འཚོ་བ་དུག་ནི། ཞིང་ཚོ་བ་  
 དང་། ཚོང་བྱ་བ་དང་། ཕུགས་གསོ་བ་དང་། རྒྱལ་པོ་ལ་ཞོ་གས་འཚོ་བ་དང་། ཡིག་དང་།  
 གྲངས་དང་། རྟོག་ཞིད་པ་དང་། ཅིས་དང་། ལག་ཅིས་དང་། དེ་ལས་གཞན་པའི་བཟོའི་གནས་  
 རྣམས་སོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དུག་ཏུ་སྤྱད་ལུགས་གང་ཡིན་དཔྱད་དགོས་སོ། །སྤྱང་བ་དུག་ནི།  
 སྤྱང་བོ་ཆེའི་ཚོགས་དང་། རྟ་བའི་ཚོགས་དང་། རིང་རྟའི་ཚོགས་དང་། དཔུང་བུ་ཆུང་གི་ཚོགས་  
 དང་། རྟོན་གྱི་སྟོབས་དང་། མཛའ་བ་ཤེས་གྱི་སྟོབས་སོ། །སྤུག་བསྐྱལ་བ་དུག་ནི། རྒྱུ་ཀ་ན་འཆི་  
 བཞི་དང་། མི་སྤུག་པ་དང་ཕྱད་པ་དང་། སྤུག་པ་དང་བྲལ་བ་དང་། འདོད་པས་འཕྲངས་པ་རྣམས་  
 སོ། །རྩེ་རྒྱལ་བ་དུག་ནི། རྩེ་རྒྱལ་དང་། ཆེ་བའི་རྩེ་རྒྱལ་དང་། རྩེ་རྒྱལ་ལས་ཀྱང་རྩེ་རྒྱལ་དང་།  
 རྩེ་རྒྱལ་པའི་དང་། མཛོན་པའི་དང་། རྩེ་རྒྱལ་པའི་དང་། ལོག་པའི་རྩེ་རྒྱལ་སོ། །རྩེ་རྒྱལ་  
 པ་བ་དུག་ནི། རྩེ་རྩེ་པ་དང་། ལང་ཚོ་དང་། གསོན་པ་དང་། རིགས་དང་། གཟུགས་དང་།  
 དབང་ཕུག་དང་། ཐོས་པས་རྒྱགས་པའོ། །ཐ་སྙད་བཞི་ནི། མཐོང་ཐོས་ཕྱེ་བྲག་ཕྱེད་པ་རྣམས་  
 པར་ཤེས་པའི་ཐ་སྙད་རོ། །འགྲོ་བ་ལྔ་དང་སྒྲེ་གནས་བཞི་དང་སྤྱོད་ལམ་བཞི་རྣམས་གོ་བར་སྒྲུབ་ཏེ།  
 ཐ་སྙད་གྱི་གཞི་མང་བོ་ནི་མངས་སུ་དོགས་ནས་མ་བྱས་ཏེ། སའི་དངོས་གཞི་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

༼མ༽འབྲུང་བ་བཞི་རེ་རེ་ལ་འབྲུང་བཞིའི་རྩལ་ཡོད་དགོས་པ་ནི་མཛོད་ལུགས་ཡིན་གྱི། གྲུབ་  
 མཐའ་གོང་མས་འབྲུང་བ་བཞི་རེ་རེ་ལ་འབྲུང་བཞིའི་ཁམས་ཡོད་དགོས་ཀྱང་། འབྲུང་བཞིའི་རྩལ་  
 ཡོད་མི་དགོས་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀྱན་བདུས་ལས། གཟུགས་གང་ཡིན་པ་ཅི་ཡང་རུང་སྟེ།  
 དེ་དག་ཐམས་ཅད་འབྲུང་བ་ཆེན་པོ་བཞི་དག་དང་། འབྲུང་བ་ཆེན་པོ་བཞི་དག་རྒྱུར་བྱས་པའོ། །ཞེས་  
 གསུངས་པ་དེ་ཅི་ལ་དགོངས་ཏེ་གསུངས་ཤིང་། སྤྱོད་པ་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་སོ། །སྤྱོད་པ་  
 གཅིག་ལ་བརྟེན་པའི་དངོས་པོའི་དོན་ནི་རྒྱུར་བྱས་པའི་དོན་ཏེ། འདུས་པ་གང་ལ་འབྲུང་བ་གང་  
 དམིགས་པ་དེ་ནི་དེ་ན་ཡོད་དོ་ཞེས་བཛོད་པར་བྱའོ། །འབྲུང་བ་གཅིག་ལས་གྱུར་པའི་འདུས་པ་

ཡང་ཡོད། འབྲུང་བ་གཉིས་ལས་གྱུར་པ་ཡང་ཡོད་པ་ནས་འབྲུང་བ་ཐམས་ཅད་ལས་གྱུར་པ་ཡང་  
 ཡོད་དོ། །རྒྱར་བྱས་པའི་གཟུགས་ལ་ཡང་རྒྱར་བྱས་པའི་གཟུགས་གང་འདུས་པ་གང་ལ་དམིགས་  
 པ་དེ་ནི་དེ་ན་ཡོད་པའི་ཞེས་རིག་པར་བྱོ། །ཞེས་དང་། སའི་དངོས་གཞི་ལས། གང་ལ་གང་  
 དམིགས་པ་དེ་ནི་དེའི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་ལ་གང་མི་དམིགས་པ་དེ་ནི་མེད་དོ། །སྤྱི་ནི་གཟུགས་  
 འདུས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཁམས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་ཡོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། །འདི་ལ་བྱེ་སྤྱོད་  
 ཁབ་དང་སྤོང་བྱ་ལ་རེག་བྱ་དང་། བྱེ་དང་ལན་ཆ་ལ་རོ་ལྟར་དམིགས་མ་དམིགས་ནི་གསལ་ཆེ་ཆུང་  
 ཡིན་ཀྱི་འབྲུང་བ་རེ་རེ་ལ་འབྲུང་བ་ཆང་བར་ཡོད་དེ། ཐོགས་པ་དང་སྤྱད་པ་དང་སྤྱིན་པ་དང་གཡོ་  
 པའི་བྱེད་ལས་དང་ལྡན་པའི་བྱིར་ཞེས་ཟེར།

༼ས༽ས་ཚུ་མེ་ཆུང་ནམས་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་དེ། རེ་རེ་འང་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་གྲུབ་པ་མེད་པའི་  
 བྱིར་རྟེ། གང་ཞིག་གསུམ་མེད་པར་རེ་རེ་མེད་ལ། གཅིག་མེད་པར་ཡང་གསུམ་མེད་པའི་བྱིར་  
 རོ། །འོན་ཏེ་འབྲུང་བཞི་སྟོན་རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་ན་འབྲུང་བ་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་  
 བྱད་ཤིང་མེད་པར་མེ་རྒྱ་མཆན་ཅིས་མེད་དེ་ཡོད་པར་ཐལ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་གཡོ་ཐོགས་སྤྱིན་  
 གསུམ་མེད་པར་ཆུང་དང་། ཐོགས་སྤྱིན་བསྐྱུས་གསུམ་མེད་པར་ཆུང་དང་། གཡོ་སྤྱིན་བསྐྱུས་གསུམ་  
 མེད་པར་སྟོན་ཡོད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་ཐལ་འགྱུར་བས་འདོད་དོ། །འདི་ཡང་ཁམས་  
 བཞི་བྲལ་མི་རུང་བ་ལ་དགོངས་སམ་བྱེ་སྤྱོད་ལྟར་འབྲུང་བཞིའི་དུལ་བྲལ་མི་རུང་དུ་འདོད་པ་གང་ཡིན་  
 དཔུང་དགོས་སོ། །

༼ཏ༽ཆོ་ཆད་དང་ལུས་ཆད་ནི་ཡལ་ཆེར་མཛོད་དང་མཐུན་ཞིང་། ཅུང་ཟད་མི་མཐུན་པར་  
 བྱུང་བ་ནམས་ནི་སའི་དངོས་གཞི་ལས་ཤེས་དགོས་ལ། འགའ་ཞིག་དཔེ་མ་དག་པ་ཡིན་ནམ་སྟམ་  
 པ་ཡང་ཡོད་པས་ཞིབ་དུ་དཔྱད་དགོས་སོ། །

༼ཨ༽དེས་པའི་ལས་དག་ཚུལ་སོགས་ནི་བྱེ་སྤྱོད་སྐབས་སུ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

༼ཀ༽ཁྱད་པར་བརྩུ་ལ་དཔེའི་ཁྱད་པར་མ་བཀྲངས་པར་འབྲས་བུའི་ཁྱད་པར་ལ་གཉིས་སུ་བྱེ་  
 པ་ནི་ཅ་བ་དང་མཐུན་ནོ། །



༼ཁ་མི་དགེ་བའི་རྩ་བར་གྱུར་པའི་གཏི་མུག་གཅིག་ཕུ་འམ། མིངས་སྤང་གཉིས་སམ་ཆགས་  
མིངས་གཉིས་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་སྤང་བ་ཡོད་ཀྱི། མི་དགེ་བའི་རྩ་བ་གསུམ་ག་དང་མཚུངས་ལྡན་  
དུ་སྤང་བ་མི་སྲིད་དོ། །

༼ག་མི་དགེ་བའི་འབྲལ་འབྲས་མེད་པས་བཞི་ཡིན་ནོ། །སྲིད་ཅེའི་ཆོ་ཆད་བསྐལ་ཆེན་བརྒྱད་  
བྲིད་མནར་མེད་ཀྱི་ཆོ་ཆད་བར་བསྐལ་གཅིག་ཡིན་པས་འདི་ལྟར་བཤད་མོད་ཀྱང་། ལས་གཅིག་  
གིས་ལུས་དུ་མ་འཕེན་པ་དང་། རྒྱལ་པོ་དཔལ་བས་བྱིན་གྱིས་བྱང་སེམས་མེད་ཀྱི་ཁྲ་མཛེས་བཀྲོངས་  
པ་ལ་འགྲོད་དེ། མཆོད་རྟེན་བྱས་ནས་མཆོད་པ་ཤིན་ཏུ་བྱ་ཆེ་བ་བྱས་ཤིང་། ཉིན་རེ་ལ་དུས་གསུམ་  
དུ་ཐིག་པ་བཤགས་པ་ལོ་སྟོང་ཕྱག་བྱེ་བ་ཕྱག་གོ་ལྟར་བྱས་ཏེ་ཚུལ་བྲིམས་ཡང་དག་པར་བསྐྱངས་  
ཀྱང་། ཆོ་འཕྲོས་ནས་མནར་མེད་དུ་སྦྱེས་པ་དང་བསྐལ་བ་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་རེ་གཉིས་སུ་མིག་བཅར་  
བ་སོགས་སྤྱག་བཟུལ་མཐའ་ཡས་པ་སྟོང་བར་ཉིང་རེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས་གསུངས་སོ། །ཞེས་ལམ་  
རིམ་ཆེན་མོ་ལས་བྱང་བ་སོགས་ལ་འཕེན་རྫོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གྱིས་ཞིབ་ཆ་བྱེད་དམ་དཔྱད་དགོས་  
སོ། །མཛོད་ལས། དགེ་འདུན་དཔེ་བྱིར་བརྟན་སྟུང་། །ཁ་ན་མ་ཐོ་རབ་ཆེར་འདོད། །འཇིག་  
རྟེན་པ་ཡི་དགེ་བ་ལ། སྲིད་ཅེའི་སེམས་པ་འབྲས་རབ་ཆེ། །ཞེས་པ་ནི་ཐུན་མོང་བའི་ལུགས་ཡིན་  
གྱི། ཐེག་ཆེན་ཐུན་མོང་མིན་པའི་ལུགས་ལ་དཔེན་གྱི་མཚམས་མེད་ལས་ཁྱེ་བའི་མི་དགེ་བའི་ལས་  
མང་པོ་བཤད་དམ་སྟུང་མོ། །

༼ད་སངས་རྒྱུས་རང་བྱུང་རང་རྒྱལ་མཁན་སྟོབ་མེད། །ཡེ་ཤེས་ཁོང་ཚུད་ཚུར་ཤོག་སྐབས་  
འགྲོད་དང་། །སྟོན་པར་ཁས་བླངས་དྲིས་མཉེས་ཕྱི་ཆོས་བླངས། །འཕྲིན་དང་གསོལ་བཞིའི་ལས་  
དང་སྟོན་ཆོག་བརྟུལ། །ཞེས་པ་ལོ། །

༼ཅ་སྟོན་ཐོབ་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱིས་རབ་བྱུང་གི་སྟོན་པ་གཞན་ལས་ལེན་པ་དང་། སྦྱེས་ཙམ་  
ཉིད་ནས་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ཐོབ་པ་དང་། སྤྱལ་བ་རབ་བྱུང་གི་ཆ་ལུགས་སྟོན་པར་བྱེད་པས་ཐོབ་པ་  
དང་གསུམ་ཡོད་པའི་ཐ་མའི་ཤེས་བྱེད་དུ་བྱང་སེམས་ལ་སྦྱིན་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད་ཡོད་པར་བརྟན་  
པའི་གཞུང་དངས་པ་ནི་སྦྱིན་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད་ཐོབ་ན་མཛད་པ་བརྟུ་གཉིས་མཛད་དགོས་པའི་

གནད་ཀྱིས་ཡིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་ས་ནམས་ཀྱན་ལ་ཞེས་གསུངས་པས་ན་ས་རེ་རེ་ལ་དེ་གསུམ་ག་  
ཡོད་པར་འདོད་དམ་དཔྱད་དོ། །

༼ཆ༽ཁྱིམ་པ་ཞེས་པ་ཁྱིམ་བདག་གི་མིང་ཡིན་ཏེ། ཏྲ་བ་ཞེས་པ་ཏྲ་བདག་གི་མིང་ཡིན་པ་བཞིན་  
ནོ། །དེ་ཡང་བསྐྱལ་བ་དང་ཐོར་མི་ཆངས་པར་སྦྱོད་པའི་ཆེད་དུ་ཁྱིམ་འབྲུབ་པ་དག་ལ་ཁྱིམ་པ་  
ཞེས་ཐ་སྟད་བཏགས་པ་ཡིན་པས། ཐུ་རོལ་པའི་རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་རབ་བྱུང་མ་ཡིན་པའི་གང་ཟག་  
ཡིན་ཀྱང་ཁྱིམ་པ་མཆོམ་ཉིད་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། དེར་མ་ཟད་འགྲོ་བ་གཞན་ལ་འང་ཁྱིམ་པ་ཞེས་པའི་  
ཐ་སྟད་སྦྱར་བ་མི་སྤང་ངོ་། །

༼ཇ༽ཐ་སྟད་འདོགས་པའི་རྒྱ་དང་། ལྗོས་པའི་རྒྱ་དང་། འཕེན་པའི་རྒྱ་དང་། ཡོངས་སུ་  
འཛིན་པའི་རྒྱ་དང་། མངོན་པར་འགྲུབ་པའི་རྒྱ་དང་། ཐུ་མ་འདྲེན་པའི་རྒྱ་དང་། མི་མེད་པའི་  
པའི་རྒྱ་དང་། ལྷན་ཅིག་ཕྱེད་པའི་རྒྱ་དང་། མི་མཐུན་པའི་རྒྱ་དང་། མི་མཐུན་པ་མེད་པའི་རྒྱ་  
ལྟེ་བཅུར་གསུངས་སོ། །

༼ཉ༽མིག་ལ་བརྩམས་པ་མ་གཏོགས་པ་གཅིག་ནས་བརྩམས་པ་གཅིག་གི་བར་དུ་དཔྱེ་བས་ལྔ་བརྩམས་པ་དུག་  
ནི་འདིར་གསལ་ཞིང་། རྣ་སོགས་བཞི་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་དཔྱེ་བའི་གཞན་འདྲ་ཞིང་། གསུམ་དང་  
བཞི་ཆོན་ལ་ནི་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། རྣ་བ་གསུམ་ནི། བ་ལ་གྲུབ་པ་དང་། ལྷའི་དང་། རྣ་ཐུགས་  
པའོ། །བཞི་ནི། བཏན་མི་བཏན་གཉིས་དང་། སྐད་བསྐྱེད་ན་ཐོས་པ་དང་། མ་བསྐྱེད་པར་ཐོས་  
པའོ། །སྒྲ་དང་ལྷུ་ལ་གསུམ་ནི། གསལ་མི་གསལ་ཉམས་པའོ། །བཞི་ནི། བཏན་མི་བཏན་རྣམ་  
ཤེས་ཡོད་མེད་བཞིའོ། །ལུས་ལ་གསུམ་ནི། རོ་ཡོད་མེད་གཉིས་དང་། དབང་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་  
རྗེས་སུ་འདྲུག་པའི་ཕྱིར་ཀྱན་དུ་འགྲོ་བའོ། །བཞི་ནི། བཏན་མི་བཏན་གཉིས་དང་། འོད་འབྱུང་  
མི་འབྱུང་གཉིས་ཏེ་བཞིའོ། །ཡིད་ཀྱི་དཔྱེ་བ་དུག་རྩ་བ་བརྩམས་ནི་འདིར་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། གཟུགས་  
སོགས་ལྔ་ལ་གཅིག་ནས་བརྩམས་པ་མཆོམ་གྱི་བར་དུ་དཔྱེ་བས་རེ་རེ་ལ་ལྔ་བརྩམས་པ་ལྔ་ཡོད་པ་རྣམས་མངས་  
སྟེ་གསུངས་ནས་མ་བྱས་ཏེ། སའི་དངོས་གཞིའི་ཡིད་ཀྱི་ས་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཆོས་ལ་བརྩམས་  
པ་ལྔ་བརྩམས་པ་དང་། ཡང་གཅིག་ནས་བརྩམས་པ་མཆོམ་གྱི་བར་དུ་དཔྱེ་བས་ལྔ་བརྩམས་པ་ལྔ་བཤད་དོ། །དེ་

ལ་དང་པོ་ནི། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནས་རྟོག་དཔྱད་གྱི་བར་ལྔ་བརྒྱ་ཙམ་གསུམ་དང་། རྣམ་པ་ནས་ཆོག་ས་  
 པ་མ་ཡིན་པའི་བར་དང་། འདུས་མ་བྱས་བརྒྱད་དེ་གྲུ་བདུན་དུ་བཤད་ཀྱང་དཔྱད་དགོས་ཏེ། ཡིད་  
 བྱེད་ནས་རྟོག་དཔྱད་གྱི་བར་ཞེས་པ་ནི་སྤར་བཤད་པའི་མེམས་བྱུང་ལྔ་བརྒྱ་ཙམ་གཅིག་ལ་བྱེད་པར་  
 སྤང་བས་ལྔ་བརྒྱ་ཙམ་གསུམ་ཞེས་པ་དཔེ་དག་མ་དག་དང་། ཀྱན་བདུས་ནས་བཤད་པའི་བདག་ས་  
 ཡོད་ཅེར་གསུམ་གྱི་སྤང་དུ་རྣམ་པ་རྣམ་མིན་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རྒྱུད་ཡུལ་གྱི་གཟུགས་དང་ཆོག་ས་  
 པ་མིན་པ་བསྟན་པས་དེ་ལ་རྣམ་པ་རྣམ་མིན་བར་མ་གསུམ་སོ་སོར་བཟང་ན་ཅེར་བརྒྱད་དུ་འགྱུར་  
 དགོས་ཤིང་། ཅེར་དུག་ཅེས་པའི་ཐ་སྟད་སའི་དངོས་གཞིར་དངོས་སུ་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།  
 འདུས་མ་བྱས་བརྒྱད་ནི། རྣམ་མཁའ་དང་། སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་དང་། བརྟགས་མིན་གྱི་  
 འགོག་པ་དང་། དགེ་སོགས་གྱི་དེ་བཞིན་ཅིད་གསུམ་དང་། མི་གཡོ་བ་དང་། ཆོར་འདུ་འགོག་  
 པའོ། །དེ་དག་སོ་སོར་བཟང་ན་བདུན་བརྒྱ་ཙམ་ལྔ་བརྒྱར་བའི་ཕྱིར་ཕྱི་ནང་གི་སྒྲེ་མཆེད་  
 གྱི་དབྱེ་བ་དུག་བརྒྱ་དུག་བརྒྱར་སའི་དངོས་གཞི་ལས་གསུངས་པའང་དཔྱད་དགོས་སོ། །

༼ཏེ་བཟོད་པ་ཞེས་པ་དཔེ་མ་དག་སྟེ། སའི་དངོས་གཞིར་བཟོད་པ་རྣམ་པ་སྤྲེལ་ཆོག་ས་ལ་འདྲིས་  
 པས། ཞེས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

༼ཐ་དགེ་བ་བརྒྱ་གསུམ་ནི། རོ་བོ་ཉིད་དང་། འབྲེལ་བ་དང་། རྗེས་འབྲེལ་དང་། སྤྲོང་བ་  
 དང་། དོན་དམ་པ་དང་། སྒྲིས་ཐོབ་དང་། སྦྱར་བ་དང་། མདུན་དུ་བྱས་པ་དང་། བཅ་འདོགས་  
 པ་དང་། ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་དང་། གཉེན་པོ་དང་། ཉེ་བར་ཞི་བ་དང་། ལྷ་མཐུན་པའོ། །མི་  
 དགེ་བ་བརྒྱ་གཉིས་ནི། རོ་བོ་ཉིད་ནས་མདུན་དུ་བྱས་པའི་བར་བརྒྱད་དང་། གནོད་པར་བྱེད་པ་  
 དང་། ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་དང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་། བར་དུ་གཅོད་པའོ། །ལུང་མ་བཞུན་  
 བརྒྱ་བཞི་ནི། དགེ་བ་ལྟར་སྦྱར་བའི་བརྒྱ་གསུམ་གྱི་སྤང་དུ་ཉེ་བར་སྦྱད་པའི་ལུང་མ་བཞུན་བཞུན་  
 པའོ། །དགེ་བ་དང་པོ་བདུན་ནི་གྲགས་ཆེ་ཞིང་། མཆོད་རྟོགས་སོགས་གྱི་མདུན་དུ་མཆོད་པ་བྱེད་  
 པ་དང་། བསྐྱུ་བའི་དངོས་པོ་བཞིས་མེམས་ཙམ་ལ་ཕན་འདོགས་པ་དང་། མཐོ་རིས་སུ་སྒྲེ་བ་ཡོངས་  
 སུ་འཛིན་པའི་དགེ་བ་སོགས་དང་། རྣམ་པར་སྟན་འབྱེན་པ་ལ་སོགས་པའི་གཉེན་པོ་བརྒྱད་དང་།

མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དང་། ཉེར་ཞི་ཐོབ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་ཅན་རྣམས་ནི་རིམ་པ་  
བཞིན་དུ་མདུན་དུ་བྱས་པའི་དགེ་བ་སྟོན་སྲུང་འཛིན་གྱི་ །འདིས་གཞན་རྣམས་ཀྱང་རིགས་འགྲེས།  
དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་ནི་ཡུང་བོ་ལྡ་དང་ཁམས་བརྩུ་དང་སྒྲེ་མཆོད་བཞིའི་ཕྱོགས་དང་། ལུང་མ་  
བརྩན་ནི་ཁམས་བརྩུ་དང་སྒྲེ་མཆོད་བརྩུ་དེལ་པོ་དང་། ཡུང་བོ་ལྡ་དང་ཁམས་བརྩུ་དང་སྒྲེ་མཆོད་  
བཞིའི་ཕྱོགས་སུ་ཀུན་བདུས་ལས་གསུངས་ཏེ་མཛོད་དང་མཐུན་ནོ། །

༼ད༽མཛོད་ནས་བཤད་ཚུལ་ནི། མི་དགེ་བ་ཟུགས་དང་འདོད་གཏོགས་པའི། །དགེ་བ་རྣམས་  
ནི་རིམ་བཞིན་དུ། །ནག་དང་དཀར་དང་གཉིས་ཀའི་ལས། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །ཀུན་བདུས་ལྟར་  
ན་བསམ་སྒྲུར་གཉིས་ཀ་དཀར་པོ་དང་། དེ་གཉིས་ཀ་ནག་པོ་དང་། བསམ་སྒྲུར་དཀར་ནག་འདྲེས་  
མ་ལ་བྱ་སྟེ་གྲགས་ཆེད། །

༼ན༽ཞིན་པའི་སྒོ་ནས་གཞན་དོན་བྱ་ཆེན་པོ་བྱེད་པའི་ཆོ་དོན་དང་བྱ་བ་ཉུང་བའི་དབང་དུ་བྱས་  
པའི་བཅས་པ་རྣམས་བཏང་སྒྲོམས་སུ་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་ལ་ཞིན་པའི་དུས་སུ་ཚུལ་བྲིམས་བརྟུལ་བར་བཤད་  
དམ་སྟུམ་མོ། །མི་དགེ་བ་བརྩུའི་གཞི་ལ་ཞུགས་ཀྱང་ཉེས་པ་མི་འབྱུང་བར་གསུངས་པའི་དགོངས་  
པ་ཆོལ་དགོས་སམ་སྟུམ་སྟེ། བྱང་ས་དང་རྣམ་སྒྲུང་མཛོད་བྱང་གཉིས་ཀར་ལུས་ངག་གི་བདུན་  
མ་གཏོགས་པ་ཡིད་ཀྱི་གསུམ་ལ་གནང་བའི་སྐབས་མ་བཤད་ལ། ཆོས་ལྡན་རབ་འབྱོར་གྱིས་ཡིད་  
ཀྱི་གསུམ་མ་གཏོགས་པ་འཕམ་ལོག་ལྟ་མ་གཏོགས་པ་དག་རྗེས་སུ་གནང་བར་བཤད་ཀྱང་གསུང་རབ་  
ཀྱི་ཁྱད་ས་ཤིག་དགོས་པར་སྒྲུང་ངོ་། །ཞེས་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་གསུངས་པས་སོ། །འདི་ན་  
ཐེག་བརྩུས་ཀྱི་སྐབས་གཞན་དུ་བཤད་པ་ལྟར་མི་དགེ་བ་བརྩུའི་གཟུགས་བརྩན་ལ་དགོངས་པར་བཤད་  
དུ་མི་རུང་སྟེ། འདྲིའི་སྒྲིག་གཅོད་པ་ནི་སྒྲིག་གཅོད་དངོས་གནས་པར་བཤད་སྒྲུར་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

༼པ༽ལྟ་ཞིན་ཀྱི་འཁོར་དབྱེ་བ་ལྟ་བུ་ནི་ཉན་ཐོས་ལ་གནང་ཡང་ཉན་ཐོས་ལ་ཕྱ་མ་གནང་བ་མ་  
ཡིན་པའི་ཞིབ་ཆ་དགོས་སོ། །

༼ཕ༽ཕུག་འཆལ་བའི་ཆོ་ལུས་སྒྲུར་ཅམ་བྱས་པ་དང་ཐོད་པ་ས་ལ་མ་གཏུགས་པའི་ལས་དེས་  
འབྲས་བྱ་ངན་པ་བསྐྱེད་པ་ནི་ཀུན་སྒྲོང་ལ་སྒྲོན་ཆགས་པའི་དབང་གིས་ཡིན་ཏེ། བསམ་པ་དཀར་

པོ་འབའ་ཞིག་ཡིན་ན་མི་དགེ་བའི་ལས་སུ་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རྟེ། །གཞན་དུ་ན། བསམ་པ་བཟང་  
བོས་མཆིལ་ལྷམ་ནི། །ཐུབ་པའི་དབྱེ་ལ་བཞག་པ་དང་། །དེའི་དགཞན་གྱིས་བསལ་བྱས་པ། །གཉིས་  
ཀས་ཀྱལ་སྤྱད་འཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་སྐྱམ་ཡང་། །དོན་འདི་ནི་དངོས་  
སྟོབས་ཀྱི་རིགས་པའི་སྟོད་ཡུལ་མ་ཡིན་པས་ལུང་ཆད་མ་དང་སྐར་ནས་དཔྱད་དགོས་སོ། །

།བེ་མེད་སྒྲུང་དག་ལས་གང་རུང་ཞིག་ །ཅེས་པ་ནི། གཟུང་འཛིན་ཇས་གཞན་དུ་མེད་པ་  
དང་ཀུན་རྫོབ་སྒྲུའོགས་སུ་སྒྲུང་བ་དག་ལས་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་ཅེས་པའོ། །

།མ་ཤེད་ན་གཉིས་ངོ་བོ་ཐ་དད་ན་སྟོན་བཞི་འབྱུང་བར་དགོངས་འགྲེལ་ལས་གསུངས་པའི་དང་  
བོ་ནི། བདེན་པ་མཐོང་བས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཆན་མ་དང་མ་བལ་བར་ཐལ་བ་འདི་ཡིན་ལ། འདིའི་  
དོན་ནི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་སྟོས་བདག་འཛིན་ཟེལ་གྱིས་མི་གཞོན་པར་ཐལ་ཞེས་པའོ། །འདི་  
ལ་འདོད་ན། མཆན་མའི་འཆིང་བ་སྟེ་བདག་འཛིན་མངོན་གྱུར་པ་དང་གནས་ངན་ལེན་གྱི་འཆིང་  
བ་སྟེ་བདག་འཛིན་གྱི་ས་བོན་ལས་གྲོལ་བ་མེད་པར་ཐལ་བ་དང་། འདི་ལ་འདོད་ན། ཐར་པ་དང་  
རྟོགས་བྱང་ཐོབ་པ་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་ཞེས་པ་ཡིན་པས་དེ་གསུམ་ནི་སྟོན་དང་བོར་བསྐྱུས་  
སོ། ། །བདེན་གཉིས་ཐོག་པ་གཅིག་ཡིན་ན་སྟོན་བཞི་འབྱུང་བར་གསུངས་པའི་དང་བོ་ནི། མོ་མོ་  
སྟེ་བོས་བདེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བར་ཐལ་བ་དང་། འདི་ལ་འདོད་ན། འབད་མེད་དུ་བྱང་  
འདས་ཐོབ་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་ཞེས་པ་ཡིན་པས་འདི་གཉིས་ཀྱང་སྟོན་གཅིག་དུ་བསྐྱུས་སོ། །སྟོན་  
བཞི་ཆན་གཉིས་པོ་འོག་དུ་འཆད་དོ། །

།ཙཱ་དེ་དག་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་ཞུགས་པ་ཡིན། །ཞེས་པ་ཡིན་པས་མིན་ཞེས་པ་ཡི་གེ་ནོར་རོ། །

།ཆོ་དབྱས་མཐའ་ནས་བཤད་པའི་དེ་ཁོ་ན་བརྩམས་ཆུང་ཆུང་གི་རགས་པའི་དེ་ཁོ་ན་ལ་བཏགས་  
པའི་ཀུན་རྫོབ་དང་། རེས་པའི་ཀུན་རྫོབ་དང་། བརྫོད་པའི་ཀུན་རྫོབ་གསུམ་དུ་བྱེ་སྟེ་ངོ་བོ་ཉིད་  
གསུམ་དང་སྐར་རོ། །

།རྫོག་གཞན་མིན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མ་ཡིན། །དེ་འགོག་འཕགས་པའི་སྟོད་ཡུལ་དང་། །འཕགས་  
པའི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱ་ཡི་ཕྱིར། །ནམ་གངས་དོན་དེ་གོ་རིམ་བཞིན། །ཞེས་སོ། །

༼ཕྱོད་དབུས་མཐའ་ནས། ཟ་བ་བཟའ་དང་དེ་ཡི་ལུས། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྟོང་ཉིད་བཅུ་དྲུག་  
 ཚན་པ་གསུམ་དུ་བྱས་ཏེ། ཀྱན་ཉོན་ཕྱོགས་དང་རྣམ་བུར་ཕྱོགས་གཉིས་ལ་མངོན་ཞེན་འགོག་པའི་  
 དབང་དུ་བྱས་པ་དྲུག་དང་། ལག་རྩེས་མི་འདྲ་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་བརྒྱད་དང་། སྟོང་བ་ཉིད་  
 གྱི་ངོ་བོ་ལ་སྒྲོ་སྒྲུབ་བསལ་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་གཉིས་བཤད་པའི་ཕྱིར། དང་བོ་དྲུག་ཡོད་དེ། ཟ་  
 བ་བོ་ཞིག་སོགས་ནང་གི་སྒྲེ་མཆེད་དྲུག་ བཟའ་བྱ་གཟུགས་སོགས་ཕྱིའི་སྒྲེ་མཆེད་དྲུག་ དབང་  
 བས་མ་བསྐྱས་པ་དང་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྐྱས་པས་ཕྱི་ནང་གཉིས་ཀར་བཤད་པའི་དབང་བོ་དེ་ཡི་ལུས་ཏེ་  
 དབང་རྟེན་ཁོག་པ། སྒྲེ་མཆེད་དེ་དག་གི་གནས་གཞི་སྟོང་གྱི་འཇིག་རྟེན། སྟོང་ཉིད་སྟོང་གང་གིས་  
 རི་ལྗ་བ་བཞིན་དུ་མཐོང་བའི་ཡེ་ཤེས། གང་གི་ཕྱིར་སྟོང་ཉིད་བསྟོམ་པའི་འཕྲོ་བ་བྱ་བྱང་འདས་དྲུག་  
 ལ་མངོན་ཞེན་འགོག་པ་ནང་དང་ཕྱི་དང་གཉིས་ཀ་དང་ཆེན་པོ་སྟོང་བ་ཉིད་དང་། སྟོང་བ་ཉིད་སྟོང་  
 བ་ཉིད་དང་། རོན་དམ་པ་སྟོང་བ་ཉིད་དེ་དྲུག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་ལས། ཟ་བ་བཟའ་དང་དེ་  
 ཡི་ལུས། །གནས་ཀྱི་གཞི་ནི་སྟོང་བ་ཉིད། །དེ་ཡང་གང་གིས་རི་ལྗ་མཐོང་། །གང་ཕྱིར་དེ་  
 ཡང་སྟོང་བ་ཉིད། །ཅེས་སོ། །སྟོང་ཉིད་སྟོམ་པའི་ལག་རྩེས་མི་འདྲ་བ་འབྱུང་རྒྱལ་གྱིས་དབྱེ་བ་  
 བརྒྱད་ཡོད་དེ། ལམ་དང་འབྲས་བུའི་དགེ་བ་གཉིས་སྐབ་པའི་ཕྱིར་དུ་རིམ་བཞིན་འདུས་བྱས་དང་  
 འདུས་མ་བྱས་སྟོང་ཉིད་གཉིས། ཉག་ཏུ་སེམས་ཅན་གྱི་རོན་སྐབ་པའི་ཕྱིར་མཐའ་ལས་འདས་པ།  
 འཁོར་བ་མི་འདོར་བའི་ཕྱིར་དུ་ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་མེད་པ། ལྷག་མེད་གྱི་ཆོག་ཞན་ལལ་བར་མི་འདོར་  
 བའི་རོན་དུ་དོར་བ་མེད་པ། རང་བཞིན་གནས་རིགས་སྟོང་བའི་རོན་དུ་རང་བཞིན་སྟོང་བ་ཉིད།  
 མཚན་དཔེ་སྐབ་པའི་ཕྱིར་དུ་རང་གི་མཚན་ཉིད་སྟོང་བ་ཉིད། སྟོབས་སོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་  
 རྣམས་སྐབ་པའི་ཕྱིར་དུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་བ་ཉིད་བརྒྱད་དེ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔས་ཐབས་ཁྱད་  
 པར་ཅན་གྱིས་ཟིན་པའི་སྟོན་སྟོམ་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། དབུས་མཐའ་ལས། དགེ་གཉིས་འཕྲོ་བ་  
 པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ཉག་ཏུ་སེམས་ཅན་ཡན་བུའི་ཕྱིར། འཁོར་བ་གཏོང་བར་མི་བུའི་ཕྱིར། །དགེ་  
 བ་མི་བཟད་བྱ་བའི་ཕྱིར། །རིགས་ཀྱང་རྣམ་པར་དག་བུའི་ཕྱིར། །མཚན་དང་དཔེ་བྱད་འཕྲོ་བ་བུའི་  
 ཕྱིར། །སངས་རྒྱས་ཆོས་རྣམས་འདག་བུའི་ཕྱིར། །བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔས་སྐབ་པར་བྱེད། །ཅེས་

གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྟོང་བཞིད་གྱི་ངོ་བོ་ལ་སྒྲིག་སྐྱར་བསལ་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་གཉིས་ནི། དབྱེ་གཞི་བདག་མེད་གཉིས་དང་དབྱེ་ཚོས་སྟོང་ཉིད་བཅུ་བཞི་བོ་དེ་རང་གི་ངོ་བོ་དགག་བྱ་བཅད་ཙམ་དུ་མི་འཛོག་པར་སྒྲུབ་པ་རང་དབང་བར་འཛིན་པའི་སྒྲིག་འདོགས་བསལ་བའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་མེད་པ་སྟོང་བཞིད་དང་། དེ་དག་དགག་བྱ་ནམ་པར་བཅད་ཙམ་ལ་བཞག་པ་ན་གཏན་མེད་དུ་འགྱུར་སྐྱམ་པའི་སྐྱར་འདེབས་བསལ་བའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་བཞིད་བཤད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

༼མཛོད་དུ་ཞེས་པ་དཔེ་མ་དག་སྟེ། ད་ལྟར་རམ་སྟོན་དུ་མཐོང་བའི་མཆན་མ་འགའ་ཞིག་ལས་ཞེས་འདོན་དགོས་སོ། །དུས་ཞེས་པ་ཡི་གེ་ནོར་ཏེ། རུ་མཆོན་ལས་ཤིང་ན་ཞེས་པ་ལོ། །ནག་པོ་ཞེས་པ་ཡི་གེ་ནོར་ཏེ། ནོག་དང་རུ་ལས་བ་ལང་ཞེས་པ་ལོ། །མཛོད་གྱུར་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་སྒྲིག་གྱུར་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དཔོག་པ་ནི། ད་ལྟར་བ་ལས་འདས་པ་དཔོག་པ་ལྟ་བུ་ལོ། །ངོ་བོ་ཉིད་གྱི་ཕྱོགས་གཅིག་གིས་ཕྱོགས་ལྷག་མ་དཔོག་པ་ནི། བཟའ་བདུང་སོགས་བཟང་བ་ལས་ལྷག་མ་བཟང་བར་དཔོག་པ་ལྟ་བུ་ལོ། །ཕྱེད་པས་རྟེན་གང་ཡིན་དཔོག་པ་ནི། མི་འགྲུལ་བ་ལས་སྟོང་དུ་མ་དང་ཡན་ལག་བསྐྱོད་པ་ལས་མེར་དཔོག་པ་ལྟ་བུ་ལོ། །

༼ཟེམ་ཐར་ཀུད་པའི་རང་ཅན་གྱི་མི་རྟག་པ་ལས་སྤྱག་བསྐྱལ་བ་རྗེས་སུ་དཔོག་པ་ཞེས་སྐྱར་རམ་དབྱེད་དོ། །

༼འདྲུ་ལས་འབྲས་བྱ་དཔོག་པ་ལ་ཞིབ་ཆ་དགོས་ཞེས་པ་སྟེ། རྣམ་འགྲེལ་ལེའུ་དང་པོ་རྩ་འགྲེལ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

༼ལ་མཛོད་པར་བརྟགས་ཟིན་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། མཛོད་པར་བརྟག་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་དང་། གཟུང་བ་ཙམ་དུ་གྲགས་པའི་དམིགས་རྟེན་དང་། ཡུལ་ལ་གནས་པའི་དམིགས་རྟེན་ལ་མཛོད་གྱུར་ཞེས་བྱ་སྟེ། དཔེར་ན། སྤྲན་པས་ནད་པ་ལ་སྤྲན་སྟེར་བ་ན་སྤྲན་གྱི་ཁ་དོག་དྲི་རོ་ནི་མཛོད་པར་བརྟགས་ཟིན་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། མཛོད་པར་བརྟག་པར་བྱ་བ་ཡང་མ་ཡིན་ལ། གཟུང་བ་ཙམ་དུ་གྲགས་པའི་དམིགས་རྟེན་ཞེས་བྱའོ། །སྤྲན་གྱི་རྒྱས་མཐུན་ནད་མེད་པར་མ་བྱས་ཀྱི་བར་དུ་མཛོད་པར་བརྟག་པར་བྱ་བ་དང་། ནད་མེད་པར་བྱས་པའི་འོག་ཏུ་མཛོད་པར་བརྟགས་ཟིན་པ་ཡིན་པ་

བཞིན་ནོ། །ནལ་འབྱོར་བས་ཁུ་ལ་ས་སྤུལ་བཞི་མངོན་པར་བརྟགས་ཟིན་པ་དང་བརྟག་པར་བྱ་བ་  
མ་ཡིན་པར་ཡུལ་ལ་གནས་པའི་དམིགས་རྟེན་དུ་བཤད་དོ། །མུན་ནག་ལྟ་བུ་སྒྲིབ་གཡོག་དང་། སྒྲན་  
དང་ཐུགས་དང་རྩ་འབྲུལ་གྱིས་མི་སྒྲུང་བར་བྱེད་པ་དང་། ཉི་མའི་འོད་ཀྱིས་སྐར་མའི་གཟུགས་  
ཟིལ་གྱིས་གནོན་པ་ལྟ་བུ་དང་། རབ་རིབ་དང་གཉིད་ལོག་པ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུ་སྒྲུངས་པའི་སྒྲིབ་  
པ་དང་བཞིན་ནོ། །ཡུལ་ཐག་རིང་བ་དང་། ཏུས་ཐག་རིང་བ་དང་། ཆ་ཕྱ་བས་ཐག་རིང་བ་སྟེ་གསུམ་  
དུ་བཤད་པས་ན། ཕྱ་བའམ་ཞེས་པའི་འམ་སྒྲོལ་བ་ཡིན་ནོ། །

༼ར་༽ཀྱན་གཞི་རྣམ་ཤེས་ནི་ཅ་བའི་རྣམ་རྟོག་སྟེ། རྣམ་རྟོག་སྟེ་བའི་ཅ་བ་ཡིན་པས་སོ། །གཟུགས་  
སོགས་ཡུལ་དུ་གནི་མཆན་མའི་རྣམ་རྟོག་སྟེ། རྣམ་རྟོག་སྟེ་བའི་དམིགས་པ་ཡིན་པས་སོ། །མིག་  
སོགས་ཁམས་དུག་དང་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་དུག་ནི་མཆན་མར་སྒྲུང་བའི་རྣམ་རྟོག་སྟེ། རྣམ་རྟོག་  
དངོས་སམ་དེ་སྟེ་བའི་རྩ་ཡིན་པས་སོ། །མཆན་མའི་རྣམ་རྟོག་གནས་སྐབས་གཞན་དུ་གྱུར་པ་ནི་  
མཆན་མ་འགྱུར་བའི་རྣམ་རྟོག་དང་། མཆན་མར་སྒྲུང་བའི་རྣམ་རྟོག་གནས་སྐབས་གཞན་དུ་གྱུར་  
པ་ནི་མཆན་མར་སྒྲུང་བ་འགྱུར་བའི་རྣམ་རྟོག་ཅེས་བྱ་སྟེ། དེ་གཉིས་ནི་རྣམ་པར་བརྟག་བྱའི་ཡུལ་  
ཡིན་པས་སོ། །དེ་དག་ནི་ཀྱན་ཉོན་ཕྱོགས་ལ་བརྟེན་པའི་རྣམ་རྟོག་ལྟོ། །གཞན་གྱིས་བསྟན་པའི་  
རྣམ་རྟོག་ནི། དམ་པ་དང་དམ་པ་མིན་པའི་ཆོས་མཉན་པའི་རྩེས་སུ་འགྲོ་བའི་རྣམ་རྟོག་གོ། །ཚུལ་  
བཞིན་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི། དམ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་མཉན་པ་ལས་བྱུང་བའི་བྱེ་རྩལ་  
བའི་རྣམ་རྟོག་རྣམས་སོ། །ཚུལ་བཞིན་གྱི་རྣམ་རྟོག་ནི། དམ་པའི་ཆོས་མཉན་པ་ལས་བྱུང་བའི་  
ཆོས་འདི་བའི་རྣམ་རྟོག་རྣམས་སོ། །མངོན་པར་ཞེན་པའི་རྣམ་རྟོག་ནི། ལྟ་དུག་ཅུ་ཅུ་གཉིས་  
མཆུངས་ཅན་དང་བཅས་པའོ། །རྣམ་པར་གཡེང་བའི་རྣམ་རྟོག་ནི། བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱི་དངོས་  
མེད་ཀྱི་མཆན་མའི་རྣམ་གཡེང་ལ་སོགས་པ་སྟེ། རྣམ་བྱང་ཕྱོགས་ལ་བརྟེན་པའི་རྣམ་རྟོག་ལྟོ། །  
དེ་ལྟ་ནི་རྩ་བ་དང་དབྱེ་བ་དང་ཉེས་དམིགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་སྟེ་གཅིག་དང་གཉིས་དང་གཉིས་  
ཉེ་གོ་རིམ་བཞིན་ནོ། །

༼ལ་༽རྩྭ་ལྟེ་རྩྭ་བ་ཆོས་ཅན། བྱམ་པའི་མིང་བརྟགས་པའི་སྟོན་རྩལ་ནས་བྱོད་ལ་བྱམ་པའི་སྟོན་



པའི་སྒྲོ་སྒྲུབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། བྱོད་བྱུང་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་གཞིར་རང་གི་སྡོད་ལུགས་ཀྱི་དབང་གིས་  
 གྲུབ་པའི་ཕྱིར། བྱུང་སྟེ། དེ་ལྟར་གྲུབ་ན་ལྟོ་ལྟོར་བ་བྱུང་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་གཞི་ཡིན་པ་དེ་བཅའི་དབང་  
 གིས་མ་བཞག་པར་འགྱུར་བས་བཅའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྒྲོ་ཡང་བཅའ་ལ་མི་ལྟོས་པར་སྒྲུབ་པར་འགྱུར་པའི་  
 ཕྱིར། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། བྱུང་བཅའ་མ་གཤིས་པ་ལ་བྱུང་པའི་བཅའ་སྒྲོར་དགོས་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་  
 གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་བྱུང་པའི་མིང་བཏགས་པའི་སྡོད་རོལ་ནས་བྱུང་པའི་སྒྲུབ་པའི་སྒྲོ་སྒྲུབ་མེད་  
 པའི་ཕྱིར་བྱུང་པ་ཞེས་བཅའ་བྱས་པ་དེ་ལྟོ་ལྟོར་བའི་བདག་ཉིད་དམ་སྡོད་ལུགས་སུ་སྤོང་བ་འགལ་བོ།  
 སུམ་རུ་ཅ་གསུམ་གྱི་བདག་པོ་ཆོས་ཅན། དུ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱོད་ལ་བརྒྱ་ཕྱིན་དང་ལྟ་དབང་  
 དང་གྲོང་འཛེམས་སོགས་མིང་དུ་མ་དངོས་དབང་གིས་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱོད་མིང་དེ་དག་གི་  
 འཇིག་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། མིང་དེ་དག་དངོས་དབང་གིས་འཇུག་  
 ན་རྟོག་པ་ལ་ཇི་ལྟར་སྤང་བ་ལྟར་དངོས་པོ་ལ་གནས་དགོས་པའི་ཕྱིར་དོན་དེ་དུ་མར་འགྱུར་རོ། །ཤར་  
 རུབ་ཀྱི་ཉེར་སྤྲུལ་གཉིས་ཆོས་ཅན། གཅིག་ཏུ་ཐལ། བྱོད་ལ་ཉེར་སྤྲུལ་ཞེས་པའི་མིང་གཅིག་དངོས་  
 དབང་གིས་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱོད་དེའི་འཇུག་གཞིར་རང་གི་སྡོད་ལུགས་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་  
 རོ། །ཉེར་སྤྲུལ་ཞེས་པའི་མིང་དེ་གཉིས་ལ་དངོས་དབང་གིས་འཇུག་ན་རྟོག་པ་ལ་ཇི་ལྟར་སྤང་བ་  
 ལྟར་དངོས་པོ་ལ་གནས་དགོས་པ་གང་ཞིག དེ་གཉིས་ཀ་ཉེར་སྤྲུལ་སོ་སྤྲུལ་པའི་རྟོག་པས་དེ་གཉིས་  
 ཀྱི་རང་བཞིན་འདྲེས་པར་སྤང་བའི་ཕྱིར་དེ་གཉིས་འདྲེས་པར་འགྱུར་རོ། །

༼ཤ༽རྣམ་གཡེང་གི་རྣམ་རྟོག་བརྒྱུ་ཉི་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་བསྐྱུས་ཏེ། གང་ཟག་གི་བདག་ལ་བརྟེན་  
 པ་གཉིས་དང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་ལ་བརྟེན་པ་བརྒྱུད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་བོ་གཉིས་ནི། སྤང་བོ་  
 མེད་པར་ཞེན་པ་དངོས་པོ་མེད་པའི་རྣམ་རྟོག་དང་། རྟོག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་བདག་ཡོད་  
 པར་ཞེན་པར་དངོས་པོའི་རྣམ་རྟོག་གཉིས་སོ། །གཉིས་པ་བརྒྱུད་ནི། གཟུང་འཛིན་ཇམ་ཐ་དད་  
 དུ་ཞེན་པ་དང་། གཞན་དབང་མེད་པར་ཞེན་པ་སྒྲི་སྒྲུར་གྱི་རྣམ་རྟོག་གཉིས་དང་། གཞན་དབང་  
 དང་དེའི་ཆོས་ཉིད་ལྟོག་པ་གཅིག་དང་། ངོ་བོ་ཐ་དད་དུ་འཛིན་པ་གཅིག་ཐ་དད་ཀྱི་རྣམ་རྟོག་གཉིས་  
 དང་། གཟུགས་ཞེས་པའི་མིང་གི་བཅོད་བྱ་གཟུགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པར་འཛིན་



མ་གྲུབ་པར་འགྱུར་ཞེས་པ་ཙམ་མ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན་ལྟན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཀྱི་རྟགས་སྤྱོད་  
 རྣམ་དག་ཡིན་ན་ཚུད་ཀྱི་ཚུད་གཞི་དེ་རྟགས་དེ་ཡིན་པར་བྱེ་མདོ་གཉིས་ཀྱིས་ཁས་ཁྲུངས་པས་བྱུབ་  
 པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཚུད་གཞི་དེ་རྟགས་དེ་ཡིན་པར་གྲུབ་ཀྱང་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཆོགས་སུ་  
 འགྱུར་བ་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁ་ཅིག་མདོ་སྡེ་བར་སྤྱོད་སྤྱང་དང་དེའི་དབང་ཤེས་  
 ཚུད་གཞིར་བྱེད་པ་ཡང་སྒྲུབ་ཆོས་ཆད་བསལ་ལོ། །ཞེས་པའི་དོན་ནི། སྡེ་བདུན་རྒྱན་ལས། ཁ་  
 ཅིག་སྤྱོད་པོར་སྤྱང་བ་ཆོས་ཅན་དུ་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། སྤྱོད་པོར་སྤྱང་བ་ཆོས་ཅན་དུ་འཛིན་ན་  
 སྤྱོད་འཛིན་མིག་ཤེས་དང་ལྟན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཡིན་པའི་རྟགས་མ་གྲུབ་སྟེ། ཡིད་ཤེས་ལ་སྤྱོད་  
 པོར་སྤྱང་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟར་ཡིན་ན་མདོ་སྡེ་བ་དམིགས་ཀྱིས་བཀར་བའི་དགོས་པ་  
 མེད་ལ། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། སྤྱོད་འཛིན་མིག་ཤེས་ལ་སྤྱོད་པོར་སྤྱང་བ་ཆོས་ཅན་དུ་འཛིན་ན་བྱེ་  
 བྲག་སྒྲུབ་པའི་དོར་ཆོས་ཅན་མི་འགྲུབ་སྟེ། བྱེ་བྲག་སྒྲུབ་བཞི་དབང་བོས་ཡུལ་འཛིན་པར་འདོད་པ་  
 ཡིན་གྱི། མིག་ཤེས་ཀྱིས་ཡུལ་འཛིན་པར་མི་འདོད་པས་མིག་ཤེས་ལ་སྤྱོད་པོར་སྤྱང་བ་ཞེས་བྱ་བ་  
 ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་ལྟར་ཡིན་ན་མདོ་སྡེ་བ་ཞེས་པ་མི་འཐད་པར་འགྱུར་ཞིང་། མཛོད་  
 ཀྱི་མཐའ་དཔྱད་དུ་དབང་བོས་གཟུགས་མཐོང་བར་བཤད་པ་དང་ནང་འགལ་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།  
 ཡང་དེ་གཉིས་གང་རུང་དང་མཐུན་མི་དགོས་ཏེ། རང་ཉིད་ཀྱིས་སྤྱོད་པོ་དང་སྤྱོད་སྤྱང་དབང་ཤེས་  
 ལྟན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཡིན་པ་བཀག་པས། དེའི་དབང་དུ་བྱས་ཟེར་ན། དེ་ལྟར་མདོ་སྡེ་བ་དམིགས་  
 ཀྱིས་བཀར་བའི་དགོས་པ་གང་ཡིན་དཔྱད་དགོས་སོ། །ཡང་འདིར་སྤྱོད་པོ་དང་སྤྱོད་སྤྱང་དབང་  
 ཤེས་ལྟན་ཅིག་དམིགས་ངེས་མ་ཡིན་པར་བཤད་ཀྱང་། རྒྱལ་ཆབ་མཁས་གྲུབ་གཉིས་ཀྱིས་སྤྱོད་པོ་  
 དང་སྤྱོད་སྤྱང་དབང་ཤེས་ལྟན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཡིན་པར་གསུངས་ཤིང་། བྱད་པར་དུ་མཁས་  
 གྲུབ་ཇེས། མེམས་ཙམ་པས་ཡུལ་ཤེས་ལྟན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་ཇེས་གཞན་མ་ཡིན་  
 པར་སྒྲུབ་པ་ནི། ཡུལ་གང་རང་འཛིན་གྱི་ཤེས་པ་གང་དང་ཇེས་གཞན་མ་ཡིན་པར་མ་གྲུབ་ན། དེས་  
 པར་ཡུལ་དེ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་ཡུལ་དེ་རྣམས། ཡུལ་ཅན་ཤེས་པ་རྣམས་  
 དང་ཇེས་གཞན་མ་ཡིན་པར་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་གཟུགས་སྒྲུབ་སྟགས་རྣམས་ནི་རང་འཛིན་ཚུར་

མཐོང་དབང་ཤེས་ལས་རྒྱུ་གཞན་མ་ཡིན་པར་མ་གྲུབ་ན། ལྷུ་མཐོང་དབང་ཤེས་ལ་གཟུགས་  
 སྒྲ་སྒྲིགས་རང་ལ་བྱུང་ཆད་ལྟ་བུར་སྒྲུབ་པར་ཁས་ལེན་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་གྲུབ་ན་  
 ཤེས་པ་ལས་ཕྱི་རོལ་དུ་གྱུར་པའི་དོན་གྲུབ་པར་འདོད་དགོས་པས། དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་རང་འཛིན་  
 ལྷུ་མཐོང་དབང་ཤེས་དང་རྒྱུ་གཞན་མ་ཡིན་པར། ལྟན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཀྱི་དྲགས་ཀྱིས་སྒྲུབ་  
 དགོས་པ་ཡིན་གྱི། ལྟན་ཕྱིན་གྱི་སེམས་ལྟ་བུ་ལྟན་ཕྱིན་གྱི་སེམས་ཤེས་པའི་མཐོང་ཤེས་ལྟ་བུ་ལས་  
 རྒྱུ་གཞན་མ་ཡིན་པར་སྒྲུབ་མི་རུས་ཤིང་། ཞེས་པ་ནས། དེ་བཞིན་དུ་སྒྲིན་པོ་སྒྲིགས་ཀྱང་རང་  
 གི་ཡུལ་ཅན་སྒྲིན་འཛིན་མིག་ཤེས་སྒྲིགས་དང་རྒྱུ་གཞན་ལྟ་བུ་མ་གྲུབ་ན། ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་འདོད་  
 དགོས་པར་འགྱུར་བས་རྒྱུ་གཞན་ལྟ་བུ་ལྟན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཀྱི་དྲགས་ཀྱིས་སྒྲུབ་པ་ཡིན་གྱི། སྒྲིན་  
 པོ་སྒྲིགས་རང་གི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་གང་ཡིན་ཐམས་ཅད་དང་རྒྱུ་གཞན་ལྟ་བུ་སྒྲུབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ།  
 ཞེས་གསལ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ལྟན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཀྱི་དྲགས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ནི། སྒྲིན་  
 པོ་དེ་སྒྲིན་སྒྲུབ་དབང་ཤེས་དང་རྒྱུ་གཞན་ཐད་ནས་པར་བཅད་ཅམ་གྱི་མེད་པར་དགག་པ་སྒྲུབ་པ་ཡིན་  
 གྱི། མ་ཡིན་དགག་དང་རྒྱུ་གཞན་པོ་སྒྲིགས་དངོས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱར་འཛིན་པ་མིན་པར་བྱུང་ཆད་  
 རྒྱུ་གཞན་ལས་པའི་ཕྱིར་རོ། དེས་ན་འདིར། ལ་ལ་སྒྲིན་པོ་དང་དེ་སྒྲུབ་དབང་ཤེས་ཅོད་གཞི་ཟེར་  
 བ་མི་འཐད་དེ་ཞེས་སྒྲིགས་ནི་སྒྲིགས་སྒྲུབ་པའི་ནང་འགལ་འགོག་པའི་ཆེད་དུ་དེ་ལྟར་གསུངས་ཀྱི།  
 རང་ལུགས་ལ་སྒྲིན་པོ་དང་སྒྲིན་སྒྲུབ་དབང་ཤེས་ལྟན་ཅིག་དམིགས་ངེས་མ་ཡིན་པར་བཤད་པ་མིན་  
 ཞེས་ཁས་ལེན་དགོས་སོ། །རྣམ་ངེས་དར་ཁྱིམ་ལས། ཁ་ཅིག་སྒྲིན་པོར་སྒྲུབ་བ་ཡང་ཅོད་གཞིར་  
 འཛིན་པ་མི་རིགས་ཏེ། ཉེས་པ་དེ་དག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཟེར་བ་མི་རིགས་ཏེ། ཉན་ཐོས་སྡེ་  
 གཉིས་ཀྱིས་དབང་ཤེས་མ་འབྲུལ་བ་ལ་སྒྲིན་པོར་སྒྲུབ་བ་སྒྲིན་པོ་ཉིད་དུ་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར། དེ་  
 ཉི་སྒྲིན་པོ་སྒྲུབ་བ་དང་། སྒྲིན་པོར་སྒྲུབ་བ་བྱུང་མ་ཕྱེད་པའི་གཏམ་མོ། དེ་ལྟ་ན་ཡང་སྒྲིན་པོ་ཅོད་  
 གཞིར་བཟུང་ངོ་། །ཞེས་སྒྲུར་བཤད་པ་དང་མི་འདྲ་བར་བཤད་དོ། །ལྟན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཀྱི་  
 དོན་ཡོད་དེ། ཡན་ཚུན་ཐ་དད་གང་ཞིག་གཅིག་དམིགས་ཕྱེད་ཀྱི་ཆད་མ་སྒྲིམ་ན་དེ་དང་དུས་མཉམ་  
 དུ་གཅིག་ཤོས་དམིགས་ཕྱེད་ཀྱི་ཆད་མ་སྒྲིམ་པས་ཁྱབ་པ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྒྲིན་པོ་དང་སྒྲིན་འཛིན་

ཤེས་པ་ལྟན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཡིན་པར་འདིར་བཤད་ཀྱང་སྐབས་ཁྱེ་བའི་མཐའ་དཔྱད་དུ་བཀག་  
 པ་དང་། ལྟ་སྒྲིན་དང་མཆོད་སྒྲིན་གཉིས་ཀའི་བཟླ་བུ་བྱན་མོང་གི་སྒྲོན་པོ་དེ་གཉིས་ཀའི་མིག་ཤེས་  
 ལ་སྒྲུང་ཡང་གཅིག་ལ་སྒྲུང་བའི་ཆ་དེ་གཅིག་ཤོས་ལ་མི་སྒྲུང་བར་རིགས་ཀྱན་དུ་བཤད་པ་ལྟར་འདིར་  
 བཤད་ལ། གཅིག་ལ་སྒྲུང་བའི་སྒྲོན་པོ་དེ་གཅིག་ཤོས་ལ་ཡང་སྒྲུང་བར་སྡེ་བདུན་ཀྱན་དུ་བཤད་  
 པ་ལྟར་སྐབས་ཁྱེ་བའི་མཐའ་དཔྱད་དུ་བཤད་དོ། །

༼༥༽འདིའི་དོན་ནི། དབང་ཤེས་གཅིག་གི་གཟུང་ཡུལ་དུ་རུང་ཞིང་གཟུགས་སྒྲུང་བར་མ་ཆད་  
 པའི་གཟུགས་དང་སྒྲུང་བ་དག་ལ་ནི་ཆོས་ཅན། འབྲེལ་བ་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་དེ་འཛིན་  
 པའི་དབང་བོའི་ཤེས་པ་བསྐྱེད་པར་རུང་བའི་མཆན་ཉིད་དམ་མིག་གི་དབང་བོ་གཟུགས་འཛིན་དབང་  
 ཤེས་སྐྱེད་བྱེད་དུ་རུང་བར་བསྐྱེད་པའི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་མ་གྲུབ་ན། གཟུགས་  
 དམིགས་པ་སྒྲུང་བ་ལ་ལྟོས་པའི་སྐྱེས་བུ་ཆོས་ཅན། སྒྲུང་བ་མེད་པར་གཟུགས་དམིགས་པར་མི་འགྱུར་  
 ཏེ། འབྲས་བུ་གཟུགས་འཛིན་དབང་ཤེས་བསྐྱེད་པའི་གཟུགས་དང་སྒྲིག་ཀྱི་སྒྲུང་བ་ལ་འབྲུལ་བ་  
 མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་དག་གིས་ལྟན་ཅིག་དམིགས་ངེས་སུ་གྱུར་པའི་སྒྲུང་གཟུགས་ཀྱི་འབྲས་  
 སུ་སྒྲོན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཀྱུ་འབྲས་རྫས་གཅིག་པ་གྲངས་ཅན་གྱི་ལུགས་ཡིན་གྱི་མེས་ཅམ་པ་དང་  
 དོན་སྐྱེ་བའི་མཁས་པ་སུ་ཡང་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སྒྲུང་གཟུགས་བར་མ་ཆད་པ་ལྟན་  
 ཅིག་དམིགས་ངེས་སུ་སྒྲོན་པ་ན་དེ་གཉིས་རྫས་གཅིག་པ་དགོས་ལ། གཟུགས་སྒྲུང་བའི་ངོ་བོར་སྐྱེ་  
 བ་ལ་སྒྲུང་བ་སྐྱེ་མས་པན་བཏགས་པ་ལ་ལྟོས་དགོས་པས་དེ་ལྟར་སྐྱེ་བའི་དོན་ཡིན་ནོ། །ལྟན་ཅིག་  
 དམིགས་ངེས་སུ་གྱུར་པའི་སྒྲུང་གཟུགས་ཀྱི་བྱེད་པར་འཆད་པ་ནི་སྤོང་གི་དུ་བ་དང་འོག་གི་མེ་ལྟར་  
 བར་དུ་ཆོད་པ་ལྟན་ཅིག་དམིགས་ངེས་སུ་མི་རུང་བས་སྒྲུང་བ་དང་བར་ཆད་མེད་པའི་གཟུགས་དེས་  
 གཟུགས་འཛིན་དབང་ཤེས་བསྐྱེད་པ་དང་རོ་གཟུགས་ལྟར་སྐྱེ་མཆོད་ཐ་དད་ཡིན་ན་ཡང་དབང་ཤེས་  
 གཅིག་གི་གཟུང་ཡུལ་དུ་མི་འགྱུར་བས་གཟུགས་དང་སྒྲུང་བ་ལྟན་ཅིག་གཟུགས་འཛིན་དབང་ཤེས་  
 ཀྱིས་གཟུང་བའི་མཆན་ཉིད་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དབང་ཤེས་དེས་གཉིས་ཀ་གཟུང་བར་འགྱུར་རོ། །  
 ཞེས་ན་མ་ངེས་དར་ཁྱིམ་ལས་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །

༼ལྷ་ཀླུ་ཟག་བྱེད་པ་པོ་ནས་དབང་ཕྱག་བྱེད་པ་པོར་སྦྲེལ་བ་རྣམས་ཀྱི་བྱེད་པ་པོ་ནི་དེ་རྣམས་  
མིན་གྱི། སེམས་ཙམ་ཞིག་བྱེད་པ་པོར་ངས་བཤད་དོ་ཞེས་པ་ཡིན་པས། དེའི་རྒྱུ་ལ་བཞི་བ་ལ།  
སེམས་ཙམ་དུ་ནི་ངས་བཤད་དོ། ཞེས་བྱུང་བ་ནི་འགྱུར་བ་ཟུང་ངོ་། ༼དེ་བདུན་གྱི་མཆན་གཞི་  
ཡང་འདྲག་པའི་རྒྱུ་ཆེན་ལས། སངས་རྒྱུས་པ་དག་གིས་ཀྱང་གང་ཟག་དང་རྒྱན་ལ་སོགས་པ་  
བྱེད་པ་པོར་བཏགས་པ་ཁོ་ནའོ། ཞེས་དང་། བསམ་གཏན་པ་དག་ར་པོ་ཞེས་པའི་རང་སྡེ་ཕྱང་  
པོ་རྣམས་ཡོད་བྱེད་པ་པོར་སྦྲེལ་བ་ཅིག་གོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལས་གཞན་གསལ་བར་མ་བཤད་ལ། གཙོ་  
བོ་དང་དབང་ཕྱག་བྱེད་པ་པོར་སྦྲེལ་བ་ནི་གཤམ་ཆེ་ཞིང་། ཆོག་དོན་གཞན་ནི་གོ་སྦྱོར། །

༼རྒྱུ་ཀླུ་ལ་གསུམ་པའི་རྣམས་དང་། ཞེས་པ་དང་། རིགས་པས་རྣམ་པར་བཏགས་  
ན་ནི། ཞེས་པའི་རྒྱུ་ལ་བདུན་པའི་དོན་ནི་ཞེས་པ་ཡིན་པས། གཞན་ཞིག་ན་ནི་ཞེས་པ་དཔེ་མ་  
དག་གས་སྦྲུལ་མོ། །

༼ཁ་འབྱར་བ་དང་ནི་སྒྲོར་བའམ། ཞེས་པ་དབུ་མ་རྒྱན་གྱི་གཞུང་ཡིན་པས། དབུས་མཐའ་  
ལས་ཞེས་པ་དཔེ་མ་དག་གོ། ༼དེའི་དོན་མདོ་སྡེ་བའི་སྐབས་སུ་བཤད་ཟིན།

༼ག་ཆོས་བཞི་ནི། ཡི་དགས་དུད་འགྲོ་མི་རྣམས་དང་། ཞེས་སོགས་ལྟར་དངོས་པོ་གཅིག་  
ལ་རྣམ་ཤེས་མི་མཐུན་པ་སྟེ་པའི་རིགས་པ་དང་། འདས་སོགས་དེ་བཞིན་མི་ལམ་དང་། ཞེས་  
སོགས་ལྟར་ཕྱི་རོལ་གྱི་དམིགས་པ་མེད་ཀྱང་ཤེས་པ་ཡོད་པའི་དཔེ་དང་། དོན་ནི་དོན་དུ་འགྱུ་བ་  
འགྱུར་ན། ཞེས་སོགས་ལྟར་རྣམ་པར་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་མེད་པར་ཐལ་བའི་རིགས་པ་དང་། བྱང་  
རྒྱུ་སེམས་དཔའ་དབང་ཐོབ་དང་། ཞེས་སོགས་ལྟར་ཤེས་པ་རྣམ་པ་གསུམ་གྱི་རྗེས་སུ་མཐུན་  
པར་ཤེས་པ་སྟེ་བཞིས་ཕྱི་དོན་མེད་པར་གྱུ་བོ། ༼འདི་དག་ནི་སྦྲེལ་བཤད་ཟིན།

༼ང་འཇིག་རྟེན་དག་ན་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་གྱི་ཆོས་གང་དང་གང་ལ་དེ་དང་དེའོ་  
ཞེས་མིང་དང་བདར་བཏགས་པ་གང་ཅི་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་ནི་ཀྱན་རྫོབ་ཅེས་བྱ་སྟེ། མིང་དང་བདར་  
བཏགས་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ཆོས་དེ་དང་དེའི་རྫོད་ལྷགས་ཡིན་པར་ཐུབ་པས་ཞལ་གྱིས་མི་བཞེས་ཞེས་པའོ། །

༼ཅེས་ཞེས་མིང་དང་བདར་བཏགས་པ་དེ་སའི་རྫོད་ལྷགས་ཡིན་པར་སྒྲུབ་པར་མི་བྱེད་ཅེས་པའོ། །

། ཆེ་མཚན་ཉིད་ནི་གཟུང་འཛིན་གཉིས་དང་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་དུ་གདགས་པའི་རྟོན་ཡང་དག་  
 པ་མ་ཡིན་པའི་ཀླན་དུ་རྟོག་པའོ། །གྲུབ་པ་ནི་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་མེད་པ་དང་གཟུང་འཛིན་སྒྲ་  
 ཚོགས་སུ་སྒྲུང་བ་དག་ལས་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་མེད་ན་ཀླན་བྱང་གཉིས་མི་འཐད་པར་འགྱུར་བས་  
 ན། དེ་གཉིས་ཀ་ཁས་སྒྲངས་པས་འབྲས་བྱ་དང་བཅས་པ་གྲུབ་པའོ། །ཆོས་དང་ཆོས་ཉིད་ནི་ལྷོག་  
 པ་གཅིག་དང་ངོ་བོ་ཐ་དད་མིན་པ་དང་། གང་འཁོར་བ་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་དང་གང་དུ་འཁོར་  
 བ་འཛིན་རྟོན་གྱི་ཁམས་ནི་གནས་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་འཛིན་རྟོན་གྱི་ཁམས་ནི་སྤྱན་མོང་བ་དང་། སེམས་  
 ཅན་གྱི་ཁམས་ནི་རང་གཞན་གཉིས་ཀའི་རྣམ་ཤེས་བསྐྱེད་པའི་བདག་ཀྱིན་གྱི་ཆ་ནས་སྤྱན་མོང་བ་  
 དང་། གཟུང་ཡུལ་གྱི་ཆ་ནས་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པའོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་ཕྱི་རོལ་དུ་གྱུར་པའི་  
 གཟུང་དོན་མེད་ལ། དེ་ལྟ་ན་དེ་འཛིན་པ་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་མེད་པར་འཇུག་  
 པ་དང་དུག་གིས་ཆོས་ལ་འཇུག་པའོ། །གཟུང་འཛིན་དང་བརྟེན་བྱེད་བྱེད་ཁྱད་པར་མེད་པའི་  
 དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་། གཟུགས་སྟགས་ཆོས་ཐམས་ཅད་དང་གསུང་རབ་  
 ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ནི་གནས་དང་། ཆོས་ཉིད་དོན་སྤྱིའི་ཚུལ་དུ་རྟོགས་པའི་སྦྱོར་ལམ་ནི་ངེས་པར་  
 རྟོག་པ་དང་། དེ་མཛོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཐོང་ལམ་ནི་རེག་པ་དང་། མཐོང་ཟིན་ཡང་ཡང་  
 གོམས་པའི་སྒྲོམ་ལམ་ནི་རྗེས་བྱན་དང་། མཐར་ཐུག་པའི་ལམ་ཉིད་ཀྱི་མ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་  
 པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་གྱུར་པ་ནི་དེའི་བདག་ཉིད་དུ་ཉེ་བར་སོན་པ་སྟེ་རྣམ་པ་  
 དུག་གིས་ཆོས་ཉིད་ལ་འཇུག་པའོ། །དབྱུས་མཐའ་ནས་བཤད་པའི་དེ་ཉིད་བརྒྱལ་རིམ་བཞིན་མེ་  
 ལོང་ལྟ་བུའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་སྟགས་པའི་མིང་གིས་བརྟན་པར་དབྱུས་མཐའི་འགྲེལ་བར་གསུངས་ཤིང་།  
 འདི་དག་གི་དོན་རྒྱུ་ཟད་ཕྱེ་སྟེ་བཤད་པ་ལ་བརྒྱལ་ས། དང་པོ་ནི། ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་ཆོས་ཅན།  
 ཅ་བ་དང་མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཅེས་བྱ་སྟེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལྟག་མ་རྣམས་དེར་བསྟུས་པ་དང་།  
 མཚན་ཉིད་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་སྟགས་པ་གསུམ་དེར་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དེ་གསུམ་ཆོས་  
 ཅན། མཚན་ཉིད་དང་ང་རྒྱལ་མེད་པ་སྒྲུང་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཅེས་བྱ་སྟེ། གང་གི་མཚན་ཉིད་ངེ་  
 བཞིན་ཤེས་ན་རིམ་བཞིན་ཆོས་དང་གང་ཟག་དང་། གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་དང་། ཡོད་པ་དང་

མེད་པར་སྒྲོ་འདྲེགས་པ་དང་སྒྲུར་བ་འདེབས་པའི་ལྟ་བུ་དག་མི་འབྱུང་ཞིང་། ངའོ་སྒྲུམ་པའི་ང་རྒྱལ་  
 ཟད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། དེ་གསུམ་ཆོས་ཅན། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་དེ་ཁོ་ན་  
 ཉིད་དང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་གཉེན་པོ་སྤང་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཅེས་བྱ་སྟེ། ཁྱོད་རེ་རེའི་སྤྲོད་དུ་མི་ཉག་  
 པ་དང་སྤྱག་བསྐལ་བ་དང་སྤྲོད་བ་དང་བདག་མེད་པའི་དོན་བཤད་དུ་རུང་བར་ཤེས་ན་གཙང་བདེ་  
 ཉག་བདག་གི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་བཞིའི་གཉེན་པོ་བྱེད་ཚུལ་དེར་ཆང་བའི་ཕྱིར། ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་མི་ཉག་  
 སོགས་སུ་བཤད་ཚུལ་དབུས་མཐའ་ཅ་འགྲེལ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །བཞི་བ་ནི། དེ་གསུམ་ཆོས་  
 ཅན། འབྲས་བུ་དང་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་ཐོག་པས་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་  
 ཅེས་བྱ་སྟེ། ཁྱོད་རེ་རེའི་སྤྲོད་དུ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱ་འབྲས་སྤྱག་ཀུན་གཉིས་དང་།  
 རྣམ་བུ་གི་རྒྱ་འབྲས་འགོག་ལམ་གཉིས་ཀྱི་དོན་བཤད་དུ་རུང་བར་ཤེས་ན་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ཐོག་པས་  
 འཁོར་བ་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་ཐབས་སུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེ་གསུམ་རེ་རེའི་སྤྲོད་དུ་བདེན་  
 བཞིའི་དོན་བཤད་ཚུལ་ཤེས་དགོས་སོ། །ལྔ་བ་ནི། ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་རགས་  
 ལྷའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་ཐོག་པ་ཆེན་པོས་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་བཤད་དུ་ཡོད་དེ།  
 དེ་གསུམ་རིམ་བཞིན་ཀུན་རྫོབ་གསུམ་གྱི་ཡུལ་དུ་གྲུབ་པས་རགས་པ་དང་། ཡོངས་གྲུབ་གཅིག་  
 པུན་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་ཡིན་པས་སྤྲ་བ་ཡིན་ལ། ཐོག་པ་ཆེན་པོས་འཁོར་  
 བ་སྤྲ་རགས་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ཡང་དེ་གསུམ་རིམ་བཞིན་དུ་ཤེས་པ་ལ་རག་ལས་པའི་ཕྱིར།  
 དུག་པ་ནི། དེ་གསུམ་ཆོས་ཅན། གྲགས་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་ཡས་ཚོལ་ཆར་གཙོད་པ་སྤང་བའི་  
 དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཅེས་བྱ་སྟེ། ཀུན་བདག་སེམས་ཀྱི་སྤྲོ་འདྲེགས་པའི་ངོར་གྲགས་པ་དང་། ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་  
 ག་རིགས་པ་བཞི་བོ་ཅི་རིགས་ཀྱིས་གྲགས་ཤིང་གྲུབ་པའི་དོན་ཡིན་ལ། ཡས་ཚོལ་ཆར་གཙོད་པ་  
 ལ་དེ་དག་ལ་མཁས་དགོས་པའི་ཕྱིར། བདུན་པ་ནི། བདག་མེད་གཉིས་ཆོས་ཅན། རྣམ་པར་  
 དག་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་ཐོག་པ་ཆེན་པོ་མངོན་པར་བརྟེན་པ་སྤང་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་  
 ཅེས་བྱ་སྟེ། གང་ལ་དམིགས་ནས་བསྒྲུབ་པས་སྤྱི་བ་པ་དག་པར་འགྱུར་བའི་རྣམ་དག་ལམ་གྱི་དམིགས་  
 པ་མཐར་ཐུག་ཡིན་ལ། རིགས་དང་དབང་བོ་དང་ཆོག་སྤྱོད་ཀྱི་ཁྱོད་པར་གྱིས་ཐོག་པ་ཐ་དད་པར་གྱུར་



ཚུལ་དང་དེ་དག་ལས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་མཆོག་ཏུ་གྲུབ་ཚུལ་རྣམས་དེ་གཉིས་བསྒྲིམ་ཚུལ་གྱིས་འབྲེད་  
 པའི་ཕྱིར། བརྒྱད་པ་ནི། མིང་། རྩུ་མཆན། རྣམ་རྟོག་དེ་བཞིན་ཉིད། ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་  
 ལྡོ་ཆས་ཅན། བསྐྱེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་ཤེས་བྱ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་འདུག་པ་སྤང་བའི་དེ་ཁོ་  
 ན་ཉིད་ཅེས་བྱ་སྟེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་དེར་བསྐྱེད་ཤིང་། ཀྱན་ཉོན་དང་རྣམ་བྱང་ལ་འདུག་པའི་  
 རིམ་པའང་དེས་སྟོན་པའི་ཕྱིར། མིང་སོགས་ལྡོ་ཁོ་ན་གསུམ་ཏུ་བསྐྱེད་ཚུལ་ཡོད་དེ། མིང་  
 ནི་ཀྱན་བརྟགས་དང་རྩུ་མཆན་དང་རྣམ་རྟོག་གཉིས་གཞན་དབང་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་དང་ཡང་  
 དག་པའི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ནི་ཡོངས་གྲུབ་གྱིས་བསྐྱེད་པར་དབྱས་མཐར་གསུངས་ཤིང་། བསྐྱེད་པར་  
 མིང་ལྡན་མིན་དང་རྩུ་མཆན་ལ་འདུས་མ་བྱས་ཀྱང་ཡོད་པར་བཤད་ཅིང་། ཀྱན་བརྟགས་ཆོས་ལྡོ་  
 ཁོངས་སུ་མི་གཏོགས་པར་བཤད་དེ། ལེགས་བཤད་སྟིང་པོར། ཤེས་རབ་སྟོན་མེ་ལས། ཀྱན་  
 བརྟགས་མིང་དང་རྩུ་མཆན་དང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་དེ་བཞིན་ཉིད་ལྡོ་  
 ཁོངས་གི་ཡང་ཁོངས་སུ་མི་གཏོགས་པས་མཆན་ཉིད་དོ་ཁོ་ན་མེད་པའི་ཞེས་ཕྱོགས་སྔ་བླངས་པ་ནི།  
 བསྐྱེད་པ་ལས་དེ་ལྡོ་ཁོངས་སུ་མི་གཏོགས་པར་བཤད་པ་ཡིན་ལ། དེར་མིང་ལྡན་མིན་ཏུ་བཤད་ལ་  
 རྩུ་མཆན་ཀྱན་བརྟགས་ཀྱི་གདགས་གཞིར་བཤད་ཅིང་། ཀྱན་བརྟགས་དངོས་པོར་མེད་པས་ཆོས་  
 བཞི་མ་ཡིན་ལ། རྟོག་པས་བརྟགས་པ་ཙམ་ཏུ་ཟད་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱང་མ་ཡིན་ནོ། །དབྱས་  
 མཐའ་ལས་མིང་ཀྱན་བརྟགས་སུ་བཤད་པ་ནི་མིང་གིས་བརྟགས་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། མིང་གི་དོ་ཁོ་  
 མིན་པར་སྟོ་བརྟན་གྱིས་བཤད་དོ། །དེར་རྩུ་མཆན་གཞན་དབང་ཏུ་བཤད་པ་ཡང་འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྩུ་  
 མཆན་ལ་དགོངས་ཏེ་དེ་ལ་འདུས་མ་བྱས་ཀྱང་བསྐྱེད་པ་ལས་བཤད་པས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་  
 ཕྱིར། འདིར་དབྱེད་གཞི་ཡོད་དོ། །དགྲུ་བ་ནི། འདུག་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད། གནས་པའི་དེ་བཞིན་  
 ཉིད། ལོག་པར་སྐྱབ་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད། མཆན་ཉིད་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད། རྣམ་པར་རིག་པའི་དེ་  
 བཞིན་ཉིད། རྣམ་པར་དག་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད། ཡང་དག་པར་སྐྱབ་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་བདུན་པོ་  
 ཆོས་ཅན། རབ་ཏུ་དབྱེ་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་མཐོར་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་མངོན་པར་བརྟོད་པ་སྤང་  
 བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཅེས་བྱ་སྟེ། དགོངས་འགྲེལ་ལས་བཤད་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་དང་

དེ་དག་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་ཤེས་ན། མ་ནོར་བའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་སོམ་ཉི་བརྒྱུ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།  
 དེ་དག་ཇི་བཞིན་གསུམ་དུ་བསྐྱུས་ཚུལ་ཡོད་དེ། དང་པོ་གསུམ་ནི་ཀུན་བརྟགས་དང་གཞན་དབང་  
 གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱུས་ཤིང་། ཕྱི་མ་བཞི་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱིས་བསྐྱུས་པར་དབུས་མཐའ་གསུངས་སོ། །དེ་  
 ལ་འཁོར་བ་ཐོག་མཐའ་མེད་པ་ནི་འདུག་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། གང་ཟག་དང་ཆོས་ལ་བདག་  
 མེད་པ་གཉིས་ནི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་སེམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅམ་  
 དུ་བཅད་པ་ནི་རྣམ་པར་རིག་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། ལྷག་ཀུན་འགོག་ལམ་བཞི་ནི་གནས་པའི་དེ་  
 དང་ལོག་པར་སྐྱབ་པའི་དེ་དང་རྣམ་པར་དག་པའི་དེ་དང་ཡང་དག་པར་སྐྱབ་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་བཞི་  
 དང་རིམ་བཞིན་སྐྱར་དགོས་ཤིང་། སློ་བརྟན་གྱིས་མཚན་ཉིད་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཇི་བཞིན་གསུམ་  
 ག་དང་སྐྱར་བར་སྐྱར་ངོ་། །དེ་དག་ཀྱང་མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་དང་། རྒྱུ་ལས། དེ་བཞིན་  
 ཉིད་ནི་རྣམ་བདུན་ལ། །བརྟན་ནས་བདེན་པ་རྣམ་པར་བཞག་ །ཅེས་པ་ཅ་འགྲེལ་རྣམས་ལས་རྒྱས་  
 པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །བརྒྱ་བཞི། སྤང་བོ་དང་། ཁམས་དང་། སྦྱེ་མཆེད་དང་། རྟེན་འབྲེལ་  
 དང་། གནས་དང་གནས་མིན་དང་། དབང་པོ་དང་། རྒྱས་དང་། བདེན་པ་དང་། ཐེག་པ་དང་།  
 འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་ཉི་བརྒྱ་པོ་ཆོས་ཅན། མཁས་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་བདག་  
 ཏུ་འཛིན་པའི་གཞི་ལ་དགོངས་པ་ཐམས་ཅད་རྟོགས་པ་སྐྱར་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཅེས་བྱ་སྟེ། འདི་དག་  
 མཁས་པར་བྱ་བའི་གནས་ཀྱང་ཡིན་ལ། དེ་བརྒྱ་ལ་མཁས་ན་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་གཅིག་ཕུའི་བདག་  
 ཏུ་འཛིན་པ་སོགས་བདག་འཛིན་བརྒྱ་བརྒྱུ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། བདག་ཏུ་ལྟ་བུ་བརྒྱ་ཡོད་དེ།  
 དབུས་མཐའ་ལས། གཅིག་དང་རྒྱ་དང་བ་བ་དང་། །བྱེད་པ་དང་ནི་དབང་བསྐྱར་དང་། །བདག་  
 པོའི་དོན་དང་རྟག་པ་དང་། །ཉོན་མོངས་པ་དང་དག་པའི་གནས། །རྣལ་འབྱོར་ཅན་དང་མ་གྲོལ་  
 གྲོལ། །འདི་དག་ལ་ནི་བདག་ཏུ་ལྟ། །ཞེས་སྤང་བོ་ལ་གཅིག་ཕུའི་བདག་ཏུ་འཛིན་པ། ཁམས་ལ་  
 རྒྱུའི་བདག་ཏུ་འཛིན་པ། སྦྱེ་མཆེད་ལ་བ་བ་པོའི་བདག་ཏུ་འཛིན་པ། རྟེན་འབྲེལ་ལ་བྱེད་པ་པོའི་  
 བདག་ཏུ་འཛིན་པ། གནས་དང་གནས་མིན་ལ་དབང་བསྐྱར་བའི་བདག་ཏུ་འཛིན་པ། དབང་པོ་  
 ལ་བདག་པོའི་དོན་གྱི་བདག་ཏུ་འཛིན་པ། རྒྱས་ལ་རྟག་པའི་བདག་ཏུ་འཛིན་པ། བདེན་པ་ལ་ཀུན་

བྱང་གི་གནས་ཀྱི་བདག་ཏུ་འཛིན་པ། ཐེག་པ་ལ་ནལ་འབྱོར་ཅན་གྱི་བདག་ཏུ་འཛིན་པ། འདུས་  
བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་ལ་མ་གྲོལ་བ་དང་གྲོལ་བའི་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་དང་བརྩེ་ཡོད་པའི་  
ཕྱིར། དེ་དག་ཀྱང་རྒྱས་པར་ཤེས་དགོས་ཀྱང་ཆོག་མང་བས་འཛིགས་ནས་མ་བྲིས་སོ། །

༼༤༽དབྱས་མཐར་བཤད་པའི་སྐབས་པ་བརྩེ་ཡོད་དེ། ཁྱབ་པའི་སྐབས་པ་ནི་བྱང་མེམས་ཀྱི་སྤང་  
བྱའི་སྐབས་གཉིས་དང་། ཉི་ཆེ་བའི་སྐབས་པ་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྤང་བྱའི་ཉན་སྐབས་དང་། ལྷག་པའི་སྐབས་  
པ་ནི་ཉན་མོངས་ཤས་ཆེ་བ་དང་། མཉམ་པའི་སྐབས་པ་ནི་ཉན་མོངས་ཆ་མཉམ་པའི་དེ་དང་། ལེན་  
པ་དང་སྤང་བའི་སྐབས་པ་ནི་སྤྲོད་ཞིའི་མཐར་ལྷུང་བྱེད་ཀྱི་སྐབས་པ་དང་། ཉན་མོངས་པའི་སྐབས་པ་ནི་  
ཀྱན་སྦྱོར་དགུ་དང་། དག་སོགས་བརྩེ་ལ་སྐབས་པ་ནི་སྦྱོར་བ་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་སྐབས་པ་སྤྲུལ་རུ་  
དང་། བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་ལ་སྐབས་པ་ནི་གཞི་ལ་མི་མཁས་པ་ལ་སོགས་པ་བདུན་དང་། བར་  
ཕྱིན་བརྩེ་ལ་སྐབས་པ་ནི་ཕྱག་པོ་ལ་སྐབས་པ་ལ་སོགས་པ་བརྩེ་དང་། ས་བརྩེ་ལ་སྐབས་པ་ནི་ཉན་མོངས་  
པ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མི་ཤེས་པ་སྟེ་བརྩེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཐ་མ་ལ་ཀྱན་མོངས་ཉེར་གཉིས་དང་  
གནས་ངན་ལེན་བརྩེ་གཅིག་ཡོད་པར་གྲགས་ཀྱང་དབྱས་མཐའ་རྩ་འགྲེལ་སོགས་སྤྲུལ་གསལ་ལོ།།  
གང་ལྟར་ཡང་མདོ་ལས་གསུངས་པའི་ཀྱན་མོངས་ཉེར་གཉིས་ནི་གསེར་སྤྲང་ལས། འདི་ལྟར་ས་  
དང་བོ་ལ་གང་ཟག་དང་ཆོས་ལ་མདོན་ཞེན་དང་ངན་སོང་བའི་ཉན་མོངས་པ་དང་། གཉིས་པ་ལ་  
ལྷུང་བ་སྤྲོད་པའི་འབྲུལ་བ་དང་ལས་ཀྱི་རྣམ་པ་སྤྲོད་ཆོགས་ལ་དང་། གསུམ་པ་ལ་འདོད་ཆགས་ཀྱི་དང་  
ཐོས་པའི་གཟུངས་ཡོངས་སྤྲོད་ཆོགས་པ་ལ་དང་། བཞི་བ་ལ་སྦྱོམས་འཇུག་ལ་སྤྲོད་པ་དང་ཆོས་ལ་  
སྤྲོད་པ་དང་། ལྷ་བ་ལ་འཁོར་བ་ལ་གཅིག་ཏུ་མི་ཕྱོགས་ཤིང་མདོན་དུ་ཕྱོགས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་  
མྱང་འདས་ལ་གཅིག་ཏུ་མི་ཕྱོགས་ཤིང་མདོན་དུ་ཕྱོགས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། དུག་པ་ལ་འདུ་  
བྱེད་ཀྱི་འཇུག་པ་མདོན་སྤྲུལ་དུ་བྱ་བ་ལ་དང་མཆན་མ་མང་བོ་འབྱུང་བ་དང་། བདུན་པ་ལ་མཆན་  
མ་སྤྲོད་འབྱུང་བ་དང་མཆན་མེད་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་ཐབས་དང་། བརྩེ་པ་ལ་མཆན་མེད་ལ་རྩལ་  
པ་དང་མཆན་མ་རྣམས་ལ་མི་དབང་བ་དང་། དགུ་བ་ལ་ཆོས་བསྟན་པ་དང་ཆོས་ཀྱི་ཆོག་དང་ཡི་  
གོ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དང་གོང་ནས་གོང་དུ་ཤེས་རབ་དང་སྤྲོད་པས་པ་ལ་གཟུངས་ཀྱི་དབང་ལ་དང་སྤྲོད་པས་

པའི་དབང་ལ་དང་། བཅུ་བ་ལ་མངོན་ཤེས་ཆེན་པོ་ལ་དང་གསང་བ་སྤྲོས་ལ་འདུག་པ་ལ་དང་། བཅུ་གཅིག་པ་ལ་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་ཆགས་པ་ཤིན་ཏུ་སྤྲོས་དང་ཐོགས་པ་ཤིན་ཆོངས་གཉིས་སོ། ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། ། གནས་ངན་ལེན་བཅུ་གཅིག་ནི་ས་བཅུ་གཅིག་གི་ངོས་སྐལ་གྱི་སྤང་བྱར་གྱུར་པའི་ཉོན་ཆོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མི་ཤེས་པའི་ས་བོན་ལ་བྱེད་དམ་སྟམ་སོ། །

༼༡༽ རྟོང་བ་ཉིད་ནི་མདོར་བསྟུན། །མཆན་ཉིད་དང་ནི་རྣམ་གྲངས་དང་། །ཞེས་སོགས་གྱི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་རྟོང་ཉིད་བཅུ་དྲུག་གི་བརྗོད་པུགས་སུ་འཛིན་པའི་ཆོས་དང་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་བཅུ་དྲུག་རེ་དང་། ཞེས་པ་ཡིན་ནམ་སྟམ། གང་ལྟར་ཡང་རྟོང་ཉིད་དེ་ཞེས་པ་དཔེ་མ་དག་གོ། །ཡི་གེ་དོན་དང་ཡིད་བྱེད་དང་། །མི་འཕྲོ་བ་དང་མཆན་ཉིད་གཉིས། །མ་དག་དག་དང་སྒྲོ་བྱར་དང་། །མི་དངང་བ་དང་ཁེངས་པ་མེད། །ཅེས་ཡི་གེ་འབྲེལ་བ་དང་འབྲས་པ་ལ་དོན་ཡོད་པ་དང་མ་འབྲེལ་བ་དང་མ་འབྲས་པ་ལ་དོན་མེད་པར་རྟོགས་པ་ནི་ཡི་གེ་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་དང་། གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་སྤང་བ་ལྟར་མ་གྲུབ་པར་རྟོགས་པ་ནི་དོན་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་དང་། གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་སྤང་བའི་རྒྱ་ཀུན་གཞིའི་སྟངས་གི་ས་བོན་ངེ་ལྟ་བ་བཞིན་རྟོགས་པ་ནི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་དང་། ཆོས་རྣམས་གཉིས་སྟོང་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུར་མཐོང་ནས་དྲག་ཆད་གྱི་མཐའ་གཉིས་ལ་སེམས་མི་གཡེང་བ་ནི་མི་འཕྲོ་བ་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་དང་། རྟེན་མཆོད་བཅུ་གཉིས་པོ་དེ་མིང་དང་བདར་བ་དྲགས་པའི་ངོ་བོར་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པར་མིང་བདར་བ་ཞག་ཙམ་ཏུ་རྟོགས་པ་ནི་རང་གི་མཆན་ཉིད་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་ཏུ་གྲུབ་པ་མེད་པས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱིའི་མཆན་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་ནི་སྤྱིའི་མཆན་ཉིད་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་དང་། ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་ཡིད་བྱེད་མ་སྤངས་པ་དང་སྤངས་པ་ལས་ཆོས་དབྱིངས་རྣམ་པར་མ་དག་པ་དང་དྲག་པར་རྟོགས་པ་ནི་རྣམ་པར་མ་དག་པ་དང་དྲག་པ་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་དང་། ཆོས་དབྱིངས་སྤར་རྣམ་པར་མ་དག་པ་དང་ཕྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོ་བྱར་བར་རྟོགས་པ་ནི་སྒྲོ་བྱར་བ་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་དང་། གཉེན་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཀུན་ཉོན་འགྲེལ་པ་དང་རྣམ་བུང་འཕེལ་བའི་ཆོ་ཆོས་དབྱིངས་ལ་འགྲེལ་པ་ཡང་མེད་འཕེལ་བ་ཡང་མེད་པར་རྟོགས་པ་ནི་

མི་སྐྱུག་པ་དང་། མཁེངས་པ་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའོ། །འདི་གཉིས་སོ་སོར་བགྲངས་བའམ་ནམ་  
 པར་དག་མ་དག་གཉིས་སོ་སོར་བགྲངས་ནས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་བརྒྱུ་བྱེད་དོ། །དེ་དག་གི་བསྐྱོག་  
 རྒྱུགས་ཀྱི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་བརྒྱུ་ཡོད་དེ། ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་སྐྱེད་དང་དོན་འབྲེལ་བར་ལྟ་བའི་ཕྱིན་ཅི་  
 ལོག་དང་། དོན་རྒྱུ་མཛེས་ལྟར་སྤང་བ་ལྟར་ཡོད་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དང་། དོན་དེ་འབྱུང་  
 བའི་རྒྱུ་ལ་ལོག་པར་ལྟ་བའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དང་། དོན་ལ་སྒྲི་སྒྲུར་གྱི་མཐའ་གཉིས་སུ་ལྟ་བའི་ཕྱིན་  
 ཅི་ལོག་དང་། མིང་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་དོན་གྱི་རྩ་བའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དང་། དངོས་པོ་  
 རྒྱུ་མཛེས་ཀྱི་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ལ་ལོག་པར་ལྟ་བའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དང་། བཀྲ་ཤིས་པ་དང་བཀྲ་ཤིས་མ་  
 ཡིན་པ་ཀུན་དུ་སྤྱོད་པ་ལས་རྒྱུ་མཛེས་པར་མ་དག་པ་དང་རྒྱུ་མཛེས་པར་དག་པར་ལྟ་བའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དང་།  
 གཅིག་ཁོན་ལ་རྒྱུ་མཛེས་པར་མ་དག་པ་དང་རྒྱུ་མཛེས་པར་དག་པར་ལྟ་བའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དང་། ཀུན་ཉོན་  
 དང་རྒྱུ་མཛེས་པར་དང་འཕྲོ་བ་པ་འབྲེལ་བ་དང་འབྲེལ་བར་ལྟ་བའི་སྐྱུག་པ་དང་རྒྱུ་མཛེས་པར་དང་  
 བའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་སྟེ་སྤྱར་བཞིན་བདུན་པའམ་ཐ་མ་གཉིས་སུ་བགྲངས་བའི་བརྒྱུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁ་  
 ཅིག་བརྒྱུད་སྤོང་དོན་བསྐྱེས་སུ་རྒྱུ་མཛེས་གཡོང་གི་རྟོག་པ་བརྒྱུ་བཤད་པ་དབུས་མཐའི་རྒྱུ་མཛེས་པར་དང་  
 པའི་དབང་གིས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་བརྒྱུ་པོ་འདི་རྒྱུ་མཛེས་གཡོང་གི་རྟོག་པ་བརྒྱུ་དང་སྤྱར་བ་ནི་མི་འཐད་པར་  
 གོ་བར་བྱའོ། །

༼༡༽རྒྱུ་མཛེས་སུ་རྒྱུ་མཛེས་ཀྱིས་ནི་ཡོད་དང་མེད་པ་དང་། ༼སྤྱོད་འདོགས་སྤྱར་བའི་རྟོག་དང་  
 གཅིག་དང་དུ་མ་ཉིད། ༼རང་དང་བྱུང་པར་རྟོག་དང་མིང་དོན་ཇི་བཞིན་དུ། ༼མདོན་པར་ཞེན་  
 པའི་རྟོག་པ་ཡང་དག་སྤང་བར་བྱ། ༼ཞེས་པ་ནི་ཐེག་བསྐྱེས་དང་འདྲའོ། ༼ཡིད་ལ་འཛིན་པ་རྒྱུ་  
 པ་ལ། ༼ཞེས་པ་དཔེ་མ་དག་སྟེ། ༼ཆོས་དང་ཆོས་ཉིད་རྒྱུ་མཛེས་འབྱེད་དུ། ༼མེད་པར་འཛིན་པ་རྒྱུ་མཛེས་  
 ལྟ་བཤད་པ་དང་། ༼ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་རྒྱུ་མཛེས་ལྟ་བཤད་པ་མ་གཏོགས་པ་གཞན་མི་སྤང་  
 བའི་ཕྱིར་རོ། ༼དང་བའི་དོན་ནི་འབྲེལ་བ་ལས། ༼མེད་པར་འཛིན་པ་རྒྱུ་མཛེས་པ་ལྟ་བུ། ༼མེད་པའི་ཆོས་  
 འཛིན་པ་དང་། ༼མེད་པའི་གང་ཟག་འཛིན་པ་སྟེ། ༼དོན་དམ་པར་འཛིན་པའོ། ༼མེད་པའི་ཡོངས་  
 སུ་གྲུར་པ་འཛིན་པ་སྟེ། ༼ཆོས་རྒྱུ་མཛེས་སྤྱོད་པ་དང་འགག་པར་འཛིན་པ་གང་ཡིན་པའོ། ༼མེད་པ་ཐ་

དང་པ་འཛིན་པ་ནི་ཆོས་དང་ཆོས་ཉིད་དག་སོ་སོ་བར་མངོན་པར་ཞེན་པའི་བྱིར། མེད་པའི་སྒྱུར་  
བཞིན་འཛིན་པ་ནི་ཆོས་དང་གང་ཟག་དག་བཏགས་པར་ཡོད་པ་ལ་ཡང་སྒྱུར་བ་འདེབས་པའི་བྱིར་  
རོ། ། ཞེས་པ་ལྟར་རོ། ། བྱི་མ་ལྔ་ཡང་དབུས་མཐའ་ལས། མཆན་ཉིད་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ནི་ཡིད་  
ལ་མི་བྱེད་པ་དང་། ཡང་དག་པར་འདས་པ་དང་། ཉེ་བར་ཞི་བ་དང་། རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་དོན་དང་།  
མངོན་ཏགས་སུ་འཛིན་པ་སྟེ་རྣམ་པ་ལྔ་སྤངས་པའི་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་སོ། ། ཞེས་རྣམ་པར་  
མེད་ཏགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ཤེས་པ་ལ་དེ་དག་སྤངས་དགོས་པར་བཤད་དོ། །

༼ཐཱ་ལྷ་མ་བཞུགས་ཏུ་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལ་ཐོག་མར་འདི་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། གཞི་གཅིག་ལ་མཆོན་  
ན། བུམ་པ་དེ་རང་གི་ཆ་ཤས་སུ་གྱུར་པའི་རྩལ་དུ་མ་བསགས་པའི་ཡན་ལག་ཅན་ཡིན་པར་བྱིན་དང་  
གི་གྲུབ་མཐའ་སྒྲུབ་པ་ཀྱན་གྱིས་འདོད་པ་མཐུན་ཞིང་། དེའི་ཆ་ཤས་སུ་གྱུར་པའི་རྩལ་དུ་མ་ནི་ཡན་  
ལག་དང་། བུམ་པ་ནི་ཡན་ལག་ཅན་ཡིན་པར་འདོད་པ་མཐུན་ལ། འོན་ཀྱང་བུམ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་  
ཡན་ལག་ཅན་གྱི་ངོས་འཛིན་ལ་འདོད་ཚུལ་སྒྲ་ཆོགས་ཡོད་དེ། མུ་སྟེགས་བྱེ་རིག་གཉིས་ཀྱི་བུམ་  
པའི་ཆ་ཤས་སུ་གྱུར་པའི་རྩལ་མང་བོ་འདབ་འབྱར་དུ་ཕྱད་པ་ན་ཐོག་མར་ལྟན་པ་ཞེས་པའི་ཡོན་ཏན་  
དོན་གཞན་སྟེ་བ་དང་། དེའི་འོག་ཏུ་བུམ་པ་ཞེས་པའི་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྣམ་དོན་གཞན་སྟེ་བར་  
འདོད་པ་དང་། ཉན་ཐོས་སྟེ་གཉིས་ཀྱིས་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྣམ་དོན་གཞན་ལ་རིགས་པས་གཞོད་  
པར་མཐོང་ནས། བུམ་པའི་ཆ་ཤས་སུ་གྱུར་པའི་རྩལ་མང་བོའི་ཆོགས་པ་ཙམ་བུམ་པ་ཡིན་གྱི། ཆོགས་  
པ་དེ་མ་ཡིན་པའི་ཡན་ལག་ཅན་མེད་པས་བུམ་པ་བཏགས་ཡོད་དུ་འདོད་པ་དང་། སེམས་ཙམ་པས་  
ཆོགས་པ་དེ་བུམ་པ་མ་ཡིན་གྱི། བག་ཆགས་སད་སྟོབས་ཀྱི་དབང་གིས་བུམ་པར་སྒྲུང་བའི་སྒྲུང་  
ཆ་བུམ་པ་ཡིན་པས། བུམ་པ་སེམས་ཀྱི་རྣམ་སྒྲུབ་པར་འདོད་པ་དང་། མདོ་སྟེ་སྟོད་པའི་དབྱ་  
མ་རང་རྒྱད་པས་མདོ་སྟེ་བ་དང་མཐུན་ཞིང་། རྣལ་འབྱོར་སྟོད་པའི་དབྱ་མ་རང་རྒྱད་པས་སེམས་  
ཙམ་པ་དང་མཐུན་པར་འདོད་ལ། ཐལ་འབྱུར་བས་བུམ་པའི་ཆ་ཤས་སུ་གྱུར་པའི་རྩལ་དུ་མ་ཆོགས་  
པ་ལ་བད་དང་རྟོག་པས་བུམ་པ་ཞེས་པར་བཏགས་ཙམ་བུམ་པར་འདོད་དོ། ། དེ་ལ་མདོ་སྟེ་བའི་  
ལྷགས་ལ་དབང་ཤེས་ལ་རགས་པའི་རྣམ་པ་མི་སྤང་བར་རྗེ་རྒྱལ་ཆབ་མཁས་གྲུབ་གཉིས་ཀས་བཤད་

ཅིང་། བྱད་པར་དུ་མཁས་གྲུབ་ཤིང་། དབང་ཤེས་ལ་སྤྱོད་པོ་རགས་པའི་རྣམ་པར་སྤང་བ་མདོ་  
 སེམས་སུ་ཡང་ཁས་མི་ལེན་པར་བཤད་དོ། །ཀྱུ་ཆབ་ཤིང་། ཁ་དོག་གི་རྣམ་པར་སྤང་བ་དང་།  
 ཆད་མ་འདུས་པའི་གོ་ས་གཞོན་པའི་ཚུལ་དུ་སྤང་བ་རྣམས་རྣམ་བདེན་རྩོད་ཅོད་པའི་གཞི་དང་། བདེན་  
 རྩོད་གྱི་དོན་ནི་མ་རིག་པས་བསྐྱད་པའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མིན་པའི་ཤེས་པའི་གཟུང་ཡུལ་དང་།  
 མ་རིག་པས་བསྐྱད་པའི་དབང་གིས་བཞག་པའི་ཤེས་པའི་གཟུང་ཡུལ་ནི་རིམ་བཞིན་སྐབས་འདིའི་  
 བདེན་རྩོད་གྱི་དོན་ཡིན་གྱི། སྤྱི་སེར་སོགས་ཁས་ལེན་མི་ལེན་དང་། སྤྱི་སེར་སོགས་རྟོག་པས་བདགས་  
 ཙམ་ཡིན་མིན་དང་། དབང་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་རྣམ་དངོས་པོར་ཡོད་མེད་ལ་ཅོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་  
 བདེན་རྩོད་གཉིས་ཀས་སྤྱི་སེར་སོགས་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་དངོས་པོ་དང་། དབང་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་རྣམ་  
 དབང་ཤེས་ཡིན་པར་འདོད་པ་མཐུན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཤད་ཅིང་། བཤད་ཚུལ་དེ་ནི་རྗེ་བདག་  
 ཉིད་ཆེན་པོའི་དགོངས་པ་ཡིན་པར་གསུངས་སོ། །ཡང་རྣམ་ངེས་དར་ཁྲིག་ལས། སྤྱོད་པོ་ནི་  
 ཆོས་མཆོག་གིས་དབང་ཤེས་ལ་རགས་པར་སྤང་བ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་བྱེ་བྲག་པས་འདོད་པའི་ཡན་  
 ལག་ཅན་གྱི་རྣམ་དང་མཚུངས་པས་ལེགས་པར་བཀག་པའི་ཕྱིར་དང་། ལུས་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་རྩ་  
 ཟེང་ངེ་བ་མེད་ཀྱི་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་རགས་སྤང་བདེན་པར་གྲུབ་ན་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་པ་མིང་ཙམ་  
 དུ་གསུངས་པའོ། །ཞེས་རྣམ་རྩོད་པའི་ལུགས་ལ་དབང་ཤེས་ལ་རགས་པར་སྤང་བ་བདེན་པར་མ་  
 གྲུབ་པར་གསུངས་པ་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། སེམས་ཙམ་རྣམ་རྩོད་པ་རྣམས་དབང་པོའི་མདོན་  
 སུམ་ལ་རགས་པ་གསལ་བར་སྤང་བ་དང་། གསལ་བར་སྤང་བ་དེ་ཡང་ཤེས་པའི་རྣམ་སྤྱོད་  
 པས་དངོས་པོར་ཡོད་མེད་སོགས་སྐབས་འདིའི་བདེན་རྩོད་གྱི་བྱད་པར་མ་ཡིན་པ་ཤེས་པར་བྱའོ།  
 འཐད་ལྡན་དུ། རགས་པར་སྤང་བ་རྣམ་པར་རྟོག་པས་སྤྱུལ་བར་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གསལ་  
 བར་སྤང་བའི་ཕྱིར་དང་། རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྣམས་ནི་གསལ་བར་སྤང་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་  
 སོགས་གསུངས་སོ། །ཞེས་དབང་མདོན་ལ་རགས་པ་གསལ་བར་སྤང་བ་དངོས་པོར་བཤད་པ་གཉིས་  
 མི་འགལ་ཚུལ་གང་ཡིན་དང་། གཞུང་དེ་གཉིས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་སྟེ་ལྷུང་སྐྱུ་གྲུབ་མཐའ་། རགས་  
 པ་གསལ་བར་སྤང་བ་ཤེས་པའི་རྣམ་ཡིན་ཀྱང་དེ་ལྟ་བུའི་རགས་པར་སྤང་བའི་ཆ་ནི་མ་རིག་པས་

བསྐྱད་པའི་དབང་གིས་སྒྲུབ་པའི་འབྲུལ་བ་འབྲུལ་གྱི་འདོད་དོ། །ཞེས་ཞིབ་ཆ་མཛད་པ་ཡང་  
 དཔུང་གཞི་ཆོའོ། །དེང་སང་ནམ་ངེས་དར་ཤྲི་ལྟར་ཁས་ལེན་པ་གསུང་བའོ། །གྲུབ་མཐའ་ཆེན་  
 མོའི་བཤད་ཚུལ་ཡང་དར་ཤྲི་ལྟར་དེའི་རྩེ་སྤྱོད་པར་སྒྲུབ་བས། འདོད་ཚུལ་དེ་ཞིབ་ཏུ་བཤད་  
 ན་འདི་ལྟར་ཡིན་ཏེ། རྣམ་རྒྱུན་པའི་ལུགས་ལ། དབང་ཤེས་ལ་སྤྱི་སེར་སྟོན་པ་ལས་པར་སྒྲུབ་  
 བ་དང་། གོ་ས་གཞོན་པའི་གཟུགས་སུ་སྒྲུབ་བཞི་མ་རིག་པས་བསྐྱད་པའི་འབྲུལ་སྒྲུབ་ཡིན་པས་  
 རྟོ་སྤྱི་སེར་སྟོན་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། ཁ་དོག་མ་ཡིན་པ་དང་། གོ་ས་གཞོན་པའི་གཟུགས་  
 མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རམ་སྟེ་པའི་ཏ་ཅང་ཐལ་ཆེ་བའི་དཔུང་པ་བྱ་མི་དགོས་ཏེ། སྤྱི་སེར་རགས་  
 པ་དང་ཁ་དོག་དང་གོ་ས་གཞོན་པའི་གཟུགས་མ་ཡིན་ན་རགས་སྟོན་གསུམ་མི་སྤྱི་སེར་པར་འགྱུར་  
 བའི་ཕྱིར་དང་། དབང་ཤེས་ལ་སྤྱི་སེར་རགས་པ་སྟོན་པ་སྒྲུབ་བའི་འབྲུལ་སྒྲུབ་ཡིན་ཀྱང་སྤྱི་སེར་  
 རགས་པ་སྟོན་པ་སྟེ་ཁས་ལེན་པ་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤྱི་སྤྱོད་དབང་ཤེས་ལ་སྤྱི་སེར་རགས་པ་  
 སྟོན་པ་སྒྲུབ་བའི་འབྲུལ་སྒྲུབ་ཡིན་ཞེས་པ་ནི་དབང་ཤེས་དེས་རང་ལས་རྩལ་ལོགས་སུ་གྲུབ་པའི་  
 སྤྱི་སེར་རགས་པ་སྟོན་པ་སྒྲུབ་བས་དེ་འབྲུལ་སྒྲུབ་ཡིན་ཞེས་པ་ཡིན་གྱི། སྤྱི་སེར་རགས་པ་མ་ཡིན་  
 བཞིན་ཏུ་རགས་པར་སྒྲུབ་བས་རགས་སྒྲུབ་དེ་འབྲུལ་སྒྲུབ་ཡིན་ཞེས་བཤད་པ་གཏན་མ་ཡིན་པའི་  
 ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན། དུང་དཀར་སེར་པོར་སྒྲུབ་པའི་དབང་ཤེས་དུང་གི་དབྱིབས་ལ་འབྲུལ་ཞེས་  
 པ་ནི་དུང་སེར་གྱི་དབྱིབས་སུ་སྒྲུབ་བས་དབྱིབས་ལ་འབྲུལ་ཞེས་པ་ཡིན་གྱི། དུང་གི་དབྱིབས་  
 ལས་དབྱིབས་གཞན་ཏུ་སྒྲུབ་བས་དབྱིབས་ལ་འབྲུལ་ཞེས་པ་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །རྣམ་བཤེན་རྒྱུན་  
 གྱི་ཁྱད་པར་ནི་སྤྱི་སེར་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་གྱི། སྤྱི་སེར་དབང་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་རྣམ་དང་སྤྱི་སེར་  
 རྣམ་པ་དངོས་པོར་འདོད་མི་འདོད་ཀྱིས་རྣམ་བཤེན་རྒྱུན་ཏུ་བྱེ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་བཤེན་རྒྱུན་གཉིས་  
 ཀས་དབང་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་རྣམ་དབང་ཤེས་སུ་འདོད་པ་མཐུན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ནི་ཁྱལ་ཆབ་རྩེའི་  
 བཞེད་པའོ། །མཁའ་སྤྱོད་ལྟར་བཞེད་པ་ལྟར་ན། རྣམ་བཤེན་རྒྱུན་གྱི་ཁྱད་པར་ནི་དབང་ཤེས་ཀྱི་  
 གཟུང་རྣམ་དངོས་པོར་འདོད་མི་འདོད་ཀྱིས་བྱེད་དེ། རྣམ་བཤེན་པ་དང་མདོ་སྤྱོད་བཞེད་པ་ལྟར་གཉིས་ཀའི་ལུགས་  
 ལ་སྤྱི་སེར་འཛིན་མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་རྣམ་ཞེས་པའི་གཟུང་བཞི་སྤྱི་སེར་པོ་དང་། རྣམ་པ་ཞེས་པ་ནི་སྤྱི་སེར་



འདིན་མིག་ཤེས་དེ་གཟུང་བ་ལྟོན་པའི་རྣམ་པར་སྦྱོས་པ་ལ་བྱེད་ཅིང་། རྣམ་རྟུན་པའི་ལུགས་ལ་  
 ལྟོན་འདིན་མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་རྣམ་ཞེས་པ་རབ་རིབ་ཅན་ལ་སྒྲུང་བའི་རྣམ་མཁའི་སྒྲ་ཤད་ལྟར་སྦྱོ་  
 བཏགས་སུ་འདོད་པའི་ཕྱིར་རྟེ། རྟེ་བདུན་རྟུན་ལས། སེམས་ཙམ་པ་ལ་ཡང་ཤེས་པའི་གཟུང་  
 རྣམ་རྟུན་གྲུབ་ཏུ་འདོད་པ་རྣམ་བདེན་པ་དང་། གཟུང་རྣམ་སྦྱོ་བཏགས་སུ་འདོད་པ་རྣམ་རྟུན་པ་  
 གཉིས་ཡོད་ཅིང་། ཞེས་དང་། མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་རྣམ་ནི་མིག་ཤེས་ཉིད་ཡིན་ལ། མིག་ཤེས་ལ་  
 རྣམ་པ་ཤར་ཞེས་པའི་དོན་རང་རྒྱ་ལས་རང་ཉིད་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པར་སྦྱོས་པ་ལ་བྱེད། རང་ལས་གཞན་  
 པའི་རྣམ་པ་འཆར་རྒྱ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་དང་། རྣམ་པ་ཤར་བའི་དོན་དེ་ལྟར་འདོད་པར་  
 མདོ་སེམས་གཉིས་ཀ་མཐུན་ཀྱང་། མདོ་སྤེ་བས་མིག་ཤེས་གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་རྟུན་དུ་རང་རྒྱ་ཕྱི་རོལ་  
 གྱི་གཟུགས་ལས་སྦྱོས་པར་འདོད་ལ། རྣམ་རིག་པ་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་རྣམ་པའི་རོ་བོར་སྦྱོས་  
 པར་འདོད་པ་བྱད་པར་ཡིན་ལ། འོན་ཀྱང་དེ་ལྟར་འདོད་པའི་རྣམ་རིག་པ་ནི་རྣམ་བདེན་པའི་དབང་  
 དུ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཤད་ཚུལ་འདི་ནི་གསེར་ཤེང་དང་ལེགས་བཤད་  
 རྩེང་བོ་དང་ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་ལས་རྣམ་བདེན་རྟུན་གྱི་བྱད་པར་ཟུར་ཙམ་བྱུང་བ་དང་མཐུན་ཤས་  
 ཆེ་ཞིང་། གཞུང་ཆེན་མོ་རྣམས་སུ་རྣམ་བདེན་རྟུན་དང་རྣམ་པ་དངོས་པོ་དང་དངོས་མེད་དུ་འདོད་  
 པ་དང་རྣམ་བཅས་རྣམ་མེད་གྱི་ཐ་སྙད་བཏགས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྦྱོ་དོན་བཤད་སྟེ་ཞིང་། རྒྱ་གཞུང་  
 འགའ་ཞིག་གི་ཆོག་ཟིན་དང་ཡང་མཐུན་ཆབས་ཆེ་བར་སྒྲུང་ཡང་། རྣམ་ངེས་དར་རྒྱུ་གི་བཤད་  
 ཚུལ་དེ་ཡང་རྩེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་བཞེད་པ་རྣམ་པར་དག་པ་ཡིན་པར་རྒྱལ་ཆབ་རྩེས་དངོས་སུ་  
 ཞལ་གྱིས་བཞེས་པས་ན། མོངས་རྒྱལ་བདག་ལྟ་བུས་འཐད་མི་འཐད་ཀྱི་རྣམ་དཔྱེ་བྱར་མི་རུང་ཞིང་།  
 དགོངས་པ་གཅིག་ཏུ་འཆད་པར་ཡང་མི་སྦྱོབས་སོ། །མདོ་དང་སྤེ་བདུན་གྱི་སྒྲིར་ལ་རྩེ་བདག་ཉིད་  
 ཆེན་པོས་ལྟགས་བཤད་གནང་བ་མ་གཏོགས་དངོས་སུ་འགྲེལ་བ་མ་མཛད་པས། དེང་སང་ཆད་  
 མའི་གཞུང་གི་བཤད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་སྒྲ་ཆོགས་བྱུང་བ་ལ་དཔག་ན། རྩེ་མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་  
 དཔལ་བཟང་པོས། མི་ཟད་དུས་མཐའ་འདི་འོངས་ཆོ། །ཁྱོད་ཀྱིས་མ་བཟུངས་དམ་ཆོས་ཀྱན།  
 རྒྱུད་དང་བྲལ་བའི་པོ་རྟོན། །བཅོས་རིག་པ་ལྟ་བུར་གྱུར། །ཅེས་གསུངས་པ་ནི་རང་བཞིན་བཟོད་པའོ། །

༼དེ་ནས་རྩན་པ་ན་རེ། གལ་ཏེ་དབང་ཤེས་གཟུང་པའི་རྣམ་པར་སྐྱེས་ན་རགས་པ་གཅིག་ཡིན་  
 པའམ་རྩལ་ཕྱ་རབ་དུ་མ་ཡིན་གྲང་ན། གཉིས་ཀ་ལྟར་ཡང་ཕྱི་དོན་འགོག་བྱེད་གྱི་རིགས་པས་གཞོན་  
 པར་སྐྱེས་པ་ལ། རྣམ་བཤེན་པ་ན་རེ། ཕྱི་རོལ་གྱི་རྩལ་བསགས་པའི་ལུས་ཅན་ལ་སྦྱོན་དེ་དག་འབྱུང་  
 བར་འགྱུར་གྱི། ལུས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྩལ་མང་བོའི་རྣམ་པར་སྐྱེས་པ་ལ་སྦྱོན་  
 དེ་དག་མི་འབྱུང་ངོ་། ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ལ་རྣམ་རྩན་པ་ན་རེ། ཕྱི་རོལ་གྱི་ལུས་ཅན་ཞེས་པ་རྩ་  
 ཟེང་ངེ་བ་མེད་གྱི། རྩལ་མང་བོ་ཕན་ཚུན་ཕྱད་ནས་བོངས་ཆད་རྒྱས་པར་གྱུར་པ་ལ་ལུས་ཅན་ཞེས་  
 བྱ་ལ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྩལ་མང་བོའི་རྣམ་པར་སྐྱེས་ན་ལུས་ཅན་ཡིན་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩལ་  
 མང་བོའི་རྣམ་པར་སྐྱེས་ན་ཕྱི་དོན་ཡིན་ན་ལུས་ཅན་དང་ཤེས་པ་ཡིན་ན་ལུས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཁྱད་  
 པར་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་ཏེ། མངས་སུ་དོགས་ནས་གཞུང་མ་བྱངས་པས་བདེ་གཤེགས་  
 གཞུང་འགྲེལ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ།།

༼ནོ་གལ་ཏེ་དབང་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་རྣམ་དེ་རྩལ་མང་བོའི་རྣམ་པར་སྐྱེས་པ་མིན་གྱི། རྩལ་ཆ་  
 མེད་གཅིག་གི་རྣམ་པར་སྐྱེས་པ་ཡིན་ཟེར་ན། ཆ་མེད་གྱི་གཅིག་ཡིན་ན་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆ་བཅས་ཡིན་  
 པ་འགལ་བ་དང་། ཕྱོགས་ཀྱི་ཆ་བཅས་ཡིན་ཀྱང་ཆ་མེད་གྱི་གཅིག་ཡིན་ན་བྱེ་བྲག་པས་བཏགས་  
 པའི་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྩལ་ཅིའི་ཕྱིར་མི་འདོད་དེ་ཁྱད་པར་ཅི་ཡོད།

༼པ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རགས་པའི་རྣམ་པར་སྐྱེས་པ་མ་ཡིན་ཁོང་། རྩལ་མང་བོའི་རྣམ་པར་  
 སྐྱེས་ཀྱང་རགས་པའི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཞེས་པའོ། །

༼ཕ་དབང་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་རྣམ་བཤེན་པར་མེད་ན་རིག་པ་ཡང་བཤེན་པར་གང་གིས་རྟོགས་པར་  
 བྱེད། དབང་ཤེས་ཀྱིས་མི་བཤེན་པ་གསལ་བར་བྱེད་ན་བཤེན་པ་ཡང་གསལ་བར་བྱེད་དགོས་ཏེ།  
 བཤེན་པས་ཉེས་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་རྣམ་བཤེན་པས་བཅད་པ་ན། རྣམ་རྩན་  
 པས། གཟུང་རྣམ་རྩལ་ཆ་མེད་གྱི་རྣམ་པར་སྐྱེས་ན་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆ་བཅས་ཡིན་པ་འགལ་ཞེས་སོགས་  
 རྟེན་ལྟར་རོ། །འདིར་ཆེད་དམ་ཞེས་པ་དཔེ་མ་དག་སྟེ། ཆ་མེད་དམ་གཅིག་ཕུར་མི་རུང་ཞེས་  
 འདོན་དགོས་སོ། །

། བོད་བདེན་པ་རྣམས་དེ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་མི་འགྲུབ་པོ་ཞེས་སོགས་འདི་སང་པ་དང་མི་ལམ་  
 གྱི་སྒྲུང་བ་གཉིས་ལ་བདེན་མི་བདེན་གྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་མེད་ལ་ཕྱི་དོན་ཁས་ལེན་མཁན་དང་སེམས་  
 ཙམ་པ་གཉིས་བཅད་པའི་གཞུང་དུ་སྒྲུང་བས་ན་འདིར་རྣམ་བདེན་རྒྱན་གཉིས་ཀྱི་ཚིན་ཚུལ་དུ་བཤད་  
 པ་དཔུང་དགོས་སོ། །

། མེ་རྒྱུན་ཅེས་བྱ་བ་ནི་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་འདི་ཆོས་མཆོག་  
 གི་རྣམ་ངེས་ཀྱི་འགྲེལ་བཤད་ལས་བྱུང་བས། ཡང་དེ་ཉིད་ལས་ཞེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱངས་མ་  
 ཐག་པའི་རྩ་རྒྱུ་འཁྲུང་དུ་འབྱུང་བར་མི་བྱའོ། །སྒྲུང་ཅིག་ལྷ་ཕྱི་མང་པོ་རང་གི་ཆ་ཤས་སུ་ལྷན་  
 པའི་ཆ་ཅན་ལ་རྒྱན་དང་། རྩལ་མང་པོ་རང་གི་ཆ་ཤས་སུ་ལྷན་པའི་ཆ་ཅན་ལ་རགས་པ་ཞེས་བྱ་  
 བ་ཡིན་ཀྱང་། རགས་རྒྱན་སྤྱི་ཚོགས་མ་འདུས་མ་བྱས་སུ་བཤད་པའང་ཡོད་པས་དོན་དམ་པར་མེད་  
 ཅེས་པ་ཡིན་ནམ། ཡང་ན་རྩལ་སུ་མེད་ཅེས་པ་ཡིན་དཔུང་དགོས་སོ། །སྒྲུང་ཅིག་ལྷ་ཕྱི་འཇམ་ལན་  
 ལག་དུ་མ་ལ་ཁ་བསྐྱར་མ་བསྐྱར་དང་། གཡོ་མི་གཡོ་དང་། བསྐྱབས་མ་བསྐྱབས་ཀྱི་འགལ་བའི་  
 ཆོས་དུ་མ་དང་ལྷན་པས་ན་རགས་རྒྱན་ཆ་མེད་ཀྱི་གཅིག་དུ་མི་རུང་ཞེས་པའོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལྟ་ན་  
 དབང་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་རྣམ་ཆ་མེད་ཀྱི་རྩལ་དུ་མའི་རྣམ་པར་སྐྱེས་ཟེར་ན། འདི་ལ་ཡང་ཕྱི་རོལ་གྱི་  
 རྩལ་ཆ་མེད་ལ་དུག་གིས་གཅིག་ཆར་བསྐྱར་པའི་རིགས་པས་གཞོད་པ་ལྟར་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྩལ་  
 ཆ་མེད་ཀྱང་དེས་འགོག་ནུས་པར་བཤད་དོ། །དེ་ལ་རྣམ་བདེན་པས་ལྷས་ཅན་ཉིད་ལ་སྦྱོན་འདིར་  
 འགྱུར་གྱི་ཞེས་སོགས་སྦྱོན་སྤྱོད་ལྟར་ལྟར་དང་། རྣམ་རྒྱན་པས་ལྷས་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་རྩ་ཟེང་རེ་བ་  
 མེད་ཀྱི། ཆད་ཚུང་དུ་མང་པོ་པོ་ལྷན་ཚུན་སྤྲད་ནས་ཡུལ་རྒྱས་པར་གྱུར་པ་ནི་ལྷས་ཅན་ཡིན་ལ། དབང་  
 ཤེས་ཆ་མེད་ཀྱི་རྩལ་མང་པོའི་རྣམ་པར་སྐྱེས་ན་ལྷས་ཅན་རྣམ་རགས་པར་འགྱུར་བ་ལ་ཁྱད་པར་  
 མེད་པའི་ཕྱིར་ཀྱན་རྫོབ་བཅའ་བཏགས་པའི་ཡོད་པར་ཐལ་བས་ན། རྩལ་དུ་མའི་རྣམ་པར་སྐྱེས་པ་  
 ཡང་མི་རིགས་སོ། །

། ཚིན་དབང་ཤེས་ལ་རགས་པ་གསལ་བར་སྒྲུང་བར་ཉམས་སུ་སྦྱོང་བ་དེའི་ཕྱིར་གང་དང་ལྷན་  
 པས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་རགས་པའི་རྣམ་པ་སྦྱོན་པར་བྱེད་པའི་ཤེས་པས་མེད་པ་གསལ་བར་བྱེད་

ནུས་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། །རགས་པའི་ནམ་པ་མེད་ན་ནམ་པར་ཤེས་པའི་དུལ་ཕྱ་རབ་ཁས་ལེན་པའི་  
དགོས་པ་མེད་དེ། དབང་ཤེས་རགས་པའི་ནམ་པར་མི་སྦྱེས་ན་དུལ་མང་པོའི་ནམ་པར་སྦྱེ་མི་རུང་  
བའི་ཕྱིར།

༼ཆ༽གསལ་བར་སྒྲུང་བའི་ཡུལ་ཐམས་ཅད་ཡོད་པ་ཞིག་དགོས་ན་ཆངས་པས་ཀྱང་དབང་ཤེས་  
འགའ་ཞིག་འབྲུལ་བར་སྦྱབ་མི་ནུས་པར་འགྱུར་རྟེ། དབང་ཤེས་ཐམས་ཅད་གསལ་སྒྲུང་ཅན་ཡིན་  
པའི་ཕྱིར་རོ། །

༼ད༽གཟུང་ནམ་མི་བདེན་ཡང་ཤེས་པའི་རྣམས་སུ་ཡོད་ན་བརྒྱ་ཕྱིན་གྱིས་ཀྱང་ཤེས་པ་མི་བདེན་  
པ་འགོག་མི་ནུས་ཤིང་། གསལ་བར་སྒྲུང་བར་ཉམས་སུ་སྦྱོང་བ་ཐམས་ཅད་བདེན་པར་སུས་ཀྱང་  
བཞག་པར་མི་ནུས་སོ། །ཞེས་པའོ། །འདི་ནི་དབང་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་ནམ་སྒྲོ་བཏགས་སུ་ཁས་ལེན་  
པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་བཤད་ཚུལ་ཡིན་ནོ། །ནམ་རྩལ་པའི་ལུགས་ལ་ཡང་དབང་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་  
ནམ་ཤེས་པའི་རྣམས་སུ་འདོད་ན་སྒྲུང་གི་གཞུང་དེ་དག་གི་དོན་ལ་བཤད་ཚུལ་གཞན་བྱ་དགོས་སོ། །

༼མ༽ནམ་བདེན་རྩལ་གྱི་ཁྱད་པར་སྒྲུང་བཤད་པའི་ཀླུ་ཆབ་རྗེའི་བཞེད་པ་ལྟར་འདོད་ན་དབང་  
ཤེས་ཀྱིས་རགས་པ་སོགས་སུ་སྒྲུང་བ་ལྟར་བདེན་པར་ཡོད་མེད་ནི་དབང་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་ནམ་བདེན་  
པ་དང་རྩལ་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། གཟུང་ནམ་ཁོ་རང་བདེན་པར་ཡོད་མེད་ལ་མི་བྱེད་དེ། དབང་མངོན་  
གྱིས་རགས་སོགས་ལ་འབྲུལ་བ་ནི་དབང་མངོན་མི་བདེན་པའི་དོན་དང་། ཡུལ་ལྔ་དབང་ཤེས་ལ་  
སྒྲུང་བ་ལྟར་དུ་མ་གྲུབ་པ་ནི་ཡུལ་མི་བདེན་པའི་དོན་ཡིན་པར་འདིར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོས་  
མཆོག་གི་ནམ་ངེས་འབྲེལ་བཤད་ལས། དེའི་ཕྱིར་མ་རིག་པའི་ནུས་པ་དང་རྩལ་པའི་ཤེས་པ་མི་  
བདེན་པའི་རང་བཞིན་གསལ་བའི་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མ་རིག་པའི་དབང་གིས་གསལ་བ་ཡིན་ནོ་  
ཞེས་བརྗོད་པ་ལ་ནི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་དོན་མེད་པར་འཛིན་པའི་  
ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་མི་བདེན་པ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་མ་རིག་པའི་བདག་ཉིད་དུ་བརྟེན་བར་བྱའོ། །ཞེས་  
མེད་པ་གསལ་བར་སྒྲུང་བའི་དབང་མངོན་ཐམས་ཅད་མ་རིག་པའི་དབང་གིས་འབྲུལ་པའི་ཕྱིར་མ་  
རིག་པའི་གཞན་དབང་ཅན་དུ་བཤད་དོ། །

། རྒྱུ་གསལ་བར་སྒྲུང་བར་འདྲ་ཡང་སྒྲུང་ཚུལ་ལྟར་དུ་གྲུབ་པ་ལ་རིགས་པའི་གནོད་པ་ཡོད་མེད་  
 གྱིས་སྒྲུ་མི་སྒྲུ་འབྲུལ་མ་འབྲུལ་སོགས་སུ་བཤད་དོ། །

། རྒྱུ་གནོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཅི་ཡིན་ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་ནི་ཕྱི་དོན་ཡོད་མེད་བརྟེན་པའི་སྐབས་  
 སུ་བྱུང་ལ། དོན་ནི། མི་ལམ་གྱི་ཤེས་པའི་ཡུལ་ལ་སང་པའི་ཤེས་པ་ས་གནོད་ཟེར་བ་ལ། གནོད་  
 པ་ཞེས་པ་ཅི་ཡིན། མི་བདེན་པར་ཤེས་པ་ནི་གནོད་པའི་དོན་ཡིན་ཟེར་ན། རང་གི་ཡུལ་སྐྱབ་པ་  
 ནི་ཤེས་པའི་ཆོས་ཡིན་ལ་གཞན་གྱི་ཡུལ་འཕྲོག་པ་ནི་མིའི་བདག་པོ་རྒྱལ་ས་ཀྱི་ཆོས་ཡིན་ནོ། །དེས་  
 ན་སང་པའི་ཤེས་པ་ས་མི་ལམ་གྱི་ཡུལ་མེད་པ་ཇི་ལྟར་སྐྱབ་པར་བྱེད་ཅེས་པ་ལོ། །

། འཕྲི་རྩལ་གྱི་དོན་དུ་སྒྲུང་བ་ལྟར་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། སེམས་ནི་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་ཡུལ་  
 རྒྱ་ཆོགས་སུ་སྒྲུང་ཞིང་། ལུས་དབང་པོ་དང་ཡོངས་སྤྱད་དབང་ཡུལ་དང་གནས་དབང་རྟེན་དང་  
 སྤྱོད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་གྱི་རྒྱུ་པར་སྐྱེས་པས་ན། ཆོས་ཐམས་ཅད་སེམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅམ་དུ་ངས་  
 བཤད་དོ། །ཞེས་པ་ལོ། །གནས་པ་བསྐྱེས་པའི་གཞུང་གི་རྒྱུ་པ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་གཟུགས་སོགས་  
 སོ་སོར་སྒྲུང་བའི་སེམས་དེ་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་གཟུང་བའི་རྒྱུ་པར་སྐྱེས་པར་བཞུགས། དེ་  
 གནས་གཉིས་ཀྱིས་རྒྱུ་པ་དེ་ཕྱི་རྩལ་གྱི་ཡུལ་ལས་མི་སྐྱེ་བར་བཞུགས། ཐ་མ་གཉིས་ཀྱིས་གཟུང་འཛིན་  
 གཉིས་སུ་མེད་པར་སེམས་ཀྱི་རྣམས་གཅིག་ཏུ་བྱེད་པ་ནི་རི་དྲགས་བསེ་རུ་གྲོགས་མེད་པར་གཅིག་པུར་  
 གནས་པ་དང་འདྲ་བར་གསུངས་སོ། །སྒྲུར་ཐང་པར་མར། བསེ་རུ་ལྟ་བུར་བྱབ་པས་གསུངས། །  
 ཞེས་བྱུང་བས། འདིར་པེ་བུར་ཞེས་པ་ཡི་གེ་ནོར་རམ་སྒྲམ་མོ། །བྱང་ཚུབ་སེམས་འགྲེལ་ལས།  
 གཟུང་དང་འཛིན་པའི་ཚུལ་གྱིས་ནི། །རྒྱུ་པར་ཤེས་པ་སྒྲུང་བ་སྟེ། །རྒྱུ་ཤེས་ལས་ནི་ལོགས་  
 ཤིག་ན། ཕྱི་རྩལ་དོན་ནི་ཅུང་ཟད་མེད། །དེ་ཕྱིར་ཕྱི་རྩལ་དོན་རྒྱལ་ས་ནི། །དངོས་པོའི་ངོ་བོར་  
 རྒྱུ་ཡང་མེད། །རྒྱུ་ཤེས་སོ་སོར་སྒྲུང་བ་ནི། །གཟུགས་ཀྱི་རྒྱུ་པས་སྒྲུང་བར་འགྱུར། །ཞེས་  
 པས་ཕྱི་དོན་མེད་པ་གསལ་བར་བཞུགས་པ་མ་གཏོགས་རྒྱུ་པ་དེན་ཅུན་གྱི་བྱུང་པར་བཞུགས་པར་རྟོགས་  
 དཀའ་བས་ན། འདིར་ཆོགས་བཅད་དང་པོ་རྒྱུ་པ་དེན་པ་དང་། རྒྱུ་པ་ཐ་མ་གཉིས་རྒྱུ་པ་  
 པ་དང་སྐྱར་བའི་དགོངས་པ་བཅའ་བར་བྱའོ། །

།ཡ་ཤེལ་ཅིག་སྟེ་རྣམ་བཤེན་པས་ཤེས་རབ་རྩལ་ཏེ་རིགས་པས་གཟུང་བ་སྟེ་གཟུགས་སོགས་ཕྱི་  
 རོན་གྱིས་སྟོང་བར་རབ་ཏུ་ཤེས་ཤིང་། འཛིན་པ་སྟེ་ནང་ཤེས་པའི་རྣམས་སུ་གྲུབ་པར་ལྟ་བུ་འདོད་  
 རོ། །ཞེས་པའོ། །ཁ་ཅིག་ཆོས་ཀྱན་ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་འདི་ནི། ཁ་ཅིག་རྣམ་པ་འབྲུལ་བར་  
 སྟོ། །དཔེར་ན་མཁའ་ལ་གཟུགས་མཐོང་བཞིན། །སེམས་ཉིད་སྒྲུང་མེད་མཁའ་འབྲུང་བ། །དོན་  
 དམ་ཉིད་དུ་གྲུབ་པར་འདོད། །ཁ་ཅིག་ཆོས་ཀྱན་རང་རིག་ལུས། །སྒྲུ་ཆོགས་བདགས་པས་རྣམ་  
 པར་དཔེན། །དཔེར་ན་མི་ལམ་ཉམས་སྟོང་བཞིན། །གཉིས་མེད་ཡེ་ཤེས་གྲུབ་པར་འདོད། །ཅེས་  
 རྣམ་རྟུན་པའི་གཞུང་དང་དཀྱུས་གཅིག་ཏུ་བྱུང་བོང་། དོན་ཡང་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པས་ཁ་བསྐྱར་བའི་  
 ཤེས་པ་མི་འདོད་པས་རང་གི་བདག་ཉིད་རིག་པའི་ཤེས་པ་འབའ་ཞིག་ལུས་ཤིང་། ཡུལ་གྱི་རྣམ་  
 པ་སྒྲུ་ཆོགས་སུ་སྟོང་བདགས་པས་དཔེན་ཞིང་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གྱི་གཉིས་སྒྲུང་རྒྱབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཏེ་ཤེས་  
 པ་བཤེན་པར་གྲུབ་པར་འདོད་ཅེས་པ་ལྟ་བུར་སྒྲུང་བས་ན། འདིར་རྣམ་བཤེན་པའི་སྐབས་སུ་དངས་  
 པ་ཡང་དཔུང་དགོས་སོ། །

།ར་ཤེན་གི་ཤེས་བྱའི་ངོ་བོ་ཡིན་ཀྱང་ཕྱི་རོལ་ལྟ་བུར་སྒྲུང་བའི་སྟེ་སོགས་ནི་སྟོར་སྒྲུང་དབང་  
 ཤེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ཏེ་དམིགས་ཀྱི་ཡིན་ཏེ། དབང་ཤེས་དེའི་རྣམ་པར་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ངོ་བོ་ཡིན་  
 པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་དེའི་ཀྱན་ཉིད་ཀྱང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མདོར་ན་དེ་དེའི་དམིགས་པ་ཡང་ཡིན་  
 ཀྱིན་ཡང་ཡིན་པའི་ཆོས་གཉིས་དང་ལྡན་པས་ན་དེ་དེའི་དམིགས་ཀྱི་ཡིན་ནི་ཞེས་འཆད་པར། ནང་  
 གི་ཤེས་བྱའི་ངོ་བོ་ནི། །ཞེས་པ་ནས། དེ་ཀྱི་ཉིད་ཀྱང་ཡིན་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོ། །དམིགས་པ་  
 ཡིན་མོད་ཀྱི་ཉིད་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། གཅིག་ཆའང་མི་འབྲུལ་ཕྱིར་ན་ཀྱིན། །ཞེས་དབང་ཤེས་ལ་  
 སྒྲུང་བའི་སྟེ་ན་པོ་དེ་དབང་ཤེས་གཅིག་པོ་དེའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་ཆ་ཡིན་ཀྱང་། སྟེ་ན་པོ་ཡུལ་  
 དུ་ཡོད་ན་སྟོར་སྒྲུང་དབང་ཤེས་སྟེ། མེད་ན་མི་སྟེ་བའི་རྣམས་སུ་འགྲོ་ཤིག་མི་འབྲུལ་བའི་ཕྱིར་ན་ཀྱིན་  
 ཞེས་བཤད་དོ། །འདི་སྒྲུང་བའི་དམིགས་ཀྱི་དང་དམིགས་ཀྱི་བདགས་པ་བར་རྣམ་ངེས་དར་  
 རྒྱུ་ལས་བཤད་ཅིང་། རྟེན་བདུན་རྒྱན་དུ་རྒྱ་འབྲས་དུས་མཉམ་སྟེད་པ་དང་རྒྱ་འབྲས་ལ་རྣམས་གཞན་  
 གྱིས་མ་བྱུང་བར་འདོད་པའི་ཆོས་མངོན་པ་བའི་སྟོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་ལ་སོགས་པ་སྟེ་མ་དག་

གི་འདོད་པ་ཡིན་གྱི། རྩལ་ས་མཆོད་ཀྱི་རང་ལུགས་མིན་པར་བཤད་དོ། །འོན་ཀྱང་བཤད་ཚུལ་  
 བྱི་མ་འདི་དཔུང་ན་དཀའ་སྟེ། སྤྱོད་པོ་དང་སྤྱོད་སྤང་དབང་ཤེས་མཁན་གཞན་མ་ཡིན་པར་འདོད་  
 པའི་ཉན་ཐོས་སྟེ་བ་འཛོག་དཀའ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ན་རྣམས་པ་འཛོག་ཕྱིར་རིམ་གྱིས་ཡིན། །ཞེས་  
 ཤེས་པ་སྤྲུལ་སྤྲུལ་མའི་སྟངས་ཀྱི་དབང་ཤེས་ཕྱི་མ་ཡུལ་གྱི་རྣམ་ལུགས་དུ་བསྐྱེད་པའི་རྣམས་པ་དེ། རིམ་  
 གྱིས་དབང་ཤེས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མའི་དམིགས་སྟེན་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ལ་རྣམ་པ་འཛོག་པའི་སྟེན་ཡིན་པའི་  
 ཕྱིར་ཞེས་བཤད་དོ། །དེས་ན་རྣམས་པ་ཆོས་ཅན་དུ་བྱས་ནས། འཛོག་ཕྱིར་ཞེས་པ་སྐྱབ་བྱེད་དུ་  
 སྐྱར་བ་ཡིན་གྱི། རྣམས་པ་འཛོག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སྟེ་ལ་ནས་སྐྱབ་བྱེད་དུ་འགོད་པ་ནི་མ་འབྲེལ་བར་  
 རྟེན་བྱུང་སྟེན་དུ་བཤད་དོ། །འདི་ལ་རྣམས་པ་འཛོག་པའི་དམིགས་སྟེན་ཞེས་རྣམ་ངེས་དར་རྟེན་ལས་  
 བཤད་ཀྱང་། རྣམ་པ་འཛོག་པའི་དམིགས་སྟེན་ཞེས་པའི་ཐ་སྟངས་འདོགས་ན་ལེགས་པར་ཁ་ཅིག་  
 བཤད་པ་ཡང་ཡོད་དོ། །འདིར་དབང་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་སྟེན་དུ་བཤད་པའི་གཟུང་རྣམ་ནི་གཟུང་  
 རྣམ་བཏགས་པ་བ་ལ་བྱེད་དགོས་ཏེ། སྤྱོད་པོ་དང་སྤྱོད་འཛིན་མིག་ཤེས་རིམ་བཞིན་གཟུང་རྣམ་  
 འཛིན་རྣམ་བཏགས་པ་བ་དང་། མིག་ཤེས་དང་དེ་མྱོང་བའི་རང་རིག་རིམ་བཞིན་གཟུང་རྣམ་འཛིན་  
 རྣམ་མཆོན་ཉིད་པར་ཆད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་བཏགས་ཆེན་མོར་བཤད་པའི་མཆོན་ཉིད་པ་ལ་བྱས་ན་དབང་  
 ཤེས་ཀྱི་དམིགས་པར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་རྣམ་བཤེན་པ་བྱུང་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལུགས་་  
 སུ་ཇི་ལྟར་འགྱུར་དཔུང་དགོས་སོ། །དུལ་ལྟའི་གཞུང་འདི་ཡང་། ཤེས་བྱའི་ངོ་བོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་  
 ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་གཟུང་བའི་ཆ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཆོག་གོ། །ཞེས་པ་ནས། གཟུང་བའི་ཆ་དེ་ནི་དམིགས་་  
 པའི་མཆོན་ཉིད་དུ་རུང་བའི་ཕྱིར་དམིགས་པའི་སྟེན་ཉིད་དུ་བཤད་དོ་ཞེས་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་  
 ཤེས་པའི་གཟུང་ཆ་འཛིན་མཁན་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་སྟེན་དུ་བཤད་ལ། ཞེས་འདོན་ན་ཡིག་དག་  
 པར་འགྱུར་རོ། །

༼ལ༽ཤེས་པ་སྤྱོད་སྤངས་སྤྱོད་སྤངས་པ། ཤེས་པའི་ཁྱད་པར་གཞན་བཤེན་མེད། །མཐོང་རྣམ་  
 མ་ཡིན་དེ་ཡི་ཆོ། །རྣམ་དབྱེ་དོན་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར། ཤེས་གང་ཇི་ལྟར་སྤང་བ་དེ། དེ་ལྟར་  
 ཉིད་དུ་སྤྱོང་བ་ཡིན། དེ་ལྟར་མེས་ཀྱི་རྣམ་པ་ནི། །སྤྱོད་སྤངས་གཅིག་གི་ངོ་བོར་འགྱུར། ཤེས་





སྒོ་དང་འཛིན་པ་རྟོགས་པའི་སྒོ་རིམ་ཅན་དུ་སྒྲེས་པ་དང་ཇུས་ཐ་དད་དུ་འདོད་པ་ལྟར། འདིས་ཀྱང་གཟུང་ནམ་དང་འཛིན་ནམ་རིམ་ཅན་དུ་སྒྲེས་ཤིང་ཇུས་ཐ་དད་དུ་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པའོ། །  
འོན་ཀྱང་འདིའི་འཛིན་ནམ་ཞེས་པ་འཛིན་པ་རྟོགས་པའི་སྒོ་ལ་བྱེད་ཀྱི་རང་རིག་ལ་མི་བྱེད་དེ། ལྷགས་འདིས་རང་རིག་མི་འདོད་པར་ནམ་ངེས་དར་རྒྱུ་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་ཕྱིར་ཤེས་ཆ་དོན་དུ་ནི། ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་སྨར་བཤད་ཟིན་པ་དང་། གང་སྒྲུང་དེ་འདིར་རང་ཡིན་ཏེ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཤེས་པ་ལ་གང་སྒྲུང་བ་དེ་སྐབས་འདིར་ཤེས་པ་རང་གི་བདག་ཉིད་ཡིན་ཏེ། རང་ལས་ཇུས་གཞན་པའི་ཡུལ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་མི་སྒྲུང་བ་ཉིད་དེ་ཞེས་བཤད་པ་ལྟ་བུར་སྒྲུང་བས་ན་སྒྲོང་བྱེད་ཆ་ལ་བའི་ཤེས་བྱེད་དུ་འགོ་ལྷགས་ཇི་ལྟར་ཡིན་དཔུང་དོ། །

༼སྟེ་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གཉིས་ཀ་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པས་རང་རིག་གིས་སྒྲོང་བར་བྱ་བའི་ངོ་ཐོ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཀྱན་གཞིའི་ངོ་ཐོ་རང་རིག་གི་སྒྲོང་བྱ་ཙམ་དེའི་སྟོབས་ལས་བྱུང་བའི་རྟོག་པས་ཞེས་སོགས་འདི་ནི། བདེ་གཤེགས་གཞུང་འབྲེལ་ལས། ནང་དུ་སྒྲུང་བའི་ཤེས་པ་འདི་གཞན་ཡིན་ལ། ཕྱི་རོལ་དུ་སྒྲུང་བ་ཡང་གཞན་ཁོ་ནའོ། །གཉིས་པོ་དེ་ལ་ཡང་གཉིས་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། རང་རིག་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་བྱུང་བའི་ནམ་པར་རྟོག་པས་ནི་དེ་དག་ལ་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་ངོ་ཐོར་སྒྲོ་འདོགས་པ་དེ་ལ་དེས་སྒྲོ་བཏགས་པའི་གཉིས་ཀྱི་ངོ་ཐོ་རྩུན་པ་ཡིན་ལ། གཉིས་མེད་པ་ནི་རྩུན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་སྐད་དུ། རྟོག་པ་གཅིག་ནི་ནང་དུ་སྒྲུང་། གཞན་ནི་ཕྱི་རོལ་སྒྲུང་བ་སྟེ། དེ་དག་མར་མེ་གཉིས་བཞིན་ཏུ། གསལ་བྱ་གསལ་བྱེད་ཉིད་མ་ཡིན། །དཀར་དང་བདེ་སོགས་རིག་པ་ཡིན། །རིག་བྱ་རིག་བྱེད་ངོ་ཐོ་ནི། དེ་ཡི་རྒྱས་པ་ལས་བྱུང་བའི། རྟོག་པ་ཙམ་ཀྱིས་སྐྱལ་བ་ཡིན། ཞེས་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་དོན་བཀོད་པར་སྒྲུང་ཡང་དཔུང་པར་བྱ་སྟེ། ལྷགས་འདིས་རང་རིག་མི་འདོད་པར་ནམ་ངེས་དར་རྒྱུ་ལས་བཤད་པ་དང་། འདུག་རྒྱུ་ཆེན་མོ་ལས་ཀྱང་འདོད་ཚུལ་འདི་རང་རིག་འདོད་པའི་མདོ་སྐུམ་ཀྱི་ལྷགས་སུ་འཛིན་དཀའ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ལུང་དོན་ཡང་གཞན་དུ་བཤད་ཆོག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ནང་དུ་སྒྲུང་བའི་ཤེས་པ་ནི་སྒྲོན་འཛིན་རྟོགས་པའི་སྒོ་དང་། ཕྱི་རོལ་དུ་སྒྲུང་བ་ནི་སྒྲོན་

འཛིན་མིག་ཤེས་ལྟ་བུ་ལ་བྱེད་ཅིང་། དེ་གཉིས་རིམ་ཅན་དུ་སྦྲེས་པས་རྒྱུ་གཞན་ཡིན་ཀྱང་། དེ་གཉིས་ཀ་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་ཡུལ་རིག་པ་ཙམ་ཡིན་པས་ན་གཟུང་འཛིན་རྒྱུ་གཞན་དུ་མ་གྲུབ་པ་དང་། དེ་གཉིས་ཀའི་སྒྲོབས་ཀྱིས་བྱུང་བའི་རྒྱུ་རྟོག་པས་སྒྲིན་པོ་དང་སྒྲིན་འཛིན་ལ་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་ངོ་བོར་སྒྲོ་འདོགས་པ་དང་། དེས་སྒྲོ་བཏགས་པ་ལྟར་དུ་མ་གྲུབ་པས་རྩན་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་སྒྲོགས་ར་བ་རྣམས་དཔལ་པ་འཕྲུག་ཆེད་དུ་དོགས་སྒྲོང་གི་ཚུལ་དུ་བཀོད་པ་ཡིན་གྱི། བཤད་ཚུལ་ལྟ་མཛེས་མཐའ་གཅིག་དུ་མི་རུང་ཞེས་དགག་པ་བཏང་བ་མིན་ནོ། །

༼༡༽སྒྲིན་པོ་དང་སྒྲིན་འཛིན་གྲུབ་དུས་མི་གཅིག་པར་འདོད་པ་ལ་སྒྲིན་བཟོད་པ་མིན་གྱི། གྲུབ་དུས་གཅིག་མི་གཅིག་གང་ཡིན་ཀྱང་རུང་དམིགས་དུས་མི་གཅིག་པར་འདོད་པ་ལ་སྒྲིན་འཛིན་དང་དེ་དོགས་པའི་སྒྲོ་པན་ཚུན་སྒྲིག་དུ་འགྱུར་ཞེས་སྒྲིན་བཟོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་ངེས་རང་འགྲེལ་ལས། ཡུལ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱུར་གནས་པའི་ཕྱིར་ལྟར་དམིགས་ལ་རིག་པ་ནི་ཕྱིས་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཞེས་དང་། དེའི་དར་ཁྲིག་ལས་ཀྱང་། སྒྲིན་པོ་དང་དེ་འཛིན་པའི་དབང་ཤེས་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་སུ་མ་གྲུབ་སྟེ། ཡུལ་སྒྲིན་པོ་ནི་སྒྲོ་འཛིན་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱུར་ཉེ་བར་གནས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལས་ལྟར་དམིགས་ལ་སྒྲིན་པོ་རིག་པ་ནི་ཕྱིས་དམིགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྒྲོང་བྱེད་ཆལ་བས་སྒྲིན་པོ་དང་སྒྲིན་འཛིན་གྲུབ་དུས་མི་གཅིག་ཀྱང་དམིགས་དུས་གཅིག་དུ་འདོད་པར་དེང་སང་རྒྱུར་ལྟར་གསུངས་ཀྱང་། འདི་ནི་རང་རིག་ཁས་ལེན་པའི་མདོ་སྟེ་བའི་འདོད་པ་ཡིན་ལ། སྒྲོང་བྱེད་ཆལ་བས་སྒྲིན་པོ་དང་སྒྲིན་འཛིན་གྲུབ་དུས་གཅིག་དུ་འདོད་མི་འདོད་གང་ཡིན་ཀྱང་རུང་དམིགས་དུས་མི་གཅིག་པར་འདོད་པ་དང་རང་རིག་མི་འདོད་པ་ཞིག་ཡིན་པར་རྣམ་ངེས་དར་ཁྲིག་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། འདི་མདོ་སྟེ་བའི་འདོད་པ་མིན་ཏེ། སྒྲིན་པོ་དང་སྒྲིན་འཛིན་སྟེ་བ་ཡིན་ཀྱང་དམིགས་བྱེད་གཉིས་གྲུབ་བདེ་རྒྱས་གཅིག་པར་འདོད་པས་གྲུབ་དུས་མི་གཅིག་ཀྱང་དམིགས་དུས་གཅིག་དུ་འདོད་པ་ཡིན་ལ། འོག་ནས་འཆད་པའི་རིགས་པས་དེ་ཡང་འགོག་པ་ཡིན་ནོ། །འདོད་པ་འདི་ནི་སྒྲིན་པོ་དང་སྒྲིན་འཛིན་གྱི་བྲག་སྒྲི་



གཞན་ཡང་། རིག་པ་ནི་མྱོང་བའི་བདག་ཉིད་ཁོ་ནར་གསལ་བར་ཐལ། གསལ་བའི་བདག་ཉིད་  
ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རང་རིག་ཁས་ལེན་རིགས་པར་ཐལ། འདོད་  
པའི་ཕྱིར། སྟགས་སོ། །

༼ག༽གཟུང་འཛིན་རིག་གསུམ་རིམ་གྱིས་བྱང་ཡང་འདུག་པ་མུར་བས་གཅིག་ཆར་སྒྲུང་བར་  
འབྲུལ་བ་ཡིན་ཞེས་འདོད་མཁན་ཡོད་པར་བཤད་དོ། །

༼ཁ༽བདེ་བ་ལ་སྟགས་པ་ནི་རང་མྱོང་བྱེད་ཀྱི་ཆོར་བའི་བདག་ཉིད་ཁོ་ན་ཡིན་པ་ལྟར་སྟོན་པོ་  
ལ་སྟགས་པའི་རྣམ་པ་ཡང་རང་མྱོང་བའི་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་ཁོ་ན་ཡིན་ཞེས་པའོ། །

༼ག༽མཐོང་བ་ཐ་དད་པ་མེད་པར་སྒྲུང་ན་ནི་བདེ་བའི་རྣམ་པ་ཉིད་དུ་སྒྲུང་བར་འགྱུར་ན། སྒྲུང་  
བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །འདི་བདེ་བའི་བདག་ཉིད་དུ་སྒྲུང་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ག་ལས་ཤིང་། མཐོང་  
བའི་སྟོན་པོ་བདེ་བའི་བདག་ཉིད་དུ་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སྟགས་རྣམ་ཐུན་པས་བཀག་གོ། །

༼ང༽ཀྱི་ཀ་ཆེན་ལས། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལྷ་མ་དེ་རྣམས་རིགས་མཐུན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་  
རེ་རེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྟེ་བ་ལ་རྒྱས་པ་ངེས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྣམས་རིམ་  
གྱིས་འབྱུང་བར་ཡང་དག་རྟོགས་ཀྱི་རྟོག་གཉིས་གཅིག་ཅར་སྟེ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་  
སོ། །འདིའི་རྩ་ཆོག་གི་རྒྱུ་བ་དང་པོ་གཉིས་ནི། དེ་རྣམས་རིགས་མཐུན་པ་ཉིད་ལ། རྒྱས་པ་  
ངེས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན། ཞེས་བྱུང་ངོ་། །

༼ཅ༽སྤྱི་སེར་སྟགས་ཐ་དད་པས་དེ་དག་གི་གྲངས་དང་མཉམ་པའི་རྣམ་ཤེས་རིགས་མཐུན་དུ་  
མ་གཅིག་ཆར་སྟེ་བ་ལ་གཞོད་བྱེད་མེད་ན། ལུས་དབང་པོ་ལྟ་དང་། ལོངས་སྦྱོང་དོན་ལྟ་དང་།  
གནས་དབང་རྟེན་སྟགས་ཐ་དད་པས་དེ་དག་གི་གྲངས་དང་མཉམ་པའི་ཀྱན་གཞི་རྣམ་ཤེས་དུ་མ་གཅིག་  
ཆར་སྟེ་བ་ལ་གཞོད་བྱེད་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །

༼ཆ༽གོང་དུ་ལུང་རིགས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་རེ་རེ་ལ་རྣམ་བདེན་རྟེན་གཉིས་གཉིས་ཡོད་པར་བཤད་  
པ་དང་། སྐབས་འདིར་གཟུང་འཛིན་གྲངས་མཉམ་པ་ལ་ཀྱན་གཞི་འདོད་མཁན་ཡོད་པར་བཤད་  
ཀྱང་། སྒྲུ་ཆོགས་གཉིས་མེད་པ་ལ་ཀྱན་གཞི་མི་འདོད་པས་ཁྱབ་པར་བཤད་དམ་སྟུང་སོ། །

༼ཇ༽རྣམ་ཤེས་ལས་ཇུས་ཐ་དད་པའི་གཟུང་དོན་མེད་ལ། གཟུང་དོན་དེ་ནི་རྣམ་ཤེས་དང་ངོ་  
བོ་གཅིག་ཡིན་ཀྱང་ཕྱི་ནང་དུ་གྱུར་པ་ན། མ་ཟིག་པའི་དབང་གིས་གཟུང་འཛིན་ཇུས་ཐ་དད་དུ་སྒྲུབ་  
ངོ་། །དེ་ལ་གཟུང་འཛིན་ཇུས་ཐ་དད་དུ་སྒྲུབ་པ་ཏགས་པ་དེ་བདེན་པར་མེད་ལ། དེས་སྒྲོང་བའི་རྣམ་  
ཟིག་ནི་བདེན་པར་ཡོད་པར་འདོད་དེ། རྣམ་འགྲེལ་ཀློག་ཆེན་ལས། དབང་ཤེས་རང་ཉིད་སྤྱོད་  
བའི་སྒྲོ་ནས་ཡོངས་སུ་གཅོད་བྱེད་གསལ་ཟིག་གི་ཆ་ནི་ནང་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་ཡིན་ཞིང་། རང་  
ལ་སྒྲུབ་བཅུ་རྩེ་ལ་ལྟར་གནས་པའི་རྣམ་པ་འདི་ནི་ཆ་གཞན་གཟུང་རྣམ་ཡིན་ལ། ཞེས་པ་ནས། ཤེས་  
པའི་གཟུང་རྣམ་དང་འཛིན་རྣམ་ཐ་དད་དུ་བདེན་པར་མེད་པ་ཅན་ཡིན་ཡང་། ཐ་དད་དུ་བདེན་པ་  
ལྟ་བུར་སྒྲུབ་ཞིང་ཞེན་པ་ནི་བསྐྱད་པའམ་འབྲུལ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །

༼ཉ༽རྣམ་ཤེས་གཅིག་སྒྲུབ་འདི་དབུ་མ་རྒྱན་དུ་གཟུང་འཛིན་གྲངས་མཉམ་པ་དང་ཕྱོགས་གཅིག་  
དུ་བཤད་པ་དང་། འགྲེལ་བཤད་ལས་ཀྱང་སྤྲུལ་གཟུང་འཛིན་གྲངས་མཉམ་པ་ནི་རྣམ་ཤེས་གཅིག་  
ཡུལ་མི་འདོད་ལ་ཆོགས་བརྒྱད་འདོད་པས་འདི་དང་ཁྱད་པར་ཡོད་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རྣམ་བདེན་  
པར་གྲུབ་ཅིང་། རྣམ་ཤེས་གཅིག་སྒྲུབ་ལ་རྣམ་རྒྱན་པར་མ་ཟད་རྣམ་བདེན་པ་ཡང་ཡོད་པར་བྱང་  
བཟང་གིས་ཀྱང་བཤད་དོ། །འདི་བས་རྣམ་ཤེས་མི་ཉག་པར་འདོད་ལ། རྣམ་མཁའི་གོས་ཅན་  
གྱིས་ཉག་པར་འདོད་པ་མ་གཏོགས་འགྲོ་བ་སོ་སོ་ལ་རྣམ་ཤེས་རེ་རེ་ལས་མེད་པར་འདོད་པ་ནི་མཚུངས་  
པ་ཡིན་ནོ། །

༼ཏ༽རྣམ་འགྲེལ་གྱི་བཤད་པ་མཛད་མཁན་འགའ་ཞིག་རང་ཉིད་ཤེས་རབ་མཆོག་དང་ལྡན་པར་  
སྒྲོམ་ནས་རྣམ་འགྲེལ་རང་ལུགས་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་ལུགས་སུ་སྒྲུབ་པ་ན་དེ་ལྟར་གསུངས་ཏེ། ལྟ་  
ཆོགས་གཉིས་མེད་ཁོ་ན་སེམས་ཙམ་པའི་གཅོ་བ་ཡིན་པས་རྣམ་འགྲེལ་རང་ལུགས་ནི་དེའི་ལུགས་  
ཡིན་ཟེར་ཞེས་གཞན་ལུགས་བཀོད་ནས། རྒྱ་རྒྱུ་རེ་རང་ཉིད་རྣམ་འགྲེལ་དབུ་མའི་ལུགས་སུ་བཤད་དོ། །

༼ཐ༽སྒྲོ་གཅིག་གིས་དོན་དུ་མ་གཅིག་ཅར་འཛིན་པ་ཅན་དུ་གྲུབ་སྟེ། སྒྲོ་གཅིག་གིས་ཁྲོ་བ་གཅིག་  
ཅར་མཐོང་བ་གང་ཞིག་ ཡན་ལག་ཅན་དོན་གཞན་ཞེས་པ་དེའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པར། དེ་  
ཕྱིར་གཅིག་དོན་དུ་མ་ཅན། ཞེས་སོ། །གལ་ཏེ་དབང་པོ་ལ་སོགས་བཞིན། ཞེས་པའི་རྣམ་པ་

འདིན་མོག་ནས་དངས་པའི། བྱད་པར་སྐྱེས་ཀྱི་མང་བོ་དག ། ཅེས་པའི་མགོར་བྱང་བས་འདིར་  
བྱང་བཞི་ཡི་གེ་ནོར་ཏེ། སྐྱེར་ཀྱན་མཁུན་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཡིག་ཆ་ཐམས་  
ཅད་དང་བྱད་པར་གྲུབ་མཐའ་ཆེན་མོ་ལ་བྱེད་ཆིག་ཡིད་སར་བདག་སྐྱེད་དང་བདག་སྐྱེ་ཡིད་སར་བྱེད་  
ཆིག་སྐྱེར་བ་སོགས་ཡིག་ནོར་ཕྱ་མོ་ཤིན་ཏུ་མང་བོ་ཡིད་ཀྱང་། འདིར་བྲིས་མ་ལངས་པས་ཕལ་ཆེར་  
བཏང་སྟོམས་སུ་བྱས་སོ། ། ཤེས་པ་རྒྱ་སོགས་སྒྲ་ཆོགས་པ། ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཆིག་དོན་སྐྱེར་བཤད་བྱེད་ཏོ། །

༼དེ་ཀྱི་ལ་ཏེ་དབང་བོ་ལ་སོགས་བཞིན། ། བྱད་པར་སྐྱེས་ཀྱི་མང་བོ་དག ། གཅིག་ཅར་སྐྱོ་  
ཡི་རྒྱར་འགྱུར་ཡང་། ། འགལ་བ་དག་ནི་ཅི་ཞིག་ཡིད། ། ཅེས་གལ་ཏེ་བྱེ་བྲག་པ་བྱོད་རང་གི་ལྷགས་  
ལ་དབང་བོ་དང་ལ་སོགས་པས་དོན་དང་བདག་ཡིད་རྣམས་རེ་རེས་དབང་ཤེས་མི་སྐྱེད་ཅིང་། དེ་  
རྣམས་ལ་ཡན་ལག་ཅན་རྣམས་གཞན་མེད་ཀྱང་དེ་རྣམས་ཕྱད་པས་དབང་ཤེས་སྐྱེད་པར་འདོད་པ་བཞིན་  
དུ། རྩལ་ཕྱ་རབ་རེ་རེས་དབང་ཤེས་མི་སྐྱེད་ཅིང་ཡན་ལག་ཅན་རྣམས་གཞན་མེད་ཀྱང་རྩལ་ཕྱ་རབ་  
ཕན་ཚུན་འདབ་འབྱར་དུ་ཕྱད་པའི་བྱད་པར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའི་སྟོན་སྐྱེར་ཕྱ་ཕྱ་རབ་མང་བོའི་ཆོགས་  
པ་དག་གཅིག་ཅར་དབང་སྐྱོར་རྒྱར་འགྱུར་ཡང་འགལ་བ་དག་ཅི་ཞིག་ཡིད་དེ་མེད་དེ་ཞེས་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །

༼ནི་རྒྱ་ཡི་དངོས་པོ་མ་གཏོགས་པ། ། གཟུང་བ་ཞེས་བྱ་གཞན་ཅི་འང་མེད། ། དེ་ལ་སྐྱོན་གང་  
དུ་སྒྲང་། ། དེ་ནི་དེ་ཡི་གཟུང་བར་བཞེད། ། ཅེས་རྒྱ་ཡིན་པས་གཟུང་དོན་དུ་འགྱུར་ན། དབང་བོ་  
ཡང་དེར་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན། རང་གི་རྣམ་ཐུན་དུ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུའི་དངོས་པོ་མ་གཏོགས་པ་དབང་ཤེས་  
ཀྱིས་གཟུང་བ་ཞེས་བྱ་གཞན་ཅི་འང་མེད་པས་ན། དབང་ཤེས་ཀྱི་རྒྱ་ཆོགས་དེ་ལས་སྐྱོར་དབང་ཤེས་  
ནི་གང་དུ་སྒྲང་བའི་རྣམ་པར་སྐྱེས་པའི་རྣམ་པ་དེ་ཉིད་གཏོང་བྱེད་དེ་ནི་དབང་ཤེས་དེའི་གཟུང་བར་  
བཞེད་ཀྱི། རྒྱ་གཞན་རྣམས་ནི་མ་ཡིན་ནི་ཞེས་བཤད་དོ། ། གཟུང་དེ་གཉིས་ཀྱིས་མདོ་སྡེ་བའི་འདོད་  
པ་བཤད་མེད་ཀྱང་རིགས་མཐུན་པའི་རྣམ་ཤེས་དུ་མ་གཅིག་ཅར་མི་སྐྱེ་བར་འདོད་པ་མཐུན་པས་  
འདིར་དངས་སམ་སྐྱེ་མོ། །

༼པ་ཤིག་ཟུང་འཛིན་གྱངས་མཉམ་པས། བློ་བའི་ཁ་དོག་ལ་བཞུས་པའི་ཆེ་དེའི་སྤྲང་གི་སྤྲོ་སེར་  
དཀར་དམར་གྱི་གྱངས་དང་མཉམ་པའི་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་གཅིག་ཅར་སྐྱེ་བར་མ་ཟད་དེ་དག་དང་

གྲུབ་བདེ་རྩམ་གཅིག་པའི་རྩལ་ཇི་སྟེད་ཡོད་པ་དེ་སྟེད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་རིགས་མཐུན་དུ་མ་གཅིག་ཅར་  
 གྱེ་བར་འདོད་པ་ལྟར་ན། ཁྱ་པོའི་སྒྲིང་ན་ཕྱི་དང་ནང་སྟེ་ཡ་རོལ་དང་ཚུ་རོལ་གྱི་རྩལ་དང་། ལྷ་  
 མ་དང་ཕྱི་མ་སྟེ་དབུས་དང་མཐའ་སྟོར་གྱི་རྩལ་དང་། སྟོན་པོ་དང་སྟོན་པོ་མ་ཡིན་པ་སྟེ་སེར་དཀར་  
 དམར་པོ་སོགས་ཡུལ་སྣ་ཚོགས་ཡོད་པ་ལྟར། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡང་ཕྱི་དང་ནང་དང་ལྷ་མ་དང་  
 ཕྱི་མ་དང་སྟོན་པོ་དང་སྟོན་པོ་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་ཅན་སོགས་དུ་མ་གཅིག་ཅར་གྱེ་བར་འགྱུར་དགོས་  
 ལ། སྣ་ཚོགས་གཉིས་མེད་པ་ནི་དེ་དང་མི་འདྲ་བར་ཕྱི་ནང་དང་ལྷ་ཕྱི་དང་སྟོན་པོ་དང་སྟོན་པོ་མིན་  
 པའི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་མེད་པར་ཡུལ་སྣ་ཚོགས་པའི་རྣམ་པར་སྐྱེས་པའི་རྣམ་ཤེས་གཅིག་པུ་དོན་དམ་  
 པར་ཡོད་པར་འདོད་ཅེས་པ་སྟེ། དབུ་མ་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་བཤད་ལས། ཤེས་པ་རྣམས་ནི་ཡུས་ཅན་  
 མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཡུལ་གྱིས་བྱས་པའི་ལྷ་མ་དང་ཕྱི་མ་མེད་པ་མ་ཡིན་ནམ། ཇི་ལྟར་ན་ཤེས་པ་རྣམས་  
 རྩལ་ལྷ་མོ་བཞིན་དབུས་ན་གནས་པར་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་སོ། ཕྱི་དང་ནང་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཁྱ་  
 པོ་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཅིག་ལ་མཚོན་ན། ཡ་རོལ་དང་ཚུ་རོལ་གྱི་རྩལ་གྱི་རྣམ་པར་སྐྱེས་  
 པའི་ཆ་ལྟ་བུ་ཡུལ་ལ་ལྟོས་པ་དང་། ཐོག་མཐའ་དབུས་གསུམ་གྱི་ཆར་བྱེ་བ་ལྟ་བུ་དུས་ལ་ལྟོས་པ་  
 གཉིས་ཡོད་པ་ཡིན་ལ། དེ་དག་ནི་རང་གི་ངོ་བོ་བདེན་པར་ཡོད་པ་མ་གཏོགས། ཡུལ་དང་དུས་  
 ཀྱིས་བྱས་པའི་ཐ་དད་ནི་བདེན་པར་ཡོད་པ་འཐད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

༼ཕ་༽འདིར་ལྷ་མ་དང་ཕྱི་མ་ལ་སོགས་པ་ཐ་དད་པ་ཡང་བརྟགས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། རྟོགས་པ་  
 ཡང་རང་གི་ངོ་བོར་ཚྱུང་བ་ཡིན་པས་ན་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཡང་དོན་དམ་  
 པར་ན་ཐ་དད་པར་སྒྲུང་བ་མ་ཡིན་ནོ། རྟོག་པ་དང་གཅིག་ཤོས་ཀྱི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ནི་འགས་ཀྱང་  
 རྟོགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། གང་གི་ཕྱིར་རང་རིག་པའི་ཁོངས་སུ་མ་འདུས་ན་ནི་ཐ་དད་པ་རྟོགས་པ་མ་  
 ཡིན་ཏེ། རྟོགས་པ་ནི་རང་རིག་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། རེད་ཁོངས་སུ་འདུས་  
 ན་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། རང་ལས་ཐ་དད་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་འདིར་བྲངས་པ་དང་ཅུང་མི་  
 འདྲ་བར་བྱུང་ངོ་། རེད་དོན་ཡང་ཁྱ་པོ་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡུལ་སྣ་ཚོགས་པའི་རྣམ་པར་  
 སྐྱེས་པའི་ཆ་དུ་མ་དེ་མངོན་སུམ་ལ་ཐ་དད་པར་མི་སྒྲུང་བས་དོན་དམ་པར་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་པར་

བཤད་པ་ཡིན་ནམ་དཔུང་དོ། །ཤེས་དང་དོན་གྱི་ཐ་དད་མིན། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི། མིག་  
ཤེས་ཡུལ་སྒྲ་ཆོགས་པའི་ནམ་པར་སྐྱེས་པའི་ཆ་དུ་མ་ནི་ཆ་ཅན་ཤེས་པ་དང་དོན་གྱི་སྒྲ་དོ་པོ་ཐ་དད་  
མིན་ཞིང་། སྒྲ་ཉེ་དབུས་དང་མཐའ་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་གྱིས་བྱས་པའང་མིན་ལ། སྒྲ་དང་  
ཕྱི་མ་སྒྲ་དབུས་དང་མཐའ་ནམ་པར་སྐྱེས་པའི་ཆ་ནི་མངོན་སུམ་གྱིས་ཐ་དད་པར་སྐྱབ་པར་མི་འགྱུར་  
བར་བཤད་དོ། །དེ་ལ་ཅོད་པ་ནི། ཤེས་ལས་ཐ་དད་མ་ཡིན་ཕྱིར། །ནམ་པ་མང་པོར་མི་འགྱུར་  
ཞིང་། །ནམ་པ་ལས་ནི་གཞན་མིན་ཕྱིར། །ཡང་ན་ཤེས་པ་དུ་མར་འགྱུར། །ཞེས་བཀག་པ་ལ།  
ཀུན་རྫོབ་དུ་ནམ་པ་སྒྲ་ཆོགས་སུ་བཟོད་པ་ཡིན་ལ། དོན་དམ་པར་གཉིས་སུ་མེད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཞེས་  
ཟེར་རོ། །

།བཤད་པ་ཤེས་ཀྱི་ཡུང་དེའི་རྒྱུ་བ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་བྱས་པས་ཀུན་བདགས་པ་ལྟར་གྱི་  
ཕྱི་དོན་མེད་པ་དང་། དེ་ནས་གཉིས་ཀྱིས་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དུ་སྒྲ་ཚུལ་  
དང་། དེ་ནས་གཉིས་ཀྱིས་གཉིས་སྒྲ་འབྲུལ་ཚུལ་དང་། ཐ་མ་གཉིས་ཀྱིས་གཉིས་སྒྲ་རྒྱབ་པའི་  
ཡེ་ཤེས་དཔེ་དང་བཅས་པ་བསྟན་དོ། །

།མཇེད་རྒྱུ་བདགས་པ་ཅམ་སྒྲིང་པོར་ཟད་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དུ་མ་གྲུབ་སྟེ། སེམས་ཅམ་  
དུ་ཟད་པ། སེམས་ལས་ལོགས་སུ་གྲུབ་པའི་རྣམ་མེད་པ་དང་། སྒྲ་ཡང་སྒྲ་བ་ལྟར་དུ་མེད་པས་  
རྩ་བ་མེད་པར་བཤད་དོ། །

།ཅོད་མིགས་སྒྲིན་བསྟན་པའི་གཞུང་དེ་དག་གི་དོན་སྟར་ནམ་བདེན་པའི་སྐབས་སུ་བཤད་ཟིན།

།ཆོད་ནམ་ཤེས་སོ་སོར་སྒྲ་བ་ནི། ཞེས་འདོན་ནོ། །

།རྫོགས་ཅིག་ནམ་པ་འབྲུལ་བར་སྒྲ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི་ནམ་རྒྱུན་པའི་འདོད་པ་སྟར་བཤད་  
པ་ལྟར་གོ་སྟོན་པ། །

།ཕྱོད་ན་ན་ཡོད་པ་མིན། ཞེས་པས་ནམ་རྒྱུན་པའི་འདོད་པ་བསྟན་ཏེ། དབང་ཤེས་སྒྲ་སེར་  
སོགས་ཀྱི་ནམ་པར་མི་སྐྱེས་པའི་དོན་ནོ། །

།ལྟོ་སྒྲ་ཆོགས་སྒྲ་ཅན་དོན་ནམས་ལ། །གལ་ཏེ་གཅིག་ཉིད་མི་རིགས་ན། །རེ་ཤིག་གཅིག་



ཕུའི་སྒྲིབ་ཉིད། །སྒྲུ་ཆོག་ས་སུ་ནི་ཇི་ལྟར་སྤང་། །ཞེས་གཤམ་ཏེ་སྒྲུ་ཆོག་ས་སུ་སྤང་བ་ཅན་གྱི་དོན་  
 རྣམས་ལ་སྒྲུ་ཆོག་ས་དེ་དག་ཡན་ལག་ཅན་གཅིག་གི་བདག་ཉིད་ཡིན་པ་ཉིད་མི་རིགས་ན། རེ་མིག་  
 གཅིག་ཕུའི་སྒྲིབ་ཉིད་སྒྲུ་ཆོག་ས་སུ་ནི་ཇི་ལྟར་སྤང་། །ཞེས་པ་སྟེ། སྒྲུ་ཆོག་ས་གཅིག་པའི་རང་བཞིན་  
 མིན། །ཞེས་སྒྲུས་པ་ལ། སྒྲུ་མེར་སྟག་ས་སྒྲུ་ཆོག་ས་ཡན་ལག་ཅན་གཅིག་གི་བདག་ཉིད་ཡིན་པར་  
 འགལ་ན། རྣམ་པ་སྒྲུ་ཆོག་ས་སྒྲུ་གཅིག་གི་བདག་ཉིད་ཡིན་པར་འགལ་ཞེས་ཚུད་པའོ། །དེའི་ལན་  
 ཉིད་ཇི་ལྟར་ཇི་ལྟར་དོན་བསམས་པ། །ཞེས་སྟག་ས་ཆོག་ས་བཅད་གཅིག་གིས་མདོར་བསྟན་ཏེ། །ཁ་  
 འཛིན་མིག་ཤེས་ལ་སྤང་བའི་སྒྲུ་ཆོག་ས་ནི་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཇི་ལྟར་ཇི་ལྟར་ཕྱི་རོལ་  
 གྱི་དོན་གྱི་གྲུབ་ཚུལ་བསམས་པ་ན་དེ་ལྟར་ཇི་ལྟར་ཕྱི་རོལ་དུ་གྲུབ་པ་དང་རྣམ་པར་བྲལ་ཞེས་མཁས་  
 པ་རྣམས་ཀྱིས་འཁོར་ལོ་ཐ་མའི་མདོ་དང་། དེའི་དགོངས་འགྲེལ་བསྟན་བཅོས་ཆད་ལྟན་རྣམས་  
 ལས་གང་གསུངས་པ་དེ་ནི། སྒྲུ་ཇི་བཞིན་གྱི་དོན་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་ཆད་མས་གྲུབ་པའི་སྒྲུ་རྣམས་འོངས་  
 པའི་ངེས་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པའོ། །གཅིག་ལ་སྒྲུ་ཆོག་ས་དེ་ཅིར་འགྱུར། །སྒྲིབ་ལ་  
 ཡང་མི་འགྱུར་རོ། །གཤམ་ཏེ་དོན་རྣམས་བདག་ཉིད་འདིར། །འདོད་ན་དེ་ལ་ངས་ཅི་བྱ། །ཞེས་  
 པའི་དོན་ནི། གཤམ་ཏེ་དེ་ཕྱི་དོན་མིན་ན་ཡང་སྒྲིབ་འདྲ་གཅིག་ལ་སྒྲུ་ཆོག་ས་སྒྲུ་ཆོག་ས་དེ་རང་ལས་  
 བྱང་ཆད་དུ་སྤང་བར་ཅི་ལྟར་འགྱུར་ཏེ། སྒྲུ་མ་འབྲུལ་བ་དེ་ལ་ཡང་བྱང་ཆད་དུ་སྤང་བར་མི་འགྱུར་  
 རེ་ཞེན། གཤམ་ཏེ་སྒྲིབ་ལ་དོན་དུ་སྤང་བ་རྣམས་ཤེས་པ་དེ་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྲུབ་པ་འདིར་འདོད་  
 ན་དེ་ལ་ངས་རིགས་པའི་དགག་པ་ཅི་བྱ་སྟེ། ཅི་འདྲ་བྱར་མེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་སྒྲིབ་ཉིད་རང་ལ་དོན་  
 དུ་སྤང་བ་དེ་ལ་སྟོས་ཏེ་མ་འབྲུལ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཤད་དོ། །དེ་ཕྱིར་དོན་དང་ཤེས་པ་ལ།  
 རགས་སྤང་ཡོད་མིན་དེ་དག་ཉིད། །གཅིག་ལ་བཀག་པ་ཉིད་ཕྱིར་དང་། །མང་པོ་ལ་ཡང་ཡོད་  
 མ་ཡིན། །ཞེས་པའི་དོན་ནི། དེའི་ཕྱིར་ཕྱི་མ་ལེབ་ཀྱི་ཁྲ་པོ་མཐོང་བའི་དབང་པོའི་ཤེས་པ་ལ་སྤང་  
 བའི་སྒྲུ་ཆོག་ས་དེ་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། དེར་མ་ཟད་རགས་པ་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་  
 ཇེས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། སྒྲུ་ཆོག་ས་དེ་དག་ཉིད་ཆ་མེད་གཅིག་ལ་བཀག་པ་ཉིད་ཀྱི་  
 ཕྱིར་དང་། ཆ་མེད་པོ་ཅན་ལ་ཡང་ཡན་ལག་ཅན་ཡིན་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་བཤད་

དོ། །གཞུང་ལྷན་མའི་ཆོག་དོན་ནི་གཞན་ལས་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་གྲགས་ཆེ་བས་གོ་བར་ཡང་སྤོ།།

།ཟླ་སྟེ་བདུན་ཅུན་ལས། རྣམ་རྒྱུན་པ་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྤང་བ་མཐའ་དག་མ་རིག་པའི་བག་  
ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་སྤང་བ་ཡིན་པས། དེ་ལོག་ན་ལྷོག་པའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ལ་རྒྱུན་སྤང་མེད་  
པར་འདོད་པ་བྱི་མེད་པ་དང་། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྤང་བ་མ་རིག་པ་དང་འབྲེལ་བ་གང་ཡང་མེད་པས་  
དེ་ལོག་ཀྱང་མི་ལྷོག་པའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ལ་ཡང་རྒྱུན་སྤང་ཡོད་པ་བྱི་བཅས་པ་གཉིས། ཞེས་གསུངས་  
པ་ལྟར་ཀྱི་འདོད་ཚུལ་དང་། ཡང་རྣམ་མཁྲོན་ལ་ཐམས་ཅད་སྤང་མི་སྤང་བྱུང་པར་མེད་ཀྱང་ཚུལ་  
དེ་མང་དུ་བསྐྱབ་མི་བསྐྱབ་ཀྱིས་བྱི་བཅས་བྱི་མེད་དུ་བཞག་པ་སྟེ། དཔེར་ན་ཉན་རང་ལ་ཆོས་ཀྱི་  
བདག་མེད་རྟོགས་པ་ཡོད་པ་དང་མེད་པར་འདོད་པའི་རང་རྒྱུད་པ་གཉིས་སུ་གྲགས་པ་བཞིན་ནོ། ཞེས་  
པའི་འདོད་ཚུལ་དང་། སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་བྱི་མས་བསྐྱད་མ་བསྐྱད་ཀྱིས་བྱི་བཅས་བྱི་མེད་དུ་འདོད་  
པ་སྟེ་གསུམ་ཡོད་པའི་དང་བོ་གཉིས་གྲགས་ཆེ་ཞིང་ཕྱི་མ་འཐད་དཀའ་བར་ལྷང་སྐྱ་གྲུབ་མཐར་བཤད་  
ཀྱང་། འདིར་ཐ་མ་རང་ལུགས་སུ་མང་དོ། །ལུགས་དང་བོས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་མཉམ་བཞག་  
རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ལེ་ཤེས་ལ་ཀུན་རྫོབ་པའི་གཉིས་སྤང་ཡོད་མེད་ཀྱིས་བྱི་བཅས་བྱི་མེད་དུ་བཞག་  
གམ་དཔྱད་པར་བྱོ། །

།འདྲེ་རྒྱ་རིའི་གཞུང་ཆན་དེ་གཉིས་ཀྱི་དོན་ནི། ཤེས་པའི་གསལ་རིག་གི་ངོ་བོ་ཤེས་སྤྲོད་དག་  
པ་ལྟ་བུར་གནས་ཀྱང་མ་རིག་པའི་དབང་གིས་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུང་བའི་རྣམ་པར་སྤང་བར་བྱི་བཅས་  
བྱི་མེད་གཉིས་ཀའི་འདོད་པ་མཐུན་ཡང་། གསལ་རིག་གི་ངོ་བོ་ལ་མ་རིག་པས་བསྐྱད་མ་བསྐྱད་  
ཀྱི་བྱུང་པར་ཡོད་པར་བཤད་དམ་སྙམ་མོ། །

།ཡུ་རྟོག་པའི་ངོར་ཕྱི་དོན་གཞལ་བྱ། གཟུང་རྣམ་ཆད་མ། རང་རིག་འབྲས་བུར་བྱེད་ན་  
ཆད་འབྲས་ཀྱི་བྱེད་པ་འདུག་པའི་ཡུལ་ཇས་ཐ་དད་པར་འགྱུར་ཞིང་འགལ་བར་ཡང་འགྱུར་རོ། །

།རྟོ་འབྲས་རྟོག་གསུམ་པའི་ཆད་འབྲས་ཀྱི་བྱེད་པ་འདུག་པའི་ཡུལ་གཅིག་མི་གཅིག་དང་།  
གཟུགས་རྟོགས་ན་ནང་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་རྟོགས་པས་བྱུང་མ་བྱུང་ཀྱང་དཔྱད་  
པར་བྱོ། །

༼ལ༽སེམས་དུལ་སྒྲུ་ཆོགས་པའི་རྣམ་པར་སྐྱེས་པ་ལ་ནི་ཡ་རོལ་དང་ཚུ་རོལ་གྱི་དུལ་གྱི་རྣམ་པར་སྐྱེས་པའི་ཆ་མི་སྤྱད་པས་ཕྱོགས་བཞིའི་ཞེན་ཞེས་པའོ། །

༼ཤ༽དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སེམས་ཞེས་འདོད་པ་ཡིན་གྱི་དམིགས་རྣམ་ཅན་གྱི་སེམས་ནི་མིན་མོ། །

༼ས༽སེམས་དགའི་ནང་ཆཅན་གྱི་ལེན་པའི་རྣམ་ཤེས་ནི་ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་ཉོན་ཡིད་དང་འདྲ་ཞིང་། རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ཀུན་གཞི་ནི་སངས་རྒྱས་རུང་གི་སེམས་ལྟ་བུ་དང་། རྣམ་པར་སྐྱེན་པའི་ཀུན་གཞི་ནི་ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་དང་། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ཀུན་གཞི་ནི་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་དུ་གྱུར་པའི་སེམས་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་ནམ་སྙམ་མོ། འདྲི་མ་མེད་པའི་རྣམ་ཤེས་ལ་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་དེ་ཉོགས་པའི་སེམས་གཉིས་ཡོད་པར་བཤད་དོ། །

༼ཏ༽སེམས་བྱུང་ཐུང་བཏགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་དང་དེ་ལ་མངོན་པ་གོང་འོག་མི་འདྲ་བའི་བྱུང་པར་རྣམས་མཆིམས་མཛོད་ཀྱི་གནས་གཉིས་པ་སོགས་ལས་ཤེས་པར་བྱ་བྲིང་། ལུང་ཕྱན་ཆོགས་ནས་བཤད་པའི་སྤང་བུའི་དབྱེ་བ་ལྟ་བུ་ཅུ་ཅུ་བདུན་རྣམས་རིན་ཆེན་ཕྱང་བའི་དར་རྒྱུག་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

༼ཨ༽རིག་དང་ཞེས་པ་དཔེ་དག་མ་དག་དཔུད་པར་བྱ་སྟེ། ཆོར་དང་འདུ་ཤེས་སེམས་པར་ལྟན། །ཞེས་འདོན་ན་འགྲིག་པར་སྤང་བའི་ཕྱིར།

༼ཀ༽བག་ཆགས་འཛོག་ཚུལ་གསུམ་ལས་དོན་གསང་མཁན་པོ་རང་ཉིད་ཀྱིས་ལུགས་དང་བོ་འཐད་ཕྱོགས་སུ་མངོད་པར་ཀུན་གཞི་དཀའ་འགྲེལ་ལས་གསུངས་པ་དང་། འདིར་གསུམ་པ་མ་བཀག་པས་རང་ཡང་འདོད་པར་སེམས་ལ། ཞེས་གསུངས་པ་གཉིས་དགོངས་པ་མི་འགལ་ཚུལ་གང་ཡིན་དཔུད་དགོས་སོ། །

༼ཁ༽རྣམ་བདེན་རྩན་གྱི་གྲུབ་མཐའ་བཅུ་སོགས་རྣམ་འགྲེལ་དུ་བཤད་པར་གསུངས་པ་དཔུད་པར་བྱ་སྟེ། གྲུབ་མཐའ་ཆེན་མོ་འདིར་རྣམ་བདེན་པ་ལ་ལྟ་དང་རྣམ་རྩན་པ་ལ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་དང་། བདེར་གསེགས་གཞུང་འགྲེལ་དུ་འདིར་བཤད་པའི་རྣམ་བདེན་པ་ལྟའི་གཉིས་པ་དང་བཞི་བ་མ་གཏོགས་པ་གསུམ་དང་རྣམ་རྩན་དེ་བཅས་དེ་མེད་གཉིས་ཏེ་ལྟ་ཕྱོགས་སྤར་བཀོད་པས། གྲུབ་

མཐའ་ཆེན་མོ་འདིའི་སྤྱི་བཤད་ཀྱི་སྐབས་སུ་དེ་དྲུག་རིས་ནམ་བདེན་རྩན་གྱི་བྱུང་པར་ལྷ་ཀ་སུན་དབྱུང་  
བར་མཛད་པར་གསུངས་པ་ལས་གཞན་གསལ་བར་བཤད་པ་མི་སྤང་བས་སློ་ལྷན་ནམས་ཀྱིས་འཆོལ་  
དགོས་སོ། །

༼ག༽ཡིད་བྱེད་གཞན་བཞི་བརྒྱ་དང་མཆན་མ་སོ་གཉིས་ཀྱི་གྲངས་དང་དེ་པོ་ནམས་སའི་དངོས་  
གཞིའི་མཉམ་བཞག་གི་ས་ལས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ཏ་ཅང་མང་བར་འགྱུར་བས་འདིར་མ་བྱིས་སོ། །

༼ང༽དབྱིག་འགྲེལ་ལས། རྣམ་འཕྲོར་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི་རྣམ་པ་བཅོ་བརྒྱ་དེ། རིགས་ངེས་  
པ་དང་། བྱ་བ་བྱེད་པ་དང་། རྟེན་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་དང་། མོས་པ་འཛིག་པར་བྱེད་པ་དང་། འདུན་  
པ་སྦྱེད་པར་བྱེད་པ་དང་། ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་བརྟེན་པ་དང་། ཤེས་པ་དང་མཚུངས་པར་ལྷན་པ་  
དང་། འབྲེས་པ་ལ་དམིགས་པ་དང་། མ་འབྲེས་པ་ལ་དམིགས་པ་དང་། ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ངེས་  
པ་དང་། སློམ་པའི་རྣམ་པ་ལ་ཞུགས་པ་དང་། ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གི་ལམ་གྱི་རང་བཞིན་  
དང་། བཅ་ཡོན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། གནོད་པར་བྱེད་པ་དང་། སྦྱོར་བའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་།  
དབང་བསྐྱར་བའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། རྒྱུ་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡིད་ལ་བྱེད་  
པའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་དག་རྒྱས་པར་དབྱིག་འགྲེལ་སོགས་ལས་ཤེས་དགོས་སོ། །

༼ཅ༽ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་པོ་རེ་རེ་ལ་ཤེས་པ་བདུན་བདུན་དང་། ཤེས་པ་བཞི་བཞི་སྐར་ན་  
བརྒྱད་རུ་ཅ་བཞི་དང་བཞི་བརྒྱ་ཅ་བརྒྱད་དུ་འགྱུར་བས་ན། དབུས་མཐའ་ལྷར་སྦྱེ་ན་གཉིས་ཉེས་  
དམིགས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཅེས་གཅིག་དུ་བསྐྱུས་ནས་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་པོ་རེ་རེ་ལ་ཤེས་པ་བདུན་དང་  
བཞི་སྐར་བ་ཡིན་ནམ་དཔྱད་པར་བྱའོ། །

༼ཆ༽སའི་ཡོན་ཏན་སྡེ་ཆེན་བརྒྱ་གཉིས་ནི་འདུག་པའི་རྒྱུ་ཆེན་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

༼ཇ༽གནས་གྱུར་གྱི་ཡོན་ཏན་བརྒྱ་ལྷག་བརྒྱ་གཉིས་དང་། དེ་ལ་མདོ་ལས་མིག་སྒྲ་ལུས་གསུམ་  
ལ་བརྒྱད་བརྒྱ་ལས་མ་བྱུང་བ་སོགས་ལ་ཁ་ཅིག་སྒྲ་ཆོགས་སྦྱས་ཀྱང་ཁྲངས་མི་སྤང་བས་མ་བྱིས་སོ། །

༼ཉ༽གནས་འགྱུར་བདུན་ནི། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། དབང་པོ་ལྷ་རྣམས་གཞན་གྱུར་ན། །དོན་  
ཀྱན་འདུག་དང་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །ཡོན་ཏན་བརྒྱ་ལྷག་བརྒྱ་གཉིས་འབྱུང་། །འཕྲོར་བ་དམ་པ་ཐོབ་

པར་འགྱུར། །ཡིད་ནི་གཞན་དུ་གྱུར་པ་ན། །འཕྱོར་དང་མཐུན་སྦྱོད་མི་རྟོག་པའི། །ཡེ་ཤེས་  
ཤེན་ཏུ་བྱི་མེད་ལ། །འཕྱོར་བ་དམ་པ་འཕྲོལ་པར་འགྱུར། །དོན་བཅས་འཛིན་པ་གཞན་གྱུར་ན། །  
ངེ་ལྟར་འདོད་བཞིན་ཡོངས་སྦྱོད་དག །བརྟན་ཕྱིར་ཞིང་ནི་དག་པ་ལ། །འཕྱོར་བ་དམ་པ་ཕྲོལ་  
པར་འགྱུར། །རྣམ་རྟོག་གཞན་དུ་གྱུར་ན་ནི། །དུས་རྣམས་རྟག་ཏུ་ཡེ་ཤེས་དང་། །ལས་རྣམས་  
ཀྱན་ལ་ཐོགས་མེད་ལ། །འཕྱོར་བ་དམ་པ་འཕྲོལ་པར་འགྱུར། །རྟེན་ནི་གཞན་དུ་གྱུར་པ་ན། །སངས་  
རྒྱུ་བྱི་མེད་གནས་ལ་ནི། །མི་གནས་མྱ་ངན་འདས་པ་ཡིས། །འཕྱོར་བ་དམ་པ་འཕྲོལ་པར་འགྱུར། །  
འཕྲིག་པ་གཞན་དུ་གྱུར་ན་ནི། །སངས་རྒྱུ་བདེ་བར་གནས་པ་དང་། །མོ་མཐོང་ཉོན་མོངས་མེད་  
པ་ལ། །འཕྱོར་བ་དམ་པ་འཕྲོལ་པར་འགྱུར། །རྣམ་མཁའི་འདུ་ཤེས་གཞན་གྱུར་ན། །བསམ་  
པའི་དོན་ནི་འཕྱོར་བ་དང་། །འགྲོ་གཟུགས་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ལ། །འཕྱོར་བ་དམ་པ་འཕྲོལ་པར་  
འགྱུར། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །

༼ཏེ་དབྱིག་འགྲེལ་ལས། འཕྲེན་ལས་ཟབ་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ལ་སོགས་པ་རིན་པོ་ཆེའི་  
གནས་ཉིད་ཀྱི་འཕྲེན་ལས་དང་། སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པར་མཛད་པའི་འཕྲེན་ལས་དང་། མཐར་  
ཐུག་པར་གཤེགས་པའི་འཕྲེན་ལས་དང་། ཆོས་སྟོན་པའི་འཕྲེན་ལས་དང་། སྤྱལ་བ་ལ་སོགས་  
པ་མཛད་པའི་འཕྲེན་ལས་དང་། ཡེ་ཤེས་ལ་འཇུག་པའི་འཕྲེན་ལས་དང་། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་  
འཕྲེན་ལས་དང་། ཡེ་ཤེས་རྣམ་པ་སྒྲ་ཆོགས་པའི་འཕྲེན་ལས་དང་། ཡེ་ཤེས་མི་འཇུག་པའི་འཕྲེན་  
ལས་དང་། རྣམ་པར་གྲོལ་བར་འདྲ་བ་ལས་ཡེ་ཤེས་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པའི་འཕྲེན་ལས་ལས་  
བཅུ་མས་ཏེ་བཤད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

༼ཐེ་འཕྲེན་ལས་སོ་གཉིས་ནི། ལྷན་བྱ་དར་རྟེན་ལས། ལྟོབས་བརྩའི་འཕྲེན་ལས་ལྟོབས་  
བརྩ་སྦྱེ་བ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་སྦྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་བརྟན་པ་རྣམ་པ་བརྩ་དང་། མི་འཛིགས་  
པ་བཞིའི་འཕྲེན་ལས་བག་ཆ་བ་མེད་པར་བརྟན་པ་རྣམ་པ་བཞི་དང་། མ་འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་  
འཕྲེན་ལས་འབྲས་བུ་དང་ལྟན་པར་བརྟན་པ་རྣམ་པ་བཅོ་བརྒྱད་བརྟན་པས་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་འཕྲེན་  
ལས་རྣམ་པ་སུ་མ་རུ་རྩ་གཉིས་གསལ་བར་མཛད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །འཁོར་ལོ་དང་

པོའི་དོན་བཞིན་དོན་སྒྲུབ་དང་། ཁྱེས་སོགས་ཀྱི་ཆོག་དོན་ནི། འདིར་བཞུན་འཁོར་ལོ་དང་པོའི་  
 དོན་བཞིན་དུ་དོན་སྒྲུབ་ཞིག་གིས་དང་། རིམ་པ་ལྟར་འདིར་བཞུན་འཁོར་ལོ་བར་བ་དང་ཐ་མའི་བཤད་  
 ལུགས་བཞིན་དུ་དབུ་མ་བ་དང་སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་གཉིས་བཞག་པའི་ཕྱིར་ན་གྲུབ་མཐའ་བཞི་  
 ག་ཡང་ཐུབ་པའི་གསུང་རབ་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡིན་ཞིང་གསུང་རབ་ཀྱི་དགོངས་པ་ལ་མཆོག་དམན་  
 གྱི་ཁྱད་པར་ཡང་ཡོད་པར་མཁས་པ་རྣམས་བཞེད་དོ། ཞིག་ཆེན་ལ་ཞིག་དམན་དང་མི་འདྲ་བའི་  
 ཁྱད་པར་མང་བོ་ཡོད་པ་རྣམས་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཞིག་ཆེན་གྱི་མདོ་དང་སྒྲུགས་ཀྱི་ལུགས་གཉིས་  
 སུ་བསྐྱས་ཏེ་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། མདོ་སྒྲུགས་རེ་རེ་འང་དབུ་མ་བ་དང་སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་སུ་  
 བཀྲལ་བ་གཉིས་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། རྒྱལ་བས་ལུང་བཞུན་པའི་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་གཉིས་ཀྱིས་  
 རྒྱལ་ཆབ་བྱམས་མགོན་དང་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དབྱངས་གཉིས་ཀྱི་བཀའ་དྲིན་གྱིས་མདོ་སྒྲུག་དགོངས་  
 འབྲེལ་དང་སྒྲིགས་མི་ཟད་པའི་མདོ་བཞིན་དུ་སེམས་ཙམ་པ་དང་དབུ་མ་བའི་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་གསུང་  
 དུ་ཕྱེ་བ་དང་། བོད་ཁྱ་རབས་པ་རྣམས་ལ་ལྷ་སྐྱབ་ཐོགས་མེད་དཔྱིག་གཉིན་ཕྱོགས་སྒྲུང་སྟེ་ཤིང་  
 རྟ་ཆེན་པོ་འབྲེད་བཞིར་གྲགས་པ་མི་འཐད་པ་དང་། རང་ལུགས་ལ་ལྷ་སྐྱབ་ཐོགས་མེད་རྗེ་བཙུན་  
 བྱམས་པ་སྟེ་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་འབྲེད་གསུམ་རུང་བར་མཁས་པ་རྣམས་བཞེད་དོ། འདྲུ་སེམས་གཉིས་  
 ཀྱིས་པལ་ཆེར་རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་ལ་འདོད་པ་མཐུན་ཞིང་ཟབ་མོ་སྟོང་བཞིན་ལ་འདོད་པ་མཐུན་པ་མིན་  
 རོ། རྒྱལ་བས་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་རྣམ་རིག་ཉིད་དང་སེམས་ཙམ་དུ་སྒྲུབ་ས་ན་རྣམ་རིག་པ་དང་  
 སེམས་ཙམ་པ་ཞེས་བྱའོ། འདྲེ་བཞི་ས་སྟེ་སོགས་ལུང་གི་རྗེས་འབྲང་དང་མདོ་དང་སྟེ་བདུན་ནས་  
 བཤད་པའི་རིགས་པའི་རྗེས་འབྲང་གཉིས་དང་། དབང་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་རྣམ་བདེན་པར་ཡོད་པར་  
 འདོད་པའི་རྣམ་བདེན་པ་དང་། དེ་རྒྱན་པར་འདོད་པའི་རྣམ་རྒྱན་པ་གཉིས་སོ། འདིར་བཞུན་  
 འཁོར་ལོ་གསུམ་ལས་ལེགས་ཕྱིའི་ཆོས་འཁོར་ནི་སྒྲུབ་ཞིག་པའི་ངེས་དོན་དང་གཞན་ནི་སྒྲུབ་ཞིག་  
 པ་མ་ཡིན་པའི་དྲང་བའི་དོན་ནོ། འདྲེ་དོན་དང་ངེས་དོན་གང་གིས་བྱེད་སྒྲུམ་ན། རྟོན་པ་བཞི་  
 དང་རིགས་པ་བཞིས་ཆོག་དོན་གཉིས་དང་། དགོངས་པ་ཅན་བཞི་དང་སྟེ་མ་དགོངས་བཞིས་གསུང་  
 རབ་ལ་དྲང་ངེས་འབྲེད་དོ། འདིར་བཞུན་འཁོར་ལོ་དང་པོ་ནི་སྒྲུབ་ཞིག་པ་མ་ཡིན་པའི་དྲང་

དོན་ཡིན་ཏེ། ཀུན་བཏགས་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པར་སྟོན་པ་དང་གཟུང་འཛིན་ཇུས་  
 གཞན་དུ་མ་གྲུབ་པར་སྟོན་པའི་ལུང་དང་། ཀུན་བཏགས་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པར་སྒྲུབ་  
 པ་དང་། བྱེ་རོལ་གྱི་དོན་མེད་པར་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པས་གནོད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཀུན་བཏགས་  
 ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པ་དང་། བྱེ་དོན་སྤང་བྱེད་ཀྱི་བག་ཆགས་ལ་བརྟེན་ནས་བྱེ་རོལ་དོན་སྤང་གི་ནྟེ་  
 རྟེན་འབྱུང་བ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར་དང་། རེ་ཞིག་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྟོན་མི་རུང་བའི་གདུལ་  
 བྱ་ནམས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ལ་གཞུག་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་བརྟན་  
 འཁོར་ལོ་བར་བ་ཐོག་ཆེན་གྱི་ཟབ་ལམ་རྒྱས་པར་སྟོན་པའི་མདོ་དེ་སྤྱི་ལོ་བཞིན་པ་མིན་ཏེ། ཆོས་  
 ཐམས་ཅད་དེ་འོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པ་ནི་མཆན་ཉིད་གསུམ་གྱི་དེ་འོ་ཉིད་མེད་པ་ལ་དགོངས་  
 པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་འོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པ་སྤྱི་ལོ་བཞིན་པར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་དང་། སྤྱི་ལོ་  
 བཞིན་པར་གཟུང་ན་མཆན་ཉིད་གསུམ་གྱི་ལ་སྒྱུར་འདེབས་སུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །མཆན་ཉིད་  
 གསུམ་མི་ལྟར་དེ་འོ་ཉིད་མེད་པ་དེ་ལྟར་མ་སྒྲུབ་པ་སོགས་ཀྱི་ཕྱིར་མ་སྒྲུབ་པ་སོགས་སུ་གསུངས་ཤིང་།  
 སྒྲེ་བ་མེད་པའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པར་གསུངས་པ་ནི། འཁོར་བ་ལ་ཐོག་མའི་སྒྲེ་བ་མེད་པ་དང་།  
 སྒྲེས་ཟེན་སྒྲར་ཡང་དེ་ཉིད་དུ་སྒྲེ་བ་མེད་པ་དང་། ཆོས་སྟོན་མེད་པ་གཞན་སྒྲེ་བ་མེད་པ་དང་། ཀུན་  
 བཏགས་ལ་རང་མཆན་གྱིས་སྒྲེ་བ་མེད་པ་དང་། གཞན་དབང་ལ་རང་དབང་བའི་སྒྲེ་བ་མེད་པ་དང་།  
 ཡོངས་གྲུབ་ལ་གཞན་འགྱུར་གྱི་སྒྲེ་བ་མེད་པ་དང་། ཟད་ཤེས་ཐོབ་པ་ལ་ཀུན་ཉོན་སྒྲེ་བ་མེད་པ་དང་།  
 ཆོས་སྒྲུབ་ཁྱད་པར་དུ་འགྲོ་བའི་སྒྲེ་བ་མེད་པ་སྟེ་དགོངས་གཞི་བརྒྱད་ཀྱིས་སོ། །སོགས་སྒྲུབ་མཐར་  
 ཐུག་ཐོག་པ་གཅིག་དང་། ཡོད་མེན་མེད་མེན་སོགས་སུ་གསུངས་པའི་དགོངས་གཞི་བརྒྱས་པར་  
 བཤད་དོ། །གཟུང་འཛིན་ཇུས་གཞན་དུ་མེད་པ་དང་རྒྱ་འབྲས་དང་མཆན་མཆོན་སོགས་ཀྱི་བྱ་བྱེད་  
 ཀྱི་ཆ་བདེན་པར་མེད་པ་ལ་དགོངས་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པར་མེད་པ་དེར་བཤད་ཅིས་སྟོབ་  
 དཔོན་ཆོས་གྲགས་ཀྱང་གསུངས་སོ། །དེར་རང་མཆན་ཞེས་པ་དཔེ་དག་མ་དག་དཔུང་དགོས་ཏེ།  
 འགྲེལ་བར་དེ་ལ་བཤད་པ་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར་དང་། གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་སྤང་བ་ལྟར་མེད་པ་  
 ལ་དགོངས་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་དཔེ་དག་པ་ཡིན་ན། གཟུང་འཛིན་རང་མཆན་

ཞེས་ཡར་སྐྱོར་རམ། རང་མཚན་རྒྱ་འབྲས་ཞེས་མར་སྐྱོར་བ་གང་ཡིན་དང་། འོན་པའདྲ་ལུགས་  
 གྲང་གང་ཡིན་དཔུང་དགོས་སོ། །སྤྲ་མ་ལུང་གི་རྗེས་འབྲང་སེམས་ཙམ་པས་ཁམས་ཏེ་རིགས་ནི་  
 རྣམ་པ་སོ་སོར་ངེས་ཤིང་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་རིགས་སོ་སོར་ངེས་པ་དང་རིགས་  
 ཆད་པའི་གང་ཟག་གསུང་རབ་ལ་ཐོས་སོགས་ཀྱིས་ཞུགས་ཀྱང་སྐྱོ་གས་སོགས་དང་ངེས་འབྲུང་གི་  
 བསམ་པ་གཏན་ནས་མི་སྦྱེ་བར་འདོད་དོ། །ཕྱི་མ་རིགས་པའི་རྗེས་འབྲང་སེམས་ཙམ་པས་སྦྱིབ་  
 པ་མི་རྟག་པ་ཡིན་པ་དང་། དེ་གཞིམ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་ཡོད་པ་དང་། ཐབས་དེ་གེས་མཁན་ཡོད་པ་  
 དང་། དེ་སྟོན་མཁན་ཡོད་པ་དང་། དེ་ལ་དོན་གཉིས་སྦྱེ་བ་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར་རིགས་ཆད་པ་མེད་པར་  
 མ་ཟད་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་འང་འགྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཀྱན་བཏགས་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འཛིན་པ་  
 སྦྱོ་འདོགས་དང་མཚན་ཉིད་གཞན་གཉིས་པོ་བདེན་མེད་ཏུ་འཛིན་པ་སྐྱར་འདེབས་དང་དེ་གཉིས་ལས་  
 བསྐྱེད་པ་ཆོས་རྣམས་སྦྱོར་གྱི་གཞིར་རང་མཚན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་རྟོགས་པའི་ལམ་ནི་དབུ་མའི་  
 ལམ་ཡིན་ནོ། །དངོས་པོ་ཀྱན་བདེན་པར་གྲུབ་ན་བྱེད་པ་བོ་གང་ཟག་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་ཅེས་བཤད་  
 པའི་དོན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། ཀྱན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པ་སྟེ་བདེན་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་པར་འཛིན་ཆུ་ལ་གཉིས་  
 ཡོད་པ་ལས། འཛིན་ཆུ་ལ་དང་བོ་ནི་དབུ་མ་བ་དང་སེམས་ཙམ་པས་དོན་དམ་པར་ཡོད་མེད་ཅོད་  
 པའི་དོན་དམ་དང་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་ཡིན་ལ། འཛིན་ཆུ་ལ་གཉིས་པ་ནི། ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་  
 པ་སྦྱང་དུ་རུང་བ་དང་མིང་དང་བཤའི་བ་སྟེད་ཀྱིས་བཏགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་བ་སྟེད་འདོགས་པའི་  
 མཚན་མའི་གཞིར་གྱུར་པ་ཡིན་མིན་གྱིས་ཀྱན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པར་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ཙམ་  
 ཡིན་ནོ། །རྗེས་ཡོད་བཏགས་ཡོད་ལ་ཡང་གཉིས་སོགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཆོག་སྐྱམ་  
 དངས་ནས་དངོས་པོ་རྩན་པར་གྲུབ་པར་འདོད་པ་འབྲུལ་ལོ། །སྦྱོར་གྱིས་གནས་ཆུ་ལ་མ་ཡིན་  
 པར་སྦྱོ་བཏགས་པའི་ཆའི་ཀྱན་བཏགས་ཡིན་ལ། དབྱེན་མཚན་ཉིད་ཡོངས་སུ་ཆད་པའི་ཀྱན་བཏགས་  
 དང་རྣམ་གངས་པའི་ཀྱན་བཏགས་གཉིས་སོ། །དེ་གཉིས་ལ་མེད་པ་དང་མ་སྦྱེས་པའི་ཀྱན་རྫོབ་རིམ་  
 བཞིན་འཛིན་གོ། །གཉིས་སྤྱང་འབྲུལ་པའི་གཞིའམ་གཉིས་སྤྱང་འབྲུལ་པའི་ངོ་བོ་ནི་གཞན་དབང་  
 ཡིན་ལ། དབྱེན་དག་པའི་གཞན་དབང་དང་མ་དག་པའི་གཞན་དབང་གཉིས་སོ། །དེ་གཉིས་ལ་



ཟེམ་བཞིན་ནམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་ཉིན་མོངས་ནམས་འཛིག་གོ། །བདག་གཉིས་སུ་ཀུན་  
བཏགས་པ་ལྟར་གྲུབ་པས་སྟོང་བའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་ཡོངས་གྲུབ་དང་། དེ་ལ་དབྱེ་ན། བདག་མེད་  
གཉིས་དང་། དེ་ཟེ་ཟེ་ལའང་སྟོང་ཉིད་ཉི་གུ་སོགས་ཡོད་དོ། །སྐྱུས་བཞེད་ཀྱིས་དབྱེ་ན། སྟོང་  
ཉིད་དོན་དོན་དམ་དང་། བྱང་འདས་ཐོབ་པ་དོན་དམ་དང་། ལམ་བདེན་སྐྱབ་པ་དོན་དམ་དང་  
གསུམ་ཡོད་དོ། །སྟོང་བརྒྱད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཆགས་པ་དང་འཛིག་པ་དང་གནས་པ་སོགས་  
མངོན་པ་འོག་མ་དང་ཆ་འདྲ་ཡང་། འདོད་པ་སོ་དྲུག་དང་གནས་རིགས་བཙེ་བརྒྱད་ཀྱི་གཟུགས་  
ཁམས་དང་། རིའི་དབྱིབས་ལ་སོགས་པ་འདྲ་བ་མིན་ཞིང་། དེས་པའི་ལས་འདག་པ་སོགས་དང་།  
ཡུང་བོ་ལྷ་ལ་སོགས་པའི་དབྱེ་ཚུལ་དང་དགེ་བ་ལ་སོགས་པའི་དབྱེ་བ་མི་འདྲ་བ་ཡང་སྤར་བཤད་པ་  
ལྟར་མང་བོ་ཡོད་དོ། །ཤེས་བྱར་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་བདེན་པ་གཉིས་སུ་ངོ་བོ་གཅིག་ལ་ཐོག་  
པ་ཐ་དད་པས་དབྱེ་བ་ལས། ཀུན་ཉོན་སྒྲེ་རུང་གི་དམིགས་པའི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་ཐ་སྙད་པའི་ཆོས་  
དེ། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་ངོ་བོ་དང་། རྣམ་གྲངས་ནི། ཐ་སྙད་བདེན་པ་དང་གཞིའི་ཆོས་སོགས་  
སོ། །སྐྱུས་བཞེད་ཀྱིས་དབྱེ་ན། ཀུན་བཏགས་བཏགས་པའི་ཀུན་རྫོབ་དང་། གཞན་དབང་ཤེས་  
པའི་ཀུན་རྫོབ་དང་། ཡོངས་གྲུབ་བཞེད་པའི་ཀུན་རྫོབ་སྟེ་གསུམ་མོ། །རྣམ་དག་ལམ་གྱི་དམིགས་  
པ་མཐར་ཐུག་དེ། དོན་དམ་བདེན་པའི་ངོ་བོ་དང་། རྣམ་གྲངས་ནི། ཆོས་ཉིད་དང་དེ་ཉིད་སོགས་  
དང་། དབྱེ་བ་ནི་སྤར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །རང་གི་གཞལ་བྱ་མངོན་གྱུར་དང་སྒྲིག་གྱུར་གྱི་དབང་  
གིས་ཆད་མར་མངོན་སུམ་དང་རྗེས་དཔག་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་དང་། མངོན་སུམ་ལ་རིགས་པའི་རྗེས་  
འབྲང་ལྟར་ན་དབང་མངོན་ཡིད་མངོན་རང་རིག་མངོན་སུམ་ནལ་འཕྱོར་མངོན་སུམ་བཞི་དང་། ལུང་  
གི་རྗེས་འབྲང་ལྟར་ན་དབང་མངོན་ཡིད་མངོན་འཛིག་རྟེན་པའི་མངོན་སུམ་དག་པའི་མངོན་སུམ་  
བཞི་དང་། དབང་མངོན་ས་འོག་མ་བའི་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྐྱུས་པ་ནི་གཟུང་འཛིན་རྗེས་གཞན་དུ་སྤར་  
བས་འབྲུལ་པར་འདོད་དོ། །མིང་བཅ་མ་སྐྱར་བའི་སྤྱོད་ལ་ཏུ་སྒྲེ་སྤྱོད་པ་ལ་དེ་བུམ་པའི་སྒྲུམ་པའི་  
སྒྲེ་སྒྲེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཆོས་དེའི་བདག་ཉིད་དུ་འགལ་བའི་རིགས་པ་དང་། ཆོས་དེའི་མིང་མང་བའི་  
ཕྱིར་དོན་གཅིག་བདག་མང་བོར་འགལ་བའི་རིགས་པ་དང་། མིང་གཅིག་དོན་གཅིག་ཕུར་འཇུག་

པ་མ་དེས་པའི་ཕྱིར་བདག་འདྲེས་པར་འགལ་བའི་རིགས་པས་ཆོས་རྣམས་མིང་བདའི་གཞིར་རང་  
གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པར་སྒྲུབ་པོ། མིང་ཆོལ་བ་དང་། འོན་ཆོལ་བ་དང་། འོ་བོ་ཉིད་དུ་  
འདོགས་པ་ཆོལ་བ་དང་། བྱད་པར་དུ་འདོགས་པ་ཆོལ་བ་བཞིས་བཅལ་བ་བཞིན་མེད་པའི་ཕྱིར་  
མིང་བདའི་གཞི་དེར་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་དེ་མེད་དོ། །ལྟན་ཅིག་དམིགས་པ་དེས་པའི་  
ཕྱིར་སྟོན་པོ་དང་སྟོན་འཛིན་དེ་ལྷན་གཞན་མིན་ནོ། །དུལ་ཕྱ་རབ་གཅིག་ལ་ཕྱོགས་བཞི་སྟོང་འོག་  
ནས་ཕྱ་དུལ་དུག་གིས་བསྐྱོར་བའི་ཆེ་དབུས་དུལ་གྱི་ཤར་ངོས་རྒྱབ་ཕྱོགས་ལ་མི་བཏུ་ན་ཆ་ཤུས་སུ་  
འགྱུར་ཞིང་། བཏུས་ན་ཤར་དུལ་གྱི་གོས་ར་རྒྱབ་དུལ་ཡང་ཡོད་པར་འགྱུར་བས་དུལ་ཇི་ཅམ་བསགས་  
ཀྱང་རགས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དུལ་ཕྱ་རབ་ཡིན་ཀྱང་བྱེ་སྒྲུབ་འདོད་པ་ལྟར་ཆ་མེད་མིན་པ་ཅི་  
ཞིག་འགལ། མཁས་པ་མང་པོས་བཀག་པའི་ཕྱིར་དབུ་སེམས་ཀྱིས་ཆ་མེད་ཀྱི་དུལ་དེ་འདོད་ཟེར་  
བཞི་འབྲལ་ལོ། །ཕྱི་དོན་ཡོད་ན་མཉམ་གཞག་ལེ་ཤེས་ཀྱི་ངོར་ཡོད་དགོས་པ་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར་  
དང་། ལྷན་གཤེར་པོར་གང་ལྟ་བུའི་དངོས་པོ་གཅིག་ལ་ལས་ཅན་གྱི་ལྟ་མི་ཡི་དུགས་ལྟ་བུའི་ཡིད་  
དེ་རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་མཐོང་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་མང་པོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྒྲུབ་བྱ་གཅིག་གི་བྱད་གཟུགས་  
དེ་དག་གཉེན་ལ་ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་དུ་མར་སྒྲུང་བ་དང་། སྒྲུར་བ་སྟེ་རྣལ་འབྱོར་བ་ལ་མོས་པ་  
ལྟར་ས་ཚུར་སྒྲུང་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། མི་ལམ་ལ་སོགས་པ་དང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ཕྱི་དོན་མེད་  
ཅིང་། གཟུགས་སོགས་སེམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅམ་དུ་བདེན་པར་ཡོད་དོ། །གཟུགས་སོགས་དོན་  
རྣམས་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་མཆན་གྱིས་མེད་པས་རྟོག་མེད་དབང་ཤེས་ལ་སྒྲུ་རྟོག་གི་གཞིར་  
རང་མཆན་གྱིས་གྲུབ་པ་དེར་སྒྲུང་བ་འབྲལ་བར་གྲུབ་པས་ན་གཟུགས་སོགས་དབང་ཤེས་དེ་དང་ལྷན་  
གཞན་ཡིན་པ་ཞིགས་སོ། །ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ནི་སྤང་བུ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟེན་རྟེ་གཞི་རྩ་མཐར་  
ཐུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་འདི་བསལ་ན་ཉོན་སྒྲིབ་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཀྱན་རྟོག་  
ཉན་སྟེ་མང་པོ་དང་སོགས་སྒྲུབ་བསྐྱུས་པ་དེ་དག་གི་ས་པོན་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་  
རྟོག་པར་འགྱུར་རོ། །འདུག་པའི་ཤེས་པར་རགས་པར་སྒྲུང་བ་དེ་རྣམ་བདེན་རྒྱན་གཉིས་ཀྱིས་ཅོད་  
པའི་གཞི་ཡིན་ཞིང་། ཅོད་ཚུལ་ནི་སྒྲུང་བ་ལྟར་དུ་བདེན་མི་བདེན་ནམ་ཡོད་མེད་དམ། སྒྲུང་བ་

དེ་ལ་མྱོངས་པ་སྟེ་མ་རིག་པས་མ་བསྐྱད་པ་དང་བསྐྱད་པ་ལ་མི་མཐུན་པས་ནམ་བདེན་རྩན་གཉིས་  
 རྩོད་པ་ཡིན་གྱི། དབུ་སེམས་གཉིས་ཀྱིས་ཡིན་མིན་རྩོད་པའི་སྐབས་ཀྱི་བདེན་རྩན་དང་སྒྱིར་ཡོད་  
 མེད་དང་དངོས་པོ་ཡིན་མིན་སོགས་ལ་རྩོད་པ་མིན་ནོ། །ནམ་བདེན་པ་ལ་དབྱེ་ན་གསུམ་སྟེ། སྒྲོ་  
 ང་ཕྱེད་ཆལ་བ་དང་། གཟུང་འཛིན་གྲངས་མཉམ་པ་དང་། ལྷ་ཚོགས་གཉིས་མེད་པའོ། །དེ་  
 གསུམ་རིམ་བཞིན་ཤེས་པའི་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་རྣམས་ཐ་དད་དུ་འདོད་པ་བྱམ་ཟེ་བདེ་ཕྱེད་དགལ་  
 བ་དང་། གཟུང་བའི་གྲངས་ངེ་སྟེད་པ་དེ་སྟེད་ཀྱི་ནམ་ཅན་གྱི་སེམས་དུ་མ་གཅིག་ཅར་སྒྱེ་བར་འདོད་  
 པ་བྱ་གྲོ་ཟོ་དང་། ཡུལ་ལྷ་ཚོགས་སྒྲུང་བའི་ནམ་པར་ཤེས་པའི་གཟུང་ནམ་གཅིག་པུ་སྒྱེ་བར་འདོད་  
 པ་ཆོས་གྲགས་ཞབས་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ། །ནམ་རྩན་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྒྱལ་བ་ལ་གཉིས་སྒྲུང་གི་ངོ་མ་  
 ཡོད་པ་དང་མེད་པར་འདོད་པས་ངོ་བོ་ཅས་ངོ་མེད་དུ་གྲགས་ཀྱང་། རང་ལུགས་ལ་སེམས་ཀྱི་ངོ་  
 བོ་ལ་ངོ་མས་བསྐྱད་པ་དང་མ་བསྐྱད་པར་འདོད་པས་ངོ་བོ་ཅས་ངོ་མེད་གཉིས་ཡོད་དོ། །ཁ་ཅིག་  
 རྩན་རྩན་པའི་ལུགས་ལ་ཕྱི་དོན་ཡུལ་དུ་བྱས་པའི་ཆད་འབྲས་ཡོད་དོ་ལོ། །དེ་མི་འབྲད་དེ། ཕྱི་  
 རོལ་གྱི་དོན་དུ་གྲུབ་ན་སེམས་ཙམ་ཞེས་པའི་དོན་ཅི་ཞིག་སྟེ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཕྱི་རོལ་དོན་  
 འཛིན་གྱི་དོན་པའི་རོལ་ཕྱི་དོན་ཡོད་པ་ལ་བྱེད་ཟེར་ན། རྩན་བདེན་པའི་ལུགས་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་འདོད་  
 པ་མཚུངས་པས་དེ་རྩན་རྩན་པ་ཁོ་ནར་སྦྱར་བ་འབྲུལ་ལོ། །ཆོས་ཀྱང་སེམས་ཡིན་ཟེར་བ་མི་འཐད་  
 པའི་ཕྱིངས་པའི་གཏམ་ཡིན་ཏེ། སྒྲོན་དང་ཡོན་ཏན་དང་འཁོར་བ་དང་མུང་འདས་རྩམས་གཅིག་  
 ཏུ་འགྱུར་བའི་སྒྲོན་སོགས་མང་བོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་སེམས་ཙམ་ཞེས་པའི་དོན་ཅི་ཡིན་ཞེ་  
 ན། ཇི་ལམ་ན་མིར་སྒྲུང་བ་དེ་སེམས་ཡིན་པར་མི་སྦྱོ་བས་སེམས་དེ་མིན་ཞིང་སེམས་ལས་རྣམས་  
 གཞན་པ་མིན་པ་བཞིན་དུ། སེམས་ལ་སྒྲུང་ཞིང་གྲགས་པའི་ཆོས་རྩམས་སེམས་དེ་མིན་ཞིང་སེམས་  
 ལས་རྣམས་གཞན་པ་མིན་པ་དེ་ཡིན་ནོ། །ཀྱང་གཞི་རྩམ་ཤེས་ནི་ངོ་བོ་མ་བསྐྱེད་པ་ལ་ལུང་དུ་མ་བསྐྱེད་  
 པའི་སེམས། རྟོག་པར་དགའ་བས་སྤྲ་བ་དང་རྟོག་ཏུ་གྱུར་པ། དགེ་མི་དགེ་སྒྲོགས་ཀྱི་བག་ཆགས་  
 བསྟོ་གཞི་ཡིན་པས་ས་བོན་ཐམས་ཅད་པའོ། །ཉོན་ཡིད་ནི་ཀྱང་གཞི་དེར་དམིགས་པའི་ངར་སེམས་  
 བྱུང་པར་ཅན་ནོ། །ནམ་ཤེས་ཚོགས་བརྒྱད་ནི་སྟོབ་དཔོན་ཐོགས་མེད་སྟུ་མཆེད་རྗེས་འབྲང་དང་

བཅས་པས་འདོད་དོ། །ཀྱན་གཞི་མ་བཤད་པ་ན་མས་འཛིན་ཚུལ་མི་འདྲ་བའི་རྟོག་པ་གཉིས་གཅིག་  
 ཅར་མཛོན་དུ་གྱུར་པ་མིན་པ་སྟགས་ལུང་རིགས་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཤེས་ཆོགས་བརྒྱད་འདོད་  
 པ་མིན་ནོ། །དེ་ནི་ཆད་མ་སྡེ་བདུན་རྗེས་འབྲང་གི་ལུགས་སོ། །ཏིང་ངེ་འཛིན་སྒྲིམ་པའི་ཐབས་  
 ཡིད་ལ་བྱེད་ཚུལ་དང་དམིགས་པར་མཁས་པ་ཞིག་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཡིད་བྱེད་དངོས་གཞིའི་མཆན་  
 ཉིད་སྟེ་རིག་ནས་སྒྱུར་མཐའི་འབྲས་བུའི་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་བར་བདུན་དང་། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་གཞན་བཞི་  
 བརྒྱ་ནི། ཆོག་དོན་གཉིས་དང་། ལུས་སྟགས་བཞི་དང་། མོས་པ་དང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཉིས་དང་།  
 སྒྲོབ་སྟགས་གསུམ་དང་། ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་སྟགས་གསུམ་དང་། རྣམ་རྟོག་དང་བཅས་པའི་གཟུགས་  
 བརྒྱན་སྟགས་བཞི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལ་སྟགས་པའོ། །དམིགས་པ་གང་ཞེ་ན། མཆན་མའོ། །དེ་ལ་  
 དབྱེ་ན། དམིགས་པ་དང་། གཞི་དང་། ཡོངས་སུ་སྤང་བར་བྱ་བ་དང་། སོ་སོར་བརྟེན་པར་བྱ་  
 བའི་མཆན་མ་བཞི་དང་། གཞན་ཡང་མཆན་མ་སུམ་ཅུ་ཙུག་གཉིས་ཡོད་དེ། རང་གི་སེམས་ཀྱི་  
 མཆན་མ་ནས་མཛོན་པར་བསྐྱབ་པའི་མཆན་མའི་བར་སོ་གཉིས་སའི་དངོས་གཞིར་བཤད་དོ། །ཡིད་  
 ལ་བྱེད་པ་དེ་དག་བསྐྱུས་ན་མོས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་གཉིས་སམ། སེམས་  
 རང་ཁོ་ནར་འཛིན་པ་ལ་སྟགས་པའི་སེམས་གནས་དགྲུའང་བཤད་པ་དེར་བསྐྱུས་སོ། །གཞན་ཡང་  
 ཉེས་པ་ལྗེ་སྤྱང་བ་དང་འདྲ་བརྒྱད་དང་ལྡན་ཚུལ་དང་། སྟགས་སྒྲུལ་ཞི་གནས་ཀྱི་དམིགས་པ་  
 བཞི་ལ་མཁས་པ་དང་། ཡིད་བྱེད་དེ་དག་ལ་མ་ལྗེ་གང་ལ་སྒྱུར་བ་སྟགས་ཤེས་པར་བྱ་དགོས་པར་  
 བརྟེན་ཏོ། །ཡོན་ཏན་སྡེ་ཆན་བརྒྱ་གཉིས་དང་། ཡོན་ཏན་གྱི་གངས་གོང་དུ་འཕེལ་བ་དང་། མཐུ་  
 ལུལ་དུ་བྱུང་བ་གོང་དུ་འཕེལ་བ་དང་། སར་ཕྱིན་ལྷག་ཚུལ་དང་། རྣམ་སྒྲིམ་གྱི་སྒྲེ་བ་གོང་དུ་འཕེལ་  
 བའི་ཁྱད་པར་སྟེ་བཞི་སྟགས་ཀྱིས་ས་བརྒྱ་དང་སར་ཕྱིན་བརྒྱའི་ཁྱད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དབང་  
 བོ་ལྗེ་བོ་ཐམས་ཅད་ལ་སོ་སོར་ཡོན་ཏན་བརྒྱ་ཕྱག་བརྒྱ་གཉིས་འབྱུང་བ་དང་། མིག་སྟགས་དབང་  
 བོ་ལྗེ་གནས་གྱུར་པས་དོན་ལྗེ་བོ་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་པ་སྟགས་དང་། ཡིད་གནས་གྱུར་པས་རྣམ་  
 པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། དོན་དང་བཅས་པའི་འཛིན་པ་གནས་གྱུར་པས་  
 ཞིང་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། རྣམ་རྟོག་གནས་གྱུར་པས་ཡེ་ཤེས་དང་འཕྲིན་ལས་དུས་ཐམས་ཅད་



༡༡། །གྲུབ་མཐའ་ཆེན་མོའི་མཆན་འགྲེལ་དཀའ་གནད་མདུད་གྲོལ་སྒོ་  
གསལ་གཅེས་ནོར་ཞེས་བྱ་བ་ལས་དབུ་མ་ཐལ་རང་གི་  
སྐབས་བཞུགས་སོ། །

༡༢། །སྒྲ་མ་སྒོ་བཟང་ཐུབ་དབང་འཇམ་དབྱངས་ཀྱི་སྒྲུབ་ཡབ་སྐུ་དང་བཅས་པ་ལ་ཕྱག་  
འཆལ་སོ། །ཆེ་རབས་ཀྱན་ཏུ་རྗེས་སུ་གཟུང་དུ་གསོལ། །འདིར་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པའི་གྲུབ་མཐའི་  
ཟུར་མཆན་འགོད་པ་ལ།

།ཀ། །བསོད་ནམས་མིན་པ་དང་ཐོར་བསྐྱོག་ །བར་དུ་བདག་ནི་བསྐྱོག་པ་དང་། །ཐ་མར་ལྟ་  
ཞིག་ཀྱན་བསྐྱོག་པ། །གང་གིས་ཤེས་དེ་མཁས་པ་ཡིན། །ཞེས་དང་ཐོར་ལས་གསོགས་པ་དང་  
འབྲས་བུ་མྱོང་བའི་རྣམས་ཡོད་ཀྱི་བདག་ཡོད་པར་བརྟན་པའི་སྒོ་ནས་བསོད་ནམས་མིན་པ་དན་འགྲོའི་  
རྒྱ་བསྐྱོག་པ་དང་། །བར་དུ་རྣམས་ཡོད་ཀྱི་བདག་འགོག་སྟེ་ལམ་གྱི་སྒོ་ད་རུང་དུ་བྱས་པ་དང་། །ཐ་  
མར་ལྟ་བུ་གྱི་སྒྲིས་པ་ཐམས་ཅད་བསྐྱོག་པའི་སྒོ་ད་ཉིད་ཕྱོམ་བརྟན་ནས་གྲོལ་བར་བྱེད་པ་སོགས་སོ། །

།ཁ། །དན་སོང་འཁོར་བའི་སྤྱག་བསྐྱེལ་ཐམས་ཅད་དངོས་འཛིན་གྱི་འཛིགས་པ་ཡིན་ཏེ། །རང་  
རྒྱ་བདེན་འཛིན་ལས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། །རི་སྤྱིད་ཕུང་ཐོར་འཛིན་ཡོད་པ། །དེ་སྤྱིད་དེ་ལ་ངར་  
འཛིན་ཡོད། །ངར་འཛིན་ཡོད་ན་ཡང་ལས་ཏེ། །དེ་ལས་ཡང་ནི་སྟེ་བ་ཡིན། །ཞེས་བདེན་འཛིན་  
འཁོར་བའི་གཞི་རྩ་མཐར་ཐུག་ཡིན་པར་ཐལ་རང་གཉིས་ཀས་འདོད་པས་སོ། །རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་  
པོའི་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་འཁོར་བའི་གཞི་རྩ་མཐར་ཐུག་མ་ལོག་པར་འཁོར་བ་ལས་  
གྲོལ་བ་ཡོད་མེད་ལ་ཐལ་རང་གཉིས་འདོད་པ་མི་མཐུན་ཞིང་། །དེའི་དབང་གིས་སྤར་གྱི་གཞུང་  
གེ་དོན་བཤད་ཚུལ་ལའང་མི་འདྲ་བ་ཡོད་དོ། །

།ག། །དྲག་ཆད་ཀྱི་མཐར་ལྷུང་བས་ཕུང་བར་འགྱུར་ཚུལ་ནི། །བདེན་པར་ཡོད་པར་ལྟ་བས་འཁོར་  
བ་ལས་མི་གྲོལ་ཞིང་། །གཏན་ནས་མེད་པར་ལྟ་བས་ངན་འགྱོར་ལྷུང་བར་ཐལ་འགྱུར་བས་བཞེད་  
དེ། །ཡོད་པ་བས་ནི་བདེ་འགྱོར་འགྲོ། །མེད་པ་བས་ནི་ངན་འགྱོར་འགྲོ། །ཞེས་དང་། །ཡོད་པས་

ནམ་པར་མི་གྲོལ་ཏེ། མེད་པས་སྲིད་པ་འདི་ལས་མིན། ཞེས་སོ། །རང་རྒྱུད་པ་ལྟར་ན་འདི་  
དང་རྒྱུད་མི་འདྲ་བར་བཤད་དགོས་སོ། །

༼ང་༽མདོ་སྤྲེད་གོང་ས་འགྲེལ་གྱི་སྐབས་སུ་སྦྱེ་འགག་མེད་པར་གསུངས་པ་སྦྱང་བཞིན་པར་འཛིན་  
པ་བཀག་པས་སྦྱར་འདེབས་བསལ། རོན་དམ་པར་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་བཞུན་པས་སྦྱོ་  
འདོགས་བསལ་ནས་དབུ་མའི་ལམ་མཐའ་གཉིས་དང་བྲལ་བ་རབ་ཏུ་བཞུན་པའི་ཕྱིར་ཡུམ་གྱི་མདོ་  
ངེས་དོན་ཡིན་པའི་གཞུང་བཙུགས་པར་མཛད་ཅེས་ནལ་འཕྱོར་སྦྱོད་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པས་འདོད་དོ། །

༼ཅ་༽སྤོང་ཉིད་དང་རྟེན་འབྱུང་དོན་གཅིག་མིན་ཀྱང་སྦྱ་གུ་ལྟ་བུའི་གཞི་གང་ཡང་རུང་བཞིག་  
བདེན་པས་སྦྱོང་བ་དང་རྟེན་ནས་འབྱུང་བ་གཉིས་དོན་གཅིག་ཡིན་ཏེ། གཞི་འགའ་ཞིག་བདེན་པར་  
གྲུབ་ན་རྟེན་འབྱུང་མིན་པར་འགྱུར་ཞིང་། གཞི་འགའ་ཞིག་རྟེན་འབྱུང་མིན་ན་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འགྲོ་  
བའི་ཕྱིར་རོ། །

༼ཆ་༽སྤོང་ཡོངས་གཅོད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་མི་འགྱུར་བས་རྟེན་མེད་པ། རང་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་  
པའི་ངོར་གཉིས་སྒྲུང་མེད་པས་དམིགས་པ་མེད་པ། རྟེན་འབྱུང་ཡིན་པས་རྟེན་གྱི་དོན་ནོ། །

༼ཇ་༽མཁས་པས་དབུ་མ་ལའང་གནས་པར་ཡོངས་མི་བྱེད། ཁེས་པའི་དངོས་བཞུན་གྱི་དབུ་མ་  
སམ་དབུ་མ་ལ་སྦྱང་ཉིད་སྤྲོ་མོ་ཡོད་མེད་དཔྱད་དགོས་ཏེ། འདིར་ནམ་རིག་པ་ལྟར་ཡོད་མེད་ཀྱི་  
མཐའི་ཕྱོགས་ཉི་ཆེ་བ་རེ་བཀག་པའི་དབུ་མ་ཞེས་རགས་པའི་སྦྱོང་བ་དམིགས་ཀྱིས་བཀར་པའི་ཕྱིར་  
དང་། སྦྱང་ཉིད་སྤྲོ་མོ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་སྦྱོ་ལྟན་སྦྱེས་ཡོད་ཀྱང་ཀུན་བདག་སམ་མེད་པར་རྒྱལ་  
ཚབ་རྗེས་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྤྱོད་བདེན་འཛིན་ལྟན་སྦྱེས་ཡོད་ཀྱང་དེ་རྒྱུད་ལྟན་གྱི་གང་ཟག་  
གིས་སྦྱོ་དེའི་དབང་གིས་གཞི་དེ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་དམ་མི་འཆའ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུད་སྦྱང་དར་རྒྱུ་ལས།  
བདག་མེད་བདེན་པར་འཛིན་པ་ཡང་རགས་པའི་བདག་མེད་བདེན་པར་འཛིན་པ་ཡིན་གྱི། སྤྲོ་བའི་  
བདག་མེད་ཆད་མས་རྟོགས་ཟེན་མ་བཟེད་ན་དེ་འདྲའི་བདག་བཀག་པའི་བཀག་པ་བདེན་གྲུབ་ལ་གྲུབ་  
མཐའ་འཆའ་བ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་དགག་བྱ་སྤྲོ་མོ་བཀག་པའི་བདག་མེད་བདེན་པར་  
འཛིན་པའི་སྦྱོ་མངོན་གྱུར་དུ་སྦྱོན་ལྟན་སྦྱེས་སུ་ཤེས་པར་བྱའོ། ཞེས་སོ། །དེ་ལ་ཁ་ཅིག་༼སྦྱང་

ཉིད་བདེན་པར་འཛིན་པའི་སློ་ཀྱན་བཏགས་དེ། སྤྱོད་ཉིད་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་མེད་པར་  
བཤད་ཀྱི། སྤྱིར་ན་དེ་འདྲའི་སློ་ཀྱན་བཏགས་མེད་པར་བཤད་པ་མིན་ཏེ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་  
ཐལ། ཡོངས་གྲུབ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་སློ་ཀྱན་བཏགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མེས་  
ཅམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཞན་དབང་ཡོངས་གྲུབ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་ལྟ་བུ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་སློ་ཀྱན་བཏགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་།  
གཞན་ཡང་། དེ་ཡོད་དེ། བདེན་སྤྱོད་སྤྱི་མ་ལུ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་སློ་ཀྱན་བཏགས་ཡོད་པའི་  
ཕྱིར། ལྷག་ཏུ། སྤྱོད་ཉིད་མ་རྟོགས་བར་དུ་སྤྱོད་ཉིད་བདེན་པར་འཛིན་པའི་སློ་མི་འབྱུང་བའི་རྒྱ་  
མཚན་གྱིས། དེ་ལ་སློ་ཀྱན་བཏགས་མེད་པར་ཁས་བླངས་ན་གཅིག་གོས་ལ་ཡང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར།  
མ་ལྟར་མཚམས་ཀྱི་དྲགས་གྲུབ་ཏེ། མཐ་བཤད་ལས། སྤྱི་བདེན་སྤྱོད་སྤྱི་མ་ལུ་ལ་དམིགས་  
ནས་ཡོངས་སྤྱོད་པ་ཐོར་བདེན་པར་འཛིན་པ་ཡང་བཏགས་འཛིན་རྟོག་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ཀྱན་བཏགས་  
དང་ལྟན་སྤྱི་བཏགས་ཡོད་པར་ཤེས་པར་བྱ་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་རོ། །འོན་ཀྱང་གྲུབ་  
མཐའ་བཏགས་པ་འགོག་པ་ནི་ལྟན་སྤྱི་བཏགས་པའི་ཡན་ལག་ཅམ་ཡིན་པས། མདོའི་སྐབས་སུ་  
གཙོ་ཆེར་ལྟན་སྤྱི་བཏགས་ཀྱི་ཞེན་ཚུལ་ལྟར་མ་གྲུབ་པ་གཏན་ལ་དབབ་དགོས་པར་ལེགས་བཤད་སྤྱི་བར་  
གསུངས་འདུག་པས། གཞུང་འདིའི་དངོས་བསྟན་གྱི་དབུ་མ་ལ་ཡང་རགས་པའི་སྤྱོད་ཉིད་ཡིན་མི་  
དགོས་སམ་སྙམ་མོ། །

༼ཉེ་ལེགས་བཤད་སྤྱི་བཏགས་ལས། འདི་བ་ལྟར་ན་ལེགས་ལྟན་ལ་སོགས་པའི་རང་རྒྱུད་པ་རྣམས་  
དོན་དམ་པར་དང་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་དོན་ཁས་ལེན་པས་དབུ་མ་བར་མི་འཛིན་གམ་སྙམ་ན། ལྟ་  
ལྟར་བ་ངེས་ཀྱང་གཞི་དེ་བུམ་པར་མ་ངེས་པ་ལ་ཆད་མས་གདོད་སྤྱི་བཏགས་པས་དེས་གཞི་དེ་བུམ་  
པར་འདོད་དོ་ཞེས་སྤྱི་མི་རྣམས་པ་དང་། བྱེ་བྲག་པས་བུམ་པ་ལ་རང་གི་ཡན་ལག་ལས་ཇས་གཞན་  
པའི་ཡན་ལག་ཅན་མེད་པའི་དོན་ཆད་མས་གྲུབ་ཀྱང་ཡན་ལག་ཅན་ཇས་གཞན་འདོད་པའི་གྲུབ་མཐའ་  
བ་མིན་ནི་ཞེས་སྤྱི་མི་རྣམས་པ་བཞིན་དུ། མཁས་པ་དེ་དག་ཀྱང་ཆོས་བདེན་པར་ཡོད་པའི་གྲུབ་མཐའ་  
རིགས་པའི་སློ་དུ་མས་འགོག་ཅིང་བདེན་མེད་དུ་ལེགས་པར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པས་དབུ་མ་བཞི་ཡིན་  
ནོ། །དབུ་མ་བ་ཡིན་ན་རང་རྒྱུད་བྱ་མི་རིགས་པར་གསུངས་པ་དང་མི་འགལ་ཏེ་བཅས་ལྟན་གྱི་



དགེ་སྤྲོད་གིས་བཅས་པ་དང་འགལ་བར་མི་རིགས་ཀྱང་དེ་དང་འགལ་བ་ཅམ་གྱིས་དགེ་སྤྲོད་མིན་  
མི་དགོས་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

༼ཏ༽རང་རྒྱུད་པས་ཐལ་རང་གཉིས་ལ་ཆོས་དང་གང་ཟག་ལ་རང་བཞིན་འགོག་པའི་དགག་  
བྱ་ལ་བྱད་པར་ཡོད་པར་འདོད་མི་འདོད་དཔུང་གཞི་ཡོད་དེ། ལེགས་བཤད་སྤྲོད་པོ་ལས། ལེགས་  
ལྡན་ལ་ཡང་སངས་རྒྱུས་བསྐྱེད་ས་དང་རང་ཉིད་རང་རྒྱུད་ཁས་ལེན་མི་ལེན་མི་མཐུན་སྐྱེམ་པ་མི་འདུག་  
གི་རང་རྒྱུད་ཁས་ལེན་པ་འོས་མེད་དུ་བྱས་པའི་ལུགས་སུ་སྤྲོད་དོ། །དེའི་གནད་ཀྱིས་ཀྱང་རང་ཉིད་  
དང་སངས་རྒྱུས་བསྐྱེད་ས་གཉིས་ལ་ཆོས་དང་གང་ཟག་ལ་རང་བཞིན་འགོག་པའི་དགག་བྱ་ལ་ཡང་  
བྱད་པར་ཡོད་པར་མི་བཞེད་དོ། །ལེགས་ལྡན་གྱི་རྗེས་འབྱེད་སྤྱན་རས་གཟིགས་བརྒྱལ་ཞུགས་ལ་  
འགྲེལ་བ་ཆོག་གསལ་གྱི་རྒྱུས་འདུག་པས། ཤེས་རབ་སྦྱོན་མེར་སངས་རྒྱུས་བསྐྱེད་ས་བཀག་པའི་  
འགྲེལ་བཤད་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཟླ་བས་ལེགས་ལྡན་ལ་སྦྱོན་བཞེད་པ་རྣམས་འཇུག་མི་འཇུག་གི་བཤད་  
པ་འོང་རྒྱར་སྤྲོད་ཞིང་། ཞི་བ་འཆོད་པོན་སྦོལ་ལ་སོགས་པས་ཀྱང་ཟླ་བས་རང་རྒྱུད་བཀག་པའི་  
སྦྱོན་སྤྲོད་མཛད་རྒྱར་སྤྲོད་ཡང་མ་མཛད་དོ། །དེ་ལ་སྦྱར་སྦོལ་དཔོན་གཉིས་ཀྱིས་རང་གི་མཆན་  
ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་བཀག་པའི་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་རྒྱ་འབྲས་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་གཞག་  
ཐམས་ཅད་ཆོས་འཐད་པ་དང་དེ་ཡང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་མ་འདས་ཀྱི་རྟེན་འབྱུང་ངེས་པར་ཁས་  
སྤྲོད་དགོས་པའི་རྟེན་འབྱུང་གི་རྒྱ་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་དགག་བྱ་དེ་འགོག་པར་བཤད་པའི་རིགས་པ་རྣམས་  
རིགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཟབ་ལ་སྤྱི་བའི་མཐར་ཐུག་དུ་སྤྲོད་ལ། དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་རང་རྒྱུད་འགོག་པ་  
འདི་རིགས་པ་སྤྱི་བར་སྤྲོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལ་དགོངས་པ་ཟབ་མོ་ཞིག་ཡོད་ཆོད་དུ་སྤྲོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

༼ཐ༽ཁྱུ་སྐབ་ལས་འཕགས་པ་ལྟ་སྟར་གཤེགས་པར་བཤད་པའང་ཡོད་དོ། །

༼ད༽མདོ་ཀུན་བརྟུས་སུ་བསྐྱལ་བ་བཟང་དྲངས་པ་ལས། བསྐྱལ་བ་བཟང་པོ་འདིའི་འོག་དུ་མུན་  
བསྐྱལ་དུག་ཅུ་འབྱུང་། དེ་ནས་སྟན་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བར་སངས་རྒྱུས་ཁྱི་འབྱུང་། དེའི་འོག་དུ་  
མུན་བསྐྱལ་བ་ཆུད་ཁྱི་འབྱུང་། དེ་ནས་སྐར་མ་ལྟ་བུ་ཞེས་བྱ་བར་སངས་རྒྱུས་བུ་ཁྱི་འབྱུང་། དེའི་  
འོག་དུ་མུན་བསྐྱལ་སུམ་བུ་འབྱུང་། དེ་ནས་ཡོན་ཏན་བཀོད་པ་ཞེས་བྱ་བར་སངས་རྒྱུས་བུ་ཆུད་

ཁྱི་བཞི་སྟོང་འབྲུང་བར་གསུངས་སོ། །

༼ན༽དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དང་མིང་མཐུན་པའི་དགེ་སྟོང་། ཞེས་པ་དང་། ངའི་མིང་འཆང་བའི་དགེ་སྟོང་། ཞེས་པ་ནི། སངས་རྒྱལ་གཉིས་པར་གྲགས་པ་ལ་བྱེད་ཅེས་མཁས་པ་འགའ་ཞིག་གིས་གསུངས་པ་ཐོས་སོ། །

༼པ༽ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྡེ་སྟོང་ལས་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་འགོག་པ་བཟུན་པ་དང་། གཞན་ཐེག་དམན་གྱི་སྡེ་སྟོང་ལས་ཟད་པ་སྟོང་བཞིན་བཟུན་པ་གཉིས་ཟད་དང་མི་སྐྱེ་དོན་ཏེ་རང་བཞིན་གྱིས་ཟད་པ་དང་མི་སྐྱེ་བའི་དོན་དུ་གཅིག་པ་དང་། དེས་ཤེས་པ་ཟད་མི་སྐྱེ་ཤེས་པའི་དོན་དུ་གཅིག་པ་དེའི་ཕྱིར་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྡེ་སྟོང་བཀའ་ཡིན་པ་ལ་བཟོད་པར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་པའོ། །

༼མ༽དེའི་སྟོན་གསུམ་ནི། བདག་སྐྱེ་མེད་པར་སྐྱབ་རྒྱས་པའི་རྟགས་དང་དཔེ་གང་ཡང་མ་བཟོད་པས་དམ་བཅའ་ཙམ་དུ་ཟད་པ་དང་། གངས་ཅན་གྱིས་བདག་ལས་ཞེས་པའི་དོན་འབྲས་བྱ་གསལ་བའི་བདག་ཉིད་ལས་ཡིན་ན་ནི་གྲུབ་ཟིན་སྐྱབ་པ་དང་རྒྱ་མི་གསལ་བ་རྒྱས་པའི་བདག་ཉིད་ལས་ཡིན་ན་ནི་སྐྱེ་ལྡན་ཐམས་ཅད་དེ་ལས་སྐྱེ་བའོན་ཡིན་པས་བྱབ་པ་འགལ་བར་འགྱུར་རེ་ཞེས་དམ་བཅའ་ལ་བརྟགས་ནས་སྟོན་བཟོད་པ་མ་བསལ་བ་དང་། གྲི་ལ་བ་གཞན་གྱི་ཁྲན་ཀའི་ཁྲགས་ཡོད་པའི་ཆོག་ཡིན་པ་དང་གསུམ་སོ། །འགྲེལ་ངག་དང་པོའི་ཆོག་ཟིན་གྱི་སྦྱར་བ་ནི། དངོས་པོ་རྣམས་ཆོས་ཅན། བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། སྐྱེ་བ་དོན་མེད་དང་ཐུག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའོ། །ལེགས་ལྡན་གྱིས་སངས་རྒྱལ་བསྐྱངས་ཀྱི་དགོངས་ཆོད་སྤངས་པའི་སྦྱར་བ་ནི། དངོས་པོ་རྣམས་ཆོས་ཅན། བདག་སྐྱེ་རྣམ་པར་བཅད་པ་ཙམ་མིན་ཏེ། སྐྱེ་བ་དོན་བཅས་དང་ཐུག་བཅས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའོ། །དེ་ལ་སྟོན་དང་པོ་གཉིས་ནི་དངོས་ཟིན་གྱིས་སྦྱར་བ་ལ་བཟོད་ཅིང་། ཁྲགས་ཡོད་པའི་སྟོན་ནི་གཙོ་ཆེར་དགོངས་ཆོད་སྤངས་པའི་སྦྱར་བ་ལ་བཟོད་དོ། །ཁྲགས་ཡོད་པར་འགྱུར་ཚུལ་ནི་ཅ་ཤེད་ཀྱི་ཆེན་ལས། ཁྲགས་ཡོད་པར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ན་སྐབས་ཀྱི་དོན་སྦྱར་བ་དེ་ལས་བསྐྱོག་པས་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པ་ནས། དོན་དང་ཐུག་མེད་ཀྱང་རྟགས་མིན་ལ་བདག་སྐྱེ་ཡོད་ན་དོན་དང་ཐུག་མེད་ཀྱང་རྟགས་སུ་མི་རུང་སྟེ་དེ་ཅོད་གཞིའི་སྟེང་དུ་གྲུབ་ན་བསྐྱབ་བྱ་གྲུབ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་

ན་བསྐྱེད་དོན་གཉིས་དྲགས་སོ། །དངོས་ཟིན་གྱི་དྲགས་བསྐྱེད་དགོས་ན་དངོས་ཟིན་གྱི་དམ་བཅའ་  
ཡང་བསྐྱེད་དགོས་ཏེ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་དྲགས་བསྐྱེད་པ་ལྟར་བྱར་མེད་པས་བདག་སྐྱེ་  
ནམ་པར་བཅད་ཅམ་མིན་པ་བསྐྱེད་པའི་དོན་ནོ། །ཞེས་དང་། དེ་ཡི་ཆོ་སྐྱེ་བ་དོན་དང་ཐུག་བཅས་  
ཡིན་པའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་ནམས་བདག་སྐྱེ་ནམ་པར་བཅད་པ་ཅམ་མིན་ནོ་ཞེས་པས་གཞན་ལས་སྐྱེ་  
བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་བདག་ལས་མིན་ཞེས་པའི་དོན་བདག་སྐྱེ་ནམ་པར་བཅད་ཅམ་ཡིན་པའི་  
གྲུབ་མཐའ་དང་འགལ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

།ཕྱི་འདིར་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་གང་ཡིན་འདི་བའི་ཉེས་པ་མ་བསལ་བ་དང་། ཞེས་པ་ནི་  
གངས་ཅན་ལུགས་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པས་སྤར་བཤད་པ་དང་གནད་  
གཅིག་གོ། །

།མདེམ་ཐའ་གཞན་འགོག་པའི་སྒྱུར་བ་ལ་སྒྱུན་བརྗོད་པ་ནི་སྤར་བཤད་པའི་རིགས་པས་ཤེས་  
སྤྲོད་པས་མ་བྱེས་སོ། །

།ཅི་ཞེས་གྲགས་ལྟར་ན། དབུ་མ་བས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྱུར་བ་ཁས་ལེན་པ་མི་རིགས་ཏེ། རང་  
རྒྱུད་ཀྱི་སྒྱུར་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྱུར་བ་དང་རང་དབང་བའི་སྒྱུར་བ་གཉིས་དོན་  
གཅིག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཕྱིར་ནོལ་གྱི་ཁས་སྒྲུངས་ལ་མ་འབྲིས་པར་ཆད་མས་དོན་གྱི་རྫོད་ལུགས་ནས་  
རང་དབང་དུ་ཆོས་ཅན་གཉིས་དང་དྲགས་ཀྱི་ཚུལ་ནམས་གྲུབ་ཚུལ་ངེས་པར་བྱས་ནས་བསྐྱབ་བྱ་  
དོན་པའི་རྗེས་དཔག་སྐྱེད་པ་གཅིག་རང་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་ཡིན་པར་ལེགས་བཤད་སྤྱིང་བོར་བཤད་པའི་  
ཕྱིར་རོ། །

།ཆོས་ངས་རྒྱུས་བསྐྱུངས་ཀྱིས་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་དམ་བཅའ་ལ་བདགས་ནས་སྒྱུན་བརྗོད་པ་  
བསལ་མི་དགོས་ཏེ། དངོས་པོ་ནམས་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་བསྐྱབ་བྱར་བྱས་པའི་སྒྱུར་བ་གཞན་  
བརྗོད་པའི་ཕྱིར་དང་། གལ་ཏེ་བརྗོད་ན་ཡང་བསྐྱབ་བྱ་མཐུན་སྤར་བ་མེད་པས་དེ་འདྲ་བའི་ཉེས་  
པ་བསལ་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

།རྗོད་རང་རྒྱུད་འགོག་ཚུལ་ནི་ལེགས་བཤད་སྤྱིང་བོ་དང་ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོ་གཉིས་ཀྱིས་གསལ་

ཞིང་རྒྱས་པར་གསུངས་འདུག་པས་དེ་དག་ཏུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

༼ཐཱ་ཤྲོ་བ་དཔོན་ལྷ་མ་གཉིས་པོ་དེས་འགྲེལ་བ་བྱས་པ་རྣམ་རིག་ཅམ་གྱི་གཞུང་དང་མཐུན་པའི་  
ཕྱིར་རམ། སྐབས་ཀྱི་དོན་མ་བཟོན་ཅིང་རྣམ་རིག་ལ་ཞེན་པ་མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར། ལུས་དོན་རི་  
ལྷ་བ་བཞིན་བྱས་པ་མེན་པར་མཐོང་ནས་དབུ་མར་གནས་པའི་སྒོས་མདོ་དང་རྒྱན་གྱི་དོན་རྣམ་པར་  
ཕྱེ་ཞེས་པའོ། །

༼ཞེ་གཟུང་བ་ཕྱེ་རོལ་དོན་འཛིན་གྱི་ཉླ་པ་སྤྲོང་ཞིང་འཛིན་པ་སྟེ་ཤེས་པ་བདེན་པར་འཛིན་  
པའི་ཉླ་པ་མི་སྤྲོང་བ་ནི་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་གྱི་ཁྱད་པར་དུ་བཤད་པ་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་  
དེས་བདེན་མེད་ཉླ་གསུངས་པའི་རྣམ་པའི་སྒོ་ནས་ཉན་རང་གི་སྦྱོར་ལམ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པར་  
གསུངས་སོ། །

༼ཟེ་འདི་སེམས་ཅམ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དང་པོར་སེམས་ཅམ་པའི་གྲུབ་མཐའ་ཁས་ལེན་དུ་བརྟུག་  
ནས་ཕྱིས་དེ་འདོར་དུ་བརྟུག་པར་འདོད་པའི་སེམས་ཅམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

༼འདེབ་དེན་གྲུབ་བཀའ་པ་ལ་རྒྱ་འབྲས་ཁས་སྤངས་པའི་སྒོ་ནས་ལན་གདབ་པར་འདོད་པའི་སྒོ་ལ་  
བ་ངན་པ་ནི་དངོས་པོར་སྤྲོ་བ་རྣམས་སོ། །

༼ལཱ་དེས་ན་ཁྱོད་ཀྱིས་གང་སྦྱས་པ། དྲིས་པ་འབྲིད་པའི་ཐབས་ཡིན་གྱི། །འགྲོ་བ་འདུལ་  
བའི་བསམ་པ་ཡིས། །བདེན་པར་སྦྱོབ་དེ་མ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །ལེའུ་བརྟུ་གསུམ་པའི་ལུང་འདི་  
སྐར་ཐང་དཔར་མ་ལས། རྒྱུངས་པར་གྱུར་པ་མང་བོ་ཡང་། །སྦྱོད་པ་དག་ནི་འདི་འདྲ་བས། །བདེ་  
གཤེགས་ལམ་ནི་ཀུན་སྤངས་ཏེ། །དཔུལ་བའི་ལམ་ནི་སྟེན་པ་སྤང་། །ལོང་བའི་མི་ནི་ལ་ལ་ཞིག།  
གཞན་དག་ལ་ནི་ལམ་སྟེན་བྱེད། །གང་དང་གང་བཞགས་དེ་དང་དེ། །འདྲི་བར་བྱེད་རྣམས་དེ་  
མི་འདྲི། །གལ་ཏེ་རྒྱུངས་པའི་དབང་གིས་ལམ། །མི་མཐོང་དེ་ནི་སྟེན་བྱེད་ཀྱང་། །ཐིག་ཅན་  
ཀྱིས་ནི་ལམ་དེ་ཡིས། །བཏོད་པ་ཉམས་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་བྱུང་བ་ནི་ཡི་གེ་འདག་གམ་  
སྐམ་སོ། །ཡེ་ཤེས་གྲུབ་པ་ཙོམ་མཁན་ནི་རྒྱལ་བོ་ཡི་རྩ་བུ་ཏི་ཡིན་པར་བསྟན་འགྱུར་གྱི་དཀར་ཆག་  
དང་ཕུག་ཆེན་གྱི་འགྲེལ་བ་སོགས་བོད་གཞུང་མང་པོར་བཤད་ཀྱང་། དེ་ནི་སངས་རྒྱས་དང་མཇུག་

པའི་རྒྱལ་པོ་ཡི་རྩ་ཐུ་ཏི་ཞེས་གྲགས་ཆེ་བ་དེ་ཡིན་གྱི། དགེ་སློང་མ་དཔལ་མོའི་མིང་པོ་ཡི་རྩ་པོ་ཏི་  
 ཞེས་པ་ཕྱིས་རབ་ཏུ་བྱུང་ནས་ལུ་པའི་ན་བཟའ་གསོལ་བས་ལུ་བ་བ་ཞེས་གྲགས་པ་དེ་ཡིན་ནོ། །དེ་  
 ཡང་དེ་ལ་ཕྱ་མིན་མ་པ་རྒྱ་དེ་བ་སོགས་ལྷ་ཉན་གནོད་པ་བྱེད་འདོད་ནས་བཅའ་ཆེ་ལུ་བ་ཅམ་ལུས་  
 པ་ལ་ཁོང་ཡིན་པར་བསམ་སྟེ་གཏུབ་ནས་སོས་སོས་ཐོས་ཆེ་དམོན་པ་བོར་བས་ཀྱན་ལུག་ཏུ་བསྐྱར་ནས་  
 སྐར་ལུ་བ་སྐྱག་བཅུག་པ་མཐུད་དེ་གྲོན་པས་ལུ་བ་བར་གྲགས་སོ། །མཁས་པ་ཁ་ཅིག་འདི་ཡི་རྩ་  
 ཏི་ཏི་ཡིན་ཏེ། ཏུས་ལའོར་གྱི་རྒྱུད་ཕྱི་མར་དེ་གཉིས་སོས་སོར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་བའང་ཡོད་དོ། །

༼ར་༽རྫོགས་རིམ་གྱི་བོགས་འབྲིན་གྱི་སྦྱོད་པ་བྱེད་པའི་སྐབས་སུ་ས་དང་རྫོང་དང་ཤིང་ལས་བྱས་  
 པའི་སྐྱ་གཟུགས་དང་སྟེགས་བམ་སོགས་ལ་ཕྱག་མི་བྱ་བར་གསུངས་པ་དང་། མཉམ་བཞག་ཟག་  
 མེད་ན་སེམས་ཀྱི་རྒྱ་བ་སྟེ་རྣམ་རྟོག་ལོག་པར་གསུངས་པ་རྣམས་དབང་རྣམས་དང་པོ་བའི་ཉམས་  
 ལེན་དུ་འབྱུང་ཞེས་པའོ། །

༼ལ་༽ཕྱིར་ནི་ལྷ་པའི་འཆར་ཚུལ་མཐའ་ཡས་པ་འདི་ལྷར་སྒྲུང་སྟེ། འགའ་ཞིག་ནི་རྟོག་པ་ཡིན་  
 ཕྱིན་ཆད་བཟང་ངན་གང་འདུག་དགག་རྒྱ་ཡིན་ཟེར་བའི་ཆན་པ་གཅིག་དང་། ཡང་འགའ་ཞིག་  
 རྟོག་པ་བཟང་ངན་ཐམས་ཅད་དགག་རྒྱ་མ་ཡིན་རྟོག་པ་ཅི་ཅམ་རྒྱས་པ་ཅམ་གྱིས་ཉམས་རྟོག་རྒྱས་  
 པ་ཡིན། དཔེར་ན་བྱད་ཤིང་རི་ཅམ་མང་གིན་མེ་ལྷེ་རྒྱས་འོང་བ་ཡིན་ཟེར་བའི་ཆན་པ་གཅིག་སྟེ་  
 དེ་གཉིས་འགལ་བ་ལྷག་སྦྱོད་དོ། །ཡང་འགའ་ཞིག་རྣམ་རྟོག་མ་རིག་ཆེན་པོ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་  
 པས་རྣམ་རྟོག་ནི་མ་རིག་པ་ཡིན་ཟེར་བའི་ཆན་པ་གཅིག་དང་། ཡང་འགའ་ཞིག་རྣམ་རྟོག་ཆོས་  
 སྐྱེའི་ཟེར་བའི་ཆན་པ་གཅིག་སྟེ་དེ་གཉིས་ཀྱང་ལྷག་སྦྱོད་དོ། །ཡང་འགའ་ཞིག་ཡིད་འདི་མ་འཕྲོས་  
 པར་ཅོན་ཉེ་གནས་པའི་ཆོས་ངས་རྒྱས་སམ་མུང་འདས་ཡིན། ཅུང་ཞིག་འཕྲོས་པའི་ཆོས་མཐས་ཅན་  
 རྣམ་འཁོར་བ་ཡིན་ཟེར་བའི་ཆན་པ་གཅིག་དང་། ཡང་འགའ་ཞིག་རྣམ་རྟོག་འཕྲོས་པའི་ཆོས་བརྒྱད་  
 པ་རི་ཅམ་འཕྲོས་ཀྱང་དེ་རྣམས་ཀྱི་ངོ་ལ་ཅེར་ཅེར་བལྟས་པས་ཆོས་སྐྱར་ལམ་ལམ་འཆར་ཟེར་བའི་  
 ཆན་པ་གཅིག་སྟེ་དེ་གཉིས་ཀྱང་འགལ་བའོ། །ཡང་འགའ་ཞིག་མུན་ཁང་དང་། ལུས་གནད་དང་།  
 རྣམ་རྟོག་བཀག་པ་ཅམ་ལས་བྱུང་བའི་མཐོང་སྒྲུང་བན་བུན་དེ་ཆོས་སྐྱེའི་ན། རྣམ་ཀྱན་མཆོག་ལྷན་

གྲི་སྟོང་བ་ཡིན་པས་ན་སེམས་སྒྲིབས་ཀྱང་ཆོས་སྐྱེ་མཛོན་སུམ་དུ་མཐོང་བར་ངོ་སྟོན་པའི་ཆན་པ་གཅིག་  
 དང་། ཡང་འགའ་ཞིག་དེ་ལྟ་བུ་དེ་ཆོས་སྐྱེ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་མཐོང་བ་མིན་གྱི་ཆོས་སྐྱེའི་སྒྲ་ཅེའམ་  
 ཡན་ལག་གམ་ཆ་གས་མཐོང་བ་ཡིན་ཟེར་བའི་ཆན་གཅིག་ ཡང་འགའ་ཞིག་དེ་ལྟ་བུ་ཆོས་སྐྱེ་ཡོངས་  
 རྫོགས་དང་ཆ་གས་གང་ཡང་མཐོང་བ་མིན་གྱི་སྟོང་བ་ཅམ་མཐོང་བ་ཡིན། སྟོང་བ་ལ་ཡང་རང་  
 སྟོང་དང་གཞན་སྟོང་གཉིས་ཡོད་པའི་ནང་ནས་ཆུ་གཤམ་དང་སེང་བཟང་འདྲོད་པའི་རང་སྟོང་དན་  
 པ་དེ་མིན་གྱི། དབུ་མ་བ་ཆེན་པོ་ཐོགས་མེད་འདྲོད་པའི་གཞན་སྟོང་དེ་ཡིན་ཞེས་པའི་ཆན་གཅིག་  
 དང་། ཡང་གཞན་ནམས་སྤྲ་མ་བཞིན་ལ། མཐོང་སྤང་དེ་རང་སྟོང་ཡིན་ཞེས་པའི་ཆན་གཅིག་  
 རྟེན་གཉིས་ཀྱང་འགའ་ལོ། །ཡང་འགའ་ཞིག་སྟོང་བ་དངོས་མིན་གྱི་སྟོང་བའི་གཟུགས་སམ་མདངས་  
 ཡིན། ཆོས་སྐྱེ་མ་ཡིན་གྱི་ཆོས་སྐྱེའི་རྟགས་ཡིན། དཔེར་ན་མེ་འོང་བའི་རྟགས་ལ་དུ་བ་མཐོང་བ་  
 བཞིན་ནི་ཟེར་བའི་ཆན་གཅིག་དང་། ཡང་འགའ་ཞིག་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་ལྟ་བུ་དངོས་གཞི་དེ་དང་  
 སྦྱར་བ་ཡན་ལག་དུག་གི་སེར་རྒྱུད་གཉིས་གནད་གཅིག་རང་སྟོང་ཡིན། དེའི་སྟོང་དུ་སྦྱར་དུག་གི་  
 བསམ་གཏན་གྱི་ལྟ་བུ་གཞན་སྟོང་གི་ལྟ་བུ་འཕར་རྒྱ་ཡོད། དེས་ན་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་ལས་སྦྱར་དུག་ལྟ་བུ་  
 མཐོ་ཟེར་བ་སོགས་མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་སྤང་ཞིང་། ཞེས་ཅི་བ་ལྷག་བསམ་རབ་དཀར་ལས་གསུངས་  
 པ་ལྟར་རོ། །

༼གཉིས་པ་བ་གྲུབ་པ་དང་། ཐབས་ཤེས་གྲུབ་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་གྲུབ་པ་དང་། གཉིས་མེད་  
 གྲུབ་པ་དང་། གསང་ཆེན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་མན་ངག་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གྲུབ་པ་དང་། ལྷན་སྐྱེས་  
 གྲུབ་པ་སྟེ་བདུན་ལ་གྲུབ་པའི་སྟེ་བདུན་ཞེས་བྱ་ལ། རོ་རྟ་མཛོད་དང་། ཕྱག་རྒྱ་བཞི་གཏན་ལ་དབབ་  
 པ་དང་། ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་གསལ་བ་དང་། གནས་པ་བསྐྱེས་པ་དང་། བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བའི་  
 རིམ་པའི་མན་ངག་དང་། སེམས་ཀྱི་སྒྲིབ་སྦྱོང་སྟེ་དུག་ལ་སྟོང་བའི་སྦྱོར་དུག་ཅེས་གྲགས་སོ། །ལྟ་  
 བ་ངན་སེལ་དང་། དབུ་མ་དུག་པ་དང་། ལྟ་བ་ངན་སེལ་གྱི་དན་པ་དང་། ལྷན་སྐྱེས་གྲུབ་པ་དང་།  
 མི་ལམ་ངེས་བཞུན་དང་། སྦྱུ་མ་ངེས་བཞུན་དང་། རབ་རྟུ་མི་གནས་པ་གསལ་བར་བཞུན་པ་དང་།  
 དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བརྒྱུ་བ་སོགས་ཆོས་རྒྱུད་ཉི་ཤུ་ཅུ་དུག་ལ་ཡ་མ་ན་སའི་ཆོས་སྦྱར་ཞེས་བྱའོ། །འོད་སྤྲ་

རབས་པའི་ཅི་ཡང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པའི་ལྷ་བཞི་གཞུང་དེ་དག་གི་ཚིག་ཟིན་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ནོ། །འདིར་  
ཡོངས་གསལ་བ་ཞེས་པ་དཔེ་མ་དག་སྟེ། དཔལ་ལྷན་འདུས་པར་ཡོངས་གསལ་བ། ཞེས་གཞུང་  
དུ་བྱུང་ངོ་། །འདིའི་བསྒྲུབ་བྱ་བཞི་ནི། རིམ་ལྡན་གསལ་སྒྲོན་ལས། ལམ་གྱི་རིམ་པ་ནི་དང་པོར་  
ཡི་གེ་འགོད་པའི་བསྐྱེད་རིམ། གཉིས་པ་ལས་རྒྱ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གི་རང་བཞིན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཆོན་  
པར་བྱེད་པ། གསུམ་པ་དེ་བརྟན་པའི་དོན་དུ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲུབ་པ། བཞི་བ་  
ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་མངོན་པར་བྱང་རྒྱུ་པ་སྒྲུབ་པ་བཞི་སྟེང་པ་དང་བཅས་པ་སྟེན་ནོ། ཞེས་གསུངས་  
པ་ལྟར་རོ། །

༼ས༽མར་མེ་འབར་བ་བསད་རུང་གི་ ཞེས་སོགས་ནི། མདོ་ལས། བདག་ཏུ་ལྷ་བ་རི་རབ་  
ཅམ་དུ་གནས་པ་ནི་སྒྲ་ཡི། མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་ཅན་སྟོང་བཞི་དུ་ལྷ་བ་ནི་དེ་ལྷ་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་  
གསུངས་པ་དང་དོན་འདྲ་བས་ན་དེའི་དངོས་མེད་དུ་འཛིན་པ་ནི་བདེན་མེད་དུ་འཛིན་པ་ལ་མི་བྱེད་  
པར་སྟོང་ཉིད་བདེན་པར་འཛིན་པ་ལ་བྱེད་དགོས་སོ། །དེས་ན་གཞུང་དེའི་གོང་དུ། གལ་ཏེ་མིང་  
ཅམ་ཐ་དད་ཀྱང་། རྟོག་པ་ཉིད་དུ་དབྱེར་མེད་ཕྱིར། རྟལ་པས་དངོས་འཛིན་ཡོངས་བཏང་  
སྟེ། རྟེན་མེད་པར་ཡང་མི་བརྟག་གོ། ཞེས་པ་ནི་རྟོག་པ་ཡིན་པས་བྱུང་པར་མེད་ཅེས་པ་མིན་  
གྱི། བདེན་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་ཡིན་པས་བྱུང་པར་མེད་ཅེས་བཤད་དགོས་སོ། །

༼ཏ༽དེ་ཉིད་མི་ཤེས་བྲམ་ཟེ་ནི། གྱི་ན་རིག་བྱེད་བཞི་དག་འདོན། །ས་རྒྱ་ཀྱུ་ཤས་དག་བྱེད་  
དང་། བྱིམ་ན་གནས་ཤིང་མེ་ལ་བསྐྱེག་ རྟོན་མེད་སྦྱིན་སྟེག་བྱས་པ་ནི། རྟུ་བས་མིག་ལ་གནོད་  
པར་བས། རྟུ་གྱུ་དབྱུག་གསུམ་ལེགས་ལྡན་གཟུགས། ཞེས་པ་ནས། འགྲོ་བ་རྣམས་ནི་བརྟན་  
པ་ཉིད་དུ་གོ་ལ། ཞེས་པས་བྲམ་ཟེ་བ་དང་། ཨེ་རའི་ཐལ་བས་ལུས་ལ་བྱུགས་ནས་སྤྱ། ཞེས་པ་  
ནས། དབང་རྣམས་བསྐྱར་ཞིང་སྒྲ་མའི་ཡོན་རྣམས་ལེན། ཞེས་པས་དབང་ཕྱག་པ་དང་། སེན་  
མོ་རིང་ཞིང་ལུས་ལ་རྩི་མས་གཡོགས། ཞེས་པ་ནས། ཐར་པ་ནམ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཟེར། ཞེས་  
པས་མཆོད་འོས་པ་བཀག་པར་དོ་དའི་འགྲེལ་བ་དུ་མར་བཤད་པས་ན། འདིར་དབྱུག་གྱུ་ཅི་གསུམ་  
སོགས་ཀྱིས་དབང་ཕྱག་པ་དང་། ཨེན་རའི་ཐལ་བས་སོགས་ཀྱིས་བྱུང་འདུག་པ་བཀག་པར་གསུངས་

པ་དབྱུང་དགོས་སོ། །ལྷན་སྦྲེས་ཀྱི་བདེ་སྟོང་དང་བྲལ་ཁིང་དཀའ་ཐུབ་ཅམ་ལ་གནས་པའི་ཐེག་དམན་  
པ་དང་། ཐེག་ཆེན་ལ་ཞུགས་ཀྱང་རྒྱ་ཡར་ཕྱིན་ཐེག་པ་བ་དང་། འབྲས་བུའི་ཐེག་པ་ལ་ཞུགས་  
ཀྱང་རྟོག་པའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་གནས་པ་རྣམས་ནི་ལམ་དེ་ཙམ་གྱིས་འཆང་རྒྱ་མི་རྣམས་པར། བདེ་  
བའི་དེ་ཉིད་དང་ནི་བྲལ་གྱུར་ཅིང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་དོ། །

༼ཁ༽སྤར་ཐང་དཔར་མ་ལས། གཅིག་དང་དུ་མ་མ་ཡིན་ཁིང་། །ཆལས་མེད་སྤར་བ་མེད་  
པ་དང་། །ཞེས་བྱུང་སྟེ། །ཀང་བ་ཐ་མའི་དོན་ནི་ལྷན་སྦྲེས་ཀྱི་བདེ་སྟོང་རང་དུས་ན་རྣམ་རྟོག་རགས་  
པའི་གཡོ་བ་མེད་པ་དང་གཉིས་སྤར་རགས་པ་མེད་པ་ལ་བྱེད་དམ་སྟམ་སོ། །

༼ཀ༽སྤྲུག་བསྐྱལ་མ་ལུས་ཟད་བྱའི་གོ་ཆ་བགོས་ནས་ནི། །རྟོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བདེ་མཆོག་  
ཐོབ་པར་འདོད་པ་ཡི། །སེམས་ནི་བརྟན་བྱས་དེ་ལ་འབད་དེ་དབྱུང་བྱས་ལ། །དེ་ཡི་རང་བཞིན་  
བདག་གི་རང་བཞིན་ཉིད་དུ་བྱ། །ཞེས་སྤར་ཐང་དཔར་མ་ལས་བྱུང་ངོ་། །

༼ཁ༽འདིའི་རྣམ་བཅས་རྣམ་མེད་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བརྒྱུ་བའི་འགྲེལ་བར་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་ལ།  
བསམ་དུ་མེད་པའི་རྣངས་པ་ཞེས་པ་ནི་ཅི་ཡང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་ལ་བྱེད་དམ་སྟམ་སོ། །

༼ག༽རྣམ་བཅས་མ་ཡིན་རྣམ་མེད་ཡིན། །ཞེས་པའི་ཕྱོགས་སྤྲ་བ་ལ་གཙོ་ཕལ་གཉིས་ལས།  
ཕལ་བ་ནི་དེ་ཉིད་བརྒྱུ་བའི་འགྲེལ་བ་ལས། །རྣམ་པ་དང་བཅས་པའི་འདུག་པ་ནི་རྣམ་པ་དང་བཅས་  
པའི་ཤེས་པ་འོ། །རྣམ་པ་བསལ་བ་ནི་རྣམ་པ་མེད་པ་འོ། །རྣམ་པ་དང་བཅས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲས་  
མདོ་སྤེལ་བ་དང་རྣལ་འབྱོར་སྦྱོང་པ་བདག་བཟུང་བ་འོ། །རྣམ་པ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡང་བྱེ་བྲག་དུ་  
སྒྲ་བ་དང་རྣལ་འབྱོར་སྦྱོང་པའི་བྱེ་བྲག་དག་བསྟུས་པ་འོ། །ཞེས་དང་། །ཡང་རྣམ་བཅས་མ་ཡིན་  
རྣམ་མེད་མིན། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣལ་འབྱོར་སྦྱོང་པ་བཤད་དག་གི་འདོད་པ་ཉིད་སྒྲང་བར་བྱ་བ་མ་  
ཡིན་པ་དེ་ཉིད་བར་ལེན་པ་འོ། །ཞེས་སོ། །གཙོ་བོ་ནི་དེ་ཉིད་ལས། །ཡང་ན། །རྣམ་བཅས་མ་ཡིན་  
རྣམ་མེད་མིན། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་པ་དང་བཅས་པའི་དབྱེ་མ་དང་རྣམ་པ་མེད་པའི་དབྱེ་མ་བསལ་  
བར་བྱ་བའི་གཙོ་བོ་འདི་དག་གོ། །ཞེས་དང་། །འདིར་བཅོམ་ལྷན་འདས་མ་རྩ་མ་དམ་པའི་མན་  
ངག་གི་བྱེད་ཀྱིས་བརྒྱན་པའི་རྩུང་དུ་འདུག་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་དགོངས་པ་ནི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་



ཡིད་འཕྲོག་པར་བྱེད་པ་ཉི་པར་བཞུག་རྟེ། ཞེས་གསུངས་སོ། །

༼ང་༽ཕུང་སོགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་བདེན་སྟོང་རྟོག་ཅིག་ཏུ་བཞུག་རྟེ། །འགྲེལ་བའི་ཡུང་འདི་  
ལ་སྒྲར་ཐང་དཔར་མར། སོ་སོར་བརྟགས་ཏེ་ངེས་པ་དང་བྱང་བའི་དོན་ལ་ངེས་པས་ཡང་དག་པའི་  
དོན་བསྟོམ་པར་བྱའོ། །ཞེས་བྱུང་ངོ། །

༼ཅ༽དེ་ལྟར་ཉེས་པའི་ཆོགས་གྱུར་པས། །དེ་བས་རྣམ་མེད་དེ་མ་ཡིན། །དེ་ནས་སེམས་མེད་  
དེ་ཉིད་ནི། །དེ་ནི་རབ་ཏུ་བཤད་པར་བྱ། །ཞེས་སྒྲར་ཐང་དཔར་མ་ལས་བྱུང་བ་ལྟར་ན། ཉེས་  
པའི་ཆོགས་ཞེས་པ་རྣམ་མེད་ལ་སྒྲར་བ་ཡིན་གྱི་སེམས་མེད་ལ་མི་སྒྲར་རོ། །

༼ཆ༽དེ་བ་ལྟག་བསམ་རབ་དཀར་ལས། །འབྲས་བུ་མཐོན་འདུ་ཤེས་མེད་པའི་ལྟ། །དམའ་  
ན་དུད་འགྲོའི་རྒྱ་ལ་ཉིན་མཆན་དུ། །འབད་པའི་སྟོམ་ཆེན་རྣམས་ལ་མ་བཟོད་ནས། །ཟུར་ཅམ་  
ཞུས་མོད་ནོངས་ན་བཟོད་པར་མཛོད། །ཅེས་ཅི་ཡང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་སྟོམ་པའི་འབྲས་བུ་ལ་དུད་  
འགྲོད་དང་འདུ་ཤེས་མེད་པའི་ལྟར་སྟེ་བར་གསུངས་པ་མ་གཏོགས་པ་གཟུགས་མེད་དུ་སྟེ་བ་དང་ཉན་  
ཐོས་ཀྱི་འགོག་པར་ལྷུང་བར་མ་གསུངས་ལ། གཟུགས་སྒྲུང་བཀག་ནས་ནམ་ནམ་མཁའ་མཐའ་ལས་  
སོ་སྟམ་པ་ནི་ཅི་ཡང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པས་ན་རིགས་པས་ཀྱང་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་སྟམ་སྟེ་  
དཔུང་པར་བྱའོ། །

༼ཇ༽མན་སྟེ་ལས་རིམ་གཉིས་ཀྱི་ཕུག་རྒྱ་བཞི་ཆན་གཉིས་དང་། རྟོགས་རིམ་ལ་ཡང་ལམ་  
དང་འབྲས་བུའི་ཕུག་རྒྱ་བཞི་ཆན་གཉིས་སུ་བཤད་པ་རྣམས་སྤྲས་དོན་ཀྱན་གསལ་ལས་ཤེས་པར་  
བྱའོ། །དེའི་བྱ་ཞབས་ཀྱི་རིམ་ལྡེའི་གསུམ་པ་ནོར་བུ་འགོངས་པའི་རིམ་པར་བཤད་པའི་ཕུག་རྒྱ་  
བཞི་དང་། དུས་འཁོར་གྱི་བསྐྱེད་རྒྱུ་ཐབས་ཀྱི་ལེའུར་བཤད་པའི་ཕུག་རྒྱ་བཞི་སྤྲས་དོན་ལྟ་  
བའི་མིག་འབྱེད་དང་འགྲེལ་ཆེན་དེ་མེད་འོད་སོགས་ལས་ཤེས་དགོས་སོ། །བཤད་རྒྱུ་དོན་རྗེ་ཕྱིང་  
བའི་ཡུང་དེ་རྣམས་ཀྱི་ཆོག་དོན་ནི། །དེའི་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་བ་པཎྜི་ཏ་ཨ་ལི་ཀ་ཀ་ལ་ཤེས་མཛད་པ་  
ལས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། །འདིར་སྐབས་མ་ཡིན་པས་མ་སྟོས་སོ། །

༼ཉ༽ལྟན་སྟེས་ཀྱི་བདེ་ཆེན་གྱིས་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཡུན་རིང་བོར་བསྟོམས་པ་ཞིག་ཡིན་ན། ནང་

གི་ཅའི་གནད་ནམས་སུ་དམིགས་པ་ཡང་མེད་ཅིང་། ཕྱག་ཏུ་གཞན་གསུམ་དམིགས་པའི་རྟེན་དུ་  
ཡང་མེད་པ་སྟོང་ཉིད་ལ་དམིགས་པ་ཅམ་གྱིས་ལྷན་སྦྲེས་ཀྱི་བདེ་བ་སྦྱེད་རྒྱས་པས་ན་སྟོང་ཉིད་ལ་ཕྱག་  
ཏུ་ཆེན་པོ་ཞེས་སྒྲ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་མེ་ནམས་སུ་བཤད་ཡོད་དོ། །

༼ཏཱ་ལྷོང་ཉིད་ཀྱི་ཕྱག་ཏུ་མོ་ལ་གཉིས་ཡོད་པའི་ནམ་བཙས་སྟོང་གཟུགས་ཀྱི་ཕྱག་ཆེན་གྱིས་  
ལྷན་སྦྲེས་ཀྱི་བདེ་བ་འདྲན་པ་ནི་དུས་འཁོར་གྱི་སྐྱོར་ནས་གསལ་བར་གསུངས་ལ། ནམ་མེད་དེ་ཁོ་  
ན་ཉིད་ཀྱི་ཕྱག་ཆེན་གྱིས་ལྷན་སྦྲེས་ཀྱི་བདེ་བ་འདྲན་པ་ནི་དེ་ལ་བུ་ཞབས་ཀྱི་རིམ་ལྔར་བཤད་པ་མ་  
གཏོགས་པ་གཞན་དུ་མི་གསལ་བར་སྤྲོད་ན་ལྷ་བའི་མིག་འབྱེད་དུ་གསུངས་པ་འདྲིར་བཀོད་བར་  
སྤང་བས་ན། ནམ་མེད་ལྷན་སྦྲེས་ཀྱི་བདེ་ཆེན་ཞེས་པ་དཔེ་དག་མ་དག་དཔུང་དགོས་སོ། །

༼ཐཱ་ཕྱག་ཏུ་ས་བཏབ་ཅེས་པ་ནི་ཀྲུལ་པོ་ཆེན་པོའི་ཕྱག་རྟགས་བཏབ་པའི་ཡིག་ལྟར། དེ་ལས་  
འདར་མི་རུང་བ་དང་བདག་པོ་གང་གི་ཡིན་པ་གོ་བར་བྱེད་པའི་དོན་དང་། སྐབས་འགར་ནང་གི་  
གསང་ཡིག་གཞན་ལ་མི་སྟོན་པའི་ཆེད་དུ་ཕྱི་རོལ་དུ་རྟགས་བྱས་པ་ལྟར་མི་མངོན་པར་སྤྲོད་པའི་  
དོན་དུ་ཡང་བཤད་པ་ལས། བཀའ་བརྟགས་ཕྱག་ཏུ་བཞུགས་པའི་ལྷ་བའི་མི་མངོན་པར་སྤྲོད་པའི་  
གི་ཡིན་པ་གོ་བར་བྱེད་པ་གཉིས་ཀ་ཆང་སྟེ། ནང་བའི་གྲུབ་མཐའ་བ་ཀྱན་གྱིས་འདུས་བྱས་མི་རྟག་  
པ་སོགས་སུ་འདོད་དགོས་པ་དང་། གང་ལ་དེ་བཞིའི་ཆོག་ཡོད་པའི་ལུང་ལ་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་བཞུན་  
པ་ཡིན་པར་གོ་བ་གཉིས་ཀ་ཆང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

༼དེ་ལས་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡིག་བསྟན་པའི་ངེས་ཆོག་གིས་བཤད་ན་དོན་དེ་དག་སྟོན་པར་འགྱུར་  
བས་ན། འདིའི་ཕྱག་ཏུ་ཞེས་པ་ནི་དོན་དེ་དག་མི་མངོན་པར་སྤྲོད་ནས་བཞུན་པའི་དོན་ཡིན་ནམ་  
དཔུང་པར་བྱའོ། །

༼ནཱ་ལྷགས་སྒྲ་མེད་ནས་སྟོང་ཉིད་ལ་ཕྱག་ཆེན་གྱི་སྤྲོས་བཞུན་པ་ནི་ལྔར་བཤད་པ་ལྟར་བུད་མེད་  
ཀྱི་མིང་བཏགས་པ་ཡིན་ལ། སར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་གཞུང་དུ་སྟོང་ཉིད་ལ་ཕྱག་ཏུ་ཆེན་པོའི་སྤྲོས་བཞུན་  
པ་མེད་ལ། ཕྱག་ཏུ་ལྷན་སྦྲེས་པ་ཡོད་ཀྱང་དེ་ནི་ཆོས་ནམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་དེ་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི་  
དེ་ལས་གཞན་དུ་འདར་མི་རུང་བའི་དོན་དུ་བཤད་དགོས་པས་ན་ཕྱག་ཏུ་ཆེན་པོའི་སྤྲོད་ན་གང་ཡང་

མེད་དོ། །ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པར་སྟོང་ཉིད་ལ་ཡུམ་གྱི་ཐ་སྟངས་བྱས་པ་ཡོད་ཀྱང་། དེ་ནི་མངོན་རྟོགས་  
 ཡུམ་དང་གང་ཟག་སྤྲུལ་སྤྲུལ་འཛོལ་ཚུལ་གསུམ་བཤད་པ་ལྟར་རམ། ཡང་ན་ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་  
 མེན་པའི་རྒྱུ་ལྡན་སྤྲུལ་ཐབས་ཤེས་ལ་པ་མའི་ཐ་སྟངས་བྱས་པ་ལྟར་བཤད་དགོས་ཀྱི། བདེ་ཆེན་སྦྱེད་  
 པའི་རྒྱུ་མའི་ཐ་སྟངས་བཏགས་པ་གཏན་མེན་ལ། གཞན་ཡང་། དུག་ཆེན་ཙ་བ་ལས། ཕྱི་མ་དོ་  
 རྗེའི་ཡུས་ཉིད་ལ། གནད་དུ་བསྟན་སྟོགས་ཐབས་མཁས་ལས། །བྱུང་བའི་བདེ་ཆེན་འོད་གསལ་  
 ཏེ། །ས་ར་ད་དང་ཁྱ་སྦྱབ་ཞབས། །རྒྱ་རོ་མི་ཁྱིའི་དུག་ཆེན་ཏེ། །གྲུབ་སྟེང་སྟོར་ནས་བསྟན་པ་  
 ཡི། །རྩ་མེད་རྒྱུད་རྗེའི་ཡང་སྟེང་ཡིན། །ཞེས་པ་ལྟར་གྲུབ་སྟེང་ནས་བཤད་པའི་དུག་ཆེན་ནི་དོ་  
 རྗེའི་ཡུས་ལ་གནད་དུ་བསྟན་པ་སྟོགས་ཕྱི་ནང་གི་ཐབས་མཁས་པས་རྒྱུང་དབུ་མར་ཞུགས་གནས་  
 ཐིམ་གསུམ་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ལྟན་སྦྱེས་ཀྱི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་  
 དཔེ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི་སྟོང་བ་ཉིད་རྒྱུང་བ་ལ་མི་བྱེད་དོ། །དུག་ཆེན་ཐིག་ལེ་  
 ལས། དུག་ནི་སྟོང་བའི་ཡེ་ཤེས་ཏེ། །རྒྱ་ནི་འཁོར་བའི་ཆོས་ལས་གྲོལ། །ཆེན་པོ་བྱུང་དུ་འཇུག་  
 པ་སྟེ། །དུག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞེས་བཞེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་འདུག་པས་ན། འདིར་དུག་དང་རྒྱ་སྟོགས་  
 ཕྱལ་ནས་བཤད་ཚུལ་དེ་མདོ་སྟགས་གང་དང་ཡང་མི་མཐུན་ཞེས་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་གང་ཡིན་  
 དཔུང་དགོས་སོ། །འདིར་ཡང་སྟོང་ཉིད་ལ་དུག་ཆེན་དུ་བཤད་པས་ཞེས་སྟོགས་ཀྱི་དོན་ནི། ཕར་  
 ཕྱིན་ཐེག་པར་སྟོང་ཉིད་ལ་དུག་རྒྱ་ཞེས་བཤད་པ་དང་སྟགས་རྩ་མེད་ནས་སྟོང་ཉིད་ལ་དུག་ཆེན་དུ་  
 བཤད་པས་དེ་གཉིས་མཐུན་སྟམ་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྡེ་སྟོད་ལས་སྦྱིན་པ་བཤད་ཀྱང་སྦྱིན་པའི་ཕར་  
 ཕྱིན་མ་བཤད་པ་ལྟར། ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པར་དུག་རྒྱ་ཞེས་མང་དུ་བཤད་ཀྱང་དུག་ཆེན་མ་བཤད་  
 པས་དོན་དེ་ལ་མདོ་སྟགས་གཉིས་མི་མཐུན་ཞེས་པ་ཡིན་ནམ་སྟམ་སོ། །གྲུབ་མཐའ་ཆེན་མོའི་དགོངས་  
 པ་དེ་ལྟར་ཡིན་མོད་ཀྱང་། དུག་ཆེན་ཙ་འགྲེལ་ལྟར་ན། མདོ་ཡུགས་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་  
 བཞིན་སྟོང་བ་ཉིད་ནི་དུག་རྒྱ་དང་། དེ་རྟོགས་ན་རྒྱུད་པ་ཐམས་ཅད་ལས་གྲོལ་བས་ཆེན་པོ་འཇམ་མཆོག་  
 ཅས་བཤད་ལ། ལྟན་ཅིག་སྦྱེས་སྟོར་གཏུ་མ། །རྩ་རྩན་རོ་སྟོམས་ཡི་གེ་བཞི། །ཞི་བྱེད་གཙོད་  
 ཡུལ་རྟོགས་ཆེན་དང་། །དབུ་མའི་ལྟ་བུའི་ལ་སྟོགས་པ། །སོ་སོར་མིང་འདོགས་མང་ན་ཡང་།

ངེས་དོན་ལུང་རིགས་ལ་མཁས་ཤིང་། །ཉམས་སྦྱང་ཅན་གྱི་ནལ་འཕྱར་བས། །དབྱུང་ན་དགོངས་  
པ་གཅིག་ཏུ་འབབ། །ཅེས་ས་སྤྱིང་བཀའ་དག་ཐམས་ཅད་དགོངས་པ་མཐུན་པར་གསུངས་སོ། །མཁས་  
པ་ཁ་ཅིག་ ཕྱག་ཆེན་ཅ་འགྲེལ་གྱི་བཤད་ཚུལ་དེ་དགོས་པའི་དབང་གིས་ལྡེམ་དགོངས་ལྟ་བུར་གསུངས་  
པ་ཡིན་ཟེར་བའང་ཡོད་དོ། །

༼པ་༽ཡོངས་སྦྱོང་ཤོགས་དང་ཁ་སྦྱར་བདེ་ཆེན་རང་བཞིན་མེད། །སྤྱིང་རྗེས་ཡོངས་བཀའ་རྒྱན་  
མི་ཆད་དང་འགོག་པ་མེད། །ཅེས་པ་ལྟར་ཡན་ལག་བདུན་དང་། སྐྱུ་ཡི་དབང་ཕྱག་གསུང་གི་  
དབང་ཕྱག་དང་། །དེ་བཞིན་དུ་ནི་ཐུགས་ཀྱི་དབང་ཕྱག་དང་། །རྩ་འཕྲུལ་ཀུན་འགྲོ་གནས་ཀྱི་  
དབང་ཕྱག་དང་། །ཅི་འདོད་སྦྱོང་དང་ཡོན་ཏན་བརྒྱུད་པའོ། །ཞེས་པ་ལྟར་ཡོན་ཏན་གྱི་དབང་  
ཕྱག་བརྒྱུད་དེ། །དེ་གཉིས་ནི་འབྲས་བུའི་སྐབས་ཡིན་ལ། སྤར་བཤད་པ་ལྟ་བུའི་དབང་ཕྱག་གི་  
ཡོན་ཏན་བརྒྱུད་ནི་སྦྱོབ་པའི་ཟུང་འཇུག་ཐོབ་པ་ནས་འབྱུང་བར་བཤད་དོ། །དེ་དག་རྒྱས་པར་སྦྱོན་  
གསལ་གྱི་མཆན་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

༼པ་༽ཁྱོད་ལ་དམིགས་ནས་སྦྱོམ་པས་འཕགས་ཆོས་ཀྱི་རྒྱ་བྱེད་པས་ཆོས་དབྱིངས་ཞེས་བྱ་ལ།  
དེ་ནི་སྦྱོན་རང་བཞིན་ལ་ཉོན་མོངས་ཞུགས་པ་དང་ད་གཤིད་དེ་དང་བྲལ་བ་གཉིས་ཀ་ཅེས་པའོ། །

༼པ་༽ཆོས་གང་ཡང་རང་གི་ངོ་བོ་བདེན་སྟོང་ཡང་དེ་དང་འབྲུ་བས་ཞེས་པ་ནི་དཔེ་དག་མ་དག་  
དབྱུང་བྱ་སྟེ། ཇོ་ནང་བས་དོན་དམ་བདེན་པ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འདོད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡོངས་གྲུབ་  
ནི་གཞན་དབང་ཀུན་བརྟགས་གཉིས་མ་ཡིན་པའི་ཚུལ་སྟོང་བ་ཞེས་པ་ཡང་། ཡོངས་གྲུབ་དེ་གཞན་  
དབང་ཀུན་བརྟགས་གཉིས་ཀྱིས་སྟོང་བ་ཞེས་སྦྱར་ན་གོ་བདེའོ། །

༼པ་༽ཀུན་རྫོབ་ཆད་མས་མ་གྲུབ་པས་རྟོག་ངོ་ཅམ་དུ་ཡོད་པ་ནི་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པའི་དོན་དང་།  
ཇོ་ནང་བ་ལྟར་དོན་དམ་བདེན་པ་བདེན་གྲུབ་དང་གང་ལ་ཡང་མ་སྟོས་པའི་རྗེས་ཡོད་དང་། སྦྱོམ་  
དུས་སྟག་ཆང་བའི་གྲུབ་མཐར་འབྲུལ་ནས་གང་ལ་ཡང་མི་སེམས་པ་ནི་སྦྱོབ་བྲལ་སྦྱོམ་པ་ཡིན་ཞེས་  
བཤད་ཅེས་པའོ། །

༼ཅ་༽ཐག་ཁ་སྐྱུལ་འཛིན་གྱི་འཛིགས་པ་སེལ་བའི་ཆེད་དུ་ཐག་པ་སྟོང་གཞིར་བྱས་ནས་དེ་ལ་

སྐུལ་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པའི་ཞེན་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་སྐུལ་གྱིས་སྟོང་བར་བརྟན་པ་ལྟར་ཡིན་པས་ན།  
བུམ་པ་ཀ་བས་སྟོང་བར་སྟོན་པ་དང་མི་འདྲ་བ་ཡིན་ནོ། །

༼ཆོ་གཅིག་གིས་གཅིག་སྟོང་བ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དོན་དམ་པ་མིན་གྱི་ཞེས་པ་སྟེ། ཡིན་  
གྱི་ཞེས་པ་ཡི་གེ་ནོར་རོ། །

༼ཇོ་སྟག་ལོ་ཤེས་རབ་རིན་ཆེན་གྱིས་ཆེ་སྤང་ལ། རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ལ་མི་ཕྱེད་པའི་དད་  
པ་ཐོབ་འདུག་ཀྱང་། བར་སྐབས་སུ་འཛིན་རྟོག་མཐུན་འདུག་གྱི་གྱུའི་སྦྱར་བ་དང་མ་རྟོགས་ལོག་  
རྟོག་གིས་ཀུན་ནས་བསྐངས་ཏེ། རྗེ་བཙུན་ཙོང་ཁ་བ་ཆེན་པོ་ལ་འགལ་བའི་ཁྱུར་ཆེན་བཙོ་བརྒྱད་  
ཡོད་པར་བཤད་དེ། དེའི་རྩྭ་དྲུག་ལས། གང་དག་དཔལ་ལྷན་རྒྱུ་བའི་རྗེས་འབྲང་ནས། །མ་  
དག་འབྲུལ་བའི་སྤང་བ་ཆད་གྲུབ་དུ། །རིགས་པ་དུ་མས་དབྱུད་ནས་ཁས་ལེན་པ། །འདི་ལ་འགལ་  
བའི་ཁྱུར་ཆེན་འདི་ལྟར་ཡོད། །ཅེས་དང་། འགལ་བ་བཙོ་བརྒྱད་ཟེར་བ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། ཡུལ་  
ཀུན་བརྟན་དང་ཡུལ་ཅན་བསྐྱེད་འགལ། །ཡུལ་དེར་འབྲུལ་དང་དེ་ལ་ཆད་མ་འགལ། །རྗེས་  
དཔག་ཡོད་དང་སྐྱབ་ངག་མེད་པ་འགལ། །མཐུན་སྤང་མེད་དང་ཆོས་ཅན་ཆད་གྲུབ་འགལ། །ཕྱི་  
དོན་ཆད་གྲུབ་དུལ་ཕྱན་ཆ་བཅས་འགལ། །རིགས་དུག་ཆད་མ་རྟོགས་བཅས་ཆད་གྲུབ་འགལ། །སྒྲ་  
ཤད་མེད་དང་སྒྲུང་ནག་ཡོད་པ་འགལ། །རྗེས་གྲུབ་མེད་དང་དངོས་པོ་ཡོད་པ་འགལ། །གཞན་  
སྦྱེ་མེད་དང་ས་སྒྲུག་རྗེས་གཞན་འགལ། །བདེན་བརྟན་ཡོད་དང་ཡང་ལོག་མེད་པ་འགལ། །ཡན་  
ལག་ལ་དབྱུད་བུམ་པ་མི་རྟོག་དང་། །སྐད་ཅིག་ལ་དབྱུད་ཞིག་པ་རྟོག་པ་འགལ། །རང་རྒྱུད་སྦྱ་  
བས་རང་བཞིན་སྦྱས་པ་དང་། །རང་བཞིན་མེད་སྟོ་དེ་དོར་གྲུབ་པ་འགལ། །ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་  
མ་རིག་ཡོད་པ་དང་། །ཤེས་པར་གྱུར་པའི་ཤེས་སྒྲིབ་མེད་པ་འགལ། །གཞུང་གཞན་ནས་བཤད་  
ཀུན་གཞི་རང་རིག་སོགས། །འགོག་ན་དེ་དག་རང་ལུགས་མི་འདོད་དང་། །སྡེ་བདུན་ནས་གསུངས་  
ཆད་མ་མི་འདོད་ཀྱང་། །རང་ལུགས་ཆད་མའི་རྣམ་གཞག་ཤེས་པ་འགལ། །མི་རྟོག་སོགས་རྟོགས་  
ནལ་འབྱུར་མངོན་སུམ་དང་། །དེ་ཡིས་སྦྱར་ལམ་རྟོགས་པར་མི་སྦྱེབས་འགལ། །གཞན་སེམས་  
ཤེས་པ་ཡིད་མངོན་ཡིན་པ་དང་། །བདེན་བཞི་ཤེས་པ་རྣལ་འབྱུར་མངོན་སུམ་འགལ། །ཀུན་མཁྱེན་

ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཀྱན་འཇལ་བ་དང་། ཤེས་བྱ་བྱེད་ལ་ཆད་མ་མིན་པ་འགལ། རྩས་ཡོད་བདག་སྒྲིག་གནས་མའི་བྱར་ངེས་དང་། རྣམ་ཤེས་བདག་སྒྲིག་དབུ་མེམས་ཡོད་པ་འགལ། ཞེས་པ་ལྟར་རོ། རྩོད་ཡིག་དེའི་མཐུག་ཏུ། དེ་ལྟར་འགལ་བའི་ཁྱར་ཆེན་ཡོད་པའི་ཐུ། རྣམ་དཔུང་མེད་པར་འཇིག་རྟེན་ཉིད་ལས་ཞེས། ཡང་ཡང་སྒྲིག་ཀྱང་རྟོག་གེར་གོམས་པའི་མཐུས། འཐད་པ་བརྒྱུག་ནས་དཔུང་ཅིང་བསྐྱབས་པས་སོ། ཞེས་ཀྱང་སྒྲིག་སོ། འདི་དག་ནི་པཎ་ཆེན་ཆོས་རྒྱལ་གྱིས། འདི་ལྟར་རྩེ་བརྒྱན་བྱ་མའི་གསུང་རབ་ལ། ལྟར་སྒྲིང་འགལ་བ་བཙུན་འཕངས་བྱས་ཏེ། རེ་རེས་འགལ་ཁྱར་བཙུན་བརྒྱུད་ལྟེ་ཉི་བ། རྩོད་དང་མཐུངས་པའི་ཆོང་དཔོན་གཞན་ཡོད་མིན། ཞེས་འགལ་བ་ལྟར་སྒྲིང་གི་ཆོང་བཙུན་གྱིས་ཆོང་བྱས་ཏེ་རིན་བཙུན་གངས་དེ་སྟོད་གྱིས་བསྐྱར་བ་ཐོབ་པར་གསུངས་པ་ལྟར། ལྟག་ལའི་བཤད་ཚུལ་ལ་འགལ་བ་ཕྱ་མོ་ཤིན་ཏུ་མང་བོ་ཡོད་ཀྱང་རགས་པ་ཅམ་བསྐྱས་ན་འགལ་བའི་ཁྱར་ཆེན་ཉིར་བརྒྱན་ཡོད་པར་འདིར་བཤད་དོ། །

༼ཐ༽འཇུག་པའི་ལུང་དེ་ཇི་ལྟ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ། རྣམ་མཁྱེན་གྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་གྱི་གནས་ལུགས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཀྱང་། སྒྲོབ་པའི་མངོན་སུམ་གཅིག་གིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་གྱི་གནས་ལུགས་མངོན་སུམ་དུ་མ་རྟོགས་ཟེར་ན། རྩོད་གྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་གྱི་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་པམ་ཚུན་ཡིན་ཁྱབ་མཉམ་དུ་བཤད་པ་དང་འགལ་ཞེས་པ་ནི། གང་གིས་དངོས་གཅིག་དེ་བཞིན་ཉིད་མཐོང་བ། དེ་ཡིས་དངོས་ཀྱན་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་མཐོང་། ཞེས་པ་དང་འགལ་བ་ལ་དགོངས་ཏེ། བྱས་པ་མི་རྟག་པ་ཡིན་ཁྱབ་མཉམ་ཡིན་ཀྱང་གཅིག་རྟོགས་པའི་མངོན་སུམ་གྱིས་གཅིག་ཤོས་རྟོགས་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་སྒྲིམ་ཏེ་དཔུང་པར་བྱའོ། །

༼ཏ༽དུས་འཁོར་ནས་བཤད་པའི་སྐྱུ་ཕྱུ་བ་སྟོང་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱུ་ནི་བླ་མེད་སྤྱིའི་སྐྱུ་ལུས་ཀྱི་དོད་ཐུབ་ཏུ་བཤད་ལ། སྐྱུ་ལུས་ཇི་བཞིན་ཤེས་པ་ལ་ནི་གསང་བ་འདུས་པ་ལ་ཚུལ་བཞིར་བཤད་པའི་དོན་དང་། རྩོད་པར་དུ་སྐྱས་མཐའི་དོན་ཤེས་དགོས་པའི་དོན་ཏེ། དེ་དག་སྒྲིན་གསལ་གྱི་མཆན་དང་མཐའ་དཔྱད་དག་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

༼ཐ༽ཚུགས་ཐུབ་བམ་རྩས་ཡོད་ཀྱི་དོན་ནི། དེ་མདོ་ལྟར་ན་ཆ་གས་སོ་སོར་འཕྲལ་བའི་རིགས་

པའི་དབུད་བཅོད་དུ་གྲུབ་པ་དང་། སེམས་ཅམ་པ་དང་རང་རྒྱུད་པ་ལྟར་ན་ཆོས་གཞན་གཟུང་བ་  
ལ་མ་ལྟོས་པར་རང་གི་ངོ་བོ་གཟུང་དུ་ཡོད་པ་དང་། ཐལ་འགྱུར་བ་ལྟར་ན་བདེན་གྲུབ་བམ་གཞན་  
ལ་མ་ལྟོས་པར་གྲུབ་པ་ལ་བྱེད་པས་ཚུགས་ཐུབ་མེད་པར་བཞེད་དོ། །

༼ལ༽དེའི་དོན་ནི་ཅ་མེའི་རྒྱུ་ཆེན་ལས། མེའི་གཞུག་མའི་ངོ་བོ་བཅོས་མ་མིན་པ་སྤར་མེད་  
གསར་དུ་སྐྱེས་པ་མིན་པ་དང་དུས་གསུམ་དུ་ཡང་མེ་ལ་མི་འབྲུལ་བ། རྒྱུ་ཆ་བའམ་རྒྱུ་རོལ་དང་  
པ་རོལ་ལམ་རིང་ཐུང་ལྟར་རྒྱ་རྒྱུན་གཞན་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པ་དེ་ནི་མེའི་རང་བཞིན་དག་ནི་ཡིན་པར་  
བཅོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཡང་དེ་ཉིད་ལས། འཇིག་རྟེན་ན་བཅོས་མ་ལ་རང་བཞིན་  
ནམ་གཤིས་ཀྱི་ཐ་སྙད་མི་བྱེད་པ་ནི་འདིར་ཡང་ཁས་ལེན་ལ། དེ་ལྟར་ན་མེའི་ཆ་བ་མེའི་རང་བཞིན་  
ནམ་གཤིས་སུ་འཇིག་རྟེན་ན་གྲགས་མོད་ཀྱང་དེ་ཡང་མེའི་གཤིས་མ་ཡིན་ཏེ། གཤིས་ཀྱི་མཆན་  
ཉིད་དང་བལ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་སྒྲ་བ་ཡིན་ཏེ། མེ་ནི་མེ་ཤེལ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱ་རྒྱུན་ལ་ལྟོས་པར་  
དམིགས་ལ་དེའི་ཆ་བ་ཡང་དེ་དང་འདྲ་བས། དུས་པའི་ཕྱིར་རྒྱུ་ཆ་བ་བཞིན་དུ་རང་བཞིན་མ་  
ཡིན་ན་ཞེས་གསལ་བར་ངེས་སོ། །འདིར་རྒྱུ་ཆ་བ་དང་མེའི་ཆ་བ་གཉིས་རྒྱ་རྒྱུན་གྱིས་དུས་པར་  
མཚུངས་ཀྱང་བཅོས་མ་ཡིན་མིན་མི་མཚུངས་པས་རང་བཞིན་ཡིན་མིན་ཀྱང་མི་མཚུངས་སོ་སྤྲུལ་  
དུ་འཇིག་རྟེན་པ་ལ་གྲགས་མོད་ཀྱང་། དངོས་པོར་སྒྲ་བ་ནམས་ནི་རྒྱུ་ཆ་བར་སྐྱེས་པ་དང་མེ་ཆ་བར་  
སྐྱེས་པ་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེས་མ་སྐྱེས་ཀྱི་ཁྱད་པར་མི་འདོད་པས། འཇིག་རྟེན་ན་བཅོས་མར་  
འཇིག་ན་རང་བཞིན་དུ་ཐ་སྙད་མི་བྱེད་པའི་རྒྱལ་དེ་ཁས་མི་ལེན་ཞིང་རང་ལུགས་ལ་དེ་ལྟར་ཁས་  
ལེན་ནོ། །ཞེས་འཇིག་རྟེན་ན་གྲགས་ཆོད་དང་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་དང་དངོས་སྒྲ་བའི་འདོད་  
རྒྱལ་གསུམ་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་གསུངས་པ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་དངོས་སྒྲ་བས་རྒྱུ་ཆ་  
བ་དེ་རྒྱུ་ཆ་བ་བཞིན་དུ་འདོད་དམ་དབུད་དགོས་སོ། །

༼ལ༽ཐལ་འགྱུར་བ་ཁྱོད་གྱིས་གཞན་དབང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་སེལ་བར་བྱེད་ན་སེམས་  
ཅམ་པ་ཁོ་བོས་ཀྱང་མཐའ་བཞི་སྟེ་འགོག་ལ་སོགས་པའི་རིགས་པས་ཁྱོད་ལ་གྲགས་པའི་འཇིག་རྟེན་  
ཀྱི་ཐ་སྙད་སེལ་བར་བྱེད་དོ་ཞེས་པའི་ལན་དུ། གལ་ཏེ་ཁྱོད་ལ་འཇིག་རྟེན་མི་གཞོད་ན། ཞེས་

སོགས་གསུངས་ཏེ། ཆོག་དོན་ནི་གོ་སྒྲོལ། །

༼ར༽བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་པ་ལ་གཉིས། ཐ་མལ་དུ་གནས་པའི་ལས་ཕྱ་བ་དང་། མཐུ་བྱད་  
 པར་ཅན་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་གི་ལས་ཕྱ་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བཅུད་  
 དང་སྟོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་འགྲུབ་པའི་ལས་ཕྱ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ལས་མི་འདྲ་བ་དུ་མས་ལུས་མི་  
 འདྲ་བ་སྣ་ཆོགས་སུ་གྱུར་པ་ནི་བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རྒྱུར་གྱུར་པའི་ལས་ཆེ་རབས་  
 རྩ་མ་ལ་གནས་གང་དུ་དང་། སེམས་ཅན་ཡིན་མིན་གྱི་དངོས་པོ་གང་ལ་བརྟེན་ནས་དང་། རྒྱུའི་  
 བྱད་པར་ཅི་འདྲ་བས་དང་། རྣམ་སྒྲིན་གང་ལ་བརྟེན་ནས་བྱས་པ་སོགས་བཞིས་བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་  
 པར་བཤད་དོ། །སྟོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་འགྲུབ་པའི་ལས་ཕྱ་བ་ནི། རྒྱུའི་དངོས་པོ་མི་འདྲ་བ་སྣ་ཆོགས་  
 འགྲུབ་པའི་ལས་ཕྱ་བ་དང་། རྣམ་བུ་རྒྱ་ཤེལ་ལས་རྒྱ་འབྱུང་བ་སོགས་དང་། སྒྲིན་འགའ་ཞིག་བཟུང་  
 བས་མི་སྤང་བར་འགོ་བ་དང་། རྩགས་བཏབ་པས་མེས་མི་འཆོག་པ་དང་། ལུང་བ་གསུམ་གྱི་ནང་  
 རས་དེའུ་གསུམ་སྒྲངས་ཏེ་མཐོ་སར་ཕྱིན་ནས་བདུན་པ་མན་ཆད་ཀྱི་རིམས་རྣམས་སོང་ཞིག་ཅེས་  
 བཅོང་ནས་འཕངས་པས་རིམས་ཞི་བ་ལྟ་བུ་མཁྱུད་སྟུང་དང་ཡན་པའི་ལས་ཀྱི་རྒྱུའི་རྣམས་པ་བསམ་  
 གྱིས་མི་བྱལ་པར་བཤད་དོ། །མཐུ་བྱད་པར་ཅན་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་གི་ལས་ཕྱ་བ་ནི། རྣལ་འབྱོར་  
 པའི་མངོན་ཤེས་ཀྱི་མཐུས་ས་གཡོ་བ་སོགས་དང་། བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱི་དབང་བཅུའི་ལས་དང་།  
 སངས་རྒྱུས་ཀྱིས་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་སྒྲར་མི་ཡང་བར་མཉམ་པར་བཞག་བཞིན་དུ། འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་  
 ཀྱི་བར་སེམས་ཅན་གྱི་བསམ་པ་དང་མཐུན་པའི་ལས་མངོན་པ་ནི་བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་པར་ཀུན་བཏུས་  
 ཅུ་འགྲེལ་ལས་བཤད་དོ། །

༼ལ༽གང་ཕྱིར་སྤྱུ་གུ་ས་བོན་ལས་གཞན་མིན། །དེ་ཕྱིར་སྤྱུ་གེ་ས་བོན་ཞིག་པ་མེད། །གང་  
 ཕྱིར་གཅིག་ཉིད་ཡོད་མིན་དེ་ཕྱིར་ཡང་། །སྤྱུ་གེ་ས་བོན་ཡོད་ཅེས་བཅོང་མི་བྱ། །ཞེས་པའི་ལུང་  
 གིས། གང་གི་ཕྱིར་སྤྱུ་གུ་ས་བོན་ལས་རང་གི་མཆོད་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་མིན་པའི་ཕྱོགས་  
 ལ་ས་སྤྱུ་གུ་གཉིས་རྒྱ་འབྱས་སུ་མི་འགལ་བ་དེའི་ཕྱིར་སྤྱུ་གུའི་ཆེ་ས་བོན་གྱི་རིགས་བརྒྱད་ཆད་པའི་  
 ཞིག་པ་མེད་པ་དང་། གང་གི་ཕྱིར་ས་སྤྱུ་གུ་རང་བཞིན་གཅིག་མིན་པས་ས་བོན་དེ་ཉིད་སྤྱུ་གུར་འཕྲོས་



པ་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར་སྐྱུ་གུའི་ཆོས་པོན་ཡོད་ཅེས་བཟོད་དུ་མི་རུང་བར་གསུངས་པ་ལྟར། གང་ཕྱིར་  
རང་བཞིན་གྱིས་དེ་མི་འགགས་པ། །དེ་ཕྱིར་ཀུན་གཞི་མེད་ཀྱང་འདི་ནུས་ཕྱིར། །ཞེས་པ་ཡང་།  
གང་གི་ཕྱིར་ལས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་འགག་པའི་ཕྱོགས་ལ་སྐད་ཅིག་དང་པོ་འགགས་ཀྱང་སྐད་ཅིག་  
ཕྱི་མ་གནས་པ་མི་འགལ་བ་དེའི་ཕྱིར་ནམ་མཁུན་འབྱུང་བའི་བར་དུ་ལས་ཀྱི་རིགས་བརྒྱད་ཆད་པའི་  
ཞིག་པ་མེད་པས་ན། ལས་སྐད་ཅིག་དང་པོ་འགགས་ནས་ཡུན་རིང་པོ་ལོན་པ་ལས་ཀྱང་ནམ་མཁུན་  
འབྱུང་བར་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་པ་ཡིན་གྱི། དགེ་མི་དགའི་ལས་ཀྱི་རིགས་བརྒྱད་ཆད་ཀྱང་  
ནམ་མཁུན་འབྱུང་བ་ཡོད་ཅེས་པ་མིན་ཏེ། འདིར་ཡང་། སྤྱིར་སྐྱུ་ལས་འགག་པ་དང་འབྲས་བུ་ནམ་  
མཁུན་འབྱུང་བ་དུས་མཉམ་ཡང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དུས་པ་ལ་ཁ་ཅིག་གིས། མཛོད་  
ལས། ལུང་བཞུན་ཕྱིས་འབྱུང་ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། །ནམ་མཁུན་གྱི་སྐྱུ་འགག་པ་  
དང་ནམ་མཁུན་གྱི་འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་དུས་མཉམ་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། དེ་ནི་ལུགས་གཞན་ཡིན་པའི་  
ཕྱིར་དང་། དེར་ཡང་ལས་བསགས་མ་ཐག་དུ་ནམ་མཁུན་མི་འབྱུང་བའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་།  
ལུགས་དེར་མི་དགེ་བ་ཉོན་སྤྱོད་ཡིན་པས་དག་བཅོམ་པའི་རྒྱུ་ལ་མི་སྤྱིད་ཀྱང་དེའི་རྒྱུ་ལ་མི་དགེ་  
བའི་ནམ་མཁུན་གསར་དུ་སྤྱིན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

༼ཤ༽རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ས་པོན་ཞིག་པ་ལས་སྐྱུ་གུ་འབྱུང་ན་ནི་ས་སྐྱུ་གུ་ན་ཐ་དད་དུ་  
འགྱུར་ཏེ། རང་བཞིན་གྱིས་ཞིག་ན་རིགས་བརྒྱད་ཆད་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རང་བཞིན་གྱིས་  
གྲུབ་པའི་ས་པོན་མ་ཞིག་པ་ལས་སྐྱུ་གུ་འབྱུང་ན་ནི་རང་བཞིན་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བས་ས་སྐྱུ་གུ་ས་  
མཉམ་དུ་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ། །

༼ས༽སྤྱི་འཆིག་ཉིས་ཀྱི་བར་ན་བར་སྤྱིད་ཡོད་ཀྱང་མ་གསུངས་པ་མང་བར་སྤང་བས་ཞེས་འདུག་  
པའི་རྒྱུ་ཆེན་ལས་གསུངས་ལ། འདིར་བར་དོ་རྒྱ་དུས་ཡིན་ལ་ཞེས་བར་སྤྱིད་ནི་འཆིག་པའི་ཡུང་  
པོར་བསྐྱས་པར་བཤད་དམ་དཔུང་དོ། །སྤྱིད་པ་འཕྲོ་བའི་མདོའི་བཤད་ཚུལ་གསལ་བར་འདུག་  
པའི་རྒྱུ་ཆེན་དུ་བཀོད་འདུག་པས་དེར་ཤེས་དགོས་སོ། །འདིར་གཉིད་ལོག་པའི་མི་ལམ་ལྟར་བྲན་  
པའང་ལས་དེ་དང་སྤང་བ་མུན་པ་ལ་སྤོ་འགྲོ་བ་ཅུ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་ནི་འདུག་པའི་རྒྱུ་ཆེན་ལས།

ཡུང་པོ་རིགས་མཐུན་ཆེ་འདིར་གནས་པའི་ལས་ཟད་ནས། ཆེ་འདིའི་རྣམ་ཤེས་ཐ་མ་འགག་པའི་  
ཆེད་ ཆགས་ལྡན་སང་མ་ཐག་ཏུ་ཆེ་ལམ་གྱི་མངོས་མ་བྱུང་། ཡིད་དེ་ལ་ཕྱོགས་པ་བཞིན་དུ་འཆེ་  
ཁའི་ཆེ་ཆེ་ཕྱི་མར་གང་སྒྲིན་པའི་ལས་ཀྱི་རྒྱས་པ་སང་པའི་ལས་དེ་ལ་ཡིད་ཕྱོགས་པར་འགྱུར་གྱི་བྱེད་  
པ་མིན་ནོ། །ཞེས་པའི་དོན་བཀོད་པར་སྒྲུང་བས་ན། སྒྲུང་བ་མུན་པ་ལ་སྒྲོ་འགྲོ་བ་ཞེས་པ་དཔེ་མ་  
དག་པར་མངོན་ཏེ། ལས་དེ་དང་སྒྲུང་བ་མཐུན་པ་ལ་སྒྲོ་འགྲོ་བ་ཙམ་ཡིན་ནི་ཞེས་འདོན་ནམ་དཔུང་  
པར་བྱའོ། །

༼༥༽འབྲས་བུའི་དོན་དུ་མ་དཔུང་ཕྱིར། །འཇིག་རྟེན་པ་ཡི་དངོས་མཐོང་ཞིང་། ཞེས་པའི་  
དོན་ནི། འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པའི་དོན་དུ་སྒྲིན་སྟགས་ལ་བརྟགས་དོན་མ་དཔུང་པར་བརྟན་  
པ་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུར་རྟོགས་པའི་སྒྲོ་ནས་འདུག་པའི་ཕྱིར་དང་། དབུ་མ་བ་དང་དངོས་སྒྲུབ་པའི་འཇིག་  
རྟེན་པ་གཉིས་ཀྱིས་མེ་ལ་སྟགས་པའི་དངོས་པོ་བཙོ་སྟག་ལ་སྟགས་པའི་དོན་བྱེད་རྒྱས་པར་བསྒྲོ་ན་  
མི་རྒྱས་པར་མཐོང་ཞིང་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་ན་ཡང་། དངོས་སྒྲུབ་ས་བདེན་པར་སྒྲུབ་ཞིང་། དབུ་མ་  
བས་བརྟན་པ་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུར་སྒྲུབ་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་པའོ། །

༼༦༽གཞན་དུ་སྟེ་འཇིག་རྟེན་ན་གྲགས་ཆད་ཐམས་ཅད་ཆད་མ་ཡིན་ན། བུད་མེད་མི་གཙང་  
བར་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་བ་ལ་བུད་མེད་གཙང་བར་ཞེན་པའི་འཇིག་རྟེན་པས་གཞོད་པར་ཐལ་  
བར་འགྱུར་ཞེས་པའོ། །

༼༧༽ཐལ་རང་སུའི་ལུགས་ལ་ཡང་བརྟགས་དོན་དཔུང་ན་མི་རྟོག་པར་འདྲ་ཡང་ཞེས་པ་ནི། ཐ་  
སྟོད་དུ་ཡོད་པ་དོན་དམ་དཔྱད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པས་དཔུང་དོན་ལ་མི་འཇོག་པ་ནི་ཐལ་རང་གཉིས་  
ཀ་ལ་འདྲ་བའི་དོན་ནོ། །

༼༨༽ཁོ་བོ་ཅག་ལ་བདག་ལས་སྒྲེ་བ་མེད་དོ་སྟམ་པའི་ངེས་པ་འགའ་ཞིག་དོན་དམ་པར་ཡོད་  
པར་འགྱུར་ན་ཞེས་པ་དང་། བདག་ལས་སྒྲེ་བ་མེད་དོ་ཞེས་ངེས་པར་གྱུར་པའི་ངག་འདི་ནི་ཐ་སྟོད་  
པའི་ཤེས་ངོར་ཡོད་ཀྱི་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་གི་ངོར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནི་ཞེས་པ་དང་། འཕགས་  
པའི་མཉམ་གཞག་གི་ངོར་ཡོད་པ་འམ་མེད་པ་ཞེས་སྒྲུས་པའི་ཐ་སྟོད་ཐམས་ཅད་དང་བུལ་ཞེས་པའི་

དོན་ནོ། །

༼ག༽རིགས་པ་དུག་ཅུ་བའི་སྒྲིམ་སེམས་དང་ཞེས་པ་ནི་དེ་ཉིད་ལས། དེ་ཉིད་མ་མཐོང་འཇིག་  
རྟེན་དང་། ༼མུ༽ངན་འདས་པར་སྒྲིམ་སེམས་ཏེ། ༼ཞེས་སྟགས་ལ་བྱེད་དོ། །

༼ང༽ཉོན་མོངས་ཀྱི་རྒྱ་རྒྱལ་མིན་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་རྟོག་དེ་དག་ནི་ཤེས་པ་དང་ཤེས་བྱ་སྟགས་  
སུ་བདེན་པར་ཞེན་པའི་སྒྲིམ་པ་ལས་སྐྱེའོ། ༼བདེན་འཇིག་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་ནི་ཡུལ་དེ་རྣམས་སྟོང་བ་ཉིད་  
དུ་ལྟ་བ་གོམས་པས་འགག་པར་འགྱུར་རོ། ༼ཞེས་པ་དང་། དོན་དམ་པར་བརྟེན་པར་བྱ་བ་བརྒྱུག་  
པ་སྟེ་མེད་པ་སྟགས་སོ། །

༼ཅ༽ཅ་ཤེད་རྣམ་བཤད་ཆེན་མོ་ལས། དེ་ལ་ལོག་རྟོག་སེལ་བ་ལ་སྟོས་ནས་མཆན་ཉིད་ལྟ་རྟེན་  
དུ་གསུངས་པའི་དང་བོ་གཞན་ལས་ཤེས་པ་མིན་པ་ནི། གང་ཟག་གཞན་གྱིས་བསྟན་པ་ཅམ་ལས་  
རྟོགས་པར་བྱ་བ་མིན་གྱི་རང་གིས་ཟག་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་བའོ། ༼ཞེས་པ་ནས།  
འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲོ་བཏགས་པའི་སྒྲོ་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྟོན་མོད་ཀྱང་། དེ་ཅམ་གྱིས་སོ་སོ་  
སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་དེའི་རང་གི་ངོ་བོ་ཟག་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་གཟིགས་པ་འདྲ་བ་ཞིག་རྟོགས་མི་རུས།  
ཞེས་དང་། གཉིས་པ་ཞི་བ་ནི་རབ་རིབ་མེད་པས་སྒྲ་ཤད་མ་མཐོང་བ་ལྟར་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པའི་  
རང་བཞིན་དང་བྲལ་བའོ། ༼དེའི་ཕྱིར་དོན་རྣམས་སྒྲོ་བར་བྱེད་པའི་སྒྲིམ་པ་དག་གིས་མ་སྒྲིམ་པ་  
སྟེ་མ་བརྟེན་པ་ནི་གསུམ་པའོ། ༼བཞི་བ་རྣམ་རྟོག་མེད་པ་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་སེམས་ཀྱི་རྒྱ་བ་ཡིན་  
ལ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དེ་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་དུས་སུ་ནི་དེ་དང་བྲལ་བ་སྟེ། ཞེས་དང་། ལྟ་བུ་དོན་ཐ་  
དད་པ་མེད་པ་ནི་ཆོས་གཅིག་དོན་དམ་པར་ཇི་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་དེར་ཆོས་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མཚུངས་  
པས་དོན་དམ་པར་དོན་སོ་སོ་བ་མེད་པ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

༼ཆ༽རྣམ་མཁྱེན་གྱིས་ཇི་ལྟ་བ་གཟིགས་ངོར་ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་རྒྱ་རྒྱུན་གྱིས་བྱས་པ་ཅན་དེ་  
མི་སྤང་བར་རང་བཞིན་འབའ་ཞིག་མངོན་དུ་མངོན་ཅེས་པ་དང་། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་  
པས་དོན་དམ་པ་དང་བསྐྱེད་པ་མེད་པས་བདེན་པ་ཞེས་ཐལ་འགྱུར་བས་བཞེད་ལ། དབུ་མ་རང་རྒྱུད་  
པས་འདི་དང་རྩལ་ཟད་མི་འདྲ་བར་འདོད་དོ། །

༼༤༽རིམ་ཁྲ་གསལ་སྒྲིན་ལས། འདིས་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ་ལས། །སྒྲེ་མེད་དང་ནི་  
སྒྲོང་ཉིད་དང་། །བདག་མེད་ཅེས་བྱར་སྒྲོང་བ་ཉིད། །བདག་ཉིད་དམན་པར་གང་སྒྲོམ་པ། །དེ་  
དེ་སྒྲོམ་པར་བྱེད་པ་མིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་སྒྲེ་མེད་དང་བདག་མེད་ལ་བདེན་པར་བཟུང་ནས་  
སྒྲོམ་པ་འགོག་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པར་བསྟོད་པ་ལས། ཀུན་རྟོག་ཐམས་  
ཅད་བསལ་བའི་ཕྱིར། །སྒྲོང་ཉིད་བདུད་ཅི་སྒྲོན་མཛད་ན། །གང་ཞིག་དེ་ལ་ཞེན་གུར་པ། །དེ་  
ཉིད་བྱོད་ཀྱིས་ཤིན་ཏུ་སྤང། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེས་ན་དེ་འདྲའི་རིགས་ཀྱང་འགྲུལ་དང་  
དགོངས་འགྲེལ་ལས་མང་དུ་གསུངས་ལ། ཡང་སྒྲོང་ཉིད་དང་བདག་མེད་དང་སྒྲེ་མེད་སྐགས་སུ་  
བཞག་ནས་སྒྲོམ་པར་ཡང་མང་དུ་གསུངས་པ་ནམས་མི་འགལ་བའི་ཚུལ་དེ་ལྟར་བྱ་ཤེས་པར་བྱའོ། །  
ལོར་བའི་རྩ་བ་གཙོད་བྱེད་བདག་མེད་ཀྱི་ངེས་པ་འདྲེན་པ་ལ་བར་ཆད་མི་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

༼༥༽ཆོས་ཉིད་སྒྲོས་དང་བྲལ་བ་ལ། །ཤེས་པ་འང་སྒྲོས་དང་བྲལ་བར་བཞག །ཅེས་པའི་ལུང་  
དེ་གཉིད་དུས་ཀྱི་སྒྲོད་ལམ་ལ་འང་སྒྲོར་དགོས་པས་ཉིན་མོའི་སྒྲོམ་དང་མ་འབྲེལ་ལ། །ཞེས་པ་ཡིན་  
ནམ་ཉམས་མོ། །

༼༦༽བསྐྱེད་རིམ་པའི་སྐགས་ཀྱི་སྒྲོས་བཏགས་ནས་སྒྲོམ་པས་བསྐྱེད་རིམ་རྗེས་དཔག་ཆད་  
མའི་ལམ་དང་། རྫོགས་རིམ་པའི་ལེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲུ་ནི་དངོས་གནས་པར་གྲུབ་པས་རྫོགས་རིམ་མངོན་  
སུ་མཛད་མའི་ལམ་དུ་བཤད་དམ་ཉམས་ཞིང་། དབུ་ཆད་ནས་རྗེས་དཔག་ཡོང་བ་ལག་བརྒྱུད་ལྟར་  
མི་བརྗོང་བར་བཤད་པ་བཞིན་དུ་འདིར་ཡང་བསྐྱེད་རིམ་པའི་སྐགས་ཀྱི་སྒྲུ་ནི་ཤི་བའི་ལུས་བཞིན་  
མི་བརྗོང་བར་བཤད་དམ་ཉམས་མོ། །

༼༧༽ནམ་མཁའ་ལ་དངོས་པོ་སྟེ་སྒྲོང་གཟུགས་བསྒྲོམ་བྱ་ནི་མི་ལམ་གྱི་སྤྲང་བ་ལྟ་བུ་སྟེ། ཕྱི་  
རོལ་གྱི་རྩལ་ཕྱ་རབ་བསགས་པའི་བཅ་ཆོས་ལས་འདས་པའོ། །དེ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ནི། བདེན་  
གྲུབ་ཀྱི་དངོས་པོ་མེད་པར་བསྒྲོམ་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་ནམ་རྟོག་དང་བྲལ་བའི་རང་གི་སེམས་ཀྱི་  
སྤྲང་བརྒྱན་ཡིན་ཞེས་པའོ། །

༼༨༽འདིའི་དབང་མངོན་ནི། སྒྲོང་གཟུགས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་མོའི་རྒྱ་གཟུགས་མ་གྲུབ་པ་སྐབ་པར་



ཆུང་དོན་གསལ་གྱི་ཡུང་དངས་པ་ནང་འགལ་དང་། འཕགས་པ་གྲོལ་སྡེ་འཕགས་པར་ཁས་སྒྲངས་  
 པ་དང་རང་རྒྱུད་པར་བྱས་པ་འགལ་ཞེས་པའོ། །སོ་སྟེན་གཏན་ཆོགས་ལ་ཆེད་དུ་གཉེར་ནས་བརྟེན་  
 པ་དང་། དམ་བཅའ་གཞན་དུ་འགྱུར་བས་མ་ངེས་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡུལ་དུ་མི་བྱེད་པས་  
 མ་ཁྱབ་པ་དང་། ཀུན་ཐོབ་ཀྱི་མཆན་གཞི་བུམ་པ་དང་ཀ་བ་ལྟ་བུ་ཞིག་མཛོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་ཡིན་  
 གྱི། དོན་དམ་བཅའ་པ་མཛོན་སུམ་དུ་མ་མཐོང་བ་དང་། སྤྱོད་པ་ཡོངས་སུ་གཏུགས་པས་སྟོ་  
 བཅན་དུ་བཤད་དོ། །འདིའི་ཐ་མན་ནི་དེ་བཅམས་ཅད་ལ་ལན་དོན་མཐུན་འདེབས་མི་རྒྱས་པའི་དོན་ནོ། །

༼པ༽མདོ་སྡེ་ཀུན་ལས་བཏུས་དང་གཏམ་བྱ་རིན་ཆེན་སྤྲེང་དང་ཡང་དག་བརྟན་པ་དང་། འབད་  
 པས་ཤིན་ཏུ་ཡུན་རིང་འཕགས་པའི་བསྟན་ཆོས་ལས་བསྟན་ཆོག་ལེའུར་བྱས་དེ་དང་། རིགས་  
 པ་དུག་ཅུ་ཞེས་བྱ་ནམ་པར་འཐག་བྱས་སྟོང་ཉིད་བདུན་ཅུ་བཅེད་དང་། ཀུང་ཡང་ཚུད་པ་ནམ་པར་  
 བརྟེན་པ་བཀོད་པ་དེ་དག་ཀྱང་ནི་མཐོང་གྱུར་ཅིང་། ཉན་པ་ལ་སོགས་དེ་དག་དང་ནི། ཞེས་སོགས་  
 གསུངས་སོ། །

༼པ༽ཅི་སྟེ་ཞིབ་མོར་དབུད་པ་འདིས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ། ཁོ་བོ་ཅག་ཆད་མ་དང་གཞལ་བུའི་ཐ་  
 སྟངས་ཐམས་ཅད་བཅའ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ནི་མི་སྤྲིའི། འོན་ཀྱང་འདིག་རྟེན་ན་རབ་ཏུ་གྲགས་པ་འདི་  
 ཚུལ་འདིས་ནམ་པར་འཛོག་པར་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ་སྟུམ་ན། ཞེས་གསུངས་འདུག་པས་ཕྱོགས་  
 རྩ་སྟེ་བ་འདི་དངོས་སྟེ་བ་ཡིན་མིན་དཔྱད་པར་གྱིས། ཐ་སྟངས་དུ་ཡོད་པར་འཛོག་པ་ལ་དེ་ཁོ་ནར་  
 གུབ་མ་གུབ་དཔྱད་པའི་རིགས་པ་ཞིབ་མོ་ཅི་དགོས་ཞེས་ཐལ་འགྱུར་བ་ཁོ་བོ་ཅག་ཀྱང་སྟེ་སྟེ་ཞེས་  
 པ་དང་། ཐལ་འགྱུར་བ་ཁོ་བོ་ནི་འདིག་རྟེན་པའི་ཕྱོགས་ཏེ་འདིག་རྟེན་པ་ལྟར་བཏགས་དོན་ལ་མ་  
 བཏགས་མ་དབུད་པར་ཆད་མ་དང་གཞལ་བུའི་དང་འདི་ཡོད་ཅེས་པའི་དམ་བཅའ་ལ་གནས་ཏེ།  
 ཀུན་ཐོབ་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་སྟེ་མིང་གིས་ཡར་བཏགས་ཅམ་དུ་ཡོད་པ་བསལ་བའི་ཕྱིར་ཁྱོད་གྱིས་བཀོད་  
 པའི་འཐད་པ་སྟེ་རིགས་པ་ལྟར་སྟངས་དེ་འཐད་པ་གཞན་ཏེ་བཏགས་དོན་བཅའ་ནས་རྟེན་རྒྱུ་མེད་པའི་  
 རིགས་པས་བརྟེན་པར་བྱེད་ཅེས་པའོ། །

༼པ༽འདུག་འགྲེལ་ལས། བསམ་གཏན་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཉིད་ཆེས་ལྷག་པར་འགྱུར་རོ། །

སྒོ་བཟང་ཞེས་བྱ་བའི་འཕགས་པ་རྣམས་སོ། །དེ་དག་གི་བདེན་པ་རྣམས་ནི་སྒོ་བཟང་བདེན་པ་སྟེ།  
འཕགས་པའི་བདེན་པ་རྣམས་སོ། །ཞེས་པ་ནས། ཤེས་པ་ཞིབ་མོས་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་བྱ་བའི་རང་  
བཞིན་ནི་རང་བཞིན་ཞིབ་མོ་སྟེ། ཞེས་སོ། །འབྲང་སེམས་ཀྱིས་ས་ཁྲ་བར་བདེན་པ་བཅུ་བཞི་ལ་  
མཁས་པར་གསུངས་པ་རྣམས་འཇུག་འགྲེལ་ལས་ཤེས་དགོས་སོ། །

༼མ་ཉེ་ཙྰ་བརྒྱུག་ལས། གལ་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱི་དོན་དེ་རྣམས། ཁོད་མ་ཉིད་ཀྱིས་རབ་བསྐྱབས་ན།  
ཁྱོད་ཀྱི་ཁོད་མ་དེ་རྣམས་ཀྱང་། ཇི་ལྟར་རབ་དུ་འགྱུབ་པ་སྟོས། ཞེས་ཁོད་མའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱིས་  
པའི་ལན་དུ། གལ་ཏེ་ཁོད་མ་གཞན་རྣམས་ཀྱིས། གྲུབ་པོ་སྟེ་མ་ན་ཐུག་པ་མེད། དེ་ཡང་དང་  
པོ་འགྱུབ་མིན་ལ། །བར་མ་མིན་ཞིང་ཐ་མའང་མིན། ཞེས་ཁོད་མ་དོན་གཞན་གྱིས་འགྱུབ་པོ་  
སྟེ་མ་ན། ཁོད་མ་ཐུག་པ་མེད་པར་འགྱུར་ཞིང་། ཐུག་མེད་དུ་གྱུར་ན་དང་པོ་འགྱུབ་པར་མི་འགྱུར་  
ལ། དང་པོ་མེད་ན་བར་མ་འགྱུབ་པ་མིན་ཞིང་། ཐ་མའང་འགྱུབ་པ་མིན་ནོ། ཞེས་པ་སྟེ། དོན་  
དེ་ལྟར་ཙྰ་བརྒྱུག་རང་འགྲེལ་ལས་གསུངས་པས་ན། འདིར་ཁོད་མའི་དོན་གསར་རྟོགས་བཀག་  
པར་གསུངས་པ་དབྱུད་པར་བྱའོ། །འོན་ཏེ་ཁོད་མ་མེད་པར་ཡང་། དེ་རྣམས་གྲུབ་ན་སྒྲུབ་པ་ཉམས།  
མི་འདྲ་ཉིད་དེ་དེ་ཡིན་ན། །གཏན་ཆོགས་ཁྱད་པར་སྒྲུབ་པར་གྱིས། ཞེས་ཁོད་མ་མེད་པར་ཁོད་  
མ་དེ་རྣམས་གྲུབ་ན། ཁྱོད་ཀྱིས་ཁོད་མས་དོན་འགྱུབ་པར་སྒྲུབ་པ་ཉམས་ཤིང་། དོན་ཁ་ཅིག་ནི་ཁོད་  
མས་འགྱུབ་པ་དང་ཁ་ཅིག་ནི་ཁོད་མས་མི་འགྱུབ་པའི་མི་འདྲ་བ་ཡིན་ན། ལྷ་མཆན་གང་གིས་དེ་  
ལྟར་མི་འདྲ་བ་ཡིན་པའི་གཏན་ཆོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་སྒྲུབ་པར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་བཀག་པ་དང་། ཇི་ལྟར་  
མེ་ཡིས་གཞན་བདག་ཉིད། །གསལ་བྱེད་དེ་བཞིན་རང་བདག་ལྟར། དེ་བཞིན་ཁོད་མ་རྣམས་  
ཀྱང་ནི། །རང་གཞན་བདག་ཉིད་སྒྲུབ་ཅེ་ན། ཞེས་རང་རིག་འདོད་མཁན་ཕྱོགས་སྤར་བཞོད་  
པ་དང་། སྒྲུབ་པ་དེ་ནི་མི་མཐུན་ཏེ། །མུན་ཁྲུང་ནང་གི་བུམ་པ་བཞིན། དེ་ལ་མི་དམིགས་མ་  
མཐོང་བས། མེ་ནི་རང་ཉིད་གསལ་བྱེད་མིན། ཞེས་མེ་ནི་མུན་པས་སྒྲིབ་པ་མེད་པས་རང་ཉིད་  
གསལ་བྱེད་དུ་མི་འཐད་པར་གསུངས་པ་དང་། གལ་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱི་ཆོག་གིས་ནི། མེ་ཡིས་རང་བདག་  
གསལ་བྱེད་ན། །འོ་ན་མེ་ཡིས་གཞན་བཞིན་དུ། །རང་ཉིད་སྟེག་པའང་བྱེད་པར་འགྱུར། ཞེས་

ཞེས་གཞན་སྟེག་པ་བཞིན་དུ་རང་སྟེག་པར་ཐལ་བ་དང་། གལ་ཏེ་ཤོད་ཀྱི་ཆོག་གིས་ནི། །མེ་ཡིས་  
རང་གཞན་གསལ་བྱེད་ན། །མེ་བཞིན་དུ་ནི་མུན་པ་ཡང་། །རང་གཞན་བདག་ཉིད་སྦྱབ་པར་འགྱུར། །  
ཞེས་ཞེས་རང་གཞན་གཉིས་ཀ་གསལ་བར་བྱེད་པ་བཞིན་དུ་མུན་པས་ཀྱང་རང་གཞན་གཉིས་ཀ་  
སྦྱབ་བྱེད་དུ་ཐལ་བར་གསུངས་སོ། །

༼ཙ༽བརྒྱུ་བའི་འབྲེལ་བ་ལས། འཇིག་རྟེན་ན་ཡུལ་ཁོ་ན་ལ་དངོས་ཀྱི་སྒྲུ་འཇུག་པས་མངོན་  
སུམ་ཡིན་ལ་ཤེས་པ་ནི་བདག་ས་ནས་སོ། །གཞན་གྱི་ལྟར་ན་ནི་མངོན་སུམ་གྱི་སྒྲུ་ཤེས་པ་ལ་དངོས་  
སུམ་ཡིན་ལ་ཡུལ་ལ་བདག་ས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཐལ་འགྱུར་བ་དང་གྲུབ་མཐའ་བ་གཞན་གྱི་མངོན་  
སུམ་གྱི་སྒྲུ་དངོས་སུ་དང་བདག་ས་ནས་འཇུག་པའི་ཐུད་པར་གསུངས་པ་ལྟར། ཐལ་འགྱུར་བའི་  
ལུགས་ལ་དབང་བོའི་ཡུལ་ནི་མངོན་སུམ་དངོས་དང་ཡུལ་ཅན་དང་དབང་ཤེས་ནི་མངོན་སུམ་བདག་ས་  
པ་བ་ཡིན་ཏེ། ཅུ་དང་སྟག་མའི་མེ་ཞེས་པ་ལྟར་མངོན་སུམ་གྱི་རྒྱ་ཅན་ཡིན་པས་མངོན་སུམ་ཞེས་  
བརྗོད་དོ། །གྲུབ་མཐའ་སྒྲུབ་བ་གཞན་གྱི་ལུགས་ལ། མདོ་ལས། མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པས་སྒྲོན་  
པ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲོན་པོའི་སྒྲུ་དུ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་དོན་དུ་བསམ་ནས་རྟོག་བྲལ་གྱི་ཤེས་པ་ནི་  
མངོན་སུམ་དངོས་གནས་པར་འདོད་ལ། མངོན་སུམ་གྱི་སྒྲུ་བཤད་ཀྱང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་རྒྱ་  
ཡི་ཕྱིར། །དེ་ཡི་ཐ་སྙད་དབང་བོས་བྱས། །ཞེས་པ་ལྟར། དབང་བོ་སྟོང་ལ་བརྟེན་པས་ན་མངོན་  
སུམ་ཞེས་ཐུན་མོང་མིན་པའི་རྒྱུ་ལྟེན་སྟོན་བཤད་པ་ལ། ཐལ་འགྱུར་བས་སྒྲུབ་བཤད་དེ་མི་འཐད་  
པར་ཐལ། རྣམ་ཤེས་སྙད་ཅིག་མ་ནི་དབང་བོ་སྟོང་ལ་བརྟེན་པ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀག་  
པ་དང་། དེ་ལྟར་བཀག་པ་ལ་རིགས་པའི་གཞོད་པ་མེད་དེ། དབང་བོའི་རྩལ་ཕྱ་རབ་རེ་རེ་ལ་རྣམ་  
ཤེས་ཀྱི་རྟེན་བྱེད་པའི་རྣམ་པ་མི་སྤྱད་པས་རྩལ་ཕྱ་རབ་ལ་སྟོང་ནས་ཀྱང་གཞོད་པ་མེད་ལ། གདགས་  
གཞི་རྩལ་ཕྱ་རབ་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་ས་པའི་དབང་བོ་དེ་ཡང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་ལྟན་ཅིག་བཀག་པས་  
དབང་བོ་སྟོང་ལ་བརྟེན་པ་འགོག་པ་ལ་རིགས་པའི་གཞོད་པ་གལ་སྤྱད་ཅེས་ཐལ་འགྱུར་བས་བཞེད་དོ། །

༼ཙ༽སྒྲུར་བའི་དུས་སུ་སྤྱིའི་མཆན་ཉིད་བདག་མེད་སྟགས་སྟོང་ནས་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཆེ་རང་  
མཆན་ལ་གསལ་སྤང་བྱེད་པར་མདོ་རྩེ་བས་སྒྲུས་པའི་ཆོག་འདི་ནི་འབྲེལ་བ་མེད་པ་ཁོ་ན་རྟེན་ཞེས་པོ། །



༼དྲི་དབང་ཤེས་ལྡན་གཟུགས་སོགས་ཡུལ་ལྡེའི་རང་མཚན་ལ་ཚད་མར་སོང་བ་མིན་ཏེ། དེ་  
ལྡན་གཟུགས་སོགས་ལྡེ་རང་མཚན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་གནས་པ་ལ་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པར་སྒྲུབ་  
པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་ལས་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་བརྟན་པ་བསྐྱུ་བའི་ཆོས་སྤྱུག་སྤངས་པའི་ཕྱིར། ལྷུ་  
སྟེ། རང་སྒྲུབ་པའི་མདོན་སྤུམ་ལ་རང་མཚན་གྱིས་མ་གྲུབ་བཞིན་དུ་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པར་  
སྒྲུབ་བདེ་བསྐྱུ་བའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ཡིན་གྱི། བསྐྱུ་བའི་ཆོས་ཡིན་ན་མི་བསྐྱུ་བའི་ཤེས་  
པ་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཅེས་པ་མིན་ཏེ། རྒྱས་པར་ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོར་བལྟ་བར་བྱོལ། །གལ་ཏེ་  
རང་གི་མཚན་ཉིད་རྟོག་གྱུར་ན། ཞེས་སོགས་ཆོགས་བཅད་གསུམ་གྱི་སྐབས་སྤྱུ་བརྟན་པའི་རིགས་  
པ་གསུམ་གྱི་དོན་བསྐྱུས་ན། མྱོང་བ་ཉིད་མཐོང་བ་ཡང་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་འཇིག་པའི་རྒྱ་དང་  
དེ་ལ་སྒྱུར་བའི་རྒྱ་ཡིན་པར་ཐལ། དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་  
རྒྱ་རྒྱུན་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། ཐ་སྙད་བདེན་པ་དེ་མཐའ་བཞི་སྐྱེ་འགོག་གི་རིགས་པས་དབྱུང་  
བཅོད་དུ་ཐལ། དངོས་པོ་རྣམས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་རྒྱ་རྒྱུན་གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་  
སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། མཐའ་བཞི་སྐྱེ་འགོག་གི་རིགས་པས་དོན་དམ་པའི་སྐྱེ་བ་མི་ཞེས་པར་ཐལ། དེས་  
རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་སྐྱེ་བ་མི་ཞེས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་ཕྱོགས་སྤར་  
བྱས་ནས་བཀག་གོ། །

༼ཕྱི་སེམས་ཅན་གང་དག་དུང་འགྱུར་བསྐྱལ་བ་མང་པོར་ཆེ་བརྒྱལ་བར་གྱུར་པ་དེས་ཀྱང་།  
མྱ་སྟོགས་པས་བདག་པའི་མ་སྐྱེས་པ་དང་རྟག་པའི་བདག་དེ་མ་མཐོང་བ་དེ་དག་ལ་ཡང་ངར་འཛིན་  
འདུག་པར་མཐོང་སྟེ། དེས་ན་ཕུང་བོ་ལས་ངོ་བོ་གཞན་པའི་བདག་འགའ་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་པའོ།།

༼ཞེ་མང་བོ་བཀྱར་བའི་སྟེ་བ་ན་རེ། ཕུང་བོ་ལས་ངོ་བོ་གཞན་པའི་བདག་གྲུབ་པ་མེད་པའི་  
ཕྱིར་འཇིག་ལྡེའི་དམིགས་ཡུལ་ནི་ཕུང་བོ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར། དེ་ལས་ཀྱང་ཁ་ཅིག་འཇིག་ལྡེའི་  
དམིགས་པར་ནི་ཕུང་བོ་ལྡེ་ཆར་ཡང་འདོད་ཅིང་། ཁ་ཅིག་ནི་སེམས་གཅིག་ཕུ་ལ་བདག་གོ་ཞེས་  
འདོད་དོ། །

༼ཟུ་དེའི་ཕྱིར་ཕུང་བོ་ལས་ངོ་བོ་གཞན་པའི་བདག་མེད་དེ། ཕུང་བོ་གཟུང་བ་མ་གཏོགས་པར་

བདག་དེ་ཡན་གར་དུ་འཛིན་པ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ། །

༼འདྲེག་ཅན་གྱི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་འདོད་པའི་ཆེན་མོ། རྟག་པའི་བདག་  
ཙམ་ཞིག་མེད་པར་མཐོང་ཞིང་། རྟག་པའི་བདག་འདི་ནི་འཇིག་རྟེན་སྐྱེས་ཀྱི་དམིགས་ནམ་གང་  
གི་ཡུལ་དུ་འང་མི་འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། རྟག་པའི་བདག་ཙམ་མེད་པར་མཐོང་བའི་ཤེས་པ་གོམས་  
པས། འཇིག་རྟེན་སྐྱེས་དུངས་ནས་ཀྱང་འབྲིན་ཞེས་སྒྲ་བ་ནི་ཤིན་ཏུ་མཚན་རོ། ཞེས་པའོ། །

༼ཡེ་བདག་དེ་བདེ་སྤྱུག་སྐྱེས་ལ་ཡོངས་སྤྱོད་པ་བོད་དང་རྟག་པའི་དངོས་པོ་དང་ནམ་འགྱུར་  
ནམས་ཀྱི་བྱེད་པ་བོ་མིན་པ་དང་རྩལ་མུན་སྤྱིང་སྤྱོད་པས་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ཡོན་ཏན་མེད་པ་དང་བྱ་བ་  
མེད་པ་མུ་སྟེགས་གངས་ཅན་ནམས་ཀྱིས་བརྟགས་སོ། ཞེས་པའོ། །རང་རྒྱུ་ཐུབ་པའི་ཇས་ཡོད་  
དུ་འཛིན་པའི་སྒོ་ལ་ཐུ་རགས་གཉིས་སུ་བྱེ་བའི་ཁྲངས་ནི་འདུག་པའི་ནམ་བཤད་ལས། གང་ཟག་  
རང་རྒྱུ་ཐུབ་པའི་ཇས་ཡོད་དུ་འཛིན་པ་ནི་གྲུབ་མཐས་སྒོ་མ་བསྐྱར་བ་ལ་ཡང་ཡོད་མོད་ཀྱང་། གང་  
ཟག་ཐུང་བོ་དང་མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་པའི་གཞན་དུ་ཡོད་པར་འཛིན་པ་ནི་གྲུབ་མཐས་སྒོ་མ་བསྐྱར་  
བ་ལ་མེད་དོ། ཞེས་པ་དེ་ཡིན་ལ། ལེགས་བཤད་སྤྱིང་བོ་ལས། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ནི། རང་  
སྤེལ་གཤམ་པ་ཆེ་ཆུང་གི་གྲུབ་མཐའ་སྒྲ་བ་གཞན་གྱི་ལྟར་ན་གང་ཟག་ཐུང་བོ་དང་མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་  
པའི་རང་རྒྱུ་ཐུབ་པའི་ཇས་སུ་མེད་པ་ཙམ་ལ་འདོད་དོ། ཞེས་གསུངས་པས། རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་  
ལ། བདག་ཐུང་བོ་དང་མཚན་ཉིད་མཐུན་པའི་རང་རྒྱུ་བར་འཛིན་པའི་སྒོ་འདོད་མི་འདོད་དང་།  
ལོག་ཤེས་ཡིན་མིན་སྐྱེས་ལ་དབྱུད་རྒྱུ་ཡོད་པར་སྒྲུང་ངོ། །བདག་ཐུང་ཇེ་ཁོ་ལ་ལྟར་འཛིན་པ་ལ་  
དེ་གཉིས་མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་པའི་གཞན་དུ་འཛིན་པས་མ་ཁུབ་སྟེ། བདག་ཐུང་ཇེ་ཁོ་ལ་ལྟར་འཛིན་  
པའི་སྒོ་ལྟན་སྐྱེས་ཡོད་ལ། དེ་གཉིས་མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་པའི་གཞན་དུ་འཛིན་པའི་སྒོ་ལྟན་སྐྱེས་  
མེད་པར་སྤར་བཤད་ཟིན་པའི་ཕྱིར། དང་བོ་གྲུབ་སྟེ། ཅ་ཤེའི་རྒྱུ་ཆེན་ལས། བདག་དང་ཐུང་  
བོ་ཇེ་ཁོ་ལ་ལྟར་འཛིན་ན་དེ་གཉིས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པར་འཛིན་པར་མི་འགྱུར་རམ་སྟུམ་ན། དེ་གཉིས་  
ཇས་གཞན་དུ་འཛིན་པ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྟངས་ལ་མེད་དེ། གཞན་དུ་ན་ལྟས་བྱིན་གྱི་ལག་པ་ན་བ་  
དང་གསོས་པ་ལ་ལྟས་བྱིན་ན་བ་དང་གསོས་པར་མི་འཇོག་པར་འགྱུར་དེ། ཉེར་སྤྲས་ན་བ་དང་

གསོས་པས་བྱམས་པ་ན་བ་དང་གསོས་པར་ཐ་སྙད་མི་བྱེད་པ་བཞིན་ནོ། ། ཞེས་དང་། ལེགས་  
བཤད་སྡིང་བོ་ལས། བདག་དང་བདག་གི་བཞི་འཇིག་རྟེན་ན་རྗེ་ཁོལ་ལྟར་འཇོག་པའི་བྱིར་རོ། ། ཞེས་  
གསུངས་པའི་བྱིར་། བདག་ཕུང་མཆན་ཉིད་མི་མཐུན་པར་འཇོན་པ་ཡང་། དཔེར་ན་ཁོལ་བོ་མཛེས་  
པ་དང་མི་མཛེས་པས་བདག་མཛེས་པ་དང་མི་མཛེས་པར་མི་འཇོག་པ་ལྟར། གཟུགས་ཕུང་མཛེས་  
པ་དང་མི་མཛེས་པས་གང་ཟག་མཛེས་པ་དང་མི་མཛེས་པར་མི་འཇོག་པ་དང་། ཁོལ་བོ་ན་བས་  
རྗེ་བོ་ན་བར་མི་འཇོག་པ་ལྟར། གཟུགས་ཕུང་ན་བས་གང་ཟག་ན་བར་མི་འཇོག་པ་དང་། དེ་བཞིན་  
དུ་ཆོར་ཕུང་གིས་བདེ་སྤྱག་མྱོང་བས་གང་ཟག་གིས་བདེ་སྤྱག་མྱོང་བར་མི་འཇོག་པ་དང་། མིག་  
གིས་གཟུགས་མཐོང་བ་དང་ན་བས་སྒྲ་ཐོས་པས་གང་ཟག་གིས་གཟུགས་མཐོང་བ་དང་སྒྲ་ཐོས་པར་  
མི་འཇོག་པར་གཟུགས་སོགས་ལས་དོན་གཞན་པའི་དེ་དག་བྱེད་པ་བོ་ཡོད་པར་འཇོན་ཚུལ་ཆང་བ་  
ཞིག་དགོས་པའི་བྱིར་རྟེ། ལེགས་བཤད་སྡིང་བོ་ལས། འདི་ལ་བྱི་རོལ་པས་མིག་ལ་སོགས་པའི་  
ཆོས་གང་ཟག་ཏུ་འཇོག་ཏུ་མི་རུང་བར་མཐོང་ནས་དེ་དག་ལས་ཁྲམ་གཞན་གྱི་མཐོང་བ་བོ་ལ་སོགས་  
པའི་གང་ཟག་ཁས་སྒྲངས་ཤིང་། རང་སྡེ་གཞན་གྱིས་ཁྲམ་གཞན་ལ་གཞོད་པ་མཐོང་ནས་ནྟམ་ཤེས་  
སམ་ཕུང་བོའི་ཆོས་གཞན་གང་ཟག་ཏུ་འདོད་ལ། རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ཁོང་  
དུ་རྒྱུད་པ་ནྟམས་ནི་ཐ་སྙད་དུ་བཏགས་པ་ཅམ་མ་གཏོགས་པའི་ངོ་བོ་མེད་པར་རྟོགས་ནས་གྲོལ་བར་  
འཇུག་འགྲེལ་ལས་གསུངས་རྟེ། བཏགས་པ་ཅམ་དེ་ཉིད་ལ་ལས་གསོག་པ་དང་འབྲས་བུ་མྱོང་བ་  
སོགས་ལེགས་པར་འཇོག་ཤེས་པ་ཞིག་དགོས་སོ། ། ཞེས་གང་ཟག་འཇོག་ལུགས་གསུམ་ཡོད་པར་  
གསུངས་པའི་དང་བོ་ལྟར་འཇོན་པ་ནི་བདག་ཕུང་བོ་དང་མཆན་ཉིད་མི་མཐུན་པའི་འཇོན་ལུགས་  
ཡིན་པའི་བྱིར་།

༼ར༽ནྟམ་པར་འཇིག་པ་འགོག་འགྱུར་གྱིས། ། འདུས་བྱས་ཤེས་པས་མ་ཡིན་ན། ། དེ་ནི་སྤྱི་  
ལ་མངོན་སུམ་འགྱུར། ། ཞིག་ཅེས་པ་དེ་རི་ལྟ་བུ། ། ཞེས་པ་ནི། ཕུང་བོ་རྒྱན་ཆད་པའི་ཆེ་ལྷག་  
མེད་མུང་འདས་མངོན་དུ་བྱས་ཀྱི། ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་བའི་ཆེ་མ་ཡིན་པའི་འདོད་པ་བཀག་གོ། །

༼ལ༽སྡིང་ཉིད་མིན་ཀྱང་སྤྱིར་འཕགས་པ་དང་ཁྱད་པར་དུ་བྱང་འཕགས་ཡན་ཆད་མ་གཏོགས་

པའི་འདུག་མི་ཐུབ་པའི་སོ་སོ་རང་རིག་གི་སྤྱོད་ཡུལ་བདེན་བཞིན་ཁྱད་ཆོས་ཞེས་སོགས་གསུངས་  
པའི་དགོངས་པ་གང་ཡིན་དཔྱད་དགོས་ཏེ། རང་ཉིད་ཀྱིས་སོ་སྦྱོའི་རྒྱུད་ལ་ནལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་  
ཡོད་པར་སྐབ་པའི་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

༼ག༽འཇིག་རྟེན་ན་གཟུགས་སོགས་རྟག་པར་གྲགས་ཀྱང་མི་རྟག་པར་ཆད་མས་མ་གྲུབ་པའི་  
ཉེས་པ་མེད་དེ། མི་རྟག་སོགས་ནལ་འབྱོར་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཐ་སྙད་པའི་ཆད་མས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འོ་  
ན་མི་རྟག་སོགས་མཐོང་བ་དེ་ཉིད་མཐོང་བར་བཤད་པ་དང་འགལ་ཞེན། མི་འགལ་ཏེ། འཇིག་  
རྟེན་པ་གཙང་བ་དེ་རྟག་སོགས་སུ་ཞེན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་ཉིད་མཐོང་བར་བཞེད་པ་ཅམ་ཡིན་པའི་  
ཕྱིར་རོ། །

༼མ༽ཅེ་སྦྱོར་གྱི་ངོ་བོ་དང་རྟགས་སོགས་བཤད་པ་དང་འགལ་ཞེས་པ་ནི། ནལ་འབྱོར་མངོན་  
སུམ་ཐོབ་ན་སྦྱོར་ལམ་ཐོབ་དགོས་པ་ཡིན་ན། ཅེ་སྦྱོར་ཐོབ་ན་མི་ཁོམ་པ་བརྒྱུད་དུ་སྦྱོར་བ་བཤད་པར་  
གསུངས་པ་དང་འགལ་ཏེ། ནལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཐོབ་ཀྱང་དཔྱལ་བར་སྦྱོར་བ་ཡོད་པར་མདོ་ལས་  
གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ཡིན་ནམ་དཔྱད་དོ། །

༼ན༽ཁྱོད་དག་བཅོམ་པར་འདོད་པའི་གང་ཟག་དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་འདི་མངོན་པ་ནས་བཤད་  
པ་ལྟར་གྱི་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་ཡང་མངོན་པ་ནས་ཀུན་མོངས་མ་རིག་པ་ལ་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིན་  
མིན་གཉིས་སུ་འདོད་པ་བཞིན་དུ་སྤྱོད་པ་ལའང་མངོན་པ་ནས་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིན་  
པ་ཞིག་དང་མིན་པ་ཞིག་ཀྱང་ཅི་སྟེ་མེད་དེ་འདོད་དགོས་སོ། །

༼ལ༽གང་ཟག་དང་ཕུང་བོ་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་བ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་དང་ནི་  
བྲལ་བའི་སེམས་ལ་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་པ་རེ་ཞིག་འགགས་པ་ཡིན་དུ་བློ་ཀྱང་སྦྱར་ཡང་མངོན་  
གྱུར་དུ་སྦྱོར་བར་འགྱུར་ཏེ་ཞེས་པ་འོ། །

༼ག༽འདུག་པའི་རྒྱུ་ཆེན་ལས། ལུས་ལ་ལུས་དབང་ཞེས་པའི་དཔེ་ནི། དབང་བོ་གཞན་བཞི་  
ལ་ལུས་དབང་བུར་དུ་བཞག་པའི་རྟེན་མེད་པ་བཞིན་དུ། ཉོན་མོངས་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་གཏི་  
མུག་ལ་བརྟེན་ནས་འདུག་ཅིང་། དེ་དང་མི་འབྲལ་བར་འདུག་པའི་དོན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་

ལྟར་ཡིན་ལ། བདེན་འཛིན་གྱི་ཆགས་སོགས་འཛིན་ཚུལ་ནི་དཀའ་གནས་སུ་སྒྲུང་བས་འབྲུག་པའི་  
 རྒྱུ་ཆེན་སོགས་ཞིབ་དུ་བཞག་ནས་ཤེས་པར་གྱིས།

༼ཁ༽རྒྱུ་དང་རྒྱུན་ལས་སྦྱེས་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་དམིགས་ནས་ཡང་དག་པར་གྲུབ་པར་འཛིན་  
 པ་འཁོར་བའི་རྩ་བའི་མ་རིག་པར་གསུངས་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་དེ་ལས་གང་ཟག་གི་བདག་  
 འཛིན་གྱི་མ་རིག་པ་འབྱུང་བས། དེ་ལས་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་འབྱུང་བར་བཤད་དོ། །

༼ག༽འདོད་ཆགས་ལ་སྦྱོད་པའི་གཉེན་པོར་མི་སྤྱད་པ། ཞེ་སྤང་ལ་སྦྱོད་པའི་གཉེན་པོར་བྱམས་  
 པ། ང་རྒྱལ་སོགས་ལ་སྦྱོད་པའི་གཉེན་པོར་ཁམས་ཀྱི་རབ་དབྱེ་སོགས་སྒྲོམ་པར་གསུངས་པ་རྣམས་  
 ནི་ཉོན་མོངས་མཐའ་དག་གི་གཉེན་པོ་མིན་ལ། གཏི་མུག་ལ་སྦྱོད་པའི་གཉེན་པོར་རྟེན་འབྱུང་སྒྲོམ་  
 པར་གསུངས་པ་ནི་ཉོན་མོངས་མཐའ་དག་གི་གཉེན་པོ་ཡིན་ཞེས་པ་སྟེ། རྒྱུ་པར་ལྷག་མཐོང་ཆེན་  
 མོ་སོགས་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །བྱམས་པ་དང་མི་སྤྱད་པ་ལ་སོགས་པ་བསྒྲོམ་པ་ནི་བདག་འཛིན་  
 མོངས་པ་དང་འཛིན་སྤངས་འགལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་དེ་དག་ས་བོན་དང་བཅས་པ་སྦྱོང་བའི་གཉེན་  
 པོ་མིན་པར་བཤད་དོ། །

༼ང༽བྱང་སེམས་ཀྱི་ས་དང་བོ་བདུན་ལ་སྦྱེ་བའི་བྱུང་པར་ལ་ལྟོས་ནས་མ་དག་དག་པ་དང་། སོ་  
 སྦྱེ་དང་སངས་རྒྱས་ལ་ལྟོས་ནས་མ་དག་དག་པའི་བྱུང་པར་གཉིས་ཡོད་དེ། རྒྱུད་སྒྲ་དར་རྒྱུ་ལས།  
 ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་སྦྱེ་བ་སོགས་ཀྱིས་དག་པ་དང་། སྤྱིང་རྗེའི་དབང་གིས་སྦྱེ་བ་སོགས་སྟོན་  
 པས་མ་དག་པའོ། ལས་ཉོན་གྱི་སྦྱེ་བ་ཟད་པའི་ཆ་དེ་ནི་དཀྱུང་སོ་སྦྱེ་ལ་ལྟོས་ནས་དག་པ་དང་སངས་  
 རྒྱས་ལ་ལྟོས་ནས་མ་དག་པའི་དོན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གྲུབ་མཐའ་ཆེན་མོ་འདིར་རིགས་  
 དེས་མ་དག་ས་བདུན་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལུས་སྒྲངས་པ་ཡོད་ཀྱང་། མ་རིག་  
 བག་ཆགས་ཀྱི་ས་ཅམ་དང་ཟག་མེད་ཀྱི་ལས་ལ་བརྟེན་ནས་ཡིད་ལུས་ལེན་པ་མེད་པར་བཤད་པ་ལྟ་  
 བུར་སྒྲུང་ངོ་། །འོན་ཀྱང་ཡར་ཕྱིན་གྱི་རྣམ་བཤད་ལས། ས་བདུན་པ་མན་ཆད་བས་ཀྱང་འབད་  
 པས་བསྐྱབས་ན་མ་རིག་པ་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་དང་ཟག་པ་མེད་པའི་ལས་ལ་བརྟེན་ནས་ཡིད་ཀྱི་རང་  
 བཞིན་གྱི་ལུས་ལེན་ནུས་མོད་ཀྱི། ངང་ངམ་ཤུགས་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ནི་ཉན་རང་དགྲ་བཙུམ་པ་དང་དབང་

ཐོབ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནམས་ལ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པས་ན། ཨ་  
མ་ཡང་སྤྱིང་རྗེ་དང་སྦྱོན་ལམ་སྟགས་ཀྱིས་སྟོགས་མ་བྱས་པར་མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་ཚམ་དང་  
ཟག་མེད་ཀྱི་ལས་ཚམ་ལ་བརྟེན་ནས་ངང་ངམ་བྱགས་ཀྱིས་ཡིད་ལུས་ལེན་པ་མེད་པ་ལ་དགོངས་སམ་  
སྟུང་མོ། །

[illegible]

ཁྲུ་ཡིད་ལུས་དེ་གསུམ་ལ་ཐུ་མ་ཐུ་མ་ལ་སྒྲིམ་ན་ཕྱ་རགས་ཀྱི་བྱང་པར་ཡིད་པས། རིམ་བཞིན་  
ཁམས་གསུམ་པའི་གཟུགས་བརྒྱན་དུ་གསུངས་ཤིང་། བྱང་པར་དུ་ཡིད་ལུས་གསུམ་པའི་མཐོང་  
བར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའམ་སྒྲུལ་བ་མ་གཏོགས་ཐ་མལ་པའི་དབང་མངོན་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་མ་གཏུར་  
པས་གཟུགས་མེད་པའི་གཟུགས་བརྒྱན་དུ་བཤད་དམ་སྒྲིམ་སྟེ། ཐོགས་འགྲེལ་ལས། འཁོར་བ་  
ནི་འདིར་ཟག་པ་མེད་པའི་དབྱིངས་ན་ཁམས་གསུམ་པའི་གཟུགས་བརྒྱན་ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལུས་  
གསུམ་ཡིན་པར་འདོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཐུར་རོ། །

༼ཇུ་མི་དཔག་པ་ཞེས་པ་མགོ་དཀར་ཞིང་ལུས་སྤྱོད་འཛིན་པ་ཆེ་འཛིན་ཅིང་བཤད་པ་ཡིད། འདིར་  
ཁ་དོག་དབྱེ་བས་སྟགས་དེ་འདྲ་ཡིན་ཞེས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་གཟུང་དུ་མེད་པ་ལ་བཤད་དམ་དཔུང་པར་བྱའོ།།

༼ཉ༽ཐབས་ཀྱི་ཆེན་པོས་བྱང་པར་དུ་བྱས་ནས་ཁམས་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་ཡང་དག་པ་མངོན་སུམ་  
དུ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་སྐྱེ་མོགས་ནམས་ལས་འདས་པར་གྱུར་གྱང་། རྩོན་  
ལམ་དང་སྤྱིང་རྩེའི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་དང་འཆི་བ་དང་ག་བ་དང་ན་བར་སྟོན་པར་མངོན་དོ་ཞེས་  
དར་རྟེན་ལས་བཤད་དོ། །

། ཉེ་ཉགས་ངན་གཞན་ཡང་སྤྱད་དབྱུང་བྱ། ཞེས་སྟགས་ཀྱི་དོན་ནི། རོ་ཤེས་པ་དང་ཡོང་  
 སྤྱོད་སྟགས། གང་ཡིན་སྤྱབ་བྱེད་འདོད་ན་ནི། དཔེ་མེད་ཅན་ཡིན་དངོས་ན་མས་ནི། རྟེན་  
 ཅིག་གིས་ནི་འཇིག་ཕྱིར་རོ། ཞེས་སྤྱོད་མིང་དང་འབྲེལ་བར་ཤེས་པ་དེ་ཡང་ཕྱིས་མཐོང་བ་ན་ལྟ་  
 སྤྱོད་དེ་ཉིད་འདི་ཡིན་ནི་ཞེས་རོ་ཤེས་པ་དང་། སྤྱོད་སྤྱོད་ནས་ཡོད་པ་ཞིག་དོན་ལ་བརྟེན་སྤྱོད་པ་སྟེ།  
 རྟེན་གྲུབ་ཟིན་ཅིང་གཅོད་པའི་བྱ་བ་ལ་སྤྱོད་པ་བཞིན། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སྟགས་པའི་རིག་བྱེད་ཀྱི་སྤྱོད་  
 ཉག་དངོས་ཡིན་པའི་སྤྱབ་བྱེད་དུ་འདོད་ན་ནི། དེ་དག་ཐམས་ཅད་མཐུན་དཔེ་མེད་པ་ཅན་ཉེ། དངོས་  
 མེད་ཡིན་ན་དངོས་པོར་མི་འཐད་ལ། དངོས་པོ་ན་མས་ནི་སྟེན་ཅིག་གིས་འཇིག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཀག་  
 བས། ཚུལ་འདིས་རིག་བྱེད་ཀྱི་སྤྱོད་ཉག་དངོས་ཡིན་པར་སྤྱབ་པའི་ཉགས་ངན་པ་གཞན་ཡང་སྤྱད་  
 དབྱུང་བར་བྱ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལ་ཉགས་སུ་གང་བཀོད་ཀྱང་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་མི་རྟོག་པའི་ཕྱིར་རོ།  
 ཞེས་པ་དང་། གལ་ཏེ་རིག་བྱེད་ཀྱི་ཡི་གེ་གསལ་བའི་དོན་ནི་ཡི་གེ་དེ་ཐོས་པའི་ཉན་ཤེས་ནི་སྟེ་རྟེན་  
 སྟགས་ཀྱིས་གསལ་བར་བྱས་པ་ལ་འདོད་དེ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་ན་ཡི་གེ་གསལ་བའི་རིམ་པ་ཉིད་མ་བྱས་  
 པའི་ངག་ཡིན་པར་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར། རིག་བྱེད་ཀྱི་ཡི་གེ་ཐོས་པའི་ཉན་ཤེས་ཀྱི་གོ་རིམ་མ་བྱས་པའི་  
 ངག་ཉག་པ་ཡིན་པར་འགྱུར་ལ། དེའི་ཕྱིར་ཉན་ཤེས་དེ་དག་ཀྱང་མ་བྱས་ཉག་པར་འགྱུར་ཞིང་།  
 དེ་ལྟ་ན་རིགས་པ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་སྟོ་ཐམས་ཅད་སྟེས་བྱ་ལ་མི་བརྟེན་པའི་ཉག་པར་འགྱུར་ལ། དེ་  
 ལྟར་སྟོ་ན་མས་ནི་སྟེས་བྱའི་རྟེན་ཅན་མིན་པའི་ཉག་པར་ཁས་ལེན་པ་ལ། ཁས་སྐྱངས་མངོན་སུམ་  
 གྲགས་པ་དང་། རྟེན་སུ་དཔག་པས་ཅིག་ཅར་གཞོད་པ་འབབ་པར་འགྱུར་རོ། རི་ལྟར་འབབ་  
 པར་འགྱུར་ཞེ་ན། སྤྱོད་པ་བ་རང་ཉིད་ཀྱིས། སྟོ་ཐམས་ཅད་སྟེས་བྱའི་ཡིན་ཉན་ཡིན་པར་གྲུབ་  
 པའི་མཐའ་ལས་ཁས་སྐྱངས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་སྟེ་ལྟར་ཀུན་གྱི་སྤྱོད་ཀྱི་ཞེས་པ་དང་། སྤྱོད་པ་ཐམས་  
 ཅད་དེ་ལས་སྟེ། ཞེས་པས་སྟོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྟེས་བྱའི་མཐོང་ག་ཅན་གྱིས་བྱས་པར་ཁས་སྐྱངས་  
 པའི་ཕྱིར། འདིར་སྟོ་སྟེས་བྱ་ལ་མི་བརྟེན་པར་དམ་བཅས་པ་ནི། ཁས་སྐྱངས་དང་འགལ་བ་ཡིན་  
 རོ། །ཡང་ན་སྤྱོད་ཉན་པ་ཆགས་སྟགས་ཐམས་ཅད་སྟེས་བྱ་ལ་བརྟེན་པར། ཉན་ན་མས་སྟེས་བྱ་  
 ལ་བརྟེན་ཕྱིར། ཞེས་པ་ཉིད་དུ་ཁས་སྐྱངས་པ་དེ་དང་ཁས་སྐྱངས་འགལ་བས་གཞོད་པར་འགྱུར་

བཡིན་ནོ། །སློ་ཉན་ཤེས་མ་བྱས་པར་ཁས་སྒངས་པའི་དོན་ལ། མངོན་སུམ་གྱིས་གནོད་པར་འགྱུར་  
 ཏེ། འདི་ལྟར་དབང་ཡིད་ལ་སོགས་པ་ཚོགས་པའི་སྐབས་ལ་ལར་ཉན་ཤེས་སྟེ་ལ། དེ་དག་མེད་  
 པའི་སྐབས་ལ་ལར་མི་སྟེ་བ་རང་རང་གི་ཚྱུང་བས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཉན་ཤེས་མ་བྱས་པར་ཁས་  
 སྒངས་པའི་ཐ་སྟངས་ལ། རིག་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཐོས་པའི་ཉན་ཤེས་ཚོས་ཅན། སྟེས་བྱས་བྱས་ཏེ། དབང་  
 ཡིད་དང་ཚུ་རྟན་གྱི་ཚུ་ལ་བ་སོགས་པ་ན་བྱེད་དུ་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ཤིག་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།  
 ཞེས་པའི་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་དངོས་པོ་སྟོབས་ཁྱེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པས་གནོད་པ་ཡིན་ལ། རིག་  
 སྒྲ་ཐོས་པའི་ཉན་ཤེས་རྟག་པའི་ངག་དྲུ་ཁས་སྒངས་པ་ལ། ངག་ཐམས་ཅད་འདོད་པའི་དབང་གིས་  
 དོན་ཐམས་ཅད་ལ་འདུག་དུ་རུང་བ་ཞེས་བྱ་བ་གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་ཆད་མས་གྲུབ་པའི་དོན་གྱིས་  
 གནོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའོ། །ལུང་འགལ་དུག་སོགས་ཀྱི་སྒྲ་ནས་མི་འཐད་པར་ཐལ་བ་དང་།  
 ཞེས་པ་ནི། རྟགས་སྒྲུང་གི་སྟོབས་མ་དབང་ཕྱག་སྟེ་ལ་སོགས་པའི་རང་སྟེ་བས། རྟགས་མི་མཐུན་  
 རྟགས་ལ་མ་མཐོང་བ་ཅམ་ཞིག་ཁྱབ་ཀྱི་དོན་ཡིན་པ་ནི་སྟོབས་དཔོན་རྟགས་སྒྲུང་གི་བཞེད་པ་ཡིན་པར་  
 འདོད་པ་ལ། དེ་ལྟར་འདོད་ན་རྟགས་སྒྲུང་རང་གི་ལུང་དང་འགལ་བ་དུག་ཡོད་པར་བཤད་པ་དེ་  
 ཡིན་ཏེ། རྟམ་འགྲེལ་ལས། འབྲུལ་བ་ཅན་གྱི་གཉེན་པོར་ནི། མི་མཐུན་ཚོས་བཞོད་གང་ཡིན་  
 པ། ཞེས་པ་ནས། མི་ལྟན་འབྲུལ་བ་མེད་པ་ཅན། ཞེས་པའི་བར་གྱི་ཚིགས་བཅད་ལྔ་ཅུ་འགྲེལ་  
 ལས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ཚིག་གི་ཁྲར་ཆེ་བར་འགྱུར་བས་འདིར་མ་བྱིས་སོ། །

༼ཐ༽རང་སྤྱིའི་བྱེད་ཚོས་བཞི་ཆན་གཉིས་དང་། མིང་དང་རིགས་སོགས་སྟོར་བ་ཡི། ཞེས་  
 སོགས་མདོ་སྟེ་བའི་སྐབས་སུ་བཤད་ཟིན་ཏེ། །

༼ད༽བདག་དང་ས་ལ་ཤེས་ཡོད་སོགས། ཞེས་སོགས་ནི། མི་མཐུན་རྟགས་ལ་མ་མཐོང་  
 བ་ཅམ་ཞིག་ཁྱབ་ཀྱི་དོན་དུ་འདོད་པའི་གཞན་སྟེ་ལ་ཁས་སྒངས་ནང་འགལ་གྱི་གནོད་པ་བཟུན་ཏེ།  
 རྟེན་ཆེན་ལས། རྟགས་མི་མཐུན་རྟགས་ལ་མ་དམིགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཁོ་ན་མི་མཐུན་རྟགས་  
 ལ་མེད་པར་སྟབས་བྱེད་ཡིན་ནམ་ཅི་སྟེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གསོན་ལུས་ལ་བདག་དང་ས་ལ་ཤེས་པ་  
 ཡོད་པ་དང་སོགས་པས་རྒྱུ་ལོ་མ་ལ་ཞོ་མ་དམིགས་ཀྱང་དེ་དག་མེད་པར་སྟབས་མི་རུས་པའི་ཕྱིར། དེ་



ཡང་བྱེ་བྲག་པ་གསོན་ལུས་ལ་བདག་མ་མཐོང་ཡང་ཡོད་པར་འདོད་ཅིང་། སྤྱི་ལུན་དེ་སྐབས་ཀྱི་  
 མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་བས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་པ་གྲུབ་པར་འདོད་པ་དང་། རྒྱུ་ལན་  
 འབྲུང་བ་བཞི་ལ་ཤེས་པ་མ་མཐོང་ཡང་ཡོད་པར་འདོད་ཅིང་། ཆོག་སྐྱབས་སྐྱེས་བྱ་པ་རོལ་པོ་ཀྱན་  
 མཁུན་མིན་པར་སྐབས་པའི་རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་བས་དེ་ལ་མེད་པར་གྲུབ་པར་འདོད་  
 པ་དང་། གྲངས་ཅན་འོ་མ་ལ་ཞོ་མ་མཐོང་ཡང་ཡོད་པར་འདོད་པ་དང་། འདུས་བསགས་མིག་  
 སྤྱི་ལུན་བདག་དོན་བྱེད་པར་སྐབས་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་བས་དེ་ལ་མེད་པ་གྲུབ་པར་འདོད་  
 པ་རྣམས་ནང་འགལ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་དོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། སྐྱེས་བྱ་རྟག་པ་བྱེད་པོ་ཉིད།  
 དངོས་རྣམས་རྟག་དང་དབང་བོ་འདས། ཞེས་སྤྱི་ལུན་ཆོག་སྐྱབས་བཅད་གསུམ་གྱི་དོན་ནི། དར་རྒྱ་  
 ལས། རིག་བྱེད་ཆོས་ཅན། ཆད་མས་བཀག་པའི་དོན་བཟོད་པར་ཐལ། སྐྱེས་བྱ་རྟག་པ་ལས་  
 བྱེད་པ་བོ་ཉིད་དང་རྣམ་སྤྲིན་ལོངས་སྤྱོད་པ་བོ་ཉིད་དུ་བཟོད་པའི་ཕྱིར། ཐལ་ཆོས་སྤྲུལ་ལ། རྟགས་  
 རིམ་པ་བཞིན་དུ་དངོས་པོ་རྣམས་རྟག་པར་བཞུགས་པའི་ཕྱིར་དང་། དབང་བོ་ལས་འདས་པའི་སྐྱེ་  
 དོན་གཞན་དང་ཡོན་ཏན་དོན་གཞན་སྤྱི་ལུན་དབང་བོས་གཟུང་བྱར་བཞུགས་པའི་ཕྱིར་དང་། དངོས་  
 པོ་རྣམས་རྒྱ་མི་མཉམ་པ་རྟག་པ་རྒྱར་བཟོད་པ་དང་། གནས་པ་མི་མཉམ་པ་གྲུབ་ཟིན་ཆུན་གྱིས་  
 གནས་པ་དང་། འཛིག་པ་མི་མཉམ་པ་ཕྱིས་བྱུང་གི་རྒྱས་འཛིག་པར་བཞུགས་པའི་ཕྱིར། གཞན་  
 ཡང་ཆད་མ་དང་འགལ་བ་དག་ནི་བཟོད་པར་བྱེད་པར་ཐལ། ཆད་མ་རྣམ་གཉིས་ཀྱིས་རྣམ་པར་  
 བསལ་ཞིང་བཀག་པའི་སྤྱོད་ལུལ་ལས། ལུང་ལ་བཞུགས་པའི་རྗེས་དཔག་དང་འགལ་བཟོད་པར་  
 བྱེད་པའི་ཕྱིར། སྤྱོད་ཀྱི་གྲུར་དུ་འདོད་པ་ལ་མངོན་སུམ་གྱིས་བསལ་བ་དང་། རིག་བྱེད་བདེན་  
 པའི་དོན་ཅན་སྤྱོད་ཀྱི་གྲུར་དུ་འདོད་པ་ལ་རྗེས་དཔག་གིས་བསལ་བ་དང་། རྒྱས་ལ་སྤྱི་ལུན་པ་རྟག་  
 པ་འདག་བྱེད་དུ་ཞོན་པ་ལ་ཁས་སྲུངས་ཀྱིས་བསལ་བ་ལྟ་བུའོ། །དེས་ན་རིག་བྱེད་དེ་བདེན་པའི་  
 དོན་ཅན་ཡིན་ནི་ཞེས་ཁས་ལེན་པ་གཤམ་མ་མུ་ཅོར་གྱིས་བདག་པོ་ལས་རྒྱལ་བ་དང་མཚུངས་དེ།  
 ཆད་མ་དང་འགལ་བ་ཀྱན་ཏུ་མ་བསལ་ཞིང་། བཞུགས་བཅོས་ཀྱི་དོན་འབྲེལ་བ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་  
 པའི་ཐབས་དང་། སྐྱེས་བྱའི་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་དོན་མ་བཞུགས་པར་ཕྱོགས་གཅིག་

ལ་མི་སྤྱོད་པ་ཅམ་གྱིས་བདེན་པའི་དོན་ཅན་གྱི་བཟུང་བཅས་ཡིན་ནི་ཞེས་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་  
གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །རིག་བྱེད་ཆད་མ་དང་ནི་འགས་བྱེད་སྤྱོད། །བྱུང་ལས་ཆོས་འདོད་དང་ནི་  
རིགས་སྤྱོད་དེགས། །སྤྱིག་པ་གཞོམ་ཕྱིར་གདུང་བ་ཚོམ་ཞེས་པ། །སྤྱོད་པ་ཤེས་རབ་འཆལ་བའི་  
རྟགས་ལྡེལ་ཞེས་པ་ནི། །དར་རྒྱུ་ལས། སྤྱོད་པ་བཅོས་ཅན། ཤེས་རབ་འཆལ་བའི་སྤྱོད་  
པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་རྟགས་ལྡེལ་ཆད་བཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མ་བྱས་པ་དང་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་  
མི་སྤྱོད་པའི་རྟགས་ཀྱིས་འགལ་བ་དུ་མ་སྟོན་པའི་རིག་བྱེད་ཆད་མར་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་དང་། བདག་ལ་  
སོགས་པའི་རྟག་པ་འགས་འབྱས་བྱེད་པར་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་དང་། འབབ་སྤྱོད་ཀྱི་བྱུང་ལས་ཆོས་  
འཕེལ་བར་འདོད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡོན་ཏན་རྒྱུད་ཟེད་ཀྱང་བྱམ་ཟེའི་རིགས་སོ་ཞེས་སྤྱོད་པས་  
དེགས་པའི་ཕྱིར་དང་། སེམས་ཀྱི་སྤྱིག་པ་གཞོམ་པའི་ཕྱིར་དུ་མེར་མཆོང་བ་སོགས་གདུང་བ་དུ་  
མ་ཚོམ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ནམས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །བདག་མིན་བྱིན་གྱིས་རྒྱབས་  
པའང་མིན། །རྒྱ་མིན་བྱིན་གྱིས་རྒྱབ་པོ་མིན། །རྟག་པ་ཇི་ལྟར་སྤྱོད་བྱེད་ཡིན། །དེ་ཕྱིར་གཅིག་  
ལས་དུ་མ་ནི། །དུས་ཐ་དད་པར་སྤྱོད་མི་འགྱུར། །རྒྱ་གཞན་དག་ནི་ཆོགས་ན་ཡང་། །འབྱས་བྱེད་  
སྤྱོད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། །རྒྱ་གཞན་རྗེས་སུ་དཔོག་འགྱུར་ན། །དེ་ནི་རྟག་ནམས་ལ་ཡོད་མིན། །ཞེས་  
པའི་དོན་ནི། ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་ཆོས་ཅན། རང་གི་ངོ་བོ་བདག་རང་དབང་བ་མིན་ཏེ། མི་རྟག་  
པ་དང་གཞན་དབང་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དོན་གཞན་གྱི་བདག་གིས་སྟོང་བ་ཡིན་ཏེ། རང་དབང་  
ཅན་གྱི་བདག་གིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའང་མིན་པའི་ཕྱིར། བདག་རང་དབང་ཅན་དེ་ཁྱོད་བྱིན་  
གྱིས་རྒྱབ་པོ་མིན་ཏེ། དེ་ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱ་མིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྟག་པ་ཇི་ལྟར་སྤྱོད་བྱེད་ཡིན་ཏེ་  
མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། རྟག་པ་དེའི་ཕྱིར་ན་བདག་རང་དབང་བ་གཅིག་ལས་ཕུང་པོ་དུ་མ་ནི་དུས་སྤྱོད་  
བྱེད་ཐ་དད་པར་སྤྱོད་པར་མི་འགྱུར་བས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་རྒྱ་གཞན་དག་ནི་ཆོགས་ན་ཡང་  
འབྱས་བྱེད་དག་ནི་རེས་འགལ་སྤྱོད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་འབྱས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་གཞན་རྗེས་སུ་དཔོག་པར་  
འགྱུར་བ་ཡིན་ན། རྒྱ་འབྱས་རྗེས་སུ་འགྲོ་ཐོག་གི་ཚུལ་དེ་ནི་རྟག་པ་ནམས་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་  
ཕྱིར་རྟག་པ་ལས་འབྱས་བྱེད་པ་མི་འཐད་དོ། །ཞེས་པའོ། །གང་ཞིག་བདག་མཐོང་དེ་ལ་ནི། །ང་།

ཞེས་རྟག་ཏུ་ཞེན་པར་འགྱུར། ཞེན་པས་བདེ་ལ་སྤྱེད་འགྱུར་ཏེ། སྤྱེད་པས་སྦྱོན་ནམས་སྦྱིབ་པར་  
 བྱེད། ལྷོན་ཏན་མཐོང་བས་ཡོངས་སྤྱེད་པ། འདི་ཞེས་དེ་ཡི་སྦྱབ་བྱེད་ལེན། དེས་ན་བདག་  
 ལ་མངོན་ཆགས་པ། དེ་སྤྱེད་དེ་ནི་འཁོར་བར་འགྱུར། བདག་ཡོད་ན་ནི་གཞན་དུ་ཤེས། བདག་  
 གཞན་ཆ་ལས་འཛིན་དང་སྤང་། འདི་དག་དང་ནི་ཡོངས་འབྲེལ་ལས། ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་  
 བར་འགྱུར། དེས་པར་བདག་ལ་ཆགས་པ་ནི། བདག་གི་ལ་ཆགས་མི་འབྲལ་ཞིང་། ཉེས་  
 མེད་བདག་ལ་ཆགས་པ་དང་། བྲལ་བའི་རྒྱ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། ཞེས་སོགས་ཆོགས་བཅད་སྤྲུམ་  
 རུ་ལྟག་པའི་དོན་འབྲེལ་བ་དག་ལས་ཤེས་པར་བྱ་རྟེ། འདིར་མངས་བས་འཛིགས་ནས་མ་བྲིས་སོ།  
 བདག་གི་ཉིད་ནི་མི་འདོད་ན། ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི། བདག་ལྟ་མ་སྤངས་པར་བདག་གི་བ་ལ་  
 ཆགས་བྲལ་སྤྱིད་ན་གྲོལ་བའི་བདག་ཁས་སྤངས་པ་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བ་ནི། གྲོལ་བ་ཐོབ་པ་ན་བདག་  
 གི་བ་ཉིད་ནི་མི་འདོད་ན་དེའི་ཟ་བ་པོ་བདག་ཀྱང་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། བདག་དེ་ཉིད་རྒྱ་ལས་གསོག་  
 པའི་བྱ་བ་ཅན་དང་འབྲས་བྱ་ཡོངས་སྦྱོད་པའི་མཆན་ཉིད་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་གྲོལ་བ་  
 ཐོབ་པ་དེའི་ཆེ་གྲོལ་བ་དེའི་བདག་ཀྱང་མེད་པར་འགྱུར་བས་གྲོལ་བའི་བདག་ཁས་ལེན་པ་ཉམས་སོ།  
 ཞེས་པའོ། རྟག་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། རིམ་གྱིས་སྦྱོད་པར་བྱེད་པ་དང་། བྱེད་དང་མི་  
 བྱེད་པ་དག་ནི། འབྲས་བའི་བདག་ཉིད་བྱེད་པར་འགལ། རྒྱ་དང་འབྲས་བུའང་གཅིག་པར་འགྱུར།  
 དེ་དག་དེ་ལས་ཐ་དད་ན། བྱེད་པོ་ཟ་བོ་ཉམས་པར་འགྱུར། རྒྱས་པ་ཡང་ནི་འགྲུབ་མ་ཡིན། ཞེས་  
 པ་ནི། བདག་རྟག་པ་ལ་བཅིངས་ཐར་གྱི་གནས་སྐབས་རིམ་གྱིས་སྦྱོད་པ་འགལ་བར་ཐལ། རྟག་  
 པ་རྒྱན་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། འབྲས་བུ་སྦྱོད་པར་བྱེད་པ་ཅན་ཡང་འགལ་བར་ཐལ། རྟག་  
 པ་ཡིན་ན་འབྲས་བུ་བྱེད་པ་དང་མི་བྱེད་པ་དག་ནི་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་འབྲས་བའི་བདག་ཉིད་  
 ཡིན་དགོས་ཀྱི་རེས་འགའ་བྱེད་རེས་འགའ་མི་བྱེད་པའི་ཁྱད་པར་མི་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་དང་འབྲས་  
 བུའང་གཅིག་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། བདག་རྟག་པ་དེ་ཉིད་ལས་གསོག་པ་པོ་དང་ནམ་མཁུན་གྱི་ཕྱིང་  
 བ་པོ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལས་དང་འབྲས་བུ་དེ་དག་བདག་རྟག་པ་དེ་ལས་ཐར་ཐ་དད་དོ་ཞེ་  
 ན། འོ་ན་བདག་རྟག་པ་དེ་ཉིད་ལས་བྱེད་པ་པོ་དང་ནམ་མཁུན་ཟ་བ་པོ་ཡིན་པ་ཉམས་པར་འགྱུར་

རོ། །རྟག་པས་འབྲས་བུ་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་རྣམ་པ་ཡང་ནི་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟག་པ་  
ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་ཞིག་གི་རྣམ་པ་མི་སྤྲོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའོ། །གལ་ཏེ་རིགས་ནི་ཐ་དད་དག །ཅེས་  
སོགས་ཀྱི་དོན་ནི། བདེ་བ་ཕྱིར་བཅ་པོར་འདོད་པའི་གངས་ཅན་གྱིས། གལ་ཏེ་བདེ་སོགས་ཤེས་  
པ་ཡིན་ན་སྔོ་སོགས་དང་རིགས་ནི་ཐ་དད་དག་ཏུ་འགྱུར་བས་གཟུང་འཛིན་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ་  
ཞེ་ན། སྦྱོར་བུ་ནི་བདེ་སོགས་ཀྱན་གྱི་འཛིན་བྱེད་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། བདེ་སོགས་བཅ་པོ་ཡིན་  
ཞིང་སྦྱོར་བུ་ཤེས་པ་ཡིན་པས་རིགས་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྲུབ་རྟགས་ཁས་ཏེ། རྟགས་རྩ་བའི་  
གྲུབ་པའི་མཐའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་ན་སྦྱོར་བུ་དེ་བདེ་སོགས་སྦྱོང་བའི་སྒོ་ནས་ཟ་བ་པོ་ཉིད་  
ཡིན་པ་ཉམས་སོ། །ཞེས་པའོ། །བདག་ཡིད་ལྡན་པ་ཙམ་ལས་ནི། །སྦྱོ་ནའང་གཅིག་ཆར་སྦྱོ་  
བར་འགྱུར། །གཅིག་ལས་བྱ་བ་གཅིག་ཡིན་ནའང་། །ཇི་ལྟར་མར་མེ་དུ་མས་མཐོང་། །རིམ་  
གྱིས་ཀྱང་རྣམ་མེད་འགྱུར་ཏེ། །ཕྱིས་ཀྱང་བྱེ་བྲག་མེད་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལས་སྦྱོར་བུ་བཤད་པ་ཡིན། །  
ཞེས་པ་ནི། བྱེ་བྲག་པ་ཁྱོད་རང་ལྟར་ན་ཡང་ཤེས་པ་དུ་མ་གཅིག་ཅར་སྦྱོ་བར་འགྱུར་བར་ཐལ།  
བདག་ཡིད་རྟག་པ་སྤྲད་པའི་ལྡན་པ་ཙམ་ལས་ནི་དབང་ཤེས་རྣམས་སྦྱོ་བ་ཁྱོད་རང་གི་གྲུབ་མཐའ་  
ཡིན་པ་གང་ཞིག རྟག་པ་ལ་རེས་འགའ་སྤྲད་ཅིང་རེས་འགའ་མ་སྤྲད་པའི་བྱེད་པར་མི་འཐད་པའི་  
ཕྱིར། གལ་ཏེ་བྱེད་པ་གཅིག་ལས་བྱ་བ་གཅིག་ཡིན་པས་བྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཡིད་ཤེས་གཅིག་གིས་  
ཤེས་པ་དུ་མ་སྦྱོད་པ་མི་སྤྲོད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་འང་ཅི་ལྟར་མར་མེ་གཅིག་གིས་སྦྱོར་བུ་དུ་མས་གཟུགས་  
མཐོང་བའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་ཡིད་ཆོས་ཅན། །རིམ་གྱིས་ཀྱང་  
ཤེས་པ་དུ་མ་བསྦྱོད་པའི་རྣམ་པ་མེད་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། ཅིག་ཅར་དུ་མ་མི་བསྦྱོད་པ་གང་ཞིག  
ཕྱིས་ཀྱང་ལྟར་དང་རྣམ་པ་མི་འདྲ་བའི་བྱེ་བྲག་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟགས་གསལ་ཐམས་ཅད་ཁས་  
སྤངས། ཡིད་རྟག་པས་ཤེས་པ་སྦྱོད་པ་འགོག་པའི་རིགས་པ་འདིས་ནི། རྒྱང་ཕན་པ་གང་དག་འབྱུང་  
བའི་རང་བཞིན་གྱི་ལུས་རྟག་པས་ཤེས་པ་བསྦྱོད་པ་དང་། གངས་ཅན་པ་སྦྱོར་བུ་རྟག་པས་ཡུལ་ལ་  
མོངས་སྦྱོད་པར་འདོད་པ་ལ་གནོད་བྱེད་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། རྟག་པས་བྱ་བ་བྱེད་པ་ཞིགས་པའི་ཕྱིར་  
རོ། །ཞེས་པའོ། །དེས་པ་མེད་ན་མི་འབྱུང་ཡིན། །དེས་པ་མེད་པ་སྦྱབ་བྱེད་མིན། །ཞེས་སོགས་

ཆོགས་བཅད་བཞི་བརྒྱ་ལྷག་པས། ཐ་དད་མི་འབྲུལ་བའི་ངེས་པ་ཡོད་ན་དེ་ཉིད་མེད་ན་མི་འབྲུང་  
བའི་འབྲེལ་བ་ངེས་པ་ཡིན་ལ། མི་འབྲུལ་བའི་ངེས་པ་མེད་པ་ཡིན་ན་སྐབས་བྱེད་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་  
པའི་འབྲེལ་བ་མིན་ཞེས་བཤད་ནས། སྟོག་ལྡན་དེ་གསོན་ལུས་བདག་བཅས་སུ་སྐབས་པའི་བསྐྱབས་བྱའི་  
ཆོས་མེད་ན་མི་འབྲུང་བའི་འབྲེལ་བ་གྲུབ་པ་མིན་པར་བཤད་པ་སོགས་ཀྱིས་དྲག་བདག་བྱས་པར་  
བཀག་སྟེ། འབྲེལ་བ་དག་ནས་ཤེས་དགོས་ཀྱི། འདིར་ཆོག་ཉུང་ངུས་འགར་ཡང་མི་ཕྱིན་པས་  
མ་བྱིས་སོ། །ལེའུ་དང་པོ་ལས། གལ་ཏེ་བདག་ཉིད་གཅིག་པ་ཡི། །དུ་མ་འབྲས་བུ་གཅིག་བྱེད་  
ན་། །ཞེས་སོགས་ཆོགས་བཅད་བཞི་བརྒྱ་ལྷག་པས་ཕལ་ཆེར་གངས་ཅན་གྱི་སྤྱི་གཙོ་བོ་བཀག་གོ།

༼ན་༼ཇི་ལྟ་ཇི་ལྟར་ཞེས་སོགས་དང་། ཤེས་པ་སྤྱི་སོགས་སྤྱི་ཆོགས་པ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་  
ནི་ཕལ་ཆེར་སེམས་ཅམ་པའི་སྐབས་སུ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །ཕྱི་རོལ་དོན་ནི་ཡོད་ན་ཡང་། ཇི་ལྟར་  
ཉམས་སུ་སྦྱང་ཉིད་དེ། །ངེས་པའི་བདག་ཉིད་རང་ངོ་བོས། །མ་ཡིན་དུ་མའི་བདག་སྦྱོན་ཕྱིར། །  
ཞེས་པའི་དོན་ནི། མདོ་སྡེ་བས་ཉེ་བར་བཀོད་པའི་དོགས་པ་གསུམ་སྟེ། སྟོན་པོ་གཞལ་བྱར་བྱས་  
པའི་ཆེ་རང་གི་བདག་ཉིད་རིག་པ་འབྲས་བུར་མི་འཐད་དེ། སྟོན་པོ་སྟོན་འཛིན་མངོན་སུམ་ལ་རང་  
གི་ངོ་བོས་ནམ་པ་གཏོད་བྱེད་ཡིན་པས་དེའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་དང་། མདོ་སྡེ་བ་རང་གི་ལྷགས་  
ལ་རང་ལས་ཇུས་གཞན་དུ་གྱུར་པའི་ཡུལ་རིག་པ་གཞན་རིག་དང་། རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་  
པའི་ཡུལ་རིག་པ་རང་རིག་ཡིན་པས། རང་གི་བདག་ཉིད་གྱུར་པའི་སྟོན་པོ་རིག་པ་འབྲས་བུ་ཞེས་  
སྟེས་པ་ན། དེ་ལྟར་ན་སྟོན་པོ་གཞལ་བྱར་བྱས་པའི་ཆེ་གཟུང་ནམ་ཆད་མར་མི་རིགས་ཀྱི་འཛིན་  
ནམ་ཉིད་ཆད་མར་འདོད་དགོས་ཏེ། རང་རིག་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་དང་། ཆད་  
འབྲས་ཡུལ་སོ་སོར་འགྱུར་ཏེ། ཆད་མས་སྟོན་པོ་གཞལ་ཞིང་། འབྲས་བུ་རང་རིག་པ་ཡིན་པའི་  
ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་ནམས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་དོགས་པ་དང་པོ་ལ་ལན་བཞུན་པ་ནི། མདོ་སྡེ་བ་ཁྱོད་  
ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་འདོད་པའི་སྟོན་པོ་སོགས་ནི་གཞལ་བྱར་ཡོད་ན་ཡང་། ཇི་ལྟར་སྟོན་པོ་ཉམས་སུ་  
སྦྱང་བཏེན་གྱི་དབང་ཤེས་དེ་ལ། སྟོན་པོ་འདོད་མི་འདོད་སོགས་སུ་སྤང་བ་ནི། བག་ཆགས་ཀྱི་  
དབང་གིས་འདོད་མི་འདོད་ཀྱི་ནམ་པ་སོ་སོར་ངེས་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་གྱི། སྟོན་པོ་རང་གི་ངོ་བོས་

གཏད་པའི་རྣམ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡིན་ན་སྤྲོན་པོ་གཅིག་ཉིད་ལྷ་སྤྱིན་གྱི་མིག་ཤེས་ལ་འདོད་པར་  
 ལྷང་། མཆོད་སྤྱིན་གྱི་མིག་ཤེས་ལ་མི་འདོད་པར་ལྷང་བའི་ཆོ། ཤེས་པ་དེ་གཉིས་ལ་སྤྲོན་པོའི་  
 རང་དོས་ནས་རྣམ་པ་ཤར་བར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་ལྷ་ན་སྤྲོན་པོ་དེ་འདོད་པ་ཡང་ཡིན། མི་འདོད་  
 པ་ཡང་ཡིན་པའི་སྤྲོན་ས་མི་མཐུན་པ་དུ་མའི་བདག་ཉིད་དུ་གནས་པར་ཐལ་བའི་སྤྲོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར།  
 ཞེས་པའོ། །སྤྱོད་བདག་རྣམ་པར་དབྱེར་མེད་ཀྱང་། །མཐོང་བ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་རྣམས་ཀྱིས། །གཟུང་  
 དང་འཛིན་པ་སྤྱོད་བ་དག །ཐ་དད་ལྷན་བཞིན་རྟོགས་པར་འགྱུར། །ཞེས་སྤྲོན་པོ་འཛིན་པའི་སྤྱོད་  
 དབང་ཤེས་རང་གི་བདག་ཉིད་ལ་གཟུང་འཛིན་རིག་གསུམ་ཇས་ཐ་དད་པ་རྣམ་པར་དབྱེར་མེད་ཀྱང་།  
 གཉིས་སྤང་འབྲུལ་བའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་བསྐྱད་པའི་མཐོང་བ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་རྣམས་ཀྱིས་གཟུང་བ་དང་  
 འཛིན་པའི་རྣམ་པ་དང་སྤྱོད་བ་རང་རིག་པ་དག་ཐ་དད་པ་དང་ལྷན་པ་བཞིན་དུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་  
 ཞེས་བཤད་ནས། གཟུང་བ་འཛིན་པ་རིག་པ་དག །ཡོད་པ་མིན་ཡང་གཞལ་བྱ་དང་། །འཇལ་  
 བྱེད་འབྲས་བུར་གནས་པ་འདི། །ཇི་ལྟར་ཇེས་སུ་སྤང་བཞིན་བྱས། །དེ་ལྷ་མིན་ན་སྤྲོ་ཆོགས་ཀྱི།  
 རོ་བོར་སྤང་ཅན་དངོས་གཅིག་ལ། །རྣམ་པ་ཇི་ལྟར་བདེན་འགྱུར་ཏེ། །གཅིག་པ་ཉིད་དེ་ཉམས་  
 ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་གཟུང་བའི་རྣམ་པ་དང་། འཛིན་པའི་རྣམ་པ་དང་། རང་རིག་པ་  
 དག་དོན་དམ་པར་ཆད་འབྲས་གཞལ་གསུམ་དུ་ཐ་དད་པར་ཡོད་པ་མིན་ཡང་། དེ་གསུམ་གཞལ་  
 བྱ་དང་། འཇལ་བྱེད་དང་། འབྲས་བུར་གནས་པའི་རྣམ་གཞག་འདི་ནི་གོང་དུ་ཇི་སྐད་བཤད་པ་  
 ལྟར་གྱི་སྤྱོད་འབྲུལ་བ་དེ་ལ་དེ་གསུམ་ཐ་དད་དུ་ཇེས་སུ་སྤང་བའི་སྤང་ཚུལ་བཞིན་དུ་ཀྱན་རྩོམ་ཅམ་  
 ལ་བརྟེན་ནས་བྱས་སོ། །ཞེས་བཤད་ཅིང་། དོན་དམ་པར་རང་རིག་གི་ཆད་འབྲས་བཞག་ཏུ་མེད་  
 པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། གཟུང་འཛིན་རིག་གསུམ་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་པར་ཆད་འབྲས་གཞལ་གསུམ་  
 དུ་གྲུབ་པའི་དངོས་པོར་མེད་དེ། གཅིག་ཏུ་ཡང་མི་བདེན། དུ་མར་ཡང་མི་བདེན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་  
 པའི་རིགས་པས་སྐྱབ་པར་བྱེད་དོ། །འདི་ནི་མཚན་མཚན་བྱ་བྱེད་ཀྱི་ཆ་བདེན་པར་མེད་པ་མདོ་  
 སེམས་ཐུན་མོང་དུ་ཁས་ལེན་པ་ལྟར་མདོ་སེམས་ཐུན་མོང་དུ་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་ནོ། །བཤད་ཚུལ་  
 འདི་ཀྱི་ཆེན་ལྟར་བོད་པ་ཡིན་ལ། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལྟར་གཟུང་འཛིན་རིག་གསུམ་ཇས་

ཐ་དད་འགོག་པ་ལ་སྦྱར་ན་ཡང་མདོ་སེམས་ཐུན་མོང་དུ་ཁས་ལེན་དགོས་ཏེ། གཟུང་འཛིན་རིག་གསུམ་རྣམས་གཅིག་པར་མདོ་སེམས་གཉིས་ཀྱིས་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེས་ན་འདིར་གཟུགས་སྟགས་རགས་པར་སྒྲུང་བ་ལྟར་མི་བདེན་པ་ལ་སྦྱར་བ་ནི་དཔུང་བུའོ། །

༼ཐ་༽ཐུང་འདས་ལ་མདོན་དུ་སྦྱགས་པར་བྱེད་པའི་སྒོ་དང་། རང་སྤྱིའི་མཆན་ཉིད་ཡང་དང་ཡང་དུ་མདོན་པར་གཏན་ལ་འབེབས་པ་དང་། ཕས་ཀྱི་ལ་མདོན་པར་བཟུངས་གནོན་པ་དང་། མདོའི་དོན་མདོན་པར་སྦྱགས་པ་སྟེ་བཞིའོ། ། །ཐུད་པར་བཞི་ག་དངོས་སུ་བཞུན་པ་ལ་བྱེད་ན་ཁྱབ་ཁྱུང་དུ་དང་། བཞུན་པ་ཅམ་ལ་བྱེད་ན་ཁྱབ་ཆེ་བར་གསུངས་པས་རང་ལུགས་ལ་ཇི་ལྟར་འཛིན་དཔུང་དགོས་ལ། བཀའ་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་ལ་གཞི་ལ་ཁྱིང་འབབ་པར་གསུངས་པས་དེ་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་སྟོན་དགོས་ན། གང་ཟག་གི་བདག་ཡོད་པར་བཞུན་པའི་མདོས་བདག་མེད་སྟོན་པ་དང་། བདེན་གྲུབ་བཞུན་པའི་མདོས་བདེན་མེད་སྟོན་པར་འདོད་དམ་དཔུང་དགོས་སོ། །

༼ཐ་༽མི་ཤེས་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ལ། ཞེས་སྟགས་ནི། རྒྱུ་ཆེན་ལས། སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་པའི་ཐབས་མི་ཤེས་བཞིན་དུ་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་གང་ཟག་འགའ་ཞིག་སྟོན་པ་ཡང་དག་དུ་འབྱུང་བར་དོགས་པ་ཅན་གྱི་གྲོལ་བ་དོན་གཉེར་རྣམས་ཀྱིས་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་པའི་ཐབས་ལེགས་པར་ཤེས་པ་དང་ལྟན་པ་འགའ་ཞིག་འཆོལ་བར་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ། དེ་འདྲའི་གང་ཟག་དེས་བཤད་པའི་དོན་ལ་ནན་ཏན་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་ཆོལ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟར་རོ། ། སྒྲུང་དང་དོར་བྱ་འདི་ཉིད་ནི། ཞེས་སྟགས་ནི། ཐུབ་པ་བཅོམ་ལྟན་འདས་ཆོས་ཅན། གྲོལ་བ་དོན་གཉེར་གྱིས་ཆད་མ་ཉིད་དུ་འདོད་རིགས་ཏེ། སྒྲུང་བྱ་དང་དོར་བྱའི་དེ་ཉིད་འཁོར་བ་འདུག་ལྟ་གྱི་ཐབས་དང་བཅས་པ་མདོན་སུམ་དུ་རིག་པ་མཐར་ཕྱིན་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའོ། ། དེ་ཕྱིར་གྲོལ་འདོད་ཅེས་སྟགས་ཀྱི་དོན་ནི། གྲོལ་བ་འདོད་པ་དག་ཐོག་མ་མེད་པའི་རྒྱ་ཅན་རིགས་མཐུན་ས་ཐོན་ལས་བྱུང་བའི་འཛིན་ལྟ་ཅ་བ་ནས་དཔུང་བར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་པའོ། ། བདག་ཡོད་ན་ནི་གཞན་དུ་ཤེས། ཞེས་སྟགས་ནི། བདག་ཡོད་ན་ནི་གཞན་དུ་ཤེས་ཤིང་བདག་གཞན་ཆ་ལས་རང་སྦྱགས་ལ་འཛིན་ཅིང་ཆགས་པ་དང་གཞན་སྦྱགས་ལ་སྒྲུང་བར་འགྱུར་ལ། འདི་དག་དང་ནི་ཡོངས་འབྲེལ་ལས་བདག་གི་རང་

ལྷོགས་བདེ་བའི་ཕྱིར་དང་གཞན་ལྷོགས་སྤྱག་བསྐྱལ་བའི་ཕྱིར་དུ་སྤྱག་གཙོད་པ་དང་མ་ཕྱིན་པར་  
 ལེན་པ་ལ་སྤོགས་པ་ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པའོ། །མི་ཤེས་སྤྱིད་པའི་  
 རྒྱུ་ཡིན་ཡང་། །ཞེས་སྤོགས་ཀྱི་དོན་ནི། མི་ཤེས་པའམ་མ་རིག་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཡང་སྤྱིད་ཕྱི་  
 མར་སྤྱོད་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ཡང་རྒྱུ་གྱི་རྣམ་པའི་སྐབས་འདིར་རྒྱ་རུ་དངོས་སུ་མ་བཞུགས་པའི་རྒྱ་མཚན་  
 ཡོད་དེ། དེའི་དེ་མ་ཐག་པའི་རྒྱ་མིན་པས་མ་བཞུགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤྱིད་པ་ཉིད་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་  
 ཡང་སྤྱིད་ཕྱི་མར་སྤྱོད་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པར་སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བཤད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཁྱོད་  
 རང་འབྲས་ཡང་སྤྱིད་ཕྱི་མའི་རྒྱུ་ནི་བསྐྱལ་ཞིང་འཕེན་པར་བྱེད་པའི་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་  
 ཕྱིར་དང་། དེ་མ་ཐག་འགྲུབ་པར་བྱེད་པའི་འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་འང་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར།  
 ལས་ཀྱང་ཡང་སྤྱིད་ཕྱི་མའི་རྒྱུ་གཙོ་བོ་མིན་ཏེ། སྤྱིད་པ་དེ་ཡོད་ན་ལས་ངང་གིས་ཡོད། སྤྱིད་པ་  
 དེ་མེད་ན་ལས་ཡོད་ཀྱང་སྤྱིད་པར་སྤྱོད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ། །བདེན་པ་བཞི་ལ་བརྟེན་པ་དང་།  
 ཞེས་སྤོགས་དང་། དེ་ཉིད་ལ་ནི་དེ་འགལ་དོན། ཞེས་སྤོགས་ཆོགས་བཅད་གཉིས་ནི། བདག་  
 མེད་རྟོགས་པ་ཉིད་ཐར་པའི་ཁྲོལ་ལམ་ཡིན་པར་གཟུང་བར་རིགས་ཏེ། བདེན་པ་བཞི་ལ་བརྟེན་  
 པ་དང་བོད་དང་ང་དང་ངའི་ཞེས་སྤོགས་ཡང་དག་མིན་པ་རྣམ་པ་བརྒྱུ་ལྟོ་བྱུགས་ནས་ནི་ཡོངས་  
 སུ་སྤྱིད་ཅིང་སྤྱིད་པའི་དབང་གིས་འཁོར་བར་ཉིང་མཚམས་སྦྱར་ལ། བདེན་པ་བཞི་དེ་ཉིད་ལ་ནི་སྦྱོ་  
 འདོགས་བརྒྱུ་ལྟོ་དེ་དང་དངོས་སུ་འགལ་བའི་དོན། བདེན་པ་བཞི་དེ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་བརྒྱུ་ལྟོ་ལྟོ་  
 སུ་རྟོགས་པ་ཅན་ལེགས་བསྐྱེད་མས་ཡང་དག་ལྟོ་བ་ཡིས་སྤྱིད་པ་རྟོགས་འབྲང་དང་བཅས་པ་འཛོམས་  
 པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའོ། །ལུང་དང་རིགས་པས་རྣམ་དཔྱད་པ། ཞེས་སྤོགས་ཆོགས་  
 བཅད་ནི། དང་བོར་སྤྱག་བསྐྱལ་ཞི་བའི་ཐབས་འཛོལ་བ་དེས་ཀྱང་སྦྱོབ་དཔོན་གཞན་གྱི་ལུང་ལ་  
 བརྟེན་པ་ཐོས་པའི་ཤེས་རབ་དང་། དངོས་པོ་སྦྱོབས་ཞུགས་ཀྱི་རིགས་པ་ལ་བརྟེན་པ་བསམ་པའི་  
 ཤེས་རབ་ཀྱིས་རྣམ་པར་དཔྱད་པ་སྤྱག་བསྐྱལ་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་རྟོག་པར་བྱེད་ཅིང་། དེ་ལྟར་བརྟེན་པ་  
 པས་འབྲལ་བར་འདོད་པ་ན། དེའི་རྒྱུ་ཡོད་མེད་དང་རྒྱ་དེ་རྟོག་མི་རྟོག་སྤོགས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་རྟོག་  
 པར་མཛད་དེ། གང་གི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་སྤྱག་བསྐྱལ་རྒྱ་མེད་དམ་རྒྱ་རྟོག་པར་གནས་ན་འབྲས་བུ་སྤྱག་



བསྐྱེད་པ་སྒྲིག་ཏུ་མེད་པར་གཟིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པའོ། །འདུ་བྱེད་སྤྱུག་བསྐྱེད་ལ་དགོངས་  
 ནས། །ཞེས་སོགས་ཆོགས་བཅད་ཕྱེད་དང་གཉིས་ཀྱི་དོན་ནི། སྤྱུག་བསྐྱེད་ཀྱི་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཀྱིས་  
 ཡིད་གདུངས་པ་ཆགས་བྲལ་གྱི་རྒྱུར་མི་འཐད་ཅེས་བཤད་པ་ན། དེའི་ཕྱོགས་སྔ་སྔ་བས། འོ་ན་  
 བཅོམ་ཅན་འདས་ཀྱིས་སྤྱུག་བསྐྱེད་བསྒྲོམ་པར་གསུངས་པས་ཁྱེད་རང་གི་སྒྲོན་པའི་ཡུང་དང་འགལ་  
 ལོའོ། །ཆོར་བ་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཀྱི་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཅམ་ཞིག་བསྒྲོམ་པར་གསུངས་པ་མ་ཡིན་གྱི་འདུ་བྱེད་  
 སྤྱུག་བསྐྱེད་ལ་དགོངས་ནས་སྤྱུག་བསྐྱེད་བསྒྲོམ་པར་གསུངས་པ་ཡིན་ལ། རེད་ཀྱི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤྱུག་  
 བསྐྱེད་དེ་ཡང་ཁྱོད་འདོད་པ་ལྟར་བདག་རྟག་པ་ལ་བརྟེན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་རྒྱུ་ལས་དང་ཉོན་མོངས་  
 པའི་རྒྱུན་ལས་སྦྱེས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་ཀྱང་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤྱུག་བསྐྱེད་བསྒྲོམ་པའི་སྒྲོ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན།  
 སྤྱིད་པ་ལས་དངོས་སུ་གྲོལ་བྱེད་ཀྱི་ལམ་ཡིན་པས་བསྒྲོམ་བྱར་གསུངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བདག་མེད་  
 རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་བསྐྱེད་པའི་རྟེན་ནམ་ཐབས་དམ་པ་ཡིན་པས་བསྒྲོམ་བྱར་གསུངས་པ་ཅམ་ཡིན་པའི་  
 ཕྱིར། འོ་ན་སྤྱིད་པ་ལས་དངོས་སུ་གྲོལ་བྱེད་ཀྱི་ལམ་དང་དེའི་ཐབས་སྤྱིན་བྱེད་ཀྱི་ལམ་གྱི་ཁྱད་པར་  
 གང་ཞེ་ན། སྤྱིད་ཉིད་ལྟ་བུས་གྲོལ་འགྱུར་གྱི་སྒྲོམ་པ་ལྟག་མ་འདུས་བྱས་མི་རྟག་པར་བསྒྲོམས་པ་  
 དང་། ཟག་བཅས་སྤྱུག་བསྐྱེད་བསྒྲོམ་པ་སོགས་ནི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དེ་སྤྱིད་པའི་  
 དོན་དུ་ངེས་པར་བསྒྲོམ་དགོས་པའི་སྤྱིན་བྱེད་ཀྱི་ལམ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་པའོ། །བཙུང་རང་ས་པོན་  
 ལས་བྱུང་བ། །གལ་ཏེ་རང་ས་པོན་རྒྱུ་ཅན། །མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱིས་གནོད་མེད་ན། །སེམས་ལ་  
 དེ་བདག་ཉིད་དུ་འགྱུར། །འདི་ལྟར་གོམས་པ་སྔ་མ་དང་། །ཞེས་སོགས་ནི། སེམས་ཅན་ཐམས་  
 ཅད་ལ་སྤྱིང་རྩེ་ཆེན་པོ་སྦྱེ་བར་ཐལ། བཙུང་བ་ལ་ཐོག་མ་མེད་ཅིང་དེ་རང་གི་རིགས་འདྲ་སྔ་མ་སྔ་  
 མས་འཕེལ་ནས་སྤྱིང་རྩེ་ཆེན་པོར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྤྱིན་མེད་དེ། བཙུང་བ་རང་གི་ས་པོན་  
 ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ཀྱང་། གལ་ཏེ་རང་གི་ས་པོན་གྱི་རྒྱུ་ཅན་བཙུང་བ་དེ་འཕེལ་བ་ལ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་  
 ཞེ་སྔར་སོགས་ཀྱིས་གནོད་པ་མེད་པ་ན་སེམས་ལ་དེ་བདག་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་པ་ལ་ཞེ་སྔར་གོས་  
 བཅོམ་ནས་མི་འཕེལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་བཙུང་བ་མཐའ་མེད་དུ་འཕེལ་ནས་སྤྱིང་རྩེ་ཆེན་པོར་  
 འགྱུར་བ་ལ་ནི། འགལ་རྒྱུན་ཞེ་སྔར་མེད་པར་མ་ཟད་མཐུན་རྒྱུན་གོམས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་དགོས་

ཏེ། འདི་ལྟར་གོམས་པ་སྤྲོ་མ་དང་སྤྲོ་མ་རྣམས་སེམས་ཀྱི་ཆོས་བཅེ་བ་དང་ཆགས་བྲལ་སྒོ་སྟོན་གས་  
གཞན་དག་གི་གསལ་བ་ཡིན་ཅི་ཙམ་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་འགལ་ཁྱེན་གྱིས་མ་བཅོམ་པར་ལེགས་པར་  
གོམས་པར་བྱས་ན་སེམས་དེའི་བདག་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། དགྲ་བཅོམ་པ་ལ་ཆགས་བྲལ་དང་།  
འདོད་པ་ཅན་ལ་ཆགས་པ་དང་། མི་སྤྱུག་བསྐྱོམ་པ་ལ་ཡིད་ལོག་གི་སྒོ་ངང་གིས་འབྱུང་བ་བཞིན་  
ནོ། །ཞེས་པའོ། །རྣམ་པ་དུ་མར་ཐབས་མང་པོ། །ཞེས་སྟགས་ཀྱི་ཆོག་དོན་ནི་མདོ་སྡེ་བའི་སྐབས་  
སྤྱི་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

།བཤེན་ལ་འབྱོར་ཤེས་པ་སྤྲར་བཤད་པ། །ཞེས་པའི་ཆོགས་བཅད་ནི། འདི་ལྟར་རྟོན་གྱི་གང་  
ཟག་རྣལ་འབྱོར་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཡིན་པ། ཡུལ་གྱི་ཁྱད་པར་སྤྲར་ལེའུ་གཉིས་པར་བཤད་པའི་  
བདེན་པ་བཞི་བོ་དེ་དག་གི་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་པོ་དེའོ། །ཡང་ན་སྤྲར་དབང་བོ་མངོན་སུམ་དུ་བཤད་  
པའི་ཆོས་དེ་དག་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཉིས་མེད་ཀྱི་མྱོང་བ་དེ་ལ་དམིགས་པ། དེ་ཡང་བདག་ཁྱེན་གྱི་  
ཁྱད་པར་བསྐྱོམས་སྟོབས་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་པ། སྤང་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་པར་རྟོག་པའི་བྱ་བ་རྣམ་པར་  
བསལ་བའི་དབང་གིས་ཡུལ་གསལ་བ་ཉིད་དུ་སྤང་བ་གང་ཡིན་པ་ནི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཡིན་  
ནོ། །ཞེས་པའོ། །འདོད་འཇིགས་སྤྱང་ན་གྱིས་རྣམས་དང་། །ཞེས་སྟགས་ཆོགས་བཅད་བཞིའི་  
དོན་ནི་རྒྱུང་ཕན་ཆད་བསལ་གྱི་སྐབས་སྤྱི་བཤད་ཟིན། དེ་ལ་སྤྲར་དབྱུད་དངོས་པོ་བཞིན། །བསྐྱེད་  
བ་མེད་ཅན་གང་ཡིན་དེ། །བསྐྱོམས་བྱུང་མངོན་སུམ་ཆད་མར་འདོད། །ལྷག་མ་ཉེ་བར་བསྐྱེད་  
པ་ཡིན། །ཞེས་པའི་དོན་ནི། དེ་ལྟར་བསྐྱོམས་སྟོབས་ཀྱིས་གསལ་བར་སྤང་བའི་རྟོག་མེད་ཤེས་  
པ་ཡུལ་ཡང་དག་པ་དང་། ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པ་ཅན་གཉིས་ཡོད་པ་དེ་ལ་སྤྲར་ཆད་མ་གྲུབ་པར་  
བཤད་པའི་བདེན་བཞིའི་དངོས་པོ་མི་རྟག་ལ་སྟགས་བཅུ་དྲུག་ལྟ་བུ་ཡང་དག་པའི་དོན་རྟོགས་པའི་  
བསྐྱོམས་བྱུང་གི་ཤེས་པ་རྟོག་མེད་རང་གི་གཞལ་བྱ་ལ་སྤྱི་བཤད་པ་ཅན་གང་ཡིན་པ་དེ་བསྐྱོམས་  
བྱུང་མངོན་སུམ་ཆད་མར་འདོད་ཀྱི། དེ་ལས་ལྷག་མ་ཟད་པར་ལ་སྟགས་པ་ནི་གསལ་བར་སྤང་  
ཞིང་རྟོག་མེད་ཡིན་ཀྱང་། ཉེ་བར་བསྐྱེད་ཅིང་འབྲལ་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་མངོན་སུམ་ཆད་  
མ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའོ། །

༼མ༽མཆན་མཆོན་གཞི་གསུམ་ནི་བདག་ས་དོན་ལ་མ་དཔུང་པར་ཕན་ཚུན་བཏོས་གྲུབ་ཅམ་  
 དུ་བཞག་པ་མ་ཡིན་ན་ཀུན་རྫོབ་རྣམས་དོན་དམ་དཔྱད་བྱེད་གྱི་རིགས་པས་དཔུང་བཅོད་དུ་མ་གྲུབ་  
 པ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ལ། དེས་ན་ཀུན་རྫོབ་རྣམས་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པར་འགྱུར་གྱི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་  
 གྲུབ་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པའོ། །འོན་ཀྱང་ཆོག་གསལ་སྒྲུབ་ཐང་དཔར་མ་དང་ལེགས་བཤད་  
 རྒྱུ་ལོ་བཀྲིས་ལྷན་དཔར་མ་སོགས་སུ། ཀུན་རྫོབ་འཐད་པ་དང་ལྡན་པ་མ་ཡིན་ནམ། ཞེས་བྱང་  
 བ་ལྟར་ན། མཆན་མཆོན་གཞི་གསུམ་བཏོས་ནས་གྲུབ་པ་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་ཀུན་རྫོབ་རྣམས་ཆད་  
 མས་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ནམ། ཡང་ན་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པར་འགྱུར་གྱི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་གྲུབ་པར་མི་འགྱུར་  
 ཞེས་བཤད་དགོས་སོ། །དེས་ན་དེ་གཉིས་ལས་གང་ཡི་གེ་དག་པ་ཡིན་དཔུང་པར་བྱའོ། །ལུང་  
 དེའི་འཕྲོར། འཐད་པས་རྣམ་པར་དཔུང་པ་ན་མཆོག་ལ་སོགས་པ་དག་ཁོ་ན་མི་སྲིད་པ་ནི་མ་ཡིན་  
 ཏེ། འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། འཆད་པར་འགྱུར་བའི་འཐད་པས་གཟུགས་དང་ཆོར་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་  
 ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས། ཞེས་སྐབས་འདིའི་འཐད་པ་ཞེས་པ་དོན་དམ་དཔྱད་པའི་འཐད་པ་ལ་  
 གསུངས་པས་ཐུ་མ་ཡི་གེ་དག་པ་ཡིན་ནམ་སྟུ་མོ། །

༼ཙ༽དེ་ནི་ཡིད་གྱི་རང་བཞིན་གྱི། ཞེས་སོགས་ཀྱང་བ་གཉིས་ཏྲག་པ་དང་། བསམ་མི་བྱུ་  
 འགྱུར་འཆི་འཕྲོ་ཡིས། དེ་ནི་མི་འཆི་བཟན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་བཟན་པ་དང་། །བག་ཆགས་  
 ལྷ་མོ་ཞེས་སོགས་ཞི་བ་དང་། ཟག་མེད་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་གྱིས། །གཡུང་བྱུང་ཕྱིར་ན་ན་བ་  
 མེད། །ཅེས་པ་གཡུང་བྱུང་དང་སྒྱུར་རོ། །མི་ཟད་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་ཕྱིར། །གཞན་འགྱུར་མིན་  
 བདག་ཏྲག་པའི་དོན། །མཐའ་ཡི་ཐུ་དང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། །སྐབས་ཀྱི་བདག་ཉིད་བཟན་པའི་  
 དོན། །རྣམ་པར་མི་རྟོག་རང་བཞིན་ཕྱིར། །གཉིས་མེད་ཆོས་ཉིད་ཞི་བའི་དོན། །མ་བཅོས་ཡོན་  
 ཏན་ཉིད་ཕྱིར་ན། །འཇིག་མེད་དོན་ནི་གཡུང་བྱུང་ཉིད། །ཅེས་སོ། །དེ་དག་ལ་རྩ་བའི་བརྟན་  
 བཤད་དང་མདོ་དང་སྒྲུབ་ཚུལ་སོགས་རྒྱུད་ཐུང་རྟེན་ལས་ཤེས་དགོས་སོ། །

༼ཐ༽དེ་ལྟར་སྟག་ལོས། རྟོན་པ་སངས་རྒྱས་དང་སྐུ་སྐྱབ་ཆེ་གྲགས་ཀྱི་དགོངས་བཞེད་མཐར་  
 ཐུག་དང་དབྱེར་མེད་པའི་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་ལེགས་བཤད་ཅི་མ་མེད་པའི་ནམ་མཁའ་ལ་སྒྲུབ་

གྲི་མེ་ཏོག་འཆོལ་བ་ནི། རྗེ་སྤྲུལ་སྤྱི་ལོ་དེ་ལྟར་ཆོག་བརྒྱུད་ཅམ་ཞིག་འཛིན།  
འཁོར་ལ་སྤྲེད་ནས་སྤྱི་ལོ་བར་སྤྲུལ་མའི་ཆོག་སྤྲུལ་ལྟར། ཡིད་བདུན་མེད་པར་ཁ་ཆོན་བཅད་དེ་  
ངན་ཏོག་འདོམས། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གྱུར་མོད། འོན་ཀྱང་ཕྱིས་སྤྱི་ལོ་རྗེ་སྤྲུལ་མའི་ལེགས་བཤད་  
ལ་ཞིབ་དུ་གཟེགས་ནས་མི་ཕྱེད་པའི་དད་པ་ཐོབ་སྟེ། བྱོན་སྤྱི་ལོ་ཉི་མ་གཞིན་ཀུའི་དུས་ཀྱི་ཆོ། མདོ་  
དང་རྒྱུན་གྱི་པད་ཆལ་རྒྱས་མཐོང་ནས། བདག་སྤྱི་ལོ་དེས་པའི་ཀྱུ་མུད་ལྟག་པར་བྱས། ཟབ་ཡངས་  
མཐུན་པའི་གཏེར་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། ཞེས་དང་། མདོ་སྤྲུལ་མཐའ་དག་བྱུང་པར་དོ་རྗེ་  
ཐེག་ རྒྱུད་རྗེ་མཐའ་དག་བྱུང་པར་སྤྲེད་དོན། རིམ་གཉིས་མཐའ་དག་བྱུང་པར་སྤྱི་ལོ་སྤྱི་ལོ་  
སྤྲེད་མེད་ལེགས་བཤད་གཏེར་ཆེན་བྱོན་ལ་འདུད། ཅེས་སོགས་བསྤྲུགས་པ་མཛད་པས་གོ་བླ་  
སོགས་ལས་བྱུང་ཆོད། །

༼ཐོག་འདུག་པ་ལས། དབྱིབས་ཞེ་ན་དེ་གཟུགས་ཅན་ལ་ཡོད་ཕྱིར། བྱོན་ལ་དེ་དག་ཉིད་བདག་  
ཅེས་འགྱུར་གྱི། ཞེས་སོགས་ཆོག་སྤྲུལ་ནི་བདག་ཉིད་འགྱུར་མིན་ཏེ། གང་ཕྱིར་དེ་དག་ལ་དབྱིབས་  
ཡོད་མ་ཡིན། ཞེས་དབྱིབས་གང་ཟག་ཡིན་པ་བཀག་པ་ནི་བདག་པ་མཐའ་བཟུང་མཐའ་གཞན་  
བཀག་པ་ཡིན་ནམ། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཆོག་སྤྲུལ་པའི་དབྱིབས་བྱུང་པར་བ་བདག་དུ་བཞག་པའི་  
དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་སོགས་དངོས་སྤྱི་ལོ་དེ་བའི་ན་དུ་དགོས་ཏེ། སྤྱི་ལོ་ལས་གཞན་བདག་  
གྲུབ་མེད་པའི་ཕྱིར། བདག་ལྟེན་དམིགས་པ་སྤྱི་ལོ་ལོ་ནོ། ཁ་ཅིག་བདག་ལྟེན་རྗེ་དེ་སྤྱི་ལོ་  
ལོ་ནོ། ལྷ་ཆར་ཡང་འདོད་ཁ་ཅིག་སེམས་གཅིག་འདོད། ཅེས་མང་པོས་བཀྱར་བའི་རྗེ་བཀྱར་  
ཅིག་འཛིན་ལྟེན་དམིགས་ལུ་ལ་སྤྱི་ལོ་ལྷ་ཆར་དང་། མང་བཀྱར་བཀྱར་ཅིག་སེམས་གཅིག་ལུ་  
འདོད་པར་གསུངས་ལ། ལེགས་ལྟར་འབྱེད་ཀྱིས་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་གང་ཟག་གི་མཆོན་གཞིར་འདོད་  
པ་ལྟར་ཀུན་གཞི་མི་འདོད་པ་གཞན་རྣམས་ཀྱང་དེ་དང་འདྲ་ཞིང་། ཀུན་གཞི་འདོད་པས་ཀུན་གཞི་  
རྣམ་ཤེས་ཉིད་གང་ཟག་གི་མཆོན་གཞིར་འདོད་པར་འདུག་ཀྱི་ཆེན་མོར་གསུངས་པ་མ་གཏོགས་  
པ་གཞན་གསལ་བར་བཤད་པ་མི་སྤྱི་ལོ་ལྟེན་ཕྱིར་རོ། འཛིན་ལྟེན་དམིགས་ལུ་ལ་སྤྱི་ལོ་ལྷ་ཆར་  
འདོད་མཁན་ནི། གང་སྤྱི་ལོ་ཅིག་བདག་གོ་སྤྱི་ལོ་ལྷ་ཆར་དག་པར་རྗེས་སྤྱི་ལོ་ལྷ་ཆར་དེ་དག་ནི། ཉི་

བར་ལེན་པའི་ཡུང་བོ་ལྔ་པོ་འདི་ཁོན་ལ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་ལྟོ་། ཁྱེས་པའི་མདོ་ལ་བརྟེན་ཅིང་།  
 སེམས་གཅིག་ཕུ་འདོད་པ་ནི། བདག་ནི་བདག་གི་མགོན་ཡིན་གྱི། གཞན་ནི་སུ་ཞིག་མགོན་ཏུ་  
 འགྱུར། བདག་ཉིད་ལེགས་པར་བྱལ་བས་ནི། མཁས་པས་མཐོ་རིས་འཕྲོ་བ་པར་འགྱུར། ཁྱེས་  
 བདག་ཏུ་ལ་བས་མཐོ་རིས་ཕྱོ་བ་པར་གསུངས་པ་དང་། མདོ་གཞན་ལས། སེམས་འདུལ་བ་ནི་ལེགས་  
 པ་སྟེ། སེམས་འདུལ་བ་ནི་བདེ་བ་འདྲེན། ཁྱེས་སེམས་འདུལ་བས་བདེ་བ་ཕྱོ་བ་པར་གསུངས་  
 པའི་མདོ་གཉིས་ལ་བརྟེན་པའོ། ལེགས་ལྡན་གྱིས་ཀྱང་ལུང་ནི་མདོ་ཕྱི་མ་གཉིས་དང་། རིགས་  
 པ་ནི། ཡུང་བོ་ལེན་མཁན་ནི་བདག་ཡིན་ལ་རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་ཡང་སྤྱད་ལེན་པའི་ཕྱིར་རྣམ་ཤེས་བདག་  
 ཏུ་བཞག་གོ། ཁྱེས་པའོ། ཐལ་འགྱུར་བས་ནི། གང་ཕྱིར་སྟོན་པས་ཡུང་བོ་བདག་གོ་ཁྱེས། གསུངས་  
 པ་དེ་ཕྱིར་ཡུང་བོ་བདག་འདོད་ན། རེ་ནི་ཡུང་ལས་གཞན་བདག་འགོག་པ་སྟེ། གཟུགས་བདག་  
 མིན་སྟགས་མདོ་གཞན་གསུངས་ཕྱིར་རོ། ཁྱེས་མདོ་ལྔ་མས་སྐབ་ཕྱོགས་ནས་ཡུང་བོ་བདག་ཏུ་  
 སྟོན་པ་མིན་གྱི། དགག་ཕྱོགས་ནས་ཡུང་བོ་ལས་དོན་གཞན་པའི་བདག་འཇིག་རྟེན་སྐྱེས་ཀྱི་དམིགས་  
 ལུལ་ཡིན་པ་ཁོན་ཁྱེས་པའི་ངེས་གཟུང་གིས་འགོག་པ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་བདག་མ་ཡིན་ཁྱེས་སྟགས་  
 ཡུང་བོ་ལྔ་རེ་རེ་ནས་བདག་མིན་པར་མདོ་གཞན་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། ཁྱེས་པ་དང་། ཡུང་  
 བོ་བདག་ཅེས་བརྗོད་ཆེ་ཡུང་རྣམས་ཀྱི། ཆོགས་པ་ཡིན་གྱི་ཡུང་བོའི་ངོ་བོ་མིན། མགོན་མིན་  
 འདུལ་བའམ་དབང་བོ་ཉིད་ཀྱང་མིན། རེ་མེད་ཕྱིར་དེ་ཆོགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། ཁྱེས་མདོའི་དོན་  
 སྐབ་ཕྱོགས་ནས་ཡིན་ཏུ་ཆུག་ཀྱང་ཡུང་བོ་རྣམས་ཀྱི་ཆོགས་པ་བདག་ཏུ་བརྗོད་པ་ཡིན་གྱི། ཡུང་བོ་  
 རེ་རེ་བ་བདག་ཏུ་སྟོན་པ་མིན་ཏེ། ཆོགས་པ་བདག་ཡིན་ན་བདག་ནི་མགོན་དང་འདུལ་བའམ་དབང་  
 བོ་ཉིད་ཏུ་གསུངས་ལ། ཁྱོད་རྟེན་ན་ཆོགས་པ་ཀྱང་བདེ་མགོན་མིན་ཞིང་འདུལ་བའམ་དབང་བོ་  
 ཉིད་ཀྱང་མིན་ཏེ། ཆོགས་པ་ཅམ་དེ་ནི་རྗེས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་བདག་དེ་ཡུང་བོའི་ཆོགས་པ་ཅམ་  
 མིན་ནོ། ཁྱེས་པ་དང་། དེ་ཆེ་དེ་ཡི་ཡན་ལག་ཆོགས་གནས་རྣམས། ཤིང་རྟ་ཉིད་འགྱུར་ཤིང་  
 རྟ་དང་བདག་མཚུངས། མདོ་ལས་ཡུང་བོ་བརྟེན་ནས་ཡིན་གསུངས་པ། རེ་ཕྱིར་ཡུང་བོ་འདུས་  
 ཅམ་བདག་མ་ཡིན། ཁྱེས་ཡུང་བོའི་ཆོགས་པ་བདག་ཏུ་འདོད་པ་དེའི་ཆེ་ཤིང་རྟའི་ཡན་ལག་གི་

ཆོགས་པ་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་གནས་པ་ན་མས་ཤིང་རྟེན་དུ་འགྱུར་བའི་སྒྲིན་ཡོད་དེ། ཤིང་རྟ་དང་  
 བདག་གཉིས་རང་གི་ཡན་ལག་གི་ཆོགས་པ་ལ་འཛོག་མི་འཛོག་མཚུངས་པར་མདོ་ལས་བསྟན་པའི་  
 ཕྱིར་ཏེ། ཇི་ལྟར་ཡན་ལག་ཆོགས་ན་མས་ལ། །བརྟེན་ནས་ཤིང་རྟར་བཅོམ་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་  
 སྤང་བོ་ན་མས་བརྟེན་ནས། །ཀྱན་ཇོ་བ་སེམས་ཅན་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མདོ་  
 ལས་སྤང་བོའི་ཆོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ཅན་དུ་གདགས་པ་ཡིན་པར་གསུངས་པ་དེའི་ཕྱིར།  
 སྤང་བོ་འདུས་པ་སྟེ་ཆོགས་པ་ཅམ་བདག་མ་ཡིན་ནོ། །དོན་དེ་ཉིད་ཡན་ལག་ལྔ་ལྔ་གྱི་སྒྲུབ་ངག་  
 གིས་གསལ་བར་བྱེད་པ་ནི་ན་མ་བཤད་ལས། གང་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་གང་བརྟགས་པ་དེ་ནི་བརྟགས་  
 པ་ཉི་བར་ལེན་པའི་ཡན་ལག་ཆོགས་པ་ཅམ་མ་ཡིན་ཏེ། བརྟེན་ནས་བརྟགས་པའི་ཕྱིར་འབྱུང་བ་  
 ལས་གྱུར་པ་བཞིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་འབྱུང་བ་དག་རྒྱུར་བྱས་ནས། འབྱུང་བ་ལས་གྱུར་པ་སྟོན་པོ་  
 ལ་སོགས་པ་དང་མིག་ལ་སོགས་པ་བརྟགས་མོད་ཀྱི་དེ་གཉིས་འབྱུང་བ་འདུས་པ་ཅམ་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་  
 ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་བདག་སྤང་བོ་རྒྱུར་བྱས་ནས་བརྟགས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡང་སྤང་བོ་ཆོགས་  
 པ་ཅམ་ཡིན་པར་མི་རུང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དོན་གྱི་སྐབས་སུ་ཆོགས་པ་དངོས་སུ་  
 མ་བཅོམ་ཀྱང་དོན་གྱིས་སྦྱོར་དགོས་པ་ནི། གལ་ཏེ་མདོ་ལས་སྤང་བོ་ཆོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཞེས་  
 གསུངས་ན་ཆོགས་པ་གང་ཟག་ཏུ་མི་རུང་ཡང་། དེ་བཞིན་སྤང་བོ་ན་མས་བརྟེན་ནས། ཞེས་པ་  
 ཅམ་ལས་མེད་པས་སྤང་བོ་ཆོགས་པ་གང་ཟག་གི་རྟེན་དུ་འཛོག་པའི་ཁྲངས་མིན་ནོ་སྙམ་ན། དེ་ནི་  
 མ་ཡིན་ཏེ་དཔེའི་སྐབས་སུ། ཇི་ལྟར་ཡན་ལག་ཆོགས་ན་མས་ལ། ཞེས་ཡན་ལག་ཆོགས་པ་ལ་  
 བརྟེན་ནས་ཤིང་རྟར་བཤད་ལ། དེའི་ཕྱིར་ཤིང་རྟ་དང་དཔེ་དོན་དུ་སྒྲིག་པ་ན། དེ་བཞིན་སྤང་བོ་  
 ན་མས་བརྟེན་ནས། ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་ཆོགས་པ་དངོས་སུ་མ་བཅོམ་ཀྱང་དེ་འདོན་དགོས་པར་  
 ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་མཁས་པའི་དབང་བོས། མདོའི་ཆོག་ཟུར་མེད་ཀྱས་པ་འདོན་ལུགས་ཡིན་པས་  
 ཞིབ་པར་གོ་ན་སྟོ་ལ་དགའ་བ་སྟེད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཕྱི་རབས་ཀྱི་མཁས་པ་ན་མས་  
 ཀྱི་བཤད་ཚུལ་ནི། ཁ་ཆེ་བྱེ་སྟེ་དང་ལུང་གི་རྗེས་འབྲང་མདོ་སྟེ་བས་སྤང་བོའི་རྒྱན་དང་། མདོ་  
 སྟེ་སྟོད་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་དང་རིགས་པའི་རྗེས་འབྲང་མདོ་སེམས་གཉིས་ཀྱིས་ཡིད་ཀྱི་ན་མ་

ཤེས་དང་། ལུང་གི་རྗེས་འབྲང་སེམས་ཅམ་པས་ཀུན་གཞི་ནམ་ཤེས་དང་། རྣལ་འབྱོར་སྦྱོང་པའི་  
 དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པས་ཡིད་ཀྱི་ནམ་པར་ཤེས་པའི་ཡུང་བོའི་རྒྱུན་གང་ཟག་གི་མཆན་གཞིར་འདོད་  
 པར་བཤད་དོ། །གཞན་ཡང་། ཡུང་བོ་ལྔ་ཆར་གང་ཟག་གི་མཆན་གཞིར་འདོད་མཁན་གྱིས་ཀྱང་།  
 ཡུང་བོ་ལྔ་ག་གང་ཟག་ཡིན་ཟེར་བ་དང་། ཡུང་བོ་ལྔ་རེ་རེ་ནས་གང་ཟག་ཡིན་ཟེར་བ་མིན་གྱི། ཡུང་  
 བོ་ལྔ་ཚོགས་པ་དང་བསྡེམས་པ་གང་ཟག་ཏུ་འདོད་པའི་དོན་ཡིན་ལ། ཡིད་ཀྱི་ནམ་ཤེས་གང་ཟག་  
 གི་མཆན་གཞིར་འདོད་མཁན་ནམས་གྱིས་ཀྱང་། ཡུང་བོ་ལྔ་འཛོམས་པ་གང་ཟག་མ་ཡིན་པར་འདོད་  
 པ་མིན་གྱི། སྤེད་པ་གསུམ་དུ་རྒྱུ་མི་འཆད་པར་འཁོར་མཁན་ལ་གཙོ་བོ་ཡིད་ཀྱི་ནམ་ཤེས་འཛོག་  
 པའི་དོན་ཡིན་པར་བཤད་དོ། །བཤད་ཚུལ་འདི་ལྟར་ན། གང་ཟག་གི་མཆན་གཞི་ལ་རང་རྒྱུད་  
 པ་མན་ཆད་ཀྱི་ནང་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྤྲོ་བ་ཡལ་ཆེར་འདོད་པ་མཐུན་པར་འགྱུར་རམ་དཔུང་དགོས་  
 སོ། །ནམ་ཤེས་དང་ནམ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུ་ཞེས་པ་མི་འདྲ་སྟེ། འཇུག་པ་ལས། རྒྱུ་ཅན་ནམས་  
 དེར་ཕན་རྒྱུ་ཐ་དད་ཡོད། །ཅེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་ནམ་བཤད་ལས། དེ་ཡང་རྒྱུ་གྱི་བྱིངས་ལས་  
 ཏུ་བྱེད་རྒྱུ་པ་ལོ་ཞེས་པ་ལ་རྒྱུ་བྱིན་པས་བརྒྱད་པས་ན་རྒྱུ་ནོ། །ཞེས་པར་འགྱུར་ཏེ། རྒྱ་  
 རྒྱུང་གི་རྒྱུ་ལྟར་རྒྱུ་ཆགས་པར་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་འབྲེལ་བར་འཇུག་པ་ན། རྒྱེ་འཆི་བརྒྱད་པས་  
 བར་སྟོང་མེད་པར་ནམ་པར་མ་ཆད་པར་གནས་པ། འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྐད་ཅིག་དུས་གསུམ་པའི་ཉེ་བར་  
 ལེན་པ་ཅན་ལ་བྱ་སྟེ། སྐད་ཅིག་མ་ནམས་གང་གི་ཆ་ཤས་ཡིན་པའི་ཆ་ཅན་ཡིན་གྱི་སྔ་ཕྱི་བར་མ་  
 ཆད་པ་ཅམ་མིན་ནོ། །དེ་ནི་རྒྱུ་གྱི་ཆ་ཤས་རྗེས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་ནམས་ལ་ཡོད་པས་ན། རྒྱུ་  
 གྱི་ཡན་ལག་རྗེས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་ནམས་ལ་རྒྱུ་ཅན་ཞེས་བཞིན་དེ། རྒྱུ་གྱི་ཆ་ཤས་དང་ཡན་ལག་  
 ནམས་ཆ་ཅན་གྱི་རྒྱུ་དེའི་ཡིན་པས་རྒྱུ་ལ་དེའི་ཉེ་བར་ལེན་པ་ཞེས་བཞིན་དེ། དཔེར་ན་བུམ་པ་  
 ནི་བུམ་པའི་མཆུ་དང་མགོན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཉེ་བར་ལེན་པ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་  
 པ་ལྟར། ནམ་ཤེས་སྐད་ཅིག་མ་ནམས་རྒྱུ་ཅན་ནམ་ཆ་ཤས་དང་། སྐད་ཅིག་མ་དེ་ནམས་གང་  
 གི་ཆ་ཤས་ཡིན་པའི་ཆ་ཅན་ལ་རྒྱུ་ཞེས་བཞིན་པའི་བྱིར། ཡུང་བོ་དང་ཡུང་བོའི་རྒྱུ་ཞེས་པ་ལའང་  
 དེ་ལྟར་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་ཤེས་དགོས་སོ། །

༼སྒྲུབ་པ་འགྲུར་པས་དེ་དག་འགོག་ཚུལ་ནི། འདུག་པ་ལས། གལ་ཏེ་ཚོགས་ཅམ་ཤིང་རྟེན་  
 འགྲུར་ན་ནི། །མིལ་བྱར་གནས་ལ་ཤིང་རྟེན་ཡོད་འགྲུར། །གང་ཕྱིར་ཡན་ལག་ཅན་མེད་ཡན་  
 ལག་དག །མེད་པས་དབྱིབས་ཅམ་ཤིང་རྟེན་རིགས་མ་ཡིན། །ཞེས་པ་ལྟར། ཤིང་རྟེན་རང་གི་  
 ཡན་ལག་ཚོགས་པ་ཅམ་དུ་ཡང་མི་འཐད་དོ། །འདི་ལ་གཉིས་ལས། རིགས་པ་དང་འགལ་བ་ནི།  
 ཡན་ལག་འཁོར་ལོ་ལ་སོགས་པ་ཕྱལ་ནས་སིལ་བྱར་གནས་པ་རྣམས་མ་ཆང་བ་མེད་པར་ཚོགས་པ་  
 རྟེན་ཤིང་། ཤིང་རྟེན་ཡོད་པར་འགྲུར་ཏེ་ཡན་ལག་ཚོགས་པ་ཅམ་ཤིང་རྟེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁས་  
 གྲངས་དང་འགལ་བ་ནི། འདིར་རང་སྡེ་དངོས་པོར་སྒྲུབ་པ་དག་ཡན་ལག་ཅན་ནི་མེད་ཀྱི། ཡན་  
 ལག་འདུས་པ་ཅམ་ཞིག་འདོད་པས་དེ་ལྟར་ན་ཡན་ལག་ཀྱང་མེད་པར་འགྲུར་ཏེ་ཡན་ལག་ཅན་མེད་  
 པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཡན་ལག་འདུས་པ་ཡང་མེད་པས་ཡན་ལག་གི་ཚོགས་པ་ཤིང་རྟེན་མི་འགྲུར་  
 རོ། །གལ་ཏེ་ཡན་ལག་ཚོགས་པ་ཅམ་ཤིང་རྟེན་མི་འདོད་ཀྱི། ཡན་ལག་དེ་རྣམས་བསྒྲིགས་པའི་  
 དུས་ཀྱི་དབྱིབས་ཁྱད་པར་བ་དེ་ཤིང་རྟེན་འཛོགས་སྒྲུབ་ན། འདི་ལ་སྒྲུབ་བཤད་པ་ལྟར་ཡན་ལག་  
 ཅན་མེད་པར་འདོད་པས་ཡན་ལག་ཀྱང་མེད་པར་འགྲུར་བའི་ཕྱིར། ཡན་ལག་གི་དབྱིབས་ཅམ་  
 ཤིང་རྟེན་འཛོགས་པ་མི་རིགས་སོ། །ཞེས་པའི་སྒྲིན་ནི་ཁས་གྲངས་དང་འགལ་བའོ། །གཞན་ཡང་  
 དེ་འདྲ་བའི་དབྱིབས་ཤིང་རྟེན་འདོད་ན་ཡན་ལག་སོ་སོ་བའི་དབྱིབས་ཡིན་ནམ། ཡན་ལག་ཚོགས་  
 པའི་དབྱིབས་ཤིང་རྟེན་འདོད། དང་པོ་ལྟར་ན་སྒྲུབ་མ་བསྒྲིགས་པའི་དུས་ཀྱི་དབྱིབས་དང་ཁྱད་  
 པའི་དབྱིབས་ཡིན་ནམ། སྒྲུབ་ཀྱི་དབྱིབས་དང་མི་འདྲ་བའི་དབྱིབས་གཞན་ཞིག་ཡིན། དང་པོ་  
 ལྟར་ན། ཁྱད་དབྱིབས་ཡན་ལག་རེ་རེ་སྒྲུབ་ཡོད་ཀྱིར། རི་ལྟར་ཤིང་རྟེན་གཏོགས་ལའང་དེ་  
 བཞིན་ན། །ཕྱེ་བར་གྱུར་པ་དེ་དག་ལ་རི་ལྟར། །དེ་ལྟར་ཡང་ནི་ཤིང་རྟེན་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་  
 གསུངས་པའི་སྒྲིན་སྒྲིན་ནོ། །དེ་ཡང་སྒྲུབ་མ་བསྒྲིགས་པ་དང་ཕྱིས་བསྒྲིགས་པའི་དུས་ཀྱི་འཕང་ལོ་  
 ལ་སོགས་པའི་དབྱིབས་ལ་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་མེད་པས། ཕྱལ་བའི་ཆེ་ཤིང་རྟེན་ལྟར་བསྒྲིགས་  
 པའི་ཆེ་ཡང་ཤིང་རྟེན་མེད་པར་འགྲུར་བའོ། །གལ་ཏེ་སྒྲུབ་མ་བསྒྲིགས་པའི་དུས་ཀྱི་འཕང་ལོ་ལ་སོགས་  
 པ་ལས། ཕྱིས་བསྒྲིགས་པའི་ཆེ་ཡན་ལག་སྒྲུབ་མ་དེ་དག་གི་དབྱིབས་དང་མི་འདྲ་བ་གཞན་ཞིག་འབྱུང་



བ་ལ་ཤིང་རྩར་འཛོག་ན་ནི། ད་ལྟ་གལ་ཏེ་ཤིང་རྩ་ཉིད་དུས་འདིར། །འཕང་ལོ་སྟགས་ལ་དབྱིབས་  
 ཐ་དད་ཡོད་ན། །འདི་གཟུང་འགྱུར་ན་དེ་ཡང་ཡོད་མིན་ཏེ། །དེ་ཕྱིར་དབྱིབས་ཅམ་ཤིང་རྩར་  
 ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྒྲིན་ཡོད་དེ། སྤྱིའི་འཕང་ལོ་དང་སྟག་ཤིང་སྟགས་ལ་དབྱིབས་  
 མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་གཞན་ཞིག་ཡོད་ན་དེ་དམིགས་དགོས་པ་ལས་ཇི་ལྟར་བལྟས་ཀྱང་དེ་འདྲ་བ་  
 དམིགས་པ་མེད་པས་དབྱིབས་སྤྲུལ་དང་མི་འདྲ་བའི་ཕྱིས་ཀྱི་དབྱིབས་ཤིང་རྩར་མི་རིགས་སོ། །གལ་  
 ཏེ་ཡན་ལག་སྟོ་སྟོ་བའི་དབྱིབས་སྟོ་སྟོ་བ་ཤིང་རྩར་མི་འདོད་ཀྱི། ཡན་ལག་ཚོགས་པའི་དབྱིབས་  
 ཀྱི་སྒྲིལ་ཤིང་རྩར་འཛོག་གོ་སྐྱུ་ན། གང་ཕྱིར་ཁྱོད་ཀྱི་ཚོགས་པ་ཅང་མེད་པས། །དབྱིབས་དེ་  
 ཡན་ལག་ཚོགས་ཀྱི་མ་ཡིན་ན། །གང་ཞིག་ཅི་ཡང་མ་ཡིན་དེ་བརྟེན་ནས། །འདིར་ནི་དབྱིབས་  
 སུ་ལྟ་ཞིག་ཇི་ལྟར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྒྲིན་ཡོད་དོ། །འདི་ལྟར་ཚོགས་པ་ལ་བརྟེན་པའི་  
 དབྱིབས་ཤིང་རྩར་མི་རིགས་ཏེ་ཚོགས་པ་ཇས་སུ་མ་གྲུབ་པས་ཚོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དབྱིབས་སུ་  
 འདོགས་པ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་ཏེ་བཏགས་ཡོད་ཐམས་ཅད་འདོགས་པའི་གཞི་རྒྱམས་ཇས་ཡོད་དུ་  
 ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡན་ལག་ཚོགས་པ་ལ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་ནམ་ཇས་  
 སུ་མེད་པ་ནི་རང་བཞིན་ཡོད་ན་ཚོགས་པ་ཅན་ཡན་ལག་རྒྱམས་དང་། རང་བཞིན་གཅིག་ཐ་དད་  
 གང་རུང་ལས་མི་འདའ་ལ། དེ་དག་གང་འདོད་ན་འདྲ་སྤར་ཤིང་རྩ་ལ་བཤད་པ་བཞིན་དུ་དགག་  
 པར་རྟུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་ལྟག་མཐོང་ཆེན་མོར་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཤིང་རྩའི་དཔེ་འདིས་  
 རི་གཟུགས་ལ་སྟགས་པའི་རྩལ་བརྒྱད་འདུས་པ་ཅམ་ལ་བུམ་པ་ལ་སྟགས་པར་འཛོག་པ་ཡང་བསལ་  
 བ་ཡིན་ལ། གཞན་ཡང་རྩལ་བརྒྱད་ཇས་སུ་གྲུབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས། བུམ་པ་ལ་སྟགས་པ་རྒྱམས་  
 འདོགས་པ་དང་བུམ་པ་ལ་སྟགས་པ་རྒྱམས་ཇས་སུ་གྲུབ་པའི་གཟུགས་ལ་སྟགས་པའི་དབྱིབས་ཁྱད་  
 པར་བ་ལ་འདོད་པ་ཡང་བཀག་སྟེ། གཟུགས་ལ་སྟགས་པ་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་སྒྲེ་བ་མེད་པས་དེ་  
 དག་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་ཇས་སུ་གྲུབ་པར་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་།  
 འདུག་པ་ལས། འདིས་ནི་གཟུགས་སྟགས་དེ་ལྟར་གནས་རྒྱམས་ལ། བུམ་སྒྲིལ་བྱའང་རིགས་  
 པ་མ་ཡིན་ཉིད། །སྒྲེ་བ་མེད་པས་གཟུགས་སྟགས་ཀྱང་ཡོད་མིན། །དེ་ཡི་ཕྱིར་ཡང་དེ་དག་དབྱིབས་

མི་རིགས། ཞེས་སོ། །གལ་ཏེ་གིང་ན་ལྟར་བུམ་པ་རང་གི་ཡན་ལག་འདུས་པའི་དབྱིབས་མ་ཡིན་ན། ལྟོ་ལྟོ་བའ་ལ་སོགས་པ་དེའི་མཆན་ཉིད་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རྟེ། དེ་དག་ནི་དབྱིབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་སྙམ་ན། གང་གི་ལྟོ་བ་ལྟོ་བ་དང་མགྲིན་པ་རིང་བ་སོགས་དེ་ནི་བུམ་པ་ཡིན་པར་འདོད་ཀྱི། ལྟོ་བ་ལྟོ་བ་སོགས་ཀྱི་དབྱིབས་བུམ་པར་མི་འདོད་དེ། གཞན་དུ་ན་ལྟོ་བ་དང་མགྲིན་པར་ཡང་འདོད་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་ཀྱང་གསུངས་སོ། །

༼ཞ༽ལུང་འདི་ནི་རང་རྒྱུད་པས་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་ཁས་བླངས་པའི་ཁྱད་སྤངས་གསལ་གྲོས་ཀྱང་ཡིན་རྟེ། ལུང་འདིས་བ་བླང་རྒྱུ་ལྟོ་ལྟོ་ཡན་ཆད་ཀྱི་མཐོང་བ་ལྟར་ཀྱན་རྩེ་བ་དུ་ཡོད་པར་གསུངས་པ་གང་ཞིག །བ་བླང་རྒྱུ་ལྟོ་ལྟོ་བུ་སོ་སྟེ་རང་ག་བས་ཡུལ་གང་སྤང་ཡང་རང་གི་སྤྲོད་ལུགས་ཀྱི་ངོས་ནས་གྲུབ་པར་སྤང་བ་ལ་བསྟོན་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དོན་བསྟུས་ན། ཆོས་ཅན་མཐུན་སྤང་བའི་དོན་ནི། ཆོས་ཕྱིར་ཆོས་གཉིས་ཀ་ལ་མཐུན་སྤང་དུ་རང་མཆན་ལ་མ་འབྲུལ་བའི་ཆད་མས་གྲུབ་པའི་ཆོས་ཅན་ལ་བྱེད་དེ། ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོ་ལས། མཐུན་སྤང་དུ་གྲུབ་པའི་དོན་ཡང་ཕྱིར་ཆོས་ལ་ཆད་མ་ཇི་འདྲ་བ་ཞིག་གིས་གྲུབ་པའི་ཆད་མ་དེ་འདྲ་བ་ཞིག་གིས་སྤྱོད་ལའང་གྲུབ་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྦྱོར་བའི་དོན་ནི། ཕྱི་ཆོས་ཀྱི་ཁས་བླངས་ལ་མ་འབྲེལ་པར་རང་མཆན་ལ་མ་འབྲུལ་བའི་ཆད་མས་ཤེས་འདོད་དང་མཐུན་དཔེའི་ཆོས་ཅན་གཉིས་དང་རྟགས་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་གྲུབ་ཚུལ་སྤྲོད་དུ་ངེས་པར་བྱས་ཤིང་སྤྱོད་པ་བསྐྱབ་བྱ་རྟོགས་པའི་ཤིང་དཔག་སྟེད་པའི་སྦྱོར་བ་ལ་བྱེད་དེ། ལེགས་བཤད་སྤྱིང་བོ་ལས། ཕྱི་ཆོས་ཀྱི་ཁས་བླངས་ལ་མ་འབྲེལ་པར་ཆད་མས་དོན་ཀྱི་སྤྲོད་ལུགས་ནས་རང་དབང་དུ་ཆོས་ཅན་གཉིས་དང་རྟགས་ཀྱི་ཚུལ་ནམས་གྲུབ་ཚུལ་ངེས་པར་བྱས་ནས་བསྐྱབ་བྱ་རྟོགས་པའི་ཤིང་དཔག་སྟེད་པ་ཅིག་རང་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཕྱི་ཆོས་ཀྱི་ཁས་བླངས་ལ་མ་འབྲེལ་ཞེས་པའི་དོན་ཡང་། ཕྱི་ཆོས་རང་ལ་གྲགས་པའི་ཆད་མས་གྲུབ་པས་མི་ཆོག་པའི་དོན་རྟེ། ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོ་ལས། རང་རྒྱུད་ཁས་ལེན་ན་རང་མཆན་ལ་ཆད་མར་གྱུར་པའི་ཆད་མ་ཆོས་བ་གཉིས་ཀའི་མཐུན་སྤང་དུ་ཁས་བླངས་ནས་དེས་གྲུབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་གཉིས་ཀ་ལ་གྲུབ་པས་བསྐྱབ་བྱ་བསྐྱབ་དགོས་ལ། ཞེས་དང་། རང་རྒྱུད་

ཁས་མི་ལེན་ན་ཡ་རོལ་དངོས་པོར་སྒྲུབ་རང་ལ་ཚད་མ་དེ་འདྲ་བས་གྲུབ་པས་ཆོག་གི་རང་ལ་ཚད་  
མ་དེས་གྲུབ་མི་དགོས་སོ། ། ཁྱེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

༼ཟ༽ལམ་རིམ་ཆེན་མོར་དབུ་མ་བ་ལ་མདོ་སྡེ་སྤྱད་པ་དང་ནལ་འཕྱར་སྤྱད་པའི་དབུ་མ་བགཉིས་  
སུ་ཕྱེ་བ་བཀག་པ་ཡིན་གྱི། རང་རྒྱུད་པ་ལ་དེ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བ་བཀག་པ་ཡིན་ནོ། །

༼འ༽ནམ་པ་མེད་པའི་ནམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་པ་འདི་ནི། འཁྲལ་བའི་བག་ཆགས་སྒྲིན་པའི་དབང་  
གིས་ཤར་བའི་ནམ་པ་མེད་པ་ལ་བྱེད་དམ་སྟུང་སོ། །

༼ཡ༽བཤད་ཚུལ་འདི་བྱད་པར་དུག་གི་སྒྲོན་ས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། སེམས་ཅམ་པས་ཀྱན་བརྟགས་  
མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཅེས་པའི་ཀྱན་བརྟགས་ནི། གཟུགས་སོ་ཞེས་ངོ་བོ་དང་གཟུགས་ཀྱི་སྒྲེ་  
བའོ་ཞེས་སོགས་བྱད་པར་ལ་ཀྱན་རྒྱ་འདོགས་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་རྟོག་ལ་བྱེད་ན་གཞན་དབང་རང་གི་མཚན་  
ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པར་ལྟ་བའི་སྐར་འདེབས་སུ་འགྱུར་བ་དང་། གཟུགས་སོ་ཞེས་ངོ་བོ་དང་གཟུགས་  
ཀྱི་སྒྲེ་བའོ་ཞེས་སོགས་བྱད་པར་དུ་བརྟགས་པའི་བརྟགས་དོན་ལ་བྱེད་ན་འཛིག་རྟོན་ན་གྲགས་པས་  
གཞོད་པར་འགྱུར་བ་དང་། ངོ་བོ་དང་བྱད་པར་དུ་བརྟགས་པའི་བརྟགས་དོན་དེ་ཉིད་དོན་དམ་པར་  
མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་བཤད་ན་དབུ་མ་བའི་རྗེས་སུ་འབྱང་བར་འགྱུར་བ་དང་། ངོ་བོ་དང་  
བྱད་པར་དུ་བརྟགས་པའི་བརྟགས་དོན་གང་ལ་བྱེད་པའི་ཚུལ་ལ་རང་རྒྱུད་པ་དང་སེམས་ཅམ་པའི་  
ལུགས་མི་འདྲ་བའི་བྱད་པར་བཤད་པ་དང་། དགོངས་འགྲེལ་ལས་ཀྱན་བརྟགས་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་  
ཉིད་མེད་པར་བཤད་པའི་ཀྱན་བརྟགས་ངོས་བཟུང་བའི་སྒྲོན་ས་མདོའི་དོན་བཤད་པ་དང་། བཤད་  
ཚུལ་འདི་ལ་ཀྱན་བརྟགས་བཤད་གཞི་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བའི་རྩོད་པ་སྤྱོད་པ་སྟེ་དུག་གི་སྒྲོན་ས་བཤད་  
པའི་ཕྱིར། དང་བོ་གྲུབ་སྟེ། ལེགས་བཤད་སྟིང་བོ་ལས། ཀྱན་བརྟགས་ལ་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་  
མེད་དོ་ཞེས་སྒྲུབ་པའི་ཀྱན་བརྟགས་དེ་ངོ་བོ་དང་བྱད་པར་དུ་འདོགས་པའི་རྟོག་པ་དང་མིང་ལ་བྱེད་  
ན་དེ་གཉིས་ལུང་བོར་གཏོགས་པས་གཞན་དབང་ལ་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་སྐར་འདེབས་  
སུ་བཤད་པས་གཞན་དབང་ལ་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་ཡོད་པར་བཞེད་དོ། ། ཁྱེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།  
གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་འདི་དང་འདིའོ་ཞེས་ངོ་བོ་དང་བྱད་

པར་དུ་བཏགས་པའི་དོན་དེ་མཆན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་དཔེར་ཐག་པ་ལ་སྐྱུ་ལོ་སྒྲུ་ལ་བཏགས་  
 པའི་བཏགས་དོན་མེད་པ་འཇོག་པ་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ལ་པ་རོལ་པོས་ཐག་པ་ལ་སྐྱུ་ལོ་སྒྲུ་ལ་བཟུང་  
 བ་དེའི་དོན་མེད་ཀྱང་སྐྱུ་ལ་འབྲེལ་བ་ལ་སྐྱུ་ལོ་སྒྲུ་ལ་བཟུང་བའི་དོན་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པ་བཞིན་དུ་  
 གཟུགས་ལ་ཆོར་བའོ་སྒྲུ་ལ་བཟུང་བའི་ཡུལ་མེད་ཀྱང་གཟུགས་ལ་གཟུགས་སོ་སྒྲུ་ལ་བཟུང་བའི་  
 ཡུལ་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་དོ་ཞེས་སྐྱུ་བར་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་ཡོད་མེད་ནི་མཆན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་  
 ཡོད་མེད་ཡིན་པས་གཟུགས་སོགས་ལ་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་དུ་བཏགས་པའི་ཡུལ་ཐ་སྙད་དུ་མཆན་  
 ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་མིན་ཞེས་པའོ། །ཅི་ལྟེ་ཐ་སྙད་དུ་སྐྱུ་ལ་འབྲེལ་བ་ལ་སྐྱུ་ལོ་སྒྲུ་ལ་ན་ནི་གུགས་  
 པས་གཞོད་པར་གསུངས་ཏེ་ཐ་སྙད་དུ་སྐྱུ་ལ་འབྲེལ་བ་ལ་འདི་སྐྱུ་ལོ་སྒྲུ་ལ་བཟུང་བའི་ཡུལ་དེ་མེད་  
 ན་ཞེས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་ལྟེ། དེ་ཉིད་ལས། དོན་དམ་པར་དངོས་  
 པོ་སེལ་ན་དབུ་མ་བའི་རྗེས་སུ་སྐྱུ་བ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྐྱུ་ལ་འབྲེལ་བ་ལ་སྐྱུ་ལོ་སྒྲུ་ལ་  
 བཟུང་བའི་ཡུལ་དེ་དོན་དམ་པར་མཆན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྐྱབ་ན་དབུ་མ་བའི་ལྷགས་སུ་འགྱུར་  
 ཞེས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །བཞི་བ་གྲུབ་ལྟེ། དེ་ཉིད་ལས། དེ་ཡང་རྩོམ་ལྟེ་ལྟེ་ལྟེ་ལྟེ་ལྟེ་  
 པ་ཞེས་བཏགས་པའི་བདུན་བཞག་པའི་ཡུལ་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་འགོག་པ་ལ་དབུ་མའི་རིགས་པ་  
 དགོས་ཞེས་སྐྱུ་བ་མིན་ཏེ། རྟོག་གེ་འབར་བ་ལས། རྒྱགས་པ་དང་འོན་པ་ལ་སོགས་པ་བདུན་མེ་ཤེས་  
 པས་ཀྱང་བུམ་པ་ལ་སོགས་པའི་དོན་ཤེས་ཤིང་། བ་ལང་ལ་སོགས་པས་ཀྱང་བྱི་དང་གཟུགས་ལ་  
 སོགས་པ་ལས་རང་གཞན་གྱི་བྱ་ཤེས་རྒྱས་པས་མིང་གི་བདུན་བཞག་པ་དངོས་པོའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་  
 མེགནས་པ་རྣལ་འབྱོར་སྦྱོད་པ་བདང་དབུ་མ་བགཉིས་ཀྱི་ལ་འདྲ་བར་བཤད་པས་སོ། །ཞེས་གསུངས་  
 པས་སོ། །ལྔ་བ་གྲུབ་ལྟེ། དེ་ཉིད་ལས། དེས་ན་འདི་གཟུགས་སོ་འདི་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་བའོ་ཞེས་  
 སོགས་སུ་འདོགས་པའི་ཞེན་ཡུལ་ནི་དེས་བཏགས་པའི་དོན་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཐ་སྙད་དུ་རང་གི་མཆན་  
 ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པས་མཆན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་འགོག་པས་  
 དོན་དམ་པར་མཆན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྟོན་པ་མདོའི་དོན་དུ་འཆད་པའོ། །དེའི་ཆེ་ཀྱན་བཏགས་  
 ལ་མཆན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་དོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཀྱན་བཏགས་ནི་ཞེན་ཡུལ་དེ་དོན་དམ་པར་ཀྱན་

བདགས་པ་དེ་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་མིང་དང་བདས་བཞག་པར་གསུངས་པ་ནི་སྤྱོད་གཤིས་བདགས་  
 པ་ཅམ་དུ་ཟད་པའི་དོན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དུག་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། དེ་ལྟ་ན་  
 གཞན་དབང་མཆན་ཉིད་ཅི་བེད་མེད་པར་གསུངས་ཀྱི་ཀུན་བདགས་མ་ཡིན་མོ་སྙམ་དུ་མི་གཟུང་  
 སྟེ། གཞན་དུ་ན་ནལ་འཕྱོར་སྟོད་པའི་ལྷགས་ལ་ཡང་གཞན་དབང་ཅི་བེད་ཀྱང་ཁྱད་པར་དུ་བདགས་  
 པའི་ཅི་བེད་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པ་ལ་ཀུན་བདགས་མཆན་ཉིད་ཅི་བེད་མེད་པར་བཤད་  
 དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདིའི་ཁྱད་པར་བཞི་བ་ལ་དོགས་པ་འགོད་  
 མཁན་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ལྟོ་ལྟོར་བ་ལ་བུམ་པ་ཞེས་བདགས་པའི་བདས་བཞག་པའི་ཡུལ་དོན་དམ་པར་  
 གྲུབ་པ་འགོག་པ་ལ་དབུ་མའི་རིགས་པ་མི་དགོས་པར་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་འདྲ་བའི་  
 བདས་བཞག་པའི་ཡུལ་དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་པ་དེ་སྟོང་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་བ་ལ། ལན་  
 རྗེས་མཁན་ཁ་ཅིག་ན་རེ། དེ་ལ་ཁྱབ་པ་མེད་དེ། གཞན་དུ་ན། གཞི་ལམ་ནམ་གསུམ་བདེན་གྲུབ་  
 ཀྱི་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་པ་འགོག་པ་ལ་དབུ་མའི་རིགས་པ་དགོས་པར་ཐལ། དེར་མ་གྲུབ་པ་དེ་སྟོང་ཉིད་  
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་འགྲིག་ །འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། དེ་དངོས་སྒྲུབ་སྒྲུང་འགོག་རྒྱས་པའི་ཕྱིར།  
 ཞེས་ཟེར། ཀུན་མཁྱེན་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་གསུང་ན་རེ། ལེགས་བཤད་སྟིང་པོའི་ལུང་  
 དེའི་དགོངས་པ་ཡོད་དེ། ལྟོ་ལྟོར་བ་ལ་བུམ་པ་ཞེས་བདགས་པའི་བདས་བཞག་པའི་ཡུལ་དེ་ལྟོ་ལྟོར་  
 བའི་སྟོད་ལྷགས་སུ་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་འགོག་པ་ལ་དབུ་མའི་རིགས་པ་མི་དགོས་པའི་དོན་ཡིན་  
 པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་ཏེ། འདི་ཉིད་ལས། འོ་ན་མིང་བདས་བཞག་པ་དངོས་པོའི་སྟོད་ལྷགས་  
 ཡིན་པ་དང་མིང་བདས་བཞག་པའི་ཡུལ་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་ཁོ་ལ་མེད་པ་ལ་དབུ་མ་བའི་རིགས་  
 པ་ངེས་པར་དགོས་པས་ཁྱབ་བམ་ཞེ་ན་དེ་གཉིས་ཀ་མིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། འདི་  
 ནི་ལེགས་བཤད་སྟིང་པོའི་ལུང་དེའི་དོན་བཀོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྟོ་ལྟོར་བ་ལ་བུམ་པ་ཞེས་བདགས་  
 པའི་བདས་བཞག་པའི་ཡུལ་ལྟོ་ལྟོར་བའི་སྟོད་ལྷགས་སུ་མ་གྲུབ་སྟེ། གཞན་དུ་ན། བད་མི་ཤེས་  
 ན་དོན་མི་ཤེས་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ་བའོ། །དོན་ཤེས་ན་བད་སྟོར་ཤེས་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་  
 ཏེ། དང་པོ་ལྟར་ན། ལྷག་པ་དང་འོན་པ་ལ་སོགས་པ་བད་མི་ཤེས་པས་ཀྱང་བུམ་པ་ལ་སོགས་

པའི་དོན་ཤེས་པ་དང་། བ་སྐྱང་ལ་སོགས་པས་ཀྱང་དྲི་དང་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལས་རང་གཞན་  
གྱི་བྱ་ཤེས་རྒྱས་པས་གནོད་ལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན། མིང་གི་སྤྱོད་ལ་སྦྱོམ་མེད་ཕྱིར། །ཞེས་སོགས་  
གྱི་རིགས་པས་གནོད་དོ། །

༼ར་༽ཁྱུ་གཅིག་ཕུ་ལ་པ་ནི་ཡ་དང་ཞེས་སོགས་ནི་ཐེག་བསྐྱེས་ནས་བཤད་པའི་བདག་མང་འགལ་  
བའི་རིགས་པ་དང་གཞན་གཅིག་ཡིན་ལ། རྟོག་གི་འབར་བ་སྐར་ཐང་དཔར་མ་ལས་ཁྱུ་ལ་པ་ནི་  
ཡ་དང་། ཨ་བ་དང་། ས་ནི་ལ་དང་། རི་ར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ། ཞེས་བྱུང་དོ། །

༼ལ་༽ལུང་འདི་སྐར་ཐང་དཔར་མ་ལས། དངོས་རྣམས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་དེ། །མངོན་བརྗོད་  
བདག་ཉིད་སྟོང་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་སྦྱེས་མེད་ཕྱིར། །མ་སྦྱེས་པ་དང་མ་འགགས་ཉིད། །གང་  
ཕྱིར་མངོན་བརྗོད་ལྟར་དངོས་ནི། །རི་ལྟར་བརྗོད་པ་དེ་སྐར་མེད། །དེ་ཕྱིར་ཆོས་རྣམས་དངོས་  
མེད་ཉིད། །ཅེས་བྱ་ལ་སོགས་གང་སྦྱས་དང་། །གཞན་དབང་ཡོད་པ་ཉིད་སྦྱས་པ། །ཀྱན་རྩེ་བ་  
དུ་ནི་གྲུབ་པ་སྦྱབ། །གལ་ཏེ་དོན་དམ་དཔེ་མེད་ཅིང་། །གཏན་ཆོགས་འགལ་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར། །  
ཞེས་བྱུང་བ་ནི་དག་གོ། །དེ་ཡང་རྒྱང་བ་དང་བོ་དགུས་སེམས་ཅམ་པའི་འདོད་ཚུལ་བསྐྱེད་ནས་ཐ་  
མ་གསུམ་གྱིས་བཀག་པ་སྟེ། འགོག་ཚུལ་ནི། །གཞན་དབང་ཀྱན་རྩེ་བ་དུ་ཡོད་པར་བསྦྱབས་ན་གྲུབ་  
ཟེན་སྦྱབ་པ་དང་། །དོན་དམ་པར་ཡོད་པར་བསྦྱབས་ན་དཔེ་མེད་ཅིང་། །མངོན་པར་བརྗོད་པའི་  
བདག་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་གཏན་ཆོགས་འགལ་བར་འགྱུར་ཞེས་པའོ། །གཏན་ཆོགས་  
འགལ་ཚུལ་ནི། །གཞན་དབང་བདེན་པར་གྲུབ་ན་དེ་ཐ་སྟོད་ཀྱི་གཞིར་ཡང་བདེན་པར་གྲུབ་དགོས་  
ཏེ། །བདེན་གྲུབ་ནི་རྣམ་པ་གཞན་དུ་འགྱུར་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། །མངོན་པར་བརྗོད་པའི་བདག་  
ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་ཞེས་པ་ནི་ཐ་སྟོད་ཀྱི་གཞིར་རང་གི་རྫོད་ལྷགས་སུ་མ་གྲུབ་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

༼ཤ་༽གཞན་དབང་མེད་ཅིང་བརྟགས་པའང་མེད། །ཅེས་པ་ཡིན་ནམ་སྐྱམ་མོ། །

༼ས་༽སྟོབ་འགགས་པ་མ་ཡིན་པར་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་ཡིན་པས་ཞེས་པའོ། །

༼ཏ་༽འབུམ་རྟེན་ཏུ་འང་ཕྱག་རྟོན་སངས་རྒྱས་སྟོང་གི་བཀའ་སྤྱད་པ་བོར་གསང་བ་བསམ་གྱིས་  
མི་བྱུང་པའི་མདོ་ལྟར་བཤད་ཅིང་། ཕྱག་རྟོན་དབང་བསྐྱར་བའི་རྒྱུད་དུ་འང་ཕྱག་ན་རྟོ་རྟེ་བཀའ་

སྤྱད་པ་པོར་བཤད་དོ། །དེ་ཡང་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཀྱི་སྒྲོ་ཕྱོགས་བེ་མ་ལ་སྤྲུལ་ཞེས་པའི་རི་ལ་རྒྱལ་  
 ལྷས་འབྱམས་ཕྱག་བརྩུ་འདུས་ཏེ་འཇམ་དཔལ་གྱིས་མངོན་པ། བྱམས་པས་འདུལ་བ། ཕྱག་རྟོན་  
 གྱིས་མདོ་སྤེ་བསྐྱུས་ཞེས་གྲགས་ཀྱང་། མཁས་གྲུབ་རྗེས་འདུས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་མགོར་ནི་རྗེ་འཆང་  
 རང་གིས་བསྐྱུས་པར་གསུངས་པས་དེ་མི་འཐད་པར་བཤད་དོ། །རྒྱན་སྒྲུང་དུ་ཤར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་  
 ཀྱན་དགའ་པོས་བསྐྱུས་པར་ལུང་རིགས་གཉིས་ཀྱིས་སྐྱབ་པ་ནི་ཡར་ཕྱིན་མཐའ་དཔྱད་དུ་གསལ་ཞིང་།  
 གཞན་ཡང་། སྤྲོ་མ་འབྱུང་ཕྱག་རྟོན་དང་། ཉག་གཉིས་རྗེ་རྗེ་སྤྲོ་མ་པོ་དང་། རྗེ་རྗེ་མཁའ་འགྲོ་  
 བཀ་མོ་དང་། དུས་འཁོར་རྒྱ་བ་བཟང་པོས་བསྐྱུས་པར་བཤད་པ་དང་། ཀྱན་དགའ་པོ་དང་ཀྱན་  
 བཟང་དང་ཕྱག་རྟོན་ནམས་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་བཤད་པ་ཡང་ཡོད་དོ། །གཞན་ཕལ་ཆེར་ཐེག་ཆེན་བཀར་  
 སྐྱབ་པའི་སྐབས་སུ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

༼མ༽ ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྤེ་སྤྱོད་དུ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་བཞུན་པ་ཡིན་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྤེ་སྤྱོད་ལོགས་  
 སུ་གསུངས་པ་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་ཞེས་པ་ཡིན་པས་ན། འདིར་བྱངས་པའི་འགྲེལ་བ་དང་  
 འགྲེལ་བཤད་གཉིས་ཀར་དོན་དམ་པ་ཉིད་དུ་ཞེས་པ་དཔེ་མ་དག་གོ། །འདི་ལ་ཐལ་འགྱུར་བས་ལན་  
 བཏབ་ཚུལ་ནི། འཇུག་པའི་ཁྲི་ཀ་ཆེན་ལས། དེ་ལ་སྤྱིར་ཐེག་ཆེན་བཞུན་པ་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་  
 ཟེར་རམ། ཐེག་ཆེན་དུ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་བཞུན་པ་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་ཟེར། དང་པོ་ལྟར་ན་  
 ཅི། ཐལ་བ་དེ་ལ་ཁྲུབ་པ་ཡོད་ན་ནི། ཐེག་ཆེན་བཞུན་པ་ཆོས་ལ་བདག་མེད་པ་ཅམ་འབའ་ཞིག་  
 སྟོན་པར་འགྱུར་ན། དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་ཐེག་ཆེན་ལས་ནི། བྱང་སེམས་ཀྱི་ས་ནམས་དང་། སྤྱིན་པ་  
 ལ་སོགས་པའི་ཡར་ཕྱིན་གྱི་སྤྱོད་པ་དང་། སྤྱོན་ལམ་དང་བསྐྱེད་པ་རྒྱལ་པོ་ཆེ་ནམས་དང་། རྟོང་  
 རྗེ་ཆེན་པོ་སོགས་དང་། ཆོགས་གཉིས་རྒྱལ་པོ་ཆེ་དང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་མཐུ་མད་དུ་བྱུང་བ་སོ་  
 སྤྱོད་དང་ཉན་རང་གིས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྲུབ་པའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱང་སྟོན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རིན་ཆེན་སྤྲེང་བ་  
 ལས། ཉན་ཐོས་ཐེག་པ་དེ་ལས་ནི། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སྤྱོན་ལམ་དང་། སྤྱོད་པ་ཡོངས་  
 བསྐྱེད་པ་བཤད་དེས། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔར་ག་ལ་འགྱུར། བྱང་རྒྱལ་སྤྱོད་ལ་གནས་པའི་དོན།  
 མདོ་སྤེ་ལས་ནི་བཀའ་མ་སྤྱུལ། ཐེག་པ་ཆེ་ལས་བཀའ་སྤྱུལ་པ། དེ་ཕྱིར་མཁས་པ་ནམས་ཀྱིས་

གཟུང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ནི་ཐེག་དམན་གྱི་སྡེ་སྡོད་ནས་བཤད་པའི་ལམ་ཉིད་  
 གྱིས་སངས་རྒྱུ་སྤྱོད་ཀྱིས་པས། ཐེག་ཆེན་གཞན་མི་དགོས་སོ་སྒྲུབ་པའི་ལོག་ཏེ་གསེལ་བ་  
 ལ་གསུངས་ལ། བྱེད་ལྟར་ན་ཐེག་ཆེན་ལས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་གསུངས་པས་ཐེག་དམན་གྱི་གཞུང་  
 ནས་བཤད་པས་མི་ཆོག་ཅེས་གསུངས་དགོས་པ་ལ། དེ་མ་གསུངས་པར་རྒྱུ་ཆེ་བའི་ཕྱོགས་གཞན་  
 གསུངས་སོ་ཞེས་པའོ། །གལ་ཏེ་ཕྱོགས་གཉིས་པ་ལྟར་ན་ནི་དེ་ལ་ཡང་བྱུང་བ་མེད་དེ། ཉན་ཐོས་  
 ཀྱི་སྡེ་སྡོད་ལས་ནི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་མདོར་བསྡུས་པ་ཙམ་ལས་མི་སྟོན་ལ། ཐེག་ཆེན་ལས་  
 རི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྟོན་མནས་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པར་སྟོན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་འཕགས་པའི་བཞེད་  
 པ་ཡིན་ཏེ། འཛིན་ཉེན་ལས་འདས་པར་བསྟོད་པ་ལས། མཆན་མ་མེད་པ་མ་རྟོགས་པར། །བྱེད་  
 གྱིས་ཐར་པ་མེད་པར་གསུངས། །དེ་ཕྱིར་བྱེད་གྱིས་ཐེག་ཆེན་ལས། །དེ་ནི་ཆང་བར་བསྟན་པ་  
 ལགས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་རྒྱུ་བ་དང་པོ་གཉིས་གྱིས་མཆན་མེད་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་  
 ཉིད་མ་རྟོགས་པར་ཉོན་མོངས་ཟད་པ་མེད་པས་ཐར་པ་ཐོབ་པ་མེད་པར་བསྟན་ཏོ། །བྱེད་གྱིས་ཞེས་  
 སོགས་གྱིས་ཐེག་ཆེན་ལས་མཆན་མེད་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཆང་བར་ཏེ་རྟོགས་པར་བསྟན་ཞེས་པས་  
 ཐེག་དམན་དུ་ནི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པར་མ་བསྟན་པར་ཤེས་སོ། །འོ་ན་དེ་ཕྱིར་ཞེས་པ་རྟོགས་  
 པར་བསྟན་པའི་རྒྱུ་མཆན་དུ་འགྲོ་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་སྟུང་ན། མཆན་མེད་མ་རྟོགས་པར་ཉོན་མོངས་  
 ཟད་པའི་ཐར་པ་མི་འཐོབ་པས་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པར་ཡང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་བསྟན་དགོས་  
 ལ། དེ་ལ་ཐེག་པ་ཆེ་རྒྱུ་གི་བྱེད་པར་ཡང་དགོས་པ་དེའི་ཕྱིར་ཞེས་བཤད་དགོས་སོ། །ཞེས་གསུངས་  
 པ་ལྟར་རོ། །ཐེག་དམན་གྱི་མདོ་ལས་བདག་མེད་ཅེས་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་  
 དོན་དུ་འགྲེལ་དགོས་པར་ཐལ་འགྱུར་བས་མི་བཞེད་དེ། གཟུངས་རྒྱལ་གྱིས་ཁུས་པ་ལས་བཤད་  
 པའི་རིམ་པ་དང་བོའི་མདོར་རགས་པའི་བདག་མེད་བསྟན་པར་ཐལ་འགྱུར་བས་ཀྱང་བཞེད་པའི་  
 ཕྱིར། རྒྱས་པར་ལེགས་བཤད་སྟིང་བོར་བཞུ་བར་བྱའོ། །ལེགས་ལྡན་རང་ལུགས་ནི། རང་རྒྱ་  
 བའི་བདག་དང་བདག་གི་བ་མེད་ཀྱང་དེ་ལྟར་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར། ཉོན་སྒྲིབ་ཀྱི་གཉེན་པོར་ཉན་ཐོས་  
 ཀྱི་སྡེ་སྡོད་ལས། གཟུགས་ནི་དབུ་བཏོས་པ་འདྲ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་ལ། འདུས་བྱས་རྣམས་



བདེན་པར་མེད་ཀྱང་བདེན་གྲུབ་ཏུ་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར། ཉོན་ལྷོ་བ་ཤེས་ལྷོ་བ་གཉིས་ཀའི་གཉེན་པོར་ཐེག་  
ཆེན་གྱི་སྡེ་སྡོད་ལས། སྐར་མ་རབ་རིབ་མར་མེད་ང་། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པར་བཞེད་དོ། །

༼ཀ༽དབུ་བཅོས་པའི་འཕྱར་དུ་དོད་པ་ལྟ་བུར་སྒྲུང་ཡང་སོ་སོར་སྤྲེན་མེད་པར་འགྱུར་བ་ལྟར།  
གཟུགས་ནི་རིལ་བོ་གཅིག་ལྟ་བུར་སྒྲུང་ཡང་ཆ་ཤས་སོ་སོར་སྤྲེན་པའི་རིགས་པས་དཔུང་ན་རིལ་འཛིན་  
གཞིག་པར་འགྱུར་བས་ན་བརྟགས་མི་བཟོད་པ་དང་། རྒྱུ་བུར་ནི་བྱུང་བའི་མོད་ལ་གཞིག་པར་འགྱུར་  
བ་ལྟར་ཆོར་བ་ནི་སྐྱེས་པའི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་འཛིན་ཅིང་མེད་པར་འགྱུར་བའོ། །ཡང་ན་རྒྱུ་  
བུར་རྒྱུ་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་པ་ལྟར་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཆོར་བ་ནི་རྟུག་བསྐྱེད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་  
པ་དང་། སྐྱེག་རྒྱུ་ནི་རྒྱུར་སྒྲུང་ཡང་དེར་མ་གྲུབ་པ་ལྟར་འདུ་ཤེས་ནི་རང་རྒྱ་བའི་བདག་གི་བར་སྒྲུང་  
ཡང་དེར་མ་གྲུབ་པ་དང་། རྒྱུ་ཤིང་ནི་རྣམ་པ་དུ་མར་བཞག་ཀྱང་སྤྱིང་བོ་མ་བྱུང་བ་ལྟར་འདུ་བྱེད་  
ནི་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་མང་བོས་དཔུང་ཀྱང་བདག་གི་བའི་སྤྱིང་བོ་མ་རྟོན་པ་དང་། རྒྱུ་མ་ནི་  
རྟ་སྒྲང་སོགས་སུ་སྒྲུང་ཡང་དེར་མ་གྲུབ་པ་ལྟར་རྣམ་ཤེས་ནི་རང་རྒྱ་བའི་བདག་ཏུ་སྒྲུང་ཡང་དེར་  
མ་གྲུབ་པ་ཞེས་སྒྱུར་རོ། །

༼ཁ༽དེ་ལ་རང་བཞིན་གྱི་མཚན་ཉིད་ནི་སྐར་མ་དང་། རབ་རིབ་དང་། མར་མེད་དཔེ་གསུམ་  
གྱིས་གཏན་ལ་ཡབ་སྟེ། སྐར་མས་སྒྲུང་སྟོང་གཉིས་ཆོགས་ཀྱི་རང་བཞིན། རབ་རིབ་ཀྱིས་སྟོང་  
བའི་རང་བཞིན། མར་མེས་སྒྲུང་བའི་རང་བཞིན་མཚན་པ་ཡིན། དང་བོ་ནི། འདུག་པ་ལས།  
དངོས་ཀྱན་ཡང་དག་བརྟན་པ་མཐོང་བ་ཡིས། །དངོས་རྟོན་ངོ་བོ་གཉིས་ནི་འཛིན་པར་འགྱུར། །  
གསུངས་པ་ལྟར། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟོང་ན་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ལ་སྒྲུང་རྒྱུ་དང་། ཐ་སྙད་  
པའི་རྣམ་རྟོག་ལ་སྒྲུང་རྒྱུ་གྱི་རང་བཞིན་གཉིས་རེ་ཡོད་པའི་སྤྱི་མ་ནི་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་དོན་  
དམ་པ་དང་། ཕྱི་མ་ཀྱན་རྫོབ་པའི་གནས་ལུགས་ཡིན། རྒྱུད་པར་དེ་གཉིས་ཀ་སྐར་མའི་དཔེ་གཅིག་  
ལས་མཚན་རྣམས་ཏེ། ཉོན་མོ་སྐར་མ་མི་མཐོང་བར་ན་མ་མཁའ་གཡའ་དག་སྒྲུང་བ་བཞིན། འཕགས་  
པའི་མཉམ་གཞིག་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཀྱན་རྫོབ་པའི་སྤྱོད་པ་ཅི་ཡང་མ་གཟིགས་པར་དགག་བྱ་རྣམ་པར་  
བཅད་པའི་སྟོང་བ་ཁོ་ན་གཟིགས་མཚན་མོ་ལྷན་པ་འཕྲིའས་པ་ན་སྐར་མའི་ཆོགས་ཆེས་གསལ་བར་

འཆར་བ་བཞིན། ཐ་སྙད་པའི་ཤེས་པའི་ངོར་ཀུན་ཚོ་བ་ཀྱི་ཆོས་སྒྲུ་ཆོག་གས་སུ་འཆར་ཞིང་། བྱད་  
 པར་དུ་མ་རིག་པའི་སྒྲིབ་གཡོགས་དང་བཅས་པ་ལ་མ་དག་པའི་འབྲུལ་སྒྲུ་ཆོག་གས་སུ་འཆར་བ་  
 ཡིན་ཏེ། ཟུར་ཕྱི་མ་འདི་ལ་ཐ་སྙད་པའི་ཆད་མའི་ངོར་འཛོག་ཚུལ་དོན་མཐུན་གཅིག་དང་། ཕྱིན་  
 ཅི་ལོག་གི་འབྲུལ་སྒྲུ་དོན་མི་མཐུན་གྱི་ཆ་གཉིས་སུ་འབྱེད་དགོས། མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་  
 དབང་གིས་ཡུལ་རང་ངོས་ནས་བདེན་གྲུབ་ཏུ་ཤར་བའི་སྒྲུ་བ་དེ་ནི་སྒྲོ་འབྲུལ་བ་དེའི་ངོ་ཁོ་ནར་ཡོད་  
 ཀྱི། དོན་ལ་མེད་པར་རབ་རིབ་ཀྱི་དཔེས་སྒྲུ་ཆུལ་དེ་ལྟར་དུ་གྲུབ་པས་སྒྲོང་བ་གཙོ་བོར་མཆོན་  
 པ་ཡིན་ཏེ། འཇུག་པ་ལས། རབ་རིབ་མེད་ལའང་སྐྱ་ཤད་སྒྲོར་འགྱུར་ན། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་དེ་ཕྱིར་  
 དེ་ཡོད་མིན། །ཞེས་པ་ལྟར། དོན་དམ་པར་གྲུབ་ན་དེ་ཉིད་དེའི་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་ཏུ་འགྱུར་  
 དགོས་ཤིང་། དེ་ལྟར་ན་གནས་ལུགས་ཆོལ་བའི་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་དབྱད་མཐར་སྟེད་དགོས་སྒྱུ་ལ།  
 དེའི་ངོར་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་རབ་རིབ་ཅན་གྱིས་མཐོང་བའི་སྐྱ་ཤད་དེ་ངེས་པར་ཡོད་  
 ན་མིག་ལ་སྒྲོན་མེད་པའི་གང་ཟག་གིས་ལྟག་ཏུ་གསལ་བར་མཐོང་དགོས་སྒྱུ་ལ་དེས་མ་མཐོང་བ་དེ་  
 དོན་ལ་མ་གྲུབ་པའི་དབང་གིས་ཡིན་པ་དང་འདྲ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཡུལ་རང་གི་ངོ་བོས་མ་གྲུབ་ཀྱང་  
 སྒྲུ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆ་ནམས་བསྟན་མེད་དུ་འཛོག་དགོས་པ་ནི། རྟོང་བུ་ལ་མར་མེ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མི་  
 གནས་ཀྱང་། མར་དང་སྟོང་བུ་སོགས་དུ་མ་འདུས་པ་ན་མར་མེ་འབྱུང་བ་བསྟན་མེད་པ་བཞིན།  
 ལས་དང་ཉོན་མོངས་སོགས་སྒྱུ་ཉེན་སྒྲུ་ཆོག་གས་འདུས་པའི་དབང་གིས་སྟོད་པའི་སྒྱུ་བ་སོགས་འཁོར་  
 འདས་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །རོ་མྱོང་བའི་མཚན་ཉིད་ནི་སྒྱུ་མའི་དཔེས་བཞུན་ཏེ། དཔེར་  
 ན་སྒྱུ་ལ་གཞི་དེ་ཕྱི་ཤིང་ཅམ་ལ་སྒྱུ་མ་མཁན་གྱིས་ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་གི་དངོས་པོ་སྒྲུ་ཆོག་གས་སུ་སྒྱུ་ལ་  
 བན་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆགས་ཞེན་དང་། འཛིགས་སྒྲུག་སོགས་སྒྲུ་ཆོག་གས་སྒྱེའང་དོན་དངོས་གནས་  
 ལ་ཕན་གནོད་ཅི་ཡང་འབྱུང་དུ་མེད་པ་ལྟར། སེམས་ཅན་འཁོར་བའི་རྒྱལ་བསྐལ་གྱིས་མནར་བའང་  
 དོན་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་མེད་བཞིན་དུ་བདེན་འཛོན་གྱི་མ་རིག་པས་བསྐྱད་པའི་དབང་གིས་ཆགས་  
 སྒྲུ་ཆོག་གས་སྒྱེས་ཏེ་རྒྱལ་བསྐལ་ཉམས་སུ་སྒྱུང་བར་བྱེད་པ་ཡིན་པས། བཞི་བརྒྱ་བའི་འགྲེལ་  
 བ་ལས། སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་དེ་ནི་མི་བསྐྱུ་བ་མ་ཡིན་ཏེ་རྣམ་པ་གཞན་དུ་གནས་པའི་དངོས་པོ་ལ་

ནམ་པ་གཞན་དུ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་ལྟར། བྱི་དོ་ཕྱིར་འབྲང་བའམ། བྱེས་པ་ལ་སྒྲུབ་  
 མོ་སྒྲོང་བ་བཅངས་ཏེ་བསྟན་པ་བཞིན་ཁ་བྲིད་ནས་རེ་དོགས་སྒྲུ་ཆོགས་ལ་སྒྲུར་བ་དཔེར་བྱས་ཏེ། དོན་  
 ལ་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲང་ནས་རོ་མ་རྒྱངས་པར་ཞེན་པ་ལོག་དགོས་ཞེས་པ་ཡིན་ནོ། །ཉེས་དམིགས་  
 གྱི་མཆོན་ཉིད་ལ། མི་རྟག་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཉེས་དམིགས་སུ་ལྟ་ཚུལ་དང་། རྟུག་བསྐལ་བའི་ཚུལ་  
 གྱིས་ཉེས་དམིགས་སུ་ལྟ་ཚུལ་གཉིས། སྒྲ་མ་བྱེད་པའི་དཔེས་བསྟན་ཏེ། ལྷ་ཅེའི་བྱེད་པ་ལྟ་མོད་  
 ཉི་འོད་ལོག་པ་སོགས་ཀྱི་ན་རྒྱུ་ཟད་ཅམ་གྱི་མོད་ལ་བསྐྱམ་པར་འགྱུར་བ་ཤིན་ཏུ་མི་བརྟན་པའི་རང་  
 བཞིན་ཅན་ཡིན་པ་བཞིན། འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་རང་གྲུབ་ཅམ་ནས་བྱེས་འབྲུང་གི་རྒྱ་ལ་མི་ལྟོས་  
 པར་འཇིག་པའི་རང་ཚུལ་ཅན་ཡིན་པས་ཡིད་བརྟན་རྒྱུ་ཟད་ཅམ་གྱི་མོད་དེ། འདི་ལ་དགོངས་ནས་  
 མདོ་དང་རྒྱན་དུ་མི་རྟག་པ་ལ་མ་མཆིས་པའི་ནམ་པ་དང་མེད་པའི་ནམ་པ་ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དབུས་  
 མཐར་ཡང་། མི་རྟག་དོན་ནི་མེད་དོན་དང་། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཁུ་བུར་གྱི་  
 དཔེས་རྟུག་བསྐལ་བའི་ཚུལ་གྱི་ཉེས་དམིགས་བསྟན་ཏེ། ཁུ་བུར་ནི་དོལ་བ་ནའང་རྒྱུ་རང་བཞིན་  
 ཡལ་བ་ནའང་རྒྱུ་རང་བཞིན་དུ་འགྲོ་བ་ལྟར། ཟག་བཅས་གྱི་ཆོར་བ་ནི་མདོ་ལས། གང་རྒྱུ་  
 ཟད་ཆོར་བ་འདི་ནི་འདིར་རྟུག་བསྐལ་ལོ། །ཞེས་པ་ལྟར། ཆོར་བ་རྟུག་བསྐལ་སྒྲེས་ཅམ་ནས་  
 རྟུག་བསྐལ་གྱི་ནམ་པར་འབྲུང་། ཟག་བཅས་གྱི་བདེ་བ་ནམས་འགགས་པ་ན་རྟུག་བསྐལ་གྱི་ནམ་  
 པར་འགྲོ་བས་འགྱུར་བའི་རྟུག་བསྐལ་དུ་བཤད། བཏང་སྒྲོམས་ནི་རྟུག་བསྐལ་ཀྱང་གྱི་གཞི་བྱེད་  
 པས་ཁྲབ་པ་འདུ་བྱེད་གྱི་རྟུག་བསྐལ་ཞེས་བཤད་དེ། དེ་གསུམ་ག་བྱེས་པ་ནམས་གྱི་བསམ་ངོར་  
 བདེ་རྟུག་དང་མཆོག་དམན་གྱི་བྱེད་པར་ཡོད་ཀྱང་། འཕགས་པའི་གང་ཟག་ནམས་གྱི་གཟིགས་  
 ངོར། འཁོར་བ་ཁབ་གྱི་ཅེ་མོན། །བདེ་བ་ནམ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། །གསུངས་པ་བཞིན་བདེ་བའི་  
 རང་བཞིན་རྒྱུ་ཟད་ཅམ་གྱི་མོད་པར་རྟུག་བསྐལ་ལས་མ་འདས་པས། རྟུག་བསྐལ་འཕགས་པའི་  
 བདེན་པ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་པར་འབྲུང་བའི་མཆོན་ཉིད་ལ། འདས་པའི་དངོས་པོ།  
 ད་ལྟར་བའི་དངོས་པོ། མ་འོངས་པའི་དངོས་པོ་རང་བཞིན་མེད་པར་སྒྲོམ་ཚུལ་གསུམ་ཡོད་པས།  
 དང་བོ་ནི་མི་ལམ་གྱི་དཔེས་མཆོན་པ་ཡིན་ཏེ། འདུག་པ་ལས། མི་ལམ་དམིགས་པའི་ཡུལ་དག་

མཐོང་ནས་ནི། །ཞེས་སོགས་ལྟར། མི་ལམ་དུ་མིས་པའི་དངོས་པོ་དྲན་པ་ལས་འདོད་ཆགས་སོགས་  
 གྱུ་ལང་། དེའི་ཆོ་མི་ལམ་གྱི་དངོས་པོ་དེ་ཉིད་མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་གྲུབ་པ་བཞིན། འདས་པའི་  
 ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་མྱོང་དུ་ཡོད་ཀྱང་ལས་དེ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་མི་དགོས་སོ། །ཅ་ཤེས་རབ་བྱེད་  
 བདུན་པར་ཡང་། མི་ལམ་ངེ་བཞིན་སྒྱུ་མ་བཞིན། །དྲི་ཟའི་གྲོང་ཁྱེར་ངེ་བཞིན་དུ། །དེ་བཞིན་སྒྱུ་  
 དང་དེ་བཞིན་གནས། །དེ་བཞིན་དུ་ནི་འཛིག་པ་གསུངས། །ཞེས་དཔེ་གསུམ་གསུངས་པའི་མི་  
 ལམ་གྱི་དཔེ་དེས་འདས་པ་མཆོན་པར་ཤེས་རབ་སྒྲོན་མེར་བཤད་པའང་འདི་དང་འབྲེལ། །ད་ལྟར་  
 བའི་དངོས་པོ་རྣམས་སྒྲོག་གི་དཔེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ནི་ཐོག་མར་འདི་ནས་བྱུང་། བར་དུ་འདི་  
 ལ་བརྟེན་ཏེ་གནས། ཐ་མར་འདིར་འགྲོ་ཞེས་ངོས་གཟུང་རྒྱ་མེད་པར་ཡུད་ཅམ་ཞིག་དཀར་ལམ་  
 ཀྱིས་སྒྲུང་ནས་དེ་མ་ཐག་མེད་འགྲོ་བ་བཞིན། ད་ལྟ་བའི་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲུང་ཆ་  
 ཅམ་ལས་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་དང་། རྒྱ་འབྲས་ངོ་བོ་གསུམ་སོགས་སྒྲོག་ནས་བཅའ་ཀྱང་མི་རྟོག་  
 པ་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་བཏགས་དོན་བཅའ་བ་ཅམ་ནས་དམིགས་པའི་གཏད་སོ་ཞིག་སྟེ་ཡལ་འགྲོ་བ་  
 སྒྲོག་མི་བརྟན་པ་དང་དཔེ་སྒྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །མ་འོངས་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་སྤྱིན་དང་དཔེ་སྒྱུར་ཚུལ་  
 ནི། རྣམ་མཁའ་སྟོང་སང་ཅམ་ལ་ཆར་འབབས་པ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་མེད་ཀྱང་དེར་སྤྱིན་ཆོགས་  
 པ་ལས་ཆར་འབབས་པ་དང་། དེས་ལོ་ཏྲིག་སྤྱིན་པ་སོགས་འབྲས་བུ་བརྒྱུད་མར་འབྲིན་བྱུང་བ་བཞིན།  
 སེམས་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བ་དེར་ཡང་ལས་ཉོན་དང་གནས་ངན་ལེན་གྱི་བག་ཆགས་སོགས་  
 དུ་མ་ཆོགས་པ་ལས་མ་འོངས་པ་ན་རྣམ་སྤྱིན་གྱི་འབྲས་བུ་སྒྲུ་ཆོགས་པ་འབྱུང་རུང་ལ། དེའང་ཏྲིག་  
 པས་བཏགས་པ་ཅམ་ཡིན་གྱི། མ་འོངས་པའི་དངོས་པོ་དེ་དག་དོན་དམ་པར་གྲུབ་ན་གྲངས་ཅན་  
 གྱི་མངོན་པར་མི་གསལ་བའི་སྒྱུ་གྱུ་བཞིན་རྒྱ་དེ་ལ་འབྲས་བུ་ཐམས་ཅད་གནས་དགོས་པས། སྤྱིན་  
 ལའང་ལོ་ཏྲིག་དང་ཟན་ལ་སོགས་པ་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་འབྲས་བུ་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་ཐལ་བའི་སྒྲོན་  
 དུ་འགྱུར་རོ། །རྒྱ་འབྲས་ཐ་སྟོད་པ་ལ་ཡན་ཚུན་ཤད་པ་མི་དགོས་ཀྱང་། དོན་དམ་པར་རྒྱ་འབྲས་  
 སུ་འགྲོ་བ་ལ་བྱ་བྱེད་ཤད་པ་དགོས་པས་འདིར་སྤྱིན་གྱིས་འབྲས་བུ་མ་འོངས་པ་སྒྱེད་པར་གསུངས་  
 པ་འདིས་མ་འོངས་པའི་དངོས་པོ་དེ་དག་དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་པར་གོ་དགོས་སོ། །ཞེས་ཇེ་གྲང་

ཐང་བས་གསུངས་ཏེ། ཐལ་འགྱུར་པའི་ལུགས་སོ། །

༼ག༽བདག་མེད་ཚོགས་ཆོན་ག་པའི་བདག་སྤྲོད་ཞིང་། ཁེས་པ་ནས། གྲེ་མ་གཞན་གྱི་གནམ་  
 པོར་འགྱུར་ཉིད་དོ། ཁེས་པ་ལྟར། ཐལ་འགྱུར་བས། གང་ཟག་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་ཇས་ཡོད་ཀྱི་  
 བདག་མེད་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྒྲོམ་པས་ཉོན་མོངས་ས་བོན་དང་བཅས་པ་སྤྲོད་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ།  
 ཁྱོད་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འགྲོ་བ་རྣམས་ཆོས་ཀྱི་བདག་  
 འཛིན་ལྟན་སྤྱེས་ཀྱི་དབང་གིས་སྤྲོད་པར་འཁོར་བ་ལ་དེའི་ཞེན་ཡུལ་མེད་པ་མ་བསྒྲོམས་པར་རང་  
 རྒྱ་ཐུབ་པའི་ཇས་ཡོད་ཀྱི་བདག་མེད་སྒྲོམ་པས་འཁོར་བ་ལྷོག་པར་འདོད་པ་ནི་འབྲེལ་མེད་ཡིན་པའི་  
 ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་རང་གི་བྱིམ་དུ་སྤྱུལ་ཡོད་པར་འབྲུལ་བའི་འཇིགས་པ་སེལ་ཆེད་དུ་བྱིམ་དེར་  
 གྲང་ཆེན་མེད་ཅེས་བརྗོད་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཁེས་བཀག་པ་ལ། རང་རྒྱུད་པ་རྣམས་ན་རེ། འགྲོ་  
 བ་རྣམས་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ལྟན་སྤྱེས་ཀྱི་དབང་གིས་སྤྲོད་པར་འཁོར་བ་དང་། གང་ཟག་བདག་  
 མེད་དེ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་ཏུ་མ་སོང་བ་ནི་བདེན་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་འཁོར་  
 བ་ལས་ཐར་པ་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྒྲོམ་མི་དགོས་ཏེ། ཤིང་གི་ལྷག་མ་ཐག་པའི་གནས་ལུགས་  
 མེན་ཀྱང་། འདི་ཤིང་གི་ལྷག་མ་འབྲིལ་བ་ཡིན་ནི་ཁེས་བསྟན་པས་ཀྱང་ཐག་ཁྲ་སྤྱུལ་འཛིན་གྱི་འཇིགས་  
 པ་སེལ་རུས་པ་ལྟར། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་མེན་ཀྱང་  
 རེ་ཞིག་ཁྱོད་སྒྲོམ་པས་འཁོར་བ་རྒྱ་དང་བཅས་པ་སྤྲོད་རུས་པ་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཁེས་འདོད་དོ། །ཡང་  
 དངོས་སྤྱོད་བས། ལམ་སྒྲོམ་པས་ཉོན་མོངས་སྒྲོག་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ལམ་བདེན་པར་མ་གྲུབ་  
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ནི་སྤྲོད་དུ་མ་ལ་མིར་བབུང་བ་བཞིན་རྩན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཁེས་ཟེར་བ་ལ། རང་  
 རྒྱུད་པས། ལམ་རྩན་པ་ཡིན་ཀྱང་ཁྱོད་སྒྲོམ་པས་ཉོན་མོངས་སྤྲོད་བ་མི་འགལ་ཏེ། ཐག་ཁྲ་ཤིང་  
 གི་ལྷག་མ་འབྲིལ་བ་ཡིན་ཁེས་པ་རྩན་ཆོག་ཡིན་ཀྱང་དེ་ལྟར་བསྟན་པས་ཐག་ཁྲ་སྤྱུལ་འཛིན་གྱི་འཇིགས་  
 པ་སེལ་རུས་པ་མི་འགལ་བ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། སྤྱེས་བྱ་འགའ་ཞིག་དུག་ཐོས་པར་འབྲུལ་  
 རས་རྒྱག་བསྤུལ་བ་ལ་སྤྲོད་པ་ཐབས་ལ་མཁས་པས་སྤྱུག་སྤྲོད་བཏང་ནས་དུག་འབྱེན་པ་ལྟར་བསྤྱོད་  
 པས་དེའི་རྒྱག་བསྤུལ་བསལ་བ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཁེས་འདོད་དོ། །

༼དེ་དམིགས་པ་ལ་ནི་བརྟེན་བྱས་ནས། མི་དམིགས་པ་ནི་རབ་དུ་སྟེ། མི་དམིགས་པ་ལ་  
བརྟེན་བྱས་ནས། མི་དམིགས་པ་ནི་རབ་དུ་སྟེ། ཞེས་པའི་དོན་ནི། ནང་གི་སེམས་ཙམ་དུ་དམིགས་  
པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཕྱི་དོན་གྱི་གཟུང་བ་མི་དམིགས་པར་རྟོགས་པའི་སྒོ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་སྣང་  
བའི་འཛིན་པ་མ་འབྲུལ་བ་མི་དམིགས་པར་རྟོགས་པའི་སྒོ་སྟེ། བར་བརྟན་ཞེས་སེམས་ཙམ་པས་འདོད་  
པ་ལ། ལེགས་ལྡན་གྱིས། ཁོ་ཤི་ཅག་གི་གོམས་བྱ་མི་དམིགས་པ་ནི་གཞན་དུ་འདོད་དེ། གཟུགས་  
སྟགས་བདེན་པས་སྟོང་བ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ། ལྷ་ལྷན་གྱི་ཆོགས་ཐ་དད་པ་དག་ལ་ཡོད་པ་མིན་  
པས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མ་སྟེས་པའི་ཕྱིར་དང་། འདུས་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པས་ཇས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར་  
དང་། ཡུན་རིང་དུ་མི་གནས་པས་འཇིག་པའི་ཕྱིར། ལྷ་མ་བཞིན་དུ་དམིགས་སུ་མེད་པར་གོམས་  
པས་ཆགས་མེད་དུ་འགྱུར་གྱི། ཕྱི་དོན་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མེད་པ་མིན་ནི་ཞེས་བཞེད་དོ། །

༼ཅེ་འདུག་ཀྱི་ཀ་ཆེན་མོར། སྟོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ལེགས་ལྡན་གྱིས་ནི་མདོ་དེས་ཀྱང་སེམས་  
ལུས་དང་ཡོངས་སྟོད་དང་གནས་དང་འདྲ་བ་སྟེ་དེའི་རྣམ་པ་གྲིབ་མ་ལྟ་བུས་ཁ་བསྐྱར་བར་སྟེ་བ་ལ་  
འཆད་ཅིང་ཕྱི་རོལ་ཡོད་མིན་གྱིས་ཀྱང་སྟོས་རྣམ་མེད་དུ་མཐོང་བ་འགོག་པར་བཞེད་པས་ཙམ་གྱི་  
སྟེས་ཕྱི་རོལ་འགོག་པ་མིན་པར་འཆད་དོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པས་ན། སྟེར་སེམས་ཙམ་  
པའི་སྐབས་སུ་མདོ་འདིའི་དོན་བཤད་པ་དང་ཁྱད་པར་ཆེ་ལོ། །

༼ཆེ་སེམས་ལས་དོན་གཞན་པའི་ལས་གསོག་པའི་བྱེད་པ་ཤོད་དང་རྣམ་སྟོན་གྱི་མྱོང་བའི་བ་ཤིའི་  
བདག་མེད་པ་དང་། རྣམ་ཤེས་དུག་ལས་དོན་གཞན་པའི་གཟུགས་མཐོང་བ་ཤིའི་བདག་སྟགས་མེད་  
པས་ན་སེམས་ཙམ་དུ་བཤད་དེ། ཙམ་སྟེས་གང་ཟག་གི་བདག་ལ་སྟགས་པ་དགག་པ་ཡིན་གྱི་ཕྱི་  
དོན་དགག་པ་མིན་ནོ། རྟོག་གི་འབར་བ་སྤར་ཐང་དཔར་མ་ལས། གཞན་སུ་སྟེགས་ཅན་དག་  
གིས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལས་གཞན་གྱི་བྱེད་པ་ཤོད་དང་བ་ཤིའི་ཡོད་པར་བདགས་པ་སེལ་བར་མཛད་  
པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་སེམས་ཙམ་ཞེས་བརྟན་པར་མཛད་  
པ་ཡིན་གྱི། ཞེས་བྱུང་བ་ནི་ཡི་གེ་དག་པ་ཡིན་ནོ། །འདིའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་པ་གང་  
ལ་བྱེད་པ་ནི་དབྱུང་བྱར་སྣང་སྟེ། ཐོགས་མེད་སྟེ་མཆེད་སྐབས་འདིར་ཤྱིགས་སྤར་བྱས་ནས་བཀག་

པས་དེ་མིན་ལ། གྲུབ་ལྷན་པ་སྤྱད་ཀྱིས་སེམས་ཅམ་དུ་བཞུགས་པ་མི་སྤང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

༼༩༽གཟུགས་སྒྲིགས་ལྟ་ནི་དབང་ཤེས་ལྟའི་དམིགས་སྒྲིག་དང་དབང་ཤེས་ལྟ་ནི་དེ་དག་གི་  
དམིགས་བྱེད་ཡིན་པར་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པས་གཟུང་འཛིན་ཇུས་ཐ་དད་དུ་གྲུབ་ཅིང་རྒྱ་འབྲས་སུ་ཡང་  
གྲུབ་ཅེས་པ་ཡིན་པས། འདིར་དབང་ཤེས་ལྟ་དེའི་རྣམ་སྤྲིན་གྱིས་ཞེས་པ་དཔེ་དག་མ་དག་དཔུང་  
པར་བྱའོ། །

༼༩༽སེམས་ཅམ་པ་ཁོ་ཁོ་ཅག་གིས་དམིགས་བཞགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། ཕྱི་རོལ་དོན་ནི་མེད་ན་  
ཡང་། །རྣམ་པ་དང་ནི་ཡུལ་གྱི་དངོས། །གཉིས་པོ་ཕན་ཚུན་རྒྱུར་འགྱུར་བས། །ཐོག་མ་མེད་  
པའི་དུས་ནས་འདུག །ཅེས་བྱ་བས། ཕྱི་དོན་མེད་ཀྱང་སྤྲོན་པོའི་རྣམ་ཐུན་དུ་སྒྲིབ་པའི་རྣམ་པ་  
དང་ཡུལ་སྤྲོན་པོའི་རྣམ་པར་སྒྲེས་པའི་མིག་ཤེས་གཉིས་པོ་ཕན་ཚུན་རེས་འགའ་རྣམ་པ་རྒྱུ་དང་རེས་  
འགའ་མིག་ཤེས་རྒྱུར་འགྱུར་བའི་སྤྲོན་པོ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་འདུག་པའི་ཕྱིར།  
དབང་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་སྒྲིག་དུ་གྱུར་པའི་རྣམ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱོགས་འདི་རྣམ་པར་བཞག་ཟིན་ཏེ་ཞེ་  
ན། ཞེས་པའོ། །

༼༩༽སེམས་དང་སེམས་བྱུང་སྤྱིད་ཡུལ་ཅན་ཏེ་སེམས་སེམས་བྱུང་གི་ཆ་ལ་དམིགས་ནས་གཟུང་  
བའོ་འཛིན་པའོ་སྒྲམ་པའི་རྣམ་ཏྲིག་གཉིས་པོ་དག་ནི་ཤེས་པའི་ཆ་དང་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དུ་འབྲེལ་གྱི་  
གཟུགས་སྒྲིགས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དང་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དུ་མ་འབྲེལ་བར་འདོད་ན། གཟུགས་སྒྲིགས་  
ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་བཀག་པ་བྱས་ཀྱང་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་ཏྲིག་འདུག་པར་མི་རིགས་པ་མིན་ཏེ་འདུག་  
པ་སྟེ་སྒྲིབ་པར་འགྱུར་བ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། སྤྲོན་དང་ཕྱིས་ཀྱང་གཟུགས་སྒྲིགས་ཕྱི་དོན་ལ་མ་བསྟོམས་པར་  
ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་རྣམ་ཏྲིག་བཀག་ནས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་སྒྲིབ་པ་མི་  
འགྱུར་རོ། །ཞེས་པའོ། །ཤར་ཕྱིན་བྱམས་ཞུས་ཀྱི་ལེའུ་ལས། ཀུན་བཞགས་པའི་གཟུགས་ཇུས་  
སུ་མེད། རྣམ་པར་བཞགས་པའི་གཟུགས་ཇུས་སུ་ཡོད། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་གཟུགས་ཇུས་སུ་ཡོད་མེད་  
གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པར་གསུངས་པའི་ཐ་མའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ། རྣམ་པར་བཞགས་པའི་དོན་གྱིས་སྟོང་  
བཞིད་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཀོད་པས་ན། ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་གྱིས་སྟོང་བའི་

ནཱ་ཤེས་ཡོད་པ་མདོ་དཔེ་དགོངས་པ་ཡིན་ནི་ཞེས་སེམས་ཅམ་པས་འདོད་པ་དེ་རྟོག་གི་འབར་བར་  
 རྟོགས་སྤར་བཀོད་དོ། །ལེ་ལུ་འདིས་དགོངས་འགྲེལ་དང་འདྲ་བར་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་བྲང་དོན་དུ་  
 འགྲེལ་བར་ཤེར་ཕྱིན་མན་ངག་ལས་བཤད་ཀྱང་དེ་ཐོགས་མེད་སྐྱེ་མཆོད་ཀྱི་དགོངས་པ་མིན་པར་  
 ལེགས་བཤད་སྟོང་བོར་གསུངས་ཤིང་། ལེ་ལུ་འདིས་མཆོན་ཉིད་གསུམ་གཏན་ལ་ཡབ་པ་ནི་སེམས་  
 ཅམ་པ་དང་མེ་འདྲ་བར་དབུ་མ་པའི་མཆོན་ཉིད་གསུམ་གྱི་འཛིག་ལུགས་ཡིན་པར་ཡང་ལེགས་བཤད་  
 སྟོང་བོར་ཞིབ་དུ་གསུངས་སོ། །སྤར་ཐང་དཔར་མ་ལས། གལ་ཏེ་ནཱ་བཏགས་དོན་སྟོང་བས།  
 ནཱ་པར་ཤེས་པ་སྐྱབ་བྱེད་ན། །བཏགས་པ་མ་ཡིན་དོན་ཡོད་ཕྱིར། །ཡུལ་མེད་པར་ནི་མི་འགྱུར་  
 རོ། །ཞེས་དང་། འགྲེལ་བར་ཡང་། ནཱ་པར་ཤེས་པ་ལ་ནཱ་པར་བཏགས་པའི་དོན་གྱིས་སྟོང་  
 བཅིད་ཡིན་ཡང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་སོ་སོ་རང་རིག་པར་བྱ་བའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱི་  
 དོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྐྱེ་བཞིན་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་དངོས་པོ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡོད་པས་བཏགས་  
 པ་མ་ཡིན་པའི་དོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཡུལ་ཡོད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པར། ནཱ་པར་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་དུ་  
 ཡུལ་གྱིས་སྟོང་བ་ཡིན་པར་མི་རིགས་སོ། །ཞེས་བྱུང་ངོ་། །མདོའི་དོན་ནི། གཟུགས་བདེན་པར་  
 གྲུབ་པ་ཐ་སྙད་དུ་མེད། སྟོང་གཞི་གཟུགས་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད། སྟོང་གཞི་གཟུགས་བདེན་པར་གྲུབ་  
 པའི་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་སྟོང་བའི་ཆོས་ཉིད་ནི་ནཱ་པར་བཏགས་པའི་གཟུགས་ཀྱིས་སྟོང་བས་ན་རྗེས་  
 སུ་ཡོད་པ་ཡང་མིན་ལ། འཕགས་པས་སོ་སོ་རང་རིག་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱིས་  
 མི་སྟོང་བས་ན་རྗེས་སུ་མེད་པ་ཡང་མིན་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་ན་སྐྱོ་མ་བཏགས་པའི་ཡུལ་  
 ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་ནཱ་པར་ཤེས་པ་ནཱ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་མེད་པ་ནི་མདོ་དཔེ་དོན་  
 ཡིན་པར་མི་རིགས་སོ། །ཞེས་པ་སྟེ། ལེགས་བཤད་སྟོང་བོ་ལས། ཚུལ་འདི་ནི་འདུག་འགྲེལ་  
 ལས། སྐུལ་དེ་ཐག་པ་ལ་མེད་པས་ཀུན་བཏགས་དང་སྐུལ་དངོས་ལ་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་སྟེ་དེ་ལ་  
 ཀུན་དུ་མ་བཏགས་པས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་རང་བཞིན་ཡང་གཞན་དབང་གི་རྟེན་འབྲེལ་བྱས་པ་ཅན་  
 ལ་ནི་ཀུན་བཏགས་ཡིན་ཏེ་རང་བཞིན་བཅོས་མིན་དང་གཞན་ལ་མི་སྟོས་པར་གསུངས་པས་སོ། །  
 སངས་རྒྱུས་ཀྱི་སྟོན་ཡུལ་ལ་ནི་དངོས་ཡིན་ཏེ་ཀུན་དུ་མ་བཏགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། དེ་ཡང་



གཞན་དབང་ཡིན་ལུགས་སུ་ཡོད་པའི་ཀུན་བརྟགས་ཀྱིས་སྤོང་བ་དེ་གཞན་དབང་གི་ཡིན་ལུགས་ཡིན་  
 པ་དེ་ཉིད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དོན་དམ་མཐུན་པའི་ཡུལ་ན་ཡོད་པས་ཡིན་ལུགས་གཅིག་ཉིད་གཞི་སྤྲི་སྤྲི་  
 ལ་སྤྲི་ནས་ཀུན་བརྟགས་དང་ཡོངས་གྲུབ་གཉིས་སུ་འཛིག་པའོ། །དེས་ན་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་  
 གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་དུ་དོན་དམ་དང་ཀུན་རྫོབ་པའི་ཆོས་གང་ཡང་མ་གྲུབ་ཀྱང་ཆོས་ཉིད་ལ་རང་  
 བཞིན་དུ་བཞག་པ་དེ་རྟེན་ཀུན་རྫོབ་པའི་ཆོས་མ་གྲུབ་ཀྱང་དོན་དམ་བདེན་པ་གྲུབ་པ་ཡིན་པས་རང་  
 བཞིན་ཡོད་མེད་ནམས་ཞིབ་དུ་རྟོགས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་དགོངས་པ་གཅིག་ཡིན་  
 པས་རྒྱས་པར་ལེགས་བཤད་སྟེང་པོར་བརྟུ་བར་བྱའོ། །

ཁྱེད་མེད་ལ་ཡང་བཟག་ས་མེད་པའི། འདྲི་ཉིད་སྒྲུབ་མའེས་འགྱུར། ཁྱེད་སྤར་ཐང་  
དཔར་མ་ལས་བྱུང་ངོ་། འདྲི་འགྲེལ་བར། མི་ལམ་ན་སྒྲོ་བཟག་ས་པའི་ཡུལ་སྐྱེས་བྱ་ལ་སྐྱེས་  
པ་མེད་ཀྱང་གང་གི་ཆ་ལ་དམིགས་པ་སྒྲོ་བཟག་ས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཡུལ་ཡོད་པས་ན་དཔེ་མ་གྲུབ་པར་  
བཤད་ཅིང་། དེའི་དོན་ཡང་མི་ལམ་གྱི་སྒྲུང་བོ་ཆེན་གྱི་སྒྲུང་བོ་ཆེར་མ་གྲུབ་ཀྱང་དེ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་  
དུ་གཏོགས་པའི་གཟུགས་ཡིན་པས་ན། མི་ལམ་གྱི་ཤེས་པ་ནི་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་མེད་པར་རྒྱུ་ཤེས་  
འབྱུང་བའི་དཔེར་མ་གྲུབ་ཅེས་པ་སྟེ། འདུག་པའི་རྒྱུ་བཤད་ལས། འདིར་སེམས་ཙམ་པས་གལ་  
ཏེ་གཉིད་ན་ཁྱེད་སྐྱེས་ཀྱིས་བཤད་པ་བཞིན་དུ་རང་ལུགས་བཞག་པ་ལ། སྒྲོ་བ་དཔོན་ལེགས་ལྷན་  
གྱིས་ཀྱང་དཔེ་མ་གྲུབ་པའི་ལན་མཇུག་པ་ན། ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དུ་གཏོགས་པའི་གཟུགས་ཡིད་ཀྱི་  
ཤེས་པས་གཟུང་བར་བྱ་བ་ཅིག་མི་ལམ་ན་ཡོད་པས་རྒྱུ་ཤེས་པར་ཤེས་པ་ནི་ཡུལ་མེད་པར་འགར་ཡོད་  
པ་མ་ཡིན་ནོ་ཁྱེད་སྐྱེས་ཀྱི་ལོ། ཁྱེད་གསུངས་པས་སོ། འདིར་ན་འདིར་བྱངས་པ་དང་རྟོག་གི་འབར་བ་  
རང་ཉིད་ལས་ཀྱང་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱི་དོན་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཁྱེད་བྱུང་བ་དཔེ་མ་དག་  
ཀོ། འདྲི་ཉིད་ཅེས་པ་ཡང་མདོ་ལྟར་དམིགས་མེད་མིན་པའམ་ཁྱེད་སྐྱེས་ཀྱང་དཔེ་དག་མ་དག་དབྱེད་  
པར་བྱ་སྟེ། གང་ལྟར་ཡང་མི་ལམ་གྱི་ཤེས་པ་ནི་དམིགས་པ་མེད་པ་ཡང་མིན་ལ། མི་ལམ་ནི་ཡང་  
དག་པའམ་དོན་དམ་པར་མེད་པས་ན་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་མེད་པའི་ཤེས་པ་དོན་དམ་པར་ཡོད་པའི་དཔེར་  
མི་རིགས་ཁྱེད་པ་ཡིན་ནམ་སྐྱུ་མོ། །

༼དེ་ཉིད་ཐོས་སྡེ་བས་རྩལ་སྤྲོ་རབ་ཡན་གར་བ་ཡང་དབང་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་མིན་ལ། ཞེས་སྟགས་གསུངས་པ་ནི། ཡིག་ནོར་ཏུ་ཅང་མང་པོ་བྱུང་བ་ཡིན་ནམ་སྟམ་ཞིང་། གང་ལྟར་ཡང་ཆོག་ཟིན་ལྟར་ན་གཞུང་ཆེན་མོ་ནམས་དང་མི་མཐུན་པར་འགྱུར་བས་ན། འདི་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དབུ་མ་སྤྱིང་པོ་ལས། ཅི་སྟེ་སྟོ་ཡུལ་ནམ་གཉིས་ཏེ། གཅིག་དང་འདུས་པ་ཡིན་སྟམ་ན། རིགས་པས་ཡོངས་སུ་བདགས་པ་ན། འདི་ནི་གཉིས་ཀར་མི་རིགས་སོ། ཞེས་པ་ལྟར། སེམས་ཅམ་པ་ན་རེ། བྱེ་རོལ་གྱི་དོན་ཡོད་པར་སྒྲུབ་དག་དབང་ཤེས་ཀྱི་སྟོན་ཡུལ་ནམ་པ་གཉིས་ལས། རྩལ་སྤྲོ་རབ་ཡན་གར་བ་དབང་ཤེས་ཀྱི་སྟོན་ཡུལ་དུ་འདོད་དམ། རྩལ་སྤྲོ་རབ་དུ་མ་འདུས་པ་དབང་ཤེས་ཀྱི་སྟོན་ཡུལ་དུ་འདོད་པ་ཡིན་སྟམ་ན། རིགས་པས་ཡོངས་སུ་བདགས་ན་དེ་གཉིས་ཀ་མི་རིགས་སོ། ཞེས་དམ་བཅས་ནས། གལ་ཏེ་རྩལ་སྤྲོ་རབ་ཡན་གར་བ་དབང་ཤེས་ཀྱི་སྟོན་ཡུལ་ཡིན་ཟེར་ན། དེ་ལ་གཟུགས་རྩལ་གཅིག་པུ་ནི། གཟུགས་སྟོང་སྟོན་ཡུལ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་སྤང་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་ཕྱིར། འདབ་གཟུགས་སྟོན་ཡུལ་མ་ཡིན་བཞིན། ཞེས་པ་ལྟར། གཟུགས་རྩལ་སྤྲོ་རབ་ཆོས་ཅན། གཟུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་ཀྱི་སྟོན་ཡུལ་མ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་དེ་ལ་སྤང་བར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་བཞིན། ཞེས་པ་དང་། གལ་ཏེ་རྩལ་དུ་མ་བསགས་པ་དབང་ཤེས་ཀྱི་སྟོན་ཡུལ་ཡིན་ཟེར་ན། སྤྲོ་རབ་གཟུགས་ནི་དུ་མ་སྟེ། སེམས་ཀྱི་སྟོན་ཡུལ་ཡིན་མི་འདོད། རྩས་སུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཕྱིར། འདེར་ན་རྒྱ་བ་གཉིས་བཞིན་ནོ། ཞེས་པ་ལྟར། གཟུགས་རྩལ་དུ་མ་བསགས་པ་ཆོས་ཅན། གཟུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་ཀྱི་སྟོན་ཡུལ་མ་ཡིན་ཏེ། རྩས་སུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་རྒྱ་གཉིས་བཞིན། ཞེས་བཀའ་པ་ལ། སྟོབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་གྱིས་ལན་བཏབ་ཚུལ་ནི། དེ་ལ་གལ་ཏེ་པ་རོལ་པོ། བསགས་པ་མིན་པའི་གཟུགས་སེམས་ཀྱི། སྟོན་ཡུལ་མིན་པར་སྒྲུབ་ཕྱིར་ན། འདི་ནི་གྲུབ་པ་ཉིད་སྒྲུབ་འགྱུར། ཅི་སྟེ་བསགས་པའི་གཟུགས་ལ་ནི། གཏན་ཆོགས་མ་གྲུབ་ཉིད་འགྱུར་ཏེ། གཟུགས་གཞན་དག་གི་བསགས་པ་ནི། འདི་སྤང་སྟོན་སྟེ་ཕྱིར་རོ། ཞེས་པ་ལྟར། རྩལ་སྤྲོ་རབ་ཡན་གར་བ་དབང་ཤེས་ཀྱི་སྟོན་ཡུལ་མ་ཡིན་པར་སྒྲུབ་ན་ནི་གྲུབ་ཟིན་སྒྲུབ་པའི་སྟོན་དང་། རིགས་མཐུན་པའི་རྩལ་དུ་མ་གཞི་གཅིག་

ལ་བརྟེན་པའི་བསགས་པ་འཕྲོགས་པ་དབང་ཤེས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་མ་ཡིན་པར་སྒྲུབ་ན་ནི། རྩམ་སུ་  
 ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་གཏན་ཆོགས་མ་གྲུབ་པའི་སྒྲིན་དུ་འགྱུར་རྟེ། ཁོ་བོ་ཅག་གིས་  
 དེ་འདྲ་བའི་བསགས་པ་རྩམ་ཡོད་དུ་འདོད་པའི་ཕྱིར་རྟེ། འདུས་པ་ནི་བཏགས་ཡོད་ཡིན་ཀྱང་བསགས་  
 པ་ནི་རྩམ་ཡོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། འདུས་བསགས་གཉིས་ལ་ཁྱད་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རྟེ། རྟོག་  
 གེ་འབར་བ་ལས། བསགས་པ་དང་འདུས་པ་ཞེས་བྱ་བ་གཉིས་ལ་ཁྱད་པར་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། རུལ་  
 སྤར་བ་རིགས་མཐུན་པ་དག་གཞི་གཅིག་ལ་བརྟེན་པ་ནི་ཆོགས་པ་ཞེས་བྱའོ། །སྤང་བོ་ཆེ་དང་རྟ་  
 ལ་སོགས་པ་དང་སྦྱར་བ་དང་སེང་ལྷེང་ལ་སོགས་པའི་རྩམ་རིགས་མི་མཐུན་པ་གཞི་བྱ་དང་པ་འདུས་  
 པ་ལ་དམིགས་དང་ནགས་ཆལ་ལ་སོགས་པར་གདགས་པ་ནི་འདུས་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་  
 པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནི་དམིགས་ཉིད་ཡིན་འདོད་དེ། དེར་སྤང་སྦྱོལ་རྒྱར་འགྱུར་ཕྱིར། །འདོད་  
 ཆགས་བཞིན་ཏེ་དེ་ཡི་ཕྱིར། །ཁྱོད་དམ་བཅས་ལ་རྩམ་དཔག་གཞོད། །ཅེས་པ་ལྟར། གང་དང་  
 གང་རང་སྤང་བའི་སྦྱོལ་རྒྱར་འགྱུར་བ་དེ་དང་དེ་ནི་སྦྱོལ་དེ་དམིགས་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་སྟེ། དཔེར་  
 ན་བུད་མེད་ཀྱི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་བསགས་པ་ནི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་དམིགས་པ་ཡིན་པ་བཞིན། རུལ་  
 སྤར་བ་དུ་མ་བསགས་པ་ཡང་རང་སྤང་བའི་སྦྱོལ་རྒྱར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་རྩམ་དཔག་  
 གིས་རུལ་བསགས་པ་དབང་ཤེས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་མིན་ཞེས་པའི་ཁྱོད་ཀྱི་དམ་བཅས་ལ་གཞོད་པར་འགྱུར་  
 རོ། །མདོ་ལས། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཆོགས་ལྗེ་གནས་དང་དམིགས་པ་ནི་བསགས་པ་ཡིན་ནོ། །  
 ཞེས་གསུངས་པའི་ལུང་དང་ཡང་འགལ་ལོ། །ཞེས་འདོད་དོ། །དེ་ལ་མདོ་སྡེ་བས་ལུང་འགལ་  
 སྤྱོད་ཚུལ་ནི། རྣམ་ངེས་ཀྱི་ཀ་ཆེན་ལས། རྣམ་འགྲེལ་དུ། བསགས་པ་དག་ནི་ཆོགས་པ་ཡིན། །  
 ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་ལུང་འགལ་སྤྱོད་བ་ན། མདོ་སྡེ་བའི་ལུགས་ཀྱི་དབང་ཤེས་ཀྱིས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་  
 འཛིན་པ་ན་ཆོགས་པའི་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གང་ཡང་གཟུང་དོན་དུ་མི་བྱེད་ལ་རུལ་སྤར་སེལ་ལེ་བར་སྤང་  
 བ་ཡང་མ་ཡིན་ཞིང་རགས་པའི་རྣམ་པ་ཡང་མི་སྤང་བ་ལ་སྤྱི་མཐུན་ཀྱི་ཉེན་ལ་བརྟེན་ནས་དབང་ཤེས་  
 བསྐྱེད་ནུས་ཀྱི་རུལ་སྤར་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་གྱུར་པ་ན་དེའི་ནང་གི་རུལ་སྤར་རེ་རེ་ནས་ཀྱང་བསགས་  
 པ་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲུ་འདུག་པས་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཆོགས་ལྗེ་བསགས་པ་ལ་དམིགས་ཞེས་བཤད་པ་

ཡིན་གྱི་སྤྱི་ལོ་སྤྱི་ལོ་ཅན་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཤད་དེ། ཞེས་དང་། དབང་ཤེས་རྟོག་པར་འདོད་  
 པ་དག་ན་རེ། བྱེད་རང་གི་ཡུང་ལས་ནམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་ལྔ་རྒྱལ་བསགས་པ་ལ་དམིགས་  
 པར་བཤད་པས་དེ་ལ་དམིགས་ན་ཆོགས་པ་ལ་དམིགས་དགོས་ལ་དེ་ལྟ་ན་སྤྱི་ལོ་དམིགས་པས་རྟོག་  
 པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཐལ་བ་རིམ་པ་གསུམ་འཕངས་པའི་དང་པོ་ལ་བྱུང་པ་མ་གྱུབ་པའི་ལན་བྱུང་བ་  
 པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེས་ན་འདིར། ཉན་ཐོས་སྡེ་བས་ཞེས་པ་དང་། མདོ་  
 སྡེ་བ་ལྟར་དེའི་ཆོགས་པ་ན་ཡོད་པའི་རྒྱལ་ཕྱར་བ་རེ་རེས་ཀྱང་དབང་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་སྟེན་བྱེད་པ་  
 དེ་དག་མིན་དང་། ཚུལ་ཡང་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ནམས་དཔེ་དག་མ་དག་དཔུད་པར་བྱ་  
 སྟེ། ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་ལས། རྒྱལ་ཕྱར་བ་བསགས་པའི་རེ་རེ་ནས་དབང་ཤེས་ཀྱི་རྒྱ་དང་དེ་ཡང་  
 རྫས་ཡོད་དུ་བཞེད་པ་དང་རྒྱལ་ཕྱར་བའི་ཡང་མཐར་ཐུག་པར་ཡང་བཞེད་པར་སྒྲུང་བས་རྒྱལ་ཆ་མེད་  
 དམིགས་སྟེན་དུ་བཞེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་དབང་པོའི་ཤེས་པ་ཕྱི་ནང་གི་འབྲུལ་རྒྱ་སྒྲར་བཤད་པ་ནམས་  
 ཀྱིས་མ་བསྐྱད་པ་མ་འབྲུལ་བར་བཞེད་ཅིང་ཐ་སྙད་དུ་མདོ་སྡེ་བ་དང་མཐུན་པའི་དམིགས་སྟེན་བཞེད་  
 པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྷན་འབྲེད་ཀྱི་བཞེད་པ་བཀོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

༼ན༽གཟུགས་སོགས་ཤེས་པའི་མིག་གིས་མཐོང་བའི་ཕྱིར་དཔེ་ཡང་མ་གྱུབ་ལ། ཞེས་འདོན་  
 ཏེ། དེས་ཡང་མ་གྱུབ་ཅེས་པ་ཡིག་ནོར་ཡིན་པས་སོ། །

༼པ༽རང་རིག་འདོད་མཁན་ན་རེ། ཤེས་པ་ལ་རང་དུ་སྒྲུང་བ་དང་ཡུལ་དུ་སྒྲུང་བ་ཞེས་བྱ་བའི་  
 རོ་བོ་གཉིས་ཡོད་དེ། རང་གི་རོ་བོར་གནས་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་ལྟ་བུར་སྒྲེས་པའི་ཕྱིར། ཤེས་  
 ཀྱི་ནོར་བྱ་བཞིན་ཏེ། དཔེར་ན་ཤེས་ཀྱི་ནོར་བྱ་ནི་རང་གི་རོ་བོ་ནི་དངས་ཤིང་གསལ་ལ། རྩོན་པོ་  
 ལ་སོགས་པ་ནི་བར་བཞག་པའི་བྱུང་པར་ལས་ནི་རྩོན་པ་ལ་སོགས་པ་སྒྲུང་བ་མཆོན་དུ་རུང་ངོ། །དེ་  
 བཞིན་དུ་ཤེས་པ་ཡང་རང་དུ་སྒྲུང་བའི་རོ་བོ་གསལ་བ་དང་ཡུལ་དུ་སྒྲུང་བའི་རོ་བོ་ཡུལ་གྱི་ནམ་པར་  
 སྒྲེས་པ་གཉིས་ཡོད་དེ་ཞེ་ན། སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྷན་གྱིས། འདོད་ཚུལ་འདི་ནི་མི་འཐད་དེ། དཔེ་  
 ཏོན་མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ནོར་བུའི་ཤེས་རྩོན་པོ་དང་ཕྱད་པའི་ཆོ་སྒྲུལ་མ་པར་སྒྲུང་བ་ནི་གཟུགས་  
 བརྒན་ཡིན་གྱི་ཤེས་ཀྱི་ནམ་པ་མིན་ལ། ཤེས་པ་ཡུལ་གྱི་ནམ་པ་ལྟར་སྒྲེས་པ་ནི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་

ཕྱིར་དཔེ་དོན་མི་མཐུན་པ་དང་། ཤེལ་ནི་སྤྱོད་པོ་དང་བྲལ་བའི་ཆེ་དང་ས་ཤིང་གསལ་བར་སྒྲུང་བ་ཡིན་ཡང་། ཤེས་པ་ཡུལ་དང་བྲལ་བའི་ཆེ་རང་གི་ངོ་བོ་དང་ས་ཤིང་གསལ་བ་ཞིག་ལྷག་མར་ལུས་རྒྱ་མེད་པའི་ཕྱིར་རྟེ། ཤེས་བྱའི་རྣམ་པ་དང་བྲལ་བའི་ཤེས་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་དཔེ་དོན་མི་མཐུན་ཞེས་པ་ཡིན་ནམ་སྟམ་ཡང་དབྱུད་དགོས་རྟེ། འདིར་བཤད་པ་དང་རྟོག་གི་འབར་བ་གཉིས་འགྲིག་དཀའ་བར་སྒྲུང་ཞིང་། ཡི་གེ་དག་མ་དག་ཀྱང་ཐེ་ཆོམ་གྱི་གཞིར་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

༼ཕ་༽རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་ཀྱི་བདེན་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་དང་དགག་བྱ་ངོས་འཛིན་ཚུལ་ནི། དབུ་མ་སྒྲུང་བ་ལས། དངོས་པོ་ཡང་དག་པར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དག་ལ་ཡང་དེ་ལས་སྒྲིག་པའི་རྣམ་པར་སྒྲོ་འདོགས་པའི་འབྲུལ་བའི་སྒྲོ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཅེས་བྱ་སྟེ། འདི་འཇམ་འདིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྒྲིབ་པ་ལྟ་བུར་བྱེད། འགེབས་པ་ལྟ་བུར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་སྐད་དུ་མདོ་ལས་ཀྱང་། དངོས་པོ་སྒྲིབ་པ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ། །དམ་པའི་དོན་དུ་རང་བཞིན་མེད། །རང་བཞིན་མེད་ལ་འབྲུལ་བ་གང་། །དེ་ནི་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་འདོད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་དེས་ཉེ་བར་བསྟན་པ་མཐོང་བའི་དངོས་པོ་རྒྱན་པ་ཐམས་ཅད་ནི་ཀུན་རྫོབ་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ཡང་ཐོག་མ་མེད་པའི་འབྲུལ་པའི་བག་ཆགས་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པའི་དབང་གིས་བྱུང་ལ། དེས་ཀྱང་སྒྲིག་ཆགས་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་དག་པར་དངོས་པོའི་བདག་ཉིད་ལྟ་བུར་ཉེ་བར་བསྟན་པ་མཐོང་བར་འགྱུར་རྟེ། དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་གི་བསམ་པའི་དབང་གིས་དངོས་པོ་བརྒྱན་པའི་ངོ་བོ་ཐམས་ཅད་ནི། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་ཁོ་ན་འོ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི། ཆོས་རྣམས་དོན་དམ་པར་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་ཡོད་པར་སྒྲོ་འདོགས་པའི་བདེན་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཆོས་ཅན། ཡང་དག་སྟེ་གནས་ལུགས་ཀྱི་རང་བཞིན་མཐོང་བ་ལ་ཀུན་རྫོབ་བམ་སྒྲིབ་བྱེད་ཅེས་བྱ་སྟེ། བདེན་འཛིན་འདི་རང་ཉིད་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་བ་ལ་མིག་མིང་རྟོག་གིས་སྒྲིབ་པ་ལྟ་བུར་བྱེད། བདེན་འཛིན་འདིས་སྒྲོ་གཞན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་བ་ལ་གོས་ཀྱིས་འགེབས་པ་ལྟ་བུར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རྟེ། ལང་ག་ཤེགས་ལས། དངོས་རྣམས་སྒྲིབ་པ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ། །ཞེས་སྟགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལྷག་སྟེ། མདོ་འདིས་དོན་བཤད་པའི་སྐབས་ཀྱི་རྣམ་བཤད་ལས། དོན་དམ་པར་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་རང་བཞིན་ཡོད་པར་འབྲུལ་

བའི་སྒོ་ཀྱན་ཚྲོ་བ་པ་ཡིན་པར་གསུངས་པའི་དོན་ནོ། །ཀྱན་ཚྲོ་བ་དེ་ནི་ཀྱན་ཚྲོ་བ་ཀྱི་སྐད་དོད་སྒྲིབ་བྱེད་  
ལ་ཡང་འདུག་པས་སྒྲིབ་བྱེད་དོ། །དེས་གང་ལ་སྒྲིབ་ན་ཡང་དག་ཀྱན་ཚྲོ་བ་འདོད་ཅེས་པས་ཡང་  
དག་པའི་དོན་ལ་སྒྲིབ་པས་ཀྱན་ཚྲོ་བ་བམ་སྒྲིབ་བྱེད་དུ་འདོད་ཅེས་པ་སྟེ། ཡང་ལོག་གཉིས་ཀྱི་ནང་  
ནས་ཡང་དག་ཀྱན་ཚྲོ་བ་རྟུ་སྟོན་པ་མིན་ནོ། །ཀྱང་བ་དང་བོས་བསྟན་པའི་ཀྱན་ཚྲོ་བ་དང་། ཀྱང་  
བ་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན་པའི་ཀྱན་ཚྲོ་བ་གཉིས་གཅིག་རྟུ་མི་བྱ་སྟེ། དང་བོ་ནི། རང་གི་དངོས་  
པོ་རྒྱུ་སྟེ་བ་སོགས་སུ་གང་དུ་ཁས་ལེན་པའི་ཀྱན་ཚྲོ་བ་ཡིན་ལ། ཕྱི་མ་ནི་དངོས་པོ་རྒྱུ་སྟེ་གང་  
གི་དོར་བ་དེན་པའི་བ་དེན་འཛིན་གྱི་ཀྱན་ཚྲོ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །བ་དེན་  
འཛིན་དེ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་བ་དེན་འཛིན་དེས་བ་དེན་པར་ཡོད་པ་ལྟར་ཉེ་བར་བསྟན་པ་མཐོང་བའི་  
དངོས་སྒྲིབ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྒོ་ཀྱན་བཏགས་ཀྱི་དམིགས་ཡུལ་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་བརྟན་པ་  
ཐམས་ཅད་ཀྱན་ཚྲོ་བ་ཁོ་ནར་ཡོད་པ་ཡིན་གྱི་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་མིན་ནོ། །སྒོ་ཀྱན་བཏགས་དེ་  
བ་དེན་འཛིན་ལས་བྱུང་བར་མ་ཟད་བ་དེན་འཛིན་དེ་ཡང་ཐོག་མ་མེད་པའི་འབྲུལ་པའི་བག་ཆགས་  
ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པའི་དབང་གིས་བྱུང་ལ། བ་དེན་འཛིན་དེས་ཀྱང་སྟོག་ཆགས་གྲུབ་མཐས་སྒོ་བསྐྱར་  
མ་བསྐྱར་ཐམས་ཅད་ལ་བ་དེན་པར་གྲུབ་པའི་དངོས་པོ་ཡོད་པ་ལྟ་བུར་སྟོན་པ་དང་སྟོག་ཆགས་དེ་  
དག་གིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་མཐོང་བར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་ཆོས་རྒྱུ་སྟེ་བ་དེན་འཛིན་ལ་སྐྱང་བའི་དབང་  
གིས་ཡོད་པར་འཛིན་མི་རུང་བས། བ་དེན་འཛིན་གྱི་དབང་གིས་སྐྱང་ཞེན་མ་བསྐྱར་བའི་སྒོ་གོན་  
མེད་ལ་སྐྱང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པའི་ཡོད་པ་ནི་ཀྱན་ཚྲོ་བ་རྟུ་ཡོད་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་དགག་  
བྱ་བ་དེན་གྲུབ་དབང་ཤེས་ལ་མི་སྐྱང་སྟེ། རྒྱུ་སྟེ་བ་ཤེས་ལས། བ་དེན་འཛིན་དེས་བ་དེན་པར་ཡོད་  
པ་ལྟར་ཉེ་བར་བསྟན་པ་མཐོང་བ་ནི་ཉོག་པ་ཡིན་གྱི་དབང་ཤེས་མིན་ཏེ། བ་དེན་གཉིས་ཀྱི་འགྲེལ་  
བར་དགག་བྱ་བ་དེན་པ་དབང་ཤེས་ལ་མི་སྐྱང་བར་བཤད་པ་འདིར་ཡང་འདྲ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་  
གསུངས་པའི་ཕྱིར།

༼བ་དེ་ཕྱིར་ན་དོན་དམ་ལ་བཤད་ཚུལ་དུ་མ་ཡོད་དེ། དོན་དང་དམ་པ་གཉིས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་སྐྱར་  
བ་དང་། དོན་ཡུལ་དང་དམ་པ་ཡུལ་ཅན་ལ་སྐྱར་བ་དང་། དོན་དང་དམ་པ་གཉིས་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་

ལ་སྐྱར་བའི་བཤད་ཚུལ་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་བོ་ནི། ཡུལ་ཆོས་ཉིད་དེ་དོན་ཡང་ཡིན་ལ།  
དམ་པ་ཡང་ཡིན་པས་ན་དོན་དམ་པ་ཞེས་བྱ་ཞེ། ཤེས་པར་བྱ་བའི་དོན་མཆོག་ལ་དོན་དམ་པ་ཞེས་  
བཤད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དམ་པ་ནི་ཇི་ལྟ་བུ་མཐུན་པའི་མཉམ་བཞག་ནམ་པར་མི་རྟོག་  
པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། དོན་ནི་དེའི་རྗེས་དོན་ལ་བྱེད་དོ། །གསུམ་པ་ནི། སྤྱིང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཐོས་  
བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་གྱི་རིགས་ཤེས་རྟོག་བཅས་ནམས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པས་ན་དམ་པ་དང་། རྒྱུབ་  
པ་སྤྱིང་བར་འདོད་པ་ནམས་ཀྱིས་དོན་དུ་གཉེར་བྱ་ཡིན་པས་དོན་ཡང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དོན་དམ་པ་  
ཞེས་བྱའོ། །

༼མ་དོན་དམ་བདེན་པ་ཞེས་པའི་དོན་དམ་དང་། དོན་དམ་པར་མེད་ཅེས་པའི་དོན་དམ་གཉིས་  
མི་འདྲ་ཞེ། དང་བོ་ནི་སྐྱར་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། ཕྱི་མ་ལ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཡང་  
དང་བོ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དཔྱད་པའི་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་གྱི་རིགས་ཤེས་རྟོག་བཅས་ལ་དོན་དམ་  
དུ་བྱས་ནས་དེའི་དབྱུང་བཟེད་དུ་མེད་པ་ལ་དོན་དམ་པར་མེད་ཅེས་བཞག་པ་དང་། གཉིས་པ་ནི་  
སྒྲོ་གཞི་དམེད་ལ་སྤྱིང་བའི་དབང་གིས་བཞག་ཅམ་མིན་པར་དོན་གྱི་སྤྱིང་ལུགས་སུ་ཡོད་པ་ལ་དོན་  
དམ་པར་ཡོད་པ་དང་དེར་མེད་པ་ལ་དོན་དམ་པར་མེད་ཅེས་བཞག་གོ། །དེ་ལ་འཛོག་མཆོམས་དང་  
ཐོའི་དོན་དམ་དང་དེའི་འོར་གྲུབ་པ་གཉིས་ཀ་ཡོད་ལ། འཛོག་མཆོམས་གཉིས་པའི་དོན་དམ་དང་  
དེར་གྲུབ་པ་གཉིས་ཀ་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། འཇུག་པའི་རྒྱུ་ཆེན་ལས། དགག་བྱ་ལ་དོན་  
དམ་གྱི་ཁྱད་པར་སྐྱར་བའི་དོན་དམ་ལ་གཉིས་ཤེས་དགོས་ཏེ། ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་གྱི་རིགས་  
ཤེས་ལ་དོན་དམ་དུ་བྱས་ནས། དེས་སྐྱར་བཤད་པ་ལྟར་མ་གྲུབ་པ་གཅིག་དང་། སྤྱིང་དབང་གིས་  
བཞག་པ་མིན་པར་དོན་གྱི་སྤྱིང་ལུགས་སུ་ཡོད་པ་ལ་དོན་དམ་དུ་ཡོད་པར་བཞག་པ་གཉིས་གྱི་དང་  
ཐོའི་དོན་དམ་དང་དེའི་འོར་གྲུབ་པ་ཡང་ཡོད་ལ། ཕྱི་མའི་དོན་དམ་དང་དེར་ཡོད་པ་གཉིས་ཀ་ཡང་  
མི་སྤྱིད་དོ། །ཞེས་དང་། རྟོན་ཐུན་སྐལ་བཟང་མིག་འབྱེད་ལས་ཀྱང་། དོན་དམ་པར་མེད་ཅེས་  
པའི་དོན་དམ་ལ་འཛོག་མཆོམས་གཉིས་ཡོད་པ་ཐལ་རང་གཉིས་ཀའི་སྐབས་སུ་ཤེས་པ་གནད་དུ་  
ཆེ་ཞེ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འཛོག་མཆོམས་གཉིས་པའི་དོན་དམ་དེར་གྲུབ་ན་སྐྱར་

མའི་དོན་དམ་དེར་གྲུབ་པས་ཁྱབ་སྟེ། བདེན་པར་གྲུབ་ན་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་ཏུ་གྲུབ་དགོས་  
 རེད། གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་ཏུ་གྲུབ་ན་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་འཛོལ་བའི་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་  
 རྟོན་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་མའི་དོན་དམ་གྱི་ངོར་གྲུབ་པ་ལ་ཕྱི་མའི་དོན་དམ་དེར་གྲུབ་པས་མ་ཁྱབ་  
 སྟེ། རིགས་ཤེས་ཀྱིས་བདེན་པར་གྲུབ་མ་གྲུབ་དཔུང་ནས་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པ་རྟོན་པ་ཡིན་གྱི།  
 བདེན་གྲུབ་མ་རྟོན་པའི་ཕྱིར། འདི་ལེགས་པར་ཤེས་ན་གཤེས་ལུགས་སུ་མ་གྲུབ་པ་དང་དོན་དམ་  
 པར་མ་གྲུབ་ཟེར་བ་དང་། དོན་དམ་བདེན་པ་ཡོད་པར་འདོད་ཅིང་དེ་ཉིད་གཤེས་ལུགས་དང་དོན་  
 དམ་ཡིན་པར་སྒྲིབ་མི་འགལ་བར་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། །འདི་མ་ཕྱེད་པའི་དབང་གིས་གངས་ཅན་  
 གྱི་མིག་གཅིག་ཕྱོད་ཀྱི་ལོ་ཆེན་པོས་དོན་དམ་བདེན་པ་ཤེས་ཏུ་མ་ཡིན་པར་གསུངས་པ་དང་། རིགས་  
 པའི་དབང་ཕུག་ཆ་བཆོས་སེང་གིས་དོན་དམ་བདེན་པ་རིགས་པས་དཔུང་བཅོད་ཀྱི་བདེན་གྲུབ་ཏུ་  
 འདོད་པ་དང་། གྲོ་ལུང་བའི་བསྟན་རིམ་སྟོན་གཅིག་ཕྱེད་ཀྱི་ལོ་ཆེན་པོས་ཕྱེ་སྟེ་རིགས་ཤེས་  
 སུ་སྤང་བའི་ཡུལ་མེད་ལ་རྗེས་དཔག་ཏུ་སྤང་བའི་ཡུལ་ཡོད་པར་བཤད་པ་སྟོན་པས་ཕྱུང་བར་ལེགས་  
 བཤད་སྟེང་བོ་སྟོན་པས་བཤད་དོ། །

༼ཙ༽འདི་ནི་དོན་དམ་པར་མེད་ཅེས་པའི་མེད་རྒྱུའི་དོན་དམ་ལ་དགག་བྱའི་དོན་དམ་མ་བཞག་  
 ཅེས་པ་མིན་གྱི། དགག་བྱའི་དོན་དམ་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་མེད་པར་བཤད་  
 པ་ཅམ་ཡིན་ནོ། །

༼ཙ༽དོན་དམ་བདེན་པ་ནི་གཉིས་སྒྲིབ་ཅན་གྱི་སྒྲོའི་སྒྲིབ་ཡུལ་ལས་འདས་པར་བཤད་པ་དང་  
 རིགས་ཤེས་ཀྱིས་དཔུང་ཚུལ་ལྟར་དུ་མེད་པ་ནི་དོན་དམ་པར་མེད་པའི་དོན་དུ་བཤད་པ་གཉིས་ནང་  
 འགལ་ཡིན་པར་ཐལ། བདེན་གྲུབ་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དགག་པ་ནི་ཡི་གེའི་ཡུལ་ཏེ་སྒྲིབ་ཀྱིས་ཕྱེད་དགོས་  
 པས་ན། བདེན་གྲུབ་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དགག་མི་རུང་བའོ། །དོན་དམ་བདེན་པར་གཉིས་སྒྲིབ་ཅན་  
 གྱི་སྒྲོའི་སྒྲིབ་ཡུལ་དུ་འགྱུར་བའི་སྒྲིབ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཅུད་པའི་ལན་དུ། རིགས་ཤེས་ལ་རྟོག་  
 བཅས་རྟོག་མེད་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། རིགས་ཤེས་རྟོག་མེད་ཀྱིས་སྒྲིབ་ཉིད་གཟིགས་ཚུལ་ལྟར་དུ་  
 གཉིས་སྒྲིབ་ཅན་གྱི་སྒྲིབ་རྟོགས་མི་རྒྱས་པས་དོན་དམ་བདེན་པ་གཉིས་སྒྲིབ་ཅན་གྱི་སྒྲོའི་སྒྲིབ་ཡུལ་



ལས་འདས་པར་བཤད་ལ། རིགས་ཤེས་རྟོག་བཅས་ཀྱིས་ཡིན་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་སྙམ་དུ་ཚུལ་བཞིན་  
ནམ་པར་དཔུང་པར་དེས་དཔུང་ཚུལ་ལྟར་དུ་མེད་པ་ནི་དོན་དམ་པར་མེད་ཅེས་དམ་བཅའ་བའི་དོན་  
ཡིན་པས་སྒྲིན་མེད་ཅེས་པ་སྟེ། རྟོག་གི་འབར་བ་དང་ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོར་ལུང་འདི་དངས་པ་སྟགས་  
སུ། ཡི་གེའི་ཡུལ་ཞེས་བྱུང་བས་ན་ཡི་གེས་ཀྱི་ཡུལ་ཞེས་པ་དཔེ་མ་དག་གོ།

༼ཇ༽འདིའི་དོན་དམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ནི། རིགས་ཤེས་རྟོག་བཅས་འདིའི་དོན་ཏེ་འདུག་  
ཡུལ་ནི་དམ་པ་སྟེ་མཚོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལོ།

༼མ༽དོན་དམ་པར་མེད་ཅེས་པའི་དོན་ནི་རིགས་ཤེས་རྟོག་བཅས་ཀྱི་ངོར་མེད་པ་ལ་མི་བྱེད་དེ།  
གཞན་དུ་ན། སྟོང་ཉིད་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། རིགས་ཤེས་རྟོག་མེད་ནི་དོན་དམ་  
པར་མེད་ཅེས་པའི་དམ་བཅའི་བྱུང་པར་དུ་སྦྱར་མི་རུང་བར་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་འགྱུར་བའི་  
ཕྱིར་རོ། །འི་སྐལ་ན་མེད་གེ་མེད་ཅེས་པ་བཞིན་དུ་རིགས་ཤེས་རྟོག་བཅས་གནས་གཞིར་བྱས་ནས་  
དེ་ལ་མེད་ཅེས་པ་མིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན། རིགས་ཤེས་རང་ཉིད་བདེན་གྲུབ་ཏུ་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ།  
དེས་ན་རིགས་ཤེས་རྟོག་བཅས་ཀྱིས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཡིན་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཚུལ་བཞིན་དུ་ནམ་པར་  
དཔུང་པའི་དཔུང་བཟོད་དུ་མ་གྲུབ་པ་ནི་དོན་དམ་པར་མེད་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ། ལྷག་མཐོང་ཆེན་  
མོ་ལས། དེ་ལ་དོན་དམ་པར་མེད་ཅེས་པའི་དོན་ནི་ཡིན་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཚུལ་བཞིན་དུ་དཔུང་  
པའི་རིགས་པས་ནམ་པར་དཔུང་ན་དེས་ཡོད་པར་མ་གྲུབ་པ་ལ་བྱེད་པ་ནི་སྟོབ་དཔོན་འདི་ཐམས་  
ཅད་མཐུན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།

༼ཉ༽ཞེས་ས་ནི་དོན་དམ་པར་འབྱུང་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་མིན་ཏེ་ཞེས་པ་ཡིན་པས། པ་ནི་ཞེས་པ་  
ཡི་གེ་ནོར་རོ།

༼ཐ༽ཆོས་ཅན་དང་ཆོས་བསྐྱེས་པ་ནི་ཕྱོགས་ཡིན་ཏེ། ཞེས་རྟོག་གི་འབར་བ་ལས་བྱུང་བ་ནི་  
ཡི་གེ་དག་གོ།

༼ཏ༽འདིའི་མཐུན་དཔེ་རྟགས་ཆོས་གཉིས་དང་ལྡན་པར་སྒྲུབ་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་པ་མ་བྱས་  
པར་འདོད་པའི་ནང་བའི་གྲུབ་མཐའ་སྒྲུབ་མེད་ལ། ཤེས་པ་འབྱུང་བ་བཞི་བོ་གང་རུང་དུ་འདོད་

པའི་ཕྱི་ནང་སྤྱད་མི་སྤྱད་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུད་པའི་ཕྱི་ནང་མེས་པ་འབྱུང་འགྱུར་དུ་འདོད་ཀྱི་  
འབྱུང་བའི་ངོ་བོར་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར།

༼ལ་༽རྗེས་ཀྱི་བུ་དངོས་སུ་བཞུགས་པའི་ཆོས་མཐུན་སྦྱོར་གྱི་སྦྱབ་ངག་དངོས་སུ་བཞུན་ནས། དེའི་  
མི་མཐུན་སྦྱོགས་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་ནི་རྣལ་པར་ཅམ་ཡང་མེད་པས་ན། མི་མཐུན་དཔེ་མེད་  
པའི་ཕྱིར་རྗེས་ཀྱི་བུ་དངོས་སུ་བཞུགས་པའི་ཆོས་མི་མཐུན་སྦྱོར་གྱི་སྦྱབ་ངག་དངོས་སུ་མ་བཞུན་ཞེས་པའོ། །

༼ར་༽ས་ནི་དོན་དམ་པར་སྤྱོད་པའི་ངོ་བོ་མིན་ཏེ། འབྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་རྒྱུད་བཞིན།  
སའི་ལས་ནི་དོན་དམ་པར་འཛིན་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་རྒྱུ་  
བཞིན། གཟུགས་ཀྱི་སྦྱེ་མཆེད་ནི་དོན་དམ་པར་མིག་གིས་བཟུང་བ་མིན་ཏེ། འབྱུང་འགྱུར་ཡིན་  
པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་མིག་དབང་རང་གཟུགས་བཞིན། གཞན་ནམས་འདྲ་བ་ལ། བདེ་བ་ལ་སྟོགས་  
པ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། བཞུགས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་རྩ་ལ་སྟོགས་པ་བཞིན།  
མིག་དབང་ནི་དོན་དམ་པར་གཟུགས་ལ་ལྟ་བུའི་བྱེད་པ་བོ་མ་ཡིན་ཏེ། སེམས་དང་སེམས་བྱུང་ལས་  
གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ལྗེའི་དབང་བོ་བཞིན། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སྟོགས་པ་ཡུང་བོ་ལྡ་དང་།  
མཆན་མཆོན་གཞི་གསུམ་དང་། འགྲོ་འོང་དང་། འཁོར་འདས་དང་། བདག་ཡུང་དང་། འདོད་  
ཆགས་དང་ཆགས་པ་དང་། གཞན་དང་གཞན་མིན་དང་། འདུས་མ་བྱས་གསུམ་ལ་སྟོགས་པ་  
ནམས་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་འགལ་ཆེད་མིགས་པའི་གཏན་ཆོགས་ཉིད་ཀྱིས་འགོག་ཚུལ་གྱིས་པར་  
དབུ་མ་སྦྱིང་བོ་རྩ་འགྲེལ་དག་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

༼ལ་༽དོན་དམ་པར་སྤྱོད་པའི་བྱེད་པའི་ཆོས་མཐུན་སྦྱོར་གྱི་སྦྱབ་ངག་དངོས་སུ་མ་བཞུན་ནས་པའི་ཕྱིར་  
མི་སྤྱིའི་ཀྱང་པར་དང་དབང་བོར་མཆོངས་པ་ལ་གཟུགས་ལ་ལྟ་བུའི་ཀྱང་པར་མི་རུང་སྟེ། ཀྱང་  
པར་དེ་ལྟར་འབྱེད་པའི་གཏན་ཆོགས་མི་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རྩ་ལ་སྟོགས་པ་དེ་ལྟར་དོན་དམ་  
པར་ཡོད་ན་ནི་རྩ་ལ་སྟོགས་པ་བཞིན་གྱི་སྦྱོར་དབང་གིས་བཞག་པ་མིན་པར་དོན་རང་ཉིད་ཀྱི་གནས་  
ལུགས་ཀྱི་དབང་གིས་ཡོད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་རང་དབང་དུ་ཡོད་པར་འགྱུར་བས་གཞན་སྤྱོད་ལ་  
ཡང་མི་རྟོགས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་ཀྱང་པར་དེ་དག་དབྱེ་བར་རྩལ་པའི་ཆད་མ་མེད་དོ། །དཔེར་ན་དུ་

བ་རྒྱུ་ལ་མི་ལྟོས་པར་འབྱུང་ན་ཡང་ན་ཐམས་ཅད་ལ་ལྟོས་པ་དང་ཡང་ན་མེ་ལ་ཡང་མི་ལྟོས་པར་  
 ཐལ་བ་འཕེན་པ་ལྟ་བུའོ། །དེས་ན་ངོ་བོ་ཉིད་ལས་ཡོད་པ་དོན་དམ་དུ་ཡིན་ན་རྒྱ་རྒྱུན་དང་འདུས་  
 པའི་ངོ་བོ་ལས་ལོགས་ཤིག་ན་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡན་གར་བར་འབའ་ཞིག་པ་གནས་དགོས་ན་འབྱུང་  
 བ་དང་འབྱུང་འགྱུར་ན་མས་ནི་རྣམས་བརྒྱུད་འདུས་པ་དང་སེམས་སེམས་བྱུང་ནི་ཡན་ཚུན་མེད་པར་  
 མེད་ལ། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རང་གི་རྒྱ་རྒྱུན་ཆོགས་པ་ལས་འབྱུང་ཞིང་དེ་དང་བྲལ་ན་ཅུང་  
 ཟད་ཀྱང་མེད་པས་དོན་དམ་པར་མེད་པ་དང་རྣམས་སུ་མེད་པར་འཆད་དོ། །འདུས་པ་ལས་ལོགས་  
 ཤིག་ན་ངོ་བོ་མེད་པར་བསྟན་པ་ཡང་དོན་དམ་པར་ཡོད་ན་འབའ་ཞིག་པར་ཡོད་དགོས་པར་བསྟན་  
 ནས་དེ་ལ་གཞོད་པ་སྟོན་པ་ཤས་ཆེ་བར་བསྟན་གྱི། སློབ་དཔོན་གཞན་བཞེད་པ་ལྟར་ཆ་དང་ཆ་ཅན་  
 ལ་གཅིག་དང་དུ་མའི་བརྟག་པ་བྱས་ནས་འགོག་པ་ཤས་མི་ཆེད། །ཞེས་ལོགས་བཤད་སྟོང་པོར་  
 གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

༼ཤ༽ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་ལས་གཞན་དོན་དམ་བདེན་པ་ནི་གཉིས་སྒྲུང་ཅན་གྱི་སྒྲོའི་མངོན་སུམ་  
 གྱི་སྦྱོང་ཡུལ་གྱི་གཅིག་ཤིས་ཏེ་དེའི་མངོན་སུམ་གྱི་སྦྱོང་ཡུལ་དུ་མ་གྱུར་པའི་ཆོས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་  
 པའོ། །དོན་དམ་པར་བདེན་པ་ནི་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་སྟེ། ཞེས་པ་ནི། སློ་འབྲུལ་བའི་ངོར་  
 བདེན་པ་ཅམ་མིན་པར་རིགས་ཤེས་གྱི་ངོར་མི་བསྟུ་བཞི་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་ཞེས་པ་ཡིན་གྱི། སྟོང་  
 ཉིད་ནི་དོན་དམ་པར་བདེན་པ་ཡིན་ཞེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དོན་དམ་པར་བདེན་པ་གཞི་མ་གྲུབ་པའི་  
 ཕྱིར་ཏེ། དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་གཞི་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལམ་རིམ་རྒྱུད་དུ་ལས། དོན་དམ་  
 དོན་དམ་དུ་མི་བདེན་ན། ཀྱན་རྫོབ་ཀྱན་རྫོབ་དུ་མི་བདེན་ནོ་ཞེས་སྟེ་འདོད་པ་ཡིན་ལ། རྩ་  
 མ་སྒྲུ་མར་མ་གྲུབ་ན་ཕྱི་མ་ཕྱི་མར་མ་གྲུབ་པོ་ཞེས་སྟེ་ནི། བདེན་པ་བཀག་པ་བདེན་པར་མ་གྲུབ་  
 ན་དགག་གཞི་ཆོས་ཅན་རྣམས་བདེན་གྲུབ་དུ་འགྱུར་ཞེས་པར་འགྱུར་ཏེ། དོན་དམ་བདེན་པ་ནི་  
 དགག་གཞི་ཆོས་ཅན་ལ་བདེན་པ་བཀག་པ་ཅམ་ལ་འཛོག་པའི་ཕྱིར་དང་། ཆོས་ཅན་རྣམས་ཀྱན་  
 རྫོབ་དུ་མ་གྲུབ་པར་འཕེན་པ་ནི་རྩན་པར་མ་གྲུབ་པར་འཕེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་ན་ནི་ཤིན་ཏུ་ཡང་  
 མ་འབྲེལ་བར་འགྱུར་ཏེ། ཆོས་ཅན་སྒྲུང་བ་རྣམས་བདེན་གྲུབ་དུ་མེད་པ་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་

ཀྱིས་དགག་གཞི་ནམས་བརྩན་པར་འགྲུབ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །

༼ས༽ཤམ་བྱིན་ནི་དོན་གསུམ་ལ་འདྲུག་པ་ལས། ཀྱན་ཚྭ་བདེན་པ་ཞེས་པའི་སྐབས་འདིར་  
སྤྱི་བ་བྱེད་ལ་བྱས་ནས་ཞེས་པའོ། །གང་ཞིག་གིས་སམ་གང་ཞིག་ལ། ཞེས་པ་ནི། སྤར་དབུ་མ་  
སྤར་བའི་ལུང་དོན་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །

༼ཏ༽རྟོག་གེ་འབར་བའི་ལུང་འདི་ལྟར་ན། ཀྱན་ཚྭ་གྱི་བདེན་པ་ཞེས་པའི་སྤྱི་བཤད་ནི། ཐ་  
སྟད་པའི་ཆད་མའི་ངོར་ཡོད་པ་ལ་ཡང་བཤད་དུ་རུང་ངམ་དཔྱད་དོ། །

༼ཨ༽ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་རྒྱ་ས་ལྗེའི་སྐབས་ལྟར་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི། ཅ་ཤེས་ལས། ཐ་  
སྟད་ལ་ནི་མ་བརྟེན་པར། །དམ་པའི་དོན་ནི་རྟོགས་མི་རུས། །དམ་པའི་དོན་ནི་མ་རྟོགས་པར། །མྱ་  
ངན་འདས་པ་ཐོབ་མི་འགྱུར། །ཞེས་བདེན་གཉིས་བསྟན་པའི་དགོས་པ་བཤད་པའི་དོན་ཐལ་འགྱུར་  
བ་ལྟར་བཤད་དུ་མི་རུང་བས་ན། སྐབས་འདིར་དོན་དམ་མ་རྟོགས་པར་སྤྱི་བ་གཉིས་སྤངས་པའི་  
མུང་འདས་དང་ནམ་མཁྱེན་ཐོབ་མི་འགྱུར་ཞེས་བཤད་དགོས་ཏེ། གཟུགས་ནི་དབུ་བ་དོས་པ་འདྲ། །  
ཞེས་སོགས་དཔེ་ལྗེའི་དོན་བཤད་པའི་སྐབས་སུ་ལེགས་ལྡན་གྱིས་མུང་འདས་ཅམ་ཐོབ་པ་ལ་དོན་དམ་  
བདེན་པ་རྟོགས་མི་དགོས་པར་གསལ་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་ནམ་གཞན་ཞིག་  
ཡིན་དཔྱད་པར་བྱའོ། །

༼ཀ༽ཡང་དག་པར་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་སེམས་ཅམ་གྱི་དོན་ལྟ་དང་སྤྱི་གཙོ་བོ་དང་འབྲུང་  
འགྱུར་གྱི་སེམས་ལ་སོགས་པ་རིམ་བཞིན་དངོས་སྤྱི་བ་དང་སེམས་ཅམ་པ་དང་གངས་ཅན་དང་རྒྱུང་  
མན་ལ་སོགས་པའི་གྲུབ་མཐའི་དབང་གིས་སྤྱི་བཏགས་པའི་དོན་གྱིས་དཔེན་པའི་དངོས་པོ་རྒྱ་རྒྱེན་  
ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱི་བ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཡང་དག་པའི་ཀྱན་ཚྭ་གྱི་བདེན་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ་  
ཞེས་པའོ། །སྤོ་འཁྲལ་བའི་དབང་གིས་ཀྱན་བརྟགས་པའི་དོན་ཡང་དག་པར་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་  
ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཀྱན་ཚྭ་གྱི་བདེན་པ་ཡིན་ཞེས་པའོ། །ལྷང་སྐྱ་གྲུབ་མཐར་དེ་དག་ལོག་  
པའི་ཀྱན་ཚྭ་ཅམ་ཡིན་ཀྱང་ལོག་པའི་ཀྱན་ཚྭ་བདེན་པ་མིན་པར་བཤད་ཀྱང་། བདེན་གཉིས་ཀྱི་  
འགྲེལ་བར་དེ་དག་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཀྱན་ཚྭ་གྱི་བདེན་པ་ཡིན་པར་བཤད་དོ། །

༼ཁ༽རང་གསལ་བར་སྒྲུབ་པའི་ཐ་སྙད་པའི་ཤེས་པ་ལ་སྒྲུབ་བར་འདྲ་ཡང་སྒྲུབ་ཚུལ་ལྟར་དུ་  
 གྲུབ་མ་གྲུབ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཡང་དག་དང་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཀུན་ཚོ་བཀྲི་དབྱེ་བ་བྱས་  
 སོ། ། ཞེས་པ་སྟེ། དངོས་ཟིན་ལ་སྒྲུབ་ཚུལ་ལྟར་དུ་དོན་བྱེད་ནུས་མི་ནུས་ཞེས་སྒྲུབ་བར་སྒྲུབ་ཡང་།  
 དེ་ནི་ཁྱེད་དང་སྒྲིག་རྒྱ་ལྟ་བུ་ལ་མཆོམ་ཅོམ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་  
 ལོག་པའི་ཀུན་ཚོ་བཀྲི་ཁས་ལེན་དགོས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། ཅ་ཤེའི་ཁྱིམ་ཆེན་སོགས་ལས་  
 ཀྱང་། དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་གང་དག་ཤེས་པ་རང་གི་མཆོམ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་སྒྲུབ་བའི་སྒྲུབ་བ་  
 ལྟར་དུ་ཡོད་པར་ངེས་པས་ཡུལ་ཅན་ལ་ཡང་དག་དང་ལོག་པ་གཉིས་མི་འབྱེད་པར། ཡུལ་དུ་སྒྲུབ་  
 བ་ལ་ཇི་ལྟར་སྒྲུབ་བ་ལྟར་གྱི་རང་གི་མཆོམ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་མེད་འབྱེད་པ་ནུས་ཤིང་། ཞེས་སོགས་གསུངས་  
 པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཡང་དག་མིན་ནི་ཀུན་བདག་གསལ་ཡིན། ཞེས་པའི་འགྲེལ་བར། ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་  
 བཟན་པའི་དོན་ནམ་གོ་རིམ་བརྒྱུག་པའོ། ཞེས་གསུངས་སོ། ། དེའི་དོན་ནི་ཡང་དག་པར་སྦྱོབ་  
 སོགས་སྦྱོབ་བདག་པ་ནུས་ལོག་པའི་ཀུན་ཚོ་བཀྲི་ཁྱེད་མིན་ནི་ཞེས་ངེས་པར་བཟུང་  
 བའམ་ཡང་དག་པར་སྦྱོབ་པ་སོགས་པའི་ཀུན་བདག་གསལ་ཞི་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་ནི་ཞེས་གོ་རིམ་བརྒྱུག་  
 པའི་དོན་དུ་བཤད་དོ། ། དཔེ་ཁ་ཅིག་དུ་བཟན་ཞེས་ས་མགོ་ཅན་དུ་བྱས་འདུག་ཀྱང་བཟན་ཞེས་པ་  
 ནི་དག་པར་མངོན་ཏེ། བཟན་པ་ཞེས་པ་ངེས་བཟུང་གི་བདེ་སྤྱོད་ཡིན་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། གཞུང་  
 ཆོས་སྤྱི་ཕྱི་གཉིས་ཀྱི་ཡང་ལོག་འཇོག་ཚུལ་ཐ་དད་པར་རང་རྒྱུད་པའི་གྲུབ་མཐའ་བཤད་ཀྱང་། མཆོམ་  
 ཉིད་དང་མཆོམ་གཞི་སྟོན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པར་བདེན་གཉིས་དར་ཁྲིམས་ལས་གསུངས་སོ། ། དེ་  
 གཉིས་ཀྱི་མཆོམ་ཉིད་ནི་མདོ་སྟེ་སྦྱོད་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་ལྟར་ན། རང་གསལ་བར་སྒྲུབ་པའི་  
 ཐ་སྙད་པའི་ཤེས་པ་ལ་ཇི་ལྟར་སྒྲུབ་བ་ལྟར་དུ་འཇིག་རྟེན་ན་ཡུལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་གྲགས་པའི་  
 ཆོས་དེ། ཡང་དག་ཀུན་ཚོ་བཀྲི་མཆོམ་ཉིད། རང་གསལ་བར་སྒྲུབ་པའི་ཐ་སྙད་པའི་ཤེས་པ་ལ་  
 ཇི་ལྟར་སྒྲུབ་བ་ལྟར་དུ་འཇིག་རྟེན་ན་ཡུལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དུ་གྲགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་  
 དོན་དེ། ལོག་པའི་ཀུན་ཚོ་བཀྲི་མཆོམ་ཉིད་དུ་འཇོག་དགོས་ལ། རྣལ་འབྱོར་སྦྱོད་པའི་དབུ་མ་རང་  
 རྒྱུད་པ་ལྟར་ན། རང་གསལ་བར་སྒྲུབ་པའི་ཐ་སྙད་པའི་ཤེས་པ་ལ་སྒྲུབ་བ་གང་ཞིག་འཇིག་རྟེན་

ན་ཡུལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་གྲགས་པའི་དོན་དེ། ཡང་དག་ཀྱན་ཚྭ་གྱི་མཚན་ཉིད། རང་གསལ་  
 བར་སྒྲུང་བའི་ཐ་སྙད་པའི་ཤེས་པ་ལ་སྒྲུང་བ་གང་ཞིག་འཇིག་རྟེན་ན་ཡུལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྲགས་  
 པའི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་དོན་དེ། ལོག་པའི་ཀྱན་ཚྭ་གྱི་མཚན་ཉིད་དུ་འཇོག་དགོས་ཏེ། ལྷགས་  
 འདིས་གཟུགས་སྒྲ་སོགས་དབང་ཤེས་ལ་སྒྲུང་བ་ལྟར་དུ་གྲུབ་པར་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་  
 ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ན་ལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པའི་ལྷགས་ལ། གཟུགས་སོགས་དོན་  
 རྩ་རང་འཇོན་པའི་དབང་ཤེས་ལ་སྒྲུང་བ་ལྟར་དུ་མ་གྲུབ་པར་བཤད་པ་མི་འཐད་དེ། ན་མ་རྩལ་པ་  
 དང་མཐུན་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་སངས་བཟང་དང་རྩེ་ཏཱ་ལི་སོགས་ལྟར་ན་དེ་ལྟར་འཐད་ཀྱང་། ཞི་  
 འཚོ་ཡབ་སྐུས་སོགས་ན་མ་བདེན་པ་དང་མཐུན་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པས་དེ་ལྟར་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར།  
 ཏགས་བྱར་ཕྱི་མ་གྲུབ་སྟེ། དེ་དག་གིས་གཟུགས་སྒྲ་སོགས་དབང་ཤེས་ལ་སྒྲུང་བ་ལྟར་དུ་གྲུབ་པར་  
 འདོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དབུ་མ་རྒྱུན་རང་འགྲེལ་ལས། དུས་པའི་གནས་སྐབས་ནས་བཟུང་སྟེ། ཐམས་  
 ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བར་དུ་སྤྱོད་བ་གང་མ་བཏགས་གཅིག་ཕུན་ཡིད་དུ་འོང་བའི་རང་བཞིན་  
 ཁོ་ཤོས་བཀག་པ་མེད་དེ། ཞེས་དང་། དབུ་མའི་ཡིག་ཆར། འདི་དག་གིས་དུས་པ་ཡན་ཆད་ལ་  
 གཟུགས་སོགས་སྒྲུང་བ་ལྟར་གྲུབ་པར་འདོད་ལ། ཐམས་འགྱུར་བས་དེ་ལྟར་གྲུབ་པ་དགག་བྱར་བྱེད་  
 པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། གྲུབ་མཐའ་ཆེན་མོར། ན་ལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་ན་མ་  
 བདེན་པ་དང་མཐུན་པ་དང་མདོ་སྤྱོད་པའི་དབུ་མའི་འདི་ལྟར་སྒྲུང་བ་ལྟར་དོན་བྱེད་ཀྱས་ཀྱང་།  
 ན་མ་རྩལ་པ་དང་མཐུན་པ་དག་གི་མི་རུང་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ་སྟེ། ལུང་དང་  
 བོ་གཉིས་ནི་རང་མཚན་སྒྲུང་བ་ལ་ལྟོས་ཏེ་འབྲུལ་མ་འབྲུལ་གྱི་ཁྱད་པར་བྱེ་བ་ཡིན་ལ། ལུང་ཐ་མ་  
 རི་དབང་ཤེས་ལ་རགས་པར་སྒྲུང་བ་ལྟར་དུ་གྲུབ་མ་གྲུབ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར། ཅུ་བར་འདོད་མི་  
 ཀྱས་ཏེ། ཞི་བ་འཚོས་གཟུང་འཇོན་ཇི་ལྟར་སྒྲུང་བ་ལྟར་དུ་མ་གྲུབ་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། དེར་  
 ཐམས་ལ། བདེན་གཉིས་ཀྱི་འགྲེལ་བཤད་ལས་གཟུང་འཇོན་ཇི་ལྟར་སྒྲུང་བ་ལྟར་མ་གྲུབ་པ་འགོག་པའི་  
 རྒྱ་མཚན་གྱིས་འགྲེལ་བཤད་དེ་ཞི་བ་འཚོས་བརྩམས་པ་མ་ཡིན་པར་ཇི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་བཤད་  
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལེགས་བཤད་སྟིང་བོ་ལས། འགྲེལ་བཤད་དེ་རྩོམ་པ་བོ་ཞི་བ་འཚོ་ཡིན་ཞེས་པ་ཡང་

མིང་མཐུན་པའམ་ཁ་གཡར་བ་ཡིན་གྱི་དབུ་མ་རྒྱུན་ལ་སོགས་པ་རྩོམ་མཁན་ནི་མིན་ཏེ། འདིས་  
བསྟན་བཅོས་རྩོམ་པའི་དགོས་པ་བཤད་པ་ཆད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟུས་པའི་འགྲེལ་བར་བཀག་པའི་  
ཕྱིར་དང་། གཟུང་འཛིན་ངེ་ལྟར་སྒྲུང་བ་བཞིན་དུ་མེད་པར་སྒྲུབ་མའོན་སུམ་དང་འགལ་ཞིང་གྲགས་  
པས་ཀྱང་གཞོན་པར་བདེན་གཉིས་རང་འགྲེལ་ལས་བཤད་པ་སྒྲུ་སོར་བཞག་གི་དོན་འཐད་ཕྱོགས་  
སུ་འགྲེལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

༼ག༽ ཀྱན་གཞིའི་མཐའ་དཔྱད་དུ་བྱུང་དགོངས་རྩོམ་དུས་ཀྱི་སྒྲིབ་དཔོན་ཡ་ཐུ་ཀ་རས་ཀྱན་གཞི་  
ཁས་ལེན་པར་བཤད་ཀྱང་། འདིར་ཀྱན་གཞི་མི་བཞེད་པར་བཤད་པ་ལྟར་འཐད་དམ་སྟུང་སྟེ། ཐུབ་  
དགོངས་ཀྱི་ལེའུ་དང་བོར། ཆོས་ལྔ་དག་དང་རང་བཞིན་གནས། །ཞེས་སོགས་བྲངས་ནས་རྣམ་  
ཤེས་ཆོགས་བརྒྱད་ཀྱི་བཤད་པ་བཀོད་ཀྱང་། ཕྱི་དོན་མེད་པ་འདུག་པ་ཙུ་འགྲེལ་ལྟར་བཀག་ཅིང་།  
ཀྱན་གཞི་ཡང་ཐུབ་དགོངས་ལས། ཀྱན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འདི་ཅི་ཞེ་ན། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་  
ཤེས་པ་ཁོ་ན་སྟེ། ངེ་ལྟར་དེ་ཁོ་ན་བདག་དང་བདག་གི་བར་སྒྲིབ་འདོགས་པས་རབ་ཏུ་འདུག་པ་ན་  
ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཡིད་དུ་ཐ་དད་པར་རྣམ་པར་བཞག་པ་དེ་བཞིན་དུ་དེ་ཁོ་ན་གནས་ངན་ལེན་  
ལ་སོགས་པ་མཐའ་དག་གི་དྲན་ཉིད་ཀྱིས་དང་། ཆད་པ་དང་མཆམས་སྒྲིབ་བ་དང་འདོད་ཆགས་  
དང་བྲལ་བ་དང་ཉམས་པ་དང་འཆི་འཕོ་བ་དང་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པའི་དྲན་ཉིད་ཀྱིས་ན་གནས་ངན་  
ལེན་ལ་སོགས་པ་རྣམས་འདིར་གཞི་འཆའི་ཞེས་པས་ཀྱན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡང་ངོ་། །ཞེས་  
སོགས་ཀྱིས་དུག་པ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཁོ་ན་ལ་བདག་དང་བདག་གི་བར་ལྟ་བུའི་གནས་སྐབས་ན་ཉོན་  
ཡིད་ཅེས་ཐ་དད་པ་རྣམ་པར་བཞག་པ་བཞིན་དུ། དུག་པ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཁོ་ན་ལ་བག་ཆགས་  
བསྒྲིབ་པའི་གཞི་དང་། དགེ་ཙུ་ཆད་པ་དང་མཆམས་སྒྲིབ་བ་ལ་སོགས་པའི་དྲན་ཡིན་པས་ཀྱན་གཞི་  
རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་ཐ་དད་པར་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཡིན་གྱི། ཆོགས་དུག་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་  
ཀྱན་གཞི་དང་ཉོན་ཡིད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནི་ཞེས་བཞེད་པ་ལྟ་བུར་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར་དང་། ལེན་པའི་  
རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཟབ་ཅིང་ཕྱ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་མདོ་གདུལ་བྱའི་དབང་གིས་གསུངས་པར་བཞེད་  
པའི་ཕྱིར་དང་། གལ་ཏེ་ཀྱན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡོངས་སུ་རྟོག་ན་བདག་ཀྱང་ཡོངས་སུ་རྟོག་

ཅིག ཅེས་ཀྱང་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཀྱང་རྗེ་གྲུང་ཐང་བཞི་དོན་རགས་པ་འདི་འདྲ་ལ་  
འབྲུལ་བ་མི་སྤྲོད་པས་ན་སློ་གྲོས་དང་ལྡན་པ་ནམས་ཀྱིས་དབྱུད་པར་བྱའོ། །

༼ང་༽ས་བདུན་པར་ཉོན་མོངས་པ་ཀྱན་ཏུ་རྒྱ་བ་མེད་པས་ཉོན་མོངས་པ་དང་བཅས་པ་ཡང་མིན་  
ལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་འདོད་པའི་བསམ་པ་མ་རྗེས་པས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་ཡང་  
མིན་པར་བཤད་པ་དང་། ས་བརྒྱུད་པར་སྦྱོར་བྱུང་གི་སྦྱོད་པ་ཐམས་ཅད་རྗེས་པ་དང་། ཉོན་  
མོངས་པ་དང་བཅས་པའི་སྦྱོད་པ་རྗེས་པ་དང་བྱུང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་གནས་པ་ཟབ་མོ་དཔེན་པ་  
ལ་གནས་པ་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་མ་བསྐྱུལ་ན་དེ་ཉིད་དུ་ཐུང་ན་ལས་འདའ་བར་འགྱུར་བ་དང་། མི་  
སྦྱོ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པ་དང་དག་བཅོམ་པ་ལྟར་ཉོན་སྦྱོབ་སྤངས་པ་དང་དབང་བཅུ་ཐོབ་པ་  
དང་བདུད་བཞི་ལས་རྒྱལ་བ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་རོག་ཅིག་པར་གྱུར་པ་ལ་སོགས་པར་བཤད་དོ།

༼ཅེ༽ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཆོས་སྦྱི་སྦྱོས་པ་མེད་པ་དང་ནམ་པར་མི་རྟོག་པ་དང་ཐམས་ཅད་དུ་སྤང་  
བ་ཡིན་ན། ཇི་ལྟར་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྦྱ་ཡིན་ལ་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་གཞན་གྱི་མ་ཡིན་  
ཞེས་ཞི་ལ་བའི་ལན་དུ། ཅ་བར། དེ་ལས་དངོས་ཉིད་མི་གཞན་དང་། །དེས་ནི་ཐུགས་སུ་རྒྱུད་  
པའི་ཕྱིར། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྦྱར་འདོད་དེ། །གཞན་གྱི་མ་ཡིན་ཏེ་མ་རྟོགས། །ཞེས་པ་  
ལྟར། མཆན་དཔེ་མཐར་ཐུག་མངའ་བའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེ་ལས་ཆོས་སྦྱ་དེ་དོ་བོ་གཞན་མིན་  
པས་དེ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྦྱར་འདོད་དོ་ཞེས་པ་དང་། ཡང་ན་སྤང་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་ཆོས་  
ཀྱན་གཅིག་ཆར་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་མངའ་བའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དང་  
སྦྱོབས་དང་མི་འཇིགས་པ་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་འདུས་པ་དག་  
ཇི་ལྟར་བཞིན་ཐུགས་སུ་རྒྱུད་པ་ཡིན་གྱི། ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་གཞན་གྱིས་དེ་དག་ཇི་ལྟར་བཞིན་  
མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་དེ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྦྱར་འདོད་ཀྱི་གཞན་གྱི་ཡིན་པར་མི་འདོད་ཅེས་  
འཆད་པར། ཡང་ན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤང་ཅིག་མ་ཞེས་སོགས་གསུངས་སོ། །

༼ཆ་༽འོག་མིན་གྱི་པོ་བྱང་དུ། ཞེས་པ་ནས། སྦྱོབ་པ་ནམ་པ་གཉིས་སྤངས་པས། ཞེས་པས་  
ཆོས་སྦྱ་དང་། ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་བདགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ལོངས་སྦྱ་དང་། དེ་བཞིན་



གཤེགས་པའི་སྐྱེ་ནམ་པར་མི་རྟོག་པ་དེ་ལས། ཞེས་པ་ནས། སྟོན་ལམ་གྱི་ཤུགས་ཀྱི་དབང་གིས་  
སྐྱུ་ལ་བའི་སྐྱེས་ཐམས་ཅད་ལ་ཡན་འདོགས་པར་བཟོད་པ། ཞེས་པ་ནས། བདུད་འདུལ་བ་དང་།  
མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཁུབ་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱར་བར་བསྐྱུ་བ་དང་། ཡོངས་  
སྤྱུ་ངན་ལས་འདས་པ་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་མཛད་པ་ཀུན་ཏུ་རྟོན་པ་ཉིད་འབྱུང་ངོ་།  
ཞེས་པ་སྐྱུ་ལ་སྐྱུ་བ་ལྟར་རྟེ། ཆོག་དོན་ནི་གོ་སྟོན། །

༼༤༽དབུ་མ་སྤྱིང་པོའི་ལེའུ་བཞི་བར་ཐེག་ཆེན་བཀར་སྐྱབ་པའི་སྐབས་སུ། མི་སྐྱེ་ཟད་པར་  
ཤེས་པ་ནི། ཇི་བཞིན་དོན་གྱི་དོན་དམ་མིན། ཞེས་དང་། ཇི་ལྟར་སྐྱབ་པ་ཡོད་བཞིན་དུ། འདྲ་  
བཅོམ་མུ་ངན་འདའ་བར་རིགས། ཞེས་སོགས་ཅ་འགྲེལ་གྱི་ཆོག་ཟིན་ལ་འབྲུལ་ནས་ཞེས་པའོ།

༼༥༽ཉན་རང་དག་བཅོམ་པ་ནི་ཐེག་ཆེན་ལ་སྟོན་ནས་ལམ་གྱི་བཀོད་པ་མ་རྫོགས་པ་དང་ལམ་  
ལ་སྟོབ་པའི་བྱ་བ་དང་བཅས་པ་དང་། སྐྱབ་པ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པའི་མུང་འདས་མ་ཐོབ་པ་སོགས་  
སུ་བཤད་དོ། །

༼༦༽མདོ་ལས་ཉན་རང་གི་ཟད་པ་དང་མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པ་དེ་མཐར་ཐུག་གི་བྱང་ཁུབ་ཏུ་བཞུན་  
པ་ནི་སྐྱེ་ཇི་བཞིན་པ་མིན་ཞེས་པའོ། །

༼༧༽ཤེར་མདོ་ལས་ཆོས་སྐྱུ་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱུ་བཞུ་བར་འདོད་པས་ཤེར་ཕྱིན་ལ་བསྐྱབ་པར་  
གསུངས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱུ་ནི་ཆོས་སྐྱུ་དང་ཆོས་ཀྱི་སྐྱུ་ནི་གསུང་རབ་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ལ་བྱེད་  
པར་རྟོག་གི་འབར་བ་ལས་བཤད་དོ། །

༼༨༽སྐྱུ་གསུམ་པོ་དེ་ནི་ལུས་ངག་ཡིད་ཀྱི་སྟོམ་པ་གསུམ་ལས་འབྱུངས་ཞེས་པའོ། །

༼༩༽མུ་རྟེགས་ཅན་གྱིས་སྟོན་བཀགས་པའི་བདག་དམ་པ་ཡང་ནམ་རྟོག་མེད་པ་དང་རྟོག་པ་དང་  
འགྱུར་བ་མེད་པ་ཉིད་དུ་འདོད་པས་ན་དེ་དང་ཆོས་སྐྱུ་ལ་ཁྱད་པར་ཅི་ཡོད་ཅེས་པའི་ལན་དུ། དེ་  
དག་ནི་ཕྱ་བ་དང་ཆེན་པོ་དང་གཅིག་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་ཕྱ་བ་སོགས་དང་། ཐམས་  
ཅད་དུ་སོང་བའི་ཕྱིར་ཉི་རིང་ལ་ཁྱབ་པར་འདོད་ལ། ཆོས་སྐྱུ་ནི་ཕྱ་བ་ལ་སོགས་པ་མ་ཡིན་རྟེ། དེ་  
རྟེན་པའི་ཡོན་ཏན་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ལུ་ལ་ན་མི་གནས་པའི་ཕྱིར་རེ་ཞེས་པའོ། །

།པ་ཉིན་རང་དང་ཆངས་དབང་དང་འཛིན་ཉིན་སྤྲོད་བ་དང་དབང་ཕྱག་ཁྱབ་འཇུག་ལ་སོགས་  
པར་སྐྱུལ་ནས། དེ་དག་ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་ཀྱིས་འཛིན་ཉིན་ལས་འདས་པའི་བདེ་བ་བསྐྱེད་པར་བཤད་དོ།

།པ་དབང་བོ་ཆེན་པོའི་གཞུ་འདྲ་བ། །འདྲོམ་གང་འོད་ཀྱིས་ཀྱན་ཏུ་བསྐྱོར། །གཟུགས་ནས་  
འབར་བ་ཡོངས་ཚྲོགས་པའི། །མཆན་དང་དཔེ་བྱད་ནམས་ཀྱི་དཔལ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཡོངས་  
སྐྱུལ་ཐུན་མོང་བའི་མཆན་དཔེ་དང་ཆོ་འཕུལ་གསུམ་དང་གསུང་དབྱངས་ཡན་ལག་དྲུག་ཏུ་སོགས་  
བཤད་དོ། །

།པ་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཆོས་མཐའ་དབུས་མེད་པ་བཅུ། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་བཅུ། དེའི་དུས་  
ལས་མི་འདའ་བ་བཅུ། དེའི་ཡུལ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་བཅུ། དེའི་བྱིན་བརྒྱབས་མཛོན་པར་སྐྱབ་  
པའི་ཡེ་ཤེས་བཅུ། གནལ་དུ་མེད་པའི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་བཅུ། ཆེ་ཞིང་རྒྱས་པའི་ཆོས་བཅུ།  
བདག་ཉིད་ཆེ་བ་ཉིད་བཅུ། ཤིན་ཏུ་ནམ་པར་དག་པ་བཅུ། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་མཛད་པ་བཅུ། ཡེ་  
ཤེས་རྒྱ་མཚོའི་རིག་པ་བཅུ། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་འདྲེན་པ་བཅུ། ཆོས་བརྟན་པའི་སྒོ་མཐའ་ལས་པ་  
བཅུ། སེམས་ཅན་གྱི་སྤྲིང་བོ་བཅུ། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་མ་ཆགས་པར་གནས་པ་བཅུ། སངས་རྒྱས་  
ཀྱི་རྒྱན་བཅུ། དེའི་དབང་བཅུ། དེའི་ཡོངས་སུ་ཚྲོགས་པར་མཛད་པ་བཅུ། དེའི་ཐབས་ལ་མཁས་  
པ་བཅུ། དེའི་དགོངས་པ་བཅུ། དེའི་སྒྲོབས་བཅུ། ཆོས་ཀྱི་ཕྱག་པའི་ཆོས་བཅུ། དེ་བཞིན་གཤེགས་  
པའི་གནས་པ་བཅུ། ཆོས་མ་ལུས་པར་མཐུན་པ་བཅུ། ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་གནས་པ་བཅུ།  
དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྗེས་སུ་བྱུང་ན་པ་ནམ་པར་དག་པ་བཅུ། དེ་ལྟར་དུ་མཐོང་བའི་ཆོས་བཅུ། དེའི་  
ཉིང་རེ་འཛིན་བཅུ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནམ་པར་བཞག་པ་བཅུ། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ནམ་ཐར་བཅུ་  
སྟེ། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་སུམ་བཅུ་བོ་འདི་དག་ནི་ས་བཅུ་བའི་མདོ་ལས་བརྟན་པར་  
རྟོག་གོ་འབར་བ་ལས་བཤད་དོ། །

།པ་རང་རྒྱལ་གྱི་ཁྱད་པར་ལྔ་ལྔར་བྱེ་སྤྲི་སྐབས་སུ་བཤད་ཟིན་དོ། །

།པ་སྤྲོད་དཔོན་ལགས་ལྟན་གྱིས་བྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་པ་མདོའི་དོན་མིན་པར་བཤད་ཀྱང་། སྤྲོད་  
དཔོན་ཟླ་གྲགས་ཀྱིས། ཤེས་བྱ་མེད་ན་ཤེས་པ་བསལ་བཞི། །བདེ་ལྷག་རྟེན་ཅེས་སངས་རྒྱུས་ནམས་

ཀྱིས་གསུངས། །ཤེས་བྱ་མེད་ན་ཤེས་པ་བཀག་འགྲུབ་པས། །དང་པོར་ཤེས་བྱ་དགག་པ་མཛད་  
 པ་ཡིན། །ཞེས་པ་རྩ་འགྲེལ་གྱིས་ཐུང་ན་མེད་པ་མདོའི་དོན་ཡིན་པར་བསྟན་ཏེ། རི་སྒྲད་དུ། བཤེད་  
 རྣམས་བསགས་པ་རྣམས་ཆོས་ཉིད་ལ་བདེ་སྒྲག་ཏུ་འདུག་པའི་ཐབས་སུ་རི་ལྟར་ཐོག་མར་སྒྱུན་སྒྲགས་  
 ཀྱི་གཏམ་སྦྱར་བར་མཛད་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཟབ་མོའི་དོན་རྫོགས་པ་ཐོག་མ་ནས་རྫོགས་པར་མི་རྣམས་  
 པའི་གདུལ་བྱ་རྣམས་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་རིམ་གྱིས་རང་བཞིན་མེད་རྫོགས་པ་ལ་འདུད་པར་  
 མཛད་དོ། །དེ་འདྲ་བ་ལ་སྒྲུབ་དུ་ཤེས་བྱ་ཐུང་ལ་མེད་པ་བསྟན་ན། དེའི་འོག་ཏུ་ཤེས་པ་རང་བཞིན་  
 ཀྱིས་གྲུབ་པ་གསལ་བ་ནི། བདེ་སྒྲག་ཏུ་རྫོགས་ཅེས་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་  
 རྣམས་བྱ་མེད་པ་སྟེ་ཐོག་མར་ཐུང་ལ་བཀག་པ་ཡང་བདག་མེད་རྫོགས་པར་རྫོགས་པའི་ཐབས་ཡིན་  
 པའི་ཐུང་། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་དང་པོར་ཤེས་བྱ་ཐུང་ལ་དགག་པར་མཛད་པ་ཁོ་ན་གསུངས་  
 པ་ཡིན་ཏེ་ཤེས་བྱ་མེད་ན་སྟེ་ཐུང་ལ་གྱི་བདག་མེད་པ་རིག་པ་རྣམས་ཤེས་པ་བཀག་པ་སྟེ་དེའི་བདག་  
 མེད་པ་བདེ་སྒྲག་ཏུ་འགྲུབ་པའི་ཐུང་རོ། །ཞེས་བཤད་དོ། །དེ་ལྟར་བཤད་པ་མཐོང་ནས་ཞི་བ་འཆོས་  
 ཐུང་ན་མེད་པ་འཐད་པར་གྲུབ་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པའི་སྐབས་ཐུང་བ་ཡིན་ཞེས་པའོ། །

༼ཆོ༽རྣམ་བཤེན་རྩུན་གྱི་དོན་དང་སྤང་བ་ལྟར་དུ་གྲུབ་མ་གྲུབ་ཀྱི་དོགས་གཅོད་སྤར་བཤད་ཟིན་ཏེ། །

༼ཇོ༽དངོས་སྒྲུབ་ན་རེ། གཟུགས་སྒྲིགས་ཀྱི་དངོས་པོ་རྣམས་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་བཀག་ནས་  
 ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་དངོས་པོར་བཞག་པ་དེ་ནི། ལུ་སྟེགས་པས་སྒྲོ་བཏགས་པའི་དབང་ལྷག་ལ་སྒྲིགས་པ་  
 ལྟར་མིང་བཅས་བཞག་ཅུ་མ་མ་གཏོགས་པ་དོན་བྱེད་པའི་རྣམས་པས་སྟོང་བཞིག་ཡིན་ནམ། དོན་  
 བྱེད་པའི་རྣམས་པས་མི་སྟོང་ཡང་འདིག་རྟེན་ན་བྲམ་ཟེའི་བྲེལ་ལ་སེང་གེ་ཞེས་བཞེད་པ་ལྟར་བཅའི་  
 དབང་གིས་ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་སྒྲར་བཞེད་པ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། མངོན་སུམ་ལ་སྒྲིགས་པས་གཞོད་  
 པ་ཡིན་ཏེ། ས་པོན་ལས་ལྷ་གྱ་སྒྲེ་བ་ལ་སྒྲིགས་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བ་ལྟར་འདིག་རྟེན་ན་ཡང་  
 གྲགས་པའི་ཐུང་རོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན། དོན་དམ་དང་ཀྱན་རྫོབ་གང་ཡིན་ཞེས་ཅོད་པ་འདི་ནི་  
 མིང་ཅུ་ཅོད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཁོ་པོ་ཅག་གིས་ཀྱང་གཟུགས་ལ་སྒྲིགས་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་བཅའི་  
 དབང་གིས་ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་སྒྲར་བཞེད་དུ་རུང་བའི་ཐུང་ཞེས་ཆོལ་བའི་ལན་དུ། རང་རྒྱུད་པ་དག་ན་

རེ། གཟུགས་ལ་སྐྱེས་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་དོན་དམ་དཔྱད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་རྣམ་པར་  
 དཔྱད་པ་ན་དེའི་དཔྱད་བཟོད་དུ་གྲུབ་ན་དེ་དག་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྒྲར་བཟོད་མི་བཟོད་ཅེས་ཚུངས་པ་ནི་  
 མིང་ཙམ་ལ་བཅུད་པར་འགྱུར་མོད་ཀྱང་། དེ་དག་གཅིག་དུ་བྲལ་ལ་སྐྱེས་པའི་རིགས་པས་རྣམ་  
 པར་དཔྱད་པ་ན་བཟླ་མི་བཟོད་པས་དོན་དམ་པར་མེད་ཅེས་བྱ་ལ། དོན་དམ་དཔྱད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་  
 ཤེས་ཀྱིས་མ་བཟླ་གསལ་མ་དཔྱད་པར་འཇིག་རྟེན་ན་གསལ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་གཟུགས་སྐྱེས་ཀྱི་  
 དངོས་པོ་རྣམས་རང་འབྲས་བསྐྱེད་པའི་དོན་བྱེད་རྣམས་པ་ནི་བསྟོན་དུ་མེད་པས་ན་དེའི་དབང་དུ་བྱས་  
 པའི་ཡང་དག་པ་ཡང་ཡིན་པས་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་ཅེས་བྱའོ་ཞེས་འཆད་པར། མ་བཟླ་གསལ་གཅིག་  
 བྱ་ཉམས་དགའ་བའི། །ཞེས་སྐྱེས་ཙམ་འགྲེལ་བྱུང་ངོ་། །མ་བཟླ་གསལ་པ་ནི་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་མ་  
 བཟླ་གསལ་པ་དང་། གཅིག་བྱ་ནི་ཉེ་ཆོ་བའམ་ཁོ་ན་ཞེས་པ་སྟེ། དེས་མ་བཟླ་གསལ་པ་ཁོ་ནར་ཡོད་ཀྱི་  
 དཔྱད་པ་ན་མེད་ཅེས་བཤད་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཉམས་དགའ་བ་ནི་ཡིད་དུ་འོང་བའི་དོན་ཏེ། ཞིང་  
 ལས་སྟོན་ཐོག་འབྱུང་བ་ལྟ་བུ་འདོད་པའི་དོན་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པས་ན་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དབྱ་  
 མ་རྒྱུ་རང་འགྲེལ་ལས། བྱས་པའི་གནས་སྐབས་ནས་བཟུང་སྟེ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་  
 ཀྱི་བར་དུ་སྤྱོད་བ་གང་མ་བཟླ་གསལ་གཅིག་བྱ་ན་ཡིད་དུ་འོང་བའི་རང་བཞིན་ལ་ནི་ཁོ་བོས་བཀག་པ་  
 མེད་དོ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །མུ་སྟེགས་པས་རྒྱ་མ་སྟེས་པ་དང་རྟག་པས་ཀྱང་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པར་  
 འདོད་པ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར་སྟེ་བ་དང་འཇིག་པའི་ཆོས་ཅན་དང་རང་གི་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པའི་དོན་  
 བྱེད་པར་རྣམས་པ་གཟུགས་སྐྱེས་ལ་སྐྱེས་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་ནི་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པར་རྟོག་  
 པར་བྱའོ་ཞེས་པའོ། །ཀུན་རྫོབ་འདི་ནི་མུ་སྟེགས་པས་སྟོ་བཟླ་གསལ་པའི་གཙོ་བོ་ལྟ་བུ་སྒྲ་དང་རྟོག་  
 པས་བཟླ་གསལ་ཙམ་གྱི་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་མིན་གྱི། མིག་གི་རྣམ་ཤེས་སྐྱེས་ཀྱིས་གསལ་བར་མཐོང་  
 བ་ལྟར་འཇིག་རྟེན་ན་ཡང་དག་པར་གསལ་པ་དང་། འདོད་པའི་དོན་ཏེ་རང་འབྲས་བསྐྱེད་པའི་དོན་  
 བྱེད་རྣམས་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་པས་ན་དེའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཡང་དག་པ་དང་། སྒྲར་བཤད་པའི་  
 རིགས་ཤེས་ཀྱིས་བཟླ་གསལ་མི་བཟོད་པས་ཀུན་རྫོབ་དུ་ཡོད་པ་ཡིན་ཞེས་པའོ། །

༼ཐཱ་༽དགེ་མེད་གེ་ལས་བདེ་སྤྱན་འབྱུང་བའི་རྒྱ་དང་འབྲས་བུར་གྱུར་པ་ཡང་ཐ་སྙད་དུ་ཤེས་

པའི་བདག་ཉིད་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། མངོན་སུམ་ཚད་མས་ཉམས་སུ་སྤྱོད་པའི་ཚུལ་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར།  
 རྒྱབ་སྟེ། མངོན་སུམ་ཚད་མས་ཉམས་སུ་སྤྱོད་པའི་ཚུལ་གྱིས་གྲུབ་ན་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྲུབ་  
 པས་རྒྱབ་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཆོར་བ་བདེ་བ་བཞིན། ཞེས་པའོ། །འགྲེལ་བར། རང་གིས་གྲུབ་  
 པའི་ངོ་བོ་བོར་ནས་ཤེས་པའི་ངོ་བོ་གཞན་རྟོག་པ་མེད་དོ། །ཞེས་བྱུང་སྟེ། རང་གིས་ཉམས་སྤྱོད་  
 གི་ངོ་བོ་བོར་ནས་གཞན་ཕྱི་དོན་སྒྲིག་གུར་གཞལ་བའི་ངོ་བོ་འཆོལ་བའི་དགོས་པ་མེད་ཅེས་པའི་དོན་  
 ཏོ། །དེ་ལྟར་ལུང་འདི་དག་གིས་ཞི་བ་འཆོ་རྒྱལ་བའི་དུང་མཐུན་པར་སྐྱབ་ལུགས་ཇི་ལྟར་ཡིན་  
 དཔུང་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལས་ཀྱང་གསལ་བར་དབུ་མ་རྒྱན་ལས། ཅི་སྟེ་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་དེའི། རྒྱལ་  
 པ་འདི་དག་མེད་པ་སྟེ། །ཡང་དག་ཏུ་ན་རྒྱལ་མེད་པའི། རྒྱལ་པར་ཤེས་པ་ནོར་བར་སྤང་། ཞེས་  
 རྒྱལ་རྒྱན་པའི་འདོད་པ་བཟོད་པ་དང་། གལ་ཏེ་མེད་ན་ཇི་ལྟ་བུར། །དེ་དག་འདི་ལྟར་གསལ་བར་  
 ཆོར། ཞེས་སོགས་ཆོགས་བཅད་བརྒྱུད་ཀྱིས་སྤྱི་སེར་ལ་སོགས་པའི་རྒྱལ་པ་དངོས་པོར་མེད་པའི་  
 ཀྱན་བཏགས་ཡིན་པ་བཀག་པའི་གཞུང་འདི་དག་གིས་སྒྲོབ་དཔོན་ཞི་བ་འཆོ་རྒྱལ་བའི་དུང་མཐུན་  
 པར་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་སྐྱབ་ཏུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་འདི་ལྟར་ཡིན་ཏེ། རྒྱལ་རྒྱན་པས།  
 དབང་ཤེས་རྒྱལ་སྤྱི་སེར་ལ་སོགས་པའི་རྒྱལ་པར་མ་སྐྱེས་པ། དཔེར་ན། ཆོན་ཉེ་བར་བཞག་  
 པས་ཁ་མ་བསྐྱར་བའི་ཤེལ་སྒོང་དག་པ་ལྟ་བུར་གནས་པ་ཡིན་ཀྱང་། ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་བཞག་  
 པའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་བག་ཆགས་སྒྲིན་པའི་མཐུས་སྤྱི་སེར་ལ་སོགས་པའི་རྒྱལ་པ་གསལ་བར་སྤང་བ་  
 ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ལྷགས་ལྷས་ཀྱི་མཐུས་འཛིམ་པའི་དུམ་བུ་ན་སྒྲང་སོགས་སུ་སྤང་བ་བཞིན་ནོ། །  
 དེས་ན་སྤྱི་སེར་ལ་སོགས་པའི་རྒྱལ་པ་ནི་རབ་རིབ་ཅན་ལ་སྤང་བའི་སྐྱ་ཤད་ལྟར་དངོས་པོར་མེད་པའི་  
 ཀྱན་བཏགས་ཡིན་ཟེར་ན། དེ་དག་པ་ལ་བརྒྱུད་ལས། རྒྱལ་པ་སྤྱོད་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ་བ་  
 ཉི། སྤྱི་སེར་ལ་སོགས་པའི་རྒྱལ་པ་ཆོས་ཅན། གསལ་བར་ཆོར་ཞིང་སྤྱོད་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ།  
 དངོས་པོར་མེད་པའི་ཕྱིར། རྒྱབ་སྟེ། རྒྱལ་པའི་དངོས་པོ་ལས་ཐ་དད་པས་ཏེ་རྒྱལ་པས་དཔེན་པའི་  
 ཤེས་པ་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པར། གལ་ཏེ་མེད་ན་ཇི་ལྟ་བུར། །དེ་དག་འདི་ལྟར་  
 གསལ་བར་ཆོར། །དེ་ཡི་དངོས་ལས་མ་དད་པའི། ཤེས་པ་དེ་འདྲ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་

སོ། །ཤེས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་བ་ནི། ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། རྣམ་པ་ཤེས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ།  
 ཁྱོད་ལ་རྣམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་སྤྱག་བསྐལ་ལ་བདེ་བ་དང་དཀར་པོ་ལ་སྤྲོ་པོ་བཞིན།  
 ཞེས་འཆད་པར། འདི་ལྟར་གང་ལ་དངོས་གང་མེད། །དེ་ལ་དེར་ཤེས་ཡོད་མ་ཡིན། །བདེ་བ་  
 མིན་ལ་བདེ་སོགས་དང་། །དཀར་བ་རྣམས་ལ་མི་དཀར་བཞིན། ཞེས་གསུངས་སོ། །དངོས་  
 སུ་ཁྱོད་བ་མི་འཐད་པ་ནི། རྣམ་པ་ཆོས་ཅན། དངོས་སུ་ཁྱོད་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཤེས་པའི་  
 རྣམ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་མཁའི་མེ་ཏོག་བཞིན་ཏེ། རྣམ་པ་འདི་ལ་ཤེས་པའི་དོན། །དངོས་  
 སུ་འཐད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །ཤེས་པའི་བདག་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། རྣམ་མཁའི་མེ་ཏོག་ལ་སོགས་  
 བཞིན། ཞེས་སོ། །བརྟགས་ཁྱོད་མི་འཐད་པ་ནི། ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། རྣམ་པ་བརྟགས་ནས་ཁྱོད་  
 བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྣམ་པ་ལ་ཤེས་པ་རྣམ་ལྟར་བསྐྱེད་པའི་རྣམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟེན་  
 རྩ་བཞིན་ཏེ། མེད་པ་རྣམ་པ་མེད་པས་ན། །བརྟགས་པའང་མི་རུང་ན་རྩ་བཞིན། མེད་པ་བདག་  
 ལྟར་ཤེས་བསྐྱེད་པར། །རྣམ་པ་རུང་བ་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་སོ། །རྣམ་ཤེས་འབྲེལ་མེད་དུ་ཐལ་བ་  
 རྟེན་ ཤེས་པ་ཁྱོད་བའི་ཆེ་རྣམ་པ་སྣ་ཆོགས་ཁྱོད་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྣམ་པ་དང་ཤེས་པ་འབྲེལ་  
 བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདག་གཅིག་དང་དེ་ཕྱང་གི་འབྲེལ་བ་གང་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གང་  
 ཕྱིར་དེ་ཡོད་ངེས་ཆོར་བ། ཤེས་དང་འབྲེལ་བ་ཅི་ཞིག་ཡོད། །བདག་མེད་དེ་ཡི་བདག་ཉིད་དང་།  
 དེ་ལས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་སོ། །རེས་འགའ་འབྱུང་བ་མི་འཐད་པ་ནི། རྣམ་པ་ཆོས་ཅན།  
 ཁྱོད་ལ་རྒྱ་མེད་ན་རེས་འགའ་འབྱུང་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། བརྟོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱ་  
 ཡོད་ན་གཞན་དབང་དུ་ཐལ། རྒྱ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱ་མེད་ན་ནི་གང་ཞིག་གིས། །རེས་  
 འགའ་འབྱུང་བ་འདི་རུ་འགྱུར། །རྒྱ་དང་ལྡན་ན་གང་ཞིག་གིས། །གཞན་གྱི་དབང་ལས་བརྒྱུ་  
 པར་འགྱུར། ཞེས་སོ། །འཛིན་རྣམ་འབའ་ཞིག་པར་ཐལ་བ་ནི། གལ་ཏེ་གཟུང་རྣམ་མེད་ན་ནི།  
 ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། འཛིན་རྣམ་འབའ་ཞིག་པར་ཐལ། གཟུང་རྣམ་མེད་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།  
 འདོད་ན། གཟུང་རྣམ་གྱིས་དཔེན་པའི་ཤེས་སྒྲོང་དག་པ་ལྟ་བུའི་འཛིན་རྣམ་མེད་པར་ཐལ། དེ་  
 དམིགས་རུང་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་མེད་ན་ནི་ཤེས་དེ་ཡང་། །རྣམ་པ་མེད་པ་ཉིད་གྱིས་

འགྱུར། །ཤེལ་སྒྲོང་དག་པ་འདྲ་བ་ཡི། །ཤེས་པ་རབ་དུ་ཚོར་བ་མེད། །ཅེས་སོ། །གཞན་དབང་  
 དུ་ཐལ་བ་ནི། །ཁོ་ན་རེ། དོན་ལ་མེད་ཀྱང་འབྲུལ་བའི་དབང་གིས་རྣམ་པ་སྒྲུང་བ་ཡིན་ཟེར་ན། རྣམ་  
 པ་ཆོས་ཅན། གཞན་དབང་དུ་ཐལ། འབྲུལ་བ་ལ་རག་ལས་པ་འཇམ་འབྲུལ་བའི་མཐུ་ལས་བྱུང་  
 བའི་ཕྱིར་རྟེ། འདི་ནི་འབྲུལ་བས་ཤེས་ཞེ་ན། དེ་ཅི་འབྲུལ་ལ་རག་ལས་སམ། །དེ་ཡི་མཐུ་ཡིས་  
 འབྱུང་ན་ནི། །དེ་ཡང་གཞན་གྱི་དབང་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ལེགས་བཤད་  
 རྒྱུང་བོ་ལས་ཀྱང་། ལུགས་འདིས་སྤྱི་སེར་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་དངོས་པོར་འདོད་དེ། ཆོས་ཀྱི་  
 གྲགས་པའི་བཞེད་པ་ཡང་དེ་ལྟར་འགྲེལ་བས་ཐ་སྟད་དུ་རྣམ་བཤེན་པ་ལྟར་འདོད་པའི་དབུ་མ་བཤོ།  
 ཞེས་སྤྱི་སེར་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་དངོས་པོར་འདོད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་རྣམ་བཤེན་པ་དང་མཐུན་  
 པར་བཤད་པ་ཡིན་གྱི། ཡང་དག་ཀྱན་རྫོབ་འདོད་ཚུལ་གྱིས་རྣམ་བཤེན་པ་དང་མཐུན་པར་གྲུབ་  
 པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པའི་བཞེད་པ་ཡང་དེ་ལྟར་འགྲེལ་ཞེས་པའང་། དབུ་  
 མ་རྒྱན་རང་འགྲེལ་དུ། དེ་དག་རྣམ་པ་ལས་རིགས་མཐུན་པའི། ཞེས་སོགས་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་ལུང་  
 དངས་ནས་གཟུང་འཛིན་གྱངས་མཉམ་པ་བཀག་པས་ན། རྣམ་འགྲེལ་རང་ལུགས་སེམས་ཅམ་པ་  
 རྣ་ཆོགས་གཉིས་མེད་པའི་ལུགས་སུ་འགྲེལ་བར་བཤད་པ་ཡིན་གྱི། རྣམ་འགྲེལ་རང་ལུགས་རྣམ་  
 བཤེན་པ་དང་མཐུན་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་སུ་འགྲེལ་བར་བཤད་པ་མེན་ཏེ། དབུ་མ་  
 རྒྱན་འགྲེལ་བར། གང་གི་དངོས་རྣམ་ངེས་བཟགས་ན། ཞེས་སོགས་དང་། ཇི་ལྟ་ཇི་ལྟར་དོན་  
 བསམ་པ། ཞེས་སོགས་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་ལུང་དངས་ནས་བཤེན་གྲུབ་ཀྱི་གཅིག་དང་དུ་བྲལ་དུ་གྲུབ་  
 པ་ལ། དབུ་མ་རྒྱན་དཀའ་འགྲེལ་ལས། དངོས་སུ་བཤད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་ལ་  
 སོགས་པར་རྣལ་འབྱོར་སྦྱོང་པའི་ཚུལ་བཤད་པའི་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་ནས། རིགས་  
 པ་ཐུན་མོང་བའི་ཕྱིར་སློབ་དཔོན་གྱི་ཆོག་འདི་ཐམས་ཅད་དུ་རུང་བ་ཉིད་དུ་བསམས་པའོ། །ཞེས་  
 གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

༼ཞ༽གསེར་ཕྱང་ལས། །ཁ་ཅིག་ནི་སྤྱི་མ་བཟང་བོ་འཕགས་པ་གྲོལ་སྤེལ་འདོད་པར་ཆོག་གསལ་  
 ལས་སོ། །ཞེས་ཁ་ཅིག་གི་འདོད་པ་བོད་ཀྱང་དེ་ཞིབ་འཆོའིན་པ་རྗེའི་དགོངས་པ་ཡིན་ནམ་རྣམས་མོ། །

༼ཟླ་ལུང་འདིས་མེད་བཟང་རྣམ་རྒྱུན་པ་དང་མཐུན་པར་གྲུབ་པ་ཡང་དཔུང་གཞི་གི་ཤིན་ཏུ་ཆེ་  
བ་ཡིན་ཏེ། ལུང་འདིའི་དོན་ནི་རྣམ་བཤད་སྟེང་བོ་རྒྱན་ལས། གཟུང་བ་རྣམས་གཞན་མེད་ན་གཟུང་  
འཛིན་རྣམས་ཐ་དད་དུ་སྒྲུང་བའི་འཛིན་པ་མ་འབྲུལ་བ་མེད་དོ་སྟེ་རྣམ་དུ་རྗེས་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་ངེས་  
པར་སེམས་པས་འཛིན་པའི་རྣམ་པའི་མཆན་ཉིད་རྣམ་པར་རིག་པ་མ་འབྲུལ་བར་འཛིན་པ་ཅམ་དེ་  
ཡང་བསལ་ཏེ་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ལེ་ཤེས་འབའ་ཞིག་འདི་ཡང་དག་པར་ཡོད་པའི་ངོ་  
བོ་ཡིན་ནོ་སྟེ་རྣམ་དུ་ངེས་པར་བྱས་ནས་ཡིད་ལ་བྱེད་པའོ། །འདི་ནི་རྟོགས་པ་དེའི་ལག་རྗེས་ལ་གཉིས་  
མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་བདེན་འཛིན་མ་སྤངས་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། བདེན་ཞེན་རང་སྟོབས་ཀྱིས་འབྲེན་པ་  
དང་། བདེན་པར་གྲུབ་པ་ལ་གྲུབ་མཐའ་འཆའ་བའི་དོན་དུ་མི་རུང་ངོ་། །སྤར་བཤད་པ་ལྟར་གཟུང་  
འཛིན་རྣམས་ཐ་དད་དུ་སྒྲུང་བའི་འཛིན་པ་འབྲུལ་བར་ཁོང་དུ་རྒྱུད་ཅིང་། མ་འབྲུལ་བར་འཛིན་པ་  
ལྟག་པ་རྗེས་ཀྱི་གནས་སྐབས་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་  
ཅམ་ལ་རྣམ་བདེན་རྒྱན་གཉིས་ཀ་འདོད་པ་མཐུན་པའི་ཕྱིར་དང་། གཟུང་འཛིན་རྣམས་ཐ་དད་དུ་  
སྒྲུང་བའི་འཛིན་པ་མ་འབྲུལ་བ་ཡིན་པར་རྣམ་བདེན་རྒྱན་གཉིས་ཀས་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

༼འདྲེསྟོབ་དཔོན་རྗེ་ཏུ་རིའི་དགོངས་ཚུལ་ནི། གལ་ཏེ་ཐམས་ཅད་རྒྱས་མེད་ན། ཞེས་སྟགས་  
ཀྱིས་ཆོས་གྲགས་དབུ་མ་བར་གྲུབ་པར་མ་བཟད། ལྟ་ཆོགས་རྣམ་ཅན་དོན་རྣམས་ལ། ཞེས་སྟགས་  
ཀྱི་གཞུང་འདི་ལས་ཀྱང་ཆོས་གྲགས་དབུ་མ་བར་གྲུབ་སྟེ། གཞུང་འདིར་གཅིག་དང་དུ་མ་དང་བྲལ་  
བའི་རིགས་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་དུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་ན་རྗེ་ཏུ་རིའི་  
ལུགས་ལ། ལྟ་ཆོགས་རྣམ་ཅན་དོན་རྣམས་ལ། ཞེས་སྟགས་ཀྱི་གཞུང་དེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་  
མེད་དུ་བཤད་པའི་གཞུང་ཡིན་གྱི། དབང་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་རྣམ་དངོས་མེད་དུ་བཤད་པའམ། དབང་  
ཤེས་ལ་རགས་པར་སྒྲུང་བ་ལྟར་དུ་མ་གྲུབ་པར་བཤད་པའི་གཞུང་མིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན། གཞུང་  
དེས་ཆོས་གྲགས་དབུ་མ་བར་སྐབས་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དབང་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་རྣམ་དངོས་མེད་སྟགས་  
སུ་འདོད་པའི་སེམས་ཅམ་པ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་གཞུང་དེ་དབང་ནས་ཆོས་གྲགས་  
དབུ་མ་བར་གྲུབ་པའི་རྒྱ་མཆན་གྱིས་རྗེ་ཏུ་རིའི་རང་ཉིད་རྣམ་རྒྱུན་པ་དང་མཐུན་པར་སྐབ་དཀའ་



བར་སྒྲུང་ཞིང་། མཁས་གྲུབ་མཛེས་བཤད་ཚུལ་ལྟར་ན། སྒྲུང་གི་སྐུ་མ་ཅན་དོན་རྒྱུ་ལ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་དེ་རྒྱུ་ལྟར་པའི་སྒྲུང་གི་གཞུང་ཚུ་མེད་མ་ཡིན་པ་ནི། གཞུང་དེའི་ཆོག་དོན་སྒྲུང་བཤད་པས་ཤེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་དག་ཀྱང་སྒྲོགས་ར་བ་རྒྱུ་ལ་དོགས་སྒྲོང་གི་ཚུལ་དུ་བཀོད་པ་ཡིན་གྱི། ཀྱན་མཁུན་མེས་པོ་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་དེ་མཛེས་བཤད་ཚུལ་ལ་ཁྱེན་ཀའི་སྐབས་ཆོལ་བ་མིན་པའི་ཚུལ་འདི་གོང་འོག་ཀྱན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

༼ཡ༽དངོས་པོར་མེད་པ་རྒྱུ་ལྟར་པ་ལྟར་འདོད་པའི་ཞེས་འདོན་དགོས་པས་ན། འདིར་མེད་པ་ཞེས་པའི་ཆོག་ཆད་དོ། །

༼ར༽གནས་ཆོད་ལ་སྒྲིལ་དབང་ཤེས་ནི་སྒྲིལ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུ་ལས་ཁ་མ་བསྐྱར་བར་ཤེས་སྒྲོང་དག་པ་ཆོན་གྱིས་ཁ་མ་བསྐྱར་བ་ལྟར་གནས་མེད་ཀྱང་། ཉེར་ལེན་ལས་སྒྲིལ་པའི་དྲི་མ་སྒྲིལ་གྱི་མ་མེད་པ་ནས་བཞག་པའི་འཁྲུལ་བའི་བག་ཆགས་ཡོངས་སུ་སྒྲིལ་པ་ལས་བྱུང་བའི་མ་རིག་པས་སྒྲིལ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུ་ལ་དང་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་གཉིས་སུ་མེད་ཅིང་དབྱེར་མེད་པར་བསྒྲིབ་པའི་དབང་གིས་སོ་སྒྲིལ་ཐ་མལ་བ་རྒྱུ་ལས་ཀྱིས་གཞན་གྱི་གཟུགས་ཏེ་ཤེས་པ་སྒྲིལ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུ་ལས་ཁ་མ་བསྐྱར་བར་སྒྲུང་ལ། དེ་ལ་མཁས་པས་རྒྱུ་ལ་དབྱེར་པ་ན་ཤེས་པའི་གནས་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་སྒྲིལ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུ་ལ་དང་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་ནི་གཉིས་སུ་སྒྲིལ་སོ་སོར་མ་འདྲེས་པར་སྒྲུང་དོ། །སེམས་འཁྲུལ་བའི་དབང་གིས་སྒྲིལ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུ་ལ་དངོས་པོར་མེད་བཞིན་དུ་སྒྲུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གཟུང་འཛིན་ཇུས་ཐ་དད་དུ་ཡང་སྒྲུང་སྟེ། དཔེར་ན་ཇུས་སྒྲགས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་དབང་གིས་སྒྲིལ་མའི་དུ་སྒྲུང་བར་མ་ཟད་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཡིན་པར་ཡང་སྒྲུང་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཤེས་པའི་གནས་ཆོད་དོགས་པའི་མཁས་པ་ལ་ནི་སྒྲིལ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུ་ལ་དེ་དངོས་པོར་མེད་པའི་ཀྱན་བཏགས་ཡིན་ཞེས་པའོ། །ཤེར་ཕྱིན་ཆོགས་བཅད་དགུ་བ་འགྱུར་མི་འདྲ་བ་གཉིས་དང་དེའི་འགྲེལ་བ་རྒྱུ་ལས་སྐྱུང་འདོའི་ཆོག་ཟུར་ཅམ་ཡང་མི་སྒྲུང་བས་ན་འདི་ནི་ཆོགས་བཅད་དགུ་བའི་གཞུང་མིན་ནམ་སྒྲུལ་མོ། །

༼ལ༽མེད་པའི་དངོས་པོ་བདག་མེད་པ། དེ་བཞིན་ཉིད་དང་ཆོས་གནས་དང་། རྒྱུ་ལ་

མི་རྟོག་སྒོའི་གཟུང་དེ། །དེ་ཤེས་པར་ནི་བྱ་བ་ཡང་། །དམིགས་པ་ལ་ནི་བརྟེན་བྱས་ནས། །མི་  
དམིགས་པ་ནི་རབ་དུ་སྒྲེ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་ཏེ། །གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་མེད་པའི་དངོས་པོའི་  
སྤྲེང་གི་བདག་མེད་ནམ་པ་གཉིས་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་ཆོས་ནམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་དང་ནམ་པར་  
མི་རྟོག་པའི་སྒོའི་གཟུང་ཡུལ་ཡིན་ཏེ། །དེ་ཤེས་པར་བྱ་ཚུལ་ཡང་དམིགས་པ་ལ་ནི་བརྟེན་ནས་སུ་  
ཞེས་སོགས་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་གསུངས་སོ། །

༼ཤ༽སྐབས་འདིའི་རྩ་བ་ནི་ནག་ཆོའི་འགྱུར་ལས། །འདིར་བཤད་དེ་བཞིན་གསེགས་བཀའ་  
ཀུན། །ཁོ་ཁོ་ཅག་གི་ཆད་མ་ཡིན། །ཆད་མ་ཡིད་ཆེས་ལུང་ཡིན་ཕྱིར། །བཟང་པོ་དག་ནི་སྐབ་  
པར་བྱེད། །ཅེས་སོགས་བྱུང་སྟེ། །དེ་ལ་བརྗོད་བྱ་བ་སྤྱོད་མེད་པའི། །ཞེས་པ་མི་སྤང་བ་ནི་འགྱུར་  
ཁྱད་ཡིན་ནམ་དཔྱད་དོ། །

༼ས༽ཆད་མ་དང་བཅས་པ་ཞེས་པ་བདེན་གྲུབ་ལྟ་བུ་དགག་བྱ་དོན་དམ་མ་ཡིན་པར་ཆད་མས་  
གྲུབ་པའི་དོན་དམ་བསྟན་དགོས་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། །སྤྱི་ཟེན་གྱི་དོན་ཆད་མས་གྲུབ་པའི་དོན་མིན།  
ཞེས་བཤད་པ་ཡོད་ཀྱང་། །སྤྱི་བཞིན་པ་ལ་བཤད་པ་ནི་འཐད་པ་ཡིན་ཏེ། །གང་དུ་ཡང་ཞེས་པའི་  
ཆོག་གི་རྒྱས་པས་ཆད་མ་དང་བཅས་པ་ཞེས་པ་སྤྱི་བཞིན་པ་ལ་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། །ཇི་  
བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་ཀྱང་ཆད་མ་དང་བཅས་པ་ཞེས་པའི་དོན་སྤྱི་བཞིན་པའི་དོན་དུ་འགྲེལ་བའི་  
ཕྱིར་ཏེ། །ལུགས་བཤད་སྤྲེང་བོ་ལས། །ཇི་ལྟར་བསྟན་པ་ལྟར་གྱི་དོན་ཡོད་མེད་ལ་བྱང་ཤེས་སུ་བྱེད་  
ན་ཆད་མ་དང་བཅས་པས་ཆོག་ཅེས་དང་། །དངོས་པོ་ནམས་ལ་བདེན་པའི་སྒྲེ་བ་མེད་པར་གསུངས་  
པ་ནི་ཆད་མ་དང་ཡང་ཟུན་ལ་ཇི་ལྟར་བསྟན་པའི་དོན་དེ་ཆོས་དེའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མིན་པར་དོན་གཞན་  
དུ་ཡང་བྱང་མི་རྒྱས་པ་དེ་འབྲུག་པའི་མདོ་སྟེ་ནམས་ཤེས་པའི་དོན་ཏེ། །འདེན་ཚུལ་གཉིས་གང་གི་སྒོ་  
ནས་ཀྱང་གཞན་དུ་བྱང་བར་མི་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། །དགག་བྱ་ལ་ཁྱད་པར་སྐབས་  
འདིར་མ་སྤྱར་བའི་སྒྲེ་བ་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་སྤྱི་བཞིན་མིན་པས་ཤེས་དོན་མ་ཡིན་ནི་སྤྱི་བཞིན་པའི་  
གཟུང་སྟེ་དཔེར་ན་འབྲུམ་ལས་དེ་ཡང་འཛིན་ཏེན་གྱི་ཐ་སྙད་དུ་ཡིན་གྱི་དོན་དཔེར་ནི་མིན་ནོ། །ཞེས་  
ཆོས་ནམས་ཀྱི་སྒྲེ་བ་སོགས་ལ་སྐབས་གཅིག་དུ་སྤྱར་ན་སྐབས་གཞན་དུ་དོན་གྱིས་སྤྱར་བའི་པས་དངོས་

སུ་མ་སྒྲོས་པ་དེ་དག་ཀྱང་སྒྲིའི་བཞིན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱུང་སྟེ། འདི་ནི་  
 རྟོན་དམ་གྱི་བྱུང་པར་དོན་གྱིས་སྒྱུར་བའི་མདོ་ནམས་སྒྲིའི་བཞིན་པ་མ་ཡིན་པས་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་  
 མིན་ནོ་སྒྲུལ་པའི་དོགས་པ་སེལ་ཕྱིར་དུ་གསུངས་པ་གང་ཞིག་དེ་འདྲ་བའི་མདོ་ནམས་སྒྲིའི་བཞིན་  
 པ་མ་ཡིན་ན་སྒྲིའི་བཞིན་པ་ཡིན་ཀྱང་ངེས་དོན་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་གསུང་གིས་དོགས་པ་སེལ་དགོས་  
 གྱི། སྒྲིའི་བཞིན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་གསུང་གིས་དེ་འདྲ་བའི་དོགས་པ་སེལ་མི་རྒྱས་པར་མ་ཟད།  
 འཆད་པ་ལ་མི་མཁས་པར་ཡང་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོར་ཡང་། འདིའི་དོན་  
 འི་ལྟར་བསྟན་པ་ལྟར་གཟུང་དུ་མི་རུང་བར་དགོངས་པ་བཤད་ནས་དོན་གཞན་ལ་དྲང་དགོས་པའམ་  
 སྒྲིའི་བཞིན་པར་གཟུང་བས་ཆོག་ཀྱང་དེ་ཙམ་ཞིག་ནི་མཐར་ཐུག་པའི་དེ་ཁོ་ན་ནིང་མ་ཡིན་གྱི་དེ་  
 ལས་གཞན་དུ་དྲུང་དེའི་དེ་ཁོ་ན་ནིང་བཅའ་དགོས་པས་ན་དྲང་བའི་དོན་ནམ་དོན་དྲང་དགོས་པའོ།  
 ཞེས་སྒྲིའི་བཞིན་པ་མིན་པ་དང་ཀྱན་རྫོབ་གཙོ་བོར་བསྟན་པའི་མདོ་གང་རུང་ལ་དྲང་དོན་གྱི་མདོ་  
 ཡིན་པས་བྱུང་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

༼༡༽ མཆན་ནིང་གསུམ་ལ་བདེན་པར་གྲུབ་མ་གྲུབ་ཀྱི་བྱུང་པར་བྱེ་བ་འགོག་པར་བཞེད་ནས་  
 དེ་ལྟར་དྲངས་སོ། །ཞེས་འདོན་པར་བྱའོ། །

༼༢༽ རྟོན་གཙོ་དང་དགོན་བཅེགས་ཀྱི་ལུང་འདི་གཉིས་དགག་བྱ་ལ་དོན་དམ་པ་སོགས་ཀྱི་  
 བྱུང་པར་དོན་གྱིས་སྒྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། མདོ་དེ་གཉིས་ཀྱི་སྐབས་གཞན་དུ་དོན་དམ་པ་སོགས་ཀྱི་བྱུང་  
 པར་དངོས་སུ་སྒྱུར་བའི་ཆོག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བྱུང་པ་ལེགས་བཤད་སྟོང་བོས་གྲུབ། ཅེས་མཁས་  
 པ་ཁ་ཅིག་གིས་དོགས་པ་བཀོད་པ་ཡང་ཡོད་ལ། དགོན་བཅེགས་འཁོར་ལོ་བར་བ་ཡིན་པར་བཤད་  
 པ་ཡང་དཔུང་པའི་གཞི་ཡིན་ནོ། །ཁ་ཅིག་རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་ལ། དགག་བྱ་ལ་དོན་དམ་པའི་  
 བྱུང་པར་དངོས་སུ་སྒྱུར་བའི་འཁོར་ལོ་བར་བ་དེ་ནི་འདིར་བསྟན་འཁོར་ལོ་བར་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ།  
 འདི་ནིང་ལས། འདིར་བསྟན་འཁོར་ལོ་བར་བའི་མཆན་གཞིར་དགག་བྱ་ལ་བྱུང་པར་མ་སྒྱུར་བ་  
 དག་འཛིན་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། དེ་ནི་མཆན་གཞི་དོས་བཟུང་བ་ཙམ་ཡིན་པའི་  
 ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་མདོ་དེ་ནི་འདིར་བསྟན་འཁོར་ལོ་བར་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སེམས་ཙམ་

པའི་ལུགས་ལ་འདིར་བཞུག་འཁོར་ལོ་བར་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱ་བ་སྟེ། དབུ་སེམས་ཀྱི་ཤིང་  
 ཏེ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཡུམ་གྱི་མདོ་དང་ངེས་ཀྱི་བྱད་པར་མི་འདྲ་ཡང་། འདིར་བཤད་པའི་འཁོར་ལོ་  
 གཉིས་པའི་མཆན་གཞིར་བཞེད་པ་ལ་ནི་འདྲོ། ཞེས་རྣམ་བཤད་སྟེང་བོ་རྒྱན་ལས་གསུངས་པའི་  
 ཕྱིར་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། བྱ་བ་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་དེ་ནི་ཅ་བའི་དྲགས་མ་གྲུབ་པའི་  
 རྟེན་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ཁོ་ན་རེ། སེམས་ཅམ་པའི་ལུགས་ལ། རྟོན་དམ་པའི་བྱད་  
 པར་དངོས་སུ་སྐྱར་བའི་འཁོར་ལོ་བར་བ་དེ་འདིར་བཞུག་འཁོར་ལོ་བར་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟོན་  
 དམ་པར་མེད་པར་འཛིན་པ་དེ་འདིར་བཞུག་འཁོར་ལོ་བར་བ་སྐྱེ་འཛིན་པར་འཛིན་པ་མ་ཡིན་  
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལེགས་བཤད་སྟེང་བོ་ལས། དགོངས་འགྲེལ་ལས་ངོ་བོ་ཉིད་དང་སྟེ་འགག་སོགས་  
 མེད་པར་གསུངས་པ་ལ་དེ་ཁོ་ན་ལོ་སྟེང་འཛིན་པའི་སྐྱེ་འཛིན་པར་འཛིན་པ་བཀག་ཀྱང་། རྟོན་  
 དམ་པར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་སོགས་སུ་འཛིན་པ་སྐྱེ་འཛིན་པར་འཛིན་པའི་རྟོན་དུ་བྱས་ནས་དེ་འགོག་  
 པ་མ་གསུངས་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱ་བ་སྟེ། ལུང་འདི་ནི་རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་ལ་  
 རྟོན་དམ་པར་མེད་པ་དེ་འདིར་བཞུག་འཁོར་ལོ་བར་བའི་དངོས་ལ་གནོད་པ་འདུག་ཡུལ་གྱི་སྐྱེ་  
 འཛིན་པ་མིན་པར་བཤད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་ལ་འདིར་བཞུག་འཁོར་ལོ་  
 བར་བའི་སྐྱས་ཟིན་སྐྱེ་འཛིན་པ་ལ་ཡོད་མེད་གཉིས་བཞག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདིར་བཞུག་འཁོར་  
 ལོ་བར་བ་ལ་དང་ངེས་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། སེམས་ཅམ་པའི་ལུགས་  
 ལ་དེ་དགོངས་འགྲེལ་ལས་སྟེ་འགག་སོགས་རྟོན་དམ་པར་མེད་པར་འཛིན་པ་འཁོར་ལོ་བར་བ་སྐྱེ་  
 འཛིན་པར་འཛིན་པའི་རྟོན་དུ་བྱས་ན་དེ་འགོག་པ་མ་གསུངས་པར་ཐལ། རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་  
 ལ་དེ་ལྟར་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱ་བ་སྟེ། དེ་ལ་གྲུབ་མཐའི་དབང་གིས་འདོད་ཚུལ་མི་འདྲ་  
 བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་ལུགས་ལ་རྟོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་དང་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་  
 རྟོན་གཅིག་ཡིན་མིན་གྱི་བྱད་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

༼ཀ༽མི་སྟེ་བཞེས་པ་དཔེ་མ་དག་སྟེ། སྟེ་བ་སོགས་མཐོང་བ་དང་ཆོས་གསུངས་པ་མཐོང་བ་  
 ཞེས་འདོན་དགོས་པའི་ཕྱིར། སྐབས་འདིར་ཅོད་ལན་གཉིས་བྱུང་སྟེ། ཁ་ཅིག །ཤེར་མདོ་ལས་

ང་ལོ་ཉིད་མེད་པ་སོགས་སུ་གསུངས་པ་དང་དོན་ཡིན་ཏེ། དགོངས་འགྲེལ་སོགས་ལས་དེ་དག་གི་  
དགོངས་པ་བརྟན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བརྟན་པའི་ལན་དུ། དེའི་ཕྱིར་དགོངས་པ་བརྟན་པ་ཡང་ཞེས་སོགས་  
བྱུང་བ་དང་། དེ་ལ་ཁ་ཅིག་དགོངས་འགྲེལ་ལས་འཁོར་ལོ་བར་བ་དང་དོན་དུ་གསུངས་པ་མི་  
འཐད་པར་ཐལ། དེས་དེ་ངས་དོན་དུ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བརྟན་པའི་ལན་དུ། དེ་ལ་འགལ་སྒྲིམ་  
མེད་དེ། དེས་དང་དོན་དུ་འགྲེལ་རྒྱུའི་འཁོར་ལོ་བར་བ་དང་ངས་དོན་དུ་སྒྲུབ་རྒྱུའི་འཁོར་ལོ་བར་  
བ་གཉིས་མདོ་སོ་སོ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་བོ་ནི་དབུ་མ་སྤང་བར་  
བཤད་པ་དང་གཉིས་པ་ནི་དེར་མ་བཤད་པའི་རྩྭ་ལན་ཡིན་ནོ། །

༼ཁ་དོན་དམ་པའི་བྱད་པར་མ་སྒྲུབ་བའམ་སྒྲིའི་བཞིན་པ་ཡིན་ཀྱང་ངས་དོན་གྱི་བཤད་པ་མེད་  
པ་ནི་དང་དོན་ཡིན་ལ། ཞེས་པའོ། །

༼ག་༽སེམས་ཅམ་པ་ན་རེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་མེད་པར་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ།  
མདོ་ལས། དོན་ཡོད་མ་ཡིན་སེམས་ཉིད་དེ། ༼ཕྱི་རོལ་དོན་མཐོང་ལོག་པ་ཡིན། ༽ ༼ཞེས་སོགས་  
ཀྱིས་ཕྱི་དོན་དོན་དམ་པར་མེད་ལ་སེམས་དོན་དམ་པར་ཡོད་པར་བཤད་པ་དང་། དགོངས་འགྲེལ་  
དང་སྤྱག་པོ་བཀོད་པ་སོགས་ལས་ཆོས་ཐམས་ཅད་སེམས་ཅམ་པའི་ལུགས་སུ་བརྟན་པའི་ཕྱིར་དོན་  
གྱིས་ན་སེམས་ཁོ་ན་དོན་དམ་པར་ཡོད་ཀྱི་ཕྱི་དོན་ནི་མིན་ནོ་ཞེས་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བརྟན་པ་ལ།  
རང་རྒྱུད་པས། ཕྱི་དོན་ཀྱང་དོན་དམ་པར་ཡོད་པར་ཐལ། མདོ་དེ་དག་ལས་སེམས་བཞིན་དུ་  
ཕྱིའི་གཟུགས་ཀྱང་ཡོད་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་མགོ་མཚུངས་སུ་བརྟན་པའི་ལན་དུ། སེམས་  
ཅམ་པ་ན་རེ། དེ་ལ་བྱབ་པ་མེད་དེ། ཕྱི་དོན་ཡོད་པ་ཆད་མས་གནོད་པའི་ཕྱིར་དང་། མདོ་གཞན་  
ལས་ཀྱང་དེ་ཡོད་པ་བཀག་པའི་ཕྱིར་རོ། ༼དེས་ན་མདོ་འགའ་ཞིག་ལས་ཕྱི་དོན་ཡོད་པར་གསུངས་  
པ་ནི། གདུལ་བྱ་སྒྲོ་དམན་པ་ནམས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ལ་ཞུགས་པའི་ཆེད་དུ་གསུངས་པའི་  
ལྷམ་དགོངས་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ལ་རང་རྒྱུད་པས། སེམས་དོན་དམ་པར་ཡོད་པར་འདོད་པ་མི་  
འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལ་ཆད་མས་གནོད་པའི་ཕྱིར་དང་། མདོ་གཞན་ལས་ཀྱང་དོན་དམ་པར་  
ཡོད་པ་བཀག་པའི་ཕྱིར་རོ། ༼དེས་ན་ཕྱི་དོན་མེད་ལ་སེམས་དོན་དམ་པར་ཡོད་པར་གསུངས་པ་

ནི་རེ་ཞིག་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་མི་ནུས་པའི་གདུལ་བྱ་ནམས་རིམ་གྱིས་དོན་དམ་  
པའི་རྒྱ་མཚོ་ལ་ཞུགས་པའི་ཆེད་དུ་གསུངས་པའི་ལྷུང་གོངས་ཡིན་པར་བྱངས་ཤིག། ཅེས་བཤད་དོ། །

༼ང་༽གལ་ཏེ་དངོས་སྒྲུབ་བཟུང་རང་ནམས་ཀྱང་དོན་དམ་དཔྱད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པས་དཔྱད་པ་  
མིན་པར། རང་མཚན་སྤང་བ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཆད་མ་གཞན་གྱིས་གནོད་པ་མེད་པའི་སྒོ་ལ་ཇི་ལྟར་སྤང་  
བ་བཞིན་དུ་ཡོད་པར་འདོད་ན་ནི་ཁྱ་ཕག་འདོད་ཚུལ་མཚུངས་པ་ཡིན་ལ། གལ་ཏེ་དོན་དམ་དཔྱད་  
པའི་རིགས་པས་དཔྱད་ན་ནི་ནམ་བཞག་ཐམས་ཅད་འཁྲུག་པར་འགྱུར་རེ་ཞེས་པ་དང་། ཆོས་ནམས་  
སྤར་བཤད་པའི་གནོད་མེད་ཀྱི་སྒོ་ལ་ཇི་ལྟར་སྤང་བ་བཞིན་དུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་འདི་ལ་དོན་དམ་པའི་  
དཔྱད་པ་མི་འདུག་གོ། །དེས་ནམ་པར་དཔྱད་པར་བྱེད་ན་དོན་གཞན་དུ་སྒྲེ་མེད་པར་སོང་བས་མངོན་  
སུམ་ལ་སོགས་པས་གནོད་པར་འགྱུར་རེ་ཞེས་པའོ། །དཔྱད་ན་ཆོས་ནམས་མི་རྟོག་དེ། །ཞེས་  
སོགས་ནི་བདེན་གཉིས་ཀྱི་གཞུང་མིན་པས་ན། གཞན་དུ་སོང་བས་གནོད་པར་འགྱུར། །ཞེས་དཔྱད་  
ན་མི་རྟོག་པའི་ཚུལ་བཤད་པ་དེ་བཞིན་དུ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ཚིག་ལྷག་ཡིན་པ་ལ་ཡིག་ནོར་བྱང་བ་ཡིན་ནོ། །

༼ཅ་༽མ་བདགས་གཅིག་པུ་ཉམས་དགའ་བ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དབུ་མའི་གཞུང་ནས་བྱང་བའི་  
མ་བདགས་པ་ནི། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་སྒོ་ཁ་མ་ཕྱོགས་པའི་ཐ་སྙད་པའི་ཤེས་པ་ལ་བྱ་ཡི། རྣམ་པར་  
མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་མིན་ལ། རྟོག་པ་མེད་པ་ཅམ་ཡང་མིན་ནོ་ཞེས་པའོ། །

༼ཆ་༽བདེན་གྲུབ་འགོག་པའི་རིགས་པའི་གཙོ་བོ་གང་ལ་བྱེད་ཅེ་ན། །ཞེས་པ་ཡིན་པས་ན་འདིར་  
ཡི་གེ་ཆད་པར་མངོན་ནོ། །

༼ང་༽གཅིག་དང་དུ་བྲལ་གྱིས་འདུས་བྲས་མ་བྲས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཅེས་པའོ། །

༼ཉ་༽དཀའ་འགྲེལ་ལས། རྒྱབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐམས་ཅད་ན་ཡོད་པ་སྟེ། དཔེར་ན་བདག་  
དང་ནམ་མཁའ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ན། དེའི་རྒྱབ་མ་འབྲེལ་ནི་སྟེ་སྟེ་གས་  
བྱེད་རིག་གཉིས་ཀྱིས་རྣམ་དགུ་ལས་ས་སྐྱེ་རྒྱུ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ནི་ཡོངས་སུ་ཆད་པའི་ཕྱིར་མ་འབྲེལ་པའི་  
རྣམ་དང་། བདག་སྟེ་གས་མཁའ་དུས་ཀྱི་རྣམ་བཞི་ནི་ཡོངས་སུ་མ་ཆད་པའི་ཕྱིར་འབྲེལ་པའི་རྣམ་  
སུ་འདོད་པ་དེའི་དབང་དུ་བྲས་སམ་སྒྲམ་སོ། །འོན་ཀྱང་རྒྱལ་ཆ་བ་རྗེའི་དབུ་མ་བྱན་གྱི་བཞེད་བྱང་

ལས། གཞན་སྡེ་བས་བཏགས་པའི་དྲག་དངོས་གཙོ་བོ་དང་། རང་སྡེས་བཏགས་པའི་དྲག་དངོས་  
 འདུས་མ་བྱས་གསུམ་དང་། གནས་མའི་བྱས་བཏགས་པའི་བཙོད་དུ་མེད་པའི་གང་ཟག་གཅིག་བདེན་  
 དགག་པ་རྒྱུ་མཐའ་ཞི་བྱུང་པའི་གཅིག་བདེན་དགག་ཅེས་པའི་ས་བཅད་ཀྱི་ཁོངས་སུ་བཤད་པ་ལྟར་ལྟར་  
 སྐྱུ་གྲུབ་མཐའ་ཡང་བཤད་པས་ན་དེ་དག་གི་དགོངས་པ་གང་ཡིན་དཔྱད་པར་བྱ་སྟེ། དབུ་མ་རྒྱུ་  
 ཅ་འགྲེལ་སོགས་སུ་དེ་ལྟར་བཤད་པ་མེད་ཅིང་། རྗེ་རང་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་པའི་དབུ་མ་རྒྱུ་གི་བཙོད་  
 བྱང་ལས་ཀྱང་དེ་ལྟར་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དབུ་མ་རྒྱུ་ལས། རྩལ་ཕྱན་རང་བཞིན་མེད་  
 གྲུབ་པ། །དེ་ཕྱིར་མིག་དང་རྗེས་ལ་སོགས། །བདག་དང་གཞན་སྤྱོད་མང་བོ་དང་། །རང་བཞིན་  
 མེད་པར་མངོན་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། རང་སྡེས་སྤྱོད་པའི་  
 བྱང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་དང་། གཞན་སྡེས་སྤྱོད་པའི་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྗེས་ལ་སོགས་པ་བདེན་པའི་  
 རང་བཞིན་མེད་པར་མངོན་ཞིང་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། རྩལ་ཕྱན་བདེན་པའི་རང་བཞིན་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར།  
 རྒྱབ་པ་ཡོད་དེ། རང་སྡེས་གཟུགས་ཅན་བཙུ་རྩལ་ཕྱ་རབ་བསགས་པའི་རང་བཞིན་དུ་ཁས་སྤྲངས་  
 པའི་ཕྱིར། གཞན་སྡེ་བས་ཡན་ལག་གི་རྗེས་རྩལ་ཕྱན་གྱིས་བཙུམས་ཤིང་། གཟུགས་ཀྱི་ལ་སོགས་  
 པ་དེའི་ཡོན་ཏན་དང་། འདེགས་འཛིག་ལ་སོགས་པའི་ལས་དང་། ཡོད་པ་ཉིད་ལ་སོགས་སྐྱེ་ཆེན་  
 བོ་དང་། ཉི་ཆེ་བ་དང་། སྤྱོད་པོ་ལ་སོགས་པ་དེ་ལ་འདུ་བའི་བྱུང་པར་རྒྱུ་མཐའ་རགས་པ་ཡན་ལག་  
 གི་རྗེས་ལ་འདུ་འབྲེལ་གྲུབ་པར་ཁས་སྤྲངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་འདུས་མ་བྱས་བདེན་པར་གྲུབ་པ་  
 ཡང་སྤར་བཀག་ཟིན་པས་ན་ཁམས་བཙོ་བརྒྱུད་པོ་ཐམས་ཅད་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་རང་བཞིན་མེད་པར་  
 ཤིན་ཏུ་གསལ་ལ་ཁོ་ཞེས་པའོ། །

། ཏྲེ་གཏན་ཆོགས་དེའི་ཚུལ་སྐྱབ་ལུགས་གཞན་རྒྱུ་མཐའ་སྤྲིང་། སྤྱོད་ཆོས་སྐྱབ་པ་ལ་ནི་  
 ཆོས་ཐམས་ཅད་ཆ་བཅས་སུ་སྐྱབ་པ་དང་། ཆ་བཅས་དང་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་གཅིག་གི་གཞི་མཐུན་འགོག་  
 པ་གཉིས་ཅུང་ཟད་དཀའ་བས་ན། རྒྱུ་མཐའ་དབུ་མ་རྒྱུ་ཅ་འགྲེལ་དང་རྗེ་རང་གིས་མཛད་པའི་  
 དབུ་མ་རྒྱུ་གི་བཙོད་བྱང་དང་ལྟར་སྐྱུ་གྲུབ་མཐའ་སོགས་ལས་ཤེས་པར་བྱ་ལ། མདོར་བསྡུས་  
 ན་ལེགས་བཤད་སྟོང་བོ་ལས། ཡ་རོལ་ལ་འགལ་འདུ་སྟོན་པའི་མཚམས་མཐའ་ཐུག་ནི། རང་

གཞན་སྡེ་བས་ངི་འདྲ་ཞིག་ཁས་སྒྲུབ་པ་ལ་ཡང་དུས་ཀྱི་རིམ་པ་འཕེལ་ཡུལ་གྱི་ཆའམ་ཤེས་པའི་ཡུལ་  
 གྱི་ནམ་པ་སོགས་ཆ་དུ་མ་མེད་པའི་ཆ་མེད་མི་སྲིད་པར་བརྟན་ནས། ཆ་དུ་མ་དང་ལྟན་པར་གྲུབ་  
 པ་ན་ཆོས་གཅིག་ཆ་དུ་མའི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་ཐ་སྟངས་པའི་དོན་ལ་མི་འགལ་མོད་དོན་དམ་པར་  
 གྲུབ་པ་ལ་ནི་ཆ་དང་ཆ་ཅན་གཉིས་ངོ་བོ་ཐ་དད་ན་འབྲེལ་མེད་དང་ངོ་བོ་གཅིག་ན་ཆ་ནམས་གཅིག་  
 ཏུ་འགྱུར་བ་དང་ཆ་ཅན་དུ་མར་འགྱུར་བའི་གནོད་པ་བརྟན་ནས་ཆོས་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་འགོག་  
 རྟེན་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གཏན་ཆོག་ས་འདི་ཁྲུབ་བྱེད་དང་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པ་གཉིས་  
 ཀའི་ཡིན་པར་བཤད་པ་འདྲ་ཡོད་པ་ནི་ཡར་ཕྱིན་མཐའ་དཔྱད་དུ་གསལ་ལ། རྗེའི་དབུ་མ་རྒྱན་གྱི་བརྗེད་  
 བྱང་ལས། དེ་ཡང་རྒྱ་དང་ཁྲུབ་བྱེད་མི་དམིགས་པ་ལ། དོན་དང་ཐ་སྟངས་སྒྲུབ་བྱེད་གཉིས་གསུངས་  
 པས། འདི་ནི་ཁྲུབ་བྱེད་མ་དམིགས་པའི་ཐ་སྟངས་སྒྲུབ་ཡིན་གྱི། རང་བཞིན་མ་དམིགས་པ་མིན་  
 པས། དོན་གྲུབ་ཟིན་པ་ཡང་དོན་ལྡན་གི་དོན་དུ་མི་གཟུང་ངོ་། །ཞེས་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པ་  
 མིན་པར་གསུངས་པ་དང་། དེ་ཡང་དོན་གྲུབ་ཟིན་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་ནས་ཐ་སྟངས་སྒྲུབ་པ་ཡིན་མོད་  
 གྱུང་། མཚན་མོའི་རྒྱ་མཚོར་ཆོས་ཅན། མེ་མེད་དེ། མེ་ཆད་མས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་  
 ལྟ་བུ་མཚན་ཉིད་དུ་འགྲོ་བུ་རྟགས་སུ་བཀོད་ནས་མཚན་བྱར་འགྲོ་བུ་སྒྲུབ་པ་དང་འདྲ་བར་གོ་བར་  
 མི་བྱ་བར་གསུངས་སོ། །འདིར་རྩོད་པ་སྤངས་ཚུལ་སོགས་གཞན་དུ་སྒྲིམ་ཟིན་ཞེས་པ་ནི་འཇམ་  
 དབྱངས་ལེགས་པ་ཆོས་འབྱོར་གྱི་བཤད་ཚུལ་དབུ་མའི་མཐའ་དཔྱད་དུ་བཀག་པ་དེ་ཡིན་ནོ། །

༼ཐ་དེའི་རྟགས་ཆོས་གཉིས་ལྟན་གྱི་མཐུན་དཔེ་གཟུགས་བརྟན་གྱི་ངོ་བོ་ལ་ཕྱིན་པའི་གྲུབ་མཐའ་  
 སྒྲུབ་ནམས་ཀྱི་འདོད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་བྱུང་བ་ནམས་རྒྱན་རང་འབྲེལ་དང་མཛོད་ཀྱི་མཐའ་དཔྱད་  
 ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཐོག་ཁྲུབ་སྒྲུབ་ཚུལ་ནི། གཅིག་དང་དུ་མ་མ་གཏོགས་པར། ཞེས་སོགས་  
 ཏེ། གོ་སྒྲུབ། །

༼དེ་དངོས་སྒྲུབ་ན་རེ། གང་ཆད་མ་ཡིན་ན་ཡང་དག་པའི་དོན་གྱི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པས་ཁྲུབ་  
 རྟེན་དཔེར་ན་དོན་དམ་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཆད་མ་བཞིན། གཟུགས་སོགས་འཛིན་པའི་དབང་མཛོད་  
 གྱུང་ཆད་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་གཏན་ཆོག་ས་འདི་ལ་གནོད་པ་ཅན་གྱི་ཆད་མ་མེད་པས་ཡང་དག་



པའི་དངོས་པོ་ཡོད་པར་སྐབས་མི་རྣམས་ལ། དེར་མ་ཟད་ཡང་དག་པར་ན་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་ཐ་སྙད་  
སྐབས་པའི་གཏན་ཆོག་ས་འདི་ཡང་ཡོད་དེ། ཞེས་པའོ། །

༼ན༽དེ་བས་ན་སྐྱེ་བས་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་བྱབ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་འདི་ནི་སྤར་ཐང་དཔར་  
མ་ལས་འདི་དང་ཆོག་ཟུར་མི་འདྲ་བར་བྱུང་ངོ་། །གང་ལྟར་ཡང་དོན་ནི་འདི་ལྟར་ཡིན་ཏེ། དོན་  
དམ་པར་སྐྱེ་ན་མཐའ་བཞི་གང་རུང་ལས་སྐྱེ་བས་བྱབ་པའི་ཕྱིར། མཐའ་བཞི་གང་རུང་ལས་སྐྱེ་  
བ་ལྡོག་ན་དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་ཡང་ལྡོག་པར་འགྱུར་བས། གཏན་ཆོག་ས་མ་དེས་པ་ཡང་མ་ཡིན་  
ནོ། །སྐྱེ་ན་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཡང་དག་པར་སྐྱེ་བས་མ་བྱབ་སྟེ། མི་ལམ་ལ་སོགས་པ་ན་བྱ་ལ་སོགས་  
པ་མི་བདེན་ཡང་སྐྱེ་བར་སྤར་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པའོ། །སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་བྱབ་ཏུ་ཟིན་ཀྱང་ཞེས་  
སོགས་ཀྱི་དོན་ནི། སྐྱེ་ན་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པས་བྱབ་ཀྱང་། དེ་ལ་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡོད་  
པས་བྱབ་པར་སྐབས་མི་རུང་སྟེ། བྱབ་བྱེད་ངོ་བོ་ཉིད་ཡོད་པ་སྐབས་པ་ལ་བྱབ་བྱ་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་ངོ་བོ་  
ཉིད་ཡོད་པ་སྐབས་པས་བྱབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་ཤིང་ཡོད་པར་སྐབས་པ་ལ་ཤིང་ཤ་བ་ཡོད་  
པར་སྐབས་པས་མ་བྱབ་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ། །

༼པ༽ཐུག་གུ་ལྟར་མེད་པ་གསར་དུ་དོན་དམ་པར་མི་སྐྱེ་སྟེ། ལྟར་མེད་པ་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་ནི་རྒྱ་  
རྒྱུ་ལ་ལྟོས་དགོས་པའི་རྒྱ་མཆན་གྱིས་ཡིན་ལ། དོན་དམ་པར་སྐྱེ་ན་རྒྱ་རྒྱུ་ལ་ལྟོས་པ་མི་རུང་  
བས། དུས་གཅིག་ལ་མེད་ན་མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་བཞིན་དུ་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་མེད་དགོས་སོ། །ལྟར་  
ཡོད་ན་སྤར་ཡང་སྐྱེ་མི་དགོས་ཏེ། རང་གི་བདག་ཉིད་གྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཤེས་པ་བཞིན་  
ཞེས་པའོ། །

༼ཕ༽དངོས་པོ་རྣམས་དོན་དམ་པར་གཞན་ལས་སྐྱེ་ན་རྟག་པའི་རྒྱ་ལས་སྐྱེ་འཇམ་མི་རྟག་པའི་རྒྱ་  
ལས་སྐྱེ། དང་པོ་ལྟར་ན་དངོས་པོ་རྣམས་རིམ་ཅན་དུ་སྐྱེ་མི་སྟོན་པར་དངོས་པོ་རིམ་ཅིག་ཅར་དུ་  
སྐྱེ་བ་དང་དངོས་པོ་གཅིག་ཀྱང་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་སྐྱེ་བ་འཇམ་ཡང་ན་ལན་གཅིག་ཀྱང་མི་སྐྱེ་བར་འགྱུར་  
རོ། །མི་རྟག་པའི་རྒྱ་ལས་སྐྱེ་ན་འབྲས་བུའི་དུས་ན་ཞིག་པའི་རྒྱ་ལས་སྐྱེ་འཇམ། འབྲས་དུས་ན་མ་  
ཞིག་པ་ལས་སྐྱེ། དང་པོ་ལྟར་ན་ཞིག་པ་དངོས་མེད་ཡིན་པས་རྒྱར་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་འབྲས་བུ་

ལྷ་མེད་དུ་སྦྱེ་བར་འགྱུར་ཞིང་། གཉིས་པ་ལྟར་ན་རྒྱ་འབྲས་དུས་མཉམ་དུ་འགྱུར་བས་བསྐྱེད་བྱ་  
 སྦྱོང་བྱེད་དུ་འགལ་ལོ། །འོན་ཏེ། མིག་ཤེས་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ད་ལྟ་བུའི་དངོས་པོ་ཡིན་ཞིང་། དེ་  
 ལས་མིག་ཤེས་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་དུས་གཉིས་པར་སྦྱེ་བ་ཡིན་པས་འབྲས་དུས་ན་རྒྱ་ཞིག་ཀྱང་རྒྱ་  
 དངོས་མེད་དུ་ཐལ་བའི་སྦྱོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། འོ་ན་སྐད་ཅིག་ལྷ་ཕྱི་དེ་གཉིས་པར་མ་ཆད་དུ་སྦྱེ་བ་དེ་  
 བདག་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མ་ཆོད་དམ་ཕྱོགས་གཅིག་གིས་མ་ཆོད། དང་པོ་ལྟར་ན་དུས་མཉམ་  
 དུ་ཐལ་བ་སོ་ན་གནས་སོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན་ཆ་བཅས་སུ་སོང་བས་ཆ་མེད་ཉམས་ལ། དེའི་ཕྱིར་  
 བདེན་པར་གྲུབ་པ་ཉམས་པས་རྒྱ་འབྲས་དོན་དམ་པར་གཞན་ཡིན་པ་ཞིག་སོ། །སྐབས་འདིར་  
 སྟོང་ཐུན་ལས། ཡང་སྟངས་བ་ལས། དེའི་ཕྱིར་སྟོབ་དཔོན་ཁ་ཅིག་གིས། དོན་དམ་པར་ནང་གི་  
 སྦྱེ་མཆོད་གཞན་ལས་མི་སྦྱེ་ཞེ། གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ། ཞེས་པ་ནས། ཁ་  
 ཅིག་འདི་ལ་མ་ངེས་པ་དང་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་ཆོད་པར་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་འབྲེལ་བ་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་  
 རོ། །ཕྱ་སྟེགས་ཅན་ནམས་རྒྱ་གཞན་ལ་སོགས་པའི་ཐ་སྟངས་ཀྱི་རྒྱ་དངོས་སུ་གཞན་ཉིད་ལ་སོགས་  
 པའི་དངོས་པོ་དེ་ལྟ་ཡིན་པ་ཁོ་ནར་བཞོད་པ་དེ་དག་ལ་སྟོབ་དཔོན་གྱིས། དངོས་པོ་ནམས་ཀྱི་རང་  
 བཞིན་ནི། རྟེན་ལ་སོགས་པ་ཡོད་མ་ཡིན། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སུན་དབྱུང་བ་བཤད་དེ། དེའི་  
 ཕྱིར་དེའི་གཞུང་ལུགས་ཀྱིས་གཞན་ཉིད་མ་གྲུབ་པས་གཞན་ལས་མི་སྦྱོའོ་ཞེས་བསྟན་པར་འགྱུར་  
 རོ། །ཞེས་ཐ་སྟངས་དུ་གཞན་སྦྱེ་ཡོད་པ་དང་། ཕྱ་སྟེགས་ལ་སོགས་པའི་གཞུང་ལུགས་ཀྱིས་བདག་ས་  
 པ་ལྟར་གྱི་གཞན་སྦྱེ་མེད་པས་གཞན་ལས་མི་སྦྱེ་བར་བཤད་པ་ཡིན་ནི་ཞེས་གསལ་བར་བཤད་ཅིང་།  
 སྟོབ་དཔོན་ཁ་ཅིག་གིས། ཞེས་པ་ནི་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་དང་། དེའི་ཕྱིར་ཁ་ཅིག་འདི་ལ་མ་ངེས་  
 པ་དང་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་ཆོད་པར་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། ཞེས་པ་རྒྱ་བས་ལེགས་ལྡན་གྱི་དྭགས་  
 སྦྱར་དེ་ལ་ཆོག་གསལ་དུ་སྦྱོན་བཞོད་པ་ལ་བསམས་པར་མངོན་ནོ། །ཞེས་དང་། ལེགས་བཤད་  
 སྟོང་པོ་ལས། ཞི་བ་འཆོད་པོན་སྟོབ་ལ་སོགས་པས་ཀྱང་རྒྱ་བས་རང་རྒྱུད་བཀའ་པའི་སྦྱོན་སྟོང་  
 མཛད་རྒྱར་སྟངས་ཡང་མ་མཛད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་གཉིས་མི་འགལ་ཚུལ་ལ་ཞིབ་ཆ་རུང་ཞིག་  
 དགོས་སོ། །

ཁྱེད་ཀྱི་མཚན་པ་ལས་སྐྱེ་བའི་ལས་སྐྱེ་བ་དང་དབང་ཕུག་ལས་སྐྱེ་བའི་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་ཡིན་  
ཞེས་པ་ལྟ་བུ་བདག་གཞན་གཉིས་ཀྱི་ལས་སྐྱེ་བར་འདོད་པ་དང་། དངོས་པོ་ནམས་སྐྱེ་བའི་ལས་སྐྱེ་  
སྟེ། དཔེར་ན་ཆེར་མའི་རྩོལ་བ་ཞིན་ཞེས་པའི་འདོད་པ་འགོག་སྐྱུ་ལ་སྤར་བཤད་ཟིན་པ་དང་གོ་བར་  
ཡང་སྟོན། །

[illegible]

པས་མི་མཚུངས་སོ། །ས་བོན་དང་དུས་མཉམ་པའི་ཕྱ་གཉེན་བའི་བྱ་བ་ནི། ཕྱ་གཉེན་བ་ལ་ཕྱོགས་  
པའི་བྱ་བ་ཡིན་ལ། དེ་དང་ཕྱ་གཉེན་སྤྱིར་རྟེན་བརྟེན་པ་ཡིན་པ་དང་། བྱ་བ་དེའི་དུས་སུ་ཕྱ་  
གཉེན་ཀྱང་བྱ་བ་ཡོད་པ་མི་འགལ་བ་ནི། དཔེར་ན་སྤྱིར་འབྲེལ་ཡུལ་ཁེགས་ན་འབྲེལ་བ་བོ་ལྷོག་  
པ་དང་། ས་བོན་འབྲེལ་ཡུལ་དང་ཕྱ་གཉེན་འབྲེལ་བ་བོ་ཡིན་པ་དང་། ཕྱ་གཉེན་དུས་ན་ས་བོན་ལོག་  
ཀྱང་ཕྱ་གཉེན་ལྷོག་པ་མི་འགལ་བ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

༼ཚེ༽ཕྱ་གཉེན་ཆོས་ཅན། རོན་དམ་པར་སྤྱོད་པ་མེད་དེ། རོན་དམ་པར་རྒྱ་གཅིག་ཁོན་ལས་འབྲས་  
བྱ་གཅིག་ཁོན་མི་སྤྱོད། རོན་དམ་པར་རྒྱ་གཅིག་ཁོན་ལས་འབྲས་བྱ་དུ་མ་མི་སྤྱོད། རོན་དམ་པར་  
རྒྱ་དུ་མ་ལས་འབྲས་བྱ་གཅིག་ཁོན་མི་སྤྱོད། རོན་དམ་པར་རྒྱ་དུ་མ་ལས་འབྲས་བྱ་དུ་མ་མི་སྤྱོད་པའི་  
ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཕྱ་བཞི་སྤྱོད་འགོག་གི་ཕྱོགས་ཆོས་སྤྱབ་པ་ནི། རྟེན་གསུམ་དང་སྤྱིར་བཤད་ན།  
སྤྱད་པོ་འགོག་པ་ནི། མིག་དབང་གིས་མིག་དབང་གཉིས་པ་ཁོན་སྤྱོད་དམ་མིག་ཤེས་གཅིག་བྱ་  
ཁོན་སྤྱོད། དང་བོ་ལྟར་ན་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ལོང་བར་ཐལ། མིག་དབང་ལས་མིག་ཤེས་སྤྱོད་མི་  
སྤྱོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན་འང་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ལོང་བར་ཐལ། མིག་དབང་སྤྱད་ཅིག་  
གཉིས་མཐུད་ནས་སྤྱོད་མི་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར། ཕྱ་གཉིས་པ་འགོག་པ་ནི། མིག་ཤེས་ཀྱི་ཚྭ་བའི་ཆ་ནི་  
དེ་མ་ཐག་རྟེན་གྱི་ལག་རྩེས་དང་། ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་ཆ་ནི་དམིགས་རྟེན་གྱི་ལག་རྩེས་དང་།  
ཡུལ་རིས་སུ་ཆད་པ་འཛིན་ནས་པའི་ཆ་ནི་བདག་རྟེན་གྱི་ལག་རྩེས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རོན་དམ་  
པར་རྒྱ་གཅིག་ཁོན་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར། ཕྱ་གསུམ་པ་འགོག་པ་ནི། རྒྱ་དུ་མས་འབྲས་  
བྱ་གཅིག་ཁོན་སྤྱོད་ན་མིག་ཤེས་ཀྱི་ཚྭ་བའི་ཆ་དང་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་ཆ་དང་ཡུལ་རིས་སུ་  
ཆད་པ་འཛིན་ནས་ཀྱི་ཆ་གསུམ་པོའི་ནང་ནས་གང་རུང་གཅིག་ཁོན་མིག་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་གསུམ་གའི་  
ལག་རྩེས་སུ་ཐལ་བས། མིག་ཤེས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་གཞན་གཉིས་མི་སྤྱོད་པའམ་རྒྱ་མེད་དུ་སྤྱོད་པར་  
ཐལ་ལོ། །ཕྱ་བཞི་བ་དགག་པ་ནི། བཤད་མ་ཐག་པ་ལྟར་གྱི་མིག་ཤེས་ཀྱི་སྤྱོད་གི་རྟེན་གསུམ་གྱིས་  
བཞག་པའི་ཁྱད་པར་གསུམ་པོ་དེ་རོན་དམ་པར་རྟེན་གསུམ་ཆོགས་པས་སྤྱོད་པ་ཡིན་ན། མིག་ཤེས་  
ཀྱི་རྟེན་གསུམ་གྱིས་བཞག་པའི་ལག་རྩེས་གསུམ་པོ་དེ་རོན་དམ་པར་ཐ་དད་མེད་ཀྱང་སྤྱོད་པ་ཐ་དད་

པར་སྒྲུང་བ་ཅམ་ཡིན་ནམ། གྲོ་གང་ལའང་ཐ་དད་པར་མི་སྒྲུང་བ་ཡིན་ནམ། འོན་དམ་པར་ཐ་  
 དད་པ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་གནས་ཚུལ་གཞན་དུ་གནས་ནས་སྒྲུང་ཚུལ་གཞན་དུ་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར་  
 རྒྱན་པར་འགྱུར་གྱི་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ཉམས་སོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན་རྒྱུན་གསུམ་གྱི་ལག་རྒྱུས་གསུམ་  
 པོ་གཅིག་ཏུ་སྤང་བས་རྒྱུ་དུ་མས་འབྲས་བུ་དུ་མ་བྱེད་པ་ཡིན་པ་ཉམས་སོ། །གསུམ་པ་ལྟར་ན་མིག་  
 ཤེས་དང་མིག་ཤེས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་གསུམ་པོ་ཡང་འོན་དམ་པར་ཐ་དད་དུ་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན་མིག་  
 ཤེས་དང་དེའི་ཁྱད་ཆོས་གསུམ་པོ་ཆོས་ཅན། འོན་དམ་པར་ཐ་དད་མེད་དེ། འོན་དམ་པར་ཐ་  
 དད་དུ་ཡོད་ན་འཕགས་པའི་ཇི་ལྟ་བ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཐ་དད་དུ་གཟིགས་དགོས་པ་གང་ཞིག་  
 དེས་ཐ་དད་དུ་མ་གཟིགས་པའི་ཕྱིར། ཟུར་དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། འོན་དམ་པར་གྲུབ་ན་གནས་ལུགས་  
 སུ་གྲུབ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་དག་འོན་དམ་པར་ཐ་དད་ཞེགས་ལ་དེ་ཞེགས་  
 པས་འོན་དམ་པར་དུ་མ་ཡིན་པ་ཞེགས་པའི་ཕྱིར་འོན་དམ་པར་རྒྱུ་མས་འབྲས་བུ་མ་སྟེད་པ་ཞེགས་སོ། །

༼ཆ༽འདིའི་ས་དགུ་ནི་པར་ཕྱིན་གྱི་རྣམ་བཤད་ལས། འགྲེལ་ཆེན་དུ། ས་དགུ་ཁམས་གསུམ་  
 ས་དགུ་ལ་བྱས་ནས། དེ་ལམ་གྱི་སེམས་རྟེན་དུ་སྟོན་པའི་རང་ལུགས་དང་། སེམས་རྟེན་ས་དགུར་  
 བཤད་པ་ནི། བསམ་གཏན་ས་དུག་དང་། གཟུགས་མེད་དང་པོ་གསུམ་ཡིན་ལ། འདིར་འདོད་  
 པ་སོགས་དགུ་བཤད་པ་ནི། ལམ་ཤར་ཕྱིན་ཁམས་གསུམ་ལ་འོན་དམ་པར་མི་གནས་པར་སྟོན་པའི་  
 གཞན་ལུགས་གཉིས་བཤད་དོ། །འདོད་པ་དང་སྤྲོད་ཅེའི་སེམས་ལ་མི་བརྟེན་པར་བཤད་པ་ནི། ཉན་  
 ཐོས་ཐབས་མི་མཁས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་དེ། འགྲེལ་བ་འདིའི་ཆོག་ཟིན་  
 ལྟར་ན། ས་དགུ་སྤང་བའི་རྟེན་དུ་མཇོད་པར་གསལ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ནི་མཐའ་  
 བལ་དབུས་སྒྲོ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པས། ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་གི་ཆོག་འོན་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། ཆོས་  
 རྣམས་འོན་དམ་པར་ཡོད་པའི་རྟག་མཐའ་དང་། ཐ་སྙད་དུ་མེད་པའི་ཆད་མཐའ་དང་བལ་བའི་  
 དབུས་མཐའ་པར་སྒྲུབ་དང་། བདེན་གྲུབ་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྒྲུབ་ས་དབུ་མ་བ་དང་ངོ་བོ་ཉིད་  
 མེད་པར་སྒྲུབ་ཞེས་བྱ་བའི་དབྱེ་བ་ནི་ཐལ་འགྱུར་བ་དང་རང་རྒྱུད་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་པ་དང་། དེ་  
 གཉིས་ལས་གཞན་པའི་དབུ་མ་བར་ཁས་འཆེ་བ་དག་ནི་མིང་དབུ་མ་བར་བཏགས་པ་ཅམ་ཡིན་གྱི་

དོན་ལ་དབུ་མ་བར་མི་རུང་ངོ་། །ཐ་སྟད་དུ་ཡང་ཡོད་པ་མིན་པའི་མེད་མཐའ་དང་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་  
 དངོས་པོར་ཡོད་པའི་རྟག་མཐའ་བཀག་ནས་རྟེན་འབྲུང་གི་ཆོས་བདེན་གྲུབ་ནམ་པར་བཅད་ཅམ་  
 གྱི་མེད་དགག་དབུ་མ་ཡིན་པར་འདོད་པ་མཚུངས་པས་ཐལ་རང་གཉིས་ཀ་དབུ་མ་བ་ཡིན་ཀྱང་། རང་  
 ངོས་ནས་གྲུབ་པ་དང་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་མ་གྲུབ་པ་ལྟ་བུ་རྟག་ཆད་ཕྱ་མོའི་མཐའ་ཀྱན་དང་བྲལ་བ་དེ་  
 རི་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལྷགས་ཡིན་ནོ། །ཐེག་ཆེན་གྱི་བསྟན་པ་ཤིང་ཕྱིན་གྱི་མདོའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་  
 མཁན་བྱུང་བའི་རིམ་པ་ནི། རྟོན་པ་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་རྗེས་སུ་ལོ་བཞི་བརྒྱའི་  
 དུས་ན་དཔལ་མགོན་འཕགས་པ་སྐུ་སྤྲུལ་གྱིས་སྤྱིའི་ཡུལ་ནས་ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་ཡུམ་འབུམ་པ་ལ་སོགས་  
 པ་སྤྱན་དངས་ནས་ཡུམ་གྱི་མདོའི་དགོངས་པ་མཐའ་གཉིས་སྤངས་པའི་དབུ་མར་བཀྲལ་བའི་ཤིང་  
 རྟེན་སྤྱིལ་ཕྱེ་བའོ། །ལོ་དགུ་བརྒྱ་ལོན་པར་ཡུམ་གྱི་མདོའི་དགོངས་པ་སེམས་ཅམ་དུ་བཀྲལ་བའི་  
 ཤིང་རྟེན་སྤྱིལ་ཕྱེ་བ་ནི་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་གྱིས་བྱས་སོ། །ཙ་བ་ཤེས་རབ་ཀྱི་དགོངས་པ་སློབ་  
 དཔོན་སངས་རྒྱལ་བསྐྱུངས་གྱིས་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལྷགས་སུ་བཀྲལ། དེ་ལ་སློབ་དཔོན་རྩ་བུ་ཀ་ར་  
 རྟེན་ལེགས་ལྷན་འབྲེད་གྱིས་སྟོན་བཟུང་ནས་དགག་པ་མཛད་དེ་ཙ་ཤིང་དགོངས་པ་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་  
 པའི་ལྷགས་སུ་བཀྲལ་བའི་ཤིང་རྟེན་སྤྱིལ་ཕྱེ་བོ། །སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་གཉིས་པས་ལེགས་ལྷན་གྱི་ལྷགས་  
 དེ་ལེགས་པར་བཀག་ནས་ཙ་ཤིང་དགོངས་པ་རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་དང་ཐུན་མོང་མིན་པར་བསྐྱབ།  
 དེའི་རྗེས་སུ་སློབ་དཔོན་ཞི་བ་འཆོས་རང་རྒྱུད་གཉིས་པ་སྟེ་རྣལ་འབྱོར་སྦྱོང་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་  
 པའི་ལྷགས་གསལ་བར་བྱས་སོ། །ཁ་ཅིག་རིགས་ཤེས་གྱིས་དབྱེད་བཟོད་དུ་མ་གྲུབ་པ་ལ་འབྲུལ་  
 ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཅི་ཡང་མེད་ཟེར་བ་དང་། ཁ་ཅིག་སྤིང་བོ་རྟག་བརྟན་སྟོན་པའི་མདོའི་ཆོག་  
 ཟེན་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱན་རྫོབ་པའི་ཆོས་གཞན་གྱིས་སྟོང་བའི་བདེ་གཤེགས་སྤིང་བོ་ཞིས་བྱ་བའི་རྟག་  
 པའི་བདག་སྐྱབ་དང་། ཁ་ཅིག་ཐ་སྟད་དུ་ཡོད་པས་ཡོད་པའི་གོ་མི་ཆོད་པས་ན་བདེན་པ་གཉིས་  
 ཡོད་པ་མི་འདོད་ཟེར་བ་དང་། ཁ་ཅིག་རང་རྒྱུད་ཀྱི་དམ་བཅའ་མེད་པར་གསུངས་པ་ལ་འབྲུལ་  
 ནས་ཐལ་འགྱུར་བ་ལ་རང་ལྷགས་མེད་ཟེར་བ་དང་། ཁ་ཅིག་འཇིག་རྟེན་པའི་སློ་ལྷན་སྐྱེས་དེ་ཁོ་  
 ན་ཉིད་ལ་ཆད་མ་མིན་པར་གསུངས་པ་ལ་འབྲུལ་ནས་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལྷགས་ལ་ཆད་མ་མེད་པས་

ན་ཆད་མས་གྲུབ་པ་མེད་ཟེར་བ་ལ་སྟགས་པ་དྲག་ཆད་ཀྱི་མཐར་ཕྱུང་བ་ན་མས་དབུ་མ་བར་རྫོམ་ཀྱང་  
 དབུ་མ་བ་མིན་ནོ། །འབྲུག་པར་དུ་རྒྱ་བ་གྲགས་པའི་ལུགས་བཟུང་བར་རྫོམ་ཀྱང་། ཀྱན་མཁྱེན་ཙུང་  
 ཁ་བ་ཆེན་པོ་ལ་ཀྱན་ཏུ་དགའ་འཛིན་པའི་སྟག་ལོ་ཁྱེད་རང་ལ་འགལ་བ་དང་འབྲུལ་བ་མང་བོ་ཡོད་  
 རོ། །དེ་དག་གང་ཞེ་ན། སངས་རྒྱུ་མ་བཙུག་ལྟར་འདས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཡིན་ཡང་ཇི་སྟེད་  
 དེ་ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་མི་མཁྱེན་པར་འདོད་པ་འགལ་ལོ། །སངས་རྒྱུ་མ་གྱི་ས་ན་སེམས་མེད་ཟེར་  
 བ་ནི་ཟད་ཐུང་པ་དང་དཔྱད་པ་བས་ཀྱན་མཁྱེན་མེད་པར་འདོད་པའི་ལུགས་ངན་པ་དབུ་མ་བའི་ལུགས་  
 སུ་འབྲུལ་ལོ། །དོན་དམ་བདེན་པ་བདེན་ནས་འབྱུང་བ་དང་ཚུགས་སུ་བ་ཏུ་གྲུབ་པར་འདོད་པ་ཆེས་  
 ཆེར་འགལ་ལོ། །དགེ་མི་དགེའི་ལས་དང་དེ་དག་གི་འབྲས་བུ་བདེ་སྟག་འདོད་པ་དང་ན་མ་སྟོན་  
 ཏེ་ཡི་དུགས་ཀྱི་ནག་ཁྲག་དང་ལྗེའི་བདུད་རྩི་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་དབང་མངོན་ཆད་མ་གཏན་མེད་དུ་  
 འདོད་པ་འགལ་ལོ། །འཕྲུག་པ་ལས། གང་ཕྱིར་སྟུག་ས་བོན་ལས་གཞན་མིན། །དེ་ཕྱིར་སྟུག་  
 ཆེ་ས་བོན་ཞིག་པ་མེད། །ཅེས་སྟགས་ལ་འབྲུལ་ནས། མ་བདུགས་པའི་སྟོ་ལྟན་སྟེས་ཀྱི་ངོར་འབྲས་  
 བུའི་དུས་སུ་རྒྱ་མ་ཞིག་པར་གནས་པས་ན། བསྐྱལ་ཆེན་དུ་མར་མ་ཞིག་པའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་  
 པར་འདོད་ན་རྒྱ་འབྲས་དུས་མཉམ་དུ་འགྱུར་བས་འབྲུལ་ལོ། །བསགས་ནས་བསྐྱལ་བའི་བར་དུ་  
 མི་འཛིག་པའི་ལས་ཁས་སྒྲངས་པ་དང་དེ་དབུ་མ་བའི་ལུགས་སུ་འདོད་པ་འགལ་ལོ། །ཀྱན་རྫོབ་  
 བདེན་པ་ནི་འཛིག་རྟེན་ཀྱི་ངོར་ཡོད་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་བ་ལ་མེད་པས་ན། རང་ལུགས་ལ་ཟབ་རྒྱས་  
 མི་འདོད་པ་དང་དེ་བདེན་པ་གཉིས་ན་མ་པར་གཞག་པ་ལ་མཁལ་པའི་དབུ་མ་བའི་ལུགས་སུ་འདོད་  
 པ་འགལ་ལོ། །མ་བདུགས་མ་དཔྱད་པའི་ངོར་ཤེས་བྱ་ཙམ་བདེན་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་གཞིར་འདོད་པ་  
 དང་བདུགས་ཤིང་དཔྱད་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱི་ངོར་རྟོག་པའི་དོན་དབྱེ་བར་བཀོད་པ་འགལ་ལོ། །བདེན་  
 གྲུབ་ཀྱིས་སྟོང་བར་རྟོགས་པ་མིན་ཡང་བདག་འཛིན་སུན་འབྱེན་པའི་ཐར་ལམ་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་  
 ལེགས་པར་དཔྱད་དོའི་སྟོན་བྲལ་ཞེས་བྱ་བ་གཅིག་འདོད་པ་དང་ཞི་སྟོན་གཉིས་སུ་མེད་པར་ཐལ་འགྱུར་  
 བའི་གཞུང་ནས་བྱུང་བ་ལྟར་འདོད་པ་འགལ་ལོ། །ཅི་ཡང་མ་བསྟོམ་པ་སྟེ་ཅི་ཡང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་  
 པ་དང་དེ་སྟོང་ཉིད་བསྟོམ་པ་ཡིན་པར་འདོད་པ་འགལ་ལོ། །ས་སྟུག་དེ་རྣམས་གཞན་ཡིན་པ་ཙམ་

གྲིས་གཞན་སྒྲེ་ཁས་ལེན་པ་དང་བདག་ཐ་སྟོད་དུ་ཡོད་པར་འདོད་པ་ཙམ་གྲིས་བདག་སྒྲེ་མི་འདོད་  
 པ་ནི་འགལ་ལོ། །བསྐྱལ་བ་གྲངས་མེད་མང་པོར་རིག་གནས་ཀྱི་ལ་བསྐྱལ་བ་ཀྱང་འབྲས་བུ་སངས་  
 རྒྱུས་པའི་དུས་ན་ཇི་སྟེད་པ་གཅིག་ཀྱང་མི་ཤེས་པ་ནི་ལམ་བཟོད་ལུགས་ཀྱི་རིམ་པ་ལ་སྒྲིངས་པའི་  
 འབྲུལ་བ་ཡིན་ནོ། །ལྷག་མེད་མྱུང་འདས་ཐོབ་པའི་སངས་རྒྱུས་རང་སྤྱང་ལ་གཟུགས་རིག་གཏན་  
 རྒྱུས་མེད་པ་དང་སྒྲུབ་བཞི་འདོད་པ་འགལ་ལོ། །འདི་དག་རིགས་པའི་འཕུལ་ཡིན་ནམ་སྒྲུབ་སྟེ། རྒྱུགས་  
 རྒྱ་སྒྲུབ་སྒྲུབ། དེ་དག་སངས་རྒྱུས་རང་སྤྱང་ལ་མེད་མཉམ་དང་། གཞན་ངོར་ཡོད་མཉམ་དུ་འདོད་  
 པའི་ཕྱིར། མངོན་སུམ་དང་རྗེས་དཔག་གཉིས་འདོད་པ་དང་ཆད་མ་མི་འདོད་པ་འགལ་ལོ། །སྒྲུབ་  
 བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་ཡོད་པ་དང་ཆད་མས་གྲུབ་པའི་དངོས་པོ་མེད་པར་འདོད་པ་འགལ་ལོ། །འདི་  
 དག་ཀྱང་རིགས་པའི་འཕུལ་ཡིན་གྱི་དངོས་འགལ་མིན་ཏེ། རྒྱུགས་རྒྱ་སྒྲུབ་སྒྲུབ། དེ་དག་མ་བཞགས་  
 འབྲུལ་པའི་ངོར་ཡོད་མཉམ་དང་ཐལ་འགྱུར་པའི་རང་ལུགས་ལ་མེད་མཉམ་དུ་འདོད་པའི་ཕྱིར། ཡར་  
 ཕྱིན་ཐེག་པ་ནས་བཤད་པའི་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་བཙུག་དང་སྒྲུབ་པ་བཅུ་ལྟ་སྟེ་གས་  
 ཐོབ་པ་དང་འཁོར་བ་ཤིན་ཏུ་ཕྱ་པའི་ཅ་བ་རྣམ་ཏྲོག་གི་བཞེན་པར་གྱུར་པའི་ལས་རྒྱུད་ཉི་མེད་ཆོས་སྒྲིང་  
 དུག་ཉན་མ་སྤངས་པའི་རྗེས་པའི་སངས་རྒྱུས་འདོད་པ་འགལ་ལོ། །ཁྱེད་ཀྱིས་འཛིན་ལྷ་ཀྱན་བདགས་  
 དང་ལྷན་སྒྲེས་ཀྱི་འཛིན་སྤངས་མི་མཐུན་པར་འདོད་པ་བཀག་པས་ན། ང་ཞག་གཅིག་རང་དབང་  
 ཅན་དུ་འཛིན་པའི་འཛིན་ལྷ་དང་ང་བདེན་པར་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་འཛིན་ལྷ་གཉིས་འཛིན་སྤངས་  
 མཐུན་པར་འདོད་དགོས་ལ། དེ་ལྷར་ན་སེམས་ཙམ་པ་མན་ཆད་ཀྱི་རང་སྤྱེས་འཛིན་ལྷའི་ཞེན་ཡུལ་  
 སྒྲུབ་པ་དང་འགོག་པ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པར་ཐལ་བས་འགལ་བ་དང་། བདག་མེད་ཕྱ་བ་དང་རགས་  
 པ་རྟོགས་པའི་ལྷ་བ་གཉིས་འཛིན་སྤངས་ཀྱི་ཡུལ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བས་ན་འགལ་བ་འདྲུ་བར་འགྱུར་  
 རོ། །ཀྱན་གཞི་རྣམ་ཤེས་ཡོད་པ་དང་ཕྱི་དོན་ཡོད་པར་འདོད་པ་འགལ་ལོ། །དོན་དམ་བདེན་  
 པ་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་དོན་ཡིན་པ་དང་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞན་ལེ་ཤེས་ཀྱི་འཛིན་སྤངས་  
 ཀྱི་ཡུལ་མེད་པར་འདོད་པ་འགལ་ལོ། །མངོན་པ་ནས་བཤད་པའི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་  
 པའི་སྒྲོན་ལ་འབྱུར་མངོན་སུམ་མིན་པ་དང་དེ་ནས་བཤད་པའི་བདག་མེད་མངོན་གྱུར་དུ་རྟོགས་པར་



འདོད་པ་འགལ་ལོ། །འཁོར་བ་རྒྱལ་པའི་རྩ་བ་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་དང་འཁོར་བ་སྤྱི་བའི་རྩ་བ་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་དང་། འཁོར་བ་ཤིན་ཏུ་སྤྱི་བའི་རྩ་བ་ལས་རྒྱུད་དང་ཁམས་འཕྲོ་བའི་ཆགས་པ་ཞེས་འཁོར་བའི་རྩ་བ་གསུམ་འདོད་པ་དང་། ཞི་སྒྲོག་ཅིག་པར་འདོད་པ་འགལ་ལོ། །ཆོད་མའི་མདོ་དང་སྡེ་བདུན་ནང་རིག་པའི་བསྟན་བཅོས་ཡིན་པ་བཀག་པས་ན། དེ་དག་ལུ་སྟེགས་པའི་བསྟན་བཅོས་སུ་འདོད་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་ན་ལུ་སྟེགས་པའི་ལུགས་དེ་འགོག་པའི་བསྟན་བཅོས་གང་ཡིན་པ། ལུ་སྟེགས་པ་དེའི་ལུགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ཡིན་པར་འདོད་པ་འགལ་ལོ། །ཀྱུན་རྒྱུ་བ་བདེན་པ་འཐད་པ་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ཡང་བདེན་བཞི་དང་ཞུགས་གནས་སོགས་རུང་བ་དང་རིགས་པར་འདོད་པ་འགལ་ལོ། །གཞི་ཀྱུན་མེད་པ་སྟེ་གཞི་མེད་རྩ་བུ་འདོད་པ་དང་མི་རྟག་པ་སོགས་ཀྱི་བྱུང་གཞི་དང་ཀྱུན་བརྟགས་སོགས་ཀྱི་གདགས་གཞི་ཁས་བླངས་པ་འགལ་ལོ། །ཤར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་རྒྱུ་བའི་སངས་རྒྱུ་ཡིན་པ་དང་དེ་ཉིད་སྟེགས་བླ་མེད་ཀྱི་ཆོགས་ལམ་ནས་སྤར་འཕྲུག་པར་འདོད་པ་འགལ་ལོ། །ཤར་ཕྱིན་ཐེག་པ་ནས་བཤད་པའི་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱུན་བདེན་པའི་གང་བཟག་གི་རྒྱུ་ལ་ཁམས་འཕྲོ་འགྱུར་གྱི་བག་ཆགས་ཡོད་པར་འདོད་པ་འགལ་ལོ། །བརྗོད་བྲལ་དང་སྒྲོ་ལས་འདས་པ་དང་སྒྲོའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་སོགས་ཀྱི་ཁ་བྱང་དང་དུ་གང་གི་ཡིག་ཆ་དང་མཐུན་པའི་སྒྲོ་མ་ཡིག་ངན་པ་ནམས་བྱིད་འབྲལ་བའི་རྒྱ་ཡིན་ནོ། །རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་སམ་རང་དབང་བའི་རྟགས་དོན་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། རང་མཆན་སྤང་བ་ལ་ལྟོས་ཏེ་གནོད་མེད་ཀྱི་ཆོད་མས་རྟགས་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་དང་ཤེས་འདོད་དང་དཔེའི་ཆོས་ཅན་ནམས་ཆོལ་ཕྱིར་ཆོལ་གཉིས་ཀ་ལ་མཐུན་སྤང་དུ་དོན་གྱི་སྟོད་ལུགས་ནས་རང་དབང་དུ་སྤར་བསྐྱབས་པའི་དབང་གིས་བསྐྱབ་བྱ་དོན་གས་དགོས་པར་འདོད་ཅིང་། དེ་ལྟར་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་རྟགས་སྤྱིར་འགོད་པ་འཐད་པར་ཁས་བླངས་པའི་དབུ་མ་བཞི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པའི་དོན་ནོ། །དེ་ལ་དབྱེ་ན་མདོ་སྡེ་སྟོད་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་དང་ནལ་འབྱོར་སྟོད་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་གཉིས་ལས། སྤུ་མས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་འཐད་པར་སྐྱབ་ཅིང་། ཕྱི་མས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་འགོག་པར་བྱེད་དོ། །མདོ་སྡེ་སྟོད་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པས། རང་མཆན་གྱིས་གྲུབ་པའི་མཆན་ཉིད་གསུམ་ཡོད་པར་བཞེད་ཀྱང་། བདེན་པར་གྲུབ་པའི་ཀྱུན་བརྟགས་མཆན་ཉིད་རོ་བོ་ཉིད་

མེད་པ་དང་གཞན་དབང་དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བའི་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་ཡོངས་གྲུབ་དོན་དམ་པ་ཡང་  
 ཡིན་ལ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་བདག་གི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཅམ་གྱིས་རབ་ཏུ་བྱེ་བ་ཡང་ཡིན་པས་དོན་  
 དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་སྟེ། དེ་འདྲ་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གསུམ་ལ་དགོངས་ནས་ཤེར་བྱིན་གྱི་  
 མདོར་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་གྱི་ཆོས་དེ་དང་དེ་རྣམས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་སོ།།  
 ལྟོང་གཞིའི་དངོས་པོ་དང་བདེན་པར་གྲུབ་པར་ཀུན་བརྟགས་པའི་ཆ་དང་བདེན་གྲུབ་དེས་ལྟོང་བ་  
 རྣམས་ཆོས་ཅན། རིམ་པ་བཞིན་དུ་གཞན་དབང་དང་ཀུན་བརྟགས་དང་ཡོངས་གྲུབ་ཏུ་འཛོག་སྟེ།  
 རིམ་པ་བཞིན་དུ་རྒྱ་རྒྱུན་གཞན་གྱི་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་ཡིན་གྱི། དོན་དམ་པར་རམ་རང་དབང་དུ་  
 སྐྱེ་བ་མིན་པའི་ཕྱིར་དང་། གནས་ཚུལ་མ་ཡིན་པར་སྒྲོ་བརྟགས་པའི་ཆ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། གནས་  
 ལུགས་མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཉན་ཐོས་ཀྱི་འདུལ་མངོན་མདོ་ལྷེ་གསུམ་ཉེ་བ་འཁོར་འོད་  
 སྤངས་ཀུན་དགའ་བོ་གསུམ་གྱིས་བསྐྱུས་ཀྱང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་དེ་གསུམ་བྱམས་པ་འཇམ་དབྱངས་  
 ཕྱག་དོར་གྱིས་བསྐྱུས་པས་ན། ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་བཀའ་རྒྱུད་པ་བོ་ཉན་ཐོས་སུ་མི་གཅིག་སྟེ། སེམས་  
 ཅན་གྱི་སྤྱོད་པ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་ལྟོང་དང་དེ་རྣམས་དང་མཐུན་པར་གསུངས་པའི་ཆོས་ལུང་བརྒྱད་ཁྲི་  
 བཞི་ལྟོང་གི་དོན་ཆང་བར་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱིས་མི་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐེག་ཆེན་གྱི་ལྷེ་སྤྱོད་ལོགས་  
 སུ་གསུངས་པ་ལ་དོན་རྣམ་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་ཐེག་དམན་གྱི་མདོར་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་དངོས་  
 སུ་བརྟན་པ་མིན་ནོ། །ཐག་ཁྲ་འབྲིལ་བ་སྤུལ་དུ་འཛོན་པའི་འཛིགས་སྐྱག་ནི་དེ་སྤུལ་མིན་གྱི་ཤིང་  
 གི་ལྷུག་མ་ཕྱ་མོ་ཡིན་ནི་ཞེས་འཛོན་པའི་སྒྲོས་བསལ་རྩས་པ་བཞིན་དུ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་  
 སུམ་དུ་རྟོགས་ནས་བསྒྲུམས་པས་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་སྒྲོངས་པ་ས་བོན་དང་བཅས་པ་འཛོམས་རྩས་  
 པས་ན། ཉོན་མོངས་ས་བོན་དང་བཅས་པ་སྤངས་ཏེ་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བ་ལ་ངེས་པར་ཆོས་རྣམས་  
 ཀྱི་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་དགོས་པ་མིན་ནོ། །ཕྱི་རོལ་སྤང་བ་ཡོད་  
 མིན་ཏེ། །ཞེས་དོན་དམ་པར་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་པར་གསུངས་པ་དང་། ལུས་དང་ཡོངས་སྤྱོད་  
 གནས་འདྲ་བར། །སེམས་ནི་སྒྲ་ཆོགས་སྤང་བས་ན། །ཞེས་སེམས་གཅིག་ཕྱག་ནས་དང་ལུས་  
 སོགས་སུ་གྱུར་པར་གསུངས་པ་ནི། སེམས་ནི་ཡུལ་དེ་དག་གི་རྣམ་པ་གྲིབ་མ་ལྟ་བུས་ཁ་བསྐྱར་བར་

སྐྱེ་བའོ། །སེམས་ཅམ་དུ་ནི་ངས་བཤད་དོ། །ཞེས་དང་། །ཁམས་གསུམ་པོ་འདི་ནི་སེམས་ཅམ་  
 མོ། །ཞེས་པའི་སེམས་ཅམ་གྱི་སྐྱས་སེམས་ལས་གཞན་པའི་ལས་གསོག་པའི་བྱེད་པ་བོ་དང་ནམ་  
 སྐྱེན་མྱོང་བའི་བ་བོ་འགོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུང་བ་མེད་པ་མདོའི་དོན་མིན་ནོ།  
 དབང་ཤེས་ཡུལ་གྱི་ནམ་པ་དང་ལྡན་ཞིང་གཟུགས་སྐྱ་སོགས་གཟུང་བ་དང་མིག་དང་ན་བའི་ནམ་  
 ཤེས་སོགས་འཛིན་པ་ནི་རྒྱ་འབྲས་ཡིན་པས་ན་རིམ་ཅན་དུ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །རྩལ་རིགས་མི་མཐུན་  
 པ་གཞི་བྱ་དད་པ་འདུས་པ་ལ་དམག་དང་ནགས་ཆལ་ལ་སོགས་པར་གདགས་པ་ནམས་འདུས་པ་  
 དང་བཏགས་ཡོད་ཡིན་ལ། རྩལ་རེ་རེ་བ་དང་རིགས་མཐུན་པའི་རྩལ་དུ་མ་གཞི་གཅིག་ལ་བརྟེན་  
 པའི་བསགས་པ་འང་རྩལ་ཡོད་ཡིན་ཞིང་། བསགས་པ་དེའི་རྩལ་ཕྱ་རབ་རེ་རེ་བའང་དབང་ཤེས་  
 གྱི་དམིགས་ཀྱིན་དུ་རུང་དོ། །ཁླ་བ་གཅིག་ལ་བརྟེན་པ་སྟེ་སྒྲུང་གཞིར་བྱས་ནས་ཁླ་གཉིས་སྒྲུང་བའི་  
 ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་ཡང་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་ན་མི་སྐྱེ་ཞིང་། དངོས་སུ་ཁམས་བཙུང་བརྒྱུད་ཀྱི་སུམ་  
 ཆ་གཉིས་དང་དོན་གྱིས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་སྒྱུར་བ་འདེབས་པར་འགྱུར་རོ། །ཡུལ་གཞན་སྒྲུང་  
 བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་ཡུལ་ཅན་ཤེས་པ་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་རང་རིག་ཤེས་པ་མིན་ནོ། །ཆོས་ནམས་  
 བདེན་པར་གྲུབ་ན་རིགས་ཤེས་ཀྱི་དོར་ཡོད་དགོས་ཏེ། རིགས་ཤེས་ཀྱིས་ཆོས་ནམས་བདེན་པར་  
 གྲུབ་མ་གྲུབ་དཔུང་པ་གང་ཞིག དེ་ནམས་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཕྱི་མ་ཁས། རིགས་  
 ཤེས་ཀྱི་དོར་ཡོད་ན་བདེན་པར་གྲུབ་མི་དགོས་ཏེ། ཆོས་ཉིད་དེར་ཡོད་ཀྱང་བདེན་གྲུབ་མ་ཡིན་  
 པ་བཞིན་ནོ། །རིགས་ཤེས་ཀྱི་རྟོག་ཡོད་ཀྱང་རིགས་ཤེས་དེས་དཔུང་བཟོད་དུ་གྲུབ་ན་བདེན་  
 པར་གྲུབ་པར་བཟོད་དེ་འགྱུར་དགོས་ཏེ། རིགས་ཤེས་ཀྱིས་བདེན་པར་གྲུབ་བམ་སྒྲུབ་དུ་དེ་ལ་དཔུང་  
 པའི་ཕྱིར། རིགས་ཤེས་ཀྱིས་དཔུང་བཟོད་དུ་གྲུབ་པ་ནི་བདེན་པར་གྲུབ་ཆད་དང་སྐབས་འདིར་དགག་  
 བྱ་ཆོས་བདག་དུ་གྲུབ་ཆད་ཡིན་ནོ། །ཉགས་དང་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་གཉིས་ལྡན་གྱི་མཐུན་དཔེ་སྐྱབ་  
 པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར་དབུ་མ་སྟོང་བོ་ཙུ་འགྲེལ་ལས་ཕལ་ཆེར་དགག་ཉགས་འགལ་ཁྱ་དམིགས་པའི་ཉགས་  
 སྒྱུར་འགོད་པར་མཛད་དེ། དཔེར་བཞིན་ན། དབང་བོའི་གཟུགས་ཅན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མིག་  
 དབང་ནི་དོན་དམ་པར་གཟུགས་ལ་མི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་ན་དབང་བཞིན་ཞེས་སོགས་དགོད་པ་ཡིན་

ནོ། །ཤེས་བྱ་དབྱེ་གཞིར་བྱས་ནས་དེ་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་དང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་གཉིས་  
 སུ་ཕྱེའོ། །དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ཞེས་པའི་ཆོག་ཟུར་གྱི་དམ་པ་ནི་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཟག་  
 མེད་ཀྱི་སྒོ་དང་། དོན་ནི་ཟག་མེད་ཀྱི་སྒོ་དེས་རྟེན་པའི་དོན་ཡིན་ལ། དེ་ནི་སྤང་ཚུལ་དང་གནས་  
 ཚུལ་མཐུན་པས་མི་བསྐྱུ་བའི་ཕྱིར་བདེན་པ་སྟེ། དེ་ནི་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ཡིན་ནོ། །ཀུན་རྫོབ་  
 ཀྱི་བདེན་པ་ཞེས་པའི་ཆོག་ཟུར་གྱི་ཀུན་རྫོབ་ནི། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་སྒྲིབ་པའི་ཕྱིར་ཀུན་རྫོབ་སྟེ་བདེན་  
 འཛིན་གྱི་མ་རིག་པའོ། །གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ཆོས་ཐ་སྟད་པ་རྣམས་སྒོ་ཀུན་རྫོབ་པ་དེའི་ངོར་བདེན་  
 པས་ན་དོན་དམ་ལས་གཞན་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ཞེས་བྱའོ། །རང་གསལ་བར་སྤང་བའི་སྒོ་ལ་  
 སྤང་བ་ལྟར་དུ་དོན་བྱེད་རྒྱས་པས་མཆོན་པའི་འཇིག་རྟེན་ན་ཡང་དག་པར་གྲགས་པའི་ཆོས་དང་།  
 དེ་ལྟར་སྤང་བ་ལྟར་དུ་དོན་བྱེད་མི་རྒྱས་པས་མཆོན་པའི་འཇིག་རྟེན་ན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྲགས་པའི་  
 ཆོས་ཀྱི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་དོན་ནི། ཐ་སྟད་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་བདེན་ཏུ་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་  
 པའི་ཕྱིར་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ལ་ཡང་དག་དང་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཡོད་དོ། །དང་བོའི་  
 མཆན་གཞི་ནི་གཟུགས་སྒྲུ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་དང་། གཉིས་པའི་མཆན་གཞི་ནི་གཟུགས་  
 བརྒན་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །ཚད་མ་ལ་མངོན་སུམ་དང་རྗེས་དཔག་གཉིས་དང་། མངོན་  
 སུམ་ལ་དབང་ཡིད་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གསུམ་དང་། དེ་དག་དང་རང་རིག་མངོན་སུམ་བཞི་  
 འདོད་པ་ནི། རིམ་པ་བཞིན་དུ་མདོ་ལྷ་སྤྱོད་པ་དང་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པའི་ཁྱད་  
 པར་རོ། །ཐེག་ཆེན་རིགས་ངེས་ཀྱིས་སྒྲིབ་གཉིས་ཀྱི་བག་ཆགས་ཟད་པར་སྤངས་པ་དང་རྫོགས་  
 བྱང་ཐོབ་པ་དུས་མཉམ་པ་ནི་མདོ་ལྷ་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་དང་། དེས་སྒྲིབ་གཉིས་  
 ཟད་པར་སྤངས་པ་དང་རྫོགས་བྱང་ཐོབ་པ་དུས་མཉམ་པ་ནི་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་  
 པའི་ལུགས་སོ། །ཆོས་ལོངས་སྒྲུལ་བའི་སྐྱ་གསུམ་དང་སྐྱ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་གསང་བ་བསམ་གྱིས་  
 མི་བྱབ་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་སུམ་བརྒྱ་ལ་སོགས་པ་ནི་འབྲས་བུའི་  
 ཆོས་ཡིན་ནོ། །ཉོན་མོངས་དུག་གསུམ་ས་པོན་དང་བཅས་པ་ནི་ཉོན་སྒྲིབ་དང་ཤེས་སྒྲིབ་ནི་བདེན་  
 འཛིན་སྒྲོར་དགུ་ས་པོན་དང་བཅས་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །ཉན་རང་གི་ལམ་སྟེ་རྟོགས་རིགས་མཐུན་

ཞིང་མི་འདྲ་བའི་བྱུང་པར་ནི་ཆོ་གསུམ་དང་བསྐྱེད་ཆེན་བརྒྱ་ལྟུང་དུས་ཀྱི་ཡུན་ཆད་དང་། སྤྱི་  
 པ་ཐ་མའི་ཆོ་སློབ་དཔོན་གཞན་གྱི་མན་ངག་ལ་ལྟོས་མི་ལྟོས་དང་། མཆན་དཔེ་རྗེས་མཐུན་པ་མ་  
 ཐོབ་པ་དང་ཐོབ་པའི་བྱུང་པར་དང་། གཞན་ལ་སྤྱོད་བཅས་སྤྱོད་པར་ཆོས་སྟོན་པ་སོགས་འབྲས་  
 བུ་ཐོབ་པའི་བྱུང་པར་མི་འདྲ་བ་རྣམས་ཀྱིས་འབྲེད་དོ། །རང་རྒྱུད་པ་གཉིས་པར་རྣམ་བདེན་པ་དང་  
 མཐུན་པ་དང་རྣམ་རྒྱན་པ་དང་མཐུན་པ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། དང་བོ་ནི་ཞི་བ་འཆོ་ཡབ་སྲས་ཏེ་སྔ་  
 སེར་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་དངོས་པོར་འདོད་པའོ། །གཉིས་པ་ནི་སྔ་སེར་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་  
 དངོས་མེད་དུ་འདོད་པའི་སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་བོ་ལ་སོགས་པའོ། །རྣམ་རྒྱན་པ་དང་མཐུན་  
 པ་ལ་ཡང་གཉིས་ལས། རྣམ་རྒྱན་དེ་བཅས་དང་མཐུན་པ་ནི་སློབ་དཔོན་རྩེ་དུ་རེ་དང་། རྣམ་རྒྱན་  
 དེ་མེད་དང་མཐུན་པ་ནི་སློབ་དཔོན་ཀམ་པ་ལི་སྟེ་ལུ་བ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཡུམ་འབུམ་པ་  
 ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུ་དགག་བྱ་ལ་དོན་དམ་པ་སོགས་ཀྱི་བྱུང་པར་དངོས་ཤུགས་གང་རུང་དུ་སྦྱར་བའི་  
 འཁོར་ལོ་བར་བཞི་དེས་དོན་གྱི་མདོ་དང་། ཤེས་རབ་སྤྱིང་བོ་ལྟ་བུ་དགག་བྱ་ལ་དོན་དམ་པ་ལ་སོགས་  
 པའི་བྱུང་པར་དངོས་ཤུགས་གང་ལ་ཡང་མ་སྦྱར་བའི་འཁོར་ལོ་བར་བཞི་འཁོར་ལོ་གཉིས་པ་ཡིན་  
 པར་མཚུངས་ཀྱང་དང་དོན་གྱི་མདོ་ཡིན་པ་ནི་མདོ་སྔ་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་ལུགས་ཡིན་པར་འདི་བས་  
 འདོད་དོ། །མཆན་ཉིད་གསུམ་གྱི་འཛིན་ཚུལ་སྤར་བཤད་པ་དང་འདྲ་ཡང་ཕྱི་དོན་མེད་པར་འདོད་  
 པ་ནི་སྔ་མ་དང་མི་འདྲ་བའི་བྱུང་པར་ཡིན་ནོ། །རྒྱན་རྒྱལ་པོ་བཀོད་པ་དང་མདོ་སྔ་དགོངས་འགྲེལ་  
 དང་ལང་ཀར་གཤེགས་པའི་མདོ་ལ་སོགས་པའི་སྐབས་སུ་བརྗོད་བྱའི་དོན་སྟོན་ཚུལ་རྣམ་པ་གཉིས་  
 ཡོད་པ་ལས། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པར་མེད་པར་རྟོགས་ནུས་པའི་གདུལ་བྱའི་གཙོ་བོ་ལ་ཆོས་  
 ཐམས་ཅད་བདེན་གྱུ་བྱའི་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་བཤད་པའི་སྐབས་དང་། རེ་ཞིག་ཆོས་ཐམས་ཅད་  
 བདེན་པར་མེད་པར་རྟོགས་མི་ནུས་པར་རིམ་གྱིས་བཀྱིད་གོས་པའི་གདུལ་བྱ་ཕལ་བ་ལ་ཕྱི་དོན་མེད་  
 ཅིང་སེམས་བདེན་གྱུ་བྱ་ལྟོན་པའི་སྐབས་ཏེ་ཆོག་གི་ཆ་གཉིས་ཡོད་པ་ནི། རིམ་པ་བཞིན་དུ་དབུ་  
 མ་བ་དང་སེམས་ཅམ་པའི་ལུགས་སུ་འདི་བས་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ནི་མདོ་དེ་ཆོག་ལ་ཆ་ཕྱེ་བའི་  
 བཤད་ཚུལ་ཡིན་ལ། ཆོག་ལ་ཆ་མ་ཕྱེ་བར་མདོ་གཅིག་གི་བརྗོད་བྱའི་དོན་ལ་ཆ་ཕྱེ་བའི་དབང་དུ་

ཐེད་ན། ཞི་བ་འཆོ་ཡབ་སྐུས་ཀྱིས་འཁོར་ལོ་བར་བའི་དགོངས་པ་བཀྲལ་ཚུལ་ནི་མདོ་སྡེ་དགོངས་  
 འགྲེལ་སྟགས་ཀྱི་དངོས་བསྟན་གཙོ་བོའི་དོན་ཡིན་པ་དང་། སེམས་ཅམ་པས་འཁོར་ལོ་བར་བའི་  
 དགོངས་པ་བཀྲལ་ཚུལ་ནི་མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་སྟགས་ཀྱི་དངོས་བསྟན་པལ་བའི་དོན་ཡིན་པར་  
 བཤད་དགོས་སོ། །རང་མཆན་གྱིས་གྲུབ་པར་སྒྲུབ་བ་ལ་ཆད་མ་གཞན་གྱིས་གཞོད་པ་མེད་པའི་  
 གློའི་སྒྲུབ་བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མིན་པར་ཡུལ་རང་གི་གནས་ལུགས་ཀྱི་དབང་གིས་ཡོད་པ་ནི་  
 བདེན་མེད་ཀྱི་དགག་བྱ་ཡིན་པར་འདོད་པ་ནི་རང་རྒྱུད་པ་གཉིས་ཀ་མཐུན་ནོ། །དབུ་མ་རྒྱུད་རང་  
 འགྲེལ་དུ་ལང་གཤེགས་དང་ཡབ་སྐུས་མངལ་བའི་མདོ་དངས་པ་ལས་གཅིག་དུ་བྲལ་གྱི་རིགས་པ་  
 གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་ཞི་བ་འཆོ་ཡབ་སྐུས་ཀྱིས་པལ་ཆེར་འབྲེལ་རྒྱུ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་སྟོར་འགོད་  
 པར་མཛད་དོ། །དཔེར་བཤད་ན། བདེན་པར་གྲུབ་པའི་གཅིག་དང་དུ་མ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་གཟུགས་  
 ལ་སྟགས་པ་ནི་བདེན་པར་མེད་དེ། དཔེར་ན་མེ་ལོང་ནང་གི་བྱད་བཞིན་གཟུགས་བརྟན་བཞིན་ནོ། །  
 བདེན་པར་གྲུབ་ན་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་གཅིག་དང་དུ་མ་གཉིས་པོ་དེར་ངེས་པས་ན་རྗེས་སུ་འགྲོ་ཕྱིག་གི་  
 རྒྱབ་པ་གཉིས་གྲུབ་བོ། །འཁྱེད་ཆོས་སྐྱབ་ཚུལ་ནི། དེ་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་གཅིག་མིན་ཏེ། ཆ་  
 བཅས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བདེན་པར་གྲུབ་པའི་དུ་མ་མིན་ཏེ། བདེན་པར་གྲུབ་པའི་གཅིག་མེད་པའི་  
 ཕྱིར། གཞན་ཡང་། རྗེ་རྗེ་ཟེགས་མ་དང་ཡོད་མེད་སྟེ་འགོག་དང་མུ་བཞི་སྟེ་འགོག་དང་རྟེན་འབྲེལ་  
 གྱི་རྟགས་རྣམས་ལུགས་འདིའི་བདེན་གྲུབ་འགོག་པའི་རིགས་པའི་གཙོ་བོ་ཡིན་ནོ། །གང་ཟག་གི་  
 བདག་མེད་དང་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་རྣམས་ལ་རང་རྒྱུད་པ་གཉིས་ཀ་འདོད་པ་མཐུན་ནོ། །  
 རྟེན་སྐྱབ་ཕྱ་བ་དང་རགས་པ་ནི་རིམ་པ་བཞིན་དུ་བདེན་འཛིན་ས་བོན་དང་བཅས་པ་དང་གཟུང་འཛིན་  
 རྗེས་གཞན་དུ་འཛིན་པའི་སྒྲོ་ས་བོན་དང་བཅས་པ་ལ་སྟགས་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །བདེན་བཞིའི་རྣམ་  
 པ་བརྒྱ་དུག་དང་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སྟོང་དང་བདེན་པར་མེད་པ་རྣམས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ཉན་ཐོས་  
 དང་རང་རྒྱལ་དང་ཐེག་ཆེན་ལམ་གྱི་རྟོགས་རིགས་གསུམ་གྱི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པས་ན་ཐེག་པ་གསུམ་  
 གྱི་རྟོགས་རིགས་མི་འདྲ་བའི་བྱད་པར་དེ་ཡིན་ནོ། །མཐོང་ལམ་སྒྲོམ་ལམ་རེ་རེ་ལ་མཉམ་གཞག་  
 དང་རྗེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་གཉིས་གཉིས་ཡོད་པ་ལ་སྟགས་པའི་བྱད་པར་རྣམས་ལ་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་

གཉིས་ཀ་འདོད་པ་མཐུན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའོ། །འདིར་སྐྱས་པ། རང་མཆན་ཞལ་གྱིས་བཞེས་  
 པའི་རྒྱ་མཆན་གྱིས། །རང་རྒྱད་འཐད་པར་སྐྱ་བའི་དབུ་མའི་ལུགས། །རང་ལུགས་ཇི་ལྟར་ཡིན་  
 པ་དེ་ལྟར་དུ། །རང་བཟོ་སྒངས་ཏེ་མཁས་པའི་གཞུང་བཞིན་བཀོད། །སློ་ལ་སྒྲུང་བའི་དབང་གིས་  
 མ་བཞག་པའི། །ཡུལ་གྱི་སྔོན་ལུགས་མེད་པར་རྟོགས་པ་ནི། །རྟག་ཆད་མཐར་ལྟའི་མུན་པ་ཀྱན་  
 སེལ་བའི། །ཟབ་ལམ་འོད་སྟོང་འཆར་བའི་སྐྱ་རེངས་ཡིན། །ཐལ་རང་ལྟ་བའི་ཚུན་གྲག་པའི་  
 མེས། །མཐར་འཛིན་གང་རེག་སེལ་བའི་རྒྱས་མཐུ་ལ། །བཟང་ངན་བྱད་པར་ཡོད་མེད་གང་ཡིན་  
 ཞེས། །སར་གནས་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱང་འཕྲུང་མོ་རྒྱག། །ཅེས་གྲུབ་མཐའ་ཆེན་མོའི་མཆན་  
 འགྲེལ་དཀར་གནད་མདུད་གྲོལ་སློགས་ལ་གཅེས་ནོར་ཞེས་བྱ་བ་ལས་དབུ་མ་རང་རྒྱད་པའི་སྐབས་  
 ལུས་ཟིན་ཏོ། ། །

### ལེའུ་བརྒྱ་གཉིས་པ་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་སྐབས།

ཡ ཅུ་བའི་སྐྱ་མ་སློབ་བཟང་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་སྐྱས་མཆོག་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་འཕགས་མཆོག་  
 ལྷ་སྐྱབ་ལབ་སྐྱས་མཁས་མཆོག་ལྷ་གྲགས་སྟོབ་བརྒྱད་དང་བཅས་པ་ལ་གྲུས་པས་ཐུག་འཆལ་ལོ། །ཆོ་  
 རབས་ཀྱན་ཏུ་རྗེས་སུ་གཟུང་དུ་གསོལ། །འདིར་གྲུབ་མཐའ་སྐྱ་བ་ཀྱན་གྱི་ཡང་ཅེ་དཔལ་ལྷན་དབུ་  
 མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་གྲུབ་མཐའི་མཆན་འགོད་པ་ལ།

། ཀ། འདིའི་རང་རྒྱད་ཀྱི་རྗེས་དཔག་ཅེས་པ་ནི་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པའི་རྟགས་སྟོར་ཞེས་པ་ཡིན་  
 ལ། རྟོགས་ཞེས་པ་ནི་བསྐྱབ་བྱའམ་དམ་བཅའི་མིང་ཡིན་ཞིང་། གཞན་ཞེས་པ་ནི་རང་ངོས་ནས་  
 མ་གྲུབ་པ་ལས་གཞན་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ལུང་འདིའི་དོན་ནི། རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པའི་  
 རྟགས་སྟོར་འགོད་པར་ཁས་ལེན་པ་མི་རིགས་ཏེ། རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པའི་བསྐྱབ་བྱའམ་དམ་བཅའ་  
 ཁས་མ་སྒྲངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་སྟེ། རྒྱས་པར་ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

། ཁ། རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་ཁས་སྒྲངས་ན་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པའི་སྟེ་བ་ཡང་རང་གི་ངང་གིས་  
 ཁས་ལེན་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་མཐའ་བཞི་གང་རུང་ལས་སྟེ་བ་དང་མུ་བཞི་གང་རུང་དུ་ཡོད་པ་དེས་

པར་ཁས་ལེན་དགོས་ཏེ། འོན་པར་ཕར་སྐྱེ་ན་སྐྱེ་ཆེ་མཐའ་བཞི་གང་རུང་ལས་སྐྱེ་བ་དང་གནས་  
 ཆེ་མུ་བཞི་གང་རུང་དུ་ཡོད་དགོས་པར་ནང་བའི་གྲུབ་མཐའ་སྐྱ་བ་བཞི་ག་མཐུན་པར་ཁས་སྒྲངས་  
 པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་མུ་བཞིར་ཡོད་པ་དབུ་མའི་གཞུང་ནས་བཀག་པའི་ཕྱིར་རང་རྒྱུད་ཀྱི་དམ་  
 བཅའ་ཁས་ལེན་མི་རིགས་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ། བཞི་བརྒྱ་བ་ལས། ཡོད་དང་མེད་དང་ཡོད་མེད་  
 ཅེས། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་ལུང་འདི་ཆོག་གསལ་དུ་བྲངས་སོ། །ལུང་འདིའི་དོན་ནི་ལྷག་མཐོང་ཆེན་  
 མོར། བཞི་བརྒྱ་བ་ལས། ཡོད་དང་མེད་དང་ཡོད་མེད་ཅེས། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ནི་དེའི་  
 འགྲེལ་བ་ལས། རྟོང་བ་ཉིད་དུ་སྐྱ་བ་ལ་ཡུན་རིང་བོས་ཀྱང་སུན་འབྲིན་བརྗོད་མི་རྒྱས་པར་བརྟན་  
 ལ། རྒྱུད་ནི་རྟོང་བ་ཉིད་དུ་འང་མི་འདོད་དེ་ཞེས་སྐྱ་བས་ན་འདོད་པ་གང་ཡང་མེད་པའི་ཁྲུངས་སུ་  
 རི་ལྟར་རུང་། འདུག་འགྲེལ་ལས། གང་གི་ཕྱིར་བཏགས་པར་ཡོད་པར་སྐྱ་བ་རྣམས་ལ་གཉིས་  
 སུ་སྐྱ་བ་འདི་མི་རིགས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། གཉིས་ལ་བརྟན་ནས་སུན་འབྲིན་པ་དང་ལན་སྐྱ་བས་  
 དབུ་མ་བ་ལ་ཐམས་ཅད་དུ་སྒྲགས་མི་རྟེན་དོ། །རི་སྐད་དུ་འཕགས་པ་ལྟས། ཡོད་དང་མེད་དང་།  
 །ཞེས་སོགས་རྟེན་བ་བཞི་བྲངས་སོ། །དེ་ལྟར་རང་གི་དོ་བོས་གྲུབ་པའི་རྣམས་ཡོད་ཞེས་པའི་བཏགས་  
 ཡོད་དུ་འདོད་པ་རྣམས་ལ་དངོས་པོ་ཡོད་པར་སྐྱ་བ་རང་གི་དོ་བོས་གྲུབ་པར་འདོད་པ་དང་དངོས་  
 པོ་མེད་པར་སྐྱ་བ་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་དོན་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་ཞེས་པའི་བཏགས་པར་འདོད་  
 པ་གཉིས་ཀྱིས་སུན་མི་འབྲིན་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ་བྲངས་པས་ན་རང་ལུགས་མེད་པའི་ཁྲུངས་སུ་མི་རུང་  
 ལ། ཡོད་མེད་ལ་སོགས་པའི་ཕྱོགས་ཀྱང་གཉིས་སུ་སྐྱ་བའི་ཕྱོགས་ལྟ་བུ་ཡིན་པར་ཤིན་ཏུ་གསལ་  
 བས་སྤར་མུ་བཞི་འགོག་པ་དང་ཡོད་མེད་དུ་སྐྱ་བ་སེལ་ཚུལ་གྱི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་  
 གསུངས་སོ། །ཡོད་མེད་དུ་སྐྱ་བ་སེལ་ཚུལ་གྱི་སྐབས་སུ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་དང་གཏན་ནས་  
 མེད་པ་བཀག་པས་ན། མུ་བཞི་འགོག་ཚུལ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་དང་གཏན་ནས་མེད་པ་  
 དང་། དེ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་དང་དེ་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའི་ཡུང་གསུམ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་འགོག་པ་  
 ལ་སྒྱུར་དུ་རུང་ལ། ཡང་ན་དེ་ཉིད་ལས། དབུ་མའི་གཞུང་རྣམས་ནས་དངོས་པོ་འམ་རང་བཞིན་  
 ཡོད་པ་དང་མེད་པ་དང་གཉིས་ཀ་དང་གཉིས་ཀ་མིན་པའི་མུ་བཞི་ཐམས་ཅད་བཀག་ལ་དེར་མ་འདུས་



པའི་ཆོས་ཀྱང་མེད་པས་རིགས་པས་ཐམས་ཅད་འགོག་གོ་སྟུང་ན། འདི་ནི་སྤར་བསྟན་པ་ལྟར་དངོས་  
 པོ་ལ་གཉིས་ལས་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་དངོས་པོ་ནི་བདེན་པ་གཉིས་གང་དུ་ཡོད་པར་འདོད་ཀྱང་  
 འགོག་ལ་དོན་བྱེད་ནུས་པའི་དངོས་པོ་ནི་ཐ་སྟོན་དུ་འགོག་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དངོས་པོ་མེད་པའང་  
 འདུས་མ་བྱས་ན་མས་ལ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་དངོས་མེད་དུ་འདོད་ན་ནི་དེ་འདྲ་བའི་དངོས་མེད་  
 ཀྱང་འགོག་གོ། །དེ་བཞིན་དུ་དེ་འདྲ་བའི་དངོས་པོ་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀར་ཡང་འགོག་ལ་གཉིས་ཀ་  
 མ་ཡིན་པ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའང་འགོག་པས་མུ་བཞི་འགོག་ཚུལ་ཐམས་ཅད་ནི་དེ་ལྟར་དུ་ཤེས་  
 པར་བྱའོ། །དེ་འདྲ་བའི་བྱུང་པར་སྤྱར་བྱ་མེད་པར་མུ་བཞི་ག་འགོག་ན་དངོས་པོ་ཡོད་པ་དང་དངོས་  
 པོ་མེད་པ་འགོག་པའི་ཆེ་དེ་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་བཀག་ནས་སྤར་ཡང་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའང་  
 མ་ཡིན་ཞེས་བཀག་ན་ནི་ཁས་སྒྲངས་དངོས་སུ་འགལ་བ་ཡིན་ལ་དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་སྒྲིན་མེད་དོ་ཞེས་  
 བསྟོན་ན་ནི་ཁོ་བོ་ཅག་སྒྲིན་པ་དང་ལྟན་ཅིག་དུ་མི་ཚོ་ད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གཞན་  
 ཡང་སྟོང་ཐུན་ཆེན་མོ་ལས། ཡོད་པ་ཡང་བདེན་པར་གྲུབ་པ་མ་ཡིན། མེད་པ་ཡང་བདེན་པར་  
 གྲུབ་པ་མ་ཡིན། གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་ཕུང་གསུམ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་མ་ཡིན། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་  
 པའི་ཕུང་གསུམ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་མ་ཡིན། ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཡིན་པས་ན་ཁོ་བོ་ཅག་ལ་ཀུན་པ་  
 ཅིའང་མེད་ཀྱི་མངོན་པར་མཐོ་བ་འབའ་ཞིག་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བཤད་པ་ཡང་ཡོད་དོ། །

༼གཤམ་ཏེ་ངས་དམ་བཅའ་འགའ་ཡོད། ཅེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི། ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོ་ལས།  
 དེ་ལ་ཚོད་རྒྱུག་ལས། དམ་བཅའ་མེད་པར་གསུངས་པ་ནི། དངོས་པོ་རང་བཞིན་མེད་དོ་ཞེས་དབུ་  
 མ་བས་སྤྲོས་པ་ལ་དངོས་སྤྲོས་པ་ལ་དེ་ལྟར་དམ་འཆའ་བའི་ཆོག་དེ་ལ་རང་བཞིན་ཡོད་ན་དངོས་པོ་ཐམས་  
 ཅད་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་མི་འཐད་ལ། རང་བཞིན་མེད་ན་རང་བཞིན་ཡོད་པ་འགོག་མི་ནུས་སོ་  
 ཞེས་བཅུད་པ་ལས་འཕྲོས་པ་ཡིན་ལ། ཞེས་པ་ནས། དེས་ན་དམ་བཅའ་ཡོད་མེད་ནི་སྤྱིར་དམ་  
 བཅའ་ཡོད་མེད་ཚོད་པ་མ་ཡིན་གྱི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་རང་བཞིན་མེད་དོ་ཞེས་དམ་བཅས་པའི་  
 ཆོག་ལ་རང་བཞིན་ཡོད་མེད་ཚོད་པ་ཡིན་པས་དེ་འདྲ་བའི་དམ་བཅས་པའི་ཆོག་དེ་ལ་རང་བཞིན་  
 ཡོད་པར་ཁས་སྒྲངས་ན་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་དམ་བཅས་པ་དང་འགལ་བའི་

སྦྱོན་དེ་ལ་ཡོད་ནའང་། དེ་དེ་ལྟར་མི་འདོད་པས་སྦྱོན་དེ་ང་ལ་མེད་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་པས་  
དམ་བཅའ་མེད་པའི་སྦྱུབ་བྱེད་དུ་མི་རུང་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

༼ང་༽ཐལ་འགྱུར་ནི་གཞན་དོན་སྐབས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་སྦྱེ་བ་ཀྱན་ལ་འགོད་དགོས་པས་བྱ་བ་ཆེ་  
ལ། གཞན་གྲགས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་ནི་ཚོལ་བ་དབང་ཚོན་འགའ་ཞིག་ལ་འགོད་མི་དགོས་པས་བྱ་བ་ཆུང་  
ངུར་བཤད་དོ། །

༼ཅེ༽ཁྱེན་ཉིད་འདི་བ་ཅམ་ནི་འདུས་བྱས་ཀྱི་ཉིན་འབྱུང་གི་མིང་ཡིན་ལ། རྒྱ་འབྲས་བུ་ལ་ལྟོས་  
པ་ནི་ཐལ་འགྱུར་བ་ཁོ་ནས་འདོད་ཅིང་། འབྲས་བུ་རྒྱ་ལ་ལྟོས་པ་ནི་ནང་བའི་བྱ་བ་མཐའ་སྦྱོར་བ་ཀྱན་  
གྱིས་འདོད་པར་བཤད་དོ། །

༼ཆེ༽བྱ་བ་པའི་དབང་པོས་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པར་གསུངས་པ་ལ། ཚོལ་བ་སྤུས་ཀྱང་  
ཆོས་དང་མཐུན་པར་ཚོལ་བའི་སྒྲགས་མི་རྟོན་པས་སེང་གའི་སྦྱ་ཆེན་ལྟ་བུ་བསྒྲགས་པ་ཡིན་ལ། དེ་  
ཡང་སྟོང་བ་ཉིད་དང་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་ཡང་དག་མཐའ་ལ་སོགས་པའི་ནམ་གངས་མང་པོའི་སྒོ་ནས་  
དང་། སྦྱ་མ་དང་མི་ལམ་དང་སྒྲིག་རྒྱ་འབྲུ་བ་ལ་སོགས་པའི་དཔེ་མཐའ་ཡས་པ་དང་། ཐེག་པ་  
སྒྲ་ཆོགས་ཏེ་མཐར་བུག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་བསྟན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཐབས་ཚུལ་སྒྲ་ཆོགས་ཀྱིས་མཐའ་  
ཕྱ་རགས་ཀྱན་ལ་མི་གནས་པའི་དབྱ་མའི་དོན་ཉི་ཤུ་མཆོན་པར་མཛད་དོ་ཞེས་པའོ། །

༼ཇེ༽རིམ་ལྡེའི་གཉིས་པ་དགོངས་པ་བླ་ན་མེད་པའི་རིམ་པའི་སྟོན་འཕགས་པས་མཛད་པའི་འཕྲོ་  
ཞིག་ཤུ་བཤེས་གཉིན་ལ་གནང་བ་བྱིན་ནས་ཅོམ་དུ་འདུག་པ་ཡིན་པར་རིམ་ལྡེའི་གསལ་སྦྱོན་དུ་  
གསུངས་སོ། །

༼ཉེ༽འདིར་རང་རྒྱུད་པའི་སྐབས་སུ་དབྱ་མ་རང་རྒྱུད་པ་སྦྱ་མ་རིགས་གྲུབ་ཡིན་པར་གསུངས་  
པ་ལྟ་བུར་སྒྲུང་ལ། སྐབས་འདིར་ཡང་། སྦྱ་མའང་སྦྱ་མ་ཅམ་མིན་ཏེ། ཞེས་སྦྱ་མ་ལྟ་བུའི་དབྱ་  
མ་བ་བཀག་པའི་གཞུང་གིས་རང་རྒྱུད་བཀག་པར་གསུངས་པས་ན། རང་རྒྱུད་པ་སྦྱ་མ་རིགས་གྲུབ་  
ཡིན་པ་ནི་གྲུབ་མཐའ་ཆེན་མོའི་དགོངས་པ་ཡིན་ནམ་སྟམ་ཡང་། ནམ་བཤད་སྟིང་པོ་ཆུན་དུ་སྦྱོབ་  
དཔོན་སེང་བཟང་སྦྱ་མ་རིགས་གྲུབ་ཡིན་པར་འདོད་པ་ནི་དབྱ་མ་བ་ཆེན་པོ་ལ་སྦྱར་བ་འདེབས་པ་

ཡིན་པར་གསུངས་པ་དང་། ལམ་རིམ་ཆེན་མོར་ཡང་། ལྷ་མ་ལྷ་བྱ་དང་རབ་ཏུ་མི་གནས་པའི་  
 ཐ་སྙད་ནི་ཀྱ་གར་བའི་སློབ་དཔོན་ཁ་ཅིག་ཀྱང་འདོད་དེ། སྤྱིར་དབུ་མ་བར་ཁས་འཆེ་བའི་ཀྱ་བོད་  
 གྱི་སློབ་དཔོན་འགའ་མེད་ལྷ་ར་དུ་འདོད་པ་ཡོད་མོད་ཀྱང་། སློབ་དཔོན་ལྷ་སྤྱབ་གྱི་རྗེས་སུ་འབྱུང་  
 བའི་དབུ་མ་བཆེན་པོ་ནམས་གྱི་ལུགས་རི་ལྷ་ར་ཡིན་གཏན་ལ་དབབ་པར་བྱ་ཡི་ཤོ་མོ་ནམས་སུ་ཞིག་  
 གིས་བཤད་པར་རུས། གཞན་ཡང་དོན་དམ་འདོད་ཚུལ་གྱི་སློན་སྐྱོན་གཉིས་སུ་བཞག་པ་ནི་སློང་ས་  
 པ་རོ་མཚར་བསྐྱེད་པའི་ནམ་གཞག་གོ་ཞེས་ལོ་རྒྱུ་བཆེན་པོ་སློན་ལྷ་མོས་རབ་གསུང་བའི་ཤིན་ཏུ་  
 ལེགས་ཏེ། དེ་དག་གི་འདོད་པ་ནི་རིགས་ཤེས་རྗེས་དཔག་གིས་གཞལ་བྱའི་དོན་ཅམ་དོན་དམ་བདེན་  
 པར་འདོད་པར་སྤང་ལ་རིགས་ཤེས་གྱི་གཞལ་བྱ་ནི་དོན་དམ་བདེན་པ་དང་མཐུན་པས་དོན་དམ་ཞེས་  
 བཏགས་པར་དབུ་མ་ཀུན་དང་སྤང་བ་གཉིས་ཀ་ནས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དབུ་མ་བཆེན་པོ་  
 གཞན་ནམས་ཀྱང་རིགས་པས་སློབ་པ་བཅད་པའི་དོན་དེ་ཅམ་ནི་དོན་དམ་བདེན་པར་མི་བཞེད་པས་  
 ལེགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྤྱི་མ་རིགས་གྲུབ་པའི་དོན་དང་ཐ་སྙད་གཉིས་ཀ་བཞག་པར་སྤང་བའི་  
 ཕྱིར་དང་། ལམ་རིམ་ཆུང་དུ་ལས་ཀྱང་། ལྷ་མ་རིགས་གྲུབ་པས་གཞི་ཡུང་བོ་ལྷ་བྱ་དང་བདེན་  
 སློང་གི་སྤང་བ་གཉིས་ཆོགས་པ་རིགས་ཤེས་རྗེས་དཔག་གིས་གྲུབ་པའི་དོན་ཅམ་དོན་དམ་བདེན་པར་  
 འདོད་པ་ནི། མཐུན་པའི་དོན་དམ་དུ་འགྱུར་གྱི་དོན་དམ་བདེན་པ་མིན་ནོ། །བདེན་པའི་གཅིག་  
 དང་དུ་བྲལ་གྱི་སྤང་བས་སྤྱི་གུ་སྐྱོགས་བདེན་མེད་གྱི་སྤང་བར་སྤྱབ་པ་ཡང་། གཞི་དེ་བདེན་པར་  
 ཡོད་མེད་ཐེ་ཆོམ་མ་ཆོད་པའི་གང་ཟག་རྟོགས་ལྷན་ལ་ནི་དེ་ལྷ་ར་སྤྱབ་པའི་དོན་མེད་ལ། ཐེ་ཆོམ་  
 ཆོད་པ་ལ་ནི་རྟོགས་དེ་རྟོགས་ཡང་དག་དུ་མི་འགྱུར་བ་དང་། དབུ་མ་སྤང་བ་ལས་གཅིག་དུ་བྲལ་  
 གྱི་རྟོགས་ཆོས་གཉིས་ཀ་ནམ་བཅད་ཅམ་དུ་གསུངས་ཤིང་། གཅིག་དང་དུ་མ་མིན་པ་དང་དེ་གཉིས་  
 སུ་མེད་པ་གང་རྟོགས་སུ་བྱས་ཀྱང་འདྲ་བར་གསུངས་པ་ནི། མ་ཡིན་དགག་ལ་མི་བྱེད་པར་དེ་ཉིད་  
 གྱི་དཔེར་བརྗོད་ལས་ཤེས་པས། སློབ་དཔོན་ཞི་བ་འཆོ་ཡབ་སྲས་དང་། སློབ་དཔོན་མེད་གེ་  
 བཟང་བོའི་བཞེད་པ་གཏན་མིན་ནོ། །ཞེས་སྤྱི་མ་རིགས་གྲུབ་པས་གཞི་ཡུང་སྐྱོགས་དང་བདེན་མེད་  
 གྱི་སྤང་བ་གཉིས་ཆོགས་དོན་དམ་བདེན་པར་འདོད་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་། འདི་

འཐད་པར་ཐལ། ལྷ་མ་རིགས་གྲུབ་པས་སྒྲིང་སྒྲིང་ཆོགས་པའི་རིགས་ཤེས་རྟེན་དཔག་གི་གཞལ་  
 བྱར་ཁས་ལེན་པར་མ་ཟད་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་གཞལ་བྱར་ཡང་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། གསེར་  
 བྱང་ལས། འཕགས་གྲོལ་དང་སྒྲོབ་དཔོན་གཉིས་ཀྱིས་ཆོས་ཉིད་ཅམ་མཉམ་བཞག་གི་ཡུལ་ཡིན་  
 པ་དང་། མཉམ་བཞག་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་དང་། ཡུལ་དང་བྲལ་བ་གཉིས་ཀའི་ལྷགས་  
 དམིགས་པ་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་སྐབས་སུ་བཀག་ནས་བདེན་དངོས་མེད་པའི་རྟེན་འབྲེལ་སྐྱུ་མ་  
 ལྷ་བྱ་མ་ཡིན་དགག་མཉམ་བཞག་གི་དམིགས་པར་བཤད་ཅིང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྲལ་  
 རྟེན་འདིར་མཉམ་བཞག་ཡུལ་སྒྲིང་མེད་དང་སྒྲིང་བཅས་སུ་འདོད་པའོ། །ལྷགས་གཉིས་བཀོད་  
 པ་ལས་དང་པོར་བ་རྟུ་མི་གནས་པ་དང་གཉིས་པ་སྐྱུ་མ་རིགས་གྲུབ་པའི་ལྷགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསེར་  
 བྱང་ལས་ཀྱང་ལྷ་བའི་སྒྲོར་བོད་སྒྲུ་རབས་པའི་ལྷགས་ལྷར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་ན་  
 རེ། དགག་བྱ་བདེན་པ་རྣམ་པར་བཅད་ཅམ་དེ་དོན་དམ་བདེན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ལམ་རིམ་  
 ཆེན་མོ་ལས། དབུ་མ་བ་ཆེན་པོ་གཞན་རྣམས་ཀྱང་རིགས་པས་སྒྲོས་པ་བཅད་པའི་དོན་དེ་ཅམ་ནི་  
 དོན་དམ་བདེན་པར་མི་བཞེད་པས་ལེགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྲལ་སྟེ།  
 དེ་ནི་བརྟགས་ཤིང་དབྱུད་པ་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྒྲིང་མི་སྒྲིང་སྟེ་མི་སྟེ་བདག་ཡོད་མེད་ལ་སོགས་པའི་  
 སྒྲོས་པ་མཐའ་དག་དང་བྲལ་བ་དེ་ལ་དོན་དམ་ཞེས་གཞན་དོར་མིང་བཏགས་པར་འདོད་པའི་ལྷགས་  
 ཀྱི་སྒྲོས་བྲལ་ལ་བྱེད་ཀྱི། རང་ལྷགས་ཀྱི་མཉམ་བཞག་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དོར་སྒྲོས་  
 པ་སྟེ་རྟོག་པའི་བྲལ་བ་མཐའ་དག་དང་བྲལ་བའི་གནས་ལྷགས་སྒྲིང་ཉིད་ལ་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེར་  
 ཐལ། ལྷ་རབས་པའི་ལྷགས་དེ་ནི་མ་བརྟགས་མ་དབྱུད་པའི་ཤེས་དོར་སྟེ་འགག་ཀྱན་བྱང་དགག་  
 སྐབས་སོགས་མཆན་ཉིད་མི་འདྲ་བ་དུ་མར་སྒྲིང་ཞིང་ཤེས་དོར་ལ་ལྷོས་ཏེ་རིགས་པའི་གནོད་པ་མེད་  
 པའི་སྒྲིང་ཆ་ཐམས་ཅད་ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་དང་། བརྟགས་ཤིང་དབྱུད་པ་ན་སྟེ་འགག་སོགས་ཅིར་  
 ཡང་མ་གྲུབ་པ་དེ་ལ་གཞན་དོར་དོན་དམ་བདེན་པ་ཞེས་མིང་བཏགས་ཅམ་ཡིན་གྱི་དོན་དམ་པའི་  
 ཆོས་ཤིག་རྟུ་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ཞིང་སྒྲོས་ཀྱང་གཟུང་དུ་མེད་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རྟེ། གསེར་བྱང་ལས།  
 སྟེ་དགག་ཀྱན་བྱང་དགག་སྐབས་སོགས་མཆན་ཉིད་མི་འདྲ་བ་དུ་མར་སྒྲོལ་སྒྲིང་ཞིང་ཐ་སྟོན་པའི་སྒྲོ་

ངོ་དེར་རིགས་པའི་གཞོན་པ་མེད་པའི་སྤང་བའི་ཆ་ཇི་སྟེད་པ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ཡིན་ལ། ཀུན་  
 རྫོབ་དེ་ཉིད་དབྱུང་ན་སྤང་མི་སྤང་སྟེ་མི་སྟེ་བདག་ཡོད་མེད་ལ་སོགས་པའི་སྤྱོད་པའི་དྲ་བ་མ་ལུས་  
 པས་དཔེན་པས་དོན་དམ་པ་ཞེས་གཞན་ཡང་དག་པའི་ལམ་ལ་བཀྱི་བའི་ཕྱིར་དུ་དགོས་པའི་དབང་  
 གིས་ཁས་བླངས་པ་ཅམ་སྟེ། སྤྱོད་པའི་ཞེས་པའང་གཞན་ངོར་མིང་བཏགས་པ་ཅམ་ཡིན་གྱི་སྤྱོད་  
 བྲལ་གྱི་ཆོས་ཤིག་ཏུ་གྲུབ་པར་འདོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། གཤེས་ལུགས་  
 དང་ཆོས་ཉིད་དང་རང་བཞིན་སྤྱོད་པའི་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་རྣམས་རྟོགས་ཞེས་པའི་དོན་ཡེ་ཤེས་  
 ལ་འཛིན་པ་མཐའ་དག་ཉེ་བར་ཞི་བས་དེ་རྣམས་ལ་དམིགས་པའི་ཤེས་པ་མི་སྟེ་བྲལ་བྱེད་ཀྱི། དངོས་  
 སུ་ན་འགའ་ཞིག་འགའ་ཞིག་གིས་དམིགས་བྱ་དམིགས་བྱེད་དུ་བྱས་པ་མིན་ཏེ། དཔེར་ན་ཤེས་པ་  
 ཡུལ་ཇི་འདྲ་བ་དེའི་རྣམ་པར་སྟེས་པ་ན་རང་དུས་ན་ཡུལ་དེ་མེད་ཀྱང་དེ་རྟོགས་པར་འཛིན་པ་དང་  
 འདྲ་བར་མཉམ་བཞག་གི་ཆོས་ཉིད་མཐའ་གང་དུ་ཡང་མི་གནས་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་མཐའ་  
 གང་དུ་ཡང་མི་འཛིན་པ་ན་དེ་དང་དེ་རྟོགས་པར་ཐ་སྟོད་བྱས་པ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་  
 ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། རིགས་པས་སྤྱོད་པ་བཅད་པའི་དོན་དེ་ཅམ་ནི་དོན་དམ་བདེན་པར་མི་བཞེད་ཅེས་  
 པའི་སྐབས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་བཅད་པའི་དོན་སྤྲ་བས་པའི་ལུགས་ཀྱི་ཅིར་ཡང་མ་གྲུབ་པའི་སྟོང་ཉིད་ལ་  
 བྱེད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྤྲ་བས་པས་ཅིར་ཡང་མ་གྲུབ་པའི་སྟོང་ཉིད་དེ་སྟོས་གཟུང་དུ་མེད་  
 པར་འདོད་ལ། ལུང་འདིའི་སྤྱོད་པ་བཅད་པའི་དོན་ནི་དགག་བྱའི་སྤྱོད་པ་རྣམ་པར་བཅད་པ་ལ་  
 རྣམ་བཅད་དང་ཡོངས་གཅོད་གཉིས་སུ་བྱས་པའི་ཕྱི་མ་རྗེས་དཔག་གིས་གཞལ་བའི་དོན་ལ་བྱེད་པའི་  
 ཕྱིར་ཏེ། ལམ་རིམ་ཚུང་དུ་ལས། སྤང་བ་ལ་དགག་བྱའི་སྤྱོད་པ་རྣམ་པར་བཅད་པ་ལ་རྣམ་བཅད་  
 དང་ཡོངས་གཅོད་གཉིས་སུ་བྱས་པའི་ཕྱི་མ་རྗེས་དཔག་གིས་གཞལ་བའི་དོན་ཅམ་དོན་དམ་བདེན་  
 པར་འདོད་པ་ཡང་དབུ་མ་བ་ཆེན་པོ་སུ་ཡང་མི་བཞེད་དོ། །ཚུལ་འདིས་ལམ་རིམ་རྒྱས་པར་འདི་  
 དག་གི་རྣམ་བཞག་བཤད་པ་ཡང་ཞིབ་དུ་ཤེས་པར་བྱོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱབ་སྟེ།  
 འདིའི་ཕྱོགས་སྤྲ་བས་དོན་དམ་ནི་དངོས་སུ་ན་སྟོ་གང་གི་ཡང་ཡུལ་དུ་མི་རུང་མོད། འོན་ཀྱང་  
 གཅིག་དུ་བྲལ་སོགས་ཀྱི་རྟགས་ལ་བདེན་པའི་རྗེས་དཔག་གིས་ཅིར་ཡང་མ་གྲུབ་པའི་སྤྱོད་པའི་གྱི་

ནམ་པ་ལ་དོན་དམ་དུ་སྒྲོ་བཏགས་ནས་འཛིན་པར་འདོད་པས་དེའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར། དེར་  
 ཐལ། དེ་འདྲའི་སྒྲོ་བཏགས་པའི་ཆ་དེ་ལ་སྒྲོས་པ་ནམ་པར་བཅད་པའི་ཡོངས་གཅོད་དང་རྗེས་དཔག་  
 གི་གཞལ་བྱར་འདོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་དག་གིས་སྒྲོས་བྲལ་ནི་སྒྲོས་གཟུང་དུ་མེད་པ་དང་  
 སྒྲུལ་བཟོད་དུ་མེད་པར་འདོད་པས་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་འཆད་ཉན་བྱེད་པ་མི་སྲིད་པར་ཐལ་བ་  
 དང་གཅིག་དུ་བྲལ་སོགས་ཀྱི་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་གི་གཞལ་བྱ་མི་སྲིད་པར་ཐལ་བའི་  
 སྒྲོན་སྟོང་དུ་སྒྲོས་བྲལ་གྱི་ནམ་པ་ལ་དོན་དམ་དུ་སྒྲོ་བཏགས་པའི་ཆ་དེ་ལ་འཆད་ཉན་སོགས་བྱེད་པས་  
 ཅིར་ཡང་མ་གྲུབ་པའི་སྟོང་ཉིད་ལ་འཆད་ཉན་སོགས་བྱེད་པར་སོང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་སྟང་  
 བཏགས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེས་པའི་རྟོག་པའི་སྟང་བ་ལ་བད་སྟུར་བས་རང་མཚན་ལ་བད་བྱེད་པར་སོང་  
 བ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འདོད་དེ། གསེར་ཕྱེང་ལས། སྒྲོས་བྲལ་གྱི་ནམ་པ་ལ་དོན་དམ་  
 དུ་བཏགས་ནས་ནམ་བཞག་བྱེད་དེ། རྟོག་པས་སྟང་བ་དང་བཏགས་པར་བྱ་བའི་དོན་གཉིས་གཅིག་  
 ཏུ་བསྐྱེས་ནས་རང་མཚན་ལ་བད་བྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །མདོ་ལས་ཀྱང་། ཡི་གེ་མེད་པའི་ཆོས་ནམས་  
 ལ་། །ཉན་པ་གང་དང་སྟོན་པ་གང་། །འགྱུར་བ་མེད་ལ་སྒྲོ་བཏགས་ནས། །དེ་ཉིད་ཉན་ཅིང་  
 སྟོན་པར་འདོད། །ཅེས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ། བཤད་ཚུལ་དེ་དག་  
 མི་འཐད་པར་ཐལ། ལམ་རིམ་ཆེན་མོའི་རིགས་པས་སྒྲོས་པ་བཅད་པའི་དོན་ཞེས་པ་དང་ལམ་རིམ་  
 རྒྱུ་དུའི་སྒྲོས་པ་ནམ་པར་བཅད་པའི་ཡོངས་གཅོད་ཅེས་པ་བདེན་སྟོང་སྟུ་མ་ལྟ་བུའི་མ་ཡིན་དགག་  
 ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་དོ་རྗེས་ལམ་རིམ་ཆེན་མོའི་མཆན་འགྲེལ་  
 དུ་དེ་ལ་མ་ཡིན་དགག་དང་བདེན་སྟོང་སྟུ་མ་ལྟ་བུའི་བཤད་པ་མཇུག་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། འོ་ན།  
 དེ་གཉིས་མེད་དགག་ཡིན་པར་ཐལ། སྟོང་ཐུན་ཆེན་མོར། སྟང་བ་ལ་བདེན་པ་བཀག་པའི་མེད་  
 དགག་དོན་དམ་བདེན་པར་འདོད་པ་ཞེས་མེད་དགག་གི་བཤད་པ་མཇུག་པའི་ཕྱིར། རྩབ་པ་འགྲིག་  
 དེས་ན་རྗེའི་གསུང་དེ་ལ་རྗེས་འབྲང་ནམས་ཀྱིས་སྒྲོ་བཏགས་བཤད་སྟང་ངོ་། །རྒྱས་པར་ཁོ་བོས་བྲིས་  
 པའི་བདེན་གཉིས་ཀྱི་ནམ་གཞག་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

༼ཏེ༽སྒྲོ་བ་དཔོན་དཔའ་བོའི་དོན་དམ་བྱང་ཚུབ་སེམས་སྒྲོ་བ་ནི་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ཡིན་ཀྱང་

ལྟ་སྒྲིམ་སྒྲིད་གསུམ་དུ་ཕྱེ་བའི་ལྟ་བའི་སྒྲིར་གྱི་གཞུང་མིན་གྱི་སྒྲིམ་ཡིག་ཡིན་པས། ལེགས་བཤད་  
སྟེང་བོར་སྒྲིབ་དཔོན་དཔལ་བོའི་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་འགྱུར་བ་མི་སྤྲང་བར་གསུངས་ཞེས་པའོ།  
མཁས་པ་ཁ་ཅིག་དེ་ཙམ་མཁན་ནི་སྒྲིབ་དཔོན་དཔལ་བོ་དང་མིང་མཐུན་པ་ཡིན་གྱི། འཕགས་པ་  
ལྷ་སྐྱབ་ཀྱི་དུས་སུ་བྱོན་པའི་སྒྲིབ་དཔོན་དཔལ་བོ་མིན་ཞེས་བཤད་པའང་ཡོད་དོ། །

༼ཐ༽གཞན་དུ་འདྲེན་པ་ལ་དཔེ་ཡོད་ཀྱང་དེ་དགོས་པའི་སྒྲིན་ས་དང་ཚུལ་ཏེ་ཞེས་པ་དཔེ་དག་  
མ་དག་དཔུང་པར་བྱ་སྟེ། ལྷ་མ་ལ་སོགས་པའི་དཔེ་དང་བཏགས་དོན་བཅའ་ན་མི་རྟེན་པ་སོགས་  
ཀྱི་རིགས་པ་དང་ཟབ་དོན་སྟོན་པའི་ལུང་གསུམ་གྱི་སྒྲིན་ས་གནས་ལུགས་གཞན་དུ་འདྲེན་པར་བཤད་  
པའི་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

༼ད༽བ་རུ་རའི་མདོ་ལས་བ་རུ་རའི་ཡུང་བོ་རི་རབ་ཙམ་ལས་སེམས་ཅན་འདིའི་ཁམས་ནི་འདི་  
ལྟ་བུའི་ཞེས་བཟོ་དེ་ཅིང་རེ་རེ་ནས་དོར་ན་དེ་ལྟར་དུ་ཟད་པར་འགྱུར་གྱི་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ཟད་  
པར་མི་འགྱུར་བར་གསུངས་པ་དང་། དགོངས་འགྲུལ་ལས་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་རྣམ་པར་དག་པ་ཡང་  
གཅིག་པ་དང་རྣམ་པར་དག་པའི་ལམ་ཡང་གཅིག་པ་ལ་དགོངས་ནས་ཐེག་པ་གཅིག་དུ་བསྟན་ཏེ།  
རང་བཞིན་གྱིས་དབང་བོ་རྟུལ་འབྲང་རྟོན་པོའི་རིགས་སྒྲ་ཆོགས་པ་མེད་པ་མ་ཡིན་ཞེས་བཤད་དོ།

༼ན༽རིགས་གསུམ་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་ཐ་དད་དུ་གྲུབ་ན་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་གྲུབ་པས་ཁྲབ་  
སྟོ། སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཐེག་པ་སོ་སོའི་ལམ་དུ་བཀྱིར་རུང་བའི་ཟག་པ་མེད་པའི་ས་བོན་གྱི་རིགས་  
སོ་སོར་ངེས་པ་ཁ་ཅིག་ཀྱང་། དོན་དམ་པར་རིགས་སོ་སོར་ངེས་པ་ཡིན་པས་གནས་སྐབས་རྟེན་  
གྱི་དབང་གིས་སོས་པ་དང་བསམས་པ་རུང་ཟད་བསྒྱུར་དུ་རུང་ཡང་། དོན་དམ་པར་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་  
སོ་སོར་ངེས་པས་མཐར་ཐུག་པའི་ཐེག་པ་ཡང་སོ་སོ་ཐ་དད་གསུམ་དུ་ངེས་པ་ཡིན་ནོ། །

༼པ༽འཁོར་བའི་སྤྱུག་བསྐལ་ལ་འཛིགས་པར་ལྟ་བའི་དབང་གིས་གཞན་དོན་གྱི་བྱ་བ་དོར་ན་  
སངས་རྒྱས་ཀྱི་གདུང་ངམ་རིགས་ཆད་པར་འགྱུར་ཞེས་པའོ། །

༼ཕ༽ང་ཡང་ཐེག་པ་གཅིག་ལ་བརྩམས་ནས་ཆོས་འཆད། དུས་གསུམ་དང་ཕྱོགས་བརྒྱའི་སངས་  
རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཐེག་པ་གཅིག་ལ་བརྩམས་ནས་ཆོས་སྟོན་པས་ན། ཐེག་པ་མཐར་ཐུག་གཉིས་

སམ་གསུམ་དུ་མེད་ཅེས་པ་འོ། །

༼བ༽གལ་ཏེ་དེ་བཞིན་གསེགས་པས། ཁ་ཅིག་ལ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སྟོན་པར་འགྱུར་ལ། ཁ་ཅིག་ལ་ནི་ཉན་ཐོས་དང་རང་རྒྱལ་གྱི་ཐེག་པ་སྟོན་ན། དེ་ནི་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་ཐུགས་ཡོངས་སུ་མ་དག་པར་འགྱུར། མངོན་པར་ཞེན་པའི་ཉེས་པར་ཡང་འགྱུར། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཉི་ཆོ་བར་ཡང་འགྱུར། འདུ་ཤེས་ཐ་དད་པར་ཡང་འགྱུར། ཆོས་ལ་སྦྲོབ་དཔོན་གྱིས་དཔེ་མཁུན་བྱས་པར་ཡང་འགྱུར་རེ་ཞེས་རིགས་ཅན་གསུམ་ག་རྒྱ་མཚན་ལྡན་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱིས་བརྟེན་པའི་གོ་འཕང་ལ་འགོད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟའི་དོན་ཡང་རིམ་བཞིན་རྣམ་རྟོག་མ་འགགས་པ་དང་། འཁོར་འདུན་པ་དང་ལྡན་པ་ལ་ཆགས་པ་དང་། སྤྱིང་རྗེ་ཚུགས་རིས་ཅན་དང་། ཆགས་སྤང་ཅན་དང་། སེར་སྣ་ཅན་དུ་འགྱུར་བའི་དོན་དུ་བཤད་དོ། །

༼མ༽འབར་ཆད་མི་བྱེད་པ་ནི་རིགས་ལྔ་དང་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་མི་སྦྲེལ་བའོ། །བྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ནི་དག་བཅོམ་པ་ཐོབ་པ་ཞེ། ཁམས་གསུམ་གྱི་སྤང་བྱ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཤིན་ཏུ་བྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ནི་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པའི་གྲུབ་པའི་སྦྲེལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་བསྐྱེད་པ་བྱེད་པ་འོ། །ཞེས་མདོ་ཀུན་བདུས་ཀྱི་འགྲེལ་བར་བཤད་དོ། །

༼ཙ༽ལུང་གསུམ་ཞེས་པ་ནི། བ་རུ་རའི་མདོ་དང་དགོངས་འགྲེལ་དང་ཤེར་མདོའི་ལུང་གསུམ་ལ་བྱེད་དོ། །

༼ཙ༽རྟོར་བུ་བཀྲ་བའི་དཔེ་གསུམ་ནི་ཡར་ཕྱིན་སྤྱོད་མོགས་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

༼ཙ༽ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་འཁོར་ལོའི་མདོ་ལས་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་བརྟན་པ་ནི་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་ཆོས་འཁོར་དུ་མཐུན་ཞིང་། མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་བརྟན་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སྟོན་མན་པ་རྣམས་རིམ་གྱིས་བྱང་རྒྱབ་ཆེན་པོར་བྱིད་པའི་ཐབས་ཡིན་པར་བཤད་དོ། །དེ་ཡང་དབྱ་མ་ལ་འཇུག་པ་ལས། དེ་ཕྱིར་མཁས་པས་རིན་པོ་ཆེ་ཡི་སྤྱིང་དུ་ཆས་པའི་སྦྲེལ་ཆོགས་ཀྱི། ངལ་བ་ཉེར་སེལ་གྲོང་ཁྱེར་ཡིད་འོང་བར་དུ་རྣམ་པར་བཀོད་པ་ལྟར། །བྱིད་ཀྱི་ཐེག་པ་འདི་ནི་སྦྲོབ་མ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་ཚུལ་ལ་ཡིད། །སྤྱིར་བར་མཇུག་ཅིང་རྣམ་པར་དཔེན་ལའང་སྟོ་སྤྱངས་རྣམས་



ལ་ལོགས་སུ་གསུངས། ཞེས་དེ་དཔོན་ཐབས་ལ་མཁས་པས་ལམ་རིང་བོས་དྲུབ་པའི་འགྲོན་པོ་  
 རྣམས་དབུགས་དབྱུང་བའི་ཆེད་དུ། རྒྱ་མཚོའི་ཁྲིང་དུ་གྲོང་ཁྱེར་སྤུལ་བས་དབུགས་ཕྱིན་པ་དང་  
 སྒར་ཡང་རིན་པོ་ཆེའི་ཁྲིང་དུ་རིམ་གྱིས་ཕྱིན་པར་བྱེད་པ་ལྟར། འཁོར་བའི་ལམ་གྱིས་དྲུབ་སྟེ་དང་  
 བོར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ལ་འཇུག་པར་མི་འདོད་པ་རྣམས་ལ། སྤུལ་བའི་གྲོང་ཁྱེར་དང་འདྲ་བའི་  
 ཟུང་ན་ལས་འདས་པ་གཉིས་བརྟེ་བའི་དོན་དུ་བརྟན་པ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཐབས་  
 ལ་མཁས་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་བཤད་དོ། །

༼ཐ༽དཔལ་ཕྱེང་སེལླའི་ང་འོ་མདོ་ལས། ཡོངས་སུ་ཟུང་ན་ལས་འདས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། དེ་  
 བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཐབས་སོ། ཞེས་སོགས་སོ། །

༼ཇ༽ལང་གཤེགས་ལས་ཉན་རང་རྣམས་བག་ཆགས་ཀྱི་ཉེས་པ་དང་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱིས་མྱོས་  
 པ་མེད་པར་གྱུར་ནས་ཟག་མེད་ཀྱི་དབྱིངས་ནས་སྒར་སད་དེ་ཆོགས་བསགས་ནས་སངས་རྒྱས་པར་  
 བཤད་དོ། །

༼ཟ༽རྣམ་པ་དེ་ལྟའི་མདོ་ལྟེ་གཞན་ཡང་ནི། ཞེས་པའི་དངོས་བརྟན་གྱི་བྱང་དོན་དུ་འགྲེལ་  
 རྒྱུའི་མདོ་ཡིན་ན་སེམས་ཅམ་པས་ངེས་དོན་དུ་ཁས་སྒྲངས་པས་བྱུང་བ་དང་། མདོ་ལྟེ་དགོངས་  
 འགྲེལ་གྱི་གཞུང་ཆོག་ཡིན་པས་བྱུང་སྟེ། འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་ལས། རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་མདོ་  
 ལྟེ་ནི་བྱངས་མ་ཐག་པའི་ལང་གཤེགས་ཀྱི་ལུང་ཆོན་པ་གཉིས་མིན་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀ་རྣམ་རིག་པས་  
 ངེས་དོན་དུ་ཁས་མ་སྒྲངས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྒར་འགྲེལ་བར་དགོངས་འགྲེལ་ལ་གསལ་བོར་བཤད་  
 པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་དང་། ལེགས་བཤད་སྟིང་བོ་ལས་ཀྱང་། རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་མདོ་ནི་སྒར་  
 དགོངས་འགྲེལ་ལ་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་གྱི་སྟིང་བོ་བྱང་དོན་དུ་སྟོན་པའི་མདོ་ལ་རྣམ་རིག་པས་ངེས་  
 དོན་དུ་འདོད་པར་སྟོན་པ་མིན་ཏེ་དེ་ལ་ནི་གཉིས་ཀ་ལ་རྩོད་པ་མེད་དོ། ཞེས་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་  
 གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། དེས་ན་སྐབས་འདིར་བྱང་དོན་དུ་འགྲེལ་རྒྱུའི་མདོ་ཆོན་བཞིན་ནི། མཆན་  
 ཉིད་གསུམ་ལ་བདེན་པར་ཡོད་མེད་བྱེ་བ་དང་། ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་ཡོད་པར་བརྟན་པ་དང་། ཕྱི་  
 རོལ་བཀག་པ་དང་། མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་བཤད་པ་སྟེ་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་གཞུང་ཆོན་བཞི་

ཡིན་ནོ། །འོ་ན་སྐབས་འདིར་དང་དོན་དུ་འགྲེལ་རྒྱུའི་མདོ་བཞིར་གསུངས་པ་ནི་བཅོད་བྱའི་དོན་  
 གྱི་སྒྲོན་ས་བཞིར་བརྟུས་པ་ཡིན་གྱི་ཚེ་དེ་གི་སྒྲོན་ས་ཕྱེན་ཤིན་ཏུ་མང་བོ་ཡོད་པར་གོང་  
 དུ་བཤད་པ་དང་འགལ་ཞེ་ན། གོང་དུ་དེ་ལྟར་བཤད་པ་ནི་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་གཞུང་ཆེན་བཞི་བོ་  
 དང་དོན་དུ་བཤད་ན་དེ་དག་དང་བཅོད་བྱ་སྟོན་ཚུལ་མཐུན་པའི་རྒྱན་སྒྱུག་པོ་བཞོད་པ་དང་ལང་  
 གཤེགས་དང་བ་རུ་རའི་མདོ་དང་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོའི་གཞུང་ཆེན་རྣམས་ཀྱང་དོན་གྱིས་སྤྲི་ཏེ་བཞིན་  
 པ་མིན་པར་གོ་བར་རྟུས་པ་ལ་དགོངས་པས་མི་འགལ་ལོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྐབས་འདིར་དང་  
 དོན་དུ་འགྲེལ་རྒྱུའི་མདོ་ཡིན་ན་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་གཞུང་ཆེན་བཞི་གང་རུང་གིས་བྲུབ་ཟེར་བ་མི་  
 འཐད་དེ། རྟག་བརྟན་གྱི་སྤྱིང་བོ་སྟོན་པའི་མདོ་སྐབས་འདིར་དང་དོན་དུ་འགྲེལ་རྒྱུའི་མདོ་ཡིན་  
 པར་སྤྱིང་ཐུན་ཆེན་མོ་དང་གྲུབ་མཐའ་ཙུ་འགྲེལ་དང་དབུ་མའི་མཐའ་དཔྱོད་རྣམས་ལས་བཤད་པའི་  
 ཕྱིར་ཞེ་ན་མ་བྲུབ་སྟེ། དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ནི་རྟག་བརྟན་གྱི་སྤྱིང་བོ་སྟོན་པའི་མདོ་དང་དོན་དུ་བཤད་  
 པའི་ལང་གཤེགས་གྱི་ལུང་ཤེས་ཕྱེད་དུ་བྲས་ནས་ཀྱན་གཞི་སྟོན་པའི་མདོ་དང་དོན་དུ་འགྲེལ་བ་ལ་  
 དགོངས་པ་ཡིན་གྱི། རྟག་བརྟན་གྱི་སྤྱིང་བོའི་མདོ་སྐབས་འདིར་དང་དོན་དུ་འགྲེལ་རྒྱུའི་མདོ་མ་  
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། སེམས་ཅམ་པས་བྱོད་ངེས་དོན་དུ་ཁས་མ་ཐུངས་པའི་ཕྱིར། བྲུབ་པ་རྣམས་བཤད་  
 གྱི་ལུང་སྟར་དངས་པས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། སྐབས་འདིར་མདོ་དེ་དག་དང་དོན་དུ་འགྲེལ་བའི་  
 དགོས་པ་ནི་སེམས་ཅམ་པའི་ལུགས་འགོག་ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། སྐབས་འདིར་  
 དང་དོན་དུ་འགྲེལ་རྒྱུའི་མདོ་ལ་རྟག་བརྟན་གྱི་སྤྱིང་བོའི་མདོ་འཛོག་པ་མིན་ཏེ། འཇུག་ཀྱི་ཆེན་  
 མོ་ལས། ལུགས་འདིས་ནི་སྟར་བཤད་པའི་དོན་ཆེན་བཞི་ག་དང་དོན་དུ་འགྲེལ་གྱི། དེ་དག་གི་  
 གསེབ་ནས་ཁ་ཅིག་དང་དོན་དང་ཁ་ཅིག་ངེས་དོན་དུ་འགྲེལ་བ་ལྟར་ནི་མི་མཛད་དོ། །ཞེས་སྐབས་  
 འདིར་དང་དོན་དུ་འགྲེལ་རྒྱུའི་མདོ་བཞིར་གསུངས་གྱི། མདོ་སྟར་གསུངས་པ་ནི་རྣམས་བཤད་དགོངས་  
 པ་རབ་གསལ་དང་ལེགས་བཤད་སྤྱིང་བོ་གཉིས་ཀར་ཟུར་ཅམ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་  
 དེ་འདྲ་བའི་མདོ་ཆེན་བཞི་ག་དང་དོན་དུ་འགྲེལ་བ་ཡིན་གྱི། ཞི་བ་འཆོ་ཡབ་སྤྱས་ལྟར་དང་ངེས་  
 གྱི་ཆ་ཕྱེ་བ་མིན་པར་བཤད་དོ། །དེས་ན་འཇུག་པའི་ལུང་དེའི་ཆོག་དོན་ནི། རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་

མདོ་རྩེ་གཞན་སེམས་ཅམ་པས་ངེས་དོན་དུ་ཁས་སྒྲངས་པ། དགོངས་འགྲེལ་ལས་མཆན་ཉིད་གསུམ་  
 ལ་བདེན་པར་ཡོད་མེད་ཐྱེ་ནས་གསུངས་པ་དང་། ལེན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཟབ་ཅིང་ཕྱ། ཞེས་  
 སོགས་ཀྱན་གཞི་རྣམ་ཤེས་བསྟན་པ་དང་། མདོ་དེར་ཐྱི་རོལ་བཀག་པ་དང་། མཐར་ཐུག་ཐེག་  
 པ་གསུམ་དུ་གསུངས་པ་སྟེ་མདོ་བཞི་ལས། དང་པོ་གསུམ་དང་དོན་ཡིན་པར་གོ་རིམ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་  
 དུ། ལང་ག་ཤེགས་ལས་རང་བཞིན་མེད་པའི་མཆན་ཉིད་སངས་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མདོ་རྩེ་ནང་  
 དུ་ཆུད་པར་བསྟན་པ་དང་། མདོ་དེ་ལས་རྟག་བརྟན་སྟིང་པོ་བསྟན་པའི་མདོ་དང་དོན་དུ་གསུངས་  
 པ་དང་། མདོ་དེ་ཉིད་ལས། ཇི་ལྟར་ནད་པ་ན་བ་ལ། སྦྱན་པ་སྦྱན་རྣམས་གཏོང་བ་ལྟར། སངས་  
 རྒྱལ་དེ་བཞིན་སེམས་ཅན་ལ། སེམས་ཅམ་དུ་ཡང་རབ་དུ་གསུངས། ཞེས་པའི་ལུང་གསུམ་  
 པོ་འདིས་གསལ་བར་བྱེད་དོ། ཞེས་པའོ། མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་གསུངས་པ་ནི་མདོ་ཀྱན་  
 བདུས་སུ་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་བསྒྱུབ་པ་ལས་གོ་རྣམ་པས་འདུག་འགྲེལ་དུ་མ་བཤད་དོ། རྟག་  
 བརྟན་གྱི་སྟིང་པོའི་མདོ་དང་དོན་དུ་སྟོན་པའི་ལང་ག་ཤེགས་ཀྱི་ལུང་གིས་ཀྱན་གཞི་བསྟན་པ་དང་དོན་  
 དུ་འགྲེལ་ཚུལ་ནི། ཀྱན་གཞི་ཡོད་པར་བསྟན་པ་སྦྱ་ཇི་བཞིན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྟག་བརྟན་གྱི་སྟིང་  
 པོ་བསྟན་པ་སྦྱ་ཇི་བཞིན་པ་མ་ཡིན་པར་ལང་ག་ཤེགས་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱལ་སྟེ། རྟག་  
 བརྟན་གྱི་སྟིང་པོ་དང་ཀྱན་གཞི་རྣམ་ཤེས་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་པ་རྒྱན་སྟུག་པོ་བཀོད་པ་དང་ལང་  
 ག་ཤེགས་གཉིས་ཀར་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ས་རྣམས་སྒྲ་ཆོགས་ཀྱན་གཞི་སྟེ། བདེ་ག་ཤེགས་སྟིང་  
 པོ་དག་བཤད་དེ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྦྲ་མ་དང་དོན་དུ་བསྟན་པ་ཉིད་ཀྱིས་  
 ཐུ་མ་ཡང་དང་དོན་དུ་འགྲུབ་སྟེ། མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་ན་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་མེད་པས་བྱལ་  
 པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་སྦྱས་ཟིན་གྱི་དོན་གཉིས་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་ན་ཀྱང་གང་ལ་བསམས་ནས་དེ་  
 གཉིས་གསུངས་པའི་དགོངས་དོན་གཉིས་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་ན་མདོ་གཉིས་ཀ་འབད་མེད་གོས་  
 པར་སྦྱ་ཇི་བཞིན་པ་མིན་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་གཉིས་ཀ་དགོངས་གཞི་གཞན་ལ་དགོངས་  
 རས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདུག་ཀྱི་ཆེན་མོ་ལས། ཀྱན་གཞི་དང་དོན་དུ་སྟོན་པ་ནི་རྟག་བརྟན་  
 གྱི་སྟིང་པོ་དང་དོན་དུ་སྟོན་པའི་ལུང་རོ། རྟག་བརྟན་གྱི་སྟིང་པོ་ཡོད་པར་བསྟན་པ་དང་དོན་ཡིན་

པས་ཀྱན་གཞི་དང་དོན་དུ་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཅེ་ན། ཟུན་སྦྲུག་པོ་བཀོད་པ་ལས། ས་ནམས་སྒྲོལ་གས་  
 ཀྱན་གཞི་སྟེ། །བདེ་གཤེགས་སྟིང་པོ་དགེ་བའང་དེ། །སྟིང་པོ་དེ་ལ་ཀྱན་གཞིའི་སྒྲུབ། །དེ་བཞིན་  
 གཤེགས་ནམས་སྟོན་པར་མང་ད། །སྟིང་པོ་ཀྱན་གཞིར་བསྒྲགས་པ་ཡང་། །སྟོག་ཞན་ནམས་ཀྱིས་  
 མི་ཤེས་སོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་ཡང་གཤེགས་ལས་ཀྱང་། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟིང་པོ་ཀྱན་  
 གཞི་ནམ་པར་ཤེས་པར་བསྒྲགས་པ་ནམ་པར་ཤེས་པ་བདུན་དང་བཅས་པ་ཞེས་དེ་གཉིས་མིང་གི་  
 ནམ་གྲངས་སུ་ལན་དུ་མར་གསུངས་སོ་དེ་ཡང་དེ་གཉིས་གཅིག་དྲག་ལ་གཅིག་མི་དྲག་པར་བཤད་  
 པས་སྒྲུབ་ཟིན་གྱི་དོན་གཉིས་གཅིག་དུ་བསྟན་པ་མིན་ཡང་གང་ལ་བསམས་ནས་སྟིང་པོ་བསྟན་པའི་  
 དོན་དེ་ཉིད་ལ་དགོངས་ནས་ཀྱན་གཞི་བསྟན་པས་དགོངས་པའི་དོན་ལ་སྟོས་ཏེ་མིང་གི་ནམ་གྲངས་  
 ཡིན་པས་དོན་གཅིག་གོ། །དེ་ལྟར་ན་ལྷ་མ་དང་དོན་དུ་བསྟན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱི་མ་ཡང་དང་དོན་དུ་  
 འགྱུར་བོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་གཤེགས་ཀྱི་ཡུང་གིས་མཆན་ཉིད་གསུམ་བདེན་  
 པར་ཡོད་མེད་ཕྱེ་བ་དང་དོན་དུ་འགྲེལ་ཚུལ་ནི། དགོངས་འགྲེལ་ལས་མཆན་ཉིད་གསུམ་ལ་བདེན་  
 པར་གྲུབ་མ་གྲུབ་ཀྱི་ཁྱད་པར་གསུངས་པ་སྒྲུ་ཇི་བཞིན་པ་མིན་ཏེ། ཡང་གཤེགས་ལས། སྟོག་གས་  
 ཆེན་པོ་སྟོང་བ་ཉིད་དང་མི་སྒྲུབ་དང་མི་གཉིས་པ་དང་རང་བཞིན་མེད་པའི་མཆན་ཉིད་འདི་ནི་མདོ་  
 རྩེ་གང་དུ་ཡང་རུང་སྟེ་དེ་དག་དུ་དོན་འདི་ཉིད་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་  
 ཁྱབ་སྟེ། རང་བཞིན་མེད་པའི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་ནི་མདོ་རྩེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དགོས་དོན་ཡིན་པར་  
 གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། །དེ་བས་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ཐམས་ཅད་སྟོང་བ་ཉིད་ལ་གཞི་ལ་ཞིང་  
 འབབ་པ་ཤ་སྟག་ཡིན་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བཀའ་ཐམས་ཅད་གང་ཟག་གཅིག་འཆང་བྱ་  
 བའི་ཐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཇི་ལྟར་ནད་པ་ན་བ་ལ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཆོག་དོན་ནི་སྤར་སེམས་  
 ཅམ་པའི་སྐབས་སུ་བཤད་ཟིན། །དེས་ཕྱི་རོལ་བཀག་པ་དང་དོན་དུ་འགྲེལ་ཚུལ་ནི་གོ་སྟོན་འོ། །

༼འཕྲེམས་ཅམ་དུ་གསུངས་པ་ལ་གཉིས་ཕྱེད་པ་བོ་གཞན་འགོག་ཕྱིར་དུ་སེམས་ཅམ་དུ་གསུངས་  
 པ་དང་། ཕྱི་རོལ་འགོག་ཕྱིར་དུ་སེམས་ཅམ་དུ་གསུངས་པ་འོ། །དང་པོ་ས་བརྩ་བ་ལས་སེམས་  
 ཅམ་དུ་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་བཤད་པ་ལ། །ཇི་ཞིག་ཅམ་སྒྲུབ་ཕྱི་དོན་མི་འགོག་པ་ས་བརྩ་བའི་

ལུང་གིས་བསྐྱབ་པ་ནི། ས་ཏུག་པ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ཆོས་དབྱེངས་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པའི་བྱང་  
 རྒྱུ་ཆེན་པོ་ལ་སེམས་པ་དེ་ལ་ཡོད་པས་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔལ་ཡིས། །ཁམས་གསུམ་སེམས་ཙམ་  
 དུ་རྟོགས་པར་གསུངས་པ་གང་ཡིན་པ་དེས། བདག་རྟག་པ་བྱེད་པ་བོ་ཡིན་པ་བཀག་ནས། ཀྱུ་  
 རྩོམ་དུ་སེམས་ཙམ་ཞིག་ཁོ་ན་བྱེད་པ་བོ་ཡིན་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་དུ། བྱང་སེམས་དེས་འཛིག་  
 རྟོག་གི་བྱེད་པ་བོ་ནི་སེམས་ཙམ་ཞིག་ཡིན་པར་རྟོགས་པར་གསུངས་ཏེ། མདོ་དེར་བྱེད་པ་བོ་དང་  
 ཆོར་བོ་མེད་པའི་འབའ་ཞིག་པ་འགྱུབ་པ་དང་། སེམས་ཙམ་གྱི་དོན་བཤད་པ་ན་ཡན་ལག་བརྒྱ་  
 གཉིས་སེམས་གཅིག་ལ་བརྟེན་པར་གསུངས་པས། ཙམ་སྒྲས་ཕྱི་དོན་འགོག་པ་མིན་གྱི། སེམས་  
 ལས་གཞན་པའི་བྱེད་པ་བོ་འགོག་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འཆད་པར། མངོན་གྱུར་མངོན་ཕྱོགས་ཞེས་  
 སོགས་ཆོགས་བཅད་གཅིག་གོ། དོན་དེ་ཉིད་མདོ་གཞན་གྱིས་ཀྱང་བསྐྱབ་པ་ནི། ས་བརྒྱུ་བའི་དོན་  
 རྩུར་ལྟར་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་རྒྱས་པའི་སྒོ་དང་ལྟན་པ་རྣམས་ཀྱི་སྒོ་འཕེལ་བར་  
 བྱ་བའི་ཕྱིར། ལང་ཀར་གཤེགས་པའི་མདོ་ལས་ཀྱན་མཁྱེན་གྱིས། གང་ཟག་རྒྱན་དང་ཡུང་བོ་  
 དང་། །དེ་བཞིན་རྟེན་དང་རྩལ་དག་དང་། །གཙོ་བོ་དབང་ལྷན་བྱེད་པོ་རྣམས། །སེམས་ཙམ་  
 དུ་ནི་ངས་བཤད་དོ། །ཞེས་ལྷན་སྟེགས་པ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་བདག་དང་གཙོ་བོ་སོགས་འཛིག་  
 རྟོག་གི་བྱེད་པ་བོར་འདོད་པའི་ལྷ་བ་ངན་པའི་རི་བོ་སྤྱོད་མཐོན་པོ་འཛོམས་པའི་ངག་གི་རང་བཞིན་  
 གྱི་དོན་འདི་ནི། མདོ་གཞན་དུ་སེམས་ཙམ་ཞེས་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་བཅད་པའི་ཕྱིར་དུ་སྟོན་  
 པས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་རང་རང་གི་བརྟན་བཅོས་དེ་དང་དེ་ལས། ལྷན་སྟེགས་པ་ལ་སོགས་པ་  
 རྣམས་ཀྱིས་གང་ཟག་དང་སོགས་པས་རྒྱན་དང་ཡུང་བོ་བྱེད་པ་བོར་སྒྲས་པ་དེ་དག་བྱེད་པ་བོར་མ་  
 གཟིགས་ནས། རྒྱལ་བས་སེམས་ཙམ་ཞིག་འཛིག་རྟོག་གི་བྱེད་པ་བོར་གསུངས་སོ། །ཞེས་སྟོན་  
 པར། དེ་ཕྱིར་སྒོ་ལྟན་ཞེས་སོགས་ཆོགས་བཅད་གཉིས་གསུངས་སོ། །

༼ཡེ་གལ་ཏེ་འདི་དག་སེམས་ཙམ་ཞེས་མཁྱེན་ནས། །དེ་ལས་གཟུགས་ཉིད་དགག་པར་མངོན་  
 ན་ནི། །སྒྲར་ཡང་དེ་ལས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་སེམས། །གཏི་མུག་ལས་ལས་སྒྲེས་པར་ཅི་ཕྱིར་  
 གསུངས། །ཞེས་པ་ལྟར། གལ་ཏེ་ཁམས་གསུམ་པོ་འདི་དག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་སེམས་

ཅམ་མེལ་མཐུན་ནས་ས་བརྩ་བའི་མདོ་ལས་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་ཉིད་དགག་པར་མཛད་ནི། སྤར་  
ཡང་མདོ་དེ་ལས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱུས་ཀྱིས། མ་རིག་པའི་རྒྱུན་གྱིས་འདུ་བྱེད། འདུ་  
བྱེད་ཀྱི་རྒྱུན་གྱིས་རྣམ་ཤེས་ཞེས་སེམས་དེ་གཏི་མུག་དང་ལས་ལས་སྦྱེས་པར་ཅིའི་ཕྱིར་གསུངས་  
ཏེ་མི་རིགས་སོ། །རྟེན་འབྱུང་དུ་ཡང་གསུངས་ལ་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པར་ཡང་གསུངས་ན་ནི་  
གསུང་བའི་འབྲུལ་ཟད་ལ་དེ་གཉིས་ཀར་རང་ལུགས་སུ་བཞེད་མི་སྲིད་པས། གདུལ་བྱ་གཞན་བཀྱི་  
བའི་ཕྱིར་གཞན་ངོར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ་ཞེས་པ་ཡིན་པས། འདིར་མིང་གཟུགས་  
སོགས་ཀྱི་བཀའ་བར་མི་འགྱུར་ལ་ཞེས་པ་དཔེ་མ་དག་གོ། །སེམས་ཉིད་ཀྱིས་ནི་སེམས་ཅན་འཛིག་  
རྟེན་དང་། །སྟོང་གྱི་འཛིག་རྟེན་ཤིན་ཏུ་སྒྲ་ཆོགས་འགོད། །འགྲོ་བ་མ་ལུས་ལས་ལས་སྦྱེས་པར་  
གསུངས། །སེམས་སྤངས་ནས་ནི་ལས་ཀྱང་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་འཛིག་རྟེན་སྒྲ་ཆོགས་རང་གི་  
སེམས་ཀྱིས་བསགས་པའི་ལས་ལ་བརྟེན་ནས་སྦྱེས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་སེམས་གཙོ་བོར་བཤད་ཅེས་  
པ་ལྟར་རོ། །ཕྱི་རོལ་སྤང་བ་ཡོད་མིན་ཏེ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཆོག་དོན་ནི་སེམས་ཅན་པའི་སྐབས་  
སུ་བཤད་ཟིན་པ་ལྟར་རོ། །

༡༨༥ ཕྱི་དོན་མེད་པར་སེམས་ཅན་དུ་གསུངས་པའི་དགོངས་གཞི་ནི། རིགས་པ་དྲག་ཅ་བ་  
ལས། འབྱུང་བ་ཆེ་ལ་སོགས་བཤད་པ། །རྣམ་པར་ཤེས་སུ་ཡང་དག་འདུ། །ཞེས་སོགས་ལྟར་  
གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཆངས་པས་རྣམ་པར་བཞག་  
པ་ཅམ་ཡིན་པ་ལ་དགོངས་པར་མཛོན་ཏེ། ལུང་དེའི་དོན་ནི་ལེགས་བཤད་སྤྱིང་བོ་ལས། གཟུགས་  
དང་སེམས་སེམས་བྱུང་དང་ལྟན་མིན་རྣམས་ནི་རང་ལ་དམིགས་པའི་རྣམ་ཤེས་ལ་རང་གི་རྣམ་པ་  
བཞག་པའི་སྟོན་ལ་འབྱུང་བ་ལ་སོགས་པར་ཉེ་བར་འདོགས་པར་བྱེད་དེ། རྣམ་པ་མ་བཞག་པ་ནི་  
འགས་ཀྱང་ཡོད་པར་གཞག་མི་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་འབྱུང་བ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ནི་རྣམ་  
ཤེས་ཀྱི་ཁོངས་སུ་འདུ་བ་ཡིན་ཏེ་དེས་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཅམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་གི་ཆེ་རྣམ་  
ཤེས་ཀྱི་ཆངས་པ་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་སྦྱེ་བ་མེད་པར་མཛོན་སུམ་དུ་ཤེས་པ་དེའི་ཆོག་གཟུགས་འགགས་  
ན་གཟུགས་བརྟན་འགག་པ་བཞིན་དུ་དེས་བཞག་པའི་དོན་སྒྲ་ཆོགས་པ་དེ་དག་ཀྱང་བྲལ་ཞིང་རྒྱབ་

པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པའི་དོན་དུ་དེའི་འགྲེལ་བ་ལས་བཀྲལ་བ་ལྟར་ཡིན་པས་ལུང་དེས་ཕྱི་རོལ་  
འགོག་པ་མིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

༼ལ༽འདི་དག་ཐམས་ཅད་སེམས་ཅམ་ཞེས། །ཞེས་སོགས་དང་། བན་སྒྲིབ་པ་དག་ཇི་ལྟར་  
བྱས། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི་སྤར་གྲུབ་མཐའི་སྤྱི་བཤད་ཀྱི་སྐབས་སུ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

༼ཤ༽ལང་ག་ཤེགས་ལས་རྟག་བརྟན་གྱི་སྤྱིང་བོའི་མདོ་དང་དོན་དུ་བཀྲལ་བའི་དོན་ནི་ལེགས་  
བཤད་སྤྱིང་བོ་ལས་རྒྱས་པར་བཤད་དོ། །ལང་ག་ཤེགས་ནས་དང་དོན་དུ་བཀྲལ་བའི་རྟག་དངོས་  
ཀྱི་སྤྱིང་བོའི་མདོ་དང་རྒྱད་ལྔ་མའི་བཤད་བྱ་ཙ་བར་གྱུར་པའི་དེ་བཞིན་ག་ཤེགས་པའི་སྤྱིང་བོའི་མདོ་  
གཉིས་དོན་གཅིག་མ་ཡིན་པར་རྒྱད་ལྔ་དར་ཁྲིཀ་དང་སྤྱིང་ཐུན་ཆེན་མོ་སོགས་སུ་ནན་ཆེར་བཤད་  
མོད་ཀྱང་། མཁས་པ་ཁ་ཅིག་ད་ལྟ་ཡང་དོགས་པ་མ་ཆོད་པར་ཡོད་དེ། ཡི་གེ་མངས་པར་འགྱུར་  
བས་འདིར་མ་བྱིས་སོ། །

༼ས༽སྤྱིང་ཉིད་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་བྱབ་པ་དང་བྱེ་བྲག་གམ་བྱད་པར་དུ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་  
དོན་ཡིན་པས་ན་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱས་བརྟན་ལ། དེར་མ་ཟད་སེམས་ཅམ་པས་ཀུན་གཞི་  
རྣམ་ཤེས་འཁོར་འདས་ཀུན་གྱི་གཞི་བྱེད་པར་འདོད་པ་ལྟར། ལུགས་འདིས་སེམས་བདེན་པར་མ་  
གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་གནས་རིགས་འཁོར་འདས་ཀུན་གྱི་རྟེན་གཞི་བྱེད་པར་བཞེད་དེ། ཐོག་མ་མེད་  
པའི་དུས་ཀྱི་ཁམས། །ཆོས་རྣམས་ཀུན་གྱི་གནས་ཡིན་ཏེ། །འདི་ཡོད་པས་ན་འགྲོ་ཀུན་དང་། །ལྷ་  
ངན་འདས་པའང་ཐོབ་པ་ཡིན། །ཞེས་ཐེག་བསྐྱུས་སུ་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུ་བྱེད་དུ་དངས་  
པའི་ལུང་དེ། རྒྱད་ལྔ་ཐོགས་འགྲེལ་དུ་སེམས་ཅན་ལ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རིགས་ཡོད་པའི་རྒྱུ་བྱེད་དུ་  
དངས་པའི་ཕྱིར་དང་། གང་ལ་སྤྱིང་བ་ཉིད་རུང་བ། །དེ་ལ་ཐམས་ཅད་རུང་བར་འགྱུར། །ཞེས་  
སོགས་ཀྱིས་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་འཁོར་འདས་དང་བྱེད་ཐམས་ཅད་རུང་བ་དང་། རང་བཞིན་  
ཡོད་པ་ལ་དེ་དག་མི་རུང་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། མདོ་རྒྱད་པ་ལས། མཁའ་ལ་རྒྱང་རྟེན་དེ་  
ལ་རྒྱ་ཡི་ཡུང་བོ་རྟེན། །དེ་ལ་ས་ཆེན་འདི་རྟེན་དེ་ལ་འགྲོ་བ་རྟེན། །ཞེས་སོགས་དང་། རྒྱད་ལྔ་མ་  
ལས། ས་ནི་རྒྱ་ལ་རྒྱ་རྒྱང་ལ། །རྒྱང་ནི་མཁའ་ལ་རབ་དུ་གནས། །ཞེས་པ་ནས། ས་དང་འབྲེལ་

ཕུང་པོ་དང་། །སྒྲེ་མཆེད་ཁམས་ནམས་ཤེས་པར་བྱ། །ཁུ་ཁམས་དང་འདྲ་ལུས་ཅན་གྱི། །ལས་  
དང་ཉོན་མོངས་ཤེས་བྱ་སྟེ། །ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་ཡིད་བྱེད་ནི། །རྒྱུད་གི་ཁམས་དང་འདྲ་བར་  
ལྟོ། །རང་བཞིན་ནམ་མཁའི་ཁམས་བཞིན་དུ། །དེ་བཞིན་ཅན་མིན་གནས་པ་མེད། །ཅེས་སེམས་  
རང་བཞིན་གྱིས་ནམ་པར་དག་པའི་ནམ་མཁའ་ལ་ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་གྱི་རྒྱུད་དཀྱིལ་དང་། །དེ་  
ལ་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་རྒྱུད་ཀྱིལ་དང་། །དེ་ལ་ཕུང་ཁམས་སྒྲེ་མཆེད་གྱི་རི་སྒྲིང་སོགས་ཆགས་  
པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། །དེས་ན་སེམས་རང་བཞིན་གྱིས་དག་པའི་ནམ་མཁའ་ལ་ཚུལ་བཞིན་  
ཡིད་བྱེད་གྱི་རྒྱུད་དང་། །དེ་ལ་ལྷག་པའི་བསྐྱབ་པ་གསུམ་གྱི་རྒྱུད་ཀྱིལ་དང་། །དེ་ལ་ཕུང་ཚུབ་གསུམ་  
གྱི་རི་སྒྲིང་སོགས་ཆགས་པར་དོན་གྱིས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །

། ཉེ་སྤྱིར་བཤད་པ་དེ་ལྟར་ལུང་གི་བྱང་དེས་གྱི་ནམ་བཞག་ཤེས་པར་བྱས་ཏེ། །མདོ་ལྷེ་གང་  
དག་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་མ་ཡིན་པར་བཤད་པའི་བཤོད་བྱ་ཅན་སྒྲེ་བ་མེད་པ་ལ་སོགས་པས་བྱད་པར་  
དུ་བྱས་པའི་རྟེན་འབྱུང་དངོས་སྤྱུགས་ལ་བར་མི་བྱེད་པའི་བྱང་དོན་གསུངས་པའང་བྱང་དོན་དུ་རྟོགས་  
པར་བྱས་ནས་རང་བཞིན་མེད་པ་རྟོགས་པ་ལ་འཇུག་པའི་རྒྱུར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟར་བཤད་པར་བྱ་ཞིང་།  
མདོ་ལྷེ་གང་ལས་གང་ཟག་དང་ཆོས་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་དོན་དངོས་སུ་རྟོགས་པར་བྱེད་  
པ་ཅན་དེ་དེས་དོན་དུ་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་པའོ། །

། ལྷོ་ཤེས་ཕྱིན་བྱམས་ཁུས་གྱི་ལེའུར་མཆན་ཉིད་གསུམ་ལ་ཡོད་མེད་ཀྱི་བྱད་པར་བྱེ་བའི་དོན་  
དང་། སྐུལ་དེ་ཐག་པ་ལ་མེད་པ་དང་སྐུལ་དངོས་ལ་ཡོད་པ་དང་འདྲ་བར་རང་བཞིན་ཡིན་ལུགས་  
ནི་རྒྱ་རྒྱུན་གྱིས་འདུས་བྱས་པའི་གཞན་དབང་ཁྱོད་ཡིན་པ་ཀྱན་བཏགས་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྦྱོད་  
ལུལ་གྱི་ཆོས་ཉིད་ཁྱོད་དུ་གྱུར་པའི་ཡོངས་གྲུབ་ཡིན་པས་ན། །ཡིན་ལུགས་གཅིག་ཉིད་གཞན་དབང་  
ལ་རྟོགས་ཏེ་ཀྱན་བཏགས་དང་ཆོས་ཉིད་ལ་རྟོགས་ཏེ་ཡོངས་གྲུབ་ཏུ་འཛོག་པ་སོགས་རང་རྒྱུད་པའི་སྐབས་  
སུ་བཤད་ཟིན་པ་ལྟར་ཏེ། །ཞིབ་དུ་ལེགས་བཤད་སྟིང་བོར་བལྟ་བར་བྱའོ། །

། རྒྱ་རྒྱུན་ལ་ཐོག་འཛིན་ཉིད་པའི་སྒྲོ་ལྷན་སྒྲིས་ཀྱི་དོར་འཛོག་པ་མིན་གྱི། །རི་ལྟ་བུ་ཡོད་པ་དེའི་  
དོར་འཛོག་པའི་དོན་ནོ། །



༼ཁ༽ནམ་མཁའ་ཡང་ནི་མིང་ཙམ་ཡིན་གྱི་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་ཐལ། དགག་བྱ་ཐོགས་  
 བཅས་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱི་དངོས་པོའི་མིང་ཙམ་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཐོགས་བཅས་ཀྱི་གཟུགས་རང་བཞིན་  
 གྱིས་ཡོད་དེ་ཞེ་ན། གཟུགས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ལྟ་གཤམ་ཡོད་དེ་མེད་པར་ཐལ། འབྲུང་བ་  
 རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། མིང་ཙམ་ཉིད་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་དེ། མིང་  
 ཙམ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ། །རྒྱ་རྒྱལ་མིན་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་རྟོགས་པ་དང་།  
 ཐག་ཁྲ་ལ་སྐྱལ་དུ་བཏགས་པ་ལྟར་རྟོག་པས་བཏགས་པ་མེད་པར་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་ཀུ་  
 ནས་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ལ་ཡོད་པ་ཉིད་རྟོག་པ་ཡོད་པ་མིན་ན་དེ་དག་གི་ཡོད་པ་ལྟོས་ནས་ཡོད་པ་  
 ཁོ་ནར་བྱེད་ཀྱི། རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པས་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་ན་ཡང་དག་པར་གྲུབ་པའི་  
 དོན་དང་འགལ་བ་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཞེས་སྟོང་དང་ལྟན་པ་སུ་ཞིག་འདོན་རྟོག་པས་བཏགས་པ་དང་  
 རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པའོ། །རང་འདོགས་བྱེད་ཀྱི་རྟོག་པ་ཡོད་ན་  
 རང་ཉིད་ཡོད་པར་འདོག་ནས་པ་དང་། རང་འདོགས་བྱེད་ཀྱི་རྟོག་པ་མེད་ན་རང་ཉིད་ཡོད་པ་མི་  
 རྟོག་པ་ཡིན་ན། རང་གི་རོ་བོས་མ་གྲུབ་པས་ཁྲུབ་སྟེ། དཔེར་ན་ཐག་པ་ལ་སྐྱལ་དུ་བཏགས་པ་བཞིན།  
 འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་ཡང་དེ་འདྲ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའོ། །དེ་ཡང་འདི་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ།  
 དེ་ལ་ཁྲ་བོའི་མདོག་དང་འབྲེལ་ལུགས་སྐྱལ་དང་འདྲ་ཞིང་། ལུ་ལ་མི་གསལ་བར་སྤང་བ་ན་ཐག་  
 པ་ལ་འདི་སྐྱལ་ལོ་སྟམ་པ་འབྲུང་ངོ་། །དེའི་ཆེ་ཐག་པ་ལ་ཐག་པའི་ཆོགས་པ་དང་ཆ་གསལ་སྐྱལ་གྱི་  
 མཆན་གཞིར་འདོག་རྒྱ་རྒྱུང་བྱེད་ཀྱང་མེད་པས། དེའི་སྐྱལ་ནི་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཙམ་མོ། །དེ་  
 བཞིན་དུ་ཡུང་བོ་ལ་བརྟེན་ནས་ངའི་སྟམ་པ་འབྲུང་བ་ན། ཡུང་བོའི་སྟེང་ནས་སྤྱིའི་རྒྱན་གྱི་ཆོགས་  
 པ་དང་། དུས་གཅིག་པའི་ཆོགས་པ་དང་། དེའི་ཆ་གསལ་ངའི་མཆན་གཞིར་འདོག་རྒྱ་རྒྱུང་བྱེད་  
 ཀྱང་མེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་རང་ཡུང་བོའི་ཆ་དང་ཆ་ཙམ་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་དེའི་གཞིར་འདོན་  
 རྒྱ་ཡང་རྒྱུང་བྱེད་ཀྱང་མེད་པས། ང་དེ་ནི་རྟོག་པས་ཡུང་བོ་ལ་བརྟེན་ནས་བཞག་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི་  
 རང་གི་རོ་བོས་གྲུབ་པ་མེད་དོ། །ཞེས་པའོ། །

༼ག༽ནག་ཆོའི་འགྱུར་ལས། ཁམས་དྲག་འདུས་པ། རེག་པའི་གཞི་དྲག་པ། ཡིད་ཀྱི་ཉེ་བར་

སྤྱད་པ་བཙུག་པའོ། །ཞེས་བསྐྱར་བ་ལེགས་སོ། །དེ་ལ་སྦྱེས་བྱ་དང་གང་ཟག་ནི་ནམ་གངས་  
སོ། །ཁམས་དྲུག་འདུས་པ་དང་གཞི་དྲུག་པ་དང་། བཙུག་པའི་ཞེས་པ་གསུམ་པོ་ནི་ལྷན་  
པའི་ཆོས་ཡིན་པས་ཆོས་དེ་དག་ནི་ལྷན་ཆོས་དང་། གང་ཟག་ནི་དེ་དག་གང་ལ་ལྷན་པའི་ལྷན་གཞི་  
དང་། གང་ལ་བརྟེན་ནས་གང་ཟག་ཏུ་འདོགས་པའི་གཞིར་གསུངས་སོ། །ཡིད་ཀྱི་ཉེར་རྒྱ་བཙུག་  
བཙུག་ནི། ཡུལ་ཡིད་དུ་འོང་བ་དྲུག་ལ་ཆོར་བ་བདེ་བ་ཉེ་བར་རྒྱ་བ་དྲུག་དང་། ཡིད་དུ་མི་འོང་  
བ་དྲུག་ལ་ཆོར་བ་སྤྱག་བསྐྱེད་ཉེ་བར་རྒྱ་བ་དྲུག་དང་། བར་མ་དྲུག་ལ་ཆོར་བ་བཏང་སྒྲིམས་ཉེ་བར་  
རྒྱ་བ་དྲུག་གོ། ཆོར་བ་བདེ་སྤྱག་བཏང་སྒྲིམས་ཀྱི་དབང་གིས་ཡིད་གཟུགས་སྤྱོད་སྤྱོད་ལ་ཡང་དང་  
ཡང་དུ་རྒྱ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཡིད་ཀྱི་ཉེ་བར་རྒྱ་བ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་བཤད་དོ། །

༼དེ་སྦྱེས་བྱ་གང་ཟག་ནི་ཁམས་དྲུག་འདུས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི། ཁམས་  
དྲུག་རེ་རེ་བ་དང་འདུས་པ་དང་དེ་ལས་ངོ་ཐོ་ཐ་དད་པ་གང་ཡང་སྦྱེས་བྱར་མི་རུང་སྟེ། ས་མིན་  
རྒྱ་མིན་པ་དང་མེ་མིན་རྒྱུང་མིན་ནམ་མཁའ་མིན་ནམ་ཤེས་མ་ཡིན་ཞེས་པ་ནམས་ཀྱིས་ཁམས་དྲུག་  
རེ་རེ་བ་གང་ཟག་མིན་པར་བརྟན་ལ། ཀྱན་མིན་ན་ཞེས་པས་ཁམས་དྲུག་འདུས་པ་གང་ཟག་མ་  
ཡིན་པ་དང་། དེ་ལས་གཞན་ན་སྦྱེས་བྱ་གང་ཞེས་དེ་དག་ལས་ངོ་ཐོ་ཐ་དད་པ་གང་ཟག་ཏུ་མི་རུང་  
བར་བརྟན་ཏོ། །སྦྱེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཡང་དག་པར་གྲུབ་པ་མིན་ཏེ། ཁམས་དྲུག་འདུས་པ་ལ་  
བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་ཕྱིར། གང་ཟག་ངེ་ལྟ་བུ་བཞེད་དུ་ཁམས་ནི་རེ་རེ་འང་ཆོས་ཅན། ཡང་  
དག་ཉིད་དུ་གྲུབ་པ་མིན་ཏེ། ཆ་དུ་མ་འདུས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་ཕྱིར། ཇི་སྟངས་དུ།  
སྦྱེས་བྱ་ཁམས་དྲུག་འདུས་པའི་ཕྱིར། །ཡང་དག་མ་ཡིན་ངེ་ལྟ་བུ། །དེ་བཞེད་ཁམས་ནི་རེ་རེ་ཡང་།  
འདུས་ཕྱིར་ཡང་དག་ཉིད་དུ་མིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

༼ཅེ་རང་རྒྱུད་པ་སྤྱོད་སྤྱོད་ལྟར་ཤེར་མདོ་ལྟར་ཞེས་སྤྱོད་སྤྱོད་གསུངས་པ་དཔེ་དག་མ་དག་དཔུང་  
པར་བྱའོ། །གང་ལྟར་ཡང་ཤེར་མདོ་ལས་ཆོས་ཀྱི་མཆོག་མཛུང་འདས་དང་སྟོང་ཉིད་སྤྱོད་སྤྱོད་ཀྱང་  
མིང་དང་རྟོག་པས་ཤར་བཞག་ཙམ་དུ་གསུངས་པ་ལྟར་མ་ཡིན་པར། རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་  
འདོད་པ་ལྟར་གདགས་ཡུལ་གྱི་སྟངས་ནས་ཡོད་པ་དང་། གདགས་གཞིའི་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་སྤྱོད་སྤྱོད་

སྐབས་འདིར་དགག་བྱར་བཞེད་པའི་དོན་ནོ། །གདགས་གཞིའི་ངོས་ནས་གྲུབ་ཅེས་པ་ནི། དེ་དང་  
 དེའི་ཞེས་བད་དང་ཉོག་པས་ཐ་སྟད་འདོགས་པ་འདི་ལ་ཐ་སྟད་བཏགས་པའི་གཞི་དེ་གང་ཡིན་སྟེ་  
 དུ་བཙལ་བ་ན། གདགས་གཞིའི་ཆ་གས་སམ། སྔ་ཕྱིའི་རྒྱུན་གྱི་ཆོགས་པ་འམ། དུས་གཅིག་པའི་  
 ཆོགས་པ་ནམས་ལས་གང་རུང་ཞིག་དེའི་མཆན་གཞིར་འཛིན་གྱི་ཡོད་པའི་དོན་ནོ། །རྩས་ཡོད་  
 ལ་འཛིན་ཚུལ་མང་བོ་ཡོད་ཀྱང་། སྐབས་འདིའི་རྩས་ཡོད་ཀྱི་དོན་ནི། ཐ་སྟད་ཀྱི་དབང་གིས་བཞག་  
 པའི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་རང་དབང་ཡོད་པའི་དོན་ཡིན་ནམ་སྟེ་མོ། །ཚུགས་བྱུང་གྱི་དོན་ཡང་  
 བད་དང་ཐ་སྟད་ཀྱི་དབང་གིས་བཞག་པ་མིན་པར་རང་གི་ངོ་བོའི་སྟོན་སྒྲུབ་ཀྱི་སྟེང་དུ་གྲུབ་པའི་  
 དོན་ནོ། །རྟེན་འབྲེལ་གྱི་བརྒྱུག་ཆུ་ཞེས་པ་ཡང་རང་གི་ཆོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཅམ་  
 མ་ཡིན་པར་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་དོན་ཏེ། ཐལ་འགྱུར་བའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྟེན་  
 འབྱུང་གི་དོན་ནི་རང་གི་ཆོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ལ་བྱེད་པའི་བྱེད་རོ། །

༼ཆ༽ལུང་འདིས་རང་གི་ངོ་བོ་དང་རང་བཞིན་དང་རང་དབང་དང་གཞན་ལ་རག་མ་ལས་པ་  
 ཞེས་པ་ནམས་མིང་གི་ནམ་གངས་སུ་གསུངས་ཤིང་། དེ་ལ་གཞན་ལ་རག་མ་ལས་ཞེས་པ་ནི། རྒྱ་  
 རྒྱུན་ལ་རག་མ་ལས་པ་མ་ཡིན་གྱི་ཡུལ་ཅན་ཐ་སྟད་པའི་ཤེས་པ་ལ་གཞན་ཞེས་བྱ་སྟེ་དེའི་དབང་གིས་  
 བཞག་པ་མིན་པས་གཞན་ལ་རག་མ་ལས་པའོ། །དེས་ན་རང་དབང་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ་ཡུལ་དེ་དག་གི་  
 རང་རང་གི་གནས་ལུགས་སམ་སྟོན་ལུགས་ཐུན་མོང་མིན་པའི་ངོ་བོའོ། །དེ་ཉིད་ལ་རང་གི་ངོ་བོ་  
 དང་རང་བཞིན་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོར་གསུངས་སོ། །འདིར་རང་ལས་མ་གྲུབ་  
 པས་ཞེས་པ་དཔེ་མ་དག་སྟེ། གཞུང་དུ། རང་ལས་གྲུབ་པས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཡོད་  
 པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱུང་བའི་བྱེད་དང་། རིགས་པས་ཀྱང་བྱེ་མ་འཐད་པའི་བྱེད་རོ། །

༼ཇ༽ཤེས་པར་མ་བཏགས་པར་བཏང་སྟོམས་སུ་བྱེད་པ་དང་ཤེས་པར་བཏགས་ནས་བཏང་སྟོམས་  
 སུ་བྱེད་པ་གཉིས་ཀ་བཏང་སྟོམས་སུ་བྱེད་པ་འདྲ་ཡང་། སྔ་མ་ནི་མ་རིག་པའི་ཀྱན་སྦྱོར་དང་ལྷན་  
 ལ། བྱེ་མ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཀྱན་དུ་བརྟེན་པ་ཡིན་པས་ཁྱད་པར་ཆེ་བ་བཞིན་དུ། རྒྱུང་ཕན་  
 གྱིས་སྟེ་བ་སྔ་བྱེ་རང་བཞིན་མེད་པར་ལྟ་བུ་མ་རིག་པས་ཀྱན་དུ་མོངས་པའི་དབང་གིས་ཡིན་ལ།

དབུ་མ་བས་སྒྲེ་བ་ལྷ་ཕྱི་རང་བཞིན་མེད་པར་ལྷ་བཞི་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་དབུ་མ་སྒྲོན་དུ་བཏང་བ་  
ཡིན་པས། དེ་གཉིས་ལ་རང་བཞིན་མེད་པར་ལྷ་བཞིས་པའི་ཆོག་ཙམ་འདྲ་ཡང་དོན་ལ་ཁྱད་པར་  
ཤིན་ཏུ་ཆེད། ཞེས་པའོ། ཆོག་གསལ་གྱི་ལུང་འདིའི་དོན་ཡང་ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོ་ལས། འདི་  
ལྷར་ཆད་ལྷ་བཞི་ལས་འབྲས་དང་འཛིག་རྟེན་པ་རྣམས་མེད་པར་འདོད་ལ་དབུ་མ་བཞི་དེ་དག་རང་  
བཞིན་མེད་པར་འདོད་པས་དམ་བཅའ་ལ་ཁྱད་པར་ཡོད་དོ། །དབུ་མ་བཞི་ལས་འབྲས་སོགས་དེ་  
དག་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་རང་བཞིན་མེད་པར་སྒྲུབ་པ་མེད་པ་བས་ཞི་ལས་འབྲས་སོགས་  
དེ་དག་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པར་མི་འདོད་པས་དེ་རྒྱ་མཚན་དུ་མི་བྱེད་ཀྱི། ད་ལྷར་གྱི་སེམས་ཅན་འདི་  
འཛིག་རྟེན་སྒྲུབ་མ་ནས་འདིར་འོང་བ་དང་འདི་ནས་ཕྱི་མར་འགྲོ་བ་མ་མཐོང་བ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་  
མེད་པར་སྒྲུབ་སྒྲུབ་རྒྱ་མཚན་ལ་ཁྱད་པར་ཆེ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྷར་རོ།

༼༩༽དབུ་མ་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆོག་དུག་གི་དོན་གཞན་ནམས་སེམས་ཙམ་པའི་སྐབས་  
སུ་བཤད་པ་ལྷར་ཡིན་ལ། རང་མདོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སྒྲོའི་ངོར་གཉིས་སྒྲུང་བྱུ་བ་པས་སྒྲུང་བ་  
མེད་པ། གཉིས་སྒྲུང་ཅན་གྱི་སྒྲོས་ངེ་ལྷ་བཞིན་རྟོགས་མི་ཐུབ་པས་ནམ་པར་རིག་པ་མེད་པ་ཞེས་  
སྒྲུར་དགོས་སོ། །རྩ་ཤེས་ལས་ཀྱང་། ཡོད་ཅེས་བྱ་བ་དག་པར་འཛིན། མེད་ཅེས་བྱ་བ་ཆད་  
པར་ལྷ། དེ་ཕྱིར་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་ལ། མཁའ་པས་གནས་པར་མི་བྱའོ། ཞེས་འོད་སྣང་གི་  
ལེའུ་ལྷར་གསུངས་ཞེས་པའོ། །རང་བཞིན་སྒྲུར་ནས་མེད་མཐའ་ཡང་སེལ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་  
ནི། གཏན་ནས་མེད་པར་འདོད་པ་མིན་པར་དགག་བྱ་ལ་རང་བཞིན་གྱི་ཁྱད་པར་སྒྲུར་བ་ཡིན་པས་  
མེད་མཐའ་ཡང་སེལ་ལ། དོན་དམ་པར་ཡོད་པར་འདོད་པ་མིན་པར་མིང་གིས་ཡར་བཏགས་ཙམ་  
དུ་འདོད་པ་ཡིན་པས་ཡོད་མཐའ་ཡང་སེལ་ཞེས་པ་སྟེ། མདོར་བསྟན་ན་སྒྲུང་བས་ཡོད་མཐའ་དང་  
སྒྲུང་བས་མེད་མཐའ་སེལ་ཞེས་ཐལ་འགྱུར་བ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཁས་སྒྲུངས་སུ་གྲགས་པ་དེ་ཡིན་  
ནོ། །འཛིག་རྟེན་པའི་བདེན་བརྟན་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི། ཏ་དང་སྒྲུ་མའི་ཏ་གཉིས་ལ་ཐ་སྙད་  
དུ་བདེན་བརྟན་དང་སྒྲུང་བ་ལྷར་དུ་གྲུབ་མ་གྲུབ་དང་སྒྲུང་བ་ལྷར་དུ་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་མི་སྒྲིད་  
ཀྱང་། ཐ་སྙད་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་བདེན་བརྟན་དང་ཐ་སྙད་པའི་ཤེས་པ་ལ་ལྷོས་ཏེ་བདེན་རྟོག་

དང་། འཛིག་རྟེན་པའི་སྒྲོ་ལྟན་སྒྲེས་ལ་ལྟོས་ཏེ་བདེན་རྒྱན་སྟོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་པའི་དོན་ཡིན་  
ལ། དེ་ཡང་འདུག་པ་ཅ་འགྲེལ་ལས་གསལ་བར་བཤད་པ་ལྟར་ལམ་རིམ་ཆེ་ཆུང་དང་ཅ་འདུག་  
གི་རྣམ་བཤད་ཆེན་མོ་རྣམས་སུ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བཀའ་དྲིན་མཛད་མོད་ཀྱང་། ད་དུང་ཡང་སྒྲོ་  
དམན་པ་རྣམས་སྟོང་ཐུན་ཆེན་མོ་སྟོགས་ཀྱི་བཤད་ཚུལ་དང་བསྐྱེད་ནས་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་  
དགོངས་བཞེད་མ་འདྲེས་པར་འབྱེད་མཁན་དགོན་པར་སྒྲུང་བས་འོག་ཏུ་རྒྱས་པར་བཤད་པར་བྱའོ།  
ཁོ་ལོ་ཅག་ནི་ཀུན་རྫོབ་འབྱུང་བའི་སྒྲུང་བ་རང་རྒྱད་ལ་བསྒྲོག་པའི་ཕྱིར་ཤིན་ཏུ་ཆོགས་ཆེ་བས་ལམ་  
སྒྲོམ་པ་ལ་གནས་པར་འགྱུར་གྱི། གལ་ཏེ་ཁྱོད་ལ་འཛིག་རྟེན་གྱིས་མི་གཞོད་ན། ཁྱོད་ཀྱིས་འཛིག་  
རྟེན་ཉིད་ལ་ལྟོས་ནས་ཀུན་རྫོབ་འདི་དགག་པར་གྱིས་ཤིག དེ་འོག་རྒྱས་ན་ངས་ཀྱང་ཁྱོད་ལ་གྲོགས་  
བྱའོ། ཁྱོད་དང་འཛིག་རྟེན་པ་གཉིས་འདིར་རྩོད་པ་གྱིས་ཤིག་དང་། བཙུན་པའི་ཕྱི་ནས་གང་  
སྟོབས་ཁྱེད་ཀྱི་ལ་བདག་གིས་བརྟེན་པར་བྱའོ། ཞེས་སྟོན་པར། གལ་ཏེ་ཁྱོད་ལ་འཛིག་རྟེན་མི་  
གཞོད་ན། ཞེས་སྟོགས་ཆོགས་བཙུན་གཅིག་བྱུང་ངོ་། གཞན་སེམས་ཅམ་པའི་འདོད་པ་ལྟར་  
ན་གཞན་དབང་གི་རྣམ་ཤེས་པ་ཅམ་ལ་བདེན་པར་ཞེན་པའི་སྒྲོ་ནས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་བཀག་པས་ན།  
འཛིག་རྟེན་ན་གྲགས་པའི་རྣམ་བཞག་འཛིག་རྟེན་ཁོ་ན་ལས་གྲུབ་པ་འདུག་ཅིག་སོང་ཞིག་བྱོས་ཤིག་  
ཅེས་པ་ལ་སྟོགས་པ་དང་། ཕྱི་གཟུགས་དང་དམིགས་པ་ལས་སྒྲེས་པའི་ཆོར་བ་ལ་སྟོགས་པ་དེ་  
དག་ཀུན་ཀྱང་འཛིག་པར་བྱེད་དོ། ཞེས་སྟོན་པར། གཞན་གྱི་ལྟར་ན་རྣམས་ལ་ཆགས་པ་ཡིས།  
འཛིག་རྟེན་གྲགས་པའི་རྣམ་བཞག་ཀུན་ཀྱང་བཞག་ ཅེས་དང་། འཛིག་རྟེན་གྲགས་པའི་ཀུན་  
རྫོབ་མ་བཞག་ཅིག ཅེས་བྱུང་ངོ་། བཙུན་པ་མཐོང་བའི་ཡུལ་ཅན་ལའང་ཐ་སྙད་པའི་ཆད་མ་  
ལ་ལྟོས་ཏེ་ཡང་ལོག་གི་དབྱེ་བ་རྣམས་པ་གཉིས་ཡོད་པར་སྟོན་པ་ནི། མཐོང་བ་བཙུན་པའང་རྣམ་པ་  
གཉིས་འདོད་དེ། ཞེས་སྟོགས་གསུངས་སོ། །

༼ཏྲ༽འདི་འཛིག་གཞན་ལ་རག་མ་ལས་ཞེས་པ་ཡང་སྒྲུང་བཤད་པ་ལྟར་གཞན་ཐ་སྙད་པའི་ཤེས་པའི་  
དབང་གིས་བཞག་པ་མིན་པར་རང་གི་ངོ་པོའི་སྒྲོ་ནས་ཡུལ་གྱི་སྟེང་དུ་གྲུབ་པ་ལ་བྱེད་པ་དང་དེ་ལ་  
བདག་གམ་རང་བཞིན་ཞེས་ཟེར་བ་ཡིན་གྱི། གང་ཟག་རང་གི་གདགས་གཞི་ཕྱང་པོ་ལ་རག་མ་

ལས་པ་ཙམ་ནི་ཉན་ཐོས་སྡེ་བས་ཀྱང་འགོག་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་དེ་སྐབས་འདིའི་དགག་བྱ་ཕྱ་མོའི་གོ་དོན་  
 མིན་ལ། གཟུགས་སོགས་ཡུལ་ཅན་ཤེས་པ་ལ་རག་མ་ལས་པ་ནི་སེམས་ཙམ་པ་དང་རང་རྒྱུད་པས་  
 ཀྱང་འགོག་རྒྱས་པས་ན། སྐབས་འདིའི་དགག་བྱ་ཆོས་བདག་གི་གོ་དོན་མིན་ནོ། །འདི་ལ་མཁའ་ས་  
 པ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། མདོ་སྡེ་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པས་གཟུགས་སོགས་ཡུལ་ཅན་ཤེས་པ་ལ་རག་  
 ལས་པར་མི་འདོད་དེ། དེས་གཟུགས་དང་གཟུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་གཉིས་ཀྱི་འབྲས་སུ་འདོད་པ་  
 གང་ཞིག་རྒྱུད་རང་གི་འབྲས་བྱ་ལ་སྟོན་ནས་གྲུབ་པར་འདོད་པ་ནི་ཐལ་འགྱུར་བའི་ཁྱད་ཆོས་ཡིན་  
 པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་དཔྱད་དགོས་སོ། །འདི་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། མདོ་སྡེ་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་  
 པའི་ལུགས་ལ། གཟུགས་སོགས་རང་འཛིན་པའི་སྒོ་ལ་རག་ལས་པ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་སོགས་ཀྱི་  
 སྡོད་ལུགས་དེ་རང་གང་ལ་སྤྱང་བའི་སྒོའི་དབང་གིས་བཞག་པའི་སྡོད་ལུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་  
 ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། མདོ་སྡེ་བས་ཀྱང་གཟུགས་སོགས་འགྲུབ་པ་རང་གང་ལ་སྤྱང་བའི་སྒོ་  
 ལ་རག་ལས་པར་འདོད་པར་ཐལ། ཆད་མའི་དབང་གིས་གཞལ་བྱ་འཛིན་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་  
 ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། དེའི་ཆད་མའི་དབང་གིས་གཞལ་བྱ་འཛིན་ཅེས་པ་ནི་གཞལ་བྱའི་སྡོད་ལུགས་ཆད་  
 མས་ཏྲོགས་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་སྤྱར་གཟུགས་སོགས་རང་གང་ལ་སྤྱང་བའི་སྒོའི་  
 དབང་གིས་རང་གི་ངོ་བོ་རྟེན་པར་མི་འདོད་པས་གཏན་མི་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ན་མ་བཤད་དགོངས་  
 པ་རབ་གསལ་ལས། དེས་ན་སྤྱལ་གཞི་རྟ་སྒྲུང་དུ་སྤྱང་བར་འཛིན་རྒྱས་པ་དེ། སྤྱུ་མ་མཁན་ལྟར་  
 ན་སྒོ་འབྲལ་བ་ལ་དེ་ལྟར་སྤྱང་བའི་དབང་གིས་འཛིན་གི་དེ་ལྟར་མིན་པར་སྤྱལ་གཞི་རང་གི་སྡོད་  
 ལུགས་ཀྱི་དབང་གིས་འཛིན་པ་མིན་ནོ། །ལྟར་མོ་བ་ལ་ནི་རྟ་སྒྲུང་དུ་སྤྱང་བ་དེ་ནང་གི་སྒོའི་དབང་  
 གིས་བཞག་པར་མི་འཆར་གྱི། གཞི་གང་དུ་སྤྱང་བ་དེར་རྟ་སྒྲུང་མཆན་ཉིད་པ་ཞིག་ཡུལ་གྱི་གོ་ས་  
 མནན་ནས་བསྟན་པར་འཛིན་ནོ། །དེ་ནི་དཔའི་སྟེང་ནས་སྒོའི་དབང་གིས་བཞག་པ་དང་མ་བཞག་  
 པར་འཛིན་པའི་ཚུལ་ཏེ། གཞི་དེར་སྤྱང་བ་དེ་ཤར་བ་ན་སྤྱང་བ་ལྟར་གྱི་སྡོད་ལུགས་སུ་འགྲོ་བ་དང་  
 མི་འགྲོ་བ་གཉིས་ཡོད་དོ། །དེ་ལེགས་པར་གོ་ན་ཆད་མའི་དབང་གིས་གཞལ་བྱ་འཛིན་པ་ལ། ཆད་  
 མ་ཡང་སྒོ་ཡིན་པས་དེས་གཞལ་བྱ་འཛིན་པ་ཡང་སྒོའི་དབང་གིས་བཞག་པར་འགྱུར་བས། དངོས་

པོར་སྐྱབ་པ་རྣམས་ཀྱི་ལྷགས་ཀྱིས་ཀྱང་བདེན་གྲུབ་ཁྱེད་ཀྱིས་པར་འགྱུར་རོ་སྐྱམ་དུ་སྒྲིགས་དེ་གཉིས་འདྲེས་  
 པ་ཕྱེད་པར་འགྱུར་རྟེ། ཚད་མའི་དབང་གིས་གཞལ་བུ་འཛོག་པ་ནི་གཞལ་བུ་གཉིས་ཀྱི་ཚྲོད་ལྷགས་  
 ཚད་མས་རྟོགས་པའི་དོན་ཡིན་པས། དེ་དང་སྐྱམ་གཉིས་གཏན་མི་འདྲ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་  
 པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། རང་རྒྱུད་པའི་ལྷགས་ལ། སྐྱམ་མ་འབན་གྱིས་སྐྱུ་མའི་རྟ་སྒྲུང་གི་  
 རྟོང་གི་རྟོང་ཉིད་རྟོགས་པར་ཐལ། དེས་སྐྱུ་མའི་རྟ་སྒྲུང་སྟོང་འབྲུལ་བའི་དབང་གིས་བཞག་པར་རྟོགས་  
 པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། དེས་དེ་སྟོང་འབྲུལ་བའི་དབང་གིས་བཞག་པར་རྟོགས་ཀྱང་སྟོང་དབང་གིས་  
 བཞག་པར་མི་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེ་ཉིད་ལས། གྲུབ་མཐའ་སྟོང་མ་བསྐྱར་བ་ལ་གྲགས་པའི་བརྟན་  
 པ་ནི་དབུ་མ་བས་འདོད་པའི་བརྟན་པ་དང་དོན་མི་གཅིག་པས་སྟོང་བཞག་ཀྱང་དེ་དག་ལ་གྲགས་པ་  
 ལྟར་ཡིན་གྱི། རང་ལྷགས་ལ་དེ་ཙམ་ལ་སྟོང་བཞག་དུ་མི་འདོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།  
 ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཐལ་རང་གི་ལྷགས་ལ་དགག་བུ་ཕྱ་རགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་མེད་པར་ཐལ། དེ་  
 གཉིས་ཀས་གཟུགས་སྟགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཡུལ་ཅན་སྟོང་དབང་གིས་བཞག་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་  
 ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། དེ་གཉིས་ཀས་གཟུགས་སྟགས་ཆོས་རྣམས་སྟོང་དབང་གིས་བཞག་ཅེས་པའི་ཆོག་  
 ཅམ་མཐུན་ཀྱང་དོན་སྟོང་ངོར་འཆར་རྩལ་ལ་མི་འདྲ་བ་ཆེན་པོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རྟེ། སྟོང་དབང་གིས་  
 བཞག་ཅེས་པའི་སྟོང་ལ་ཡང་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་ཡོད་ལ། སྟོང་དབང་གིས་བཞག་པའི་ཐ་སྟངས་པའི་  
 ཚྲོད་ལྷགས་ཡོད་མེད་ལ་ཡང་འདོད་རྩལ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། ལེགས་བཤད་སྟོང་པོ་ལས། དབུ་  
 མ་རང་རྒྱུད་པ་རྣམས་ནི་ཐ་སྟངས་འདོགས་པའི་སྟོང་དབང་གིས་གཟུགས་ཆོར་ལ་སྟགས་པ་འཛོག་མི་  
 རུས་ལ་གཞོད་པ་མེད་པའི་དབང་པོའི་ཤེས་པ་ལ་སྟགས་པ་ལ་སྟངས་བའི་དབང་གིས་ཐ་སྟངས་དུ་ཡོད་  
 པ་འཛོག་རུས་པར་འདོད་པས་སྟོང་དབང་གིས་བཞག་མ་བཞག་གི་སྟོང་ལ་ཡང་ཁྱད་པར་ཆེད། ཞེས་  
 དང་། འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་ལས། དེ་ལྟར་ན་སྟོང་ལ་སྟངས་བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མིན་པའི་ཚྲོད་  
 ལྷགས་མེད་ཀྱང་། དེའི་དབང་གིས་བཞག་པའི་ཚྲོད་ལྷགས་མིང་དུ་བཏགས་པ་ཙམ་མིན་པ་ཞིག་  
 ཡོད་པ་ལྷགས་འདི་ལ་མི་འགལ་བས། དབུ་མ་བ་གཉིས་ཀྱི་དགག་བུ་ལ་སྟོང་ངོར་མི་འདྲ་བ་ཆེན་  
 པོ་འོང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

༼ཐ༽འདིར་སྐྱེ་ལྔ་ཉིད་དངོས་པོ་ཅོད་གཞིར་བཟུང་བའི་དགོས་པ་ནི། གཞན་སྡེ་བས་རྟག་པའི་  
 དངོས་པོ་འདོད་ཅིང་། རང་སྡེའི་བྱེ་སྤྱོད་ཀྱང་རྟག་པའི་དངོས་པོ་དང་རྒྱ་རྒྱུན་ལས་མ་སྤྱོད་པའི་  
 འདུས་བྱས་ཁས་སྤངས་པས་ན། དེ་དག་གིས་གྲུབ་ཟིན་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་བཅོད་པ་སེལ་བྱེད་དུ་སྐྱེ་ལྔ་  
 ཞེས་སྒྲིག་སྟེ། ༼དེ་ཡང་ངེ་སྐད་དུ་ཅ་ཤེའི་རྣམ་བཤད་ལས། དེ་ལ་གཞན་སྡེ་བྱེ་བྲག་པ་ལ་སོགས་  
 པས་ན་མ་མཁའ་རྩལ་སྤྱོད་ཀྱང་པར་སྤྱོད་པ་རང་སྡེ་ལ་ཉི་ཤུ་བྲག་ཏུ་སྤྱོད་པས་ན་མ་མཁའ་དངོས་པོར་འདོད་  
 རོ། ༼དེ་ཡང་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་ཐོགས་པའི་རེག་བྱ་བ་གཞན་པ་ལ་ན་མ་མཁའ་འདོད་པར་ཉི་མངས་རྒྱས་  
 པ་རྣམས་འདྲ་མོད་ཀྱང་། ཐོགས་པའི་རེག་བྱ་བ་གཞན་ཅམ་གྱི་མེད་དགག་ཡིན་ན་གཞན་ལ་གོ་འབྱེད་  
 པ་མི་རུང་བས། རྣམ་མཁའ་ཉི་ཤུ་བྲག་ཏུ་སྤྱོད་པས་ན་མ་མཁའ་འདོད་པར་བྱེད་པས་དོན་བྱེད་རྒྱས་པའི་  
 རྣམ་དུ་བསམས་ནས་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྤྱོད་པ་རྣམས་ན་མ་མཁའ་དངོས་པོར་འདོད་དོ། ༼ན་མ་མཁའ་གོ་  
 བྱེ་ན་དེ་ལྟར་ཡིན་ཡང་གཞན་ཅམ་གཞན་ལ་གོ་བྱེ་བ་ནི་བུམ་པ་ལྟ་བུའི་གཞན་ཅམ་གཞན་ལ་ཡུལ་  
 གཞན་དུ་གོ་ས་འཕྲོས་པའི་དབང་གིས་ཡིན་གྱི་རྣམ་མཁའ་བྱེ་བ་མེད་དོ། ༼གོ་བ་གཞན་པ་ཡང་གཞན་ཅམ་  
 ཅམ་གཞན་ལོད་པའི་གོ་སར་གཞན་ཅམ་གཞན་མི་ཚུད་པས་དེ་ཉིད་ཀྱིས་གོ་བ་གཞན་ལ། དེར་གཞན་ཅམ་  
 ཅམ་གཞན་ཚུད་པ་ལ་སྤྱོད་པ་གཞན་དུ་འགྲོ་དགོས་པས་གོ་བྱེ་ན་འགྲོ་འོང་ཁས་སྤང་དགོས་སོ། ༼ཞེས་  
 གསུངས་སོ། །

༼ད༽འདི་ལ་གངས་ཅན་པ་རྣམས་རྒྱ་རྒྱུན་པམ་ཚུན་སེ་སེ་ཐ་དད་པ་རྣམས་ལ་འབྲས་བུ་ཐུན་མོང་  
 བ་གཅིག་ནི་ཡོད་ལ། དེ་ཡང་རྒྱ་རྒྱུན་རྣམས་ལ་རང་བཞིན་གཅིག་པའི་གཙོ་བོ་གཅིག་རྩལ་སྤྱོད་པའི་  
 བ་མེད་ན་མི་རུང་བས། རྒྱ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་གང་ཡིན་པ་ཡང་རྒྱ་རྒྱུན་ལུང་སོགས་ཀྱི་རང་བཞིན་  
 ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་སྤྱོད་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་དེའི་རྒྱ་རྒྱུན་ཀྱི་རང་བཞིན་རྣམས་པར་ཡིན་ཚུར་ཡིན་  
 དུ་འདོད་དེ། རྣམ་འགྱུར་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་རྣམས་དེ་ལྟར་དུ་འདོད་དོ། ༼དེའི་ཕྱིར་ས་  
 ལྷག་པམ་ཚུན་ཐ་དད་པ་ཁོ་རྩལ་འདོད་པས་སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱོད་ཀྱི་ལས་སྤྱོད་པར་མི་འདོད་ཀྱང་། ལྷག་ནི་ས་  
 ཐོན་དང་དེའི་རང་བཞིན་ལས་སྤྱོད་པར་སྤྱོད་པ་ན། རང་བཞིན་གཉིས་གཅིག་ཡིན་པས་རང་གི་རང་  
 བཞིན་ལས་ཀྱང་སྤྱོད་པ་དང་སྤྱོད་ཀྱི་མི་གསལ་བ་རྒྱ་རྣམས་ན་ཡོད་པ་སྤྱོད་པའི་བདག་སྤྱོད་འདོད་ཚུལ་ལོ། །



གངས་ཅན་གྱི་ཁྱད་པར་འགའ་ཞིག་ནི་སྟེ་བར་མི་སྤྱོད་པར་ཕྱུ་ལས་སྤར་མི་གསལ་བ་ཕྱིས་གསལ་བར་འདོད་མོད་ཀྱང་དོན་འདྲའོ། །འདིས་སྤྱོད་གསལ་འོ་བོ་གཅིག་ཏུ་འདོད་པ་ཡང་དེ་ལྟར་ཡིན་གྱི། སངས་རྒྱུས་པས་དངོས་པོ་དང་བུམ་པ་འོ་བོ་གཅིག་ཏུ་འདོད་པ་དང་གཏན་མི་འདྲའོ། །ཞེས་འདུག་པའི་ནམ་བཤད་ལས་གསུངས་སོ། །

༼ན་༽འདིར་མདོ་སྡེ་བ་ཡན་ཆད་མཐུན་ཞེས་པ་ནི། རྩེ་སྤྱིའི་ལུགས་ལ། ས་བོན་གྱི་དུས་སུ་སྤྱི་གྲུ་མ་འོངས་པ་ཡོད་པ་དང་། སྤྱི་གྲུའི་དུས་སུ་ས་བོན་འདས་པ་ཡོད་ལ། སྤྱི་གྲུ་མ་འོངས་པ་སྤྱི་གྲུ་དང་ས་བོན་འདས་པ་ས་བོན་ཡིན་པར་འདོད་པས་ན། དེ་ལས་དམིགས་ཀྱིས་བཀར་བའི་དོན་དུ་མདོ་སྡེ་བ་ཡན་ཆད་ཅེས་སྟོས་པ་ཡིན་ཏེ། ཅ་ཤེའི་ནམ་བཤད་ལས། རྩེ་བྲག་ཏུ་སྤྱོད་བ་དག་ན་རྩེ་དངོས་པོ་ནམས་སྤར་མ་བྱུང་བ་ལས་སྟེ་བ་ནི་མེད་དེ། སྤྱོད་བར་བ་ཕྱུ་མེད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་འབྲས་བུ་ནི་རྒྱ་རྒྱུན་ཆོགས་པའི་སྤར་ལོ་གྱི་མ་འོངས་པའི་སྐབས་སུ་ཡང་གནས་པ་ཡིན་ལ། རྒྱ་རྒྱུན་གྱི་ཆོགས་པས་ནི་དེ་ད་ལྟ་བའི་གནས་སྐབས་སུ་སྟེད་པ་ཡིན་གྱི་རྣམས་ནི་སྤྱིར་གནས་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

༼པ་༽ཅ་ཤེའི་ནམ་བཤད་ལས། དེ་འགོག་པ་ན་སྟེ་བ་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བས་འགོག་པ་ནི། སྤྱི་གྲུ་ལ་སོགས་པ་ནམས་སྤར་ཡང་སྟེ་བ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ་རང་གི་བདག་ཉིད་ཐོབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྟེ་བ་ནི་རང་གི་བདག་ཉིད་ཐོབ་པའི་དོན་དུ་ཡིན་ན་དེ་ཐོབ་ཟིན་ནས་སྤར་ཡང་སྟེ་ན་དགོས་པ་མེད་དོ། །གལ་ཏེ་རང་གི་བདག་ཉིད་ཐོབ་ཟིན་ཀྱང་སྟེ་དགོས་པ་མི་འགལ་ལ་ཞེན་ཐུག་མེད་དུ་ཐལ་བས་འགོག་པ་ནི། དེ་ལྟར་སྤྱི་གྲུ་ལ་སོགས་པ་དེ་ནམ་ཡང་སྤར་མི་སྟེ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། སྤྱི་བ་ཟིན་ཀྱང་ཡང་སྟེ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་པ་རོལ་པོས་རྒྱས་པའི་འོ་བོར་མི་གསལ་བར་ཡོད་པ་གསལ་བར་སྟེད་དགོས་པ་དང་གསལ་ཟིན་ནས་སྟེ་མི་དགོས་པས་ཐལ་བ་སྤྱི་ཕྱི་གནིས་ལ་བྱུང་བ་མེད་ཅེས་སྤྱོད་མོད་ཀྱང་སྤྱོད་སྤོང་མི་རྒྱས་ཏེ། གསལ་བ་སྤར་ནས་ཡོད་ན་དེར་སྟེ་མི་དགོས་ལ་སྤར་ནས་ཡོད་ཀྱང་སྟེ་ན་ཐུག་མེད་སོན་གནས་ཤིང་གསལ་བ་སྤར་མེད་ན་རྒྱ་ལ་སྤར་ཡོད་ཁོན་རྒྱེ་བའི་ཕྱོགས་ཉམས་སོ། །གངས་ཅན་གྱི་ཁྱད་པར་འགའ་ཞིག་སྟེ་བར་མི་འདོད་ཀྱི་གསལ་བར་འདོད་མོད་ཀྱང་

འཇམ་དེ་ནི་དེ་ལས་བྱུང་ན་ཡོན་ཏན་འགའ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། ཁེས་སྐོགས་སྤར་ལྟར་བཀག་  
པ་ལ། གངས་ཅན་པ་ན་རེ། ས་མུག་གཉིས་རང་བཞིན་གཅིག་ཡིན་ཀྱང་རྣམ་འགྱུར་ཐ་དད་པས།  
རྣམ་འགྱུར་གྱི་ཆ་ནས་ས་བོན་འཛིག་ཅིང་མུ་གུ་སྟེ་པའི་ཕྱིར་སྟོན་གཉིས་མེད་ཅེ་ན། མུ་གུས་ས་བོན་  
འཛིག་པར་མི་བྱེད་པར་ཐལ། ས་མུག་རང་བཞིན་གཅིག་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་མུ་གུས་མུ་གུ་འཛིག་  
པར་མི་བྱེད་པ་བཞིན། ཁེས་བཀག་པ་དང་། ས་མུག་གཉིས་རང་བཞིན་གཅིག་པ་དགག་པ་ནི།  
ས་མུག་གཉིས་ལ་དབྱེ་བས་དང་ཁ་དྲོག་དང་རྩ་དང་རྩས་པ་དང་སྒྲིན་པ་ཐ་དད་པ་སྟེ་མི་འདྲ་བ་མེད་  
པར་ཐལ། ས་མུག་གི་རང་བཞིན་གཉིས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་གཅིག་པའི་ཕྱིར། ཁེས་བཀག་པ་  
ལ། གངས་ཅན་པ་ན་རེ། ས་མུག་གཉིས་རང་བཞིན་གཅིག་ཡིན་ཀྱང་གནས་སྐབས་ཐ་དད་པས།  
ས་བོན་གྱི་གནས་སྐབས་བཏང་ནས་མུ་གུའི་གནས་སྐབས་སུ་འགྱུར་ཁེ་ན། ས་བོན་གྱི་རང་བཞིན་  
དེ་མུ་གུའི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ས་བོན་གྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་དངོས་པོ་བསལ་ནས་མུ་གུའི་  
གནས་སྐབས་ཀྱི་དངོས་པོར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར། ལྷན་སྟེ། ས་བོན་གྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་དངོས་པོ་  
དེ་ས་བོན་གྱི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ས་བོན་གྱི་དོ་པོ་ལས་དོན་གཞན་པའི་ས་བོན་གྱི་དངོས་

པམིད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀག་པ་ཡིན་ནོ། །གནས་སྐབས་མེ་རེར་གཉིས་ཀ་འཛིན་མི་འཛིན་མཚུངས་  
 པར་ཐལ་བ་ནི། ལྷ་གྲུའི་གནས་སྐབས་སུ་ས་བོན་དབང་བོའི་ཤེས་པས་གཟུང་དུ་མེད་པ་བཞིན་དུ་  
 ལྷ་གྲུ་ཡང་གཟུང་དུ་མེད་པ་དང་། ལྷ་གྲུའི་གནས་སྐབས་སུ་ལྷ་གྲུ་དབང་བོའི་ཤེས་པས་གཟུང་དུ་  
 ཡོད་པ་བཞིན་དུ་ས་བོན་ཡང་གཟུང་དུ་ཡོད་པར་ཐལ། ས་བོན་གྱི་ངོ་བོ་དང་ལྷ་གྲུའི་ངོ་བོ་རྣམ་པ་  
 ཐམས་ཅད་དུ་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐལ་བ་འདི་གཉིས་ལ་འདོད་མི་རྣམས་པ་དེའི་ཕྱིར་ས་ལྷ་གྲུ་རང་  
 བཞིན་གཅིག་པ་འདི་ཁས་སྦྱང་བར་མི་བྱའོ། །ཞེས་བཀག་གོ། །དེ་ནས་འཛིན་ཤིང་གི་ཐ་སྙད་དུ་  
 ཡང་བདག་སྐྱེ་མེད་པར་བཤད་པ་དང་། བདག་ལས་སྐྱེ་བ་བདེན་པ་གཉིས་ཀར་མེད་པར་བཤད་  
 ནས། བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་དང་ལས་དང་བྱེད་པ་བོ་གཅིག་དུ་ཐལ་བའི་རིགས་པས་བདག་ལས་སྐྱེ་  
 བ་བཀག་པར་བྱས་ནི། རྒྱས་པར་འདུག་པའི་རྣམ་བཤད་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

༼ཙ༽གཞན་སྐྱེད་གཤམ་པ་ལ། ཏ་ཅང་ཐལ་བས་དགག་པ་ནི། སེལ་བྱེད་མེ་ལྷེ་ལས་ཀྱང་བསལ་  
 བྱ་ལུན་པ་འཐུག་པོ་འབྱུང་བ་དང་། རྒྱ་ཡིན་མིན་ཐམས་ཅད་ལས་ཀྱང་འབྲས་བྱ་ཡིན་མིན་ཐམས་  
 ཅད་སྐྱེ་བར་ཐལ། རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་རྒྱ་གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་འབྲས་  
 བྱ་གཞན་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། རྒྱབ་སྟེ། རྒྱ་འབྲས་གཉིས་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་གཞན་ཡིན་ན་  
 ལྟོས་གྲུབ་ཀྱི་གཞན་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཞིང་ལྟོས་པའི་འབྲེལ་བ་འགོག་རྣམས་པས་འབྲེལ་མེད་དོན་  
 གཞན་དུ་སྤང་ལ། འབྲས་བྱ་གཅིག་འབྲེལ་མེད་དོན་གཞན་པའི་རྒྱ་གཅིག་ལས་སྐྱེ་ན་རྒྱ་མིན་པ་  
 ཐམས་ཅད་ལས་སྐྱེ་བར་མཚུངས་པ་དང་། རྒྱ་གཅིག་གིས་འབྲེལ་མེད་དོན་གཞན་པའི་འབྲས་བྱ་  
 གཅིག་སྐྱེད་ན་འབྲས་བྱ་མིན་པ་ཐམས་ཅད་སྐྱེད་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའོ། །གཞན་  
 སྐྱེ་འདོད་མཁན་ན་རེ། ཐལ་བ་དེའི་སྐྱོན་མི་ཡོང་སྟེ། རྒྱ་འབྲས་གཉིས་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་  
 གཞན་ཡིན་ཀྱང་། འབྲས་བྱ་གང་རྒྱ་གང་གིས་བསྐྱེད་པར་བྱ་བར་རྣམས་པ་དེ་ནི་དེའི་འབྲས་བྱ་ཡིན་  
 ཞིང་། རྒྱ་གང་འབྲས་བྱ་དེ་སྐྱེད་པར་རྣམས་པ་དེ་ནི་དེའི་རྒྱ་ཡིན་ལ། གཞན་ཡང་ས་ལུའི་ལྷ་གྲུ་ནི་  
 རང་དང་རྒྱ་མི་གཅིག་པ་ནས་ཀྱི་ས་བོན་སོགས་དང་སྐྱེད་བྱེད་མིན་པ་སྐད་ཅིག་མ་ཕྱི་མ་ལས་མི་སྐྱེའོ། །  
 རྒྱ་གཅིག་དུ་གཏོགས་པ་ས་ལུའི་ས་བོན་དང་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་པ་སྐད་ཅིག་མ་ཕྱི་མ་ལས་སྐྱེ་བ་དེའི་

ཕྱིར། ཐམས་ཅད་ལས་ཐམས་ཅད་མི་སྐྱེའོ་ཞེ་ན། དེ་དགག་པ་ནི། དཔེར་ན་ནས་དང་པ་སྤྱིའི་གེ་  
སར་དང་ཀེང་གྲུ་ཀའི་མེ་ཏོག་ལ་སོགས་པ་དེ་ས་ལུའི་ལྷ་གུའི་སྐྱེད་བྱེད་མིན་པ་དང་དེ་སྐྱེད་པའི་རྣམ་  
ཅུན་མིན་པ་དང་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་པ་མིན་པ་དང་རིགས་འདྲའི་སྤྲ་མ་མིན་པ་བཞིན་དུ་ས་ལུའི་  
ས་བོན་ཡང་ས་ལུའི་ལྷ་གུ་དེ་ལ་སྤྲོས་པའི་ཁྱད་པར་བཞི་དང་ཅུན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ས་ལྷ་གུ་  
གཉིས་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། འབྲེལ་མེད་དོན་གཞན་དུ་མཚུངས་  
པ་ལ་ཁྱད་པར་བཞི་ཡོད་མེད་ཀྱང་གཞག་པར་མི་རྣམས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའོ། །

༼ཆོ་རྒྱུ་འབྲས་སྤྱི་ཕྱི་བ་ལ་གཞན་སྐྱེ་དགག་པ་ནི། ས་བོན་ཆོས་ཅན། ལྷ་གུ་ལས་རང་གི་ངོ་  
བོས་གྲུབ་པའི་གཞན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ས་བོན་ལ་ལྷ་གུ་ལས་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་གཞན་ཉིད་མེད་  
པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ས་བོན་ལྷ་གུ་ལས་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་གཞན་པ་ཡིན་ན་སྤྲོས་གྲུབ་མིང་  
ཅམ་གྱི་གཞན་པར་མི་རུང་བས་ན་བྱེ་བྲག་པས་སྤྲོ་བཏགས་པ་ལྟར་གྱི་གཞན་ཉིད་ཅེས་བྱ་བའི་རྣམ་  
སྟོན་སུ་ཡོད་དགོས་པའི་ཕྱིར། ས་ལྷ་གུ་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་མིན་ཏེ། ལྷ་  
གུ་ས་བོན་དང་དུས་མཉམ་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡིན་ན་དུས་ནམ་  
ཡང་ཐོག་པ་མེད་པས། ལྷ་གུ་དེ་ས་བོན་གྱི་དུས་སུ་འང་ཡོད་དགོས་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་མཚམས་  
གྱི་དགས་གྲུབ་སྟེ། ས་བོན་ནམ་པར་མ་འགྱུར་བར་ལྷ་གུ་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། ས་ལྷ་གུ་རང་བཞིན་  
གྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་མིན་པ་དེའི་ཕྱིར་ལྷ་གུ་ས་བོན་ལས་སྐྱེས་པ་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་འགྲུབ་པར་འགྱུར་  
བ་མིན་པས་ན་དངོས་པོ་རྣམས་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཞེས་པའི་དམ་བཅའ་འདི་བཏང་བར་བྱོས་ཤིག་  
ཅེས་པའོ། །དངོས་པོ་རྣམས་གྱི་རང་བཞིན་ནི། ཞེས་སོགས་གྱི་དོན་ནི་རྩ་མེའི་རྣམ་བཤད་ལས།  
སྐྱེ་བ་བཀག་པའི་སྒོ་ནས་གཞན་སྐྱེ་འགོག་པ་བཤད་པར་བྱ་བ་ལ། ཡོད་མ་ཡིན་ཞེས་པ་བཤད་གཞིར་  
བྱང་ངོ་། །གང་ན་ལྷ་གུ་ལ་སོགས་པ་འབྲས་བུའི་དངོས་པོ་རྣམས་གྱི་རང་བཞིན་ཏེ་ངོ་བོ་ཞིའོ། །གང་  
ལ་ན་ས་བོན་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུ་ཆོགས་པ་ལ་དང་ཡ་གྲུ་ལ་རེ་རེ་བ་དང་དེ་གཉིས་ཀ་ལ་དང་སོགས་  
གྱི་སྐྱས་བསྐྱས་པ་དེ་དག་ལས་གཞན་ལ་ཡང་ངོ་། །ཞེས་པ་ནས། དུས་ནམ་གྱི་ཆེ་ན་རང་སྐྱེས་  
པའི་སྤྲ་ལ་དུའོ། །ཞེས་དང་། ཡུལ་དུས་དེ་དག་ན་ཡོད་ན་ནི་དམིགས་དགོས་པ་ལས་མི་དམིགས་

པ་དང་སྐར་སྟེ་བ་དོན་མེད་པ་ལས་སྟེ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ན་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་སྟེ་རྒྱུའི་འབྲས་བུ་དེ་  
 ཡི་བདག་པའི་དངོས་པོ་སྟེ་ས་པའི་སྤྱོད་པ་མེན་ན་དངོས་པོ་ནི་འདིར་འབྲུང་བ་སྟེ་སྟེ་བ་ཡིན་  
 པས་གཞན་ལས་སྟེ་བ་རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་གཞན་སྟེ་རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་ན་  
 འབྲས་བུ་དེ་རང་སྟེ་ས་པའི་སྤྱོད་པ་མེན་ན་དགོས་པར་ཅིས་འགྲུབ་ཅེ་ན། ཅས། དེ་ལ་སྟེ་བ་འདོད་  
 བྱེད་ཆད་རྒྱ་འགག་པ་དང་འབྲས་བུ་སྟེ་བ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་གཉིས་དུས་མཉམ་པ་གཅིག་དགོས་  
 མོ། །དེ་ནི་སྟེ་བ་ཅམ་དང་ཐ་སྟད་དུ་སྟེ་བ་ཁས་ལེན་པ་ལ་མི་རིགས་པ་མེད་ཀྱང་དོན་དམ་པ་དང་  
 རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་སྟེ་བ་ལ་འགལ་བ་ཡིན་ཏེ་སྤྱི་མ་ལ་ནི་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་སྟེ་འགག་གི་བྱ་བ་གཉིས་  
 དུས་མཉམ་ཡང་རྒྱ་འབྲས་གཉིས་དུས་མཉམ་མི་དགོས་ལ་ཕྱི་མ་ལ་ནི་བྱ་བ་དུས་མཉམ་ན་རྒྱ་འབྲས་  
 ཀྱང་དུས་མཉམ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་དུས་མཉམ་དགོས་པའི་རྒྱ་  
 མཆན་རང་རྒྱུད་པའི་སྐབས་སུ་བཤད་ཟིན།

༼དེ་ལྟར་བཀག་པ་ལ་ཅོད་པ་སྤང་བ་ནི། དཔེར་ན་སྤང་མདའི་མགོ་མཇུག་གཉིས་གཅིག་  
 མཐོང་བ་དང་གཅིག་གོས་དམའ་བ་དུས་མཉམ་པར་མཐོང་བ་བཞིན་དུ་བསྐྱེད་བྱ་སྟེ་གྲུ་དང་སྟེད་བྱེད་  
 ས་བོན་གཉིས་རིམ་བཞིན་སྟེ་བ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པའི་བྱ་བ་དང་འགག་པ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པའི་  
 བྱ་བ་དུས་མཉམ་ཡིན་པས་ས་མཇུག་གཉིས་ཀྱང་དུས་མཉམ་པར་འགྲུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་གཞན་ཉིད་  
 ཡོད་པས་ཉེས་པ་མེད་ཅེ་ན། དཔེ་སྤང་མདའི་མགོ་མཇུག་དུས་གཅིག་པས་མཐོང་མཆན་གྱི་བྱ་བ་དུས་  
 གཅིག་ཡིན་ན་ཡང་དོན་ས་མཇུག་གཉིས་དུས་གཅིག་ཏུ་མེད་པས་དེ་གཉིས་ཀྱི་སྟེ་དགག་རང་བཞིན་  
 གྱིས་གྲུབ་པ་དུས་མཉམ་དུ་ཡོད་པ་མིན་ནོ། །སྟེ་གྲུ་སྟེ་བཞིན་པ་དེ་སྟེ་གྲུ་སྟེ་བ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་  
 པ་ཡིན་པས་དེར་དུས་སྟེ་གྲུ་ཡོད་པ་མིན་ཞིང་། ས་བོན་འགག་བཞིན་པ་ནི་ས་བོན་ཡོད་ཀྱང་འགག་  
 པ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་ཡིན་པས་དུས་གཉིས་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་ས་མཇུག་གཉིས་སྤང་མདའི་མགོ་  
 མཇུག་དང་མཚུངས་པར་མི་འགྲུར་རོ། །སྟེ་གྲུ་སྟེ་བཞིན་པའི་བྱ་བ་དང་ས་བོན་འགག་བཞིན་པའི་  
 བྱ་བ་གཉིས་མིང་རྒྱང་བཏགས་ཡོད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་དུས་མཉམ་དུ་ཡོད་པ་ལ་མི་རིགས་པ་མེད་  
 ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན་དུས་མཉམ་དུ་ཡོད་པར་མི་རིགས་ཏེ། བཞེན་པ་སྟེ་གྲུ་སྟེ་བའི་བྱ་བ་

ནི་ནི་ཕྱེད་པ་པོ་ཐུ་གུ་མེད་པར་འབྱུང་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། རྟེན་དང་བརྟེན་པ་རང་བཞིན་གྱིས་  
གྲུབ་ན་རང་བཞིན་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་མི་འཐད་པས་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་གྲུབ་  
དགོས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའོ། །འདིར་སྐབས་འདིའི་ཕྱོགས་སུ་སྐྱབ་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པར་བཤད་  
པ་དཔུང་བའོ། །

༼ཤོ་རྒྱུ་འབྲས་དུས་མཉམ་པ་ལ་གཞན་སྦྱེད་དགག་པ་ནི། མིག་གི་རྣམ་ཤེས་རང་གི་སྦྱེད་ཕྱེད་  
རང་དང་དུས་གཅིག་པའི་མིག་སྟགས་དང་ལྗན་ཅིག་འབྱུང་བའི་འདུ་ཤེས་སྟགས་ལས་སྦྱེ་བེར་ན།  
དེའི་ཆེ་འདུ་ཤེས་སྟགས་ལ་ལྗོས་ནས་གཞན་ནི་དཔོན་དུ་ཆུག་ཀྱང་རྒྱུ་དུས་ནས་ཡོད་པ་ལ་སྦྲར་ཡང་  
འབྱུང་བའི་དགོས་པ་རུང་བཤད་ཀྱང་མེད་དོ། །གལ་ཏེ་རྒྱུ་དུས་སུ་འབྲས་བུ་མེད་ཅེ་ན། སྤྱི་བ་  
ལ་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་གཞན་མེད་པར་སྦྲར་བཤད་བྱེད་དོ། །ཞེས་པའོ། །དེ་དག་ཤེས་ཕྱེད་འཇུག་  
པའི་ལུང་དང་སྦྱོར་ཚུལ་གོ་སྦྲེལ་བས་མ་བྲིས་སོ། །སྦྱིར་གཞན་སྦྱེ་འགོག་ཚུལ་ལ་གསུམ་ཡོད་དེ་རང་  
གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་གཞན་དང་སྦྱེ་བ་གཉིས་ཆོགས་འགོག་པ་དང་། རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་སྦྱེ་  
བ་བཀག་པའི་སྦྱོན་ས་གཞན་སྦྱེ་འགོག་པ་དང་། རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་གཞན་བཀག་པའི་སྦྱོན་ས་  
གཞན་སྦྱེ་འགོག་པ་དང་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་བོ་ནི་ཐམས་ཅད་ལས་ཐམས་ཅད་སྦྱེ་བར་ཐལ་  
བ་སྟགས་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་ནི། དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི། རྟེན་ལ་སྟགས་པ་ཡོད་མ་  
ཡིན། ཞེས་སྟགས་ཀྱི་དོན་སྦྲར་བཤད་པ་དེ་ཡིན་ཞིང་། གསུམ་པ་ནི། ཡང་ལུང་དེའི་དོན་ལ་  
བཤད་ཚུལ་གཞན་ཞིག་བྱས་པ་དེ་ཡིན་དེ། ཅ་ཤེད་རྣམ་བཤད་ལས། རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་  
གཞན་བཀག་པའི་སྦྱོན་ས་གཞན་སྦྱེ་འགོག་པ་ལ་བཤད་ན་གང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་སྦྲར་དང་འདྲ་ལ།  
དུས་ནས་ཀྱི་ཆེ་ཞེན་ས་བོན་ལ་སྟགས་པའི་རྟེན་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་མེད་པ་རྣམས་ཡོད་པའི་དུས་ནས་ཤོ། །  
ཞེས་དང་། རྒྱུ་རྟེན་རྣམ་པར་མ་འགྱུར་བའི་དུས་ན་འབྲས་བུ་ཡོད་ན་རྒྱུ་མེད་དུ་འགྱུར་བས་དེའི་  
ཆེ་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་རྒྱུ་དུས་ན་འབྲས་བུའི་བདག་གི་དངོས་པོ་ཡོད་པ་མེན་ན་རྟེན་ལ་སྟགས་པ་རྣམས་  
ཅི་ལ་ལྗོས་ནས་གཞན་དུ་འགྱུར་བའི་ལྗོས་ས་མེད་པས། ས་བོན་ལ་སྟགས་པ་རྣམས་ལ་གཞན་གྱི་  
དངོས་པོ་སྦྱེ་གཞན་ནི་དཔོན་པ་མ་ཡིན་པས་གཞན་སྦྱེ་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

༼ཞ༽འདྲུག་པའི་རྣམ་བཤད་ལས། འདིར་གཞན་སྐྱེ་ཁས་ལེན་པ་ལ་དྭ་ཅང་ཐལ་བའི་སྒྲིན་འདྲུག་  
 པའི་རྒྱ་མཚན་ལ། བོད་ཁ་ཅིག་རྒྱ་འབྲས་ལ་སྤྱི་བས་བྱབ་ཅིང་། གཞན་ལ་དུས་མཉམ་དགོས་  
 པའི་གནད་ཀྱིས་ཡིན་ཟེར་བ་ནི་ཤིན་ཏུ་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ལྟར་བཀའ་པའི་སྒྲིན་ཐམས་ཅད་རང་ལ་  
 མཚུངས་པར་འདྲུག་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ལ་ཁས་སྒྲུངས་མེད་དེ་ཞེས་པས་བསྒྲིན་ན། དེའི་རྒྱ་མཚན་  
 འཆོལ་བའི་ངལ་བ་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་བོད་མང་པོས་རྟོག་གི་བས་དུ་བ་བྱད་པར་བཤེད་  
 པ་ལ་མེ་ཡོད་པས་བྱབ་པ་དང་། བྱས་པ་ལ་མི་རྟག་པས་བྱབ་པ་སྐྱབ་པ་ན། ཡུལ་དུས་ཐམས་ཅད་  
 དུ་མི་འབྲལ་པ་སྐྱབ་པ་ཡིན་ལ། དེ་སྐྱབ་པའི་ཆོ་མེ་ཆང་མང་དང་བུམ་པ་ལྟ་བུ་ནི་ཆོ་བ་གཅིག་གི་  
 རྟེན་དུ་བསྐྱབས་ནས། དེ་ནས་དེ་དང་ཡུལ་དུས་གཞན་གྱི་བྱབ་པ་གཉིས་རིགས་མཚུངས་པའི་རྒྱ་  
 མཚན་གྱིས། བྱབ་པ་དེ་གཉིས་ཡུལ་དུས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟེན་དུ་མི་འབྲལ་བར་སྐྱབ་པར་འདོད་པ་  
 ལ། དེ་ལྟར་གཞན་ཅམ་དུ་མཚུངས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་དྭ་ཅང་ཐལ་བ་འཕེན་ཏེ། འདི་འདྲ་བ་ནི་  
 རྟོག་པ་གཅིག་པའི་དབྱང་འཕུལ་ལོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །མཁས་པ་ཁ་ཅིག་རྟོག་  
 པ་གཅིག་པའི་དབྱང་འཕུལ་ཞེས་པ་ནི་རིགས་འདྲའི་སྐྱབ་བྱེད་རྣམས་མེད་དུ་མ་བཀོད་པའི་དོན་ཡིན་  
 པར་བཤད་པ་ཡོད་ལ། དེའི་རྟོག་པ་ཞེས་པ་ནི་གཞན་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པའི་རྟོག་པ་ཡིན་ལ། གཅིག་  
 པ་ནི་མཚུངས་པའི་དོན་དང་། དབྱང་འཕུལ་ནི་རིགས་པས་འཕུལ་བ་མ་ཡིན་པར་མཐུས་འཕུལ་  
 བའི་དོན་ཡིན་ནོ། །དེ་འགོག་ཚུལ་ཡང་ལེགས་བཤད་སྟིང་བོ་སོགས་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

༼ཟ༽སྟེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱས་རང་གི་དོ་བོས་གྲུབ་པའི་འབྲས་བུ་གཞན་མི་སྟེད་དེ། ཡོད་པའི་འབྲས་  
 བུ་དོན་དམ་པར་མི་སྟེད། མེད་པའི་འབྲས་བུ་དོན་དམ་པར་མི་སྟེད། ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་ཡིན་  
 པའི་འབྲས་བུ་དོན་དམ་པར་མི་སྟེད། ཡོད་མེད་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་འབྲས་བུ་དོན་དམ་པར་མི་  
 སྟེད་པའི་ཕྱིར། དང་བོ་གྲུབ་སྟེ། དོན་དམ་པར་ཡོད་ན་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་ཡོད་དགོས་པས་ན་  
 སྟེད་བྱེད་ཀྱི་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། མེད་པའི་འབྲས་བུ་སྟེན་བོང་བུའི་རྩ་  
 ཡང་སྟེ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། རྟགས་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀ་གྲུབ་སྟེ། ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་འབྲས་  
 བུ་དང་ཡོད་མེད་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་འབྲས་བུ་གཞི་མ་གྲུབ་པས་ན་རྒྱས་སྟེད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར།

ཞེས་པ་སྟེ། གནས་འགག་འགོག་ཚུལ་ཡང་འདིས་རིགས་འགྲེ་སྒྱུར་དགོས་སོ། །ཡང་ན་རང་རྒྱུད་  
 པའི་སྐབས་སུ་ཡོད་མེད་སྟེ་འགོག་གི་དོན་བཤད་པ་སྟེ་རང་གི་རྒྱ་དུས་སུ་ཡོད་མེད་སོགས་ཀྱི་བྱུང་  
 པར་སྒྱུར་ན་ཡང་རུང་ངམ་སྟེ་མོ། །

ཁོ་ལོ་ཤེས་སྤྱོད་པོས་བཤད་པའི་ལུ་བཞི་ལྟེ་འགྲོག་གི་དྲགས་སེ་སའི་ལྷུ་བ་ཚུ་པ་རང་གུང་པའི་  
སྐབས་ལུ་ཁྱེས་པར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

ཁྱེད་ཀྱི་ཉེན་གསུམ་གྱི་འབྲས་བུ་མིག་གི་ནམ་ཤེས་ཐ་དད་མ་ཡིན་ཡང་གྲེ་བྱ་གྲེ་དེའི་བྱང་ཆོས་  
གསུམ་ནང་ཕན་ཚུན་ཐ་དད་ཡིན་པ་དང་དེ་གསུམ་མིག་གི་ནམ་ཤེས་ལས་ཇེས་གཞན་མིན་པར་དངོས་  
སྒྲིབ་བྱེད་རང་འདོད་པ་དེ་བས་ན། གྲེ་མ་ཅི་སྟོང་བརྒྱད་དབང་ཕྱུག་གིས་བྱས་པར་འདོད་པ་བཞིན་  
དུ་འགལ་འདུལ་ས་ལེན་པར་འདོད་དམ། ཞེས་པ་སྟེ། འགལ་བ་འདུལ་ལྷོ་ནི། འབྲས་བུ་ནམ་  
ཤེས་གཅིག་པུ་ཆོས་ཅན། གཟུགས་ལས་སྦྱེ་མི་སྦྱེ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པར་ཐལ། རིམ་བཞིན་ཡུལ་གྱི་  
ནམ་པར་སྦྱེས་པའི་ཆ་དང་ཇེས་གཞན་མིན་པའི་ཕྱིར་དང་། གསལ་རིག་གི་ངོ་བོར་སྦྱེས་པའི་ཆ་  
དང་ཇེས་གཞན་མིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་འོ། །

༼རྟེན་མ་ཤེས་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་གཅིག་ཅེར་གཟུགས་ལས་སྐྱེ་བ་དང་མི་སྐྱེ་བའི་འགལ་  
བ་འདུ་བ་དེ་བཞིན་དུ། གཟུགས་ཁྱོད་ཀྱི་སྐྱེད་བྱེད་དང་སྐྱེད་བྱེད་མ་ཡིན་པ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པར་ཐལ།  
དུགས་སྤར་བཞིན་དོན་དམ་པར་བྱད་ཆོས་གཉིས་དང་རྩལ་གཞན་མིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ལྷ་  
གཅིག་ལ་སྐྱེད་བྱེད་དང་སྐྱེད་བྱེད་མ་ཡིན་པ་ཅིའི་ཕྱིར་ན་མི་འགལ་བའི་རྒྱ་མཚན་སྤྲོས་ཤིག་ཅེས་པའོ། །

[illegible]

འགྲོ་བུ་ལ་སྤྱིར་ནི་སྒྲིམ་གསུམ་ལས་འབྲས་བུ་རྣམ་ཤེས་སྡེ་བར་འདོད་ན་ནི། བ་དང་ལག་  
རྩེས་གསུམ་དང་བ་དང་པ་མཁིན་པ་རྣམ་ཤེས་ནི་རྩམ་པཞིན་དུ་སྦྱོང་དུ་བཀལ་བར་འགྲུར་ཞེས་པ་ལོ། །

སྒྲིལ་པ་ནི་ནི་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་མཐོང་བ་དེས་ཆོས་མཐོང་དོ། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ནི་ན་



འབྲུང་སྤྱིར་བཏགས་པ་ལ་རྒྱ་རྒྱུ་ཀྱི་ཆོགས་པ་དེ་དང་དེ་ཕྱད་ནས་འབྲུང་བཞི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་  
འབྲུང་བའི་ཞེས་སྒྲིམ་སྒྲིམ་སྤྱིར་དུ་རུང་ལ། མིང་དང་གཟུགས་ལ་བརྟེན་ནས་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་  
པ་འབྲུང་ངོ་། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ་རྟེན་འབྲུང་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཏགས་པའི་ཆོ། འདིར་དེ་དང་དེ་ཞེས་པའི་སྒྲིག་  
ས་དངོས་སུ་སྒྲིམ་པའི་ཕྱིར་སྒྲིམ་སྒྲིམ་སྤྱིར་མེད་པར་བཤད་དོ། །དེ་ཡང་མིག་དང་གཟུགས་ཕྱད་  
པ་ལ་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་འབྲུང་ངོ་ཞེས་བཤད་དགོས་པས་ན་དེ་ལ་སྒྲིམ་སྒྲིམ་སྤྱིར་མི་རུང་ལ། མིག་  
དབང་གཅིག་ལས་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་གཅིག་སྟེ་བར་བཞེད་པས་ན་མིག་དབང་ལ་ཡང་སྒྲིམ་སྒྲིམ་  
དུ་མི་རུང་ཞེས་པའོ། །

༼༥༽མིག་གི་རྣམ་ཤེས་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་པུ་ཆོས་ཅན། དབང་བོ་སོ་སོ་ལ་བརྟེན་པ་མ་ཡིན་  
ཏེ། ཐུན་མོང་མིན་པའི་ཕྱིར་རིགས་མི་མཐུན་པའི་དབང་བོའི་གཟུགས་ཅན་པ་སོ་སོ་ལ་བརྟེན་པ་  
མ་ཡིན་ལ། སྒྲིམ་མ་ཐག་ཏུ་འཛིག་པར་འགྲུར་བའི་ཕྱིར་རིགས་མཐུན་པའི་དབང་བོ་ལྟ་བུ་སོ་སོ་  
ལ་དངོས་སུ་བརྟེན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་སྟེ། མངོན་སུམ་གྱི་སྒྲུབ་ཤད་ལ་རྩོད་ཚུལ་སོགས་  
རང་རྒྱུད་པའི་སྐབས་སུ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

༼༦༽མིག་དབང་ཡོད་ན་མིག་ཤེས་སྟེ་ཡི་མིག་དབང་མེད་ན་མིག་ཤེས་མི་སྟེ་བ་ལྟ་བུའི་རྗེས་སུ་  
འགྲོ་ཤིག་མ་འབྲུལ་པའི་བྱེ་བྲག་སྒྲིམ་དུ་རྟོགས་ནས། འབྲས་རྟགས་ཀྱིས་རྒྱ་དཔོག་པའི་ཚུལ་བརྟན་  
པར་བྱ་བའི་ཆོ། རྟེན་གསུམ་ལྟ་བུ་རྒྱ་ཐ་དད་པ་ཡིན་ན་མིག་ཤེས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གསུམ་ལྟ་བུ་འབྲས་  
བྱ་ཐ་དད་དུ་འགྲུར་དགོས་ཞེས་སྒྲིམ་པ་ཡིན་གྱི་ཞེས་པའོ། །

༼༧༽དབུ་མ་སྤྱིར་བོ་ལས་ཞེས་པ་ཡི་གེ་ནིར་ཏེ། གང་ཕྱིར་རྟེན་འབྲུང་མ་ཡིན་པའོ། །ཞེས་  
སོགས་འདི་རྩ་ཤེད་གཞུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདིའི་དོན་ནི། གང་གི་ཕྱིར་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྲུང་  
བ་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་འགའ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལ། རྟེན་འབྲུང་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་  
སྤོང་བ་དེའི་ཕྱིར་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པས་སྤོང་བ་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་འགའ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །  
ཞེས་པའོ། །གང་ཞིག་གང་ན་ནམ་གྱི་ཆོང་དང་། མ་བརྟེན་པར་ནི་ཡོད་ཉིད་མེད། །དེས་ན་ནམ་  
ཡང་འགའ་ཞིག་ཏུ། རྟག་པ་འགའ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་པའི་དོན་ནི་དངོས་པོ་གང་ཞིག་ཡུལ་

གང་ན་དུས་ནམ་གྱི་ཆེ་འང་། ལྷོས་པ་ལ་མ་བརྟེན་པར་ནི་དེ་དག་གི་ཡོད་པ་རྟེན་པའི་གོ་སྐབས་མེད་པ་དེས་ན་ནམ་ཡང་ཡུལ་གང་ཞིག་ཏུ་འང་དངོས་པོ་རྟག་པ་འགའ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཡོད་པ་ཇི་སྟེད་ཅིག་ལྷོས་ནས་ཡོད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པས། རང་གི་ངོ་མོས་གྲུབ་པ་རུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ། །ཞེས་པའོ། །རྒྱ་མཚོས་ཁུས་པ་ལས། མཁས་པས་རྟེན་འབྱུང་ཆོས་རྣམས་རྟོགས་གུར་ཏེ། །མཐར་ལྟ་བུ་ལ་རྟེན་པར་ཡོངས་མི་བྱེད། །རྒྱ་དང་བཅས་ཤིང་རྟེན་བཅས་ཆོས་ཤེས་ཀྱི། །རྒྱ་མེད་རྟེན་མེད་ཆོས་ཉིད་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་སྟོང་བ་རྟེན་འབྱུང་དོན་གཅིག་ཏུ་གསུངས་སོ། །

༼ཁ༽འདིའི་དོན་ནི། ཅ་ཤེའི་རྣམ་བཤད་ལས། ཁོ་ཁོ་ཅག་གི་ཕྱོགས་ལ་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་འཐད་པའི་རྒྱ་མཚོ་ནི་ཁོ་ཁོ་ཅག་གིས་རྒྱ་རྟེན་ལ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། རང་བཞིན་གྱིས་སྦྱེས་པས་སྟོང་བའི་དོན་ཉིད་དུ་བཤད་པ་ལྟར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་ལས་དེ་ལྟར་བཤད་པ་ནི་མ་དོས་པས་ཁུས་པ་ལས། གང་ཞིག་རྟེན་ལས་སྦྱེས་པ་དེ་མ་སྦྱེས། །དེ་ལ་སྦྱེ་བའི་རང་བཞིན་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་དང་། ལང་ཀར་གསེགས་པ་ལས། སྒོ་གྲོས་ཆེན་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྦྱེས་པ་ལ་དགོངས་ནས་ངས་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྦྱེ་བ་མེད་པར་གསུངས་སོ། །ཞེས་དང་། འཕགས་པ་བརྒྱ་ལྔ་བརྒྱ་བ་ལས་ཀྱང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་སྟོང་བ་སྟེ་རང་བཞིན་མེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་སོ། །ཞེས་བཤད་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། རང་བཞིན་མེད་པའི་སྟོང་བ་དེ་ནི་བརྟེན་ནས་གདགས་པར་བཞག་སྟེ། འཁོར་ལོ་ལ་སོགས་པ་ཤིང་རྟེན་ལ་ལག་ལ་བརྟེན་ནས་ཤིང་རྟེན་འདོགས་ལ། རང་གི་ཡན་ལག་ལ་བརྟེན་ནས་བདགས་པ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྦྱེས་པའི་སྟོང་བའོ། །རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྦྱེས་པའི་སྟོང་བ་ཉིད་དེ་ནི་ཡོད་མེད་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་སྤངས་པས་དབུ་མ་དང་དེའི་ལམ་སྟེ་དབུ་མ་བས་བགྲོད་པའི་ཤུལ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

༼ག༽འདིའི་དོན་ཡང་ཅ་ཤེའི་རྣམ་བཤད་ལས། གལ་ཏེ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་བའི་དོན་རྟེན་འབྱུང་གི་དོན་ཡིན་ནོ་ཞེས་མང་དུ་གསུངས་ན་འདིའི་དོན་གང་ཡིན། ཇི་ལྟར་སྟོང་ལྟར་བ་བུམ་པའི་དོན་དུ་འཛོག་པ་ལྟ་བུའི་དོན་ཡིན་ནི། འབྲས་བུ་རྣམས་རྒྱ་རྟེན་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བར་ངས་པའི་སྒོ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་བའི་དོན་ཡང་ངས་པར་འགྱུར་བས་མི་རིགས་སོ། །འོན་ཏེ་རྟེན་

འབྲེལ་ཇོད་བྱེད་གྱི་སྒྲིབ་དོན་ཉིད་སྟོང་པའི་དོན་དུ་འདོད་ནའང་གཞོད་པ་དེ་ཉིད་ཡོད་དོ། །ཅི་སྟེ་  
 རྟེན་འབྲེལ་དངོས་སུ་ངེས་པའི་གྲགས་གྱི་དོན་ལ་འདོད་ནའང་སྟར་ལྟར་མི་འཐད་པས་འདིའི་དོན་  
 གང་ཡིན་སྟུམ་ན་དེ་ལྟར་ནི་མི་འདོད་དོ། །འོ་ན་ངེ་ལྟར་འཇོག་སྟུམ་ན། སྟོང་པའི་དོན་རྟེན་འབྱུང་  
 གི་དོན་དུ་འགྲོ་བཞི་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཆད་མས་ཁེགས་པའི་དབུ་མ་བ་ན་མས་ལ་ཡིན་གྱི་གཞན་  
 ལ་མིན་ནོ། །དེ་འདྲ་པའི་དབུ་མ་བ་ལ་ནི་ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་ན་མས་རྒྱ་ལ་རག་ལས་པའི་རྟེན་འབྱུང་  
 དུ་དངོས་སུ་ངེས་པ་ན། སྟོང་ཉིད་གྱི་མཐུ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པས་སྟོང་པའི་དོན་  
 དུ་ངེས་པར་འགྱུར་རོ། །རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་གཞན་ལ་སྟོས་པ་མེད་པར་རྟོགས་གིང་དེ་དང་  
 རྟེན་འབྱུང་གཉིས་འགལ་བར་ཆད་མས་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རྟེན་འབྱུང་ཉིད་གྱིས་རང་  
 བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་ཁེགས་པའི་སྟོང་ཉིད་ལ་ངེས་པ་རྟེན་པས་ནི། རྟེན་སྒྲུབ་ལ་སྟོགས་པ་རྒྱ་རྒྱེན་  
 ལ་སྟོས་པར་མཐོང་བ་དང་ཐོས་པ་དང་བྲན་པའི་མོད་ལ་རྒྱ་མཆན་དེ་ཉིད་གྱིས་རང་བཞིན་མེད་པ་  
 ཡིན་པའི་ཚུལ་སེམས་པ་ལ་གོ་མས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན་ཆོ་རབས་གཞན་དུ་རང་བཞིན་མེད་  
 པའི་སྟོང་བ་དངོས་སུ་མ་བཤད་ཀྱང་རྟེན་འབྱུང་གི་ཆོས་བཤད་པ་ཉིད་གྱིས་སྟོང་བ་ཉིད་གྱི་ལྟ་པའི་  
 བག་ཆགས་སད་པར་འགྱུར་ཏེ། རྟེན་སྒྲུབ་གྱིས་ཀྱང་རྒྱ་རྒྱེན་གྱི་ལྟ་ལ་བདེན་པ་བཞིན་རྟེན་འབྲེལ་ཙམ་  
 ཞིག་བཤད་པས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

།རང་བཞིན་སྟོང་པ་དག་ན་རེ། མེད་པ་སྤང་པ་མི་རུང་ཞིང་ཡོད་པ་སྤང་རྗེས་འབྱུང་བ་མི་འཐད་  
 པས་ན་རྟེན་འབྱུང་གི་སྒྲིབ་དོན་གཉིས་ཀ་མི་འདོད་དོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །

།ཅེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཆོས་ཙམ། རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྟེས་ཏེ། རྟེན་འབྱུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་རྟགས་  
 སྟོར་གྱི་བྱུང་བ་འགལ་བར་མཐོང་པའི་རང་སྟོབས་དངོས་སྒྲུབ་དང་། རྟགས་མ་གྲུབ་པར་མཐོང་པའི་  
 ལུ་རྟོགས་པ་ན་མས་གྱིས་སྟོན་པ་སངས་རྒྱུ་ཁྱོད་གྱི་ལུགས་གྱི་རང་བཞིན་མེད་པའི་སྟོང་ཉིད་ངེ་ལྟར་  
 ཁོང་དུ་ཚུད་པར་བྱས་ཏེ་མི་བྱས་ཞེས་པའོ། །

།རྩེ་འདི་ལྟར་སྒྲུབ་པའི་ལན་དུ། མ་རིག་པའི་རབ་རིབ་གྱིས་སྒྲོ་གྲོས་གྱི་མིག་ཉམས་པ་ན་མས་  
 གྱིས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་པའི་སྒྲ་ཐོས་པ་ཙམ་གྱིས་རང་བཞིན་གྱིས་སྟེ་བར་མངོན་པར་ཞེན་

པའི་དབང་གིས་སྤོང་བ་ཉིད་དུ་སྒྲུབ་པ་ལ་ཕྱིར་སྐོལ་བར་བྱེད་ཀྱི། ཆེ་རབས་སྒྲུ་མར་སྤོང་བ་ཉིད་ལ་  
གོ་མས་པས་སྤོང་བ་ཉིད་རྟོགས་པའི་ས་བོན་བཞག་པ་ན་མས་ཀྱིས་འཕགས་པ་ཤུ་རིའི་བུ་ལྟར་རྟེན་ཅིང་  
འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་ཆོག་ཐོས་པ་ཅམ་གྱིས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྒྲེས་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་ཤིང་  
ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་བཤད་དོ། །

༼༤༽སྒྲུབ་ལུགས་འདི་ལ་ཡང་སྤྱི་གཞུང་སོ་སོའི་ལུགས་དང་ལོ་ཆེན་སོ་སོའི་བཤད་སྒྲུབ་  
འབྲེལ་འབྲེལ་བྱུང་པར་སོགས་ལ་དཔུང་པར་བྱ་བ་མང་བོ་ཡོད་མོད་ཀྱང་། ཆོག་གི་ཁྲར་ཏ་ཅང་  
ཆེ་བར་འགྱུར་བས་འདིར་མ་བྲིས་སོ། །

༼༥༽ཕ་རྟེན་ཀྱི་སྐད་ལྟར་ཁེས་པའི་ཕ་རྟེན་ལྟར་པའི་དོན་དང་། ཨི་ཏ་འགྲོ་བའི་བྱིངས་ཡིན་  
ཀྱང་། ཉེར་བསྐྱར་གྱི་དབང་གིས་ལུགས་ཀྱི་མཐའ་ཅན་ཕ་རྟེན་ཀྱི་ཁེས་བསྐྱབས་པ་ན། སྐད་ཀྱི་  
བྱིངས་ཀྱི་དོན་སྒྲུ་མས་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པའི་ཕྱིར། དོན་ལོགས་སུ་བཤད་ཆུ་མེད་པར་སྤྱད་པ་དང་  
སྤོས་པའི་དོན་ཅན་དུ་འགྱུར་ཏེ། སྒྲུབ་དག་གིས་སྐད་ཀྱི་བྱིངས་ནི་སྤོབས་ལྡན་ཡང་། ཉེ་བར་  
བསྐྱར་བས་ཟེལ་གཞོན་འགྱུར། །གང་གྲུའི་ཆུ་ནི་མངར་མོད་ཀྱི། །ཆུ་མཆོའི་ཆུ་ཡིས་ཇི་བཞིན་  
ནོ། །ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །བླ་ད་ཞེས་པ་ཡོད་པ་དང་གྲུབ་པ་ལ་འང་འཇུག་མོད་ཀྱང་། ས་  
ལུང་གོང་ན་ཡོད་པའི་བླ་ད་སྤོས་ལྟར་ཁེས་པའི་སྒྲུ་ནི་འབྱུང་བ་ལ་འཇུག་ཅེས་པའོ། །

༼༦༽སོ་སོར་འགྲོ་ཞིང་འཇིག་པ་དང་ལྡན་པ་ན་མས་ཀྱི་འབྱུང་བ་ནི་རྟེན་འབྱུང་ཞེས་པའི་སྤྱི་  
དོན་ཡིན་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། ལུས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་མཐོང་བ་དེས་ཆོས་མཐོང་རོ། །  
ཞེས་པ་ལྟ་བུ་རྟེན་འབྱུང་སྤྱིར་བཏགས་པའི་ཆོག་ལ་ཕ་རྟེན་ཀྱི་སྤྱིའི་སྤྱིའི་དོན་དེ་སྤྱད་པ་དང་སྤོས་པ་དང་བཞེན་  
ནས་ཞེས་པའི་དོན་དུ་དངོས་སུ་མ་བཤད་པས་ན་བཞག་པ་མཐའ་བཟུང་གི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཕ་རྟེན་  
ནི་སོ་སོ་དང་ཨི་ཏ་ནི་འགྲོ་བའི་དོན་དུ་བཤད་དུ་རུང་ལ། ས་ལུང་བླ་དའི་མཐར་མིང་མང་བོ་སྒྲུར་  
བའི་ཆོག་སྤྱད་ཀྱི་ནམ་དུ་མི་བྱིན་ཏེ་ཨི་ཕྱིས་ནས་ས་ནམ་བཅད་དུ་བྱས་པའི་ཆོག་སྤྱད་ཡོད་པས་  
ནོ། །ཕ་རྟེན་ཀྱི་མཐར་ཆོག་སྤྱད་ཀྱི་ནམ་དུ་ཡོད་པ་ཕྱིས་པ་ཡིན་ཟེར་བ་འཐད་པ་ཡིན་ཀྱང་། མིག་  
དང་གཟུགས་ལ་བཞེན་ནས་མིག་གི་ནམ་པར་ཤེས་པ་འབྱུང་རོ་ཞེས་རྟེན་འབྱུང་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་

པའི་ཆོག་གིས་ཕྱི་ཉི་ཤེས་ཕྱད་པ་དང་སྒྲིམ་པ་དང་བརྟེན་ནས་ཞེས་པའི་དོན་དུ་དངོས་སུ་བཤད་  
 པས་ན། ཕྱི་སྐོ་སྐོ་དང་མི་ཉུ་འགྲོ་བའི་དོན་ཡིན་ཞེས་སྐོ་སྐོར་འཕྲལ་ནས་བཤད་དུ་མི་རུང་ལ།  
 དེར་མ་ཟད་མིག་དང་གཟུགས་ལ་བརྟེན་ནས་ཞེས་སྐོགས་ཀྱི་སྐད་དོད་ཕྱི་ཉུ་དང་ཙཱ་ཞེས་པའི་  
 བར་དུ་དབྱེ་རྒྱུ་ཆོག་སྤྱད་ཡོད་པ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོག་སྤྱད་ཞེས་པ་ནི་མིང་མང་བོ་རེ་རེ་  
 ལ་ནམ་དབྱེ་རེ་རེ་འཐོབ་པ་ལ་མིང་གཉིས་སྐྱེས་མང་བོའི་ཐ་མ་ལ་ནམ་དབྱེ་གཅིག་བྱིན་པའི་དོན་ཡིན་  
 པ་གང་ཞིག་མདོ་ཕྱི་མའི་སྐད་དོད་ཀྱི་ཆོག་ཟུར་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱི་ཉུ་ནི་མིང་མང་བོ་བསྐྱས་པ་མ་  
 ཡིན་པ་ནི་སྤར་བཤད་པ་སྤར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ནི་མིང་ལས་རང་དང་འབྲེལ་བའི་མིང་གཞན་  
 སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ལ་སྤེར་བའི་དེ་ཕན་གྱི་མཐའ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ལུགས་ཀྱི་མཐའ་ཅན་  
 གངས་མེད་པའམ་མི་ཟད་པ་ཁོ་ནར་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྒྲིམ་སྒྲིམ་མི་རུང་བའི་དོན་འདི་གསལ་  
 བར་བཤད་པ་མི་སྤང་བས་ན་སྒྲོགས་ར་བ་ནམས་འཐད་མི་འཐད་ཀྱི་དབྱེད་པ་འཇུག་ཆེད་དུ་ཁོ་བོས་  
 འདི་དང་གོང་མར་བཤད་པ་མི་འདྲ་བ་གཉིས་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །

༼ཐ༽ནམ་ཤེས་གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པས་མིག་དང་ཕྱད་པ་མེད་དེ། ཕྱད་པ་ནི་གཟུགས་ཅན་  
 ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེན་ཡང་། དེ་མི་འཐད་དེ། མདོ་ལས། དག་སྒྲོང་འདི་ནི་འབྲས་བུ་ཐོབ་  
 པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དག་སྒྲོང་དང་དག་སྒྲོང་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་ཕྱད་པ་ཁས་སྒྲུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་  
 ཡིན་པས། འདིར་ཁས་མི་སྒྲུང་ཞེས་པ་ཡི་གེ་ནོར་རོ། །རིགས་པ་དུག་ཏུ་བ་ལས། དེ་དང་དེ་  
 བརྟེན་གང་འབྱུང་དེ། །རང་གི་ངོ་བོར་སྐྱེས་མ་ཡིན། །ཞེས་པའི་དོན་ནི་དར་རྒྱུ་ལས། རྒྱ་དང་  
 རྒྱ་དེ་དང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་གང་འབྱུང་བ་དེ་ནི་རང་གི་ངོ་བོར་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །  
 ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན། རྒྱུ་སྤར་ཡོད་ན་རྒྱུ་ལ་མི་སྒྲིམ་ལ། རྒྱུ་བའི་སྤར་མེད་ན་སྐྱེས་པའི་དུས་ན་ཡང་  
 གཟུགས་བརྟེན་བཞིན་དུ་བཅོས་མར་འགྱུར་གྱི། རང་གི་མཆན་ཉིད་དུ་གྲུབ་པར་ག་ལ་འགྱུར། རང་  
 གི་ངོ་བོར་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་ཀྱང་སྐྱེ་བ་ཅམ་ནི་ཡོད་དེ། གཟུགས་སྐྱེས་སེ་ཞེས་པའི་ཐ་སྐད་  
 མཐོང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་སྤར་རོ། །

༼ད༽གལ་ཏེ་དགོན་པའི་ཐིག་ལེ་དང་སྐྱེས་པའི་ཐ་སྐྱེས་པའི་མཆོ་སྐྱེས་དང་ལངས་པའི་

མ་ཉེ་ལ་སར་ཉལ་ཞེས་པ་བཞིན་དུ། རྟེན་འབྲུང་གི་སྐྱེ་འཇུག་པ་ལ་སྐྱེ་བཤད་དུ་ཡོད་མི་དགོས་ཟེར་  
ན་ཡང་མི་འཐད་དེ། འཕགས་པ་རྒྱ་སྐབ་ཀྱིས། དེ་དང་དེ་བརྟེན་གང་འབྲུང་བ། ཞེས་སོགས་  
ཀྱིས་རྟེན་འབྲུང་གི་དོན་སོ་སོར་བྱེ་ནས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་རིན་ཐེང་ལས། འདི་ཡོད་  
ན་ནི་འདི་འབྲུང་སྟེ། ལུང་དུ་ཡོད་ན་རིང་པོ་བཞིན། ཞེས་པ་ལྟར་འཆད་པར་འདོད་ན་ཡང་ཕྱད་  
པ་དང་ལྟོས་པ་དང་བརྟེན་ནས་ཞེས་པའི་དོན་དུ་བཤད་དགོས་ཏེ། ལུང་དུ་དང་ཕྱད་ཅིང་ལུང་དུ་  
ལ་བརྟེན་ཏེ་ལུང་དུ་ལ་ལྟོས་ནས་རིང་པོར་འགྱུར་རེ་ཞེས་བཤད་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཕྱིར་སྒྲོབ་  
དཔོན་ལེགས་ལྷན་གྱིས་མིག་དང་གཟུགས་ལ་བརྟེན་ནས་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འབྲུང་ངོ་ཞེས་  
གསུངས་པ་ལ་དོན་གཉིས་ཀ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གཞན་ལུགས་སུན་འབྲུན་པ་མི་རིགས་སོ། ཞེས་  
པའོ། །དེའི་དོན་གཉིས་ཀ་ཞེས་པ་ཕྱད་པའི་དོན་དང་སྒྲོས་པའི་དོན་གཉིས་ལ་བྱེད་དམ་དཔྱད་དགོས་སོ། །

༼ན༽གཞི་གྲུབ་ན་ཕྱད་ནས་གྲུབ་པ་དང་ལྟོས་ནས་གྲུབ་པ་དང་རྟེན་ནས་འབྲུང་བ་གསུམ་ག་ཡིན་  
པས་བྱབ་སྟེ། ཅ་ཤེའི་རྣམ་བཤད་ལས། དེ་ལ་ཕྱད་ལྟོས་རྟེན་གསུམ་རྣམ་གངས་པར་གསུངས་  
པས་རྟེན་པའི་སྐྱེ་དོན་ནི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་ལ་འབྲུང་བ་ལ་གཉིས་ཡོད་པའི་སྐྱེ་བཞི་འདུས་  
བྱས་མིན་པ་ལ་མེད་ཀྱང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འགྲུབ་པ་ཡང་འབྲུང་བའི་དོན་དུ་གསུངས་པ་ཡོད་དེ། བྱེད་  
པོ་ལས་ལ་བརྟེན་བྱས་ཤིང་། ལས་ཀྱང་བྱེད་པོ་དེ་ཉིད་ལ། བརྟེན་ནས་འབྲུང་བ་མ་གཏོགས་  
པ། །འགྲུབ་པའི་རྒྱ་ནི་མ་མཐོང་ངོ་། ཞེས་ལས་ལ་བརྟེན་ནས་བྱེད་པ་པོ་འབྲུང་བར་གསུངས་  
ཀྱང་ལས་བྱེད་པ་པོའི་སྐྱེད་བྱེད་མིན་པ་དང་། རིགས་པ་དེ་ཆོས་གཞན་ལ་ཡང་སྐྱར་བར་གསུངས་  
པའི་སྐབས་སུ་ཆད་མ་དང་གཞལ་བྱ་དང་བསྐྱབ་བྱ་དང་སྐྱབ་བྱེད་ཕན་ཚུན་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲུང་  
བར་གསུངས་ཀྱང་ཕན་ཚུན་སྐྱེད་བྱེད་དུ་མི་རུང་ངོ་། །རིན་ཆེན་ཐེང་བ་ལས་ཀྱང་། འདི་ཡོད་  
ན་ནི་འདི་འབྲུང་སྟེ། ལུང་དུ་ཡོད་ན་རིང་པོ་བཞིན། ཞེས་གསུངས་ཀྱང་ལུང་དུ་རིང་པོའི་སྐྱེད་  
བྱེད་མིན་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ཡང་རང་རང་གི་རྒྱ་རྒྱུན་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲུང་ན་བྲལ་འབྲས་མ་གཏོགས་  
པ་རྣམས་དངོས་པོ་ལ་བྱ་དགོས་ལ་དེ་མིན་པའི་རྟེན་འབྲུང་རྣམས་ནི་ཆོས་གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲུང་  
བ་ཡིན་ཡང་ལྟོས་ས་དེ་དེའི་རྒྱ་རྒྱུན་མིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལྷན་ཅིག་དུ་གནས་པའི་

དྲ་དང་བ་སྒྲུང་ནི་ལྟོས་ནས་གྲུབ་པ་ཡིན་ཀྱང་པན་ཚུན་ལྟོས་ནས་གྲུབ་པ་མིན་པ་དང་། སྤང་མུན་གཉིས་སྤྱད་ནས་གྲུབ་པ་ཡིན་ཀྱང་སྤྱད་པ་མ་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་ཆོག་པའི་ཕྱིར། གཞན་དུ་ན་དེ་དག་དེན་ནས་འབྱུང་བ་ཡང་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་ཁ་ཅིག་འདོད་དེ། འཐད་མི་འཐད་དཔྱད་པར་བྱའོ། །

༼པ༽འདི་ལྟར་ལྟོས་པ་གང་ལ་བདེན་ནས་འབྱུང་བའི་ཡོད་པ་རྟོག་པ་དེ་ནི་རང་དབང་དུ་ཡོད་པ་རྟོག་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཆོས་འདི་ཀུན་རང་དབང་བའི་རྫོད་ལུགས་སུ་མེད་པ་སྟེ། དེས་ན་གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཞེས་བརྒྱ་པའི་དར་རྟེན་ལས་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །

༼པ༽དེ་ནི་དུ་ལས། གལ་ཏེ་ཁོ་ཁོ་ཅག་དངོས་པོར་ལྟ་བུ་མིན་ཅི་ལོག་ཡིན་ན། ཁྱོད་དངོས་པོ་ཁས་མི་ལེན་པས་དངོས་པོ་མེད་པར་ལྟ་བར་འགྱུར་ལ། དེ་མི་རིགས་ཏེ། མཐོང་བ་དང་མ་མཐོང་བ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། ཁོ་ཁོ་ཅག་དངོས་པོ་མེད་པར་སྒྲིབ་མིན་ཏེ། དེན་འབྲེལ་སྒྲིབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དངོས་པོ་བདེན་པར་སྒྲིབ་ཞིག་གམ་ཞེ་ན་མིན་ཏེ། དེན་འབྲེལ་སྒྲིབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་དོན་ཅི་ཞེ་ན། ལྷ་མ་དང་སྒྲིག་ལྷ་སྟགས་བཞིན་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་བཞིན་དུ་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་ནུས་པའི་དོན་ནོ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །སྤྱིར་སྤྱད་ལྟོས་དེན་གསུམ་ནམ་གངས་པར་ཡང་གསུངས་མོད་ཀྱང་གོ་བ་ཆགས་སྒྲིབ་པའི་ཕྱིར་སྤྱལ་ནས་བཤོད་ན། འཐད་པ་ཞེས་བྱ་བས་ནི་གཏན་ཆོགས་ཀྱི་དོན་དངོས་པོ་རང་གི་རྒྱས་བསྐྱེད་པའི་དེན་འབྲེལ་འདོན་པ་ཡིན་ལ། འདི་ནི་གྲུབ་པའི་མཐའ་འོག་མ་དང་ཡང་ཐུན་མོང་བའོ། །ལྟོས་པ་ཞེས་བྱ་བས་ནི་འདུ་བྱས་དང་འདུ་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་ནམས་རང་རང་གི་ཆ་ཤས་ལ་ལྟོས་ནས་རང་གི་བདག་ནི་རྟོག་པའི་གཏན་ཆོགས་བཞུན་པ་སྟེ་ས་སུ་དྲ་གྲུབ་པ་ལ་འཆད་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །འདི་ནི་སྤྲ་མ་ལས་ཁྱབ་ཆེ་བའི་དངོས་བཞུན་གྱི་དོན་ཅམ་དབུ་མ་བ་གཞན་དང་ཡང་ཐུན་མོང་བའོ། །བདེན་པ་ཞེས་བྱ་བས་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་ནས་བཏགས་པའི་གཏན་ཆོགས་ཀྱི་དོན་བཞུན་པ་སྟེ། རང་རང་གི་གདགས་གཞི་ལ་བདེན་ནས་བཏགས་པ་ཅམ་དུ་གྲུབ་པའོ། །འདི་ནི་ལུགས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་འདི་ཁོ་ནའི་ཁྱད་ཆོས་ཡིན་ཏེ། རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའོ། །དེ་ལྟར་ན་ཆོག་གསལ་གྱི་ལུང་

དེའི་དངོས་པོ་འབྱུང་བ་ཞེས་པའི་འབྱུང་བའི་དོན་སྦྱེ་བ་ཙམ་ལ་བྱས་ནས་གཏན་ཆོག་སྔ་མ་དང་།  
 གྲུབ་པ་དང་ཡོད་པ་ལ་བྱས་ན་གཏན་ཆོག་སྔ་མ་གཉིས་ཀྱང་སྟོན་ནོ། །ཀྱུ་དང་རྒྱུ་ལ་ཞེས་བྱ་  
 བ་ནི་མྱ་གུའི་ཉེ་བར་ལེན་པའི་རྒྱ་ས་བོན་དང་རྒྱུ་ལུད་སྟོགས་ཙམ་ལ་བྱས་ན་གཏན་ཆོག་སྔ་  
 མ་དང་། བདག་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་གྲུབ་པའི་རྒྱ་གདགས་གཞི་འཇམ་ཆ་ཤས་ལ་བྱས་ན་གཏན་ཆོག་སྔ་མ་  
 བ་དང་། རང་རང་འདོགས་བྱེད་ཀྱི་ཉོག་ས་པ་ལ་བྱས་ན་གཏན་ཆོག་སྔ་མ་སྟོན་ནོ། །དེ་དག་  
 ཀྱང་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་རྒྱུད་དུ་ལས། དེས་ན་མྱ་གུ་ལ་སྟོགས་པ་བྱེད་དང་  
 འདུ་བྱེད་ལ་སྟོགས་པ་ནང་གི་དངོས་པོ་རྣམས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ས་བོན་ལ་སྟོགས་པ་དང་མ་རིག་པ་  
 ལ་སྟོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་ཞེས་གསུངས་པས་གཏན་ཆོག་སྔ་མ་དང་བོ་བསྟན་པ་དང་། ཡང་  
 དེ་ཉིད་ལས། རང་ལ་རང་དབང་བའི་ཚུགས་སྤུབ་ཀྱི་རང་བཞིན་གྲུབ་དགོས་པས་རྒྱ་རྒྱུ་ལ་རག་  
 ལས་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཞེས་པས་གཏན་ཆོག་སྔ་མ་བ་བསྟན་པ་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས།  
 འདིས་ནི་གང་ཟག་དང་བྱམ་པ་སྟོགས་ཀྱང་རང་གི་ཆོག་ས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཡིན་པས་རང་  
 བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ་ཞེས་པས་གཏན་ཆོག་སྔ་མ་གསུམ་པ་བསྟན་པ་ཡིན་ཀྱང་  
 ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་གཉིས་སུ་བསྟུས་ནས་དེ་ཉིད་ལས། རྟེན་འབྱུང་གི་གཏན་ཆོག་སྔ་  
 ཀྱི་རྣམ་བཞག་གཉིས་སོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེར་མ་ཟད་དབུ་མ་ལ་འདུག་པའི་རྣམ་བཤད་ཆེན་  
 མོ་ལས་ཀྱང་། ཇི་སྟན་དུ་བཙུགས་ཡོད་ཀྱིས། དེ་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདེན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟ་  
 རྟེན། འདི་ཡོད་ན་འདི་འབྱུང་། འདི་སྦྱེས་པས་འདི་སྦྱེ་གང་འདི་མ་རིག་པའི་རྒྱུ་གྱིས་འདུ་བྱེད་  
 རྣམས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སྟོགས་པ་གསུངས་པ་དང་། རིན་ཆེན་ཕྱིར་བ་ལས། འདི་ཡོད་པས་ན་འདི་  
 འབྱུང་དཔེར། །རིང་བོ་ཡོད་ན་ཐུང་དུ་བཞིན། །འདི་སྦྱེས་པས་ན་འདི་སྦྱེ་སྟེ། །མར་མེ་འབྱུང་  
 བས་འོད་བཞིན་ནོ། །ཞེས་དང་། ཅ་ཤེས་ལས་ཀྱང་། བྱེད་པོ་ལས་ལ་བརྟེན་བྱས་ཤིང་། །ལས་  
 ཀྱང་བྱེད་པོ་དེ་ཉིད་ལ། །བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་མ་གཏོགས་པར། །གྲུབ་པའི་རྒྱ་ནི་མ་མཐོང་ངོ་། །  
 ཞེས་པའི་ལུང་ཆོད་གསུམ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་དངས་པའི་རེ་རེས་ཀྱང་རྣམ་བཞག་གསུམ་ག་སྟོན་པར་  
 རུང་མོད་ཀྱང་གཙོ་ཆེ་རྒྱུད་དང་གོ་རིམ་གྱི་དབང་གིས་གཏན་ཆོག་སྔ་མ་བཞག་མི་འདུ་བ་གསུམ་



འཆད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ལུང་སྒྲུབ་མཐར་བཤད་དོ། །དེ་ལྟར་ནང་བའི་གྲུབ་མཐའ་སྒྲུབ་པ་ན་མས་  
 གྱིས་རྟེན་འབྱུང་གི་དོན་འདོད་ཚུལ་ལ་ཕྱ་རགས་མི་འདྲ་བའི་རིམ་པ་གསུམ་ཡོད་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་འཐད་  
 པ་ཞིག་ཡིན་མོད་ཀྱང་། སྒར་གྱི་ལུང་གསུམ་ཆོན་གཉིས་གྱིས་དེ་གསུམ་རིམ་བཞིན་བསྟན་པ་དང་།  
 བྱད་པར་དུ་ལམ་རིམ་ཆུང་དུ་འཕྱང་བར་བས་གཏན་ཆོགས་བར་བ་བསྟན་པ་ནི་མོངས་རྒྱལ་བདག་  
 གི་སྒོར་མ་ཤར་བས་ན་གཟུར་གནས་ན་མས་གྱིས་ད་དུང་དཔུང་པར་མངོན་ན་ལེགས་སོ། །འདི་  
 ལ་བརྟེན་ནས་མཐའ་གཉིས་སེལ་ཚུལ་ལམ་རིམ་ཆུང་དུ་ལས། འདིར་ལྟ་བ་ན་མ་དག་གི་གེགས་  
 གོལ་སའི་གཅི་བོ་ནི་གཉིས་ཏེ། གཅིག་ནི་ཆོས་ན་མས་ལ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་གྱི་  
 དམིགས་གཏད་ཅན་གྱི་རྟག་ལྟ་དང་སྒྲོ་འདོགས་གྱི་ལྟ་བའོ། །གཉིས་པ་ནི་དགག་བྱའི་ཆད་མ་ཟིན་  
 པར་ཐལ་དགས་ནས། ལྷ་འབྲས་རྟེན་འབྱུང་གི་ངེས་པ་རང་ལུགས་ལ་དྲང་དུ་མེད་པར་སྤང་ནས།  
 འདི་ཡིན་དང་འདི་མ་ཡིན་གྱི་ངོས་གཟུང་བྱ་ས་མེད་པ་ཆད་ལྟ་དང་སྒྲུར་འདེབས་གྱི་ལྟ་བའོ། །དེ་  
 གཉིས་ནི་རྒྱ་རྒྱུན་འདི་ལས་འབྲས་བྱུ་འདི་འབྱུང་ལ་ངེས་པ་དྲངས་པའི་གཏན་ཆོགས་ལ་བརྟེན་ནས་  
 རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་བཀག་པ་ན་མ་ལུས་པར་སྤྱང་བ་ཡིན་ཏེ། གཏན་ཆོགས་ཀྱི་དོན་ངེས་པས་  
 རྟེན་ཆད་ལྟ་དང་། དམ་བཅས་པའི་དོན་ངེས་པས་ནི་རྟག་ལྟ་ཙུ་བ་ནས་སུན་འབྱེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་  
 གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

༼བཀྲ་རྟེན་འབྱུང་གསུངས་པ་དེ་རྒྱལ་བའི་གསུང་གི་མཛོད་ཀྱི་གཅེས་ནོར་ཡིན་ཏེ། དེའི་རྒྱ་མཚན་  
 ཡང་ལེགས་བཤད་སྟིང་བོ་ཆུང་དུ་ལས། འཇིག་རྟེན་ཀྱད་པ་ཇི་སྟེད་པ། དེ་ཡི་རྩ་བ་མ་རིག་སྟེ།  
 གང་ཞིག་མཐོང་བས་དེ་ལྟོག་པ། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བར་གསུངས། དེ་ཆོ་སྒོ་དང་ལྡན་  
 པ་ཡིས། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་ལམ། །ཁྱོད་ཀྱི་བསྟན་པའི་གནད་ཉིད་དུ། ཇི་ལྟར་  
 ཁོང་དུ་ཆུད་མི་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ནོ། །རྟོགས་པར་དཀའ་བས་ན་ཟབ་མོ་ཞེས་  
 བྱ་སྟེ། རྩ་ཤེས་ལས། དེ་ཕྱིར་ཞན་པས་ཆོས་འདི་ནི། །གཏིང་རྟོགས་དཀའ་བར་མཁྱེན་གྱུར་  
 ནས། །ཐུབ་པའི་ཐུགས་ནི་ཆོས་བསྟན་ལས། །རབ་ཏུ་ལོག་པར་གྱུར་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་  
 པས་སོ། །གང་ཟག་གང་གི་རྟེན་འབྱུང་སྟོང་བའི་དོན་དུ་མཐོང་བ་དེས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པའི་

དེ་ཉིད་དམ་སྙིང་པོ་མཐོང་བ་ཡིན་ཏེ། རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས། གང་གང་རྒྱུན་ལ་རག་ལས་པ།  
 དེ་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་ཞེས། །གསུངས་པ་འདི་ལས་ཡ་མཚན་པའི། །ལེགས་འདོམས་ཚུལ་  
 རི་ཅི་ཞིག་ཡོད། །ཅེས་དང་། ཡན་མཛད་ཁྱོད་གྱིས་འགྲོ་བ་ལ། །སྤྲོན་པའི་སྦྱང་དུ་བཀའ་སྩལ་  
 པ། །བཞུན་པའི་སྙིང་པོ་སྟོང་བ་ཉིད། །དེས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཟླ་མེད་པ། །ཞེས་དང་། མདོ་ལས་  
 ཀྱང་། སུས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་མཐོང་བ་དེས་ཆོས་མཐོང་ངོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།

༼མ་༽ང་ཡི་བའི་མཚན་གཞི་ལ་བཤད་ཚུལ་གཉིས་ཕྱང་སྟེ། རང་རེའི་མཁས་པ་ཁ་ཅིག་རང་  
 རྒྱུད་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་མིག་ན་སོགས་ནི་ང་ཡི་བའི་མཚན་གཞི་ཡིན་ཀྱང་ང་ཡིར་འཛིན་པའི་འཛིག་  
 ལྟ་ལྟ་སྟེས་ཀྱི་དམིགས་པ་མ་ཡིན་པ་ནི་རྗེ་ཡབ་སྐུས་ཀྱི་དགོངས་པར་འཆད་པ་དང་། ཀྱན་མཁྱེན་  
 འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་དྲོ་རྗེས། མིག་ན་སོགས་ང་ཡི་བའི་གདགས་གཞི་ཡིན་གྱི་ང་ཡི་བའི་མཚན་  
 གཞི་མིན་ཏེ། གདགས་གཞི་བདགས་ཆོས་སུ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། སྟོང་ཐུན་ཆེན་མོ་ལས་མིག་  
 ན་སོགས་ང་ཡི་བའི་མཚན་གཞིར་བཤད་པ་ནི་ང་ཡི་བར་བྱེད་རྒྱུའི་མཚན་གཞིར་བཞུན་པ་ཅམ་ཡིན་  
 གྱི་ང་ཡི་བ་རང་ཉིད་ཡིན་པར་བཞུན་པ་མ་ཡིན་ཞིང་འཆད་ཚུལ་འདི་ཙམ་ཤེས་ཀྱི་ཆེན་གྱི་དགོངས་  
 པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། ང་ལོ་སྐུ་པ་སྟེ་བའི་གཞི་ང་ལ་དམིགས་ནས་ནམ་པ་རང་གི་མཚན་ཉིད་  
 གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་ནི་ངར་འཛིན་གྱི་འཛིག་ལྟ་ལྟ་སྟེས་དང་གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་རྫོངས་པ་  
 གཉིས་ཀའོ། །ང་ཡི་བ་ལ་དམིགས་ནས་ནམ་པ་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་ནི་ང་  
 ཡིར་འཛིན་པའི་འཛིག་ལྟ་ལྟ་སྟེས་དང་གང་ཟག་གི་བདག་གི་བ་ལ་རྫོངས་པའི་མ་རིག་པ་གཉིས་  
 ཀའོ། །ང་ཡི་བའི་གཞི་མིག་ན་སོགས་ལ་དམིགས་ནས་དེ་ལྟར་འཛིན་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་  
 ཡིན་པས་ང་ཡི་བ་ལ་དམིགས་ཞེས་པ་ནི་དེ་དག་ལ་དམིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།  
 ཞེས་བཞེད་དོ། །དེ་ལ་ང་ཡི་བ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་གང་ཟག་ཡིན་པར་བཤད་པ་ནི་དབྱང་གཞི་ཤིན་  
 ཏུ་ཆེ་སྟེ། མིག་ན་སོགས་ང་ཡི་བ་ཡིན་པར་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་ཡང་དང་ཡང་དུ་གསུངས་པའི་  
 ཕྱིར་ཏེ། བདག་དང་བདག་གི་ཞི་བའི་ཕྱིར། །ཞེས་པའི་རྒྱུ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚན་ལས། དེ་  
 ལྟར་ང་དང་ང་ཡི་བར་རང་གི་ངོ་བོས་མ་གྲུབ་པར་གཏན་ལ་ཐབ་པའི་ལྟ་བུ་རྟེན་པ་དེ་ཉིད་རྒྱུན་ལྔ་ན་

དུ་བསྐྱོམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། བདག་སྟེ་ངར་འཛིན་པའི་ཡུལ་གང་ཟག་དང་བདག་གི་བ་སྟེ་ང་ཡིས་  
 འཛིན་པའི་ཡུལ་ཕུང་བོ་རྣམས་ཀྱི་མཆན་མཁི་བ་སྟེ་ཅི་ཡང་མི་དམིགས་པར་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་རོ་མཉམ་  
 པར་གྱུར་པའི་ཕྱིར་ཞེས་དང་། ཆོག་གསལ་ལས་ཀྱང་། བདག་སྟེ་ངར་འཛིན་པའི་ཡུལ་དང་ང་  
 ཡིས་འཛིན་པའི་ཡུལ་བདག་གི་བ་ཕུང་བོ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་ཞི་བ་སྟེ། ཞེས་དང་། གང་གི་  
 ཆོ་བདག་གི་བདག་མེད་པར་རྟོགས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཆོ་ཕུང་བོའི་དངོས་པོ་བདག་གི་བ་ཡང་བདག་མེད་  
 པར་ངེས་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་ཕུང་སོགས་བདག་གི་བ་ཡིན་པར་ཡང་ཡང་གསུངས་  
 པའི་ཕྱིར་དང་། ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོ་ལས་ཀྱང་། བདག་ལ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཆོ་  
 བདག་གི་བ་ཕུང་བོ་ལ་རང་བདག་སྟེ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པར་གསུངས་སོ། །ཞེས་དང་། གཉིས་  
 པ་དེས་བདག་གི་བ་ཡང་ཞེགས་པར་བསྟན་པ་ནི། དེ་ལྟར་བདག་དེ་རང་བཞིན་ཡོད་མེད་ཆོལ་བའི་  
 རིགས་པས་བཅལ་བ་ན། བདུན་པོ་དེ་གང་དུ་ཡང་མ་རྟོན་པས། བདག་ལ་རང་བཞིན་ཞེགས་པ་  
 དེའི་ཆོ་རིགས་པས་འདི་ནི་བདག་དེའི་མིག་ལ་སོགས་པའི་ཞེས་ཇི་ལྟར་རྟོན་པར་འགྱུར། དེ་ལྟར་  
 ན་བདག་གི་བ་ལ་ཡང་རང་བཞིན་མེད་དེ། རྣལ་འབྱོར་བས་བདག་དང་བདག་གི་བའི་རང་བཞིན་  
 འགའ་ཡང་མ་དམིགས་པ་ན་འཁོར་བ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་དང་། ལམ་རིམ་  
 རྒྱུད་དུ་ལས་ཀྱང་། དེ་ལྟར་བདག་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡོད་མེད་རིགས་པས་བཅལ་བ་ན།  
 གཅིག་དང་དུ་མ་གང་དུ་ཡང་མ་རྟོན་པས་བདག་ལ་རང་བཞིན་ཞེགས་པ་དེའི་ཆོ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དཔྱད་  
 པའི་རིགས་པས་བདག་གི་བ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་རྟོན་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། མོ་གཤམ་གྱི་བུ་མ་  
 དམིགས་ན་དེའི་བདག་གི་བ་མིག་སོགས་མི་དམིགས་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་དང་། དང་པོར་ང་ཞེས་  
 བདག་ལ་ཞེན་གྱུར་ཅིང་། །བདག་གི་འདི་ཞེས་དངོས་ལ་ཆགས་བསྐྱེད་པས། ཞེས་པའི་རྣམ་བཤད་  
 ལས་ཀྱང་། ངར་འཛིན་གྱི་འཇིག་རྟེན་ང་ཡིས་འཛིན་པའི་འཇིག་རྟེན་སྟེད་པས། སེམས་ཅན་འདི་  
 རྣམས་ནི་དང་པོར་ཏེ་བདག་གི་བར་མངོན་པར་ཞེན་པའི་འཇིག་རྟེན་ལྟེ་ལྟེ་རོལ་དུ། ངར་འཛིན་པའི་  
 འཇིག་རྟེན་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མིན་པའི་བདག་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་དོ་སྟུམ་ནས། ང་ཞེས་  
 པའི་དོན་འདི་ཉིད་དུ་སྟེ་ལ་བདེན་པར་མངོན་པར་ཞེན་པར་བྱེད་དོ། །དེའི་འོག་དུ་ང་ཡིས་འཛིན་

པའི་འཛིག་ལྟས། ངར་འཛིན་གྱི་དམིགས་ཡུལ་ལས་གཞན་པ་སྟེ་དེ་མིན་པའི་གཟུགས་དང་མིག་  
ལ་སྟགས་པའི་དངོས་པོ་ལ། འདི་ནི་བདག་གི་འོ་ཞེས་བདག་གི་བ་ལ་བདེན་པར་ཆགས་པ་བསྐྱེད་  
པས། ཞེས་དང་། བདག་འདི་གདགས་པའི་རྟོན་མིག་ལ་སྟགས་པ་ནང་གི་བདག་ཉིད་ཅན་དང་  
ཕྱི་རོལ་གང་ཡིན་པ་བདག་དེའི་བདག་གི་བ་གང་ཡིན་པ་དེར་ང་ཡི་བར་འཛིན་པའི་སྒོ་འབྱུང་བའི་  
བདག་དེ་ནི། ཞེས་དང་། གང་ལ་རྟག་ཏུ་འགྲོ་རྒྱུ་མས་ངར་འཛིན་སྒོ། །རབ་ཏུ་འབྱུང་ཞིང་དེ་ཡི་  
གང་ཡིན་དེར། །ང་ཡིར་འཛིན་སྒོ་འབྱུང་བའི་བདག་དེ་ནི། །མ་བརྟགས་གྲགས་པར་གཏི་མུག་  
ལས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་འཇུག་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། གང་ཕྱིར་  
ཁྱེད་པོ་མེད་ཅན་ལས་མེད་པ། །དེ་ཕྱིར་བདག་གི་བདག་མེད་པར་ཡོད་མིན། །ཞེས་པའི་འཇུག་  
འགྲེལ་ལས་ཀྱང་། ཇི་ལྟར་རྩ་མཐུན་མེད་པར་བུམ་པ་མི་སྲིད་པར་དེ་བཞིན་དུ་བདག་མེད་པར་  
བདག་གི་བ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བདག་ནི་རྩ་མཐུན་ལྟ་བུ་དང་བདག་གི་བ་ནི་རྩ་བུམ་ལྟ་  
བུར་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་རྩམ་བཤད་ལས་ཀྱང་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཅ་ཤེས་ལས། ནང་དང་  
ཕྱི་རོལ་ཉིད་དག་ལ། །བདག་དང་བདག་གི་སྟམ་ཟད་ན། །ཞེས་པའི་རྩམ་བཤད་ལས། དེ་ལྟར་  
བདག་དང་བདག་གི་བ་མ་དམིགས་པས་ནང་བདག་དང་ཕྱི་རོལ་བདག་གི་བ་ཉིད་དག་ལ་བདག་དང་  
བདག་གི་སྟམ་པའི་འཛིག་ལྟ་གཉིས་ཟད་ན་ནི་བར་ལེན་པ་བཞི་འགག་པར་འགྱུར་དེ། ཞེས་བདག་  
གི་བ་ལ་ཕྱི་རོལ་གྱི་སྒྲ་སྒྲར་བའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་མིག་རྩ་སྟགས་ང་ཡི་བ་ཡིན་  
པར་མང་དུ་བཤད་པ་དང་། འཇུག་པའི་རྩམ་བཤད་ལས། བདག་གིར་འཛིན་པའི་འཛིག་ལྟ་ལྟ་  
སྒྲིམ་གྱི་དམིགས་པ་ནི། ང་ཡི་བ་ཉིད་ཡིན་གྱི། རང་གི་མིག་སྟགས་དམིགས་པར་མི་གཟུང་ངོ་། །  
རྩམ་པ་ནི་དམིགས་པ་དེ་ལ་དམིགས་ནས་ང་ཡི་བ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའོ། །འོ་  
ན་བདག་གི་འདི་ཞེས་ཞེས་པའི་རང་འགྲེལ་ལས། འདི་ནི་བདག་གི་འོ་སྟམ་དུ་ངར་འཛིན་པའི་ཡུལ་  
ལས་གཞན་པའི་དངོས་པོའི་རྩམ་པར་མ་ལྟས་པ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་མིག་ལ་སྟགས་  
པའི་གཞི་ལ་དམིགས་ནས་འདི་ནི་བདག་གི་ཡིན་ནོ་སྟམ་དུ་ཞེན་པ་བདག་གིར་འཛིན་པར་བཤད་པ་  
ཇི་ལྟར་ཡིན་སྟམ་ན། དེ་ནི་མིག་སྟགས་རྩམས་བདག་གི་བར་མཐོང་ནས་བདག་གི་བ་ལ་བདེན་པར་

མངོན་པར་ཞེན་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། བདག་གི་བའི་མཆན་གཞི་མིག་སྟགས་དམིགས་པར་སྟོན་པ་  
 མིན་ནོ། །ཞེས་མིག་སྟགས་ང་ཡི་བའི་མཆན་གཞིར་བཤད་པ་དང་། སྟར་དངས་པ་ལྟར་ཅ་མེད་  
 རྒྱུ་ཆེན་ལས་ང་ཡི་བ་ལ་དམིགས་ཞེས་པ་ནི་མིག་ན་སྟགས་ལ་དམིགས་པ་མ་ཡིན་པར་བཤད་པ་  
 དང་། ལེགས་བཤད་སྟངས་པོ་ལས་ཀྱང་། མིག་གིས་གཟུགས་མཐོང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་མཆོད་སྦྱོར་  
 གྱུས་གཟུགས་མཐོང་བ་དང་མཆོད་སྦྱོར་གྱུས་གཟུགས་བཟུངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དེའི་མིག་གིས་གཟུགས་  
 མཐོང་བར་ལེགས་པར་འཛིན་ཀུས་ལ། འོན་ཀྱང་གཟུགས་མཐོང་བའི་མིག་མཆོད་སྦྱོར་མིན་ཞིང་  
 གཟུགས་ལྟ་མཐའ་ཀྱི་མཆོད་སྦྱོར་ཡང་མིག་མིན་པ་མི་འགལ་ལོ། །དེ་བཞིན་དུ་མིག་ན་བ་དང་སྟོན་  
 པ་ན་ང་ན་བ་དང་སྟོན་སྟེ་ཞེས་ཐ་སྟོན་འདོགས་པ་བཞིན་དུ་འཛིན་ཀུས་ཤིང་ངའི་མིག་ན་ཞིང་སྟོན་  
 སྟེ་ཞེས་ཐ་སྟོན་འདོགས་པ་ལྟར་ཡང་འཛིན་ཀུས་མོད་ཀྱང་། མིག་དེ་ཉིད་བདག་དང་བདག་གི་བ་  
 གཉིས་ཀར་འཛིན་རྟེན་གྱི་ཐ་སྟོན་གྱིས་འཛིན་པ་མིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ན་མས་མི་འགལ་ཚུལ་  
 རི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ལ་ཀུན་མཁྱེན་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་དགོངས་པ་ནི་སྟར་བཤད་པ་ལྟར་  
 ཡིན་ཞིང་། ཀུས་པར་དབུ་མའི་མཐའ་དཔྱད་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལས་གཞན་དཔྱད་ལྟར་  
 དག་ན་རེ། དེ་དག་མི་འགལ་ཚུལ་ཡོད་དེ། མིག་ན་སྟགས་ང་ཡི་བ་ཡིན་ཀྱང་ང་ཡིར་འཛིན་པའི་  
 འཛིན་ལཱའི་དམིགས་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་ང་ཡི་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ང་ཡི་བ་ལ་ངའི་གཟུགས་དང་  
 ངའི་ཆོར་བ་ཞེས་སྟགས་དང་། ངའི་མིག་དང་ངའི་ན་བ་ཞེས་སྟགས་དང་། ངའི་བས་གོས་དང་  
 ངའི་ཁང་བྱིམ་ཞེས་སྟགས་ཕྱི་ནང་གི་ཆོས་སྣ་ཆོགས་དང་། ངའི་ཕ་དང་མ་དང་ངའི་བུ་དང་ཚུང་  
 མ་ཞེས་སྟགས་དང་། ངའི་རྟ་དང་བ་སྐྱང་དང་ངའི་བཞོན་པ་དང་ཁལ་མ་ཞེས་སྟགས་དང་། ངའི་  
 དགྲ་དང་གཉེན་དང་ངའི་སློབ་དཔོན་དང་མཁན་པོ་ཞེས་སྟགས་རྒྱུ་ཐ་དད་པའི་གང་ཟག་མཆོག་  
 དམན་སྣ་ཆོགས་དང་། ངའི་ཆེ་རབས་སྟུང་མ་དང་ངའི་ཆེ་རབས་ཕྱི་མ་ཞེས་སྟགས་དང་། ངའི་  
 ཉེར་ལེན་དང་ངའི་ཉེར་འབྲས་ཞེས་སྟགས་དང་། ངའི་སྐད་ཅིག་དང་བོ་དང་ངའི་སྐད་ཅིག་གཉིས་  
 པ་ཞེས་སྟགས་དང་། ངའི་འཐོབ་བྱ་འབྲས་གནས་བཞི་དང་ངའི་འཐོབ་བྱ་ཡོངས་སྤུལ་གཉིས་ཞེས་  
 སྟགས་རྒྱུ་གཅིག་པའི་གང་ཟག་མཆོག་དམན་སྣ་ཆོགས་ཀྱང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་འཛིན་

པའི་འཇིག་རྟེན་པའི་སློ་ལྡན་སྦྱེས་དེ་ཆད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ང་ཡི་བ་མང་བོ་ཡོད་པའི་ནང་  
ནས་ང་ཡིར་འཇིན་པའི་འཇིག་རྟེན་དམིགས་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་ང་ཡི་བ་ནི་རང་དང་རྒྱུད་གཅིག་པའི་  
ང་ཡི་བ་རྣམས་ཡིན་གྱི། རང་དང་རྒྱུད་ཐ་དད་པའི་གང་ཟག་གཞན་དང་གང་ཟག་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་  
རྣམས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེ་འདྲིའི་ཁྱད་པར་འབྱེད་པའི་དོན་དུ་ཙེ་ཤེའི་རྣམ་བཤད་ལས། ང་  
ཡི་བའི་གཞི་མིག་ན་སོགས་ལ་དམིགས་ནས་དེ་ལྟར་འཇིན་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཇིན་ཡིན་པས་ང་  
ཡི་བ་ལ་དམིགས་ཞེས་པ་ནི་དེ་དག་ལ་དམིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་  
དུ་ན། ང་ཡི་བ་ལ་དམིགས་ཞེས་པ་ནི་མིག་ན་སོགས་ལ་དམིགས་པ་མ་ཡིན་རྟེ། མིག་ན་སོགས་  
ང་ཡི་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། ང་ཡི་བ་འཇིག་ལུགས་ལ་རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་དང་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་  
པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་དོགས་གཅོད་མཛད་དགོས་པ་ལ་དེ་ལྟར་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར།  
ཞེས་ཟེར་རོ། །

༼ཚ༽གང་ཟག་གི་མཆན་གཞི་ལ་འདོད་ཚུལ་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་སོགས་རང་རྒྱུད་པའི་སྐབས་  
སུ་རྒྱས་པར་བཤད་ཟིན་རྟེ། །

༼ཆ༽འདིར་འཕགས་པ་ཀུན་དགའ་བོའི་རྒྱུད་ཀྱི་བདག་དང་དགེ་སློང་དང་མི་དང་རྒྱུན་ཞུགས་  
དང་ཤུག་བ་རྣམས་དོན་གཅིག་མ་ཡིན་པར་བཤད་པ་ལྟར་དབྱ་མའི་མཐའ་དཔྱད་ལས་ཀྱང་ད་ལྟའི་  
རྒྱལ་བོ་སྐུར་བཅས་ལྡན་དགེ་སློང་བྱས་པ་གཅིག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཆེ་འདིའི་བདག་དང་མི་དང་རྒྱལ་བོ་དང་  
དགེ་སློང་རྣམས་ཡིན་ཁྱབ་མཉམ་མ་ཡིན་པར་བཤད་པ་ནི་སྤྱི་ཇི་བཞིན་པར་ཁས་ལེན་མི་རུང་སྟེ།  
འཕགས་པ་ཀུན་དགའ་བོའི་བདག་དང་དགེ་སློང་དང་མི་དང་ཤུག་བ་རྣམས་དོན་གཅིག་པའི་ཕྱིར་  
རྟེ། འཕགས་པ་ཀུན་དགའ་བོའི་རྒྱུད་ཀྱི་བདག་དང་དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་དགེ་སློང་གཉིས་དོན་གཅིག་ཡིན་  
པའི་ཕྱིར་རྟེ། འཕགས་པ་ཀུན་དགའ་བོའི་རྒྱུད་ཀྱི་བདག་དེ་དགེ་སློང་མ་ཡིན་ན་འཕགས་པ་ཀུན་  
དགའ་བོ་དགེ་སློང་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། འཕགས་པ་ཀུན་དགའ་བོའི་རྒྱུད་ཀྱི་བདག་  
དེ་དགེ་སློང་དང་མི་དང་ཤུག་བ་གསུམ་ག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། གཞན་དུ་ན། འཕགས་པ་ཀུན་དགའ་  
བོའི་རྒྱུད་ཀྱི་བདག་ལ་འགྲོ་བ་རིགས་དུག་ག་ཡོད་པར་ཐལ་བ་དང་། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་དགེ་སློང་ལ་སྦྱེ་

འཕགས་གཉིས་ཀྱི་ཡོད་པར་ཐལ་བ་དང་། དེའི་རྒྱུ་ཀྱི་མི་ལ་བྱིས་པ་དང་རབ་བྱུང་གཉིས་ཀྱི་ཡོད་པར་ཐལ་བ་སོགས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་འདི་དང་དབུ་མའི་ཡིག་ཆ་གཉིས་ཀར་སྤར་ལྟར་གསུངས་པ་ནི་འཕགས་པ་ཀུན་དགའ་བོས་གང་ཟག་གང་ལ་དམིགས་ནས་ངོ་སྤྲོམ་པ་སྟེ་བའི་དམིགས་པར་གྱུར་པའི་བདག་དང་དེས་དགེ་སྦྱོང་གང་ལ་དམིགས་ནས་ངོ་སྤྲོམ་པ་སྟེ་བའི་དམིགས་པར་གྱུར་པའི་དགེ་སྦྱོང་དང་དེས་མི་གང་ལ་དམིགས་ནས་ངོ་སྤྲོམ་པ་སྟེ་བའི་དམིགས་པར་གྱུར་པའི་མི་དང་། དེས་རྒྱུན་ཞུགས་གང་ལ་དམིགས་ནས་ངོ་སྤྲོམ་པ་སྟེ་བའི་དམིགས་པར་གྱུར་པའི་རྒྱུན་ཞུགས་དང་དེས་ཤུག་བ་གང་ལ་དམིགས་ནས་ངོ་སྤྲོམ་པ་སྟེ་བའི་དམིགས་པར་གྱུར་པའི་ཤུག་བ་རྣམས་ཡིན་ཀྱང་མཉམ་མ་ཡིན་པ་ལ་དགོངས་ནས་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། དགོས་པ་ནི་འཕགས་པ་ཀུན་དགའ་བོའི་རྒྱུ་ཀྱི་ངོ་སྤྲོམ་པའི་སྒོ་ལྟར་སྟེ་ཆད་མ་ཡིན་པས་སྟོ་དེའི་དམིགས་ལུ་འབྱུར་པའི་འགྲོ་བ་རིགས་དུག་སོགས་མེད་དོ་སྟེ་མཉམ་པའི་ལོག་ཏོག་སེལ་བའི་ཆེད་དུ་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། རྟོན་དེ་དག་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ལྟས་བྱིན་གྱིས་གང་ལ་དམིགས་ནས་ངོ་སྤྲོམ་པ་སྟེ་བའི་དམིགས་པར་གྱུར་པའི་བདག་དེ་རང་གི་ཆོ་རབས་སྤྲུལ་མའི་དུས་སུ་ཡོད་པར་ཐལ། ཅ་ཤེད་ཀྱི་ཀ་ཆེན་ལས། ཆོ་འདིའི་ལྟས་བྱིན་གྱིས་གང་ལ་དམིགས་ནས་ངོ་སྤྲོམ་པ་སྟེ་བའི་དམིགས་པར་གྱུར་པའི་བདག་ནི་ཆོ་རབས་སྤྲུལ་རྣམས་སུ་ཡང་ཡོད་པས་དེ་ལྟར་དུན་པ་མི་འགལ་ལ། ཆོ་འདིའི་ལྟས་བྱིན་ཆོ་སྤྲུལ་མར་ཡོད་ན་ནག་པར་འགྱུར་བ་དང་ཡང་མི་འདྲོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། དེ་འདྲ་བའི་བདག་དེ་ལྟས་བྱིན་གྱི་ཆོ་རབས་སྤྲུལ་མའི་དུས་སུ་ཡོད་པར་གསུངས་ཀྱི། བདག་དེ་རང་གི་ཆོ་རབས་སྤྲུལ་མའི་དུས་སུ་ཡོད་པར་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཆོ་འདིའི་དུས་ཀྱི་གང་ཟག་དེ་སྟེ་བ་བྱི་མར་མི་འགྲོ་བར་ཐལ། དེ་ཉིད་ལས། དེ་བཞིན་དུ་མ་འོངས་པའི་སྟེ་བ་ལ་ཡང་ཆོ་འདིའི་དུས་ཀྱི་གང་ཟག་དེ་ཉིད་སྟེ་བ་བྱི་མར་མི་འགྲོ་ཡང་ངོ་སྤྲོམ་པའི་དམིགས་པ་ང་ཅམ་ཞིག་དེར་ཡང་ཇེས་སུ་འགྲོ་བས། རང་ཉིད་སྟེ་བ་བྱི་མར་རྟུག་བསྟེན་གྱིས་དོགས་ནས་དེའི་རྒྱུ་ཀྱི་དགེ་བ་འདིར་སྦྱང་བ་དང་བདེ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་འདིར་དགེ་བ་ལ་བརྩོན་པ་ཡང་འཐད་དེ། དཔེར་ན་དེ་རིང་གི་དུས་ཀྱི་མི་འདི་སང་གི་དུས་ན་མེད་ཀྱང་།

སང་བཀའ་སྒྲིམ་གྱི་སྤྱུག་བསྐྱལ་བྱུང་གིས་དོགས་ནས་དེ་རིང་ནས་བཟའ་བདུང་གསོག་པ་དང་། ཅས་  
 པའི་ཆོ་སྤྱུག་བསྐྱལ་གྱིས་དོགས་ནས་གཞིན་དུ་སྟོར་གསོག་པ་བཞིན་ནོ། །འདི་ཐམས་ཅད་ཀྱང་  
 ཡུལ་དུས་འདིའི་བདག་ཅེས་སོ་སོར་མི་འབྱེད་པར་སྦྱར་བདག་བདེ་བ་ཐོབ་པ་དང་སྤྱུག་བསྐྱལ་དང་  
 བྲལ་བར་འདོད་ནས་བྱེད་ལ། བདག་ཙམ་ཡང་དུས་དེ་དག་དུ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བས་ངེས་ཡུལ་ལ་འབྱུལ་  
 བ་ཡང་མིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ་སྟེ། ཆོ་འདིའི་དུས་ཀྱི་གང་ཟག་དེ་སྦྱོང་བ་ཕྱི་  
 མའི་གང་ཟག་ལ་རྗེས་སུ་མི་འགྲོ་བར་གསུངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ནི་ལྟས་བྱིན་དེ་ལྟས་བྱིན་  
 གྱི་སྦྱོང་བ་སྦྱོང་བར་གསུམ་གའི་ང་ལ་ཐུན་མོང་དུ་རྗེས་སུ་མི་འགྲོ་ཡང་ལྟས་བྱིན་གྱིས་གང་ལ་དམིགས་  
 ནས་ངའོ་སྟམ་པ་སྦྱོང་བའི་དམིགས་པར་གྱུར་པའི་བདག་དེ་ལྟས་བྱིན་གྱིས་སྦྱོང་བ་སྦྱོང་བར་གསུམ་གའི་  
 ང་ལ་ཐུན་མོང་དུ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་བདག་ཡིན་པར་གསུངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་གསེར་  
 བུམ་དེ་ཟངས་གསེར་གྱི་བུམ་པ་གཉིས་ལ་ཐུན་མོང་དུ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་སྦྱི་མིན་ཡང་བུམ་པ་དེ་ཟངས་  
 གསེར་གྱི་བུམ་པ་གཉིས་ལ་ཐུན་མོང་དུ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་སྦྱི་མིན་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག་གིས། ལྟས་བྱིན་གྱིས་གང་ལ་དམིགས་ནས་ངའོ་སྟམ་པ་སྦྱོང་བའི་དམིགས་པར་གྱུར་  
 པའི་བདག་ཡིན་ན་ལྟས་བྱིན་གྱི་སྦྱོང་བ་སྦྱོང་བར་གསུམ་གའི་ང་ལ་ཐུན་མོང་དུ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་བདག་  
 ཡིན་པས་ཁྲབ་པར་ཐལ། ལྟས་བྱིན་གྱིས་གང་ལ་དམིགས་ནས་ངའོ་སྟམ་པ་སྦྱོང་བའི་དམིགས་པར་  
 གྱུར་པའི་བདག་དེ་ལྟས་བྱིན་གྱི་སྦྱོང་བ་སྦྱོང་བར་གསུམ་གའི་ང་ལ་ཐུན་མོང་དུ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་བདག་  
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ་སྟེ། ལྟས་བྱིན་གྱིས་གང་ལ་དམིགས་ནས་ངའོ་སྟམ་པ་སྦྱོང་བའི་དམིགས་  
 པར་གྱུར་པའི་མི་དང་དགེ་སློང་དང་ཤུག་བ་དང་ལྟས་བྱིན་སོགས་ཐམས་ཅད་བདག་སྦྱོང་བའི་ཕྱི་  
 བྲག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། ལྟས་བྱིན་གྱིས་དུས་སྦྱོང་བའི་བདག་སོ་སོར་མ་ཕྱེ་བར་ངའོ་  
 སྟམ་དུ་འཛིན་པའི་དམིགས་པའི་གཞིར་གྱུར་པའི་བདག་ནི་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཞུགས་པའི་ང་ཙམ་  
 ཡིན་པས། ལྟ་ལ་སོགས་པའི་ལུས་སྐྱངས་དུས་ཀྱི་འགྲོ་བ་སོ་སོའི་བདག་རྣམས་ནི་སྦྱོང་བའི་ཕྱི་བྲག་  
 རེའོ། །ལྟས་བྱིན་གྱིས་སྦྱོང་བ་སོ་སོར་ཕྱེ་བའི་བདག་ལ་ངའོ་སྟམ་དུ་བཟུང་བའི་བདག་ནི་ཆོ་རེ་རེའི་  
 བདག་ཕྱོགས་རེ་བ་ཡིན་ནོ། །ཡུལ་གྱི་བདག་བཞིན་དུ་ཡུལ་ཅན་གྱི་ངར་འཛིན་ཡང་སོ་སོར་ཕྱེ་བ་



དང་མ་ཕྱེ་པའི་འཛིན་སྐྱབས་ཅན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། དེས་ན་ངའོ་སྐམ་དུ་ཐ་སྟད་  
འདོགས་མཁན་གྱི་མི་དང་ཐ་སྟད་བཏགས་པའི་གཞི་བདག་གཉིས་ཀྱིས་མཉམ་དུ་མི་གཟུང་བར་མི་  
དེ་བདག་དེའི་ཆ་གཅིག་ཡིན་པ་ཤེས་པར་བྱོས་ཤིག ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་  
ཉིད་ལས། ཆོ་འདིའི་ལྷས་བྱིན་དང་དེའི་བདག་གཉིས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་བྱེད་པ་ལ་སོ་སོ་བ་  
མི་འདོད་པས་ངོ་བོ་གཅིག་དུ་འདོད་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ལ་སྒྲུ་ཆོགས་སྒྲུ་ཉེ། ཁ་ཅིག་ན་  
རེ། ལྷས་བྱིན་དང་ལྷས་བྱིན་གྱིས་གང་ལ་དམིགས་ནས་ངའོ་སྐམ་པ་སྒྲུ་བའི་དམིགས་པར་གྱུར་  
པའི་བདག་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་དུ་རང་རྒྱུད་པ་སོགས་ཀྱིས་འདོད་ཀྱང་ཐལ་འགྱུར་བས་མི་འདོད་པའི་  
བྱུང་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ཟེར། གཞན་དག་ན་རེ། ལྷས་བྱིན་དང་ལྷས་བྱིན་གྱི་བདག་གཉིས་ངོ་བོ་  
གཅིག་དུ་རང་རྒྱུད་པ་སོགས་ཀྱིས་འདོད་ཀྱང་ཐལ་འགྱུར་བས་མི་འདོད་པའི་བྱུང་པར་བསྟན་ཟེར།  
རྗེ་གུང་ཐང་བས། ལུང་དེའི་དོན་ལྷས་བྱིན་གྱི་གདགས་གཞིར་གྱུར་པའི་ང་དེ་ཐོག་མེད་ནས་ཡོད་  
པར་ཐལ་འགྱུར་བས་འདོད་ཀྱང་གཞན་གྱིས་མི་འདོད་པའི་དོན་ཡིན་ཞེས་བཞེད་དོ། །

ལ་ལ་ན་རེ། ལྷས་བྱིན་དང་ལྷས་བྱིན་གྱིས་གང་ལ་དམིགས་ནས་ངའོ་སྐམ་དུ་ཐ་སྟད་བཏགས་  
པའི་གཞིར་གྱུར་པའི་བདག་གཉིས་རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་ངོ་བོ་གཅིག་དུ་འདོད་ལ་ཐལ་འགྱུར་  
བས་མི་འདོད་པའི་བྱུང་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ཟེར་རོ། །དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ལྷས་བྱིན་དང་ལྷས་  
བྱིན་གྱི་སྒྲུབ་པ་སྒྲུབ་པར་གསུམ་གའི་ང་ལ་ཐུན་མོང་དུ་རྗེས་སུ་འགོ་བའི་བདག་གི་གཞི་ཐོག་གཉིས་  
ངོ་བོ་ཐ་དད་པར་ཐལ་འགྱུར་བས་ཁས་སྐྱབས་པར་འདོད་པ་ནི་མཐུན་པར་སྒྲུང་ངོ། །བྱུང་པར་  
དུ་རྗེ་གུང་ཐང་བས། སྒྲུབ་པ་སྒྲུབ་པའི་གཉིས་ཀ་ལ་ང་ཞེས་པའི་ཐ་སྟད་ཐུན་མོང་དུ་འབྲུག་ཅིང་ཐལ་འགྱུར་  
པའི་ལུགས་ལ་ཐ་སྟད་དེ་ཙམ་གྱིས་ང་འཛིན་ཀུས་པས་གཉིས་ཀའི་གདགས་གཞིར་གྱུར་པའི་ང་ཐུན་  
མོང་བ་མེད་གིས་བཏགས་པ་ཙམ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་སྒྲུབ་པའི་གདགས་གཞིའི་ང་དེ་ཕྱི་མའི་གདགས་གཞིའི་  
ང་ཡིན་མི་དགོས་ཏེ། དཔེར་ན། གསེར་བུམ་ཟངས་བུམ་གཉིས་བུམ་པའི་བྱེ་བྲག་ཡིན་པས་དེ་  
གཉིས་ཀྱི་སྒྱུར་གྱུར་པའི་བུམ་པ་ཞིག་ཡོད་དགོས་ཀྱང་གསེར་བུམ་གྱི་སྒྱུ་དེ་ཟངས་བུམ་གྱི་སྒྱུ་ཡང་  
མིན་ལ་དེ་གཉིས་ཀྱི་སྒྱུར་གྱུར་པའི་བུམ་པ་དེ་དེ་གཉིས་ལས་གོ་ས་ལོགས་ན་ཡང་བསྟན་ཏུ་མེད་པར་

བུམ་པ་ཞེས་པའི་མིང་ཅམ་གྱི་སྤྱིང་ནས་འཛོག་དགོས་པ་བཞིན་ནོ། །དངོས་སྤྱི་ནམས་ལྟས་སྤྱིན་གྱི་བཏགས་དོན་བཅའ་ཏེ་གདགས་གཞི་ཡང་དེའི་ཆོགས་པ་ནས་རྟེན་དགོས་པར་འདོད་པས་སྤྱི་བ་གཞན་གྱི་ཆོགས་པར་རྗེས་སུ་འགོ་ཚུལ་མེད་ཅིང་དེའི་གནད་ཀྱིས་གདགས་གཞི་ཐུན་མོང་བ་ཡང་མི་སྤྱིད་དོ། །འདི་ནི་མིན་ཏུ་དཀའ་བའི་རིགས་པའི་གསང་ཆོག་ཞིག་ཏུ་སྤྱང་བས་ལེགས་པར་བཤད་ཡོད་དོ། །ཞེས་ན་ཆེར་གསུངས་སོ། །གང་ལྟར་ཡང་། ཐལ་རང་སོགས་ཀྱིས་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་འདོད་མི་འདོད་ཅིང་པའི་གཞིར་གྱུར་པའི་བདག་གཉིས་པོ་དེ་དོན་གཅིག་གམ་སྤྱི་དང་ཕྱེ་བྲག་ཏུ་ཁས་ལེན་དགོས་པས་ན། ཐལ་འགྱུར་བས་དེ་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་བཞེད་དགོས་ཏེ། སྤྱི་གསལ་རྗེས་ཐ་དད་ཏུ་འདོད་པ་ནི་སྤྱི་གསལ་པའི་ལུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དོན་གཅིག་ཡིན་ཀྱང་ངོ་བོ་ཐ་དད་ཡིན་ཟེར་ན་དེ་བས་ཀྱང་མི་རིགས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཞན་ཡང་། རྗེ་གུང་ཐང་བའི་བཞེད་ཚུལ་ལྟར་ན། ལྟས་ཕྱིན་གྱི་གདགས་གཞི་འགོ་བ་རིགས་དུག་ཀའི་རྒྱད་ལ་ཡོད་པ་དང་། གདགས་གཞི་ལྟེ་རྒྱད་ལ་ཡོད་ལ་བཏགས་ཆོས་མེད་རྒྱད་ལ་ཡོད་པ་དང་། གདགས་གཞི་སངས་རྒྱལ་འཕགས་པའི་རྒྱད་ལ་ཡོད་ལ་བཏགས་ཆོས་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱད་ལ་ཡོད་པ་དང་། གདགས་གཞི་བཏགས་ཆོས་ངོ་བོ་ཐ་དད་སོགས་སུ་འགྱུར་བས་དཔུང་གཞི་མིན་ཏུ་ཆེ་བར་སྤྱང་ངོ། །ཆོ་འདིའི་ལྟས་ཕྱིན་དང་དེའི་བདག་གཉིས་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ལུང་དེས་ནི་ལྟས་ཕྱིན་དང་དེའི་བདག་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་དང་ཐ་དད་ལ་ཐལ་རང་སོགས་ཀྱིས་འདོད་ཚུལ་མི་འདྲ་བའི་བྱད་པར་ཕྱེ་བ་མ་ཡིན་གྱི། དེ་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་ན་ལྟོག་པ་གཅིག་ཡིན་དགོས་ཞེས་བཤད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལུང་དེ་ནི་རྩ་ཤེས་ལས། གལ་ཏེ་སྤྱི་བ་ཐུ་གྱུར་ལ། །ཞ་མི་ཕྱི་མ་ཡིན་ན་ནི། །སྤྱི་བ་ན་མི་མེད་པ་དང་། །མ་མི་བར་ཡང་སྤྱི་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་རིགས་པ་ལ་མ་ངེས་པ་སྤྱིར་ཕྱིར་དུ་གསུངས་ལ། དེ་སྤྱིང་ཚུལ་ཡང་ལྟས་ཕྱིན་དང་དེའི་ངོ་བོ་སྤྱི་མ་པའི་སྤྱི་ལྟས་སྤྱི་ལྟས་ཀྱི་དམིགས་པར་གྱུར་པའི་བདག་གཉིས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ལ་ངོ་བོ་ཐ་དད་ཏུ་མི་འདོད་པས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་འདོད་ལ། དེ་ལྟོག་པ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བས་ན། ལྟས་ཕྱིན་གྱི་སྤྱི་མི་དང་དེ་དང་རྒྱད་གཅིག་པའི་གང་ཟག་

གི་སྐྱེ་གི་གཉིས་ལ་སྤྱི་ཡིན་མིན་དཔྱེ་བར་མི་རུང་བས་བྱབ་པ་གྲུབ་པའི་ཞེས་འཆད་པར། ཆོ་འདོའི་  
ལྷས་བྱིན་དང་དེའི་བདག་གཉིས་དེ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ལ་སོ་སོ་བ་མི་འདོད་པས་དེ་བོ་གཅིག་  
ཏུ་འདོད་ལ། དེ་ལྟ་ན་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བས་ཆོ་འདོའི་ལྷས་བྱིན་གྱི་སྐྱེ་གི་དང་དེ་དང་རྒྱད་གཅིག་  
པའི་སྐྱེ་བ་དང་ན་གི་གཉིས་ལ་སྤྱི་ཡིན་མིན་དཔྱེ་བར་མི་རུས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཆོས་  
གཉིས་དེ་བོ་གཅིག་ལ་ཚྭ་པ་ཐ་དད་དུ་འཛིག་པ་ནི་མིང་བདས་བཞག་ཙམ་གྱིས་དོན་ལ་འཐད་པ་  
མ་གཏོགས་བཏགས་དོན་བཙལ་ནས་རྟེན་པའི་དོན་ལ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བརྟག་པ་མཐའ་བཟུང་  
བཏགས་དོན་བཙལ་ནས་རྟེན་པའི་དབང་དུ་བྱེད་ན། དེ་བོ་གཅིག་ཡིན་ན་ཚྭ་པ་གཅིག་ཡིན་དགོས་  
ཤིང་། ཚྭ་པ་ཐ་དད་ཡིན་ན་དེ་བོ་ཐ་དད་དང་འབྲེལ་མེད་དོན་གཞན་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ།  
དཔེར་ན་དངོས་པོ་དང་དོན་བྱེད་རྒྱས་པ་ཐ་དད་དུ་འཛིག་པ་ནི་དངོས་པོ་དང་དོན་བྱེད་རྒྱས་པ་ཞེས་  
པའི་མིང་ཐ་དད་ཙམ་གྱིས་ཐ་དད་དུ་འཛིག་པ་མ་གཏོགས་དོན་ཐ་དད་དུ་འཛིག་ལུགས་མེད་པ་བཞིན་  
ཡིན་པའི་ཕྱིར།

༼ཇ༽དེ་ཕྱིར་ཡུང་བོ་ལས་གཞན་བདག་མེད་དེ། ༼ཡུང་བོ་མ་གཏོགས་དེ་འཛིན་མ་གྲུབ་ཕྱིར།།  
ཞེས་པ་ནི། ཡུང་བོ་ལས་དེ་བོ་གཞན་པའི་བདག་མེད་དེ། ཡུང་བོ་གཟུང་བ་མ་གཏོགས་པར་བདག་  
དེ་ཡན་གར་དུ་འཛིན་པའི་སློ་ལྷན་སྐྱེས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ། ༼སློ་ལྷན་སྐྱེས་ལ་བདག་ཡུང་  
རྗེ་ཁོལ་ལྷར་སྤང་བས་གཅིག་ཏུ་སྤང་བ་མ་ཡིན་ཞིང་རྣམས་ཐ་དད་དུ་སྤང་བའང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་  
རྒྱས་པར་རང་རྒྱུད་པའི་སྐབས་སུ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

༼མ༽རང་སྟེ་ཕྱི་བའི་འཛིག་ལྷའི་བདག་ཏུ་ལྟ་བུ་དང་འབྲེལ་བ་སྟེ་དེ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བའི་བདག་དང་།  
སེམས་ཅན་སོགས་རང་རྒྱ་བའི་རྣམས་ཡོད་དུ་འཛིན་པ་རགས་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་དང་བདག་གི་  
བར་འཛིན་པ་དང་། ཡུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ལ་བདེན་པར་ཞེན་པའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་རྣམས་  
ཡོངས་སུ་ཟད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་འཇུག་རྒྱུ་ལས་གསུངས་སོ། །

༼ཉ༽སེམས་ཅན་གང་དག་དུད་འགྱོར་བསྐལ་བ་མང་བོར་ཆོ་བརྒྱལ་བར་གྱུར་པ་དེས་ཀྱང་།  
ལྷ་སྟེགས་པས་བཏགས་པའི་མ་སྐྱེས་པ་དང་དྲག་པའི་བདག་དེ་མ་མཐོང་བ་དེ་དག་ལ་ཡང་ངར་འཛིན་

འདྲག་པར་མཐོང་སྟེ། དེས་ན་ཡུང་པོ་ལས་ངོ་བོ་གཞན་པའི་བདག་འགའ་ཡང་མེད་དོ། ། ཞེས་པ་ལོ། །

། ཟླ་གལ་ཏེ་བདག་ཡུང་པོ་ལས་རྗེས་གཞན་ཡིན་ན་ཡུང་པོའི་མཆན་ཉིད་དང་མི་ལྡན་པར་འགྱུར་  
 ཞེས་པ་སྟེ། ཡུང་པོའི་མཆན་ཉིད་དང་མི་ལྡན་ཞེས་པའི་དོན་ནི་བདག་ཡུང་པོ་དང་མཆན་ཉིད་མི་  
 མཐུན་པར་འཛིན་ཚུལ་རང་རྒྱུད་པའི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་དང་འདྲོ། །

། འདྲ་ལུས་ན་བ་དང་སྤོས་པ་ན་བདག་ན་བ་དང་སྤོས་པར་འཛིན་པ་ལྟ་བུའི་ཆེ་བདག་ལུས་ཀྱི་  
 རྩེད་ན་ཡོད་པ་འདྲ་བ་དང་། སེམས་ཀྱིས་ལུས་འདོར་ལེན་བྱེད་པ་ན་བདག་གིས་ལུས་འདོར་ལེན་  
 བྱེད་པར་འཛིན་པ་ལྟ་བུའི་ཆེ་བདག་སེམས་ཀྱི་རྩེད་ན་ཡོད་པ་འདྲ་བ་སྤོས་པ་འཆར་ཚུལ་སྒྲ་ཆོག་གས་  
 བཤེས་འབྲུང་བར་བཤད་དོ། ། མཁས་གྲུབ་མེད་དབུ་མའི་ལྟ་བུའི་ལས། དེ་ནས་ངའོ་སྒྲ་མ་པའི་སྒྲ་  
 རྩེས་མ་ཡུང་ན་འང་ཆེད་དུ་གཉེར་ནས་ངའོ་སྒྲ་མ་པའི་སྒྲ་བཙུག་ནས་ཁོ་ཐོལ་ཏེ་སྒྲེས་མ་ཐག་ཏུ་དེའི་  
 རྩེད་ཚུལ་བརྟགས་པས་ཡུལ་གཞན་དང་མ་འདྲེས་པར་ཁོ་རང་གི་རྩེད་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡོད་པ་ཤེས་པར་  
 འགྱུར་རོ། ། དེ་ཡང་རྩེད་ཚུལ་བརྟགས་པའི་སྒྲ་ནི་ཁོ་དང་དུས་མཉམ་ལ། རྩེད་ཚུལ་ངེས་པའི་སྒྲ་  
 ནི་ཁོའི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་འོང་བ་ཡིན་ནོ། ། སྤྱིར་ངར་འཛིན་ལྟར་སྒྲེས་ཀྱི་སྒྲ་ལ་ཡུང་པོའི་རྩེད་  
 བ་མི་འཆར་ཞིང་བྱེད་པར་ངའོ་སྒྲ་མ་པའི་སྒྲ་དང་དུས་མཉམ་དུ་འང་མི་འཆར་རོ། ། འོན་ཀྱང་པོའི་  
 རྩེད་བ་ཁོ་ལ་འཆར་བ་འདྲ་བ་ཞིག་འོང་གི་འདུག་པ་སྒྲ་མ་ན། དེ་ཁོའི་སྤྲོ་ལོགས་སུ་བྱུང་བ་ཡིན་གྱི་  
 ཁོ་ལ་རྩེད་བ་མ་ཡིན་ནོ། ། ད་ལྟར་སྒྲ་མ་པའི་སྒྲ་དེ་མ་ཤོར་བའི་ངང་ནས་དལ་བུས་ཟུར་ནས་བརྟུས་  
 པ་ན་ང་སྒྲ་མ་པའི་སྒྲ་དེ་ལ་ཡུང་སྤོས་གང་ཡང་མིན་པའི་རྩེད་ཚུལ་ཟུར་བ་འདི་ལྟ་བུ་ཡོད་དེ། ང་  
 སྒྲ་མ་པའི་སྒྲ་ལ་ང་དེ་མིང་ཅམ་དུ་མི་རྩེད་པར་ཚུགས་ཐུབ་ལྟ་བུ་ཞིག་རྩེད་བ་དེའི་རྩེད་ཚུལ་ལྟར་དུ་  
 གྲུབ་པར་བཟུང་བས་འཁོར་བར་བཅིངས་པ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་དང་། རྒྱལ་ཆ་བ་མེད་ལྟ་བུའི་ལས་  
 ཀྱང་། ངའོ་སྒྲ་མ་པའི་སྒྲ་ལྟར་སྒྲེས་ལ་ནི་ངའི་བྱེད་ཆོས་གང་ཡང་མི་རྩེད་ལ། གདགས་གཞི་དང་

ཡོད་པའི་རྣམ་པ་དང་ཆེན་མོ་ལས། གལ་ཏེ་བདག་གཟུགས་ཕྱང་དང་ངོ་བོ་ཐ་དད་པར་  
 ལྟ་བུ་བསྒྲུན་ནས་ཕྱང་བོ་རེ་རེ་ལ་རྣམ་པར་དབྱེད་པ་ལྟ་བུ་སྐབས་སུ་བབ་ལ། ཅ་ཤེ་ལས་ཀྱང་། ཕྱང་  
 མིན་ཕྱང་བོ་ལས་གཞན་མིན། །དེ་ལ་ཕྱང་མེད་དེར་དེ་མེད། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཕྱང་ལྡན་མིན།།  
 དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གང་ཞིག་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་མ་ཡིན་ནམ། དེའི་ཕྱིར་ཆ་ཉེར་ལྟར་འགྲུར་  
 དགོས་པ་ལ་ཆ་ཉི་ཤུར་ངེ་སྐད་བཅོལ་བ་ཅེ་ན། །འཛིག་ལྟའི་ཆ་ཉི་ཤུ་བོ་དེ་དག་ནི་མདོ་ལས་རྣམ་པར་  
 བཞག་ལ། དེ་ལྟར་འཛིག་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི་སྟོན་དུ་ཕྱང་བོ་རྣམས་མ་བཟུང་བར་འཛིག་ལྟས་བདག་  
 ཏུ་མངོན་པར་ཞེན་པར་མི་རུས་པས། རྣམ་པ་བཞི་བཞིའི་སྟོན་པ་ཕྱང་བོ་རྣམས་ལ་དམིགས་ཤིང་  
 བདག་ལ་འདུག་གོ། །དེའི་ཕྱིར་དུ་ཕྱང་བོ་རྣམས་མ་གཏོགས་པར་གཞན་དུ་བདག་ཏུ་ཞེན་པའི་གཞི་  
 ལྟ་བུ་སྟེགས་མ་གཏོགས་པ་ལ་མི་འབྱུང་བས། ཆ་ལྟ་བུ་མ་གསུངས་སོ། །ཅ་ཤེ་ལས་ཕྱོགས་  
 གཞན་ལྟ་བུ་གསུངས་པ་ནི་སྟེགས་པའི་ལུགས་དགག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བྱ་བར་ཤེས་པར་བྱའོ།།  
 ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །འཛིག་ལྟ་ཉི་ཤུ་ཡང་དེ་ཉིད་ལས། གཟུགས་ནི་བདག་མ་ཡིན་པ་ལ་  
 བདག་ཏུ་ལྟ་བུ་དང་། བདག་ནི་གཟུགས་དང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ལྡན་པ་མིན་པ་ལ་དེར་ལྟ་བུ་དང་། གཟུགས་  
 ལ་བདག་དང་བདག་ལ་གཟུགས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མིན་པ་ལ་དེར་ལྟ་བུ་བཞི་སྟེ། གཟུགས་  
 ཕྱང་ལ་བཟད་པ་དེ་ལྟར་འཛིག་ལྟས་ལྟ་བའི་ཚུལ་རྣམ་པ་བཞིར་ཆོར་བ་ལ་སོགས་པའི་ཕྱང་བོ་བཞི་  
 བོ་ཀྱན་ལ་བཞི་བཞིར་ལྟ་བུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དེ་དག་ནི་བདག་ཏུ་ལྟ་བུ་འཛིག་ཆོགས་ལ་ལྟ་བའི་ཆ་  
 ཉི་ཤུར་འདོད་པ་ཡིན་ནི་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ནོ། །ཆོས་རྣམས་ཀྱི་གཞན་ལ་རག་མ་ལས་པའི་  
 ངོ་བོ་ལ་བདག་ཅེས་བྱ་བ་དང་། ངོ་སྒྲུལ་པའི་དམིགས་པ་ལ་བདག་ཏུ་འཛིག་པའི་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་  
 པ་ལས། སྐབས་འདིའི་བདག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་ངོ་སྒྲུལ་པའི་དམིགས་པ་ལ་བྱ་སྟེ། ཅ་ཤེས་ལས་དེ་  
 བཞིན་གཤེགས་པ་དང་སྤྱར་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདིའི་ལྟ་བུ་དང་བོ་ནི་གདགས་གཞི་གཟུགས་ཕྱང་གང་  
 ཟག་ཏུ་ལྟ་བུ་ལ་བྱེད་ན་བདག་འཛིན་ཕྱ་རགས་གང་ཡང་མིན་ལ། གཟུགས་ཕྱང་རང་བཞིན་གྱིས་  
 གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཏུ་ལྟ་བུ་ལ་བྱེད་ན་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཕྱ་མོར་འདོད་དགོས་སོ། །འདིའི་ལྟ་  
 བ་གཉིས་པ་ནི་གང་ཟག་གཟུགས་ཕྱང་དང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ལྡན་པར་ལྟ་བུ་ལ་བྱེད་དགོས་པས་གང་

ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཕྱ་མོ་ཡིན་ནོ། །ལྟ་བུ་གསུམ་པ་ནི་གཟུགས་ཕུང་ལ་གང་ཟག་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་  
 ཡོད་པར་ལྟ་བ་དང་། ལྟ་བ་བཞི་བཞི་གང་ཟག་ལ་གཟུགས་ཕུང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པར་ལྟ་བ་ལ་  
 བྱེད་དགོས་ཤིང་། སྤྲ་མ་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་དང་ཕྱི་མ་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཕྱ་མོར་འདྲོད་  
 དམ་དཔུང་བྱའོ། །འོན་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཡིན་ན་འཛིན་ལྟའི་མིང་གིས་བརྟན་པ་མི་འཐད་པར་  
 འགྱུར་རོ་ཞེན་སྦྱོན་མེད་དེ། དེ་དག་འཛིན་ལྟའི་དམིགས་ཡུལ་དང་དེ་དང་འབྲེལ་བའི་ཆོས་གང་  
 རུང་ལ་ལོག་པར་ཁྱགས་པའི་ལྟ་བ་ཡིན་པས་འཛིན་ལྟའི་མིང་གིས་བརྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ཉིད་  
 ལས་ཀྱང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ལ་མཐའ་བཀག་པ་རྟགས་སུ་བྱས་པ་སྟེ། ཞེས་ན་མ་བདུན་གྱི་རྟགས་  
 ཟུར་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཕྱ་མོ་ཡོད་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ། འཛིན་ལྟ་ཉི་ཤུའི་  
 དོན་ཐུར་ལྟར་བཤད་མི་རུང་སྟེ། དེ་དག་འཛིན་ལྟ་རྟགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེ་དག་འཛིན་  
 ལྟ་ཀྱན་བརྟགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། ལེགས་བཤད་སྟེང་བོ་ལས། གལ་ཏེ་ངར་འཛིན་  
 གྱི་དམིགས་པར་ཕུང་བོ་མི་འཐད་ན། མདོ་ལས། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་བདག་མ་ཡིན། ཞེས་  
 འགོག་པ་མི་འཐད་དེ། དེ་དག་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་འཛིན་ལྟ་ལྟན་སྦྱོས་ཀྱི་ཡུལ་ལམ་གཞིར་མི་རུང་  
 བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེན། ཕུང་བོ་དང་བདག་གཅིག་དང་དོན་གཞན་དུ་འཛིན་པ་གཉིས་ཀ་ཀྱན་བརྟགས་  
 ཀྱི་འཛིན་པ་ཡིན་གྱི་ལྟན་སྦྱོས་མིན་པས་སྦྱོན་མེད་ལ། འོན་ཀྱང་ལྟན་སྦྱོས་ཀྱི་འཛིན་ལྟས་བཟུང་  
 བ་ལྟར་ཡོད་ན་གཅིག་དང་དོན་གཞན་ལས་མི་འདའ་བས་དེ་ལྟར་བརྟགས་ནས་འགོག་པ་ཡང་འཐད་  
 དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

༼ར་༽དེ་དང་ངོ་བོ་ཐ་དད་དུ་གནས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཞེས་པ་དང་། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་དེ་ལྟར་ཡར་  
 བརྟན་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཞེས་འདོན་དགོས་སོ། །

༼ལ་༽དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ནི་རང་གི་ཕུང་བོ་ལྟ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་གཅིག་མིན་ཞིང་། རང་  
 གི་ཕུང་བོ་ལྟ་ལས་རང་བཞིན་གྱིས་གཞན་པ་མིན་ལ། དེ་ལ་ཕུང་བོ་བརྟན་པ་དང་ཕུང་བོ་དེར་དེ་  
 བརྟན་པར་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མེད་ཅིང་། ལྟས་བྱིན་གནག་དང་ལྟན་པ་དང་གཟུགས་དང་ལྟན་པ་ལྟར་  
 དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ཕུང་བོ་དང་ལྟན་པ་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་མིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཕྱོགས་ལྔ་

རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རང་གི་མཆན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ་གང་ཞིག་ཡོད་པ་  
ཡིན་ཏེ་འགའ་ཡང་མེད་པས་སྤྱིད་པའི་རྒྱན་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་དོ། ། ཞེས་པའོ། །

༼ག༽ སྤྱང་པོ་དང་བདག་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་གཅིག་མ་ཡིན། བདག་དེར་སྤྱང་པོ་དེ་ངོ་བོ་ཉིད་  
གྱིས་བརྟེན་པ་མིན། སྤྱང་པོ་དེ་ལ་བདག་དེ་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་བརྟེན་པ་མིན། སྤྱང་པོ་མེད་པར་བདག་  
ཡན་གར་བར་དམིགས་པ་ཡང་མིན། བདག་དང་སྤྱང་པོ་མེ་ཤིང་ལྟར་འདྲེས་ཏེ་དེ་ཉིད་དང་གཞན་  
ཉིད་དུ་བརྗོད་དུ་མེད་པ་ཡང་མིན་ནོ། ། དེའི་ཕྱིར་བདག་ནི་ངེ་ལྟར་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་དེ་མེད་  
པ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་པའོ། །

༼མ༽ གལ་ཏེ་བདག་སྤྱང་རང་བཞིན་གྱིས་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་པོ་སྐྱམ་ན། འདི་ལ་སློབ་དཔོན་སངས་  
རྒྱུ་བསྐྱེད་སྤྱིས་གནོད་བྱེད་གསུམ་གསུངས་ཏེ། བདག་ཏུ་སྤྱང་བ་དོན་མེད་པ་དང་བདག་མང་  
པོར་འགྱུར་བ་དང་སྤྱེ་འཛིན་ཅན་དུ་འགྱུར་པའོ། ། དེ་ལ་དང་པོ་ནི་བདག་དང་སྤྱང་པོ་གཉིས་རང་  
བཞིན་གཅིག་ཏུ་འདོད་ན་བདག་ཁས་སྒྲུངས་པའི་དོན་མེད་དེ། སྤྱང་པོའི་རྣམ་གྲངས་ཅམ་དུ་འགྱུར་  
པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་རྩ་བ་དང་རི་བོང་ཅན་བཞིན་ནོ། ། འདི་ནི་རྩ་མེར་ཡང་གསུངས་ཏེ། རབ་  
བྱེད་ཉེར་བདུན་པ་ལས། ཉེ་བར་ལེན་པ་མ་གཏོགས་པའི། བདག་ཡོད་མ་ཡིན་བྱས་པའི་ཆོ། ཉེ་  
བར་ལེན་ཉིད་བདག་ཡིན་ན། ༼ཁྱོད་གྱི་བདག་ནི་མེད་པ་ཡིན། ཞེས་སོ། ༼གཉིས་པ་ནི། བདག་  
སྤྱང་པོ་རྣམས་དང་རང་བཞིན་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་ན་གང་ཟག་གཅིག་ལ་ཡང་སྤྱང་པོ་དུ་མ་ཡོད་པ་བཞིན་  
དུ་བདག་ཀྱང་མང་པོ་ཡོད་པར་འགྱུར་ལ། བདག་གཅིག་ལས་མེད་པ་བཞིན་དུ་སྤྱང་པོ་རྣམས་ཀྱང་  
གཅིག་ཏུ་འགྱུར་པའི་སྒྲིན་ཡོད་དེ། འདྲུག་པ་ལས་ཀྱང་། གལ་ཏེ་སྤྱང་པོ་བདག་ན་དེ་ཕྱིར་དེ། མང་  
བས་བདག་དེ་དག་ཀྱང་མང་པོར་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་སོ། ༼གསུམ་པ་ནི། རབ་བྱེད་བཙོ་  
བརྒྱད་པ་ལས། གལ་ཏེ་སྤྱང་པོ་བདག་ཡིན་ན། སྤྱེད་འཛིན་པ་ཅན་དུ་འགྱུར། ཞེས་དང་།  
རབ་བྱེད་ཉེར་བདུན་པ་ལས། ཉེ་བར་ལེན་ཉིད་བདག་མ་ཡིན། དེ་འབྱུང་བ་དང་འཛིན་པ་ཡིན། །  
ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཉེ་བར་ལེན་པ་ནི་འདིར་སྤྱང་པོ་ལ་གོ་བར་བྱའོ། །

དེ་ལྟར་བདག་སྤྱང་གཅིག་གིས་སྤྱེད་པ་དང་འཛིན་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་བ་འདོད་ན་སྒྲིན་ཅི་ཡོད་སྐྱམ་

ན། འདི་ལ་འཇུག་པ་ཙ་འགྲེལ་དུ་སྒྲིན་གསུམ་གསུངས་ཏེ། སྐྱེ་བ་དན་པ་མི་འཐད་པ་དང་ལས་  
བྱས་པ་ཆུད་ཐོས་པ་དང་ལས་མ་བྱས་པ་དང་ཕྱད་པའི་སྒྲིན་ནོ། །དང་པོ་ནི། བདག་སྐད་ཅིག་གི་  
སྐྱེ་བ་དང་འཇིག་ན་བདག་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་སྐྱེ་འཇིག་ཡིན་པས་བདག་སྔ་ཕྱི་ནམས་རང་གི་  
མཆན་ཉིད་ཀྱིས་སོ་སོ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་ན་དེའི་ཆེ་དེའི་དུས་ན་ང་རྒྱལ་བོ་ང་ལས་ནུ་ཞེས་བྱ་  
བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་མི་གསུང་བར་འགྱུར་ཏེ། ང་ལས་ནུའི་བདག་དང་སྒྲིན་པའི་བདག་གཉིས་  
རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་སོ་སོ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་ལྷས་བྱིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་དན་  
པ་ན་ང་མཆོད་སྐྱིན་དུ་གྱུར་ཏེ་སྐྱམ་དུ་མི་དན་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པར་རང་གི་མཆན་ཉིད་  
ཀྱིས་གཞན་དུ་གྲུབ་ཀྱང་སྔར་སྐྱོང་བའི་དོན་དེ་ཕྱི་མས་དན་པ་མི་འགལ་ན་ལྷས་བྱིན་གྱིས་སྐྱོང་བ་  
མཆོད་སྐྱིན་གྱིས་དན་པ་མི་སྤྱིད་པ་ལ་མི་འདྲ་བའི་རྒྱ་མཆན་བཞུན་དགོས་ན་དེ་ཡང་རྟེན་པ་མ་ཡིན་  
ནོ། །འདི་ནི་ས་མུག་གཉིས་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་དུ་ཡང་འདོད་ལ། རྒྱ་  
འབྲས་སུ་ཡང་གཞན་དག་འདོད་པ་ལ་དེ་འདྲ་བ་ལ་རྒྱ་འབྲས་རུང་ན་མེ་ལྷུ་ལས་ཀྱང་མུན་པ་སྐྱེ་བར་  
འགྱུར་བའི་གཞན་སྐྱེ་འགོག་པའི་རིགས་པ་དང་འདྲ་སྟེ། ཐ་དད་པ་ཙ་མ་ཞིག་ཏུ་འདོད་པ་ལ་དེ་ལྟར་  
མགོ་སྒྲིམས་བྱེད་པ་མིན་ནོ། །

ལས་བྱས་པ་ཆུད་ཟ་བའི་ཉེས་པ་ནི། བདག་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་  
སྐྱེ་འཇིག་བྱེད་ན། བདག་སྔ་མས་བྱས་པའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་བདག་ཕྱི་མས་ལོངས་སྟོན་པར་འདོད་  
ན་ནི་འོག་ཏུ་འགོག་པས་འདིར་ནི་ལས་སྔར་བསགས་པའི་འབྲས་བྱ་སྐྱོང་བ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། ལས་  
བྱེད་པ་བོའི་བདག་འབྲས་བྱ་མ་སྐྱོང་བའི་གོང་དུ་ཞིག་པའི་ཕྱིར་དང་བདག་གཞན་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་  
རོ། །དེ་ཡང་སྔ་ཕྱིའི་དངོས་པོ་ལ་རང་གི་ངོ་བོས་གཞན་དུ་གྲུབ་པ་མེད་པས་སྔ་མ་ལས་ངོ་བོ་ཐ་  
དད་པའི་ཕྱི་མའི་བདག་མེད་ལ། སྔ་མས་ཀྱང་འབྲས་བྱ་མ་སྐྱོང་ན་འབྲས་བྱ་སྐྱོང་བ་མེད་དགོས་  
པ་ཡིན་ནོ། །

ལས་མ་བྱས་པ་དང་ཕྱད་པའི་ཉེས་པ་ནི། གལ་ཏེ་སྔ་མའི་བདག་ཞིག་ཀྱང་བདག་ཕྱི་མས་འབྲས་  
བྱ་ལ་ལོངས་སྟོན་པས་བྱས་པ་ཆུད་ཐོས་པའི་སྒྲིན་མེད་དོ་སྐྱམ་ན། དེ་ལྟ་ན་ལས་དེའི་འབྲས་བྱ་སྐྱོང་



པའི་རྒྱར་གྱུར་པའི་ལས་རྒྱུ་ཟད་ཀྱང་མ་བསགས་པའི་གང་ཟག་གཞན་གྱིས། གང་ཟག་གཞན་གྱིས་བསགས་པའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་ལ་ཡོངས་སྤྱོད་པར་འགྱུར་། རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་གཞན་གྱིས་བསགས་པའི་འབྲས་བྱ་ལ་དེ་དང་རང་གི་ངོ་བོས་ཐ་དད་པའི་གང་ཟག་གཞན་གྱིས་ཡོངས་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་འདྲག་པ་ལས། ལྷ་དང་འདས་སྤྱོད་སྐད་ཅིག་ཉིད་ལ་ནི། སྐྱེ་འཇིག་ཤེད་པོ་མེད་པས་དེ་འབྲས་མེད། །གཞན་གྱིས་བསགས་ལ་གཞན་གྱིས་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་བདག་ཕུང་པོ་དང་གཅིག་ཏུ་འདོད་པ་ལ་རབ་ཤེད་ཉེར་བདུན་པ་ལས། ཉེ་བར་སྒྲང་བའི་ལྟ་བུར། ཉེ་བར་ལེན་པོ་ཡིན་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་འདི་ནི་གནོད་ཤེད་ཆེན་པོ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་གང་ཟག་འདིས་ལུས་འདི་སྒྲངས་སོ་ཞེས་ཐ་སྐད་ཤེད་པས་ན་ཕུང་པོ་ནི་ཉེ་བར་སྒྲང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། བདག་ནི་དེ་ལེན་པ་པོ་ལོ། །དེ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་འདོད་ན་བྱ་བའི་ལས་དང་ཤེད་པ་པོ་རྣམས་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བས་གཅོད་པ་པོ་དང་གཅད་བྱ་དང་བུམ་པ་དང་རྩ་མཁན་དང་མེ་དང་བུད་ཤིང་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱང་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་། རབ་ཤེད་བརྒྱབ་པ་ལས། བུད་ཤིང་གང་དེ་མེ་ཡིན་ན། ཤེད་པ་པོ་དང་ལས་གཅིག་འགྱུར། །མེ་དང་ཤིང་གིས་བདག་དང་ནི། ཉེ་བར་སྒྲང་བའི་རིམ་པ་ཀུན། །བུམ་སྒྲམ་སོགས་དང་ལྟན་ཅིག་ཏུ། །མ་ལུས་པར་ནི་རྣམ་པར་བཤད། །ཅེས་དང་། འདྲག་པ་ལས་ཀྱང་། ལེན་པོ་རང་ཉེར་ལེན་གཅིག་རིགས་དངོས་མིན། །དེ་ལྟར་ལས་ཤེད་པོ་གཅིག་ཉིད་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་བདག་ཕུང་གཅིག་ཏུ་འདོད་ན་སྤྱོད་དུག་གམ་བདུན་འབྱུང་བར་ལྟག་མཐོང་ཆེན་མོ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་བཀོད་པ་ཡིན་ནོ། །ལམ་རིམ་རྒྱུད་དང་རྩ་མེད་ཀྱི་ཆེན་ལས་ཀྱང་ཕལ་ཆེར་འདི་དང་འདྲ་བར་གསུངས་སོ། །

།དེ་ཅི་དེ་བདག་དང་ཕུང་པོ་གཉིས་རང་བཞིན་གཅིག་མ་ཡིན་མོད། རང་བཞིན་ཐ་དད་པར་འདོད་ན་སྤྱོད་ཅི་ཡོད་སྒྲམ་ན། འདི་ལ་རབ་ཤེད་བཅོ་བརྒྱད་པ་ལས། གལ་ཏེ་ཕུང་པོ་རྣམས་ལས་གཞན། །ཕུང་པོའི་མཆན་ཉིད་མེད་པར་འགྱུར། །ཞེས་པའི་སྤྱོད་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་བདག་ཕུང་པོ་ལས་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་ཐ་དད་པར་ཡོད་ན་ནི། ཕུང་པོའི་མཆན་ཉིད་སྐྱེ་འཇིག་གནས་པ་དང་མེ་ལྟན་པར་འགྱུར་། དཔེར་ན་རྟ་བ་ལང་ལས་གཞན་དུ་གྲུབ་པ་བ་ལང་གི་མཆན་ཉིད་དང་ལྟན་

པ་མིན་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟ་ཡིན་མོད་སྐུ་མ་ན། འོ་ན་དེ་བདག་ཏུ་ཐ་སྟངས་འདོགས་པའི་གཞི་དང་  
བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་ཡུལ་དུ་མེད་དེ་འདུས་མ་བྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ནམ་མཁའི་མེ་ཏོག་  
གམ་མུ་ངན་ལས་འདས་པ་བཞིན་ཞེས་གཞན་གྲགས་ཀྱི་སྒྲིབ་བ་བྱ་སྟེ། ཆོག་གསལ་ལས་གསུངས་  
སོ། །བདག་སྟེ་འཛིན་གི་མཆན་ཉིད་དང་མི་ལྡན་ན་ཏྲག་པར་འགྱུར་ལ། དེའི་ཆེ་ཏྲག་པར་འགྱུར་  
བ་མེད་པ་ལ་ཅི་ཡང་བྱར་མེད་པས་བདག་ཏུ་བཏགས་པ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། འདུག་ཕྱོག་གང་  
ཡང་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་སྒྲིབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་སྤྱོད་ཀྱིས་གསུང་ངོ། །གཞན་ཡང་ཡུང་  
པོའི་མཆན་ཉིད་གཟུགས་སུ་རུང་བ་སོགས་ལས་རང་བཞིན་ཐ་དད་པར་ཡོད་ན་དེ་ལྟར་དུ་དམིགས་  
དགོས་ཏེ། དཔེར་ན་གཟུགས་དང་སེམས་ཐ་དད་དུ་དམིགས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་འཛིན་པ་ཡང་  
མེད་པས་བདག་དོན་གཞན་དུ་མེད་དེ། རབ་བྱེད་ཉེར་བདུན་པ་ལས། བདག་ནི་ཉེ་བར་ལེན་པ་  
ལས། གཞན་དུ་འཐད་པ་ཉིད་མ་ཡིན། གལ་ཏེ་གཞན་ན་ལེན་མེད་པར། བཟུང་ཡོད་རིགས་  
ན་བཟུང་དུ་མེད། ཅེས་དང་། འདུག་པ་ལས་ཀྱང་། དེ་ཕྱིར་རུང་བོ་ལས་གཞན་བདག་མེད་དེ། ཡུང་  
པོ་མ་གཏོགས་དེ་འཛིན་མ་གྱུབ་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་མུ་སྟེགས་པ་ན་མས་ཡུང་པོ་  
ལས་དོན་གཞན་པའི་བདག་སྒྲོ་འདོགས་པ་ནི་བདག་མིང་ཅམ་དུ་མ་ཏོགས་ཤིང་། ཡུང་པོ་དང་གཅིག་  
ཡིན་པ་ཡང་མི་འཐད་པར་མཐོང་ནས་གྲུབ་མཐའི་དབང་གིས་སྒྲོ་འདོགས་པ་ཡིན་གྱི། དེ་དག་གི་  
རྒྱུད་ཀྱི་ཐ་སྟངས་པའི་ཤེས་པ་རང་དགའ་བས་དེ་ལྟར་མཐོང་བ་མིན་ནོ། །ཞེས་ལྟག་མཐོང་ཆེན་མོར་  
གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་བདག་ཡུང་ངོ་པོ་ཐ་དད་ན་བདག་དེ་ཡུང་པོའི་མཆན་ཉིད་སྟེ་འཛིན་གཞན་  
གསུམ་དང་མི་ལྡན་པ་དང་། བདག་ཏུ་ཐ་སྟངས་འདོགས་པའི་གཞི་དང་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་ཡུལ་  
དུ་མི་རུང་བ་དང་། བདག་ཏུ་བཏགས་པ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་བ་དང་། གདགས་གཞི་ཡུང་པོ་  
ལས་ཟུར་དུ་བཟུང་དུ་ཡོད་པར་འགྱུར་བའི་སྒྲིན་བཞི་འབྱུང་བར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །

༼ཨ༽ དེ་ལྟར་ལྟས་ཕྱིན་གནས་པ་ལྟར་ཡུང་པོ་ལ་བདག་བདེན་པ་དང་འཁར་གཞིང་ལ་ཞོགནས་  
པ་ལྟར་བདག་ལ་ཡུང་པོ་བདེན་པ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་དེ། བདག་ཡུང་རང་བཞིན་གྱིས་ཐ་དད་  
དུ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདུག་པ་ལས། ཡུང་པོར་བདག་ཡོད་མ་ཡིན་བདག་ལ་ཡང་། ཡུང་པོ་

དེ་ནམས་ཡོད་མིན་གང་ཕྱིར་འདིར། །གཞན་ཉིད་ཡོད་ན་རྟོག་པ་འདིར་འགྱུར་ན། །གཞན་ཉིད་  
དེ་མེད་དེ་ཕྱིར་འདི་རྟོག་པ་འོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །

༼ཀ༽ལྟས་བྱིན་གནག་དང་ལྟ་པ་ལྟར་བདག་དེ་རང་དང་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་ཕུང་བོ་དང་ལྟ་  
པ་དང་ལྟས་བྱིན་གཟུགས་དང་ལྟ་པ་ལྟར་བདག་དེ་རང་དང་ངོ་བོ་གཅིག་པའི་ཕུང་བོ་དང་ལྟ་པ་  
རང་བཞིན་གྱིས་མེད་དེ། ཉགས་རིམ་བཞིན་བདག་ཕུང་རང་བཞིན་གྱིས་ཐ་དད་མིན་པའི་ཕྱིར་དང་།  
དེ་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་གཅིག་མིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདུག་པ་ལས། བདག་ནི་གཟུགས་ལྟ་མི་  
འདོད་གང་ཕྱིར་བདག་ །ཡོད་མིན་དེ་ཕྱིར་ལྟ་དོན་སྦྱོར་བ་མེད། །གཞན་ན་གནག་ལྟ་གཞན་  
མིན་གཟུགས་ལྟ་ན། །བདག་ནི་གཟུགས་ལས་དེ་ཉིད་གཞན་ཉིད་མེད། །ཅེས་གསུངས་པས་སོ། །

༼ཁ༽སྟེས་བྱ་ཁམས་དྲུག་འདུས་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཆོག་དོན་ནི་སྤར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །  
འབྲུང་གསུམ་ས་མིན་འདི་ལ་མིན། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི། འབྲུང་བ་གསུམ་ས་དང་གཅིག་མིན་  
ཏེ། ས་ལ་གསུམ་གྱིས་མཆན་ཉིད་ཆང་བར་ཐལ་བ་དང་། མཆན་ཉིད་འཆོལ་བར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་  
རྫོ། །ས་འདི་ལ་འབྲུང་བ་གསུམ་བརྟེན་པ་མིན་ཁོང་གསུམ་པོ་དེ་ལ་འདི་བརྟེན་པ་མིན་ལ། གསུམ་  
པོ་དེ་མེད་པར་ས་གནས་པ་ཡང་མིན་ནོ། །འབྲུང་བ་ནམས་ཀྱང་ཆོས་ཅན། བདག་བཞིན་རྟོག་  
པར་ཐལ། རྒྱ་ལ་སོགས་པ་རེ་རེ་འདྲ་དེ་བཞིན་དུ་ནམ་པ་བཞིར་དཔྱད་ན་མི་རྟོག་པ་དེའི་ཕྱིར། ཞེས་  
པ་འོ། །རེ་རེ་དེ་བཞིན་དེ་ཡི་ཕྱིར། །ཞེས་པ་ནི་ཡི་གེ་མ་ལོར་བའོ། །

༼ག༽ཕུང་བོའི་ཆོགས་པ་དང་བཀོད་པ་གང་ཟག་ཏུ་འདོད་པ་འགོག་ཚུལ་ནི། ལྷག་མཐོང་ཆེན་  
མོ་ལས། འོ་ན་ཕུང་བོ་འདུས་པ་ཅམ་བདག་ཡིན་ནམ་སྟམ་ན། དེ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། ཕུང་བོ་ལྔ་  
ལ་བརྟེན་ནས་བདག་ཏུ་འདོགས་པར་གསུངས་པས་ན། གདགས་གཞི་བདགས་ཆོས་སྤྲི་མི་འཐད་  
པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་འདུག་པ་ལས། མདོ་ལས་ཕུང་བོ་བརྟེན་ནས་ཡིན་གསུངས་པ། །དེ་ཕྱིར་  
ཕུང་བོ་འདུས་ཅམ་བདག་མ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །གཞན་ཡང་ཕུང་བོ་ཆོགས་ཅམ་བདག་ཡིན་ན་ལས་  
དང་བྱེད་པ་བོ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བའི་སྒྲིན་འདུག་པ་རྩ་འགྲེལ་དུ་གསུངས་ཏེ། ཕུང་བོ་རེ་རེ་ནས་བདག་  
གི་ཉེ་བར་སྤང་བྱུང་འདོད་པས་ནི་ཕུང་བོ་ལྔ་གཉི་བར་སྤང་བར་བྱ་བར་འདོད་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་

ན་ཡུང་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཚོགས་པ་ཡང་ཉེ་བར་སྤང་བྱུང་འགྱུར་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཚོགས་པ་བདག་གི་གདགས་གཞི་ཡིན་གྱི། བདག་མ་ཡིན་པར་གསུངས་པ་འདིས་ཡུང་པོའི་རྒྱུ་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་འདོད་དགོས་པར་གསལ་ལོ། །གལ་ཏེ་དེ་དག་བདག་མ་ཡིན་ཀྱང་དཔེར་ན་ཤིང་རྩེའི་འཕང་ལོ་དང་སྲིག་ཤིང་ལ་སོགས་པ་རྣམས་བསྐྱེགས་པའི་ཆོ་དབྱིབས་ཁྱད་པར་བརྟེན་པ་ན་ཤིང་རྩེ་འཕྲོག་པ་བཞིན་དུ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཚོགས་པའི་དབྱིབས་ཁྱད་པར་བལ་བདག་ཏུ་འཛོག་གོ་སྟེ་མ་ན། འོན་དབྱིབས་ནི་གཟུགས་ཅན་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པས་ན། སེམས་ལ་སོགས་པ་ལ་བདག་བཞག་ཏུ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། འདྲུག་པ་ལས། དབྱིབས་ཞེ་ན་དེ་གཟུགས་ཅན་ལ་ཡོད་ཕྱིར། །ཁྱོད་ལ་དེ་དག་ཉིད་བདག་ཅེས་འགྱུར་གྱི། །སེམས་སོགས་ཚོགས་ནི་བདག་ཉིད་འགྱུར་མིན་ཏེ། །གང་ཕྱིར་དེ་དག་ལ་དབྱིབས་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

། རྒྱུ་ཤིང་རྩེ་རང་གི་ཡན་ལག་ལས་དོན་གཞན་མིན་ལ་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་པ་ཡང་མིན་པ་དང་། ཡན་ལག་དེ་དང་ལྡན་པ་དང་ཡན་ལག་ལ་ཕར་བརྟེན་པ་དང་ཡན་ལག་དག་ཤིང་རྩེར་བརྟེན་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མིན་པ་དང་། ཡན་ལག་འདུས་པ་ཅུ་དང་ཡན་ལག་གི་དབྱིབས་ཤིང་རྩེ་མིན་པ་བཞིན་དུ། བདག་དང་ཡུང་པོ་གཉིས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་པའོ། །ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོ་ལས་ཀྱང་། དེས་ན་ཤིང་རྩེ་རང་བཞིན་རྣམ་པ་བདུན་པོ་དེ་གང་དུ་ཡང་མེད་པ་དང་། དེ་ལྟར་འང་རང་གི་ཡན་ལག་ལ་བརྟེན་ནས་འདོགས་པ་ལྟར་བདག་ཀྱང་ཡུང་པོ་དང་གཅིག་དང་ཐ་དང་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་བདུན་པོ་གང་དུ་ཡང་མེད་པ་དང་། འོན་ཀྱང་ཡུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་འདོགས་པ་གཉིས་འདྲ་བའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་དཔེ་དོན་དུ་མཛད་ནས་མདོར་གསུངས་པ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

བདག་དང་ཤིང་རྩེའི་དབྱུད་པ་དངོས་པོ་གཞན་ལ་ཡང་བསྐྱེ་བར་བསྟན་པ་ལ། རེ་ཞིག་བུམ་སྒྲམ་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་ལ་བསྐྱེ་བཞི། གང་དག་བུམ་པ་དང་སྒྲམ་བུ་དང་རེ་ལྗེ་དང་དམག་དང་ནགས་ཆལ་དང་། འཕྲེང་བ་དང་ལྗེན་ཤིང་དང་ཁང་བྱིམ་དང་ཤིང་རྩེ་ཕྱན་དང་། འགྲོན་གནས་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་དེ་རྣམས་ཤིང་རྩེའི་རྣམ་པར་དབྱུད་པས། རང་རང་གི་བདག་སྟོན་དོན་རྣམ་

པ་བདུན་དུ་བཅའ་བ་ན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། མ་དཔུང་པར་འཛིག་རྟེན་ན་གྲགས་པའི་སྒོ་ནས་ཡོད་  
 པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་ཏེ་དེ་ལྟ་བུའི་རིགས་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་གཞན་གང་དག་གི་སྒོ་ནས་སྐྱེ་བོ་འདིས་  
 ཐ་སྙད་བཏགས་པ་དེ་རྣམས་ཀྱང་། མ་བཏགས་པའི་གྲགས་པ་ཁོ་ནར་ཡོད་པར་རྟོགས་པར་བྱ་སྟེ།  
 གང་གི་ཕྱིར་ན་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་དེ་ནི་འཛིག་རྟེན་དང་ལྟན་ཅིག་འཛིག་རྟེན་ལ་མི་མཐུན་པའི་ཚུང་  
 པ་མི་མཛད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་ཡང་འཛིག་རྟེན་པ་རྣམས་དངོས་པོ་གང་དག་གིས་  
 ཇི་ལྟར་ཐ་སྙད་འདོགས་ཤིང་། ཇི་ལྟར་བུམ་པ་ཡན་ལག་ཅན་དང་གྲོ་མོ་ལ་སོགས་པ་དེའི་ཡན་ལག་  
 དང་། བུམ་པ་ཡོན་ཏན་ཅན་དང་མེ་རིས་སྒྲོ་བསངས་ལ་སོགས་པ་དེའི་ཡོན་ཏན་དང་། འདོད་  
 ཆགས་ཀྱི་རྟེན་ནི་ཆགས་པ་དང་ཡུལ་ཡིད་དུ་འོང་བ་ལ་སྤྱིད་པ་ནི་འདོད་ཆགས་དང་། བུམ་པ་ནི་  
 མཆན་གཞི་དང་སྒྲོ་བ་ལྡིར་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་དེའི་མཆན་ཉིད་དང་། མེ་ནི་སྤྲེག་བྱེད་དང་བྱད་ཤིང་  
 ནི་བསྤྲེག་བྱ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཡན་ལག་ལ་བརྟེན་ནས་ཡན་ལག་ཅན་དང་ཡན་ལག་ཅན་ལ་བརྟེན་  
 ནས་ཡན་ལག་ཏུ་ཐ་སྙད་འདོགས་པ་ནས་མེ་དང་བྱད་ཤིང་གི་བར་དུ་ཕན་ཚུན་བརྟེན་ནས་འདོགས་  
 པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འཆད་པར། བུམ་པ་སྐྱམ་བུ་རེ་ལྗེ་དམག་དང་ནགས་ཆའ་སྤྱང་བ་སྒྲོན་ཤིང་  
 དང་། །ཁང་བྱིམ་ཤིང་རྟ་ཕུན་དང་འགྲོན་གནས་ལ་སོགས་དངོས་རྣམས་གང་དག་དང་། །དེ་བཞིན་  
 གང་དག་སྒོ་ནས་སྐྱེ་འདིས་བསྙད་པ་དེ་རྣམས་རྟོགས་བྱ་སྟེ། །གང་ཕྱིར་ཐུབ་དབང་དེ་ནི་འཛིག་  
 རྟེན་ལྟན་ཅིག་ཚུང་མི་མཛད་ཕྱིར་རོ། །ཡན་ལག་ཡོན་ཏན་འདོད་ཆགས་མཆན་ཉིད་དང་ནི་བྱད་  
 ཤིང་ལ་སོགས་དང་། །ཡོན་ཏན་ཅན་ཡན་ལག་ཅན་ཆགས་དང་མཆན་གཞི་མེ་ལ་སོགས་དོན་དག།  
 དེ་རྣམས་ཤིང་རྟེན་རྣམས་དཔུང་བུས་པས་རྣམ་བདུན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། །དེ་ལས་གཞན་དུ་གྱུར་  
 པར་འཛིག་རྟེན་གྲགས་པའི་སྒོ་ནས་ཡོད་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

ཁྱུ་དང་འབྲས་བུའི་དངོས་པོ་ལ་བསྐྱེ་བཞི། གལ་ཏེ་ཁྱུས་བསྐྱེད་བྱ་འབྲས་བུ་སྐྱེད་ན་སྐྱེད་བྱེད་  
 དེ་ཁྱུ་ཡིན་ཞིང་། གལ་ཏེ་འབྲས་བུ་མི་སྐྱེད་ན་སྐྱེད་པ་དེ་མེད་པས་འབྲས་བུ་དེ་ཁྱུ་མེད་པ་ཅན་དུ་  
 འགྱུར་རོ། །འབྲས་བུ་ཡང་ཁྱུ་ཡོད་ན་དེ་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཁྱུ་འབྲས་གཉིས་ཀྱང་  
 ཕན་ཚུན་སྒྲོས་ནས་ཡོད་པ་ཡིན་གྱི། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ཁྱུ་འབྲས་རང་

གི་ངོ་པོས་གུབ་པར་སེམས་ན། གྱི་རྒྱུ་ལྟ་འབྲས་བྱ་གང་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་གཉིས་གང་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་  
 པ། དེ་གཉིས་གང་ཞིག་ལས་སྤར་རྒྱུ་ལྟ་འབྲས་བྱ་གང་ཞིག་འགྱུར་བ་དེ་སྒྲོས་ཤིག་རང་བཞིན་  
 གྱིས་གུབ་པ་ལ་རྒྱ་སྤར་བ་མི་རིགས་ཏེ། རྒྱུ་དུས་སུ་རྒྱུ་འཁྲུག་ས་འབྲས་བྱ་དེ་གུབ་དགོས་པས་སོ།  
 གལ་ཏེ་ཁྱོད་གྱི་ལྟ་འབྲས་བྱ་རང་བཞིན་གྱིས་སྦྱེད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ན། རྒྱུ་འབྲས་བྱ་དང་  
 སྤར་ནས་སྦྱེད་ན་རྒྱུ་འབྲས་དེ་དག་ནུས་པ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བས། སྦྱེད་བྱེད་དང་འབྲས་བྱ་ཐ་དད་  
 མོད་པར་འགྱུར་ཞིང་། སོ་སོར་ཏེ་མ་སྤར་པར་སྦྱེད་ན་རྒྱུ་འདི་དེའི་རྒྱ་མིན་པ་ནམས་དང་བྱད་པར་  
 མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། རང་བཞིན་གྱིས་གུབ་པའི་སོ་སོ་བ་ནམས་འབྲེལ་མེད་དོན་གཞན་དུ་འགྱུར་  
 པའི་ཕྱིར་རོ། །སྤར་མ་སྤར་གྱི་རྟོག་པ་གཉིས་པོ་མ་གཏོགས་པའི་རྟོག་པ་གསུམ་པ་ཡོད་པ་མིན་པས།  
 རང་བཞིན་གྱིས་གུབ་པའི་རྒྱུས་འབྲས་བྱ་མི་སྦྱེད་པ་ཁོ་ནའོ། །ཁྱོད་གྱི་ལྟ་འབྲས་བྱ་རང་བཞིན་གྱིས་གུབ་  
 པའི་རྒྱུས་འབྲས་བྱ་སྦྱེད་པར་མི་བྱེད་པ་དེའི་ཕྱིར། འབྲས་བྱ་ཞེས་བྱ་བ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་  
 མིན་ལ། འབྲས་བྱ་དང་བྲལ་བའི་རྒྱ་ནི་རྒྱར་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཆན་མེད་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་ན་འདི་  
 ནི་ཡོད་པ་འང་མིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་རྒྱུ་འབྲས་གཉིས་ཀ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མིན་ནོ། །གང་གི་  
 ཕྱིར་རྒྱུ་འབྲས་གཉིས་ཆར་སྒྱུ་མ་དང་འདྲ་བར་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྦྱེས་ཤིང་། ཐ་སྙད་པའི་ནམ་  
 པར་རྟོག་པ་ཅམ་གྱིས་འཛོག་པ་དེའི་ཕྱིར། བདག་ལ་ངེ་སྐད་བཤད་པའི་སྤར་མ་སྤར་གྱི་སྒྲིན་དུ་མི་  
 འགྱུར་ཞིང་། འཛོག་རྟེན་ལ་གྲགས་པའི་དངོས་པོ་མ་བརྟགས་པར་གུབ་པ་རྒྱུ་འབྲས་དང་ཤིང་རྩ་  
 ལ་སོགས་པ་ནམས་ཀྱང་ཡོད་པས་ཐམས་ཅད་འགྱུར་བོ། །ཞེས་འཆད་པར། གལ་ཏེ་རྒྱ་ཡིས་བསྦྱེད་  
 པར་བྱ་སྦྱེད་དེ་རྩ་ན་དེ་རྒྱ་ཡིན་ཞིང་། གལ་ཏེ་འབྲས་བྱ་མི་སྦྱེད་ན་ནི་དེ་མེད་རྒྱ་མེད་ཅན་དུ་འགྱུར།  
 འབྲས་བྱ་ཡང་ནི་རྒྱ་ཡོད་གྱུར་ན་སྦྱེ་བར་འགྱུར་བ་དེ་ཡི་ཕྱིར། གང་ལས་གང་ཞིག་འགྱུར་བ་གང་  
 ཞིག་ལས་སྤར་གང་ཞིག་འགྱུར་བ་སྒྲོས། གལ་ཏེ་ཁྱོད་གྱིས་རྒྱ་ཡིས་སྤར་ནས་འབྲས་སྦྱེད་བྱེད་ན་  
 དེ་ཡི་ཆོ། །དེ་དག་ནུས་པ་གཅིག་པས་སྦྱེད་བྱེད་འབྲས་བྱ་ཐ་དད་མི་འགྱུར་ཞིང་། སོ་སོར་ན་ནི་  
 རྒྱ་འདི་རྒྱ་མིན་ནམས་དང་བྱད་པར་མེད་འགྱུར་ལ། གཉིས་པོ་འདི་དག་སྤངས་ནས་རྟོག་པ་གཞན་  
 ཡང་ཡོད་པར་འགྱུར་མ་ཡིན། ཅི་སྟེ་ཁྱོད་གྱི་རྒྱ་ཡིས་འབྲས་བྱ་སྦྱེད་པར་མི་བྱེད་དེ་ཕྱིར་འབྲས།

ཞེས་བྱ་ཡོད་མིན་འབྲས་བུ་ལ་རྒྱ་ནི་རྒྱ་མེད་ཅན་འགྱུར་ཡོད་པ་འདྲ་མིན། །གང་ཕྱིར་འདི་དག་གཉིས་  
ཆར་ཡང་ནི་སྐྱུ་མ་དང་འདྲ་དེ་ཡི་ཕྱིར། །བདག་ལ་སྒྲིན་དུ་མི་འགྱུར་འཇིག་རྟེན་པ་ཡི་དངོས་པོ་  
རྣམས་ཀྱང་ཡོད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །

༼ཅེ་འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་ལས། རིགས་པ་ནི་གཞི་གང་ཞིག་བརྟན་པ་བསྐྱུ་བའི་དོན་དུ་ཡོངས་  
སྒྲ་བཅད་ན། མི་སྐྱུ་བའི་དེ་ཁོ་ན་ནི་ད་ཡིན་པར་རྣམ་པར་གཅད་དགོས་པས། སྐྱུ་མི་སྐྱུ་ནི་པན་ཚུན་  
སྤངས་ཏེ་གནས་པའི་དངོས་འགལ་ལོ། །དེ་ཡིན་ན་ནི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པར་བྱེད་པས་  
གཉིས་དང་གཉིས་མ་ཡིན་གྱི་ཡུང་གསུམ་སེལ་བ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་དང་། ཡུང་གསུམ་སེལ་བའི་དངོས་  
འགལ་གཅིག་སྟོན་རྒྱ་མེད་ན་ནི། ཡོད་མེད་དམ་གཅིག་དང་དུ་མ་སོགས་གང་འདོད་ཅེས་མཐའ་  
གཉིས་སུ་ཁ་ཆོན་བཅད་པའི་བདུག་པ་བྱས་ནས་འགོག་པ་མེད་ལ། ཡོད་ན་དངོས་འགལ་གཅིག་  
འགོག་པ་ནི་ཅིག་ཤོས་སྐྱབ་པ་མེད་ན་མེད་པ་ཡིན་པས། དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བ་ལ་དངོས་འགལ་  
མེད་ཟེར་བ་ནི། དགག་གཞག་གི་རྣམ་གཞག་མ་ཆགས་པའོ། །དངོས་འགལ་གཅིག་རྣམ་པར་  
བཅད་ན་ཅིག་ཤོས་ཡོངས་སུ་གཅོད་པ་དང་། གཅིག་འགོག་ན་ཅིག་ཤོས་སྐྱབ་དགོས་པ་ལ་དབུ་མ་  
ཐལ་རང་ལ་ཁྱད་པར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ནོ། །

༼ཆེ་གང་ཞིག་ཡོངས་སུ་གཅོད་པ་གང་རྣམ་པར་བཅད་པ་མེད་ན་མེད་པ་དེ་གཉིས་ནི། ཞེས་  
འདོན་དགོས་སོ། །

༼ཇེ་ལམ་རིམ་རྒྱུད་དུ་ལས། གཉིས་སུ་བྱེ་བ་གཉིས་ནི་ཐ་དད་པ་དགོས་པས་ཐ་དད་ཚུལ་ཇི་  
ལྟར་ཡིན་སྟུང་ན། འདི་ལ་སྤྱིར་བས་པ་མང་པོ་བྱམ་པ་དང་སྟུང་བུ་ལྟ་བུ་དོ་པོ་ཐ་དད་པ་དང་། བྱས་  
པ་དང་མི་རྟག་པ་ལྟ་བུ་དོ་པོ་གཅིག་ལ་ལྟོག་པ་ཐ་དད་པ་གཉིས་ནི། ཐ་དད་རྒྱ་གཉིས་ཀ་དངོས་པོ་  
ཡིན་ལ། གང་རུང་གཅིག་དངོས་པོར་མེད་པའི་ཐ་དད་ནི་གཅིག་པ་བཀག་པའི་ཐ་དད་དེ་ཐ་དད་  
གསུམ་ཡོད་པས། བདེན་གཉིས་ནི་གཅིག་པ་བཀག་པའི་ཐ་དད་དུ་སྒྲ་ལ། ཁ་ཅིག་ནི་དེ་གཉིས་དོ་  
པོ་གཅིག་ལ་ལྟོག་པ་ཐ་དད་དུ་འདོད་དོ། །དབུ་མ་སྤང་བ་ལས། བདག་གཅིག་པའི་འབྲེལ་བ་ནི།  
དངོས་པོར་མེད་པ་ལའང་མི་འགལ་བར་གསུངས་པ་ལྟར་ལེགས་པས་ཐ་དད་རྒྱ་གཉིས་ཀ་དངོས་

པོར་མེད་པ་དང་། གང་རུང་གཅིག་དངོས་པོར་མེད་པ་གཉིས་ཅར་ལའང་ངོ་བོ་གཅིག་ལ་ལྷོག་པ་  
ཐ་དད་མི་འགལ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

༼ཉ༽བདེན་གཉིས་ངོ་བོ་ཐ་དད་ན་བདེན་མེད་རྟོགས་པའི་སྒྲོས་བདེན་འཛིན་ཟིལ་གྱིས་མི་གཞོན་  
པར་ཐལ་བ་དང་། གཟུགས་བདེན་མེད་གཟུགས་ཀྱི་གནས་ལུགས་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བ་དང་། གཟུགས་  
ལ་བདེན་གྲུབ་རྣམ་པར་བཅད་ཅམ་གྱི་མེད་དགག་དེ་གཟུགས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བ་དང་།  
སངས་འཕགས་ཀྱིས་གཟུགས་བདེན་གྲུབ་དུ་གཟིགས་ཤིང་བདེན་སྟོང་ལོགས་སུ་གཟིགས་པར་ཐལ་  
བ་དང་། བདེན་གཉིས་ལྷོག་པ་གཅིག་ཡིན་ན་སོ་སོ་སྒྲུབ་པོས་ཀྱང་གནས་ལུགས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་  
པར་ཐལ་བ་དང་། ཆོས་ཉིད་ལ་དམིགས་ནས་ཀྱང་ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་སྒྲུབ་པར་ཐལ་བ་དང་།  
གཟུགས་ལ་ཡང་རྣམ་པ་མི་འདྲ་བའི་དབྱེ་བ་མེད་པར་ཐལ་བ་དང་། གཟུགས་ཀྱི་གནས་ལུགས་འབད་  
པས་བཅའ་མི་དགོས་པར་ཐལ་བ་སྟེ་སྒྲིན་བཞི་བཞི་འབྱུང་བར་དགོངས་འགྲེལ་ལས་གསུངས་པ་ནི་  
འདིར་ཡང་དགག་བྱའི་བྱུང་པར་མ་གཏོགས་འདྲོ། །དབུ་མའི་མན་ངག་གི་འགྲེལ་བ་ཤེས་རབ་  
ཐར་བས་མཛད་པ་ལས། གཅིག་ན་ནི་ཀུན་རྫོབ་སྟོང་བ་བཞིན་དུ་དོན་དམ་པ་ཡང་སྟོང་བ་ཉིད་དུ་  
འགྱུར་ལ། ཀུན་རྫོབ་ཐ་དད་པ་བཞིན་དུ་དོན་དམ་པ་ཡང་ཐ་དད་པར་འགྱུར་རོ། །ཀུན་རྫོབ་ངི་  
མ་དང་བཅས་པ་བཞིན་དུ་དོན་དམ་པ་ཡང་ངི་མ་དང་བཅས་པར་འགྱུར་རོ། །ཐ་དད་ན་ནི་ཆོས་  
ཅན་དང་ཆོས་ཉིད་དུ་ཡང་མི་འགྱུར་ལ། འདུས་བྱས་ཀྱི་མཆན་མ་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པར་ཡང་མི་  
འགྱུར་ཏེ། ལམ་སྒོམ་པ་ཡང་དོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་བས་ན་དེ་ཉིད་དང་གཞན་དུ་བརྗོད་  
དུ་མེད་དོ། །ཞེས་སྒྲིན་གསུམ་གསུམ་གསུངས་ཤིང་། དགོངས་འགྲེལ་དང་ཅུང་མི་འདྲ་བར་སྒྲུང་  
ཡང་འདི་དང་དབུ་པར་གྱི་མཐའ་དཔྱད་གསུམ་གར་གཉིས་ཀ་བསྐྱེད་ནས་བཤད་པ་དང་། ངོ་བོ་  
ཐ་དད་འགོག་པའི་སྐབས་སུ་ལམ་སྒོམ་པ་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བར་གསུངས་པ་དང་། གཅིག་འགོག་  
པའི་སྐབས་སུ་ཉོན་མོངས་སྟོང་བ་ལྟར་ཆོས་ཉིད་སྟོང་བར་ཐལ་བ་སོགས་དབུ་མའི་མན་ངག་གི་འགྲེལ་  
བ་ལྟར་གསུངས་པ་ནི། དགོངས་འགྲེལ་གྱི་ཆོག་ཟིན་དང་བདེན་གཉིས་དར་རྒྱུ་སོགས་ལས་བཤད་  
པ་དང་མི་འདྲ་བར་སྒྲུང་བས་དབྱེད་དགོས་ཤིང་། བདེན་མེད་རྟོགས་པའི་སྒྲོས་བདེན་འཛིན་ཟིལ་



གྱིས་མི་གཞོན་པར་ཐལ་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་མཆན་མའི་འཆིང་བ་དང་གནས་ངན་ལེན་གྱི་  
འཆིང་བ་མ་སྤངས་པར་ཐལ་བ་གཉིས་སྟོན་སོ་སོར་བགྲངས་པའང་དཔྱད་དགོས་ཏེ། སངས་རྒྱས་  
ཀྱིས་འཆིང་བ་གཉིས་མ་སྤངས་པར་ཐལ་བ་ནི་ཐལ་བ་ལྔ་མའི་དམ་བཅའ་ལ་གཞོན་ཕྱེད་དུ་གསུངས་  
པ་ཡིན་གྱི་སྟོན་ལོགས་སུ་གསུངས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་རྒྱས་པར་ཁོ་ཁོས་བདེན་གཉིས་  
ཀྱི་རྣམ་བཤད་དུ་བཤད་བྱིན་པས་འདིར་མ་སྟོས་སོ། །

༼ཏེ་འཕྲུག་རྒྱུ་ཆེན་མོ་ལས། ཀྱང་བ་དང་བོ་བཞིའི་དོན་ནི་ཀུན་རྫོབ་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པར་  
དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། ཀུན་རྫོབ་པ་རྣམས་བདེན་པས་སྟོང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། བདེན་  
སྟོང་ཉིད་ཀྱང་གཞི་ཀུན་རྫོབ་ལ་འཇོག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ། །དེ་ནས་གཉིས་ཀྱིས་ནི་དེ་ལྟར་ཡིན་  
དང་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་ངེས་ལ། དེ་ཡང་བདག་གཅིག་པའི་འབྲེལ་བ་ཡིན་པས་བྱས་  
མི་ཏག་བཞིན་དུ་ངོ་བོ་གཅིག་པར་བསྟན་ཏོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

༼ཐེ་དབུ་མ་འཕྲུག་པ་ལས། ཡང་དག་མཐོང་ཡུལ་གང་དེ་དེ་ཉིད་དེ། །མཐོང་བ་རྒྱན་པ་  
ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་གསུངས། །ཞེས་ཡང་དག་པའི་དོན་མཐོང་བའི་རིགས་ཤེས་ཀྱི་རྙེད་དོན་དོན་  
དམ་དང་། རྒྱན་པ་བསྟུ་བའི་དོན་མཐོང་བའི་ཐ་སྙད་པའི་ཆད་མའི་རྙེད་དོན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་  
གསུངས་པའི་ཕྱིར། མཆན་ཉིད་འདི་གཉིས་ནི་ས་བརྩ་བ་མན་ཆད་མཉམ་རྗེས་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་མ་  
སོང་བའི་དབང་དུ་བྱས་པས་སྦྱར་བ་ཏང་ཡིན་ལ། དམིགས་བསལ་མཉམ་རྗེས་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་སོང་  
བའི་སངས་འཕགས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་གཅིག་གིས་བདེན་གཉིས་སོ་སོར་མཐུན་ཚུལ་བསྟུས་པའི་དབང་དུ་  
ཕྱེད་ན། ཡང་དག་པའི་དོན་མཐོང་བའི་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་རང་ཉིད་ལ་རིགས་ཤེས་སུ་སོང་བའི་རྙེད་  
དོན་དེ། དོན་དམ་བདེན་པའི་མཆན་ཉིད་དང་། ཐ་སྙད་པའི་ཆད་མས་རང་ཉིད་ལ་ཐ་སྙད་པའི་  
ཆད་མར་སོང་བའི་རྙེད་དོན་དེ། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་མཆན་ཉིད་དུ་གཞག་དགོས་སོ། །རྣམ་བཤད་  
དགོངས་པ་རབ་གསལ་ལས། བདེན་གཉིས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ལྟར་བཤད་པ་ནི་སྦྱར་བ་ཏང་ལ་དགོངས་  
ལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མཐུན་ཚུལ་ནི་ས་བརྩ་བ་མན་ཆད་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་དམིགས་  
བསལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཐུན་ཚུལ་ཡང་བསྟུས་

པའི་དབང་དུ་བྱེད་ན་ནི་ཡང་དག་པ་མཐོང་བའི་རིགས་ཤེས་ཚད་མས་རྗེད་པ་དང་ཡུལ་དེ་ལ་རིགས་  
ཤེས་ཚད་མ་ཡིན་པ་ནི། རྟོན་དམ་བཤེན་པའི་མཆན་ཉིད་ཡིན་ལ། དེས་ཀྱན་རྫོབ་བཤེན་པའི་མཆན་  
ཉིད་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། ལྷོང་ཐུན་ལས་ཀྱང་། རྟོན་དམ་བཤེན་པའི་མཆན་ཉིད།  
ཁྱོད་གང་གིས་རྗེད་པའི་ཚད་མ་དེ་ཁྱོད་ལ་རྟོན་དམ་དཔྱད་བྱེད་དུ་སོང་བ། ཀྱན་རྫོབ་བཤེན་པའི་  
མཆན་ཉིད། ཁྱོད་གང་གིས་རྗེད་པའི་ཚད་མ་དེ་ཁྱོད་ལ་ཐ་སྙད་དཔྱད་བྱེད་དུ་སོང་བ། ཞེས་པ་  
ཐལ་རང་གཉིས་ཀའི་ལུགས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་སྟོན་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

༼དེ་ཡང་ན། རང་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མས་གཉིས་སྒྲུབ་ཀྱི་ལྷོང་ཐུན་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་  
པར་བྱ་བའི་ཆོས་དེ། རྟོན་དམ་བཤེན་པའི་མཆན་ཉིད་དང་། རང་མངོན་སུམ་རྟོགས་པའི་ཚད་མས་  
གཉིས་སྒྲུབ་དང་བཅས་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཆོས་དེ། ཀྱན་རྫོབ་བཤེན་པའི་མཆན་  
ཉིད་ཡིན་ཏེ། སྟོད་འདུག་ལས། ཀྱན་རྫོབ་དང་ནི་རྟོན་དམ་དེ། །འདི་ནི་བཤེན་པ་གཉིས་སུ་འདྲོད། །  
རྟོན་དམ་སྟོ་ཡི་སྟོད་ཡུལ་མིན། །སྟོ་ནི་ཀྱན་རྫོབ་ཡིན་པར་འདྲོད། །ཅེས་རྟོན་དམ་བཤེན་པ་སྟོ་  
གཉིས་སྒྲུབ་དང་བཅས་པའི་མངོན་སུམ་གྱི་སྟོད་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་དང་། སྟོ་གཉིས་སྒྲུབ་དང་  
བཅས་པའི་མངོན་སུམ་གྱི་སྟོད་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་ཆོས་ནི་ཀྱན་རྫོབ་བཤེན་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར།  
བཤེན་པ་གཉིས་ཀའི་མཆན་ཉིད་འདུག་པར་གསུངས་པ་དེ་རིགས་ཤེས་དང་ཐ་སྙད་པའི་ཤེས་པ་རྟོག་  
བཅས་རྟོག་མེད་གཉིས་ཀའི་རྟོགས་ཚུལ་ཐུན་མོང་གི་དབང་དུ་བྱས་ཤིང་། སྟོད་འདུག་ཏུ་གསུངས་  
པ་དེ་རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྒྲུབ་ཚུལ་གྱི་སྟོན་ས་བཞག་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

༼ནེ་འདུག་པའི་རྣམ་བཤད་ལས། མདོ་ལྷ་མའི་རྟོན་ནི། རྟོན་དམ་པར་གཟིགས་པའི་ངོར་  
རྟོན་དམ་བཤེན་པ་དེ། སྤང་སོགས་ཀྱན་རྫོབ་པ་མ་མཐོང་བའི་ཚུལ་གྱིས་གཟིགས་པ་མིན་པར། སྤང་  
སོགས་ལུས་ཀྱི་དང་ངག་གི་སྟོད་ཡུལ་དང་། ཡིད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་འགྱུར་བ་ལྟར་ཡུལ་དུ་འགྱུར་ན་ནི།  
དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པའི་ངོར་སྟོས་པ་དང་མ་བུལ་བས། རྟོན་དམ་བཤེན་པར་མི་  
འགྱུར་གྱི་ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་སྟོས་པར་འགྱུར་རེ་ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་བྱས་ན་མ་གཟིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་  
གཟིགས་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

༼པ༽དེའི་ཉིད་ལས། མདོ་གཉིས་པའི་དོན་ནི་དོན་དམ་པ་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པའི་ངོར་ནི།  
 དོན་དམ་བདེན་པ་བྱེ་བྲག་མེད་པ་ནི་ཁྱད་པར་མི་འདྲ་བ་མང་བོ་མེད་པའོ། །གཞན་གསུམ་ནི་གོ་  
 རྒྱའོ། །གཟིགས་ངོ་དེར་སྒྲུབ་པའི་བྱ་བྱེད་དང་བྲལ་བ་ནི་སྒྲའོ། །དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་  
 པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་དོན་དམ་ཤེས་པ་དང་། དོན་དམ་བདེན་པ་དེའི་ཤེས་བྱར་འཇོག་ཐུབ་ཀྱང་། ཡེ་  
 ཤེས་དེའི་ངོར་བྱ་བྱེད་དེ་གཉིས་དང་བྲལ་བ་མི་འགལ་བ་ནི། བྱ་བྱེད་གཉིས་ནི་ཐ་སྙད་པའི་སྒྲ་ཁོ་  
 བའི་ངོར་འཇོག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་རིགས་ཤེས་རྗེས་དཔག་ཡུལ་ཅན་དང་། དོན་དམ་བདེན་  
 པ་ཡུལ་དུ་འཇོག་ནུས་ཀྱང་། ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གྱི་བྱ་བྱེད་གཉིས་རིགས་ངོར་མི་འཇོག་པ་བཞིན་  
 རོ། །ཞེས་དང་། དེ་ནས་ལྷའི་བྱ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ནི་ནམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་དང་  
 ལྷན་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་བར་ལས་འདས་པ་ཡིན་ཏེ། ཇི་ལྟར་དོན་དམ་  
 པའི་བདེན་པའི་ཞེས་བརྗོད་པ་ལྟར་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་བརྟུན་ཏེ་སྒྲུབ་པའི་ཆོས་སོ། །  
 ཞེས་དངས་པའི་དོན་ནི། ཡིན་ཏེའི་བར་གྱིས་དོན་དམ་བདེན་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་  
 ཀྱི་ཡུལ་ལས་འདས་པར་བརྟུན་པ་དེའི་ཡུལ་ལས་འདས་ཚུལ། ཇི་ལྟར་ནས་མ་ཡིན་ནོའི་བར་གྱིས་  
 སྟོན་ཏེ། ཇི་ལྟར་འདི་དོན་དམ་པའི་བདེན་པའི་ཞེས་བརྗོད་པ་ན་སྒྲ་དེའི་རྗེས་འབྲང་གི་རྟོག་པ་ལ།  
 ཡུལ་ཡུལ་ཅན་སོ་སོ་བ་གཉིས་སུ་ཆད་པར་སྒྲུང་བ་ལྟར་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཇི་ལྟར་མཁྱེན་པ་  
 དེ་ལ་དེ་ལྟར་སྒྲུང་བའི་ཚུལ་གྱིས་དེའི་ཡུལ་ལས་འདས་པ་སྟེ། གཉིས་སྒྲུང་གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་  
 བརྟུན་པ་བསྒྲུབ་པའི་ཆོས་ཡིན་པས། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་མི་བསྒྲུབ་པ་འབའ་ཞིག་གཟིགས་པའི་ངོར་དེ་མེད་  
 ཅེས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

༼པ༽རབ་རིབ་ཅན་ལ་རབ་རིབ་མེད་པས་སྒྲ་ཤད་མེད་དེ་ཞེས་བརྟུན་ཀྱང་། རབ་རིབ་མེད་  
 པས་མཐོང་བ་འདྲ་བའི་སྒྲ་ཤད་མེད་པ་མི་རྟོགས་པར་གསུངས་པས། ཅན་པ་པོས་དེ་ལྟར་མ་རྟོགས་  
 ཀྱང་སྒྲ་ཤད་མེད་པ་མི་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་དཔེར་བྱས་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བརྟུན་པ་ན་མ་རིག་པའི་  
 རབ་རིབ་ཀྱི་བསྒྲུད་པ་དང་བྲལ་བས་མཐོང་བ་འདྲ་བ་གཅིག་མི་རྟོགས་ཀྱང་། སྒྱུར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་  
 མི་རྟོགས་པ་ཡིན་པར་བཞེད་པས་ན། དོན་དམ་བདེན་པ་ནི་ཟབ་མོའི་དོན་ཅན་གྱི་ངེས་དོན་གྱི་ལུང་

དང་། དེ་ལྟར་སྟོན་པའི་ངག་གིས་བཞུགས་པ་དང་། དེའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་སྒྲིབ་ཀྱང་རྟོགས་  
མི་ལུས་པ་མིན་ཏེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཤེས་བཞུགས་ཀྱི་ཡུལ་མིན་པར་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་  
ཡང་དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། ། ཞེས་གསུངས་སོ། །

། བཤེད་ན་ཐམས་ཅད་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པའི་ངོར་ཡུང་སོགས་ཀྱན་ཚྭ་  
པ་མི་སྒྲུང་བའི་ཁྲངས་སོ། ། དེའི་ཕྱིར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པའི་ངོར་། དངོས་པོ་  
དང་དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་གཉིས་ཆོས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་སྤེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྒྲིབ་  
པ་དེ་དག་གི་རང་གི་ངོ་བོ་དེར་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ནོ། །

། མཆོད་སྒྲུང་ཚུལ་དང་གནས་ཚུལ་མཐུན་པའི་དོན་ནི་ལམ་རིམ་ཁྱད་དུ་ལས། དོན་དམ་བདེན་  
པའི་བདེན་ཚུལ་ནི་མི་བསྐྱུ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་གནས་ཚུལ་གཞན་དུ་གནས་ཤིང་སྒྲུང་ཚུལ་གཞན་  
དུ་སྒྲུང་ནས་འཇིག་རྟེན་ལ་མི་སྐྱུ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ཏེ། དོན་དམ་བདེན་པ་  
ཡིན་ན་རང་གསལ་བར་སྒྲུང་བའི་སྒྲོ་ལ་སྒྲུང་བ་ལྟར་དུ་གྲུབ་པས་ཁྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཀྱན་ཚྭ་  
བདེན་པ་ཡིན་ན་བརྟན་པ་ཡིན་པས་ཁྲུབ་ཅིང་། བརྟན་པའི་དོན་ནི་བསྐྱུ་བ་དང་བསྐྱུ་བའི་དོན་ནི་  
སྒྲུང་ཚུལ་དང་གནས་ཚུལ་མི་མཐུན་པ་དང་། དེ་ཡང་རང་གསལ་བར་སྒྲུང་བའི་སྒྲོ་ལ་བདེན་གྲུབ་  
དུ་སྒྲུང་ཡང་བདེན་མེད་དུ་གནས་པ་ལ་བྱེད་དགོས་སོ། ། འདི་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། རྣམ་མཁྱེན་གྱིས་  
མ་དེས་ཏེ། རྣམ་མཁྱེན་གསལ་བར་སྒྲུང་བའི་སྒྲོ་ལ་བདེན་སྒྲུང་ཅན་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་མཁྱེན་  
གསལ་བར་རྟོགས་པའི་སྒྲོ་ལ་བདེན་སྒྲུང་ཅན་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲུབ་སྟེ། སྒྲོ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་  
མཁྱེན་མི་རྟག་པ་གསལ་བར་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་དེ་བདེན་སྒྲུང་ཅན་ཡིན་པ་གང་ཞིག།  
དེས་རྣམ་མཁྱེན་གསལ་བར་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་སྟེ། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དེས་རྣམ་མཁྱེན་མི་  
རྟག་པ་གསལ་བར་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར། ཁྲུབ་སྟེ། རྣམ་མཁྱེན་དང་རྣམ་མཁྱེན་མི་རྟག་པ་གྲུབ་བདེ་  
དབྱེར་མེད་ཇུས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་རྒྱས་པར་བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་བཤད་དུ་བཤད་  
ཟིན་པས་འདིར་མ་སྒྲིབ་སོ། །

། ཅི་ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་བདེན་གྲུབ་དུ་སྒྲུང་བའི་གང་ཟག་ནི་གཙོ་ཆེར་སོ་སྟེ་དང་ཀྱན་ཚྭ་གང་

གེ་ངོར་བདེན་པའི་སྒྲིག་ཀྱི་ཚུལ་གྱི་མཆོར་སྤྱོད་ཀྱི་ལ་ཡོད་པ་ཡིན་པས་དེ་ལ་དགོངས་ནས་ཀྱི་  
ཚུལ་རྟོག་མཁན་སྤྱོད་རང་དགའ་བར་གསུངས་སོ། །

། ཚེ་སྤྱིན་པའི་འཁོར་གསུམ་བདེན་པར་མི་དམིགས་པར་རྟོགས་པའི་ཟག་མེད་གྱི་ཤེས་རབ་  
གྱིས་མ་ཟིན་པ་དང་ཟིན་པའི་ཁྱད་པར་གྱིས་འཇིག་རྟེན་པ་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སྤྱིན་པའི་  
ཕར་ཕྱིན་དུ་འཇུག་པའི་ནམ་བཤད་ལས་གསུངས་སོ། །འདིར་ཤེས་མདོ་ལས་ཞེས་པ་དཔེ་མ་དག་  
སྟེ། དམིགས་པ་ནི་ཐ་སྟད་གྱི་བདེན་པས་བསྐྱུས་པ་ཞེས་སྟགས་དེ་འཇུག་པ་རང་འགྲེལ་གྱི་རང་  
གཞུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

། རྒྱུ་ལམ་རིམ་ཚུང་དུ་ལས། ཆོག་གསལ་ལ་ལས། ཀྱི་ཚུལ་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་སྒྲིབ་པ་དང་།  
ཕན་ཚུན་བདེན་པའི་དོན་དང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྟད་གསུམ་བཤད་ཅིང་། ཕྱི་མ་ནི་བཞེད་བྱ་  
དང་ཞེད་བྱེད་དང་། ཤེས་པ་དང་ཤེས་བྱ་ལ་སྟགས་པའི་མཆོར་ཉིད་ཅན་དུ་བཤད་པས། ཡུལ་  
ཅན་གྱི་ཐ་སྟད་ཤེས་བཞེད་ཅམ་མིན་ལ། ཤེས་བྱ་དང་བཞེད་བྱ་གང་ཡིན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཀྱི་  
ཚུལ་བདེན་པར་མི་གཟུང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་འདུག་པས་ན། མདོ་འདིའི་དོན་ཡང་དེ་ལྟར་བཤད་  
དགོས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་འདིའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྟད་ཅེས་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཀྱི་ཚུལ་ཅེས་པ་དང་  
དོན་གཅིག་པས་མིང་གི་ཐ་སྟད་ཅེས་པ་དང་མི་འདྲའོ། །འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྟད་ཅེས་པ་ནི་འཇིག་  
རྟེན་ན་གྲགས་པའི་དོན་ནམ་རིགས་ཤེས་གྱིས་མ་བརྟགས་པའི་དོན་དང་རིགས་ཤེས་ལ་སྟོས་ཏེ་བརྟུན་  
པ་འཇུག་པའི་དོན་དུ་བཤད་དུ་རུང་བར་སྒྲུང་སྟེ། ཤེས་བྱེད་སྟགས་མངས་སྤྱོད་གསུམ་མ་བྱེས་སོ། །

། སྤྱི་འཇུག་པའི་ནམ་བཤད་ལས། འདིས་སེམས་ཅན་ནམས་དངོས་པོ་ཇི་ལྟར་གནས་པའི་  
རང་བཞིན་ལྟ་བུ་ལ་སྒྲིབ་པ་སྟེ་སྤངས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ན་གཏི་མུག་སྟེ། མ་རིག་པ་དངོས་པོའི་  
ངོ་བོ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ལ། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་སྒྲིག་འདོགས་པར་བྱེད་པ་  
ཡིན་ལུགས་ཀྱི་རང་བཞིན་མཐོང་བ་ལ་སྒྲིབ་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་ནི་ཀྱི་ཚུལ་པོ། །འདི་ནི་ཀྱི་ཚུལ་  
བདེན་པ་ཞེས་པའི་བདེན་པ། ཀྱི་ཚུལ་པ་གང་གེ་ངོར་འཇོག་པའི་ཀྱི་ཚུལ་ངོས་འཛིན་པ་ཡིན་གྱི།  
ཀྱི་ཚུལ་པ་སྤྱོད་སྤངས་འཛིན་པ་མིན་ནོ། །ཞེས་དང་། ཀྱི་ཚུལ་བདེན་འཛིན་དེའི་མཐུས་སྟོན་པོ་

ལ་སོགས་པ་གང་ཞིག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་བཞིན་དུ་དེར་སྒྲུང་བར་བཅོས་པའི་བཅོས་མ་  
སེམས་ཅན་ནམས་ལ་བདེན་པར་སྒྲུང་བ་དེ་ནི། སྒྲུར་བཤད་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་ཀྱན་  
ཚུབ་པ་དེའི་ངོར་བདེན་པས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཀྱན་ཚུབ་ཀྱི་བདེན་པ་ཞེས་བྲུབ་པ་དེས་གསུངས་ཏེ། ཞེས་  
གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །

༼ཁ༽ཅེ་མེའི་ཁྲི་ཀ་ཆེན་ལས། ཀྱན་ཚུབ་ནི་མི་ཤེས་པ་འཇམ་མ་རིག་པ་སྟེ་དངོས་པོའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་  
འགེབས་ཤིང་སྒྲིབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ནི་ཀྱན་ཚུབ་ཀྱི་སྐད་དོད་སྒྲིབ་པ་ལའང་འཇུག་པས་  
དེའི་ཆ་ཤས་བཤད་པ་ཡིན་གྱི་ཀྱན་ཚུབ་ཐམས་ཅད་སྒྲིབ་བྱེད་དུ་འཆད་པ་མིན་ནོ། །ཡང་ན་ཀྱན་  
ཚུབ་ནི་ཕན་ཚུན་བརྟེན་པའི་དོན་ནོ། །འདི་ནི་ཕན་ཚུན་བརྟེན་དགོས་པས་ན་རང་ལ་ཚུགས་བྲུབ་  
གྱི་རང་བཞིན་ཡོད་པ་མི་བདེན་པའི་དོན་ནོ། །ཚུལ་དེའི་སྒྲུབ་ཤད་པའི་རྒྱ་མཚན་དོན་དམ་བདེན་  
པ་ལ་ཡང་ཡོད་མོད་ཀྱང་ཀྱན་ཚུབ་པའི་སྒྲུབ་འཇུག་པ་ནི་མིན་ཏེ། དཔེར་ན་མཆོ་སྦྱིས་གྱི་སྒྲུབ་ཤད་  
པའི་རྒྱ་མཚན་སྦྱལ་བ་ལ་ཡོད་ཀྱང་མི་འཇུག་པ་བཞིན་ནོ། །ཡང་ན་ཀྱན་ཚུབ་བདེ་སྟེ་འཇིག་རྟེན་  
གྱི་ཐ་སྙད་དོ། །དེ་ཡང་བརྗོད་བྱ་དང་ཚུད་བྱེད་དང་ཤེས་པ་དང་ཤེས་བྱ་ལ་སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་  
ཅན་དུ་བཤད་པས་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཐ་སྙད་ཤེས་བརྗོད་ཅམ་ལ་མི་གཟུང་ངོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

༼ཟ༽རིགས་ཤེས་ལ་མ་བརྟེན་པར་འཇིག་རྟེན་པའི་ཤེས་པ་ཁོ་ནའི་སྟོབས་ཀྱིས་གཟུགས་སོགས་  
སྒྲུང་ཚུལ་དང་གནས་ཚུལ་མི་མཐུན་པར་རྟོགས་མི་རྒྱས་པས་ན་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ལ་བདེན་པ་  
ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཀྱན་ཚུབ་ཀྱི་བདེན་པ་ཞེས་བྲུའོ། །

༼འ༽ཅེ་མེའི་ནམ་བཤད་ལས། ཅི་འཇིག་རྟེན་ཀྱན་ཚུབ་ཅེས་འཇིག་རྟེན་སྒྲོས་པའི་དགོས་པ་  
འཇིག་རྟེན་གྱི་མིན་པའི་ཀྱན་ཚུབ་ཀྱང་ཡོད་དམ་སྙམ་ན། འཇིག་རྟེན་གྱི་མིན་པའི་ཀྱན་ཚུབ་ཡོད་  
པ་བཅད་པའི་ཕྱིར་དུ་འཇིག་རྟེན་ཞེས་སྒྲོས་པ་མིན་གྱི་དངོས་པོ་ཇི་ལྟར་གནས་པ་བརྗོད་པའོ། །ནམ་  
པ་གཅིག་དུ་ན་རབ་རིབ་དང་ཡིང་རྟོག་སྟོན་པོ་དང་མིག་སེར་ལ་སོགས་པས་དབང་པོ་ཉམས་པས་  
མཐོང་བ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལ་གནས་པ་དེ་དག་ནི་ཡུལ་དེ་དག་ལ་སྟོས་ནས་གང་གི་ངོར་བདེན་པ་འཇོག་  
པའི་འཇིག་རྟེན་མིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་གི་ཀྱན་ཚུབ་རབ་རིབ་ལ་སོགས་པས་དབང་པོ་བསྐྱད་

པའི་ཡུལ་དེ་དག་ནི་འཇིག་རྟེན་ལ་སྒྲིམ་ཏེ་སྤང་བ་ལྟར་མི་བདེན་པས། དེ་ལས་དབྱེ་བའི་ཕྱིར་འཇིག་  
རྟེན་ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་ཞེས་བདེན་པའི་བྱད་པར་སྒྲིམ་སོ། ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། ། དེ་ཡང་  
རིགས་ཤེས་ཀྱི་ངོར་ཡོད་པ་མིན་གྱི་འཇིག་རྟེན་པའི་ཤེས་པ་ཐ་སྟད་པའི་ངོར་ཡོད་དོ་ཞེས་ཀྱན་རྫོབ་  
བདེན་པའི་དངོས་པོའི་གནས་ཆོད་དང་བརྟུན་པའི་དོན་དུ་འཇིག་རྟེན་ཞེས་སྒྲིམ་པ་ཡིན་ལ། རྣམ་  
པ་གཅིག་དུ་ན་མིག་སེར་ཅན་ལ་སྤང་བའི་དུང་སེར་བོ་དང་རབ་རིབ་ཅན་ལ་སྤང་བའི་ནམ་མཁའི་  
སྒྲ་ཤད་སོགས་ཐ་སྟད་པའི་ཤེས་པ་སྒྲིམ་མེད་ཀྱི་ངོར་མེད་པ་རྣམས་ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་མིན་པར་སྒྲིམ་  
པའི་དོན་དུ་འཇིག་རྟེན་ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་ཞེས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །

༼ཡ་༽ཆོགས་སྐྱབ་བརྩུ་བདུན་གྱི་མདོར་ཐེག་ཆེན་ཉེར་གཅིག་གསུངས་ཏེ། ཕྱིན་དུག་དང་། ཡེ་  
ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་ཉི་ཤུ་དང་། ཉིང་ངེ་འཇིན་བརྒྱ་ཅ་གཅིག་གིས་བསྐྱུས་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་  
དང་། དན་ཉི་དང་། ཡང་དག་སྤྲོད་བ་དང་། རྩ་འཕྲུལ་གྱི་རྒྱུད་བ་དང་། དབང་བོ་ལྔ་དང་།  
སྒྲིབས་ལྔ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་བདུན་དང་། འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་དང་། རྣམ་  
ཐར་སྒྲིག་གསུམ་དང་། ཤེས་པ་བརྩུ་གཅིག་དང་། དབང་བོ་གསུམ་དང་། ཉིང་ངེ་འཇིན་གསུམ་  
དང་། རྩེས་དན་བརྩུ་དང་། སྒྲིམས་འཇུག་ལྔ་དང་། སྒྲིབས་བརྩུ་དང་། མི་འཇིགས་པ་བཞི་  
དང་། སོ་རིག་བཞི་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད་དང་། གཟུངས་ཀྱི་ཐེག་  
ཆེན་དང་ཉེར་གཅིག་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཐེག་ཆེན་སྒྲིམ་པའི་མདོར་སྤྲོད་ཉི་ཉི་  
ཤུ་དངོས་སུ་བཤད་ནས་ཡུལ་ཅན་ཡེ་ཤེས་དོན་གྱིས་འཕངས་སོ། ། དེའི་ཕྱིར་དབུ་མ་ལ་འཇུག་པར།  
སྒྲིམ་དང་བཅས་པར་སྤྲོད་བཞིན། །བརྩུ་དུག་བཤད་ནས་མདོར་བསྐྱུས་ཏེ། །སྤྲོད་ཡང་བཞིར་  
བཤད་དེ་དག་ནི། ཐེག་ཆེན་དུ་ཡང་བཞེད་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། ། དེ་དག་ཡུམ་གྱི་མདོ་  
དང་གསེར་ཕྱོང་སོགས་ལས་ཤེས་དགོས་སོ། །

༼ར་༽སྤྲོད་ཉི་ཉི་ཤུའི་སྤྲོད་གཞི་ཆོས་ཅན་ནི་རིམ་པ་བཞིན་དུ། མིག་སོགས་དབང་བོ་དུག་  
དང་། གཟུགས་སོགས་ཡུལ་དུག་དང་། ཤེས་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྐྱུས་ཤིང་དབང་བོས་མ་བསྐྱུས་པའི་  
དབང་རྟེན་ཁོག་པ་དང་། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་སྤྲོད་བཞིན་དང་། རྩུགས་བརྩུ་དང་། བྱང་

འདས་དང་། འདུས་བྱས་དང་། འདུས་མ་བྱས་དང་། རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་དང་བྲལ་བ་དང་།  
འཁོར་བ་དང་། རྟོན་དུ་མི་རུང་བའི་ཐེག་ཆེན་དང་། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་སྟོང་བ་ཉིད་དང་།  
ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་སོགས་ཆོས་ཐམས་ཅད་དང་། གཟུགས་ནས་རྣམ་མཐུན་གྱི་བར་གྱི་ཆོས་རྣམས་  
ཀྱི་རང་མཆོན་བྱེད་ཀྱི་མཆན་ཉིད་དང་། ཞིག་རྒྱུའི་དངོས་པོ་སོགས་ཞིག་པ་དང་མ་སྦྱེས་པ་དང་  
རང་གྲུབ་པའི་འོག་ཏུ་མི་དམིགས་པ་དུས་གསུམ་དང་། བདེན་གྲུབ་ཀྱི་དངོས་པོ་མེད་པའི་འདུས་  
བྱས་ཏེ་བརྒྱ་དྲུག་དང་། སྤང་བོ་ལྗེའི་དངོས་པོ་དང་། རྣམ་མཁའ་སོགས་དངོས་མེད་དེ་བཅོ་བརྒྱད་  
དང་། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་སྟོང་ཉིད་དང་། དངོས་པོ་ཀྱན་གྱི་རང་བཞིན་སྟོང་བ་ཉིད་དེ་  
ཉི་ཤུ་ལོ། །སྟོང་ཉིད་བརྒྱ་དྲུག་གི་ནང་ཆན་གྱི་སྟོང་བ་ཉིད་སྟོང་བ་ཉིད་དང་རང་བཞིན་སྟོང་བ་ཉིད་  
གསུངས་པ་ལ་སྒྲོས་སྦྱོན་མེད་ཚུལ་ནི། འདུག་ཏུ་ཀེའུ་ཆེན་མོ་ལས། སྐབས་སྤྱ་མར་ནི་ཕྱི་ནང་གི་  
ཆོས་རྣམས་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་དེ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་འཇལ་བའི་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་གྲུབ་པས་བདེན་པར་གྲུབ་བམ་  
སྟམ་པ་བསལ་བའི་ཕྱིར་ཡིན་ལ། འདིར་ནི་སུས་ཀྱང་མ་བྱས་པར་གཤེས་སུ་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་  
ཡིན་ན་བདེན་པར་གྲུབ་བམ་སྟམ་པ་བསལ་བའི་ཕྱིར་གསུངས་པས་མི་སྒྲོས་སོ། །ཞེས་གསུངས་  
པ་ལྟར་ཡིན་ནོ། །སྟོང་ཉིད་བཞིའི་ནང་ཆན་གྱི་རང་བཞིན་སྟོང་བ་ཉིད་དང་གཞན་གྱི་ངོ་བོ་སྟོང་  
བ་ཉིད་གཉིས་གསུངས་པ་དེ་སྤྱ་མ་གཉིས་དང་སྒྲོས་སྦྱོན་མེད་ཚུལ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། རང་བཞིན་  
སྟོང་བ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་སྤྱར་བཤད་ཀྱང་འདིར་བཤད་པ་མི་སྒྲོས་པ་ནི་འདིར་དབྱེ་སྒྲོ་འབྲིང་བོའི་  
དབང་དུ་མཛད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

༼ལ༽གཞུང་འདི་དག་གི་དོན་ནི་ལམ་རིམ་རྒྱུད་དུ་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེས་དགོས་པ་ཡིན་  
ཏེ། དེ་ཡང་དེ་ཉིད་ལས། རྟོན་དམ་གཉིས་བཤད་པ་ནི་ཡུལ་ཅན་ལ་མི་བྱེད་པར་ཡུལ་གྱི་དོན་  
དམ་ཁོ་ན་ལ་བྱེད་པ་ནི་གཞུང་གི་དོན་མིན་ནོ། །དེ་ལ་དང་བོ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་འདུག་པ་ནི། བདེན་  
པ་དང་གཉིས་སྒྲིང་གི་སྒྲོས་པ་ཅིག་ཅར་རང་གི་ཡུལ་དུ་གཅོད་ནས་པས་དོན་དམ་པ་དངོས་ཡིན་ཏེ།  
སྒྲོས་པ་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་ཞེས་པའི་དོན་ཡང་དེའོ། །གཉིས་པས་ནི་རང་གི་ཡུལ་དུ་བདེན་པའི་  
སྒྲོས་པ་འགོག་ནས་ཀྱང་གཉིས་སྒྲིང་གི་སྒྲོས་པ་གཅོད་མི་ནུས་པས། འདིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་



འོན་དམ་དང་རྣམ་པ་རྗེས་སུ་མཐུན་པས་མཐུན་པའི་དོན་དམ་མོ། །གཟུགས་སོགས་ལ་དོན་དམ་  
 པར་སྐྱེ་སོགས་བཀག་པའི་ཡུལ་གྱི་དོན་དམ་ལ་ཡང་ཚུལ་གཉིས་བཤད་དགོས་ལ། དེ་ལ་ནི་ཡུལ་  
 གྱི་སྟོང་ཉིད་དེ་རིགས་ཤེས་རྟོག་མེད་གྱི་དོར་ནི་སྤྱོད་པ་གཉིས་ཅར་དང་བྲལ་བའི་དོན་དམ་དངོས་  
 ཡིན་ལ། རིགས་ཤེས་རྟོག་བཅས་གྱི་དོར་ནི་སྤྱོད་པ་ཚུགས་གཅིག་ཙམ་དང་བྲལ་བས། སྤྱོད་པ་  
 གཉིས་ཅར་དང་བྲལ་བའི་དོན་དམ་དངོས་མིན་གྱི། སྤྱིར་དོན་དམ་བདེན་པ་དངོས་མིན་ཟེར་བ་  
 མིན་ནོ། །དེས་ན་སྟོང་ཉིད་ཞིག་གི་དོར་གཉིས་སྤང་གི་སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་མ་གཏོགས་  
 པར་བདེན་སྟོང་དེ་སྤང་བའི་སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་མི་སྟོང་པས། དོན་དམ་བདེན་པ་  
 ཡིན་ན་གཉིས་སྤང་གི་སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་དགོས་པ་ནི་གཞུང་གི་དོན་མིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་  
 པ་ལྟར་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་འཕགས་པའི་ཟག་མེད་གྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཡུལ་ཅན་དོན་དམ་པ་དངོས་ཡིན་  
 ཞེས་པ་ཡིན་གྱི་དེ་དོན་དམ་བདེན་པ་དངོས་ཡིན་ཞེས་པ་མིན་ཞིང་། སྤྱིར་དོན་དམ་བདེན་པ་ནི་རིགས་  
 ཤེས་རྟོག་མེད་གྱི་དོར་སྤྱོད་པ་གཉིས་ཅར་དང་བྲལ་བའི་དོན་དམ་དངོས་དང་རིགས་ཤེས་རྟོག་བཅས་  
 གྱི་དོར་སྤྱོད་པ་ཚུགས་གཅིག་ཙམ་དང་བྲལ་བའི་དོན་དམ་ཡིན་ཞེས་པ་ཡིན་གྱི། རིགས་ཤེས་རྟོག་  
 མེད་གྱི་གཞལ་བྱར་གྱུར་པའི་སྟོང་ཉིད་དེ་སྤྱོད་པ་གཉིས་ཅར་དང་བྲལ་བའི་དོན་དམ་དང་། རིགས་  
 ཤེས་རྟོག་བཅས་གྱི་གཞལ་བྱར་གྱུར་པའི་སྟོང་ཉིད་དེ་སྤྱོད་པ་ཚུགས་གཅིག་ཙམ་དང་བྲལ་བའི་དོན་  
 དམ་ཡིན་ཞེས་པ་གཏན་མ་ཡིན་ཏེ། སྤྱོད་པ་གཉིས་ཅར་དང་བྲལ་བའི་དོན་དམ་དང་སྤྱོད་པ་ཚུགས་  
 གཅིག་ཙམ་དང་བྲལ་བའི་དོན་དམ་གཉིས་ཀ་མི་སྟོང་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་ན་སྤྱོད་  
 བཅས་ཡིན་པས་ཁྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་དག་རྒྱས་པར་ཁོ་བོས་བྲིས་པའི་བདེན་གཉིས་གྱི་རྣམ་བཤད་  
 དུ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །དེ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། གཞི་གྲུབ་ན། སྤྱོད་བཅས་ཡིན་པས་ཁྲུབ་པར་ཐལ། དོན་  
 དམ་བདེན་པ་སྤྱོད་བྲལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། གཉིས་སྤང་གི་སྤྱོད་བྲལ་ཡོད་པའི་  
 ཕྱིར་ཏེ། གཉིས་སྤང་རྒྱབ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལེགས་བཤད་སྟོང་བོ་ལས། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་  
 གཉིས་སྤང་རྒྱབ་པ་རྣམ་རྟོག་ལ་འཆར་མི་སྟོང་པར་ཁས་སྤང་དགོས་ན་དེ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ་གཉིས་  
 སྤང་རྒྱབ་པ་མི་སྟོང་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་སྟོང་ཞིབ་མོས་དཔྱད་

ནས་ཞིབ་ཆ་གདོན་པར་བྱའོ། །

སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་གཞག་པ་ཡང་། ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཆོག་དོན་ནི། རིགས་པས་རྣམ་པར་དབྱད་  
ནས་དོན་དམ་པའི་སྐྱེ་བ་དང་དགག་པ་ལ་སོགས་པ་གཞག་པའི་རིགས་ཤེས་རྟོག་བཅས་དེ་ཡང་ཡང་  
དག་པའི་ཡུལ་ཅན་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཕྱིར་ཡུལ་ཅན་དོན་དམ་  
པ་ཡིན་པར་ཁོ་བོས་འདོད་དོ། རྗེས་སུ་མཐུན་ཚུལ་ནི། ཡང་དག་པར་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པར་རྟོག་  
པའི་དངོས་པོ་སྟེ་བདེན་འཛིན་གྱི་སྒྲིས་པ་གཞག་པའི་གདམ་ཆོགས་དེ་རྒྱ་མཚན་གྱིས་རྣམ་པར་མི་  
རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་མཐུན་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་པའོ། དབུ་མ་སྤང་བའི་ལུང་འདིའི་ཆོག་དོན་ནི།  
དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་མེད་ཅེས་པའི་དོན་དམ་འདི་ཡང་ཡུལ་ཅན་དོན་དམ་དངོས་དང་བདེན་འཛིན་  
གྱི་སྒྲིས་པ་ཆོད་པ་ནི་མཐུན་པའི་ཕྱིར་ཡུལ་ཅན་དོན་དམ་ཞེས་བྱ་ཡི། ཡུལ་ཅན་དོན་དམ་དངོས་  
ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་ཅན་དོན་དམ་དངོས་ནི་གཉིས་སྤང་གི་སྒྲིས་པ་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་པའི་སྒོ་  
ཞིག་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་པ་སྟེ། དབུ་མ་རྒྱན་གྱི་ལུང་འདིའི་ཆོག་དོན་ཡང་འདྲའོ། ལུང་  
དེ་དག་གི་དོན་ཡུལ་སྟོང་ཉིད་ལ་སྦྱར་བའི་བཤད་ཚུལ་ནི། བདེན་གྲུབ་ཀྱི་སྐྱེ་བ་མེད་པ་འདི་ཡང་  
རིགས་ཤེས་རྟོག་བཅས་ཀྱི་ངོར་སྒྲིས་པ་ཕྱོགས་གཅིག་ཙམ་དང་བྲལ་བའི་དོན་དམ་དང་མཐུན་པའི་  
དོན་དམ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེའི་ངོར་བདེན་འཛིན་གྱི་སྒྲིས་པ་དང་བྲལ་བ་ནི་ཟག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པའི་ངོར་  
གཉིས་སྤང་གི་སྒྲིས་པ་དང་བྲལ་བ་དང་ཕྱོགས་གཅིག་ཙམ་མཐུན་པའི་ཕྱིར། དེ་རིགས་ཤེས་རྟོག་  
བཅས་ཀྱི་ངོར་སྒྲིས་པ་གཉིས་ཙམ་དང་བྲལ་བའི་དོན་དམ་དངོས་མ་ཡིན་ཏེ། དོན་དམ་བདེན་པ་  
དེ་རིགས་ཤེས་གང་གི་ངོར་སྒྲིས་པ་གཉིས་ཙམ་དང་བྲལ་བའི་དོན་དམ་དངོས་ཡིན་ན་རིགས་ཤེས་  
དེའི་ངོར་སྒྲིས་པ་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་པ་ཞིག་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་པའོ།

༼ཤེ་རྣམ་གངས་མ་ཡིན་པའི་དོན་དམ་ནི་སྒྲོག་པ་གིས་ཀྱང་ཡུལ་དུ་བྱ་མི་རྣམ་པས་ཤེས་བྱ་མ་  
ཡིན་པར་འདོད་དོ། ཞེས་འདོན་ན་ཡིག་དག་པར་འགྲུར་རོ། །

༼སྤེལ་གནས་ལུགས་དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་མེད་པ་རང་གི་ངོར་སྒྲིས་པ་མེད་ཀྱང་ཞེས་སོགས་ལ་  
ཡང་ཡིག་ནོར་མང་བོ་ཡོད་པ་ནི་གོ་སྒྲ་བས་མ་བྲིས་སོ། །

༼ད༽སྐྱུ་མ་རིགས་སྐབ་དང་རབ་ཏུ་མི་གནས་པའི་དོན་དང་ཐ་སྙད་གཉིས་ཀ་ལ་དོགས་པ་གཅོད་  
 ཚུལ་སྤར་བཤད་ཟིན་ཅིང་། རང་རྒྱུད་པ་སྐྱུ་མ་རིགས་སྐབ་མ་ཡིན་ཞིང་ཐལ་འགྱུར་བ་རབ་ཏུ་མི་  
 གནས་པ་མ་ཡིན་པའི་རྗེ་ཡབ་སྐུས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡིན་པར་སྤང་ཞིང་ད་དུང་ཡང་བཟློན་པར་བྱ་བ་  
 མང་བོ་ཡོད་ཀྱང་མངས་སུ་དོགས་ནས་མ་བྱེས་སོ། །

༼ཨ༽དབུ་མ་རྒྱན་དང་བདེན་གཉིས་རང་འགྲེལ་ལས་དོན་དམ་པར་སྐྱེ་སོགས་བཀག་པ་ཀྱན་  
 རྫོབ་པར་བཤད་པའི་དང་བོའི་དོན་ནི། ལམ་རིམ་ཚུང་དུ་ལས། ཡང་དག་པར་སྐྱེ་སོགས་བཀག་  
 པ་ལ་ཡང་། འདིས་བཀག་པའི་རིགས་ཤེས་དང་དེའི་གཞལ་བྱ་གཉིས་ཡོད་པས། ཡང་དག་པའི་  
 ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་གཏོགས་ཚུལ་ཡང་དེའི་སྤྲོད་ནས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་འདིར་བཤད་  
 པ་ལྟར་རོ། །གཉིས་པའི་དོན་ནི། དེ་ནི་ད་ལས། སྐྱེ་སོགས་བཀག་པ་མཐུན་པའི་དོན་དམ་དུ་བཤད་  
 པའི་འཕྲོ་ལ། བདེན་གཉིས་རང་འགྲེལ་ལས། གཞན་དག་ནི་ཡང་དག་པ་ཁོ་ནར་འཛིན་པས། ཡང་  
 ཞེས་བྱ་བ་བསྐྱས་པའི་དོན་ནོ། །དེ་ཡང་རིགས་པས་དབྱུད་ན་ཀྱན་རྫོབ་ཁོ་ན་སྟེ། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་  
 ན་། དགག་བྱ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས། ཡང་དག་ཏུ་ན་བཀག་མེད་གསལ། ཞེས་གཞན་དག་སེམས་  
 ཅམ་པ་དགག་གཞི་ལ་ཆོས་བདག་བཀག་པའི་དགག་པ་སྟོང་ཉིད་ཡང་དག་ཏུ་གྲུབ་པར་འདོད་པ་དང་།  
 རང་ལུགས་ཀྱིས་དགག་བྱ་ཆོས་བདག་མེད་པས་དེ་བཀག་པའི་དགག་པ་ཡང་དག་པར་མ་གྲུབ། ཅེས་  
 གསུངས་པས། དོན་དམ་པར་སྐྱེ་སོགས་བཀག་པ་ཀྱན་རྫོབ་པར་བཤད་པའི་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པའི་  
 དོན་ཡིན་གྱི་ཀྱན་རྫོབ་ཡིན་པར་སྟོན་པ་མིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ནོ། །

༼ཀ༽རིགས་ཤེས་ཀྱི་ངེས་ངོར་ཡང་དག་ཀྱན་རྫོབ་མེད་པས་དབུ་མ་བའི་རང་ལུགས་ལ་ཡང་  
 དག་ཀྱན་རྫོབ་མེད་ཅེས་པ་མིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན། རིགས་ཤེས་ཀྱི་ངེས་ངོར་ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་  
 མེད་པ་ཡིན་པས་དབུ་མ་བའི་རང་ལུགས་ལ་ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེས་  
 ན་འཛིན་ཉེན་པའི་ཆད་མའམ་ཐ་སྙད་པའི་ཆད་མ་ལ་སྟོས་ཏེ་ཡང་དག་ཀྱན་རྫོབ་ཡོད་པ་ཡིན་གྱི།  
 རིགས་ཤེས་ལ་སྟོས་ཏེ་ཡང་དག་ཀྱན་རྫོབ་མེད་ཅེས་པ་ཡིན་ཏེ། རིགས་ཤེས་ཀྱིས་དབྱུད་ཚུལ་ལ་  
 སྟོས་ཏེ་ཡང་དག་ཀྱན་རྫོབ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལ་སྟོས་ཏེ་ཡང་དག་པར་གྲུབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་

ཏེ། རིགས་ཤེས་ཀྱིས་དབྱུང་ཚུལ་ལྟར་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྩན་པར་འགྱུབ་དགོས་ཀྱི་བདེན་གྲུབ་  
མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

། ཁ་ཤིང་བ་རྩན་པའང་ནམ་པ་གཉིས་འདོད་དེ། །དབང་བོ་གསལ་དང་དབང་བོ་སྦྱོན་ལྟར་  
ནོ། །སྦྱོན་ལྟར་དབང་ཅན་ནམས་ཀྱི་ཤེས་པ་ནི། །དབང་བོ་ལོགས་གུར་ཤེས་ལྟོས་ལོག་པར་འདོད། །  
གཞོན་པ་མེད་པའི་དབང་བོ་དུག་ནམས་ཀྱིས། །གཟུང་བ་གང་ཞིག་འཛིག་ཏེན་གྱིས་ཏྟོགས་ཏེ། །འཛིག་  
ཏེན་ཉིད་ལས་བདེན་ཡིན་ལྟག་མ་ནི། །འཛིག་ཏེན་ཉིད་ལས་ལོག་པར་ནམ་པར་བཞག །ཅེས་པའི་  
ཆོག་དོན་ནི། བརྩན་པ་མཐོང་བའི་ཡུལ་ཅན་ལ་ཡང་ཐ་སྙད་པའི་ཆད་མ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཡུལ་ཅན་ཡང་  
དག་དང་ཡུལ་ཅན་ལོག་པ་ནམ་པ་གཉིས་ཡོད་དེ། །འཕྲལ་གྱི་འབྲུལ་རྒྱས་མ་བསྐྱད་པའི་དབང་བོ་  
དུག་དང་དེ་ལ་བཏེན་པའི་ཤེས་པ་དུག་དང་། །འཕྲལ་གྱི་འབྲུལ་རྒྱས་བསྐྱད་པའི་དབང་བོ་དུག་དང་  
དེ་ལ་བཏེན་པའི་ཤེས་པ་དུག་དང་གཉིས་སོ། །འཕྲལ་གྱི་འབྲུལ་རྒྱས་བསྐྱད་པའི་ཤེས་པ་དུག་ནི་  
འཕྲལ་གྱི་འབྲུལ་རྒྱས་མ་བསྐྱད་པའི་ཤེས་པ་དུག་ལ་ལྟོས་ནས་ཡུལ་ཅན་ལོག་པ་དང་། །ཐ་མ་དུག་  
ནི་དེ་ལ་ལྟོས་ནས་ཡུལ་ཅན་ཡང་དག་པར་འདོད་དོ། །ཡུལ་ཀུན་རྫོབ་ལ་ཡང་ཐ་སྙད་པའི་ཆད་མ་  
ལ་ལྟོས་ཏེ་ཡང་དག་དང་ལོག་པ་གཉིས་ཡོད་དེ། །འཕྲལ་གྱིས་འབྲུལ་རྒྱུད་གཞོན་པ་མེད་པའི་ཤེས་  
པ་དུག་གི་ཡུལ་ནི་ཐ་སྙད་པའི་ཆད་མ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཡུལ་ཡང་དག་དང་། །འཕྲལ་གྱི་འབྲུལ་རྒྱས་བསྐྱད་  
པའི་ཤེས་པ་དུག་གི་ཡུལ་ནི་ཐ་སྙད་པའི་ཆད་མ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཡུལ་ལོག་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའོ། །

། གཤམ་ལུགས་འདིར་ཀུན་རྫོབ་པའི་ཆོས་ནམས་སྤང་བ་ལྟར་དུ་མ་གྲུབ་པ་དང་ཐ་སྙད་པའི་ཤེས་  
པ་ནམས་འབྲུལ་ཤེས་ཡིན་པས་ཀུན་རྫོབ་པའི་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གཉིས་ཀའི་ཡང་ལོག་གཉིས་ཀྱི་  
དབྱེ་བ་མི་བཞེད་ཅིང་། སྤྱི་ལོ་རྒྱུད་ཀྱི་ཏྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་དུག་ལ་མ་འབྲུལ་བ་མེད་ཀྱང་དེ་དག་  
གིས་གཟུགས་སྟོགས་ཆོས་ནམས་ཡོད་པར་འཛིག་ཐུབ་པའི་ཆད་མ་ཡིན་པ་མི་འགལ་ཏེ། ཡུལ་བདེན་  
པ་འཛིག་པ་ལ་ཡུལ་ཅན་མ་འབྲུལ་བ་དགོས་ཀྱང་ཡུལ་བརྩན་པ་འཛིག་པ་ལ་ཡུལ་ཅན་འབྲུལ་བ་ཉིད་  
གྲོགས་སུ་འགྲོ་བ་ཡིན་ནོ། །དབུ་མ་བ་གཞན་དག་གིས་ཀུན་རྫོབ་ལ་ཡང་ལོག་གཉིས་སུ་བྱེ་བ་ནི་  
རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཁས་ལེན་པ་ལ་ཐུག་ཅིང་། །འདིར་ཀུན་རྫོབ་ལ་ཡང་ལོག་གཉིས་

སྤྱད་བྱེ་བ་ཐ་སྟད་དུ་ཡང་མི་བྱེད་པ་ནི་རང་མཆན་ཁས་མི་ལེན་པ་ལ་བྱག་པར་བཤད་དོ། །གཟུགས་  
 སྐྱེགས་ཡང་དག་པར་འཛིན་ན་དེ་དག་གི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་གཞོན་པས་ཀྱན་རྫོབ་  
 ལ་ཡང་ལོག་གཉིས་སུ་མི་འབྱེད་ཀྱང་། རིགས་ཤེས་ལ་མ་ལྟོས་པར་ཐ་སྟད་པའི་ཤེས་པའི་ངོ་ཙམ་  
 ལ་ལྟོས་ཏེ་ཡང་ལོག་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བྱེད་དུ་རུང་སྟེ། སྦྱ་མའི་རྟ་དང་རྟ་མཆན་ཉིད་པ་གཉིས་ལ་  
 རིགས་ཤེས་ལ་ལྟོས་ཏེ་བདེན་རླུན་གྱི་དབྱེ་བ་མི་འཐད་ཀྱང་། ཐ་སྟད་པའི་ཤེས་པ་ལ་ལྟོས་ཏེ་བདེན་  
 རླུན་གྱི་ཐ་སྟད་ཐོབ་དུ་རུང་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་གྲོང་གི་མི་གཉིས་ཀྱིས་རྩ་ཁང་གི་ཕྱིག་པ་ལ་བྱས་  
 པའི་རི་མོ་ལ་བརྟུ་བའི་ཆེ་གཅིག་གིས་ལག་ན་ཅེ་གསུམ་ཐོགས་པ་འདི་ནི་སྟེད་མེད་ཀྱི་བྱའོ། །ལག་  
 ན་འཁོར་ལོ་ཐོགས་པ་འདི་ནི་དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོའི་ཞེས་ཟེར་བ་ལ། གཅིག་ཤོས་ཀྱིས་དེ་ལས་བསྐྱོག་  
 རྟེན་སྦྲས་པའི་དབང་གིས་དེ་གཉིས་ཅོད་པར་གྱུར་ཏེ། རྟེ་འཁོར་ན་གནས་པའི་ཀྱན་དུ་རྒྱ་ཞིག་ལ་བྱིས་  
 པ་ན། ཀྱན་དུ་རྒྱ་དེས་སྟེད་མེད་ཀྱི་བྱ་དང་དབང་ཕྱུག་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་ལ་ལྟོས་ཏེ་དེ་གཉིས་ལ་  
 བདེན་རླུན་གྱི་ཁྱད་པར་མེད་པར་ཤེས་མོད་ཀྱང་། འདི་བ་པོའི་བསམ་པ་ལ་ལྟོས་ཏེ་འདི་ནི་བདེན་  
 ན་འདི་ནི་མི་བདེན་ནོ་སྦྲས་པས་གྲོང་གི་མི་གཉིས་ཀྱི་འདོད་པ་འགྲུབ་ཅིང་ཀྱན་དུ་རྒྱ་དེས་བརྟན་སྦྲས་  
 པའི་སྦྱོན་དུ་ཡང་མི་འགྱུར་བ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་ཐ་སྟད་པའི་ཆད་མ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཡང་  
 ལོག་གཉིས་སུ་འབྱེད་ཀྱང་ཐ་སྟད་པའི་ཆད་མའི་ངོར་ཡང་ལོག་གཉིས་སུ་མི་འབྱེད་ལ། ཀྱན་རྫོབ་  
 པའི་ཆོས་རྒྱུས་རིགས་ཤེས་ལ་ལྟོས་ཏེ་ལོག་པར་འཛིན་ཀྱང་རིགས་ཤེས་ཀྱི་ངོར་ལོག་པར་འཛིན་  
 པ་མིན་པའང་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཤེས་ན་འཛིན་རྟེན་པའང་ཐ་སྟད་པའི་ཆད་མ་ཉིད་ལ་ལྟོས་  
 ནས་ཡང་དག་པ་དང་ལོག་པའི་ཀྱན་རྫོབ་དུ་འཛིན་པར་ལམ་རིམ་རྒྱུད་དུར་གསུངས་པ་དང་སྟོང་  
 ཐུན་ལས། འཛིན་རྟེན་པའི་ཐ་སྟད་པའི་ཆད་མས་ཡང་ལོག་གཉིས་སྤྱད་བྱེ་བ་བྱེད་པ་གཏན་མ་ཡིན་  
 ཏེ། ཆད་མས་གྲུབ་པའི་དོན་དུ་ཁས་སྒྲུངས་ནས་རང་ལུགས་ལ་ཁས་མི་ལེན་ནི་ཞེས་སྦྱ་བ་ནི་རིགས་  
 པ་སྦྱ་བའི་ཚུལ་ལས་འདས་པ་གོ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་གཉིས་ཀྱང་མི་འགལ་བར་  
 ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་དབུ་མ་རང་ལུགས་ལ་ཡང་དག་ཀྱན་རྫོབ་ཁས་མ་སྒྲུངས་ཞེས་པའི་  
 ཡང་དག་དང་། འཛིན་རྟེན་གྱི་ཤེས་ངོ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཡང་ལོག་གི་ཁྱད་པར་ཁས་ལེན་ཞེས་པའི་སྐབས་

གྲི་ཡང་དག་ལྟ་ཕྱི་མིང་མཚུངས་ཀྱང་། རོན་གཏན་ནས་མི་མཚུངས་ཏེ། ཡང་དག་ལྟ་མ་ནི་རང་  
 གི་མཆན་ཉིད་གྲིས་གྲུབ་པ་ལ་བྱེད་ཅིང་། ཕྱི་མ་ནི་འཇིག་རྟེན་པའི་བསམ་པ་རང་དགའ་བ་ལ་ལྟོས་  
 ཏེ་བདེན་པའི་ཐ་སྙད་ཐོབ་རུང་གི་དོན་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་མི་འགའ་ཞིག་འོང་ལ་མི་འགའ་  
 ཞིག་མི་འོང་ཞེས་པའི་འོང་རྒྱུའི་འགའ་ཞིག་དང་མི་འོང་རྒྱུའི་འགའ་ཞིག་གཉིས་གཞི་གཅིག་ལ་མི་  
 བྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །ཡང་དག་ལྟ་མ་རང་མཆན་ལ་བྱེད་དགོས་པའི་རྒྱ་མཆན་གྲིས་སྐབས་འདིར་  
 ཡང་དག་ཀྱང་རྫོགས་པ་མཚུངས་ཤིང་། རང་རྒྱུད་པས་དེ་ཁས་ལེན་པའི་བྱེད་པར་བྱུང་སྟེ། འཕགས་  
 པའི་གཟིགས་པ་ལ་ལྟོས་ནས་ཞེས་པ་དང་། རིགས་ཤེས་ལ་ལྟོས་ནས་ཞེས་པ་དང་། སྐབས་འདིའི་  
 དབུ་མ་རང་ལུགས་ཞེས་པ་ནམས་དོན་འདྲ་བར་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་བཞེད་ཅིང་། ཐལ་རང་  
 གཉིས་གྲི་ལུགས་ལ་རང་གི་མཆན་ཉིད་གྲིས་གྲུབ་པ་ལ་རིགས་ཤེས་གྲིས་གཞོད་པར་འདོད་མི་འདོད་  
 གྲི་བྱེད་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་དག་ཕྱི་མའི་དོན་ཡང་སྤར་ལྟར་བྱེད་དགོས་ཀྱི་རང་གི་མཆན་  
 ཉིད་གྲིས་གྲུབ་པ་ལ་མི་བྱེད་དེ། ལམ་རིམ་ཚུང་དུར་ཐ་སྙད་པའི་ཆད་མ་ལ་ལྟོས་ནས་ཡང་ལོག་  
 ཏུ་འཇོག་པར་གསུངས་པ་དང་། ལམ་རིམ་ཆེན་མོར་གཟུགས་སོགས་སྤང་བའི་དབང་ཤེས་དང་  
 གཟུགས་བརྒྱན་སོགས་སྤང་བའི་དབང་ཤེས་ནམས་སྤང་ཡུལ་ལ་འབྲུལ་བར་འདྲ་ཡང་འཇིག་རྟེན་  
 པའི་ངོར་སྤང་བ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་དོན་ཡོད་མེད་གྱི་སྒྲིན་ནས་ཡང་དག་པ་དང་ལོག་པའི་ཀྱན་  
 རྫོག་ཏུ་གསུངས་ཤིང་། ཅུ་ཤེད་ནམ་བཤད་ཆེན་མོར་ཡང་རི་ལྟར་སྤང་བ་ལྟར་གྱི་དོན་དུ་ཡོད་པ་  
 ལ་འཇིག་རྟེན་པའི་ཤེས་པའི་གཞོད་པ་མེད་པ་དང་ཡོད་པའི་སྒྲིན་ནས་ཡང་ལོག་ཏུ་འཇོག་པར་གསུངས་  
 པའི་ཕྱིར་དང་། ཏུག་སོགས་བཞིར་འཇོན་པ་ལོག་པ་དང་མི་ཏུག་སོགས་བཞིར་འཇོན་པ་ཡང་དག་  
 པར་རིགས་པ་དུག་ཅུ་བའི་འགྲེལ་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། སངས་རྒྱུ་བསྐྱུངས་ཀྱི་འགྲེལ་བར་  
 ལྟ་སྟེ་བདེན་མི་བདེན་གྱི་ཚོད་ལན་གསུངས་པས་ཀྱང་ཤེས་པའི་ཕྱིར། སྐབས་འདིའི་བདེན་པ་ནི་  
 རིགས་ཤེས་ལ་མ་ལྟོས་པར་ཐ་སྙད་པའི་ཤེས་ངོ་ཙམ་ལ་ལྟོས་ནས་བདེན་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་ཐོབ་རུང་  
 གི་དོན་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི་བདེན་གྲུབ་ལ་མི་བྱེད་པས། འཇིག་རྟེན་སྤར་མའི་དངོས་བརྒྱན་གྱི་ཤེས་  
 པའང་ཐ་སྙད་པའི་ཆད་མ་ལ་བྱེད་གྱི་བདེན་འཇོན་ལ་མི་བྱེད་དེ། གཞན་དུ་ན་འཕྲུལ་གྱི་འབྲུལ་རྒྱས་

མི་གནོད་པའི་འདུག་ཤེས་དྲུག་གི་གཟུང་དོན་དམིགས་ཀྱིས་བཀར་པའི་དགོས་པ་མེད་པར་འགྱུར་  
 ཏེ། འཕྲལ་གྱི་འབྲལ་རྒྱས་བསྐྱད་པའི་དབང་ཤེས་ཀྱིས་ཡུལ་དུ་སྒྲུང་བའི་གཟུགས་བརྒྱན་ལ་སྟགས་  
 བ་ཡང་རང་བདེན་པར་འཛིན་པའི་ཤེས་པའི་ངོར་བདེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀྱན་ཚུལ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་  
 ཕྱིར་རོ། །འཛིག་རྟེན་ཉིད་ལས་བདེན་ཡིན་ཞེས་པ་ནི་གཟུགས་སྟགས་འཛིག་རྟེན་པའི་ཤེས་པ་ལ་  
 ལྟོས་ནས་བདེན་པའི་ཐ་སྙད་ཐོབ་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། གཟུགས་སྟགས་འཛིག་རྟེན་པའི་ཤེས་ངོར་  
 བདེན་པ་ཡིན་ཞེས་པ་གཏན་མིན་པས། འཛིག་རྟེན་སྔ་མའི་དངོས་བསྟན་གྱི་འཛིག་རྟེན་པའི་ཤེས་  
 པ་ལ་བདེན་འཛིན་གཞག་མི་དགོས་ཤིང་། གཟུགས་སྟགས་གང་གི་ངོར་ཡང་དག་པར་འཛིག་པའི་  
 ཤེས་པ་ལ་བདེན་འཛིན་གྱིས་བྱུང་། གཟུགས་སྟགས་གང་ལ་ལྟོས་ཏེ་བདེན་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་  
 ཐོབ་རུང་གི་ཤེས་པ་ལ་ཐ་སྙད་པའི་ཆད་མ་འཛིག་པ་ནི་འགལ་བ་རུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་ཤེས་པར་  
 བྱུང་། །འདི་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། འཛིག་རྟེན་ཉིད་ལས་བདེན་ཡིན་ཞེས་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་འཛིག་  
 རྟེན་པའི་ཤེས་པ་ལ་ཐ་སྙད་པའི་ཆད་མ་བཞག་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འཕྲལ་གྱི་འབྲལ་རྒྱས་མ་  
 བསྐྱད་པའི་འདུག་ཤེས་དྲུག་པོ་འཛིག་རྟེན་སྔ་མའི་དངོས་བསྟན་གྱི་ཤེས་པ་མིན་པར་ཡིག་ཆར་གསུངས་  
 པའི་ཕྱིར་དང་། བདག་མེད་རགས་པ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་དང་བདག་འཛིན་རགས་པ་འབྲལ་  
 ཤེས་སུ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་གཉིས་འཛིག་རྟེན་སྔ་མའི་དངོས་བསྟན་གྱི་ཤེས་པ་མིན་པར་གསུངས་  
 པའི་ཕྱིར་དང་། འཛིག་རྟེན་སྔ་མའི་དངོས་བསྟན་གྱི་ཤེས་པ་ཡིན་ན་འཛིག་རྟེན་པའི་ཤེས་པ་རང་  
 དགའ་བ་ཡིན་པས་བྱུང་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། འོ་ན། གཟུགས་སྟགས་དོན་ལྡེལ་ཅན།  
 འཛིག་རྟེན་པའི་ཤེས་ངོར་ལ་ལྟོས་པའི་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཡིག་ཆར། གཟུགས་སྟགས་  
 ལྡེལ་འཛིག་རྟེན་ཤེས་ངོར་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཡང་དག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལྡེལ་འཛིག་རྟེན་ཉིད་ལས་ཞེས་པའི་  
 དངོས་བསྟན་གྱི་འཛིག་རྟེན་ཤེས་ངོར་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་ཤིན་ཏུ་མ་བྱུང་། ཅེས་  
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱུང་པ་ཁས། འདོད་ན། འཛིག་རྟེན་ཤེས་ངོར་ལ་ལྟོས་པའི་ཡང་དག་མེད་  
 པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཀྱན་ཚུལ་བདེན་པ་ཡིན་ན་འཛིག་རྟེན་ཤེས་ངོར་ལ་ལྟོས་  
 པའི་ལོག་པའི་ཀྱན་ཚུལ་ཡིན་པས་བྱུང་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འདུག་པ་ཙ་འགྲེལ་

དང་ཅ་འདྲུག་གི་རྣམ་བཤད་ཆེན་མོ་གཉིས་དང་ལྷག་མཐོང་ཆེ་ཆུང་སོགས་སུ་འདིག་རྟེན་ཤེས་ངོ་  
ལ་ལྟོས་པའི་ཡང་ལོག་གཉིས་བཤད་པ་རྣམས་མི་འཐད་པར་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་། ཉ་མཆན་  
ཉིད་པ་དང་སྐྱུ་མའི་རྟ་གཉིས་ལ་འདིག་རྟེན་ཤེས་ངོ་ལ་ལྟོས་ཏེ་བདེན་བརྟན་གྱི་ཁྱད་པར་མེད་པར་  
ཐལ་བ་དང་། རྩ་ལ་རྩུར་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་དང་སྒྲིག་རྩུ་ལ་རྩུར་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་གཉིས་ལ་འདིག་  
རྟེན་ཤེས་ངོ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མ་ལོག་གི་ཁྱད་པར་མེད་པར་ཐལ། འདིག་རྟེན་ཤེས་ངོ་ལ་ལྟོས་  
པའི་ཡང་དག་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། དེས་ན་ཡིག་ཆར་གཞོད་མེད་ཀྱི་དབང་པོ་དུག་གི་  
ཤེས་པ་འདིག་རྟེན་སྤྲ་མའི་དངོས་བསྟན་གྱི་ཤེས་པ་མིན་གསུངས་པ་སོགས་དང་། འདིག་རྟེན་སྤྲ་  
མའི་དངོས་བསྟན་གྱི་ཤེས་པ་ལ་འདིག་རྟེན་པའི་ཤེས་པ་རང་དགའ་བས་ཁྱབ་གསུངས་པ་ནི་གཟུགས་  
སོགས་འདིག་རྟེན་པའི་ཤེས་པ་གང་གི་ངོར་ཡང་དག་པར་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་ལ་བདེན་འཛིན་ཞིག་  
དགོས་པས་དེ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡིག་ཆར། སྐབས་འདིའི་འདིག་རྟེན་པའི་ཤེས་པ་གང་  
གི་ངོར་གཟུགས་སོགས་ཡང་དག་ཏུ་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་ལ་འདིག་རྟེན་པའི་རང་དགའ་བའི་ཤེས་པ་  
ཆད་མིན་ཅིག་དགོས་པར་ལམ་རིམ་རྣམ་བཤད་ཀྱན་ལས་གསུངས་ཤིང་གྲུབ་ལ། འདིག་རྟེན་པའི་  
ཤེས་པ་གང་གི་ངོར་སྐྱུ་མ་སོགས་ལོག་པར་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་ལ་ཆད་མས་ཁྱབ་ཆད་མ་དེ་ལ་ལྷན་  
སྒྲིལ་གྱི་སྒྲོ་རང་དགའ་བ་དང་དེ་མ་ཡིན་པའི་ཐ་སྙད་པའི་རྗེས་དཔག་ཆད་མ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར།  
ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། འདིག་རྟེན་ཤེས་ངོར་ཡང་དག་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་བདེན་འཛིན་  
ཡིན་པར་གསུངས་པ་དེའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། འདིག་རྟེན་ཉིད་ལས་བདེན་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་  
རང་བདེན་པར་འཛིན་པའི་ཤེས་པའི་ངོར་བདེན་པ་ལ་བྱེད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འཕྲལ་གྱི་འབྲུལ་  
རྩུས་མ་བསྟན་པའི་འདྲུག་ཤེས་དུག་གི་གཟུང་དོན་རྣམས་འདིག་རྟེན་ཤེས་ངོ་ལ་ལྟོས་ཏེ་བདེན་ཞེས་  
པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་རྣམས་འདིག་རྟེན་པའམ་ཐ་སྙད་པའི་ཆད་མ་ལ་ལྟོས་ཏེ་  
བདེན་པ་དང་རིགས་ཤེས་ལ་ལྟོས་ཏེ་མི་བདེན་པ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདྲུག་འབྲུལ་ལས།  
དེ་ལྟར་འདིག་རྟེན་གྱིས་དབང་པོ་ལ་གཞོད་པའི་རྟེན་རི་སྟངས་དུ་བཤད་པ་མེད་པར་དབང་པོ་དུག་ཆར་  
གྱིས་གཟུང་བར་བྱ་བའི་དོན་རྟོགས་པ་དེ་ནི་འདིག་རྟེན་ཉིད་ལས་བདེན་པ་ཡིན་གྱི་འཕགས་པ་ལ་ལྟོས་



ནས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། འཕགས་པ་ཞེས་པ་རིགས་ཤེས་ལ་བྱེད་པར་  
 རྣམ་བཤད་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རི་སྐད་དུ། ལམ་རིམ་ཚུང་དུ་ལས། ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་  
 གྱིས་ནི་འཕྲལ་གྱི་འབྲལ་རྒྱས་མ་བསྐྱད་པའི་ཤེས་པ་དུག་དང་། དེ་ལས་བསྐྱོག་པའི་ཤེས་པ་དུག་  
 དང་། ཤེས་པ་ཐུ་མ་དུག་གིས་བཟུང་བའི་ཡུལ་དུག་དང་། ཕྱི་མ་དུག་གིས་བཟུང་བའི་ཡུལ་དུག་  
 རྟེན། ལོག་པའི་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དུག་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་དང་། མ་ལོག་པའི་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དུག་  
 ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འཛོག་ལ། དེ་ཡང་འཛིག་རྟེན་པའམ་ཐ་སྐད་པའི་ཆད་མ་ཉིད་ལ་ལྟོས་ནས་  
 ཡང་དག་དང་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འཛོག་གི་འཕགས་པའི་གཟིགས་པའི་རྗེས་སུ་འབྱང་བའི་རིགས་  
 ཤེས་ལ་ལྟོས་ནས་མིན་པས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱལ་སྟེ། ཡང་ལོག་གཉིས་ཀ་འཛིག་རྟེན་  
 པའམ་ཐ་སྐད་པའི་ཆད་མ་ལ་ལྟོས་ནས་འཛོག་པར་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི་ཡང་དག་བདེན་འཛིན་དང་  
 ལོག་པ་ཐ་སྐད་པའི་ཆད་མས་འཛོག་ཅེས་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་། སྐབས་འདིར་  
 གཟུགས་སྒྲིགས་ཡང་དག་དང་གཟུགས་བརྒྱན་སྒྲིགས་ལོག་པ་ནི་འཛིག་རྟེན་པའི་ཤེས་པ་ཁོ་ན་ལ་ལྟོས་  
 རྣམ་འཛོག་པ་ཡིན་གྱི་རིགས་ཤེས་ལ་ལྟོས་ནས་འཛོག་པ་མིན་ཞིང་བདེན་འཛིན་ལ་ལྟོས་ནས་འཛོག་  
 པ་མིན་ཏེ། དེ་གཉིས་འཛིག་རྟེན་པའི་ཤེས་པ་ཁོ་ན་ལ་ལྟོས་ནས་འཛོག་པ་གང་ཞིག་རིགས་ཤེས་  
 དང་བདེན་འཛིན་ལ་ལྟོས་ནས་འཛོག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་  
 ལས། དེ་ལྟ་བུའི་གནོད་པ་མེད་པའི་ཤེས་པ་དུག་གིས་གཟུང་བའི་ཀུན་རྫོབ་པའི་དོན་དང་། དེ་ལས་  
 བསྐྱོག་པའི་དོན་ལ་ཡང་དག་དང་ལོག་པར་འཛོག་པ་ནི་འཛིག་རྟེན་པའི་ཤེས་པ་ཁོ་ན་ལ་ལྟོས་ནས་  
 ཡིན་ཏེ། དེ་དག་རི་ལྟར་སྒྲུང་བ་ལྟར་གྱི་དོན་དུ་ཡོད་པ་ལ་འཛིག་རྟེན་པའི་ཤེས་པས་གནོད་པ་མེད་  
 པ་དང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་ཅ་ཤེས་རྣམ་བཤད་དུ་ཡང་འདི་རི་ལྟར་བ་  
 བཞིན་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། འཛིག་རྟེན་ཤེས་པ་ལ་ལྟོས་ནས་ཡང་ལོག་གཉིས་སུ་བྱེ་བ་མ་  
 གཏོགས་འཛིག་རྟེན་ཤེས་པ་ལ་ལྟོས་ནས་སུ་བྱེ་བ་ནི་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་གཞུང་དུ་ཆོག་  
 འབྲུག་ཅིག་ཅམ་ཡང་མ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ལྟོང་ཐུན་དུ་འཛིག་རྟེན་ཤེས་པ་ལ་ལྟོས་ནས་ལོག་གཉིས་ཀྱི་  
 དབྱེ་བ་ཡོད་པར་གསུངས་ཀྱང་། དེ་ནི་མཐའ་གཅོད་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་འཛིག་རྟེན་ཤེས་པ་ལ་ལྟོས་པ་

ལོག་འཛིན་ན་འདི་ལྟར་འཛིན་ཅེས་བཤད་པ་ཡིན་གྱི་སྐབས་འདིའི་འཇིག་རྟེན་ཤེས་པ་ལ་སྟོན་པའི་  
 ཡང་ལོག་གཉིས་ཀྱི་དོན་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པ་ནི་ཅ་འདུག་གི་ནམ་བཤད་གཉིས་དང་ལམ་རིམ་ཆེ་ཆུང་  
 སོགས་ལ་བཞུས་ན་ཤིན་ཏུ་གསལ་བའི་ཕྱིར་རོ། ཅ་འདུག་གི་ནམ་བཤད་གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། སྐབས་འདིའི་  
 ཡང་ལོག་གཉིས་རིགས་ཤེས་པ་ལ་སྟོན་ནས་འཛིན་པ་མ་ཡིན་པ་གང་ཞིག་བདེན་འཛིན་ལ་སྟོན་ནས་  
 འཛིན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཅ་འདུག་གི་ནམ་བཤད་གཉིས་ཀ་ལས། འཕགས་  
 པ་ལ་སྟོན་ནས་ནི་ཡང་ལོག་གཉིས་སུ་མེད་དེ། ཇི་ལྟར་གཟུགས་བརྒྱན་ལ་སོགས་པ་སྤྲང་བ་ལྟར་  
 གྱི་དོན་དུ་མེད་པ་བཞིན་དུ། མ་རིག་པ་དང་ལྡན་པ་ནམས་ལ་སྟོན་པོ་ལ་སོགས་པ་རང་གི་མཆན་  
 ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་སྤྲང་བ་ཡང་སྤྲང་བ་ལྟར་གྱི་དོན་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ཤེས་པ་དེ་  
 གཉིས་ལ་འབྲུལ་མ་འབྲུལ་ཡང་དབྱེར་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། སྐབས་  
 འདིའི་ཡང་ལོག་གཉིས་བདེན་འཛིན་ལ་སྟོན་ནས་འཛིན་ན་ལམ་རིམ་ཆུང་དུར་ཐ་སྟོན་པའི་ཆད་མ་  
 ལ་སྟོན་ནས་འཛིན་པར་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། བདེན་འཛིན་གྱི་ངོ་ལ་  
 སྟོན་ཏེ་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་ཡིན་གྱི་ལོག་པ་མི་སྟོན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། འཇིག་རྟེན་ཤེས་པ་ལ་སྟོན་ཏེ་ཡང་དག་ཀྱན་རྫོབ་མེད་པར་ཐལ། སྤྲང་  
 ཐུན་ལས། འཇིག་རྟེན་ཤེས་པ་ལ་སྟོན་ཏེ་ཡང་དག་དང་ལོག་པ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་ཡོད་དོ་ཞེས་གསུངས་ཀྱི།  
 འཇིག་རྟེན་ཤེས་པ་ལ་སྟོན་ཏེ་ཡང་དག་ཀྱན་རྫོབ་དང་ལོག་པའི་ཀྱན་རྫོབ་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཡོད་དོ་ཞེས་དཔལ་  
 ལྡན་ཟུག་བས་གང་དུ་ཡང་མ་གསུངས་ལ། བདག་གི་སྒྲ་མ་ཡང་མི་བཞེད་ཅིང་། གཏན་ནས་ཁས་  
 གུང་དུ་མི་རུང་སྟེ། འཇིག་རྟེན་པའི་སྒྲ་རང་དག་འབའི་ངོ་ན་ཀ་བུ་མ་སོགས་ཀྱན་རྫོབ་མ་ཡིན་པའི་  
 ཕྱིར་དང་། སྒྲ་གང་གི་ངོ་ལ་སྟོན་ནས་བདེན་པར་འཛིན་པའི་སྒྲ་དེའི་ངོ་ལ་སྟོན་ནས་བརྟན་པར་  
 འཛིན་པ་ཏ་ཅང་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། དེ་ནི་བདེན་འཛིན་  
 གྱི་ངོར་ཡང་དག་ཀྱན་རྫོབ་མེད་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེར་ཐལ། སྤྲང་ཐུན་གྱི་འཇིག་  
 རྟེན་ཤེས་པ་ལ་སྟོན་ཏེ་ཡང་དག་གི་དོན་བདེན་འཛིན་གྱི་ངོར་ཡང་དག་པ་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ནི་སྐབས་  
 འདིའི་འཇིག་རྟེན་ཤེས་པ་ལ་སྟོན་ཏེ་ཡང་དག་གི་དོན་མིན་པར་བཤད་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་སྤྲང་ཐུན་

གྱི་ཡུང་དེ་དག་གིས་སྐབས་འདིའི་འཛིག་རྟེན་ཤེས་ངོའི་ཡང་དག་བཤད་པ་ཡིན་ན་འཛིག་རྟེན་ཤེས་  
 ངོའི་ཡང་དག་ཀྱན་ཇོ་བ་དེ་རྗེ་སྤྲུལ་མས་མི་བཞེད་པར་སྐལ་སྐྱབས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པས་གསུངས་  
 པ་མི་རིགས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། སྐལ་སྐྱབས་གྲུབ་རྗེས་ལམ་རིམ་ཆེ་ཆུང་མ་གཟེགས་པར་ཐལ་  
 བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་། སྐབས་འདིའི་ཡང་ལོག་གཉིས་འཛིག་རྟེན་པའི་སྒོ་རང་  
 དགའ་བས་འཛིག་པར་འདོད་པའང་མི་འཐད་དེ། འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་ལས། ཡིད་ལ་གྲུབ་མཐའ་  
 ངན་པའི་གཞོད་པ་ཡོད་པས་ལོག་པར་བཟུང་བའི་དོན་རྣམས་འཛིག་རྟེན་པའི་སྒོ་རང་དགའ་བས་ཕྱིན་  
 ཅི་ལོག་ཏུ་མི་རྟོགས་པས། འཛིག་རྟེན་ཉིད་ལས་ལོག་པར་རི་ལྟར་བཞག་ཅེ་ན། འདིར་གཞོད་པ་  
 ཡོད་མེད་དཔྱད་པའི་གཞོད་པ་ནི་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱིས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འཛིན་པའི་གཞོད་པ་ལ་མི་བྱེད་པས་  
 གྲུབ་མཐའ་ངན་པས་བཏགས་པ་ནི་གྲུབ་མཐའ་སྒོ་བསྐྱར་བ་ཁོ་ནས་ལོག་པར་བཏགས་པའི་གཙོ་བོ་  
 སྐལ་སྐྱབས་ཡིན་ལ། དེ་དག་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འཛིག་རྟེན་པའི་སྒོ་རང་དགའ་བས་མི་རྟོགས་ཀྱང་། དེ་  
 ཁོ་ན་ཉིད་ལ་མཛོན་དུ་མ་སྤྱོད་པའི་ཐ་སྙད་པའི་ཆད་མས་ལོག་པར་རྟོགས་ན་འཛིག་རྟེན་པའི་ཤེས་  
 པས་ལོག་པར་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། གཟུགས་འཛིན་མིག་  
 ཤེས་དེ་ཐ་སྙད་པའི་ཤེས་པའི་ངོར་འབྱུལ་བ་ཡིན་ཀྱང་ཐ་སྙད་པའི་ཤེས་པ་ལ་ལྟོས་ཏེ་འབྱུལ་བ་མ་  
 ཡིན་པ་དང་། དེ་རིགས་ཤེས་ལ་ལྟོས་ཏེ་འབྱུལ་བ་ཡིན་ཀྱང་རིགས་ཤེས་ཀྱི་ངོར་འབྱུལ་བ་མ་ཡིན་  
 པའི་ཁྱད་པར་རྣམས་ཤེས་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། ལམ་རིམ་ལས། དབང་བོའི་ཤེས་པ་ལ་གཟུགས་  
 གླུ་སྐལ་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་སྒྲུང་ལ་སྒྲུང་བ་ལྟར་གྱི་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཐ་སྙད་དུ་  
 ཡང་མེད་པས་ན་སྒོ་བ་དཔོན་འདི་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་འདི་དག་འབྱུལ་བར་བཞེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་  
 ནའང་དབང་བོའི་ཤེས་པ་རྣམས་ཐ་སྙད་དུ་གཟུགས་སྒྲུ་ལ་སྐལ་སྐྱབས་པའི་ཡུལ་རྣམས་རྣམ་པར་འཛིག་  
 པའི་ཆད་མར་མི་འཐད་པ་མེད་དེ། དེ་རྣམས་འབྱུལ་བར་འཛིག་པའི་རྒྱ་མཆན་སྒྲུང་བ་ལྟར་གྱི་རང་  
 གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་དོན་མེད་པ་ནི་རང་བཞིན་ཡོད་མེད་དཔྱད་པའི་རིགས་པའི་ཤེས་པས་  
 འགྲུབ་པ་ཡིན་གྱི་ཐ་སྙད་པའི་ཆད་མས་གཏན་མི་འགྲུབ་པས་ཐ་སྙད་པའི་ཤེས་པ་ལ་བཟོས་ཏེ་འབྱུལ་  
 བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཟླ་བ་གཉིས་སྒྲུང་དང་གཟུགས་བརྒྱན་ལ་སྐལ་སྐྱབས་པ་སྒྲུང་བའི་ཤེས་པ་ནི་སྒྲུང་བ་ལྟར་

གྱི་དོན་ཟླ་བ་གཉིས་དང་བྱད་བཞིན་ལ་སོགས་པ་མེད་པར་ཐ་སྟད་པའི་ཆད་མཉིད་ཀྱིས་རིགས་པའི་  
 ཤེས་པ་ལ་ལྟོས་མེད་དུ་འགྱུབ་པས་ན་དེ་དག་དང་ཁྱ་མ་ནམས་ལ་ཡང་དག་དང་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་  
 གྱི་ནམ་དཔེ་ཡང་འཐད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། དེ་  
 ཆོས་ཅན། ཐ་སྟད་པའི་ཤེས་པའི་ངོར་འབྲུལ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཐ་སྟད་པའི་ཤེས་པའི་ངོར་  
 སྐབས་འདིའི་ཡུལ་ཅན་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། གཟུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་སྟོན་གང་  
 གི་ངོར་འབྲུལ་བར་འཛོག་པའི་ཐ་སྟད་པའི་ཤེས་པ་དང་། དེ་ཉིད་སྟོན་གང་གི་ངོར་སྐབས་འདིའི་ཡུལ་  
 ཅན་མ་འབྲུལ་བར་འཛོག་པའི་ཐ་སྟད་པའི་ཤེས་པ་གཉིས་དོན་སོ་སོ་བ་ཡིན་པས་སྟོན་མེད་པའི་ཕྱིར།  
 དེར་ཐལ། མིག་ཤེས་དེ་འབྲུལ་བར་རྟོགས་པའི་ཐ་སྟད་པའི་ཆད་མ་དང་། དེ་ཉིད་འཛིག་རྟེན་  
 ཤེས་ངོ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཡུལ་ཅན་ཡང་དག་དུ་རྟོགས་པའི་ཐ་སྟད་པའི་ཆད་མ་གཉིས་དོན་མི་གཅིག་ཅིང་།  
 གཅིག་གིས་སྒྲུབ་པའི་ཆ་གཅིག་ཤོས་ཀྱིས་འགོག་པའང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། མི་ལ་ལ་  
 ཡོད་མི་ལ་ལ་མེད་ཅེས་པ་ལ་ཡོད་རྒྱུའི་ལ་ལ་དང་མེད་རྒྱུའི་ལ་ལ་གཉིས་གཞི་གཅིག་ལ་མི་འཛོག་  
 པས་གཅིག་གིས་བཞེད་པའི་ཆ་ལ་གཅིག་ཤོས་ཀྱིས་མི་གཞོད་པ་བཞིན་ནོ། །དི་སྟད་དུ། ལམ་རིམ་  
 ལས། གལ་ཏེ་ཐ་སྟད་པའི་ཤེས་པ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཡིན་ན་ཐ་སྟད་དུ་འབྲུལ་བ་དང་  
 འགལ་ལོ་སྟམ་ན། ཐ་སྟད་དུ་འབྲུལ་སའི་ཐ་སྟད་དང་ཤེས་པ་གང་ལ་ལྟོས་ནས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་  
 བཞག་པའི་ཐ་སྟད་པའི་ཤེས་པ་གཉིས་གཅིག་ཡིན་ན་འགལ་བ་ཡིན་ཀྱང་ཐ་སྟད་དེ་གཉིས་སོ་སོ་བ་  
 ཡིན་པས་ཅི་ཞིག་འགལ། འདི་ལྟར་གཟུགས་སོགས་ལ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་རིགས་  
 པས་འགོག་པ་ནི་དོན་དམ་དུ་མི་རུང་བས་ཐ་སྟད་དུ་བྱ་དགོས་ལ། དེ་འདྲ་བའི་ཐ་སྟད་པའི་ཤེས་  
 ངོ་དེར་ནི་དབང་བོའི་ཤེས་པ་ནམས་འབྲུལ་བ་ཡིན་ལ་དེ་ལས་གཞན་པའི་ཐ་སྟད་པའི་ཤེས་པ་རང་  
 དགའ་བ་ནམས་ཀྱི་ངོར་ནི་འབྲུལ་བ་མ་ཡིན་པས་མི་འགལ་ཏེ། དཔེར་ན་འཛིག་རྟེན་པའི་ཐ་སྟད་  
 ལ་མི་ལ་ལ་ཡོད་མི་ལ་ལ་མེད་ཅེས་པ་བཞིན་ཏེ་ལ་ལ་ཞེས་པའི་ཆོག་གཅིག་ཡིན་ཀྱང་ཡོད་པའི་ལ་  
 ལ་དང་མེད་པའི་ལ་ལ་གཉིས་དོན་གཅིག་ལ་མི་འཛོག་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་  
 ཅིག་ན་རེ། གཟུགས་སོགས་དོན་ལྔ་དང་དབང་ཤེས་ལྔ་ཆོས་ཅན། ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པར་

ཐལ། ཡང་དག་ཀྱན་ཚྭ་མི་འདོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་དག་རིགས་ཤེས་ལ་  
 ལྟོས་ནས་ལོག་པའི་ཀྱན་ཚྭ་ཏུ་འཛོག་དགོས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ། འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། རྣམ་བཤད་  
 ལས། གལ་ཏེ་ཡང་དག་པའི་ཀྱན་ཚྭ་མི་འདོད་པས་ཡང་ལོག་གཉིས་སུ་མི་བྱེད་ཀྱང་མ་རིག་པས་  
 བསྐྱད་པའི་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་རྣམས་ལོག་པའི་ཀྱན་ཚྭ་ཏུ་ཅིའི་ཕྱིར་མི་འཛོག་ཅེ་ན། ཀྱན་ཚྭ་  
 རི་ཐ་སྟོད་པའི་ཆད་མས་འཛོག་དགོས་པའི་ཕྱིར་ལོག་པའི་ཀྱན་ཚྭ་འཛོག་ན་ཡང་དེ་ལ་ལྟོས་ནས་  
 འཛོག་དགོས་ན། མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་བསྐྱད་པ་ནི་འཁྲལ་བར་ཐ་སྟོད་པའི་ཆད་མས་མི་  
 འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

། རྩོམ་མ་གྲུབ་པའི་བར་དུ་དེའི་གནས་ལུགས་བརྟན་དུ་མེད་དེ་ཞེས་འདོན་དགོས་སོ། །

། ཅེ་བཞིན་བྱ་དང་ཚིན་བྱེད་དང་ཤེས་པ་དང་ཤེས་བྱ་ལ་སོགས་པའི་འཛིག་རྟེན་པའི་དོན་དམ་  
 པ་འཕགས་པ་ལ་ལྟོས་པའི་ཐ་སྟོད་ཀྱན་ཚྭ་པའི་བདེན་པ་ཁས་སྐྱབས་པ་ལ་མ་བཞེན་པར། དམ་  
 པའི་དོན་ནི་བརྟན་པར་མི་རྒྱས་ལ་དེ་མ་བརྟན་པར་ཡང་རྟོགས་པར་མི་རྒྱས་ཤིང་། དམ་པའི་དོན་  
 རི་ཐ་སྟོད་པར་སྐྱབས་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ཐར་པ་ཐོབ་པའི་ཐབས་  
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྒྱ་འདོད་པས་སྟོད་ལྟར་ཐོག་མར་གདོན་མི་བར་ཀྱན་ཚྭ་ཇི་ལྟར་གནས་པ་ཁས་  
 ཐུང་བར་བྱའོ། །ཞེས་ཅེ་མེད་རྣམ་བཤད་ལས་གསུངས་སོ། །

། ཆེ་དེ་ཉིད་འཆོལ་ལ་ཐོག་མར་ནི། ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཆོག་དོན་ནི་སེམས་ཅམ་པའི་སྐབས་སུ་  
 བཤད་ཟིན་དོ། །

། ཇེ་དེ་ལྟར་སྐྱེ་བ་ཤེས་པས་འཛིག་པ་ཡང་ཤེས་པར་འགྱུར་ཏེ། འཛིག་པ་ནི་སྐྱེ་བའི་རྩ་བ་ཅན་  
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཛིག་པ་ཤེས་པས་དེ་དོན་གཅིག་པའི་མི་རྟག་པ་ཤེས་པར་འགྱུར་ལ། ཁམས་  
 གསུམ་མི་རྟག་པའི་མེ་རབ་ཏུ་འབར་བའི་ནང་དུ་འདུག་པར་ཤེས་པས་དེ་ལས་འདའ་བར་འདོད་ཅིང་།  
 དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་འཇུག་པ་ཤེས་པས་དམ་པའི་ཆོས་སྐྱབས་ལས་འདས་པ་དང་ཐ་མི་དད་པའི་སྐྱོས་བྲལ་  
 སྟོང་བ་ཉིད་གསུངས་པ་རྟོགས་ཤིང་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་རིགས་པ་དུག་ཅུ་བའི་དར་  
 རྒྱུ་ལས་བཤད་དོ། །

༼༡༽བྱད་མེད་ཀྱིས་ནང་དུ་བདག་ནི་བྱད་མེད་དོ་ཞེས་བཏགས་ནས་ཕྱི་རོལ་དུ་སྐྱེས་པ་ལ་སྐྱེས་  
པའོ་ཞེས་ཏོག་གོ། ༼སྐྱེས་པས་ནང་དུ་བདག་ནི་སྐྱེས་པའོ་ཞེས་བཏགས་ནས་ཕྱི་རོལ་དུ་བྱད་མེད་ལ་  
བྱད་མེད་དོ་ཞེས་ཏོག་གོ། ༼དེ་ནས་ཕན་ཚུན་ཆགས་པར་གྱུར་ཏེ་ཐུད་པར་འདོད་པ་སོགས་སུ་བཤད་  
ཡོད་པས། འདིར་ཆགས་སྒྲུང་དང་ཞེས་པ་དཔེ་མ་དག་གོ། ༼མདོ་འདི་རྒྱས་པར་བསྐྱབ་བརྟུས་ལས་  
ཤེས་པར་བྱའོ། །

༼༢༽ལས་འགགས་པ་ལས་འབྲས་བྱ་འབྱུང་བའི་དཔེ་བཞུན་པ་འདི་ནི། མི་ལམ་དམིགས་པའི་  
ཡུལ་དག་མཐོང་ནས་ནི། ༼ཞེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་རྣམ་བཤད་དུ་གསལ་ཞིང་རྒྱས་པར་གསུངས་འདུག་  
པས་དེར་བཞུ་བར་བྱ་སྟེ། འདིར་དངས་ན་ཆོག་གི་ཁྱུར་ཆེ་བར་འགྱུར་བས་མ་བྱས་སོ། །

༼༣༽གང་གི་ཕྱིར་རང་བཞིན་གྱིས་མ་འགགས་པ་ལས་ཀྱང་འབྲས་བྱ་འབྱུང་བའི་འགལ་བ་དེའི་  
ཕྱིར། ཀུན་གཞི་སོགས་ཁས་མ་བླངས་ཀྱང་ལས་ལས་འབྲས་བྱ་འབྱུང་བར་རུས་པའི་ཕྱིར། སེམས་  
ཅན་གྱི་ཤེས་རྒྱུད་ལ་ལར་དགེ་མི་དགའི་ལས་གཉིས་བྱས་པ་འགགས་ནས་ཡུན་རིང་བོ་བསྐྱལ་བ་མང་  
བོ་ལོན་པ་ལས་ཀྱང་། འབྲས་བྱ་མ་འབྲུལ་བར་འབྱུང་བར་རིག་པར་གྱིས་ཤིག ༼ཅེས་པའོ། །

༼༤༽དེ་ཡང་སྦྱར་སྟངས་ལོད་མཐའ་དང་སྒྲུང་བས་མེད་མཐའ་སེལ་བ་འདི་རྒྱང་ཕན་གྱི་བར་  
ལ་ཐུན་མོང་བཡིན་པས་ཐལ་འགྱུར་བའི་ཁྱད་ཆོས་ལ་སྒྲུང་བས་ལོད་མཐའ་དང་སྟངས་མེད་མཐའ་  
སེལ་ཞིང་། སྟངས་ཉིད་རྒྱ་འབྲས་སུ་འགྲོ་ཚུལ་ཤེས་དགོས་ལ། འཁོར་འདས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་རྒྱ་  
ལ་བཞེན་ནས་འབྲས་བྱ་འབྱུང་ཞིང་མི་བསྐྱབ་བའི་ཚུལ་རང་ལུགས་སུ་ཁས་ལེན་ལ། དེ་ཉིད་ཀྱིས་  
མཐའ་ཐམས་ཅད་སྟངས་བའི་སྟངས་བཞིན་དུ་འགྱུར་ཚུལ་སོགས་དཔག་དུ་མེད་པ་ཡོད་ལ། དེ་ཡང་  
གཞན་ངོར་རྒྱ་འབྲས་མི་སྦྱ་ཞིང་། རང་ལུགས་ལ་སྦྱ་མི་སྦྱའི་རྣམ་བཞག་གང་ཡང་ཁས་མི་ལེན་  
ཟེར་བ་ཡང་མིན། མ་དཔུང་ན་རྒྱ་འབྲས་མི་སྦྱ་བར་མཐོང་ཞིང་དཔུང་ན་འདི་ཡིན་མ་རྟོག་ནས།  
དགའོན་རྒྱ་འབྲས་མཐོང་ཅ་ན་དེ་གཉིས་གཞི་གཅིག་གི་སྟངས་དུ་སྦྱོར་བ་ལ་བསམས་ནས། རྟོན་འབྲེལ་  
དང་སྟངས་བ་དཔེར་མེད་དུ་བྱེད་པ་ཡང་མིན་པར་རྒྱ་ལ་བཞེན་ནས་འབྲས་བྱ་འབྱུང་བའི་སྦྱ་བར་མཐོང་  
བའི་སྟངས་ཉིད་ཀྱིས་སྟོག་ཞན་ལ་སྟོས་མེད་དུ་དམིགས་གཏད་ཞིག་པའི་སྟངས་བ་ཡང་འོང་བའི་ཚུལ་

དང་། ལྷ་འབྲས་མི་སྤྱུ་བའི་གཏན་ཆོག་ས་དེ་ཉིད་ཀྱིས་རྟགས་གཞན་ལ་སྟོན་མེད་དུ་ཡོད་མཐའ་  
སྟགས་དང་བྲལ་བའི་སྟོང་བར་འགྱུབ་པའི་ཚུལ་ལས་ལྷ་འབྲས་མི་སྤྱུ་བ་ལ་གཏིང་ནས་ངེས་ཤེས་  
འདྲིངས་ཤིང་། དེ་ཀ་ནས་དམིགས་གཏད་ཐམས་ཅད་ཞིག་པའི་ཞེན་མེད་ཀྱང་འོང་བ་ཡིན། ཞེས་  
རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་རེད་མདའ་བའི་གསུང་ལན་དུ་ཐུལ་བ་ལྟར་རོ། །

༼ན༽རྗེ་ལྟར་མེ་ལོང་ལ་མ་བརྟེན་པར་དེའི་ནང་དུ་རང་གི་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་མི་སྟངས་  
ལྟར་ཐུང་བོ་རྣམས་ལ་མ་བརྟེན་པར་ངར་འཛིན་པ་ཡང་དེ་དང་འབྲས་ཐུང་བོ་རང་བཞིན་མེད་པར་  
རྟགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་དང་བདག་གིར་འཛིན་པ་ལྟོག་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །འཕགས་པ་  
ཀུན་དགའ་བོ་ཡིས་ནི་སྤར་བཤད་པ་དེ་ལྟ་བུའི་དོན་སྟོང་བ་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟགས་པའི་མཐོང་  
ལམ་ཐོབ་ནས་ཆོས་རྣམས་ལ་ཆོས་ཀྱི་མིག་རྒྱལ་མེད་ཅིང་དྲི་མ་དང་བྲལ་བ་གཞན་གྱི་དྲིང་ལ་མི་འཛོག་  
སྟོན་པའི་བརྟན་པ་ལས་གཞན་གྱིས་མི་བཀྱི་བ། ཐེ་ཆོམ་ལས་བཀལ་བ། སོམ་ཉི་ལས་བཀལ་བ་  
ཐོབ་ནས་བདག་ཉིད་ཀྱིས་དགེ་སྟོང་རྣམས་ལ་ཡང་དང་ཡང་དུ་བཞུགས་ཏེ་སྤྱོད་པས། དགེ་སྟོང་གཞན་  
གྱིས་ཀྱང་ཐར་པ་ཐོབ་པར་ལུང་ལས་གསུངས་པས་སྟོང་ཉིད་རྟགས་པའི་ཤེས་རབ་ནི་ཐར་པའི་ཐབས་  
བླ་ན་མེད་པའོ། ཞེས་བཤད་དོ། །རྗེ་བཞུགས། ཡང་དག་ཀུན་རྗེ་བཟུང་བསད་ནས། །སྟོང་བ་  
ཉིད་ལ་གོམས་བྱེད་ན། །ཀུན་རྗེ་བཟུང་འབྲས་དགེ་སྟོན་སྟགས། །འཛིན་རྟེན་པ་རོལ་བ་སྤྱོད་པར་  
འགྱུར། །ཐུང་བྱེད་ཐོས་པ་ལ་བརྟེན་ཏེ། །རྣམ་པར་བདེན་དོན་མི་ཤེས་ཤིང་། །མི་གང་བསོད་  
ནམས་མི་བྱེད་པ། །སྤྱོད་བྱ་ཐ་ཤལ་དེ་དག་བརྟག་ །ཅེས་སྟགས་དང་། དེས་ན་རྒྱ་རྒྱུ་སྟོན་སྟོན་  
ཀྱིས། །བསྐྱེད་པས་སྟངས་ཐམས་ཅད་གྲུབ། །རྒྱུན་རྣམས་རྒྱུན་ནི་ཆད་ཀྱུར་ན། །ཀུན་རྗེ་བཟུང་  
ཡང་མི་འབྱུང་ངོ་། །དེ་ལྟར་ལྟ་བས་མ་ཆོངས་ཤིང་། །སྟོང་པ་ཤིན་ཏུ་དག་ཀྱུར་ན། །གོ་ལ་བའི་  
ལམ་དུ་མི་འགྲོ་ཞིང་། །འོག་མིན་གནས་སུ་འགྲོ་བར་འགྱུར། །ཆེ་ནི་ཡུན་གྱང་ཤེས་བྱའི་རྣམ་པ་  
མང་། །ཆེ་ཡི་ཆད་ཀྱང་རྗེ་ཅམ་མི་ཤེས་པས། །ངང་བས་རྒྱ་ལ་འོ་མ་ལེན་པ་ལྟར། །རང་གི་འདོད་  
པ་དང་ལ་སྤངས་བར་གྱིས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

༼པ༽གང་གི་ཕྱིར་སྐྱེ་བ་ལྟོག་པའི་རིམ་པ་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་ལས་དང་ཉོན་

༼༩༽ཕྱང་མེད་གྱིས་ནང་དུ་བདག་ནི་ཕྱང་མེད་དོན་ཞེས་བརྟགས་ནས་ཕྱི་རོལ་དུ་སྐྱེས་པ་ལ་སྐྱེས་  
པའི་ཞེས་ཏོག་གོ། ༼སྐྱེས་པས་ནང་དུ་བདག་ནི་སྐྱེས་པའི་ཞེས་བརྟགས་ནས་ཕྱི་རོལ་དུ་ཕྱང་མེད་ལ་  
ཕྱང་མེད་དོན་ཞེས་ཏོག་གོ། ༼དེ་ནས་ཕན་ཚུན་ཆགས་པར་གྱུར་ཏེ་ཐུད་པར་འདོད་པ་སོགས་སུ་བཤད་  
ཡོད་པས། འདིར་ཆགས་སྤང་དང་ཞེས་པ་དཔེ་མ་དག་གོ། ༼མདོ་འདི་རྒྱས་པར་བསྐྱབ་བདུས་ལས་  
ཤེས་པར་བྱའོ། །

༼༩༽ལས་འགགས་པ་ལས་འབྲས་བུ་འབྲུང་བའི་དཔེ་བཞུན་པ་འདི་ནི། མི་ལམ་དམིགས་པའི་  
ཡུལ་དག་མཐོང་ནས་ནི། ༼ཞེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་རྣམ་བཤད་དུ་གསལ་ཞིང་རྒྱས་པར་གསུངས་འདུག་  
པས་དེར་བརྟ་བར་བྱ་སྟེ། འདིར་བྲངས་ན་ཆོག་གི་ཁུར་ཆེ་བར་འགྱུར་བས་མ་བྱས་སོ། །

༼ཐ༽གང་གི་ཕྱིར་རང་བཞིན་གྱིས་མ་འགགས་པ་ལས་ཀྱང་འབྲས་བུ་འབྲུང་བམི་འགལ་བ་དེའི་  
ཕྱིར། ཀྱན་གཞི་སོགས་ཁས་མ་སྐྱབས་ཀྱང་ལས་ལས་འབྲས་བུ་འབྲུང་བར་རྣམ་པའི་ཕྱིར། སེམས་  
ཅན་གྱི་ཤེས་རྒྱུད་ལ་ལར་དགེ་མི་དགའི་ལས་གཉིས་བྱས་པ་འགགས་ནས་ཡུན་རིང་བོ་བསྐྱལ་བ་མང་  
བོ་ལོན་པ་ལས་ཀྱང་། འབྲས་བུ་མ་འབྲུལ་བར་འབྲུང་བར་རིག་པར་གྱིས་ཤིག། ༼ཅེས་པའོ། །

༼ད༽དེ་ཡང་སྤྱིར་སྤོང་བས་ཡོད་མཐའ་དང་སྤང་བས་མེད་མཐའ་སེལ་བ་འདི་རྒྱང་ཕན་གྱི་བར་  
ལ་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་པས་ཐལ་འགྱུར་བའི་ཁྱད་ཆོས་ལ་སྤང་བས་ཡོད་མཐའ་དང་སྤོང་བས་མེད་མཐའ་  
སེལ་ཞིང་། སྤོང་ནི་ད་རྒྱ་འབྲས་སུ་འགྲོ་ཚུལ་ཤེས་དགོས་ལ། འཁོར་འདས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་རྒྱ་  
ལ་བརྟེན་ནས་འབྲས་བུ་འབྲུང་ཞིང་མི་བསྐྱུ་བའི་ཚུལ་རང་ལུགས་སུ་ཁས་ལེན་ལ། དེ་ནི་ད་གྱིས་  
མཐའ་ཐམས་ཅད་སྤོང་བའི་སྤོང་བ་ནི་ད་དུ་འགྱུར་ཚུལ་སོགས་དཔག་དུ་མེད་པ་ཡོད་ལ། དེ་ཡང་  
གཞན་ངོར་རྒྱ་འབྲས་མི་སྐྱུ་ཞིང་། རང་ལུགས་ལ་སྐྱུ་མི་སྐྱུའི་རྣམ་བཞག་གང་ཡང་ཁས་མི་ལེན་  
ཟེར་བ་ཡང་མིན། མ་དཔུང་ན་རྒྱ་འབྲས་མི་སྐྱུ་བར་མཐོང་ཞིང་དཔུང་ན་འདི་ཡིན་མ་རྟོག་ནས།  
དག་ཟོད་རྒྱ་འབྲས་མཐོང་ཅན་དེ་གཉིས་གཞི་གཅིག་གི་སྤོང་དུ་སྦྱོར་བ་ལ་བསམས་ནས། རྟོན་འབྲེལ་  
དང་སྤོང་བ་དཔྱེར་མེད་དུ་བྱེད་པ་ཡང་མིན་པར་རྒྱ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲས་བུ་འབྲུང་བམི་སྐྱུ་བར་མཐོང་  
བའི་སྤོང་དེ་ནི་ད་གྱིས་སྤོང་གཞན་ལ་སྤོང་མེད་དུ་དམིགས་གཏད་ཞིག་པའི་སྤོང་བ་ཡང་འོང་བའི་ཚུལ་



དང་། རྒྱ་འབྲས་མི་སྤྱོད་པའི་གཏན་ཆོག་ས་དེ་ཉིད་ཀྱིས་རྟགས་གཞན་ལ་སྟོན་མེད་དུ་ཡོད་མཐའ་  
སྟགས་དང་བྲལ་བའི་སྟོང་བར་འགྱུར་པའི་ཚུལ་ལས་རྒྱ་འབྲས་མི་སྤྱོད་པ་ལ་གཏིང་ནས་ངེས་ཤེས་  
འདྲེངས་ཤིང་། དེ་ཀ་ནས་དམིགས་གཏད་ཐམས་ཅད་ཞིག་པའི་ཞེན་མེད་ཀྱང་འོང་བ་ཡིན། ཞེས་  
རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་རེད་མདའ་བའི་གསུང་ལན་དུ་སྤུལ་བ་ལྟར་རོ། །

༼ན་༽རྗེ་ལྟར་མེ་ལོང་ལ་མ་བརྟེན་པར་དེའི་ནང་དུ་རང་གི་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་མི་སྤྱང་བ་  
ལྟར་སྤང་བོ་རྣམས་ལ་མ་བརྟེན་པར་ངར་འཛིན་པ་ཡང་དེ་དང་འདྲ་བས་སྤང་བོ་རང་བཞིན་མེད་པར་  
རྟོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་དང་བདག་གིར་འཛིན་པ་ལྟོག་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །འཕགས་པ་  
ཀུན་དགའ་བོ་ཡིས་ནི་སྤར་བཤད་པ་དེ་ལྟ་བུའི་དོན་སྟོང་བ་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཐོང་  
ལམ་ཐོབ་ནས་ཆོས་རྣམས་ལ་ཆོས་ཀྱི་མིག་རྣལ་མེད་ཅིང་དྲི་མ་དང་བྲལ་བ་གཞན་གྱི་དྲིང་ལ་མི་འཛིན་  
སྟོན་པའི་བརྟན་པ་ལས་གཞན་གྱིས་མི་བཀྱི་བ། ཐེ་ཆོམ་ལས་བཀལ་བ། སོ་མཉེ་ལས་བཀལ་བ་  
ཐོབ་ནས་བདག་ཉིད་ཀྱིས་དགེ་སྟོང་རྣམས་ལ་ཡང་དང་ཡང་དུ་བརྒྱས་ཏེ་སྦྱས་པས། དགེ་སྟོང་གཞན་  
གྱིས་ཀྱང་ཐར་པ་ཐོབ་པར་ལུང་ལས་གསུངས་པས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ནི་ཐར་པའི་ཐབས་  
སྒྲ་ན་མེད་པའོ། ཞེས་བཤད་དོ། ༼རྩ་༽རྗེས། ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་བྱུང་བས་ད་ནས། ༼སྟོང་བ་  
ཉིད་ལ་གོ་མས་བྱེད་ན། ༼ཀུན་རྫོབ་རྒྱ་འབྲས་དགེ་སྟོན་སྟགས་༼འཛིན་རྟེན་པ་རོལ་བ་སྦྱས་པར་  
འགྱུར། ༽ཅུང་ཟད་ཐོས་པ་ལ་བརྟེན་ཏེ། ༼རྣམ་པར་བདེན་དོན་མི་ཤེས་ཤིང་། ༼མི་གང་བསོད་  
རྣམས་མི་བྱེད་པ། ༼སྦྱོས་བྱ་ཐ་ཤལ་དེ་དག་བརྟག་ ༼ཅེས་སྟགས་དང་༼ དེས་ན་རྒྱ་རྟེན་སྟོན་ཆོགས་  
ཀྱིས། ༼བསྐྱེད་པས་སྤང་བ་ཐམས་ཅད་གྲུབ། ༽རྟེན་རྣམས་རྒྱན་ནི་ཆད་གྱུར་ན། ༼ཀུན་རྫོབ་དུ་  
ཡང་མི་འབྱུང་རོ། ༽དེ་ལྟར་ལྟ་བས་མ་ཆོངས་ཤིང་༼ ༼སྦྱོད་པ་ཤིན་དུ་དག་གྱུར་ན། ༼གོ་ལ་བའི་  
ལམ་དུ་མི་འགྲོ་ཞིང་༼ ༼འོག་མིན་གནས་སུ་འགྲོ་བར་འགྱུར། ༽ཆེ་ནི་ཡུན་ཐུང་ཤེས་བྱའི་རྣམ་པ་  
མང་༼ ༼ཆེ་ཡི་ཆད་ཀྱང་རྗེ་ཅམ་མི་ཤེས་པས། ༼ང་བས་རྒྱ་ལ་འོ་མ་ལེན་པ་ལྟར། ༽རང་གི་འདོད་  
པ་དང་ལ་སྤང་བར་གྱིས། ༼ཞེས་གསུངས་སོ། ༽

༼པ་༽གང་གི་ཕྱིར་སྦྱོར་བའི་རིམ་པ་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་ལས་དང་རྟོན་

མོངས་པ་ཟད་པས་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བར་གནས་ཏེ། ལེན་པ་ཟད་ན་དེའི་རྒྱུ་ཅན་སྤྱད་  
 པ་མི་འབྱུང་ལ་ལས་ཉོན་གཉིས་པོ་དེ་ཟད་ན་སྐྱེ་བ་དང་ག་ཤི་ཚྭ་ག་པར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་  
 ན་གང་ཟད་པས་ལས་ཉོན་ཟད་པར་འགྱུར་སྐྱམ་ན། འཁོར་བར་སྐྱེ་བའི་ལས་ནི་ཉོན་མོངས་ལས་  
 སྐྱེ་ལ་ཉོན་མོངས་ཀྱང་རྩལ་མི་རྩལ་དང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་ཚུ་ལ་མིན་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་ཏྲོག་ལས་འབྱུང་  
 བའི་ཐོན་ཏེ་ཀྱིས་ཡོད་པ་མིན་ནོ། །ཚུ་ལ་མིན་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་ཏྲོག་དེ་དག་ནི་ཤེས་པ་དང་ཤེས་  
 བྱ་དང་བརྟོག་བྱ་དང་རྟོག་བྱེད་དང་བུམ་སྐམ་དང་སྐྱེས་པ་དང་བྱད་མེད་དང་། རྟོན་མ་རྟོན་ལ་སོགས་  
 པ་ལ་བདེན་པར་ཞེན་པའི་སྒྲོས་པ་སྒྲུ་ཆོགས་པ་ཐོགས་མེད་ནས་གོམས་པ་ལས་སྐྱེའོ། །བདེན་འཛིན་  
 ཀྱི་སྒྲོས་པ་ནི་ཡུལ་དེ་རྣམས་སྟོང་བ་ཉིད་དུ་ལྟ་བུ་གོམས་པས་འགག་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་ཅུ་ཤེའི་  
 རྒྱུ་ཆེན་ལས་གསུངས་སོ། །

༼ཕ་༽གཞན་ལས་ཤེས་མིན་ནི་བ་དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བཤད་པའི་མཆན་ཉིད་ཟུ་ནི་རང་  
 རྒྱུ་པའི་སྐབས་སུ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

༼བ་༽དོན་གསུམ་གྱི་ཐ་མ་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲུའི་དོན་མི་ཤེས་པ་ནི། ཅུ་ཤེའི་རྣམ་བཤད་ལས།  
 འོག་ནས་རྟོན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་གང་། ཞེས་སོགས་དང་། མདོ་ལྡེ་ལས། གང་ཞིག་  
 རྒྱུ་ལས་སྐྱེས་པ་དེ་མ་སྐྱེས། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་རྒྱུ་ལ་རག་ལས་པའི་དོན་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད།  
 རང་ལ་ཚུགས་ཐུབ་ཀྱི་རང་བཞིན་མེད་པ་སྟོང་པའི་དོན་དུ་བཤད་པའི་ཕྱི་མ་རྟོན་ཅིང་འབྲེལ་བར་  
 འབྱུང་བའི་སྒྲུའི་དོན་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པའི་སྒྲུའི་དོན་ཡིན་གྱི། དོན་བྱེད་  
 རྣམ་པའི་དངོས་པོ་མེད་པའི་དོན་ནི་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲུའི་དོན་མིན་ནོ། །ཁྱོད་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་  
 པས་སྟོང་ན་བྱ་བ་བྱེད་རྣམ་པའི་དངོས་པོ་མེད་པར་འགྱུར་སྐྱམ་དུ་བསམ་ནས། དངོས་པོ་མེད་པ་  
 རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པའི་སྒྲུའི་དོན་དུ་སྒྲོ་བཏགས་ནས་ཐུན་ཀ་སྒྲོ་བས་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲུའི་དོན་ཡང་  
 མི་ཤེས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

༼མ་༽སྟོང་བ་ཉིད་ལ་ལྟ་ཉེས་ན་སྒྲིན་རྣམ་པ་གཉིས་འབྱུང་བར་གསུངས་ཏེ། ཆད་མཐར་ལྷུང་  
 བའི་སྒྲིན་དང་སྟོང་ཉིད་སྟོང་པའི་སྒྲིན་གཉིས་འབྱུང་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེའི་དང་པོ་ནི། དེ་

ཉིད་ལས། སྤང་ཚུལ་ནི་གལ་ཏེ་རང་བཞིན་མེད་པར་མཐོང་བ་ན་བྱ་བྱེད་བཞག་ས་མེད་པས་ཐམས་  
 ཅད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་རྟོག་ན་ནི་སྐྱར་འདེབས་ཀྱི་ལོག་ལྟར་འགྱུར་རྟེ། ཞེས་གསུངས་ཤིང་།  
 དེའི་ཤེས་བྱེད་དུ་རིན་ཆེན་ཕྱེད་བ་ལས། ཆོས་འདི་ལོག་པར་བཟུང་གྱུར་ན། ཞེས་སྟགས་དངས་  
 སོ། །དེའི་དོན་ནི་དར་རྒྱུ་ལས། མི་མཁས་པ་སྤང་ཚུལ་ནི་སྤོང་བ་ཉིད་བཞུན་པ་ན་ཅི་ཡང་མེད་  
 པའི་དོན་དུ་བཟུང་སྟེ། ཆོས་འདི་ལོག་པར་ཤེས་ཤིང་གོ་བར་འགྱུར་ན་མི་མཁས་པ་ནམས་ནི་དལ་  
 འཕྱོར་དང་ཐར་པ་གཉིས་ཀ་ལས་ཉམས་པས་ཆུད་ཀྱང་ཟ་སྟེ། འདི་ལྟར་མེད་པར་ལྟ་བུ་དབང་  
 གིས་མི་གཙང་བ་ངན་འགྲོ་དེར་ནི་བྱིང་བར་འགྱུར་བས་གནས་འདི་ལ་གཟབ་པར་བྱའོ། ཞེས་  
 པ་ལྟར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། ཅུ་ཤེའི་རྣམ་བཤད་ལས། ཅི་སྟེ་ཡང་ཐམས་ཅད་ལ་སྐྱར་བ་མི་འདེབས་  
 ན་ནི་དེའི་ཆོ་དངོས་པོ་འདི་དག་དམིགས་བཞིན་དུ་ཇི་ལྟར་ན་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པས་སྤོང་བར་  
 འགྱུར། དེའི་བྱིར་རང་བཞིན་མེད་པའི་དོན་ནི་སྤོང་བ་ཉིད་ཀྱི་དོན་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ངེས་པར་སྤོང་  
 བ་ཉིད་སྤོང་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་སྤངས་ན་ཆོས་ཀྱིས་ཤོངས་པར་འགྱུར་བའི་ལས་ཀྱིས་ངན་འགྲོར་  
 འགྲོ་བར་འགྱུར་རྟེ། ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེའི་ཤེས་བྱེད་དུ་རིན་ཆེན་ཕྱེད་བ་ལས། གཞན་ཡང་  
 འདི་ནི་ལོག་བཟུང་ན། ལྷན་པོ་མཁས་པའི་ང་རྒྱལ་ཅན། སྤོང་བས་མ་རུང་བདག་ཉིད་ཅན། མནར་  
 མེད་པར་ནི་སྤྱུ་ཚུགས་འགྲོ། ཞེས་པ་དངས་སོ། །དེའི་དོན་ནི་དར་རྒྱུ་ལས། མཁས་པར་  
 རྣམ་པ་སྤང་བའི་ཚུལ་ནི། གཞན་ཡང་ཅི་ཡང་མེད་པའི་དོན་དུ་འཛིན་པའམ་རང་བཞིན་གྱིས་སྤོང་  
 བ་བཞུན་པ་ན། དེ་འདྲ་བ་སྤོང་ཉིད་རྣལ་མ་མིན་གྱི། ལས་འབྲས་ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་པའི་ལྟ་བ་  
 ཡིན་ཞེས་སྤོང་བ་ཉིད་ཀྱི་དོན་དེ་ནི་ལོག་པར་བཟུང་བ་དང་དོན་ལ་ངེས་དོན་དུ་འཛིན་པའི་ལྷན་པོ་  
 མཁས་པའི་ང་རྒྱལ་ཅན་ཡང་སྤོང་བ་ཉིད་སྤོང་བས་སེམས་མ་རུང་བའི་བདག་ཉིད་ཅན་གང་ལ་ཡོད་  
 པ་དེ་ནི་མནར་མེད་པར་ནི་སྤྱུ་ཚུགས་སུ་འགྲོ་བའོ། །དེས་ན་སྤོང་བ་ཉིད་ཀྱི་མོས་པ་སྟེ་བ་དཀའ་  
 ན་ཡང་། བཏང་སྟོམས་སུ་བཞག་པར་བྱའི་སྐྱར་བ་གདབ་པར་མི་བྱའོ། ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །

༼ཅུ་༽དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མ་རྟོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དང་བོར་རྣམ་པར་དཔེན་པ་སྤོང་བ་ཉིད་ཀྱི་དོན་མི་  
 ཤེས་ལ། བར་དུ་སྤོང་བ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲ་ཐོས་པ་ཅམ་གྱིས་སྤོང་བ་ཉིད་ལ་ཇི་ལྟར་བཞིན་དུ་འདུག་པ་བྱེད་

ཅིང་གང་དག་སྤོང་བའི་ཞིས་ལས་འབྲས་ཡལ་བར་དོར་ནས་བསོད་ནམས་དགེ་བའི་ལས་མི་བྱེད་  
པའི་སྐྱེས་བུ་ཐ་གལ་དེ་དག་བརྒྱལ་པར་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་བཤད་དོ།

༼ཆོ༽མདོ་སྤྱད་པ་ལས། བྱ་ཞིག་ལུས་ཆེ་དཔག་ཆད་བརྒྱ་ཅུ་ལྟ་བུ་བར། །གྲུར་ལ་འདུ་  
གཤོག་ཟད་དེ་ཉམས་ཅུ་ལ་ཡོད་མིན་ན། །དེ་ཡིས་སུ་མ་ཅུ་ཅ་གསུམ་གནས་ནས་འཇམ་སྒྲིང་འདིར།  
བདག་ཉིད་མཆོངས་ན་དེར་ནི་ཉམས་ཉེས་འགྱུར་བ་ཡིན། །ཀྱལ་བ་ནམས་ཀྱི་ཡ་རོལ་ཕྱིན་པ་ལྟ་  
འདི་ཡང་། །བསྐལ་བ་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་མང་བོར་བསྐྱབས་བྱས་ཤིང་། །སྒྲོན་ལམ་མཐའ་ཡས་རྒྱ་  
ཆེན་འཇིག་རྟེན་རྟག་བསྟེན་ཀྱང་། །ཐབས་མེད་ཤེས་རབ་བྲལ་བ་ཉན་ཐོས་ཉིད་དུ་ལྷུང་། །ཞེས་  
གསུངས་པ་དེ་ཡིན་ནོ། །སྒྲོན་དེ་དག་སྤངས་ཏེ། །འཇུག་པ་ལས། སོ་སོ་སྐྱེ་བའི་དུས་ནའང་སྤོང་  
བཞིན་ཐོས་ནས། །ནང་དུ་རབ་རྟུ་དགའ་བ་ཡང་དང་ཡང་དུ་འབྱུང་། །རབ་རྟུ་དགའ་བ་ལས་  
བྱུང་མཆེ་མས་མིག་བརྒྱན་ཞིང་། །ལུས་ཀྱི་བ་སྤྱུ་ལྡང་བར་འགྱུར་བ་གང་ཡིན་པ། །དེ་ལ་ཇོགས་  
པའི་སངས་རྒྱས་སྒྲོ་ཡི་ས་བོན་ཡོད། །དེ་ཉིད་ཉེ་བར་བསྟན་པའི་སྡོད་ནི་དེ་ཡིན་ཏེ། །དེ་ལ་དམ་  
པའི་དོན་གྱི་བདེན་པ་བསྟན་པར་བྱ། །དེ་ལ་དེ་ཡི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་ཡོན་ཏན་འབྱུང་། །ཞེས་སོགས་  
ལྟར་མངའ་འཆལ། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དགོས་པ་ལ་ཡི་གེ་ཆད་པར་མངོན་ནོ། །

༼ཇཱ༽དེའི་དར་རྒྱུ་ལས། རེ་ཞིག་དེ་ཉིད་བསྟན་པའི་སྡོད་དུ་མི་རུང་བ་ལ་བསྟན་ན། བྱ་བྱེད་  
མཐའ་དག་ལ་སྐྱུར་བ་བཏབ་ནས་དགེ་སྤྱི་ལ་བྱུང་པར་མེད་པར་ཤེས་ཏེ། སྤྱི་ལ་བྱས་ནས་ངན་  
འགྲོར་འགྲོ་བས། ཐོག་མར་དགེ་མི་དགའི་ལས་རྒྱ་དང་འབྲས་བུར་བཅས་པ་བསྟན་ན་རྟོགས་སྒྲ་  
བས། བསོད་ནམས་མིན་པ་སྤྱི་ལ་ལ་འཇུག་པ་དང་བོར་ཇོག་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་སྐབས་  
སུ་བབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །བར་དུ་སྤང་བོ་དང་ནམ་པ་ལྡར་དཔུད་པའི་སྒྲོ་ནས་འཇིག་ཆོགས་ལ་ལྟ་བ་  
ཉི་ཤུའི་ཞེན་ཡུལ་བཀག་ནས་རགས་པའི་བདག་ནི་ཇོག་པ་དང་ཕྱིས་ནས་རྒྱུད་སྡོད་རུང་དུ་སོང་བ་  
ལ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་བསྟན། བདག་མེད་ཀྱང་བདེན་པར་མེད་པར་བསྟན་ནས་མཐར་འཇིག་  
གྱི་ལྟ་བ་ཀྱན་ཇོག་པ་སྒྲོན་པའི་རིམ་པ་གང་གིས་ཤེས་པ་དེ་གདུལ་བྱ་བ་གྱི་བའི་རིམ་པ་དེ་ལ་མཁས་  
པ་ཡིན་ནོ། །དཔེར་ན་སྒྲོན་པ་མཁས་པས་ནད་པ་ལ་སྐྱུ་བཅོས་དང་སྐྱུ་བཅོས་སྐྱ་ཆོགས་བྱེད་པ་

བཞིན་ནོ། ། ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །

༼ཐ༽ཅེ་མེའི་རབ་བྱེད་བཅོ་བརྒྱད་པ་ལས། བདག་གོ་ཞེས་ཀྱང་བཏགས་གྱུར་ཅིང་། །བདག་  
མེད་ཅེས་ཀྱང་བཏགས་པར་འགྱུར། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་བདག་དང་ནི། །བདག་མེད་འགའ་  
མེད་ཅེས་ཀྱང་བཏགས། །ཞེས་པའི་རྣམ་པ་དང་པོའི་དོན་འཆད་པར། དེའི་རྣམ་བཤད་ལས། འཛིག་  
རྟེན་སྲ་མ་ནས་འདིར་འོང་བ་དང་འདི་ནས་འཛིག་རྟེན་པ་རོལ་དུ་འགྲོ་བའི་སེམས་ཅན་དང་བདག་  
དང་། འདིར་སྤྱད་པའི་དཀར་གནག་གི་ལས་ལས་པ་རོལ་དུ་བདེ་སྤྱག་འབྱུང་བ་ལ་སྦྱར་བ་འདེབས་  
པའི་གདུལ་བྱ་དམན་པ་སྤྲིག་པ་ལ་འཛོམ་མེད་དུ་འཇུག་པ་རྣམས་མི་དགེ་བ་ལས་བརྒྱུག་པའི་ཕྱིར།  
སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་མདོ་སྤྲེལ་འགའ་ཞིག་དུ་བདག་གོ་ཞེས་ཀྱང་བཏགས་པར་གྱུར་པ་སྟེ་བདག་  
ཡོད་པར་བཞག་གོ་ ། ཞེས་གསུངས་སོ། །

༼ཏ༽བཞི་བརྒྱ་བའི་དར་རྒྱུག་ལས། སྒོ་མ་སྤྱངས་པའི་དམ་པ་མིན་པ་ལ་བདག་འཛིན་དང་མཐུན་  
པར་བདག་བཏགས་མ་མཆོག་ཡིན་ཏེ། བདག་ལ་ཆགས་པས་ཉེས་སྤྱོད་ལས་ལོག་ནས་བདེ་འགྲོ་རྟེན་  
སྤྲེལ་བའི་ཕྱིར། བདག་མེད་སྟོན་པ་ནི་མཆོག་མ་ཡིན་ཏེ། སྤྱིང་བ་དང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དུ་གོ་ནས་སྒོ་  
གསུམ་འཛོམས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་དང་། དེའི་ཕྱིར་སྟོང་རྩེ་ཅན་སེམས་ཅན་རྩེས་  
སྤྱུ་འཛིན་པའི་བསོད་ནམས་འདོད་པས་སྟོང་བཞིན་སྟོང་མ་བཏགས་པར་དུས་ཀྱན་གྱི་ཆོ་བརྒྱུད་པར་  
བྱ་བ་མིན་ཏེ། གནས་མ་ཡིན་པར་སྦྱར་བའི་སྤྲོད་ཆེན་པོ་རོལ་པ་ཡིན་ཡང་བཏང་ན་དུག་དུ་འགྱུར་  
བ་མིན་ནམ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། ། དཔེར་ན་དུག་ནི་བར་བྱེད་པའི་སྤྲོད་དུག་མེད་པ་ཞིག་ལ་བཏང་བས་  
དེ་བསད་པ་ལྟར་རོ། །

༼ཉ༽གོང་གི་ལུང་དེའི་རྣམ་པ་གཉིས་པའི་དོན་ནི། དེའི་རྣམ་བཤད་ལས། གང་དག་དགེ་བ་  
བྱེད་ཅིང་མི་དགེ་བ་ལས་ལོག་པ་བདག་དུ་སྟེན་བདམ་པོས་བཅེངས་པ་བྱ་སྤྱད་བྱ་ཤིན་དུ་རིང་བས་བརྟོད་  
པ་ལྟར། ཤིན་དུ་རིང་བར་ཕྱིན་ཀྱང་ཁམས་གསུམ་ལས་འདས་ནས་ཐར་པའི་གོང་ཁྱེར་དུ་འགྲོ་མི་  
རྣམས་པའི་གདུལ་བྱ་བར་མ་དེ་དག་ འཛིག་ལྟ་སྟོན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་མྱང་འདས་ལ་འདུན་པ་  
བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་དུ་མདོ་ཁྱེར་ཀྱང་བདག་མེད་དོ་ཞེས་ཀྱང་བཏགས་པར་གྱུར་ཏོ། ། ཞེས་གསུངས་སོ། །

༼འདྲོག་གི་ལུང་དེའི་རྒྱུ་མ་གཉིས་ཀྱི་དོན་ནི། དེ་ཉིད་ལས། གང་དག་ཐོན་གོམས་  
པའི་ཁྱད་པར་གྱིས་ཆོས་ཟབ་མོ་ལ་ལྷག་པར་མོས་པའི་ས་བོན་སྒྲིན་པ་གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་གིན་ཏུ་ཟབ་  
པའི་གཏིང་དཔོག་རྒྱས་པའི་གདུལ་བྱ་མཆོག་ལ་ནི། བདག་འགའ་དང་བདག་མེད་པ་འགའ་ཡང་  
ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མེད་དོ་ཞེས་ཀྱང་བརྟན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

༼ལྟ་དེ་ལྟར་བདག་དང་བདག་མེད་པ། །ཡང་དག་ངེ་བཞིན་དམིགས་སུ་མེད། །བདག་དང་  
བདག་མེད་ལྟ་བུ་ནི། །དེ་ཕྱིར་ཐུབ་པ་ཆེན་པོས་བརྒྱན། །མཐོང་དང་ཐོས་སོགས་ཐུབ་པ་ཡིས། །བདེན་  
མིན་རྒྱུན་པ་མིན་པར་གསུངས། །ཕྱོགས་ལས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་འགྱུར་བས། །དེ་དག་གཉིས་ཀ་  
དོན་ཏུ་མིན། །ཞེས་ཐ་སྙད་ཏུ་བདག་དང་བདག་མེད་གཉིས་ཀ་ཡོད་མོད་ཀྱང་དོན་དམ་པར་མེད་  
པས་ཡང་དག་པར་དམིགས་སུ་མེད་པ་དང་མཐོང་བ་དང་ཐོས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་དུག་བདེན་  
པར་གྲུབ་པ་མིན་པ་དང་རྒྱུན་པ་ཡེ་མེད་མིན་ལ། མཐུན་ཕྱོགས་བདག་མེད་དང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་  
བདག་གཉིས་ཀ་དོན་ཏུ་སྟེ་ཡང་དག་པར་གྲུབ་པ་མིན་པར་གསུངས་སོ། །

༼རྩ་མེད་རྣམས་བཤད་ལས། དེ་ནི་སངས་རྒྱུ་རྣམས་ཀྱིས་ཞེས་པའི་བྱེད་པ་པོའི་ཆོག་ཐོག་  
མར་བཏོན་ནས་བདག་གི་ཞེས་ཀྱང་བཏགས་ཞེས་སོགས་ཀྱི་བྱ་བའི་ཆོག་གསུམ་དང་སྟེལ་བའི་བཤད་  
པ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་རྩ་བར་སངས་རྒྱུ་རྣམས་ཀྱིས་ཞེས་པའི་བྱེད་པ་པོའི་ཆོག་བྱ་བའི་ཆོག་གསུམ་  
པའི་དང་སྐར་བའི་སྐུས་ཟིན་ལྟར་བཤད་ན། འདུས་བྱས་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་འཇིག་པ་རྣམས་ལ་  
ལས་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་མི་འཐད་པར་མཐོང་ནས་དེའི་དེན་ཏུ་གངས་ཅན་ལ་སོགས་པས་བདག་ཏུག་  
པ་ཡོད་ཅེས་བཏགས་སོ། །རྒྱ་མཚན་ལྟར་སྤང་གི་འཐད་པས་སྤྲ་མ་ནས་འདི་དང་འདི་ནས་ཕྱི་མར་  
འཁོར་བའི་གང་ཟག་མེད་པར་མཐོང་ནས་རྒྱུང་ཕན་པས་དེ་འདྲ་བའི་བདག་མེད་དོ་ཞེས་ཀྱང་བརྟན་  
ཏོ། །སངས་རྒྱུ་བཅོམ་ལྷན་འདས་རྣམས་ཀྱིས་ནི་བདག་དང་བདག་མེད་པ་འགའ་ཡང་རང་བཞིན་  
གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་དོ་ཞེས་ཀྱང་བརྟན་ཏོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

༼ལྟ་སྟོང་བའི་དུང་ལ་སྐར་བ་འདེབས་པ་རང་གཞན་ལ་གཞོད་པ་གིན་ཏུ་ཆེ་བས་ཚུལ་བྲིམས་ལས་  
ནི་ཉམས་པ་སྐྱ་ཡི་སྟོང་བའི་དུང་ལ་ལས་ཅིས་ཀྱང་ཉམས་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཚུལ་བྲིམས་

ཀྱིས་ནི་འབྲས་པུ་མཐོ་རིས་སུ་འགྲོ་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྟ་བུས་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གོ་འཕང་མཆོག་ཏུ་འགྲོ་བར་འགྱུར་རོ། །མདོ་ལས། ཚུལ་བྲིམས་ཉམས་པ་ནི་སྤྲི། ལྟ་བུ་ཉམས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །བརྟན་པ་འདི་ལ་རབ་ཏུ་བྱུང་སྟེ་ཚུལ་བྲིམས་དང་ཆོག་དང་འཆོ་བ་ཡོངས་སུ་དག་པ་རྫོགས་པར་མ་བྱས་པར་ཆ་འགའ་རེ་ཉམས་པར་བྱས་པ་ནམས་ཀྱང་ལས་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་འཛིག་རྟེན་པའི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བུ་མ་ཉམས་ན་དཔུལ་བར་མི་སྐྱེ་བར་ཁྱར་སྐྱེ་བ་དང་། ཁྱུ་ནས་ཤི་འཕྲོལ་ཏེ་ལྟ་དང་མེར་སྐྱེ་ཞིང་། བསྐྱལ་བ་བཟང་བོ་འདི་ལ་ཐེག་ཆེན་ལ་ཞུགས་པ་མ་གཏོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མུང་འདས་ཐོབ་པར་མདོ་ལས་གསུངས་པའི་དོན་ལམ་རིམ་ཆེན་མོར་བཀོད་འདུག་པས་ན། སྤར་བྱངས་པའི་མདོའི་དོན་འཛིག་རྟེན་པའི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བུ་དང་ཁྱར་ནས་བཤད་ཚུལ་ཡང་ཡིད་དམ་སྙམ་སོ། །

༼ག༽བཞི་བརྒྱ་པའི་དར་རྒྱུག་ལས། དེས་ན་བསོད་ནམས་རྒྱུད་དུ་རྟེན་འབྱུང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་བཞིན་དུ་བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་འཐད་པའི་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་ཆོས་སྒྲོབ་དཔོན་གྱུ་སྐྱབ་ཀྱི་བཞེད་པ་འདི་ལ་དེ་ལྟ་ཡིན་ནམ་ལོན་ཏེ་མིན་སྙམ་དུ་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བར་ཡང་མི་འགྱུར་བས་ཉོན་མོངས་སྤངས་པའི་ཐར་པ་ག་ལ་ཐོབ། སྟོང་བཞིན་བརྟན་པ་ན་ཅི་འདི་ལྟར་ཡིན་ནོ་སྙམ་དུ་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བ་ཙམ་ཞིག་གིས་སྤོང་པ་རྒྱལ་བོར་བྱས་པར་འགྱུར་ཏེ། གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་ཡིད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་རྩེད་ཟད་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐེ་ཆོམ་ཟ་བ་བོངས་པ་དོན་དུ་གཉེར་ཞིང་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བུ་ལུང་རིགས་ཀྱིས་ངེས་པར་བྱས་པ་ལས་ཉོན་མོངས་ཟད་ནས་ཐར་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །དཔེར་ན་དེད་དཔོན་སྟོན་མོས་བཟུང་བ་དེས་རྩོལ་ཕྱོགས་སུ་མ་ལྟ་ཞིག་ཅེས་སྒྲུས་པ་དང་ཐེ་ཆོམ་ཟ་ནས་དེར་ཕྱིན་པས་རྟེན་རྒྱལ་བོ་རྟལ་ལ་ཏ་ཀ་དང་ཕྱད་ནས། སྟོན་མོ་ལས་ཐར་ཞིང་རྒྱ་མཆོའི་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །

༼ས༽རྩེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས། འདི་ཡི་ཕྱིར་དུ་ཁྱོད་ཀྱིས་ནི། །ལ་ལར་སྐྱུ་དང་གཞན་དུ་སྟོག། སྟུག་པའི་གཉེན་དང་ཡོངས་སྤྱོད་ཆོགས། །གངས་མེད་བསྐྱལ་བར་ཡང་ཡང་བཏང་། །གང་གི་ཡོན་ཏན་མཐོང་བཡིས། །ཕྱགས་ཀྱས་ཉ་ལ་ཇི་བཞིན་དུ། །ཉིད་ཀྱི་ཐུགས་བྱངས་ཆོས་དེ་ནི། །ཁྱོད་

ལས་མ་ཐོས་སྐལ་བ་ཞན། །ཞེས་ཀྱལ་སྤུས་ནམས་ཀྱི་ཐུགས་རང་དབང་མེད་པར་འཕྲོག་པར་བྱེད་  
པའི་ཆོས་ནི་རྟེན་འབྱུང་སྟོང་བའི་དོན་དུ་གསུངས་པ་དེ་ཡིན་པར་གསུངས་སོ། །

༼༥༽གསེར་ཕྱང་ལས། གཞན་ཡང་མདོ་ལས། སྤྱི་འོ་བུས་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ལ་བྱང་  
ཕྱོགས་སུ་ཡུམ་ལ་སྦྱོད་པ་ཅི་ཙམ་འབྱུང་ངེས་པའི་ལན་དུ། དེར་བྱང་སེམས་མང་དུ་འབྱུང་མེད་  
ཀྱི་ཡུམ་ཟབ་མོ་འདི་འདྲིན་པ་ནས་སྦྱོམ་པའི་བར་ནི་ཉུང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ཡུམ་འདི་  
བ་སོགས་མང་ཡང་དེར་བཤད་པའི་སྒྲེ་འགག་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་སྦྱོས་བྲལ་ལ་མོས་པ་ཉུང་བར་  
འཆད་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་མད་པར་སྣང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

༼༦༽མཁས་གྲུབ་ཆེན་པོ་ལྷང་སྒྲུ་རོལ་བའི་དོ་རྗེས། རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གསུང་རབ་  
ལྷག་མཐོང་ཆེ་ཆུང་དང་ཅ་ཤེད་ཀྱི་ཆེན་ལས་ཐོན་པ་ལྟ་བུ་ཕྱི་རབས་ཀྱི་མཁས་པ་དག་གིས་བཅུམས་  
པའི་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་གྲགས་པའི་ལྟ་བུ་ཀྱི་ཡིག་དང་གཞུང་གི་སྦྱོར་དང་མཐའ་དཔྱད་སོགས་  
གང་དུ་ཡང་མི་འབྱུང་བས་རྗེ་ལྷ་མའི་གསུང་རབ་དེ་དག་བཤད་ཤེས་པ་ཞིག་གིས་བཤད། མཉན་  
ཤེས་པ་ཞིག་གིས་མཉན་ན་དག་འ་བ་སྦྱེད་པའི་གནས་དུ་མ་ཞིག་ཡོད་པར་མངོན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་  
འདུག་པས། དེང་སང་དབུ་མའི་ལྟ་བ་ལ་བག་ཆགས་འདྲིན་པར་འདོད་པའི་སྒྲོ་ལྟ་ནམས་ཀྱིས་  
ཅ་འདུག་གི་ནམ་བཤད་ཆེན་མོ་གཉིས་དང་ལེགས་བཤད་སྟིང་བོ་དང་ལྷག་མཐོང་ཆེ་ཆུང་ནམས་  
ལ་མཉན་བཤད་ཡུན་རིང་དུ་བྱེད་པ་ཞིག་མེད་དུ་མི་རུང་བའི་ཚུལ་དེ་ཤེས་དགོས་པ་ཡོད་དོ། །

༼༧༽ལུགས་འདིའི་བདེན་གྲུབ་འགོག་པའི་རིགས་པའི་གཙོ་བོ་ནི། ལེགས་བཤད་སྟིང་བོ་ལས།  
དེ་ལྟར་ན་བདེན་ནས་སྒྲེ་བ་དང་བདེན་ནས་བཏགས་པའི་གཏན་ཆོགས་ཀྱིས་རང་ལས་སྒྲེ་བ་ལ་སོགས་  
པ་བཞི་དང་རང་བཞིན་གཅིག་ཐ་དད་ལ་སོགས་པ་བདུན་ཆོས་དང་གང་ཟག་ལ་འགོག་པ་འདི་ནིང་  
རིགས་པ་ནམས་ཀྱི་དོན་པོར་བྱངས་ཤིག ཅས་གསུངས་པ་ལྟར་རྟེན་འབྱེད་དང་མཐའ་བཞི་སྒྲེ་འགོག་  
དང་ནམ་བདུན་གྱི་རིགས་པ་གསུམ་གཙོ་བོ་ཡིན་ལ། འདི་ནིང་དུ་དེ་འགོག་བྱེད་སྦྱིར་མང་ཡང་གཏན་  
ཆོགས་སོགས་ལྟ་ལས་ཞེས་པས་གཏན་ཆོགས་ལྟ་བུ་ལྟར་པ་ཡིན་ན། སྤར་བཤད་པའི་གཏན་ཆོགས་  
གསུམ་གྱི་སྟེང་དུ་གཅིག་དུ་བྲལ་དང་མུ་བཞི་སྒྲེ་འགོག་གཉིས་ཏེ་ལྟ་ཡིན་ནམ་དཔྱད་དོ། །



༼ཁ༽དེས་ངོར་དགག་བྱའི་ང་རྣམ་པར་བཅད་པ་ཅམ་མ་གཏོགས་སྐྱབ་པའི་ཡོངས་གཅོད་མེད་  
ཅེས་འདོན་དགོས་སམ་སྙམ་མོ། །

༼ག༽ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་ལས། དེ་ལྟར་སེམས་བྱིང་གོད་ཀྱིས་མི་མཉམ་པ་མེད་པའི་ཞི་གནས་  
ཀྱི་མཉམ་བཞག་དང་ལྡན་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བརྟགས་ན་ཡང་དག་པའི་དོན་ཤེས་པར་འགྱུར་བ་ལ་  
དགོངས་ནས། ཆོས་ཡང་དག་པར་སྤྱད་པ་ལས། སེམས་མཉམ་པར་བཞག་ན་ཡང་དག་པའི་  
ལྟ་བ་བཞིན་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཞེས་བཤད་དོ། །

༼ང༽ བར་ཕྱིན་གྱི་རྣམ་བཤད་ལས། དེ་ལྟ་བུའི་སྤྱོད་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་ཐོག་  
མར་སྐྱེས་པ་ན་སྦྱར་ལམ་རྟོག་སྐྱེས་པ་ཞེས་བྱ་ལ། དེའི་ཆེ་མཉམ་པར་འཛོག་བཞིན་པའི་དུས་ཉིད་  
ན་ཡང་གཉིས་སྒྲུང་ཡོད་པ་སྤྱོད་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་ལུགས་ཀྱང་སྦྱར་ལམ་བཟོད་པ་ཐོབ་པ་སོགས་ཀྱི་ཆོ།  
དེ་ལྟར་ངེས་མི་རྣམས་པས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས་ལས་གཉིས་སྒྲུང་རྒྱབ་པ་ལྟར་སྒྲུང་གི་གཉིས་སྒྲུང་རྒྱབ་པ་ནི་  
མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་དང་། དེས་ན་སྦྱར་ལམ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་སྐབས་སུ་གཟུང་བ་བདེན་འཛིན་སྤྱོད་  
པའི་རྣམ་པ་གོང་ནས་གོང་དུ་ཁྱད་པར་དུ་གྱུར་ནས་སྦྱར་ལམ་བཟོད་པ་སྐྱེས་པའི་ཆེ་གཟུང་བ་བདེན་  
འཛིན་ལྟན་སྐྱེས་མཛོད་གྱུར་གྱི་ཡང་རྣམ་པ་རགས་པ་ཉམས་པར་བྱས་པས་མཉམ་བཞག་ལས་ལངས་  
པའི་ཆེ་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་གཟུང་བྱའི་ཆོས་རྣམས་མེ་ལོང་ནང་གི་གཟུགས་བརྒྱན་ལྟར་སྒྲུང་  
པའི་སྤྱུ་ལེགས་པར་ཤར་བ་དང་། ཆོས་མཆོག་སྐྱེས་པའི་ཆེ་འཛིན་པ་ལ་ཡང་སྦྱོམ་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་  
དེ་ལྟར་སྒྲུང་བ་ཡིན་ལ། རིམ་པ་དེ་ལྟར་ལོང་བ་ཡང་གཟུང་བྱ་དང་འཛིན་པ་ལ་བདེན་ཞེན་སྤང་  
དཀའ་སྒྲིའི་དབང་ལས་ཡིན་ནོ། མདོ་ཞེ་བྱུན་ལས། དེ་ཆེ་དེ་ཡི་གཟུང་བ་ཡི། རྣམ་པར་གཡེང་  
བ་དེ་སྤྱོད་འགྱུར། ཞེས་དང་། འདི་ལྟར་དེ་ཡི་མཐུག་ཐོགས་སུ། འཛིན་པའི་རྣམ་པར་གཡེང་  
བ་སྤྱོད་། ཞེས་སྤངས་པའི་ངོས་ནས་བཞག་པ་ལྟར་རོ། ཞེས་གསུངས་སོ། །བཤད་ཚུལ་འདི་  
ལྟར་ན། སྦྱར་ལམ་རྟོག་ཐོབ་པའི་ཆེ་ཐོས་བསམ་གྱི་སྐབས་ལྟ་བུའི་གཉིས་སྒྲུང་རགས་པ་ལོག་ཀྱང་  
སྤྱོད་བཅིང་ལ་གཉིས་སྒྲུང་ཡོད་པ་མཉམ་པར་འཛོག་བཞིན་པའི་དུས་ན་ཡང་སྤྱོད་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་  
ལུགས་ལ། བཟོད་པ་ཐོབ་པའི་ཆེ་དེ་ལྟར་ངེས་མི་རྣམས་པ་དང་། གཞན་ཡང་། རྟོག་ཆེ་གཉིས་ཀྱི་

སྐབས་སུ་གཟུང་ཏོག་ལྟན་སྐྱེས་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་རྣམ་པ་རགས་པ་ཉམས་པར་བྱས་པས་ན། སྦྱར་  
ལམ་བཅོད་པ་ཐོབ་པའི་ཆོ་གཟུང་ཏོག་ལྟན་སྐྱེས་ཤས་ཆེར་མངོན་དུ་མི་འགྱུར་ཡང་འཛིན་ཏོག་ལ་  
དེ་ལྟར་མིན་པའི་ཁྱད་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་ཞུགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་  
ནོ། ། གྲུབ་མཐའ་ཆེན་མོའི་བཤད་ཚུལ་ལྟར་ན། རྟོད་ཅེའི་སྐབས་སུ་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གྱི་གཉིས་  
སྒྲུང་ཡོད་པ་དེ་མཉམ་བཞག་གི་དུས་ན་ཡང་སྤྱིང་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་རྒྱས་ལ། བཅོད་པ་ཐོབ་པའི་ཆོ་  
ཡུལ་གྱི་སྒྲུང་བ་ཡོད་པ་དེ་ལྟར་ངེས་མི་རྒྱས་ཀྱང་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྒྲུང་བ་ཡོད་པ་དེ་ལྟར་ངེས་རྒྱས་པའི་  
ཁྱད་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་ཞུགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ཞིང་། ཆོས་མཆོག་  
གི་ཆོ་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྒྲུང་བ་གཉིས་ཀ་དེ་ལྟར་ངེས་མི་རྒྱས་པ་དང་། མཐོང་ལམ་སོགས་ཀྱི་ཆོ་  
ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྒྲུང་ཆ་དང་གཞལ་བྱ་འཇལ་བྱེད་ཀྱི་སྦྱོས་པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་བཤད་པ་ཡིན་  
ནོ། ། རྟོན་ཀྱང་འདི་ལ་ཞིབ་ཆ་རྩུང་ཞིག་དགོས་པར་སྒྲུང་ངོ་ །

༼ཆ༽ལམ་རིམ་ཚུང་དུ་ལས། འོ་ན་དེ་འདྲ་བའི་ཞི་ལྷག་རིམ་ཅན་དུ་སྦྱེད་ཚུལ་དེ། ཐེག་པ་  
ཆོ་ཚུང་དང་མདོ་སྒྲགས་གང་གི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ནི་ཉན་རང་དང་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་  
པའི་ཐེག་ཆེན་པ་གཉིས་དང་། དེ་ཡང་གྲུབ་མཐའ་བཞིའི་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་ལ། སྒྲགས་ཀྱི་རྒྱད་  
སྡེ་གསུམ་ལ་འང་འདྲ་བར་རྒྱད་སྡེ་སོ་སོ་དང་དེ་དག་གི་འགྲེལ་མཛད་ཆེན་པོའི་བཞེད་པར་སྒྲགས་ཀྱི་  
ལམ་གྱི་རིམ་པར་བཤད་བྱིན་ཏོ། ། ཞེས་པ་ནས། རང་གི་ལུགས་ནི་ནལ་འབྱོར་སྒྲ་མེད་ཀྱི་སྐབས་  
སུ་ཡང་ལྟ་བའི་གོ་བ་སྦྱེད་ལུགས་དབུ་མའི་གཞུང་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་བྱ་དགོས་ལ། སྦྱིང་ལུགས་  
ལ་བསྦྱེད་རིམ་དང་རྫོགས་རིམ་གྱི་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་སྐབས་འགའ་ཞིག་དུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དཔྱད་ནས་ཡིད་  
ལ་བྱེད་པ་ཡོད་ཀྱང་། ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྟན་པའི་རྣམ་པ་ཐོབ་པའི་རྫོགས་རིམ་པས་མཉམ་བཞག་  
དུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྦྱིང་བ་ན་ལྟོགས་དུ་བཞག་ནས་སྦྱོམ་པ་ངེས་པར་དགོས་ཀྱང་། ལྷག་མཐོང་གི་དཔྱད་  
སྦྱོམ་གཞུང་གཞན་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་མི་བྱེད་དོ། ། ཞེས་གསུངས་སོ། །

༼ཆ༽དེ་ཉིད་ལས། དེ་དག་ནི་སྤྱད་པ་ལས། ཕུང་འདི་སྦྱིང་ཞེས་ཏོག་ནའང་བྱང་ཚུབ་སེམས་  
དཔའ་ནི། །མཆན་མ་ལ་སྦྱོད་སྦྱེ་མེད་གནས་ལ་དད་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ཡུམ་

ཆེན་མོ་ལས་གཟུགས་སྟོང་བ་དང་བདག་མེད་ཅེས་བྱ་བར་སྦྱོད་ན་མཚན་མ་ལ་སྦྱོད་ཀྱི། ཤེས་རབ་  
 ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ལ་མི་སྦྱོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ན་མས་ཀྱི་དོན་ཡང་སྟོང་ཉིད་སོགས་བདེན་  
 པར་བཟུང་བ་ལ་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན། སྦྱོ་མེད་གནས་ལ་དད་མ་ཡིན། ཞེས་པའང་མི་རིགས་  
 ཉེད། དེ་ལ་དད་པ་ཡང་མཚན་མ་ལ་སྦྱོད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། མདོ་དེ་ཉིད་ལས། ཆོས་  
 རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པར་ཡོངས་སུ་ཤེས་གྱུར་པ། །འདི་ནི་ཤེས་རབ་པ་རོལ་ཕྱིན་མཚོག་སྦྱོད་  
 པ་ཡིན། ཞེས་དང་། གང་ཆོ་འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་དང་དཀར་ནག་ཆོས། ཤེས་རབ་རྣམ་  
 པར་བཤེག་ནས་རྩལ་ཅམ་མ་དམིགས་ཆོ། །འཇིག་རྟེན་དག་ན་ཤེས་རབ་པ་རོལ་ཕྱིན་གངས་འགོ། །  
 ཞེས་དང་། ཉིང་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལ་ཡ་ཀྱང་། གལ་ཏེ་ཆོས་ལ་བདག་མེད་སོ་སོར་རྟོག་ །སོ་སོར་  
 བརྟགས་ནས་གང་ཞིག་དེ་སྟོམ་པ། །འབྲས་བུ་མུ་ངན་འདས་འཕྲོ་བ་རྒྱ་དེ་ཡིན། །རྒྱ་གཞན་གང་  
 ཡིན་དེས་ནི་ཞིར་མི་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པའི་སྟོང་པོ་  
 ལས་ཀྱང་། སྤྱི་རིའི་བྱས། བྱང་སེམས་ཤེར་ཕྱིན་ཟབ་མོ་ལ་སྦྱོད་པར་འདོད་པས། ཇི་ལྟར་བསྐྱབ་  
 པར་བྱ་ཞེས་ངོས་པའི་ལན་དུ་སྦྱན་རས་གཟིགས་ཀྱིས། བྱང་པོ་ལྔ་པོ་དེ་དག་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་  
 སྟོང་བར་ན་མ་པར་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་བཞུགས། ཞེས་སོགས་མང་དུ་གསུངས་པ་དང་འགལ་བར་  
 འགྱུར་རོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

༼༤༽ རྒྱ་མའི་བྱད་མེད་ལ་བྱད་མེད་དངོས་སུ་བཟུང་ནས། དེ་ལ་མི་རྟག་སོགས་སུ་ཡིད་ལ་བྱེད་  
 པ་དང་། བྱང་པོ་བདེན་པར་བཟུང་ནས་བྱང་པོ་ལ་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་ལྟར་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་གཉིས་  
 དཔེ་དོན་དུ་སྦྱར་བ་ལ། བདེན་པའི་བྱང་པོ་དམིགས་པར་བྱས་ནས་མི་རྟག་སོགས་སུ་ཡིད་ལ་བྱེད་  
 པ་ཅིག་ཀྱང་ཡོད་ལ། དེ་ནི་ཞེན་ཡུལ་ལ་འབྱུལ་བའི་ལོག་ཤེས་རྒྱུ་བ་ཡིན་པས། ཆད་མས་གྲུབ་  
 པ་མིན་ཀྱང་བདེན་འཛིན་གྱི་ཡུལ་སུན་ཕྱང་བའི་ལྟ་བ་མ་རྟོག་པའི་རྒྱུ་ལ། བདེན་བརྟན་གང་གིས་  
 ཀྱང་ཁྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པའི་བྱང་པོ་ལ་དམིགས་ནས། དེ་གཉིས་གང་གིས་ཀྱང་ཁྱད་པར་དུ་མ་  
 བྱས་པའི་མི་རྟག་པ་སོགས་སུ་ཐ་སྟོན་པའི་ཆད་མས་གྲུབ་པ་དུ་མ་ཞིག་འོང་ལ། སྟོམ་པའི་ཆོ་ཡང་  
 དོན་དེ་བསྟོམས་པས་སྤར་བཤད་པ་བཞིན་གྱི་ལམ་རྒྱུད་ལ་སྦྱོའོ། ཞེས་འཇུག་ཀྱི་ཆེན་མོར་གསུངས་

པ་བཞིན་ནོ། །

༼༡༽ཅ་ཤིང་ཁྲི་གཞི་ཆེན་ལས། དེ་ལྟ་སྟངས་བཞིན་ལ་ལྟ་ཉེས་ན་འཛིན་པ་བོ་ཡུང་བར་བྱེད་ལ། ཤེས་  
རབ་ཞན་པ་ནམས་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཡང་དག་པར་འཛིན་མི་རྒྱས་པ་དེའི་ཕྱིར། ལྟོན་  
པ་སངས་རྒྱུས་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་དང་ཆོས་ཤིན་ཏུ་ཟབ་པ་ལ་གཟེགས་ཏེ། ཤེས་རབ་ཞན་  
པ་དག་གིས་ཉེན་འབྱུང་ཟབ་མོའི་ཆོས་འདི་ཡི་གཏིང་རྟོགས་དཀའ་བར་མཁྱེན་པར་གྱུར་ནས། ལུབ་  
པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཐུགས་ཆོས་བསྟན་པ་ལས་རབ་ཏུ་ལོག་པར་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་  
མདོ་ལས། བཅོམ་ལྡན་འདས་མདོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱུས་ནས་རིང་པོ་མ་ལོན་པར་འདི་  
སྟུང་དུ་དགོངས་ཏེ། ངས་ཆོས་ཟབ་མོ་ཟབ་པར་སྒྲུང་བ་བཞག་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཞིང་རྟོག་གེའི་  
སྟོང་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་ཞིབ་མོ་མཁའ་ཤིང་མཛངས་པས་རིག་པར་བྱ་བ་ཐུགས་སུ་ཆུད་དེ། དེ་གལ་  
ཏེ་ངས་གཞན་དག་ལ་བསྟན་ན་གཞན་གྱིས་ངའི་དེ་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ་དེས་ང་ལ་གཞོད་པར་  
འགྱུར་ཞིང་ཁྱུ་པར་འགྱུར། ཐུགས་མི་སྟོབ་པར་འགྱུར་བས་གང་བདག་ཉིད་གཅིག་ཕུ་དགོན་པ་  
རབ་ཏུ་དབེན་པར་མཐོང་བའི་ཆོས་ལ་བདེ་བ་ལ་རྟེག་པར་གནས་པ་ཐོབ་པས་གནས་པར་བྱའོ། །ཞེས་  
རྒྱུས་པར་གསུངས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ནོ། །

༼༢༽ཞེ་སྟོན་གཉིས་པ་མེད་པ་དང་། །ལྟ་བ་ངན་ནམས་འཇིག་བྱེད་ཅིང་། །སངས་རྒྱུས་ཀྱན་  
གྱི་ཡུལ་གྱུར་པ། །བདག་མེད་ཅེས་ནི་བྱ་བར་བཟོད། །ཆོས་འདི་ཡི་ནི་མིང་ལས་ཀྱང་། །དམ་  
པ་མིན་ལ་འཇིགས་པ་སྟེ། །ཞན་ལ་འཇིགས་པ་མི་བསྟེད་པའི། །སྟོབས་ལྡན་ཞེས་བྱ་གང་ཞིག་  
མཐོང་། །ཆོས་འདི་དེ་བཞིན་གསེགས་ནམས་ཀྱིས། །ཅོད་པའི་ཆེད་དུ་མ་གསུངས་ཏེ། །དེ་ལྟར་  
འདིས་ནི་གཞན་སྟུ་ནམས། །བསྟེགས་ཏེ་མེ་ཡིས་བུད་ཤིང་བཞིན། །ཆོས་འདི་གང་གིས་ཤེས་གྱུར་  
པ། །དེ་ནི་གཞན་ལ་མི་དགའ་སྟེ། །དེས་ན་བདག་ལ་ཆོས་འདི་ནི། །འཇིགས་པའི་སྟོང་དང་འདྲ་  
བར་སྒྲུང་། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། སངས་རྒྱུས་ཀྱན་ཞེས་པ་ནི་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་འཕགས་པ་ཐམས་  
ཅད་དང་། ཞན་ལ་འཇིགས་པ་ཞེས་སོགས་རྟེན་བཞག་ཉིད་ཀྱི་དོན་ནི། སྟོབས་ཞན་པ་ལ་འཇིགས་  
པ་མི་སྟེད་པའི་སྟོབས་ལྡན་ཞེས་བྱ་བ་གང་ཞིག་མཐོང་སྟེ། དཔེར་ན་སྟག་དང་སེངྒེ་ལ་སོགས་པ་

མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་རི་དྲགས་ཕྱ་མོ་འཛིགས་པ་བསྐྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་པ་དང་། ཆོགས་བཅད་  
 ཐ་མའི་དོན་ནི། རང་བཞིན་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་འདིའི་བདུད་རྩིའི་རོ་གང་གིས་ཐོས་བསམ་སྒོམ་  
 གསུམ་གྱིས་ཤེས་པར་གྱུར་པ་དེ་ནི་དངོས་པོ་ལ་བདེན་པར་ཞེན་པའི་ལྟ་བ་གཞན་ལ་མི་དགའ་སྟེ།  
 དེས་ན་སྟོབ་དཔོན་བདག་ལ་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་འདི་ནི་ལྟ་བ་ངན་པ་ཐམས་ཅད་འཛིགས་པའི་སྟོ་  
 ཐབས་དང་འབྲ་བར་སྒྲུང་ངོ་། །ཡང་ན། གསུང་རབ་ཀྱི་ཆོས་ལ་དགོངས་ནས་འཛིགས་པའི་སྟོ་  
 དང་འབྲ་བར་སྒྲུང་ཞེས་བཤད་དོ། །ཞེས་དར་རྒྱུག་ལས་གསུངས་ཤིང་། གཞན་ནམས་གོ་སྒྲ་བས་  
 མ་བྱིས་སོ། །

༼ཐ༽རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས། འདི་ཀྱན་ངོ་པོས་སྟོང་བ་དང་། འདི་ལས་འདི་འབྲས་འབྱུང་  
 བ་ཡི། །དེས་པ་གཉིས་པོ་ཕན་ཚུན་དུ། །གོགས་མེད་པར་ནི་གྲོགས་བྱེད་པ། འདི་ལས་ངོ་མཆར་  
 གྱུར་པ་དང་། འདི་ལས་མད་དུ་བྱུང་བ་གང་། །ཞེས་དང་། དེ་ལྟར་ཤེས་རབ་མེད་པ་ལ་འགལ་  
 བ་ཤེས་རབ་ཅན་ལ་མི་འགལ་བ་མཐའ་ཡས་ཀྱང་། བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་དང་གསུང་རབ་  
 ཕན་ཚུན་ལ་གནང་བ་གཤམ་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་། དགོངས་པ་མི་འགལ་བར་ཤེས་རབ་ཀྱིས་འབྱེད་པ་  
 འདི་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱགས་པ་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རང་བཞིན་གྱིས་  
 སྟོང་བ་དང་རྟེན་ནས་འབྱུང་བ་གཉིས་གཞི་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་གཞི་མཐུན་དུ་རུང་བར་རྟོགས་པ་ནི་  
 ངོ་མཆར་མད་དུ་བྱུང་བ་ཞིག་ཡིན་མོད་ཀྱང་། དེ་ཙམ་ཞིག་ནི་ཉན་རང་ལ་ཡང་ཡོད་པའི་བྱུར་བྱང་  
 རྒྱབ་སེམས་དཔས་སྟོང་བ་པོ་ལ་རང་གི་ལུས་སྦྱིན་པ་ལས་ལྷག་པར་ངི་ལྟར་འགྱུར་ཞེན། བྱང་རྒྱབ་  
 སེམས་དཔས་རང་ལུས་སྦྱིན་པར་བཏང་བ་ལས་བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔས་སྟོང་བ་དང་རྟེན་འབྱུང་མི་  
 འགལ་བར་རྟོགས་པ་ནི་ངོ་མཆར་ཆེ་ཞེས་གཉིས་ཀ་བྱང་སེམས་དང་སྦྱར་བ་ཡིན་པས་སྦྱོན་མེད་དེ།  
 དཔེར་ན། བྱང་རྒྱབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་བསོད་ནམས་ལས་དམ་ཆོས་འཛིན་པའི་བསོད་ནམས་ཆེ་བར་  
 གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །གཞན་ཡང་། སྟོབ་དཔོན་དཔའ་པོས། ཤེས་རབ་མིག་གསལ་རྣམ་པར་  
 བྱེ་གྱུར་ན། །བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔས་རང་གི་གཤིན་ཀྱང་། །སྒྲན་གྱི་ཤིང་ལྟར་རྣམ་པར་མི་རྟོག་  
 པར། །མཐོ་འམ་དམའ་བར་འགྱུར་བ་དེ་ལ་མེད། །ཅེས་དང་། རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས། བྱང་

ཐུབ་སེམས་དཔས་སྤོང་བ་པོ་ལ་གཉིན་ཀྱང་སྒྲན་གྱི་སྤོང་བོ་ལས་བྱངས་པ་ལྟར་ང་རྒྱལ་དང་ཞུས་པ་ལ་སྐོགས་པའི་ནམ་རྟོག་གིས་མི་འགྱུར་བ་ནི། ཤེས་རབ་ཀྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ལས་ཡིན་ལ། ཞེས་བྱང་སེམས་ཀྱིས་རང་གཉིན་ཀྱང་ནམ་རྟོག་གིས་མི་འགྱུར་བ་ནི་སྤོང་བ་དང་རྟོན་འབྱུང་མི་འགལ་བར་རྟོགས་པའི་མཐུ་ཡིན་པར་གསུངས་པས་ཀྱང་ལྔར་གྱི་སྦྱོན་དེ་མེད་དོ། །

། དེ་སྤོང་བ་རྟོན་འབྱུང་མི་འགལ་བར་རྟོགས་པའི་མཐུས་པ་ལ་ས་སྤོང་གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་གང་མཐོང་ཡང་མིག་འཕྲལ་ལྟར་ངོ་མཆར་བ་བསྐྱེད་ཅེས་པའི་དོན་དེ། བརྒྱ་བའི་འགྲེལ་བ་ལས། འདིར་སྒྲུས་པ། ཅི་ནས་ཀྱང་དབང་བོ་ནམས་ཡུལ་འཛིན་པ་མི་སྲིད་ལ། མིག་དང་གཟུགས་ལ་བརྟེན་ནས་མིག་གི་ནམ་པར་ཤེས་པ་ཡང་སྦྱོའི་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་ངོ་མཆར་བ་ཞིག་གོ། བརྟེན་པར་བྱ་སྟེ། ཅི་འདི་ཁོ་ན་ངོ་མི་མཆར་གྱི། གང་འགགས་པ་དང་འགག་བཞིན་པའི་ས་བོན་ལས་སྐྱ་གུ་འབྱུང་བར་མི་རིགས་ལ། ས་བོན་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱ་གུ་སྦྱེ་བ་ཡང་ཡིན་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་བྱས་ཤིང་བསགས་པའི་ལས་འགགས་ནས་ཡུན་ཤིན་ཏུ་རིང་བོར་ལོན་པ་ལ་འགར་ཡང་གནས་པ་མེད་མོད་གྱི། འོན་ཀྱང་འགགས་ནས་བསྐྱལ་བ་དུ་མས་ཆོད་པའི་ལས་ལས་ཀྱང་འབྲས་བྱ་དངོས་སུ་འབྱུང་བ་དང་། བྱམ་པ་ལ་སྐོགས་པ་ནམས་རང་གི་རྒྱ་ལས་དེ་ཉིད་དང་གཞན་དུ་ནམ་པ་ལྔར་དབྱེད་པ་ན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་མོད། དེ་ལྟར་ན་ཡང་བརྟེན་ནས་བཏགས་པས་སྤྱང་ཅི་དང་རྒྱ་དང་འོ་མ་འཛིན་པ་དང་འཁྱུ་བ་ལ་སྐོགས་པའི་བྱ་བ་ལ་རུང་བར་འགྱུར་བ་འདི་ཅི་ངོ་མི་མཆར་བ་ཞིག་གམ། དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ན། གང་ཆོ་མཐུས་ལ་ས་སྤོང་ན། །ངོ་མཆར་ཅན་མིན་ཅིང་མེད་པ། །དེ་ཆོ་དབང་རྟོགས་དེ་འདྲ་ལ། །ཡ་མཆན་ཞེས་བྱ་ཅི་ཞིག་ཡོད། །འབྲས་བྱ་ནི་རང་གི་རྒྱའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པར་མཐོང་སྟེ། དཔེར་ན་བ་ལང་ལས་བ་ལང་དང་། ཏ་ལས་ཏ་དང་། སྤ་ལུ་ལས་སྤ་ལུ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སྐོགས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ན། འབྱུང་བ་ནམས་དང་གཟུགས་དང་སྤྱ་ལ་སྐོགས་པ་ནམས་ལ་ནི་ཚུལ་འདི་མི་རིགས་སོ། །འདི་ལྟར་འབྱུང་བ་ཆེན་མོ་དག་ནི་ལུས་ཀྱི་དབང་བོའི་བཟུང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ཞིང་མཉན་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ལ། དེ་དག་ལས་གཟུགས་མིག་གི་གཟུང་བར་བྱ་བ་དང་། མཉན་པར་བྱ་བ་སྤྱ་འབྱུང་བ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་མཆོག་ཏུ་ངོ་མཆར་བ་ཞིག་གོ། ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །དེའི་

དར་ཤིག་ལས། ཅི་ནས་ཀྱང་དབང་པོ་རྣམས་ཡུལ་ལ་འཛིན་པ་མི་སྲིད་ལ། མིག་དང་གཟུགས་  
ལ་བརྟེན་ནས་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྐྱེའོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་ངོ་མཆར་བཞིག་གོ་ཞེ་ན། དེ་ཁོ་  
ན་ངོ་མཆར་གྱི་རྒྱ་མ་ཡིན་ཏེ། རིགས་པས་དབྱུད་པའི་ཆོས་པོན་འགགས་པ་དང་མ་འགགས་པ་  
ལས་སྦྱ་གུ་འབྱུང་བ་སོགས་གང་གི་ཆོ་མཁས་པ་ལ་ས་སྟངས་ན། མིག་འབྲུལ་ལྟ་བུའི་ངོ་མཆར་ཅན་  
མིན་པ་ཅང་མེད་པ་དེའི་ཆོད་བང་ཤེས་བདེན་མེད་ཀྱིས་དོན་རྟོགས་པ་དེ་འདྲ་ལ་དགོས་སུ་ཡ་མཆན་  
ཞེས་བྱ་བ་ཅི་ཞིག་ཡོད་ཀྱན་གྱི་སྤྱི་མཐུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

༼ན༽སྟོང་བཞིད་ལ་ལྟ་ཉེས་ན་ལྟ་བུ་པོ་ཡུང་བར་འགྱུར་བའི་ཚུལ་འདི་དག་སྤར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

༼པ༽འདུག་པའི་རྣམ་བཤད་ལས། རི་ལྟར་དབུ་མའི་གཞུང་ལུགས་འདི་ལས་མ་གཏོགས་པར་  
བརྟན་བཅོས་གཞན་ན་སྟོང་བཞིད་ཅེས་བྱ་བའི་ཆོས་འདི་ནི། ཐུན་ཅི་མ་ལོག་པར་བརྟོད་པ་མེད་  
པ་དེ་བཞིན་དུ། ཁོ་ཁོ་ཅག་གིས་འདིར་ལུགས་གང་ཞིག་བཞུགས་ལན་དང་བཅས་པར་བརྟན་པ་འདིར་  
འབྱུང་བའི་ལུགས་ཀྱང་། སྟོང་བཞིད་ཀྱི་ཆོས་ལྟར་བརྟན་བཅོས་གཞན་ན་ནི་མེད་དོ་ཞེས་མཁས་  
པ་རྣམས་ཀྱིས་ངེས་པར་མཛད་དུ་གསེལ་ལོ། །དེའི་ཕྱིར་དབུ་མ་བ་ཁ་ཅིག་གིས་མདོ་སྡེ་བ་རྣམས་  
དང་། བྱེ་བྱག་ཏུ་སྦྱ་བ་རྣམས་ཀྱིས་གང་དོན་དམ་པར་སྦྱས་པ་དེ་ཉིད། དབུ་མ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱན་  
རྩེ་བ་ཏུ་འདོད་དོ་ཞེས་སྦྱས་པ་དེ་ནི། དབུ་མའི་བརྟན་བཅོས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མ་ཤེས་པས་སྦྱས་པ་  
ཡིན་ཏེ། འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཆོས་ནི་འཛིག་རྟེན་པའི་ཆོས་དང་མཚུངས་པར་མི་རིགས་  
པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་རང་འགྲེལ་ལས་གསུངས་སོ། །འདིས་ནི་རང་གིས་ཐ་སྙད་དུ་རྣམ་པར་བཞག་  
པ་ཁས་བླངས་པ་ཐམས་ཅད་རང་མཆོན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པ་ཉིད་ལ་འཛིག་པས། རང་གི་མཆོན་  
ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཁོ་ནའི་སྟངས་རྣམས་ལྟར་གྲུས་པའི་དོན་སྦྱ་གཉིས་ལ་སོགས་པའི་གྲུབ་མཐའ་  
རྣམས་རང་ལུགས་ཀྱི་དོན་དམ་དུ་མ་ཟད་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་གྲུབ་པ་མེད་པར་འདོད་པའི་ལུགས་སོ། །དེས་  
ན་རང་གི་ལུགས་འདི་སེམས་ཅམ་པ་དང་ཡང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་མ་ཟད། མགོན་པོ་སྤྱི་སྤྱོད་  
དང་འཕགས་པ་ལྟའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བའི་དབུ་མ་བ་གཞན་གྱི་ལུགས་དང་ཡང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་  
པར་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་འདོམས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། སྡེ་བ་གཉིས་ཀྱིས་

དོན་དམ་དུ་འདོད་པ་ན་མས་དབུ་མ་བས་ཀྱན་རྫོབ་དུ་ཁས་མི་ལེན་པ་ནི་ཆ་མེད་ལ་སོགས་པའི་དངོས་  
 པོ་ལ་བྱ་ཡི་དེ་གཉིས་ཀྱིས་བདེན་པར་གང་འདོད་དབུ་མ་བས་ཀྱན་རྫོབ་དུ་ཁས་མི་ཐུང་བར་སྟོན་པ་  
 མིན་ཏེ་གཟུགས་སྐྱ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་གིས་བདེན་པར་འདོད་ཀྱང་དབུ་མ་བས་ཀྱན་རྫོབ་དུ་འདོད་  
 པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོར་གསུངས་ཀྱང་། ལེགས་བཤད་སྟིང་བོ་ལས། རང་གི་  
 ལུགས་དབུ་མ་བ་གཞན་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་གཏན་ཆོགས་ཀྱིས་དོན་སྟོན་གཉིས་ཀྱི་དོན་དམ་  
 པར་སྦྱས་པ་ན་མས་དབུ་མ་བའི་ཀྱན་རྫོབ་དུ་འདོད་པས་དབུ་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མི་ཤེས་པར་འཛོག་  
 པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། རང་གི་ལུགས་ལ་ཐ་སྟད་དུ་ཡང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཆོས་མི་འདོད་  
 ལ་དེ་དག་ནི་དེའི་སྟངས་ལ་འཛོག་པ་ཤ་སྟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བདེན་པ་གཉིས་གང་རུང་གཅིག་  
 ལས་ཉམས་ན་ཅིག་ཤོས་ལས་ཀྱང་ཉམས་པར་འགྱུར་བས་བདེན་གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་ལས་མ་ཉམས་པའི་  
 འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཆོས་ནི་བདེན་གཉིས་ལས་ཉམས་པའི་འཛིག་རྟེན་པའི་ཆོས་དང་བདེན་  
 གཉིས་གང་དུ་ཡང་མཚུངས་པར་མི་རིགས་པས་འཕགས་པའི་ལུགས་འདི་ནི་དོན་དམ་དུ་མ་ཟད་ཀྱན་  
 རྫོབ་དུ་ཡང་དངོས་པོར་སྦྱ་བའི་གྲུབ་མཐའ་དང་ཐུན་མོང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

༼ལྟེ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་འགྲེལ་ལས། ཤེས་པས་ཤེས་བྱ་རྟོགས་པ་སྟེ། ཤེས་བྱ་མེད་པར་ཤེས་  
 པ་མེད། །དེ་ལྟ་ན་ནི་རིག་བྱ་དང་། །རིག་བྱེད་མེད་ཅེས་ཅིས་མི་འདོད། །ཅེས་སོགས་ཀྱིས་དོན་  
 ཤེས་ཡོད་མེད་མཚུངས་པར་གསུངས་ཤིང་། འདུག་པ་ལས། གཟུགས་མེད་ན་ནི་སེམས་ཡོད་  
 མ་འཛོན་ཅིག །སེམས་ཡོད་ཉིད་ན་འང་གཟུགས་མེད་མ་འཛོན་ཅིག །དེ་དག་ཤེས་རབ་རྒྱལ་མདོར་  
 སངས་རྒྱས་ཀྱིས། །མཚུངས་པར་སྤངས་ཤིང་མདོན་པའི་ཆོས་ལས་གསུངས། །ཞེས་པས་ཕྱི་  
 རོལ་གྱི་གཟུགས་མེད་པར་འདོད་ན་ནི་སེམས་ཡོད་པར་མ་འཛོན་ཅིག །ནང་གི་སེམས་ཡོད་པར་  
 འདོད་ན་ཡང་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་མེད་པར་མ་འཛོན་ཅིག །ཡུང་བོ་ལྷ་བོ་དེ་དག་ནི་ཤེས་ཕྱིན་གྱི་  
 མདོར་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ལྷ་ཆར་ཡང་མཚུངས་པར་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་བཀག་ཅིང་། ཆོས་  
 མདོན་པ་ལས་ནི་ལྷ་ཆར་ཡང་རང་དང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་སྟོན་སྟེན་མཚུངས་པར་གསུངས་  
 སོ། །ཞེས་བཤད་དོ། །ཐལ་འགྱུར་བས་ཕྱི་དོན་ཐ་སྟད་དུ་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་པའི་རྒྱ་མཚན་མཐར་



ཐུག་ནི་འདི་ལྟར་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་སྤྱོད་སྤྱོད་ཕྱི་རྒྱུ་ལྟོས་པ་དེ། རྟོན་དམ་དཔྱད་བྱེད་  
 གྱི་ཆད་མ་ལ་མ་ལྟོས་པར་ཐ་སྙད་དཔྱད་བྱེད་གྱི་ཆད་མས་ཁེགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཕྱི་རྟོན་འགོག་  
 བྱེད་གྱི་ཐ་སྙད་དཔྱད་བྱེད་གྱི་ཆད་མ་མི་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར་དང་། རྟོན་དམ་དཔྱད་བྱེད་གྱི་ཆད་མས་  
 དཔྱད་ན་ཤེས་པ་འདྲ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐ་སྙད་དཔྱད་པའི་ཆད་མས་ཁེགས་པར་ནི་སེམས་  
 ཅམ་པ་རང་ཡང་མི་སྤྱོད་ཏེ། ཕྱི་རྟོན་འགོག་པ་ལྟན་ཅིག་དམིགས་ངེས་གྱི་རྟགས་ལ་སྤྱོད་པའི་སེམས་  
 ཅམ་པ་རང་ལུགས་གྱི་རྟོན་དམ་དཔྱད་བྱེད་གྱི་ཆད་མ་ལ་ལྟོས་དགོས་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཕྱི་  
 རྟོན་དུ་སྤྱད་བ་ལྟར་གྲུབ་པས་སྤྱོད་བ་སེམས་ཅམ་པ་རང་ལུགས་གྱི་རྟོན་དམ་བདེན་པ་དང་དེ་བཞིན་  
 ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་། ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ལ། ཕྱི་རྟོན་ཐ་སྙད་དུ་མེད་ན་  
 གཟུགས་སྤྱོད་ཐ་སྙད་དུ་ཤེས་པའི་དངོས་པོར་ཁས་ལེན་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་དེ་ཉིད་རིགས་པས་  
 མ་བཟགས་མ་དཔྱད་པར་འདྲུག་པའི་ཐ་སྙད་པའི་ཤེས་པ་རང་དགའ་བས་འགྱུབ་ས་མེད་པས་གཟུགས་  
 སྤྱོད་པའི་རང་བཞིན་དུ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནམ་ཤེས་པའི་རང་བཞིན་དུ་གྲུབ་པ་ཡིན་དཔྱད་པའི་རིགས་  
 པས་དཔྱད་པ་ན་ཤེས་པའི་རང་བཞིན་དུ་རྟོན་པར་འགྱུར་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་གཟུགས་སྤྱོད་པར་  
 གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པར་འགྱུར་དགོས་པས། ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ཡིན་པ་ལེགས་པར་ཉམས་  
 པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་ཁ་ཅིག་གིས། དེ་ལྟར་སེམས་ཅམ་པ་མདོ་སྤྱོད་པ་ལས་དམན་པར་ཐལ། ཤེས་  
 པ་བདེན་གྲུབ་ཁས་ལེན་པར་མཚུངས། ཕྱི་རྟོན་མེད་པར་སྤྱོད་པ་ལས་ཡོད་པར་སྤྱོད་པ་བཟང་བའི་ཕྱིར།  
 ཞེས་ལོག་པར་རྟོག་པ་ནི་གྲུབ་མཐའ་གོང་འོག་གང་ཡང་མི་ཤེས་པ་གསལ་བར་བྱེད་པ་སྟེ། མདོ་  
 སྤྱོད་པས་རྟལ་ཆ་མེད་དང་དེས་བཅུ་མས་པའི་རགས་པ་རིགས་པས་དཔྱད་ནས་ཁས་ལེན་པར་བྱེད་  
 ལ། སེམས་ཅམ་པས་དེ་འདྲའི་ཕྱི་རྟོན་རིགས་པས་ལེགས་པར་འགོག་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་  
 གུང་སེམས་ཅམ་པ་ཐ་སྙད་ཅམ་དུ་རིགས་པས་མ་བཟགས་མ་དཔྱད་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱི་རྟོན་འཛོག་  
 མི་རྟུས་པ་དང་། ཐལ་འགྱུར་བས་དེ་ལྟར་འཛོག་རྟུས་པའི་བྱེད་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཕྱི་རྟོན་འདོད་  
 མི་འདོད་གྱི་བྱེད་པར་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ཐལ་འགྱུར་བས་ཕྱི་རྟོན་ཁས་ལེན་པ་ནི་མིང་གུང་  
 བཟགས་ཡོད་ཁས་སྤངས་པ་ལ་ཐུག་པས་ན། ལེགས་བཤད་སྤྱིང་བོ་ལས། ཕྱི་རྟོན་འཛོག་ཅིང་ཀུན་

གཞི་དང་རང་རིག་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་ཁྱད་པར་དང་། ཞེས་དང་། ལྷགས་འདིས་  
 ཀྱང་ཕྱི་རོལ་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མི་སྤྱད་པར་བཞེད་མོད་ཀྱང་དེ་ལ་ཕྱི་རོལ་མེད་དགོས་  
 མི་དགོས་ཀྱི་སྒོ་ནས་མི་མཐུན་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་སྤྱིར་ཆོས་གང་རུང་ཞིག་རང་གི་མཆན་ཉིད་  
 ཀྱིས་མེད་ཀྱང་ཡོད་པར་འཇོག་ཤེས་ན་དོན་ཤེས་ཡོད་མེད་འབྱེད་མི་རྒྱས་པའི་རིགས་པ་ལེགས་པོར་  
 གོ་རྒྱས་ལ་དེ་མེད་ན་མི་རྒྱས་སོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་སེམས་ཅམ་པས་ཕྱི་དོན་མེད་ཅིང་  
 སེམས་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འདོད་པ་ནི་བདེན་པ་གཉིས་ཀའི་རྣམ་བཞག་བཞིག་ཅིང་བདེན་པ་གཉིས་ཅར་  
 ལས་ཉམས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་འདོད་པ་ལ་ཐ་སྟངས་པའི་ཆད་མ་དང་དོན་དམ་དཔྱད་བྱེད་ཀྱི་ཆད་  
 མས་རིམ་བཞིན་གཞོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདུག་པ་ལས། བདེན་གཉིས་རིམ་པ་འདི་དག་བཞིག་ནས་  
 ཀྱང་། །ཁྱོད་ཀྱི་ཐུགས་ནི་བཀག་པས་འགྲུབ་མི་འགྱུར། །ཞེས་དང་། ལེགས་བཤད་སྟོང་པོ་ལས།  
 དེས་ན་དེ་འདྲ་བ་དེ་ལ་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་འབྱེད་པ་ནི་འཇོག་ཏེན་པའི་ཐ་སྟངས་ཀྱང་ཀལ་ལ་  
 དོན་དམ་པའི་རྣམ་བཞག་ལས་ཀྱང་ཀལ་བས་བདེན་པ་གཉིས་ཅར་ལས་ཉམས་པ་ཡིན་ཏེ། བརྒྱ་  
 བ་ལས། གཅིག་ཡོད་གཅིག་མེད་ཅེས་བྱ་བ། །དེ་ཉིད་མིན་ཞིང་འཇོག་ཏེན་པའང་མིན། །དེས་  
 ན་འདི་ཡོད་འདི་མེད་ཅེས། །བཟོད་པ་ཉིད་དུ་རྒྱས་མ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།  
 ཐལ་འགྱུར་བས་ཆོགས་དུག་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་ཀྱན་གཞི་རྣམ་ཤེས་མི་བཞེད་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡང་  
 རང་བཞིན་གྱིས་འགྲུབ་པ་བདེན་པ་གཉིས་ཀར་ཞལ་གྱིས་མི་བཞེས་པ་དེ་ལ་ཐུག་པ་ཡིན་ཏེ། ཆོགས་  
 དུག་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་ཀྱན་གཞི་རྣམ་ཤེས་འདོད་ན་ནི། མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་དང་ཐེག་བསྟུས་  
 དང་གཏུན་ལ་དབབ་པའི་བསྟུ་བ་དང་དབུས་མཐའ་རྩ་འགྲེལ་སོགས་ནས་བཤད་པ་ལྟར་འདོད་དགོས་  
 ལ། དེ་ལྟར་འདོད་ན་མ་བཟོགས་མ་དཔྱད་པའི་ཐ་སྟངས་པའི་ཤེས་པ་གཞོད་མེད་ཀྱི་འགྲུབ་ས་མེད་  
 པས་ཀྱན་གཞི་ཞེས་པའི་མིང་གིས་བཏགས་པའི་དོན་ངེ་འདྲ་ཞིག་ཏུ་གྲུབ་བཅའ་ན་ནི་རིགས་པས་རྟོད་  
 དགོས་ལ་དེ་ལྟར་ན་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་དོན་མི་འདོད་བཞིན་དུའང་ཁས་ལེན་དགོས་པར་འགྱུར་  
 བའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་། ཆོགས་དུག་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་ཀྱན་གཞི་རྣམ་ཤེས་འདོད་ན་ནི་  
 དེ་ཉིད་ཉོན་ཡིད་དང་མཚུངས་ཡན་གྱི་ངར་འཇོན་པའི་འཇོག་ལྟ་ལྟན་སྟེས་ཀྱི་དམིགས་པ་ཡིན་པར་

བཤད་པ་ལྟར་འདྲ་དགོས་པས་ཀུན་གཞི་ནི་གང་ཟག་གི་མཆན་གཞི་དང་གང་ཟག་དེ་བཏགས་དོན་  
བཅུ་ལ་ན་རྟེན་རྒྱ་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་། ཐལ་འགྱུར་བས་ཕྱི་  
དོན་ཁས་ལེན་པའི་རྒྱ་མཆན་གྱིས་ཀྱང་ཀུན་གཞི་མི་བཞེད་པར་གྲུབ་སྟེ། ལེགས་བཤད་སྟངས་ལྟར་  
ཕྱི་རོལ་ཁས་ལེན་པའི་གནད་ཀྱིས་ཀྱང་ཀུན་གཞི་མི་འཛོག་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཁས་ལེན་ན་དབུ་མ་ཐལ་  
ལས། དོན་དང་སེམས་ཅན་བདག་ནམ་རིག །སྤང་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི། །རབ་ཏུ་སྒྲེལ་  
དོན་མེད། །དེ་མེད་པས་ན་དེ་ཡང་མེད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་འདྲ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་  
གསུངས་པས་སོ། །གཞན་ཡང་འདྲུག་པ་ལས། ཀུན་གཞི་ཡོད་ཅིང་གང་ཟག་ཉིད་ཡོད་ལ། །ཕུང་  
པོ་འདི་དག་འབའ་ཞིག་ཉིད་ཡོད་ཅེས། །བརྟན་པ་འདི་ནི་དེ་ལྟར་ཆེས་ཟབ་དོན། །རིག་པར་མི་  
འགྱུར་གང་ཡིན་དེ་ལོ། །ཞེས་པ་ལྟར། ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་ཡོད་ཅིང་གང་ཟག་ཇུས་སུ་ཡོད་  
ལ་ཕུང་པོ་དེ་ཅུ་ཇུས་སུ་ཡོད་ཅེས་མདོ་འགའ་ཞིག་ལས་བརྟན་པ་དེ་ནི་སྤང་བཤད་པའི་ཟབ་དོན་  
རྟོགས་མི་རུས་པའི་གདུལ་བྱ་ལ་དགོངས་ཏེ་གསུངས་སོ་ཞེས་ཀུན་གཞི་དང་གང་ཟག་དང་ཕུང་པོ་  
གསུམ་ག་ཇུས་སུ་ཡོད་པར་གསུངས་པ་བྱུང་བར་མེད་པར་བྱང་དོན་དུ་གསུངས་ཀྱང་། གང་ཟག་  
དང་ཕུང་པོ་ཇུས་སུ་ཡོད་དུ་གསུངས་པའི་དགོངས་གཞི་ནི་གང་ཟག་དང་ཕུང་པོ་ཐ་སྟོན་དུ་ཡོད་པ་ལ་  
དགོངས་ནས་གསུངས་པ་ཡིན་པས་དགོངས་གཞི་ལོགས་སུ་མ་གསུངས་ཤིང་། ཀུན་གཞི་ཇུས་སུ་ཡོད་  
དུ་གསུངས་པ་ནི་སྟོང་ཉིད་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་ཞེས་འདྲུག་འགྲེལ་དུ་གསུངས་པ་ལྟར་དགོངས་  
གཞི་ལོགས་སུ་བཤད་པ་དེས་ཀྱང་ཐལ་འགྱུར་བས་ཀུན་གཞི་ཐ་སྟོན་དུ་ཡོད་པར་མི་བཞེད་པར་གོ་རུས་སོ། །

༼བཤུག་འདྲུག་དར་རྒྱུ་ལས། ཉན་རང་དག་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་ལ་ཡང་སྟོང་ཉིད་  
རྟོགས་པ་ངེས་པར་དགོས་པར་ཐལ། རྒྱ་མཆན་གང་གི་ཕྱིར་ན་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པའི་  
མདོ་སྟེའི་ཡུང་ལས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལམ་འདི་ནི་གོམས་པ་མེད་པར་བྱང་ཆུབ་གསུམ་ག་ཐོབ་  
པ་མེད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྟོང་འདྲུག་འགྲེལ་ཆེན་ལས་ཡུམ་གྱི་མདོ་ལས་དངོས་པོའི་  
འདུ་ཤེས་ཅན་ལ་ཐར་པ་མེད་པ་དང་། དུས་གསུམ་གའི་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱུ་  
དང་རྒྱན་ཞུགས་ནས་རང་རྒྱལ་གྱི་བར་རྣམས་ཤེར་ཕྱིན་འདི་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པར་གསུངས་

པ་དངས་པ་ལྟར་ཡིན་གྱི་སྒྲ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཚུབ་རྒྱང་བ་ལ་བྱེད་པ་གཞུང་གི་དོན་མིན་ནོ། ། ཞེས་  
པ་ལྟར་ཡིན་ལ། དངོས་པོའི་འདུ་ཤེས་ཅན་ཞེས་པ་ནི་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་འདུ་ཤེས་ཅན་ཞེས་པ་དང་འདྲ་  
སྟེ། བདེན་གྲུབ་དང་དངོས་པོ་གཉིས་ལ་སྒྲ་དོད་ཐུན་མོང་བ་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

༼མ༽ ། འདུག་པའི་རྣམ་བཤད་ལས། ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པའི་བདག་མེད་  
འདི་ནི། བཅོམ་ཡན་འདས་ཀྱིས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པའི་དབྱེ་  
བ་རྣམས་པ་གཉིས་སུ་གསུངས་སོ། ། དེ་གཉིས་སུ་འབྱེད་ཚུལ་དེ་ཡང་གཞི་གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་སྟངས་  
དུ། མེད་རྒྱུའི་བདག་མི་འདྲ་བ་གཉིས་ཀྱི་སྟོན་ས་ཕྱེ་བ་མིན་ཏེ། མེད་རྒྱུའི་བདག་ནི་རང་བཞིན་  
གྱིས་གྲུབ་པ་ཡིན་པས་སོ། ། དེའི་ཕྱིར་གཞི་ཆོས་ཅན་སྤང་སྟགས་ཀྱི་ཆོས་དང་གང་ཟག་གི་དབྱེ་བས་  
ཕྱེ་བའོ། ། དགོས་པ་ཅིའི་ཕྱིར་དེ་གཉིས་བསྟན་ཞེ་ན། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ནི་ཉན་རང་གི་འགྲོ་  
བ་རྣམས་འཁོར་བ་ལས་རྣམས་པར་གྲོལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བསྟན་ལ། བྱང་སེམས་ཀྱི་འགྲོ་བ་རྣམས་  
ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཐོབ་པས་རྣམས་པར་གྲོལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བདག་མེད་གཉིས་ཀྱི་བསྟན་ནོ། ། ཞེས་  
གསུངས་སོ། ། ལུས་ལ་ལུས་དབང་ཞེས་སྟགས་ཀྱི་དོན་ཡང་དེའི་དར་རྒྱུ་ལས། ལུས་ལ་ལུས་  
ཀྱི་དབང་བོ་མེག་ལ་སྟགས་པའི་དབང་བོ་གཞན་རྣམས་ལ་ཁྱབ་ཅིང་། དེ་དག་གི་རྟེན་དུ་གནས་ལ་  
དེ་མེད་ན་དབང་བོ་གཞན་རྣམས་ཀྱང་མི་གནས་པ་ཇི་ལྟར་བཞིན་དུ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་  
རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་བ་ལ་བདེན་པར་ཞེན་པའི་གཏི་མུག་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་  
ནི། ཆགས་སྤང་ལ་སྟགས་པའི་ཉོན་མོངས་ཀྱན་ལ་ཁྱབ་ཅིང་གནས་པར་འགྱུར་ཏེ། གཏི་མུག་  
གིས་བཏགས་པའི་དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་མི་འོང་བར་ཞེན་ནས་འདོད་  
པ་དང་། རྒྱུ་གྱིས་ཕྱོགས་པ་སྟགས་སུ་ཞེན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེས་ན་ཆགས་སྤང་གཉིས་ཀྱི་འཛིན་  
སྤངས་ལ། བདེན་འཛིན་གྱི་འཛིན་སྤངས་དང་འདྲེས་པའི་ཚུལ་ཤེས་པར་བྱའོ། ། ཞེས་པ་ལྟར་  
ཏེ། རྒྱལ་པར་འདུག་རྒྱུ་ཆེན་མོ་དང་ལེགས་བཤད་སྟོང་བོ་གཉིས་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

༼ཙ༽ ། བྱོད་དག་བཅོམ་པར་འདོད་པའི་གང་ཟག་དེའི་རྒྱུ་གྱི་སྟངས་པ་འདི་མདོན་པ་ནས་བཤད་  
པ་ལྟར་གྱི་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་ཡང་། མདོན་པ་ནས་ཀྱན་མོངས་མ་རིག་པ་ལ་ཉོན་མོངས་ཅན་

ཡིན་མིན་གཉིས་སུ་འདོད་པ་བཞིན་དུ་སྟེན་པ་ལ་ཡང་མཛོན་པ་ནས་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་ཉོན་མོངས་  
ཅན་ཡིན་པ་གཅིག་དང་མིན་པ་གཅིག་ཀྱང་ཅི་སྟེ་མེད་དེ་འདོད་དགོས་སོ། །ཞེས་པའོ། །

༼ཆ༽ཤེས་བྱ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་རྒྱན་པ་དང་ཤེས་བྱ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་བདེན་པ་དག་ནི་ཐ་དད་པ་སྟེ་  
དངོས་འགལ་ཡིན་ནོ། །ཤེས་བྱ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དང་རྒྱན་པ་དང་ཤེས་པ་འབྲུལ་བས་རྟེན་པའི་དོན་  
དང་ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་ནམས་དོན་གཅིག་ཡིན་པས་ན། ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་ནི། རབ་རིབ་ཅན་  
གྱིས་སྐྱ་ཤད་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་ཡོད་པར་སྒྲུང་བ་ལྟར་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་  
པ་ལ་ཡོད་པར་སྒྲུང་བའི་ཤེས་པ་འབྲུལ་བས་རྟེན་པའི་དོན་ཡིན་ཞེས་པའོ། །རབ་རིབ་མཐུ་ཡིས་  
ཞེས་སོགས་གྱི་དོན་ནི། རབ་རིབ་ཅན་གྱིས་སྐྱ་ཤད་ལ་སོགས་པ་མཐོང་བ་ན། སྐྱ་ཤད་ལ་སོགས་  
པ་གཞི་གང་དུ་མཐོང་བ་དེར་རབ་རིབ་མེད་པའི་གང་ཟག་གིས་མིག་གཏད་ཀྱང་སྐྱ་ཤད་ལ་སོགས་  
པ་མ་དམིགས་ཤིང་མེད་པར་མཐོང་དོ། །དེ་ལ་ཡིན་ཚུལ་ནི་རབ་རིབ་མེད་པས་མཐོང་བ་དེ་ཡིན་  
གྱི། རབ་རིབ་ཅན་གྱིས་མཐོང་བ་དེ་མིན་པ་བཞིན་དུ། མ་རིག་པས་བསྐྱད་པའི་གང་ཟག་གིས་  
བདེན་པར་གྲུབ་པར་སྒྲུང་བའི་གཞི་ཕུང་ཁམས་སྟེ་མཆོད་སོགས་ལ་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་སྤངས་  
པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཐུགས་གཏད་ཀྱང་གཞི་དེར་བདེན་པར་གྲུབ་པ་རྒྱལ་ཙམ་ཡང་མ་དམིགས་ཤིང་  
མེད་པར་གཟིགས་པའི་ཡུལ་དེ་ནི་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་པའོ། །

༼ད༽དེ་ཡང་དང་པོ་གྲུབ་མིན་ལ། ཞེས་སོགས་གྱི་དོན་ནི་རང་རྒྱུད་པའི་སྐབས་སུ་བཤད་ཟིན་རྟོ། །

༼མ༽ སོ་སྟེའི་སྟོ་ཐམས་ཅད་འབྲུལ་ཤེས་དང་བཅད་ཤེས་ཆད་མ་ཡིན་པར་འདོད་པ་གཉིས་  
ཀ་རང་མཚན་ཁས་མི་ལེན་པ་ལ་ཐུག་པ་ཡིན་ཏེ། སོ་སྟེའི་སྟོ་ཡིན་ན་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པར་སྒྲུང་  
བས་ཁྱབ་པ་གང་ཞིག་གསར་དུ་མི་བསྟུ་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་ན་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་དབྱུད་ནས་རྟེན་པའི་  
དོན་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་སྟེ། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། རྟོང་ཐུན་སྐལ་བཟང་མིག་འཕྲེད་  
ལས། རང་གི་འདོན་སྤངས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་གཞལ་བྱ་ལ་མི་སྟུ་བ་ཙམ་གྱིས་ཆད་མར་འདོག་  
མི་རྒྱས་པས་གསར་དུ་མི་སྟུ་བ་དགོས་པར་འདོད་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། ཆད་མ་ལ་གསར་དུ་མི་སྟུ་བ་  
དགོས་པར་ཐ་སྟོན་པའི་ཆད་མ་ཙམ་གྱིས་མི་འགྲུབ་ཅིང་དོན་དམ་དཔྱད་བྱེད་གྱི་ཆད་མས་ཆད་མ་

ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་རྟོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྤྱི་མ་དེར་ཐལ། མཐོ་བུར་གྱི་འཁྲུལ་རྒྱས་གཞི་དཔེ་མེད་ཅིང་  
མ་བཟོགས་མ་དཔུང་པར་འདུག་པའི་འཇིག་རྟེན་པའི་སྒྲོ་ལྷན་སྦྲུལ་རང་དགའ་བས་རང་གིས་གཞལ་  
བའི་དོན་ལ་མི་སྦྱུ་བ་ཙམ་ལ་ཆད་མར་ཐ་སྙད་ཕྱེད་ཀྱི་གསར་དུ་མི་སྦྱུ་བའི་སྒྲོ་ནས་ཐ་སྙད་ཕྱེད་པ་  
ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། རྟོག་གེ་བ་དག་གིས་ཆད་མའི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་དུ་གསར་  
དུ་ཅེས་པའི་ཆོག་སྒྲོས་དགོས་པའི་སྦྱུ་བ་ཕྱེད་གང་བཞོད་པ་ཐམས་ཅད་ཆད་མར་སོང་ཚུལ་རིགས་  
པས་དཔུང་ནས་རྟོག་པའི་དོན་ལ་ཆད་མར་འཇིག་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་  
གསུངས་པས་སོ། །

༼ཞ༽མངོན་སུམ་གྱི་ཆད་མ་ཡིན་ན་རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཡིན་པས་མ་ཁྲུབ་སྟེ། ཆད་མ་བ་ལ་  
གྲགས་པའི་འདིར་བསྟན་ཡིད་མངོན་དེ་སྐབས་འདིར་བྲན་ཤེས་སུ་འདོད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡིད་  
ཤེས་ཀྱི་ཆོར་བ་ཡིད་མངོན་ཆད་མར་འདོད་པའི་ཕྱིར། དང་བོ་གྲུབ་སྟེ། རྣམ་བཤད་ལས། ཡིད་  
ཀྱི་མངོན་སུམ་ཡང་ཆད་མ་ནས་བཤད་པ་ལྟར་མི་བཞེད་དེ། བཞི་བརྒྱ་བའི་འགྲེལ་བ་ལས། ཆོས་  
མངོན་པ་ནས་གཟུགས་སོགས་ལྟ་རེ་རེ་ཞིང་དབང་བོ་དང་ཡིད་ཤེས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱ་བར་གསུངས་  
པའི་དོན་འཆད་པ་ནི། རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཉིས་ཀྱིས་དོན་གཅིག་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཅིག་  
ནི་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་དངོས་སུ་གཅོད་པར་ཕྱེད་པ་སྟེ་གང་དང་བོར་སྦྱེ་བའོ། །གཉིས་པ་ནི། དངོས་  
སུ་ཕྱེད་པ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དབང་བོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་སྒྲོ་བས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་  
རྟོག་ཅིང་སྦྱེ་བ་ན། དེས་ཀྱང་དོན་དེ་རྣམ་པར་ཤེས་སོ་ཞེས་ཉེ་བར་འདོགས་སོ། །ཞེས་དང་བོ་  
དབང་ཤེས་ཀྱིས་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་དོན་དེ་དངོས་སུ་རིག་ལ། ཡིད་ཤེས་ཀྱིས་དབང་ཤེས་ཀྱི་སྒྲོ་བས་  
ཀྱིས་རིག་གི་དབང་ཤེས་བཞིན་དུ་དངོས་སུ་མི་རིག་པར་གསུངས་ཤིང་བྲན་པར་ཡང་གསུངས་སོ། །  
ཞེས་དང་། སྒྲོང་ཐུན་ལས་ཀྱང་། དབང་ཤེས་ཀྱིས་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་དོན་དེ་དངོས་སུ་གསལ་  
བར་རིག་ལ། ཡིད་ཤེས་ཀྱིས་དབང་ཤེས་ཀྱི་སྒྲོ་བས་ཀྱིས་རིག་གི་དབང་ཤེས་བཞིན་དུ་དངོས་སུ་  
གསལ་བར་མི་རིག་པར་གསུངས་ཤིང་། དབང་ཤེས་ཀྱི་སྒྲོ་བས་ཀྱིས་ཡུལ་རིག་པའི་ཡིད་ཤེས་རྣམས་  
བྲན་པ་ཡིན་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ཡང་གྲུབ་སྟེ། རྣམ་བཤད་

ལས། ཡང་བཞི་བརྒྱ་བའི་འགྲེལ་བ་ལས། ཚེར་བ་ལ་སོགས་ལྟར་ཉམས་སྒྲིལ་བའི་རྣམ་པ་ཡང་  
 མ་ཡིན་ལ། གཟུགས་དང་སྒྲུབ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དབང་བོའི་སྒྲིལ་སྒྲིལ་ཡོངས་སུ་བཅད་པར་བྱ་བ་ཡང་  
 མ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་པས་མངོན་གྱུར་དུ་འཇལ་བ་ལ་དབང་ཤེས་ཀྱིས་གཟུགས་སོགས་གཅོད་  
 པ་ལྟ་བུ་དང་། ཚེར་བ་བདེ་སྤྱག་ལ་སོགས་པ་ལྟར་ནང་དུ་ཉམས་སྒྲིལ་གིས་ཡོངས་སུ་གཅོད་པ་གཉིས་  
 གསུངས་སོ། ། དེ་གཉིས་ཀྱི་ཕྱི་མ་ནི་གཞི་དུས་ནས་ཀྱང་ཁས་བླང་དགོས་ལ། ཞེས་པ་ནས། དེ་  
 ལྟར་ན་ཚེར་བ་ཞེས་པ་ནི་བྱེད་པ་བོ་དང་བྱེད་པ་དང་ལས་དང་འབྲེལ་བའི་ཆོག་ཡིན་པས་གང་ཟག་  
 འདིས་ཚེར་བ་དང་། བྱེད་པ་འདིས་ཚེར་བ་དང་། འདི་འདྲ་བཞིག་ཚེར་བ་ཞེས་པ་གསུམ་དུ་འགྱུར་  
 རོ། ། དེའི་གཉིས་པ་ནི་ཆད་མ་སྟེ་སེམས་བྱང་ཚེར་བའོ། ། གསུམ་པ་ནི་གཞལ་བྱ་སྟེ་བདེ་བ་དང་  
 སྤྱག་བསྐལ་དང་བཏང་སྒྲིལ་སོ། ། འདི་ཡང་ཡིད་ཤེས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱི་དབང་ཤེས་ཀྱི་ཚེར་  
 བ་གསུམ་གྱིས་གཟུགས་སྒྲུབ་སོགས་ཡོངས་སུ་གཅོད་དེ། ཞེས་དང་། འོ་ན་ཡིད་ཤེས་ཀྱི་ཚེར་བས་  
 བདེ་སྤྱག་སོགས་མངོན་གྱུར་དུ་གཅོད་ན་རང་རིག་ཏུ་མི་འགྱུར་རམ་སྙམ་ན། སྒྲིལ་མེད་དེ་བཀག་  
 པའི་རང་རིག་ནི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཁ་ནང་ལྟ་ལ་རིག་བྱ་དང་རིག་བྱེད་ཐ་དད་པར་སྒྲུབ་  
 པའི་འཛིན་རྣམ་ཡན་གར་བ་ཡིན་ཞིང་། འདིར་ནི་ཉམས་སྒྲིལ་བ་ཁྱད་པར་ཅན་ཚེར་བའི་མཆན་  
 ཉིད་དུ་མདོ་སྟེར་གསུངས་ལ། འཛིན་ཉིན་གྱི་ཐ་སྟངས་ཀྱང་བདེ་བ་དང་སྤྱག་བསྐལ་ཉམས་སྒྲིལ་  
 མྱོང་ངོ་ཞེས་བཟོད་པའི་ཕྱིར། མྱང་བྱ་དང་མྱོང་བྱེད་ཐ་དད་པ་ཉིད་དུ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་ན་ཕྱོགས་ལྔ་  
 མའི་རང་རིག་དང་མི་གཅིག་གོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

༼ཟླ་བྱེད་རང་གིས་དག་བཅོམ་པར་འདོད་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་རེ་ཞིག་མངོན་པ་ནས་བཤད་  
 པའི་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་དུ་རྒྱ་བ་མེད་ཀྱང་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་ཡང་སྟོན་ཕྱི་མ་འཕེན་པའི་རྣམ་  
 པ་མཐོང་བ་ཡིན་ཞེས་པའོ། །

༼འདྲེལ་འཕགས་པ་བསམ་གཏན་པའི་དཔེ་མཁྱུད་ཀྱི་མདོ་ཆོག་གསལ་དུ་དྲངས་པ་ལས།  
 འཇམ་དཔལ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་རྣམས་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མ་མཐོང་བས། སེམས་  
 ཅན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་བཞིས་སེམས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྱུར་པ་རྣམས་འཁོར་བ་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པ་འདི་

ལས་འདེལ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལ་འཇམ་དཔལ་གྱིས། བཅོམ་ལྷན་འདས་གང་  
ལ་ཉེ་བར་དམིགས་པས་སེམས་ཅན་རྣམས་འཁོར་བ་ལས་འདེལ་བར་མི་འགྱུར་བ་བསྟན་དུ་གསོལ།  
ཞེས་པར་སྟོན་པས་བདེན་བཞི་ཡང་དག་པ་དེ་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མ་ཤེས་པས་འཁོར་བ་ལས་མི་གྲོལ་བར་  
གསུངས་པ་ལ། རྗེ་བཙུན་གྱིས་ཡུལ་གང་ལ་ཇི་འདྲ་བཞིག་ཏུ་དམིགས་པས་འཁོར་བ་ལས་མི་ཐར་  
པ་བཤད་པ་ཞུས་པའི་ལན་དུ། བདག་ནི་འཁོར་བ་ལས་འདེལ་བ་དང་། རྒྱང་འདས་འཐོབ་པར་  
འགྱུར་རོ་སྟམ་དུ་བདེན་པར་ཞེན་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོག་པར་བྱེད་པས། མི་རྟག་པ་ལ་སྟགས་པ་བསྟོམས་  
པ་ན། བདག་གིས་སྟག་བསྟལ་ཤེས་སོ། །ཀུན་འབྱུང་སྤངས་སོ། །འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱས་སོ། །  
ལམ་བསྟོམས་སོ་སྟམ་ནས་བདག་ནི་དག་བཅོམ་པར་གྱུར་རོ་སྟམ་པ་འབྱུང་བར་གསུངས་ཏེ། སྤར་  
བཤད་པ་ལྟར་གྱི་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་རེ་ཞིག་སྤངས་པ་ན། ཟག་པ་ཐམས་ཅད་ཟད་དོ་སྟམ་པ་  
སྟེས་པའོ། །དེ་འཆི་བའི་དུས་ཀྱི་ཆོ་རུ་སྟེ་བ་ལེན་པར་མཐོང་བ་ན། སངས་རྒྱས་ལ་ཐེ་ཆོམ་ཐོས་  
པའི་ཉེས་པས། དཔྱལ་བ་ཆེན་པོར་ལྷུང་བར་གསུངས་སོ། །དེ་ནི་ལམ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་གནས་པ་འགའ་  
ཞིག་ལ་ཡིན་གྱི། ཐམས་ཅད་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་རྣམ་བཤད་ལས་གསུངས་སོ། །བདག་ནི་  
དག་བཅོམ་པར་གྱུར་རོ། །ཞེས་བྱ་བར་བདག་གིས་ཤེས་སོ། །ཞེས་གདོན་པར་བྱའོ། །

༼ལ༽གྲུབ་མཐའ་སྐྱབ་བཀའ་ན་གྱི་ལུགས་ལ། ཞིག་འཇིག་འགལ་བ་ཡིན་པས། བུམ་པའི་འཇིག་  
པ་དང་བུམ་པའི་ཞིག་པ་གཉིས་འགལ་བ་ཡིན་ལ། བུམ་པ་རང་དུས་གཉིས་པར་མི་སྟོད་པ་ནི་བུམ་  
པ་འཇིག་པའི་དོན་དང་། བུམ་པ་རང་དུས་གཉིས་པར་མ་བསྟན་པ་ནི་བུམ་པ་ཞིག་པའི་དོན་ཡིན་  
ཞིང་། དང་པོ་འདྲ་བྱེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་དང་གཉིས་པ་འདྲས་མ་བྱས་སུ་འདོད་དོ། །ཐལ་འགྱུར་བའི་  
ལུགས་ལ། ཞིག་འཇིག་མི་འགལ་བས། བུམ་པ་ཞིག་པ་ཡང་བུམ་པའི་འཇིག་པ་ཡིན་ནོ། །གཞན་  
ཡང་། བུམ་པའི་འཇིག་པ་ཞེས་པ་ནི་བུམ་པ་འཇིག་པའི་བྱ་བ་ལ་འདོད་པ་ནི་མདོ་སྡེ་བ་ཡན་ཆད་  
འདོད་པ་མཐུན་པ་ཡིན་ཀྱང་ཐལ་འགྱུར་བས། བུམ་པ་རང་དུས་གཉིས་པར་མི་སྟོད་པ་དང་མ་བསྟན་  
པ་གཉིས་ཀ་བུམ་པའི་འཇིག་པའི་བྱ་བ་ཡིན་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་བུམ་པ་ཞིག་པ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་  
པ་དང་བུམ་པ་ཞིག་པ་གཉིས་ཀ་བུམ་པའི་འཇིག་པའི་བྱ་བ་ཡིན་པར་འདོད་དེ། དཔེར་ན་མུ་གུ་སྟེ་



བ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་དང་ཕྱ་གྲུ་སྒྲེབ་གཉིས་ཀྱི་ཕྱ་གྲུ་སྒྲེབ་འི་བྱ་བ་ཡིན་པ་བཞིན་ནི་ཞེས་བཞེད་  
ལ། མདོ་སེམས་རང་རྒྱད་པ་གསུམ་གྱིས་ཕྱ་གྲུ་སྒྲེབ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་དང་ཕྱ་གྲུ་སྒྲེབ་གཉིས་  
ཀྱི་ཕྱ་གྲུ་སྒྲེབ་འི་བྱ་བ་ཡིན་ཀྱང་། ཕྱ་གྲུ་ཞིག་པ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་དང་ཕྱ་གྲུ་ཞིག་པ་གཉིས་ཀྱི་  
ཕྱ་གྲུ་འཛིག་པའི་བྱ་བ་མིན་ཏེ། ཕྱ་གྲུ་ཞིག་པ་དེ་ཕྱ་གྲུའི་འཛིག་པའི་བྱ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་  
དངོས་པོ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་འདོད་དོ། །ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ལ། ཞིག་པ་དངོས་པོ་སྐབས་  
པ་ལ་ལུང་རིགས་གཉིས་ཆོག་གསལ་ལས་གསུངས་པའི་དང་བོ་ནི། ས་བཅུ་བ་ལས། སྒྲེབ་འི་རྒྱུ་  
གྱིས་ན་མེ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། མེ་བཞི་གང་མེ་བའི་སེམས་ཅན་དེ་ཞིག་པ་ཡིན་ལ། དེ་སྒྲེབ་འི་རྒྱུ་  
གྱིས་སྒྲེད་པར་གསུངས་པ་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས་འཆི་བ་ཡང་བྱ་བ་གཉིས་སུ་ཉེ་བར་གནས་པ་  
ཡིན་ཏེ་འདུ་བྱེད་འཛིག་པར་ཡང་བྱེད་པ་དང་། ཡོངས་སུ་མི་ཤེས་པ་རྒྱུན་མི་འཆད་པའི་རྒྱ་ཡང་  
འབྱེན་པའོ། །ཞེས་འཆི་བས་བྱ་བ་གཉིས་བྱེད་པར་གསུངས་ཏེ། མེ་བ་རྒྱུས་བྱེད་པ་དང་། མེ་  
བས་མ་རིག་པ་སྒྲེད་པར་ཡང་གསུངས་པས། ཞིག་པ་ལ་སྒྲེད་པའི་རྒྱ་ཡོད་པ་དང་། ཞིག་པས་འབྲས་  
བྱ་སྒྲེད་རྒྱས་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ནི་རྒྱུན་གྱི་ཞིག་པ་ཡིན་ཡང་སྐད་ཅིག་མ་དང་བོ་དུས་གཉིས་པར་ཞིག་  
པ་ལ་ཡང་འབྲས་ལ། སྐད་ཅིག་མ་དང་བོ་དུས་གཉིས་པར་ཞིག་པའི་རྒྱར་ཡང་བཞུན་ཏོ། །དེས་ན་  
སེམས་ཅན་སྒྲེས་པ་དང་མེ་བ་གཉིས་དང་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་པར་མི་སྤྲོད་པ་དང་། སྐད་ཅིག་མ་  
གཉིས་པར་མ་བསྐྱད་པ་རྣམས་ལ་དངོས་པོར་འཛིག་མི་འཛིག་དང་། རྒྱུས་སྒྲེད་མི་སྒྲེད་ཀྱན་ནས་  
མཆུངས་སོ། །ཞེས་རྣམ་བཤད་ལས་གསུངས་སོ། །

༼ར༽དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་ཞིག་ནས་མེད་པ་གཉིས་ཀྱི་འདུས་བྱས་ཡིན་ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་  
རང་མཆན་ཁས་མི་ལེན་པ་ལ་ཐུག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདུག་པའི་རྣམ་བཤད་ལས། དེ་ཡང་དངོས་  
པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འདོད་པའི་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ལ། ཞིག་པ་དངོས་པོར་མི་རུང་ལ་རང་  
བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་འདོད་པའི་དབུ་མའི་ཕྱོགས་ལ་ཞིག་པ་དངོས་པོར་གྲུབ་པའི་གནད་དོ། །ལུགས་  
དང་བོ་ལ་ནི། ཕྱ་གྲུ་ལྟ་བུའི་དངོས་པོ་ཞིག་ཞིག་པ་ནི། ཕྱ་གྲུའི་ཆ་ཤས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་  
ནི་ལོག་ལ། ཕྱ་གྲུ་ལས་གཞན་པ་བུམ་པ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་གཞན་གང་ཡང་མ་ཐོབ་པས། ཞིག་

པ་དེ་དངོས་པོ་གཏན་མིན་པར་འདོད་དེ། སྡོན་པོ་ལ་སོགས་པ་སྟེ་མཆེད་རེ་རེ་བའི་དངོས་པོ་དང་།  
བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་རང་གི་ཆ་ཤས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཆོགས་པ་གང་ཡང་ཞིག་པ་དེའི་མཆན་གཞིར་མི་  
རུང་བའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་མིན་ནོ་སྟུམ་པའོ། །ལུགས་ཕྱི་མ་ལ་ནི། དཔེར་ན་ཉེར་སྤྱོད་ཀྱི་ཕུང་པོ་  
ཇཱ་རེ་རེ་བ་དང་ཆོགས་པ་གཉིས་ཀ་དང་། དེ་གཉིས་ལས་ངོ་བོ་བྱ་དད་པ་གཅིག་ཉེར་སྤྱོད་ཀྱི་མཆན་  
གཞིར་འཛིན་གྱི་མེད་ཅིང་། ཉེར་སྤྱོད་ཀྱི་དེ་གསུམ་གྱི་མཆན་གཞིར་མི་རུང་ལ། རང་གི་ཕུང་  
པོ་ལ་བརྟེན་ནས་ཉེར་སྤྱོད་སྤྱོད་པ་དངོས་པོ་ཡིན་པར་མི་འགལ་བ་བཞིན་དུ། ཞིག་པ་ཡང་  
ཞིག་གྱི་དངོས་པོ་དང་། དེ་དང་རིགས་མཐུན་པའི་དངོས་པོ་གང་ཡང་མཆན་གཞིར་མེད་ཀྱང་།  
ཞིག་གྱི་དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་སྟེས་པའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་འོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །

༼ལ༽དངོས་པོ་རྣམས་གནས་པ་ནི་གནས་བྱེད་ཀྱི་སྟེན་ལ་རག་ལས་ཏེ་གནས་པའི་སྟེན་མེད་ན་  
འཇིག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་གནས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་རས་སྟུམ་སོགས་ཟད་ཅིང་འགགས་པ་ཉིད་  
ལས་བྱུང་བའི་མར་མའི་འོད་ཟད་ཅིང་འགགས་པའི་ཞི་བ་ནི་ཟད་པ་དང་འགགས་པ་ཞེས་བྱ་བར་  
དམིགས་པ་སྟེ། ཞེས་པའོ། །ཉན་པ་ལས་ཀྱང་། འབྲས་བུ་ཡིས་ནི་རྒྱ་བཞིག་པ། །དེ་ནས་མེད་  
པ་སྟེ་མི་འགྱུར། །ཞེས་རྒྱ་འགགས་པ་འབྲས་བུ་སྟེ་བཞིན་པས་བྱས་པར་བཤད་པས་འཕགས་པ་  
ཡབ་སྤྱོད་ཀྱི་བཞེད་པའོ། །ལྷ་གྲུ་ཞིག་པའི་འདས་པ་དངོས་པོར་བཞེད་པའི་གནད་ཀྱིས་ལྷ་གྲུའི་མ་  
འོངས་པ་ཡང་དེ་དང་འབྲས་བུ་སྟེ། དེས་ན་མེད་པ་སྟེ་མི་འགྱུར་གྱི་ཡང་དོན་ནོ། །ཞེས་ཅུ་ཤེད་རྣམ་  
བཤད་ལས་གསུངས་སོ། །

༼ག༽ཐལ་བ་དང་བོའི་དོན་ནི། རང་སྡེ་ཞིག་འཇིག་འགལ་བར་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས། དངོས་  
པོ་རྣམས་རང་གྲུབ་དུས་ལས་དུས་གཉིས་པར་མི་སྡོད་པའི་འཇིག་པ་ནི་དངོས་པོ་དེ་དང་དེའི་རྒྱ་ཉིད་  
ལས་སྟེས་པས་རང་རྒྱ་ལས་གཞན་པའི་ཕྱིས་འབྱུང་གི་རྒྱ་ལ་མི་སྟོན་པར་འདོད་ལ། སྐད་ཅིག་གཉིས་  
པར་ཞིག་པ་ནི་དངོས་མེད་ཡིན་པས་རྒྱ་གཏན་མེད་དུ་འདོད་དོ། །དེ་ལ་འདིར་ཞིག་མ་ཞིག་གཉིས་  
རྒྱས་སྟེད་མི་སྟེད་མགོ་མཚུངས་བྱས་ནས་གོད་པ་སྟོན་པ་ཡིན་ཏེ་འདི་ལྟར་དུས་གཉིས་པར་མ་བསྐྱད་  
པ་ལ་རྒྱ་མེད་ན་དུས་གཉིས་པར་མི་སྡོད་པ་ལ་ཡང་རྒྱ་མེད་དགོས་པས་སྐད་ཅིག་མ་མེད་པར་འགྱུར་

ལ། དེ་ལྟར་ན་འདུས་བྱས་སུ་ཡང་མི་འགྲུབ་ཅིང་འདུས་བྱས་སྐད་ཅིག་མར་སྦྲ་བ་ཡང་མི་འཐད་  
 རོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏེ། མདོར་ན་མྱ་གུ་རྒྱུ་ལ་མ་ལྟོས་པར་ཞིག་པ་ཡོད་དམ་མེད། ཡོད་ན་མྱ་གུ་  
 རྒྱུ་ལ་མ་ལྟོས་པར་འཇིག་པ་མེད་པ་འགལ་ཞིང་། མེད་ན་མྱ་གུའི་ཞིག་པ་རྒྱུ་ལ་མི་ལྟོས་པ་འགལ་  
 ལ། འཇིག་པ་ཞེས་པ་ནི་ཞིག་པ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་ལ་བཟོད་པ་ཡིན་པས་ཞིག་པ་ལ་མངོན་དུ་  
 ཕྱོགས་པ་རྒྱུ་ལ་རག་ལས་ན་ཞིག་པ་རྒྱུ་ལ་རག་མ་ལས་པ་ཤིན་དུ་འགལ་ཏེ། གཞན་དུ་ན་སྦྲེ་བ་ལ་  
 མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་རྒྱས་བྱས་ཀྱང་སྦྲེས་པ་རྒྱས་མ་བྱས་པར་ཐལ་བ་མཚུངས་སོ། །ཞེས་སྟོང་བྱན་  
 ལས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །འདི་ནི་ད་ལས། འདུས་བྱས་ཀྱི་མཆན་ནི་དུ་དེ་བཤད་པ་མི་འཐད་  
 པར་ཐལ་བ་དང་། ཞེས་པ་དཔེ་དན་མ་དག་དབྱུད་པར་བྱ་སྟེ། དེའི་ཤེས་བྱེད་དུ་བྱངས་པའི་ཆོག་  
 གསལ་གྱི་ལུང་དོན་སྟོང་བྱན་དུ་བཤད་པ་ནི་བྱངས་མ་ཐག་པ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཅ་ཤེའི་རྒྱ་  
 ཆེན་ལས་ཀྱང་སྤར་ལྟར་གསུངས་པའི་རྗེས་སུ། དེ་ནི་རིགས་པས་འགོག་པ་ཡིན་ལ་ལུང་གིས་འགོག་  
 པ་ནི། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྤར་གྱི་སྒྲུབ་བྱེད་དེ་ནི་རིགས་པས་འགོག་པ་དང་། འདུས་བྱས་ཀྱི་མཆན་  
 ཉིད་ནམས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཡུང་པོའི་ནང་དུ་འདུ་བར་གསུངས་པ་དེ་ལུང་གིས་འགོག་པ་ཡིན་པར་གསུངས་  
 པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་འདུས་བྱས་སྐད་ཅིག་མར་སྦྲ་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ་བ་དང་། ཞེས་འདོན་  
 ན་འགྲིག་པར་འགྱུར་རོ། །

༼ས་༽ཐལ་བ་གཉིས་པའི་དོན་ནི། གལ་ཏེ་མྱ་གུ་ཞིག་པ་ནི་དངོས་མེད་ཡིན་ལ་དེ་ལ་རྒྱས་ཅི་  
 ཞིག་བྱེད་དེས་ན་དེ་ལ་རྒྱ་མེད་དོ་སྙམ་ན། འོ་ན་མྱ་གུ་ཡང་ཡོད་པ་ཡིན་ལ་དེ་ལ་ནི་རྒྱས་དགོས་པ་  
 ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་སྦྲེས་ཟིན་པ་སྤར་ཡང་བསྐྱེད་དུ་མེད་དོ། །འདི་ནི་མྱ་གུ་ཞིག་པ་ལ་རྒྱས་ཅི་ཡང་བྱེད་  
 མི་རྒྱས་ན་མ་ཞིག་པ་རྒྱས་བྱེད་མི་དགོས་ཞེས་མགོ་མཚུངས་བྱས་པའོ། །འདི་ལ་མ་ཞིག་པ་གྲུབ་  
 ཟིན་པས་ད་གཞན་རྒྱས་བྱ་མི་དགོས་ཀྱང་གྲུབ་པ་དེ་ནི་ད་རྒྱས་བྱས་པ་ཡིན་པས་རྒྱ་ཡོད་དོ། །ཞེ་  
 ན། ཁོ་པོ་ཅག་ཀྱང་མྱ་གུ་ཞིག་ཟིན་པ་ད་གཞན་རྒྱས་བྱེད་པར་མི་འདོད་ཀྱི་མྱ་གུ་ཞིག་པ་དེ་ནི་ད་  
 རྒྱས་བྱེད་པ་ཡིན་ཞེས་པའོ། །

༼ན་༽ཐལ་བ་གསུམ་པའི་དོན་ནི། སྤར་ས་པོན་གྱི་དུས་ན་མེད་ལ་ཕྱིས་ཡོད་པས་མྱ་གུའི་སྦྲེ་

བརྒྱ་དང་བཅས་པ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་མུ་གུའི་ཞིག་པ་ཡང་སྐར་མུ་གུའི་དུས་ན་མེད་ལ་ཕྱིས་ཡོད་  
པའི་ཕྱིར་རྒྱ་ཡོད་དེ་ཞེས་པའོ། །

[illegible]

༼ཀུན་ལུགས་འདིས་རང་རིག་འགོག་པ་ཡང་རང་མཚན་ཁས་མི་ལེན་པ་ལ་ཐུག་པ་ཡིན་པར་  
འཇུག་པའི་ནམ་བུད་ལས་གསུངས་སོ། །དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་། གལ་ཏེ་རང་རིག་འདོད་ན་བདགས་  
དོན་བཅུ་བའི་རིགས་པའི་དབྱེད་བཟོད་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཡིན་ཏེ། རང་གིས་  
མྱོང་བའམ་གཞན་གྱིས་མྱོང་བ་ཡིན་ཞེས་ཤེས་པའི་འཛིག་བྱེད་འཆོལ་བ་ནི་སྤྱ་གུ་བདག་ལས་སྐྱེས་  
སམ་གཞན་ལས་སྐྱེས་ཞེས་བཅུ་བ་ལས་ཀྱང་ཆེས་ལྷག་པའི་བདགས་དོན་འཆོལ་ལུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

༼ཁ༽མངོན་སུམ་དང་། རྗེས་དཔག་དང་། དཔེས་འཇལ་བ་དང་། ལུང་གི་ཆད་མ་སྟེ་བཞི་  
བོ་རྣམས་ཀྱི། མངོན་སུམ་ནི་མངོན་སུམ་རང་ཉིད་ཀྱིས་འགྲུབ་པ་མིན་པ་ནས་ལུང་གི་ཆད་མ་ནི་  
ལུང་གི་ཆད་མ་རང་ཉིད་ཀྱིས་འགྲུབ་པ་མིན་ནི་ཞེས་འཆད་པར། ཆད་མ་རྣམས་ནི་རང་ཉིད་ཀྱིས།  
འགྲུབ་མིན་ཞེས་གསུངས་ཤིང་། མངོན་སུམ་ནི་རང་མ་གཏོགས་པའི་ཆད་མ་གསུམ་གྱིས་འགྲུབ་  
པ་མིན་པ་ནས་ལུང་གི་ཆད་མ་ནི་རང་མ་གཏོགས་པའི་ཆད་མ་གསུམ་གྱིས་འགྲུབ་པ་མིན་ནི་ཞེས་

འཆད་པར། སན་ཚུན་གྱིས་མིན་པའམ། ཞེས་གསུངས་ལ། མངོན་སུམ་ནི་མངོན་སུམ་གཞན་གྱིས་འགྲུབ་པ་མིན་པ་ནས་ལུང་གི་ཆད་མ་ནི་ལུང་གི་ཆད་མ་གཞན་གྱིས་འགྲུབ་པ་མིན་ནི་ཞེས་འཆད་པར། ཆད་མ་གཞན་གྱིས་མ་ཡིན་ལ། ཞེས་གསུངས་པ་དང་། གཞལ་བྱ་རང་དང་གཞན་གྱི་ཡུལ་གྱིས་བསྐྱུས་པ་མཐའ་དག་དང་རེ་རེས་ཀྱང་འགྲུབ་པ་མིན་ལ་རྒྱ་མེད་པར་ཡང་འགྲུབ་པ་མིན་ནི་ཞེས་འཆད་པར། གཞལ་བྱས་མ་ཡིན་རྒྱ་མེད་མིན། ཞེས་གསུངས་སོ། །

༼ག༽འདུག་པའི་རྣམ་བཤད་ལས། དེ་ལ་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་འཛིན་པར་ནི་མི་འཐད་དེ། རང་ལ་རང་གི་བྱེད་པ་འདུག་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་རལ་གྱི་འཛིན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ཉིད་མི་གཅོད་ལ། མེར་མེའི་རྩེ་མོ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ཉིད་ལ་མི་རེག་ཅིང་། ལེགས་པར་བསྐྱབས་པའི་གཡེར་ཞིང་ཡང་ཟོར་ཅན་གྱིས་ཀྱང་རང་གི་ཕྱག་པ་ལ་བཞོན་པར་མི་རུས་ཤིང་། མེས་རང་གི་བདག་ཉིད་མི་སྟེག་ལ། མིག་གིས་རང་གི་བདག་ཉིད་ལ་རྩལ་བ་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་སོ། །

༼ང༽མེ་ཡིས་རང་བདག་གསལ་བྱེད་ན། ཞེས་སོགས་ནི་རང་རྒྱུད་པའི་སྐབས་སུ་བཤད་ཟིན། སྐབས་འདིར་དྲངས་པ་འདི་ལ་ཡི་གེ་ཆད་པ་དང་ནོར་བ་ཡོད་པ་ཡང་དེ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

༼ཅ༽འདུག་པའི་རྣམ་བཤད་ལས། མར་མེས་རང་གིས་རང་གསལ་བར་མི་བྱེད་ཀྱང་། དེ་ལ་གསལ་བ་མི་ལྡོག་པ་བཞིན་དུ། ཤེས་པས་ཕྱོགས་སྔ་མས་འདོད་པ་ལྟར་དུ་རང་གིས་རང་མྱོང་བར་མི་བྱེད་ཀྱང་དེ་ལ་མྱོང་བ་ཅམ་མི་ལྡོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་མར་མེས་རང་གིས་རང་གསལ་བར་བྱེད་དོན་ཞིན། དེ་ལྟར་ན་མུན་པས་རང་གིས་རང་སྐྱེབ་པར་འགྱུར་ལ། དེ་འདོད་ན་མུན་ཁྲུང་དུ་བུམ་པ་མི་མཐོང་བ་བཞིན་དུ་མུན་པ་ཡང་མི་མཐོང་བར་འགྱུར་རོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཞིབ་མོ་རྣམ་འཐག་ལས། མར་མེ་ནི་ཕྱད་པའམ་མ་ཕྱད་པའི་མུན་པ་སེལ་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གཟེན་གཞོད་པ་བཞིན་དུ་འདིར་ཡང་འགྱུར་རོ་ཞིན། མ་ཡིན་ཏེ། དཔེ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པའི་དོན་ཡོད་དེ། མར་མེས་རང་དང་ཕྱད་པའམ་མ་ཕྱད་པའི་མུན་པ་སེལ་བ་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལ། ཕྱོགས་སྔ་སྐྱབས་ལས། ལྟས་བྱིན་ལ་སོགས་པ་ལ་གཟས་བྱས་པའི་སྐྱོན་ཕྱད་ནས་གཞོད་པ་བྱེད་པ་བཞིན་དུ་མར་མེས་ཀྱང་མུན་པ་དང་ཕྱད་ནས་གཞོད་

པ་བྱེད་དོ་ཞེ་ན། ཐལ་འགྱུར་བས། དེ་ནི་འཐད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེ་དོན་མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།  
ལྷས་བྱིན་དང་གཟས་བྱས་པའི་སྒྲིན་ཕྱད་པ་ཡོད་ཀྱང་མུན་པ་དང་མར་མེ་ཕྱད་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་  
ཏེ། ལྷང་མུན་གཉིས་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ། དེ་ནི་ཙུ་ཤེས་ལས།  
གང་ཆོ་མར་མེ་སྒྲེ་བཞིན་པ། མུན་པ་དང་ནི་ཕྱད་མེད་ན། ཇི་ལྟར་མར་མེ་སྒྲེ་བཞིན་པས། མུན་  
པ་སེལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན། མར་མེ་ཕྱད་པ་མེད་པར་ཡང་། གལ་ཏེ་མུན་པ་སེལ་བྱེད་ན། འདིག་  
རྟེན་ཀྱན་ལ་གནས་པའི་མུན། འདི་ན་གནས་པ་དེས་བསལ་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་པའི་རིགས་  
པ་སྟེ། ཙུ་ཤེས་ཀྱི་ཆེན་ལས། ཐ་སྙད་དུ་མར་མེས་མུན་པ་སེལ་བར་འདོད་པ་ལ་ཡང་མར་མེ་  
སྒྲེ་བཞིན་པ་དང་མུན་པ་གཉིས་ཕྱད་པ་དགོས་མོད་ཀྱང་། མར་མེ་སྒྲེ་བཞིན་པའི་དུས་ན་མར་མེ་  
མེད་པས་མུན་པ་དང་ཕྱད་མི་དགོས་སོ། མར་མེས་མུན་པ་སེལ་བ་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་  
པར་འདོད་པ་ལྟར་ན་མར་མེ་སྒྲེ་བཞིན་པ་དང་མུན་པ་ཕྱད་ན་དེའི་དུས་སུ་མར་མེ་ཡོད་དགོས་པས་  
དེ་མེད་པའི་ཕྱིར། མར་མེ་སྒྲེ་བཞིན་པ་དང་ཡང་མི་ཕྱད་པས་མར་མེས་མུན་པ་སེལ་བ་མི་འཐད་  
པར་སྒྲིན་པའི་རིགས་པའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྒྱས་པར་དེ་ཉིད་ལས་ཤེས་དགོས་སོ། །

འདིར་རང་རིག་འདོད་ཚུལ་དང་དེ་འགོག་ཚུལ་འཇུག་པ་ཙུ་ཤེས་ནས་གསུངས་པ་ལྟར་མདོར་  
བསྡུས་ཏེ་འགོད་ན། རྒྱུགས་སྤྲོ་བས། མིག་གིས་སྒྲིན་པོ་མཐོང་བཞིན་པའི་སྐོ་སྐོ་སྒྲེ་བོའི་རྒྱད་  
ལ་ཡུལ་སྒྲིན་པོ་སྒྲོང་བ་དང་ཡུལ་ཅན་སྒྲིན་འཛིན་སྒྲོང་བ་གཉིས་ཀྱི་ཡོད་དེ། དུས་ཕྱིས་དྲན་པ་ན་  
སྒྲིན་པོ་འདི་མཐོང་ངོ་ཞེས་ཡུལ་དྲན་པ་དང་ངས་མཐོང་ངོ་ཞེས་ཡུལ་ཅན་དྲན་པ་གཉིས་ཀྱི་ཡོད་  
པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྒྲིན་གྱི་ཡུལ་ཅན་སྒྲོང་བ་དེ་ཆོས་ཅན། རང་སྒྲོང་ཡིན་པར་ཐལ། རང་  
སྒྲོང་གཞན་སྒྲོང་གང་རུང་གང་ཞིག་གཞན་གྱིས་སྒྲོང་ན་ནི་སྒྲོང་བ་ཐུག་མེད་དུ་ཐལ་བ་དང་། ཤེས་  
པ་ཕྱི་མས་ཡུལ་གཞན་མི་གཅོད་པར་ཐལ་བས་གཞོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་རོ། །རྟགས་ཕྱི་མ་  
གཉིས་སྤྱབ་ཚུལ་འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་དུ་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་ལས་ཤེས་པར་གྱིས། ཐལ་འགྱུར་  
བས་དེ་འགོག་ཚུལ་ནི། དྲན་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྤྱབ་པ་མི་འཐད་དེ། རང་རིག་ཡོད་དེ། རང་བཞིན་  
གྱིས་གྲུབ་པའི་དྲན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཀོད་ན་ནི། རྟགས་བསྤྱབ་བྱ་དང་མཚུངས་པར་མ་གྲུབ་

པའི་ཕྱིར་དང་། རང་རིག་ཡོད་ནི་དྲན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་འགོད་པ་ཡིན་ན། རང་རིག་དང་  
 དྲན་པ་གཉིས་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་མེད་པས་ཁྲུབ་པ་མ་ངེས་ཤིང་། རྒྱ་དང་མེ་ཡོད་པས་  
 རྒྱ་མེལ་དང་མེ་མེལ་ཡོད་པར་སྐྱབ་པ་དང་འདྲ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀག་པ་ཡིན་ཏེ། ལེགས་  
 བཤད་སྡིང་བོ་ལས། འདིར་རྩལ་གྲུབ་སྐྱབ་པའི་དབང་དུ་བྱེད་ན་དེ་འདྲི་དྲན་པ་མེད་པས་བསྐྱབ་  
 བྱ་དང་མཚུངས་ལ། ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་དུ་ཡིན་ན་རང་རིག་ཕྱིར་ཚོལ་ལ་མ་གྲུབ་པས་དེ་དང་དྲན་  
 པ་རྒྱ་འབྲས་སུ་མི་འབྲུབ་པ་དང་རྒྱ་དང་མེ་ཡོད་པས་རྒྱ་མེལ་དང་མེ་མེལ་ཡོད་པར་སྐྱབ་པ་དང་དྲན་  
 པ་ཡོད་པས་རང་རིག་ཡོད་པར་སྐྱབ་པ་གཉིས་འདྲ་བར་བཤད་དོ། །འདི་འབྲས་རྟགས་ཡིན་ཞིང་  
 བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་སུ་རང་རིག་བཟུང་བའི་དབང་དུ་མཛད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །འདི་ལ་  
 བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་སུ་རང་རིག་བཟུང་ན་ནི་མཐུན་དཔེ་མེད་པས་དེ་ལྟར་མི་འགོད་ཀྱི། སྔོན་འཛིན་  
 མིག་ཤེས་ཆོས་ཅན། མིག་གིས་སྔོན་པོ་མཐོང་བཞིན་པའི་སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་རྒྱད་ལ་ཁྱོད་མྱོང་བྱེད་ཡོད་  
 དེ། དེ་འདྲ་བའི་སོ་སོ་སྐྱེ་བོས་དུས་ཕྱིས་ཁྱོད་དྲན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་སྔོན་པོ་བཞིན་ནོ། །  
 ཞེས་འགོད་པ་ཡིན་ནི་ཞེ་ན། འདི་ནི་དཔེ་ལ་རྟགས་ཆོས་རྩལ་སུ་འགོ་བ་ཙམ་ཡོད་ཀྱང་ཁྲུབ་པ་སྐྱབ་  
 མི་རྒྱས་པས་སྔ་མ་དང་འདྲ་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། དེ་ལྟར་བྱེད་ན་དཔེ་མི་རྟོག་པས་སྔོན་  
 འཛིན་ནི་མྱོང་བྱེད་ཡོད་དེ་དུས་ཕྱིས་དྲན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དཔེར་ན་སྔོན་པོ་བཞིན་ཞེས་འགོད་ནའང་  
 དཔེ་ལ་རྟགས་ཆོས་རྩལ་སུ་འགོ་བ་ཙམ་ཞིག་ཡོད་མོད་ཀྱང་། ཁྲུབ་པ་སྐྱབ་མི་རྒྱས་པས་རང་རིག་  
 བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་སུ་བཟུང་བ་དང་འདྲ་བས་དངོས་སུ་མ་སྒྲིམ་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་།  
 སྔོད་འཇུག་ལས་ཀྱང་། གཞན་མྱོང་བ་དང་འབྲེལ་བ་ལས། །དྲན་འགྱུར་བྱི་བའི་དུག་བཞིན་ནོ། །  
 ཞེས་ཡུལ་ཅན་མ་མྱོང་བར་དྲན་པ་སྐྱེ་བ་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་མྱོང་བ་ཙམ་  
 ཡོད་དེ་དྲན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་འགོད་ན་ནི་གྲུབ་ཟིན་སྐྱབ་པར་འགྱུར་བས་དགོས་པ་མེད་པའི་  
 ཕྱིར་ཏེ། ལེགས་བཤད་སྡིང་བོ་ལས། མྱོང་བ་ཙམ་སྐྱབ་ནའང་གྲུབ་ཟིན་པས་དེ་དང་འདྲ་བར་མ་  
 སྒྲིམ་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རང་རིག་མེད་ཀྱང་དྲན་པ་སྐྱེ་བའི་རྒྱལ་ལ་གཉིས་ལས།  
 འཇུག་པ་ནས་བཤད་པའི་ལུགས་ནི། གང་ཕྱིར་གང་གིས་ཡུལ་མྱོང་གྱུར་དེ་ལས། །དྲན་པ་འདི་

གཞན་ང་ལ་ཡོད་མིན་པ། རེ་ཕྱིར་ང་ཡིས་མཐོང་སྐམ་དཔྱད་འགྱུར་ཏེ། འདི་ཡང་འཛིག་རྟེན་  
 ཐ་སྙད་ཚུལ་ལུགས་ཡིན། ཞེས་པས་སྟོན་ནོ། འདིའི་དོན་ནི། གང་གི་ཕྱིར་སྤར་གྱི་ཚྱུང་བ་  
 དང་ཕྱིས་གྱི་དཔྱད་པ་གཉིས་རང་གི་མཆན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་མིན་པ་དང་། ས་སྐྱུག་ལྟ་བུའི་  
 ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱ་འབྲས་ལ་རང་མཆན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་དུ་འཛིན་པ་ནི་འཛིག་རྟེན་པའི་སྟོང་རང་  
 དགའ་བ་ལ་མེད་པར་བཤད་ཟེན་པ་ལྟར། སྤར་གྱི་ཚྱུང་བ་དང་ཕྱིས་གྱི་དཔྱད་པ་གཉིས་ཀྱང་འཛིག་  
 རྟེན་པའི་སྟོང་ལྟར་སྐྱེས་ལ་རང་གི་མཆན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་དུ་འཛིན་པ་མེད་པར་མ་ཟད། སྤར་  
 སྟོན་འཛིན་གྱིས་མཐོང་བའི་ཡུལ་ཕྱིས་དཔྱད་པ་ན་འདི་ངས་སྤར་ཡང་མཐོང་ངོ་ཞེས་ཐ་སྙད་བྱེད་དོ།  
 དེ་ལྟ་མོད་ཀྱང་དཔྱད་པའི་བདག་དེ་ཚྱུང་དུས་གྱི་བདག་ཡིན་ནོ་སྐམ་དུ་མི་འཛིན་པ་དང་། དེ་སྤར་  
 སྤར་དུས་གྱི་དུས་དང་དེའི་དུས་སྤྱི་གང་ན་གནས་པའི་ཡུལ་གྱིས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པའི་སྟོན་པོ་སྤར་  
 མཐོང་ངོ་ཞེས་ཐ་སྙད་བྱེད་པ་མིན་པས་ཐ་སྙད་དོན་མི་མཐུན་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན་འཛིག་  
 རྟེན་ན་ལག་པ་ན་བ་ལ་བདག་ནའོ་ཞེས་ཐ་སྙད་བྱེད་ཀྱང་ལག་པ་འདི་ངོ་སྐམ་པ་སྐོགས་མེད་པས་  
 ཐ་སྙད་དོན་མི་མཐུན་དུ་མི་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ། དེ་ལྟར་ཚྱུང་དཔྱད་དང་དེའི་དུས་གྱི་ཡུལ་གཉིས་  
 རང་མཆན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་དུ་འཛིན་པ་ནི་འཛིག་རྟེན་རང་དགའ་བ་ལ་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར། སྤར་  
 ཡུལ་ཉམས་ཚུང་གི་ཤེས་པས་ཚུང་བ་དང་བཅད་པ་དེ། ཕྱིས་དེ་དཔྱད་པའི་ཤེས་པས་མ་ཚུང་བ་དང་  
 མ་བཅད་པ་མིན་པས། འདི་སྤར་ཡང་ང་ཡིས་མཐོང་སྐམ་དུ་དཔྱད་པ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ། འདི་ཡང་  
 འཛིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཚུལ་གྱི་ལུགས་ཡིན་གྱི། བཏགས་དོན་འཚོལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་དབྱུད་ནས་  
 འཛིག་པར་མི་བྱ་ཞེ། བཏགས་དོན་བཅུ་ལ་ན་མི་རྟེན་པའི་རྩན་པའི་དོན་ཅན་གྱི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཐ་  
 སྙད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་པའོ། རང་རིག་འདོད་མཁན་གྱིས། རང་རིག་མེད་ན་ཡུལ་ཅན་  
 དཔྱད་པ་སྐྱེ་བ་འགལ་བ་ཡིན་ཏེ། སྤར་མ་ཚུང་བར་དཔྱད་པ་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་རྒྱ་མཆན་  
 དེ། གང་ཕྱིར་གང་གིས་ཡུལ་ཚྱུང་གྱུར་དེ་ལས། ཞེས་སྐོགས་ཀྱི་ཡུང་འདིས་སེལ་བ་མ་ཡིན་ཏེ།  
 གཞན་དུ་ན། སྤར་སྟོན་འཛིན་མ་ཚུང་ཡང་ཕྱིས་སྟོན་འཛིན་དཔྱད་པ་སྐྱེ་བ་མི་འགལ་ཏེ། འཛིག་  
 རྟེན་པའི་སྟོང་ལྟར་སྐྱེས་ཀྱི་དོར་སྤར་གྱི་སྟོན་འཛིན་དང་ཕྱིས་གྱི་དཔྱད་པ་གཉིས་རང་གི་མཆན་ཉིད་གྱིས་



གྲུབ་པའི་གཞན་མིན་པ་དང་། སྤར་གྱི་སྤྲོན་འཛིན་དང་ཕྱིས་གྱི་དྲན་པ་གཉིས་ཡུལ་གཅིག་པའི་ཕྱིར།  
 ཞེས་འགོད་དགོས་པས་འབྲེལ་མེད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སྤར་མ་མྱོང་བར་དྲན་པ་སྦྱེ་  
 བ་མེད་སྒྱུ་མ་པའི་ལོག་ཏོག་ལུང་འདིས་སེལ་བ་མིན་གྱི། སྤར་གྱི་སྤྲོན་འཛིན་མིག་ཤེས་དེ་རང་གིས་  
 རང་མ་མྱོང་བ་ཡིན་ན་ནི་ཕྱིས་སྤྲོན་པོ་མཐོང་བ་དྲན་པ་ན་ངས་མཐོང་ངོ་ཞེས་སྤར་མཐོང་བ་དེ་ཉིད་  
 རང་གིས་མཐོང་བར་དྲན་པ་འགལ་ལོ་སྒྱུ་མ་པའི་ལོག་ཏོག་སྤར་གྱི་འཇུག་པའི་ལུང་གིས་སེལ་བ་ཡིན་  
 པའི་ཕྱིར་རྟེ། ལེགས་བཤད་སྒྲིང་གོ་ལས། རང་རིག་མེད་ན་དྲན་པ་སྦྱེ་བ་འགལ་ལོ་སྒྱུ་མ་དུ་འཛིན་  
 པའི་རྒྱ་མཚན་སྤར་བཤད་པ་དེ་འདིས་སེལ་བ་མིན་རྟེ། འདི་ནི་དྲན་པ་སྦྱེ་བའི་དྲན་ཚུལ་ཁྱད་པར་  
 བ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤར་མ་རང་རིག་དུ་འཛིན་པ་ཞིག་གོ། །དེ་ཡང་སྤར་སྤྲོན་པོ་མཐོང་བ་ཕྱིས་དྲན་པ་  
 ན་ངས་སྤར་མཐོང་ངོ་ཞེས་སྤར་མཐོང་བ་དེ་ཉིད་རང་གི་མཐོང་བ་དྲན་པས། དྲན་ཚུལ་དེ་ནི་སྤར་  
 གྱི་སྤྲོ་འཛིན་རང་གིས་རང་མ་མྱོང་ན་སྦྱེ་བར་འགལ་བས་སྤར་མ་རང་རིག་གོ་སྒྱུ་མ་པའོ། །འདི་ནི་  
 རང་རིག་གི་དབང་གིས་མ་ཕྱུང་ཡང་སྤར་གྱི་ཡུལ་སྤྲོན་པོ་མྱོང་བ་དང་ཕྱིས་གྱི་དྲན་ཤེས་གཉིས་ཡུལ་  
 གཅིག་ལ་འཇུག་པའི་དབང་གིས་སྤར་ངས་མཐོང་སྒྱུ་མ་དུ་དྲན་པ་སྦྱེ་འོ་ཞེས་སྒྲུབ་པོ། །ཞེས་སོགས་  
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྒྱས་པར་དེ་ཉིད་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །རང་རིག་མེད་ཀྱང་དྲན་པ་སྦྱེ་བ་མི་  
 འགལ་ཚུལ་སྤྲོད་འཇུག་ལས་བཤད་པ་ནི། གལ་ཏེ་རང་རིག་ཡོད་མིན་ན། །ནམ་ཤེས་དྲན་པར་  
 ཇི་ལྟར་འགྱུར། །གཞན་སྤྲོང་བ་དང་འབྲེལ་བ་ལས། །དྲན་འགྱུར་བྱེ་བའི་དུག་བཞིན་ནོ། །ཞེས་  
 པས་སྤྲོན་ནོ། །རྒྱས་པར་འཇུག་པའི་ནམ་བཤད་དང་དབུ་མའི་མཐའ་དཔྱད་ལས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ།  
 གྲགས་ཆེ་ཞིང་གོ་སྒྲུབ་པས་འདིར་མ་བྲིས་སོ། །

༼ཆ༽འདི་དང་སྤོང་བུན་གཉིས་ཀར་སྤྱིར་མངོན་སུམ་ཆད་མ་མངོན་སུམ་ཡིན་གསུངས་པ་ལྟ་  
 བུར་སྤང་ཡང་། མངོན་སུམ་དང་དབང་པོའི་ཡུལ་དང་མངོན་གྱུར་ནམས་དོན་གཅིག་དུ་བཤད་  
 པའང་ཡོད་པས་དཔྱད་དགོས་སོ། །གཞི་གྲུབ་ན་རང་གསལ་བར་རྟོགས་པའི་སྒྲོ་ལ་སྒྲོས་ནས་མངོན་  
 སུམ་དངོས་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་དང་། ཤེས་པ་གང་ཡུལ་གང་ལ་མངོན་སུམ་ཆད་མ་ཡིན་ན་ཤེས་པ་  
 དེ་ཡུལ་དེ་ལ་སྒྲོས་ནས་མངོན་སུམ་བཏགས་པ་བ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་ཡོད་དོ། །

༼༤༽དེའི་དར་རྒྱུ་ལས། དངོས་པོ་ལ་མ་བརྟེན་པར་དངོས་པོ་མེད་པར་མི་འགྱུར་རྟེ། དངོས་  
པོ་གཞན་དུ་གྱུར་པའི་ཞིག་པ་ལ་དངོས་མེད་དུ་འདོད་པའི་ཕྱིར། དངོས་མེད་ལ་མ་བརྟེན་པར་དངོས་  
པོ་མི་འགྱུར་སྟེ། དངོས་མིན་མ་བཀག་པར་དངོས་པོ་མི་འགྱུར་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དངོས་པོ་དང་  
དངོས་པོ་མེད་པ་གཉིས་པན་ཚུན་སྟོང་པས་རང་བཞིན་སྟོང་བཞིན་དུ་མངོན་སུམ་དུ་ཡོངས་སུ་ཤེས་  
པས་དམིགས་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་ཡིན་པས་ན་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འཕགས་པ་རྣམས་རྣམ་པར་  
གྲོལ་བར་འགྱུར་རོ། ། ཞེས་བཤད་དོ། །

༼༥༽མདོ་འདིའི་དོན་ནི་དགོངས་པ་རབ་གསལ་ལས། དེའི་འགྲེལ་བ་ན་སྤྱག་བསྐལ་འདི་ཞེས་  
པའི་ཉི་པའི་ཆོག་གིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ད་ལྟར་གྱི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྱག་བསྐལ་ལམ་ཡུང་བོ་ཁོ་ནའི་  
དབང་དུ་མངོན་ནས། མ་ལུས་པར་སྤངས་པ་ནས་རྒྱབ་པའི་བར་དང་། མ་འོངས་པའི་སྤྱག་བསྐལ་  
གྱི་དབང་དུ་མངོན་ནས། སྤྱག་བསྐལ་གཞན་མཆོམས་མི་སྦྱོར་བ་ནས། བྱ་ངན་ལས་འདས་པའོ་  
ཞེས་པའི་བར་དུ་གསུངས་སོ། ། སྤྱག་བསྐལ་ལམ་ཡུང་བོ་འདི་ཞེས་པ་དེ་གཉིས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ཉོན་མོངས་  
ལ་འདུག་པའི་སྤྱི་སྤྱི་བྱེ་བྲག་ལ་འདུག་པའོ་སྟུམ་ན། དེ་ཡང་མི་རུང་སྟེ་སྤྱི་སྤྱི་ནི་སྤྱིའི་དོན་ལ་བཤད་  
དུ་མི་རུང་ན་བྱེ་བྲག་ལ་བཤད་དགོས་མོད་ཀྱང་། འདིར་ནི་སྤྱིའི་སྤྱིའི་སྟངས་བཤད་དུ་ཡོད་པའི་  
ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། ། མདོ་འདིའི་དོན་དངོས་སྤྱི་བའི་ལུགས་ལྟར་བཤད་ན་མུང་  
འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པ་མེད་པར་འགྱུར་ཚུལ་ཡང་དེ་ཉིད་ལས། དེ་ལྟར་བྱས་ན་དངོས་པོར་སྤྱི་བ་  
རྣམས་ལྟར་ན། རྒྱུད་སྤྱི་མ་ལས། ཉོན་མོངས་གདོད་ནས་ཟད་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་  
ཡུང་བོ་གདོད་མ་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་སྦྱེ་བ་མེད་པས། གདོད་མ་ནས་ཟད་པ་ལ་བཤད་དུ་མི་རུང་  
པའི་ཕྱིར། ལམ་གྱིས་མ་ལུས་པར་སྤངས་པ་ལ་བཤད་དགོས་ན། དེའི་ཆེ་མངོན་དུ་བྱ་རྒྱུའི་མུང་  
འདས་ཡོད་པ་ན་མངོན་དུ་བྱེད་མཁན་མེད་པ་དང་། བྱེད་མཁན་ཡོད་པ་ན་ཡུང་བོ་མ་ཟད་པས་མངོན་  
དུ་བྱ་རྒྱུའི་མུང་འདས་མེད་པར་འགྱུར་བས་མདོ་དེ་བཤད་མི་རུས་པར་འགྱུར་རོ། ། ཁོ་པོ་ཅག་ལྟར་  
ན། འདིའི་ཟད་པ་ནི། ཟད་པ་གཉིན་པོས་ཟད་པ་མ་ཡིན་རྟེ། ། དེ་ནི་གདོད་ནས་ཟད་པས་ཟད་  
ཅེས་བྱ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བཤད་པས་ཆོག་པས་མདོའི་དོན་ལུགས་པར་བཤད་པར་རུས་སོ། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ནོ། །

༼ཏེ་རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པའི་འགྲེལ་བར། ཡུང་པོ་དང་བཅས་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་འདོད་  
 ཆགས་ལ་སོགས་པའི་བཅིང་བ་སྤངས་ཀྱང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པར་མི་འདོད་དོ་སྟུང་དུ་སེམས་ན་  
 རོ། འོ་ན་མདོ་སྡེ་ལས། རྗེས་བརྒྱས་ཞེས་བྱའི་མདོ་འདི་ནི། །ཤུ་རིའི་བུ་ཡིས་མྱ་ངན་འདས།  
 མདོན་སུམ་བྱས་ནས་བཤད་པ་ཡིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ཇི་ལྟར་བཤད། ཅས་གསུངས་པ་ལྟར། ཡུང་  
 པོའི་རྒྱན་མ་ཆད་ཀྱི་བར་དུ་མྱ་ངན་འདས་མཆན་ཉིད་པ་མེད་ཟེར་ན། ཤུ་རིའི་བུས་མྱ་ངན་འདས་མདོན་  
 དུ་བྱས་ནས་གྲོགས་པོ་གཞན་ལ། བདག་གི་སྐྱེ་བ་ཟད་དོ་ཞེས་སོགས་རྗེས་སུ་བརྒྱས་པར་བཤད་པ་  
 དང་འགལ་ཞེས་པ་ཡིན་གྱི། དངོས་སྤྱོད་པས། དང་པོར་ལྷག་བཅས་མྱ་ངན་འདས་མདོན་དུ་བྱེད་པ་  
 དང་དེའི་རྗེས་སུ་ལྷག་མེད་མྱ་ངན་འདས་མདོན་དུ་བྱེད་དགོས་པར་འདོད་པ་འགོག་པ་མ་ཡིན་ནོ། །རྗེས་  
 སུ་བརྒྱས་པའི་མདོ་ཡང་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་གྱི། འཕགས་པ་རྟ་བུལ་གྱིས་སྤྱོད་པའི་ཆོགས་བཅད་  
 དེ་མིན་པར་རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པའི་དར་རྒྱུ་ལས་བཤད་དོ། །

༼ཐེ་ཕྱང་སྐྱ་གྲུབ་མཐར། སྐབས་འགྲོ་བདུན་ཅུ་བ་ལས། མི་ཤེས་ཉོན་མོངས་མིན་སྤངས་  
 བྱེད། །ཞེས་དང་། མ་རིག་ཉོན་མོངས་མེད་ཡོད་པས། །ཞེས་དང་། འདུག་འགྲེལ་ལས། ཉོན་  
 མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མ་རིག་པ་ཞེས་གསུངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེས་པར་གྱུར་པའི་ཤེས་སྒྲིབ་  
 ཡོད་པ་འཐད་ཚུགས་སུ་པར་ཆེན་བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཆན་དང་མཁས་གྲུབ་ཆེན་པོ་འཇམ་དབྱངས་  
 བཞད་པའི་དོ་རྗེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་མ་རིག་པའི་འབྱུ་སྟོན་རྗེ་ཐམས་ཅད་  
 མཁྱེན་པས་མཛད་པ་ནམས་སུ་གཉིས་སྤང་འཁྱུལ་པའི་བག་ཆགས་ལ་འབྱུ་སྟོན་མཛད་པ་མ་གཏོགས་  
 ཤེས་པར་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་ལ་འབྱུ་སྟོན་མཛད་པ་མི་སྤང་ངོ་། །མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་  
 པ་དང་། རིགས་པའི་དབང་ལྷག་སེར་རྩེ་བཅུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆན་པ་ཡལ་སྤྱོད། མཁྱེན་རབ་  
 གཏེར་ཆེན་འཇམ་དབྱངས་དགའ་བའི་སྒྲིབ་ཤོས། རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དགའ་འདུན་གྱི་མཆོ། པར་  
 ཆེན་བསོད་ནམས་གྲགས་པ་སོགས་མཁས་གྲུབ་པལ་མཆོས་ཤེས་པར་གྱུར་པའི་ཤེས་སྒྲིབ་མེད་པར་  
 བཞེད་ཅིང་། རྗེ་སྤྱོད་པའི་བཤད་རྒྱུ་དང་སྐྱབ་རྒྱུ་གཉིས་ཀའི་བསྟན་པའི་བདག་པོར་གྱུར་པ་པར་

ཆེན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་སྒོ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆན་གྱིས་ཀྱང་། ཤེས་པ་གཅིག་གིས་བདེན་གཉིས་གཅིག་ཅེས་དུ། །མདོན་སྤྱོད་གཅིག་པའི་སྤྱི་བ་བྱེད་པ་ལ། །མ་རིག་ཅེས་བཏགས་ཤེས་པ་དངོས་མིན་པས། །དེ་ལ་འགལ་བ་ཆ་ཅམ་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་རྒྱ་མཆན་དང་བཅས་དེ་གསུངས་པ་ནམས་ཤིང་གསུང་པལ་མོ་ཆེ་དང་མཐུན་ཆབས་ཆེ་བར་འདུག་པས་ད་དུང་སྒོ་གྲོས་དང་ལྷན་པ་ནམས་ཀྱིས་ཞིབ་དུ་དཔྱད་པར་བྱའོ། །ཞེས་ཀྱང་གསུངས་པ་ཡོད་དོ། །

༼དེ་ཆགས་སྤྱི་བ་ཐོགས་སྤྱི་བ་ཤེས་སྤྱི་བ་གསུམ་ནམ་གངས་སུ་བཤད་པ་འདྲ་ཡོད་ཀྱང་། དེ་མེད་དབྱེད་ས་ལ་ཆགས་མེད་དང་། ཞེས་པའི་དར་རྒྱུ་ལས། རང་བཞིན་གྱིས་དེ་མ་མེད་པའི་དབྱེད་ས་ལ་བདེན་པར་ཞེན་པའི་ཆགས་པ་མེད་པ་དང་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རྟེ། ཆགས་ཐོགས་ཀྱི་སྤྱི་བ་པ་དག་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། དེ་ཡང་མདོར་བསྟན་རྒྱ་གཉིས་ཀྱིས་ནི་ཅིག་ཤོས་སྒོང་ཉིད་མ་རྟོགས་པ་དང་། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་མི་འདུག་པའི་ཉི་ཆོ་བའི་ལེ་ཤེས་ཀྱི་ཞེས་སོ། །དེ་ལ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཡོད་པ་གཅིག་པའི་ཉིད་ཀྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་རང་བཞིན་གྱིས་ནམ་པར་དག་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཕྱིར་ནི་བདེན་འདྲིན་གྱི་ཆགས་པ་མེད་པ་ཡིན་ལ་ཇི་སྟེད་ཡོད་པ་གཅིག་པའི་ཉིད་ཀྱིས་ཤེས་བྱའི་དངོས་པོ་མཐའ་མེད་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཕྱིར་ན་ཐོགས་པ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། གསེར་ཕྱང་ལས་ཀྱང་། ཆགས་པ་ཉོན་སྤྱི་བ་དང་ཐོགས་པ་ཤེས་སྤྱི་བ་དུ་བཤད་དོ། །

༼ནེ་ནམ་ཞིག་རེས་འཛིན་མེད་པར་གཅིག་ཆར་དུ། །རྟེན་འབྲེལ་མི་བསྐྱར་མཐོང་བ་ཅམ་ཉིད་ནས། །ངེས་ཤེས་ཡུལ་གྱི་འཛིན་སྐྱངས་ཀྱན་འཛིན་ན། །དེ་ཆོ་ལྟ་བའི་དཔྱད་པ་རྫོགས་པ་ལགས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གྱི་ལྟ་བའི་དཔྱད་པ་རྫོགས་པའི་གང་ཟག་གིས་མིང་དང་བདེན་བཞག་ཅམ་གྱི་རྟེན་འབྲུང་གི་དོན་ཇི་ཅམ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དེ་ཅམ་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་འཛིན་པའི་སྒོའི་ཤུགས་ཁུང་དུར་འགྲོ་བ་ནི། །སྤང་བས་ཡོད་མཐའ་སེལ་རྒྱལ་དང་། །དེ་འདྲ་བའི་གང་ཟག་གིས་རང་བཞིན་གྱིས་སྤྱོད་བའི་ཅམ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དེ་ཅམ་དུ་ལས་རྒྱ་འབྲས་ལ་ཡིད་མི་ཆེས་ཤིང་མེད་པར་འཛིན་པའི་སྒོའི་ཤུགས་ཁུང་དུར་འགྲོ་བ་ནི། །སྤྱོད་བས་མེད་མཐའ་སེལ་རྒྱལ་ཡིན་ཏེ། །མདོ་

ལས། གང་ཞིག་རྒྱུན་ལས་སྒྲིམ་པ་དེ་མ་སྒྲིམ། །དེ་ལ་སྒྲིམ་པའི་རང་བཞིན་ཡོད་མ་ཡིན། །རྒྱུན་ལ་  
རག་ལས་གང་དེ་སྟོང་བར་བཤད། །གང་ཞིག་སྟོང་ཉིད་ཤེས་དེ་བག་ཡོད་ཡིན། །ཞེས་དང་། བཞི་  
བརྒྱ་བ་ལས། སངས་རྒྱུས་ཀྱིས་གསུང་སྒྲོག་གྱུར་ལ། །གང་ཞིག་ཐེ་ཆོམ་སྒྲིམ་འགྱུར་པ། །དེ་ལས་  
སྟོང་བ་ཉིད་བཞུག་ཏེ། །འདི་ཉིད་ཁོ་ནར་ཡོད་ཆེས་བྱ། །ཞེས་དང་། རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་  
ཀྱང་། ཁྱོད་ཀྱིས་རི་ལྟར་བཞུག་པ་ལ། །ཤོལ་བ་འགས་ཀྱང་ཆོས་མཐུན་དུ། །མཁུགས་མི་རྟོག་  
པར་གསུངས་པ་ཡང་། །འདི་ཉིད་ཀྱིས་ནི་ལེགས་པར་འཁུམས། །ཅི་སྒྲུང་ཅི་ན་འདི་བཤད་པས། །  
མཐོང་དང་མ་མཐོང་དངོས་པོ་ལ། །སྒྲོ་འདོགས་པ་དང་སྒྱུར་འདེབས་ཀྱི། །གོ་སྐབས་རིང་དུ་མཛད་  
ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །སྒྲུང་བས་ཡོད་མཐའ་དང་སྟོང་བས་མེད་མཐའ་ཤེས་པར་ཁས་  
ལེན་པ་ཅམ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་མིན་གྱི་ཤེས་ཚུལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཡིན་ཞེས་དང་སང་གྲགས་  
ཆེ་ཡང་། རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་ཀྱི་གཞུང་དུ་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཁྱུངས་ཡོད་མེད་འཆོལ་དགོས་  
སམ་སྐམ་སོ། །

༼བཤེ་ཆོག་གསལ་ལས། འདྲ་བ་ལས་ཉམས་སུ་སྦྱོང་བའི་དོན་རྟོགས་པ་ནི་ཉེར་འཇལ་བ་སྟེ།  
དཔེར་ན། བ་མེན་ནི་བ་སྒྲུང་དང་འདྲའི་སྐམ་པ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལ། དབུ་མའི་མཐའ་  
དཔྱོད་ལས། མཆན་གཞི་ནི་བ་མེན་ནི་བ་སྒྲུང་འདྲའི་སྐམ་པའི་རྗེས་དཔག་དང་། ལྷ་གུ་ནི་མི་བདེན་  
པ་མེ་ཡོང་གི་གཟུགས་བརྒྱན་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་དང་། ཆོགས་གཉིས་རྗེས་  
པ་ལས་རྣམ་མཁྱེན་འཕྲོག་པར་གསུངས་པས་མི་བསྐྱུ་བ་ནི་སྟོང་ཉིད་སྟོན་པའི་མདོ་ལྟ་བུའོ་ཞེས་རྟོགས་  
པའི་རྗེས་དཔག་རྣམས་ཡིན་ཏེ། ཞེས་དོན་དཔེ་དང་འདྲ་བར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་ཐམས་ཅད་  
དཔེ་ཉེར་འཇལ་གྱི་རྗེས་དཔག་ཡིན་པར་བཤད་ལ། ཆད་ཆེན་ལས། གང་ཞིག་བ་ལང་འདྲ་བར་  
ནི། །ཐོས་པའི་ཡུལ་གྱི་བ་མེན་ཏེ། །བདེ་འཛིན་པ་ཡི་གནས་སྐབས་ཀྱི། །བ་མེན་སྒྲོ་གནས་ལྟ་  
བུའོ། །ཞེས་སོགས་རྩ་འགྲེལ་ལྟར་ན། དཔེས་འཇལ་བའི་རྗེས་དཔག་གི་རྟོན་དུ་གྱུར་པའི་རྟོགས་  
སྦྱར་ནི། བ་མེན་ནི་བ་ལང་དང་འདྲའི་ཞེས་ཐོས་པའི་གང་ཟག་གིས་བྱིས་བ་མེན་མཐོང་བའི་ཆོ་  
ན། མཐོང་བཞིན་པའི་གོང་བུ་འདི་ཆོས་ཅན། བ་མེན་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྐྱའི་སྦྱོད་ཡུལ་ཡིན་ཏེ།

བ་ལང་དང་དབྱིབས་གཟུགས་པལ་ཆེར་འདྲ་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་བད་དུས་ཀྱི་སྒོ་ལ་ཤར་བའི་བ་  
མེན་བཞིན། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ལ་བཤད་དོ། །བཤད་ཚུལ་དེ་ལྟར་ན། དཔེ་དོན་འདྲ་བའི་རྒྱ་མཚན་  
ལ་བརྟེན་ནས་དོན་གཞན་ཉོགས་པ་ལ་བྱེད་དམ་དཔྱད་དོ། །

༼ཕྱོད་གང་གི་ཆེ་དེ་ལྟར་གཞལ་བྱ་གཉིས་གནས་པ་མེད་པ་དེའི་ཆེ་ལུང་ལ་སོགས་པ་རང་དང་  
སྤྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཆད་མ་གཞན་ཉིད་མ་ཡིན་པ་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་  
གསུངས་སོ། །

༼བ་དཔོན་པོ་ལ་འབྲེལ་ལས། དེ་ལ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་མཚན་ཉིད་ལྡོག་དག་གང་ཞེ་ན། དེ་  
མངོན་སུམ་དུ་དམིགས་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། དེ་ལ་གནས་པ་མངོན་སུམ་དུ་དམིགས་པའི་མཚན་  
ཉིད་དང་། རང་གི་རིགས་ཀྱི་དཔེ་ཉེ་བར་སྦྱར་བའི་མཚན་ཉིད་དང་། ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་མཚན་  
ཉིད་དང་། ལུང་ཤིན་ཏུ་ནམ་པར་དག་པ་གཏན་ལ་པལ་པར་བཞུགས་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། ཞེས་  
མཚན་ཉིད་ལྡོག་པ་ལྟར་བཞུགས་པའི་རྗེས་སུ་དེ་དག་རེ་རེ་ལ་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མང་པོ་བཤད་པའི་མདོ་  
ནམས་འདིར་བྲངས་ན་ཆོག་གི་ཁྲར་ཏ་ཅང་ཆེ་བར་འགྱུར་བས་མ་བྲིས་སོ། །

༼མ་དཔྱད་བར་པོ་ལྡོག་ཅི་རིགས་ཀྱི་གཟུང་བྱ་ཞེས་པ་ཡིན་པས། དུག་པོ་ཞེས་པ་དཔེ་མ་དག་གོ།

༼ཅི་ཡོད་མེད་གང་རུང་ཡིན་ན་གཉིས་སྒྲུང་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ལ་ཁྱོད་སྒྲུང་བ་དེ་ཤེས་པ་དེའི་གཞལ་  
བྱ་མངོན་སུམ་པ་ཡིན་པས་ཁྲབ་ཅེས་པའོ། །འཇིག་རྟེན་ན་ཡོད་ན་ནི་ཞེས་པའི་དོན་ནི། གཉིས་  
སྒྲུང་ཅན་གྱི་ཤེས་པའི་འོར་ཁྱོད་སྒྲུང་བ་ཡོད་ན་ནི་ཞེས་པ་ཡིན་ནོ། །

༼ཆོ་མི་ཤེས་གཉིད་ཀྱིས་ཞེས་སོགས་ནི། ལུ་སྟེགས་པས་སྒྲོ་བཏགས་པའི་ཡོན་ཏན་གསུམ་  
ལ་སོགས་པ་དང་སྒྲུ་མ་ཏ་རྒྱུང་ཡིན་པ་དང་རྫིག་རྒྱུ་ལྟ་ཡིན་པ་སོགས་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མེད་དོ། ཞེས་པའོ། །

༼རྗེ་རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་ཀྱི་ལུགས་ལ། མངོན་རྗེས་ཀྱི་ཁྲུད་པར་ནི་རང་གི་གཞལ་བྱ་མངོན་  
སུམ་དུ་ཉོགས་པའི་ཆད་མ་དང་དོན་སྤྱི་ཚུལ་དུ་ཉོགས་པའི་ཆད་མ་གཉིས་ཀྱིས་འབྱེད་མོད་ཀྱང་།  
ལུགས་འདིར་རང་གི་འཇིན་སྒྲུངས་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་གཞལ་བྱ་དེ་ཆད་མ་རང་ལ་མངོན་གྱུར་ཡིན་མིན་  
ཀྱིས་མངོན་རྗེས་གཉིས་སུ་བཞག་གོ། དེ་ལ་མངོན་གྱུར་གྱི་དོན་ཡང་། ཤེས་པ་དེས་ཡུལ་དེ་རྟགས་

ལ་མ་ལྟོས་པར་གཞལ་བ་ནི་ཤེས་པ་དེ་ལ་ཡུལ་དེ་མངོན་གྱུར་གྱི་དོན་ཡིན་གྱི། གྲུབ་མཐའ་སྐབ་  
 གཞན་ལྟར་གསལ་བར་སྤང་བ་ཞིག་དགོས་པར་མི་བཞེད་དེ། ཅ་ཤེའི་རྣམ་བཤད་ལས། འདིར་  
 ཆད་མའི་མཚན་ཉིད་མི་སྤྱི་བ་ནི་འདིག་རྟེན་ན་ངེ་ལྟར་འཛོག་པ་བཞིན་དུ་བཞེད་ལ་འདིག་རྟེན་  
 གསར་དུ་སྤྱི་མི་སྤྱིའི་བྱང་མ་ཕྱེ་བར་སྤྱིར་མི་སྤྱི་བ་ལ་ཆད་མར་འཛོག་པས། མངོན་སུམ་ཆད་མ་  
 རྟོག་མེད་ཀྱིས་དངས་པའི་བཅད་ཤེས་རྣམས་ཀྱང་ཆད་མར་བཞེད་པར་མངོན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་རྟོག་  
 པའི་ཆད་མ་ལ་ཡང་མངོན་སུམ་གྱི་ཆད་མ་ཡོད་དེ་བཅད་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་མངོན་གྱུར་དུ་འཛོག་པས་  
 མངོན་གྱུར་ལ་མི་སྤྱི་བའི་ཕྱིར་རོ། །རང་བཞིན་མེད་པ་བྱང་གཞིར་གྲུབ་ནས་ཡོད་མེད་གྱི་དོན་དང་  
 ཐ་སྙད་གང་ལ་ཡང་དཔྱད་པ་མེད་པས་རྟགས་ཀྱིས་འགྲུབ་པ་མིན་ཞིང་། རྟགས་ལ་མི་ལྟོས་པར་  
 རང་བཞིན་མེད་པ་མེད་པར་འཛོན་པའི་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་པར་ཡང་རྣམ་པས་རང་བཞིན་མེད་པ་  
 ཡོད་པ་ནི་མངོན་གྱུར་རོ། །དེ་ཡང་ཡོད་པ་མངོན་གྱུར་ཡིན་པས་རང་བཞིན་མེད་པ་སྟོག་གྱུར་ཡིན་  
 ཀྱང་དེ་ཆད་མས་གྲུབ་པ་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡོད་པ་མངོན་གྱུར་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་སྐད་ཅིག་  
 མ་སྟོག་གྱུར་ཡིན་པས་སྤྱད་དང་སྤྱོན་པོ་མངོན་གྱུར་ཡིན་ཀྱང་དེ་གཉིས་སྐད་ཅིག་མ་སྟོག་གྱུར་ཡིན་  
 པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་ཡོད་པར་ངེས་པའི་ཐ་སྙད་པའི་སྒྲོ་ཡང་མངོན་གྱུར་ལ་མི་སྤྱི་བས་མངོན་སུམ་  
 གྱི་ཆད་མའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་ལུགས་འདིར་བཅད་ཤེས་ཡིན་ན་རང་འདྲེན་བྱེད་གྱི་  
 ཆད་མ་སྤྱི་མའི་རྟོགས་ཟིན་པའི་དོན་རྟོགས་པས་མ་བྱུང་སྟེ། རིགས་ཤེས་ཀྱིས་དངས་པའི་རང་བཞིན་  
 མེད་པ་ཡོད་པར་རྟོགས་པའི་བཅད་ཤེས་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཅད་ཤེས་ཡིན་ན་རང་འདྲེན་བྱེད་  
 གྱི་ཆད་མ་ཡོད་པས་མ་བྱུང་སྟེ། སྐྱ་ཤད་འཛོག་སྤང་གི་དབང་ཤེས་ཀྱིས་དངས་པའི་དུན་ཤེས་དེ་  
 འདྲེན་བྱེད་གྱི་ཆད་མ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཞི་གྲུབ་ན་ཁྱོད་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་ཡོད་པས་བྱུང་མ་  
 བྱུང་དཔྱད་བྱ་སྟེ། རང་བཞིན་མེད་པ་ཡོད་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་འཛོག་དཀའ་བའི་ཕྱིར།  
 ཆད་མ་བ་ལྟར་དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་དང་རྗེས་དཔག་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་སོགས་བཅད་  
 ཤེས་སུ་བཞེད་མི་བཞེད་ཀྱང་དཔྱད་དགོས་ཏེ། གསར་དུ་མི་སྤྱི་བའི་ཤེས་པ་བཀག་པའི་རྒྱ་མཚན་  
 ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

༼ཕ༽དབྱ་གསུམ་དག་པའི་རིན་ཆེན་ཕྱེད་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ཞེས་པ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། ལྷ་ལ་  
བོ་ཆེན་པོ་སྐྱེས་ཆེན་གྱིས། །མཆན་ནི་སུམ་ཅུ་ཅ་གཉིས་ཀྱིས། །དི་ལྟར་ཁྱོད་སྐྱ་རྒྱུན་གྱུར་པ། །དེ་  
ལྟ་བུ་དག་གསན་པར་མཛད། །ཅེས་སོགས་ཀྱིས་མཆན་བཟང་གི་རྒྱ་བཤད་པ་དེ་ཡིན་ནོ། །

༼ཁ༽ལོངས་སྤྱོད་དང་ལུས་ལུན་སུམ་ཆོགས་པ་དང་། །འཁོར་རྩྭ་ལུན་སུམ་ཆོགས་པ་མངོན་  
མཐོ་དང་། །རྟག་ཏུ་ཉོན་མོངས་དབང་ཉིད་མི་འགྲོ་དང་། །བྱ་བ་རྣམས་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའོ། །  
ཞེས་མངོན་མཐོ་ལ་སྒྲིམ་པའི་ཕྱིན་དུག་གི་གྲངས་ངེས་བཤད་པའི་དོན་ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་སོགས་ལས་  
ཤེས་དགོས་སོ། །དད་ཅན་ཉིད་ཕྱིར་ཆོས་ལ་བརྟེན། །ཤེས་རབ་ལྡན་ཕྱིར་ཡང་དག་རིག །ཅེས་  
སོགས་ཆོགས་བཅད་ནི་ཤུས་མངོན་མཐོ་རྒྱ་དང་བཅས་པ་བཤད་པའི་དོན་ནི་དེའི་དར་རྒྱུ་ལས་ཤེས་  
པར་བྱའོ། །

༼བ༽དད་པ་གསུམ་སོ་སོའི་ངོས་འཛིན་དང་། དེ་དག་གིས་ལམ་སོགས་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་  
སྐྱེ་གནས་གོང་འཕེལ་དུ་བྱེད་ཚུལ་དང་། དགེ་མི་དགེ་སོགས་སྤང་གཉེན་གྱི་སྒྲུང་དོར་ལ་འགོད་  
ཚུལ་སོགས་བསྐབ་བདུས་དང་དེའི་མཆན་སོགས་ལས་ཤེས་དགོས་སོ་ཞེས་པའོ། །

༼ཇ༽ཤེས་རབ་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་དབྱེ་བ་དང་རྒྱ་དང་ཡན་ཡོན་སོགས་ལམ་རིམ་ཆེན་མོའི་ཤེས་རབ་  
ཀྱི་ཡར་ཕྱིན་གྱི་སྐབས་ལས་ཤེས་དགོས་པར་སྤང་ངོ་། །

༼ཏ༽ཕུགས་ཀྱི་ཤིང་རྟ་དང་། སྒྲུང་བོ་ཆེའི་ཤིང་རྟ་དང་། ཉི་ཆུའི་བགྲོད་པ་དང་། ཉན་ཐོས་  
ཀྱི་རྩུ་འཕྱལ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྩུ་འཕྱལ་ལྟ་བུས་བགྲོད་པའི་བྱང་སེམས་ལྟ་བུ་པར་བཤད་དོ། །

༼ཉ༽མི་མཐུན་ཕྱོགས་རང་དོན་ཡིད་བྱེད་སོགས་ཀྱིས་ཟིལ་གྱིས་མི་གཞོན་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བའི་  
སྒྲོབས་ཅན་དང་། རྟག་ཏུ་ཐེག་ཆེན་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་ཕྱད་པའི་སྒྲོན་ལམ་གྱི་སྒྲོབས་ཅན་  
དང་། བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་བའི་སེམས་བརྟན་པ་དང་། ཡོན་ཏན་རྩུང་ཟད་  
ཅམ་གྱིས་ཆོག་པར་མི་འཛིན་པས་གོང་ནས་གོང་དུ་བྱུང་པར་དུ་འགྲོ་བ་སྒྲེ་ཆོས་བཞི་དང་ལྡན་པ་ནས་  
གྲངས་མེད་གསུམ་དུ་ཆོགས་གསོག་པའི་མགོ་རྩྭ་པར་གསུངས་སོ། །

༼ཏ༽སེམས་བསྐྱེད་དང་། བསམ་པ་དང་། སྦྱོར་བ་དང་། ལྷག་བསམ་དང་། ཡར་ཕྱིན་



དུག་དང་། ཚད་མེད་བཞི་དང་། མངོན་ཤེས་ལྔ་དང་། བསྐྱུ་བའི་དངོས་པོ་བཞི་དང་། སོ་སོར་  
ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞི་དང་། ཉེན་པ་བཞི་དང་། བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་གཉིས་  
དང་། བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་དང་། ཞིག་ནས་དང་ལྷག་མཐོང་གཉིས་དང་། གཟུངས་དང་སྤྲོ་བས་  
པ་གཉིས་དང་། ཚོས་ཀྱི་སྒྲིམ་བཞི་དང་། བགྲོད་པ་གཅིག་པའི་ལམ་དང་། ཐབས་ལ་མཁས་པ་  
སྟེ་མི་ཟད་པ་བརྒྱད་ཅུ་འོ། །

༼གཉི་ཚོགས་ལམ་ཁྱུང་འཕྲིང་ཆེ་གསུམ་ན་བྱང་ཕྱོགས་སྟེ་ཚན་དང་པོ་གསུམ་དང་། རྟོད་ཅེ་  
གཉིས་ལ་དབང་པོ་ལྔ་དང་། བསོད་མཆོག་གཉིས་ལ་སྟོབས་ལྔ་སྐྱར་བར་དབུས་མཐའ་སོགས་ལས་  
གསུངས་ཤིང་། སྦྱར་བའི་སྟོན་དུ་ཉིང་རྩེ་དང་། ཞེས་སོགས་མདོ་སྟེ་རྒྱན་ནས་བཤད་པའི་རིགས་  
ཀྱི་རྟགས་བཞི་ནི་ཤས་ཆེར་ཚོགས་ལམ་དང་སྦྱར་དགོས་ཤིང་། གཟུགས་ལ་སོགས་ལས་ལྷོག་པ་  
དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བཤད་པའི་སྦྱར་ལམ་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའི་རྟགས་ཉི་ཤུ་ནི་རྟོད་སོགས་བཞི་  
ལ་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་བརྩ་གཅིག་དང་དུག་དང་གཉིས་དང་གཅིག་སྐྱར་ཏེ་གསུངས་སོ། །

༼སྟེ་བར་སྐྱང་གི་ནམ་མཁའ་ལ་བྱས་བགྲོད་ཀྱང་། བྱའི་རྩེས་འཛིག་རྟེན་གྱི་མཁས་པ་རྣམས་  
ཀྱིས་ངག་གིས་བརྗོད་པ་དང་། སྒྲོས་མཐོང་བ་མིན་པ་བཞིན་དུ་བྱ་ལྟ་བུའི་དོན་དམ་པའི་ས་རྣམས་  
ཀྱིས། རྣམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་ཆོས་ཉིད་ལ་བགྲོད་ཀྱང་། དེའི་བགྲོད་ཚུལ་འཕགས་པས་ཉམས་སུ་སྦྱང་  
བ་ཇི་བཞིན་པ་ནི། འཆད་པ་པོ་འཕགས་པས་ཀྱང་བརྗོད་པར་མི་རུས་ན། ཉན་པ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་  
གཟེགས་པ་ཇི་བཞིན་པ་མཉན་པར་མི་རུས་པར་གསུངས་སོ། ཞེས་འདུག་པའི་རྣམ་བཤད་ལས་  
གསུངས་སོ། །

༼རྟེན་དང་པོ་ལ་རབ་རྩུ་དགའ་བ་མང་པོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རབ་དགའ་ཞེས་བྱ་ལ། རབ་རྩུ་དགའ་  
བའི་རྩུ་མཆན་ནི་མདོ་དང་དགོངས་འགྲེལ་དག་ལས་སོ་སོར་བཤད་པས་མང་པོ་ཡོད་ཀྱང་། གཙོ་  
བོ་ནི། བྱང་ཆུབ་ལ་ནི་ཉེ་བ་དང་། སེམས་ཅན་དོན་སྦྱབ་མཐོང་བ་ལ། རབ་རྩུ་དགའ་བ་སྦྱེ་  
འགྱུར་ཏེ། །དེ་ཕྱིར་རབ་དགའ་ཞེས་བརྗོད་དོ། ཞེས་པ་ལྟར་རོ། འཆལ་ཚུལ་ཚུལ་བའི་རྩི་  
བྲལ་ཕྱིར། །རྩི་མ་མེད་པའི་ས་ཞེས་བྱ། ཞེས་ཚུལ་འཆལ་དང་ཚུལ་བ་སྟེ་ཐོག་པ་གཞན་ཡིད་

ལ་བྱེད་པའི་དྲི་མ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་ས་གནིས་པ་ལ་དྲི་མ་མེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །ས་གསུམ་པ་ལ་འོད་  
 བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། མཉམ་གཞག་ཏུ་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་བྱད་ཤིང་སྟག་པར་བྱེད་པའི་ལེ་ཤེས་ཀྱི་མེ་གནིས་  
 རྣང་གི་སྒྲིབ་པ་ཞི་བའི་འོད་འབྱུང་བའི་སྒྲོབས་ཀྱིས་རྗེས་སྐྱབ་ཏུ་ཡང་འོད་དམར་པོ་འཕྲུང་དམར་སེར་  
 ཀྱིས་ཀྱན་ཏུ་བྱུང་བའི་རྣང་བ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་། ཆོས་ཀྱི་རྣང་བ་ཆེན་པོ་ནི། །བྱེད་པའི་ཕྱིར་  
 ན་འོད་བྱེད་པ། །ཞེས་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྒྲོབས་ཀྱིས་ཆོས་ཆད་མེད་པ་ཆོལ་བའི་ཕྱིར་གཞན་དག་  
 ལ་ཆོས་ཀྱི་རྣང་བ་ཆེན་པོ་བྱེད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ས་བཞི་བ་ལ་འོད་འཕྲོ་བ་ཅན་ཞེས་  
 བྱ་བ་ནི་རྣམ་བཤད་ལས། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སོ་བདུན། རྩེ་ལས་ལྷག་པར་བསྒྲུམས་  
 པ་ལས་སྒྲེས་པའི་ལེ་ཤེས་ཀྱི་རྣང་བ། ས་གསུམ་པར་བཤད་པའི་ཟངས་ཀྱི་འོད་དང་འབྲུ་བ་ལས་  
 ལྷག་པ་འབྱུང་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་ཡང་དག་པའི་ལེ་ཤེས་ཀྱི་མེའི་འོད་ལྷག་པ་འབྱུང་བས། བྱང་སེམས་  
 ཀྱི་ས་དེ་ལ་འོད་འཕྲོ་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཞེས་པ་རྣམས་རོ། །བདུད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བྱུང་བར་དཀའ་  
 བའི་ཕྱིར་ས་ཁྲ་བ་ལ་སྦྱང་དཀའ་བ་ཞེས་བྱ་ལ། སེམས་ཅན་རྣམས་ཡོངས་སྒྲིན་བྱེད་ཅིང་། །རང་  
 གི་སེམས་ཀྱང་སྦྱང་བའི་ཕྱིར། །སྒྲོ་ལྷན་རྣམས་ཀྱིས་སྦྱང་དཀའ་བ། །དེ་ཕྱིར་སྦྱང་དཀའ་ཞེས་  
 བྱའོ། །ཞེས་སེམས་ཅན་སྒྲིན་པ་ལ་བརྩོན་པ་དང་དེའི་ལོག་སྦྱབ་ཀྱིས་རང་གི་སེམས་ཉོན་མོངས་  
 པར་མི་འགྱུར་བ་སྟེ་བྱ་བ་གནིས་བྱེད་པར་གསུངས་པས་སོ། །ཞེས་ཀྱང་གསེར་སྤང་ལས་གསུངས་  
 སོ། །ས་དྲུག་པ་ལ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། རྟན་འབྲེལ་ལུགས་འབྱུང་སྟེ་གདང་བདེན་པ་  
 ལྟ་རགས་ལ་མཁས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་གནིས་རྫོགས་པའི་སྒྲོ་ནས་བདེན་པ་དང་རྟན་འབྲེལ་  
 མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་དང་། ཤེས་རབ་པ་རོལ་བྱིན་རྟེན་ནས། །འཁོར་བ་དང་ནི་མྱ་ངན་འདས།  
 གནིས་འདིར་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར། །མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ས་ཞེས་བཤད། །ཅེས་ལུམ་ལ་བརྟེན་  
 ནས་སྟོད་ཞིའི་མཐར་མི་གནས་པའི་འཁོར་འདས་མཉམ་པ་ཉིད་མངོན་དུ་གྱུར་པར་གསུངས་པས་  
 སོ། །ཞེས་གསེར་སྤང་ལས་གསུངས་སོ། །ས་བདུན་པ་རིང་དུ་སོང་བ་ཡིན་ཏེ། དུས་བསྐལ་བ་  
 བྱངས་མེད་གནིས་དང་། ས་ལོག་མ་རྣམས་ལས་ཡོན་ཏན་གྱི་བྱངས་རིང་དུ་སོང་བའི་ཕྱིར་དང་།  
 བཞུད་གཅིག་ལམ་དང་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། །རིང་དུ་སོང་བའི་སར་འདོད་དེ། །ཞེས་བཞུད་པ་གཅིག་

པའི་ལམ་ས་བརྒྱུད་པ་ལ་བར་མ་ཆད་དུ་འབྲེལ་བས་འབད་ཚུལ་གྱིས་འདུ་བྱེད་པའི་སྒྲུར་པའི་མཐའ་  
 ཕྱིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པས་སོ། །ཞེས་གསེར་ཕྱེད་ལས་གསུངས་སོ། །ས་བརྒྱུད་པ་ལ་མི་གཡོ་  
 བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། མཚན་འཛིན་ནམ་བདེན་འཛིན་གྱིས་མི་གཡོ་བའི་ཕྱིར་དང་། འདུ་ཤེས་གཉིས་  
 གྱིས་མི་གཡོའི་ཕྱིར། །མི་གཡོ་བ་ཞེས་ངེས་པར་བཟྍ་དུ། །ཅེས་མཚན་མ་དང་མཚན་མེད་གཉིས་  
 ལ་ཚུལ་པའི་འདུ་ཤེས་གྱིས་མི་གཡོ་བར་གསུངས་པས་སོ། །ཞེས་གསེར་ཕྱེད་ལས་སོ། །ས་དགུ་  
 བ་ལ་ལེགས་པའི་སྒོ་གྲོས་ཞེས་བྱ་སྟེ། སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་སྒོ་བཟང་། །ས་དེ་ལེགས་པའི་སྒོ་གྲོས་  
 ཡིན། །ཞེས་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞིའི་སྒོ་གྲོས་བཟང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །བར་  
 བ་ལ་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྤྱིན་ཞེས་བྱ་སྟེ་ཆར་སྤྱིན་ལས་ཆར་ཆེན་པོ་འབྱུང་བ་ལྟར་འཛིན་ཏེ་ནི་ཀྱི་དགེ་པའི་  
 ལོ་རྒྱུ་སྟེ་ལ་བའི་ཆེད་དུ་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཆར་འབེབས་པའི་ཕྱིར། །སྤྱིན་བཞིན་གཉིས་གྱིས་ནམ་  
 མཁའི་ཆོས། །བྱུང་པའི་ཕྱིར་ན་ཆོས་ཀྱི་སྤྱིན། །ཞེས་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་གཟུངས་ཀྱི་སྤྱིན་གྱིས་  
 ཐོབ་པའི་རྟེན་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་ལ་བྱུང་བས་ཆོས་ཀྱི་སྤྱིན་ནོ། །ཞེས་གསེར་ཕྱེད་ལས་བཤད་དོ། །

༼ལྷ་༽མདོ་སྡེ་བྱུང་ལས། ཆོས་ཉིད་རབ་དུ་རྟོགས་ནས་འདིར། །ལྷག་པའི་ཚུལ་བྲིམས་ལྷག་  
 སེམས་དང་། །ལྷག་པའི་ཤེས་རབ་ལ་རྗེས་སྒྲོབ། །ཤེས་རབ་སྦྱོང་ཡུལ་གཉིས་ཡིན་ཏེ། །ཆོས་ཀྱི་  
 དེ་ཉིད་དང་དེ་ནི། །མི་ཤེས་ཤེས་སོགས་འཇུག་པ་ཉིད། །ཅེས་པས་ནི་ས་དང་བོ་དུག་དུ་སྒྲོབ་ཚུལ་  
 བཞུན་ཏེ། །འདི་ལྟར་ས་དང་བོར་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་ནས་གཉིས་པར་ཚུལ་བྲིམས་དང་། །གསུམ་པར་  
 ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་དེ་ནས་ས་གསུམ་དུ་ཤེས་རབ་ལ་སྒྲོབ་སྟེ། །དེ་ཡང་བཞི་བར་ལྷོགས་མཐུན་ལ་  
 མཁས་པའི་ཤེས་རབ་དང་། །ལྷ་བ་དུག་པར་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཡུལ་གཉིས་ཏེ། །ཆོས་ཀྱི་དེ་ཉིད་བདེན་  
 བཞི་དང་། །དེ་མི་ཤེས་ཤེས་སོགས་ནི་རིམ་པ་བཞིན་མ་རིག་པ་དང་རིག་པ་ལ་སོགས་པ་སྟེ་རྟེན་འབྲེལ་  
 ལུགས་མཐུན་དང་ལུགས་མི་མཐུན་ནོ། །དེ་བས་ན་ས་གཉིས་ལ་ཡང་ཤེས་རབ་བཞག་གོ། །ས་  
 ལྷག་མ་བཞིར་དེ་གསུམ་ལ་བསྐབ་པའི་འབྲས་བུ་འགྲུབ་ཚུལ་ཡང་། །དེ་ཉིད་ལས། མཚན་མེད་  
 འདུ་བྱེད་དང་བཅས་པར། །གནས་པ་འབྲས་བུ་དང་བོ་ཡིན། །དེ་ཉིད་མངོན་འདུ་བྱེད་མེད་དང་། །  
 ཞིང་ནི་ནམ་པར་དག་པ་དག །འབྲས་བུ་གཉིས་པར་འདོད་པ་ཡིན། །སེམས་ཅན་སྤྱིན་པ་འགྲུབ་

ལ་བྱེད་པའི་ཕྱི་མ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་ས་གནིས་པ་ལ་ཕྱི་མ་མེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །ས་གསུམ་པ་ལ་འོད་  
 བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། མཉམ་གཞག་ཏུ་ཤེས་སྒྲིབ་གྱི་བྱེད་ཤིང་སྟག་པར་བྱེད་པའི་ལེ་ཤེས་གྱི་མེ་གནིས་  
 རྣང་གི་སྒྲོས་པ་ཞི་བའི་འོད་འབྱུང་བའི་སྒྲོབས་གྱིས་རྗེས་སྐྱོབ་ཏུ་ཡང་འོད་དམར་བོའམ་དམར་སེར་  
 གྱིས་ཀུན་ཏུ་བྱུང་བའི་རྣང་བ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་། ཆོས་གྱི་རྣང་བ་ཆེན་པོ་ནི། །བྱེད་པའི་ཕྱིར་  
 མ་འོད་བྱེད་པ། །ཞེས་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྒྲོབས་གྱིས་ཆོས་ཆད་མེད་པ་ཆོལ་བའི་ཕྱིར་གཞན་དག་  
 ལ་ཆོས་གྱི་རྣང་བ་ཆེན་པོ་བྱེད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ས་བཞི་བ་ལ་འོད་འཕྲོ་བ་ཅན་ཞེས་  
 བྱ་བ་ནི་རྣམ་བཤད་ལས། བྱང་ཆུབ་གྱི་ཕྱོགས་གྱི་ཆོས་སོ་བདུན། ལྔར་ལས་ལྷག་པར་བསྒྲམས་  
 པ་ལས་སྟེས་པའི་ལེ་ཤེས་གྱི་རྣང་བ། ས་གསུམ་པར་བཤད་པའི་ཟངས་གྱི་འོད་དང་འབྲུ་བ་ལས་  
 ལྷག་པ་འབྱུང་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་ཡང་དག་པའི་ལེ་ཤེས་གྱི་མེའི་འོད་ལྷག་པ་འབྱུང་བས། བྱང་སེམས་  
 གྱི་ས་དེ་ལ་འོད་འཕྲོ་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །བདུད་ཐམས་ཅད་གྱིས་བྱུང་བར་དཀའ་  
 བའི་ཕྱིར་ས་ལྔ་བ་ལ་ཐུང་དཀའ་བ་ཞེས་བྱ་ལ། སེམས་ཅན་རྣམས་ཡོངས་སྒྲིན་བྱེད་ཅིང་། །རང་  
 གི་སེམས་ཀྱང་ཐུང་བའི་ཕྱིར། །ཐོ་ལྡན་རྣམས་གྱིས་ཐུང་དཀའ་བ། །དེ་ཕྱིར་ཐུང་དཀའ་ཞེས་  
 བྱའོ། །ཞེས་སེམས་ཅན་སྒྲིན་པ་ལ་བཙོན་པ་དང་དེའི་ལོག་སྒྲུབ་གྱིས་རང་གི་སེམས་ཉོན་མོངས་  
 པར་མི་འགྱུར་བ་སྟེ་བྱ་བ་གནིས་བྱེད་པར་གསུངས་པས་སོ། །ཞེས་ཀྱང་གསེར་ཕྱེང་ལས་གསུངས་  
 སོ། །ས་དྲུག་པ་ལ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། རྟེན་འབྲེལ་ལུགས་འབྱུང་སྟེན་དང་བདེན་པ་  
 བྱ་རགས་ལ་མཁས་པའི་ཤེས་རབ་གྱི་བསྐབ་པ་གནིས་རྫོགས་པའི་སྒྲོན་ས་བདེན་པ་དང་རྟེན་འབྲེལ་  
 མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་དང་། ཤེས་རབ་པ་རྣམས་ཕྱིན་རྟེན་ནས། །འཁོར་བ་དང་ནི་སྦྱང་ན་འདས། །  
 གནིས་འདིར་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར། །མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ས་ཞེས་བཤད། །ཅེས་ལུམ་ལ་བརྟེན་  
 རས་སྟེང་ཞིའི་མཐར་མི་གནས་པའི་འཁོར་འདས་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་མངོན་དུ་གྱུར་པར་གསུངས་པས་  
 སོ། །ཞེས་གསེར་ཕྱེང་ལས་གསུངས་སོ། །ས་བདུན་པ་རིང་དུ་སོང་བ་ཡིན་ཏེ། དུས་བསྐལ་བ་  
 གངས་མེད་གནིས་དང་། ས་ལོག་མ་རྣམས་ལས་ཡོན་ཏན་གྱི་གངས་རིང་དུ་སོང་བའི་ཕྱིར་དང་།  
 བགྲོད་གཅིག་ལམ་དང་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། །རིང་དུ་སོང་བའི་སར་འདོད་དེ། །ཞེས་བགྲོད་པ་གཅིག་

པའི་ལམ་ས་བརྒྱུད་པ་ལ་བར་མཆད་དུ་འབྲེལ་བས་འབད་ཚུལ་གྱིས་འདུ་བྱེད་པའི་སྒྲུབ་བའི་མཐར་  
 ཕྱིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པས་སོ། །ཞེས་གསེར་ཕྱེད་ལས་གསུངས་སོ། །ས་བརྒྱུད་པ་ལ་མི་གཡོ་  
 བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། མཚན་འཛིན་ནམ་བདེན་འཛིན་གྱིས་མི་གཡོ་བའི་ཕྱིར་དང་། འདུ་ཤེས་གཉིས་  
 གྱིས་མི་གཡོའི་ཕྱིར། །མི་གཡོ་བ་ཞེས་ངས་པར་བཟྍ་ད། །ཅེས་མཚན་མ་དང་མཚན་མེད་གཉིས་  
 ལ་ཚུལ་བའི་འདུ་ཤེས་གྱིས་མི་གཡོ་བར་གསུངས་པས་སོ། །ཞེས་གསེར་ཕྱེད་ལས་སོ། །ས་དགྲ་  
 བ་ལ་ལེགས་པའི་སྒོ་གྲོས་ཞེས་བྱ་སྟེ། སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་སྒོ་བཟང་། །ས་དེ་ལེགས་པའི་སྒོ་གྲོས་  
 ཡིན། །ཞེས་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞིའི་སྒོ་གྲོས་བཟང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །བརྒྱ་  
 བ་ལ་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྤྱིན་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཆར་སྤྱིན་ལས་ཆར་ཆེན་པོ་འབྱུང་བ་ལྟར་འཛིན་ཏེ་ནི་དགེ་བའི་  
 ལོ་ཏོག་སྟེལ་བའི་ཆེད་དུ་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཆར་འབེབས་པའི་ཕྱིར། སྤྱིན་བཞིན་གཉིས་གྱིས་ནམ་  
 མཁའི་ཆོས། །བྱབ་པའི་ཕྱིར་ན་ཆོས་ཀྱི་སྤྱིན། །ཞེས་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་གཟུངས་ཀྱི་སྤྱིན་གྱིས་  
 ཐོབ་པའི་ཏེན་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་ལ་བྱབ་པས་ཆོས་ཀྱི་སྤྱིན་ནོ། །ཞེས་གསེར་ཕྱེད་ལས་བཤད་དོ། །

༼ཡ༽མདོ་སྡེ་བྱུང་ལས། ཆོས་ཉིད་རབ་དུ་རྟོགས་ནས་འདིར། །ལྷག་པའི་ཚུལ་བྲིམས་ལྷག་  
 སེམས་དང་། །ལྷག་པའི་ཤེས་རབ་ལ་རྗེས་སྒྲོབ། །ཤེས་རབ་སྦྱོང་ཡུལ་གཉིས་ཡིན་ཏེ། །ཆོས་ཀྱི་  
 དེ་ཉིད་དང་དེ་ནི། །མི་ཤེས་ཤེས་སོགས་འཇུག་པ་ཉིད། །ཅེས་པས་ནི་ས་དང་བོ་དུག་དུ་སྒྲོབ་ཚུལ་  
 བཞུན་ཏེ། །འདི་ལྟར་ས་དང་བོར་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་ནས་གཉིས་པར་ཚུལ་བྲིམས་དང་། །གསུམ་པར་  
 ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་དེ་ནས་ས་གསུམ་དུ་ཤེས་རབ་ལ་སྒྲོབ་སྟེ། །དེ་ཡང་བཞི་བར་ཕྱོགས་མཐུན་ལ་  
 མཁས་པའི་ཤེས་རབ་དང་། །ལྷ་བ་དུག་པར་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཡུལ་གཉིས་ཏེ། །ཆོས་ཀྱི་དེ་ཉིད་བདེན་  
 བཞི་དང་། །དེ་མི་ཤེས་ཤེས་སོགས་ནི་རིམ་པ་བཞིན་མ་རིག་པ་དང་རིག་པ་ལ་སོགས་པ་སྟེ་ཏེན་འབྲེལ་  
 ལུགས་མཐུན་དང་ལུགས་མི་མཐུན་ནོ། །དེ་བས་ན་ས་གཉིས་ལ་ཡང་ཤེས་རབ་བཞག་གོ། །ས་  
 ལྷག་མ་བཞིར་དེ་གསུམ་ལ་བསྐྱབ་པའི་འབྲས་བུ་འགྲུབ་ཚུལ་ཡང་། །དེ་ཉིད་ལས། མཚན་མེད་  
 འདུ་བྱེད་དང་བཅས་པར། །གནས་པ་འབྲས་བུ་དང་བོ་ཡིན། །དེ་ཉིད་མཛོན་འདུ་བྱེད་མེད་དང་། །  
 ཞིང་ནི་ནམ་པར་དག་པ་དག །འབྲས་བུ་གཉིས་པར་འདོད་པ་ཡིན། །སེམས་ཅན་སྤྱིན་པ་འགྲུབ་

ཉིད་དང་། ཉིང་འཛིན་དང་གཟུངས་ནམས་ནི། །འགྲུབ་པ་འབྲས་བུ་དམ་པ་ཡིན། །འབྲས་  
བུ་ནམ་པ་འདི་བཞི་ནི། །ས་བཞི་པོ་ལ་ཡང་དག་བརྟེན། །ཞེས་པ་ནི་བསྐྱབ་པ་ལ་སྦྱོར་ཚུལ་ལོ། །ཞེས་  
གསེར་ཕྱང་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

༼གཤམ་ཞུགས་ཡང་དེ་ཉིད་ལས། ཆོས་ཉིད་རབ་རྟུ་རྟོགས་ནས་འདིར། །ཚུལ་བྲིམས་ཀྱི་ནི་ཕུང་  
པོ་སྦྱང་། །དེ་ཡི་འོག་རྟུ་ཉིང་འཛིན་དང་། །ཤེས་རབ་ཕུང་པོ་ནམ་པར་སྦྱང་། །དེ་ལས་གཞན་པ་  
དག་ལ་ནི། །སྦྱིབ་ནམ་བཞི་དང་ཐོགས་པ་ཡི། །སྦྱིབ་པ་ལས་ནི་ནམ་གྲོལ་དང་། །གྲོལ་བའི་ཡེ་  
ཤེས་ནམ་པ་སྦྱང་། །ཞེས་ས་དང་པོར་ཕུང་པོའི་རྟེན་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་ནས་གཉིས་པར་ཚུལ་བྲིམས། །  
གསུམ་པར་ཉིང་འཛིན་བཞི་བ་ལྔ་བ་དུག་པ་ནམས་སུ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕུང་པོ་སྦྱང་ལ། །ས་ལྷག་མ་  
བཞིར་འབྲས་བུ་བཞིའི་གོགས་བཞི་དང་། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་ཐོགས་སྦྱིབ་སྦྱང་བས་རིམ་པ་ལྟར་  
ནམ་པར་གྲོལ་བ་དང་། །གྲོལ་བའི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་སྦྱང་བར་གསུངས་པ་ནི་ཟག་མེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལྔ་  
སྦྱང་ཚུལ་ལོ། །ཞེས་པའང་གསེར་ཕྱང་ལས་སོ། །

༼ཁོ་དེ་ལ་གཡོ་བས་ནི་གདུལ་བྱ་འདུན་པར་བྱེད་ལ། །འགྲོ་བ་དང་སྤང་བས་ནི་གདུལ་བྱའི་  
གནས་སུ་སོང་སྟེ་མཐོང་ནས་སྦྱིན་པར་བྱེད་དོ། །སྦྱོན་དང་ཕྱི་མཐའ་ལ་འདུག་པས་ནི་སེམས་ཅན་  
ཀྱི་རྟོག་པ་བྲལ་བའི་ཆེད་དུ་ལས་ཀྱིས་འཁོར་བར་འགྲོ་བའི་ཚུལ་སྟོན་ནོ། །ཆོས་སྦྱོབ་བརྒྱ་འབྱེད་པས་  
ནི་རང་གི་སྦྱོབ་སྦྱོང་སྦྱིན་པའི་ཆེད་དུ་ཆོས་ཀྱི་ནམ་གངས་ནམས་ཀྱི་དོན་སེམས་པའི་ཞེས་ཐུབ་དགོངས་  
དང་འདུག་པའི་འགྲེལ་བཤད་དུ་འོ། །ཞེས་གསེར་ཕྱང་ལས་གསུངས་སོ། །

༼གཤམ་གཟུགས་སོགས་འདུ་ཤེས་རྟོག་པ་དང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བཤད་པའི་མཐོང་ལམ་ཕྱིར་  
མི་རྟོག་པའི་རྟོགས་བརྒྱ་དུག་ནི་གསེར་ཕྱང་སོགས་ལས་ཤེས་དགོས་སོ། །མི་ལྷས་ཀྱི་རྟོགས་བརྒྱ་  
ནི་གསེར་ཕྱང་ལས། །ས་དང་པོ་ལ་སྦྱོང་གསུམ་ཀྱི་སྦྱོང་ཆེན་པོའི་འཛིན་རྟེན་འདི་གཉིར་བྱེད་བཤུག་  
བྲིག་བརྒྱ་སྦྱོང་གིས་ཡོངས་སུ་གང་བ་དང་། །གཉིས་པ་ལ་འཛིན་རྟེན་དེ་ལག་མཐེལ་ལྟ་བུར་གྱུར་  
པ་ལ་རིན་པོ་ཆེ་བྱེད་བཤུག་བྲིག་བརྒྱ་སྦྱོང་དུ་མས་ལེགས་པར་ཉན་ན་པ་དང་། །གསུམ་པ་ལ་བདག་  
ཉིད་དཔའ་ཞིང་ལག་ཆ་དང་གོ་ཆ་སྤྲོ་བ་ཐོགས་ནས་པས་ཀྱི་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་འདུལ་བ་དང་། །བཞི་

བ་ལ་ཕྱོགས་བཞི་ནས་རྒྱུད་གི་དཀྱིལ་འཁོར་བཞིས་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་པའི་ས་ཆེན་པོ་ལ་མེ་ཏོག་  
 ལྷ་ཆོགས་ཀྱིས་མངོན་པར་འཐོར་བ་དང་། ལུ་བ་ལ་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བརྒྱན་པའི་བྱུང་མེད་  
 ཀྱི་མགོ་ལ་མེ་ཏོག་ཅམ་པ་ཀའི་ཕྱེད་བ་འདོགས་པ་དང་། ནུག་པ་ལ་ཐེམ་སྐས་བཞི་དང་ལྡན་པའི་  
 རིང་གསེར་གྱི་བྱེ་མ་བདལ་བ་དང་ས་ཤིང་རྩོག་མ་མེད་ལ་ཁུ་ཡན་ལག་བརྒྱད་དང་ལྡན་པས་ཡོངས་  
 སུ་གང་བ་མེ་ཏོག་ཡུལ་དང་ཀྱུ་མུ་ཏ་དང་པར་དཀར་པོས་བརྒྱན་པའི་ཁུ་མཐོང་ནས་དེ་ལ་བདག་  
 ཉིད་ཅེ་དགའ་བས་ཡོངས་སྤྱོད་པར་མཐོང་ངོ་། །བདུན་པ་ལ་ངོས་གཡས་གཡོན་གཉིས་ན་སེམས་  
 ཅན་དམུལ་བའི་གཡང་ས་མཐོང་སྟེ་དེ་ལ་བདག་ཉིད་མ་སྐས་མ་ཉམས་པར་སྐར་ལྷག་པ་དང་། བརྒྱད་  
 པ་ལ་ཕྱག་པ་གཉིས་ན་རི་དྲགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་སེམས་རལ་བ་ཅན་ཅོད་པན་ཐོགས་པ་གཅན་གཟན་ཕྱ་མོ་  
 ཐམས་ཅད་སྐྱག་པར་བྱེད་ཅིང་གནས་པ་དང་། དགུ་བ་ལ་འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བའི་རྒྱལ་པོ་མཐོང་  
 རྟེ་སྟེ་བོ་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་བརྒྱ་སྟོང་དུ་མས་ཡོངས་སུ་བསྐྱར་ཅིང་མདུན་གྱིས་བཞུས་ཏེ་མགོ་བོའི་སྟེང་  
 ན་རིན་པོ་ཆེ་ནམ་པ་སྐྱ་ཆོགས་པས་སྐྱས་པའི་གདུགས་དཀར་པོ་འཛིན་པ་དང་། བརྒྱ་བ་ལ་ནི་དེ་  
 བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱ་མཐོང་སྟེ་མདོག་གསེར་ལྟ་བུ་འོད་འདོམ་གང་བ་ཆངས་པ་ཁྲག་ཁྲིག་བརྒྱ་  
 སྟོང་དུ་མས་ཡོངས་སུ་བསྐྱར་ཞིང་མདུན་གྱིས་བཞུས་ནས་ཆོས་སྟོན་པར་མི་ལམ་ན་མཐོང་ངོ་། །ཞེས་  
 དང་། ས་དུག་པའི་ལྗས་ལ། རིང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཞུན་པ། ཐེམ་སྐས་བཞི་ནི་དེ་ལ་འདུག་པའི་  
 སྐྱ་གྲུབ་མཐའ་བཞི། གསེར་གྱི་བྱེ་མ་བདལ་བ་གཞི་རིགས་བྱང་ཞིང་རྩོག་པ་མེད་པ་རང་བཞིན་  
 དང་སྐྱོ་བུར་ནམ་དག རི་སྐད་དུ། བསེལ་དང་ཞིམ་དང་ཡང་དང་འཇམ། །དྲངས་ཤིང་བྱིང་  
 མེད་པ་དང་། །འཐུང་ན་སྟོ་ལ་མི་གཞོད་དང་། །མཁྱིན་པ་ལ་ནི་མི་གཞོད་པོ། །ཞེས་པའི་ཡན་  
 ལག་བརྒྱད་ཀྱི་རྒྱས་གང་བ་ནི་འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་དོ། །མེ་ཏོག་རིགས་གསུམ་གྱིས་གང་  
 ཟག་གསུམ་མཆོན་ཏེ། ཡུལ་ནི་ཉི་མས་ཀྱང་འབྱེད་ལ་གཞན་གྱི་ཆེ་ཡང་འབྱེད་སྤྱིད་པས་ཉན་ཐོས་  
 དང་། ཀྱུ་མུ་ཏ་ཉི་མས་བྱམ་པ་དང་ཟླ་བས་འབྱེད་པར་བྱེད་པས་ཉི་མ་ལྟ་བུའི་སངས་རྒྱས་མ་བྱོན་  
 པའི་ཆེ་འབྱུང་བས་དེས་རང་རྒྱལ་དང་། པར་དཀར་པོ་ལྟ་བུའི་བྱང་སེམས་ནི་བྱང་སེམས་མཆོག་  
 ཡིན་ནོ་ཞེས་འཆད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

༼འདྲི་མཛོད་ནས་བཤད་པའི་མཐོང་སྤང་ཉོན་མོངས་ཀྱི་བརྒྱུད་ནི། འདྲི་པ་ན་སྤྱུག་བསྐྱལ་  
ལ་བརྒྱུད་དང་། ཀྱན་འབྱུང་དང་འགོག་པ་གཉིས་ལ་ལྟ་བུ་དང་བོ་གཉིས་དང་མཆོག་འཛིན་ཐ་མ་སྟེ་  
གསུམ་དང་། ལམ་ལ་ལྟ་བུ་དང་བོ་གཉིས་ཁོ་ན་དོར་བས་བདེན་བཞི་ལ་རིམ་པ་ལྟར་བརྒྱུད་དང་བདུན་  
བདུན་བརྒྱུད་ཡིན་ལ། ཁོང་མར་ཁོང་ཁྱོད་ལ་དོར་བས་བདེན་བཞི་ལ་རིམ་པ་ལྟར་དགྲ་དང་དུག་  
དུག་བདུན་ལོག་པར་འདུག་པས་སྤྱིར་ན་གྱི་བརྒྱུད་དོ། །བསྐྱུ་བ་ནས་བཤད་པའི་མཐོང་སྤང་ཉོན་  
མོངས་གོ་བཞི་ནི། སྤར་གྱི་གྱི་བརྒྱུད་གྱི་སྟེང་དུ། ཀྱན་འབྱུང་དང་འགོག་པ་མཐོང་སྤང་གི་ཚུལ་  
ཁྱིམས་བརྒྱལ་ཞུགས་མཆོག་འཛིན་ལ་ཁམས་གསུམ་གྱིས་སྟེ་བའི་དུག་བསྐྱུ་བ་སྤོང་གོ་བཞི་དོ། །ཀྱན་  
བདུས་ནས་བཤད་པའི་མཐོང་སྤང་ཉོན་མོངས་བརྒྱ་ཅ་བརྒྱ་གཉིས་ནི། འདྲི་པ་ན་བདེན་པ་བཞི་  
རེ་རེ་ལ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་མིན་ལྟ་སྟེ་བརྒྱ་བརྒྱ་ཡོད་པས་བཞི་བརྒྱ་དང་། གཟུགས་གཟུགས་མེད་ན་ཁོང་  
ཁྱོད་བཞི་དོར་བའི་སྤྱུག་སྤྱུག་ཡོད་པས་བརྒྱ་ཅ་བརྒྱ་གཉིས་སོ། །དེ་དག་བདེན་བཞི་ལ་ལོག་  
པར་འདུག་ཚུལ་ནི། གསེར་སྟེང་ལས། བདེན་པ་བཞི་དེ་ཐུན་མོང་གི་མཆོན་ཉིད་གང་ཟག་གི་བདག་  
གིས་སྟོང་བ་དེ་མི་སྟེང་མཛོད་སུམ་དུ་མ་བྱས་པ་དེ་སྟེང་དུ་བརྒྱ་བོ་འདིས་ཟག་བཅས་ཀྱི་ལས་དངོས་  
སུ་སྟེང་ཅིང་རང་གི་རིགས་འདྲ་སྤྱུ་མས་སྟེ་མ་ན་མས་སྟེང་པ་དང་སྟེ་མའི་ན་མ་སྟེན་འཕེན་པ་དང་  
འགྲུབ་པར་བྱེད་པས་སྤྱུག་བསྐྱལ་འཕེན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། སྤྱུག་ཀྱན་གཉིས་ཀྱི་རྒྱ་དང་། དེ་  
གཉིས་ལ་དམིགས་ནས་ཀྱང་འདི་དག་འཕེལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དེ་གཉིས་ཀྱིས་ཀྱང་བརྒྱ་བོ་འདི་  
རྒྱ་དང་གཞི་བྱེད་ལ་གང་གི་ཆོ་བདེན་པ་བཞི་གང་ཟག་གིས་སྟོང་བར་མཛོད་དུ་བྱས་པ་དེ་འི་ཆོ་དེ་  
དག་གིས་ཡན་ཚུན་དུ་འཕེལ་བར་བྱེད་པ་ལྟོག་པའི་ཕྱིར་བརྒྱ་བོ་འདི་སྤྱུག་ཀྱན་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་  
པ་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་རང་བཞིན་མཐོང་བས་སྟོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་བདེན་བཞི་བདག་  
མེད་པར་མ་མཐོང་ན་འཁོར་བ་ལ་མཛོད་པར་དགའ་བའི་དབང་གིས་ཐར་པ་རྒྱ་འབྱས་ལ་གཡང་  
སར་འདུ་ཤེས་ནས་སྤྱུག་པར་འགྱུར་ལ། མཐོང་བ་ན་སྤྱུག་པ་དེ་ཡང་ཉོན་མོངས་བརྒྱ་སྟོང་བའི་  
སྟོན་ནས་ལྟོག་པའི་ཕྱིར་འགོག་ལམ་སྤྱུག་པའི་གནས་མ་ཡིན་པ་ལ་སྤྱུག་སྟེ་སྟོང་བའི་ཉོན་མོངས་བརྒྱ་  
དེ་གཉིས་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་པའོ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །ལོག་ཞུགས་གསུམ་གྱི་ངོས་འཛིན་ཡང་



དེ་ཉིད་ལས། དེ་ཡང་དངོས་སུ་དང་། བརྒྱད་ནས་སམ་ལོག་པ་ལ་དང་། དབང་གི་ལོག་ཞུགས་  
 དང་གསུམ་གྱིས་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་དང་བོ་ནི་ལྟ་བ་དང་བོ་གཉིས་དང་ལྟ་བ་ཐ་མ་སྟེ་གསུམ་  
 དང་། མ་རིག་པ་དང་ཐེ་ཆོས་སྟེ་ལྟ་མིན་གྱི་གཉིས་དང་ལྟ་ནི་བདེན་པ་ལ་དངོས་སུ་ལོག་ཞུགས་ཏེ།  
 རིམ་པ་ལྟར་བདེན་པ་ལ་བདག་དང་བདག་གི་བར་འཛིན་པ་དང་། དེ་ཉིད་ལ་ཉག་པ་དང་ཆད་པར་  
 འཛིན་པ་དང་། བདེན་པའི་རྣམ་པ་དེ་དང་དེ་དག་མེད་དོ་ཞེས་སྒྱུར་བའམ་དེ་དག་རི་ལྟར་གསུངས་  
 པ་ལས་གཞན་པའི་རྣམ་པར་སྟོང་འདོགས་པ་དང་། བདེན་པའི་རང་བཞིན་ལ་མོངས་པ་དང་། དེ་  
 དག་དེ་ལས་བརྟན་པ་ལྟར་ཡིན་མིན་ཡིད་གཉིས་ཟ་བས་བདེན་པ་ལ་ཉོན་མོངས་པ་གཞན་གྱིས་བར་  
 མ་ཆོད་པར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འཛིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། གཉིས་པ་ནི་ལྟ་བ་ལ་མཆོག་འཛིན་  
 གཉིས་དང་། ལྟ་མིན་ལ་ང་རྒྱལ་དང་འདོད་ཆགས་གཉིས་ཏེ་བཞི་ནི་བརྒྱད་ནས་ལོག་ཞུགས་ཡིན་  
 ཏེ། རིམ་པ་ལྟར་དངོས་སུ་ལོག་ཞུགས་ཀྱི་ལྟ་བ་ལ་མཆོག་ཏུ་སྟོང་འདོགས་པ་དང་། ལྟ་ངན་དང་  
 འབྲེལ་བའི་སྟོད་ངན་ལ་དག་གྲོལ་ངེས་འབྱིན་ཏུ་ལྟ་བ་དང་། ལྟ་ངན་གྱིས་སེམས་ཁེངས་པ་དང་  
 ལྟ་ངན་ལ་སྟེད་པར་བྱེད་པས་བདེན་པ་དང་བར་དུ་དམིགས་ཚུལ་གཞན་གྱིས་ཆོད་པའི་ཉོན་མོངས་  
 ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འདོད་ཆགས་དང་ང་རྒྱལ་གཉིས་  
 ཏེ་ཞེས་བཀྱིས་ལྟན་དཔར་མ་ལས་བྱུང་བཞི་ཡི་གེའི་གོ་རིམ་ནོར་བ་ཡིན་ཏེ། རིམ་པ་ལྟར་བཀོད་  
 པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དང་མི་འགྲིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། ཁོང་སྤྱོད་རྣམས་ནི་དབང་གི་ལོག་ཞུགས་  
 ཡིན་ཏེ། རང་གི་ལྟ་བ་དང་མི་མཐུན་པའི་ལྟ་བ་ལ་ཀྱན་ནས་མནར་བ་སེམས་པའི་དབང་གིས་ལོག་  
 པར་ཞུགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དེ་ཉིད་ལས་གསུངས་སོ། །མཛོད་ནས་བཤད་པའི་སྟོམ་སྤང་ཉོན་  
 མོངས་བཞི་ལ་ཁམས་དང་ས་དང་ཆེ་འབྲིང་གི་རྣམ་པས་ཕྱེན་ཉིས་བརྒྱ་དགཉིས་དང་། ཀྱན་བཏུས་  
 ནས་བཤད་པའི་སྟོམ་སྤང་ཉོན་མོངས་དུག་ལ་སྤར་ལྟར་ཕྱེན་བཞི་བརྒྱ་བཅུ་བཞི་ཡོད་པར་བཤད་  
 ཅིང་། འདི་ལ་བསྟུ་བའི་བཤད་ཚུལ་ལོགས་སུ་མེད་དོ། །ཅིའི་ཕྱིར་མཐོང་སྤང་རྣམས་བདེན་པ་  
 ལ་ལོག་ཞུགས་དང་སྟོམ་སྤང་རྣམས་སའི་སྟོན་སྟེན་འབྱེད་ཅེན། མཐོང་སྤང་ནི་གྲུབ་མཐའ་ངན་པས་  
 ཡིད་བསྐྱད་པས་སྟེད་པའི་རགས་པའི་ཆ་ཡིན་པས་བདེན་པ་མཛོད་སུམ་དུ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་སྤོང་

བའི་ཕྱིར་བདེན་པའི་རྣམ་པ་ལ་ལོག་ཞུགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བཤད་ལ། སྒོ་མ་སྤང་ནི་གྲུབ་མཐའ་ངན་པས་  
ཀུན་བཏགས་པ་ལས་མ་བྱུང་ཡང་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་རྗེས་སུ་ཞུགས་པ་ལྟར་སྒྲིམ་ཀྱི་ཆ་ཕྱ་བ་ཡིན་  
པས་བདེན་པ་མཐོང་བ་གོམས་པས་ཆེ་འབྱེད་ནས་སྤང་དགོས་ཀྱི་མཐོང་ཙམ་ནས་སྤང་མི་རྒྱས་པའི་  
ཕྱིར་སའི་སྒོ་ནས་ཆེ་འབྱེད་དུ་བཞག་གོ་ཞེས་གསེར་སྤང་ལས་གསུངས་སོ། །

༼ཆ༽ས་སོ་སའི་ཡོངས་སྤྱོད་ནི་རྒྱན་འགྲེལ་ཆེན་མོ་རྣམས་དང་ཁྱད་པར་དུ་གསེར་སྤང་ལས་  
གསལ་ཞིང་རྒྱས་པར་བཤད་ཡོད་པས་དེར་ཞིབ་དུ་བལྟས་ནས་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག །

༼ཆ༽རྒྱད་སྟངས་རྟེན་ལས། དེ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཁམས་ཡོངས་སུ་དག་པར་བྱེད་པའི་ཡོན་  
ཏན་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་བ་རྣམ་པ་དུག་ཅུ་བོ་དེ་དག་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་  
སྤྱད་པ་སྤྱོད་པ་ན་མཛེས་པར་བྱེད་པ། རྒྱལ་ཁྲིམས་དང་། ཉིང་རེ་འཛིན་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་  
བསྐབ་པ་གསུམ་དང་གཟུངས་ཉེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྒྱན་རྣམ་པ་བཞི་དང་། དམ་པའི་ཆོས་  
ཀྱི་སྤྱང་བཅོམ་ཅིང་གཉི་མུག་གི་མུན་པ་དང་བྲལ་བས་ཆོས་ཀྱི་སྒྲི་ཤིན་དུ་གསལ་བར་བྱེད་པ། དན་  
པ་དང་། སྒོ་གྲོས་དང་། ཉོགས་པ་དང་། ཆོས་དང་། ཤེས་པ་དང་། བདེན་པ་དང་། མངོན་  
པར་ཤེས་པ་དང་། སྤྱབ་པའི་སྤྱང་བ་སྟེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱང་བ་རྣམ་པ་བརྒྱད་དང་། ལྟ་  
བ་སྒྲ་ཆོགས་པ་དང་། ཕྱིན་ཅི་ལོག་བཞི་དང་། ང་དང་ང་ཡིར་འཛིན་པ་དང་། སྤྱིབ་པ་ལྔ་དང་།  
སྒྲི་མཆེད་དུག་གི་ཡུལ་ལ་ཆགས་པ་དང་། ང་རྒྱལ་བདུན་དང་། འཕགས་པའི་ལམ་ལས་ཉམས་  
པ་དང་། རང་དབང་མེད་པ་དང་། ཁོང་ཁྱོད་དང་། སྤིག་པའི་ལས་དང་། འཕགས་པའི་ཤེས་  
རབ་མེད་པ་དང་། རྟེན་འབྲེལ་ཟབ་མོ་མ་རྟོགས་པ་དང་། ལྟ་བའི་བག་ཆག་མ་སྤངས་པ་དང་།  
སྤུག་བསྐལ་གྱི་ཁྱར་དང་མ་བྲལ་བ་དང་། གཡོ་དང་ང་རྒྱལ་སྤྱོད་པ་དང་། མཐོ་རིས་དང་ཐར་  
པ་ལས་ཉམས་པའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་ནས་སྤུག་བསྐལ་དང་བྲལ་བར་འདོད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་  
ཀྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱིང་རྗེ་ཆེན་པོ་རྣམ་པ་བརྒྱ་དུག་དང་། གཉི་མུག་གི་གཉིད་སད་པར་བྱེད་  
པ་དང་། མོས་པ་དམན་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་སྦྱར་བ་དང་། ཆོས་མ་ཡིན་པ་འདོད་པ་ཆོས་འདོད་པ་  
ལ་སྦྱར་བ་དང་། འཛོ་བ་མ་དག་པ་དེ་དག་པ་ལ་འགོད་པ་དང་། ལྟ་བ་ངན་པ་ཡང་དག་པའི་ལྟ་

བ་ལ་འགོད་པ་དང་། ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལ་འགོད་པ་དང་། ལོག་པའི་ཆོས་ལ་གནས་པ་ཡང་དག་པའི་ཆོས་ལ་འགོད་པ་དང་། ས་རོལ་དུ་ཐྱིན་པ་དུག་གི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་དང་ལྡན་པ་དེ་དུག་ལ་སྦྱར་བ་ནམ་པ་དུག་དང་། ཐབས་མི་མཁས་པ་ཐབས་མཁས་པ་ལ་སྦྱར་བ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་ལ་སྦྱར་བ་དང་། དམིགས་པ་ཅན་དམིགས་པ་མེད་པ་ལ་སྦྱར་བ་དང་། མ་དུལ་བ་དུལ་བ་ལ་སྦྱར་བ་དང་། བྱས་པ་མི་གཙོ་བ་བྱས་པ་གཙོ་བ་ལ་སྦྱར་བ་དང་། ཚུལ་བཞིན་ལྟར་བ་དེ་ལས་ཐར་པ་ལ་སྦྱར་བ་དང་། བཀའ་སློ་མི་བདེ་བ་བཀའ་སློ་བདེ་བ་ལ་སྦྱར་བ་དང་། ཞེན་པ་མང་བ་ཞེན་པ་མེད་པ་ལ་སྦྱར་བ་དང་། འཕགས་པའི་ནོར་མེད་པ་ནོར་ལ་སྦྱར་བ་དང་། ཉན་པ་ཉན་མེད་པ་ལ་སྦྱར་བ་དང་། ཤེས་པའི་སྒྲུང་བ་དང་བྲལ་བ་སྒྲུང་བ་ལ་སྦྱར་བ་དང་། ཁམས་གསུམ་མི་ཤེས་པ་ཤེས་པ་ལ་སྦྱར་བ་དང་། གཤམ་ཕྱོགས་ཀྱི་ལམ་ལ་ཞུགས་པ་ལམ་གཤམ་པ་ལ་སྦྱར་བ་དང་། ལུས་དང་སྟོག་ལ་ཆགས་པ་དེ་ལ་མ་ཆགས་པ་ལ་སྦྱར་བ་དང་། དཀོན་མཆོག་དང་བྲལ་བ་དཀོན་མཆོག་གི་རིགས་མི་གཅོད་པ་ལ་སྦྱར་བ་དང་། ཆོས་ལས་ཉམས་པ་ཆོས་འཛིན་པ་ལ་སྦྱར་བ་དང་། རྗེས་སུ་བྱམ་པ་དུག་དང་བྲལ་བ་དེ་དུག་ལ་སྦྱར་བ་དང་། ཉོན་མོངས་པས་སྒྲིབ་པ་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་ལ་སྦྱར་བ་དང་། མི་དགེ་བའི་ཆོས་དང་ལྡན་པ་དགེ་བའི་ཆོས་ལ་སྦྱར་བའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་ལས་ནམ་པ་སུམ་ཅུ་ཅ་གཉིས་སོ། ། ཞེས་བཤད་དེ། ཡོངས་སྤྱོད་གི་ཆོས་ཀྱི་ཁམས་བསྟན་པར་ས་བཅུ་བའི་མདོ་ལས་ཀྱང་གསུངས་ཏེ། མདོ་དེ་ལས། སེམས་ཅན་གྱི་སེམས་དང་དེའི་གནས་ལུགས་ཅི་མ་དང་བཅས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་སྤར་ཅི་མས་མ་དག་པ་གཉིན་པོ་སྒྲིམ་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཅི་མ་རིམ་གྱིས་སྤྱོད་བར་བྱེད་པའི་དོན་གྱི་དབང་འདི་ཉི་བར་བཟུང་ནས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་ས་བཅུ་བོ་དག་ལ་ཡང་མཐོང་སྤང་དང་སྒྲིམ་སྤང་རིམ་གྱིས་སྤྱོད་པའི་ཚུལ་གསེར་ས་ལེ་སྒྲིམ་གྱིས་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་བ་དཔེར་བཅོལ་པ་མཛད་པ་ལོ། ། ཞེས་དར་རྒྱུག་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

༼ཇ༽དེ་རྗེས་གནས་བདུན་གྱི་ཡོན་ཏན་ལ་དུག་ཅུ་ཅ་བཞི་ཡོད་པའི་ནམ་སྒྲིན་གྱི་ཡོན་ཏན་སོགས་ཉིས་ཉེ་མཆན་བཟང་སོགས་ཉིས་དང་། འབྲལ་བའི་ཡོན་ཏན་སོགས་ཉིས་ནི། སྟོབས་བཅུ་དང་མི་འཛིགས་

པ་བཞི་དང་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད་དེ་སོ་གཉིས་སོ། །རྒྱུད་སྒྲ་མའི་ལེའུ་གསུམ་  
པའི་དར་རྒྱུ་སོགས་ལས་ཤེས་དགོས་སོ། །འཕྲིན་ལས་སོ་གཉིས་ནི་སེམས་ཅམ་པའི་སྐབས་སུ་  
མདོར་བསྡུས་བཅོད་ཟིན་ཏེ། རྒྱུས་པར་ནི་རྒྱུད་སྒྲ་མའི་ལེའུ་བཞི་བ་ཙུང་འབྲེལ་དག་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

༼ཉ༽བ་སྤྱིའི་ཁྲུང་བྱར་བྱང་ཁྱབ་སེམས་དཔའ་དང་། །ལྷན་ཅིག་རྫོགས་སངས་རྒྱུ་བགྲང་  
འདས་དང་། །དེ་བཞིན་ལྷ་དང་ལྷ་མིན་མི་དག་ཀྱང་། །སྐད་ཅིག་སྐད་ཅིག་ལ་ནི་སྟོན་པར་བྱས། །  
ཞེས་ཀྱང་གསུངས་ན་མངོན་ཤེས་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ངང་ནས་སྤྱོད་སོགས་རྒྱས་པ་ལྟ་  
ཅི་སྟོས་ཞེས་པ་ཡིན་ནམ་སྟམ་སོ། །

༼ཉ༽སངས་རྒྱུས་གང་ཞིག་ས་གསུམ་ན་རྒྱ་མེད་པའི་གཅིག་ཕྱག་ཡིན་པ་དེ་ལ་འདྲད་དོ། །ཡོན་  
ཏན་གྱི་ཁྲུང་པར་ཇི་ལྟ་བུ་དང་ལྷན་ན། རང་བཞིན་ནམ་དག་ནི་ཐོག་མ་དང་དབུས་དང་མཐའ་གསུམ་  
རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་ཅིང་སྤྱོད་པའི་མཐའ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་དོན་དམ་པའི་བདེན་  
པ་དང་། སྤྱོད་པར་ནམ་དག་ནི། གཉིན་པོས་སྤྱོད་པར་གྱི་རི་མ་མཐའ་དག་ཞི་བ་ཞེ། དེ་ལ་བརྟེན་  
ནས་འཕྲིན་ལས་འདུག་པ་ལ་རྩྱལ་བ་ཉེ་བར་ཞི་བ་ཐོབ་པའོ། །འདུས་བྱས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ཡོན་  
ཏན་ཇི་ལྟ་བུ་རྫོགས་པའི་ལེ་ཤེས་ནི། སངས་རྒྱུས་ཉིད་རང་ནམ་པར་སངས་རྒྱུས་པ་བདེན་པའི་སྤྱོད་  
པ་ཡོད་ན་དཔེགས་སུ་རུང་བ་ལས་བདེན་པའི་སྤྱོད་པ་འགའ་ཡང་མ་མཐོང་ཞིང་། དོན་དམ་བདེན་  
པ་ལ་སྟོས་ནས་གཉིས་སུ་སྤྲང་བ་རྒྱབ་པའི་རྒྱལ་རྒྱུ་བཞག་གི་རྒྱལ་དུ་ཐུགས་སུ་རྒྱུད་པའོ། །རི་སྟེང་  
པ་མཁྱེན་པའི་ལེ་ཤེས་ནི། དེ་ལྟར་ནམ་པ་གསུམ་པོ་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པའི་རྒྱལ་གྱིས་སངས་  
རྒྱུས་པའོ། །སངས་རྒྱུས་ནས་ནི་ཅི་ཞིག་བྱེད་ཅེ་ན། བརྟེ་བའི་ཐུགས་རྗེ་ཅན། ཤེས་བྱ་ཇི་ལྟ་བུ་  
དང་རི་སྟེང་པ་མ་རྫོགས་པའི་སེམས་ཅན་ནམས་ཀྱིས་རྫོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་གདུལ་བྱ་ནམས་ལ་  
ལམ་སྟོན་པར་མངོན་པའོ། །ལམ་གྱི་ཁྲུང་པར་ནི། འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་དོན་གྱིས་ན་འཛིགས་  
པ་མེད་པ་དང་ཕྱིར་མི་རྟོག་པས་རྟག་པའི་ལམ་སྟོན་པའོ། །སྤྲར་མི་རྟོག་པ་རྟག་པའི་དོན་ཡིན་གྱི།  
རྟག་དངོས་སུ་འདོད་པ་བབ་ཅོལ་ལོ། །རྒྱས་པའི་ཁྲུང་པར་ནི། མཁྱེན་བརྟེན་རལ་གྱི་མཆོག་བསྐྱམས་  
པས་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་མིང་གཟུགས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་རྒྱུག་བསྐྱེལ་གྱི་ཕྱུ་གུ་གཙོང་

པར་མཛད་པ་དང་། མཁུན་བཙུའི་དོན་མཆོག་བསྐྱེད་པ་པས་སྐྱེ་ཆོག་པའི་ལྟ་བུའི་ནག་འཐིབས་  
པོས་བསྐྱར་བའི་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་ཐེ་ཆོམ་གྱི་ཅིག་པ་འཇིག་པར་མཛད་པའི་རྣམ་པ་མངའ་བའོ།  
ཞེས་དར་ལྗོངས་སོ། །

༼ཐ༽འདིའི་དོན་ནི་རྣམ་བཤད་ལས། དེ་ལྟར་ན་སངས་རྒྱུ་གྱི་སར་ཡེ་ཤེས་གྱི་ཡུལ་དེ་ཁོ་ན་  
ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་དེའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་རྣམ་  
རྟོག་འགགས་ཤིང་མི་འདུག་པས། རྣམ་པར་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཉིས་ཀྱི་ལ་  
ཀྱུ་བཞག་པ་བཞིན་དུ་དབྱེར་མེད་པར་ཞུགས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་གོ་འཕང་དེ་ནི་དང་མོར་མོངས་སྟོང་  
རྟོགས་པའི་སྐྱེ་ཡིས་མངོན་སུམ་དུ་མཛད་པ་སྟེ་བརྟེན་པར་ཀྱང་རྟོག་པར་བཞག་གོ། ཞེས་  
པ་ལྟར་རོ། །

༼ད༽མཆོན་ཉིད་ལྟ་བུ་བསྐྱེད་པ་ནི། དར་ལྗོངས་ལས། ཐོག་མ་དང་། དབུས་དང་། མཐའ་  
སྐྱེ་བ་དང་གནས་པ་དང་འཇིག་པ་མེད་ཅིང་འདུས་མ་བྱས་དང་། ཆོས་དབྱིངས་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་  
པའི་ཚུལ་དུ་རྣམ་པར་དབྱེར་མེད་པས་ཐ་མི་དད་པ་དང་། སྒྲོ་འདོགས་དང་སྐྱར་འདེབས་གྱི་མཐའ་  
གཉིས་སུ་ལྟུང་བ་མེད་པས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་དང་། ཉོན་མོངས་དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་དང་སྒྲོམས་  
འདུག་གི་སྒྲིབ་པ་གསུམ་དང་བྲལ་བས་རྣམ་པར་དག་པའི་བྱད་པར་དང་། ཇི་མ་རང་བཞིན་གྱིས་  
མེད་པ་དང་། རྣམ་པར་རྟོག་པས་རྟོགས་ཚུལ་རྟོགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པ་མེད་པ་དང་། ཆོས་  
དབྱིངས་རང་བཞིན་གང་ཡིན་པ་དེ་རྟོགས་པ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཡིས་སོ་སོ་རང་  
གི་རིག་པའི་ཚུལ་གྱིས་མཐོང་བར་བྱ་བས་ནི་འོད་གསལ་བའི་བྱད་པར་བསྐྱེད་རྟོ། །རང་བཞིན་  
རྣམ་དག་དང་སྤངས་པའི་རྣམ་དག་གཉིས་ཡུལ་ཅན་གྱི་བྱད་པར་དུ་བྱས་ནས་བསྐྱེད་རྟོ། །དེ་མེད་  
རྣམ་པར་རྟོག་མེད་མན་ཆད་ལྟ་བུར་སྒྲུབ། ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །ཡོན་ཏན་ལྟ་བུ་ཡང་དེ་ཉིད་ལས།  
ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དེ་མེད་པའི་དབྱིངས་དེ་ནི་ཆད་འདི་ཙམ་དུ་ཟད་དེ་ཞེས་  
གཞལ་དུ་མེད་པས་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་། གཞུའི་ལྷང་གི་བྱེ་མ་ལས་འདས་པ་གངས་མཐའ་ཡས་པ་དང་།  
ལུ་བཞིར་རྟོག་གོས་བསམ་དུ་མེད་པ་དང་། གཞན་དང་མཉམ་པ་མེད་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་

བག་ཆགས་དང་བཅས་པའི་ཉེས་པ་ནམ་པར་སྤངས་པའི་ཡོན་ཏན་ནམས་དང་ལྡན་པར་ཤེས་པར་  
བྱའོ། །ཞེས་བཤད་དོ། །

༼ན༽ཐུགས་རྗེ་ནམ་པ་བརྩ་དུག་གང་ཞེ་ན། ཅ་བ་མེད་པ་དང་གནས་མེད་པ་དང་། ཞི་བ་  
དང་ཉེ་བར་ཞི་བ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བ་དང་། སྒང་བ་དང་དོར་བ་མེད་པ་དང་།  
མཚན་མ་མེད་པ་དང་། དམིགས་པ་མེད་པ་དང་། ཉུས་གསུམ་མཉམ་པ་ཉིད་དང་། ལུས་མེད་  
པ་དང་འདུས་མ་བྱས་པ་དང་། དབྱེར་མེད་པ་དང་གནས་མེད་པ་དང་། ལུས་དང་སེམས་ཀྱི་ཡུལ་  
མ་ཡིན་པ་དང་། གཞུང་དུ་མེད་པ་དང་གཞི་མེད་པ་དང་། རྟོང་བ་ཉིད་དང་། ནམ་མཁའ་དང་  
མཉམ་པ་དང་། ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་གྱི་གནས་དང་། ནམ་པ་ལ་འཇུག་པས་ནམ་པ་མེད་པ་ལ་འཇུག་  
པ་དང་། ཟག་པ་མེད་པ་དང་ཉེ་བར་ལེན་པ་མེད་པ་དང་། དག་པ་དང་བྱི་མ་མེད་པ་དང་ཉོན་མོངས་  
པ་མེད་པ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ནམ་པ་བརྩ་དུག་ཐོབ་ནས་དེ་མཐོབ་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་  
ཆེན་པོའི་གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་མ་རྟོགས་པའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་ནས། རྒྱལ་བའི་ཐུགས་རྗེ་  
ཆེན་པོ་བརྩ་དུག་འཇུག་པའོ། །ཞེས་དར་རྒྱུག་ལས་བཤད་དོ། །འདིར་དྲངས་པའི་གཞུང་ལྷག་  
མའི་ཆོག་དོན་ནམས་མངས་སུ་དོགས་ནས་འདིར་མ་བྲིས་ཏེ། རང་རང་གི་འགྲེལ་བ་སྟགས་ལས་  
ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག།

ད་ནི་རང་རྒྱུད་མི་བཞེད་ཕྱིར་རྟོག་ཁས་སྒྲངས་ལ། །ཞེས་སྟགས་ཀྱི་ཅ་ཆོག་གི་ཆོག་དོན་  
བཤད་པར་བྱ་སྟེ། རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྦྱོར་བ་མི་བཞེད་པར་གཞན་ལ་དབུ་མའི་ལྟ་བ་སྟེད་པའི་དོན་དུ་  
ཕྱིར་རྟོག་གི་ཁས་སྒྲངས་ལ་འགལ་བ་བཤོད་པའི་ཐལ་འགྱུར་གཙོ་ཆེར་འགོད་པར་བཞེད་པའི་ཕྱིར་  
དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བ་ཞེས་བྱ་བ་དེའི་མིང་གི་ནམ་གངས་ནི། ཐལ་འགྱུར་བ་དང་བཏགས་དོན་མ་  
བཅའ་བར་རང་རང་གི་སྒོ་ལ་སྤང་ཅོམ་གྱི་སྒོ་ནས་ཆོས་ནམས་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པར་འཛོག་ནུས་པས་  
སྤང་ཅོམ་གྱི་དབུ་མ་བ་དང་རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་ཕྱ་རགས་ཐམས་ཅད་ལ་མི་གནས་པས་རབ་དུ་མི་  
གནས་པའི་དབུ་མ་བ་ནམས་སོ། །འདི་ལ་རྟོག་དཔྱད་ཐུང་ཐུང་བྱས་ཟེན་དོ། །དབྱེ་བ་ནི་འཕགས་པ་  
ཡབ་སྐུས་གཞུང་ཕྱི་མོའི་དབུ་མ་བ་དང་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་སྐྱབས་གསལ་ཞི་བ་ལྟ་བུ་ཕྱོགས་འཛོན་

པའི་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་པ་དང་ལྷ་པོ་དང་ལྷ་པོ་པའི་གཉིས་ཀྱི་ཕྱི་ཕྱོགས་མི་འཛིན་པའི་དབུ་མ་ཐལ་  
 འགྱུར་པ་སྟེ་གསུམ་ཡོད་དོ། །གཞུང་ནི་ཤེར་ཕྱིན་ཟབ་མོའི་མདོ་དང་རིགས་ཚོགས་དྲུག་དང་བཞི་  
 བརྒྱ་བ་དང་སྟོད་འཕྱག་དང་མདོ་ཀྱན་བརྟམ་བསྐྱབ་བརྟམ་གཉིས་དང་བྱང་ཆུབ་ལམ་སྟོན་ལ་སོགས་  
 པོ། །ཀྱན་རྩོམ་བདེན་པ་དང་དོན་དམ་བདེན་པ་གཉིས་དངོས་སུ་བརྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་  
 སྟོན་པའི་མདོ་གཉིས་ནི་རིམ་བཞིན་དྲང་དོན་དང་དེས་དོན་གྱི་མདོ་ཡིན་ཏེ། རིམ་བཞིན་དངོས་  
 བརྟན་གྱི་དོན་དེ་ལས་ཆོས་དེའི་གནས་ལུགས་གཞན་དུ་དྲང་དགོས་པ་དང་ཆོས་དེའི་གནས་ཚུལ་དངོས་  
 བརྟན་གྱི་དོན་དེར་དེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྐུ་སྐྱེ་ལྟར་ཁས་སྒྲུང་དུ་མི་རུང་བས་གཞན་དུ་  
 དྲང་དགོས་པ་དང་སྐུ་སྐྱེ་གྱི་དོན་ཆད་མས་གྲུབ་ཀྱང་དེ་ཉིད་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་མིན་པས་  
 གཞན་དུ་དྲང་ཆུལ་གཉིས་ཡོད་དོ། །དགོངས་འགྲེལ་ནས་བཤད་པའི་འཁོར་ལོ་ཐོག་མ་དང་མཐའ་  
 མ་ནི་སྐྱེ་བཞིན་པ་མིན་པའི་དྲང་དོན་གྱི་མདོ་དང་དེར་བཤད་པའི་འཁོར་ལོ་བར་བཞི་སྐྱེ་བཞིན་  
 པའི་དེས་དོན་གྱི་མདོ་ཡིན་པས་ན། སྐབས་འདིར་དགོངས་འགྲེལ་གྱིས་དྲང་དེས་སྟེ་བ་ལྟར་ཁས་  
 སྒྲུང་དུ་མི་རུང་དོ། །ལང་གཤེགས་དང་དགོངས་འགྲེལ་དང་ཀྱན་སྟུག་པོ་བཀོད་པ་ལ་སོགས་པའི་  
 གཞུང་ཆོག་དུ་གྱུར་པའི་མདོ་ཆན་པ་ལྡས། སེམས་མ་གཏོགས་པའི་བྱེད་པ་བོ་གཞན་མེད་པ་དང་  
 གཟུགས་སོགས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་ནམ་ཤེས་ཀྱི་ཆངས་པས་བཞག་པ་ཙམ་དང་སྟོང་བ་  
 ཉིད་དང་གཞན་དབང་ཡོངས་གྲུབ་གཉིས་ཐ་སྟོད་དུ་ནལ་འཕྱོར་སྟོད་པ་བས་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་མིང་  
 དང་བནས་མ་བཞག་པའི་ཡོད་པ་དང་གནས་སྐབས་སུ་རིགས་སོ་སོར་དེས་པ་སོགས་ལ་དགོངས་  
 ནས། ཁམས་གསུམ་པོ་འདི་ནི་སེམས་ཙམ་མཁའའི་གསུངས་པ་དང་། ཕྱི་དོན་མེད་པར་སེམས་  
 ཙམ་དུ་གསུངས་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟོང་བོ་རྟག་བརྟན་དང་ཀྱན་གཞི་ནམ་ཤེས་ཡོད་  
 པར་གསུངས་པ་གཉིས་དང་། གཞན་དབང་ཡོངས་གྲུབ་བདེན་གྲུབ་དུ་སྟོན་པ་དང་། མཐར་ཐུག་  
 ཐོག་པ་གསུམ་དུ་སྟོན་པ་སྟེ་མདོ་ཆན་པ་ལྟ་སྐྱེ་བཞིན་པ་མ་ཡིན་པའི་དྲང་དོན་དུ་བསྐྱབ་པ་ཡིན་  
 ནོ། །འོན་ཀྱང་ཙམ་ཆོག་འདིར་མདོ་དྲུག་བགྲངས་ནས་མདོ་ལྟ་དྲང་དོན་དུ་བསྐྱབ་པར་བཤད་པ་  
 ནི་བྱེད་པ་བོ་གཞན་འགོག་གྱིར་དུ་སེམས་ཙམ་དུ་བརྟན་པ་དེ་སྐྱེ་བཞིན་པ་ཡིན་པས་དྲང་དོན་འགྲེལ་

ལྷུ་འཛིན་པ་ལྟ་བུར་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་བྱེད་པ་པོ་གཞན་མེད་པ་དགོངས་གཞིར་བཤད་པ་མི་  
 འཐད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། བྱེད་པ་པོ་གཞན་མེད་པར་ཤེས་ཆེད་དུ་སེམས་ཙམ་དུ་གསུངས་ཞེས་  
 པ་ཡིན་གྱི་བྱེད་པ་པོ་གཞན་མེད་པ་ལ་དགོངས་ནས་སེམས་ཙམ་དུ་གསུངས་ཞེས་པ་མ་ཡིན་པས་སྒྲིན་  
 མེད་ཅེས་བཤད་དགོས་སམ་སྒྲིན་མོ། །འོ་ན་ཀྱང་སྐབས་འདིའི་རྩ་འབྲེལ་གཉིས་ཀའི་བཤད་ཚུལ་  
 འདི་ནི་སྣང་བྱམ་ཆེན་མོའི་རྗེས་འབྲང་ཡིན་ཀྱང་རྣམ་བཤད་དང་ལེགས་བཤད་སྟེང་བོའི་བཤད་ཚུལ་  
 དང་འགྲེལ་དཀའ་བའི་ཚུལ་ལྟར་བཤད་ཟིན་པ་ལྟར་རོ། །འཁོར་བ་ཀྱན་ཉོན་ཕྱོགས་དང་མུང་འདས་  
 རྣམ་བུང་ཕྱོགས་ཀྱི་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ཆོས་སྒྲོ་ལ་སྒྲུང་ཞིང་གྲགས་པ་སྟེ་རྣམ་པ་ཤར་བའི་རི་ལྗོངས་  
 དང་རི་སྟོང་པས་བསྐྱས་པ་ཀྱན། མ་བཞགས་མ་དཔུང་པའི་སྒྲོ་ལྟན་སྟེས་ཀྱིས་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྟངས་  
 དུ་ཡོད་པར་འཛིག་དགོས་པའི་ཕྱིར་སྒྲུང་རྟེན་པས་ཡར་བཏགས་པ་ཙམ་མིན་པར་ཡུལ་གྱི་སྟེང་  
 རས་གྲུབ་པ་དང་རྗེས་ཡོད་དང་རང་མཚན་དང་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་དང་བདེན་པར་གྲུབ་པ་དང་  
 རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་དགག་བྱའི་བདག་ཡིན་པར་དོན་གཅིག་ཡིན་ནོ། །ཆོས་  
 ཐམས་ཅད་རང་ངོས་ནས་མེད་པ་དང་མིང་དང་རྟེན་པས་ཡར་བཏགས་པ་འདིར་འཁོར་འདས་ཀྱི་  
 བྱ་བྱེད་ཀྱན་གྲུ་མ་ཉམས་ཤིང་ཟུར་མ་ཆག་པར་འཛིག་ཤེས་པའི་མཁས་པ་ནི་དབུ་མ་བ་སྟེ། འཛིག་  
 ཚུལ་འདི་ལས་རགས་པ་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་སོགས་དང་ཕྱ་བ་མིང་དང་རྟེན་པས་བཏགས་པ་ཙམ་  
 དུ་ཡང་མེད་པ་སོགས་གང་འདོད་པར་བྱས་ཀྱང་རྟག་པ་དང་ཆད་པའི་མཐར་ལུང་ངོ་། །གང་ཟག་  
 དང་ཆོས་ཀྱི་སྟེང་དུ་བདག་སྟེ་རང་གི་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་གཉིས་ནི་རིམ་བཞིན་གང་ཟག་གི་བདག་  
 དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་གཉིས་ཡིན་པས། དེར་མེད་པ་གཉིས་ནི་རིམ་བཞིན་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་  
 དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་གཉིས་ཡིན་པར་བཞེད་དོ། །དེ་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་ནི། རྗེ་རྗེ་ཡི་གཟུགས་  
 མ་དང་ལ་སོགས་པའི་སྐྱས་བསྐྱས་པ་ཡོད་མེད་སོགས་མཐའ་བཞི་སྟེ་འགོག་དང་མུ་བཞི་སྟེ་འགོག་  
 དང་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་གཏན་ཆོགས་ཏེ་བཞིས་འགོག་པ་དང་། གང་ཟག་གི་བདག་ནི་རྣམ་ལྟར་དང་རྣམ་  
 བདུན་གྱི་གཏན་ཆོགས་གཉིས་ཀྱིས་འགོག་ལ། བདག་དེ་གཉིས་ཀའང་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་གཏན་ཆོགས་  
 ཉིད་ཀྱིས་འགོག་པ་ཡིན་ནོ། །བདག་དང་གཞན་དང་གཉིས་ཀ་དང་རྒྱ་མེད་ལས་སྟེ་བ་མིན་པའི་ཕྱིར་



མིག་སྒྲིག་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་དོ། །བདག་ལས་སྐྱེ་ན་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པ་དང་སྐྱེ་བ་ཐུག་པ་  
 མེད་པར་འགྱུར་བ་དང་། གང་ན་གང་ཡོད་པ་དེ་ནི་དེ་ལས་སྐྱེ་བ་མིན་ཏེ། འཁར་གཞིང་ལ་ཞོ་  
 ཡོད་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་པ་དང་། ས་སྐྱུག་གཉིས་རང་བཞིན་གཅིག་ཡིན་ན་རྒྱ་ས་བོན་དང་འབྲས་བུ་  
 སྐྱ་གུ་དུས་དྲུག་ཏུ་མཐོང་བར་འགྱུར་བ་དང་། རྒྱ་ས་བོན་སྐྱ་བོ་ཞིག་ནས་མེད་ཀྱང་འབྲས་བུ་སྐྱ་གུ་  
 སྐྱ་ན་པོ་སྐྱེས་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ས་སྐྱུག་རང་བཞིན་གཅིག་ན་འཇིག་རྟེན་གྱི་མཐོང་བ་དང་འགལ་  
 བ་དང་། རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་བྱ་བྲེད་ཀྱན་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བ་ལ་སྒྲིག་པ་འོ། །གཞན་ལས་སྐྱེ་ན་མེ་ཕྱེ་  
 ལས་ཐུན་པ་འབྲུག་པོ་འབྱུང་བར་ཐལ་བ་དང་། རྒྱ་དང་རྒྱ་མིན་པ་ཀྱན་ལས་འབྲས་བུ་ཡིན་མིན་  
 ཀྱན་མཚུངས་པར་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་དང་། རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་ཡིན་པའི་  
 ཕྱིར་ས་སྐྱུག་གཉིས་རྒྱད་གཅིག་ཏུ་མི་རུང་བར་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན་གོ་དང་ནས་བཞིན་ནོ་ཞེས་པ་  
 དང་། རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་ན་དུས་ནམ་ཡང་ཚྭ་པ་མེད་པས་ས་སྐྱུག་གཉིས་ཀྱང་དུས་  
 མཉམ་དུ་ཡོད་པ་འགྱུར་དགོས་པ་ལ། དུས་མཉམ་དུ་ས་སྐྱུག་དེ་གཉིས་མེད་པའི་ཕྱིར་རང་གི་མཆན་  
 ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་རྒྱ་གཞན་ལས་འབྲས་བུ་གཞན་སྐྱེ་བ་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་མེད་དོ། །ཞེས་པའོ། །པོད་  
 ཁ་ཅིག་རྒྱ་འབྲས་ལ་སྐྱ་ཕྱི་བས་བྱུང་བའི་གཞན་ལ་དུས་མཉམ་དགོས་པའི་ཕྱིར་སྐྱ་ཕྱི་བའི་གཞན་  
 འགོག་པ་ཡིན་ཟེར་བ་དང་། ཡང་པོད་མང་པོས། ཚྭ་པ་གཅིག་པའི་དབྱུང་འཕྲུལ་འདོད་པ་སྒྲིག་  
 འབྲུལ་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་མི་འདོད་ཅིང་གཞན་སྐྱེ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་  
 དུའང་མེད་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་སྐྱ་གཙང་བས་སྐབས་འདིར་གཞན་སྐྱེ་ཡོད་པར་འདོད་པ་ནི་སྐྱོན་  
 པའི་སྐྱོས་གར་དང་འབྲུ་བ་ཡིན་ནོ། །བདག་དང་གཞན་རེ་རེའི་སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་གཉིས་  
 ཀ་ལས་སྐྱེ་བའང་ཁྲིགས་པ་ཡིན་ནོ། །རྒྱ་མེད་པར་སྐྱེ་ན་འབྲས་བུ་འབྱུང་བའི་ཆེད་དུ་ས་བོན་འདེབས་  
 པ་དང་ཉོ་ཆོང་བྲེད་པ་སྒྲིག་དོན་མེད་པར་འགྱུར་ཞིང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་མཐོང་བ་དང་འགལ་བ་  
 དང་། དངོས་པོ་ཀྱན་ལས་འབྲས་བུ་ཀྱན་སྐྱེ་བའང་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ། །འབྲས་བུ་ལ་ཐུ་བཞིར་  
 དབྱུང་ནས་གཞན་སྐྱེ་དགག་པ་ནི། གཞན་ལས་སྐྱེ་ན་རྒྱ་དེས་འབྲས་བུ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་དང་།  
 གཏན་ནས་མེད་པ་དང་། ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་དང་། ཡོད་མེད་གཉིས་གང་ཡང་མིན་པ་

ནམས་ལས་གང་སྐྱེད་བགང་སྐྱེ་བཏག་གོ། །དེ་ལ་འབྲས་བུ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་ལ་སྐྱེད་བྱེད་  
 གྱི་རྒྱུན་ཅི་ཞིག་དགོས། གཏན་ནས་མེད་པ་ལ་བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་གྱི་བྱ་བྱེད་དང་བྲལ་ལ། གཉིས་  
 ཀ་ཡིན་པ་སྤར་གྱི་རིགས་པ་དེས་བསལ་ཞིང་། གཉིས་ཀ་དང་བྲལ་བ་སྐྱེ་གང་ཡང་མིན་པ་ལ་སྐྱེད་  
 བྱེད་གྱི་རྒྱུན་དེ་ཅི་ཞིག་བྱ་སྐྱེད་དགོས་པ་མེད་དོ། །དངོས་པོ་ནམས་བདེན་པར་རྒྱ་ཡིས་བསྐྱེད་པ་མིན་  
 ཏེ། དོན་དམ་པར་རྒྱ་གཅིག་གིས་འབྲས་བུ་གཅིག་བསྐྱེད་པ་མིན་ཞིང་། དོན་དམ་པར་རྒྱ་དུ་མས་  
 འབྲས་བུ་གཅིག་མི་སྐྱེད་ལ། དོན་དམ་པར་རྒྱ་གཅིག་གིས་འབྲས་བུ་དུ་མ་སྐྱེད་པ་མིན་ཞིང་། དོན་  
 དམ་པར་རྒྱ་དུ་མས་འབྲས་བུ་དུ་མའང་བསྐྱེད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱ་གཅིག་གིས་འབྲས་བུ་གཅིག་  
 སྐྱེད་པ་ཡོད་པར་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱ་དུ་མས་འབྲས་བུ་གཅིག་སྐྱེད་པ་སྐྱོགས་གཞན་ནམས་  
 ཀྱང་རུང་བ་སྐྱེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རྟགས་ཟུར་བཞི་པོ་འདིར་དོན་དམ་པ་སྐྱོགས་དགག་བྱའི་ཁྱད་པར་  
 མི་སྦྱར་བ་ནི་འབྲལ་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེན་འབྲུང་མིན་པའི་ཆོས་ནི་ལྷགས་འདིར་མེད་ལ། དེན་  
 འབྲུང་ནི་སྤང་ནས་གྲུབ་པ་དང་སྦྱོས་ནས་གྲུབ་པ་དང་བདེན་ནས་གྲུབ་པ་ཅམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གཟུགས་  
 སྐྱོགས་ཕྱི་ནང་གི་ཆོས་ཀྱན་ཚུགས་ཐུབ་དང་རང་དངོས་ནས་གྲུབ་པ་ནམས་མིན་ནོ་ཞེས་པ་ནི། བསྐྱབ་  
 བྱའི་ཆོས་ཀྱི་དོན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དེར་ཟབ་པའི་ཉམས་ལེན་དང་གཏན་ཆོགས་ཀྱི་དོན་ཡིད་ལ་བྱེད་  
 པ་དེར་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཉམས་ལེན་ཆང་ཞིང་། རིམ་བཞིན་རྟག་པ་དང་ཆད་པའི་མཐའ་གཉིས་སེལ་བའི་  
 ཕྱིར་འདི་ནི་རིགས་པའི་རྒྱལ་པོ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་སྟག་ཆང་བས་དོན་དམ་དང་ཆད་གྲུབ་དང་  
 ཚུགས་ཐུབ་དོན་གཅིག་ཏུ་འདོད་པ་ནི་ནམ་མཁའ་ཟ་བར་འདོད་པ་དང་འབྲས་ཀྱི། གྲུབ་མཐའ་བ་  
 སུས་ཀྱང་ཆད་གྲུབ་དང་ཚུགས་ཐུབ་དོན་གཅིག་ཏུ་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གདགས་གཞི་ཕྱང་པོ་  
 ལ་བཏགས་པ་ཅམ་མ་གཏོགས་པ་རང་དབང་བའི་བདག་ནི་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། གདགས་གཞི་ཕྱང་  
 པོ་ནམས་གང་ཟག་མིན་ཞིང་། གང་ཟག་དེ་གདགས་གཞི་ཕྱང་པོ་ལས་ངོ་པོ་གཞན་པ་མིན་ལ། གང་  
 ཟག་དེ་གདགས་གཞི་ཕྱང་པོའི་དེན་མིན་ཞིང་། གང་ཟག་དེ་དོན་དམ་པར་གདགས་གཞི་ཕྱང་པོར་  
 བདེན་པའང་མིན་ལ། གང་ཟག་དེ་དོན་དམ་པར་ཕྱང་པོ་དང་མི་ལྡན་པ་དང་། གདགས་གཞི་ཕྱང་  
 པོའི་དབྱིབས་གང་ཟག་མིན་ཞིང་། གདགས་གཞིའི་ཕྱང་པོའི་ཆོགས་པ་གང་ཟག་མིན་པའི་ཕྱིར།

དཔེར་ན་ཤིང་རྩ་སྤར་སྤར་བཅའ་ན་རང་དབང་བའི་ཤིང་རྩ་རྩེད་རྩེད་པ་བཞིན་ཡིན་ཏེ། རྩ་  
བདུན་གྱི་དབྱུང་པ་འདི་བུམ་པ་དང་སྒྲུམ་བུ་དང་རེ་ལྗེ་དང་དམག་དང་ནགས་ཆལ་ལ་སོགས་པའི་  
ཆོས་རྣམས་ཀྱི་བདེན་མེད་དུ་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ལ་སྤྱར་བར་འདུག་པ་རྩ་འགྲེལ་ནས་གསུངས་  
སོ། ། ཐལ་འགྱུར་བ་ནང་ཕན་ཚུན་ཟབ་ཀྱི་དོན་འགའ་ཞིག་ལ་བརྟེན་བརྟེན་གསུངས་ཀྱི་དབྱུང་པ་འདི་སྐབས་  
འགར་གྱི་ལ་བ་གཉིས་ཀ་ལ་ཚུལ་གསུམ་མཐུན་སྤང་བར་ཆད་མས་གྲུབ་པ་དང་རྩགས་མཐུན་སྤང་  
བ་ཅུམ་ཡོད་པར་བཞེད་ཀྱང་། རང་དབང་བའི་ཆད་མས་གྲུབ་པར་འདོད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་རང་  
རྩུང་གི་སྤྱོད་བ་མི་འདོད་པས་ན། རྩག་ལོས་ལུགས་འདིར་རང་རྩུང་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པར་འདོད་  
པ་ནི་འབྲུལ་ལོ། །

དབྱེ་གཞི་ཤེས་བྱ་དེར་དབྱེ་ངོ་ཀྱན་རྩོམ་དང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་གཉིས་ཡོད་ཅིང་། དེ་ལས་  
མང་པོ་དགོས་པ་མིན་ལ་ཉུང་ན་མི་འདུ་བས་བདེན་པ་གཉིས་པ་དེར་གྲངས་ངེས་པ་ཡིན་ནོ། །བདེན་  
པ་གཉིས་ངོ་བོ་ཐ་དད་ཡིན་ན་གཟུགས་བདེན་མེད་དེ་གཟུགས་ཀྱི་གནས་ལུགས་སུ་མི་རུང་བ་སོགས་  
དང་། བདེན་པ་གཉིས་ལྡོག་པ་གཅིག་ཡིན་ན། དོན་དམ་བདེན་པ་དེ་སོ་སོའི་སྤྱོད་པོ་ཀྱན་གྱི་མངོན་  
སུམ་གྱི་སྤྱོད་ལུལ་དུ་འགྱུར་བ་སོགས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བདེན་པ་གཉིས་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་  
ལ་ལྡོག་པའི་སྤྱོད་ནས་ཐ་དད་དུ་འབྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །བདེན་གཉིས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ནི། རིགས་ཤེས་  
དང་ཐ་སྙད་པའི་སྤྱོད་ལུལ་གང་ལ་དོན་དམ་དང་ཐ་སྙད་དཔྱད་པའི་ཆད་མར་སོང་བ་དང་ཆད་མ་དེས་  
རྩེད་པའི་དོན་ནི། རིམ་པ་བཞིན་དུ་དོན་དམ་དང་ཀྱན་རྩོམ་བདེན་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །སྤྱོད་བཤད་  
ནི། ཤེས་པར་བྱ་བའི་དོན་ཡིན་པ་དང་དོན་གྱི་མཆོག་གམ་དམ་པའང་ཡིན་པ་དང་སྤང་ཚུལ་དང་  
གནས་ཚུལ་མཐུན་པའི་མི་བསྐྱུ་བའམ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དོན་དམ་བདེན་པ་དང་། བདེན་འཛིན་  
གྱི་མ་རིག་པ་ནི་གནས་ལུགས་མཐོང་བ་ལ་སྤྱི་བའི་ཕྱིར་ཀྱན་རྩོམ་ཅེས་བྱ་ལ། སྤྱོད་ཀྱན་རྩོམ་པ་དེའི་  
ངོར་བདེན་པས་ན་ཀྱན་རྩོམ་བདེན་པ་ཞེས་བྱ་ལོ། །དོན་དམ་བདེན་པའི་དབྱེ་བཞི། གང་ཟག་གི་  
བདག་མེད་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་གཉིས་དང་། དངོས་པོ་སྤྱོད་བཞིད་དང་། དངོས་པོ་མེད་པའི་  
སྤྱོད་བཞིད་དང་། རང་བཞིན་སྤྱོད་བཞིད་དང་། གཞན་གྱི་དངོས་པོ་སྤྱོད་བཞིད་དེ་བཞི་དང་།

ནང་སྟོང་བཞི་དང་། བྱེ་སྟོང་བཞི་དང་། བྱེ་ནང་གཉིས་ཀ་སྟོང་བཞི་ལ་སྟོན་པ་བརྒྱ་དྲུག་  
 དང་། སྟོན་སྐྱེས་བསྐྱེས་པ་སྟོང་ཉིད་བཅོ་བརྒྱད་དང་སྟོང་ཉིད་ཉི་ཤུ་། །སྐྱེས་བཞི་དྲུག་དཔེ་  
 ན། སྟོན་སྐྱེས་སྟོང་ཉིད་དོན་སྐྱེས་ཚུལ་དུ་རྟོགས་པའི་སྟོང་དང་འཕགས་པའི་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་  
 རྟོགས་པའི་སྟོང་གཉིས་ཡུལ་དང་བཅས་པ་རིམ་བཞིན་རྣམ་གྲངས་པའི་དོན་དམ་དང་གཞན་ཏེ་རྣམ་  
 གྲངས་མ་ཡིན་པའི་དོན་དམ་ཡིན་ནོ། །དབྱ་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་རང་ལྷགས་ལ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་  
 ལ་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་དང་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་གཉིས་ཀྱི་དཔེ་བཡོད་པ་མིན་ཡང་། འཇིག་རྟེན་པའི་  
 རྟེན་རྫོང་མིའི་བྱད་བཞིན་དང་བྱད་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྒྱན་སྟོན་པ་བདེན་ཞེས་པ་དང་མི་བདེན་  
 ཞེས་པའི་ཐ་སྟད་ཐོབ་དུ་རུང་བའི་བྱེར་རིམ་བཞིན་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་དང་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཅུ་  
 ཡིན་ནོ། །ཐ་སྟད་པའི་རྟེན་པ་ཞི་རིགས་རྟེན་པའི་སྟོན་དུ་འགྲོ་བ་དང་གྲོགས་སུ་གྱུར་པ་སྟེ། ཐ་སྟད་  
 པའི་རྟེན་པ་ཞི་ཐབས་དང་རིགས་རྟེན་པའི་ཐབས་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་པའི་བྱེར་རོ། །སྟོང་བཞི་དྲུག་  
 པའི་དགོས་པ་ཞི་རྟག་ཆད་ཀྱི་ལྟ་ངན་སྟོན་བརྟོག་པ་དང་བདེན་འཇིན་དང་བདེན་མེད་རྟོགས་པའི་  
 སྟོང་ལ་སྤང་སྤང་བྱ་བའི་བྱེར་ཡིན་པས་ན། རྟག་ལོས་གནས་སྐབས་ཏེ་རིམ་པ་གསུམ་པར་སྟོང་ཉིད་  
 མིན་པའི་སྟོན་བྲལ་སྟོང་པར་འདོད་པ་འབྲུལ་ལོ། །

སྟོན་པ་སངས་རྒྱུས་ཀྱིས་གདུལ་བྱ་བྱེ་བའི་རིམ་པ་ནི། དང་པོར་ལས་གསྟོན་པ་དང་འབྲས་  
 བུམྱང་བའི་རྣམ་ཡིད་ཀྱི་བདག་བསྟན་པ་སྟོན་ཀྱི་སྟོན་པ་བསྟན་ནམས་མིན་པ་ངན་འགྲོའི་རྒྱ་བརྟོག་  
 པ་དང་། བར་དུ་མི་རྟག་སྟོན་པ་བརྒྱ་དྲུག་གི་སྟོང་བ་དང་བདག་མེད་བསྟན་པ་སྟོན་ཀྱི་སྟོན་པ་  
 རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་དང་རྣམ་ཡིད་ཀྱི་བདག་གཉིས་བརྟོག་སྟེ་ལམ་གྱི་སྟོང་རུང་དུ་བྱས་པ་  
 དང་། ཐ་མར་ཤིན་ཏུ་སྤྱོད་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་རྟོགས་པ་དང་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་སྟོན་པ་སྟོན་ཚུལ་  
 བསྟན་པ་ལ་སྟོན་པའི་རིམ་གྱིས་རྟག་ཆད་ཀྱི་ལྟ་བུ་པ་པོ་རྟགས་ཀུན་དང་ཆགས་སྟོན་ཉོན་མོངས་  
 ཀྱི་འི་མ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་འཇོམས་པར་མདོ་དང་ལྷགས་ཀྱི་རྒྱུད་སྟེ་བཞི་ལས་གསུངས་ཤིང་  
 དེ་དག་གི་དགོངས་འགྲེལ་མཁའ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་བཞེད་པ་ཡིན་ནོ། །

ཟབ་མོའི་དོན་སྟོན་པའི་རིམ་པ་ལ། ལས་དང་པོ་བས་སྟོང་བཞི་ལ་མྱུང་བ་འདོན་ཚུལ་དང་།

ཞི་གནས་ཤེས་མཐུན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷག་མཐོང་ཤེས་མཐུན་པ་སྒྲིམ་ཚུལ་དང་། ཞི་གནས་དངོས་  
ལ་བརྟེན་ནས་ལྷག་མཐོང་དངོས་སྒྲིམ་ཚུལ་དང་། སྒྲིང་བཞིན་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ནས་སྒྲིམ་ཚུལ་  
དང་། ལྷགས་སྒྲུ་མེད་ཀྱི་བདེ་ཆེན་གྱིས་སྒྲིང་བཞིན་སྒྲིམ་ཚུལ་ཏེ་ལྷ་ཡོད་པ་ནམས་ཤིང་བདག་ཉིད་  
ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པའི་མཁས་པའི་དབང་པོ་ནམས་ཀྱི་གསུང་རབ་ལ་ཞིབ་དུ་སྒྲིམ་ཤིག །རང་དོས་  
ནས་མ་གྲུབ་པའི་སྒྲིང་བཞིན་ཇི་ལྟར་རྟོགས་དཀའ་བ་བཞིན་དུ་མིང་ཙམ་ལ་བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་འཐད་  
པའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་འཛོག་མཆམས་ཤིན་དུ་དཀའ་ཞིང་། ཀྱན་ཚྭ་དང་དོན་དམ་བདེན་པ་གང་ལས་  
ཉམས་ན་ཡང་ཡུང་བར་འདྲ་ཞིང་མཐར་ལྷུང་བར་འདྲ་བའི་ཕྱིར་ཀྱན་ཚྭ་དུ་ཡོད་པ་དང་དོན་དམ་  
པར་མེད་པ་འདི་གཉིས་ལ་ཉེ་རིང་བྱ་མི་རིགས་པས་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བར་ཤེས་ཤིང་སྒྲིམ་  
པ་ནི་ཤིན་དུ་གཅེས་སོ། །མཆན་ཉིད་གསུམ་གྱི་འཛོག་ལུགས་རང་རྒྱུད་པའི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་  
དང་མཚུངས་ཤིང་སྐུལ་དེ་ཐག་པ་ལ་མེད་པས་ཀྱན་བརྟགས་དང་སྐུལ་དངོས་ལ་ཀྱན་བརྟགས་པ་མ་  
ཡིན་པར་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་དང་འདྲ་བར། གཤེས་སམ་རང་བཞིན་ནི་གཞན་དབང་གི་རྟེན་འབྲེལ་  
བྱས་པ་ཅན་ལ་ནི་ཀྱན་བརྟགས་དང་ཆོས་ཉིད་ལ་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་དང་། ཡང་གཤེས་སམ་རང་  
བཞིན་ནི་བྱིས་པར་ཏེ་སོ་སྒྲིབ་རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པའི་ཡུལ་ན་དེ་ཡོད་པ་ཀྱན་བརྟགས་དང་རྒྱལ་བའི་  
ཇི་ལྟར་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་སྟེ་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་དེ་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པར་བཞེད་དོ། །རང་  
གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མི་བཞེད་པའི་ཕྱིར་ཁས་སྒྲངས་ཀྱི་ཁྱད་པར་བྱན་མོང་མིན་  
པ་བརྒྱད་ལ་སོགས་པ་མང་པོ་ཡོད་དོ། །དེ་ཡང་ཐ་སྙད་དཔུད་པའི་སྒྲིམ་རིམ་བཞིན་མི་ཁེགས་པ་  
དང་མི་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡོད་པ་དང་ཀྱན་གཞི་ནམ་ཤེས་མེད་པར་བཞེད་པ་དང་། བདེན་  
གྲུབ་ཀྱི་དངོས་པོ་ཡོད་པར་འཛིན་པའི་སྒྲིམ་པའི་བཞིན་དུ་ཐར་པ་ཐོབ་པ་ཡོད་པ་མིན་པར་གསུངས་  
པས་བདེན་འཛིན་དེ་ཉོན་ལྷོབ་ཡིན་པ་དང་། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ནི་  
སྒྲིང་གཞིའི་སྒྲིམ་པ་འཛོག་པས་ན་ཕྱ་རགས་མཚུངས་པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་མཉམ་བཞག་  
ནམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་མ་གཏོགས་པའི་ཤེས་པ་ལ་བདེན་འཛིན་གྱི་བག་ཆགས་ཀྱིས་མ་བསྐྱད་  
པ་མེད་པ་དང་ཆད་མས་རྟོགས་ཚུལ་ལ་གསར་རྟོགས་ཀྱི་དཔུད་པ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་བྱིས་ཤེས་ཏེ་

སོ་སྦྱོར་ཤེས་པ་ཀུན་འབྱུང་ཤེས་ཡིན་པ་དང་བཅད་ཤེས་ཚད་མར་གྲུབ་པ་དང་། ཀུན་རྫོབ་ནམ་  
 ཅན་གྱི་ཡིད་ཀྱི་ཆོར་བ་ནམས་ཡིད་མངོན་ཡིན་པ་དང་མངོན་པ་གོང་འོག་ནས་བཤད་པའི་དག་བཙམ་  
 པ་འགའ་ཞིག་བདེན་ནམ་བཅུ་དྲུག་མངོན་དུ་གྱུར་ཀྱང་འཕགས་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་རྟོག་པར་གྱུར་པའི་  
 ཡིད་མངོན་ཡིད་པ་དང་བདེན་བཞིའི་ནམ་པ་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་སོ་སོ་སྦྱོ་  
 བོ་ཡིད་པར་བཞེད་པ་དང་། ལྷོང་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་ལྷག་མཐོང་ཐོབ་པ་དང་སྦྱོར་ལམ་ཐོབ་པ་  
 དུས་མཉམ་ཡིན་པ་དང་ཞིག་པ་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བདེན་ནམ་བཅུ་དྲུག་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་  
 པ་ཙམ་གྱིས་སྦྱོར་ལམ་ཙམ་ལའང་མི་སྦྱོབ་པ་དང་དུས་གསུམ་དངོས་པོར་བཞེད་པ་དང་། སྦྱོ་བའི་  
 རྟོན་གྱིས་ན་ཤི་བསྦྱེད་པའི་ཕྱིར་ཞིག་པ་དངོས་པོ་ཡིན་ལ། དེའི་ཕྱིར་དགེ་མི་དགེའི་ལས་འགགས་  
 ནས་བསྐལ་བ་མང་བོ་སོང་ཡང་། ཐོབ་པ་དང་རྒྱན་དང་ཚུད་མི་བཟེད་ནང་འབྲས་བུ་འབྱེན་  
 པ་འཐད་པ་ཡིན་ནོ། ཞིག་པ་དངོས་པོར་སྦྱས་པ་ཙམ་ནི་བཏགས་དོན་ལ་དབྱད་ནས་སྦྱས་པ་མིན་  
 རྟོ། དཔེར་ན་བུམ་པ་དངོས་པོར་སྦྱས་པ་བཞིན་ནོ། དུས་ཡུན་རིང་བོར་སོང་བའི་ངག་རྒྱུ་བོ་  
 སྦྱས་པའི་ལས་བུས་པ་མ་ཞིག་པར་ད་ལྟ་ཆོ་ལྟ་སྦྱས་ལ་སྒྲུང་བར་འདོད་ན་རྩོན་བུས་པའི་ལུས་ངག་  
 ཡིད་གསུམ་གྱི་ལས་མཐའ་དག་ད་ལྟ་མི་འདྲ་བའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཞིག་ཡིད། བཏགས་དོན་ལ་མ་དབྱད་  
 པར་འཛིག་ནུས་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་རང་རྒྱད་དང་རང་རིག་ཡིད་པ་མིན་པ་དང་། ཡུལ་ཡུལ་ཅན་  
 སན་རྒྱུན་ལྟོས་ཆོ་མངོན་སུམ་མཚན་ཉིད་པ་ནི་ཡུལ་ཡིན་གྱི་ཡུལ་ཅན་ནི་མིན་པ་དང་། འགོག་བདེན་  
 ཆོས་དབྱིངས་དང་འཕགས་པ་ནམས་ཀྱི་བདེན་མེད་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པ་དང་། ལྷག་མེད་  
 ཀྱི་ཆོ་ཡུང་བོ་བཟད་པར་མི་རུང་ཞིང་། ཆོར་བ་དང་འདུ་ཤེས་འཛིག་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་ལྷག་བཙམ་  
 ལྷག་མེད་ཀྱི་མུང་འདས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པར་སྒྲུང་བའི་འབྱུང་སྒྲུང་བཟད་མ་བཟད་  
 ཀྱི་གོ་རིམ་བསྐྱོག་པས་འཛིག་དགོས་སོ། ཉོན་མོངས་ཀྱི་ས་བོན་མ་ཡིན་པའི་བག་ཆགས་ནི་ཤེས་  
 སྦྱོབ་ཡིན་ལ། ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པའི་མ་རིག་པའང་ཡིད་པར་བཞེད་དོ། ཉོན་མོངས་མ་བཟད་  
 པར་ཤེས་སྦྱོབ་སྤྱོད་བའི་མགོ་མི་ཚོ་མ་ཞིང་། སྒྲུང་བས་ཡིད་མཐའ་དང་སྦྱོང་བས་མེད་མཐའ་སེལ་  
 རྒྱུ་ལ་དེ་ནམས་དང་། སོགས་སྦྱས་བསྐྱུས་པ་འགོག་སྦྱོམས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དང་བཟོའི་ལྟ་བ་སྦྱེད་

ཚུལ་དང་། བག་ཆགས་བསྒྲིག་ཞི་དང་། གང་ཟག་གི་མཆན་གཞི་འཛིན་ཚུལ་སྟགས་ཐུན་མོང་  
མིན་པའི་བྱུང་པར་མང་བོ་ཡོད་པ་ནམས་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་དབུ་མའི་གཞུང་དང་ཇི་ཡབ་སྲས་  
ཀྱི་ལེགས་བཤད་ནམས་ལ་ཞིབ་དུ་སྒྲིམ་ཤིག །

ཆད་མ་ལ་མངོན་སུམ་དང་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་དང་དཔེ་ཉེར་འཇལ་གྱི་རྗེས་དཔག་དང་  
ལུང་གི་ཆད་མ་སྟེ་བཞིར་བཤད་ཀྱང་། གཞལ་བྱ་མངོན་སྟོག་གཉིས་སུ་ངེས་པའི་དབང་གིས་མངོན་  
སུམ་དང་རྗེས་དཔག་གཉིས་སུ་ངེས་པ་ཡིན་ནོ། །དྭགས་ལ་སྒྲིམ་པ་མིན་པར་རང་གི་འཛིན་སྐྱངས་  
ཀྱི་ཡུལ་གྱི་གཞལ་བྱ་མངོན་སུམ་པར་བསྐྱབ་མེད་པའི་ཤེས་པ་ནི་མངོན་སུམ་གྱི་ཆད་མའི་དོན་ཡིན་  
པར་བཞེད་ཅིང་། དཔྱེ་དོན་དབང་མངོན་དང་ཡིད་མངོན་དང་ནལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་སྟེ་གསུམ་  
ཡོད་དོ། །དྭགས་སམ་རྒྱ་མཆན་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོག་ཡུལ་ཏེ་རང་གི་འཛིན་སྐྱངས་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་གཞལ་  
བྱ་སྟོག་གྱུར་པ་ལ་བསྐྱབ་མེད་པའི་ཤེས་པ་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཆད་མ་སྟེ། དཔྱེ་ན་རུང་ཟད་སྟོག་  
གྱུར་དང་དཔེ་དང་འདྲ་བའི་སྟོག་གྱུར་དང་ཤིན་དུ་སྟོག་གྱུར་ཏེ་གསུམ་འཇལ་བའི་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་  
རྗེས་དཔག་དང་དཔེ་ཉེར་འཇལ་གྱི་རྗེས་དཔག་དང་ལུང་གི་ཆད་མ་འཇལ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་  
སྟེ་གསུམ་ཡོད་པར་བཞེད་དོ། །རང་གི་འཛིན་སྐྱངས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་ངེས་པ་འདྲེན་ནས་ཤིང་འཛིན་  
སྐྱངས་ཀྱི་ཡུལ་དེར་ཆད་མ་གཞན་གྱིས་གཞོད་པ་དང་བྲལ་བ་ནི་ཡུལ་དེ་ལ་མི་བསྐྱབ་པའི་དོན་ཡིན་  
པའི་ཕྱིར་ཡུལ་དེ་ལ་འབྲལ་ཡང་ཆད་མར་སོང་བ་མི་འགལ་ཏེ། མི་བསྐྱབ་པའི་དོན་ནི་སྐབས་སྟོབས་  
ཀྱིས་མང་བོ་བཤད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་རྗེས་ཀྱི་སྐྱབ་བཞིན་དུ་མི་བསྐྱབ་པའི་སྐྱལ་དོན་གཅིག་ཁོ་ན་ལ་  
འདུག་པ་མིན་ནོ། །མངོན་མཐོ་དང་ངེས་ལེགས་སྐྱབ་བྱེད་ནི་རིམ་བཞིན་ལས་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་  
པའི་དད་པ་དང་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གཉིས་ཡིན་ལ། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་  
ཀྱི་སྒྲིན་འགྱུར་ཆོས་ནི་དཀར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བར་གྱུར་པའི་དད་པས་ཆོས་ཀྱི་སྒྲིན་རུང་དུ་བྱེད་  
པ་དེ་ཡིན་ནོ། །བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ནི་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བའི་རྒྱ་དང་ནམ་པར་མི་  
རྟོག་པའི་དོན་སྐྱབ་བྱེད་ཡིན་ནོ། །

དམན་པ་དང་འབྲིང་དང་མཆོག་གི་སྐྱེས་པའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་གསུམ་དུ་རྒྱལ་བས་གསུངས་པའི་

ཆོས་ཚུལ་ཀྱན་འདུས་ཏེ། སངས་རྒྱུ་ཀྱིས་དང་པོར་བྱགས་བསྐྱེད་པ་དང་བར་དུ་ཆོགས་བསགས་  
 པ་དང་མཐར་སངས་རྒྱུ་པ་ཐམས་ཅད་གདུལ་བྱ་ནམས་ཀྱི་གནས་སྐབས་དང་མཐར་བྱག་གི་དོན་  
 གཉིས་སྐྱབ་པ་ལས་བརྩམ་པ་ག་ལྟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྐྱེས་བུ་འབྲེང་ལས་ཉན་རང་གཉིས་དང་  
 འབྲེང་གི་ལམ་ལས་དེ་དག་གི་ལམ་དཔེ་ཞིང་། སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོར་ཐེག་ཆེན་འདུས་པའི་ཕྱིར་ཐེག་  
 པ་གསུམ་ག་སྐྱེས་བུ་གསུམ་གྱི་ལམ་དུ་འདུས་པ་ཡིན་ལ་རྒྱལ་བ་འདིའི་བསྟན་པ་ལ་ཐེག་པ་བཞི་བ་  
 ཡོད་པ་མིན་ནོ། །ལྷགས་འདིར་ཉན་རང་གི་རྟོགས་རིགས་མཐུན་ཞིང་། རིགས་ཀྱི་ས་དང་། བརྒྱད་  
 པའི་ས་དང་། མཐོང་བའི་ས་དང་། བསྐབས་པའི་ས་དང་། འདོད་ཆགས་བྲལ་བའི་ས་དང་། བྱས་  
 པ་རྟོགས་པའི་ས་དང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས་དང་། རང་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་ས་སྟེ་དམན་པ་ས་བརྒྱད་ཀྱང་  
 བཞེད་པ་དང་། གཞུང་འགའ་ཞིག་ནས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས་དོར་ནས་དཀར་པོ་ནམ་པར་མཐོང་བའི་  
 ས་བགངས་ནས་བརྒྱད་དུ་བྱེད་པའང་ཡོད་དོ། །རྟོགས་རིགས་འདྲ་ཡང་ཆོག་གསུམ་དང་བསྐལ་ཆེན་  
 བརྒྱལ་སོགས་པའི་དུས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་ཉན་རང་གི་འབྲས་བུའི་ཁྱད་པར་དཔྱེའོ། །རྩ་བ་བརྟན་པ་ཐེག་  
 ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ལ་བརྟེན་ནས་ཡ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་དུག་དང་བསྐྱུ་བའི་དངོས་པོ་བཞིའི་ཡལ་ག་དང་།  
 རྟོགས་སྒྲིན་སྤངས་གསུམ་གྱི་ལོ་འདབ་འབྲས་སྤིང་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པའི་སྐྱབ་བཞིའི་ཡོངས་འདུའི་དབང་  
 བོ་བསྐྱབ་པར་བྱ་དགོས་སོ། །དེ་ཡང་ཆོགས་ལམ་དང་སྦྱོར་ལམ་གྱི་ཁྱད་པར་ནི་བྱང་ཕྱོགས་དང་  
 བོ་གསུམ་དང་དབང་སྟོབས་སོ་སོར་སྦྱོར་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏན་དང་། རིགས་དང་ཕྱིར་མི་རྟོག་པའི་  
 རྟགས་སོ་སོར་སྦྱོར་བ་དང་། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ནས་བཤད་པ་ལྟར་སྒྲིམ་ཚུལ་སོ་སོར་ཡོད་པ་དང་།  
 ཐོས་བསམ་དང་སྒྲིམ་བྱང་གཙོ་ཆེ་བའི་ངོ་བོའི་ཁྱད་པར་ནམས་ཀྱིས་འབྱེད་དོ། །

ས་བརྩའི་མཉམ་བཞག་ནམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཚུལ་  
 ལ་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་དཔྱེར་མེད་ཀྱང་གདུལ་བུའི་དོན་ནམ་པར་ཕྱིན་སོགས་ལ་སྦྱོད་པའི་སྦྱོར་  
 བ་དང་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་ཡིན་ཏན་སངས་རྒྱུ་བརྒྱ་མཐོང་བར་མཛད་པ་ལ་སོགས་པ་སྟེ་ཆོན་བརྩུ་གཉིས་  
 ཀྱི་གངས་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བ་དང་། ས་སོ་སོའི་སྐབས་ཀྱི་དྲི་མ་སྦྱོང་བ་དང་ལམ་བཟོད་པའི་  
 སྟོབས་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བ་དང་། ཡར་ཕྱིན་ལྟག་པའི་ཁྱད་པར་དང་། རྒྱུ་མ་སྒྲིན་གྱི་སྐྱེ་བ་



གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བའི་བྱད་པར་ཏེ་བཞིས་ས་བཅུ་སྟོ་སྟོར་འཛོག་གོ། །ས་རེ་རེ་ལའང་རབ་  
 ཏུ་དགའ་བ་ལ་སོགས་པའི་ངེས་ཆོག་དང་། སྤར་བཤད་པ་ལྟར་བསྐབ་པ་གསུམ་ལ་སྒྲིབ་ཚུལ་དང་  
 ཟག་མེད་གྱི་ཡུང་བོ་ལྷ་སྒྲིབ་ཚུལ་གྱི་དབྱེ་བ་དང་། ཡོན་ཏན་སྡེ་ཆོན་བཅུ་གཉིས་གྱི་བྱད་པར་དང་།  
 བརྟན་པ་པར་ཕྱིན་ལྟག་པའི་བྱད་པར་དང་། འཛམ་གླིང་ལ་དབང་བའི་འཁོར་བསྐྱར་དུ་སྒྲིབ་པ་སོགས་  
 རྣམ་སྟོན་གྱི་སྒྲིབ་པ་འཛོན་པའི་བྱད་པར་དང་། ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་དྲགས་དང་ས་སོ་སོའི་མི་ལྟས་གཉིས་  
 དང་། ས་སོ་སོའི་སྤང་བའི་བྱད་པར་དང་། གཉེན་པོ་ཡོངས་སྒྲིབ་གི་བྱད་པར་ཏེ་བརྒྱད་གྱིས་རྣམ་  
 པར་བཤད་པ་སྟེ། རྒྱས་པར་གསེར་ཕྱིང་ལས་ཤེས་དགོས་སོ། །

འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ན་མཉམ་བཞག་དང་རྗེས་སྐྱོབ་ཡེ་ཤེས་ནི་རེས་འཛོག་མིན་པར་ངོ་  
 བོ་གཅིག་ཏུ་སྔོང་ཞིང་། སེམས་ཀྱི་རྒྱ་བ་རྣམ་རྟོག་ཀྱན་ཉེ་བར་ཞི་བས་ན་ཏིང་ངེ་འཛོན་གྱི་གནས་  
 པ་བརྟན་པོ་མཐར་ཕྱིན་ཅིང་སྟོད་པ་རི་སྟོད་པར་མཉམ་བཞག་ལས་བཞེངས་པ་ཡོད་པ་མིན་ན་ཡང་  
 གདུལ་བའི་སྐལ་བ་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་ཆོས་སྒྲུ་ཆོགས་སྟོན་པ་ལ་སོགས་པའི་རྗེས་སྐྱོབ་ཀྱི་བྱ་བའང་  
 མཛད་དོ། །རྣམ་མཁྱེན་གྱིས་ཆོས་དབྱིངས་གཟིགས་ངོར་གཉིས་སྤང་གི་སྒྲིབ་པ་ཀྱན་ལོག་ནས་  
 མེད་ཀྱང་བཏགས་དོན་ལ་མ་བརྟགས་མ་དཔུད་པར་རི་སྟོད་པས་བསྐྱས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཕྱག་  
 མཐིལ་དུ་སྒྲུ་རུ་ར་བཞག་པ་བཞིན་དུ་མཁྱེན་པར་མཛད་དོ། །འབྲས་བུ་ཆོས་སྒྲུ་གཅིག་དང་ཆོས་  
 གཟུགས་ཀྱི་སྒྲུ་གཉིས་དང་ཆོས་ལོངས་སྤྱུལ་བའི་སྒྲུ་གསུམ་དང་། ངོ་བོ་ཉིད་སྒྲུ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྒྲུ་  
 ལོངས་སྤྱུ་སྤྱུ་སྤྱུ་བཞི་དང་། ངོ་བོ་ཉིད་སྒྲུ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྒྲུ་ལོངས་སྤྱུ་དངོས་དང་བཏགས་པ་བ་དང་  
 སྤྱུལ་སྒྲུ་སྟེ་ལྟ་ཡོད་པར་བཞེད་ཅིང་། ཐུབ་པའི་དབང་བོ་ལ་རྒྱ་ཆེ་བའི་གཟུགས་སྒྲུ་མི་མངའ་བར་  
 གཞན་ངོར་སྒྲིབ་དགོས་པ་ནི་འབྲུལ་བར་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག་སྟོ་བྱར་དང་རང་བཞིན་རྣམ་དག་  
 གི་ངོ་བོ་ཉིད་སྒྲུ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྒྲུ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་ཟག་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་སྡེ་ཆོན་ཉེར་  
 གཅིག་ལ་སོགས་པ་དང་། འཁོར་དང་ཞིང་དང་སྒྲུ་དང་ཆོས་དང་མཛད་པའི་བྱད་པར་ལྟ་དང་ལྟན་  
 ཞིང་འཁོར་བ་མ་རྟོངས་ཀྱི་བར་དུ་སྒྱུའི་སྤང་བ་མི་སྤྱད་པའི་ལོངས་སྤྱུད་རྟོགས་པའི་སྒྲུ་དང་། བཟོ་  
 བ་སྤྱུལ་སྒྲུ་དང་སྒྲིབ་སྤྱུལ་སྒྲུ་དང་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་སྟོན་པའི་བྱད་ཚུབ་ཆོན་པའི་སྤྱུལ་སྒྲུ་སྟེ་གསུམ་

མོ། །དེ་ནམས་ཀྱིས་སྙན་ཅིང་འདེབས་པའི་གསུང་ཡན་ལག་དྲུག་ཅུ་ཙམ་བཞིའི་ཆངས་དབྱངས་  
ཀྱིས་ནམ་མཁའ་ཁྱོན་ཀྱང་འགོངས་པར་མཛད་དོ། །

སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་གསུམ་གྱི་གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་པའི་རོལ་བས་བདེན་གཡོ་ཀྱན་ལ་བྲལ་  
པ་ནམས་སྐལ་བ་དང་ལྡན་པ་ནམས་ཀྱི་མཐོང་བ་ཡིན་ནོ། །སྐད་ཅིག་བསྐལ་བར་དང་བསྐྱོག་པ་སྟེ་  
བསྐལ་བ་སྐད་ཅིག་དུ་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པ་དང་། བ་སྤྱིའི་བྲང་བུ་རེ་རེར་བདེན་གཡོ་ཐམས་ཅད་  
བཀོད་ཀྱང་ནམ་མཁའ་བཞིན་དུ་དོག་པ་མིན་པ་དང་བ་སྤྱིའི་བྲང་བུ་ཆེ་བ་དང་བདེན་གཡོ་ཐམས་ཅད་  
ཆུང་དུར་སོང་བ་ཡང་མིན་ནོ། །གནས་དང་གནས་མིན་མཁྱེན་པ་ལ་སོགས་པའི་སྟོབས་བརྒྱ་དང་།  
སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཆོས་གཞན་དང་མ་འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད་ལ་སོགས་པ་མད་དུ་བྱུང་བའི་ཡིན་ཏན་ནམས་  
ནི་མ་ལུས་རྒྱལ་ནམས་དེ་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བཤྲོད་པ་ལ་ཞུགས་ཀྱང་མི་ཤྲོགས་པ་ནི་ནམ་མཁའི་  
མཐའ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་ཡིན་ནོ། །འགྲོ་བ་ནམས་ཀྱི་སྤྱུག་བསྐྱལ་ཞི་བར་མཛད་པ་ལ་སོགས་པ་གང་  
ལ་གང་འདུལ་གྱི་མཛད་པ་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་ཅིང་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་པའི་འཕྲིན་ལས་འཁོར་བའི་ཕྱི་  
མཐའི་བར་དུ་རྒྱུན་མེ་ཆད་པར་རྟག་དུ་སྟོན་པར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པོ། །

འདིར་སྤྲོས་པ། འཕགས་པའི་སྒྲིམ་བུ་གངས་མེད་གཤེགས་པའི་ཤུལ། འཕགས་ཡུལ་གྲུབ་  
མཐའ་ཀྱན་གྱི་ཡང་ཅེ་འདི། འཕགས་མཆོག་ལྷ་སྤྱུབ་ཞབས་དང་སྤྲོས་ནམས་ཀྱིས། འཕགས་  
པ་སྟོ་གྲོས་མི་ཟད་མདོ་བཞིན་ཕྱེ། ཟབ་མོ་ལྟ་བའི་གསེར་ལྡན་མ་འདི་ཡང་། ལྟ་བ་སྟེགས་མའི་  
རྒྱ་མཆོར་བྱིང་བའི་ཆོ། སྟོ་གཏེར་འཇུག་པ་བརྒྱ་བས་མ་བཟོད་པར། སྟོ་བཟང་གྲགས་པའི་རུས་  
སྤལ་གཟུགས་ཀྱིས་བཏེགས། རྟོན་འགྱུར་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བའི་དྲོད་ཅམ་གྱིས། སྦྱིད་པའི་སྤྱུག་བསྐྱལ་  
གང་རེག་མཐར་བྱེད་པའི། ཟབ་ལམ་མེ་ཆེན་འབར་བའི་རྒྱ་ཆོགས་ལ། སྟོ་དང་བཅོན་པའི་རྩལ་  
ཀྱིས་འབད་པར་རིགས། ཞེས་གྲུབ་མཐའ་ཆེན་མོའི་མཆན་འགྲེལ་དཀའ་གནད་མདུད་གྲོལ་སྟོ་  
གསལ་གཅེས་ནོར་ཞེས་བྱ་བ་ལས་དབྱུང་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་སྐབས་བྱས་ཟིན་ཏོ། །

## ལེའུ་བརྩ་གསུམ་པ་གསང་ལམ་མཆོག་ཏུ་སྦྱབ་པའི་སྐབས།

ཨ་ཟླ་མ་ཟླ་བཟང་ཐུབ་དབང་དོ་རྩེ་འཆང་ཆེན་པོ་ལྷ་སྦྱབ་ཡབ་སྐུ་སྦྱོབ་བརྒྱད་དང་བཅས་པ་  
ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །མཆོག་དང་ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་སྦྱར་དུ་བསྐྱེད་དུ་གསོལ། འདིར་མདོ་  
ཐུགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཕྱེན་ས་གསང་ལམ་མཆོག་ཏུ་སྦྱབ་པའི་སྐབས་ཀྱི་མཆན་འགོད་པ་ལ།

༼ག༽ལུགས་འདིར་ཤེས་སྦྱོབ་སྐྱོར་དགའི་དཔྱེ་བ་འཛོག་དཀའ་བས་ན། འདིར་ཤེས་སྦྱོབ་སྐྱོར་  
དགའ་བརྒྱན་གསུངས་པ་དཔྱད་དགོས་ཏེ། མཁས་གྲུབ་རྗེས་ཤེས་སྦྱོབ་སྐྱོར་དགའི་ཐ་སྙད་ཅམ་གསུངས་  
ཀྱང་། རྗེས་འཇུག་གི་མཁས་པ་གཞན་དག་གིས་གསུང་དེ་སྦྱ་རིམ་བཞིན་པར་མི་བཞེད་པར་སྤང་བའི་  
ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་། ཉོན་མོངས་ལྟན་སྦྱོར་ནི་ཐེག་དམན་ལམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་དངོས་གཉེན་  
དགའ་དང་། སར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་དངོས་གཉེན་བདུན་དང་།  
ཐུགས་སྦྱོར་མེད་ཀྱི་ལམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཉོན་སྦྱོར་ཀྱན་བརྟགས་དང་ལྟན་སྦྱོར་ཐམས་ཅད་དངོས་  
གཉེན་གཅིག་གིས་སྤོང་བར་བཤད་ལ། རིམ་པ་དེ་ལྟར་འོང་བ་ཡང་ལམ་གྱིས་རྒྱས་མཐུ་ཆེ་ཆུང་  
མི་འདྲ་བའི་དབང་གིས་ཡིན་པར་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་ཤེས་སྦྱོབ་ནི་སར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་ལམ་  
གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་དངོས་གཉེན་བཞིས་སྤོང་བར་བཤད་པས་ན། ཐུགས་སྦྱོར་མེད་ཀྱང་དེ་དང་འདྲ་  
བའམ། ཡང་ན་མཁས་པ་འགའ་ཞིག་གིས་བཤད་པ་ལྟར་དངོས་གཉེན་གཅིག་གིས་སྤོང་བར་འདོད་  
དགོས་ཀྱི། སར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་ལམ་གྱིས་བཞིར་ཕྱེན་ས་སྤོང་རྒྱས་པའི་ཤེས་སྦྱོབ་དེ་ཐུགས་སྦྱོར་  
ཀྱི་ལམ་གྱིས་སྐྱོར་དགའ་ཕྱེན་ས་སྤོང་དགོས་པར་འདོད་ན། ཐུགས་སྦྱོར་དང་སར་ཕྱིན་ཐེག་  
པའི་ལམ་གྱི་རྒྱས་མཐུ་ཆེ་ཆུང་གོ་བརྒྱུག་པར་འགྱུར་རོ། །

༼ཁ༽བདེ་བའི་དེ་ཉིད་དང་ནི་བྲལ་གྱུར་ཞིང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི་རང་རྒྱུད་པའི་སྐབས་  
སུ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

༼ག༽མ་ལུས་སྦྱོར་རྒྱུད་ལས་གསུངས་པའི། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི། བདེ་སྟོང་སྦྱོར་རྒྱུད་  
བདེ་བ་དང་སྟོང་བ་གང་ཡང་མི་ཤེས་ན་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་མི་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ཡིན་ནམ་སྙམ་

ཏེ། སྐབས་འདིའི་བདེ་སྤྱོད་སྤྱོད་ཚུལ་མི་ཤེས་ན་འཁོར་བ་ལས་མི་གྲོལ་བར་བཤད་དུ་མི་རུང་བའི་  
 ཐུར་དང་། ས་ར་དམ་ཀྱང་། སྤྱིང་རྩེ་དང་བུལ་སྤྱོད་བཞིན་ཞུགས་པས། །དེས་ནི་ལམ་མཆོག་  
 རྟོན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཏེ་སྤྱིང་རྩེ་འབའ་ཞིག་བསྒྲུབ་ན་ཡང་། །འཁོར་བ་འདིར་གནས་ཐར་  
 པ་ཐོབ་མི་འགྱུར། །གང་ཡང་གཉིས་པོ་སྤྱོད་བར་རུས་པ་དེ། །འཁོར་བར་མི་གནས་ཐུང་ན་འདས་  
 མི་གནས། །ཞེས་དང་། རིམ་ལུང་གསལ་སྒྲིན་ལས། བདག་མེད་པའི་སྤྱོད་ཉིད་ཕུ་ཐག་ཆོད་པ་  
 མ་ངེས་ན་འཁོར་བ་ལས་མི་གྲོལ་ལ། རེས་བྲེད་ལྟན་ཅིག་སྒྲེས་པའི་བདེ་བ་མ་སྒྲེས་ན་སྤྲགས་ཀྱི་  
 ལམ་མཆོག་གི་གནད་མེད་པས་རེ་རེས་མི་ཆོག་གི་གཉིས་ཀ་དགོས་པར་གསུངས་ཏེ། །ཞེས་པ་ནས།  
 རྟོན་པ་ལས་ནི་ལྟན་ཅིག་སྒྲེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་ལམ་གྱི་སྤྱིང་པོར་འཆད་པས། འདིའི་སྤྱིང་རྩེ་ཡང་  
 ལྟན་སྒྲེས་ཀྱི་བདེ་བ་ཡིན་ནོ། །སྤྱིར་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་ལྟན་སྒྲེས་ཀྱི་བདེ་བ་སྒྲེས་པ་ན་རྣམ་རྟོག་རགས་  
 པ་རྣམས་ལོག་ནས་སེམས་གཤམ་མེད་དུ་གནས་པ་ངང་གིས་འབྱུང་བས། བདེ་བ་ཉིད་ཡུལ་གང་ལ་  
 ཡང་མི་འཕྲོ་བར་མི་རྟོག་པ་སྒྲིམ་པ་ཅམ་སྤྱོད་བསྒྲུབ་པའི་དོན་ཡིན་ན། བདེ་བ་འབའ་ཞིག་བསྒྲུབ་ས་  
 ན་འཁོར་བ་ལས་མི་གྲོལ་བར་འཆད་པར་མི་རིགས་པས། བདག་མེད་པའི་དོན་ལེགས་པར་གཏན་  
 ལ་ཕབ་པའི་རེས་ཤེས་སྤྱོད་དགོས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །

།ང་།དོན་གཅིག་ན་ཡང་མ་ཆོངས་དང་། །ཐབས་མང་དཀའ་བ་མེད་པ་དང་། །དབང་པོ་  
 རྣམ་པོའི་དབང་བུས་ནས། །སྤྲགས་ཀྱི་བརྟན་བཅོས་བྱུང་པར་འཕགས། །ཞེས་པ་དེ་བཀོད་ནས་  
 དགག་བཞག་རྒྱས་ཤིང་གསལ་བར་སྤྲགས་རིམ་ཆེན་མོར་གསུངས་འདུག་པས་དེར་བཞུ་བར་བྱའོ། །

མདོ་སྤྲགས་ཀྱི་ལམ་གྱི་སྤྱོད་བུལ་གྱི་བྱུང་པར་ལ་རང་ལུགས་ཀྱི་བཞེད་པ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། རྒྱུད་  
 རྩེ་ལོག་མ་གསུམ་དང་ཡར་བྱིན་གྱི་ཐེག་པའི་སྤྱོད་བྱུང་ནི། ལྟེན་ནས་འཕྲོར་དང་བརྒྱས་པའི་མཐུ་  
 ལ་བརྟེན་ནས་ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་མང་པོ་དང་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་  
 རྣམས་ཀྱིས་དངོས་སུ་རྩེས་སུ་བཟུངས་ནས་བྱིན་གྱིས་རྫོབ་པ་ལ་སོགས་པའི་ཐབས་མཁས་མང་པོས་  
 བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྤྱོད་པ་རྩོགས་པར་བྲེད་པ་ཡིན་ལ། རྩེ་མེད་ཀྱི་སྤྱོད་བྱུང་ནི། བསྐྱེད་རིམ་ལ་ཡང་  
 རྒྱུད་རྩེ་ལོག་མ་ལ་མེད་པའི་ཟབ་གནས་མང་ལ། རྩོགས་རིམ་ལ་ནི་མཆོག་དུ་གྱུར་པའི་ཟབ་གནས་

དག་ཡོད་དེ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །བསྐལ་བ་གངས་མེད་འདེལ་བ་ལ་མ་བཞུས་པར་འཆང་བ་  
 བའི་མུར་ཁྱད་ནི་སྒྲ་མེད་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་ཡིན་པས། རྒྱུད་སྡེ་འོག་མའི་གདུལ་བྱས་དེ་ལྟར་འཐོབ་པ་  
 ཡང་སྒྲ་མེད་ཀྱི་རིམ་གཉིས་ལ་ཞུགས་པ་ལ་བཞུས་ཀྱི་རང་གི་ལམ་ཅམ་གྱིས་མི་ཆོག་གོ། །དེའི་ཕྱིར་  
 རྒྱགས་ཀྱི་མུར་ཁྱད་ཐམས་ཅད་ཚིན་དུས་ཀྱི་ཆོག་ཅིག་ལ་འཆང་བ་བཟུང་བ་གངས་མེད་ལ་  
 མ་བཞུས་པར་འཆང་བ་བཞོན་ནར་མི་གཟུང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། རིམ་ལྡེའི་གསལ་སྒྲོན་  
 ལས། ཉོན་སྒྲིབ་ཟད་པ་ཅམ་ནི་ཉན་ཐོས་ཁ་ཅིག་གིས་ཀྱང་ཆོག་གསུམ་ལ་རྒྱས་ཤིང་། དེ་ཞོན་ཉིད་  
 ཀྱི་དོན་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ཡང་ཐེག་པ་གཉིས་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་པས། རྟོང་བ་ཉིད་མངོན་སུམ་  
 དུ་རྟོགས་པ་མུར་བའི་སྒྲོན་ནས་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བ་མུར་བ་ཅམ་ནི་འདིར་མུར་ཁྱད་མིན་ནོ། །དེའི་  
 ཕྱིར་ཤེས་སྒྲིབ་ཟད་པ་ཤིན་ཏུ་མུར་བ་ཞིག་ལམ་འདི་ལ་དགོས་སོ། །དེ་ལ་པར་ཕྱིན་གྱི་ཐེག་པ་ལྟར་  
 ན་ཆོགས་མཐའ་ཡས་པའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མི་འདྲ་བ་མཐའ་ཡས་པ་ལ་སྒྲོབ་པའི་ཐབས་ཀྱི་ཆ་མེད་  
 ན་། རྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བུ་དག་པར་རྟོགས་ནས་ཇི་ཅམ་གོམས་ཀྱང་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བ་མ་གཏོགས་  
 པ་། ཤེས་སྒྲིབ་ཟད་པར་མི་རྒྱས་པས། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བ་རྣམས་ཀྱིས། དེ་འདྲ་བའི་ཆོགས་མཐའ་  
 ཡས་པ་ལ་དུས་རིང་པོར་སྒྲོབ་པ་ནི། རྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་རྟོགས་པ་དེ་ཤེས་སྒྲིབ་ཟད་ཕྱིར་དུ་སྒྲིད་  
 པའི་ཆེད་ཡིན་ནོ། །སྒྲ་མེད་ཀྱི་ལམ་དུ་པ་རྩལ་དུ་ཕྱིན་པ་བ་བཞིན་དུ་ཆོགས་ཀྱི་གསལ་བའི་དབྱེ་  
 བ་མི་འདྲ་བ་མཐའ་ཡས་པ་ལ་མི་སྒྲོབ་ཀྱང་། ལྟན་སྒྲིམ་ཀྱི་བདེ་བས་རྟོང་ཉིད་ཐུམ་གཏོང་པའི་དོན་  
 བསྒྲུམས་ན་ཤིན་ཏུ་མུར་བར་གསུངས་པ་ན། ཡུལ་ཅན་ཁྱད་པར་ཅན་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་གནད་ཀྱིས་  
 རྟོང་ཉིད་ཀྱི་རྟོགས་པ་གཉིས་སྒྲིང་འབྲུལ་བའི་བག་ཆགས་ཀྱི་ཤེས་སྒྲིབ་སྒྲིང་བ་ལ་ཆེས་ཤིན་ཏུ་མུར་  
 བར་གོ་རྒྱས་སོ། །ཞེས་པ་ནས། བདེ་རྟོང་སྒྲིབ་པའི་ལམ་མུར་ཁྱད་མཆོག་ཏུ་འགྱུལ་པ་ནི། དེའི་  
 རྟོང་ནས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་ཀྱི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མི་འདྲ་བ་མཐའ་ཡས་པའི་དོན་ཐུབ་ངོ་ཤེས་  
 པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་སྐྱབ་པའི་རྒྱ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཞིག་སྐྱབ་ཤེས་པ་ལ་རག་ལས་ལ།  
 དེ་ཡང་སྐྱབ་མའི་སྐྱབ་ལས་གཞན་དུ་མེད་པས། རྟོང་སྐྱགས་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་རྟོགས་རིམ་དང་། རྟོང་  
 སྐྱགས་སྐྱབ་མའི་སྐྱའི་རྟོགས་རིམ་གཉིས་ལ་མི་མཁས་ཀྱི་བར་དུ་རྒྱད་གཉིས་ཀྱི་གནད་རྟོགས་པར་མི་

ཆེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ནོ། །

༼ཅ༽དེ་ཕྱིར་དེ་ཕྱི་ཕྱི་ཞིག་གྱུ། །ཞེས་སོགས་དང་། གང་ཞིག་ཉོག་པ་ཀྱན་སྤངས་པའི། །ཞེས་  
སོགས་ཀྱི་དོན་ནི་སྤར་བཤད་པ་དེས་གོ་བར་ཟད་དོ། །

༼ཆ༽ལུས་ཀྱི་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་ལ་སྤར་རགས་གསུམ་ལས། རགས་པ་ཤ་རུས་གདོས་བཅས་  
ཀྱི་ནམ་མའི་ཀྱི་སྤང་པོ། སྤར་བ་ཚ་རྒྱུད་ཐིག་ལེ། ཤིན་དུ་སྤར་བ་གཉུག་མའི་རྒྱུད་སྤེ་གསུམ་མོ། །སེམས་  
ཀྱི་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་ལ་ཡང་སྤར་རགས་གསུམ་ལས། རགས་པ་དབང་པོའི་ནམ་ཤེས་ལ། སྤར་  
བ་རང་བཞིན་ཀྱི་ཉོག་པ་བརྒྱུད་ཅུ་དང་ཅ་ཉོན་དུག་ཉེ་ཉོན་ཉེ་ཤུ་དང་མཚུངས་ལྡན་ཀྱི་སེམས་ལྟ་བུ།  
ཤིན་དུ་སྤར་བ་གཉུག་མའི་སེམས་ཉེ་གསུམ་མོ། །འོན་ཀྱང་དབང་ཤེས་དང་རང་བཞིན་ཀྱི་ཉོག་པ་  
མི་འགལ་བར་བཤད་དོ། །འདིར་ངག་ལ་ཡང་སྤར་རགས་གསུམ་ཡོད་པར་བཤད་པས། དེ་གསུམ་  
ནི་ངག་སྒྲ་དང་ཅ་ནང་གི་ལས་རྒྱུད་དང་གཉུག་མའི་རྒྱུད་གསུམ་ལ་བྱེད་དམ་དཔྱད་པར་བྱའོ། །

༼ཇ༽གཞི་དུས་ན་ཡོད་པའི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་ཤིན་དུ་སྤར་བས་ཉེར་ལེན་ཀྱི་རྒྱ་བྱས་ནས་རྒྱལ་  
པའི་སྐྱ་གསུང་ཐུགས་གསུམ་དོན་དཔྱེར་མེད་པ་སྐབ་པར་བྱེད་པ་ནི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་སྤྲོས་པའི་  
དོན་ཡིན་པར་བཤད་དོ། །

༼ཉ༽མ་བཤད་པར་སྤུས་པ་དང་བརྟན་ཀྱང་མི་མངོན་པར་སྤུས་པ་གཉིས་ལས། རྒྱུད་སྤེ་འོག་  
མ་གསུམ་དུ་སྒྲ་མེད་ཀྱི་ལུགས་ཀྱི་མཆོག་དུ་གསང་བ་ནམས་མ་བཤད་པར་སྤུས་པ་ཡིན་ཏེ། རིམ་  
ལྡེའི་གསལ་སྒྲོན་ལས། རྒྱུད་དོན་རྩེ་ཐེང་བ་ལས། སྤགས་ཀྱི་དེ་ཉིད་རབ་གསལ་བ། དེ་ཉིད་མཆོག་  
དུ་གསང་བ་ནི། །གང་དུ་འང་ང་ཡིས་མ་བཤད་པ། །ཞེས་པ་ནས། དེ་ནི་ང་ཡིས་བཤད་ཀྱི་ཉོན། །  
ཞེས་རྒྱུད་སྤེ་འོག་མ་གང་དུ་ཡང་དོར་བརྒྱས་མ་བཤད་པར་སྤུས་པར་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་ནི། རྒྱུད་  
དེ་མ་བརྟན་པའི་སྤུས་པ་ཡིན་པས། དེ་འདྲ་བ་ལ་ནི་དེའི་མན་ངག་དེ་ལས་མི་ཆེད་པས་གཞན་དུ་  
བཅལ་དགོས་པས་སྤུས་ཚུལ་གཉིས་གསུངས་པའི་ཁྱད་པར་ཤེས་དགོས་སོ། །དེ་ལྟར་དོན་རྩེ་ཐེང་  
བ་ལས། མི་ཤེས་པ་ཡི་མི་འགའ་ཞིག་ །ཞེས་པ་ནས། མན་ངག་དག་ནི་བསྐབ་པར་བྱ། །ཞེས་ཅ་  
བཤད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་མཁས་ཀྱང་སྒྲ་མའི་མན་ངག་དང་བྲལ་བའི་ཉེས་དམིགས་གསུངས་པས། ཅ་བཤད་

གྱི་རྒྱུད་མན་ངག་གི་གཞུང་མཐར་ཐུག་ཏུ་འདོད་པ་མི་འཐད་དོ་སྙམ་ན། དེར་གསུངས་པའི་མཁའ་  
 པ་ནི་རིག་གནས་གཞན་ལ་མཁའ་ཀྱང་སྒྲ་མའི་མན་ངག་མེད་པ་ཡིན་གྱི། ཅ་བཤད་གྱི་རྒྱུད་ལ་མཁའ་  
 པ་མིན་ཏེ། དེའི་མན་ངག་མེད་ན་རྒྱུད་གཉིས་ལ་མཁའ་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ལྟར་གསུངས་  
 པ་ན་ཕྱག་ན་དོ་རྗེས་དེའི་མན་ངག་གང་ཡིན་ཞེས་ཞུས་པའི་ལན་དུ། སྐབས་དེར་རྒྱུད་ལས་མན་  
 ངག་གསལ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཅ་བཤད་སྐར་ནས་འཆད་པའི་སྒྲ་མའི་མན་ངག་དགོས་  
 པ་དང་། ཅ་བཤད་གྱི་རྒྱུད་མན་ངག་གི་མཚོག་ཡིན་པ་ལ་འགལ་བ་རུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར་  
 རོ། །རྒྱུད་གྱི་གཞུང་དེ་དག་གིས་ནི་ལས་དང་བོ་བའི་ས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་གང་དུ་བགྱོད་  
 པར་བྱ་བའི་ལམ་རྣམས་ཐོག་མར་ལེགས་པར་ཤེས་པའི་གོ་བ་བཅུ་ལ་ནས། དེའི་འོག་ཏུ་གདམས་  
 ངག་ཉམས་སུ་ལེན་པ་མི་བྱེད་པར་ཐོམ་རྒྱག་ཏུ་ཞུགས་ནས་ལམ་བགྱོད་པ་ནི། རྒྱ་མཚོའི་པ་མཐའ་  
 ལ་འགྲོ་འདོད་པས་སྔོན་དུ་རྒྱས་ཅན་ལ་ལམ་རྒྱས་ཅད་མི་གཅོད་པར་ཐོམ་འགྲོས་བྱེད་པ་དང་འདྲ་  
 བར་སྔོན་པས། མན་ངག་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་སྔོན་དུ་དེའི་གོ་བ་ལེགས་པོར་འཆག་དགོས་པའི་ཁྲངས་  
 སུ་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག ལྟར་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་སྒྲ་མས་ཅ་བཤད་སྐར་ནས་འཆད་ཤེས་པ་བྱེ་དུས་  
 སུ་རྟེན་དཀར་ཞིང་། དེ་འདྲའི་སྒྲ་མས་ཅ་བཤད་གྱི་རྒྱུད་སྐར་བ་ལས་རྟེན་པའི་མན་ངག་ཡི་གེར་  
 བྲིས་པ་ནི་དུས་རིང་བོའི་བར་དུ་ཡང་གནས་པར་གཟིགས་ནས། འཕགས་པ་ཡབ་སྐུ་རྣམས་ཀྱིས་  
 རིམ་ལྡང་དང་སྦྱོད་བསྐྱེས་ལ་སོགས་པའི་རིམ་གཉིས་ཀྱི་མན་ངག་གི་གཞུང་མང་དུ་མཛད་དེ། དེ་  
 དག་ནི་རྒྱུད་དོན་རྟེན་པ་སྒྲ་མའི་ཞལ་ལས་ཤེས་དགོས་པའི་མན་ངག་གི་གནད་མཐར་ཐུག་པ་རྣམས་  
 སོ། །དེ་རྣམས་དངོས་པོ་ལ་མན་ངག་མཐར་ཐུག་ཡིན་ཀྱང་། བྱེ་དུས་ཀྱི་གང་ཟག་ལ་དེར་འཆར་  
 མ་ཐུབ་པ་ནི། སྔོན་གྱི་དུས་ལས་བྱེ་དུས་སུ་སྒྲོའི་མཐུ་རྣམས་རིམ་གྱིས་བྲི་བའི་གནད་ཀྱིས་ཡིན་གྱི།  
 མན་ངག་གི་གནད་མཐར་ཐུག་པ་རྣམས་དེར་མི་གསལ་བ་མིན་ནོ། །གཞུང་དེ་དག་ཏུ་ཅ་རྒྱུད་ལྟར་  
 དོན་མི་མཛོན་པར་སྐས་པ་མ་ཡིན་པ་ཅུང་མ་ཟད། སྐས་དོན་གསལ་བར་བཤད་ཀྱང་། དུས་  
 ཀྱི་ཤུགས་ཀྱིས་གང་ཟག་གི་སྒྲོ་མི་གསལ་བར་སོང་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་གཞུང་ཡང་མི་གསལ་དུ་སོང་  
 ན། དེ་ཉོགས་པའི་ཐབས་སུ་དེ་དག་ལ་ཡང་ཚིག་དོན་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་འགྲེལ་བ་དང་།

དངོས་སུ་དེ་ལྟར་མི་བྱེད་ཀྱང་དེའི་དོན་རྟོགས་པའི་ཐབས་སུ་མན་ངག་གི་ཡི་གེ་བྱར་བ་རྣམས་ཀྱང་  
 མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་རིམ་ལྡེའི་མན་ངག་རྣམས་འདུས་  
 པའི་ཙ་རྒྱུད་དུ་བཞུགས་ཀྱང་མི་མངོན་པར་སྤངས་པ་ཡིན་པས་ཙ་བཤད་སྦྱར་ཤེས་པའི་སྒྲ་མའི་མན་ངག་  
 ལ་བརྟེན་ནས་སྤངས་པའི་དོན་དེ་ཉིད་རྟོགས་དགོས་ཞེས་པ་ཡིན་གྱི། ཙ་བཤད་ཀྱི་རྒྱུད་རྣམས་སུ་རིམ་  
 ལྡེའི་མན་ངག་མ་བཞུགས་པས་སྒྲ་མ་རྣམས་ཀྱི་ཞལ་ནས་ཞལ་དུ་ཉན་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ་ཞེས་པ་  
 གཏན་མིན་པའི་ཚུལ་མེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་ནན་ཏན་ཆེ་བར་གསུངས་པ་ལྟར་གོ་དགོས་ཏེ། གཞན་  
 དུ་ན་ཙ་བཤད་ཀྱི་རྒྱུད་རྣམས་ལ་གུས་པ་ཆེན་པོ་སྦྱེ་བའི་གོགས་སུ་འགྱུར་བ་དང་། རྒྱུད་དང་དགོངས་  
 འགྲེལ་ཆེན་མོ་རྣམས་ཀྱི་འཆད་ཉན་ཉམས་དམའ་བར་འགྱུར་བས། དེ་མེ་ཐེག་པའི་བཞུགས་པ་རྒྱུ་  
 པའི་རྒྱུ་ཆེན་པོར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རིམ་ལྡེའི་གསལ་སྒྲོན་ལས། རིམ་ལྡེའི་མན་ངག་ཡོད་  
 ས་མཐར་ཐུག་པ་ནི་འདུས་པའི་ཙ་རྒྱུད་ཡིན་པས། དེ་མན་ངག་དེའི་གཞུང་མཐར་ཐུག་གོ་ཁོན་  
 ཀྱང་རྒྱུད་དེར་རིམ་ལྡེའི་རྟོགས་རིམ་རྣམས་རྒྱས་བཏབ་སྟེ་མི་མངོན་པར་སྤངས་ལ། རྒྱུད་དེ་གོ་ལ་  
 རས་གཤམ་པ་དེ་མངོན་དུ་འབྱེན་པ་ལ་བཤད་རྒྱུད་རྣམས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་འང་ཙ་བཤད་སྦྱར་  
 རས་རྒྱུད་དོན་རྟོགས་པར་འཆད་ཤེས་པའི་སྒྲ་མ་མཆོན་ཉིད་དང་ལྟན་པའི་ཞལ་ནས་མ་བཤད་ན།  
 རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་གིས་ཀྱང་རྒྱུད་དོན་རྟོགས་པར་མི་ཤེས་པར་གསུངས་པས། སྒྲ་མའི་  
 མན་ངག་ལ་སྟོན་དགོས་ཏེ། རིམ་ལྡེ་ལས། དཔལ་ལྷན་འདུས་པའི་རྒྱུད་དུ་ནི། དེ་ཉིད་འདི་དག་  
 རྒྱས་བཏབ་ནས། །བཤད་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྗེས་འབྲངས་ནས། །སྒྲ་མའི་ཁ་ལས་རྟོགས་པར་བྱ། །ཞེས་  
 གསུངས་སོ། །དེས་ན་ཙ་རྒྱུད་དུ་རྒྱས་བཏབ་སྟེ་སྤངས་པའི་དོན་སྒྲ་མའི་ཞལ་ལས་ཤེས་པར་བྱ་བར་  
 གསུངས་པའི་དོན་དེ་ལྟར་དུ་ཡིན་གྱི། རྒྱུད་དུ་བྱི་བར་ཡངས་ནས་མ་བཞོད་པར་སྒྲ་མ་རྣམས་ཀྱི་  
 ངག་བརྒྱུད་དུ་བྱས་པའི་དོན་དུ་མི་གཟུང་སྟེ། དེ་ལྟར་བཟུང་ན་ཙ་བཤད་ཀྱི་རྒྱུད་རྣམས་ལ་གུས་  
 པ་སྒྲ་ན་མེད་པ་སྦྱེ་བའི་གོགས་སུ་འགྱུར་བས་ཆེ་འདིར་རྒྱུད་དོན་མི་རྟོགས་ཅིང་། སྦྱེ་བ་གཞན་དུ་ཡང་  
 དེའི་རྒྱ་མཐུན་རྗེས་སུ་འདུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་འདྲ་བའི་སྤངས་པ་ནི། གང་དུ་སྤངས་པའི་རྒྱུད་དེར་  
 བཞུགས་ཀྱང་མི་མངོན་པར་བྱས་པའི་སྤངས་པ་ཡིན་ལ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །



༼ཏེ་ཡང་དེ་ཉིད་ལས། གསང་བ་གྲུབ་པ་ལས། དེ་ཡང་དེ་ཉིད་རྒྱུད་གནས་པར། །ཞེས་པ་  
ནས། སངས་རྒྱུ་མགོན་པོས་རྣམ་པར་བཞག །ཅེས་ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་དགའི་དེ་ཉིད་རྒྱུད་སྡོམ་  
མ་དང་མདོ་སྡོམ་སྐྱེས་སྐྱེས་པར་སྐྱེས་པར་གསུངས་སོ། །དེས་ན་མཆོག་ཏུ་དགའ་བ་གཅིག་  
ཕུ་ཉིད་དེ་རྣམས་སྐྱེས་པར་སྐྱེས་པར་གསུངས་པ་ནི། མཆོག་ཏུ་དགའ་བ་དེ་ཉིད་ལ་རིམ་  
གྱིས་བཀྱི་བར་བཞེད་ནས་རྣམ་པ་མི་འདྲ་བ་དུ་མར་གསུངས་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་གྱི་དེ་ཉིད་དེ་རྣམས་  
སྐྱེས་པ་མིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན་དེ་རྣམས་སྐྱེས་དབང་གོང་མ་རྣམས་ཀྱང་གསུང་དགོས་ཏེ། གསང་  
བ་ལ་སྐོག་ས་པའི་དབང་མ་བསྐྱར་བ་ལ་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་དེ་ཉིད་སྟོན་པ་བཀག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་  
གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

༼ཐེ་རིམ་ལྟའི་གསལ་སྟོན་དུ། དང་པོར་ཐོབ་པའི་བྱང་འདུག་གི་སྐྱེ་དེ་ལུས་སྐྱེ་མ་ལ་ཞུགས་  
པའི་སྐུ་ལ་སྐྱེ་འཛིན་པའི་ཤེས་ཕྱེད་དུ། སྟོན་གསལ་ལས། ཡོངས་སྐྱེད་ག་པའི་ལྟའི་སྐྱེ་ཕུང་པོའི་  
ཟ་མ་ཏོག་གི་ནང་ན་གནས་པར་གསུངས་པ་དང་། ཡང་དག་མགོན་པོས་དེ་ཉིད་ནི། །ཞེས་སྐོག་ས་  
གྱི་གཞུང་འདི་དངས་པས་དོན་ཡང་དེས་གོ་བར་བྱེད་དོ། །

༼དེ་ཐུབ་པ་ཆེན་པོས། འདོད་ཆགས་ལ་སྦྱོད་པ་ལ་སྐོག་ས་པའི་གཉེན་པོར། ཆོས་ཀྱི་ཕུང་  
པོ་བརྒྱུད་བཞི་སྟོང་གསུངས་པའི་སྦྱོད་རིན་པོ་ཆེ་འདུག་པའི་ཟ་མ་ཏོག་ལྟ་བུ་ནི་དཔལ་ལྷན་འདུས་  
པ་འདི་ཡིན་ཏེ། རྒྱུད་དོ་སྡོམ་ཕྱེད་པ་ལས། དཔལ་ལྷན་འདུས་པར་བདེ་ཙམ་གང་། །རྣལ་འབྱོར་  
སྐྱེས་མེད་རྒྱུད་དུ། །ཐུབ་པ་ཆེན་པོས་ཆོས་ཕུང་པོ། །བརྒྱུད་བཞི་དང་ནི་བཞི་སྟོང་དོ། །ཞེས་གསུངས་  
པ་ལྟར་རོ། །ཞེས་བཤད་དོ། །དེ་ནི་མདོ་སྐྱེས་གཉིས་ཀས་ཞེས་སྐོག་ས་ཀྱི་ཆོག་དོན་བཤད་པར་  
བྱ་སྟེ། མདོ་སྐྱེས་གཉིས་ཀས་ཏེ་མདོ་ནས་བཤད་པའི་ཐེག་པ་གསུམ་དང་སྐྱེས་ཀྱི་རྒྱུད་སྡོམ་  
ཀའི་ལམ་གྱིས་ཉོན་སྐྱེས་པོན་དང་བཅས་པ་ཀྱན་ཟད་པར་སྦྱོང་རྒྱས་པ་ཡིན་མོད་ཀྱང་། མདོ་དང་  
རྒྱུད་སྡོམ་མར་ཡུལ་གྱི་མཆོག་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་བ་བསྐྱར་ཀྱང་ཡུལ་ཅན་གྱི་མཆོག་ལྟན་སྐྱེས་  
གྱི་བདེ་ཆེན་སྐྱེས་པ་བཞིན་དུ། དེ་མའི་གཙོ་བོ་ཤེས་སྐྱེས་རྒྱུད་དུའི་སྐྱེ་བ་བསྐྱར་ཀྱང་གཉེན་པོའི་མཆོག་  
སྦྱོབ་པ་མཐའི་དོན་གྱི་འདྲ་གསལ་སྐྱེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཤེས་སྐྱེས་རྒྱུད་དུའི་སྐྱེ་བ་ནི་སྐྱེས་སྐྱེས་

ཀྱི་ལམ་གྱིས་སྤྲོད་པ་ལས་མདོ་དང་རྒྱུད་སྡེ་ལོག་མའི་ལམ་ཙམ་གྱིས་སྤྲོད་མི་རུས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་  
ཁ་ཅིག་གིས་སྤང་གཉེན་སྤུས་པ་མགོ་མཚུངས་སུ་འདོད་པ་འབྲུལ་བར་ཤེས་དགོས་སོ། །ཕར་ཕྱིན་  
ཐེག་པ་ནས་བཤད་པའི་བྱམས་སྤྱིང་རྗེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཕྱིན་དུག་བརྟུ་བཞི་ལ་སོགས་པ་ཆང་བར་  
ཡོད་པའི་སྤྲོད་དུ་སྤྲུགས་ཀྱི་རྒྱུད་སྡེ་བཞི་ནས་བཤད་པའི་ཐབས་ཟབ་མོ་དམ་ཆོག་དང་སྡོམ་པའི་བྱང་  
པར་དང་། འབྲས་བུའི་གནས་ལུས་ལོངས་སྤྱོད་མཛད་པ་བཞི་ག་དང་ནམ་པ་མཐུན་པར་དང་བོ་  
ནས་སྡོམ་པས་ཆོགས་མཐའ་ཡས་པ་བདེ་སྒྲག་མུར་དུ་རྫོགས་པའི་བྱང་པར་ལྷག་པ་མང་བོ་ཡོད་པའི་  
ཕྱིར་སྤྲུགས་དང་ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་ལམ་ལའང་མུར་བུལ་གྱི་བྱང་པར་ཆེད། །ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་  
རེ་རེ་ལ་རགས་པ་དང་ཕྱ་བ་དང་ཤིན་དུ་ཕྱ་བ་གསུམ་གསུམ་ཡོད་པ་ནམས་སྤངས་པའི་ཕྱིར་ཉན་རང་  
བྱང་སེམས་ཀྱི་ཐེག་པ་དང་མདོ་དང་རྒྱུད་སྡེ་བཞི་གོང་ནས་གོང་དུ་བྱང་པར་དུ་འཕགས་པའི་རིམ་  
པ་མང་དུ་གསུངས་ཤིང་། མདོ་དང་རྒྱུད་སྡེ་ལོག་མར་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གཞན་ཏེ་རགས་པ་  
དང་ཕྱ་བ་གཉིས་བཤད་ཀྱང་གསུམ་པ་སྟེ་ཤིན་དུ་ཕྱ་བ་ནི་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་མན་ཆད་ཀྱི་དགོངས་གཞིར་  
རུང་ཡང་མདོ་དང་རྒྱུད་སྡེ་ལོག་མར་དངོས་ཤུགས་གང་ལ་ཡང་གསུངས་པ་མིན་ནོ། །དེ་འདྲ་བའི་  
གསང་བ་གསུམ་གྱི་བྱང་པར་ནམས་ནི་རྣལ་འབྱོར་སྒྲུན་མེད་པའི་རྒྱུད་སྤྱི་དང་བྱང་པར་དུ་རྒྱུད་ཐམས་  
ཅད་ཀྱི་ཀྱལ་པོ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་ཙ་བཤད་ཀྱི་རྒྱུད་དག་ན་གསལ་བར་གསུངས་སོ། །སྐལ་  
བ་མཆོག་དང་ལྷན་པའི་གྲུབ་པའི་དབང་ཕྱག་བྱེ་བས་སྤངས་རྟོགས་ཀྱི་ཙེ་མོར་གཤེགས་པའི་ལུལ།  
དུས་གསུམ་གྱི་ཀྱལ་བ་ཐམས་ཅད་གཤེགས་ཤིང་གཤེགས་ལ་གཤེགས་པར་འགྱུར་བའི་གསང་བ་  
སྒྲུན་མེད་པའི་ལམ་ནི་མདོ་སྤྲུགས་ཀྱི་ལམ་མཐའ་དག་གི་ནང་ནས་མཆོག་དུ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པོ།

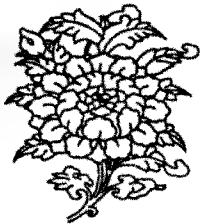
འདིར་སྐྱེས་པ། གངས་མེད་བསྐལ་བར་སྐྱབ་དགོས་སངས་རྒྱས་ཀྱི། །གོ་འཕང་མཆོག་ཀྱང་  
སྤྲུགས་དུས་ཆེ་ཐུང་ལ། །སྐྱབ་བྱེད་སྒྲུན་མེད་ལམ་གྱི་བྱང་པར་ནམས། །མཁས་པ་སུ་ཞིག་རབ་དུ་  
འཆོལ་མི་བྱེད། །ཅེས་གྲུབ་མཐའ་ཆེན་མོའི་མཆན་འགྲེལ་དཀའ་གནད་མདུད་གྲོལ་སྒོ་གསལ་གཅེས་  
ནོར་ཞེས་བྱ་བ་ལས་མདོ་སྤྲུགས་ཀྱི་བྱང་པར་ཕྱེན་ས་གསང་ཆེན་མཆོག་དུ་སྐྱབ་པའི་སྐབས་ཀྱི་མཆན་  
འགྲེལ་བྱས་ཟེན་དོ། །

མཇུག་དོན་སོགས་ཀྱི་གཞུང་དོན་བཤད་པ།

ལ་འཇམ་མགོན་མཆོད་གཟེ་ལས་འོངས་འབྲུལ་མུན་བྲལ། ཁྱེས་སོགས་ཀྱི་ཆོག་དོན་ནི། རྗེ་  
བཙུན་འཇམ་མགོན་གྱི་མཆོད་པའི་གཟེ་འོད་ལས་འོངས་པ་ལྟར་འབྲུལ་བའི་མུན་པ་དང་བྲལ་ཞིང་།  
དབྱངས་ཅན་ལྟ་མོས་སྒྲིམ་པ་བཞིན་དུ་རྫོང་བྱེད་ཀྱི་ཆོག་ན་བར་སྟན་ཅིང་འཛེབས་ལ་ལེགས་པར་  
འགྲེགས་པ་དང་། ཐུབ་པའི་དབང་བོའི་གསུང་བཞིན་དུ་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་འང་དགེ་བ་དང་།  
འཇམ་སྒྲིང་རྒྱན་དུག་སོགས་མཁས་གྲུབ་མཆོག་རྣམས་ཀྱི་ལྷགས་ཀྱན་འདུས་པ་བཞིན་དུ་རྫོང་བྱེད་  
དོན་ཟབ་ཅིང་བརྗིད་བཞིན་བསྟན་འདིའི་ཆེ་བའི་བྱུང་པར་ཡིན་ནོ། རྟེན་སང་གང་ཟག་འགའ་  
ཞིག་གཞུང་ལྷགས་ལ་མ་བསྐྱབ་སྟེ་མ་སྦྱངས་པར་ཤེས་རབ་ཀྱི་མིག་ལོང་བས་སྦངས་རྟོགས་ཀྱི་བས་  
མཐར་བཀོད་པར་འདོད་པ་དང་། ལ་ལ་སྦྱེས་སྦྱངས་ཀྱི་སྒྲོ་གྲོས་དམན་པའི་བྱིས་པས་བསྟན་བཅོས་  
ཙོམ་པའི་སྦྱང་ཆེན་གྱི་ཁུར་ལེན་པ་དང་ཕལ་ཆེར་ཕྱོགས་རེས་ལ་སྦྱངས་ཅམ་གྱི་རི་ཕྱན་བཏེགས་པས་  
རྫོམ་ཞིང་སྟེ་མས་པ་མ་གཏོགས་པ། ཐུབ་པའི་དབང་བོའི་ལུང་རྟོགས་ཀྱི་བསྟན་པའི་ནོར་འཛིན་ཏེ་  
ས་གཞི་ཀྱན་འདེགས་པར་རྟུལ་པའི་ཀྱ་མ་སྟེ་རུས་སྤུལ་སུ་ཞིག་ཡོད་དེ་མེད་དེ། མཁས་པ་ལས་ཀྱང་  
ཆེས་ཆེར་མཁས་པའི་འཕགས་ལུལ་དང་བོད་གངས་ཅན་གྱི་བསྟན་འཛིན་མང་བོས་ཀྱང་ཐུགས་ངོར་  
ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཆོས་རྣམས་ཐག་མཁན་གྱི་རྒྱུ་བཀའི་སྤུས་གཅིག་དུ་ས་ལ་མི་འཛོག་པ་བཞིན་  
དུ་རེས་ཀྱིས་སྦྱོད་པས་མི་བདེ་ཞིང་། སྤང་བ་རྟེན་འབྱུང་དང་རང་བཞིན་གྱིས་སྦྱོང་བ་བྱུང་འབྲེལ་  
དུ་གར་བའི་ལམ་མ་རྟེན་པར་ལུང་རིགས་སྒྲ་ཆོགས་ཀྱི་འཁར་བས་དོན་ཅི་ཡིན་སྟུམ་དུ་ཡང་ཡང་  
བཅལ་བ་ཡིན་ནོ། །

རང་གཞན་གྱི་སྟེ་བ་མཁས་པ་མང་བོའི་སྐྱེའི་དབང་བོ་བརྒྱ་སྟོང་གིས་རྣམ་པར་རོལ་བའི་གནས།  
ཕྱགས་སུ་ཕན་པ་དང་འཕྲལ་དུ་བདེ་བའི་རིན་ཆེན་སྒྲ་ཆོགས་ཀྱི་འཕྱར་བུས་གང་ཞིང་། གཞན་ལྷགས་  
དགག་པ་དང་རང་ལྷགས་སྦྱབ་པའི་བླ་བུས་རབ་དུ་འབྲུག་པའི་གྲུབ་མཐའི་རྒྱ་མཆོ་ཆེན་པོར་བཀོད་  
པའི་སྦྱང་དུ་དེད་དཔོན་མཁས་པ་རྣམས་འབད་ཙོལ་གྱི་གྲུ་རྫིངས་ཅི་ཡང་འཇུགས་པ་ཡིན་ནོ། །དུས་

དང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆར་ཕྱེ་བའི་རིགས་པའི་གྲུ་ཇིངས་ལ་སྒོ་དམན་ནམས་འབྲུལ་ནས་གཏན་མེད་ཀྱི་དང་  
 བོའི་རྒྱུད་བརྒྱུངས་པས་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པའི་ཚུལ་ཞིག་པ་འགའ་ཞིག་གིས་ཀྱང་རང་གཞན་གྱི་གྲུབ་  
 མཐའི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོའི་པ་མཐར་ཕྱིན་སྙམ་དུ་སེམས་ཁེངས་ཤིང་སྙེམས་པའི་དྲེགས་པ་སྦྱངས་པ་  
 དང་རང་ཉིད་ཕྱི་ནང་གི་ལུགས་གཉིས་ཀྱི་འདོད་ཚུལ་ཕྱ་རགས་ཀྱན་མཐོང་བའི་ཕྱིར་དུ་གྲུབ་མཐའ་  
 རབ་འབྱམས་རྒྱ་མཚོའི་པ་རོལ་དུ་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པ་ཁོ་བོས་ཕྱིན་པ་ཡིན་ནོ། །སྒོ་བཟང་  
 རྒྱལ་བའི་མེས་ཕྱིན་རིང་ལུགས་ལྟ་མི་ས་འོག་གི་ལམ་གསུམ་བབས་པ་སྟེ་རྒྱ་བོ་གང་གྲ་རྣམ་པར་དཔྱད་  
 པའི་རྒྱ་ཆེན་དབང་ཕྱུག་གི་རལ་བའི་ནང་ནས་འོངས་ཏེ་རྟོག་གི་སྟེ་གྲུབ་མཐའ་ངན་པ་དེ་ཡིས་བཤུང་  
 བ་དང་བསྐྱད་པའི་སེམས་ཀྱི་ནོར་ལྗེའི་བུ་སྟེ་ཁྲུ་བ་འདུག་གི་རྟུང་བའི་དྲི་མ་བཀྲས་པའི་ཆབ་ཀྱིས་ལྟན་  
 སྟེས་ཀྱི་མ་རིག་པའི་དབང་གིས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཡིན་ལུགས་ལ་མོངས་ཤིང་འབྲུལ་བའི་གང་ཟག་རྒྱལ་  
 བོ་དུག་ཅན་པའི་བུ་དུག་ཁྲིའི་རྒྱུད་ཆོགས་དག་པར་གྱུར་ཅིག །རིན་ཆེན་རྣམ་བཞིའི་ཁྲར་ལྗེ་ཞིང་  
 རོལ་བའི་མཚོ་ཆེན་གྱི་སྐར་རགས་གཡོ་ལ། ཉི་ཟླའི་སྟོན་མེ་འདེགས་པའི་ལྷན་པོ་ཇི་སྟེད་གནས་པ་  
 དེ་སྟེད་དུ་བརྟན་བཅོས་འདིས་ཀྱང་གསར་བཤད་ཀྱི་ཁྲར་ལྗེ་ཞིང་གུགས་སྟན་གྱི་བདན་གཡོ་ལ་ལེགས་  
 བཤད་ཀྱི་སྟོན་མེའི་འོད་ཀྱིས་ས་གསུམ་སྤང་བར་བྱེད་པར་ཤོག །ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་གདོད་མ་ནས་  
 རྣམ་པར་དག་པའི་གཤེས་དང་དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་ཕྱིན་རྒྱབས་མི་བསྐྱུ་བའི་མཐུས་འགྲོ་བ་མཐའ་  
 ལས་པ་རྣམས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྩ་འབྲུལ་བཞིན་དུ་ས་བརྒྱ་ལམ་ལྟ་རིམ་བཞིན་སྐྱར་དུ་བཏོད་ཅིང་།  
 ཉ་རྒྱས་ཏེ་ཡར་ཆོས་བཅོ་ལྗེའི་རྒྱ་བ་ལྟར་སྤངས་རྟོགས་ཀྱི་ཡིན་ཏན་ཀྱན་ཡོངས་སུ་རྟོགས་ནས་ཉི་མ་  
 བརྒྱ་ལས་ཀྱང་ཆོས་ཆེར་གསལ་བའི་ཀྱན་མཁུན་ཡེ་ཤེས་སྐྱར་དུ་ཐོབ་པར་ཤོག་ཅིག ཅེས་པའོ། །



## མདུག་ཚུམ།

འདིར་སྒྲུབ་པ། ཡང་དག་ལྟར་སྒྲུབ་འདོད་ཚུལ་མི་འདྲ་སྒྲུབ་ཆོག་པ་ཐོབ་པ་གྲུ་གཡོ། །གནས་  
 ཚུལ་གཏིང་ཟབ་ངམ་གནག་འཐུག་པོས་སྒོ་དམན་སྒྲིང་ལ་འཛིག་པ་སྦྱོད། །རྫོང་བྱེད་པ་མཐའ་  
 མཐོང་བར་དཀའ་བའི་ཕྱི་ནང་གཞུང་ལུགས་བ་ཚུའི་མཆོར། །ཡུན་རིང་དུས་ནས་གཤམ་པར་གྱུར་  
 པ་གྲུབ་མཐའི་ཁྱད་པར་ཡིད་བཞིན་མོར། །གཞུང་ལུགས་ཏི་མེད་གྲོང་དུ་གནས་བཅས་ཤིང་། །ཟད་  
 མེད་ལེགས་བཤད་མོར་ལ་དབང་འབྱོར་བ། །འཇམ་དབྱངས་དགེས་བཞད་ལག་འགྲོའི་དབང་བོ་  
 དེས། །མཁྱེན་རབ་བཙུན་པའི་སྒྲོབས་ཀྱིས་ལེགས་པར་རྟོལ། །གུས་དང་རྟག་སྒྲུབ་བཙུན་འགྲུས་  
 རྒྱུད་གིས་བསྦྱོད། །རྣམ་དཔྱད་མི་དམན་རྟ་ལྡང་ཤིང་རྟས་དྲངས། །གྲུབ་མཐའ་ཙུ་འགྲེལ་རི་སྒྲིང་  
 ཀྱན་གསལ་བའི། །ཟུར་མཆན་ཉིན་བྱེད་དབང་བོ་དེང་འདིར་ཤར། །ཕྱོགས་ལྗུང་ཆ་བས་གདུང་  
 བ་རྣམས་ལ་ལེགས་བཤད་གངས་ཀྱང་ཆར་འབྱུར་ལ། །ཕྱག་དོག་ལྷག་པས་བཏབ་པ་རྣམས་ལ་  
 བཅའ་འདོགས་མེ་ཡང་གང་བྱེད་མོད། །མཁྱེན་རབ་གསོག་ཟུང་རྒྱས་པའི་མཁས་མཆོག་གཟུར་གནས་  
 ངང་བའི་རྒྱལ་བོ་ཉིད། །ཡང་དག་ལྟར་སྒྲུབ་འོ་ཚུ་འདྲེས་པ་རྣམ་དཔྱད་མཆུ་ཡིས་འབྱེད་པར་མཛོད། །  
 འདིར་འབད་ལེགས་བྱས་རབ་དཀར་ཀློ་ལྷུ་རྩིས། །འགྲོ་བ་ཀུན་གྱི་མཐར་འཛིན་ལྷན་པ་དང་། །སྤྱིད་  
 པའི་ཆ་གདུང་མ་ལུས་བསལ་བྱས་ཏེ། །ངེས་ལེགས་ཀུན་དཔེ་དགའ་ཚལ་རྒྱས་གྱུར་ཅིག །རྒྱལ་  
 བཞུན་སྒྲིང་བོ་ལྷ་མེར་འཆང་བའི་བཞུན། །ཡུལ་ཕྱོགས་གནས་སྐབས་ཀུན་ཏུ་རབ་རྒྱས་ཤིང་། །དེ་  
 འཛིན་མཁས་མང་དགེ་འདུན་སྡེ་དང་བཅས། །བྲིམས་གཙང་ཐུགས་མཐུན་བཤད་སྐབ་འཕེལ་གྱུར་  
 ཅིག །བདག་ཀྱང་མ་འོངས་ཆེ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ། །མཐོ་རིས་ཡོན་ཏན་བདུན་གྱིས་རབ་མཛེས་  
 ཤིང་། །ཐེག་མཆོག་དགེ་བའི་བཤེས་ཀྱིས་ཟིན་པའི་མཐུས། །མ་ནོར་ལམ་བཟང་ལྷུར་དུ་མཐར་  
 ཕྱིན་ཤོག །གསེར་གྱི་རི་བོའི་བཙུགས་པ་རིམ་པ་བདུན་གྱིས་ཀུན་ནས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར། །བསེལ་  
 དང་འཇམ་དང་དྲི་མས་དཔེན་པའི་རོལ་མཆོའི་སྤྲད་གཡོག་མཛེས་པར་གསོལ། །རིན་ཆེན་རྣམ་  
 བཞིའི་རྩལ་བཙུགས་ལྷན་པོ་ཇི་སྤྱད་གནས་པ་དེ་སྤྱིད་དུ། །མཆན་འགྲེལ་འདིས་ཀྱང་གནས་ཤིང་  
 འགྲོ་ལ་ལེགས་བཤད་དགའ་སྟོན་འགྲེད་གྱུར་ཅིག །

ཅེས་གྲུབ་མཐའ་ཆེན་མོའི་མཆན་འགྲེལ་དཀའ་གནད་མདུད་གྲོལ་སྒོ་གསལ་གཅེས་ནིར་ཞེས་  
བྱ་བ་འདི་ནི། ཁལ་ཁ་ཁུ་རེ་ཆེན་མོའི་བཀྲ་ཤིས་ཆོས་འཕེལ་གྲ་ཚང་གི་བཀའ་རམས་པའི་འཛིན་  
གྲ་ནས་དད་བཙོན་ནམ་དཔྱིད་དང་ལྡན་པ་དག་སྒོར་སྤྱན་པ་ལེགས་བཤད་ཀྱིས་གྲུབ་མཐའ་ཆེན་མོ་  
ལ་མཆན་འགྲེལ་ཞིག་དགོས་ཞེས་དངུལ་གྱི་མཆུལ་ཁ་བཏགས་ནམ་དབང་གོས་ཆེན་སེར་པོ་ཡུག་  
ཆེན་གྱི་རྟེན་དང་བཅས་ནན་ཏན་གྱིས་བསྐྱལ་བའི་དོན་དུ། ཡུལ་ཕྱོགས་ངེས་མེད་མུལ་བའི་ལ་སྤང་  
བཙུན་ངག་དབང་དཔལ་ལྡན་གྱིས། རབ་བྱུང་བཙུ་བཞི་བའི་བཀྲང་བྱ་བཞི་བཙུ་བ་བླེལ་གནོན་མེ་  
ཏྲ་ལ་ཁུ་རེ་ཆེན་མོར་དབུ་བཙུམས་ཏེ། མདོ་སྡེ་ཡལ་མོ་ཆེ་ནས་འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་གྱི་སྤུལ་  
པའི་གནས་སུ་གསལ་བར་ལུང་བསྟན་པའི་རི་བོ་ཅེ་ལཱའི་དཔེན་གནས་འཇམ་དབུང་སུ་ཆོས་འཁོར་  
སྒྲིང་དུ་ཡལ་ཆེར་གྲུབ་པར་བྱས་ཤིང་། བཀའ་དང་བསྟན་བཙོན་འགྱུར་རོ་འཆལ་བཞུགས་པའི་  
གཙུག་ལག་ཁང་ཆེན་པོ་དམ་ཆོས་འགྱུར་མེད་སྒྲིང་དུ་ལོ་མཆོམས་བཅད་སྐབས་མདུག་ཡོངས་སུ་  
རྫོགས་པར་སྤྱར་བ་འདིས་ཀྱང་བསྟན་འགྲོལ་ཡན་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཐོགས་པར་གྱུར་ཅིག །སྙམ་མཛད་ལོ།

ཨོ་སྤྲི་ཏེ། རྒྱལ་ཆེན་ཐུགས་བསྐྱེད་ཆེ་བའི་མ་མ་ལས། གཞན་པ་འཕྲུན་ལས་འོད་སྤང་  
འགྲེད་བཞིན་པར། ལུས་ཅན་འདབ་ཉན་འེག་ཉན་དུ་ལེགས་ཤར་བའི། ཐུབ་དབང་ཉི་མའི་ཞབས་  
དུལ་སྤྱི་བོས་མཆོད། རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་མཆོག་མི་ཡམ་འཇམ་དཔལ་དབུང་ས། རྒྱ་སྤྱབ་ལབ་སྤྲུལ་  
ཐོགས་མེད་སྤྱུ་མཆེད་ཞབས། རྩོགས་སྤང་ཆོས་གྲགས་ལ་སོགས་འཕགས་ཡུལ་གྱི། མཁས་  
མང་སྐར་ཆོགས་ཐུབ་བསྟན་ནམ་མཁའི་རྒྱ། བྱང་ཕྱོགས་ཡན་བདེའི་ལོ་རྟོག་སྤེལ་བའི་སྤྱད། རྒྱལ་  
བསྟན་རྒྱ་སྤང་ལྷག་བསམ་ཡུར་ཆེན་གྱིས། རྩོགས་འདིར་འདྲེན་མཛད་ལོ་པར་རྒྱལ་སྒོན་གྱི། བཀའ་  
དྲིན་དན་ཆེ་སྒོ་དམན་བདག་ཀྱང་གྲུས། ཡུལ་བྱུང་མཁུན་རབ་བྱམས་བཙེའི་གསེར་འཁོར་གྱིས།  
ཐུབ་བསྟན་གྲུབ་མཐའི་སྒྲིང་བཞིར་དབང་བསྐྱར་བའི། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་བསྐྱར་ཀྱན་མཁུན་ཙོང་  
ཁ་པས། ཆེ་རབས་ཀྱན་དུ་བདག་གི་བཤེས་མཛོད་ཅིག བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་ལེགས་བཤད་གང་  
གའི་རྒྱ། རྒྱལ་ལྡན་ཐིག་ལེ་དུག་པའི་ཞབས་བསེལ་དུ། རྣམ་པར་བསྐྱེད་མཛད་དག་ལྡན་  
མཁས་རྣམས་ཀྱང་། སྤྱོད་སྤྱུལ་ལྡན་ཤིང་རྟེན་དཔེ་རྒྱར་འོས། རྒྱལ་ལ་དབང་གྱུར་མཁུན་

རབ་གསེར་སྤང་མཆོག། རྒྱལ་ཆེན་བཙུན་འགྲུལ་མེ་ལྷུས་བཀུས་པ་ལས། །ལེགས་བཤད་ན་  
 རྒྱན་མཆོག་ཏུ་གྲུབ་མཛད་པའི། །འཇམ་དབྱངས་དྲིལ་བཞད་དེ་རྩེར་སྤུས་མེ་གས། །དེས་གསུངས་  
 གྲུབ་མཐའ་ཙ་འགྲེལ་ཡིད་བཞིན་ནོར། །ཟུར་མཆན་རྒྱལ་མཆན་ཅེ་མོར་བཀོད་བྱས་ཏེ། །འཆད་  
 ཉན་དེ་ཞིམ་སྤོས་ཀྱིས་ལེགས་མཛོད་ན། །ལེགས་བཤད་འདོད་དགའི་གྲུ་ཆར་ཅིས་མེ་འབབ། །རང་  
 རྩེའི་གཞུང་བཟང་ཆུ་ལྷང་བཞི་འདྲེས་པའི། །ལེགས་བཤད་འོ་མཆོའི་དཔལ་ལ་དགར་དྲགས་ནས།  
 རྒྱལ་དང་རྒྱལ་སྤྱོད་ངང་བའི་ཁྱེ་ཆེན་པོ། །དག་ཞིང་རི་ལས་འཕུར་ནས་འདིར་འབབ་སྟམ། །དེ་  
 བྱིར་ཆོས་སྤྱིན་མེ་ཟད་སྤེལ་བའི་སྟངས། །ཐོས་དང་གཏོང་བའི་ནོར་གྱིས་རབ་ཕྱག་པའི། །དཔྱད་  
 རྒྱན་དག་སྤོང་སྤྱིན་པ་ལེགས་བཤད་ཀྱིས། །རྒྱ་རྒྱུན་སྤྱར་ཏེ་པར་དུ་བཀོད་པར་བྱས། །འདིར་  
 འབད་ནམ་དགར་ལེགས་བྱས་རྒྱང་ཤུགས་ཀྱིས། །སྤྱིད་པར་འབྱམས་པའི་མ་གན་ཟླ་ཆོས་པ། །ས་  
 ལམ་ནམ་མཁའི་བགོད་པ་མཐར་ཕྱིན་ཏེ། །སྤངས་དྲོགས་བཅུ་དྲུག་ཆ་ཤས་རྩོགས་པར་ཤོག། པར་  
 ཡིག་འབྲི་དང་པར་ཤིང་ཤོ་བ་དང་། །རྒྱ་རྒྱུན་སྤྱར་སྟགས་འདིར་བཙུན་ལུས་ཅན་ནམས། །གནས་  
 སྤུལ་མེ་འདོད་མཐའ་དག་ཞི་བ་དང་། །མཐར་ཕྱག་སྤྱོད་པའི་དཔལ་ལ་སྤྱར་སྤྱོད་ཤོག། ཟླ་མ་  
 དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་བྱིན་རྒྱལ་དང་། །བཟླན་བསྐྱང་དམ་ཅན་རྒྱ་མཆོའི་མཐུ་སྟོབས་དང་།  
 ལས་འབྲས་བསྐྱུ་བ་མེད་པའི་བདེན་སྟོབས་ཀྱིས། །བསམ་དོན་ཡིད་བཞིན་འགྲུབ་པའི་བྲག་ཤིས་  
 ཤོག། ཅིས་གྲུབ་མཐའ་ཆེན་མོའི་མཆན་འགྲེལ་འདི་ཉིད། །གཏོང་བ་དང་ཐོས་པའི་ནོར་གྱིས་ཕྱག་  
 པའི་དག་སྤོང་སྤྱིན་པ་ལེགས་བཤད་ཀྱིས་རྒྱ་རྒྱུན་སྤྱར་ཞིང་། །ལུང་རིགས་སྤྱོད་པའི་དབང་བོ་ནོམ་  
 ཆེན་མ་མོན་དྲུང་གིས་ཁུས་དག་སྟགས་དོ་དམ་གནང་སྟེ། །ཁལ་ཁ་ཁུ་རེ་ཆེན་མོར་པར་དུ་བསྐྱུན་  
 པར་བྱས་སོ། ། ། ལུ་རྩ་མཆོ་སུ་མཛད་ག་དུ་མ།











གངས་ཅན་ཁྱད་ནོར་དཔེ་ཚོགས།  
པོ་ད་མེད་བཞི་པ་རྒྱུག་ཅུ་རེ་གཞུང་།